Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

1914

Sh. 409 - 468 tabele na faleach
Sh. 1309 rozwarte, Kalka podklein

Rok 1914.

Brak str. 141.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

W Wiedniu.

Z ces. król. Drukarni nadwornej i państwowej.

1914.

(Polnisch.)

100244 III

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL
CRACOVIENSIS

Indeks I.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń, ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa w roku 1914.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenie	Treść	Numer	Strona
1913			
2. września	Układ rozjemczy między Monarchią austryacko-węgierską i Szwajcaryą . .	266	**1101**
19. listopada	Obwieszczenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości, dotyczące poboru dodatku krajowego do państwowych należytości spadkowych od nieruchomego majątku, położonego na Śląsku, z wyjątkiem morawskich gmin, stanowiących enklawy, i należącego do spadku, którego przewód odbywa się poza tym obszarem	49	**251**
15. grudnia	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem ogłasza się zaliczenie gminy Karfreit do ósmej klasy wojskowej taryfy czynszowej	50	**251**
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty oraz Ministerstwem wojny w sprawie zmiany warunków, pod którymi należy nadawać posady urzędników w dziale kancelaryjnym i manipulacyjnym w Ministerstwie wyznań i oświaty oraz w uniwersytetach podoficerom, uprawnionym po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 Dz. u. d. Nr. 60	1	1
31. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Litowla do Senic Wielkich z odgałęzieniem do kamieniołomów w Mlacz	2	2
1914			
7. stycznia	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, obowiązujące w Królestwie Czech, którem wydaje się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 2. stycznia 1913, Dz. u. p. Nr. 3, dotyczącej utworzenia izb inżynierskich	5	**17**
8. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej .	**3**	**6**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu oraz Ministerstwa handlu w porozumieniu z c. k. Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące wypłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności poborów emerytalnych i poborów zaopatrzenia, przypisywanych przez departament rachunkowy Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze	8	**35**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
11. stycznia	Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową o zmianach w odbieraniu i nadawaniu sądowych posyłek pocztowych	4	**9**
13. „	Ustawa o umowie służbowej osób, pełniących usługi wyższego rodzaju w gospodarczych przedsiębiorstwach rolniczych i lasowych (ustawa o urzędnikach dóbr)	9	**36**
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące wprowadzenia rozsprzedaży soli stołowej w salinach w Wieliczce, podwyższenia dodatku za sól do mielenia w salinach w Ebensee i zmiany taryfy sprzedaży soli w salinach w Bochni i Wieliczce	6	**23**
19. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w sprawie utworzenia jednolitej nazwy dla kas krajowych	10	**41**
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych, dotyczące należytości za oceochowanie dodatkowe przyrządów do mierzenia i ważenia	29	**213**
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu, dotyczące uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, oraz zniesienia dodatku do niego	7	**25**
20. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Rumunią	23	**145**
20. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Serbią i Bułgaryą	24	**145**
20. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, skarbu i rolnictwa, dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Bułgaryą, Rumunią, Serbią i Turcyą	25	**145**
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące zniżenia ceny sprzedaży książeczek z znaczkami listowymi	30	**213**
22. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące oznaczenia zawodowej szkoły dalszego kształcenia się jubilerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, rytowników, paśników i cyzelerów, należącej do Izby handlowej i przemysłowej w Pradze, jako takiego zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem na istniejący w nim oddział zawodowej nauki dziennej zastępują w całości lub w części dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód co do przepisanego czasu zatrudnienia charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym	36	**225**
23. „	Ustawa, dotycząca zmian niektórych postanowień o opodatkowaniu wódki (nowela o podatku od wódki)	11	**43**
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w celu wykonania artykułu 1., *A*, noweli o podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 11 (rozporządzenie o dodatku do podatku od wódki)	12	**44**
23. „	Ustawa, dotycząca zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowela do ustawy o podatkach osobistych)	13	**57**
23. „	Ustawa, dotycząca uregulowania na nowo przekazywań z zasobów państwowych na rzecz funduszów krajowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych oraz zniżenia wymiaru podatków realnych .	14	**81**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
24. stycznia	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.	28	**151**
25. „	Ustawa o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyka służbowa)	15	**87**
25. „	Ustawa, którą się zmienia niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, dotyczącej uregulowania poborów sług państwowych w czynnej służbie (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby	16	**117**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące udzielenia jednorazowych datków państwowym funkcyonaryuszom w czynnej służbie	17	**117**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem na zasadzie artykułu III., ustęp 2., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyki służbowej), ustanawia się dla urzędników państwowych, wyszłych ze stanu uprawnionych podoficerów, szczególne ulgi przy zastosowaniu § 50., ustęp 3., § 51., ustęp 6., i § 57., ustęp 1., lit. *e*, tejże ustawy	18	**118**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem z powodu wejścia w życie ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 16, wydaje się niektóre nowe postanowienia o policzeniu przy posuwaniu do wyższych poborów pewnych okresów poprzedniej służby sług państwowych (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby	19	**118**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące wykonania § 61., ust. 3., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, oraz dotyczące policzenia w ogóle państwowych służb pomocniczych przy przyznawaniu zaopatrzeń urzędnikom państwowym	20	**120**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach . . .	21	**123**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem, zmieniając artykuł II. rozporządzenia z dnia 23. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 88., i artykuł II., § 1., punkt 1., rozporządzenia z dnia 27. września 1911, Dz. u. p. Nr. 193, ustanawia się nowe szematy zapłaty dziennej (zarobku dziennego) sług pomocniczych, zatrudnionych przy władzach, urzędach i zakładach państwowych, względnie szematy kwot normalnych, mających być podstawą poborów zaopatrzenia sług pomocniczych	22	**143**
26. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906. Dz. u. p. Nr. 22. oraz objaśnień do taryfy celnej	31	**213**
29. „	Patent cesarski, dotyczący zwołanie sejmów krajowych Dolnej Austryi, Górnej Austryi, Karyntyi, Krainy, Moraw, Śląska, Tyrolu oraz Gorycyi i Gradyski	26	**147**
29. „	Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Istryi	27	**149**
29. „	Reskrypt Ministerstwa wyznań i oświaty, dotyczący zmiany §§ 12. i 17. statutu Centralnej komisyi dla pieczy nad zabytkami	37	**225**
31. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa za rok 1913	32	**214**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
1. lutego	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące kwartalnego wypłacania dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego	33	**217**
1. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące zaliczenia poszczególnych kategoryi urzędników z gałęzi i działów służby do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej)	34	**217**
2. „	Ustawa, dotycząca podatku od win musujących	40	**227**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące przydzielenia gminy Albiano do okręgu Sądu powiatowego w Lavis	38	**226**
10. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące rozszerzenia upoważnień celnych Ekspozytury celnej na dworcu kolejowym w Husiatynie	39	**226**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o zmianie przepisów o kontrolnych przyrządach mierniczych do brzeczki piwnej	41	**230**
11. „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, którem uzupełnia się postanowieniem dodatkowem § 1. rozporządzenia Ministra wyznań i oświaty z dnia 8. kwietnia 1903, Dz. u. p. Nr. 97 (regulamin egzaminów ścisłych na katolickich wydziałach teologicznych)	42	**230**
11. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu w sprawie sprostowania błędów drukarskich w rozporządzeniu Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 7, dotyczącem uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, oraz zniesienia dodatku do niego	51	**252**
15. „	Patent cesarski, dotyczące zwołania sejmu Styryi	35	**223**
16. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące przekształcenia Ekspozytury celnej w Bożanowie na Urząd celny poboczny II. klasy	43	**231**
17. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania elektrycznej kolejki z Zambana do Fai	44	**231**
20. „	Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa, dotyczące ogłoszonego pod Nr. 25. w części X. Dziennika ustaw państwa z roku 1906 układu w sprawie zaraźliwych chorób zwierzęcych z dnia 25. stycznia 1905 między Austro-Węgrami a Państwem niemieckiem	45	**233**
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące jednostek giełdowych papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych	46	**235**
24. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa i handlu, dotyczące rozszerzenia upoważnień Urzędu celnego pobocznego w Spizza	52	**252**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa oraz Ministerstwami obrony krajowej i robót publicznych, którem ustala się pojęcie średniego zakładu naukowego w rozumieniu ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej)	53	**252**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
27. lutego	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906, tudzież wydanego rozporządzeniem z dnia 27. maja 1911, Dz. u. p. Nr. 100, spisu przeciętnej wartości handlowej najważniejszych chemicznych materyałów pomocniczych i wytworów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru 622.	47	**247**
28. „	Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu Tyrolu	48	**249**
2. marca	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące nadania nowej nazwy Ekspozyturze urzędu celnego głównego w Homolicz	54	**253**
4. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, mocą którego czyni się zależnym od nadania koncesyi przemysłtych, którzy nabywają wierzytelności do zarządów kolei lub innych zakładów przewozowych, powstające z interesu przewozowego, i potem dochodzą ich w własnem imieniu i na własny rachunek	56	**261**
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, podające spis szlaków kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892, dotycząca obrotu towarów na kolejach żelaznych	60	**265**
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia Urzędu celnego głównego I. klasy w Prościejowie (na Morawach)	57	**262**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące zmiany stosunków co do poborów oraz norm pensyjnych odnośnie do niektórych kategoryi funkcyonaryuszy pocztowych	55	**253**
16. „	Ustawa, dotycząca ponownego przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, o wykonywaniu sądownictwa konsularnego	58	**262**
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, Ministerstwa wyznań i oświaty, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z c. k. Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek państwowego Zarządu lasów i domenów w Galicyi, przez c. k. pocztową Kasę oszczędności	68	**515**
18. „	Przepis wykonawczy do rozdziału III. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, dotyczącego bezpośrednich podatków osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych)	61	**281**
18. „	Przepis wykonawczy do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych)	62	**329**
18. „	Przepis wykonawczy do rozdziału V. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych)	63	**473**
18. „	Przepis wykonawczy do rozdziału VI. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych)	64	**484**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
18. marca	Przepis wykonawczy do artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dotyczącej zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (noweli do ustawy o podatkach osobistych)	65	**497**
18. „	Dodatek szósty do przepisu wykonawczego do rozdziału II. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych	67	**514**
18. „	Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, handlu i spraw wewnętrznych, dotyczące zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 27. listopada 1907, Dz. u. p. Nr. 256, którem wydano postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, o kupczeniu winem, moszczem winnym i zacierem winnym	69	**516**
20. „	Rozporządzenie cesarskie, którem oznacza się na nowo na rok 1914 ilość rekrutów dla utrzymania wspólnej siły zbrojnej i kontyngent rekrutów dla utrzymania obrony krajowej oraz zezwala się na ten rok na pobór tych kontyngentów	59	**263**
21. „	Dodatek szósty do przepisu wykonawczego do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych)	66	**503**
22. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przedsiębrania operacyi kredytowej .	70	**517**
23. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Svinova-Witkowic do Klimkowic . .	76	**585**
24. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania zapisów długu pożyczek miasta Celowca, Księstwa Styryi, Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz Banku krajowego Księstwa Krainy do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych	71	**519**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Ministerstwem kolei żelaznych w celu wykonania ustawy z dnia 2. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 40, dotyczącej podatku od win musujących . . .	72	**521**
27. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia wyposażonej w upoważnienia urzędu pobocznego II. klasy Ekspozytury celnej z służbą portową i sanitarną morską w Vranjicy (w Dalmacyi)	74	**583**
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych . . .	73	**541**
30. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, i objaśnień do taryfy celnej . .	75	**583**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie	77	**591**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Jagielnicy w Galicyi	78	**591**
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w sprawie przyznania dla zgłoszeń wyrębu drzewa uwolnienia od stempli	95	**609**
4. kwietnia	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw oddziału zawodowego krawiectwa, istniejącego w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa w Lundenburgu	89	**603**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
6. kwietnia	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące uzupełnienia bośniacko-hercegowińskiej sieci kolejowej	83	**597**
7. „	Rozporządzenie cesarskie o użyciu części nadwyżek z obrotu wspólnych kas sierocych	79	**591**
7. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków	80	**592**
7. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące postanowień przejściowych przy rozkładzie podatku budynkowego dla niektórych gmin, sąsiadujących z królewskiem stołecznem miastem Pragą, przy ich połączeniu z Pragą i dla budowli, położonych w rejonie uzdrowotnienia królewskiego stołecznego miasta Pragi	81	**595**
7. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące uwolnień od stempli i należytości z powodu rozdziału zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi	82	**596**
8. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości i Kierownika Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu i Najwyższą Izbą obrachunkową w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 15. grudnia 1909, Dz. u. p. Nr. 201, dotyczącego składania papierów wartościowych, które mają być oddawane do depozytu sądowego, w Banku krajowym Królestwa czeskiego	84	**599**
8. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, dotyczące oznaczenia Powszechnego oddziału Akademii eksportowej c. k. austryackiego Muzeum handlowego w Wiedniu jako zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym wynikiem zastępują całkowicie dowód co do czasu nauki w przemyśle handlowym, względnie częściowo dowód co do przepisanego czasu służby w przemyśle handlowym . . .	85	**600**
11. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa, spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Hotzenplotz do odprawiania pocztowych posyłek zagranicznych z żyjącemi roślinami . .	86	**600**
16. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu w sprawie przeniesienia czynności cechowni, załatwianych dotychczas przez Urząd podatkowy w Celje, na zarząd hut w Celje	87	**600**
16. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące oznaczenia Zakładu naukowego i wychowawczego Tyrolu i Przedarulanii dla ciemnych w Insbruku jako zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem na istniejące w tym zakładzie oddziały koszykarstwa i szczotkarstwa zastępują całkiem lub częściowo dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód zatrudnienia przez przepisany czas w przemyśle rękodzielniczym w charakterze pomocnika	90	**603**
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące ustalenia stref zakazanych dla statków powietrznych	91	**604**
23. „	Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Austryi Dolnej	88	**601**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zmiany terminów zapłaty podatku domowo-czynszowego w poborczych okręgach podatkowych Kralupy n. W. i Welwary w Czechach	92	**604**
28. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, i objaśnień do taryfy celnej . .	93	**604**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
29. kwietnia	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Niedereinsiedel koło Sebnitz do ekspedycyi z uwolnieniem od cła wracających z zagranicy używanych zewnętrznych opakowań i naczyń	96	**609**
30. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące udzielania przez urzędy celne poświadczeń wywozowych dla towarów eksportowych. .	111	**653**
1. maja	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w imiennej kwocie 80,000.000 K, która ma być zaciągnięta przez Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych	94	**607**
1. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o zmianie uwagi 5. do pozycyi taryfowej 10 taryfy adwokackiej	98	**629**
4. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące zasiłków, które mają być udzielone z państwowego funduszu melioracyjnego w pierwszem półroczu 1914 .	97	**609**
5. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące karatu metrycznego	99	**629**
5. „	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw oddziału zawodowego krawiectwa w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny, krawiectwa i haftowania fundacyi „Frinta“ w Gorycyi	102	**635**
5. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu, dotyczące donoszenia o chorobach zaraźliwych	103	**635**
5. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Marienbergu do Bruszperku . . .	104	**641**
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, skarbu i handlu, dotyczące karatu metrycznego	100	**630**
7. „	Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Przedarulanii	101	**633**
12. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, Ministrem wyznań i oświaty i Ministrem robót publicznych, dotyczące zmiany niektórych postanowień punktów 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 196, o dowodzie szczególniejszego uzdolnienia, wymaganym po myśli § 23., ustęp 1., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, do rozpoczęcia koncesyonowanych przemysłów, wymienionych w § 15., punkty 1., 2., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 14., 17., 18., 20., 21., 22. i 23. ustawy z dnia 15. marca 1883, Dz. u. p. Nr. 39, względnie ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26	106	**649**
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty oraz Ministerstwa skarbu, którem ustanawia się dla nowo utworzonego Dziekanatu w Bobrowie Górnej i zmienionego co do swego okręgu Dziekanatu w Międzyrzeczu Wielkim w dyecezyi berneńskiej kwotę nadającego się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego	107	**650**
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek Centralnego Zarządu c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego	108	**650**
14. „	Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, handlu i skarbu, dotyczące oznaczenia biur obrachunkowych dla oddawania czeków	134	**713**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
16. maja	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące przekształcenia Urzędu celnego głównego II. klasy w Capodistria na urząd celny poboczny I. klasy i zwinięcia tamtejszego Urzędu solnego	123	**697**
18. „	Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Tyrolu	105	**647**
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w celu wykonania artykułu 1., B, l. 3. i 4., noweli o podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 11	124	**697**
23. „	Rozporządzenie Ministra handlu o zmianie stosunków, tyczących się płac i emerytur kalkulantek c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności . . .	109	**652**
23. „	Rozporządzenie Ministra obrony krajowej, dotyczące wprowadzenia w życie ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 130, o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej	119	**673**
23. „	Rozporządzenie Ministra obrony krajowej, dotyczące wprowadzenia w życie ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej	120	**673**
23. „	Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny, Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości celem wykonania ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 130, o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej	121	**673**
23. „	Rozporządzenie Ministrów obrony krajowej, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości celem wykonania ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej . .	122	**686**
26. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia Urzędu celnego pobocznego II. klasy w Wiesenrhein (w Przedarulanii)	112	**653**
26. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem robót publicznych, dotyczące utworzenia osobnego Inspektoratu przemysłowego budowy dróg wodnych z siedzibą w Krakowie	114	**655**
27. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o ochronie prawa autorskiego w stosunku do Szwajcaryi	115	**655**
28. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906	113	**654**
29. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o przekazaniu pełnej jurysdykcyi c. i k. Wicekonsulatowi w Adalia	110	**652**
1. czerwca	Rozporządzenie cesarskie o dzieleniu parcel katastralnych i zapisywaniu do ksiąg gruntowych nabycia nieruchomości, mających małą wartość (Nowela o dzieleniu parcel)	116	**656**
1. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83, o utrzymywaniu w ewidencyi katastru podatku gruntowego	117	**658**
1. „	Rozporządzenie cesarskie o zmianach postępowania w sprawach cywilnych (nowela o uproszczeniu czynności w sądach)	118	**659**
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości o wykonaniu niektórych postanowień noweli o uproszczeniu czynności w sądach	125	**698**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
3. czerwca	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia nowych okręgów rozkładu podatku zarobkowego dla okręgów urzędowych nowoutworzonych Starostw w Loket i Kralupach	126	**701**
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych o odbywaniu egzaminów dla kandydatów, ubiegających się o upoważnienie na technika cywilnego (inżyniera cywilnego lub geometrę cywilnego)	127	**702**
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych, dotyczące ulg dla słuchaczy górniczych akademii, którzy odbywają służbę prezencyjną jako jednoroczni ochotnicy	128	**705**
10. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące zmiany ilości członków i zastępców komisyi odwoławczych podatku dochodowego, oznaczonej obwieszczeniem z dnia 16. listopada 1897, Dz. u. p. Nr. 268	129	**705**
10. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania dwóch wązkotorowych linii kolejek elektrycznych na obszarze gmin Cieplic-Szenawy i Rzetenic oraz zmiany obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 86, dotyczącego koncesyonowania bocznej linii wązkotorowej kolejki elektrycznej z Cieplic do Dubia	131	**707**
11. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, dotyczącem cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych	130	**706**
13. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące sprostowania rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 77, dotyczącego utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie	132	**709**
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące zmiany przepisu o umundurowaniu funkcyonaryuszy kolei żelaznych państwowych i prywatnych, wydanego rozporządzeniem Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 176, a zmienionego obwieszczeniem Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. maja 1902, Dz. u. p. Nr. 100 .	133	**709**
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów	135	**713**
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty oraz Ministerstwa skarbu, ustanawiające dla nowo utworzonego Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Kladnie i zmienionego co do swego okręgu Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Slanach kwotę nadającego się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego (wikaryackiego)	136	**715**
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa, dotyczące uzupełnień i zmian policyjnego regulaminu żeglarskiego i jeziornego dla jezior karyntyjskich	140	**749**
23. „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, dotyczące ulg dla uczniów szkół wyższych, odbywających czynną służbę jako jednoroczni ochotnicy lub jako dwuroczni ochotnicy marynarki wojennej	144	**785**
23. „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, dotyczące dowodów odbycia czynnej służby wojskowej, których dostarczyć mają uczniowie szkół wyższych ze względu na § 21. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128	145	**788**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
25. czerwca	Rozporządzenie cesarskie o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy . .	138	**721**
25. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych o zawodowej pielęgnacyi chorych	139	**741**
26. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914	137	**717**
27. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu w sprawie sprostowania błędów drukarskich w ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa pod Nr. 61, 62, 63 i 64 z roku 1914 przepisach wykonawczych do III., IV. V. i VI. rozdziału ustawy o podatkach osobistych	147	**793**
4. lipca	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące c. k. austryackiej korporacyi militarnej	141	**750**
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące przeznaczenia kar pieniężnych. nałożonych na zasadzie ustawy aptekarskiej	142	**757**
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące podziału przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustanowienia stóp procentowych dla klas niebezpieczności na czas od dnia 1. stycznia 1915 do 31. grudnia 1919	143	**757**
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące przyznania uwolnienia od stempli dla zgłoszeń o poborze produktów leśnych oraz dla doniesień o zalesieniach	148	**794**
8. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa i handlu, dotyczące upoważnienia c. k. Urzędu celnego pobocznego I. klasy w Schandau do odprawiania posyłek z żyjącemi roślinami	174	**861**
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w sprawie mocy dowodowej dokumentów notaryalnych, sporządzonych w krajach świętej korony węgierskiej	181	**885**
13. „	Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Galicyi	146	**791**
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych, dotyczące zwinięcia c. k. Zarządu hutniczego w Cilli i utworzenia c. k. Zarządu górniczego i hutniczego w Cilli	151	**813**
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące składania weksli na pokrycie pokredytowanych kwot podatku od oleju skalnego	149	**795**
15. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, którem wprowadza się w wykonanie postanowienia „Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych w brzmieniu z roku 1913“	150	**795**
15. „	Reskrypt Ministra wyznań i oświaty, dotyczący zarządzonej Najwyższem postanowieniem zmiany statutu „Szkoły grawerów i medalierów“ w Wiedniu, noszącej obecnie nazwę „Akademicka szkoła specyalna dla sztuki medalierskiej“	175	**861**
15. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania kolejki elektrycznej z Bozen do Kohlern	176	**862**
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu, handlu i kolei żelaznych o zapobieganiu zaraźliwym chorobom czerwu pszczół i ich tępieniu .	203	**929**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
20. lipca	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przyznania nadzwyczajnej dotacyi dla państwowego funduszu melioracyjnego	152	**813**
21. „	Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące rozszerzenia upoważnień celnych urzędu celnego pobocznego w Haibach	204	**935**
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące przedłużenia ustanowionego w koncesyi czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch normalnotorowej kolejki elektrycznej ze stacyi Nussdorf przy kolei kahlenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu	177	**864**
25. „	Rozporządzenie cesarskie o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił wojennych w Bośni, Hercegowinie i w Dalmacyi	153	**815**
25. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące współdziałania gmin i urzędników publicznych przy wykonywaniu zadań obrony kraju i o karaniu naruszenia obowiązków urzędowych	154	**817**
25. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie karania za robienie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwu publicznemu i za naruszenie obowiązku dostawy	155	**819**
25. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące czasowego rozciągnięcia sądownictwa wojskowego na osoby cywilne	156	**821**
25. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące poddania niezaprzysiężonych na artykuły wojenne osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, pod postanowienia części II. wojskowej ustawy karnej	157	**823**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem wydaje się postanowienia wyjątkowe co do ustaw obowiązujących	158	**825**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem wydaje się ograniczające zarządzenia policyjne w sprawie paszportów	159	**827**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, o posiadaniu broni, amunicyi i materyałów wybuchowych, tudzież o obrocie tych przedmiotów	160	**829**
25. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Serbii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych	161	**831**
25. „	Rozporządzenie Ministerstw handlu i spraw wewnętrznych, dotyczące postępowania z posyłkami pocztowemi	162	**833**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych	163	**835**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie rozciągnięcia wojskowego sądownictwa karnego na osoby cywilne, które dopuszczają się czynów karygodnych przeciw sile zbrojnej państwa	164	**837**
25. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, którem zabrania się wyraźnie ogłaszania w pismach drukowych wiadomości wojskowych	165	**839**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
25. lipca	Rozporządzenie Ministra obrony krajowej i Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące zapobiegania naruszeniom obowiązku służby wojskowej przez przekroczenie granicy	166	**841**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące ograniczenia i nadzorowania ruchu telegraficznego i telefonicznego	167	**843**
25. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu dowozu niektórych artykułów	168	**845**
25. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów	169	**847**
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem na zasadzie § 2. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, ogłasza się termin rozpoczęcia się zobowiązania do świadczenia powinności wojennych	170	**849**
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem ustanawia się w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych	171	**851**
25. „	Rozporządzenie Ministerstw obrony krajowej i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem wojny w celu zapobieżenia nadużywaniu gołębi pocztowych	172	**857**
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące wykonania przepisu § 74., ustęp (2.). regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172	173	**859**
29. „	Rozporządzenie cesarskie, o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z niemi na równi postawionych	178	**865**
29. „	Rozporządzenie cesarskie, którem przedłuża się oznaczony w ustawie z dnia 14. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 117, względnie w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 16. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 80. okres czasu do wznoszenia budowli w rejonie pofortyfikacyjnym miasta Ołomuńca celem uzyskania ulg podatkowych na dalszych lat dziesięć	210	**943**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem zakazuje się wyprowadzania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, z okręgów ich poboru	179	**867**
30. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej	182	**885**
30. „	Rozporządzenie Ministerstw obrony krajowej, którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami oznacza się po myśli ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów, wynagrodzenia za odstawienie z powrotem nieodebranych w miejscach oddania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, oraz środków przewozowych	185	**889**
31. „	Rozporządzenie Ministerstw obrony krajowej i spraw wewnętrznych w porozumieniu z innemi interesowanemi Ministerstwami w celu wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 4. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 141, dotyczącego c. k. austryackiej korporacyi militarnej	180	**869**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
31. lipca	Rozporządzenie cesarskie o spoczynku niedzielnym i świątecznym w przedsiębiorstwach przemysłowych	183	886
31. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty, dotyczące uregulowania spoczynku niedzielnego i świątecznego w przedsiębiorstwach przemysłowych	184	887
31. „	Rozporządzenie cesarskie o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej	186	891
31. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem wydaje się ograniczające zarządzenia policyjne w sprawie paszportów	187	893
31. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, o posiadaniu broni, amunicyi i materyałów wybuchowych tudzież o obrocie tych przedmiotów	188	895
31. „	Rozporządzenie, całego Ministerstwa, dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych	189	897
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące ograniczenia morskiego ruchu okrętowego	190	899
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami celem zapobieżenia nadużywaniu statków powietrznych	191	901
31. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności	193	907
1. sierpnia	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów	192	903
1. „	Rozporządzenie cesarskie, którem wydaje się na czas trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków postanowienia co do zaopatrywania ludności w niezbędne przedmioty użytkowe	194	909
3. „	Rozporządzenie cesarskie, którem zabrania się ogłaszania w pismach drukowych wiadomości o sile zbrojnej Państwa niemieckiego	195	913
4. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rosyi, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych	196	915
4. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem zakazuje się przewozu różnych przedmiotów do Rosyi	197	917
4. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące nadzwyczajnych zarządzeń w sprawie urzędowania Banku austryacko-węgierskiego	198	919
4. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące podjęcia operacyi kredytowych dla pokrycia wydatków na nadzwyczajne wojskowe zarządzenia z powodu zawikłań wojennych	202	927
5. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie wydania zarządzeń, niezbędnych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola .	199	921

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
5. sierpnia	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, którem wydaje się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 199, wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola	200	**921**
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu, tudzież Ministerstwem kolei, dotyczące uzupełnienia postanowień o obsłudze i nadzorze kotłów parowych i maszyn parowych	206	**937**
6. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów .	201	**925**
6. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych i Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości, dotyczące terminu zużycia listów przewozowych, noszących na sobie pieczęć kontrolną jednej z kolei nieupoważnionych tudzież w sprawie zastąpienia stempla należytościowego w razie niezużycia takich listów przewozowych	205	**935**
7. „	Rozporządzenie cesarskie o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności	207	**939**
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące przydzielenia gminy Eberstallzell do okręgu sądu powiatowego Lambach w Austryi wyższej	211	**944**
8. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące sporządzania w sądzie dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości .	217	**953**
9. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie udzielenia pozwolenia na wyjątki od przepisów o spoczynku niedzielnym i wypłacie zarobków w górnictwie w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym	219	**959**
10. „	Rozporządzenie cesarskie o właściwości sądu miejsca pobytu dla załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych	208	**941**
10. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami obrony krajowej, wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami w sprawie sprostowania błędów w załączniku „stopy wynagrodzenia“ rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 171, którem ustanowiono wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych	212	**944**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące przeprowadzenia zarządzonego ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14, zniżenia państwowego podatku budynkowego, oraz w sprawie obowiązujących obecnie stóp podatku budynkowego	218	**953**
11. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o właściwości sądu miejsca pobytu do załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych	209	**941**
11. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące opieki nad osobami stanu cywilnego, wydalonemi przymusowo w celach prowadzenia wojny z ich miejsca pobytu	213	**945**
11. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa skarbu, którem oznacza się rodzaj wiktu, wydawanego według rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 213, oraz wysokość przypadającego za to wynagrodzenia	214	**946**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
11. sierpnia	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące kolportażu nadzwyczajnych wydań peryodycznych pism drukowych z okazyi wydarzeń wojennych	215	**947**
13. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych	216	**949**
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Ministerstwem kolei żelaznych, którem oznacza się czas zastanowienia przyjmowania królewsko czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach c. k. kolei państwowych w obrębie starostw Kotor i Raguza, oraz w takich samych urzędach i kasach miast Zadar, Szybenik, Spljet i miasteczka Metković, jakoteż czas zastanowienia przyjmowania królewsko czarnogórskich złotych monet krajowych w urzędach pocztowych we Wiedniu, w Pradze i Tryeście	222	**963**
18. „	Reskrypt Ministerstwa skarbu, dotyczący wydania biletów bankowych po 2 korony z datą 5. sierpnia 1914	220	**959**
20. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministem wyznań i oświaty, dotyczące uregulowania spoczynku niedzielnego i świątecznego w drukarniach	221	**961**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące uzupełnienia rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 14, w sprawie ogłoszenia taryfy dla przewozu osób, pakunków, zwłok, żywych zwierząt i towarów na kolejach żelaznych	224	**967**
25. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o dalszym wyjątku, dotyczącym odroczenia zapłaty prywatnoprawnych wierzytelności pieniężnych (Rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216)	223	**965**
27. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania kilku normalnotorowych linii kolejek elektrycznych w XIV., XII. i V., w VIII. i IX., tudzież w XXI. dzielnicy Wiednia	241	**995**
28. „	Rozporządzenie cesarskie o ubezpieczeniu pensyjnem funcyonaryuszy . .	225	**969**
29. „	Rozporządzenie cesarskie o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie	227	**973**
29. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych	228	**973**
29. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, dotyczące cofnięcia zastrzeżenia, zgłoszonego względnie utrzymanego w mocy przez Wielką Brytanię i Irlandyę przy podpisaniu i ratyfikacyi układu z dnia 6. lipca 1906, mającego na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu	303	**1167**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej tudzież Ministerstwa rolnictwa, którem w porozumieniu z innemi interesowanemi władzami centralnemi wydaje się postanowienia co do dostawy błonek złotarskich i wynagrodzenia za nie na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych	226	**971**
30. „	Reskrypt Ministerstwa skarbu w porozumieniu z wszystkiemi interesowanemi władzami centralnemi dotyczący wypłaty poborów cywilnych, należących się posiadającym własne gospodarstwo cywilnym funkcyonaryuszom państwowym w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia . . .	230	**977**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
30. sierpnia	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej	234	**985**
1. września	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem postanawia się wyjątki w sprawie składania kaucyi przy oddawaniu w przedsiębiorstwa dostaw i robót publicznych	229	**975**
2. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w sprawie wydania przepisów o ubezpieczeniu wzajemnem instytucyi zastępczych w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy	231	**979**
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu, handlu i sprawiedliwości, którem wydaje się na czas zawikłań wojennych wyjątkowe postanowienia w dziedzinie przepisów patentowych	232	**981**
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych, dotyczące przedłużenia terminu do dostarczenia dowodów, potrzebnych dla wykazania prawa pierwszeństwa przy zgłoszeniach patentów, wzorów i marek	233	**983**
2. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 234, dotyczącego traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej	235	**986**
2. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających przez gminę Wiednia na zasadzie dozwolonej jej dolno-austryacką ustawą krajową z dnia 18. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 97, pożyczki, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych	243	**997**
4. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów	236	**987**
5. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w sprawie dalszych wyjątków, dotyczących odroczenia zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych (rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216)	237	**989**
6. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące upoważnienia zarządów kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego	238	**991**
7. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące uchwał zarządów kas chorych i wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego	239	**992**
7. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Belgii, Francyi i Wielkiej Brytanii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych	240	**993**
7. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem ogłasza się zaliczenie gminy Spittal nad Drawą do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych	277	**1125**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
8. września	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem w porozumieniu z interesowanemi władzami centralnemi upoważnia się na zasadzie § 7. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, niektóre fundusze i zakłady do ściągania wypłaconych przez nie zaliczek na poczet państwowych zasiłków na utrzymanie	242	**996**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, o taksie wojskowej	306	**1169**
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny zmienia się wydane rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 19. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 211, postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, o taksie wojskowej	308	**1171**
11. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów	244	**999**
15. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o postanowieniach wyjątkowych co do postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na rzecz osób stanu wojskowego	245	**1001**
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o postanowieniach wyjątkowych co do czasokresów w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu skarbowego, zajmującymi się rozkładem, wymiarem i zarządem podatków bezpośrednich, danin pośrednich i innych opłat skarbowych z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych	246	**1002**
16. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem przekazuje się sądowi powiatowemu dla miasta Berna załatwianie poruczonych sądom egzekucyjnym spraw sądowych, dotyczących okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna	249	**1011**
16. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania sieci wązkotorowych linii kolejek elektrycznych w Karlsbadzie i okolicy	253	**1017**
17. „	Rozporządzenie cesarskie o zaprowadzeniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa	247	**1005**
19. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące założenia wojennej kasy pożyczkowej .	248	**1007**
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości o przywróceniu do stanu pierwotnego w postępowaniu karnem z powodu wybuchu wojny . . .	250	**1012**
19. „	Rozporządzenie Ministra robót publicznych, dotyczące uchwał zarządów górniczych kas brackich w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym	254	**1019**
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych o zgłaszaniu przedsiębiorstw górniczych celem ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków	264	**1095**
23. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 6, dotyczącego tworzenia wydziałów farmaceutów, zostających w kondycyi	255	**1020**
23. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, którem zmienia się § 38. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1912, Dz. u. p. Nr. 47, dotyczącego zatrudniania sił pomocniczych przy prowadzeniu aptek .	256	**1020**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
24. września	Rozporządzenie cesarskie, którem upoważnia się Rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą .	251	**1015**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości, którem z powodu zawikłań wojennych wydaje się postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek . .	257	**1021**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące wydania nowych znaczków pocztowych po 5 i 10 halerzy	260	**1083**
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200. którem wydano wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola	252	**1015**
26. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami, którem uchyla się przepis wykonawczy z dnia 22. lutego 1908, Dz. u. p. Nr. 42, do ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej	258	**1023**
26. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące zmiany statutu Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy	259	**1023**
27. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych	261	**1083**
28. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 10. października 1908, Dz. u. p. Nr. 223, dotyczącego sądów polubownych dla ubezpieczenia pensyjnego	262	**1089**
29. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, dotyczące zwłok osób, dotkniętych chorobami, podlegającemi obowiązkowi doniesienia	263	**1091**
30. „	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej w Klatowach	282	**1133**
30. „	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa w Hranicach	286	**1145**
2. października	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów . . .	265	**1096**
3. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące uzupełnienia postanowień w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych	267	**1104**
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem wojny o sposobie postępowania z przesyłkami pocztowemi idącemi zagranicę	269	**1107**
6. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące postępowania cłowego z towarami ze względu na stan wojenny	268	**1105**
8. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o wpływie wojny na terminy w prawie cywilnem i postępowanie w sprawach cywilno-prawnych . .	271	**1109**

Data utsawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
9. października	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące czasowego uchylenia ceł od zboża, owoców strączkowych, mąki i wyrobów z mlewa	270	**1108**
9. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące bonów kasowych wojennej kasy pożyczkowej	272	**1109**
10. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych i Ministra sprawiedliwości o tworzeniu list sędziów przysięgłych na rok 1915	273	**1110**
10. „	Rozporządzenie cesarskie, upoważniające Rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym	274	**1113**
12. „	Rozporządzenie cesarskie o lichwie	275	**1113**
12. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące częściowej noweli do powszechnej księgi ustawy cywilnej	276	**1115**
12. „	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw czeskiej szkoły przemysłowej żeńskiej w Prachaticach	309	**1182**
13. „	Rozporządzenie cesarskie, którem upoważnia się Rząd do zarządzenia zmiany postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, w sprawie odroczeń zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych	278	**1125**
13. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie	279	**1126**
13. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia się postanowienia w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych	280	**1130**
13. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu, dotyczące czasowego przedłużenia godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu . .	281	**1130**
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące zmiany czwartego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII .	283	**1133**
14. „	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem handlu o ograniczeniu rzezi cieląt	285	**1143**
16. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące postanowień wyjątkowych dla budowli uprzywilejowanych w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną	284	**1140**
16. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w sprawie skrócenia czasu służby w aptekach dla doktorów	287	**1145**
16. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych	289	**1147**
17. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące oznaczenia oddziału zawodowego dla hafciarstwa, istniejącego w kobiecej szkole przemysłowej kobiecego stowarzyszenia zarobkowego w Bernie jako zakładu, którego świadectwa stwierdzające ukończenie z dobrym wynikiem zastępują w całości lub w części dowód prawidłowego ukończenia nauki, względnie dowód przepisanego czasu trwania zatrudnienia w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym	304	**1167**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
17. października	Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa, istniejącej w c. k. państwowej szkole przemysłowej w Bielaku	310	**1182**
17. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, dotyczące oznaczenia istniejącego w miejskiej szkole przemysłowej żeńskiej w Pradze oddziału zawodowego dla przemysłu modniarskiego jako taki zakład, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem zastępują w całości lub częściowo dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód przepisanego czasu trwania zatrudnienia w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym	311	**1182**
19. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie przyznania opustów w powszechnym podatku zarobkowym z powodu wywołanych wojną przerw ruchu przedsiębiorstw	293	**1151**
20. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty tudzież Ministerstwa skarbu, którem zmienia się § 1. rozporządzenia z dnia 26. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 207, względnie rozporządzenia z dnia 31. marca 1913, Dz. u. p. Nr. 57, o dodatkach aktywalnych systemizowanego grona nauczycielskiego w rzymsko-katolickich i grecko-katolickich dyecezyalnych Zakładach naukowych teologicznych i Głównych Zakładach naukowych w Gorycyi i Zatarze	298	**1159**
21. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się względnie zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 2. października 1914, Dz. u. p. Nr. 265, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów	288	**1146**
22. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące środków odwetu odnośnie do należności i roszczeń, przysługujących przynależnym do państw nieprzyjacielskich	290	**1148**
22. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o wydaniu zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi	291	**1148**
22. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, dotyczące nadzoru nad obcokrajowemi przedsiębiorstwami	292	**1149**
22. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie ustalenia wartości papierów wartościowych celem wymiaru opłat stemplowych i należytości bezpośrednich .	294	**1152**
25. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przyznania wojennym bankom kredytowym ulg należytościowych i podatkowych	295	**1153**
26. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia się postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 21, dotyczącego kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach	296	**1155**
26. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w sprawie uregulowania prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa a krajami świętej korony węgierskiej	299	**1160**
27. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa w sprawie ograniczenia używania niektórych materyałów do fabrykacyi wódki w kampanii 1914/15	297	**1157**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
28. października	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministem robót publicznych, dotyczące wyjątków od zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi	305	**1168**
30. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o przedłużeniu terminów do przedsiębrania prawnych czynności wekslowych i czekowych	300	**1164**
31. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i rolnictwa w sprawie ograniczenia używania mąki pszennej i żytniej do przemysłowej produkcyi chleba	301	**1165**
31. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych o zakazie wymiany i przyjmowania napowrót pieczywa, dostarczonego osobom, trudniącym się przemysłem gospodnim i szynkarskim tudzież handlarzom	302	**1166**
31. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania elektrycznej wązkotorowej kolejki od ulicy Parkstrasse do hotelu Stiegla w Bozen	312	**1183**
31. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej	315	**1187**
4. listopada	Rozporządzenie cesarskie, którem osoby cywilne w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa poddane zostają sądownictwu wojskowemu .	307	**1170**
6. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące sporządzania w sądzie dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości .	313	**1184**
11. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie dostarczania węgla . . .	314	**1184**
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, dotyczącego przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej	316	**1188**
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek Ministerstwa handlu przez pocztową Kasę oszczędności . .	338	**1295**
14. „	Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej, którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami wydaje się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych	326	**1217**
15. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie przedłużenia okresu czynności rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, ustępujących z dniem 31. grudnia 1914	319	**1195**
15. „	Rozporządzenie c. i k. Ministra spraw zewnętrznych, którem uchyla się wykonywanie sądownictwa konsularnego w Nowej Grecyi i na Krecie	327	**1229**
17. „	Rozporządzenie Ministrów handlu, skarbu i sprawiedliwości, dotyczące wydawania towarów z publicznych domów składowych bez zwrotu listu składowego	317	**1191**
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące sprzedaży jubileuszowych kart korespondencyjnych, wydanych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 7. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 160, po zaopatrzeniu ich nowym drukiem	320	**1195**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
19. listopada	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia się postanowienia w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie	318	**1193**
25. „	Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych (czwarte rozporządzenie o odroczeniu zapłaty)	321	**1197**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie	322	**1204**
26. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości i Ministrem robót publicznych o sądach polubownych Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków	339	**1296**
27. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, w sprawie wykonania niektórych należytościowo-prawnych postanowień § 87. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy . . .	323	**1209**
27. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o postanowieniach na rzecz osób wojskowych w sile zbrojnej jednego z sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę	328	**1229**
28. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i spraw wewnętrznych, dotyczące produkcyi i wprowadzania w obrót mąki	324	**1213**
28. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i spraw wewnętrznych, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla zboża i mąki	325	**1214**
29. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące upoważnienia prawno-publicznych zakładów ubezpieczenia do używania funduszów na cele nadzwyczajne w czasie trwania wojny	330	**1233**
30. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa, którem uzupełnia się względnie zmienia się rozporządzenia ministeryalne z dnia 2. i 21. października 1914, Dz. u. p. Nr. 265 i 288, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów	329	**1230**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące warunków przesyłki dla pakietów poczty polowej	331	**1235**
2. grudnia	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem zmienia się częściowo rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 203, dotyczące wypłacania płatnych miesięcznie z góry poborów służbowych cywilnych funkcyonaryuszy państwowych, jeżeli dzień zapadłości przypada na niedzielę	332	**1236**
2. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem skarbu i Ministrem robót publicznych o sporządzaniu planów dla dzielenia parcel w księgach gruntowych	340	**1297**
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu celem wykonania § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 321, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych	333	**1236**
4. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych o rozpoczęciu się ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków	341	**1298**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
6. grudnia	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące czasowego uwolnienia niektórych przedmiotów, objętych taryfą akcyzową Wiednia, od podatku konsumcyjnego	335	**1243**
6. „	Rozporządzenie Ministerstw handlu, spraw wewnętrznych i rolnictwa w sprawie ustanowienia najwyższych cen odnośnie do sprzedaży zajęcy i jeleniny w Wiedniu	336	**1243**
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące postanowień wyjątkowych co do terminów w pocztowo-służbowem postępowaniu reklamacyjnem i w traktowaniu przesyłek niedoręczonych wskutek wydarzeń wojennych . .	342	**1298**
9. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa, którem ogłasza się admiralskie postępowanie sądowe, najmiłościwiej zatwierdzone Najwyższem postanowieniem z dnia 28. listopada 1914	334	**1239**
10. „	Rozporządzenie cesarskie wprowadzające ordynacyę konkursową, ugodową i zaczepną	337	**1245**
14. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie wydania zakazu wypłat w stosunku do Rosyi	343	**1300**
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące ustalenia na rok 1915 tej ilości cukru, którą dopuści się do ekspedyowania do Bośni i Hercegowiny bez opłaty należytości	344	**1301**
19. „	Rozporządzenie Ministra handlu, Ministra rolnictwa i Ministra spraw wewnętrznych w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla ziemniaków . .	345	**1303**
19. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrami handlu i sprawiedliwości w sprawie rozwikłania bieżących terminowych interesów, dotyczących kawy, na giełdzie tryesteńskiej	346	**1305**
21. „	Rozporządzenie Ministra handlu, Ministra rolnictwa i Ministra spraw wewnętrznych w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla owsa	347	**1307**
21. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące wykazów o toku interesów w zakresie ubezpieczenia pensyjnego funkcyonaryuszy . . .	348	**1309**
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla miasta Frydeku na Śląsku i spowodowanej tem zmiany spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego, ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 4. października 1897, Dz. u. p. Nr. 233	350	**1347**
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące utworzenia Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla miasta Dzieczyna w Czechach i spowodowanej tem zmiany spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego, ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 4. października 1897, Dz. u. p. Nr. 233	351	**1348**
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące koncesyonowania dwóch elektrycznych wązkotorowych linii kolejek na obszarze stołecznego miasta Opawy od wyższej ulicy obwodowej do cmentarza miejskiego i od szpitala krajowego do krajowego zakładu dla obłąkanych	361	**1451**
22. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami skarbu i sprawiedliwości w sprawie urzędowania Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Wiedniu	349	**1345**
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące przeniesienia na c. k. Inspekcyę główną austryackich kolei żelaznych nadzoru pod względem finansowym nad kasami chorych dla ruchu prywatnych kolei żelaznych	352	**1349**

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Numer	Strona
1914			
23. grudnia	Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem handlu, dotyczące zakazu rzezi bydła rogatego i świń, znajdujących się w wysokim stanie brzemiennym, jakoteż ograniczenia rzezi cieląt i jałownika	353	**1349**
23. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów dłużnych pożyczki, którą księstwo Bukowiny ma zaciągnąć na podstawie zezwolenia, udzielonego ustawą krajową z dnia 11. kwietnia 1914, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 24, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych pupilarnych i tym podobnych	354	**1351**
24. „	Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości, dotyczące uzupełnienia rozporządzenia z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 257, którem z powodu zawikłań wojennych wydaje się postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek	355	**1351**
25. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa o sporządzaniu bilansów w czasie wojny	362	**1452**
25. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące przedażni sądowej w Bernie	363	**1452**
28. „	Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych o przystąpieniu Danii do układu waszyngtońskiego, dotyczącego Unii międzynarodowej dla ochrony własności przemysłowej, i o przystąpieniu Stanów Zjednoczonych Brazylii do tego układu, tudzież do układu waszyngtońskiego, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek	356	**1353**
29. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami o wykonywaniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa	357	**1353**
29. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu o przedłużeniu terminów do przedsiębrania czynności wekslowo- i czekowo-prawnych i o czasowem przedłużeniu godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu . .	358	**1354**
29. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czazie od dnia 1. stycznia do 30. czerwca 1915	364	**1454**
29. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości celem wykonania rozporządzenia z dnia 26. października 1914. Dz. u. p. Nr. 299, w sprawie uregulowania prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami świętej korony węgierskiej . .	365	**1454**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.	359	**1355**
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące drugiego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych. (Taksa dla kas chorych)	360	**1413**

Indeks II.

Spis abecadłowy

ustaw, rozporządzeń itd., ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 1914. (Rocznik LXVI., część I. do CXCV.)

Adalia, c. i k. Wicekonsulat, przekazanie mu pełnej jurysdykcyi. 110, **652.**

Administracya polityczna, przeniesienie jej uprawnień na Głównodowodzącego sił wojennych w Bośni, Hercegowinie i w Dalmacyi. 153, **815.**

— — przeniesienie jej uprawnień. 186, **891.**

Admiralskie postępowanie sądowe, jego ogłoszenie. 334, **1239.**

Akademia eksportowa c. k. austryackiego Muzeum handlowego w Wiedniu, świadectwa jej oddziału powszechnego. 85, **600.**

— **górnicza,** jej słuchacze, przyznawanie im ulg w razie odbywania jednorocznej służby prezencyjnej. 128, **705.**

„Akademicka szkoła specyalna dla sztuki medalierskiej“ we Wiedniu, zmiana jej statutu. 175, **861.**

Albiano, przydzielenie tej gminy do okręgu Sądu powiatowego w Lavis. 38, **226.**

Amunicya, jej posiadanie i obrót nią. 160, **829;** 188, **895.**

Aptekarska ustawa, przeznaczenie kar pieniężnych na jej zasadzie nałożonych. 142, **757.**

Apteki, zatrudnianie sił pomocniczych przy ich prowadzeniu. 256, **1020.**

— — skrócenie czasu pełnienia służby w nich dla doktorów. 287, **1145.**

Austrya poniżej Anizy (Dolna), zwołanie sejmu. 26, **117.**

— powyżej Anizy (Górna), zwołanie sejmu krajowego. 26, **147.**

Austryackie korporacye militarne, cesarskie rozporządzenie. 141, **750.**

— — — przepis wykonawczy. 180, **869.**

Austro-Węgry, układ w sprawie zaraźliwych chorób zwierzęcych między tem państwem a Państwem niemieckiem. 45, **233.**

— układ rozjemczy między niemi i Szwajcaryą. 266, **1101.**

Bank austryacko-węgierski, nadzwyczajne zarządzenia co do jego urzędowania. 198, **919.**

— **krajowy** królestwa czeskiego, składanie papierów wartościowych, które mają być oddawane do depozytu sądowego, w tym Banku. 84, **599.**

— — księstwa Krainy, używanie zapisów długu jego pożyczek do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 71, **519.**

Belgia, zakaz co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się tamże, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 240, **993.**

Berno, przekazanie sądowi powiatowemu dla miasta tego załatwiania poruczonych sądom egzekucyjnym spraw sądowych, dotyczących okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna- 249, **1011.**

— — — świadectwa szkoły przemysłowej, należącej do tamtejszego kobiecego stowarzyszenia zarobkowego. 304, **1167.**

— sprzedażnia sądowa. 363, **1452.**

Bezpośrednie podatki osobiste, ob. Podatki osobiste.

Uwaga. Z dwóch liczb, podanych przy każdym wyrazie, oznacza pierwsza liczbę ustawy, rozporządzenia itd., druga zaś, wydrukowana grubszemi czcionkami, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której umieszczono ustawę, rozporządzenie itd.

Bielak, świadectwa żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa, istniejącej w c. k. tamtejssej państwowej szkole przemysłowej. 310, **1182.**

Bilanse, ich sporządzanie w czasie wojny. 362, **1452.**

Bilety bankowe po 2 korony, ich wydanie. 220, **959.**

Biura obrachunkowe dla oddawania czeków, oznaczenie tych biur. 134, **713.**

Błędy drukarskie, ich sprostowanie w ustawie o podatkach osobistych. 147, **793.**

Błonki złotarskie, ich dostawa i wynagrodzenia za nie na zasadzie ustawy, dotyczącej powinności wojennych. 226, **971.**

Bobrowa Górna, nowo utworzony Dziekanat w dyecezyi berneńskiej, ustanowienie kwoty nadającej się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego. 107, **650.**

Bochnia, zmiana taryfy sprzedaży soli. 6, **23.**

Bony kasowe wojennej kasy pożyczkowej. 272, **1109.**

Bośnia i Hercegowina, przeniesienie uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił wojennych. 153, **815.**

— — — ustalenie na rok 1915 tej ilości cukru, którą dopuści się do ekspedyowania do tych krajów bez opłaty należytości. 344, **1301.**

Bośniacko-hercegowińska sieć kolejowa, ob. Sieć kolejowa.

Bozen, koncesya na kolejkę do Kohlern. 176, **862.**

Bożanów, ekspozytura celna przekształcenie jej na Urząd celny poboczny II. klasy. 43, **231.**

Broń, jej posiadanie, tudzież obrót nią. 160, **829;** 188, **895.**

Bruszperk, koncesya na kolej lokalną z Marienbergu. 104, **641.**

Brzeczka piwna, zmiana przepisów o kontrolnych przyrządach dla jej mierzenia. 41, **230.**

Budowle w rejonie pofortyfikacyjnym miasta Ołomuńca, przedłużenie okresu czasu do ich wnoszenia celem uzyskania ulg podatkowych na dalszych lat dziesięć. 210, **943.**

— uprzywilejowane, postanowienia wyjątkowe dla nich w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną. 284, **1140.**

Bukowina, odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i w tym kraju. 279, **1126;** 318, **1193;** 322, **1204.**

— przeniesienie uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił zbrojnych. 186, **891.**

— utworzenie Sądu powiatowego w Wikowie górnym. 77, **591.**

Bukowina, używanie częściowych zapisów dłużnych pożyczki, którą ma zaciągnąć ten kraj, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 354, **1351.**

Bułgarya, zniesienie zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Serbią i tudzież z tym krajem. 24, **145.**

— zniesienie zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z tym krajem, tudzież z Rumunią, Serbią i Turcyą. 25, **145.**

Bydło rogate, zakaz jego rzezi, jeżeli znajduje się w wysokim stanie brzemiennym. 353, **1349.**

Capodistria, przekształcenie tamtejszego Urzędu celnego głównego II. klasy na urząd celny poboczny I. klasy i zwinięcie tamtejszego Urzędu solnego. 123, **697.**

Cechowanie, ob. Miary i wagi.

Celje, przeniesienie czynności cechowni, zalatwianych dotychczas przez tamtejszy Urząd podatkowy, na zarząd hut w Celje. 87, **600.**

— zwinięcie c. k. Zarządu hutniczego tamże i utworzenie w tej miejscowości c. k. Zarządu górniczego i hutniczego. 151, **813.**

Celowiec, miasto, używanie zapisów długu jego pożyczek do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 71, **519.**

Cennik lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. 28, **151.**

— — dla stron uprzywilejowanych. 73, **541.**

— — sprostowanie błędu w wyżej wymienionym cenniku dla stron uprzywilejowanych. 130, **706.**

— — zmiana wydania czwartego. 283, **1133.**

— — wydanie piąte. 359, **1355.**

— — wydanie drugie dla stron uprzywilejowanych (Taksa dla kas chorych). 360, **1413.**

Centralna komisya dla pieczy nad zabytkami, zmiana jej statutu. 37, **225.**

Centralny Zarząd c. k. Zakładu pocztowege i telegraficznego, uskutecznianie wpłat i wypłat na jego rachunek. 108, **650.**

Ceny najwyższe, ich ustanowienie dla zboża i mąki. 325, **1214.**

— — dla sprzedaży zajęcy i jeleniny we Wiedniu. 336, **1243.**

— — dla ziemniaków. 345, **1303.**

— — dla owsa. 347, **1307.**

Chleb, ograniczenie używania mąki pszennej i żytniej do jego przemysłowej produkcyi. 301, **1165.**

Cholera, zniesienie zarządzeń, wydanych przeciw tej chorobie w ruchu towarowym w stosunku z Rumunią. 23, **145.**

— zniesienie zarządzeń, wydanych przeciw tej chorobie w ruchu towarowym w stosunku z Serbią i Bułgaryą. **24**, **145.**

— zniesienie zarządzeń, wydanych przeciw tej chorobie w ruchu towarowym w stosunku z Bułgaryą, Rumunią, Serbią i Turcyą. 25, **145.**

Choroby, podlegające obowiązkowi doniesienia, zwłoki osób, zmarłych wskutek takich chorób. 263, **1091.**

— **zaraźliwe,** donoszenie o nich. 103, **635.**

— **zwierzęce,** ob. Układ.

Chorzy, ich pielęgnacya, dokonywana w sposób zawodowy. 139, **741.**

Cielęta, ograniczenie ich rzezi. 285, **1143;** 353, **1349.**

Cieplice-Szenawa, koncesya na kolejkę. 131, **707.**

Cilli, ob. Celje.

Cła, ich czasowe uchylenie od zboża, owoców strączkowych, mąki i wyrobów z mlewa. 270, **1108.**

Cukier, ustalenie na rok 1915 tej ilości jego, którą dopuści się do ekspedyowania do Bośni i Hercegowiny bez opłaty należytości. 344, **1301.**

Cywilni funkcyonaryusze państwowi, wypłata im poborów cywilnych w czasie pełnienia przez nich czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia. 230, **977.**

— — — wypłata z góry ich poborów służbowych, jeżeli dzień zapadłości przypada na niedzielę. 332, **1236.**

Czarnogóra, zastanowienie przyjmowania przez urzędy cłowe podatkowe, pocztowe i kasy kolei państwowych monet królestwa czarnogórskiego. 222, **963.**

Czechy, postanowienia wykonawcze do ustawy, dotyczącej utworzenia izb inżynierskich. 5, **17.**

Czeki, oznaczenie biur obrachunkowych dla ich oddawania. 134, **713.**

Czerw pszczół, zarządzenia celem zapobiegania jego chorobom, tudzież o ich tępieniu. 203, **929.**

Członkowie izb handlowych i przemysłowych, ustępujący z dniem 31. grudnia 1914, przedłużenie okresu ich czynności. 319, **1195.**

Czynna służba wojskowa, dowody jej odbycia przez uczniów szkół wyższych. 145, **788.**

Czynności w sądach, ich uproszczenie, rozporządzenie cesarskie. 118, **659.**

— — przepisy wykonawcze. 125, **698.**

— wekslowe i czekowe, przedłużenie terminów do przedsiębrania takich prawnych czynności. 300, **1164.**

Dalmacya, uwolnienie od stempli i należytości z powodu rozdziału zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w tym kraju. 82, **596.**

— przeniesienie uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił wojennych. 153, **815.**

Dania, przystąpienie tego państwa do układu waszyngtońskiego, dotyczącego Unii międzynarodowej dla ochrony własności przemysłowej. 356, **1353.**

Dodatek aktywalny, kwartalna jego wypłata. 33, **217.**

— do podatku od wódki. 12, **44.**

Doktorowie, skrócenie dla nich czasu służby w aptekach. 287, **1145.**

Dokument koncesyjny, ob. Kolej.

Dokumenty notaryalne, sporządzone w krajach świętej korony węgierskiej, ich moc dowodowa. 181, **885.**

— w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości, ich sporządzanie w sądzie. 217, **953.**

Dolna Austrya, ob. Austrya poniżej Anizy.

Domy składowe publiczne, wydawania towarów z tych domów bez zwrotu listu składowego. 317, **1191.**

Donoszenie o chorobach zaraźliwych. 103, **635.**

Dostarczanie węgla. 314, **1184.**

Dostawa koni i wozów, oznaczenie wynagrodzenia za odstawienie z powrotem nieodebranych w miejscach oddania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, oraz środków przewozowych. 185, **889.**

Dostawy, naruszenie ich obowiązku, karanie za to. 155, **819.**

— i roboty publiczne, wyjątki w sprawie składania kaucyi przy oddawaniu ich w przedsiębiorstwa. 229, **975.**

Dotacya nadzwyczajna, jej przyznanie dla państwowego funduszu melioracyjnego. 152, **813.**

Dowód uzdolnienia, zmiany przepisów, odnoszących się do niego, w przemysłach koncesyonowanych. 106, **649.**

Dowóz niektórych artykułów, jego zakaz. 168, **845.**

Drukarnie, uregulowanie w nich spoczynku niedzielnego i świątecznego. 221, **961.**

Dubie, koncesya na kolejkę z Cieplic. 131, **707.**

Dyecezyalne zakłady, ob. Zakłady.

Dyrekcya skarbu krajowa w Zadarze, wypłata za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności poborów, przypisywanych przez departament rachunkowy tej Dyrekcyi. 8, **35.**

Dyrekcye poczt i telegrafów, uskutecznianie wpłat i wypłat na ich rachunek. 135, **713.**

Dzieczyn w Czechach, utworzenie Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla tego miasta, zmiana spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego. 351, **1348.**

Dziekanat w Bobrowie Górnej i w Międzyrzeczu w dyecezyi berneńskiej do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego, ustanowienie kwoty nadającej się. 107, **650.**

Dziekanaty w Kladnie i w Slanach, ustanowienie kwoty wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego. 136, **715.**

Dzielenie parcel, ob. Nowelę o dzieleniu parcel.

Ebensee, saliny, podwyższenie dodatku za sól do mielenia. 6, **23.**

Eberstallzell, przydzielenie tej gminy do okręgu sądu powiatowego Lambach w Austryi wyższej. 211, **944.**

Egzaminy ścisłe na katolickich wydziałach teologicznych, ob. Regulamin egzaminów.

— dla kandydatów, ubiegających się o upoważnienie na technika cywilnego (inżyniera cywilnego lub geometrę cywilnego). 127, **702.**

Egzekucya, uregulowanie prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa a krajami świętej korony węgierskiej. 365, **1454.**

Ekspozytura celna w Bożanowie, jej przekształcenie na Urząd celny poboczny II. klasy. 43, **231.**

— — na dworcu kolejowym w Husiatynie, rozszerzenie jej upoważnień. 39, **226.**

— — w Vranjicy, jej utworzenie i wyposażenie w upoważnienia urzędu pobocznego II. klasy. 74, **583.**

— urzędu celnego głównego w Homolicz, nadanie jej nowej nazwy. 54, **253.**

Ekwiwalent kwaterowy, kwartalna jego wypłata. 33, **217.**

Ewidencya katastru podatku gruntowego. 117, **658.**

Fabrykacya wódki w kampanii 1914/15, ograniczenie używania niektórych materyałów do niej. 297, **1157.**

Faja, koncesya na kolejkę elektryczną z Zambana. 44, **231.**

Farmacenci, zostający w kondycyi, tworzenie ich wydziałów. 255, **1020.**

Farmacya, ob. Farmacenci.

Farmakopeja austryacka Ed. VIII., ob. Cennik lekarstw.

Francya, zakaz co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się tamże, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 240, **993.**

— zakaz wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i tego państwa. 291, **1148.**

— wyjątki od zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i tego państwa. 305, **1168.**

„Frinta“, fundacya, ob. Szkoła przemysłowa.

Frydek na Śląsku, utworzenie Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla tego miasta i zmiana spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego. 350, **1347.**

Funkcyonaryusze kolejowi, zmiana przepisu o ich umundurowaniu. 133, **709.**

— **państwowi,** udzielenie im jednorazowych datków. 17, **117.**

— **pocztowi,** zmiana stosunków co do poborów oraz norm pensyjnych odnośnie do niektórych ich kategoryi. 55, **253.**

— w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej uchylenie przepisu wykonawczego z roku 1908 do ustawy o ich ubezpieczeniu. 258, **1023.**

Fundusz melioracyjny państwowy, zasiłki z tego funduszu w pierwszem półroczu 1914. 97, **609.**

— — przyznanie nadzwyczajnej dotacyi dla tego funduszu. 152, **813.**

Galicya, odroczenie zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w tym kraju i na Bukowinie. 279, **1126;** 318, **1193;** 322, **1204.**

— państwowy zarząd lasów i domenów, uskutecznianie wypłat na rachunek tego zarządu przez pocztową Kasę oszczędności. 68, **515.**

— przeniesienie uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił wojennych. 186, **891.**

— sejm krajowy, jego rozwiązanie. 146, **791.**

— utworzenie Sądu powiatowego w Jagielnicy. 78, **591.**

— używanie zapisów długu jej pożyczek do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 71, **519.**

— używanie zapisów długów pożyczki, którą ma zaciągnąć ten kraj do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 94, **607.**

Galicyjskie Towarzystwa kredytowe ziemskie, urzędowanie jego we Wiedniu. 349, **1345.**

Geometrzy, ob. Technicy cywilni.

Giełda tryesteńska, rozwikłanie na niej bieżących terminowych interesów, dotyczących kawy. 346, **1305.**

Głównodowodzący sił zbrojnych, przeniesienie na niego uprawnień administracyi politycznej w Bośni, Hercegowinie i Dalmacyi. 153, **815.**

— — — przeniesienie na niego uprawnień administracyi politycznej w Galicyi, na Bukowinie, w części Śląska i Moraw. 186, **891.**

Gminy, ich współdziałanie przy wykonywaniu zadań obrony kraju. 154, **817.**

Gołębie pocztowe, zapobieganie ich nadużywania. 172, **857.**

Gorycya, dodatki aktywalne systemizowanego grona nauczycielskiego w tamtejszym głównym zakładzie naukowym teologicznym. 298, **1159.**

— szkoła przemysłowa żeńska szycia bielizny, krawiectwa i haftowania fundacyi „Frinta“, jej świadectwa. 102, **635.**

— i Gradyska, zwołanie sejmu krajowego. 26, **147.**

Gospodarstwo, ob. Zarządzenia w zakresie gospodarstwa.

— **państwowe** królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, sporządzenie zamknięcia rachunkowego za rok 1913. 32, **214.**

— — królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, sporządzenie centralnego zamknięcia rachunkowego tegoż gospodarstwa za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914. 137, **717.**

Górna Austrya, ob. Austrya powyżej Aniży.

Górnicze kasy brackie, uchwały ich zarządów w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym. 254, **1019.**

— przedsiębiorstwa, ich zgłaszanie celem ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków. 264, **1095.**

Górnictwo, sądy polubowne Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. 339, **1296.**

— wyjątki od przepisów o spoczynku niedzielnym i wypłacie zarobków w tym przemyśle w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym. 219, **959.**

Haibach, urząd celny poboczny, rozszerzenie jego upoważnień celnych. 204, **935.**

Homolicz, ekspozytura urzędu celnego głównego, nadanie jej nowej nazwy. 54, **253.**

Hotzenplotz, upoważnienie tamtejszego Urzędu celnego pobocznego do odprawiania pocztowych posyłek zagranicznych z żyjącemi roślinami. 86, **600.**

Hranice, świadectwa tamtejszej żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa. 286, **1145.**

Husiatyn, Ekspozytura celna, rozszerzenie jej upoważnień. 39. **226.**

Insbruk, Zakład naukowy i wychowawczy Tyrolu i Przedarulanii dla ciemnych, jego świadectwa. 90, **603.**

Inspekcya główna austryackich kolei żelaznych, przeniesienie na nią nadzoru pod względem finansowym nad kasami chorych dla ruchu prywatnych kolei żelaznych. 352, **1349.**

Inspektorat przemysłowy budowy dróg wodnych, jego utworzenie z siedzibą w Krakowie. 114, **655.**

Instytucye zastępcze, ich wzajemne ubezpieczenie w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy. 231, **979.**

Irlandya, cofnięcie zastrzeżenia, zgłoszonego względnie utrzymanego w mocy przez Wielką Brytanię i ten kraj przy podpisaniu i ratyfikacyi układu, mającego na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu. 303, **1167.**

Istrya, rozwiązanie sejmu krajowego. 27, **149.**

Izby handlowe i przemysłowe, przedłużenie okresu czynności rzeczywistych członków tych izb, ustępujących z dniem 31. grudnia 1914. 319, **1195.**

— **inżynierskie,** postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 2. stycznia 1913, Dz. u. p. Nr. 3. 5, **17.**

Jagielnica w Galicyi, utworzenie Sądu powiatowego. 78, **591.**

Jałownik, ograniczenie jego rzezi. 353, **1349.**

Jednoroczni ochotnicy, ulgi dla uczniów szkół wyższych, odbywających czynną służbę w tym charakterze. 144, **785.**

Jednostki giełdowe papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawa wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych. 46, **235.**

Jelenina, ustanowienie najwyższych cen odnośnie do jej sprzedaży we Wiedniu. 336, **1243.**

Jeziora w Karyntyi, policyjny regulamin żeglarski i jeziorny dla nich, jego uzupełnienia i zmiany. 140, **749.**

Jubileuszowe karty korespondencyjne, ich sprzedaż po zaopatrzeniu ich nowym drukiem. 320, **1195.**

Jurysdykcya pełna, jej przekazanie c. i k. Wice konsulatowi w Adalia. 110, **652.**

Kahlenberg, zmiana koncesyi na kolejkę ze stacyi Nussdorf. 177, **864.**

Kalkulantki c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności, zmiana stosunków, tyczących się ich płac i emerytur, 109, **652.**

Kancelaryjny personal pomocniczy przy państwowych władzach, urzędach i zakładach. 21, **123;** 296, **1155.**

— — — przy państwowych władzach, urzędach i zakładach, zmiana postanowień dla tego personalu. 296, **1155.**

Karanie za robienie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwu publicznemu. 155, **819.**

Karat metryczny. 99, **629;** 100, **630.**

Kary pieniężne, nałożone na mocy ustawy aptekarskiej, ich przeznaczenie. 142, **757.**

Karfreit, zaliczenie tej gminy do ósmej klasy wojskowej taryfy czynszowej. 59, **251.**

Karlsbad i okolica, koncesya na sieć kolejek elektrycznych. 253, **1017.**

Karty korespondencyjne jubileuszowe, ich sprzedaż po zaopatrzeniu ich nowym drukiem. 320, **1195.**

Kary na wolności, ich odroczenie i przerwa ich wykonania. 207, **939.**

Karyntya, uzupełnienie i zmiany policyjnego regulaminu żeglarskiego i jeziornego dla jezior, znajdujących się w tym kraju. 140, **749.**

— zwołanie sejmu krajowego. 26, **147.**

Kasa oszczędności pocztowa, uskutecznianie za jej pośrednictwem wypłat na rachunek państwowego Zarządu lasów i domenów w Galicyi. 68, **515.**

— — — wypłata za jej pośrednictwem poborów emerytalnych i poborów zaopatrzenia, przypisywanych przez departament rachunkowy Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze. 8, **35.**

— **pożyczkowa,** ob. Wojenna kasa pożyczkowa.

Kasy brackie górnicze, uchwały ich zarządów w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym. 254, **1019.**

— — — upoważnienie ich zarządów, tudzież zarządów kas chorych i wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. 238, **991.**

— **chorych** dla ruchu prywatnych kolei żelaznych, przeniesienie na c. k. Inspekcyę główną austryackich kolei żelaznych nadzoru pod względem finansowym nad temi kasami. 352, **1349.**

— — uchwały ich zarządów i wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego. 239, **992.**

— — upoważnienie ich zarządów, tudzież zarządów górniczych kas brackich oraz wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. 238, **991.**

Kasy krajowe, utworzenie jednolitych nazw dla nich. 10, **41.**

— **sieroce,** ob. Wspólne kasy sieroce.

Kataster podatku gruntowego, utrzymywanie jego w ewidencyi. 117, **658.**

Katolickie wydziały teologiczne, ob Wydziały teologiczne.

Kaucye przy oddawaniu w przedsiębiorstwa dostaw i robót publicznych, wyjątki w sprawie ich składania. 229, **975.**

Kawa, rozwikłanie bieżących terminowych interesów, dotyczących tego artykułu, na giełdzie tryesteńskiej. 346, **1305.**

Kladno, ustanowienie kwoty wydatku na prowadzenie tamtejszego urzędu dziekańskiego. 136, **715.**

Klasy niebezpieczności, podział przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków na takie klasy i ustanowienie stóp procentowych dla tych klas na czas od dnia 1. stycznia 1915 do dnia 31. grudnia 1919. 143, **757.**

Klatowy, świadectwa tamtejszej miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej. 282, **1133.**

Klimkowice, koncesya na kolej lokalną z Svinova-Witkowic. 76, **585.**

Kohlern, koncesya na kolejkę. 176, **862.**

Koleje żelazne, przeniesienie na c. k. Inspekcyę główną austryackich kolei żelaznych nadzoru pod względem finansowym nad kasami chorych dla ruchu prywatnych kolei żelaznych. 352, **1349.**

— — spis szlaków, do których stosuje się umowa międzynarodowa w sprawie obrotu towarów na kolejach żelaznych. 60, **265.**

— — taryfa dla przewozu osób, pakunków, zwłok, żywych zwierząt i towarów na nich. 224, **967.**

— — wprowadzenie w wykonanie postanowienia „Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych w brzmieniu z roku 1913". 150, **795.**

— — wykonanie poszczególnego przepisu jej regulaminu. 173, **859.**

— — zmiana przepisu o umundurowaniu funkcyonaryuszy kolejowych. 133, **709.**

Kolej lokalna z Litowla do Senic Wielkich z odgałęzieniem do kamieniołomów w Mlacz, koncesya. 2, **2.**

— — z Marienbergu do Bruszperku, koncesya. 104, **641.**

Kolejka z Zambana do Fai, koncesya. 44, **231.**

— z Cieplic do Dubia, zmiana koncesyi na tę linię. 131, **707.**

— — z Bozen do Kohlern, koncesya. 176, **862.**

Kolejka ze stacyi Nussdorf przy kolei kalenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu, zmiana koncesyi. 177, **864.**

— w Bozen od ulicy Parkstrasse do hotelu Stiegla, koncesya. 312, **1183.**

Kolejki na obszarze gmin Cieplic-Szenawy i Rzetenic, koncesya na tę linię. 131, **707.**

— w XIV., XII. i V., w VIII, i IX., tudzież XXI. dzielnicy Wiednia, koncesya. 241, **995.**

— na obszarze miasta Opawy od wyższej ulicy obwodowej do cmentarza miejskiego i od szpitala krajowego do krajowego zakładu dla obłąkanych, ich koncesye. 361, **1451.**

Kolportaż nadzwyczajnych wydań peryodycznych pism drukowych z okazyi wydarzeń wojennych. 215, **947.**

Komisye odwoławcze podatku dochodowego, zmiana ich składu t. j. ilości ich członków i zastępców. 129, **705.**

Koncesya, ob. Kolej.

Koncesyonowane przemysły, ob. Przemysły koncesyonowane.

Koncesyonowanie przemysłu tych, którzy nabywają wierzytelności do zarządów kolei lub innych zakładów przewozowych, powstające z interesu przewozowego, i potem dochodzą ich w własnem imieniu i na własny rachunek. 56, **261.**

Konie, wpisane do kart ewidencyjnych, oznaczenie wynagrodzenia za ich odstawienie z powrotem z powodu nieodebrania ich w miejscach oddania. 185, **889.**

— zakaz ich wprowadzenia, o ile są wpisane do kart ewidencyjnych, z okręgów ich poboru. 179, **867.**

Konsularne sądownictwo, ob. Sądownictwo konsularne.

Korporacya militarna. 141, **750.**

Kontyngent rekrutów, oznaczenie na nowo na rok 1914 jego ilości dla utrzymania wzpólnej siły zbrojnej i dla utrzymania obrony krajowej oraz zezwolenie na ten rok na pobór tych kontyngentów. 59, **263.**

Kotor, starostwo, zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach c. k. kolei państwowych w obrębie tego starostwa. 222, **963.**

Kraina; używanie zapisów długu pożyczek Banku krajowego w Krainie do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych pupilarnych i tym podobnych. 71, **519.**

— zwołanie sejmu krajowego. 26, **147.**

Kraje świętej korony węgierskiej, moc dowodowa dokumentów tamże sporządzonych. 181, **885.**

Kraje świętej korony węgierskiej, uregulowanie prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa a tymi krajami. 299, **1160.**

— — — — uregulowanie prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa a tymi krajami, przepis wykonawczy. 365, **1454.**

Krajowa Dyrekcya skarbu, ob. Dyrekcya.

Kraków, utworzenia osobnego Inspektoratu przemysłowego budowy dróg wodnych. 114, **655.**

Kralupy n. W. w Czechach, zmiana terminów zapłaty podatku domowo-czynszowego w jej poborczym okręgu podatkowym, tudzież w takim okręgu Welwary w Czechach. 92, **604.**

— utworzenie nowego okręgu rozkładu podatku zarobkowego dla obszaru tamtejszego urzędu. 126, **701.**

Kredyt, ob. Operacya kredytowa.

Kreta, uchylenie wykonywania sądownictwa konsularnego. 327, **1229.**

Królestwa i kraje, reprezentowane w Radzie państwa uregulowanie prawnej pomocy egzekucyjnej między tymi krajami a krajami świętej korony węgierskiej. 299, **1160.**

— — — reprezentowane w Radzie państwa, uregulowanie prawnej pomocy egzekucyjnej między tem, krajami a krajami świętej korony węgierskieji przepis wykonawczy. 365, **1454.**

Królestwo Czech, ob. Czechy.

— **Galicyi,** ob. Galicya.

Królewsko-czarnogórskie monety krajowe, zastanowienie ich przyjmowania w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach c. k. kolei państwowych w obrębie starostw Kotor i Raguza, oraz w takich samych urzędach i kasach miast Zadar, Szybenik, Spljet i miasteczka Metković, jakoteż zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich złotych monet krajowych w urzędach pocztowych we Wiedniu, w Pradze i Tryeście. 222, **963.**

Książeczki z znaczkami listowymi, zniżenie ceny sprzedaży. 30, **213.**

Księgi gruntowe, sporządzanie planów dla dzielenia parcel, zapisanych w tych księgach. 340, **1297.**

Księstwo Bukowiny, ob. Bukowina.

— **Krainy,** ob. Kraina.

— **Moraw,** ob. Morawy.

— **Styryi,** ob. Styrya.

Kuratele, ob. Sprawy opiekuńcze i kuratelarne.

Lambach w Austryi wyższej, przydzielenie do okręgu tamtejszego sądu powiatowego gminy Eberstallzell. 211, **944.**

Lavis, sąd powiatowy, przydzielenie do jego okręgu gminy Albiano. 38, **226.**

Lekarstwa, ob. Cennik lekarstw.

Lichwa. 275, **1113.**

Listy przewozowe, noszące na sobie pieczęć kontrolną jednej z kolei nieupoważnionych, ich zużycie, tudzież zastąpienie stempla należytościowego w razie niezużycia takich listów przewozowych. 205, **935.**

— **sędziów przysięgłych** na rok 1915, ich tworzenie. 273, **1110.**

Litowel, koncesya na kolej lokalną do Senic Wielkich. 2, **2.**

Loket, utworzenie nowego okręgu rozkładu podatku zarobkowego dla obszarów tamtejszego urzędu. 126, **701.**

Lundenburg, świadectwa tamtejszej żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa. 89, **603.**

Majątek nieruchomy na Śląsku, pobór dodatku krajowego do państwowych należytości spadkowych od tego majątku. 49, **251.**

Marienberg, koncesya na kolej lokalną do Bruszperku. 104, **641.**

Marki pocztowe, ob. Znaczki pocztowe.

Marynarka wojenna, ulgi dla uczniów szkół wyższych, odbywających czynną służbę jako dwuroczni ochotnicy w tym oddziale armii. 144, **785.**

Maszyny parowe, ich obsługa i nadzór nad niemi. 206, **937.**

Materyały wybuchowe, ich posiadanie i obrót nimi. 160, **829;** 188, **895.**

— do fabrykacyi wódki w kampanii 1914/15, ograniczenie używania niektórych z nich. 297, **1157.**

Mąka, i wyroby z mlewa, czasowe uchylenie ceł od nich, tudzież od zboża, owoców strączkowych. 270, **1108.**

— **pszenna i żytnia,** ograniczenie jej używania do przemysłowej produkcyi chleba. 301. **1165.**

— jej produkcya i wprowadzanie jej w obrót. 324, **1213.**

— ustanowienie dla niej najwyższych cen. 325, **1214.**

Miary i wagi, należytości za ocechowanie dodatkowe przyrządów do mierzenia i ważenia. **29**, **213.**

Międzyrzecze, zmiana okręgu Dziekanatu w dyecezyi berneńskiej i ustanowienie kwoty, nadającej się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego. 107, **650.**

Ministerstwo handlu, uskutecznianie wypłat na jego rachunek przez pocztową Kasę oszczędności. 338, **1295.**

Moc dowodowa dokumentów notaryalnych, sporządzonych w krajach świętej korony węgierskiej. 181, **885.**

Monarchia austryacko-węgierska, układ rozjemczy między nią i Szwajcaryą. 266, **1101.**

Morawy, zwołanie sejmu krajowego. 26, **147.**

Morski ruch okrętowy, jego ograniczenia. 190, **899.**

Moszcz winny, ob. Wino.

Nabycie nieruchomości o małej wartości, sporządzanie odnośnych dokumentów w sądzie. 313, **1184.**

Nadawanie posad podoficerom, ob. Urzędnicy kancelaryjni.

Nadzorowanie ruchu telegraficznego i telefonicznego. 167, **843.**

Nadzór kotłów parowych i maszyn parowych, tudzież ich obsługa, postanowienia uzupełniające. 206, **937.**

— nad obcokrajowemi przedsiębiorstwami. 292, **1149.**

— nad prowadzeniem przedsiębiorstwa, jego zaprowadzenie. 247, **1005;** jego wykonywanie. 357, **1353.**

Należytości za ocechowanie dodatkowe przyrządów do mierzenia i ważenia, ob. Miary i wagi.

Niedereinsiedel koło Sebnitz, upoważnienie tamtejszego Urzędu celnego pobocznego do ekspedycyi z uwolnieniem od cła wracających z zagranicy używanych zewnętrznych opakowań i naczyń. 96, **609.**

Nowa Grecya, uchylenie wykonywania sądownictwa konsularnego. 327, **1229.**

Nowela częściowa do powszechnej księgi ustawy cywilnej. 276, **1115.**

— do ustawy o podatkach osobistych, przepisy wykonawcze. 62, **329;** 63, **473;** 64, **484;** 65, **497;** 66, **503.**

— o dzieleniu parcel. 116, **656.**

— o podatku od wódki, zmiana niektórych postanowień o opodatkowaniu wódki. 11, **43;** rozporządzenie wykonawcze. 124, **697.**

— o uproszczeniu czynności w sądach, rozporządzenie cesarskie. 118, **659;** rozporządzenie wykonawcze. 125, **698.**

Nussdorf, stacya, zmiana koncesyi na kolejkę z tej stacyi na wzniesienie Kahlenbergu. 177, **864.**

Obcokrajowe przedsiębiorstwa, nadzór nad niemi. 292, **1149.**

Objaśnienia do taryfy celnej, ob. Taryfa celna.

Obowiązki urzędowe, ich naruszenie. 154, **817.**

Obrona krajowa, kontyngent rekrutów dla jej utrzymania. 59, **263.**

— — postępowanie karne wojskowe. 122, **686.**

— **kraju,** współdziałanie w wykonywaniu jej zadań przez gminy i przez urzędników publicznych. 154, **817.**

Obrót bronią, amunicyą i materyałami wybuchowymi 160, **829.**

— towarów na kolejach żelaznych, ob. Koleje żelazne.

— — w stosunkach z zagranicą, upoważnienie Rządu do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w tym przedmiocie. 251, **1015.**

Obsługa i nadzór kotłów parowych i maszyn parowych, postanowienia uzupełniające. 206, **937.**

Ochrona marek, wydanie postanowień wyjątkowych w tej dziedzinie z powodu zawikłań wojennych. 257, **1021.**

— — uzupełnienie postanowień wyjątkowych wydanych w tej dziedzinie z powodu zawikłań wojennych. 355, **1351.**

— prawa autorskiego w stosunku do Szwajcaryi., 115, **655.**

Odroczenie i przerwa wykonania kar na wolności. 207, **939.**

— zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności. 193, **907;** 216, **949;** wyjątek od tego odroczenia. 223, **965.**

— weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej. 234, **985;** 235, **986.**

— zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych, dalsze wyjątki. 237, **989.**

— zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych. 261, **1083;** uzupełnienie odnośnych postanowień. 267, **1104;** zmiana poprzednich postanowień. 278, **1125;** 280, **1130.**

— zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych. 321, **1197;** przepis wykonawczy. 333, **1236.**

— zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 279, **1126;** 318, **1193;** 322, **1204.**

Odwet w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych. 289, **1147.**

— odnośnie do należności i roszczeń, przysługujących przynależnym do państw nieprzyjacielskich, jego środki. 290, **1148.**

Ogłaszanie w pismach drukowych wiadomości wojskowych. 165, **839.**

Ograniczenie ruchu telegraficznego i telefonicznego. 167, **843.**

Olej skalny, składanie weksli na pokrycie pokredytowanych kwot podatku od tego materyału. 149, **795.**

Ołomuniec, przedłużenie okresu czasu do wznoszenia budowli w rejonie pofortyfikacyjnym tego miasta celem uzyskania ulg podatkowych na dalszych lat dziesięć. 210, **943.**

Opawa, miasto, koncesye na dwie kolejki na obszarze tego od wyższej ulicy obwodowej do cmentarza miejskiego i od szpitala krajowego do krajowego zakładu dla obłąkanych. 361, **1451.**

Operacya kredytowa, jej przedsiębranie. 70, **517.**

Operacye kredytowe, ich podjęcie dla pokrycia wydatków na nadzwyczajne wojskowe zarządzenia z powodu zawikłań wojennych. 202, **927.**

Opieki, ob. Sprawy opiekuńcze i kuratelarne.

Opłaty stemplowe i należytości bezpośrednie, ustalenie wartości papierów wartościowych celem ich wymiaru. 294, **1152.**

Ordynacya konkursowa ugodowa i zaczepna, rozporządzenie cesarskie. 337, **1245.**

Osoby cywilne, czasowe rozciągnięcie na nie sądownictwa wojskowego. 156, **821.**

— — rozciągnięcie na nie wojskowego sądownictwa karnego, w razie jeżeli dopuszczają się czynów karygodnych przeciw sile zbrojnej państwa. 164, **837.**

— — ich poddanie sądownictwu wojskowemu w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa. 307, **1170.**

— — wydalone przymusowo w celach prowadzenia wojny z ich miejsca pobytu, opieka nad nimi. 213, **945.**

— — oznaczenie rodzaju ich wiktu oraz wysokości przypadającego zań wynagrodzenia. 214, **946.**

— **wojskowe,** poddanie takich osób, niezaprzysiężonych na artykuły wojenne osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, pod postanowienia części II. wojskowej ustawy karnej. 157, **823.**

— — postanowienia wojskowe w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla takich osób. 178, **865.**

— — postanowienia wyjątkowe co do postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na ich rzecz. 245, **1001.**

Owies, ustanowienie cen najwyższych dla niego. 347, **1307.**

Owoce strączkowe, czasowe uchylenie cła od nich. 270, **1108.**

Państwa sprzymierzone, postanowienia na rzecz osób wojskowych w sile zbrojnej jednego z takich sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę. 328, **1229.**

— **nieprzyjacielskie,** środki odwetu nieprzyjacielskie odnośnie do należności i roszczeń, przysługujących przynależnym do takich państw. 290, **1148.**

Państwo niemieckie, jego siła zbrojna, zabronienie ogłaszania wiadomości o niej w pismach drukowych. 195, **913.**

— — układ w sprawie zaraźliwych chorób zwierzęcych między Austro-Węgrami a tem państwem. 45, **233.**

Państwowe należytości spadkowe od majątku nieruchomego na Śląsku, pobór dodatku krajowego od nich. 49, **251.**

— **zasiłki** na utrzymanie, upoważnienie niektórych funduszy i zakładów do ściągania wypłaconych przez nie zaliczek na poczet tych zasiłków. 242, **996.**

Państwowi funkcyonaryusze, w czynnej służbie, przyznanie im jednorazowych datków. 17, **117.**

— — **cywilni,** wypłata im poborów cywilnych w czasie pełnienia przez nich czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia. 230, **977.**

Państwowy fundusz melioracyjny, ob. Fundusz melioracyjny.

— **podatek budynkowy,** ob. Podatek budynkowy.

Papiery wartościowe, notowane na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), ich jednostki giełdowe. 46, **235.**

— — składanie ich w Banku krajowym Królestwa czeskiego. 84, **599.**

— — ustalenie ich wartości celem wymiaru opłat stemplowych i należytości bezpośrednich. 294, **1152.**

Paszporty, wydanie co do nich ograniczających zarządzeń policyjnych. 159, **827;** 187, **893.**

Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmów krajowych Dolnej Austryi, Górnej Austryi, Karyntyi, Krainy, Moraw, Śląska, Tyrolu oraz Gorycyi i Gradyski. 26, **147.**

— — dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Istryi. 27, **149.**

— — dotyczący zwołania sejmu Styryi. 35, **223.**

— — dotyczący rozwiązania sejmu Tyrolu. 48, **249.**

— — dotyczący zwołania sejmu Austryi Dolnej. 88, **601.**

— — dotyczący zwołania sejmu Przedarulanii. 101. **633.**

Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Tyrolu. 105, **647.**

— — dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Galicyi. 146, **791.**

Patenty, wydanie na czas zawikłań wojennych wyjątkowych postanowień w tej dziedzinie. 232, **981;** 233, **983.**

Pensyjne ubezpieczenie, ob. Ubezpieczenie pensyjne.

Personal pomocniczy, ob. Kancelaryjny personal pomocniczy.

Peryodyczne pisma drukowe, nadzwyczajne ich wydania z okazyi wydarzeń wojennych, ich kolportaż. 215, **947.**

— — — pojawiające się w Rosyi, ich zakaz, tudzież rewizya nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 196, **915.**

Piecza nad zabytkami, ob. Centralna komisya dla pieczy nad zabytkami.

— **wojenna,** przyznanie ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na jej cele, rozporządzenie cesarskie. 315, **1187;** przepisy wykonawcze. 316, **1188.**

Pieczywo, zakaz jego wymiany i przyjmowania napowrót, o ile dostarczono go osobom, trudniącym się przemysłem gospodnim i szynkarskim, tudzież handlarzom. 302, **1166.**

Pielęgnacya chorych, ob. Zawodowa pielęgnacya chorych.

Pisma drukowe, wyraźne zabronienie ogłaszania w nich wiadomości wojskowych. 165, **839.**

— — zabronienie ogłaszania w nich wiadomości o sile zbrojnej Państwa niemieckiego. 195, **913.**

— **peryodyczne,** pojawiające się w Serbii, ich zakaz, tudzież rewizya nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 161, **831.**

— — pojawiające się w Belgii, Francyi i Wielkiej Brytanii, odnoszący się do nich zakaz, tudzież rewizya drukowanych pism nieperyodycznych stamtąd nadchodzących. 240, **993.**

Plany dla dzielenia parcel w księgach gruntowych, ich sporządzanie. 340, **1297.**

Płace i emerytury kalkulantek c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności, ich zmiany. 109, **652.**

Pobory emerytalne i pobory zaopatrzenia, przypisywane przez departament rachunkowy Krajowej Dyrekcyi Skarbu w Zadarze. 8, **35.**

— **i normy pensyjne** niektórych kategoryi funkcyonaryuszy pocztowych. 55, **253.**

— **służbowe** cywilnych funkcyonaryuszy państwowych, ich wypłata, jeżeli dzień zapadłości przypada na niedzielę. 332, **1236.**

Pobór podatków i opłat oraz pokrywanie wydatków państwowych w czasie od dnia 1. stycznia do 30. czerwca 1915. 364, **1454.**

Poczta, odbieranie i nadawanie pocztowych posyłek sądowych. 4, **9.**

— postanowienia wyjątkowe co do terminów w pocztowo-służbowem postępowaniu reklamacyjnem i w traktowaniu przesyłek niedoręczonych wskutek wydarzeń wojennych. 342, **1298.**

— **polowa,** warunki przesyłki dla pakietów tej poczty. 331, **1235.**

Pocztowa Kasa oszczędności, uskutecznianie przez nią wypłat na rachunek Ministerstwa handlu. 338, **1295.**

Pocztowe posyłki sądowe, ich odbieranie i nadawanie. 4, **9.**

— — postępowanie z niemi. 162, **833.**

Pocztowi funkcyonaryusze, ob. Funkcyonaryusze pocztowi.

Podatek budynkowy dla niektórych gmin, sąsiadujących z królewskiem stołecznem miastem Pragą, przy ich połączeniu z Pragą i dla budowli, położonych w rejonie uzdrowotnienia królewskiego stołecznego miasta Pragi, postanowienia przejściowe co do jego rozkładu. 81, **595.**

— — **państwowy,** jego zniżenie, stopy tego podatku obecnie obowiązujące. 218, **953.**

— **dochodowy,** utworzenie Komisyi miejscowej dla rozkładu tego podatku dochodowego dla miasta Frydeku na Śląsku. 350. **1347.**

— — utworzenie Komisyi miejscowej dla rozkładu tego podatku dla miasta Dzieczyna w Czechach. 351, **1348.**

— — zmiana ilości członków i zastępców komisyi odwoławczych, tegoż podatku. 129, **705.**

— **domowo-czynszowy,** zmiana terminów zapłaty tegoż podatku w poborczych okręgach podatkowych Kralupy n. W. i Welwary w Czechach. 92, **604.**

— **konsumcyjny,** czasowe uwolnienie niektórych przedmiotów, objętych taryfą akcyzową Wiednia, od tego podatku. 335, **1243.**

— od obrotu papierów wartościowych, jednostki giełdowe papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich, jako podstawa jego wymiaru. 46. **235.**

— od oleju skalnego, składanie weksli na pokrycie pokredytowanych kwot tego podatku. 149, **795.**

— od win musujących. 72, **521.**

— **od wódki,** ob. Nowela o podatku od wódki.

— **osobisty,** zmiana ustawy o takichże podatkach z dnia 25. października 1896 (nowela do ustawy o podatkach osobistych). 13, **57.**

Podatek osobisty, przepisy wykonawcze do ustawy z roku 1896. 61, **281;** 63, **473;** 66, **503;** 62, **329;** 64, **484;** 67, **514.**

— — przepis wykonawczy do ustawy z roku 1914. —, — .

— **realny,** ob. Ustawa.

— **zarobkowy powszechny,** przyznanie opustów w nim z powodu wywołanych wojną przerw ruchu przedsiębiorstw. 293, **1151.**

Podatki bezpośrednie, daniny pośrednie i inne opłaty skarbowe, postanowienia wyjątkowe co do czasokresów w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu skarbowego, zajmującymi się ich rozkładem, wymiarem i zarządem z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych. 246, **1002.**

— **i opłaty,** dalszy ich pobór w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914. 32, **214.**

— — — dalszy ich pobór w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914. 137, **717.**

— **osobiste.** 61, **281;** 62, **329;** 63, **473;** 64, **484;** 66, **503;** 67, **514.**

Podoficerowie, ob. Ulgi lub Urzędnicy kancelaryjni.

Podurzędnicy, ob. Pobory sług państwowych.

Pojazdy motorowe, ich dostarczanie po myśli ustawy dotyczącej powinności wojennych, ustanowienie wynagrodzenia za nie. 171, **851.**

Posiadanie broni, amunicyi i materyałów wybuchowych, tudzież obrót tych przedmiotów. 160, **829;** 188, **895.**

Postanowienia wyjątkowe, co do ustaw obowiązujących. 158, **825.**

— — co do czasokresów w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu skarbowego, zajmującymi się rozkładem, wymiarem i zarządem podatków bezpośrednich, danin pośrednich i innych opłat skarbowych z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych. 246, **1002.**

— o policzeniu przy posuwaniu do wyższych poborów pewnych okresów poprzedniej służby sług państwowych (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby. 19, **118.**

Postępowanie cłowe z towarami ze względu na stan wojenny. 268, **1105.**

— **i czasokresy** w sprawach prawa publicznego na rzecz osób stanu wojskowego, postanowienia wyjątkowe. 245, **1001.**

— **karne,** przywrócenie do stanu pierwotnego w tem postępowaniu z powodu wybuchu wojny. 250, **1012.**

— — **wojskowe** dla obrony krajowej, wprowadzenie w życie ustawy z roku 1912. 120, **673.**

Postępowanie karne wojskowe dla obrony krajowej, przepisy wykonawcze do odnośnej ustawy. 122, **686.**

— — — dla wspólnej siły zbrojnej, wprowadzenie w życie ustawy z roku 1912. 119, **673.**

— — — dla wspólnej siły zbrojnej, przepisy wykonawcze do odnośnej ustawy. 121, **673.**

— **sądowe admiralskie,** jego ogłoszenie. 334, **1239.**

— w sprawach cywilno-prawnych i terminy w prawie cywilnem, wpływ wojny na nie. 271, **1109.**

— z przesyłkami pocztowemi idącemi zagranicę. 269, **1107.**

Posyłki pocztowe, postępowanie z niemi. 162, **833.**

Poświadczenia wywozowe, ich udzielanie przez urzędy celne dla towarów eksportowych. 111, **653.**

Powinności wojenne, dostawa błonek złotarskich i wynagrodzenia za nie. 226, **971.**

— — ogłoszenie terminu rozpoczęcia się zobowiązania do ich świadczenia. 170, **849.**

— — postanowienia wykonawcze do ustawy o tych powinnościach. 326, **1217.**

— — ustanowienie wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności. 171, **851.**

— — wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności, sprostowanie błędów. 212, **944.**

Powszechna księga ustawy cywilnej, częściowa nowela do niej. 276, **1115.**

Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy, wzajemne ubezpieczenie w nim instytucyi zastępczych. 231, **979.**

— — — dla funkcyonaryuszy, zmiana jego statutu. 259, **1023.**

Pożyczka, mająca się zaciągnąć przez gminę Wiednia, używanie jej zapisów długu do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych itp. 243, **997.**

Prachatice, świadectwa tamtejszej czeskiej szkoły przemysłowej żeńskiej. 309, **1182.**

Praga, miasto, rozkład podatku budynkowego dla niektórych gmin sąsiadujących z tem miastem przy ich połączeniu z niem i dla budowli położonych w rejonie uzdrowotnienia tego miasta. 81. **595.**

— świadectwa tamtejszej miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej oddziału zawodowego dla przemysłu modniarskiego. 311, **1182.**

— świadectwa zawodowej szkoły dalszego kształcenia się jubilerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, rytowników, paśników i cyzelerów, należącej do Izby handlowej i przemysłowej w Pradze. 36; **225.**

Praga, urząd pocztowy, zastanowienie przyjmowania krolewsko-czarnogórskich złotych monet krajowych przez ten urząd. 222, **969.**

Pragmatyka służbowa. 15, **87;** 18, **118;** 34, **217;** 53, **252.**

Prawna pomoc egzekucyjna, jej uregulowanie między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa a krajami świętej korony węgierskiej. 299, **1160;** 365, **1454.**

Prawo autorskie, jego ochrona w stosunku do Szwajcaryi. 115, **655.**

— **cywilne,** wpływ wojny na terminy w tem prawie i postępowanie w sprawach cywilno-prawnych. 271, **1109.**

Produkcya mąki, ob. Mąka.

— **chleba,** ob. Chleb.

Produkty leśne, przyznanie uwolnienia od stempli dla zgłoszeń o ich poborze. 148, **794.**

Prościejów (na Morawach), utworzenie Urzędu celnego głównego I. klasy. 57, **262.**

Protesty wekslowe, czasowe przedłużenie godzin dla ich wnoszenia w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu. 281, **1130.**

Prowadzenie aptek, zatrudnianie przy tem sił pomocniczych. 256, **1020.**

Przedarulania, zwołania sejmu. 101, **633.**

Przedażnia sądowa w Bernie. 363, **1452.**

Przedmioty użytkowe, zaopatrywanie w nie ludności w czasie trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków. 194, **909.**

Przedsiębiorstwa górnicze, ich zgłaszanie celem ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków. 264, **1095.**

— **obcokrajowe,** nadzór nad niemi. 292, **1149.**

— podlegające obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, podział na klasy niebezpieczności. 143, **757.**

— **przemysłowe,** ich spoczynek niedzielny i świąteczny. 183. **886;** 184, **887.**

— przyznanie opustów w powszechnym podatku zarobkowym z powodu wywołanych wojną przerw ich ruchu. 293, **1151.**

— **rolnicze i lasowe,** ustawa o umowie służbowej osób, pełniących usługi wyższego rodzaju w takichże gospodarczych przedsiębiorstwach. 9, **36.**

— wykonywanie nadzoru nad ich prowadzeniem. 357, **1353.**

— zaprowadzenie nadzoru nad ich prowadzeniem. 247, **1005.**

Przekroczenie granicy, naruszenie przez to obowiązku służby wojskowej. 166, **841.**

Przemysły koncesyonowane, zmiany przepisów o dowodzie uzdolnienia. 106, **649.**

Przepis wykonawczy do regulaminu ruchu dla kolei żelaznych. 173, **859.**

— — do rozdziału III. ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych). 61, **281;** do rozdziału IV. 62, **329;** do rozdziału V. 63, **473;** do rozdziału VI. 64, **484.**

— — do artykułu III. ustawy z roku 1914, dotyczącej zmian ustawy o podatkach osobistych z roku 1896 (noweli do ustawy o podatkach osobistych. 65, **497.**

— — dodatek szósty do rozdziału I. ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych). 66, **503.**

— — dodatek szósty do rozdziału II. ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych. 67, **514.**

Przepisy patentowe, wyjątkowe postanowienia w tej dziedzinie, wydane na czas zawikłań wojennych. 232, **981.**

Przesyłki pocztowe, idące zagranicę, sposób postępowania z niemi. 269, **1107.**

— — niedoręczone wskutek wydarzeń wojennych, wyjątkowe postanowienia co do terminów reklamacyjnych. 342, **1298.**

— **poczty polowej.** 331, **1235.**

Przewóz rozmaitych przedmiotów do Rosyi, jego zakaz. 197, **917.**

Przyrządy cechownicze, ob. Miary i wagi.

— **miernicze** do brzeczki piwnej, ob. Brzeczka piwna.

Pszczoły, ich choroby, ob. Czerw pszczół.

Publiczne domy składowe, ob. Domy składowe.

Raguza, starostwo, zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i kasach c. k. kolei państwowych obrębie tego starostwa. 222, **963.**

Regulamin egzaminów ścisłych na katolickich wydziałach teologicznych, uzupełnienie § 1. rozporządzenia Ministra wyznań i oświaty z dnia 8. kwietnia 1903, Dz. u. p. Nr. 97. 42, **230.**

— **ruchu** dla kolei żelaznych, jego uzupełnienia i zmiany oraz zniesienie dodatku do niego. 7, **25.**

Regulamin ruchu dla kolei żelaznych, sprostowanie błędów drukarskich w rozporządzeniu Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 7, dotyczącem jego uzupełnienia i zmiany, oraz zniesienie dodatku do niego. 51, **252.**

— — dla kolei żelaznych, przepis wykonawczy. 173, **859.**

— **żeglarski i jeziorny** dla jezior karyntyjskich, jego uzupełnienia i zmiany. 140, **749.**

Rejon pofortyfikacyjny miasta Ołomuńca, wznoszenie na nim budowli. 210, **943.**

Rewizya pism nieperyodycznych, nadchodzących z Rosyi. 196, **915.**

— pism nieperyodycznych, nadchodzących z Serbii. 161, **831.**

Robotnicy górniczy, sądy polubowne Zakład ich ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków. 339, **1296.**

— — ubezpieczenie ich od nieszczęśliwych wypadków. 80, **592.**

Roboty przy żniwach i uprawie pola, ich zabezpieczenie wobec stanu wojennego. 199, **921;** 200, **921.**

Rosya, zakaz pojawiających się tamże peryodycznych pism drukowanych, tudzież rewizya nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 196, **915.**

— zakaz przewozu do tego kraju różnych przedmiotów. 197, **917.**

— zakaz wypłat w stosunku do tego państwa. 343, **1300.**

Rośliny żywe, upoważnienie Urzędu celnego pobocznego w Hotzenplotz do ich ekspedycyi. 86, **600.**

— — upoważnienie c. k. Urzędu celnego pobocznego I. klasy w Schandau do ich ekspedycyi. 174, **861.**

Rozporządzenie cesarskie, dotyczące c. k. austryackiej korporacyi militarnej. 141, **750.**

— — dotyczące częściowej noweli do powszechnej księgi ustawy cywilnej. 276, **1115.**

— — dotyczące czasowego rozciągnięcia sądownictwa wojskowego na osoby cywilne. 156, **821.**

— — dotyczące czasowego uwolnienia niektórych przedmiotów, objętych taryfą akcyzową Wiednia, od podatku konsumcyjnego. 335, **1243.**

— — dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914. 137, **717.**

Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1915. 364, **1454.**

— — dotyczące karatu metrycznego. 99, **629.**

— — dotyczące kolportażu nadzwyczajnych wydań peryodycznych pism drukowych z okazyi wydarzeń wojennych. 215, **947.**

— — dotyczące nadzwyczajnych zarządzeń w sprawie urzędowaniu Banku austryacko-węgierskiego. 198, **919.**

— — dotyczące opieki nad osobami stanu cywilnego, wydalonemi przymusowo w celach prowadzenia wojny z ich miejsca pobytu. 213, **945.**

— — dotyczące poddania niezaprzysiężonych na artykuły wojenne osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, pod postanowienia części II. wojskowej ustawy karnej. 157, **823.**

— — dotyczące podjęcia operacyi kredytowych dla pokrycia wydatków na nadzwyczajne wojskowe zarządzenia z powodu zawikłań wojennych. 202, **927.**

— — dotyczące postanowień przejściowych przy rozkładzie podatku budynkowego dla niektórych gmin, sąsiadujących z królewskiem stołecznem miastem Pragą, przy ich połączeniu z Pragą i dla budowli, położonych w rejonie uzdrowotnienia królewskiego stołecznego miasta Pragi. 81, **595.**

— — dotyczące postanowień wyjątkowych dla budowl uprzywilejowanych w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną. 284, **1140.**

— — dotyczące przedsiębrania operacyi kredytowej 70, **517.**

— — dotyczące przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej. 315, **1187.**

— — dotyczące przyznania wojennym bankom kredytowym ulg należytościowych i podatkowych. 295, **1153.**

— — dotyczące środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych. 289, **1147.**

— — dotyczące traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej. 234, **985.**

— — dotyczące ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. 80, **592.**

— — dotyczące upoważnienia prawno-publicznych zakładów ubezpieczenia do używania funduszów na cele nadzwyczajne w czasie trwania wojny. 330, **1233.**

Rozporządzenie cesarskie, dotyczące upoważnienia zarządów kas chorych i górniczych kas brackich, tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. 238, **991.**

— — dotyczące uwolnień od stempli i należytości z powodu rozdziału zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi. 82, **596.**

— — dotyczące uzupełnienia bośniacko-hercegowińskiej sieci kolejowej. 83, **597.**

— — dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w imiennej kwocie 80,000.000 K, która ma być zaciągnięta przez Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych pupilarnych i tym podobnych. 94, **607.**

— — dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających przez gminę Wiednia na zasadzie dozwolonej jej dolno-austryacką ustawą krajową z dnia 18. lipca 1914. Dz. u. p. Nr. 97, pożyczki, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 243, **997.**

— — dotyczące używania częściowych zapisów dłużnych pożyczki, którą księstwo Bukowiny ma zaciągnąć na podstawie zezwolenia, udzielonego ustawą krajową z dnia 11. kwietnia 1914, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 24. do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych pupilarnych i tym podobnych. 354, **1351.**

— — dotyczące założenia wojennej kasy pożyczkowej. 248, **1007.**

— — którem osoby cywilne w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa poddane zostają sądownictwu wojskowemu. 307, **1170.**

— — którem oznacza się na nowo na rok 1914 ilość rekrutów dla utrzymania wspólnej siły zbrojnej i kontyngent rekrutów dla utrzymania obrony krajowej oraz zezwala się na ten rok na pobór tych kontyngentów. 59, 263.

— — którem wydaje się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, postanowienia co do zaopatrywania ludności w niezbędne przedmioty użytkowe. 194, **909.**

— — którem upoważnia się Rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą. 251, **1015.**

— — którem upoważnia się Rząd do zarządzenia zmiany postanowień rozporządzenia csarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, w sprawie odroczeń zapłaty prawno prywatnych wierzytelności pieniężnych. 278, **1125.**

— — którem zabrania się ogłaszania w pismach drukowych wiadomości o sile zbrojnej Państwa niemieckiego 195, **913.**

Rozporządzenie cesarskie o dzieleniu parcel katastralnych i zapisywaniu do ksiąg gruntowych nabycia nieruchomości, mających małą wartość (Nowela o dzieleniu parcel). 116, **656.**

— — o lichwie. 275, **1113.**

— — o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności. 207, **939.**

— — o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z niemi na równi postawionych. 178, **865.**

— — o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił wojennych w Bośni, Hercegowinie i w Dalmacyi. 153, **815.**

— — o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej. 186, **891.**

— — o spoczynku niedzielnym i świątecznym w przedsiębiorstwach przemysłowych. 183, **886.**

— — o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy. 138, **721;** 225, **969.**

— — o użyciu części nadwyżek z obrotu wspólnych kas sierocych. 79, **591.**

— — o właściwości sądu miejsca pobytu dla załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych. 208, **941.**

— — o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie. 227, **973.**

— — o zaprowadzeniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa. 247, **1005.**

— — o zmianach postępowania w sprawach cywilnych (nowela o uproszczeniu czynności w sądach). 118, **659.**

— — w sprawie karania za robienie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwu publicznemu i za naruszenie obowiązku dostawy. 155, **819.**

— — w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83, o utrzymywaniu w ewidencyi katastru podatku gruntowego. 117, **658.**

— — w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności. 193, **907.**

— — w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych. 216, **949.**

— — w sprawie udzielenia pozwolenia na wyjątki od przepisów o spoczynku niedzielnym i wypłacie zarobków w górnictwie w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym. 219, **959.**

— — w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelnkści pieniężnych. 261, **1083.**

Rozporządzenie cesarskie w sprawie przyznania opustów w powszechnym podatku zarobkowym z powodu wywołanych wojną przerw ruchu przedsiębiorstw. 293, **1151.**

— — w sprawie ustalenia wartości papierów wartościowych celem wymiaru opłat stemplowych i należytości bezpośrednich. 294, **1152.**

— — w sprawie odroczenia zapłaty prawno prywatnych wierzytelności pieniężnych (czwarte rozporządzenie o odroczeniu zapłaty). 321, **1197.**

— — w sprawie przedłużenia okresu czynności rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, ustępujących z dniem 31. grudnia 1914. 319, **1195.**

— — w sprawie wydania zarządzeń, niezbędnych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola. 199, **921.**

— — upoważniające Rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym. 274, **1113.**

— — wprowadzające ordynacyę konkursową, ugodową i zaczepną. 337, **1245.**

Ruch okrętowy, ob. Morski ruch okrętowy.

— **telegraficzny i telefoniczny,** jego ograniczenie i nadzorowanie. 167, **843.**

— **towarowy,** ob. Cholera.

Rumunia, zniesienie zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z tym krajem. 23, **145;** 25, **145.**

Rzetenice, koncesya na kolejkę. 131, **707.**

Rzeź bydła rogatego i świń, znajdujących się w wysokim stanie brzemiennym, jej zakaz, jakoteż ograniczenia rzezi cieląt i jałownika. 353, **1349.**

— **cieląt,** jej ograniczenie. 285, **1143.**

Sąd miejsca pobytu, jego właściwość dla załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych. 208, **941;** 209, **941.**

Sądowe posyłki pocztowe, zmiany w ich odbieraniu i nadawaniu. 4, **9.**

Sądownictwo konsularne, przedłużenie mocy obowiązującej ustawy z roku 1891, o jego wykonywaniu. 58, **262.**

— — w nowej Grecyi i na Krecie, uchylenie jego wykonywania. 327, **1229.**

— **wojskowe,** czasowe rozciągnięcie jego na osoby cywilne. 156, **821.**

— — poddanie osób cywilnych orzecznictwu tego sądownictwa w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa. 307, **1170.**

Sąd powiatowy dla miasta Berna, przekazanie temuż sądowi załatwiania poruczonych sądom egzekucyjnym spraw sądowych, dotyczących okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna. 249, **1011.**

— — w Jagielnicy w Galicyi, jego utworzenie. 78, **591.**

— — w Lambach w Austryi wyższej, przydzielenie gminy Eberstallzell do jego okręgu. 211, **944.**

— — w Witkowie górnym na Bukowinie, jego utworzenie. 77, **591;** sprostowanie rozporządzenia, którem go utworzono. 132, **709.**

— sporządzanie przez ten urząd dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości. 217, **953;** 313, **1184.**

Sądy polubowne dla ubezpieczenia pensyjnego, ich zmiana, 262, **1089.**

— — Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. 339, **1296.**

— **przysięgłych,** wstrzymanie ich działalności sądów przysięgłych. 163, **835;** 189, **897;** 228, **973.**

— uproszczenie ich czynności. 125, **698.**

Schandau, Urząd celny poboczny I. klasy, jego upoważnienie do odprawiania posyłek z żyjącemi roślinami. 174, **861.**

Sejm Austryi Dolnej, jego zwołanie. 26, **147;** 88, **601.**

— Austryi górnej, jego zwołanie. 26, **147.**

— Galicyi, jego rozwiązanie. 146, **791.**

— Gorycyi i Gradyski, jego zwołanie. 26, **147.**

— Istryi, jego rozwiązanie. 27, **149.**

— Karyntyi, jego zwołanie. 26, **147.**

— Krainy, jego zwołanie. 26, **147.**

— Moraw, jego zwołanie. 26, **147.**

— Przedarulanii, jego zwołanie. 101, **633.**

— Styryi, jego zwołanie. 35, **223.**

— Śląska, jego zwołanie. 26, **147.**

— Tyrolu, jego zwołanie. 26, **147;** 105, **647;** jego rozwiązanie. 48, **249.**

Senice Wielkie, koncesya na kolej lokalną z Litowla. 2, **2.**

Serbia, zakaz co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się tamże, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 161, **831.**

— zniesienie zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z tym krajem. 24, **145;** 25, **145.**

Sędziowie przysięgli, tworzenie ich list na rok 1915. 273, **1110.**

Sieć kolejowa bośniacko-hercegowińska, jej uzupełnienia. 83, **597.**

Siła wyższa, jej wpływ na traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek tej siły. 235, **986.**

— **zbrojna,** oznaczenie kontyngentu rekrutów na rok 1914 oraz pozwolenie na jego pobór. 59, **263.**

— — Państwa niemieckiego, zabronienie ogłaszania w pismach drukowych wiadomości o niej. 195, **913.**

— — postanowienia na rzecz osób wojskowych należących do jednego z państw sprzymierzonych, prowadzących wojnę. 328, **1229.**

— — postępowanie karne wojskowe. 119, **673;** 121, **673.**

— — rozciągnięcie wojskowego sądownictwa karnego na osoby cywilne, które dopuszczają się czynów karygodnych przeciw państwu skierowanych. 164, **837.**

Siły pomocnicze przy prowadzeniu aptek, ich zatrudnianie. 256, **1020.**

Słany, ustanowienie wydatku na prowadzenie tamtejszego urzędu dziekańskiego. 136, **715.**

Spittal nad Drawą, zaliczenie tej gminy do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych. 277, **1125.**

Słuchacze akademii górniczych, Ulgi przyznawane im w razie odbywania służby prezencyjnej jako jednoroczni ochotnicy. 128, **705.**

Słudzy państwowi, wydanie nowych postanowień o policzeniu przy posuwaniu do wyższych poborów pewnych okresów poprzedniej ich służby. 19, **118.**

— **pomocniczy,** zatrudnieni przy władzach, urzędach i zakładach państwowych, ustanowienie nowych szematów zapłaty dziennej względnie szematów kwot normalnych mających być podstawą ich poborów zaopatrzenia. 22, **143.**

Służba państwowa, ob. Urzędnicy państwowi.

— **wojskowa,** dowody jej odbycia przez uczniów szkół wyższych. 145, **788.**

— — wypłata cywilnym funkcyonaryuszom państwowym należących się im poborów cywilnych w czasie pełnienia przez nich czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia. 230, **977.**

— — zapobieganie naruszeniom obowiązkom tej służby przez przekroczenie granicy. 166, **841.**

Służby pomocnicze, ob. Urzędnicy państwowi.

Sól, ob. Wieliczka.

Spizza, rozszerzenie upoważnień tamtejszego Urzędu celnego pobocznego. 52, **252.**

Spljet, zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach kolei państwowych w obrębie tego miasta. 222, **963.**

Sprawy opiekuńcze i kuratelarne, oznaczenie właściwości sądu miejsca pobytu dla ich załatwiania. 208, **941;** 209, **941.**

— **cywilne,** postanowienia wyjątkowe co do postępowania w takich sprawach dla osób wojskowych i osób z niemi na równi postawionych. 178, **865.**

Spoczynek niedzielny i świąteczny w drukarniach, jego uregulowanie. 221, **961.**

— — — — w przedsiębiorstwach przemysłowych. 183, **886;** 184, **887.**

— — i wypłata zarobków w górnictwie w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, wyjątki od odnośnych przepisów w tym przedmiocie. 219, **959.**

Sprostowanie błędów drukarskich w rozporządzeniu Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 7, dotyczącem uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych, oraz zniesienia dodatku do niego. 51, **252.**

— błędów w załączniku „stopy wynagrodzenia“ rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 171, którem ustanowiono wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy, dotyczącej powinności wojennych. 212, **944.**

Stan wojenny, poddanie osób cywilnych w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa sądownictwu wojskowemu. 307, **1170.**

— — postanowienia na rzecz osób wojskowych w sile zbrojnej jednego z sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę. 328, **1229.**

— — postanowienia wyjątkowe dla budowli uprzywilejowanych w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną. 284, **1140.**

— — postanowienia wyjątkowe co do postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na rzecz osób, należących do tego stanu. 245, **1001.**

— — postanowienia wyjątkowe co do terminów w pocztowo-służbowem postępowaniu reklamacyjnem i w traktowaniu przesyłek niedoręczonych wskutek wydarzeń wojennych. 342, **1298.**

— — postanowienia wykonawcze do ustawy, dotyczącej powinności wojennych. 326, **1217.**

— — postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek. 257, **1021.**

— — postępowanie cłowe z towarami ze względu na ten stan. 268, **1105.**

Stan wojenny, pozwolenie na wyjątki od przepisów o spoczynku niedzielnym i wypłacie zarobków w górnictwie w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych tym stanem. 219, **959.**

— — przywrócenie do stanu pierwotnego w postępowaniu karnem z powodu wybuchu wojny. 250, **1012.**

— — przyznanie opustów w powszechnym podatku zarobkowym z powodu wywołanych wojną przerw ruchu przedsiębiorstw. 293, **1151.**

— — sporządzanie bilansów w czasie wojny. 362, **1452.**

— — środki odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych. 289, **1147.**

— — uchwały zarządów górniczych kas brackich w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych tym stanem. 254, **1019.**

— — upoważnienie prawno-publicznych zakładów ubezpieczenia do używania funduszów na cele nadzwyczajne w czasie trwania wojny. 330. **1233.**

— — upoważnienie Rządu do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane tym stanem, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą. 251, **1015.**

— — upoważnienie zarządów kas chorych i górniczych kas brackich, tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania tego stanu. 238, **991.**

— — uzupełnienie postanowień wyjątkowych w dziedzinie ochrony marek. 355, **1351.**

— — uzupełnienie zarządzeń, wydanych wskutek tego stanu dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola. 252, **1015.**

— — wpływ jego na terminy w prawie cywilnem i postępowanie w sprawach cywilno-prawnych. 271, **1109.**

— — wydanie potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych tym stanem. 274, **1113.**

— — zabezpieczenie wskutek niego robót przy żniwach i uprawie pola. 199, **921;** 200, **921.**

— — zaopatrywanie ludności w niezbędne przedmioty użytkowe, w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, nim wywołanych. 194, **909.**

Stany zjednoczone Brazylii, ich przystąpienie do układu waszyngtońskiego, dotyczącego Unii międzynarodowej dla ochrony własności przemysłowej, tudzież do układu waszyngtońskiego, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek. 356, **1353.**

Starostwa w Loket i Kralupach, utworzenie nowych okręgów rozkładu podatku zarobkowego dla ich obszarów. 126, **701.**

Statki powietrzne, ustalenie stref zakazanych dla nich. 91, **604.**

— — zapobieganie ich nadużywaniu. 191, **901.**

Statut Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy, jego zmiana. 259, **1023.**

Stemple i należytości, uwolnienie od nich przy rozdziale zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi. 82, **596.**

— przyznanie uwolnienia od nich dla zgłoszeń o poborze produktów leśnych oraz dla doniesień o zalesieniach. 148. **794.**

— przyznanie uwolnienia od nich dla zgłoszeń wyrębu drzewa. 95, **609.**

Stopy podatku budynkowego, obecnie obowiązujące, tudzież zniżenie tegoż podatku. 218, **953.**

Strefy zakazane dla statków powietrznych, ich ustalenie. 91, **604.**

Styrya, używanie zapisów długu jej pożyczek do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 71, **519.**

— zwołania sejmu. 35, **223.**

Svinoy-Witkowice, koncesya na kolej lokalną do Klimkowic. 76, **585.**

Szkoła grawerów i medalierów w Wiedniu, zmiana jej statutu. 175, **861.**

— **przemysłowa hafciarstwa,** należąca do kobiecego stowarzyszenia zarobkowego w Bernie, jej świadectwa. 304, **1167.**

— — **żeńska** szycia bielizny, krawiectwa i haftowania fundacyi „Frinta“ w Gorycyi, jej świadectwa. 102, **635.**

— — — szycia bielizny i krawiectwa w Bielaku, istniejąca w c. k. tamtejszej państwowej szkole przemysłowej w Bielaku, jej świadectwa. 310, **1182.**

— — — szycia bielizny i krawiectwa w Hranicach, jej świadectwa. 286, **1145.**

— — — szycia bielizny i krawiectwa w Lundenburgu, jej świadectwa. 89, **603.**

— — — szycia bielizny i krawiectwa w Klatowach, jej świadectwa. 282, **1133.**

— — — szycia bielizny i krawiectwa w Prachaticach, jej świadectwa 309, **1182.**

— — — w Pradze, oddział zawodowy dla przemysłu modniarskiego, jej świadectwa. 311, **1182.**

— **zawodowa** dalszego kształcenia się jubilerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, rytowników, paśników i cyzelerów, należąca do Izby handlowej i przemysłowej w Pradze, jej świadectwa. 36, **225.**

Szwajcarya, ochrona prawa autorskiego w stosunku do tego kraju. 115, **655.**

— układ rozjemczy między tem państwem i Monarchią austryacko-węgierską. 266, **1101.**

Szybenik, zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach kolei państwowych w obrębie tego miasta. 222, **963.**

Śląsk, majątek nieruchomy, pobór dodatku krajowego do państwowych należytości od nieruchomości majątku, położonego w tym kraju. 49, **251.**

— zwołanie sejmu krajowego. 26, **147.**

Średni zakład naukowy, ustalenie jego pojęcia w rozumieniu ustawy, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej). 53, **252.**

Świadczenie powinności wojennych, ogłoszenie terminu rozpoczęcia się zobowiązania do nich. 170, **849.**

Taksa wojskowa, zmiana ustawy. 306, **1169.**

— — postanowienia wykonawcze. 308, **1171.**

Taksy lekarstw, ob. Cennik lekarstw.

Taryfa adwokacka, zmiana uwagi 5. do pozycyi taryfowej. 98, **629.**

— **akcysowa** we Wiedniu, uwolnienie niektórych przedmiotów nią objętych od podatku konsumcyjnego. 335, **1243.**

— **celna,** zmiana przepisów wykonawczych i objaśnień do niej. 3, **6;** 31, **213;** 47, **247;** 75, **583;** 93, **604;** 113, **654;** 182, **885.**

— **czynszowa wojskowa,** zaliczenie gminy Karfreit do ósmej klasy tej taryfy. 50, **251.**

— — — zaliczenie gminy Spittal nad Drawą do szóstej klasy tej taryfy. 277, **1125.**

— dla przewozu osób, pakunków, zwłok, żywych zwierząt i towarów na kolejach żelaznych. 224, **967.**

Technicy cywilni, odbywanie egzaminów dla kandydatów, ubiegających się o upoważnienie otrzymania tego tytułu. 127, **702.**

Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych w brzmieniu z roku 1913, wprowadzenie w wykonanie odnośnych postanowień. 150, **795.**

Telefon, ob. Ruch telegraficzny i telefoniczny.

Telegraf, ob. Ruch telegraficzny i telefoniczny.

Towary eksportowe, udzielanie przez urzędy celne poświadczeń wywozowych dla nich. 111, **653.**

Towary, postępowanie cłowe z nimi ze względu na stan wojenny. 268, **1105.**

Towarzystwo kredytowe ziemskie galicyjskie, jego urzędowanie we Wiedniu. 349, **1345.**

Tryest, urząd pocztowy, zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich złotych monet krajowych przez ten urząd. 222, **969.**

Turcya, zniesienie zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z tym krajem, tudzież z Bułgaryą, Rumunią, Serbią. 25, **145.**

Tyrol, rozwiązanie sejmu. 48, **249.**

— zwołanie sejmu krajowego. 26, **147;** 105, **647.**

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków w przedsiębiorstwach górniczych. 264, **1095.**

— **pensyjne** funkcyonaryuszy, rozporządzenia cesarskie. 138, **721;** 225, **969.**

— — — wydanie przepisów o ubezpieczeniu wzajemnem instytucyi zastępczych w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy. 231, **979.**

— — funkcyonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej, uchylenie przepisu wykonawczego z roku 1908. 258, **1023.**

— — funkcyonaryuszy, wykazy o toku interesów w zakresie tego ubezpieczenia. 348, **1309.**

— — uchwały zarządów kas chorych i wydziałów zakładów zastępczych dla tegoż ubezpieczenia. 239, **992.**

— — upoważnienie wydziałów zakładów zastępczych dla tego ubezpieczenia, tudzież zarządów kas chorych i górniczych kas brackich do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego 238, **991.**

— — funkcyonaryuszy wykonanie niektórych należytościowo-prawnych postanowień. 323, **1209.**

— — zmiany postanowień o sądach polubownych dla niego. 262, **1089.**

— robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. 80, **592.**

Uczniowie szkół wyższych, dostarczenie dowodów odbycia czynnej służby wojskowej. 145, **788.**

Udzielenie jednorazowych datków funkcyonaryuszom, ob. Funkcyonaryusze państwowi.

Układ, mający na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu, cofnięcie zastrzeżenia zgłoszonego względnie utrzymanego w mocy przez Wielką Brytanię i Irlandyę przy jego podpisaniu i ratyfikacyi. 303, **1167.**

— **rozjemczy** między Monarchią austryacko-węgierską i Szwajcaryą. 266, **1101.**

Układ w sprawie zaraźliwych chorób zwierzęcych między Austro-Węgrami a Państwem niemieckiem. 45, **233.**

— **waszyngtoński,** dotyczący Unii międzynarodowej dla ochrony własności przemysłowej, tudzież taki układ, dotyczący międzynarodowego rejestrowania marek, przystąpienie do tych układów Danii, tudzież Stanów Zjednoczonych Brazylii. 356, **1353.**

Ulgi dla uczniów szkół wyższych, odbywających czynną służbę jako jednoroczni ochotnicy lub jako dwuroczni ochotnicy marynarki wojennej. **144, 785.**

— które się ustanawia na zasadzie artykułu III., ustęp 2., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyki służbowej), dla urzędników państwowych, wyszłych ze stanu uprawnionych podoficerów. 18, **118.**

— **należytościowe i podatkowe,** ich przyznanie wojennym bankom kredytowym. 295, **1153.**

— — — — ich przyznanie z powodu ofiar na cele pieczy wojennej. 315, **1187;** 316, **1188.**

— **podatkowe,** ich przyznawanie co do budowli w rejonie pofortyfikacyjnym miasta Ołomuńca. 210, **943.**

Umundurowanie funkcyonaryuszy kolei żelaznych państwowych i prywatnych, zmiana odnośnych przepisów. 133, **709.**

Uprawa pola, ob. Żniwa.

Uregulowanie prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami świętej korony węgierskiej. 365, **1454.**

Urząd celny główny II. klasy w Capodistria, przekształcenie na urząd celny poboczny I. klasy. 123, **697.**

— — — I. klasy w Prościejowie (na Morawach), jego utworzenie. 57, **262.**

— — **poboczny** w Bożanie, przekształcenie dotychczasowej tamtejszej ekspozytury celnej. 43, **231.**

— — — w Haibach, rozszerzenie jego upoważnień. 204, **935.**

— — — I. klasy w Schandau, jego upoważnienie do odprawiania posyłek z żyjącemi roślinami. 174, **861.**

— — — w Spizza, rozszerzenie jego upoważnień. 52, **252.**

— — — II. klasy w Wiesenrhein (w Przedarulanii), jego utworzenie. 112, **653.**

— **pocztowych kas oszczędności,** zmiany stosunków, tyczących się płac i emerytur kalkulantek tego urzędu. 109, **652.**

— **podatkowy** w Celje, przeniesienie czynności cechowni, załatwianych dotychczas przez ten urząd, na zarząd hut w Celje. 87, **600.**

— **solny** w Capodistria, jego zwinięcie. 123, **697.**

Urzędnicy dóbr, ob. Ustawa.

— **kancelaryjni i manipulacyjni,** zmiana warunków w sprawie nadawania posad w Ministerstwie wyznań i oświaty, tudzież w uniwersytetach. 1, **1.**

— **państwowi i służba państwowa,** postanowienia o ich stosunku służbowym (pragmatyka służbowa). 15, **87.**

— — — — — ustalenie pojęcia średniego zakładu naukowego w rozumieniu ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej). 53, **252.**

— — — — — zaliczenie poszczególnych kategoryi urzędników z gałęzi i działów służby do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej ich stosunku służbowego (pragmatyki służbowej). 34, **217.**

— — policzenie państwowych służb pomocniczych przy przyznawaniu im zaopatrzeń. 20, **120.**

— **publiczni,** ich współdziałanie przy wykonywaniu zadań obrony kraju. 154, **817.**

Urzędy celne, udzielanie przez nie poświadczeń wywozowych dla towarów eksportowych. 111, **653.**

— **pocztowe** we Wiedniu, w Pradze i Tryeście, zastanowienie przyjmowania królewsko czarnogórskich złotych monet krajowych w tych urzędach. 222, **963.**

Uskutecznianie wypłat na rachunek Ministerstwa handlu przez pocztową Kasę oszczędności. 338, **1295.**

Usługi osobiste, pełnione po myśli ustawy, dotyczącej powinności wojennych, ustanowienie wynagrodzenia za nie. 171, **851.**

Ustawa, którą się zmienia niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, dotyczącej uregulowania poborów sług państwowych w czynnej służbie (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby. 16, **117.**

— o umowie służbowej osób, pełniących usługi wyższego rodzaju w gospodarczych przedsiębiorstwach rolniczych i lasowych (ustawa o urzędnikach dóbr). 9, **36.**

— o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyka służbowa). 15, **87.**

— dotycząca podatku od win musujących. 40, **227.**

— dotycząca ponownego przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, o wykonywaniu sądownictwa konsularnego. 58, **262.**

Ustawa, dotycząca uregulowania na nowo przekazywań z zasobów państwowych na rzecz funduszów krajowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych oraz zniżenia wymiaru podatków realnych. 14, **81.**

— dotycząca zmian niektórych postanowień o opodatkowaniu wódki (nowela o podatku od wódki). 11, **43.**

— dotycząca zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowela do ustawy o podatkach osobistych). 13, **57.**

Ustawy obowiązujące, wydanie do nich postanowień wyjątkowych. 158, **825.**

Umowa służbowa, ob. Ustawa.

Uregulowanie poborów sług państwowych, ob. Ustawa.

Vranjica (w Dalmacyi), utworzenie wyposażonej w upoważnienia urzędu pobocznego II. klasy Ekspozytury celnej z służbą portową i sanitarną morską. 74, **583.**

Weksle, czasowe przedłużenie godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu. 281, **1130.**

— ich traktowanie pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia ich zapłaty wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej. 234, **985.**

— **i czeki,** przedłużenie terminów do przedsiębrania prawnych czynności wekslowych i czekowych. 300, **1164.**

— przedłużenie terminów do przedsiębrania czynności wekslowo- i czekowo-prawnych i o czasowem przedłużeniu godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu. 358, **1354.**

Welwara w Czechach, zmiana terminów zapłaty podatku domowo-czynszowego w poborczym okręgu podatkowym Kralupy n. W. i w takimże okręgu Welwary w Czechach. 92, **604.**

Węgiel, jego dostarczanie. 314, **1184.**

Wicekonsulat w Adalia, przekazanie mu pełnej jurysdykcyi. 110, **652.**

Wiedeń, czasowe przedłużenie godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w tem mieście. 281, **1130.**

— przedłużenie terminów do przedsiębrania czynności wekslowo- i czekowo-prawnych i o czasowem przedłużeniu godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w tem mieście, 358, **1354.**

— urząd pocztowy, zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich złotych monet krajowych przez ten urząd. 222, **963.**

Wiedeń, urzędowanie w tem mieście Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego. 349, **1345.**

— ustanowienie najwyższych cen odnośnie do sprzedaży zajęcy i jeleniny w tem mieście. 336, **1243.**

— używanie częściowych zapisów długu pożyczki mającej się zaciągnąć przez to miasto, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 243, **997.**

— koncesyonowanie kilku normalnotorowych linii kolejek elektrycznych w dzielnicy XIV., XII. i V., w VIII. i IX., tudzież w XXI. 241, **995.**

— taryfa akcyzowa, uwolnienie niektórych przedmiotów nią objętych od podatku konsumcyjnego. 335, **1243.**

Wieliczka, rozsprzedaż soli stołowej w salinach i zmiana taryfy sprzedaży soli. 6, **23.**

Wielka Brytania, cofnięcie zastrzeżenia, zgłoszonego względnie utrzymanego w mocy przez to państwo i Irlandyę przy podpisaniu i ratyfikacyi układu, mającego na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu. 303, **1167.**

— — wyjątki od zakazu wypłat w stosunku do tego państwa i Francyi. 305, **1168.**

— — zakaz co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się tamże, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 240, **993.**

— — zakaz wypłat w stosunku do tego państwa i Francyi. 291, **1148.**

Wierzytelności prawno-prywatne, odroczenie ich zapłaty. 193, **907.**

— **pieniężne prawno-prywatne,** odroczenie ich zapłaty. 216, **949.**

— — — — wyjątek od odroczenia ich zapłaty. 223, **965.**

— — — — odroczenie ich zapłaty, dalsze wyjątki od tego odroczenia. 237, **989.**

— — — — odroczenie ich zapłaty. 261, **1083;** 267, **1104.**

— — — — zmiany poprzednich postanowień o odroczeniu ich zapłaty. 278, **1125.**

— — — — zmiana w sprawie odroczenia ich zapłaty. 280, **1130.**

— — — — odroczenie ich zapłaty. 321, **1197.**

— — — — odroczenie ich zapłaty, przepis wykonawczy. 333, **1236.**

— — — — odroczenie ich zapłaty wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. 279, **1126;** 318, **1193;** 322, **1204.**

Wiesenrhein (w Przedarulanii), utworzenie Urzędu celnego pobocznego II. klasy. 112, **653.**

Wikt, wydawany osobom cywilnym, wydalonym przymusowo z ich miejsca pobytu, jego rodzaj i wysokość wynagrodzenia za ten wikt. 214, **946.**

Wina musujące, podatek od nich, ustawa. 40, **227;** rozporządzenie wykonawcze. 72, **521.**

Wino, moszcz i zacier winny, postanowienia wykonawcze do ustawy o kupczeniu nimi. 69, **516.**

Witków górny na Bukowinie, utworzenie Sądu powiatowego. 77, **591.**

— — na Bukowinie, sprostowanie błędu w rozporządzeniu ministeryalnem, dotyczącem utworzenia tego sądu. 132, **709.**

Wojenna kasa pożyczkowa, jej założenie. 248. **1007.**

— — — jej bony kasowe. 272, **1109.**

Wojenne banki kredytowe, przyznanie im ulg należytościowych i podatkowych. 295, **1153.**

Wojna, ob. Stan wojenny.

Wojskowa taksa, ob. Taksa wojskowa.

— **ustawa karna,** część II., poddanie niezaprzysiężonych na artykuły wojenne osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, pod jej postanowienia. 157, **823.**

Wojskowe sądownictwo karne, rozciągnięcie jego na osoby cywilne, które dopuszczają się czynów karygodnych przeciw sile zbrojnej państwa. 164, **837.**

— **wiadomości,** zabronienie ich ogłaszania w pismach drukowych. 165, **839.**

Wozy, ich dostarczanie po myśli ustawy, dotyczącej powinności wojennych, ustanowienie wynagrodzenia za nie. 171, **851.**

Wódka, ograniczenie używania niektórych materyałów do jej fabrykacyi w kampanii 1914/15. 297, **1157.**

— wykonanie artykułu 1., B. l. 3. i 4., noweli o podatku od wódki. 124, **697.**

— zmiany postanowień o jej opodatkowaniu. 11, **43.**

Wspólne kasy sieroce, użycie nadwyżek z ich obrotu. 79, **591.**

Wstrzymanie działalności sądów przysięgłych. 163, **835;** 228, **973.**

Wydalenie przymusowe osób cywilnych z ich miejsca pobytu w celach prowadzenia wojny, opieka nad niemi. 213, **945.**

Wydanie biletów bankowych po 2 korony. 220, **959.**

— nowych znaczkow pocztowych po 5 i 10 halerzy. 260, **1083.**

Wydarzenia wojenne, ich wpływ na czasokresy, terminy i postępowanie. 227, **973.**

Wydatki na nadzwyczajne wojskowe zarządzenia z powodu zawikłań wojennych, ich pokrycie przez podjęcie operacyi kredytowych. 202, **927.**

Wydawanie towarów z publicznych domów składowych bez zwrotu listu składowego. 317, **1191.**

Wydziały farmaceutów, zostających w kondycyi, ich tworzenie. 255, **1020.**

— **teologiczne,** zmiana regulaminu egzaminów ścisłych. 42, **230.**

Wynagrodzenia za odstawienie z powrotem nieodebranych w miejscach oddania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, oraz środków przewozowych, ich oznaczenie. 185, **889.**

— za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów' zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy, dotyczącej powinności wojennych, sprostowanie błędów. 212, **944.**

Wynagrodzenie za wikt, udzielany osobom cywilnym wydalonym przymusowo z ich miejsca pobytu celem prowadzenia wojny, jego rodzaj i wysokość 214, **946.**

Wypłata dodatku aktywalnego, ob. Dodatek aktywalny.

— **ekwiwalentu kwaterowego,** ob. Ekwiwalent kwaterowy.

— płatnych miesięcznie z góry poborów służbowych cywilnych funkcyonaryuszy państwowych, jeżeli dzień zapadłości przypada na niedzielę, zmiana odnośnych postanowień. 332, **1236.**

Wypłaty poborów cywilnych, należących się posiadającym własne gospodarstwo cywilnym funkcyonaryuszom państwowym w czasie pełnienia czynne służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia. 230, **977.**

Wpłaty i wypłaty, ich uskutecznianie na rachunek Centralnego Zarządu c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego. 108, **650.**

— — ich uskutecznianie na rachunek c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów. 135, **713.**

Wypłaty w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi, ich zakaz. 291, **1148.**

Wyręb drzewa, uwolnienie od stempli dla jego zgłoszenia. 95, **609.**

Wywóz i przewóz różnych przedmiotów, ich zakaz. 169, **847.**

— — — rozmaitych przedmiotów, ich zakaz. 192, **903.**

— — — rozmaitych przedmiotów, jego zakaz. 201, **925.**

— — — rozmaitych przedmiotów, ich zakaz. 236, **987;** 244, **999;** 265, **1096.**

Wywóz i przewóz rozmaitych przedmiotów, ich zakaz, zmiana poprzednich postanowień. 288, **1146.**

— — — rozmaitych przedmiotów, postanowienia uzupełniające· 329, **1230.**

Zabytki, ustanowienie centralnej komisyi dla pieczy nad nimi. 37, **225.**

Zacier winny, ob. Wino.

Zadar, dodatki aktywalne systemizowanego grona nauczycielskiego w tamtejszym głównym zakładzie teologicznym. 298, **1159.**

— zastanowienie przyjmowania królewsko-czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i kasach c. k. kolei państwowych w obrębie tego miasta. 222, **963.**

Zające, w sprawie ustanowienia najwyższych cen odnośnie do ich sprzedaży we Wiedniu. 336, **1243.**

Zakaz co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rosyi, tudzież rewizya nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych. 196, **915.**

— wymiany i przyjmowania napowrót pieczywa, dostarczonego osobom, trudniącym się przemysłem gospodnim i szynkarskim tudzież handlarzom. 302, **1166.**

— wypłat w stosunku do Rosyi, jego wydanie. 343, **1300.**

— wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi, jego wydanie. 291, **1148;** jego wyjątki. 305, **1168.**

— wyprowadzania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, z okręgów ich poboru. 179, **867.**

— dowozu niektórych artykułów. 168, **845.**

— wywozu i przewozu różnych przedmiotów. 169, **847;** 192, **903.**

— przewozu różnych przedmiotów do Rosyi. 197, **917.**

— wywozu i przewozu różnych przedmiotów. 201, **925.**

— wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów. 236, **987;** 244, **999;** 265, **1096;** 288, **1146;** uzupełnienie poprzednich postanowień. 329, **1230.**

Zakaźne choroby, ob. Choroby zakaźne.

Zakład naukowy, ob. Średni zakład naukowy.

— — **i wychowawczy** Tyrolu i Przedarulanii dla ciemnych w Insbruku, jego świadectwa. 90, **603.**

— **pensyjny** dla funkcyonaryuszy, ob. Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy.

Zakłady ubezpieczenia prawno-publiczne, ich upoważnienie, do używania funduszów na cele nadzwyczajne w czasie trwania wojny. 330, **1233.**

Zakład ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, jego sądy polubowne. 339, **1296.**

Zakłady naukowe dyecezyalne teologiczne rzymsko-katolickie i grecko-katolickie oraz Główne Zakłady naukowe w Gorycyi i Zadarze, dodatki aktywalne systemizowanego w nich grona nauczycielskiego. 298, **1159.**

Zalesienia, przyznanie uwolnienia od stempli dla doniesień o nich. 148, **794.**

Zamban, koncesya na kolejkę elektryczną do Fai. 44 **231.**

Zaopatrzenie sług pomocniczych, ob. Słudzy pomocniczy.

— **urzędników państwowych.** 20, **120.**

Zaopatrywanie ludności w niezbędne przedmioty użytkowe, postanowienia, dotyczące tego przedmiotu, wydane na czas trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków. 194, **909.**

Zapisy długu pożyczek miasta Celowca, Księstwa Styryi, Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz Banku krajowego Księstwa Krainy, używane do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 71, **519.**

— — **częściowe pożyczki,** mającej się zaciągnąć przez gminę Wiednia, używanie ich do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. 243, **997.**

— — — — którą księstwo Bukowiny ma zaciągnąć, używanie ich do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych pupilarnych i tym podobnych. 354, **1351.**

Zapłata dzienna, ob. Słudzy pomocniczy.

Zapobieganie naruszeniom obowiązku służby wojskowej przez przekroczenie granicy. 166, **841.**

Zaraźliwe choroby czerwu pszczół i ich tępienie, zarządzenia ochronne. 203, **929.**

Zarząd górniczy i hutniczy w Cilli, jego utworzenie. 151, **813.**

— **hutniczy** w Cilli, jego zwinięcie. 151, **813.**

— **kolei** lub innych zakładów przewozowych, ukoncesyonowanie przemysłu, nabywania ich wierzytelności, powstających z interesu przewozowego i dochodzenie ich we własnem imieniu i na własny rachunek. 56, **261.**

Zarząd lasów i domenów w Galicyi, uskutecznianie wypłat na jego rachunek przez c. k. pocztową Kasę oszczędności. 68, **515.**

— **skarbowy,** postanowienia wyjątkowe co do czasokresów w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu tego, zajmującymi się rozkładem, wymiarem i zarządem podatków bezpośrednich, danin pośrednich i innych opłat skarbowych z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych. 246, **1002.**

Zarządzenia polityczne w sprawie paszportów. 159, **827;** 187, **893.**

— w zakresie gospodarczym, ich wydanie z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym. 274, **1113.**

Zasiłki na utrzymanie, ob. Państwowe zasiłki na utrzymanie.

— z państwowego funduszu melioracyjnego w pierwszem półroczu 1914. 97, **609.**

Zawikłania wojenne, ob. Stan wojenny.

Zawodowa pielęgnacya chorych. 139, **741.**

Zboże, czasowe uchylenie cła od niego, tudzież ceł owoców strączkowych, mąki i wyrobów z mlewa. 270, **1108.**

— ustanowienie dla niego najwyższych cen. 325, **1214.**

Zgłoszenia patentów, wzorów i marek, przedłużenie terminu do dostarczenia dowodów, potrzebnych dla wykazania prawa pierwszeństwa przy takich zgłoszeniach. 233, **983.**

Ziemniaki, ustanowienie dla nich cen najwyższych. 345, **1303.**

Zmiany taryfy celnej, ob. Taryfa celna.

— w składzie komisyi odwoławczych podatku dochodowego, ob Podatek dochodowy.

Znaczki pocztowe, po 5 i 10 halerzy, nowe ich wydanie. 260, **1083.**

— zniżenie ceny sprzedaży książeczek z znaczkami listowymi, 30, **213.**

Zwłoki osób, dotkniętych chorobami, podlegającemi obowiązkowi doniesienia. 263, **1091.**

Żniwa i uprawa pola, uzupełnienie zarządzeń, wydanych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy nich. 252, **1015.**

— zabezpieczenie robót przy nich. 199, **921;** 200, **921.**

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 10. stycznia 1914.

Treść: (№ 1—3.) 1. Rozporządzenie w sprawie zmiany warunków, pod którymi należy nadawać posady urzędników w dziale kancelaryjnym i manipulacyjnym w Ministerstwie wyznań i oświaty oraz w uniwersytetach podoficerom, uprawnionym po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872. — 2. Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Litowla do Seinic Wielkich z odgałęzieniem do kamieniołomów w Mlacz. — 3. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, oraz objaśnień do taryfy celnej.

1.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty oraz Ministerstwem wojny z dnia 31. grudnia 1913

w sprawie zmiany warunków, pod którymi należy nadawać posady urzędników w dziale kancelaryjnym i manipulacyjnym w Ministerstwie wyznań i oświaty oraz w uniwersytetach podoficerom, uprawnionym po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

W porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty oraz Ministerstwem wojny postanawia się, że przy obsadzaniu posad urzędników w dziale kancelaryjnym i manipulacyjnym w Ministerstwie wyznań i oświaty oraz w uniwersytetach ma się udzielać pierwszeństwa przed innymi ubiegającymi się kandydatami tym podoficerom, posiadającym certyfikat, którzy mogą dostarczyć dowodu ukończenia czterech klas gimnazyum lub gimnazyum realnego z postępem dostatecznym lub świadectwa złożonego z dostatecznym postępem egzaminu z materyału naukowego dla tych klas i którzy odbyli sześciomiesięczną zadawalniającą praktykę w dziale kancelaryjnym i manipulacyjnym, a nadto także takim podoficerom, posiadającym certyfikaty, którzy wprawdzie wykazują ukończenie tylko trzech klas gimnazyum albo gimnazyum realnego z dostatecznym postępem lub egzamin, złożony z pomyślnym wynikiem z materyału naukowego dla tych klas, jednakowoż wykazali się sześciomiesięczną, odbytą z bardzo dobrym wynikiem praktyką próbną w Ministerstwie wyznań i oświaty względnie w jednym z uniwersytetów.

Ubiegający się o posady uniwersyteckich urzędników kancelaryjnych, z któremi połączone jest załatwianie czynności kwestury, winni ponadto przedłożyć świadectwo złożonego z pomyślnym wynikiem egzaminu państwowego z rachunkowości państwowej.

Powyższemi postanowieniami zmienia się częściowo obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 16. lipca 1879, Dz. u. p. Nr. 100, wydane w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami i władzami centralnemi, o ile odnosi się ono do uprzywilejowanego uwzględniania uprawnionych podoficerów przy obsadzaniu posad urzędników w dziale kancelaryjnym i manipulacyjnym w Ministerstwie wyznań i oświaty oraz w uniwersytetach i do warunków uzyskania tego rodzaju posad.

Georgi wlr.

2.

Dokument koncesyjny z dnia 31. grudnia 1913

na kolej lokalną z Litowla do Senic Wielkich z odgałęzieniem do kamieniołomów w Mlacz.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia udzielam w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami burmistrzowi Kasprowi Gallasowi oraz właścicielowi domów i realności Janowi Staroštikowi, w Cholinie żądaną koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu normalnotorowej kolei lokalnej od stacyi Litowel c. k. kolei państwowych przez Haniowice i Cholinę do stacyi Senice Wielkie c. k. kolei państwowych z odgałęzieniem do kamieniołomów w Mlacz, a to w myśl postanowień ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§ 1.

Co do kolei żelaznej, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, korzystają koncesyonaryusze z ulg, o których mowa w artykułach VI. do XII. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryusze są obowiązani ukończyć budowę koncesyonowanej kolei najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, oddać gotową kolej do użytku publicznego i utrzymywać ją w nieprzerwanym ruchu przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, tudzież wykonania i wyposażenia kolei zgodnie z warunkami koncesyi złożyć mają koncesyonaryusze na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczania w myśl postanowień odnośnych przepisów ustawowych.

Takie samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których budowę c. k. Rząd uznałby za odpowiadającą interesom publicznym.

§ 4.

Co do budowy koncesyonowanej kolei i co do ruchu na niej stosować się mają koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, wreszcie do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydano. Pod względem ruchu będzie można o tyle odstąpić od zarządzeń bezpieczeństwa i przepisów co do ruchu, ustanowionych w regulaminie ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile c. k. Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za dopuszczalne ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a zwłaszcza ze względu na zmniejszoną chyżość; w tej mierze stosowane będą osobne przepisy ruchu, które wyda c. k. Ministerstwo kolei żelaznych.

§ 5.

Transporty wojskowe muszą być przewożone po zniżonych cenach taryfowych. Pod względem zastosowania taryfy wojskowej do przewozu osób i rzeczy obowiązywać będą postanowienia, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych obowiązują każdocześnie na austryackich kolejach państwowych.

Postanowienia te stosują się także do obrony krajowej i pospolitego ruszenia obu połów Monarchii, do tyrolskich strzelców krajowych oraz do żandarmeryi i to nietylko w podróżach na koszt skarbu państwa, lecz także w podróżach służbowych na ćwiczenia wojskowe i zebrania kontrolne, odbywanych własnym kosztem.

Koncesyonaryusze obowiązani są przystąpić do umowy, zawartej przez austryackie spółki kolejowe co do zakupna i utrzymywania w pogotowiu przyborów dla transportów wojskowych oraz co do pomagania sobie nawzajem służbą i taborem przy uskutecznianiu większych transportów wojskowych, dalej do każdocześnie obowiązujących przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakoteż do umowy dodatkowej o przewozie chorych i rannych, przewożonych w postawie leżącej na rachunek skarbu wojskowego, która weszła w wykonanie z dniem 1. czerwca 1871.

Przepis, który obowiązuje każdocześnie pod względem transportu wojskowego na kolejach

żelaznych, tudzież każdocześnie obowiązujące przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, nabywają dla koncesyonaryuszy mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na koncesyonowanej kolei. Przepisy rzeczonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, nabędą dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej z chwilą, w której urzędownie poda się je do ich wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile dopełnienie ich będzie możliwe ze względu na drugorzędny charakter tej linii oraz ze względu na ułatwienia, udzielone skutkiem tego pod względem budowy, wyposażenia i systemu ruchu.

Koncesyonaryusze obowiązani są uwzględniać przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów c. i k. armii, c. i k. marynarki wojennej i c. k. obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 6.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp.) stosować należy analogicznie zniżone stopy taryfowe, przepisane dla transportów wojskowych.

§ 7.

Nie wolno koncesyonaryuszom powierzać ruchu na koncesyonowanej kolei osobom trzecim, wyjąwszy w razie wyraźnego zezwolenia ze strony c. k. Rządu.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo objęcia każdej chwili ruchu na koncesyonowanej kolei i utrzymywania go przez resztę czasu trwania koncesyi na rachunek koncesyonaryuszy.

W takim przypadku winni koncesyonaryusze zwracać c. k. Rządowi koszta, rzeczywiście ponoszone z powodu utrzymywania tego ruchu.

Warunki utrzymywania tego ruchu unormowane będą zresztą w kontrakcie ruchu, który zawrze się z koncesyonaryuszami.

§ 8.

Koncesyonaryusze są obowiązani postarać się o zaopatrzenie swoich funkcyonaryuszy na przypadek niezdolności do pracy i na starość oraz o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do Zakładu emerytalnego związku austryackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego osobnej kasy pensyjnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie same korzyści, względnie nakładającej na koncesyonaryuszy przynajmniej takie same zobowiązania, jak wspomniany Zakład emerytalny.

To zaopatrzenie należy tak przeprowadzić, by koncesyonaryusze lub przedsiębiorstwo w ich miejsce wstępujące mieli obowiązek zgłaszać w Zakładzie emerytalnym związku austryackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie pensyjnej stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy lokomotyw, palacze, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy odpowiedniem ich zatrudnieniu najpóźniej po ukończeniu trzech lat służby.

Statut ewentualnie utworzonej kasy pensyjnej oraz wszelkie jego zmiany podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§ 9.

Pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w artykule XXV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, są koncesyonaryusze obowiązani dozwolić c. k. Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do ruchu między kolejami już istniejącemi lub mającemi powstać w przyszłości — na których Rząd ruch utrzymuje — w taki sposób, by c. k. Rząd mógł, przy swobodnem ustanawianiu taryf, przeprawiać lub kazać przeprawiać tak całe pociągi jak i pojedyńcze wozy współużywaną koleją lub poszczególnemi jej częściami za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§ 10.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem c. k. Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, spółki akcyjnej, która ma wejść w wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszy.

Statuty spółki oraz wzory akcyi, które będą wydane, podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

Osnowa skryptu dłużnego, wystawionego w razie zaciągnięcia pożyczki, nie rozłożonej na częściowe zapisy długu, którą się zabezpieczy w księgach kolejowych, wymaga zatwierdzenia c. k. Rządu.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami zaopatrzenia się w park wozowy oraz na uposażenie rezerwy kapitałowej, oznaczonej przez c. k. Rząd, z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, i straty na kursie, gdyby ją istotnie poniesiono przy gromadzeniu kapitału, żadnych wydatków jakiegobądź rodzaju w kapitał wliczać nie wolno.

Gdyby po wybudowaniu kolei miano jeszcze wystawić jakie nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, zatwierdzonego przez c. k. Rząd.

§ 11.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia koncesyonowanej kolei po jej ukończeniu i puszczeniu w ruch w każdym czasie pod następującymi warunkami:

1. Celem oznaczenia ceny wykupna policzy się czyste roczne dochody przedsiębiorstwa kolejowego w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu, poprzedzających chwilę wykupna, strąci się z tego czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczy się średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby wykupno nastąpić miało przed upływem unormowanego w § 1. czasowego uwolnienia od podatku, w takim razie obliczony w ten sposób średni dochód czysty owych lat pięciu przedstawia w ciągu pozostałego okresu wolności od podatku rentę wykupna, która ma być wypłacana bez ściągnięcia podatku. Za czas po upływie wolności podatkowej oznacza się zarazem rentę wykupna w ten sposób, że od dochodów, podług których oblicza się sumę średnią, policza się podatek wraz z dodatkami według stopy procentowej odnośnych lat i potrąca go od dochodów. Do pozostałej reszty doliczy się ze względu na to, że stosownie do § 131., lit. *a)* ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma na przyszłość od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, dodatek w wysokości jednej dziewiątej tego czystego dochodu.

3. Gdyby zaś wykupno nastąpić miało po upływie ustanowionego w § 1. czasowego uwolnienia od podatku, wówczas uważać się będzie przy obliczaniu czystych dochodów rocznych podatki i dodatki do podatków, ciążące na wykupionem przedsiębiorstwie kolejowem, oraz wszelkie inne opłaty publiczne za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie należy także co do lat wolnych od podatku obliczyć podatek wraz z dodatkami według stopy procentowej odnośnych lat i potrącić go z przychodów.

Ze względu jednak na to, że stosownie do § 131., lit. *a)* ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, należy doliczyć do przeciętnych czystych dochodów, obliczonych w ten sposób, dodatek, wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

4. Przeciętny dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień, należy płacić koncesyonaryuszom jako wynagrodzenie za wykupno kolei przez pozostały czas trwania koncesyi w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku.

5. Gdyby jednak kolej miała być wykupiona przed upływem siódmego roku obrotowego lub gdyby średni dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień ustępów 1. do 3., bez uwzględnienia dodatku, przewidzianego w ustępach 2. i 3., nie dawał przynajmniej takiej sumy rocznej, któraby się równała racie rocznej, potrzebnej na zgodne z planem oprocentowanie i umorzenie pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem c. k. Rządu celem pokrycia policzalnych kosztów zakładowych i zabezpieczonych w księgach kolejowych, wraz z ratą roczną, potrzebną na oprocentowanie kapitału akcyjnego, zatwierdzonego przez c. k. Rząd, po cztery od sta oraz na umorzenie tegoż w ciągu okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za wykupioną kolej, będzie polegało na tem, że państwo płacić będzie wymienione wyżej kwoty roczne w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku, i zwracać koncesyonaryuszom podatek rentowy, przypadający od tej renty wykupna.

6. Państwu zastrzega się prawo objęcia w każdym czasie zamiast koncesyonaryuszy do spłacenia z własnych funduszów pożyczek, zaciągniętych celem uzyskania pieniędzy na koncesyonowaną kolej, w kwocie, wiszącej jeszcze w chwili wykupna jako nie umorzona według zatwierdzonego planu umorzenia; w tym wypadku należy zmniejszyć przypadającą do zapłaty rentę wykupna o zapotrzebowanie na oprocentowanie i umorzenie wspomnianego kapitału pożyczkowego oraz w danym razie o odpowiadającą zapotrzebowaniu temu kwotę dodatku, który w myśl postanowień punktów 2. i 3. ma być doliczony do dochodu przeciętnego.

7. Państwo zastrzega sobie dalej prawo zapłacenia w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rent, należnych koncesyonaryuszom w myśl postanowień punktów powyższych, kapitału, równającego się zdyskontowanej według stopy po cztery i pół od sta na rok, licząc odsetki od odsetek, wartości kapitałowej tych rent, po strąceniu, jak się samo przez się rozumie, dodatku, któryby w myśl postanowień punktów 2. i 3. mieścił się w tych rentach.

Gdyby państwo postanowiło w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą w takim

razie po kursie, jaki wyniknie jako kurs średni z porównania kursów pieniężnych obligacyi długu państwa tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

8. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia, oznaczonego pod l. 1. do 7., bez dalszej odpłaty własność koncesyonowanej niniejszem kolei, wolna od ciężarów, a względnie obciążona tylko zalegającemi jeszcze resztami pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem c. k. Rządu, tudzież jej używanie, a to z wszystkiemi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, zapasy kasowe, koleje dojazdowe, będące ewentualnie własnością koncesyonaryuszy, i przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby tych ostatnich nie użyto już stosownie do ich przeznaczenia za zezwoleniem c. k. Rządu.

9. Postanowienie c. k. Rządu, tyczące się wykonania państwowego prawa wykupna, które nastąpić może zawsze tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmione będzie przedsiębiorstwu kolejowemu w formie deklaracyi najpóźniej do dnia 31. października bezpośrednio poprzedzającego roku.

Deklaracya ta będzie określać następujące szczegóły:

a) termin, od którego wykupienie zaczyna się;
b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna, i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź jako zaspokojenie pretensyi państwa, bądź z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają również na państwo;
c) wysokość ceny wykupna (l. 1. do 7.), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, a którą ewentualnie obliczy się tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania, przy równoczesnem podaniu terminu i miejsca płatności.

10. C. k. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi, tyczącej się wykupna, osobnego komisarza, który ma czuwać nad tem, aby począwszy od tej chwili nie zmieniono stanu majątku na szkodę państwa.

Od chwili deklaracyi, tyczącej się wykupienia, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie wymienionych tam nieruchomych przedmiotów majątkowych pozwolenia tego osobnego komisarza.

To samo odnosi się do przyjmowania wszelkich nowych zobowiązań, które przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów albo powodują trwałe obciążenie.

11. Koncesyonaryusze są obowiązani postarać się o to, aby c. k. Rząd mógł w dniu, wyznaczonym na wykupienie, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątkowe, wymienione w deklaracyi wykupna.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, będzie c. k. Rząd miał prawo nawet bez ich zezwolenia i bez interwencyi sądowej objąć wymienione przedmioty majątkowe w fizyczne posiadanie.

Począwszy od chwili wykupienia odbywać się będzie ruch na wykupionej kolei na rachunek państwa; od tej chwili przypadają więc wszystkie dochody z ruchu na korzyść państwa, na koszt jego zaś idą wszystkie wydatki, połączone z ruchem.

Czyste dochody, jakie wynikną z obrachunku do chwili wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należytości obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

12. C. k. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracyi wykupna (l. 9.) prawa własności państwa na wszystkich nieruchomych przedmiotach majątkowych, przechodzących na państwo wskutek wykupienia.

Koncesyonaryusze są obowiązani oddać c. k. Rządowi na jego żądanie do dyspozycyi wszelkie dokumenty prawne, jakichby od nich w tym celu jeszcze wymagano.

§ 12.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl § 9., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

C. k. Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu, jeżeli zajdą warunki, wymienione w § 16.

§ 13.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia jej zgaśnięcia nabywa państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie koncesyonowanej kolei i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów i zapasy kasowe, oraz koleje dojazdowe, będące ewentualnie własnością koncesyonaryuszy, i przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby nie użyto już tych ostatnich za zezwoleniem c. k. Rządu stosownie do ich przeznaczenia.

§ 14.

Zarówno w razie zgaśnięcia niniejszej koncesyi jak i w razie wykupienia kolei (§ 11.) zatrzymują koncesyonaryusze na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, i ewentualne aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki, wzniesione lub nabyte z własnego majątku, do których zbudowania lub nabycia c. k. Rząd upoważnił koncesyonaryuszy z tym wyraźnym dodatkiem, iż przedmioty te nie stanowią przynależności kolei.

§ 15.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio celowi i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadom, zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

C. k. Rząd ma także prawo wglądania w zarząd kolei za pośrednictwem wydelegowanego przez siebie funkcyonaryusza, a w szczególności prawo nadzorowania w sposób, jaki tylko za stosowny uzna, za pośrednictwem organów nadzorczych, które wydeleguje na koszt koncesyonaryuszy, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i umową.

W razie utworzenia spółki akcyjnej ma komisarz, ustanowiony przez c. k. Rząd, także prawo bywania na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, sprawującej zarząd spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne, oraz prawo zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, które sprzeciwiałyby się ustawom, koncesyi lub statutowi spółki, względnie były dla publicznego dobra szkodliwe; w przypadku takim winien jednak komisarz przedstawić sprawę natychmiast c. k. Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która zapaść ma bezzwłocznie i mieć dla spółki moc obowiązującą.

§ 16.

C. k. Rząd zastrzega sobie ponadto prawo tej treści, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesyjnymi lub ustawami, będzie temu zapobiegał środkami, odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności uzna koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego. W szczególności można uznać koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, jeżeli nie dopełniono ustanowionych w § 2. zobowiązań względem ukończenia budowy i otwarcia ruchu, o ile ewentualne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl § 11., lit. *b*, ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

Forster wlr.

3.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 8. stycznia 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej.

Następujące postanowienia przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej, wydanych obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, uzupełnia się względnie zmienia się w sposób następujący:

I. Co do przepisu wykonawczego.

W ustępie 7. § 8. przepisu wykonawczego należy po zdaniu drugiem („Wprowadzający towary ma dołączyć . . . . . [cedułę morską.]“) wstawić następujące zdanie:

Co się tyczy wymienienia ceny w fakturze, to należy przy obliczaniu cła od wartości uwzględniać opust, potrącony ewentualnie z sumy fakturowej, o ile on stanowi praktykowane w handlu hurtownym zniżenie ceny, nigdy jednak ewentualne skonto kasowe.

II. Co do objaśnień.

W uw. do Nru 153. należy po ustępie czwartym wstawić następujący nowy ustęp:

Jak kamforę naturalną należy także traktować sztuczną kamforę (n. p. z oleju terpentynowego).

W ustępie 5. tychże uwag należy w wierszu pierwszym i drugim skreślić słowa „sztuczna kamfora (n. p. z oleju terpentynowego) i“.

Po ustępie 2. uw. og. do Nrów 255. do 260. należy wstawić co następuje:

W przypadkach wątpliwych należy tkaniny z jedwabną osnową i jedwabnym wątkiem oraz płaskimi, nieżeberkowatymi efektami z innych przędziw traktować jako

towary z samego jedwabiu wówczas, jeżeli widocznie zawierają mniej niż 10% innych materyałów. Jeżeli strona nie zgadza się na takie ocenienie, winien Urząd celny główny w Wiedniu zbadać towar ponownie, przyczem należy stwierdzić, czy udział innych przędziw, oprócz jedwabiu, według ciężaru wynosi więcej niż 5%. W tym przypadku należy towar oclić jako towar półjedwabny, w razie zaś jeżeli udział innych przędziw w ciężarze wynosi 5% lub mniej, należy go oclić jako towar z samego jedwabiu.

Tkaniny z jedwabnej osnowy i jedwabnego wątku, w których poszczególne, przeważnie grubsze nitki lub grupy nitek wyrobione są z innych przędziw dla nadania tkaninie wyglądu jakby miała żyłki (Boyaux), należą wówczas do towarów z samego jedwabiu, jeżeli na szerokości tkaniny, wynoszącej 10 *cm* (mierząc w dowolnem miejscu), mają albo w kierunku osnowy albo w kierunku wątku lub też w obu kierunkach razem co najwyżej 10 tego rodzaju pasków ozdobnych. Jeżeli na wymienionej szerokości tkaniny jest więcej niż 10 tego rodzaju pasków ozdobnych, wówczas należy stwierdzić stosunek szerokości wszystkich pasków ozdobnych razem w obrębie jednego zbiegu do całej szerokości zbiegu; jeżeli łączna szerokość ozdobnych pasków wynosi najwyżej jedną dziesiątą szerokości zbiegu, to ma się do czynienia z towarem z samego jedwabiu, jeżeli szerokość ta wynosi więcej, z towarem półjedwabnym. Paski ozdobne, znajdujące się tuż obok siebie jednak oddzielone od siebie splotem, należy uwzględniać jako osobne paski. Stronie wolno jednak żądać ponownego zbadania przez Urząd celny główny w Wiedniu a w tym wypadku uchodzi 10%wy udział innych przędziw w ciężarze za granicę dla zaliczania do towarów z samego jedwabiu. Jeżeli na inne przędziwa przypada więcej niż 10% ciężaru towaru, należy towar oclić jako towar półjedwabny.

Przed ustępem 3. uw. do Nru 259. („W rodzaju rypsu.....nastąpić.“) należy wstawić następujący nowy ustęp:

Jako wstążki do kapeluszy z Nru 259. *c* 1. należy traktować tylko wstążki półjedwabne, tkane rypsem na wątek, w rozmiarach i barwach, przytoczonych w tekście taryfy, natomiast tego rodzaju wstążki półjedwabne z rypsu osnownego podlegają otaryfowaniu według Nru 259. *c* 2.

W uw. 1., ustęp 1., do Nru 439. ma zdanie przedostatnie opiewać:

Rury z kowalnego odlewu (także dodatkowo wywalcowane), rury falowane (rury o większej średnicy, używane przeważnie do kotłów) i stal rynewkowa do wyrabiania świdrów rynewkowatych.

W uw. do Nru 453. należy dodać jako nowy ustęp przedostatni:

Świdry rynewkowate (świdry do skal z stali rynewkowej), Nr. 460.

W uw. 1., ustęp 2., do Nru 458. należy po słowie „dostosowane“ dodać słowa „ , wyprostowane jak linia i zahartowane“.

W wierszu przedostatnim tego ustępu należy przekreślić słowa „Taśmy z hartowanych na szaro blach“.

Po ustępie 2. niniejszej uwagi należy wstawić następujący ustęp nowy:

Wspomniane ułożenie według prostej linii taśm piły poznać można po tem, że kilka sztuk, położonych jedna na drugiej, zupełnie równo z sobą się stykają; przy poszczególnych sztukach można poznać tę właściwość w ten sposób, że się postawi lineał z krawędzią, przyczem krawędź ta w każdym kierunku musi się pokrywać z płaską stroną taśm piłowych. Kryteryum dla odróżnienia niezazębionych taśm piłowych od innych pasków blachy stanowi także ta okoliczność, że taśmy piłowe (oraz piły ramowe i piły młyńskie) wprowadzane są najczęściej w opakowaniu, składającem się z pak, skrzyń lub innych osłon, inne zaś materyały surowe wysyła się bez opakowania, związując je tylko drutem względnie wstęgami żelaznemi.

Na końcu uw. 2. do Nru 458. należy zamiast punktu umieścić średnik i dodać:

również można hartowane, dostosowane taśmy stalowe odprawiać według stopy celnej dla niezazębionych taśm piłowych tylko wówczas, jeżeli strona dostarczy wiarogodnego dowodu co do istotnego przerobienia na piły.

W uw. 1., ustęp 4., do Nru 460. należy po słowie końcowem „wiertaki działowe“ zamieścić przecinek i dodać:

również świdry rynewkowate (świdry do skał z stali rynewkowej).

W uw. og. 2., ustęp 2., do Nrów 481. i 483. należy w wierszu 11. od dołu przekreślić słowa „odcinki donicy (części gazomierza)“.

W uw. 1. (4) do Nru 530. należy w wierszu przedostatnim skreślić słowa „Nr. 553. jak automobile“ a na ich miejsce wstawić „postanowień uw. 1. do Nru 553“.

W uw. 1. (5) do Nru 530. należy w wierszu szóstym zamiast słów „jako motor automobilowy z Nru 554.“ zamieścić słowa „według postanowień uw. 1. do Nru 554.“

Uw. 1. do Nru 553. należy skreślić a zamiast niej wstawić następujące postanowienia:

Uwagi. 1. Przez automobile razem z kołami motorowemi do jazdy (pojazdy motorowe, wozy motorowe) należy — bez względu na ciężar pojedyńczej sztuki — rozumieć poruszające się bez szyn (to znaczy nie na szynach) pojazdy drogowe, służące do przewozu osób lub ciężarów, które otrzymują swą siłę popędową zapomocą wbudowanych w nie motorów o szczególnym ustroju. Motory te mogą przytem być poruszane zapomocą płynnego materyału palnego (spirytusu, benzyny itd.), gazu, pary lub elektryczności.

Przy tego rodzaju traktorach (maszynach do ciągnięcia), które nie są urządzone do przyjmowania wprost osób lub ciężarów, należy traktować motor osobno według postanowień uw. 1. do Nru 554., zaś część pozostałą jako maszynę z Nru 538.

Lokomotywy drogowe nie należą tutaj i należy je oclić wedle Nrów 527., 528. wzgl. 539. według rodzaju motorów, używanych do ich poruszania; lokomotywy drogowe z wbudowanymi motorami automobilowymi podlegają prawidłom, obowiązującym co do traktorów.

Jak automobile należy także oclić latawce (aeroplany), przyczem latawiec, wprowadzany bez motoru, należy traktować jak podstawę (chassis).

Maszyny robocze w połączeniu z automobilami lub motorami automobilowymi, n. p. sikawki ogniowe automobilowe, wozy do skrapiania ulic, drabiny obrotowe, żórawie, pompy, piły, przenośne urządzenia do oświetlania (przy których motor popędza zarazem prądnicę do oświetlania), pługi motorowe, motorowe walce drogowe itp. należy traktować wedle następujących zasad:

Oclenie podstawy na kołach wraz z motorem jako automobil z Nru 553., a doczepionej do niego maszyny według bliższej jej jakości (kl. XL. lub XLI.) odbywa się wówczas, jeżeli po zdjęciu maszyny pozostaje jeszcze podstawa na kołach z motorem, jak n. p. przy automobilowych sikawkach ogniowych itp.; jeżeli ten ostatni warunek nie zachodzi, wówczas należy odprawić motor jako taki, zaś podstawę na kołach z doczepioną do niej maszyną według stopy celnej tej ostatniej (wliczając ją do ciężaru sztuki maszyny), jak n. p. przy motorowych walcach drogowych, przy rolniczych pługach motorowych itd.

Przy maszynach, zestawionych do ciągnięcia (n. p. sikawkach ogniowych itd.) z wbudowanymi motorami automobilowymi, służącymi jedynie do wprawiania ich w ruch, nie zaś do poruszania z miejsca, należy oczywiście traktować tylko motor automobilowy osobno według Nru 554., zaś podstawę na kołach wraz z maszynami po myśli uwagi og. 4. do Nrów 547. do 549. według kl. XL. wzgl. XLI.).

W uw. 2. do tego numeru należy jako ustęp drugi dodać co następuje:

Części składowe podstaw (chassis) należy po nadaniu im szlachetniejszej postaci w stosunku do obrobienia w sposób hutniczy oclić według stopy dla gotowych podstaw. Do obrobienia w sposób hutniczy należy jeszcze usunięcie szwów w kawałkach, wyszłych z pod prasy kuziennej, oraz ostruganie krawędzi blaszanych części prasowanych i ich wyginanie.

Skrzynie Cardana należy zawsze oclić jako części podstawy, jeżeli są bardziej obrobione niż przez samo skrawędzenie i jeżeli są oczyszczone; natomiast przeguby Cardana należy zawsze traktować jako część składową motoru.

W ostatniem zdaniu uw. 4., ustęp 1. tamże, należy skreślić słowa „i podstawy (chassis) — wyjąwszy motory (Nr. 554.) —“.

Uwaga 6. do Nru 553. odpada.

Zamiast ustępu 1. uw. 1. do Nru 554. należy wstawić następujące postanowienia:

Uwagi. 1. Przez motory automobilowe rozumie się bez względu na materyał i na używaną siłę (ulatnianie płynnych materyałów palnych, gaz, para, elektryczność) maszyny poruszające, używane do automobilów. Cechą charakterystyczną tych motorów jest ich skupiona budowa, ich względnie małe rozmiary, tudzież — szczególnie przy motorach wybuchowych — stojące nizkie cylindry, opatrzone z reguły płaszczem do oziębiania płynu, niezupełnie sięgającym do dolnej podstawy cylindra, których cały ustrój wskazuje na to, że płyn chłodzący ochładza się powtórnie zapomocą oziębiacza. Przy motorach automobilowych brakuje płyt podstawowych, są za to zawsze przyrządy do zawieszania względnie podpierania, potrzebne do zestawienia na podstawach (chassis).

W pojęciu ciężaru poszczególnej sztuki motorów automobilowych zawarte są nie tylko maszyny popędowe lecz także cały mechanizm ruchu, obejmujący wszystko aż do poruszanych kół automobilowych (przeguby Cardana, koła łańcuchowe itd.).

Wprowadzane ewentualnie razem z elektrycznymi motorami automobilowymi a służące do ich poruszania baterye akumulatorów podlegają osobnemu ocleniu.

Jako ustęp ostatni uw. 1. należy dodać, co następuje:

Motory dla łodzi należy oclić w podobny sposób, jak motory automobilowe, lecz tylko motor jako taki bez jakiejkolwiek części dodatkowej, przystawek nawrotnych (przyrządów nawrotnych) itd.; podobnie należy traktować motory latawców (aeroplanów).

Uw. 2. do Nru 554. ma opiewać w sposób następujący:

2. Do traktowania celnego nadchodzących osobno części składowych do motorów automobilowych należy stosować analogicznie postanowienia dla części składowych podstaw (chassis), określone w uw. 2., ustęp 2., do Nru 553. — o ile według budowy ich po myśli uw. do Nru 554. można je niewątpliwie jako takie rozpoznać.

Uw. 3. do tego numeru ma odpaść.

W uw. 10. do Nru 599. należy dokonać zmian następujących:

W ustępie 15. należy w wierszu 3. zamiast „25 cm^3“ zamieścić „34 cm^3“ a w wierszu 7. zamiast „60%“ „75%“.

W ustępie 16. należy zamiast słów „cewka, przeznaczona do badania octu“ zamieścić słowa „cylinder miarowy“.

Ustęp 18. tejże uwagi ma opiewać:

Jeżeli badanie nie wykaże niewątpliwego wyniku albo jeżeli strona żąda mimo większej zawartości kamienia winnego odprawienia z uwolnieniem od cła, wówczas należy, i to w ostatnim przypadku na koszt strony, zarządzić zbadanie przez c. k. rolniczo-chemiczną Stacyę doświadczalną w Wiedniu.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 15. stycznia 1914.

Treść: № 4. Rozporządzenie o zmianach w odbieraniu i nadawaniu sądowych posyłek pocztowych.

4.

Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 11. stycznia 1914

o zmianach w odbieraniu i nadawaniu sądowych posyłek pocztowych.

Począwszy od dnia 1. lutego 1914 należy zamiast pocztowej książki oddawczej sądów i prokuratoryi państwa (§ 63. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112, § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 114, i § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 271) i dziennika uwiadomień cywilno-sądowych urzędów depozytowych i urzędów podatkowych (§ 14., ustęp 4., § 15., ustęp 2., i § 16., ustęp 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. marca 1898, Dz. u. p. Nr. 55, i § 2., ustęp 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 271) utrzymywać pocztową książkę odbiorczą według dołączonego wzoru.

Wymienione w dalszym ciągu rozporządzenia zmienia się, z mocą obowiązującą począwszy od tego dnia, w sposób następujący:

1. § 63. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112 (instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi) winien opiewać:

Posyłki pocztowe, adresowane do sądu, nadeszłe do sądu recepisy zwrotne oraz zwrócone posyłki sądowe mają odbierać na poczcie zaufani słudzy sądowi, według ilości i czasu nadejścia poczt, w danym razie kilka razy na dzień. Odbiór następuje zapomocą pocztowej książki odbiorczej według formularza 6.; książkę tę przechowuje urzędnik biura podawczego i wydaje ją słudze sądowemu, któremu naczelnik sądu poruczył odbiór, tylko wtedy, gdy sługa ten idzie na pocztę. Urząd pocztowy winien wpisywać do tej książki odbiorczej ilość sztuk posyłek, oddanych każdorazowo słudze, osobno według ich rodzajów. Listów zwyczajnych, na których nie ciążą należytości pocztowe, i recepisów zwrotnych nie potrzeba wpisywać.

Sługa sądowy, któremu poruczono odbiór, uchodzi wobec urzędu pocztowego na podstawie pocztowej książki odbiorczej, bez której okazania nie można wydawać posyłek, za upoważnionego do odbierania posyłek, wymienionych w przedziałkach 2. do 5. (listów poleconych, listów za zwyczajną opłatą, na których ciążą należytości pocztowe, oraz paczek bez wymienionej wartości). oraz listów zwyczajnych, wolnych od opłaty i opłaconych, tudzież recepisów zwrotnych, jakoteż do podpisywania kwitów oddawczych na posyłki polecone i pocztowych adresów przesyłkowych na paczki bez wymienionej wartości.

Nie można odmówić przyjęcia posyłki pocztowej z tego powodu, że nie jest opłacona albo że nie jest dostatecznie opłacona. Co do nieopłaconych posyłek pocztowych władz zagranicznych zachowują moc obowiązującą wydane w tym przedmiocie zarządzenia; w innych przypadkach winien sąd wymienić urzędowi pocztowemu osobę wysyłającego i przesłać mu w krótkiej drodze przy najbliższem lub przy następującem po niem z kolei udaniu się na pocztę kopertę listu w celu ściągnięcia opłaty pocztowej od wysyłającego.

Sługa sądowy, któremu wydaje się książkę odbiorczą, winien osobiście odbierać posyłki z urzędu pocztowego i wręczać je bezzwłocznie urzędnikowi biura podawczego, zaś recepisy zwrotne i odsyłane z powrotem posyłki oddawać do oddziału doręczeń i egzekucyi (oddział doręczeń, urzędnik doręczeń).

2. § 14., ustęp 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. marca 1898, Dz. u. p. Nr. 55, ma opiewać:

Odbiór odbywa się zapomocą pocztowej książki odbiorczej (§ 63. instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi), pozostającej w przechowaniu urzędu podatkowego a wydawanej słudze, któremu naczelnik urzędu poruczył odbiór, zawsze tylko wtedy, gdy sługa ten idzie po pocztę. Urząd pocztowy winien wpisywać do tej książki odbiorczej ilość sztuk zawiadomień, oddanych za każdym razem słudze, a to osobno według rodzajów. Sługa, któremu wydaje się książkę odbiorczą, uchodzi wobec urzędu pocztowego za uprawnionego na podstawie książki odbiorczej, bez której okazania nie wolno wydać żadnego zawiadomienia, do odbierania zawiadomień oraz potwierdzania swym podpisem ich odbioru w książce doręczeń uwiadomień (kwicie oddawczym), utrzymywanej przez urząd pocztowy. Sługa, któremu poruczono odbiór, winien osobiście odbierać zawiadomienia oraz oddawać je bezzwłocznie po powrocie z urzędu pocztowego urzędnikom kasowym, którym poruczono prowadzenie czynności urzędu depozytowego. Urzędnicy ci odbierają zawiadomienia, porównują je z zapiskami w pocztowej książce odbiorczej i po stwierdzeniu zgodności potwierdzają odbiór w ostatniej przedziałce książki odbiorczej, wyciskając pieczęć urzędową.

3. § 15., ustęp 2. tegoż rozporządzenia ministeryalnego ma opiewać:

Odbiór awizowanych posyłek wartościowych z poczty odbywa się za pośrednictwem delegata urzędu podatkowego (sługi lub urzędnika), którego ma wyznaczyć naczelnik urzędu. Jeżeli przeznaczone do odbioru posyłki wartościowe przedstawiają wartość więcej niż 5000 K, należy poruczyć odbiór urzędnikowi, któremu ma towarzyszyć sługa urzędu podatkowego. Delegat ten ma wydać urzędowi pocztowemu adresy przesyłkowe, poświadczenia uwiadomienia i oddania, podpisane przez obu urzędników kasowych, którym poruczono czynności urzędu depozytowego, według przepisu § 13., ustęp 2., zaś przed odbiorem awizowanych posyłek wartościowych ma zbadać je w obecności urzędnika pocztowego według przepisu § 13., ustęp 1., i o ileby miał do podniesienia jaki zarzut, winien, odbierając zawiadomienie, zażądać wdrożenia urzędowego postępowania pocztowego, a także donieść o tem natychmiast naczelnikowi sądu.

4. § 16., ustęp 1., tegoż rozporządzenia ministeryalnego ma opiewać:

Przed przyjęciem posyłek wartościowych w przechowanie urzędu depozytowego, winni obaj urzędnicy kasowi, którym poruczono czynności urzędu depozytowego, upewnić się co do zgodności posyłek, przyniesionych z poczty, z zapiskami w pocztowej książce odbiorczej i zbadać, czy zawartość posyłek jest odpowiednia.

5. § 4., ustęp 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 104, i § 41., ustęp 2. rozporządzeń ministeryalnych z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 105, i z dnia 8. maja 1905, Dz. u. p. Nr. 75, mają opiewać:

Odbiór posyłek wartościowych z poczty odbywa się za pośrednictwem delegata cywilno-sądowego urzędu depozytowego (sługi lub urzędnika), którego winien wyznaczyć naczelnik urzędu. Jeżeli przeznaczone do odbioru posyłki wartościowe przedstawiają wartość więcej jak 5000 K, wówczas należy poruczyć odbiór ich urzędnikowi, któremu towarzyszyć ma sługa urzędu depozytowego.

6. W § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 271, ma ustęp 3. i pierwsze zdanie ustępu 4. opiewać:

Sługa sądowy (§ 63. instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi), któremu poruczono odbiór, winien odbierać zawiadomienia (adresy przesyłkowe, awiza i kwity oddawcze), tudzież przekazy pocztowe i przekazy zapłaty zapomocą pocztowej książki odbiorczej (przedziałka 12. do 15.) i oddawać je urzędnikowi, uprawnionemu do kwitowania posyłek (§ 68. instrukcyi), do podpisania.

Na podstawie podpisanych zawiadomień i przekazów odbiera paczki i posyłki wartościowe, tudzież podejmowane przez sąd na podstawie przekazów pocztowych i przekazów zapłaty kwoty pieniężne aż do wysokości 5000 K wyznaczony przez naczelnika sądu delegat sądu (sługa lub urzędnik kancelaryjny), zaś posyłki wartościowe i kwoty pieniężne większej wartości urzędnik kancelaryjny, któremu towarzyszyć ma sługa sądowy.

7. § 2., ustęp 2., tegoż rozporządzenia ministeryalnego winien opiewać:

Zawiadomienia należy odbierać za pośrednictwem sługi urzędu depozytowego lub urzędu podatkowego. Przytem postępować należy po myśli § 14., ustęp 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. marca 1898, Dz. u. p. Nr. 55.

8. W § 352. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. 112 (instrukcya dla sądów pierwszej i drugiej instancyi), w § 47. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. listopada 1850, Dz. u. p. Nr. 448, i w § 30. rozporządzeń ministeryalnych z dnia 28. lipca 1856, Dz. u. p. Nr. 137, i z dnia 26. lutego 1875, Dz. u. p. Nr. 18, należy dodać jako ustęp ostatni:

Wpłacanie gotówki w urzędzie pocztowym i nadawanie posyłek pieniężnych i wartościowych na pocztę należy poruczać słudze lub urzędnikowi, który dokonuje odbioru takich posyłek z urzędu pocztowego. Jeżeli wpłacane gotówką kwoty i nadawane posyłki pieniężne i wartościowe przenoszą razem przy jednem pójściu na pocztę wartość 5000 K, wówczas winien wpłacić te kwoty i nadać posyłki urzędnik w towarzystwie sługi.

9. § 27., ustęp 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 104, i § 81., ustęp 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 105, i z dnia 8. maja 1905, Dz. u. p. Nr. 75, mają opiewać:

Jeżeli wpłacana gotówką w urzędzie pocztowym (składnicy) kwota i wartość nadawanych na pocztę posyłek przewyższa 5000 K, wówczas należy nadanie poruczyć urzędnikowi depozytowego urzędu, któremu towarzyszyć ma sługa tegoż urzędu.

10. § 68., ustęp 6. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112, § 27. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. marca 1898, Dz. u. p. Nr. 55, § 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 104, oraz § 52. rozporządzeń ministeryalnych z dnia 1. maja 1903, Dz. u. p. Nr. 105, i z dnia 8. maja 1905, Dz. u. p. Nr. 75, mają odpaść.

Hochenburger wlr. **Schuster** wlr.

Engel wlr.

Strona 1.

Książka odbiorcza

dla .....

.....

Okaziciel niniejszej

Grupa I.:

odbierać nadchodzące posyłki pocztowe a mianowicie:

a) posyłki listowe polecone (wolne od opłaty i opłacone),

b) paczki bez wymienionej wartości,

c) * paczki z wymienioną wartością — bez względu na wysokość wymienionej wartości — aż do ..... K wartości,

d) * listy pieniężne — bez względu na wysokość wymienionej wartości — aż do ..... K wartości,

e) * przekazy pocztowe
f) * przekazy zapłaty } wraz z kwotami pieniężnemi,

i podpisywać ważnie pod względem prawnym odnośne dokumenty oddawcze.

.....

dnia ...../..... 19..

Pieczęć urzędu pocztowego.

Podpis naczelnika urzędu pocztowego.

Instruk. Nr. 6. (Pocztowa książka odbiorcza, § 63. instruk.).

*) Niepotrzebne wiersze drukowanego formularza należy przekreślić.

Strona 2.

książki ma prawo:

Grupa II.:

odbierać dokumenty oddawcze (awiza), a mianowicie:

a) * kwity oddawcze na posyłki listowe polecone (wolne od opłaty i opłacone),

b) * pocztowe adresy przesyłkowe na paczki bez wymienionej wartości,

c) pocztowe adresy przesyłkowe na paczki z wymienioną wartością,

d) kwity oddawcze na listy pieniężne,

e) przekazy pocztowe
f) przekazy zapłaty
} bez kwot pieniężnych.

Pieczęć władzy odbierającej.

. . . . . .

dnia . . . . . /. . . . . 19. .

Podpis naczelnika władzy odbierającej.

Strona 3.

1	2	3	4		5	6	7	8	9
	Grupa I. (posyłki)								
Pieczęć urzędu pocztowego	Listy polecone	Zwyczajne listy za opłatą			Paczki		Listy pieniężne	Pocztowe	Płatnicze
		ilość sztuk	opłata		bez wymienionej wartości	z wymienioną wartością		przekazy z kwotą pieniężną	
			K	h					

Strona 4.

10	11	12	13	14	15	16
Grupa II. (awiza)						
Listy polecone	Paczki		Listy pieniężne	Pocztowe	Płatnicze	Uwaga
	z wymienioną wartością	bez wymienionej wartości		przekazy bez kwot pieniężnych		

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	4	K — h
„	1850	„	10	„	50	„	„	1872	„	6	„ 40 „
„	1851	„	2	„	60	„	„	1873	„	6	„ 60 „
„	1852	„	5	„	20	„	„	1874	„	4	„ 60 „
„	1853	„	6	„	30	„	„	1875	„	4	„ — „
„	1854	„	8	„	40	„	„	1876	„	3	„ — „
„	1855	„	4	„	70	„	„	1877	„	2	„ — „
„	1856	„	4	„	90	„	„	1878	„	4	„ 60 „
„	1857	„	5	„	70	„	„	1879	„	4	„ 60 „
„	1858	„	4	„	80	„	„	1880	„	4	„ 40 „
„	1859	„	4	„	—	„	„	1881	„	4	„ 40 „
„	1860	„	3	„	40	„	„	1882	„	6	„ — „
„	1861	„	3	„	—	„	„	1883	„	5	„ — „
„	1862	„	2	„	80	„	„	1884	„	5	„ — „
„	1863	„	2	„	80	„	„	1885	„	3	„ 60 „
„	1864	„	2	„	80	„	„	1886	„	4	„ 60 „
„	1865	„	4	„	—	„	„	1887	„	5	„ — „
„	1866	„	4	„	40	„	„	1888	„	8	„ 40 „
„	1867	„	4	„	—	„	„	1889	„	6	„ — „
„	1868	„	4	„	—	„	„	1890	„	5	„ 40 „
„	1869	„	6	„	—	„	„	1891	„	6	„ — „
„	1870	„	2	„	80	„	„	1892	„	10	„ — „

Rocznik	1893	za	6	K	—	h	
„	1894	„	6	„	—	„	
„	1895	„	7	„	—	„	
„	1896	„	7	„	—	„	
„	1897	„	15	„	—	„	
„	1898	„	6	„	—	„	
„	1899	„	10	„	—	„	
„	1900	„	7	„	—	„	
„	1901	„	6	„	—	„	
„	1902	„	7	„	50	„	
„	1903	„	9	„	—	„	
„	1904	„	5	„	—	„	
„	1905	„	6	„	—	„	
„	1906	„	12	„	—	„	
„	1907	„	13	„	—	„	
„	1908	„	9	„	—	„	
„	1909	„	8	„	50	„	
„	1910	„	8	„	40	„	
„	1911	„	7	„	—	„	
„	1912	„	12	„	50	„	
„	1913	„	9	„	50	„	

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą** ceny **handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849.** i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 17. stycznia 1914.

Treść: (№ 5. i 6.) 5. Rozporządzenie, obowiązujące w Królestwie Czech, którem wydaje się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 2. stycznia 1913, dotyczącej utworzenia izb inżynierskich. — 6. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia rozsprzedaży soli stołowej w salinach w Wieliczce, podwyższenia dodatku za sól do mielenia w salinach w Ebensee i zmiany taryfy sprzedaży soli w salinach w Bochni i Wieliczce.

5.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 7. stycznia 1914,

obowiązujące w Królestwie Czech, którem wydaje się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 2. stycznia 1913, Dz. u. p. Nr. 3, dotyczącej utworzenia izb inżynierskich.

W celu wykonania ustawy z dnia 2. stycznia 1913, Dz. u. p. Nr. 3, dotyczącej utworzenia izb inżynierskich, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Okrąg i siedziba izby.

Dla Królestwa Czech tworzy się izbę inżynierską z siedzibą w Pradze.

§ 2.

Sekcye.

Po myśli § 9., ustęp 3., ustawy o izbach inżynierskich dzieli się Izbę inżynierską dla Królestwa Czech na dwie sekcye, a mianowicie na sekcyę czeską z siedzibą w Pradze i sekcyę niemiecką z siedzibą w Cieplicach Szanowie.

§ 3.

Przynależność do sekcyi.

Każdy technik cywilny i rządowo upoważniony inżynier górniczy, osiadły w czasie utworzenia izby inżynierskiej w Królestwie Czech, winien wskutek wezwania zawiadomić Namiestnictwo w ciągu 14 dni, do której sekcyi izby przystępuje. Również winien każdy, kto się stara o upoważnienie na technika cywilnego lub rządowo upoważnionego inżyniera górniczego, o ile nie jest już członkiem izby inżynierskiej, oznajmić przy tem staraniu się, do której sekcyi przystąpi w razie udzielenia mu upoważnienia. Każdy technik cywilny lub rządowo upoważniony inżynier górniczy, osiadły w okręgu innej izby, który przeniesie swoją siedzibę zawodową do Czech, winien równocześnie z doniesieniem o przeniesieniu się zawiadomić o wyborze sekcyi, a to technik cywilny Namiestnictwo, zaś rządowo upoważniony inżynier górniczy Starostwo górnicze. Namiestnictwo lub Starostwo górnicze zawiadomi o dokonanym wyborze przełożeństwo izby, które winno tak to oznajmienie, jak i oznajmienia, przesyłane do niego na zasadzie § 4. ustawy o izbach inżynierskich, udzielać naczelnikowi sekcyi, powołanemu do utrzymywania członków sekcyi w ewidencyi.

Późniejsza zmiana sekcyi dopuszczalna jest tylko za zezwoleniem przełożeństwa tej sekcyi, do której ma się przystąpić. Przeciw odmówieniu tego zezwolenia niema środka prawnego.

§ 4.

Organa izby.

Sprawami izby inżynierskiej zawiadują, o ile tyczą się one poszczególnych sekcyi, walne zgromadzenia sekcyi, przełożeństwa sekcyi i prezydenci sekcyi, o ile zaś są sprawami wspólnemi, walne zgromadzenie izby, przełożeństwo izby i prezydent izby.

§ 5.

Walne zgromadzenia sekcyi (zwołanie, zdolność do powzięcia uchwał, głosowanie).

Walne zgromadzenia sekcyi zwołuje odnośne przełożeństwo sekcyi a odbywają się one corocznie przed walnem zgromadzeniem izby.

Zresztą stosuje się §§ 6. i 7. ustawy o izbach inżynierskich także do walnych zgromadzeń sekcyi.

§ 6.

Przełożeństwo izby.

Przełożeństwo izby składa się z 14 członków i 4 zastępców, z których 7 członków i 2 zastępców przypada na sekcyę czeską, zaś 7 członków i 2 zastępców na sekcyę niemiecką.

Do tej samej kategoryi techników cywilnych oraz kategoryi rządowo upoważnionych inżynierów górniczych nie może należeć więcej jak dwóch członków przełożeństwa izby, przypadających na pewną sekcyę. Wyjątki dopuszczalne są tylko wtedy, jeżeli jeden z członków izby należy do kilku kategoryi (§ 8., ustęp 5.). Obaj zastępcy w jednej sekcyi muszą należeć do rozmaitych kategoryi zawodowych.

§ 7.

Przełożeństwa sekcyi.

Każde przełożeństwo sekcyi składa się z 12 członków i 3 zastępców. Oprócz tego ustanawia się dla każdej sekcyi dwóch rewizorów rachunkowych i jednego zastępcę tychże.

Z pośród członków przełożeństwa sekcyi czeskiej musi co najmniej dwóch mieć swoją siedzibę zawodową w praskim rejonie policyjnym, zaś z pośród członków przełożeństwa sekcyi niemieckiej co najmniej dwóch musi mieć swoją siedzibę zawodową w Cieplicach Szanowie lub jego okolicy.

Do tej samej kategoryi techników cywilnych oraz kategoryi rządowo upoważnionych inżynierów górniczych nie może należeć więcej jak trzech członków przełożeństwa sekcyi. Wyjątki dopuszczalne są tylko wtedy, jeżeliby jeden z członków izby należał do kilku kategoryi (§ 8., ustęp 5.).

Trzej zastępcy muszą należeć do rozmaitych kategoryi zawodowych. Co do nich niema żadnego ograniczenia pod względem siedziby zawodowej.

§ 8.

Wybór przełożeństwa izby i przełożeństw sekcyi.

Funkcyonaryuszy, wymienionych w §§ 6. i 7., wybiera się na zgromadzeniach sekcyi zapomocą kart do głosowania. Prawo wyborcze należy wykonywać osobiście; zastępstwo lub przesyłanie kart do głosowania nie jest dopuszczalne.

Dla wyborów miarodajną jest względna większość głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los.

Przy wyborze członków przełożeństwa i ich zastępców należy postępować w sposób następujący:

W celu wyboru przełożeństwa izby należy na kartach do głosowania wypisać 9 członków odnośnej sekcyi. Wymienionych członków wybieralnych porządkuje się według ilości ważnych głosów, które na nich padły. W tym porządku kolejnym wyłącza się, począwszy od największej ilości głosów, tych członków, których kategorya zawodowa jest już wśród ich poprzedników dwa razy reprezentowana.

Jeżeli pewien członek należy do dwu lub więcej kategoryi zawodowych, zostaje tylko wówczas wyłączony, jeżeli wszystkie jego upoważnienia są już dwa razy reprezentowane wśród jego poprzedników. Techników kultury zalicza się przytem do inżynierów cywilnych dla techniki kultury.

Pierwszych 7 członków, których nie wyłączono w myśl poprzedzających zasad, zostaje członkami przełożeństwa izby. Zastępcami członków przełożeństwa izby są wśród kolejnego porządku wymienionych członków, ułożonego według ustępu 4., pierwsi dwaj, którzy nie są członkami przełożeństwa i należą do różnych kategoryi zawodowych.

7 członków przełożeństwa i ich zastępcy są zarazem członkami przełożeństwa sekcyi. Wybór dalszych 3 członków i 3 zastępców przełożeństwa sekcyi odbywa się osobnym aktem wyborczym. W tym celu należy na kartach do głosowania wypisać 6 członków sekcyi. Z kolejnego porządku wymienionych członków, ułożonego według ustępu 4., wyłącza się tych,

1. którzy nie mają siedziby zawodowej, o ile chodzi o sekcyę czeską, w praskim rejonie policyjnym, zaś o ile chodzi o sekcyę niemiecką, w Cieplicach Szanowie lub jego okolicy, w razie jeżeli wśród kolejno poprzedzających i już wybranych 9 członków przełożeństwa znajduje się już 10 członków, którzy również nie mają swej siedziby zawodowej w praskim rejonie policyjnym względnie w Cieplicach Szanowie lub jego okolicy;

2. których kategorya zawodowa wśród kolejno poprzedzających członków, oprócz wybranych już 9 członków, reprezentowana jest już trzykrotnie, przyczem mają zastosowanie postanowienia ustępu 5.

Pierwsi 3 członkowie, których się nie wyłączy według powyższych zasad, są członkami przełożeństwa sekcyi. Zastępcami członków przełożeństwa sekcyi są w kolejnym porządku wymienionych członków pierwsi trzej, którzy nie są członkami przełożeństwa sekcyi i należą do rozmaitych kategoryi zawodowych.

Jeżeli przy pierwszem głosowaniu nie uzyska się pełnej ilości mających się przy tem obsadzić miejsc, wówczas odbywa się wybór uzupełniający.

Rewizorów rachunkowych przełożeństwa izby i ich zastępców ustanawiają walne zgromadzenia sekcyi w ten sposób, że każda sekcya deleguje jednego z swych rewizorów rachunkowych. Drugi rewizor rachunkowy sekcyi pełni czynności zastępcy.

§ 9.

Uzupełnianie przełożeństwa izby i przełożeństw sekcyi.

Co do uzupełnienia przełożeństw sekcyi obowiązują postanowienia § 12., ustęp 2. i 3., ustawy o izbach inżynierskich.

W przełożeństwie izby musi wstępujący zastępca należeć do sekcyi członka, który ustąpił. Jeżeli już niema takiego zastępcy, mogą członkowie przełożeństwa, należący do wspomnianej sekcyi, powołać jednego członka przez kooptacyę.

Przy wstąpieniu do przełożeństwa izby lub przełożeństwa sekcyi ma pierwszeństwo ten z zastępców, którego kategorya zawodowa ma najsłabsze przedstawicielstwo w przełożeństwie. Jeżeli w tym wypadku wchodzi w rachubę kilku zastępców w równej mierze, wówczas rozstrzyga większa ilość głosów, które padły przy wyborze na poszczególnych zastępców, w razie zaś równości głosów rozstrzyga los.

Przy kooptacyi członków przełożeństwa należy brać na wzgląd postanowienia § 6., ustęp 2., względnie § 7., ustęp 3. Czynności członków przełożeństwa, powołanych drogą kooptacyi, trwają aż do czasu przedsiębrania wyboru uzupełniającego na następnem walnem zgromadzeniu odnośnej sekcyi.

Ubytek zastępców członków przełożeństwa można także wyrównać przez wybór uzupełniający.

Wybory uzupełniające mają skuteczność na przeciąg reszty czasu, przez który trwają czynności przełożeństwa.

§ 10.

Prezydent izby i wiceprezydent.

14 członków przełożeństwa izby wybiera wspólnie zapomocą kart do głosowania prezydenta izby a osobnym aktem wyborczym wiceprezydenta.

Członków przełożeństwa zwołuje w celu dokonania wyboru dotychczasowy prezydent izby lub, jeżeli to nie jest możliwe, władza nadzorcza.

Prezydenta należy wybrać na pierwszy okres czynności po utworzeniu izby z pośród członków przełożeństwa izby, należących do tej sekcyi, do której należy większa ilość członków, a następnie z pośród członków przełożeństwa izby, należących do tej sekcyi, do której nie należał prezydent w bezpośrednio przedtem ubiegłym okresie czynności.

Postanowienie to można pominąć na czas następnego okresu wyborczego na podstawie jednogłośnej uchwały wszystkich członków przełożeństwa izby.

Wiceprezydenta należy wybrać z pośród członków przełożeństwa izby, należących do tej sekcyi, do której nie należy prezydent izby.

Wybór członka przełożeństwa na prezydenta lub wiceprezydenta izby nie narusza jego stanowiska w przełożeństwie sekcyi, do którego należy.

§ 11.

Prezydent sekcyi i jego zastępca.

Członkowie przełożeństwa sekcyi wybierają z pośród siebie zapomocą kart do głosowania prezydenta sekcyi a w osobnem głosowaniu jego zastępcę.

Jeżeli nowowybrani członkowie przełożeństwa obecni są na tem walnem zgromadzeniu, na którem dokonano ich wyboru, odbywa się wybór prezydenta sekcyi i jego zastępcy bezpośrednio zaraz po walnem zgromadzeniu pod kierownictwem przewodniczącego tego zgromadzenia. W przeciwnym razie zwołuje nowowybranych członków przełożeństwa w celu ukonstytuowania się przełożeństwa sekcyi dotychczasowy prezydent sekcyi lub, jeżeli to nie jest możliwe, władza nadzorcza (§ 6., ustęp 3., ustawy o izbach inżynierskich).

§ 12.

Zbadanie wyniku wyborów przy wyborach do przełożeństwa izby i do przełożeństw sekcyi.

Za wybranego uważa się tego, na którego padnie więcej niż połowa oddanych ważnych głosów. Liczy się tu także niewypełnione karty głosowania. Jeżeli przy pierwszem głosowaniu nie uzyska się absolutnej większości głosów, należy dokonać wyboru ściślejszego pomiędzy tymi dwoma członkami przełożeńswa, którzy dla jednej funkcyi otrzymali największą ilość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga w wszystkich przypadkach los.

§ 13.

Wybory uzupełniające do przełożeństwa izby i do przełożeństw sekcyi.

Jeżeli prezydent lub wiceprezydent izby, jeden z prezydentów sekcyi lub jego zastępca ustąpi przed upływem okresu czynności przełożeństwa, winno przełożeństwo izby lub przełożeństwo odnośnej sekcyi, ewentualnie po uzupełnieniu się (§ 12., ustęp 2. i 3. ustawy o izbach inżynierskich i § 9. rozporządzenia), dokonać nowego wyboru na resztę okresu czynności.

§ 14.

Zakres działania walnych zgromadzeń sekcyi.

Walne zgromadzenia sekcyi mają oprócz prawa wyboru członków przełożeństwa i rewizorów rachunkowych oraz ich zastępców (§ 6. do 8.) zakres działania, przyznany walnemu zgromadzeniu izby po myśli § 8. ustawy o izbach inżynierskich, o ile chodzi o sprawy odnośnej sekcyi.

Stosownie do tego należy do nich w szczególności:

1. ustanowienie własnego porządku czynności oraz porządku czynności przełożeństwa sekcyi;

2. ułożenie preliminarza rocznego dla sekcyi i ustalenie wkładek członków sekcyi w celu pokrywania wydatków sekcyi wraz z kwotą, którą sekcya winna uiszczać na rzecz przełożeństwa izby celem pokrywania wspólnych wydatków izby (§ 27.);

3. badanie i zatwierdzanie rachunków rocznych sekcyi;

4. powzięcie uchwał co do wszystkich środków i zarządzeń w granicach celów i zadań izby inżynierskiej, o ile one nie odnoszą się do członków innych sekcyi i o ile jako mniej ważne nie należą do zakresu działania przełożeństwa sekcyi (§ 17., p. 12.).

§ 15.

Zakres działania walnego zgromadzenia izby.

Walnemu zgromadzeniu izby, odbywającemu się pod przewodnictwem prezydenta izby w Pradze zastrzega się zatem jeszcze, oprócz zakresu działania, ustanowionego w § 8. ustawy o izbach inżynierskich:

1. ustanowienie własnego porządku czynności oraz porządku czynności przełożeństwa izby;

2. ułożenie preliminarza rocznego oraz badanie i zatwierdzanie rocznego rachunku wspólnych przychodów i wydatków izby;

3. powzięcie uchwał co do wszystkich środków i zarządzeń w granicach celów i zadań izby inżynierskiej, jeżeli one odnoszą się do członków obu sekcyi i nie należą jako mniej ważne do zakresu działania przełożeństwa izby (§ 18., p. 9.).

§ 16.

Głosowania na walnem zgromadzeniu izby.

W sprawach, określonych w § 15. p. 3., może się odbywać głosowanie na walnem zgromadzeniu tylko:

1. nad wnioskiem, postawionym przez przełożeństwo izby,

2. nad proponowanemi zmianami lub dodatkami do wniosku przełożeństwa izby, oraz nad samoistnymi wnioskami, postawionymi na walnem zgromadzeniu, w przypadkach jednak, określonych w niniejszym punkcie, tylko wtedy, jeżeli dwie trzecie części obecnych członków jednej z sekcyi nie sprzeciwią się zarządzeniu głosowania.

Jeżeli sprzeciw taki zostanie wniesiony, wówczas należy odnośny wniosek przekazać przełożeństwu izby.

§ 17.

Zakres działania przełożeństw sekcyi.

Do przełożeństw sekcyi należy oprócz wyboru prezydenta sekcyi i jego zastępcy (§ 11.):

1. układanie projektów własnego porządku czynności oraz porządku czynności walnego zgromadzenia sekcyi;

2. wykonywanie uchwał walnego zgromadzenia sekcyi;

3. załatwianie gospodarczych spraw sekcyi oraz ściąganie wkładek członków sekcyi;

4. zwoływanie walnych zgromadzeń sekcyi, ustanawianie ich porządku dziennego i obrady wstępne nad sprawami, stanowiącemi przedmiot rozpraw;

5. przedkładanie sprawozdania z czynności, rachunku rocznego i projektu preliminarza sekcyi na walnem zgromadzeniu sekcyi;

6. przyjmowanie doniesień i zgłoszeń, uskutecznianych przez członków sekcyi na zasadzie §§ 5. i 15. ustawy;

7. utrzymywanie listy techników cywilnych i rządowo upoważnionych inżynierów górniczych, należących do sekcyi;

8. wydawanie opinii dla władz i przedkładanie im wniosków, o ile powzięcie uchwał co do tego po myśli § 13., ustęp 3., ustawy o izbach inżynierskich nie jest zastrzeżone walnemu zgromadzeniu sekcyi;

9. utrzymywanie w ewidencyi kwalifikowanych sił pomocniczych, zatrudnianych przez członków sekcyi, oraz potwierdzanie ich świadectw zatrudnienia (§ 15. ustawy o izbach inżynierskich);

10. czynności sądu polubownego, jeżeli strony spór wiodące nie należą do różnych sekcyi;

11. czynności rady honorowej dla członków sekcyi;

12. obradowanie a w sprawach mniej ważnych także powzięcie uchwał co do środków i zarządzeń, wymienionych w § 14., p. 4.

§ 18.

Zakres działania przełożeństwa izby.

Przełożeństwu izby zastrzeżone jest więc z zakresu działania, określonego w §§ 12. i 17. ustawy o izbach inżynierskich, oprócz wyboru prezydenta izby i wiceprezydenta (§ 10.) nadto:

1. układanie projektów własnego porządku czynności oraz porządku czynności walnego zgromadzenia izby;

2. wykonywanie uchwał walnego zgromadzenia izby;

3. załatwianie wspólnych gospodarczych spraw izby;

4. zwoływanie walnych zgromadzeń izby, ustanawianie ich porządku dziennego oraz obrady wstępne nad sprawami, stanowiącemi przedmiot rozpraw;

5. przedkładanie sprawozdania z czynności, rachunku rocznego i projektu preliminarza wspólnych przychodów i wydatków izby na walnem zgromadzeniu izby;

6. ogłaszanie wyników wyborów, oznajmianych przełożeństwu izby przez przełożeństwa sekcyi;

7. peryodyczne obwieszczanie list członków obu sekcyi (§ 17., p. 7.);

8. czynności sądu polubownego, jeżeli strony spór wiodące należą do różnych sekcyi;

9. obradowanie a w sprawach mniejszej doniosłości także powzięcie uchwał co do środków i zarządzeń, wspomnianych w § 15., p. 3.

§ 19.

Przekazywanie spraw przełożeństw sekcyi przełożeństwu izby.

W sprawach, należących do zakresu działania przełożeństw sekcyi (§ 17.), o ile sprawy te ze względu na ich rodzaj nadają się do wspólnego traktowania, mogą przełożeństwa obu sekcyi umówić się co do przekazywania ich przełożeństwu izby, a to ewentualnie po przeprowadzeniu wstępnych obrad nad danym przedmiotem na posiedzeniach przełożeństw sekcyi.

Wyłączone od tego są jednak czynności przełożeństwa sekcyi, odnoszące się do sądu polubownego, w przypadku, określonym w § 17., p. 10.

Rozprawy w postępowaniu przed radą honorową można przekazać przełożeństwu izby tylko wtedy, jeżeli chodzi o postępowanie dyscyplinarne przeciw członkom obu sekcyi w wspólnym przypadku dyscyplinarnym.

§ 20.

Posiedzenia przełożeństw sekcyi.

Posiedzenia przełożeństw sekcyi odbywają się w siedzibie odnośnej sekcyi. Zwołuje się je przed każdem walnem zgromadzeniem odnośnej sekcyi, zresztą zaś w miarę potrzeby. Musi się zwołać posiedzenie także wtedy, jeżeli żąda tego prezydent izby lub 3 członków przełożeństwa sekcyi.

Prezydenta izby należy również zawiadomić o zwołaniu posiedzeń tego przełożeństwa sekcyi, do którego on nie należy. Ma on prawo brania udziału w posiedzeniach tego przełożeństwa sekcyi oraz w rozprawach; nie ma on jednakowoż prawa głosowania.

§ 18. ustawy o izbach inżynierskich o zdolności do powzięcia uchwał i o głosowaniu przełożeństwa izby, ma moc obowiązującą także dla przełożeństwa sekcyi.

§ 21.

Znoszenie się przełożeństw sekcyi.

Przełożeństwa sekcyi znoszą się bezpośrednio z sobą, z członkami swej sekcyi i z prezydentem izby. Wolno im odpowiadać bezpośrednio na pisma, skierowane do nich wprost, o ile pisma te nie odnoszą się także do spraw innej sekcyi, oraz występować samodzielnie na zewnątrz w wszystkich sprawach administracyjnych i interesach oraz przy wszystkich zarządzeniach, które nie mają się odnosić do członków innej sekcyi.

W wszystkich innych przypadkach znoszą się przełożeństwa sekcyi na zewnątrz za pośrednictwem

prezydenta izby; w szczególności należy przedkładać władzom wnioski i opinie o charakterze ogólnym za pośrednictwem prezydyum izby.

§ 22.

Posiedzenia i głosowania przełożeństwa izby.

Posiedzenia przełożeństwa izby odbywają się pod przewodnictwem prezydenta izby w Pradze. Zwołuje je prezydent izby przed walnem zgromadzeniem izby, zresztą zaś w miarę potrzeby po myśli regulaminu przełożeństwa izby.

Jeżeli obecni członkowie jednej sekcyi żądają tego jednogłośnie, musi się przedmiot, wzięty pod obrady, przekazać obu przełożeństwom sekcyi w celu przeprowadzenia obrad wstępnych. Nie można już się tego domagać, jeżeli przekazanie tego samego przedmiotu sekcyom nastąpiło już co najmniej na miesiąc przedtem.

Aby przedmiot, podpadający pod p. 3.. § 15., postawić na porządku dziennym walnego zgromadzenia izby oraz powziąć uchwałę co do postawionego w tym względzie wniosku, tudzież do powzięcia uchwały co do takich przedmiotów w przypadkach mniej ważnych (§ 18., p. 9.) potrzeba obecności co najmniej 5 członków z każdej sekcyi oraz większości dwóch trzecich części obecnych.

§ 23.

Zakres działania prezydentów sekcyi.

Prezydenci sekcyi zastępują swoją sekcyę na wewnątrz i zewnątrz, zwołują posiedzenia przełożeństw sekcyi i przewodniczą na nich, wyznaczają członkom przełożeństwa sekcyi zakres ich czynności, podpisują wszystkie pisemne wygotowania, pochodzące od przełożeństwa sekcyi, i udzielają jego uchwały prezydentowi izby w celu wykonania, o ile sami nie mają prawa ich wykonać według postanowień niniejszego rozporządzenia (§ 21.).

W przypadku ostatnim może prezydent sekcyi odmówić wykonania lub wydania uchwały, jeżeli uzna, że uchwała sprzeciwia się obowiązującym przepisom lub godności izby inżynierskiej albo, że przełożeństwo przekroczyło przez nią swój zakres działania.

Jeżeli prezydent skorzysta z tego prawa, winien sprawę przedłożyć bezzwłocznie władzy nadzorczej w celu rozstrzygnięcia kwestyi, czy uchwałę należy wykonać, czy nie.

§ 24.

Zakres działania prezydenta izby.

Do prezydenta izby należy w szczególności także przyjmowanie wpływu, przeznaczonego dla izby, i przydzielanie go przełożeństwom sekcyi, względnie przełożeństwu izby, oraz przyjmowanie i wykonywanie uchwał tych organów.

Prezydent może odmówić wykonania lub wydania uchwały pod warunkami, określonymi w § 23., ustęp 2. Przeciw odmówieniu wykonania lub wydania uchwały przełożeństwa którejś z sekcyi może przełożeństwo to w ciągu 14 dni po zawiadomieniu o zarządzeniu prezydenta wnieść za pośrednictwem prezydyum izby zażalenie, które rozstrzyga władza nadzorcza. W razie odmówienia wykonania uchwały przełożeństwa izby stosuje się postanowienie § 23., ustęp 3.

§ 25.

Zawiadamianie władzy nadzorczej o posiedzeniach i wyborach.

O zwoływaniu walnych zgromadzeń izby i obu sekcyi, oraz o zwoływaniu posiedzeń przełożeństwa izby i przełożeństw sekcyi należy zawiadomić w należytym czasie władzę nadzorczą, oznajmiając porządek dzienny. Również należy władzy tej po przeprowadzeniu wyborów donosić o ich wyniku.

§ 26.

Opinie izby o policzalności praktyki.

Opinie izby o policzalności praktyki, wykazywanej przez starających się o upoważnienie na inżyniera cywilnego, geometrę cywilnego lub rządowo upoważnionego inżyniera górniczego, których mają zasięgać władze po myśli § 13. ustawy o izbach inżynierskich, winny być wydawane w ciągu 14 dni, który to czasokres można w przypadku ostatecznym przedłużyć do czterech tygodni.

§ 27.

Pokrywanie wspólnych wydatków.

Wspólne wydatki izby pokrywają obie sekcye w stosunku do ilości swych członków według stanu z dnia 31. grudnia poprzedniego roku.

§ 28.

Przeznaczenie grzywien.

Grzywny, nałożone na członka izby przez władzę polityczną lub górniczą z powodu występku służbowego, albo przez przełożeństwo sekcyi względnie przełożeństwo izby w charakterze rady honorowej, należy wyłącznie przeznaczać na cele ogólnie użyteczne (§ 22. ustawy o izbach inżynierkich) dla tej sekcyi, do której należy ukarany.

§ 29.

Porządki czynności.

Porządki czynności walnych zgromadzeń obu sekcyi i izby, obu przełożeństw sekcyi i przełożeństwa izby należy za pośrednictwem Namiestnictwa przedkładać do zatwierdzenia Ministerstwu robót publicznych.

§ 30.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i pozostaje w mocy przez sześć lat, o ile przed upływem tego czasokresu nie zostanie wydane inne zarządzenie.

Heinold włr. **Trnka** włr.

6.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. stycznia 1914,

dotyczące wprowadzenia rozsprzedaży soli stołowej w salinach w Wieliczce, podwyższenia dodatku za sól do mielenia w salinach w Ebensee i zmiany taryfy sprzedaży soli w salinach w Bochni i Wieliczce.

W porozumieniu z królewsko-węgierskiem Ministerstwem skarbu przeznacza się do powszechnej rozsprzedaży w salinach w Wieliczce, począwszy od dnia 20. stycznia 1914, sól stołową (czystą krystaliczną sól jadalną z najdrobniejszych ziarek, o połyskującej białej barwie, wytworzoną w wakuum z chemicznie czystej solanki) po cenie 20 K 24 h za 100 *kg* przy pobraniu z wagi magazynowej salin.

Saliny wielickie mają sól stołową pakować w worki po 50 *kg* lub w paczki z papieru wagi po 1 *kg*, złączone w ilości po 10 sztuk w jednem pudełku z kartonu, i wydawać ją za pobraniem ustanowionych każdorazowo kosztów worków względnie opakowania.

Wynagrodzenie za worki wraz z sznurkiem do wiązania ustanawia się aż do dalszego zarządzenia na kwotę 111 h, zaś wynagrodzenie za opakowanie papierowe na kwotę 5 K za każde 100 *kg* soli stołowej.

Te ostatnią kwotę będzie się pobierało tytułem kosztów opakowania papierowego aż do dalszego zarządzenia także od soli stołowej, pobieranej w salinach w Ebensee.

Ewentualne zmiany kosztów worków i opakowania obwieści się w odnośnych salinach zapomocą przybicia ogłoszeń.

Począwszy od powyższego terminu podwyższa się nadto dodatek za zmielenie, ustanowiony w salinach w Ebensee dla soli do mielenia, z kwoty 24 h na 50 h za 100 *kg*.

Taryfę sprzedaży soli, ogłoszoną rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 23. grudnia 1899, Dz. u. p. Nr. 275, zmienia się w uwadze 3. oraz w Nr. p. 5. i 6. w sposób następujący:

Nr. pozycyi	Skład soli	Rodzaj soli	Cena za 100 *kg* bez opakowania za pobraniem z wagi K	Cena za 100 *kg* bez opakowania za pobraniem z wagi h	Uwaga
I. Sól kuchenna dla ludzi.					
a) Cena powszechna.					
					3. Za zmielenie należy uiścić dodatek w kwocie 50 h za 100 *kg*.
5	Wieliczka	Sól stołowa	20	24	
		Sól kamienna II. gatunku zmielona	17	80	
		Sól kamienna III. gatunku w bryłach	17	.	
6	Bochnia	Sól kamienna I. gatunku zmielona	20	.	
		Sól kamienna II. gatunku zmielona	17	80	

Engel włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1914. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 20. stycznia 1914.

Treść: № 7. Rozporządzenie, dotyczące uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, oraz zniesienia dodatku do niego.

7.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914,

dotyczące uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, oraz zniesienia dodatku do niego.

W § 55., ustęp (3.), otrzymuje zdanie pierwsze*) następujące brzmienie:

„Listy przewozowe muszą być zaopatrzone stemplem kontrolnym kolei głównej, upoważnionej przez władzę nadzorczą, na dowód, że odpowiadają przepisom.“

Załącznik *C* regulaminu ruchu dla kolei żelaznych dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, uzupełnia się i zmienia w sposób następujący:

Pod I *a*, grupa 1., otrzymuje lit. *c)* następujące brzmienie:

„*c)* trinitrotoluol, także tak zwany płynny trinitrotoluol (przy zwykłej ciepłocie płynna, obojętna mieszanina nitrowanych toluolów); materye te nie mogą być bardziej niebezpieczne niż chemicznie czysty „α trinitrotoluol“.“

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 11. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 51).

Pod I *a*, lit. *A*, grupa 1., dodaje się na końcu przepisów o opakowaniu pod liczbą 3.:

„Tak zwany płynny trinitrotoluol można zapakowywać nie tylko do mocnych, szczelnych, bezpiecznie zamkniętych naczyń drewnianych, lecz także do naczyń żelaznych; naczynia te muszą mieć zupełnie szczelne zamknięcie, które w razie pożaru otwiera się pod ciśnieniem gazów, wywiązujących się we wnętrzu naczynia. Naczynia muszą nosić wyraźny napis „Płynny trinitrotoluol, grupa 1.“.“

Pod I *a*, lit. *D*, otrzymuje ustęp (1) następujące brzmienie:

„(1) Do przewozu musi się używać krytych wozów towarowych. Nie wolno jednak używać wozów, mieszczących elektryczne przewody lub przyrządy, przewodzące prąd lub pozostające pod napięciem, zatem także wozów, oświetlonych elektrycznością.“

Pod I *b*, lit. *D*, otrzymuje*) ustęp (1) następujące brzmienie:

„(1) Do przewozu wszelkich przedmiotów amunicyi musi się używać krytych wozów towarowych. Nie wolno jednak używać do przewozu amunicyi z grupy 2. wozów, mieszczących elektryczne przewody lub przyrządy, przewodzące prąd lub pozostające pod napięciem, zatem także wozów, oświetlonych elektrycznością.“

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 11. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 51).

Pod I *d* otrzymuje wyliczenie przedmiotów, dopuszczonych do przewozu, następujące brzmienie:

„Gazy zgęszczone.

1. Kwas węglowy.

2. Acetylen, rozpuszczony w acetonie i wchłonięty w materye gąbczaste, z najwyższem ciśnieniem po napełnieniu, wynoszącem 15 *kg/cm²* (15 *kg* na centymetr kwadratowy lub 15 atmosfer).

3. Gaz świetlny i wodno-węglany.

Gaz tłusty (gaz olejny) a mianowicie:

a) lekko ściśniony gaz tłusty z najwyższem ciśnieniem po napełnieniu, wynoszącem 10 *kg/cm²* [por. *E*, ustęp (1)], także z domieszką najwyżej 30% acetylenu (gazu mieszanego);

b) silnie ściśniony gaz tłusty z ciśnieniem po napełnieniu, wynoszącem więcej niż 10 do 125 *kg/cm²*; przy ciepłocie 45° C nie może przyrost ciśnienia wynosić więcej niż 1·1 1krotną wielkość ciśnienia po napełnieniu [*E*, ustęp (1)].

4. Tlen, wodór, azot, gaz kopalniany, metan i powietrze zgęszczone.

Gazy skroplone.

5. Kwas węglowy, bezwodnik podazotawy, amoniak, chlor, kwas siarkawy, tlenochlorek węgla (fosgen), bezwodnik azotawo-azotowy, skroplony gaz olejny, którego ciśnienie przy ciepłotach aż do 45° C nie przenosi ciśnienia skroplonego kwasu węglowego, na przykład gaz niebieski (cyan).

6. Chlorek metylu i chlorek etylu, ten ostatni także perfumowany, eter metylowy, metylamin, etylamin.

7. Powietrze płynne.“

Pod I *d*, lit. *A*, otrzymuje lit. *a)* następujące brzmienie:

„*a)* Przy materyach z liczb 1. do 6.:

szczelnie zamknięte naczynia z żelaza szwajsowanego, zlewnego lub stali lanej, które przy rozczynach acetylenu (liczba 2.), przy gazie świetlnym i tłustym (liczba 3.) o ciśnieniu po napełnieniu, wynoszącem więcej niż 20 *kg/cm²* [*E*, ustęp (1)], przy gazie kopalnianym o ciśnieniu po napełnieniu, wynoszącem więcej niż 20 *kg/cm²*, oraz przy wszystkich innych materyach z liczby 4. muszą być bez spojeń. Przy tlenochlorku węgla (fosgenie), chlorku metylu, chlorku etylu i eterze metylowym także naczynia miedziane. Za opakowanie ochronne dla tych naczyń można używać skrzyń.“

Pod I *d)*, lit. *B*, dodaje się jako ustęp (3):

„(3) Wozy, urządzone osobno do przewozu zgęszczonego wodoru (liczba 4.) lub płynnego kwasu węglowego (liczba 5.) (wozy cysternowe), mogą mieścić w sobie naczynia o długości więcej jak 2 *m* i o wewnętrznej średnicy większej niż 21 *cm*, przy których dopuszczone są takie same natężenia materyału, jak przy butlach [ustęp (2)].

Zresztą muszą naczynia te odpowiadać przepisom ustępu (2) i winny być mocno i bezpiecznie wbudowane w wozy; nie wolno ich zdejmować z wozów.“

Pod I *d*, lit. *C*, otrzymuje zdanie przedostatnie w ustępie (1) następujące brzmienie:

„Próbom hydraulicznym musi się poddać każde naczynie, zaś innym badaniom przynajmniej jedno naczynie na każde 200, zaś przy butlach dłuższych niż 2 *m* [*B*, ustęp (3)] przynajmniej jedno naczynie na każde 100.“

Pod I *d*, lit. *C*, otrzymuje ustęp (2) następujące brzmienie:

(2) Ciśnienie wewnętrzne, które ma być zastosowane przy próbie hydraulicznej:

a) musi wynosić przy acetylenie, rozpuszczonym w acetonie i wchłoniętym w masy gąbczaste (liczba 2), przynajmniej 40 *kg/cm²*, przy mocno ściśnionym gazie tłustym (liczba 3 *b*) musi ono być o 60 procent a przy innych gazach zgęszczonych o 50 procent wyższe aniżeli ciśnienie, występujące po napełnieniu, musi jednak przekraczać ciśnienie to co najmniej o 5 *kg/cm²*;

b) musi wynosić przy gazach skroplonych z liczb 5. i 6.:

przy	kwasie węglowym i skroplonym gazie olejnym .	190 *kg/cm²*
„	bezwodniku podazotawym	180 *kg/cm²*
„	amoniaku	30 *kg/cm²*
„	chlorze i bezwodniku azotawo-azotowym	22 *kg/cm²*
„	kwasie siarkawym . .	12 *kg/cm²*
„	tlenochlorku węgla . .	30 *kg/cm²*
„	chlorku metylu, eterze metylowym i metylaminie	16 *kg/cm²*
„	chlorku etylu i etylaminie	12 *kg/cm²*

Pod I *d*, lit. *C*, ustęp (3), otrzymuje lit. *a* następujące brzmienie:

„*a)* Co dwa lata przy naczyniach na chlor i bezwodnik azotawo-azotowy, kwas siarkawy, tlenochlorek węgla i materye z liczby 6.;

Pod I *d*, lit. *D*, dodaje się jako nowy ustęp (2):

„(2) Naczynia na wodór i kwas węglowy z rozdziału *B*, ustęp (3) nie mogą mieć tylko po jednym wentylu do napełniania i opróżniania; przeciwnie naczynia z każdej poziomej warstwy muszą być połączone z rurą zbiorową, opatrzoną na końcach swych wentylami zamykającymi, znajdującymi się wewnątrz zamykalnego pudła wozu.“

Dotychczasowy ustęp (2) otrzymuje oznaczenie (3).

Pod I *d* otrzymuje lit. *E* następujące brzmienie:

„E. Napełnianie naczyń.

(1) Najwyższe dopuszczalne ciśnienie po napełnieniu wynosi dla naczyń na gazy zgęszczone przy 15° C:

co do lotnego kwasu węglowego . . .	20	*kg/cm²* nadwyżki ciśnienia
„ „ acetylenu, rozpuszczonego w acetonie lub wchłoniętego w masach gąbczastych	15	
„ „ słabo ściśnionego gazu tłustego, mieszanego i wodnego	10	
„ „ silnie ściśnionego gazu tłustego .	125	
„ „ tlenu, wodoru, gazu świetlnego, azotu, gazu kopalnianego, metanu i powietrza zgęszczonego . . .	200	

(2) Najwyższa dopuszczalna granica napełniania naczyń na gazy skroplone z liczb 5. i 6., wynosi:

co do kwasu węglowego	1 *kg*	płynu na	1·34 *l*	pojemności naczynia.
„ „ skroplonego gazu olejnego	1 *kg*	„ „	2·5 *l*	
„ „ bezwodnika podazotawego	1 *kg*	„ „	1·34 *l*	
„ „ amoniaku	1 *kg*	„ „	1·86 *l*	
„ „ chloru i bezwodnika azotawo-azotowego	1 *kg*	„ „	0·8 *l*	
„ „ kwasu siarkawego	1 *kg*	„ „	0·8 *l*	
„ „ tlenochlorku węgla	1 *kg*	„ „	0·8 *l*	
„ „ chlorku metylowego	1 *kg*	„ „	1·25 *l*	
„ „ chlorku etylowego	1 *kg*	„ „	1·25 *l*	
„ „ eteru metylowego	1 *kg*	„ „	1·65 *l*	
„ „ metylaminu	1 *kg*	„ „	1·7 *l*	
„ „ etylaminu	1 *kg*	„ „	1·7 *l*	

Pod I *d*, lit. *F*, ustęp (1), dodaje się do „z wyjątkiem chloru“:

„i bezwodnika azotawo-azotowego“.

Pod I *d*, lit. *F*, uzupełnia się ustęp (2) następującym dodatkiem:

„Dla wentyli naczyń na wodór i kwas węglowy pod *B*, ustęp (3), nie potrzeba przykrywek ochronnych, zaś dla naczyń nie potrzeba urządzeń, powstrzymujących toczenie się.“

Pod I *d*, lit. *F*, ustęp (6). otrzymuje lit. *a*, następujące brzmienie:

„*a)* Wozów otwartych:

1. dla gazów zgęszczonych, jeżeli je nadano w pojazdach, urządzonych osobno do przewozu na gościńcach i przykrytych całkowicie płachtami lub drewnianemi pudłami zewnętrznemi;

2. dla materyi z liczby 6; w miesiącach od kwietnia do października włącznie muszą być jednak wozy zakryte całkowicie osłonami, o ile nie zapakowano odnośnych naczyń w skrzyniach drewnianych;

3. wozy cysternowe dla zgęszczonego wodoru (liczba 4.) lub dla gazów skroplonych z liczby 5. muszą być zaopatrzone w drewniane pudła zewnętrzne.“

Pod I *d*, lit. *F*, ustęp (6), lit. *c* umieszcza się pod 1 zamiast „gazu tłustego, mieszanego i wodnego“:

„gazu tłustego, mieszanego, wodnego, kopalnianego i metanu.“

Pod I *d*, lit. *G*, otrzymują ust. (1), (2) i (3) następujące brzmienie:

„(1) Gazy skroplone z liczby 5. w drobnych ilościach, a mianowicie kwas węglowy i bezwodnik podazotawy w ilości do 3 *g*, amoniak, chlor i bezwodnik azotawo-azotowy do 20 *g*, kwas siarkawy bezwodny i tlenochlorek węgla (fosgen) w ilości do 100 *g* można przewozić także w silnych, przytopionych rurach szklanych pod następującymi warunkami: Rury szklane napełniać można kwasem węglowym i bezwodnikiem podazotawym jedynie do połowy, amoniakiem, chlorem i bezwodnikiem azotawo-azotowym jedynie do dwóch trzecich części, kwasem siarkawym i tlenochlorkiem węgla (fosgenem) jedynie w trzech czwartych częściach. Każdą rurę szklaną musi się zapakować w zalutowaną puszkę blaszaną, wypełnioną krzemionką, tę zaś w silną skrzynię drewnianą. Wolno umieścić kilka puszek blaszanych w jednej skrzyni, lecz rur, mieszczących amoniak, nie można kłaść do tej samej skrzyni z rurami, zawierającemi chlor. Do puszek blaszanych z gazami płynnymi (z wyjątkiem chloru) można dopakować także inne przedmioty.

(2) Materye z liczby 6. można przy przestrzeganiu przepisów pod *E*, ust. (2) o stopniu napełnienia przewozić w ilościach aż do 100 *g* w mocnych rurach szklanych lub metalowych. Rury muszą być opatrzone silnie przymocowaną rurką włoskowatą o grubych ścianach i być całkiem szczelnie i bezpiecznie zamknięte albo przez przytopienie (zalutowanie) tej ostatniej albo zapomocą przykrywki śrubowej lub zatrzasku dźwigniowego, opatrzonych wkładkami gumowemi. Każda rura musi być owinięta w grubą warstwę waty, papieru falistego, miazgi drzewnej lub tym podobnego materyału, zaś

końce włoskowate, jeżeli nie są przykryte zaworami metalowemi, muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem zapomocą starannie nasadzonych tutek tekturowych lub innych odpowiednich urządzeń. Rury należy ułożyć mocno i bezpiecznie w wytrzymałych skrzynkach drewnianych lub z mocnej tektury. Jedna skrzynka może zawierać do 600 *g* płynu. Do opakowania skrzynek należy używać mocnych skrzyń drewnianych, które, jeżeli mają mieścić w sobie więcej niż 5 *kg* płynu, muszą być zaopatrzone zalutowaną wkładką blaszaną. Skrzynie muszą być opatrzone napisem „Ostrożnie z ogniem“, wydrukowanym na czerwonem tle. Ciężar surowy skrzyni nie może przenosić 60 *kg*. Materye z liczby 6. wolno zapakowywać razem z innymi przedmiotami w powyższem opakowaniu w ilościach aż do 5 *kg*. Do przewozu można używać krytych wozów.

(3) Bez ograniczenia przewozi się:

a) metalowe kapsle z kwasem węglowym (sodor, sparklet), zawierające najwyżej 25 *g* płynnego kwasu węglowego a najwyżej 1 *g* płynu na 1·34 cm^3 pojemności, jeżeli kwas węglowy nie mieści w sobie więcej jak $^1/_2$ procent powietrza.

b) zbiorniki maszyn do robienia lodu, zawierające stale potrzebną do pracy ilość płynnego kwasu siarkawego, jeżeli zawartość kwasu siarkawego nie przenosi 20 *l*.“

Pod I *e* otrzymuje wyliczenie przedmiotów z liczby 3. dopuszczonych do przewozu, następujące brzmienie:

„3. Nadtlenek sodowy, także w mieszaninach, które nie są niebezpieczniejsze niż nadtlenek sodowy.“

Pod I *e*, lit. *A*, otrzymuje zdanie ostatnie ust. (1) następujące brzmienie:

„Naczynia te muszą być zupełnie suche, zaś przy materyach z liczb 1., 2. i 4. mogą być także posmarowane naftą.“

Pod I *e*, lit. *A*, ustęp (2) otrzymuje zdanie pierwsze lit. *b* następujące brzmienie:

„Naczynia szklane z materyami z liczby 1. lub naczynia z materyami z liczby 3. w skrzyniach drewnianych z wkładkami blaszanemi, uszczelnionemi przed zaciekaniem wody.“

Pod I *e*, lit. *B*, dodaje się jako ustęp (4):

„(4) Puste zbiorniki, w których znajdowały się materye z liczby 2., muszą być wolne od pozostałości z tych materyi. W liście przewozowym należy uwidocznić to, co one przedtem zawierały.“

Rozdział II. otrzymuje następujące brzmienie:

„II. Materye samozapalne.

Do przewozu są dopuszczone:

1. Fosfor zwyczajny (biały lub żółty).

2. Fosfor bezkształtny (czerwony), połączenia fosforu z alkalicznymi glinowcami, na przykład fosforek wapnia, fosforek strontu, tudzież fosforek żelaza i tym podobne samozapalne połączenia fosforu z metalami.

3. Mieszaniny fosforu bezkształtnego z żywicami lub tłuszczami, których punkt topliwości leży powyżej 35° C.

4. Etylek cynku, metylek cynku także w rozczynie eterowym.

5. Świeżo wyżarzone sadze.

6. Świeżo wypalony węgiel drzewny, mielony lub ziarnisty albo w kawałkach i węgiel ze skór.

7. Wysoko obciążony jedwab (jedwab cordonnet, souple, bourre de soie i chappe) w pasmach.

8. Następujące materye, natłuszczone lub pokostowane albo naoliwione: wełna, włosy, wełna sztuczna, bawełna, jedwab, len, konopie, juta — w stanie surowym, w postaci odpadków, pozostałych przy przędzeniu i tkaniu, jako gałgany lub szmaty.

Natłuszczone, pokostowane lub naoliwione wyroby z powyższych materyi, na przykład koce ochronne, towary powroźnicze, rzemienie popędowe z bawełny lub konopi, obszycia tkackie, pancerzowe i uprzężne, przędze i nici, towary siatkowe (sieci na ryby i tym podobne).

9. Mieszaniny ziarnistych lub dziurkowatych zapalnych materyałów z olejem lnianym, pokostem, olejem żywicznym i tym podobnymi materyałami, o ile te ostatnie części składowe mogą jeszcze podlegać samoutlenieniu (na przykład tak zwane wtłoczyny korkowe).

10. Guma (kauczuk), mielona, pył gumowy (kauczukowy).

11. Natłuszczone wióry żelazne lub stalowe (wióry z toczenia, wiercenia i tym podobne).

12. Następujące materye, napojone tłuszczem, olejem lub pokostem: papier, tutki papierowe i pierścienie papierowe.

13. Metale piroforyczne.

14. Używane worki drożdżowe, nieczyszczone.

15. Używana masa do czyszczenia gazu, zawierająca żelazo lub mangan.

Przepisy co do przewozu.

A. Opakowanie.

(1) Materye z liczb 1. i 2. muszą być zapakowane w silne, szczelne i dobrze zalutowane puszki blaszane, które ustawia się mocno w silnych i bezpiecznie zamkniętych naczyniach drewnianych. Przy materyach z liczby 2. w ilościach aż do dwu kilogramów można używać zamiast naczyń blaszanych także naczyń szklanych, dzbanów lub skrzyń. Fosfor zwyczajny musi być otoczony wodą. Na skrzyniach należy podać ich zawartość w sposób dokładny i trwały, a przy fosforze zwyczajnym dołączyć oznaczenie „Góra“.

(2) Materye z liczby 3. należy albo zapakować w skrzynie, nie dopuszczające rozsypania, albo musi się je wlać do nienabitych naboi.

(3) Etylek cynku i metylek cynku (liczba 4.), także w roztworze eterowym, pakuje się w mocne, szczelne, przytopione lub w równoznaczny sposób dobrze zamknięte naczynia ze szkła, gliny (kamionki lub podobnego materyału) albo z metalu.

Naczynia ze szkła lub gliny należy pojedynczo lub po kilka razem umieścić w mocnych naczyniach blaszanych przy użyciu popiołu lub suchej krzemionki, a te naczynia blaszane szczelnie zalutować. Naczynia metalowe umieszcza się mocno, pojedynczo lub po kilka razem, przy użyciu odpowiedniego materyału pakunkowego, w silnych naczyniach zewnętrznych (koszach plecionych lub metalowych, kubłach albo skrzyniach). Otwarte naczynia zewnętrzne muszą być zaopatrzone osłoną ochronną, która, o ile jest zrobiona ze słomy, trzciny, sitowia lub podobnego materyału łatwo palnego, musi być nasycona mlekiem glinianem lub wapiennem albo innym podobnym materyałem z dodaniem szkła wodnego.

Każda przesyłka musi być oznaczona wyraźnym napisem, wydrukowanym na czerwonem tle: „Ostrożnie z ogniem!“ Naczynia zewnętrzne, zawierające balony szklane, muszą być nadto zaopatrzone wyraźnym napisem: „Nosić ostrożnie!“ Nie wolno ich wozić na wózkach ani też przenosić na ramieniu lub na plecach.

(4) Materye z liczb 5. i 6. należy pakować w naczynia szczelne i dobrze zamknięte. Naczynia drewniane muszą być wyłożone wewnątrz gęstym materyałem; powinno się je umieszczać w wytrzymałych naczyniach zewnętrznych (koszach, kubłach, skrzyniach).

(5) Materye z liczby 7. muszą być zapakowane w silnych skrzyniach. Jeżeli wysokość skrzyń przenosi dwanaście centymetrów, wówczas musi się utworzyć pomiędzy pojedynczemi warstwami jedwabiu zapomocą krat drewnianych odpowiednie próżne przedziały, będące w połączeniu z otworami w ścianach skrzyni, tak aby powietrze mogło przepływać. Na zewnętrznych ścianach skrzyń należy umieścić listwy, zapobiegające zatkaniu otworów powietrznych.

(6) Z materyi z liczby 8. należy pakować używaną wełnę do czyszczenia i wilgotne szmaty do czyszczenia (ścierki do czyszczenia) w mocne, szczelne i bezpiecznie zamknięte naczynia.

(7) Materye z liczby 9. należy, jeżeli są wtłoczone w formy, zapakować w mocne, szczelne naczynia blaszane lub mocne naczynia drewniane z szczelnemi wkładkami z blachy, jeżeli zaś nie są wtłoczone w formy, w mocne, szczelne, bezpiecznie zamknięte naczynia.

(8) Gumę (kauczuk) mieloną, proszek gumowy (kauczukowy) (liczba 10.) należy zapakować w mocne, szczelne bezpiecznie zamknięte naczynia.

(9) Materye z liczby 11. należy zapakować w mocne, szczelne, bezpiecznie zamknięte naczynia metalowe. Opakowanie to nie jest potrzebne, jeżeli używa się żelaznych wozów nakrytych lub żelaznych wozów otwartych z osłonami.

(10) Materye z liczby 13. muszą być zatopione w rurach szklanych, a te znów zapakowane w zalutowanych naczyniach blaszanych, wypełnionych krzemionką lub innymi odpowiednimi materyałami suchoziemistymi.

(11) Używane, nieczyszczone worki drożdżowe (liczba 14.) należy zapakowywać w szczelnie zamykające się naczynia.

(12) Używaną masę do czyszczenia gazu, zawierającą żelazo lub mangan (liczba 15.), przyjmuje się do przewozu tylko w wozach żelaznych, o ile się jej nie nadaje w opakowaniu z szczelnych naczyń blaszanych. Jeżeli wozy te nie są zaopatrzone w dobrze zamykające się żelazne pokrywy, należy przykryć w całości ładunek takiemi osłonami, używanemi dla wozów, które przy bezpośredniem zetknięciu się z płomieniami nie zapalają się. Wysyłający i odbiorca winni dokonać załadowania i wyładowania. Wysyłający winien także na żądanie kolei sam dostarczyć osłon dla wozów.

B. Inne przepisy.

(1) Razem z innymi przedmiotami można przy przestrzeganiu przepisów, odnoszących się do naczyń a podanych w rozdziale A, pakować w naczyniu drewnianem, mocnem, szczelnem i bezpiecznie zamkniętem:

a) zwyczajny fosfor (liczba 1.) w ilościach aż do 250 *g*; takie małe ilości można także zapakowywać pod wodą w mocne, bezpiecznie zamknięte naczynia szklane, które musi się zapomocą odpowiedniego materyału do pakowania mocno ułożyć w szczelnych naczyniach blaszanych; każde naczynie blaszane z fosforem musi się mocno umieścić w zewnętrznem naczyniu drewnianem;

b) materye z liczby 2. w ilościach do 5 *kg*;

c) etylek cynku i metylek cynku (liczba 4.) w ilościach do 2 *kg*, przyczem naczynia odnośne muszą być silnie umieszczone w skrzyni; nie jest jednak dozwolone pakowanie ich razem z innemi materyami samozapalnemi, tudzież z środkami strzelniczymi i rozsadzającymi (I *a*), amunicyą (I *b*), z towarami zapalnymi i ogniami sztucznymi (I *c*) i z płynami zapalnymi, wymienionymi pod III;

d) materye z liczb 12. i 13. bez ograniczenia.

(2) Jeżeli w listach przewozowych poświadczono,

a) iż sadza (liczba 5.) i węgiel drzewny, mielony, ziarnisty lub w kawałkach oraz węgiel ze skór (liczba 6.) nie są świeżo wypalone (to znaczy, iż leżały na składzie najmniej przez 48 godzin);

b) iż jedwab w pasmach (liczba 7.) nie jest wysoko obciążony,

c) iż przedmioty w rodzaju, określonym w liczbach 8. i 11., nie są natłuszczone, pokostowane lub naoliwione;

d) iż używane worki drożdżowe (liczba 14.) są oczyszczone,

e) iż używana masa do czyszczenia gazu (liczba 15.) całkiem jest utleniona,

wówczas przewozi się przedmioty te bez ograniczenia.

(3) Materye z liczby 8., z wyjątkiem używanej wełny do czyszczenia i szmat do czyszczenia (ścierek do czyszczenia), zapakowanych według A, ustęp (6), muszą być suche.

(4) Tutki papierowe z liczby 12. wolno przewozić jedynie wówczas, jeżeli w liście przewozowym znajduje się poświadczenie, iż po nasyceniu tłuszczem lub olejem ogrzano przedmioty te a następnie ochłodzono zupełnie w wodzie. Pierścienie z tektury z liczby 12. muszą być suche i tak umieszczone, aby nie mogły się same zapalić.

(5) Do przewozu należy używać:

a) dla etylku cynku i metylku cynku (liczba 4.) wozów otwartych; mniejsze ilości aż do 10 *kg* wolno ładować, i to osobno albo (w ilościach do 2 *kg*) zapakowane w myśl ustępu (1) *c)* razem z innymi przedmiotami, także w wozach krytych;

b) dla materyi z liczb 7., 8. i 12. należy używać tylko wozów krytych albo wozów otwartych, zaopatrzonych zamknięciem z osłon. Wełnę do czyszczenia i szmaty do czyszczenia (ścierki do czyszczenia), zapakowane w myśl A, ustęp (6), wolno przewozić także w wozach otwartych.

(6) Co do etylku cynku i metylku cynku należy nadto przestrzegać przepisów, podanych pod III., *B*, ustęp (5).“

Rozdział III. otrzymuje następujące brzmienie:

„III. Płyny zapalne.

Następujące przedmioty poddane są osobnym warunkom:

1. Węglowodory, a mianowicie:

a) Nafta surowa (olej skalny) i nafta oczyszczona, tudzież oleje, wytworzone ze smoły węgla brunatnego, oleje torfowe i łupkowe, nafta asfaltowa i destylaty z nich, węglowodory innego pochodzenia (n. p. odpadki po zgęszczeniu gazu tłustego), o ile przy stanie barometru, wynoszącym 760 *mm* w odniesieniu do poziomu morza, nie zapalają się w przyrządzie systemu Abel-Pensky w ciepłocie poniżej 21° C albo w przyrządzie systemu Pensky-Martens w ciepłocie powyżej 100° C.

b) Nafta surowa (olej skalny) i oczyszczona nafta, nafta z oleju skalnego, oleje, wytworzone ze smoły węgla brunatnego, oleje torfowe i łupkowe, nafta asfaltowa i destylaty z tych materyi (benzyna, ligroina, olej do czyszczenia itp.), węglowodory innego pochodzenia (n. p. odpadki po zgęszczeniu gazu tłustego), o ile przy stanie barometru, wynoszącym 760 *mm* w odniesieniu do poziomu morza, w przyrządzie systemu Abel-Pensky wytwarzają gazy zapalne w ciepłocie poniżej 21° C a przy 15° C mają ciężar gatunkowy, wynoszący więcej niż 0·680.

Oleje ze smoły węgla kamiennego, które przy 15° C mają ciężar gatunkowy, poniżej 0·950 (benzol, toluol, ksylol, kumol itp.).

c) Eter naftowy (gazolina, eter gazowy, neolina itp.) i inne podobne wytwory, łatwo zapalne, sporządzone z nafty z oleju skalnego lub ze smoły z węgli brunatnych, o ile materyały te mają przy 15° C ciężar gatunkowy, wynoszący najwyżej 0·680.

2. Płyny, przyrządzone częścią z nafty z oleju skalnego lub z innych płynów podobnych, łatwo zapalnych, a częścią z żywicy, kauczuku, gutaperki, mydła, asfaltu, smoły lub tym podobnych materyałów.

3. Eter etylowy (eter siarczany), także zmieszany z innymi płynami (na przykład krople Hofmanna), rozczyny nitrocelulozy w eterze siarczanym (kolodium), w alkoholu amylowym, w alkoholu etylowym, w alkoholu metylowym, w eterze octowym, w octanie amylowym, w acetonie, w nitrobenzolu, nitrotoluolu lub w mieszaninach tych płynów (na przykład lak zapoński), najwyżej jedno-

procentowe rozczyny nitrogliceryny w alkoholu.

4. Rozczyny nitrocelulozy w kwasie octowym.

5. Alkohol metylowy (wyskok drzewny), surowy i rektyfikowany, aceton, paraldehyd, acetaldehyd (w rozczynie alkoholowym).

Estry wszelkiego rodzaju, na przykład octan amylowy, płynne etery wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem eteru etylowego (co do eteru etylowego porównaj liczbę 3., co do eteru naftowego porównaj liczbę 1 *c*).

6. Ogólny środek do denaturowania spirytusu (wyskok drzewny, zmieszany z pyridyną).

7. Mieszaniny wyskoku drzewnego i benzolu (z woskiem ziemnym lub bez niego).

8. Dwusiarczek węgla.

9. Oleje tłuste, pokosty, farby zaprawione pokostem, olej terpentynowy (smołowiec) i inne oleje eteryczne, oleje fuzelowe, alkohol absolutny, wyskok winny (spirytus), oraz przyrządzone z nich płyny (lak spirytusowy, lak olejny, środki wysuszające, mydła płynne itp.) w ilościach powyżej 40 *kg*.

Przepisy co do przewozu.

A. Opakowanie.

(1) Do opakowania należy używać mocnych, szczelnych i bezpiecznie zamkniętych naczyń szklanych, glinianych (z kamionki lub podobnego materyału) albo metalowych. Rozczynów nitrocelulozy w kwasie octowym nie wolno przesyłać w naczyniach metalowych.

Przy płynach z liczb 1. *a* i *b*, 2., 4., 5., 6., 7. i 9. dopuszczalne są także mocne, szczelne i bezpiecznie zamknięte naczynia drewniane (beczki).

(2) Naczynia szklane lub gliniane z płynami z liczb 1. do 9., tudzież naczynia blaszane z płynami z liczb 3. i 8. należy ustawiać mocno, albo oddzielnie albo po kilka razem, w silnych naczyniach zewnętrznych (koszach plecionych lub metalowych, kubłach lub skrzyniach) przy użyciu odpowiedniego materyału pakunkowego; naczynia zewnętrzne (z wyjątkiem skrzyń) muszą być zaopatrzone dobrymi antabami. Otwarte naczynia zewnętrzne muszą mieć osłonę ochronną, która, o ile zrobiona jest ze słomy, trzciny, sitowia lub innych podobnych materyałów łatwo palnych, powinna być nasycona mlekiem glinianem lub wapiennem albo innem podobnem z domieszką szkła wodnego.

(3) Każda przesyłka z płynami z liczb 1. *b* i *c*, 3., 4. i 8. musi być zaopatrzona wyraźnym napisem, wydrukowanym na czerwonem tle: „Ostrożnie z ogniem“. Kosze i kubły z balonami szklanymi muszą nadto być opatrzone wyraźnym napisem: „Przenosić ostrożnie“. Nie wolno ich wozić na wózkach ani też nosić na ramionach lub plecach.

B. Inne przepisy.

(1) Płyny z liczby 9. w ilościach do 40 *kg* przewozi się bez ograniczenia. W razie naładowania na wozy spirytusu w flaszkach szklanych nie potrzeba przykrywać otwartych naczyń zewnętrznych osłonami ochronnemi, przepisanemi pod *A*, ustęp (2), jeżeli poszczególne flaszki nie zawierają więcej jak 1 *l* i jeżeli otwarte naczynia zewnętrzne zabezpieczone są w wozie przed przewróceniem się i spadnięciem z wyższych miejsc.

(2) Razem z innymi przedmiotami można przy przestrzeganiu przepisów, odnoszących się do naczyń a podanych w rozdziale *A*, pakować w naczynia drewniane, mocne, szczelne i bezpiecznie zamknięte:

a) płyny z liczby 9. bez ograniczenia;
b) płyny z liczb 1. do 7. w ilościach do 10 *kg*;
c) dwusiarczek węgla (liczba 8.) w ilościach do 2 *kg*.

Naczynia z płynami z liczb 1. do 8. muszą być silnie ułożone w naczyniu.

(3) Przy węglowodorach z liczb 1. *a* i *b* należy zaznaczyć w liście przewozowym, że odpowiadają warunkom co do punktu zapłonięcia i ciężaru gatunkowego, przepisanym w 1. *a* i *b*. Jeżeli nie podano tych szczegółów, wówczas należy postąpić z tymi przedmiotami tak, jak z eterem naftowym (liczba 1. *c*).

(4) Do przewozu należy używać wozów otwartych: dla płynów z liczb 1. do 8.; mniejsze ilości materyi, wymienionych pod liczbami 1. do 7., aż do 10 *kg*, a przy dwusiarczku węgla (liczba 8.) aż do 2 *kg*, można ładować także w wozach krytych, i to oddzielnie albo zapakowane razem z innymi przedmiotami według ustępu (2) *b* i *c*.

(5) Co do płynów z liczb 1. do 8. należy dalej przestrzegać następujących przepisów:

a) przed rozpoczęciem ładowania należy zaopatrzyć wozy po obu stronach kartkami z wyraźnym napisem „Ostrożnie z ogniem!“ i „Przesuwać ostrożnie!“;
b) przesyłki muszą być bezpiecznie ułożone we wozie. Otwarte kosze i kubły należy przymocować do wozu, nie można ich także ustawiać na sobie;
c) naczynia, które doznały uszkodzenia w czasie przewozu, należy natychmiast wyładować, a gdyby nie dały się zaraz naprawić, można je sprzedać wraz z pozostałą zawartością na rachunek wysyłającego bez dalszych formalności;

d) próżne i szczelnie zamknięte naczynia blaszane, w których znajdowały się takie materye, można przewozić w wozach krytych, inne naczynia musi się przewozić w wozach otwartych; w liście przewozowym należy zamieścić uwagę co do poprzedniego użycia tych naczyń.

(6) Co do wozów cysternowych i ich zbiorników, przeznaczonych do pomieszczania przewożonych płynów, obowiązują przepisy pod *A*, ustęp 1., oraz *B*, ustęp 3. i ustęp 5 *a*.

(7) Płynów z liczb 1. do 9. nie można przewozić w wozach lub przedziałach wozów, w których znajdują się służące do ruchu elektryczne przyrządy, jakoto prowadzące prąd elektromotory lub generatory, przetworniki, płyty odgromnikowe, opornice, bezpieczniki, elektromagnetyczne hamulce, przyrządy do ogrzewania. Dopuszczone są lampy żarowe, zamknięte w szczególnie mocne szklane dzwony ochronne, których wyłączniki i bezpieczniki znajdują się poza wozami lub przedziałami wozów; nadto dopuszczone są izolowane przewody druciane, dobrze zabezpieczone przed mechanicznem uszkodzeniem.“

W rozdziale IV., Materye trujące, dodaje się pod napisem:

„Następujące przedmioty podlegają szczególnym warunkom:“

Rozdział V. otrzymuje brzmienie następujące:

„V. Materye żrące.

Następujące przedmioty podlegają szczególnym warunkom:

1. Kwas siarkowy, kwas siarkowy dymiący (kwas siarkowy z zawartością anhydrytu, oleum, olej witryolowy, kwas siarkowy nordhauseński), kwas saletrzany (serwaser) i mieszaniny z niego, kwas solny, kwas fluorowodorowy i rozczyny kwasu octowego, zawierające więcej niż 40 procent.

2. Chlorek siarki, tudzież azotan i siarkan żelazowy (ferrinitrat lub ferrisulfat, zaprawy żelazowe).

3. Ług żrący (ług sodowy, ług potasowy itp.), pozostałości przy rafinowaniu olejów, amoniak, rozpuszczony w wodzie.

4. Brom.

5. Bezwodnik kwasu siarkowego.

6. Chlorek acetylu, pięciochlorek antymonu, tleno-chlorek chromu, tleno-trójchlorek fosforu, pięciochlorek fosforu (nadchlorek fosforu), trójchlorek fosforu, chlorek siarki, tleno-chlorek siarki i kwas chloro-sulfonowy.

7. Dwutlenek wodoru.

8. Siarczek sodowy i koks sodowy.

Przepisy co do przewozu.

A. Opakowanie.

(1) Do opakowania materyi z liczb 1. do 4. należy używać mocnych, szczelnych i bezpiecznie zamkniętych naczyń, nie ulegających działaniu zawartego w nich materyału. Co do kwasu fluorowodorowego z liczby 1. zob. ustęp (5). Zamknięcie musi być tego rodzaju, aby nie mogło doznać uszkodzenia ani wskutek wstrząśnień ani przez zawartość naczynia. Przy użyciu naczyń szklanych lub glinianych należy przestrzegać następujących postanowień:

a) przy materyach z liczb 1. do 3. powinno się układać naczynia mocno, używając odpowiedniego materyału pakunkowego, w silnych naczyniach zewnętrznych (koszach plecionych lub metalowych, kubłach albo skrzyniach); naczynia zewnętrzne (z wyjątkiem skrzyń) muszą być zaopatrzone w dobre antaby;

b) przy zgęszczonym kwasie azotowym o ciężarze gatunkowym, wynoszącym co najmniej 1.48 przy 15° C (46.8° Baumé), i przy czerwonym dymiącym kwasie azotowym należy ułożyć naczynia szklane lub gliniane w naczyniach zewnętrznych przy użyciu takiej ilości krzemionki lub innych stosownych materyi suchoziemistych, któraby co najmniej równała się ich zawartości;

c) materyał pakunkowy (*a* i *b*) nie jest potrzebny, jeżeli umieszczono naczynia szklane w żelaznych koszach o pełnej powłoce i jeżeli one są tam przytrzymywane zapomocą zasuwek, odpowiednio elastycznych i wyłożonych asbestem tak, iż nie mogą się w obrębie koszów poruszać;

d) przy bromie (liczba 4.) należy umieszczać naczynia szklane lub gliniane w silnych skrzyniach drewnianych lub metalowych, wkładając je aż po szyjki w popiół, piasek, krzemionkę lub inne podobne materyały niepalne.

(2) Przyrządy do gaszenia ognia, obejmujące kwasy z liczby 1., muszą być tak zbudowane, aby kwas nie mógł wypływać.

(3) Zbiorniki elektryczne (akumulatory), napełnione kwasem siarkowym (liczba 1.) lub ługiem żrącym (liczba 3.), należy umocować w skrzynce bateryjnej w ten sposób, aby poszczególne komórki nie mogły się poruszać. Skrzynkę bateryjną powinno się mocno zapakować w skrzyni przy użyciu chłonącego materyału pakunkowego. Skrzynie muszą mieć na wiekach wyraźne napisy „Zbiorniki elektryczne (akumulatory)“ i „Góra“. Jeżeli akumulatory są nabite, wówczas należy zabezpieczyć bieguny przed zwarciem.

Jeżeli komórki zrobione są z materyałów odpornych jak drzewo z wykładziną z ołowiu, guma twarda lub blacha żelazna i w górze tak urządzone, że płyn żrący nie może się rozpryskiwać w niebezpiecznych ilościach, to można obejść się bez opakowywania komórek i bateryi akumulatorów, jeżeli one zapomocą odpowiednich urządzeń jak podstawy, przegrody, usztywnienia zabezpieczone są przed przewróceniem się lub przesunięciem oraz przed uszkodzeniem przez ewentualne spadnięcie na nie innych przewożonych przedmiotów. Komórki lub baterye, wbudowane w pojazdy w celu ich użycia, nie potrzebują również szczególnego opakowania, jeżeli pojazdy te są w wozie kolejowym bezpiecznie przytwierdzone lub mocno ułożone.

(4) Na zawierającą kwas siarkowy błotną rudę ołowianą z akumulatorów i z komórek ołowianych można używać tylko wtedy naczyń drewnianych, jeżeli się zapobieże wyciekaniu kwasu.

(5) Naczynia na kwas fluorowodorowy (liczba 1.) muszą być z ołowiu lub gutaperki, o ile kwasy są rozcieńczone; dopuszczalne są także naczynia drewniane z wytrzymałą wewnętrzną powłoką z parafiny; na kwas fluorowodorowy, zgęszczony co najmniej na 70 procent, można używać także naczyń żelaznych z szczelnie zaśrubowanemi zatyczkami zamykającemi. Te naczynia żelazne można nadawać w stanie napełnionym lub próżnym tylko wtedy, jeżeli się usunie na ich stronie zewnętrznej wszelki ślad kwasu. Naczynia na zgęszczony kwas fluorowodorowy muszą w stanie napełnionym lub próżnym zaopatrzone być wyraźnym i trwałym napisem „Zgęszczony 70procentowy kwas fluorowodorowy“.

(6) Bezwodnik kwasu siarkowego (liczba 5.) należy zapakować:

a) w mocne puszki z blachy żelaznej, pobielane i zalutowane

albo

b) w silne butle żelazne lub miedziane, których otwory są zamknięte bezpiecznie i hermetycznie.

Naczynia i butle musi się mocno zapakować w silne naczynia drewniane lub z blachy żelaznej przy użyciu krzemionki lub tym podobnych materyi niepalnych.

(7) Materye z liczby 6. należy zapakować:

a) w całkiem szczelne i dobrem zamknięciem zaopatrzone naczynia z żelaza szwajsowanego, żelaza zlewnego, stali lanej, ołowiu lub miedzi, albo

b) w naczynia szklane. W tym wypadku obowiązują następujące przepisy:

α) Naczynia szklane muszą mieć grube ściany i być zamknięte zatyczkami szklanemi, dobrze doszlifowanemi, uszczelnionemi i zabezpieczonemi przed wypadnięciem.

β) Jeżeli naczynia szklane obejmują więcej jak 5 *kg* zawartości, wówczas należy je umieścić w naczyniach metalowych. Flaszki o mniejszej pojemności mogą być zapakowane w mocne naczynia drewniane, podzielone zapomocą przedziałów na tyle przegródek, ile flaszek się przesyła. Jedno naczynie nie może obejmować więcej niż cztery przedziały.

γ) Flaszki szklane należy umieszczać w naczyniach w ten sposób, aby odstawały od ścian co najmniej na 30 *mm*. Przestrzeń próżną powinno się silnie wypełnić krzemionką lub innymi podobnymi materyałami niepalnymi; przy chlorku acetylowym można użyć także trocin.

δ) Na wieku naczyń zewnętrznych należy podać zawartość i umieścić znak wskazujący, iż wewnątrz znajduje się szkło, lub słowo „Łatwo się tłucze!“.

(8) Na dwutlenek wodoru (liczba 7.) musi się używać naczyń, luźnie zamkniętych. Banie, flaszki lub bańki muszą być dobrze zapakowane w mocne, zaopatrzone w antaby skrzynie lub kosze.

(9) Na rafinowany skrystalizowany siarczek sodowy (liczba 8.) musi się używać naczyń nieprzemakalnych, zaś na surowy, nieskrystalizowany siarczek sodowy oraz na koks sodowy szczelnych naczyń ołowianych.

B. Inne przepisy.

(1) Razem z innymi przedmiotami można przy przestrzeganiu przepisów, odnoszących się do naczyń a podanych w rozdziale *A*, pakować w naczyniu drewnianem, mocnem, szczelnem i bezpiecznie zamkniętem:

a) do 500 gramów brom (liczba 4.);

b) do 2 *kg* bezwodnik kwasu siarkowego (liczba 5.); może on być także umieszczony w mocnych, przytopionych kolbkach szklanych, które muszą być zapomocą krzemionki mocno ułożone w silnych, szczelnie zamkniętych naczyniach blaszanych;

c) do 5 *kg* materye z liczby 6.;

d) do 10 *kg* materye z liczb 1., 2. i 3.

Przytem muszą być przedmioty te mocno ułożone w naczyniu.

(2) W listach przewozowych musi się

a) przy kwasie azotowym (liczba 1.), zapakowanym w naczyniach szklanych, zaznaczyć ciężar gatunkowy przy 15° C; w braku tego szczegółu należy uważać kwas za zgęszczony [*A*, ustęp (1) *b* i *c*];

b) przy zawierającej kwas siarkowy błotnej rudzie ołowianej z akumulatorów i komórek ołowianych poświadczyć, że zapobieżono wyciekaniu kwasu siarkowego;

c) przy odpadkach kwasu siarkowego z fabryk nitrogliceryny musi być poświadczone, że one w zupełności są odnitrowane; w przeciwnym razie kwas wykluczony jest od przewozu.

Przy odpadkach kwasu z fabryk nitrocelulozy nie potrzeba takiego poświadczenia; nieznaczna zawartość nitrocelulozy nie wchodzi w rachubę.

(3) Materye z liczb 1. do 5. należy przewozić w wozach otwartych.

Można jednak także używać wozów krytych:

a) dla materyi z liczby 3., jeżeli są zapakowane w mocne, szczelne beczki żelazne, które wolno wypełnić tylko do dziewięciu dziesiątych części ich pojemności;

b) dla bromu (liczba 4.) do 500 *g*, dla bezwodnika kwasu siarkowego (liczba 5.) aż do 2 *kg*, zaś dla materyi z liczb 1., 2. i 3. aż do 10 *kg* i to dla samych lub zapakowanych razem z innymi przedmiotami, jeżeli naczynia odnośne są mocno umieszczone w silnych skrzyniach drewnianych.

(4) Dwutlenek wodoru (liczba 7.) oraz siarczek sodowy i koks sodowy (liczba 8.) przewozi się w wozach krytych lub otwartych z osłoną.

(5) Naczynia próżne, w których znajdowały się materye z liczb 1. do 5., muszą być przy nadawaniu jako przesyłki na sztuki szczelnie zamknięte albo dokładnie oczyszczone. Ich poprzednia zawartość musi być podana w liście przewozowym.

(6) Przepisy ustępów (3) i (5) nie mają zastosowania do przyrządów do gaszenia ognia i do akumulatorów elektrycznych [*A*, ustęp (2) i (3)].

(7) Naczynia z kwasem fluorowodorowym (liczba 1.) muszą być tak ustawione, aby zatyczki zamykające były w górze.

(8) Co do naczyń, znajdujących się w wozach cysternowych a przeznaczonych do pomieszczania materyi żrących, obowiązują przepisy pod *A*, ustęp (1), z wyjątkiem postanowień pod *a* do *d*.“

W rozdziale VI., Materye ulegające gniciu, należy dodać pod napisem:

„Następujące przedmioty poddane są osobnym warunkom:“

Pod VI., lit. *A*, ustęp (2) dodaje się po słowach „*a)* materye z liczb 1. i 2.“ co następuje:

„1. W razie użycia osobno urządzonych krytych wozów, zaopatrzonych w skuteczne urządzenia do przewietrzania, nie potrzeba opakowania. Materye te należy zwilżyć co najmniej pięcioprocentowym kwasem karbolowym lub innymi odpowiednimi środkami odkażającymi tak, aby nie czuć było zgniłej woni.

2. W razie użycia zwykłych otwartych wozów towarowych.“

Pod VI., lit. *B*. należy w ustępie (7) do zdania: „Materye z liczb 1., 2., 5., 6., 7. i 8. musi się przewozić w otwartych wozach“ dodać: „[Por. jednak *A* (2) *a*, 1.]“

Znosi się niniejszem obwieszczone jako Dodatek do regulaminu ruchu dla kolei żelaznych osobne przepisy co do przewożenia przedmiotów z załącznika *C*, dopuszczonych warunkowo*) do przewozu, na kolejach elektrycznych z nadziemnem doprowadzaniem prądu, przy których niema osobnych urządzeń, zapobiegających szkodzie wskutek złamania się przewodu nadziemnego.

Królewsko-węgierskie Ministerstwo, z którem się porozumiano, wydaje równocześnie takie samo zarządzenie.

Znosi się wskutek tego wydane na zasadzie § 2., ustęp (4) reg. r. kol. tymczasowe zarządzenie z dnia 3. czerwca 1913, l. 19491 (Dziennik rozporządzeń dla kolei i żeglugi Nr. 64).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dnia 15. lutego 1914.

Forster wlr.

---

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 11. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 51).

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 24. stycznia 1914.

Treść: (№ 8—10.) 8. Rozporządzenie, dotyczące wypłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności poborów emerytalnych i poborów zaopatrzenia, przypisywanych przez departament rachunkowy Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze. — 9. Ustawa o umowie służbowej osób, pełniących usługi wyższego rodzaju w gospodarczych przedsiębiorstwach rolniczych i lasowych (ustawa o urzędnikach dóbr). — 10. Obwieszczenie w sprawie utworzenia jednolitej nazwy dla kas krajowych.

8.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu oraz Ministerstwa handlu w porozumieniu z c. k. Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 10. stycznia 1914,

dotyczące wypłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności poborów emerytalnych i poborów zaopatrzenia, przypisywanych przez departament rachunkowy Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. lutego 1914 należy pobory emerytalne oraz pobory zaopatrzenia, przypisywane przez departament rachunkowy Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze wypłacać za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Co do tych wypłat obowiązują przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. grudnia 1913, Dz. u. p. Nr. 260.

Nadto stosując przepisy, zawarte w §§ 4. do 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. czerwca 1909, Dz. u. p. Nr. 85, wydaje się odnośnie do tych wypłat następujące szczególne zarządzenia:

1. Doręczać przekazy płatnicze, względnie kwoty pieniężne na przekazy płatnicze można jedynie do rąk odbiorcy, wskazanego w przekazie płatniczym.

2. Dodatki na wychowanie i pensye sieroce ma się wypłacać tylko pod tym warunkiem, jeżeli strona, uprawniona do poboru (a mianowicie przy dodatkach na wychowanie: matka, opiekun lub kurator, przy pensyach sierocych: opiekun lub kurator, w razie zaś uznania sierót za pełnoletnie, one same), na odwrotnej stronie „przekazu płatniczego“ złoży następujące oświadczenie:

a) przy dodatkach na wychowanie, że dzieci żyją i nie mając zaopatrzenia, pozostają na utrzymaniu strony, uprawnionej do poboru;

b) przy pensyach sierocych, że sieroty żyją i nie mają zaopatrzenia.

3. W taki sam sposób winna strona, uprawniona do poboru datku z łaski, w tych przypadkach, w których prawo poboru jest zależne od tego warunku, aby brakowało zaopatrzenia, złożyć na odwrotnej stronie „przekazu płatniczego“ oświadczenie, że stan niezaopatrzenia trwa nadal.

Datki z łaski, przeznaczone na cele studyów lub nauki, wypłaca się tylko wtedy, jeżeli powołane do tego organa umieszczą po ukończeniu każdego

kursu nauki (półrocza itd.) na odwrotnej stronie „przekazu płatniczego“ przepisane potwierdzenie co do prawidłowego uczęszczania i odpowiedniego wyniku studyów (nauki).

4. W tych przypadkach, w których wolno uskuteczniać wypłatę jedynie po przedłożeniu oświadczeń i potwierdzeń, wymienionych w punkcie 2. i 3., nie można uskutecznić przekazu na czyjś rachunek w obrocie klearingowym (zapomocą zapsania jako należytość), wyjąwszy, gdyby oświadczenia te i potwierdzenia przedłożono już przy likwidacyi.

5. Nie wymaga się już na przyszłość przepisanych przedtem potwierdzeń prowadzących metryki co do życia i miejsca pobytu, co do dalszego trwania stanu wdowieństwa oraz niezaopatrzenia stron, korzystających z dodatków na wychowanie, pensyi sierocych lub poborów zaopatrzenia, przyznanych w drodze łaski.

6. Jeżeli osoby, uprawnione do poboru, zamierzają podejmować pobory swoje tylko kwartalnie lub półrocznie, winny oznajmić o tem departamentowi rachunkowemu Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze. W tym przypadku będzie się likwidować pobory te tylko kwartalnie lub półrocznie.

7. O każdej trwałej zmianie mieszkania należy donieść w należytym czasie departamentowi rachunkowemu Krajowej Dyrekcyi skarbu w Zadarze. W razie przejściowych tylko zmian miejsca pobytu winny strony same postarać się w urzędzie pocztowym ich stałego miejsca pobytu o odpowiednie zarządzenia co do posyłania za niemi „przekazów płatniczych“.

Schuster wlr. **Engel** wlr.

9.

Ustawa z dnia 13. stycznia 1914

o umowie służbowej osób, pełniących usługi wyższego rodzaju w gospodarczych przedsiębiorstwach rolniczych i lasowych (ustawa o urzędnikach dóbr).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zakres zastosowania ustawy.

Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do stosunku służbowego osób (urzędników), pełniących usługi wyższego rodzaju w gospodarczych przedsiębiorstwach rolniczych i lasowych albo w ich przemysłach ubocznych. Na równi z gospodarczemi przedsiębiorstwami rolniczemi i lasowemi po myśli niniejszej ustawy należy uważać łowiectwo i rybołowstwo oraz ogrodnictwo, nieuprawiane w sposób przemysłowy.

Ustawa ta nie ma zastosowania do stosunków służbowych, unormowanych ustawą górniczą lub ustawą o pomocnikach handlowych.

Urzędników po myśli ustępu 1., używanych w kupieckiem przedsiębiorstwie do usług kupieckich, należy tylko wówczas uważać za pomocników handlowych, jeżeli zatrudnia się ich stale w tym charakterze.

§ 2.

Do osób, zatrudnionych w gospodarczem przedsiębiorstwie rolniczem lub lasowem (§ 1.), należącem do Dworu, publicznego funduszu, kraju, powiatu lub gminy, odnoszą się postanowienia niniejszej ustawy wtedy, gdy ich stosunek służbowy polega na umowie prawno-prywatnej.

Niniejsza ustawa nie odnosi się do stosunku służbowego osób, zatrudnionych jako urzędnicy lub funkcyonaryusze państwa, zakładu państwowego lub funduszu, zarządzanego przez państwo.

§ 3.

Zawarcie i treść umowy.

Stosunek służbowy można zawiązać na podstawie ustnego układu albo na podstawie pisemnego oświadczenia służbodawcy, doręczonego służbobiercy, lub na podstawie pisemnej umowy. W wszystkich przypadkach musi być oznaczony pod rygorem nieważności czas, od którego stosunek służbowy się zaczyna.

§ 4.

W umowie służbowej nie można znieść lub ograniczyć uprawnień służbobiercy, wynikających z postanowień niniejszej ustawy, o ile w ustawie niema zastrzeżenia.

§ 5.

O ile nie umówiono się wyraźnie o rodzaj i zakres usług oraz o wynagrodzenie, lub o ile w przedsiębiorstwie służbodawcy nie obowiązują w tym względzie ogólne postanowienia, o których zawiadomiono służbobiercę przy jego przyjęciu, należy świadczyć usługi odpowiednie do zwyczaju miejscowego i okoliczności oraz płacić wynagrodzenie takiego samego rodzaju. Przez wynagrodzenie po myśli niniejszej ustawy należy rozumieć pobory w pieniądzach i w naturze wraz z mieszkaniem w naturze. Wartość mieszkania należy obliczać — o ile nie umówiono się w inny sposób — w wysokości dziesięciu procent wszelkich innych poborów, wartość zaś innych poborów w naturze według miejscowych cen przeciętnych.

§ 6.

Wstąpienie do służby.

Jeżeli służbobiercę przyjęto wyraźnie pod tym warunkiem, że wstąpi do służby w pewnym oznaczonym dniu, albo tylko na czas przejściowego zapotrzebowania, wówczas może służbodawca odstąpić od umowy w przypadku, gdy służbobierca z jakiegokolwiek powodu nie wstąpi do służby w oznaczonym dniu, chyba, że przyczyna tego zaszła u osoby służbodawcy.

§ 7.

Służbodawcy wolno oprócz tego przypadku odstąpić wtedy od umowy, jeżeli służbobierca nie wstąpi do służby w umówionym czasie, mimo iż nie doznał nieuniknionej przeszkody w szczególności z powodu choroby, albo jeżeli wskutek nieuniknionej przeszkody, której dozna służbobierca, wstąpienie tegoż do służby przewleka się przez czas dłuższy niż czternaście dni, wreszcie zaś, jeżeli zajdzie przyczyna, uprawniająca do wydalenia służbobiercy przed upływem czasu (§ 29.).

Służbobiercy wolno odstąpić od umowy jeszcze przed wstąpieniem do służby, jeżeli służbodawca popadnie w konkurs, albo jeżeli wskutek przeszkody, zaszłej u służbodawcy, wstąpienie do służby przewleka się dłużej niż czternaście dni, lub jeżeli zajdzie przyczyna, uprawniająca go do wystąpienia przed upływem czasu (§ 31.), albo wreszcie, jeżeli służbodawca wzbrania się spełnić przyrzeczenie, dane dla chwili wstąpienia do służby. W każdym przypadku należy się służbobiercy zwrot poczynionych wydatków, niezależnie od dalszych roszczeń o odszkodowanie (§ 32.).

§ 8.

Obowiązki służbobiercy.

Służbobierca obowiązany jest spełniać usługi, których się podjął, osobiście według swej najlepszej wiedzy i możności oraz stosować się do tyczących się służby zarządzeń służbodawcy lub osób, które mają prawo wydawania zarządzeń w jego imieniu.

§ 9.

Służbobierca obowiązany jest o każdej przeszkodzie w pełnieniu służby donieść w należytym czasie służbodawcy, jego pełnomocnikowi lub swemu bezpośredniemu przełożonemu. Jeżeli nie może już tego uczynić, winien w razie, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem, postarać się o odpowiednie zastępstwo, o ile ono jest konieczne i możliwe, na tak długo, aż służbodawca lub powołana do tego osoba po uzyskaniu wiadomości o przeszkodzie wyda potrzebne zarządzenia lub będzie mogła snadnie je wydać.

Jeżeli służbobierca wskutek winy swej nie spełni tych obowiązków lub jeżeli ponosi winę w wyborze zastępcy, odpowiada za wynikłą stąd szkodę. Ta odpowiedzialność ustaje, jeżeli osoba, która miała prawo wydać w tym względzie zarządzenia, zgodziła się na wybór zastępcy lub na nieustanowienie zastępstwa.

§ 10.

Wynagrodzenie.

O ile nie umówiono się w inny sposób lub o ile niema innego zwyczaju miejscowego, należy wypłacać bieżącą płacę, należącą się służbobiercy, jeżeli wynagrodzenie oznaczone jest miesięcznie lub według krótszych okresów czasu, najpóźniej z końcem poszczególnego okresu czasu, jeżeli oznaczone jest według dłuższych okresów czasu, najpóźniej z końcem każdego miesiąca kalendarzowego. Pobory w naturze należy dawać w odstępach czasu, odpowiadających miejscowym zwyczajom i danym stosunkom.

§ 11.

Powołanie służbobiercy do wypełnienia powinności wojskowej, z wyjątkiem pełnienia służby prezencyjnej przez określony ustawą okres jednoroczny lub dłuższy, albo do pełnienia innych prawno-publicznych obowiązków (przysięgłego itd.) nie uprawnia służbodawcy do wydalenia służbobiercy przed upływem czasu. Jeżeli przeszkoda w służbie trwała lub wedle przypuszczenia trwać będzie bez przerwy dłużej niż 14 dni a w tej gałęzi przedsiębiorstwa, do której należy służbobierca, narażony na przeszkodę, oprócz niego nie jest zatrudnionych więcej jak dwóch urzędników, można ustanowić dla niego zastępcę, któremu na żądanie służbodawcy należy odstąpić odpowiednią część mieszkania w naturze. Począwszy od piętnastego dnia okresu trwania przeszkody ponosi koszta tego zastępstwa służbobierca, który doznał przeszkody, jednakowoż nie w kwocie wyższej, jak kwota poborów, należących mu się za czas, przez który doznał przeszkody.

Jeżeli służbobiercę powołano do pełnienia służby wojskowej w przypadku wojny, wówczas może służbodawca podczas trwania tej przeszkody rozwiązać stosunek służbowy jedynie przez wypowiedzenie z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia.

§ 12.

Jeżeli służbobierca w stosunku służbowym, który głównie wymaga jego działalności zarobkowej, dozna przez pewien czas przeszkody w pełnieniu służby wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, a przeszkód tych nie spowodował ani rozmyślnie ani przez rażące niedbalstwo, wówczas przysługuje mu nadal prawo do wynagrodzenia za czas, który w danym przypadku po myśli § 19. stanowiłby czasokres wypowiedzenia. Postanowienia

§ 11. o zastępstwie mają tu analogiczne zastosowanie; koszta zastępstwa jednak winien ponosić służbobierca, który doznał przeszkody wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, dopiero po czterech tygodniach, licząc od dnia doznania przeszkody.

§ 13.

Obowiązek pieczy.

W razie choroby służbobiercy, którego łączne pobory roczne bez mieszkania nie przenoszą kwoty 3000 K, winien służbodawca pod warunkami, określonymi w § 12., oraz przez czas tamże oznaczony starać się w odpowiedni sposób o potrzebną opiekę lekarską, a jeżeli pobory nie przenoszą kwoty 1200 K dla żonatych lub 800 K dla osób stanu wolnego, dostarczać także potrzebnych środków leczniczych.

Te zobowiązania służbodawcy odpadają w miarę tego, o ile kasa chorych zapewnia służbobiercy takie same świadczenia.

§ 14.

Wydatki służbodawcy w gotówce na koszta opieki w szpitalu lub u osób trzecich można policzyć na rachunek poborów pieniężnych służbobiercy, przypadających za czas choroby po potrąceniu kosztów ewentualnego zastępstwa, aż do wysokości jednej czwartej części tych poborów.

W przypadku tym można nadto potrącić z poborów pieniężnych tę część kwot, pobieranych przez służbobiercę za czas choroby na zasadzie prawnopublicznego ubezpieczenia, która odpowiada stosunkowi wkładek płaconych istotnie przez służbodawcę do łącznej kwoty wkładek na ubezpieczenie.

§ 15.

W okresie czasu, określonym w § 12., nie można służbobiercy wydalić przed upływem czasu z powodu przeszkody w służbie, spowodowanej chorobą lub nieszczęśliwym wypadkiem.

Zobowiązania, ciążące na służbodawcy po myśli §§ 11. do 13., gasną jednakowoż równocześnie z ukończeniem stosunku służbowego wskutek upływu czasu, na jaki go zawarto, albo wskutek poprzedniego wypowiedzenia lub wydalenia z innych przyczyn niż te, które wymienione są w §§ 11. i 12.

§ 16.

Jeżeli stosunek służbowy zawarto tylko na czas przemijającej potrzeby i nie trwał on jeszcze przez sześć miesięcy, nie należy stosować postanowień §§ 11. do 15.

§ 17.

Służbodawca jest obowiązany odnośnie do pracowni i przyborów, których ma dostarczyć lub już dostarczył, oraz odnośnie do unormowania pracy starać się własnym kosztem o to, aby życie i zdrowie służbobiercy doznawało ochrony, o ile pozwala na to istota pełnionych usług.

§ 18.

Ukończenie stosunku służbowego.

Stosunek służbowy kończy się z upływem umówionego czasu albo z ukończeniem oznaczonej roboty, dla której go zawarto.

Jeżeli stosunek służbowy zawarto lub przedłużono bez określenia czasu, można go rozwiązać zapomocą wypowiedzenia według następujących postanowień.

§ 19.

a) Wypowiedzenie.

Stosunek służbowy, zawarty na próbę, może być w pierwszym roku rozwiązany przez obie strony każdego czasu z zachowaniem czternastodniowego terminu wypowiedzenia.

W wszystkich innych wypadkach należy zachować termin wypowiedzenia, który wynosi w pierwszym roku służby cztery tygodnie i przedłuża się w każdym roku następnym o czternaście dni aż do najwyższego wymiaru sześciu miesięcy.

§ 20.

Termin wypowiedzenia musi być zawsze jednakowy dla obu stron. Jeżeli umówiono nierówne terminy, wówczas obowiązuje obie strony termin dłuższy.

§ 21.

W razie wypowiedzenia należy się służbobiercy wynagrodzenie za czas aż do upływu terminu wypowiedzenia. Do tego czasu musi mu się pozostawić odpowiednią część mieszkania służbowego, jednakowoż na żądanie służbodawcy należy już na odpowiedni czas przedtem opróżnić część tego mieszkania celem pomieszczenia następcy.

Jeżeli dla służbobiercy wyznaczone były grunta deputatowe a stosunek służbowy kończy się przed żniwami, wówczas należy mu się odszkodowanie za zasiew, obrobienie i ewentualne koszta ubezpieczenia.

§ 22.

W razie zapłacenia pełnego odszkodowania po myśli § 32. musi służbobierca na żądanie służbodawcy opuścić służbę i opróżnić całe mieszkanie służbowe nawet przed upływem terminu wypowiedzenia lub oznaczonego czasu, na jaki stosunek służbowy zawarto; mieszkanie winien on oddać w razie,

jeżeli prowadzi własne gospodarstwo domowe, w ciągu 14 dni, w innych przypadkach zaś w ciągu 3 dni.

Osób chorych oraz położnic nie można tak długo zmuszać do opróżnienia mieszkania, dopóki nie mogą one opuścić mieszkania bez narażenia swego zdrowia na niebezpieczeństwo.

§ 23.

Jeżeli stosunek służbowy przeszkadza służbobiercy w szukaniu innej posady, wówczas należy mu po wypowiedzeniu dać w tym celu na żądanie bez uszczuplania wynagrodzenia odpowiedni wolny czas w dnie powszednie, a to łącznie aż do dziesiątej części terminu wypowiedzenia. Służbodawca ma dokonać odpowiedniego wyboru dni, służbobierca zaś ma prawo rozstrzygnąć, czy mu należy udzielić tych dni w bezpośrednio po sobie następującym porządku lub też nie.

§ 24.

b) Pozbycie i wydzierżawienie.

Jeżeli dobra, w których służbobierca ma posadę, zostaną po jego wstąpieniu do służby pozbyte lub wydzierżawione, wówczas stosunek służbowy uchodzi za trwający nadal bez zmiany, jeżeli służbobierca lub nowy posiadacz albo dzierżawca nie wypowie go w przeciągu miesiąca po objęciu dóbr w posiadanie z zachowaniem dwumiesięcznego albo krótszego ustawowego terminu wypowiedzenia.

W razie wypowiedzenia odpowiada za pobory, należące się służbobiercy aż do upływu terminu wypowiedzenia, nowy posiadacz lub dzierżawca, zaś za ewentualne roszczenia służbobiercy o odszkodowanie z powodu przedwczesnego rozwiązania stosunku służbowego po myśli § 32., poprzedni służbodawca.

§ 25.

c) Konkurs.

Jeżeli po wstąpieniu do służby otwarty zostanie konkurs do majątku służbodawcy, wówczas wstępuje w umowę masa. W przeciągu miesiąca od dnia otwarcia konkursu mogą jednak obie strony rozwiązać stosunek służbowy, przestrzegając przy tem dwumiesięcznego lub krótszego ustawowego terminu wypowiedzenia.

Jeżeli stosunek służbowy zostanie wskutek wypowiedzenia zarządcy masy rozwiązany przed upływem oznaczonego czasu, na jaki go zawarto, albo jeżeli w umowie ustanowiono dłuższy termin wypowiedzenia, wówczas może służbobierca żądać zwrotu poniesionej szkody.

§ 26.

d) Śmierć.

Jeżeli służbodawca umrze, mogą tak służbobierca jak i dziedzice służbodawcy rozwiązać stosunek służbowy w ciągu jednego miesiąca, przestrzegając przy tem dwumiesięcznego lub krótszego ustawowego terminu wypowiedzenia. Jeżeli w przeciągu miesiąca żadna strona nie wypowie stosunku służbowego, wówczas stosunek ten trwa nadal bez zmiany.

Jeżeli stosunek służbowy zostanie wskutek wypowiedzenia ze strony dziedziców rozwiązany przed upływem oznaczonego czasu, na jaki był zawarty, albo jeżeli w umowie ustanowiono dłuższy termin wypowiedzenia, wówczas może służbobierca żądać zwrotu poniesionej szkody.

§ 27.

Wskutek śmierci służbobiercy gaśnie stosunek służbowy. Mieszkanie służbowe winno być opróżnione w razie, jeżeli zmarły prowadził własne gospodarstwo domowe, w przeciągu miesiąca, w innych zaś przypadkach w przeciągu 14 dni. Postanowienia §§ 21. i 22. mają tu analogiczne zastosowanie.

Wdowie lub ślubnym dzieciom należą się pobory zmarłego służbobiercy jeszcze za cztery tygodnie od dnia śmierci służbobiercy.

§ 28.

e) Wydalenie i wystąpienie przed upływem czasu.

Każda strona może rozwiązać stosunek służbowy z ważnych powodów w razie, jeżeli zawarto go na oznaczony czas, przed upływem tego czasu, zresztą zaś bez dotrzymania terminu wypowiedzenia.

§ 29.

Za ważny powód, uprawniający służbodawcę do wydalenia przed upływem czasu, należy w szczególności uważać:

1. jeżeli służbobierca jest w służbie niewierny albo dopuści się postępku, który go czyni niegodnym zaufania służbodawcy;

2. jeżeli służbobierca jest niezdolny do pełnienia usług, których się podjął (§ 5.);

3. jeżeli służbobierca bez uznanej prawnie przeszkody przez znaczny przeciąg czasu zaniedbuje służbę albo uporczywie wzbrania się pełnić swe usługi lub stosować się do zarządzeń, odnoszących się do jego służby (§ 8.), lub jeżeli usiłuje uwieść do nieposłuszeństwa innych funkcyonaryuszy;

4. jeżeli służbobierca w sposób niedozwolony w zamian za czynności swe, pozostające w związku z jego służbą, przyjmuje od trzecich osób podarunki lub każe sobie przyznawać korzyści;

5. jeżeli służbobierca doznaje w pełnieniu swoich usług przeszkód wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku przez czas dłuższy niż określony w § 12., lub w innych przypadkach wskutek nieobecności przez czas znaczny ze względu na zachodzące okoliczności;

6. jeżeli służbobierca nie poddaje się zarządzeniom w celu nadzoru albo odmawia złożenia rachunków lub wydania powierzonych mu części majątku, dokumentów, pism itd.;

7. jeżeli służbobierca dopuszcza się czynnych zniewag, naruszenia obyczajności lub znacznych obraz czci względem służbodawcy, jego zastępcy, członków jego rodziny lub względem osób, będących razem z nim w służbie;

8. jeżeli służbobierca lub członkowie jego rodziny, mieszkający w tym samym domu, prowadzą życie nieobyczajne.

§ 30.

Wydalony służbobierca winien opróżnić mieszkanie służbowe natychmiast, jeżeli nie prowadzi własnego gospodarstwa domowego; jeżeli jednakowoż prowadzi własne gospodarstwo domowe, winien opróżnić część mieszkania, potrzebną następcy, natychmiast, resztę zaś w przeciągu 14 dni. Postanowienia § 21., ustęp 2., i § 22., ustęp 2., obowiązują także w tym przypadku.

§ 31.

Za ważny powód, uprawniający służbobiercę do wystąpienia przed upływem czasu, należy w szczególności uważać:

1. jeżeli stanie się niezdolnym do dalszego pełnienia swej służby albo nie może jej nadal pełnić bez widocznej szkody dla swego zdrowia;

2. jeżeli służbodawca niesłusznie zmniejsza lub zatrzymuje wynagrodzenie, jeżeli go krzywdzi przez dostarczanie niezdrowego lub niewystarczającego pożywienia lub niezdrowego mieszkania albo też narusza inne istotne postanowienia umowy;

3. jeżeli służbodawca wzbrania się dopełniać swych zobowiązań co do ochrony życia i zdrowia służbobiercy, w szczególności zobowiązań, ustanowionych w § 17.;

4. jeżeli służbodawca dopuszcza się czynnych zniewag, naruszenia obyczajności lub znacznych obraz czci względem służbobiercy lub członków jego rodziny albo jeżeli wzbrania się wziąć go w obronę przed tego rodzaju czynami, popełnianymi przez innego funkcyonaryusza lub członka rodziny służbodawcy.

§ 32.

Jeżeli służbodawca bez usprawiedliwionej przyczyny od umowy odstępuje (§ 7., ustęp 1.) albo wydala służbobiercę przed upływem czasu bez ważnego powodu (§ 29.), lub jeżeli ponosi winę co do jego odstąpienia od umowy (§ 7., ustęp 2.) względnie wystąpienia przed upływem czasu (§ 31.), wówczas należy się służbobiercy, niezależnie od ewentualnych dalszych roszczeń o odszkodowanie, odpowiednia część jego poborów pieniężnych oraz wynagrodzenie za jego pobory w naturze i wartość mieszkania służbowego za ten czas, któryby musiał upłynąć aż do ukończenia stosunku służbowego wskutek upływu czasu, na jaki go zawarto, albo wskutek prawidłowego wypowiedzenia.

Jeżeli służbobiercy wyznaczono grunta deputatowe, to należy oprócz zapłaty wynagrodzenia, określonego w § 21., ust. 2., wynagrodzić mu także szkodę, poniesioną przez niego wskutek oddania gruntów oraz wskutek koniecznej sprzedaży jego zwierząt użytkowych, które chował na podstawie umowy. Służbodawcy przysługuje odnośnie do tych zwierząt użytkowych prawo pierwokupna.

§ 33.

Roszczeń z powodu wydalenia przed upływem czasu lub wystąpienia przed upływem czasu musi się dochodzić sądownie w przeciągu sześciu miesięcy po dniu wydalenia lub wystąpienia, zaś roszczeń z powodu odstąpienia od umowy (§ 7.) w przeciągu sześciu miesięcy po dniu, przeznaczonym na wstąpienie do służby, a to pod rygorem ich utraty.

§ 34.

Składanie rachunków.

Występujący służbobierca winien bez niepotrzebnej zwłoki dokonać złożenia rachunków, będącego jego obowiązkiem, oraz oddać powierzone mu części majątku i znajdujące się w jego rękach dokumenty, pisma itd.

Służbodawca może także podczas trwania stosunku służbowego żądać każdego czasu złożenia rachunków lub też badać lub kazać badać rzeczy, powierzone służbobiercy.

W celu złożenia rachunków należy pozwolić służbobiercy, o ile zachodzi tego potrzeba, na wglądnięcie w książki i dokumenty, odnoszące się do jego zakresu działania.

§ 35.

Kaucya.

Kaucyę, złożoną przez służbobiercę, ma przechowywać służbodawca, o ile nie umówiono się w inny sposób. On odpowiada za nią oraz winien służbobiercy na jego żądanie wypłacać bieżące odsetki natychmiast po ich płatności.

Roszczenia o odszkodowanie, wynikające z stosunku służbowego, należy zaspakajać przedewszystkiem z kaucyi a dopiero, gdy ta nie wystarcza, z innego majątku służbobiercy.

§ 36.

Jeżeli służbobierca przy ukończeniu stosunku służbowego obowiązany jest do złożenia rachunków albo winien jest wydać przedmioty inwentarza, lub jeżeli podniesiono przeciw niemu roszczenia o odszkodowanie, wówczas można zatrzymać kaucyę aż

do przeprowadzenia rewizyi lub załatwienia roszczeń o odszkodowanie; na żądanie jednak służbobiercy musi się ją w takim przypadku złożyć do sądu.

Zwrotu kaucyi, złożonej na zabezpieczenie odpowiedniego wykonania pewnej oznaczonej pracy, można, w braku innej umowy, żądać dopiero po ukończeniu tej pracy i uznaniu jej wykonania; uznanie to lub wytknięcie wad winno nastąpić bez niepotrzebnej zwłoki.

§ 37.

Świadectwo. Służbodawca obowiązany jest do wystawienia służbobiercy przy ukończeniu stosunku służbowego na tegoż żądanie pisemnego świadectwa co do czasu trwania i rodzaju jego służby. Nie wolno zamieszczać w świadectwie zapisków i uwag, utrudniających służbobiercy uzyskanie nowej posady.

Jeżeli służbobierca żąda wydania świadectwa podczas trwania stosunku służbowego, to mu je należy na jego koszt wystawić.

Po wypowiedzeniu lub wydaleniu należy służbobiercy na jego żądanie wydać natychmiast świadectwa, będące w przechowaniu służbodawcy.

§ 38.

Stosunek do innych ustaw. O ile niniejsza ustawa nie zawiera żadnych postanowień, należy do stosunków służbowych, unormowanych w niniejszej ustawie, stosować przepisy powszechnej księgi ustaw cywilnych, w szczególności zaś przepisy o umowie służbowej.

§ 39.

Postanowienia niniejszej ustawy mają zastosowanie do stosunków służbowych, istniejących w czasie rozpoczęcia się jej mocy obowiązującej, o ile stosunki te nie opierają się na przeciwnych układach, dozwolonych przez prawo przedtem obowiązujące.

§ 40.

Wykonanie ustawy. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w pierwszym dniu czwartego miesiąca kalendarzowego, następującego po jej ogłoszeniu.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, skarbu i rolnictwa.

Wiedeń, dnia 13. stycznia 1914.

Franciszek Józef wł.

Stürgkh włr. **Hochenburger** włr.
Heinold włr. **Zenker** włr.
Engel włr.

10.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. stycznia 1914

w sprawie utworzenia jednolitej nazwy dla kas krajowych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 8. stycznia 1914 przestaje się rozróżniać „główne kasy krajowe“, „skarbowe kasy krajowe“ i „płatnicze urzędy krajowe“.

Kasy te mają mieć w przyszłości jednolitą nazwę „Skarbowe kasy krajowe“.

Nazwa Filialnej Kasy krajowej w Krakowie nie ulega zmianie.

Engel włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa **wynosi** za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	4	K — h
„	1850	„	10	„	50	„	„	1872	„	6	„ 40 „
„	1851	„	2	„	60	„	„	1873	„	6	„ 60 „
„	1852	„	5	„	20	„	„	1874	„	4	„ 60 „
„	1853	„	6	„	30	„	„	1875	„	4	„ — „
„	1854	„	8	„	40	„	„	1876	„	3	„ — „
„	1855	„	4	„	70	„	„	1877	„	2	„ — „
„	1856	„	4	„	90	„	„	1878	„	4	„ 60 „
„	1857	„	5	„	70	„	„	1879	„	4	„ 60 „
„	1858	„	4	„	80	„	„	1880	„	4	„ 40 „
„	1859	„	4	„	—	„	„	1881	„	4	„ 40 „
„	1860	„	3	„	40	„	„	1882	„	6	„ — „
„	1861	„	3	„	—	„	„	1883	„	5	„ — „
„	1862	„	2	„	80	„	„	1884	„	5	„ — „
„	1863	„	2	„	80	„	„	1885	„	3	„ 60 „
„	1864	„	2	„	80	„	„	1886	„	4	„ 60 „
„	1865	„	4	„	—	„	„	1887	„	5	„ — „
„	1866	„	4	„	40	„	„	1888	„	8	„ 40 „
„	1867	„	4	„	—	„	„	1889	„	6	„ — „
„	1868	„	4	„	—	„	„	1890	„	5	„ 40 „
„	1869	„	6	„	—	„	„	1891	„	6	„ — „
„	1870	„	2	„	80	„	„	1892	„	10	„ — „

Rocznik	1893	za	6	K	—	h	
„	1894	„	6	„	—	„	
„	1895	„	7	„	—	„	
„	1896	„	7	„	—	„	
„	1897	„	15	„	—	„	
„	1898	„	6	„	—	„	
„	1899	„	10	„	—	„	
„	1900	„	7	„	—	„	
„	1901	„	6	„	—	„	
„	1902	„	7	„	50	„	
„	1903	„	9	„	—	„	
„	1904	„	5	„	—	„	
„	1905	„	6	„	—	„	
„	1906	„	12	„	—	„	
„	1907	„	13	„	—	„	
„	1908	„	9	„	—	„	
„	1909	„	8	„	50	„	
„	1910	„	8	„	40	„	
„	1911	„	7	„	—	„	
„	1912	„	12	„	50	„	
„	1913	„	9	„	50	„	

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 24. stycznia 1914.

Treść: (№ 11. i 12.) 11. Ustawa, dotycząca zmian niektórych postanowień o opodatkowaniu wódki (nowela o podatku od wódki). — 12. Rozporządzenie w celu wykonania artykułu 1., *A* noweli o podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914 (rozporządzenie o dodatku do podatku od wódki).

11.

Ustawa z dnia 23. stycznia 1914,

dotycząca zmian niektórych postanowień o opodatkowaniu wódki (nowela o podatku od wódki).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Artykuł 1.

A. Podatek od wódki podwyższa się z mocą obowiązującą od dnia 1. lutego 1914, a mianowicie podatek od wyrobu oraz niższą stopę podatku konsumcyjnego na 1 K 40 h, zaś wyższą stopę podatku konsumcyjnego na 1 K 60 h od litra alkoholu.

O ileby w krajach świętej Korony węgierskiej nie zarządzono podwyższenia stóp podatku od wódki do wyżej wymienionego wymiaru z mocą obowiązującą od tego samego terminu początkowego, wstępuje aż do tego czasu w miejsce podwyższenia podatku prawo pobierania dodatku w kwocie 50 h od litra alkoholu tej wódki, za którą należy uiszczać podatek od wódki na obszarze mocy obowiązującej niniejszej ustawy albo którą się sprowadza z krajów świętej Korony węgierskiej lub z Bośni i Hercegowiny w obrocie, podlegającym obowiązkowi przekazywania. Zarządzenia co do środków, potrzebnych do przeprowadzenia tego dodatku, w szczególności zaś co do warunków i wymiaru zwrotu dodatku do podatku wódczanego za wódkę, wysyłaną w obrocie, podlegającym obowiązkowi przekazywania, należy wydać w drodze rozporządzenia.

Palone płyny wyskokowe, które w dniu 1. lutego 1914 znajdują się w wolnym obrocie na obszarze, gdzie obowiązuje niniejsza ustawa, podlegają podatkowi dodatkowemu w kwocie 50 h od litra alkoholu; do podatku tego stosowane być mają postanowienia artykułu II. ustawy z dnia 8. lipca 1901, Dz. u. p. Nr. 86, z tą zmianą, że zapasy, podlegające podatkowi dodatkowemu, należy zgłosić najpóźniej w dniu 3. lutego 1914.

O ile w dniu 1. lutego 1914 istnieją umowne zobowiązania co do dostarczania wódki, winien odbiorca zapłacić dostawcy dodatek do ceny w kwocie 50 h od litra alkoholu, o ile nie sprzeciwają się temu wyraźne postanowienia umowy.

B. Przeprowadzony na zasadzie § 4. ustawy z dnia 4. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 127, indywidualny rozdział kontyngentu alkoholu, utrzymuje się w mocy na kampanie 1914/15 aż do 1917/18 włącznie z następującemi zmianami:

1. Indywidualne kontyngenty gorzelni, które podczas kampanii 1911/12 były w ruchu jako gorzelnie przemysłowe, zmniejsza się na ogół o 30.000 hektolitrów w stosunku do tych ilości, o które poszczególne kontyngenty przekraczają 1680 hektolitrów.

2. Wszystkie inne kontyngenty indywidualne, wynoszące więcej jak 600 hektolitrów, zmniejszy się na ogół o 24.000 hektolitrów; z tej sumy potrąci się 18.000 hektolitrów w stosunku do tych ilości, o które poszczególne kontyngenty przekraczają 600 hektolitrów, zaś 6000 hektolitrów w stosunku do tych ilości, o które pozostałe na końcu reszty kontyngentów przekraczają liczbę hektarów przestrzeni

gruntowej, uznanej za policzalną ostatni raz przed dniem 1. stycznia 1913, jeżeli zaś owa powierzchnia gruntowa jest mniejsza jak 600 hektarów, liczbę 600.

3. Kontyngenty gorzelni spółkowych, powstałych na zasadzie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70, które wynoszą mniej jak 600 hektolitrów a zarazem mniej jak 1·5 hektolitra na jeden hektar powierzchni gruntowej, uznanej za policzalną ze względu na kampanię 1912/13, podwyższa się na 1·5 hektolitra na każdy hektar, jednakowoż najwyżej na 600 hektolitrów. Przy wymiarze tych indywidualnych kontyngentów można udziały poszczególnych członków, wynoszące więcej jak 30 hektarów policzalnej powierzchni gruntowej, uwzględniać tylko w wysokości nie większej jak 30 hektarów a nadto przeciętnie tylko w wysokości, nie większej jak 15 hektarów na jednego członka spółki.

4. Z pozostałego kontyngentu ściągnie się 30.000 hektolitrów a 16.000 hektolitrów zastrzeże się dla rozdania gorzelniom spółkowym (l. 3.), które zostały świeżo puszczone w ruch w czasie od dnia 1. grudnia 1912 do dnia 1. grudnia 1914.

Z dalszej pozostałej reszty przydzieli się kontyngenty gorzelniom rolniczym, puszczonym świeżo w ruch w ciągu lat 1912 i 1913, które nie są gorzelniami spółkowemi, a to według postanowień wydać się mających w drodze rozporządzenia, jednak nie więcej jak najwyżej 250 hektolitrów dla każdej gorzelni.

Z kontyngentu, pozostałego do rozporządzenia podczas trwania kampanii, można przydzielić gorzelni rolniczej (z wyjątkiem spólkowej), powstałej świeżo po dniu 31. grudnia 1913, której nie przydzielono indywidualnego kontyngentu, na każdą kampanię nie więcej jak pół hektolitra na każdy hektar policzalnej powierzchni gruntu, jednakowoż w pierwszym wytwórczym okresie jej istnienia najwyżej 100 hektolitrów, w drugim i trzecim wytwórczym okresie jej istnienia najwyżej po 150 hektolitrów, a w następnych okresach wytwórczych najwyżej po 200 hektolitrów. Przydzielone kontyngenty te mogą razem wynosić najwyżej połowę kontyngentu, pozostałego do rozporządzenia na odnośną kampanię.

C. Jeżeli w krajach świętej Korony węgierskiej zarządzone zostanie zniżenie bonifikacyi za wyrób wódki, należy bonifikacye te (§ 7. ustawy o podatku od wódki) także na obszarze, gdzie obowiązuje niniejsza ustawa, przyznawać począwszy od tego samego terminu jedynie w wymiarze, zniżonym o tę samą kwotę.

D. Upoważnia się Ministra skarbu do opodatkowania gorzelni, podlegających podatkowi od wyrobu, według rzeczywistego wyrobu alkoholu, jeżeli używa się takich przyrządów gorzelniczych, których urządzenie według opinii znawców umożliwia wyrób znacznie większej ilości alkoholu, niż się to przyjmuje na podstawie obowiązujących postanowień o obliczaniu ryczałtowem. Minister skarbu może zezwolić na to, aby zamiast obliczać wyrobioną ilość alkoholu zapomocą kontrolnego przyrządu miernicznego lub zbiornika oznaczano ilość przerobionego zacieru zapomocą użycia przyrządu do liczenia napełnień kotła a urobek alkoholu zapomocą prób wyrywkowych.

Upoważnia się Ministra skarbu do podwyższenia na 30 procent wymiaru opustu dla tych gorzelni wytwórczych, opodatkowanych według zwykłego wyrobu alkoholu, które utrzymywane są w ruchu przez gminę lub przez stowarzyszenie, utworzone na zasadzie gospodarczej kooperatywy.

E. Wyrównywanie ubytków i nadwyżek w gorzelniach, podlegających podatkowi konsumcyjnemu, ogranicza się do tych ubytków i nadwyżek, które nie przekraczają 3 procent każdorazowego odbioru.

Artykuł 2.

Ustawa niniejsza ma wejść w życie tylko wtedy, jeżeli także nowela o podatkach osobistych i ustawa o przekazywaniu uzyskają moc obowiązującą ustawy. Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 23. stycznia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Engel** wł*r.*

12.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. stycznia 1914

w celu wykonania artykułu 1., A noweli o podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 11 (rozporządzenie o dodatku do podatku od wódki).

§ 1.

Przedmiot dodatku do podatku od wódki.

Dodatkowi do podatku od wódki, wynoszącemu 50 h od hektolitrowego stopnia alkoholu (litra alkoholu), podlegają:

1. Wszystkie palone płyny wyskokowe, od których należy uiszczać podatek od wódki po myśli

§ 2. *a* ustawy z dnia 20. czerwca 1888, Dz. u. p. Nr. 95, zmienionej ustawą z dnia 8. lipca 1901, Dz. u. p. Nr. 86, oraz po myśli uwagi do Nru 108. taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906. Dz. u. p. Nr. 20.

2. Palone płyny wyskokowe, sprowadzane z krajów świętej Korony węgierskiej lub z Bośni i Hercegowiny w obrocie, podlegającym obowiązkowi przekazywania.

§ 2.

Moc obowiązująca postanowień o podatku od wódki.

Do dodatku do podatku od wódki stosuje się postanowienia, obowiązujące co do podatku od wódki, o ile w dalszym ciągu nie wydano osobnych zarządzeń.

Zatem w wszystkich przypadkach, w których dodatek do podatku od wódki należy uiszczać równocześnie z podatkiem od wódki, a mianowicie, gdy chodzi o wódkę, podlegającą podatkowi od wyrobu oraz podlegającą podatkowi konsumcyjnemu według niższej stopy, należy pobierać od litra alkoholu i niepodzielnie zarachowywać kwotę 1 K 40 h, zaś, gdy chodzi o wódkę, podlegającą podatkowi konsumcyjnemu według stopy wyższej, kwotę 1 K 60 h. W przypadkach tych wolno żądać zakredytowania tylko podatku pierwotnego razem z dodatkiem.

§ 3.

Uwolnienie od dodatku do podatku od wódki.

1. Po myśli §§ 1. i 2. niniejszego rozporządzenia wolną jest od dodatku wódka o tyle, o ile po myśli obowiązujących postanowień o opodatkowaniu wódki nie podlega ona podatkowi od wódki.

2. Jeżeli wódkę, wyrobioną w gorzelni, podlegającej podatkowi od wyrobu, i na zasadzie ustępu drugiego § 6. ustawy o podatku od wódki, względnie § 2., rozdział III., przepisu wykonawczego do podatku od wódki, Dz. u. p. Nr. 130 z roku 1899, złożoną na składzie z uwolnieniem od podatku, przesyła się przy zastosowaniu postępowania przekazowego do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośni i Hercegowiny, wówczas wódka ta pomimo uiszczenia podatku od wyrobu jest wolną od dodatku do podatku od wódki, o ile wykazano, że przesyłka nadeszła do obszaru krajów odbierających.

3. Wódka, wywożona z gorzelni, podlegającej podatkowi konsumcyjnemu, z wolnego składu wódki lub z rafineryi, uznanej za wolny skład, za uiszczeniem podatku konsumcyjnego bezpośrednio w obrocie przekazowym do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośnii i Hercegowiny, nie podlega dodatkowi do podatku od wódki, o ile wykazano, że nadeszła do obszaru krajów odbierających.

4. Wódkę, używaną do wyrabiania wyskokowych napojów i innych zawierających alkohol towarów, podlegających postępowaniu przekazowemu, wolno przedsiębiorcom pod pewnymi warunkami sprowadzać z uwolnieniem od dodatku do podatku od wódki i wywozić pod warunkami, ustanowionymi w § 6. niniejszego rozporządzenia, w obrocie przekazowym do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośni i Hercegowiny.

§ 4.

Pobór dodatku do podatku wódczanego od wódki, sprowadzanej w obrocie przekazowym.

Od palonych płynów wyskokowych, sprowadzanych w obrocie, podlegającym przekazywaniu, z krajów świętej Korony węgierskiej lub z Bośni i Hercegowiny, należy uiszczać dodatek do podatku od wódki przed wydaniem legitymacyi.

Za podstawę obliczenia dodatku do podatku od wódki należy wziąć ilość alkoholu, stwierdzoną przez urząd wysyłający, o ileby jednak urząd dostawienia stwierdził większą ilość, to należy wziąć za podstawę ilość, stwierdzoną przez tenże urząd.

Co do przesyłek wódki, sprowadzanej w obrocie przekazowym, nie dozwala się zakredytowania dodatku do podatku od wódki, względnie nie udziela się dyskontu.

Dodatek do podatku od wódki należy uiszczać za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności. Z reguły należy używać w tym celu zielonych poświadczeń złożenia, opiewających na rachunek krajowej Kasy skarbowej odnośnego kraju, na których na odwrotnej stronie poświadczenia odbioru i poświadczenia złożenia w znaczeniu ściślejszem wydrukowane są słowa „Dodatek do podatku od wódki“; poświadczenia te wydają stronom bezpłatnie urzędy dostawienia.

Pocztowa Kasa oszczędności nie zwraca wydatku w razie niezużycia takich poświadczeń złożenia.

Oprócz tych zielonych poświadczeń złożenia, można używać także czerwonych poświadczeń wpłaty, których strony mają dostarczyć własnym kosztem, jednak także w razie użycia tych ostatnich wpłatę musi się uskutecznić na rachunek odnośnej krajowej Kasy skarbowej a przedmiot, za który uiszcza się wpłatę, należy uwidocznić w poświadczeniu odbioru i złożenia zapomocą wolnego od opłaty pocztowej zapisku „Dodatek do podatku od wódki“.

Potwierdzone przez urząd pocztowy poświadczenie odbioru należy oddać urzędowi dostawienia jako dowód uiszczenia dodatku.

Urząd dostawienia bada, czy uiszczona kwota pokrywa w zupełności przypadający od posyłki dodatek do podatku od wódki.

Jeżeli tak jest istotnie, wydaje się stronie posyłkę i kartę legitymacyjną (w razie podzielenia posyłki osobną kartę legitymacyjną dla każdej posyłki częściowej), na której należy zaznaczyć potwierdzenie zapłaty słowami: „Uiszczono dodatek do podatku od wódki w kwocie . . . . K . . h“, zaś poświadczenie odbioru po wstawieniu pozycyi rejestru dostawienia dołącza się do rejestru dostawienia, w którego rubryce, przeznaczonej dla uwag, należy wpisać uiszczony dodatek do podatku od wódki.

Jeżeli uiszczona zapłata nie pokrywa dodatku, przypadającego od posyłki, nie należy załatwiać odnośnej pozycyi rejestru dostawienia, dopóki dodatku w zupełności się nie zapłaci. Uiszczoną zapłatę częściową należy również uwidocznić w rubryce rejestru dostawienia, przeznaczonej dla uwag. Kartę legitymacyjną i posyłkę wydaje się dopiero po nadejściu poświadczenia odbioru zalegającej kwoty, potwierdzonego przez urząd pocztowy. Takie poświadczenia odbioru, dostarczone dodatkowo, należy traktować jako dodatkowe załączniki do rejestru dostawienia.

Przy małych posyłkach, które według obowiązujących przepisów nie muszą być dostawiane do urzędu dostawienia (§ 5., l. 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 128), należy oddać w urzędzie dostawienia w przeciągu ustanowionego czasokresu dostawienia i równocześnie z unikatem karty przejścia oraz z innymi papierami, odnoszącymi się do posyłki, także potwierdzone przez urząd pocztowy poświadczenie odbioru uiszczonego przypadającego dodatku. Czynność urzędowa ma się potem odbywać po myśli obu poprzednich ustępów.

Krajowa kasa skarbowa winna zapisać odbiór wpłaconych kwot w rejestrze zapłat dodatku do podatku od wódki i dołączyć do tego rejestru nadeszłe poświadczenia złożenia jako załączniki. Sumy miesięczne rejestru należy przenosić jako osobną pozycyę do dzienniczka podatku konsumcyjnego, zaś sam rejestr należy wraz z załącznikami przedłożyć za pośrednictwem departamentu rachunkowego krajowej władzy skarbowej fachowemu Departamentowi rachunkowemu VI. (Wiedeń, I., Fleischmarkt Nr. 19).

W przypadkach przekroczenia przepisów o obrocie przekazowym, wymienionych w artykułach 10. i 11. VIII. części cesarskiego rozporządzenia z dnia 17. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 120, należy ściągnąć także dodatek do podatku od wódki i zarachować go według postanowień, obowiązujących co do kwoty wynagrodzenia.

Wysyłanie wódki w obrocie przekazowym bez uiszczania dodatku do podatku od wódki.

§ 5.

Przy posyłkach wódki, wymienionych w § 3., l. 2. i 3. niniejszego rozporządzenia a przeznaczonych do wolnego od dodatku wywozu do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośni i Hercegowiny, należy na pierwszej stronie karty przejścia i w rubryce uwag rejestru wysyłek umieścić zapisek „z uwolnieniem od dodatku“ a w rubryce uwag rejestru oznajmień należy powołać się na odnośną pozycyę rejestru wysyłek.

Jeżeli urząd dostawienia stwierdził mniejszą ilość alkoholu niż urząd wysyłający, należy przypisać wysyłającemu dodatek do podatku od wódki od różnicy zapomocą urzędowego wywodu spostrzeżeń, wygotowanego według wzoru Nr. 1. W razie, jeżeli Wzór unikat nie nadejdzie z powrotem w przeciągu czter- Nr. 1. nastu dni po upływie terminu dostawienia, ustanowionego przez urząd wysyłający, albo jeżeli posyłka pozostanie na obszarze krajów, które ją wysyłają, albo wróci do tegoż obszaru jako posyłka zwrócona, należy przypisać dodatek od całej przekazanej ilości alkoholu zapomocą urzędowego wywodu spostrzeżeń (wzór Nr. 1.).

Od wódki, wolnej po myśli § 3., l. 2., niniejszego rozporządzenia od dodatku do podatku od wódki, należy zapomocą urzędowego wywodu spostrzeżeń przypisać podatek od wyrobu (90 h od litra alkoholu) od ilości alkoholu, stwierdzonej przez urząd wysyłający. Liczbę i datę wywodu spostrzeżeń oraz przypisaną kwotę winno się uwidocznić w rejestrze oznajmień i wysyłek. Ilości alkoholu, opodatkowane w ten sposób, należy w rachunku (wzór Nr. II. do § 2., III., l. 3., przepisu wykonawczego do podatku od wódki) odpisać.

§ 6.

Kto chce wódkę, obciążoną dodatkiem do podatku od wódki, sprowadzać po myśli § 3., l. 4., niniejszego rozporządzenia w celu wyrobu napojów wyskokowych i innych zawierających alkohol towarów, podlegających postępowaniu przekazowemu, i chce wyroby te, korzystając z odpisania dodatku do podatku od wódki, wysyłać w obrocie przekazowym do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośni i Hercegowiny, potrzebuje zezwolenia władzy skarbowej pierwszej instancyi. O każdem takiem zezwoleniu należy zawiadomić fachowy Departament rachunkowy VI.

Co do treści prośby o udzielenie zezwolenia, powodów wykluczenia, zabezpieczenia dodatku do podatku od wódki, prawa kontroli i odebrania zezwolenia obowiązują przepisy § 1. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 126.

Organ nadzorujący przedsiębiorstwo, z którego pobiera się wódkę, przeznaczoną do użytku z uwolnieniem od opłaty, winien o każdem takiem wywiezieniu zawiadomić organ nadzorczy strony, uprawnionej do poboru, zapomocą poleconego uwiadomienia (awiza) według wzoru Nr. 2. Oznajmioną ilość alkoholu należy zapisać w rachunku strony pobierającej a uwiadomienie, zaopatrzone potwierdzeniem tego wpisu, odesłać potem z powrotem przesyłką poleconą. Nadeszłe z powrotem uwiadomienie dołącza się do odnośnej pozycyi rejestru zgłoszeń, przy której należy w rubryce uwag zanotować załatwienie z uwolnieniem od dodatku.

Wzór Nr. 2.

Wódkę w ten sposób pobraną pozostawia się przedsiębiorcy, nakładając na niego zobowiązanie, aby najdalej w przeciągu 12 miesięcy od dnia poboru wywiózł w postępowaniu przekazowem taką samą ilość alkoholu w wyrobach, zawierających alkohol, lub ewentualnie aby dodatkowo uiścił dodatek do podatku od wódki, przypadający od różnicy.

Do zgłaszania i dopełniania czynności urzędowych względem przesyłek przeznaczonych do wywiezienia, które należy odprawiać pod urzędowem zamknięciem, a mianowicie do zbadania ilości alkoholu, tudzież co do mających się prowadzić zapisków i obrachunku stosuje się zarządzenia, określone w §§ 3., 4., 6. i 7. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 126, z następującemi zmianami.

Ubytku wyrobu nie należy zapisywać jako należytość.

Deklaracyę wywozową ma zastąpić karta przejścia a poświadczenie wystąpienia ma zastąpić załatwienie karty przejścia przez urząd dostawienia.

Karty przejścia i odnośne pozycye rejestru wysyłek należy zaopatrzyć uwagą „za odpisaniem w rachunku dodatku do podatku od wódki“.

Po nadejściu załatwionego unikatu z powrotem do urzędu wysyłającego winien tenże urząd uskutecznić odpisanie w rachunku a na unikacie uwidocznić pozycyę rachunku. Przytem należy odpisać tę ilość alkoholu, która nadeszła do urzędu dostawienia, w razie zaś jeżeli ilość, przekazana przez urząd wysyłający, jest mniejsza niż ilość, stwierdzona przez urząd dostawienia, należy odpisać ilość alkoholu, zbadaną przez urząd wysyłający.

Zwrot dodatku do podatku od wódki.

§ 7.

Dodatek do podatku od wódki zwraca się, o ile nie chodzi o wódkę, której uwolnienia od dodatku żądano po myśli § 3. niniejszego rozporządzenia:

1. według stopy 50 h od litra alkoholu, wywożonego jako rum, likier, esencya ponczowa itp. w obrocie przekazowym do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośni i Hercegowiny;

2. według stopy 25 h od litra alkoholu przy wszystkich innych palonych płynach wyskokowych w razie wywozu poza linię cłową w ilościach, wynoszących co najmniej 50 litrów, i w razie wysyłania w obrocie przekazowym do krajów świętej Korony węgierskiej lub do Bośni i Hercegowiny bez względu na ilość.

Za te posyłki wywozowe i przekazowe, względem których urząd wysyłający dokona czynności urzędowej w dniu 1., 2. lub 3. lutego 1914, nie zwraca się dodatku do podatku od wódki.

§ 8.

1. Co do zwrotu dodatku do podatku wódczanego za wódkę, wywiezioną poza linię cłową, obowiązują postanowienia o zwrocie podatku przy wywozie wódki (dodatek *A* do § 2. I. przepisu wykonawczego do podatku od wódki).

2. Roszczenie o zwrot dodatku do podatku od wódki za palone płyny wyskokowe, wysyłane w postępowaniu przekazowem, należy zgłosić w rubryce uwag karty przejścia.

Jeżeli strona żąda potwierdzenia załatwienia posyłki, winna przedłożyć trzeci egzemplarz karty przejścia, który urząd wysyłający wypełni w podobny sposób jak unikat i duplikat oraz wyda go potem stronie.

Jedna i ta sama karta przejścia może zawierać uwidocznienie tylko takich płynów, za które zwraca się dodatek według tej samej stopy.

Urząd wysyłający winien posyłki, zgłoszone z żądaniem zwrotu dodatku, wpisywać do osobnego rejestru wysyłek, na którego stronie tytułowej należy napisać słowa „Zwrot dodatku“.

Władza skarbowa pierwszej instancyi oblicza zaraz po nadejściu rejestrów wysyłek i przekazuje za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności kwotę, przypadającą do zwrotu, na podstawie kart przejścia, dołączonych do rejestru wysyłek, i to od tej ilości alkoholu, która według załatwienia karty przejścia nadeszła do urzędu dostawienia w odbierającym obszarze krajów, w razie zaś, jeżeli ilość, przekazana przez urząd wysyłający, jest mniejsza niż ilość, stwierdzona przez urząd dostawienia, od ilości alkoholu, stwierdzonej przez urząd wysyłający. W nakazach zapłaty należy podać poszczególne ilości alkoholu, za które uskutecznia się zwrot dodatku, przytaczając odnośne pozycye rejestru wysyłek, i należy uwidocznić osobno kwoty, wynikające z uwzględnienia stopy 50 i stopy 25 h.

§ 9.

Pobór podatku dodatkowego.

A. Przedmiot podatku dodatkowego.

Dodatkowemu podatkowi w wymiarze 50 h od litra alkoholu podlegają z wymienionymi poniżej wyjątkami wszystkie palone płyny wyskokowe, znajdujące się dnia 1. lutego 1914 w wolnym obrocie w krajach, w których odnośna ustawa ma moc obowiązującą. Do palonych płynów wyskokowych, dodatkowemu podatkowi podlegających, należą w szczególności także arak, rum, koniak, likier i inne zaprawione wódki, dalej esencye wódczane, składające się z różnych rodzajów eteru, alkoholu i innych substancyi sztuczne esencye owocowe i etery owocowe, towary perfumeryjne, artykuły kosmetyczne, leki i wyroby farmaceutyczne, które w stanie gotowym zawierają jeszcze alkohol, jakoteż wszelkie mieszaniny wina i wódki, które zawierają w sobie więcej alkoholu niż 15 procent objętości.

Uwolnione od dodatkowego podatku są:

1. wódka, której już po myśli § 3. niniejszego rozporządzenia przysługuje uwolnienie od dodatku do podatku od wódki;

2. palone płyny wyskokowe, znajdujące się w posiadaniu przemysłowców, pośredniczących w obrocie palonych płynów wyskokowych (trudniących się wyszynkiem, sprzedażą, drobnym handlem itd.), w ilościach nie większych niż dziesięć litrów, w posiadaniu zaś innych osób, stojących na czele gospodarstw domowych, w ilościach nie większych niż pięć litrów. Przy zapasach większych należy znajdujące się ilości poddać w całości opodatkowaniu dodatkowemu.

B. Zgłoszenie.

Kto w dniu 1. lutego 1914 posiada zapas wódki, podlegającej dodatkowemu podatkowi, obowiązany jest ilość, rodzaj i zawartość alkoholu całego zapasu, jakoteż miejsce i lokale, gdzie ten zapas się przechowuje, najpóźniej dnia 3. lutego 1914 zgłosić na piśmie w dwóch egzemplarzach według dołączonego wzoru Nr. 3. do tego oddziału straży skarbowej, w którego obrębie znajduje się zapas, podlegający obowiązkowi zgłoszenia. Blankiety na te zgłoszenia wydawać będą bezpłatnie wszystkie oddziały straży skarbowej, jakoteż organa i urzędy, które krajowa władza skarbowa do tego przeznaczy.

Wzór Nr. 3.

Jeżeli zapas, który ma być zgłoszony, nie przekracza w poszczególnym wypadku, bez względu na zawartość alkoholu, ilości pięciu hektolitrów, to w takim razie nie trzeba w zgłoszeniu wyszczególniać zawartości i stopni hektolitrowych alkoholu.

Jeżeli przedmiotem zgłoszenia są palone płyny wyskokowe w flaszkach, zamkniętych w sposób w handlu praktykowany, albo likiery, to jest palone płyny wyskokowe, zawierające conajmniej 10 kilogramów cukru na hektolitr, tudzież słodzone wódki, to jest wódki, zawierające więcej niż jeden kilogram, ale mniej niż 10 kilogramów cukru na hektolitr, wreszcie wszelkie dodatkowemu podatkowi podlegające esencye, towary perfumeryjne, artykuły kosmetyczne, leki i wyroby farmaceutyczne, natenczas bez względu na wielkość zapasu, podlegającego zgłoszeniu, można zaniechać zgłoszenia zawartości alkoholu.

Gdyby palone płyny wyskokowe, co do których istnieje obowiązek zgłoszenia, znajdowały się w pierwszych trzech dniach miesiąca lutego 1914 w drodze, a nie uskuteczniono już ich zgłoszenia ani nie uiszczono od nich dodatkowego podatku, wówczas obowiązek zgłoszenia, względnie uiszczenia dodatkowego podatku spada na odbiorcę towaru, który ma wnieść to zgłoszenie najpóźniej w ciągu 48 godzin po nadejściu posyłki.

Zaniechanie przepisanego zgłoszenia zapasu palonych płynów wyskokowych, istniejącego w dniu 1. lutego 1914, tudzież zgłoszenie ilości alkoholu o więcej jak dziesięć procent mniejszej jak ta, którą urzędowo stwierdzono, podlega karze w wysokości cztero- do ośmiokrotnej kwoty uszczuplonego lub na uszczuplenie narażonego dodatkowego podatku.

Inne nieprawidłowości w zgłoszeniu, nie odnoszące się do ilości alkoholu, ulegają karze porządkowej od 4 do 200 K.

Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej (z wyjątkiem przedsiębiorstw żeglugi morskiej, o ile nie chodzi o parowce tutejszokrajowe, posiadające przywileje ruchu), jakoteż c. k. poczta obowiązane są o każdej przesyłce palonych płynów wyskokowych, którą przed dniem 1. lutego 1914 przyjęły do przewozu do odbiorcy w krajach, w których odnośna ustawa ma moc obowiązującą, jednak do tego dnia jej nie odstawiły, uwiadomić zaraz po nadejściu jej do stacyi oddawczej ten oddział straży skarbowej, w którego okręgu owa stacya leży. To doniesienie ma zawierać imię i nazwisko nadawcy i odbiorcy, tudzież ciężar brutto przesyłki, a przedłożyć takowe winna stacya oddawcza bezpośrednio.

C. Postępowanie urzędowe.

Organa skarbowe, do których wnosi się zgłoszenia zapasów, winny przedewszystkiem sprawdzić, czy zgłoszenie jest dokładne, a następnie przystąpić bezzwłocznie do zbadania zapasów w sposób poniżej wskazany.

Wywód spostrzeżeń tudzież przypadającą kwotę dodatkowego podatku i urząd poborczy,

w którym dodatkowy podatek ma być uiszczony, należy uwidocznić w obu egzemplarzach zgłoszenia. Jeden egzemplarz zgłoszenia należy stronie zwrócić.

O ile strona nie uzyskała pozwolenia na spłatę w ratach lub odroczenia terminu zapłaty, winna kwotę dodatkowego podatku uiścić w przeciągu dni ośmiu w urzędzie poborczym, wymienionym w załatwieniu zgłoszenia.

Urzędy poborcze winny prowadzić nadzór nad płaceniem podatku dodatkowego. Gdyby zapłaty nie uiszczono w terminie, należy donieść o tem bezzwłocznie właściwej władzy skarbowej pierwszej instancyi w celu ściągnięcia zaległości w drodze egzekucyi.

Co do postępowania przy badaniu zapasów postanawia się, co następuje:

1. Co do oznaczania ilości:

a) Jeżeli palone płyny wyskokowe znajdują się w beczkach, wagonach zbiornikowych, cysternach itd., a zbiorniki te są całkiem napełnione i urzędowo ocechowane, w takim razie miarodajnym jest znak cechowniczy.

Jeżeli beczki nie są cechowane lub są tylko w części napełnione, oznaczyć należy ich zawartość zapomocą beczkomierza Matiewicza. Ilość wódki w beczkach itd. da się także sprawdzić przez obliczenie ciężaru netto i przerachowanie jego przy pomocy przepisanych w tym celu tabel redukcyjnych na litry z uwzględnieniem rzeczywistej zawartości alkoholu. Jeżeli chodzi o niecechowane wagony zbiornikowe lub kadzie, należy obliczyć zawartą w nich ilość palonych płynów wyskokowych według zasad obliczania kubicznego lub w inny niechybny sposób.

b) Gdy chodzi o flaszki, oblicza się ilość flaszek jednakowej wielkości, następnie oznacza się pojemność każdego typu flaszek z osobna i oblicza się z tych danych ilość płynu.

Oznaczenie takie będzie znacznie uproszczone, jeżeli strona dostarczy próżnych naczyń, mogących służyć za wzór.

c) W rafineryach wódki, które rafinują (rektyfikują) opodatkowaną wódkę, a w czasie badania zapasów są w ruchu, musi się w odpowiedni sposób zbadać także ilość wódki, znajdującej się w aparatach rektyfikacyjnych i stągwiach filtrowych. W tym celu sprawdza się przedewszystkiem, ile litrów wynosi nalew dzienny każdej stągwi, i jakiej ilości wódki użyto pierwotnie do zwilżenia pyłu węglowego. Te dwie ilości razem wzięte dają w przybliżeniu ilość wódki, zawartą w każdej stągwi. W razie potrzeby można żądać przerwania ruchu rafineryi.

d) Jeżeli strona, obowiązana do uiszczania dodatkowego podatku, ma pozwolenie na używanie wódki bez opłaty podatku do wyrabiania likierów lub innych towarów, zawierających alkohol, które są przeznaczone do wywozu poza linię cłową, natenczas należy zamknąć zapiski co do odbioru i użycia wódki, pobranej bez opłaty podatku, i w ten sposób obliczyć tę ilość wódki, którą wyłączyć się ma z ogólnego zapasu jako uwolnioną od dodatku do podatku w myśl § 3. niniejszego rozporządzenia. Jeżeli strony mają pozwolenie na używanie wódki z uwolnieniem od dodatku po myśli § 6. niniejszego rozporządzenia albo o to pozwolenie się starają, wówczas wyłącza się z pod dodatkowego opodatkowania oznaczoną przez nie ilość wódki i wpisuje się do rachunku poboru i użycia wódki, mającego się prowadzić po myśli § 6. Jeżeli jednakowoż pozwolenia się nie udzieli, to należy wódkę tę zaraz dodatkowo opodatkować a rachunek znieść.

2. Co do oznaczania zawartości alkoholu:

a) Jeżeli wódka znajduje się w beczkach, ilość stopni oznaczyć należy w sposób przepisany zapomocą 100dzielnego alkoholomierza, w którym to celu wziąć należy z każdej beczki zapomocą lewara lub innego stosownego przyrządu próbkę z średnich warstw.

b) Z wódki, przechowywanej w zbiornikach lub w innych podobnych wielkich naczyniach, należy próbki, wzięte w równych ilościach z górnej, średniej i dolnej warstwy zlać razem, wymieszać a następnie oznaczyć stopnie.

c) Jeżeli wódka znajduje się w flaszkach lub podobnych mniejszych naczyniach, a w myśl podanych poniżej postanowień pod lit. *e* i liczbą 3. nie ma się w ogóle zaniechać badania rzeczywistej zawartości alkoholu, to w takim razie należy poprzestać na wyrywkowem oznaczeniu stopni.

d) Jeżeli chodzi o palone płyny wyskokowe, których stopni alkoholomierzem wprost oznaczyć nie można, jak likiery, słodzone wódki itd., i jeżeli w myśl rozdziału *B*, ustępu 3., podania zawartości alkoholu nie zaniechano, wówczas należy zawartość alkoholu, którą się ma przyjąć za podstawę uiszczenia dodatkowego podatku, zbadać w sposób, przepisany w dodatku *A*, II. *B*, przepisu wykonawczego do podatku od wódki.

Jeżeli dotyczący organ skarbowy nie ma potrzebnego przyrządu, wówczas należy po

protokolarnem stwierdzeniu ilości płynu odesłać próbki z każdego poszczególnego gatunku pod pieczęcią organu skarbowego i strony do władzy skarbowej pierwszej instancyi, która zarządzi zbadanie i stosownie do wyniku winna przypisać przypadający podatek dodatkowy.

Płyny wyskokowe palone nie słodzone lub tylko bardzo mało słodzone, tudzież zaprawione ingredyencyami, badane być mają zawsze urzędowym alkoholomierzem.

e) Jeżeli zawartości alkoholu nie zgłoszono (*B*, ustęp 2. i 3.), natenczas przyjmować należy zawartość alkoholu:

aa) co do wódki francuskiej, rumu i araku na . . . . . 65 stopni,

bb) co do koniaku, whisky, wiśniówki, wódki z wytłoczyn, śliwowicy, borowiczki i tak zwanych naturalnych wódek na . 40 stopni,

cc) co do wszelkiego rodzaju likierów i słodzonych wódek na . 35 stopni,

dd) co do esencyi, leków i wyrobów farmaceutycznych na . . 70 stopni,

ee) co do towarów perfumeryjnych i artykułów kosmetycznych na . 90 stopni

skali 100dzielnego alkoholomierza.

Gdyby nasuwały się wątpliwości co do tego, czy poszczególne rodzaje wódki zgłoszono zgodnie z prawdą, na przykład, czy wysokostopniowych płynów spirytusowych nie podano jako wódkę naturalną lub spirytus, zaprawiony cukrem, jako likier, wtedy należy te podejrzane palone płyny wyskokowe w miarę możności poddać wstępnemu badaniu. Jeżeli podejrzenie okaże się uzasadnionem, należy przystąpić do badania rzeczywistej zawartości alkoholu w wszystkich dodatkowemu podatkowi podlegających zapasach dotyczącej strony (lit. *a* —*d*) i wdrożyć postępowanie skarbowo-karne z powodu nieprawdziwego zgłoszenia. Za podstawę do obliczenia dodatkowego podatku przyjąć należy w takim wypadku zawartość alkoholu, oznaczoną przez rzeczywiste zbadanie.

f) W przypadkach, w których strona zgłasza zawartość alkoholu, należy zaniechać bezpośredniego badania rzeczywistej zawartości alkoholu wówczas, gdy strona wykaże ją swemi księgami przemysłowemi, fakturami itd., których prawdziwość nie ulega wątpliwości.

g) Mieszaniny wina i wódki, podlegające podatkowi dodatkowemu, ulegają opodatkowaniu dodatkowemu nie według całkowitej zawartości alkoholu, lecz należy podatek dodatkowy od tego rodzaju płynów w ogólności przypisać tylko według zawartości alkoholu, wynoszącej 5 procentów objętości. Jeżeli jednak całkowita zawartość alkoholu oczywiście przewyższa 20 procentów objętości, to należy wziąć za podstawę wymiaru podatku dodatkowego rzeczywistą zawartość alkoholu, stwierdzoną ewentualnie przez fachowe zbadanie, po odjęciu 15 procentów objętości.

3. W fabrykach likieru oraz w tych firmach, zaprotokołowanych w sądzie handlowym, które prowadzą jako główny przemysł handel hurtowny rumem, koniakiem, śliwowicą itp. palonymi napojami wyskokowymi, nie dokonuje się rzeczywistego badania zapasów palonych płynów wyskokowych w tym razie, jeżeli przedsiębiorcy zgłoszą zapasy w ten sposób, że najpóźniej dnia 3. lutego 1914 przedłożą władzy skarbowej pierwszej instancyi szczegółowy wykaz ilości palonych płynów wyskokowych, dodatkowemu podatkowi podlegających, a w dniu 1. lutego 1914 w posiadaniu przedsiębiorcy będących, który ma być sporządzony na podstawie inwentury i ułożony według grup towarów o jednakowej zawartości alkoholu, i zgodzą się na to, żeby delegat władzy skarbowej pierwszej instancyi przekonał się w danym razie o prawdziwości podanych dat przez oględziny w przedsiębiorstwie, jakoteż przez wglądnięcie w księgi przemysłowe, a względnie, o ile rozchodzi się o podaną zawartość alkoholu, przez zbadanie zaczerpniętych próbek. Wolno przytem podawac procenty alkoholu w cyfrach, zaokrąglonych w dół od dziesięć do dziesięć.

Władza skarbowa pierwszej instancyi może na prośbę przyznać powyższą ulgę także pewnym sklepom, utrzymywanym przez przedsiębiorstwa fabryczne.

Jeżeli wynik takiego badania nasuwa wątpliwości co do prawdziwości dat przez stronę podanych, wówczas należy bezwarunkowo przystąpić do rzeczywistego zbadania całego zapasu.

Przypadający dodatkowy podatek ma przypisać w tych przypadkach władza skarbowa pierwszej instancyi.

D. Spłacanie dodatkowego podatku ratami i jego kredytowanie.

Władza skarbowa pierwszej instancyi może zezwolić stronom na ich prośbę na spłacanie podatku dodatkowego bez osobnego zabezpieczenia w równych ratach miesięcznych lub kwartalnych, jednakowoż z tem ograniczeniem, że ostatnia rata będzie płatną najpóźniej w dniu 31. stycznia 1915.

Pierwszą ratę musi się uiścić natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na spłatę ratami. Na kwicie należy uwidocznić dalsze raty, umieszczając równocześnie zapiski.

Gdyby choćby tylko jednej z rat, na które uzyskano zezwolenie, nie zapłacono punktualnie w dniu zapadłości, wówczas należy całą zalegającą

jeszcze kwotę ściągnąć odrazu. Odsetek zwłoki nie należy żądać w tym wypadku.

Fabrykantom likierów, którzy nie żądają pozwolenia na spłaty ratami, można wskutek prośby, mającej się wystosować do władzy skarbowej pierwszej instancyi, udzielić za zabezpieczeniem zwłoki w zapłaceniu przypadającego podatku dodatkowego aż do końca maja 1915. Zabezpieczenie należy złożyć w jeden z sposobów, przewidzianych w § 32. przepisu wykonawczego do podatku od wódki.

E. Osoby podlegające kontroli.

Producenci wódki, tudzież osoby, które trudnią się handlem palonymi płynami wyskokowymi, wyszynkiem, drobną ich sprzedażą lub drobnym handlem nimi, poddani są co do dodatkowego podatku, począwszy od dnia 1. lutego 1914, przez 60 dni urzędowemu nadzorowi, wobec czego obowiązani są przez ten czas odnośnie do swych zapasów palonych płynów wyskokowych do wykazywania ich poboru lub uiszczenia podatku dodatkowego, o ile zapasy te nie są wolne od podatku dodatkowego albo zostały pobrane dla użytku, wolnego od dodatku.

Organa skarbowe mają w granicach ósmego i dziewiątego rozdziału ordynacyi o cłach i monopolach państwowych prawo, kiedy tylko uznają to za potrzebne, wchodzić za dnia do składów oraz miejsc wykonywania przemysłu i sprzedaży, w których palone płyny wyskokowe się przechowuje lub sprzedaje, czynić tam poszukiwania, spisywać znajdujące się tam zapasy palonych płynów wyskokowych, dodatkowemu podatkowi podlegających, jakoteż żądać z uwzględnieniem terminu zgłoszenia i terminu zapłaty udowodnienia uiszczenia dodatkowego podatku lub poboru.

Przemysłowcy obowiązani są dozwalać organom skarbowym wstępu do wspomnianych lokali oraz udzielać im na żądanie osobiście lub przez swój personal służbowy potrzebnej pomocy w pracy.

Zaniechanie przepisanego udowodnienia karać się będzie grzywną w wysokości cztero- do ośmiokrotnej kwoty dodatkowego podatku, przypadającego od tej ilości alkoholu, co do której zaniechano udowodnienia.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. lutego 1914.

Engel wlr.

Okrąg skarbowy: Urząd wysyłający:

Wzór Nr. 1.

(do § 5. rozporządzenia).

Urzędowy wywód spostrzeżeń.

Wedle karty przejścia z dnia ..... ekspedyowano w obrocie przekazowym pod pozycyą rejestru wysyłek Nr. ..... w dniu ..... 19.. posyłkę z ..... stopniami hektolitrowymi alkoholu.

*) { 1. Ponieważ według wywodu spostrzeżeń urzędu dostawienia posyłka ta nadeszła tylko z ..... stopniami hektolitrowymi alkoholu, wobec czego więc okazuje się ubytek .....stopni hektolitrowych alkoholu,

2. Ponieważ potwierdzony unikat karty przejścia nie nadszedł z powrotem w ciągu przepisanego 14dniowego terminu,

3. Ponieważ posyłka nadeszła z powrotem jako posyłka zwrócona,

4. Ponieważ posyłkę pozostawiono w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych,

winien (winna) wysyłając .....

przypadający za $\frac{\text{ten ubytek (1)}}{\text{tę przesyłkę (2, 3, 4)}}$ dodatek do podatku od wódki w kwocie ..... K ... h

(słowami ═══════════)

uiścić w ciągu 3. dni w c. k. Urzędzie ..... w .....

a to pod rygorem przymusowego ściągnięcia.

..... dnia ..... 19..

..... L. S. .....

Strona. Organ skarbowy.

*) Uwaga. Słowa niepotrzebne należy przekreślić.

Okrąg skarbowy: Organ nadzorczy:

Wzór Nr. 2.

(do § 6. rozporządzenia).

Uwiadomienie (awizo).

Z gorzelni / wolnego składu ..... w ..... wywieziono z uwolnieniem od dodatku dnia ..... 191. pod pozycyą rejestru zgłoszeń Nr. ..... dla .... w ..... posyłkę wódki z ..... stopniam hektolitrowymi alkoholu.

Tę ilość alkoholu należy zapisać w rachunku odbierającego przedsiębiorstwa.

..... dnia ..... 191..

L. S. .....

Organ nadzorczy.

Poświadczenie wykonania.

Powyższą ilość alkoholu, wynoszącą ..... stopni hektolitrowych alkoholu, zapisano w rachunku Nr. ... . w .....

..... dnia ..... 191..

L. S. .....

Organ nadzorczy.

Wzór Nr. 3.

(do § 9. *B* rozporządzenia).

Kraj: Okrąg skarbowy:

Okrąg podatkowy:

Zgłoszenie

zapasów palonych płynów wyskokowych, podlegających dodatkowemu podatkowi, które podpisany posiada*).

Imię i nazwisko, zatrudnienie posiadacza; miejsce zamieszkania, ulica i numer konskrypcyjny	Oznaczenie lokali, w których palone płyny wyskokowe są przechowywane	pędzonych płynów wyskokowych: zbiorników: Ilość	Rodzaj i znaki	Numera	Rodzaj (nazwa używana w handlu)	Ilość (litry)	Zawartość alkoholu według skali 100dzielnego alkoholomierza	Stopnie hektolitrowe (litry) czystego alkoholu, zawartego w tych ilościach	Uwaga

....., dnia ..... 19 ..

Podpis strony:

*) Można nie zgłaszać zawartości alkoholu i stopni hektolitrowych w zapasach, nie wynoszących więcej jak 5 hektolitrów, oraz, bez względu na ilość, w palonych płynach wyskokowych, zamkniętych w flaszkach w sposób praktykowany w handlu, w likierach, w wódce słodzonej oraz w wszystkich esencyach, towarach perfumeryjnych, artykułach kosmetycznych, lekach i wyrobach farmaceutycznych. Jeżeli zawartości alkoholu się nie zgłosi, to przyjmuje się ją w tęgości, wymienionej w § 9. *C*, l. 2., lit. *e*.

Załatwienie.

1. Oddano dnia ..... 19.. Nr. pozycyi zapisku.....

2. Wynik dokonanego w dniu .....19.. urzędowego badania:

3. Od stwierdzonej ilości ogólnej ..... stopni hektolitrowych (litrów) alkoholu przypada dodatkowy podatek w kwocie ..... K .. h, słowami ..... koron .. halerzy.

Kwotę tę należy uiścić w c. k. Urzędzie ..... w .....

najpóźniej w przeciągu dni ośmiu

ewentualnie wzmianka o pozwoleniu na spłatę ratami lub na zakredytowanie

....., dnia ..... 19..

Podpis strony:

Podpis organu skarbowego:

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 24. stycznia 1914.

Treść: (№ 13 i 14.) 13. Ustawa, dotycząca zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896 (nowela do ustawy o podatkach osobistych). — 14. Ustawa, dotycząca uregulowania na nowo przekazywań z zasobów państwowych na rzecz funduszów krajowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych oraz zniżenia wymiaru podatków realnych.

13.

Ustawa z dnia 23. stycznia 1914,

dotycząca zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowela do ustawy o podatkach osobistych).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Ustawa z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, dotycząca bezpośrednich podatków osobistych, ma przy równoczesnem zastąpieniu wszędzie nazwy „podatek osobisto-dochodowy“ przez słowa „podatek dochodowy“ opiewać w wymienionych niżej paragrafach:

Rozdział I.

o powszechnym podatku zarobkowym.

Okręgi wymiarowe.

§ 13.

Okręgami wymiarowymi dla pierwszej i drugiej klasy są okręgi izb handlowych; Minister skarbu może jednak także okręgi kilku izb handlowych jednego kraju złączyć w jeden okrąg wymiarowy lub okrąg jednej izby handlowej podzielić na kilka okręgów wymiarowych.

Dla trzeciej i czwartej klasy okręgami wymiarowymi są miasta i osady przemysłowe, liczące przeszło 20.000 mieszkańców (bez wojska), tudzież powiaty polityczne; miasta posiadające własny statut, których ludność nie przenosi 20.000 mieszkańców, stanowią razem z okolicznym powiatem politycznym jeden okrąg wymiarowy.

Minister skarbu może miasta i osady przemysłowe połączyć z gminami okolicznemi w osobny okrąg wymiarowy, jeżeli tam zachodzą takie same stosunki przemysłowe i zarobkowe; tenże może także z miast, nie liczących więcej jak 20.000 mieszkańców, utworzyć osobny okrąg wymiarowy lub większe miasta podzielić na kilka okręgów wymiarowych.

Gdyby towarzystwa dla podatku zarobkowego liczyły mniej niż ośmiu członków, wówczas może Minister skarbu złączyć dla odnośnej klasy podatku zarobkowego okrąg wymiarowy z okolicznymi powiatami w jeden okrąg wymiarowy. Nadto upoważnia się Ministra skarbu do dzielenia przy trzeciej i czwartej klasie podatku zarobkowego także powiatów politycznych na kilka okręgów wymiarowych.

Towarzystwa podatkowe.

§ 14.

Uczestnicy każdej klasy podatku zarobkowego tworzą w każdym okręgu wymiarowym towarzystwo podatkowe.

Co do podatników pierwszej i drugiej klasy może Minister skarbu w obrębie okręgu wymiarowego utworzyć dla pewnych kategoryi przedsiębiorstw, podatkowi zarobkowemu podlegających i do

tej samej klasy tego podatku należących, osobne towarzystwa podatkowe.

Jeżeliby towarzystwo dla podatku zarobkowego liczyło mniej niż ośmiu uczestników, wówczas może Minister skarbu złączyć odnośnych podatników z uczestnikami bezpośrednio niższej klasy tego samego okręgu wymiarowego w jedno towarzystwo podatkowe.

W przypadkach tego ostatniego rodzaju nie zostaje wcale naruszona przynależność podatników do tych klas, do których ich zaliczono ze względu na ich świadczenia podatkowe (§ 12.). O ile chodzi o wysokość kontyngentu towarzystwa (§ 50.), należy świadczenia podatkowe uczestników towarzystwa obliczyć osobno według poszczególnych klas podatkowych, do których oni należą.

Komisye podatku zarobkowego.

§ 18.

Uczestnicy wszystkich czterech klas podatku zarobkowego wykonują swoje prawo wyboru bezpośrednio.

W towarzystwach podatkowych pierwszej i drugiej klasy odbywa się wybór na zgromadzeniach wyborczych w siedzibie izby handlowej i przemysłowej pod przewodnictwem komisarza rządowego, ustanowionego dla odnośnej izby handlowej i przemysłowej; o ile rząd korzysta z upoważnień, określonych w § 13. co do pierwszej i drugiej klasy podatku zarobkowego, mają być wydane w drodze rozporządzenia osobne postanowienia, potrzebne do przeprowadzenia wyborów.

W towarzystwach podatkowych trzeciej i czwartej klasy odbywa się wybór w miastach i w miejscowościach przemysłowych, tworzących samoistny okrąg wymiarowy, jak niemniej w gminach przyległych, w myśl § 13., ustęp 3., z niemi połączonych, na zgromadzeniach wyborczych pod kierownictwem władz gminnych, w wszystkich zaś innych wypadkach na zgromadzeniach wyborczych w siedzibie komisyi podatku zarobkowego pod kierownictwem politycznej władzy powiatowej.

Wybory odbywają się zapomocą urzędowych kart głosowania, a to osobno na członków, wysyłanych do komisyi, a osobno na ich zastępców. Karty głosowania, podpisane przez uprawnionego do wyboru, mają być albo oddane osobiście albo nadesłane pocztą do władzy, kierującej wyborami. Rozstrzyga względna większość głosów, a przy równości głosów los.

Czynne prawo wyborcze mają jednak tylko osoby, posiadające pełne prawa cywilne i polityczne.

Małoletni, jakoteż osoby zostające pod kuratelą wykonują prawo wyborcze przez swych ustawowych zastępców.

Kilku spólników jednego przedsiębiorstwa ma tylko jeden głos, który ma oddać jeden z pomiędzy nich.

§ 20.

Wybieralnymi są tylko ci podlegający podatkowi zarobkowemu mężczyźni, względnie ci urzędnicy kierujący przedsiębiorstwem (§ 16., ustęp 5.), którzy ukończyli 24. rok życia i są w posiadaniu pełnych praw cywilnych i politycznych.

Wyłączonemi od wybieralności są te osoby, które dopuściły się przekroczenia podatkowego z §§ 239., 240., 242. i 243., o ile od prawomocności orzeczenia nie upłynęło pięć lat.

§ 21.

Wyboru mogą nie przyjąć członkowie Rady państwa i sejmu, osoby przeszło 60 lat liczące lub dotknięte uciążliwemi ułomnościami fizycznemi, wreszcie osoby, które już przez ośm lat bez przerwy były członkami komisyi podatku zarobkowego, a to w ciągu następnych lat ośmiu, albo osoby, które są już członkami komisyi szacunkowej podatku dochodowego.

Powołani zastępcy wstępują pod każdym względem w miejsce członków.

O możności nieprzyjęcia wyboru rozstrzyga przewodniczący komisyi bez dalszego odwołania.

§ 22.

Członków komisyi i ich zastępców powołuje się zwyczajnie na ośm lat. Upoważnia się Ministra skarbu do wydania w drodze rozporządzenia postanowień przejściowych co do okresu urzędowania wybranych, względnie mianowanych członków (zastępców) komisyi podatkowych.

Z końcem każdego czwartego roku ustępuje połowa mianowanych i połowa wybranych członków i zastępców. Jeżeli ilość ich jest nieparzysta, występuje naprzemian to większa, to mniejsza część, po raz pierwszy zaś część większa.

Ustępujących pierwszym razem wyznacza los. Ustępujący mogą być powołani ponownie.

Wybory uzupełniające, jakoteż mianowania na miejsce mianowanych funkcyonaryuszy, którzy przed czasem ustąpili lub zostali odwołani, obowiązują na pozostałą jeszcze część okresu urzędowania.

Mandat drogą wyboru uzyskany traci moc swoją, gdy posiadający go utraci prawo wybieralności.

§ 27.

Przewodniczący jakoteż wszyscy członkowie komisyi winni postępować bez względu na osobę.

według najlepszej wiedzy i sumienia, oraz zachowywać w ścisłej tajemnicy tak rozprawy komisyi, jak i stosunki podatników, o których się na rozprawach dowiedzą.

Od członków i zastępców, którzy nie są urzędnikami państwowymi, winien przewodniczący przy rozpoczęciu przez nich czynności, wskazując wyraźnie na postanowienie karne § 246., odebrać następującą przysięgę:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że przy rozprawach komisyi będę postępował bez względu na osobę bezstronnie, według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy wszystko to, o czem się dowiem na rozprawach w ogólności, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.“

Osoby, które z powodu swego wyznania religijnego uważają składanie przysięgi za zabronione, winny zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu.

Odwołania.

§ 61.

Jeżeli odwołanie tyczy się wymiaru stopy podatkowej przez komisyę albo odmowy uwolnień, przesłać je należy przewodniczącemu komisyi podatku zarobkowego, który po przeprowadzeniu dalszych dochodzeń i dowodów, jakieby w danym przypadku były potrzebne do ocenienia żądania odwołania, zasięga opinii komisyi a następnie przedkłada odwołanie krajowej władzy skarbowej. Jeżeli jednak komisya podatku zarobkowego lub jej przewodniczący są zdania, że podniesiony w odwołaniu zarzut wadliwości postępowania wymiarowego jest uzasadniony, wówczas należy wadliwości te uchylić jeszcze przed wydaniem opinii. Jeżeli przypisana stopa podatku zarobkowego nie przenosi 500 K, a tak przewodniczący, jak i komisya są zdania, że należy w zupełności uwzględnić odwołanie podatnika, wówczas ma rozstrzygać o odwołaniu komisya podatku zarobkowego. W wszystkich innych przypadkach przedkłada przewodniczący odwołanie krajowej władzy skarbowej, która udziela je krajowej komisyi podatku zarobkowego.

Krajowej komisyi podatku zarobkowego, a względnie jej przewodniczącemu przysługują te same prawa, które w §§ 43. do 46. nadane są komisyi podatku zarobkowego, a względnie jej przewodniczącemu.

Rozdział II.

o podatku zarobkowym od przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków.

Uwolnienia.

§ 84.

Od opodatkowania są wyłączone:

a) te przedsiębiorstwa, które na zasadzie istniejącej osobnej ustawy są uwolnione od dotychczasowego podatku zarobkowego i dochodowego, na czas trwania tego uwolnienia; te przedsiębiorstwa, które w podobny sposób uwolnione są od dotychczasowego podatku dochodowego, mają w okresie tego czasowego uwolnienia od podatku opłacać z podatku ustawą niniejszą przepisanego taką kwotę, jaka w roku poprzedzającym wejście w życie ustawy niniejszej była im przypisana jako podatek zarobkowy z dodatkiem nadzwyczajnym; uzyskane już uwolnienia czasowe od samego podatku zarobkowego powodują za nieubiegły jeszcze okres uwolnienia odpisanie tej kwoty podatku, wymierzyć się mającego od przedsiębiorstwa według niniejszego rozdziału, która równa się kwocie wymierzanego dotychczas od tego przedsiębiorstwa, ale jeszcze nie pobieranego podatku zarobkowego z dodatkiem nadzwyczajnym;

b) stowarzyszenia i zjednoczenia, nieobliczone na zysk, oparte na wzajemności, tudzież fundusze, utworzone przez korporacye publiczne lub przedsiębiorców dla własnych funkcyonaryuszy, których statutami przepisanym celem jest zabezpieczenie kosztów choroby, odszkodowań z powodu nieszczęśliwych wypadków, emerytur dla inwalidów, starców, wdów i sierót, kosztów pogrzebu lub udzielanie zapomóg urzędnikom publicznym i prywatnym, funkcyonaryuszom, sługom, robotnikom, pomocnikom, uczniom i służbie, a to nawet wtedy, gdy otrzymują datki i dary od nieczłonków.

Tę samą ulgę ma Minister skarbu rozciągnąć na stowarzyszenia tego samego rodzaju, których członkowie należą w całości lub części do innych kół zawodowych (a mianowicie do stanu drobnych przemysłowców i włościańskich posiadaczy gruntowych), a to wtedy, gdy to jest pożądane dla poparcia celów publicznych, dobroczynnych lub powszechnie użytecznych, a kwoty poszczególnym uczestnikom zapew-

nione nie przewyższają wymiaru, odpowiadającego potrzebom ich stanu;

c) c. k. pocztowa Kasa oszczędności w myśl artykułu 21. ustawy z dnia 28. maja 1882. Dz. u. p. Nr. 56;

d) kasy zaliczkowe, wymienione w § 83., II *d)* a założone z funduszów kontrybucyjnych i podatkowych, jeżeli ograniczają swoją działalność rzeczywiście do spożytkowania swoich własnych kapitałów;

e) stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe (kasy oszczędności i kasy pożyczkowe), których statuty odpowiadają wymogom § 1. ustawy z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91, tudzież związki tego rodzaju stowarzyszeń kredytowych i zaliczkowych, utworzone w celu uskuteczniania wyrównania środków pieniężnych między ich członkami, o ile utworzone są jako zarejestrowane stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze oraz tak według statutów, jak i w rzeczywistości ograniczają swój tok czynności do spełniania tego zadania oraz po myśli § 85. do swych członków, udziały w przedsiębiorstwie oprocentowują nie wyżej jak na 4 procent, zaś nadwyżki przekazują do funduszu rezerwowego, co do którego członkom nie przysługuje żaden udział.

O ile wyrównanie środków pieniężnych między wspomnianemi wyżej stowarzyszeniami kredytowemi i zaliczkowemi oraz stowarzyszeniami, uwolnionemi po myśli lit. *f* niniejszego paragrafu od podatku zarobkowego, uskutecznia zakład krajowy, który ogranicza swój tok czynności po myśli obowiązujących go przepisów i w rzeczywistości do spełniania tego zadania i wobec tego nie zawiera w szczególności żadnych interesów kredytowych z innemi osobami, oprócz wymienionych stowarzyszeń, pomijając analogiczne zastosowanie postanowienia § 85., lit. *a* i *f*, wówczas przysługuje tego rodzaju zakładowi krajowemu takie same uwolnienie od podatku zarobkowego.

f) stowarzyszenia i inne zjednoczenia rolników w celu wspólnego nabywania ziarna do siewu, środków nawozowych, maszyn i narzędzi lub innych przedmiotów potrzebnych do produkcyi rolniczej, w celu podniesienia chowu bydła (stowarzyszenia dla chowu bydła, stowarzyszenia dla utrzymywania buhaji, stowarzyszenia pastwiskowe, towarzystwa ubezpieczenia bydła itd.) lub w celu wspólnego popierania innych celów kultury krajowej, o ile statuty ich wykluczają przytem rozdział czystego zysku i rozdział ten także w rzeczywistości się nie odbywa, nadto zjednoczenia tego rodzaju w celu wspólnego przerabiania i spieniężania wytworów rolniczych własnej produkcyi uczestników, jednakże z temi samemi ograniczeniami, którym podlega po myśli § 2. uwolnienie poszczególnego rolnika od powszechnego podatku zarobkowego.

Także związki tego rodzaju stowarzyszeń i zjednoczeń, które dążą do wymienionych celów wśród tych samych statutowych i rzeczywistych warunków lub uskuteczniają wyrównanie środków pieniężnych między należącemi do nich stowarzyszeniami związkowemi, ograniczając na podstawie swych statutów oraz w rzeczywistości oprocentowanie udziału w ich przedsiębiorstwie najwyżej do 4 procent, wyłączone są od opodatkowania, o ile utworzone zostały jako zarejestrowane stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i po myśli § 85. ograniczają tok swych czynności do swych członków.

Utrzymuje się w mocy postanowienia traktatów państwowych, odnoszące się do uwolnienia od podatku przedsiębiorstw, wymienionych w niniejszym rozdziale, jak również odnośne postanowienia ustaw z dnia 23. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 44, o wspieraniu marynarki handlowej i popieraniu budowy okrętów, tudzież z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, względnie z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, o kolejach niższego rzędu, i z dnia 10. sierpnia 1895. Dz. u. p. Nr. 131, o czasowem uwolnieniu od podatku i należytości przedsiębiorstw przemysłowych nowo powstać mających na obszarze Tryestu i gminy katastralnej Muggia.

Postanowienia osobnych ustaw, przyznające poborom odsetek i rent uwolnienie od podatku (§ 125., l. 12.), nie pociągają za sobą wyłączenia tychże poborów z podstawy wymiaru osobnego podatku zarobkowego. Odnosi się to w szczególności także do tych postanowień, które przepisują uwolnienie od podatku dochodowego, wprowadzonego cesarskim patentem z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439, i od każdego innego w tegoż miejsce wstępującego podatku.

Rozdział III.

o podatku rentowym.

Uwolnienia.

§ 125.

Podatkowi rentowemu nie podlegają:

1. państwo i kraje;

2. powiaty (powiaty dla konkurencyi drogowych, powiaty szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ulokowanych, tudzież pożyczek już otrzymanych, jednak nie zaraz zużytych;

3. zakłady i fundusze, wspierane przez państwo rocznymi zasiłkami, świadczyć się mającymi nie z prywatno-prawnego tytułu;

4. wspólne kasy sieroce, fundusze inwalidów, zakłady pielęgnowania chorych, zaopatrywania i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne. dalej fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne, przeznaczone do udzielania nauki;

5. c. k. pocztowa Kaza oszczędności i odsetki od wkładek oszczędności w tejże w Kasie;

6. stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe. związki i krajowe zakłady, uwolnione od podatku zarobkowego w myśl § 84., lit. *e*, tudzież stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze oraz kasy zaliczkowe, uwolnione od podatku zarobkowego po myśli § 85., ustęp 1;

7. osoby, których pobory. podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innym dochodem nie przenoszą rocznie sumy 1600 K;

8. datki. które jeden małżonek otrzymuje na utrzymanie od drugiego, jakoteż dzieci od swych rodziców lub krewnych, zastępujących im rodziców, albo rodzice od swych dzieci;

9. te odsetki od obligacyi państwowych i te renty z tytułu odszkodowania za zniesione dochody skarbowe, do których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868. Dz. u. p. Nr. 66;

10. dywidendy Banku austro-węgierskiego po myśli ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, oraz przez czas mocy obowiązującej tej ustawy;

11. te pobory, które podlegają prawu potrącenia przez dłużnika, utrzymanemu w mocy w artykule II. niniejszej ustawy;

12. te odsetki i wszelkie inne pobory rentowe, którym uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione osobną ustawą; do nich zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a)* lub ustęp 2;

13. te odsetki i renty, przypadające przedsiębiorcy podatkowi zarobkowemu podlegającemu. które dowodnie stanowią część przychodu z przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu:

14. te odsetki, wypłacone przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków (§ 83.), których na zasadzie § 94., lit. *c*, nie można potrącać od podległego podatkowi przychodu z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności do tych przedsiębiorstw, które są uwolnione od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a)* lub ustęp 2;

15. przychód z budynków, uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu przeznaczenia.

Ograniczenie powinności podatkowej wobec zagranicy.

§ 127.

Osoby fizyczne, zamieszkałe na obszarze, na którym ustawa niniejsza obowiązuje, jakoteż osoby prawne wszelkiego rodzaju, których siedziba tamże się znajduje, podlegają podatkowi rentowemu z całą kwotą poborów swoich, podległych podatkowi rentowemu. Pobory jednak płynące z zagranicy nie podlegają podatkowi rentowemu, jeżeli dowodnie podlegają za granicą osobnemu bezpośredniemu opodatkowaniu, niezawiśle od podatku dochodowego osób, pobierających te pobory.

Osoby fizyczne i prawne, nie mieszkające w krajach tutejszych, podlegają podatkowi rentowemu co do tych poborów, które podlegają potrąceniu podatku, przepisanemu w § 133., jakoteż co do wszelkich innych podległych podatkowi poborów, które osoby te z tych krajów pobierają.

Podstawa opodatkowania.

§ 128.

Podatek rentowy wymierza się rocznie.

Pobory, podlegające podatkowi, należy opodatkować w tej kwocie, jaką istotnie osiągnęły w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy.

Jeżeli pobory te nie trwały jeszcze przez cały rok, to należy je przyjąć według przypuszczalnej kwoty rocznej.

Takie same zasady obowiązują co do obliczania potrącalnych wydatków.

Do poborów, oznaczonych w § 133., stosuje się postanowienia tamże podane.

Początek i ustanie powinności podatkowej; zmiany w ciągu roku podatkowego.

§ 145.

Osoby, nowo wstępujące w powinność podatkową, należy z reguły opodatkować z początkiem najbliższego roku po nastaniu stosunków, uzasadniających powinność podatkową.

Jeżeli jednak powstanie powinności podatkowej uzasadnia wprowadzenie się do obszaru, na którym ustawa niniejsza obowiązuje, opodatkowanie następuje już z początkiem najbliższego miesiąca, który po wprowadzeniu się nastąpi. Tacy podatnicy winni w przeciągu dni 14 przesłać do właściwej władzy podatkowej doniesienie z dołączeniem zeznania, w którem należy podać podlegające podatkowi rentowemu pobory, przysługujące podatnikowi w pozostałej części roku podatkowego.

Rozdział IV.

o podatku dochodowym i podatku pensyjnym od wyższych poborów służbowych.

Powinność podatkowa.

§ 153.

Podatkowi dochodowemu podlegają:

1. Te osoby fizyczne, które mają miejsce zamieszkania na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, lub tamże dłużej niż jeden rok przebywają, a to co do całego dochodu. Jeżeli jednak osoby te w innym kraju poza obszarem, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, posiadają realności lub wykonują stałe przedsiębiorstwo albo pobierają z kasy państwowej innego kraju pobory służbowe lub emerytalne, wówczas dochód z tych źródeł wyłączony jest od opodatkowania pod tym warunkiem, jeżeli dochód ten dowodnie podlega już podatkowi dochodowemu lub też podatkowi tego samego rodzaju w kraju, z którego pochodzi, i jeżeli odnośny kraj co do dochodu z tutejszokrajowych źródeł wymienionego rodzaju postępuje według zasad wzajemności (reciprocitas).

W tym samym rozmiarze podlegają podatkowi dochodowemu także obywatele krajów tutejszych, którzy, pozostając w służbie rządowej krajów tutejszych lub w służbie wspólnej, mają swoje miejsce zamieszkania poza obszarem, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, o ile nie zostają tam pociągani do opłacania odpowiednich bezpośrednich podatków państwowych.

2. Wszystkie inne osoby fizyczne, prócz osób, wymienionych pod l. 1., jeżeli:

a) posiadają w tutejszych krajach realności lub wierzytelności zahipotekowane na tutejszokrajowych realnościach lub majątek, przywiązany do tutejszych krajów przez fideikomis, przymus przechowania lub na podstawie innych prawnych przepisów, albo

b) wykonują w tutejszych krajach przedsiębiorstwo zarobkowe lub przynoszące zysk zatrudnienie albo też są spólnikami tego rodzaju zatrudnienia lub przedsiębiorstwa, albo

c) pobierają z tutejszokrajowej kasy państwowej, dworskiej, krajowej, powiatowej lub gminnej dochód tytułem poborów służbowych lub emerytalnych, albo

d) pobierają dochód w poborach, podlegających osobnej opłacie po myśli artykułu III. noweli do ustawy o podatkach osobistych, od tutejszokrajowych spółek akcyjnych, lub spółek komandytowych na akcye,

odnośnie do dochodu, płynącego z tych źródeł.

Posiadania akcyi, kart udziałowych i podobnych papierów wartościowych nie należy uważać za udział w przedsiębiorstwie po myśli lit. *b* poprzedniego ustępu.

3. Osoby fizyczne, które nie mają miejsca zamieszkania na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, i nie przebywają tutaj dłużej jak rok dla zarobku, co do dochodu, uzyskanego w tym czasie w krajach tutejszych.

4. Leżące spadki według postanowień, zawartych z § 229.

Uwolnienia.

§ 154.

Od podatku dochodowego są uwolnieni:

1. Cesarz.

2. Członkowie Domu cesarskiego co do apanaży.

3. Uwierzytelnieni zastępcy dyplomatyczni przy c. i k. Dworze i konsulowie zawodowi mocarstw zagranicznych, nie posiadający obywatelstwa austryackiego, tudzież urzędnicy i słudzy, używani przez nich wyłącznie do spraw poselstwa lub konsulatu albo dla ich rodzin, o ile są cudzoziemcami, co do całego dochodu, którego nie pobierają ze źródeł, wspomianych w § 153., l. 2.

4. Te osoby, którym służy prawo do uwolnienia od podatku dochodowego na podstawie traktatów państwowych lub innych zasad prawa międzynarodowego, a to odnośnie do dochodu, którego nie pobierają ze źródeł, wymienionych w § 153, l. 2.

5. Osoby, pobierające pensye przywiązane do orderu Maryi Teresy i dodatki do medali wojskowych za waleczność i za rany, co do tych pensyi i dodatków.

6. Oficerowie (audytorzy, lekarze wojskowi, rachmistrze wojskowi), duszpasterze i żołnierze siły zbrojnej co do ich poborów w czynnej służbie; jeżeli osoby te oprócz dochodu uwolnionego od podatku mają jeszcze inny dochód, w takim razie celem ocenienia, jaka stopa podatkowa ma być do tego ostatniego dochodu zastosowana, lub czy tenże ma być ewentualnie uwolniony od podatku w myśl § 155., należy dochody uwolnione wliczyć do ogólnego dochodu podatnika.

7. Wszystkie inne osoby wojskowe tudzież osoby cywilne, przydzielone podczas uruchomienia do służby w zarządzie wojskowym, co do poborów służbowych, jakie pobierają prawidłowo przez czas uruchomienia z etatu wojskowego.

§ 155.

Nadto uwolnione są od podatku dochodowego osoby, których dochód ogólny, obliczony na rok, nie przenosi kwoty 1600 K.

Do osób, które po myśli postanowień § 153., podlegają podatkowi nie od całego swego dochodu, stosuje się to postanowienie tylko wówczas, gdy udowodnią, że ich ogólny dochód łącznie z dochodem, według ustawy niniejszej podatkowi nie podlegającym, nie przewyższa kwoty wolnej od podatku.

Podstawa opodatkowania.

§ 156.

Przychody, podlegające podatkowi, poddawać należy opodatkowaniu w tej kwocie, jaką rzeczywiście osiągnęły w ostatnim roku poprzedzającym rok podatkowy.

Jeżeli przychody te nie trwały jeszcze przez cały rok, opodatkować je należy według przypuszczalnej kwoty rocznej.

Według tych samych zasad obliczać należy wydatki, które mogą być potrącane.

Jeżeli zamknięcia rachunkowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, uskuteczniać należy obrachunek na jego żądanie według lat gospodarczych (bilansowych).

§ 157.

Celem wymiaru podatku dochodowego należy doliczyć do dochodu głowy gospodarstwa domowego dochód członków tegoż gospodarstwa domowego.

Wyjątek od tego dozwolony jest tylko o tyle, o ile będzie udowodnione, że dochód taki nie wpływa do wspólnego gospodarstwa domowego. Nadto nie należy wliczać dochodu z pracy, uzyskanego przez małżonkę lub innych członków gospodarstwa domowego poza gospodarstwem podatnika, jeżeli ogólny dochód gospodarstwa domowego nie przenosi 4000 K. W obu tych przypadkach należy dochód odnośny opodatkować osobno.

Krewnych głowy gospodarstwa domowego z linii bocznej tudzież osób, przyjętych do czynności służbowych w gospodarstwie domowem za płacą lub wynagrodzeniem, jakoteż stołowników, podnajemców mieszkania i osób, przychodzących na nocleg, nie zalicza się do członków gospodarstwa domowego.

Dochód małżonki, nie żyjącej w wspólnem gospodarstwie domowem z małżonkiem, jakoteż dochody tych członków rodziny, których zaopatrywanie nie ciąży na głowie rodziny, poddać należy opodatkowaniu oddzielnie.

Te datki, które regularnie udziela jeden z małżonków drugiemu, nie żyjącemu z nim w wspólnem gospodarstwie domowem, jakoteż te, które rodzice (ojczym i macocha, teściowie, wychowawcy) dają dzieciom (pasierbom, zięciom i synowom, dzieciom, wziętym na wychowanie), nie żyjącym w ich gospodarstwie domowem, lub które w podobny sposób dają dzieci rodzicom, nie żyjącym w ich gospodarstwie domowem, należy przy obliczeniu podlegającego podatkowi dochodu osób udzielających te datki uwzględnić, nie uwłaczając postanowieniom § 160., l. 6, jako pozycyę potrącalną wówczas, jeżeli datki te zostaną udowodnione w sposób wiarogodny i poddane u odbiorcy podatkowi tutejszokrajowemu lub podatkowi zagranicznemu, uznanemu według § 153., l. 1. za równorzędny.

Członkowie gospodarstwa domowego odpowiadają za tę część wymierzonego podatku oraz kar. nałożonych ewentualnie po myśli § 241. lub § 244., która przypada stosunkowo na ich dochód, doliczony po myśli poprzednich postanowień do dochodu głowy gospodarstwa domowego. Stosuje się tu analogicznie postanowienia § 151. Odpowiedzialność za karę podatkową odpada jednakowoż, jeżeli ukrócenia lub zatajenia podatku dopuszczono się bez wiedzy odnośnego członka gospodarstwa domowego.

§ 158.

W wszystkich innych przypadkach należy z dochodu, przypadającego wspólnie kilku osobom, udział, przypadający z tego ogólnego dochodu na każdego z osobna uczestnika, uważać za dochód podlegający podatkowi. Jeżeli udziałów nie można stwierdzić, należy przyjąć podział na równe części.

Te same zasady stosuje się wtedy, jeżeli członkowie korporacyi pobierają zaopatrzenie z jej ogólnego dochodu, bez pobierania pewnych oznaczonych części tego dochodu jako własny dochód. Korporacya odpowiada za te kwoty podatkowe, które przypadają stosunkowo na podlegający podatkowi udział członków w dochodzie ogólnym. Tu mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 151.

Jeżeli dochodu ogólnego nie rozdziela się w całości między uczestników, wówczas należy podlegający podatkowi dochód poszczególnych uczestników tak obliczyć, jako gdyby dochód ogólny rozdzielano między poszczególnych uczestników.

Potrącenia.

§ 160.

Przy obliczaniu dochodu, podlegającego opodatkowaniu, należy potrącić od przychodów następujące wydatki:

1. Wszelkie nakłady, wyłożone na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie dochodu, w szczególności zaś koszta administracyi, ruchu i utrzymania a to razem z odpisaniami, odpowiadającemi stosownemu uwzględnieniu już powstałego zmniejszenia się wartości inwentarza lub materyału ruchu, jakoteż stosownemu uwzględnieniu w ruchu już powstałych lub spodziewanych jako przypuszczalny wynik stosunków w przedsiębiorstwie strat w substancyi, na kursie lub innych strat i ubytków wartości, a to bez względu na to, czy odpisania te uskutecznia się bezpośrednio w odnośnych zapasach, czy też przez wstawienie osobnej pozycyi szacunkowej, wyrażającej ubytek wartości, o ile strat tych lub odpowiednich nabytków uzupełniających nie zarachowuje się jako bieżących wydatków ruchu.

Za koszta ruchu i utrzymania należy uważać w szczególności wydatki na konserwacyę lub odrestaurowanie budynków gospodarczych, mieszkań dla robotników i innych budowli, służących do prowadzenia lub zabezpieczenia gospodarstwa (tam, murów, płotów, dróg, mostów, studni, wodociągów, śluz, zakładów dla drenowania, nawodnienia i odwodnienia), tudzież wydatki na utrzymanie i uzupełnianie żywego i martwego inwentarza gospodarczego.

Stosowność wysokości wszystkich pod l. 1. wymienionych odpisań, należy, o ile co do niej okażą się wątpliwości, ustalić przez rzeczoznawców.

2. Premie asekuracyjne za wszystkie rodzaje ubezpieczeń od szkód.

3. Premie asekuracyjne, płacone za ubezpieczenie podatnika na przypadek śmierci lub dożycia, o ile nie przenoszą kwoty 300 K rocznie.

Jeżeli jednak także małżonek i dzieci podatnika są ubezpieczone, to może kwota, którą wolno potrącić za wszystkie premie asekuracyjne razem, wynosić 600 K. Jednakże premie wolno potrącić tylko w tej kwocie, jaka wypadnie po odliczeniu a względnie dopisaniu udziału w zysku (dywidendy) jako premia netto. Premii za tontyny i półtontyny (ubezpieczenia z gromadzeniem zysku) nie wolno potrącać.

4. Opłaty do kas chorych, do kas ubezpieczeń od wypadków, na starość, kas inwalidów, do kas wdowich, sierocych i emerytalnych lub do tego rodzaju zakładów, o ile je podatnik dowodnie zapłacił za swą własną osobę lub za członków swojej rodziny w granicach, oznaczonych pod l. 3., albo za swoich urzędników, funkcyonaryuszy, robotników i służbę. Następnie u osób, pobierających pobory najemnicze lub też pobory służbowe, nie przekraczające kwoty 3000 K, te kwoty, które są potrzebne na sprawienie lub utrzymanie własnych narzędzi i odzieży do pracy, szczególne wydatki, połączone z zatrudnieniem w szczególnie niebezpiecznych, w ustawicznym lub nocnym ruchu będących przedsiębiorstwach, koszta jazdy z miejsca i do miejsca pracy a wreszcie te kwoty, które regularnie opłaca się do zawodowych stowarzyszeń lub kas zapomogowych dla zapewnienia sobie wsparć na wypadek choroby, macierzyństwa, braku pracy i zarobku oraz wszelkich innych klęsk.

5. Uiszczone przez podatnika z wyjątkiem podatku dochodowego, podatki bezpośrednie, dodatki do nich, krajowe, powiatowe, gminne i wszystkie inne dodatki lub zastępujące je datki konkurencyjne na cele publiczne, ciężary, połączone z patronatem, następnie pośrednie daniny, które należy liczyć do kosztów przedsiębiorstwa, w końcu taksa wojskowa.

6. Odsetki od długów przedsiębiorstwa i od długów prywatnych, jakoteż wszystkie inne ciężary, oparte na szczególnych tytułach prawnych i zmniejszające trwale dochód; te wszystkie tylko wtedy, jeżeli się je wiarogodnie wykaże.

7. Kwoty, które podatnik na mocy prawnego zobowiązania ma uiszczać na stopniowe umorzenie kapitału dłużnego, ciążącego na jego posiadłości gruntowej i budynkowej, o ile kwoty te nie przekraczają rocznie 1 procent pierwotnej sumy umorzyć się mającego kapitału, a roczny ogólny annuitet wynosi mniej niż 1000 K. To potrącenie dopuszczalne jest jednak tylko przy podlegającym podatkowi dochodzie, nie wynoszącym więcej niż 3600 K.

§ 161.

Potrącenia, wymienione w § 160., dopuszczalne są tylko o tyle, o ile nie ciążą na źródłach przychodu, nie podlegających podatkowi dochodowemu.

Przy tych dochodach, które z obszaru obowiązywania niniejszej ustawy dokąd indziej się pobiera (§ 153., l. 2.), dopuszczalne są potrącenia tylko o tyle, o ile pozostają pod względem gospodarczym w związku z tutejszokrajowemi źródłami. Dla ocenienia kwestyi, czy istnieje taki gospodarczy związek między długiem a obciążonym przedmiotem, nie jest miarodajny wpis tego długu do księgi gruntowej.

§ 162.

Do potrącenia nie nadają się w szczególności:

1. Wydatki na ulepszenie i pomnożenie majątku, jak lokacye kapitałów, wkłady na rozszerzenie interesu, umorzenie długów (nie naruszając wyjątku z § 160., l. 7.), jakoteż ulepszenia, których nie można uważać jedynie za wydatki, wskazane dobrem gospodarstwem a mające być pokryte z przychodów przedsiębiorstwa.

2. Straty, dotyczące majątku zakładowego, jakoto: straty i uszkodzenia źródła przychodu,

zmniejszenie się wartości przedmiotu majątkowego wskutek okoliczności, które nie pozostają w związku z użyciem tegoż przedmiotu dla celów osiągnięcia dochodu; straty majątkowe, spowodowane przez zakupno przedmiotów majątkowych za cenę przekraczającą ich prawdziwą wartość; straty na wierzytelnościach, o ile one stanowią majątek zakładowy podatnika, chyba że powstały jako bezpośredni skutek gospodarczego ruchu; straty na udziałach w spadku i na wkładach do interesu; straty wszelkiego rodzaju na częściach majątku, których wogóle nie używa się do celów osiągnięcia dochodu, n. p. na urządzeniu mieszkania itd.

3. Odsetki od własnego, w przedsiębiorstwo włożonego kapitału podatnika.

4. Wydatki na zapłacenie mieszkania i utrzymania podatnika, jakoteż jego rodziny i do osobistej posługi trzymanej służby łącznie z wartością pieniężną użytych do tych celów wytworów i towarów własnego rolniczego lub przemysłowego przedsiębiorstwa. Wyżywienie członków rodziny trwale zatrudnionych w własnem gospodarstwie należy wliczyć do kosztów produkcyi (§ 160.).

5. Datki, darowizny, wsparcia i podobne nieodpłatne świadczenia, o ile ich po myśli § 160., l. 1., nie można zaliczyć do wydatków, ponieść się mających dla osiągnięcia dochodu.

Szczegółowe postanowienia co do poszczególnych gałęzi dochodu.

§ 163.

Przy posiadłości gruntowej, pozostającej w własnym zarządzie, należy uważać za dochód rzeczywiście uzyskany czysty przychód gospodarczy, osiągnięty z całego rolnego i lasowego gospodarstwa jakoteż z innych, z posiadłością gruntową połączonych a podatkowi zarobkowemu nie podległych gałęzi produkcyi i praw (prawo rybołowstwa, polowania itd.). Czysty dochód katastralny ma służyć tylko jako środek pomocniczy dla oszacowania dochodu.

Przy wydzierżawionych posiadłościach gruntowych lub prawach z posiadłością gruntową połączonych stanowi dochód rzeczywiście uzyskany czynsz dzierżawny z doliczeniem wartości pieniężnej ewentualnych świadczeń w naturze i wszystkich innych świadczeń ubocznych ze strony dzierżawcy, oraz pożytków, zastrzeżonych wydzierżawiającemu, a po odliczeniu

1. potrącalnych ciężarów, pozostawionych wydzierżawiającemu,

2. opustów z czynszu dzierżawnego, spowodowanych klęskami elementarnemi, nieurodzajami itd.,

3. ekwiwalentu za zużycie przedmiotu dzierżawy,

przyczem jednak komisyom szacunkowym i apelacyjnym jest zastrzeżone zupełnie swobodne ocenienie.

Do podatników, którzy co do swego interesu prowadzą prawidłowe, czysty zysk liczbowo wykazujące książki, stosuje się analogicznie postanowienie § 165., ustęp 1., drugie zdanie.

§ 165.

Dochód roczny z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień, przez które należy rozumieć w szczególności wszystkie powszechnemu podatkowi zarobkowemu podległe przemysły i zatrudnienia łącznie z dzierżawami, stanowi zysk z interesu, który w ten sposób należy obliczyć, że od przychodu mają być potrącone wszystkie wydatki ruchu w rozmiarze, podanym w §§ 160. do 162. Co do podatników, którzy prowadzą prawidłowe książki, należy obliczyć zysk z interesu z uwzględnieniem postanowień §§ 159. do 162. według tych zasad, jakie przepisane są dla sporządzania inwentarza i bilansu w ustawodawstwie handlowem i jakie wogóle odpowiadają zwyczajowi porządnego kupca.

Zysk rzeczywiście pobrany z interesów, zawartych w celach spekulacyjnych i z udziału w takich interesach, po potrąceniu możliwie przytem poniesionych strat, należy obliczyć według zasad, miarodajnych dla dochodu z handlu i przemysłu, także co do takich podatników, którzy nie należą do wykonujących handel i przemysł i nie podlegają powszechnemu podatkowi zarobkowemu.

Stopa podatku.

§ 172.

Podatek dochodowy wynosi rocznie przy dochodzie:

	ponad K	do włącznie K	podatek K
1. stopień . .	1.600	1.700	13·60
2. „ . .	1.700	1.800	15·20
3. „ . .	1.800	1.900	17·—
4. „ . .	1.900	2.000	18·70
5. „ . .	2.000	2.200	20·40
6. „ . .	2.200	2.400	24·40
7. „ . .	2.400	2.600	28·50
8. „ . .	2.600	2.800	32·60
9. „ . .	2.800	3.000	36·70
10. „ . .	3.000	3.200	40·80
11. „ . .	3.200	3.400	44·90
12. „ . .	3.400	3.600	49·—
13. „ . .	3.600	3.800	55·10

	ponad K	do włącznie K	podatek K
14. stopień . .	3.800	4.000	61·30
15. „ . .	4.000	4.400	69·50
16. „ . .	4.400	4.800	79·50
17. „ . .	4.800	5.200	90·—
18. „ . .	5.200	5.600	100·50
19. „ . .	5.600	6.000	112·50
20. „ . .	6.000	6.600	127·—
21. „ . .	6.600	7.200	145·50
22. „ . .	7.200	7.800	164·—
23. „ . .	7.800	8.400	184·50
24. „ . .	8.400	9.200	207·—
25. „ . .	9.200	10.000	234·—
26. „ . .	10.000	11.000	273·—
27. „ . .	11.000	12.000	309·—
28. „ . .	12.000	13.000	348·—
29. „ . .	13.000	14.000	387·—
30. „ . .	14.000	15.000	428·—
31. „ . .	15.000	16.000	469·—
32. „ . .	16.000	17.000	510·—
33. „ . .	17.000	18.000	552·—
34. „ . .	18.000	19.000	597·—
35. „ . .	19.000	20.000	643·—
36. „ . .	20.000	22.000	706·—
37. „ . .	22.000	24.000	793·—
38. „ . .	24.000	26.000	886·—
39. „ . .	26.000	28.000	978.—
40. „ . .	28.000	30.000	1.071·—
41. „ . .	30.000	32.000	1.169·—
42. „ . .	32.000	34.000	1.267·—
43. „ . .	34.000	36.000	1.365·—
44. „ . .	36.000	38.000	1.463·—
45. „ . .	38.000	40.000	1.561·—
46. „ . .	40.000	44.000	1.705·—
47. „ . .	44.000	48.000	1.905·—
48. „ . .	48.000	52.000	2.106·—
49. „ . .	52.000	56.000	2.307·—
50. „ . .	56.000	60.000	2.513·—
51. „ . .	60.000	64.000	2.719·—
52. „ . .	64.000	68.000	2.935·—
53. „ . .	68.000	72.000	3.152·—
54. „ . .	72.000	76.000	3.378·—
55. „ . .	76.000	80.000	3.615·—
56. „ . .	80.000	84.000	3.852.—
57. „ . .	84.000	88.000	4.089·—
58. „ . .	88.000	92.000	4.336·—
59. „ . .	92.000	96.000	4.584·—
60. „ . .	96.000	100.000	4.841·—

Przy dochodzie ponad 100.000 K do włącznie 200.000 K wzrastają stopnie każdy o 4000 K, a podatek o 268 K; przy dochodzie ponad 200.000 K do włącznie 210.000 K wynosi podatek 12.030 K; przy dochodzie ponad 210.000 K wzrastają stopnie każdy o 10.000 K, a podatek o 670 K.

Podatek jednak należy wymierzać w ten sposób, że z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nigdy mniej nie ma pozostać, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

O ile na podstawie postanowień § 155., ustęp 2., i § 175. przychodzą do opodatkowania dochody, wynoszące 1600 K lub mniej, wynosi podatek dochodowy przy dochodzie:

ponad K	do włącznie K	podatek K
1.500	1.600	12·—
1.400	1.500	10.80
1.350	1.400	9·60
1.300	1.350	8·80
1.250	1.300	8·—
1.200	1.250	7·20

Przy dochodach, wynoszących 1200 K lub mniej, zmiejszają się stopnie dochodu każdy o 50 K a podatek o 30 h.

§ 172 *a.*

Podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych.

Podatnikom z podległym podatkowi dochodem ponad 2400 K, do których gospodarstwa domowego nie należy żadna osoba, której ewentualny dochód należałoby w myśl § 157. łącznie opodatkować, podwyższa się podatek dochodowy, obliczony według poprzednich postanowień, o 15 procent, podatnikom, do których gospodarstwa domowego nie należy więcej niż jedna taka osoba, o 10 procent kwoty przypisać się mającej według poprzednich postanowień.

Przy zastosowaniu tego postanowienia należy policzyć:

1. Osoby, wymienione, w § 157., ustęp 5., o ile otrzymują od podatnika regularne datki w wysokości wyższej niż 5 procent jego dochodu. Za równoznaczne z świadczeniem tych datków należy uważać oddanie odpowiedniego majątku na zaopatrzenie dotyczących osób.

2. Osoby, których opodatkowania łącznie z podatnikiem nie uskutecznia się na podstawie wyjątkowego postanowienia § 157., ustęp 2., drugie zdanie. W tym wypadku odpada podwyższenie także przy odrębnem opodatkowaniu dotyczących osób.

3. Synowie, za których podatnik ma zapłacić taksę rodzicielską w myśl ustawy z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, na czas trwania tego obowiązku.

4. Pozostający na utrzymaniu podatnika biedne jego rodzeństwo i biedni powinowaci aż do drugiego stopnia.

Przy podatnikach z podległym podatkowi dochodem, nie wynoszącym więcej niż 4800 K, którzy wychowali dwoje lub więcej dzieci, odpada podwyżka, przewidziana w ustępie 1.

Komisya może przy podatnikach z podległym podatkowi rocznym dochodem najwyżej 12.000 K, którzy z powodu ułomności zdani są na pielęgnowanie przez obce osoby, następnie przy podatnikach z podległym podatkowi dochodem ponad 4800 K do włącznie 12.000 K, którzy wychowali dwoje lub więcej dzieci, uchwalić odpowiedne zniżenie należącej się w myśl ustępu 1. podwyżki.

§ 173.

Jeżeli na utrzymaniu głowy gospodarstwa domowego pozostają nie licząc małżonki, członkowie rodziny, którzy nie mają samoistnego dochodu, to przyznaje się zniżenie stopy podatkowej, przypadającej w myśl § 172., a mianowicie:

a) o jeden stopień za każdego takiego członka rodziny z wyłączeniem jednego, jeżeli dochód nie przekracza 2400 K;

b) o jeden stopień za każdego takiego członka rodziny z wyłączeniem dwóch, jeżeli dochód wynosi więcej niż 2.400 K, ale nie więcej niż 4.800 K.

Członków rodziny, których wyżywienie potrąca się na podstawie § 162., l. 4., od dochodu podległego podatkowi, nie należy już liczyć przy zastosowaniu postanowień pierwszego ustępu niniejszego paragrafu.

§ 174.

Przy wymiarze wolno uwzględnić szczególne stosunki, siłę podatkową podatnika istotnie osłabiające, o ile się ich już nie uwzględnia na podstawie § 173., a to w ten sposób, że przy podległym podatkowi dochodzie nie większym jak 12.000 K przyznaje się zniżenie stopy podatkowej najwyżej o trzy stopnie.

Jako stosunki tego rodzaju wchodzą w rachubę jedynie nadzwyczajne obciążenia z powodu utrzymania i wychowania dzieci, z powodu obowiązku utrzymania niezamożnych krewnych, z powodu długotrwałej choroby, zadłużenia i szczególnych nieszczęśliwych wypadków, następnie powołanie do służby wojskowej (mobilizacya, ćwiczenia polowe lub służbowe).

Przy podatnikach pierwszych sześciu stopni może z tych powodów nastąpić także zniżenie o więcej niż trzy stopnie a ewentualnie zupełne uwolnienie od podatku.

Jeżeli komisya skorzysta z przyznanych jej upoważnień, ma w swem orzeczeniu podać dokładnie te faktyczne okoliczności, które ją do tego skłoniły.

Uchwały, któremi ma być przyznane zniżenie stopy podatkowej o więcej niż jeden stopień lub też uwolnienie podatnika, będącego w wyższym niż pierwszym stopniu podatku, mogą zapaść tylko w obecności dwóch trzecich części członków komisyi.

Organa wymierzające podatek.

§ 177.

Do uskutecznienia czynności, połączonych z wymiarem podatku dochodowego, ustanawia się, oprócz już istniejących władz podatkowych, komisye:

A. Komisye szacunkowe, a mianowicie komisye powiatowe na okrąg powiatu politycznego i komisye miejscowe dla miast i miejscowości przemysłowych, liczących więcej niż 10.000 mieszkańców. Rząd jednak jest uprawniony po porozumieniu się z odnośnym Wydziałem krajowym przydzielić także miasta, liczące więcej niż 10.000 mieszkańców, komisyi szacunkowej tego powiatu politycznego, do którego te miasta należą.

B. Komisye apelacyjne na okrąg jednego królestwa lub kraju.

Dla rozległych okręgów i dla okręgów ze szczególnie wielką ilością podatników można według potrzeby ustanowić także kilka komisyi szacunkowych, względnie apelacyjnych.

Skład komisyi szacunkowych.

§ 181.

Powołać się mających drogą wyboru członków komisyi szacunkowych i ich zastępców wybierają obowiązani do opłacania podatku dochodowego kontrybuenci okręgu szacunkowego w trzech kołach wyborczych.

W celu utworzenia kół wyborczych wciąga się do wykazu wszystkich obowiązanych w okręgu do opłacania podatku dochodowego według zstępnego porządku ich rocznej należytości w podatku dochodowym. Przy jednakowej należytości rocznej rozstrzyga los o następstwie w tym szeregu. Sumę podatku dochodowego, mającą się zapłacić przez wszystkie osoby wciągnięte do wykazu, dzieli się na trzy równe części. Ci uprawnieni do wybierania, którzy według liczb porządkowych wykazu opłacają pierwszą trzecią część ogólnej sumy podatkowej, należą do pierwszego koła wyborczego, ci, którzy opłacają drugą trzecią część, do drugiego, reszta uprawnionych do wybierania należy do trzeciego koła wyborczego. Gdyby przy tworzeniu kół wybor-

czych musiano podzielić należytość podatkową jednego z uprawnionych do wybierania, to należy go zaliczyć do tego koła wyborczego, do którego musianoby wciągnąć większą część jego należytości podatkowej.

Jeżeli ilość uprawnionych do wybierania w pewnym okręgu nie wynosi 42, należy w analogiczny sposób utworzyć zamiast trzech tylko dwa koła wyborcze.

Każde koło wyborcze deleguje tę samą ilość członków komisyi i zastępców.

Środki prawne w postępowaniu wyborczem.

§ 186.

Wyłączone od wybieralności są te osoby, które stały się winnemi przestępstwa podatkowego z §§ 239., 240., 242. i 243., o ile od prawomocności orzeczenia nie upłynęło pięć lat.

§ 187.

Wyboru mogą nie przyjąć członkowie Rady państwa, sejmu krajowego, duchowni wszystkich wyznań i pozostający w czynnej służbie publiczni nauczyciele, urzędnicy i słudzy nadworni, państwowi, krajowi, gminni oraz urzędnicy i słudzy funduszów publicznych, tudzież osoby wojskowe, następnie osoby liczące ponad 60 lat życia lub dotknięte uciążliwemi ułomnościami cielesnemi, wreszcie osoby, które przez sześć lat bez przerwy były już członkami komisyi szacunkowej lub apelacyjnej, na przeciąg następnych sześciu lat.

O dopuszczalności nieprzyjęcia rozstrzyga przewodniczący komisyi bez dalszego odwołania.

Członek komisyi apelacyjnej lub jego zastępca nie może być równocześnie członkiem lub zastępcą komisyi szacunkowej, ustanowionej w okręgu, należącym do zakresu działania tej komisyi apelacyjnej.

§ 189.

Członków komisyi i zastępców powołuje się na przeciąg lat sześciu. Minister skarbu jest upoważniony wydać w drodze rozporządzenia przejściowe postanowienia co do czasu trwania funkcyi wybranych, względnie mianowanych członków (zastępców) komisyi podatkowych.

Z końcem każdego trzeciego roku ustępuje połowa mianowanych i połowa wybranych członków i zastępców. Z nieparzystej liczby ustępuje kolejno większa lub mniejsza część a mianowicie pierwszym razem część większa. Ustępujących pierwszym razem wyznacza los. Występujących można ponownie powołać.

Wybory uzupełniające jakoteż mianowania celem uzupełnienia przedwcześnie ustępujących lub odwołanych mianowanych funkcyonaryuszy są ważne na pozostały jeszcze czas trwania funkcyi.

Mandat przez wybór osiągnięty gaśnie, skoro jego posiadacz straci prawo wybieralności.

§ 192.

Na każde posiedzenie komisyi ma przewodniczący zaprosić wszystkich członków komisyi. Zaproszenia muszą być wysłane przynajmniej na ośm dni przed dniem posiedzenia. W miejsce nie mogących się jawić wybranych członków ma przewodniczący zaprosić zastępcę wedle możności z tego samego koła wyborczego. W miejsce nie mogących się jawić mianowanych członków ma przewodniczący zaprosić mianowanego zastępcę, a mianowicie o ile możności takiego, który zastępuje tę samą kategoryę dochodu.

Powołani zastępcy wstępują pod każdym względem w miejsce członka.

Komisye są zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli oprócz przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecna przynajmniej połowa członków.

Gdyby nie jawiła się zdolna do powzięcia uchwał ilość członków, to należy na najbliższe posiedzenie zaprosić pisemnie wszystkich członków z uwagą, że komisya będzie zdolna do powzięcia uchwał także bez względu na ilość obecnych.

§ 196.

Przewodniczący jakoteż wszyscy członkowie komisyi i zastępcy członków winni postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, oraz zachować w ścisłej tajemnicy rozprawy komisyjne jakoteż stosunki podatników, które w toku tych rozpraw dojdą do ich wiadomości.

Od członków i zastępców, którzy nie są urzędnikami państwowymi, ma przewodniczący na wstępie ich urzędowania odebrać następującą przysięgę, wskazując wyraźnie na postanowienie karne § 246.:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że przy rozprawach komisyi będę postępował bezstronnie bez względu na osobę, według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy wszystko to, o czem się dowiem na rozprawach w ogóle, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.“

Osoby, które uważają złożenie przysięgi ze względu na swoje wyznanie religijne za niedozwolone, mają zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu.

Wydatki na koszta komisyi.

§ 198.

Przewodniczący i członkowie komisyi, którzy nie są urzędnikami państwowymi w czynnej służbie, mają prawo żądania wynagrodzenia swych kosztów podróży. Wysokość wypłacić się mającego wynagrodzenia będzie uregulowana w drodze rozporządzenia. W drodze rozporządzenia należy wydać przepisy o wysokości i warunkach, pod którymi należy się członkom komisyi odszkodowanie za ubytek w pracy i zarobku, jeżeli się z tego utrzymują.

Urzędników państwowych w czynnej służbie traktuje się według wydanych dla nich ogólnych przepisów o dyetach.

Postępowanie.

§ 199.

Celem przygotowania wymiaru mają władze podatkowe po przesłuchaniu mężów zaufania sporządzić spis tych osób zamieszkałych w ich okręgu, o których się przypuszcza, że podlegają podatkowi dochodowemu. Również sporządzić należy spis tych władzy podatkowej znanych źródeł dochodu, których właściciele nie mieszkają w okręgu władzy podatkowej.

Mężów zaufania, których ilość oznacza Minister skarbu dla każdego okręgu szacunkowego, wybierają dla wszystkich miejscowości, liczących więcej niż 10.000 mieszkańców, reprezentacye gminne, dla wszystkich innych miejscowości w krajach, w których istnieją reprezentacye powiatowe, wybierają ich te reprezentacye; w krajach natomiast, w których reprezentacye powiatowe nie istnieją, mianuje mężów zaufania Wydział krajowy.

Czas trwania funkcyi mężów zaufania wynosi sześć lat.

§ 201.

Każdy, kto w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych jest obowiązany do wypłaty poborów w § 167. wymienionych w kwocie, przekraczającej dla jednej osoby rocznie 1600 K, ma corocznie przedłożyć władzy podatkowej doniesienie o uprawnionych do poboru, z podaniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania oraz zatrudnienia tychże, dalej o wysokości i rodzaju wypłaconych w roku poprzednim poborów. Jeżeli takie pobory nie trwały przez cały rok poprzedni, to należy podać kwotę rocznego poboru i dzień, od którego począwszy lub do którego pobory wypłacono.

Zeznania.

§ 205.

Jeżeli podatnik nie wniesie zeznania, do którego jest obowiązany, w przepisanym terminie, to władza podatkowa może wdrożyć na podstawie materyału, którym rozporządza, wymiar podatku z urzędu a komisya szacunkowa może ten wymiar uskutecznić.

Taki wymiar podatku musi jednak poprzedzić wezwanie do wniesienia zeznania w przeciągu najmniej czternastodniowego terminu, wystosowane do podatnika z wyraźnem wskazaniem na ten skutek prawny.

Poprzednie postanowienie nie wyklucza możności ukarania podatnika za zaniedbanie wniesienia zeznania jakoteż prawa władzy podatkowej i komisyi szacunkowej do wezwania go do wniesienia zeznania z zagrożeniem kary porządkowej.

Skutki, wymienione w pierwszym i trzecim ustępie, odpadają, jeżeli podatnik wykaże okoliczności, które usprawiedliwiają zaniedbanie.

§ 206.

Władza podatkowa ma wpływające do niej zeznania poddać tymczasowemu sprawdzeniu a w razie potrzeby uzupełnić i sprostować przez przesłuchanie podatników lub rzeczoznawców i innych zaufania godnych osób (świadków, informatorów); wpływające do niej wykazy, spisy i wszystkie inne środki pomocnicze służące do wymiaru ma, o ile to tylko jest możliwe, uzupełnić i przygotować do użytku komisyi szacunkowej. W tym celu można jednak tylko na podstawie formalnej uchwały komisyi zażądać od podatnika odpisów konta bilansowego lub kapitałowego.

Władza podatkowa jest także obowiązana w wypadkach wątpliwych zasięgać informacyi co do stosunków dochodowych tych osób, które nie wniosły zeznań. Współdziałanie mężów zaufania (§ 199.) przy powyższej czynności urzędowej określi się w drodze rozporządzenia.

O ile chodzi o oszacowanie dochodów duchownych z poborów służbowych, należy korzystać jedynie z opinii krajowej władzy politycznej, wydanej w porozumieniu z przełożoną władzą kościelną; pobory, oznaczone w § 202., ustęp 5., należy przyjąć w tej kwocie, w której policzono je do uzupełnienia kongruy.

Postępowanie w komisyach.

§ 210.

Jeżeli okażą się wątpliwości co do prawdziwości lub zupełności szczegółów, podanych przez podatnika w zeznaniu lub w wyjaśnieniach do tego zeznania, jest przewodniczący obowiązany, wezwać podatnika do wyjaśnienia, które on może udzielić według swego wyboru ustnie lub pisemnie. W przedstawieniu wątpliwości należy oznaczyć dokładnie i zrozumiale, a mianowicie w formie, która podatnikowi umożliwia dokładną odpowiedź i prowadzenie dowodu, zakwestyonowane szczegóły, powody ich zakwestyonowania oraz wezwania i pytania, wystosowane ewentualnie do podatnika w celu uzasadnienia albo wykazania prawdziwości lub zupełności jego zeznań, wyznaczając przytem stosowny, najmniej jednak ośmiodniowy termin do wniesienia odpowiedzi. Wątpliwości należy o ile możności przedstawić równocześnie. W ten sam sposób może przedstawić wątpliwości sama komisya, jednak do tego potrzebna jest formalna uchwała komisyi. Powody należy podać w protokole. Taka uchwała komisyi potrzebna jest także w celu zażądania odpisów kont bilansowych i kapitałowych (§ 206., ustęp 1., końcowe zdanie), a powody tej uchwały należy uwidocznić w protokole i podać w wezwaniu, wystosowanem do podatnika.

§ 211.

Przewodniczący i komisya są uprawnieni przybrać do obrad komisyjnych rzeczoznawców lub informatorów, którzy jednak nie biorą udziału w powzięciu uchwały; komisya jest także upoważniona spowodować przesłuchanie pod przysięgą świadków na oznaczone fakta, tudzież rzeczoznawców na oznaczone pytania, a to przez sąd powiatowy miejsca zamieszkania osoby przesłuchać się mającej.

Podatnicy mają prawo zaproponować rzeczoznawców na oznaczone pytania, które są dla nich istotnie ważne, i postawić wniosek o przesłuchanie ich pod przysięgą, o czem ma rozstrzygnąć komisya a ewentualnie, jeżeli ona nie jest zebrana, przewodniczący.

Wszystkie przez podatnika ofiarowane do przeprowadzenia się nadające i według niniejszej ustawy dopuszczalne dowody, w szczególności dowody ze świadków i rzeczoznawców należy przeprowadzić z zastrzeżeniem postanowienia § 213., chyba, że objęte dowodem fakta uznaje się za prawdziwe albo że są one w ogóle lub dla wymiaru bez znaczenia, albo przeprowadzenie dowodu byłoby połączone z niestosunkowym nakładem kosztów, albotež z okoliczności okazuje się, że dowody ofiarowano w tym oczywistym zamiarze, aby przewlec postępowanie. Pisemnie wnieść się mającą prośbę podatnika o przesłuchanie pod przysięgą wymienionych przezeń świadków i rzeczoznawców należy uwzględnić w ważnych wypadkach oraz gdy to jest potrzebne w interesie słusznego wymiaru. Prośbę podatnika o osobiste przesłuchanie w celu udzielenia wyjaśnień można odrzucić tylko z ważnych powodów. Do odrzucenia takiej prośby, jakoteż zaofiarowanych przez podatnika wniosków dowodowych potrzebna jest uchwała komisyi, którą to uchwałę należy uwidocznić w protokole i o niej wraz z powodami zawiadomić podatnika na jego żądanie.

Podatnik może żądać, aby ewentualne ustne rozprawy z nim (§§ 209. i 210.) przeprowadzono nie na pełnej komisyi, lecz na wydziale, ustanowić się mającym przez komisyę z jej grona pod kierownictwem przewodniczącego komisyi lub jego zastępcy. Jeżeli do komisyi jako jej członek należy osoba z interesem podatnika konkurująca i należy przypuszczać, że podanie okoliczności na rozprawie roztrząsać się mających do wiadomości tego członka komisyi mogłoby być niebezpieczne dla zdolności konkurencyjnej podatnika, może on postawić wniosek, aby dotyczący członek nie brał udziału w rozprawach tego wydziału. Wniosek ten rozstrzyga ostatecznie przewodniczący komisyi, uwzględniając wszystkie okoliczności danego wypadku.

Wydział ma zdać sprawozdanie komisyi o przeprowadzonych rozprawach, przyczem jednak należy unikać wyjawienia nazwisk klientów, źródeł dochodu i odbiorców.

§ 212.

Na podstawie przeprowadzonych rozpraw ustala komisya dla każdego podatnika stopień dochodu i przypadającą stopę podatkową; w danym razie należy nadto ustalić liczbowo kwotę zawartych w dochodzie poborów służbowych, podległych podatkowi pensyjnemu (§§ 167., 168., 233.).

Komisya ma z reguły co do każdego poszczególnego podatnika powziąć osobne uchwały. Stopy podatkowe tych podatników, co do których proponowana wedle tymczasowego sprawdzenia stopa podatkowa odpowiada zeznanemu dochodowi, należy objąć jednem głosowaniem, o ile członkowie komisyi przy poszczególnych podatnikach nie wnoszą zarzutów. Komisya jest dalej upoważniona na wniosek przewodniczącego, jeżeli referent przeciw temu nie podnosi zarzutu, ustalić jedną uchwałą w myśl wniosku władzy podatkowej dochody i stopy

podatkowe większej ilości podatników, których ogólny dochód dla każdego z nich nie przekracza 8000 K.

§ 213.

Jeżeli podatnik bez dostatecznego usprawiedliwienia zaniedba zadość uczynić wezwaniu do jawienia się przed komisyą, albo wzbrania się lub zaniedba bez dostatecznego usprawiedliwienia odpowiedzieć na przedstawione wątpliwości lub na postawione mu istotne dla wymiaru pytania, to komisya może bez dalszego współdziałania podatnika uskutecznić wymiar z urzędu na podstawie materyału, którym rozporządza. O ile postawione pytania dotyczyły pewnych oznaczonych źródeł dochodu, następuje powyższy skutek prawny jedynie tylko co do oszacowania dochodu z dotyczących źródeł dochodu.

§ 214.

O ile komisya uzna podany przez podatnika dochód za nizki, a nie ma środków, na podstawie których możnaby liczbowo dokładnie oznaczyć wysokość oszacować się mającego dochodu, musi się zwrócić uwagę na to, aby sobie szczególnie z zewnętrznych oznak, które komisya ma wymienić w swojej uchwale, wyrobić sąd o wysokości dochodu, przyczem przedewszystkiem należy uwzględnić ogólne ekonomiczne położenie podatnika, wysokość wydatków i stosunek poszczególnych źródeł dochodu między sobą.

Odwołania.

§ 218.

Przeciw wynikowi oszacowania łącznie z ewentualnem ustaleniem wysokości podległych podatkowi pensyjnemu poborów służbowych przysługuje tak podatnikowi, jakoteż władzy podatkowej prawo odwołania się do komisyi apelacyjnej.

Dla władzy podatkowej biegnie termin do wniesienia odwołania od dnia, w którym protokół oszacowania wpłynął do władzy podatkowej.

Podatnikowi lub jego zastępcy należy na żądanie dla celów odwołania udzielić znajdujących się w aktach podstaw wymiaru. Na ewentualną dalszą prośbę należy dla tego samego celu zezwolić na wgląd do aktów i na sporządzenie z nich odpisów. Co do tego ostatniego uprawnienia należy wydać w drodze rozporządzenia bliższe postanowienia w szczególności co do wyłączenia wewnętrznych aktów urzędowych oraz tej części aktów, która nie nadaje się do wyjawienia ze względów publicznych i ze względu na zachowanie tajemnicy o stosunkach dochodowych innych podatników. Z tem ostatniem ograniczeniem nie można podatnikowi lub jego zastępcy wzbronić wglądu do protokołów zeznań świadków, rzeczoznawców i mężów zaufania, jakoteż sporządzenia odpisów z tych protokołów.

§ 219.

Odwołania podatników, wolne od stempla, należy wnosić do władzy podatkowej, a odwołania władzy podatkowej do komisyi szacunkowej. Odwołania podatników można wnieść pisemnie lub podać ustnie do protokołu.

Władza podatkowa ma o wniesieniu odwołania, podając powody, zawiadomić równocześnie podatnika, którego wymiar jest odwołaniem zaczepiony. Podatnik ma prawo wnieść w przeciągu dni 14. wolną od stempla odpowiedź do komisyi szacunkowej.

§ 220.

O ile z odwołań podatników okazują się usterki, zaszłe przy wygotowywaniu nakazów płatniczych przez władzę podatkową, ma ona natychmiast zarządzić sprostowanie; przeciw temu orzeczeniu jest dopuszczalny wolny od stempla rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Jeżeli wspomniany właśnie przypadek nie zachodzi, należy odwołania przesłać komisyi szacunkowej.

Komisya szacunkowa ma przedłożyć wpływające do niej odwołania władzy podatkowej, jakoteż przesłane jej odwołania podatników wraz z swą opinią komisyi apelacyjnej.

Jeżeli komisya szacunkowa lub jej przewodniczący uzna, że podniesiony w odwołaniu zarzut co do zaszłych w postępowaniu wymiarowem wadliwości jest uzasadniony, to należy wadliwości te usunąć już przed wydaniem opinii.

§ 221.

W wypadkach, w których oszacowany dochód roczny nie wynosi więcej niż 6000 K, a tak przewodniczący komisyi szacunkowej, jak i komisya sama są zdania, że odwołanie należy w całej osnowie uwzględnić, należy rozstrzygnięcie odwołania do komisyi szacunkowej. W wszystkich innych wypadkach rozstrzyga odwołanie komisya apelacyjna. Przewodniczący komisyi apelacyjnej jest co do kwestyi prawidłowego ustalenia podatku zastępcą interesów państwa dla swego okręgu. Do niego należy naczelne kierownictwo całej czynności wymiarowej w okręgu komisyi apelacyjnej.

Ma on czuwać nad równomiernem zastosowaniem zasad wymiarowych, nadzorować tok czynności przewodniczących komisyi szacunkowych i starać się o ukończenie czynności wymiarowej w należytym czasie.

§ 222.

Komisyi apelacyjnej i jej przewodniczącemu przysługują w celu dokładnego ustalenia dochodu podatnika te same uprawnienia, jakie przysługują komisyi szacunkowej. Komisya apelacyjna ma badać akta pierwszej instancyi. Następnie należy przeprowadzić dowody, które ewentualnie zarządził przewodniczący lub komisya apelacyjna albo, które zaofiarował podatnik w swem odwołaniu lub w swojej odpowiedzi na odwołanie władzy (§ 219.), a które w myśl przepisów § 211. zostały dopuszczone. Jeżeli komisya apelacyjna uzna to następnie za potrzebne, może celem dalszego wyjaśnienia istotnych dla jej orzeczenia okoliczności wezwać podatnika także do zezwolenia na wglądnięcie do jego ksiąg gospodarczych i ksiąg przedsiębiorstwa w rozmiarze do tego celu potrzebnym i, jeżeli ksiąg się nie prowadzi lub, jeżeli to jest potrzebne dla uzupełnienia i poparcia treści ksiąg, zażądać także okazania kontraktów, zapisów dłużnych, kwitów na czynsze, wyciągów z kont, faktur i wszystkich innych w posiadaniu podatnika znajdujących się dokumentów rachunkowych i alegatów.

Od tego są wyłączone: zapiski, które zawierają wyłącznie tylko nazwiska odbiorców lub kalkulacye, dotyczące interesu, lub sposób postępowania przy fabrykacyi albo odnoszą się tylko do prowadzenia gospodarstwa domowego.

Uchwała komisyi apelacyjnej ma możliwie jak najdokładniej oznaczyć okoliczności, względnie podane przez podatnika szczegóły, których prawdziwość ma być stwierdzona przez wglądnięcie do zapisków i alegatów oraz przez zbadanie tychże. Powyższe okoliczności i szczegóły należy także umieścić w wezwaniu, wystosowanem do podatnika. Wezwanie to należy wystosować z tem wyraźnem nadmienieniem, że, gdyby podatnik bez dostatecznego usprawiedliwienia odmówił przedłożenia powyższych ksiąg, zapisków, dokumentów pomocniczych i alegatów albo też w wyznaczyć się mającym stosownym terminie nie uczynił zadość wezwaniu do niego wystosowanemu, rozstrzygnięcie co do tych punktów, które miały być wyjaśnione zażądanem od niego przedłożeniem powyższych dokumentów, nastąpi bez dalszego współdziałania podatnika z urzędu na podstawie materyału, którym komisya rozporządza. Do uchwały komisyi apelacyjnej, zarządzającej wglądnięcie do ksiąg potrzeba, aby zą tą uchwałą oświadczył się przynajmniej jeden głos ponad absolutną większość obecnych członków komisyi apelacyjnej.

Komisya apelacyjna nie jest w swem orzeczeniu związana granicami, zakreślonemi w wnioskach odwołujących się. Jeżeli jednak z powodu odwołania samego tylko podatnika uzna, że wymiar należałoby zmienić w sposób jeszcze bardziej niekorzystny dla podatnika, ma zwrócić sprawę do właściwej w tym wypadku władzy podatkowej, względnie komisyi szacunkowej celem uskutecznienia odpowiedniego dodatkowego wymiaru, przeciw któremu przysługuje podatnikowi po myśli § 223. ponownie prawo odwołania się.

Początek i ustanie powinności podatkowej; zmiany w ciągu roku podatkowego.

§ 227.

Osoby nowo wstępujące w powinność podatkową należy opodatkować z reguły z początkiem najbliższego roku po nastaniu stosunków, uzasadniających powinność podatkową.

Jeżeli jednak powstanie powinności podatkowej uzasadnione jest wprowadzeniem się na obszar obowiązywania niniejszej ustawy lub osiągnięciem stałych poborów służbowych w wysokości podatkowi podlegającej, to następuje opodatkowanie z początkiem najbliższego miesiąca po nastaniu odnośnego zdarzenia.

W tych ostatnich wypadkach należy przyjąć za podstawę wymiaru ten dochód, który pobiera podatnik podczas reszty roku podatkowego. Z podatku, przypadającego na stosunkowy dochód roczny, należy przypisać podatnikowi tyle dwunastych części, ile wynosi liczba miesięcy, za które należy go w ciągu roku podatkowego jeszcze opodatkować.

§ 228.

Osoby, które po myśli § 227., ustęp 2., w ciągu roku podatkowego należy podciągnąć pod podatek dochodowy, mają w przeciągu dni 14 po nastaniu zdarzenia, uzasadniającego ich powinność podatkową, wnieść do właściwej władzy podatkowej doniesienie, dołączając zeznanie, w którem należy podać dochód, pobierany przez podatnika podczas reszty roku podatkowego.

§ 232.

Zmiany, zachodzące w ciągu roku podatkowego w wysokości dochodu lub w wszystkich innych stosunkach podatnika, nie pociągają za sobą, oprócz wypadków wymienionych w §§ 227. i 229., żadnej zmiany w podatku na odnośny rok podatkowy uiścić się mającym, lecz wchodzą w rachubę jedynie przy podatku za następne okresy wymiarowe.

Jednak osoby, których dochód wskutek ustania pewnego źródła dochodu lub wskutek nieszczęśliwych wypadków lub innych nadzwyczajnych okoliczności w ciągu roku podatkowego dozna dowodnie zmniejszenia się na mniej niż dwie trzecie części kwoty przyjętej za podstawę wymiaru i które takiego opustu potrzebują, mogą żądać stosunkowego zniżenia podatku, przypisanego za pozostałą część roku podatkowego. Rozstrzygnięcie o tem przysługuje krajowej władzy skarbowej.

Odnośne prośby należy wnieść do właściwej władzy podatkowej pierwszej instancyi najpóźniej w przeciągu dni 14 po nastaniu zdarzenia, uzasadniającego prośbę o opust.

W razie spóźnionego doniesienia może nastąpić tylko opust stosunkowej części tej kwoty podatkowej, która jest przypisana za miesiące kalendarzowe, następujące po wniesieniu prośby.

Przeciw rozstrzygnięciu krajowej władzy skarbowej można wnieść odwołanie do Ministerstwa skarbu.

Rozdział V.

o postanowieniach karnych.

Zatajenie podatku.

§ 244.

Zatajenie podatku karze się, niezawiśle od dodatkowej zapłaty ukróconego podatku, jeżeli dotyczy powszechnego podatku zarobkowego (§ 243., l. 1., 2.), w wysokości jedno- do trzykrotnej, w wszystkich innych wypadkach w wysokości dwu- do sześciokrotnej tej kwoty, o którą podatek ukrócono lub narażono na ukrócenie.

Jeżeli kwoty tej nie można dokładnie liczbowo obliczyć, należy przyjąć jej prawdopodobną wysokość za podstawę wymiaru kary.

Jeżeli z okoliczności można powziąć, że zaniedbanie nastąpiło wprawdzie świadomie, lecz nie w zamiarze zatajenia przedmiotu podatkowego, należy za to zaniedbanie jako za zwykłe przekroczenie porządkowe nałożyć karę pieniężną do 40 K.

Zgaśnięcie karygodności.

§ 245.

Karygodność czynów wymienionych w §§ 239. i 240. gaśnie, jeżeli winny, zanim otrzyma pierwsze wezwanie w celu przesłuchania go jako obwinionego, lub urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wpłynęło doniesienie, sprostuje lub uzupełni swoje zeznania u właściwej władzy.

Karygodność czynów karygodnych, wymienionych w § 243., gaśnie, jeżeli podatnik przed oznaczonymi w poprzednim ustępie terminami wniesie deklaracyę albo doniesienie lub zeznanie, do których jest obowiązany.

Naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy; nadużycie rejestrów podatkowych.

§ 246.

Biorących udział w postępowaniu podatkowem urzędników i wszystkich innych funkcyonaryuszy jakoteż członków komisyi, następnie świadków, informatorów, rzeczoznawców, mężów zaufania i zastępców stron, jeżeli bez upoważnienia wyjawiają dochodzące do ich wiadomości stosunki zarobkowe, majątkowe i dochodowe podatnika, w szczególności zaś także treść deklaracyi podatkowej lub zeznania albo odbytych nad niemi rozpraw, karze się za ten występek karą aresztu aż do trzech miesięcy lub grzywną aż do 2000 K. Urzędnicy państwowi podlegają nadto traktowaniu według przepisów dyscyplinarnych.

Kto okoliczności co do zarobku lub dochodu podatnika, widocznych z wymienionych w §§ 58., 181. i 217. rejestrów i wyciągów, bądź osobno, bądź w połączeniu z innemi okolicznościami, mającemi wpływ na wymiar podatku, nadużywa na publicznem zgromadzeniu lub w piśmie drukowem w celu złośliwych napaści na podatnika, na komisyę podatkową lub na jej członka, staje się winnym przekroczenia, względnie, w razie popełnienia tego przestępstwa drukiem, występku i ma być ukarany aresztem do sześciu miesięcy lub grzywną aż do 2000 K.

Ściganie następuje tylko na wniosek rządu, odnośnego podatnika lub jednego z członków komisyi.

Przedawnienie.

§ 251.

Karygodność czynów i zaniechań, wymienionych w §§ 239., 240., 243. i 247., gaśnie przez przedawnienie, jeżeli winnego nie pociągnięto do odpowiedzialności w przeciągu pięciu lat po upływie tego roku podatkowego, w którym popełniono karygodny czyn lub zaniechanie.

Przedawnienie przerywa się przez nowy karygodny czyn lub zaniechanie w rodzaju, oznaczonym w wymienionych poprzednio paragrafach. W tym wypadku nie następuje przedawnienie wcześniejszego występku przed przedawnieniem ostatniego występku. Przedawnienie następuje jednak w każdym razie co do tych występków, których w przeciągu dziesięciu lat po upływie tego roku, w którym popełniono czyn karygodny lub zaniechanie, nie ścigano przez wezwanie lub przesłuchanie podatnika jako obwinionego.

Postępowanie.

§ 256.

Postępowanie co do czynów karygodnych, wymienionych w §§ 242., 246. i 248., należy do zwyczajnych sądów, właściwych dla występków, względnie przekroczeń.

Orzeczenia karne co do czynów karygodnych, wymienionych w §§ 239., 240., 243. i 247., mają z podaniem powodów wydawać władze podatkowe pierwszej instancyi właściwe ze względu na odnośny rodzaj podatku. Minister skarbu może jednak kilka podatkowych okręgów wymiarowych złączyć w jeden okrąg karno-podatkowy i wyznaczyć dla całego tego okręgu jedną tylko ze znajdujących się w tymże okręgu władz podatkowych do przeprowadzania dochodzeń karnych i do wydawania orzeczeń karnych co do wymienionych wyżej czynów karygodnych. Również upoważniony jest Minister skarbu z ważnych powodów wydelegować także inną władzę podatkową pierwszej instancyi do przeprowadzenia rozprawy karnej i wydania orzeczenia karnego, a to w szczególności wtedy, jeżeli ten sam czyn karygodny zarzucono kilku obwinionym, albo też temu samemu obwinionemu zarzucono kilka czynów karygodnych, które uzasadniałyby rozmaite miejscowe właściwości, albo jeżeli tego wymaga ewentualnie wzgląd na brak objektywności.

Władza, powołana do przeprowadzenia postępowania karnego, ma wymierzyć dodatkowy podatek.

Orzeczenia karne co do czynów karygodnych, wymienionych w § 249., ma wydawać władza podatkowa pierwszej instancyi w siedzibie dotyczącej komisyi.

Kary porządkowe nakłada ten sam organ, który je zagroził.

§ 258.

Wydanie orzeczenia karnego przez władzę podatkową ma — pominąwszy wypadki, wymienione w § 250., i osobno wyliczone w niniejszej ustawie wyjątki — poprzedzić przynajmniej jednorazowe przesłuchanie obwinionego, któremu należy przedstawić wszystkie powody podejrzenia, którymi władza podatkowa rozporządza. Celem oświadczenia się na te powody podejrzenia należy udzielić obwinionemu na żądanie, jednak tylko raz, 14-dniowego terminu.

Obwinionemu przysługuje prawo:

a) wyręczać się adwokatem lub inną do zastępstwa ustawowo upoważnioną osobą, którą należy na jego żądanie w czasie, gdy tok dochodzeń na to zezwala, w każdym zaś razie przed ukończeniem dochodzeń, do rozprawy dopuścić i która to osoba jest upoważniona stawiać w zastępstwie obwinionego wnioski dowodowe;

b) proponować na oznaczone ważne dlań pytania przesłuchanie świadków, znawców i informatorów i postawić wniosek o ich przesłuchanie pod przysięgą, o czem ma rozstrzygać władza podatkowa. Bliższe postanowienia należy wydać w drodze rozporządzenia;

c) żądać konfrontacyi ze świadkami, rzeczoznawcami i informatorami; to ostatnie jednak tylko o tyle, o ile ponownemu ich przesłuchaniu u władzy podatkowej nie stoi na zawadzie jedna z przeszkód, wymienionych w § 252., l. 1, procedury karnej z dnia 23. maja 1873., Dz. u. p. Nr. 119;

d) żądać w każdym czasie okazania znajdujących się u władzy podatkowej dokumentów, jakoteż wglądać do protokołów i wszystkich innych aktów oraz brać z nich odpisy, a to w czasie, gdy tok dochodzeń na to zezwala, w każdym razie jednak przed ukończeniem dochodzeń w terminie, wystarczającym do stawiania ewentualnych wniosków dowodowych. Wewnętrzne akta urzędowe można wyłączyć od wglądu. Bliższe postanowienia w tym względzie należy wydać w drodze rozporządzenia;

e) po ukończeniu dochodzeń, o czem należy go zawiadomić, wnieść obronę pisemnie lub podać ustnie do protokołu. Celem wniesienia tej obrony należy udzielić 14-dniowego terminu, który z ważnych powodów może być przedłużony.

W celu uzasadnienia orzeczenia wolno powołać się tylko na takie dokumenta, na takich świadków, informatorów, rzeczoznawców i inne środki dowodowe, co do których przestrzegano postanowień poprzednich ustępów niniejszego paragrafu.

O tych przysługujących podatnikowi uprawnieniach należy go pouczyć a udzielenie tego pouczenia zanotować w protokole rozprawy.

O ileby zeznania świadków i informatorów lub opinia rzeczoznawców nie były już przedtem przysięgą stwierdzone, jest władza podatkowa upoważniona zażądać przesłuchania tych osób pod przysięgą przez właściwy sąd powiatowy miejsca zamieszkania. Również jest władza podatkowa uprawniona, jeżeli czyn karygodny dotyczy podatku dochodowego, wezwać podatnika do przedłożenia ksiąg, zapisków i alegatów w rozmiarze, oznaczonym w § 222., i w sposób tamże określony. W tym celu jednak należy zasięgnąć upoważnienia krajowej władzy skarbowej, która ma o tem rozstrzygać w senacie złożonym z 3 członków, z których jeden jest urzędnikiem sędziowskim przez wyższy sąd krajowy ustanowić się mającym, dalszy zaś wybranym członkiem komisyi apelacyjnej, mającym się wyznaczyć przez jej przewodniczącego.

W wypadku, gdy władza podatkowa uzna za stosowne z powodu zaniechania, wymienionego w § 243., nałożyć tylko grzywnę do 40 K (§ 244., ustęp 3.), można tę karę orzec bez poprzedniego postępowania.

Jeżeli na rozprawie przed komisyą okazano podatnikowi dokumenta lub przesłuchano w jego obecności świadków, informatorów i rzeczoznawców, to czynności tych nie potrzebuje władza podatkowa powtarzać.

§ 259.

Jeżeli podatnik nie uczyni zadość wystosowanemu do niego w postępowaniu karnem wezwaniu, w którem cel tegoż ma być wyraźnie oznaczony, to należy je powtórzyć z tem zagrożeniem, że w razie ponownego nieusprawiedliwionego niejawienia się nastąpiłoby wydanie orzeczenia karnego na podstawie materyału, którym władza rozporządza, przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 213.

Jeżeli i to wezwanie pozostanie bez skutku, ma władza podatkowa przystąpić do wydania orzeczenia karnego.

W ten sam sposób należy postąpić, jeżeli podatnik nie uczyni zadość jakiemuś wezwaniu w toku dalszego postępowania doń wystosowanemu lub żądaniu udzielenia wyjaśnień albo też zaniedba zadość uczynić wezwaniu do zezwolenia na wglądnięcie do ksiąg.

Jeżeli obwiniony z powodu nieobecności doznaje trwałej przeszkody w jawieniu się, to wolno władzy podatkowej także wezwać go w ten sam sposób, aby jej wymienił zastępcę, z którym należy postępowanie karne przeprowadzić; zaniechanie wymienienia zastępcy należy traktować na równi z nieusprawiedliwionem niejawieniem się obwinionego. Te same postanowienia mają obowiązywać, gdy obwiniony zachoruje a jego zasłabnięcie według świadectwa lekarza urzędowego stoi wprawdzie na przeszkodzie osobistemu jawieniu się, jednak nie wyklucza odpowiedniego poinformowania zastępcy.

§ 260.

Przeciw orzeczeniu karnemu jakoteż przeciw wymiarowi dodatkowego podatku dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Władza ta ma rozstrzygać rekursy przeciw orzeczeniom karnym (z wyjątkiem rekursów przeciw karom porządkowym) w senacie orzekającym, złożonym z pięciu członków, pomiędzy którymi musi być przynajmniej dwóch urzędników sędziowskich i jeden asesor obywatelski. Podatnikowi należy na jego żądanie udzielić prawa bliższego ustnego wywodu jego rekursu przed tym senatem orzekającym osobiście a także za przybraniem adwokata. Przytem jednak jest niedopuszczalne przytaczanie nowych faktów lub środków dowodowych. Przeciw orzeczeniom krajowej władzy skarbowej przysługuje stronie zażalenie do Trybunału administracyjnego.

Wykonanie orzeczeń karnych należy odroczyć aż do ostatecznego rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnem; jednak władza podatkowa może zarządzić zabezpieczenie kwoty kary, skoro tylko orzeczenie pierwszej instancyi doręczono obwinionemu.

§ 260 *a*.

Asesora obywatelskiego i jego zastępcę mianuje Minister skarbu na przeciąg czterech lat.

Urzędników państwowych w czynnej służbie, byłych urzędników skarbowych i osób, pozostających w cesarskiej służbie dworskiej, nie można zamianować asesorami obywatelskimi.

Krajowy dyrektor skarbu (dyrektor skarbu) lub jego zastępca jako przewodniczący senatu orzekającego ma odebrać od asesora obywatelskiego (zastępcy) przy rozpoczęciu się jego urzędowania następującą przysięgę:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że przy rozprawach senatu orzekającego będę rozstrzygał bez względu na osobę bezstronnie, według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy wszystko to, o czem się dowiem podczas rozpraw w ogóle, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.“

Osoby, które uważają złożenie przysięgi ze względu na swoje wyznanie religijne za niedozwolone, mają zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu.

Po złożeniu przysięgi oznajmia przewodniczący asesorowi obywatelskiemu powody, które wyłączają asesora obywatelskiego od współdziałania i rozstrzygania przy rozprawach.

Powody te są:

1. jeżeli asesor obywatelski pozostaje do strony lub jej zastępcy w takim stosunku osobistym, który po myśli §§ 25. i 194. wyłącza członka komisyi od obrad i powzięcia uchwały;

2. jeżeli z uwolnienia lub zasądzenia strony ma się spodziewać korzyści lub szkody;

3. jeżeli w odnośnej sprawie występował jako donosiciel lub zastępca strony, jakoteż jeżeli był przesłuchany jako świadek, rzeczoznawca lub informator.

O podniesionych powodach wyłączenia rozstrzyga przewodniczący senatu orzekającego.

Rozdział VI.,

zawierający postanowienia ogólne.

Wnoszenie zeznań i składanie deklaracyi.

§ 262.

Zeznania i deklaracye, które podatnicy mają wnosić po myśli niniejszej ustawy w celu ich opodatkowania, winien własnowolny podatnik z reguły osobiście składać i podpisywać.

Ustawowe deklaracye mają składać za niewłasnowolne osoby ich prawni lub przez władzę ustanowieni zastępcy, za protokołowane firmy osoby, uprawnione według postanowień kodeksu handlowego do podpisywania firmy, za korporacye i t. d. członkowie przełożeństwa według statutu do tego uprawnieni.

Do czasokresów, unormowanych w niniejszej ustawie lub wyznaczonych przez władzę, stosują się postanowienia § 2., ustęp 2. i 3., ustawy z dnia 19. marca 1876., Dz. u. p. Nr. 28., co do biegu pocztowego, jakoteż co do rozpoczęcia się i ukończenia czasokresów.

Doręczenia.

§ 267.

Doręczenie wydać się mających według niniejszej ustawy wezwań, rezolucyi, zarządzeń i orzeczeń, w szczególności zaś nakazów płatniczych uskutecznia się albo bezpośrednio przez organa władzy albo przez zwierzchność gminną lub przez pocztę.

Doręczenie to ma nastąpić albo do własnych rąk adresata lub do rąk jego pełnomocnika (§ 264.) za potwierdzeniem odbioru. Jeżeli adwokata lub notaryusza, któremu jako pełnomocnikowi należy doręczyć, nie zastano w jego kancelaryi, to może doręczenie nastąpić do rąk każdego tamże obecnego, organowi doręczającemu znanego funkcyonaryusza albo sługi tego adwokata lub notaryusza.

Jeżeli osoba, do której rąk można doręczenie ważnie uskutecznić, odmówi przyjęcia doręczyć się mającego pisma, to należy pismo to pozostawić na miejscu doręczenia. Pozostawienie to ma skutek doręczenia.

Dla podatników, których miejsce zamieszkania i pobyt jest nieznany, jakoteż dla tych adresatów, którym doręczyć się mającego pisma nie można było doręczyć ani przez pocztę ani też w inny sposób przy dwurazowem przynajmniej usiłowaniu doręczenia, należy złożyć to pismo u naczelnika gminy miejsca przypisania podatku, względnie u przełożonego wyłączonego obszaru dworskiego za potwierdzeniem przez tegoż odbioru; to złożenie ma naczelnik ten, względnie przełożony ogłosić w sposób w tem miejscu używany z wezwaniem, że celem podjęcia pisma mają się adresaci zgłosić u naczelnika gminy lub u przełożonego wyłączonego obszaru dworskiego.

Doręczenie uważa się za uskutecznione, jeżeli od czasu ogłoszenia upłynęły cztery tygodnie. Jeżeli jednak udowodni się, że doręczenie do rąk adresata bez jego zawinienia rzeczywiście nastąpiło dopiero w późniejszym czasie, uważa się doręczenie za uskutecznione ze skutkiem prawnym dopiero w tym późniejszym czasie, nigdy jednak nie później, niż w sześć miesięcy po ogłoszeniu.

Obowiązek udzielania wiadomości organom wymiarowym.

§ 269.

Każdy jest obowiązany sumiennie dostarczać zażądanych od niego na podstawie niniejszej ustawy przez władze podatkowe, względnie komisye wyjaśnień i wykazów, potrzebnych do uzupełnienia lub sprostowania złożonych przezeń deklaracyi, zeznań

i doniesień, jakoteż w sprawie opodatkowania innych osób złożyć na żądanie świadectwo lub zeznawać jako rzeczoznawca.

Zeznań w charakterze świadka lub rzeczoznawcy mogą odmówić tylko osoby, wymienione w § 152. procedury karnej z dnia 23. maja 1873. Dz. u. p. Nr. 119, inne osoby jednak tylko co do takich pytań, na które odpowiedź spowodowałaby dla nich lub dla osoby, do której zostają w jednym ze stosunków w § 152. l. 1., procedury karnej oznaczonych, bezpośrednią i stosunkowo znaczną szkodę prawno-majątkową, lub ściągnęłaby na nich hańbę albo niebezpieczeństwo karno-sądowego ścigania lub ścigania z powodu przestępstwa podatkowego lub dochodowo-skarbowego albo też naruszyłaby ciążący na świadku lub znawcy uznany przez państwo obowiązek zachowania tajemnicy lub zdradziłaby tajemnicę sztuki albo przemysłu.

Osób, które u podatnika służą lub służyły, nie można bez jego zgody przesłuchiwać jako informatorów lub rzeczoznawców.

Wglądanie do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych.

§ 272.

Wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych podatnika ma oprócz wypadków, wymienionych w §§ 222. i 258., nastąpić wówczas, jeżeli podatnik ten wgląd ofiaruje a władza wymiarowa lub komisya nie uzna jego zeznań bez uskutecznienia tego wglądu za wiarogodne. Podatnik ma dokładnie oznaczyć fakta, które przez wgląd do ksiąg mają być udowodnione, w przeciwnym razie zaofiarowany przez niego dowód nie musi być uwzględniony. Dla tego przez podatnika zaofiarowanego wglądu do ksiąg obowiązują, o ile w następnych paragrafach nie wydaje się odmiennych postanowień, te same reguły, jakie obowiązują dla zarządzonego wglądu do ksiąg.

§ 273.

Wglądu do ksiąg, zaofiarowanego po myśli § 272. przez podatnika, ma dokonać w obecności podatnika lub jego pisemnie umocowanego zastępcy (§ 264.) przewodniczący właściwej komisyi szacunkowej albo urzędnik państwowy, zaopatrzony w pisemne polecenie przewodniczącego lub władzy podatkowej, albo wreszcie, jeżeli władza podatkowa i podatnik zgodzą się na osobę członka komisyi, nie będącego urzędnikiem państwowym, tenże członek komisyi.

Wglądu do ksiąg, zarządzonego po myśli postanowień §§ 222. i 258., ustęp 5., ma w obecności podatnika lub jego ustawowego lub umocowanego zastępcy (§§ 259. i 264.) dokonać obeznany z przepisami prawno-podatkowymi i z prowadzeniem ksiąg urzędnik państwowy, wyznaczyć się mający przez przewodniczącego komisyi apelacyjnej i zaopatrzony przezeń w pisemne polecenie. O ile podatnika wezwano w postępowaniu odwoławczem do zezwolenia na wgląd do ksiąg, jest on uprawniony w przeciągu pięciu dni po otrzymaniu tego wezwania zażądać od przewodniczącego komisyi apelacyjnej, aby wglądu do ksiąg nie przeprowadzał urzędnik, który ma swoją siedzibę urzędową w obrębie okręgu właściwej dla podatnika komisyi szacunkowej.

Przybranie znawcy biegłego w prowadzeniu ksiąg i zaprzysiężonego tłumacza jakoteż urzędowych sił pomocniczych jest dozwolone według uznania właściwej władzy lub komisyi (§§ 176. i 256.). Osoby te mają zachować w ścisłej tajemnicy stosunki podatnika, które dojdą do ich wiadomości przy sposobności wglądnięcia do ksiąg, i muszą, jeżeli już jako urzędnicy państwowi nie są zaprzysiężeni, ślubować dopełnienie tego zobowiązania przez podanie ręki w miejsce przysięgi. Osobom tym należy wyraźnie zwrócić uwagę na postanowienia karne § 246. Przy wyborze znawcy biegłego w prowadzeniu ksiąg należy wziąć pod rozwagę jego znajomość stosunków odnośnej kategoryi dochodu.

Przeciw przybraniu takich osób, które z przedsiębiorstwem podatnika konkurują, jakoteż przeciw przybraniu funkcyonaryuszy tychże osób może podatnik wnieść zarzuty. Takie zarzuty rozstrzyga ostatecznie władza lub komisya (§§ 176., względnie 256.) po uwzględnieniu wszystkich okoliczności danego wypadku.

Także podatnikowi przysługuje prawo przybrać sobie na własne koszta męża zaufania i znawcę biegłego w prowadzeniu ksiąg, wybranego z listy, prowadzonej przy sądzie handlowym (sądzie handlowym i morskim, sądzie krajowym, sądzie obwodowym).

§ 274.

Wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa ma się odbyć w razie obszernych dochodzeń lub innych uwzględnienia godnych okoliczności wedle wyboru podatnika albo w lokalnościach przemysłowych, względnie w mieszkaniu podatnika albo w lokalach urzędowych właściwej władzy, względnie komisyi (§§ 176. i 256.).

Zresztą należy wgląd do ksiąg przeprowadzić z reguły w wspomnianych lokalach urzędowych.

Jeżeli chodzi o zapiski i dokumenta, których podatnik potrzebuje do wykonywania swego zawodu

lub przemysłu, to musi się dać podatnikowi możność odpowiedniego korzystania z tych zapisków i dokumentów podczas godzin wykonywania interesu.

Dzień przeprowadzenia dowodu i nazwiska osób przybrać się mających (§ 273., ustęp 3.) przez organ, któremu poruczono przeprowadzenie wglądu do ksiąg, należy podać podatnikowi do wiadomości przynajmniej na ośm dni naprzód. Przewidziane w pierwszym ustępie prawo wyboru miejsca przeprowadzenia dowodu, jakoteż przewidziane w § 273., ustęp 4., prawo wniesienia zarzutów przeciw osobom znawców ma podatnik wykonać w przeciągu pięciu dni po doręczeniu powyższego zawiadomienia.

§ 276.

Co do wyniku wglądnięcia do ksiąg należy spisać protokół, w którym należy przedewszystkiem uwidocznić zawarte w przedłożonych do wglądu księgach i zapiskach wpisy, odnoszące się do faktów ustalić się mających przez wglądnięcie do ksiąg. Również należy wciągnąć do tego protokołu wyjaśnienia i wiadomości, udzielone przez podatnika lub jego zastępcę, ustalenia dokonane na jego żądanie jakoteż szczegóły co do zewnętrznego stanu ksiąg i zapisków, wreszcie okoliczności, mające znaczenie dla wiarogodności tych ksiąg i zapisków.

W protokole należy uwidocznić odmówienie przedłożenia ksiąg, zapisków lub dokumentów albo twierdzenie podatnika, że zażądanych od niego zapisków nie prowadzi, względnie ich nie posiada, a to wraz z okolicznościami, któremi podatnik usiłuje to twierdzenie uprawdopodobnić. Jeżeli podatnik, ewentualnie przybrani rzeczoznawcy lub też wymieniony po nazwisku mąż zaufania (§ 273.) życzą sobie podać do protokołu uwagi, należy je również umieścić. W szczególności przysługuje podatnikowi prawo zażądania w protokole udzielenia najwyżej 14-dniowego terminu do wniesienia obszerniejszego oświadczenia się co do uzyskanego przez wyniki wglądu do ksiąg materyału wraz z ewentualnem orzeczeniem rzeczoznawców. Zawiadamiając komisye o wyniku uskutecznionego wglądu do ksiąg nie należy wymieniać nazwisk klientów, źródeł nabycia i odbiorców. Jeżeli jednak organ, przeprowadzający wgląd do ksiąg, zakwestyonował pewne wpisy lub dokumenty w takim kierunku, iż dla rozstrzygnięcia mocy dowodowej wpisu stała się potrzebną znajomość nazwisk, natenczas należy także te nazwiska umieścić w tem zawiadomieniu. Na żądanie podatnika należy jednak w tym wypadku jakoteż w razie, jeżeli chodzi w ogóle o pewne oznaczone fakty, których udzielenie do wiadomości pełnej komisyi naraziłoby na szwank zdolność konkurencyjną podatnika albo spowodowałoby dla niego w ogóle oczywistą szkodę, uwiadomić o wyniku uskutecznionego wglądu do ksiąg (§ 277.) najpierw wydział utworzyć się mający z analogicznem zastosowaniem § 211., który ma następnie swoją opinię o mocy dowodowej tego zakwestyonowanego wpisu przedłożyć pełnej komisyi bez wymieniania nazwisk.

Wszystkie osoby, biorące udział w przeprowadzeniu dowodu z ksiąg i w ocenie jego mocy dowodowej, winny zachować w ścisłej tajemnicy nazwiska klientów, źródła nabycia i nazwiska odbiorców.

§ 277.

Komisya apelacyjna albo też właściwa w postępowaniu karnem władza podatkowa, która zarządziła przedłożenie ksiąg, zapisków i dokumentów, może, jeżeli zawarte w protokole ustalenia nie wystarczają do wyjaśnienia możliwych wątpliwości, zarządzić uzupełnienie albo powtórzenie wglądu do ksiąg. Każde takie zarządzenie wymaga ponownego powzięcia uchwały w sposób, przewidziany w §§ 222. i 258., ustęp 5. Do uchwały komisyi, zarządzającej powtórzenie wglądu do ksiąg, jest wymagana większość dwóch trzecich. Jeżeli podatnik oświadczy, że poszczególne pozycye w swoich księgach i zapiskach z uwagi na ciążący na nim względem osób trzecich zawodowy obowiązek zachowania tajemnicy może tylko z wyłączeniem nazwisk odnośnych osób okazać organowi, przeprowadzającemu wgląd do zapisków i ich badanie, to nie należy tego traktować na równi z odmówieniem zezwolenia na wgląd, jeżeli przedłożone księgi i zapiski po ocenieniu wszystkich okoliczności danego wypadku okażą się wiarogodnemi.

Jeżeli podatnik prowadzi księgi handlowe według przepisów ustawy handlowej a komisya lub właściwa w postępowaniu karnem władza podatkowa na podstawie przeprowadzonego postępowania nabrała przekonania o należytem prowadzeniu tych ksiąg, należy co do objętego prowadzonemi księgami ruchu przedsiębiorstwa przyjąć fakty, ustalone przez wgląd do ksiąg, za udowodnione, o ile prawdziwość tych faktów nie zostanie odparta faktami w inny sposób udowodnionymi lub też wykaże się nieprawdziwość innych ważniejszych zaksiążkowań albo alegatów książkowych.

Jeżeli podatnik nie prowadzi wprawdzie pełnej buchalteryi, jednak prowadzi poszczególne księgi lub zapiski, należy, o ile one okażą się wystarczającemi do ocenienia czystego przychodu, analogicznie zastosować postanowienia drugiego ustępu.

Wynik ocenienia dowodu z ksiąg należy z podaniem powodów oznajmić podatnikowi równocześnie z orzeczeniem, wydanem w samej sprawie.

§ 278.

Jeżeli z przeprowadzonego wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa (ksiąg gospodarczych) okazała się nieprawdziwość zeznanych przez podatnika istotnych szczegółów, można nałożyć na niego do zwrotu powstałe przez przeprowadzenie wglądu do ksiąg szczególne koszta. Z tego upoważnienia należy tylko wyjątkowo korzystać, a mianowicie wtedy, jeżeli wgląd do ksiąg zaofiarowano z oczywistem nadużyciem, albo jeżeli odwołanie wniesiono z pieniactwa albo jeżeli wydano orzeczenie karne według § 241., ustęp 1., 2., i § 244., ustęp 1., 2.

Przeciw orzeczeniu władzy podatkowej, nakładającemu zwrot kosztów, przysługuje podatnikowi rekurs do krajowej władzy skarbowej, przeciw tego rodzaju orzeczeniu komisyi odwołanie do komisyi apelacyjnej, względnie do krajowej komisyi podatku zarobkowego. Jeżeli takie orzeczenie wydała komisya apelacyjna, przysługuje podatnikowi rekurs do Ministerstwa skarbu.

Naczelne kierownictwo wymiaru.

§ 281.

Naczelne kierownictwo wymiaru wszystkich podatków w niniejszej ustawie unormowanych należy do Ministra skarbu.

Na wniosek władz lub podatników może Minister skarbu z ważnych powodów wydelegować do przeprowadzenia wglądu do ksiąg, postępowania wymiarowego lub karnego zamiast komisyi według ogólnych norm właściwej także inną komisyę szacunkową, względnie władzę podatkową.

Wnoszenie środków prawnych.

§ 282.

Do wszystkich w niniejszej ustawie wymienionych środków prawnych stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, o ile czegoś przeciwnego wyraźnie nie zarządzono.

W tych wypadkach, dla których w niniejszej ustawie przyznane jest prawo odwołania się do drugiej instancyi, kończy się postępowanie odwoławcze w drugiej instancyi. Odwołanie do trzeciej instancyi przysługuje w tych wypadkach, w których prawo to w niniejszej ustawie jest wyraźnie przyznane.

Przedawnienie.

§ 284.

Co do wszystkich w niniejszej ustawie unormowanych podatków obowiązują postanowienia ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, dotyczące przedawnienia podatków bezpośrednich.

Komisye podatku zarobkowego, komisye szacunkowe i apelacyjne należy po myśli co dopiero wspomnianej ustawy uważać za równe władzom skarbowym.

Jeżeli wymiar wskutek dodatkowo wyszłych na jaw okoliczności okaże się za nizki, należy zastosować dwuletni czasokres przedawnienia, ustanowiony w § 3. powyższej ustawy co do nieprawidłowo wymierzonych danin; jeżeli zaś nieprawidłowy wymiar nastąpił wskutek zaniedbania obowiązku przez stronę, wchodzą w zastosowanie postanowienia § 2. powołanej ustawy.

Przedawnienie prawa wymiaru następuje jednak bezwzględnie, jeżeli władza w przeciągu dziesięciu lat od upływu okresu wymiarowego, do którego podatek się odnosi, nie podjęła żadnej czynności urzędowej w celu wymiaru i nie podała jej do wiadomości strony.

Przestrzeganie wzajemności.

§ 285.

Minister skarbu jest upoważniony co do powinności podatkowej takich osób i źródeł podatku, które pod względem podatkowym podlegają zwierzchnictwu kilku państw, celem uniknięcia podwójnych opodatkowań, celem uzyskania traktowania, odpowiadającego zasadom wzajemności (reciprocitas), względnie celem przeprowadzenia zarządzeń odwetowych (retorsyi) wydać zarządzenia i zawrzeć umowy odmienne od postanowień niniejszej ustawy.

Ogólne zarządzenia tego rodzaju należy ogłaszać w Dzienniku ustaw państwa.

Przywrócenie do stanu poprzedniego.

§ 286.

Jeżeli podatnik wskutek wydarzeń elementarnych lub wskutek innego wydarzenia, nie dającego się z góry przewidzieć albo występującego w sposób nie dający się odwrócić, doznał przeszkody w dotrzymaniu terminu do wniesienia środka prawnego w postępowaniu wymiarowem, odwoławczem lub rekursowem, albo jeżeli podatnik lub jego pełnomocnik bez swego zawinienia nie otrzymał wiadomości o tego rodzaju terminie, to jest on uprawniony do postawienia wniosku o przywrócenie do poprzedniego stanu.

Wniosku restytucyjnego nie można opierać na okolicznościach, które uznano już za niewystarczające do przyzwolenia podatnikowi z powodu nich przedłużenia zaniedbanego terminu.

Wniosek restytucyjny należy z przytoczeniem uzasadniających go faktów i środków dowodowych na te fakta, jakoteż wraz z dodatkowem wniesieniem zaniedbanego środka prawnego przedstawić w przeciągu dwóch tygodni po usunięciu przeszkody u władzy właściwej dla założenia wniesionego dodatkowo środka prawnego.

Po upływie sześciu miesięcy, licząc od ukończenia się zaniedbanego terminu, nie jest już dopuszczalny wniosek o restytucyę.

Wniosek ten rozstrzyga władza, której przysługuje rozstrzygnięcie zaniedbanego środka prawnego.

Artykuł II.

Po ogłoszeniu niniejszej ustawy nie można na niekorzyść podatnika uskuteczniać dodatkowych zmian w prawomocnie dokonanych wymiarach, ani też wdrażać dodatkowych nowych wymiarów powszechnego podatku zarobkowego, podatku rentowego, podatku dochodowego, podatku pensyjnego, taksy wojskowej i podatku budynkowego za czas przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, ani też nie można już wdrażać dochodzeń karnych co do tych podatków za oznaczony wyżej okres czasu przeciw podatnikowi i jego pełnomocnikowi, jakoteż przeciw osobom, biorącym udział w oszacowaniu jego dochodu lub obowiązanym do jakiegoś doniesienia albo potwierdzenia zeznań.

Karno-podatkowe dochodzenia, które w chwili ogłoszenia niniejszej ustawy jeszcze wiszą, zastanawia się bez wydania orzeczenia karnego, jeżeli obwiniony w przeciągu 60 dni po ogłoszeniu niniejszej ustawy na wezwanie sprostuje zgodnie z prawdą swoje zeznania, względnie wniesie deklaracyę (doniesienie, zeznanie), do której jest obowiązany. W tych wypadkach należy przypisać jedynie dodatkowy podatek (§ 256., ustęp 3.).

Jeżeli władza podatkowa pierwszej instancyi wydała już orzeczenie karne a obwiniony przeciw orzeczeniu co do winy wniósł rekurs, którego jeszcze nie rozstrzygnięto, to ma nastąpić złagodzenie nałożonej kary, jeżeli podatnik na wezwanie w przeciągu stosownego terminu cofnie środek prawny i sprostuje zgodnie z prawdą swoje zeznania. Zarząd skarbowy ma w takich wypadkach w drodze złagodzenia kary, uwzględniając zachodzące stosunki, wyznaczyć karę podatkową w granicach jedno- do dwukrotnej wysokości kwoty, o którą podatek ukrócono lub na ukrócenie narażono.

Zeznań, doniesień i deklaracyi, wniesionych dla wymiaru powszechnego podatku zarobkowego, podatku rentowego, podatku dochodowego albo podatku budynkowego za rok podatkowy 1914 i za lata następne, jakoteż wyników uskutecznionych ewentualnie w toku dotyczącego postępowania wglądów do ksiąg, nie można zużytkować celem dokonania jeszcze nie uskutecznionych wymiarów, celem wdrożenia dodatkowych wymiarów lub dochodzeń karnych co do jakiejkolwiek publicznej daniny za czas przed dniem 1. stycznia 1914.

Z postanowień poprzednich ustępów nie mogą korzystać za ostatnie trzy lata przed wejściem w życie niniejszej ustawy ci podatnicy, którzy zostaną ukarani za popełnione po ogłoszeniu niniejszej ustawy przestępstwo podatkowe w myśl § 241., ustęp 1., 2., lub § 244., ustęp 1., 2., ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, albo po myśli § 11. patentu o podatku budynkowym z dnia 23. lutego 1820.

Artykuł III.

Zaprowadzenie osobnej opłaty od poborów członków dyrekcyi, rady nadzorczej i zawiadowczej spółek akcyjnych i spółek komandytowych na akcye (opłata od tantyem).

Od poborów, które członkowie dyrekcyi, rady nadzorczej i zawiadowczej (rada generalna, rada administracyjna, kuratoryum itp.) spółek akcyjnych lub spółek komandytowych na akcye w tym charakterze pod jakąkolwiekbądź nazwą otrzymują, należy, począwszy od roku podatkowego 1914, opłacać 10procentową opłatę, którą te spółki mają na rachunek skarbu państwa potrącać przy wypłacie poborów odbiorcom i odsyłać do kasy państwowej.

Jeżeli jednak takie osoby ustanowiono za kontraktem służbowym kierującymi dyrektorami ze stałemi płacami, to kontraktowe pobory, wypłacane tym osobom w charakterze, wymienionym w pierwszym ustępie, przez spółkę, w której służbie pozostają, podlegają nie opłacie od tantyem, lecz podatkowi pensyjnemu.

Jeżeli ogólna suma wypłacanych przez spółkę poborów jest mniejsza niż 5000 K, odpada uiszczenie opłaty.

Do tej opłaty stosują się analogicznie postanowienia §§ 133. do 136., jakoteż § 238., ustęp 1. i 2., wreszcie postanowienia piątego i szóstego rozdziału ustawy o podatkach osobistych.

Pobory, dotknięte tą opłatą, nie podlegają podatkowi pensyjnemu. Wymienione wyżej postano-

wienia nie naruszają opodatkowania według drugiego rozdziału spółek, wypłacających wspomniane w ustępach 1. i 2. pobory.

Artykuł IV.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie tylko wtedy, jeżeli także ustawa o przekazywaniach i nowela do ustawy o podatku od wódki uzyskają moc obowiązującą.

Postanowienia artykułów I. i III. zastosuje się więc do wymiaru podatku za rok 1914 i lata następne. Artykuł II. wchodzi w życie z ogłoszeniem niniejszej ustawy.

Artykuł V.

Upoważnia się Rząd do przeprowadzenia w drodze rozporządzenia zmian, wynikających z podwyższenia wolnego od podatku dochodowego dochodu z kwoty 1200 K na kwotę 1600 K, w ustawie z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, którą zmieniono kilka postanowień ustawy z dnia 13. czerwca 1880, Dz. u. p. Nr. 70, o taksie wojskowej, o funduszu taks wojskowych i o wspieraniu potrzebujących pomocy rodzin osób powołanych do wojska przy mobilizacyi, lub w innych ustawach.

Artykuł VI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi skarbu, który co do artykułu V. ma porozumieć się z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 23. stycznia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wlr. **Engel** wlr.

14.

Ustawa z dnia 23. stycznia 1914,

dotycząca uregulowania na nowo przekazywań z zasobów państwowych na rzecz funduszów krajowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych oraz zniżenia wymiaru podatków realnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Przekazywanie podatku od wódki.

1. Za czas od dnia rozpoczęcia się mocy obowiązującej stóp podatku od wódki, podwyższonych nowelą o podatku od wódki, aż do dnia 31. grudnia 1917 przekazuje się na rzecz funduszów krajowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych 70 halerzy od każdego litra alkoholu z ilości wódki, opodatkowanej w tym czasie na obszarze obowiązywania niniejszej ustawy, oraz podatek dodatkowy, wpływający na podstawie noweli o podatku od wódki. Gdyby jednakowoż reszta, pozostająca z całego przychodu z podatku od wódki w poszczególnych latach, po potrąceniu sumy, wynikającej z tego przekazywania, wyniosła mniej niż 78 milionów koron, to przekazywanie za odnośny rok ma się ograniczać do tej części przychodu z podatku od wódki, która przewyższa tę kwotę. Za rok 1914 należy do tego obliczenia wciągnąć przekazanie podatku od wódki, przypadłe na rzecz funduszów krajowych za czas od dnia 1. stycznia aż do czasu obowiązywania podwyższonych stóp podatku.

Przez przychód z podatku od wódki rozumie się przychód brutto z produkcyjnego podatku od wódki, konsumcyjnego podatku od wódki oraz dodatkowego podatku od wódki po potrąceniu zwrotów należytości i restytucyi.

2. Z przekazania, przypadającego na rzecz funduszów krajowych za czas od rozpoczęcia się obowiązywania podwyższonych stóp podatku aż do dnia 31. grudnia 1914, rozdziela się $^{35}/_{54}$ według klucza *A*, $^{10}/_{54}$ według klucza *B*, resztę zaś według klucza *C*. Następnie będzie się rozdzielało z każdej rocznej kwoty przekazania podatku od wódki 35 milionów koron według klucza *A*. 10 milionów koron według klucza *B*, resztę zaś według klucza *C*.

Niezależnie od powyższych przekazywań przekazuje się z przychodu z podatku od wódki, pozostającego państwu, w każdym roku począwszy od roku 1914 do 1917 włącznie na rzecz funduszów krajowych Gorycyi i Gradyski oraz Dalmacyi po 200.000 K, zaś na rzecz funduszu krajowego Istryi 100.000 K.

3. Obrachunek co do przekazywań powyżej zarządzonych odbywa się za każdym razem po upływie każdego roku kalendarzowego, najpóźniej w lipcu następnego roku, a to w razie, gdyby obrachunek nie mógł być do tego czasu stanowczo zamknięty, z zastrzeżeniem dodatkowego sprostowania. Na rzecz funduszów krajowych przekazuje się na rachunek przypadających dla nich kwot zaliczki, płatne w ostatnim dniu powszednim każdego kwartału kalendarzowego. Zaliczki te nie mogą za każdym razem przekraczać czwartej części tej sumy, którąby stanowiła przekazanie roczne na podstawie preliminarza państwowego na odnośny rok. Zaliczki na poczet przekazań za rok 1914 ma się przekazywać w wysokości, odpowiadającej spodziewanej kwocie tych przekazań.

4. Wymienione wyżej przekazywania przypadają jedynie na rzecz funduszów krajowych tych królestw

i krajów, w których nie zostaną wprowadzone w czasie do dnia 31. grudnia 1917 opłaty krajowe od konsumcyi palonych płynów wyskokowych, a to pod jakąkolwiek nazwą.

Kwoty, które z powodu niedopełnienia tych warunków nie ulegają rozdziałowi, przypadają na rzecz skarbu państwa.

§ 2.

Przekazywanie podatków realnych.

Wykonując postanowienie ustępu 2. artykułu XII. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych reguluje się na nowo przekazywania z bezpośrednich podatków na rzecz funduszów krajowych w sposób następujący:

1. Na rzecz funduszów krajowych tych królestw i krajów, w których nie przypisuje się podatku osobisto-dochodowego dla celów dodatków i datków uskutecznia się po myśli ustępu 4. artykułu XII. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, za lata 1914 do 1917 włącznie przekazania z przychodu z państwowych podatków realnych. W wymienionym wyżej okresie czasu nie należy przypisywać podatku dochodowego w celu wymiaru dodatków i obliczania datków, o ile ustawodawstwo krajowe nie wyda przeciwnego postanowienia.

2. Skoro w jednym z lat od 1914 do 1917 włącznie przychód z podatku dochodowego przekroczy 115 milionów koron, należy stopę procentową przekazywań z państwowych podatków realnych za odnośny rok podwyższyć w ten sposób, aby nadwyżka równała się 40 procent kwoty, o którą podatek dochodowy przewyższa 115 milionów koron. Nadwyżkę tę rozdziela się na poszczególne kraje według klucza, miarodajnego według punktu 1. dla kwot przekazań.

§ 3.

Zniżenie państwowych podatków realnych.

W tych krajach, w których spełniony został warunek, wymieniony w § 2., punkt 1., zniża się na czas trwania tego stosunku podatek gruntowy o 15 procent jego obecnego wymiaru, a zatem na 19·3 procent obliczonego dochodu czystego; nadto zmniejszają się ustanowione w ustawie z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, stopy podatkowe podatku budynkowego, z wyjątkiem 5procentowego podatku od przychodu z wolnych od podatku budynków, o 12·5 procent swego wymiaru.

Dla obliczania dodatków należy przyjąć w takim razie przypis podatku gruntowego w wysokości $^{100}/_{85}$, zaś przypis podatku domowo-czynszowego i podatku domowo-klasowego w wysokości $^{8}/_{7}$ części kwot podatkowych, przypadających według pierwszego ustępu, o ile ustawodawstwo krajowe nie postanowi, że podatki te mają służyć za podstawę dodatków w zniżonym wymiarze lub z nieznacznem podwyższeniem.

§ 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednakowoż tylko wtedy, jeżeli także nowela o podatku od wódki i nowela do ustawy o podatkach osobistych uzyskają moc obowiązującą.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 23. stycznia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Engel** wł*r.*

Klucz A.

1	Dolna Austrya	10·7662
2	Górna Austrya	0·9152
3	Solnogród	0·5682
4	Styrya	4·6875
5	Karyntya	3·0208
6	Kraina	4·5253
7	Tryest	0·4699
8	Istrya	0·3217
9	Gorycya i Gradyska	0·3238
10	Tyrol	2·2796
11	Przedarulania	0·2065
12	Czechy	18·8078
13	Morawy	15·7818
14	Śląsk	5·3087
15	Galicya	28·3423
16	Bukowina	3·1488
17	Dalmacya	0·5259

Klucz B.

1	Dolna Austrya	12·3611
2	Górna Austrya	2·9855
3	Solnogród	0·7515
4	Styrya	5·0545
5	Karyntya	1·3867
6	Kraina	1·8409
7	Tryest	0·8033
8	Istrya	1·4124
9	Gorycya i Gradyska	0·9125
10	Tyrol	3·3131
11	Przedarulania	0·5089
12	Czechy	23·6930
13	Morawy	9·1778
14	Śląsk	2·6493
15	Galicya	28·0894
16	Bukowina	2·8003
17	Dalmacya	2·2598

Klucz C.

1	Dolna Austrya	11·3108
2	Górna Austrya	0·9614
3	Solnogród	0·5969
4	Styrya	3·4328
5	Karyntya	2·6764
6	Kraina	1·6851
7	Tryest	0·4937
8	Istrya	0·3380
9	Gorycya i Gradyska	0·3402
10	Tyrol	2·3949
11	Przedarulania	0·2170
12	Czechy	19·7591
13	Morawy	16·5801
14	Śląsk	5·5772
15	Galicya	29·7758
16	Bukowina	3·3081
17	Dalmacya	0·5525

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 27. stycznia 1914.

Treść: (№ 15—20.) 15. Ustawa o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyka służbowa). — 16. Ustawa, którą się zmienia niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. września 1908. dotyczącej uregulowania poborów sług państwowych w czynnej służbie (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby. — 17. Rozporządzenie, dotyczące udzielenia jednorazowych datków państwowym funkcyonaryuszom w czynnej służbie. — 18. Rozporządzenie, którem na zasadzie artykułu III., ustęp 2., ustawy z dnia 25. stycznia 1914 (pragmatyki służbowej), ustanawia się dla urzędników państwowych, wyszłych ze stanu uprawnionych podoficerów, szczególne ulgi przy zastosowaniu § 50., ustęp 3., § 51., ustęp 6. i § 57., ustęp 1., lit. *c*, tejże ustawy. — 19. Rozporządzenie, którem z powodu wejścia w życie ustawy z dnia 25. stycznia 1914 wydaje sie niektóre nowe postanowienia o policzeniu przy posuwaniu do wyższych poborów pewnych okresów poprzedniej służby sług państwowych (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby. — 20. Rozporządzenie, dotyczące wykonania § 61., ust. 3., ustawy z dnia 25. stycznia 1914 oraz dotyczące policzenia w ogóle państwowych służb pomocniczych przy przyznawaniu zaopatrzeń urzędnikom państwowym.

15.

Ustawa z dnia 25. stycznia 1914

o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyka służbowa).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Pierwsza część tej ustawy odnosi się do urzędników państwowych, zaliczonych do pewnej klasy rangi.

Wyłączeni są Ministrowie i urzędnicy, którym powierzono samodzielne kierownictwo Ministerstwa, prezydent Najwyższej Izby obrachunkowej, urzędnicy sędziowscy i nauczyciele państwowi.

Do urzędników sędziowskich należy jednak aż do wydania ustawy, normującej w całości ich stosunek służbowy, stosować analogicznie postanowienia §§ 14., 15., ustęp 3., 16., ustęp 1. do 4., 17., 18., ustęp 1. i 3., 19., 20., 30., 31., 37., 42. do 45., 47., 48., 50., 51., 53. do 55., 57. do 66., 68., 69., 71., 72., 75., 77. do 79., 81., 84., 85., 88., 89., ustęp 2., 98., 121., 131., 142. i 146. z następującemi zmianami:

a) Zażalenie przeciw kwalifikacyi (§ 20.) rozstrzyga komisya kwalifikacyjna przełożonego trybunału.

b) Czasowe posuwanie do poborów IX. klasy rangi jest wykluczone. W IX. i VIII. klasie rangi wynosi okres czasowego posuwania (§ 51.) po sześć lat.

c) Praktykańci z wykształceniem prawniczem i auskultańci otrzymują od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przyjęciu ich do przygotowawczej służby sędziowskiej, adjutum w kwocie 1000 K rocznie, a po półtorarocznej zadowalniającej służbie przygotowawczej, adjutum w kwocie 1200 K rocznie. Pod dalszym warunkiem złożenia z dodatnim wynikiem egzaminu sędziowskiego otrzymują po trzyletniej służbie przygotowawczej jako adjutum pobory (płacę i dodatek aktywalny) urzędnika X. klasy rangi. W razie złożenia z dodatnim wynikiem egzaminu sędziowskiego najpóźniej w ciągu czterech miesięcy po ukończeniu trzyletniej służby przygotowawczej, należy dodatkowo przyznać podwyższone adjutum od pierwszego dnia miesiąca, następującego po ukończeniu służby przygotowawczej.

d) Auskultantom, których zamianowano sędziami w IX. klasie rangi dopiero po ukończeniu dłuższego, niż ośmioletniego, czasu służby,

policzalnego przy wymiarze poborów spoczynkowych (§§ 15. i 17. ustawy o organizacyi sądowej), należy wliczyć czas służby, przekraczający ośm lat, do okresu, wymaganego dla posunięcia do wyższych poborów, wyjąwszy gdyby spóźniona nominacya nastąpiła z powodu mniej odpowiedniej kwalifikacyi albo dlatego, że bądźto wcale nie ubiegali się o zamianowanie ich sędziami, bądź też ubiegali się, lecz z wykluczeniem pewnych miejsc służbowych. Nie uwzględnia się okresów czasu, które według postanowień tej ustawy nie są policzalne przy posuwaniu do wyższych poborów.

Sędziów w IX. klasie rangi, zamianowanych dla całego okręgu sądu krajowego wyższego (§ 3. ustawy o organizacyi sądowej), może Minister sprawiedliwości, na wniosek prezydenta sądu krajowego wyższego, ustanowić sędziami-samoistnymi. Takich sędziów samoistnych można używać tak, jak urzędników sędziowskich, zamianowanych dla pewnego oznaczonego sądu i ustanowionych sędziami samoistnymi.

Artykuł II.

Praktykanci podlegają przepisom dla urzędników państwowych, o ile ustawa ta nie zawiera dla nich odrębnych przepisów.

Praktykantami po myśli tej ustawy są przypuszczeni do służby państwowej kandydaci na posady urzędnicze, którym jako praktykantom, elewom itp. przyznaje się ze względu na wykonywanie ich służbowego zawodu charakter urzędników państwowych bez zaliczenia do pewnej klasy rangi.

Artykuł III.

Oficerów zawodowych, którzy ubiegają się o bezpośrednie przejście w państwowy stosunek służbowy, podlegający tej ustawie, należy przy tem ubieganiu się uważać pod względem studyów co najmniej tak, jak gdyby ukończyli średni zakład naukowy.

Dla urzędników państwowych, pochodzących ze stanu uprawnionych podoficerów, ustanawia się w drodze rozporządzenia osobne udogodnienia.

Artykuł IV.

Druga część tej ustawy odnosi się do sług.

Sługami po myśli tej ustawy są wszyscy funkcyonaryusze państwowi, należący według artykułu II. ustawy z dnia 25. września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, do kategoryi służby (podurzędnicy i słudzy).

Do członków umundurowanej straży bezpieczeństwa, należących do stanu żołnierskiego, do członków cywilnej straży policyjnej i ajentów policyjnych, jakoteż do starszych dozorców i dozorców więźniów w zakładach karnych i więzieniach przy trybunałach stosują się tylko postanowienia trzeciego rozdziału części drugiej, a zresztą osobne przepisy, wydane w drodze rozporządzenia.

Artykuł V.

Postanowienia tej ustawy o karaniu naruszeń obowiązków służbowych (rozdział V.) stosują się także do toczących się spraw dyscyplinarnych; jeżeli jednak wydano już w pierwszej instancyi orzeczenie dyscyplinarne, obowiązują w postępowaniu, wywołanem środkami prawnymi, dotychczasowe przepisy.

Artykuł VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po ogłoszeniu.

O ile ustawa ta nie zawiera wyjątku, znosi się wszystkie przepisy o przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

Ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, i z dnia 17. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 117, pozostają nienaruszone.

Przepisy, według których władze akademickie sprawują władzę dyscyplinarną nad urzędnikami i sługami szkół najwyższych, pozostają nienaruszone. Aż do wydania osobnych przepisów ustawowych stosują się analogicznie do wymienionych kategoryi funkcyonaryuszy państwowych postanowienia tej ustawy o karaniu naruszenia obowiązków.

Artykuł VII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu całemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Część pierwsza.

(Urzędnicy.)

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Nadanie posady.

§ 1.

Posadę urzędnika można nadać tylko obywatelowi austryackiemu o nieskazitelnej przeszłości, który posiada zupełne uzdatnienie do wypełniania

swoich powinności służbowych i którego zdolność do działań prawnych nie jest ograniczona z żadnego innego powodu, jak tylko z powodu małoletności.

Do nadania posady małoletniemu potrzeba zezwolenia jego ustawowego zastępcy.

Szczególne wymogi do nadania posady należy oceniać według przepisów, obowiązujących dla poszczególnych gałęzi służby różnych działów.

Osoby, do których majątku otwarto konkurs, wykluczone są od uzyskania posady, jak długo trwa postępowanie konkursowe.

§ 2.

Do nadania posady potrzeba zezwolenia władzy centralnej, jeżeli ubiegający się:

1. nie ukończył jeszcze 18. roku życia,

2. przekroczył już 40. rok życia, a nie pozostawał jeszcze dotychczas w służbie państwowej,

3. zasądzony został za zbrodnię lub występek, albo za przekroczenie, popełnione z chęci zysku lub skierowane przeciw obyczajności publicznej,

4. wydalony został ze służby państwowej albo wystąpił ze służby państwowej podczas toczącego się postępowania dyscyplinarnego.

§ 3.

Nadanie posady urzędnikowi, któryby przez to wszedł w stosunek przełożonego lub podwładnego w służbie wobec innego urzędnika, z którym jest spokrewniony lub spowinowacony albo w linii wstępnej lub zstępnej, albo w linii bocznej aż do trzeciego stopnia włącznie, lub z którym pozostaje w stosunku adopcyjnym, dozwolone jest tylko za przyzwoleniem władzy centralnej.

§ 4.

Jeżeli się później okaże, że urzędnik wyłudził posadę przez przedłożenie nieważnych dokumentów lub przez przemilczenie okoliczności, które według obowiązujących przepisów wykluczają nadanie posady, należy wystąpić przeciw niemu w drodze dyscyplinarnej.

§ 5.

O ile według obowiązujących przepisów ma służba przygotowawcza poprzedzać nadanie posady, stosują się odpowiednio postanowienia o nadaniu posady także do przypuszczenia do służby przygotowawczej.

§ 6.

Na nadanie posady wystawia się dekret, w którym należy podać tytuł urzędowy i pobory.

Jeżeli urzędnik uzyska tylko prowizoryczną posadę, należy ją jako taką w dekrecie oznaczyć.

Także na przypuszczenie do służby przygotowawczej wystawia się dekret.

§ 7.

Państwowy stosunek służbowy rozpoczyna się z dniem doręczenia dekretu nadania posady (przypuszczenia), wyjąwszy, jeżeli w tym dekrecie wyraźnie inny dzień oznaczono.

Objęcie służby ma nastąpić w dniu oznaczonym w dekrecie, a jeżeli żadnego dnia nie wymieniono, w ciągu czternastu dni po doręczeniu dekretu. W razie zwłoki staje się nadanie posady nieważne, jeżeli spóźnienia nie usprawiedliwiono dostatecznie w ciągu dalszego czternastodniowego terminu.

§ 8.

Między urzędnikami jednego urzędu, któremu poruczono zawiadywanie pieniądzmi lub materyałami albo ich zarachowywanie, następnie między urzędnikami jednego oddziału rachunkowego, jakoteż między nimi a urzędnikami kas i urzędów zarachowujących, które podlegają ich kontroli, nie może zachodzić stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, oznaczony w § 3., ani stosunek adopcyjny.

Także w innych wypadkach należy starać się o to, aby przez tego rodzaju stosunek nie był interes służby narażony na szkodę.

Początek czasu służby.

§ 9.

Czas służby po myśli tej ustawy rozpoczyna się przy pierwszem lub ponownem nadaniu posady z dniem rzeczywistego objęcia służby, a w razie bezpośredniego przejścia z innego państwowego stosunku służbowego, z dniem uwolnienia od tego stosunku.

Dzień objęcia służby prowizorycznej uważa się za początek czasu służby, jeżeli czas służby prowizorycznej jest policzalny w myśl § 61. przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Urzędnik ma w ciągu czternastu dni po objęciu służby okazać swój dekret nadania posady naczelnikowi władzy służbowej; ten ma zarządzić, aby początek czasu służby wpisano do wykazu stanu osobowego.

Za władzę służbową należy uważać tę władzę, której naczelnik powołany jest według obowiązujących przepisów do bezpośredniego sprawowania nadzoru służbowego nad urzędnikiem.

Służba prowizoryczna.

§ 10.

Stosunek służbowy urzędnika, któremu nadano posadę z zastrzeżeniem odwołania, można w każdej chwili rozwiązać. O rozwiązaniu stosunku służbowego należy zawiadomić urzędnika na miesiąc naprzód, o ile w dekrecie nadania posady nie postanowiono inaczej.

Służba przygotowawcza.

§ 11.

Praktykanci pozostają w służbie przygotowawczej. Bliższe postanowienia o służbie przygotowawczej normują osobne przepisy.

Stosunek służbowy praktykanta może być rozwiązany po wysłuchaniu właściwej komisyi kwalifikacyjnej, jeżeli się okaże, że praktykant nie posiada uzdatnienia do uzyskania posady. W tym wypadku należy mu, o ile zresztą zachowanie się jego jest bez zarzutu, przyznać odprawę w wysokości jednomiesięcznego adjutum.

Przy rozwiązaniu stosunku służbowego dla braku egzaminów, wymaganych do uzyskania posady, rozstrzygają przepisy egzaminacyjne, jeżeli dekret przypuszczenia do służby nie zawiera szczególnych postanowień.

Przysięga służbowa i przyrzeczenie służbowe.

§ 12.

Urzędnik, wchodząc definitywnie w państwowy stosunek służbowy, ma złożyć przysięgę służbową w ręce naczelnika urzędu lub wyznaczonego przezeń urzędnika.

Zaprzysiężony ma podpisać formularz przysięgi po umieszczeniu na nim daty jej złożenia. Złożenie przysięgi należy z podaniem dnia stwierdzić urzędownie na dekrecie nadania posady.

Wypadki, w których dotychczas składano przysięgę służbową w ręce Cesarza, pozostają nienaruszone.

Urzędnicy na prowizorycznej posadzie i praktykanci mają przy objęciu służby złożyć przyrzeczenie służbowe, do którego stosują się analogicznie postanowienia o przysiędze służbowej.

Wykaz stanu osobowego.

§ 13.

Władza służbowa prowadzi dla każdego urzędnika wykaz stanu osobowego, do którego należy wpisywać wszystkie odnoszące się do jego osoby szczegóły, które mają znaczenie dla państwowego stosunku służbowego w ogólności, a dla posuwania do wyższych poborów i dla wymiaru poborów spoczynkowych w szczególności.

Urzędnik ma podać szczegóły te bezpośrednio po objęciu służby i donosić o wszystkich zmianach, o ile nie polegają one na zarządzeniach przełożonej władzy.

Urzędnik ma prawo wglądać w swój wykaz stanu osobowego i brać z niego odpis.

Kwalifikacya.

§ 14.

Dla urzędników, których dotyczy czasowe posuwanie, jakoteż dla praktykantów, prowadzi się bieżące tabele kwalifikacyjne, do których należy corocznie wpisywać kwalifikacyę.

Bliższe postanowienia normują osobne przepisy.

Również osobne przepisy postanawiają, o ile także dla urzędników wyższych klas rangi ma nastąpić powtarzające się regularnie oznaczanie kwalifikacyi.

§ 15.

Komisye kwalifikacyjne tworzy się:

a) przy władzach centralnych,
b) przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy centralnej.

Jeżeli przy władzy, podlegającej bezpośrednio władzy centralnej, nie da się przeprowadzić utworzenia komisyi kwalifikacyjnej, ma szef władzy centralnej poruczyć innej komisyi kwalifikacyjnej oznaczanie kwalifikacyi dla urzędników, zatrudnionych w okręgu służbowym tej władzy.

W zakresie zarządu sprawiedliwości oznacza Minister sprawiedliwości w drodze rozporządzenia te władze, przy których należy utworzyć komisye kwalifikacyjne.

§ 16.

Komisye kwalifikacyjne składają się z pięciu członków.

Zwyczajnych członków komisyi, jakoteż potrzebną ilość zastępców, ustanawia z początkiem każdego roku naczelnik tej władzy, przy której utworzona jest komisya.

W komisyi przewodniczy najstarszy rangą członek zwyczajny.

W komisyi zapadają uchwały bezwzględną większością głosów.

Jeżeli chodzi o oznaczenie kwalifikacyi dla urzędnika fachowego, wówczas, o ile dla urzędników jego gałęzi służbowej nie utworzono osobnej komisyi kwalifikacyjnej, wstępuje do komisyi w miejsce najmłodszego rangą członka zwyczajnego referent fachowy albo inny wyższy urzędnik fachowy, jako członek nadzwyczajny z głosem stanowczym.

W wypadku, przewidzianym w § 15., ustępie 2., może szef władzy centralnej zarządzić, aby jeden albo dwaj urzędnicy tej władzy, przy której nie utworzono komisyi kwalifikacyjnej, weszli w skład komisyi jako nadzwyczajni członkowie z głosem stanowczym w miejsce obu najmłodszych rangą członków zwyczajnych.

§ 17.

Dla urzędników, nie pozostających pod bezpośrednim nadzorem służbowym naczelnika tej władzy, przy której utworzono komisyę kwalifikacyjną, ma bezpośrednio przełożony naczelnik urzędu lub oddziału sporządzić odpowiadające § 19. opisanie kwalifikacyjne wraz z wymaganem uzasadnieniem. Opisanie to należy przedłożyć komisyi w drodze służbowej.

Władze pośrednie w ustroju służbowym (organy nadzorcze) mają oświadczyć się co do wszystkich punktów opisania kwalifikacyjnego, i to w razie odmiennego zdania, z podaniem powodów.

§ 18.

Komisya oznacza kwalifikacyę, o ile przedłożono opisania, po ich sprawdzeniu.

Do obrad komisyi należy z reguły powoływać z głosem doradczym referenta spraw personalnych jakoteż ewentualnie urzędnika, któremu poruczono regularne przeprowadzanie inspekcyi urzędowych, o ile oni nie należą już do komisyi.

Jeżeli komisya uzna potrzebę uzupełniających wyjaśnień, wówczas można powołać także innego urzędnika w celu udzielenia informacyi.

§ 19.

Przy oznaczaniu kwalifikacyi należy uwzględniać:

1. zawodowe wykształcenie (znajomość przepisów, potrzebnych do sprawowania urzędu),
2. zdolności i pojętność,
3. pilność, sumienność i możność polegania na urzędniku przy wykonywaniu służby,
4. zdatność do obcowania ze stronami i do służby zewnętrznej,
5. znajomość języków,
6. wynik użycia w służbie,
7. zachowanie się,
8. co do urzędników, którzy zajmują kierujące stanowiska służbowe, lub mają być na takie stanowisko powołani, uzdatnienie do tegoż.

Szczególne okoliczności, rozstrzygające o kwalifikacyi, należy wyraźnie wymienić.

Ogólna ocena ma opiewać „znakomicie“, „bardzo dobrze“, „dobrze“, „mniej odpowiednio“ lub „nieodpowiednio“.

Wszyscy urzędnicy, powołani do współdziałania w postępowaniu kwalifikacyjnem, mają przy spełnianiu swej funkcyi przestrzegać ściśle sumienności i bezstronności. W szczególności mają komisye kwalifikacyjne dbać także o możliwie największą równomierność w ocenianiu urzędników.

§ 20.

Urzędnika należy uwiadomić o ogólnej ocenie.

Temuż przysługuje prawo wglądać u władzy służbowej w swoją tabelę kwalifikacyjną (ogólną ocenę i poszczególne punkty) i brać z niej odpis.

Jeżeli ogólna ocena nie opiewa przynajmniej „dobrze“, wtedy może urzędnik w ciągu czterech tygodni po zawiadomieniu go o niej wnieść do władzy służbowej zażalenie, które rozstrzyga komisya kwalifikacyjna władzy centralnej.

Rozdział II.

Obowiązki.

Obowiązki ogólne.

§ 21.

Urzędnik jest obowiązany do wierności i posłuszeństwa Cesarzowi i do niezłomnego przestrzegania zasadniczych ustaw państwowych jakoteż innych ustaw. Ma on poświęcać się służbie ze wszystkich sił i z wszelką gorliwością, oraz wypełniać obowiązki swego urzędu sumiennie, bezstronnie i bezinteresownie, dbać zawsze o przestrzeganie publicznych interesów oraz unikać wszystkiego i według sił powstrzymywać to wszystko, coby mogło tym interesom zaszkodzić albo wpłynąć ujemnie na prawidłowy tok administracyi.

Posłuszeństwo służbowe.

§ 22.

Urzędnik ma obowiązek być posłusznym zarządzeniom służbowym swoich przełożonych i przy ich spełnianiu dbać o poruczone mu interesy służbowe według najlepszej wiedzy i możności.

Jeżeli tego wymagają ważne względy służbowe, musi urzędnik na zlecenie swoich przełożonych załatwiać czasowo przy tej władzy, gdzie jest zatrudniony, albo przy innych władzach państwowych, także te agendy urzędowe, które nie należą do zwyczajnych czynności służbowych urzędników tej samej gałęzi służby.

Zachowanie tajemnicy urzędowej.

§ 23.

Urzędnik ma o wszystkich sprawach, o których dowiedział się w wykonywaniu służby albo ze względu na swoje stanowisko urzędowe, a których utrzymania w tajemnicy wymaga interes państwa

lub stron albo inne względy służbowe, lub które zostały mu wyraźnie oznaczone jako poufne, zachować jak najściślejsze milczenie wobec każdego, komu nie jest obowiązany o takich sprawach urzędownie donosić.

Wyjątek od tego zachodzi tylko o tyle, o ile w pewnym oznaczonym wypadku zwolniono urzędnika od obowiązku zachowania tajemnicy urzędowej.

Obowiązek zachowania tajemnicy urzędowej trwa nadal bez zmiany także w stosunku pozasłużbowym i w stanie spoczynku jakoteż po rozwiązaniu stosunku służbowego.

Urzędnikom, powołanym do współudziału w rozstrzyganiu spraw stron, nie wolno wyrażać pozaurzędownie swego zapatrywania o toczącej się sprawie strony lub o prawdopodobnym jej wyniku.

Zachowanie się.

§ 24.

Urzędnik winien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanu, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami dyscypliny i unikać wszystkiego, coby mogło obniżyć poważanie i zaufanie, którego wymaga jego stanowisko.

Także w stanie spoczynku obowiązany jest urzędnik do zachowywania się w sposób odpowiadający powadze jego stanu.

§ 25.

Urzędnikowi nie wolno uczestniczyć w stowarzyszeniu, jeżeli to uczestnictwo ze względu na dążności lub rodzaj działalności stowarzyszenia pozostaje w sprzeczności z obowiązkami urzędnika.

Również nie wolno wchodzić w związki, które mają na celu wywoływać zakłócenia lub tamowania toku urzędowania lub służby.

Żaden urzędnik nie może należeć do zagranicznego stowarzyszenia, mającego cele polityczne.

§ 26.

Urzędnik ma odnosić się do swych przełożonych z uszanowaniem a w obejściu ze współtowarzyszami w urzędzie i podwładnymi zachowywać się przyzwoicie.

W służbowem znoszeniu się ze stronami ma się przestrzegać należnej przyzwoitości. W sprawach służbowych należy w granicach dopuszczalnych przychodzić stronom z pomocą.

§ 27.

Wszelkie prośby, przedstawienia i zażalenia w osobistych sprawach służbowych lub dotyczących stosunku służbowego ma urzędnik wnosić z reguły w drodze służbowej, w każdym jednak razie wyłącznie tylko do władz przełożonych; należy je bezzwłocznie przesyłać władzy powołanej do urzędowania, która po wyjaśnieniu w razie potrzeby faktycznego stanu ma wydać stosowne zarządzenie.

Zażalenia przeciw służbowym zarządzeniom przełożonych nie mają mocy odraczającej.

Uczęszczanie do urzędu.

§ 28.

Jeżeli urzędnik nie jest wyraźnie zwolniony od regularnego uczęszczania do urzędu albo jeżeli nieobecność jego w służbie nie jest usprawiedliwiona, winien ściśle przestrzegać przepisanych godzin urzędowych. W miarę wymogów służby należy czynność urzędową przedłużyć także poza godziny urzędowe.

Urzędnikowi należy o tyle umożliwić spoczynek niedzielny, o ile można to pogodzić z nieodzownymi wymogami służby.

§ 29.

Jeżeli urzędnik doznaje przeszkody w pełnieniu służby wskutek choroby albo czasowo z innych uzasadnionych powodów, ma możliwie najrychlej donieść o tem władzy służbowej i na jej żądanie wykazać w odpowiedni sposób powód przeszkody.

Urzędnik nieobecny w służbie z powodu choroby jest obowiązany na zarządzenie władzy poddać się badaniu lekarza urzędowego.

Usprawiedliwiona, a w szczególności każda spowodowana chorobą lub uzasadniona w przepisach sanitarno-policyjnych nieobecność w służbie nie pociąga za sobą uszczuplenia poborów lub ujemnych skutków w posuwaniu do wyższych poborów.

Jeżeli urzędnik samowolnie nie jawi się do służby dłużej niż przez trzy dni, nie wykazując dostatecznie usprawiedliwiającego powodu, wówczas, niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, traci pobory na czas trwania nieusprawiedliwionej nieobecności. Pobory już wypłacone potrąca się z najbliższej kwoty poborów.

Służba wojskowa.

§ 30.

Podczas pełnienia prezencyjnej służby wojskowej zatrzymuje się urzędnikowi jego pozycyę w klasie rangi.

Podczas pełnienia prezencyjnej służby wojskowej (wojskowego wykształcenia) aż do dziesięciu tygodni, tudzież podczas peryodycznych ćwiczeń

wojskowych, zatrzymuje urzędnik swoje pobory; czas ten liczy się także w tych wypadkach przy posuwaniu do wyższych poborów. W razie wyjątkowego powołania rezerwistów i zapasowych rezerwistów do pełnienia czynnej służby w czasie pokoju może pozwolić władza centralna w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, na traktowanie w ten sam sposób także dłuższego okresu czasu.

Urzędnikom, powołanym do odbywania prezencyjnej służby wojskowej, trwającej ustawowo rok lub dłużej, należy wstrzymać pobory. Czas pełnienia takiej służby nie jest policzalny przy posuwaniu do wyższych poborów.

O ile urzędnik podczas pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacyi (uzupełnienia do stanu wojennego) lub powołania pospolitego ruszenia ma zatrzymać swoje pobory, postanawiają obowiązujące osobne przepisy ustawowe. Czas pełnienia takiej służby liczy się przy posuwaniu do wyższych poborów.

Jeżeli urzędnik, wyjąwszy wypadek mobilizacyi (uzupełnienia do stanu wojennego), chce bez ustawowego obowiązku wstąpić dobrowolnie do służby wojskowej lub czasowo w niej pozostać, potrzebuje w tym celu osobnego urlopu, do udzielenia którego mają zastosowanie postanowienia § 44.

W razie mobilizacyi (uzupełnienia do stanu wojennego) potrzebuje urzędnik do pełnienia tego rodzaju służby wojskowej zezwolenia władzy centralnej. Zezwolenia tego można odmówić urzędnikowi tylko wtedy, jeżeli jest w służbie niezbędnie potrzebny.

Pobyt.

§ 31.

Urzędnik jest obowiązany obrać sobie miejsce stałego zamieszkania w ten sposób, aby mógł dopełnić punktualnie wszystkich powinności służbowych. Ma on podać do wiadomości władzy służbowej swe miejsce zamieszkania i donieść o każdej zmianie.

Urzędnik, którego nieobecność w służbie jest usprawiedliwiona, ma w razie, gdy przebywa poza miejscem swego stałego zamieszkania, donieść o tem władzy służbowej.

Urzędnicy pozostający na urlopie mają władzy służbowej, a urzędnicy w czasowym stanie spoczynku tej władzy, gdzie na ostatku pełnili służbę, podać adres, pod którym można im w najkrótszej drodze przesyłać urzędowe zawiadomienia.

Władza centralna zarządza, o ile ze względu na szczególne stosunki służbowe mają nastąpić ograniczenia co do wydalania się urzędnika z siedziby urzędowej także poza godzinami urzędowemi. W razie nadzwyczajnych okoliczności może takie ograniczenia zarządzić czasowo także naczelnik władzy służbowej.

Zawarcie małżeństwa.

§ 32.

Jeżeli urzędnik zawrze małżeństwo, ma o tem w ciągu czternastu dni donieść władzy służbowej.

To samo stosuje się do urzędników w czasowym stanie spoczynku.

Zajęcie uboczne.

§ 33.

Urzędnikowi nie wolno obok swego urzędu mieć żadnego zajęcia ani przyjmować żadnej posady, które mogłyby się sprzeciwiać powadze i godności jego urzędu lub przeszkadzać mu w zupełnem i ścisłem wypełnianiu obowiązków służbowych albo wywołać przypuszczenie stronniczości w wykonywaniu służby.

Urzędnikowi nie wolno brać udziału w zarządzie akcyjnych lub innych na zysk obliczonych towarzystw ani w przełożeństwie ani też w radzie zawiadowczej lub nadzorczej.

Wyjątkowo może władza centralna zezwolić na bezpłatny udział w kierownictwie tego rodzaju przedsiębiorstw, jeżeli to leży w bezpośrednim interesie państwowym. Takiego zezwolenia nie wymaga się, jeżeli chodzi o przedsiębiorstwo, mające wyłącznie na celu popieranie dążeń humanitarnych lub stosunków gospodarczych urzędników publicznych albo ich rodzin.

Każde uboczne zajęcie zarobkowe należy zgłosić u władzy służbowej.

§ 34.

Żadnemu urzędnikowi nie wolno w sprawach, mających związek z zadaniami jego zawodu, wydawać pozasądownie opinii rzeczoznawcy bez zezwolenia władzy służbowej. Zezwolenia należy wówczas udzielić, jeżeli stosownie do przedmiotu i celu opinii przy uwzględnieniu stanowiska i zakresu działania urzędnika, wykluczone jest narażenie interesów służbowych na szkodę.

Przyjmowanie podarunków.

§ 35.

Z wyjątkiem datków, otrzymywanych za pośrednictwem przełożonej władzy, nie wolno urzędnikowi przyjmować żadnych podarunków, ofiarowanych ze względu na sprawowanie przez niego urzędu jemu lub członkowi jego rodziny, pośrednio lub bezpośrednio, w pieniądzach albo w wartości pieniężnej, ani też przysparzać sobie pod jakimkolwiekbądź pozorem innych korzyści.

Do przyjmowania darów honorowych potrzeba zezwolenia władzy służbowej.

Rozdział III.

Prawa.

Umieszczenie w klasie rangi.

§ 36.

Urzędnik na stałej posadzie ma prawo do umieszczenia go w klasie rangi, odpowiadającego jego stałej posadzie, a następnie jego ostatniemu awansowi, co jednak nie uzasadnia prawa do pewnego oznaczonego sposobu używania go w służbie.

Nadanie prowizorycznej posady, o ile w dekrecie nie postanowiono inaczej, nie uzasadnia roszczenia do nadania stałej posady lub do pozostawienia na prowizorycznem stanowisku.

Przyjęcie urzędnika do innej gałęzi służby można uczynić zawisłem od warunku zrzeczenia się zajmowanego dotychczas miejsca w klasie rangi.

Jako należące do tej samej gałęzi służby w rozumieniu tej ustawy należy uważać te wszystkie posady służbowe w różnych działach służby, do uzyskania których ustanowiono zasadniczo jednakowe wymogi.

Ranga służbowa.

§ 37.

Rangę służbową oznacza się według czasu trwania służby, spędzonego w obrębie tej samej gałęzi służby w odnośnej klasie rangi albo w charakterze tej klasy rangi. Przytem nie wchodzą w rachubę te okresy czasu, które nie są policzalne przy czasowem posuwaniu, albo w ciągu których urzędnik był wykluczony od posunięcia do wyższych poborów.

O ile już z tego nie wynika pewne oznaczone następstwo w randze, to do ocenienia jego miarodajne są kolejno następujące okoliczności:

1. stosunek w randze w bezpośrednio niższej klasie rangi,

2. czas trwania służby państwowej, policzalnej przy wymiarze poborów spoczynkowych,

3. czas trwania niepoliczalnej rzeczywistej służby państwowej,

4. wiek.

Praktykanci następują po sobie według trwania policzalnego przy posuwaniu do wyższych adjutów czasu służby, spędzonego w obrębie tej samej gałęzi i tego samego działu służby.

§ 38.

Urzędnik może zrzec się swej rangi służbowej. Takie zrzeczenie się wymaga zatwierdzenia.

Zatwierdzone zrzeczenie się rangi jest nieodwołalne. Na podstawie zatwierdzonego zrzeczenia się otrzymuje urzędnik w ten sposób następstwo w randze, że okoliczności przytoczone w § 37. nie wchodzą w rachubę, o ile je obejmuje zrzeczenie się.

§ 39.

Władze, powołane do prowadzenia stanu osobowego, mają urzędników, należących w myśl istniejącej organizacyi służby do tego samego stanu osobowego, utrzymywać w ewidencyi według ustawowego następstwa w randze, w listach oddzielnie ułożonych dla każdej gałęzi służby i każdej klasy rangi.

Poszczególne listy rangi należy corocznie zamykać według stanu z dniem 31. grudnia i przesyłać je wszystkim władzom, gdzie pełnią służbę urzędnicy, umieszczeni na liście rangi.

Naczelnicy urzędów mają każdemu urzędnikowi, pełniącemu służbę przy urzędzie, udzielać do wglądnięcia dotyczącą go listę rangi. Urzędnikowi wolno przeciw oznaczeniu jego rangi wnieść w ciągu czternastu dni po wglądnięciu u władzy służbowej zażalenie do szefa władzy centralnej.

Tytuł urzędowy.

§ 40.

Tytuły urzędowe w różnych gałęziach i działach służby ustanawia rozporządzenie cesarskie.

Urzędnik ma prawo używać tytułu urzędowego i żądać, aby mu oddawano ten tytuł zarówno w stosunku służbowym, jakoteż w ogłoszeniach urzędowych.

Za tytuł urzędowy urzędnika należy uważać ten tytuł, który mu przyznano na podstawie obowiązujących przepisów przy nadaniu mu posady, przy jego ostatnim awansie, lub przy zmianie jego przeznaczenia służbowego, spowodowanej nominacyą. Jeżeli urzędnikowi nadano tytuł, odpowiadający wyższej klasie rangi w tej samej gałęzi służby, wówczas ten tytuł jest jego tytułem urzędowym.

Urzędnikom, przeniesionym w stan pozasłużbowy jakoteż w stan spoczynku, przysługuje prawo dalszego używania ich tytułu urzędowego. Jednak przy wszystkich oficyalnych wystąpieniach i w wszystkich pismach mają oni do swego tytułu dodawać uwagę, wskazującą na stosunek pozasłużbowy (stan spoczynku).

Uniform.

§ 41.

Urzędnik ma prawo nosić w obrębie państwa uniform, odpowiadający według obowiązującego

przepisu uniformowego jego stanowisku w klasie rangi i działowi służby, do którego należy.

Urzędnikowi na prowizorycznej posadzie przysługuje uniform, odpowiadający zajmowanemu prowizorycznie stanowisku. Uniform urzędnika, który posiada tytuł, odpowiadający wyższej klasie rangi w tej samej gałęzi służby, albo charakter wyższej klasy rangi, stosuje się do wyższego stanowiska w klasach rangi.

Praktykanci z grupy urzędników, oznaczonej w § 52. pod *A*, mają prawo nosić uniform, przysługujący urzędnikom XI. klasy rangi.

Do urzędników, przeniesionych w stan pozasłużbowy, jakoteż do urzędników w stanie spoczynku, stosują się przepisy o noszeniu uniformu, obowiązujące urzędników w czynnej służbie.

O ile urzędnicy są obowiązani nosić uniform w służbie, postanawiają w obrębie poszczególnych działów służby osobne przepisy.

Również osobne przepisy normują noszenie uniformu za granicą.

Urlop.

§ 42.

Każdy urzędnik ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, o ile nie stoją temu na przeszkodzie konieczne względy służbowe.

Czas urlopu należy wyznaczać według stosunków służbowych.

Najkrótszy czas trwania urlopu ustanawia się:

dla praktykantów i urzędników XI. klasy rangi na czternaście dni,

dla urzędników z poborami X. i IX. klasy rangi na trzy tygodnie,

dla urzędników z poborami VIII. i VII. klasy rangi na cztery tygodnie,

a dla urzędników od VI. klasy rangi w górę na pięć tygodni.

Do urlopu dla wypoczynku nie należy wliczać urlopu, udzielonego z pewnego szczególnego powodu, o ile tenże trwał tylko przez czas, jakiego ten powód wymagał.

Przekroczenie urlopu uważa się na równi z samowolnem niejawieniem się w urzędzie.

§ 43.

Udzielenie urlopu nie wyklucza odmiennego zarządzenia, wskazanego szczególnymi względami służbowymi. Należy jednak umożliwić rozpoczęcie lub dalsze korzystanie z urlopu, skoro tylko służba na to zezwoli. Za podróże, spowodowane niezawidzianem odwołaniem z urlopu, zwraca się normalne koszta podróży.

Jeżeli żądanego urlopu dla wypoczynku nie można było udzielić wcale, lub w pełnym ustawowym wymiarze, należy tę okoliczność uwzględnić przy ustaleniu czasu trwania urlopu dla wypoczynku w następnym roku.

§ 44.

Udzielenie urlopu dłuższego niż na trzy miesiące można uczynić zawisłem od warunku, iż za czas, przekraczający ustawowy czas trwania urlopu, mają odpaść pobory i że ten czas nie ma być policzony przy posunięciu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Jeżeli urlop trwał już cały rok, należy udzielenie dalszego urlopu uczynić zawisłem od wszystkich w poprzednim ustępie podanych warunków. Można jednak od wymienionych warunków odstąpić w całości lub w części, jeżeli udzielenie dłuższego urlopu jest pożądane ze względów publicznych.

Przy obliczeniu jednorocznego czasu trwania urlopu należy uważać odbytą w ciągu tego czasu czynną służbę tylko wtedy za przerwę, jeżeli ta służba wynosi przynajmniej połowę czasu bezpośrednio przedtem spędzonego na urlopie. W tym wypadku liczy się rok dopiero od końca służby, odbytej między obydwoma okresami urlopu. Jeżeli służba między okresami urlopu trwała krócej, to przy obliczeniu jednorocznego czasu trwania urlopu zlicza się razem poszczególne okresy urlopu.

Pobory.

§ 45.

Urzędnik na stałej posadzie ma prawo do poborów (płacy i dodatku aktywalnego lub funkcyjnego), które według obowiązujących ustaw odpowiadają jego klasie rangi, o ile nie należą mu się pobory wyższe na podstawie czasowego posuwania.

To postanowienie stosuje się analogicznie do urzędników na posadzie prowizorycznej.

§ 46.

Praktykanci grup urzędników, oznaczonych w § 52. pod *A* i *B*, otrzymują od pierwszego dnia miesiąca, następującego po rozpoczęciu czasu służby, adjutum w kwocie 1000 K rocznie, praktykanci innych grup od tego samego dnia adjutum w kwocie 600 K rocznie.

Adjutum podwyższa się po półtorarocznej zadowalniającej służbie w obrębie tej samej gałęzi i tego samego działu służby o kwotę 200 K rocznie.

§ 47.

Pobory należą się, o ile w dekrecie nie postanowiono inaczej, w razie pierwszego lub ponownego nadania posady od pierwszego dnia miesiąca, następującego po rozpoczęciu czasu służby, w innych wypadkach od pierwszego dnia miesiąca, następującego po nominacyi, awansie lub posunięciu. W razie zmiany miejsca służbowego należy się urzędnikowi dodatek aktywalny (funkcyjny), odpowiadający nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uwolnieniu urzędnika od jego dotychczasowego zatrudnienia.

Na wypadek śmierci wstrzymuje się pobory z ostatnim dniem miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, w razie zaś rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób, z ostatnim dniem miesiąca, w którym urzędnika z tego stosunku rzeczywiście wyłączono i dekretem uwolniono.

Jeżeli zajdzie zmiana w wymiarze poborów, wstrzymuje się poprzednie pobory z ostatnim dniem miesiąca, poprzedzającego należność nowych poborów.

§ 48.

Pobory należą się w ratach miesięcznych, zapadających z góry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

Dodatek aktywalny może być na żądanie urzędnika pod warunkami, które ustali się osobnymi przepisami, niezależnie od postanowienia ustępu pierwszego, wypłacany także w ratach kwartalnych z góry. Jeżeli w ciągu dotyczącego kwartału wstrzymano dodatek aktywalny z innego powodu, aniżeli wskutek śmierci urzędnika, ma urzędnik zwrócić raty miesięczne, wypłacone przed ich zapadłością. Bliższe postanowienia o tym zwrocie normują osobne przepisy.

Awans do wyższych klas rangi.

§ 49.

Awans do wyższych klas rangi następuje, niezależnie od okresów czasowego posuwania, przez nadanie posady służbowej wyższej klasy rangi.

Przy tem jest miarodajne szczególne nadawanie się na posadę, uzdolnienie, użyteczność i godność zaufania.

Na każdy awans do wyższej klasy rangi wystawia się dekret, w którym należy podać tytuł urzędowy, pobory i dzień awansu.

Posuwanie do wyższych poborów.

a) Posuwanie do wyższych stopni płacy.

§ 50.

Posunięcie do wyższego stopnia płacy tej samej klasy rangi następuje, skoro urzędnik ukończył ustawowy okres czasu z poborami bezpośrednio poprzedzającego stopnia płacy, o ile na mocy osobnych postanowień ustawowych nie jest wykluczony od posunięcia do odnośnego stopnia płacy.

Ustawowy okres czasu wynosi w XI., X. i IX. klasie rangi trzy lata, w innych klasach rangi cztery lata.

Przy pierwszem lub ponownem nadaniu posady w państwowym stosunku służbowym, podlegającym tej ustawie, może władza centralna, gdy zachodzą szczególne okoliczności, zezwolić na policzenie pewnego oznaczonego okresu czasu do wcielenia lub posunięcia do wyższego stopnia płacy.

Przy przyjęciu do innej gałęzi służby można zastrzec, że czas spędzony w dotychczasowej gałęzi służby nie będzie uwzględniony w całości lub części przy posuwaniu do wyższych stopni płacy.

b) Czasowe posuwanie (posuwanie do poborów wyższej klasy rangi).

§ 51.

Czasowe posuwanie jest to posuwanie do poborów (płacy i dodatku aktywalnego) każdorazowej bezpośrednio wyższej klasy rangi bez zmiany klasy rangi i posuwanie do dalszych stopni płacy tej klasy rangi.

Posuwanie do poborów każdorazowej bezpośrednio wyższej klasy rangi następuje według szematu z § 52., skoro urzędnik w obrębie tej samej gałęzi służby ukończył czas służby, oznaczony w tym szemacie (okres czasowego posuwania) z poborami bezpośrednio poprzedzającej klasy rangi.

Czasowe posuwanie zależy od złożenia z dodatnim wynikiem przepisanych egzaminów fachowych. Nie można odmówić przypuszczenia do egzaminu, jeżeli zachodzą ustanowione w tym względzie warunki.

Kwalifikacye „mniej odpowiednia“ i „nieodpowiednia“ wstrzymują czasowe posuwanie; lata, za które takiej kwalifikacyi udzielono, nie są policzalne przy czasowem posuwaniu.

Urzędnicy, którzy ukończyli 60. rok życia i 35. rok służby, są wyłączeni od czasowego posuwania.

Przy pierwszem lub ponownem nadaniu posady w państwowym stosunku służbowym, podlegającym tej ustawie, jakoteż przy przyjęciu do innej gałęzi służby, może władza centralna, gdy zachodzą szczególne okoliczności, zezwolić na policzenie pewnego oznaczonego okresu czasu do czasowego posunięcia.

§ 52.

W celu czasowego posuwania rozróżnia się pięć grup urzędników, stosownie do tego, o ile do nadania posady w odnośnej gałęzi służby przepisane są zasadniczo następujące studya:

A. ukończenie szkoły średniej i pełne wykształcenie akademickie,

B. ukończenie średniego zakładu naukowego i kursu akademii, jakoteż złożenie z dodatnim wynikiem egzaminu państwowego w akademii,

C. ukończenie średniego zakładu naukowego,

D. ukończenie czterech niższych klas średniego zakładu naukowego albo jednorocznego kursu naukowego przy szkole wydziałowej i złożenie z dodatnim wynikiem osobnego egzaminu fachowego,

E. każde inne wykształcenie wyższe od tego, które daje szkoła ludowa.

Okresy czasowego posuwania są następujące:

Czas trwania służby z poborami	w grupie				
	A	*B*	*C*	*D*	*E*
	lat				
XI. klasy rangi .	—	3	6	6	6
X. „ „ .	5	5	6	7	9
IX. „ „ .	6	7	7	9	—
VIII. „ „ .	6	10	—	—	—

Oznaczenie zakładów naukowych, które należy uważać za średnie po myśli tej ustawy, jakoteż zaliczenie poszczególnych kategoryi urzędników rozmaitych gałęzi i działów służby do grup tego szematu, ma nastąpić w drodze rozporządzenia.

Czasowe posuwanie każdego poszczególnego urzędnika stosuje się wyłącznie do okresów posuwania, ustanowionych dla jego grupy.

§ 53.

Jeżeli co do urzędnika, który uzyskał prawo do czasowego posunięcia, zaszły od czasu ostatniego oznaczenia kwalifikacyi okoliczności, które podają w wątpliwość, czy jego kwalifikacyę można jeszcze uważać za dobrą, odracza się rozstrzygnięcie o czasowem posunięciu aż do najbliższego oznaczenia kwalifikacyi.

c) Postanowienia wspólne.

§ 54.

Przy obliczaniu okresu, przepisanego dla posunięcia do wyższych poborów, nie wchodzą w rachubę te okresy czasu, które według postanowień tej ustawy nie są policzalne przy odnośnem posunięciu, jakoteż te, w ciągu których urzędnik z powodów w ustawie przewidzianych był od takiego posunięcia wykluczony.

Urzędnicy, przeciw którym wdrożono postępowanie dyscyplinarne, albo których zasuspendowano z powodu postępowania o pozbawienie własnowolności lub postępowania konkursowego albo też z innego powodu, nie mogą posunąć się do wyższych poborów przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego lub zniesieniem suspenzyi.

§ 55.

Posunięcie do wyższych poborów uskutecznia się na zgłoszenie się urzędnika ze skutkiem wstecz działającym od dnia, następującego bezpośrednio po upływie okresu posunięcia (dnia zapadłości).

Na każde posunięcie do wyższych poborów wystawia się dekret, w którym należy podać pobory i dzień zapadłości.

Mianowanie praktykantów urzędnikami.

§ 56.

Praktykantów mianuje się urzędnikami najniższej klasy rangi, istniejącej dla odnośnej kategoryi urzędników, jeżeli w obrębie tej samej gałęzi i tego samego działu służby spędzili w służbie przygotowawczej czas niżej podany (okres awansu) i złożyli z dodatnim wynikiem egzaminy fachowe, wymagane według obowiązujących przepisów do nadania posady.

Okres awansu wynosi dla praktykantów w grupach *A*, *B* i *C* trzy lata, a w grupach *D* i *E* cztery lata.

Postanowienia o wykluczeniu lub odroczeniu i o terminie skuteczności posunięcia urzędnika do wyższych poborów stosują się analogicznie do mianowania praktykantów urzędnikami.

Osobne postanowienia dla urzędników i praktykantów, będących już w służbie.

§ 57.

Do urzędników, będących już w służbie, stosują się postanowienia o czasowem posuwaniu z następującemi zmianami:

a) Ci urzędnicy grup *D* i *E*, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy, ukończyli co najmniej cztery lata służby jako urzędnicy, lub ośm lat służby jako praktykanci i urzędnicy, mają prawo do czasowego posunięcia, według następującego szematu:

Czas trwania służby z poborami	w grupie	
	D	*E*
	lat	
XI. klasy rangi	6	6
X. „ „	6	7
IX. „ „	8	—

b) Urzędnicy, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy ukończyli już w swojej klasie rangi okres czasowego posunięcia, posuwają się, jeżeli mają kwalifikacyę przynajmniej „dobrą“, w każdym razie do poborów początkowych bezpośrednio wyższej klasy rangi. Jeżeli czas cywilnej służby państwowej, spędzony przez nich w obrębie tej samej gałęzi służby i policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych, jest dłuższy aniżeli łączny czas służby, który według okresów, przepisanych tą ustawą dla awansu i posuwania, potrzebny jest do uzyskania tych poborów początkowych, natenczas dolicza się im tę różnicę czasu (łączny nadliczbowy czas służby) w ilości najwyżej czterech lat przy posunięciu do wyższych poborów i w danym razie wypłaca się odpowiednie wyższe pobory.

c) Jeżeli w chwili wejścia w życie tej ustawy nie upłynął jeszcze okres czasowego posunięcia, należy tym urzędnikom, których czas cywilnej służby państwowej w obrębie tej samej gałęzi służby, policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych, był w czasie uzyskania poborów ich obecnej klasy rangi dłuższy aniżeli czas służby, potrzebny według okresów, przepisanych tą ustawą dla awansu i czasowego posuwania, do uzyskania poborów tej klasy rangi, doliczyć przy posunięciu do wyższych poborów tę różnicę czasu (poprzedni nadliczbowy czas służby) w ilości najwyżej czterech lat do przebytej już części okresu czasowego posunięcia i w danym razie wypłacać odpowiednie wyższe pobory.

d) Jeżeli urzędnik w chwili wejścia w życie tej ustawy jest w najwyższej klasie rangi, której pobory można uzyskać w drodze czasowego posuwania, należy mu poprzedni nadliczbowy czas służby, wynikający z postanowień pod lit. *c*, w ilości najwyżej czterech lat doliczyć przy posunięciu do wyższych stopni płacy i w danym razie wypłacać odpowiednie wyższe pobory.

e) Urzędnikom, którzy przed uzyskaniem posady pozostawali w niepodlegającym tej ustawie państwowym lub innym publicznym stosunku służbowym, albo których przyjęto z innej gałęzi służby, może władza centralna w myśl § 51., ustępu 6., zezwolić dodatkowo na policzenie pewnego okresu czasu w ilości najwyżej czterech lat przy posunięciu do wyższych poborów, jeżeli o to poproszą w terminie jednego roku po wejściu w życie tej ustawy.

f) Czas, spędzony podczas cywilnej służby państwowej w wojskowej służbie prezencyjnej, policza się przy czasowem posuwaniu najwyżej aż do jednego roku.

g) W ciągu pierwszych pięciu lat po wejściu w życie tej ustawy należy tych urzędników, którzy tylko dla braku wymaganego wyższego egzaminu fachowego byliby wyłączeni od czasowego posuwania, uwalniać od tego egzaminu w razie bardzo dobrej kwalifikacyi. Po upływie tego czasu można udzielić uwolnienia z powodów, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

h) Urzędnicy z nadliczbowym czasem służby (lit. *b* do *d*), którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy ukończyli już 60. rok życia i 35. rok służby, nie są z tego powodu wykluczeni od czasowego posuwania, jak długo, po odliczeniu ich policzalnego nadliczbowego czasu służby od ich wieku i czasu służby, jedna z obu granic czasu nie jest przekroczona.

Postanowienia ustępu początkowego i lit. *b* obowiązują analogicznie przy mianowaniu praktykantów urzędnikami.

Uboczne pobory i należytości.

§ 58.

Osobne przepisy postanawiają, czy, w jakim rozmiarze i wśród jakich okoliczności i warunków przysługuje urzędnikowi na czas trwania pewnego oznaczonego pełnienia służby prawo do mieszkania urzędowego lub w naturze, a w braku tegoż do ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego na mieszkanie), albo do jakichś poborów ubocznych w pieniądzach lub w naturze.

Prawo do normalnych dyet, do należytości za podróże i substytucye przy zamiejscowych czyn-

nościach służbowych, jakoteż do należytości za przesiedlenie, określają wydane w tym względzie przepisy.

Zaliczka na płacę.

§ 59.

Urzędnikowi na stałej posadzie, który wskutek choroby lub nieszczęśliwych wypadków popadł bez winy w krytyczne położenie, udziela się na prośbę, aż do wysokości trzymiesięcznej płacy, bezprocentowej zaliczki z funduszów państwowych, spłacalnej najdalej w ciągu dwóch lat, o ile jego pobory nie są już obciążone do najwyższej dopuszczalnej granicy.

Dalej idące ulgi przy udzielaniu zaliczek na płacę zastrzega się uznaniu właściwej władzy, której w takich wypadkach pozostawia się też ustalenie warunków spłaty jakoteż wskazanych ewentualnie środków zabezpieczenia.

Pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

§ 60.

Prawo urzędnika do poborów spoczynkowych (odprawy), tudzież prawa pozostałych po urzędniku członków rodziny do pozgonnego i do poborów dla zaopatrzenia (odprawy), należy oceniać według obowiązujących przepisów z uwzględnieniem zmian, wynikających z tej ustawy.

Zmiany te nie odnoszą się do urzędników i pozostałych po urzędnikach członków rodzin, pobierających już w chwili wejścia w życie tej ustawy pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

§ 61.

Przy wymiarze poborów spoczynkowych należy czas służby, spędzony w innym państwowym stosunku służbowym, obliczać według postanowień, stosujących się do urzędnika w czasie przeniesienia go w stan spoczynku, o ile obliczenie według przepisów, obowiązujących w poprzednim stosunku służbowym, nie ma być stosowane także na wypadek przejścia.

Czas, spędzony w prowizorycznym stosunku służbowym, należy w razie nadania urzędnikowi bezpośrednio potem stałej posady, uważać przy wymiarze poborów spoczynkowych na równi z czasem służby, spędzonym na stałej posadzie.

W drodze rozporządzenia należy postanowić, pod jakimi warunkami ma się przy obliczaniu poborów spoczynkowych doliczać czas, policzalny według obowiązujących przepisów dla oznaczenia pensyi oficyanta kancelaryjnego lub spędzony w innej pomocniczej służbie państwowej, nie mającej charakteru publiczno-prawnego, jeżeli ten czas poprzedził bezpośrednio nominacyę na urzędnika.

§ 62.

Jeżeli urzędnik wskutek ociemnienia lub pomieszania zmysłów stanie się bez swego rozmyślnego zawinienia niezdolnym do dalszego pełnienia służby i do jakiegokolwiek innego zarobkowania, natenczas dolicza się mu przy wymiarze poborów spoczynkowych dziesięć lat do jego policzalnego czasu służby.

Jeżeli urzędnik stanie się niezdolnym do służby wskutek nieszczęśliwego wypadku bez swego rozmyślnego zawinienia, obowiązuje to samo pod następującymi warunkami:

1. wypadek musiał spotkać urzędnika przy wykonywaniu pewnej oznaczonej czynności służbowej i musi pozostawać z nią w bezpośrednim związku;

2. musi być udowodnione zarządzonem z urzędu badaniem lekarza rządowego, że niezdolność do służby spowodował wyłącznie ten wypadek;

3. niezdolność do służby musi nastąpić w ciągu roku po wypadku;

4. roszczenie do korzystniejszego wymiaru poborów spoczynkowych musi się zgłosić u władzy służbowej w ciągu jednego roku po zajściu niezdolności do służby.

Wśród okoliczności, zasługujących na szczególniejsze uwzględnienie, może władza centralna w wypadkach, przewidzianych w ustępie 2., przyznać pobory spoczynkowe także w wyższym jeszcze wymiarze aż do pełnej kwoty poborów, policzalnych przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Jeżeli urzędnik stanie się niezdolnym do dalszego pełnienia służby i do jakiegokolwiek innego zarobkowania wskutek innej, aniżeli w pierwszym ustępie oznaczonej, ciężkiej i nieuleczalnej choroby, w którą popadł bez swego rozmyślnego zawinienia, wówczas może mu władza centralna dla wymiaru poborów spoczynkowych doliczyć do jego policzalnego czasu służby okres czasu aż do lat dziesięciu.

Jeżeli urzędnik podlega obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, należy podwyższenie pensyi zmniejszyć o kwotę jego renty z powodu wypadku.

Do praktykantów stosują się powyższe postanowienia z tą zmianą, że w miejsce ustanowionych tam korzyści przyznaje się pobory spoczynkowe w wysokości adjutum, pobieranego w miarodajnej chwili.

§ 63.

Jeżeli urzędnik umarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego bez swego rozmyślnego zawi-

nienia a zachodzą przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 62., l. 1. do 4., oznaczone tam warunki, natenczas pozostali po nim członkowie rodziny otrzymają normalne zaopatrzenia, jeżeli zmarły nie nabył jeszcze prawa do poborów spoczynkowych.

Jeżeli urzędnik miał już prawo do poborów spoczynkowych, może władza centralna w razie okoliczności, zasługujących na szczególniejsze uwzględnienie, przyznać zaopatrzenie wyższe od normalnego, a mianowicie członkom rodziny, pozostałym po urzędniku z poborami XI., X. lub IX. klasy rangi, aż do wysokości zaopatrzenia drugiej z rzędu wyższej klasy rangi, członkom zaś rodziny, pozostałym po innych urzędnikach, aż do wysokości zaopatrzenia bezpośrednio wyższej klasy rangi.

§ 64.

Pobory spoczynkowe urzędnika należy wymierzać na podstawie poborów, do których miał prawo w czasie przeniesienia w stan spoczynku.

Zaopatrzenia dla pozostałych członków rodziny wymierza się według tej klasy rangi, która odpowiada płacy urzędnika, policzalnej przy wymiarze poborów spoczynkowych. Jeżeli jednak urzędnik uzyskał był już prawo do pobierania najwyższego stopnia płacy swej klasy rangi, należy zaopatrzenia dla pozostałych członków rodziny wymierzać według bezpośrednio wyższej klasy rangi, wyjąwszy, jeżeli urzędnik pozostał w najwyższym stopniu płacy wskutek wykluczenia od czasowego posunięcia, lub w chwili śmierci wykluczony był wskutek kary dyscyplinarnej od awansu do wyższej klasy rangi.

§ 65.

Pozgonne należy się wdowie. Jeżeli małżonkowie zaniechali byli wspólności małżeńskiej — wyjąwszy, że żyli oddzielnie tylko z powodu wychowywania dzieci, ze względu na zdrowie, z powodów gospodarczych, albo innych podobnych powodów, które nie leżały w ich wzajemnych stosunkach osobistych — wówczas wdowa nie ma prawa do pozgonnego.

Jeżeli urzędnik nie pozostawił wdowy, uprawnionej do pozgonnego, należy się pozgonne do niepodzielnej ręki przedewszyskiem ślubnym potomkom zmarłego urzędnika, którzy pozostawali w jego pieczy, a w braku takich tym ślubnym potomkom, którzy z własnych środków pokryli koszta pogrzebu, odpowiadającego stanowisku zmarłego, albo — jeżeli o pogrzeb postarano się w inny sposób — którzy zmarłego podczas jego ostatniej choroby przed śmiercią pielęgnowali.

Postanowienie drugiego ustępu stosuje się analogicznie na korzyść ustawowych dziedziców urzędnika, który był stanu wolnego lub bezdzietnym wdowcem.

W wszystkich innych wypadkach można pozgonne przyznać w całości lub w części tym osobom, które udowodnią, że pokryły z własnych środków koszta pogrzebu lub pielęgnowały zmarłego podczas jego ostatniej choroby przed śmiercią.

§ 66.

Normalne pobory spoczynkowe (odprawę) oblicza się na podstawie dat, zawartych w wykazie stanu osobowego.

Jeżeli urzędnik rości sobie prawo do wyższych normalnych poborów spoczynkowych, w takim razie otrzymuje wyższe pobory spoczynkowe dopiero od chwili zgłoszenia i wykazania tego prawa, chyba że może wykazać, iż nie ponosi winy wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu osobowego.

Postanowienie to stosuje się analogicznie, jeżeli urzędnik rości sobie prawo do bieżących poborów spoczynkowych, które mu według dat wykazu stanu osobowego nie przysługują. Kwotę pobranej ewentualnie odprawy należy w takim razie ściągnąć w ciągu odpowiedniego okresu czasu przez potrącenie z przyznanych dodatkowo bieżących poborów spoczynkowych.

Rozdział IV.

Zmiany w stosunku służbowym i jego rozwiązanie.

Przeniesienie.

§ 67.

Urzędnika można w obrębie gałęzi i działu służby, do którego należy, przenieść z urzędu na inną posadę.

Przy każdem przeniesieniu należy mieć wzgląd na to, aby urzędnik stosownie do swego uzdolnienia mógł odpowiedzieć wymaganiom służby na nowem stanowisku.

Przy przeniesieniu na inne miejsce służbowe należy, strzegąc interesów służbowych i uwzględniając możliwie jak najdalej osobiste stosunki urzędnika, pozostawić mu stosowny termin do przesiedlenia się.

§ 68.

Urzędnikowi, mającemu prawo do normalnych należytości za przesiedlenie, należy oprócz tychże wypłacić odszkodowanie za czynsz najmu, jeżeli za swoje dotychczasowe mieszkanie, wskutek niemożności wypowiedzenia w właściwym czasie,

musiał uiścić czynsz najmu za czas, sięgający poza dzień zupełnego opróżnienia mieszkania. O ile urzędnik nie uchronił się od szkody przez odnajęcie, wymierza się odszkodowanie za czynsz najmu w takiej kwocie, jaka przypada tytułem czynszu najmu za wymieniony czas, jednak tylko najwyżej w wysokości trzykrotnej należytości miesięcznej dotychczasowego dodatku aktywalnego. O ile nie zachodzą prawne przeszkody, ma urzędnik z dniem opróżnienia mieszkania oddać je bez żadnych zastrzeżeń do rozporządzenia urzędowi. celem możliwego zużytkowania, gdyż inaczej traci swe prawo do odszkodowania za czynsz najmu.

Pełnienie służby przy władzach centralnych.

§ 69.

Powołanie urzędników z administracyjnej służby konceptowej do służby przy władzy centralnej albo w urzędzie, połączonym bezpośrednio z władzą centralną, jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli urzędnik był conajmniej przez pięć lat bardzo dobrze kwalifikowany.

Zamiana posad służbowych.

§ 70.

Urzędnikom tej samej gałęzi służby, pozostającym w tej samej klasie rangi, może na ich prośbę zezwolić na zamianę posad służbowych władza, powołana do obsadzenia obydwu odnośnych posad służbowych, a o ile obsadzenie tych posad służbowych nie przysługuje tej samej władzy, mogą na to zezwolić po wzajemnem porozumieniu się powołane władze wtedy, jeżeli przez to nie ucierpi interes służby a dla skarbu państwa nie powstaną żadne wydatki.

Jeśliby wskutek zamiany posad służbowych urzędnicy pewnego stanu osobowego doznali uszczerbku w swoich stosunkach w randze, wówczas należy to pozwolenie uczynić zawisłem od warunku, iż mieniający się urzędnik zrzeknie się swej rangi służbowej o tyle, o ile to jest wskazane dla zapobieżenia uszczerbkowi w randze osób trzecich.

Przeniesienie w stan pozasłużbowy.

§ 71.

Jeżeli urzędnik ubiega się o mandat poselski do konstytucyjnego ciała reprezentacyjnego lub o mandat zastępcy, należy go z urzędu przenieść aż do ukończenia wyborów w stosunek pozasłużbowy.

Jeżeli urzędnik zostanie wybrany posłem do Rady państwa i nie zrzeknie się wyboru, który padł na niego, należy zarządzić przeniesienie go w stan pozasłużbowy na czas trwania mandatu, a w razie wyboru na zastępcę, z chwilą wstąpienia lub powołania go do ciała reprezentacyjnego.

§ 72.

Urzędnikowi, przeniesionemu w stan pozasłużbowy, pozostawia się w niezmienionej wysokości pobieraną w ostatnim czasie płacę, tudzież dodatek aktywalny (funkcyjny), odpowiadający jego ostatniej posadzie służbowej.

Czas, spędzony w stosunku pozasłużbowym, jest policzalny przy posuwaniu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Z ustaniem warunków należy urzędnika wezwać do objęcia służby i zawiadomić go o jego przeznaczeniu służbowem.

Urlop z płacą tymczasową.

§ 73.

Jeżeli wskutek zmian w organizacyi służby nie ma dla urzędnika czasowo żadnej rozporządzalnej posady, albo jeżeli zachodzą okoliczności, które z ważnych względów służbowych nie pozwalają na dalsze pełnienie służby przez urzędnika w obrębie tej samej gałęzi służbowej na posadzie, odpowiadającej jego stanowisku w klasie rangi, wówczas może go szef władzy centralnej urlopować z przyznaniem płacy tymczasowej.

§ 74.

Urzędnikowi, urlopowanemu z płacą tymczasową, przysługuje prawo do pełnej kwoty pobieranej w ostatnim czasie płacy. Jeżeli jednak normalne pobory spoczynkowe, któreby mu przypadły w razie przeniesienia w stan spoczynku, wynoszą wyższą kwotę, wówczas należy mu wypłacać tę kwotę.

Czas spędzony na urlopie z płacą tymczasową jest policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Urzędnik, pozostający na urlopie z płacą tymczasową, może być w każdej chwili powołany do ponownego objęcia służby. W tym wypadku jest obowiązany poddać się na zarządzenie władzy badaniu lekarza urzędowego, celem stwierdzenia dalszego trwania jego zdolności do służby.

Zresztą należy uważać urzędników, urlopowanych z płacą tymczasową, na równi z urzędnikami w czasowym stanie spoczynku.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku (kwieskowanie).

§ 75.

Urzędnik ma prawo żądać przeniesienia w czasowy stan spoczynku, jeżeli jest niezdolny do

służby, jednakowoż ponowne odzyskanie jego zdolności do służby daje się przewidzieć.

Prawo to przysługuje urzędnikowi także bez wykazania niezdolności do służby, jeżeli został w myśl § 71., ustępu 2., przeniesiony w stan pozasłużbowy lub urlopowany z płacą tymczasową.

§ 76.

Urzędnika należy z urzędu przenieść w czasowy stan spoczynku, jeżeli:

1. z powodu choroby dłużej aniżeli przez rok nie jest obecny w służbie, albo

2. jest urlopowany z płacą tymczasową i w ciągu trzech lat nie powołano go do ponownego objęcia służby,

o ile w tych wypadkach nie zachodzą ewentualnie warunki do przeniesienia w stały stan spoczynku.

Przy obliczeniu jednorocznego czasu trwania nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą, nie należy w ogóle uważać za przerwę czasu, spędzonego w ciągu tego okresu na urlopie. W razie pełnienia czynnej służby w ciągu tego okresu należy stosować analogicznie postanowienia § 44., ustępu 3.

§ 77.

Urzędnicy, skwieskowani z powodu niezdolności do służby, są obowiązani poddać się na zarządzenie władzy badaniu lekarza urzędowego, celem stwierdzenia dalszego trwania ich niezdolności do służby. Przy tem badaniu należy w szczególności uwzględnić także zajęcie skwieskowanego urzędnika w czasowym stanie spoczynku.

Jeżeli skwieskowany urzędnik odzyska napowrót zdolność do służby, ma na wezwanie władzy objąć posadę służbową, zajmowaną w ostatnim czasie, lub inną posadę, wyznaczoną mu ewentualnie według § 67.

Jeżeli wezwanie do ponownego objęcia służby wyszło od naczelnika władzy, która podlega władzy centralnej, natenczas może urzędnik w ciągu czternastu dni wnieść za pośrednictwem władzy służbowej zażalenie do szefa władzy centralnej.

§ 78.

Czas spędzony w czasowym stanie spoczynku nie jest policzalny przy posuwaniu do wyższych poborów. W razie reaktywowania policza się czas, spędzony przed skwieskowaniem w ostatnim stopniu płacy, przy posuwaniu do wyższych poborów o tyle, o ile był przy tego rodzaju posuwaniu policzalny.

Jeżeli urzędnika przeniesiono w czasowy stan spoczynku z odprawą i reaktywowano go w ciągu okresu czasu, przyjętego za podstawę do obliczenia odprawy, wówczas należy pobraną nadwyżkę ściągnąć najdalej w ciągu dwóch lat przez potrącenie z płacy.

Przeniesienie w stały stan spoczynku (pensyonowanie).

§ 79.

Urzędnik ma prawo żądać przeniesienia w stały stan spoczynku, jeżeli jest niezdolny do służby a ponowne odzyskanie zdolności do służby jest wykluczone.

Prawo to przysługuje także bez wykazania niezdolności do służby, jeżeli urzędnik przekroczył 60. rok życia, albo conajmniej od trzech lat jest przeniesiony w stan pozasłużbowy, urlopowany z płacą tymczasową lub przeniesiony w czasowy w stan spoczynku.

§ 80.

Urzędnika należy z urzędu przenieść w stały stan spoczynku, jeżeli ogólna ocena jego kwalifikacyi opiewała przez trzy po sobie następujące lata „nieodpowiednio“.

Przeniesienie w stały stan spoczynku może nastąpić, jeżeli urzędnik jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia swej służby, dalej wtedy, jeżeli przekroczył 60. rok życia i — w razie, jeżeli nie chodzi o urzędników, pozostających już w czasowym stanie spoczynku — uzyskał ustawowe prawo do pełnych poborów spoczynkowych.

Postępowanie przy przenoszeniu w stan spoczynku (przenoszeniu w stan pozasłużbowy i urlopowaniu z płacą tymczasową).

§ 81.

Urzędnik, starający się o przeniesienie w stan spoczynku, ma się poddać badaniu przez lekarza urzędowego i podać mu przytem do wiadomości tak cel badania jakoteż potrzebne daty, odnoszące się do jego stanowiska służbowego. Lekarz urzędowy przesyła swoje orzeczenie o przyczynie, stopniu i przypuszczalnem trwaniu niezdolności do służby bezpośrednio władzy służbowej badanego. W wątpliwych wypadkach ma prawo władza rozstrzygająca zarządzić na koszta rządowe sprawdzenie świadectwa lekarza urzędowego i w tym celu poddać urzędnika dalszemu badaniu lekarskiemu.

Przed odrzuceniem prośby o spensyonowanie lub skwieskowanie należy o wątpliwościach, zachodzących co do dopuszczalności takiej prośby,

zawiadomić pisemnie urzędnika z wezwaniem do oświadczenia się na nie w ciągu dni czternastu.

Przez spóźnienie terminu traci urzędnik prawo do wysłuchania go w tym względzie.

Jeżeli prośbę o przeniesienie w stan spoczynku odrzuci naczelnik władzy, podlegającej władzy centralnej, może urzędnik w ciągu czternastu dni wnieść za pośrednictwem władzy służbowej zażalenie do szefa władzy centralnej.

§ 82.

Jeżeli zamierza się urzędnika przenieść z urzędu w stan spoczynku, należy go przedewszystkiem zawiadomić o tem pisemnie z podaniem powodów i nadmienieniem, że wolno mu w ciągu czternastu dni wnieść zarzuty. Co do podniesionych zarzutów należy wdrożyć potrzebne dochodzenia. Jeżeli nie wniesiono zarzutów, należy postąpić w ten sam sposób, jak gdyby urzędnik prosił o przeniesienie w stan spoczynku.

Przeciw przeniesieniu w stan spoczynku, zarządzonemu z urzędu przez naczelnika władzy, która podlega władzy centralnej, może urzędnik w ciągu czternastu dni wnieść za pośrednictwem władzy służbowej zażalenie do szefa władzy centralnej.

Podczas trwania wdrożonego na zażalenie postępowania należy uważać urzędnika jako pozostającego na urlopie.

§ 83.

Postanowienia § 82. stosują się analogicznie w wypadku przeniesienia urzędnika w stan pozasłużbowy lub urlopowania z płacą tymczasową.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 84.

Urzędnik jest uprawniony zgłosić swe wystąpienie ze stosunku służbowego, o ile nie przyjął przeciwnego zobowiązania. Zgłoszenie to musi być wniesione na piśmie do władzy służbowej.

Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcia ze strony władzy, powołanej do tego według obowiązujących przepisów. Przyjęcie takiego zgłoszenia można uczynić zawisłem od należytego oddania urzędowania.

Przyjęcia zgłoszonego wystąpienia można tylko wtedy odmówić, jeżeli urzędnik pozostaje w śledztwie dyscyplinarnem albo zalega z pieniężnemi zobowiązaniami, wynikłemi ze stosunku służbowego.

Także urzędnik w stanie spoczynku może dobrowolnie wystąpić z tego stosunku.

§ 85.

Zgłoszenie wystąpienia należy uważać za przyjęte, jeżeli nie odmówiono przyjęcia w ciągu czterech tygodni.

Jeżeli naczelnik władzy, podlegającej władzy centralnej, odmówi przyjęcia zgłoszonego wystąpienia, może urzędnik w ciągu czternastu dni wnieść za pośrednictwem władzy służbowej zażalenie do szefa władzy centralnej.

§ 86.

Przez wystąpienie ze stosunku służbowego (ze stosunku w stanie spoczynku) traci urzędnik wszelkie z tego stosunku dla niego i jego rodziny wynikające uprawnienia, prawa i roszczenia.

W razie wydalenia, jakoteż rozwiązania stosunku służbowego po myśli §§ 10. i 11., traci urzędnik wszelkie ze stosunku służbowego dla niego i jego rodziny wynikające uprawnienia, prawa i roszczenia, o ile w razie wydalenia nie przyznano po myśli § 98. jemu lub jego rodzinie korzystniejszego traktowania.

Rozdział V.

Karanie naruszenia obowiązków.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

§ 87.

Na urzędników, którzy naruszają obowiązki swego stanu i urzędu, nakłada się, niezależnie od ich odpowiedzialności według ustawy karnej, kary porządkowe lub dyscyplinarne, stosownie do tego, czy naruszenie obowiązku przedstawia się tylko jako nieprawidłowość, czy też, ze względu na wyrządzenie szkody interesom państwowym lub narażenie ich na nią, ze względu na rodzaj lub ciężkość uchybienia, powtarzanie się, albo ze względu na inne obciążające okoliczności, jako występek służbowy.

§ 88.

Przeciw urzędnikowi, który jest członkiem Rady państwa, nie wolno w czasie trwania sesyi bez zezwolenia Izby, do której należy, ani wdrażać ani dalej prowadzić postępowania, w celu ukarania go za naruszenie obowiązków.

Urzędnik nie może być także później ścigany z powodu swoich wynurzeń w wykonywaniu zawodu jako członek konstytucyjnego ciała reprezentacyjnego.

§ 89.

Ustawa ta nie narusza prawa przełożonego do udzielania nagan podległym władzom, do wytykania

podwładnym niewłaściwości w ich urzędowaniu, jakoteż uprawnienia władzy służbowej do nakładania na nich z mocy obowiązujących przepisów zwrotu kosztów lub szkód.

Jeżeli urzędnika na podstawie stosunku służbowego skazano orzeczeniem administracyjnem na zwrot szkody, może on w ciągu trzydziestu dni po prawomocności administracyjnego orzeczenia wystąpić przeciw roszczeniu zapomocą skargi o ustalenie przeciwko państwu w tym rzeczowo właściwym sądzie, w którego okręgu miał w chwili doręczenia mu orzeczenia swój powszechny sąd w sprawach spornych. Do tej skargi stosują się przepisy artykułu XXXVIII. ustawy wprowadczej do procedury cywilnej. O ile skarga będzie uwzględnioną, orzeczenie o zwrocie traci moc obowiązującą.

Kary porządkowe.

§ 90.

Kary porządkowe są:

a) upomnienie;
b) grzywna.

Grzywna nie może w jednym wypadku przekraczać kwoty 100 K. Suma grzywien, nałożonych prawomocnie na urzędnika w ciągu jednego roku, nie może przekraczać kwoty jednomiesięcznej płacy.

Grzywnę można nałożyć tylko po pisemnem zagrożeniu.

§ 91.

Prawo nałożenia kary porządkowej przysługuje, oprócz komisyi dyscyplinarnej, naczelnikowi władzy służbowej jakoteż naczelnikowi każdej władzy przełożonej.

Przed nałożeniem kary porządkowej należy obwinionemu urzędnikowi dać sposobność do pisemnego lub ustnego usprawiedliwienia się.

O nałożonej karze porządkowej należy zawiadomić urzędnika pisemnie z podaniem powodów.

Grzywny ściąga się w razie potrzeby przez potrącenie z poborów państwowych. Uiszczone grzywny należy przeznaczać na cele dobroczynne dla urzędników. Bliższe postanowienia w tym względzie normuje w obrębie każdego działu służby rozporządzenie.

Kar porządkowych nie wpisuje się do wykazu stanu osobowego.

§ 92.

Przeciw karze porządkowej, której nie nałożyła komisya dyscyplinarna lub szef władzy centralnej, można wnieść zażalenie w ciągu czternastu dni u władzy służbowej.

Zażalenie rozstrzyga naczelnik bezpośrednio wyższej władzy z wykluczeniem dalszego środka prawnego.

Kary dyscyplinarne.

§ 93.

Kary dyscyplinarne są:

a) nagana,
b) wykluczenie od posunięcia do wyższych poborów,
c) zmniejszenie płacy (adjutum),
d) przeniesienie w stan spoczynku ze zmniejszonymi poborami spoczynkowymi,
e) wydalenie.

Kary dyscyplinarne mogą być nałożone tylko orzeczeniem właściwej komisyi dyscyplinarnej na podstawie przeprowadzonego w sposób przepisany postępowania dyscyplinarnego.

Orzeczenia dyscyplinarne nie mogą być zarządzeniem administracyjnem ani zmienione ani zniesione.

§ 94.

Wykluczenia od posunięcia do wyższych poborów nie można orzec na dłużej niż na trzy lata.

Wykluczenie opóźnia posunięcie o cały w orzeczeniu oznaczony okres czasu nawet wtedy, jeżeli prawo do posunięcia było już nabyte przed prawomocnością orzeczenia; przy obliczaniu okresu czasu nie liczy się tych okresów, które nie są policzalne przy posuwaniu do wyższych poborów.

§ 95.

Zmniejszenia płacy (adjutum) nie można orzec na dłużej niż na trzy lata. W orzeczeniu należy ustanowić potrącenie najwyżej na 25%. W czasie trwania kary wykluczone jest posunięcie do wyższych poborów.

Jeżeli urzędnik przed upływem czasu trwania kary przejdzie w stan spoczynku, wówczas kwota płacy z poborów spoczynkowych zmniejsza się na pozostały czas trwania kary w wymiarze procentowym, ustanowionym w orzeczeniu.

§ 96.

W wypadkach, przewidzianych w §§ 94. i 95., jest urzędnik, na którego nałożono karę, wykluczony od awansu do wyższej klasy rangi przed upływem czasu, oznaczonego w orzeczeniu.

§ 97.

Przeniesienie za karę w stan spoczynku może nastąpić albo na pewien oznaczony okres czasu albo

na stałe. Potrącenie z normalnych poborów spoczynkowych (odprawy) należy ustanowić najwyżej na 25%.

Po upływie okresu czasu, oznaczonego w orzeczeniu, należy z urzędnikiem tak postąpić, jak gdyby on w chwili prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego został na podstawie § 76. przeniesiony w czasowy stan spoczynku.

§ 98.

W razie nałożenia kary wydalenia, można urzędnikowi, na wypadek wykazanej niezamożności, przyznać wyjątkowo w orzeczeniu bieżący datek na utrzymanie przez całe życie lub na czas ograniczony, najwyżej w połowie tej kwoty, którąby mu przypadła przy przeniesieniu w stan spoczynku jako normalna należytość spoczynkowa.

Członkom rodziny wydalonego, nie ponoszącym winy, jeżeliby im na wypadek śmierci wydalonego w chwili prawomocności orzeczenia przysługiwało prawo do zaopatrzenia, można wśród okoliczności, zasługujących na uwzględnienie, przyznać w orzeczeniu odpowiedni datek na utrzymanie, najwyżej w wymiarze ich normalnego zaopatrzenia, począwszy od śmierci wydalonego, a jeżeli postanowienie pierwszego ustępu nie miało zastosowania, nawet już od chwili wstrzymania jego poborów.

Postanowienia ustawowe o utracie poborów spoczynkowych i zaopatrzeń wskutek zasądzenia karno-sądowego stosują się także do takich datków na utrzymanie.

§ 99.

Przy oznaczaniu kary dyscyplinarnej należy w każdym poszczególnym wypadku uwzględnić ciężkość występku służbowego i powstałe stąd szkody, jakoteż stopień zawinienia i całe dotychczasowe zachowanie się urzędnika.

Zawarte w osobnych przepisach postanowienia karne, w których pewne naruszenia obowiązków zagrożone są oznaczonemi karami dyscyplinarnemi, przestają obowiązywać.

Komisye dyscyplinarne i strony.

Komisye dyscyplinarne.

§ 100.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego ustanawia się komisye dyscyplinarne:

a) komisye dyscyplinarne pierwszej instancyi przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy centralnej,

b) wyższe komisye dyscyplinarne przy władzach centralnych.

Gdzie ustanowienie komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi nie jest możliwe albo nie odpowiada celowi, ma szef władzy centralnej zadania tej komisyi przydzielić innej komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi

§ 101.

Każda komisya dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków. Mianuje ich na trzyletni okres czynności szef władzy centralnej z pośród urzędników z wykształceniem prawniczem i urzędników fachowych, zatrudnionych w okręgu służbowym tej władzy, przy której komisyę ustanowiono.

Jeżeli komisyi dyscyplinarnej przydzielono po myśli § 100., ustęp 2., sprawy dyscyplinarne innej władzy, wówczas ma szef władzy centralnej mianować potrzebną ilość członków komisyi ze stanu osobowego tej władzy.

W razie potrzeby należy uzupełnić komisyę przez ustanowienie członków komisyi na resztę okresu czynności.

Członkowie komisyi dyscyplinarnej są w wykonywaniu tego urzędu samodzielni i niezawiśli.

Właściwość.

§ 102.

Bezpośrednio właściwe są:

a) komisye dyscyplinarne pierwszej instancyi dla wszystkich urzędników, zatrudnionych przy odnośnej władzy lub przy jednej z podległych jej władz, albo przydzielonych komisyi dyscyplinarnej po myśli § 100., ustęp 2., z wyjątkiem urzędników od VI. klasy rangi w górę,

b) wyższe komisye dyscyplinarne dla wszystkich urzędników, należących do stanu osobowego władzy centralnej albo zatrudnionych przy władzy centralnej, tudzież dla podwładnych urzędników tego samego działu służby od VI. klasy rangi w górę.

Od komisyi dyscyplinarnych pierwszej instancyi idzie tok instancyi do wyższej komisyi dyscyplinarnej, wskazanej przynależnością obwinionego urzędnika do działu służby.

Dla okręgowych inspektorów szkolnych, mianowanych urzędnikami państwowymi w pewnej klasie rangi, ustanawia się komisyę dyscyplinarną przy właściwej krajowej władzy szkolnej. Osobne przepisy ustaw krajowych, obowiązujące w sprawach dyscyplinarnych tę kategoryę urzędników państwowych, mają mieć także nadal analogiczne zastosowanie.

§ 103.

Właściwość zależy od zatrudnienia służbowego i od stanowiska w klasie rangi urzędnika w chwili wdrożenia postępowania dyscyplinarnego, a to także wtedy, jeżeli obwiniony popełnił zarzucony mu występek służbowy w poprzednim innego rodzaju państwowym stosunku służbowym. W wypadkach ostatniego rodzaju należy istnienie i karygodność występku służbowego oceniać przedewszystkiem według tych przepisów służbowych, którym obwiniony podlegał w chwili popełnienia czynu, sprzeciwiającego się jego obowiązkom. Przy wydawaniu orzeczenia należy jednak uwzględnić także nadawanie się do służby i godność zaufania urzędnika na stanowisku obecnie zajmowanem.

Spory o właściwość rozstrzygają wyższe komisye dyscyplinarne.

Senaty dyscyplinarne.

§ 104.

Komisye dyscyplinarne obradują i orzekają w senatach, złożonych z przewodniczącego albo jego zastępcy i czterech asesorów. Z asesorów muszą przynajmniej dwaj mieć wykształcenie prawnicze.

Naczelnik władzy, przy której ustanowiono komisyę dyscyplinarną, ma przed końcem roku złożyć stałe senaty na okres całego roku następnego. Zarazem należy oznaczyć porządek, w jakim pozostali członkowie komisyi wstępują do senatów jako zastępcy, na wypadek doznania przeszkody przez któregoś z członków senatu.

Jeżeli komisyi dyscyplinarnej przydzielono po myśli § 100., ustęp 2., sprawy dyscyplinarne innej władzy, należy do senatów, które w tym celu mają być utworzone, powołać jednego lub dwóch członków z pośród członków komisyi, mianowanych na podstawie § 101., ustęp 2.

§ 105.

W senatach dyscyplinarnych zapadają uchwały bezwzględną większością głosów. Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

Karę wydalenia można orzec tylko wtedy, jeżeli się za tem oświadczy czterech członków senatu.

§ 106.

O rzeczy potrzebne dla komisyi dyscyplinarnych i o załatwianie ich czynności kancelaryjnych mają starać się te władze, przy których komisye istnieją.

Naczelnicy tych władz wyznaczają także w każdym wypadku protokolantów do rozpraw dyscyplinarnych z pośród podległych im urzędników z wykształceniem prawniczem.

Prokuratorowie dyscyplinarni.

§ 107.

Dla zastępstwa interesów służbowych, naruszonych wskutek uchybienia obowiązkom, należy przy każdej komisyi dyscyplinarnej ustanowić według postanowień, obowiązujących przy ustanawianiu członków komisyi, z pośród urzędników z wykształceniem prawniczem prokuratora dyscyplinarnego wraz z potrzebną ilością zastępców.

Obowiązkiem prokuratora dyscyplinarnego jest przy przeprowadzaniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży godności i powagi stanu urzędniczego oraz ścisłego wykonywania obowiązków urzędowych.

Przed każdem powzięciem uchwały przez komisyę należy wysłuchać prokuratora dyscyplinarnego dla strzeżenia powierzonych mu interesów.

§ 108.

Urzędnicy, ustanowieni członkami komisyi i prokuratorami dyscyplinarnymi, ustępują, jeżeli w ich stanowisku służbowem zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki ich ustanowienia.

W czasie trwania toczącego się przeciw takiemu urzędnikowi postępowania karno-sądowego lub dyscyplinarnego nie można go powoływać do żadnej czynności urzędowej przy komisyi dyscyplinarnej. Jeżeli postępowanie skończy się ukaraniem urzędnika, to traci on swoje stanowisko i na jego miejsce należy ustanowić w sposób przepisany innego urzędnika na resztę okresu czynności.

Obrona.

§ 109.

Urzędnik, pociągnięty do odpowiedzialności, ma prawo przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę z pośród urzędników, pełniących czynną służbę w terytoryalnym okręgu, na który rozciąga się zakres działania komisyi dyscyplinarnej, albo z grona osób, wpisanych na listę obrońców.

Naczelnik władzy, przy której istnieje komisya dyscyplinarna, ma na prośbę obwinionego urzędnika ustanowić mu obrońcę do ustnej rozprawy.

Z wyjątkiem wypadku, wspomnianego w poprzednim ustępie, nie są urzędnicy obowiązani do przyjmowania obrony. W żadnym razie nie wolno im przyjmować wynagrodzenia, a wobec obwinionego mają tylko prawo domagać się zwrotu poniesionych

wydatków, w interesie obrony koniecznie potrzebnych i celowi odpowiadających.

Obrońca ma prawo to wszystko, co dla zastępstwa obwinionego uważa za przydatne, bez ogródek przytoczyć i zastosować ustawowe środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszelkie udzielone mu w charakterze obrońcy poufne informacye.

Delegacya.

§ 110.

Jeżeli komisya dyscyplinarna nie rozporządza ilością członków, potrzebną do utworzenia senatu, wówczas ma wyższa komisya dyscyplinarna przekazać sprawę dyscyplinarną innej komisyi dyscyplinarnej.

To samo może ona zarządzić na wniosek prokuratora dyscyplinarnego lub obwinionego urzędnika, jeżeli zachodzą powody, które bezstronność właściwej komisyi dyscyplinarnej podają w wątpliwość.

Wykluczenie i wyłączenie.

§ 111.

Do wykluczania członków komisyi dyscyplinarnej należy stosować analogicznie przepisy procedury karnej.

Ponadto ma obwiniony urzędnik prawo w ciągu ośmiu dni po doręczeniu uchwały przekazującej wyłączyć dwóch członków senatu dyscyplinarnego bez podania powodów.

Postępowanie dyscyplinarne.

Wdrożenie.

§ 112.

Naczelnik władzy służbowej, po przeprowadzeniu dochodzeń, potrzebnych ewentualnie celem tymczasowego wyjaśnienia stanu sprawy, przesyła w drodze służbowej doniesienie dyscyplinarne właściwej komisyi dyscyplinarnej.

§ 113.

Komisya dyscyplinarna uchwala po wysłuchaniu prokuratora dyscyplinarnego bez ustnej rozprawy, czy należy wdrożyć śledztwo dyscyplinarne lub nie. Przed rozstrzygnięciem można zarządzić przeprowadzenie dochodzeń.

Jeżeli komisya dyscyplinarna uzna, że zachodzi tylko nieprawidłowość, może odstąpić akta naczelnikowi władzy służbowej albo sama nałożyć karę porządkową.

Za zgodą prokuratora dyscyplinarnego może komisya dyscyplinarna zamiast wydawać uchwałę na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego uchwalić zaraz przekazanie sprawy do rozprawy ustnej. Do takiej uchwały stosują się postanowienia § 122.

§ 114.

Uchwałę na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego należy doręczyć obwinionemu urzędnikowi w drodze służbowej.

Przeciw wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego nie jest dopuszczalny żaden środek prawny. Przeciw uchwale komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi, którą odrzucono wdrożenie, przysługuje prokuratorowi dyscyplinarnemu zażalenie w ciągu 14 dni do wyższej komisyi dyscyplinarnej.

§ 115.

Jeżeli naczelnik władzy służbowej albo komisya dyscyplinarna uzna, że zarzucone urzędnikowi naruszenie obowiązku podlega ukaraniu karno-sądowemu, wówczas należy wnieść doniesienie do prokuratora państwa, a w pierwszym przypadku zawiadomić o tem właściwą komisyę dyscyplinarną. Aż do ukończenia postępowania karno-sądowego spoczywa postępowanie dyscyplinarne.

§ 116.

Jeżeli przeciw urzędnikowi zapadł karno-sądowy wyrok, który według obowiązujących przepisów ustawowych pociąga za sobą bezpośrednio utratę urzędu, należy bez dalszego postępowania zarządzić wydalenie urzędnika w drodze administracyjnej. Przy tem ma zastosowanie postanowienie § 98.

§ 117.

Sądy karne obowiązane są o wdrożeniu postępowania karnego i o wniesieniu oskarżenia przeciw urzędnikowi, jakoteż o nałożeniu aresztu, donieść naczelnikowi władzy służbowej urzędnika. Naczelnik władzy służbowej zawiadamia o tem właściwą komisyę dyscyplinarną.

Po prawomocnem ukończeniu postępowania karnego ma sąd karny przesłać akta właściwej komisyi dyscyplinarnej.

Śledztwo.

§ 118.

Jeżeli uchwalono wdrożyć śledztwo dyscyplinarne, ustanawia naczelnik władzy, przy której istnieje komisya, jednego lub więcej komisarzy śledczych z pośród podległych mu urzędników

z wykształceniem prawniczem. Jeżeli chodzi o sprawę dyscyplinarną innej władzy, przydzieloną po myśli § 100., ustępu 2., to można ustanowić komisarzem śledczym urzędnika z wykształceniem prawniczem ze stanu osobowego tej władzy. Urzędników, powołanych do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem, nie można ustanawiać komisarzami śledczymi.

Do komisarza śledczego stosują się analogicznie postanowienia §§ 108. i 111., ustęp 1.

§ 119.

Komisarz śledczy ma przesłuchać świadków i znawców bez zaprzysięgania, zbadać z urzędu wszystkie okoliczności i środki dowodowe, potrzebne do zupełnego wyjaśnienia sprawy, oraz dać sposobność obwinionemu do oświadczenia się na wszystkie punkty obwinienia. Odmówienie przezeń współudziału nie wstrzymuje postępowania.

Komisarz śledczy może żądać współdziałania władz politycznych i policyjnych. W szczególności ma to wtedy nastąpić, jeżeli świadkowie lub znawcy mieszkają poza obrębem powiatu politycznego, w którym przebywa komisarz śledczy, nie czynią zadość wezwaniu komisarza śledczego lub bez ustawowego powodu wzbraniają się złożyć zeznanie.

Władze polityczne i policyjne mają przytem postępować według istniejących przepisów o wzywaniu i przesłuchiwaniu stron przez te władze.

Jeżeli przesłuchanie poszczególnych świadków lub znawców pod przysięgą jest niezbędne w celu ustalenia prawdy, może komisarz śledczy, jeżeli nie jest urzędnikiem sędziowskim, prosić za zgodą swej władzy służbowej właściwy sąd powiatowy o przesłuchanie pod przysięgą. Jeżeli on jest urzędnikiem sędziowskim, może w razie potrzeby także pod przysięgą przesłuchiwać świadków i znawców według postanowień procedury karnej.

Do przesłuchiwania świadków i znawców oraz do ich należytości należy stosować analogicznie przepisy procedury karnej.

§ 120.

Prokurator dyscyplinarny może postawić wniosek o uzupełnienie śledztwa, mianowicie przez wniesienie nowych punktów obwinienia.

Także obwiniony ma prawo postawić wniosek o przeprowadzenie pewnych oznaczonych dochodzeń.

Jeżeli komisarz śledczy ma wątpliwości, czy ma się przychylić do wniosku o uzupełnienie, wówczas winien zasięgnąć uchwały komisyi dyscyplinarnej. Do takiej uchwały stosują się postanowienia § 114.

§ 121.

Podczas trwania śledztwa dyscyplinarnego może komisarz śledczy, o ile to uzna za zgodne z celem postępowania, zezwolić obwinionemu urzędnikowi i jego obrońcy na nieograniczone lub częściowe wglądnięcie do aktów sprawy.

Po doręczeniu uchwały przekazującej przysługuje obwinionemu urzędnikowi i jego obrońcy prawo wglądania do aktów sprawy i brania z nich odpisów, z wyjątkiem protokołów obrad.

Treści aktów sprawy nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

Przekazanie i zastanowienie.

§ 122.

Akta ukończonego śledztwa udziela się prokuratorowi dyscyplinarnemu a ten przedkłada je ze swoimi wnioskami komisyi dyscyplinarnej.

Komisya dyscyplinarna uchwala bez ustnej rozprawy, czy należy sprawę przekazać do ustnej rozprawy, czy też zastanowić postępowanie o występek służbowy. W ostatnim wypadku może ona także powziąć uchwałę po myśli § 113., ustęp 2.

W uchwale przekazującej muszą być dokładnie przytoczone punkty obwinienia oraz oznaczone zarządzenia, które należy wydać celem przygotowania ustnej rozprawy. Przeciw uchwale przekazującej nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

W ciągu ośmiu dni po doręczeniu uchwały przekazującej może obwiniony urzędnik i prokurator dyscyplinarny stawiać dalsze wnioski, które rozstrzyga komisya dyscyplinarna bez dopuszczenia osobnego środka prawnego.

Uchwałę na zastanowienie postępowania wraz z powodami należy doręczyć obwinionemu urzędnikowi w drodze służbowej oraz prokuratorowi dyscyplinarnemu. Przeciw uchwale komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi, którą zastanowiono śledztwo, może prokurator dyscyplinarny wnieść w ciągu czternastu dni zażalenie do wyższej komisyi dyscyplinarnej.

Rozprawa ustna.

§ 123.

Dzień ustnej rozprawy wyznacza przewodniczący komisyi dyscyplinarnej. Do rozprawy należy

wezwać obwinionego urzędnika, udzielając mu uchwałę przekazującą (wdrażającą) i listę członków senatu dyscyplinarnego, oraz jego obrońcę.

Komisya dyscyplinarna może zarządzić, aby obwiniony jawił się osobiście do ustnej rozprawy.

§ 124.

Rozprawa nie jest jawną. Obwiniony urzędnik może jednak żądać, aby dozwolono wstępu na rozprawę trzem jego zaufanym osobom, należącym do stanu urzędniczego.

Narady i głosowania podczas i na końcu rozprawy odbywają się na posiedzeniu tajnem.

Treści rozprawy nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

§ 125.

Rozprawa rozpoczyna się odczytaniem uchwały przekazującej.

Potem następuje przesłuchanie obwinionego oraz wezwanych świadków i znawców, tudzież, o ile to jest potrzebne, odczytanie protokołów, spisanych w postępowaniu wstępnem, i innych ważniejszych dokumentów.

Obwinionemu i prokuratorowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo oświadczyć się co do poszczególnych przedstawionych środków dowodowych, oraz stawiać pytania świadkom i znawcom.

Po ukończeniu postępowania dowodowego należy wysłuchać wywodów i wniosków prokuratora dyscyplinarnego, tudzież obrony obwinionego jakoteż jego obrońcy. Obwinionemu przysługuje ostatnie słowo.

Orzeczenie.

§ 126.

Komisya dyscyplinarna ma przy wydawaniu orzeczenia tylko to uwzględnić, co zaszło na ustnej rozprawie. W rozstrzygnięciu swojem nie jest ona związaną ani wyrokiem uwalniającym sądu karnego, ani regułami dowodowemi, lecz ma orzekać według swego swobodnego przekonania, jakiego nabrała na podstawie sumiennego zbadania wszystkich przedstawionych środków dowodowych.

§ 127.

Orzeczeniem komisyi dyscyplinarnej musi być obwiniony urzędnik albo uwolniony od zarzuconego mu naruszenia obowiązków, albo uznany winnym takiego naruszenia.

W razie uznania winy, ma orzeczenie zawierać oznaczenie kary dyscyplinarnej lub porządkowej, jaka spada na urzędnika.

§ 128.

Jeżeli urzędnika uwolniono lub nałożono na niego karę porządkową, wówczas koszta postępowania ponosi państwo. Jeżeli orzeczono przeciw niemu karę dyscyplinarną, należy w orzeczeniu podać, czy i o ile ze względu na postawione przez niego wnioski dowodowe, jakoteż ze względu na jego stosunki majątkowe i nałożoną karę, ma on zwrócić koszta postępowania. Koszta, wynikłe z przybrania obrońcy, ma w wszystkich wypadkach ponosić obwiniony urzędnik.

§ 129.

Orzeczenie należy zaraz ogłosić i najpóźniej w ciągu ośmiu dni doręczyć wraz z powodami rozstrzygnięcia prokuratorowi dyscyplinarnemu jakoteż obwinionemu urzędnikowi.

§ 130.

Z ustnej rozprawy należy spisać protokół, który ma zawierać nazwiska obecnych i przedstawienie przebiegu rozprawy w wszystkich istotnych punktach.

Co do narad i głosowań należy prowadzić osobny protokół.

Obydwa protokoły ma podpisać przewodniczący i protokolant.

§ 131.

Jeżeli urzędnik umrze przed prawomocnością orzeczenia albo jeżeli zezwolono mu na wystąpienie ze stosunku służbowego, wówczas należy postępowanie zastanowić.

Odwołanie.

§ 132.

Od orzeczeń komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi może obwiniony i prokurator dyscyplinarny wnieść odwołanie z powodu orzeczenia o winie i karze, jakoteż z powodu rozstrzygnięcia co do zwrotu kosztów.

Odwołanie ma skutek odraczający.

Odwołanie na korzyść obwinionego nie jest dopuszczalne, jeżeli nałożono tylko karę porządkową.

§ 133.

Odwołanie należy wnieść w ciągu czternastu dni po doręczeniu orzeczenia dyscyplinarnego do przewodniczącego komisyi dyscyplinarnej.

Przewodniczący ma odrzucić odwołanie, jeżeli jest niedopuszczalne, spóźnione albo wniesione przez osobę, której nie przysługuje prawo odwołania.

§ 134.

Instancya odwoławcza rozstrzyga bez ustnej rozprawy:

a) jeżeli uważa za potrzebne uzupełnienie śledztwa. W tym wypadku należy przeprowadzenie poruczyć komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi;

b) jeżeli istotne wadliwości postępowania wymagają jego powtórzenia w pierwszej instancyi. W tym wypadku należy znieść zaczepione orzeczenie i zwrócić sprawę właściwej komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi;

c) jeżeli odwołanie dotyczy tylko rozstrzygnięcia o zwrocie kosztów.

Jeżeli nie zachodzi żaden z wypadków, przewidzianych w ustępie 1., wówczas przewodniczący wyznacza dzień ustnej rozprawy. Do dalszego postępowania należy stosować analogicznie przepisy o ustnej rozprawie i orzekaniu w pierwszej instancyi.

Wykonanie orzeczenia.

§ 135.

Po prawomocności ma przewodniczący komisyi dyscyplinarnej zarządzić wykonanie kary przez właściwą władzę i przesłać w drodze służbowej naczelnikowi władzy służbowej urzędnika egzemplarz orzeczenia dyscyplinarnego wraz z powodami rozstrzygnięcia.

Kary dyscyplinarne należy wpisywać do wykazu stanu osobowego. Jak długo wpis istnieje, należy przechowywać odpis orzeczenia.

§ 136.

Po upływie trzech lat od prawomocności orzeczenia, nigdy jednak przed zupełnem odbyciem nałożonej kary dyscyplinarnej, należy na prośbę wykreślić wpis w wykazie stanu osobowego, jeżeli urzędnik przez ten czas zachowywał się nienagannie. Rozstrzygnięcie takiej prośby przysługuje szefowi władzy centralnej.

Po wykreśleniu kary dyscyplinarnej w wykazie stanu osobowego może szef władzy centralnej w razie stale nienagannego zachowywania się urzędnika i bardzo dobrego pełnienia służby zezwolić, aby przy dalszem posunięciu do wyższych poborów policzono napowrót w całości lub w części okres wykluczenia.

Wznowienie postępowania.

§ 137.

Jeżeli odrzucono wniosek o wdrożenie postępowania dyscyplinarnego lub zastanowiono postępowanie z innego powodu niż z określonego w § 131., albo uwolniono obwinionego lub nałożono na niego tylko karę porządkową, natenczas można na wniosek prokuratora dyscyplinarnego wznowić postępowanie na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, jeżeli wyjdą na jaw nowe fakty albo środki dowodowe, które same lub w związku z dowodami poprzednio zebranymi mogą stanowić dowód przeciw obwinionemu urzędnikowi i uzasadnić nałożenie kary dyscyplinarnej.

§ 138.

Urzędnik, skazany prawomocnie na karę dyscyplinarną, albo jego ustawowi spadkobiercy mogą żądać wznowienia postępowania także po wykonaniu kary, jeżeli przedstawią nowe fakty lub środki dowodowe, które same lub w związku z dowodami poprzednio zebranymi mogą uzasadnić uwolnienie lub nałożenie kary porządkowej, albo zamiast wydalenia łagodniejszą karę dyscyplinarną.

§ 139.

O wznowieniu postępowania, jakoteż o tem, czy z powodu postawienia wniosku o wznowienie postępowania należy wstrzymać wykonanie, rozstrzyga bez ustnej rozprawy komisya dyscyplinarna, która rozstrzygała w pierwszej instancyi.

Rozstrzygnięcie komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi można zaczepić zapomocą zażalenia w ciągu czternastu dni po doręczeniu.

§ 140.

Pozwolenie na wznowienie postępowania znosi o tyle orzeczenie, o ile dotyczy tego czynu, co do którego dozwolono wznowienia postępowania.

Przez wznowienie wchodzi sprawa z reguły w stadyum śledztwa. Wykonanie kary dyscyplinarnej należy wstrzymać.

§ 141.

Jeżeli urzędnika, na którego korzyść dozwolono wznowienia postępowania, uznano ponownie winnym, nie można nałożyć na niego surowszej kary od tej, którą nałożono na niego poprzedniem orzeczeniem. Przy wymiarze kary należy uwzględnić karę już poniesioną.

Komisya dyscyplinarna, która uznała za dopuszczalne wznowienie postępowania na korzyść obwinionego urzędnika, może za zgodą prokuratora dyscyplinarnego orzec zaraz uwolnienie lub karę łagodniejszą.

§ 142.

Jeżeli na podstawie wznowienia zastanowiono postępowanie dyscyplinarne albo uwolniono później urzędnika, skazanego na karę dyscyplinarną, lub skazano go tylko na karę porządkową, natenczas ma mu państwo zwrócić to, co stracił z dochodów służbowych wskutek nieusprawiedliwionego skazania.

Jeżeli skazanego urzędnika zasądzono na podstawie wznowionego postępowania na łagodniejszą karę dyscyplinarną, może komisya dyscyplinarna orzec, że państwo ma mu zwrócić dochody służbowe, utracone przez wykonanie kary.

Po śmierci urzędnika przysługuje także pozostałym po nim członkom rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia, prawo do żądania zwrotu o tyle, o ile utracili należące się im od skazanego utrzymanie.

Przywrócenie do pierwotnego stanu.

§ 143.

W razie spóźnienia terminu do wniesienia środka prawnego może instancya odwoławcza zezwolić obwinionemu urzędnikowi na przywrócenie do pierwotnego stanu, jeżeli on zdoła wykazać, że okoliczności, nie dające się usunąć, uniemożliwiły mu bez jego winy dotrzymanie terminu.

Wniosek na przywrócenie do pierwotnego stanu musi być wraz z równoczesnym wywodem środka prawnego wniesiony w terminie czternastodniowym po ustaniu przeszkody do komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi. Ta udziela wniosek prokuratorowi dyscyplinarnemu do oświadczenia się.

Jeżeli instancya odwoławcza zezwoli na przywrócenie do pierwotnego stanu, może zaraz orzec w sprawie głównej.

Suspenzya.

§ 144.

Komisya dyscyplinarna może w każdej chwili urzędnika, przeciw któremu wdrożono postępowanie karno-sądowe lub dyscyplinarne, suspendować w służbie, jeżeli to jest wskazane ze względu na rodzaj i ciężkość występku służbowego.

Prawo to przysługuje komisyi dyscyplinarnej także wtedy, jeżeli przeciw urzędnikowi wdrożono sądowe postępowanie o pozbawienie własnowolności albo otwarto konkurs do jego majątku.

§ 145.

Jeżeli nad urzędnikiem zawieszono karno-sądowy areszt śledczy, ma naczelnik władzy służbowej lub władzy przełożonej zarządzić bezzwłocznie tymczasową suspenzyę aresztowanego.

Oprócz tego ma prawo każdy przełożony, powołany bezpośrednio lub pośrednio do wykonywania nadzoru służbowego, zarządzić tymczasową suspenzyę urzędnika, jeżeli tenże wśród szczególnie ważnych okoliczności stał się winnym jawnego odmówienia posłuszeństwa albo, jeżeli ze względu na jakość zarzuconego mu występku służbowego, byłaby przez pozostawienie go w służbie zagrożoną powaga urzędu lub istotne interesy służby.

Prawo do tymczasowego suspendowania przysługuje pod wymienionymi warunkami także urzędnikowi, któremu poruczono przeprowadzenie inspekcyi urzędu.

Tymczasową suspenzyę w służbie, zarządzoną po myśli ustępu 2., może znieść każdy naczelnik przełożonej władzy.

O każdej tymczasowej suspenzyi należy natychmiast zawiadomić w drodze służbowej komisyę dyscyplinarną, która ma bezzwłocznie suspenzyę zatwierdzić lub uchylić części.

§ 146.

Uchwałą komisyi dyscyplinarnej można na czas trwania suspenzyi ograniczyć pobory urzędnika aż do dwóch trzecich części.

§ 147.

Suspenzya kończy się najpóźniej z chwilą prawomocnego ukończenia postępowania dyscyplinarnego.

Jeżeli pierwej odpadną okoliczności, które spowodowały suspenzyę urzędnika, ma komisya dyscyplinarna suspenzyę uchylić.

§ 148.

Komisya dyscyplinarna rozstrzyga bez ustnej rozprawy o nałożeniu, zatwierdzeniu lub zniesieniu suspenzyi.

Przeciw rozstrzygnięciu komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi można wnieść zażalenie w ciągu czternastu dni po doręczeniu. Zażalenie jednak nie ma skutku odraczającego.

Przeciw tymczasowej suspenzyi nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 149.

Jeżeli urzędnika skazano na karę dyscyplinarną, albo w wypadku, przewidzianym w § 144., pozbawiono go własnowolności, lub zarządzono suspenzyę z powodu otwarcia konkursu, to czas suspenzyi nie jest policzalny przy posuwaniu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych. W tych wypadkach jakoteż wtedy, gdy urzędnika wskutek zasądzenia karno-sądowego wydalono w drodze administracyjnej, nie wypłaca się dodatkowo poborów, zatrzymanych w czasie suspenzyi.

Natomiast policzalny jest czas suspenzyi i należy zarządzić posunięcie ze skutkiem wstecz działającym (§ 55.), a wreszcie spowodować dodatkową wypłatę poborów, zatrzymanych po myśli § 146., jeżeli postępowanie dyscyplinarne zakończyło się zastanowieniem, uwolnieniem lub nałożeniem kary porządkowej, albo jeżeli odmówiono pozbawienia własnowolności.

Doręczenia.

§ 150.

Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według postanowień tego rozdziału, są ważne i powodują bieg terminów, jeżeli uskutecznia się je interesowanemu osobiście, jego obrońcy lub innemu pełnomocnikowi, albo w razie, gdy miejsce jego pobytu nie jest znane, jeżeli się je złoży u naczelnika jego ostatniej władzy służbowej.

Publiczne wezwanie do jawienia się jakoteż urzędowe ogłoszenie orzeczenia nie jest dopuszczalne.

Środki prawne i terminy.

§ 151.

O ile w tym rozdziale nie postanowiono inaczej, nie można osobnym środkiem prawnym zaczepiać rozstrzygnięć i zarządzeń komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi lub przewodniczącego senatu dyscyplinarnego, lecz tylko łącznie ze środkiem prawnym, przysługującym przeciw ostatecznemu rozstrzygnięciu lub zarządzeniu. Zażalenia należy wnosić do przewodniczącego komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi, który ma je odrzucić, jeżeli są niedopuszczalne, spóźnione lub wniesione przez osobę, nie mającą prawa zażalenia.

Terminy do wnoszenia środków prawnych nie mogą być przedłużane. Terminy zaczynają się z dniem następującym po doręczeniu. Niedziele i dni świąteczne nie stanowią przeszkody w rozpoczęciu lub w biegu terminu. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Które dni należy uważać za świąteczne, postanawiają przepisy, obowiązujące dla sądów. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do terminu.

Podania można wnosić także telegraficznie.

Uwolnienie od stempli i należytości.

§ 152.

Przewidziane w tej ustawie postępowanie dyscyplinarne należy pod względem uwolnienia od stempli i należytości uważać na równi z postępowaniem karnem.

Osobne postanowienia dla urzędników w stanie spoczynku.

§ 153.

Urzędnik, przeniesiony w stan spoczynku (na urlopie z płacą tymczasową), podlega postępowaniu dyscyplinarnemu:

1. z powodu występku służbowego, popełnionego w czynnej służbie;

2. z powodu rażącego naruszenia obowiązków, ciążących na nim według tej ustawy.

W szczególności należy przeciw niemu wystąpić w drodze dyscyplinarnej wtedy, jeżeli się okaże, że wyłudził przeniesienie w stan spoczynku lub przyznanie wyższych poborów spoczynkowych aniżeli normalne.

§ 154.

Kary dyscyplinarne są:

a) nagana,

b) czasowe lub stałe zmniejszenie poborów spoczynkowych z potrąceniem aż do 25% tych poborów;

w razie okoliczności szczególnie obciążających

c) utrata wszelkich praw, wypływających ze stosunku służbowego, oraz wszelkich uprawnień do poborów spoczynkowych i zaopatrzeń dla urzędnika i członków jego rodziny, przyczem jednak dopuszczalne jest analogiczne zastosowanie § 98.

§ 155.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest właściwą ta komisya dyscyplinarna, która była właściwą bezpośrednio przed wystąpieniem urzędnika z czynnej służby.

Zresztą należy postanowienia tego rozdziału stosować analogicznie do urzędników, pozostających w stanie spoczynku.

Część druga.

(Służba.)

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 156.

Postanowienia §§ 1. do 4. i 6. do 10., następnie 12. i 13. o nadaniu posady, o początku czasu służby, o służbie prowizorycznej, o przysiędze służbowej i o przyrzeczeniu służbowem jakoteż o wykazie stanu osobowego, stosują się analogicznie do sług.

§ 157.

W obrębie poszczególnych działów służby może władza centralna zarządzić oznaczenie kwalifikacyi dla sług.

Rozdział II.

Obowiązki.

Obowiązki ogólne.

§ 158.

Sługa jest obowiązany do wierności i posłuszeństwa Cesarzowi i do niezłomnego przestrzegania zasadniczych ustaw państwowych, jakoteż innych ustaw. Ma on poświęcać się służbie ze wszystkich sił i z wszelką gorliwością, oraz wypełniać swoje obowiązki sumiennie, bezstronnie i bezinteresownie, dbać zawsze o przestrzeganie publicznych interesów jakoteż unikać wszystkiego i według sił powstrzymywać to wszystko, coby mogło im zaszkodzić albo wpłynąć ujemnie na prawidłowy tok administracyi.

§ 159.

Powinności służbowe sługi określają przepisy, wydane przez poszczególne władze służbowe. O ile przepisy takie nie istnieją, miarodajnemi są zarządzenia naczelnika władzy, przy której sługa jest zatrudniony.

Sługa jest obowiązany do obsługiwania urzędu, przy którym pozostaje w służbie, jakoteż do obsługiwania urzędników, pełniących służbę przy tym urzędzie, o ile to jest wskazane według urządzeń służbowych, chyba że jego zakres obowiązków ograniczony jest do pewnych oznaczonych świadczeń służbowych.

§ 160.

Sługa jest obowiązany w służbie oddawać się wyłącznie wykonywaniu poruczonych mu czynności.

O ile tego służba wymaga, ma on przestrzegać nie tylko przepisanych mu zwyczajnych godzin urzędowych, lecz w nagłych wypadkach pełnić służbę także poza temi godzinami urzędowemi i wykonywać inne powinności służbowe oprócz tych, które mu są zwykle poruczane.

Słudze należy umożliwić spoczynek niedzielny o tyle, o ile to można pogodzić z nieodzownemi wymaganiami służby.

W razie całodziennej służby niedzielnej należy sługę w następującym po tej niedzieli tygodniu zwolnić na jeden dzień od służby. Jeżeli jednak nie można ze względów służbowych zezwolić na taki dzień wolny, należy przyznać słudze odpowiednie wynagrodzenie. Bliższe postanowienia normuje rozporządzenie.

§ 161.

Sługa winien naczelnikowi władzy, przy której służy, jakoteż urzędnikom i wszystkim innym funkcyonaryuszom tej władzy, do których pozostaje w stosunku podwładności, być posłusznym i wykonywać udzielone mu polecenia służbowe.

§ 162.

Sługa ma o sprawach służbowych, w jakikolwiekby sposób o nich się dowiedział, zachować ścisłe milczenie wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o nich służbowo. Wyjątek w tym względzie zachodzi tylko o tyle, o ile sługę zwolniono od obowiązku zachowania tajemnicy urzędowej w pewnym oznaczonym wypadku.

Słudze nie wolno wywiadywać się potajemnie o sprawach służbowych ani umożliwiać tego osobom trzecim.

§ 163.

Sługa winien prowadzić życie uregulowane i przyzwoite, zachowywać się w służbie i poza służbą zgodnie z wymaganiami dyscypliny i unikać wszystkiego, coby mogło obniżyć poszanowanie dla niego.

§ 164.

Słudze nie wolno uczestniczyć w stowarzyszeniu, jeżeli to uczestnictwo ze względu na dążności lub rodzaj działalności stowarzyszenia pozostaje w sprzeczności z obowiązkami sługi.

Również nie wolno wchodzić w związki, które mają na celu wywoływać zakłócenia lub tamowania toku urzędowania lub służby.

Żadnemu słudze nie wolno należeć do zagranicznego stowarzyszenia, mającego cele polityczne.

§ 165.

Sługa winien w służbie i poza służbą okazywać przełożonym szacunek.

W stosunku między sobą mają słudzy zachowywać się przyzwoicie i wspierać się czynnie w wykonywaniu służby.

Wobec stron należy być uprzejmym i usłużnym.

§ 166.

Słudze nie wolno obok swojej służby mieć żadnego zajęcia ani przyjmować żadnej posady, która mogłaby się sprzeciwiać powadze lub przynieść ujmę poszanowaniu dla niego albo nie dałaby się pogodzić ze sumiennem i bezinteresownem wykonywaniem jego obowiązków służbowych.

O każdem ubocznem zajęciu zarobkowem należy donieść władzy służbowej.

§ 167.

Postanowienia § 27. o wnoszeniu próśb. jakoteż §§ 29. do 32. o usprawiedliwionej nieobecności w służbie, o samowolnem niejawieniu się w urzędzie, o służbie wojskowej, o pobycie i o zawarciu małżeństwa, stosuje się analogicznie, o ile co do zawierania małżeństw dla poszczególnych kategoryi służby osobne przepisy nie zawierają odmiennych postanowień.

Rozdział III.

Prawa.

§ 168.

Sługa na stałej posadzie ma prawo do stanowiska, odpowiadającego jego stałej posadzie. Ma on prawo używać tytułu, który mu przyznano przy nadaniu posady, lub przy zmianie jego przeznaczenia służbowego, spowodowanej nominacyą.

Najpóźniej po jednorocznej zadowalniającej służbie należy prowizorycznie przyjętemu słudze nadać stałą posadę.

Przeniesienie podurzędnika napowrót do statusu sług jest dopuszczalne tylko na prośbę.

§ 169.

Sługa na stałej posadzie ma prawo do poborów (płacy i dodatku aktywalnego), które według obowiązujących ustaw odpowiadają jego stanowisku.

Co do wypłacania i wstrzymywania tych poborów obowiązują postanowienia §§ 47. i 48.

Te postanowienia stosują się analogicznie do sług prowizorycznych.

§ 170.

Posuwanie do wyższych stopni płacy, przewidzianych dla sług wedle obowiązujących przepisów, następuje, jeżeli sługa spędził przepisany czas w bezpośrednio poprzedzającym stopniu płacy.

Na posunięcie do wyższego stopnia płacy wystawia się dekret, w którym należy podać dzień zapadłości wyższej płacy.

Przy obliczaniu czasu, przepisanego dla posunięcia do wyższych stopni płacy, nie wchodzą w rachubę te okresy czasu, które według postanowień tej ustawy, odnoszących się do sług, nie są policzalne przy takiem posunięciu.

Początek czasu służby, policzalnego przy posunięciu do wyższych stopni płacy, schodzi się przy pierwszem lub ponownem nadaniu posady w państwowym stosunku służbowym, podlegającym tej ustawie, z początkiem czasu służby w rozumieniu § 9. W dalszym ciągu uważa się dzień zapadłości za początek czasu służby w wyższym stopniu płacy.

§ 171.

Osobne przepisy postanawiają, czy, w jakim rozmiarze i wśród jakich okoliczności i warunków, przysługuje słudze na czas trwania pewnego oznaczonego zatrudnienia prawo do mieszkania urzędowego lub w naturze, a w braku tegoż do ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego na mieszkanie), albo do jakichś poborów ubocznych w pieniądzach lub w naturze.

Prawo sług do chodowego, strawnego, należytości za doręczanie przy zamiejscowych czynnościach służbowych, oraz do innych należytości ubocznych jakoteż do należytości za przesiedlenie się określają wydane w tym względzie przepisy.

§ 172.

Prawo i obowiązek sług do noszenia ubioru służbowego określają obowiązujące przepisy.

§ 173.

Do udzielania zaliczek na płacę stosują się analogicznie postanowienia § 59.

§ 174.

Każdy sługa ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, o ile nie stoją na przeszkodzie konieczne względy służbowe.

Czas urlopu należy wyznaczać według stosunków służbowych.

Najkrótszy czas trwania urlopu ustanawia się dla sług z policzalnym czasem służby w charakterze sługi poniżej lat piętnastu, na ośm dni, a dla sług z policzalnym czasem służby w charakterze sługi powyżej lat piętnastu, na czternaście dni.

Jeżeli sługa przeszedł do służby państwowej, podlegającej postanowieniom tej ustawy, z innego stosunku służbowego, można mu doliczyć odpowiedni okres czasu dla wymiaru jego urlopu.

Postanowienia §§ 42, ustęp 4. i 5., i 43. stosują się także do sług.

§ 175.

Udzielenie urlopu dłuższego niż na dwa miesiące można uczynić zawisłem od warunku, iż za czas, przekraczający ustawowy czas trwania urlopu, mają odpaść pobory i że ten czas nie ma być policzony przy posunięciu do wyższych stopni płacy i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Jeżeli urlop trwał już sześć miesięcy, należy udzielenie dalszego urlopu uczynić zawisłem od wszystkich w poprzednim ustępie podanych warunków.

Przy obliczeniu sześciomiesięcznego czasu trwania urlopu należy uważać odbytą w ciągu tego czasu czynną służbę, tylko wtedy za przerwę, jeżeli ta służba wynosi przynajmniej połowę czasu bezpośrednio przedtem spędzonego na urlopie. W tym wypadku liczy się sześć miesięcy dopiero od końca służby, odbytej między obydwoma okresami urlopu. Jeżeli służba między okresami urlopu trwała krócej, to przy obliczeniu sześciomiesięcznego czasu trwania urlopu zlicza się razem poszczególne okresy urlopu.

§ 176.

§§ 60., 61., ustęp 1. i 2., i 62. do 66. o poborach spoczynkowych i zaopatrzeniach stosują się analogicznie do sług. Zaopatrzenia pozostałych członków rodziny, podwyższone po myśli § 63. ponad normalny wymiar, nie mogą jednak przekraczać tego wymiaru, któryby przypadał, gdyby sługa ukończył był czas służby, wymagany do osiągnięcia pełnych poborów.

Rozdział IV.

Zmiany w stosunku służbowym i jego rozwiązanie.

§ 177.

Do przeniesień sług stosują się analogicznie §§ 67. i 68.

§ 178.

Na zamianę posad służbowych może zezwolić władza, powołana do obsadzenia obydwu odnośnych posad służbowych, a o ile obsadzenie tych posad służbowych nie przysługuje tej samej władzy, mogą na to zezwolić po wzajemnem porozumieniu się powołane władze wtedy, jeżeli przez to nie powstaną dla skarbu państwa żadne wydatki.

§ 179.

Postanowienia §§ 71. i 72. jakoteż 75. do 86. o przeniesieniu w stan pozasłużbowy, przeniesieniu w stan spoczynku i rozwiązaniu stosunku służbowego stosuje się analogicznie.

§ 180.

Przy przeniesieniu w stan spoczynku, tudzież przy wystąpieniu ze stosunku służbowego, należy słudze wystawić świadectwo co do rodzaju i czasu trwania jego służby, a na prośbę, także co do jego zachowania się i zdatności.

Rozdział V.

Karanie naruszenia obowiązków.

§ 181.

Postanowienia §§ 87. do 155. o karaniu naruszenia obowiązków stosują się analogicznie do sług, o ile w następnych paragrafach czego innego nie postanowiono.

§ 182.

Nałożona na sługę grzywna nie może przekraczać kwoty 50 K.

Słudze wolno wybrać obrońcę i mężów zaufania także z odnośnego grona sług.

§ 183.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciw słudze jest właściwą ta komisya dyscy-

plinarna, która jest powołana do przeprowadzenia postępowania przeciw urzędnikom od VII. klasy rangi w dół, pełniącym służbę przy władzy służbowej sługi.

§ 184.

Jeżeli przeciw słudze zachodzi podejrzenie naruszenia obowiązków, przedstawiającego się jako występek służbowy, z powodu którego należałoby orzec jedną z kar dyscyplinarnych według § 93., lit. *a* do *c*, wówczas ma naczelnik władzy służbowej stwierdzić istotę czynu i przesłuchać protokolarnie w tym względzie obwinionego. W wypadku, przewidzianym w § 93., lit. *d* lub *e*, ma on zarządzić wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego i zawiadomić o tem obwinionego, podając punkty obwinienia.

Przeciw tym zarządzeniom nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 185.

Naczelnik władzy służbowej ma przeprowadzić śledztwo dyscyplinarne przeciw sługom według postanowień §§ 119. do 121.

Jeżeli naczelnik władzy służbowej jest wykluczony od prowadzenia śledztwa dla jednego z powodów, określonych w § 111., ustęp 1., albo jest powołany do jakiejś innej funkcyi w postępowaniu dyscyplinarnem, wówczas należy innego urzędnika ustanowić komisarzem śledczym.

Do przeprowadzenia śledztwa dyscyplinarnego przeciw sługom można drogą rozporządzenia w miejsce naczelnika władzy służbowej przeznaczyć innego urzędnika.

§ 186.

Po ustaleniu istoty czynu lub po ukończeniu śledztwa dyscyplinarnego przez naczelnika władzy służbowej, ma on przedłożyć w drodze służbowej akta ze swoim wnioskiem komisyi dyscyplinarnej, powołanej do rozstrzygnięcia.

§ 187.

Komisya dyscyplinarna pierwszej instancyi rozstrzyga bez poprzedniej rozprawy ustnej, jeżeli nie uznaje za odpowiednią żadnej z kar, wymienionych w § 93., lit. *d* i *e*. W razie potrzeby można przed powzięciem uchwały zarządzić uzupełnienie dochodzeń.

Jeżeli chodzi o nałożenie jednej z kar, wymienionych w § 93., lit. *d* i *e*, należy sprawę przekazać do ustnej rozprawy.

§ 188.

Wyższa komisya dyscyplinarna rozstrzyga odwołanie bez poprzedniej rozprawy ustnej.

16.

Ustawa z dnia 25. stycznia 1914,

którą zmienia się niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, dotyczącej uregulowania poborów sług państwowych w czynnej służbie (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zmieniając częściowo artykuł II. ustawy z dnia 25. września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, ustanawia się jako płacę następujące kwoty:

w stopniu płacy	dla sług	dla podurzędników
	koron	
1.	900	1.000
2.	980	1.090
3.	1.060	1.180
4.	1.140	1.270
5.	1.220	1.360
6.	1.300	1.450
7.	1.380	1.540
8.	1.460	1.630
9.	1.540	1.720
10.	1.600	1.800

§ 2.

Członkowie umundurowanej straży bezpieczeństwa, należący do stanu szeregowców, członkowie cywilnej straży policyjnej i ajenci policyjni otrzymują od rozpoczęcia się czwartego roku służby policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych roczny dodatek z tytułu starszeństwa służbowego, który wynosi w czwartym roku służby 100 K i zwiększa się w piątym, dziewiątym, trzynastym, siedemnastym i dwudziestym pierwszym roku służby zawsze o 100 K; starsi dozorcy więźniów i dozorcy więźniów w zakładach karnych i więzieniach przy trybunałach otrzymują od rozpoczęcia się jedenastego roku służby, odbytego w charakterze definitywnym, policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych roczny dodatek z tytułu starszeństwa służbowego, który wynosi w jedenastym roku służby 100 K i zwiększa się w szesnastym i dwudziestym pierwszym roku służby zawsze o 100 K.

Podurzędnicy i słudzy innych kategoryi otrzymują po trzech latach służby, odbytych w najwyższym stopniu płacy, policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych dodatek z tytułu starszeństwa służbowego, wynoszący 200 K rocznie.

§ 3.

Do uzyskania dodatków z tytułu starszeństwa służbowego stosuje się postanowienia, obowiązujące co do posuwania do wyższych stopni płacy.

§ 4.

Wykonanie niniejszej ustawy, która wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po ogłoszeniu, poruczam Mojemu całemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

17.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914,

dotyczące udzielenia jednorazowych datków państwowym funkcyonaryuszom w czynnej służbie.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 25. stycznia 1914 rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Tym funkcyonaryuszom państwowym, będącym w dniu 1. lutego 1914 w czynnej służbie, którym w czasie od dnia 1. września 1913 do dnia 31. stycznia 1914 należałoby się było bezpośrednie polepszenie poborów, gdyby ustawa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyka służbowa), ustawa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 16, lub inny nowy przepis o poborach, wchodzący w życie równocześnie z temi ustawami, uzyskały były moc obowiązującą już w dniu 1. września 1913, udziela się jednorazowych datków według następujących przepisów.

§ 2.

Wysokość jednorazowego datku ustala się w wymiarze różnicy, o którą suma systemizowanych poborów, przekazanych funkcyonaryuszowi w czasie od dnia 1. września 1913 do dnia 31. stycznia 1914,

jest mniejszą od sumy tych systemizowanych poborów, do których funkcyonaryusz miałby był prawo w tym samym czasie w tym wypadku, gdyby przepisy, określone w § 1., weszły były w życie już w dniu 1. września 1913.

O ile należałoby było przy polepszeniu poborów ściągnąć dodatki, nie należące do systemizowanych poborów, należy doliczyć je do systemizowanych poborów, przekazanych w czasie od dnia 1. września 1913 do dnia 31. stycznia 1914, a więc należy uważać je na równi z tymi poborami.

§ 3.

Datki jednorazowe należy wypłacić równocześnie z poborami (płacą, dodatkiem aktywalnym, adjutum itd.), przypadającymi na mocy przepisów, określonych w § 1., i pod tymi samymi warunkami, co te pobory, oraz zarachować je na poczet kredytu, ustanowić się mającego na pierwsze półrocze 1914 w rozdziale 11. „Ogólny zarząd kasowy“.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

18.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914,

którem na zasadzie artykułu III., ustęp 2., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyki służbowej), ustanawia się dla urzędników państwowych, wyszłych ze stanu uprawnionych podoficerów, szczególne ulgi przy zastosowaniu § 50., ustęp 3., § 51., ustęp 6., i § 57., ustęp 1., lit. e tejże ustawy.

Na zasadzie artykułu III., ustęp 2., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatyki służbowej), wydaje się z mocą obowiązującą od dnia 1. lutego 1914 następujące zarządzenia:

§ 1.

(Ulga do § 57., ustęp 1., lit. e, pragmatyki służbowej.)

Tym urzędnikom, będącym już na posadzie w dniu 1. lutego 1914, którzy wyszli ze stanu uprawnionych podoficerów i w tym czasie znajdują się jeszcze w takiej klasie rangi, której pobory można osiągnąć w odnośnej kategoryi urzędników przez czasowe posuwanie, należy z czasu służby wojskowej, be zwzględu na jej trwanie, doliczyć przy posunięciu do wyższych poborów dwa lata. Łączne doliczenie tak czasu służby wojskowej jak i czasu innej służby nie może wraz z wliczeniem ewentualnego nadliczbowego czasu służby (§ 57., ustęp 1., lit. *b*, *c*, *d* pragmatyki służbowej) obejmować nigdy więcej niż cztery lata.

§ 2.

(Ulga do § 50., ustęp 3., i § 51., ustęp 6., pragmatyki służbowej.)

Tym uprawnionym podoficerom, którzy po dniu 31. stycznia 1914, uzyskają posadę urzędników, należy przy posuwaniu do wyższych poborów policzyć czas, spędzony w czynnej służbie wojskowej, w obliczonej na lata i miesiące jednej trzeciej części tego okresu częściowego, o jaki czas ten przewyższa trzy lub dwa lata, najwyżej jednak w ilości czterech lat.

Czy od czasu służby wojskowej należy z góry odliczyć trzy lub dwa lata, zależy od tego, czy asenterunek nastąpił najpóźniej w roku 1914, czy też później.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

19.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914,

którem z powodu wejścia w życie ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 16, wydaje się niektóre nowe postanowienia o policzeniu przy posuwaniu do wyższych poborów pewnych okresów poprzedniej służby sług państwowych (podurzędników i sług), należących do kategoryi służby.

Z powodu wejścia w życie ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 16, wydaje się na zasadzie artykułu II., l. 3. ustawy z dnia 25. września 1908, Dz. u. p. Nr. 204, z mocą obowiązującą od dnia 1. lutego 1914 następujące zarządzenia:

§ 1.

Tym podurzędnikom i sługom, którzy na zasadzie swego uprawnienia po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60 (§§ 1. i 2.), otrzymali posadę przed 1. października 1908 i którym po myśli rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 22. listopada 1908, Dz. u. p. Nr. 234 (§ 5., l. 3.) policzono 5 lat, należy przy posuwaniu do poborów (płaca i dodatek aktywalny) wyższych stopni płacy policzyć 1, 2 lub 3 dalsze lata, według tego, czy czas ich służby wojskowej trwał 12, 13 lub co najmniej 14 lat.

§ 2.

Tym podurzędnikom i sługom, którzy na zasadzie swego uprawnienia po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60 (§§ 1. i 2.) otrzymali posadę po dniu 30. września 1908 i którym po myśli rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 22. listopada 1908, Dz. u. p. Nr. 234 (§ 1., l. 1.) policzono 8 lat, należy przy posuwaniu do poborów (płaca i dodatek aktywalny) wyższych stopni płacy policzyć jeszcze tę część czasu, spędzonego w czynnej służbie wojskowej, obliczoną na lata i miesiące, o którą czas ten przewyższa 11 lat, najwyżej jednak 3 lata.

§ 3.

Tym podurzędnikom i sługom, którzy na zasadzie swego uprawnienia po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60 (§§ 1. i 2.) otrzymali posadę po dniu 31. stycznia 1914, należy przy posuwaniu do poborów (płaca i dodatek aktywalny) wyższych stopni płacy policzyć jeszcze tę część czasu, spędzonego w czynnej służbie wojskowej, obliczoną na lata i miesiące, o którą czas ten przewyższa 3 lub 2 lata, najwyżej jednak 11 lat.

Czy od czasu służby wojskowej należy z góry odliczyć 3 lub 2 lata, zależy od tego, czy asenterunek nastąpił najpóźniej w roku 1914, czy też później.

§ 4.

Podurzędnikom i sługom, którym nadano posadę przed dniem 1. lutego 1914 lub od tego dnia nie na zasadzie uprawnienia po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60 (§§ 1. i 2.), należy przy posuwaniu do poborów (płaca i dodatek aktywalny) wyższych stopni płacy policzyć w połowie czas służby, spędzony w służbie państwowej w charakterze zatrudnionych całkowicie sług pomocniczych, oraz tę część czasu, spędzonego w czynnej służbie wojskowej (w żandarmeryi), o którą czas ten przewyższa 3 lub 2 lata (§ 3., ustęp 2. niniejszego rozporządzenia), jeżeli te okresy służby każdy z osobna lub zliczone razem wynoszą najmniej 1 rok. Policzenie łączne nie może jednak przekraczać 5 lat. Czas służby wojskowej, przedłużony za karę ponad 3 lub 2 lata (§ 3., ustęp 2.), nie wchodzi w rachubę przy policzaniu.

Okresy czasu, spędzone w służbie państwowej w charakterze tak zwanego czasowego pomocnika, t. j. siły pomocniczej, zatrudnionej całkowicie czynnościami sługi, jednak nie używanej stale, należy uważać na równi z czasem służby w charakterze sługi pomocniczego, jeżeli się je wykaże w sposób niewątpliwy.

§ 5.

Postanowienia 1. ustępu § 4. stosuje się — bez względu na to, czy nadanie posady polega na uprawnieniu po myśli ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60 (§§ 1. i 2.), czy też nie — analogicznie do czasu służby, spędzonego przed dniem 1. lutego 1914 w charakterze podurzędnika lub sługi, będącego na posadzie prowizorycznej z systemizowanymi poborami podurzędnika lub sługi, będącego na stałej posadzie; pobory wyższego stopnia płacy należy przekazać o tyle, o ile czasu służby prowizorycznej nie policzono już przedtem w tym celu w tym samym lub wyższym rozmiarze lub w inny sposób nie uwzględniono. Czas służby, spędzony po dniu 31. stycznia 1914 w charakterze podurzędnika lub sługi z posadą prowizoryczną, jest w całości policzalny przy posuwaniu do wyższych stopni płacy.

§ 6.

Należącym do stanu szeregowców członkom umundurowanej straży bezpieczeństwa, członkom cywilnej straży policyjnej i ajentom policyjnym należy dla zapadłości dodatków z tytułu starszeństwa służbowego policzyć w całości tę część czasu, spędzonego w czynnej służbie wojskowej (w żandarmeryi), o którą czas ten — wyjąwszy w razie przedłużenia za karę — przekracza 3 lub 2 lata (§ 3., ustęp 2. niniejszego rozporządzenia).

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

20.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914,

dotyczące wykonania § 61., ust. 3., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, oraz dotyczące policzenia w ogóle państwowych służb pomocniczych przy przyznawaniu zaopatrzeń urzędnikom państwowym.

Artykuł I.

W celu wykonania § 61., ust. 3., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej) wydaje się następujące zarządzenia:

§ 1.

Urzędnikom państwowym (praktykantom) policza się przy uzasadnieniu i wymiarze zaopatrzenia po myśli ogólnych norm pensyjnych bez uiszczania opłat, czas służby, odbyty przed uzyskaniem przez nich posady a policzalny przy oznaczeniu pensyi oficyanta kancelaryjnego, jeżeli upłynął bezpośrednio przed nominacyą na urzędnika (praktykanta). Przytem należy stopę procentową, przypadającą za ten czas służby, po myśli rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 65, obliczyć według skali pensyjnej, obowiązującej oficyantów kancelaryjnych.

Tym urzędnikom, którzy przy swem bezpośredniem przejściu ze służby jako oficyanci kancelaryjni zastrzegli sobie roszczenia swe do Zakładu zaopatrzenia oficyantów kancelaryjnych po myśli § 19. statutu tego Zakładu zaopatrzenia, mają aż do czasu spensyonowania prawo wyboru co do tego, aby albo utrzymać w mocy zastrzeżone roszczenia albo, zrzekając się tych roszczeń, poddać się traktowaniu według postanowienia ustępu 1. Od raz dokonanego wyboru, który należy oznajmić pisemnie, nie można już odstąpić.

§ 2.

Spędzone w innej, nie prawno-publicznej państwowej służbie pomocniczej okresy czasu służby, które nie są policzalne (warunkowo lub bezwarunkowo) już na zasadzie osobnych postanowień, policza się na prośbę urzędnika przy wymiarze jego poborów spoczynkowych w razie, jeżeli poprzedziły bezpośrednio nominacyę na urzędnika (praktykanta), a to wśród następujących okoliczności i pod następującymi warunkami:

1. Tych służb pomocniczych, których spełnianie według ich rodzaju należałoby do osób z kategoryi sług lub robotników, nie uwzględnia się przy policzeniu.

2. Służba pomocnicza musiała odnośnego funkcyonaryusza zatrudniać całkowicie, to znaczy wymagała zatrudnienia go podczas wszystkich normalnych godzin urzędowych i musiała trwać — w ogólności lub w razie przerw za każdym razem — co najmniej 6 miesięcy.

3. Policzenie uskutecznia się tylko w celu wymiaru poborów spoczynkowych, nie zaś także w celu uzasadnienia prawa do nich, a to w taki sposób, że do wymiaru procentowego poborów spoczynkowych, obliczonego na zasadzie normalnie policzalnego czasu służby, dolicza się za każdy policzony rok 2 procent poborów urzędnika, policzalnych dla wymiaru emerytury.

Ułamki ostatniego roku służby w charakterze urzędnika dolicza się do czasu służby pomocniczej, o ile nie przekraczają sześciu miesięcy. W przeciwnym razie (§ 1., ustęp końcowy ustawy z dnia 14. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 74) okres czasu, brakujący do pełnego roku służby w charakterze urzędnika, odlicza się od czasu służby pomocniczej. Powstałe ewentualnie przytem ułamki z roku czasu służby pomocniczej, przekraczające sześć miesięcy, liczy się w obu przypadkach za pełny rok.

Przy sumowaniu stóp procentowych (2·4 procent i 2 procent) nie należy brać w rachubę kwoty, przewyższającej ewentualnie 100 procent.

4. W celu policzenia należy uiszczać opłatę, która ma być wymierzona od początkowej płacy w charakterze urzędnika państwowego za każdy rok policzyć się mającego czasu służby w wysokości 3 procent względnie 3·8 procent. a to w miarę tego, czy policzyć się mający czas służby upłynął do dnia 31. maja 1906 włącznie, czy też po tym terminie.

Za ułamki roku (miesiące) należy wymierzyć opłatę w wysokości stosunkowej części opłaty, przypadającej za cały rok.

5. Opłatę można uiszczać na raz lub w ratach miesięcznych, ściąganych w drodze potrącenia.

Najwyższa ilość rat wynosi:

dla praktykantów i urzędników XI. do IX. klasy rangi włącznie	48,
„ urzędników VIII. klasy rangi	36,
„ „ VII. i wyższych klas rangi .	24.

6. Policzenie czasu służby zależne jest od zupełnego uiszczenia opłaty.

Jeżeli w czasie spensyonowania urzędnika z przyznaniem bieżących poborów spoczynkowych zalegają jeszcze raty opłat, wówczas można przekazać pensyę podwyższoną odpowiednio do policzalnego czasu służby dopiero począwszy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zupełnem (bądź naraz bądź nadal ratami) uiszczeniu opłaty.

W razie wystąpienia ze służby bez uzyskania bieżących poborów spoczynkowych przysługuje urzędnikowi, względnie w razie jego śmierci jego dziedzicom, jedynie roszczenie o zwrot uiszczonej opłaty.

7. Wymienione okresy służby winien urzędnik (praktykant) zgłosić w należytym czasie zapomocą oświadczenia według dołączonego wzoru, załączając dokumenty, potrzebne w celach dowodu. Termin do zgłoszenia wynosi rok a to dla urzędników (praktykantów), będących już na posadzie w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, począwszy od tego dnia, zaś dla tych, którzy po tym dniu mianowani zostali urzędnikami (praktykantami), od dnia rozpoczęcia służby w charakterze urzędnika (praktykanta). Wyjątkowo może przełożona władza centralna w porozumieniu z Ministerstwem skarbu w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, zezwolić na przedłużenie tego terminu. Prawo do zgłoszenia gaśnie z chwilą przeniesienia w stan spoczynku.

Wzór.

Rozstrzygnienie o policzalności wymienionych okresów służby należy do władz, powołanych do wymiaru emerytury.

§ 3.

Czasu innej służby państwowej, przypadającego między poprzednim czasem służby w charakterze oficyanta kancelaryjnego (§ 1.) lub czasem innej służby pomocniczej (§ 2.) z jednej strony, a późniejszym czasem służby w charakterze urzędnika państwowego (praktykanta) z drugiej strony, który łączy się bezpośrednio z tymi okresami służby i na zasadzie obowiązujących przepisów ma być w razie bezpośredniego przejścia do państwowej służby urzędniczej uważany pod względem wymiaru emerytury na równi z tą ostatnią służbą, nie należy uważać za przerwę.

Artykuł II.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia wydaje się nadto następujące zarządzenia: Na policzenie przy wymiarze poborów spoczynkowych urzędnika czasu służby w charakterze oficyanta kancelaryjnego lub czasu służby, przebytego w jakiejkolwiek innej nie prawno-publicznej państwowej służbie pomocniczej, można zezwolić na prośbę urzędnika w razie, jeżeli czas służby tego rodzaju nie upłynął bezpośrednio przed nominacyą na urzędnika (praktykanta), wśród okoliczności, wymienionych w art. I., § 2., i pod wymienionymi tamże warunkami.

Co do tych urzędników, którzy jako oficyanci kancelaryjni nabyli już prawo do poborów spoczynkowych i po myśli § 15. statutu Zakładu zaopatrzenia oficyantów kancelaryjnych, względnie § 51. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 21, utrzymali w mocy nabyte prawa oczekiwania, należy analogicznie stosować postanowienie art. I. (2. ustęp § 1.). Wpłaty, pozostawione w Zakładzie zaopatrzenia, względnie niezwrócone opłaty zapisuje się jako należytość tak w tych wypadkach jak i w wszystkich innych wypadkach skutecznego jeszcze zastrzeżenia, w danym razie przy uiszczeniu opłaty po myśli art. I., § 2., l. 4., pozostającą jednak potem resztę należy uiścić naraz przed spensyonowaniem.

Artykuł III.

Każdy czas służby już sam przez się policzalny, względnie do policzenia przyjęty (art. I. i II.), tudzież uiszczenie ewentualnej opłaty należy uwidocznić w wykazie stanu osobowego urzędnika (§ 13. pragmatyki służbowej).

Artykuł IV.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lutego 1914.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Wzór do art. I., § 2., l. 7.

Oświadczenie.

Oświadczam niniejszem, że pod warunkami, ustanowionymi w rozporządzeniu całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 21, ubiegam się o policzenie okresu(ów) służby, odbytego(ych) przezemnie w czasie od ..... do .....,
zatem przed zamianowaniem mnie c. k. .....,
w charakterze (całkowicie zatrudnionego) .....
.....
w .....
.....

Dopłatę za czas, wynoszący łącznie ..... lat ..... miesięcy, w kwocie ..... koron zobowiązuję się uiścić naraz (w ..... ratach miesięcznych po ..... K ... h, rozpoczynających się z dniem ..... 19...).

Na dowód rzeczywistego odbycia zgłoszonego(ych) okresu(ów) służby dołączam:

....., dnia ..... 19....

(Podpis)
(charakter służbowy)

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 27. stycznia 1914.

Treść: (№ 21 i 22.) 21. Rozporządzenie, dotyczące kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach. — 22. Rozporządzenie, którem, zmieniając artykuł II. rozporządzenia z dnia 23. marca 1907 i artykuł II., § 1., punkt 1., rozporządzenia z dnia 27. września 1911, ustanawia się nowe szematy zapłaty dziennej (zarobku dziennego) sług pomocniczych, zatrudnionych przy władzach, urzędach i zakładach państwowych, względnie szematy kwot normalnych, mających być podstawą poborów zaopatrzenia sług pomocniczych.

21.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914,

dotyczące kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach.

Postanowienia ogólne.

Artykuł I.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lutego 1914.

(2) Równocześnie znosi się:

a) o ile w myśl postanowień przejściowych niniejszego rozporządzenia także nadal stosować nie należy statutów Zakładu zaopatrzenia: rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 19. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 145, i z dnia 15. lipca 1906, Dz. u. p. Nr. 141, artykuł I. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 23. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 88, i rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 24. listopada 1908, Dz. u. p. Nr. 236,

b) rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 3. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 107.

Artykuł II.

(1) W rachunkowej, tudzież kancelaryjnej i manipulacyjnej służbie władz, urzędów i zakładów państwowych zajęci są oprócz urzędników:

a) oficyanci kancelaryjni (starsi oficyanci kancelaryjni),

b) pomocnicy kancelaryjni.

(2) Przepisy, odnoszące się do innych grup funkcyonaryuszy, jakoto ekspedyentów kancelaryjnych, pomocników kancelaryjnych, oficyantek kolejowych, manipulantek, dyurnistów i innych funkcyonaryuszy c. k. austryackich kolei państwowych, oficyantów pocztowych i aspirantów pocztowych itp., nie zostają naruszone niniejszem rozporządzeniem.

Artykuł III.

W następnych postanowieniach rozumie się pod mianem „oficyanci kancelaryjni“ („starsi oficyanci kancelaryjni“) i „pomocnicy kancelaryjni“ tak męskich jakoteż żeńskich funkcyonaryuszy, o ile w poszczególnych postanowieniach nie ma wyłącznie mowy o osobach jednej lub drugiej płci.

Artykuł IV.

(1) Od dnia 1. lipca 1915 przyznaje się uprawnionym podoficerom prawo do każdej drugiej obsadzić się mającej posady oficyanta kancelaryjnego.

(2) Bliższe postanowienia wyda się w swoim czasie.

Dział pierwszy.

(Oficyanci kancelaryjni).

Rozdział I.

Stosunek służbowy.

§ 1.

Nadanie posady.

(1) Do nadania posady oficyantom kancelaryjnym i do ich stosunku służbowego odnoszą się w ogólności postanowienia I. rozdziału niniejszego rozporządzenia. Do sądowych oficyantów kancelaryjnych odnoszą się ponadto postanowienia ustawy o organizacyi sądów z dnia 27. listopada 1896. Dz. u. p. Nr. 217, o pomocnikach kancelaryjnych za stałą płacą.

(2) Posady oficyantów kancelaryjnych nie są według stałego systemu przywiązane do pewnych władz lub urzędów, lecz mogą być obsadzane w obrębie odnośnego obszaru administracyjnego pewnego działu służby wedle zachodzącej potrzeby.

§ 2.

Wymogi ogólne.

(1) Ogólne warunki nadania posady oficyanta kancelaryjnego są następujące:

1. obywatelstwo austryackie;

2. nieposzlakowane życie;

3. wiek niżej 40 lat;

4. zdatność fizyczna i zupełna zdolność do służby;

5. znajomość języków, pisania na maszynie i stenografii, o ile tego służba wymaga;

6. wykształcenie szkół ludowych;

7. przynajmniej trzyletnia zadowalniająca służba przy państwowych władzach, urzędach lub zakładach jako całkowicie, to jest przez cały normalny czas trwania godzin urzędowych zatrudniony pomocnik kancelaryjny. To trzylecie oblicza się wedle postanowień § 12.;

8. dla kandydatów płci żeńskiej ponadto stan wolny lub wdowi i bezdzietność.

(2) Postanowienie punktu 6. nie ma zastosowania do pomocników kancelaryjnych, zatrudnionych już przy wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Powody wykluczenia.

(1) Od uzyskania posady oficyanta kancelaryjnego wykluczony jest ten, kto z powodu zbrodni lub innej karygodnej czynności, popełnionej z chęci zysku albo przeciw obyczajności publicznej, został sądownie zasądzony lub też za karę ze służby państwowej wydalony.

(2) Nie wolno nadać posady oficyantowi kancelaryjnemu, któryby wskutek tego wszedł w stosunek służbowego podporządkowania albo kontroli do jakiejś osoby, z którą w linii wstępnej lub zstępnej albo też bocznej aż do trzeciego stopnia jest spokrewniony lub spowinowacony, albo też z którą łączy go stosunek rodziców przysposobicieli lub wychowawców.

(3) Okoliczności później zaszłe, które taki stosunek wytworzyły, należy bezzwłocznie podać do wiadomości przełożonej władzy, która ma przedsięwziąć potrzebne zmiany w przydzieleniu do służby.

(4) Pomocnicy kancelaryjni, którzy otrzymują pobory spoczynkowe, mogą być tylko wtedy mianowani oficyantami kancelaryjnymi, jeżeli na czas ich mianowania zrzekną się tych poborów.

§ 4.

Wyjątki od postanowień §§ 2. i 3.

Na wyjątki od postanowień § 2., l. 2., 3., 6., 8., i § 3., ustęp 1. do 3., może zezwolić właściwa władza centralna tylko w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

§ 5.

Aspiranci.

(1) Oficyantami kancelaryjnymi mianuje się z reguły takich pomocników kancelaryjnych, którzy w czasie obsadzenia opróżnionych posad oficyantów kancelaryjnych zajęci są przy jakiejś państwowej władzy (urzędzie, zakładzie) dotyczącego obszaru administracyjnego pewnego działu służby.

(2) Oficyantami kancelaryjnymi mogą jednakowoż także być mianowani oficyanci i pomocnicy kancelaryjni innego obszaru administracyjnego tego samego działu służby, lub takie osoby, które dawniej w jednym z tych charakterów służyli w którejś państwowej władzy (urzędzie, zakładzie), po dopełnieniu ogólnych warunków przyjęcia (§ 2.).

(3) Byli oficyanci kancelaryjni, którzy z powodu dłużej trwającej niezdolności do służby lub innej przeszkody w pełnieniu służby, posady utracili (§§ 31. i 33.), mają przy odpowiedniem nadawaniu się pierwszeństwo przed innymi współubiegającymi się przy obsadzaniu posad oficyantów kancelaryjnych tego obszaru administracyjnego pewnego działu służby, do którego na ostatku jako oficyanci kancelaryjni

należeli, o ile w ciągu trzech miesięcy po odzyskaniu zdolności do służby lub usunięciu przeszkody w pełnieniu służby zgłoszą swe ubieganie się w przepisany sposób.

§ 6.

Postępowanie przy nadaniu posady.

(1) Oficyantów kancelaryjnych mianuje się bez rozpisywania konkursu, na podstawie zapisków ubiegających się o posady oficyantów kancelaryjnych, prowadzonych przez właściwą władzę.

(2) Do mianowania oficyantów kancelaryjnych powołane są prócz władz centralnych tylko podlegające tymże bezpośrednio władze (urzędy, zakłady), względnie ich naczelnictwa i to z reguły te, którym w odnośnym obszarze administracyjnym pewnego działu służby przysługuje prawo mianowania urzędników kancelaryjnych XI. klasy rangi.

(3) Przy mianowaniu otrzymuje oficyant kancelaryjny oprócz jednego egzemplarza niniejszego rozporządzenia, pisemne wygotowanie (dokument ustanowienia), w którym powołać się należy na niniejsze rozporządzenie a także na rozporządzenie szczególne, obowiązujące w dotyczącej gałęzi służby, tudzież wymienić władzę służbową (urząd, zakład), policzalny czas służby (§ 12.), wysokość poborów (§§ 8., 10., 11.), chwilę, od której pobory biedz zaczynają (§ 13.), i obowiązek uiszczenia należytości od nadania posady (§ 14., l. 5.) jakoteż wkładek emerytalnych. Dokument ten stanowić ma dowód prawno-prywatnej umowy służbowej, przez którego przyjęcie oficyant kancelaryjny poddaje się wszystkim postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

(4) Ten kontrakt służbowy staje się prawnie skutecznym z chwilą rozpoczęcia służby.

(5) W razie mianowania kandydata, nie będącego w czynnej służbie lub zatrudnionego u innej władzy, oznaczyć należy w dokumencie przyjęcia także termin rozpoczęcia służby, którego przekroczenie pociągnęłoby za sobą odwołanie przyjęcia, a o ile chodzi o ponowne przyjęcie oficyanta kancelaryjnego, pobierającego emeryturę, także utratę prawa do zaopatrzenia (§§ 23. i 53.).

§ 7.

Przydzielenie do służby i przeniesienie.

(1) Pomocników kancelaryjnych należy przy mianowaniu oficyantami kancelaryjnymi z reguły przydzielić do służby we władzy (urzędzie, zakładzie) w tem miejscu, gdzie zatrudnieni byli jako pomocnicy kancelaryjni.

(2) Oficyantów kancelaryjnych można przenosić na ich prośbę albo też z urzędu.

§ 8.

Pobory w ogólności.

(1) Oficyanci kancelaryjni otrzymują pobory roczne, płatne w ratach miesięcznych. Pobory te ustalone są wedle klas miejscowości, odpowiadających klasom dodatków aktywalnych urzędników państwowych, i stopniują się w każdej klasie miejscowości wedle czasu policzalnej służby.

(2) Normalne pobory roczne oficyantów kancelaryjnych wynoszą:

Klasa starszeństwa służbowego	Gdy czas służby wynosi	W Wiedniu	W miejscowościach			
			I.	II.	III.	IV.
			klasy dodatków aktywalnych			
		k o r o n				
I	ponad 3 do 6 lat	1.450	1.360	1.270	1.180	1.100
II	„ 6 „ 9 „	1.600	1.500	1.400	1.320	1.250
III	„ 9 „ 12 „	1.750	1.650	1.550	1.450	1.350
IV	„ 12 „ 15 „	1.900	1.800	1.700	1.600	1.500
V	„ 15 „ 18 „	2.050	1.950	1.850	1.750	1.650
VI	„ 18 „ 21 „	2.200	2.100	2.000	1.900	1.800
VII	„ 21 „ 24 „	2.350	2.250	2.150	2.050	1.950
VIII	„ 24 „ 27 „	2.500	2.400	2.300	2.200	2.100
IX	„ 27 „ 30 „	2.650	2.550	2.450	2.350	2.250
X	ponad 30 lat	2.800	2.700	2,600	2.500	2.400

(3) Normalne pobory roczne oficyantek kancelaryjnych wynoszą:

Klasa starszeństwa służbowego	Gdy czas służby wynosi	W Wiedniu	W miejscowościach I.	II.	III.	IV.
			klasy dodatków aktywalnych			
			k o r o n			
I	ponad 3 do 6 lat	1.400	1.320	1.240	1.170	1.100
II	„ 6 „ 9 „	1.500	1.420	1.340	1.260	1.180
III	„ 9 „ 12 „	1.600	1.520	1.440	1.350	1.270
IV	„ 12 „ 15 „	1.720	1.640	1.550	1.460	1.380
V	„ 15 „ 18 „	1.840	1.760	1.670	1.580	1.500
VI	„ 18 „ 21 „	1.960	1.880	1.790	1.700	1.620
VII	„ 21 „ 24 „	2.080	2.000	1.910	1.820	1.740
VIII	„ 24 „ 27 „	2.200	2.120	2.030	1.940	1.860
IX	„ 27 „ 30 „	2.320	2.240	2.150	2.060	1.980
X	ponad 30 lat	2.440	2.360	2.270	2.180	2.100

(4) Z pominięciem przypadków, określonych w §§ 10. i 11., pobory wyższe od wyżej ustanowionych przyznać może tylko właściwa władza centralna w porozumieniu z Ministerstwem skarbu.

§ 9.

Tytuł.

Od wstąpienia do VI. klasy starszeństwa służbowego noszą oficyanci kancelaryjni nazwę służbową „starszy oficyant kancelaryjny (starsza oficyantka kancelaryjna)“.

§ 10.

Szczególne pobory.

(1) Pewnej części oficyantów kancelaryjnych mogą być przyznane za wyżej kwalifikowane czynności urzędowe, zamiast poborów, przypadających wedle § 8., pobory ustanowione dla bezpośrednio wyższej klasy starszeństwa służbowego.

(2) Jeżeli oficyant kancelaryjny jest już w najwyższej klasie starszeństwa służbowego, podwyższają się pobory roczne u oficyanta kancelaryjnego o 150 K, u oficyantki kancelaryjnej o 120 K.

§ 11.

Przyznanie wyższych poborów początkowych.

Gdyby pobory początkowe oficyanta kancelaryjnego, obliczone stosownie do powyższych postanowień, nie dochodziły do kwoty, jaką tenże pobierał przedtem tytułem wynagrodzenia jako pomocnik kancelaryjny, z wyłączeniem wszelkich należytości pobocznych (jako to wynagrodzenia za pracę w godzinach pozasłużbowych, remuneracyi, wsparć, chodowego i strawnego itd.), należy mu pobory, jakie osiągnął przed zamianowaniem go oficyantem kancelaryjnym (bez należytości ubocznych) tak długo zostawić, dopóki z tytułu starszeństwa służbowego (§§ 8. i 10.) nie nabędzie prawa do wyższych normalnych poborów.

§ 12.

Czas służby policzalny przy wymiarze poborów.

(1) Przy wymiarze poborów policzalny jest cały bez przerwy odbyty czas służby w charakterze całkowicie zatrudnionego (§ 2., l. 7.) pomocnika kancelaryjnego, jakoteż w charakterze oficyanta kancelaryjnego przy władzach, urzędach lub zakładach państwowych.

(2) Wyjątek zachodzi tylko o tyle, że nieuwzględnione zostaną te okresy czasu, w czasie których oficyant kancelaryjny był zawieszony w służbie (§ 28.), a potem uległ karze dyscyplinarnej, albo orzeczeniem dyscyplinarnem wyłączony został od posunięcia do wyższych stopni wynagrodzenia, lub też przeniesiony został do bezpośrednio niższego stopnia wynagrodzenia (§ 24.).

(3) W razie zajścia przerw w czasie służby policza się te okresy służby, które:

a) wynoszą z osobna najmniej sześć miesięcy i

b) przez kandydata przed zamianowaniem go oficyantem kancelaryjnym w przepisanej w tym celu formie zostaną zgłoszone i w przeciągu pierwszego roku po zamianowaniu wykazane.

(4) Jeżeli oficyant kancelaryjny lub pomocnik kancelaryjny po rozwiązaniu swego poprzedniego stosunku służbowego przyjęty zostanie na nowo do

jakiejś państwowej władzy (urzędu, zakładu) jako oficyant kancelaryjny albo pomocnik kancelaryjny, to czas obu tych następujących po sobie zatrudnień służbowych, choćby nawet każde z nich trwało krócej niż 6 miesięcy, uważać należy w takim razie za nieprzerwany czas służby, jeżeli dotyczące czasokresy następują albo bezpośrednio po sobie, albo też jeśli oba zatrudnienia służbowe oddzielone są od siebie najwyżej trzema dniami.

(5) Czas, który upłynął między dwoma policzalnemi zatrudnieniami służbowemi, będzie doliczony do policzalnego czasu służby, jeżeli nie przekracza 3 dni.

§ 13.

Płatność, asygnowanie i wstrzymywanie poborów.

(1) Pobory oficyantów kancelaryjnych wypłaca się pierwszego dnia każdego miesiąca z góry a zaasygnować je należy z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po rozpoczęciu służby. Jeżeli przeniesienie powoduje zmianę poborów, należy nowe pobory zaasygnować z pierwszym dniem miesiąca, który następuje po uwolnieniu oficyanta kancelaryjnego z jego dotychczasowego zatrudnienia.

(2) Wyższe pobory, przypadające z powodu posunięcia z tytułu starszeństwa służbowego, należą się od pierwszego dnia tego miesiąca, który następuje po chwili ukończenia czasu służby, uzasadniającego prawo do wyższego wynagrodzenia, i zostaną wyasygnowane oficyantowi kancelaryjnemu, jeśli on swe uprawnienie zgłosi.

(3) Pobory zamknąć należy z końcem tego miesiąca, w którym stosunek służbowy się kończy lub w którym zaszła okoliczność, uzasadniająca ustanie poborów.

(4) Jeżeli zajdzie zmiana w wymiarze poborów, wstrzymuje się pobory poprzednie z ostatnim dniem miesiąca, który poprzedza otrzymanie nowych poborów.

§ 14.

Potrącenia.

(1) Z płatnych miesięcznych rat poborów, pomijając daniny publiczne, które ściągane być mają w drodze potrącenia, jakoteż roszczenia, na rzecz których uzyskano zabezpieczenie lub egzekucyę sądową, względnie wydano obowiązujące pod względem prawnym zarządzenie na podstawie jakiejś czynności prawnej, będzie kasa wypłacająca potrącać z góry:

1. zwroty, wynikające ze stosunku służbowego (§ 23.);

2. wkładki emerytalne (§ 40.);

3. ewentualne szczególne datki po myśli § 41. w miarę przyzwolonych rat miesięcznych;

4. kary pieniężne, wymienione w § 24. jako kary porządkowe i zatrzymane części poborów;

5. przypadającą wedle pozycyi taryfy 40., lit. *a*. ustawy o należytościach taksę służbową w miarę przyzwolonych rat;

6. ewentualnie pobrane nadwyżki.

(2) Jak długo pobory oficyanta kancelaryjnego z powodu wymienionych pod l. 2. i 5. potrąceń niższe są od jego dziennego wynagrodzenia, pobieranego w roku poprzedzającym bezpośrednio jego nominacyę na oficyanta kancelaryjnego, należy mu wypłacić różnicę w formie dodatku uzupełniającego przy końcu roku lub przy ewentualnem rozwiązaniu stosunku służbowego.

§ 15.

Przeszkoda w pełnieniu służby.

(1) W razie udowodnionej należycie przeszkody w pełnieniu służby, spowodowanej chorobą, nieszczęśliwym wypadkiem lub przepisami sanitarno-policyjnymi, wypłacane będą pobory nadal na czas trwania tejże, z reguły jednak najwyżej za czas sześciu miesięcy, następujących od chwili, w której owa przeszkoda nastąpiła, tym zaś oficyantom kancelaryjnym, którzy mają ukończony policzalny wedle § 12. czas służby przynajmniej dziesięciu lat, za czas dziewięciu miesięcy.

(2) Jeżeli przeszkoda w pełnieniu służby w ciągu powyższego czasokresu nie zostanie usunięta, postąpić należy z oficyantem kancelaryjnym, któremu posadę wypowiedzieć można (§ 31., l. 1.), wedle postanowień §§ 33., względnie 37. i nast., zaś z takim, któremu posady wypowiedzieć nie można, wedle postanowień §§ 37. i nast.

§ 16.

Służba wojskowa.

(1) W czasie pełnienia prezencyjnej służby wojskowej (wykształcenia wojskowego) aż do dziesięciu tygodni, jakoteż w czasie peryodycznych ćwiczeń wojskowych, otrzymują oficyanci kancelaryjni z reguły połowę poborów, ci zaś oficyanci kancelaryjni, którzy w wypełnieniu ciążącego na nich na mocy ustawy obowiązku utrzymywać mają inną osobę, otrzymują pełne pobory.

(2) W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przyznać można także oficyantom kancelaryjnym, którzy nie mają takiego obowiązku, dalszy pobór pełnej płacy.

(3) W razie powołania rezerwistów i rezerwistów zapasowych do wyjątkowej służby czynnej w czasie pokoju może władza centralna w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, przyzwolić na czas najwyżej trzech miesięcy na traktowanie w myśl pierwszego, względnie drugiego ustępu.

(4) W razie mobilizacyi (uzupełnienia do stanu wojennego) lub powołania pospolitego ruszenia otrzymują powołani oficyanci kancelaryjni, o ile

należą do stanu żołnierzy i odbyli już ustawową jednoroczną lub dłuższą prezencyjną służbę wojskową, albo odbyli wykształcenie wojskowe jako rezerwiści zapasowi, w myśl wydać się mających przez władzę centralną wskazówek, oznaczone w pierwszym, względnie drugim ustępie pobory na czas najwyżej trzech miesięcy.

(5) Jeżeli zaś członkowie rodziny oficyanta kancelaryjnego pobierają zasiłek na utrzymanie po myśli ustawy z dnia 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141. lub po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, to wymierzane wedle pierwszego, trzeciego lub czwartego ustępu pobory, po doliczeniu zasiłku na utrzymanie, nie mogą przekraczać pełnych aktywalnych poborów służbowych oficyanta kancelaryjnego; gdyby to nastąpiło, należy pobory zmniejszyć o wypadającą kwotę nadwyżki.

(6) Oficyantom kancelaryjnym, którzy powołani zostali do odbycia w myśl ustawy jednorocznej lub dłuższej prezencyjnej służby wojskowej, wstrzymane zostaną pobory z końcem miesiąca, w którym uwolnieni zostali ze służby przy cywilnej władzy państwowej.

(7) Co do powołania oficyantów kancelaryjnych do czynnej służby wojskowej na nieograniczony czas mają zresztą zastosowanie postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 3. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 106.

(8) Oficyantom kancelaryjnym, którzy wstąpić mają do odbycia ustawowej prezencyjnej służby wojskowej, zostaje na czas tego powołania — jednakowoż bez policzenia tego czasu prezencyjnej służby wojskowej do posunięcia do wyższych klas starszeństwa służbowego — posada służbowa zachowana, jeżeli w ciągu 14 dni po ukończeniu czynnej służby wojskowej zgłoszą się do rozpoczęcia służby.

§ 17.

Urlopy.

(1) Oficyantom kancelaryjnym udzielić należy na ich prośbę, o ile służba na to pozwoli, corocznie odpowiedniego urlopu dla wypoczynku, którego czas trwania wynosi z reguły dla oficyantów kancelaryjnych 8 dni, dla starszych oficyantów kancelaryjnych 14 dni.

(2) Udzielenie dłuższych, aniżeli 14-dniowych urlopów można uczynić zależnem od całkowitego lub częściowego zrzeczenia się poborów.

§ 18.

Zaliczki.

Oficyantom kancelaryjnym, którzy w tym charakterze ukończyli więcej jak pięć lat służby, można udzielać aż do wysokości kwoty wpłaconych w myśl § 40. wkładek, nieoprocentowanych zaliczek, spłacalnych najwyżej w 24 ratach miesięcznych, pod warunkami, istniejącymi dla udzielania zaliczek na płacę urzędnikom, i pod tym dalszym warunkiem, że na wypadek wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku służbowego ewentualna reszta niezwróconej zaliczki potrącona zostanie z wkładek, przypadających w danym razie do zwrotu (§ 50.).

Wynagrodzenia kosztów podróży (§§ 19. do 22.).

§ 19.

Strawne.

Oficyantom kancelaryjnym, którzy używani są do służby poza miejscem urzędowania, należy się strawne pod tymi samymi warunkami i ograniczeniami, pod któremi urzędnicy państwowi mają prawo do dyet lub też do części tychże; strawne to wynosi dla oficyantów kancelaryjnych 3 K, a dla starszych oficyantów kancelaryjnych 4 K dziennie.

§ 20.

Wynagrodzenie kosztów jazdy.

(1) Bez ujmy dla przepisów o używaniu wspólnego pojazdu, należy się oficyantom kancelaryjnym jako wynagrodzenie kosztów jazdy w razie wykonywania czynności służbowej poza miejscem urzędowania:

a) gdzie są do dyspozycyi jakiegokolwiek rodzaju środki przewozu dla większej ilości osób, taryfowa cena jazdy, a to na kolejach żelaznych za III. klasę a na statkach parowych za II. miejsce; oficyanci kancelaryjni, którzy dla odnośnych środków przewozu posiadają legitymacyę, mogą policzyć tylko odnośną zniżoną cenę jazdy;

b) w razie użycia kolei żelaznej lub statku parowego, za każde udanie się na stacyę kolejową albo okrętową lub odejście z takiej stacyi, znajdującej się w miejscu urzędowania lub odbywania komisyi albo nie oddalonej od tego miejsca więcej jak 2 kilometry, kwota ryczałtowa po 1 K;

c) za podróż innego rodzaju kilometrowe, a to po 40 h za odbytych w jednym dniu pierwszych 10 kilometrów drogi i po 30 h za każdy dalszy kilometr.

(2) Jeżeli usprawiedliwione jest wzięcie ze sobą pakunków podróżnych, natenczas należy w wypadku *a* zwrócić odnośne koszta przewozu, zaś w wypadkach pod *b* i *c* podwyższają się kwoty w każdym z nich o 20 procent.

§ 21.

Ryczałt za przeniesienie.

(1) W razie przeniesienia oficyanta kancelaryjnego z urzędu do innego miejsca urzędowania, otrzymuje on — oprócz strawnego dla siebie i wynagrodzenia swoich kosztów jazdy — jako odszkodowanie za inne wydatki konieczne, tem przeniesieniem spowodowane, ryczałt za przeniesienie.

(2) Przy wymiarze tego ryczałtu, który w każdym razie u oficyantów kancelaryjnych kwoty 200 K, a u starszych oficyantów kancelaryjnych kwoty 250 K przekraczać nie może, baczyć należy na odległość, środki przewozu a szczególnie na to, czy przeniesiony z urzędu przenosi się z rodziną lub bez tejże.

§ 22.

Do rachunków z podróży, oznaczenia i przyznania tychże oraz do przysługujących przeciw temu środków prawnych stosować należy analogicznie obowiązujące ogólne przepisy dla podróży służbowych urzędników państwowych.

§ 23.

Ogólne obowiązki służbowe; ślubowanie.

(1) Oficyanci kancelaryjni winni pracom, jakich każdocześnie przydzielona im służba wymaga, oddawać się wiernie, pilnie i rzetelnie wedle najlepszej wiedzy i możności oraz starać się sumiennie o nabycie potrzebnych ku temu wiadomości i biegłości. Odpowiedzialni oni są za szybkie i punktualne wykonanie powierzonych im czynności służbowych, mają ściśle przestrzegać godzin urzędowych, w razie nadzwyczajnej potrzeby czynność swą także poza godzinami urzędowymi przedłużyć, i oprócz poruczonych im obowiązków wykonywać także inne czynności urzędowe, z wykluczeniem czynności sług, bez prawa żądania osobnego wynagrodzenia.

(2) Oficyanci kancelaryjni winni są dalej sprawy służbowe wobec każdego utrzymywać w tajemnicy, którego nie mają o nich służbowo uwiadamiać.

(3) Odpowiadają oni za powierzone sobie przez służbodawcę rzeczy, jakoteż za każdą z ich winy dla państwa powstałą szkodę.

(4) Zwroty ustala się w drodze służbowej.

(5) Względem swoich przełożonych obowiązani są oficyanci kancelaryjni do posłuszeństwa i szacunku; w stosunku służbowym z innymi funkcyonaryuszami jakoteż ze stronami winni przestrzegać przyzwoitego zachowania się; wzbronione im jest najsurowiej z powodu swoich czynności służbowych przyjmować od stron podarunki lub inne korzyści albo też zezwalać na zapewnienie sobie takowych.

(6) Oficyanci kancelaryjni winni w służbie i poza służbą zaniechać wszystkiego, co mogłoby pokładane w nich zaufanie lub powagę urzędu narazić na szwank, zachowywać się także poza służbą przyzwoicie i honorowo oraz wstrzymywać się od takich zajęć ubocznych, z powodu których ich służba, pokładane w nich zaufanie lub powaga urzędu ucierpieć by mogły.

(7) Oficyantowi kancelaryjnemu nie wolno należeć do stowarzyszenia, jeżeli ze względu na dążności lub rodzaj działalności stowarzyszenia sprzeciwiałoby się to obowiązkom oficyanta kancelaryjnego.

(8) Również wzbronionem jest wchodzić w związki, mające na celu zakłócenie albo zatamowanie urzędowego lub służbowego toku czynności.

(9) Oficyantowi kancelaryjnemu nie wolno należeć do stowarzyszenia zagranicznego, mającego cele polityczne.

(10) Oficyant kancelaryjny przyjmuje równocześnie przy zawarciu kontraktu służbowego zobowiązanie, że w ciągu pięciu lat po przeniesieniu go w czasowy stan spoczynku wstąpi napowrót do poprzedniego stosunku służbowego po odzyskaniu znowu zdolności do służby za pobieraną na końcu płacą w czynnej służbie, na wezwanie tej władzy, która zarządziła rozwiązanie stosunku służbowego, a to pod tym rygorem, iż w przeciwnym razie zostanie uznany za pozbawionego wszelkich roszczeń do zaopatrzenia tak dla siebie jakoteż dla członków swej rodziny.

(11) Przy wstąpieniu do służby winni oficyanci kancelaryjni ślubować, że będą wypełniali ściśle swe obowiązki służbowe i że poddają się wszystkim postanowieniom niniejszego rozporządzenia, w szczególności także postanowieniom §§ 23. do 30. Ślubowanie to złożyć należy wedle formularza, stanowiącego załącznik niniejszego rozporządzenia.

(12) Do sądowych oficyantów kancelaryjnych stosuje się postanowienie § 51. ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217.

§ 24.

Kary służbowe.

(1) Na oficyantów kancelaryjnych, którzy naruszyli swe obowiązki służbowe bądź swem postępowaniem w urzędzie lub jakiemkolwiek osobistem zachowaniem się, nakładane będą kary służbowe.

(2) Stosownie do tego, czy naruszenie obowiązku przedstawia się tylko jako nieprawidłowość, czy też ze względu na jakość i stopień, ewentualne powtarzanie się i inne obciążające okoliczności jako występek służbowy, podlegający ostrzejszej karze, będzie ono ulegało karom porządkowym lub dyscyplinarnym.

I. Karami porządkowemi są:

1. ustne napomnienie;

2. pisemna nagana;

3. grzywna, która jednakowoż w poszczególnym wypadku nie może przekraczać jednej trzydziestej części płacy miesięcznej i w ciągu tego samego miesiąca nie może być częściej jak trzy razy nałożona;

4. potrącenie tych części poborów, jakie przypadają na dnie nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie, w szczególności także na nienależycie usprawiedliwione dnie przekroczenia urlopów.

II. Karami dyscyplinarnemi są:

1. odroczenie posunięcia do wyższego stopnia wynagrodzenia na okres jednego do najwyżej sześciu półroczy;

2. przeniesienie do bezpośrednio niższego stopnia wynagrodzenia na okres jednego do najwyżej sześciu półroczy;

3. przeniesienie w stan spoczynku z najwyżej o 25 procent zniżonymi poborami spoczynkowymi; może to nastąpić na pewien oznaczony okres czasu, albo na stałe; w pierwszym przypadku należy analogicznie zastosować przepisy §§ 23., ustęp 10., względnie 53., l. 4.;

4. wydalenie; to może nastąpić na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego (§ 29.), albo też bez takiego orzeczenia (§ 30.) i pociąga za sobą utratę posady służbowej i wszelkich roszczeń o zaopatrzenie tak dla oficyanta kancelaryjnego jakoteż dla członków jego rodziny.

(3) Kilka kar dyscyplinarnych nie nakłada się równocześnie; nałożenie kary dyscyplinarnej nie wyklucza jednak równoczesnego skazania na karę porządkową.

Postępowanie przy karach służbowych (§ 25.—27.).

§ 25.

a) Przy karach porządkowych.

Prawo nałożenia kary porządkowej przysługuje bezpośredniemu naczelnikowi urzędu jakoteż naczelnikowi władzy przełożonej. Przed wydaniem zarządzenia karnego należy oficyantowi kancelaryjnemu dać sposobność usprawiedliwienia się co do zarzuconej mu nieprawidłowości.

§ 26.

b) Przy karach dyscyplinarnych.

(1) Prawo nakładania kar dyscyplinarnych przysługuje temu organowi, który oficyanta kancelaryjnego zamianował (§ 6.). Jeżeli oficyanta kancelaryjnego zamianował wyższy sąd krajowy, wówczas powołane jest do nakładania kar dyscyplinarnych prezydyum wyższego sądu krajowego.

(2) Postępowanie śledcze, które przeprowadzone ma być ustnie, wdraża z reguły bezpośredni naczelnik urzędu i przeprowadza je albo sam albo przez ustanowionego przez siebie w tym celu komisarza śledczego; pozostawia się jednak uznaniu organów, powołanych do rozstrzygnięcia danej sprawy dyscyplinarnej, wyznaczenie przez nich urzędnika, któremu ma się poruczyć przedsięwzięcie śledztwa dyscyplinarnego.

(3) Z rozprawy ustnej spisuje się protokół.

(4) Obwinionemu należy dokładnie określić zarzucony mu występek służbowy i dać mu sposobność usprawiedliwienia się względem każdego punktu obwinienia. Bezpośrednio po zaprotokołowaniu jego zeznań należy przez odczytanie tychże dać mu możność uskutecznienia sprostowań i uzupełnień. Po ukończeniu śledztwa należy przedłożyć akta właściwej władzy do rozstrzygnięcia.

(5) Jeżeli oficyant kancelaryjny umyślnie uchyla się od przesłuchania, wówczas może być nałożona kara dyscyplinarna także bez jego przesłuchania.

(6) Orzeczenie wydaje się obwinionemu na piśmie.

(7) Przeciw orzeczeniu może obwiniony w ciągu dni 14. licząc od dnia następującego po doręczeniu, wnieść zażalenie do władzy centralnej.

(8) Takie zażalenie, w drodze służbowej wniesione, ma skutek odraczający.

§ 27.

c) Postanowienia wspólne.

Każdą karę porządkową lub dyscyplinarną należy zapisać w wykazie służbowym i kwalifikacyjnym; zapisek ten może być skreślony po trzech latach nienagannego prowadzenia się oficyanta kancelaryjnego.

§ 28.

Zawieszenie w służbie.

(1) Oficyantów kancelaryjnych, przeciw którym wdrożono śledztwo wstępne z powodu zbrodni lub innego czynu karygodnego, popełnionego z chęci zysku lub przeciw obyczajności publicznej, albo też nałożono na nich z powodu czynu karygodnego areszt śledczy lub też otwarto do ich majątku konkurs — należy w służbie zawiesić.

(2) Zawieszenie to można jednak także zarządzić w tym wypadku, jeżeli przeciw oficyantowi kancelaryjnemu wdrożono śledztwo wstępne z powodu jakiegoś innego czynu karygodnego, lub jeśli popełnione przezeń naruszenie obowiązku jest tego rodzaju, że zachodzi konieczność usunięcia go ze względu na bezpieczeństwo lub powagę urzędu albo na dobro służby.

(3) Okoliczności, które spowodowały zawieszenie w służbie, winny zawsze także stać się przedmiotem śledztwa dyscyplinarnego, o ile w myśl § 30. nie następuje wydalenie bez postępowania dyscyplinarnego.

(4) Prawo zawieszenia w służbie przysługuje temu organowi, który powołany jest do wydania orzeczenia dyscyplinarnego, a w nagłych wypadkach zarządzić je może także bezpośredni naczelnik urzędu, przyczem ma zasięgnąć późniejszego zatwierdzenia.

(5) Podczas zawieszenia pobiera zawieszony w służbie oficyant kancelaryjny połowę poborów jako zasiłek na utrzymanie (§ 12., ustęp 2.).

(6) Jeżeli obwiniony ani nie zostanie skazany przez sąd karny, ani też nie ulegnie karze dyscyplinarnej, należy zawieszenie znieść z mocą wsteczną i zwrócić dodatkowo różnicę między normalnymi poborami a otrzymanym zasiłkiem na utrzymanie. Zresztą kończy się zawieszenie z doręczeniem orzeczenia dyscyplinarnego, jeżeli jednak to orzeczenie opiewa na przeniesienie w stan spoczynku lub na wydalenie, wówczas kończy się zawieszenie po nastaniu prawomocności tego orzeczenia. Zawieszenie w służbie można jednak uchylić także wcześniej, jeżeli już niema powodów do dalszego jego trwania.

(7) Jeżeli orzeczono łagodniejszą karę dyscyplinarną jak wydalenie ze służby albo przeniesienie w stan spoczynku, wówczas można w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, zezwolić na całkowitą lub częściową dopłatę zatrzymanej części poborów.

§ 29.

Wydalenie dyscyplinarne.

(1) Wydalenie może być zarządzone na podstawie postępowania dyscyplinarnego z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków służbowych, jakoteż z powodu takich czynności, które świadczą o tem, że oficyant kancelaryjny nie zasługuje na pokładane w nim zaufanie albo że dalsze pozostawienie go w służbie nie da się pogodzić z interesem służby albo z powagą władzy (urzędu, zakładu).

(2) Za ciężkie naruszenie obowiązków służbowych uważa się w szczególności: opór lub nieposłuszeństwo w służbie, wzbranianie się pełnienia służby, ciężkie zaniedbanie winnego szacunku wobec przełożonych, przyjęcie lub żądanie podarunku albo innych korzyści z powodu wykonywania czynności służbowych, opilstwo w służbie, lekkomyślne zadłużanie się, ciężkie naruszenie tajemnicy urzędowej.

§ 30.

Wydalenie bez postępowania dyscyplinarnego.

(1) Oficyantów kancelaryjnych, których uznano winnymi zbrodni albo zasądzono ich za jakieś inne naruszenie ustaw conajmniej na sześciomiesięczną karę na wolności, uważać należy z dniem urośnięcia wyroku w moc prawa za wydalonych ze służby.

(2) Gdyby komuś udało się wcisnąć się do służby mimo braku jakiegoś wymogu, ustanowionego dla uzyskania posady (§ 2.), albo mimo istnienia powodu wykluczającego (§ 3.), można wydalić go bezzwłocznie po wyjściu na jaw tej okoliczności.

(3) Do zarządzenia wydalenia powołane są organa, wymienione w § 6., ustęp 2. Jeżeli oficyant kancelaryjny zamianowany został przez wyższy sąd krajowy, wówczas powołane jest do zarządzenia wydalenia prezydyum wyższego sądu krajowego.

§ 31.

Ustanie stosunku służbowego.

(1) Stosunek służbowy kończy się:

1. Co do oficyantów kancelaryjnych, którzy ani nie ukończyli w tym charakterze policzalnego w myśl § 12. czasu służby 15 lat, ani w charakterze oficyanta i pomocnika kancelaryjnego policzalnego po myśli § 12. ogólnego czasu służby 20 lat,

a) przez wypowiedzenie (§ 32.);

b) przez rozwiązanie z powodu niezdolności do służby lub innej przeszkody w pełnieniu służby (§ 33.).

2. Co do wszystkich oficyantów kancelaryjnych

a) przez wydalenie (§§ 29. i 30.);

b) przez przeniesienie w stan spoczynku (§ 24., II., l. 3., i §§ 37. i nast.);

c) przez zrzeczenie się służby (§ 34.);

d) przez utratę austryackiego obywatelstwa;

e) przez rozwiązanie w szczególnych wypadkach, wymienionych w § 35.;

f) przez przejście do innego państwowego stosunku służbowego;

g) przez śmierć.

(2) Do rozwiązania stosunku służbowego w wypadkach, określonych pod l. 1., jakoteż l. 2., *a* do *f*, powołane są organa, uprawnione do mianowania oficyantów kancelaryjnych.

(3) Jeżeli oficyant kancelaryjny mianowany został przez wyższy sąd krajowy, wówczas powołane jest do rozwiązania stosunku służbowego w wymienionych wypadkach prezydyum wyższego sądu krajowego.

§ 32.

Wypowiedzenie.

(1) Wypowiedzenie stosunku służbowego (§ 31., l. 1., *lit. a)* nastąpić może tak przez służbodawcę, jakoteż przez służbobiercę bez podania powodów.

(2) Wypowiedzenie ze strony służbodawcy organiczyć należy do tych wypadków, w których wedle zdania władzy ważny interes służbowy wymaga rozwiązania stosunku służbowego.

(3) Termin wypowiedzenia wynosi dla służbodawcy trzy miesiące. Wypowiadającemu oficyantowi kancelaryjnemu przysłuża jednomiesięczny termin wypowiedzenia.

(4) W razie wypowiedzenia kończy się stosunek służbowy z końcem tego miesiąca, w którym upływa termin wypowiedzenia.

(5) Oficyantowi kancelaryjnemu nie wolno bez wyraźnego pozwolenia służbodawcy porzucić służby przed końcem miesiąca, w którym upływa termin wypowiedzenia.

§ 33.

Rozwiązanie stosunku służbowego z powodu niezdolności do służby lub innej przeszkody w pełnieniu służby.

Jeżeli niezdolność do służby lub inna przeszkoda w pełnieniu służby (§ 15.), trwa u oficyanta kancelaryjnego, któremu można wypowiedzieć, bez przerwy dłużej jak sześć a u oficyanta kancelaryjnego z ogólnym policzalnym czasem służby najmniej dziesięciu lat, dłużej jak dziewięć miesięcy, wówczas stosunek służbowy może być rozwiązany bez dalszego postępowania — bez ujmy jednak dla nabytych ewentualnie praw do zaopatrzenia (§§ 37. i nast.) — z upływem szóstego, względnie dziewiątego miesiąca po nastaniu przeszkody w pełnieniu służby.

§ 34.

Zrzeczenie się służby.

(1) Wniesione na piśmie oświadczenie zrzeczenia się służby wymaga przyjęcia ze strony władzy, uprawnionej do mianowania oficyantów kancelaryjnych. Jeżeli oficyant kancelaryjny mianowany został przez wyższy sąd krajowy, wówczas do przyjęcia zrzeczenia się powołane jest prezydyum wyższego sądu krajowego.

(2) Przyjęcie może być odmówione tylko w wypadku, jeżeli oficyant kancelaryjny zostaje w śledztwie dyscyplinarnem, albo jeżeli zalegają u niego zobowiązania pieniężne ze stosunku służbowego.

(3) Przez zrzeczenie się służby zrzeka się oficyant kancelaryjny tytułu, poborów i wszelkich innych ze stosunku służbowego wypływających praw tak dla siebie, jakoteż dla członków swej rodziny.

§ 35.

Szczególne wypadki rozwiązania.

(1) Jeżeli oficyant kancelaryjny z powodu zmian w organizacyi stał się zbędnym na zajmowanej posadzie, zarządzić należy jego przeniesienie.

(2) Jeżeli w takim wypadku niema do dyspozycyi innej posady dla zatrudnienia go jako oficyanta kancelaryjnego, wówczas może właściwa władza centralna przenieść go w czasowy albo stały stan spoczynku, albo też — o ile mu można wypowiedzieć — rozwiązać jego stosunek służbowy przez wypowiedzenie ze strony służbodawcy.

(3) Jeżeli oficyantowi kancelaryjnemu, w czasowy stan spoczynku przeniesionemu, w ciągu pięciu lat zaofiarowaną zostanie inna posada oficyanta kancelaryjnego a tenże mimo zdolności do służby wzbrania się ją przyjąć, należy uznać go za pozbawionego wszelkich praw do zaopatrzenia tak dla niego, jakoteż dla członków jego rodziny.

(4) Stosunek służbowy oficyantki kancelaryjnej, która wyszła zamąż albo urodziła dziecko, uważać należy za rozwiązany z chwilą ustalenia tego stanu rzeczy. Władzy centralnej zastrzeżona jest jednak w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, możność skorzystania z przysługującego jej wedle § 4. prawa pobłażania albo też zezwolenia wyjątkowo, by stosunek służbowy z taką oficyantką uważano jako rozwiązany przez wypowiedzenie.

§ 36.

Dokument uwolnienia.

(1) Przy rozwiązaniu stosunku służbowego wygotują organa, wymienione w § 6., ustęp 2., oficyantowi kancelaryjnemu dokument uwolnienia, w którym wymienić należy czas zatrudnienia w charakterze oficyanta kancelaryjnego i — wyjąwszy wypadki przeniesienia w stan spoczynku za karę i wydalenia — także rodzaj rozwiązania stosunku służbowego. Dalej należy, jeżeli oficyant kancelaryjny po myśli § 51. zastrzegł sobie nabyte uprawnienia, w dokumencie uwolnienia nadmienić tę okoliczność. Dokument uwolnienia wydaje prezydyum wyższego sądu krajowego, jeżeli oficyant kancelaryjny zamianowany został przez wyższy sąd krajowy.

(2) Jeżeli rozwiązanie następuje dla jednej z przyczyn, wymienionych w § 33., wskazać należy w dokumencie uwolnienia także na udogodnienia, poręczone w § 5., ustęp 3., niniejszego rozporządzenia.

Rozdział II.

Pobory zaopatrzenia.

§ 37.

Przyznanie państwowych poborów zaopatrzenia.

Oficyantom kancelaryjnym przyznane są państwowe pobory zaopatrzenia za zapłatą odpowiednich wkładek.

§ 38.

Rodzaje poborów zaopatrzenia.

(1) Pobory zaopatrzenia obejmują w szczególności:

a) pobory spoczynkowe;

b) pensye wdowie;

c) dodatki na wychowanie;

d) pensye sieroce;

e) odprawy;

f) kwartały pośmiertne.

(2) Do oficyantek kancelaryjnych stosują się jedynie postanowienia o poborach zaopatrzenia, wymienionych pod *a*). *e*) i *f*).

§ 39.

Czas służby, policzalny dla osiągnięcia poborów zaopatrzenia.

(1) Do uzyskania prawa do oznaczonych w § 38. poborów zaopatrzenia jest w zasadzie policzalny tylko czas czynnej służby, ukończony od dnia 1. lutego 1914 w charakterze oficyanta kancelaryjnego, za uiszczeniem przepisanych w § 40. wkładek. Z tym czasem będzie się uważało na równi ukończony przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia czas służby (uczestnictwa) zatrudnionego w powyższym dniu oficyanta kancelaryjnego, policzalny jako taki wedle statutu Zakładu zaopatrzenia.

(2) Jeżeli oficyant kancelaryjny powołany zostanie do odbycia ustawowej prezencyjnej służby wojskowej, wówczas czas, przebyty w tej służbie wojskowej, policzony będzie bez dopłaty, o ile ukończony został po dniu 31. stycznia 1914.

§ 40.

Uiszczanie wkładek.

Oficyanci kancelaryjni mają na cele zaopatrzenia uiszczać bieżącą wkładkę roczną. Wkładkę tę wyznaczyć należy wedle każdoczesnej podstawy wymiaru emerytury, a to dla oficyantów kancelaryjnych po 3·6 procent, a dla oficyantek kancelaryjnych po 3·2 procent i ściągać ją w ratach miesięcznych z góry płatnych przez potrącanie z poborów aktywalnych.

§ 41.

Policzenie czasu służby w chakterze pomocnika kancelaryjnego i czasu prezencyjnej służby wojskowej. Płacenie szczególnych wkładek.

(1) Oficyantom kancelaryjnym można na ich prośbę zezwolić za uiszczeniem szczególnych wkładek na całkowite alb oczęściowe policzenie dla otrzymania poborów zaopatrzenia następujących okresów czasu:

a) ukończonego czasu służby w charakterze pomocnika kancelaryjnego przed zamianowaniem oficyantem kancelaryjnym, policzalnego przy wymiarze poborów;

b) ukończonego przed dniem 1. lutego 1914 czasu prezencyjnej służby wojskowej w tych wypadkach, w których powołanie do takiej służby wojskowej po myśli poprzednio istniejących przepisów pociągnęło za sobą rozwiązanie stosunku służbowego w charakterze oficyanta kancelaryjnego.

(2) To policzenie odnosi się tylko do wymiaru poborów zaopatrzenia, nie zaś do uzasadnienia prawa do takich poborów.

(3) Wkładki za to uiszczać się mające wymierzyć należy oficyantowi kancelaryjnemu za każdy miesiąc policzyć się mającego czasu służby w charakterze pomocnika kancelaryjnego po 4 K, oficyantce kancelaryjnej po 2 K 50 h, wreszcie za każdy miesiąc policzyć się mającego czasu prezencyjnej służby wojskowej po 2 K.

(4) Prośba o dodatkowe policzenie dopuszczalną jest co do oficyantów kancelaryjnych, zatrudnionych w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, tylko w ciągu pierwszych pięciu lat od czasu, gdy niniejsze rozporządzenie obowiązywać zaczęło, co do wszystkich innych tylko w ciągu pierwszych pięciu lat służby po zamianowaniu oficyantem kancelaryjnym, względnie po ponownem wstąpieniu jako oficyant kancelaryjny.

(5) Wkładki uiścić należy albo odrazu albo na prośbę najwyżej w 60 ratach miesięcznych. Policzenie czasu służby nabywa jednak mocy dopiero po zupełnem uiszczeniu wkładek.

(6) Jeżeli w czasie spensyonowania oficyanta kancelaryjnego zalegają jeszcze raty wkładkowe, może on je odrazu albo nadal w ratach spłacić; emeryturę, odpowiadającą policzonemu czasowi, wyasygnować jednak należy dopiero z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po zupełnem uiszczeniu.

(7) W razie wystąpienia ze służby bez prawa do poborów spoczynkowych nie obowiązuje policzenie czasu służby, natomiast istnieje dla oficyanta kancelaryjnego, a na wypadek jego śmierci dla jego spadkobierców tylko prawo do żądania zwrotu uskutecznionej dopłaty.

(8) To samo prawo istnieje także wówczas, jeżeli pobory spoczynkowe mimo doliczenia czasu służby nie przekroczą najniższej kwoty (§ 48., ustęp 2.).

§ 42.

Wymogi dla prawa do poborów spoczynkowych.

(1) Oficyanci kancelaryjni nabywają prawo do poborów spoczynkowych po dziesięciu wedle § 39. policzalnych latach służby.

(2) Prawo do poborów spoczynkowych zawisłem jest od zupełnej niezdolności do służby, pominąwszy wyjątki, ustalone w § 44. Niezdolność do służby udowodnić należy opinią właściwego lekarza państwowego, który winien oświadczyć się w orzeczeniu, czy ze względu na przyczyny niezdolności do służby, zarządzić należy na razie tylko przeniesienie w czasowy stan spoczynku, czy też zaraz w stały stan

spoczynku. Badanie przez lekarza państwowego odnośnie do niezdolności do służby zarządzić należy wprawdzie z reguły dopiero na prośbę odnośnego funkcyonaryusza, może jednak także być zarządzone z urzędu wedle uznania władzy, nadającej posadę.

§ 43.

Niezdolność do służby przed upływem dziesięcioletniego czasu służby.

Oficyanci kancelaryjni, którzy wskutek choroby lub nie rozmyślnie spowodowanego uszkodzenia stali się niezdolnymi do służby, podlegają, jeżeli wprawdzie jeszcze nie dziesięć ale najmniej pięć lat służby ukończyli, takiemu samemu traktowaniu, jak gdyby ukończyli już dziesięć lat służby.

§ 44.

Odpadnięcie dowodu niezdolności do służby.

(1) Oficyanci kancelaryjni, którzy ukończyli 60 lat życia, mogą na swą prośbę być przeniesieni w stały stan spoczynku bez wymaganego zresztą dowodu niezdolności do służby.

(2) Również w wypadkach, w których oficyant kancelaryjny na podstawie postanowień § 24., II., punkt 3., albo § 35., ustęp 2., przeniesiony zostaje w stan spoczynku, albo jeżeli oficyanta kancelaryjnego, któremu wypowiedzieć nie można, traktuje się wedle § 15., ustęp 2., nie jest prawo do poborów spoczynkowych zawisłem od niezdolności do służby.

§ 45.

Podstawa wymiaru emerytury.

Bieżące pobory spoczynkowe oficyantów kancelaryjnych jakoteż wkładki przez nich uiszczać się mające, wymierzać należy wedle podstawy wymiaru emerytury, odpowiadającej rocznym aktywalnym poborom (§ 47., przedostatnia kolumna szematu *A* i *B*).

§ 46.

Zniżona podstawa wymiaru emerytury.

Należne oficyantom kancelaryjnym i ich spadkobiercom odprawy (§§ 49., 50., 61. i 63), dalej najwyższy wymiar poborów zaopatrzenia dla wdowy i dzieci (§ 57.) i kwartał pośmiertny, jakoteż zwrot kosztów choroby i pogrzebu (§ 64.) wymierzać należy wedle wysokości podstaw wymiaru emerytury, ustalonych w myśl § 47., ostatnia kolumna szematu *A* i *B*, względnie wypadających stąd poborów spoczynkowych.

§ 47.

Wysokość podstaw wymiaru emerytury.

(1) Podstawa wymiaru emerytury wynosi:

A. dla oficyantów kancelaryjnych:

Przy poborze rocznej płacy aktywalnej					Dla bieżących poborów spoczynkowych i wkładek	W wypadkach, określonych w § 46.
w Wiedniu	w klasach miejscowości					
	I	II	III	IV		
k o r o n						
1450	1360	1270	1180	1100	1000	1000
1600	1500	1400	1320	1250	1150	1150
1750	1650	1550	1450	1350	1250	1200
1900	1800	1700	1600	1500	1400	1330
2050	1950	1850	1750	1650	1550	1460
2200	2100	2000	1900	1800	1700	1580
2350	2250	2150	2050	1950	1850	1700
2500	2400	2300	2200	2100	2000	1830
2650	2550	2450	2350	2250	2150	1960
2800	2700	2600	2500	2400	2300	2100
2950	2850	2750	2650	2550	2450	2240

B. dla oficyantek kancelaryjnych:

Przy poborze rocznej płacy aktywalnej					Dla bieżących poborów spoczynkowych i wkładek	W wypadkach określonych w § 46.
w Wiedniu	w klasach miejscowości					
	I	II	III	IV		
k o r o n						
1400	1320	1240	1170	1100	1000	1000
1500	1420	1340	1260	1180	1080	1060
1600	1520	1440	1350	1270	1170	1110
1720	1640	1550	1460	1380	1280	1220
1840	1760	1670	1580	1500	1400	1330
1960	1880	1790	1700	1620	1520	1450
2080	2000	1910	1820	1740	1640	1550
2200	2120	2030	1940	1860	1760	1650
2320	2240	2150	2060	1980	1880	1750
2440	2360	2270	2180	2100	2000	1850
2560	2480	2390	2300	2220	2120	1950

(2) Dla tych oficyantów kancelaryjnych, których roczne pobory aktywalne odmienne są od powyższych kwot, przyjąć należy za podstawę wymiaru

emerytury kwotę normalną, odpowiadającą tym normalnym poborom aktywalnym, które w obrębie dotyczącej klasy miejscowości najbardziej zbliżone są do poborów rzeczywistych.

(3) Jeżeli pobory te znajdują się właśnie po środku między dwoma normalnemi płacami, obowiązującemi dla odnośnej klasy miejscowości, wówczas miarodajne są najbliższe wyższe pobory.

(4) Jeżeli jednak rzeczywiste pobory przekraczają ustanowioną dla dotyczącej klasy miejscowości kwotę najwyższą, wówczas obliczyć należy podstawę wymiaru emerytury wedle stosunku między normalną kwotą najwyższą a maksymalną kwotą normalną 2450 (2240) K (pod *A*) względnie 2120 (1950) K (pod *B*).

§ 48.

Wysokość poborów spoczynkowych.

(1) Pobory spoczynkowe (§ 38., lit. *a)* wynoszą po dziesięciu policzalnych latach służby 40 procent podstawy wymiaru emerytury po myśli § 45., zaś za każdy dalszy rok służby 2 procent tejże podstawy. Po 40 latach służby należy się przeto tytułem poborów spoczynkowych pełna podstawa wymiaru emerytury.

(2) Normalne pobory spoczynkowe oficyanta kancelaryjnego nie mogą jednak być niższe jak 600 K.

(3) Przy obliczeniu czasu służby od dziesięciu lub więcej lat, liczy się części ostatniego roku, o ile przekraczają sześć miesięcy, jako pełny rok służby.

§ 49.

Odprawa przy przeniesieniu w stan spoczynku.

(1) Oficyanci kancelaryjni, którzy przed ukończeniem policzalnego czasu służby dziesięciu lat przeniesieni zostaną w stan spoczynku, o ile nie zachodzą warunki żądania bieżących poborów spoczynkowych (§ 43.), otrzymują jednorazową odprawę, którą wymierzyć należy za czas służby do pięciu lat w wysokości pojedyńczej, zaś za czas służby wyższy od pięciu lat w wysokości podwójnej kwoty podstawy wymiaru emerytury (§ 46.).

(2) Jeżeli taki oficyant kancelaryjny przed upływem pięciu lat zostanie reaktywowany, ma on zwrócić tę część odprawy, która przypada w stosunku do tej części pięciu lat, która jeszcze nie upłynęła.

§ 50.

Zwrot wkładek; odprawa na wypadek wypowiedzenia albo przeszkody w pełnieniu służby.

(1) Oficyanci kancelaryjni, którzy występują ze służby, mają prawo do zwrotu wpłaconych wkładek (§ 40.), jeżeli stosunek służbowy kończy się po myśli § 31., l. 1., lit. *a* lub *b*, a oficyant kancelaryjny nie otrzymuje odprawy wedle § 49. lub bieżących poborów spoczynkowych, dalej przy ukończeniu stosunku służbowego po myśli § 31., l. 2., lit. *f*, chyba że znajduje zastosowanie artykuł I., § 1. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 20.

(2) Oficyanci kancelaryjni, którym można wypowiedzieć a którzy z powodu wypowiedzenia przez służbodawcę albo z powodu przeszkód w pełnieniu służby z niej występują i nie mają prawa żądania odprawy wedle § 49. albo bieżących poborów spoczynkowych (§§ 42. i 43.), otrzymają, bez ujmy dla ewentualnego prawa żądania zwrotu wkładek, jednorazową odprawę, która z reguły wymierzona być winna w wysokości jednej czwartej części podstawy wymiaru emerytury (§ 46.), zaś dla występujących ze służby z powodu wypowiedzenia w wypadku, przewidzianym w § 35., ustęp 2., albo z powodu przeszkody w pełnieniu służby, jednakowoż z policzalnym czasem służby więcej aniżeli dziesięciu lat, w wysokości połowy podstawy wymiaru emerytury (§ 46.).

(3) Oficyantki kancelaryjne, których stosunek służbowy kończy się z powodu zamążpójścia (§ 35., ustęp 4.), jeżeli już ukończyły przynajmniej pięć lat policzalnej służby, otrzymują jednorazową odprawę w wysokości połowy uiszczonych przez nie wkładek (§ 40.).

(4) Z wkładek zwrócić się mających wedle powyższych postanowień i z wypłacić się mających odpraw, należy z góry potrącić zalegające ewentualnie zwroty ze stosunku służbowego (§§ 18. i 23., ustępy 3. i 4.).

§ 51.

Zastrzeżenie nabytych uprawnień.

(1) Oficyanci kancelaryjni, których stosunek służbowy kończy się wskutek wypowiedzenia przez służbodawcę albo z powodu przeszkody w pełnieniu służby (§§ 15. i 33.), mogą za zrzeczeniem się zwrotu wkładek (§ 50.) albo też przypadającej im ewentualnie wedle § 49. odprawy, utrzymać w mocy na wypadek ponownego wstąpienia do ich poprzedniego stosunku służbowego nabyte uprawnienia do poborów spoczynkowych, zaś na wypadek ich niezdolności do służby albo śmierci bez poprzedniego ponownego zamianowania oficyantem kancelaryjnym uprawnienia, które istniały tak dla nich jak i dla członków ich rodziny w chwili ukończenia stosunku służbowego.

(2) Oświadczenie co do tego zastrzeżenia musi być złożone pisemnie jeszcze przed wygotowaniem dokumentu uwolnienia w tej władzy (urzędzie, zakładzie), która wydać ma dokument uwolnienia.

§ 52.

Początek i czas trwania poborów spoczynkowych.

Pobór emerytury rozpoczyna się z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po wstrzymaniu poborów aktywalnych zaś dla oficyantów kancelaryjnych, nie będących w czynnej służbie (§ 51.) z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po stwierdzeniu niezdolności do służby przez lekarza państwowego, i trwa, z wyjątkiem wypadków, ustalonych w § 53., aż do śmierci, zaś w razie czasowego stanu spoczynku, aż do ponownego wstąpienia do służby.

§ 53.

Odebranie poborów spoczynkowych.

(1) Pobór emerytury gaśnie:

1. Jeżeli pensyonista zostanie uznany winnym zbrodni albo z powodu jakiegoś innego przekroczenia ustawy zasądzony zostanie przez sąd na karę na wolności, trwającą najmniej przez sześć miesięcy;

2. w razie utraty austryackiego obywatelstwa;

3. w razie stałego pobytu za granicą bez zezwolenia na pobór emerytury za granicą;

4. jeżeli oficyant kancelaryjny, przeniesiony w czasowy stan spoczynku, mimo odzyskania zdolności do służby wzbrania się uczynić zadość wystosowanemu doń w myśl § 23., ustęp 10., wezwaniu do ponownego wstąpienia do służby, albo gdy przeniesiona w czasowy stan spoczynku oficyantka kancelaryjna w przeciągu roku, licząc od dnia przeniesienia w stan spoczynku, wyjdzie zamąż.

(2) W ostatnim wypadku należy się jej odprawa w wysokości jednorocznej kwoty emerytalnej.

§ 54.

Wymogi dla prawa do pensyi wdowiej.

Wdowa po oficyancie kancelaryjnym, który w chwili śmierci w myśl powyższych postanowień (§§ 42. do 44). do poboru emerytury byłby uprawniony albo też emeryturę już pobierał, ma prawo do pensyi wdowiej, jeżeli

1. małżeństwo wedle istniejących przepisów zawarte zostało ważnie w czasie czynnej służby albo przed wstąpieniem do czynnej służby;

2. mąż w chwili zawarcia małżeństwa nie przekroczył jeszcze 60. roku życia, albo jeżeli małżeństwo, zawarte po ukończeniu 60. roku życia męża, trwało jeszcze cztery lata lub w tem małżeństwie spłodzone zostało dziecko, i

3. wdowa aż do śmierci męża żyła z nim w wspólności małżeńskiej, albo jeżeli małżeństwo rozdzielone zostało wyrokiem sądowym, jednak nie z winy żony.

§ 55.

Wysokość pensyi wdowiej.

Pensya wdowia wynosi:
dla wdów po oficyantach kancelaryjnych . . . 600 K;
dla wdów po starszych oficyantach kancelaryjnych . . . . . 700 „
rocznie.

§ 56.

Początek i czas trwania pensyi wdowiej.

(1) Pobór pensyi wdowiej rozpoczyna się z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po dniu śmierci męża.

(2) Pobór pensyi wdowiej gaśnie:

1. przez śmierć;

2. przez ponowne zamążpójście wdowy uprawnionej do poboru pensyi, w którym to wypadku ma ona prawo w terminie jednego roku albo żądać odprawy w wysokości jednorocznej kwoty pensyi, albo zastrzedz sobie dalszy pobór pensyi wdowiej na wypadek ponownego owdowienia;

3. w wypadkach, wymienionych w § 53., l. 1. do 3.

§ 57.

Dodatki na wychowanie.

(1) Za ślubne lub przez następne małżeństwo legitymowane dzieci oficyanta kancelaryjnego należy się wdowie, jeżeli ona sama ma prawo do pensyi wdowiej, dodatek na wychowanie w wysokości jednej piątej części pensyi wdowiej za każde dziecko, które wieku normalnego (§ 58.) jeszcze nie osiągnęło i pozostaje niezaopatrzone na jej utrzymaniu.

(2) Suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może jednak przekraczać pensyi wdowiej, a suma pensyi wdowiej i dodatków na wychowanie kwoty podstawy wymiaru emerytury (§ 46.) zmarłego męża, względnie ojca.

§ 58.

Początek i czas trwania dodatków na wychowanie.

(1) Pobór dodatków na wychowanie rozpoczyna się z pierwszym dniem tego miesiąca, który następuje po dniu śmierci ojca, i trwa aż do ukończenia 24. roku życia, lub do wcześniej-

szego zaopatrzenia albo też do wcześniejszej śmierci dziecka.

(2) Dodatki na wychowanie gasną dalej w wypadkach, wymienionych w § 56.; istniejące niezaopatrzone dzieci należy jednak obdzielić pensyą sierocą stosownie do postanowień § 59.

§ 59.

Pensya sieroca.

(1) Pozostałe po oficyantach kancelaryjnych płci męskiej sieroty, pozbawione rodziców albo te, które za takie uważać należy, jeżeli zostały urodzone w małżeństwie lub też przez następne małżeństwo legitymowane, jeszcze nie osiągnęły normalnego wieku (§ 60.) i nie są zaopatrzone, mają prawo do pensyi sierocej w łącznej kwocie połowy tej pensyi wdowiej, którą pobierała ich matka lub macocha, albo która należałaby się tejże wedle postanowień §§ 54. i 55.

(2) Gdyby suma normalnych dodatków na wychowanie, któraby wedle § 57. należała się matce, przekraczała kwotę pensyi sierocej, natenczas należy nadwyżkę asygnować jako dodatek do pensyi sierocej wedle głów i to tak, że po ukończeniu prawa poboru przez jedno dziecko ma odpaść kwota przypadającego na to dziecko dodatku na wychowanie a to tak długo, aż pozostanie tylko jeszcze pensya sieroca w pełnej kwocie.

(3) Pensya sieroca wraz z dodatkami nie może w żadnym wypadku przekraczać wysokości pensyi wdowiej (§ 55.).

§ 60.

Początek i czas trwania pensyi sierocej.

(1) Pobór pensyi sierocej rozpoczyna się od dnia pierwszego tego miesiąca, który następuje po wstrzymaniu pensyi wdowiej matki lub macochy, względnie jeśli niema wdowy uprawnionej, od dnia pierwszego tego miesiąca, który następuje po dniu śmierci ojca, i trwa aż do ukończenia 24. roku życia albo do wcześniejszego zaopatrzenia lub wreszcie do wcześniejszej śmierci sieroty.

(2) Postanowienia § 53. o odebraniu poborów spoczynkowych mają także być stosowane do pensyi sierocej ze zmianami, wynikającemi z natury tych poborów zaopatrzenia.

§ 61.

Zbieg kilku poborów zaopatrzenia.

(1) Jeżeli pensye, obliczone wedle postanowień niniejszego rozporządzenia, przekraczają te pobory zaopatrzenia (pensye, prowizye, datki z łaski itd.), które należą się z innego tytułu z skarbu państwa lub dotowanego przezeń funduszu, wówczas należy się na rachunek ogólnego funduszu pensyjnego jedynie różnica tytułem dodatku.

(2) Jeżeli wymierzyć się mające wedle postanowień niniejszego rozporządzenia pobory zaopatrzenia niższe są od wyżej oznaczonych poborów zaopatrzenia innego rodzaju albo są im równe, nie należy ich asygnować; w takim wypadku istnieje jedynie prawo do zwrotu wkładek (§ 40.), jakoteż uiszczonych ewentualnie szczególnych wkładek (§ 41.), zaś dla wdów i sierót prawo żądania odprawy, ustanowionej wedle § 63.

(3) Oficyantkom kancelaryjnym zastrzeżone zostaje prawo żądania normalnych poborów spoczynkowych za pełnienie służby przez nie same także wówczas, jeżeli im należy się od państwa pobór zaopatrzenia, jako wdowom po ich mężach, którzy mieli prawo do zaopatrzenia.

§ 62.

Czasowe wstrzymanie poborów zaopatrzenia w razie osiągnięcia posady państwowej.

(1) Jeżeli oficyant kancelaryjny, pobierający bieżące pobory spoczynkowe, otrzyma państwową posadę, połączoną z trwałym poborem jakiegokolwiek rodzaju płacy, wówczas tymczasowo wstrzymać należy pobory zaopatrzenia na czas trwania tego stosunku.

(2) Wdowa po oficyancie kancelaryjnym pobiera jednak nadal pensyę wdowią w razie osiągnięcia takiej posady państwowej.

§ 63.

Odprawa dla wdów i sierot.

Po śmierci oficyantów kancelaryjnych, którzy nie nabyli jeszcze dla siebie prawa do poborów spoczynkowych, należy się wdowie albo sierotom, nie mającym rodziców, albo takim, które uważać należy za nie mające rodziców, o ile nie osiągnęły jeszcze 24. roku życia, jednorazowa odprawa w wysokości jednej czwartej części podstawy wymiaru emerytury (§ 46.) zmarłego, najmniej jednak w wysokości uiszczonych przez zmarłego wkładek (§ 40.).

§ 64.

Kwartał pośmiertny.

(1) Osobom, pozostałym po zmarłych w czynnej służbie lub w stanie spoczynku oficyantach kancelaryjnych, należy się — nie naruszając praw

do innych rodzajów zaopatrzenia — kwartał pośmiertny w wysokości jednej czwartej części podstawy wymiaru emerytury (§ 46.), względnie w wysokości potrójnej kwoty miesięcznej poborów spoczynkowych zmarłego na tej podstawie obliczyć się mającej.

(2) Kwartał pośmiertny należy się wdowie. Jeżeli małżonkowie nie żyli z sobą w spólności małżeńskiej — wyjąwszy, że żyli oddzielnie bądź z powodu wychowania dzieci, bądź też ze względu na zdrowie, ze względów gospodarczych lub podobnych powodów, leżących poza ich osobistymi stosunkami —, wówczas wdowie nie należy się kwartał pośmiertny.

(3) Jeżeli po oficyancie kancelaryjnym nie pozostała uprawniona wdowa, wówczas należy się kwartał pośmiertny do niepodzielnej ręki w pierwszym rzędzie ślubnemu potomstwu, nad którem zmarły sprawował pieczę, a w braku takiego, temu ślubnemu potomstwu, które z własnych funduszów poniosło koszta odpowiedniego stanowi pogrzebu albo — jeżeli o sprawienie pogrzebu postarano się w inny sposób — zmarłego w czasie jego ostatniej choroby przed śmiercią pielęgnowało.

(4) Postanowienia ustępu trzeciego zastosować należy analogicznie na rzecz ustawowych spadkobierców po nieżonatym lub owdowiałym bezdzietnym oficyancie kancelaryjnym.

(5) W wszystkich innych wypadkach można przyznać kwartał pośmiertny w całości lub w części tym osobom, które dowodnie wykazały, że z własnych funduszów poniosły koszta pogrzebu lub zmarłego w czasie jego ostatniej choroby przed śmiercią pielęgnowały.

§ 65.

Wypłata poborów zaopatrzenia.

(1) Wypłata powtarzających się poborów zaopatrzenia (§ 38. *a* do *d)* następuje w ratach miesięcznych z góry płatnych.

(2) Pod względem potwierdzenia miejsca zamieszkania, życia, stanu wdowieństwa, a u sierót potwierdzenia stanu wolnego i niezaopatrzenia zastosować należy postanowienia, istniejące wedle ogólnych przepisów pensyjnych.

§ 66.

Posiłkowa moc obowiązująca ogólnych norm pensyjnych.

O ile w poszczególnych wypadkach postanowienia tegoż rozporządzenia nie dałyby należytego punktu oparcia dla ocenienia uregulowanych niniejszem rozporządzeniem praw do zaopatrzenia, stosować należy ogólne normy pensyjne dla urzędników państwowych.

Rozdział III.

Właściwość i prawo zażalenia.

§ 67.

Właściwość.

(1) O ile tak wedle treści samego rozporządzenia, jakoteż wedle istniejących ogólnych przepisów administracyjnych, rozstrzygnięcie nie jest zastrzeżone władzy centralnej, należy wydanie zarządzeń po myśli niniejszego rozporządzenia do zakresu działania władz (urzędów, zakładów), powołanych wedle § 6., ustęp 2., do mianowania oficyantów kancelaryjnych, przyczem jednakowoż w wszystkich kwestyach, będących w związku z sprawami zaopatrzenia, należy przed rozstrzygnięciem porozumieć się z zarządem skarbowym.

(2) Jeżeli oficyant kancelaryjny zamianowany został przez wyższy sąd krajowy, należy wydanie wymienionych zarządzeń do zakresu działania prezydyum wyższego sądu krajowego.

§ 68.

Prawo zażalenia.

Oficyant kancelaryjny, który czuje się dotkniętym zarządzeniem, wydanem przeciw niemu na podstawie niniejszego rozporządzenia — pominąwszy prawo zażalenia wedle § 26., ustęp 7. i 8. — może odwołać się do rozstrzygnięcia wyższej instancyi zapomocą pisemnego i w drodze służbowej wnieść się mającego zażalenia, a to w przeciągu 14 dni, licząc od dnia, następującego po dniu zawiadomienia go o wydanem zarządzeniu. To zażalenie nie ma mocy wstrzymującej.

Rozdział IV.

Zniesienie Zakładu zaopatrzenia i postanowienia przejściowe.

§ 69.

Zniesienie Zakładu zaopatrzenia.

(1) Z dniem 1. lutego 1914 znosi się Zakład zaopatrzenia oficyantów kancelaryjnych.

(2) Z tym dniem gaśnie też działalność członków wydziału administracyjnego.

(3) Istniejący z dniem zniesienia majątek Zakładu zaopatrzenia łącznie z wynikającemi ze stosunku uczestnictwa zaległemi wierzytelnościami do dotychczasowych uczestników, przechodzi z dniem 1. lutego 1914 na własność państwa i należy oddać go do kasy państwa po ostatecznem zbadaniu

i ustaleniu wysokości tego majątku jakoteż zaległych wierzytelności i zobowiązań.

(4) Wkładki uiszczać się mające na cele zaopatrzenia (§§ 40. i 41.) należy od dnia 1. lutego 1914 odbierać na rachunek ogólnego funduszu pensyjnego.

(5) Do dnia rozwiązania wedle statutu już przypadłe emerytury, jakoteż inne na podstawie statutu już urosłe świadczenia Zakładu zaopatrzenia wobec dotychczasowych uczestników przyjmuje się na rachunek państwa.

(6) Udzielone do powyższego dnia zezwolenia na dopłaty (§ 18. statutu) i należycie zdeklarowane zastrzeżenia pretensyi do Zakładu zaopatrzenia (§§ 15. i 19. statutu) pozostają w mocy. Wynikające stąd uprawnione żądania zaspokojone zostaną przez państwo.

(7) Wszystkie te świadczenia należy od dnia 1. lutego 1914 wypłacać na rachunek ogólnych emerytur.

§ 70.

Postanowienia przejściowe.

A. Oficyanci kancelaryjni w państwowych władzach, urzędach i zakładach.

(1) Postanowienia rozdziału II. niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do będących już w stanie spoczynku oficyantów kancelaryjnych, oraz do wdów i sierot po oficyantach kancelaryjnych, które już mają pobory zaopatrzenia.

(2) Do traktowania pod względem zaopatrzenia zajętych w czasie rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia przy władzach państwowych (urzędach i zakładach) oficyantów kancelaryjnych i członków ich rodzin, stosować należy postanowienia niniejszego rozporządzenia z uwzględnieniem szczególnych zarządzeń, wydanych w następujących punktach:

I. Jeżeli na podstawie dawniejszych przepisów wypadnie wyższa podstawa wymiaru emerytury od wymiaru, ustanowionego w § 47. niniejszego rozporządzenia, wówczas zastosować należy tę kwotę. w wypadkach zaś, wymienionych w § 46., poprzednio istniejącą zniżoną podstawę wymiaru emerytury (pobory spoczynkowe).

II. (1) Po oficyancie kancelaryjnym, przy wejściu w życie niniejszego rozporządzenia już zatrudnionym i w czynnej służbie zmarłym, należy jak dotychczas wymierzyć kwartał pośmiertny w wysokości czwartej części pobieranych na ostatku rocznych poborów w czynnej służbie.

(2) Tej samej reguły trzymać się należy przy wymiarze najwyższego odszkodowania po oficyantce kancelaryjnej w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia już zatrudnionej i w czynnej służbie zmarłej.

III. (1) Każdemu w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przy państwowej władzy (urzędzie, zakładzie) zatrudnionemu oficyantowi kancelaryjnemu wolno żądać, aby pod względem poborów spoczynkowych i poborów zaopatrzenia dla siebie, jakoteż dla członków swej rodziny, jakoteż pod względem nabytych wedle statutu Zakładu zaopatrzenia praw, także po dniu 31. stycznia 1914 traktowany był wedle postanowień tego statutu.

(2) Dla takich oficyantów kancelaryjnych pozostają więc nadal w mocy zobowiązania statutowe, w szczególności obowiązek do uiszczania wkładek i dopłat w dotychczas obowiązującym wymiarze.

(3) Odnośną deklaracyę złożyć należy na piśmie u przełożonej władzy najdalej do dnia 30. kwietnia 1914.

(4) Ci oficyanci kancelaryjni, którzy przez taką w należytym czasie złożoną deklaracyę zastrzegli sobie traktowanie wedle pomienionego wyżej statutu, mogą to zastrzeżenie każdego czasu odwołać i poddać się dodatkowo postanowieniom II. rozdziału niniejszego rozporządzenia.

(5) Takie odwołanie ważnem jednak jest tylko na przyszłość, a to u oficyantek kancelaryjnych bez prawa do zwrotu ewentualnie uiszczonych w czasie po dniu 31. stycznia 1914 wyższych kwot dopłaty (§ 18. statutu) za policzenie czasu służby w charakterze pomocnicy kancelaryjnej.

B. Prawa do zaopatrzenia funkcyonaryuszy funduszów publicznych, dopuszczonych do uczestnictwa w Zakładzie zaopatrzenia oficyantów kancelaryjnych.

(1) Funkcyonaryuszom funduszów publicznych, dopuszczonym przy wejściu w życie niniejszego rozporządzenia w myśl § 2., ustęp 2., statutu Zakładu zaopatrzenia do uczestnictwa w tym Zakładzie zaopatrzenia, przyznaje się państwowe pobory zaopatrzenia w rozciągłości i w wysokości, określonej tym statutem, jednak pod warunkiem, że przypadające obecnie wkładki uiszczać będą na rzecz państwa.

(2) Pod względem policzalności czasu służby, wymiaru wkładek, płaconych przez tych funkcyonaryuszy, warunków osiągnięcia prawa do zaopatrzenia, rodzaju i wysokości poborów zaopatrzenia, jakoteż zasad zgaśnięcia tych praw stosować należy co do tych funkcyonaryuszy wyłącznie postanowienia dotychczasowego statutu Zakładu zaopatrzenia.

(3) Wkładki, uiszczane dotychczas przez fundusze publiczne do Zakładu zaopatrzenia, należy odtąd uiszczać na rzecz państwa (ogólny fundusz pensyjny).

Dział drugi.

(Pomocnicy kancelaryjni).

§ 71.

Osoby, do których odnoszą się postanowienia tego działu.

Następujące postanowienia dla pomocników kancelaryjnych tyczą się wszystkich sił pomocniczych, nie ustanowionych stale w rachunkowej jakoteż kancelaryjnej i manipulacyjnej służbie państwowych władz, urzędów lub zakładów oraz używanych do załatwiania innych czynności, jak robót służebnych i zatrudnionych conajmniej przez cały czas normalnych godzin urzędowych, o ile nie należą do kategoryi oficyantów kancelaryjnych albo wyraźnem zarządzeniem właściwej władzy centralnej są wyłączone od zastosowania do nich niniejszego rozporządzenia.

§ 72.

Podstawa stosunku służbowego.

Stosunek służbowy pomocników kancelaryjnych opiera się na kontrakcie służbowym, zawartym ustnie lub pisemnie między naczelnikiem urzędu, względnie oddziału z jednej a funkcyonaryuszem z drugiej strony.

§ 73.

Ogólne wymogi przyjęcia i powody wykluczenia.

(1) Do przyjęcia na pomocnika kancelaryjnego wymagany jest ukończony 17. rok życia. Zresztą baczyć także należy przy przyjmowaniu pomocników kancelaryjnych na zawarte w § 2., l. 1., 2., 4., 5., 6. i 8., dalej w § 3., ustęp 1. do 3., niniejszego rozporządzenia przepisy o ogólnych wymogach i powodach wykluczających.

(2) Do przyzwolenia na wyjątki stosuje się § 4.

(3) Przy przyjmowaniu pomocnic kancelaryjnych należy przy jednakowych zresztą warunkach uwzględniać szczególnie wdowy i córki cywilnych funkcyonaryuszy państwowych i osób wojskowych.

§ 74.

Obowiązki służbowe.

(1) Pomocnicy kancelaryjni obowiązani są wykonywać poruczone im prace i czynności pilnie i sumiennie wedle swej najlepszej wiedzy, przełożonym winni okazywać szacunek, ich poleceniom być posłuszni, zachowywać się przyzwoicie i honorowo tak w służbie jak też poza służbą i dochowywać ściśle tajemnicy urzędowej.

(2) Pomocnicy kancelaryjni mają przy przyjęciu przez podanie ręki przyrzec wierne i sumienne wypełnianie swoich obowiązków służbowych.

(3) Do sądowych pomocników kancelaryjnych odnosi się postanowienie § 51. ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217.

§ 75.

Zapłata dzienna.

(1) Pomocnicy kancelaryjni otrzymują zapłatę dzienną, płatną miesięcznie z dołu, a to:

W Wiedniu	W miejscowościach			
	I.	II.	III.	IV.
	klasy dodatków aktywalnych			
3 K 80 h	3 K 40 h	3 K 20 h	2 K 85 h	2 K 65 h

(2) Niedopuszczalnem jest umawianie się o niższe wynagrodzenie z zajętym całkowicie pomocnikiem kancelaryjnym.

(3) Zapłata dzienna wyższa jak wyżej ustanowiona może być przyznana w miarę istnienia rozporządzalnych funduszów. Do przyznania tego potrzeba jednakowoż zezwolenia tego organu, który w dotyczącym okręgu służbowym uprawniony jest do mianowania oficyantów kancelaryjnych (§ 6.); jeżeli oficyantów kancelaryjnych mianuje wyższy sąd krajowy, natenczas potrzeba przyzwolenia prezydenta wyższego sądu krajowego.

(4) Do wyjątkowego przyznania zapłaty dziennej, przewyższającej normalne pobory oficyantów kancelaryjnych, zasięgnąć należy decyzyi właściwej władzy centralnej.

§ 76.

Czas, za który należy się zapłata dzienna.

(1) Zapłata dzienna należy się pomocnikom kancelaryjnym z reguły tylko za te dnie, w których

rzeczywiście służbę pełnili, tudzież za dnie spoczynku, przypadające w czasie ich zatrudnienia służbowego.

(2) W czasie urlopu otrzymują pomocnicy kancelaryjni pełne pobory, o ile udzielenie urlopu nie zostało uczynione zawisłem od całkowitego lub częściowego zrzeczenia się tychże.

(3) Na wypadek nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą, nieszczęśliwym wypadkiem albo sanitarno-policyjnymi przepisami, będzie zapłata dzienna w pełnej wysokości wypłacana podczas pierwszych trzech miesięcy, zaś w następnych dwóch miesiącach w kwocie, zniżonej o 25 procent, a z upływem piątego miesiąca zostanie zapłata dzienna wstrzymana. To dobrodziejstwo nie tyczy się tych pomocniczo używanych pomocników kancelaryjnych, którzy przyjęci zostali tylko dla przejściowej potrzeby i nie służą jeszcze przez jeden miesiąc.

(4) Podczas prezencyjnej służby wojskowej (wykształcenia wojskowego) na przeciąg czasu dziesięciu tygodni, jakoteż podczas peryodycznych ćwiczeń otrzymują pomocnicy kancelaryjni, którzy w wykonaniu ciążącego na nich ustawowego obowiązku utrzymują inną osobę, zapłatę dzienną zniżoną o 25 procent.

(5) W uwzględnienia godnych warunkach może to dobrodziejstwo być przyznane także pomocnikom kancelaryjnym, nie mającym takiego obowiązku.

(6) Władza centralna może w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, traktowanie wspomniane w czwartym ustępie przyznać na czas najwyżej trzech miesięcy także przy powołaniu rezerwistów i zapasowych rezerwistów do wyjątkowej czynnej służby w czasie pokoju a także w wypadku mobilizacyi (podwyższenia do stanu wojennego) lub powołania pospolitego ruszenia, jednak tylko o ile powołani należą do stanu żołnierzy i odbyli już ustawową prezencyjną służbę wojskową rok lub dłużej trwającą, albo pociągnięci byli do wykształcenia wojskowego jako rezerwiści zapasowi.

(7) Jeżeli członkowie rodziny pomocnika kancelaryjnego pobierają zasiłek na utrzymanie w myśl ustawy z dnia 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141, albo w myśl ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, można traktować pomocnika kancelaryjnego w sposób uprzywilejowany po myśli ustępu czwartego względnie szóstego i to na przeciąg czasu najwyżej trzech miesięcy tylko wówczas, jeżeli ukrócona zapłata dzienna wyższa jest od zasiłku na utrzymanie.

(8) W tym wypadku wynosi wymiar poborów pomocnika kancelaryjnego różnicę między ukróconą zapłatą dzienną a zasiłkiem na utrzymanie członków jego rodziny.

(9) W wszystkich innych wypadkach nieobecności w służbie zatrzymana będzie zapłata dzienna, przypadająca na dotyczący okres czasu.

(10) Do powołania pomocników kancelaryjnych do czynnej służby wojskowej na nieograniczony czas odnoszą się zresztą postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 3. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 106.

§ 77.

Należytości za podróże.

Do wynagrodzenia kosztów podróży i kosztów jazdy, do ryczałtu na przeniesienie, jakoteż do podróży służbowych w ogóle odnoszą się postanowienia, wydane dla oficyantów kancelaryjnych (§§ 19. do 22.).

§ 78.

Ukończenie stosunku służbowego.

Stosunek służbowy ustaje:

1. przez wypowiedzenie (§ 79.);

2. przez wydalenie (§ 80.);

3. przez upływ czasu, na który zawarty został;

4. przez śmierć;

5. u pomocnic kancelaryjnych ponadto z powodu odpadnięcia warunku co do stanu wolnego lub wdowieństwa albo bezdzietności, o ile nie uzyskano przedtem w należytym czasie uwzględnienia (§ 73.).

§ 79.

Wypowiedzenie.

(1) O ile przy przyjęciu nie było innej umowy, przysługuje pracodawcy odnośnie do takich pomocników kancelaryjnych, którzy nie są jeszcze zatrudnieni przez jeden rok, czternastodniowy, jeżeli czas służby pomocników kancelaryjnych wynosi od jednego roku do dziesięciu lat, czterotygodniowy, a jeżeli czas tej służby wynosi ponad dziesięć lat, sześciotygodniowy termin wypowiedzenia.

(2) Dla wypowiadającego pomocnika kancelaryjnego wynosi termin wypowiedzenia 14 dni.

§ 80.

Wydalenie.

(1) Pomocników kancelaryjnych, których uznano winnymi zbrodni, albo z powodu innego przekroczenia ustaw skazano sądownie na przynajmniej sześciomiesięczną karę na wolności, traktować należy jako wydalonych z dniem urośnięcia wyroku w moc prawną. Ponadto nastąpić może wydalenie bez poprzedniego wypowiedzenia, jeżeli

pomocnik kancelaryjny dopuścił się ciężkiego naruszenia swoich obowiązków służbowych lub takiego czynu, wskutek którego nie zasługuje już na zaufanie lub jego dalsze pozostawienie w służbie nie da się pogodzić z interesem służby albo z powagą urzędu.

(2) Pomocnikowi kancelaryjnemu, który wydaleniem czuje się dotkniętym, przysługuje w ciągu ośmiu dni, licząc od dnia, następującego po dniu wydalenia, prawo odwołania się do rozstrzygnięcia wyższej instancyi zapomocą pisemnego podania.

(3) Jeżeli wydalenie uznane zostanie jako nieusprawiedliwione, jednakowoż rozwiązanie stosunku służbowego zostanie zatwierdzone, wówczas należy pomocnikowi kancelaryjnemu wyasygnować dodatkowo zapłatę dzienną za tyle dni, ile wynosi termin wypowiedzenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Formularz ślubowania

dla

oficyantów kancelaryjnych.

„Przyrzekam wypełniać sumiennie obowiązki służbowe, jakie wkłada na mnie stanowisko służbowe oficyanta kancelaryjnego, dbać przytem zawsze o dobro służby, ustawom, rozporządzeniom, instrukcyom jakoteż poleceniom moich przełożonych chętnie być posłusznym, dochowywać wiernie tajemnicy urzędowej i poddać się bez oporu pod każdym względem postanowieniom rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 21., a w szczególności także postanowieniom §§ 23. do 30. tegoż rozporządzenia.“

Data: Podpis:

22.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914,

którem, zmieniając artykuł II. rozporządzenia z dnia 23. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 88., i artykuł II., § 1., punkt 1., rozporządzenia z dnia 27. września 1911, Dz. u. p. Nr. 193, ustanawia się nowe szematy zapłaty dziennej (zarobku dziennego) sług pomocniczych, zatrudnionych przy władzach, urzędach i zakładach państwowych, względnie szematy kwot normalnych, mających być podstawą poborów zaopatrzenia sług pomocniczych.

§ 1.

Znosi się szematy zapłaty dziennej (zarobku dziennego) dla całkowicie zatrudnionych sług pomocniczych przy władzach, urzędach i zakładach państwowych, zawarte w artykule II. rozporządzenia z dnia 23. marca 1907, Dz. u. p. Nr. 88, i zastępuje się je następującymi szematami:

I.

Dla sług pomocniczych, zatrudnionych przy władzach, urzędach i zakładach państwowych z wyjątkiem c. k. Zakładu poczt i telegrafów:

Gdy służą	w Wiedniu	w miejscowościach			
		I.	II.	III.	IV.
		klasy dodatków aktywalnych			
	koron				
do 4 lat	3·20	3·—	2·80	2·60	2·60
ponad 4 lata do 8 lat	3·50	3·30	3·10	2·90	2·90
ponad 8 lat do 12 lat	3·80	3·60	3·40	3·20	3·20
ponad 12 lat do 16 lat . . .	4·—	3·80	3·60	3·40	3·40
ponad 16 lat do 20 lat . . .	4·20	4·—	3·80	3·60	3·60
ponad 20 lat	4·40	4·20	4·—	3·80	3·80

II.

Dla stałych sług pomocniczych c. k. Zakładu poczt i telegrafów:

Gdy służą	w Wiedniu	w miejscowościach			
		I.	II.	III.	IV.
		klasy dodatków aktywalnych			
	koron				
krócej niż 1 rok	3.—	2·80	2·60	2·50	2·40
ponad 1 rok do 3 lat	3·20	3·—	2·80	2·70	2·60
ponad 3 lata do 5 lat	3·40	3·20	3·—	2·90	2·80
ponad 5 lat	3·60	3·40	3·20	3·10	3·—

III.

Dla przyjętych czasowo sług pomocniczych c. k. Zakładu poczt i telegrafów:

Gdy służą	w Wiedniu	w miejscowościach			
		I.	II.	III.	IV.
		klasy dodatków aktywalnych			
	koron				
krócej niż 1 rok	2·80	2·60	2·40	2·30	2·30
ponad 1 rok do 3 lat	3·—	2·80	2·60	2·50	2·50
ponad 3 lata do 5 lat	3·20	3·—	2·80	2·70	2·70
ponad 5 lat	3·40	3·20	3·—	2·90	2·90

§ 2.

Szemat kwot normalnych, mających być podstawą poborów zaopatrzenia sług pomocniczych, zawarty w artykule II., § 1., punkt 1., rozporządzenia z dnia 27. września 1911, Dz. u. p. Nr. 193., znosi się i zastępuje się następującym szematem:

Gdy zapłata dzienna wynosi					Kwota normalna
w Wiedniu	w miejscowościach				
	I.	II.	III.	IV.	
	klasy dodatków aktywalnych				
koron					
3.80	3·60	3·40	3·20	3·20	950 K
4·—	3·80	3·60	3·40	3·40	1.000 K
4·20	4·—	3·80	3·60	3·60	1.050 K
4·40	4·20	4·—	3·80	3·80	1.100 K

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lutego 1914.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1914. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	6	K	—	h
„	1850	„	10	„	50	„	„	1872	„	6	„	40	„	„	1894	„	6	„	—	„
„	1851	„	2	„	60	„	„	1873	„	6	„	60	„	„	1895	„	7	„	—	„
„	1852	„	5	„	20	„	„	1874	„	4	„	60	„	„	1896	„	7	„	—	„
„	1853	„	6	„	30	„	„	1875	„	4	„	—	„	„	1897	„	15	„	—	„
„	1854	„	8	„	40	„	„	1876	„	3	„	—	„	„	1898	„	6	„	—	„
„	1855	„	4	„	70	„	„	1877	„	2	„	—	„	„	1899	„	10	„	—	„
„	1856	„	4	„	90	„	„	1878	„	4	„	60	„	„	1900	„	7	„	—	„
„	1857	„	5	„	70	„	„	1879	„	4	„	60	„	„	1901	„	6	„	—	„
„	1858	„	4	„	80	„	„	1880	„	4	„	40	„	„	1902	„	7	„	50	„
„	1859	„	4	„	—	„	„	1881	„	4	„	40	„	„	1903	„	9	„	—	„
„	1860	„	3	„	40	„	„	1882	„	6	„	—	„	„	1904	„	5	„	—	„
„	1861	„	3	„	—	„	„	1883	„	5	„	—	„	„	1905	„	6	„	—	„
„	1862	„	2	„	80	„	„	1884	„	5	„	—	„	„	1906	„	12	„	—	„
„	1863	„	2	„	80	„	„	1885	„	3	„	60	„	„	1907	„	13	„	—	„
„	1864	„	2	„	80	„	„	1886	„	4	„	60	„	„	1908	„	9	„	—	„
„	1865	„	4	„	—	„	„	1887	„	5	„	—	„	„	1909	„	8	„	50	„
„	1866	„	4	„	40	„	„	1888	„	8	„	40	„	„	1910	„	8	„	40	„
„	1867	„	4	„	—	„	„	1889	„	6	„	—	„	„	1911	„	7	„	—	„
„	1868	„	4	„	—	„	„	1890	„	5	„	40	„	„	1912	„	12	„	50	„
„	1869	„	6	„	—	„	„	1891	„	6	„	—	„	„	1913	„	9	„	50	„
„	1870	„	2	„	80	„	„	1892	„	10	„	—	„							

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem **umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.**

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 28. stycznia 1914.

Treść: (№ 23.—25.) 23. Rozporządzenie, dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Rumunią. — 24. Rozporządzenie, dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Serbią i Bułgaryą. — 25. Rozporządzenie, dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Bułgaryą, Rumunią, Serbią i Turcyą.

23.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 20. stycznia 1914,

dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Rumunią.

Znosi się rozporządzenie z dnia 14. sierpnia 1913, Dz. u. p. Nr. 164, którem zabroniono dowozu i przewozu niektórych towarów i przedmiotów z Rumunii, względnie ten dowóz i przewóz ograniczono.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Heinold włr. **Schuster** włr.

Engel włr.

24.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 20. stycznia 1914,

dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Serbią i Bułgaryą.

Znosi się rozporządzenie z dnia 8. sierpnia 1913, Dz. u. p. Nr. 160, którem zabroniono dowozu i przewozu niektórych towarów i przedmiotów z Serbii i Bułgaryi względnie ten dowóz i przewóz ograniczono.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Heinold włr. **Schuster** włr.

Engel włr.

25.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, skarbu i rolnictwa z dnia 20. stycznia 1914,

dotyczące zniesienia zarządzeń przeciw cholerze w ruchu towarowym w stosunku z Bułgaryą, Rumunią, Serbią i Turcyą.

Znosi się rozporządzenie z dnia 13. września 1913, Dz. u. p. Nr. 199, w którem wydano zarządzenia względem dowozu i przewozu świeżych owoców, świeżych jarzyn, mleka i wytworów mlecznych, mięsa i towarów mięsnych, drobiu żywego i zabitego tudzież ryb z Bułgaryi, Rumunii, Serbii, z obszarów przez te państwa zajętych, jakoteż z Turcyi europejskiej.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Heinold włr. **Schuster** włr.

Zenker włr. **Engel** włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1914. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 30. stycznia 1914.

Treść: № 26. Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmów krajowych Dolnej Austryi, Górnej Austryi, Karyntyi, Krainy, Moraw,Śląska, Tyrolu oraz Gorycyi i Gradyski.

26.

Patent cesarski z dnia 29. stycznia 1914,

dotyczący zwołania sejmów krajowych Dolnej Austryi, Górnej Austryi, Karyntyi, Krainy, Moraw, Śląska, Tyrolu oraz Gorycyi i Gradyski.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiażęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy Księstwa Krainy zwołuje się na dzień 5. lutego 1914 do jego ustawowego miejsca zebrania.

Również odroczone na zasadzie Naszych postanowień sejmy krajowe Arcyksięstwa Austryi powyżej Anizy, Księstwa Karyntyi, Margrabstwa Moraw, Księstwa Górnego i Dolnego Śląska, uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu i uksiążęconego Hrabstwa Gorycyi i Gradyski zwołane są na dzień 3. lutego, sejm krajowy Arcyksięstwa Austryi poniżej Anizy na dzień 4. lutego 1914 do swych ustawo-wych miejsc zebrania w celu podjęcia na nowo czynności.

Dan w Naszem głównem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 29. stycznia roku tysiąc dziewięćset czternastego. Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.	**Georgi** wlr.
Hochenburger wlr.	**Heinold** wlr.
Forster wlr.	**Hussarek** wlr.
Trnka wlr.	**Schuster** wlr.
Zenker wlr.	**Engel** wlr.

Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 30. stycznia 1914.

Treść: № 27. Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Istryi.

27.

Patent cesarski z dnia 29. stycznia 1914,

dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Istryi.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy Margrabstwa Istryi jest rozwiązany i należy zarządzić nowe wybory do tegoż sejmu.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 29. stycznia roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 31. stycznia 1914.

Treść: № 28. Rozporządzenie, dotyczące cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.

28.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. stycznia 1914,

dotyczące cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Najwyższe ceny za wymienione w austryackiej farmakopei artykuły i ich opakowanie oraz najwyższe wynagrodzenie za roboty, wykonywane przy prowadzeniu apteki, oznacza się według dołączonego cennika lekarstw.

§ 2.

Aptekarze, dzierżawcy lub odpowiedzialni kierownicy apteki oraz osoby, uprawnione do utrzymywania apteki domowej, winni ściśle trzymać się cennika lekarstw i zaopatrzyć się w jeden egzemplarz czwartego wydania cennika lekarstw do austryackiej farmakopei Ed. VIII. wraz z dodatkiem, które wyszło nakładem c. k. drukarni nadwornej i państwowej.

Jeden drukowany egzemplarz cennika lekarstw należy umieścić w miejscu widocznem w lokalu apteki, przeznaczonym na sprzedawanie i dostępnym dla publiczności.

§ 3.

Przekroczenia cennika lekarstw i przekroczenia przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 21, ulegają karze po myśli §§ 41., 42., 43. ustawy, dotyczącej uregulowania aptekarstwa.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lutego 1914.

Znosi się § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 21, oraz rozporządzenia ministeryalne z dnia 21. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 236, i z dnia 27. stycznia 1912, Dz. u. p. Nr. 21.

Heinold wlr.

Cennik lekarstw.

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Halerze
Acetanilidum	10	15
Acetphenetidinum	1	5
„	10	25
Acetum	100	15
„	200	25
„	500	45
Acetum aromaticum	100	45
„	200	70
„ „	500	135
Acetum pyrolignosum crudum	100	10
„ „ „	200	15
„ „ „	500	30
Acetum Scillae	10	5
„ „	100	45
Acidum aceticum concentratum	10	10
„ „ „	100	60
Acidum aceticum dilutum	10	5
„ „ „	100	25
Acidum arsenicosum	1	5
Acidum benzoicum	1	15
„ „	10	100
Acidum boricum	10	5
„ „	100	40
Acidum boricum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	45
„ „ „ „	200	70
Acidum carbolicum	10	10
„ „	100	55
„ „	200	85
„ „	500	165

	Gramy	Halerze
Acidum carbolicum liquefactum . .	10	5
„ „ „ . .	100	50
„ „ „ . .	200	75
„ „ „ . .	500	150
Acidum citricum	10	20
„ „	100	140
Acidum citricum in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	160
Acidum hydrochloricum concentratum	10	5
„ „ „	100	40
Acidum hydrochloricum dilutum	10	5
„ „ „	100	25
Acidum lacticum	1	5
„ „	10	25
Acidum nitricum concentratum	10	5
„ „ „	100	50
Acidum nitricum fumans	10	10
„ „ „	100	80
Acidum phosphoricum	10	10
Acidum pyrogallicum	1	5
„ „	10	40
Acidum salicylicum	10	15
„ „	100	100
Acidum sulfuricum concentratum	10	5
„ „ „	100	45
Acidum sulfuricum dilutum	10	5
„ „ „	100	20
Acidum tannicum	10	20
„ „	100	150
Acidum tartaricum	10	10
„ „	100	90

	Gramy	Halerze
Acidum tartaricum in pulvere	10	15
„ „ „ „	100	120
Adeps Lanae	10	10
„ „	100	75
Adeps Lanae hydrosus	10	10
„ „ „	100	60
Aether	10	15
„	100	125
„	200	190
„	500	375
Aether pro narcosi *)	100	295
Aether aceticus	10	15
„ „	100	105
Aether Petrolei	10	5
„ „	100	40
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 rurka na	15	120
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 rurka na	100	450
Alcohol absolutus	100	110
Alga Carragen scissa	10	5
„ „ „	100	45
Aloë in pulvere grosso	100	55
„ „ „ „	200	85
„ „ „ „	500	165
Aloë in pulvere	10	10
„ „ „	100	75
Alumen	100	15
Alumen in pulvere	10	5
„ „ „	100	20

*) Wraz z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Alumen in pulvere	200	30
„ „ „	500	60
Aluminium aceticum solutum	100	30
„ „ „	200	45
„ „ „	500	90
Aluminium sulfuricum	10	5
Ammonia	10	5
„	100	40
Ammonium aceticum solutum	10	10
„ „ „	100	55
Ammonium bromatum	100	145
Ammonium carbonicum	10	5
„ „	100	40
Ammonium chloratum	10	5
„ „	100	35
„ „	200	55
Amylium nitrosum	1	5
„ „	10	40
Amylum Oryzae in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	30
„ „ „ „	200	45
„ „ „ „	500	90
Amylum Tritici in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	25
„ „ „ „	200	40
„ „ „ „	500	75
Anetholum	1	10
„	10	75
Antipyrinum in pulvere	1	5
„ „ „	10	50

	Gramy	Halerze
Antipyrinum Coffeino-citricum . . .	1	10
„ „ „ . . .	10	65
Antipyrinum salicylicum	1	5
„ „	10	35
Apomorphinum hydrochloricum . .	0·01	10
„ „ . .	0·10	55
Aqua aromatica spirituosa	100	50
Aqua Aurantii florum	10	5
„ „ „	100	45
Aqua Calcis	100	5
„ „	500	15
Aqua carbolisata	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua carminativa	100	25
Aqua Chamomillae	100	30
Aqua Chlori	10	5
„ „	100	40
Aqua chloroformiata	100	40
„ „	200	60
Aqua Cinnamomi	100	40
Aqua destillata	100	5
„ „	500	15
Aqua Foeniculi	100	20
Aqua Goulardi	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua kresolica	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua Laurocerasi	10	10

	Gramy	Halerze
Aqua Laurocerasi	100	60
Aqua Menthae piperitae	100	40
Aqua plumbica	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua Rosae	100	30
Araroba depurata	1	10
„ „	10	60
Argentum nitricum crystallisatum .	1	20
„ „ „ .	10	175
Argentum nitricum cum Kalio nitrico	1	10
„ „ „ „ „	10	55
Argentum nitricum fusum	1	25
„ „ „	10	180
Arillus Myristicae	10	25
Atropinum sulfuricum	0·10	25
„ „	1	195
Axungia Porci	10	5
„ „	100	45
Balsamum Copaïvae	10	20
„ „	100	160
Balsamum Peruvianum	10	55
„ „	100	450
Balsamum Styrax liquidus	10	15
„ „ „	100	120
Balsamum Terebinthina	100	20
„ „	200	30
Balsamum Tolutanum	10	40

	Gramy	Halerze
Bismuthum subgallicum	10	50
„ „	100	385
Bismuthum subnitricum	1	10
„ „	10	60
„ „	100	470
Bismuthum subsalicylicum	1	10
„ „	10	60
Bolus alba in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	20
Bulbus Scillae scissus	10	10
Bulbus Scillae in pulvere	10	15
Calcium carbonicum praecipitatum	10	5
„ „ „	100	30
Calcium hypochlorosum	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Calcium oxydatum in pulvere	100	10
Calcium oxysulfuratum solutum	100	40
„ „ „	200	60
Calcium phosphoricum	10	15
Calcium sulfuricum ustum	100	5
„ „ „	500	15
Camphora trita	10	15
„ „	100	115
Cantharides in pulvere	1	5
„ „ „	10	50
Carbo Ligni depuratus	10	5
„ „ „	100	20

	Gramy	Halerze
Carvonum	1	10
„	10	65
Castoreum in pulvere	0·10	15
„ „ „	1	135
Catechu in pulvere	10	20
„ „ „	100	165
Caules Dulcamarae scissi	100	15
Cera alba	10	20
„ „	100	155
Cera flava	10	15
„ „	100	135
Ceratum Cetacei	10	15
„ „	100	115
Ceratum fuscum	10	15
„ „	100	105
Cetaceum	10	10
„	100	80
Charta nitrata*)	1 arkusz	15
Charta sinapisata*)	1 płatek	10
„ „ *)	10 płatków	70
Chininum bisulfuricum	1	15
„ „	10	120
Chininum hydrochloricum	1	20
„ „	10	175
Chininum sulfuricum	1	20
„ „	10	145
Chininum tannicum	1	15
„ „	10	105
Chloralum hydratum	1	5
„ „	10	15

*) Wraz z dyspenzacyą.

	Gramy	Halerze
Chloroformium	10	10
„	100	90
„	200	135
„	500	270
Chloroformium pro narcosi *)	100	295
Cinnamalum	1	5
„	10	45
Cocaïnum hydrochloricum	0·10	15
„ „	1	100
Codeïnum hydrochloricum	1	120
Coffeïnum	1	20
Coffeïnum Natrio-benzoicum	1	10
„ „ „	10	65
Collemplastrum adhaesivum	100 cm^2	15
„ „	500 cm^2	60
„ „	2000 cm^2	200
Collemplastrum salicylatum	100 cm^2	20
„ „	500 cm^2	80
„ „	2000 cm^2	250
Collodium	10	10
„	100	80
Collodium elasticum	10	10
„ „	100	85
Collyrium adstringens luteum	10	5
„ „ „	100	30
Cortex Cascarillae in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	125
Cortex Cascarillae in pulvere	10	20
Cortex Chinae in pulvere grosso	10	20
„ „ „ „ „	100	155

*) Wraz z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Cortex Chinae in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	175
Cortex Cinnamomi in pulvere grosso	10	20
„ „ „ „ „	100	140
Cortex Cinnamomi in pulvere	10	20
Cortex Condurango in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	85
Cortex Frangulae scissus	10	5
„ „ „	100	30
Cortex Granati in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	90
Cortex Granati in pulvere	10	15
Cortex Quebracho in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	70
Cortex Quercus in pulvere grosso	100	25
Cortex Quercus in pulvere	10	5
Cortex Quillaiae in pulvere grosso	100	45
Cortex Rhamni Purshiani in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „ „	100	75
Cortex Viburni in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	85
Cuprum sulfuricum	10	5
„ „	100	45
Cuprum sulfuricum in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	75
Electuarium lenitivum	10	15
„ „	100	120
Emplastrum adhaesivum	100 cm^2	10

	Gramy	Halerze
Emplastrum adhaesivum	500 cm^2	30
„ „	2000 cm^2	100
Emplastrum Cantharidum	10	25
„ „	100	215
Emplastrum Cantharidum perpetuum	10	25
„ „ „	100	180
Emplastrum Conii	10	15
„ „	100	135
Emplastrum Hydrargyri	10	20
„ „	100	160
Emplastrum Hydrargyri extensum	100 cm^2	25
„ „ „	500 cm^2	100
„ „ „	2000 cm^2	250
Emplastrum Meliloti	10	15
„ „	100	110
Emplastrum oxycroceum	10	50
„ „	100	405
Emplastrum Plumbi carbonici	10	15
„ „ „	100	100
Emplastrum Plumbi compositum	10	15
„ „ „	100	125
Emplastrum Plumbi hyperoxydati	10	10
„ „ „	100	85
Emplastrum Plumbi simplex	10	10
„ „ „	100	80
Emplastrum saponatum	10	15
„ „	100	130
Emplastrum saponatum extensum	100 cm^2	15
„ „ „	500 cm^2	60
„ „ „	2000 cm^2	150
Emplastrum saponatum salicylatum	10	20

	Gramy	Halerze
Emplastrum saponatum salicylatum	100	165
Emplastrum saponatum salicylatum extensum . . .	100 cm^2	20
„ „ „ „ . . .	500 cm^2	80
„ „ „ „ . . .	2000 cm^2	200
Eugenolum	1	10
„	10	60
Extractum Aloës	1	5
„ „	10	40
Extractum Belladonnae	1	25
„ „	10	215
Extractum Calami aromatici	1	15
„ „ „	10	120
Extractum Calumbae	1	35
„ „	10	275
Extractum Cannabis Indicae	1	85
Extractum Centaurii minoris	1	10
„ „ „	10	70
Extractum Chinae	1	25
„ „	10	190
Extractum Chinae fluidum	10	45
„ „ „	100	340
Extractum Colae fluidum	10	40
„ „ „	100	310
Extractum Colocynthidis	1	25
Extractum Condurango fluidum	10	35
„ „ „	100	260
Extractum Cubebae	1	50
„ „	10	410
Extractum Dulcamarae	1	10
„ „	10	70
Extractum Filicis maris	1	55

	Gramy	Halerze
Extractum Filicis maris	10	445
Extractum Fungi Secalis	1	25
„ „ „	10	200
Extractum Fungi Secalis fluidum . .	10	35
„ „ „	100	285
Extractum Gentianae	1	5
„ „	10	50
Extractum Graminis	10	40
Extractum Granati	1	15
„ „	10	135
Extractum Hamamelidis fluidum . .	10	30
„ „ „ . .	100	245
Extractum Hydrastidis fluidum . .	10	195
„ „ „ . .	100	1550
Extractum Hyoscyami	1	25
„ „	10	180
Extractum Liquiritiae	10	35
Extractum Liquiritiae venale depuratum in pulvere .	10	15
„ „ „ „ „ „ .	100	120
Extractum Opii	1	40
„ „	10	335
Extractum Pomi ferratum	1	5
„ „ „	10	20
Extractum Quassiae	1	25
Extractum Quebracho fluidum	10	30
„ „ „	100	240
Extractum Ratanhiae	1	30
„ „	10	250
Extractum Rhamni Purshiani fluidum	10	40
„ „ „ „	100	300
Extractum Rhei	1	15

	Gramy	Halerze
Extractum Rhei	10	110
Extractum Rhei compositum	1	20
„ „ „	10	145
Extractum Scillae	1	10
„ „	10	60
Extractum Strychni	1	35
Extractum Taraxaci	10	60
Extractum Trifolii fibrini	10	70
Extractum Viburni fluidum	10	35
„ „ „	100	260
Ferrum carbonicum saccharatum	10	10
„ „ „	100	95
Ferrum citricum chiniatum	10	55
Ferrum hydrooxydatum dialysatum liquidum . . .	10	10
„ „ „ „ . . .	100	60
Ferrum lacticum	10	15
„ „	100	125
Ferrum oxydatum saccharatum	10	15
„ „ „	100	110
Ferrum pulveratum	10	10
„ „	100	65
Ferrum reductum	10	20
Ferrum sesquichloratum crystallisatum	10	10
„ „ „	100	55
Ferrum sesquichloratum solutum	10	5
„ „ „	100	40
Ferrum sulfuricum praecipitatum	10	10
„ „ „	100	55

	Gramy	Halerze
Flores Arnicae scissi	10	10
„ „ „	100	80
Flores Caryophylli in pulvere	10	25
Flores Chamomillae Romanae	10	10
„ „ „	100	80
Flores Chamomillae vulgaris	10	10
„ „ „	100	90
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „ „	100	100
„ „ „ „ „ „	200	150
„ „ „ „ „ „	500	300
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere	10	15
Flores Cinae in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	110
Flores Cinae in pulvere	10	15
„ „ „ „	100	130
Flores Croci	1	50
Flores Croci in pulvere	1	55
Flores Koso scissi	10	15
„ „ „	100	115
Flores Koso in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	140
Flores Lavandulae	10	20
„ „	100	145
Flores Malvae	10	10
„ „	100	90
Flores Rhoeados scissi	10	15
„ „ „	100	120
Flores Rosae scissi	10	30
Flores Sambuci	10	10
„ „	100	75

	Gramy	Halerze
Flores Tiliae scissi	10	15
„ „ „	100	120
Flores Verbasci	10	20
„ „	100	145
Folia Althaeae scissa	100	30
Folia Aurantii scissa	10	10
„ „ „	100	70
Folia Belladonnae scissa	10	15
„ „ „	100	105
Folia Belladonnae in pulvere	10	15
Folia Digitalis scissa	10	10
Folia Digitalis in pulvere	10	15
Folia Farfarae scissa	100	25
Folia Hamamelidis scissa	10	10
„ „ „	100	60
Folia Hyoscyami scissa	10	15
Folia Hyoscyami in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	110
Folia Iaborandi scissa	10	15
Folia Iuglandis scissa	100	35
Folia Malvae scissa	100	45
Folia Melissae scissa	10	10
„ „ „	100	85
Folia Menthae piperitae scissa	10	15
„ „ „ „	100	115
Folia Menthae piperitae in pulvere	10	20
Folia Rosmarini scissa	100	50
Folia Salviae scissa	10	10
„ „ „	100	55
Folia Salviae in pulvere	10	10
Folia Sennae scissa	10	10

	Gramy	Halerze
Folia Sennae scissa	100	65
Folia Sennae in pulvere	10	10
Folia Sennae praeparata	10	30
Folia Stramonii scissa	10	10
Folia Taraxaci scissa	100	25
Folia Theae	10	40
Folia Trifolii fibrini scissa	100	45
Folia Trifolii fibrini in pulvere	10	10
Folia Uvae ursi scissa	100	50
Formaldehydum solutum	10	10
„ „	100	55
„ „	200	85
„ „	500	165
Fructus Anisi stellati in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	105
Fructus Anisi stellati in pulvere	10	15
Fructus Anisi vulgaris	100	35
Fructus Anisi vulgaris in pulvere grosso	100	50
„ „ „ „ „	200	75
„ „ „ „ „	500	150
Fructus Anisi vulgaris in pulvere	10	10
Fructus Capsici sine semin. in pulvere	10	15
Fructus Cardamomi excort. in pulvere grosso	10	60
Fructus Carvi	100	30
Fructus Carvi in pulvere grosso	100	45
„ „ „ „ „	200	70
„ „ „ „ „	500	135
Fructus Carvi in pulvere	10	10
Fructus Cassiae Fistulae	100	50
Fructus Colocynthidis in pulvere	1	5
Fructus Coriandri	100	20

	Gramy	Halerze
Fructus Cubebae in pulvere	10	25
Fructus Foeniculi	100	35
Fructus Foeniculi in pulvere grosso	100	45
„ „ „ „ „	200	70
„ „ „ „ „	500	135
Fructus Foeniculi in pulvere	10	10
Fructus Iuniperi in pulvere grosso	100	30
„ „ „ „ „	200	45
„ „ „ „ „	500	90
Fructus Lauri in pulvere grosso	100	25
„ „ „ „ „	200	40
„ „ „ „ „	500	75
Fructus Myrtilli	10	10
„ „	100	75
Fructus Papaveris in pulvere grosso	10	15
Fructus Piperis nigri in pulvere	10	10
Fructus Sennae	10	10
„ „	100	95
Fructus Tamarindi	10	10
„ „	100	60
Fructus Vanillae	1	20
Fungus igniarius	10	20
Fungus Laricis in pulvere	10	10
Fungus Secalis	10	20
Fungus Secalis in pulvere	1	10
„ „ „ „	10	65
Gallae in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „	100	90

	Gramy	Halerze
Gelatina animalis alba	10	15
Glandulae Lupuli	1	10
„ „	10	85
Globuli martiales	1 sztuka	30
Glycerinum	100	55
Guaiacolum carbonicum	1	10
„ „	10	55
Guarana in pulvere	1	15
„ „ „	10	120
Gummi Acaciae in pulvere	10	15
„ „ „ „	100	135
Gummiresina Ammoniacum in pulvere grosso . . .	10	15
„ „ „ „ . . .	100	115
Gummiresina Ammoniacum in pulvere	10	15
Gummiresina Asa foetida in pulvere	10	45
Gummiresina Euphorbium in pulvere	10	15
Gummiresina Galbanum in pulvere	10	30
Gummiresina Gutti in pulvere . . .	1	5
Gummiresina Myrrha in pulvere	10	20
Gummiresina Olibanum in pulvere	10	15
Herba Absinthii scissa	100	30
Herba Absinthii in pulvere	10	5
Herba Adonidis scissa	10	5
„ „ „	100	45
Herba Cannabis Indicae scissa . . .	10	50
Herba Centaurii minoris scissa	100	50
Herba Chenopodii scissa	10	10

	Gramy	Halerze
Herba Chenopodii scissa	100	60
Herba Conii scissa	10	10
Herba Conii in pulvere grosso	10	10
Herba Convallariae scissa	10	10
Herba Equiseti scissa	100	25
Herba Galeopsidis scissa	10	10
„ „ „	100	55
Herba Herniariae scissa	10	10
„ „ „	100	55
Herba Lobeliae scissa	10	10
Herba Maioranae scissa	10	10
Herba Meliloti scissa	100	20
Herba Meliloti in pulvere	10	5
Herba Millefolii scissa	100	40
Herba Origani scissa	100	40
Herba Polygoni scissa	100	40
Herba Sabinae scissa	10	10
Herba Sabinae in pulvere	10	15
Herba Serpylli scissa	100	35
Herba Violae tricoloris scissa	100	65
Hydrargyrum	10	15
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	1	5
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	10	30
Hydrargyrum bichloratum corrosivum in pulvere	1	5
Hydrargyrum bichloratum corrosivum in pulvere	10	15
Hydrargyrum chloratum mite	1	5
„ „ „	10	20
Hydrargyrum iodatum flavum	1	10

	Gramy	Halerze
Hydrargyrum oxydatum flavum . .	1	5
Hydrargyrum tannicum oxydulatum	1	15
Hydrogenium hyperoxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Hydromel infantum	10	10
„ „	100	85
Ichthyocolla	10	75
Infusum Sennae cum Manna	10	10
„ „ „ „	100	70
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	1	15
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	10	115
Iodum	1	15
„	10	100
Kalium aceticum solutum	10	10
„ „ „	100	65
Kalium bromatum	100	125
„ „	200	190
Kalium bromatum in pulvere	100	140
„ „ „ „	200	210
Kalium carbonicum crudum	100	35
Kalium carbonicum purum	10	10

	Gramy	Halerze
Kalium carbonicum purum	100	60
Kalium chloricum crystallisatum et in pulvere	10	5
„ „ „ „ „ „	100	40
Kalium hydrooxydatum	10	10
„ „	100	90
Kalium hydrooxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Kalium hydrotartaricum in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	85
Kalium hypermanganicum	10	5
„ „	100	45
Kalium iodatum	10	85
„ „	100	685
Kalium Natrio-tartaricum	10	10
„ „ „	100	60
Kalium Natrio-tartaricum in pulvere	10	10
„ „ „ „ „	100	65
Kalium nitricum	10	5
„ „	100	30
Kalium nitricum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	45
Kalium sulfuratum pro balneo	100	15
„ „ „ „	200	25
Kamala	1	5
„	10	35
Kreosotum	1	5
„	10	20
Kreosotum carbonicum	10	35
„ „	100	280
Kresolum	10	20
„	100	140

	Gramy	Halerze
Kresolum liquefactum	10	15
„ „	100	130
Lichen Islandicus scissus	100	25
Lignum Guaiaci scissum	10	5
„ „ „	100	35
Lignum Haematoxyli scissum	100	25
Lignum Iuniperi scissum	100	15
Lignum Quassiae scissum	10	5
„ „ „	100	35
Lignum Quassiae in pulvere	10	10
Lignum Santali rubrum scissum	10	5
„ „ „ „	100	30
Linimentum ammoniatum	10	5
„ „	100	50
Linimentum saponato-camphoratum	10	10
„ „ „	100	85
Liquor acidus Halleri	10	10
Liquor Ammoniae anisatus	10	10
Liquor Capsici compositus	10	15
„ „ „	100	105
Lithium carbonicum	1	5
„ „	10	30
Lycopodium	10	15
„	100	125

	Gramy	Halerze
Magnesium carbonicum in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	55
Magnesium citricum effervescens	10	20
Magnesium oxydatum	10	15
„ „	100	120
Magnesium sulfuricum	100	20
„ „	200	30
„ „	500	60
Magnesium sulfuricum siccum	100	30
Manna	10	30
„	100	225
Mel depuratum	10	10
„ „	100	85
Mentholum	1	10
„	10	90
Mixtura oleoso-balsamica	10	20
„ „ „	100	155
Morphinum diacetylicum	0·01	5
„ „	0·10	20
Morphinum hydrochloricum	1	115
Mucilago Gummi Acaciae	10	10
„ „ „	100	55
Naphtalinum	10	10
„	100	75
β Naphtolum	10	15
„	100	115
Natrium benzoicum	10	15
Natrium boracicum in pulvere	10	5

	Gramy	Halerze
Natrium boracicum in pulvere	100	40
Natrium bromatum	100	145
„ „	200	220
Natrium carbonicum	100	20
Natrium carbonicum siccum in pulvere	10	5
„ „ „ „ „	100	50
Natrium chloratum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	35
Natrium hydrocarbonicum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	15
Natrium hydrooxydatum	10	15
„ „	100	105
Natrium hydrooxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Natrium iodatum	10	95
„ „	100	770
Natrium phosphoricum	10	5
Natrium phosphoricum siccum in pulvere	10	15
Natrium salicylicum in pulvere	10	15
„ „ „ „	100	100
Natrium salicicum solotum	100	25
„ „ „	200	40
„ „ „	500	75
Natrium sulfuricum	100	15
Natrium sulfuricum siccum in pulvere	10	5
„ „ „ „ „	100	35

	Gramy	Halerze
Oleum Amygdalarum	10	30
„ „	100	255
Oleum Aurantii florum	0·10	15
Oleum Aurantii pericarpii	1	15
Oleum Betulae empyreumaticum	10	5
„ „ „	100	30
Oleum Cacao	10	20
Oleum Caiuputi	1	5
Oleum camphoratum	10	10
„ „	100	80
Oleum Citri	1	10
Oleum Crotonis	1	5
Oleum Foeniculi	1	5
Oleum Hyoscyami foliorum coctum	10	10
„ „ „ „	100	85
Oleum Iecoris Aselli	100	45
„ „ „	200	70
„ „ „	500	135
Oleum Iuniperi	10	45
Oleum Iuniperi empyreumaticum	10	5
Oleum Lauri	10	10
„ „	100	75
Oleum Lavandulae	1	15
Oleum Lini	100	35
„ „	200	55
„ „	500	105
Oleum Macidis	1	5
Oleum Menthae piperitae	1	15
Oleum Myristicae expressum	1	5
„ „ „	10	30
Oleum Olivae	100	65

	Gramy	Halerze
Oleum Olivae	200	100
Oleum phosphoratum	10	15
Oleum Pini Pumilionis	1	5
„ „ „	10	40
Oleum Resinae empyreumaticum	100	30
Oleum Ricini	100	40
„ „	200	60
Oleum Rosae	0·10	75
Oleum Rosmarini	1	5
Oleum Santali	1	20
„ „	10	160
Oleum Sesami	100	45
„ „	200	70
„ „	500	135
Oleum Sinapis aethereum	1	20
Oleum Terebinthinae	10	5
„ „	100	30
Oleum Terebinthinae rectificatum	10	5
„ „ „	100	45
Oleum Valerianae	1	20
Opium in pulvere	1	20
Oxymel Scillae	10	10
Oxymel simplex	10	10
Paleae haemostaticae	1	5
Paraffinum liquidum	100	35
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające $^1/_2$ grama Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	55

	Gramy	Halerze
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1 gram Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	65
Pastilli Ipecacuanhae	10 „	15
„ „	100 „	105
Pastilli Natrii hydrocarbonici	10 „	15
„ „ „	100 „	110
Pastilli Santonini	10 „	40
Pepsinum	1	5
„	10	20
Pericarpium Aurantii scissum	10	20
Phenylum salicylicum	10	20
Phosphorus	1	5
Physostigminum salicylicum	0·01	15
„ „	0·10	120
Pilocarpinum hydrochloricum . . .	0·01	5
„ „ . . .	0·10	25
Pilulae Acidi arsenicosi compositae	10 sztuk	10
„ „ „ „ .	100 „	70
Pilulae Ferri carbonici	10 „	10
„ „ „	100 „	75
Pilulae Kreosoti	10 „	15
„ „	100 „	100
Pilulae laxantes	10 „	10
„ „	100 „	85
Pix liquida	100	20
Placenta seminum Lini pulverata	100	10
„ „ „ „	200	15
„ „ „ „	500	30
Plumbum aceticum	10	5
„ „	100	40
Plumbum aceticum siccum in pulvere	10	10

	Gramy	Halerze
Plumbum aceticum basicum solutum	10	5
„ „ „ „	100	35
Plumbum carbonicum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	25
Plumbum hyperoxydatum rubrum in pulvere . . .	10	5
„ „ „ „ „ . . .	100	25
Plumbum iodatum	10	80
Plumbum oxydatum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	25
Potio Magnesii citrici effervescens	dawka	85
Protargolum	1	50
„	10	380
Pulpa Cassiae Fistulae	10	10
„ „ „	100	95
Pulpa Prunorum	10	10
„ „	100	70
Pulpa Tamarindi depurata	10	20
„ „ „	100	150
Pulvis aërophorus	10 dawek	60
Pulvis aërophorus Seidlitzensis	10 „	150
Pulvis dentifricius albus	10	10
„ „ „	100	60
Pulvis dentifricius niger	10	10
Pulvis gummosus	10	10
Pulvis Ipecacuanhae opiatus	1	5
„ „ „	10	30
Pulvis Liquiritiae compositus	10	10
„ „ „	100	75

	Gramy	Halerze
Radix Althaeae scissa	100	65
Radix Althaeae in pulvere	10	10
Radix Althaeae in pulvere grosso (II^{da})	100	25
„ „ „ „ „ („)	200	40
„ „ „ „ „ („)	500	75
Radix Angelicae scissa et in pulvere grosso . . .	100	80
Radix Angelicae in pulvere	10	15
Radix Arnicae scissa	10	15
„ „ „	100	110
Radix Bardanae scissa	10	5
Radix Belladonnae in pulvere . . .	10	10
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	100	30
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	200	45
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	500	90
Radix Calami aromatici in pulvere	10	5
Radix Calumbae scissa	100	55
Radix Calumbae in pulvere	10	10
Radix Filicis maris in pulvere grosso	100	80
Radix Filicis maris in pulvere	10	15
Radix Gentianae scissa et in pulvere grosso . . .	100	35
„ „ „ „ „ „ „ . . .	200	55
„ „ „ „ „ „ „ . . .	500	105
Radix Gentianae in pulvere	10	5
Radix Graminis scissa	100	20
Radix Hydrastidis in pulvere grosso	10	160
Radix Ipecacuanhae in pulvere grosso	1	10
„ „ „ „ „	10	85
Radix Ipecacuanhae in pulvere . . .	1	15
„ „ „ „ . . .	10	100

	Gramy	Halerze
Radix Iridis in pulvere	10	10
Radix Ialapae in pulvere grosso	100	135
Radix Ialapae in pulvere	10	20
Radix Liquiritiae scissa	100	25
Radix Liquiritiae mundata in pulvere grosso	100	65
„ „ „ „ „ „	200	100
„ „ „ „ „ „	500	195
Radix Liquiritiae mundata in pulvere	10	10
Radix Ononidis scissa	100	40
Radix Petroselini scissa	100	50
Radix Pyrethri scissa	100	60
Radix Ratanhiae scissa	10	10
„ „ „	100	75
Radix Ratanhiae in pulvere	10	15
Radix Rhei in pulvere grosso	10	40
Radix Rhei in pulvere	10	40
Radix Salep in pulvere grosso	10	30
Radix Salep in pulvere	10	35
Radix Sarsaparillae scissa	10	25
„ „ „	100	185
Radix Sassafras scissa	100	45
Radix Senegae scissa	10	35
Radix Taraxaci scissa	100	40
Radix Valerianae scissa et in pulvere grosso	100	45
„ „ „ „ „ „ „	200	70
„ „ „ „ „ „ „	500	135
Radix Valerianae in pulvere	10	10
Radix Zedoariae scissa	100	40
Radis Zedoariae in pulvere	10	10
Radix Zingiberis in pulvere grosso	100	70
Radix Zingiberis in pulvere	10	10

	Gramy	Halerze
Resina Benzoë in pulvere	10	60
Resina Colophonium	100	15
Resina Damar	10	10
Resina elastica depurata	10	105
Resina Elemi	10	5
Resina Guaiaci in pulvere	10	25
Resina Ialapae	1	40
„ „	10	315
Resina Mastix in pulvere	10	30
Resina Podophylli	1	15
Resina Sandaraca in pulvere	10	15
Resorcinum	10	25
Roob Iuniperi	10	25
„ „	100	180
Roob Sambuci	10	10
„ „	100	85
Saccharinum	1	10
„	10	55
Saccharum in pulvere	100	40
Saccharum Lactis in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	55
Santoninum	0·10	10
Sapo kalinus	100	30
„ „	200	45
„ „	500	90
Sapo medicinalis in pulvere	10	10
Sebum ovile	100	50
Sebum salicylatum	10	15

	Gramy	Halerze
Semen Amygdali amarum	10	15
Semen Amygdali dulce	100	90
Semen Colae in pulvere	10	10
Semen Colchici	10	10
Semen Foeni graeci pulveratum	100	15
„ „ „ „	200	25
„ „ „ „	500	45
Semen Lini	100	15
Semen Lini pulveratum	100	20
„ „ „	200	30
„ „ „	500	60
Semen Myristicae in pulvere	10	25
Semen Quercus tostum pulveratum	100	20
Semen Sabadillae in pulvere	10	10
Semen Sinapis pulveratum	100	35
Semen Strophanthi	1	5
Semen Strychni in pulvere	10	15
Solutio arsenicalis Fowleri	1	5
„ „ „	10	20
Solutio Ferri chlorati spirituoso-aetherea	10	10
Species Althaeae	100	50
Species amaricantes	100	70
Species aromaticae	100	95
Species aromaticae ad cataplasma	100	110
Species diureticae	100	45
Species emollientes	100	35
Species emollientes ad cataplasma	100	45
Species laxantes	10	20
„ „	100	165
Species Lignorum	100	55
Species pectorales	100	45

	Gramy	Halerze
Spiritus Aetheris	10	10
„ „	100	80
Spiritus Anisi	10	10
„ „	100	80
Spiritus aromaticus	10	15
„ „	100	110
Spiritus camphoratus	100	55
„ „	200	85
Spiritus Carvi	10	10
„ „	100	80
Spiritus Formicarum	10	10
„ „	100	95
Spiritus Iuniperi	10	10
„ „	100	75
Spiritus Lavandulae	10	15
„ „	100	105
Spiritus Menthae piperitae	10	15
„ „ „	100	100
Spiritus Rosmarini	10	10
„ „	100	80
Spiritus saponatus	100	70
„ „	200	105
Spiritus Saponis kalini	100	70
„ „ „	200	105
Spiritus Sinapis	10	10
„ „	100	90
Spiritus Vini	100	60
Spiritus Vini Cognac (Gallicus)	10	25
„ „ „ „	100	210
Spiritus Vini dilutus	100	45
Stearinum	10	5

	Gramy	Halerze
Stibium Kalio-tartaricum in pulvere	1	5
„ „ „ „ „	10	15
Stibium sulfuratum aurantiacum . .	1	5
„ „ „ . .	10	25
Stibium sulfuratum nigrum in pulvere	10	10
„ „ „ „ „	100	65
Strychninum nitricum	0·10	5
Sulfonalum	10	75
Sulfur depuratum	10	5
„ „	100	30
Sulfur praecipitatum	10	5
Suppositoria Glycerini 3 gramowe lub 2 gramowe .	1 sztuka	10
Syrupus Althaeae	10	5
„ „	100	40
Syrupus amygdalinus	10	10
„ „	100	90
Syrupus Aurantii	10	10
„ „	100	65
Syrupus Aurantii florum	10	10
Syrupus Cinnamomi	10	10
Syrupus Ferri iodati	10	15
„ „ „	100	120
Syrupus Ipecacuanhae	10	10
Syrupus Menthae	10	10
Syrupus Mororum	10	10
„ „	100	55
Syrupus opiatus	10	10
Syrupus Rhei	10	10
Syrupus Ribium	10	10
„ „	100	55
Syrupus Rubi Idaei	10	5

	Gramy	Halerze
Syrupus Rubi Idaei	100	50
Syrupus Senegae	10	10
Syrupus Sennae compositus	10	10
„ „ „	100	60
Syrupus simplex	100	40
Talcum in pulvere	100	15
Tannalbinum	1	15
„	10	115
Tela sericea adhaesiva	100 cm^2	35
„ „ „	500 cm^2	140
Theobrominum	1	20
Theobrominum Natrio-salicylicum	1	10
„ „ „	10	90
Thymolum	1	5
„	10	50
Tinctura Absinthii composita	10	10
„ „ „	100	85
Tinctura Aloës composita	10	10
„ „ „	100	85
Tinctura amara	10	10
„ „	100	75
Tinctura Arnicae	10	15
„ „	100	100
Tinctura aromatica	10	15
„ „	100	110
Tinctura Aurantii	10	15
„ „	100	105
Tinctura Belladonnae foliorum	10	20

	Gramy	Halerze
Tinctura Benzoës	10	20
„ „	100	170
Tinctura Calami aromatici	10	10
„ „ „	100	80
Tinctura Cantharidum	10	20
Tinctura Cascarillae	10	15
Tinctura Castorei	1	40
„ „	10	325
Tinctura Chamomillae	10	10
„ „	100	95
Tinctura Chinae composita	10	15
„ „ „	100	110
Tinctura Cinnamomi	10	15
„ „	100	105
Tinctura Colchici seminis	10	20
Tinctura Digitalis	10	15
Tinctura Gallarum	10	10
„ „	100	95
Tinctura Gentianae	10	10
„ „	100	80
Tinctura Guaiaci	10	15
„ „	100	110
Tinctura Ipecacuanhae	10	30
Tinctura Iodi	10	20
„ „	100	160
Tinctura Lobeliae	10	15
Tinctura Myrrhae	10	15
„ „	100	105
Tinctura Opii crocata	1	5
„ „ „	10	45

	Gramy	Halerze
Tinctura Opii simplex	10	35
Tinctura Pomi ferrata	10	15
„ „ „	100	105
Tinctura Ratanhiae	10	10
„ „	100	90
Tinctura Rhei aquosa	10	10
„ „ „	100	60
Tinctura Rhei vinosa	10	20
„ „ „	100	150
Tinctura Strophanthi	1	5
„ „	10	15
Tinctura Strychni	10	20
Tinctura Valerianae	10	10
Tinctura Valerianae aetherea	10	20
Tinctura Vanillae	1	5
Trionalum	1	15
„	10	135
Unguentum Acidi borici	10	10
„ „ „	100	55
Unguentum aromaticum	10	15
„ „	100	120
Unguentum Glycerini	10	10
„ „	100	80
Unguentum Hydrargyri	10	20
„ „	100	150
Unguentum Iuniperi	10	15
„ „	100	120

	Gramy	Halerze
Unguentum Kalii iodati	10	20
„ „ „	100	175
Unguentum leniens	10	15
„ „	100	135
Unguentum Naphtoli compositum	10	10
„ „ „	100	70
Unguentum Plumbi acetici	10	10
„ „ „	100	75
Unguentum Plumbi carbonici	10	10
„ „ „	100	65
Unguentum Plumbi oxydati	10	10
„ „ „	100	90
Unguentum Plumbi oxydati (Hebra)	10	15
„ „ „ „	100	120
Unguentum Sabadillae	10	10
„ „	100	70
Unguentum simplex	10	10
„ „	100	90
Unguentum sulfuratum	10	10
„ „	100	60
Unguentum Zinci oxydati	10	15
„ „ „	100	130
Vaselinum	10	5
„	100	35
Veratrinum	0·10	10
„	1	70
Vinum album	100	35
Vinum album razem z naczyniem	0·7 litra	200

	Gramy	Halerze
Vinum Chinae	100	125
Vinum Chinae ferratum	100	120
Vinum Condurango	10	15
„ „	100	115
Vinum Malagense aureum	100	90
Vinum Pepsini	10	10
„ „	100	75
Vinum Rhamni Purshiani	10	20
„ „ „	100	165
Vinum rubrum	100	35
Vinum rubrum razem z naczyniem	0·7 litra	200
Vinum Stibii Kalio-tartarici	10	15
Zincum chloratum	10	10
„ „	100	60
Zincum oxydatum	10	10
„ „	100	65
Zincum sulfocarbolicum	10	15
Zincum sulfuricum	10	5
„ „	100	30
Zincum sulfuricum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	50

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w spisie do farmakopei.

	Gramy	Halerze
Aqua carminativa regia	10	10
„ „ „	100	55
Collodium salicylatum	10	15
Emplastrum ad clavos	10	20
Emplastrum ad rupturas	10	10
„ „ „	100	85
Emplastrum domesticum	10	15
„ „	100	130
Globuli camphorati	1 sztuka	10
Lanolimentum leniens	10	15
Linimentum Calcis	100	25
Linimentum chloroformiatum	10	10
Linimentum saponato-camphoratum cum Kalio iodato	10	15
Linimentum saponato-camphoratum cum Opio	10	15
Mel boraxatum	10	15
Mel rosatum	10	15
Mixtura pro potu acido	10	10
Pasta gummosa	10	15
„ „	100	115
Pasta Liquiritiae flava	10	15
„ „ „	100	110
Pasta Liquiritiae pellucida	10	15
„ „ „	100	110
Pasta Zinci cum acido salicylico	10	10
„ „ „ „	100	95
Pasta Zinci cum amylo	10	10
„ „ „ „	100	90
Pastilli extracti Cascarae sagradae	10 sztuk	30

	Gramy	Halerze
Pastilli Nitroglycerini	10 sztuk	10
„ „	100 „	95
Pastilli Tamarindorum compositi	10 „	130
Pilulae odontalgicae	10 „	10
Pulvis adspersorius cum Bismutho subgallico . . .	10	15
„ „ „ „ „ . . .	100	120
Pulvis adspersorius salicylatus	100	50
Pulvis digestivus	100	85
Pulvis Guaranae compositus	1 sztuka	15
„ „ „	10 sztuk	130
Pulvis Magnesiae cum Rheo	10	15
Pulvis pectoralis	10	15
Pulvis sternutatorius viridis	10	15
Rotulae Menthae piperitae	10	10
Species carminativae	100	55
Species puerperales	100	55
Species stomachicae	100	95
Syrupus Coccionellae	10	15
Syrupus Guaiacoli compositus . . .	10	10
„ „ „ . . .	100	80
Syrupus hypophosphorosus compos.	10	15
„ „ „	100	100
Syrupus pectoralis	10	10
„ „	100	75
Syrupus Plantaginis	100	45
Syrupus Thymi compositus	100	70
Tabulae Liquiritiae cum Ammonio chlorato	10	15
„ „ „ „ „	100	115
Tinctura Caiuputi composita	10	25
Tinctura gingivalis	10	15
„ „	100	120
Tinctura odontalgica	10	20

	Gramy	Halerze
Tinctura Rusci aetherea	10	10
„ „ „	100	90
Tinctura stomachica	10	25
„ „	100	190
Traumaticinum	10	25
„	100	205
Unguentum ad perniones	10	20
Unguentum basilicum	10	10
„ „	100	85
Unguentum Hydrargyri mitius	10	15
„ „ „	100	105
Unguentum Plumbi tannici	10	15
„ „ „	100	105

Dodatek.

Kresolum crudum (Trikresol) *)	100	25
„ „ „	500	75
Aqua Kresoli (1%)	100	5
„ „ „	200	10
„ „ „	500	15
Lysitolum *) razem z naczyniem	100	60
„ „ „ „	250	120
„ „ „ „	500	180
Aqua Lysitoli (2%)	100	10
„ „ „	200	15
„ „ „	500	30
Lysolum *)	10	10
„ razem z naczyniem	100	70
„ „ „ „	250	140
„ „ „ „	500	200
Aqua Lysoli (2%)	100	10
„ „ „	200	15
„ „ „	500	30

*) Por. rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. sierpnia 1884, Dz. u. p. Nr. 131, punkt 2.

Taksa za naczynia.

1. Słoiki na lekarstwa z wązkim lub szerokim otworem.

Pojemność	Rodzaj			
	zielone	białe	kolorowe	sześcio-boczne, białe lub kolorowe
	h	h	h	h
Aż do 50 gramów włącznie . . .	8	10	12	15
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	9	12	15	18
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	11	15	18	20
Ponad 200 gramów aż do 300 gramów włącznie	14	18	20	24
Ponad 300 gramów aż do 500 gramów włącznie	18	25	30	35
Ponad 500 gramów aż do 1000 gramów włącznie	30	35	45	50
Za każde dalsze 100 gramów zawartości ponadto	3	4	5	—

2. Kroplenice, grube słoiki o wązkich lub szerokich szyjkach z szczelnie przylegającą zatyczką szklaną, korkiem do zatkania lub zaśrubowaniem metalowem, białe lub kolorowe.

	Halerze
Sztuka o zawartości aż do 20 gramów włącznie	30
„ „ „ ponad 20 gramów aż do 50 gramów włącznie	40
„ „ „ „ 50 „ „ „ 100 „ „	50
„ „ „ „ 100 „ za każde 100 gramów .	15

3. Tygle na maści z przykrywką.

Pojemność	Rodzaj	
	ze szkła	z porcelany
	h	h
Aż do 20 gramów włącznie	10	14
Ponad 20 gramów aż do 50 gramów włącznie	15	20
„ 50 „ „ „ 100 „ „	18	30
„ 100 „ „ „ 200 „ „	24	45
„ 200 „ „ „ 300 „ „	30	60
„ 300 „ „ „ 500 „ „	50	85

U w a g a.

Za tygle porcelanowe z wypaloną na nich sygnaturą, o ile przepisuje je lekarz, można policzyć o 50% więcej.

4. Okrągłe pudełka z tektury.

Pojemność	Rodzaj		
	bez zakładki	z zakładką	z złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h	h
Aż do 50 gramów włącznie . . .	9	14	24
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	11	18	30
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	16	24	40
Ponad 200 za każde 100 gramów .	3	5	10

5. Pudełka szufladkowe i pudełeczka na wydzielone proszki, na torebki z opłatków lub czopki.

Pojemność	Rodzaj	
	zwykłe	z złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h
Aż do zawartości dla 10 sztuk	15	30
Ponad 10 sztuk za każdą dalszą sztukę . . .	1	2

6. Tubki cynowe.

Zawartość włącznie aż do		
10 gramów	30 gramów	50 gramów
halerze		
15	20	25

Uwaga.

Zawartość słoików, tygli i pudelek oblicza się według bezwzględnego ciężaru dyspenzowanych w nich substancyi, bez względu na ich ciężar gatunkowy. W razie jednak przekroczenia ciężaru stopy taksy, policza się cenę według bezpośrednio wyższej stopy.

Jeżeli słoików tygli używa się do przechowania środków leczniczych w stanie suchym, wówczas oblicza się wielkość naczyń według tego, ile zawierają wody.

Jeżeli w celu pomieszczenia lekarstwa odnosi się z powrotem do apteki próżne pudełka lub pudełka szufladkowe na proszki oraz czyste próżne słoiki lub tygle, **wówczas należy oprócz przypadku wydawania lekarstwa na rachunek publicznych funduszów lub kas chorych** liczyć **tylko połowę** cen istniejącej taksy.

Taksa za artykuły na opatrunki.

Bawełna Brunsa.

Zapakowana w pracowni, gdzie ją wyrobiono, z uwidocznieniem firmy, zamknięta szczelnie przed dostępem pyłu i wyjałowiona.
Pocięta na paski o szerokości 10 centymetrów w pakietach 10 i 25gramowych, zaś na paski o szerokości 20 centymetrów w pakietach 50, 100 i 250 gramowych:

Ciężar	Halerze
1 pakiet o 10 gramach	15
1 „ „ 25 „	25
1 „ „ 50 „	35
1 „ „ 100 „	70
1 „ „ 250 „	150
1 „ „ 500 „	270
1 „ „ 1000 „	500

2% owa karbolizowana bawełna Brunsa,

pocięta i zapakowana jak zwykła bawełna:

1 pakiet o 10 gramach	20
1 „ „ 25 „	40
1 „ „ 50 „	70
1 „ „ 100 „	120

Gaza pochłaniająca wodę:

z 10/10—11 nitkami na centymetr kwadratowy, o szerokości 80 do 82 centymetrów, o ciężarze 24—26 gramów na metr długości, złożona 8krotnie, zapakowana i wyjałowiona jak zwykła bawełna:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	15
1 „ 1/2 „	25
1 „ 1 „	40
1 „ 5 „	160

2%owa gaza karbolowa,

sporządzona z powyższej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	25
1 „ 1/2 „	40
1 „ 1 „	60

Gaza jodoformowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

Ilość	10%	20%	30%
	Halerze	Halerze	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	35	40	45
1 „ 1/2 „	60	70	80
1 „ 1 „	100	120	150
1 „ 5 „	450	600	750

3%owa gaza salicylowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	25
1 „ 1/2 „	40
1 „ 1 „	70

20%owa gaza bizmutowo-galasowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	30
1 „ 1/2 „	55
1 „ 1 „	100

Pochłaniające wodę (muślinowe) opaski.

Każda opaska zapakowana w karton.

Z 10/10—11nitkami na centymetr kwadratowy:

Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerze	Halerze
6 centymetrowe	20	35
8 „	25	45
10 „	30	50
12 „	35	65
14 „	40	75

Opaski organtynowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Usztywnione (zwane niebieskiemi opaskami), z 11/10 nitkami na centymetr kwadratowy:

6 centymetrowe	25	45
8 „	35	70
10 „	40	80
12 „	50	100
14 „	60	120

Opaski kalikotowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Niebielone, z 22/20nitkami na centymetr kwadratowy:

4 centymetrowe	25	45
6 „	30	55
8 „	40	75
10 „	45	85
12 „	55	100
14 „	65	120
20 „	90	160

Opaski gipsowe:

Sztywne opaski organtynowe, impregnowane proszkiem gipsowym, włożone do gipsu i zamknięte w puszkach blaszanych:

	Halerze
5 metrów długości, 6 centymetrów szerokości, sztuka . .	60
5 „ „ 8 „ „ „	80

Płótno gutaperkowe:

90 centymetrów szerokości, 1 metr waży 80 do 85 gramów.

$^1/_4$ metra	100
$^1/_2$ „	190
1 metr	360

Batyst Billrotha.

85 centymetrów szerokości:

Ilość	I. Jakość	II. Jakość
	Halerze	Halerze
1 pakiet $^1/_4$ metrowy . . .	90	70
1 „ $^1/_2$ „ . . .	160	130
1 „ 1 „ . . .	300	250

Karbolizowane nitki jedwabne,

zwinięte w postaci wydrążonych walców, wyjałowione i przechowywane w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego w zakorkowanym flakonie, koniec nitki przeciągnięty jest przez zatyczkę w celu wyciągania:

	Halerze
1 flakon z 1 gramem jedwabiu o grubości od Nr. 0 do Nr. 3 włącznie	90

	Halerze
Karbolizowany Katgut	
w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 2 pierścieniami, długości $2^1/_2$ metra, grubości Nr. 0 do Nr. 3. włącznie w każdym flakonie	150
Karbolizowane sączki gumowe	
w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 4 rodzajami grubości, o średnicy 5, 6, 7 i 8 milimetrów na $^1/_4$ metra	290

Przybory,

służące do zaopatrzenia akuszerek po myśli rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. września 1897 (Dz. u. p. Nr. 216).

Pozycya		Halerze
1	1 **wiaderko do płókania** (irrygator), zawierające 1 litr, z oniklowanej blachy	160
	do tego 1½ metra czerwonego **węża gumowego** . . .	250
	1 **kurek kabłąkowy z twardej gumy** z rączkami po obu stronach	110
2	1 **wziernik maciczny** z grubego szkła	40
	do tego 1 czerwony **łączący wąż gumowy**	20
3	1 **rurka stolcowa** z twardej gumy dla dorosłych	60
	1 „ „ „ „ „ „ dzieci	60
	do tego 1 czerwony **łączący wąż gumowy**	20
4	1 **kateter** dla kobiet z nowego srebra z wypełnionym końcem	120
5	1 **szczoteczka druciana** do czyszczenia wziernika macicznego	5
	1 **szczoteczka druciana** do czyszczenia katetra	5
6	1 para **nożyczek do pępowiny** z zaokrąglonymi końcami .	210
7	1 **tasiemka do pępowiny,** długości 9 metrów	40
	do tego 1 **puszka metalowa**	50
8	para **nożyczek do paznokci**	150
9	1 **pilnik do paznokci** z przyrządem do czyszczenia paznokci	100
10	1 **szczotka do czyszczenia** z świńskiej szczeci, długości 10 *cm*, szerokości 4 *cm*	100
	do tego 1 **puszka metalowa**	80
11	1 słoik na 50 gramów **szarego mydła**	120
12	1 niebieska lub żółta **flaszka** na **kwas karbolowy, lizol** lub **krezol** z wypalonym napisem, zawierająca 150 gramów	160
13	1 **szkiełko pomiarowe,** zawierające 50 gramów, z wytrawionemi na niem kreskami podziałki, podającemi zawartość 10, 20, 30 gramów	100
14	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 50 gramów **waseliny**	120

Pozycya		Halerze
15	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 25 gramów **eterowego wyskoku winnego**	120
16	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 25 gramów **nalewki cynamonowej** .	120
17	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 10 gramów **nadmanganianu potasowego**	110
18	1 **ciepłomierz kąpielowy** systemu **Celsiusza**	140
	1 **ciepłomierz do mierzenia ciepłoty ciała** (termometr maksymalny) systemu **Celsiusza** z urzędową pieczęcią próby i poświadczeniem ocechowania	450

Uwaga: Przy sprzedaży akuszerkom należy udzielać dziesięcioprocentowego opustu z przytoczonych cen.

Taksa cen*) dla aptek

za wydawanie preparatów surowicy z c. k. Zakładu leczenia surowicą w Wiedniu, IX./2, Zimmermanngasse 3.
Numer telefonu 17.995.

a) †) **Zwykła surowica przeciwbłonicza** w ilościach od 6—10 centymetrów sześciennych:

gatunek **2** o **1000 jednostkach antytoksyny** . . . . . K 2.60

---

b) zwykła surowica przeciwbłonicza w ilościach od 6—10 centymetrów sześciennych:

gatunek 3 o 1500 jednostkach antytoksyny . . . . . K 4.—

c) surowica przeciwbłonicza wysokiej wartości w ilościach od 2—5 centymetrów sześciennych:

gatunek *B* o 1500 jednostkach antytoksyny . . . . . K 5.—
„ *C* „ 2000 „ „ . . . . . „ 6.—

d) surowica przeciwbłonicza do zapobiegawczego szczepienia osób zdrowych, zawierająca:

300 jednostek antytoksyny, flaszeczka . . . . . K —.90

---

*) Ceny te odnoszą się także do surowicy tego samego gatunku, pobieranej z Zakładu leczenia surowicą w Krakowie.

†) Aptekarz obowiązany jest po myśli § 24. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 21, trzymać na składzie w zapasie co najmniej 2 flaszeczki z tego gatunku. Zakład wymienia jednak po upływie czasu używalności wszystkie surowice przeciwbłonicze, trzymane na składzie, za wymianę jednak surowic przeciwbłoniczych wysokiej wartości *B.* i *C.* liczy się należytość manipulacyjną w kwocie 10 h za flaszeczkę. Wymienia się tylko surowicę przeciwbłoniczą (*a*—*d*).

Nie wolno dokonywać zmian cen taksy, uwidocznionych na sygnaturze każdej flaszeczki. Aptekarz winien osobno wykazywać i zarachowywać osobne wydatki, któreby poniósł w poszczególnych wypadkach wskutek wykonania osobnych zamówień preparatów surowicy.

Przy przesyłaniu surowicy z zakładu państwowego, który sam ponosi wydatki na opłatę pocztową, aptekarz nie ponosi żadnych wydatków. Natomiast winien on jako wysyłający sam ponosić wydatki na opłatę pocztową przy odsyłaniu do zakładu złożonej dawniej na składzie surowicy w celu wymiany.

e) tetanusowa antytoksyna (wyjałowiona, bez karbolu):

o	20	jednostkach	antytoksyny	5	centymetrów sześciennych	K	1.50
„	40	„	„	10	„	„	2.50
„	80	„	„	20	„	„	3.80
„	200	„	„	50	„	„	6.30
„	400	„	„	100	„	„	12.50

f) surowica przeciw dysenteryi (wyjałowiona, bez karbolu):

20 centymetrów sześciennych w flaszeczce . . . . . K 3.80

g) surowica przeciw ziarenkowcom zapalenia opon mózgowych (wyjałowiona, bez karbolu) do intraspinalnego wstrzykiwania:

20 centymetrów sześciennych w flaszeczce . . . . . K 3.80

h) surowica przeciwpaciorkowcowa (wyjałowiona, bez karbolu):

20	centymetrów	sześciennych	w	flaszeczce	. . . . .	„	4.40
50	„	„	„	„	. . . . .	„	7.50
100	„	„	„	„	. . . . .	„	12.50

i) surowica przeciw szkarlatynie (wyjałowiona, bez karbolu):

50	centymetrów	sześciennych	w	flaszeczce	. . . . .	„	7.50
100	„	„	„	„	. . . . .	„	12.50

k) normalna surowica końska (wyjałowiona, bez karbolu):

20	centymetrów	sześciennych	w	flaszeczce	. . . . .	„	2.50
100	„	„	„	„	. . . . .	„	7.50

Taksa za przyrządzanie recept.

		Halerze
1.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą zwykłego **mieszania** dwu lub więcej **płynów** wraz z potrzebnemi do tego robotami	30
2.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą **roztarcia** lub **rozpuszczenia** jednej lub kilku substancyi w zimnie lub cieple w jednym lub w kilku płynach (wliczając tu mazidło mydlano-kamforowe [opodeldok]), a także za przyrządzenie **namoczenia** lub **wytrawienia** wraz z potrzebnymi do tego zabiegami aż do 500 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 500 gramów	5
3.	Za przyrządzenie lekarstwa w postaci **nalewu** lub **zgotowania, odwaronaparu** (dekoktoinfusum), **naparoodwaru** (infusodekoktum), **emulsyi** oraz **saturacyi** wraz z wszystkiemi dokonywanemi tu jeszcze ewentualnie robotami aż do 250 gramów	80
	za każdą dalszą ilość aż do 250 gramów	20
4.	Za przyrządzenie lekarstwa w postaci **nalewu** na rachunek **stron uprzywilejowanych,** wyliczonych w § 1., ustęp 2., rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 235 (norma ordynacyjna i dyspenzacyjna), wolno aż do 250 gramów liczyć	70
5.	Za przyrządzenie **galarety** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	80
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	20
6.	Za przyrządzenie **powidełek** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	60
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	20
7.	Za przyrządzenie **plastra** lub **woskowca** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów . .	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	10

		Halerze
8.	Za **nasmarowanie plastra** lub **woskowca** na płótnie (razem z tem płótnem) aż do 100 cm^2	40
	za każde dalsze 100 cm^2	10
	za nasmarowanie na skórze lub jedwabiu (razem z tymi materyałami) aż do 100 cm^2	75
	za każde dalsze 100 cm^2	15
9.	Za przyrządzanie **pigułek,** wraz z wszystkiemi robotami oraz posypaniem pyłem widłakowym (lycopodium) aż do 50 sztuk	80
	za każde dalsze 50 sztuk	40
	za powleczenie pigułek kolodyonem, żelatyną, balsamem tolutańskim, srebrem lub cukrem aż do 50 sztuk	50
	za każde dalsze 50 sztuk	25
	za powleczenie keratyną aż do 50 sztuk	200
	za każde dalsze 50 sztuk	100
10.	Za przyrządzanie **kęsków** dla **celów leczenia zwierząt** wraz z wszystkiemi robotami, za pierwszą sztukę . .	40
	za każdą dalszą sztukę	10
11.	Za **mieszanie** dwu lub więcej **proszków** z sobą lub z płynami (nalewkami, olejami eterycznymi, z grubymi ekstraktami, powidełkami itd.), razem z wszystkiemi potrzebnemi do tego innemi robotami	
	a) w razie jeżeli wydaje się proszek niepodzielony aż do 100 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	5
	b) za proszki wydzielane	30
12.	Za **wydzielanie proszków** wraz z potrzebnemi do tego torebkami papierowemi i zwitkami aż do **15** proszków	
	za każdy proszek	5
	za każdy dalszy proszek	2
	za wydawanie w torebkach z opłatków oprócz tego za każdy proszek	5
	Jeżeli przy ekspedyowaniu proszków zapisuje się bezbarwne cięte opłatki, to wolno za to wraz z wydaniem w torebkach papierowych za każdy 1 proszek liczyć . .	1

		Halerze
13.	Przy wydawaniu wydzielonych proszków na rachunek **stron uprzywilejowanych,** wyliczonych w § 1., ustęp 2., normy ordynacyjnej i dyspenzacyjnej, wolno liczyć za wydzielanie proszków, o ile nie liczy się należytości za mieszanie, aż do ilości 7 proszków bez względu na ilość wydzielonych proszków	15
	Jeżeli wydziela się 8 proszków lub więcej, albo za proszki, które przedtem były mieszane, wolno liczyć za każdy z wydzielonych proszków	2
	za wydanie w torebkach z opłatków nadto za każdy proszek	2
14.	Za **wydzielanie płynów** za każdą dawkę	5
15.	Za wydawanie płynów lub proszków w **torebkach żelatynowych** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 20 sztuk po	5
	za każdą dalszą sztukę	3
16.	Za przyrządzanie pastylek lub tabliczek przez **wycinanie** lub przez **ściskanie** wraz z wszystkiemi robotami aż do 10 sztuk po	10
	za każdą dalszą sztukę	3
17.	Za przyrządzanie **ziółek** (species) (mieszanin herbaty) wraz z wszystkiemi robotami oraz z papierem aż do 200 gramów	30
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	5
	za wydzielanie ziółek za każdą dawkę	5
18.	Za przyrządzenie **maści** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 100 gramów	60
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	20
19.	Za **wydzielanie maści** wraz z papierem parafinowym za każdą dawkę	5

		Halerze
20.	Za przyrządzanie **czopków, kulek** i **pręcików** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 3 sztuk po	30
	za każdą dalszą sztukę	10
21.	Za przyrządzenie	
	a) **nie wyklarowanej serwatki** wraz z mlekiem itd. aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	25
	b) za **wyklarowaną serwatkę** wraz z mlekiem i białkiem aż do 200 gramów	75
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	25
22.	Za **wyjałowienie** (sterylizacyę) przyprawy lekarstwa wraz z wyjałowieniem naczynia w ilościach aż do 200 gramów przyprawy lekarstwa	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	10
	Kasom chorych można co do płynów do wstrzykiwania tylko wtedy liczyć za wyjałowienie, jeżeli lekarz przepisał wyjałowienie wyraźnie w recepcie.	
23.	Za **dyspenzacyę** (przysposobienie i prawidłowe wydanie lekarstwa)	20
24.	Za powyższą **dyspenzacyę** wolno na rachunek **stron uprzywilejowanych,** wyliczonych w § 1., ustęp 2., normy ordynacyjnej i dyspenzacyjnej, liczyć . . .	15
25.	Za **starcie** krystalicznych substancyi na drobny proszek, o ile proszek ten wydaje się niepodzielony, aż do 10 gramów	10
	za każdą dalszą ilość aż do 10 gramów	2
26.	Za **zapieczętowanie** naczynia przy wydawaniu lekarstwa w tych przypadkach, gdzie się tego żąda	10

		Halerze
27.	Za **niezwykłe manipulacye,** zarządzane w danym wypadku przez poszczególnych lekarzy, można liczyć osobno. Przy wydawaniu lekarstwa na rachunek **publicznej pieczy nad ubogimi, publicznych szpitali i zakładów humanitarnych oraz tych kas chorych,** do których stosują się przepisy normy ordynacyjnej i dyspenzacyjnej, **nie wolno liczyć należytości dyspenzacyjnej,** jeżeli wchodzi w zastosowanie któraś z poprzednich **robót.**	

Uwaga.

1. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu mieszaniny lekarstwa, przy którem liczy się za robotę, a wydaje się tę mieszaninę w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie policzyć także za dyspenzacyę co do każdej porcyi.

2. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu zwykłych lekarstw (opodeldok, Spir. camphor, Ungt. Hydrarg. itd.), przy którem nie liczy się za robotę, a wydaje się lekarstwa te w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie liczyć tylko 5 halerzy za każdą porcyę (wydzielenie).

3. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu przyprawy lekarstwa z policzeniem roboty lub bez tego policzenia, w pudełkach z kartonu i zwitkach papierowych (plastry), należy oprócz za pudełko z kartonu policzyć także 5 halerzy za każdą porcyę, względnie 5 halerzy za każdy zwitek papieru. Taksamo odnośnie do wydzielonych proszków w kilku zwitkach papierowych.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione iest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 1. lutego 1914.

Treść: (№ 29—32.) 29. Rozporządzenie, dotyczące należytości za ocechowanie dodatkowe przyrządów do mierzenia i ważenia. — 30. Rozporządzenie, dotyczące zniżenia ceny sprzedaży książeczek z znaczkami listowymi. — 31. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906 oraz objaśnień do taryfy celnej. — 32. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzię państwa za rok 1913.

29.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 19. stycznia 1914,

dotyczące należytości za ocechowanie dodatkowe przyrządów do mierzenia i ważenia.

Zmieniając częściowo § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. listopada 1899, Dz. u. p. Nr. 226, postanawia się, że począwszy od dnia 1. stycznia 1915 należy za ocechowanie dodatkowe przedmiotów, wymienionych w § 1., punkt *a)* i *b)* rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1881, Dz. u. p. Nr. 30, uiszczać pełne należytości taryfowe.

Trnka wlr.

30.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 22. stycznia 1914,

dotyczące zniżenia ceny sprzedaży książeczek z znaczkami listowymi.

Cenę sprzedaży książeczek z znaczkami listowymi, wydanych na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 8. maja 1908, Dz. u. p. Nr. 92, zniża się, począwszy od dnia 1. marca 1914, na 1 K 50 h.

Schuster wlr.

31.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 26. stycznia 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej.

Z powodu zmiany niektórych postanowień o opodatkowaniu wódki (ustawa z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 11), zmieniając częściowo § 3. przep. wyk. do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnienia do taryfy celnej, wydane na zasadzie art. V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, wydaje się w porozumieniu z interesowanemi królewsko-węgierskiemi Ministerstwami następujące zarządzenia:

Wstęp ustępu *b* § 3. przep. wyk. do ustawy o taryfie celnej winien opiewać:

„*b)* Od artykułów, zaprawionych alkoholem lub przyrządzonych przy użyciu alkoholu, z Nru T. 109., 620. i 630. 1 K 60 h, od artykułów tego rodzaju z Nru T. 632. i 633. *b* 50 h za hektolitr i stopień użytego alkoholu. . . . . "

W tabeli „*B.* Alkohol" do § 3. przep. wyk. należy w przedziałce „Wysokość dodatku" przy Nrze T. 109. zamiast kwot „8 K" i „1 K 10 h" wstawić kwoty „12 K" i „1 K 60 h", przy Nrze T. 620. zamiast kwoty „173 K" wstawić kwotę „252 K" a przy Nrze T. 630. zamiast kwoty „16 K" wstawić kwotę „24 K".

Do tabeli tej należy dodać następujące szczegóły:

Nr. taryfy	Artykuły, podlegające dodatkowi	Wysokość dodatku	Podstawa wymiaru	Tara za zewnętrzne opakowania
632	Alkoholowe aromatyczne esencye	45 K	100 *l*	—
633 *b*	Towary perfumeryjne i środki kosmetyczne, zawierające alkohol			

W ustępie 3. uw. 5. objaśnień do taryfy celnej do Nru T. 108. należy zamiast kwoty 1 K 10 h wstawić kwotę 1 K 60 h.

Do uwag do Nru T. 632. należy dodać jako ustęp drugi:

Co do pobierania dodatku do cła zob. przep. wyk. § 3.

Do uwag do Nru T. 633. należy dodać jako ustęp czwarty od końca:

Co do pobierania dodatku do cła od towarów perfumeryjnych i środków kosmetycznych, zawierających alkohol, zob. przep. wyk. § 3.

W dodatku do objaśnień do taryfy celnej, dotyczącym postępowania wywozowego co do przedmiotów, których wywóz należy udowodnić, należy w rozdziale II., *D* zamiast słowa „zwrot podatku w kwocie 45 h" umieścić słowa: „zwrot podatku i dodatku w łącznej kwocie 70 h".

W nawiasie na końcu należy powołać się także na rozporządzenie Dz. rozp. Nr. 7. z roku 1914.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lutego 1914.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

32.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. stycznia 1914,

dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa za rok 1913.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się rząd do dalszego pobierania podatków bezpośrednich i opłat pośrednich w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914 według istniejących przepisów oraz do pokrywania w tym czasie wydatków w miarę potrzeby na rachunek kredytów, które mają być na ten czas wyznaczone ustawą.

§ 2.

Wymienione poniżej kredyty (kwoty) mogą być użyte jeszcze do końca czerwca 1914; o ile kredytów tych nie użyto do końca roku 1913, należy postąpić z nimi tak, jak gdyby były wyznaczone w preliminarzu na pierwsze półrocze 1914:

A. W etacie Ministerstwa wyznań i oświaty:

1. Kredyt w kwocie . . . . . 30.000 K, wyznaczony ustawą z dnia 29. czerwca 1910, Dz. u. p. Nr. 122, na rok 1910 w rozdziale 9., tytule 13., § 19., dla „Wszystkich akademii technicznych“, „Potrzeby ryczałtowe“, a przedłużony ustawą z dnia 29. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 122, do końca grudnia 1913.

2. Kwoty, wyznaczone po myśli § 9. ustawy z dnia 25. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 239, na rok 1911, a przedłużone ustawą z dnia 29. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 122, do końca grudnia 1913, a mianowicie:

Rozdział 30., Nowe budowle, tytuł 4., § 14., Galicya i Kraków . . . . . 2,190.881 K;

Rozdział 30., Nowe budowle, tytuł 4., § 15., Bukowina . . . . . 164.955 K.

B. W etacie Ministerstwa handlu:

Kwoty, wyznaczone po myśli § 9. ustawy z dnia 25. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 239, w rozdziale 24., na rok 1911, a przedłużone ustawą z dnia 29. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 122, do końca grudnia 1913, a mianowicie:

Tytuł 3., § 8., Ulepszenie tryesteńskich urządzeń portowych (11. kwota częściowa) 2,793.000 K;

Tytuł 3., § 9., Wyekwipowanie okrętu szkolnego celem praktycznego wykształcenia kadetów marynarki handlowej na oficerów okrętowych 10.000 K.

C. W etacie Ministerstwa kolei żelaznych:

Kredyt w kwocie . . . . . 18,300.000 K, przewidziany w ustawie z dnia 29. czerwca 1909, Dz. u. p. Nr. 96, w rozdziale 25., tytule 12., § 1., na rok 1909, a przedłużony po myśli ustaw z dnia 31. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 2. z roku 1913, i z dnia 29. czerwca 1913, Dz. u. p. Nr. 122, do końca grudnia 1913.

D. Kwoty, wymienione w ostatnim ustępie § 7. ustawy z dnia 31. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1913, co do których przyznano dwuletni okres użycia.

Nadto mogą być użyte do końca czerwca 1914 następujące kredyty, przedłużone do końca grudnia 1913, ustawą z dnia 29. czerwca 1903, Dz. u. p. Nr. 122, a mianowicie:

1. z kredytów, wyznaczonych ustawą z dnia 6. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 63,

a) wyznaczony na rok 1902 pod pozycyą 10. kredyt w kwocie . . . . . 540.000 K,

b) wyznaczone na lata 1903, 1904 i 1905 pod pozycyą 7. kredyty w kwocie 2,000.000 K, 3,000.000 K i . . . . . 2,000.000 K;

c) wyznaczony na rok 1905 pod pozycyą 11. kredyt w kwocie . . . . . 2,800.000 K;

2. wyznaczony na rok 1906 na budowle kolejowe ustawą z dnia 24. lipca 1905, Dz. u. p. Nr. 129, w pozycyi 5. kredyt w kwocie 658.000 K oraz wyznaczony tą ustawą na rok 1908 w pozycyi 2. kredyt w kwocie . . . . 2,529.000 K.

Kredyty (kwoty), przewidziane na rok 1912 w rozdziale 30., tytule 6., § 13., a nie zużyte z końcem roku 1913, można z pominięciem pierwotnego przeznaczenia przenieść osobno i zarachować na pierwsze półrocze 1914 do pozycyi rozdziału 30., tytułu 6. § 11. *a* i *b*.

Moc obowiązującą artykułu III. ustawy z dnia 8. lipca 1901, Dz. u. p. Nr. 86, dotyczącego podwyższenia podatku od wódki i przekazania pewnej części tego podatku funduszom krajowym królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, przedłuża się do końca stycznia 1914.

§ 3.

Za podstawę centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych za rok 1913, które należy sporządzić po myśli rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. listopada 1866, Dz. u. p. Nr. 140, winno służyć zamiast ustawy skarbowej zestawienie wydatków i dochodów w projekcie ustawy skarbowej wraz z dodatkami, przedłożonym Izbie posłów Rady państwa na zasadzie Najwyższego postanowienia, i stosownie do tego należy wstawiać w rachunek wydatki i dochody.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 31. stycznia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Georgi** wł*r.*
Hochenburger wł*r.* **Heinold** wł*r.*
Forster wł*r.* **Hussarek** wł*r.*
Trnka wł*r.* **Schuster** wł*r.*
Zenker wł*r.* **Engel** wł*r.*
Morawski wł*r.*

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 3. lutego 1914.

Treść: (№ 33. i 34.) 33. Rozporządzenie, dotyczące kwartalnego wypłacania dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego. — 34. Rozporządzenie, dotyczące zaliczenia poszczególnych kategoryi urzędników z gałęzi i działów służby do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej).

33.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 1. lutego 1914,

dotyczące kwartalnego wypłacania dodatku aktywalnego i ekwiwalentu kwaterowego.

Powołując się na § 48., ustęp 2., i § 169., ustęp 2., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej), zarządza się:

Dodatek aktywalny w ratach kwartalnych można jedynie wypłacać w terminach dnia 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października lub w terminach dnia 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada. Prawo ustanowienia i ogłoszenia tych terminów, które należy jednolicie oznaczyć dla całego obszaru administracyjnego każdej poszczególnej politycznej władzy krajowej, przysługuje szefowi politycznej władzy krajowej.

Równocześnie, powołując się na § 58. pragmatyki służbowej oraz zmieniając rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 75, zarządza się, że powyższe postanowienia należy analogicznie stosować także do wypłacania ekwiwalentu kwaterowego.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

34.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 1. lutego 1914,

dotyczące zaliczenia poszczególnych kategoryi urzędników z gałęzi i działów służby do grup szematu czasowego posuwania, ustanowionego w § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej).

§ 1.

W celu wykonania postanowienia przedostatniego ustępu § 52. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej), zostają przydzielone w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową istniejące w gałęziach i działach służby kategorye zaliczonych do klas rangi urzędników państwowych, do grup szematu czasowego posuwania, a to w sposób następujący:

I.

W Prezydyum Rady Ministrów, w Trybunale Państwa i w Trybunale administracyjnym.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;
urzędnicy redakcyi „Wiener Zeitung“;

urzędnicy naczelnictwa, sekretaryatu i redakcyi telegraficznego Biura korespondencyjnego;

urzędnicy biblioteki Trybunału administracyjnego.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni;

urzędnicy drukarni „Wiener Zeitung".

II.

W dziale służbowym Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;

urzędnicy sanitarni;

urzędnicy archiwum i biblioteki;

urzędnicy wyższej technicznej służby ubezpieczeniowej przy władzach państwowych (technicy ubezpieczenia);

redaktorowie nie niemieckich wydań Dziennika ustaw państwa;

urzędnicy weterynaryjni;

urzędnicy techniczni inspekcyi budynków Rady państwa;

urzędnicy-stenografowie Rady państwa.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi;

urzędnicy technicznej służby ubezpieczeniowej w dziedzinie prywatnego ubezpieczenia od szkód i nieszczęśliwych wypadków i ubezpieczeniowo-technicznej służby w charakterze znawców prowadzenia ksiąg;

urzędnicy straży bezpieczeństwa i urzędnicy korpusu ajentów policyjnych, status *A*;

techniczni urzędnicy pomocniczy inspekcyi budynków Rady państwa.

Do grupy E:

urzędnicy kancelaryjni;

urzędnicy straży bezpieczeństwa i urzędnicy korpusu ajentów policyjnych, status *B*;

urzędnicy pomocniczy w służbie policyjnej.

III.

W dziale służbowym Ministerstwa wyznań i oświaty.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;

urzędnicy archiwum i bibioteki:

urzędnicy z wykształceniem naukowem (Państwowego Zakładu geologicznego, Zakładu centralnego dla meteorologii i geodynamiki, Biura mierzenia stopni, Komisyi centralnej dla pieczy nad zabytkami, Austryackiego Instytutu archeologicznego, Austryackiego Instytutu historycznego w Rzymie, Austryackiej Galeryi państwowej, Obserwatoryów astronomicznych uniwersyteckich i Biologicznego Zakładu doświadczalnego cesarskiej Akademii umiejętności w Wiedniu);

urzędnicy techniczni Komisyi centralnej dla pieczy nad zabytkami;

inspektorowie gospodarstwa doświadczalnego w Akademii ziemiańskiej i rolniczego pola doświadczalnego przy Uniwersytecie w Krakowie;

kustosz galeryi obrazów w Akademii sztuk pięknych.

Do grupy *C*:

inspektorowie szkolni okręgowi (o ile się ich nie traktuje według norm, obowiązujących nauczycieli szkół średnich);

urzędnicy rachunkowi.

Do grupy *D*:

urzędnicy kwestury w uniwersytetach;

prowadzący kasę i urzędnicy prowadzący rachunki (buchalterzy) w innych szkołach najwyższych i w Akademii dla muzyki i sztuki plastycznej;

inspektorowie ogrodowi w botanicznych ogrodach uniwersyteckich.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni i urzędnicy ekonomatu;

asystenci urzędowi, asystenci muzealni, rysownicy, mechanicy, konserwatorowie i preparatorowie w zakładach, instytutach i muzeach;

personal nadzorczy w państwowych zbiorach dzieł sztuki i zbiorach archeologicznych;

zarządcy domów.

IV.

W dziale służbowym Ministerstwa sprawiedliwości.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;

urzędnicy prokuratoryi państwa;

urzędnicy sanitarni;

duszpasterze;

urzędnicy biblioteki.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi;

kierujący urzędnicy kancelaryi sądowej i urzędnicy wykonawczy wraz z asystentami kancelaryjnymi;

urzędnicy administracyjni zakładów karnych i więzień sądowych;

nauczyciele w zakładach karnych.

Do grupy *D*:

urzędnicy sądowych urzędów depozytowych.

Do grupy E:

urzędnicy kancelaryjni;
inspektorowie straży więziennej.

V.

W dziale służbowym Ministerstwa skarbu.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni:
urzędnicy techniczni (zarządów salin. Głównego Urzędu menniczego, Głównego Urzędu cechowniczego, Głównego Urzędu probierczego, Generalnej Dyrekcyi monopolu tytoniowego, Drukarni nadwornej i państwowej oraz technicznej kontroli skarbowej);
urzędnicy sanitarni;
urzędnicy archiwum i biblioteki.

Do grupy *B*:

urzędnicy ewidencyi katastru podatku gruntowego.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi:
urzędnicy dla służby przy fabrykacyi i wykupnie tytoniu;
urzędnicy celni (z wyjątkiem poborców celnych);
rytownicy Głównego Urzędu menniczego.

Do grupy *D*:

urzędnicy podatkowi, kasowi i loteryjni, urzędnicy Urzędów stemplowych w Wiedniu i Pradze.

Do grupy *E*.

urzędnicy kancelaryjni i ekonomatu;
urzędnicy straży skarbowej i liniowego podatku spożywczego;
urzędnicy magazynów sprzedaży tytoniu;
poborcy celni;
urzędnicy magazynów solnych;
urzędnicy ruchu i sprzedaży Drukarni nadwornej i państwowej;
urzędnicy reprodukcyjno-techniczni Instytutu litograficznego katastru podatku gruntowego i urzędnicy pomocniczy katastru podatku gruntowego.

VI.

W dziale służbowym Ministerstwa handlu.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;
urzędnicy techniczni (w technicznej służbie przemysłowej i w służbie hydrotechnicznej, w Urzędzie statystyki pracy, w Dyrekcyi budowy dróg wodnych, w Inspekcyi żeglugi śródlądowej, w Zarządzie morskim, w Zarządzie c. k. domów składowych w Tryeście i w Zakładzie poczt i telegrafów);
inspektorowie i komisarze w inspekcyjnej służbie przemysłowej;
urzędnicy sanitarni:
urzędnicy weterynaryjni;
wykształceni naukowo urzędnicy Obserwatoryum morskiego w Tryeście;
urzędnicy biblioteki.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi;
urzędnicy ruchu pocztowego;
urzędnicy redakcyjni;
urzędnicy ewidencyi i kontroli;
urzędnicy statystyczni (Urzędu statystyki pracy oraz w służbie statystyki handlu zagranicznego i obrotu wewnętrznego);
techniczni urzędnicy pomocniczy (Dyrekcyi budowy dróg wodnych, Władzy morskiej i c. k. domów składowych w Tryeście);
urzędnicy archiwum Dyrekcyi budowy dróg wodnych i Austryackiego Muzeum handlowego;
urzędnicy statusu *A* Urzędu pocztowych kas oszczędności;
urzędnicy nautyczni Władzy morskiej i urzędnicy urzędów portowych i sanitarnych morskich:
urzędnicy inspekcyi rybołowstwa;
urzędnicy ruchu w Zarządzie c. k. domów składowych w Tryeście.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni i ekonomatu;
urzędnicy pomocniczy (w Dyrekcyi budowy dróg wodnych, w Inspekcyi żeglugi śródlądowej, w służbie hydrotechnicznej, w Obserwatoryum morskiem w Tryeście i w inspekcyjnej służbie przemysłowej);
urzędnicy statutu *B* Urzędu pocztowych kas oszczędności;
maszyniści Zarządu c. k. domów składowych w Tryeście i Zarządu morskiego, werkmistrze Zarządu bagrów.

VII.

W dziale służbowym Ministerstwa robót publicznych.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;

urzędnicy władz górniczych z wykształceniem prawniczem;

urzędnicy techniczni (państwowej służby budowniczej, inspekcyi kopalń, państwowych zakładów górniczych i hutniczych, państwowych fabryk górniczych, służby cechowniczej — t. zn. techniczni urzędnicy Komisyi dla miar i wag, naczelnik oraz zastępca naczelnika Stacyi cechowniczej dla liczników elektryczności i wodomierzy w Wiedniu, tudzież inspektorowie cechowniczy wraz z przydzielonymi im technicznymi urzędnikami —, nadto technicznego Urzędu doświadczalnego i Urzędu patentowego);

konsulenci (dla meteorologii, geologii i chemii);

urzędnicy sanitarni;

urzędnicy dyrekcyi Urzędu popierania przemysłu;

wykształceni naukowo urzędnicy muzeów;

urzędnicy archiwum i biblioteki.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi;

urzędnicy ruchu w urzędach cechowniczych w siedzibie urzędowej inspektorów cechowniczych;

urzędnicy średniej służby ruchu w Urzędzie popierania przemysłu;

urzędnicy instrukcyjni Urzędu dla przemysłowych spraw kredytowych;

techniczni urzędnicy pomocniczy (państwowej służby budowniczej wraz z asystentami i adjunktami w służbie budownictwa lądowego, służby hydrograficznej i służby zarządu budynków);

kierujący urzędnicy kancelaryi w akademiach górniczych;

urzędnicy komercyalni w Górniczym Urzędzie sprzedaży.

Do grupy *D*:

urzędnicy ruchu Stacyi cechowniczej dla liczników elektryczności i wodomierzy w Wiedniu.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni i ekonomatu;

urzędnicy Centralnego Archiwum marek;

urzędnicy pomocniczy biblioteki;

urzędnicy ruchu c. k. Zakładów probierczych dla ręcznej broni palnej;

cechmistrze w urzędach cechowniczych poza siedzibą urzędową inspektorów cechowniczych, urzędnicy magazynowi w służbie cechowniczej;

niżsi urzędnicy ruchu Urzędu popierania przemysłu;

niżsi urzędnicy wykonawczy państwowej służby budowniczej.

VIII.

W dziale służbowym Ministerstwa kolei żelaznych.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;

urzędnicy techniczni (Ministerstwa kolei żelaznych i Generalnej Inspekcyi austryackich kolei żelaznych);

urzędnicy sanitarni;

urzędnicy archiwum i biblioteki.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi.

Do grupy *D*:

urzędnicy kasowi.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni.

IX.

W dziale służbowym Ministerstwa rolnictwa.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni;

konsulenci rolniczy i techniczni;

urzędnicy weterynaryjni;

urzędnicy techniczni w zakresie gospodarstwa rolnego i leśnego (technicy lasowi Zarządu dóbr państwowych i funduszowych, Zarządu politycznego i w służbie zabudowania potoków górskich, technicy agrarni, krajowi inspektorowie kultury i ich siły pomocnicze oraz urzędnicy domenów);

urzędnicy fachowi rolniczych stacyi doświadczalnych, rolniczego Zakładu naukowego i doświadczalnego w Spljecie i leśniczego Zakładu doświadczalnego w Mariabrunn;

urzędnicy techniczni w służbie melioracyjnej i górniczej.

Do grupy *B*:

geometrzy agrarni i geometrzy w dyrekcyach lasów i domenów.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi;

urzędnicy pomocniczej służby rolniczo-technicznej (organa zawodowe dla uprawy wina, inspektorowie piwnic, wędrowni nauczyciele rolnictwa, nauczyciele zawodowi w rolniczym Zakładzie naukowym i doświadczalnym w Spljecie);

techniczni urzędnicy pomocniczy.

Do grupy D:

urzędnicy kasowi.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni.

X.

W dziale służbowym Ministerstwa obrony krajowej.

Do grupy *A*:

urzędnicy prawniczo-administracyjni.

Do grupy *C*:

urzędnicy rachunkowi.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni.

XI.

W Najwyższej Izbie obrachunkowej.

Do grupy *C*:

urzędnicy Najwyższej Izby obrachunkowej z wyjątkiem urzędników kancelaryjnych.

Do grupy *E*:

urzędnicy kancelaryjni.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lutego 1914.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozesłana dnia 17. lutego 1914.

Treść: № 35. Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Styryi.

35.

Patent cesarski z dnia 15. lutego 1914,

dotyczący zwołania sejmu Styryi.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Krainski i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Goryeyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm Księstwa Styryi, odroczony na zasadzie Naszego postanowienia, zwołany jest na dzień 18. lutego 1914 do swego ustawowego miejsca zebrania w celu podjęcia na nowo czynności.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 15. lutego roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 17. lutego 1914.

Treść: № (36—39.) 36. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia zawodowej szkoły dalszego kształcenia się jubilerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, rytowników, paśników i cyzelerów, należącej do Izby handlowej i przemysłowej w Pradze, jako takiego zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem na istniejący w nim oddział zawodowej nauki dziennej zastępują w całości lub w części dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód co do przepisanego czasu zatrudnienia w charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym. — 37. Reskrypt, dotyczący zmiany §§ 12. i 17. statutu Centralnej komisyi dla pieczy nad zabytkami. — 38. Rozporządzenie, dotyczące przydzielenia gminy Albiano do okręgu Sądu powiatowego w Lavis. — 39. Obwieszczenie, dotyczące rozszerzenia upoważnień celnych Ekspozytury celnej na dworcu kolejowym w Husiatynie.

36.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 22. stycznia 1914,

dotyczące oznaczenia zawodowej szkoły dalszego kształcenia się jubilerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, rytowników, paśników i cyzelerów, należącej do Izby handlowej i przemysłowej w Pradze, jako takiego zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem na istniejący w nim oddział zawodowej nauki dziennej zastępują w całości lub w części dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód co do przepisanego czasu zatrudnienia w charakterze pomocnika w przemyśle rękodzielniczym.

Na zasadzie § 14. *a* ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacyi przemysłowej, uzupełniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, rozporządza się co następuje:

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, stosuje się w równej mierze jak do zakładów naukowych, wyliczonych w § 1., ustęp 2., pod punktem II. tegoż rozporządzenia, także do oddziału zawodowej nauki dziennej, istniejącego w należącej do Izby handlowej i przemysłowej w Pradze zawodowej szkole dalszego kształcenia się jubilerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, rytowników, paśników i cyzelerów, a to odnośnie do tych uczniów, którzy z pomyślnym wynikiem uczęszczali na wszystkie przedmioty naukowe trzech kursów rocznych tego oddziału.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

37.

Reskrypt Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 29. stycznia 1914,

dotyczący zmiany §§ 12. i 17. statutu Centralnej komisyi dla pieczy nad zabytkami.

Na zasadzie § 19. statutu Centralnej komisyi dla pieczy nad zabytkami zatwierdza się z tymczasową mocą obowiązującą zmianę §§ 12. i 17. tegoż statutu w następującem brzmieniu:

§ 12.

Obok załatwiania czynności, zastrzeżonych przedewszystkiem po myśli § 11. Urzędowi państwowemu dla pieczy nad zabytkami, najważniejszem zadaniem tegoż jest jednolite kierownictwo i nadzór nad konserwatorami krajowymi.

Nadzór ten winien polegać w szczególności na intenzywnej czynności nadzorczej, którą należy wykonywać według rocznego planu podróży, podlegającego zatwierdzeniu protektora, a także od wypadku do wypadku.

Zresztą winien tok czynności Urzędu państwowego dla pieczy nad zabytkami polegać na współdziałaniu urzędników z wykształceniem w zakresie historyi sztuki, z wykształceniem technicznem i prawniczem, przyczem jednak należy zawsze utrzymywać fachowy charakter Centralnej komisyi.

Konserwatorowie, korespondenci, członkowie honorowi.

§ 17.

Na wniosek prezydenta Centralnej komisyi dla pieczy nad zabytkami może protektor dla pewnego terytoryalnie ograniczonego okręgu mianować konserwatorów, którzy w jego obrębie mają przestrzegać interesów pieczy nad zabytkami, w szczególności zaś powołani są do wspierania konserwatorów krajowych przez donoszenie o odkryciach, o niebezpieczeństwach, grożących zabytkom, lub o innych sprawach, mających ważne znaczenie dla pieczy nad nimi.

Konserwatorów mianuje się na przeciąg trzech lat, a protektor może po upływie tego czasu zatwierdzić ich na dalszy taki sam okres czynności.

Konserwatorowie z reguły nie pobierają wynagrodzenia za sprawowane przez siebie czynności. Można jednakowoż konserwatorom, którzy przy wykonywaniu swej czynności szczególnych dokładali starań, przyznawać wyjątkowo jednorazowe remuneracye. Orzeczenie co do tego wydaje na wniosek prezydenta Centralnej komisyi Ministerstwo wyznań i oświaty, po zasięgnięciu przedtem zezwolenia protektora.

Hussarek wlr.

38.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 10. lutego 1914,

dotyczące przydzielenia gminy Albiano do okręgu Sądu powiatowego w Lavis.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59, wydziela się gminę Albiano z okręgu Sądu powiatowego w Civezzano i przydziela się ją do okręgu Sądu powiatowego w Lavis.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. kwietnia 1914.

Hochenburger wlr.

39.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. lutego 1914,

dotyczące rozszerzenia upoważnień celnych Ekspozytury celnej na dworcu kolejowym w Husiatynie.

Ekspozyturę celną Urzędu celnego pobocznego w Husiatynie na tamtejszym dworcu kolejowym upoważnia się do stosowania postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym oraz do ekspedycyi celnej towarów, przewożonych koleją żelazną, a to w granicach upoważnień Urzędu celnego pobocznego I. klasy.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. lutego 1914.

Treść: (№ 40—45.) 40. Ustawa, dotycząca podatku od win musujących. — 41. Rozporządzenie w sprawie zmiany przepisów o kontrolnych przyrządach miernicznych do brzeczki piwnej. — 42. Rozporządzenie, którem uzupełnia się postanowieniem dodatkowem § 1. rozporządzenia Ministra wyznań i oświaty z dnia 8. kwietnia 1903 (regulamin egzaminów ścisłych na katolickich wydziałach teologicznych.) — 43. Obwieszczenie, dotyczące przekształcenia Ekspozytury celnej w Bożanowie na Urząd celny poboczny II. klasy. — 44. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania elektrycznej kolejki z Zambana do Fai. — 45. Obwieszczenie, dotyczące ogłoszonego pod Nr. 25. w części X. Dziennika ustaw państwa z roku 1906 układu w sprawie zaraźliwych chorób zwierzęcych z dnia 25. stycznia 1905 między Austro-Węgrami a Państwem niemieckiem.

40.

Ustawa z dnia 2. lutego 1914,

dotycząca podatku od win musujących.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Wina musujące podlegają opłacie spożywczej (podatkowi od win musujących).

Za wina musujące uważa się wszystkie wina, wina owocowe (wina z owoców i jagód), zawierające wino lub wino owocowe napoje z zawartością alkoholu w ilości większej niż jeden procent objętości, z których przy otwarciu flaszki uchodzi, burząc się, kwas węglowy.

§ 2.

Od podatku od win musujących uwolnione jest pod warunkami, które określi się w drodze rozporządzenia:

1. wino musujące, wywożone z obszaru, na którym obowiązuje niniejsza ustawa;

2. wino musujące, wprowadzane jako próbka do obszaru, na którym obowiązuje niniejsza ustawa.

§ 3.

Podatek od win musujących wynosi:

od jednej flaszki o pojemności ponad 425 do 850 centymetrów kubicznych (całej flaszki) 80 h, jeżeli jednakowoż wino musujące dowodnie zrobione jest z wina owocowego, 20 h;

od jednej flaszki o pojemności ponad 230 do 425 centymetrów kubicznych (pół flaszki) połowę, od mniejszych flaszek jedną czwartą część stopy podatkowej, przypadającej od całej flaszki.

Od flaszek, których pojemność jest większa niż 850 centymetrów kubicznych, liczy się za każde dalsze, choćby tylko rozpoczęte 230 centymetrów kubicznych pojemności po jednej czwartej części stopy podatkowej, przypadającej od całej flaszki.

Wszystkie naczynia, zawierające wino musujące, uważa się za flaszki w znaczeniu niniejszej ustawy.

§ 4.

Podatek od win musujących winien uiścić:

1. od wina musującego, wprowadzanego przez linię celną, odbiorca w chwili odprawy celnej:

2. od wina musującego, sprowadzanego z innego miejsca, położonego poza obszarem, na którym obowiązuje niniejsza ustawa, ten, kto wino musujące sprowadza, w chwili sprowadzenia;

3. od wina musującego, wyrobionego na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, wytwórca przed wywiezieniem gotowego wina musującego z zatwierdzonych ubikacyi składowych (§ 8., ustęp 2.) lub przed zużyciem go w obrębie tych składów; w razie ukrócenia należytości skarbowych kierownik przedsiębiorstwa pod odpowiedzialnością wytwórcy.

Podatek od win musujących należy uiszczać przez umieszczenie na flaszce znaczków podatkowych; upoważnia się Ministra skarbu do zezwolenia na to, aby w razie, jeżeli wina musującego nie sprowadza się w sposób przemysłowy, uiszczano podatek bezpośrednio bez umieszczania znaczków podatkowych, oraz aby te osoby, które wyrabiają wino musujące z własnych płodów tylko do własnego użytku, uiszczały podatek od win musujących w drodze ugody.

Pod warunkami, określić się mającymi w drodze rozporządzenia, oraz przy zachowaniu tamże podanych środków ostrożności można udzielić zwłoki w zapłaceniu podatku od win musujących.

§ 5.

Upoważnia się Ministra skarbu do zezwalania na umieszczanie wina musującego, podlegającego podatkowi, na składzie bez uiszczania podatku od win musujących, a to pod warunkami potrzebnymi dla zabezpieczenia Skarbu państwa oraz przy zachowaniu potrzebnych w tym celu środków ostrożności.

§ 6.

Kto sprowadza wino musujące z miejscowości, położonej w obrębie obszaru celnego, jednakowoż poza obszarem, na którym obowiązuje niniejsza ustawa, obowiązany jest do zgłoszenia posyłki do właściwego organu skarbowego w ciągu 24 godzin po jej nadejściu oraz do dostawienia jej przed otworzeniem w celu dokonania czynności urzędowej. Zgłoszenie to winno zawierać ilość i wielkość flaszek oraz rodzaj wina musującego.

Upoważnia się Ministra skarbu do udzielania ulg co do obowiązku dostawienia posyłki.

§ 7.

Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej oraz c. k. poczta obowiązane są do donoszenia właściwemu organowi skarbowemu o każdej posyłce wina musującego, nadanej w miejscowości, położonej w obrębie obszaru celnego, jednakowoż poza obszarem, na którym obowiązuje niniejsza ustawa, a przeznaczonej dla odbiorcy, znajdującego się na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, a to jeszcze przed wydaniem tej posyłki odbiorcy.

Doniesienie to winno zawierać miejsce nadania i przeznaczenia, imię i nazwisko wysyłającego i adresata oraz ciężar brutto posyłki.

Podobnie należy wnieść doniesienie wówczas, jeżeli posyłka wina musującego, nadana na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, a przeznaczona pierwotnie dla odbiorcy poza obszarem, na którym obowiązuje niniejsza ustawa, wskutek zmiany miejsca przeznaczenia ma być wydana odbiorcy na obszarze obowiązywania niniejszej ustawy.

§ 8.

Wytwórca wina musującego winien najpóźniej w miesiąc po ogłoszeniu niniejszej ustawy, o ile zaś przedsiębiorstwo ma być otwarte dopiero później, co najmniej na 14 dni przed otwarciem przedsiębiorstwa przedłożyć właściwej władzy skarbowej dokładny rysunek i opisanie tych ubikacyi, w których wino musujące się wyrabia i umieszcza na składzie, przytem zaś winien oznajmić sposób wyrobu wina musującego oraz, jeżeli sam nie kieruje przedsiębiorstwem, wymienić także tę osobę, która w jego imieniu pełni czynności kierownika przedsiębiorstwa.

Te ubikacye, które mają służyć na skład gotowego, nieopodatkowanego wina musującego, muszą być oddzielone od ubikacyi, w których odbywa się wyszynk lub sprzedaż wina musującego, w sposób, umożliwiający kontrolę, oraz potrzeba dla nich zatwierdzenia przez władzę skarbową.

Pracownię dla wyrobu należy na zewnątrz zaopatrzyć widocznym napisem.

Jeżeli w oznajmionych szczegółach następuje zmiana, należy donieść o tem w ciągu 48 godzin właściwemu organowi skarbowemu; jeżeli jednak zmiana tyczy się ubikacyi, dla których potrzeba zatwierdzenia władzy skarbowej, należy postarać się przedtem o zatwierdzenie tej zmiany.

Ilekroć wytwórca zamierza wywieźć wino musujące, podlegające podatkowi, z zatwierdzonych ubikacyi lub zużyć je w obrębie tychże, winien o tem donieść przedtem właściwemu organowi skarbowemu.

Gotowe, nieopodatkowane wino musujące wolno umieszczać na składzie, przysposabiać i zapakowywać tylko w zatwierdzonych w tym celu ubikacyach.

Co do przychodu i rozchodu gotowego wina musującego należy utrzymywać zapiski, których sporządzenie określi się w drodze rozporządzenia. Zapasy należy od czasu do czasu stwierdzać urzędownie

i porównywać z zapiskami. Od ubytków winien wytwórca uiszczać podatek, o ile nie będzie wykazanem, że spowodowały je okoliczności, które nie uzasadniają powinności podatkowej.

Za opodatkowane wino musujące, wydane jako próbka lub pozostawione przez odbiorcę do dyspozycyi wytwórcy jako niezdatne do użytku, otrzymuje przedsiębiorca wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie, wynoszącej pięć setnych wartości podatkowej zużytych przez niego znaczków podatkowych.

Organa skarbowe, powołane do wykonywania postanowień niniejszej ustawy, mają prawo wchodzić do fabryk win musujących, dokonywać tamże oględzin, wglądać w zapiski, przepisane przez władzę skarbową, oraz czynić dochodzenia, potrzebne dla kontroli, a to podczas ruchu fabryk o każdej porze, zresztą zaś w godzinach dziennych.

Przedsiębiorcy i ich zastępcy są obowiązani udzielać potrzebnych wyjaśnień i użyczać potrzebnej pomocy organom skarbowym, jawiącym się w celu wykonywania kontroli.

Urzędnikom skarbowym, zaopatrzonym w szczególne polecenie, należy oprócz tego na ich żądanie zezwalać na wglądanie w księgi przedsiębiorstwa w celu wykonywania kontroli.

§ 9.

Znaczki na podatek od win musujących należy pozostawiać na flaszkach aż do tego czasu, kiedy się je otworzy.

Kto otrzymuje wino musujące, nie zaopatrzone wbrew przepisowi ustawy w znaczki podatkowe, winien w ciągu trzech dni donieść o tem władzy skarbowej.

Osoby, sprzedające wino musujące lub trudniące się jego wyszynkiem, obowiązane są do okazywania swych zapasów wina musującego właściwemu organowi skarbowemu na jego żądanie a to w celu stwierdzenia, że znaczki podatkowe są nałożone.

§ 10.

Niezapłacone kwoty podatku ściąga się w sposób, przepisany dla ściągania zaległych podatków bezpośrednich.

Co do przedawnienia podatku od win musujących obowiązują postanowienia ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31.

§ 11.

Do przekroczeń przepisów o podatku od win musujących stosuje się, o ile niniejsza ustawa nie przepisuje czego innego, postanowienia ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych wraz z dodatkowemi zarządzeniami, w Dalmacyi zaś postępowanie karne, obowiązujące tamże co do przekroczeń przepisów o podatku spożywczym.

Postanowienia o rodzaju i wymiarze kar oraz o odpowiedzialności za nie, tudzież o przedawnieniu odnośnych przekroczeń będą wydane dla Dalmacyi w drodze rozporządzenia z uwzględnieniem przepisów, obowiązujących w tym względzie w pozostałym obszarze państwa.

§ 12.

Wytwórca wina musującego ponosi, jeżeli sam nie kieruje przedsiębiorstwem, odpowiedzialność za grzywny, nałożone na kierownika przedsiębiorstwa.

§ 13.

Czasokres przedawnienia kar za przekroczenia przepisów o podatku od win musujących, nie wymierzonych jeszcze orzeczeniem karnem, ustanawia się co do ciężkich przekroczeń skarbowych na trzy lata, co do innych zaś przekroczeń na jeden rok.

§ 14.

Kto wino musujące z sfałszowanymi lub powtórnie użytymi znaczkami podatkowymi, aczkolwiek o tych okolicznościach wiedział lub wedle swego zatrudnienia przy dołożeniu należytej uwagi wiedzieć był powinien, tudzież kto wino musujące, które powinno było zaopatrzone być w znaczki podatkowe, bez odpowiedniego znaczka podatkowego przechowuje, nabywa, wystawia na sprzedaż, komu innemu pozbywa lub w inny sposób rozpowszechnia lub rozpowszechnić usiłuje, dopuszcza się ciężkiego przekroczenia skarbowego.

§ 15.

Wino musujące, które powinno było być opatrzone znaczkami podatkowymi, lecz zostanie znalezione bez nich lub z mniejszymi znaczkami podatkowymi niż te, które przypadają według ustawy, tudzież wino musujące z sfałszowanymi lub powtórnie użytymi znaczkami podatkowymi ulega przepadkowi, bez względu na to, do kogo wino musujące należy, i niezależnie od tego, czy przeciw pewnej osobie wdraża się postępowanie karne czy nie.

§ 16.

Za przekroczenia przepisów o podatku od win musujących, nie ulegające osobnej karze po myśli niniejszej ustawy lub ustawy karnej skarbowej, należy karać grzywnami od 4 do 200 K.

§ 17.

Wino musujące, które się znajduje w dniu rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszej ustawy poza fabryką wina musującego, składem celnym lub wolnym składem wina musującego, podlega podatkowi dodatkowemu w wysokości, określonej w § 3.; wolne od tego podatku jest wino musujące, będące w posiadaniu głów gospodarstwa domowego, które ani nie sprzedają tego wina musującego ani niem nie szynkują, jeżeli całkowity zapas w całych flaszkach lub obliczony na całe flaszki nie wynosi więcej niż 10 sztuk.

Kto w dniu rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszej ustawy posiada zapas wina musującego, podlegający podatkowi dodatkowemu, obowiązany jest zgłosić organowi, oznaczonemu w rozporządzeniu, w ciągu następnych trzech dni ilość i wielkość flaszek oraz rodzaj wina musującego, zezwolić na zbadanie zapasów i uiścić podatek dodatkowy przez nałożenie znaczków podatkowych.

Bliższe postanowienia o tem zgłoszeniu oraz o stwierdzaniu zapasów, o używaniu znaczków podatkowych, jakoteż o czasie uiszczania podatku dodatkowego wyda się w drodze rozporządzenia.

Jeżeli się nie uczyni przepisanego zgłoszenia w celu opodatkowania dodatkowego, albo jeżeli urzędownie stwierdzona ilość flaszek jest więcej jak o pięć procent większa niż ilość zgłoszona, należy za to wymierzyć karę, wynoszącą cztero- do ośmiokrotną kwotę narażonego na ukrócenie podatku dodatkowego.

Inne nieprawidłowości w zgłoszeniu ulegają karom porządkowym od 4 do 100 K.

§ 18.

Ustawa niniejsza obowiązuje w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych z wyjątkiem okręgów wyłączeń celnych i wchodzi w życie w dwa miesiące po jej ogłoszeniu, o ile niema w niej innego wyraźnego postanowienia.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi skarbu, a mianowicie co do postanowień w § 7. w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 2. lutego 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Forster wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.

41.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. lutego 1914

o zmianie przepisów o kontrolnych przyrządach mierniczych do brzeczki piwnej.

Ostatni ustęp punktu 3. przepisu o ustawianiu kontrolnego przyrządu mierniczego do brzeczki piwnej Waldek & Wagner (rozdział II. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 22. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 244), oraz ostatni ustęp punktu 3. przepisu o ustawianiu kontrolnego przyrządu mierniczego do brzeczki piwnej Erhard-Schau (rozdział II. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1912) zmienia się, a ustępy te otrzymują następujące brzmienie:

„Koszta cechowania ponownego ma ponieść przedsiębiorca browaru w przypadku *a)*, jeżeli różnica między wynikiem cechowania ponownego a wynikiem poprzedniego cechowania przyrządu, przy uwzględnieniu wykazanej w protokole oględzin najwyższej ilości brzeczki piwnej, znajdującej się w panwi w chwili badania urzędowego (t. zw. Ausschlagsmenge), nie wynosi więcej jak $\pm$ 0·5 procent, tudzież wtedy, jeżeli zaszły okoliczności, określone w punkcie *b)*, *c)* i *d)*“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Engel wł.r.

42.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 11. lutego 1914,

którem uzupełnia się postanowieniem dodatkowem § 1. rozporządzenia Ministra wyznań i oświaty z dnia 8. kwietnia 1903, Dz. u. p. Nr. 97 (regulamin egzaminów ścisłych na katolickich wydziałach teologicznych).

Na zasadzie upoważnienia, otrzymanego Najwyższem postanowieniem z dnia 26. stycznia 1914, wydaję do § 1. wymienionego wyżej rozporządzenia następujące postanowienie dodatkowe:

„Odnośne grono profesorów może kandydatom, pochodzącym z krajów Korony węgierskiej, zezwolić wskutek ich prośby na to, aby oprócz przedłożenia naukowej rozprawy i złożenia przepisanych trzech

egzaminów ścisłych poddali się jeszcze czwartemu egzaminowi ścisłemu z tej grupy przedmiotów, z której zaczerpnięty został przedmiot rozprawy naukowej.

Hussarek wlr.

43.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. lutego 1914,

dotyczące przekształcenia Ekspozytury celnej w Bożanowie na Urząd celny poboczny II. klasy.

Ekspozytura w Bożanowie Urzędu celnego pobocznego I. klasy w Brumowie, wyposażona w upoważnienia urzędu celnego pobocznego II. klasy, przekształcona została na urząd celny poboczny II. klasy.

Engel wlr.

44.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 17. lutego 1914,

dotyczące koncesyonowania elektrycznej kolejki z Zambana do Fai.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi c. k. Ministerstwami oraz c. i k. Ministerstwem wojny architekcie Giuseppe Tomasi di Vigilio w Trydencie żądanej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu elektrycznej kolejki z Zambana do Fai, a to pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi bliżej w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesyonowanej kolei żelaznej korzysta koncesyonaryusz z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

Czas trwania uwolnień, przewidzianych w artykule X. powyższej ustawy, ustanawia się na 15 lat.

§ 2.

Koncesyonaryusz ma obowiązek ukończenia budowy wspomnianej na wstępie kolei żelaznej najpóźniej w przeciągu dwu lat, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć ma koncesyonaryusz na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei żelaznej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

§ 4.

O ileby celem budowy koncesyonowanej kolei miano użyć dróg publicznych, winien koncesyonaryusz postarać się o pozwolenie u osób, które są obowiązane do utrzymywania tych dróg, względnie u tych władz i organów, które według obowiązujących ustaw są powołane do udzielania pozwolenia na używanie drogi.

§ 5.

Pod względem budowy koncesyonowanej kolei i ruchu na niej winien koncesyonaryusz stosować się do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, o ile one w myśl postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, a wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych władz powołanych.

§ 6.

Koncesyonaryuszowi nadaje się prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami przez niego ustanowionymi spółki z ograniczoną poręką, która ma wstąpić w wszelkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Cyfra kapitału zakładowego, rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać w kapitał żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po zużyciu zatwierdzonego kapitału zakładowego miano wystawić jeszcze dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, wówczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zgodził się na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według zasad, zatwierdzonych przez c. k. Rząd.

§ 7.

Koncesyonaryusz jest obowiązany przyznawać wolną jazdę na kolei podoficerom i ordonansom, będącym w danej chwili w służbie.

Szczegółowe warunki w tym względzie ułożyć należy z właściwemi władzami wojskowemi.

Koncesyonaryusz jest obowiązany uwzględniać przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 8.

Urzędnicy państwowi, funkcyonaryusze i słudzy, jadący koleją z polecenia władz, sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych, lub dla strzeżenia interesów państwa z tytułu koncesyi lub w sprawach dochodów skarbowych, przewożeni być muszą bezpłatnie, o ile wykażą się certyfikatami urzędowymi, wystawionymi przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla legitymacyi.

§ 9.

Koncesyonaryusz jest obowiązany przewozić pocztę, tudzież funkcyonaryuszy zarządu poczt i telegrafów wszystkimi pociągami, przewidzianymi w rozkładzie jazdy.

Za te świadczenia oraz za inne usługi na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryusz żądać stosownego wynagrodzenia, które będzie oznaczone drogą umowy.

Korespondencye, tyczące się zarządu kolejki a wymieniane między dyrekcyą lub kierownictwem przedsiębiorstwa kolejki a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez funkcyonaryuszy przedsiębiorstwa kolejowego.

§ 10.

Koncesyonaryusz jest obowiązany postarać się o zaopatrzenie swych funkcyonaryuszy, zajętych przy ruchu kolejowym, na przypadek choroby i na starość i o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do Kasy emerytalnej Związku austryackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego własnej kasy emerytalnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie same korzyści, względnie wkładającej na koncesyonaryusza przynajmniej takie same zobowiązania jak kasa rzeczonego Związku.

Zaopatrzenie to należy przeprowadzić w ten sposób, by koncesyonaryusz miał obowiązek zgłaszać stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z reszty zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę kierowników wozów, konduktorów, strażników lub sług stacyjnych, przy odpowiedniem ich zatrudnieniu, najpóźniej po upływie trzech lat służby w Zakładzie pensyjnym Związku austryackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie emerytalnej.

Statut kasy emerytalnej oraz każda jego zmiana podlega zatwierdzeniu c. k. Ministerstwa kolei żelaznych.

§ 11.

Koncesyonaryusz jest obowiązany dostarczać na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych w należytym czasie wykazów statystycznych, potrzebnych do zestawienia rocznej statystyki kolejowej.

§ 12.

Trwanie koncesyi wraz z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na sześćdziesiąt (60) lat, licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem rzeczonego czasu, gdyby nie dopełniono określonych w § 2. zobowiązań co do rozpoczęcia i ukończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu, o ile ewentualne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl § 11., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§ 13.

Prawo przepadku na rzecz państwa, unormowane w § 8. ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, nie ma zastosowania do koncesyonowanej kolei żelaznej.

§ 14.

Koncesyonaryuszowi nie wolno odstępować osobom trzecim utrzymywania ruchu na koncesyonowanej kolei żelaznej na własny lub cudzy rachunek ani prowadzić go samemu na cudzy rachunek, wyjąwszy w przypadku wyraźnego zezwolenia ze strony c. k. Rządu.

§ 15.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są w wszystkich częściach wykonane odpowiednio do celu i sumiennie, tudzież ma prawo zarządzić, aby wadom, istniejącym w tym względzie zapobieżono, względnie aby je usunięto.

§ 16.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo tej treści, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych w tej koncesyi, w warunkach koncesyjnych lub ustawach, będzie temu zapobiegał środkami, odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności uzna koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

Forster wlr.

45.

Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 20. lutego 1914,

dotyczące ogłoszonego pod Nr. 25. w części X. Dziennika ustaw państwa z roku 1906 układu w sprawie zaraźliwych chorób zwierzęcych z dnia 25. stycznia 1905 między Austro-Węgrami a Państwem niemieckiem.

Ze względu na obecny administracyjny podział w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych należy

w dodatku I. do wymienionego układu na stronie 304 przy X. (Pierwszy obszar zamknięcia w Czechach) wpisać Starostwo w Loket a na tej samej stronie przy XI. (Drugi obszar zamknięcia w Czechach) Starostwo w Kralupach.

Nadto należy także w dodatku II. *a* na stronie 309 przy XXII. (Drugi obszar zamknięcia w Czechach) wpisać Starostwo w Kralupach a na tej samej stronie przy XXIII. (Trzeci obszar zamknięcia w Czechach) Starostwo w Loket.

Zenker wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1913. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1913** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1870	za	. . .	2	K	80	h	Rocznik	1891	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1871	„	. . .	4	„	—	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1893	„	. . .	6	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„

Cenę sprzedaży rocznika 1912 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1913.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 28. lutego 1914.

Treść: № 46. Rozporządzenie, dotyczące jednostek giełdowych papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych.

46.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. lutego 1914,

dotyczące jednostek giełdowych papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej), jako podstawy wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych.

Ze względu na niektóre zmiany w notowaniu papierów wartościowych na giełdach swojskich (wiedeńskiej, praskiej i tryesteńskiej) ogłasza Ministerstwo skarbu na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 4., l. 2., ust. 3., ustawy z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, o opodatkowaniu obrotu papierów wartościowych (o podatku od obrotu papierów wartościowych), w miejsce załączników, obwieszczonych rozporządzeniem z dnia 7. lutego 1913, Dz. u. p. Nr. 21, następujące nowo wygotowane załączniki *A* do *C*, podające warunki zawierania interesów co do jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na giełdach swojskich, które rozstrzygają pod względem wymiaru podatku od obrotu papierów wartościowych.

Załącznik A—C.

O ile według powołanej ustawy obrót pieniężny nie stanowi podstawy opodatkowania, uchodzi co do wszystkich papierów wartościowych, nie wymienionych w tych załącznikach, imienna kwota 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K za jednostkę giełdową.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w dniu 1. marca 1914.

Engel wlr.

Załącznik A,

podający warunki zawierania interesów na giełdzie wiedeńskiej pod względem jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na tej giełdzie.

Uwaga wstępna. Dla papierów wartościowych, notowanych na giełdzie wiedeńskiej, których nie objęto poniżej umieszczonym spisem, stanowi jednostkę giełdową kwota imienna 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
	Kwota imienna:
B. Państwowy dług królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.	
Austr. renta złota, wolna od podatku, w złocie 4%	**5.000 zł. złotem**
Austr. państw. poż. kolejowa, wolna od podatku, umarz. od r. 1913 w M. n. 4½%	**10.000 marek**
Kolejowe zapisy długu państwa.	
Kolei Elżbiety w złocie, wol. od pod., po 10.000 zł. 4%	**5.000 zł. złotem**
Akcye kolejowe, przestemplowane na obligacye długu państwa.	
Kolei Elżbiety . . . . . 200 zł. m. k. .	25 sztuk
detto Linc-Budziej. 200 „ w. a. sr.	25 „
detto Salcb.-Tyr. 200 „ „ „ „	25 „
Kolei Kremskiej 200 i 2000 K	25 „
Kolejowe obligacye pierwszeństwa, objęte przez państwo do spłacenia.	
Kolei Albrechta 300 zł. sr. 5%	**5.100 zł. srebr.**
detto 200 „ złot. = 400 M. = 20 £ = 500 fr. 5% . .	**5.000 zł. złotem**
Czeskiej kolei pół. em. 1882, 300, 1500, 3000 M. 4%	**10.200 marek**
Czeskiej kolei pół. em. 1902, 500, 1000, 2000 M. 3½%	**10.000 marek**
Kolei zach. czeskiej em. 1885 M. 4% . .	**10.200** „
Kolei Elżbiety 400 i 2000 M. wol. od pod.	**10.000** „
Moraw.-śląsk. kolei centr. 600 i 3000 K .	**10.200 K**
Kolei północno-zachod. austr., lit. *C*, em. 1874 w mark., 5%	**10.200 marek**
Kolei północno-zachod. austr., lit. *C*, em. 1874 w mark., konwert., 3½% . . .	**10.200** „
Kolei północno-zachod. austr., lit. *C*, em. 1903 w mark. 3½%	**10.000** „
Pilz.-brzeź., wol. od pod., 150 zł. srebr. .	**5.100 zł. w. a. sr.**
Kolei Rudolfa (Salzkammergut) M. . . .	**5.000 zł. złotem**
Spółki kolei państwowych fr. 3% . . .	25 sztuk
detto em. 1874 fr. 3%	25 „
detto X. em. 1885 fr. 3% . . .	25 „
detto sieć uzupeł. fr. 3% . . .	25 „
detto 500 frank. = 405 M. 4%	25 „
detto em. 1883 M. 4%	**10.000 marek**
C. Państwowy dług krajów Korony węgierskiej.	
Węg. renta w K. M. F. i £ z r. 1913 480 K = 408 M. = 504 F. = 20 £, 4½%	**9.600 K**
Węg. renta w złocie 4%	**5.000 zł. złotem**

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
	Kwota imienna:
Węg. renta w K z r. 1910, 480 K = 408 M., 4%	**9.600 K**
„ oblig. poż. p. w zł. na reg. Żel. Br. K.	**12.000 „**
D. Inne pożyczki publiczne.	
Pożycz. miasta Wiednia (w srebrze lub złocie) z r. 1874. 5%	**5.000 zł. złotem**
Dolno austryacka pożyczka na koleje krajowe z roku 1911 (sztuki po 500 fr. nom.) 4% podl. wylos. w 70 latach	**20 sztuk**
Renta włoska 100 lirów 3¾%	**10.000 lir. kap.**
Rosyjska pożyczka państw. z r. 1906. 5%	**20 sztuk**
Bułgar. poż. hip. państw. z r. 1892. w złocie	**5.000 zł. złotem**
„ poż. (tytoń.) państw. z r. 1902.	**10.000 fr.**
„ państw. poż. w zł. 1907 4½%	**9.520 K**
„ „ „ „ „ 1909 4½%	**20 sztuk**
Turecki konw. dług państw. z r. 1903 4%	**12.500 fr.**
Turecka pożyczka z r. 1911, Część I, 4%	**9.570 K**
„ poż. na kolej bagdadzką, Serya II 4% po 476 K	**20 sztuk**
Sofia, poż. gwar. przez państwo, em. 1910 4½% po 500 fr.	**20 „**
E. Listy zastawne, obligacye pożyczek gminnych i kolejowych, tudzież obligacye bankowe.	
Zakł. kred. ziem. powsz. austr. zapisy dł. gmin. po 476 K = 500 fr.	**20 sztuk**
Poż. ks. Schwarzenberga, w markach 4%	**10.000 marek**
Bułgar. Banku nar. podl. wylos. w 40 latach 4½%	**10.000 fr.**
F. Obligacye pierwszeństwa kolei żelaznych.	
Kolei duchc.-podmok. I. em. 1869 srebr. w. a. 5%	**5.100 zł. w. a. s.**
Kolei duchc.-podmok. II. em. 1871 srebr. w. a. 5%	**5.100 „ „ „ „**
Kolei duchc.-podmok. III. em. 1874 złot. 5%	**5.100 zł. złotem**
Kolei duchc.-podmok. em. 1891 zł. srebr. 4%	**5.100 zł. w. a. s.**
Kolei duchc.-podmok. em. 1891 w mark. 4%	**10.200 marek**

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
	Kwota imienna:
Kolei kosz.-bogum. em. 1889 w mar. 4%	**10.000 marek**
detto em. 1891 „ „ 4%	**10.000 „**
Sp. kolei lwow.-czern.-jasskiej em. 1884 srebr. 4%	**5.100 zł. w. a. s.**
Sp. kolei lwow.-czern.-jasskiej wol. od pod. em. 1884 srebr. 4%	**5.100 „ „ „ „**
Kolei ostrawsko-frydlandzkiej K 4%	**10.200 K**
Kolei prasko-duchc. em. 1896 w mark. 3%	**10.200 marek**
Spółki kolei państw. em. 1895 w M. 3%	**10.000 „**
detto I. em. zł. złotem 5%	**5.000 zł. złotem**
detto II. em. 1874 zł. złot. 5%	**5.000 „ „**
detto (Berno-Rossice) 5%	**5.100 zł. srebr.**
Sp. kolei połud., styczeń-lipiec fr. 2·6%	25 sztuk
detto kwiecień-paźdz. fr. 2·6%	25 „
detto 500 fr. = 405 M. 4%	25 „
detto zł. srebr. lub złot. 5%	**5.000 zł. złotem**
detto w markach 4%	**10.000 marek**
G. Obligacye innych przedsiębiorstw przewozowych.	
Sp. żegl. par. na Dunaju 400 i 10.000 Marek 4%	**10.000 marek**
Sp. żegl. parow. na Dunaju em. 1886 M. 4%	**10.000 „**
Lloyda austr. em. 1881 po 500 zł. zł. 5%	**5.000 zł. złotem**
„ „ „ 1882 „ 500 „ „ 5%	**5.000 „ „**
„ „ „ 1884 „ 500 „ „ 4½%	**5.000 „ „**
„ „ „ 1887 „ 500 „ „ 4%	**5.000 „ „**
„ „ „ 1895 „ 1000 i 5000 zł. złotem 4%	**5.000 „ „**
H. Obligacye spółek przemysłowych.	
Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1883 500 fr. = 200 zł. złotem 5%	**5.000 zł. złotem**
Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1889 500 fr. = 200 zł. złotem 4%	**5.000 „ „**
Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1893 500 fr. = 200 zł. złotem 4%	**5.000 „ „**
Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1907 476 K 4%	**9.520 K**

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
I. Losy.	
1. Austryackie losy państwowe:	
Losy z r. 1860. po 500 zł. w. a.	**5 sztuk**
„ „ „ 1860. „ 100 „ „ „	**10** „
„ „ „ 1864. „ 100 „ „ „	**10** „
„ „ „ 1864. „ 50 „ „ „	**20** „
2. Węgierskie losy państwowe:	
Węg. pożyczki premiowej po 100 zł. w. a.	25 sztuk
„ „ „ „ 50 „ „ „	**50 sztuk**
„ oblig. prem. regul. Cisy po 100 zł. w. a.	25 sztuk
3. Losy rozmaite:	
a) Losy oprocentowane.	
Zakł. kred. ziem., pow. austr., obl. prem. em. 1880 po 100 zł. w. a. 3%	25 sztuk
Zakł. kred. ziem., pow. austr., obl. prem. em. 1889 po 100 zł. w. a. 3%	25 „
Losy regul. Dunaju z r. 1870. po 100 zł. w. a. 5%	25 „
Banku hipot. węg., obl. prem. po 100 zł. w. a. 4%	25 „
Pożyczki prem. serbskiej po 100 fr. 2%	25 „
b) Losy bezprocentowe.	
Bazyliki budap. (bud. katedry) 5 zł. w. a.	**50 sztuk**
Zakładu kredyt. dla handlu i przemysłu 100 zł. w. a.	25 sztuk
Pożyczki prem. lublańskiej 20 zł. w. a. .	25 sztuk
Austr. towarz. Czerwonego Krzyża 10 zł. w. a.	25 „
Węgier. towarz. Czerwonego Krzyża 5 zł. w. a.	**50 sztuk**
Fundacyi Rudolfa 10 zł. w. a.	25 sztuk
Tureck. poż. kol. obl. prem. po 400 fr. .	25 „
Losy komun. wiedeńskie z r. 1874. 100 zł. w. a.	25 „
Ceduły losowe 3% oblig. premiow. Zakł. kred. ziem. em. 1880	25 „
Ceduły losowe 3% oblig. premiow. Zakł. kred. ziem. em. 1889	25 „
Ceduły losowe 4% obl. premiow. Banku hipot. węgier.	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
K. Akcye banków.	
Banku adryatyckiego w Tryeście . . .	25 sztuk
Banku anglo-austr.	25 „
Banku bałkańskiego w Sofii	25 „
Stowarzyszenia bankowego wiedeńskiego	25 „
Banku esk. i weksl. bielsko-bialskiego .	25 „
Zakładu kred. ziem. austr.	25 „
Banku przemysł. czeskiego	25 „
Banku kred. ziem. central. austr. . . .	25 „
Banku hip. centr. węg. kas oszcz. t. s. a. .	25 „
Banku komerc. węg. w Peszcie	**5 sztuk**
Zakładu kred. dla handlu i przem. . . .	25 sztuk
Banku kred. węgier. powsz.	25 „
Zakł. kr. austr. dla przeds. kom. i r. pub.	25 „
Banku depoz. powsz.	25 „
Banku eskont. czeskiego	25 „
detto kroackiego	25 „
detto morawskiego	25 „
Banku eskont. maryborskiego	25 „
Banku eskont. styryjskiego, c. k. uprz. .	25 „
Towarz. eskont. dolno-austr.	25 „
detto i banku weksl. węg. . .	25 „
Galic. banku hip. akcyj.	25 „
„ „ dla handlu i przem. . . .	25 „
Stowarz. żyr. i kas. wied.	25 „
Sp. akc. węg. powsz. kantorów weks. „Hermes“	25 „
Banku hip. austr.	25 „
„ „ węgier.	25 „
Banku hipot. kraj. kroac.-slaw.	25 „
Banku kred. lublańskiego	25 „
Banku dla krajów austr. (Länderbanku) .	25 „
Banku kraj. bośn.-hercegowińskiego . .	25 „
Banku kraj. kroackiego	25 „
Banku kred. roln. dla Czech	25 „
Banku lombard. i eskont. wied.	25 „
Banku handl. i przem. w Mor. Ostrawie .	25 „
Spółki akc. bank. i kant. weks. „Merkur“	25 „
Banku górno-austr. i salcburskiego . .	25 „
Banku austr.-węgier.	**5 sztuk**
Praskiego Banku kredytowego	25 sztuk

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Węg. banku roln. i rent., Sp. a.	25 sztuk
Węg. sp. akc. bank. i handl.	25 „
Kasy Oszczędności, budapeszteńskiej głów. połączonej	**10 sztuk**
Węg. powsz. sp. akc. kas oszcz. w Budapeszcie	**10** „
Centr. krajowej węg. kasy oszczędności	**10** „
Banku Union	25 sztuk
Banku Union, czeskiego	25 „
Banku ojczystego, sp. akc. w Budapeszcie	25 „
Banku obrotowego powszechnego	25 „
Živnostenská banka	25 „
Zakłady ubezpieczeń.	
Sp. akc. „Allianz“ ubezp. na życie i rent	25 sztuk
Sp. akc. „Anker“ ubezp. na życie i rent	**5 sztuk**
Assicurazioni generali	**5** „
Spółki ubezp. od odpowiedz. i wypadków „Danubius“	25 sztuk
Spółki akc. ubezpiecz. austr. „Donau“	25 „
Spółki akc. ubezpiecz. peszt. „Foncière“	25 „
Sp. akc. węg. ubez. od gradob. i kontras.	25 „
Sp. ubezp. od gr. i kontras. „Meridionale“	25 „
Sp. ubezp. „Phönix“ austr., c. k. uprz.	25 „
Phönix, austr. sp. ubez. na życie	25 „
Spółki kontrasekuracyjnej wiedeńskiej	25 „
Spółki kontrasekuracyjnej „Securitas“	**10 sztuk**
Sp. ubezp. od wypadków, I. austr. powsz.	**5** „
Sp. akc. ubezp. od wypadków, międzyn.	**5** „
Zakładu wied. ubezp. na życie i rent	25 sztuk
Spółki asekuracyjnej wiedeńskiej	25 „
L. Akcye przedsiębiorstw przewozowych.	
„Adria“, kr. węg. Sp. żegl. morsk.	25 sztuk
Kolei uściecko-cieplickiej	**5 sztuk**
Austr.-belg. Spółki kolei żelaznej	25 sztuk
Kolei Barcs-Pakracz akc. pierwsz.	25 „
Spółki ruchu Kolei oryent.	25 „
Zjedn. Kolei lok. Lasu Czeskiego akc. pierw. I. i II. em.	25 „
Kolei bozeńsko-merańskiej, c. k. uprz.	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Spółki Kolei lokalnej berneńskiej	25 sztuk
Kolei lokal. bukowińskich, akc. pierw.	25 „
detto akcye zakład.	25 „
Kolei busztiehradzkiej	**5 sztuk**
detto (lit. *B.*)	25 sztuk
Spółki żegl. par. na Dunaju, I. c. k. up.	**10 sztuk**
Kolei duchcowsko-podmokielskiej	25 sztuk
Zjedn. spół. żegl. na Łabie	**5 sztuk**
Kolei północnej Ferdynanda	**5** „
Kolei fryulskiej akc. pierwsz.	25 sztuk
Kolei pięciokośc.-barcskiej	25 „
Kolei lokalnej Fürstenfeld-Hartberg (Neudau) akc. pierw. lit. *A*	25 „
Sp. kol. na Gaisberg akc. pierwsz.	25 „
Gleisdorf-Weiz. akc. pierwsz.	25 „
Spółki kolej. i górn. gracko-köflach.	25 „
Spółki Kolei kahlenb. (system Rigi)	25 „
Kolei koszycko-bogumińskiej	25 „
Kolei Lwów-Bełzec (Tomaszów) akc. pierw.	25 „
Spółki Kolei lwowsko-czern.-jasskiej	25 „
Kolei lokal. Lwów-(Kleparów) Jaworów, akc. pierw.	25 „
Kolei Leoben-Vordernberg	25 „
Loyda austr.	25 „
Kolei lokalnej Mori-Arco-Riva, akc. pierw. lit. *A*	25 „
Kolei lokalnej Mori-Arco-Riva, akc. pierw. lit. *B*	25 „
Kolei lokalnej Mori-Arco-Riva, akc. zakł.	25 „
Kolei lokal. wsch.-galic. akc. pierwsz.	25 „
Kolei ostrawsko-frydlandzkiej	25 „
Kolei prasko-duchcowskiej	25 „
detto, akcye pierwsz.	25 „
Kolei liberecko-jabłonecko-tannwaldzkiej akcye pierwsz.	25 „
Kolei liberecko-jabłonecko-tannwaldzkiej akc. zakład. lit. *A*	25 „
Kolei liberecko-jabłonecko-tannwaldzkiej akc. zakład. lit. *B*	25 „
Spółki salc. kolei żel. i tramw.	25 „
Spółki kolei państwowych	25 „
Spółki kolei południowej	25 „
Kolei w dolinie Samoszy, akcye pierwsz.	**10 sztuk**

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Międzyn. akc. spół. przew.	25 sztuk
Kolei Überetsch, akc. pierwsz.	**5 sztuk**
Kolei zach. węg. (Stuhlw.-Raab-Grac) . .	25 sztuk
Kolei Wiedeń-Pottendorf-Wr.-Neustadt .	25 „
Spółki akc. Wied. kolei lokal.	25 „
Kolei Uście-Cieplice, dow. uczest. . . .	**5 sztuk**
Spółki kolei państ. akc., dow. uczest. . .	25 sztuk
M. Akcye przedsiębiorstw przemysłowych.	
Budowle i materyały budowlane.	
Spółki budowlanej, powsz. austr. . . .	25 sztuk
detto I. Powsz. Stowarz. urzędników	25 „
Związku budowlanego dolno-austr. . .	25 „
Beocsińskiej Spółki a. Union fabr. cementu	25 „
Fabryki cementu portl. w Holeszowie . .	25 „
Spółki a. fabryki cementu w Königshofie	25 „
Sp. akc. fabryki korkowca	25 „
Fabryki cem. portl. w Lengenfeld, Sp. a.	**20 sztuk**
Fabr. wapna hydraul. i cementu portlandz. w Perlmoos	25 sztuk
Austr. Spółki a. fabr. cementu portlandz.	25 „
Spółki budowlanej Union	25 „
Spółki materyałów budowl. Union . . .	25 „
Zach. czeskich fabryk kaolinu i szamoty	25 „
Wiedeńskiej Spółki budowl.	25 „
Wied. Spółki a. cegielnianej	25 „
Spółki fabr. cegieł i budowl. wienerberskiej	25 „
Browary.	
Spółki a. browarnianej (Schellenhof) . .	25 sztuk
Berneń. Browaru akc. i fabr. słodu I. .	25 „
Spółki akc. browar. w Brunn	25 „
Sp. akc. browaru w Brunn akc. pierwsz.	25 „
Spółki akc. browar. w Göss	25 „
Browaru akc. pierw. w Gracu (Schreiner)	**10 sztuk**
Browaru w Liesing	25 sztuk
Browaru akc. i fabryki słodu w Lincu .	25 „
Spółki akcyj. brow. i fabr. słodu w Mor. Ostrawie	25 „
Spółki a. browar. i fabr. słodu „Moravia“ .	25 sztuk
Browaru akcyjnego pierwsz. w Pilznie .	**5 sztuk**
Browaru poschachskiego w Lincu . . .	25 sztuk
Browaru akcyjnego w Sarajewie	25 „
Przedsiębiorstwa chemiczne.	
Związku austr. dla produkcyi chem. i metalurg. Uście	**5 sztuk**
Spółki akc. I. bośn. fabr. amoniaku i sody	25 sztuk
Sp. akc. Franc. Ks. Broschego	25 „
Zakładów karborund. i elektr.	25 „
„Clotilde“ I. węg. Sp. akc. dla przemysłu chem.	25 „
Spółki akc. dynamitu Nobla	25 „
Spółki akc. przemysłu zwęglania drzewa w Konstancyi	**5 sztuk**
Spirytus młodobolesławski	25 sztuk
Spółki akc. handl. dla wytw. chem. Scheidemandel	**5 sztuk**
Zjedn. wielk. składów mat. apt. F. P. S. .	25 sztuk
Elektryczność.	
Spółki elektrycznej, p. t. e. Union . . .	25 sztuk
Spółki elektrycznej, sp. a. przedtem Kolben et Co.	25 „
detto sp. a. zjednoczonej .	25 „
detto spółki akc. powsz. budapeszt.	25 „
detto węgierskiej	25 „
detto powsz. austr. . . .	25 „
Sp. akc. żarówek i elektr., zjedn. Budapeszt	25 „
Sp. a. austr. zakładów fabr. Siemens et Schuckert	25 „
Sp. akc. fabr. telefonów przedtem J. Berliner w Hanowerze	**5 sztuk**
Spółki akc. fabr. telefonów i telegrafów, zjednoczonej, Czeija, Nissl et Co., akcye pierwszeństwa	25 sztuk
Przemysł żelazny i metalowy.	
Sp. akc. „Austria“ fabr. wyr. em. i metal.	25 sztuk
Spółki austr. górniczej i hutniczej . . .	25 „
Spółki przem. żel. i stal. w Egydy . . .	25 „
Felten & Guilleaume, sp. akc. fabr. elektr. kabli	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Greinitz sp. akc. hut żelaznych i przemysłu żel.	25 sztuk
Fabr. nab., kap. i wyr. met. w Hirtenbergu	25 „
Sp. akc. Hutter i Schrantz fabr. sit i filcu	25 „
Sp. akc. fabr. kabli i przemysłu drutowego	25 „
Sp. akc. fabr. kabli w Preszburgu	25 „
Sp. akc. kopalń miedzi „Austrya“	25 „
Sp. akc. fabr. lamp Ditmar G. Brünner	25 „
Austr. alp. spółki górniczej	25 „
Spółki przem. żelaznego nadragskiej	25 „
„Poldihütte“, sp. akc. fabr. stali lanej tyg.	25 „
Spółki przemysłu żelaznego w Pradze	**10 sztuk**
Fabr. żel. w Rimamurány-Sálgo-Tarján	25 sztuk
Sp. akc. fabr. żel. w Rothau-Neudeck	25 „
Fabr. śrub i tow. kutych Brevillier & Co. i A. Urban z synami	25 „
Sp. akc. fabr. tow. żel. Szoproń-Grac	**20 sztuk**
Sp. fabr. żel. i blachy Union	25 sztuk
Sp. akc. przemysłu żel. w Vares	25 „
Waagner R. Ph., L. i J. Biro & A. Kurz, Sp. akc.	25 „
Spółki fabr. broni, austr.	25 „
Fabr. stali w Weissenfels przedt. Göppingera et Co.	25 „
Sp. akc. przemysłu żelaznego Zenica	25 „
Gaz.	
Austr. Sp. akc. oświetl. gaz.	**10 sztuk**
Towarz. gazow., pow. austr. węg.	**10** „
Sp. akc. węg. światła żarowego	25 sztuk
Tow. przemysł. gazow. wied.	**10 sztuk**
Węgle i rozmaite przedsiębiorstwa kopalniane.	
Spółki kopalni węgla w Brüx	25 sztuk
Spółki akc. gal. zakładów górniczych w Sierszy	25 „
Sp. akc. kop. węgla w Gran-Szászvár	25 „
Związku dla przemysłu węglowego	25 „
Spółki węgl. w Łankowicach	25 „
Spółki półn. czesk. kop. węgla	25 „
Półn. węg. zjedn. kop. węgla	25 „
Sp. akc. hutn. i górn. górno-węg.	25 „
Spółki górn. rossickiej	25 sztuk
Sp. akc. kop. węgla kam. w Sálgo-Tarján	25 „
Spółki kop. węgla w Terbowlu	25 „
Spółki kop. węgla, węg. powsz.	25 „
Sp. akc. węg. kop. węgla Urikány Zsilthaler	25 „
Fabryki magnezytu w Veitsch	25 „
Towarzystwa akc. górn. zach. czesk.	25 „
Maszyny i wagony.	
Berneńskiej Spółki fabr. masz.	25 sztuk
Sp. akc. fabr. Fiat	25 „
Sp. akc. bud. zakł. gaz. F. Manoschek	25 „
Sp. akc. gal. fabr. wag. i masz. w Sanoku	**20 sztuk**
Sp. akc. wied. fabr. samochodów, przedtem Gräf i Stift	25 sztuk
Sp. akc. fabr. wag. i masz. w Gracu prz. J. W.	25 „
Wied. spółki akc. fabr. lokomotyw	25 „
Sp. akc. fabr. lokom. przedt. G. Sigl w Wr.-Neustadt	25 „
Sp. akc. budowy maszyn prz. Brand et Lhuillier	25 „
detto akcye pierwszeństwa	25 „
Sp. akc. bud. masz. w Pradze prz. Daněk et Co.	25 „
Spółki akc. fabr. maszyn N. Heid	25 „
Spółki fabr. wozów w Nesselsdorfie	25 „
Fabryki maszyn i wagonów w Simmeringu	25 „
Sp. akc. fabryk Skody	25 „
Weitzer J. Sp. masz. wag. lodu w Aradzie	25 „
Fabr. masz. Zieleniewskiego	25 „
Papier i druk.	
Sp. fabr. papieru i nakł. Elbemühl	25 sztuk
Spółki akc. fabr. papieru w Heinrichsthal, przedtem Marcin Kink i Sp.	25 „
Leykam-Josefsthal	25 „
Sp. akc. fabr. papieru w Nettingsdorf	25 „
Sp. akc. fabr. papieru w Neusiedl	25 „
C. k. uprz. fabryki papieru w Pitten	25 „
Sp. fabr. papieru i nakł. Steyrermühl	25 „
Sp. akc. druk. i nakł. Waldheim, Józ. Eberle & Co.	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
Nafta.	
Sp. akc. rafineryi oleju skal. „Apollo“ .	25 sztuk
Spółki akc. galic. naft. karpac. przedtem Sp. górn. i hut.	**20 sztuk**
Sp. akc. galic. naft. „Galicya“	25 sztuk
Sp. akc. dla przemysłu naft. „Schodnica“	**20 sztuk**
Tkactwo.	
Berneńskiej sp. dla przemysłu tow. weln.	25 sztuk
Fabr. druk. i tkalni mech. Braci Enderlin	25 „
Feliksdorfskiej tkalni i apretury	25 „
Austr. sp. akc. fabr. fezów	25 „
I. austr. przędzalni i tkalni juty	25 „
Przędzalni i tkalni bawełny w Kleinmünchen	25 „
Przędzalni bawełny i fabr. nici w Pottendorfie	25 „
Przędzalni bawełny i fabr. nici w Pottendorfie, akc. pierw.	25 „
Sp. akc. przędzalni i tkalni w Roth Kosteletz i Erlach	25 „
Fabr. dywanów i mat. mebl. prz. Ph. H. et S.	25 „
Fabr. kamgarnu w Vöslau	**10 sztuk**
Cukier.	
Sp. akc. fabr. cukru Lipnik-Lundenburg .	25 sztuk
Sp. akc. fabr. cukru w Lobosicach . . .	25 „
Sp. akc. fabr. cukru Schoeller & Co. . .	25 „
Spółki czeskiej przemysł. cukrow. . . .	25 „
Spółki akc. I. kroac.-slaw. przem. cukrow.	**10 sztuk**
Spółki akc. węg. przemysłu cukrow. . .	**5** „
Rozmaite.	
Sp. akc. fabr. świec i mydła w Bernie .	25 sztuk
Zakładu austr. komunikacyi kolej. . . .	25 „
Spółki akc. węg. komunikacyi kolej. . .	25 „
Spółki wypoż. wozów kolej., pierwszej .	25 „
Sp. akc. Gerhardus i synowie	25 „
Hut szklanych, przedt. J. Schreiber & Neffen, Sp. a.	**10 sztuk**
Götz P. & C. Sp. akc. wyrębu drzewa i tartaku parowego	**20** „
Spółki akc. fabr. gum., austr.-ameryk. Semperit	25 sztuk
Sp. akc. węg. wyrobu towarów gumowych	25 „
Spółki akc. handlu drzewem	25 „
Spółki akc. hotel. pierw. wiedeń.	25 „
Sp. akc. hotel. Métropole	25 „
Spółki przem. mlecznego	25 „
Spółki przem. olejowego	25 „
Sp. akc. Portois et Fix	25 „
I. tryest. Sp. akc. fabr. łuszczenia ryżu .	25 „
Sp. akc. handl. i transport. w Sarajewie	25 „
Sp. akc. dla fabr. szkła Stölzlego synów .	25 „
Sp. akc. braci Stollwerk, Preszburg, ak. uprz.	25 „
Spółki turec. monopolu tyton.	25 „
Sp. akc. młynu parowego Union w Essek	25 „

Załącznik B,

podający warunki zawierania interesów na giełdzie praskiej pod względem jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na tej giełdzie lecz nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej.

Uwaga wstępna. Dla papierów wartościowych, notowanych na giełdzie praskiej a nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej, których nie objęto poniżej umieszczonym spisem, stanowi jednostkę giełdową kwota imienna 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi
A. Akcye banków. (Rubryka *F* ceduły kursów.)	
Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové (Zakładu kredytowego zaliczkowego w Hradcu Królowej)	25 sztuk
První česká všeob. akc. společn. pro pojišťování na život (Pierwszego czeskiego powszechnego Towarzystwa akc. ubezpieczeń na życie)	25 „
První pražská zastavárna (Pierwszej praskiej Spółki zastawniczej)	**5 sztuk**
Pierwszego czeskiego powszechnego Banku kontrasekuracyjnego (První česká všeob. zajišť. banka)	25 sztuk
Sp. akc. banku kredyt. w Rózsahegy (Úvěrná banka úč. spol.)	25 „
B. Akcye przedsiębiorstw przewozowych. (Rubryka *G* ceduły giełd.)	
Elektr. drobná dráha Praha—Libeň—Vysočany (Kolejki elektr. Praga—Libeń—Wysoczany)	25 sztuk
Praskiej Spółki żeglugi parowej na Wełtawie i Łabie (Pražská spol. paropl. po Vltavě a Labi)	**5 sztuk**
Kolei lokalnej Postelberg—Laun (Akcye pierwszeństwa)	25 sztuk
Kolei lokalnej Strakonice—Blatna—Brzeźnica (Akcye pierwszeństwa lit. *A*)	25 „
C. Akcye przedsiębiorstw przemysłowych. (Rubryka *H* ceduły giełd.)	
Akciová továrna na vyrábění umělých hnojiv a lučebnin v Kolíně (Fabryki akcyjnej wyrobu nawozu sztucznego i chemikaliów w Kolinie)	25 sztuk
Podolskiej fabryki cementu (Podolská cementárna)	25 „
Český akc. pivovar v Č. Budějovicích (Akc. czesk. brow. w Budziejowicach)	**5 sztuk**
Pierwszej czeskiej spółki akcyjnej fabryk. wschodnich towarów cukrowych i czekolady w Królewskich Winogradach po 200 K (První česká akc. společnost továren na orient. cukrovinky a čokoládu na Král. Vinohradech)	25 sztuk
Pierwszej czeskiej spółki akcyjnej rafineryi cukru (První česká spol. pro raf. cukru [Modřany])	25 „
Kolínská továrna na kávové náhražky akciový podnik česko-moravského kupectva v Kolíně (Kolińskiej fabryki surogatów kawy, Przeds. akc. czesko-mor. stowarz. kupców)	**5 sztuk**
Spółki akcyjnej praskiej budowy maszyn (dawniej Ruston) (Pražská strojnická spol. [dř. Ruston])	25 sztuk
Sp. akc. praskich fabryk papieru w Pradze	25 „
První česko-moravská továrna na stroje v Praze (Pierw. czesko-morawskiej fabryki maszyn w Pradze)	25 „
Akciová společnost „zámecký pivovar v Kolíně“ (Sp. akc. browaru zamkowego w Kolinie)	**5 sztuk**
Spółka akcyjna fabryki żelaza Libschitza w Pradze	25 sztuk

Załącznik C,

podający warunki zawierania interesów na giełdzie tryesteńskiej pod względem jednostki giełdowej papierów wartościowych, notowanych na tej giełdzie lecz nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej.

Uwaga wstępna. Dla papierów wartościowych, notowanych na giełdzie tryesteńskiej a nie notowanych także na giełdzie wiedeńskiej, których nie objęto umieszczonym poniżej spisem, stanowi jednostkę giełdową kwota imienna 5000 zł. w. a. czyli 10.000 K.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
A. Akcye banków (Rubryka *G* ceduły kursów).	
Banca commerciale Triestina (Banku komercyalnego tryesteńskiego)	**10 sztuk**
„ „ „ II. em. (Banku komercyalnego tryesteńskiego II. em.)	25 sztuk
Spółki akc. kroacko-slaw. Banku parcel. i koloniz. (Banca per lo scomparto di terreni e per la colonizzazione in Croazia-Slavonia)	25 „
Banku Marmarosch Blank & C. Bukareszt	**10 sztuk**
Kasy likwidacyjnej dla terminowych interesów kawowych na giełdzie tryesteńskiej (Cassa di liquidazione per gli affari a termine di caffè alla Borsa di Trieste) .	25 sztuk
B. Akcye zakładów ubezpieczeń (Rubryka *H* ceduły kursów).	
I. R. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà	**5 sztuk**
Węg. Zakł. kontrasek. „Panonia“ (Istituto ung. di riassic. „Pannonia“)	**10** „
Pierwszej węg. pow. Spółki asekuracyjnej (Prima Società ungherese di Assicurazioni generali)	**1 sztuka**
Pierwszej czeskiej powsz. Spółki akc. ubezpieczeń na życie (Prima Società boema di assicurazioni sulla vita)	25 sztuk
C. Akcye przedsiębiorstw przewozowych (Rubryka *J* ceduły kursów).	
Spółki akcyjnej tryesteńskich kolejek (Società anonima delle Piccole Ferrovie di Trieste):	
akcye pierwszeństwa (Azioni priorali)	25 sztuk
akcye zakładowe (Azioni fondazionali)	25 „
Spółki tramwajowej tryesteńskiej (Società Triestina Tramway)	25 „
Krakowskiej Spółki tramwajowej (Società Tramway di Cracovia)	25 „
Società Goriziana Trenovie	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
Austryackiej Spółki akc. żeglugi parowej „Dalmacya“ (Società anonima austr. di Navigazione a vapore „Dalmatia“)	25 sztuk
Spółki a. pow. austr. dla żeglugi Gerolimich et Co (Navigazione gener. austr. Gerolimich & C. Soc. in azioni)	25 „
Tryesteńskiej Sp. akc. wolnej żeglugi (Navigazione libera Triestina Società in azioni)	25 „
Zjednoczonej austr. Sp. akc. żegl. (Unione austriaca di Navigazione)	25 „
D. Akcye przedsiębiorstw przemysłowych (Rubryka *L* ceduły kursów).	
Sp. akc. dla destylacyi i przem. chem. „Ampelea“ („Ampelea“, soc. anon. di distillazione e d'industrie chimiche)	25 sztuk
Cantiere navale Triestino	25 „
Sp. akc. dla wyzyskania sił wodnych Dalmacyi (Società anon. per l'utilizzazione delle forze idraul. d. Dalmazia)	25 „
Sp. akc. tryesteńskiej przemysłu jutowego (Jutificio Triestino)	25 „
Sp. akc. tryesteńskiej pralni parowej (Lavanderia a vapore triestina Società p. azioni)	25 „
Tryesteńskiej Sp. akc. sortowania kawy (Società Triestina in azioni per la mondatura del caffè)	**10 sztuk**
Tryesteńskiej fabryki oleju (Oleifici Triestini)	25 sztuk
Tryesteńskiej rafineryi ol. skalnych (Raffineria Triestina di Olî minerali)	**10 sztuk**
Sp. akc. portlandzkiego cementu „Spalato“ („Spalato“ Società an. del Cemento Portland)	25 sztuk
Stabilimento tecnico Triestino	**5 sztuk**
„ „ „ (akcye pierwszeństwa)	5 „
Spółka akcyjna „Tergesteum“ (Società per azioni „Tergesteo“)	1 „

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi **nakładem c. k.** Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 1. marca 1914.

Treść: № 47. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906, tudzież wydanego rozporządzeniem z dnia 27. maja 1911 spisu przeciętnej wartości handlowej najważniejszych chemicznych materyałów pomocniczych i wytworów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru 622.

47.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 27. lutego 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906, tudzież wydanego rozporządzeniem z dnia 27. maja 1911, Dz. u. p. Nr. 100, spisu przeciętnej wartości handlowej najważniejszych chemicznych materyałów pomocniczych i wytworów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru 622.

I. Co do objaśnień.

Następujące postanowienia objaśnień do taryfy celnej, wydanych na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, uzupełnia się, względnie zmienia się w sposób następujący:

W czwartym od końca ustępie uw. 1. do Nru 19. (zawierającym spis krajów, udzielających premie cukrowe) należy po słowie: „*Costa Rica*“ wstawić „*Włochy*“.

Do ustępu 3. uw. do Nru 101. należy dodać następujące postanowienie:

> Destylowany tłuszcz z wełny należy tylko wtedy do Nru 101., jeżeli przy punkcie topliwości poniżej 40° C nie zawiera więcej niż 50% wolnego kwasu tłuszczowego (zob. uw. 2., ust. 2. do Nru 97.) lub ma punkt topliwości powyżej 40 °C.

W uw. 4., ust. 3., do Nru 134. należy po słowie: „wyrobione“ wstawić: „lub wyrzynane zapomocą maszyny do cięcia fornierów,“.

W rozdziale IV. uw. og. do kl. XXII—XXV należy w punkcie 6., I. *d*, w wierszu 4. po słowie „cewki krzyżowe“ skreślić przecinek i wstawić słowa następujące:

> a to przy przędzach lnianych i konopnych, ważących powyżej 600 *g*, przy innych przędzach....

W uw. 1., ust. 2., do Nru 347. należy w wierszu 5. po słowie „które“ wstawić „albo“; nadto należy w wierszu 8. tegoż ustępu po słowie „wygładzone“ wstawić „albo wyrzynane zapomocą maszyny do cięcia fornierów“.

W uw. 2., ust. 2., do Nru 439. należy w wierszu 7. do 9. skreślić słowa: „rury wężowato skręcone..... przyrządów destylacyjnych“ i wstawić natomiast:

> rury wężowato skręcone i rury zwojowe oraz ich systemy według Nru 526., inne systemy rur jako części składowe przyrządów destylacyjnych, przyrządów do chłodzenia i gotowania również.....

W wierszu 12. tego ustępu należy po słowie „oclić“ dodać: „(zob. uw. og. 6. i 7. do kl. XL.)“.

W uw. 5., ust. 1. do Nru 500. należy w wierszu 8. aż do ostatniego skreślić słowa: „rury wężowato skręcone .... oclić“ a w ich miejsce wstawić:

rury wężowato skręcone i rury zwojowe oraz ich systemy według Nru 526., inne systemy rur jako części składowe przyrządów destylacyjnych, przyrządów do chłodzenia i gotowania również według Nru 526, zaś jako części składowe innych maszyn i przyrządów należy oclić według postanowień uw. og. 6. i 7. do kl. XL.

Na końcu uw. og. 12. do kl. XL. należy dodać jako ustęp 3. następujące postanowienie:

(3) Ciężary, podlegające wyższej stopie celnej niż wprowadzane równocześnie maszyny, do których ciężary te należą, należy odprawiać według stopy celnej tych maszyn, jednakowoż bez wliczania do ciężaru według sztuki, względnie do miarodajnego pod względem taryfowym stosunku materyału.

W uw. 1., ustęp 4., do Nru 552. należy w wierszu trzecim od końca po słowie „wiercone“ dodać „tudzież dzwona drewniane z obręczami z aluminium“.

Uw. og. 1. do statków z Nru 558. i 559. ma opiewać:

1. Statki morskie, zbudowane za granicą, przeznaczone do żeglugi na morzu nie zaś na jeziorach śródlądowych, nie podlegają powinności celnej także wtedy, jeżeli się je wciągnie do austryackiego lub węgierskiego rejestru okrętowego.

Również inne statki, przeznaczone do wyłącznego użytku na morzu, jakoto łodzie wiosłowe, żaglowe i motorowe, barki parowe itp. o długości ponad 10 *m*, są wolne od cła, zaś mniejsze statki morskie tego rodzaju tylko wtedy, jeżeli władze portowe potwierdzą, że są one używane do innych celów niż do celów sportowych lub zbytkowych, jak n. p. do wykonywanego w sposób przemysłowy przewozu osób i towarów, do rybołowstwa, jako łodzie ratunkowe i okrętowe.

Podlegające stosownie do tego opłacie celnej łodzie wiosłowe oraz jachty żaglowe z metalowym tramem spodnim lub bez niego, ważące według sztuki do 1500 *kg* (razem z przynależnymi przedmiotami, służącymi zwykle do zaopatrzenia statków), i łodzie motorowe o długości do 6·5 *m* należy oclić według jakości materyału; motory przy łodziach motorowych należy otaryfować osobno według Nru 528., 539. lub 554. Ciężar tych motorów można zbadać, o ileby nie można było ich odczepić bez większych trudności, zapomocą wiarogodnych faktur albo na żądanie strony zapomocą ocenienia za przybraniem na jej koszt rzeczoznawcy.

II. Co do spisu wartości.

W spisie przeciętnej wartości handlowej najważniejszych chemicznych materyałów pomocniczych i wytworów, podlegających wymiarowi cła od wartości według Nru 622., który to spis wydany został rozporządzeniem z dnia 27. maja 1911, Dz. u. p. Nr. 100, należy zamieścić artykuł „zawartości przyrządów do gaszenia ognia (składające się z soli kwasu węglowego oraz kwasów, zatopionych w naczynia szklane, zapakowane w kartony)“ z przeciętną wartością handlową w kwocie 200 K za 100 *kg* netto i kwotą celną 30 K za 100 *kg* netto w obrocie autonomicznym względnie umownym, tudzież artykuł „zawartości przyrządów do gaszenia ognia (zapakowane w kartony zatopione naczynia szklane, zawierające kwasy)“ z przeciętną wartością handlową w kwocie 460 K za 100 *kg* netto i kwotą celną 69 K za 100 *kg* netto w obrocie autonomicznym, względnie 40 K za 100 *kg* netto w obrocie umownym.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 1. marca 1914.

Treść: *№* 48. Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu Tyrolu.

48.

Patent cesarski z dnia 28. lutego 1914,

dotyczący rozwiązania sejmu Tyrolu.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Krainski i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

w adomo czynimy:

Sejm uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu jest rozwiązany i należy zarządzić nowe wybory do tegoż sejmu.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 28. lutego roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr
Hochenburger wlr.
Forster wlr
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr
Engel wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 11. marca 1914.

Treść: (№ 49—55.) 49. Obwieszczenie, dotyczące poboru dodatku krajowego do państwowych należytości spadkowych od nieruchomego majątku, położonego na Śląsku, z wyjątkiem morawskich gmin, stanowiących enklawy, i należącego do spadku, którego przewód odbywa się poza tym obszarem. — 50. Obwieszczenie, którem ogłasza się zaliczenie gminy Karfreit do ósmej klasy wojskowej taryfy czynszowej. — 51. Obwieszczenie w sprawie sprostowania błędów drukarskich w rozporządzeniu Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914, dotyczącem uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, oraz zniesienia dodatku do niego. — 52. Rozporządzenie, dotyczące rozszerzenia upoważnień Urzędu celnego pobocznego w Spizza. — 53. Rozporządzenie, którem ustala się pojęcie średniego zakładu naukowego w rozumieniu ustawy z dnia 25. stycznia 1914, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej). — 54. Obwieszczenie, dotyczące nadania nowej nazwy Ekspozyturze urzędu celnego głównego w Homolicz. — 55. Rozporządzenie, dotyczące zmiany stosunków co do poborów oraz norm pensyjnych odnośnie do niektórych kategoryi funkcyonaryuszy pocztowych.

49.

Obwieszczenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości z dnia 19. listopada 1913,

dotyczące poboru dodatku krajowego do państwowych należytości spadkowych od nieruchomego majątku, położonego na Śląsku, z wyjątkiem morawskich gmin, stanowiących enklawy, i należącego do spadku, którego przewód odbywa się poza tym obszarem.*)

Od nieruchomego majątku, położonego w księstwie Śląska, z wyjątkiem morawskich gmin, stanowiących enklawy, i należącego do spadku, którego przewód według ogólnych norm o właściwości sądów odbywa się poza wspomnianym obszarem, należy uiścić dodatek spadkowy na rzecz śląskiego funduszu krajowego (ustawa z dnia 17. czerwca 1913, Dz. u. i r. kr. Nr. 31, której moc obowiązująca rozpoczęła się w dniu 7. lipca 1913, i ma zgasnąć w rok po wejściu w życie ustawy, normującej państwowe opłaty spadkowe, najpóźniej jednak z dniem 31. grudnia 1917).

Do wymiaru jest powołany c. k. Urząd wymiaru należytości w Opawie.

Powyższa ustawa krajowa ma zastosowanie do tych spadków, których otwarcie nastąpiło po rozpoczęciu się mocy obowiązującej tej ustawy.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.

Engel wlr.

*) Co do dodatków spadkowych od nieruchomego majątku, należącego do spadku, którego przewód odbywa się poza krajem, w którym zaprowadzono taki dodatek, porównaj obwieszczenia z dnia 11. czerwca 1898, Dz. u. p. Nr. 101, 3. września 1898, Dz. u. p. Nr. 184, 28. grudnia 1898, Dz. u. p. Nr. 24 z r. 1899, 4. kwietnia 1899, Dz. u. p. Nr. 69, 6. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 111, 7. listopada 1899, Dz. u. p. Nr. 245, 22. listopada 1900, Dz. u. p. Nr. 230, 20. grudnia 1902, Dz. u. p. Nr. 34 z r. 1903, 24. marca 1904, Dz. u. p. Nr. 33, 18. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 36, 6. grudnia 1905, Dz. u. p. Nr. 186, 21. listopada 1906, Dz. u. p. Nr. 228, 20. maja 1911, Dz. u. p. Nr. 125, 18. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 231, i z dnia 25. listopada 1912, Dz. u. p. Nr. 219.

50.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 15. grudnia 1913,

którem ogłasza się zaliczenie gminy Karfreit do ósmej klasy wojskowej taryfy czynszowej.

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. lutego 1911, Dz. u. p. Nr. 28, zalicza się w porozumieniu

z c. i k. Ministerstwem wojny gminę Karfreit w Pobrzeżu do ósmej klasy taryfy czynszowej dla kwaterunków wojskowych, obowiązującej do końca roku 1920.

Georgi wlr. **Engel** wlr.

51.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem kolei żelaznych, Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 11. lutego 1914

w sprawie sprostowania błędów drukarskich w rozporządzeniu Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 7, dotyczącem uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, oraz zniesienia dodatku do niego.*)

W rozporządzeniu Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 7, dotyczącem uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, oraz zniesienia dodatku do niego, ma być na stronie 25., w lewej kolumnie tekstu, w wierszu 1., zamiast „der erste Absatz“ właściwie „der erste Satz“, na tej samej stronie, w prawej kolumnie tekstu, w wierszu 19., zamiast „enthält“ ma być właściwie „erhält“ i na stronie 34., w prawej kolumnie tekstu, w wierszu 25., zamiast „bedingungslos“ ma być właściwie „bedingungsweise“.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Schuster** wlr.

52.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa i handlu z dnia 24. lutego 1914,

dotyczące rozszerzenia upoważnień Urzędu celnego pobocznego w Spizza.

Dodatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1912, Dz. u. p. Nr. 45, zalicza się w porozumieniu z interesowanemi królewsko-węgierskiemi Ministerstwami c. k. Urząd celny poboczny w Spizza w poczet urzędów celnych uprawnionych do ekspedycyi wchodowej zwierząt, przeznaczonych na rzeź, i wędzonego mięsa owczego lub baraniny *(Castradina)* z Czarnogóry, a to w granicach umownych kontyngentów.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.
Engel wlr.

*) Uwzględniono je już w numerze 7., zawartym w IV. części polskiego wydania Dz. u. p. z roku 1914.

53.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa oraz Ministerstwami obrony krajowej i robót publicznych z dnia 24. lutego 1914,

którem ustala się pojęcie średniego zakładu naukowego w rozumieniu ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej).

Wykonując § 52., ustęp 3., ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15, dotyczącej stosunku służbowego urzędników państwowych i służby państwowej (pragmatyki służbowej), postanawia się, że następujące zakłady naukowe należy uważać za średnie zakłady naukowe w rozumieniu tejże ustawy:

1. szkoły średnie (gimnazya wszelkiego rodzaju i szkoły realne)
2. licea żeńskie
3. seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie
4. wyższe szkoły handlowe (akademie handlowe), szkoły nautyczne, akademię muzyczną i sztuk plastycznych
5. szkoły przemysłu artystycznego, wyższe szkoły przemysłowe, wyższe zawodowe szkoły przemysłowe i zawodowe szkoły budownictwa
6. akademie rolnicze i rolnicze szkoły średnie, leśnicze szkoły średnie, średnie zakłady naukowe dla uprawy wina, hodowli owoców i ogrodnictwa
7. szkoły kadeckie i wojskowe wyższe szkoły realne.

Georgi wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Zenker** wlr.

54.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 2. marca 1914,

dotyczące nadania nowej nazwy Ekspozyturze urzędu celnego głównego w Homolicz.

Według oznajmienia królewsko-węgierskiego Ministerstwa skarbu ma Ekspozytura w Homolicz królewsko-węgierskiego Urzędu celnego głównego w Pancsova nazywać się w przyszłości „królewsko-węgierska Ekspozytura urzędu celnego głównego w Omlód".

Engel wlr.

55.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 10. marca 1914,

dotyczące zmiany stosunków co do poborów oraz norm pensyjnych odnośnie do niektórych kategoryi funkcyonaryuszy pocztowych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 9. marca 1914 rozporządza się z mocą obowiązującą od dnia 1. lutego 1914, co następuje:

Rozdział pierwszy.

Pobory.

I. Poczmistrze (starsi poczmistrze).

§ 1.

Szemat płac starszych poczmistrzów i poczmistrzów, ustanowiony w § 9. „Postanowień normalnych, dotyczących stosunków służbowych i poborów poczmistrzów", ogłoszonych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 21. czerwca 1910, Dz. u. p. Nr. 118, oraz zawarty w § 10. tych „Postanowień normalnych" szemat dodatków aktywalnych tych funkcyonaryuszy zastępuje się następującymi nowymi szematami:

A. Dla starszych poczmistrzów.

Stopień płacy	Płaca roczna	Dodatek aktywalny w rejonie				
		Wiednia	I	II	III	IV
	k o r o n					
1	3000	1200	960	840	720	600
2	3200	1200	960	840	720	600
3	3400	1200	960	840	720	600
4	3600	1380	1104	966	828	690
5	4000	1380	1104	966	828	690

B. Dla poczmistrzów.

Stopień płacy	Płaca roczna		Dodatek aktywalny w rejonie				
	poczmistrzów	poczmistrzyń	Wiednia	I	II	III	IV
	k o r o n						
1	1600	1500	720	576	504	432	360
2	1800	1700	720	576	504	432	360
3	2000	1900	720	576	504	432	360
4	2200	2100	960	768	672	576	480
5	2400	2300	960	768	672	576	480
6	2600	2500	960	768	672	576	480
7	2800	2700	1200	960	840	720	600
8	3000	2900	1200	960	840	720	600
9	3200	3100	1200	960	840	720	600
10	3400	3300	1200	960	840	720	600
11	3600	3500	1200	960	840	720	600

§ 2.

Zmieniając postanowienia § 9., ustęp 2. i 3., wymienionych „Postanowień normalnych" zarządza się:

W statusie starszych poczmistrzów następuje posunięcie do 2., 3. i 4. stopnia płacy po każdych trzech, posunięcie do 5. stopnia płacy po czterech latach służby, przebytych w bezpośrednio poprzedzającym stopniu płacy.

W statusie poczmistrzów następuje posunięcie do wyższych stopni płacy w ogólności po każdych trzech latach służby, przebytych w poprzednim stopniu płacy.

Posunięcie do 4. stopnia płacy starszych poczmistrzów oraz do 4. i 7. stopnia płacy poczmistrzów zależy od warunku co najmniej zadowalniającego pełnienia służby.

Poczmistrze, którzy w 2. stopniu płacy przebyli trzy lata, posuwają się w razie co najmniej zadowalniającego pełnienia służby bezpośrednio na 4. stopień płacy.

§ 3.

W miejsce ostatniego ustępu § 9. „Postanowień normalnych" wstępuje przepis następujący:

„Przy awansie na starszych poczmistrzów zalicza się poczmistrzów w ogólności do 1. stopnia płacy starszych poczmistrzów. Jeżeli jednak ten,

który awansował, znajdował się w 8. lub wyższym stopniu płacy poczmistrzów, należy go zaliczyć do równającego się co do kwoty stopnia płacy starszych poczmistrzów, przyczem czas służby, przebyty w dotychczasowym stopniu płacy klasy poczmistrzów, policza się do osiągnięcia bezpośrednio wyższego stopnia płacy starszych poczmistrzów.“

§ 4.

Zaliczenie teraźniejszych starszych poczmistrzów do poszczególnych stopni płacy starszych poczmistrzów następuje w ten sposób, że starszych poczmistrzów, znajdujących się w dotychczasowym 1. i 2. stopniu płacy, zalicza się do nowego 1. stopnia płacy, tych zaś, którzy znajdują się w dotychczasowym 3., 4. i 5. stopniu płacy, do nowego 2., 3. i 4. stopnia płacy, z tą zmianą, że tym starszym poczmistrzom, którzy wskutek tego zaliczenia nie uzyskają podwyższenia płacy, należy czas służby, przebyty już w dotychczasowym stopniu, policzyć przy posunięciu do bezpośrednio wyższego stopnia płacy.

Teraźniejszych poczmistrzów należy zaliczyć do tych stopni płac nowego szematu, dla których ustanowiona jest płaca, równająca się ich dotychczasowej płacy, jednakowoż z tym wyjątkiem, że poczmistrze, znajdujący się w dotychczasowym 3. stopniu płacy, posuwają się natychmiast do 4. stopnia płacy nowego szematu pod warunkiem co najmniej zadowalniającego pełnienia służby.

Wszystkim poczmistrzom, którzy przy zaliczeniu do klas i stopni nowego szematu nie uzyskują podwyższenia płacy, policza się przy posunięciu do bezpośrednio wyższego stopnia nowego szematu czas służby, przebyty przez nich w dotychczasowym stopniu płacy.

§ 5.

Starsi poczmistrze, którzy w dniu 1. lipca 1913 ukończyli ogólny czas służby przy poczcie, wymieniony w następującej tabeli, otrzymają policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych dodatek osobisty, a mianowicie:

Stopień płacy	Starsi poczmistrze, będący w wymienionych obok stopniach płacy, którzy w dniu 1. lipca 1913 ukończyli ogólny czas służby przy poczcie, wynoszący co najmniej			
	24	27	30	33
	lat, otrzymają dodatek osobisty, wynoszący rocznie koron			
1	100	200	300	400
2	—	100	200	300
3	—	—	100	200
4	—	—	—	100

Dodatki te należy w miarę posuwania do wyższych stopni płacy odpowiednio zmniejszać, względnie całkiem wstrzymywać, jeżeli podwyższenie płacy dosięgnie kwoty dodatku lub ją przewyższy.

§ 6.

Poczmistrze, którzy w dniu 1. lipca 1913 ukończyli ogólny czas służby przy poczcie, wymieniony w następującej tabeli, otrzymają policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych dodatek osobisty, a mianowicie:

Stopień płacy	Poczmistrze, będący w wymienionych obok stopniach płacy, którzy w dniu 1. lipca 1913 ukończyli ogólny czas służby przy poczcie, — wynoszący co najmniej					
	15	18	21	24	27	30
	lat, otrzymują dodatek osobisty, wynoszący rocznie koron					
1	100	200	300	400	500	—
2	—	100	200	300	400	500
3	—	—	100	200	300	400
4	—	—	—	100	200	300
5	—	—	—	—	100	200
6	—	—	—	—	—	100

Dodatki te należy przy postąpieniu na wyższy stopień płacy lub do wyższej klasy zmniejszyć o tę kwotę, o którą suma płacy i dodatku osobistego przewyższa kwotę 2800 K. Jeżeli kwota tej różnicy dosięgnie wysokości dodatku osobistego lub ją przewyższy, wówczas należy dodatek ten wstrzymać.

II. Oficyanci pocztowi.

§ 7.

Szemat płac rocznych oficyantów pocztowych płci męskiej, ustanowiony w § 21. „Postanowień normalnych co do stosunków służbowych oficyantów, aspirantów i pomocników pocztowych“, ogłoszonych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, zastępuje się następującym nowym szematem:

Klasa starszeństwa służbowego	w rejonie				
	Wiedniа	I	II	III	IV
	klasy dodatków aktywalnych				
	koron				
I	1300	1200	1150	1100	1050
II	1400	1300	1250	1200	1150
III	1600	1500	1450	1400	1350
IV	1800	1700	1650	1600	1550
V	2000	1900	1850	1800	1750
VI	2200	2100	2050	2000	1950
VII	2400	2250	2200	2150	2100
VIII	2600	2450	2400	2350	2300
IX	2800	2650	2600	2550	2500
X	3000	2850	2800	2750	2700

§ 8.

Szemat płac rocznych oficyantek pocztowych, ustanowiony w § 22. wymienionych „Postanowień normalnych“, zastępuje się następującym nowym szematem:

Klasa starszeństwa służbowego	w rejonie				
	Wiedniа	I	II	III	IV
	klasy dodatków aktywalnych				
	koron				
I	1100	1050	1000	950	900
II	1200	1150	1100	1050	1000
III	1300	1250	1200	1150	1100
IV	1400	1350	1300	1250	1200
V	1500	1450	1400	1350	1300
VI	1600	1550	1500	1450	1400
VII	1800	1700	1650	1600	1550
VIII	2000	1900	1850	1800	1750
IX	2200	2100	2050	2000	1950
X	2400	2300	2250	2200	2150
XI	2600	2500	2450	2400	2350
XII	2800	2700	2650	2600	2550

§ 9.

Zmieniając postanowienia § 23., ustęp 5. i 6., wspomnianych „Postanowień normalnych“, zarządza się, że posunięcie oficyantek pocztowych do klas starszeństwa służbowego II. do VII. ma następować po każdych dwóch, zaś posunięcie ich do klas starszeństwa służbowego VIII. do XII. po każdych trzech latach, przebytych w klasie poprzedniej, przyczem jednak posunięcie do VIII. klasy starszeństwa służbowego jest zależne od warunku co najmniej zadowalniającego pełnienia służby.

Postanowienia co do posuwania oficyantów pocztowych płci męskiej, zawarte w ustępie 4. i 6. wspomnianego paragrafu, pozostają także nadal w mocy obowiązującej.

§ 10.

Teraźniejszych oficyantów pocztowych i teraźniejsze oficyantki pocztowe zalicza się do tych klas starszeństwa służbowego nowego szematu, które są równe pod względem liczby z dotychczasowemi ich klasami; czas służby, przebyty w dotychczasowej klasie starszeństwa służbowego, policza się przy dalszem posuwaniu.

Oficyantki pocztowe VI. klasy starszeństwa służbowego, które w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia przebyły co najmniej dwa lata w tej klasie starszeństwa służbowego, posuwają się natychmiast do VII. klasy starszeństwa służbowego, przyczem jednak czasu służby, przebytego w dotychczasowej klasie starszeństwa służbowego, nie policza sięprzy dalszem posuwaniu.

§ 11.

§ 30. wspomnianych „Postanowień normalnych“ zmienia się w sposób następujący.

„W razie zatrudnienia oficyantów i aspirantów pocztowych w urzędach w takich miejscowościach, w których ogólna ilość osób obcych, przebywających tamże w ciągu pewnego sezonu, wynosi więcej aniżeli 200 procent stałej liczby mieszkańców, otrzymują oni przez czas trwania tego sezonu dodatki służbowe, a mianowicie:

A. Oficyanci pocztowi:

W klasie starszeństwa służbowego	w rejonie	
	I i II	III i IV
	klasy dodatków aktywalnych	
	miesięcznie koron	
I	18	17
II	20	19
III	22	21
IV	25	24
V	28	27
VI	31	30
VII	34	33
VIII	37	36
IX	37	36
X	37	36

B. Oficyantki pocztowe:

W klasie starszeństwa służbowego	w rejonie	
	I. i II.	III. i IV.
	klasy dodatków aktywalnych	
	miesięcznie koron	
I	16	15
II	17	16
III	18	17
IV	19	18
V	21	20
VI	23	22
VII	25	24
VIII	28	27
IX	31	30
X	34	33
XI	37	36
XII	37	36

C. Aspiranci pocztowi 1., 2. i 3. stopnia zapłaty dziennej otrzymują dodatki, przepisane dla oficyantów pocztowych 1. względnie 2. i 3. klasy starszeństwa służbowego.

Oficyantom i aspirantom pocztowym, którzy mają prawo do tego dodatku służbowego, wypłaca się w razie, jeżeli ogólna kwota, pobierana przez nich z tytułu obecnej płacy (zapłaty dziennej) i dotychczasowego dodatku służbowego, większa jest niż suma, wynikająca ze zliczenia razem nowej płacy (zapłaty dziennej) i nowego dodatku służbowego, różnicę między oboma ogólnymi poborami, a to jak długo pozostają w swem dotychczasowem miejscu służbowem i w odnośnej klasie starszeństwa służbowego (stopniu zapłaty dziennej).

Dodatki należy wypłacać w miarę rzeczywistego zatrudnienia miesięcznie z dołu, i to w danym razie *pro rata temporis*.

Urzędy pocztowe, w których dodatki te mają się należeć, ogłasza się corocznie w Dzienniku rozporządzeń pocztowych i telegraficznych, z uwidocznieniem czasu, przez który dodatki te będą wypłacane.“

§ 12.

Przy awansie na poczmistrzów policza się przy zaliczeniu do statusu poczmistrzów i przy dalszem posuwaniu w tym statusie tym oficyantom pocztowym VII. lub wyższej klasy starszeństwa służbowego i tym oficyantkom pocztowym IX. lub wyższej klasy starszeństwa służbowego, których płaca na ostatku pobierana była wyższą niż ich nowe pobory jako poczmistrzów (płaca i dodatek aktywalny), czas służby, przebyty od wstąpienia do VII., względnie IX. klasy starszeństwa służbowego, a to aż do najwyższego wymiaru 3 lat.

III. Ekspedyenci pocztowi z charakterem oficyantów pocztowych.

§ 13.

Zmieniając rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 12. października 1908, L. 30641/P. (Dz. rozp. p. i t. Nr. 117), ustanawia się wynagrodzenia tych ekspedyentów pocztowych, którzy mają charakter oficyantów pocztowych, w sposób następujący:

Przy urzędach pocztowych III. klasy		winno roczne wynagrodzenie wynosić koron
1.	stopnia	1400
2.		1200
3.		1000
4.		850
5.		750
6.		650

Co do wymiaru dodatków telegraficznych i ryczałtów urzędowych, tudzież co do wymiaru wynagrodzeń ekspedyentów pocztowych, nie mających charakteru oficyantów pocztowych, nie następuje z tego powodu żadna zmiana.

§ 14.

Ekspedyentom pocztowym, mającym charakter oficyantów pocztowych, którzy jako tacy przez dwa okresy regulacyjne prowadzili urząd pocztowy III. klasy 1. lub 2. stopnia — urząd ten zaś nie postąpił do II. klasy — przekazuje się zamiast ich wynagrodzenia i dodatku telegraficznego *ad personam* taką kwotę, która równa się sumie płacy i dodatku aktywalnego poczmistrza 1. stopnia płacy w rejonie dodatków aktywalnych odnośnego urzędu pocztowego III. klasy.

§ 15.

Przy przekazaniu nowych wynagrodzeń albo kwoty unormowanej w § 14. należy odpowiednio zmniejszyć, względnie całkowicie wstrzymać dodatki uzupełniające, wypłacane na zasadzie § 9. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 27. lipca 1900, l. 33543 (Dz. rozp. p. i t. Nr. 50).

IV. Mechanicy.

§ 16.

Szemat płac rocznych mechaników, ustanowiony w § 8. „Postanowień normalnych co do

stosunków służby i płacy mechaników Zakładu poczt i telegrafów“, ogłoszonych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 11, zastępuje się następującym nowym szematem:

Klasa starszeństwa służbowego	w rejonie				
	Wiednia	I	II	III	IV
	klasy dodatków aktywalnych				
	koron				
I	1600	1450	1400	1350	1300
II	1800	1650	1600	1550	1500
III	2000	1850	1800	1750	1700
IV	2200	2050	2000	1950	1900
V	2400	2250	2200	2150	2100
VI	2600	2450	2400	2350	2300
VII	2850	2700	2650	2600	2550
VIII	3100	2950	2900	2850	2800
IX	3350	3150	3100	3050	3000
X	3600	3350	3300	3250	3200
XI	3850	3550	3500	3450	3400
XII	4150	3800	3750	3700	3650

§ 17.

Mechanicy I. do XII. klasy starszeństwa służbowego otrzymują oprócz swej płacy rocznej dodatek jako mechanicy, policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych. Dodatek ten wynosi rocznie dla mechaników

I. i II. klasy starszeństwa służbowego	.	.	50 K
III. „ „ „	.	.	100 „
IV. „ „ „	.	.	150 „
V. „ „ „	.	.	200 „
VI. do XII. klasy starszeństwa służbowego	.		250 „

§ 18.

Teraźniejszych mechaników zalicza się — policzając im przy posuwaniu czas służby, przebyty w dotychczasowej ich klasie starszeństwa służbowego — do równającej się tejże pod względem liczby klasy starszeństwa służbowego nowego szematu i otrzymują oni dodatek jako mechanicy, ustanowiony w § 17. dla odnośnej klasy starszeństwa służbowego.

V. Wiejscy słudzy pocztowi i listonosze wiejscy.

§ 19.

Szemat płacy miesięcznej wiejskich sług pocztowych, ustanowiony w § 10. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. czerwca 1910, Dz. u. p. Nr. 119, dotyczącego pełnienia czynności służebnych przy urzędach pocztowych I. i II. klasy, oraz stosunków służbowych, używanych do tego organów, zastępuje się następującym szematem:

Stopień płacy	w rejonie						
	Wiednia	I.	II.	III.	IV.		
	klasy dodatków aktywalnych						
	bez względu na klasę i stopień urzędu				w urzędach pocztowych		
					I. klasy		II. klasy
					1. i 2. stopnia	3. i 4. stopnia	
	koron						
I.	81	78	75	72	69	66	63
II.	87	84	81	78	75	72	69
III.	93	90	87	84	81	78	75
IV.	99	96	93	90	87	84	81
V.	105	102	99	96	93	90	87

§ 20.

Teraźniejszych wiejskich sług pocztowych zalicza się zasadniczo — policzając przy posuwaniu czas służby, przebyty w ich dotychczasowym stopniu płacy — do równających się pod względem liczby stopni płacy nowego szematu; znajdujących się jednakowoż w 1. stopniu płacy wiejskich sług pocztowych, którzy w dniu 1. lipca 1913 przebyli co najmniej dziesięcioletni ogólny czas służby w charakterze organu służebnego przy urzędzie pocztowym I. do III. klasy, należy umieścić w 2. stopniu płacy, tych zaś, którzy w wyżej wymienionym terminie przebyli w wspomnianym charakterze co najmniej dwudziestoletni ogólny czas służby, do 3. stopnia płacy. Również należy znajdujących się w 2. stopniu płacy wiejskich sług pocztowych, którzy w wymienionym terminie przebyli co najmniej dziesięcioletni ogólny czas służby tego rodzaju, zaliczyć do 3. stopnia płacy, tych zaś, którzy w tym terminie odbyli co najmniej dwudziestoletni ogólny czas służby tego rodzaju, do 4. stopnia płacy. Czas służby, odbyty w dotychczasowym stopniu płacy, policza się przy dalszem posuwaniu.

§ 21.

Szemat rocznych wynagrodzeń wiejskich listonoszów, ustanowiony w § 43. wspomnianego

rozporządzenia, zastępuje się następującym szematem:

Stopień	Wynagrodzenie wynosi					w razie przydzielenia do urzędu pocztowego		
						I. klasy		II. klasy
						1. i 2. stopnia	3. i 4. stopnia	
						koron		
1.	jeżeli czas trwania służby w tygodniu wynosi więcej jak	—	aż do	25	godzin	460	440	420
2.		25		30		520	490	460
3.		30		35		580	540	500
4.		35		40		640	590	540
5.		40		45		690	630	570
6.		45		50		740	670	600

Rozdział drugi.

Pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

I. Poczmistrze (starsi poczmistrze).

§ 22.

§ 40., ustęp 1. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 21. czerwca 1910. Dz. u. p. Nr. 118, ma opiewać:

„Podstawa emerytury dla wymiaru bieżących poborów spoczynkowych oraz wkładek poczmistrzów, które mają być uiszczane na cele zaopatrzenia, składa się z jednej strony z ostatniej płacy policzalnej wraz z ewentualnymi dodatkami osobistymi, z tytułu starszeństwa służbowego lub dodatkami uzupełniającymi, o ile uznano policzalność tych dodatków do emerytury, z drugiej zaś strony z kwoty, wynoszącej co do starszych poczmistrzów 4. i 5. stopnia płacy 480 K, co do poczmistrzów 1. do 3. stopnia płacy i co do poczmistrzów 7. do 11. stopnia płacy 400 K, co do poczmistrzów 4. do 6. stopnia płacy 320 K, a co do poczmistrzów 1. do 3. stopnia płacy 240 K.“

§ 23.

§ 41. tegoż rozporządzenia ma opiewać:

„Pensya wdowia wynosi dla wdów po starszych poczmistrzach 4. i 5. stopnia płacy 1400 K, po starszych poczmistrzach 1. do 3. stopnia płacy 1200 K, dla wdów po poczmistrzach 7. do 11. stopnia płacy 1200 K, po poczmistrzach 4. do 6. stopnia płacy 1000 K, a dla wdów po poczmistrzach 1. do 3. stopnia płacy 800 K.“

II. Oficyanci pocztowi.

§ 24.

Szemat podstaw emerytury, zawarty w § 52. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, zastępuje się następującym szematem:

A. Dla oficyantów pocztowych płci męskiej:

W klasie starszeństwa służbowego	wynosi podstawa emerytury K
I	1000
II	1100
III	1200
IV	1350
V	1500
VI	1650
VII	1800
VIII	2000
IX	2200
X	2400

B. Dla oficyantek pocztowych:

W klasie starszeństwa służbowego	wynosi podstawa emerytury K
I	1000
II	1050
III	1100
IV	1150
V	1200
VI	1250
VII	1350
VIII	1500
IX	1650
X	1800
XI	2000
XII	2200

§ 25.

§ 56. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 9, ma opiewać w sposób następujący:

„Wymiar pensyi wdowich wynosi: dla wdów po oficyantach pocztowych I. do III. klasy starszeństwa służbowego 700 K, po oficyantach pocztowych IV. do VI. klasy starszeństwa służbowego 750 K, dla wdów po oficyantach pocztowych VII. do IX. klasy starszeństwa służbowego 800 K, po oficyantach pocztowych X. klasy starszeństwa służbowego 900 K.“

§ 26.

Dla oficyantów pocztowych VIII. lub wyższej klasy starszeństwa służbowego i dla oficyantek pocztowych X. lub wyższej klasy starszeństwa służbowego pozostaje zachowana, w razie mianowania ich poczmistrzami (poczmistrzyniami), podstawa emerytury, która należała się im jako oficyantom pocztowym (oficyantkom pocztowym), a to aż do uzyskania wyższej podstawy emerytury.

III. Ekspedyenci pocztowi, mający charakter oficyantów pocztowych.

§ 27.

Podstawę emerytury ekspedyentów pocztowych, którzy na zasadzie § 14. niniejszego rozporządzenia otrzymali wyższe pobory, ustanawia się w kwocie 1840 K dla męskich a w kwocie 1740 K dla żeńskich funkcyonaryuszy tej kategoryi.

Pensya wdowia wynosi dla wdów po tego rodzaju ekspedyentach pocztowych 800 K.

IV. Mechanicy.

§ 28.

Szemat, zawarty w § 25. rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 18. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 11, zastępuje się następującym szematem:

W klasie starszeństwa służbowego	wynosi podstawa emerytury K
I	1250
II	1400
III	1550
IV	1700
V	1850
VI	2000
VII	2200
VIII	2400
IX	2600
X	2800
XI	3050
XII	3300

Rozdział trzeci.

§ 29.

Aż do wydania jednolitego porządku służbowego dla personalu Zakładu poczt i telegrafów, nie podpadającego pod ustawę z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15 (pragmatykę służbową), należy stosować istniejące dla tego personalu dotychczasowe przepisy wraz z powołanemi tamże postanowieniami, które obowiązywały urzędników państwowych.

Schuster wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1914. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24. i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione iest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 19. marca 1914.

Treść: (№ 56—58.) 56. Rozporządzenie, mocą którego czyni się zależnym od nadania koncesyi przemysł tych, którzy nabywają wierzytelności do zarządów kolei lub innych zakładów przewozowych, powstające z interesu przewozowego, i potem dochodzą ich w własnem imieniu i na własny rachunek. — 57. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia Urzędu celnego głównego I. klasy w Prościejowie (na Morawach). — 58. Ustawa, dotycząca ponownego przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, o wykonywaniu sądownictwa konsularnego.

56.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 4. marca 1914,

mocą którego czyni się zależnym od nadania koncesyi przemysł tych, którzy nabywają wierzytelności do zarządów kolei lub innych zakładów przewozowych, powstające z interesu przewozowego, i potem dochodzą ich w własnem imieniu i na własny rachunek.

Na zasadzie § 24., ustępy 1. i 2., i § 57., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Przemysł tych, którzy nabywają wierzytelności do zarządów kolei lub innych zakładów przewozowych, powstające z interesu przewozowego, i potem dochodzą ich w własnem imieniu i na własny rachunek, czyni się zależnym od nadania koncesyi.

§ 2.

Do uzyskania koncesyi na prowadzenie przemysłu, określonego w § 1., wymaga się oprócz dopełnienia warunków, przepisanych dla samoistnego prowadzenia koncesyonowanego przemysłu (§ 23., ustęp 1., ordynacyi przemysłowej), dowodu wiadomości fachowych z dziedziny spraw taryfowych i przewoźnictwa.

§ 3.

Koncesyę nadaje polityczna władza krajowa, która przy tem ma uwzględniać stosunki lokalne.

§ 4.

Zabrania się wykonywania koncesyi w celu prowadzenia wymienionego w § 1. przemysłu za pośrednictwem dzierżawców lub zastępców (kierowników interesu).

Zakazane jest zatrudnianie osób trzecich (funkcyonaryuszy, agentów itp.) poza lokalem przemysłowym w celu nabywania wierzytelności, wymienionych w § 1.

§ 5.

Do wykonywania tego przemysłu równocześnie z innymi przemysłami potrzeba zezwolenia politycznej władzy krajowej.

§ 6.

Władza nadająca może odebrać koncesyę wówczas, jeżeli przemysłu nie zacznie się wykonywać w ciągu 6 miesięcy po udzieleniu koncesyi albo jeżeli potem przez taki sam przeciąg czasu przerwie się jego wykonywanie.

§ 7.

Przemysł, wymieniony w § 1., podlega osobnym przepisom policyjno-przemysłowym, a to tak w ogólności, jak i odnośnie do poszczególnych przedsiębiorstw.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

57.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. marca 1914,

dotyczące utworzenia Urzędu celnego głównego I. klasy w Prościejowie (na Morawach).

W Prościejowie utworzono Urząd celny główny I. klasy, który rozpocznie swoją działalność w dniu 16. marca 1914.

Ten Urząd celny główny upoważniony jest do stosowania skróconego postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym.

Engel wlr.

58.

Ustawa z dnia 16. marca 1914,

dotycząca ponownego przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, o wykonywaniu sądownictwa konsularnego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1.

Przedłuża się do dnia 31. grudnia 1917 moc obowiązującą §§ 1. do 18., 22. i 23. ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, którą wydano postanowienia o wykonywaniu sądownictwa konsularnego.

Istniejące zarządzenia co do ograniczenia sądownictwa konsularnego w Egipcie i co do zniesienia sądownictwa konsularnego w Tunisie (§ 19. ustawy o wykonywaniu sądownictwa konsularnego) zachowują moc obowiązującą.

§ 2.

Przez czas trwania mocy obowiązującej ustawy o wykonywaniu sądownictwa konsularnego pozostanie także nadal w mocy ustawa z dnia 22. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 40, dotycząca uregulowania należytości konsularnych (§ 9. tej ostatniej ustawy).

§ 3.

Postanowienia ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, wymienione w § 1., ustęp 1., będzie można przed dniem 31. grudnia 1917 tylko wówczas znieść lub tylko o tyle zmienić, jeżeli i o ile ustawa, obowiązująca w drugim obszarze państwowym Monarchii a odnosząca się do tego samego przedmiotu, będzie również zniesiona lub w ten sam sposób zmieniona.

§ 4.

Moc obowiązująca powyższych zarządzeń zależna jest od tego warunku, aby także w drugim obszarze państwowym Monarchii wydano podobne zarządzenie ustawowe.

Gdyby warunek ten w dniu 1. stycznia 1914 jeszcze nie został spełniony, natenczas upoważnia się Rząd do wydania w porozumieniu z Ministrem spraw zewnętrznych i z Rządem węgierskim tymczasowych zarządzeń na czas aż do spełnienia się tego warunku w tym celu, aby sądownictwo konsularne było wykonywane nadal bez przeszkód dla pieczy prawnej a należytości konsularne były jak dotychczas pobierane.

§ 5.

Ustawa niniejsza, której wykonanie zlecone jest Mojemu Ministrowi sprawiedliwości, wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1914.

Wiedeń, dnia 16. marca 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Hochenburger** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 21. marca 1914.

Treść: № 59. Rozporządzenie cesarskie, którem oznacza się na nowo na rok 1914 ilość rekrutów dla utrzymania wspólnej siły zbrojnej i kontyngent rekrutów dla utrzymania obrony krajowej oraz zezwala się na ten rok na pobór tych kontyngentów.

59.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 20. marca 1914,

którem oznacza się na nowo na rok 1914 ilość rekrutów dla utrzymania wspólnej siły zbrojnej i kontyngent rekrutów dla utrzymania obrony krajowej oraz zezwala się na ten rok na pobór tych kontyngentów.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Ilość rekrutów dla utrzymania wspólnej siły zbrojnej, ustanowioną w § 13., ustęp 1., ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, podwyższa się na rok 1914 o 5.600 ludzi, z czego wedle wyniku spisu ludności, dokonanego w dniu 31. grudnia 1910, królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa dostarczyć mają 3.212 ludzi.

Kontyngent rekrutów w celu utrzymania obrony krajowej, ustanowiony w § 13., ustęp 4., ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. 128, podwyższa się na rok 1914 o 4.580 ludzi.

Zezwala się na powyższy rok na pobór potrzebnych według tego kontyngentów rekrutów z pośród zdolnych do broni, będących w powołanych ustawowo klasach wieku, a mianowicie:

94.694 ludzi dla wspólnej siły zbrojnej,

28.297 ludzi dla obrony krajowej oprócz rekrutów, dostawianych ustawowo dla niej z Tyrolu i Przedarulanii, i rezerwy zapasowej.

Artykuł II.

Po myśli § 13., ustęp 5., ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, należy w przyszłości zgodnie z ustawowem nowem oznaczeniem, dokonanem dla krajów świętej Korony węgierskiej, ilość rekrutów dla utrzymania wspólnej siły zbrojnej, ustanowioną w ustępie 1. tegoż paragrafu, oznaczać wyżej na rok 1915 o 11.300, na rok 1916 o 17.000, na rok 1917 o 17.500, na rok 1918 i na następnych pięć lat wyżej o 18.000 ludzi rocznie i zabezpieczyć ją w należytym czasie; z ilości tej będą miały dostawić obecnie wedle wyniku spisu ludności, dokonanego w dniu 31. grudnia 1910, królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane na rok 1915 6.481, na rok 1916 9.750, na rok 1917 10.037, na rok 1918 i w następnych pięciu latach 10.324 ludzi rocznie.

Podobnie należy w przyszłości kontyngent rekrutów dla utrzymania obrony krajowej, określony w § 13., ustęp 4., ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, oznaczać wyżej na rok 1915 o 5.785, na rok 1916 o 6.749, na rok 1917 o 6.845, na rok 1918 i na następnych pięć lat o 7.038 ludzi rocznie i kontyngent ten w należytym czasie zabezpieczyć.

Artykuł III.

Wykonanie postanowień, zawartych w artykule I., które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, poruczam Mojemu Ministrowi obrony krajowej, który winien po myśli § 88. ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, porozumieć się z Moim Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 20. marca 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 21. marca 1914.

Treść: № 60. Obwieszczenie, podające spis szlaków kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, dotycząca obrotu towarów na kolejach żelaznych.

60.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 5. marca 1914,

podające spis szlaków kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892, dotycząca obrotu towarów na kolejach żelaznych.

Spis szlaków kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892, dotycząca obrotu towarów na kolejach żelaznych, opiewać ma z uwzględnieniem zmian i uzupełnień, które zaszły od obwieszczenia z dnia 1. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 53, jak następuje:

Spis szlaków kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa, dotycząca obrotu towarów na kolejach żelaznych.

Austro-Węgry.

I. Królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa.

(Łącznie z Liechtensteinem.)

A. Wszystkie linie, utrzymywane w ruchu przez poniżej wymienione zarządy kolejowe i spółki, mające siedzibę w Austryi lub na Węgrzech.

1. C. k. austryackie koleje państwowe wraz z częścią linii z Feldkirch do Buchs, leżącej na obszarze księstwa Liechtenstein; z wyłączeniem zaś:

a) następujących dalmatyńskich linii c. k. austryackich kolei państwowych:

α) Spljet—Sivericz—Knin,

β) Perkowicz-Slivno—Szybenik,

γ) Spljet—Sinj;

b) kolei lokalnej wązkotorowej Unzmarkt—Mauterndorf (kolei nadmurańskiej).

2. Kolej lokalna Aujezd-Luhaczowice—Luhaczowice.

3. Kolej lokalna Auspitz.

4. Kolej uściecko-cieplicka.

5. Kolej lokalna Berno—Lösch.

6. Kolej busztiehradzka.

7. Kolej lokalna Frydland—Bilá.

8. Frydlandzkie koleje powiatowe, do których należą koleje lokalne:

Frydland—granica państwa koło Hermsdorf;

Frydland—granica państwa koło Heinersdorf (przestrzeń do Heinersdorf n. T.), oraz

Raspenau—Weissbach.

9. Koleje elektryczne w Jabłońcu.

10. Kolej lokalna Gmunden—Vorchdorf.

11. Kolej lokalna Gurein—Bytyszka-Wewerska.

12. Kolej lokalna Kanice—Eibenschitz—Oslawan.

13. Kolej koszycko-bogumińska (linie utrzymywane w ruchu na obszarze austryackim).

14. Kolej lokalna Linc—Eferding—Waizenkirchen.

15. Kolej lokalna Ostrawa Morawska—Karwina.

16. Morawsko-śląska Spółka akcyjna kolei lokalnych (kolej lokalna Hruszów—Polska Ostrawa).

17. Kolej lokalna nowojiczyńska.

18. Kolej lokalna Nezamislice – Morkowice.

19. Dolno-austryackie koleje krajowe, do których należą linie: Gänserndorf — Mistelbach; Gmünd—Litschau—Heidenreichstein i Gmünd—Gross-Gerungs; Korneuburg—Ernstbrunn—Hohenau i Dobermannsdorf—Poysdorf; Neunkirchen K. l.—Willendorf; Pyrawarth—Zistersdorf; Retz—Drosendorf; St. Pölten—Kirchberg n. P.—Mank—Mariazell—Gusswerk wraz z odgałęzieniem Ober-Grafendorf—Ruprechtshofen; Siebenbrunn—Leopoldsdorf—Engelhartstetten z odgałęzieniem Breitstetten—Orth; Zistersdorf—Dobermannsdorf.

20. Kolej lokalna Przywóz—Morawska Ostrawa—Witkowice.

21. Solnogrodzka Spółka kolejowa i tramwajowa, z wyłączeniem linii

c) kolejki gminy miasta Solnogrodu (elektrycznej).

22. Kolej lokalna w Kameralnych Dobrach Solnych.

23. Kolej nadsteyrska.

24. Spółka Kolei południowej (linie utrzymywane w ruchu na obszarze austryackim), z wyłączeniem kolei lokalnych:

d) Bruneck—Sand w T. (kolei elektrycznej),
e) Grobelno—Rohitsch (kolei lokalnej rohitschańskiej),
f) Kapfenberg—Seebach—Au,
g) Kühnsdorf—Eisenkappel,
h) Miksnitz—St. Erhard,
i) Mödling—Hinterbrühl pod Wiedniem (elektrycznej),
k) Pöltschach—Gonobitz,
l) Preding—Wieselsdorf—Stainz,
m) kolei überetscherskiej (kolei lokalnej Bozen—Kaltern), oraz kolejki elektrycznej Kaltern—Mendel (kolei mendelskiej),
n) kolei virglańskiej (elektrycznej kolei linowej z Bozen na Virgl-Warte),
o) Windisch-Feistritz D. k. p.—Miasto Windisch-Feistritz.

25. Kolej lokalna Stauding—Stramberg.

26. Kolej lokalna Vöcklamarkt—Attersee.

27. Kolej Wiedeń—Aspang, z wyłączeniem:

p) przestrzeni kolei zębatej na Schneeberg z Puchberg na Hochschneeberg.

28. Spółka akcyjna wiedeńskich kolei lokalnych, z wyłączeniem przestrzeni:

q) Wiedeń Giselastrasse—Wiedeń Matzleinsdorf D. W. k. l. do (Matzleinsdorf Viadukt ruch wspólny z wiedeńskiemi miejskiemi kolejami drogowemi),
r) Baden Viadukt—Rauhenstein,
s) linii okrężnej w Badenie,
t) Baden—Vöslau.

29. Przestrzenie c. k. austryackich kolei państwowych, utrzymywane w ruchu przez król. węgierskie koleje państwowe, a mianowicie od Ławocznego do granicy węgierskiej, od Fehring do granicy węgierskiej, od Sianek do granicy węgierskiej, tudzież od Marchegg do granicy węgierskiej, nakoniec co do kolei Wiedeń—Pottendorf—Wiener-Neustadt, utrzymywanej w ruchu przez Spółkę Kolei południowej, przestrzeń od Ebenfurt do granicy węgierskiej, na której Spółka kolei Györ — Szoproń — Ebenfurt [1]) utrzymuje ruch.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólł z nimi.

I. Zarządy włoskie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez włoskie koleje państwowe od granicy włosko-austryackiej:

30. pod Korminem do Kormina,
31. pod Pontebą do Pontafel w kierunku z Włoch,
32. pod Peri do Ala.

Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez włoską Spółkę kolejową „Società Veneta per costruzione ed esercizio di ferrovie secondarie italiane“, od granicy włosko-austryackiej:

33. pod Cervignano do Cervignano.

II. Zarządy niemieckie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez królewskie bawarskie koleje państwowe od granicy niemiecko-austryackiej:

34. pod Kiefersfelden do Kufsteinu.
35. pod Solnogrodem do Solnogrodu.
36. pod Waldsassen do Chebu.
37. pod Schirnding do Chebu.
38. pod Asch do Chebu.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez królewskie saskie koleje państwowe od granicy niemiecko-austryackiej:

39. pod Brambach do Chebu.
40. pod Bärenstein do Weipert.
41. pod Markersdorf do Hermsdorf w B.
42. pod Moldawą do Moldawy.
43. pod Schöna do Podmokieł.
44. pod Schöna do Dzieczyna.
45. pod Neusalza-Spremberg do granicy austryacko-niemieckiej pod Taubenheim,

---

[1]) Spółka kolejowa: Raab—Ödenburg—Ebenfurt.

46. pod Alt- i Neu-Gersdorf do granicy austryacko-niemieckiej pod Ebersbach,
47. pod Seifhennersdorf do Warnsdorf,
48. pod Gross-Schönau do Warnsdorf,
49. pod Żytawą do Liberca.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez królewskie pruskie koleje państwowe od granicy niemiecko-austryackiej:

50. pod Heinersdorf n. T. do Heinersdorf n. T.,
51. pod Grünthal do Grünthal,
52. pod Neusorge do Halbstadt,
53. pod Karniowem do Karniowa,
54. pod Opawą do Opawy,
55. pod Boguminem do Bogumina,
56. pod Goczałkowicami do Dziedzic,
57. pod Nowym Berunem do Oświęcimia,
58. pod Piltsch do Opawy.

III. Zarządy rosyjskie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez zarząd rosyjskich Kolei południowo-zachodnich w kierunku z Rosyi, od granicy rosyjsko-austryackiej:

59. pod Radziwiłłowem do Brodów,
60. pod Wołoczyskami do Podwołoczysk,
61. do Nowosielicy austryackiej.

IV. Zarządy rumuńskie.

Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez królewskie rumuńskie koleje państwowe w kierunku z Rumunii, od granicy rumuńsko-austryackiej:

62. pod Ickanami do Ickan.

C. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez bośniacko-hercegowińskie koleje krajowe.

63. Metković — granica kraju pod Gabelą.
64. Gravosa (Gruż) — granica kraju pod Uskoplje.
65. Granica kraju pod Glavska — granica kraju pod Nagumanac.
66. Granica kraju pod Igalo — Zelenika.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni, utrzymywanych przez zarządy austryackie w ruchu za granicą, porównaj:
Niemcy, l. 104 do 122 włącznie.
Włochy, l. 26, 27.
Rumunia, l. 3.
Rosya, l. 46, 47, 48, 49.
Szwajcarya, l. 39, 40.

II. Węgry.

A. Wszystkie linie, utrzymywane w ruchu przez wymienione poniżej zarządy kolejowe i spółki, mające siedzibę na Węgrzech lub w Austryi.

1. Królewsko-węgierskie koleje państwowe, tudzież koleje lokalne i linie innych kolei, na których one ruch utrzymują, z wyjątkiem:
wązkotorowej linii Garam-Berzencze—Selmeczbánya [1]),
normalnotorowej kolei lokalnej Soroksár—Św. Wawrzyniec i
wązkotorowej kolei lokalnej taraczańskiej.

2. Spółka Kolei południowej (linie utrzymywane w ruchu na obszarze węgierskim) łącznie z kolejami lokalnemi, utrzymywanemi przez nią w ruchu.

3. Kolej koszycko-bogumińska (linie utrzymywane w ruchu na obszarze węgierskim) łącznie z kolejami lokalnemi i liniami innych kolei, utrzymywanemi w ruchu przez nią, z wyłączeniem:
wązkotorowej przestrzeni Hnilec—Smolnik [2]) kolei lokalnej nadhnileckiej,
normalnotorowej odnogi Tarpatak — Tatra-Lomnicz, i
kolei zębatej ze Szczyrby do Szczyrbskiego Jeziora. [3])

4. Spółka kolei Raba—Szoproń—Ebenfurt [4]) i kolej lokalna w Fertövidék, utrzymywana przez nią w ruchu.

5. Połączone koleje żelazne aradzka i csanadzka, z wyłączeniem:
wązkotorowej kolei lokalnej Borossebes—Menyháza i Pierwszej wązkotorowej kolei rolniczej w Alföld.

6. Kolej żelazna w dolinie Szamoszy i kolej lokalna Zsibó—Nagybánya, na której pierwsza utrzymuje ruch, tudzież przestrzeń Bethlen — óradna kolei lokalnej Naszódvidék.

7. Kolej żelazna Mohacz—Pécz. [5])

8. Kolej slawońska w dolinie Drawy.

9. Budapeszteńskie koleje lokalne i linia Haraszti—Ráczkeve, utrzymywana przez nie w ruchu.

10. Kolej lokalna Debreczyn—Nyirbátor.

11. Kolej miejska w Nagyvárad i utrzymywana przez nią w ruchu kolej lokalna łącząca Össi—Váradvelencze.

12. Przestrzenie królewsko-węgierskich kolei państwowych, utrzymywane w ruchu przez c. k. austryackie koleje państwowe, a mianowicie z Mezö-Laborcz do granicy austryackiej, z Körösmezö do granicy austryackiej, część kolei koszycko-bogumińskiej z Orłowa do granicy austryackiej, część kolei lokalnej Holics—Hodonin z Holics do granicy austryackiej i część węgierskiej północno-zachodniej kolei lokalnej z Kutti do granicy austryackiej, zostającej zresztą pod zarządem królewsko-węgierskich kolei państwowych.

---

1) Gran-Bresnitz—Schemnitz.
2) Gölniczbánya—Schmölnitz.
3) Csorba—Szczyrbskie Jezioro.
4) Kolej Raab—Ödenburg—Ebenfurt.
5) Mohács—Pięciokościoły.

13. Przestrzenie królewsko-węgierskich kolei państwowych, utrzymywane w ruchu przez c. k. austryackie koleje państwowe, a mianowicie z Hölak-Trenczyna-Cieplic [1]) do granicy austryackiej przy Jarze Vlara, z Bruck-Királyhida [2]) do granicy austryackiej i z Szakolcza [3]) do granicy austryackiej.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu wspólnie z zarządami zagranicznymi.

Zarządy rumuńskie:

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez królewskie rumuńskie koleje państwowe w kierunku z Rumunii, od granicy węgiersko-rumuńskiej:

14. pod Verciorova do Orsowy,

15. pod Riul Vadului do Verestorony,

16. pod Gyimesbükk do Gyimesbükk.

Uwaga. Co do przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy węgierskie w ruchu za granicą, porównaj:

Rumunia, l. 4, 5. 6.
Serbia, l. 2.

III. Bośnia-Hercegowina.

1. C. i k. kolej wojskowa Banjaluka—Doberlin.

2. Bośniacko-hercegowińskie koleje krajowe łącznie z elektryczną koleją miejską w Sarajewie, na której one ruch utrzymują.

Uwaga. Co do przestrzeni kolejowych, utrzymywanych w ruchu w Austryi przez bośniacko-hercegowińskie koleje krajowe, porównaj:

Austrya, l. 63, 64, 65, 66.

Niemcy.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy niemieckie.

I. Koleje państwowe i zostające pod zarządem państwowym.

1. Koleje państwowe w Alzacyi i Lotaryngii.

2. Kolej żelazna wojskowa.

3. Królewsko-pruskie koleje państwowe łącznie z kolejami państwowemi Wielkiego księstwa heskiego, wspólnie z niemi w ruchu utrzymywanemi, i łącznie z połączeniem promem parowym przez morze Wschodnie między Sassnitz i Trälleborg, tudzież koleje prywatne, zostające w pruskim zarządzie państwowym, z wyjątkiem:

górno-śląskich odnóg wązkotorowych;

— co do połączenia promem parowym z Sassnitz do Trälleborg zobacz *B*, VII, 141.

4. Królewskie bawarskie koleje państwowe wraz z utrzymywanemi przez nie w ruchu kolejami lokalnemi Augsburg—Haunstetten, i Röthenbach p. L.—Weiler, z wyjątkiem jednak kolei lokalnych:

a) Augsburg—Göggingen—Pfersee;
b) kolei lokalnej augsburskiej;
c) Berchtesgaden—Königssee.

5. Królewsko-saskie koleje państwowe.

6. Królewsko-wirtemberskie koleje państwowe.

7. Koleje państwowe w Wielkiem Księstwie badeńskiem i koleje prywatne, zostające w administracyi państwowej.

8. Koleje państwowe w Wielkiem Księstwie meklenburskiem wraz z połączeniem promem parowym przez morze Wschodnie między Warnemünde i Gjedser; co do połączenia tym promem zobacz *B*, VI, 140.

9. Koleje państwowe w Wielkiem Księstwie oldenburskiem.

II. Koleje prywatne w własnym zarządzie.

10. Kolej poboczna Achern—Ottenhöfen.

11. Kolej z Altony do Kaltenkirchen.

12. Koleje poboczne, utrzymywane w ruchu przez badeńskie koleje lokalne (spółkę akcyjną):

a) Bruchsal—Ubstadt—$\frac{\text{Hilsbach}}{\text{Menzingen}}$;
b) Bühl—Oberbühlerthal (kolej bühlertalska);
c) Karlsruhe—Ettlingen—$\frac{\text{Herrenalb}}{\text{Brötzingen}}$ (kolej albtalska);
d) Neckarbischofsheim—Hüffenhardt;
e) Wiesloch—$\frac{\text{Meckesheim}}{\text{Waldangelloch.}}$

13. Bawarskie koleje lokalne, utrzymywane w ruchu przez Spółkę akcyjną kolei lokalnych w Monachium:

a) Bad Aibling—Feilnbach;
b) Fürth—Zirndorf—Cadolzburg;
c) Markt Oberdorf—Füssen;
d) Monachium—Wolfrathshausen—Bichl;
e) Murnau—Oberammergau;
f) Sonthofen—Oberstdorf;
g) Stadtamhof—Donaustauf—Wörth;
h) Türkheim—Wörishofen.

14. Kolej obwodowa bentheimska.

15. Kolej poboczna Biberach—Oberharmersbach.

16. Kolej miejska w Brandenburgu.

17. Kolej krajowa brunświcka.

18. Kolej Brunświk—Schöning.

19. Kolej broeltalska.

20. Kolej brohltalska.

---

[1]) Hölak-Trencsén-Teplicz.
[2]) Bruck n. Litawą (Bruck-Königsbrücke).
[3]) Skalice.

21. Kolej Butzbach—Licher.
22. Koleje obwodowe z Kolonii do Bonn.
23. Kolej poboczna Kolonia—Frechen—Benzelrather.
24. Kolej krefeldska.
25. Kolej kronberska.
26. Kolej Dahme—Uckro.
27. Kolej lokalna Deggendorf-Metten.
28. Kolej Dessau-Wörlitz.
29. Kolej Diedenhofen—Mondorf.
30. Kolej Eisern—Siegen.
31. Kolej Elmshorn—Barmstedt—Oldeslo.
32. Kolej poboczna Erstein—Oberehnheim—Ottrott.
33. Kolej Eutin—Lubeka.
34. Kolej Freier Grund.
35. Kolej Georgs-Marienhütte.
36. Kolej Gera—Meuselwitz—Wuitz.
37. Kolej Gernrode—Harzgerode.
38. Kolej lokalna Gotteszell—Viechtach.
39. Kolej Greifswald—Grimmen.
40. Kolej Halberstadt—Blankenburg.
41. Kolej poboczna Haltingen—Kandern.
42. Kolej obwodowa Hildesheim—Pein.
43. Kolej hoyańska (Hoya—Eystrup).
44. Kolej lokalna Kahl—Schoellkrippen.
45. Kolej kaysersberska wraz z koleją Colmar—Winzenheim.
46. Kolej kerkerbachska.
47. Kolej Królewiec—Cranz.
48. Kolej wązkotorowa obwodu Altena.
49. Kolej obwodowa Eckernförde—Kappeln.
50. Kolej poboczna Krozingen—Staufen—Sulzburg.
51. Kolej drogowa w Lahr.
52. Kolej lokalna Lam—Kötztinger.
53. Kolej łużycka (Rauscha—Freiwaldau; Muskau—Teuplitz—Sommerfeld; Hansdorf—Priebus).
54. Kolej lignicko-rawicka.
55. Kolej Löwenberg—Lindow—Rheinsberg.
56. Kolej lubecko-büchеńska.
57. Kolej Ludwika (Norymberga—Fürth).
58. Kolej poboczna Meckenbeuren—Tettnang.
59. Kolej meklenburska Fryderyka Wilhelma.
60. Kolej Meppen—Haselünn.
61. Kolej poboczna Möckmühl—Dörzbach.
62. Kolej Mosbach—Mudau.
63. Kolej Mühlhausen—Ebeleben.
64. Kolej Nauendorf—Gerlebogk.
65. Kolej z Nowego Brandenburga do Frydlandu.
66. Kolej neuhaldenslebeńska.
67. Kolej Neustadt—Gogolin.
68. Kolej dolno-łużycka.
69. Kolej Nordhausen—Wernigerode.
70. Kolej poboczna, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolejową górnoreńską;

Mannheim—Weinheim—Heidelberg—Mannheim, wraz z odgałęzieniem Mannheim-Käfertal—Heddesheim w Badenie.

71. Kolej poboczna Oberschefflenz—Billigheim.
72. Kolej Oschersleben—Schöning.
73. Kolej Ostrowice—Wasserleben.
74. Kolej Paulinenaue—Neu-Ruppin.
75. Kolej Pień—Ilsed.
76. Kolej prignicka.
77. Kolej Reinickendorf—Liebenwalde—Gross-Schönebeck.
78. Kolej lokalna Ren—Ettenheimmünster.
79. Kolej Rhene—Diemeltal (Bredelar—Martenberg).
80. Kolej Rinteln—Stadthagen.
81. Kolej poboczna Rosheim—St. Nabor.
82. Spółka akcyjna kolei żelaznej rupińskiej.
83. Kolej lokalna Schaftlach—Gmund—Tegernsee.
84. Kolej Stendal—Tangermünd.
85. Kolej Stralsund—Tribsee.
86. Koleje drogowe strassburskie.
87. Koleje poboczne, na których utrzymuje ruch Spółka kolejowa południowo-niemiecka:

a) Frei-Weinheim—Jugenheim—Partenheim (kolej selztalska);
b) Hetzbach—Beerfelden;
c) Hüfingen—Furtwangen (kolej bregtalska);
d) Osthofen—Westhofen;
e) Reinheim—Reichelsheim;
f) Riegel—$\frac{\text{Breisach}}{\text{Gottenheim}}$ (kolej kaiserstuhlska);
g) Sprendlingen—Fürfeld;
h) Wormacya—Offstein i
i) Zell—Todtnau.

88. Kolej południowo-harzka.
89. Kolej w lesie teutoburskim.
90. Linie, utrzymywane w ruchu przez zarząd turyngskich kolei pobocznych:

a) Arnstadt—Ichtershausen;
b) Esperstedt—Oldisleben;
c) Greussen—Ebeleben—Keula;
d) Hohenebra—Ebeleben;
e) Ilmenau—Grossbreitenbach;
f) Weimar—Berka—Blankenhain;
g) Weimar—Rastenberg;
h) Wenigentaft—Öchsen;
i) Wutha—Ruhla.

91. Kolej lokalna w Trossing.

92. Kolej Vorwohle—Emmertal.

93. Kolej poboczna Weingarten—Baienfurt—Niederbiegen.

94. Kolej krajowa westfalska.

95. Kolej Wittenberge—Perleberg.

96. Koleje poboczne, utrzymywane w ruchu przez dyrekcyę wirtemberskiej Spółki kolejowej:

a) Amstetten—Gerstetten;
b) Amstetten—Laichingen;
c) Ebingen—Onstmettingen;
d) Gaildorf—Untergröningen;
e) Jagstfeld—Ohrnberg;
f) Nürtingen—Neuffen;
g) Vaihingen-Sersheim—Enzweihingen.

97. Koleje poboczne wirtemberskie:

a) Aalen—Ballmertshofen—Dillingen (kolej härtsfeldzka);
b) Kolej filderska;
c) Korntal—Weissach (kolej Strohgäu);
d) Reutlingen—Gönningen.

98. Kolej Zschipkau—Finsterwald.

B. Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez nieniemieckie zarządy kolei żelaznych lub na wspólł z nimi.

I. Zarządy rosyjskie.

99. Przestrzeń od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Eydkunami do Eydkun, utrzymywana w ruchu przez koleje północno-zachodnie.

100. Przestrzeń od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Prostkowem do Prostkowa, utrzymywana w ruchu przez koleje nadwiślańskie.

101. Przestrzeń od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Illowem do Illowa, utrzymywana w ruchu przez koleje nadwiślańskie.

102. Przestrzeń od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Skalmierzycami do Skalmierzyc, utrzymywana w ruchu przez kolej warszawsko-wiedeńską.

103. Przestrzeń od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Herbami do Pruskich Herb, utrzymywana w ruchu przez kolej Herby—Kielce.

II. Zarządy austryackie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez c. k. austryackie koleje państwowe, od granicy austryacko-niemieckiej:

104. pod Mysłowicami do Mysłowic,
105. pod Hennersdorf do Ziegenhals,
106. pod Mikułowicami do Ziegenhals,
107. pod Heinersdorf do Heinersdorf (na górnym Śląsku),
108. pod Johanngeorgenstadt do Johanngeorgenstadt,
109. pod Adorf do Adorf,
110. pod Furth w W. do Furth w W.,
111. pod Haidmühle do Haidmühle,
112. pod Passawą do Passawy,
113. pod Brumowem do Simbach,
114. pod Lochau do Lindau,
115. pod Hladkowem do Mittelwalde,
116. pod Mittelsteine do Mittelsteine,
117. pod Libawą do Libawy,
118. pod Seidenberg do Seidenberg,
119. pod Ebersbach do Ebersbach,
120. pod Sebnicami do Sebnic.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez kolej busztiehradzką, od granicy austryacko-niemieckiej:

121. pod Reitzenhain do Reitzenhain,
122. pod Klingenthal do Klingenthal.

III. Zarządy szwajcarskie.

123. Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez szwajcarskie koleje związkowe wspólnie z koleją Mittelthurgau, od granicy szwajcarsko-niemieckiej pod Konstancyą do Konstancyi.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez szwajcarskie koleje związkowe, od granicy szwajcarsko-niemieckiej:

124. pod Rielasingen do Singen,
125. pod Waldshut do Waldshut,
126. pod Lottstetten do granicy niemiecko-szwajcarskiej pod Altenburg-Rheinau.

127. Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez koleje państwowe alzacko-lotaryngskie wspólnie z koleją Pruntrut—Bonfol, od granicy szwajcarsko-niemieckiej pod Pfetterhausen do Pfetterhausen.

IV. Zarządy francuskie.

Przestrzenie, należące do alzacko-lotaryngskich kolei państwowych, utrzymywane w ruchu wspólnie z francuską koleją wschodnią, od granicy francusko-niemieckiej:

128. pod Altmünsterol do Altmünsterol,
129. pod Avricourt do Deutsch-Avricourt,
130. pod Chambrey do Chambrey,
131. pod Novéant do Novéant,
132. pod Amanweiler do Amanweiler,
133. pod Fentsch do Fentsch.

V. Zarządy niderlandzkie.

134. Przestrzeń od granicy niderlandzko-niemieckiej pod Gennep do Wesel, utrzymywana w ruchu przez kolej północno-brabancko-niemiecką.

135. Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez Spółkę ruchu niderlandzkich kolei państwowych od granicy niderlandzko-niemieckiej:

a) pod Herzogenrath do Herzogenrath;

b) pod Akwizgranem do Akwizgranu [1]);

c) pod Dalheim do Dalheim [2]).

136. Przestrzeń od Elten do Welle, utrzymywana w ruchu przez Spółkę ruchu niderlandzkich kolei państwowych.

137. Przestrzenie od granicy niderlandzko-niemieckiej, utrzymywane w ruchu przez Spółkę ruchu niderlandzkich kolei państwowych wspólnie z holenderską Spółką kolejową:

a) pod Elten do Emmerich,

b) pod Gronau do Gronau [3]).

138. Przestrzenie od granicy niderlandzko-niemieckiej, utrzymywane w ruchu przez holenderską Spółkę kolejową wspólnie z Spółką ruchu niderlandzkich kolei państwowych:

a) pod Gildehausem do Salzbergen;

b) pod Cranenburg do Cleve [4]).

139. Przestrzeń od granicy niderlandzko-niemieckiej pod Alstätte do Ahaus, utrzymywana w ruchu przez holenderską Spółkę kolejową.

VI. Zarządy duńskie.

140. Połączenie promem parowym Warnemünde—Gjedser, utrzymywane w ruchu przez duńskie koleje państwowe na wspól z kolejami państwowemi Wielkiego Księstwa meklenburskiego.

VII. Zarządy szwedzkie.

141. Połączenie promem parowym Sassnitz—Trelleborg, utrzymywane w ruchu przez królewskie pruskie koleje państwowe na wspól z szwedzkiemi kolejami państwowemi.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy niemieckie w ruchu za granicą, porównaj:

Austrya, l. 34 do 58 włącznie.
Dania, l. 3, 4.
Francya, l. 16, 17, 18, 19, 20, 21.
Luksemburg, l. 2, 3.
Niderlandy, l. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.
Rosya, l. 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45.
Szwecya, l. 50.
Szwajcarya, l. 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47.

Belgia.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy belgijskie.

1. Zarząd belgijskich kolei państwowych.
2. Belgijska kolej północna.
3. Gandawa—Terneuzen.
4. Mecheln—Terneuzen.
5. Kolej z Chimay.

B. Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspól z nimi.

I. Zarządy francuskie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez francuską kolej północną, od granicy belgijsko-francuskiej:

6. pod Comines do Comines.
7. pod Halluin do Menin.

II. Zarządy luksemburskie.

8. Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez luksemburską kolej Księcia Henryka, od granicy belgijsko-luksemburskiej pod Rodange do Athus.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych w ruchu przez zarządy belgijskie za granicą, porównaj:

Francya, l. 12, 13, 14, 15.
Niderlandy, l. 12, 13, 14.

Bułgarya.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy bułgarskie.

1. Królewsko-bułgarskie koleje państwowe.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspól z nimi.

2. Przestrzeń od granicy serbsko-bułgarskiej pod Zaribrod do Zaribrod, utrzymywana w ruchu przez królewskie serbskie koleje państwowe.

---

[1]) Spółka ruchu niderlandzkich kolei państwowych zajmuje się tylko służbą pociągową w obu kierunkach.

[2]) Spółka ruchu niderlandzkich kolei państwowych załatwia na tej przestrzeni tylko służbę pociągową w kierunku z Niderlandów do Niemiec, a odwrotnie pruska kolej państwowa załatwia ją na niderlandzkiej przestrzeni pod Dalheim do Vlodrop (Spis: Niderlandy *B* 10) w kierunku od Dalheim do Niderlandów.

[3]) Ruch odbywa się na rachunek królewskich pruskich kolei państwowych. Spółka ruchu niderlandzkich kolei państwowych załatwia tylko służbę pociągową w obu kierunkach. Holenderska Spółka kolejowa ma również prawo prowadzenia pociągów na tej przestrzeni.

[4]) Ruch odbywa się na rachunek królewskich pruskich kolei państwowych. Holenderska Spółka kolejowa załatwia tylko służbę pociągową w obu kierunkach. Spółka ruchu niderlandzkich kolei państwowych ma również prawo prowadzenia pociągów na tej przestrzeni.

Dania.

A. Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez zarządy duńskie.

1. Duńskie koleje państwowe, wraz z połączeniami zapomocą promów parowych, które one utrzymują w ruchu:

a) przez Limfjord (Oddesund Nord—Oddesund Syd i Nykjöbing paa Mors—Glyngöre);
b) przez Mały [lille] Bełt (Fredericia—Strib);
c) przez Wielki [store] Bełt (Nyborg—Korsör);
d) przez Öresund (Helsingör — Helsingborg i Kopenhaga [Kjöbenhavn]—Malmö; co do połączenia promem parowym Kopenhaga—Malmö zobacz pod *B*, II, 5);
e) przez Masnedsund (Masnedö—Orehoved);
f) pomiędzy Gjedser i Warnemünde; co do tego połączenia promem parowym zobacz pod *B*, I. 4.;

z wyłączeniem jednak:

przestrzeni kolei państwowej Nyborg—Faaborg, utrzymywanej w ruchu przez południowo-fińską Spółkę kolei żelaznych,

przestrzeni kolei państwowej Vejle—Give, utrzymywanej w ruchu przez Spółkę kolejową Vejle—Give, i

szlaku parowcowego Korsör—Kiel.

2. Następujące przestrzenie kolei prywatnych, zostające pod zarządem państwowym:

a) Orehoved—Gjedser;
b) Aalestrup—Viborg;
c) Sorö—Vedde.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na współ z nimi.

I. Zarządy niemieckie.

3. Przestrzeń od granicy niemiecko-duńskiej pod Farris do Vamdrup, utrzymywana w ruchu przez królewskie pruskie koleje państwowe.

4. Połączenie promem parowym Gjedser—Warnemünde, utrzymywane w ruchu na współ z kolejami państwowemi Wielkiego Księstwa meklemburskiego.

II. Zarządy szwedzkie.

5. Linia promu parowego między wolnym portem Kopenhaga a Malmö, utrzymywana w ruchu przez duńskie koleje państwowe wspólnie z szwedzkiemi kolejami państwowemi.

Uwaga. Co do przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy duńskie w ruchu za granicą, porównaj:

Niemcy, l. 140.
Szwecya, l. 49.

Francya.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy francuskie.

Główne linie:

1. Kolei północnej.

2. Kolei wschodniej łącznie z utrzymywanemi na rachunek koncesyonaryuszy liniami, mianowicie linią z Wassy do Saint-Dizier i liniami kolei lokalnych departamentu ardeńskiego (Carignan do Messempré, Monthermé do Monthermé [Laval—Dieu], Vrigne-Meuse do Vrigne-aux-Bois), z Rambervillers do Charmes, z Igney—Avricourt do Blamont i Cirey.

3. Kolei parysko-lyońskiej do morza Śródziemnego, łącznie z linią do starego portu marsylijskiego, utrzymywaną w ruchu na rachunek koncesyonaryuszy, i linią z Arles do Saint Louis.

4. Kolei orleańskiej.

5. Kolei południowej.

6. Kolei państwowych łącznie z koleją lokalną z Ligré-Rivière do Richelieu, utrzymywaną w ruchu na rachunek departamentu Indre-et-Loire, z Le Pallet do Vallet, utrzymywaną w ruchu na rachunek departamentu Loire-Inférieure, z Chars do Marines, utrzymywaną w ruchu na rachunek departamentu Saint-et-Oise, i z Montsecret-Vassy do Les Maures, utrzymywaną w ruchu na rachunek departamentu Orne.

7. Obu obwodowych kolei paryskich wraz z linią strategiczną z Valenton do Massy-Palaiseau.

8. Spółki kolei departamentowych.

9. Spółki kolei ze Somain do Anzin i do granicy belgijskiej.

Linie lokalnego znaczenia:

10. Spółki kolei departamentowych.

11. Z Marlieux do Châtillon-sur-Chalaronne.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na współ z nimi.

I. Zarządy belgijskie.

Przestrzenie od granicy belgijsko-francuskiej, utrzymywane w ruchu przez belgijski zarząd kolei państwowych:

12. pod Doische do Givet.

13. pod Abeele do Hazebrouk.

14. Przestrzeń od granicy francusko-belgijskiej pod Heer-Agimont do Givet, utrzymywana w ruchu przez belgijską kolej północną.

15. Przestrzeń od granicy francusko-belgijskiej pod Momignies do Anor, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolejową w Chimay.

II. Zarządy niemieckie.

Przestrzenie, należące do francuskiej kolei wschodniej, utrzymywane w ruchu na wspól z kolejami państwowemi w Alzacyi i Lotaryngii, od granicy niemiecko-francuskiej.

16. pod Altmünsterol do Petit-Croix,
17. pod Deutsch-Avricourt do Igney-Avricourt,
18. pod Chambrey do Moncel,
19. pod Novéant do Pagny-sur-Moselle,
20. pod Amanweiler do Batilly,
21. pod Fentsch do Audun-le-Roman.

III. Zarządy szwajcarskie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez szwajcarskie koleje związkowe, od granicy francusko-szwajcarskiej:

22. pod Delle do Delle,
23. pod Vallorbe do Pontarlier,
24. pod Les Verrières-Suisses do Pontarlier,
25. pod Crassier do Divonne-les-Bains.

Przestrzeń od granicy francusko-szwajcarskiej, utrzymywana w ruchu przez kolej Martigny—Le Châtelard:

26. pod Le Châtelard do Vallorcine.

IV. Zarządy włoskie.

27. Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez włoskie koleje państwowe, od granicy włosko-francuskiej pod Modane do Modane.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy francuskie w ruchu za granicą, porównaj:

Niemcy, l. 128, 129, 130, 131, 132, 133.
Belgia, l. 6, 7.
Włochy, l. 22.
Szwajcarya, l. 48, 49, 50, 51.

Włochy.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy włoskie.

1. Wszystkie linie, utrzymywane w ruchu przez Dyrekcyę generalną kolei państwowych.

2. Linie, utrzymywane w ruchu przez Spółkę *Società Veneta per costruzione ed esercizio di ferrovie secondarie italiane:*

a) Cividale—Portogruaro, z odnogą od S. Giorgio di Nogaro aż do granicy włosko-austryackiej pod Cervignano,
b) Parma—Suzzara,
c) Bologna S. V.—Portomaggiore, z odnogą z Budrio do Massalombarda,
d) Arezzo—Pratovecchio—Stia,
e) Conegliano—Vittorio,
f) Thiene—Rocchette—Asiago,
g) Ferrara—Copparo,
h) Ferrara—Cento,
i) Stazione per la Carnia—Tolmezzo—Villasantina,
k) Cento—San Giovanni w Persiceto, i
l) Verona—Caprino i Affi—Garda.

3. Koleje północno-medyolańskie w Medyolanie, a mianowicie:

m) Medyolan—Bovisa—Seveso S. Pietro—Merone Pontenuovo (wspólny dworzec linii Como—Lecco kolei państwowych)—Incino Erba, z odnogami z Bovisy do Medyolanu—Librery (koleje państwowe) i z Seveso—S. Pietro do Camnago (wspólny dworzec linii Chiasso—Medyolan kolei państwowych),
n) Medyolan—Bovisa—Saronno,
o) Saronno—Malnate—Varese Nord—Laveno Nord, z odnogami z Varese Nord do Varese (koleje państwowe) i z Laveno Nord do Laveno Mombello (koleje państwowe),
p) Saronno—Grandate,
q) Como Lago Nord—Camerlata—Grandate—Malnate, z odnogą z Camerlata do Albate Camerlata (koleje państwowe),
r) Novara Nord—Busto Arsizio Nord—Saronno—Seregno (wspólny dworzec linii Chiasso—Medyolan kolei państwowych), z odnogami z Novary Nord do Novary (koleje państwowe) i z Busto Arsizio Nord do Busto Arsizio (koleje państwowe).
s) Castellanza—Cairate Lonate Ceppino in Val d'Olona.

4. Linie, utrzymywane w ruchu przez Spółkę kolei nad morzem Śródziemnem:

Varese—Porto Ceresio i Rzym—Viterbo z odnogą z Capranica do Ronciglione.

5. Linia Rzym—Albano—Nettuno, utrzymywana w ruchu przez Spółkę rzymskich kolei pobocznych.

6. Linia Sondrio—Tirano, utrzymywana w ruchu przez *Società per le ferrovie dell' Alta Valtellina.*

7. Kolej Santhià—Biella.

8. Kolej Poggibonsi—Colle Val d'Elsa.

9. Kolej Suzzara—Ferrara.

10. Kolej Mandela—Subiaco.

11. Koleje Reggio Emilia.

12. Linia Grignasco—Coggiola, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei Vallesessera.

13. Linia Brescia—Iseo—Edolo, Iseo—Rovato i Bornato—Paderno, utrzymywana w ruchu przez *Società Nazionale di ferrovie e tramvie.*

14. Linia Turyn—Ciriè—Lanzo, utrzymywana w ruchu przez *Società anonima Canavese per la ferrovia Torino—Ciriè—Lanzo.*

15. Przestrzeń Rezzato—Vobarno kolei Rezzato—Vobarno—Vestone, utrzymywana w ruchu przez zarząd prowincyi Brescia.

16. Kolej Reggio—Ciano z odnogą Barco—Montecchio, utrzymywana w ruchu przez *Consorcio delle Cooperative di produzione e lavoro della Provincia di Reggio nell' Emilia.*

17. Kolej Padova—Piazzola.

18. Przestrzenie częściowe kolei Aulla—Lucca, a mianowicie Lucca—Bagni di Lucca—Castelnuovo di Garfagnana i Aulla—Monzone, utrzymywane w ruchu przez *Società Unione industriale anonime* z siedzibą w Rzymie.

19. Linia Nardò—Tricase—Maglie, Nordò Centrale—Novoli i Lecce—Frankavilla Fonta, utrzymywana w ruchu przez *Società delle Ferrovie Salentine.*

20. Linia Cancello—Benevento, utrzymywana w ruchu przez *Società italiana per la strade ferrate sovvenzionate.*

21. Linia Monza—Molteno z odgałęzieniem Renate—Veduggio—Romanò—Fornaci, utrzymywana w ruchu przez *Società anonima per le ferrovie della Brianza Centrale.*

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspól z nimi.

I. Zarządy francuskie.

22. Przestrzeń od granicy włosko-francuskiej pod Ventimiglia do Ventimiglia, utrzymywana w ruchu przez kolej parysko-lyońską do morza Śródziemnego.

II. Zarządy szwajcarskie.

Przestrzenie od granicy włosko-szwajcarskiej, utrzymywane w ruchu przez szwajcarskie koleje związkowe:

23. pod Pino do Luino.

24. pod Iselle do Domodossola.[1])

25. Przestrzeń wązkotorowa od granicy włosko-szwajcarskiej pod Campocologno do Tirano, utrzymywana w ruchu przez kolej Bernina.

[1]) Szwajcarskie koleje związkowe załatwiają od Iselle przechodowo służbę pociągową (maszynową i konduktorską) na rachunek włoskich kolei państwowych; służbę stacyjną pełnią te ostatnie.

III. Zarządy austryackie.

26. Przestrzeń od granicy włosko-austryackiej pod Pontaflem do Ponteby, utrzymywana w ruchu na wspól z c. k. austryackiemi kolejami państwowemi w kierunku do Włoch.

27. Przestrzeń od granicy włosko-austryackiej pod Tezze do Primolano, utrzymywana w ruchu przez c. k. austryackie koleje państwowe.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy włoskie w ruchu za granicą, porównaj:

Austrya, l. 30, 31, 32, 33.
Francya, l. 27.
Szwajcarya, l. 52.

Luksemburg.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy luksemburskie.

1. Kolej księcia Henryka.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspól z nimi.

Zarządy niemieckie.

2. Wszystkie linie kolei luksemburskiej Wilhelma, utrzymywane w ruchu przez koleje państwowe w Alzacyi i Lotaryngii.

3. Przestrzeń od granicy niemiecko-luksemburskiej pod Ulflingen do Ulflingen, utrzymywana w ruchu przez królewsko-pruskie koleje państwowe.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy luksemburskie w ruchu za granicą, porównaj:

Belgia, l. 8.

Niderlandy.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy niderlandzkie.

1. Wszystkie linie, utrzymywane w ruchu przez Spółkę ruchu niderlandzkich kolei państwowych, łącznie z tramwajami parowymi.

2. Wszystkie linie, utrzymywane w ruchu przez Holenderską Spółkę kolei żelaznych, łącznie z tramwajami parowymi.

3. Wszystkie linie, utrzymywane w ruchu przez Niderlandzką centralną Spółkę kolei żelaznej, z wyłączeniem tramwajów parowych.

4. Przestrzeń od granicy pod Gennep do Bokstel, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei żelaznej północno-brabancko-niemieckiej.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólʼ z nimi.

I. Zarządy niemieckie.

5. Przestrzeń od granicy niemiecko-niderlandzkiej pod Neuschanz do Neuschanz, utrzymywana w ruchu przez koleje państwowe Wielkiego Księstwa oldenburskiego.

Przestrzenie od granicy niemiecko-niderlandzkiej, utrzymywane w ruchu przez królewsko-pruskie koleje państwowe:

6. pod Borken do Winterswyk.
7. pod Bocholt do Winterswyk.
8. pod Straelen do Venlo.
9. pod Kaldenkirchen do Venlo.
10. pod Dalheim do Vlodrop [1]).

11. Przestrzeń od granicy niemiecko-niderlandzkiej pod Coevorden do Coevorden, utrzymywana w ruchu przez bentheimską kolej obwodową.

II. Zarządy belgijskie.

12. Przestrzeń od granicy belgijsko-niderlandzkiej pod La Clinge do Sluiskil, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolejową Mecheln-Terneuzen.

13. Przestrzeń od Sluiskil do Terneuzen, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei Mecheln-Terneuzen wspólnie z Spółką kolei Gandawa-Terneuzen.

14. Przestrzeń od granicy belgijsko-niderlandzkiej pod Selzaete do Sluiskil, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei Gandawa-Terneuzen.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy niderlandzkie w ruchu za granicą porównaj:

Niemcy, l. 134, 135, 136, 137, 138, 139.

Rumunia.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy rumuńskie.

1. Królewsko-rumuńskie koleje państwowe.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu wspólnie z zarządami zagranicznymi.

I. Zarządy rosyjskie.

2. Przestrzeń od granicy rosyjsko-rumuńskiej pod Ungheni do Rumuńskiego Ungheni, utrzymywana w ruchu przez królewsko-rumuńskie koleje państwowe, na której rosyjskie koleje południowo-zachodnie wspólnie utrzymują ruch.

II. Zarządy austryackie.

3. Przestrzeń od granicy austryacko-rumuńskiej pod Burdujeni do Burdujeni, na której c. k. austryackie koleje państwowe utrzymują ruch w kierunku z Austryi.

III. Zarządy węgierskie.

Przestrzenie od granicy węgiersko-rumuńskiej, utrzymywane w ruchu w kierunku z Węgier przez królewsko-węgierskie koleje państwowe:

4. pod Verciorova do Verciorova.
5. pod Riul Vadului do Caineni.
6. pod Palanca do Palanca.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarząd rumuński w ruchu za granicą, porównaj:

Austrya, l. 62.
Węgry, l. 14, 15, 16.
Rosya, l. 50.

Rosya.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez państwo.

1. Kolej mikołajowska (z odnogą do portu i z kolejami nowotorżecką i rżewo-wiazemską), z wyłączeniem sekcyi do Borowieży.
2. Koleje północno-zachodnie.
3. Kolej Aleksandrowska.
4. Kolej moskiewsko — kurska, moskiewsko—niżnonowogrodzka i muromska.
5. Kolej sysrańsko—wiazemska.
6. Kolej Katarzyny.
7. Kolej rygsko—orelska (z koleją rygsko—tukumską).
8. Kolej libawsko—romneńska.
9. Koleje nadwiślańskie.
10. Koleje południowe.
11. Kolej samarsko-złotouska.
12. Koleje poleskie.
13. Koleje południowo-zachodnie.
14. Kolej permska.
15. Kolej syberyjska.
16. Koleje zakaukazkie.
17. Koleje północne.

---

[1]) Na tej przestrzeni załatwia pruska kolej państwowa tylko służbę pociągową w kierunku z Niemiec do Niderlandów, a naodwrót Spółka ruchu niderlandzkich kolei państwowych załatwia ją na przestrzeni niemieckiej pod Dalheim do Dalheim (Spis: Niemcy *B* 135 *c*) w kierunku z Vlodrop do Niemiec.

18. Kolej taszkentska.

19. Kolej środkowo-azyatycka z liniami:

Krasnowódzk—Andishan,
Merw—Kuszka,
Czernajewo—Taszkent i
Gorczakowo—Skobelewo.

20. Kolej zabajkałska.

21. Kolej warszawsko—wiedeńska.

22. Kolej wojskowa Kowel—Włodzimierz—Wołyński.

B. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy prywatne.

23. Kolej władykaukazka.

24. Kolej łódzka.

25. Kolej moskiewsko—kijowsko—woroneska.

26. Kolej moskiewsko—kazańska.

27. Kolej moskiewsko—windawsko—rybińska.

28. Kolej riazańsko—uralska.

29. Koleje południowo-wschodnie.

30. Kolej białogrodzko—szumyńska.

31. Lokalne koleje I. Spółki kolei lokalnych w Rosyi:

Pernau—Reval z liniami:

Walk—Pernau,
Moisekull—Fellin,
Fellin—Port Reval,
Allenkull—Weissenstein.

Święciany;

Koleje południowe z liniami:

Rudnica—Olwiopol,
Dochno—Czeczelnik,
Berszad—Berszad Fabryka,
Żytomierz—Gaiworon,
Chołoniewska—Szemka,
Woronowice—Winnica.

32. Kolej lokalna Nowożybków.

33. Kolej Herby—Kielce.

34. Kolej lokalna inflancka (Walk—Marienburg—Stockmannshof).

35. Kolej północno-dońska.

36. Kolej jejska.

37. Kolej lokalna Kuwżynów.

C. Części pograniczne kolei, utrzymywane w ruchu na wspólʼ z zarządami zagranicznymi.

I. Zarządy niemieckie.

Przestrzenie od granicy niemiecko-rosyjskiej, utrzymywane w ruchu przez królewsko-pruskie koleje państwowe:

38. pod Eydkunami do Wierzbołowa,

39. pod Otłoczynem do Aleksandrowa,

40. pod Szopińcami do Sosnowic (linia dawnej kolei na prawym brzegu Odry),

41. pod Szopińcami do Sosnowic (linia dawnej kolei górnośląskiej),

42. pod Prostkowem do Grajewa,

43. pod Illowem do Mławy,

44. pod Szczypiórnem do Kalisza,

45. pod Herbami do Herb Rosyjskich.

II. Zarządy austryackie.

Przestrzeń od granicy austryacko-rosyjskiej, utrzymywana w ruchu przez c. k. austryackie koleje państwowe:

46. pod Szczakową do Granicy i

przestrzenie od granicy austryacko-rosyjskiej, utrzymywane w ruchu w kierunku do Rosyi:

47. pod Brodami do Radziwiłłowa,

48. pod Podwołoczyskami do Wołoczysk,

49. pod Nowosielicą do Nowosielicy.

III. Zarządy rumuńskie.

Przestrzeń od granicy rumuńsko-rosyjskiej, utrzymywana w ruchu przez koleje południowo-zachodnie, na której król. rumuńskie koleje państwowe wspólnie utrzymują ruch:

50. pod Ungheni do Rosyjskiego Ungheni.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy rosyjskie w ruchu za granicą, porównaj:

Niemcy, l. 99, 100, 101, 102, 103.
Austrya, l. 59, 60, 61.
Rumunia, l. 2.

Serbia.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy serbskie.

1. Królewsko-serbskie koleje państwowe, z wyjątkiem kolejek Ćuprija—Ravna-Reka i Ćićevac—St. Petar.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólʼ z nimi.

2. Przestrzeń od granicy węgiersko-serbskiej, środek mostu na Sawie do Beogradu (Belgradu), utrzymywana w ruchu przez królewsko-węgierskie koleje państwowe.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy serbskie w ruchu za granicą, porównaj:

Bułgarya, l. 2.

Szwecya.

A. Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez zarządy szwedzkie.

I. Koleje normalnotorowe.

1. Szwedzkie koleje państwowe z wyjątkiem utrzymywanej przez nie w ruchu przestrzeni Luleå—Riksgränsen z odnogami Gällivare—Malmberget i Gälliware—Koskullskulle [1]), lecz razem z połączeniami zapomocą promów parowych:

a) przez Öresund między Malmö i Kopenhagą — zobacz pod *B*, I. 49;

b) przez morze Wschodnie między Trälleborg i Sassnitz — zobacz pod *B*, II. 50.

(Kolej Åtvidaberg—Bjärka—Säby, zobacz kolej centralna Östra.)

2. Koleje bergslagernaskie oraz utrzymywana przez nie w ruchu kolej Lödöse—Lilla—Edets.

3. Kolej Börringe—Östratorps.

4. Koleje boråskie.

5. Kolej Borås—Alfvesta.

6. Kolej Dala—Hälsingland.

7. Kolej dalslandska. [2])

8. Kolej Frövi-Ludvika, z wyłączeniem utrzymywanych przez nią w ruchu kolei Storå—Guldsmedshyttans i Bånghammer—Klottens.

9. Kolej Gäfle—Dala.

(Kolej Gäfle—Ockelbo, zobacz kolej Uppsala—Gäfle.)

10. Kolej Göteborg—Borås.

11. Koleje Hälsingborg—Hässleholms i Klippan—Eslöfs.

12. Kolej Härnösand—Sollefteå.

13. Kolej Käflinge-Barsebäcks.

14. Kolej kalmarska.

15. Kolej Karlskrona—Växjö.

16. Koleje Kristianstad—Hässleholms.

17. Koleje landskronska i hälsingborgska.

18. Kolej Landskrona—Käflinge.

19. Kolej Landskrona—Käflinge—Sjöbo.

(Kolej Lödöse—Lille Edets, zobacz koleje bergslagernaskie.)

20. Kolej Lund—Refvinge, z wyłączeniem utrzymywanych przez nią w ruchu kolei Lund—Bjärreds.

21. Kolej Lund—Trälleborgs.

22. Kolej Malmö—Ystads oraz utrzymywana przez nią w ruchu kolej Ystad—Skifarps.

23. Kolej Mellersta södermanslandska.

24. Kolej Mora—Vänerns.

25. Kolej Nässjö—Oskarshamns.

26. Kolej Norra södermanlandska.

27. Kolej Örebro—Köpings.

28. Kolej centralna Östra oraz utrzymywana przez nią w ruchu kolej Åtvidaberg—Bjärka—Säby.

29. Kolej Oxelösund—Flen—Västmanlands.

30. Kolej Skåne—Smålands.

31. Kolej Södra dalarneska.

32. Kolej Sztokholm—Saltsjöns.

33. Koleje Sztokholm—Västerås—Bergslagens.

34. Kolej tidaholmska.

35. Kolej Trälleborg—Rydsgårds.

36. Kolej Uddevalla — Vänersborg — Herrljunga.

37. Kolej Uppsala—Gäfle i utrzymywana przez nią w ruchu kolej Gäfle—Ockelbo.

38. Kolej Växjö—Alfvesta. [1])

(Kolej Ystad—Brösarps, zobacz kolej Ystad—Eslöfs.)

39. Kolej Ystad—Eslöfs oraz utrzymywane przez nią w ruchu koleje Ystad—Brösarps i Ystad—Gärsnäs—St. Olofs.

(Kolej Ystad—Gärnsnäs—St. Olofs, zobacz kolej Ystad—Eslöfs.)

(Koleje Ystad—Skifarps, zobacz kolej Malmö—Ystad.)

II. Koleje wązkotorowe.

40. Koleje nadbrzeżne Blekinge.

(Kolej Hvetlanda—Målilla, zobacz kolej Hvetlanda—Säfsjö.)

41. Kolej Hvetlanda—Säfsjö oraz utrzymywana przez nią w ruchu kolej Hvetlanda—Målilla.

42. Kolej Kalmar—Berga.

43. Kolej Kalmar—Torsås.

44. Kolej Karlstad—Munkfors.

45. Kolej Mariestad—Moholms.

46. Kolej Nordmark—Klarälfvens (Hagfors—Munkfors; Edebäck—Sjögränd).

47. Koleje Norsholm—Västervik—Hultsfreds.

48. Koleje Stockholm—Roslagens.

---

[1]) Na przestrzeniach, utrzymywanych w ruchu przez szwedzkie koleje państwowe, od granicy szwedzko-norweskiej do Charlottenbergu i od granicy szwedzko-norweskiej do Storlien załatwiają służbę pociągową norweskie koleje państwowe.

[2]) Na przestrzeniach, utrzymywanych w ruchu przez norweskie koleje państwowe, od granicy norwesko-szwedzkiej do Kornsjö załatwia służbę pociągową kolej dalslandska.

[1]) Służbę pociągową załatwiają częściowo szwedzkie koleje państwowe.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu wspólnie z zarządami zagranicznymi.

I. Zarządy duńskie.

49. Linia promu parowego między Malmö a wolnym portem Kopenhaga, utrzymywana w ruchu przez szwedzkie koleje państwowe wspólnie z duńskiemi kolejami państwowemi.

II. Zarządy niemieckie.

50. Połączenie promem parowym Trälleborg—Sassnitz, utrzymywane w ruchu przez szwedzkie koleje państwowe wspólnie z królewsko-pruskiemi kolejami państwowemi.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy szwedzkie w ruchu za granicą, porównaj:

Niemcy, l. 141.
Dania, l. 5.

Szwajcarya.

A. Koleje i przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy szwajcarskie.

I. Koleje normalnotorowe.

1. Koleje związkowe szwajcarskie, z wyłączeniem utrzymywanej przez nie w ruchu kolei linowej Cossonay dworzec—Cossonay miasto.
2. Kolej alpejska berneńska, Berno—Lötschberg—Simplon.
3. Kolej Berno—Neuenburg (linia bezpośrednia).
4. Kolej emmentalska.
5. Kolej Fryburg—Murten—Ins.
6. Kolej Langenthal—Huttwil.
7. Kolej Martigny—Orsières.
8. Kolej Önsingen—Balsthal.
9. Kolej Pont—Brassus.
10. Kolej Pruntrut—Bonfol.
11. Kolej Rorschach-Heiden.
12. Kolej Saignelégier—Glovelier.
13. Kolej seetalska.
14. Kolej sensetalska.
15. Kolej sihltalska.
16. Kolej południowo-wschodnia.
17. Kolej Sursee—Triengen.
18. Kolej środkowo-thurgawska.
19. Kolej tösstalska.
20. Kolej Uerikon—Bauma.
21. Kolej traverstalska.

II. Koleje wązkotorowe.

22. Kolej Aarau—Schöftland.
23. Kolej Bellinzona—Mesocco.
24. Kolej Berno—Worb (przestrzeń Gümligen—Worb).
25. Kolej Bernina.
26. Kolej Bremgarten—Dietikon.
27. Koleje greyerzerskie.
28. Koleje Lugano—Tesserete.[1])
29. Kolej Martigny—Le Châtelard.
30. Kolej Montreux—Berner Oberland, z wyłączeniem utrzymywanych przez nią w ruchu linii Clarens—Chailly—Blonay i les Avants—Souloup.
31. Koleje w Berner Oberland, z wyłączeniem kolei na Schynige Platte i linii Lauterbrunnen—Mürren i Mürren—Allmendhubel, utrzymywanych w ruchu przez koleje w Berner Oberland.
32. Kolej retycka.
33. Kolej Saignelégier—La Chaux-de-Fonds.
34. Kolej Sernftalska.
35. Koleje Veveysańskie, z wyłączeniem wspólnie utrzymywanej w ruchu linii Blonay—Les Pleiades.
36. Kolej na Wengernalp.
37. Kolej wynentalska.
38. Kolej Yverdon—St. Croix.

B. Przestrzenie kolejowe, utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na współ z nimi.

I. Zarządy austryackie.

Linie od granicy austryacko-szwajcarskiej, utrzymywane w ruchu przez c. k. austryackie koleje państwowe:

39. pod Buchs (St. Gallen) do Buchs (St. Gallen).
40. pod St. Margarethen do St. Margarethen.

II. Zarządy niemieckie.

Przestrzenie od granicy niemiecko-szwajcarskiej, utrzymywane w ruchu przez koleje państwowe Wielkiego Księstwa badeńskiego:

41. pod Gottmadingen do granicy szwajcarsko-niemieckiej pod Wilchingen.
42. pod Stetten do Bazylei, koleje państwowe badeńskie.
43. pod Leopoldshöhe do Bazylei, koleje państwowe badeńskie.
44. pod Grenzach do Bazylei, koleje państwowe badeńskie.
45. Kolej łącząca między Bazyleją, sieć kolei państwowych badeńskich, a Bazyleją, sieć szwajcarskich kolei związkowych, utrzymywana w ruchu na współ z kolejami państwowemi Wielkiego Księstwa badeńskiego.

---

*) Z mocą obowiązującą od dnia 10. lutego 1914.

46. Przestrzeń od granicy niemiecko-szwajcarskiej pod St. Ludwig do Bazylei, sieć szwajcarskich kolei związkowych, utrzymywana w ruchu przez koleje państwowe w Alzacyi i Lotaryngii.

47. Przestrzeń od granicy niemiecko-szwajcarskiej pod Bonfol do Bonfol, utrzymywana w ruchu przez kolej Pruntrut—Bonfol wspólnie z kolejami państwowemi w Alzacyi i Lotaryngii.

III. Zarządy francuskie.

Przestrzenie, utrzymywane w ruchu przez Spółkę kolei Paryż—Lyon do morza Śródziemnego, od granicy francusko-szwajcarskiej:

48. pod St. Gingolph do Bouveret,

49. pod Chêne-Bourg do Genewy-Eaux-Vives.

50. pod La Plaine do Genewa—Cornavin. [1])

[1]) Francuska Spółka kolei Paryż-Lyon do Morza Śródziemnego załatwia tylko służbę pociągową w pociągach, kursujących między Genewą Cornavinem i Francyą.

51. pod Le Locle-Col-des-Roches do Le Locle-miasta. [1])

IV. Zarządy włoskie.

52. Przestrzeń, utrzymywana w ruchu przez włoskie koleje państwowe, od granicy włosko-szwajcarskiej pod Chiasso do Chiasso.

Uwaga. Co się tyczy przestrzeni kolejowych, utrzymywanych przez zarządy szwajcarskie w ruchu za granicą, porównaj:

Niemcy, l. 123, 124, 125, 126, 127.
Francya, l. 22, 23, 24, 25, 26.
Włochy, l. 23, 24, 25.

[1]) Francuska Spółka kolei Paryż-Lyon do Morza Śródziemnego załatwia tylko służbę pociągową w pociągach, kursujących między Le Locle-miasto wzgl. Le Locle-Col-des-Roches a Francyą.

Forster wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1914. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki ydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1914.

Treść: № 61. Przepis wykonawczy do rozdziału III. ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

61.

Przepis wykonawczy do rozdziału III. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

Podatek rentowy.

(Ogłoszono reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Wykonując ustawę z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dotyczącą zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowelę do ustawy o podatkach osobistych), zmienia się częściowo, względnie uzupełnia ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 23. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 171, przepis wykonawczy do rozdziału III (o podatku rentowym) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych wraz z wydanymi do niego dodatkami w przedmiocie jego zastosowania do wymiaru podatków na rok 1914, zaczem przepis ten winien opiewać:

Rozdział I.

Powinność podatkowa, uwolnieni, ograniczenie powinności podatkowej w stosunku do zagranicy.

Artykuł 1.

Pobory, podlegające podatkowi rentowemu.

(§ 124.)

I. 1. Według § 124. podlega podatkowi rentowemu ten, kto pobiera dochody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych, nie obciążonych już bezpośrednio podatkiem gruntowym, budynkowym, zarobkowym lub pensyjnym. Podatkowi rentowemu podlegają więc — nie tak jak podatkowi dochodowemu — osoby tak fizyczne jak i prawne.

2. Dochody z opłat natury prawno-publicznej nie są przedmiotem podatku rentowego. W szczególności więc wyłączone są od tego podatku powtarzające się dochody, idące na rzecz gmin z tytułu odpłatnego udzielania praw używania w szczególny sposób dróg gminnych i placów (n. p. opłaty za stanowiska na targu, opłaty za stanowiska fiakrów i miejsca, używane przez posiadaczy kawiarń, czynsze za przewody elektryczne, wodociągi i inne przewody, za portale, słupy dla ogłoszeń itp.).

3. Podatki, wymienione pod liczbą 1. jako powód wyłączenia, obciążają bezpośrednio: dochód z gruntów (także czynsz dzierżawny za grunta, wypuszczone w dzierżawę) w myśl ustawy z dnia 24. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 88; dochód z budyn-

ków w myśl ustaw o podatku budynkowym; dochód z przedsiębiorstw i zatrudnień, podlegających podatkowi zarobkowemu według I. lub II. rozdziału ustawy o podatkach osobistych, w myśl postanowień tych rozdziałów; nakoniec pobory służbowe, podlegające podatkowi pensyjnemu, a mianowicie te ostatnie także wtedy, gdy nie dochodzą do wysokości 6400 K.

4. Nadto uważa się za obciążone bezpośrednio podatkiem zarobkowym od przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi publicznego składania rachunków, odsetki i dywidendy od akcyi, udziały wspólników, udziały gwareckie itp. w przedsiębiorstwach, podlegających wymienionemu podatkowi, a to stosownie do § 124., l. 7., także wtedy, gdy podatek ten dotyka tylko część przemysłu, rozciągającego się także poza obszar obowiązywania niniejszej ustawy.

5. Na mocy wyraźnego postanowienia § 125., l. 12., uważa się nadto na równi z przedsiębiorstwami, opodatkowanemi w krajach tutejszych według rozdziału II. tejże ustawy, te przedsiębiorstwa, które uwolnione są od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.; tu należą w szczególności przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi (morskie okręty handlowe), korzystające z czasowego uwolnienia od podatków.

6. Na mocy uwolnienia, przepisanego w § 125., l. 14., na równi z odsetkami i dywidendami od akcyi spółek tutejszokrajowych uważać należy te odsetki, wypłacane przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków, których stosownie do § 94., lit. *c*, nie można potrącać z opodatkowanego dochodu tego przedsiębiorstwa, jakoteż odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności do tych przedsiębiorstw, które są uwolnione od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.; są to z reguły odsetki od pożyczek hipotecznych oraz od pryorytetów i tym podobnych częściowych zapisów długu wymienionych przedsiębiorstw.

Także postanowienie § 124., l. 7., odnosi się w równej mierze do dochodów z akcyi i pryorytetów.

7. Za obciążone bezpośrednio podatkiem zarobkowym należy w końcu całkiem ogólnie uważać takie pobory, których istnienie i wysokość zależy dowodnie od dochodu z przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu. Przypadek ten zachodzi n. p. wtedy, jeżeli ktoś, nie biorąc jako spólnik udziału w zysku lub stracie przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu, ma w niem zaległą pożyczkę, która ulega oprocentowaniu do wysokości oznaczonej w umowie najwyższej stopy odsetkowej tylko wtedy i o tyle, o ile przedsiębiorstwo da dochód na to wystarczający.

8. Przeciwnie nie są bezpośrednio dotknięte podatkami, wymienionymi pod l. 1. jako powód wyłączenia, odsetki od hipotek na realnościach, podlegających podatkowi (por. jednak wyjątek pod liczbą 6.) i odsetki od pożyczek, udzielonych kupcom i przemysłowcom.

Z jedynym wyjątkiem, o którym będzie mowa w artykule 5., l. 5., uchylone jest także w artykule II. ustawy o podatkach osobistych prawo potrącania, które stosownie do §§ 2. i 23. patentu o podatku dochodowym było nadane posiadaczom gruntów i domów jakoteż właścicielom przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Odsetki tego rodzaju podlegają więc podatkowi rentowemu.

9. Wyliczenie szeregu poborów, podlegających prawidłowo podatkowi rentowemu, podane w § 124., nie jest wyczerpujące; nadto do niektórych poborów tamże wyszczególnionych stosują się pod pewnymi warunkami uwolnienia na zasadzie § 125.

Przy ocenianiu obowiązku podatkowego w poszczególnym przypadku trzeba więc zawsze brać na uwagę §§ 124. do 126. w związku z sobą.

10. W załączniku *A* zestawione są przeglądowo zasady, miarodajne dla ocenienia obowiązku podatkowego i sposobu opłacania podatku rentowego od tutejszokrajowych papierów wartościowych. Załącznik *A*.

W roku 1897 ogłoszono ze względu na podatek rentowy spis papierów wartościowych tutejszokrajowych najbardziej wziętych, z oznaczeniem sposobu postępowania z nimi, a rewizyę tego spisu zastrzega się.

II. 1. Zasadnicze postanowienie § 124., że tylko te pobory podlegają podatkowi rentowemu, których nie obciąża już bezpośrednio podatek gruntowy, domowy, zarobkowy lub pensyjny, obowiązuje w sposób analogiczny także co do wymienionych w § 127. poborów, płynących z zagranicy.

Pobory takie podlegają podatkowi rentowemu w tutejszych krajach tylko wówczas, jeżeli nie zostały za granicą poddane osobnemu bezpośredniemu opodatkowaniu, pomijając podatek dochodowy odbiorców (por. artykuł 6., II., l. 2.).

2. Stosownie do tego trzeba będzie dochody z zagranicznych realności z reguły traktować jako wolne od podatku rentowego a dalsze dochodzenia w wymienionym wyżej kierunku będą potrzebne tylko w przypadkach wyjątkowych.

3. Natomiast odsetki od wierzytelności prywatnych należy w przyszłości uważać z reguły za podlegające podatkowi rentowemu, wyjąwszy gdyby bezpośrednie opodatkowanie tych odsetek po myśli § 127. było indywidualnie wykazane.

4. Zresztą, a zwłaszcza co się tyczy zagranicznych papierów wartościowych, odsyła się do artykułu 6.

Artykuł 2.

Uwagi szczególne co do każdego z osobna rodzaju poborów, podlegających podatkowi rentowemu.

1. Odsetki i renty od obligacyi państwa i od obligacyi funduszów publicznych, wyliczone w § 124., ustęp 2., l. 1., tudzież od innych pożyczek tamże wymienionych, nie podlegają podatkowi rentowemu, o ile uwolnienie zostało im wyraźnie zapewnione szczególną ustawą (§ 125., l. 12.) lub jeżeli stosują się do nich postanowienia ustawy z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66 (§ 125., l. 9., § 131., ustęp 2.).

2. Co do poborów, wzmiankowanych w § 124., ustęp 2., l. 2., odsyła się odnośnie do odsetek od pryorytetów i od długów hipotecznych do artykułu 1.; nadmienia się, że odsetki od listów zastawnych, tudzież od wkładek oszczędności podlegają podatkowi rentowemu, z wyjątkiem wkładek w pocztowej Kasie oszczędności (§ 125., l. 5.).

3. Co do zysków eskontowych, zastępujących miejsce odsetek a wyliczonych w § 124., ustęp 2., l. 3., odsyła się do artykułu 4., l. 2.

4. Do objaśnienia postanowienia co do czynszów dzierżawnych, zawartego w § 124., ustęp 2., l. 4., nadmienia się, że czynsze dzierżawne, które pobiera przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków, podlegają stosownie do § 121. podatkowi zarobkowemu według rozdziału II. a przeto nie mają być poddawane podatkowi rentowemu, co też wynika z § 125., l. 13. Czynsze zaś, płacone za dzierżawione grunta i budynki, są w ogóle wolne od podatku rentowego.

Jeżeli jednak grunta wydzierżawia się nie w celu rolniczego używania, względnie użycia jako teren paryfikacyjny, lecz w innych celach (n. p. w celu wydobywania nafty, wody mineralnej itp.), albo jeżeli, jak co do gruntu, przeznaczonego pod budowę, nie istnieje obowiązek opłacania podatku gruntowego, grunt zaś ten nie jest zabudowywany, lecz puszczony w dzierżawę jako plac pod skład, miejsce do wieszania bielizny itp., w takim razie czynsz dzierżawny podlega oczywiście podatkowi rentowemu w tym zakresie, o ile nie obciążają go już podatki realne.

Nadto podlegają podatkowi rentowemu czynsze dzierżawne za używanie urządzeń przemysłowych, maszyn, siły wodnej, parowej itp., chociażby przemysł nie był zarazem puszczony w dzierżawę.

5. Co do wzmiankowanych w § 124., ustęp 2., l. 5., poborów spoczynkowych i zaopatrzeń dodaje się, że pobory spoczynkowe i zaopatrzenia, odpowiadające warunkom w § 167., l. 4., oznaczonym, podlegają tylko podatkowi dochodowemu a względnie, jeżeli wynoszą lub przenoszą kwotę 6400 K, także podatkowi pensyjnemu (§§ 233. i nast.); podatkowi rentowemu podlegają tylko pobory spoczynkowe i zaopatrzenia innego rodzaju a w szczególności te, które wypłacają zakłady ubezpieczeń, zakłady zaopatrzenia, emerytalne, wdowie oraz inne kasy i zakłady wszelkiego rodzaju, do których służbodawcy nie wnieśli żadnej wkładki w celu uzasadnienia odnośnego roszczenia osób, uprawnionych obecnie do pobierania renty.

Zresztą przypomnieć należy częste w tych przypadkach uwolnienia w myśl § 125., l. 7. (artykuł 3.).

6. Co do świadczeń na utrzymanie, wymienionych w § 124., ustęp 2., l. 6., mieć należy na uwadze, że ustawa wprawdzie wymaga, aby wymienione tam świadczenia — w przeciwieństwie do tylko dobrowolnych, których prawnie wymusić nie można — musiały być spełniane na mocy tytułu prawnego (ustawy, wyroku sędziowskiego, umowy, rozporządzenia ostatniej woli), lecz nie żąda tutaj istnienia szczególnego tytułu prawnego poza powszechnymi obowiązkami ustawowymi.

Według tego powszechnego prawidła podlegałyby podatkowi rentowemu w szczególności świadczenia na utrzymanie, dostarczane na podstawie ogólnego obowiązku ustawowego; należy jednak mieć na uwadze tytuł do uwolnienia z § 125., l. 8. (artykuł 5.).

Pobory alimentacyjne podlegają zatem tylko wtedy podatkowi rentowemu, jeżeli się je płaci pod innymi warunkami niż te, które są wymienione w § 125., l. 8. (artykuł 5., l. 2.).

7. Z wymienionych w § 124., ustęp 2., l. 6., bieżących wypłat i świadczeń za dozwolenie wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów i wynalazków itd. podlegają podatkowi rentowemu te, których nie dolicza się według zasad, przepisanych w artykule 21., l. 2., przepisu wykonawczego do rozdziału IV., do dochodu przedsiębiorstwa lub zatrudnienia, podlegającego podatkowi zarobkowemu.

Artykuł 3.

Podmiotowe uwolnienia od podatku.

(§ 125., l. 1. do 7., 13., i § 126.)

1. Ze względu na podmiot obowiązku podatkowego, to jest na pobierającego odsetki i renty, ustanowione są uwolnienia poniżej szczegółowo objaśnione.

Jednak stosownie do § 126. wszystkie te uwolnienia są tylko o tyle skuteczne, o ile podatek rentowy nie ma być pobierany w myśl § 133. przez potrącenie przy wypłacie odsetek i rent.

Z tytułu tych uwolnień nie następuje więc ani uwolnienie od potrącenia podatku rentowego

w myśl § 133. ani zwrot potrąconego w myśl § 133. podatku rentowego.

II. W szczególności uwolnione są:

1. Państwo i kraje, tudzież zakłady i fundusze, wspierane przez państwo corocznie subwencyami, płynącemi nie z prywatno-prawnych tytułów (§ 125., l. 1. i 3.).

2. Powiaty (powiaty dla konkurencyi drogowej, powiaty szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ulokowanych, tudzież co do pożyczek już otrzymanych, jednak nie zaraz zużytych (§ 125., l. 2.).

Korporacya, roszcząca sobie prawo do uwolnienia, winna udowodnić, że zachodzi ustawowy powód do uwolnienia.

Zresztą rzadko tylko będzie potrzeba przeprowadzać szczegółowe badania co do pochodzenia dotyczących kapitałów, gdyż po większej części już ze sposobu i trwania lokacyi tych kapitałów — z tego, czy ulokowane są korzystnie tylko na pewien czas np. na rachunku bieżącym w zakładach kredytowych, w przedsiębiorstwach eskontowych itd. czyli też trwale (np. na hipotekach, w papierach wartościowych itd.) — można będzie wnosić, czy idzie tu o pieniądze podatkowe czasowo ulokowane, czy też o kapitały zakładowe rzeczonych korporacyi.

Również na podstawie stosunków, zachodzących w dotyczącej korporacyi, nie trudno będzie zbadać okoliczność, czy chodzi o niosącą procent lokacyę waluty pożyczkowej, czyli też o niosącą procent lokacyę innego kapitału pieniężnego.

Co się tyczy poborów odsetek i rent, płynących z innych źródeł dochodu a nie tych, które wyżej były omówione (lokacya pieniędzy podatkowych i waluty pożyczkowe), podlegają korporacye te obowiązującym powszechnie postanowieniom o podatku rentowym; tem różni się uwolnienie to od uwolnień pod II., l. 1., 3., 4. i 5., oraz pod IV. tego artykułu omawianych, które obejmują wszystkie dochody osób prawnych tamże wymienionych.

3. Wspólne kasy sieroce, fundusze inwalidów, zakłady pielęgnowania chorych, zaopatrzenia i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne, dalej fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne, przeznaczone do udzielania nauki (§ 125., l. 4.). Tutaj należy mieć na względzie, że uwolnienie od podatku przyznane zostało wspólnej kasie sierocej jako samoistnemu podmiotowi prawnemu i jako odbiorczyni odsetek i rent, lecz nie zostało przyznane zarazem także tym, którzy w tych kasach składają kapitały, a względnie poborom z tych kas wypłacanym.

Jako zakłady humanitarne i dobroczynne mogą wchodzić w rachubę tylko takie zakłady, które mają na celu niesienie pomocy niedostatkowi natury ogólnej przez czyny miłosierdzia, zapomocą udzielania zapomóg, do których potrzebujący ich nie mają indywidualnego roszczenia prawnego.

4. C. k. pocztowa Kasa oszczędności, a to co do wszelkich rent i odsetek, które ona pobiera (§ 125., l. 5.).

Co do uwolnienia odsetek od wkładek w pocztowej Kasie oszczędności zobacz artykuł 5., l. 1.

5. Po myśli § 125., l. 6., w brzmieniu noweli o podatkach od stowarzyszeń z dnia 3. stycznia 1913, Dz. u. p, Nr. 5, względnie noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe, związki i zakłady krajowe, uwolnione od podatku zarobkowego według § 84., lit. *e*, oraz stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze tudzież kasy zaliczkowe, uwolnione od podatku zarobkowego po myśl i§ 85., ustęp 1.

Są to

a) stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe (kasy oszczędności i pożyczkowe), których statuty odpowiadają wymogom § 1. ustawy z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91;

b) związki takich kas, utworzone jako stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe w celu przeprowadzania wyrównania środków pieniężnych między ich członkami, o ile według statutu i rzeczywiście ograniczają tok swych czynności do spełnienia tego celu, tudzież po myśli § 85. do swych członków, oprocentowują udziały w przedsiębiorstwie nie wyżej jak po cztery od sta, nadwyżki zaś przekazują do funduszu rezerwowego, w którym członkowie wcale nie mają udziałów;

c) uskuteczniające wyrównanie środków pieniężnych między wspomnianemi wyżej stowarzyszeniami kredytowemi i zaliczkowemi oraz stowarzyszeniami, uwolnionemi od podatku zarobkowego po myśli § 84., lit. *f*, zakłady krajowe, które ograniczają tok swych czynności według wydanych dla nich przepisów oraz rzeczywiście do spełnienia tego celu, a wobec tego nie zawierają w szczególności, pomijając analogiczne zastosowanie postanowienia § 85., lit *a* i *f*, — żadnych interesów kredytowych z innemi osobami, oprócz wymienionych stowarzyszeń;

d) te uprzywilejowane po myśli § 85., ustęp 1., kasy zaliczkowe oraz stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze wraz z utworzonymi w formie tego rodzaju asocyacyi związkami stowarzyszeń, których czysty dochód, obliczony według prawnych przepisów podatkowych, nie przewyższa 1200 K.

W analogiczny sposób przysługuje po myśli § 1. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, uwolnienie od podatku rentowego

także tym zjednoczeniom budowlanym, traktowanym jako powszechnie użyteczne, które należy uważać na równi z stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi, korzystającemi z ulg po myśli § 85., ustęp 1., i należy je po myśli tego przepisu ustawy uwolnić od podatku zarobkowego.

Celem zapobieżenia nieporozumieniom nadmienia się tutaj, że wszystkie wyżej przytoczone podmioty uwolnione są tylko jako odbiorcy odsetek i rent, odsetki zaś i renty, przez nie wypłacane, podlegają oczywiście podatkowi rentowemu.

Natomiast kasy zaliczkowe, w § 84., lit. *d*, oznaczone, z funduszów kontrybucyjnych i podatkowych założone, które tok swych interesów ograniczają do spożytkowania swoich własnych kapitałów, tudzież stowarzyszenia i zjednoczenia oraz ich związki, w § 84., lit. *f*, oznaczone, nie są od podatku rentowego uwolnione.

6. Osoby, których pobory, podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innymi ich dochodami nie przenoszą kwoty 1600 K rocznie (§ 125., l. 7.).

Uwolnienie od podatku rentowego, tutaj przyznane, zależy więc od tego warunku, żeby ogólny dochód roczny uprawnionego do poboru, obliczony według postanowień rozdziału IV. (§§. 159. do 171.), nie przenosił 1600 K; jeżeli dochód ogólny w taki sposób obliczony przenosi 1600 K, natenczas dochody w nim zawarte a stosownie do istoty swojej w ogóle podległe podatkowi rentowemu, podlegają mu także wtedy, gdy same przez się nie dosięgają kwoty 1600 K.

W kwestyi, czy dochód ogólny uprawnionego do poboru rent lub odsetek przenosi kwotę 1600 K czy też jej nie przenosi, porozumieć się należy w razie potrzeby z władzą podatkową, właściwą stosownie do artykułu 36. przepisu wykonawczego do rozdziału IV., która, jeżeli komisya szacunkowa nie stwierdziła już wysokości dochodu tej osoby, uwzględniając pobór renty, postarać się ma o stwierdzenie wysokości dochodu przez komisyę szacunkową w myśl artykułu 42., względnie 75. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Także przy osobach prawnych należy uwzględniać przyczynę uwolnienia od podatku z § 125., l. 7., a zatem nie opodatkowywać ich wówczas, jeżeli ich pobory, podlegające jako takie podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innym ich dochodem nie przenoszą kwoty 1600 K.

Przy podatku rentowym wchodzą w rachubę jako odbiorcy poborów, przypadających korporacyom duchownym jako takim, a zatem jako podmioty podatkowe nie poszczególni członkowie korporacyi, lecz same korporacye. Wobec tego nie rozdziela się poborów, podlegających podatkowi rentowemu, na poszczególnych członków korporacyi.

III. Nakoniec na zasadzie § 285. pozwala się aż do dalszego zarządzenia w nadziei wzajemności, aby osoby, w § 154., l. 3. i 4., wymienione, były uwalniane od podatku rentowego z oznaczonem tamże ograniczeniem co do terytoryalnego pochodzenia poborów, podatkowi rentowemu podlegających.

IV. Na zasadzie ustaw szczególnych uwolnione są co do wszelkich przypadających na nie odsetek i rent z wyjątkiem, przewidzianym w § 126.:

1. Powszechny Zakład emerytalny funkcyonaryuszy prywatnych (§ 87. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907);

2. Austryackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża (artykuł 2. ustawy z dnia 13. kwietnia 1909, Dz. u. p. Nr. 58).

Artykuł 4.

Uwolnienie poborów przedsiębiorców, obowiązanych do płacenia podatku zarobkowego.

(§ 125., l. 13.)

1. Według § 125., l. 13., uwolnione są od podatku rentowego te odsetki i renty, przez przedsiębiorcę podatkowi zarobkowemu podlegającego pobierane, które dowodnie stanowią część podlegającego podatkowi zarobkowemu (powszechnemu podatkowi zarobkowemu lub podatkowi zarobkowemu według rozdziału II.) dochodu z przedsiębiorstwa.

2. Uwolnienie pod l. 1. wzmiankowane może być stosowane do podatnika, podlegającego powszechnemu podatkowi zarobkowemu, jeżeli wszystkie odsetki i renty, które tenże pobiera, lub przynajmniej część ich stanowią przychód od kapitału w przedsiębiorstwo włożonego, i dlatego już są obciążone podatkiem zarobkowym powszechnym; ten przypadek zachodzi n. p. co do odsetek, które bankier lub wekslarz pobiera od papierów wartościowych, trzymanych na sprzedaż w swojem przedsiębiorstwie, lub co do tych odsetek, które ktoś pobiera w wykonywanem przemysłowo a przeto podległem podatkowi zarobkowemu przedsiębiorstwie wypożyczania pieniędzy lub eskontowania weksli, tudzież w ogóle co do przypadających przedsiębiorcy, obowiązanemu do płacenia podatku zarobkowego, poborów rentowych z czynności prawnych, które dowodnie mają na celu nawiązywanie i utrzymywanie stosunków handlowych, o ile związek ten z tokiem przedsiębiorstwa odbiorcy rent istotnie nadal trwa i nie zostanie ewentualnie potem uchylony. Należą tu w szczególności dochody rentowe z umów pożyczkowych i dzierżawnych, które zawiera przedsię-

biorca, uprawniony do poboru, aby zapewnić sobie lub rozszerzyć koło swych odbiorców, względnie odbyt towarów.

Gdy jednak nie ziszcza się ten warunek, pobory owe podlegają podatkowi rentowemu, o ile nie istnieje inne ustawowe postanowienie wyjątkowe; tak więc będą podlegały podatkowi rentowemu papiery wartościowe, stanowiące prywatny majątek bankiera, lub odsetki od eskontu weksli, pobierane przez przemysłowca, podlegającego podatkowi zarobkowemu nie z powodu trudnienia się eskontem weksli.

3. Jeżeli przy obliczeniu dochodu, podlegającego po myśli rozdziału II. podatkowi zarobkowemu, nie obliczono bezzasadnie poboru odsetek lub rent, nie powstaje obowiązek płacenia podatku rentowego, lecz należy odpowiednio sprostować wymiar podatku zarobkowego.

Jeżeli podatek zarobkowy nie jest jeszcze wymierzony na dotyczący rok, w takim razie dochód z odsetek i rent, o którym się władza podatkowa dowiedziała, a który ma być uwzględniony przy obliczaniu czystego dochodu, należy odpowiednio zanotować celem wciągnięcia go w swoim czasie w podstawę opodatkowania, a względnie dla skontrolowania zeznania podatku zarobkowego, które od podatnika ma nadejść.

4. Analogicznie do postanowień § 125., l. 12. i 14., należy przedsiębiorstwa, tylko czasowo od podatku zarobkowego uwolnione, uważać także pod względem stosowania § 125., l. 13., za równe przedsiębiorstwom, podlegającym podatkowi zarobkowemu.

Nadto należy ze względu na § 86. dochód Banku austryacko - węgierskiego, opodatkowany w myśl artykułu IV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, względnie utrzymanego tamże bez zmiany artykułu VI. (część czwarta, rozdział pierwszy) rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. września 1899, Dz. u. p. Nr. 176, uważać na równi z dochodem czystym, podległym podatkowi zarobkowemu.

5. Natomiast przedsiębiorstwa i zakłady, podlegające obowiązkowi publicznego składania rachunków, które w ogóle nie podlegają podatkowi zarobkowemu, nie są wyłączone od podatku rentowego, jeżeli im nie przysługuje jeden z powodów uwalniających w artykule 3. omawianych; wymienione więc w § 84., lit. *d* i *f*, kasy zaliczkowe i zjednoczenia oraz ich związki, uwolnione od podatku zarobkowego, nie są uwolnione od podatku rentowego (por. artykuł 3., II., l. 5.).

Pozwala się jednak aż do dalszego zarządzenia stowarzyszenia i zjednoczenia asocyacyjne, na zasadzie wzajemności oparte, stosownie do § 84., lit. *b*, od podatku zarobkowego uwolnione, uwalniać jak dotychczas od podatku dochodowego III. klasy, tak w przyszłości także od podatku rentowego. Podpadają pod ten przepis w szczególności stowarzyszenia i zjednoczenia, wymienione w § 1. ustawy z dnia 15. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 51, zniesionej ustawą o podatkach osobistych, tudzież zarejestrowane kasy zapomogowe (§ 43., ustęp 2., ustawy z dnia 16. lipca 1892, Dz. u. p. Nr. 202).

W taki sam sposób należy dalej traktować robotnicze kasy chorych (§ 75., ustęp 2., ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33), zakłady ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków (§ 56., ustęp 2., ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888), tudzież oparte na ustawie górniczej z dnia 23. maja 1854, Dz. u. p. Nr. 146, i unormowane ustawą z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, kasy brackie (§ 45., ustęp 2., tej ostatniej ustawy).

6. Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń należy, aczkolwiek sposób stwierdzenia podstawy ich opodatkowania różni się od prawideł powszechnych rozdziału II., uważać pod względem uwolnienia od podatku rentowego poborów przez nie uzyskiwanych, za przedsiębiorstwa, podległe podatkowi zarobkowemu (por. artykuł 40., l. 5., przepisu wykonawczego do rozdziału II.).

Artykuł 5.

Przedmiotowe uwolnienia od podatku.

(§ 125., l. 5., 8. do 11., 12., 14., 15.)

1. Według § 125., l. 5., odsetki od wkładek w pocztowej Kasie oszczędności uwolnione są od podatku rentowego (por. artykuł 3., II., l. 4.).

Uwolnienie to nie rozciąga się jednak na jakieś inne wypłaty, podatkowi rentowemu podlegające, któreby uiszczała pocztowa Kasa oszczędności.

2. Przepisane w § 125., l. 8., uwolnienie tych datków, które jeden z małżonków od drugiego, jakoteż które dzieci od swych rodziców lub krewnych, zastępujących miejsce rodziców, lub rodzice od swoich dzieci dostają na utrzymanie, odnosi się tylko do tych datków na utrzymanie, które uiszczają płacący je jako blizcy krewni odbiorców, spełniając obowiązek rodzinny, ciążący na nich w tym charakterze z mocy ustawy lub też tylko ze względów moralnych.

Nie podpadają tedy pod ten tytuł uwolnienia renty, pobierane choćby w celach utrzymania na zasadzie rozporządzenia ostatniej woli lub na innej zresztą zasadzie prawa spadkowego.

Datki na utrzymanie, przypadające dla dzieci nieślubnych ze strony ojca, należy uważać za podpadające pod postanowienie § 125., l. 8., natomiast nie należy za takie uważać także datków ojczymów i macoch (osób wychowujących) na rzecz pasierbów i pasierbic (dzieci wziętych na wychowanie) i na odwrót.

Dla przyznania uwolnienia od podatku rentowego dla wyżej wymienionych datków na utrzymanie nie ma to znaczenia, w jaki sposób datki te traktuje się przy wymiarze podatku dochodowego.

3. Za uwolnione są nadto uznane te odsetki od obligacyi państwowych i renty, płacone jako odszkodowanie za zniesione opłaty, do których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66; według § 131., ustęp 2., postanowienia tej ostatniej ustawy, odnoszące się między innemi w szczególności do jednolitej renty srebrnej, do renty papierowej i do losów z roku 1860, pozostają w mocy; podobnież co do rent, płaconych tytułem wynagrodzenia, zatrzymany być ma dotychczasowy sposób opodatkowania według § 4. powołanej ustawy.

4. Dywidendy Banku austryacko-węgierskiego uznane są w § 125., l. 10., stosownie do ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, i na czas obowiązywania tej ustawy za niepodlegające podatkowi rentowemu (por. powyższy artykuł 4., l. 4.).

5. Podatkowi rentowemu nie podlegają nadto według § 125., l. 11., te pobory, które podlegają prawu potrącania przez dłużnika, utrzymanemu w mocy w artykule II. ustawy o podatkach osobistych.

Tem postanowieniem wyróżnia ustawa pewną kategoryę odsetek, które wypłacane są przez przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków, nie stanowią w myśl § 94., lit. *c*, potrącalnej pozycyi wydatków i przeto już stosownie do § 125., l. 14., powinny być uważane za uwolnione od podatku rentowego; ta kategorya odsetek różni się od innych odsetek, podpadających pod § 125., l. 14., tem, że podlega już potrąceniu podatku, aczkolwiek tylko na korzyść dłużnika, a względnie że stosownie do postanowień ustawowych dłużnik mógłby ją poddać potrąceniu.

6. W § 125., l. 12., wyłączone są także od podatku rentowego te odsetki i wszelkie inne renty, którym uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione osobną ustawą, jak n. p. odsetkom austryackiej renty złotej, renty koronowej itp.; do nich zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.

Co się tyczy ogłaszania tutejszokrajowych papierów wartościowych, których odsetkom przysługuje takie uwolnienie, zobacz artykuł 1., I., l. 10.

Traktowanie przy wymiarze szczególnego podatku zarobkowego odsetek tego rodzaju jako przychodów przedsiębiorstw, obowiązanych od publicznego składania rachunków, unormowane jest w ostatnim ustępie § 84., względnie w artykule 24., ustęp ostatni, przepisu wykonawczego do rozdziału II.

7. Co się tyczy przepisanego w § 125., l. 14., uwolnienia odsetek, wypłacanych przez przedsiębiorstwo obowiązane do publicznego składania rachunków (§ 83.), których stosownie do § 94., lit. *c*, nie można potrącać z opodatkowanego dochodu z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetek tego samego rodzaju od wierzytelności do przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2., odsyła się do artykułu 1., I., l. 6.

8. W § 125., l. 15., jest nakoniec uwolniony od podatku rentowego dochód z budynków, uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu ich przeznaczenia, np. taryfowe wynagrodzenie za budynki, przeznaczone wyłącznie i trwale na cele kwaterunku wojskowego stosownie do ustawy z dnia 11. czerwca 1879, Dz. u. p. Nr. 93, względnie z dnia 25. czerwca 1895, Dz. u. p. Nr. 100, albo dochód z mieszkalnych domów robotniczych, uwolnionych po myśli ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144, od podatku budynkowego.

Dalej należy analogicznie stosować postanowienie § 125., l. 15., do dochodów z budynków, którym na zasadzie ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, przysługuje zupełne uwolnienie od podatku budynkowego.

Artykuł 6.

Ograniczenie powinności podatkowej ze względu na miejsce zamieszkania pobierającego rentę i kraj, skąd pochodzą pobory rentowe.

(§ 127.)

I. 1. Postanowienia § 127. ograniczają powinność podatkową ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej, względnie ze względu na siedzibę osób prawnych, w niektórych zaś przypadkach ze względu na miejsce, z którego pobierane są dochody podatkowi rentowemu podlegające.

Użyte przez ustawodawcę wyrażenia „obszar obowiązywania niniejszej ustawy“ i „kraje tutejsze“ obejmują jedynie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane. Kraje Korony węgierskiej oraz Bośnia i Hercegowina uchodzą zatem w rozumieniu ustawy za „zagranicę“.

2. Przy stosowaniu postanowień § 127. należy mieć zawsze na uwadze także tę zarządzenia, które w myśl § 285. Ministerstwo skarbu wydało lub wyda celem przestrzegania wzajemności (reciprocitas), w celu przeprowadzenia środków odwetowych (retorsyi) lub dla zapobieżenia podwójnym opodatkowaniom.

3. Pod względem zakresu dochodów podlegających podatkowi rozróżnia ustawa w § 127., ustęp 1. i ustęp 2., następujące dwa przypadki:

II. 1. Pierwszy przypadek stanowi obowiązek podatkowy mieszkających w krajach tutejszych osób

fizycznych bez względu na przynależność państwową oraz mających tutaj siedzibę osób prawnych co do całej kwoty dochodów podatkowi rentowemu podlegających, gdziekolwiek nabywanych i dokądkolwiek sprowadzanych, jednakże z tym wyjątkiem, że dochody, płynące z zagranicy, są wyłączone od podatku rentowego wówczas; jeżeli dowodnie podlegają zagranicą osobnemu bezpośredniemu opodatkowaniu, nie licząc tu podatku dochodowego odbiorców.

Miejsce zamieszkania należy oceniać według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111 (porównaj artykuł 1., IV., l. 1., lit. *a*, przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

Zastrzeżone pozostają szczególne wskazówki w celu przestrzegania wzajemności (§ 285.). Wskazówki takie są wydane w § 17. ogłoszonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, układu z Węgrami w celu unikania podwójnych opodatkowań, wskutek czego obywatele węgierscy, mający w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych posadę przy Najwyższym Dworze, w wspólnych Ministerstwach i w wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej lub w królewsko-węgierskiem Ministerstwie przy Najwyższym Dworze w Wiedniu, albo służący w wspólnem wojsku lub marynarce wojennej, nie podlegają tutejszokrajowemu podatkowi rentowemu co do poborów rentowych, płynących z krajów Korony węgierskiej.

Stosownie do tego nie pociąga się także obywateli tutejszych krajów, którzy w krajach Korony węgierskiej zajmują analogiczne posady, co do poborów rentowych, pobieranych przez nich z krajów tutejszych, do płacenia podatku od odsetek kapitałów i podatku rentowego na Węgrzech.

Podobnie także małżonek i małoletnie dzieci tych osób, które żyją z niemi w wspólnem gospodarstwie domowem, nie podlegają co do poborów rentowych, pobieranych przez nich z obszaru innego państwa, tutejszokrajowemu podatkowi rentowemu, względnie węgierskiemu podatkowi od odsetek kapitałów i podatkowi rentowemu.

Za służące w c. i k. wojsku (w c. i k. marynarce wojennej) należy uważać osoby wojskowe, służące czynnie i będące na urlopie z płacą tymczasową, oraz osoby wojskowe, będące w stanie spoczynku, zatrudnione w służbie przy komendach (władzach, zakładach) c. i k. wojska (c. i k. marynarki wojennej) za zapłatą nadwyżki poborów aktywalnych albo wynagrodzenia dziennego lub remuneracyi.

Pod przepis § 17. wspomnianego układu podpadają nadto delegaci weterynaryjni przynależni do państwa węgierskiego, wysłani do tutejszego obszaru państwowego w celu przeprowadzenia artykułu XX. zatwierdzonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, układu, dotyczącego unormowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych (punkt IV., l. 1., reskryptu wykonawczego Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1908.)

Powyższe postanowiena szczególne należy także analogicznie stosować w stosunku do Bośni i Hercegowiny.

Po myśli artykułu 4., ustęp III., zawartego z Królestwem Bawaryi traktatu państwowego z dnia 3. lipca 1913, Dz. u. p. Nr. 243, pozostawionem jest państwu ojczystemu opodatkowanie rent kapitałowych i tym podobnych poborów bawarskich funkcyonaryuszy państwowych, przebywających z powodów służbowych w tutejszych krajach, i austryackich funkcyonaryuszy państwowych, przebywających w Bawaryi z powodów służbowych, a to z ograniczeniami, wynikającemi z ustępów I. i II. wspomnianego artykułu.

2. Przez szczególne bezpośrednie opodatkowanie zagranicą, wspomniane w § 127., ustęp 1., należy rozumieć tylko zagraniczne bezpośrednie podatki państwowe. Jednakowoż ustawa nie wymaga, aby nałożony zagranicą szczególny bezpośredni podatek państwowy był takiego samego rodzaju, co któryś z wprowadzonych w Austryi podatków dochodowych.

Ponadto nie jest miarodajnem, w jakiej postaci bywa zagraniczny podatek pobierany, czy, jak n. p. przy podatkach od rent kapitałowych i od majątku istniejących w niektórych państwach Rzeszy niemieckiej, na zasadzie indywidualnego przypisania u pobierającego rentę, czy też jak n. p. przy węgierskim podatku od odsetek od kapitałów i podatku rentowym, przy włoskim imposta sui redditi di ricchezza mobile, przy rosyjskim podatku od rent kapitałowych, w drodze potrącenia przez dłużnika albo w końcu w inny jakiś sposób. W szczególności więc będą musiały po myśli § 127., ustęp 1., pozostać wolne od podatku rentowego w tutejszych krajach także pobory, płynące z pruskich akcyi i kuksów, które obciążone są pruskim podatkiem dochodowym, wymierzonym wypłacającym spółkom akcyjnym i gwarectwom.

Co do poszczególnych rodzajów podatków zagranicznych istnieją w tym względzie wyraźne układy międzynarodowe. I tak należy po myśli artykułu 5. zawartego z Królestwami Prus i Saksonii tudzież z Wielkiem Księstwem badeńskiem i heskiem układu w celu zapobiegania podwójnym opodatkowaniom z dnia 21. czerwca 1899, Dz. u. p. Nr. 158 z roku 1900, z dnia 21. stycznia 1903, Dz. u. p. Nr. 123, z dnia 7. listopada 1908, Dz. u. p. Nr. 110 z roku 1909, i z dnia 3. stycznia 1912, Dz. u. p. Nr. 102, uważać za szczególne bezpośrednie opodatkowanie po myśli § 127., ustęp 1., obowiązujące w tych państwach podatki uzupełniające i podatki od majątku, tudzież po myśli punktu 5. analogicznego układu z Księstwem Liechtenstein (ogło-

szonego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 18. maja 1901, Dz. u. p. Nr. 68) podatek osobisty (klasowy) Księstwa Liechtenstein.

Węgierski podatek górniczy (1875, XXVII., a. u.) należy uważać za szczególne bezpośrednie opodatkowanie po myśli § 127. Dochody z kuksów węgierskich przedsiębiorstw górniczych, obciążonych wspomnianym podatkiem, będą zatem musiały być uwolnione od tutejszokrajowego podatku rentowego.

Co do odsetek i dywidend od francuskich papierów wartościowych (z wyjątkiem papierów wartościowych państwowych) obowiązuje wydane na zasadzie § 285. obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. lipca 1898, Dz. u. p. Nr. 123, wedle którego tego rodzaju pobory rentowe w razie zaistnienia innych ogólnych warunków ustawowych należy na zasadzie zeznań poddać w tutejszych krajach podatkowi rentowemu, bez względu na ewentualne odpodatkowanie tych poborów we Francyi.

3. Co do wykazania opodatkowania zagranicą należy mieć na uwadze:

a) O ile podatnik twierdzi, że jest obciążony odnoszącym się do niego indywidualnym przypisem zagranicznego bezpośredniego podatku państwowego co do płynących z zagranicy poborów, podlegających jako takie podatkowi rentowemu w krajach tutejszych, musi się oczywiście jemu pozostawić dostarczenie dowodu co do uskutecznionego opodatkowania tych właśnie poborów (n. p. zapomocą zagranicznego nakazu płatniczego, kwitu podatkowego itp.).

b) Kwestya uwolnienia od tutejszokrajowego podatku rentowego może jednak — bez względu na przypisanie podatku zagranicą, uskutecznione dla podatnika indywidualnie — wchodzić także w rachubę z tego powodu, że odnośne pobory zagranicą dotknięte są szczególnem bezpośredniem opodatkowaniem w inny sposób, ewentualnie przez potrącenie przy wypłacie albo przez opodatkowanie samej spółki akcyjnej. Tego rodzaju kwestye mają bezpośrednie praktyczne znaczenie zwłaszcza przy zagranicznych papierach wartościowych.

Ministerstwo skarbu będzie od czasu do czasu zawiadamiało władze podatkowe jak dotychczas tak też w przyszłości, co do jakich papierów zagranicznych wykazane są tego rodzaju stosunki, wykluczające obowiązek płacenia w tutejszych krajach podatku rentowego od dochodów, względnie jakich podatnik ma dostarczyć potwierdzeń.

W przypadkach, których nie można rozstrzygnąć na podstawie tych obowieszczeń Ministerstwa skarbu, ciąży na podatniku obowiązek dostarczenia zupełnego dowodu co do okoliczności, przytoczonych w celu uzasadnienia twierdzonego uwolnienia. Jedynie co do prawnej natury odnośnego zagranicznego podatku nie trzeba będzie z reguły nakładać na podatnika ciężaru dowodu, przeciwnie zaś w razie zachodzących wątpliwości trzeba będzie zasięgnąć rozstrzygnienia Ministerstwa skarbu.

To samo ma nastąpić, jeżeli podatnik twierdzi, że wskazówka, zawarta w zawiadomieniach Ministerstwa skarbu, nie odpowiada § 127. względnie § 285., bądźto z powodu zaszłej tymczasem w państwie zagranicznem zmiany ustawy albo ze względu na stosowaną wzajemność (reciprocitas) albo z innych powodów.

Co do dalszych szczegółów odsyła się tylko do szczegółowych zestawień i objaśnień, zawartych we wspomnianych zawiadomieniach. Zestawienia te i objaśnienia dają mianowicie także wskazówki co do traktowania pod względem prawno-podatkowym dochodów z akcyi, pryorytetów i innych papierów wartościowych, puszczonych w obieg w krajach Korony węgierskiej, Bośni i Hercegowinie (porównaj także obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1908, oraz reskrypt Ministerstwa skarbu z tej samej daty, Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1908).

4. Odsetki i dywidendy przedsiębiorstw zagranicznych uwolnione są zresztą od podatku rentowego, jeżeli te zagraniczne przedsiębiorstwa podlegają, choćby tylko częściowo, podatkowi zarobkowemu według rozdziału II.

III. 1. Drugi przypadek stanowi powinność podatkowa nie mieszkających w krajach tutejszych osób fizycznych bez względu na przynależność państwową i nie mających tutaj siedziby osób prawnych co do poborów, podlegających określonemu w § 133. potrąceniu podatku, oraz co do innych poborów, podlegających podatkowi rentowemu, które się pobiera z krajów tutejszych.

2. Gdyby władze podatkowe spostrzegły, że z zastosowania postanowień powyższych w związku z opodatkowaniem zagranicznem wynika naruszenie wzajemności (reciprocitas) lub powstają inne niewłaściwości a w szczególności podwójne opodatkowania, wolno im w myśl § 285. przedkładać wnioski co do zaradzenia temu władzy skarbowej krajowej, która w tym względzie złoży sprawozdanie Ministerstwu skarbu.

3. Podatników, przebywających stale poza obrębem obszaru obowiązywania ustawy niniejszej, można zniewolić do wymienienia mieszkającego tu pełnomocnika (§ 265.).

4. Odmiennie od zasadniczej reguły, określonej w § 127., ustęp 2., nie należy poddawać tutejszokrajowemu podatkowi rentowemu odsetek, pobieranych zagranicą przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków a mające siedzibę w krajach Korony węgierskiej (względnie w Bośni i Hercegowinie), od jego kapitałów w tutejszych krajach ulokowanych (§ 19. układu, obwieszczonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278.).

Artykuł 7.

Wymiar podatku rentowego.

(§ 131.)

I. Wymiar podatku rentowego wynosi dwa procent, o ile co innego nie jest wyraźnie postanowione.

II. Wyższą stopę podatkową stosuje się w następujących przypadkach:

1. Dziesięć procent wynosi podatek rentowy od odsetek tych części długu państwa, które

a) ani nie są osobnemi ustawami zwolnione od uiszczania tego podatku (artykuł 5., l. 6.);

b) ani nie podlegają według IV. większemu potrąceniu.

Ponieważ nadto udziałowe przekazy hipoteczne (asygnaty salinowe), zaintabulowane na żupach w Gmunden, Aussee i Hallein, są wyraźnie wyłączone od podatku dziesięcioprocentowego, a w skutek tego podlegają tylko dwuprocentowemu podatkowi, przeto obecnie podlegają dziesięcioprocentowej stopie podatku już tylko wyjątkowe części długu państwa, co do których także dotychczas potrącano dziesięć procent.

2. Dziesięcioprocentowemu podatkowi rentowemu podlegają nadto renty wykupna, płacone za upaństwowione lub trwale przez państwo do utrzymywania w ruchu objęte koleje żelazne lub jakiekolwiek inne przedsiębiorstwa, o ile przy nabyciu na rzecz państwa lub objęciu ruchu nie zostało lub nie będzie im nadane osobnemi ustawami uwolnienie od podatku.

3. Nakoniec podlegają dziesięcioprocentowemu podatkowi rentowemu odsetki od emitowanych przed wejściem w życie ustawy o podatkach osobistych obligacyi tutejszokrajowych pożyczek krajowych, pożyczek funduszów publicznych i stanów. Odsetki od obligacyi wyżej oznaczonych, emitowanych po wejściu wspomnianej ustawy w życie, podlegają natomiast tylko dwuprocentowemu podatkowi rentowemu.

Ustawa o podatkach osobistych stanowi jednak, że kwoty podatku, przypadające wedle obowiązujących planów umorzenia od odsetek od pożyczek przed wejściem w życie ustawy niniejszej przez fundusze publiczne, stany i kraje emitowanych, płacić należy skarbowi państwa także w tym razie, jeżeli stosunek pożyczkowy z dotychczasowymi wierzycielami został przedwcześnie rozwiązany lub przeistoczony wskutek pośredniej lub bezpośredniej konwersyi na nową pożyczkę krajową.

Władze podatkowe, jakoteż władze skarbowe krajowe, dowiedziawszy się o takich konwersyach, winny bezzwłocznie zdać o tem sprawę Ministerstwu skarbu, które w każdym z osobna przypadku wyda bliższe polecenia.

4. Wysokość podatku rentowego od czynszów dzierżawnych za przedsiębiorstwa, puszczone w dzierżawę, o ile czynsze takie w ogóle podlegają podatkowi rentowemu (artykuł 2., l. 4.), ustanowiona jest na trzy procent.

Pojęcie „przemysłu“ obejmuje tu nietylko przedsiębiorstwa zarobkowe, unormowane w ordynacyi przemysłowej, lecz także w ogóle każde przedsiębiorstwo wykonywane dla zarobku, bądźto trwale, bądź też przy nadarzającej się sposobności.

W razie wydzierżawienia przemysłu podlega trzyprocentowemu podatkowi rentowemu cały podlegający podatkowi rentowemu czynsz dzierżawny wraz z wynagrodzeniem, umówionem za puszczenie w dzierżawę należących do przedsiębiorstwa środków ruchu (urządzenia, maszyny itp.).

III. Natomiast obowiązuje po myśli § 131., ustęp 1., lit. *d*, względnie ustawy z dnia 26. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 80., zniżona stopa podatkowa, wynosząca

a) półtora procent dla odsetek:

1. Od wkładek oszczędności w kasach oszczędności, tudzież w stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych oraz kasach zaliczkowych, a to bez względu na to, czy te ostatnie należą czy nie należą do przedsiębiorstw według § 85. uprzywilejowanych.

Wkładki w wspólnych kasach sierocych uważane być mają na równi z wkładkami oszczędności w kasach oszczędności.

2. Od listów zastawnych zakładów hipotecznych, nie obliczonych na zysk i opartych na zasadzie wzajemności.

b) pół procent dla odsetek:

1. Od listów zastawnych i od emitowanych na zasadzie udzielonych pożyczek obligacyi zakładów kredytowych krajowych wraz z Galicyjskiem Towarzystwem kredytowem ziemskiem, tudzież zakładów kas oszczędności, wydających listy zastawne, wraz z Centralnym Bankiem niemieckich kas oszczędności w Pradze i Centralnym Bankiem czeskich kas oszczędności w Pradze.

2. Od częściowych zapisów długu, emitowanych przez c. k. uprzywilejowany austryacki Zakład kredytowy dla przedsiębiorstw komunikacyjnych i robót publicznych.

3. Tej samej stopie podatkowej podlegają po myśli § 3., ustęp 1. i 2., układu, ogłoszonego obwieszczeniem Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1908, odsetki od listów zastawnych takich węgierskich zakładów, które wedle swych statutowych postanowień i całej swej organizacyi wewnętrznej można uważać na równi z zakładami emisyjnymi, wymienionymi w ustawie z dnia 26. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 80. (por. powyższą liczbę 1. i 2.).

Odsetki od innych listów zastawnych, emitowanych w krajach Korony węgierskiej, podlegają w krajach tutejszych dwuprocentowemu podatkowi rentowemu.

Oczywiście należy podatek rentowy w wymiarze, określonym pod liczbą 3., pobierać tylko pod tym warunkiem, że odsetki od przytoczonych tutaj listów zastawnych nie mają być wedle ogólnych prawnopodatkowych postanowień traktowane korzystniej jako dochody z papierów wartościowych, emitowanych poza obrębem tutejszego obszaru państwowego.

Podatek przypadający od poboru powyższych odsetek (liczba 3.) pobiera się na zasadzie zeznań.

IV. Wymiaru podatku, zaprowadzonego ustawą z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66, nie narusza ustawa o podatkach osobistych.

V. Wykaz podlegających podatkowi rentowemu papierów wartościowych (artykuł 1., l., l. 10.) zawiera także wyszczególnienie wymiaru podatku na każdy z nich przypadającego.

Gdyby pomimo tego zachodziła co do któregoś z papierów wątpliwość, czy się ziszczają warunki pod III. przepisane, udać się należy do Ministerstwa skarbu po szczegółowe polecenia z przedstawieniem zachodzących stosunków.

Rozdział II.

Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

Artykuł 8.

Przypadki, w których potrącenie następuje; skutek prawny potrącenia.

(§ 133.)

I. W następujących przypadkach pod 1. i 2. przytoczonych odbywa się potrącenie podatku rentowego przez dłużnika w ten sposób, że dłużnicy względnie ich kasy i biura wypłacające obowiązani są z każdej raty poborów, podatkowi rentowemu podlegających, które oni wypłacają, potrącać przypadające w myśl §. 131. (por. art. 7.) stopy procentowe a następnie oddawać kwoty podatkowe do kasy państwa. Potrącanie uskuteczniać mają:

1. Kasy a względnie biura płatnicze państwa, krajów i funduszów publicznych co do wszelkich podlegających podatkowi rentowemu poborów, które wymienione osoby prawne są dłużne i wypłacają, z jedynym wyjątkiem wypłacanego ewentualnie przez nie czynszu dzierżawnego podatkowi rentowemu podlegającego.

Obowiązek potrącania rozciąga się więc w szczególności nie tylko na odsetki i renty od wymienionych w § 131., lit. *a* i *d*, a względnie pod § 131., lit. *c*, podpadających papierów wartościowych przez wymienione osoby prawne emitowanych, lecz także na wszelkie inne rodzaje poborów podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem czynszów dzierżawnych, a więc w szczególności także na renty odkupu i wynagrodzenia itd.

Wspólne kasy sieroce mają obowiązek potrącania podatku rentowego tylko co do odsetek od wkładek, wypłacanych pupilom, nie zaś także co do odsetek od pożyczek w innej wspólnej kasie sierocej.

2. Kasy a względnie biura płatnicze powiatów i gmin, jakoteż przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków:

a) co do podległych podatkowi rentowemu odsetek i rent od papierów wartościowych, emitowanych przez wspomnianych dłużników, a więc w szczególności co do kuponów od pożyczek miejskich, rozłożonych na częściowe zapisy długu, i od wszelkich innych zapisów długu, a to bez względu na to, czy wypłata następuje drogą wykupna kuponów czyli też, jak się to dzieje z asygnatami kasowemi, w inny sposób;

b) co do podległych podatkowi rentowemu odsetek od wkładek oszczędności.

II. Co do Banku austryacko-węgierskiego obowiązuje artykuł IV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, względnie artykuł VI. czwartej części, rozdziału pierwszego rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. września 1899, Dz. u. p. Nr. 176.

III. 1. Obowiązek potrącania a względnie uiszczania podatku rentowego nastaje nie tylko w tych przypadkach, w których pobory podatkowi rentowemu podlegające rzeczywiście są wypłacane, lecz nadto także już wtedy, gdy dochody takie zapisuje się w jakiejkolwiek formie jako należytość uprawnionego do poboru; jeżeli n. p. bank nie wypłaca gotówką odsetek od swoich listów zastawnych, lecz odrazu dolicza takowe jako należytość na rachunku bieżącym swoich klientów, to i tak winien potrącić względnie odesłać podatek rentowy, przypadający od odsetek od listów zastawnych;

podobnie także kasy oszczędności winny potrącać względnie odsyłać podatek rentowy od niewypłacanych lecz do kapitału składającego dopisywanych odsetek i procentów od procentów, jakie niosą wkładki oszczędności.

2. Potrącenie to odbywać się powinno jednocześnie z zapisaniem odsetek w rachunku, a więc według tego, jak odsetki te są kapitalizowane, rocznie, półrocznie lub kwartalnie; rozumie się jednak samo przez się, że, gdyby rachunek miał być później wypłacony w gotówce, podatku rentowego nie można ponownie potrącać, lecz w przypadku takim potrącenie podatku rentowego ma się ograniczyć tylko do bieżących odsetek, jeszcze nie zapisanych jako należytość a względnie nie skapitalizowanych.

3. Podatek rentowy potrącać należy od całej sumy poborów powyżej oznaczonych podatkowi rentowemu podlegających, które wyżej wspomniani dłużnicy wypłacają, bez względu na to, komu lub w którem miejscu są wypłacane. Stosownie do § 135. odpowiedzialni wobec skarbu państwa za właściwe potrącenie podatku rentowego są sami wymienieni poprzednio dłużnicy, nie zaś poszczególne ich kasy lub biura wypłaty; przeto dłużnicy ci są także obowiązani wydać swoim kasom i biurom płatniczym potrzebne polecenia co do przeprowadzenia ewentualnego potrącenia podatku rentowego względnie odsyłania tegoż podatku rentowego do kasy państwa; odnosi się to mianowicie także do tego przypadku, gdyby kasa lub biuro płatnicze jednego z poprzednio wymienionych dłużników znajdowało się zagranicą.

Powyższe przepisy nie naruszają odpowiedzialności kas wobec dłużnika, a w szczególności odpowiedzialności funkcyonaryuszów kas państwowych wobec ich władzy przełożonej.

IV. Według § 133. ma dłużnik potrącać podatek rentowy „uprawnionemu do poboru“ tak, żeby ten ostatni ponosił podatek, jeżeli niema odmiennych wyraźnych umów z dłużnikiem.

Ustawa o podatkach osobistych nie zabroniła jednak, żeby dłużnik na zasadzie umowy objął na własny rachunek podatek, który ma być potrącany.

Nie należy wcale do władz podatkowych orzekanie odnośnie do podatku rentowego ustawą niniejszą zaprowadzonego o skutkach prawnych umów tego rodzaju w ogólności, zawartych czy to zanim ustawa o podatkach osobistych weszła w życie, czy później, jakoteż w szczególności orzekanie o podnoszonym ewentualnie skutku prawnym zrzeczenia się przez dłużnika potrącania podatku, przysługującego mu według ustaw poprzednich, przejęcia podatku, obciążającego według ustaw poprzednich wierzyciela, zapewnienia „wypłaty wolnej od potrącenia“ itp.

Wnoszone w tym celu podania lub zażalenia należy odsyłać na drogę prawa cywilnego.

Natomiast należy do właściwości władz podatkowych orzekanie o zażaleniach, w których na zasadzie postanowień ustaw podatkowych albo podniesiono niedopuszczalność potrącenia podatku albo zaczepiono wysokość zastosowanej stopy podatkowej, lub których przedmiotem są inne kwestye prawno-podatkowe.

Zażalenia tego rodzaju mogą uprawnieni do poboru, wykazując swą legitymacyę do żalenia się, wnosić w ciągu 30 dni po uskutecznieniu potrącenia do tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, której obowiązkiem jest nadzorowanie prawidłowego potrącania podatku rentowego przez kasę wypłacającą (artykuł 9., l. 2. do 5.).

Przeciw orzeczeniom co do takich zażaleń dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej, która wydaje co do tego ostateczne rozstrzygnienie (artykuł 10., l. 2., przepisu wykonawczego do rozdziału VI.).

Artykuł 9.

Nadzór władz podatkowych nad odsyłaniem podatku rentowego, pobieranego drogą potrącenia.

1. Do nadzoru nad tem, czy przepisane w § 133. potrącanie podatku rentowego odbywa się prawidłowo, powołane są władze podatkowe pierwszej instancyi i władze skarbowe krajowe.

2. Co do dłużników, obowiązanych do publicznego składania rachunków, winny przedewszystkiem te władze podatkowe, które są właściwemi do wymierzania podatku zarobkowego według rozdziału II., czuwać także nad dopełnieniem obowiązków, ciążących na tych przedsiębiorstwach według § 133., a to co do wszystkich biur płatniczych.

3. Do nadzoru nad kasami powiatów i gmin powołane są te władze podatkowe, w których okręgu znajdują się gminy a względnie ma siedzibę reprezentacya powiatowa.

4. Obowiązek nadzoru nad biurami płatniczemi krajów i funduszów publicznych ciąży na władzy podatkowej w siedzibie administracyi kraju a względnie administracyi funduszu publicznego; jeżeli jest tam kilka władz podatkowych pierwszej instancyi, postanawia władza skarbowa krajowa, która z tych władz ma nadzór sprawować.

5. Nadzór nad biurami płatniczemi państwa należy zwyczajnie do tej władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się kasa państwowa; zastrzega

się jednak władzy skarbowej krajowej wydanie w tym względzie szczególnych zarządzeń.

6. Wszystkie władze podatkowe są nadto obowiązane, poza wykonywaniem czynności urzędowych, do których je dalsze artykuły szczególnie zobowiązują, wspierać władze podatkowe pod l. 2. do 5. wymienione w sprawowaniu nadzoru i o spostrzeżeniach swoich, tyczących się istniejących w ich okręgu biur płatniczych dłużników wszelkiego rodzaju do potrącania obowiązanych, uwiadamiać właściwe władze podatkowe.

7. Ażeby nadzór nad dłużnikami mógł być skuteczny, muszą władze podatkowe pod l. 2., do 5. oznaczone, najprzód postarać się o przegląd dłużników swego okręgu, obowiązanych w myśl § 133. do potrącania podatku rentowego, jakoteż o przegląd ilości i wysokości, tudzież szczegółów oprocentowania i umarzania długów, podpadających pod § 133.

O ile chodzi przytem o papiery wartościowe, dostarczy wykaz, wspomniany w artykule 1., I., l. 10., ustęp 2., ważnych wskazówek, z niego bowiem władza podatkowa będzie mogła dowiedzieć się o przeważnej części znajdujących się w jej okręgu dłużników takich poborów, podatkowi rentowemu podlegających.

Dalszym wielce ważnym środkiem pomocniczym w tym względzie będą także katastry, utrzymywane w myśl artykułu 51. przepisu wykonawczego do rozdziału II., tudzież zamknięcia rachunkowe przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi publicznego składania rachunków, z tych ostatnich bowiem będzie można dowiedzieć się nietylko o tem, czy przedsiębiorstwa te wypłacały odsetki, podlegające podatkowi rentowemu (od listów zastawnych, asygnat kasowych, wkładek oszczędności itd.), lecz zwłaszcza także o wysokości, w jakiej te wypłaty uskuteczniono.

8. Przy użyciu tych środków pomocniczych i wszelkich innych, jakimi władza podatkowa będzie jeszcze ewentualnie rozporządzała, wygotuje ona dla siebie podług formularza *B* „Spis dłużników w okręgu, obowiązanych w myśl § 133. do potrącania podatku rentowego przy wypłacie odsetek“ i na podstawie tegoż będzie jak najtroskliwiej czuwała nad tem, żeby wszyscy ci dłużnicy i co do wszystkich swoich długów, podpadających pod § 133., przedkładali przepisane wykazy (zobacz artykuł 10.) w terminie ustawowym lub drogą rozporządzenia osobno wyznaczonym. Władze podatkowe, w których okręgu znajduje się znaczna ilość takich dłużników, mogą spis ten utrzymywać także na luźnych kartkach odpowiedniemi przedziałkami opatrzonych.

Formularz *B.*

9. Nadto uwiadomić należy w sposób odpowiedni urzędy podatkowe o tem, że mają odbierać przesyłane kwoty podatku, których od dłużników należy oczekiwać (artykuł 10.).

Artykuł 10.

Odsyłanie do władz podatkowych i wykazywanie przed niemi podatku rentowego, pobieranego drogą potrącania.

1. Co się tyczy utrzymywania rachunków co do potrąceń, uskutecznianych przez kasy państwa, i odsyłania takowych, obowiązują odnośne przepisy i wskazówki, udzielone tym kasom.

2. W wszystkich innych przypadkach, z zastrzeżeniem postanowień, podanych niżej pod l. 6., należy kwoty, które biura płatnicze dłużnika miały po myśli poprzedniego artykułu potrącić w ciągu każdego kwartału kalendarzowego, odsyłać do kasy państwowej w ciągu dni 14 po skończeniu się tego kwartału; odsyłać należy — z zastrzeżeniem osobnych postanowień co do szczególnych przypadków — zawsze do tego urzędu podatkowego, w którego okręgu znajduje się kasa lub biuro płatnicze, wypłacające dochód podatkowi rentowemu podlegający; w miastach, w których podatki pobierają miejskie urzędy podatkowe, urzędy te powołane są także do odbierania sum odsyłanych.

Gdyby kasa wypłacająca lub biuro płatnicze znajdowało się zagranicą, odsyłać ma do tej państwowej kasy krajowej, w której okręgu znajduje się główna kasa dotyczącego dłużnika a względnie siedziba przedsiębiorstwa, obowiązanego do publicznego składania rachunków.

3. Jednocześnie z odesłaniem oddać należy urzędowi podatkowemu w dwóch wygotowaniach wykaz podług formularza *C*, objaśnionego bliżej pod l. 4.

Formularz *C.*

Jeden egzemplarz tego wykazu zwraca się stronie po potwierdzeniu odesłania na samym wykazie i na odcinku (przedziałka 7.).

Drugi egzemplarz służy urzędowi podatkowemu za poświadczenie złożenia. Na jego podstawie urząd podatkowy poczyni potrzebne zapiski.

4. Wykaz podług formularza *C* zawierać ma w przedziałce 1. oznaczenie poszczególnych kategoryi wypłaconych względnie zapisanych jako należytość poborów, podatkowi rentowemu podległych — n. p. odsetki od listów zastawnych Banku hipotecznego Margrabstwa morawskiego (oddzielnie podług rozmaitego ich oprocentowania po 4, 5 i $5^1/_2$ od sta); albo: odsetki pożyczki miasta Budziejowic (oddzielnie podług rozmaitych walut); albo: odsetki od asygnat kasowych itd. — w przedziałce 2. zawierać ma stopę procentową, na której opiera się wypłata, w przedziałce 4. stopę procentową, przyjętą za podstawę potrącenia podatku itd.

5. Wykaz podług formularza *C*, który urząd podatkowy stronie zwraca a z którego strona może

oddzielić przedziałkę 7. i zatrzymać dla siebie jako dowód kasowy, winna strona w celu sprawdzenia uskutecznionego potrącenia podatku rentowego przedłożyć tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu znajduje się kasa wypłacająca; gdyby kasa ta znajdowała się zagranicą, przedłożyć należy wykaz *C* tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu znajduje się państwowa kasa krajowa pod l. 2. oznaczona.

Kasy państwowe są także obowiązane do przedkładania tego wykazu.

6. Po myśli § 134. upoważniony jest Minister skarbu wyznaczać dłużnikom do potrącania obowiązanym dłuższe terminy obrachunku i poczynić im ułatwienia przy wygotowywaniu wspomnianych wykazów. Ułatwienia takie mogą w szczególności polegać także na dozwoleniu dłużnikowi, aby podatek rentowy, w rozmaitych biurach wypłaty potrącony, składał i wykazywał łącznie w kasie a względnie u władzy podatkowej w siedzibie przedsiębiorstwa. Tego rodzaju prośby stron lub wnioski władz podatkowych przedkładać należy Ministerstwu skarbu z wyłuszczeniem zachodzących stosunków.

Artykuł 11.

Badanie wykazów; wymierzanie ewentualnych dopłat; upominanie się o brakujące wykazy względnie kwoty podatku.

1. Władza podatkowa winna zbadać ściśle nadesłane jej wykazy *C* i przekonać się w najkrótszej drodze, czy podatek został rzeczywiście odesłany.

2. Jeżeli władza podatkowa, do której wykaz nadszedł, nie jest do nadzorowania powołana (artykuł 9.), winna w przeciągu dni ośmiu odesłać wykaz do władzy podatkowej do tego właściwej.

3. Władze podatkowe, do nadzoru powołane, winny utrzymywać w ewidencyi nadsyłanie tych wykazów (artykuł 9., l. 8.), w razie potrzeby upominać się o nie a następnie wszystkie wykazy do nich nadchodzące badać w myśl postanowień niżej podanych.

4. Badając wykazy *C*, należy najprzód sprawdzić, czy zastosowano właściwą stopę podatkową i czy odesłaną sumę należycie podług tej stopy obliczono; następnie badać należy w szczególności to, czy obliczono i odesłano podatek od wszystkich kategoryi długów w myśl § 133. potrącaniu podlegających.

5. Nadto badać należy, czy wykazana suma ogólna odsetek, podatkowi rentowemu podlegających, zgadza się z sumą kapitału dłużnego, zalegającego jeszcze stosownie do planu losowania lub zamknięcia rachunków, a względnie z długami lub odsetkami, uwidocznionemi w zamknięciu rachunków lub w innych wykazach dłużnika; w celu umożliwienia tego badania ma władza podatkowa postarać się stosowną drogą o te dokumenty, bądź to od samego dłużnika, bądź też w drodze rekwizycyi od innych władz.

6. Gdyby w tym względzie okazała się niezgodność, zażądać należy od dłużnika wyjaśnienia; w razie potrzeby zarządzić należy dalsze dochodzenia w celu wyjaśnienia tej różnicy; gdyby się wskutek tego okazało, że podatek rentowy nie od wszystkich jemu podległych dochodów był potrącony, lub że podatek rentowy w jakikolwiek inny sposób za nizko był obliczony, władza podatkowa winna uwiadomić obowiązanego do poboru i odsyłania podatku rentowego o przypadających według ustawy dopłatach z odsetkami zwłoki, w myśl następnego artykułu obliczonemi, zapomocą wezwania płatniczego podług formularza *D*, a jednocześnie zawiadomić także właściwy urząd podatkowy zapomocą formularza *E*. Formularz *D*. Formularz *E*.

7. Od tego wezwania płatniczego dopuszczalny jest rekurs do władzy skarbowej krajowej, który wnieść należy w przeciągu dni 30. licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

8. Jeżeli od jednego z dłużników nie nadejdzie wykaz *C* w wyznaczonym terminie, winna władza podatkowa najprzód zażądać od podatnika zapomocą wezwania *F* wyjaśnienia tej okoliczności a w danym wypadku zarządzić dalsze postępowanie w myśl postanowień powyższych. Formularz *F*.

9. Gdyby sprawdzenie wykazało nadpłatę ze strony kasy odsyłającej, winna władza podatkowa z urzędu zarządzić zwrot przypadającej nadwyżki i w sposób odpowiedni uwiadomić o tem dłużnika.

Artykuł 12.

Postępowanie w razie spóźniania się z odsyłaniem podatku rentowego; pobór dopłat.

1. Jeżeli dłużnicy w § 133. oznaczeni odsyłają wprawdzie przypadający podatek w zupełności, lecz nie we właściwym czasie, winni za czas opóźnienia wysyłki poza terminy ustawowe lub drogą rozporządzenia wyznaczone płacić od kwot podatku, nie we właściwym czasie przez nich odesłanych, odsetki zwłoki w ustawie z dnia 9. maja 1870, Dz. u. p. Nr. 23,

względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, ustanowione.

2. Obowiązkowi opłacenia odsetek zwłoki podlega się więc tylko w tym przypadku, jeżeli roczna kwota podatku rentowego, odesłać się mająca, wynosi więcej niż 100 K i nie będzie odesłana najpóźniej w dni 14 po ukończeniu kwartału. ustanowionego dla odsyłania podatku rentowego od każdej poszczególnej raty, względnie do terminu zapłaty, ustanowionego po myśli § 134., ustęp 2. Odsetki zwłoki zaczynają biec w przypadku pierwszym z dniem 15. miesiąca, następującego po odnośnym kwartale, w przypadku drugim z dniem po upływie ustanowionego terminu zapłaty, a kończą się w dniu faktycznego uiszczenia zapłaty.

Do zapłacenia tych odsetek zwłoki wzywać należy osobnemi wezwaniami płatniczemi podług formularza *G*. Formularz *G*.

3. Jeżeli dłużnicy w § 133. oznaczeni nie odsyłają w ogóle przypadającego podatku rentowego albo nie w całości, w takim razie, o ile okoliczność ta nie została dostatecznie wyjaśniona przez dochodzenia w myśl artykułu poprzedzającego wdrożyć się mające, wydać należy co do kwoty nieodesłanej wezwanie płatnicze podług formularza *D*; także i w tym przypadku, jeżeli roczna kwota podatku rentowego, odesłać się mająca, przenosi 100 K, płacić należy odsetki zwłoki, które oblicza się w myśl powyższej liczby 2.

4. Z wymienionemi kwotami, o które upominać się należy zapomocą wezwań płatniczych według formularzy *D* i *G*, postąpić należy w ogóle jak z podatkami bezpośrednimi obowiązanego do potrącania podatku rentowego.

5. W szczególności więc ocenić należy według postanowień ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, także pytanie, czy prawo państwa do wymierzenia lub poboru tego podatku rentowego co do tego dłużnika przedawniło się, tudzież czy i o ile można dłużnikowi przypisać winę w razie nieściągnięcia a względnie nieodesłania podatku rentowego i czy zachodzi okoliczność uchylająca lub przerywająca przedawnienie.

6. Podobnie pobór i ściągnięcie tych dopłat od obowiązanego do potrącania podatku rentowego nastąpić ma w ogólności według przepisów, tyczących się podatków bezpośrednich; pod tym względem zachodzą jednak następujące różnice:

a) Nie należy do tych dopłat pobierać dodatków nieskarbowych, ponieważ podatek rentowy, drogą potrącenia pobierać się mający, stosownie do istoty swojej nie jest przypisywany w pewnem oznaczonem miejscu, przeto pobór dodatków do niego jest w ogóle niemożliwy a więc także w razie dopłat niedopuszczalny.

b) Odsetki zwłoki obliczać należy tylko od kwot podatku rentowego, nie zaś także od odsetek zwłoki, których się żąda.

c) Egzekucya co do wymaganych dopłat może nastąpić dopiero wtedy, gdy dotyczące wezwanie płatnicze stanie się prawomocne.

Ażeby dopłaty takie mogły być szybko ściągnięte, jak niemniej dla zapobieżenia narastaniu odsetek zwłoki na rachunek rekurenta, bieżących nadal aż do dnia zapłacenia, będą musiały władze podatkowe dokładać starania, żeby rekursy takie były szybko załatwiane i unikać jak najstaranniej wszelkiego opóźnienia w ich załatwianiu.

Rozdział III.

Wymiar podatku rentowego, o ile nie następuje potrącenie.

Artykuł 13.

Podstawa opodatkowania; miarodajny pod tym względem okres czasu.

(§ 128.)

1. Podatek rentowy od tych poborów jemu podlegających, które wyjęte są od potrącenia w myśl § 133., wymierza się corocznie, a to z wyjątkiem przypadku, oznaczonego w § 145., ustęp 2., zawsze od sumy rocznej poborów, jakie podatnik otrzymuje.

2. Miarodajnym dla wymiaru podatku jest stan poszczególnych źródeł dochodu z początkiem tego roku podatkowego, za który następuje opodatkowanie. Przy wymiarze za pewien oznaczony rok podatkowy można więc z reguły uwzględniać tylko źródło dochodu, istniejące jeszcze z początkiem tego roku. Porównaj także liczbę 4. niniejszego artykułu oraz liczbę 5. i 6. artykułu 15.

3. Pobory podlegające podatkowi należy poddawać opodatkowaniu w wysokości tej kwoty, jaką osiągnęły istotnie w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy.

4. Pobory czasowe, n. p. okolicznościowe dochody z niewykonywanego w sposób przemysłowy wynajmowania losów lub eskontowania weksli, należy opodatkowywać w roku podatkowym, następującym po pobraniu tych dochodów, choćby nawet odnośne źródło dochodu już nie istniało.

5. Jeżeli zamknięcia bilansowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, może na jego

życzenie nastąpić obliczenie podstawy opodatkowania według lat gospodarki (bilansowych). Gdy podatnik raz dokona wyboru, to w latach następnych może nastąpić zmiana w sposobie obliczania tylko wtedy, jeżeli będą poczynione starania, żeby przez to żaden okres dochodu nie odpadł całkiem z podstawy opodatkowania lub nie był w nią podwójnie wliczony. Podobną ostrożność należy zachować, gdy okresy bilansowe podatnika ulegają zmianie.

6. Z wydatkami potrącalnymi postępować należy pod względem podanych zasad tak samo jak z przychodami, na których ciążą, jeżeli zaś są niezawisłe od pewnych oznaczonych dochodów, w sposób analogiczny do zarządzeń, przepisanych w punktach 1. do 5.

Artykuł 14.

Postanowienia szczególne co do przypadków, w których pobory nie istniały przez cały rok.

1. Jeżeli pobory podlegające podatkowi nie istniały jeszcze przez cały rok, obliczyć je należy podług przypuszczalnej sumy rocznej.

Jeżeli więc źródło dochodów podatnika nie istniało jeszcze z początkiem ostatniego roku kalendarzowego lub gospodarczego, poprzedzającego rok podatkowy, niema więc zatem jeszcze rezultatu całego roku poprzedniego, wówczas należy opodatkować przypuszczalne pobory roczne, to znaczy, że należy wziąć za podstawę opodatkowania ten dochód, który podatnik w roku podatkowym przypuszczalnie uzyska z odnośnego źródła dochodów. Za punkt wyjścia mogą tu służyć znane w czasie wymiaru wyniki z tego źródła lub porównanie z wynikiem w roku poprzednim.

Na przykład, jeżeli pobierano płatną miesięcznie rentę w kwocie 200 K przez czas od dnia 1. września do 31. grudnia, przyjąć należy dochód roczny w kwocie 2400 K; gdyby zaś w wspomnianym okresie otrzymano dwie raty kwartalne wypłacanych ćwierćrocznie odsetek wynoszące po 400 K, dochód roczny wynosi tylko 1600 K.

Albo jeżeli na przykład w ciągu trzech miesięcy (od dnia 1. października do 31. grudnia) z interesów eskontowych uzyskano 1000 K, przyjąć należy — niezależnie od uwzględnienia ewentualnych szczególnych stosunków — że dochód roczny wynosi 4000 K. Gdyby jednak z okoliczności wynikało, że w innych częściach roku dochód nie będzie taki sam, przyjąć należy prawdopodobny dochód roczny; jeżeli więc w danym przykładzie podatnik ma tylko w tych miesiącach fundusze potrzebne do interesu eskontowego, słusznie przyjąćby można, że domniemany dochód całoroczny wynosi 1000 K.

Jeżeli w czasie wymiaru podatku znana już jest kwota, uzyskana w roku podatkowym, wówczas należy tę kwotę wziąć za podstawę wymiaru podatku.

2. Czas trwania dochodów podatkowi podlegających oceniać należy co do każdego źródła przychodu osobno. Jeżeli więc na przykład ktoś pobiera renty i odsetki przez czas nierównie długi, n. p. odsetki od wierzytelności kapitałowej od trzech lat a rentę, wyznaczoną mu testamentem, dopiero od kwartału, w takim razie co do każdego z osobna z tych dochodów obliczyć należy oddzielnie według powyższych postanowień okres czasu, miarodajny dla opodatkowania odnośnych dochodów.

3. Jeżeli co do pewnego źródła przychodu zajdzie taka zmiana jego charakteru, że dochody z niego nabywane są w warunkach istotnie innych niż przedtem i ze względu na to muszą być uważane za nowe dochody, postąpić należy z nimi według liczby 1. niniejszego artykułu.

Obowiązuje to n. p. wtedy, jeżeli wkładka do kasy oszczędności lub posiadany papier wartościowy przemienione zostaną na wierzytelność hipoteczną lub coś podobnego, albo jeżeli zajdzie zmiana w osobie dłużnika hipotecznego lub osobistego; natomiast nie należy za uzyskanie nowego źródła przychodów uważać samej tylko zmiany stopy odsetek, jeżeli stosunek obowiązkowy pod innym względem trwa nadal bez zmiany.

Artykuł 15.

Oznaczenie wysokości i wartości pieniężnej poborów, podlegających podatkowi rentowemu; ograniczone dopuszczanie pozycyi potrącalnych.

(§ 128., 129., 130.)

1. Jeżeli pobory, podlegające podatkowi rentowemu, stanowią pieniądze, natenczas ich kwota, w walucie ustawowej podana, z zastrzeżeniem potrąceń, omówionych w artykule 16., stanowi podstawę opodatkowania.

2. Jeżeli zaś dochód, podlegający podatkowi rentowemu (n. p. datki na utrzymanie, czynsz dzierżawny), stanowią całkiem lub po części przedmioty w naturze, użytki z rzeczy lub inne świadczenia, to oblicza się wartość pieniężną poborów w naturze według zwyczajnych w danem miejscu cen przeciętnych w roku poprzednim, wartość zaś użytków i wszelkich innych świadczeń przez oszacowanie.

3. Co do upłat rocznych bierze się w rachubę tylko kwotę odsetek w nich zawartą; podatnik obowiązany jest przez przedłożenie odnośnego kontraktu, planu umorzenia, służącego mu za podstawę, lub w inny sposób udowodnić wiarogodnie spłatę kapitału, o której twierdzi, że nastąpiła.

Postanowienie to stosuje się jednak tylko w tych przypadkach, w których czasowo ograniczone

peryodyczne zapłaty są wyraźnie przeznaczone na oprocentowanie i zwrot dłużnego kapitału a wysokość odsetek i rat kapitałowych ściśle jest oznaczona.

4. Inne renty natomiast a w szczególności także dożywotnie podlegają podatkowi w całkowitej kwocie.

5. Odsetki, zawarte w wierzytelnościach kapitałowych nieoprocentowanych, za które zwraca się kapitał większy od danego pierwotnie, doliczać należy do dochodów tego roku, w którym zostają pobrane w drodze całkowitej lub ratalnej spłaty kapitału.

6. Odsetki i renty brać należy za podstawę opodatkowania w sumie rzeczywiście osiągniętej; nie odebrane (n. p. odroczone, darowane) albo nieściągalne pobory tego rodzaju nie stanowią więc części podstawy opodatkowania; natomiast odsetki, zrealizowane w inny sposób niż przez odbiór gotówką (zapisane jako należytość w rachunku, skapitalizowane, doliczone, odstąpione) należy doliczać; również kwoty na rachunek lat poprzednich później pobrane, które z powodu odroczenia lub mniemanej nieściągalności w swoim czasie nie były opodatkowane, należy doliczyć do dochodu tego roku, w którym zostały pobrane.

Podatnik utrzymujący, że nie pobrał rent lub odsetek, które mu były zapewnione, winien udowodnić tę okoliczność.

7. Razem wliczać należy także ewentualne pobory uboczne, mianowicie takie, które mogą uchodzić za podwyższenie umówionej stopy odsetek, jak n. p. jednorazowe świadczenia przy wypłacie waluty pożyczkowej (należytość za wypłatę) albo zwrócony przez dłużnika podatek rentowy wraz z dodatkami. Podatek rentowy trzeba będzie jednak w takich wypadkach doliczać corocznie w takiej kwocie, która przypada od pierwotnej względnie umownej kwoty podlegającego podatkowi dochodu głównego.

8. Z poborów podległych opodatkowaniu nie wolno w ogóle niczego więcej potrącać prócz tego, co w § 130., ustęp 2., a względnie w następującym artykule 16. wyczerpująco jest wyliczone; w szczególności nie wolno więc z reguły odliczać odsetek biernych od dochodu podległego opodatkowaniu. Także sam podatek rentowy nie może być przedmiotem potrącenia.

Artykuł 16.

Dopuszczalne potrącenia.

(§ 130., ustęp 2.)

I. 1. Gdy na poborze pewnej renty ciąży zmniejszający dochód z poboru renty wydatek, polegający na prawno-prywatnym tytule i zostający w bezpośrednim związku z tym poborem, można wydatek ten potrącić z poboru renty; przy fundacyach wydatki na cele fundacyjne nie zaliczają się do ciężarów tego rodzaju.

Nie można też odliczać takiego ciężaru, jeżeli pobierana renta należy do tych, od których podatek rentowy ściąga się w drodze potrącenia przez dłużnika.

2. Przy ocenianiu potrąceń, wymienionych pod liczbą 1., baczyć należy w szczególności na to, że pomiędzy poborem podatkowi rentowemu podlegającym a wydatkiem zachodzić musi bezpośredni związek przedmiotowy i że uprawniony do pobierania nie może spowodować go samowolnie, lecz że tenże opierać się musi na tytule prawno-prywatnym (umowie, ugodzie, wyroku, testamencie itd.). Przykładem takiego związku byłoby to, gdyby komuś zapisano rentę dożywotnią i zarazem włożono nań w testamencie obowiązek starania się o utrzymanie trzeciej osoby lub o konserwacyę nagrobku itd.

3. Co do fundacyi ustawa uchyla wyraźnie taki związek między dochodami z majątku fundacyjnego a wydatkami na cele fundacyjne; przez to jednak nie jest bynajmniej wyłączona możliwość, że także w fundacyach mogą znachodzić się policzalne pozycye potrącalne (obciążone zapisy renty itd.) na cele odmienne od właściwych celów fundacyjnych.

II. 1. Z pobranych odsetek eskontowych i odsetek z rachunku bieżącego można potrącić zapłacone odsetki reeskontowe a względnie bierne odsetki na rachunku bieżącym.

Także i to odliczenie może nastąpić tylko w takim razie, jeżeli odsetki rachunku bieżącego nie są opodatkowane według § 133. w drodze potrącenia.

2. Ponieważ w razie, gdy tego rodzaju interesy mają większe rozmiary, dowód indywidualny co do tych pozycyi potrącalnych jest niemożebny, podatnik winien przeprowadzić dowód co do nich zapomocą wyciągu z książek, tyczącego się danej gałęzi przedsiębiorstwa, a względnie przez pozwolenie na wglądnięcie do tych książek, według okoliczności zaś zapomocą świadków i znawców lub zapomocą innych odpowiednich środków dowodowych.

III. 1. Z czynszów dzierżawnych za przemysły wydzierżawione wolno potrącać koszta zarządu i utrzymania, połączone z utrzymaniem przedmiotu dzierżawy w dobrym stanie, jakoteż odpisywać zmniejszenie się wartości urządzenia a względnie materyałów ruchu przez zużycie, o ile dzierżawca nie jest obowiązany do ponoszenia tych ciężarów.

2. Czy i o ile dzierżawca jest obowiązany ponosić wydatki tutaj oznaczone, a w szczególności,

czy dzierżawca oprócz czynszu dzierżawnego nie ma także płacić odszkodowania za spotrzebowane lub zużyte przedmioty urządzenia a względnie materyały ruchu, trzeba będzie stwierdzać przez odpowiednie dochodzenia, a mianowicie przez wglądnięcie do kontraktów dzierżawy, przesłuchanie dzierżawców itd.

3. Zresztą odszkodowanie za przedmioty spotrzebowane lub zużyte nie pozbawia całkowicie wydzierżawiającego prawa czynienia odpisań z powodu innego zużycia lub zmniejszenia się wartości całego przedmiotu dzierżawy (por. jednak poniżej liczbę 5.).

4. Do badania, czy odpisania są odpowiednie, stosuje się analogicznie przepisy, podane w artykule 5. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

5. Nakoniec trzeba będzie baczyć mianowicie także na to, żeby przy stwierdzaniu podstaw podatku rentowego nie odliczano ewentualnie wydatków lub odpisań co do przedmiotów, z których czynsz dzierżawny nie może być poddany podatkowi rentowemu; tak na przykład przy wydzierżawieniu przedsiębiorstwa młyna (artykuł 7., II., l. 4.) można odliczać wydatki lub odpisania, tyczące się urządzenia przemysłowego, lecz nie można odliczać tych, które tyczą się budynku, podlegającego podatkowi budynkowemu i w. i.

IV. W ogólności należy uważać na to, że potrącenia można odliczać jedynie od obciążonych poborów, podlegających podatkowi rentowemu, a więc tylko o tyle, o ile znajdują w nich pokrycie.

Artykuł 17.

Miejsce przypisania podatku.

(§ 132.)

1. Podatku rentowego, który pobierany być ma drogą potrącenia w myśl § 133., nie przypisuje się wcale, przeto nie może być mowy o miejscu przypisania dla tego rodzaju podatku rentowego.

2. Podatek rentowy, pobierany nie drogą potrącenia, przypisuje się w tej gminie podatkowej (a względnie wyłączonym obszarze dworskim), w której podatnik (a więc wierzyciel, a względnie uprawniony do pobierania odsetek lub rent) ma zwyczajną siedzibę.

Siedzibę należy oceniać według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111 (artykuł 6., II, l. 1., ustęp 3.).

3. Jeżeli podatnik ma w krajach tutejszych dwie lub więcej siedzib, wówczas należy, jeżeli jedna z nich jest jego gminą przynależności, podatek rentowy przypisać w tej ostatniej gminie, w wszystkich zaś innych przypadkach tam, gdzie ma być przypisany podatek dochodowy kontrybuenta podatku rentowego (por. artykuł 36. i 37. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

Co do obowiązku takich podatników do zeznawania zobacz artykuł 18., l. 10., ustęp 2.

4. Jeżeli kontrybuent podatku rentowego nie ma zwyczajnej siedziby w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, podatek przypisuje się w rozmaitych miejscach, podług tego, czy podatnik jest czy nie jest obywatelem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

5. Obywatelom królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, nie zamieszkałym na obszarze obowiązywania ustawy, przypisywać należy podatek rentowy w ich gminie przynależności. Tę gminę przynależności trzeba będzie starać się stwierdzić przedewszystkiem przez zapytanie o nią podatnika, a według okoliczności zapomocą innych stosownych dochodzeń (n. p. przez zapytanie władz politycznych); gdyby mimo to nie dało się stwierdzić gminy przynależności, zarządzić należy przypisanie podatku rentowego w siedzibie dłużnika.

6. Cudzoziemcom, nie zamieszkałym w krajach tutejszych, przypisać należy podatek rentowy i pobierać go w tej gminie podatkowej, w której dłużnik ma swą siedzibę.

Gdyby wypadło przypisać podatek rentowy od takiego dochodu, co do którego ani dłużnik ani wierzyciel nie mają siedziby w krajach tutejszych, przypisać go należy tam, gdzie się znajduje źródło dochodu.

7. W przypadkach, omówionych pod l. 6., można podatek rentowy od poszczególnych poborów, temuż podatkowi podlegających, przypisać w rozmaitych miejscach.

Rozdział IV.

Postępowanie przy wymiarze podatku rentowego, o ile nie uskutecznia się potrącenia.

Artykuł 18.

Obowiązek przedkładania zeznań do podatku rentowego.

(§§ 138. do 140.)

1. Każdy podatnik obowiązany jest przedkładać corocznie podług formularza, przepisanego drogą rozporządzenia (zobacz artykuł 20.), zeznanie co do

wszystkich poborów podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem tych, od których podatek rentowy potrącany jest przez dłużnika. Zeznanie można wnieść albo pisemnie albo ustnie do protokołu.

Ponieważ podatek rentowy wymierza się nie według gospodarstw domowych, lecz dla każdej osoby oddzielnie, zwracać należy szczególnie uwagę podatników na to, że — o ileby głowa gospodarstwa domowego nie wniosła zeznania także za członków swego gospodarstwa domowego jako ustawowy zastępca lub pełnomocnik (§ 264.) — każdy z osobna uprawniony do pobierania a względnie jego zastępca ustawowy, o ile zachodzą warunki ustawowe, jest obowiązany do przedłożenia zeznania.

Zresztą członkowie gospodarstwa domowego nie mają być pociągani do odpowiedzialności z powodu nieprzedłożenia zeznania także wtedy, jeżeli pobory dokładnie zresztą wyszczególnione wykaże głowa gospodarstwa domowego w swojem własnem zeznaniu do podatku rentowego.

2. Zeznanie to wnieść należy w terminie, który krajowa władza skarbowa obwieszczeniem publicznem wyznaczy do wnoszenia zeznań, tyczących się podatku dochodowego (§ 202., ustęp 1. ustawy, artykuł 29., l. 1., i 43., l. 1. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

3. Od prawidła, że podatnik ma corocznie wnosić zeznanie co do swoich poborów podatkowi rentowemu podlegających, uczyniony jest w § 139. ważny wyjątek przez zarządzenie, że od składania zeznań uwolnieni są, o ile władza podatkowa nie wezwie ich do tego osobno, ci podatnicy, którzy:

a) zapłacili już podatek rentowy w poprzednim roku podatkowym,

b) nie zmienili od tego czasu swojej siedziby i

c) nie uzyskali pomnożenia swych poborów podatkowi rentowemu podlegających.

Podatek wymierza się w takim razie taksamo, jak gdyby wspomniane osoby oświadczyły w zeznaniu, że pobierają dochody tej samej wysokości, co w roku poprzednim.

4. Osoby, których pobory, podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani nawet razem z innym ich dochodem nie przenoszą kwoty 1600 K rocznie, są według § 125., l. 7., w ogóle uwolnione od podatku rentowego a przeto nie są też obowiązane do wnoszenia zeznania.

5. Jeżeli natomiast podatnik, chociażby dopiero po wliczeniu innych jego dochodów, ma razem więcej niż 1600 K dochodu, obowiązany jest zeznawać corocznie także pobierane renty mniej niż 1600 K wynoszące. Istniejące przy podatku dochodowym uwolnienie od obowiązku wnoszenia zeznań tych osób, które nie mają więcej jak 2000 K dochodu, nie istnieje przy podatku rentowym.

6. Władzy podatkowej wolno każdego czasu wezwać indywidualnie podatników, obowiązanych do składania zeznań, żeby to uczynili, i w tym celu dołączyć formularz zeznania. Nie zależy jednak od tego ani rozpoczęcie się obowiązku ani bieg terminu do przedłożenia zeznania; w szczególności gdyby podatnik był ewentualnie później ścigany z powodu zatajenia podatku, nie może powoływać się na to, że mu nie przysłano indywidualnego wezwania lub formularza. Podatnicy, którym nie przysłano formularza, mogą każdego czasu dostać go bezpłatnie w miejscach, wymienionych w obwieszczeniu publicznem.

7. Władza podatkowa ma także prawo wezwać osoby, co do których mniema, że pobierają dochody podatkowi rentowemu podlegające, żeby złożyły zeznanie w terminie najmniej ośmiodniowym. Jeżeli osoba taka nie pobiera dochodu, podlegającego podatkowi rentowemu, winna złożyć oświadczenie, że według swej najlepszej wiedzy i przekonania nie pobiera dochodów, podatkowi rentowemu podlegających, względnie, że takowych nie pobierała w okresie miarodajnym dla powinności podatkowej (§ 128.).

Fałszywe oświadczenie tej treści naraża podatnika na odpowiedzialność za ukrócenie podatku.

8. O ile zamiast samego podatnika inne osoby, jak opiekunowie, kuratorowie, pełnomocnicy itd., obowiązane lub uprawnione są składać zeznanie podatkowe, określone jest wyżej pod liczbą 1., względnie w §§ 262. do 266. i w odnośnych postanowieniach przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

9. Zeznania, które za członków cesarskiego i królewskiego Domu składać ma corocznie Najwyższy Urząd ochmistrzowski, odbiera Minister skarbu, który także ustanawia podstawę opodatkowania (§ 203.).

10. Zeznania podatkowe wnosić należy do tej władzy podatkowej I. instancyi (starostwa, administracyi podatkowej), która według § 176. powołana jest do odbierania zeznań do podatku dochodowego; osoby prawne mają je wnosić do tej władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się siedziba osoby prawnej.

Jeżeli podatnik ma w tutejszych krajach dwie lub więcej siedzib, to uczyni zadość swemu obowiązkowi do zeznawania, jeżeli wniesie zeznanie do jednej z władz podatkowych, wchodzących w rachubę ze względu na jego siedziby. Jeżeli odnośna władza podatkowa nie jest właściwa, winna zezna-

nie to przesłać dalej bezpośrednio właściwej władzy podatkowej, zarazem jednak w odpowiedni sposób oznajmić podatnikowi o tem zarządzeniu, aby mu dać możność wniesienia sprzeciwu przeciw temu zarządzeniu. Porównaj artykuł 21., l. 1., ustęp 2. niniejszego przepisu wykonawczego, a także artykuł 36., II, l. 4. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Tam, gdzie ze względu na stosunki miejscowe okazuje się to pożądanem, można polecić urzędom podatkowym odbieranie zeznań w zastępstwie władzy podatkowej I. instancyi najdalej aż do ostatniego dnia terminu, w obwieszczeniu (liczba 2.) oznaczonego. W przypadku takim wchodzi w rachubę ten urząd podatkowy, w którego okręgu podatnik ma stałą siedzibę, a względnie w którego okręgu podatek ma być przypisany.

11. Na żądanie wydać należy oddawcy zeznania prawidłowo podpisanego urzędowe potwierdzenie oddania zeznania, jeżeli z niego można niewątpliwie dowiedzieć się, kto jest podatnikiem. To potwierdzenie urzędowe nie stoi jednak na przeszkodzie ani późniejszemu badaniu, czy podany formularz czyni zadość istotnym wymaganiom zeznania, ani też zażądaniu później jakichś uzupełnień, ani wreszcie ściganiu podatnika za ukrócenie lub zatajenie podatku.

12. Zeznania podatkowe pisemne można nadsyłać pocztą opłatnie. Dla zabezpieczenia podatnika zaleca się posyłanie za rewersem zwrotnym, ponieważ niebezpieczeństwo spada na posyłającego.

13. Co do zachowywania w tajemnicy zeznań podatkowych obowiązują te same postanowienia ustawowe, co pod względem zachowywania w tajemnicy zeznań do podatku dochodowego (por. artykuł 31. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

Artykuł 19.

Skutki nieprzedłożenia zeznania.

(§§ 139., 142.)

1. Kto w przepisanym terminie rozmyślnie nie dopełni obowiązku przedłożenia zeznania do podatku rentowego (§ 244., ustęp ostatni), może być ścigany i karany także za zatajenie podatku (§ 243., l. 4.).

Dowód w tym względzie, że zeznanie zaniedbano przedłożyć nie w zamiarze zatajenia przedmiotu podatkowego (§ 244., ustęp 3.), uważany będzie za dostarczony, jeżeli dochód podatkowi podlegający był podany w zeznaniu do podatku dochodowego i tak dokładnie oznaczony, że władze mogły były poznać, że podlega podatkowi rentowemu.

Podatnik może uniknąć kary, ustanowionej za zatajenie podatku, w każdym razie przez to, że choćby później wniesie zeznanie w właściwem miejscu, zanim otrzyma pierwsze wezwanie do przesłuchania jako obwiniony lub urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wniesiono doniesienie karne.

2. Jeżeli władza podatkowa nawet bez zeznania podatnika ma powody do uważania go za podlegającego podatkowi, wezwie go do wniesienia zeznania w terminie najmniej ośmiodniowym z tem nadmienieniem, że, jeśli nie wniesie zeznania lub wniesie je za późno, podatek wymierzony będzie z urzędu na podstawie dokumentów, jakimi urząd rozporządza.

Czy w razie niezastosowania się do tego wezwania podatek ma być bezzwłocznie z urzędu wymierzony, czy też należy jeszcze raz pod zagrożeniem karami porządkowemi domagać się wniesienia zeznania, zostawia się uznaniu władzy podatkowej.

Do wniesienia zeznania wzywać należy z zagrożeniem karami porządkowemi zawsze wtedy, gdy władza nie może podatku rentowego wymierzyć z urzędu.

3. W razie wymierzenia podatku rentowego z urzędu, nie należy z tego powodu, iż zaniedbano wnieść zeznanie za każdorazowy rok bieżący, wdrażać postępowania karnego o zatajenie podatku, chyba gdyby się później okazało, że pobory wzięte z urzędu za podstawę wymierzenia są znacznie niższe od tych, jakie podatnik rzeczywiście pobiera.

Jeżeli podatnik pobierał także w latach poprzednich pobory podlegające opodatkowaniu, a nie uczynił zadość obowiązkowi wnoszenia zeznania i nie był mimo to odpowiednio pociągnięty do płacenia podatku rentowego po myśli poprzedniego ustępu, wówczas wdrożyć należy postępowanie karne z powodu zatajenia podatku, popełnionego w latach poprzednich.

4. W przypadku, wymienionym wyżej w artykule 18., l. 3., niewniesienie zeznania ma ten skutek, że podatek rentowy wymierzony być ma na podstawie ostatniego wniesionego zeznania a względnie na podstawie dochodzeń co do tego zeznania poczynionych; pod tym względem zwraca się uwagę w szczególności na to, że niewniesienie zeznania, dozwolone w ustawie dla przypadków wyczerpująco wyliczonych, uważa się pod każdym względem na równi z tym przypadkiem, w którym kontrybuenci podatku rentowego wyraźnie zeznali, że ich pobory ciągle utrzymują się na tej samej wysokości, co w ostatnim roku. Jeżeli więc w tych poborach

zaszła zmiana a na szkodę skarbu państwa nie uwiadomiono o tem władzy podatkowej, zachodzi tu w razie zaistnienia wymaganych warunków także przypadek karny podatkowy, który traktować należy według postanowień rozdziału V. ustawy o podatkach osobistych.

Artykuł 20.

Forma i treść zeznań.

(§ 138.)

1. Zeznanie do podatku rentowego wygotowywać należy podług dołączonego formularza *H.*

Formularz *H.*

2. Według § 138. zeznanie zawierać powinno szczegółowe oznaczenie poborów podatkowi podlegających a w szczególności, czy to są dochody, pobierane w pieniądzach czy w naturze, używanie rzeczy, czy jakiekolwiek inne świadczenia, tudzież imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania podatnika, jakoteż, o ile nie chodzi tu o odsetki eskontowe, oznaczenie dłużnika. Co do wierzytelności kapitałowych podać należy kwotę kapitału i stopę procentową, co do upłat rocznych ogólną sumę upłaty rocznej, jakoteż zawartej w niej upłaty kapitału; w końcu podać należy w zeznaniu potrącenia, do jakich podatnik rości sobie pretensye (§ 130.).

3. Dochody podlegające podatkowi należy obliczyć i zapisać w formularzu podług objaśnienia podanego w powyższych artykułach 15. i 16.

Jeżeli jako wynik obliczenia dochodu z pewnego źródła okaże się strata, należy i to podać.

Co do pozycyi potrącalnych, podanych w formularzu, mieć należy również na uwadze postanowienia artykułu 16.

4. Obowiązkowi wniesienia zeznania uczyni się w ogólności zadość, jeżeli przedziałkę pionową formularza, zaopatrzoną napisem „Suma poborów“, wypełni się przez podanie poborów rentowych w liczbach, oddzielnie według rozmaitych źródeł, a na stronie trzeciej umieści się w sposób przepisany podpis. Wystarczy zatem, jeżeli przy każdem źródle przytoczona jest tylko jedna suma.

Na żądanie jednak władzy podatkowej jest podatnik obowiązany do wyjaśnienia przychodów i wydatków co do każdego poszczególnego źródła dochodu.

5. Podatnikowi wolno przedstawić w samem zeznaniu podatkowem na trzeciej stronie lub w osobnym załączniku obliczenia, służące za podstawę jego oświadczeń, lub inne wyjaśnienia i dodatki, służące do zrozumienia tych oświadczeń.

6. Jeżeli zeznanie podaje się do protokołu, należy także używać przepisanego formularza.

Artykuł 21.

Właściwość władz podatkowych do wymiaru. Wzywanie do przedkładanie zeznań.

(§§ 137., 140.)

1. Z reguły jest ta władza podatkowa, do której zeznanie ma być wniesione (artykuł 18., l. 10.), także właściwą do wymiaru.

W tych przypadkach wyjątkowych, w których stosownie do artykułu 17. podatek rentowy przypisywany być ma nie w okręgu tej władzy podatkowej, winna takowa po jak najdokładniejszem uzupełnieniu aktu wymiaru i dokonaniu potrzebnych dochodzeń posłać akta w celu wymierzenia i przypisania podatku do tej władzy podatkowej, w której okręgu podatek rentowy ma być przypisany.

2. Wezwanie do wniesienia zeznania do podatku rentowego należy wydać razem z wezwaniem do wniesienia zeznania do podatku dochodowego, wyznaczyć do tego ten sam termin (§ 202., ustęp 1., ustawy, artykuł 29., l. 1., i 43., l. 1., przepisu wykonawczego do rozdziału IV.) i zarazem także co do podatku rentowego zwrócić uwagę podatnika na to, że obowiązek wniesienia zeznania i skutki w razie zaniedbania wniesienia tegoż nie zależą od doręczenia indywidualnego wezwania do wniesienia zeznania, ponieważ według § 140. władze podatkowe mają tylko prawo, lecz nie obowiązek wydawania takich wezwań indywidualnych (por. niżej liczbę 3.).

W obwieszczeniu należy wspomnieć także o obowiązku tych osób do donoszenia na podstawie § 145., ustęp 2., które w ciągu roku podatkowego stają się obowiązane do płacenia podatku przez wprowadzenie się do obszaru obowiązywania ustawy.

3. Wezwanie indywidualne do wniesienia zeznania będzie się wydawać ze względu na § 139. z reguły tylko wedle postanowień, zawartych niżej pod liczbą 4. do 6., przez użycie formularza *J.*

Formularz *J.*

4. O ile z zachodzących stosunków wynika, że dochód, podlegający podatkowi rentowemu, stosownie do swego charakteru, prawdopodobnie nie zmieni się pod względem wysokości (n. p. renty dożywotnie, odsetki od kapitałów zahipotekowanych i tym podobne stałe pobory), i nie można spodziewać się co do dotyczącego podatnika przybycia nowego dochodu, podatkowi rentowemu podlegającego (n. p. co do korzystających z wymowy, osób bez majątku, którym za świadczone usługi zapisano

rentę i w. i.), nie będzie potrzeba wzywać corocznie do wniesienia zeznania i trzeba będzie ograniczyć się do peryodycznego wzywania co trzy lub pięć lat o przedłożenie nowego zeznania.

5. Natomiast te osoby, o których wiadomo, że mają rozmaite ulokowane kapitały i lokacye często zmieniają, oraz osoby, które — jak na przykład eskonterzy weksli — mają z natury rzeczy dochód zmieniający się corocznie, trzeba będzie w każdym razie wzywać corocznie do wniesienia zeznania.

6. Podobnie wydawać należy takie wezwania także do wszystkich tych osób, o których władza podatkowa dowie się w ciągu roku podatkowego, bądź z doniesienia innej władzy podatkowej, bądź z dochodzeń, tyczących się podatku dochodowego, lub w inny sposób, że pobierają lub mają pobierać dochody, podatkowi rentowemu podlegające, bez względu na to, czy osoby te nie były dotąd w ogóle opodatkowane lub były opodatkowane tylko co do innych poborów, podatkowi rentowemu podlegających, a nie co do tych, których teraz domniemywa się władza podatkowa.

7. W wymienionych indywidualnych wezwaniach należy zamieścić przewidzianą w § 142. uwagę, że władza podatkowa może w razie niewniesienia lub w razie wniesienia zeznania za późno dokonać wymiaru podatku z urzędu (artykuł 19., l. 2.).

8. Z pod zastosowania powyższych postanowień wyjęci są ze względu na postanowienie artykułu 18., l. 9., członkowie cesarskiego i królewskiego Domu.

Artykuł 22.

Badanie zeznań.

(§ 141.)

1. Władza podatkowa badać ma zeznanie pod względem formy i treści; do tego celu może używać wszelkich środków pomocniczych, jakie jej w ogóle służą, a w szczególności może także przesłuchiwać znawców i informatorów.

2. Stosownie do § 141. władza podatkowa upoważniona jest w szczególności do żądania od podatnika indywidualnego wykazania jego poborów, podatkowi rentowemu podlegających, jakoteż przedłożenia dokumentów, na których takowe się opierają, i wezwać go do ustnego przesłuchania.

3. Z upoważnienia tego skorzystać należy wówczas, gdy to jest potrzebne do wyjaśnienia stanu rzeczy a w szczególności do udowodnienia szczegółów, które podatnik przytacza na swoją korzyść.

Przedłożenia oryginalnych dokumentów nie należy jednak uważać za prawidłowy warunek wymierzenia podatku rentowego.

4. Jeżeli chodzi o opodatkowanie poborów, o których można dowiedzieć się z ksiąg publicznych, nie należy z reguły wymagać przedłożenia zapisów długu itd., wyjąwszy, gdy idzie o ważny szczegół, który w księgach publicznych nie jest uwidoczniony lub nie zgadza się ze stanem ksiąg, n. p. o zupełną lub częściową spłatę hipoteki jeszcze w księdze nie wykreślonej, zmianę podmiotu prawnego itp.

5. Również można będzie z reguły nie wymagać indywidualnego wykazania poborów podatkowi rentowemu podległych, jeżeli wykaz ten, jak n. p. co do eskonterów weksli lub pożyczających pieniędzy, którzy ze względu na szczególne stosunki swego przemysłu nie podlegają powszechnemu podatkowi zarobkowemu, musiałby mieć bardzo znaczne rozmiary a niema szczególnych powodów do powątpiewania o wiarogodności zeznań podatnika; w przypadkach takich dostatecznymi będą zwyczajnie wyciągi sumaryczne na podstawie ksiąg przedsiębiorstwa podatnika sporządzone, a względnie przedłożone przezeń bilanse przedsiębiorstwa itd., które sprawdzić należy przez informatorów, a w razie potrzeby przez znawców.

6. O ile władza podatkowa powątpiewa o rzetelności lub zupełności zeznania, należy oznajmić to podatnikowi z wezwaniem, żeby w stosownym terminie, który trzeba wyznaczyć, dał odpowiednie wyjaśnienia z dołączeniem powyższych środków dowodowych, które tu mogą być potrzebne; co do tych wyjaśnień zarządzić ma władza podatkowa w razie potrzeby nowe dochodzenia, a gdyby te ostatnie dochodzenia wzbudziły nowe wątpliwości co do przytoczonych przez podatnika szczegółów, trzeba mu i te wątpliwości przedstawić.

7. Tego samego sposobu postępowania trzymać się należy wówczas, gdyby co do podatników, którzy w myśl § 139. nie wnieśli zeznań za rok bieżący, wyłoniły się podstawy do mniemania, że szczegóły, zawarte w ich ostatniem zeznaniu, wchodzącem w rachubę po myśli § 139., nie były w ogóle prawdziwe i wyczerpujące lub już nie są takimi.

8. Wymiar, różniący się od zeznania, może nastąpić bez poprzedniego przedstawienia podatnikowi tylko w tym przypadku, gdy stan rzeczy jest zupełnie wyjaśniony i zupełnie zgodny z oświadczeniami

strony i chodzi tylko o odmienną prawną ocenę poszczególnych pozycyi przychodów lub wydatków.

9. Jeżeli jednak władza rozporządza dostatecznym materyałem, może uwiadomić podatnika o wątpliwościach swoich z tym dodatkiem, że, jeżeliby nie dostarczył wyjaśnień w terminie najmniej ośmiodniowym, podatek wymierzony będzie z urzędu.

Postanowienia artykułu 19., l. 2. i 3., należy stosować analogicznie także i w tym przypadku.

Artykuł 23.

Wymiar; nakaz płatniczy; rekurs; terminy płatności.

(§§ 143., 144.)

1. Na podstawie uskutecznionego w myśl poprzedzającego artykułu 22. wyjaśnienia podstaw opodatkowania, co do których służy władzy podatkowej prawo swobodnego oceniania dowodów, przystępuje władza ta do wymierzenia podatku rentowego; z zastosowaniem środków pomocniczych, w artykule 19., tudzież 22., l. 9., przewidzianych, starać się należy o załatwienie w należytym czasie wszystkich wymiarów.

W bezpośrednim związku z wymiarem bieżącym załatwić należy wymiary dodatkowe za lata poprzednie, o ile przy tej sposobności okażą się potrzebnymi.

2. O wyniku wymiaru uwiadomić należy podatnika zapomocą nakazu płatniczego według formularza *K* z oznajmieniem powodów rozstrzygnięcia. Jeżeli wymiar jest zgodny z zeznaniem, uzasadnienie stanowić ma krótkie powołanie się na zeznanie.

Formularz *K.*

3. Nakaz płatniczy doręcza się w celu obliczenia dodatków nieskarbowych, które urząd podatkowy ma pobierać, za pośrednictwem właściwego urzędu podatkowego, który równocześnie celem wykonania przypisu należy odpowiednio uwiadomić.

4. Przeciw nakazowi płatniczemu wolno podatnikowi wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Rekurs nie ma skutku odwłocznego co do uiszczenia przypisanego podatku i co do środków do ściągnięcia tego podatku.

5. O ile podatek rentowy nie jest uiszczany sposobem w § 133. oznaczonym, płacić go należy w dwóch równych ratach, płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia.

Artykuł 24.

Kataster podatku rentowego.

1. Władze podatkowe winny co do każdego podatkowi rentowemu podlegającego i w myśl § 137. opodatkować się mającego dochodu, o którym się dowiedzą, poczynić w swoim okręgu potrzebne dochodzenia i, o ile nie one same mają dokonać wymiaru, winny w celu dokonania wymiaru uwiadomić władzę do opodatkowania tego dochodu właściwą z podaniem wszelkich miarodajnych szczegółów (por. formularz *F/e* przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

2. Do tego celu posługiwać się należy przedewszystkiem wynikami wymiaru podatku dochodowego, a w szczególności rozważyć starannie potrącenia w myśl § 160., l. 6., w zeznaniach do podatku dochodowego wykazane.

3. Niezmiernie ważnym środkiem pomocniczym pod tym względem będą także księgi publiczne (księgi gruntowe itd.), o ile z nich można dowiedzieć się o odsetkach i rentach przez posiadaczy realności wypłacanych. Szczegóły tym sposobem uzyskane notować należy według siedziby uprawnionego do poboru lub oznajmiać właściwym władzom podatkowym; zaniechać należy tego jedynie w tych przypadkach, w których okazuje się stanowczo, że po myśli postanowień § 125., l. 1. do 4. i 13., nie należy dokonać opodatkowania.

4. Należy także używać odpowiednio odpisów wyroków i uchwał sądowych, dostarczonych przez sądy w myśl § 271. (por. artykuł 7. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.).

5. Do omawianego tu celu należy używać także aktów i rejestrów wymiaru należytości.

6. Władze podatkowe winny na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, i stosując środki, określone w artykule 21., wpływać na możliwie zupełne wyśledzenie podmiotów i przedmiotów, podatkowi rentowemu podlegających.

7. Każda władza podatkowa ma następnie, spożytkowując wyniki wymiaru, celem uzyskania i utrzymywania przeglądu wymiarów podatku rentowego, w jej okręgu dokonać się mających, założyć kataster osób fizycznych i prawnych, podatkowi rentowemu podległych.

Kataster ten utrzymywać należy na luźnych kartkach podług formularza *L* i jak najstaranniej uzupełniać. Formularz *L.*

Zapisywać w nim należy wszelkie szczegóły w myśl powyższych ustępów 1. do 5. uzyskane.

Rozdział V.

Rozpoczęcie się i ukończenie powinności podatkowej. Zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 25.

Zasady ogólne.

(§§ 145., 146., 149.)

1. Pod względem rozpoczęcia się i ukończenia powinności podatkowej, jakoteż co do uwzględnienia zmian podmiotu i przedmiotu podatkowego, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego, o ile nie chodzi o podatek rentowy, który pobierany być ma w myśl § 133. drogą potrącania przez dłużnika, przestrzegać należy następujących zasad ogólnych:

a) Osoby, nowo wchodzące w powinność podatkową, pociągać należy do płacenia podatku z reguły dopiero od początku tego roku, który nastąpi po zajściu okoliczności, powinność podatkową uzasadniających.

b) Osoby, przestające podlegać powinności podatkowej, uzyskują odpisanie podatku z reguły dopiero z końcem tego roku podatkowego, w którym zaszły okoliczności, uzasadniające zgaśnięcie powinności podatkowej.

c) Wyjąwszy przypadki, wyliczone szczegółowo w ustawie, zmiany, jakie w ciągu roku podatkowego zajdą w wysokości poborów, podlegających podatkowi rentowemu, lub w jakichkolwiek innych stosunkach podatników, nie pociągają za sobą żadnej zmiany w podatku, który za ów rok podatkowy miał być zapłacony, lecz wchodzą w rachubę dopiero przy wymierzaniu podatku na następny okres wymiarowy, to jest na rok następny.

2. Pominąwszy przypadki przybytku i ubytku, oznaczone w artykułach 26. i 27., podatek przypisuje się zawsze w całej należytości rocznej i nie odpisuje się go też według części roku (za półrocza, kwartały, miesiące lub dnie).

Artykuł 26.

Przybytki.

(§ 145.)

Przypadki przybytku zdarzają się wskutek wprowadzenia się do obszaru obowiązywania ustawy niniejszej.

1. W powinność podatkową wstępuje się wskutek wprowadzenia się do obszaru obowiązywania ustawy wówczas, gdy dotychczas zagranicą mieszkająca osoba fizyczna lub tamże mająca siedzibę osoba prawna, które nie pobierały z krajów tutejszych żadnych dochodów, podatkowi rentowemu podlegających i w myśl § 137. (§ 127., ustęp 2.) opodatkować się mających, obiera miejsce zamieszkania lub zakłada siedzibę w krajach tutejszych i pobiera dochody, które według § 137. mają być opodatkowane.

Jak w § 127. (por. artykuł 6., II.), tak też i tu są krajowcy i cudzoziemcy pod względem prawnopodatkowym postawieni całkiem na równi z sobą.

2. W przypadkach tych podatek rentowy za rok bieżący opłacać należy już od początku miesiąca, następującego po zajściu tego wypadku, jeżeli zaś wypadek zaszedł w dniu pierwszym miesiąca, począwszy od tego miesiąca; podlega mu jednak tylko ta kwota poborów podatkowi rentowemu podlegających, która będzie płatna w pozostałej części roku. Za następny rok podatkowy wymierzyć należy podatek rentowy według ogólnego prawidła (artykuł 14. i 25., l. 2.) od obliczonej całkowitej sumy rocznej tych poborów.

Artykuł 27.

Ubytki.

(§ 146.)

Przypadki ubytków zachodzą po pierwsze przez wyprowadzenie się podatnika z obszaru obowiązywania tej ustawy a powtóre pod pewnymi warunkami przez śmierć podatnika.

1. Przez wyprowadzenie się podatnika z obszaru obowiązywania ustawy ustaje powinność podatkowa, jeżeli osoba fizyczna lub prawna bez względu na przynależność państwową porzuca swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania lub siedzibę w krajach tutejszych i nie pobiera z tutejszych krajów przychodów, podatkowi rentowemu podlegających i w myśl § 137. (§ 127., ustęp 2.) opodatkować się mających.

Jeżeli nie spełnią się obydwa powyższe warunki, a więc jeżeli nie może nastąpić zgaśnięcie podatku rentowego, wówczas nie należy w ogólności przedsiębrać żadnej zmiany w przypisie podatku rentowego na bieżący rok podatkowy.

2. Śmierć podatnika uzasadnia ustanie powinności podatkowej tylko w tym razie a względnie tylko o tyle, o ile pobory podległe podatkowi rentowemu, jak na przykład renty dożywotnie i tym podobne pobory, ograniczone do czasu życia osoby do ich pobierania uprawnionej, wskutek jej śmierci przestają być wypłacane; jeżeli zaś i o ile dochody podległe podatkowi rentowemu, które podatnik pobierał, nie całkiem ustają wskutek jego śmierci, ma za pozostałą część roku kalendarzowego opłacać nadal podatek jemu przypisany masa spadkowa w stosunku części dochodu, która jej pozostała, do tej, która przestała płynąć.

3. Zupełne odpisanie podatku rentowego ma nastąpić w przypadkach, wymienionych pod 1. i 2., zawsze począwszy od tego miesiąca, który nastąpi po wypadku odpisanie uzasadniającym, a więc w sumie tylu dwunastych części podatku, ile miesięcy ma jeszcze rok podatkowy; od tegoż terminu ma nastąpić także częściowe odpisanie podatku rentowego w przypadkach, wymienionych pod 2.

4. Wymiar tego częściowego odpisania oznaczyć należy w ten sposób, że oblicza się podatek rentowy, przypadający za resztę roku od odpadającego dochodu, podatkowi rentowemu podlegającego, z uwzględnieniem ewentualnych potrąceń, a następnie zezwala się na odpisanie tej kwoty od całego podatku rentowego, spadkodawcy za rok bieżący przypisanego.

5. Dowodu co do tego, jaką część poborów uważać należy za wygasłą, mają dostarczyć dziedzice, a względnie ma to uczynić kurator masy; gdyby się przytem okazało, że nie wszystkie pobory spadkodawcy, podatkowi rentowemu podległe, były opodatkowane, należałoby zarządzić dodatkowe sprostowanie dotychczasowego opodatkowania.

6. Dopóki osoby do dziedziczenia spadku powołane nie wejdą w używanie tegoż, spadek leżący poddać należy także na następne lata podatkowe opodatkowaniu według dochodów, jakie mu pozostały; stosują się do niego zasady ogólne artykułu 25., podatek więc nie może być odpisany z powodu przyznania w ciągu roku spadku uprawnionym do dziedziczenia.

Artykuł 28.

Postępowanie co do przybytków.

(§§ 145., 148.)

1. O wprowadzeniu się do obszaru obowiązywania ustawy, uzasadniającem powinność podatkową (artykuł 26.), winien podatnik w ciągu dni 14 po wprowadzeniu się donieść właściwej władzy podatkowej (artykuł 18., l. 10.), dołączając zeznanie, w którem należy uwidocznić pobory, podatkowi rentowemu podlegające, które po wprowadzeniu się będą mu jeszcze przysługiwały w ciągu reszty roku podatkowego.

Zaniedbanie tego doniesienia uzasadnia według § 243., l. 4., zatajenie podatku lub wykroczenie porządkowe, karane w myśl § 244., ustęp 3.

2. O ile zresztą władza podatkowa dowie się w ciągu roku podatkowego o takich przypadkach, winna pod tymi samymi warunkami i w taki sam sposób, jak to jest przewidziane w artykule 21., wezwać podatników do wnoszenia zeznań.

3. W zeznaniu, które należy wnieść równocześnie z doniesieniem, należy wykazać wszystkie pobory, podlegające podatkowi rentowemu, a to, w razie gdyby wysokość ich nie była jeszcze ustalona w czasie składania zeznania, w takiej kwocie, jaka przypuszczalnie przypada na resztę roku podatkowego.

4. Jeżeli podatek wymierza się dopiero po upływie pierwszego roku podatkowego, wówczas należy wziąć za podstawę opodatkowania na resztę tego roku faktyczne pobory, o których się tymczasem dowiedziano.

5. Władza podatkowa winna nadto przy wymiarze podatku na następny rok podatkowy starać się o to, aby w tych przypadkach, w których nie doniesiono o podlegających podatkowi przybytkach, dokonano wymiaru dodatkowego a według okoliczności wdrożono urzędowe dochodzenia karne.

6. Przeciw wymiarom władzy podatkowej dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Artykuł 29.

Postępowanie co do ubytków.

(§§ 146., 147., 148.)

1. W razie wyprowadzenia się winna osoba, przestająca podlegać podatkowi, w przeciągu dni 14 po wyprowadzeniu się wnieść doniesienie do właściwej władzy podatkowej (artykuł 18., l. 10.).

2. W razie śmierci podatnika nie trzeba o tem donosić, jeżeli podatek rentowy całkiem odpada lub jeżeli przechodzi w całości na masę spadkową; w pierwszym przypadku ma władza podatkowa — z zastrzeżeniem wskazówki, udzielonej niżej pod liczbą 6. — kiedykolwiek dowie się o okolicznościach, uzasadniających zupełne odpisanie, podatek odpisać z urzędu począwszy od tego miesiąca, który po dniu śmierci nastąpi; w ostatnim przypadku należytość podatkowa przechodzi tak samo jak inne długi spadkodawcy na dziedziców.

3. Jeżeli jednak z powodu śmierci żąda się częściowego odpisania podatku, w takim razie dziedzice (albo kurator spuścizny) mają w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia śmierci, donieść o tem i uzasadnić roszczenie swoje do częściowego odpisania podatku (artykuł 27., l. 5.); podatek odpisuje się także w tym razie, począwszy od miesiąca, następującego po dniu śmierci.

4. Gdyby doniesienie, które według liczby 1. lub 2. ma być wniesione, podano za późno, podatek odpisany być ma dopiero od tego miesiąca, który nastąpi bezpośrednio po wniesieniu tego spóźnionego doniesienia.

Doniesienia spóźnione, wniesione w ostatnim miesiącu roku podatkowego lub po upływie roku podatkowego, nie mogą więc spowodować odpisania podatku, przypisanego na ten rok podatkowy, jednakże dla utrzymywania ubytku w ewidencyi poddać je należy potrzebnemu zbadaniu i odpowiednio zanotować.

5. Od orzeczenia władzy podatkowej pierwszej instancyi dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

6. Władza podatkowa, dowiedziawszy się o przypadku śmierci, winna zawsze zbadać opodatkowanie zmarłego, zwłaszcza zaś należy do tego użyć aktów spadkowych, przeglądając je według możności w krótkiej drodze. Gdyby się okazało, że nie wszystkie dochody zmarłego, podatkowi rentowemu podlegające, były opodatkowane, przeprowadzić należy opodatkowanie dodatkowe.

Także przed odpisaniem, o którem jest mowa pod liczbą 2., należy za każdym razem dokładnie stwierdzić, czy zmarły nie zostawił żadnego źródła dochodu. W tym celu można odpisanie odroczyć aż do wymiaru podatku dziedzicom w roku następnym.

Rozdział VI.

Ustawowe prawo zastawu dla podatku rentowego.

Artykuł 30.

Rzeczowa odpowiedzialność za podatek rentowy.

(§ 150.)

1. Po myśli § 150. służy dla podatku rentowego wraz z należytościami ubocznemi, wymierzonego na podstawie zeznań, ustawowe prawo zastawu na tych poborach podatkowi podlegających, od których podatek ma być płacony; to prawo zastawu nie jest uprzywilejowanem prawem zastawu, przeciwnie stopień jego pierwszeństwa ocenia się podług dnia zgłoszenia go; natomiast nie jest czasowo ograniczone, przeto można go dochodzić równocześnie na rzecz podatku rentowego z kilku lat.

2. Dochodzi się tego prawa zastawu w taki sposób, że obowiązanego do wypłacania poborów podatkowi rentowemu podlegających (dłużnika) uwiadamia się odezwą według formularza *M* o istnieniu odnośnej zaległości w podatku rentowym z poleceniem, aby dalsze raty odnośnych poborów tak długo zatrzymywał, aż kwota zatrzymana wystarczy na pokrycie oznajmionej zaległości w podatku rentowym wraz z należytościami ubocznemi.

Formularz *M.*

3. Do dochodzenia tego prawa zastawu powołana jest ta władza podatkowa I. instancyi, w której okręgu ma siedzibę obowiązany do wypłacania poborów podatkowi podlegających (dłużnik); jeżeli zalegający podatek rentowy został przypisany w innym okręgu, to władza podatkowa tego ostatniego okręgu winna w drodze rekwizycyi prosić władzę siedziby dłużnika o wykonanie egzekucyi.

4. Do dochodzenia tego prawa zastawu przystępować należy tylko wówczas, jeżeli ściągnięcie podatku rentowego inną drogą było niemożliwe lub według wszelkiego prawdopodobieństwa byłoby niemożliwe. Bezwarunkowo wykluczone jest dochodzenie tego prawa zastawu, gdy chodzi o ściągnięcie nakazanej w myśl § 135. zapłaty podatku rentowego, który ma być pobierany według § 133.

5. Kwoty zatrzymane przez obowiązanego do wypłacania, jeżeli dłużnik nie woli odsyłać ich sam bezpośrednio do oznaczonego mu urzędu podatkowego, odbierać ma organ egzekucyjny urzędu podatkowego jego siedziby i oddawać bezwłocznie do urzędu podatkowego: czuwać należy nad tem, żeby pomiędzy terminem płatności poborów wypłacać się mających a ich odesłaniem do kasy państwa nie upływał zbyt długi przeciąg czasu, w takim więc razie, gdyby jedna zatrzymana rata płatna nie wystarczała na pokrycie długu podatkowego, starać się należy o to, aby zatrzymane kwoty po każdym terminie płatności odsyłano ratami; na odesłane kwoty wydawać należy za każdym razem kwity urzędowe.

Artykuł 31.

Osobista odpowiedzialność dłużnika za przyprowadzenie do skutku dochodzonej odpowiedzialności rzeczowej.

(§§ 150., 151.)

1. Jeżeli dłużnik nie wykona polecenia, otrzymanego w myśl poprzedzającego artykułu, jest osobiście odpowiedzialny za zapłacenie tych kwot, których nie zatrzymał.

Z uskutecznieniem dalszej wypłaty poborów, podatkowi rentowemu podległych, pozostaje na równi potrącenie tych poborów z wzajemną wierzytelnością, uzyskaną po uwiadomieniu o zaległości podatkowej.

2. Odpowiedzialności tej dochodzi się w ten
Formularz *N.* sposób, że nakazem płatniczym według formularza *N* uwiadamia się dłużnika o kwotach, żądanych od niego z tytułu tej odpowiedzialności; przeciw temu nakazowi płatniczemu, który wydać ma władza podatkowa właściwa według artykułu 30., l. 3., dozwolony jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

3. Z kwotami wyżej wspomnianemi, które należy ściągać zapomocą nakazu płatniczego według formularza *N*, postępować należy w ogólności — a więc mianowicie także wtedy, gdy chodzi o kwestyę przedawnienia prawa żądania, jakoteż o kwestyę ich ściągnięcia — jak z podatkami bezpośrednimi zobowiązanego do wypłacania poborów podatkowi podległych (dłużnika); jednak i tu dopuszczalne są wymienione w artykule 12., l. 6., pod lit. *b* i *c*, odstąpienia od przepisów, tyczących się poboru i ściągania podatków bezpośrednich.

Engel wlr.

Załącznik *A*.

Przy rozstrzyganiu pytania, jak postępować należy z kuponami austryackich papierów wartościowych pod względem ich opodatkowania, bierze się na uwagę rozmaite okoliczności. Następujący szemat daje przegląd rozmaitych sposobów postępowania z tymi kuponami pod względem prawno-podatkowym.

Szemat

podziału austryackich papierów wartościowych ze względu na prawno-podatkowe postępowanie z nimi.

I. Nie podlegają opodatkowaniu według §§ 124. do 152. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, względnie z dnia 23. stycznia 1914. Dz. u. p. Nr. 13:

A. (odsetki i) dywidendy od wszystkich akcyi przedsiębiorstw austryackich;

B. odsetki od papierów, podlegających ustawie z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66 (§ 125., l. 9.);

C. odsetki od papierów, uznanych na zasadzie ustaw szczególnych za uwolnione od podatku (§ 125., l. 12.);

D. odsetki od obligacyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1., lit. *a*, i ustęp 2. (§ 125., l. 12.);

E. odsetki od papierów (§ 125., l. 11.), podlegających prawu potrącania przez dłużnika, o ile takowe utrzymuje w mocy artykuł II., ustęp 3., ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220;

F. odsetki od obligacyi pierwszeństwa i od wszelkich innych częściowych zapisów długu, o ile odsetki te stosownie do § 94., lit. *c*, nie stanowią policzalnej pozycyi wydatków przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania dłużnego przedsiębiorstwa (§ 125., l. 14.); odsetki te są częstokroć identyczne z temi, które podpadają pod *E*.

II. Podlegają opodatkowaniu według §§ 124. do 152. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, względnie z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13:

A. odsetki, podlegające potrącaniu podatku rentowego przez dłużnika w myśl § 133. Może tu wchodzić w rachubę dziesięcio-, dwu-, półtora- i półprocentowy podatek rentowy;

B. odsetki, podlegające opodatkowaniu u odbiorcy.

Władza podatkowa:.....

Formularz *B*.

Rachunek Nr.....

Spis

dłużników, obowiązanych w myśl § 133. do poboru i odsyłania podatku rentowego.

Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika: .....

Wykaz *C* należy przedłożyć dnia:.....

Oznaczenie odsetek (długu), podlegających potrąceniu podatku	procent podatku	kwota dłużnego kapitału (renty)	stopa odsetek	Odsetki są wypłacane (renta jest wypłacana) przez	dnia	Bliższe szczegóły co do ewentualnego umarzania dłużnego kapitału itd.
a)						
b)						
c)						

Podatek rentowy odesłał dłużnik					Dopłaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono)					Sprawdzono dnia:
do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego)		za czas	w kwocie		Data i liczba czynności	Podatek rentowy		Odsetki zwłoki		
dnia			K	h		K	h	K	h	

Podatek rentowy odesłał dłużnik					Dopłaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono)					Sprawdzono dnia:
do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego)		za czas	w kwocie		Data i liczba czynności	Podatek rentowy		Odsetki zwłoki		
dnia			K	h		K	h	K	h	

Podatek rentowy odesłał dłużnik					Dopłaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono)					Sprawdzono dnia:
do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego)		za czas	w kwocie		Data i liczba czynności	Podatek rentowy		Odsetki zwłoki		
dnia			K	h		K	h	K	h	

Formularz C.

Wykaz

co do podatku rentowego, odesłanego po myśli § 133.

Oznaczenie dłużnika, obowiązanego do potrącania .....

Oznaczenie kasy wypłacającej .....

Oznaczenie czasu, za który odsyła się podatek rentowy (§ 134.) .....

Kupon,
który po potwierdzeniu
może strona odłączyć.

1	2	3	4	5		6			7
Rodzaj poborów podatkowi rentowemu podległych, wypłaconych względnie zapisanych jako należytość	Stopa odsetkowa oprocentowania	Wysokość poborów oznaczonego w rubryce 1. rodzaju, podatkowi rentowemu podległych, wypłaconych względnie zapisanych jako należytość	Zastosowana stopa procentowa podatku rentowego	Przypadająca kwota podatku		Stosownie do tego odesłano			**Potwierdzenie urzędowe**
				K	h	kwotę	dnia	do	na kwotę ..... K .... h, to jest [redacted] K [redacted] h, która przez ..... jako podatek rentowy drogą potrącenia stosownie do § 133. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) pobrany za czas od ..... do .... dnia dzisiejszego w urzędzie tutejszym została złożona i pod art. dzien. ..... poz. rej. podat. zapisana. ....., dnia ..... Podpisy obu starszych urzędników lub ich zastępców.

Podpis strony, względnie kasy wypłacającej:

.....

(Wypełnić ma kasa państwowa [urząd podatkowy].)

Kwotę powyższą .....K.....h, to jest [redacted] koron [redacted] halerzy w urzędzie tutejszym odebrano i zapisano dnia ..... pod $\frac{\text{art. dzien.}}{\text{pozycyą rejestru podat.}}$ .....

Pieczęć urzędowa.

Podpisy
obu starszych urzędników
lub ich zastępców.

Pieczęć urzędowa.

Formularz *D*.

Urząd podatkowy . . . . . Gmina podatkowa . . . . . .

Wezwanie płatnicze Nr. . .

dotyczące podatku rentowego za rok . . . . .

który dłużnik ma pobrać drogą potrącenia i odesłać do kasy państwowej.

Dłużnika: imię i nazwisko . . . . . .
zawód . . . . . .
mieszkanie . . . . . .
nr. spisu . . . . . .

Ponieważ (z wykazu *C* z dnia . . . . . .) okazuje się, że podatek rentowy od podległych podatkowi rentowemu odsetek pożyczki . . . . . drogą potrącenia w myśl § 133. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, za rok . . . . . nie (tylko od kwoty . . . . . po . . . . procent) został odesłany, podczas gdy w myśl powołanej ustawy od płatnych $\frac{\text{w roku}}{\text{w latach}}$ . . . . . kwot . . . . . stopę podatkową po . . . . procent odesłać należało, przeto wzywa się niniejszem, aby wobec tego podatek rentowy aż do tej chwili w niedostatecznej kwocie odesłany, a mianowicie:

1.	procentowy podatek rentowy od kwoty	z roku	w kwocie . . . . . K . . h
2.	„ „ „ „ „	„ „	„ „ . . . . . „ . . „
3.	„ „ „ „ „	„ „	„ „ . . . . . „ . . „
4.	„ „ „ „ „	„ „	„ „ . . . . . „ . . „
			razem . . . . . K . . h,

tudzież odsetki zwłoki w myśl §§ 135. i 283. ustawy przypadające, a mianowicie:

ad 1.	od kwoty	za czas od	aż do dnia . . . . . zapłaty
ad 2.	„ „	„ „ „	
ad 3.	„ „	„ „ „	
ad 4.	„ „	„ „ „	

odesłano bezpośrednio do powyższego urzędu podatkowego zapomocą wykazu *C* w powójnem wygotowaniu.

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego wezwania płatniczego, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w ciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. $\frac{\text{Starostwo.}}{\text{Administracya podatków.}}$

Formularz *E.*

Wezwaniem płatniczem z dnia.....Nr.....
nałożono na..... w myśl §§ 135. i 136. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, dopłatę do podatku rentowego, który stosownie do § 133. ma być pobierany drogą potrącenia i odsyłany do kasy państwowej, a mianowicie:

za rok 19.... kwotę .....
„ „ 19.... „ .....
„ „ 19.... „ .....

tudzież odsetki zwłoki w myśl § 283. obliczyć się mające:

ad 1) od kwoty..... za czas od .....
ad 2) „ „ ..... „ „ „ .....
ad 3) „ „ ..... „ „ „ .....
ad 4) „ „ ..... „ „ „ .....

} aż do dnia zapłaty

Poleca się c. k.....aby kwoty te bez obliczania dodatków nieskarbowych przypisał jako dług.....w.....

Kwoty te mają być odesłane po prawomocności powyższego wezwania płatniczego bezpośrednio do tamtejszego urzędu a w razie niezapłacenia ściągnięte jak podatki bezpośrednie; przed zarządzeniem jakichkolwiek kroków egzekucyjnych należy stwierdzić prawomocność powyższego wezwania płatniczego a według okoliczności złożyć tutaj sprawozdanie.

.....

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

Formularz *F*.

Wezwanie

do ..... (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika).

Ponieważ w myśl § 133. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, od poborów przez kasę.....w.....wypłacanych, to jest .....należało było przy ich wypłacie pobrać drogą potrącenia podatek rentowy, odesłać go do kasy państwowej i uwiadomić o tem podpisaną władzę podatkową zapomocą wykazu *C* w ciągu terminu, ustanowionego w § 134., taki zaś wykaz dotychczas tutaj nie nadszedł, wzywa się niniejszem, aby dla uniknięcia następstw, w §§ 135. i 136. oznaczonych, ten wykaz *C* przedłożono tu teraz w ciągu dni 14, wykazując odesłanie podatku rentowego, lub aby nieprzedłożenie wykazu należycie uzasadniono.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo.
Administracya podatków.

Formularz *G.)**

Urząd podatkowy..... Gmina podatkowa.....

Wezwanie płatnicze Nr. . .

dotyczące odsetek zwłoki od podatku rentowego, który dłużnik ma pobierać drogą potrącenia i odsyłać do kasy państwowej.

Dłużnika: imię i nazwisko.....

zawód.....

mieszkanie.....

nr. spisu.....

Ponieważ podatek rentowy, po myśli § 133. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, drogą potrącenia pobierać się mający od.....należało odesłać do kasy państwowej stosownie do § 134., lit. *c*, względnie w terminie..... reskryptem z dnia.....wyznaczonym już dnia....., odesłano go zaś dopiero dnia....., ściąga się niniejszem dodatkowo w myśl § 135., lit. *c*, odsetki zwłoki od kwoty..... za czas od..... do.....w kwocie.....

Kwotę tę zapłacić należy bezpośrednio w urzędzie podatkowym wyżej oznaczonym.

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego wezwania płatniczego, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w ciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

*) Uwiadomienie urzędu podatkowego zapomocą formularza *E*.

Formularz *H*

(do artykułu 20.).

Królestwo: } .....
Kraj: }

Okrąg urzędu podatkowego: .....

Gmina: .....

Powiat polityczny: .....

Zeznanie do podatku rentowego.

Rok podatkowy ....

Imię i nazwisko oraz zawód: .....

Siedziba i mieszkanie (w dniu 1. stycznia): .....

(Władza podatkowa, która dokonała w roku poprzednim wymiaru podatku rentowego względnie dochodowego, ..., wezwanie płatnicze Nr. .....)

Pobory:

(§§ 124. i 138. ustawy; artykuł 1., 2., 18. i 20. przepisu wykonawczego.)

1	2	3	4	5
Numer pozycyi	*a)* Przedmiot poborów (pieniądze, używanie rzeczy, przedmioty w naturze, inne świadczenia); *b)* źródło dochodu (wierzytelności kapitałowe, zagraniczne papiery wartościowe, police ubezpieczenia, wydzierżawione przemysły, inne umowne lub w rozporządzeniu ostatniej woli ustanowione renty itd.); *c)* kwota kapitału, względnie wartość kapitałowa.	Imię i nazwisko, stanowisko i siedziba zobowiązanego do wypłaty poborów (dłużnika, dzierżawcy przemysłu).	Stopa odsetek	Suma poborów w koronach *)

Uwaga. Ostrzega się strony w ich własnym interesie dla uniknięcia dalszych dochodzeń, aby uwidoczniały jak najdokładniej tak źródło dochodu jak też i same pobory, podatkowi rentowemu podlegające, tudzież imiona i nazwiska, stanowisko i miejsce zamieszkania odnośnych dłużników, dzierżawców przemysłu itd. Najważniejsze dla układania zeznania przepisy ustawy wydrukowane są na stronie czwartej.

*) Zeznać w tej kwocie, jaką pobory rzeczywiście osiągnęły w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy; jeżeli jakaś kwota nie istniała jeszcze przez cały rok, wówczas należy ją uwzględnić w przypuszczalnej kwocie rocznej.

Potrącenia*):

(§ 130. ustawy; artykuł 15., l. 8., i artykuł 16. przepisu wykonawczego.)

1	2	3	4
Przytoczenie numeru pozycyi, pod którym zapisany jest na pierwszej stronie dochód ciężarem obarczony.	Oświadczenie, na czem ciężar polega, czy na świadczeniu pieniężnem, czy na jakiemś innem zobowiązaniu, co do przemysłu wydzierżawionego oświadczenie, jakie ciężary ponosić musi wydzierżawiający.	Szczegóły w celu wiarogodnego udowodnienia ciężarów obok wymienionych (przytoczenie kontraktu, testamentu, oznaczenie wierzyciela itd.).	Kwota potrąceń w koronach

*) Co do obliczania potrąceń obowiązują takie same zasady jak co do przychodów (artykuł 13., l. 6., przepisu wykonawczego); na stronie trzeciej można przedstawić obliczenie potrąceń w sposób analogiczny jak obliczenie przychodów.

Miejsce na uzupełnienia, obliczenia, wyjaśnienia (w szczególności na przytoczenie okoliczności, uzasadniających wedle mniemania podatnika uwolnienie po myśli § 125. ustawy, względnie artykułu 3., 4. i 5. przepisu wykonawczego). Na te i wszelkie inne oświadczenia można użyć także osobnego arkusza.

Zapewniam niniejszem, że szczegóły powyższe podałem według najlepszej wiedzy i sumienia.

....., dnia ..... 19..

Podpis:

.....

Wyciąg z ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (noweli do ustawy o podatkach osobistych).

Powinność podatkowa.

§ 124. Podatkowi rentowemu podlega ten, kto pobiera dochody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych, nie obciążonych już bezpośrednio podatkiem gruntowym, budynkowym, zarobkowym lub pensyjnym. W szczególności poborami takimi są:

1. odsetki i renty od obligacyi państwowych, funduszów publicznych i stanowych, od obligacyi krajowych funduszów propinacyjnych, od pożyczek krajowych, powiatowych i gminnych;

2. odsetki od wszystkich innych pożyczek, wierzytelności lub innych należytości kapitałowych pod jakąkolwiek nazwą istniejących, publicznych i prywatnych, stwierdzonych lub nie stwierdzonych pisemnym dokumentem, zabezpieczonych lub niezabezpieczonych; jako to odsetki od częściowych zapisów dłużnych, listów zastawnych, pożyczek hipotecznych, pożyczek na prosty skrypt dłużny, na weksel; nadto odsetki od reszt ceny kupna, od wierzytelności na rachunek bieżący, od kaucyi, depozytów, kwitów kasowych, wkładek oszczędności;

3. zyski eskontowe, zastępujące miejsce odsetek;

4. czynsze dzierżawne z dzierżawy przemysłów, praw przemysłowych i innych przedmiotów, nie podlegających podatkowi gruntowemu lub budynkowemu;

5. renty wszelkiego rodzaju z wyjątkiem tych, które stanowią bezpośrednie wynagrodzenie za świadczone usługi, jakoteż poborów emerytalnych i zaopatrzeń w § 167., l. 4., oznaczonych, a więc: renty (dziedziczne, czasowe, dożywotnie), wypłacane przez zakłady ubezpieczeń, zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju, na podstawie pewnych wkładek, albo też polegające na darowiznie, rozporządzeniu ostatniej woli albo na kupnie renty; renty wykupna i z tytułu odszkodowania, renty za wykupno upaństwowionych przedsiębiorstw, świadczenia bieżące tytułem odstępnego i dożywocia; dochody z praw używania, służebności, ciężarów gruntowych i tym podobnych uprawnień;

6. wszelkie inne powtarzające się zapłaty, świadczenia i wsparcia, o ile dający zobowiązał się ważnie pod względem prawnym do ich udzielania lub o ile do tego na mocy ustawy lub wyroku sądowego jest obowiązany; jakoto świadczenia na utrzymanie, płace za zaniechanie wykonywania uprawnień lub za dozwolenie komuś innemu wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków itp.;

7. odsetki i dywidendy od papierów wartościowych zagranicznych o ile na zasadzie § 127., ustęp 1., pobory te nie są od opodatkowania wyłączone; akcye i obligacye pierwszeństwa przedsiębiorstw, które, chociażby tylko co do części swego przemysłu, podlegają w myśl rozdziału II. podatkowi zarobkowemu w krajach tutejszych, nie są uważane za zagraniczne papiery wartościowe.

Uwolnienia.

§ 125. Podatkowi rentowemu nie podlegają:

1. państwo i kraje;

2. powiaty (powiaty dla konkurencyi drogowych, powiaty szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ulokowanych, tudzież pożyczek już otrzymanych, jednak nie zaraz zużytych;

3. zakłady i fundusze, wspierane przez państwo rocznymi zasiłkami, świadczyć się mającymi nie z prywatno-prawnego tytułu;

4. wspólne kasy sierocе, fundusze inwalidów, zakłady pielęgnowania chorych, zaopatrywania i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne, dalej fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne, przeznaczone do udzielania nauki;

5. c. k. pocztowa Kasa oszczędności i odsetki od wkładek oszczędności w tejże Kasie;

6. stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe, związki i krajowe zakłady, uwolnione od podatku zarobkowego w myśl § 84., lit. *e*, tudzież stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze oraz kasy zaliczkowe, uwolnione od podatku zarobkowego po myśli § 85., ustęp 1.;

7. osoby, których pobory, podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innym dochodem nie przenoszą rocznie sumy 1600 K;

8. datki, które jeden małżonek otrzymuje na utrzymanie od drugiego, jakoteż dzieci od swych rodziców lub krewnych, zastępujących im rodziców, albo rodzice od swych dzieci;

9. te odsetki od obligacyi państwowych i te renty z tytułu odszkodowania za zniesione dochody skarbowe, do których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66;

10. dywidendy Banku austro-węgierskiego po myśli ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, oraz przez czas mocy obowiązującej tej ustawy;

11. te pobory, które podlegają prawu potrącenia przez dłużnika, utrzymanemu w mocy w artykule II. niniejszej ustawy;

12. te odsetki i wszelkie inne pobory rentowe, którym uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione osobną ustawą; do nich zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.;

13. te odsetki i renty, przypadające przedsiębiorcy podatkowi zarobkowemu podlegającemu, które dowodnie stanowią część przychodu z przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu;

14. te odsetki, wypłacone przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków (§ 83.), których na zasadzie § 94., lit. *c*, nie można potrącać od podległego podatkowi przychodu z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności do tych przedsiębiorstw, które są uwolnione od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.;

15. przychód z budynków, uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu przeznaczenia.

§ 126. Uwolnienie w § 125., l. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 13. ustanowione nie rozciąga się na te odsetki i renty, od których podatek stosownie do § 133. potrącać mają przy ich wypłacie odnośne kasy i przedsiębiorstwa.

Podstawa opodatkowania.

§ 128. Podatek rentowy wymierza się rocznie.

Pobory, podlegające podatkowi, należy opodatkować w tej kwocie, jaką istotnie osiągnęły w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy.

Jeżeli pobory te nie trwały jeszcze przez cały rok, to należy je przyjąć według przypuszczalnej kwoty rocznej.

Takie same zasady obowiązują co do obliczania potrącalnych wydatków.

Do poborów, oznaczonych w § 133., stosuje się postanowienia tamże podane.

§ 129. Jeżeli opodatkowaną rentę stanowią całkiem lub po części przedmioty w naturze, użytki z rzeczy lub jakiekolwiek inne świadczenia, wówczas oblicza się wartość pieniężną przedmiotów w naturze według cen przeciętnych miejscowych w poprzednim roku, wartość użytków i wszelkich innych świadczeń przez oszacowanie. — Co do spłat rocznych (annuitetów) bierze się w rachubę tylko kwotę odsetek w nich zawartą.

Potrącenia.

§ 130. Z reguły nie wolno odsetek biernych odliczać od poborów, podlegających opodatkowaniu. — Tylko w następujących przypadkach odliczanie takie jest dozwolone:

1. Gdy na pewnym poborze rentowym ciąży zmniejszający dochód wydatek, polegający na tytule prawa prywatnego i zostający w bezpośrednim związku z tym poborem; co do fundacyi wydatki na cele fundacyjne nie zaliczają się do ciężarów tego rodzaju.

2. Z odsetek eskontowych i na rachunek bieżący pobieranych wolno potrącać zapłacone odsetki reeskontowe a względnie bierne na rachunek bieżący. — Potrącenia pod 1. i 2. oznaczone zależą nadto od warunku, aby pobory opodatkowane nie należały do oznaczonych w § 133. i aby istnienie zapłat, które mają być potrącone, było wiarogodnie udowodnione.

3. Z czynszów dzierżawnych za przemysły wydzierżawione wolno potrącać koszta zarządu i konserwacyi, łączące się z utrzymywaniem przedmiotu dzierżawy w dobrym stanie, licząc do nich odpisywanie zmniejszenia się wartości urządzenia a względnie materyałów ruchu przez zużycie, o ile dzierżawca nie jest obowiązany do ponoszenia tych ciężarów.

Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

§ 133. W przypadkach niżej oznaczonych podatek rentowy pobierany będzie drogą potrącania przez dłużnika w taki sposób, że dłużnik z każdej raty poborów podatkowi rentowemu podlegających, jakie on, względnie jego kasy mają wypłacać lub zapisywać jako należytość, potrącać będzie uprawnionemu do odbierania stopy procentowe w § 131. oznaczone na rachunek skarbu państwa i będzie takowe w myśl dalszych §§ 134. i 135. oddawał do kasy państwowej. — Potrącenie takie uskuteczniać mają:

1. Kasy względnie biura płatnicze państwa, krajów i funduszów publicznych co do poborów w § 131., lit. *a*, *c* i *d*, oznaczonych.

2. Kasy względnie biura płatnicze powiatów i gmin, jakoteż przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków:

a) co do podległych opodatkowaniu odsetek i rent od papierów wartościowych przez nie emitowanych, bez względu na to, czy się je wypłaca drogą wykupna kuponów czyli też, jak się to dzieje z asygnatami kasowemi, w inny sposób;

b) co do odsetek od wkładek oszczędności.

Zeznania.

§ 138. Co do wszystkich poborów, podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem tych, od których podatek ma być przez dłużnika potrącany (§ 133.), winni podatnicy przedkładać swoje zeznania albo na piśmie podług formularza, który drogą rozporządzenia będzie przepisany, albo ustnie do protokołu u tej władzy podatkowej, która jest właściwą do odbierania zeznań, tyczących się podatku dochodowego (§ 176.). — Zeznanie zawierać winno szczegółowe oznaczenie poborów podatkowi podlegających a w szczególności, czyto są pobory pobierane w pieniądzach czy w naturze, używanie rzeczy, czy jakiekolwiek inne świadczenia, tudzież ma być podane imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania podatnika, jakoteż, o ile nie rozchodzi się o odsetki eskontowe, oznaczenie dłużnika. Co do wierzytelności kapitałowych podać należy kwotę kapitału i stopę procentową, co do upłat rocznych ogólną sumę upłaty rocznej, jakoteż zawartą w niej kwotę zwrotu kapitału, nakoniec podać należy potrącenia, do jakich podatnik rości sobie pretensye (§ 130.). — Z zastrzeżeniem postanowienia następującego § 139. zeznanie przedkładać należy corocznie do właściwej władzy podatkowej w tym samym czasie, w którym przedkładane być mają zeznania do podatku dochodowego.

§ 139. Od składania zeznań w § 138. oznaczonych uwolnieni są, o ile władza podatkowa nie wezwie ich do tego osobno, ci podatnicy, którzy

1. opłacali już podatek rentowy w poprzednim roku podatkowym,

2. nie zmienili w tym czasie swojej siedziby i

3. nie uzyskali pomnożenia dochodów.

Podatek wymierza się w tym razie taksamo, jak gdyby wymienione osoby oświadczyły w zeznaniu, że pobierają nadal dochody tej samej wielkości co w roku porzednim.

§ 140. Władza podatkowa ma prawo wezwać osoby, co do których mniema, że pobierają dochody podatkowi rentowemu podlegające, aby przedłożyły zeznanie w terminie najmniej ośmiodniowym. Jeżeli osoba taka nie pobiera dochodu podlegającego podatkowi rentowemu, winna złożyć oświadczenie, że według swej najlepszej wiedzy i przekonania nie pobiera dochodów podatkowi rentowemu podlegających, względnie że takowych nie pobierała w okresie (§ 128.), miarodajnym dla powinności podatkowej.

§ 142 Jeżeli podatnik nie wniesie przepisanego zeznania w ustanowionym terminie lub jeśli nie uczyni zadość otrzymanemu wezwaniu, aby udzielił wyjaśnień, władza podatkowa może wymierzyć podatek z urzędu na podstawie materyałów, jakimi rozporządza. — Zanim jednak podatek wymierzony zostanie w taki sposób, wystosować należy do podatnika wezwanie z wyraźnem nadmienieniem o tym skutku prawnym, żeby w terminie najmniej ośmiodniowym uczynił zadość otrzymanym poleceniom. — Postanowienie powyższe nie uchyla możności ukarania podatnika za zaniechanie wniesienia zeznania, jakoteż prawa władzy podatkowej do wystąpienia przeciw niemu z zagrożeniem karami porządkowemi.

Formularz *I.*

Wezwanie

do wniesienia zeznania do podatku rentowego.

Na zasadzie § 140. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, wzywa się niniejszem W. P., abyś w przeciągu trzech tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania zeznał pobory swoje podatkowi rentowemu podlegające, do czego użyć należy dołączonego drukowanego formularza */.

Gdyby W. P. nie miał dochodów podatkowi rentowemu podlegających, winien W. P. złożyć na dołączonym formularzu drukowanym (strona 3.) oświadczenie, że według najlepszej wiedzy i sumienia nie pobierasz dochodów podatkowi rentowemu podlegających, a względnie że ich nie pobierałeś w okresie, który dla powinności podatkowej jest miarodajnym (§ 128. powołanej ustawy w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13). Skutki niewniesienia zeznania lub wniesienia tegoż zapóźno, względnie skutki wniesienia nieprawdziwego zeznania lub zamilczenia jakiejś części poborów, podlegających podatkowi rentowemu, określają §§ 142., 239., 241., 243. i 244.

Zeznanie względnie wspomniane wyżej oświadczenie można także złożyć ustnie, w którym to celu powinienby W. P. w ciągu powyższego terminu stawić się w tutejszym urzędzie (w godzinach urzędowych od.....godziny.....połud. do.....godziny.....połud.....).

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo.
Administracya podatków.

Formularz K.

Z c. k. Starostwa / Administracyi podatków w

Gmina podatkowa .....

Urząd podatkowy ..... dnia .....19....

Nakaz zapłaty na podatek rentowy

za rok....

Według obliczenia uczynionego odpowiednio do zeznania / poniżej przedstawionego wynosi

		K	h
$^1/_2$%owy podatek rentowy od ..... K .... h		.....	....
2%owy podatek rentowy od		.....	....
3%owy podatek rentowy od		.....	....
	razem .	.....	....
do tego dodatki nieskarbowe, a mianowicie:			
dodatek krajowy .....%			
dodatek powiatowy .....%			
dodatek gminny .....%			
dodatek powiatowy szkolny .....%	razem	.....	....
dodatek powiatowy drogowy .....%			
.....%			
Całkowita należytość .		.....	....

Należytość tę uiścić należy w wskazanym powyżej urzędzie podatkowym w dwóch równych ratach, płatnych dnia **1. czerwca** i **1. grudnia;** te raty podatku, których ustawowy termin zapłaty upłynął już w chwili doręczenia tego nakazu płatniczego, są natychmiast płatne, o ile nie należało ich już po myśli § 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, płacić według należytości z roku poprzedniego.

Gdyby poszczególnych rat nie zapłacono najpóźniej w **czternaście dni** po upływie terminu płatności, podatnik jest obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, i § 283. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, płacić odsetki zwłoki, o ile roczna należytość podatkowa przenosi 100 K.

Raty, zalegające jeszcze po upływie **czterech tygodni** od terminu płatności, ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Przeciw niniejszemu nakazowi płatniczemu można w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, wnieść rekurs u **podpisanej władzy podatkowej w ciągu dni 30,** licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku wraz z dodatkami w powyższych terminach.

Jeżeli się występuje przeciw obowiązkowi uiszczenia dodatków nieskarbowych, wówczas należy wnieść rekurs bezpośrednio do tego organu autonomicznego, na którego rzecz idą zakwestyonowane dodatki.

Starostwu. / Administracyi podatków.

Uwaga. O każdej zmianie mieszkania należy natychmiast donieść c. k.

Na poczet tego zapłacono							
dnia	kwotę		potwierdzenie odbioru	dnia	kwotę		potwierdzenie odbioru
	K	h			K	h	

Uwaga. Do udowodnienia uiszczonej ważnie zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru uskutecznionej przy kasie zapłaty przez dwóch urzędników kasy, którzy potwierdzenie to mają własnoręcznie podpisać.

O imionach i nazwiskach oraz o charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru i potwierdzenia zapłaty, można dowiedzieć się w urzędzie z przybitego ogłoszenia.

Nakazu zapłaty nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się go stronie.

Jeżeli z początkiem nowego roku podatkowego nie można było jeszcze stanowczo przypisać podatnikowi należytości podatkowej za ten rok, natenczas należy uiszczać podatki za ten rok według należytości w roku bezpośrednio poprzedzającym tak długo, aż zostaną przypisane nowe podatki, do których potem wliczy się uiszczone zapłaty (§ 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23).

Podatek płacić należy zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli poświadczenia takie dołączono do tego nakazu zapłaty. W razie przeciwnym można uiszczać zapłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności także zapomocą osobnych istniejących w tym celu poświadczeń wpłaty, które można otrzymać w urzędach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

Przy każdej zapłacie podatku należy podać uwidoczniony na tym nakazie zapłaty numer tabeli przypisów.

Podpis:

. . . . . .

LS C. k **Starostwo**
Administracya podatków

. . . . . .

Do P. T. Pana / Pani

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

w . . . . . .

. . . . . .

Posyłka służbowa wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia:

przez:

Kataster podatku rentowego Nr. . . . . .

Formularz *L.*

Imię i nazwisko podatnika: . . . . . Miejsce zamieszkania podatnika: . . . . . .

Zawód podatnika: . . . . . .

Kataster

wymiarów podatku rentowego, uskutecznianych w myśl §§ 137. i nast.

Rodzaj i wysokość poborów, imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika	Bliższe oznaczenie tytułu prawnego i trwania poborów, spłaty i umorzenia dłużnego kapitału itd. oraz przedmiot, odpowiadający za podatek	Ostatnie zeznanie (§ 139.) wniesiono dnia	Do wniesienia zeznania (§ 140.) wezwano dnia	Przypis				Odpis				Uwaga
				numer tabeli przypisów	za rok	podatek rentowy		liczba czynności	za rok	podatek rentowy		
						K	h			K	h	

Formularz *M.*

Wezwanie władzy podatkowej

do wstrzymania wypłat, uiszczanych N. N.

Od kwot, które W. P. na zasadzie kontraktu . . . . . wypłacać ma jako odsetki / rentę N. N. w . . . . . , wymierzony temuż w myśl §§ 124. do 132. i 137. do 152. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, względnie z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, podatek rentowy za rok . . . .

w kwocie	K . . . . h
łącznie z dodatkami w kwocie	„ . . . . „
odsetkami zwłoki w kwocie	„ . . . . „
kosztami egzekucyi w kwocie	„ . . . . „
razem	K . . . . h

zalega dotąd niezapłacony.

Na zasadzie § 150. ustawy powyższej wzywa się zatem W. P., abyś kwot wspomnianego rodzaju, które nadal będą płatne po dniu doręczenia niniejszego dekretu, nie wypłacał już tak długo i o tyle N. N., na jego zlecenie lub na jego rachunek, lecz abyś z powołaniem się na niniejsze wezwanie zatrzymywał je tak długo i o tyle, aż kwota tym sposobem zatrzymana dorówna wykazanej wyżej sumie zaległego podatku rentowego z dodatkami i należytościami ubocznemi, to jest kwocie . . . . . K . . . . . h, wyraźnie . . . . . .

Po kwoty, które W. P. na zasadzie niniejszego wezwania zatrzyma, będzie do W. P. przychodził i będzie je odbierał za kwitem urzędowym wyznaczony umyślnie do tego egzekucyjny organ podatkowy c. k. Urzędu podatkowego w . . . . . , jeżeliby W. P. nie wolał odsyłać je bezpośrednio do wymienionego urzędu podatkowego.

Gdyby na tych kwotach, które W. P. ma N. N. wypłacać, było już uzyskane prawo zastawu, to pozostaje ono oczywiście nienaruszone i należałoby udowodnić je tutaj drogą rekursu; w przypadku tym zarządzone niniejszem wstrzymanie wypłat N. N. uiszczać się mających obowiązywałoby tylko o tyle, o ileby pierwsze prawo zastawu nie obejmowało tych kwot w całości, względnie powinno rozpocząć się dopiero wtedy, gdy pierwsze prawo zastawu całkiem lub po części zgaśnie. Natomiast zarządzone niniejszem wstrzymanie ma pierwszeństwo przed wszystkiemi prawami zastawu nie uzyskanemi jeszcze ważnie pod względem prawnym w dniu doręczenia tego dekretu na wspomnianych poborach.

Po myśli § 150., ustęp 4., powołanej ustawy jest W. P. odpowiedzialny za ścisłe spełnienie powyższych poleceń; **za kwoty, którychby nie zatrzymano wbrew temu poleceniu, musiałby W. P. na zasadzie powołanego właśnie postanowienia ustawy osobiście odpowiadać; stosownie do § 151. byłyby kwoty te od W. P. ściągnięte jak własne niezapłacone podatki bezpośrednie.**

Potrącenie tych poborów podległych podatkowi rentowemu z wzajemną pretensyą, nabytą po uwiadomieniu o zaległości podatkowej, musiałoby być uważane na równi z uskutecznieniem dalszej wypłaty.

Przeciw temu wezwaniu można w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu niniejszego wezwania, co jednak nie narusza obowiązku wykonania zarządzonego wstrzymania wypłat, względnie pierwszeństwa tego prawa zastawu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

Formularz *N.*

Nakaz zapłaty.

Ponieważ W. P. nie uczynił zadość wezwaniu tutejszemu z dnia .....
o zatrzymanie wypłat na zasadzie kontraktu z dnia ..... N. N. w.....
uiszczać się mających, wzywa się W. P. niniejszem w myśl §§ 150. i 151. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, abyś zapłacił w przeciągu dni 14 w c. k. Urzędzie podatkowym w.....na poczet zalegającego u N. N. od wymienionych poborów

podatku rentowego w kwocie . . . . . K . . . h
z dodatkami w kwocie . . . . . „ . . . „
i należytościami ubocznemi w kwocie . . . . . „ . . . „

razem . . . . . K . . . h

kwotę....., wyraźnie..... to jest tę kwotę, której zatrzymania W. P. zaniedbał, uiszczając N. N. wypłaty po doręczeniu powyższego tutejszego dekretu ..... a mianowicie.....

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego nakazu płatniczego, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu nakazowi zapłaty można wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo.
Administracya podatków.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1914.

Treść: № 62. Przepis wykonawczy do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

62.

Przepis wykonawczy do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

Podatek dochodowy i podatek pensyjny od wyższych poborów służbowych.

(Ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Wykonując ustawę z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dotyczącą zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowelę do ustawy o podatkach osobistych), zmienia się częściowo, względnie uzupełnia ogłoszony rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, Dz. u. p. Nr. 108, przepis wykonawczy do rozdziału IV. (podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny od wyższych poborów służbowych) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych wraz z wydanymi do niej dodatkami, a to w sprawie stosowania tego przepisu do wymiaru podatków za rok 1914 i lata następne; przepis ten ma zatem opiewać:

Część I.

Powinność podatkowa. Dochód. Zeznanie podatkowe. Stopa podatkowa.

Rozdział I.

Powinność podatkowa. Uwolnienia.

Artykuł 1.

Powinność podatkowa.

(§ 153.)

I. Podatkowi dochodowemu podlegają tylko osoby fizyczne. Jedyny wyjątek od tej zasady stanowi § 153., l. 4., w którym jest mowa o leżących masach spadkowych (por. także § 229.).

II. O ile na zasadzie § 285. lub w inny sposób, w szczególności w przepisach, przytoczonych pod V. a określających powinność podatkową w stosunku do Węgier oraz Bośni i Hercegowiny, nie wydano odmiennego zarządzenia (por. artykuł 12. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.), należy stosować następujące zasady.

III. Z wyjątkiem postanowienia szczególnego § 153., l. 1., ustęp 2. (por. IV., l. 2.), nie czyni ustawa różnicy między obywatelami krajów tutejszych (przynależnymi do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych) a cudzoziemcami; tak jedni jak drudzy podlegają w równej mierze podatkowi dochodowemu.

IV. Natomiast pod względem przedmiotowym (rozmiar powinności podatkowej) należy rozróżnić:

1. Osoby, które mają siedzibę na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, lub tamże dłużej niż jeden rok przebywają, podlegają zasadniczo powinności podatkowej co do całego dochodu jakiegokolwiek rodzaju bez względu na to, gdzie go uzyskały i skąd go pobierały; jeżeli jednak osoby te w innym kraju poza obszarem, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, posiadają realności lub wykonują stale przedsiębiorstwo albo pobierają z kasy państwowej innego kraju pobory służbowe lub spoczynkowe, wówczas dochód z tych źródeł wyłączony jest od opodatkowania pod tym warunkiem, że dochód ten dowodnie podlega już podatkowi dochodowemu lub też podatkowi tego samego rodzaju w kraju, z którego pochodzi, i jeżeli odnośny kraj co do dochodu z tutejszokrajowych źródeł wymienionego rodzaju postępuje według zasad wzajemności (reciprocitas) (§ 153., l. 1., ust. 1.).

W celu objaśnienia tego przepisu zauważa się:

a) Siedzibę należy oceniać według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 11. Stosownie do tego uzasadnioną jest siedziba pewnej osoby w tem miejscu, w którem osoba ta osiedliła się w dowodnym lub z okoliczności wynikającym zamiarze stałego tamże pobytu. Jedna osoba może mieć także kilka siedzib, w szczególności jedną za granicą, drugą zaś w krajach tutejszych. Zamiaru obrania siedziby w krajach tutejszych nie można domniemywać się już z tego, że cudzoziemiec względnie przynależny do Węgier lub do Bośni i Hercegowiny utrzymuje w krajach tutejszych stałe mieszkanie i używa go wprawdzie regularnie, zawsze jednak tylko na pewien przeciąg czasu na pobyt w celu leczenia się, wypoczynku lub zabawy itd.

b) Dla przyjęcia dłuższego niż jednorocznego pobytu nie stanowi to różnicy, czy ktoś przebywa w jednem miejscu lub z kolei w różnych miejscach lub czy pobyt jego po dłuższym niż jednorocznym czasie trwania dozna przerwy wskutek chwilowej nieobecności.

c) Za „podatek dochodowy“ lub „podatek tego samego rodzaju“ uchodzi tylko taki podatek, który dotyka bezpośrednio łączny rzeczywisty dochód czysty w osobie tego, który poszczególne czyste przychody obejmuje razem jako swój dochód. Z reguły nie mogą więc wchodzić w rachubę jako odpowiadające temu warunkowi takie podatki, które odnoszą się jedynie do poszczególnych gałęzi dochodu. Rodzaj i rozmiar opodatkowania za granicą, oraz istnienie wzajemności winien wykazać podatnik. W razie nasuwania się wątpliwości należy z możliwym pośpiechem zasięgnąć wskazówki w Ministerstwie skarbu. Komisyi szacunkowej wolno przy wymiarze podatku wyłączyć tymczasowo od wymiaru dochód, opodatkowany za granicą, z zastrzeżeniem ewentualnego późniejszego poddania wymiarowi.

d) Wyrażenia „w innym kraju poza obszarem, w którym obowiązuje niniejsza ustawa“ itp. obejmują także kraje Korony węgierskiej oraz Bośnię i Hercegowinę.

2. Co do całego dochodu (por. l. 1.) podlegają podatkowi także ci obywatele krajów tutejszych, którzy, pozostając w służbie państwowej krajów tutejszych lub w służbie wspólnej, mają swoją siedzibę poza obszarem, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, o ile po myśli przepisów prawa międzynarodowego lub z innych przyczyn nie zostają tam pociągani do opłacania odpowiednich bezpośrednich podatków państwowych (§ 153., l. 1., ustęp 2.).

Do przyjęcia odpowiedniego opodatkowania za granicą, które winni dowieść interesowani funkcyonaryusze, nie wymaga się, aby podatki były bezwarunkowo tego samego rodzaju po myśli postanowień pod l. 1., lit. *c.* W razie zachodzących wątpliwości należy zasięgnąć wskazówki Ministerstwa skarbu.

3. Kto nie ma siedziby na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, ani tutaj dłużej jak rok stale nie przebywa, jednakowoż zatrzymuje się w tutejszych krajach dla zarobku, podlega podatkowi dochodowemu ze względu na dochód, uzyskany tutaj w czasie przebywania w krajach tutejszych (§ 153., l. 3.). Także tu należy analogicznie stosować postanowienia pod l. 1., lit. *b.*

4. Osoby (obywatele tutejszych krajów i cudzoziemcy), które w tutejszych krajach nie mają siedziby ani nie przebywają dla zarobku lub dłużej niż rok, podlegają powinności podatkowej co do dochodu ze źródeł, wyliczonych wyczerpująco w § 153., l. 2., i przywiązanych terytoryalnie do krajów tutejszych. U tych uprawnionych do poboru podlega podatkowi w myśl zasad powyższych dochód:

a) z tutejszych realności oraz z majątku, przywiązanego do tutejszych krajów przez fideikomis, przymus przechowania lub na podstawie innych prawnych przepisów, bez względu na to, czy dochód ten pobiera się na zasadzie prawa własności lub używania, następnie dochód z wierzytelności, żahipotekowanych na tutejszych realnościach;

b) z wykonywanych w tutejszych krajach przedsiębiorstw zarobkowych, podlegających po-

wszechnemu podatkowi zarobkowemu wedle rozdziału I. lub od podatku tego uwolnionych, albo z przynoszących zysk zatrudnień lub z uczestnictwa w tego rodzaju przedsiębiorstwach. Znamiona, uważane za odpowiadające istnieniu przedsiębiorstwa w krajach tutejszych, wynikają zwłaszcza z artykułu 7., II., *B*, l. 2., przepisu wykonawczego do rozdziału I. (zobacz także następny ustęp V.). Za uczestnictwo w przedsiębiorstwach zarobkowych nie należy uważać posiadania akcyi, dowodów udziałowych i tym podobnych papierów wartościowych, za takowe jednak należy uważać udział w tutejszem przedsiębiorstwie z wkładką majątkową, na przykład jako komandytnik lub cichy spólnik;

c) z poborów służbowych i poborów spoczynkowych, otrzymywanych z tutejszej kasy państwowej, dworskiej, krajowej, powiatowej lub gminnej, jednak nie z poborów tego rodzaju, otrzymywanych z kas prywatnych.

Przynależnych do c. i k. wojska (c. i k. marynarki wojennej), zamieszkałych na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie albo za granicą obowiązuje co do ich poborów służbowych i spoczynkowych postanowienie ustępu V., lit. *d* i *e*;

d) z takich poborów, które podlegają osobnej opłacie od tantyem według artykułu III. noweli do ustawy o podatkach osobistych (por. przepis wykonawczy do artykułu III. noweli do ustawy o podatkach osobistych). Obowiązek co do podatku dochodowego zachodzi także wówczas, jeżeli obowiązek uiszczenia opłaty od tantyem odpada z powodu tego, że wysokość łącznej sumy poborów, wypłaconych przez spółkę, nie przenosi kwoty 5000 K (artykuł III., ust. 3., noweli do ustawy o podatkach osobistych). W razie potrzeby należy się porozumieć z władzą podatkową, właściwą do wymierzenia opłaty.

V. W stosunku do Węgier należy przestrzegać zatwierdzonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, układu co do unikania podwójnych opodatkowań tego rodzaju przedsiębiorstw, które tok swych czynności rozciągają na oba państwa, tudzież co do niektórych innych spraw, tyczących się bezpośredniego opodatkowania. Miarodajne dla podatku dochodowego postanowienia tego układu, który należy stosować także w stosunku do Bośni i Hercegowiny, oraz wydanego do niego reskryptu wykonawczego z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1908, brzmią jak następuje:

a) O ile według postanowień drugiego rozdziału układu (§§ 7., 10.) nie należy co do przedsiębiorstwa drugiego obszaru państwowego przyjąć istnienia zakładu przemysłowego w Austryi, natenczas także przedsiębiorca, zamieszkały w drugim obszarze państwowym, nie podlega w myśl § 153., l. 2., ustawy o podatkach osobistych podatkowi dochodowemu. Natomiast obowiązek płacenia podatku dochodowego, uzasadniony w myśl § 153., l. 1. i 3., nie ulega zmianie wskutek postanowień niniejszego rozdziału (punkt III., l. 1., reskryptu wykonawczego).

b) Węgierscy obywatele, którzy mają posady w Austryi na Najwyższym Dworze, w wspólnych Ministerstwach i w wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej lub w królewsko-węgierskiem Ministerstwie na Najwyższym Dworze w Wiedniu albo którzy służą w wspólnem wojsku lub w marynarce wojennej, nie mają być pociągani do płacenia podatku dochodowego od swego dochodu, pobieranego z Węgier. Natomiast nie będzie się w Węgrzech pociągać także obywateli austryackich, będących w Węgrzech na analogicznych stanowiskach, odnośnie do dochodu, pobieranego przez nich w Austryi, do płacenia podatku od procentów z kapitału i podatku rentowego, tudzież powszechnego dodatku do podatku dochodowego (§ 17. układu).

c) Za służących w c. i k. wojsku (w c. i k. marynarce wojennej) należy uważać wojskowych, służących czynnie i urlopowanych z płacą tymczasową, tudzież wojskowych w stanie spoczynku, którzy za nadwyżką, dopłacaną do poborów aktywalnych lub za płacą dzienną albo remuneracyą zajęci są służbowo przy komendach (władzach, zakładach) c. i k. wojska (c. i k. marynarki wojennej) (punkt IV., l. 1., lit. *a*, reskryptu wykonawczego).

Zarządzenia § 17. układu (por. lit. *b*) stosują się także do delegatów weterynaryjnych, będących obywatelami węgierskimi, których eksponowano w tutejszym obszarze państwowym celem wykonania artykułu XX. zatwierdzonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, układu, dotyczącego uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych (punkt IV., l. 1., lit. *b*, reskryptu wykonawczego).

d) Pobory służbowe i emerytalne, wypłacane z kas państwowych, dworskich, krajowych, komitatowych, miejskich, powiatowych lub gminnych, podlegają opodatkowaniu jedynie na korzyść i według ustaw podatkowych tego państwa, z którego uskutecznia się wypłatę. Inne pobory służbowe podlegają opodatkowaniu w miejscu zamieszkania odbiorców (§ 18. układu).

e) Odnośnie do traktowania pod względem podatkowym wojskowych poborów emerytalnych postanawia się, iż osoby, należące do stanu spoczynku jednej z obu obron krajowych, podlegają

podatkowi w tem państwie, do którego obrony krajowej należą, zaś osoby, należące do stanu spoczynku c. i k. wojska w tem państwie, w którem mieszkają, a to co do swych pełnych wojskowych poborów emerytalnych, skutkiem czego należy je w każdym wypadku uwolnić w drugim obszarze państwowym od opodatkowania; ma to zwłaszcza zastosowanie także do tych wypadków, w których wojskowe pobory spoczynkowe obciążają po części etat c. i k. wspólnego wojska a po części ogólny c. i k. etat emerytur cywilnych, względnie etat królewsko-węgierskiej obrony krajowej (punkt IV., l. 2., reskryptu wykonawczego).

Co do innych poborów wojskowych należy brać na wzgląd, co następuje:

Pobory służbowe tych osób przynależnych do c. i k. wojska (c. i k. marynarki wojennej), które mieszkają na Węgrzech lub w Bośni i Hercegwinie, podlegają na Węgrzech opodatkowaniu węgierskiemu, w Bośni i Hercegowinie potrąceniu podatku, dokonywanemu przez kasy Zarządu wojskowego wedle postanowień ustawy o podatkach osobistych, nie podlegają zatem w krajach tutejszych podatkowi dochodowemu. Także pobory, wypłacane przez fundacye wojskowe na rzecz osób wojskowych, mieszkających na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie, nie należy opodatkowywać w krajach tutejszych.

Takie pobory służbowe i pobory fundacyjne, które się otrzymuje z kasy wojskowej, znajdującej się na Węgrzech lub w Bośni i Hercegowinie, nie należy opodatkowywać ani u tych osób wojskowych, które mieszkają na Węgrzech, względnie w Bośni lub Hercegowinie, ani u tych, które mieszkają poza austryacko-węgierską Monarchią.

VI. Władzom podatkowym wolno w razie, gdyby spostrzegły, że z zastosowania powyższych postanowień w związku z opodatkowaniem zagranicznem wynikają naruszenia wzajemności lub inne usterki, w szczególności zaś podwójne opodatkowania, przedkładać po myśli § 285. wnioski w celu zaradzenia temu krajowej władzy skarbowej, która o tem doniesie Ministerstwu skarbu.

VII. Co do postępowania przeciw podatnikom, przebywającym stale poza obszarem, na którym obowiązuje niniejsza ustawa, odsyła się do § 265.

Artykuł 2.

Uwolnienia.

(§§ 154. i 155.)

I. 1. Uwolnień, wyliczonych w § 154., l. 1., 2. i 5., nie potrzeba bliżej objaśniać.

2. Uwolnienie po myśli § 154., l. 3., oraz uwolnienie po myśli l. 4. tego paragrafu, polegające na zasadach prawa międzynarodowego (eksterytoryalne), nie odnosi się do dochodów, płynących z wyliczonych w § 153., l. 2., źródeł, związanych z krajami tutejszymi. Ograniczenie to zachodzi przy uwolnieniach na zasadzie traktatów państwowych tylko wtedy, jeżeli odnośny traktat państwowy nie zawiera przeciwnego postanowienia. W razie nasuwania się wątpliwości należy zasięgnąć wskazówek w Ministerstwie skarbu.

3. Co do uwolnienia, przytoczonego w § 154., l. 6., nadmienia się: Z osobami w czynnej służbie, należącemi do wymienionych tamże kategoryi, należy uważać na równi tych oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów wojskowych) i duszpasterzy w stanie spoczynku (na zaopatrzeniu w wojskowych domach inwalidów), których powołano do czynnej służby na systemizowanych posadach z nadwyżką poborów aktywalnych, następnie oficerów rezerwowych, zatrudnionych w charakterze nauczycieli w wojskowych szkołach realnych, wreszcie żołnierzy inwalidów, powołanych do pełnienia czynnej służby oraz gażystów, nie zaliczonych do pewnej klasy rangi. Na równi z rachmistrzami wojskowymi uważać należy przydzielonych do oddziałów wojska urzędników komisaryatu marynarki, którym poruczone jest prowadzenie rachunków, a to przez czas tego przydzielenia.

Do uwolnionych poborów aktywalnych należą po myśli § 5. ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, także pobory osób wojskowych, powołanych do ćwiczeń wojskowych (służbowych), tudzież przypadające duchownym wojskowym należytości stuły i stypendya mszalne, wreszcie pobory tymczasowe oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów wojskowych), duchownych wojskowych i gażystów, nie zaliczonych do pewnej klasy rangi. Jeżeli odnośne osoby podczas swego urlopu z płacą tymczasową pozostają w służbie w komendach wojskowych (władzach, zakładach), wówczas przypadające im na podstawie tego stosunku pobory, wynagrodzenia dzienne i remuneracye należą również do wolnych od podatku wojskowych poborów służbowych.

Wszystkie te uwolnienia obowiązują w szczególności także w obrębie c. k. obrony krajowej.

Także oficerów żandarmeryi i żandarmów należy traktować jak oficerów, względnie żołnierzy wojska (por. § 24. ustawy z dnia 25. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1895).

4. Co do unormowanego w § 154., l. 7. uwolnienia wojskowych poborów służbowych podczas trwania stanu uruchomienia zauważa się, że na równi z stanem uruchomienia należy uważać umieszczenie na c. i k. okrętach wojennych. Za uwolnione po myśli § 154., l. 7., należy uważać

także wszystkie te pobory, które w razie mobilizacyi (umieszczenia na c. i k. okrętach wojennych) otrzymują osoby, uwolnione wedle § 154., l. 6., z etatu wojskowego obok poborów aktywalnych, przysługujących im w czasie pokoju.

Nadto należą tu te pobory, które z tego powodu wypłaca się z etatu wojskowego pozostałym rodzinom.

II. 1. Od podatku dochodowego uwolnione są nadto osoby, których dochód ogólny, obliczony na rok, nie przenosi kwoty 1600 K (§ 155.).

2. Przy zastosowaniu tego postanowienia należy uwzględnić dochód ogólny (z wyjątkiem poborów, wymienionych w § 154., l. 2. do 5. i 7.), zatem także nie podlegający podatkowi dochód zagraniczny (§ 153.). Po myśli § 155., ustęp 2., winny osoby, które według postanowień § 153. podlegają podatkowi nie od całego swego dochodu (artykuł 1., IV., l. 3. i 4.), wykazać, że ich dochód ogólny łącznie z dochodem, według ustawy podatkowi nie podlegającym, nie przewyższa kwoty 1600 K, w przeciwnym zaś razie ma komisya wprost przystąpić do wymiaru podatku.

3. Co do oceny tego uwolnienia stosuje się postanowienia § 156. w sprawie obliczania dochodu według kwoty z roku poprzedniego lub według przypuszczalnego dochodu rocznego.

4. Po myśli §§ 173. i 174. może wśród pewnych okoliczności nastąpić także uwolnienie osób, mających wyższy dochód niż 1600 K.

5. Podatku dochodowego, przypadającego ewentualnie od poborów służbowych tych funkcyonaryuszy państwowych, przyjętych do służby już przed dniem 1. stycznia 1898, którzy pobierając płacę, nie wynoszącą więcej jak 1200 K, byli według ustaw podatkowych, które straciły moc obowiązującą z powyższym terminem, zupełnie od podatku uwolnieni, nie należy ściągać tak długo, dopóki pobierana płaca nie przekroczy wymienionej wysokości (artykuł XVII. postanowień wprowadzających). Bliższe wskazówki co do wykonania tego postanowienia zawarte są poniżej w artykule 80.

Rozdział II.

Dochód.

1. Zasady ogólne.

Artykuł 3.

Opodatkowanie gospodarstwa domowego i wspólnych dochodów.

(§§ 157. i 158.)

I. 1. Do dochodu tych podatników, którzy stoją na czele gospodarstwa domowego, należy doliczyć dochód członków gospodarstwa domowego.

Pobocznych krewnych głowy gospodarstwa, jako to rodzeństwa, kuzynów itp., dalej osób, przyjętych do czynności służbowych z płacą lub zarobkiem (sług, czeladzi), jakoteż stołowników, podnajemców mieszkania i osób, przychodzących na nocleg, nie dolicza się do członków gospodarstwa domowego.

2. Jako członków gospodarstwa domowego bierze się więc w szczególności pod uwagę małżonkę, dalej pozostających w zaopatrzeniu podatnika rodziców, dzieci i wnuków łącznie z jego pasierbami, wychowankami i teściami, względnie zięciami i synowemi, a mianowicie dzieci małoletnie lub wnuków także wtedy, gdy dla wychowania, wykształcenia lub z podobnych powodów umieszczone są czasowo poza domem. Oznaczonych tu członków rodziny uważa się za pozostających w zaopatrzeniu głowy gospodarstwa domowego wtedy, gdy zostają pod jego władzą ojcowską lub otrzymują od niego utrzymanie.

3. Uczestnictwo pełnoletnich dzieci, wnuków, zięciów i synowych, tudzież rodziców, dziadków lub teściów w mieszkaniu i stole, nie uważa się za zaopatrywanie przez głowę gospodarstwa domowego, jeżeli za to płaci się jej rzeczywistym stosunkom odpowiadające wynagrodzenie.

4. Nie należy doliczać dochodu, uzyskanego z pracy nie w gospodarstwie podatnika przez małżonkę, albo innych członków gospodarstwa domowego w razie, gdy ogólny dochód gospodarstwa domowego nie przekracza 4000 K. W tym wypadku ma nastąpić osobne opodatkowanie dotyczącego dochodu.

Przez dochód z pracy rozumie się taki dochód, który opiera się na własnej fizycznej, albo duchowej pracy osoby bez istotnego współudziału majątku zarobkowego, przyczem nie stanowi różnicy, czy chodzi o pracę w stosunku służbowym, lub o samoistną pracę, zatem nie tylko dochód z poborów zarobkowych i służbowych, lecz także na przykład dochód nauczycieli domowych i prywatnych, szwaczek domowych, robotników domowych, służących itp.

5. Dla uniknięcia podwójnych opodatkowań nie należy dalej nigdy doliczać do dochodu głowy gospodarstwa domowego, dochodu członków gospodarstwa domowego z płac służbowych i zarobkowych, wynoszącego więcej jak 1600 K i podlegającego potrąceniu podatkowemu przez służbodawcę.

6. Dalszy wyjątek od zasady pod l. 1. i 2. podanej zachodzi wtedy, gdy udowodnionem zostanie, że dochód członków gospodarstwa domowego nie wpływa do wspólnego gospodarstwa.

Wyjątek ten zachodzi tylko wtedy, gdy dochód małżonki lub wyżej wymienionych członków rodziny

wyłączony jest prawnie zarówno z pod rozporządzalności głowy gospodarstwa domowego, jak i z pod własnej rozporządzalności tych członków rodziny, w wszystkich innych przypadkach ma tedy nastąpić wspólne opodatkowanie.

Gdy wspomniany wyjątek zachodzi, na przykład, gdy małżonka lub dziecko zostają pod inną opieką lub kuratelą, a nie głowy gospodarstwa domowego, lub znajdują się w konkursie do majątku, albo gdy głowa gospodarstwa domowego zmuszoną została wskutek polecenia, wydanego przez sąd nadopiekuńczy na zasadzie § 150., względnie § 219. powszechnej ustawy cywilnej, do złożenia w sądzie części dochodu małoletniego itp., należy dochód tych osób doliczyć do dochodu głowy gospodarstwa domowego tylko o tyle, o ile oddawany jest wspólnemu gospodarstwu domowemu do rozporządzenia, podczas gdy niedoliczoną część dochodu dotyczących osób podciągnąć należy osobno pod opodatkowanie, i w tym celu mają te osoby, albo ich uprawnieni zastępcy tę część dochodu osobno zeznać.

7. Dochód małżonki nie żyjącej z małżonkiem we wspólnem gospodarstwie domowem, jakoteż dochód tych członków rodziny, którzy nie zostają w zaopatrzeniu głowy rodziny, poddać należy w całości oddzielnemu opodatkowaniu.

Jeżeli na zasadzie tego zarządzenia żądane jest oddzielne opodatkowanie obojga małżonków, wtedy należy z wyjątkiem w razie rozdziału od stołu i łoża, udowodnić, że istniejący rozdział jest trwały.

8. Datki, które udzielają regularnie jeden z małżonków drugiemu, nie żyjącemu z nim we wspólnem gospodarstwie domowem, tudzież rodzice (ojczym i macocha, teściowie, wychowawcy) dzieciom (pasierbom, zięciom i synowym, wychowankom), nie żyjącym w ich gospodarstwie domowem, albo w ten sam sposób dzieci rodzicom, nie żyjącym w ich gospodarstwie domowem, należy — o ile dający wykaże je jako pozycyę potrącalną — doliczać do podlegającego opodatkowaniu dochodu odbiorcy nawet wtedy, gdy nie opierają się na szczególnym tytule prawnym.

Co do traktowania tych datków jako pozycyi potrącalnej u dającego, wydaje się bliższe postanowienia w artykule 7., I., l. 4.

II. 1. Z dochodu, który kilku osobom przypada wspólnie, należy — jeżeli osoby te nie stanowią gospodarstwa domowego w myśl punktu I. — uważać za dochód, podlegający opodatkowaniu, część wspólnego dochodu, przypadającą na każdego uczestnika z osobna (na przykład przy jawnych wspólnikach handlowych).

Jeżeli udziałów nie można stwierdzić, przyjąć należy podział na równe części.

2. Te same zasady stosować należy, gdy członkowie korporacyi zaopatrywani są z ogólnego jej dochodu, nie utrzymując w udziale oznaczonych części tego dochodu jako dochodu własnego, jak się to zdarza w klasztorach, kapitułach kolegialnych itd.

3. Jeżeli dochodu ogólnego nie rozdziela się w całości między uczestników, należy podlegający podatkowi dochód poszczególnych uczestników tak obliczyć, jak gdyby dochód ogólny rozdzielono między pojedynczych uczestników. To dotyczy także członków kongregacyi, bractw, zakonów i innych związków w celu wspólnego życia (artykuł 56., II., l. 4.).

III. 1. Członkowie gospodarstwa domowego odpowiadają za tę część podatku, wymierzonego głowie gospodarstwa domowego, która wypada stosunkowo na ich dochód, doliczony w myśl wyżej wymienionych postanowień do dochodu głowy gospodarstwa domowego. Odpowiedzialność członków gospodarstwa domowego należy jednak z reguły tylko wtedy zastosować, jeżeli ściągnięcie podatku od głowy gospodarstwa domowego byłoby połączone ze szczególnemi trudnościami.

Odnośnie do odpowiedzialności członków gospodarstwa domowego za ewentualne kary, nałożone w myśl § 241. albo § 244., porównaj artykuł 15., l. 2., przepisu wykonawczego do rozdziału V.

2. Także korporacya odpowiada za te kwoty podatkowe, które stosunkowo wypadają na podlegający opodatkowaniu udział członków w ogólnym dochodzie. Na przykład: łączny dochód duchownej korporacyi złożonej z czterech członków wynosi 8000 K; na każdego członka wypada przeto podlegający opodatkowaniu udział po 2000 K, od którego wymierza się podatek dochodowy po 18 K 70 h. Korporacya odpowiada za te kwoty podatku. Jeżeli członek korporacyi pobiera oprócz tego jako katecheta dochód 400 K, wtedy wynosi jego dochód w całości 2400 K, a podatek dochodowy 24 K 40 h. Na jego podlegający opodatkowaniu udział w ogólnym dochodzie korporacyi (2000 K) wypada stosunkowo podatek dochodowy w kwocie 20 K 33 h, za którą odpowiada korporacya.

3. Do odpowiedzialności, zachodzącej po myśli l. 1. i 2., mają analogiczne zastosowanie postanowienia § 151. O zapłatach, należących się na zasadzie tej odpowiedzialności, mają być odnośni członkowie gospodarstwa domowego, względnie korporacye, zawiadomieni przez właściwą po myśli artykułu 36. władzę podatkową pierwszej instancyi zapomocą wezwania płatniczego według przyległego formularza S_1, względnie S_2, przeciw któremu to wezwaniu dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej. Ściągnięcie żądanych w drodze odpowiedzialności kwot ma nastąpić przez te same

Formularz S_1 i S_2.

organy i w ten sam sposób, jak ściąganie samego podatku. Także przepisy o przedawnieniu podatków (por. artykuł 11., l. 3., przepisu wykonawczego do rozdziału VI.) stosują się do tego wezwania.

Artykuł 4.

Objaśnienie dochodu.

(§ 159.)

Odnośnie do zawartego w § 159. objaśnienia dochodu należy mieć na uwadze, co następuje:

1. Za przychody i wydatki w myśl § 159. uważać należy pełne przychody i wydatki okresu miarodajnego (artykuł 10. i 11.) bez względu na to, czy wpłynęły, względnie zostały poniesione w gotówce, czy drogą rozliczenia się. O ile dochód wypośrodkowano na podstawie kupieckiej buchalteryi, można według zasad tej buchalteryi uwzględnić także takie przychody, które zostały w zaległości.

2. Wygrane losowe, loteryjne i w grze uzyskane stanowią dochód, podlegający opodatkowaniu.

3. Przychody z darowizn i innych zasiłków nieodpłatnych są wyłączone od doliczania do dochodu, jeżeli są nadzwyczajnymi przychodami z takich źródeł. Tam jednak, gdzie przychody takie powtarzają się z mniejszą lub większą regularnością, należy je doliczyć do dochodu.

Do tych ostatnich należą między innymi podarunki, które otrzymują duchowni z powodu sprawowania swego urzędu — podarunki i remuneracye, jakie zwykli dostawać urzędnicy, funkcyonaryusze, zarządcy, dyrektorowie od swych służbodawców — portyerzy, słudzy hotelowi, kelnerzy płatniczy itp. od publiczności (porów. także artykuł 24., l. 3.).

4. Zyski ze sprzedaży przedmiotów majątku (gruntów, budynków, fabryk, papierów wartościowych itp.) doliczać należy do dochodu tylko wtedy, jeżeli sprzedaż nastąpiła w obrocie przedsiębiorstwa zarobkowego lub w wykonaniu interesu spekulacyjnego.

Oznaczone są tutaj dwa przypadki, w których zyski tego rodzaju należy doliczać do dochodu:

a) gdy zysk osiągnięty został w obrocie przedsiębiorstwa zarobkowego, na przykład przez spekulantów budowlanych, bankierów itd.;

b) gdy pominąwszy trwały obrót takich przedsiębiorstw, choćby tylko w jednym jedynym przypadku, osiągnięto zysk w wykonaniu interesu spekulacyjnego.

Czy sprzedaż nastąpiła w wykonaniu interesu spekulacyjnego, oceniać należy według towarzyszących poszczególnemu przypadkowi okoliczności. Jakość sprzedanego przedmiotu wartościowego, stosunki, w których nabycie i sprzedaż nastąpiła, czas trwania posiadania i sposób gospodarski dostarczą wskazówek do osądzenia, czy przy nabyciu miano głównie na celu bieżące użytkowanie z posiadaniem połączone, a tem samem trwałą lokacyę części majątku, czyli też raczej zysk osiągnąć się mający przez oczekiwane podwyższenie się wartości kapitałowej. Tylko w tym ostatnim przypadku jest późniejsza odsprzedaż wykonaniem interesu spekulacyjnego. Spekulacyi nie należy na przykład przyjmować już wtedy, gdy rolnik zużytkowując pomyślną konjunkturę sprzeda korzystnie swoją posiadłość gruntową, na której przez długie lata sam gospodarował, natomiast przyjąć ją należy na przykład wtedy, gdy kto nabyty w pobliżu wielkiego miasta ze względu na jego rozszerzanie się, na oczekiwaną budowę kolei żelaznej itp., grunt, nie niosący intraty, lub przez teraźniejszego posiadacza tylko tymczasowo do celów rolniczych używany, znowu odprzeda dlatego, ponieważ ten grunt zyskał na wartości jako plac budowlany (por. artykuł 21., l. 6., i artykuł 27., III., l. 2.).

5. Wartość pieniężną wolnego mieszkania, czy to w własnym, czy w cudzym domu, jakoteż wartość pieniężną poborów w naturze obliczać należy, o ile w dalszych artykułach nie jest podane osobne postanowienie, podług zwyklych cen miejscowych.

Artykuł 5.

Potrącenia (§§ 160. do 162.): Koszta ruchu.

1. Już § 159. zawiera postanowienie, że dla obliczenia dochodu potrącać należy z przychodów wydatki, łożone na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie tych przychodów, jakoteż odsetki od długów, nawet choćby one nie należały do tych wydatków.

§§ 160. do 162. zawierają jedynie objaśnienia tego ogólnego postanowienia, wyliczając z jednej strony wyraźnie najważniejsze wydatki nadające się do potrącenia, a z drugiej strony (§ 162.) podając pewne wydatki, łożone nie na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie przychodów i nie nadające się dlatego do potrącenia. Potrącalność innych wydatków prócz wspomnianych wyraźnie w tych paragrafach, lub omówionych w artykułach 12. do 28. oceniać należy w każdym poszczególnym przypadku według § 159.

2. Z przychodów potrąca się w pierwszej linii wydatki administracyjne, obrotowe i koszta utrzymania, łożone na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie przychodów — nie potrąca się zaś

kosztów nabycia, lub powiększenia źródła dochodu (§ 162., l. 1.).

Potrącalne są tylko koszta ruchu rzeczywiście poniesione, nie zaś takie, które zaoszczędzone zostały przez własną pracę podatnika, albo przez bezpłatne świadczenia członków jego rodziny lub trzecich osób (woluntaryuszy itp.).

Natomiast przy rzeczywiście poniesionych wydatkach tego rodzaju nie ma się badać, czy wydatek w tej wysokości był potrzebny.

3. Z § 162., l. 4., wynika dalej, że wyżywienie członków rodziny, zatrudnianych trwale w własnym obrocie gospodarczym, zaliczać należy do kosztów ruchu. Tu jednak zważać należy na to, że tylko zatrudnianie w obrocie gospodarczym, to jest w gospodarstwie rolnem i leśnem, lub w przemyśle, nie zaś w gospodarstwie domowem i tylko trwałe zatrudnianie, nie zaś pomaganie okolicznościowe, usprawiedliwia potrącenie kosztów wyżywienia z dochodu. Przy obliczaniu tej pozycyi potrącalnej należy uwzględniać nie tylko samo pożywienie, lecz także inne wymogi utrzymania.

4. Tak jak koszta ruchu można potrącać także straty obrotowe. Ustawa przeciwstawia w § 162., l. 2., stratom obrotowym te straty, które dotyczą jedynie majątku zakładowego; co do tych ostatnich, obacz artykuł 9., l. 2. Straty poniesione przy wierzytelnościach są tylko wtedy potrącalne, jeśli nastąpiły jako bezpośredni skutek gospodarczego obrotu.

Straty obrotowe powstają na przykład przez zanik lub zepsucie się produktów i towarów, przez utratę lub zużycie przedmiotów urządzenia (na przykład u restauratorów); przez nieściągalność pretensyi, pochodzących z ruchu przedsiębiorstwa; przez zużycie się lub utratę materyału ruchu lub zmniejszenie się jego wartości wskutek wzmożenia się postępów techniki; lub wskutek jakichkolwiek innych okoliczności będących z ruchem w związku.

Przy zmniejszeniach się wartości, bierze się na uwagę jako stratę pewnego oznaczonego roku, tylko stratę w porównaniu do wartości dotyczącego przedmiotu z początkiem roku.

5. Pod nazwę odpisań podpada po części książkowe przeprowadzenie strat już rzeczywiście poniesionych (na przykład pretensyj, które stały się nieściągalne), po części uczynione z ostrożności książkowe odpisanie wartości z powodu takich strat i zmniejszeń wartości, których należy się spodziewać jako przewidywanego wyniku stosunków w przedsiębiorstwie.

Odpisania pierwszego rodzaju oceniać należy według przepisów, podanych wyżej pod l. 4., względnie według postanowień artykułu 9., l. 2.; stosowność wysokości odpisań tego rodzaju oceniać należy jedynie podług tego, czy odpowiadają wysokości straty rzeczywiście poniesionej.

Co do odpisań drugiego rodzaju (por. niżej l. 6. i 7.), które uskutecznia się podług opartych na doświadczeniu rocznych przecięć, to ocenienie, czy podano je w stosownej wysokości, jest zadaniem oszacowania przez rzeczoznawców.

6. Uwzględni się zatem odpisania takich strat, które w danym czasie dadzą się poznać i oszacować. Natomiast nie będą mogły stanowić pozycyi potrącalnej odpisania, które uskutecznia się tylko na podstawie całkiem ogólnego mniemania, że możliwe są jakieś straty i uszkodzenia. Wobec tego będą na przykład tworzyć policzalne pozycye potrącalne odpisania, obliczone według znanych z doświadczenia procentów przecięcia, i uwzględniające stratę przez zanik i dłuższe przechowanie towarów, albo przez nieściągalność części zaległych wierzytelności, podczas gdy ewentualnego odpisania ze składu towarów z powodu możliwych kradzieży i sprzeniewierzeń nie możnaby z reguły uważać za potrącalne.

W wielu wypadkach — w szczególności przy budynkach, maszynach, inwentarzu ruchu itp. — da się obok wysokości oczekiwanej straty, ustalić także czasowo jej zbliżenie się. W wypadkach tych będzie można po prostu potrącić zmniejszenia się wartości, względnie ich odpisania, wykazane w równych rocznych ratach aż do nastąpienia straty. Odnosi się to na przykład do rocznego odpisania, wynoszącego 1000 K, przy maszynie, nabytej za 10.500 K, którą według doświadczenia trzeba będzie po 10letniem trwaniu użycia jako nieużyteczną wysortować, i którą można będzie następnie sprzedać jako stare żelazo przypuszczalnie za 500 K; w tym wypadku zatem należy oczekiwać po 10. latach straty 10.000 K. Mniejszych odstąpień od takich kwot przeciętnych, nie należy tak długo kwestyonować, jak długo nie okaże się, iż chodzi przedewszystkiem o to, aby wartość przedmiotu odpisać w całości już przed nastąpieniem straty.

7. Wspomniane odpisania można przeprowadzić bezpośrednio przy dotyczących zapasach, albo przez wstawienie na stronie passywów bilansu osobnej pozycyi, wyrażającej zmniejszenie się wartości. Samo przez się rozumie się, że takie pozycye bilansowe (konta bilansowe, jak na przykład rezerwa wątpliwych pretensyi, konto na odnowienie maszyn, konto amortyzacyi budynków itd.) muszą być w ten sposób wyszczególnione, aby władza podatkowa była w możności sprawdzić odpowiednio w ten sposób przeprowadzone odpisania uwzględniając rozmaite niebezpieczeństwa strat.

Odpisania, albo odpowiadające im pozycye bilansowe nie mogą przewyższać strat i niebezpieczeństw strat, a zatem nie mogą służyć gromadzeniu (kapitalizowaniu) dochodu.

Podatnik może także wtedy, gdy nie prowadzi żadnych ksiąg, odliczyć w swem zeznaniu od swego dochodu rzeczywiście powstałe zmniejszenia się wartości i straty, jak również takie straty, których należy oczekiwać jako przewidywanego wyniku stosunków w przedsiębiorstwie, o ile one w miarodajnym czasie spowodowały już odpowiednie zmniejszenie wartości. W tym wypadku ma on jednak fakt powstania wykazanych strat lub zmniejszeń wartości na żądanie w inny sposób udowodnić.

8. Zastrzeżone w § 160., l. 1., ustęp 3., badanie przez rzeczoznawców stosowności wysokości wszystkich poczynionych odpisań nie ma się bynajmniej odbywać regularnie, lecz ograniczyć je należy do takich przypadków, w których powstaną ważne wątpliwości przeciw stosowności wysokości odliczonych przez podatnika odpisań (por. artykuł 20., l. 7.).

Postanowienie powyższe nie wyklucza jednak wezwania podatnika do podania wysokości poczynionych odpisań; dla uniknienia dalszych badań w tym kierunku powinien raczej podatnik sam kwotę odpisań wykazać w zeznaniu.

9. Upoważnia się organa wymiarowe, aby ustaliły za zużycie pojedyńczych rodzajów wchodzących w rachubę przedmiotów, w szczególności budynków, stosowne i odpowiadające miarodajnym stosunkom przeciętne (zryczałtowane) stopy, do wysokości których można przyznać bez dalszego dochodzenia żądane przez podatnika odpisanie. Przyznanie wyższej kwoty od przyjętej zryczałtowanej kwoty nie jest jednak przez to w pewnym szczególnym wypadku wykluczone. Podatnikowi służy przeciwnie prawo wykazania szczególnych stosunków, pociągających za sobą większe zmniejszenie wartości i poparcia swych wniosków stosownymi środkami dowodowymi.

10. W ustawie są wreszcie wymienione jako dozwolone pozycye potrącalne, w szczególności także wydatki na utrzymanie i odbudowanie budynków i wszelkich innych urządzeń budowlanych, dalej na utrzymanie i uzupełnienie żywego i martwego inwentarza gospodarskiego.

11. Z natury rzeczy wynika, że postanowień powyżej objaśnionych (l. 2. do 10.) nie można nadużywać w celu potrącania — w tym samym roku, albo w rozmaitych latach — tego samego wydatku kilkakrotnie pod rozmaitymi tytułami, na przykład raz jako odpisania zmniejszenia się wartości, a potem ponownie jako straty obrotowej albo jako wydatku na odbudowanie przedmiotu.

Zużycie inwentarza ruchu uwzględnia się w praktyce w największej ilości wypadków przez to, że potrzebne wkłady na uzupełniające zakupna (dodatkowe zakupna) do utrzymania dotychczasowego stanu pokrywa się z bieżących przychodów.

Podatnicy nie wstawiający odpisań do rachunku mogą z ograniczeniem, omówionem pod l. 4., ustęp 1., potrącić wydatki na przywrócenie przedmiotów do dawnego stanu. Przy podatnikach, korzystających z ustawowego upoważnienia do zarachowania odpisań, a zaliczających oprócz tego wydatki na odbudowanie przedmiotów jako pozycyę potrącalną, potrzeba będzie zbadać, czy wydatki te nie służą do tego samego celu, który został już uwzględniony przez odliczenie odpisań.

Tak więc nie będą potrącalne w przykładzie, podanym pod l. 6., o ile wspomniane tam roczne odpisanie po 1000 K przez pełnych 10 lat ciągle uskuteczniano, i przy wymiarze podatku uwzględniano, koszta uzupełniającego nabycia, zarachowane ewentualnie na poczet bieżących przychodów. Jeżeliby jednak maszyna ewentualnie już w siódmym roku przez nieszczęśliwy wypadek w ruchu, nowy wynalazek, albo zmianę mody w dotyczącym artykule wytwórczym itp., stała się nagle niezdatną do użycia, wtedy może zmniejszyć się podstawa opodatkowania jeszcze o 4000 K.

12. Następnie przy stosowaniu § 160., l. 1., ustęp 2., mieć należy na uwadze także postanowienia § 162., ustęp 1., że wydatki użyte na ulepszenie i pomnożenie majątku, jak nowe lokacye kapitału, wystawienie nowych budynków, lub nowych budowli, wkłady w celu rozszerzenia przedsiębiorstwa, jakoteż ulepszenia, których nie można uważać za wydatek, wskazany wyłącznie dobrem prowadzeniem gospodarstwa i dający się pokryć z przychodów obrotowych, nie nadają się do potrącenia.

Jeżeli więc odbudowanie budynków, wymiana maszyn itp., służy więcej za powód do nowych inwestycyi lub powiększeń ruchu, nie można dopuścić potrącenia wszystkich wydatków, lecz tylko ich części potrzebnej do utrzymania dotychczasowego stanu majątku. Ostrożności tej nie należy jednak posuwać tak daleko, aby ewentualnie kwestyonowano podatnikowi potrącenia dlatego, ponieważ na miejsce zburzonej stajni postawiono nową, przeznaczoną wprawdzie na taką samą ilość bydła, ale odznaczającą się lepszą konstrukcyą, albo na miejsce przestarzałej maszyny sprawiono nową co do istoty

równego rodzaju i równej sprawności, ale nowszego systemu. Natomiast nie możnaby w pełnej wysokości potrącić kosztów budowy stajni na większą ilość bydła, kosztów zaprowadzenia siły parowej w miejsce siły wodnej itp.

Artykuł 6.

Potrącenia (ciąg dalszy): **Premie asekuracyjne. Potrącenia z poborów najemniczych. Podatki.**

(§ 160., l. 2. do 5.)

1. Co do premii ubezpieczenia obowiązują następujące zasady:

a) Premie ubezpieczenia za wszelkie rodzaje ubezpieczeń od szkód nadają się do potrącenia.

b) Również są wydatkami policzalnymi premie ubezpieczenia, płacone za ubezpieczenie podatnika na wypadek śmierci, lub dożycia, o ile nie przenoszą kwoty 300 K rocznie.

c) Jeżeli także małżonka i dzieci podatnika są ubezpieczone, może suma wszystkich tych premii ubezpieczeniowych, którą wolno potrącić, dochodzić razem do 600 K.

W granicach, oznaczonych pod lit. *b* względnie *c*, potrącalne są premie, płacone za kapitał ubezpieczony na wypadek śmierci lub dożycia do pewnego czasokresu, lub za rentę ubezpieczoną pod takim samym warunkiem.

d) Premie asekuracyjne obliczać należy podług wymiaru z roku, poprzedzającego rok podatkowy, lecz z potrąceniem zwrotów (dywidendy, bonus), zbonifikowanych lub dopisanych ubezpieczonemu w tym roku w stosunku do premii przeszłorocznej.

e) Premii tontynowych i półtontynowych (ubezpieczenia z gromadzeniem zysku dla całych grup ubezpieczonych) nie można potrącać. Zakaz ten nie rozciąga się jednak na ubezpieczenia z udziałem w zysku, indywidulnie dopisać się mającym, do których stosuje się postanowienie pod lit. *d*.

f) Jeżeli premie, opłacane przez podatnika, przenoszą kwotę 300 K, względnie 600 K, wtedy odliczyć należy 300 K, względnie 600 K.

g) W zeznaniu podatkowem podać należy oprócz kwoty premii, także zakład ubezpieczenia, jakoteż numer policy, a na żądanie ma podatnik przedłożyć policę i ostatni kwit na premię.

h) Czy zakład ubezpieczenia nosi wyraźnie tę nazwę, czy używa innego oznaczenia jak n. p. fundusz emerytalny, stowarzyszenie itp. nie stanowi żadnej różnicy.

2. Do potrącenia nadają się dalej opłaty za ubezpieczenie na wypadek choroby, od nieszczęśliwego wypadku, na starość i ubezpieczenie inwalidów, do kas wdowich, sierocych, emerytalnych lub innych tego rodzaju zakładów, o ile te opłaty uiścił dowodnie podatnik za swoich urzędników, funkcyonaryuszy, robotników i za swoje sługi; następnie takie opłaty podatnika za jego własną osobę i za członków jego rodziny, jeżeli na podstawie ustawy, statutu albo umowy jest obowiązany przystąpić do zakładu jako ubezpieczony i uiścić te opłaty; jeżeli takie zobowiązanie nie istnieje, wówczas opłaty ubezpieczenia są potrącalne tylko w granicach, oznaczonych pod l. 1., lit. *b*, względnie *c*, to jest w najwyższej kwocie 300 K, względnie 600 K.

U osób, otrzymujących pobory najemnicze albo nie przekraczające 3000 K pobory służbowe, potrącalne są także te kwoty, które opłaca się regularnie do zawodowych stowarzyszeń lub kas zapomogowych dla zapewnienia wsparć na wypadek choroby, macierzyństwa, braku pracy i zarobku, oraz wszelkich innych klęsk.

3. U osób, otrzymujących pobory najemnicze lub nie przekraczające 3000 K pobory służbowe, nadają się następnie do potrącenia kwoty, które są potrzebne na sprawienie i utrzymanie własnych narzędzi pracy i odzieży do pracy, następnie specyalne wydatki, połączone z zatrudnieniem w szczególnie niebezpiecznych przedsiębiorstwach, będących w ciągłym lub nocnym ruchu, jak na przykład zwiększone wydatki na utrzymanie poza domem, opłata za otwarcie bramy itp., wreszcie koszta jazdy do miejsca pracy i napowrót.

4. Nadają się do potrącenia podatki bezpośrednie z należytościami pobocznemi (z wyjątkiem podatku dochodowego), dodatki do bezpośrednich podatków, opłaty krajowe, powiatowe, gminne i wszelkie inne opłaty autonomiczne lub zastępujące je opłaty konkurencyjne na cele publiczne, ciężary patronatu, potem daniny pośrednie, o ile je zaliczyć należy do wydatków przedsiębiorstwa, wreszcie taksa wojskowa (taksa służbowa uzupełniająca i taksa rodzicielska) i opłata od tantyem. Samo przez się rozumie się, że potrącenie tych pozycyj jest tylko wtedy dopuszczalne, jeżeli zostały przez samego podatnika uiszczone, nie zaś, gdy je inna osoba przyjęła do zapłaty (por. artykuł 8., l. 3. i 4.).

Taksę służbową uważać należy za pozycyę, którą potrąca się od dochodu.

Grosz czynszowy i szkolny od czynszu najmu, nie zaś czynsz za własne mieszkanie (§ 162.,

l. 4.), stanowi pozycyę potrącalną od dochodu najemcy. U wynajemcy nie stanowią grosze czynszowe, które on ściąga tylko dla gminy, w ogólności żadnej części jego dochodu. Jeżeli właściciel domu wymówił sobie czynsze najmu łącznie z groszem czynszowym i w tej kwocie wziął je za podstawę swego zeznania, może oddane grosze czynszowe, najemca zaś część czynszu, równą tej kwocie, policzyć jako wydatek.

Potrącalne są opłaty konkurencyjne i ciężary patronatu, tudzież świadczenia, objęte za to na podstawie ugody, lecz nie można potrącać darów ofiarowanych na cele publiczne i innych ofiar.

Artykuł 7.

Potrącenia (ciąg dalszy): **Odsetki. Kwoty na umorzenie długu. Trwałe ciężary.**

(§ 160., l. 6. i 7.)

Według § 160., l. 6. są pozycyami potrącalnemi odsetki od długów przedsiębiorstwa i długów prywatnych, jakoteż wszelkie inne ciężary, oparte na szczególnych tytułach prawnych, a zmniejszające trwale dochód; wszystkie te jednak tylko w takim razie, jeżeli zostaną wiarogodnie udowodnione.

I. 1. W ogólności wolno potrącać tylko odsetki, łącznie z ewentualnemi odsetkami zwłoki, a nie spłaty kapitału, przy annuitetach przeto tylko zawarte w nich kwoty odsetek (por. artykuł 15., l. 3., przepisu wykonawczego III.).

2. Obok odsetek można potrącać od dochodu kwoty, które podatnik ma uiszczać na mocy prawnego zobowiązania na stopniowe umorzenie kapitału dłużnego ciążącego na jego miejskiej albo wiejskiej posiadłości gruntowej i domowej, o ile te kwoty nie przekraczają rocznie 1 procentu pierwotnej kwoty, umorzyć się mającego kapitału (to znaczy aż do wysokości jednego procentu), a łączny annuitet roczny (odsetki i zwrot kapitału) wynosi mniej niż 1000 K. To potrącenie dopuszczalne jest tylko przy podlegającym podatkowi dochodzie, nie wynoszącym więcej niż 3600 K (§ 160., l. 7.).

3. Jako ciężary, zmniejszające trwale dochód, uważa się na przykład: wymowy na rzecz rodziców, renty dożywotnie, renty, które podatnik zapewnił krewnym, nie będąc prawnie obowiązanym do ich utrzymywania, albo dawnym służącym itp.

Ażeby potrącalność ciężarów tego rodzaju była uzasadnioną, musi istnieć tytuł prawny z prawa prywatnego (umowa, ugoda itp.) i ten tytuł musi być szczególny, to jest musi wychodzić poza ogólny ustawowy obowiązek alimentacyi; następnie ciężar tak uzasadniony musi być trwały. Przeto nie będą potrącalne sumy ugodzone, które ewentualnie na mocy umowy lub ugody wchodzą w miejsce trwałych świadczeń.

Nie nadają się do potrącenia dobrowolne datki, wsparcia lub inne zasiłki, jakoteż świadczenia, czynione na podstawie ogólnego ustawowego obowiązku alimentacyi, mianowicie te ostatnie nawet wtedy, gdy są uznane na zasadzie umowy, lub sądownie ustalone (por. niżej l. 4.).

4. Te datki, których udzielają dowodnie regularnie jeden z małżonków drugiemu nie żyjącemu z nim w spólnem gospodarstwie domowem, tudzież rodzice (ojczym i macocha, teściowie, wychowawcy) dzieciom (pasierbom, zięciom, synowym, wychowankom), nie żyjącym w ich gospodarstwie domowem, albo w ten sam sposób dzieci rodzicom, nie żyjącym w ich gospodarstwie domowem, należy przy obliczeniu podlegającego opodatkowaniu dochodu dających traktować na ich żądanie także wtedy za pozycyę potrącalną, jeżeli nie opierają się na szczególnym tytule prawnym, w tym wypadku jednak tylko pod tym warunkiem, że obłożone zostaną u odbiorcy tutejszym podatkiem, albo podatkiem zagranicznym (artykuł 1., IV., l. 1., lit. *c*), uznanym w myśl § 153., l. 1., za równorzędny (por. artykuł 3., I., l. 8.).

Jako datki w tem znaczeniu należy rozumieć zasiłki wszelkiego rodzaju, w szczególności także w naturze (na przykład udzielenie wolnego mieszkania). Przytem nie stanowi różnicy, czy datki polegają na ustawowem, lub moralnym obowiązku alimentacyi, albo czy się przedstawiają jako całkiem dobrowolne zasiłki, udzielane w formie podarunków.

Charakteru regularności nie tracą datki przez to, że nie wpływają w oznaczonych okresach czasu (na przykład miesięcznie). Także datki, wpływające w nieoznaczonych terminach, gdy tylko powtarzają się z pewną regularnością, na przykład podarunki z powodu świąt, imienin, urodzin itp. należy podciągnąć pod te postanowienia.

Ścisłego dowodu na rzeczywiste świadczenie datków nie należy żądać; wystarczy z reguły, jeżeli dający poda nazwisko i adres odbiorcy, poczem stwierdzi się przez zapytanie właściwej władzy podatkowej, a w razie potrzeby przez przesłuchanie odbiorcy, tak rzeczywiste świadczenie jak i opodatkowanie datków u tego ostatniego.

Jeżeli jednak tego rodzaju datków nie opodatkowuje się u odbiorcy ze względu, że nie osiągnął podlegającej podatkowi wysokości, albo z innych powodów, wtedy nie można go przyjąć u dającego jako pozycyi potrącalnej, chyba, że zostanie udowodniony szczególny tytuł prawny.

II. Wszystkie te pozycye potrącalne muszą być wiarogodnie udowodnione. Do tego celu potrzeba, z zastrzeżeniem wyjątku wspomnianego w drugim ustępie tego punktu, oraz pod l., l. 4., ustęp 4., wymienić wierzyciela i podać miejsce jego zamieszkania, a na żądanie komisyi, lub jej przewodniczącego okazać dokumenta dłużne.

Przy długach przedsiębiorstwa, wynikających jedynie z obrotu, jako to niezapłaconych długach towarowych, długach w rachunku bieżącym itd. nie trzeba ani okazywać korespondencyi kupieckich, ani wymieniać indywidualnie wierzycieli; wystarcza tu dołączenie wyciągów z książek, co do których wiarogodności komisya sama ma wyrobić sobie sąd.

Artykuł 8.

Potrącenia (ciąg dalszy): **Ograniczenie policzalności. Sposób zarachowania.**

(§ 161.)

1. Wszystkie potrącenia, wyliczone w artykułach 5. do 7., są tylko o tyle dozwolone, o ile ciążą na źródłach przychodu, podlegających podatkowi dochodowemu. Przeto nie mogą być na przykład potrącone z dochodu, podlegającego podatkowi w krajach tutejszych, koszta gospodarstwa dóbr ziemkich, leżących za granicą, z których intrata nie jest wliczona do dochodu, podlegającego podatkowi (§ 153., l. 1.), lub renta na takich dobrach ciążąca.

Przy tych dochodach, które z obszaru obowiązywania niniejszej ustawy gdzieindziej bywają pobierane (§ 153., l. 1., ustęp 2., i l. 2.), są potrącenia o tyle tylko dozwolone, o ile pod względem gospodarczym odnoszą się do tutejszych źródeł. Dla ocenienia, czy zachodzi taki stosunek gospodarczy między długiem, a odpowiadającym za niego przedmiotem, nie jest decydującym wpis tego długu do księgi gruntowej.

Odliczenia nie uzasadnia zatem już to, że osobisty oprocentowany dług podatnika zapisany jest jako hipoteka do księgi gruntowej, lecz przeciwnie muszą dług i odsetki zostawać w rzeczywistym gospodarczym związku z tutejszem źródłem dochodu. Ten przypadek zachodzi na przykład wtedy, gdy dotyczący dług został dowodnie przyjęty przy nabyciu gruntu, albo zaciągnięty został na nabycie lub ulepszenie gruntu.

Pozycye potrącalne, dotyczące uwolnionego w myśl § 154., l. 6., wojskowego poboru służbowego, który jednak w myśl § 175. ma być uwzględniony przy obliczeniu stopy podatku, nadają się w każdym razie do potrącenia, ale tylko od samego uwolnionego poboru służbowego, a nie od istniejącego obok niego podlegającego podatkowi dochodu.

2. Potrącenia, które odnoszą się zarazem do dochodu, podlegającego opodatkowaniu, i do dochodu, uwolnionego od podatku, wziąć należy w rachubę przy obliczaniu podlegającego opodatkowaniu dochodu tylko w takiej kwocie, jaka odpowiada stosunkowi dochodu opodatkowanego do łącznego dochodu.

3. O ile potrącenia, wyliczone w § 160., nie są w związku z pojedyńczemi gałęziami dochodu, mają je podatnicy zawsze szczegółowo (na drugiej stronicy zeznania) wykazać. Do potrąceń tego rodzaju należą w szczególności wymienione pod l. 3. tego paragrafu premie ubezpieczenia, zawarte tam pod l. 4. opłaty do kas ubezpieczenia i zaopatrzenia, tudzież z pomiędzy wymienionych pod l. 5. podatków i opłat autonomicznych podatek wyznaniowy, grosz czynszowy, taksa wojskowa itp., wreszcie podane pod l. 6. odsetki od prywatnych długów i inne ciężary.

4. Pozycye potrącalne, pozostające w ścisłym związku z poszczególnemi gałęziami dochodu, należy potrącić zaraz przy odnośnej gałęzi dochodu (§ 163. i nast.). Tylko, gdyby przeprowadzenie potrącenia przy poszczególnych gałęziach dochodu miało być połączone ze szczególnemi trudnościami, można dotyczące potrącenia podać osobno (na drugiej stronie zeznania). Rozumie się samo przez się, że nie może nastąpić podwójne potrącenie.

Nie można zatem na przykład zeznawać intraty z domu czynszowego po potrąceniu podatku i premii ubezpieczenia, a następnie policzać powtórnie między potrąceniami podatku i premii ubezpieczenia.

Odsetki od długów i trwałe ciężary, jak również kwoty spłat kapitału według § 160., l. 7. (artykuł 7., l., l. 2.), należy w zeznaniu szczegółowo wyjaśnić, w szczególności przez podanie nazwiska i miejsca zamieszkania wierzyciela, wysokości długu oraz odsetek, annuitetów, względnie ciężarów. Przy spłatach kapitału należy wykazać także wysokość początkowego kapitału dłużnego.

Artykuł 9.

Pozycye, nie nadające się do potrącenia.

(§ 162.)

1. Najważniejsze pozycye, nie nadające się do potrącenia, wyliczone są w § 162. Co do niedopuszczalnego według postanowień § 162., l. 1., potrącenia wydatków na lokacye kapitału, na nowe inwestycye i amortyzacyę długów, zobacz wyżej artykuł 5., l. 4. i nast. (por. także artykuł 7., l., l. 2.).

2. Za straty, które dotykają jedynie majątku zakładowego, a przeto nie mogą być obliczane z przy-

chodów, uważa się między innemi: stratę lub uszkodzenie źródła przychodu; zmniejszenie się wartości przedmiotu majątku wskutek okoliczności, które nie pozostają w związku z używaniem go dla uzyskania dochodu; straty majątkowe poniesione wskutek nabycia przedmiotów majątku za cenę przewyższającą ich prawdziwą wartość; straty w wierzytelnościach, o ile one stanowią kapitał zakładowy podatnika, z wyjątkiem tych, które nastąpiły jako bezpośredni skutek gospodarczego ruchu; straty w udziałach spadkowych i w wkładach w przedsiębiorstwo; straty wszelkiego rodzaju w częściach składowych majątku, które w ogóle nie służą do uzyskania dochodu, na przykład w sprzętach do mieszkania itp.

3. W szczególności podnieść trzeba, że nie można potrącać kosztów gospodarstwa domowego łącznie z kosztami utrzymania sług, tudzież odsetek od własnego kapitału podatnika (§ 162., l. 3. i 4.), ponieważ podatnicy przy obliczaniu dochodu z swego przedsiębiorstwa bardzo często potrącają obie te grupy wydatków.

Artykuł 10.

Okres czasu, miarodajny dla podstawy opodatkowania.

(§ 156.)

1. Podatek dochodowy wymierza się corocznie i to zawsze od dochodu rocznego.

2. Miarodajnym dla wymiaru jest stan poszczególnych źródeł dochodu (artykuł 12. do 28.) podatnika z początkiem roku podatkowego, na który wymierza się podatek.

W celu wymiaru podatku na pewien oznaczony rok podatkowy można przeto brać pod uwagę — z zastrzeżeniem postanowienia pod l. 4. — tylko źródło dochodu, istniejące jeszcze na początku tego roku podatkowego.

3. Przychody, podlegające podatkowi według powyższego postanowienia, należy poddać opodatkowaniu w tej kwocie, którą rzeczywiście osiągnęły w ostatnim roku kalendarzowym, poprzedzającym rok podatkowy.

Zachodzące według dawniejszych przepisów prawnych rozróżnianie między stałymi i chwiejnymi albo nieoznaczonymi przychodami i wydatkami nie ma na przyszłość w ogólności żadnego więcej znaczenia dla wymiaru. Tylko odnośnie do poborów służbowych zostało utrzymane w §§ 227. i 229., odnośnie do początku i zgaśnięcia powinności podatkowej w ciągu roku podatkowego rozróżnianie między stałymi i chwiejnymi przychodami.

4. Od zasady, obowiązującej co do peryodycznych przychodów (l. 2.), są wyjęte jednorazowe, nie peryodyczne przychody. Takie przychody (na przykład wygrane losowe i loteryjne, zyski spekulacyjne), należy opodatkować w roku podatkowym następującym po ich osiągnięciu. Przytem zaznacza się z naciskiem, że w myśl § 159. za dochód należy uważać sumę wszystkich przychodów, składających się z pieniędzy albo wartości pieniężnej.

5. Jeżeli zamknięcia rachunkowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, ma na jego życzenie nastąpić obliczenie według lat gospodarczych (bilansowych). Jeżeli podatnik raz wybór uczynił, to w latach następnych może nastąpić zmiana w sposobie obliczenia tylko wtedy, gdy poczynione zabiegi uniemożliwią, żeby przez to pewien peryod dochodu nie odpadł całkiem z podstawy opodatkowania, lub nie był w nią podwójnie wliczony. Podobną ostrożność należy zachować, gdy peryody bilansowe podatnika doznają zmiany.

6. Wydatki, nadające się do potrącenia, traktować należy tak samo, jak przychody, na których one ciążą, jeżeli zaś są niezawisłe od pewnych przychodów w sposób analogiczny do powyższych wskazówek.

7. Wysokość dochodu, obliczonego w myśl powyższych postanowień, względnie według postanowień następującego artykułu, rozstrzyga także dopiero o zastosowaniu uwolnienia z § 155. z powodu kwoty, nie przekraczającej rocznie 1600 K.

Artykuł 11.

Postanowienia szczególne co do przypadków, w których przychody nie istniały przez cały rok poprzedni.

1. Jeżeli pewne źródło dochodu nie istniało jeszcze dla podatnika z początkiem roku kalendarzowego lub gospodarczego, poprzedzającego rok podatkowy, wskutek czego nie ma wyniku z całego poprzedniego roku, wtedy należy opodatkować przypuszczalne roczne przychody, to znaczy należy ten dochód wziąć za podstawę opodatkowania, który przypuszczalnie uzyska podatnik w roku podatkowym z dotyczącego źródła dochodu. Punkt oparcia w tym względzie mogą stanowić znane w czasie wymiaru teraźniejsze wyniki odnośnego źródła albo porównanie z wynikami roku poprzedzającego.

Na przykład w razie poboru płacy w kwocie 1000 K, za czas od 1. października do 31. grudnia, należy przyjąć roczny dochód 4000 K; gdyby jednak ewentualnie umówiono się w kontrakcie, że podatnik nie będzie pobierał płacy przez dwa miesiące

letnie, należałoby przyjąć tylko dochód w kwocie 3333 K 34 h.

Albo na przykład, jeżeli w ciągu trzechmiesięcznego ruchu w przedsiębiorstwie handlowem (od 1. października do 31. grudnia) osiągnięto 1000 K, przyjąć należy w ogólności — z zastrzeżeniem uwzględnienia ewentualnie zachodzących szczególnych stosunków — dochód roczny w kwocie 4000 K. Jeżeli jednak taki sam stosunek okaże się w gospodarstwie rolnem, objętem dnia 1. października, a z okoliczności wynika, że w innych częściach roku dochód nie będzie wpływał równomiernie, przyjąć należy prawdopodobny dochód roczny; jeżeli więc ewentualnie w danym przykładzie wszystkie płody zebrano i sprzedano w ostatnim kwartale, to słusznie przyjąćby można, że prawdopodobny dochód równa się za cały rok kwocie 1000 K.

2. Jeżeli w czasie wymiaru podatku jest już znany rzeczywiście osiągnięty dochód w roku podatkowym, to należy ten dochód, a nie przypuszczalny dochód (l. 1.) wziąć na podstawę wymiaru podatku.

Przy oszacowaniu przypuszczalnego dochodu można porównać także wyniki źródeł takiego samego rodzaju u innych podatników. Zresztą obowiązują przytem ogólne zasady oszacowania.

3. Czas trwania przychodów podatkowi podlegających, oceniać należy co do każdego źródła dochodu osobno. Jeżeli więc na przykład ktoś posiada rozmaite dobra ziemskie lub interesy przez czas nie równie długi, w takim razie należy podać co do każdego z osobna z tych dóbr lub interesów według powyższych postanowień osobno okres, miarodajny dla opodatkowania odnośnych przychodów. W analogiczny sposób postąpić należy, gdy ktoś pobiera ewentualnie więcej płac itd.

4. Jeżeli co do pewnego źródła dochodu nastąpi w roku kalendarzowym albo gospodarczym, poprzedzającym rok podatkowy, tego rodzaju zmiana jego charakteru, że dotyczące przychody osiąga się w warunkach istotnie innych, niż przedtem i ze względu na to, muszą one być uważane za przychody nowego rodzaju, wtedy należy te przychody traktować według l. 1. i 2. tego artykułu. Tak na przykład, gdy przemysł rękodzielniczy zamieni się na fabryczny, lub w danym razie drobna sprzedaż dla potrzeb lokalnych na wielki interes wywozowy itp.

5. Postanowienia pod l. 1. i 2. obowiązują także odnośnie do stałych poborów służbowych (por. artykuł 23., l. 5.) w tych wypadkach, w których osiągnięto pobory służbowe i najemnicze przez powstanie nowego stosunku służbowego, bądź to, że podatnik, który dotąd tego rodzaju poborów wogóle nie miał, pobory takie osiągnął, bądź też, że podatnik, który miał już dotąd tego rodzaju pobory, otrzymuje odtąd wypłatę ich od innego służbodawcy, albo obok swoich dotychczasowych poborów (przez uzyskanie ubocznego zajęcia itp.) pobiera dalsze tego rodzaju pobory; również należy stosować te postanowienia w tych wypadkach, w których wskutek spensyonowania albo skwieskowania uprawnionego do poborów w miejsce dotychczas pobieranych płac czynnej służby wchodzą pobory spoczynkowe. W tych wypadkach należy nowe pobory przyjąć za podstawę opodatkowania, a to w tej kwocie, którą one przypuszczalnie osiągną w roku podatkowym.

Natomiast nie należy uważać za osiągnięcie nowego źródła dochodu zmian w wysokości stałych poborów służbowych wskutek ogólnej nowej regulacyi płac w ogólności, wskutek awansu lub posunięcia do wyższego stopnia płacy, uzyskania dodatku osobistego (mającego ten skutek, jak podwyższenie płac), albo bieżącej remuneracyi, jak również zmian miejsca służbowego, albo stanowiska służbowego bez równoczesnej zmiany służbodawcy. Opodatkowanie odbywa się zatem według kwoty, którą pobory osiągnęły rzeczywiście w poprzednim roku.

6. Postanowienia o zmianach w ciągu roku podatkowego omówione są w artykule 66. do 69.

2. Osobne postanowienia co do poszczególnych źródeł dochodu.

Artykuł 12.

Uwaga wstępna.

W §§ 163. do 171. daje ustawa osobne wskazówki co do obliczania dochodu z posiadłości gruntowych, budynków, samoistnych przedsiębiorstw i zatrudnień, z poborów służbowych i najemniczych, z poborów spoczynkowych, w końcu z majątku w kapitałach. Wskazówki te są co do istoty swej jedynie następstwem ogólnych zasad, zawartych w §§ 159. do 162. Należy zatem także przepisy §§ 163. i nast. interpretować w myśl zasad, rozwiniętych w artykułach 4. do 11. i w myśl tych zasad uzupełniać je tam, gdzie w poszczególnym przypadku zachodzi tego potrzeba.

Zresztą §§ 163. do 171. nie wyliczają bynajmniej w sposób wyczerpujący wszystkie możliwe, podlegające podatkowi gałęzie dochodu; o ile więc ma się do czynienia z gałęziami dochodu, które nie należą do żadnego z rodzajów, omawianych osobno w wspomnianych paragrafach, należy je traktować według ogólnych norm, przewidzianych w §§ 159. do 161. Nie wyklucza to oczywiście możności analogicznego zastosowania w pewnych szczegółach

także specyalnych przepisów do gałęzi dochodu, co do istoty swej bardzo podobnej.

W końcu należy jeszcze zaznaczyć, że mimo osobnego traktowania poszczególnych gałęzi dochodu ulega opodatkowaniu za pewien oznaczony rok podatkowy dochód ogólny w tem znaczeniu jako jednostka, że stratę w jednem źródle dochodu odlicza się z zysku z innego źródła.

A. Dochód z posiadłości gruntowej.

(§§ 163. i 166.)

Artykuł 13.

Wstęp; dochód z posiadłości nie puszczonych w dzierżawę.

I. Dochód z posiadłości gruntowej obejmuje intraty z wszystkich gruntów, będących własnością podatnika, lub z których tenże czerpie dochód wskutek uprawnień jakiegokolwiek rodzaju, na przykład z użytkowania ze służącego mu prawa używania prebend kościelnych itd.

Dochód wydzierżawiającego z posiadłości gruntowej puszczonej w dzierżawę, jakoteż dzierżawcy z dzierżawy, omówiony jest w artykule 17.

II. 1. Przy obliczaniu dochodu z posiadłości nie puszczonych w dzierżawę, brać należy za podstawę obliczenia dochodu czystą intratę uzyskaną rzeczywiście przez własną gospodarkę w roku poprzedzającym bezpośrednio rok podatkowy.

2. Czysta intrata z posiadłości gruntowej obejmuje dochód gospodarczy z całego przedsiębiorstwa rolnego i leśnego, jakoteż przychody z innych gałęzi produkcyi i praw z posiadłością gruntową połączonych (prawa rybołowstwa, prawa polowania, puszczania w najem źródeł, siły wodnej itd.), a mianowicie te ostatnie nawet wtedy, gdy te przedsiębiorstwa poboczne i użytki uwolnione są od podatku zarobkowego, lub od podatku rentowego.

3. Czysty dochód z gorzelń, browarów, fabryk krochmalu, młynów, cegielń, tartaków i innych wiejskich gałęzi fabrykacyi, należy z reguły osobno zeznać jako dochód z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych (artykuł 20.). To ma zastosowanie w szczególności, jeśli dotyczące przedsiębiorstwa podlegają podatkowi zarobkowemu jako samoistne przedsiębiorstwa (por. artykuł 3., I., lit. *a* przep. wyk. I.). Jeżeli przedsiębiorstwa, co do których nie zachodzi ten wypadek, wykonuje się w nierozerwalnym związku z używaniem gruntów gospodarstwa rolnego i leśnego, wtedy można wszystkie przedsiębiorstwa przy obliczeniu czystego dochodu uważać za całość. W ten sposób nie wolno jednak ukryć prawdziwej wysokości dochodu. Gdy dochód z tego rodzaju gałęzi fabrykacyi zeznaje się łącznie z dochodem przedsiębiorstwa rolnego i leśnego, wtedy nie można płodów surowych i wyrobów branych regularnie z jednej gałęzi gospodarstwa do drugiej, wstawiać ani przy pierwszej z ceną zbytu na przychód, ani przy drugiej z wartością nabycia na wydatek.

4. Gdy zaś dochodu z przedsiębiorstw tego rodzaju nie zeznaje się jako całości, baczyć należy na to, ażeby podane wartości zbytu, względnie nabycia ze sobą się zgadzały.

5. Jeśli przedsiębiorstwa przemysłowe oznaczonego w ustępach poprzedzających rodzaju nie zostają w bezpośrednim związku z przedsiębiorstwem rolnem lub leśnem, to należy obliczyć ich intratę według postanowień, miarodajnych dla dochodu z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień (§ 165.). Postanowienia zawarte pod powyższą liczbą 4. stosować należy także i w tym przypadku.

6. To samo dotyczy obliczania dochodu z piaskowni, kopalni gliny i glinki, kamieniołomów, łomów łupka, wapna i kredy, z torfiarni i z innych podobnych przedsiębiorstw, przy których przychody czerpie się z substancyi ziemi.

7. Do podatników (właścicieli gruntów), którzy prowadzą co do ruchu swego rolnego i leśnego gospodarstwa prawidłowe księgi, wykazujące cyfrowo czystą intratę, ma analogiczne zastosowanie postanowienie § 165., ustęp 1., zdanie drugie (por. artykuł 20., l. 6. i 7.).

Artykuł 14.

Bliższe oznaczenie przychodów i wydatków.

I. O ile podatnik jest wogóle obowiązany do wniesienia zeznania (§§ 202., 204.), winien w niem zeznać intratę z gruntu tylko sumarycznie. W razie gdy posiada więcej dóbr należy jednak podać intratę każdego pojedynczego dobra (por. także artykuł 11., l. 3.).

Przytem zaznacza się wyraźnie, że w myśl ustawy należy przy posiadłości gruntowej, uprawianej przez samego podatnika, uważać za dochód, a zatem podać w zeznaniu rzeczywiście uzyskaną czystą intratę gospodarczą (artykuł 13., II., 1.).

Zresztą wolno podatnikowi zeznać szczegółowo czystą intratę ze swoich dóbr i w tym celu dołączyć do zeznania — co do każdego pojedynczego dobra — bliższe daty dotyczące przychodów i wydatków; przy większych posiadłościach zaleca się to zawsze dla zapobieżenia dodatkowym dochodzeniom i zapytaniom.

Prawidłowe obliczenie czystej intraty powinno nastąpić w następujący sposób:

A. Na przychód wstawić należy:

1. Cenę, uzyskaną za wszystkie płody, ze wszystkich gałęzi gospodarstwa, sprzedane za gotówkę, lub na kredyt, jakoteż za użyczenie siły pociągowej i innych środków gospodarczych.

2. Wartość pieniężną wszystkich płodów, zużytych na zaopatrzenie gospodarstwa domowego posiadacza, na utrzymanie członków jego rodziny, jakoteż sług trzymanych nie do przedsiębiorstwa gospodarczego, lub w inny sposób obróconych na ich użytek, lub dla ich przyjemności; tu należy mianowicie także wydatek w naturaliach na wyżywienie czeladzi trzymanej do usług osobistych, na utrzymanie koni zbytkowych itp.

Płody gospodarstwa rolnego i leśnego, spożyte w własnem gospodarstwie domowem podatnika, można zresztą, jeżeli co do nich nie ma osobnych zapisków, policzyć ryczałtowo w słusznych przeciętnych kwotach.

Wartości płodów, spotrzebowanych w własnem przedsiębiorstwie rolniczem, nie zaś w gospodarstwie domowem, na przykład spotrzebowanej własnej paszy, nie trzeba wstawiać w rachunek, ani na przychód ani na wydatek.

3. Wartość najmu budynków, które właściciel i członkowie jego rodziny sami zamieszkują, lub których używają do prowadzenia gospodarstwa domowego (por. niżej artykuł 19.).

4. Wartość pieniężną używania ewentualnych uprawnień na innych gruntach i innych przynależnościach (służebności, praw poboru wody, praw rybołowstwa itp.).

5. Ewentualnie wartość pieniężną zapasu płodów gospodarczych, istniejącego z końcem peryodu gospodarstwa, o ile one przeznaczone są do pozbycia drogą sprzedaży, lub na spożycie w gospodarstwie domowem (por. niżej *E*).

B. Natomiast można zawsze potrącać wszelkie koszta prowadzenia gospodarstwa.

Tutaj należą:

1. Utrzymanie budynków gospodarczych, mieszkań dla wyrobników i innych budowli, służących do ruchu gospodarczego albo go zabezpieczających, grobli, murów, płotów, dróg, mostów, studzien, wodociągów, śluz, drenów, zakładów nawodnienia i odwodnienia itd.

2. Utrzymanie żywego i martwego inwentarza gospodarczego.

3. Ubezpieczenie budynków gospodarczych, żywego i martwego inwentarza, zapasów płodów gospodarczych, jakoteż płodów polnych i ogrodowych jeszcze nie zebranych od pożaru, gradobicia i innych szkód. Wydatki na ubezpieczenie sprzętów gospodarstwa domowego są wprawdzie według § 160., l. 2., także wydatkami potrącalnymi, lecz policzyć je należy jako potrącenia szczególne, nie zaś jako koszta prowadzenia gospodarstwa; gdyby jednak obliczenie premii przypadających za jedno lub drugie ubezpieczenie połączone było z trudnościami, pozwala się na łączne wstawienie ich między kosztami gospodarczymi pod warunkiem, że odnośnego wydatku nie wstawia się między potrąceniami szczególnemi.

4. Opalanie i oświetlanie lokali gospodarczych, lecz nie lokali, używanych w gospodarstwie domowem.

5. Nasiona, szczepy, pasza i nawóz, płody surowe lub wszelkie inne materyały, które dokupione zostały na bieżącą potrzebę ruchu gospodarczego łącznie z ewentualnymi przemysłami pobocznymi.

6. Płace, zasługi, emerytury i wszelkie inne należytości służbowe, łącznie z podatkiem dochodowym i pensyjnym, jeżeli ewentualnie służbodawca wziął go na siebie itp. w zastępstwie personalu, przyjętego do ruchu gospodarczego — nie zaś także do gospodarstwa domowego lub do usług osobistych — łącznie z wyżywieniem członków rodziny, zatrudnionych stale w własnym ruchu gospodarczym (por. art. 5., l. 3.).

7. Opłaty do kas chorych, do kas zaopatrzenia na starość itd., jakie właściciel płaci za osoby, przyjęte do utrzymania ruchu gospodarstwa.

8. Podatek gruntowy i budynkowy z dodatkami i opłatami autonomicznemi wszelkiego rodzaju (por. artykuł 6., l. 4.), jakoteż podatek zarobkowy z dodatkami, który ma się uiścić od przedsiębiorstw przemysłowych z gospodarstwem rolnem i leśnem połączonych (artykuł 13., II., l. 3.), nakoniec daniny pośrednie (podatek od cukru, od wódki itd.), o ile przedstawiają się jako koszta przedsiębiorstwa — naturalnie z uwzględnieniem wskazówek, podanych w artykule 8.

C. O ile należy potrącać wydatki na nowe budynki, na odbudowanie lub rozszerzenie budynków i zakładów, wyliczonych pod *B*, l. 1, lub na pomnożenie i poprawienie inwentarza, nakoniec odpisania z powodu zużycia się budynków, maszyn, narzędzi itd., potrzebnych w przedsiębiorstwie gospodarczem, wyjaśnia artykuł 5.

D. O ile materyał na wydatki oznaczone pod *B*, l. 1. i 2. albo też przedmioty oznaczonego pod *B*, l. 5., rodzaju lub emolumenta potrzebne dla czeladzi itd. wzięto z płodów własnego gospodarstwa, można wartość ich policzyć jako wydatek tylko w takim razie, jeżeli ją policzono także w dziale przychodów.

E. Dalszą pozycyę potrącalną stanowi ewentualnie wartość pieniężna zapasów oznaczonego pod *A*, l. 5., rodzaju, które przejęto z poprzedniego peryodu gospodarstwa na teraźniejszy; jednak przy tych przedsiębiorstwach, przy których stan zapasów z końcem poszczególnych lat gospodarczych nie zwykł podlegać istotnym zmianom, można nie uwzględniać ich wartości pieniężnej ani w dziale przychodów ani też w dziale wydatków.

F. Co się tyczy potrącania odsetek od długów, kwot na spłatę kapitału i trwałych ciężarów, odsyła się do artykułów 7. i 8.

II. Według jakich zasad mają postępować komisye szacunkowe przy oszacowaniu czystej intraty i w jakim stopniu w szczególności mogą uwzględniać czystą intratę katastralną, jest omówione w artykule 55.

III. Jeżeli podatnik prowadzi prawidłowe księgi, wtedy obowiązują odmienne zasady wynikające z analogicznego zastosowania postanowień artykułu 20., l. 6. i 7. (por. artykuł 13., II., l. 7.).

Artykuł 15.

Szczególne uwagi co do gospodarstwa leśnego.

Przy obliczaniu podlegającego opodatkowaniu dochodu z lasów postępować należy w sposób następujący:

1. Na przychód wstawić należy:

Cenę kupna, uzyskaną w miarodajnym okresie czasu za płody leśne wszelkiego rodzaju, jakoteż opłatę otrzymaną za odstąpione innym osobom prawa użytkowania lasów.

2. Na wydatek wstawić należy:

Koszta kultury leśnej, ochrony lasu, zarządu lasu, wyrębu, przyrządzenia i wywiezienia drzewa, tudzież koszta utrzymania budowli (leśniczówek, mostów, dróg).

Koszta zalesienia mogą być tylko o tyle brane w rachubę, o ile chodzi o utrzymanie stanu lasu, nie zaś o nowe zalesienia dotąd niezalesionych powierzchni w celu rozszerzenia stanu lasu.

3. W sprawie opodatkowania dochodu z nadzwyczajnych wyrębów, nie leżących w granicach regularnego używania (z wyrębów lasu poza turnusem) dozwala się na stosowanie następującego postępowania:

Dotyczący dochód należy oddzielnie od reszty dochodu podciągnąć pod opodatkowanie w ten sposób, że cały dochód z tych wyrębów dzieli się na sześć równych części, a sumę kwot podatkowych, wypadających według skali (§§ 172. i 172. *a)* od pojedynczych części, przypisuje się jako podatek dochodowy, przypadający od dochodu z posiadłości lasowej na rok następujący po uzyskaniu przychodu. Tę kwotę podatku dochodowego należy z reguły wykazać w nakazie zapłaty odrębnie od kwoty podatku, dotyczącej reszty dochodu. Jeżeli zachodzą godne uwzględnienia powody, należy na żądanie podatnika dozwolić, aby podatek wypadający w myśl poprzedniego postanowienia uiścił po udzieleniu odpowiedniego zabezpieczenia w odpowiednich ratach.

Poprzednie ulgi mają znaleść tylko wtedy zastosowanie, jeśli podatnik odziedziczył posiadłość leśną albo z początkiem roku podatkowego pozostawał już w jej posiadaniu przynajmniej przez pięć lat.

W takich wypadkach mają podatnicy już w zeznaniu prosić właściwą władzę podatkową pierwszej instancyi (artykuł 36.) o przyznanie wspomnianej ulgi przy wymiarze podatku.

Władza podatkowa ma następnie sprawę przedłożyć przełożonej krajowej władzy skarbowej, która o tem z pospiechem ma przedłożyć sprawozdanie Ministerstwu skarbu.

Ulgi nie dozwoli się, jeśli dotyczącą posiadłość gruntową (leśną) kupiono nie w celu gospodarczego użytku, lecz w celu ponownego pozbycia.

Ustawowo dopuszczalne potrącenia mogą być odliczone od będącego w mowie dochodu tylko o tyle, o ile dotyczą tego dochodu samego, albo gdy przekraczają inny dochód podatnika.

Rzeczywiście wyłożone koszta na ponowne zalesienie lasu ściętego przez podatnika są potrącalne.

Artykuł 16.

Place budowlane, place do obrabiania drzewa itd.

Grunta, które wyłączono z użytkowania do celów rolniczych, a których sam właściciel używa jako placów budowlanych, placów do obrabiania drzewa, składów drzewa, żużli, rumowiska, albo jako tym podobnych składów lub na inne cele przemysłowe (ogrodnictwo sztuczne lub handlowe), należy uwzględniać przy obliczaniu dochodu z przedsiębiorstw, którym one służą.

Dziedzińce i ogrody domowe bierze się w rachubę przy szacowaniu dochodu z budynków, do których one należą.

Artykuł 17.

Posiadłość gruntowa wypuszczona w dzierżawę.

(§ 163., ustęp 2.)

I. Dochód wydzierżawiającego.

Przy posiadłości gruntowej, wypuszczonej w dzierżawę, lub przy wydzierżawieniu praw, połączonych z posiadłością gruntową (prawa polowania, prawa rybołowstwa), są przychodami wydzierżawiającego:

1. rzeczywiście osiągnięty czynsz dzierżawny.

2. wartość pieniężna świadczeń pobocznych w naturze i wszelkich innych pobocznych świadczeń na korzyść wydzierżawiającego, do których ewentualnie dzierżawca jest obowiązany, tudzież użytków zastrzeżonych wydzierżawiającemu.

Z tego potrącić należy:

1. ciężary potrącalne, które według umowy ma ponieść wydzierżawiający;

2. opusty w czynszu dzierżawnym, spowodowane klęskami żywiołowemi, nieurodzajem itd., o ile nie bierze się ich ewentualnie w rachubę już przy obliczeniu „rzeczywiście pobranego czynszu dzierżawnego“;

3. kwotę, odpowiadającą zużyciu przedmiotu dzierżawy (por. wyżej artykuł 5.), o ile dzierżawca (jak np. w razie odpowiedzialności za „inwentarz żelazny“) nie jest obowiązany do ponoszenia tego ciężaru.

Ze względu na możliwe nadużycia przy wykazywaniu tych pozycyi potrącalnych zastrzeżono wyraźnie w ustępie 2. § 163. komisyi szacunkowej i komisyi odwoławczej zupełnie swobodne ocenianie mocy dowodowej.

II. Dochód dzierżawcy.

Dochód dzierżawcy jest w § 165. zaliczony do dochodu z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień i dlatego jest o nim mowa w artykułach 20. do 22. Jednakże według formularza zeznania dochód ten zeznawać należy razem z dochodem z posiadłości gruntowej.

§ 166. zawiera co do tego dochodu następujące szczególne postanowienia: „Do dzierżaw rolnych mają mieć analogiczne zastosowanie postanowienia, zawarte w § 163., ustęp 1. Przy wszystkich dzierżawach potrącać należy zapłacony czynsz dzierżawny łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych ciążących ewentualnie na dzierżawcy po wyłączeniu tej kwoty, jaka przypada na mieszkanie używane przez dzierżawcę lub jego rodzinę“.

B. Dochód z budynków.

(§ 164.)

Artykuł 18.

Czynsz najmu, czynsz dzierżawny itp.

1. Za dochód uważa się cały pobrany czynsz najmu łącznie z opłatą za znajdujące się ewentualnie i razem wynajęte ruchomości, za dziedzińce, place na składy, ogrody domowe itd., oraz łącznie z ewentualnymi czynszami za portale i wynagrodzeniem za używanie urządzeń gazowych, wodociągów, wind itd. przez posiadacza domu zaprowadzonych i utrzymywanych.

Do czynszu najmu doliczyć należy wartość pieniężną świadczeń pobocznych, ciążących na najemcy na korzyść wynajemcy, jakoteż pożytków zastrzeżonych wynajemcy; strącić należy te potrącalne ciężary, które ten ostatni ma ponosić według umowy.

Czynsze nieściągalne nie stanowią naturalnie dochodu; lecz podatnik winien niewątpliwie wykazać, że czynsz był nieściągalny.

Postanowienia, wydane w powyższych ustępach, odnoszą się także do budynków i części budynków wypuszczonych w dzierżawę, oddanych w posiadanie lub w inny sposób danych odpłatnie w używanie.

2. Z intraty czynszowej brutto potrącić należy również w kwocie wydanej w roku poprzednim:

a) Rzeczywiste wydatki (nie te, które potrącono przy wymiarze podatku domowo-czynszowego) na utrzymanie w dobrym stanie i reparacyę łącznie z wydatkami na utrzymanie wynajętego razem ogrodu, ruchomości, urządzeń gazowych, wodociągów, urządzeń do ogrzewania, wind itd.; natomiast nie są potrącalne wydatki na ewentualną przebudowę, wybudowanie lub lepsze wyposażenie budynku, albo na założenie i utrzymanie ogrodu domowego, służącego dla przyjemności posiadacza, lub na nowe sprawienie ruchomości albo na zaprowadzenie urządzeń powyższego rodzaju;

b) stosowną stopę procentową wartości budynku za zużycie budynku.

Przy ocenianiu tych pozycyj potrącalnych *a)* i *b)* należy uwzględnić postanowienia zawarte w § 160., l. 1., względnie w artykule 5.

O ile przytem potrzebna jest decyzya co do procentów za zużycie, należy je oznaczyć ze względu na stan budowy, wiek budynku (trwanie używania) i jego wartość budowlaną (koszta budowy lub koszta nabycia);

c) koszta ubezpieczenia budynku lub poszczególnych części lub przynależności budynku od ognia lub innych szkód;

d) podatek budynkowy z dodatkami (zobacz wyżej artykuł 6., l. 4.);

e) wynagrodzenie zarządcy domu i dozorcy domu;

f) co do potrącania odsetek od długów hipotecznych i wszelkich innych związanych z przedmiotem, na szczególnych tytułach prawnych opartych ciężarów, jakoteż ewentualnych kwot umorzenia kapitału, odsyła się do artykułów 7. i 8.

Artykuł 19.

Budynki nie puszczone w najem.

1. Z budynków lub części budynków, których właściciel używa wyłącznie do gospodarstwa rolnego i leśnego lub do celów przemysłowych, na bezpłatne mieszkania dla robotników i służby, na stodoły, stajnie dla bydła użytkowego lub pociągowego, na składy, spichlerze, lokale fabryczne i maszynowe, na gospody i szynkownie, nie należy brać w rachubę osobnego dochodu, natomiast należy przy obliczaniu dochodu z przedsiębiorstw rolniczych, leśnych lub przemysłowych, uwzględnić odpowiednio spowodowaną ewentualnie przez to używanie większą intratność tych źródeł przychodu.

Pod tym warunkiem dopuszczalne są wyszczególnione w artykule 18., l. 2. *a)* do *f)*, wydatki jako pozycye potrącalne dotyczącego przedsiębiorstwa rolnego i leśnego lub przemysłowego.

2. Budynków przeznaczonych na cele nauki, wychowania, dobroczynności i zarządu publicznego, o ile z powodu swego przeznaczenia uwolnione są od podatku budynkowego, nie bierze się w rachubę przy ustaleniu dochodu podlegającego opodatkowaniu, to znaczy, ani nie dolicza się dochodu z tych budynków do przychodów, ani też nie stanowią wydatki poniesione na te budynki pozycyi potrącalnej.

3. Za dochód z budynków lub części budynków, zamieszkiwanych przez właściciela domu i członków jego gospodarstwa domowego, lub używanych w inny jak pod l. 1. i 2. oznaczony sposób, albo też zostawionych innym osobom bezpłatnie do używania, uważa się czystą wartość użytkową, jaką budynki lub części budynku przedstawiają ze względu na ich jakość i położenie, na stosunki najmu, obrotu i zamieszkania domu, miejsce lub okolicę oraz ze względu na czas i zakres ich rzeczywistego używania.

Przy oszacowaniu wartości użytkowej uwzględniać należy należące do budynku dziedzińce, stajnie, ogrody domowe, parki i wszelkie inne przynależności.

Obliczenie wartości użytkowej ma nastąpić przez porównanie z rzeczywistą intratą czynszową z domów lub mieszkań podobnej jakości w miejscu lub bliższej okolicy.

4. Przy takich budynkach, które ani nie są puszczone w najem, ani w inny sposób oddane w odpłatne używanie, ani przez samego właściciela używane, ani nie są oddane innym osobom w bezpłatne używanie, nie trzeba brać w rachubę żadnego dochodu. Natomiast niedopuszczalne są także za te budynki żadne potrącenia z powodu wydatków lub odpisań (por. artykuł 8., l. 1.).

C. Dochód z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień.

(§ 165.)

Artykuł 20.

Bliższe oznaczenie przychodów i wydatków.

1. Za dochód roczny z samoistnych przedsiębiorstw przemysłowych i zatrudnień, przez które w szczególności rozumi się wszelkie powszechnemu podatkowi zarobkowemu podlegające przemysły i zatrudnienia łącznie z dzierżawami przemysłowemi i rolniczemi, uważa się zysk z przedsiębiorstwa, który należy w ten sposób obliczyć, że z przychodów potrącić należy wszelkie wydatki ruchu w rozmiarze, oznaczonym w §§ 160. do 162. (zobacz wyżej artykuł 5. do 8.).

2. Przychody tego rodzaju obliczać należy w myśl § 156. według kwoty z ostatniego upłynionego roku kalendarzowego, względnie gospodarczego, względnie, jeśli nie trwały jeszcze przez cały rok, według przypuszczalnej rocznej kwoty (artykuł 10. i 11.).

3. Do przychodów należą w szczególności:

a) Wynagrodzenia, prowizye, odsetki lub jakiekolwiek inne wzajemne świadczenia umówione lub przyznane za świadczenia w interesie lub przemyśle, lub za odstąpienie używania wszelkiego rodzaju;

b) cena, uzyskana za wszystkie towary i wyroby sprzedane za gotówkę lub na kredyt;

c) wartość pieniężna wyrobów i towarów, wziętych z przedsiębiorstwa na użycie lub spożycie przez podatnika, jego rodzinę, tudzież jego sługi trzymane nie dla ruchu przedsiębiorstwa i wszelkich innych domowników;

d) wartość pieniężna zapasów w wyrobach, znajdujących się z końcem peryodu (por. niżej l. 4., lit. *l)*.

4. Jako koszta ruchu można potrącać:

a) Koszta konserwacyi i przywrócenia do dawnego stanu — a nie koszta nowej budowy lub rozszerzenia — budynków, służących do

wykonywania przedsiębiorstwa i wszelkich innych urządzeń, jakoteż koszta utrzymania i uzupełnienia — a nie powiększania — żywego i martwego inwentarza;

b) stosowną stopę procentową wartości użytkowej lub ceny nabycia na zużycie budynków, maszyn, narzędzi itd.

Zresztą należy pod względem potrącalności kosztów ruchu, jak i strat ruchu uwzględniać postanowienia, zawarte w artykule 5.;

c) koszta ubezpieczenia przedmiotów, oznaczonych pod *a*;

d) czynsz dzierżawny i najmu za grunta, budynki, sprzęty i prawa, dzierżawione i najęte do wykonywania przemysłu;

e) wydatki na opalanie i oświetlanie, potrzebne w przedsiębiorstwie, a nie w mieszkaniu;

f) koszta nabycia zakupionych materyałów surowych i pomocniczych, oraz towarów, tudzież wszelkich innych materyałów, potrzebnych do ruchu przedsiębiorstwa;

g) płace łącznie z przejętym ewentualnie przez służbodawcę podatkiem dochodowym i pensyjnym itp., względnie wynagrodzenie zatrudnionych w przedsiębiorstwie urzędników, funkcyonaryuszy, czeladników, pomocników, robotników, parobków, sług itd.; wartość pieniężną udzielanego ewentualnie wiktu i wszelkie inne świadczenia w naturze, o ile chodzi o płody wzięte z przedsiębiorstwa, można wstawiać tylko wtedy na wydatek, jeżeli te wydane płody lub towary były wliczone także w przychody;

h) opłaty, które przedsiębiorca uiszcza za personal ruchu do kas chorych i kas zaopatrzenia, tudzież kwoty zaopatrzenia, wypłacane stale dawnym funkcyonaryuszom;

i) powszechny podatek zarobkowy z dodatkami, podatek gruntowy i kas budynkowy z dodatkami, który ma być uiszczony z gruntów i budynków służących przedsiębiorstwu, jakoteż podatki pośrednie (stemple, podatek spożywczy, cła, osobna opłata od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wyskokowych itd.), które mają być opłacone w ruchu przedsiębiorstwa;

k) odsetki od długów przedsiębiorstwa (por. wyżej artykuły 7. i 8.);

l) wartość pieniężną zapasów oznaczonego pod l. 3., lit. *d*, rodzaju, objętych z poprzedniego okresu gospodarczego na teraźniejszy.

Przy przedsiębiorstwach, w których stan zapasów z końcem pojedynczych lat gospodarczych nie zwykł podlegać znacznym zmianom, a co do których nie prowadzi się kupieckiej buchalteryi, można nieuwzględniać ich wartości pieniężnej ani przy przychodzie ani przy wydatkach.

5. Natomiast nie nadają się do potrącenia w szczególności odsetki od własnego kapitału podatnika, włożonego w przedsiębiorstwo, tudzież wydatki na jego i jego rodziny utrzymanie.

Rozumie się samo przez się, że nie nadaje się także do potrącenia opodatkowana wartość czynszowa budynków i części składowych budynków używanych do wykonywania przedsiębiorstwa, z których dochód nie wchodzi także w rachubę (por. artykuł 19., l. 1.).

6. Jeżeli podatnik prowadzi prawidłowe księgi, w szczególności księgi handlowe według przepisów kodeksu handlowego (artykuł 28. i nast. k. h.), wtedy powinien wziąć za podstawę obliczenia zysku zamknięcia książkowe miarodajnego roku gospodarczego (artykuł 10. i 11.) wraz z wygotowanymi w przepisany sposób bilansami. Jeżeli jednak podatnik nie stosuje się przy prowadzeniu ksiąg do zasad, powołanych powyżej pod l. 1. do 5., należy zysk bilansowy w celu obliczenia podlegającego opodatkowaniu zysku odpowiednio do tych przepisów sprostować. W szczególności muszą być odpowiednie kwoty napowrót doliczone do zysku bilansowego, jeżeli odliczono od niego odsetki od własnego kapitału włożonego w przedsiębiorstwo, lub wydatki, których potrącenie nie jest dopuszczalne, jak wydatki na potrzeby gospodarstwa domowego.

7. Z zastrzeżeniem, uczynionem pod l. 6., należy pozatem obliczać czysty zysk według tych zasad, jakie są przepisane ustawodawstwem handlowem dla spisania inwentarza i zestawienia bilansu, i odpowiadają zresztą zwyczajowi porządnego kupca. W szczególności dotyczy to z jednej strony przyrostu kapitału zakładowego, a z drugiej strony regularnych rocznych odpisań, które odpowiadają stosownemu uwzględnieniu zmniejszania się wartości, jak zużycie się budynków, maszyn i przyrządów.

Dla ocenienia wartości części majątku i wierzytelności przy spisaniu inwentarza i dla miary wogóle dopuszczalnych odpisań decydującym jest przeto przepis artykułu 31. kodeksu handlowego, zwyczaj kupiecki, a w granicach zakreślonych w ten sposób, własne uznanie podatnika. Zasady więc, jakich tenże trzyma się przy prowadzeniu swoich książek, pozostają miarodajne także dla obliczenia

dochodu podlegającego opodatkowaniu, o ile niewłaściwa wysokość odpisania w poszczególnym przypadku nie przewyższa oczywiście zwyczajem powszechnym wskazanej lub szczególnymi rzeczywistymi stosunkami usprawiedliwionej miary lub nie zdradza nawet zamiaru sztucznego obniżenia rzeczywistego czystego zysku.

Według takich samych zasad postępować należy co do odpisań niepewnych wierzytelności, jakoteż co do pozycyi bilansowych, służących do wyrównania przypuszczalnie spodziewanych strat. Kwotę odpisaną lub zostawioną jako rezerwę strat, a przekraczającą dozwoloną prawem podatkowem miarę (§ 160., l. 1., względnie artykuł 5.) należy doliczyć do czystego bilansowego przychodu.

8. Zysk osiągnięty przez jawną spółkę handlową lub przez kilka osób, prowadzących wspólnie przynoszące zysk przedsiębiorstwo lub zatrudnienie, ustalić należy według zasad wyżej podanych i policzyć poszczególnym uczestnikom w stosunku do ich udziału.

Jeżeli łącznego dochodu nie rozdziela się w całości między uczestników, wtedy należy podlegający opodatkowaniu dochód poszczególnych uczestników w ten sposób obliczyć, jak gdyby rozdzielono łączny dochód między poszczególnych uczestników.

Posiadanie akcyj, dokumentów udziałowych i innych papierów wartościowych nie należy uważać za uczestnictwo w przedsiębiorstwie zarobkowem albo w zatrudnieniu zysk przynoszącem (§ 153., l. 2., ustęp 2.).

Artykuł 21.

Szczególne uwagi co do pojedynczych gałęzi zarobku.

1. Zasady ustanowione w artykule 20. obowiązują co do obliczenia dochodu z wszelkich samoistnych, stałych, lub przygodnich przedsiębiorstw i zatrudnień, bez względu na to, czy one podlegają ustawie przemysłowej czy też nie, a więc w szczególności także dochodu z dzierżaw rolniczych, z górnictwa, z adwokatury, notaryatu, z praktyki lekarskiej, wynajmu pokojów itd. Również obojętną jest przytem rzeczą, czy przedsiębiorstwa takie obłożono powszechnym podatkiem zarobkowym, lub czy temu podatkowi nie podlegają, jak na przykład trudnienie się interesami spekulacyjnymi, nie w sposób przemysłowy, lub przedsiębiorstwa, uwolnione w myśl §§ 6. i 7.

2. Te same zasady stosują się w szczególności także do stałych lub przygodnych przedsiębiorstw, lub zatrudnień, które polegają na bezpośredniem wykonywaniu praw autorskich, wynalazków, przywilejów itd. przez samych autorów, wynalazców, lub przez te osoby, które nabyły od nich wykonywanie tych praw; dalej do samych autorów, wynalazców itd. nawet wtedy, gdy odstępowanie takich praw trzecim osobom (nakładcy itp.), wykonują jako zatrudnienie mające zysk na celu, lub przy sposobności spieniężają w ten sposób swoje świadczenia; następnie do dochodu z czynności literackiej lub artystycznej, który uzyskano w inny jak właśnie oznaczony sposób.

W wypadkach, w których spieniężenie praw autorskich, przywilejów itd., czy to przez autora, wynalazcę itd., czy też przez osoby, które nabyły od nich wykonywanie tych praw, przedstawia się jako stałe, przynoszące zysk zatrudnienie, doliczać należy do tego dochodu także dochód z bieżących zapłat, tantyem itp.; w wszystkich innych wypadkach, a w szczególności, gdy spadkobiercy autora lub trzecie osoby, nie czyniąc z wykonywania takich praw zatrudnienia przynoszącego zysk, pobierają takie bieżące zapłaty, należy je traktować jako dochód z majątku w kapitałach.

3. Przy dzierżawach rolniczych i leśnych, należy obliczać dochód z gospodarstwa rolnego i leśnego według przepisów podanych w artykułach 13. do 15. i strącać z niego zapłacony czynsz dzierżawny łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych, do których ewentualnie zobowiązany jest dzierżawca.

Przytem jednak ma być ta kwota, która przypada na mieszkanie, używane przez dzierżawcę lub jego rodzinę, wydzieloną z czynszu dzierżawnego i wyłączoną od potrącenia.

4. Przy obliczaniu dochodu z kopalni dopuszczalne są w szczególności następujące potrącenia:

a) daniny górnicze,

b) odpisania, odpowiadające stosownemu uwzględnieniu strat substancyi, spowodowanych ruchem,

c) koszta ruchu i straty ruchu (wydatki nadzwyczajne), jednak tylko o tyle, o ile nie dotyczą rozszerzenia ruchu lub innych ulepszeń, lecz odnoszą się do wydatków, które były potrzebne celem utrzymania i dalszego prowadzenia ruchu w dotychczasowym rozmiarze.

Dochód z udziałów gwareckich (kuksów) należy zeznawać i obliczać jako dochód z majątku w kapitałach (por. artykuł 27., II., l. 4.).

5. Przy tak zwanych zawodach wolnych adwokatów, notaryuszy, lekarzy, artystów, uczonych,

należą do kosztów przedsiębiorstwa bieżące wydatki:

a) na utrzymanie — lecz nie także na pierwsze urządzenie — biur, kancelaryi, pokojów ordynacyjnych, operacyjnych, pracowni itp.;

b) na opłacenie współpracowników, pomocników lub sług, przyjętych do celów zawodowych;

c) na nabycie materyałów, potrzebnych do wykonywania czynności zawodowej, jakoteż na utrzymanie w dobrym stanie i uzupełnianie potrzebnych przyborów, lecz nie na pierwsze ich nabycie; dalej koszta pojazdów, używanych w wykonywaniu zawodu, koszta korespondencyi itp.;

d) na ubezpieczenie przedmiotów, wymienionych pod *a)* i *c)*; wreszcie

e) stosowne potrącenie na zużycie tych przedmiotów, o ile koszta utrzymania w dobrym stanie i uzupełnienia a w szczególności materyałów i przyborów nie zostały już uwzględnione.

6. Za dochód z interesów spekulacyjnych (artykuł 4., l 4.) uważać należy rzeczywiście pobrany zysk z interesów, zawartych w celach spekulacyjnych i z uczestnictwa w takich interesach, po strąceniu poniesionych ewentualnie przytem strat. W braku zysku należy takie straty potrącić z dochodu z innych źródeł.

Samo podwyższenie się wartości przedmiotów spekulacyi (na przykład podniesienie się wartości kursowej) nie przedstawia się, o ile nie zeznaje się dochodu na podstawie ksiąg przedsiębiorstwa (§ 163., ustęp ostatni, i § 165., ustęp 1.; artykuł 13., II., l. 7., względnie artykuł 14., III.. i artykuł 20., l. 6. i 7.), jako przychód, a tem mniej zmniejszenie się wartości jako dopuszczalna pozycya potrącalna.

Artykuł 22.

Przedsiębiorstwo wykonywane częściowo za granicą.

Jeżeli podatnik pobiera dochód z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych lub zatrudnień, które prowadzi się po części na obszarze obowiązywania tej ustawy, po części poza jego obrębem, wtedy należy w celu wypośrodkowania dochodu, podlegającego podatkowi w tutejszych krajach, stosować się do zasad ustanowionych w artykułach 20. i 21.

Jeżeli zaś nie podlegająca podatkowi część przedsiębiorstwa zostaje z podlegającą podatkowi częścią w takim związku, że oddzielne obliczenie zysku nie da się przeprowadzić, wtedy musi się obliczyć zysk z całego przedsiębiorstwa i rozdzielić go według słusznego uznania na rozmaite obszary.

Przytem należy stosownie do szczególnych okoliczności w poszczególnych wypadkach mieć wzgląd na stosunek, w jakim znajdujące się ewentualnie zakłady przemysłowe przyczyniają się do osiągnięcia ogólnego zysku, na stosunki rozmiaru ruchu i szczególne koszta ruchu, na wartość i ilość produkcyi, targu itd. (por. także §§ 88., 89. i 90. ustawy, oraz artykuł 1., II., i V. lit. *a)*.

D. Dochód z płac służbowych i najemniczych, tudzież poborów spoczynkowych.

(§§ 167. i 168.)

Artykuł 23.

Wstęp. Pobory stałe.

Dochód stanowią wszelkie pobory, jakie podatnik otrzymuje ze swego stosunku służbowego lub ze swego stanowiska zawodowego, albo ze względu na nie, to jest ogólne wzajemne świadczenie za jego czynność zapewnione mu wyraźnie, lub milcząco, lub rzeczywiście udzielone, tudzież zasiłki przypływające mu ze względu na jego stanowisko od trzecich osób.

Pod pojęcie poborów służbowych i najemniczych podpadają tylko takie pobory, jakie odbiorca otrzymuje za tego rodzaju czynności służbowe, które stanowią przedmiot najmu usług w obszerniejszem znaczeniu (locatio conductio operarum), nie zaś przedmiot umowy o dzieło (locatio conductio operis). Pobory nie mają obejmować wynagrodzenia za pewną w sobie zamkniętą pracę, lecz peryodycznie powtarzające się wynagrodzenie za szereg prac.

Dochód ten obejmuje w szczególności:

1. Płace, dodatki osobiste, dodatki aktywalne, remuneracye i wszelkie inne jakkolwiek nazwane, z góry ustanowione (stałe) pobory w pieniądzach lub w naturze urzędników, funkcyonaryuszy i sług państwa, publicznych korporacyi i zakładów, jakoteż wszelkich stowarzyszeń i spółek, wreszcie prywatnych urzędników i prywatnych sług wszelkiego rodzaju. Tu należą c. i k. urzędnicy nadworni i państwowi, wojskowi i marynarki, urzędnicy c. k. obrony krajowej, tudzież c. k. urzędnicy i funkcyonaryusze państwowi, urzędnicy krajowi, gminni, zakładowi, słudzy prywatni jakiejkolwiek nazwy, jak urzędnicy prywatni, pomocnicy, robotnicy, słudzy, służący itd.

Powyższe płace służbowe uważać należy jako dochód bez względu na to, czy zapewniono je w oznaczonych kwotach rocznych lub miesięcznych, czy też według jakiejkolwiek innej miary.

Nie czyni to żadnej różnicy, pod jaką nazwą (płaca, remuneracya, kwaterowe, względnie ekwiwalent kwaterowy, zapłata, honoraryum) pobór bywa udzielany, również nie stanowi różnicy, czy pobór jest policzalny do emerytury czy też nie. Tylko wynagrodzenia za wydatki służbowe nie stanowią części dochodu (zobacz niżej artykuł 25.).

2. Datki, wyznaczone na utrzymanie księżom świeckim i członkom regularnych zakonów (§ 158., ustęp 2.) ze skarbu państwa, z funduszów publicznych lub ze strony gmin, w szczególności uzupełnienia kongruy.

Dochód duchownych z gruntów i budynków kościelnych oceniać należy w myśl artykułów 12. do 19.

3. Pobory spoczynkowe i zaopatrzenia, względnie datki na utrzymanie, jakie pobierają wymienione osoby, jakoteż oficerowie i szeregowcy po przeniesieniu ich w czasowy lub stały stan spoczynku, lub po wystąpieniu ich w inny sposób z czynnej służby, tudzież tego rodzaju pobory, jakie otrzymują wdowy i sieroty po wspomnianych osobach od służbodawcy, albo też z funduszów i kas, do których służbodawcy uiszczają wkładki.

Pobory oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów wojskowych i kapelanów), zostających na urlopie z tymczasowymi poborami, nie są objęte wyliczonymi tu poborami.

4. Oprócz świadczeń pieniężnych w gotówce uwzględnić należy także wartość ewentualnych poborów w naturze łącznie z wartością najmu wolnego mieszkania. Przy podlegającym podatkowi dochodzie urzędników państwowych, nie należy brać w rachubę mieszkań służbowych, lub gruntów oddanych w używanie, za które potrąca się pewne kwoty z płacy itd., taksamo jednak nie należy uwzględniać jako wydatku potrącenia z płacy, uważanego jako czynsz najmu lub dzierżawy.

U tych urzędników państwa, którzy w razie nieotrzymania mieszkania w naturze, pobieraliby oznaczone z góry kwaterowe (ekwiwalent kwaterowy), uważa się to kwaterowe za wartość mieszkania w naturze. Do urzędników wojskowych, urzędników marynarki i obrony krajowej, stosuje się to tylko o tyle, o ile wyznaczone mieszkanie w naturze jest takiem, jakie się im według przepisu należy. Gdzie jednak wyznaczone zostało mieszkanie w naturze, nie dorównywujące temu, jakie się należy, uważa się jako jego wartość tylko tę część kwaterowego, której nie wypłaca się dotyczącemu gażyście. W wszystkich innych wypadkach należy obliczyć wartość mieszkania w naturze według postanowień artykułu 4., l. 5*).

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 27. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 147).

5. Przytoczone wyżej pobory należy z reguły wziąć w rachubę według wysokości, uzyskanej rzeczywiście w poprzedzającym ostatnim roku kalendarzowym; wyjątek zachodzi tylko wtedy, gdy pobory służbowe przedstawiają się jako nowe źródło przychodu (artykuł 11., l. 5.), w którym to wypadku należy przyjąć za podstawę opodatkowania na następny rok przypuszczalną roczną kwotę nowych poborów służbowych (artykuł 11., l. 1. i 2.).

Artykuł 24.

Pobory zmienne.

1. Zmienne pobory obejmują wszelkie inne pobory, przypadające osobom, wymienionym w artykule 23., ustęp 3., l. 1. i 2. na zasadzie ich stosunku służbowego, lub ich stanowiska zawodowego, albo ze względu na to stanowisko, jak tantyemy, marki obecności, czesne, taksy egzaminacyjne, prowizye, należytości stuły itp., dalej zarobki akordowe i od sztuki, jak również te czasowe wynagrodzenia, które ugodzono w nie dłuższych jak czterotygodniowych terminach (§ 167., l. 3. i rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lipca 1898, Dz. u. p. Nr. 120, § 1.).

2. Tu należą także korzyści poboczne, które jak gratyfikacye na gwiazdkę lub noworoczne itp. nie polegają wprawdzie na wyraźnej umowie, lecz które służbodawca zwykł i bez takiej umowy udzielać lub przyzwalać funkcyonaryuszom.

3. Dalej należą tu datki, jakie wspomniane osoby otrzymują ze względu na swoje stanowisko od trzecich osób, choćby nawet te datki miały także charakter dobrowolnych ofiar i podarunków, w szczególności:

a) dochód duchownych z opłat stuły i stypendyów mszalnych — co do których jednak mieć należy na względzie także postanowienia artykułu 44., l. 10. i artykułu 56., II., l. 1. i 2., — i z innych darów, jakie otrzymują duchowni ze względu na swój urząd itd.;

b) dochód, jaki niektórzy publiczni i prywatni funkcyonaryusze lub słudzy (jako to słudzy szkolni, portyerzy, dozorcy domu, kelnerzy itp.) uzyskają z podarunków, otrzymywanych z powodu usług służbowych, albo według zwyczaju przy pewnych sposobnościach od innych osób, nie zaś od swych służbodawców.

4. Co do czesnego, taks za egzaminy i promocye pozwala się aż do dalszego zarządzenia i dopóki dotyczący podatnicy nie będą się temu sprzeciwiali, aby dochody te opodatkowywano jak dotychczas w kwocie, uzyskanej w roku szkolnym.

Gdyby w sposobie obliczania miała zajść ewentualnie zmiana, stosować należy analogicznie postanowienia, zawarte w artykule 10., l. 5.

Postanowienia, zawarte w artykule 23., ustęp 3., l. 5., mają znaleść analogiczne zastosowanie także do zmiennych poborów służbowych.

5. Odnośnie do tantyem członków rad zawiadowczych, zobacz artykuł 28., l. 2.

Artykuł 25.

Wynagrodzenia za wydatki służbowe.

1. Wynagrodzenia za wydatki służbowe nie stanowią dochodu, podlegającego opodatkowaniu.

Jeżeli pobory służbowe przeznaczone są w części na pokrycie wydatków wymaganych przez służbę, potrącić należy z ich kwoty rzeczywiście poniesione wydatki służbowe.

2. Na podstawie § 168. ustawy, według którego postanowienie, o ile dodatki funkcyjne, ryczałty na koszta podróży, dyety i podobne pobory urzędników państwowych mają być uważane jako wynagrodzenia za wydatki służbowe, ma być wydane w drodze rozporządzenia, zarządza się niniejszem co do dyet i kosztów podróży, ryczałtów podróży, kosztów przesiedlenia, odszkodowań za czynsz, należytości za zastępstwo i co do wozowego urzędników dworu i państwa, że poborów tych nie należy doliczać do dochodu, a wydatków na te podróże, zastępstwa itp. rzeczywiście poniesionych nie należy także odliczać jako pozycyi potrącalnej.

3. Dalej postanowia się na zasadzie § 168., że dodatki funkcyjne, przyznane c. k. urzędnikom państwowym czterech najwyższych klas rangi, należy wliczać do podlegającego podatkowi dochodu jedynie w kwotach, uwidocznionych w następującym
Szemat *A*. szemacie *A*, zresztą zaś należy je uważać jako wynagrodzenia za wydatki służbowe.

Zarazem zezwala się, aby z dodatków funkcyjnych, pobieranych przez c. i k. wspólnych urzędników, traktowane były jako podlegające podatkowi
Szemat *B*. tylko kwoty, przytoczone w załączonym szemacie *B*.

Dodatki funkcyjne, przysługujące osobom wojskowym na zasadzie § 8. przepisu o należytościach dla c. i k. wojska, część I., względnie § 7. przepisu o należytościach dla c. i k. marynarki wojennej, część I., w celu pokrywania wydatków reprezentacyjnych, należy uważać co do całej ich kwoty jako wynagrodzenia za wydatki służbowe i nie będzie się ich poddawało podatkowi dochodowemu.

Wydatków służbowych, połączonych istotnie z odnośnemi funkcyami, nie można oczywiście w przypadkach, omawianych w powyższych ustępach, umieszczać jeszcze osobno jako pozycyę potrącenia.

4. Osoby nie zostające w służbie dworu i państwa mają w razie, jeżeli roszczą sobie prawo, aby wynagrodzenie, które otrzymały za wydatki służbowe, zostało uwolnione od podatku, dostarczyć na żądanie dowodu, że, względnie w jakiej wysokości używa się przyznanego odszkodowania na pokrycie wydatków, połączonych z ich czynnościami służbowemi.

Tego samego dowodu dostarczyć mają także funkcyonaryusze dworu i państwa, jeżeli pod tytułem wynagrodzeń za wydatki służbowe otrzymują inne jak wyraźnie wspomniane pod liczbą 2. i 3. pobory.

5. W wszystkich przypadkach, w których nie chodzi o pobory służbowe, wymienione pod l. 2. i 3., rozstrzyga komisya, czy i w jakim wymiarze pobór ten należy uważać jako wynagrodzenie za wydatki służbowe. Podatnik winien zatem podać w swem zeznaniu cały otrzymany pobór służbowy, a zarazem przytoczyć te okoliczności, które pozwalają komisyi na możliwe wyrobienie sobie sądu o poniesionych przez niego wydatkach służbowych (por. także artykuł 6., l. 3.).

Szemat A.

Kategorya urzędników	Podlegająca podatkowi kwota dodatków funkcyjnych
Prezydent ministrów . . .	30 procent
Minister	
Pierwszy prezydent Najwyższego Trybunału sądowego	
Pierwszy prezydent Trybunału administracyjnego.	
Pierwszy prezydent Najwyższej Izby obrachunkowej	
Namiestnicy	20 procent
Prezydenci krajów . . .	
Wszyscy inni urzędnicy najwyższych czterech klas rangi, pobierający dodatki funkcyjne . . .	50 procent

Szemat B.

Kategorya urzędników	Podlegająca podatkowi kwota dodatków funkcyjnych
Ambasador	8.400 K
Minister spraw zewnętrznych	6.000 K
Wspólny Minister skarbu .	
Prezydent Wspólnej Najwyższej Izby obrachunkowej	
Szefowie sekcyi III. klasy rangi w Ministerstwie spraw zewnętrznych . .	3.000 K
Posłowie	
Szefowie sekcyi w Wspólnem Ministerstwie skarbu	
Szefowie sekcyi w Wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej	
Szefowie sekcyi IV. klasy rangi w Ministerstwie spraw zewnętrznych . .	2.000 K
Dyplomatyczni urzędnicy od V. klasy rangi w dół	kwota, odpowiadająca dodatkowi aktywalnemu odnośnej klasy rangi c. k. urzędników
Urzędnicy konsularni . .	
Urzędnicy V. do X. klasy rangi w Ministerstwie spraw zewnętrznych . .	Łączna kwota dodatków
(Zarząd centralny) . . .	

Artykuł 26.

Pozycye potrącalne.

Podatnicy mogą policzyć jako pozycye potrącalne:

a) Podatek pensyjny od wyższych poborów służbowych z ewentualnymi dodatkami, taksę służbową (taksę z okazyi nadania charakteru, taksę urlopową) jakoteż należytość stemplową od poborów czynnej służby i zaopatrzenia;

b) kwoty roczne, jakie uiszczać mają funkcyonaryusze państwowi w czynnej służbie do Skarbu państwa na cele emerytalne;

c) wydatki, wyliczone w § 160., l. 3., 4. i 6., na ubezpieczenie, do kas zaopatrzenia i procenta od długów prywatnych pod warunkami tam podanymi;

d) ewentualne wydatki, poniesione za służbodawcę, których odszkodowanie zawarte jest w wzajemnem świadczeniu, użyczonem za objętą czynność; tu należą na przykład: wydatki na oświetlenie, lub na pewne materyały pomocnicze u pomocniczych pracowników przemysłowych, na nabycie pewnych przedmiotów u kelnerów itp.

E. Dochód z majątku w kapitałach.

(§§ 169., 170. i 171.)

Artykuł 27.

Bliższe oznaczenie przychodów i wydatków.

I. Dochód z majątku w kapitałach obejmuje wszelkie pobory z przedmiotów majątkowych lub praw majątkowych, które nie są objęte żadnym z innych rodzajów dochodu; a mianowicie bez różnicy, czy pobory te podlegają podatkowi rentowemu czy też są od niego uwolnione; również nie stanowi różnicy, czy dłużnikom służyło w danym razie prawo potrącenia według dawniejszej ustawy, względnie, czy im to prawo na zasadzie artykułu II., ustęp 3., ustawy o podatkach osobistych jeszcze obecnie służy lub nie.

II. Do dochodu z majątku w kapitałach należą w szczególności:

1. Odsetki i renty od obligacyi państwa, funduszów publicznych i od obligacyi stanowych, od obligacyi krajowych funduszów propinacyjnych, od pożyczek krajowych, powiatowych i gminnych bez wyjątku, przeto w szczególności także odsetki i renty obligacyi powszechnego długu państwa, jakoteż odsetki od obligacyi państwa, funduszów publicznych i od obligacyi stanowych, od pożyczek krajowych, powiatowych, gminnych i wszelkich innych pożyczek, które używają przedmiotowego uwolnienia od podatku.

2. Odsetki od wszelkich innych pod jakąkolwiek nazwą istniejących publicznych lub prywatnych, pisemnie stwierdzonych lub niestwierdzonych, zabezpieczonych lub niezabezpieczonych pożyczek, wierzytelności dłużnych, listów zastawnych, pożyczek hipotecznych, pożyczek na prosty skrypt dłużny, na weksel; następnie od reszt ceny kupna, od należytości na rachunku bieżącym, od kaucyi, depozytów, kwitów kasowych, wkładek oszczędności, wkładek w kasach oszczędności i w pocztowej kasie oszczędności itp. bez wyjątku.

3. Zyski eskontowe, zastępujące miejsce odsetek.

4. Odsetki i dywidendy od wszelkiego rodzaju akcyi, akcyi pierwszeństwa, pryorytetów wszelkiego rodzaju, od udziałów w interesach, udziałów w stowarzyszeniach, kuksów itp., a mianowicie od krajowych i zagranicznych papierów wartościowych tego rodzaju, łącznie z akcyami, akcyami pierwszeństwa i pryorytetami takich przedsiębiorstw, które uwolnione są od podatku zarobkowego.

5. Czynsze dzierżawne za wypuszczone w dzierżawę przemysły, uprawnienia przemysłowe i inne przedmioty nie podlegające ani podatkowi gruntowemu, ani podatkowi budynkowemu. Czynsze dzierżawne za przedmioty, podlegające podatkowi gruntowemu i budynkowemu, omówiono przy dochodzie z puszczonej w dzierżawę posiadłości gruntowej (artykuł 17.), względnie budynkowej (artykuł 18.).

6. Renty wszelkiego rodzaju, z jedynym wyjątkiem takich, które stanowią bezpośrednią zapłatę za wyświadczone usługi, jakoteż emerytur i zaopatrzeń, oznaczonych w artykule 23., ustęp 3., l. 3., a więc:

a) Renty (renty dziedziczne, renty czasowe, renty dożywotnie), jakie na podstawie pewnych wkładek wypłacają zakłady ubezpieczenia i zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie, lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju, lub które polegają na darowiznie, fundacyi, lub rozporządzeniu ostatniej woli, albo na kupnie renty;

b) renty z tytułu odkupu i odszkodowania, świadczenia tytułem odstępnego i dożywocia, pobory z praw używania, służebności, jak użytkowanie i prawo mieszkania, ciężary gruntowe i podobne uprawnienia;

c) udziały, które posiadacze przedsiębiorstw skartelowanych pobierają wtedy, gdy ruch swego przedsiębiorstwa wstrzymują, lub ograniczają;

d) wszelkie inne bieżące wypłaty, świadczenia i wsparcia, o ile dawca zobowiązał się w sposób prawnie ważny do ich wypłacania, albo też jest do tego na mocy ustawy lub wyroku sądowego obowiązany, jak: świadczenia alimentacyjne, apanaże itp.;

e) bieżące pobory za zaniechanie wykonywania lub dozwolenie na wykonywanie uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, praw do wystawiania i innych praw autorskich itp. — te ostatnie jednak z ograniczeniem wypływającem z artykułu 21., l. 2.

Za bieżące uważa się każde świadczenie, powtarzające się peryodycznie, chociażby było z góry ograniczone do oznaczonego przeciągu czasu.

7. Wygrane losowe, loteryjne i zyski w grze.

III. 1. Przychody z majątku w kapitałach należy w myśl § 156. doliczyć do dochodu w kwocie, uzyskanej rzeczywiście w ostatnim poprzedzającym roku kalendarzowym, względnie, jeżeli nie istniały jeszcze przez cały rok, a nie chodzi o przychody jednorazowe, nie powtarzające się regularnie (por. artykuł 10., l. 4.), według przypuszczalnej rocznej kwoty; nieotrzymane (np. odroczone, darowane) albo nieściągalne pobory tego rodzaju nie stanowią części dochodu; natomiast należy doliczyć odsetki, dopisane w obrocie interesu; również należy na rachunek lat poprzednich dodatkowo pobrane kwoty, które z powodu odroczenia, lub domniemanej nieściągalności w swoim czasie były wyłączone od opodatkowania, doliczyć do dochodu, a mianowicie tego roku, w którym zostały pobrane.

Podatnik, utrzymujący, że nie odebrał (prawnie nie pobrał) zapewnionych mu odsetek i rent, winien udowodnić tę okoliczność.

2. Przy dochodach z papierów wartościowych nie należy uwzględniać podniesienia się lub zmniejszenia się wartości kursowej, o ile papiery nie należą do kapitału obrotowego; w tym ostatnim wypadku mają zastosowanie postanowienia artykułu 20., l. 6. i 7. Rzeczywiście pobrane zyski z uskutecznionej w celach spekulacyjnych sprzedaży papierów wartościowych, pretensyi, rent itp. po strąceniu ewentualnych strat przy tego rodzaju interesach należy doliczyć do dochodu (artykuł 4., l. 4).

3. Przy annuitetach jest tylko kwota odsetek zawarta w annuitecie częścią składową dochodu (por. artykuł 15., l. 3., przepisu wykonawczego do rozdziału III.).

4. Odsetki, zawarte w nieoprocentowanych wierzytelnościach kapitałowych, przy których spłaca się wyższy kapitał, niż pierwotnie dany, doliczyć należy do dochodu tego roku, w którym je razem ze zwrotem kapitału pobrano.

5. Pobory w naturze podać należy w pieniądzach według cen miejscowych.

6. Jako pozycye potrącalne można wziąć w rachubę koszta przechowywania i administrowania papierów wartościowych, tudzież premie za ubezpieczenie przeciw niebezpieczeństwu wylosowania.

7. Pozycyę potrącalną stanowi także podatek rentowy przez samego podatnika ponoszony, nie przerzucony, względnie nieprzejęty przez dłużnika z uwzględnieniem zawartego w artykule 8., l. 4., zakazu co do podwójnego policzenia.

F. Wszelki inny dochód.

Artykuł 28.

Gałęzie dochodu, których nie traktuje się szczegółowo w §§ 163. do 171.

1. Gałęzie dochodu, omówione szczegółowo w §§ 163. do 171. ustawy, nie przedstawiają wyczerpującego wyliczenia podlegających podatkowi

gałęzi dochodu. Gałęzie dochodu nie wspomniane w tych paragrafach, należy traktować według norm ogólnych, podanych w §§ 159. do 161., przyczem jednak w poszczególnych wypadkach stosować należy analogicznie szczególne przepisy, odnoszące się do gałęzi dochodu, zbliżonych najbardziej do ich natury.

2. Przykład tego dają tantyemy członków rad zawiadowczych, które stanowią wprawdzie podlegający podatkowi dochód odbiorców, jednak nie należą ani do przychodów, wyliczonych w § 167. ani też do przychodów, wyliczonych w § 169. Traktować je należy analogicznie do tych ostatnich. Por. także przepis wykonawczy do artykułu III. noweli do ustawy o podatkach osobistych (opłata od tantyem).

3. Dalej należą tutaj także pobory, podobne do poborów służbowych i najemniczych itd., które otrzymują inne osoby niż urzędnicy i funkcyonaryusze, wymienieni w § 167., l. 1., jak n. p. podlegające opodatkowaniu pobory marszałków krajowych, członków wydziałów krajowych, burmistrzów itp.

4. Przy stosowaniu tego ostatniego postanowienia należy jednak zwrócić uwagę na to, że dyety i koszta podróży, wypłacane z kas publicznych jako odszkodowanie za wydatki, połączone z dopełnieniem państwowych obowiązków obywatelskich, należy stawiać na równi z wydatkami służbowymi, a tem samem należy je traktować jako wolne od podatku.

Tu należą w szczególności pobory wspomnianego rodzaju, należące się członkom Izby posłów i innych korporacyi, dalej członkom komisyi podatkowych, należytości świadków itp.

5. Co do opodatkowania poborów marszałków krajowych i członków wydziałów krajowych, postępować więc należy także na przyszłość w taki sposób, że pod opodatkowanie podciąga się tylko część ich płac, przewyższającą tę kwotę dyet sejmowych, jakaby się im należała w przypuszczeniu jednorocznego trwania sesyi, podług wymiaru w odnośnym kraju ustanowionego.

O ile marszałek krajowy i członkowie wydziału krajowego pobierają podczas sesyi sejmowej obok odszkodowania za swoje czynności w wydziale krajowym, dyety należące się im jako posłom na sejm, należy potrącić przypadającą im w ten sposób kwotę dyet od kwoty wolnej od podatku, a obliczonej według ustępu powyższego.

6. O ile pobory burmistrzów i wszelkich innych funkcyonaryuszy korporacyi publicznych, mają być całkiem lub częściowo traktowane jako wolne od podatku, oceniać należy analogicznie do postanowień artykułu 25., l. 4.

Rozdział III.

Zeznania do podatku dochodowego.

Artykuł 29.

Obowiązek przedkładania zeznań.

(§§ 202. i 204.)

1. Każdy podatnik obowiązany jest corocznie, w terminie, który krajowa władza skarbowa obwieszczeniem publicznem (artykuł 43., l. 1.) wyznaczy, conajmniej jednomiesięcznym, przedłożyć właściwej władzy podatkowej zeznanie swego dochodu opodatkowaniu podlegającego a to podług formularza (artykuł 32.), który przepisany będzie drogą rozporządzenia.

Zeznanie można albo złożyć na piśmie, albo podać ustnie do protokołu.

2. Ten obowiązek podatnika rozciąga się także na dochód członków jego domowego gospodarstwa, który według artykułu 3. ma być do jego dochodu doliczany.

Te ostatnie osoby nie są więc obowiązane do składania zeznania swego dochodu bez osobnego wezwania. Członkowie gospodarstwa domowego jednak, pobierający dochód, którego na zasadzie § 157., ustęp 2., nie wolno doliczać do dochodu głowy gospodarstwa domowego, są obowiązani do wnoszenia zeznania z zastrzeżeniem postanowienia pod l. 3.

3. Osoby, których dochód opodatkowany nie przenosi 2000 K, są z reguły uwolnione od wnoszenia zeznania i tylko wtedy obowiązane są to uczynić, gdy otrzymają w tym względzie osobne wezwanie od władzy podatkowej lub od przewodniczącego komisyi szacunkowej.

Osoby te są jednak w każdym razie uprawnione do wnoszenia zeznań.

4. Władza podatkowa będzie także innych podatników do wnoszenia zeznań w myśl § 202. w każdym razie obowiązanych, wzywać do tego, dołączając formularz zeznania, najmniej na trzy tygodnie przed upływem terminu do wnoszenia zeznań wyznaczonego, o ile mieszkanie ich znajduje się w krajach tutejszych i jest władzy podatkowej znane. Nie zależy jednak od tego ani rozpoczęcie obowiązku, ani bieg terminu do wniesienia zeznania; w szczególności gdyby podatnik był później ścigany o zatajenie podatku, nie może powoływać się na to, że mu nie przysłano formularza. Podatnicy, którym nie przysłano formularza, mogą każdego czasu dostać go bezpłatnie w miejscach, które wymienione będą w obwieszczeniu publicznem.

5. Czy dochód podatnika nie przenosi 2000 K winien przedewszystkiem on sam ocenić przez obliczenie dochodu w myśl poprzedzających postanowień; gdyby zachodziły wątpliwości, wskazanem jest skorzystać z postanowienia, według którego także osobom, mającym mniej niż 2000 K dochodu, wolno każdego czasu wnieść zeznanie.

Osoby, których dochód nie przenosi 2000 K, uwolnione są tylko od obowiązku wnoszenia zeznania; od opłacania podatku dochodowego uwolnione są natomiast tylko te osoby, których dochód nie przenosi 1600 K. Osobom, mającym więcej jak 1600 K do 2000 K dochodu, można wymierzyć podatek bez współdziałania podatnika.

6. O ile zamiast samego podatnika inne osoby jak opiekunowie, kuratorowie, pełnomocnicy itp. są obowiązani lub uprawnieni do wnoszenia zeznania podatkowego, postanawia się w rozdziale VI. (§§ 262. do 266.) i w odnośnych postanowieniach wydanego do niego przepisu wykonawczego.

7. Zeznania podatkowe wnosić należy do władzy podatkowej I. instancyi (starostwa, administracyi podatków), powołanej według artykułu 36. do ich odbierania.

Tam, gdzie ze względu na miejscowe stosunki okazuje się to pożądanem, można polecić urzędom podatkowym, aby odbierały zeznania w zastępstwie władzy podatkowej I. instancyi, najdłużej aż do ostatniego dnia terminu, podanego w obwieszczeniu (l. 1.). W przypadku takim ten urząd podatkowy jest właściwym, w którego okręgu podatnik ma siedzibę, miarodajną według artykułu 36., a względnie, w którego okręgu znajduje się źródło dochodów, miarodajne według tegoż artykułu.

8. Na żądanie wydać należy oddawcy zeznania, podpisanego według przepisów, urzędowe potwierdzenie oddania zeznania, jeżeli z niego można niewątpliwie dowiedzieć się, kto jest podatnikiem. To potwierdzenie urzędowe nie stoi jednak na przeszkodzie ani późniejszemu badaniu, czy oddany formularz czyni zadość istotnym wymaganiom zeznania, ani też zażądaniu później jakichś uzupełnień, ani wreszcie ściganiu podatnika za ukrócenie lub zatajenie podatku.

9. Zeznania podatkowe pisemne można nadsyłać pocztą opłatnie. Dla bezpieczeństwa podatnika zaleca się posyłanie za rewersem zwrotnym, ponieważ niebezpieczeństwo spada na posyłającego.

Artykuł 30.

Skutki niewniesienia zeznania.

(§ 205.)

1. Kto w przepisanym terminie nie dopełni rozmyślnie obowiązku złożenia zeznania do podatku dochodowego, do którego jest obowiązany (por. jednak § 244., ustęp ostatni), może być także poddany śledztwu i ukarany za zatajenie podatku (§ 243.).

Podatnik może jednak w każdym razie uniknąć kary, ustanowionej za zatajenie podatku, przez to, że choćby dodatkowo wniesie zeznanie do właściwej władzy, zanim otrzyma pierwsze wezwanie do przesłuchania jako obwiniony lub urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wniesiono doniesienie.

2. Władza podatkowa lub komisya szacunkowa może jednak wezwać podatnika do wniesienia zeznania w terminie najmniej czternastodniowym z tem nadmienieniem, że jeśli nie wniesie zeznania, podatek wymierzony będzie z urzędu na podstawie dokumentów, jakimi władza rozporządza.

Czy w razie nieusłuchania tego wezwania podatek ma być bezzwłocznie z urzędu wymierzony, czyli też należy jeszcze raz, z zagrożeniem karami porządkowemi przynaglać do wniesienia zeznania, zostawia się uznaniu władzy podatkowej a względnie komisyi.

Do wniesienia zeznania wzywać należy z zagrożeniem karami porządkowemi zawsze wtedy, gdy środki pomocnicze, jakimi władza rozporządza, nie wystarczają do wymierzenia z urzędu podatku dochodowego, albo jeżeli z innych powodów szczególnie jest pożądane otrzymanie zeznania.

3. W razie wymierzenia podatku z urzędu nie należy z tego powodu, iż zaniedbano wnieść zeznanie za odnośny rok bieżący, wytaczać postępowania karnego o zatajenie podatku, chyba, gdyby się później okazało, że dochód wzięty z urzędu za podstawę wymierzenia, jest znacznie niższy od tego, jaki podatnik rzeczywiście pobiera.

Jeżeli podatnik pobierał także w latach poprzednich dochód, podlegający opodátkowaniu, a nie czynił zadosyć obowiązkowi wnoszenia zeznania i nie był mimo to po myśli ustępu poprzedniego odpowiednio pociągany do opłacania podatku dochodowego, wytoczyć należy postępowanie karne z powodu zatajenia podatku popełnionego co do lat poprzednich.

4. Nie należy wymierzać podatku z urzędu i karać podatnika za niewniesienie zeznania, jeżeli podatnik wykaże okoliczności, które usprawiedliwiają to zaniedbanie (§ 205., ustęp 4.).

5. Organa wymierzające podatek winny zwracać szczególną uwagę na tych podatników, którzy regularnie nie dopełniają ustawowego obowiązku wniesienia zeznania i co do których zachodzi przypuszczenie, że zamierzają wskutek tego osiągnąć dla siebie korzystniejszy wymiar podatku od tego, którego mogliby się spodziewać przy uczciwem zeznawaniu. (Por. artykuł 54., liczba 3., ustęp 2.) W takich przypadkach uporczywego niewnoszenia zeznania będzie się miało niejednokrotnie do czynienia z złym zamiarem, uzasadniającym przestępstwo ukrócenia podatku po myśli § 243.

Artykuł 31.

Zachowywanie w tajemnicy zeznań podatkowych.

(§§ 196. i 246.)

1. Ustawa przepisuje w § 196., że przewodniczący jakoteż wszyscy członkowie komisyi i zastępcy członków winni postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, oraz zachować w ścisłej tajemnicy rozprawy komisyjne jakoteż stosunki podatników, które w toku tych rozpraw dojdą do ich wiadomości. Członkowie i zastępcy, którzy nie są urzędnikami państwowymi, winni ślubować spełnienie tego obowiązku przez złożenie przysięgi. (Por. art. 48., l. 1.)

2. Dalej przepisuje ustawa w § 246.:

Biorących udział w postępowaniu podatkowem urzędników i wszystkich innych funkcyonaryuszy jakoteż członków komisyi, następnie świadków, informatorów, rzeczoznawców, mężów zaufania i zastępców stron, jeżeli bez upoważnienia wyjawiają dochodzące do ich wiadomości stosunki zarobkowe, majątkowe i dochodowe podatnika, w szczególności zaś także treść deklaracyi podatkowej lub zeznania albo odbytych nad niemi rozpraw, karze się za ten występek karą aresztu aż do trzech miesięcy lub grzywną aż do 2000 K. Urzędnicy państwowi podlegają nadto traktowaniu według przepisów dyscyplinarnych.

3. Ściganie następuje tylko na wniosek Rządu, odnośnego podatnika lub jednego z członków komisyi.

4. Przez „innych funkcyonaryuszy“, wyliczonych w § 246., rozumieć należy w szczególności także sługi, dyurnistów, kalkulantów, oficyantów itd., zatrudnionych w postępowaniu wymiarowem. Przełożeni tych osób winni zwrócić w stosowny sposób uwagę tych osób na odpowiedzialność przed sądem karnym, jaka im grozi.

Artykuł 32.

Forma i treść zeznań podatkowych.

(§ 202.)

1. Zeznanie podatkowe złożyć należy według przyległego formularza *A*. Formularz *A*.

Podlegający opodatkowaniu dochód obliczać należy z zastosowaniem się do powyższych artykułów 3. do 28. i wykazać w zeznaniu w punktach *A* do *F* podług wymienionych w artykułach 12. do 28. głównych źródeł dochodu.

Jeżeli jako wynik obliczenia dochodu z pewnego poszczególnego źródła okaże się strata, należy także to podać i uwzględnić przy ustaleniu ogólnego dochodu.

Odnośnie do pozycyi potrącalnych, podanych w punktach 1. do 7. formularza, należy zastosować się również do postanowień artykułów 5. do 9.

2. Obowiązkowi zeznania uczyni się — z zastrzeżeniem dalszych postanowień — zadość, jeżeli wypełni się pionową przedziałkę pierwszej strony formularza przez podanie dochodu odrębnie według głównych źródeł, a na drugiej stronie umieści się podpis. Wystarczy zatem, jeśli przy każdem głównem źródle będzie wstawiona tylko jedna suma.

Na żądanie władzy podatkowej, komisyi lub jej przewodniczącego, podatnik jest obowiązany do wyjaśnienia przychodów i wydatków odnośnie do każdego poszczególnego źródła dochodu.

3. Podatnikowi wolno, a dla uniknięcia dalszych dochodzeń zaleca mu się w jego własnym interesie, aby obliczenia, służące za podstawę jego zeznań lub wszelkie inne wyjaśnienia i dodatki, służące do zrozumienia tych zeznań, przedstawił albo w samem zeznaniu podatkowem na trzeciej i czwartej stronie, albo w osobnym załączniku.

W razie zachodzących wątpiwości referent podatkowy lub urzędnik przez niego w tym celu wyznaczony udzielać będzie na ustną prośbę potrzebnych wyjaśnień.

Jeżeli zeznanie składa się do protokołu, należy również używać przepisanego formularza.

4. Wspomniane w § 202., ustęp 3. do 7. oraz 9., bliższe wyjaśnienia co do dochodu z poborów służbowych i najemniczych, tudzież poborów spoczynkowych, co do dochodu duchownych, dochodu z majątku w kapitałach i co do dochodu, nie podlegającego podatkowi dochodowemu, podać na-

leży w przeznaczonych do tego rubrykach, względnie w wyjaśnieniach na 3. i 4. stronie zeznania.

5. Tam także podać należy wspomniane w § 202., ustęp 8., dowody, służące do oszacowania dochodu (zobacz następujący artykuł 33.), dalej faktyczne wyjaśnienia co do okoliczności, usprawiedliwiających zniżenie stopy podatkowej w myśl §§ 173. lub 174. (zobacz artykuł 35.).

Artykuł 33.

Dowody potrzebne do oszacowania dochodu.

1. O ile chodzi o dochód lub o części dochodu, których kwotę można ustalić tylko przez oszacowanie, wystarczy, jeżeli podatnik w zeznaniu zamiast podania dochodu w liczbach, zamieści te dowody, których komisya do jego oszacowania potrzebuje (§ 202., ustęp 8.). Jakie dowody są do tego potrzebne, zależy to od szczególnych okoliczności, zachodzących w danym przypadku.

2. Częściami dochodu w rodzaju, wymienionym pod l. 1., są na przykład: wartość najmu mieszkania w własnym domu lub udzielanego mieszkania w naturze, wartość pieniężna bezpłatnego stołu lub innych dochodów w naturze, dalej wartości, w jakich zapasy towarów, wątpliwe wierzytelności kupca mają być w bilansie wstawione, wysokość stosownych odpisań itd., nakoniec wartość pieniężna płodów własnego gospodarstwa rolnego lub własnego przedsiębiorstwa przemysłowego, użytych na potrzeby domowe, o ile okoliczności nie pozwalają odłączyć dokładnie tego zużycia od konsumcyi na cele przedsiębiorstwa.

3. Przytem pozwala się dla uniknienia uciążliwych dochodzeń podawać wartość spotrzebowanych w własnem gospodarstwie domowem płodów własnego gospodarstwa rolnego i leśnego, jakoteż własnego przedsiębiorstwa przemysłowego nie w szczegółowych pozycyach, lecz ryczałtowo w słusznej średniej wysokości.

4. Trzymać się należy tej zasady, że podatnik nie może z powodów, nie leżących w samej naturze dochodu, żądać uwolnienia od zeznania swego dochodu w liczbach, w szczególności ani nawet pod tym pozorem, że nie utrzymuje potrzebnych do tego zapisków.

5. Nadto trzymać się należy tej zasady, że o tyle tylko można uwalniać od obowiązku podania liczb, o ile chodzi o dochód w rodzaju, oznaczonym pod l. 1., a więc tylko co do tych części dochodu i pozycyi rachunkowych, co do których ziszcza się ten warunek. Co do innych części składowych dochodu, które nie wymagają oszacowania, nie może podatnik odmawiać podania ich w liczbach.

6. Władza podatkowa lub komisya, jakoteż jej przewodniczący mogą każdego czasu żądać od podatników bez ograniczania się do przypadków w § 202., ustęp 8., wymienionych, żeby w drodze uzupełnienia zeznania (§ 206.) dostarczyli dowodów potrzebnych do oszacowania dochodu; jednakże unikać należy zatrudniania podatnika, o ile nie jest to bezwarunkowo potrzebne do dokładnego oszacowania i skutecznego sprawdzenia oświadczeń zeznania. (Por. także artykuł 49., l. 2., ustęp 2. i l. 4., ustęp 4. do 6.)

Rozdział IV.

Stopa podatkowa.

Artykuł 34.

Wysokość podatku.

(§§ 172., 172. *a* i 175.)

I. 1. Wysokość wymierzyć się mających stóp podatku i podwyżki dla mniej obciążonych gospodarstw domowych (§§ 172. i 172. *a*) wynika z załącznika 1. Załącznik I

2. W tym załączniku są podane także stopy podatku, które się nakłada przy dochodzie wynoszącym 1600 K lub mniej, to jest w wypadkach wymienionych w § 155., ustęp 2. Te stopy podatku mają zastosowanie także w wypadkach z § 175.

3. Podatek jednak należy wymierzyć w ten sposób, że z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku łącznie z ewentualnie wymierzyć się mającą podwyżką dla mniej obciążonych podatników nigdy mniej nie ma pozostać, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten dochód przypadającego wraz z ewentualnie wymierzyć się mającą podwyżką dla mniej obciążonych podatników. Postanowienie to zastosowuje się we wszystkich tych wypadkach, w których różnica poszczególnych stóp podatku łącznie z ewentualnie wymierzyć się mającą podwyżką dla mniej obciążonych podatników jest większą od różnicy między dochodem opodatkować się mającym a najwyższym dochodem bezpośrednio niższego stopnia. Przykład:

a) od 20.000 K przypada podatek 643 K (bez „podwyżki“); zostaje zatem podatnikowi 19.357 K; od 20.020 K przypada podatek 706 K (bez „podwyżki“); zostałaby przeto podatnikowi tylko kwota 19.314 K; należy zatem wymierzyć 20.020 K — 19.357 K = 663 K;

b) od 20.000 K przypada podatek łącznie z 10-procentową „podwyżką“ 707 K 30 h; zostaje zatem podatnikowi 19.292 K 70 h; od 20.020 K przypada podatek łącznie z 10-procentową „podwyżką“ 776 K 60 h; zostałaby przeto podatnikowi tylko kwota 19.243 K 40 h; należy zatem wymierzyć 20.020 K — 19.292 K 70 h = 727 K 30 h.

II. Podwyżkę dla mniej obciążonych gospodarstw domowych (§ 172. *a*) mają opłacać tylko podatnicy z podlegającym podatkowi dochodem ponad 2.400 K, jeżeli w ich gospodarstwie domowem

a) nie znajduje się żadna osoba, którą w myśl § 157. należy uważać za członka gospodarstwa domowego (w szczególności ani małżonka, ani dziecko przy owdowiałych); w tym wypadku wynosi podwyżka 15 procent podatku dochodowego, przypadającego według § 172.; lub

b) znajduje się tylko jedna osoba, którą w myśl § 157. uważać należy za członka gospodarstwa domowego (więc w szczególności tylko małżonka, u owdowiałych tylko jedno dziecko); w tym wypadku wynosi podwyżka 10 procent podatku dochodowego, przypadającego według § 172.

III. Przy ocenieniu kwestyi, czy i w jakiej wysokości ma być uiszczona podwyżka, należy jeszcze także wliczyć następujące osoby:

1. Małżonkę lub innych członków gospodarstwa domowego, których na podstawie § 157., ustęp 2. (artykuł 3., I., l. 4. do 6.) od ich dochodu opodatkowuje się odrębnie.

Osoby, których na podstawie § 157., ustęp 2., zdanie drugie (artykuł 3., I., l. 4.) opodatkowuje się odrębnie od ich dochodu z pracy, tudzież te osoby, których poborów służbowych z powodu opodatkowania tychże w drodze potrącenia na podstawie artykułu 3., I., l. 5., nie wlicza się do dochodu głowy gospodarstwa domowego, należy pomimo ich odrębnego opodatkowania zawsze uwolnić od opłacania podwyżki.

2. Osoby, wymienione w § 157., ustęp 5., a mianowicie małżonka (małżonek), rodzice (ojczym i macocha, teściowie, wychowawcy), dzieci (pasierbowie, zięciowie i synowe, wychowankowie), które nie żyją z podatnikiem w wspólnem gospodarstwie domowem, więc nie są lub już nie są więcej w myśl § 157. członkami jego gospodarstwa domowego, jeżeli otrzymują od podatnika regularne datki, które wynoszą rocznie kwotę większą niż 5 procent jego dochodu, lub którym on na ich zaopatrzenie (wyprawę, posagi, urządzenie pracowni itp.) oddał majątek, odpowiadający świadczeniu tych datków.

Jeżeli wymaganej według tego przepisu wysokości zasiłku w dochodzie lub majątku nie osiągnie się u każdego z członków, lecz dopiero u więcej członków razem, wtedy należy łączny zasiłek traktować na równi z wyposażeniem jednego lub dwóch członków, stosownie do tego, czy wynosi on więcej niż 5 lub 10 procent dochodu, względnie czy majątek odpowiada takiej kwocie dochodu.

3. Synowie nie pozostający w gospodarstwie domowem podatnika, za których podatnik ma zapłacić taksę rodzicielską w myśl ustawy z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, na czas trwania tego obowiązku.

4. Biedne rodzeństwo i powinowaci podatnika aż do drugiego stopnia, pozostający na jego utrzymaniu (por. artykuł 3., I., l. 2., drugie zdanie).

IV. Podatnicy z podlegającym podatkowi dochodem wynoszącym nie więcej niż 4.800 K, którzy wychowali dwoje lub więcej dzieci, są od opłacania podwyżki zupełnie uwolnieni. Warunek ten należy stosownie do indywidualnych stosunków danego wypadku oceniać według zasad słuszności. Z reguły należy uważać dzieci, które zaopatrywał podatnik najmniej aż do osiągnięcia 14. roku życia za wychowane przez niego.

V. Komisya może uchwalić odpowiednie zniżenie należącej się w myśl punktu II. 15- względnie 10-procentowej podwyżki przy podatnikach z podlegającym podatkowi rocznym dochodem

a) ponad 2400 K do włącznie 12.000 K, którzy z powodu ułomności zdani są na pielęgnowanie przez obce osoby,

b) ponad 4800 K do włącznie 12.000 K, którzy wychowali dwoje lub więcej dzieci.

W wypadkach tych należy w regule zniżyć 15-procentową podwyżkę na 10 względnie 5 procent, a 10-procentową na 5 procent.

VI. Leżące spadki (artykuł 69., l. 3.) należy co do obowiązku opłacania podwyżki dla mniej obciążonych gospodarstw domowych traktować w ten sposób, jak gdyby spadkodawca pozostawał jeszcze przy życiu.

VII. 1. U podatników, którzy oprócz dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu pobierają jeszcze dochód w rodzaju, oznaczonym w § 154., l. 6., to jest u oficerów, kapelanów wojskowych itd., należy ze stopy podatku, przypadającej na ogólny dochód podatnika, obliczyć tę część, która przypada stosunkowo na podlegający podatkowi dochód. Mają oni zapłacić tę stopę podatku, która jest tej części najbliższą. Jeżeliby obliczona kwota wypadała w środku pomiędzy dwiema stopami podatku, należy

wymierzyć mniejszą stopę podatku. Łączny dochód jest miarodajny także co do kwestyi obowiązku uiszczenia podwyżki w myśl § 172. *a*.

Na przykład: Oficer, którego pobory w czynnej służbie wynoszą 4000 K, ma nadto podlegający podatkowi dochód w kwocie 2000 K. Od 6000 K przypada stopa podatku 112 K 50 h, z czego na 2000 K przypada kwota 37 K 50 h; najbliższą tej kwocie jest stopa podatkowa 36 K 70 h. Oficer ten ma zatem zapłacić 36 K 70 h, a po doliczeniu ewentualnej 10-procentowej podwyżki razem 40 K 37 h.

2. Przy obliczeniu stopy podatku od wszelkiego innego podlegającego podatkowi dochodu nie bierze się pod uwagę uwolnionego w myśl § 154., l. 6., dochodu wtedy, jeżeli dotycząca osoba wojskowa mieszka na Węgrzech albo w Bośni lub Hercegowinie, albo jeżeli pobiera odnośne pobory poza granicami monarchii austro-węgierskiej z kasy wojskowej, znajdującej się na Węgrzech lub w Bośni albo Hercegowinie (por. artykuł 1., V., dwa ostatnie ustępy).

3. Z wyjątkiem uwolnionych w myśl § 154., l. 6., dochodów nie bierze się przy obliczeniu stopy podatku wogóle pod uwagę dochodu, nie podlegającego podatkowi.

VIII. O podatku pensyjnym opłacać się mającym od poborów służbowych ponad 6400 K, tudzież o niepobieraniu podatku dochodowego od poborów funkcyonaryuszów państwa, wymienionych w artykule XVII. ustawy, traktuje się w IV. części przepisu wykonawczego.

Artykuł 35.

Uwzględnienie stanu rodziny i szczególnych stosunków, wpływających ujemnie na siłę podatkową.

(§§ 173., 174.)

I. Jeżeli na utrzymaniu głowy gospodarstwa domowego pozostają oprócz małżonki członkowie rodziny, którzy nie pobierają żadnego samoistnego dochodu, wtedy przyznaje się zniżenie przypadającej według § 172. stopy podatku, a mianowicie:

a) o jeden stopień za każdego takiego członka rodziny z wyłączeniem jednego, jeżeli dochód nie przekracza 2400 K;

b) o jeden stopień za każdego takiego członka rodziny z wyłączeniem dwóch, jeżeli dochód wynosi więcej niż 2400 K, ale nie więcej niż 4800 K (§ 173., ustęp 1.).

II. Zniżenie stopy podatku według § 173. ma miejsce tylko wtedy, jeśli dochód gospodarstwa domowego, zatem nie sam dochód głowy gospodarstwa domowego, nie przekracza kwoty 2400 K, względnie 4800 K.

Przy ocenieniu pytania, czy dochód gospodarstwa domowego nie przekracza 2400 K, względnie 4800 K, jest miarodajny dochód, obliczony po uwzględnieniu wszystkich według §§ 160. i 161. dopuszczalnych potrąceń (jak się on przedstawia wedle prawidłowo sporządzonego zeznania na drugiej stronicy zeznania w rubryce „zatem dochód czysty“, względnie jak go wykazano w rubryce 22. rejestru szacunkowego), po doliczeniu ewentualnie istniejącego, nie podlegającego podatkowi dochodu. Przytem trzeba doliczyć tak dochód, nie podlegający opodatkowaniu według § 153., jak również ewentualnie dochód, uwolniony według § 154.

III. 1. Przy rozstrzyganiu pytania, jaka ilość członków rodziny pozostaje w zaopatrzeniu głowy gospodarstwa domowego, mieć należy przedewszystkiem na względzie, że przez członków rodziny rozumieć należy także tutaj osoby, wymienione w artykule 3., I., l. 2.

Przy ustaleniu ich ilości nie należy jednak wliczać małżonki podatnika; również nie należy brać przytem w rachubę także tych członków rodziny, którzy podpadają pod postanowienia § 157., ustęp 2., drugie zdanie, jakoteż tych, których uwzględnia się w myśl § 162., l. 4., drugie zdanie. Nakoniec nie należy tu wliczać także tych członków rodziny, którzy mają dochód — bez względu z jakiego źródła dochodu — którego w myśl artykułu 3. nie ma się doliczać do dochodu głowy gospodarstwa domowego.

2. Przy zastosowaniu postanowień § 173. miarodajnym jest skład rodziny na początku roku.

IV. 1. Przy opodatkowaniu podatników, których dochód nie przekracza 12.000 K, jest nadto dozwolone uwzględnienie stosunków szczególnych, osłabiających istotnie siłę podatkową podatnika, o ile ich już na zasadzie § 173. nie wzięto pod uwagę, mianowicie w ten sposób, że przyznaje się zniżenie stopy podatkowej najwyżej o trzy stopnie. Przy podatnikach sześciu najniższych stopni, to jest aż do dochodu 2400 K, może nastąpić z tych powodów zniżenie nawet o więcej niż o trzy stopnie, ewentualnie zupełne uwolnienie od podatku.

2. Za stosunki tego rodzaju uważa się jedynie:

a) nadzwyczajne obciążenia z powodu

utrzymania i wychowywania dzieci, na przykład głuchych, ślepych, kalek, dzieci wychowujących się poza domem,

obowiązku utrzymywania niezasobnych krewnych,

obciążenia wskutek trwałej choroby,

zadłużenia,

szczególnych klęsk (pożaru, powodzi):

b) z powodu powołania do służby wojskowej (mobilizacyi, ćwiczeń wojskowych lub służbowych).

3. Mieć należy na uwadze, że komisyi wolno tylko przyznać zniżenia, a mianowicie tylko wtedy, gdy wskutek zaszłych wypadków siła podatkowa jest istotnie osłabiona, co komisya ma osądzić. Nie każdy przeto podatnik, co do którego zachodzi jedna z okoliczności wyliczonych pod *a)* i *b)* ma prawo do zniżki.

4. Jeżeli komisya czyni użytek z przysługujących jej upoważnień, w takim razie ma dokładnie podać w orzeczeniu faktyczne okoliczności, które ją do tego skłoniły.

5. Uchwały, któremi ma się przyznać zniżenie stopy podatku o więcej niż o jeden stopień, albo uwolnienie podatnika, który miałby zapłacić podatek wyższego stopnia niż pierwszego, mogą zapaść tylko w obecności dwóch trzecich części członków komisyi.

V. Wspomniane poprzednio pod I.—IV. stosunki należy przedstawić w zeznaniu.

Część II.

Postępowanie wymiarowe.

Rozdział I.

Miejsce opodatkowania.

Artykuł 36.

Właściwość organów wymiarowych.

(§§ 176. i 203.)

I. Zeznania, które za członków cesarskiego i królewskiego domu składa corocznie Najwyższy Urząd ochmistrzowski, odbiera Minister skarbu i on także stwierdza dochód, podlegający opodatkowaniu (por. także artykuł 43., l. 9.).

II. 1. W wszystkich innych przypadkach czynności urzędowe, tyczące się wymierzenia podatku dochodowego, wykonywać ma z reguły ten organ wymiarowy, w którego okręgu osoba podlegająca opodatkowaniu ma zwyczajną siedzibę.

Siedzibę oceniać należy według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111.

2. Jeżeli ze względu na siedzibę podatnika wchodzi w rachubę kilka okręgów szacunkowych, wymierza się podatek w tym okręgu szacunkowym, w którym odnośny podatnik opłaca największą kwotę podatków bezpośrednich; jeżeli w jednem z tych miejsc zamieszkania opłaca podatki bezpośrednie, w drugiem zaś nie, rozstrzyga pierwsze miejsce.

Przypadek tutaj zaznaczony zachodzi, gdy na przykład ktoś utrzymuje mieszkanie w mieście a mieszka na wsi, lub gdy przebywa naprzemian w rozmaitych dobrach ziemskich, nie zaś wtedy, gdy mieszkaniec miasta porę letnią spędza w swojej willi.

Nie zachodzi jednak ten przypadek, gdy urzędnik lub przemysłowiec, jak to w większych miastach często się zdarza, mieszka stale nie w tem miejscu, gdzie znajduje się jego urząd a względnie zakład przemysłowy, lecz w innem; w przypadkach tego rodzaju rozstrzyga siedziba odnośnej osoby.

3. Jeżeli się zdarzy, że kilka siedzib mają osoby, nie płacące żadnych innych podatków bezpośrednich, za właściwy uważać należy ten organ wymiarowy, który pierwej przygotował opodatkowanie. Powszechne wezwanie do wnoszenia zeznań nie ma pod tym względem znaczenia, lecz ma je osobiste wezwanie podatnika (artykuł 43., l. 2.) lub odbiór zeznania.

4. Jeżeli podatnik ma w krajach tutejszych dwie lub kilka siedzib, to uczyni zadość obowiązkowi zeznania wtedy, gdy wniesie zeznanie do jednej z władz podatkowych, wchodzących w rachubę ze względu na jego siedziby. Jeżeli się okaże, że odnośna władza podatkowa, względnie komisya nie jest właściwa do wymiaru, winna ona zeznanie odstąpić bezpośrednio właściwej władzy podatkowej, a podatnika zawiadomić odpowiednio o tem zarządzeniu i dać mu w ten sposób możność wniesienia zarzutu przeciw temu zarządzeniu.

W razie sporu o właściwość należy złożyć sprawozdanie krajowej władzy skarbowej, która rozstrzygnie co do tego, która władza podatkowa względnie komisya ma dokonać wymiaru — z zastrzeżeniem praw zwyczajnej drogi środków prawnych, przysługujących podatnikowi w swoim czasie przeciw wymiarowi przy uwzględnieniu także kwestyi właściwości. Jeżeli wchodzi w rachubę kilka krajowych władz skarbowych, winny one zasięgnąć rozstrzygnienia Ministerstwa skarbu.

5. W przypadkach, określonych w § 153., l. 1., ustęp 1., i l. 3., miejsce pobytu uważa się na równi z siedzibą.

6. Obywateli królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, nie mających w tychże siedziby ani tu nie przebywających (§ 153., l. 1., ustęp 2., i l. 2.), opodatkowują te organa wymiarowe, w których okręgu znajduje się gmina przy-

należności odnośnych osób. Jeżeli gmina przynależności nie jest wiadoma, podatek wymierzyć mogą te organa wymiarowe, w których okręgu znajdują się podlegające podatkowi źródła dochodu a względnie największe z nich (por. artykuł 83., l. 2. ustęp 3.).

7. Cudzoziemców, którzy tutaj ani nie mieszkają ani nie przebywają, opodatkowuje się w przypadkach, oznaczonych w § 153., l. 2., w tym okręgu, w którym znajduje się źródło dochodu podlegające opodatkowaniu, a względnie, jeżeli podatnik ma ich kilka, największe z nich.

8. Postanowienia tyczące się siedziby stosują się także do będących pod opieką i kuratelą. Umieszczenie osoby w zakładzie obłąkanych lub innym zakładzie leczniczym nie uzasadnia samo przez się zmiany właściwości organów wymiarowych, tak samo jak odsiadywanie czasowej kary więzienia lub czasowa nieobecność w miejscu zamieszkania.

III. Na wniosek władz lub podatników można z ważnych powodów delegować zamiast właściwej także inną komisyę szacunkową, względnie władzę podatkową do przeprowadzenia postępowania wymiarowego (§ 281., ustęp 2.), jak na przykład, jeżeli zarząd majątku podatnika znajduje się w innem miejscu niż w tem, w którem według zasad właściwości należałoby dokonać wymiaru podatku.

Do delegowania w obrębie okręgu krajowej władzy skarbowej upoważniona jest ta ostatnia władza; przeciw jej rozstrzygnieniu przysługuje podatnikowi prawo rekursu do Ministerstwa skarbu. O delegacyi komisyi szacunkowej, względnie władzy podatkowej w okręgu innej krajowej władzy skarbowej rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

Artykuł 37.

Miejsce przypisania.

Podatek dochodowy przypisywać należy w tej gminie, która w myśl artykułu 36. jest miarodajną dla właściwości organów wymiarowych.

Podatku dochodowego nie rozdziela się między kilka gmin.

Rozdział II.

Przygotowanie wymiaru.

1. Spis osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 38.

Wstęp. Ustanowienie mężów zaufania.

(§ 199.)

1. Celem przygotowania wymiaru winny władze podatkowe po wysłuchaniu mężów zaufania sporządzić spis osób w ich okręgu zamieszkałych (artykuł 36.), o których domniemywać się można, że podlegają podatkowi dochodowemu.

Spis ten uzupełnić należy wciągnięciem do niego osób, które w myśl artykułu 36., II., l. 5., 6. i 7., mają być opodatkowane u władzy podatkowej (por. artykuł 42., II., l. 3.).

Podobnie sporządzić należy, w razie potrzeby za przybraniem mężów zaufania, spis tych źródeł dochodu władzy podatkowej znanych, których właściciele nie mieszkają w okręgu władzy podatkowej.

Mężów zaufania, których ilość dla każdego okręgu szacunkowego ustanawia Minister skarbu, wybierają dla wszystkich miejscowości, liczących przeszło 10.000 mieszkańców, reprezentacye gminne, dla wszystkich innych miejscowości, wybierają w krajach, gdzie istnieją reprezentacye powiatowe, te reprezentacye, w krajach zaś, gdzie nie ma reprezentacyi powiatowych, mianuje mężów zaufania wydział krajowy.

Czas trwania czynności mężów zaufania wynosi sześć lat.

2. Ministerstwo skarbu podało już do wiadomości ilość mężów zaufania, wyznaczyć się mających dla każdego okręgu. Ewentualna zmiana ilości, względnie ustalenie jej dla nowych okręgów szacunkowych nastąpi od przypadku do przypadku.

3. Krajowe władze skarbowe winny natychmiast po ogłoszeniu tego przepisu wykonawczego wystosować do wydziałów krajowych wezwanie, aby wyznaczyły w należytym czasie potrzebną ilość mężów zaufania. Aż do wyznaczenia nowych mężów zaufania zachowują ci, których już wyznaczono, swój mandat i należy ich powoływać w miarę potrzeby.

Do reprezentacyi gminnych tych miejscowości, które liczą więcej jak 10.000 mieszkańców i do reprezentacyi powiatowych, gdzie takowe istnieją, wystosować mają podobne wezwanie właściwe władze podatkowe pierwszej instancyi.

W celu zastąpienia mężów zaufania, których już ewentualnie niema do rozporządzenia oraz w celu ich wyznaczenia po upływie sześcioletniego okresu czynności, należy postępować w taki sam sposób.

4. O wyznaczeniu mężów zaufania uwiadomić należy właściwą władzę podatkową pierwszej instancyi, która w miarę potrzeby powoływać ich będzie do sprawowania czynności ustawowej. Mężów zaufania można powoływać do siedziby urzędowej władzy podatkowej, jednakże władzy podatkowej wolno kazać na miejscu sporządzić spis osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu.

Mężowie zaufania nie muszą być zawsze obecni w pełnej liczbie, owszem wystarczy, gdy równocześnie po dwóch z nich współdziała.

5. Władza podatkowa może użyć własnych organów do sporządzenia spisu lub poruczyć to urzędnikom urzędu podatkowego i innym osobom zaufania godnym, specyalnie do tego wydelegowanym, które nie muszą należeć do jej składu osobowego.

6. Odezwę powołującą doręcza się mężom zaufania za potwierdzeniem odbioru.

7. Gdyby mężów zaufania nie wyznaczono w czasie właściwym, lub gdyby wyznaczeni mężowie zaufania nie stawili się w dniu wyznaczonym lub stawili się w niedostatecznej ilości, sporządzić należy spis za przybraniem mężów zaufania, których wybierze władza podatkowa a względnie jej delegat.

W przypadku takim należy jednak mieć wzgląd na to, żeby nie powoływano do współdziałania osób, co do których z jakichkolwiek powodów zachodzi wątpliwość, czy będą bezstronne lub czy zasługują na zaufanie.

Artykuł 39.

Wykazy właścicieli domów.

(§ 200.)

1. Ważnym środkiem pomocniczym do sporządzenia przepisanego w § 199. spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu, jakoteż do wymiaru w ogólności a w szczególności do nałożenia podatku na te osoby, które nie są obowiązane do składania zeznania dochodu, stanowią wykazy, w których właściciele domów podawać mają mieszkańców tychże domów.

2. Krajowa władza skarbowa winna zatem równocześnie z krokami w celu wyznaczenia mężów zaufania albo, o ile to nie opóźniłoby dokończenia wymiaru w czasie właściwym, uwzględniając terminy wyprowadzania się wezwać w późniejszym czasie obwieszczeniem publicznem posiadaczy zamieszkałych domów lub ich zastępców do przedłożenia tego wykazu w ciągu terminu co najmniej 14dniowego, i zwrócić ich uwagę na kary, któremi w § 247. ustawa zagraża na wypadek, gdyby wyjaśnień odmówiono lub świadomie oznajmiono szczegóły nieprawdziwe. Zarazem postarać się należy, żeby stronom dostarczono formularzy w odpowiedniej ilości.

Formularz *B*. Formularz *C*.

3. W załączniku *B* i *C* wydrukowane są formularze tych wykazów, które zresztą władze podatkowe mogą bez istotnej zmiany treści uzupełniać lub zmieniać stosownie do potrzeb miejscowych. Formularz *B* służy w pierwszym rzędzie dla właścicieli wynajętych budynków. Formularz *C* wypełniać mają głowy gospodarstw domowych, a względnie poszczególni lokatorowie, aby tym sposobem właściciel domu mógł uczynić zadosyć swojemu obowiązkowi.

Gdy do formularza *B* dołączone są formularze *C* odpowiednio wypełnione, nie potrzeba przenosić ich treści do formularza *B*.

Formularz *D* przeznaczony jest do tego, żeby właściciele domów lub ich zastępcy wykazywali w nich mieszkańców niewynajętych budynków.

Formularz *D*.

4. Formularze *C* i *D* zawierają oprócz przedziałek 2. do 9., a względnie 3. do 10., które należy wypełnić z obowiązku w § 200. przewidzianego, także przedziałki, w których podatnicy umieszczać mogą szczegóły ważne ze względu na podatek dochodowy, jaki na nich ma być nałożony itd. Głowy gospodarstw domowych nie są obowiązane wypełniać tych przedziałek 10. do 15., a względnie 11. do 16.; jednakże wypełnienie tych przedziałek nastręczy zwłaszcza osobom, nie obowiązanym do wniesienia zeznania, sposobność do uwiadomienia komisyi o wysokości swego dochodu i dochodu członków swojej rodziny, tudzież o ilości członków rodziny (członków gospodarstwa domowego), o potrąceniach na odsetki od długów i premie asekuracyjne i o innych okolicznościach, mogących wyjednać im zniżenie stopy podatkowej; w przypadku ostatnim mają uwiadomienia te znaczenie zeznania.

5. Do właścicieli budynków puszczonych w najem, którzy nie uczynią zadość wezwaniu obwieszczonemu publicznie, wystosować należy wezwanie osobiste, żeby dostarczyli wykazów, jeżeli władza nie może uzyskać potrzebnych wyjaśnień z przedłożonych fasyi czynszowych lub protokołów tabelarycznych; posiadaczy tak zwanych Hôtel garnis, pensyonatów itp. zniewalać należy zawsze do podawania wykazu, przestrzegając ograniczenia w § 200. przewidzianego.

6. Co do budynków niewynajętych a zwłaszcza podlegających podatkowi domowo-klasowemu, żądać należy zawsze wykazania mieszkańców zamków, will, budynków dyrekcyi itp.

Zresztą można zaniechać indywidualnego wezwania co do takich budynków, co do których istnienie podatników władzy nieznanych jest z góry nader nieprawdopodobne. O potrzebne wyjaśnienia co do mieszkańców budynków państwowych a w szczególności budynków, mieszczących wojsko, postarać się należy drogą korespondencyi.

Co do budynków wspomnianych na ostatku winny władze podatkowe skierować wezwanie z dołączeniem potrzebnych list, wykazujących domy i mieszkania, do miejscowych władz wojskowych, które mają wydać potrzebne zarządzenia co do wypełnienia tych list i odesłania ich z powrotem do

władz podatkowych. Doniesienia te będą zresztą ograniczać się tylko do tych osób (partyi), którym wyznaczono lub wynajęto w budynku mieszkanie w naturze; osoby (partye) te obowiązane są do wypełnienia list mieszkaniowych.

7. Wezwanie osobiste wydawać należy z terminem 14dniowym i z zagrożeniem stosowną karą porządkową.

W razie bezskutecznego upływu terminu, należy karę porządkową nałożyć; stosownie do okoliczności w danym przypadku można obowiązanego do doniesienia wezwać jeszcze raz do przedłożenia wykazu, a to albo pod zagrożeniem podwyższonej kary porządkowej albo z tem oświadczeniem, że ponowne zaniedbanie uczynienia zadość wezwaniu byłoby uważane za odmówienie wyjaśnienia i dałoby powód do wytoczenia postępowania karnego w myśl § 247.

8. W podobny sposób postąpić należy z podnajmującymi, którzy nie uczynią zadość obowiązkowi, jaki wkłada na nich § 200., ustęp 2.

9. Nadchodzące doniesienia trzeba zaraz przejrzeć, o ile to byłoby potrzebne, uzupełnić i sprostować, a następnie użyć ich należy przedewszystkiem do uzupełnienia spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 40.

Wykazy służbodawców.

(§ 201.)

1. Krajowa władza skarbowa winna wezwać obwieszczeniem publicznem te osoby, które obowiązane są do wypłacania płac i poborów spoczynkowych w sumie, przenoszącej 1600 K rocznie dla jednej osoby, aby wniosły doniesienie w § 201. przewidziane. Jako termin wnoszenia doniesień należy z reguły ustanowić czas od dnia 1. stycznia najdalej do dnia 31. stycznia. W wezwaniu tem zwrócić należy uwagę na przewidziane w §§ 240., 241., 243., l. 6., i 244., skutki nierzetelnych doniesień lub zaniechania wniesienia takowych.

2. Uwiadomienie zawierać ma imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i zatrudnienie odbiorców poborów służbowych, tudzież rodzaj i wielkość tych poborów.

Formularz tego doniesienia wydrukowany jest w załączniku *E*/1.

Formularz *E*/1.

Jeżeli służbodawcy zatrudniają większą ilość osób, powinni używać wzoru *E*/2, który po nadejściu należy pociąć.

Formularz *E*/2.

Pojedynczych odcinków użyć należy za dodatki do arkusza *F*, tyczącego się tej samej osoby, jukstę zaś należy przechowywać starannie i opatrzyć dopiskiem co do użycia poszczególnych odcinków.

3. W doniesieniach podawać należy tę kwotę, którą wypłacone (stałe i zmienne pobory) osiągnęły istotnie w roku kalendarzowym, poprzedzającym rok podatkowy.

Jeżeli pobory (stałe lub zmienne) nie trwały przez cały rok albo zmieniły się w ciągu roku, podać należy co do tej zmiany jej rodzaj (objęcie służby, podwyższenie lub zniżenie poborów, wystąpienie ze służby) i czas (dzień, w którym zmiana nastąpiła a względnie dzień, od którego lub aż do którego płace były wypłacane), jakoteż kwotę roczną i kwotę rzeczywiście wypłaconą.

4. Do odbierania doniesienia powołana jest z reguły ta władza podatkowa, w której okręgu znajduje się miejsce zamieszkania obowiązanego do doniesienia (służbodawcy itd.) a względnie przedsiębiorstwa. Ta władza podatkowa posyłać będzie potrzebne zawiadomienia a względnie odpowiednie odcinki formularza *E*/2 władzom podatkowym, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania funkcyonaryuszy i emerytów.

Na prośbę obowiązanych do donoszenia można im każdego czasu pozwolić, żeby doniesienia, tyczące się odbiorców poborów służbowych, zamieszkałych w poszczególnym okręgu szacunkowym, wnosili do władzy podatkowej z tego względu właściwej.

5. Służbodawców i wszelkie inne osoby do wnoszenia takich doniesień obowiązane, które nie uczynią zadość wezwaniu publicznemu, wezwać należy indywidualnie do ich wniesienia z wyznaczeniem 14dniowego terminu i z zagrożeniem karą porządkową. Jeżeli i to wezwanie będzie bezskuteczne, należy karę porządkową nałożyć i stosownie do okoliczności danego przypadku wezwać obowiązanego jeszcze raz do wniesienia doniesienia, a to albo z zagrożeniem podwyższoną karą porządkową albo z tem oświadczeniem, że ponowne zaniedbanie uczynienia zadość wezwaniu dałoby powód do wytoczenia postępowania karnego w myśl § 243., l. 6.

6. Rodzaj wykazów, jakich dostarczać mają kasy nadworne i kasy państwowe określony jest przepisem manipulacyjnym, wydanym przez Ministerstwo skarbu.

7. Dostarczenie wykazu w § 201. przepisanego, nie narusza prawa organów wymiarowych do żądania w myśl § 269. wyjaśnienia także co do funkcyonaryuszy nie objętych doniesieniem itd.

8. Nadchodzące doniesienia poddać należy bezzwłocznie czynności urzędowej w myśl l. 9. artykułu 39.

Artykuł 41.

Postanowienia szczególne, których przestrzegać należy przy wygotowywaniu spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu.

(§ 199.)

1. Sporządzając spis osób podatkowi przypuszczalnie podlegających, winny władze podatkowe i mężowie zaufania mieć na uwadze, że chodzi tu tylko o przysposobienie środka pomocniczego do przyszłego wymiaru, nie zaś o rozstrzygnięcie, czy istnieje obowiązek płacenia podatku dochodowego, do oceniania którego powołana jest tylko komisya szacunkowa; zarówno więc osoby, nie umieszczone w spisie, mogą być później poddane opłacie podatku dochodowego, jak i naodwrót te, które w nim umieszczono, mogą być później uznane za uwolnione od obowiązku podatkowego.

2. Osoby, co do których zachodzi wątpliwość, czy podlegają podatkowi dochodowemu czy nie, trzeba więc w każdym razie zaciągnąć do spisu.

Obowiązek podatkowy uważać należy za wątpliwy zwłaszcza wtedy, gdy pod tym względem nie ma zgody między mężami zaufania lub między mężami zaufania a reprezentantem władzy podatkowej.

Artykuł 42.

Forma i założenie spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu. Spis źródeł dochodu.

I. 1. Spis osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu, składać się ma dla każdej poszczególnej osoby do spisu wciągniętej z osobnej karty podług formularza *F* sporządzonej.

Formularz *F*.

2. Karta *F* służy do gromadzenia w niej w ciągu dłuższego peryodu wszelkich szczegółów, tyczących się podatnika, mianowicie zaś do przedstawienia w nim jak najwyraźniej służących mu źródeł dochodu.

Nie w każdym przypadku będzie można kartę *F* wypełnić dokładnie już do pierwszego wymiaru, ponieważ bardzo często dopiero wyniki pierwszego wymiaru dostarczą wyjaśnień co do źródeł dochodu itd. poszczególnym podatnikom służących, i dopiero potem trzeba ich będzie użyć do uzupełnienia karty *F*.

Zawsze jednak starać się należy najusilniej o jak najdokładniejsze wypełnienie karty *F* już do pierwszego wymiaru; w szczególności — z zachowaniem przepisów podanych w artykule 41. — wyzyskać należy zupełnie wszelkie szczegóły znane władzy podatkowej z dotychczasowych zapisków, z doniesień, nadeszłych w myśl artykułów 39. i 40. i z wszelkich innych dochodzeń.

W końcu władza podatkowa jest w szczególności także obowiązana zasięgnąć potrzebnych wiadomości za pośrednictwem właściwej władzy podatkowej co do tych źródeł dochodów podatników, które leżą poza granicami jej okręgu.

Używać należy do tego formularzy *F/a*, *F/b*, *F/c*, *F/e* i *f*. Formularz *F/a*, *F/b*, *F/c*, *F/e* i *f*.

Formularze te mogą krajowe władze skarbowe uzupełniać lub zmieniać bez istotnej zmiany treści.

3. Przy wygotowywaniu karty *F* unikać należy wszelkiej niepotrzebnej pisaniny; nie potrzeba więc przeto przenosić mianowicie szczegółów, które są zapisane w właściwej formie, to jest na osobnych kartach, dotyczących tylko jednego podatnika chyba że to dla przejrzystości jest potrzebne. Zwyczajnie karty takie należy jedynie wkładać w pierwopisach w kartę *F*, a w niej powołać się na te dodatki. Dziać się to ma mianowicie z kartami według formularzy *F/a* do *F/f*, tudzież *E* itp., nadchodzącemi od innych władz podatkowych.

4. Karty takie według formularza *F* przygotować ma władza podatkowa dla każdej osoby, o której przypuszcza, że jest obowiązana do płacenia podatku dochodowego, ażeby tym sposobem ułatwić i przyspieszyć rokowania z mężami zaufania.

Jednakże za podstawę rokowań z mężami zaufania brać należy z reguły wykazy właścicieli domów, i co do każdej osoby w nich zapisanej rozstrząsać kwestyę jej przypuszczalnego obowiązku do płacenia podatku dochodowego.

5. Gdyby przy tej sposobności mężowie zaufania zalecali wciągnięcie do spisu osób, dla których władza podatkowa nie przygotowała karty według formularza *F* należy bezzwłocznie wygotować taki formularz i wcielić do spisu. Okoliczność, która spowodowała wnioskodawcę do proponowania, żeby dotyczącą osobę wciągnięto do spisu, zanotować należy w przeznaczonej na to rubryce formularza.

6. Gdyby zachodziła różnica w zdaniach co do zaciągnięcia pewnej osoby do spisu, okoliczność tę zapisać należy na karcie.

Podobnie, gdy mężowie zaufania domagali się sprostowania zapisków urzędowych lub objawiali silne powątpiewanie o ich prawdziwości, należy zanotować to w odpowiednich miejscach.

7. Gdy spis zostanie ukończony, należy go uporządkować według budynków, mieszkań, piątr,

budynki same zaś według położenia topograficznego (według ulic itd. i numerów oryentacyjnych), a władza podatkowa ma go wziąć w przechowanie. Jeżeli według stosunków lokalnych okazuje się to celowi odpowiedniem, można zachować także inny porządek kolejny. (Por. także art. 51., l. 1., ustęp 2.) Tak władzy podatkowej jak i mężom zaufania zastrzega się czynienie, a względnie proponowanie uzupełnień w tym spisie, dopóki nie zostanie oddany komisyi szacunkowej.

8. Uzupełnienie takie przy ponownem wezwaniu mężów zaufania uskuteczniać ma władza podatkowa zwłaszcza w takich przypadkach, gdy

a) przez późniejsze dochodzenia (§ 206.) odkryje się osoby dotychczas nieznane, podlegające przypuszczalnie powinności podatkowej, albo

b) te późniejsze dochodzenia zostają w uderzającej sprzeczności z zapatrywaniem mężów zaufania, albo

c) zdaje się prawdopodobnem, że wysłuchanie mężów zaufania posłuży do wyjaśnienia faktów wątpliwych.

Także nową opinię zapisać należy na karcie *F*.

9. Spis osób podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu założyć należy dla każdego wymiaru, przyczem postępować należy w ogóle analogicznie do zasad w artykule 41. i wyżej pod l. 1. do 8. wyrażonych. Zarazem uwzględniać należy jak najtroskliwiej zachodzące przyrosty i ubytki oraz inne zmiany według artykułu 76. zanotowane i wpływać na możliwie dokładne uzupełnienie spisu.

10. Kart *F* nie potrzeba wydawać na nowo dla każdego wymiaru, lecz tylko od przypadku do przypadku karty zupełnie zapisane lub nie nadające się do użytku z innych przyczyn zastępować nowemi, przenosząc do nich szczegóły, które jeszcze mają znaczenie.

11. Osoby, które w roku poprzednim podlegały podatkowi dochodowemu lub tylko na podstawie §§ 173. i 174. były uwolnione, należy w każdym razie znowu zaciągnąć do spisu z podaniem zmian, jakie ewentualnie zaszły.

II. 1. Władza podatkowa sporządzić ma nakoniec przepisany w § 199. spis znanych jej źródeł dochodu, których właściciele nie mieszkają w okręgu władzy podatkowej. Użyć należy do tego formularzy *F/a* do *F/f*. [Por. także artykuł 3., l. 4., przepisu wykonawczego do artykułu III. noweli o podatkach osobistych (opłata od tantyem)].

2. Odpisy formularzy zapiskami opatrzonych posłać należy następnie z jak największym pośpiechem — o ile szczegóły te nie stały się już wiadome w skutek zapytania, uczynionego w myśl czwartego ustępu l., l. 2. — tej władzy podatkowej, która do opodatkowania dotyczących osób jest właściwą (artykuł 36.).

W następnych latach odpisy te posyłać należy tylko o tyle, o ile co do dotyczących źródeł dochodu zajdą zmiany.

3. Dla osób, podlegających podatkowi dochodowemu, które w ogóle nie mają siedziby w krajach tutejszych, a względnie mieszkają za granicą, sporządzić ma władza podatkowa, powołana do przygotowania opodatkowania tych osób (artykuł 36., II., l. 6. i 7.), kartę podług formularza *F*, przeto w tym przypadku nie trzeba sporządzać formularzy *F/a* do *F/f* dla służących tym osobom źródeł dochodu we własnym okręgu leżących, które właśnie zapisuje się w formularzu *F*.

Natomiast co do źródeł dochodu, służących takim w innych okręgach opodatkować się mającym osobom, należy naturalnie wygotować formularze *F/a* aż do *F/f* i odpisy takowych przesłać właściwej władzy podatkowej.

2. Zbieranie zeznań.

Artykuł 43.

Wezwanie do wnoszenia zeznań i odbiór tychże.

(§§ 202. do 205.)

1. Wspomniane w artykule 29., l. 1., obwieszczenie publiczne, tyczące się wnoszenia zeznań do podatku dochodowego, wydać ma krajowa władza skarbowa w takim czasie, aby można było ustanowić do przedkładania zeznań termin aż do końca stycznia.

W obwieszczeniu zwrócić należy uwagę zwłaszcza na to, że obowiązek do wniesienia zeznania i skutki ewentualnego niewniesienia tegoż nie są zawisłe od doręczenia indywidualnego wezwania, uskutecznionego po myśli § 204.

Pozostawia się krajowym władzom skarbowym zwrócenie w obwieszczeniu uwagi podatników także na to, że jeżeli zeznania chcą złożyć ustnie w władzy podatkowej, winni w własnym interesie uczynić to jak najrychlej, dla uniknienia późniejszego natłoku stron; nadto należy władzom podatkowym, mającym znaczną ilość podatników, wyznaczyć pewne

dni do odbierania bez straty czasu zeznań od podatników, których nazwiska rozpoczynają się od pewnych oznaczonych liter abecadła.

W końcu należy wspomnieć także w obwieszczeniu o uzasadnionym w § 228. ustawy obowiązku donoszenia, ciążącym na tych osobach, które w ciągu roku podatkowego wstępują w obowiązek podatkowy wskutek wprowadzenia się na obszar, w którym obowiązuje ustawa, lub wskutek uzyskania stałych poborów służbowych.

2. Władze podatkowe winny w myśl § 204., ustęp 2., na podstawie spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu, wezwać do wnoszenia zeznań osoby, u których przewidują dochód, przenoszący 2000 K, przedewszystkiem zaś te, których dochód w roku poprzednim oszacowany był na 2000 K lub więcej, i to także indywidualnie, z dołączeniem formularza, o ile miejsce ich zamieszkania znajduje się w krajach tutejszych i jest władzy podatkowej znane.

Władze podatkowe winny bezpłatnie wydawać stronom na ich żądanie objaśnienia, zawierające najważniejsze postanowienia ustawy i przepisu wykonawczego, zwłaszcza zaś postanowienia o ustawowych pozycyach potrącalnych.

Wspomniane wezwania indywidualne wydać należy najmniej na trzy tygodnie przed upływem terminu, wyznaczonego w ogólnem obwieszczeniu i przy zwróceniu uwagi na ten termin.

O ile to nie stało się już w powyższym terminie, wydawać należy wezwanie indywidualne po upływie tegoż, a to zawsze bezzwłocznie, jak tylko władza podatkowa spostrzeże, że jakaś osoba, obowiązana przypuszczalnie do wniesienia zeznania, jeszcze go nie wniosła; przytem należy mieć na uwadze, aby do wniesienia zeznania wyznaczany był termin najmniej czternastodniowy, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

3. W rzeczonem wezwaniu indywidualnem zwrócić należy uwagę na przewidziane w § 205. postanowienie, że gdyby zaniedbano wnieść zeznanie w należytym czasie, władza podatkowa może zarządzić z urzędu wymierzenie podatku a komisya szacunkowa może wymierzenia dokonać. (Art. 30., l. 2.)

4. Potwierdzenia odbioru uskutecznionego z powołaniem się na § 205. indywidualnego wezwania do wniesienia zeznania należy przechowywać starannie; uskutecznione wezwanie do zeznania należy także zanotować na odnośniej karcie *F*.

Zastrzega się krajowym władzom skarbowym prawo zarządzania, aby władze podatkowe, w których z powodu wielkiej ilości podatników jest to potrzebne, utrzymywały osobny zapisek doręczeń.

5. O ile osoby, których dochód zdaje się nie dosięgać 2000 K lub których dochód w roku poprzednim nie był oszacowany na większą sumę, mają być wzywane do wnoszenia zeznań, pozostawia się uznaniu organów wymiarowych; głównie domagać się należy zeznań od osób, których stosunki majątkowe nie są dokładnie znane, na przykład od kapitalistów i o których można przypuszczać, że są zdolne do wygotowania zeznania. (Porównaj także artykuł 30., l. 5.)

6. Na nadchodzących zeznaniach zanotować należy dzień wniesienia, nie trzeba ich jednak zaciągać do protokołu podawczego.

7. Władze podatkowe obowiązane są na żądanie podatników odbierać od nich zeznania bez stempla do protokołu, do czego używać należy przepisanego formularza.

8. Zeznania wkłada się zawsze do karty *F*, tyczącej się tej samej osoby.

9. Ze względu na szczególne zarządzenie, wydane w § 203. ustawy (artykuł 36., l.), postanowienia powyższe nie stosują się do członków cesarskiego i królewskiego Domu.

3. Dalsze przygotowania.

Artykuł 44.

Dochodzenia władzy podatkowej.

(§§ 206. i 207.)

1. Czasu pomiędzy nadejściem zeznań, a względnie pomiędzy wygotowaniem spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi a zebraniem się komisyi szacunkowej, użyć należy na wykonanie czynności urzędowych w § 206. przewidzianych, w taki sposób, żeby władza podatkowa mogła przedstawić komisyi szacunkowej wnioski co do oszacowania podatników. (Por. art. 45., l. 2., i artykuł 51.)

2. W tym celu władza podatkowa winna przygotować do użytku komisyi szacunkowej nadchodzące do niej wykazy, spisy i wszelkie inne środki pomocnicze do wymiaru, zwłaszcza zaś uwiadomienia od innych władz otrzymane, tudzież wyniki wymiaru podatku zarobkowego i rentowego.

3. Władza podatkowa obowiązana jest także zasięgnąć w przypadkach wątpliwych wiadomości co do stosunków dochodowych tych osób, które nie wniosły zeznań; rozumie się, że także co do tych osób należy odpowiednio zużytkować środki pomocnicze, w poprzedzającym ustępie wspomniane.

Jeżeli przy tem okaże się prawdopodobnem, że podatnicy, którzy nie wnieśli zeznania, mają dochód 2000 K przenoszący, wezwać ich należy bezzwłocznie w myśl artykułu 43., l. 2., do wniesienia zeznania.

4. Najskuteczniejszem przygotowaniem materyału dla komisyi szacunkowych jest zapisanie lub zanotowanie wszystkich ważniejszych szczegółów, tyczących się tej samej osoby, na przeznaczonej dla niej karcie według formularza *F* albo włożenie do tego formularza zapisków z takiemi datami.

5. W celu jak największego poparcia czynności komisyi, winna wreszcie władza podatkowa także nadchodzące zeznania poddać tymczasowemu zbadaniu i o ile to uważa za potrzebne, uzupełnić i sprostować na podstawie przesłuchania podatników, znawców i innych osób godnych zaufania (informatorów; por. ustęp 2. i 3.). Zaleca się przytem uporządkowanie zeznań, względnie kart *F* (art. 42., l., l. 1., i art. 43., l. 8.) poszczególnych podatników według grup zawodowych, względnie kategoryi zawodowych, zestawić porównania wedle kategoryi i przesłuchać biegłych w tych kategoryach informatorów i znawców. Do tego sprawdzenia zeznań według grup zawodowych, leżącego w interesie równomiernego i słusznego wymiaru podatku osobom opodatkowanym, można przybierać także członków komisyi, obznajomionych szczególnie z odnośnymi stosunkami.

Jako informatorów należy przybierać w pierwszym rzędzie samych znających się na rzeczy członków komisyi i zastępców; w drugim zaś rzędzie inne osoby, które można uważać za godne zaufania i zdatne do tego. Władza podatkowa, względnie przewodniczący komisyi, może w sprawie wyznaczenia takich informatorów dla pewnych gałęzi przemysłu zwracać się do korporacyi, stowarzyszeń, gremiów, izb handlowych i przemysłowych, izb adwokackich, notaryalnych, lekarskich itd. i ułożyć przy pomocy tych korporacyi listy znawców; przy wyborze znawców trzeba będzie przedewszystkiem posługiwać się temi listami.

Władza podatkowa może powoływać do sprawdzania zeznań, względnie badania stosunków co do dochodu podatników także inne osoby, znane sobie jako godne zaufania, pewne i znające się na rzeczy.

Władza podatkowa winna również wykonywać w imieniu przewodniczącego komisyi szacunkowej czynności urzędowe, które tenże uzna na razie za potrzebne (artykuł 49.).

Wskazówki, udzielone komisyi w artykule 53., winna także uwzględniać władza podatkowa.

6. Władza podatkowa może w celu przygotowania wymiaru żądać wyjaśnień w celu podania szczegółów co do dat, zawartych w zeznaniu (przychodów i wydatków), oraz przedłożenia w nieuwierzytelnionym odpisie przedstawienia rachunku zysków i strat tudzież innych rachunków, prowadzonych przez podatnika, jak na przykład rachunku towarów, fabrykacyi, wydatków i odsetek itd. Odpisów konta bilansowego lub konta kapitału można żądać jedynie na podstawie formalnej uchwały komisyi. Nie wolno żądać przedłożenia oryginalnych książkowych zapisków i dokumentów lub uwierzytelnionych ich odpisów.

7. Przy kwestyach, wyłaniających się w toku pisemnego lub ustnego postępowania, należy pouczać odpowiednio podatnika o skutku prawnym odmówienia odpowiedzi lub udzielenia odpowiedzi nieprawdziwej (artykuł 53., l. 4.).

8. Podejmując dochodzenia, winny władze trzymać się ściśle postanowień §§ 269. do 280., zawartych w rozdziale VI.

9. W swoich czynnościach urzędowych a więc w szczególności także przy sporządzaniu spisu osób przypuszczalnie podlegających podatkowi a względnie źródeł dochodu i przy zgromadzaniu doniesień posiadaczy domów mogą władze podatkowe wzywać do współdziałania naczelników gmin, którzy obowiązani są spełniać odnośne zarządzenia. O ile władza nie żąda wyraźnie, żeby naczelnik gminy współdziałał osobiście, może tenże dać się zastąpić przez członka zwierzchności gminnej.

10. O ile chodzi o oszacowanie dochodów duchownych z poborów służbowych, w takim razie, jeżeli dalsze dochodzenia są w ogóle potrzebne, trzeba jedynie postarać się o to, aby polityczna władza krajowa wydała opinię w porozumieniu z przełożoną władzą kościelną; należytości stuły, określone w § 202., ustęp 5., przyjmować należy w tej samej kwocie, w której policzone były do uzupełnienia kongruy.

Artykuł 45.

Uwiadamianie komisyi szacunkowej.

(§ 208.)

1. Gdy prace władzy podatkowej dostatecznie postąpią, uwiadomi ona o tem przewodniczącego

komisyi szacunkowej. Uwiadomienie to może nastąpić w krótkiej drodze, jeżeli przewodniczący należy do władzy podatkowej.

Że czynności postąpiły dostatecznie, można twierdzić wtedy, gdy jest nadzieja, że toczące się jeszcze dochodzenia będą ukończone w takim czasie, żeby komisya, która tymczasem rozpocznie czynności swoje, mogła przez przerwy pracować.

2. Wnioski władzy podatkowej wpisać należy do arkusza wymiarowego, względnie do rejestru szacunkowego (artykuł 51.). Czyniąc wnioski, winna władza podatkowa mieć na uwadze przepisy, wydane dla komisyi pod względem szacowania.

Rozdział III.

Komisye szacunkowe.

Artykuł 46.

Postanowienia ogólne. Skład komisyi szacunkowych.

(§§ 177. do 188.)

1. Do wykonywania czynności wymiaru podatku dochodowego ustanawia się oprócz władz podatkowych już istniejących, komisye szacunkowe, a mianowicie komisye powiatowe dla obszaru jednego powiatu politycznego i komisye miejscowe dla miast i miejscowości przemysłowych, liczących ponad 10.000 mieszkańców. Rząd jednak upoważniony jest po wysłuchaniu odnośnego wydziału krajowego przydzielić także miasta, liczące ponad 10.000 mieszkańców, do komisyi szacunkowej owego powiatu politycznego, do którego miasta te należą.

Dla rozległych okręgów i dla okręgów z szczególnie wielką ilością podatników można w miarę potrzeby ustanowić także kilka komisyi szacunkowych.

Zarządzenia tego rodzaju, jakoteż przydzielenie miast, liczących ponad 10.000 mieszkańców, do komisyi szacunkowej odnośnego powiatu politycznego, podawać będzie do wiadomości publicznej Ministerstwo skarbu.

Właściwość komisyi szacunkowych określona jest w § 178., skład ich określają §§ 179. i 180.

2. Kierownictwo naczelne czynności wymiarowych należy do Ministra skarbu (§ 281.). Krajowe władze skarbowe mają w jego imieniu nadzorować komisye szacunkowe, a zwłaszcza ich przewodniczących i starać się o to, żeby cała czynność wymiaru dokonana została wszędzie zgodnie z istniejącymi przepisami. Wolno im także zasięgać na miejscu dokładnych informacyi przez delegata, który ma też prawo zasiadania na posiedzeniach komisyi szacunkowych bez prawa głosowania.

3. Prawo wyboru, wybieralność i postępowanie wyborcze unormowane jest w §§ 181., 183. 184. do 186., tudzież przepisem wyborczym *D*, dołączonym do przepisu wykonawczego do rozdziału I.

4. Zaliczenie podatników do kół wyborczych, oznaczonych bliżej w § 181., odbywa się przy pomocy wymienionych w artykule 60., l. 7., kartek według formularza *K* (wyciągów z nakazów zapłaty).

Kartki te należy uporządkować w sposób w § 181. oznaczony osobno dla każdego koła wyborczego, w jeden wykaz zeszyć i opatrzyć okładką, na której notuje się największą i najmniejszą należność podatkową do tego koła wyborczego zaliczoną a jeżeli o zaliczeniu rozstrzyga los (§ 181., ustęp 2.), także i tę okoliczność.

Następnie należy conajmniej na cztery tygodnie przed odbyciem się wyborów wyłożyć po myśli § 184. wykaz ten do przeglądu podatników w lokalu urzędowym władzy podatkowej I. instancyi, ustanawiając prekluzyjny termin ośmiodniowy do wnoszenia zażaleń; pod tym ostatnim względem stosuje się analogicznie postanowienia artykułu 60., l. 6.

5. Wykazy wyłożyć należy tak wcześnie, aby wybory do komisyi można było przeprowadzić w należytym czasie.

Wyłożenie wykazów ogłosić należy w sposób w miejscu używany.

6. Zażalenia wnosić można jedynie przeciw niewłaściwemu zaliczeniu żalących się do kół wyborczych; wnosić je należy nieostemplowane do władzy podatkowej I. instancyi, ta zaś ma w przeciągu dni ośmiu przedłożyć je krajowej władzy skarbowej, która powinna rozstrzygnąć je z jak największym pośpiechem.

Zażalenia nie wstrzymują jednak dalszych czynności urzędowych a w szczególności odbycia się ważnych wyborów.

7. Bezzwłocznie po skończeniu wykazów posłać należy uprawnionym do wyboru legitymacyę wyborczą według formularza *G*, z dołączeniem po jednej karcie głosowania dla wyboru członków i ich zastępców. Formularz *G*.

Karty głosowania dla poszczególnych kół wyborczych powinny być odmiennych barw.

Legitymacye i karty głosowania doręczane być winny przez gminy albo przez pocztę, z reguły za potwierdzeniem odbioru; potwierdzenia odbioru zachowywać należy uporządkowane.

8. Władze podatkowe winny w porozumieniu z władzami politycznemi, wyznaczyć tak wcześnie miejsce i czas odbycia się wyborów, żeby uwiadomienia o tem mogły być podane w legitymacyach.

9. O dokonaniu wyborów lub o ich nie przyjściu do skutku uwiadomić należy bezzwłocznie krajową władzę skarbową.

10. Mianowanemi mogą być także osoby, nie podlegające podatkowi dochodowemu lub nie zamieszkałe w danym powiecie, jeżeli można od nich spodziewać się skutecznej pomocy w czynnościach wymiarowych.

Przy przedkładaniu propozycyi należy zawsze mieć wzgląd na to, żeby tak cały okrąg szacunkowy pod względem terytoryalnym jak i poszczególne gałęzie dochodu były jak najjednostajniej reprezentowane. Stosuje się to w szczególności także do tych przypadków, w których propozycye przedstawia się dopiero po wyborach a wybory nie dostarczyły takiej jednostajnej reprezentacyi. Z zasady jednak nie należy proponować osób, które przy wyborach pozostały w mniejszości, chyba, że są oni przedstawicielami grupy ludności, nie reprezentowanej zresztą w komisyi.

11. Jeżeli wybory nie odbędą się w czasie właściwym z powodu oczywistej winy uprawnionych do wyboru, albo jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, postawić należy bezzwłocznie w myśl § 188. wniosek co do mianowania potrzebnych członków komisyi i ich zastępców, zarazem jednak rozpisać należy nowe wybory, które odbyć się mają nie wcześniej jak za trzy tygodnie. Jeżeli i te wybory będą bezskuteczne, nie należy już rozpisywać nowych wyborów.

12. Za oczywistą winę uprawnionych do wyboru uważać należy, jeżeli w terminie wyborów należycie ogłoszonym, razem z nadesłanemi pocztą kartami głosowania nie będzie najmniej trzech ważnych kart głosowania. Na ten wypadek, gdyby do jakiegoś wyboru było mniej niż trzech uprawnionych do wyboru, zastrzega się wydanie szczególnych zarządzeń.

13. Co się tyczy prawa nieprzyjęcia wyboru, odsyła się do § 187. ustawy. Kto bez podania powodu usprawiedliwiającego lub po odrzuceniu takowego odmawia przyjęcia czynności członka komisyi lub zastępcy, karany być ma grzywną do 200 K (§ 249.).

Karę tę, nie należącą do kategoryi kar porządkowych (§ 250.), wymierzać ma władza podatkowa pierwszej instancyi. (Por. odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału V.)

14. Członek wybrany może odmówić prawidłowego współdziałania przez złożenie wyraźnego w tym duchu oświadczenia lub przez odmówienie złożenia przysięgi (§ 196.); jednakże za odmówienie uważać należy także, gdy członek lub zastępca nie przybędzie na trzy pierwsze posiedzenia komisyi, na których miał być obecny, i nieobecności swojej nie usprawiedliwi. (Por. art. 48., l. 10., ust. 2.).

Także w tym przypadku uczynić należy wniosek co do mianowania zastępcy.

Artykuł 47.

Okres urzędowania. Uzupełnianie komisyi szacunkowych.

(§§ 189. i 190.)

1. Członków komisyi i zastępców powołuje się z reguły na okres sześcioletni.

Z końcem każdego trzeciego roku występuje zawsze połowa mianowanych i wybranych członków i zastępców. Z liczby nieparzystej występuje na przemian to większa to mniejsza część a mianowicie za pierwszym razem część większa. Kto za pierwszym razem ma wystąpić, rozstrzyga los. Występujący mogą być powołani ponownie.

Po myśli § 189., ustęp 1., należy wydać postanowienia przejściowe. Wykonując te postanowienia przejściowe przedłuża się okres urzędowania członków (zastępców), ustępujących z końcem roku 1913, względnie 1916, o jeden rok (zatem do końca 1914, względnie 1917), zaś członków (zastępców), ustępujących z końcem roku 1915, o dwa lata (zatem do końca 1917).

2. W ciągu prawidłowego okresu urzędowania przestaje się być członkiem: wskutek śmierci, wskutek udowodnienia ustawowego powodu do nieprzyjęcia, którego wprzód nie było, co do członków wybranych, gdy zajdą wypadki, wskutek których wybrany utraci prawo wybieralności (na przykład upadłość, oddanie pod kuratelę, ukaranie za przestępstwo podatkowe z §§ 239., 240., 242. i 243. itd.), co do członków mianowanych, gdy zostaną odwołani. Minister skarbu może na wniosek przewodniczącego komisyi także wybranych członków komisyi usunąć, jeżeli nie czynią zadość powinności swojej zasiadania na posiedzeniach komisyi (§ 249., ustęp ostatni).

3. Na miejsce wybranych członków i zastępców zarządza się z takich powodów nowe wybory tylko wtedy, gdy ilość pozostałych w urzędzie członków i zastępców razem wzięta nie wynosi już ustanowionej ilości członków, lub gdy nie da się już

utrzymać ustawowego stosunku między ilością wybranych i mianowanych członków.

Co do zastąpienia członków lub zastępców, którzy ustąpili przedwcześnie, lub, jeśli byli mianowani, zostali odwołani, postawić należy bezzwłocznie odpowiedni wniosek.

4. Wybory uzupełniające, jakoteż mianowania w celu zastąpienia funkcyonaryuszów, którzy przedwcześnie ustąpili, lub będąc mianowanymi, zostali odwołani, uprawniają do urzędowania podczas pozostałej jeszcze części okresu funkcyjnego.

Dla wyborów uzupełniających i dodatkowych nie układa się nowych list wyborczych, lecz używa się tych, które dla ostatnich wyborów były wygotowane.

5. Członkowie i zastępcy, pochodzący z wyboru, zatrzymują swój mandat, chociażby w okresie ich urzędowania ciała reprezentacyjne do wybierania uprawnione nie istniały już w tym składzie, w jakim istniały w czasie wyborów.

6. Jeżeli ciała reprezentacyjne do wybierania uprawnione nie są zgromadzone w chwili, gdy mandat członka lub zastępcy stanie się nieważnym, lub, jeżeli nowy wybór następuje dopiero po upływie okresu urzędowania członka lub zastępcy, w takim razie aż do ukonstytuowania się nowej komisyi a względnie aż do wstąpienia członka nowo wybranego, dawna komisya a względnie dawny członek lub jego zastępca pozostaje w urzędowaniu (§ 190.).

Artykuł 48.

Porządek czynności komisyi szacunkowych.

(§§ 191. do 198.)

1. Od urzędujących już w chwili obecnej członków komisyi i zastępców oraz od nowo wstępujących członków i ich zastępców, jeżeli nie są urzędnikami państwowymi w czynnej służbie, winien przewodniczący najpóźniej na pierwszem posiedzeniu, w którem biorą udział, odebrać po myśli § 196. następującą przysięgę, z wyraźnem powołaniem się na postanowienie karne § 246.:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że przy rozprawach komisyi będę postępował bezstronnie bez względu na osobę według najlepszej mej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy to wszystko, o czem się dowiem na rozprawach w ogóle, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.“

Osoby, które ze względu na swe wyznanie religijne uważają złożenie przysięgi za niedozwolone, winny zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu.

Nie potrzeba powtarzać przysięgi w razie wyboru ponownego lub ponownej nominacyi.

Przy odbieraniu przysięgi należy zastosować analogicznie postanowienia §§ 3. do 5. ustawy z dnia 3. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 33.

Odebranie przysięgi ma się odbyć w ten sposób, że przewodniczący odczytuje rotę przysięgi a składający przysięgę, podniósłszy wielki palec i pierwsze dwa palce prawej ręki, wymawiają tylko słowa: „Przysięgam, tak mi Boże dopomóż.“ Po zaprzysiężeniu winien każdy zaprzysiężony członek komisyi, względnie każdy zaprzysiężony zastępca podpisać osobno formularz przysięgi i umieścić datę złożenia przysięgi. Co do dokonania zaprzysiężenia należy spisać protokół i dołączyć do niego podpisane formularze przysięgi.

Jeżeli przewodniczący komisyi szacunkowej lub jego zastępca nie należą do stanu urzędników państwowych w czynnej służbie, winni taką samą przysięgę złożyć w ręce starosty albo, jeżeli siedziba komisyi nie leży w okręgu urzędowym starostwa, w ręce przewodniczącego politycznej władzy krajowej lub zastępującego go (krajowego) dyrektora skarbu albo urzędnika do tej funkcyi wydelegowanego.

Odmówienie przysięgi należy uważać na równi z odmówieniem współdziałania po myśli § 188. (Por. art. 46., l. 13. i 14.)

2. Przewodniczący ma zwoływać komisyę, przygotowywać jej prace, kierować niemi i wykonywać uchwały.

Gdy przewodniczący dozna przeszkody, obejmuje przewodnictwo mianowany zastępca. Przewodniczący ma prawo poruczyć temu ostatniemu zastępstwo w załatwianiu poszczególnych czynności lub pewnych gałęzi czynności.

Zastępcy, spełniającemu zastępstwo, przysługują wszelkie prawa przewodniczącego i ciążą na nim jego obowiązki.

3. Przewodniczący może poruczać poszczególnym członkom komisyi, którzy złożyli przysięgę (l. 1.) i to jeszcze przed ich powołaniem, sprawdzanie a względnie badanie ważnych dla wymiaru podatku stosunków podatników, jakoteż rokowania z nimi. (Por. art. 49., l. 8.)

4. Jeżeli w ciągu peryodu wyborczego jeden z członków komisyi ustąpi lub stale nie będzie mógł brać udziału w jej czynnościach, przewodniczący winien powołać zastępcę.

Także ma miejsce członków, którzy tylko czasowo doznają przeszkody, mogą być zastępcy powoływani, jeżeli zdaniem przewodniczącego jest to potrzebne lub odpowiednie w celu prawidłowego załatwiania czynności.

Postanowienia te stosują się także do członków mianowanych i ich zastępców.

5. Na miejsce członka wybranego powoływać można tylko wybranego zastępcę, o ile możności z tego samego koła wyborczego, na miejsce członka mianowanego tylko mianowanego zastępcę, a to o ile możności takiego, który reprezentuje ten sam rodzaj dochodu.

Natomiast nie jest rzeczą bezwarunkowo potrzebną, żeby na poszczególnych posiedzeniach zachodził oznaczony w ustawie stosunek między ilością członków (zastępców) mianowanych i wybranych.

6. Dla przygotowania i ułatwienia czynności okaże się często odpowiedniem tworzenie oddziałów (podkomisyi) z całej komisyi. Uchwały tych podkomisyi muszą jednak być zatwierdzane przez całą komisyę. Powód do ustanowienia takich podkomisyi nastręczy się między innemi zwłaszcza w tych przypadkach, w których w myśl artykułu 49., l. 8., przygotowane są referaty co do poszczególnych grup podatników.

Ustanawianie składu podkomisyi i rozdzielanie czynności należy do przewodniczącego. Przytem należy o ile możności uwzględniać życzenia poszczególnych członków komisyi co do składu podkomisyi i rozdziału czynności. (Zresztą por. artykuł 49., l. 8.) Przewodniczący zatrzymuje kierownictwo naczelne czynnościami także w podkomisyach, jest odpowiedzialny za ich prawidłowe załatwianie i może każdego czasu objąć sam przewodnictwo w poszczególnych podkomisyach.

7. Komisya jakoteż podkomisye załatwiają sprawy na posiedzeniach, które wyznaczać należy, gdy to jest potrzebne, jednakże z jak największem uwzględnieniem ważnych przeszkód, których doznają członkowie.

Na każde posiedzenie komisyi winien przewodniczący wezwać wszystkich jej członków. Wezwania należy rozesłać co najmniej na ośm dni przed dniem posiedzenia. W miejsce członków, którzy doznają przeszkody, należy powoływać zastępców, którzy pod każdym względem wstępują w miejsce członków.

W zaproszeniach na posiedzenia, które o ile to jest potrzebne, rozsyłać należy za potwierdzeniami odbioru lub przez pocztę listami poleconymi, wyrazić należy w krótkości przedmiot sprawy, która na zwołanem posiedzeniu ma być załatwiona (n. p. wymiar podatku dochodowego, wydanie opinii co do odwołań itp.).

8. W jakich warunkach komisye mają zdolność do powzięcia uchwał i w jaki sposób głosowanie ma się odbywać, określają zarządzenia, wydane w §§ 192. i 193.

Przepis, zawarty w § 193., ustęp 2., według którego przy głosowaniu nad wysokością kwoty, jeżeli uchwała nie zapada bezwzględną większością głosów, należy głosy za kwotą dla podatnika najniekorzystniejszą doliczać do głosów za najbliższą kwotą dla niego korzystniejszą dopóty, aż się okaże większość, jest najkorzystniejszem dla podatnika rozwiązaniem takiego przypadku, jak się to okazuje z następującego przykładu:

W komisyi, złożonej z sześciu członków są następujące zdania co do wysokości dochodu pewnego podatnika: Z pośród członków komisyi szacuje *A.* dochód na 1700 K. *B.* na 1800 K. *C* na 1900 K. *D.* na 2000 K. *E.* na 2200 K. nakoniec *F.* na 2400 K. Stosownie do wspomnianego paragrafu zapada uchwała komisyi co do oszacowania na 1900 K.

9. Podczas rozprawy nad opodatkowaniem członka komisyi, jego małżonki lub jego krewnych i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej albo w liniach bocznych aż do trzeciego stopnia, albo nad opodatkowaniem służbodawcy członka komisyi, tudzież jeżeli orzeczenie ma przynieść członkowi znaczną korzyść lub stratę, odnośny członek winien oddalić się przed obradami i wydaniem uchwały.

W szczególności jawni lub cisi spólnicy, opiekun, kurator, doradca prawny itd. podatnika uważani być mają z powodu stronności za wyłączonych od udziału w obradzie i powzięciu uchwał.

Przewodniczący winien w podobnym przypadku zdać przewodnictwo na swego zastępcę lub ewentualnie na jednego z członków obecnych.

Dla zapobieżenia późniejszym zarzutom jest pożądanem zapisywanie w protokole rozpraw (l. 12.), że postanowienie powyższe miano na względzie.

O ile powody stronniczości tego rodzaju można przewidzieć, należy postarać się w odpowiednim czasie o zastępstwo.

10. Gdyby na posiedzenie nie przybyła taka ilość członków jaka jest potrzebna do powzięcia uchwały, zaprosić należy wszystkich członków na następne posiedzenie pisemnie z tem nadmienieniem, że komisya będzie zdolna do powzięcia uchwały także bez względu na ilość obecnych.

Członkowie komisyi i ich zastępcy, którzy ponownie, pomimo poprzedniego napomnienia uchylają się bez powodu dostatecznie usprawiedliwiającego od posiedzeń komisyi, mogą być karani grzywnami w kwocie do 50 K (§ 249., ustęp 2.).

Kary te można nakładać ponownie i tak długo, dopóki odnośny członek nie uczyni zadość swojej powinności lub nie zostanie od niej zwolniony (§ 249., ustęp 3.).

Postanowienia szczegółowe co do postępowania w tym względzie zawiera artykuł 7., l. 3. przepisu wykonawczego do rozdziału V.

11. Minister skarbu wyznaczać będzie komisyom szacunkowym stosowny termin do ukończenia prac. Jeżeli komisya nie skończy swoich prac w tym terminie, atrybucye jej mogą być poruczone właściwej władzy podatkowej.

Władza podatkowa ma w przypadkach takich jeszcze przed upływem terminu zdać sprawę krajowej władzy skarbowej, czy należałoby postąpić w myśl tego ustawowego postanowienia, czyli też przedłużyć komisyi termin. Termin ten należy przedłużyć w każdym razie, jeżeli komisya na podstawie uchwały większości prosi o to z ważnych powodów, w szczególności ze względu na ilość przydzielonych jej spraw wymiaru.

12. Komisye winny według § 195. spisywać protokoły co do swoich orzeczeń i rozpraw, protokoły te zaś mają być podpisywane przez każdorazowego przewodniczącego i dwóch członków lub zastępców na rozprawie obecnych.

13. Wygotowania uchwał i orzeczeń komisyi podpisywać ma przewodniczący, do czego może używać pieczątki.

14. Przewodniczący i członkowie komisyi, jakoteż ich zastępcy, nie będący urzędnikami państwowymi w czynnej służbie, mają prawo żądania zwrotu kosztów podróży. Wymiar tych kosztów i postępowanie przy asygnowaniu tych kosztów i ewentualnego odszkodowania za uszczerbek w pracy i zarobku po myśli § 198., ustęp 1., zdanie drugie, określi osobny przepis.

Do urzędników państwowych w czynnej służbie stosowane będą ogólne przepisy o dyetach dla nich wydane.

Artykuł 49.

Obowiązki i prawa przewodniczącego komisyi szacunkowej.

(§§ 191., 209., 210., 211.)

1. Przewodniczący komisyi jest zarazem zastępcą interesu państwa, którego on głównie ma przestrzegać.

On jest odpowiedzialny za należyte stosowanie ustawy.

2. Przewodniczący odpowiedzialny jest szczególnie za to, żeby wszyscy w okręgu szacunkowym podatkowi dochodowemu podlegający byli pociągnięci do opłacania podatku i żeby wskutek powierzchownego ocenienia nie nastąpił wymiar na niedostatecznych podstawach opodatkowania.

Z drugiej strony wystrzegać się należy drobiazgowego rozstrząsania punktów małego znaczenia i wszelkiego obarczania podatników, o ile to nie jest potrzebne dla osiągnięcia celu (por. także l. 4. i artykuł 33., l. 6.).

3. Przewodniczący winien — a to jeszcze przed rozpoczęciem rozpraw komisyi — przejrzeć odnośne akta władzy podatkowej a w szczególności zeznania do podatku dochodowego; przytem zaś ma sprawdzić, czy dochód członków gospodarstwa domowego, który ma być doliczany do dochodu (por. artykuł 3.), jest w zeznaniu należycie uwzględniony i czy ich dochód, według okoliczności samoistnie opodatkować się mający, jest osobno poddany opodatkowaniu.

4. W razie wątpliwości co do rzetelności lub zupełności szczegółów, podanych przez podatnika a zawartych w zeznaniu lub w jego objaśnieniach, w szczególności zaś co do sposobu obliczenia lub wysokości zeznanego dochodu winien przewodniczący wezwać lub kazać wezwać podatnika, żeby rzecz wyjaśnił ustnie lub pisemnie według własnego wyboru, wyznaczając mu odpowiedni termin, wynoszący jednak co najmniej ośm dni (l. 8., ustęp 2.).

W przedstawieniu wątpliwości należy oznaczyć zakwestyonowane szczegóły i powody ich zakwestyonowania. Można przytem wezwać podatnika do uzasadnienia lub wykazania prawdziwości lub zupełności podanych przez niego szczegółów i do odpowiedzi na pewne pytania, mające znaczenie dla wymiaru podatku (na przykład pytania, z jakich funduszów podatnik pokrył pewien wydatek, o którym komisya się dowiedziała, jak użył przypadłej na niego części spadku itp.).

Zakwestyonowane szczegóły, powody ich zakwestyonowania, tudzież wezwania i pytania, wystosowane do podatnika w celach dowodu, należy oznaczyć dokładnie, zrozumiale i w takiej formie, która umożliwia podatnikowi dokładną odpowiedź i prowadzenie dowodu, względnie zbicie zarzutów.

Przy przedstawianiu wątpliwości podatnikowi oraz przy ewentualnych ustnych rozprawach należy baczyć na to, aby podatnika nie urazić nieuzasadnionym brakiem zaufania w jego dobrą wiarę przy sporządzaniu zeznania, złożonego z zapewnieniem „najlepszej wiedzy i sumienia“. Również należy wszelkie wyłaniające się wątpliwości przedstawić o ile możności równocześnie, aby z jednej strony

uniknąć niepotrzebnego, powtarzającego się obarczania podatników, z drugiej zaś strony, aby uniknąć tego niebezpieczeństwa, że komisya dokona oszacowania na podstawie takich okoliczności, co do których podatnik nie miał sposobności się oświadczyć. Zbytecznych lub małostkowych przedstawień — na przykład także co do tych punktów, które nie mogą spowodować w danym wypadku zmiany stopy podatkowej — należy w ogóle unikać.

Szczególną ostrożność zaleca się w tych wypadkach, w których odpowiedź bez zastrzeżeń na pytania, będące same przez się dopuszczalne, zwłaszcza co do pochodzenia lub rodzaju poszczególnych części dochodu, zmusiłaby podatnika do przedstawienia stosunków ściśle prywatnych.

Zaniechać należy bezwarunkowo pytań i przedstawień co do szczegółów, nie mających znaczenia dla wysokości podatku.

Przy kwestyonowaniu zeznań i przy stawianiu podatnikowi pytań, należy zwrócić mu uwagę na odpowiedzialność, połączoną z odpowiedzią na nie (§ 239.).

5. Przewodniczący ma także prawo wzywać podatników do wniesienia, względnie uzupełnienia lub ponowienia ich zeznania z zagrożeniem kar porządkowych. Oczywiście należy przytem unikać powtarzania czynności urzędowych, które już wdrożyła władza podatkowa (artykuł 44.).

6. Ma on prawo i jest obowiązany zasięgać u rzeczoznawców i innych osób godnych zaufania (świadków, informatorów) potrzebnych wiadomości o stosunkach dochodu podatników i ma prawo wzywać podatników do osobistego stawienia się w dniu oznaczonym i rozprawiania się o faktach i stosunkach, ważnych dla wymiaru podatku.

Służy mu także prawo przybierania do obrad komisyi rzeczoznawców i informatorów, którzy jednak nie biorą udziału w wydaniu uchwały.

7. Gdy podatnicy sami proszą o osobiste rokowanie celem wyjaśnienia swoich stosunków, można odmówić im tego tylko z ważnych powodów. Do nieuzględnienia takiego wniosku potrzeba uchwały komisyi, którą należy zanotować w protokole i oznajmić podatnikowi na jego prośbę z powodami. Porównaj jednak l. 4., ustęp 1.

8. Przewodniczący może w tych obowiązkach używać do pomocy innych członków komisyi, którym może poruczać referaty co do opodatkowania pewnych podatników lub grup podatników (por. art. 48., l. 3.); przytem, jakoteż przy wyborze członków komisyi, którym stosownie do artykułu 48., l. 6., ma być poruczone przygotowanie wymiaru, trzeba mieć na względzie, żeby do tego zadania powołany został członek komisyi dobrze obeznany ze stosunkami dochodu tych podatników, ile możności z tej samej grupy, która ma być opodatkowana.

Czynnikami jednak szczególnie powołanymi do wspierania przewodniczącego w wymienionych czynnościach, a zwłaszcza do uwiadamiania podatników imieniem przewodniczącego w myśl powyższej l. 4. o wątpliwościach, jakieby powstały co do dokładności ich zeznań, jest referent, którego Minister skarbu przyda komisyi, tudzież władza podatkowa w siedzibie komisyi szacunkowej.

9. Polecenia, dane władzom podatkowym w artykule 44., l. 5. do 8., tudzież 10., mają analogiczne zastosowanie także do czynności urzędowych przewodniczącego.

10. Przewodniczący może nadto według swojego uznania żądać pomocy władz politycznych i skarbowych pierwszej instancyi, jakoteż władz autonomicznych, a w szczególności naczelników gmin (przełożonych obszarów dworskich), którzy obowiązani są uczynić zadość jego wezwaniom w tym względzie. Niemniej ma przewodniczący prawo żądać od wszelkich innych władz i zakładów publicznych, jakoteż od sądów wyjaśnień, potrzebnych do spełnienia swego zadania (§§ 270. i 271.). Ma przeto prawo prosić te organa o urzędowe wyjaśnienie stosunków rzeczowych i prawnych, których stwierdzenie okazuje się potrzebnem do wymiaru podatku dochodowego, na przykład co do zapłaconych opłat pośrednich, co do wartości asekuracyjnej budynków przemysłowych, co do przypadnięcia spadków itd.

11. W szczególności może przewodniczący przeglądać lub kazać przeglądać wszelkie tyczące się stosunków przemysłowych podatników książki, akta, dokumenty, rejestry itd. władz i zakładów państwowych, krajowych, powiatowych i gminnych a w szczególności akta sądu handlowego, księgi gruntowe, akta testamentowe, spadkowe, opiekuńcze, wszelkie akta tyczące się podatków państwowych, krajowych i gminnych itp.

Wszystkie władze państwowe, krajowe, powiatowe i gminne mają dozwalać przeglądania dotyczących książek, aktów, dokumentów itd., o ile nie sprzeciwiają się temu szczególne postanowienia ustawowe lub względy służbowe, które władza odmawiająca winna przytoczyć.

W razie nieuzasadnionego odmówienia ma przewodniczący złożyć sprawozdanie krajowej władzy skarbowej.

Na mocy szczególnego postanowienia ustawy wyłączone jest między innymi żądanie pomocy do celów opodatkowania od następujących organów:

pocztowej Kasy oszczędności,
inspektorów przemysłowych,
inspektora żeglugi na wodach śródlądowych,
zakładów ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków i na wypadek choroby.

12. Przewodniczący może w razie potrzeby zwiedzać lub kazać zwiedzić urządzenia przemysłowe, pracownie i zapasy w godzinach pracy.

13. tudzież wglądać lub kazać wglądnąć do książek przemysłowych. gdy podatnik proponuje wglądnięcie do nich.

O postępowaniu przy tych czynnościach urzędowych jest mowa w rozdziale VI. ustawy (art. 8. i 9. przep. wyk. VI.); w rozdziale zaś V. podane są postanowienia co do wytoczenia postępowania karnego w takim razie. gdyby nie dozwolono zwiedzenia pracowni przemysłowych itd. (art. 2.. l. 1. i 5. przep. wyk. V.).

Do wyjawiania tajemnic przemysłowych podatnik nie jest w żadnym razie obowiązany, co należy mieć na względzie zwłaszcza przy zwiedzaniu zakładów przemysłowych.

14. Przewodniczący poszczególnych komisyi szacunkowych winni wspierać się wzajemnie udzielaniem sobie wiadomości, jakie ich dojdą o stosunkach. dotyczących dochodu podatników innego okręgu wymiarowego i przez wspólność działania przyczyniać się ile możności do tego. żeby podatek wymierzony był w sposób właściwy, zwłaszcza zaś do tego, żeby wszyscy podatnicy pociągnięci byli do płacenia podatku dochodowego.

Obowiązani są więc w szczególności o wszelkich. doszłych do ich wiadomości urzędowej zapisach i spadkach, nabyciu pretensyi, prawach pobierania renty itp., donosić najkrótszą drogą właściwej komisyi szacunkowej. względnie władzy podatkowej.

Artykuł 50.

Prawa komisyi szacunkowej.

(§§ 209. do 211.)

1. Komisyi szacunkowej przysługują wobec podatników, osób trzecich i władz te same prawa, co przewodniczącemu.

2. Komisya szacunkowa ma nadto prawo zarządzania, żeby świadkowie co do pewnych faktów a rzeczoznawcy co do pewnych pytań przysłuchiwani byli pod przysięgą — lecz nie w inny sposób — przez sąd powiatowy miejsca zamieszkania osoby przesłuchać się mającej.

W przypadku tym należy sformułować pytania, które świadkom lub rzeczoznawcom mają być zadane i posłać je właściwemu sądowi z prośbą o przesłuchanie świadków lub rzeczoznawców.

Przysięgę odebrać należy w takim przypadku przed złożeniem zeznania lub wydaniem opinii.

Pytania powinny być tak sformułowane, żeby odpowiedź na nie musiała w każdym razie wyjaśnić stan rzeczy.

Świadków i rzeczoznawców przesłuchiwać należy pod przysięgą tylko w przypadkach szczególnie ważnych i trudnych i wogóle unikać należy odbierania przysięgi, jeżeli to nie jest bezwarunkowo konieczne. jakoteż niepotrzebnego udawania się w tym względzie do sądów.

3. Nadto komisya ma prawo powziąć uchwałę w celu zażądania od podatnika odpisów konta bilansowego i kapitałowego. Uchwałę taką oraz ewentualne nieuwzględnienie odnośnego wniosku należy w protokole uzasadnić. W wezwaniu, wystosowanem do podatnika, należy oznajmić mu powody.

4. Zapytywać można podatników i przesłuchiwać informatorów lub rzeczoznawców na posiedzeniu przed zgromadzoną komisyą lub podkomisyą, przesłuchiwane osoby nie powinny być jednak obecne podczas narady i powzięcia uchwały.

Podatnik może żądać, aby ewentualne ustne rozprawy z nim (§§ 209., 210. i 211., ust. 4.) przeprowadzono nie na pełnej komisyi, lecz na wydziale, ustanowić się mającym przez komisyę z jej grona pod kierownictwem przewodniczącego komisyi lub jego zastępcy. Jeżeli do komisyi jako jej członek należy osoba z interesem podatnika konkurująca i należy przypuszczać. że podanie okoliczności na rozprawie roztrząsać się mających do wiadomości tego członka komisyi mogłoby być niebezpieczne dla zdolności konkurencyjnej podatnika, może on także postawić wniosek, aby dotyczący członek nie brał udziału w rozprawach tego wydziału. Wniosek ten rozstrzyga ostatecznie przewodniczący komisyi, uwzględniając wszystkie okoliczności danego wypadku.

Wydział ma zdać sprawozdanie komisyi o przeprowadzonych rozprawach, przyczem jednak należy unikać wyjawienia nazwisk klientów. źródeł dochodu i odbiorców. Z rozpraw w wydziale należy spisywać protokół, który ma podpisać przewodniczący i jeden z członków wydziału.

Komisya może jednak poruczyć przesłuchania i wszelkie inne dochodzenia albo przewodniczącemu,

albo poszczególnym członkom, których on do tego wyznaczy, albo wreszcie władzy podatkowej.

Gdy osoby nieobecne mają być przesłuchane, należy, o ile oświadczenia pisemne nie byłyby dostateczne, przesłuchać je w drodze rekwizycyi właściwej władzy podatkowej lub przewodniczącego komisyi szacunkowej.

5. Informatorowie, świadkowie lub rzeczoznawcy mogą odmówić udzielenia wyjaśnień na przedłożone im pytania tylko z powodów, wyliczonych w § 269. Szczegółowe postanowienia w tym względzie podaje przepis wykonawczy do rozdziału VI. (art. 6.).

6. Osoby, które zostają lub zostawały w służbie u podatnika, nie mogą być bez jego zezwolenia przesłuchiwane jako informatorowie lub rzeczoznawcy (§ 269.).

7. Informatorów i rzeczoznawców, którzy na wydane do nich wezwanie nie stawią się i nieobecności swojej nie usprawiedliwią lub bez ustawowego powodu odmówią zeznań, należy, o ile nie można zrzec się ich przesłuchania, wezwać z zagrożeniem kary porządkowej do 200 K, aby zeznania swoje złożyli w oznaczonym terminie, z reguły ośmiodniowym.

Po bezskutecznym upływie tego terminu wymierzyć należy karę porządkową i uwiadomić o tem władzę podatkową w celu przepisania i ściągnięcia kwoty kary. (Art. 7., l. 4. przep. wyk. V.)

Zagrożenie i wymierzenie kar porządkowych może być ponowione.

8. Podatnikowi można na żądanie pozwolić, aby był obecny przy przesłuchaniu celem stawiania pytań świadkom i rzeczoznawcom. Komisya jednak ma prawo odrzucić taką prośbę z ważnych powodów (na przykład na życzenie świadków lub rzeczoznawców) lub przesłuchiwać dalej wymienione osoby w nieobecności podatnika.

Rozdział IV.

Oszacowanie i przypisywanie podatku dochodowego.

Artykuł 51.

Postępowanie formalne. — Arkusz wymiarowy. — Rejestr szacunkowy.

(§§ 212. i 215.)

1. Władza podatkowa winna przygotować wnioski dla komisyi szacunkowej na arkuszu wymiarowym według dołączonego formularza *H/a*. Oprócz tego ma ona założyć i utrzymywać na podstawie tych arkuszy wymiarowych rejestr szacunkowy według dołączonego formularza *H* (przedziałka 1.do 31.).

Arkusz wymiarowy, form. *H/a*.

Rejestr szacunkowy, form. *H*.

W jakim porządku należy założyć rejestr szacunkowy, pozostawia się uznaniu władzy podatkowej względnie zarządzeniu krajowej dyrekcyi skarbu. (Artykuł 42., l. 7.). Z rejestrem szacunkowym można połączyć wykaz *P* (artykuł 79.) w sposób, przedstawiony w formularzu *H*, w przedziałce 32. do 39. (Por. artykuł 79., l. 8.)

2. Władza podatkowa może przedstawiać swoje wnioski przed komisyą albo na podstawie rejestru szacunkowego *H*, albo na podstawie arkusza wymiarowego H/*a*. W tym ostatnim przypadku można założyć rejestr szacunkowy także po uskutecznieniu wymiaru. Komisyi szacunkowej należy oddać do rozporządzenia także daty co do wymiarów w latach poprzednich.

3. Przy wypełnianiu odnoszących się do dochodu (7. do 22. i 24.) przedziałek arkusza wymiarowego i rejestru szacunkowego, należy pominąć kwoty aż do 50 h włącznie, zaokrąglić zaś kwoty ponad 50 h na 1 K.

W przedziałce 4. arkusza wymiarowego, względnie rejestru szacunkowego nie należy wpisywać tych członków gospodarstwa domowego, którzy na zasadzie artykułu 3., l., l. 4. do 6., ulegają osobnemu opodatkowaniu. Wpisanie tych członków gospodarstwa domowego do przedziałki 4. mogłoby spowodować błędne wypełnienie przedziałek 25. i nast.

W przedziałce 5. należy wpisać jedynie osoby, wchodzące w rachubę po myśli artykułu 34., III., nie zaś także osoby, wykazane w przedziałkach 3. i 4., jeżeli osoby, wymienione w § 172. *a*, ustęp 2., l. 3. (to jest synowie, za których podatnik uiszcza taksę rodzicielską), wykazane są już w przedziałce 4. jako członkowie gospodarstwa domowego, nie będzie już trzeba oczywiście uwidoczniać ich w przedziałce 5. Z przedziałek 3. do 5. będzie można zatem poznać, czy należy przypisać 15procentową, względnie 10procentową podwyżkę według § 172. *a*; jeżeli u podatnika z podlegającym podatkowi dochodem, wynoszącym więcej jak 2400 K przedziałki te są próżne, należy przypisywać podwyżkę 15procentową, jeżeli zaś w jednej z tych trzech przedziałek wykazana jest tylko jedna osoba, podwyżkę 10procentową; jeżeli w wszystkich trzech przedziałkach razem wpisane są dwie osoby lub więcej, nie należy przypisywać podwyżki.

Okoliczności, powodujące odpadnięcie, względnie zniżenie podwyżki po myśli § 172. *a*, ustęp 3. i 4., należy w krótkości przytoczyć w przedziałce uwag.

W przedziałce 23. należy zamieścić stopień dochodu, odpowiadający dochodowi, podlegającemu opodatkowaniu (przedziałka 22.).

W przedziałce 24. należy wpisać wszystkie stałe i zmienne pobory służbowe — po odliczeniu odnoszących się do nich potrąceń, wykazanych w przedziałkach 14. do 20. — tych podatników, których podatek dochodowy a ewentualnie podatek pensyjny winien w całości lub w części potrącić służbodawca (artykuł 78.), albo na których ciąży obowiązek płacenia podatku pensyjnego, bez obowiązku służbodawcy do jego potrącania, a więc ich pobory służbowe dosięgają kwoty 6400 K lub ją przewyższają. (Por. artykuł 79., l. 1.)

4. Protokół rozprawy co do tych podatników, których oszacowanie odbywa się natychmiast na podstawie istniejących materyałów albo co do których potrzebne są jeszcze dochodzenia (por. artykuł 48., l. 12.), ma zawierać tylko krótki zapisek; uchwały co do uzupełnienia postępowania, w szczególności po myśli artykułów 50., l. 3., lub 53., l. 2., należy zapisywać w protokole rozprawy.

Na przykład: Protokół z . . . . . Przedmiot: Szacowanie pozycyi 1. do 9. rejestru szacunkowego. Co do pozycyi 10. uchwalono wezwać podatnika o przedłożenie konta bilansowego i kapitałowego. — Szacowanie pozycyi 11. do 20. Co do pozycyi 21. uchwalono zakwestyonować dochód z domu, ponieważ wartość najmu własnego mieszkania (5 pokoi, kuchnia, pokój dla służby, łazienka) w kwocie . . K podano za nizko itd. (Por. niżej l. 6., ustęp 2.)

Jeżeli przed komisyą referuje się na podstawie arkuszy wymiarowych, należy oszacowane pozycye uwidocznić w protokole rozprawy w inny sposób (przez przytoczenie nazwiska opodatkowanych itd.).

Jeżeliby doszło do oszacowań, różniących się od zeznania, należy je w krótkości uzasadnić w rubryce uwag rejestru szacunkowego.

5. Komisya powziąć ma z reguły osobne uchwały co do każdego poszczególnego podatnika. Nad stopami podatkowemi tych podatników, u których zaproponowana na podstawie tymczasowego badania stopa podatkowa odpowiada zeznanemu dochodowi, należy głosować naraz, o ile co do poszczególnych podatników członkowie komisyi nie podniosą zarzutów. Komisya jest nadto upoważniona, na wniosek przewodniczącego, o ile referent nie ma nic przeciw temu, oznaczyć jedną uchwałą po myśli wniosków władzy podatkowej dochód i stopy podatkowe większej ilości podatników, których dochód ogólny nie przenosi u żadnego z nich kwoty 8000 K.

W przypadkach sumarycznego szacowania, jakoteż, gdy się przyjmuje stopę podatkową, proponowaną przez władzę podatkową, wstawić tylko należy w kolumnie arkusza wymiarowego, przeznaczonej na uchwałę komisyi, uwagę „podług wniosku“; uwagę tę można wyciskać pieczątką.

6. Oszacowaniu sumarycznemu nie można naraz poddawać więcej jak dwudziestu podatników; komisya jakoteż władza podatkowa winny ciągle mieć na uwadze, że to skrócone postępowanie nie uwalnia bynajmniej komisyi od obowiązku wytworzenia sobie sądu o stosunkach dochodu każdego podatnika, że owszem te przypadki wymiaru badać ma nie mniej starannie jak inne.

Przeto tak przewodniczącemu jak i każdemu członkowi komisyi służy także wobec wniosków o sumaryczne szacowanie prawo stawiania co do każdego przypadku z osobna wniosków odmiennych od wniosku władzy podatkowej lub wszczynania dyskusyi w jakikolwiek inny sposób. Jeżeli uchwała nie zapadnie zgodnie z wnioskiem władzy podatkowej, zapisać ją należy w odnośnej kolumnie arkusza wymiarowego, względnie w odnośnej przedziałce rejestru szacunkowego. Gdyby uchwalono uzupełnienie, należy tymczasowo zaniechać wypełnienia punktów, które pozostały wątpliwymi, uchwałę zaś należy w krótkości zanotować na arkuszu wymiarowym lub w kolumnie uwag rejestru szacunkowego.

7. Jeżeli są ustanowione podkomisye (artykuł 48., l. 6.), winny takowe przedłożone im przez władzę podatkową arkusze wymiarowe, względnie rejestr szacunkowy, przygotować do użytku komisyi szacunkowej, w sposób pod l. 4. do 6. oznaczony.

Ewentualne odstąpienia od wniosków podkomisyi należy w tym przypadku uwidocznić przez sprostowanie odnośnych pozycyi czerwonym atramentem itp.

Artykuł 52.

Zadanie oszacowania w ogólności.

(§§ 210., 211., 212., 213.)

1. Na podstawie aktów rozpraw przez władzę podatkową nadesłanych i przez przewodniczącego, albo przez członków komisyi, którym on to poleci, opracowanych, przystępuje komisya do oszacowania, to jest do ustanowienia stopnia dochodu każdego podatnika i przypadającej stopy podatkowej wraz z ewentualną podwyżką.

2. Oszacowanie zawiera sąd komisyi o wysokości dochodu, pobieranego przez podatnika.

Zadaniem komisyi jest, aby we wszystkich przypadkach oszacowanie zbliżało się jak najbardziej do rzeczywistego dochodu. Komisya winna starać się, aby kwota jej szacunku odpowiadała tej, która byłaby wypadła, gdyby podatnik na podstawie swoich rzeczywistych stosunków gospodarczych obliczał należycie swój dochód w myśl przepisów ustawowych. Prawidło to odnosi się do wszystkich źródeł dochodu bez wyjątku.

Artykuł 53.

Używanie zeznań za materyał pomocniczy do szacowania.

1. W tych przypadkach, w których zeznania wniesiono, uważać je należy za najważniejszy środek pomocniczy do oszacowania i najprzód poddać je należy postępowaniu w ustawie określonemu a poniżej szczegółowo objaśnionemu; komisya winna przedewszystkiem wyrobić sobie sąd o tem, czy zeznania zgadzają się ze stosunkami rzeczywistymi, zbadanymi lub w ogóle komisyi znanymi (artykuł 54. i nast.) i czy bez dalszych dochodzeń mogą czy nie mogą być wzięte za podstawę oszacowania.

2. Jeżeli co do rzetelności lub zupełności zeznania, albo co do jego objaśnień wyłonią się wątpliwości, komisya obowiązana jest, przestrzegając przepisów artykułu 49., l. 4., wezwać podatnika, jeżeli przewodniczący lub w jego imieniu władza podatkowa już wcześniej tego nie uczynili (artykuł 44., l. 5., ustęp 4., względnie artykuł 49.), aby wątpliwości te wyjaśnił według własnego wyboru ustnie lub pisemnie. Powody odnośnej uchwały komisyi należy zanotować w protokole.

Bez uwiadomienia o tem podatnika bądź przez komisyę, bądź przedtem przez jej przewodniczącego lub władzę podatkową, może oszacowanie różniące się od zeznania nastąpić tylko w tym razie, gdy stan sprawy jest całkiem jasny i z oświadczeniami strony zupełnie zgodny i chodzi tylko o odmienne prawne ocenienie poszczególnych pozycyi przychodów i wydatków.

3. Stosowanie innych środków do wyjaśnienia, w artykule 50. przewidzianych, jest komisyi w każdym czasie dozwolone (także w przypadkach sumarycznego szacowania, omówionych w artykule 51., l. 5. i 6.), pod tym jednak względem ustawa nie wkłada na komisyę żadnego obowiązku.

4. Jeżeli podatnik bez dostatecznego usprawiedliwienia się zaniedba uczynić zadość wezwaniu do stawienia się przed komisyą, albo jeżeli bez dostatecznego usprawiedliwienia odmówi lub zaniedba odpowiedzieć na przedstawione mu wątpliwości lub postawione mu pytania, mające istotne znaczenie dla wymiaru, komisya może bez dalszego współdziałania podatnika uskutecznić wymiar z urzędu na podstawie materyałów, którymi rozporządza, i to oczywiście nawet w sposób odmienny od zeznania. O ile postawione pytania dotyczyły pewnych oznaczonych źródeł dochodu, wówczas następuje ten skutek prawny tylko co do oszacowania dochodu z odnośnych źródeł.

5. Jeżeli zaś podatnik stawi się albo da wyjaśnienia, lub odpowie na zadane pytania, albo prosi o przesłuchanie pewnych osób na potwierdzenie jego oświadczeń, komisya winna wyrobić sobie sąd o dostateczności jego wyjaśnień, jakoteż o potrzebie przesłuchania wskazanych osób, i według swego uznania przystąpić do opodatkowania, lub prowadzić jeszcze dalsze dochodzenia.

6. Jeżeli podatnik zaproponował wgląd do ksiąg przedsiębiorstwa, należy je przeglądnąć, o ile jego zeznań, mających znaczenie dla wymiaru, które tym środkiem dowodowym mają być poparte, nie uważa już komisya za wiarogodne bez wglądu do ksiąg. (Por. niżej l. 9.)

Bliższe postanowienia o wglądzie do ksiąg zawiera artykuł 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

7. Podatnik ma nadto prawo zaproponować rzeczoznawców i świadków co do pewnych pytań, względnie faktów, dla niego istotnie ważnych i postawić wniosek, żeby ich przesłuchano pod przysięgą, o czem decydować ma komisya, lub, jeżeli ona nie jest zgromadzona, przewodniczący (§ 211., ustęp 2.). Odebranie przysięgi zarządzić należy w sposób, przepisany w artykule 50., l. 2.

8. Komisya będzie musiała pod tym względem z całą sumiennością mieć na uwadze, aby z jednej strony nie uszczuplać podatnikom tego ważnego środka dowodowego, przewidzianego dla nich w ustawie, z drugiej zaś strony w ogóle wystrzegać się dopuszczania przysięgi bez bezwarunkowej potrzeby i zapobiegać niebezpieczeństwu przewlekania rozpraw i nadmiernemu obciążaniu sądów pod tym względem; w szczególności trzeba będzie przytem odróżniać żądanie, aby przesłuchano rzeczoznawców, których podatnik wymieni, od żądania, aby ich przesłuchano pod przysięgą; pierwsze można odrzucać tylko z ważnych powodów, drugie należy uwzględniać tylko z przyczyn koniecznych (w przypadkach ważnych i jeżeli to jest potrzebne dla należytego wymiaru). Więcej

niż dwóch rzeczoznawców, przez stronę wymienionych, dopuszczać należy tylko w wyjątkowych przypadkach.

Uchwały, któremi odmawia się przesłuchania rzeczoznawców, przez podatnika wymienionych, lub odebrania od nich przysięgi i te, któremi zarządza się odebranie od nich przysięgi, należy w protokole uzasadnić.

9. Dowody, ofiarowane przez podatnika, zwłaszcza zaś dowody ze świadków i rzeczoznawców należy przeprowadzać, o ile nie zachodzi zaoczność albo o ile nie uzna się prawdziwości faktów, poddanych dowodowi, lub też o ile fakta te nie są powszechnie znane albo nie są bez znaczenia dla wymiaru; nie należy ich też przeprowadzać, o ileby to było połączone z niestosunkowemi trudnościami lub też z okoliczności wynikałoby, że dowody te ofiarowano w oczywistym zamiarze przewleczenia postępowania.

Do nieuwzględnienia wniosków dowodowych, postawionych przez podatnika, oraz wniosku o osobiste przesłuchanie podatnika (artykuł 49., l. 7.), potrzeba uchwały komisyi, którą należy zanotować w protokole i na prośbę podatnika oznajmić mu z powodami.

10. Jeżeli komisya przypuszcza, że pewien podatnik, który nie wniósł zeznania, ma więcej niż 2000 K dochodu, winna zażądać od niego zeznania (artykuł 30., l. 2.).

Artykuł 54.

Postanowienia ogólne co do zużytkowania przy szacowaniu wszelkich innych materyałów pomocniczych a w szczególności oznak zewnętrznych.

(§ 214.)

1. Jeżeli komisya uzna podany przez podatnika dochód za nizki i ani rokowania nad zeznaniem, w myśl artykułu poprzedzającego odbyte, ani badanie obliczenia dochodu z przychodów i wydatków nie doprowadziły zdaniem komisyi do zadowalniającego wyniku, komisya ma zbadać, czy środki pomocnicze, jakimi zresztą rozporządza — akta urzędowe i wykazy, szczegóły co do odsetek od długów, zaczerpnięte z zeznań innych podatników, zeznania świadków lub rzeczoznawców itd. — nie pozwolą oznaczyć dokładnie liczbowo wysokości dochodu.

Jeżeli zdaniem komisyi jest to niemożliwe, pozostaje jej tylko utworzyć sobie sąd o wielkości dochodu, przedewszystkiem z oznak zewnętrznych, przyczem uwzględniać powinna przedewszystkiem ogólne położenie ekonomiczne podatnika, wysokość jego wydatków i stosunek poszczególnych źródeł dochodu między sobą.

2. Z zachowaniem wszelkich wskazanych ostrożności co do zeznań nieprawdziwych lub niezupełnych będzie musiała jednak komisya mieć na uwadze, że podatnicy, którzy w swoich zeznaniach lub na rozprawach podali dochód swój zgodnie z prawdą, byliby pokrzywdzeni w swoich prawach, gdyby nie uznawano ich zeznania względnie wszelkich ich oświadczeń i że przypadki tego rodzaju mogłyby wywierać szkodliwy wpływ na miłość prawdy nie tylko samego pokrzywdzonego podatnika, lecz również byłyby zdolne wyrządzić szkodę należytemu wymiarowi podatków.

3. W tych przypadkach, w których niema zeznań, komisya ograniczyć się musi przy szacowaniu wyłącznie do podstaw pod l. 1. oznaczonych.

Jeżeli w takich razach chodzi o podatników, którzy, aczkolwiek obowiązani do wniesienia zeznań, nie uczynili zadość wystosowanym do nich wezwaniom (§ 205.), winna komisya baczyć na to, aby takich podatników łagodnem oszacowaniem, nie odpowiadającem stosunkom rzeczywistym, nie traktować korzystniej jak wtedy, gdyby byli dopełnili swoich obowiązków ustawowych. (Por. artykuł 30., l. 5.)

4. Do wyrobienia sobie sądu niezawiśle od zeznania, tudzież w takich razach, gdy zeznania niema, użyć może komisya dwóch sposobów; z jednej strony oceniać ma źródła dochodu według ich oznak zewnętrznych i starać się na tej drodze ocenić wysokość czerpanego z nich dochodu, z drugiej zaś strony uwzględniać ma także wydatki.

5. W wszystkich tych przypadkach winna komisya przekonać się stanowczo o istnieniu, rodzaju i wydajności źródeł dochodu względnie o wysokości wydatków podatnika.

6. Może ona używać do tego celu wszelkich upoważnień, jakie jej przysługują.

Jednakże dochodzenia co do wydatków podatnika ograniczyć należy do najważniejszych przypadków i w żadnym razie nie wolno rozciągać ich na drobiazgowe podglądanie i śledzenie stosunków prywatnych i rodzinnych.

7. Wysokość dochodu, podlegającego opodatkowaniu, ustanowić ma zatem komisya na podstawie swego przekonania, oceniając swobodnie bądź zbadane, bądź skądinąd znane stosunki.

Ustawa nie przepisuje dowodu z aktów co do stosunków, przyjętych przez komisyę za istniejące, i dowód taki z natury rzeczy byłby często

niemożliwy do osiągnięcia zapomocą środków, przysługujących komisyi na zasadzie ustawy. Winna ona jednak przytoczyć w swej uchwale ustalone oznaki zewnętrzne. (Por. artykuł 58., ustęp ostatni.)

O ile komisya nie może orzec, z jakich źródeł dochodu, przytoczonych pod *A* do *E* (przedziałka 7. do 11. arkusza wymiarowego, względnie rejestru szacunkowego), cały dochód płynie, wpisać należy pozostałą część w przedziałce 12 („inny dochód"). W przypadku takim należy jednak nadmienić w kolumnie uwag, czy i jaka część kwoty, wpisanej w przedziałce 12., przypada na źródła dochodu, w artykule 12. wyliczone.

8. Z rozmaitych źródeł dochodu można szacować według okoliczności zewnętrznych w pierwszym rzędzie posiadłość gruntową i budynkową, następnie ruch przedsiębiorstw zarobkowych, nakoniec w pewnym rozmiarze dochód z pensyi i emerytur, podczas gdy do oszacowania dochodu z rent i z majątku w kapitałach, o ile nie chodzi tu o wierzytelności hipoteczne, często nie nastręczają się żadne oznaki zewnętrzne, tak, iż w przypadkach takich trzeba będzie po największej części brać na uwagę wydatki.

Artykuł 55.

W szczególności co do posiadłości gruntowej i budynkowej.

I. 1. Postanowienia, tyczące się obliczania dochodu z posiadłości gruntowej, na której posiadacz sam gospodaruje, i sposobu zeznawania tego dochodu podane są w §§ 159. do 162., tudzież 163. a nadto w artykule 13. i nast. niniejszego przepisu wykonawczego.

Również i komisya winna mieć na względzie tak te postanowienia jak i przepisy powyższych artykułów 52. do 54. a to także w tych przypadkach, w których niema zeznań.

2. Spełniając ciążący na niej obowiązek, dojdzie komisya do wytworzenia sobie samodzielnego sądu o wysokości czystego dochodu, osiąganego z przedsiębiorstwa rolnego.

W tym celu z reguły nie będzie potrzeba stwierdzać lub sprawdzać poszczególnie wszystkich istotnie osiągniętych dochodów gospodarskich i wydatków; w szczególności nie trzeba będzie badać wszystkich pozycyi płodów własnego gospodarstwa rolnego i leśnego, spożytych w własnem gospodarstwie domowem podatnika, lecz trzeba będzie obliczać je ryczałtowo według słusznej średniej miary.

Z reguły wystarczy, jeżeli komisya oprze sąd swój na pewnych ogólnych podstawach. Podstaw takich dostarczy komisyi już jej własna znajomość stosunków miejscowych, wyniku zbiorów, cen płodów rolnych, a prócz tego wynik przesłuchania rzeczoznawców, które w razie potrzeby należy zarządzać.

3. Czystym dochodem katastralnym należy posługiwać się tylko jako pewną datą, jako środkiem pomocniczym do ocenienia dochodu. Czysty dochód katastralny jest zwłaszcza wtedy, gdy chodzi o porównanie intrat z posiadłości gruntowej tego samego powiatu, ważnym, jednak nie miarodajnym czynnikiem do ocenienia intraty z gospodarstwa rolnego. Ale także i w innych przypadkach winna komisya szacunkowa przy ocenianiu dochodu z posiadłości gruntowej uwzględniać prócz innych miarodajnych stosunków także czysty dochód katastralny.

W tym względzie należy jednak mieć na uwadze, że już ze względu na sposób obliczania czystego dochodu katastralnego, rzeczywisty czysty dochód jednoroczny w bardzo wielu przypadkach nie będzie się mógł z nim zgadzać, lecz będzie jużto niższy jużto wyższy.

W tym względzie należy zaznaczyć, że czysty dochód katastralny uzyskano przez obliczenia miar średnich z 15letniego okresu, które tylko po części sprostowano rewizyą katastru podatku gruntowego, dokonaną na zasadzie ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 121. Natomiast do podatku dochodowego obliczać należy dochód na podstawie jednego roku (§ 156.). Dochód z jednego roku, chociażby nawet wszystkie inne stosunki pozostały całkiem takimi samymi, jak były przyjęte przy oszacowaniu katastralnem, musiałby koniecznie różnić się od czystego dochodu katastralnego wówczas, gdyby w ostatnim roku był urodzaj większy lub mniejszy od tego, na którym opiera się 15letnia średnia miara katastralna.

Nadto pamiętać należy, że czysty dochód katastralny obliczany był przed więcej niż 30 laty i że zmiany, jakie później zaszły tak pod względem ilości jak i cen ziemiopłodów głównych i pobocznych uwzględnione są z natury rzeczy tylko o tyle, o ile to według § 1. ustawy o rewizyi katastru podatku gruntowego było możebne. Zresztą trwałe zmiany w intratności gruntów musiały wprawdzie być uwzględnione przy rewizyi katastru podatku gruntowego, na przyszłość jednak nie są przedmiotem ewidencyi.

Czysty dochód katastralny obejmuje nadto wyłącznie intratę z poszczególnych parcel gruntowych nie uwzględnia więc tego, że przez złączenie parcel w jeden obszar dóbr można osiągnąć częstokroć większy dochód, niż przy gospodarowaniu na odosobnionych parcelach; również nie

uwzględnia czysty dochód katastralny dochodu z gałęzi fabrykacyi i przedsiębiorstw pobocznych z gruntem połączonych.

Czysty dochód katastralny polega nakoniec na przyjęciu pospolitego sposobu uprawy za zupełnem wynagrodzeniem wszystkich sił roboczych. O ile więc w poszczególnym przypadku stosunki rzeczywiste nie odpowiadają temu założeniu, o tyle też trzeba będzie także przyjąć różnicę dochodu rzeczywistego od czystego dochodu katastralnego.

Ze względu na stosunki tutaj przedstawione winna komisya szacunkowa, uwlędniając czysty dochód katastralny, zawsze zadawać sobie pytanie, czy takowy odpowiada rzeczywistemu dochodowi; o ile tak nie jest, winna dochód rzeczywisty przyjąć podług danych stosunków odmiennie od czystego dochodu katastralnego, czy to w większej czy w mniejszej kwocie.

4. Oprócz tego można intratę z gruntów oceniać przez porównanie ze znanemi intratami z innych posiadłości.

5. Za właściwą podstawę do oszacowania mogą posłużyć w szczególności czynsze dzierżawne, płacone rzeczywiście w tej samej okolicy lub w sąsiednich powiatach w miarodajnych latach gospodarczych.

Ażeby jednak zastosowanie takowych było trafne, nie można w żadnym razie pomijać różnic w wartości dzierżawy, zależących od rozmiarów gospodarstwa, położenia i związku należących do niego nieruchomości, jakości ziemi, sposobu gospodarowania itd.

Przy porównywaniu należy mieć wzgląd także na specyalne okoliczności, które w pewnym szczególnym przypadku wpłynęły na podniesienie lub obniżenie normalnej wysokości umówionej ceny dzierżawnej.

Nadto uwzględnić należy, że chociażby szczególne osobiste przymioty rolnika nie spowodowały innego wyniku, dochód właściciela, który sam gospodaruje, bywa z reguły większy niż dochód, który bez dalszego nakładu i trudu może mu nieść wypuszczenie w dzierżawę, gdyż oprócz o stosowne oprocentowanie kapitału obrotowego, musi on starać się także o wynagrodzenie za swoją własną pracę i za współpracownictwo członków swojej rodziny.

Do wypośrodkowanej wartości dzierżawnej należy więc doliczyć dodatek odpowiadający tej domniemanej nadwyżce dochodu, przy którego wymierzaniu uwzględniać należy osobiste stosunki, zdatność i sprawność każdego podatnika z osobna.

6. Niemniej cen kupna nieruchomości używać należy za podstawę oszacowania, przyczem oczywiście uwzględniać trzeba często zdarzające się nader nizkie oprocentowanie kapitałów, umieszczonych w posiadłościach rolniczych.

II. 1. Przy oznaczaniu wartości dochodu z niewynajętych budynków, można w ogóle wartość czynszową, oznaczoną w celu wymierzenia podatku domowo-czynszowego lub pięcioprocentowego podatku od intraty czynszowej, uwolnionej od podatku budynkowego, przyjąć za wartość użytkową budynku lub mieszkania, jednakże komisya szacunkowa nie jest związana wartością czynszową, oznaczoną do wymierzenia podatku budynkowego, a w szczególności wartość użytkowa mieszkań, połączonych z ogrodem itd., obliczona być ma niezawiśle od wartości czynszowej, oznaczonej ewentualnie dla celów podatku budynkowego.

Z wartości czynszowej potrącić należy wydatki w artykule 18., l. 2. *a)* do *f)*, przytoczone.

2. W myśl postanowień, zawartych w artykule 19., l. 3., oznaczyć należy także wartość użytkową will, zamków i innych budynków, od których nie przypisuje się podatku domowo-czynszowego lub podatku pięcioprocentowego. W obu przypadkach wartość użytkową oznaczać należy w taki sposób, że naprzód uwzględnia się wydatki, przytoczone w artykule 18., jako pozycye potrącalne tak, że już nie potrąca się kosztów z tych wartości użytkowych.

3. Co do domów mieszkalnych włościańskich i tym podobnych budynków, które z reguły nie niosą intraty czynszowej przez puszczanie w najem, i co do których porównywanie z podobnymi budynkami wynajętymi według stosunków miejscowych jest niemożliwe, można za wartość czynszową przyjąć odpowiednią stosunkom miejscowym wielokrotność podatku domowo-klasowego.

4. Postanowienie, wydane pod l. 3., stosować należy analogicznie także przy oznaczaniu wartości użytkowej nie puszczonej w najem części budynku w takim razie, jeżeli budynki tego rodzaju (włościańskie domy mieszkalne itp.) wyjątkowo lub tylko na krótki czas są wynajmowane.

5. Gdy podatnik twierdzi, że na budynek lub części budynku, których sam używa, wyłożył koszta, przewyższające wartość użytkową, trzeba będzie starannie rozważyć, o ile koszta te w myśl § 159. można jeszcze uważać za wyłożone na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie dochodów.

Artykuł 56.

Postanowienia szczególne co do dochodu z poborów służbowych; w szczególności co do dochodu duchownych.

(§ 202., ustęp 5., § 206., ustęp 3., § 158., ustęp 2.)

I. Komisya winna w danym razie stwierdzać osobno kwotę zawartych w dochodzie poborów służbowych, podlegających potrąceniu podatku oraz podatkowi pensyjnemu.

Jeżeli dochód podatnika składa się wyłącznie z takich poborów, umieścić należy w przedziałce 24. arkusza wymiarowego, względnie rejestru szacunkowego oczywiście tę samą kwotę, co w przedziałce 22. Dozwolone ewentualnie potrącenia na odsetki od długów, premie asekuracyjne itp., zmniejszą także dochód z tych poborów służbowych.

Jeżeli jednak podatnik czerpie dochód jeszcze z innych źródeł, potrącenia odciągać należy od dochodu z poborów służbowych tylko o tyle, o ile albo tyczą się wyłącznie tego dochodu, jak taksy służbowe, potrącenia na emeryturę i tym podobne, albo o ile przekraczają inny dochód; na przykład:

Podatnik ma płacę, wynoszącą łącznie z należytościami pobocznemi .	3000 K
dochód z majątku w kapitałach . . .	300 „
	3300 K

Żądane potrącenia:

opłata do funduszu emerytalnego	90 K
odsetki od długów	100 „

W przypadku tym dochód z poborów służbowych wynosi 3000 K — 90 = 2910 K.

Gdyby zaś ta sama osoba żądała jeszcze nadto potrącenia premii asekuracyjnej w kwocie 240 K, w takim razie, ponieważ dochód z majątku w kapitałach nie wystarcza już na pokrycie całego tego wydatku, należałoby jeszcze dalsze 40 K odciągnąć od dochodu z poborów służbowych, tak, że pozostałoby tylko 2870 K. Suma ta wynosi znowu tyle co ogólny dochód podatkowi dochodowemu podlegający: ponieważ 3300 — 430 = 2870.

II. Co do pewnych poborów duchownych należy zwrócić uwagę na następujące szczegóły:

1. Po myśli § 202., ustęp 5., w związku z ustawą z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 176, należy co do duchownych, pobierających uzupełnienie kongruy, przyjąć należytości stuły, które w myśl §§ 3. i 4. wspomnianej ustawy bywają wliczane przy wymiarze uzupełnień kongruy, tylko w takiej kwocie, w jakiej je policzono przy ostatniem zeznaniu w celu uzupełnienia kongruy, zbadanem i ewentualnie sprawdzonem przez władze polityczne. Ewentualne dochody z zapisów mszalnych mają być policzone według istotnego dochodu.

2. § 206., ustęp 3., stanowi, że przy szacowaniu dochodów osób duchownych z poborów służbowych, należy wyłącznie trzymać się opinii politycznej władzy krajowej, wydanej w porozumieniu z przełożoną władzą kościelną; wyłączone więc jest badanie za pośrednictwem informatorów. Ma się rozumieć, że i do krajowych władz politycznych odnosić się trzeba tylko w tym razie, gdy to jest potrzebne do sprawdzenia szczegółów, które podatnik podał.

3. Do dochodu duchownych z gruntów beneficyalnych, jakoteż z majątku w rentach i kapitałach, stosują się postanowienia ogólne.

4. Co do członków społeczności zakonnych, pobierających zaopatrzenie z jej ogólnego dochodu i którym oznaczonych części tegoż nie przydziela się jako ich własnego dochodu, oszacować należy dochód ogólny każdej społeczności a następnie w myśl § 158., ustęp 2., obliczyć z niego dochody poszczególnych członków podlegające opodatkowaniu. (Por. art. 3., II., l. 3.)

Artykuł 57.

Postanowienie szczególne co do dochodu z majątku w kapitałach i z zysków na spekulacyach.

Z szczególną troskliwością winna komisya zwracać uwagę na dochód z majątku w kapitałach i z zysków spekulacyjnych. Ponieważ w tym względzie rzadko tylko może mieć komisya bezpośrednią wiadomość o samem źródle dochodów, jeżeli nie stanowią go wierzytelności hipoteczne lub tym podobne; zwracać należy jak największą uwagę na stosunek znanych komisyi gałęzi dochodu do wydatków podatnika. Niemniej mieć należy na względzie odziedziczone spadki, wygrane, wiadome powszechnie pomyślne interesy spekulacyjne itp. i to w dwóch kierunkach, a mianowicie, czy przychody tego rodzaju doliczone być powinny do dochodu, lub — jeśli nie — czy dochód, płynący z tych przyrostów majątku, jest poddany opodatkowaniu.

Artykuł 58.

Szacowanie podług wydatków.

Jeżeli dochód podatnika według poszczególnych źródeł nie da się stwierdzić z dostateczną pewnością, w takim razie podstawy do ocenienia

wysokości wszystkich wydatków a podług nich przypuszczalnego całego dochodu dostarczyć mogą — z zachowaniem przepisu, zawartego w artykule 54., l. 6., ustęp 2. — spostrzeżenia komisyi, poczynione co do sposobu życia i co do widocznych wydatków, jakie podatnik ponosi ciągle dla siebie, swoich krewnych i w swojem gospodarstwie domowem.

W wszystkich jednak przypadkach pamiętać należy o tem, że zużycie lub wydatek stanowi zawsze tylko podstawę oszacowania, nie zaś sam przedmiot opodatkowania. Nie można więc opodatkowywać podług wydatku, jeżeli jest stwierdzone, że wydatek nie zgadza się z wysokością rzeczywistego dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Jeżeli podatnik pokrywa na przykład dowodnie swoje wydatki całkiem lub po części ze swego majątku w kapitałach, dobrowolnymi dodatkami od swoich krewnych lub z innych źródeł, które nie mogą mu być policzone za dochód, podlegający opodatkowaniu, wówczas kwoty, pochodzące z takich źródeł, nie mogą być w żadnym razie liczone przy szacowaniu dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Podatnicy twierdzący, że dostają takie dodatki, będą też musieli udowodnić wiarogodnie tę okoliczność.

W razie jeżeli podatnik wniesie prośbę po myśli § 2., ustęp 4., ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, należy mu oznajmić oznaki zewnętrzne tudzież poszczególne źródła dochodu, które przyjęto, o ile to jest ustalone na podstawie aktów. (Por. artykuł 54., l. 7., ustęp 2.)

Artykuł 59.

Obliczenie stopy podatkowej i wstawienie jej do arkuszu wymiarowego i do rejestru szacunkowego.

(§§ 212., 215. i 216.)

1. Co się tyczy oznaczania pozycyi potrącalnych, zniżek, tudzież obliczania stopy podatkowej, odsyła się do przepisów, podanych w pierwszej części niniejszego przepisu wykonawczego i w artykule 56.

2. Uchwały, któremi komisya z powodów w § 174. przytoczonych przyznać ma zniżenie stopy podatkowej o więcej niż jeden stopień lub uwolnienie od podatku podatnika, będącego na wyższym stopniu niż pierwszy, mogą być powzięte tylko w obecności dwóch trzecich części członków komisyi.

3. Co do osób, pobierających pobory wojskowe uwolnione od podatku, należy kwotę tychże, uwzględnioną przy obliczaniu stopy podatkowej (§ 154., l. 6.), zapisać w kolumnie uwag rejestru szacunkowego.

4. Postanowienia szczególne co do poborów służbowych były już omawiane w artykule 56.

5. Ponieważ dla kwot, których się nie ściąga po myśli artykułu XVII. ustawy, nie otworzono osobnej kolumny w arkuszu wymiarowym, względnie rejestrze szacunkowym z powodu małej ilości zachodzących jeszcze przypadków, trzeba będzie wtedy, gdy komisya stwierdzi zupełne uwolnienie odnośnych osób, wstawić i odpowiednio uwidocznić tę kwotę w kolumnach 27. i 31. (Por. także art. 80.)

6. Na wpisaniu tych szczegółów kończy się czynność szacowania.

7. Osoby, które według oszacowania komisyi nie mają dochodu, podlegającego opodatkowaniu, należy wykreślić w rejestrze szacunkowym.

8. Akta rozpraw i rejestr szacunkowy wraz z protokołem rozprawy posłać należy bezzwłocznie do władzy podatkowej.

Artykuł 60.

Dalsze czynności urzędowe władzy podatkowej.

(§§ 215. i 217.)

1. Władza podatkowa winna bezzwłocznie po nadejściu materyałów wyżej wymienionych zarządzić wygotowanie nakazów płatniczych podług formularza *J*/1 lub *J*/2; tego ostatniego formularza używać należy dla podatników, pobierających pobory służbowe, podlegające potrąceniu podatku lub podatkowi pensyjnemu; wypełniając ten formularz, przestrzegać należy postanowień artykułów 77.—85. Formularz *J*/1. Formularz *J*/2.

2. Nakazy płatnicze doręczać należy zamknięte za potwierdzeniem odbioru za pośrednictwem naczelników gmin lub przez pocztę.

3. Co do każdego z osobna podatnika, wygotować należy kartę podług formularza *K* w dwóch egzemplarzach, jednakże przedziałkę 12. wypełnić należy tylko w jednym egzemplarzu. Formularz *K*.

4. Nadto celem założenia wyciągu z nakazów płatniczych dla wglądu podatników w odnośnym okręgu po myśli § 217., ustęp 3., wygotować należy co do każdego podatnika kartę, która ma zawierać tylko oznaczenie podatnika i kwotę podatku dochodowego, którą tenże ma opłacić.

W tym celu można użyć także formularza *K*, w którym jednak wypełnia się tylko przedziałki 3., 4. i 10.

Wyłożyć go należy natychmiast po ukończeniu wymiaru. Zaległe ewentualnie przypadki wymiaru należy wpisać do wyciągu w następnym roku.

5. Do wygotowań powyższych używać należy o ile możności mechanicznych metod powielania. Jeżeli używa się kalki, można wyciągi pod l. 4. wspomniane sporządzać w danym razie w ten sposób, że bierze się do użytku po trzy formularze *K* kładąc je jeden na drugim, wypełnia się najprzód tylko kolumny 3., 4. i 10. w wszystkich trzech egzemplarzach a następnie po usunięciu jednego egzemplarza, służącego do celu oznaczonego pod l. 4., wypełnia się w dalszych egzemplarzach inne kolumny z wyjątkiem kolumny 12., a wkońcu po usunięciu następnego egzemplarza, także kolumnę 12.

Karty *K* można sporządzać po odpowiedniem dostosowaniu formularza równocześnie z nakazami płatniczymi *J*/1, względnie *J*/2. W przypadku tym może odpaść wygotowanie trzeciej karty *K*.

6. Karty, zawierające jedynie szczegóły pod liczbą 4. wymienione, należy następnie po ułożeniu ich w porządku abecadłowowym podług nazwisk podatników zeszyć dla każdego z osobna okręgu szacunkowego i wyłożyć przez 14 dni w lokalu władzy podatkowej I. instancyi, aby podlegający podatkowi dochodowemu w dotyczącym okręgu mogli przeglądać je w zwykłych godzinach urzędowych. Legitymacye osób przeglądających należy starannie badać, wygotowywania zaś odpisów i wyciągów nie należy dozwalać; postanowienia karne przeciw jakiemuś nadużyciu tych wyciągów zawiera § 246.

7. Gdy się skończy wyłożenie publiczne, co zanotować należy na okładce, trzeba karty znowu rozłączyć; karty te oraz karty wymienione pod l. 3. podług formularza *K* sporządzone, służyć mają następnie do wygotowania wykazów statystycznych. Będzie się ich używało także do tworzenia kół wyborczych do wyboru komisyi (artykuł 46., l. 4.), przyczem jednak należy odpowiednio uwzględniać zmiany, które stosownie do artykułu 64., l. 6., ustęp 2., i artykułu 76. mają być utrzymywane w ewidencyi.

8. Te egzemplarze kart według formularza *K* sporządzonych, w których kolumna 12. nie jest wypełniona, uporządkować należy podług okręgów podatkowych, zeszyć w okładce, na której ma być wykazana suma wymierzonego podatku, opatrzyć pieczęcią i posłać urzędowi podatkowemu jako tabelę przypisów.

9. Pozostałe karty według formularza *K* przechowywać należy oddzielnie i takowe mają służyć do zastąpienia egzemplarzy do powyższych celów potrzebnych, które zepsuły się lub zginęły.

10. Przepisane pod powyższemi liczbami 3. do 9. sporządzanie kart podług formularza *K* ma na celu jak największe ułatwienie władzom podatkowym ich czynności w szczególności tam, gdzie jest wielu podatników. Gdyby jednak u niektórych władz odpowiedniejszem celowi okazało się wygotowanie list, pozwala się używać list opatrzonych odpowiedniemi przedziałkami.

Rozdział V.

Środki prawne.

Artykuł 61.

Wnoszenie odwołań; zawiadamianie o podstawach wymiaru; wgląd do aktów.

(§§ 218., 219., 220., 221.)

1. Tak podatnikowi jak i władzy podatkowej przysługuje prawo odwołania się do komisyi odwoławczej przeciw wynikowi wymiaru a według okoliczności przeciw stwierdzonemu wymiarowi poborów służbowych.

Do odwołań podatnika stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28. Dla władzy podatkowej upływa termin trzydziestodniowy do wniesienia odwołania od dnia, w którym rejestr szacunkowy nadejdzie do władzy podatkowej.

Podatnicy mają wnosić odwołania do władzy podatkowej, władza podatkowa zaś do komisyi szacunkowej. W obu przypadkach nie potrzeba stempla.

Podatnicy mogą wnosić odwołania pisemnie albo ustnie do protokołu.

Władza podatkowa winna o wniesieniu przez siebie odwołania zawiadomić równocześnie podatnika, przeciw którego opodatkowaniu odwołanie jest skierowane, oznajmiając tegoż powody. Podatnik ma prawo wnieść w ciągu 14. dni do komisyi szacunkowej pismo wzajemne, wolne od stempla. W tym celu można mu na żądanie udzielić zupełnego odpisu odwołania.

2. Władza podatkowa powołana jest wnieść odwołanie przeciw wynikowi wymiaru, gdy uważa

a) obliczenie dochodu a względnie potrąceń, przez komisyę dokonane, za nieodpowiadające przepisom ustawowym;

b) uwolnienia lub zniżki w myśl §§ 173. i 174. przez komisyę przyznane za nieuzasadnione rzeczywistymi stosunkami;

c) stopę podatkową, ustanowioną przez komisyę, za niestosunkowo nizką, lub

d) sądzi, że naruszono ustawę w inny sposób ze znaczną szkodą dla interesów państwa lub podatników.

Z prawa odwołania należy jednak z reguły korzystać tylko wtedy, jeżeli naruszenie ustawy, względnie odstąpienie od wniosku władzy podatkowej jest znaczne i można z pewnem prawdopodobieństwem spodziewać się, że odwołanie będzie uwzględnione.

Władza podatkowa winna wnosić odwołania o ile możności w pierwszej połowie terminu odwoławczego i zaopatrywać je w rzeczowe, choćby tylko krótkie uzasadnienie.

3. Podatnikowi lub jego wykazanemu zastępcy należy na wolną od stempla prośbę oznajmić w celu wniesienia odwołania powody wymiaru, wykazane aktami.

O ile powody wymiaru uwidocznione już zostały w przedstawieniu wątpliwości, można po prostu powołać się na te przedstawienia.

Po myśli § 2., ustęp 4., ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, wniesienie prośby o oznajmienie powodów wymiaru wstrzymuje termin do odwołania aż do dnia doręczenia odnośnego załatwienia, który od tej chwili biegnie dalej przez pozostałą część swego okresu trwania.

4. Wskutek ewentualnej również wolnej od stempla prośby należy dozwolić wglądu do aktów i brania z nich odpisów w celu wniesienia odwołania lub wygotowania pisma wzajemnego przeciw odwołaniu władzy podatkowej. Także wniesienie tego rodzaju prośby wstrzymuje termin odwoławczy w podobny sposób, jak pod l. 3.

Wgląd do aktów obejmuje w szczególności podania stron, protokoły przesłuchania świadków, rzeczoznawców i informatorów co do stosunków majątkowych, zarobkowych i stosunków, odnoszących się do dochodu podatników, tudzież co do innych okoliczności, mających znaczenie dla wymiaru, ewentualne dokumenty dowodowe i przedstawienia wątpliwości, nadto zestawienia podstaw wymiaru. Nazwiska osób przesłuchanych można podawać do wiadomości opodatkowanego, względnie jego zastępcy jedynie za wyraźnem zezwoleniem tychże osób.

Od wglądu i brania odpisów wyłączone są wewnętrzne akty urzędowe, jako to korespondencye urzędowe i sprawozdania do wyższych instancyi, protokoły rozpraw komisyi, tudzież wszelkie urzędowe zapiski, przeznaczone wyłącznie do użytku wewnętrznego władzy (w szczególności karty według formularza *F*), rejestry, dzienniki, książki, jakoteż inne akty lub części aktów, których nie można podawać do wiadomości z powodów ustawowych lub publicznych oraz ze względu na obowiązek utrzymywania w tajemnicy stosunków, tyczących się dochodu innych podatników.

Wgląd i branie odpisów odnosi się oczywiście tylko do aktów rozpraw, tyczących się zaczepionego wymiaru; inne akty wyłączone są od wglądu i brania odpisów.

5. O ile odwołanie podatnika skierowane jest tylko przeciw usterkom, które zaszły przy wygotowywaniu przez władzę podatkową nakazów płatniczych, winna władza podatkowa natychmiast zarządzić sprostowanie i zawiadomić o tem podatnika i w razie potrzeby urząd podatkowy zapomocą formularza *M 1* (artykuł 64., l. 5.). Podatnikowi przysługuje prawo wniesienia przeciw temu zarządzeniu wolnego od stempla rekursu do krajowej władzy skarbowej.

Odwołania jednak, którychby nie załatwiono takiem orzeczeniem w zupełności po myśli odwołującego się, oraz te odwołania, co do których nie zachodzi w ogóle wymieniony właśnie przypadek, należy odpowiednio przygotować i udzielić komisyi szacunkowej.

6. W przypadkach, w których opodatkowany dochód roczny nie wynosi więcej jak 6000 K, a tak przewodniczący komisyi szacunkowej jak i sama komisya są zdania, że odwołanie należy uwzględnić w całej osnowie, należy rozstrzygnięcie odwołania do komisyi szacunkowej. (Por. także artykuł 64., l. 5. i 6.) W wszystkich innych przypadkach rozstrzyga odwołania komisya odwoławcza.

7. Przewodniczący komisyi szacunkowej zarządza dochodzenia i uzupełnienia, które uważa ewentualnie za potrzebne ze względu na wniesione odwołania — należy tu w szczególności usunięcie zaszłych, ewentualnie przy wymiarze usterek w postępowaniu lub dokonanie zaofiarowanego przez podatnika w odwołaniu wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa (§ 279.) — i zwołuje następnie komisyę szacunkową w celu wydania swego rozstrzygnienia (l. 6.), względnie swej opinii.

Rozstrzygnienie, względnie opinię winien podpisać przewodniczący.

Oczywiście może także sama komisya — jeszcze przed wydaniem rozstrzygnienia, względnie

opinii — polecić dokonanie dopiero co wspomnianych czynności urzędowych, w szczególności usunięcie zaszłych wadliwości postępowania wymiarowego. Komisya szacunkowa lub jej przewodniczący może także postawić wniosek o wezwanie podatnika do zezwolenia na wglądnięcie do jego ksiąg gospodarczych i ksiąg przedsiębiorstwa (§ 222.).

8. Do przedstawiania istotnej treści odwołań, wyniku dochodzeń, jakieby w tym względzie przeprowadzono, jakoteż ewentualnych opinii komisyi szacunkowej, używać należy arkuszy odwołań, mających służyć także do zapisywania rozstrzygnień komisyi szacunkowej, względnie komisyi odwoławczej. Formularz na taki arkusz odwołania do- Formularz *L.* łączony jest pod *L.*

9. Rozprawy odwoławcze, zastrzeżone do rozstrzygnięcia komisyi odwoławczej, przedłożyć należy następnie krajowej władzy skarbowej.

Krajowa władza skarbowa może, o ile to da się uczynić bez opóźnienia, polecić władzom podatkowym pierwszej instancyi uzupełnienie aktów, jakie uzna za potrzebne.

10. Krajowa władza skarbowa przygotować ma arkusze odwołań, wypełniając kolumny 4. i 5. i arkusze tak przygotowane wraz z odnośnymi aktami przedłożyć zapomocą konsygnacyi komisyi odwoławczej. Arkusze odwołań należy ponumerować zgodnie z konsygnacyą, tę zaś tak urządzić, aby zarazem mogła służyć za wykaz co do dalszej formalnej czynności urzędowej komisyi odwoławczej w sprawie odwołań.

11. Krajowa władza skarbowa dokładać ma starania, aby jak najwięcej tych odwołań wzięto pod rozprawę w głównym okresie kadencyi komisyi odwoławczej. W miarę potrzeby należy zwoływać ponownie komisyę odwoławczą w odpowiednich odstępach czasu.

O każdorazowem odbywaniu posiedzeń przez komisyę odwoławczą należy donosić Ministerstwu skarbu.

12. Odwołania nie mają skutku odwłocznego pod względem opłacania przypisanego podatku i zarządzeń do jego ściągania.

Artykuł 62.

Komisye odwoławcze.

(§§ 177., 178., 182., 183.)

1. Po myśli § 177., *B* należy ustanowić po jednej komisyi odwoławczej dla obszaru każdego królestwa lub kraju.

Dla rozległych okręgów i dla okręgów ze szczególnie wielką ilością podatników można według potrzeby ustanowić także kilka komisyi odwoławczych.

Zarządzenia w tym względzie podawać będzie do wiadomości publicznej Ministerstwo skarbu.

2. Właściwość komisyi odwoławczych określona jest w § 178, ich skład przepisany jest w §§ 182. i 183. Co do czasu, kiedy sejmy krajowe mają być proszone o uskutecznienie wyborów, będzie Ministerstwo skarbu nadsyłało politycznym władzom krajowym i prezydyom krajowych władz skarbowych polecenia w każdym przypadku z osobna.

Komisye odwoławcze mają siedzibę przy tej krajowej władzy skarbowej, która dla odnośnego kraju jest właściwą.

3. Pod względem wybieralności, powodów nieprzyjęcia wyboru i okresu, na który powołuje się członków komisyi i zastępców, obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisyi szacunkowych.

4. Także co do komisyi odwoławczych służy Ministrowi skarbu prawo, że jeżeli w skutek oczywistej winy uprawnionych do wyboru, wybór nie przyjdzie do skutku, lub jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, może mianować potrzebną do uzupełnienia dotyczącej komisyi ilość członków i zastępców.

Ministerstwo skarbu zastrzega sobie rozstrzyganie o tem, czy zachodzą wymienione warunki; gdy więc zachodzą wątpliwości, jemu należy przedłożyć sprawozdanie, przyczem krajowej władzy skarbowej służy prawo stawiania w porozumieniu z krajową władzą polityczną wniosków, jakie uzna za stosowne.

5. Pod względem praw i obowiązków członków i trwania ich urzędowania obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisyi szacunkowych.

Pod względem porządku czynności komisyi odwoławczych stosuje się analogicznie postanowienia artykułu 48., l. 1. do 10., tudzież 12. i 14.

6. Uchwały i orzeczenia komisyi podpisywać ma przewodniczący.

Krajowa władza skarbowa wygotowuje je we własnem imieniu, jednakże z powołaniem się na uchwałę komisyi.

Artykuł 63.

Obowiązki i prawa przewodniczących. Tok czynności w komisyach odwoławczych.

(§§ 221., 222.).

1. Przewodniczący komisyi odwoławczej jest pod względem należytego ustanawiania podatku

zastępcą interesów państwa w swoim okręgu. Do niego należy naczelne kierownictwo wszystkiemi czynnościami wymiarowemi w okręgu komisyi odwoławczej. On czuwać ma nad tem, żeby zasady wymiaru były jednostajnie stosowane, nadzorować sprawowanie czynności przewodniczących komisyi szacunkowych i starać się o to, żeby czynność wymiaru podatku dokonana została w właściwym czasie.

Stanowisko Ministra skarbu, a względnie krajowych władz skarbowych w postępowaniu wymiarowem zostało już rozpatrzone w artykule 46, l. 2; także przewodniczący komisyi odwoławczych mają więc czynić zadość wydawanym im poleceniom.

2. Komisyi odwoławczej i jej przewodniczącemu przysługują w celu dokładnego stwierdzenia dochodu podatników te same upoważnienia, co komisyi szacunkowej. Komisya odwoławcza jest jednak także uprawniona polecać komisyi szacunkowej lub władzy podatkowej przeprowadzenie potrzebnych dochodzeń i dowodów. Uchwały tego rodzaju oddawać należy w każdym z osobna przypadku krajowej władzy skarbowej do wygotowania.

3. Jeżeli komisya odwoławcza po zbadaniu aktów i przeprowadzeniu dochodzeń i dowodów, które uzna za potrzebne, uważa, że jeszcze zachodzi tego potrzeba, może celem dalszego wyjaśnienia istotnych dla jej orzeczenia okoliczności wezwać podatnika także do zezwolenia na wglądnięcie do jego ksiąg gospodarczych i ksiąg przedsiębiorstwa w rozmiarze do tego celu potrzebnym, a jeżeli ksiąg się nie prowadzi lub jeżeli to jest potrzebne dla uzupełnienia i poparcia treści ksiąg, zażądać także okazania kontraktów, zapisów dłużnych, kwitów na czynsze, wyciągów z kont, faktur i wszystkich innych w posiadaniu podatnika znajdujących się dokumentów rachunkowych i alegatów. Od tego wyłączone są jednak zapiski, które zawierają wyłącznie tylko nazwiska odbiorców lub kalkulacye, dotyczące interesu, lub sposób postępowania przy fabrykacyi albo odnoszą się tylko do prowadzenia gospodarstwa domowego.

Uchwała komisyi apelacyjnej ma możliwie jak najdokładniej oznaczyć okoliczności, względnie podane przez podatnika szczegóły, których prawdziwość ma być stwierdzona przez wglądnięcie do zapisków i alegatów oraz przez zbadanie tychże. Powyższe okoliczności i szczegóły należy także umieścić w wezwaniu, wystosowanem do podatnika.

Wezwanie to należy wystosować z tem wyraźnem nadmienieniem, że gdyby podatnik bez dostatecznego usprawiedliwienia odmówił przedłożenia powyższych ksiąg, zapisków, dokumentów pomocniczych i alegatów albo też w wyznaczyć się mającym stosownym terminie nie uczynił zadość wezwaniu do niego wystosowanemu, rozstrzygnięcie co do tych punktów, które miały być wyjaśnione zażądanem od niego przedłożeniem powyższych dokumentów, nastąpi bez dalszego współdziałania podatnika z urzędu na podstawie materyału, którym komisya rozporządza. Nie wolno wymuszać dozwolenia wglądnięcie do ksiąg zapomocą nakładania kar porządkowych (§ 250.).

Do uchwały komisyi apelacyjnej, zarządzającej wglądnięcie do ksiąg, potrzeba, aby za tą uchwałą oświadczył się przynajmniej jeden głos ponad absolutną większość obecnych członków względnie zastępców członków komisyi odwoławczej.

Wgląd do ksiąg po myśli powyższych przepisów ma stanowić wyjątek, z którego będzie można korzystać tylko w przypadkach ważnych, jeżeli zajdą uzasadnione wątpliwości co do prawdziwości szczegółów, podanych przez opodatkowanych, i tylko wówczas, gdy komisya odwoławcza nabierze przekonania, że inne środki dowodowe, którymi rozporządza, nie wystarczają do ustalenia miarodajnego stanu rzeczy. Należy przytem także baczyć na to, aby nie przekroczyć miary, potrzebnej do osiągnięcia celu wglądu do ksiąg, zwłaszcza zaś, aby nie żądać żadnych wyjaśnień i dowodów, któreby wykraczały poza to, co dało bezpośredni powód do wglądu w księgi.

Należy także baczyć na to, aby zachować przytem tajemnicę procesu fabrykacyi i prowadzenia interesów.

Bliższe postanowienia co do przeprowadzenia wglądu do ksiąg zawarte są w artykule 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

4. Komisya odwoławcza nie jest obowiązana trzymać się w orzeczeniach swoich tych granic, jakie zakreślają jej wnioski odwołujących się (to jest podatnika lub władzy podatkowej), lecz ma z urzędu przestrzegać należytego zastosowania ustawy i trafnego oszacowania. Może więc wskutek odwołania podatnika zniżyć podatek poniżej wymiaru, o który podatnik prosił, lub całkiem odpisać, albo wskutek odwołania władzy podatkowej ustanowić podatek w większym wymiarze, niż ona proponowała.

5. Jeżeli jednak wskutek odwołania się samego tylko podatnika, to jest w tych przypadkach, w których jednocześnie nie odwołuje się także władza podatkowa, komisya uzna, że wymiar zmienić należy w sposób dla podatnika jeszcze niekorzystniejszy, nie może uskuteczniać bezzwłocznie tego oszacowania, lecz odesłać musi sprawę do właściwej komisyi szacunkowej, a względnie władzy podatkowej do dokonania odpowiedniego dodatkowego wymierzenia. Komisya szacunkowa dokonać ma w takim przypadku jeszcze raz oszacowania, przyczem związana jest wprawdzie zapatrywaniem

prawnem komisyi odwoławczej, lecz pod względem stwierdzenia istoty rzeczy i przy szacowaniu wydawać ma sąd samodzielnie.

Od ponownego orzeczenia przysługuje znowu podatnikowi jakoteż i władzy podatkowej prawo odwołania się w myśl § 223.

6. Komisya odwoławcza winna orzeczenia swoje wpisać z krótkiem uzasadnieniem do arkuszy odwołań, odnoszących się do poszczególnych odwołań (artykuł 61., l. 8.), a rodzaj ich załatwienia zanotować w sposób w artykule 51., l. 4. określony w protokole rozpraw jakoteż w konsygnacyi.

7. Akta zamknięte oddać należy krajowej władzy skarbowej do wygotowania uchwał.

Artykuł 64.

Dalsze czynności urzędowe co do odwołań.

1. Krajowa władza skarbowa zapisuje wynikłe z orzeczeń komisyi odwoławczej, jakoteż z jej własnych orzeczeń (l. 2.) zmiany przypisu podatkowego w rejestrze utrzymywać się mającym podług
Formularz *M*. formularza *M*, oddzielnie dla podatku dochodowego i dla podatku pensyjnego i uwiadamia władze podatkowe pierwszej instancyi, do których odwołanie wniesiono, o orzeczeniach komisyi odwoławczej.

2. Z tem połączyć należy orzeczenie wydane w własnym zakresie działania co do tych odwołań, których przedmiotem były omyłki popełnione przy wygotowywaniu nakazu płatniczego, o ile ta część odwołania nie stała się bezprzedmiotową wskutek przychylnej decyzyi co do rekursu.

3. Przy załatwianiu odwołań posłać należy władzom podatkowym równocześnie ze zwracanymi aktami sprawy wyciąg z zapisku *M*, tyczący się przypisania względnie odpisania, który należy sporządzić przez odbijanie przy użyciu zapisku *M*, a to oddzielnie dla każdego okręgu podatkowego oraz zestawienie dla okręgu szacunkowego w dwóch wygotowaniach.

4. Władze podatkowe pierwszej instancyi uwiadomić mają przewodniczącego komisyi szacunkowej o dokonanem załatwieniu odwołań przez udzielenie do wglądu, tudzież zawiadomić strony.

5. Zmiany w przypisie podatku, wynikające z orzeczeń władzy podatkowej według § 220., ustęp 1., (artykuł 61., l. 5., ustęp 1.) względnie komisyi szacunkowej po myśli § 221. (artykuł 61., l. 6.), zapisywać winna władza podatkowa w za-
Formularz *M 1*. pisku według formularza *M 1*.

6. Odwołania razem z dotyczącymi aktami złożyć należy o ile to da się uczynić przy odnośnych kartach *F*. Wyniki orzeczeń co do odwołań zapisać należy w arkuszach wymiarowych względnie rejestrach szacunkowych czerwonym atramentem. Wyciągi z zapisku *M* względnie M_1 posyłać należy urzędom podatkowym w celu poczynienia zmian w przypisach.

Wyniki postępowania odwoławczego należy nadto uwidocznić na kartach, przeznaczonych do przygotowywania kół wyborczych (artykuł 60., l. 7.).

Artykuł 65.

Zażalenie do Trybunału administracyjnego.

(§ 225.)

1. Przeciw orzeczeniom komisyi odwoławczej przysługuje tak podatnikowi jak i przewodniczącemu komisyi odwoławczej prawo wniesienia zażalenia do Trybunału administracyjnego z powodu mylnego zastosowania ustawy lub z powodu istotnych wadliwości postępowania. (Ustawa z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876.)

W celu wygotowania zażalenia można podatnikowi (względnie jego zastępcy) na piśemną prośbę dozwolić wglądu do aktów w taki sam sposób, jak w celu odwołania (artykuł 61., l. 4.). Opinia komisyi szacunkowej i wniosek referenta oraz protokoły rozpraw komisyi odwoławczej wyłączone są od wglądu. Wglądnięcie do aktów uskutecznia się u tej władzy, u której właśnie akta się znajdują i nie należy rekwirować aktów rozprawy jedynie w celu wglądnięcia do nich. Gdyby prośbę o wglądnięcie do aktów wniesiono do władzy, u której tych aktów niema, należy stronie dać odpowiednie wyjaśnienie i udzielić jej prośbę bezpośrednio tej władzy, u której akta się znajdują, oraz zawiadomić o tem stronę z tem nadmienieniem, że do aktów wolno wglądnąć tylko u tej władzy, rekwirować zaś tych aktów nie można.

2. Jeżeli zażalenie wnosi podatnik, pismo wzajemne przygotować ma na prośbę przewodniczącego komisyi odwoławczej krajowa władza skarbowa. Przewodniczący winien projekt pisma wzajemnego przedłożyć w pierwszej połowie terminu, wyznaczonego przez Trybunał administracyjny, w dwóch egzemplarzach Ministerstwu skarbu, które wydaje dalsze zarządzenie.

3. Przewodniczący winien wnieść zażalenie, jeżeli w orzeczeniu komisyi odwoławczej zastosowano mylnie ustawę ze znaczną szkodą dla interesów

państwa, lub jeżeli zaszła istotna wadliwość postępowania.

Zostawia się mu jednak także zaproponowanie wniesienia zażalenia wówczas, gdy orzeczenie komisyi odwoławczej nie czyni wprawdzie ani znacznego, ani bezpośredniego uszczerbku interesom państwa, jednak orzeczenie Trybunału administracyjnego z innych przyczyn jest pożądane.

4. W tym celu winien przewodniczący przedłożyć projekt zażalenia, które wnieść zamierza, najpóźniej w ciągu pierwszych dni 30, wyznaczonych do wniesienia zażalenia, Ministerstwu skarbu w podwójnem wygotowaniu za pośrednictwem krajowej władzy skarbowej dołączając akta rozprawy.

Przewodniczący może w celu ułożenia wnoszonych przez siebie zażaleń posługiwać się funkcyonaryuszami, których w tym celu wymieni krajowa władza skarbowa.

5. Po zatwierdzeniu przez Ministerstwo skarbu należy zażalenie, podpisane przez przewodniczącego i zarazem przez prokuratoryę skarbu przedłożyć wraz z dwoma odpisami (§ 20. ustawy z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876, o utworzeniu Trybunału administracyjnego) Trybunałowi administracyjnemu. Prokuratorya skarbu nie ma badać projektów pod względem merytorycznym.

Część III.

Rozpoczęcie się i koniec powinności podatkowej; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 66.

Zasady ogólne.

(§§ 227. i 232.)

1. Pod względem rozpoczęcia się i końca powinności podatkowej, jakoteż pod względem uwzględniania zmian i co do podmiotu i przedmiotu podatku, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego, przestrzegać należy następujących zasad ogólnych.

a) Osoby, nowo wstępujące w powinność podatkową, należy opodatkować z reguły dopiero z początkiem najbliższego roku po nastaniu stosunków, uzasadniających powinność podatkową.

b) Osoby, przestające podlegać powinności podatkowej, uwalnia się od podatku z reguły dopiero z końcem tego roku podatkowego, w którym zaszły stosunki, uzasadniające zgaśnięcie powinności podatkowej.

c) Zmiany, zachodzące w ciągu roku podatkowego w wysokości podlegających podatkowi poborów lub w wszystkich innych stosunkach podatnika, nie pociągają za sobą, oprócz wypadków wymienionych w artykułach 67. do 69., żadnej zmiany w podatku na odnośny rok podatkowy uiścić się mającym, lecz wchodzą w rachubę jedynie na rok następny.

2. Pominąwszy wyjątki, oznaczone w artykułach 67. do 69., przypisuje się więc podatek dochodowy zawsze w całej należytości rocznej i nie odpisuje się go też według części roku (za półrocza, ćwierćrocza, miesiące lub dni).

Artykuł 67.

Przyrosty.

(§ 227.)

Przypadki przyrostu zdarzają się wskutek wprowadzenia się do obszaru, na którym obowiązuje ustawa, i uzyskania stałych poborów służbowych w wysokości, podlegającej podatkowi.

1. Wchodzi się w powinność podatkową wskutek wprowadzenia się do obszaru, na którym obowiązuje ustawa, gdy osoba, (cudzoziemiec lub obywatel krajów tutejszych), która dotychczas mieszkała za granicą i nie podlegała podatkowi w tutejszych krajach nawet po myśli § 153., l. 1., ustęp 2., względnie l. 2., obiera sobie w tutejszych krajach siedzibę lub miejsce pobytu dla zarobku i używa dochodu w wysokości, podlegającej opodatkowaniu. Uzyskanie dochodu, podlegającego po myśli § 153, l. 2., podatkowi w tutejszych krajach, nie podpada samo przez się pod pojęcie wprowadzenia się na obszar, w którym obowiązuje niniejsza ustawa.

2. Wskutek uzyskania stałych poborów służbowych w wysokości, podlegającej opodatkowaniu, wstępuje się w powinność podatkową tylko w tym razie, jeżeli osoba, która dotychczas nie podlegała podatkowi dochodowemu, uzyska stałe pobory służbowe wynoszące więcej jak 1600 K, bądź tym sposobem, że w ogóle dopiero zaczyna pobierać tego rodzaju pobory, bądź też tym sposobem, że pobory jej, które dotychczas nie wynosiły więcej jak 1.600 K, zostały odpowiednio podwyższone albo, jeżeli uwolnione dotychczas od podatku dochodowego pobory służbowe (§ 154., l. 6. i 7.) utracą to uwolnienie, na przykład wskutek spensyonowania oficerów, demobilizacyi itp. Jeżeli jednak otrzymujący posadę podlegał już przedtem podatkowi dochodowemu, zachodzi tu tylko podwyższenie dochodu, którego nie uwzględnia się w ciągu roku podatkowego. Ta ostatnia uwaga odnosi się także do takiego przypadku, gdy pobory służbowe dojdą w ciągu roku podatkowego do wysokości, podlegającej podatkowi pensyjnemu; w przypadku więc takim nie przypisuje się za rok bieżący na nowo ani podatku dochodowego ani podatku pensyjnego.

3. W przypadkach przyrostu należy podatek dochodowy za rok bieżący opłacać już od początku miesiąca, który nastąpi bezpośrednio po zajściu tego zdarzenia, jeżeli zaś zdarzenie zaszło w pierwszym dniu miesiąca, począwszy od tego miesiąca.

Przytem bierze się za podstawę wymiaru ten dochód, który podatnik będzie miał w pozostałej części roku podatkowego, a to w taki sposób, że oblicza się podatek roczny, przypadający od stosunkowego dochodu rocznego. Z tego podatku jednak przypisuje się podatnikowi tylko tyle dwunastych części, przez ile miesięcy tenże ma być jeszcze w ciągu roku podatkowego pociągnięty do płacenia podatku.

Jeżeliby na przykład podatnik, który przyjechał w sierpniu, miał do opodatkowania za miesiące od września do grudnia dochód (w poszczególnych częściach roku jednostajnie płynący) w kwocie 8000 K, podatek należy obliczyć w sposób następujący:

w czterech miesiącach 8000 K, odpowiada dochodowi rocznemu w kwocie 24.000 K.

Stopa podatkowa 793 K, z niej $^4/_{12}$ = 264 K 33 h.

Gdyby podatek wymierzano dopiero po upływie roku podatkowego, w takim razie zamiast przypuszczalnego dochodu w pozostałej części roku należy wziąć dochód rzeczywisty, który tymczasem mógł stać się wiadomy, za podstawę wymierzenia, przestrzegając oczywiście przytoczonych właśnie prawideł obliczenia (por. artykuł 11., l. 2., ustęp 1.).

Ubytki.

Artykuł 68.

(§ 229.)

a) Wskutek wyprowadzenia się i ustania poborów służbowych.

1. Obowiązek podatkowy gaśnie wskutek wyprowadzenia się podatnika z obszaru obowiązywania niniejszej ustawy, jeżeli podatnik (cudzoziemiec lub obywatel krajów tutejszych), mieszkający w tutejszych krajach lub przebywający tu dla zarobku albo dłużej jak rok, porzuca tu swoją siedzibę lub miejsce pobytu a mimo to nie podlega nadal obowiązkowi podatkowemu po myśli § 153., l. 1., ustęp 2., względnie l. 2. (Por. artykuł 1. IV., l. 2. i 4.)

Jeżeli nie ziszczają się oba warunki i wskutek tego podatek dochodowy nie może być odpisany, natenczas w podatku, przypisanym na bieżący rok podatkowy, nie ma w ogóle zajść żadna zmiana.

2. Obowiązek podatkowy gaśnie wskutek ustania lub zmniejszenia się stałych poborów służbowych poniżej wymiaru, uzasadniającego obowiązek podatkowy, wówczas, gdy osoba dotychczas podatkowi podlegająca nie ma oprócz tych poborów służbowych żadnego, a względnie nie ma takiego dochodu, któryby sam przez się lub w związku z pozostałymi poborami służbowymi uzasadniał co do niej powinność podatkową.

W przeciwnym wypadku zachodziłoby tylko zmniejszenie się dochodu, które nie ma być uwzględnione w ciągu roku podatkowego.

3. W obu przypadkach, omówionych pod 1. i 2., należy zgaśnięcie powinności podatkowej uwzględnić od bezpośrednio następującego miesiąca, to jest należy odpisać od przypisanego podatku rocznego tyle dwunastych części, ile jeszcze miesięcy pozostaje.

Artykuł 69.

b) Wskutek śmierci podatnika.

1. Jeżeli wskutek śmierci podatnika dochód jego całkiem ustaje, stosuje się przepis, podany w artykule 68, l. 3.

Za dochód, który ustał wskutek śmierci podatnika, należy uważać nie tylko taki dochód, który w ogóle przestaje istnieć wskutek śmierci (na przykład renta dożywotnia, pobory służbowe), lecz także taki dochód, który potem już nie płynie ani na rzecz zmarłego ani na rzecz jego spadku (na przykład dożywotnie użytkowanie domu).

2. Jeżeli zaś wskutek śmierci podatnika dochód, jaki tenże pobierał, względnie który mu doliczano po myśli § 157., nie ustał całkiem, przypisany podatek ma być za pozostałą część roku zapłacony przez masę spadkową w stosunku pozostałej części dochodu do tej, która ustała.

Z tego wynika, że na przykład w razie śmierci kapitalisty, nie oddającego się żadnemu zarobkowi, podatek dochodowy wcale nie odpada. Przypadki częściowego odpadnięcia dochodu zachodzą w takich razach, gdy na przykład zmarły pobierał oprócz odsetek od papierów wartościowych rentę dożywotnią lub miał jakąś posadę itp.

Jaka część dochodu ma być uważana za utraconą, wykazać mają dziedzice a według okoliczności kurator masy spadkowej.

Obliczając podatek, który ma być odpisany, należy najprzód oznaczyć, jaka kwota podatkowa przypada stosunkowo za cały rok na utraconą część dochodu; z kwoty częściowej w taki sposób oznaczonej odpisuje się tę kwotę, która przypada na miesiące po dniu śmierci następujące.

N. p.: Opodatkowany dochód zmarłego wynosił 6000 K, z tego wskutek śmierci odpadła renta dożywotnia, wynosząca 2000 K; podatek od całego dochodu wynosił 112 K 50 h, trzecia część tegoż wynosi 37 K 50 h; jeżeli śmierć nastąpiła dnia 15. września, odpisać należy z kwoty 37 K 50 h część przypadającą za trzy miesiące, to jest 9 K 38 h.

Jeżeli istniały potrącenia osobno od całego dochodu, należy potrącenia te porozdzielać proporcyonalnie na odpadłą część dochodu; następnie należy za podstawę obliczenia powyżej przepisanego wziąć tylko podatek, przypadający na resztę tej części dochodu.

3. Dopóki osoby do odziedziczenia spadku powołane nie uzyskają jego używania, spadek leżący poddać należy także na następne lata podatkowe opodatkowaniu w stosunku do dochodu, jaki mu pozostał (§ 229.). Przytem mają zastosowanie zasady ogólne artykułu 66, nie można przeto podatku odpisać z powodu przyznania w ciągu roku spadku uprawnionym do odziedziczenia.

Artykuł 70.

Zniżenia podatku.

(§ 232.)

1. Osoby, których dochód wskutek ustania pewnego źródła dochodu lub wskutek nieszczęśliwych wypadków lub innych nadzwyczajnych okoliczności w ciągu roku podatkowego dozna dowodnie zmniejszenia się na mniej niż dwie trzecie części kwoty przyjętej za podstawę wymiaru i które takiego opustu potrzebują, mogą żądać stosunkowego zniżenia podatku, przypisanego za pozostałą część roku podatkowego. (§ 232., ustęp 2.)

2. W celu rozstrzygnięcia kwestyi, czy prawo do opustu podatku po myśli § 232., ustęp 2., jest uzasadnione, należy więc zbadać:

a) czy odpadnięcie źródła dochodu lub nieszczęśliwy wypadek albo inna nadzwyczajna okoliczność spowodowała w ciągu roku podatkowego zmniejszenie dochodu; zmniejszenie dochodu musi pozostawać w związku przyczynowym z odnośnem zdarzeniem;

b) czy zmniejszenie to wynosi więcej jak trzecią część opodatkowanego dochodu i

c) czy podatnik potrzebuje opustu.

Ad a) Warunku zmniejszenia podatku nie stanowi tylko strata, niezależna w danym wypadku od woli podatnika, lecz po prostu każde odpadnięcie źródła dochodu. Nie chodzi więc o to, czy podatnik utracił źródło dochodu niezależnie od swej woli, jak w razie przymusowej sprzedaży, zwolnienia z urzędu itp., czy też pozbył się go dobrowolnie. Musiało jednak odpaść samo źródło przychodu, przez co powstało zmniejszenie majątku, nie wystarczy zaś w danym razie tylko odpadnięcie lub zmniejszenie się dochodu z tego źródła.

Źródło przychodu odpada na przykład w razie zgaśnięcia lub poniechania prawa użytkowania, w razie spalenia się, zburzenia, względnie demolacyi wynajmowanego budynku, w razie zastanowienia ruchu przedsiębiorstwa przemysłowego lub zaprzestania przynoszącego zysk zatrudnienia, w razie zgaśnięcia, względnie utraty przynoszącego odsetki kapitału wskutek spekulacyi, nie wykonanej w sposób zawodowy, w razie zgaśnięcia prawa do renty, utraty wierzytelności przy licytacyi przymusowej lub przy rozdziale w postępowaniu konkursowem, w razie odpadnięcia poborów służbowych wskutek spensyonowania lub wydalenia funkcyonaryusza albo wskutek ustania siły do pracy wskutek wieku lub trwałej choroby.

Natomiast nie uważa się, że odpadło źródło przychodów, na przykład w razie niepomyślniejszego wyniku żniw, nieściągalności lub zniżenia się czynszów najmu i dzierżawy, w razie zmniejszenia się koła odbiorców i dochodów z interesu, przy ograniczeniach przedsiębiorstwa, w razie zmniejszenia się lub odpadnięcia dywidend od posiadanych akcyi, w razie przejściowego braku pracy.

Odpadnięcie źródła dochodu musi już być dokonane. Samo więc oczekiwanie odpadnięcia, względnie utrata źródła przychodów nie uzasadnia przeto prawa do opustu podatku. Za odpadnięcie źródła przychodów nie uważa się także już samego otwarcia upadłości do majątku dłużnika lub wdrożenia przymusowej licytacyi nieruchomości, lecz dopiero ustalona ostatecznie utrata wierzytelności kapitałowej względnie sprzedaż nieruchomości.

O ile wchodzi w rachubę warunek zniżenia podatku wskutek nieszczęśliwych wypadków lub innych okoliczności nadzwyczajnych, nie można żadną miarą stosować zniżenia z powodu zwykłych wahań w wysokości dochodu, wywołanych rozmaitymi urodzajami w poszczególnych latach, rozmaitymi wynikami, osiągniętymi w przedsiębiorstwie przemysłowem, jak też w ogóle niepomyślnymi stosunkami w przedsiębiorstwie itd. Podatek należy zniżyć tylko wtedy, gdy zmniejszenie dochodu spowodowały „nieszczęśliwe wypadki lub inne nadzwyczajne okoliczności“, jako to choroby, które spowodowały znaczne koszta, następnie przypadki śmierci, zarazy bydła, powódź, gradobicie, pożar, zwalenia się gór lub tym podobne zdarzenia przyrody, zaś u osób, mających posady, wydalenie ze służby, wystąpienie z czynnej służby lub inne szczególne zarządzenia służbowe itp.

Sama strata w substancyi majątku bez umniejszenia się dochodu nie uzasadnia prawa do ulg podatkowych.

Ad b) W celu stwierdzenia, czy zmniejszenie dochodu wyniosło więcej niż trzecią część opodatkowanego dochodu, należy dochód, który podatnik rzeczywiście pobiera począwszy od chwili zmniejszenia się aż do końca odnośnego roku, przerachować na dochód roczny a potem porównać z opodatkowanym dochodem rocznym. Jeżeli na przykład robotnik z opodatkowanym dochodem rocznym w kwocie 3000 K wstąpił w dniu 1. lipca do zatrudnienia za rocznem wynagrodzeniem w kwocie 1800 K, zachodzi warunek opustu podatku, gdyż różnica między oboma poborami rocznymi wynosi 1200 K, zatem mniej niż trzecią część (1000 K) opodatkowanego dochodu w kwocie 3000 K.

Także w razie kilkakrotnej zmiany dochodu chodzi o to, czy dochód roczny, pozostały w ogóle od rozpoczęcia pierwszego zmniejszenia się aż do końca roku podatkowego, jest mniejszy od opodatkowanego dochodu rocznego więcej jak o jedną trzecią część.

Ad c) Okoliczność, czy zachodzi potrzeba opustu, należy ocenić, uwzględniając według słuszności całe gospodarcze położenie podatnika.

3. W celu obliczenia udzielić się mającego opustu podatkowego należy przypisany podatek dochodowy porównać z tym podatkiem dochodowym, który odpowiada zmniejszonemu dochodowi rocznemu a potem obliczyć, w jakiej kwocie wynikła różnica w podatku rocznym przypada stosunkowo na czas od chwili szkodliwego wydarzenia aż do końca roku. Jeżeli zmniejszony dochód roczny wolny jest od podatku po myśli § 155., wówczas należy w zupełności odpisać podatek dochodowy, przypadający na oznaczony okres czasu.

W przykładzie, wymienionym *ad b)* trzebaby różnicę między obu podatkami rocznymi, wynoszącą 36 K 70 h — 15 K 20 h, a zatem kwotę 21 K 50 h rozdzielić stosunkowo na czas od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia (6 miesięcy), wobec czego należałoby odpisać kwotę 10 K 75 h.

Artykuł 71.

Postępowanie co do przyrostów.

(§§ 228. i 231.)

1. O wprowadzeniu się do obszaru, na którym obowiązuje ustawa, uzasadniającem powinność podatkową (artykuł 67., l. 1.), jakoteż o uzyskaniu stałych poborów służbowych (artykuł 67., l. 2.), winni podatnicy w przeciągu dni 14. od nastania tych zdarzeń uwiadomić właściwą władzę podatkową z dołączeniem zeznania, w którem należy uwidocznić dochód, jaki podatnik będzie przypuszczalnie pobierał przez resztę roku podatkowego. Z § 204. wynika jednak, że tylko te osoby obowiązane są dołączyć zeznanie, których obliczony za rok dochód, podlegający podatkowi, przenosi 2000 K.

Zaniedbanie uzasadnia według § 243. l. 5., zatajenie podatku lub przekroczenie porządkowe w myśl § 244. karać się mające.

Gdyby jednak władza podatkowa dowiedziała się w ciągu roku podatkowego o takich przypadkach, winna wśród tych samych okoliczności i w ten sam sposób, jak to w artykule 43., l. 2. jest przewidziane, wezwać podatników, aby wnieśli zeznania.

2. Co do wszystkich podatników nowo przybyłych sporządzić należy bezzwłocznie karty według formularza *F*, przytoczonego w artykule 42. i przechowywać oddzielnie od spisu osób, opodatkowanych przy regularnem oszacowaniu.

3. Podatek wymierza władza podatkowa pierwszej instancyi.

Władza ta ma przytem poczynić dochodzenia w artykule 44. przewidziane, a gdyby powstały wątpliwości co do rzetelności złożonego zeznania, wezwać podatników w myśl § 210. (artykuł 49., l. 4.) z oznajmieniem powodów do ustnego lub pisemnego wyjaśnienia. Pod względem oszacowania postąpić ma także władza podatkowa według przepisów artykułów 51. do 59. z tą różnicą, że władza podatkowa nie może wykonywać upoważnień, zastrzeżonych w §§ 210. i 211. wyłącznie komisyi.

4. Wymiary te uskutecznić należy przy użyciu zmienionego odpowiednio arkusza wymiarowego według formularza *H/a*, względnie rejestru szacunkowego według formularza *H*.

Nakazy płatnicze wygotować należy w sposób, oznaczony w artykule 60. (por. także artykuł 76. l. 1.).

5. Władza podatkowa obowiązana jest nadto przy wymiarze podatku na rok następny czuwać troskliwie nad tem, aby w tych przypadkach, w których nie nadeszły uwiadomienia o przyrostach podlegających opodatkowaniu, podatek został dodatkowo wymierzony a według okoliczności, aby wytoczone zostało postępowanie karne.

Ponieważ w przypadkach tych dochód, który wziąć należy za podstawę wymiaru dodatkowego, jest stwierdzony przez komisyę szacunkową w celu wymierzenia podatku na rok następujący po wprowadzeniu się, przeto wymiar dodatkowy nastąpić ma wyłącznie na podstawie oszacowania, dokonanego przez komisyę.

Także i te wymiary zapisać należy w arkuszu wymiarowym i w rejestrze szacunkowym (l. 4.).

6. Przeciwko tym wymiarom władzy podatkowej można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Rekursa takie, o ile nie załatwia się ich w myśl artykułu 61., l. 5., ustęp 1., posłać należy po przeprowadzeniu dochodzeń, któreby były potrzebne, do krajowej władzy skarbowej używając do tego zmienionego odpowiednio arkusza odwołań według formularza *L*; przy rozstrzyganiu tych rekursów stosować należy analogicznie postanowienia artykułów 63. i 64.

Władze podatkowe uwiadamiać należy przy uwzględnieniu postanowień artykułu 76., l. 1., ustęp 2., i przy analogicznem zastosowaniu poleceń w artykule 64. podanych.

Artykuł 72.

Postępowanie co do ubytków.

(§§ 230. i 231.)

W razie gdy obowiązek podatkowy przestanie istnieć z powodu wyprowadzenia się podatnika z obszaru, na którym obowiązuje ustawa lub też z powodu ustania lub zmniejszenia się stałych poborów służbowych poniżej wymiaru, uzasadniającego obowiązek podatkowy, winien podatnik uwiadomić o tem właściwą władzę podatkową w przeciągu dni 14.

Jeżeli uwiadomienie nadejdzie zapóźno, podatek odpisuje się a względnie zmniejsza dopiero od początku miesiąca, który nastąpi po nadejściu uwiadomienia.

Spóźnione uwiadomienia, które nadejdą w ostatnim miesiącu roku podatkowego lub po upływie roku podatkowego, nie mogą spowodować odpisania podatku na ten rok podatkowy przypisanego, jednakowoż w celu trzymania ubytku w ewidencyi poddać je należy potrzebnemu zbadaniu i odpowiednio zanotować (por. artykuł 76., l. 2.).

Od orzeczenia władzy podatkowej pierwszej instancyi można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej. Władze podatkowe uwiadamiać należy przy uwzględnieniu postanowień artykułu 76., l. 1., ustęp 2. i przy analogicznem zastosowaniu poleceń w artykule 64. podanych.

Artykuł 73.

Postępowanie przy odpisywaniu z powodu śmierci podatnika.

(§§ 229. i 230.)

1. W razie śmierci podatnika nie potrzeba o tem donosić, jeżeli podatek dochodowy całkiem odpada lub jeżeli w całości przechodzi na masę spadkową; w pierwszym przypadku władza podatkowa winna z zastrzeżeniem polecenia, podanego niżej pod l. 3., kiedykolwiek dowie się o okolicznościach uzasadniających zupełne odpisanie, odpisać podatek z urzędu od miesiąca, następującego bezpośrednio po dniu śmierci; w przypadku ostatnim należność podatkowa przechodzi tak samo jak inne długi spadkodawcy na dziedziców.

2. Jeżeli jednak z powodu śmierci żądano odpisania podatku, w takim razie winni dziedzice (albo kurator masy spadkowej) w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia śmierci, donieść o tem i uzasadnić roszczenie swoje do częściowego odpisania podatku (artykuł 69.); także w tym razie odpisuje się podatek od miesiąca, następującego bezpośrednio po dniu śmierci. W razie zaś jeżeli uwiadomienie nadejdzie zapóźno, zmniejszenie następuje dopiero od początku miesiąca, który nastąpi po nadejściu uwiadomienia.

Co do uwiadomień spóźnionych, tudzież co do właściwości władz stosuje się postanowienia, zawarte w art. 72.

3. Władza podatkowa, dowiedziawszy się o przypadkach śmierci, winna zawsze zbadać opodatkowanie zmarłego; zwłaszcza należy w tym celu używać o ile możności w krótkiej drodze aktów spadkowych. Gdyby się pokazało, że nie cały dochód zmarłego był opodatkowany, przeprowadzić należy opodatkowanie dodatkowe.

Także przed dokonaniem odpisania pod l. 1. omówionego, należy za każdym razem dokładnie stwierdzić, czy zmarły nie zostawił żadnego źródła dochodu. W tym celu można odpisanie odroczyć aż do opodatkowania dziedziców w roku następnym.

Artykuł 74.

Postępowanie w razie zniżenia podatku.

(§ 232.)

Prośby o zniżki podatkowe, w artykule 70. omówione, wnosić należy najpóźniej w przeciągu dni 14. po zajściu zdarzenia, uzasadniającego prośbę o opust, do władzy podatkowej pierwszej instacyi.

W razie spóźnioniego wniesienia prośby może nastąpić stosunkowe obniżenie tylko tej kwoty podatkowej, która przepisana jest za miesiące kalendarzowe, następujące po wniesieniu podania.

Prośby spóźnione, wniesione w ostatnim miesiącu roku podatkowego lub po upływie tegoż roku, winna władza podatkowa pierwszej instancyi odrzucić bez dalszego badania.

We wszystkich innych przypadkach posłać należy prośby z dołączeniem potrzebnych dochodzeń do krajowej władzy skarbowej.

Od orzeczenia krajowej władzy skarbowej odwołać się można do Ministerstwa skarbu.

Artykuł 75.

Wymiary dodatkowe.

Oprócz przyrostów, omówionych w artykule 67. zdarzają się jeszcze dodatkowe wymiary podatku dochodowego co do takich osób, które pominięte zostały przy powszechnem opodatkowaniu na rok bieżący.

W przypadkach tych, o ile dokonanie wymiaru nie zależy ewentualnie od orzeczenia o istocie czynu karygodnego (art. 9. przepisu wykonawczego do rozdziału V.), przeprowadzić ma wymiar komisya szacunkowa przy najbliższem zebraniu się (na przykład w celu wydania opinii co do odwołań), a to na podstawie arkusza wymiarowego, względnie dodatkowego rejestru szacunkowego.

W każdym takim przypadku wygotować należy dla tych podatników nową kartę *F* i włożyć ją do spisu kontrybuentów podatku dochodowego (artykuł 42.).

O ileby opodatkowanie obejmowało kilka lat wstecz, należy w arkuszu wymiarowym i rejestrze szacunkowym przytoczyć przy każdej pozycyi lata obok siebie, względnie jeden rok pod drugim.

Artykuł 76.

Utrzymywanie w ewidencyi przypisów podatkowych i podatników w ciągu roku podatkowego; w szczególności co do zmiany mieszkań.

1. Co do wszystkich tych przypadków, które w myśl powyższych artykułów 67. do 75. powodują przyrosty lub ubytki w przypisanym podatku dochodowym, utrzymywać mają władze skarbowe pier-
Formularz *N.* wszej instancyi zapiski według formularza *N.* Nadto dla przypadków przyrostów sporządzić należy karty według formularza *K*, a co do tych przypadków ubytku, które tyczą się podatników odpadłych, zaopatrzyć istniejące karty *K* odpowiednim łatwo dostrzec się dającym dopiskiem.

Podobnie winny krajowe władze skarbowe przyrosty lub ubytki, które one zarządziły wskutek rekursów, próśb o zniżenie i rekursów ministeryalnych w sprawach, wymienionych w artykułach 67.
Formularz *O.* do 75., zanotować w zapiskach według formularza *O.* Władze podatkowe pierwszej instancyi obowiązane są uwiadamiać urzędy podatkowe, przesyłając odpowiednie wyciągi w celu przeprowadzenia zarządzonych przyrostów lub ubytków.

Podobnie postępować należy z przyrostami i ubytkami, tyczącymi się podatku pensyjnego.

2. Wszystkie te przypadki rozpoczęcia się i ukończenia się powinności podatkowej w ciągu roku podatkowego, które w myśl postanowień powyższych nie dają powodu do zmian w przypisie podatku, nie są przedmiotem bieżącej ewidencyi, zwłaszcza iż ustawa przepisuje coroczne sporządzanie spisów osób przypuszczalnie podlegających podatkowi, i zasięganie przepisanych wykazów itd.

Jednakże w celu jak największego ułatwienia wymiaru w roku następnym winny władze podatkowe zapisywać wszelkie wypadki tego rodzaju*), o których się w ciągu roku dowiedzą.

Co do przyrostów przygotować należy bezzwłocznie kartę według formularza *F*, co do ubytków umieścić należy odpowiednią uwagę na istniejącej karcie *F*.

3. Zmiana mieszkania nie uzasadnia zmiany przepisu w ciągu roku podatkowego. Ze względu jednak na to, że właściwość organów wymiarowych zależy od miejsca zamieszkania podatnika, pożądaną jest rzeczą, aby także pod tym względem poczynione

---

*) Przypadkami takimi są między innymi następujące:

A. Przyrosty:

a) gdy osoba, mieszkająca za granicą, uzyska w krajach tutejszych dochód oznaczonego w § 153., l. 2. rodzaju;

b) gdy uwolniony w myśl § 154., l. 3. konsul zawodowy, sługa lub urzędnik obcego poselstwa lub konsulatu uzyska obywatelstwo austryackie;

c) gdy tytuł uwalniający, w myśl § 154., l. 3. i 4. istniejący, odpadnie z innych powodów;

d) nabycie dochodu, podlegającego opodatkowaniu, z wyjątkiem przypadku, wyszczególnionego w § 227., ustęp 2.;

e) wystąpienie osoby z gospodarstwa domowego, w którem jej dochód doliczany był do dochodu głowy tegoż gospodarstwa domowego.

B. Ubytki.

a) gdy podatnik wejdzie w ciągu roku podatkowego w jeden ze stosunków, uzasadniających według § 154., l. 3. i 4. uwolnienie od podatku; w przypadkach tych zważać należy na przywileje, przysługujące ewentualnie tym osobom pod względem ściągania podatku;

b) utrata dochodu lub zmniejszenie się jego poniżej wysokości podatkowi podlegającej, o ile nie zachodzą warunki odpisań lub zniżeń w §§ 229. i 232. przewidzianych;

c) wstąpienie osoby do gospodarstwa domowego, w którem dochód jej doliczany będzie do dochodu głowy tego gospodarstwa domowego.

zostały w miarę możności przygotowania do przyszłorocznego rozkładu. W tym celu polecić należy organom poborowym i egzekucyjnym, aby o każdem przesiedleniu się podatnika do innego okręgu wymiarowego, które dojdzie do ich wiadomości, uwiadamiały bezzwłocznie władzę podatkową,

Władza podatkowa winna zużytkować także własne spostrzeżenia, poczynione ewentualnie przy innych sprawach, a w razie potrzeby zasięgać informacyi od organów, którym poruczone są sprawy meldunkowe.

Część IV.

Podatek pensyjny od wyższych poborów służbowych. Ściąganie podatku dochodowego i pensyjnego, przypadającego od poborów służbowych, przez służbodawcę.

Artykuł 77.

Podatek pensyjny.

(§ 233.)

Osoby, pobierające pobory służbowe, które wynoszą lub przenoszą kwotę 6400 K rocznie, opłacać mają oprócz podatku dochodowego także podatek pensyjny, który bez względu na jakikolwiek inny dochód wynosi:

1.	stopień	od	6.400 K	aż wyłącznie	do	8.000 K	0·4%
2.	„	„	8.000 „	„	„	9.000 „	0·8%
3.	„	„	9.000 „	„	„	10.000 „	1·2%
4.	„	„	10.000 „	„	„	12.000 „	1·6%
5.	„	„	12.000 „	„	„	14.000 „	2 %
6.	„	„	14.000 „	„	„	16.000 „	3 %
7.	„	„	16.000 „	„	„	20.000 „	4 %
8.	„	„	20.000 „	„	„	30.000 „	5 %
9.	„	„	30.000 „	i wyżej			6 %

Podatek pensyjny wymierzać należy od całkowitej kwoty poborów służbowych podatkowi podlegających, w stopach podatkowych, przypadających od tej kwoty, to jest:

1. nie tylko od kwoty częściowej przewyższającej 6400 K, i

2. nie w rozmaitych stopach procentowych od kwot częściowych poszczególnym stopniom odpowiadających.

Podatek należy jednak obliczać w taki sposób, aby z poborów wyższego stopnia po potrąceniu podatku nigdy nie pozostawała suma mniejsza, jak suma, pozostająca z najwyższych poborów bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku, przypadającego na ten stopień. (Por. także artykuł 34., I., l. 3.)

Pobory służbowe, z rozmaitych źródeł płynące, zliczać należy w jedną sumę celem wymierzenia podatku.

Artykuł 78.

Ściąganie podatku dochodowego i podatku pensyjnego, przypadającego od poborów służbowych, przez służbodawcę.

(§ 234.)

Ci, którzy wypłacają stałe pobory tego rodzaju, jaki w §§ 167. i 168. jest oznaczony, albo oprócz stałych poborów w wysokości, podlegającej podatkowi, także pobory zmienne (artykuł 23. i artykuł 24., l. 1. i 2., i rozporządzenie cesarskie z dnia 8. lipca 1898, Dz. u. p. Nr. 120.) — w dalszych artykułach osoby te nazywane są po prostu „służbodawcami“ — obowiązani są potrącać odbiorcom tych poborów podatek dochodowy (razem z ewentualną podwyżką) i pensyjny od tych poborów wymierzony, o którego wymiarze władze podatkowe będą ich w tym celu corocznie uwiadamiały. Ze względu na § 201. i § 234., ustęp 4., potrącenie to ogranicza się do poborów służbowych, które u jednego służbodawcy za rok obliczone wynoszą więcej jak 1600 K.

Uwiadamia się zapomocą wezwania płatniczego, od którego dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Potrącenie uskutecznia się w tych samych terminach i w tych samych stosunkowych ratach, w których wypłaca się pobory.

Osoby, pobierające zmienne pobory służbowe, obowiązane są, z zastrzeżeniem postanowienia ustępu pierwszego, do bezpośredniego wpłacania podatku, przypisanego ewentualnie od tych poborów, w terminach zapłaty, określonych w § 226.

Osoby, pobierające czesne i taksy egzaminacyjne (promocyjne), winny w każdym razie opłacać bezpośrednio podatek, przypisany od tych poborów.

Obowiązek wypłacających do donoszenia po myśli § 201. odnosi się tak do stałych jak i do zmiennych poborów służbowych. (Por. art. 40.)

Artykuł 79.

Postępowanie władzy podatkowej.

1. Celem wykonania postanowień, wydanych w artykułach 77. i 78., sporządzić ma władza podatkowa spis podług formularza *P*, do którego zaciągnąć należy: Formularz *P*.

a) kontrybuentów podatku dochodowego, których podatek dochodowy (i podatek pensyjny) uiszcza służbodawca w drodze potrącenia albo

którym w ogóle przypisuje się podatek pensyjny, chociażby tenże nie był potrącany przez służbodawcę (przedziałka 24. rejestru szacunkowego *H*).

b) osoby, do których odnosi się postanowienie artykułu XVII. ustawy. (Por. artykuł 80.)

Wykaz *P* należy sporządzić osobno:

a) dla podatników, otrzymujących pobory swe z kas państwowych (wykaz *P*/1),

b) dla wszystkich innych osób, otrzymujących pobory służbowe (wykaz *P*/2).

Większym władzom podatkowym zaleca się sporządzanie wykazów *P* według działów zarachowywania, względnie według służbodawców. (Por. artykuł 81., l. 3., ustęp 4.)

2. Przedziałki 2. do 4., tudzież 7. do 13. należy bezwarunkowo wypełniać zgodnie z przedziałkami 1., 2., 22., 24. i 27. do 31. rejestru szacunkowego *H*, chociażby wskutek tego tam, gdzie wykazy *P* prowadzi się według służbodawców, przenosiło się kilkakrotnie ten sam dochód i tę samą stopę podatkową.

W tych przypadkach, w których podatnik nie pobiera żadnego innego dochodu, prócz poborów służbowych, zawiera przedziałka 14. tę samą kwotę, co przedziałka 13. W przeciwnym razie zapisać należy tę kwotę, któraby przypadała jako podatek dochodowy, gdyby pobory służbowe były jedynym dochodem podatnika, na przykład jeżeli podatnik z podlegającym podatkowi dochodem w kwocie 6000 K pobiera 4000 K z poborów służbowych, należy w przedziałce 14. zapisać kwotę 61 K 30 h (jeżeli nie ma się przypisać podwyżki po myśli § 172 *a*). Gdy w takich razach chodzi o pobory służbowe, nie wynoszące więcej jak 1600 K, wpisać należy stopy podatkowe wymienione w artykule 34., l., l. 2. tylko wtedy, jeżeli chodzi o przypadek po myśli artykułu XVII. ustawy; w wszystkich innych przypadkach nie potrzeba wypełniać tej rubryki.

3. Jeżeli pobory służbowe kontrybuenta (przedziałka 8, formularza *P*) wynoszą lub przenoszą 6400 K, obliczyć należy następnie w przedziałce 15. podatek pensyjny.

4. Przedziałki 16. i 17. wypełnia się tylko w tych przypadkach, gdy podatnik pobiera pobory służbowe z rozmaitych źródeł. (Pobory służbowe członków gospodarstwa domowego, doliczone do dochodu głowy tegoż gospodarstwa, należy wprawdzie wpisywać w przedziałce 8., jednak nie potrzeba ich wpisywać także w przedziałce 16. i 17.; w tych ostatnich przedziałkach należy wykazywać tylko pobory służbowe głowy gospodarstwa domowego.) W przypadkach tych należy z zastrzeżeniem wyjątku, wymienionego pod l. 5., kwoty, wykazane w przedziałkach 14. i 15. rozdzielić proporcyonalnie na poszczególne pobory.

5. Jeżeli podatnik pobiera pobory z rozmaitych kas państwowych, lub kas funduszów publicznych, zostających pod zarządem władzy państwowej, nie należy podatku rozdzielać, lecz całą kwotę przez służbodawcę ściągnąć się mającą pobierać w tej kasie, która wypłaca największe pobory.

6. Jeżeli pomiędzy poborami służbowymi znajdują się pobory ze źródeł w artykule 24., l. 3. oznaczonych, podać je należy również w przedziałce 16; kwotę podatku od nich przypadającą obliczyć należy w sposób, podany pod l. 4., i wykazać w przedziałce 20. i 21.

7. Przedziałki 18. i 19. wypełnia się tylko w tych przypadkach, w których w przedziałce 17. wypadło zapisać podlegające potrąceniu podatku pobory służbowe, przenoszące 1600 K (art. 78.).

8. Jeżeli wykaz *P* prowadzi się łącznie z rejestrem szacunkowym (artykuł 51., l. 1., ustęp 2.), należy rejestr ten założyć oddzielnie według następujących trzech grup:

a) dla podatników, którym przypisuje się podatek dochodowy tylko do zapłaty przez nich samych (*H*),

b) dla podatników, którzy pobory swe otrzymują z kas państwowych (*H* 1),

c) dla wszystkich innych podatników, otrzymujących pobory służbowe, co do których zachodzi obowiązek służbodawcy do potrącenia albo w ogóle istnieje obowiązek płacenia podatku pensyjnego (*H* 2).

Przytem zaleca się zestawienie kolejne podatników w rejestrach *H* 1 i *H* 2 według działów zarachowywania, względnie według służbodawców, ponieważ założone w ten sposób rejestry zastępują w zupełności wykaz *P*, wobec czego na ich podstawie można wygotowywać tak nakazy płatnicze *J* 2 i *Q* jak i wezwania płatnicze *R*. Jeżeli rejestry te (*H* 1 i *H* 2) nie będą układane w ten sposób, to umożliwiają one jedynie wygotowanie nakazów płatniczych *J* 2 i *Q*; wezwania płatnicze należy w tym wypadku układać w sposób, podany w artykule 81., l. 3. Dla rejestru szacunkowego *H* (lit. *a*) należy używać formularzy bez przedziałek 32. do 39.

Przedziałki 32. do 39. rejestru *H* 1 i *H* 2 odpowiadają przedziałkom 14., 15., 5., 6., 17. do 21. wykazu *P*; przy wypełnianiu tych przedziałek należy stosować analogicznie postanowienia, obowiązujące dla wykazów *P*.

Artykuł 80.

Uwolnienie funkcyonaryuszów państwowych, oznaczonych w artykule XVII. ustawy, od opłacania podatku dochodowego od płac, nie wynoszących więcej jak 1260 K.

1. Dobrodziejstwo, określone w artykule XVII. ustawy, rozciąga się pod warunkami tamże oznaczonymi na wszystkich funkcyonaryuszów państwowych w czynnej służbie, którzy zostali mianowani przed dniem 1. stycznia 1898.

2. Jeżeli funkcyonaryusz nie ma żadnego innego dochodu oprócz poborów aktywalnych, jest całkiem uwolniony od podatku. W przypadku tym już komisya może orzec uwolnienie a przedziałki 27. i 31. arkusza wymiarowego *Ha*, względnie rejestru szacunkowego *H* należy wypełnić w sposób, oznaczony w artykule 59., l. 5.

Odpowiednio do tego należy w wykazie *P* wstawić tę samą kwotę do przedziałki 14. i odpowiednio to uwidocznić. (Por. artykuł 59., l. 5.)

3. Jeżeli funkcyonaryusz państwowy oprócz swoich poborów aktywalnych ma jeszcze inny dochód, który nie pochodzi z poborów służbowych, natenczas kwotę w myśl artykułu 79., l. 2., ust. 2., obliczoną i w kolumnie 14. wykazaną, oznaczyć należy w taki sam sposób.

Funkcyonaryusz państwowy ma na przykład płacę w kwocie 1200 K, 600 K dodatku aktywalnego i 120 K dodatku na utrzymanie; oprócz tego pobiera rentę w sumie 600 K; nie rości sobie pretensyi do żadnych potrąceń. Całkowity jego dochód wynosi więc 2520 K, stopa podatkowa od niego przypadająca 28 K 50 h. Dochód z poborów służbowych wynosi 1920 K, podatek od niego w myśl artykułu 79., l. 2., ust. 2., przypadający, który wykazać należy w przedziałce 14., wynosi 18 K 70 h. Tej przeto kwoty nie należy pobierać i należy ją wobec tego uwidocznić odpowiednio w przedziałce 14.

4. Jeżeli funkcyonaryusz państwowy oprócz swoich poborów aktywalnych ma jeszcze inne pobory służbowe z kasy funduszów państwowych lub publicznych, natenczas stosownie do artykułu 79., l. 5. nie rozdziela się podatku przy wypełnianiu formularza *P*. W przypadku tym kwotę podatku, która nie ma być pobierana, obliczyć należy osobno a to przy analogicznem zastosowaniu artykułu 79., l. 2., ust. 2.

Gdyby więc na przykład wymieniony wyżej funkcyonaryusz państwowy zamiast renty w kwocie 600 K miał remuneracyę w kwocie 600 K, płatną w kasie państwa (dotychczas uwolnioną od podatku), w takim razie nie ściąganoby również kwoty 18 K 70 h.

5. Jeżeli funkcyonaryusz państwowy, oprócz swoich poborów aktywalnych, ma pobory służbowe, wypłacane nie z kasy funduszów państwowych i nie z kasy funduszów publicznych, w takim razie przy zastosowaniu działania rachunkowego powyżej pod l. 3. i 4. przedstawionego wypadłoby wskutek przepisanego w artykule 79., l. 4., dla takich przypadków proporcyonalnego podziału przypadającego podatku na poszczególne pobory służbowe, że podatku, przypadającego na pobory aktywalne, tylko po części się nie pobiera. Gdyby bowiem na przykład wspomniany urzędnik pobierał remuneracyę nie z kasy państwa, natenczas stosownie do artykułu 79., l. 4. stopa podatkowa, wynosząca 28 K 50 h, zostałaby proporcyonalnie rozdzielona na remuneracyę w kwocie 600 K i na pobory aktywalne w kwocie 1920 K, wskutek czego na pobory aktywalne przypadłoby 21 K 72 h; według obliczenia zaś przedstawionego pod l. 3. i 4., nie pobranoby tylko kwoty częściowej 18 K 70 h.

Dla uniknienia tej niewłaściwości nie należy także w przypadkach tutaj omiawianych pobierać całej kwoty częściowej podatku, w myśl artykułu 79., l. 4. obliczonej, która przypada na pobory aktywalne, w myśl artykułu XVII. uprzywilejowane, wobec czego trzeba ją wykazać i odpowiednio uwidocznić w przedziałce 14..

6. Przy prowadzeniu rejestru szacunkowego H_1 należy kwotę podatkową, której się nie ściąga, wpisać i odpowiednio uwidocznić w przedziałkach 27. do 32.; pobrać się mającą kwotę podatku należy uwidocznić w przedziałkach 27. do 31. ponad wyżej wspomnianą kwotą a oprócz tego wykazać w kolumnie 38.

Artykuł 81.

Wygotowanie nakazów płatniczych i wezwań płatniczych dla podatnika i służbodawcy.

Władza podatkowa wygotować ma następujące nakazy płatnicze i wezwania płatnicze:

1. nakaz płatniczy na podatek dochodowy dla podatnika (formularz $J/_2$, — por. artykuł 60.); w nim oznaczyć należy dokładnie kwotę, która od służbodawcy, a względnie od służbodawców będzie pobierana (przedziałka 18. formularza *P*, względnie przedziałka 36. rejestru H_1 i H_2), jakoteż tę, którą podatnik ma sam płacić (przedziałka 20. formularza *P*, względnie przedziałka 38. rejestru H_1 i H_2) i należy nadmienić wyraźnie o wydać się mającym w danym razie nakazie płatniczym na podatek pensyjny;

2. nakaz płatniczy dla podatnika na podatek pensyjny według formularza *Q*. W nim należy wyraźnie nadmienić, czy podatek pensyjny będzie pobierany od służbodawcy, czy też sam podatnik Formularz Q.

ma go płacić w całości lub w części (przedziałka 19. i 21. formularza *P*, względnie przedziałka 37. i 39. rejestru H_1 i H_2).

Nakazy płatnicze, tyczące się podatku pensyjnego podlegającego dodatkom, posłać należy zamknięte urzędowi podatkowemu w celu dopisania dodatków i zarządzenia doręczenia;

3. wezwanie płatnicze do służbodawców.

Wezwanie to wygotować należy według formu-
Formularz *R*. larza *R* i ma ono zawierać szczegóły, wykazane w przedziałkach 18. i 19. wykazu *P*, względnie 36. i 37. rejestru H_1 i H_2.

Wezwanie doręczać należy również zamknięte, a to w razie jeżeli dodatki do podatku pensyjnego mają być obliczone, za pośrednictwem urzędów podatkowych, które obliczyć mają ewentualne dodatki.

W wezwaniach zestawiać należy ile możności wszystkie osoby, mające posady u tego samego służbodawcy, o ile w tej samej kasie ma się za nich płacić podatek. (Por. artykuł 79., l. 1., ustęp 2.)

W kasie należy kwoty, przypadające na każdego służbodawcę, przypisywać tylko sumarycznie.

Kasa ma jednakowoż zachować u siebie odpis spisu poszczególnych podatników.

4. Przy wygotowaniu wspomnianych nakazów płatniczych i wezwań płatniczych musi się zwracać uwagę na to, aby podatnik, otrzymujący pobory od kilku służbodawców, nie otrzymał kilku nakazów płatniczych lub nie został podwójnie opodatkowany. Jeżeli wykazy *P* prowadzi się według służbodawców, w którym to wypadku podatnicy, otrzymujący pobory od kilku służbodawców, zapisani są w kilku wykazach *P*, musi się baczyć na to, aby wstawionych w przedziałkach 20. i 21. kwot podatkowych żądano od podatnika tylko raz a taksamo aby i od każdego służbodawcy żądano podatku, wykazanego w przedziałkach 18. i 19., tylko od kwoty, którą on wypłacił.*)

W tym celu należy odpowiednio uwidocznić uiszczane przez innych służbodawców kwoty, wykazane w przedziałce 18. i 19.; analogicznie należałoby kwoty, wstawione odnośnie do tego samego podatnika w rozmaitych wykazach *P*, uwidocznić w przedziałce 20. i 21. w wszystkich wykazach *P*, z wyjątkiem jednego: jako ten jeden wykaz *P* należy wybrać wykaz tego służbodawcy, który podatnikowi wypłaca największe pobory.

Jeżeli wykazy *P* nie prowadzi się według służbodawców, wówczas zdarzają się takie podwójne przypisywania tylko co do tych funkcyonaryuszów państwowych, którzy równocześnie otrzymują pobory służbowe od osób prywatnych; co do tych funkcyonaryuszów należałoby tedy kwoty, przypisane już na podstawie wykazu $P/_1$ odpowiednio uwidocznić w wykazie $P/_2$, zaś kwoty, przypisane w wykazie $P/_2$, w wykazie $P/_1$.

5. Jeżeli rejestrów szacunkowych H_1 i H_2 nie prowadzi się według działów zarachowywania, względnie według służbodawców, wówczas należy wypełnione całkowicie karty *K* (artykuł 60.) oraz kopie nakazów płatniczych, tyczących się podatku pensyjnego, uporządkować w wymieniony sposób i na podstawie tychże wygotować wezwania płatnicze; duplikat tych wezwań płatniczych, sporządzony zapomocą kalki, ma potem w krótkości zastępować wykaz *P*. Przytem można sporządzonego ewentualnie równocześnie trzeciego egzemplarza, odpowiednio dostosowanego, używać jako wykazu przypisów dla urzędu podatkowego.

Artykuł 82.

Bliższe postanowienia co do postępowania przy potrącaniu podatku przez służbodawcę.

(§ 234.)

1. Jeżeli przy rozpoczęciu się nowego roku podatkowego przypis podatkowy, tyczący się tegoż roku, nie został jeszcze oznajmiony, w takim razie aż do nadejścia w tym względzie uwiadomienia od władzy podatkowej, potrącać należy podatek tymczasowo i z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania według przeszłorocznego wymiaru. Gdyby tym sposobem w pierwszych miesiącach roku potrącono i odesłano mniej lub więcej niż się należy według wezwania płatniczego, różnicę wyrównać należy w najbliższym terminie uiszczenia.

2. Z tem samem zastrzeżeniem wypłacający jest obowiązany także co do poborów służbowych nowo powstałych (w rodzaju, określonym w artykule 78., ustęp 1.) aż do nadejścia pierwszego uwiadomienia od władzy podatkowej, obliczać i potrącać podatek w takim wymiarze, jaki od wypłacanych poborów rocznych przypadałby według ustawowej skali podatkowej (§§ 172. i 233. — bez podwyżki po myśli § 172 *a*) pod tym warunkiem, że te roczne pobory są jedynym dochodem odbiorcy, podatkowi podlegającym. Od poborów służbowych, których suma za rok obliczona nie wynosi więcej jak 1600 K, nie należy przeto tymczasowo niczego potrącać (artykuł 78.).

3. Przez pobory służbowe nowo powstałe rozumieć należy pobory wypłacane osobom, które dotychczas nie pobierały żadnych takich poborów od tego służbodawcy. Do poborów nowo powstałych należą więc tak pobory tych odbiorców, którzy

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 27. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 147).

w ogóle zaczynają dopiero korzystać z takich poborów (otrzymują po raz pierwszy posadę, dostają pensyę itd.) jak i tych, którzy w ciągu roku zmienią swoje stanowisko służbowe, swoją posadę itd.

4. O ile podatek ma być potrącany od zmiennych poborów służbowych (artykuł 78., ustęp 1.), należy przy obliczeniu tego potrącenia uwzględnić wypłacić się mającą roczną kwotę stałych i zmiennych poborów służbowych.

5. Jeżeli podatnik przestaje w ciągu roku otrzymywać pobory, ustaje obowiązek służbodawcy do potrącania podatku z wypłaceniem ostatniej raty poborów (por. artykuł 83., l. 3.).

6. W przypadku tym kasa państwowa (urząd podatkowy), którą służbodawca uwiadomi o tej okoliczności, wystosować ma do podatnika wezwanie, aby podatek, za pozostałą część roku przypadający, zapłacił w terminach w § 226. ustanowionych, względnie natychmiast (jeżeli terminy zapłaty już upłynęły) albo też, aby w przeciągu dni 14. doniósł o nowej siedzibie, gdyby takowa znajdowała się poza obrębem okręgu urzędowania poborowego urzędu a według okoliczności o nowym służbodawcy.

Gdyby podatnik obrał inną siedzibę, należy ją zanotować, a ewentualnie uwiadomić o niej władzę podatkową, powołaną teraz do przypisania podatku.

Odpowiedź, która nadejdzie na takie wezwanie, przesłać należy w każdym razie władzy podatkowej. Władzę tę uwiadamiać należy także o wszelkich innych okolicznościach, stojących na przeszkodzie oborowi podatku.

7. Przez wykonanie postanowień powyższych, opodatkowanie tych odbiorców poborów służbowych, którzy w ciągu roku zmieniają swoje stanowisko służbowe itd., będzie uskutecznione po największej części z małemi różnicami.

8. Co do tych osób, które dotychczas w ogóle nie otrzymywały poborów służbowych, rozróżniać należy, czy zachodzi tu przypadek, podlegający ewidencyi w myśl § 227., ustęp 2., to jest, czy osoby te przez uzyskanie stałych poborów służbowych przenoszących 1600 K wstąpiły dopiero w obowiązek opłacania podatku dochodowego, czy też ten przypadek nie zachodzi, bądź to z tego powodu, że chodzi tu o zmienne pobory służbowe, bądź też dlatego, że dotyczące osoby nawet bez względu na pobory służbowe nowo uzyskane podlegały podatkowi dochodowemu.

9. W pierwszym razie, to jest gdy zachodzi przypadek, podlegający ewidencyi, ma władza podatkowa przeprowadzić postępowanie wymiarowe w myśl artykułu 71. Przy obliczaniu kwoty podatku, którą służbodawca ma pobierać, i przy wymierzaniu podatku pensyjnego, jakoteż przy wygotowywaniu nakazów płatniczych i wezwań płatniczych stosować należy analogicznie przepisy, zawarte w powyższych artykułach 77. do 81.

Także w tym przypadku należy ewentualne różnice wyrównać w najbliższym terminie uiszczenia podatku.

10. W wszystkich innych przypadkach, wymienionych pod l. 2. do 8., wyda władza podatkowa potrzebne zarządzenia jak tylko się dowie o dokonanem potrąceniu lub o wstrzymaniu potrącenia (l. 6.); przedmiotem tych zarządzeń stosownie do okoliczności danego przypadku, może być zarządzenie potrzebnych sprostowań, zarządzenie bezpośredniego poboru od podatnika pozostałej części podatku już nie potrącanego lub ustanowienie kwoty, którą nowy służbodawca ma potrącać i do kasy oddawać; wynikiem badania może być nakoniec stwierdzenie, że podatnik za dużo zapłacił. O wydanem zarządzeniu względnie rozstrzygnieniu uwiadomić należy podatnika, gdy zaś chodzi nie tylko o pobór podatku od podatnika, także służbodawcę. Od tego uwiadomienia dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

11. Dokonywanie potrąceń przez kasy funduszów dworskich, państwowych i publicznych unormowane jest przepisem manipulacyjnym, wydanym przez Ministerstwo skarbu.

Artykuł 83.

Odsyłanie potrąconych kwot podatku.

(§ 235.)

1. Kwoty, potrącone w myśl postanowień powyższych przez służbodawcę w ciągu miesiąca, odesłać należy do kasy państwa z reguły w ciągu dni 14. po upływie tego miesiąca.

Krajowe władze skarbowe mogą także zezwolić na odsyłanie podatku w terminach ćwierćrocznych lub wyznaczyć do odsyłania termin dłuższy od 14dniowego.

2. Za kasę państwową, właściwą do zarachowywania i poboru, uważać należy ten urząd podatkowy, w którego okręgu urzędowym znajduje się siedziba funkcyonaryusza. W tych miastach, w których podatek pobierają urzędy podatkowe miejskie, upoważnione są urzędy te także do odbioru kwot pod l. 1. wymienionych.

Jeżeli funkcyonaryusz (pensyonista) przebywa za granicą, wówczas należy uważać za kasę

państwową, właściwą do zarachowywania i poboru, ten urząd podatkowy, w którego okręgu urzędowym znajduje się miejsce zamieszkania służbodawcy.

Funkcyonaryuszom, mieszkającym za granicą — jak długo gmina przynależności funkcyonaryusza nie jest znana (artykuł 36., II., l. 6.) — winien wymierzać podatek ze względu na źródło dochodu, wykazane w doniesieniu służbodawcy, organ wymiarowy w siedzibie służbodawcy, który ma zatem wygotować także indywidualne wezwanie dla funkcyonaryusza do wniesienia zeznania i wykazania jego gminy przynależności, względnie zaś do udzielenia zezwolenia na dokonanie wymiaru przez organ wzywający.

3. Podatek ma być z reguły odsyłany i kwitowany sumarycznie co do każdego wezwania płatniczego służbodawcy przesłanego; jeżeli jednak kwota odesłana nie zgadza się z odpowiednią ratą sumy, podanej w wezwaniu płatniczem, bądź dlatego, że w myśl § 234., ustęp ostatni, odesłano podatek za tych odbiorców, co do których nie wydano jeszcze wezwania płatniczego, bądź też dlatego, że w myśl artykułu 82., l. 5., nie odesłano podatku za owych odbiorców, którzy przestali pobierać płacę od służbodawcy, w takim razie służbodawca wymienić ma w konsygnacyi owych odbiorców. Kasa odbierająca winna w tym względzie złożyć sprawozdanie władzy podatkowej.

4. Gdyby w chwili odesłania podatku nie było jeszcze w kasie rachunku, kasa winna otworzyć rachunek tymczasowy, pieniądze odebrać i bezzwłocznie złożyć o tem sprawozdanie władzy podatkowej.

5. Kasy państwowe, które wypłacają pobory podatkowi podlegające, winny zamiast odsyłania przypadających kwot, zapisywać je w rachunku bezpośrednio jako przychód.

Badanie odpowiedniego uskutecznienia potrąceń unormowane jest przepisem manipulacyjnym.

Artykuł 84.

Środki prawne.

(§§ 218., 233., ustęp 5., 234.)

I. Podatnikowi przysługują następujące środki prawne:

1. Odwołanie do komisyi odwoławczej od nakazu płatniczego (§ 218.), tyczącego się podatku dochodowego; odwołanie to może zwracać się:

a) przeciw ustaleniu wymiaru poborów służbowych;

b) przeciw ewentualnemu mylnemu obliczeniu części podatku dochodowego, pobierać się mającej od służbodawcy.

Do omyłek w rodzaju, oznaczonym pod *b)* stosuje się postanowienie artykułu 61., l. 5., ust. 1.

2. Rekurs do krajowej władzy skarbowej w następujących przypadkach:

a) od nakazu płatniczego, zawierającego wymiar podatku pensyjnego;

rekurs ten dopuszczalny jest jednak tylko z powodu ewentualnych omyłek w obliczeniu i przypisaniu kwoty popodatku, lecz nie przeciw wysokości poborów, wziętej za podstawę wymiaru (por. l. 1., lit. *a*);

b) w przypadkach, wymienionych w artykule 82., l. 6. i 10., od zarządzeń, wydanych z powodu zmian, zaszłych w ciągu roku; pod tym względem wolno podatnikowi dochodzić ewentualnej nadpłaty drogą rekursu przeciw wymienionemu tamże uwiadomieniu.

3. Podatnicy, uważający się za pokrzywdzonych potrąceniem podatkowem, dokonanem im w myśl § 234., mogą w przeciągu dni 30. po dokonaniu potrącenia wnieść zażalenie do władzy podatkowej pierwszej instancyi, właściwej do odbierania od nich zeznań do podatku dochodowego (artykuł 36.); od jej orzeczenia można odwołać się do krajowej władzy skarbowej.

Zażalenia tego rodzaju, o ile czynione potrącenia odpowiadają prawomocnym wezwaniom i nakazom płatniczym, załatwiać należy z powołaniem się na te dokumenty.

II. Służbodawcy służy prawo wniesienia rekursu do krajowej władzy skarbowej od wezwania płatniczego, do niego wystosowanego.

Rekurs dopuszczalny jest tylko co do obowiązków służbodawcy, określonych w § 234.

Jeżeli wskutek rekursów, wniesionych przez służbodawców, okażą się omyłki w obliczeniu podatku na szkodę podatników, należy przypis odpowiednio sprostować.

III. O wszelkich orzeczeniach rekursowych, tyczących się ściągania poborów służbowych, uwiadamiać należy tak podatnika jak i służbodawcę.

Artykuł 85.

Odpowiedzialność obowiązanych do czynienia potrąceń.

(§ 237.)

Obowiązani do czynienia potrąceń w myśl § 234. są odpowiedzialni za właściwe dopełnienie

tego obowiązku, jakoteż za odesłanie w właściwym czasie kwot potrąconych.

W razie spóźnienia się z odesłaniem winni od nieodesłanych kwot podatku, bez względu na wysokość takowych, opłacać odsetki zwłoki, ustanowione w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, względnie z dnia 23. stycznia 1889, Dz. u. p. Nr. 26.

Dotrzymanie terminów, użyczonych w myśl artykułu 83., l. 1., ustęp 2., nie stanowi opóźnienia w odesłaniu.

Ciążące na nich zaplaty ściągać winny te same organa i w ten sam sposób, co podatki bezpośrednie.

Także przepisy ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, należy stosować do tej wierzytelności tak, jak do podatków bezpośrednich.

Odpowiedzialność służbodawców nie wyklucza ewentualnego dochodzenia należytości podatkowej przeciw samemu podatnikowi.

Engel wlr.

Załącznik 1.

(do artykułu 34.)

Wysokość podatku.

(§§ 172. i 172. a.)

1	2		3		4		5		6		7		8
Stopień dochodu	Dochód w koronach		Stopa podatku po myśli § 172.		15 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 15 procentową podwyżką (suma kolumny 3+4)		10 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 10 procentową podwyżką (suma kolumny 3+6)		Stopień dochodu
	ponad	włącznie do	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
1	1.600	1.700	13	60	.	.	.	.	.	.	.	.	1
2	1.700	1.800	15	20	.	.	.	.	.	.	.	.	2
3	1.800	1.900	17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3
4	1.900	2.000	18	70	.	.	.	.	.	.	.	.	4
5	2.000	2.200	20	40	.	.	.	.	.	.	.	.	5
6	2.200	2.400	24	40	.	.	.	.	.	.	.	.	6
7	2.400	2.600	28	50	4	27	32	77	2	85	31	35	7
8	2.600	2.800	32	60	4	89	37	49	3	26	35	86	8
9	2.800	3.000	36	70	5	50	42	20	3	67	40	37	9
10	3.000	3.200	40	80	6	12	46	92	4	08	44	88	10
11	3.200	3.400	44	90	6	73	51	63	4	49	49	39	11
12	3.400	3.600	49	.	7	35	56	35	4	90	53	90	12
13	3.600	3.800	55	10	8	26	63	36	5	51	60	61	13
14	3.800	4.000	61	30	9	19	70	49	6	13	67	43	14
15	4.000	4.400	69	50	10	42	79	92	6	95	76	45	15
16	4.400	4.800	79	50	11	92	91	42	7	95	87	45	16
17	4.800	5.200	90	.	13	50	103	50	9	.	99	.	17
18	5.200	5.600	100	50	15	07	115	57	10	05	110	55	18
19	5.600	6.000	112	50	16	87	129	37	11	25	123	75	19
20	6.000	6.600	127	.	19	05	146	05	12	70	139	70	20
21	6.600	7.200	145	50	21	82	167	32	14	55	160	05	21
22	7.200	7.800	164	.	24	60	188	60	16	40	180	40	22
23	7.800	8.400	184	50	27	67	212	17	18	45	202	95	23
24	8.400	9.200	207	.	31	05	238	05	20	70	227	70	24
25	9.200	10.000	234	.	35	10	269	10	23	40	257	40	25
26	10.000	11.000	273	.	40	95	313	95	27	30	300	30	26
27	11.000	12.000	309	.	46	35	355	35	30	90	339	90	27

1	2		3		4		5		6		7		8
Stopień dochodu	Dochód w koronach		Stopa podatku po myśli § 172.		15 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 15 procentową podwyżką (Suma kolumny 3+4)		10 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*. ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 10 procentową podwyżką (suma kolumny 3+6)		Stopień dochodu
	ponad	włącznie do	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
28	12.000	13.000	348	.	52	20	400	20	34	80	382	80	28
29	13.000	14.000	387	.	58	05	445	05	38	70	425	70	29
30	14.000	15.000	428	.	64	20	492	20	42	80	470	80	30
31	15.000	16.000	469	.	70	35	539	35	46	90	515	90	31
32	16.000	17 000	510	.	76	50	586	50	51	.	561	.	32
33	17.000	18.000	552	.	82	80	634	80	55	20	607	20	33
34	18.000	19.000	597	.	89	55	686	55	59	70	656	70	34
35	19.000	20.000	643	.	96	45	739	45	64	30	707	30	35
36	20.000	22.000	706	.	105	90	811	90	70	60	776	60	36
37	22.000	24.000	793	.	118	95	911	95	79	30	872	30	37
38	24.000	26.000	886	.	132	90	1.018	90	88	60	974	60	38
39	26.000	28.000	978	.	146	70	1.124	70	97	80	1.075	80	39
40	28.000	30.000	1.071	.	160	65	1.231	65	107	10	1.178	10	40
41	30.000	32.000	1.169	.	175	35	1.344	35	116	90	1.285	90	41
42	32.000	34.000	1.267	.	190	05	1.457	05	126	70	1.393	70	42
43	34.000	36.000	1.365	.	204	75	1.569	75	136	50	1.501	50	43
44	36.000	38.000	1.463	.	219	45	1.682	45	146	30	1.609	30	44
45	38.000	40.000	1.561	.	234	15	1.795	15	156	10	1.717	10	45
46	40.000	44.000	1.705	.	255	75	1.960	75	170	50	1.875	50	46
47	44.000	48.000	1.905	.	285	75	2.190	75	190	50	2.095	50	47
48	48.000	52.000	2.106	.	315	90	2.421	90	210	60	2.316	60	48
49	52.000	56.000	2.307	.	346	05	2.653	05	230	70	2.537	70	49
50	56.000	60.000	2.513	.	376	95	2.889	95	251	30	2.764	30	50
51	60.000	64.000	2.719	.	407	85	3.126	85	271	90	2.990	90	51
52	64.000	68.000	2.935	.	440	25	3.375	25	293	50	3.228	50	52
53	68.000	72.000	3.152	.	472	80	3.624	80	315	20	3.467	20	53
54	72.000	76.000	3.378	.	506	70	3.884	70	337	80	3.715	80	54
55	76.000	80.000	3.615	.	542	25	4.157	25	361	50	3.976	50	55
56	80.000	84.000	3.852	.	577	80	4.429	80	385	20	4.237	20	56
57	84.000	88.000	4.089	.	613	35	4.702	35	408	90	4.497	90	57
58	88.000	92.000	4.336	.	650	40	4.986	40	433	60	4.769	60	58
59	92.000	96.000	4.584	.	687	60	5.271	60	458	40	5.042	40	59
60	96.000	100.000	4.841	.	726	15	5.567	15	484	10	5.325	10	60

1	2		3		4		5		6		7		8
Stopień dochodu	Dochód w koronach		Stopa podatku po myśli § 172.		15 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 15 procentową podwyżką (suma kolumny 3+4)		10 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 10 procentową podwyżką (suma kolumny 3+6)		Stopień dochodu
	ponad	włącznie do	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
61	100.000	104.000	5.109	.	766	35	5.875	35	510	90	5.619	90	61
62	104.000	108.000	5.377	.	806	55	6.183	55	537	70	5.914	70	62
63	108.000	112.000	5.645	.	846	75	6.491	75	564	50	6.209	50	63
64	112.000	116.000	5.913	.	886	95	6.799	95	591	30	6.504	30	64
65	116.000	120.000	6.181	.	927	15	7.108	15	618	10	6.799	10	65
66	120.000	124.000	6.449	.	967	35	7.416	35	644	90	7.093	90	66
67	124.000	128.000	6.717	.	1.007	55	7.724	55	671	70	7.388	70	67
68	128.000	132.000	6.985	.	1.047	75	8.032	75	698	50	7.683	50	68
69	132.000	136.000	7.253	.	1.087	95	8.340	95	725	30	7.978	30	69
70	136.000	140.000	7.521	.	1.128	15	8.649	15	752	10	8.273	10	70
71	140.000	144.000	7.789	.	1.168	35	8.957	35	778	90	8.567	90	71
72	144.000	148.000	8.057	.	1.208	55	9.265	55	805	70	8.862	70	72
73	148.000	152.000	8.325	.	1.248	75	9.573	75	832	50	9.157	50	73
74	152.000	156.000	8.593	.	1.288	95	9.881	95	859	30	9.452	30	74
75	156.000	160.000	8.861	.	1.329	15	10.190	15	886	10	9.747	10	75
76	160.000	164.000	9.129	.	1.369	35	10.498	35	912	90	10.041	90	76
77	164.000	168.000	9.397	.	1.409	55	10.806	55	939	70	10.336	70	77
78	168.000	172.000	9.665	.	1.449	75	11.114	75	966	50	10.631	50	78
79	172.000	176.000	9.933	.	1.489	95	11.422	95	993	30	10.926	30	79
80	176.000	180 000	10.201	.	1.530	15	11.731	15	1.020	10	11.221	10	80
81	180.000	184.000	10.469	.	1.570	35	12.039	35	1.046	90	11.515	90	81
82	184.000	188.000	10.737	.	1.610	55	12.347	55	1.073	70	11.810	70	82
83	188.000	192.000	11.005	.	1.650	75	12.655	75	1.100	50	12.105	50	83
84	192.000	196.000	11.273	.	1.690	95	12.963	95	1.127	30	12.400	30	84
85	196.000	200.000	11.541	.	1.731	15	13.272	15	1.154	10	12.695	10	85
86	200.000	210.000	12.030	.	1.804	50	13.834	50	1.203	.	13.233	.	86
87	210.000	220.000	12.700	.	1.905	.	14.605	.	1.270	.	13.970	.	87
88	220.000	230.000	13.370	.	2.005	50	15.375	50	1.337	.	14.707	.	88
89	230.000	240.000	14.040	.	2.106	.	16.146	.	1.404	.	15.444	.	89
90	240.000	250.000	14.710	.	2.206	50	16.916	50	1.471	.	16.181	.	90
91	250.000	260.000	15.380	.	2.307	.	17.687	.	1.538	.	16.918	.	91
92	260.000	270.000	16.050	.	2.407	50	18.457	50	1.605	.	17.655	.	92

1	2		3		4		5		6		7		8
Stopień dochodu	Dochód w koronach		Stopa podatku po myśli § 172.		15 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 15 procentową podwyżką (suma kolumny 3+4)		10 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 10 procentową podwyżką (suma kolumny 3+6)		Stopień dochodu
	ponad	włącznie do	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
93	270.000	280.000	16.720	.	2.508	.	19.228	.	1.672	.	18.392	.	93
94	280.000	290.000	17.390	.	2.608	50	19.998	50	1.739	.	19.129	.	94
95	290.000	300.000	18.060	.	2.709	.	20.769	.	1.806	.	19.866	.	95
96	300.000	310.000	18.730	.	2.809	50	21.539	50	1.873	.	20.603	.	96
97	310.000	320.000	19.400	.	2.910	.	22.310	.	1.940	.	21.340	.	97
98	320.000	330.000	20.070	.	3.010	50	23.080	50	2.007	.	22.077	.	98
99	330.000	340.000	20.740	.	3.111	.	23.851	.	2.074	.	22.814	.	99
100	340.000	350.000	21.410	.	3.211	50	24.621	50	2.141	.	23.551	.	100
101	350.000	360.000	22.080	.	3.312	.	25.392	.	2.208	.	24.288	.	101
102	360.000	370.000	22.750	.	3.412	50	26.162	50	2.275	.	25.025	.	102
103	370.000	380.000	23.420	.	3.513	.	26.933	.	2.342	.	25.762	.	103
104	380.000	390.000	24.090	.	3.613	50	27.703	50	2.409	.	26.499	.	104
105	390.000	400.000	24.760	.	3.714	.	28.474	.	2.476	.	27.236	.	105
106	400.000	410.000	25.430	.	3.814	50	29.244	50	2.543	.	27.973	.	106
107	410.000	420.000	26.100	.	3.915	.	30.015	.	2.610	.	28.710	.	107
108	420.000	430.000	26.770	.	4.015	50	30.785	50	2.677	.	29.447	.	108
109	430.000	440.000	27.440	.	4.116	.	31.556	.	2.744	.	30.184	.	109
110	440.000	450.000	28.110	.	4.216	50	32.326	50	2.811	.	30.921	.	110
111	450.000	460.000	28.780	.	4.317	.	33.097	.	2.878	.	31.658	.	111
112	460.000	470.000	29.450	.	4.417	50	33.867	50	2.945	.	32.395	.	112
113	470.000	480.000	30.120	.	4.518	.	34.638	.	3.012	.	33.132	.	113
114	480.000	490.000	30.790	.	4.618	50	35.408	50	3.079	.	33.869	.	114
115	490.000	500.000	31.460	.	4.719	.	36.179	.	3.146	.	34.606	.	115
116	500.000	510.000	32.130	.	4.819	50	36.949	50	3.213	.	35.343	.	116
117	510.000	520.000	32.800	.	4.920		37.720	.	3.280		36.080	.	117
118	520.000	530.000	33.470	.	5.020	50	38.490	50	3.347	.	36.817	.	118
119	530.000	540.000	34.140	.	5.121	.	39.261	.	3.414	.	37.554	.	119
120	540.000	550.000	34.810	.	5.221	50	40.031	50	3.481	.	38.291	.	120
121	550.000	560.000	35.480	.	5.322	.	40.802	.	3.548	.	39.028	.	121
122	560.000	570.000	36.150	.	5.422	50	41.572	50	3.615	.	39.765	.	122
123	570.000	580.000	36.820	.	5.523	.	42.343	.	3.682	.	40.502	.	123
124	580.000	590.000	37.490	.	5.623	50	43.113	50	3.749	.	41.239	.	124
125	590.000	600.000	38.160	.	5.724	.	43.884	.	3.816	.	41.976	.	125

1	2		3		4		5		6		7		8
Stopień dochodu	Dochód w koronach		Stopa podatku po myśli § 172.		15 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 15 procentową podwyżką (suma kolumny 3+4)		10 procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 10 procentową podwyżką (suma kolumny 3+6)		Stopień dochodu
	ponad	włącznie do	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
126	600.000	610.000	38.830	.	5.824	50	44.654	50	3.883	.	42.713	.	126
127	610.000	620.000	39.500	.	5.925	.	45.425	.	3.950	.	43.450	.	127
128	620.000	630.000	40.170	.	6.025	50	46.195	50	4.017	.	44.187	.	128
129	630.000	640.000	40.840	.	6.126	.	46.966	.	4.084	.	44.924	.	129
130	640.000	650.000	41.510	.	6.226	50	47.736	50	4.151	.	45.661	.	130
131	650.000	660.000	42.180	.	6.327	.	48.507	.	4.218	.	46.398	.	131
132	660.000	670.000	42.850	.	6.427	50	49.277	50	4.285	.	47.135	.	132
133	670.000	680.000	43.520	.	6.528	..	50.048	.	4.352	.	47.872	.	133
134	680.005	690.010	44.190	.	6.628	50	50.818	50	4.419	.	48.609	.	134
135	690.000	700.000	44.860	.	6.729	.	51.589	.	4.486	.	49.346	.	135
136	700.000	710.000	45.530		6.829	50	52.359	50	4.553	.	50.083	.	136
137	710.000	720.000	46.200	.	6.930	.	53.130	.	4.620	.	50.820	.	137
138	720.000	730.000	46.870	.	7.030	50	53.900	50	4.687	.	51.557	.	138
139	730.000	740.000	47.540	.	7.131	.	54.671	.	4.754	.	52.294	.	139
140	740.000	750.000	48.210	.	7.231	50	55.441	50	4.821	.	53.031	.	140
141	750.000	760.000	48.880	.	7.332	.	56.212	.	4.888	.	53.768	.	141
142	760.000	770.000	49.550	.	7.432	50	56.982	50	4.955	.	54.505	.	142
143	770.000	780.000	50.220	.	7.533	.	57.753	.	5.022	.	55.242	.	143
144	780.000	790.000	50.890	.	7.633	50	58.523	50	5.089	.	55.979	.	144
145	790.000	800.000	51.560	.	7.734	.	59.294	.	5.156	.	56.716	.	145
146	800.000	810.000	52.230	.	7.834	50	60.064	50	5.223	.	57.453	.	146
147	810.000	820.000	52.900	.	7.935	.	60.835	.	5.290	.	58.190	.	147
148	820.000	830.000	53.570	.	8.035	50	61.605	50	5.357	.	58.927	.	148
149	830.000	840.000	54.240	.	8.136	.	62.376	.	5.424	.	59.664	.	149
150	840.000	850.000	54.910	.	8.236	50	63.146	50	5.491	.	60.401	.	150
151	850.000	860.000	55.580	.	8.337	.	63.917	.	5.558	.	61.138	.	151
152	860.000	870.000	56.250	.	8.437	50	64.687	50	5.625	.	61.875	.	152
153	870.000	880.000	56.920	.	8.538	.	65.458	.	5.692	.	62.612	.	153
154	880.000	890.000	57.590	.	8.638	50	66.228	50	5.759	.	63.349	.	154
155	890.000	900.000	58.260	.	8.739	.	66.999	.	5.826	.	64.086	.	155
156	900.010	910.000	58.930	.	8.839	50	67.769	50	5.893	.	64.823	.	156
157	910.000	920.000	59.600	.	8.940	.	68.540	.	5.960	.	65.560	.	157
158	920.000	930.000	60.270	.	9.040	50	69.310	50	6.027	.	66.297	.	158
159	930.000	940.000	60.940	.	9.141	.	70.081	.	6.094	.	67.034	.	159

1	2		3		4		5		6		7		8
Stopień dochodu	Dochód w koronach		Stopa podatku po myśli § 172.		15procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatkowa wraz z 15procentową podwyżką (suma kolumny 3+4)		10procentowa podwyżka dla mniej obciążonych gospodarstw domowych po myśli § 172. *a*, ustęp 1.		Stopa podatku wraz z 10procentową podwyżką (suma kolumny 3+6)		Stopień dochodu
	ponad	włącznie do	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
160	940.000	950.000	61.610	.	9.241	50	70.851	50	6.161	.	67.771	.	160
161	950.000	960.000	62.280	.	9.342	.	71.622		6.228	.	68.508	.	161
162	960.000	970.000	62.950	.	9.442	50	72.392	50	6.295	.	69.245	.	162
163	970.000	980.000	63.620	.	9.543	.	73.163	.	6.362	.	69.982	.	163
164	980.000	990.000	64.290	.	9.643	50	73.933	50	6.429	.	70.719	.	164
165	990.000	1,000.000	64.960	.	9.744	.	74.704	.	6.496	.	71.456	.	165

itd. przy każdych 10.000 K dochodu wzrasta podatek zawsze o 670 K.

O ile opodatkowuje się kwoty 1.600 K lub mniej, to jest w przypadkach z § 155., ustęp 2. i z § 175., obowiązują następujące stopy podatkowe:

ponad	włącznie do	stopa podatkowa
0 K	50 K	— K — h
50 „	100 „	— „ 30 „
100 „	150 „	— „ 60 „
150 „	200 „	— „ 90 „
200 .	250 „	1 „ 20 „
250 „	300 „	1 „ 50 „
300 „	350 „	1 „ 80 „
350 „	400 „	2 „ 10 „
400 „	450 „	2 „ 40 „
450 „	500 „	2 „ 70 „
500 „	550 „	3 „ — „
550 „	600 „	3 „ 30 „
600 „	650 „	3 „ 60 „
650 „	700 „	3 „ 90 „
700 „	750 „	4 „ 20 „

ponad	włącznie do	stopa podatkowa
750 K	800 K	4 K 50 h
800 „	850 „	4 „ 80 „
850 „	900 „	5 „ 10 „
900 „	950 „	5 „ 40 „
950 „	1.000 „	5 „ 70 „
1.000 „	1.050 „	6 „ — „
1.050 „	1.100 „	6 „ 30 „
1.100 „	1.150 „	6 „ 60 „
1.150 „	1.200 „	6 „ 90 „
1.200 „	1.250 „	7 „ 20 „
1.250 „	1.300 „	8 „ — „
1.300 „	1.350 „	8 „ 80 „
1.350 „	1.400 „	9 „ 60 „
1.400 „	1.500 „	10 „ 80 „
1.500 „	1.600 „	12 „ — „

Podatek jednak należy wymierzać w ten sposób, że z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku wraz z wymierzoną ewentualnie podwyżka dla mniej obciążonych, nigdy mniej nie ma pozostać, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten dochód przypadającego wraz z wymierzoną ewentualnie podwyżką dla mniej obciążonych. Postanowienie to stosuje się w tych wszystkich przypadkach, w których różnica między poszczególnemi stopami podatku wraz z wymierzoną ewentualnie podwyżką dla mniej obciążonych, jest większa niż różnica między opodatkowanym dochodem a najwyższym dochodem bezpośrednio niższego stopnia dochodu. Przykład:

a) od 20.000 K przypada podatek w kwocie 643 K („bez podwyżki“); pozostaje zatem podatnikowi 19.357 K; od 20.020 K przypada podatek w kwocie 706 K („bez podwyżki“), pozostałoby zatem podatnikowi tylko 19.314 K; należy zatem wymierzyć

$$20.020 - 19.357 = 663 \text{ K}.$$

b) od 20.000 K przypada jako podatek wraz z 15procentową „podwyżką“ 739 K 45 h; pozostaje zatem podatnikowi 19.260 K 55 h; od 20.020 K przypada jako podatek wraz z 15 procentową „podwyżką“ 811 K 90 h, pozostałoby zatem podatnikowi tylko 19.208 K 10 h; należy zatem wymierzyć

$$20.020 - 19.260 \text{ K } 55 \text{ h} = 759 \text{ K } 45 \text{ h}.$$

Formularz *A*
(do artykułu 32.).

Królestwo: } .....
Kraj: }

Okrąg szacunkowy: .....

Gmina: .....

Powiat polityczny: .....

Zeznanie do podatku dochodowego.

Rok podatkowy . . . .

Imię i nazwisko oraz zawód .....

Członkowie gospodarstwa domowego (§ 157. ust. i art. 3. przep. wyk.) .....

.....

Siedziba i mieszkanie (w dniu 1. stycznia) .....

(Władza podatkowa, u której nastąpił wymiar w roku poprzednim: ....., nakaz płatniczy Nr. .....)

Dochód

(§ 159. ust., art. 4. przep. wyk.)

łącznie z dochodem członków gospodarstwa domowego (§ 157. ust.; art. 3. przep. wyk.), po potrąceniu **wydatków,** wyłożonych na uzyskanie, zabezpieczenie i utrzymanie tego dochodu, oraz odnoszących się do poszczególnych rodzajów dochodu **podatków** wraz z dodatkami i opłatami **(z wyjątkiem podatku dochodowego),** tudzież **odsetek od długów** (§§ 160., 161. i 162. ust.; art. 5. do 9. przep. wyk.).

	Kwota roczna *) w koronach
***A.* Z posiadłości gruntowej i lasowej:** Bez względu na to, czy pozostaje ona w zarządzie własnym czy też jest wydzierżawiona lub wzięta w dzierżawę, łącznie z wartością pieniężną płodów gospodarstwa, spotrzebowanych w gospodarstwie domowem (§§ 163. i 166. ust., art. 13. do 17. przep. wyk.)	
***B.* Z budynków:** Osiągnięty rzeczywiście czynsz najmu lub czysta wartość użytkowa budynków, który składający zeznanie sam zamieszkuje lub których w inny sposób używa albo które innym osobom daje bezpłatnie w używanie (§ 164., ustęp 1. i 2. ust., art. 18. i 19. przep. wyk.)	
***C.* Z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych,** łącznie z wartością pieniężną płodów własnego przemysłu, spotrzebowanych w gospodarstwie domowem (§ 165. ust., art. 20. do 22. przep. wyk.)	
***D.* Z poborów służbowych i zarobniczych, poborów spoczynkowych (zaopatrzenia) i tym podobnych poborów jakiegokolwiek rodzaju,** łącznie z wartością pieniężną poborów w naturze i poborów, połączonych z wydatkami służbowymi po potrąceniu tych wydatków (§§ 167., 168. i 202., ustęp 3. do 5. ust., art. 23. do 26. i art. 32., l. 4. przep. wyk.)	
***E.* Z majątku w kapitałach:** odsetki i renty wszelkiego rodzaju bez względu na to, czy podlegają czy nie podlegają podatkowi rentowemu i czy się je pobiera czy też kapitalizuje (także odsetki od wkładek oszczędności); dywidendy od akcyi; czynsze dzierżawne od przemysłów, puszczonych w dzierżawę; dochody z kuksów, zyski eskontowe, wygrane losowe i wygrane na loteryi itp. (§§ 169. do 171. i 202., ustęp 6. i 7. ust., art. 27. przep. wyk.) . . .	
***F.* Z innych gałęzi dochodu:** Wszelkie inne rodzaje dochodu, podlegającego podatkowi, jak n. p. bezpłatne datki itd. (art. 28. przep. wyk.)	
Razem .	

Przestroga: Ostrzega się podatników w ich własnym interesie, aby dla uniknienia dalszych dochodzeń oznaczały dokładnie przedmioty, niosące dochód, do których odnoszą się szczegóły powyższe, i możliwie jak najdokładniej podawały obliczenie dochodu. W tym celu można użyć trzeciej strony zeznania, ewentualnie zaś arkusza wkładkowego.

Władze podatkowe mają na składzie drukowane zestawienia powołanych postanowień ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, i wydanego do niej przepisu wykonawczego (przep. wyk.), które będą stronom na żądanie wydane bezpłatnie.

*) Należy zeznać w tej kwocie, którą dochód osiągnął rzeczywiście w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy; jeżeli dochód nie trwał jeszcze przez cały rok, należy go uwzględnić według przypuszczalnej kwoty rocznej (§ 156. ust., art. 10. i 11. przep. wyk.).

Potrącenia,*)

których nie uwzględniono już na pierwszej stronie zeznania przy obliczaniu dochodu pod *A*—*F*. (Art. 8., l. 3. i 4. przep. wyk.).

	w koronach
1. Podatki bezpośrednie z wyjątkiem podatku dochodowego, dodatki do nich, podatki autonomiczne, i opłaty konkurencyjne (jak grosz czynszowy, grosz szkolny, podatek wyznaniowy itd.), tudzież **taksa wojskowa** (§ 160., l. 5. ust., art. 6., l. 4. przep. wyk.)	
2. Odsetki od długów (§ 160., l. 6. ust., art. 7., I., l. 1. i II. przep. wyk.)	
3. Kwoty na spłatę kapitału, uiszczane na mocy prawnego zobowiązania, o ile kwoty te nie przekraczają rocznie jednego procentu pierwotnej sumy kapitału dłużnego, obciążającego posiadłość gruntową i domową, a ogólny annuitet roczny wynosi mniej niż 1000 K zaś dochód, podlegający podatkowi, nie więcej niż 3600 K (§ 160., l. 7. ust., art. 7., I., l. 2. i II. przep. wyk.)	
4. Ciężary trwałe, polegające na szczególnych tytułach prawnych (§ 160., l. 6. ust., art. 7., I., l. 3. i II. przep. wyk.), oraz **datki,** udzielane regularnie **małżonkom, dzieciom lub rodzicom,** choćby nie na podstawie szczególnego tytułu prawnego (§ 157., ustęp 5. ust. i art. 7., I., l. 4. przep. wyk.)	
5. Opłaty do kas chorych, kas ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, na starość, kas ubezpieczenia inwalidów, do kas wdowich, sierocych i emerytalnych lub tego rodzaju zakładów, a mianowicie: *a)* za własną osobę i członków rodziny (jeżeli podatnik obowiązany jest do przystąpienia do zakładu ubezpieczenia i do uiszczania tych opłat, bez ograniczenia co do wysokości, w przeciwnym razie tylko w granicach jak pod 7.); *b)* za swoich urzędników, funkcyonaryuszy, robotników i służbę (bez ograniczenia). Co do płac najemniczych lub poborów służbowych, nie przekraczających 3000 K, **wkładki do stowarzyszeń zawodowych i kas zapomogowych** w celu zabezpieczenia zasiłków, wydatki na sprawienie i utrzymanie własnych **narzędzi i odzieży do pracy, koszta jazdy** do miejsca pracy lub z tegoż miejsca itd. (§ 160., l. 4. ust. i art. 6., l. 2. i 3. przep. wyk.)	
6. Premie ubezpieczeń dla wszelkich rodzajów ubezpieczenia od szkód (§ 160., l. 2. ust. i art. 6., l. 1., lit. *a* przep. wyk.)	
7. Premie ubezpieczeń na życie w najwyższej kwocie 300 K dla samego podatnika, zaś w kwocie 600 K dla niego razem z małżonką i dziećmi, po potrąceniu ewentualnego zwrotu premii (bonus) (§ 160., l. 3. ust. i art. 6., l. 1., lit. *b* do *h* przep. wyk.)	
Razem .	

	w koronach
Dochód ogólny (jak na pierwszej stronie)	
Potrącenia (jak na drugiej stronie)	
Zatem dochód czysty	

Dochód członków gospodarstwa domowego, którego po myśli § 157. ust. (art. 3. przep. wyk.) **nie** należy doliczać do dochodu gospodarstwa domowego . . . . . K

Dochód, nie podlegający podatkowi dochodowemu (§ 202., ust. 9. ust. i art. 32., l. 4. przep. wyk.) . . . . K

Okoliczności, któreby usprawiedliwiały **zniżenie stopy podatkowej** po myśli §§ 173. i 174. ust. (art. 35. przep. wyk.) (Ilość członków rodziny; szczególne stosunki, uszczuplające istotnie zdolność podatnika do świadczeń.)

.....

Okoliczności miarodajne dla wymiaru, odpadnięcia lub ewentualnie zniżenia 15procentowej, względnie 10procentowej **podwyżki dla mniej obciążonych gospodarstw domowych** po myśli § 172. *a* (art. 34., II. do VI. przep. wyk.)

.....

Zapewniam niniejszem, że powyższe szczegóły i następujące w dalszym ciągu wyjaśnienia podałem według najlepszej wiedzy i sumienia.

....., dnia..... 19.....

Podpis:

.....

*) Co do obliczania potrąceń obowiązują te same zasady jak co do przychodów (§ 156., ust. 3. ust., art. 10., l. 6. przep. wyk.).

ad *D.* Pobory służbowe.

Służbodawca,
Imię i nazwisko, godność oraz miejsce zamieszkania

.....

.....

.....

Pobory służbowe, przeznaczone do pokrywania wydatków służbowych, w szczególności należytości za podróże, dyety itp. (§ 168. ust. i art. 25 przep. wyk.) . . . . . K

Po odciągnięciu od tego rzeczywiście poniesionych wydatków . . . . . „

Pozostaje . . . . . K

Odsetki od długów, kwoty na spłatę kapitału i ciężary (rubryki 2., 3. i 4.):

Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania wierzyciela, przedmioty zastawu, wysokość długu (przy spłatach kapitału wysokość pierwotnego kapitału), stopa odsetkowa, kwota odsetek wzgl. annuitetów, rodzaj i kwota ciężaru.

.....

.....

.....

.....

.....

Wyjaśnienia i obliczenia dochodu, względnie potrąceń.

(Por. „Przestroga“ na pierwszej stronie.)

Formularz B

(do artykułu 39.).

Królestwo: .....

Kraj: .....

Gmina: .....

Lista domowa

zawierająca

spis partyi, mieszkających

w domu Nr. k.....

przy ulicy....., w dzielnicy.....

Z....listami mieszkaniowemi w załączeniu.

Zgodność z prawdą i zupełność szczegółów wewnątrz podanych, potwierdza:

.....

(Podpis właściciela domu lub jego zastępcy.)

Po myśli § 200. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, obowiązani są posiadacze zamieszkałych budynków lub ich zastępcy do wypełnienia tego formularza przez umieszczenie imion i nazwisk, rodzaju zawodu lub zarobkowania mieszkańców, tudzież uwidocznienie płaconego przez nich czynszu najmu; wypełnienie to ma nastąpić według stanu z dnia

. . . . . .

O ile poszczególne partye wypełniły prawidłowo listy mieszkaniowe, można listy te dołączyć do listy domowej jako załączniki; w przypadku tym nie potrzeba wypełniać trzeciej strony tego formularza; w razie przeciwnym należy wypełnić dokładnie także trzecią stronę.

Kto wzbrania się dać żądanego od niego powyższego wyjaśnienia albo świadomie udziela wyjaśnienie nieprawdziwe, może po myśli § 247. powołanej ustawy ulec grzywnie do 400 K.

Listę domową należy wypełnić do . . . . . i przygotować dla odbioru przez organ władzy podatkowej lub gminnej. Ewentualnie może sam właściciel domu oddać ją w ciągu tego czasu władzy podatkowej (starostwu, administracyi podatków).

Numer mieszkania lub części składowej domu osobno wynajętej	Położenie mieszkania	Imię i nazwisko partyi	Zawód i siedziba	Roczny czynsz najmu w koronach
1	2	3	4	5

Imię i nazwisko oraz zawód	Siedziba	Wiek	Imię i nazwisko oraz zawód	Wiek	Imię i nazwisko oraz zawód	Wiek	Wysokość czynszu podnajmu	Uwaga
członków rodziny partyi			sług i domowników		innych współmieszkańców i podnajemców			
6	7	8	9	10	11	12	13	14

Formularz C

(do artykułu 39.).

Królestwo ..... Kraj

Gmina: .....

Rok....

Lista mieszkaniowa

dla celów wymiaru podatku dochodowego.

Podatek dochodowy, wymierzony dotychczas wynosił:

Która władza podatkowa go wymierzyła? .....

Nakazem płatniczym Nr. .....

Objaśnienie.

Obowiązek wypełnienia **przedziałek 2. do 9.** formularza niniejszego uzasadniony jest w § 200. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; za odmówienie dopełnienia lub świadomie nierzetelne dopełnienie tego obowiązku można według § 247. nakładać grzywny do 400 K.

Formularz niniejszy wypełniać należy w następujący sposób:

Najprzód napisać należy w przedziałce 2. imiona i nazwiska mieszkańców mieszkania, wynajętego przez głowę rodziny podług stanu z dnia.....**jedno pod drugiem;** jeżeli małoletni członkowie rodziny dla wykształcenia swego, jako uczniowie, studenci itp. utrzymywani są poza domem, trzeba ich pomimo tego zapisać w przedziałce 2., a okoliczność tę podać w przedziałce 16. **Natomiast wolno niewyszczególniać imiennie dzieci małoletnich, nie mających odrębnego dochodu, lecz w przedziałce 2. uwidocznić jedynie ich ilość (na przykład 4 dzieci).**

W przedziałkach 3. do 8. uwidocznić należy, czy osoba w przedziałce 2. podana jest sama głową gospodarstwa domowego lub w jakim do niego zostaje stosunku; czyni się to w taki sposób, że w przedziałce z odpowiednim napisem stawia się kreskę. Tu należy mieć na względzie, że za członków gospodarstwa domowego (przedziałka 4.) uważa się w szczególności żonę i dzieci (pasierbów i wychowanków), tudzież wnuków, rodziców, teściów, zięciów i synowe głowy gospodarstwa domowego. Bocznych krewnych (rodzeństwo, wujów, stryjów, ciotki, synowców, siostrzenice, kuzynów itd.) głowy gospodarstwa domowego wymienić należy w przedziałce 7., jako „innych współmieszkańców". Co do uczniów i pomocników zapisywać ich należy w przedziałce 2. i 6. tylko w takim razie, jeżeli **mieszkają u majstra.**

Stołowników wykazać należy w przedziałce 8.; należytość za stół przez nich płaconą, oraz czynsz najmu (noclegowe), płacone przez podnajemców i nocujących, wykazuje się w przedziałce 9.

Wypełnienie przedziałek 10. do 15. nie jest ustawą nakazane: jednakże zaleca się głowie gospodarstwa domowego w jej własnym interesie — w szczególności jeżeli nie jest obowiązany do składania zeznań od podatku dochodowego — aby wypełnił także inne przedziałki tego formularza, gdyż tym sposobem zapobiegnie się wśród danych okoliczności mylnemu przypisaniu podatku i wynikającym z tego następstwom, mianowicie zaś uzyskać można uwzględnienie ewentualnych powodów do zniżenia stopy podatkowej (na przykład obarczenia rodziną).

Jeżeli przedziałki 11. do 15. wypełnia się dobrowolnie, nie wolno wpisywać szczegółów o treści nieprawdziwej, w razie przeciwnym bowiem można według okoliczności zastosować postanowienia karne §§ 241. i 242. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

Dzielnica..... ulica ..... Nr. domu .....

Mieszkanie (Nr. drzwi).....

Czynsz najmu, który opłacać ma głowa gospodarstwa domowego ..... { rocznie ..... kwartalnie ..... miesięcznie ..... tygodniowo .....

Należytości poboczne .....

Liczba bieżąca	Imię i nazwisko, **zawód** i siedziba wszystkich mieszkańców mieszkania wyżej oznaczonego	(W odpowiedniej przedziałce postawić należy kreskę)						Co do podnajemców i nocujących kwota czynszu najmu, noclegowego itd.	Wiek osoby obok wymienionej	Rodzaj i wysokość dochodu osoby obok wymienionej w pieniądzach i w naturze		Potrącenia, uwzględnić się mające przy obliczaniu dochodu (premie asekuracyjne, odsetki od długów, udziały rodziców, podatki itd.)		Wszelkie inne uwagi, ważne dla wymiaru podatku dochodowego, n. p. szczególne klęski, trwałe choroby itd. (§ 174.)	Uwaga
		Głowa gospodarstwa domowego	Członek rodziny	Sługa	Czeladnik, pomocnik, uczeń	Inni współmieszkańcy	Podnajemcy, nocujący			Rodzaj	Kwota	Rodzaj	Kwota		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
															Podpis głowy gospodarstwa domowego: .....

W własnym interesie podatnika należy w celu uniknięcia ewentualnych przeszkód, powodujących stratę czasu, wpisać zawsze w kolumnie 2. za wód podatnika. W razie przesiedlenia się w bieżącym roku należy uwidocznić w rubryce „Uwagi", czy i jaka władza podatkowa wymierzyła podatek dochodowy za rok bieżący i pod jakim numerem katastru (numerem wałcza) przypisano podatek dochodowy.

Królestwo .....

Kraj

Formularz D

(do artykułu 39.).

Wykaz

Rok....

mieszkańców domu Nr. ..... w ..... ulica ..... dla celów wymiaru podatku dochodowego.

Objaśnienie.

Obowiązek wypełnienia **przedziałek 3. do 10.** formularza niniejszego uzasadniony jest w § 200. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; za odmówienie dopełnienia lub świadomie nierzetelne dopełnienie tego obowiązku można według § 247. nakładać grzywny do 400 K.

Formularz niniejszy wypełniać należy w następujący sposób:

Najprzód napisać należy w przedziałce 3. imiona i nazwiska mieszkańców każdego mieszkania podług stanu z dnia..... **jedno pod drugiem;** jeżeli małoletni członkowie rodziny dla wykształcenia swego jako uczniowie, studenci itd. utrzymywani są poza domem, trzeba ich pomimo tego zapisać w przedziałce 3., a okoliczność tę podać w przedziałce 17. Natomiast wolno niewyszczególniać imiennie dzieci małoletnich, nie mających odrębnego dochodu, lecz w przedziałce 3. podać jedynie ich ilość (na przykład 4 dzieci).

W przedziałkach 4. do 9. uwidocznić należy, czy osoba w przedziałce 3. podana, jest sama głową gospodarstwa lub w jakim do niego zostaje stosunku; czyni się to w taki sposób, że w przedziałce z odpowiednim napisem stawia się kreskę. Tu należy mieć na względzie, że za członków gospodarstwa domowego (przedziałka 5.) uważa się w szczególności żonę i dzieci (pasierbów i wychowanków), tudzież wnuków, rodziców, teściów, zięciów i synowe głowy gospodarstwa domowego. Bocznych krewnych (rodzeństwo, wujów, stryjów, ciotki, synowców, siostrzenice, kuzynów itd.) głowy gospodarstwa domowego wymienić należy w przedziałce 8. jako „innych współmieszkańców“. Co do uczniów i pomocników, zapisywać ich należy w przedziałce 3. i 7. tylko w tym razie, jeżeli **mieszkają u majstra.**

Stołowników wykazać należy w przedziałce 9.; należytość za stół przez nich płaconą, czynsz najmu (noclegowe), płacone przez podnajemców i nocujących, wykazuje się w przedziałce 10.

Wypełnianie przedziałek 11. do 16. nie jest ustawą nakazane; jednakże zaleca się głowie gospodarstwa domowego w jej własnym interesie — w szczególności jeżeli tenże nie jest obowiązany do składania zeznań do podatku dochodowego — aby wypełniał także inne przedziałki tego formularza, gdyż tym sposobem zapobiegnie się mylnemu przypisaniu podatku i wynikającym z tego następstwom, mianowicie zaś uzyskać można uwzględnienie powodów do zniżenia stopy podatkowej (na przykład obarczenia rodziną).

Jeżeli przedziałki 12. do 16. wypełnia się dobrowolnie, nie wolno wpisywać szczegółów o treści nieprawdziwej, w razie przeciwnym bowiem możnaby według okoliczności zastosować postanowienia karne §§ 241. i 242. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

Liczba bieżąca	Oznaczenie mieszkania	Imię i nazwisko oraz **zawód** i siedziba wszystkich mieszkańców mieszkania obok oznaczonego	(W odpowiedniej przedziałce postawić należy kreskę)						Co do podnajemców i nocujących: kwota czynszu najmu, noclegowego itd.	Wiek osoby obok wymienionej	Rodzaj i wysokość dochodu osoby obok wymienionej w pieniądzach i w naturze		Potrącenia uwzględnić się mające przy obliczaniu dochodu (premie asekuracyjne, odsetki od długów, udziały rodziców, podatki itd.)		Wszelkie inne uwagi, ważne dla wymiaru podatku dochodowego, n. p. szczególne klęski, trwałe choroby itd. (§ 174.)	Uwaga
			Głowa gospodarstwa domowego	Członek rodziny	Sługa	Czeladnik, pomocnik, uczeń	Inni współmieszkańcy	Podnajemcy, stołownicy			Rodzaj	Kwota	Rodzaj	Kwota		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
																Podpis właściciela domu lub jego zastępcy: .....

W własnym interesie podatnika należy w celu uniknięcia ewentualnych przesłuchań, powodujących stratę czasu, wpisać zawsze w kolumnie 2. zawód podatnika. W razie przesiedlenia się w bieżącym roku należy uwidocznić w rubryce „Uwaga“, czy i jaka władza podatkowa wymierzyła podatek dochodowy za rok bieżący i pod jakim numerem katastru (numerem nakazu płatniczego) przypisano podatek dochodowy.

Formularz E/1
(do artykułu 40.).

Uwiadomienie o poborach służbowych, wypłaconych w roku . . . .,

które dla jednej osoby przewyższają 1600 K rocznie.

Imię i nazwisko (firma) obowiązanego do wypłacania . . . . . .

Numer	Odbiorcy		Oznaczenie poborów	Roczna kwota stałych poborów		Roczna kwota poborów zmiennych		Roczna kwota poborów pobocznych (dodatek funkcyjny, drożyźniany, lokalny, dodatek na mieszkanie)		Pobory w naturze, mieszkanie w naturze, ordynarya itp.		Suma poborów (przedziałka 5., 6., 7. i 9.)		Potrącenia od dochodu z poborów służbowych		Jeżeli w ciągu roku zaszła zmiana w stosunku służbowym (wstąpienie lub wystąpienie, zmiana poborów)			Uwaga
	Imię i nazwisko oraz stanowisko	Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica miejska, ulica i numer domu		K	h	K	h	K	h	Oznaczenie przedmiotu pobieranego lub używanego	Wartość przedmiotu pobieranego lub używanego K h	K	h	Oznaczenie potrącenia	Kwota K h	Oznaczenie jej rodzaju	Oznaczenie czasu	Kwota rzeczywiście wypłacona, K h	
1	2	3	4	5		6		7		8	9	10		11	12	13	14	15	16

Formularz E/2

(do artykułu 40.).

Juksta	Odbiorcy		Oznaczenie poborów	Roczna kwota poborów stałych	Roczna kwota poborów zmiennych	Roczna kwota poborów pobocznych (dodatek funkcyjny, drożyźniany, lokalny, dodatek na mieszkanie)	Pobory w naturze, mieszkanie w naturze, ordynarya itp.		Suma poborów (przedziałka 5., 6., 7., i 9.)	Potrącenia od dochodu z poborów służbowych		Jeżeli w ciągu roku zaszła zmiana w stosunku służbowym (wstąpienie lub wystąpienie, zmiana poborów)			Uwaga
	Imię i nazwisko oraz stanowisko	Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica miejska, ulica i numer domu)		K | h	K | h	K | h	Oznaczenie przedmiotu pobieranego lub używanego	Wartość przedmiotu pobieranego lub używanego K | h	K | h	Oznaczenie potrącenia	Kwota K | h	Oznaczenie jej rodzaju	Oznaczenie czasu	Kwota rzeczywiście wypłacona K | h	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania służbodawcy : Kwota jak w przedziałce 10 . . . K . h 1.	1.														

Juksta	Odbiorcy		Oznaczenie poborów	Roczna kwota poborów stałych	Roczna kwota poborów zmiennych	Roczna kwota poborów pobocznych (dodatek funkcyjny, drożyźniany, lokalny, dodatek na mieszkanie)	Pobory w naturze, mieszkanie w naturze, ordynarya itp.		Suma poborów (przedziałka 5., 6., 7., i 9.)	Potrącenia od dochodu z poborów służbowych		Jeżeli w ciągu roku zaszła zmiana w stosunku służbowym (wstąpienie lub wystąpienie, zmiana poborów)			Uwaga
	Imię i nazwisko oraz stanowisko	Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica miejska, ulica i numer domu)		K | h	K | h	K | h	Oznaczenie przedmiotu pobieranego lub używanego	Wartość przedmiotu pobieranego lub używanego K | h	K | h	Oznaczenie potrącenia	Kwota K | h	Oznaczenie jej rodzaju	Oznaczenie czasu	Kwota rzeczywiście wypłacona K | h	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania służbodawcy : Kwota jak w przedziałce 10 . . . K . h 2.	2.														

Formularz *F*

(do artykułu 42.).

Nr. rachunku: . . . . . Okrąg urzędu podatkowego: . . . . . .

Okrąg szacunkowy: . . . . Gmina podatkowa: . . . . . .

Nazwisko i imię: . . . . . Starostwo: . . . . . .

Administracya podatków: . . . . . .

Zawód: . . . . . .

Mieszkanie (miejsce, ulica, numer domu): . . . . . .

I. Źródła dochodu.

A. Posiadłość gruntowa.

Rodzaj uprawy		α) Powierzchnia posiadłości gruntowej w hektarach β) Czysty dochód katastralny w koronach			Posiadłość gruntowa za granicą, rozmiar powierzchni w *ha*	Ilość bydła		Pobierany za wydzierżawione grunta	czynsz dzierżawny	. . . . . K
		własna, pozostająca w gospodarstwie własnem *a*	wydzierżawiona *b*	wzięta w dzierżawę *c*		Rodzaj	Ilość sztuk	Uiszczany za wzięte w dzierżawę grunta		. . . . . K
1	Role, łąki					koni		Połączone z gospodarstwem rolnem i leśnem gałęzie produkcyi i prawa (rybołostwo, polowanie itd.):		
2	Winnice					byków				
3	Lasy					krów				
4						wołów do zaprzęgu		Poboczne przemysły rolne i leśne, o ile nie są wykazane pod *C*:		
Rodzaje kultury rozdzielają się na okręgi urzędów podatkowych według następujących udziałów					Charakterystyka posiadłości gruntowej i podanie przeciętnej jakości	bydła opasowego				
1						jałownika				
2						owiec		Zakład sprzedaży płodów rolnych:		
3						świń				

Uwaga: Do powyższego szematu zapisywać należy szczegóły, tyczące się całej posiadłości gruntowej podatnika. W celu wyszczególnienia gruntów wiejskich należy używać dla gruntów, położonych w każdej poszczególnej gminie podatkowej, osobnych arkuszów wkładkowych *F/a*, które się układa alfabetycznie według okręgów urzędów podatkowych a w obrębie tychże według gmin podatkowych.

B. Posiadłość budynkowa.

Miejscowość (ulica, numer oryentacyjny)	Nr. konskr.	Czy jest właścicielem całej posiadłości, względnie jakiej części	Przeznaczenie, czy jest to zwykły dom mieszkalny, czynszowy, dom dla przedsiębiorstwa, wiejski, zamek, willa, fabryka itd.	Czas nabycia	Nabyta w drodze kupna, zamiany, spadku, darowizny, wybudowania itd.	Wartość (cena kupna) w koronach	Czas wybudowania	Stan budowy	Kwota amortyzacyi w koronach	Części mieszkalne, pozostające w użytku własnym / Wartość czynszowa tychże	Uwaga

C. Samoistne przedsiębiorstwa i zatrudnienia.

Numer katastru	Oznaczenie przedsiębiorstwa	Miejsce wykonywania przedsiębiorstwa, ulica, numer domu	Czy jest się właścicielem wyłącznym, względnie jaki ma udział w zysku	Rozpoczęcie wykonywania przedsiębiorstwa	Kapitał zakładowy w koronach	Stopa podatku zarobkowego	Stosunki kredytowe	Uwaga

D. Pobory służbowe i najemnicze.

Imię i nazwisko (firma) służbodawcy (kasy wypłacającej)	Siedziba służbodawcy (kasy wypłacającej)	Czy od odnośnego **jednego** służbodawcy otrzymuje stałe pobory ponad 1600 K	W razie istnienia obowiązku potrącania numer rachunku służbodawcy	Początek otrzymywania poborów służbowych	Koniec otrzymywania poborów służbowych	Uwaga

E. Majątek w kapitałach.

Wkładki w kasach oszczędności, udziały w stowarzyszeniach	Papiery wartościowe (akcye)		Renty	Kapitały umieszczone na hipotekach	Inne wierzytelności itp.	Czynsze za dzierżawę przemysłów, praw przemysłowych i innych przedmiotów, nie podlegających ani podatkowi gruntowemu ani budynkowemu	Czas, w którym	i zdarzenie, wskutek którego	nastąpiło względnie znaczne	
	tutejsze	zagraniczne							zwiększenie się (o K)	zmniejszenie się (o K)
koron	koron	koron	koron	koron	koron	koron	całego majątku w kapitałach			

F. Wszelkie inne źródła dochodu.

G. Uwagi w celu oszacowania według § 214. ust. o pod. osob.

Zewnętrzne znaki stopy życia: czynsz najmu, ilość służby, sposób wychowywania dzieci, wyposażenie dzieci, które wstąpiły w związki małżeńskie, mieszkania letnie, pojazdy, konie zbytkowe, loże w teatrach, podróże itd.	
Podstawy dla oceny ogólnego położenia gospodarczego: spadki, posag, wygrane losów, oszczędności, korzystna sprzedaż przedmiotów majątkowych, prowadzenie interesów spekulacyjnych itd.	

H. Dochód członków rodziny.

W razie doliczenia bliższe oznaczenie			W razie samoistnego opodatkowania bliższe oznaczenie		
odnośnego członka rodziny	źródeł dochodu (przytoczonych już na tej karcie)	powodu doliczenia	odnośnego członka rodziny	źródła dochodu i powodu opodatkowania samoistnego	władzy i numeru katastru, pod którym odbywa się samoistne opodatkowanie

II. Potrącenia, nie pozostające w rzeczowym związku ze źródłami dochodu.

Punkt	Rodzaj potrąceń	Uwagi, mające znaczenie nie tylko dla wymiaru podatku za jeden rok
1	Podatki, dodatki itp.	
2	Odsetki od długów	
3	Kwoty na spłatę kapitału, uiszczone na zasadzie prawnego obowiązku: wysokość pierwotnego kapitału dłużnego. Wysokość całego annuitetu. Przedmiot zastawu.	
4	Trwałe ciężary. Datki na rzecz małżonka, rodziców i dzieci	
5	Wkładki do kas ubezpieczeń	
6	Premie ubezpieczeń na życie	

III. Okoliczności, uzasadniające ustawowe zniżki podatkowe, a mianowicie:

1	Ilość i rodzaj członków rodziny bez uwzględnienia małżonka podatnika	
2	Szczególne okoliczności, uszczuplające zdolność podatnika do świadczeń	
3	Co do podatników z podlegającym podatkowi dochodem do 4.800 K włącznie stwierdzenie po myśli § 172. *a*, ust. 3. (czy wychował dwoje lub więcej dzieci)	
5	Co do podatników z podlegającym podatkowi dochodem: *a)* do 12.000 K włącznie (pielęgnacya przez osoby obce wskutek ułomności) *b)* powyżej 4.800 K do 12.000 K włącznie (czy wychował dwoje lub więcej dzieci)	

IV. Wyniki rozprawy z mężami zaufania (§ 199.).	
V. Rubryka ogólna, przeznaczona na zapiski, dla których niema osobnych kolumn.	
VI. Uwagi co do odwołań, zażaleń do Trybunału administracyjnego, zniżek (§ 232.), odpisań z powodu nieściągalności, reasumowań, kar itp.	

Starostwo .....

Administracya podatków

Formularz F/a.

Posiadłość gruntowa.

(Do artykułu 42.).

Imię i nazwisko: .....

Mieszkanie: ..... ulica Nr. .....

Wygotowano (sprostowano) według stanu z dnia .....

Wymieniona poniżej posiadłość gruntowa jest położona w gminie podatkowej .....

Rodzaj uprawy	Własna posiadłość gruntowa		Z tego wydzierżawiono			Grunta dzierżawione			Jakość	Podatek gruntowy	Ilość bydła	
	ha	Czysty dochód katastralny	*ha*	Czysty dochód katastralny	za czynszem dzierżawnym w kwocie	*ha*	Czysty dochód katastralny	Czynsz dzierżawy			rodzaj	sztuk
		Koron		Koron			Koron			Koron		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14
Role											Konie	
Łąki											Byki	
Ogrody										Nieskarbowe dodatki wraz z dodatkami gminnymi	Krowy	
Winnice											Woły do zaprzęgu .	
Pastwiska										12	Bydło opasowe ..	
Lasy											Jałownik	
.....											Owce	
Razem ..											Świnie	

15. Gałęzie produkcyi i prawa, połączone z gospodarstwem rolnem i leśnem (rybołowstwo, polowanie, wynajmowanie źródeł, wyzyskiwanie gruntów paryfikacyjnych):

17. Ciężary:

16. Rolne i leśne przemysły uboczne, ewentualne zakłady sprzedaży płodów rolniczych:

Ewentualny podatek zarobkowy:

18. Uwagi:

C. k. Administracya podatków w .....
C. k. Starostwo w

dnia ..... 19..

C. k. Urzędowi podatkowemu
C. k. Administracyi podatków

w

.....

przesyła się celem wypełnienia.

C. k. Urząd podatkowy .....
C. k. Administracya podatków .....

Do

c. k. Starostwa w
Administracyi podatków w .....

Zwraca się po wypełnieniu.

Starostwo

Administracya podatków . . . . . .

Formularz F/b.

Posiadłość budynkowa.
(Do artykułu 42.)

Okres wymiaru podatku domowo-czynszowego . . . . . .

Dom: numer konskrypcyjny (l. wyk.) w (miejscowość, dzielnica miasta, ulica, Nr. or.)

Właściciel (imię i nazwisko, miejscowość, dzielnica miasta, ulica, Nr. domu) i udział w własności domu:

A. Przedmiot, podlegający podatkowi domowo-czynszowemu.

1	Wzięty za podstawę wymiaru łączny czynsz najmu brutto w ostatnim roku czynszowym			K
2	Mieszkanie właściciela domu	*a)* wartość czynszowa		K
		b) ilość części mieszkalnych i ubikacyi pobocznych		
3	Z łącznego czynszu brutto wydzielono w celu wymiaru podatku domowo-czynszowego:	*a)* grosz czynszowy, szkolny, opłata za wodę, koszta oświetlenia itd.		K
		b) prawa przemysłowe i inne uprawnienia, związane prawnie z budowlą, urządzenie przemysłowe itd.		K
		c) używanie ogrodu i mebli oraz inne poboczne użytki		K
4	Państwowy podatek domowo-czynszowy			K
5	Podstawa dla dodatków			K
6	Podatek pięcioprocentowy, względnie zniżony na 5 procent			K
7	Ogólny procent wszystkich dodatków bez grosza czynszowego i szkolnego	Podstawa dla dodatków	podlegająca dodatkom w całości	%
			podlegająca dodatkom częściowo	%
8	Ilość niewynajętych części mieszkalnych budynku w miejscowości *lit. b)*			
9	Kwota czynszu z ostatniego roku czynszowego, za który podatek odpisano z tytułu próżnostania.			

B. Przedmiot, podlegający podatkowi domowo-klasowemu.

1	Ilość części mieszkalnych		
2	Państwowy podatek domowo-klasowy	K	h
3	Podstawa dla dodatków	K	h
4	Ogólny procent wszystkich dodatków		%

C. Uwaga. (Rodzaj budynku, początek używania, względnie ukończenia budowy, zmiana przedmiotu itd.)

I.

z

c. k. Starostwa .....

c. k. Administracyi podatków .....

dnia .....191..

Do

c. k. Starostwa .....

c. k. Administracyi podatków .....

w celu wypełnienia.

II.

z

c. k. Starostwa .....

c. k. Administracyi podatków .....

dnia 191

Do

c. k. Starostwa .....

c. k. Administracyi podatków .....

zwraca się po wypełnieniu.

C. k. Starostwo
C. k. Administracya podatków } .....

Formularz F/c.

Własne przedsiębiorstwo itd.
(do artykułu 42.)

Numer katastru: ..... klasa: ..... okres wymiaru: .....

Imię i nazwisko: ..... Miejsce zamieszkania: .....

1. Nazwa firmy, imiona i nazwiska, miejsce zamieszkania i udział w zysku ewentualnych spólników	
2. Oznaczenie przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	
3. *a)* Miejsce wykonywania przemysłu; *b)* Pracownie dla tego samego przemysłu w tym samym okręgu wymiaru	
4. *a)* Pracownie dla tego samego przemysłu poza okręgiem wymiaru; *b)* Oznaczenie zakładu głównego	
5. Ilość i jakość ubikacyi przemysłowych, kwota czynszu najmu lub ich wartości czynszowej	
6. Praca przedsiębiorców, rodzaj i ilość osób pomocniczych	
7. Rodzaj i ilość (zwierzęcych i mechanicznych) sił popędowych	
8. Szczególne znamiona, uwidocznione w wykazie *M*	
9. Rodzaj i wartość *a)* kapitału zakładowego; *b)* kapitału obrotowego	

10. Ocena wyniku prowadzenia przedsiębiorstwa i ewentualne bliższe jej uzasadnienie	11. Stopa podatkowa .....K	12. Początek wykonywania przedsiębiorstwa (przy przedsiębiorstwach nowo opodatkowanych)
13. Uwaga (wysokość czynszu dzierżawy, wywóz, wyniki ewentualnych oględzin ubikacyi przemysłowych, przy nowych przedsiębiorstwach nazwisko poprzednika w interesie itd.)		

C. k. Starostwu .....
Administracyi podatków .....

w celu wypełnienia.

C. k. Starostwu .....
Administracyi podatków .....

zwraca się.

F/c i f.

Z c. k. Starostwa / Administracyi podatków .....

Dochód w kapitałach *(E)* i inny dochód *(F)* (do artykułu 42.).

L.....

Rok podatkowy .....

Imię i nazwisko: .....

Mieszkanie: ..... ulica Nr.....

1	Rodzaj i tytuł prawny dochodu (bliższe oznaczenie źródła dochodów)	
2	Imię i nazwisko osoby, obowiązanej do wypłaty poborów	
3	Mieszkanie (siedziba) osoby, obowiązanej do wypłaty poborów	
4	Kwota kapitału w koronach i stopa procentowa	
5	Dochody roczne w koronach	
6	Ciężary, obciążające dochód (źródło dochodu)	
7	Początek pobierania dochodu (ewentualnie czas i rodzaj nabycia źródła dochodu)	
8	Podatek rentowy względnie opłata od tantyem	
9	Czy odnośne świadczenie potrącono przy wymiarze podatku dochodowego osobie, obowiązanej do wypłaty	10. Niniejszy wykaz wygotowano na zasadzie
11	Inne uwagi (terminy płatności, układy co do ponoszenia ewentualnego podatku rentowego, upłaty kapitałów itd.	

Do c. k. Starostwa / Administracyi podatków w .....

Formularz G
(do artykułu 46.).

C. k. Starostwa / Administracyi podatków w .....

dnia .....

Nr. listy wyborczej .....

Legitymacya wyborcza

do wyboru członków komisyi szacunkowej podatku dochodowego.

Okrąg szacunkowy:

Przynależność do .....koła wyborczego.

Należy wybrać { .....członków. / .....zastępców.

Wybór odbędzie się w .....w.....(lokal) dnia.....południ. od.....do.....

Ważna tylko dla adresata. Załączone karty głosowania, które mają zawierać imiona i nazwiska, zatrudnienie i miejsce zamieszkania osób wybranych, **tudzież podpis wyborcy,** należy albo w oznaczonych godzinach oddać osobiście komisarzowi wyborczemu, okazując legitymacyę, albo przed oznaczonym czasem przesłać na czas pocztą **za opłatą** temuż komisarzowi jako zastępcy władzy, kierującej wyborami, do oznaczonego miejsca wyboru, **dołączając tę legitymacyę.**

.....
(Podpis.)

LS **C. k.** Starostwo / Administracya podatków

.....

Do P. T. Pana / Pani

w.....

Sprawa służbowa, wolna od opłaty pocztowej.

Formularz I.
do artykułu 51.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Liczba bieżąca	Imię i nazwisko podatnika, stanowisko zawodowe i miejsce zamieszkania	Małżonka	Ilość innych członków gospodarstwa domowego	Ilość osób wchodzących w zakres podatku dochodowego po myśli § 2	Czy rozliczono przy tak / nie —	Dochód: A z posiadłości gruntowej	Dochód: B z budynków	Dochód: C z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych	Dochód: D z poborów służbowych	Dochód: E z majątku w kapitałach	Dochód: F inny dochód	Razem przedziałki 7. do 12.	Potrącenia po myśli § 157., ust. 5. i § 160., a mianowicie: 1 podatki, dodatki itp.	2 odsetki od długów	3 spłaty kapitału	4 trwałe ciężary oraz datki na rzecz małżonka, rodziców i dzieci	5 opłaty do kas ubezpieczeń i inne potrącenia, dopuszczalne po myśli § 160., l. 4.	6 premie za ubezpieczenia od szkód	7 premie za ubezpieczenie na życie	Razem przedziałka 14. do 20.	Pozostaje dochód (przedziałka 13. mniej 21.)

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Stopień dochodu	Pobory służbowe, objęte dochodem ogólnym (przedziałka 22.), ewentualnie podlegające podatkowi pensyjnemu	Zniżenie stopy podatkowej po myśli § 173. lit. a o stopni	Zniżenie stopy podatkowej po myśli § 173. lit. b; § 174. o stopni	Stopa podatkowa	Podwyżka po myśli § 172. a: 15 procent	Podwyżka po myśli § 172. a: 10 procent	Podwyżka po myśli § 172. a: zniżona po myśli § 172. a, ustęp 4.	Łączny podatek dochodowy	Na dochód z poborów służbowych (przedziałka 24.) przypada: podatek dochodowy razem z ewentualną podwyżką	Na dochód z poborów służbowych (przedziałka 24.) przypada: podatek pensyjny	Służbodawca: Nr. rachunku	Służbodawca: imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania	Wysokość poborów według służbodawców	Potrącany u służbodawcy: podatek dochodowy wraz z ewentualną podwyżką	Potrącany u służbodawcy: podatek pensyjny	Płacony przez podatnika: podatek dochodowy wraz z ewentualną podwyżką 38=31—36	Płacony przez podatnika: podatek pensyjny (39=33—37)	Uwaga
		o stopni		K h	K h	K h	procent K h	K h	K h	procent K h			K	K h	K h	K h	K h	

(Polnisch.)

Formularz H,a

(do artykułu 51.).

Nr. rachunku ..... **Okrąg urzędu podatkowego** .....

Okrąg szacunkowy ..... **Gmina podatkowa** .....

Imię i nazwisko .....

Zawód .....

Mieszkanie (miejscowość, ulica, numer domu) .....

.....

Starostwo
Administracya podatków w .....

Uwagi co do śmierci, zastępców dziedziców, gminy przynależności, obywatelstwa (§ 176), pełnomocnictw dla doręczeń itd.

1917		1918		Kolumny rejestru *H.*	Rubryka zbiorowa dla zapisków, dla których niema osobnych kolumn i które mają znaczenie dla przyszłości
Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi	Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi		
				3	
				4	
				5	
				6	
K o r o n				7	
				8	
				9	
				10	
				11	
				12	
				13	
				14	
				15	
				16	
				17	
				18	
				19	
				20	
				21	
				22	
				23	
				24	
				25	
				26	
				27	
				28	
				29	
				30	
				31	

Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny	Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny		podlega potrąceniu przez wymienionych obok służbodawców (organów cenzury)	Z poborów służbowych, wykazanych wyżej w kolumnie 24.
						nie podlega potrąceniu		
						Zeszyt i numer pozycyi rejestru szacunkowego		
						Podatek rentowy wymierzono pod Nr. rachunku		
						Data załatwienia oraz znak referenta i aprobanta		
						Uwagi co do odwołań, zażaleń do Trybunału administracyjnego, zniżek (§ 232.), odpisań z powodu nieściągalności, reasumpcyi i kar.		

Nr. rachunku..... **Okrąg urzędu podatkowego**.....

Okrąg szacunkowy..... **Gmina podatkowa**.....

Imię i nazwisko.....

Zawód.....

Mieszkanie (miejscowość, ulica, numer domu).....

.....

Starostwo
Administracya podatków **w**.....

Uwagi co do śmierci, zastępców dziedziców, gminy przynależności, obywatelstwa (§ 176), pełnomocnictw dla doręczeń itd.

Kolumny rejestru *H.*	Przedstawienie treści rejestru szacunkowego		1919		1920		1921	
			Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi	Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi	Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi
3	Małżonka							
4	Ilość innych członków rodziny . .							
5	Osoby, brane w rachubę po myśli § 172. *a*, ustęp 2, l. 1. do 4. . .							
6	Czy przedłożono zeznanie							
7	Dochód		Koron					
		A. z posiadłości gruntowej . .						
8		**B.** z budynków						
9		**C.** z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych						
10		**D.** z poborów służbowych . .						
11		**E.** z majątku w kapitałach .						
12		**F.** inny dochód						
13	Suma dochodu .							
14	Potrącenia według §§ 160. i 157., ust. 5.	Podatki, dodatki itp.						
15		Odsetki od długów						
16		Spłaty kapitału						
17		Ciężary i datki (§ 157., ust. 5.)						
18		Wkładki do kas ubezpieczeń itd.						
19		Ubezpieczenie od szkód . . .						
20		Ubezpieczenie na życie . . .						
21	Suma potrąceń .							
22	Pozostaje dochód							
23	Stopień dochodu							
24	Pobory służbowe netto, zawarte w tym dochodzie (przedziałka 22.) . . .							
25	§ 173.	lit. *a*						
		lit. *b*						
26	§ 174.							
27	Stopa podatkowa							
28	Podwyżka po myśli § 172. *a*	15 procent						
29		10 procent						
30		zniżona						
31	Podatek ogólny							
Dochód wolny od podatku (§§ 153., 154. i 175.)								

			Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny	Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny	Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny
Z poborów służbowych, wykazanych wyżej w kolumnie 24.	podlega potrąceniu przez wymienionych obok służbodawców (organów cenzury)										
	nie podlega potrąceniu										
Zeszyt i numer pozycyi rejestru szacunkowego											
Podatek rentowy wymierzono pod Nr. rachunku											
Data załatwienia oraz znak referenta i aprobanta											
Uwagi co do odwołań, zażaleń do Trybunału administracyjnego, zniżek (§ 232.), odpisań z powodu nieściągalności, reasumpcyi i kar.											

Nr. rachunku..... **Okrąg urzędu podatkowego**.....

Okrąg szacunkowy.. ..... **Gmina podatkowa**.....

Imię i nazwisko .....

Zawód.....

Mieszkanie (miejscowość, ulica, numer domu).....

.....

Starostwo
Administracya podatków **w**.....

Uwagi co do śmierci, zastępców dziedziców, gminy przynależności, obywatelstwa (§ 176), pełnomocnictw dla doręczeń itd.

1922		1923		Kolumny rejestru *H.*	Rubryka zbiorowa dla zapisków, dla których niema osobnych kolumn i które mają znaczenie dla przyszłości
Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi	Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi		
				3	
				4	
				5	
				6	
K o r o n				7	
				8	
				9	
				10	
				11	
				12	
				13	
				14	
				15	
				16	
				17	
				18	
				19	
				20	
				21	
				22	
				23	
				24	
				25	
				26	
				27	
				28	
				29	
				30	
				31	

Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny	Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny			
							podlega potrąceniu przez wymienionych obok służbodawców (organów cenzury)	Z poborów służbowych, wykazanych wyżej w kolumnie 24.
						nie podlega potrąceniu		
						Zeszyt i numer pozycyi rejestru szacunkowego		
						Podatek rentowy wymierzono pod Nr. rachunku		
						Data załatwienia oraz znak referenta i aprobanta		
						Uwagi co do odwołań, zażaleń do Trybunału administracyjnego, zniżek (§ 232.), odpisań z powodu nieściągalności, reasumpcyi i kar.		

Nr. rachunku..... **Okrąg urzędu podatkowego**.....

Okrąg szacunkowy..... **Gmina podatkowa**.....

Imię i nazwisko.....

Zawód.....

Mieszkanie (miejscowość, ulica, numer domu).....

.....

Starostwo
Administracya podatków **w**.....

Uwagi co do śmierci, zastępców dziedziców, gminy przynależności, obywatelstwa (§ 176), pełnomocnictw dla doręczeń itd.

Kolumny rejestru *H.*	Przedstawienie treści rejestru szacunkowego		1914		1915		1916	
			Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi	Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi	Wniosek władzy podatkowej	Uchwała komisyi
3	Małżonka							
4	Ilość innych członków rodziny . .							
5	Osoby, brane w rachubę po myśli § 172. *a*, ustęp 2., l. 1. do 4. .							
6	Czy przedłożono zeznanie							
7	Dochód	**A.** z posiadłości gruntowej . .	Koron					
8		**B.** z budynków						
9		**C.** z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych . . .						
10		**D.** z poborów służbowych . .						
11		**E.** z majątku w kapitałach . .						
12		**F.** inny dochód						
13	Suma dochodu .							
14	Potrącenia według § 160. i § 157., ust. 5.	Podatki i dodatki itp.						
15		Odsetki od długów						
16		Spłaty kapitału						
17		Ciężary i datki (§ 157., ust. 5.)						
18		Wkładki do kas ubezpieczeń itd.						
19		Ubezpieczenie od szkód . . .						
20		Ubezpieczenie na życie						
21	Suma potrąceń .							
22	Pozostaje dochód							
23	Stopień dochodu							
24	Pobory służbowe netto, zawarte w tym dochodzie (przedziałka 22.) . . .							
25	§ 173.	lit. *a*						
		lit. *b*						
26	§ 174.							
27	Stopa podatkowa							
28	Podwyżka po myśli § 172. *a*	15 procent						
29		10 procent						
30		zniżona						
31	Podatek ogólny							
Dochód wolny od podatku (§§ 153., 154. i 175.)								

			Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny	Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjny	Pobory służbowe	Podatek dochodowy	Podatek pensyjn
Z poborów służbowych, wykazanych wyżej w kolumnie 24.	podlega potrąceniu przez wymienionych obok służbodawców (organów cenzury)										
	nie podlega potrąceniu										
Zeszyt i numer pozycyi rejestru szacunkowego											
Podatek rentowy wymierzono pod Nr. rachunku											
Data załatwienia oraz znak referenta i aprobanta											
Uwagi co do odwołań, zażaleń do Trybunału administracyjnego, zniżek (§ 232.), odpisań z powodu nieściągalności, reasumpcyi i kar.											

C. k. Starostwo / Administracyi podatków w .....

Formularz J/1
(do artykułu 60.).

dnia .....

Gmina podatkowa: .....

Urząd podatkowy: .....

Nakaz płatniczy Nr. .....

na podatek dochodowy za rok .....

Po myśli ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, wymierzono **podatek dochodowy,** jak następuje:

Stopień dochodu	Dochód	Stopa podatkowa		Podwyżka po myśli § 172. *a* ustawy .... %		Razem	
	K	K	h	K	h	K	h

Przytem zniżono podatek po myśli § 173. o .... stopnie. / § 174. o .... stopnie.

Powyższą kwotę podatku zapłacić należy w **dwóch** równych ratach, płatnych dnia **1. czerwca i 1. grudnia w wymienionym urzędzie podatkowym;** te raty podatku, których ustawowy termin zapłaty w chwili doręczenia niniejszego nakazu płatniczego już upłynął, są zaraz płatne, o ile nie należało ich już zapłacić po myśli § 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, według należytości w roku poprzednim.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik będzie obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, i § 283. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, zapłacić odsetki zwłoki, o ile roczna należytość podatkowa wynosi więcej niż 100 K.

Raty, zalegające jeszcze po upływie czterech tygodni od terminu płatności, ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Ewentualne odwołanie od niniejszego nakazu płatniczego może podatnik wnieść do wymienionej wyżej władzy podatkowej w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30. licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

.....
(Podpis.)

L. S. C. k. Starostwo / Administracya podatków .....

Do P. T. Pana / Pani

.....

.....

.....

w

.....

Sprawa służbowa, wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia:

przez:

Na poczet tego wpłacono

dnia	Kwotę K	Kwotę h	Potwierdzenie odbioru	dnia	Kwotę K	Kwotę h	Potwierdzenie odbioru

Uwaga. Do stwierdzenia ważnie dokonanej zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru tej zapłaty w kasie ze strony dwóch urzędników tej kasy zapomocą własnoręcznego ich podpisu.

O imieniu i nazwisku i o charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru zapłaty i jej potwierdzenia, można dowiedzieć się w urzędzie z ogłoszenia.

Nakazu płatniczego nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się go stronie.

Jeżeli z początkiem nowego roku podatkowego nie można było jeszcze stanowczo przypisać podatnikowi należytości podatkowej za ten rok, wówczas należy podatki za ten rok tak długo uiszczać według należytości w bezpośrednio przedtem ubiegłym roku, aż nowe podatki będą przypisane, do których potem wlicza się uiszczone wpłaty (§ 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23).

Podatek należy uiszczać zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli takowe dołączone są do nakazu płatniczego. Wpłaty za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności można uiszczać także zapomocą poświadczeń wpłaty, które są do nabycia w zakładach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

Przy wszystkich zapłatach należy uwidocznić numer nakazu płatniczego.

Formularz J/2
(do artykułu 60.).

C. k. **Starostwa / Administracyi podatków** w .....

dnia .....

Gmina podatkowa: .....

Urząd podatkowy: .....

Nakaz płatniczy Nr. .....

na podatek dochodowy za rok .....

Po myśli ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, wymierzono **podatek dochodowy**, jak następuje:

Stopień dochodu	Dochód	W dochodzie tym zawarte są pobory służbowe w kwocie	Pobory służbowe, podlegające podatkowi pensyjnemu	Stopa podatkowa		Podwyżka po myśli § 172. *a* ustawy ....%		Razem	
	K	K	K	K	h	K	h	K	h

Przytem zniżono podatek po myśli $\frac{\text{§ 173. o .... stopnie.}}{\text{§ 174. o .... stopnie.}}$

Po myśli artykułu 79. przep. wyk. należy podatek dochodowy, przypadający od powyższych poborów służbowych, ściągnąć zapomocą potrącania przez służbodawcę w następujących kwotach:

Przez	Od poborów służbowych w kwocie	Kwota podatku wraz z ewent. podwyżką	
	K	K	h
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
Pozostaje zatem do **bezpośredniego wpłacenia** kwota .			

Dalszy ciąg na stronie odwrotnej.

LS C. k. **Starostwo / Administracya podatków**

.....

Do P. T. $\frac{\text{Pana}}{\text{Pani}}$

.....

.....

.....

Sprawa służbowa, wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia:

przez:

Powyższą kwotę podatku zapłacić należy w dwóch równych ratach, płatnych dnia **1. czerwca i 1. grudnia w wymienionym urzędzie podatkowym;** te raty podatku, których ustawowy termin zapłaty w chwili doręczenia niniejszego nakazu płatniczego już upłynął, są zaraz płatne, o ile nie należało ich już zapłacić po myśli § 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, według należytości z roku poprzedniego.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik będzie obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, i § 283. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, płacić odsetki zwłoki, o ile roczna należytość podatkowa wynosi więcej niż 100 K.

Raty, zalegające jeszcze po upływie czterech tygodni od terminu płatności, ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Ewentualne odwołanie od niniejszego nakazu płatniczego, i to tak przeciw wynikowi wymiaru podatku dochodowego jak i przeciw oznaczeniu wymiaru poborów służbowych, podlegających podatkowi pensyjnemu, może podatnik wnieść do wymienionej wyżej władzy podatkowej w myśl § 218. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych i § 1. ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

Nakaz płatniczy na podatek pensyjny, przypadający od wyżej wymienionych poborów służbowych, podlegających podatkowi pensyjnemu, doręczy się podatnikowi w najbliższym czasie; od tego ostatniego nakazu płatniczego dopuszczalny jest jednak po myśli § 233., ustęp 5., powołanej ustawy o podatkach osobistych rekurs tylko z powodu ewentualnych omyłek przy obliczeniu i przypisaniu kwoty podatku pensyjnego, nie zaś także z powodu samego oznaczenia poborów służbowych, podlegających podatkowi pensyjnemu.

W końcu uprasza się, aby podatnik w własnym interesie donosił natychmiast wyżej wymienionemu urzędowi podatkowemu lub wyżej wymienionej władzy podatkowej o każdej zmianie zamieszkania oraz o każdej zmianie swej posady służbowej (podając imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania swego nowego służbodawcy i wysokość poborów służbowych).

Podatek dochodowy ściągać się mający od poborów służbowych przez służbodawcę, będzie potrącany w tych samych terminach i w tych samych ratach stosunkowych, w których pobory są wypłacane (§ 234., ustęp 2., ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

. . . . . .

(Podpis.)

Na poczet tego wpłacono

dnia	Kwotę K	Kwotę h	Potwierdzenie odbioru	dnia	Kwotę K	Kwotę h	Potwierdzenie odbioru

Uwaga. Do stwierdzenia ważnie dokonanej zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru tej zapłaty w kasie ze strony dwóch urzędników tej kasy zapomocą własnoręcznego ich podpisu.

O imieniu i nazwisku i o charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru zapłaty i jej potwierdzenia, można dowiedzieć się w urzędzie z ogłoszenia.

Nakazu płatniczego nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się go stronie.

Jeżeli z początkiem nowego roku podatkowego nie można było jeszcze stanowczo przypisać podatnikowi należytości podatkowej za ten rok, wówczas należy podatki za ten rok tak długo uiszczać według należytości w bezpośrednio przedtem ubiegłym roku, aż nowe podatki będą przypisane, do których potem wlicza się uiszczone wpłaty (§ 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23).

Podatek należy uiszczać zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli takowe dołączone są do nakazu. Wpłaty za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności można uiszczać także zapomocą poświadczeń wpłaty, które są do nabycia w zakładach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę. Przy wszystkich zapłatach należy uwidocznić numer nakazu płatniczego.

Formularz K (na połowie karty)

(do artykułu 60.).

Numer rejestru szacunkowego	Numer nakazu płatniczego	Imię i nazwisko	Zawód i miejsce zamieszkania	Stopień dochodu	Stopa podatkowa	Podwyżka po myśli § 172. *a*			Podatek od ogólnego dochodu wraz z ewentualną podwyżką	Od wymienionej obok ogólnej kwoty podatku		W postępowaniu odwoławczem sprostowano					Uwaga
						15%	10%	zniżona		ma zapłacić sam podatnik	należy ściągnąć u służbodawcy	stopę podatkową	podwyżkę po myśli § 172. *a*			Stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką	
													15%	10%	zniżoną		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Królestwo: } . . . . . .
Kraj: }

Form. L
(do artykułu 61.).

Okrąg szacunkowy: . . . . . Nr. . . . . .

Okrąg urzędu podatkowego: . . . . . .

Gmina: . . . . . .

Numer rejestru szacunkowego: . . . . . Nr. rachunku . . . . .

Arkusz odwołań

co do podatku dochodowego i pensyjnego za rok . . . . . .

Imię i nazwisko } **podatnika** { . . . . . .
Zawód } **podatnika** { . . . . . .
Miejsce zamieszkania } **podatnika** { . . . . . .

Nr. zapisku . . . . . .

Imię i nazwisko ewentualnego(ej) służbodawcy(czyni) (organu cenzury).

. . . . . .

. . . . . .

Nr. rachunku służbodawcy . . . . . .

Uwaga: Stronę pierwszą i drugą winna wypełnić władza podatkowa. Nazwisko służbodawcy podać należy tylko wtedy, jeżeli przypisany podatek dochodowy ściąga się w drodze potrącenia.

Gałąź dochodu	Zeznano	Wymierzono
Dochód w koronach		
A		
B		
C		
D		
E		
F		
po myśli § 214.		
razem		

Potrącenia (druga strona zeznania)		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
razem		

Czysty dochód wynosi zatem:

		K	h
Stopa podatkowa, przypadająca od wymierzonego dochodu			
Zniżka po myśli	§ 173. lit. *a*	o . . . . . stopnie	
	§ 173. lit. *b*	o . . . . . stopnie	
	§ 174.	o . . . . . stopnie	
		K	h
wymierzona stopa podatkowa wynosi tedy			
Podwyżka po myśli § 172 *a* *)	15%		
	10%		
	zniżona na . . %		
Ogólny podatek			
Z tego	do zapłaty przez samego podatnika		
	do zapłaty w drodze potrącenia		
Ewentualny podatek pensyjny			
Z tego	do zapłaty przez samego podatnika		
	do zapłaty w drodze potrącenia		

Dzień oszacowania . . . . . .

Dzień doręczenia nakazu płatniczego . . . . . .

Strona wniosła odwołanie dnia . . . . . .

Dzień nadejścia protokołu oszacowania do władzy podatkowej

Władza podatkowa wniosła odwołanie dnia . . . . . .

1. Żądanie, wyrażone w odwołaniu:

2. Dochodzenia co do prawdziwości twierdzeń w odwołaniu:

*) Uzupełniono (zobacz obwieszczenie z dnia 27. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 147).

3. Opinia (orzeczenie) komisyi szacunkowej z d. . . . . .

4. Krótkie przedstawienie stanu rzeczy przez (krajową) Dyrekcyę Skarbu:

5. Wniosek (krajowej) Dyrekcyi skarbu:
(Wniosek referenta):

6. Uchwała komisyi odwoławczej:

7. Dodatkowe uwagi $\frac{\text{(krajowej) Dyrekcyi skarbu:}}{\text{komisyi odwoławczej:}}$

Miejsce na uzupełnienia rozprawy odwoławczej:

Formularz M (1. karta)

(do art. 64.).

Okrąg szacunkowy . . . . . Okres sesyi: . . . . . .

Okrąg podatkowy . . . . . Reskrypt (krajowej) Dyrekcyi skarbu z dnia . . . . . , l. . . . .

Zapisek

co do zmian w przypisie **podatku dochodowego** (podatku pensyjnego), zaszłych wskutek orzeczeń komisyi odwoławczej, względnie (art. 64., l. 2.) krajowej władzy skarbowej.

1	2	3	4	5	6		7		8		9		10
Numer pozycyi	Numer rachunku — Numer rejestru szacunkowego	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania (ewentualnie zawód)	Za rok	Wymierzona przez komisyę szacunkową stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką po myśli § 172. *a*		Ustalona przez komisyę odwoławczą względnie krajową władzę skarbową stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką po myśli § 172. *a*		Z tego wynika				Ewentualne uwidocznienie imienia i nazwiska oraz numeru rachunku służbodawcy (organu cenzury)
	podatnika								przyrost		ubytek		
					K	h	K	h	K	h	K	h	

(2. karta formularza M.)

Okrąg szacunkowy . . . . . Okres sesyi: . . . . . .

Okrąg podatkowy . . . . . Reskrypt (krajowej) Dyrekcyi skarbu z dnia . . . . . , l. . . . .

Wykaz $\frac{\text{przypisów}}{\text{odpisań}}$

co do zmian w przypisie **podatku dochodowego** (podatku pensyjnego), zaszłych wskutek orzeczeń komisyi odwoławczej, względnie (art. 64., l. 2.) krajowej władzy skarbowej.

1	2	3	4	5	6		7		8		9		10
Numer pozycyi	Numer rachunku — Numer rejestru szacunkowego podatnika	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania (ewentualnie zawód)	Za rok	Wymierzona przez komisyę szacunkową stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką po myśli § 172. *a*		Ustalona przez komisyę odwoławczą względnie krajową władzę skarbową stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką po myśli § 172. *a*		Z tego wynika				Ewentualne uwidocznienie imienia i nazwiska oraz numeru rachunku służbodawcy (organu cenzury)
									przyrost		ubytek		
					K	h	K	h	K	h	K	h	

Okrąg szacunkowy: . . . . . .

Formularz M/1 (1. karta)
(do artykułu 64.).

Okrąg podatkowy: . . . . . Rozp. c. k. Starostwa / Administracyi podatków . . . . . z dnia . . . . . , l. . .

Zapisek

co do zmian w przypisie **podatku dochodowego** (podatku pensyjnego), zaszłych wskutek orzeczeń komisyi szacunkowej (art. 61.; l. 6.), względnie władzy podatkowej (art. 61., l. 5., ustęp 1.).

1	2	3	4	5	6		7		8		9
Numer pozycyi	Numer rachunku — Numer rejestru szacunkowego podatnika	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania (ewentualnie zawód)	Za rok	Wymierzona przez komisyę szacunkową stopa podatkowa wraz z ewent. podwyżką po myśli § 172. *a*		Wskutek odwołania podatnika sprostowana przez władzę podatkową względnie przez komisyę szacunkową stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką po myśli § 172. *a*		Z tego wynika ubytek		Ewentualne uwidocznienie imienia i nazwiska oraz numeru rachunku służbodawcy (organu cenzury)
					K	h	K	h	K	h	

Okrąg szacunkowy: . . . . . 2. Karta do formularza M/1.

Okrąg podatkowy: . . . . . Rozp. c. k. Starostwa / Administracyi podatków . . . . . z dnia . . . . . , l. . .

Wykaz odpisań

co do zmian w przypisie **podatku dochodowego** (podatku pensyjnego), zaszłych wskutek orzeczeń komisyi szacunkowej (art. 61., l. 6.), względnie władzy podatkowej (art. 61., l. 5., ustęp 1.).

1	2	3	4	5	6		7		8		9
Numer pozycyi	Numer rachunku — Numer rejestru szacunkowego podatnika	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania (ewentualnie zawód)	Za rok	Wymierzona przez komisyę szacunkową stopa podatkowa wraz z ewent. podwyżką po myśli § 172. *a*		Wskutek odwołania podatnika sprostowana przez władzę podatkową względnie przez komisyę szacunkową stopa podatkowa wraz z ewentualną podwyżką po myśli § 172. *a*		Z tego wynika ubytek		Ewentualne uwidocznienie imienia i nazwiska oraz numeru rachunku służbodawcy (organu cenzury)
					K	h	K	h	K	h	

(Polnisch)

Okrąg szacunkowy .....

Okrąg urzędu podatkowego .....

Za-

co do przyrostów i ubytków w podatku dochodowym / podatku pensyjnym ,zaszłych

Liczba bieżąca	Liczba czynności	Imię i nazwisko oraz zawód podatnika	Miejsce zamieszkania podatnika	Imię i nazwisko służbodawcy	Miejsce zamieszkania służbodawcy	Ewentualne bliższe oznaczenie powodu zarządzenia (przedz. 14 i 20.)	Kwota przy- za czas od	za czas do	po myśli art. 67., l. 1. K	po myśli art. 67., l. 1. h	po myśli art. 67., l. 2. K	po myśli art. 67., l. 2. h
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	

Formularz N

(do artykułu 76.).

p i s e k

po myśli artykułów 67.—75. przep. wyk. w.....kwartale roku.....

pisywana						Kwota odpisywana											
po myśli art. 75. (przez komisyę szacunkową)		po myśli art. 75. [przez władzę podatkową (§ 256.)].		z innych powodów, wymienionych w przedz. 7. (w szczególności wskutek wskazówek krajowej władzy skarbowej)		za czas		po myśli art. 68., l. 1.		po myśli art. 68., l. 2.		po myśli art. 69., l. 1. i 2.		z innych powodów, wymienionych w przedz. 7. (w szczególności wskutek wskazówek krajowej władzy skarbowej)	
K	h	K	h	K	h	od	do	K	h	K	h	K	h	K	h		
12		13		14		15	16	17		18		19		20			

(Krajowa) władza skarbowa . . . . . .

Formularz O
(do artykułu 76.).

Zapisek

przyrostów i ubytków w $\frac{\textbf{podatku dochodowym}}{\textbf{podatku pensyjnym}}$ **, zaszłych po myśli artykułów 67.—75. przep. wyk. w . . . . . kwartale roku . . . . . .**

Liczba bieżąca	Liczba czynności	Okrąg szacunkowy	Okrąg urzędu podatkowego	Imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz zawód podatnika	Ewentualne bliższe oznaczenie powodu zarządzenia (przedziałka 8. i 15.) — Ewentualne oznaczenie służbodawcy	Rok	Kwota zlecona do przypisania	Kwota, którą dozwolono odpisać						
								wskutek rekursu (rekursów ministeryalnych, wymienionych w przedziałce 6.)	wskutek próśb o zniżki § 232, artykuł 70.	w drodze łaski	z powodu wystąpienia ze służby	z powodu wyprowadzenia się	z powodu podwójnego wymiaru	z innych powodów, wymienionych w przedziałce 6.
							K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Spis osób, czerpiących do-

Numer pozycyi	Numer rejestru szacunkowego i numer rachunku	Imię i nazwisko oraz zawód	Miejsce zamieszkania	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania	Dochód (przedz. 22. rejestru szacunkowego)	Dochód z poborów służbowych (przedz. 24. rejestru szacunkowego)	Stopa podatkowa (przedz. 27. rejestru szacunkowego)	Podwyżka po myśli § 172. *a*		
									15 % (przedz. 28. rejestru szacunkowego)	10 % (przedz. 29. rejestru szacunkowego)	zniżona po myśli § 172. *a* ust. 4. (przedz. 30. rejestru szacunkowego)
		podatnika		służbodawcy		K	K	K | h	K | h	K | h	K | h
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Formularz P

(do artykułu 79.).

chód z poborów służbowych.

Ogólny podatek dochodowy (przedz. 31. rejestru szacunkowego)		Na dochód z poborów służbowych przypada podatek dochodowy wraz z ewentualną podwyżką		Podatek pensyjny		Jeżeli pobory służbowe pochodzą z kilku źródeł, przytoczenie poszczególnych źródeł, w szczególności także źródeł, przytoczonych w art. 24., l. 3.		Podatek, potrącany u służbodawcy, a mianowicie kwota				Pozostaje tedy do ściągnięcia u samego podatnika				Uwaga
						Służbodawca, ewentualnie oznaczenie poborów, podlegających podatkowi po myśli art. 24., l. 3.	Wysokość poborów	podatku dochodowego		podatku pensyjnego		podatek dochodowy (przedz. 20 = 13—18)		podatek pensyjny (przedz. 21 = 15—19)		
K	h	K	h	K	h			K	h	K	h	K	h	K	h	
13		14		15		16	17	18		19		20		21		22

Formularz Q
(do artykułu 81.).

Z c. k. **Starostwa / Administracyi podatków** w .....

dnia .....

Gmina podatkowa: .....

Urząd podatkowy: .....

Nakaz płatniczy Nr. .....

na podatek pensyjny za rok .....

Powołując się na tut. nakaz płatniczy Nr. ..... na podatek dochodowy za rok .... wymierza się **podatek pensyjny** od wyższych poborów służbowych po myśli § 233. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w sposób następujący:

Według wymienionego wyżej nakazu płatniczego obliczone pobory służbowe wynoszą .....K.

	K	h
Stosownie do tego wynosi ....% owy podatek pensyjny	.....	.....
Po doliczeniu do tego dodatków niepaństwowych, a mianowicie:		
.....% dodatku krajowego .....% dodatku powiatowego .....% dodatku powiatowego szkolnego .....% dodatku powiatowego drogowego .....% ..... } razem .....%	.....	.....
.....% dodatku gminnego	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
wypada łączna należytość . .	.....	.....
Z tego ściąga się w drodze potrącenia przez służbodawcę, a mianowicie przez:		
..... { podatek pensyjny . . . . . / dodatki niepaństwowe	.....	.....
..... { podatek pensyjny . . . . . / dodatki niepaństwowe	.....	.....
..... { podatek pensyjny . . . . . / dodatki niepaństwowe	.....	.....
pozostaje zatem do bezpośredniego wpłacenia podatek pensyjny	.....	.....
niepaństwowe dodatki	.....	.....
razem . .	.....	.....

Kwotę tę zapłacić należy w dwóch równych ratach, płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w wyżej wymienionym urzędzie podatkowym; te raty podatku, których ustawowy termin zapłaty w chwili doręczenia niniejszego nakazu płatniczego już upłynął, są zaraz płatne, o ile nie należało ich już zapłacić po myśli § 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, według należytości z roku poprzedniego.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu zapłaty dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik będzie obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, i § 283. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, płacić odsetki zwłoki, jeżeli roczna należytość podatkowa wynosi więcej niż 100 K.

Raty zalegające jeszcze po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Ewentualny rekurs od niniejszego nakazu płatniczego może zwracać się tylko przeciw niezgodności wyżej wymienionych poborów służbowych z poborami służbowymi, wykazanymi w wymienionym wyżej nakazie płatniczym na podatek dochodowy, lub przeciw liczebnej dokładności powyższych obliczeń i należałoby wnieść go w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30, licząc od dnia, następującego bezpośrednio po doręczeniu niniejszego nakazu płatniczego, do podpisanej władzy podatkowej, co jednak nie wstrzymuje obowiązku do uiszczenia podatku z dodatkami w terminach powyższych.

Gdyby chciano zaczepić obowiązek opłacania dodatków niepaństwowych, należy wnieść rekurs bezpośrednio do tego organu autonomicznego, o którego dodatki chodzi.

Na poczet tego wpłacono

dnia	Kwotę K	Kwotę h	Potwierdzenie odbioru	dnia	Kwotę K	Kwotę h	Potwierdzenie odbioru

Uwaga. Do stwierdzenia ważnie dokonanej zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru tej zapłaty w kasie ze strony dwóch urzędników tej kasy zapomocą własnoręcznego ich podpisu.

O imieniu i nazwisku i o charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru zapłaty i jej potwierdzenia, można dowiedzieć się w urzędzie z ogłoszenia.

Nakazu płatniczego nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się go stronie.

Jeżeli z początkiem nowego roku podatkowego nie można było jeszcze stanowczo przypisać podatnikowi należytości podatkowej za ten rok, wówczas należy podatki za ten rok tak długo uiszczać według należytości w bezpośrednio przedtem ubiegłym roku, aż nowe podatki będą przypisane, do których potem wlicza się uiszczone wpłaty (§ 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23).

Podatek należy uiszczać zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli takowe dołączone są do nakazu płatniczego. W przeciwnym razie można uiszczać wpłaty za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności także zapomocą poświadczeń wpłaty, które są do nabycia w urzędach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

Przy wszystkich zapłatach należy uwidocznić numer nakazu płatniczego.

Z c. k. $\frac{\text{Starostwa}}{\text{Administracyi podatków}}$

. . . . . .

Nr. rachunku. . . . . .

Do

P. T. $\frac{\text{Pana}}{\text{Pani}}$

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

w

. . . . . .

Doręczono dnia:

przez:

Formularz R
(do artykułu 81.).

Z c. k. $\frac{\textbf{Starostwa}}{\textbf{Administracyi podatków}}$ **w** .....

dnia .....

Gmina podatkowa: .....

Urząd podatkowy: .....

Numer spisu **P.** .....

Wezwanie płatnicze Nr. .....

za rok .....

co do **podatku dochodowego** i **podatku pensyjnego** wraz z dodatkami, który należy ściągnąć w drodze potrącenia przez służbodawcę i odesłać do Kasy państwowej.

Według treści uskutecznionego doniesienia o wypłaconych poborach służbowych, względnie według wyniku przeprowadzonych w tym względzie dochodzeń wypłaca Pan między innymi $\frac{\text{następujące}}{\text{uwidocznione w załączniku}}$ pobory służbowe, a mianowicie:

Panu	**Charakter służbowy**	Pobory służbowe w obliczonej wysokości	Ze względu na wszelkie inne stosunki, tyczące się dochodu osób, wymienionych w przedziałce 1., przypada po myśli art. 79. przep. wyk. na ściągany w drodze potrącenia przez służbodawcę							
			podatek dochodowy wraz z ewent. podwyżką		podatek pensyjny		dodatki do podatku pensyjnego		**Razem**	
		K	K	h	K	h	K	h	K	h
Podatki, które należy ściągnąć w drodze potrącenia przez służbodawcę wynoszą zatem kwotę										

którą **służbodawca** winien odesłać do wymienionego wyżej Urzędu podatkowego w .....ratach miesięcznych.

Wyrównanie, wynikające ewentualnie na podstawie dołączonego wezwania płatniczego w stosunku do potrąceń, uskutecznionych już po myśli § 234., ustęp 3. i 4., należy przeprowadzić przy najbliższej wypłacie płacy.

Gdyby poszczególnych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik będzie obowiązany w myśl § 237. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, bez względu na ich wysokość płacić odsetki zwłoki, oznaczone w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26.

Raty zalegające jeszcze po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Służbodawców zawiadomi się o wysokości ustalonych poborów służbowych i podatku, od nich przypadającego, osobnymi nakazami płatniczymi, przeciw którym mogą wnieść odwołanie.

Przeciw obowiązkom służbodawcy, ustalonym w tem wezwaniu płatniczem, można wnieść u wymienionej wyżej władzy podatkowej rekurs w ciągu dni 30, licząc od dnia po doręczeniu tego wezwania płatniczego, co nie wstrzymuje jednak obowiązku odesłania podatków wraz z dodatkami w powyższych terminach.

Uwaga: Wyszczególnienie dodatków do podatku pensyjnego, a mianowicie:

dodatek krajowy . . . . . procent
dodatek powiatowy . . . . . „
dodatek szkolny powiatowy . . . . . „
dodatek drogowy powiatowy . . . . . „
. . . . . „
. . . . . „
dodatek gminny . . . . . „

} Razem . . . . . procent.

Uwaga. Do stwierdzenia ważnie dokonanej zapłaty potrzeba potwierdzenia tej zapłaty w kasie ze strony dwóch urzędników tej kasy, a to zapomocą własnoręcznego podpisu.

O imieniu i nazwisku i o charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru zapłaty i jej potwierdzenia, można dowiedzieć się z ogłoszenia w urzędzie.

Wezwania płatniczego nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się je stronie.

Jeżeli z początkiem nowego roku podatkowego, nie zawiadomiono jeszcze o przypisaniu podatku, odnoszącem się do tegoż roku, wówczas należy aż do nadejścia odnośnego zawiadomienia władzy podatkowej tymczasowo potrącać podatki nadal według wymiaru z poprzedniego roku i z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania (§ 234., ustęp 3. ust.).

Podatek uiszczać należy zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli takowe dołączone są do niniejszego wezwania płatniczego. Wpłaty za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności można uiszczać także zapomocą poświadczeń wpłaty, które są do nabycia w urzędach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

W poświadczeniach wpłaty należy podać uwidoczniony na pierwszej stronie niniejszego wezwania płatniczego numer oraz rodzaj podatku.

. . . . . .

(Podpis.)

LS C. k. **Starostwo** / **Administracya podatków**

. . . . . .

Do

P. T. Pana / Pani . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

w . . . . . .

. . . . . .

Sprawa służbowa, wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia

przez

Formularz S/1

(do artykułu 3.).

Z. c. k. Starostwa / Administracyi podatków w .....

Gmina podatkowa .....

Urząd podatkowy .....

dnia .....

Wezwanie płatnicze.

Na zasadzie § 157.*), ustęp 6. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, wzywa się W. Pana (W. Panię), abyś na poczet podatku dochodowego, przypisanego p. .....w..... jako głowie gospodarstwa domowego za rok....., zapłacił(ła) do dni 14. w urzędzie podatkowym w .... zalegającą kwotę częściową..... K.....h. która przypada stosunkowo od Pańskiego dochodu, doliczonego po myśli § 157. *leg. cit.* do dochodu wymienionej głowy gospodarstwa domowego, według następującego obliczenia.

Dochód ogólny gospodarstwa domowego	Podatek dochodowy		Dochód członka gospodarstwa domowego	Przypadająca stosunkowo kwota podatku		Zalegająca z tego kwota	
K	K	h	K	K	h	K	h

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego wezwania płatniczego, będzie się ściągać w drodze egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciw niniejszemu wezwaniu płatniczemu można w ciągu dni 30, licząc od dnia, następującego bezpośrednio po doręczeniu, wnieść rekurs do podpisanej władzy podatkowej.

Uwaga: Do stwierdzenia ważnie dokonanej zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru tej zapłaty w kasie ze strony dwóch urzędników tej kasy zapomocą własnoręcznego ich podpisu.

O imieniu i nazwisku i charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru zapłaty i jej potwierdzenia, można dowiedzieć się w urzędzie z ogłoszenia.

Wezwania płatniczego nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się je stronie.

Podatek należy uiszczać zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli takowe dołączone są do nakazu płatniczego. Zapłaty za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności można uiszczać także zapomocą poświadczeń wpłaty, które są do nabycia w urzędach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

W poświadczeniach wpłaty należy uwidocznić numer tego wezwania płatniczego oraz rodzaj podatku.

.....

(Podpis.)

LS

C. k. Starostwo / Administracya podatków

.....

Do P. T. Pana / Pani

.....

.....

.....

w

.....

Sprawa służbowa wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia:

przez:

*) Uzupełniono (zobacz obwieszczenie z dnia 27. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 147).

Formularz S/2

(do artykulu 3.).

Z c. k. Starostwa / Administracyi podatków w .....

Gmina podatkowa ..... dnia .....

Urząd podatkowy .....

Wezwanie płatnicze.

..... wzywa się na zasadzie § 158., ustęp 2., ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, aby zapłacił do dni 14 w c. k. urzędzie podatkowym w ..... zalegającą kwotę podatku dochodowego za rok....., wynoszącą.....K.....h, która przypada stosunkowo od podlegającego podatkowi udziału członka.....
.....
w dochodzie ogólnym według następującego obliczenia.

Opodatkowany dochód członka	Podatek dochodowy		Udział członka w dochodzie ogólnym	Przypadająca od tego stosunkowo kwota podatku		Zalegająca z tego kwota	
K	K	h	K	K	h	K	h

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego wezwania płatniczego, będzie się ściągać w drodze egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciw niniejszemu wezwaniu płatniczemu można w ciągu dni 30, licząc od dnia, następującego bezpośrednio po doręczeniu, wnieść rekurs do podpisanej władzy podatkowej.

Uwaga: Do stwierdzenia ważnie dokonanej zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru tej zapłaty w kasie ze strony dwóch urzędników tej kasy zapomocą własnoręcznego ich podpisu.

O imienie i nazwisku i charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru zapłaty i jej potwierdzenia, można dowiedzieć się w urzędzie z ogłoszenia.

Wezwania płatniczego nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się je stronie.

Podatek należy uiszczać zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli takowe dołączone są do nakazu płatniczego. Zapłaty za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności można uiszczać także zapomocą poświadczeń wpłaty, które są do nabycia w urzędach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.

W poświadczeniach wpłaty należy uwidocznić numer tego wezwania płatniczego oraz rodzaj podatku.

.....

(Podpis.)

LS

C. k. Starostwo / Administracya podatków

.....

Do P. T.

.....

.....

.....

w

.....

Sprawa służbowa wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia:

przez:

Spis rzeczy.

Część I.

Powinność podatkowa. Dochód. Zeznanie podatkowe. Stopa podatkowa.

Rozdział I.

Powinność podatkowa. Uwolnienia.

Strona

Artykuł 1. Powinność podatkowa (§ 153.) 329
Artykuł 2. Uwolnienia (§§ 154., 155.) 332

Rozdział II.

Dochód.

1. Zasady ogólne.

Artykuł 3. Opodatkowanie gospodarstwa domowego i wspólnych dochodów (§§ 157. i 158.) 333
Artykuł 4. Objaśnienie dochodu (§ 159.) 335
Artykuł 5. Potrącenia (§§ 160. do 162.): Koszta ruchu 335
Artykuł 6. Potrącenia (ciąg dalszy): Premie asekuracyjne. Potrącenia z poborów najemniczych. Podatki (§ 160., l. 2. do 5.) 338
Artykuł 7. Potrącenia (ciąg dalszy): Odsetki. Kwoty na umorzenie długu. Trwałe ciężary (§ 160. l. 6. i 7.) . . 339
Artykuł 8. Potrącenia (ciąg dalszy): Ograniczenie policzalności. Sposób zarachowania (§ 161.) 340
Artykuł 9. Pozycye, nie nadające się do potrącenia (§ 162.) 340
Artykuł 10. Okres czasu, miarodajny dla podstawy opodatkowania (§ 156.) 341
Artykuł 11. Postanowienia szczególne co do przypadków, w których przychody nie istniały przez cały rok poprzedni 341

2. Osobne postanowienia co do poszczególnych źródeł dochodu.

Artykuł 12. Uwaga wstępna 342

A. Dochód z posiadłości gruntowej (§§ 163. i 166.)

Artykuł 13. Wstęp; dochód z posiadłości nie puszczonych w dzierżawę 343
Artykuł 14. Bliższe oznaczenie przychodów i wydatków 343
Artykuł 15. Szczególne uwagi co do gospodarstwa leśnego 345
Artykuł 16. Place budowlane, place dla obrabiania drzewa itd. 345
Artykuł 17. Posiadłość gruntowa wypuszczona w dzierżawę (§ 163., ustęp 2.) 346

B. Dochód z budynków (§ 164.).

Artykuł 18. Czynsz najmu, czynsz dzierżawny itp. 346
Artykuł 19. Budynki nie puszczone w najem 347

C. Dochód z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień (§ 165.).

Artykuł 20. Bliższe oznaczenie przychodów i wydatków 347
Artykuł 21. Szczególne uwagi co do pojedynczych gałęzi zarobku 349
Artykuł 22. Przedsiębiorstwo wykonywane po części za granicą 350

D. Dochód z poborów służbowych i najemniczych tudzież poborów spoczynkowych (§§ 167. i 168).

Strona

Artykuł 23. Wstęp. Pobory stałe 350
Artykuł 24. Pobory zmienne 351
Artykuł 25. Wynagrodzenia za wydatki służbowe 352
Artykuł 26. Pozycye potrącalne 353

E. Dochód z majątku w kapitałach (§§ 169., 170. i 171.).

Artykuł 27. Bliższe oznaczenie przychodów i wydatków 353

F. Wszelki inny dochód.

Artykuł 28. Gałęzie dochodu, których nie traktuje się szczegółowo w §§ 163. do 171. 354

Rozdział III.

Zeznania do podatku dochodowego.

Artykuł 29. Obowiązek przedkładania zeznań (§§ 202. i 204.) 355
Artykuł 30. Skutki niewniesienia zeznania (§ 205.) 356
Artykuł 31. Zachowywanie w tajemnicy zeznań podatkowych (§§ 196. i 246.) 357
Artykuł 32. Forma i treść zeznań podatkowych (§ 202.) 357
Artykuł 33. Dowody potrzebne do oszacowania dochodu 358

Rozdział IV.

Stopa podatkowa.

Artykuł 34. Wysokość podatku (§§ 172., 172 *a* i 175.) 358
Artykuł 35. Uwzględnienie stanu rodziny i szczególnych stosunków, wpływających ujemnie na siłę podatkową (§§ 173. i 174.) 360

Część II.

Postępowanie wymiarowe.

Rozdział I.

Miejsce opodatkowania.

Artykuł 36. Właściwość organów wymiarowych 361
Artykuł 37. Miejsce przypisania 362

Rozdział II.

Przygotowanie wymiaru.

1. Spis osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 38. Wstęp. Ustanowienie mężów zaufania (§ 199.) 362
Artykuł 39. Wykazy właścicieli domów (§ 200.) 363
Artykuł 40. Wykazy służbodawców (§ 201.) 364
Artykuł 41. Postanowienia szczególne, których przestrzegać należy przy wygotowywaniu spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu (§ 199.) 365
Artykuł 42. Forma i założenie spisu osób, podlegających przypuszczalnie podatkowi dochodowemu. Spis źródeł dochodu 365

2. Zbieranie zeznań.

Artykuł 43. Wezwanie do wnoszenia zeznań i odbiór tychże (§§ 202. do 205.) 366

3. Dalsze przygotowania.

Artykuł 44. Dochodzenia władzy podatkowej (§§ 206. i 207.) 367
Artykuł 45. Uwiadamianie komisyi szacunkowej (§ 208.) 368

Rozdział III.

Komisye szacunkowe.

Strona

Artykuł 46. Postanowienia ogólne. Skład komisyi szacunkowych (§§ 177. do 188.) 369
Artykuł 47. Okres urzędowania. Uzupełnianie komisyi szacunkowych (§§ 189. i 190.) 370
Artykuł 48. Porządek czynności komisyi szacunkowych (§§ 191. do 198.) 371
Artykuł 49. Obowiązki i prawa przewodniczącego komisyi szacunkowej (§§ 191., 209., 210., 211.) 373
Artykuł 50. Prawa komisyi szacunkowej (§§ 209. do 211.) 375

Rozdział IV.

Oszacowanie i przypisywanie podatku dochodowego.

Artykuł 51. Postępowanie formalne. Arkusz wymiarowy. Rejestr szacunkowy (§§ 212. i 215.) 376
Artykuł 52. Zadanie oszacowania w ogólności (§§ 210., 211., 212., 213.) 377
Artykuł 53. Używanie zeznań za materyał pomocniczy do szacowania 378
Artykuł 54. Postanowienia ogólne co do zużytkowania przy szacowaniu wszelkich innych materyałów pomocniczych a w szczególności oznak zewnętrznych (§ 214.) 379
Artykuł 55. W szczególności co do posiadłości gruntowej i budynkowej 380
Artykuł 56. Postanowienia szczególne co do dochodu z poborów służbowych; w szczególności co do dochodu duchownych (§ 202., ustęp 5., § 206., ustęp 3., § 158., ustęp 2.) 382
Artykuł 57. Postanowienia szczególne co do dochodu z majątku w kapitałach i z zysków na spekulacyach . 382
Artykuł 58. Szacowanie podług wydatków 382
Artykuł 59. Obliczenie stopy podatkowej i wstawienie jej do arkusza wymiarowego i do rejestru szacunkowego (§§ 212., 215. i 216.) 383
Artykuł 60. Dalsze czynności urzędowe władzy podatkowej (§§ 215. i 217.) 383

Rozdział V.

Środki prawne.

Artykuł 61. Wnoszenie odwołań; zawiadamianie o podstawach wymiaru; wgląd do aktów (§§ 218., 219., 220., 221.) 384
Artykuł 62. Komisye odwoławcze (§§ 177., 178., 182., 183.) 386
Artykuł 63. Obowiązki i prawa przewodniczących. Tok czynności w komisyach odwoławczych (§§ 221., 222.) 386
Artykuł 64. Dalsze czynności urzędowe co do odwołań 388
Artykuł 65. Zażalenie do Trybunału administracyjnego (§ 225.) 388

Część III.

Rozpoczęcie się i koniec powinności podatkowej; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 66. Zasady ogólne (§§ 227. i 232.) 389
Artykuł 67. Przyrosty (§ 227.) 389
Artykuł 68. Ubytki (§ 229.): *a)* Wskutek wyprowadzenia się i ustania poborów służbowych 390
Artykuł 69. Ubytki (§ 229.): *b)* Wskutek śmierci podatnika 390
Artykuł 70. Zniżenie podatku (§ 232.) 391
Artykuł 71. Postępowanie co do przyrostów (§§ 228. i 231.) 392
Artykuł 72. Postępowanie co do ubytków (§§ 230. i 231.) 393
Artykuł 73. Postępowanie przy odpisywaniu z powodu śmierci podatnika (§§ 229. i 230.) 393
Artykuł 74. Postępowanie w razie zniżenia podatku (§ 232.) 393
Artykuł 75. Wymiary dodatkowe 394
Artykuł 76. Utrzymywanie w ewidencyi przypisów podatkowych i podatników w ciągu roku podatkowego; w szczególności co do zmiany mieszkań 394

Część IV.

Podatek pensyjny od wyższych poborów służbowych. Ściąganie podatku dochodowego i pensyjnego, przypadającego od poborów służbowych, przez służbodawcę.

Strona

Artykuł 77. Podatek pensyjny (§ 233.) 395
Artykuł 78. Ściąganie podatku dochodowego i podatku pensyjnego, przypadającego od płac służbowych, przez służbodawcę (§ 234.) 395
Artykuł 79. Postępowanie władzy podatkowej 395
Artykuł 80. Uwolnienie funkcyonaryuszów państwowych, oznaczonych w artykule XVII. ustawy, od opłacania podatku dochodowego od płac, nie wynoszących więcej jak 1260 K 397
Artykuł 81. Wygotowanie nakazów płatniczych i wezwań płatniczych dla podatnika i służbodawcy 397
Artykuł 82. Bliższe postanowienia co do postępowania przy potrącaniu podatku przez służbodawcę (§ 234.) . 398
Artykuł 83. Odsyłanie potrąconych kwot podatku (§ 235.) 399
Artykuł 84. Środki prawne (§§ 218., 233., ustęp 5., 234.) 400
Artykuł 85. Odpowiedzialność obowiązanych do czynienia potrąceń (§ 237.) 400

Załączniki i formularze.

Załącznik 1. Wysokość podatku 403
Formularz *A.* Zeznanie do podatku dochodowego 411
„ *B.* Lista domowa, zawierająca spis partyi 415
„ *C.* Lista mieszkaniowa 419
„ *D.* Wykaz mieszkańców domu 420
„ *E/1.* Uwiadomienie o wypłaconych poborach służbowych 421
„ *E/2.* Tosamo 422
„ *F.* Wykaz, tyczący się źródeł dochodu 423
„ *F/a.* Wykaz, tyczący się posiadłości gruntowej 427
„ *F/b.* Wykaz, tyczący się posiadłości budynkowej 429
„ *F/c.* Wykaz, tyczący się dochodu z samoistnych przedsiębiorstw itd. 431
„ *F/e* i *f.* Wykaz, tyczący się dochodu z majątku w kapitałach i innego dochodu 433
„ *G.* Legitymacya wyborcza 434
„ *H.* Rejestr szacunkowy 435
„ *Ha.* Arkusz wymiarowy 437
„ *J/1.* Nakaz płatniczy 441
„ *J/2.* Nakaz płatniczy 443
„ *K.* Wyciąg z nakazu płatniczego 445
„ *L.* Arkusz odwołań 447
„ *M* i *M/1.* Zapiski co do zmian zaszłych w przypisie 451
„ *N.* Zapisek co do zaszłych przyrostów i ubytków 456
„ *O.* Zapisek krajowej władzy skarbowej 459
„ *P.* Spis osób, czerpiących dochód z poborów służbowych 461
„ *Q.* Nakaz płatniczy na podatek pensyjny 463
„ *R.* Wezwanie płatnicze do służbodawcy 465
„ *S/1.* Wezwanie płatnicze do członków gospodarstwa domowego z powodu odpowiedzialności 467
„ *S/2.* Wezwanie płatnicze do korporacyi z powodu odpowiedzialności 468

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1914.

Treść: (№ 63 i 64.) 63. Przepis wykonawczy do rozdziału V. ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych). — 64. Przepis wykonawczy do rozdziału VI. ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

63.

Przepis wykonawczy do rozdziału V. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o bezpośrednich podatkach osobistych.
z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

Postanowienia karne.

(Ogłoszono reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Wykonując ustawę z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dotyczącą zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowelę do ustawy o podatkach osobistych), zmienia się częściowo, względnie uzupełnia ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, Dz. u. p. Nr. 109, przepis wykonawczy do rozdziału V. (postanowienia karne) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, wraz z wydanymi do niego dodatkami, a to co do jego stosowania do postępowania karnego, odnoszącego się do podatków za rok 1914 i za lata następne; przepis ten ma zatem opiewać:

Rozdział I.

Czyny karygodne i kary.

Artykuł 1.

Wstęp.

Postanowienia, zawarte w rozdziale V., odnoszą się, o ile w ustawie niema innego wyraźnego zarządzenia, do wszystkich podatków, unormowanych w tej ustawie, to znaczy do podatku zarobkowego (rozdział [część] I. i II.), podatku rentowego, dochodowego, pensyjnego, tudzież do wprowadzonej w artykule III. noweli do ustawy o podatkach osobistych szczególnej opłaty od poborów członków dyrekcyi, rady nadzorczej i zawiadowczej spółek akcyjnych i spółek komandytowych na akcye (opłaty od tantyem).

Między omawianymi tu czynami karygodnymi należy rozróżnić:

a) takie, co do których mają orzekać sądy zwyczajne (§§ 242., 246., 248.);

b) takie, co do których orzekanie należy do władz podatkowych (§§ 239., 240., 241., ustęp 3., 243., 244., ustęp 3., 247., 249.);

c) zaniechania, zagrożone karami porządkowemi (§ 250.).

Artykuł 2.

Czyny karygodne, które karane być mają przez zwyczajne sądy karne.

(§§ 242., 246., 248.)

1. Fałszywe oświadczenia, w § 242. oznaczone, tudzież zakazane pod karą w § 248. niedozwolenie lub udaremnienie wstępu do lokali przemysłowych i zwiedzenia takowych, jakoteż zakładów przemysłowych i zapasów, są czynami karygodnymi, które sądy mają ścigać z urzędu za wdaniem się organów prokuratoryi państwa. Do władz skarbowych, które spostrzegą wykroczenia tego rodzaju, należy jedynie uczynienie o nich doniesienia.

2. W sposób stosowny zwracać należy uwagę świadków, znawców i informatorów na odpowiedzialność, jaka ciąży na nich w myśl § 242.

3. Przewidziane w § 246. naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy i nadużycie rejestrów podatkowych jest przestępstwem, które ściga się tylko na wniosek Rządu, interesowanego podatnika lub członka komisyi.

4. Do postawienia wniosku karnego w imieniu Rządu upoważnione są krajowe władze skarbowe.

5. Tak przy wnoszeniu doniesień karnych jak i przy stawianiu wniosku na ukaranie, winny władze mieć na uwadze, że wprawdzie z jednej strony jest to ich obowiązkiem zapewnić ustawie skuteczność, że jednak z drugiej strony należy wnosić doniesienia i stawiać wnioski na ukaranie tylko w razie silnego podejrzenia.

W przypadkach w § 242. oznaczonych należy także baczyć na to, żeby nie donoszono w sposób jednostronny wyłącznie tylko o czynach karygodnych na szkodę skarbu popełnionych.

W przypadkach wątpliwych postarać się należy o polecenie wyższej władzy.

Artykuł 3.

Czyny karygodne, co do których orzecznictwo należy do władz podatkowych.

(§§ 239., 240., 241., ustęp 3., 243., 244., ustęp 3., 247., 249.)

Czyny karygodne, co do których wydawanie orzeczeń karnych należy do władz podatkowych, są:

1. ukrócenie podatku (§§ 239., 240.);

2. zatajenie podatku (§ 243.);

3. nieprawidłowości, przewidziane w § 241., ustęp 3., i w § 244., ustęp 3., to jest te przypadki, w których przedmiotowa istota czynu odpowiada ukróceniu podatku lub zatajeniu podatku, ale z okoliczności można poznać, że niema podmiotowej istoty czynu, to jest zamiaru popełnienia ukrócenia lub zatajenia podatku;

4. udzielenie rozmyślnie nieprawdziwego wyjaśnienia co do mieszkańców domu (§ 247.);

5. odmówienie przyjęcia obowiązków członka lub zastępcy członka komisyi lub bezprawne uchylenie się tych funkcyonaryuszów od posiedzeń komisyi (§ 249.).

Artykuł 4.

Kary.

1. Kary ustanowione są w ustępach 1. i 2. §§ 241. i 244. w wielokrotnościach ukróconego, względnie narażonego na ukrócenie podatku, ewentualnie wedle jego prawdopodobnej wysokości, a mianowicie podany jest najmniejszy i największy wymiar wielokrotności, stosować się mającej przy oznaczaniu kary. Dopuszczalne są przytem stosunkowo nieznaczne zaokrąglenia kwoty karnej ku dołowi.

2. W innych przypadkach ustanowiona jest największa kwota kary, w których to razach władza może wymierzać dowolnie mniejsze kary pieniężne. Zwyczajnie jednak nie należy wymierzać kar poniżej 2 K.

3. Przy wymierzaniu kar w tych granicach ustawowych należy mieć wzgląd na jakość poszczególnego przypadku, na ważność przekroczenia, na stopień objawionego złego zamiaru lub niedbalstwa ze strony podpadającego karze, oraz na inne okoliczności łagodzące, względnie obciążające. Należy więc w szczególności w przypadkach ukrócenia podatku po myśli § 239. rozróżnić, czy rozchodzi się o dochody nie ulegające żadnej wątpliwości pod względem ich wysokości liczbowej, jak w danym wypadku odsetki, dywidendy, renty itd., czy też o tego rodzaju dochody, które sam podatnik może tylko ustalić w drodze ocenienia. Trzeba będzie także zwrócić uwagę na tę okoliczność, czy istotnie zaszło ukrócenie podatku, czy też podatek narażono tylko na ukrócenie. W każdym wypadku trzeba będzie uwzględniać oprócz tej okoliczności, czy szczegóły podane lub zamilczane przez podatnika nadają się w większym lub mniejszym zakresie do wprowadzenia w błąd organów opodatkowania, także i osobiste stosunki osoby podpadającej karze, w szczególności jej stosunki rodzinne i majątkowe. Wykraczającym powrotnie wymierzać należy zwyczajnie wyższe stopnie kary niż osobom po raz pierwszy karze podpadającym.

4. Co do kar, ustanowionych w § 241., ustęp 3., i w § 244., ustęp 3., zwraca się w szczególności uwagę na to, że kary te nie mogą być wymierzane poniekąd według uznania władzy podatkowej zamiast kar, przepisanych w pierwszych ustępach tych paragrafów, lecz tylko wtedy, gdy zachodzi istota czynu w § 241., ustęp 3., i w § 244., ustęp 3., wyraźnie oznaczona, podmiotowo istotnie różniąca się od ukrócenia podatku a względnie od zatajenia podatku. (Porównaj także przepis wykonawczy do rozdziału IV., art. 30., l. 1.)

Artykuł 5.

Zaniechania karami porządkowemi zagrożone.

(§ 250.)

1. Warunkiem karygodności zaniechań, karami porządkowemi karcić się mających, jest wyraźne wezwanie do wykonania żądanej czynności w stosownym terminie, z zagrożeniem karą porządkową, której kwotę należy oznaczyć.

2. Warunkiem skutecznego zagrożenia karą jest, żeby do podatnika, informatora, znawcy lub do osób, obowiązanych czynić doniesienia, można było na zasadzie ustawy wystosować polecenie lub wezwanie.

O ile informatorowie mogą odmówić żądanego wyjaśnienia, postanowione jest w § 269. (Przepis wykonawczy do rozdziału VI., art. 6.)

3. Przypadki, przewidziane w § 250., ustęp 2., w których władzy podatkowej a względnie komisyi podatkowej jest wyraźnie w ustawie zastrzeżone prawo wymierzania kar porządkowych, są to przypadki nieposłuszeństwa wezwaniom:

a) o wniesienie deklaracyi zarobkowo-podatkowej do powszechnego podatku zarobkowego (§ 42.),

b) o wniesienie zeznania lub dostarczenie jakichkolwiek innych materyałów pomocniczych do wymierzenia podatku zarobkowego od przedsiębiorstwa, obowiązanego do publicznego składania rachunków (§ 112.),

c) o wniesienie zeznania lub dostarczenie jakichkolwiek innych materyałów pomocniczych do wymierzenia podatku rentowego (§ 142.),

d) o wniesienie zeznania do podatku dochodowego (§ 205. i 209.).

W wszystkich tych przypadkach może ewentualne ukaranie podatnika według §§ 243. i 244. nastąpić także wtedy, jeżeli zachodzą istotnie ustanowione w tym względzie warunki. (Porównaj także przepis wykonawczy do rozdziału IV., art. 30., l. 1.).

4. Lecz także inne polecenia lub wezwania można połączyć z zagrożeniem karą, o ile takowe opierają się na ustawie. Natomiast nie należy zniewalać karami porządkowemi do zezwolenia na wglądnięcie do ksiąg przedsiębiorstwa i ksiąg gospodarczych (§§ 222. i 258.).

5. Wyraźne wezwanie do żądanej czynności wystosować należy zwyczajnie pisemnie. Jeżeli zaś nastręczy się sposobność do takiego wezwania przy przesłuchiwaniu podatników, informatorów lub znawców, można uczynić zagrożenie ustnie z zapisaniem go do protokołu. Także i w tym przypadku wyznaczyć należy stosowny termin do wykonania żądanej czynności.

Artykuł 6.

Wykluczenie karygodności i przedawnienie.

(§§ 245., 251. do 254.)

1. Postanowień ustawowych co do zgaśnięcia karygodności zatajenia i ukrócenia podatku (§ 245.), tudzież co do przedawnienia (§§ 251. aż do 254.), przestrzegać mają władze podatkowe z urzędu.

2. Postanowienia powszechnej ustawy karnej, w § 254. powołane, podług których należy analogicznie oceniać, o ile przedawnienie przerywa się wdrożeniem kroków w celu ścigania karnego, znajdują się w § 531. powszechnej ustawy karnej; opiewają one:

„Przedawnienie (przeto) przerywa się, jeżeli przeciw sprawcy, jako obwinionemu, wydane zostało wezwanie, rozkaz dostawienia lub aresztowania, lub jeżeli tenże był już w przymiocie obwinionego przesłuchany albo aresztowany, albo pogonią lub listami gończymi ścigany.“

Przewidziane tam przypadki wydania rozkazu dostawienia lub aresztowania, rozesłania listów gończych lub ścigania pogonią, tudzież aresztowania nie mają miejsca w przypadkach karnych, przekazanych orzecznictwu władz podatkowych. Pozostaje więc tylko wezwanie i przesłuchanie obwinionego. Rozumie się samo przez się, że w pierwszym przypadku powinno być wezwanie doręczone.

3. Krótkość terminu, ustanowionego w § 253. dla przedawnienia się prawa ściągania kar w myśl §§ 249. i 250. wymierzonych, wkłada na wszystkie współdziałające organa obowiązek szybkiego załatwiania czynności, odnoszących się do ściągania tychże kar.

Rozdział II.

Właściwość i postępowanie.

a) Władze orzekające.

Artykuł 7.

Władze i organa, powołane do wydawania orzeczeń karnych w pierwszej instancyi.

(§ 256.)

1. Postępowanie co do czynów karygodnych, w §§ 242., 246. i 248. oznaczonych, należy do sądów zwyczajnych, właściwych dla występków, względnie przekroczeń.

Dla osób, podlegających w sprawach karnych sądownictwu wojskowemu, jest sąd wojskowy właściwym sądem zwyczajnym.

2. Orzeczenia, skazujące na karę za czyny karygodne, w §§ 239., 240., 241., ustęp 3., 243., 244., ustęp 3., i 247. oznaczone, wydawać ma władza podatkowa pierwszej instancyi, właściwa dla odnośnego rodzaju podatku.

a) Za tę władzę podatkową uważać należy co do ukrócenia podatku i zatajenia w sprawach podatkowych, z wyjątkiem przypadku w § 240. oznaczonego, tę władzę, która byłaby powołana do wygotowania nakazu płatniczego co do podatku na ukrócenie narażonego.

b) W przypadku, określonym w § 240., właściwą do wydania orzeczenia karnego jest władza podatkowa, powołana do odbierania doniesień (przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 40., l. 4.).

c) W przypadku, określonym w § 247., orzeczenie karne wydać ma ta władza podatkowa, która jest właściwą do rozkładu podatku dochodowego mieszkańców odnośnego domu.

Minister skarbu może jednakowoż kilka okręgów rozkładu podatku połączyć w jeden okrąg karno-podatkowy i do przeprowadzania śledztw karnych i wydawania orzeczeń karnych co do czynów karygodnych, określonych w §§ 239., 240., 243. i 247., wyznaczyć dla tego całego okręgu jedną z władz podatkowych, w tymże okręgu się znajdujących. Krajowe władze skarbowe mogą w tym względzie stawiać wnioski.

Z ważnych powodów a w szczególności, jeżeli ten sam czyn karygodny zarzucono kilku obwinionym albo jednemu obwinionemu zarzucono kilka czynów karygodnych, któreby uzasadniały rozmaite miejscowe właściwości, albo jeżeli zachodzi tego potrzeba ze względu na istniejącą obawę braku bezstronności, można także inną władzę podatkową pierwszej instancyi delegować do przeprowadzenia rozprawy karnej i wydania orzeczenia karnego. Delegacya może nastąpić tak na prośbę obwinionego jak i z urzędu. Krajowa władza skarbowa upoważniona jest do delegacyi w swoim okręgu; obwiniony ma prawo wnieść rekurs przeciw jej orzeczeniu do Ministerstwa skarbu. O delegacyi władzy podatkowej w okręgu innej krajowej władzy skarbowej rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

3. Do czynu karygodnego, w § 249. oznaczonego, właściwemi są władze podatkowe w siedzibie odnośnej komisyi.

Winny one wykonywać czynność urzędową tylko na prośbę przewodniczących komisyi.

Gdy chodzi o czyn karygodny członka krajowej komisyi podatku zarobkowego lub komisyi odwoławczej, orzeczenie karne przesłać należy krajowej władzy skarbowej celem zarządzenia doręczenia.

4. Kary porządkowe nakładać ma ten organ (władza podatkowa, komisya, przewodniczący komisyi), który niemi zagroził.

Gdy karę porządkową wymierza komisya lub jej przewodniczący, ma uwiadomić o tem bezzwłocznie władzę podatkową pierwszej instancyi w siedzibie komisyi.

5. W wszystkich przypadkach władza podatkowa uwiadamia o przypisaniu wymierzonej kary urząd podatkowy właściwy do jej ściągnięcia. W przypadkach, określonych pod l. 2., lit. *a*, właściwym jest urząd podatkowy, powołany do przypisania odnośnego podatku (w razie podziału podatku, powołany do przypisania większej części podatku), w wszystkich innych przypadkach właściwym jest urząd podatkowy w siedzibie właściwej władzy podatkowej pierwszej instancyi; to znaczy w przypadkach delegacyi (por. wyżej l. 2., oba ostatnie ustępy) urząd podatkowy w siedzibie urzędowej pierwotnie właściwej władzy podatkowej, nie zaś urząd w siedzibie delegowanej władzy podatkowej.

Artykuł 8.

Orzekanie w drugiej instancyi.

(§§ 260., ust. 1., 2., i 260. *a*.)

1. Do wydawania orzeczeń co do rekursów, wniesionych przeciw orzeczeniom karnym pierwszej instancyi, powołana jest krajowa władza skarbowa.

2. Co do rekursów przeciw karom porządkowym wydawać ma krajowa władza skarbowa orzeczenie w formach zwyczajnego postępowania administracyjnego.

3. W wszystkich innych przypadkach wydaje swoje orzeczenie krajowa władza skarbowa w senacie,

złożonym z pięciu członków, wśród których powinno być dwóch urzędników sędziowskich i jeden asesor obywatelski. Do tego senatu orzekającego należeć ma krajowy dyrektor skarbu (dyrektor skarbu) lub jego zastępca, tudzież radca lub sekretarz krajowej władzy skarbowej przez tę władzę wyznaczony.

O wyznaczenie urzędników sędziowskich ma krajowa władza skarbowa zwrócić się do prezydyum właściwego wyższego sądu krajowego.

Asesora obywatelskiego i jego zastępcę mianuje na przeciąg czterech lat Minister skarbu na wniosek krajowej władzy skarbowej, obejmujący terno. Nie można mianować asesorami obywatelskimi urzędników państwowych w czynnej służbie, byłych urzędników skarbowych i osób, pozostających w służbie Dworu cesarskiego.

Krajowy dyrektor skarbu (dyrektor skarbu) lub jego zastępca (por. poniżej l. 4.) odbiera od asesora obywatelskiego (zastępcy) przy objęciu przez tegoż urzędowania następującą przysięgę:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że przy rozprawach senatu orzekającego będę rozstrzygał bezstronnie bez względu na osobę, według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy wszystko to, o czem się dowiem na rozprawach w ogóle, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.“

Osoby, które uważają ze względu na swoje wyznanie religijne złożenie przysięgi za niedozwolone, mają zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu. Zresztą mają tu analogiczne zastosowanie postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału IV., artykuł 48., l. 1.

Po złożeniu przysięgi oznajmia przewodniczący asesorowi obywatelskiemu przyczyny, wykluczające asesora obywatelskiego od uczestniczenia i orzekania przy rozprawie.

Przyczyny te są:

a) Jeżeli asesor obywatelski pozostaje do strony lub jej zastępcy w takim osobistym stosunku, który po myśli §§ 25. i 194. wyklucza członka komisyi od udziału w obradzie i powzięciu uchwały;

b) jeżeli z uwolnienia lub zasądzenia strony może spodziewać się korzyści lub szkody;

c) jeżeli w sprawie odnośnej występował jako donosiciel lub zastępca strony, oraz jeżeli był przesłuchany jako świadek, znawca lub informator.

O podniesionych przyczynach wyłączenia rozstrzyga przewodniczący senatu orzekającego.

4. W senacie orzekającym przewodniczy krajowy dyrektor skarbu (dyrektor skarbu) lub jego zastępca.

5. Zdanie, za którem oświadczy się bezwzględna większość głosów, staje się uchwałą. Kwestyę winy należy oddzielić od kwestyi kary i głosować nad nią przed tą ostatnią kwestyą. Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

O ile przy wymiarze kary rozchodzi się o wysokość pewnej liczby należy w razie, jeżeli nie zapadnie uchwała większością głosów, stosując analogicznie postanowienie § 193., ustęp 2., doliczać głosy za liczbą najniekorzystniejszą dla podsądnego do głosów za następną liczbą dla niego korzystniejszą, a to tak długo, aż się uzyska większość.

Zresztą przy orzekaniu co do kary wolno członkom senatu, którzy nie uznali podsądnego winnym odnośnego przestępstwa albo oddać swój głos co do kary na zasadzie uchwały, zapadłej w kwestyi winy albo wstrzymać się od głosowania. W ostatnim przypadku należy głosy ich liczyć w ten sposób, jak gdyby oni przystąpili do zdania najkorzystniejszego dla podsądnego z pośród zdań, wypowiedzianych przez innych głosujących.

6. Sprawozdanie przedkłada urzędnik, któremu poruczy to krajowa władza skarbowa, o ile możności taki, który nie należy do senatu orzekającego. W przypadku ostatnim niema oczywiście referent prawa głosowania w senacie orzekającym.

7. Rozprawa w senacie orzekającym odbywa się w nieobecności obwinionego. Jednakowoż na zasadzie § 260., ustęp 2., należy na wyraźne jego żądanie przyznać mu prawo, aby rekurs swój szczegółowiej wywiódł ustnie przed senatem orzekającym osobiście, a także za przybraniem adwokata; nie wolno jednak przytem przedstawiać nowych faktów lub środków dowodowych. Jeżeli podatnik zażąda tego, wówczas należy mu oznajmić dzień, w którym ma się jawić przed senatem orzekającym, ewentualnie ze swoim adwokatem.

Artykuł 9.

Spostrzeżenie czynów karygodnych.

(§ 257.)

1. Gdy komisya, według ustawy niniejszej ustanowiona, spostrzeże jeden z czynów karygodnych, w rozdziale niniejszym oznaczonych, winna przesłać władzy podatkowej uwiadomienie o tem z dołączeniem aktów i uchwał, tyczących się owego przypadku opodatkowania. Nie przeszkodzi to komisyi, aby będące w toku wymiary podatku przeprowadziła według ogólnych przepisów o tyle, o ile

nie są zawisłe od orzeczenia o karygodnej istocie czynu.

2. Podobnież każda władza podatkowa winna o dostrzeżonych czynach karygodnych, do których ścigania nie jest właściwa, uwiadomić właściwą władzę podatkową.

3. Doniesienia, względnie oznajmienia, w których nie przytoczono oznaczonych faktów i dowodów, nie mogą bez odpowiednich dochodzeń stać się bezpośrednim powodem wdrożenia postępowania karnego. Wogóle można tylko o tyle wdrażać śledztwa karne, o ile zachodzą konkretne powody podejrzenia.

b) Postępowanie w przypadkach karnych, nie przekazanych jurysdykcyi sądów.

Artykuł 10.

Przesłuchanie obwinionego.

(§ 258.)

1. W postępowaniu karnem przesłuchać należy obwinionego najmniej raz; przesłuchania tego można zaniechać tylko w następujących przypadkach:

a) W razie nakładania kar porządkowych;

b) Jeżeli w myśl § 244., ustęp 3., władza podatkowa uzna za stosowne wymierzyć za jedno z zaniechań w § 243. oznaczonych, jedynie karę pieniężną w kwocie nie większej jak 40 K. W tym ostatnim przypadku można wydać orzeczenie bezzwłocznie:

c) Jeżeli obwiniony nie uczynił zadość wezwaniu wystosowanemu do niego według przepisów (por. niżej l. 2.) a także na wezwanie, ponowione w myśl § 259., ustęp 1. i 2., bez usprawiedliwienia się nie jawił, albo, jeżeli nie zastosuje się do wezwania w taki sam sposób powtórzonego, aby z powodu zachodzącej u niego trwałej, usprawiedliwionej przeszkody w jawieniu się wymienił zastępcę, względnie udzielił mu potrzebnych informacyi (§ 259., ustęp 4.; artykuł 13., l. 3.).

2. Przesłuchanie obwinionego w postępowaniu karnem ma poprzedzić osobne wezwanie, określające ten cel wyraźnie. Przy rozpoczęciu przesłuchania należy mu nadto wyraźnie przedstawić, z zapisaniem tego do protokołu, że przesłuchanie jego odbywa się w postępowaniu karnem; równocześnie należy mu udzielić pouczenia, przepisanego w artykule 11., l. 4.

3. Władza ma oczywiście prawo przesłuchać obwinionego także w przypadku, określonym pod l. 1., lit. *b*; również wolno władzy powtarzać przesłuchanie obwinionego tak często, o ile to uzna za potrzebne do wyjaśnienia sprawy.

4. Wezwania oraz inne wygotowania, skierowane do obwinionego, należy doręczać zamknięte; nie mogą one być z zewnątrz oznaczone tak, aby można było poznać, że zostały wydane w postępowaniu karnem.

Artykuł 11.

Strzeżenie praw obwinionego.

(§ 258.)

1. Obwinionemu należy w toku postępowania karnego przedstawić wszystkie poszlaki, któremi władza podatkowa rozporządza, a to w porządku kolejnym pod względem czasu i przedmiotu, zależnym od uznania władzy podatkowej.

2. Obwinionemu przysługują w postępowaniu karnem następujące prawa:

a) po przedstawieniu całego materyału obciążającego żądać 14-dniowego czasokresu do oświadczenia się, jednakowoż raz tylko. Nie wyklucza to jednak udzielenia obwinionemu stosownych czasokresów do oświadczenia się także już przedtem, o ile w celu odparcia przedstawionych mu za każdym razem poszlak potrzeba istotnie osobnych przygotowań (dokonania treściwych obliczeń itd.);

b) wyręczać się adwokatem lub inną osobą, upoważnioną na mocy ustawy do zastępstwa, którą na jego żądanie należy dopuszczać do rozprawy w chwili, kiedy na to pozwala tok dochodzeń, w każdym zaś razie przed końcem dochodzeń; osoba ta ma prawo stawiać w jego imieniu wnioski dowodowe;

c) proponować przesłuchanie świadków, znawców i informatorów co do pewnych oznaczonych kwestyi, mających dla niego ważne znaczenie a także żądać przesłuchania tych osób pod przysięgą; wnioski te rozstrzyga władza podatkowa (por. artykuł 12., l. 2.);

d) żądać konfrontacyi ze świadkami, znawcami i informatorami; to ostatnie jednak tylko o tyle, o ile ponownemu ich przesłuchaniu u władzy podatkowej nie stoi na zawadzie jedna z przeszkód, określonych w § 252., l. 1., procedury karnej z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119.

Jako przeszkody tego rodzaju wylicza § 252., l. 1., procedury karnej:

„Jeżeli przesłuchani tymczasem pomarli; jeżeli miejsce ich pobytu jest nieznane, albo jeżeli ich osobiste jawienie się nie mogło

snadnie nastąpić z powodu ich wieku, choroby, lub ułomności, albo z powodu oddalenia miejsca pobytu lub też z innych ważnych przyczyn.“

e) żądać w każdym czasie okazania znajdujących się u władzy podatkowej dokumentów; wglądać do protokołów i wszystkich innych aktów oraz brać z nich odpisy, a to w czasie, gdy na to pozwala tok dochodzeń, w każdym razie jednak przed ukończeniem dochodzeń w terminie, wystarczającym do stawiania ewentualnych wniosków dowodowych. Wewnętrzne akta urzędowe można wyłączyć od wglądu. (W tym wypadku mają analogiczne zastosowanie postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału IV., artykuł 61., l. 4.)

f) po ukończeniu śledztwa, o czem ma być zawiadomiony, wnieść obronę na piśmie lub zeznać ustnie do protokołu. W celu wniesienia tej obrony należy wyznaczyć czasokres 14-dniowy, który z ważnych powodów można przedłużyć.

3. Jeżeli już na rozprawie przed komisyą okazywano obwinionemu dokumenta lub przesłuchiwano w jego obecności świadków, informatorów i znawców, władza podatkowa nie potrzebuje ponawiać tych czynności.

4. Obwinionego objaśnić należy zaraz przy pierwszem przesłuchaniu o tych przysługujących mu prawach; udzielenie mu tego objaśnienia zapisać należy w protokole rozpraw (por. artykuł 14., l. 1. i 2.).

Artykuł 12.

Dalsze postępowanie. Odbieranie przysięgi od świadków i znawców. Wgląd do ksiąg.

(§ 258., ustęp 5.)

1. Władza podatkowa winna poczynić wszelkie dochodzenia, potrzebne do zupełnego wyjaśnienia stanu sprawy, a w tej mierze winna okoliczności, służące do oczyszczenia obwinionego z zarzutów uwzględniać w taki sam sposób jak poszlaki.

2. O ileby zeznania świadków i informatorów lub opinia znawców nie były już przedtem, to jest w toku postępowania wymiarowego, przysięgą stwierdzone, władza podatkowa ma prawo żądać przesłuchania ich pod przysięgą przez właściwy sąd powiatowy miejsca zamieszkania.

Co do analogicznego prawa obwinionego porównaj artykuł 11., l. 2., lit. *c*.

Władza podatkowa, wydając zarządzenia i orzeczenia, winna mieć na uwadze wskazówki, dane komisyom szacunkowym w artykule 50., l. 2., tudzież w artykule 53., l. 7. i 8., przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Wezwania oraz wszelkie inne wygotowania, skierowane do świadków, informatorów i znawców w postępowaniu karnem, należy doręczać zamknięte; nie mogą one być z zewnątrz tak oznaczone, aby można było poznać, że zostały wydane w postępowaniu karnem.

3. Władza podatkowa ma także prawo, w razie jeżeli czyn karygodny dotyczy podatku dochodowego, wezwać podatnika do przedłożenia ksiąg, zapisków i dokumentów w granicach, określonych w § 222., oraz w sposób tamże określony (artykuł 63., l. 3., przepisu wykonawczego do rozdziału IV. i artykuł 8. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.). W tym celu należy jednak postarać się o upoważnienie krajowej władzy skarbowej, która rozstrzyga o tem w senacie, złożonym z trzech członków, z których jeden jest urzędnikiem sędziowskim, ustanowionym przez wyższy sąd krajowy, dalszym zaś wyznaczony przez przewodniczącego komisyi apelacyjnej wybrany członek tej komisyi.

Z upoważnienia tego należy korzystać tylko w ważnych przypadkach karnych oraz wtedy, jeżeli zachodzą szczególne wątpliwości co do prawdziwości szczegółów, przytoczonych przez obwinionego.

Artykuł 13.

Niestawiennictwo obwinionego.

(§ 259.)

1. Jeżeli obwiniony nie stawi się na wezwanie w postępowaniu karnem do niego wystosowane, w którem cel powinien być wyraźnie oznaczony, należy wezwanie ponowić z ustanowieniem stosownego czasokresu i z zagrożeniem, że w razie powtórnego nieusprawiedliwionego niestawienia się, orzeczenie karne wydane będzie na podstawie materyałów, jakiemi władza rozporządza, przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 213.

2. Gdyby i to wezwanie nie odniosło skutku, ma władza podatkowa wydać orzeczenie karne.

W taki sam sposób postąpić należy, jeżeli podatnik w dalszym toku postępowania nie uczyni zadość dalszemu wystosowanemu do niego wezwaniu lub poleceniu, aby dał wyjaśnienie, lub też nie usłucha wezwania do zezwolenia na wglądnięcie do ksiąg.

3. Jeżeli obwiniony z powodu nieobecności doznaje trwałej przeszkody w jawieniu się, wówczas może także władza podatkowa wezwać go w taki

sam sposób, aby jej wymienił zastępcę, z którym postępowanie karne ma być przeprowadzone; zaniechanie wymienienia takiego zastępcy należy uważać na równi z nieusprawiedliwionem niestawiennictwem obwinionego. Te same postanowienia obowiązują, gdy obwiniony zachoruje a zasłabnięcie jego wedle świadectwa lekarza urzędowego przeszkadza wprawdzie jego osobistemu jawieniu się, jednak nie wyklucza odpowiedniego poinformowania zastępcy.

4. Rozumie się zresztą samo przez się, że przewidziane w ustawie „wydanie orzeczenia karnego“ ma być zaniechane wtedy, jeżeli sama władza podatkowa na podstawie materyałów, jakiemi rozporządza, uzna, że karygodność nie jest uzasadniona; w przypadkach takich uwiadomić należy stronę o zawieszeniu postępowania osobnym dekretem lub w formie protokolarnej.

Artykuł 14.

Protokół. Ocenianie dowodów. Orzeczenie.

1. Co do wszystkich przesłuchań utrzymywać należy uporządkowane protokoły, jeżeli zaś obejmują kilka arkuszy, należy je zeszyć. Podpis należy powtarzać na każdym arkuszu.

2. Przybranie protokolanta nie jest w ustawie wyraźnie przepisane, lecz jest dozwolone i zaleca się do ważniejszych przypadków.

O ile do tego celu nie można użyć urzędników zaprzysiężonych, należy protokolanta ostrzec protokolarnie o ciążącej na nim według § 246. odpowiedzialności przed sądem karnym. Przestroga ta ma być mu udzielona najpóźniej bezpośrednio po spisaniu pierwszego protokołu.

3. Ponieważ formalne postępowanie kontradyktoryjne nie ma miejsca, przeto nakłada się na władzę podatkową szczególnie ścisły obowiązek, aby jednostronnie nie brała na uwagę samych tylko poszlak, lecz aby uwzględniała także w pełnej mierze okoliczności, służące do oczyszczenia obwinionego z zarzutów.

4. Orzeczenie karne wydać należy po starannem rozważeniu wszystkich zbadanych i obwinionemu należycie przedstawionych okoliczności na podstawie swobodnego ocenienia dowodów.

5. W szczególności nie można rzeczy tak pojmować, jakoby wolno było wydać orzeczenie karne, chociaż dowód winy nie jest zupełnie ustalony, i pozostawić obwinionemu dostarczenie dowodu przeciwnego przy wniesieniu środków prawnych.

6. Orzeczenie wygotować należy pisemnie i opatrzyć uzasadnieniem, które podawać ma wszystkie istotne znamiona istoty czynu, uznanego przez władzę orzekającą za udowodniony, tudzież okoliczności, wzięte za podstawę wymiaru kary, w szczególności także okoliczności łagodzące, względnie obciążające.

7. W uzasadnieniu powoływać się należy tylko na takie dokumenty, na tych świadków, informatorów, znawców i inne takie środki dowodowe, co do których przestrzegano zarządzeń w artykule 11. zawartych; odpowiednio do istoty rzeczy postanowienie to nie stosuje się do orzeczeń, wydanych w myśl artykułu 13.

8. Rozumie się zresztą samo przez się, że tych środków dowodowych, które nie były podatnikowi przedstawione zgodnie z przepisami, władza podatkowa nie może brać na uwagę przy wydawaniu orzeczenia.

Artykuł 15.

Wymierzenie podatku dodatkowego. Odpowiedzialność.

(§ 256., ustęp 3.; §§ 157., ustęp ostatni, i 266.)

1. W przypadkach ukrócenia i zatajenia podatku, jakoteż w przypadkach, oznaczonych w § 241., ustęp 3., i w § 244., ustęp 3., wymierzać ma władza orzekająca przypadający podatek dodatkowy (art. 7., l. 2.).

O podatku dodatkowym uwiadamiać należy podatnika lub odpowiedzialnego (§ 240.) wezwaniem płatniczem; przypisanie i ściągnięcie należy do urzędu podatkowego, oznaczonego w artykule 7., l. 5.

W razie zastanowienia postępowania karnego przed wydaniem orzeczenia karnego, wymierzyć należy podatek dodatkowy samodzielnie według odnośnych postanowień przepisu wykonawczego. (Przepis wykonawczy do rozdziału VI., art. 11., l. 3., ustęp ostatni.)

2. Członkowie gospodarstwa domowego odpowiadają za tę część ewentualnych kar, orzeczonych po myśli § 241. lub § 244., która przypada na dochód ich, doliczony po myśli § 157. do dochodu głowy gospodarstwa domowego, według stosunku, zachodzącego między wciągniętą do podstawy wymiaru kary nadwyżką dochodu członków gospodarstwa domowego a wciągniętą do podstawy wymiaru kary nadwyżką dochodu gospodarstwa domowego. Odpowiedzialność za karę podatkową odpada jednak, jeżeli ukrócenia lub zatajenia podatku dowodnie dopuszczono się bez wiedzy odnośnego członka gospodarstwa domowego.

Odpowiedzialność członków gospodarstwa domowego należy z reguły brać tylko wówczas w rachubę, gdyby ściągnięcie kary u głowy

gospodarstwa domowego było połączone z szczególnemi trudnościami.

Co do odpowiedzialności członków gospodarstwa domowego, względnie korporacyi za ewentualne podatki dodatkowe, wymierzone po myśli § 256., ustęp 3., porównaj przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 3., III.

3. Osoby fizyczne i prawne oraz masy spadkowe odpowiadają za kary, nałożone na ich ustawowych zastępców lub pełnomocników.

Od odpowiedzialności tej nie są jednak zwolnione własnowolne osoby fizyczne ze względu na swych zastępców, ustanowionych przez władzę.

4. Co do dochodzenia odpowiedzialności po myśli l. 3. porównaj przepis wykonawczy do rozdziału VI., artykuł 3., l. 6., którego postanowienia mają analogiczne zastosowanie także do dochodzenia odpowiedzialności po myśli l. 2.

Artykuł 16.

Środki prawne.

(§ 260., ustęp 1., 3.)

1. Przeciw orzeczeniu karnemu, jakoteż przeciw wymierzeniu dodatkowego podatku można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Mają tu zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28.

Stosownie do tego należy rekursy przeciw karom porządkowym, wymierzonym przez władze podatkowe, względnie komisye (przewodniczącego) wnosić w przeciągu dni ośmiu a to do tej władzy podatkowej, względnie komisyi (przewodniczącego), która wydała zarządzenie karne.

Rekursy należy z dołączeniem wszystkich aktów rozprawy przedkładać bezzwłocznie krajowej władzy skarbowej.

2. Rekursy w sprawach karnych mają skutek odwłoczny; władza podatkowa ma jednak prawo, po doręczeniu obwinionemu orzeczenia pierwszej instancyi zarządzić zupełne zabezpieczenie kwot kary.

Tymczasowe zarządzenia po myśli §§ 378. i nast. ordynacyi egzekucyjnej można pod wymienionymi tamże warunkami uzyskać już w czasie wcześniejszym.

3. Krajowa władza skarbowa postępować ma z rekursami w postępowaniu karnem według przepisów, podanych w artykule 8.

Orzeczenia wygotowywać należy w imieniu krajowej władzy skarbowej bez powoływania się na uchwałę senatu orzekającego.

4. Krajowa władza skarbowa uwiadamia o orzeczeniu władzę podatkową, która rekurs przedłożyła, a względnie tę, która znajduje się w siedzibie komisyi rekurs przedkładającej.

Władza podatkowa obowiązana jest uwiadomić stronę i — ze względu na powyższą liczbę 2 — także urząd podatkowy.

5. Krajowa władza skarbowa wydawać ma także orzeczenia co do rekursów przeciw wymierzeniu podatku dodatkowego.

6. Od orzeczeń a względnie decyzyi krajowej władzy skarbowej wolno stronie wnieść zażalenie do Trybunału administracyjnego.

Artykuł 17.

Użycie kar pieniężnych.

(§ 261.)

Kary, wymierzone w myśl §§ 241. i 244. wpływają do Skarbu państwa.

Natomiast kary, wymierzone w myśl §§ 247. i 249., tudzież kary porządkowe wpływają do funduszu ubogich, a mianowicie:

1. Jeżeli kary te nałożone są na samego podatnika odnośnie do takiej należytości podatkowej, która przypisana jest w całości w pewnej gminie, do funduszu ubogich tejże gminy;

2. w wszystkich innych przypadkach do funduszu ubogich tej gminy, w której obowiązany do zapłaty ma swoją siedzibę lub w której przebywa.

Kary te jednak płacić należy w właściwym urzędzie podatkowym (artykuł 7., l. 5.), który przedkładać ma corocznie władzy podatkowej wykaz grzywien, ściągniętych na rzecz funduszów ubogich. Władza podatkowa zdaje z tego sprawę krajowej władzy skarbowej, która wydaje potrzebne przekazy zapłaty.

Artykuł 18.

Rejestr kar.

Władze podatkowe utrzymywać mają rejestr kar wymierzonych, urządzony podług dołączonego formularza *A*. Formularz *A*.

Co do kar porządkowych, wymierzonych przez komisye lub ich przewodniczących, o których władzę podatkową się uwiadamia, utrzymywać należy osobny rejestr podług tego samego formularza.

W rejestrze tym zapisywać należy także decyzye co do rekursów i orzeczenia Trybunału administracyjnego.

Engel wlr.

Królestwo: }
. . . . . .
Kraj: }

Władza podatkowa: . . . . . .

Formularz A.
(Do art. 18.)

Rejestr kar.

Liczba bieżąca	Imię i nazwisko obwinionego	Miejsce zamieszkania obwinionego	Liczba i data orzeczenia	Oznaczenie czynu karygodnego (paragraf ustawy)	Rodzaj podatku, którego tyczy się czyn karygodny	Urząd podatkowy, w którym karę przypisano	Kwota podatku dodatkowego K	Kwota podatku dodatkowego h	Kwota kary należąca się Skarbowi państwa K	Kwota kary należąca się Skarbowi państwa h	Kwota kary należąca się funduszowi ubogich K	Kwota kary należąca się funduszowi ubogich h	Kwota kary oznaczenie gminy, do której funduszu ubogich kara wpływa	Decyzya krajowej Władzy skarbowej co do rekursu	Orzeczenie Trybunału administracyjnego	Uwaga
1	N. N.	Wiedeń I. ulica, Nr.	5. X. 1914, L. 512	239	p. p. zar.	Wiedeń I.	230	—	690	—	—	—	—	—	—	
2	N. N.	Wiedeń I. ulica, Nr.	6. X. 1914, L. 722	249	p. p. zar.	Wiedeń I.	—	—	—	—	100	—	Wiedeń	—	—	

Spis rzeczy.

Rozdział I.

Czyny karygodne i kary.

Strona

Artykuł 1. Wstęp 473
Artykuł 2. Czyny karygodne, które karane być mają przez zwyczajne sądy karne (§§ 242., 246., 248.) 474
Artykuł 3. Czyny karygodne, podlegające orzecznictwu władz podatkowych (§§ 239., 240., 241., ustęp 3., 243., 244., ustęp 3., 247., 249.) 474
Artykuł 4. Kary 474
Artykuł 5. Zaniechania, zagrożone karami porządkowemi (§ 250.) 475
Artykuł 6. Wykluczenie karygodności i przedawnienie (§§ 245., 251. do 254.) 475

Rozdział II.

Właściwość i postępowanie.

a) Władze orzekające.

Artykuł 7. Władze i organa, powołane do wydawania orzeczeń karnych w pierwszej instancyi (§ 256.) . . . 476
Artykuł 8. Orzeczenie w drugiej instancyi (§§ 260., ustęp 1., 2., i 260 *a*) 476
Artykuł 9. Spostrzeżenie czynów karygodnych (§ 257.) 477

b) Postępowanie w przypadkach karnych nie przekazanych orzecznictwu sądów.

Artykuł 10. Przesłuchanie obwinionego (§ 258.) 478
Artykuł 11. Strzeżenie praw obwinionego (§ 258.) 478
Artykuł 12. Dalsze postępowanie. Odbieranie przysięgi od świadków i znawców. Wgląd do ksiąg (§ 258., ustęp 5.) 479
Artykuł 13. Niestawiennictwo obwinionego (§ 259.) 479
Artykuł 14. Protokół. Ocenianie dowodów. Orzeczenie 480
Artykuł 15. Wymierzenie podatku dodatkowego. Odpowiedzialność (§ 256., ustęp 3.; §§ 157., ustęp ostatni, i 266.) 480
Artykuł 16. Środki prawne (§ 260., ustęp 1., 3.) 481
Artykuł 17. Użycie kwot kar (§ 261.) 481
Artykuł 18. Rejestr kar 481
Formularz A 482

64.

Przepis wykonawczy do rozdziału VI. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

Postanowienia ogólne.

(Ogłoszono reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Wykonując ustawę z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dotyczącą zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowelę do ustawy o podatkach osobistych), zmienia się częściowo, względnie uzupełnia ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, Dz. u. p. Nr. 110, przepis wykonawczy do rozdziału VI. (Postanowienia ogólne) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, a to co do jego stosowania do wymiaru podatku na rok 1914 i lata następne; przepis ten ma zatem opiewać:

Artykuł 1.

Wstęp.

Postanowienia, zawarte w rozdziale VI., odnoszą się, o ile w ustawie nie jest wyraźnie inaczej powiedziane, do wszystkich podatków, unormowanych w tej ustawie, to znaczy do podatku zarobkowego (rozdział I. i II.), rentowego, dochodowego, pensyjnego oraz do wprowadzonej w artykule III. noweli do ustawy o podatkach osobistych osobnej opłaty od poborów członków dyrekcyi, rady nadzorczej i zawiadowczej spółek akcyjnych i spółek komandytowych na akcye (opłaty od tantyem).

Artykuł 2.

Wnoszenie zeznań i składanie deklaracyi.

(§§ 262. do 265.)

1. Kto ma składać zeznania i deklaracye w myśl ustawy niniejszej wymagane, postanowione jest szczegółowo w §§ 262. do 265.

2. Postanowienia tych paragrafów mają zastosowanie bez względu na to, czy chodzi o deklaracye pisemne, czy o podpisanie protokołów.

Władze powinny przeto mieć je na względzie także już wtedy, gdy chodzi o wezwanie owych osób, które mają złożyć zeznania lub deklaracye.

3. W imieniu mas spadkowych nieprzyznanych składać mają przepisane zeznania i deklaracye te osoby, które sprawują zarząd majątku (dziedzic. wykonawca testamentu, kurator itd.), a to nawet wówczas, gdy takowe odnoszą się do czasu przed śmiercią spadkodawcy.

Po przyznaniu spadku mają dziedzice składać te deklaracye i zeznania, które byłyby potrzebne do dodatkowego wymierzenia podatków, przypisanych spadkodawcy w kwocie za małej lub wcale nie przypisanych.

4. W przypadkach pod l. 3. omawianych nie mają już zeznania i deklaracye z natury rzeczy tego samego znaczenia, jak wtedy, gdy je składają sami podatnicy. Żądanie ma głównie na celu nastręczenie osobom, w rozprawie przeciw spadkodawcy interesowanym, sposobności do wyjaśnienia stanu rzeczy ze swego stanowiska. Z reguły więc zarządcom spadku i dziedzicom, zwłaszcza gdy oświadczą, że nie mogą złożyć zeznania lub deklaracyi, nie należy grozić karami porządkowemi: trzeba raczej zarządzić wymiar z urzędu.

5. Pełnomocnictwa, opiewające na zastępstwo w sprawach podatku osobistego, są wolne od stempla. To samo odnosi się do pełnomocnictw, opiewających całkiem ogólnie na zastępstwo w sprawach podatkowych, o ile się ich używa tylko w sprawach, tyczących się podatku osobistego; dodatkowe użycie takiego pełnomocnictwa do innych celów (na przykład do zastępstwa w sprawach, tyczących się podatków realnych) pociąga za sobą obowiązek dodatkowego ostemplowania. Natomiast pełnomocnictwa, które oprócz tego, że mają być używane w sprawach podatkowych, mają za przedmiot nadto jeszcze inne upoważnienia (na przykład do zastępowania w sprawach spornych lub niespornych), podlegają już od początku należytości stemplowej.

6. Obowiązek, nałożony w § 264., ustęp 2., na kilku współwłaścicieli przedsiębiorstwa, podlegającego powszechnemu podatkowi zarobkowemu, aby władzy podatkowej wymienili pełnomocnika, w przeciwnym bowiem razie każdy współwłaściciel uważany będzie za upełnomocnionego przez innych, nie jest zawisły od poprzedniego wezwania władzy.

Dopóki więc pełnomocnik nie jest ustanowiony, można z skutkiem prawnym doręczać jednemu

z współwłaścicieli a zeznania i deklaracye jednego współwłaściciela obowiązują wszystkich innych.

Poleca się jednak władzom podatkowym, aby przy pierwszej sposobności, jaka się nadarzy, zwróciły uwagę współwłaściciela w taki sposób działającego na to postanowienie.

7. Przeciwnie w przypadku, wymienionym w § 265., gdyby władza uznała za potrzebne, aby podatnik mieszkający poza granicami obszaru, na którym ta ustawa obowiązuje (przepis wykonawczy do rodziału IV., artykuł 1., IV., l. 1., lit. *a*), ustanowił w krajach tutejszych pełnomocnika, należy go wyraźnie do tego wezwać.

Sankcya dla uczynienia zadość temu wezwaniu podana jest w § 268., ustęp 2. (por. artykuł 5., l. 8.).

Poleca się władzom podatkowym, aby w wymienionem wezwaniu zwracały wyraźnie uwagę na ten skutek prawny.

8. Co do czasokresów, ustanowionych w niniejszej ustawie lub przez władzę, względnie komisyę, mają zastosowanie postanowienia § 2., ustęp 2. i 3. ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, o biegu pocztowym oraz o rozpoczęciu się i ukończeniu czasokresów. Czasokresy te rozpoczynają się zatem tak samo, jak czasokresy do wnoszenia środków prawnych (artykuł 10., l. 1.), z dniem, następującym po doręczeniu. Przy obliczaniu ich nie należy dni biegu pocztowego wliczać wówczas, gdy odnośne pismo oddano na pocztę za urzędowem potwierdzeniem odbioru (poświadczeniem nadawczem, recepisem itd.). Jeżeli ostatni dzień czasokresu przypada na niedzielę lub święto powszechne, wówczas czasokres kończy się dopiero z następnym dniem powszednim. Władzę, względnie komisyę, wobec której ma się spełnić ograniczone terminem wezwanie, należy dokładnie oznaczyć.

Artykuł 3.

Masy spadkowe. Odpowiedzialność.

(§§ 263., 266.)

1. Z masami spadkowemi nie przyznanemi postępuje się pod względem podatków, ustawą niniejszą uregulowanych, tak samo jak z spadkodawcą. (Por. jednak przepis wykonawczy do rozdziału III., artykuł 27., l. 2 nast., artykuł 29., l. 2. do 4., oraz przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 69., l. 3.).

2. Dziedzice odpowiadają za kwoty podatkowe, które z powodu niedokładnych lub zaniechanych deklaracyi podatkowych lub zeznań spadkodawcy nie zostały wcale wymierzone lub były za nisko wymierzone, podobnie jak za inne długi spadku (§ 263., ustęp 2.).

Odpowiedzialność ta rozciąga się także na kary, spadkodawcy wymierzone, jeżeli orzeczenie stało się prawomocnem przed śmiercią spadkodawcy.

3. Odpowiedzialności dochodzić należy nakazem zapłaty, wydanym dla poszczególnych dziedziców w stosunku do ich udziałów, albo, jeżeli spadek został objęty bez prawnego dobrodziejstwa inwentarza, w razie potrzeby z odwołaniem się do ich solidarnego obowiązku (§§ 820., 821. i 550. p. k. u. c.).

4. Osoby fizyczne i prawne, jakoteż masy spadkowe są odpowiedzialne za skutki naruszeń obowiązków, którychby dopuścili się ich ustawowi lub upełnomocnieni zastępcy, a w szczególności także za kary, tym ostatnim z tego powodu wymierzone.

Jednakże osoby fizyczne niewłasnowolne są uwolnione od tej odpowiedzialności co do swych zastępców, ustanowionych przez władzę (§ 266.).

5. Odpowiedzialność ta nie uwalnia jednak zastępcy od osobistej odpowiedzialności w razie, gdyby wykroczył przeciw swoim obowiązkom. Odpowiedzialności zastąpionego za karę, nałożoną na zastępcę, należy więc z reguły dochodzić tylko wtedy, gdyby ściągnięcie kary od zastępcy połączone było z szczególnemi trudnościami.

6. Dochodzi się tej odpowiedzialności przez wystosowanie do osób odpowiedzialnych uwiadomienia, do którego dołączyć należy odpis orzeczenia karnego, wydanego przeciw ustawowemu lub upełnomocnionemu zastępcy. Analogicznie postępować należy przy dochodzeniu odpowiedzialności za ukrócone kwoty podatku, o ile co do poszczególnych rodzajów podatku nie wydano osobnych poleceń.

7. Co do odpowiedzialności członków gospodarstwa domowego oraz korporacyi porównaj przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 3., III. i przepis wykonawczy do rozdziału V., artykuł 15., l. 2.

8. Pod względem odpowiedzialności członków spółek handlowych stosuje się postanowienia kodeksu handlowego. (Artykuł 56. przepisu wykonawczego do rozdziału I.).

9. W przypadkach, oznaczonych pod l. 1. do 6., dozwolony jest rekurs do krajowej władzy skarbowej, a to tak przeciw obowiązkowi odpowiedzialności jak i przeciw prawomocności wymierzenia podatku lub zarządzenia karnego, na którem oparto ten obowiązek odpowiedzialności.

Artykuł 4.

Doręczenia.

(§§ 267., 268.)

1. Wydawane na zasadzie niniejszej ustawy wezwania, rezolucye, zarządzenia i orzeczenia, w szczególności zaś nakazy zapłaty doręcza się albo

bezpośrednio przez organa władzy, albo za pośrednictwem zwierzchności gminnej lub poczty. Istniejące przepisy o używaniu nieopłatnem zakładu pocztowego bez opłaty portoryum pozostają w mocy.

2. Doręczenie ma nastąpić albo do rąk własnych adresata albo do rąk jego pełnomocnika (§ 264.) za potwierdzeniem odbioru. Jeżeli adwokata lub notaryusza, któremu należy doręczyć jako pełnomocnikowi, nie zastanie się w jego kancelaryi, można uskutecznić doręczenie do rąk każdego obecnego tamże a organowi doręczającemu znanego funkcyonaryusza albo sługi tego adwokata lub notaryusza.

Postanowienia powyższe nie uchylają szczególnych zarządzeń ustawowych, tyczących się doręczeń do rąk własnych. W szczególności trzeba mieć na uwadze, co następuje:

Co do doręczenia spółkom handlowym, dostateczne jest oddanie pisma jednemu ze spólników, uprawnionych do zastępstwa (artykuł 117., 167., 196. k. h.); co do doręczenia spółkom akcyjnym (artykuł 235. k. h.), tudzież stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym (ustawa z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. 70., § 21.), oraz spółkom z ograniczoną poręką (ustawa z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58, § 18.), wystarcza oddanie jednemu z członków przełożeństwa, który jest uprawniony do podpisywania sam lub wspólnie z innymi.

3. Postanowienie § 264., że pełnomocnicy mają przedkładać pełnomocnictwo pisemne, opiewające na zastępstwo w sprawach podatkowych, odnosi się tylko do pełnomocnictwa do składania zeznań i deklaracyi w imieniu podatnika, a nie także do odbioru doręczeń.

Można więc doręczać także osobom, które adresat w inny sposób upoważnił, na przykład co do spółek akcyjnych i stowarzyszeń, urzędnikom spółki lub stowarzyszenia, upoważnionym wyraźnie do zastępowania ich przed sądem lub do odbierania posyłek pocztowych.

W sprawach, tyczących się przedsiębiorstwa handlowego jednej osoby, a więc w szczególności przy wymiarze i przypisywaniu podatku zarobkowego (rozdział I. i II.) od takiego przedsiębiorstwa, można doręczenie, przeznaczone dla pryncypała, uskutecznić do rąk prokurzysty (artykuł 42. k. h.).

4. Władze i organa doręczające mają jednak dla ochronienia się od zachodów nakłaniać podatników do wystawiania pisemnych wolnych od stempla pełnomocnictw osobom, którym można doręczać; w tym względzie należy w szczególności wpływać na to, aby pełnomocnictwa do odbierania doręczeń wystawiane były domownikom dorosłym do rodziny należącym, w mieszkaniu podatnika przebywającym, albo osobie dorosłej u rodziny w służbie zostającej, albo osobie w lokalu przemysłowym lub w zakładzie przemysłowym obecnej, do rodziny adresata należącej albo w jego kantorze lub przedsiębiorstwie służbę pełniącej.

Podatnikom należy dawać odpowiednie do tego formularze.

5. Osobom, należącym do siły zbrojnej i żandarmeryi, w czynnej służbie zostającym, doręczać należy zawsze za pośrednictwem bezpośrednio przełożonej komendy (władzy, zakładu) adresata.

O ile zresztą doręczać się ma w budynkach wojskowych, lub wojskiem obsadzonych, należy to uskutecznić, o ile nie posyła się pocztą, za poprzedniem uwiadomieniem komendanta budynku i za przybraniem wyznaczonej przez niego osoby wojskowej.

6. Co do doręczeń dla adresatów poza obrębem Monarchii austryacko-węgierskiej, które posyła się jako listy polecone (§ 268.), uważa się doręczenie za dokonane, gdy od dnia nadania na pocztę upłynie dwukrotny czas prawidłowego biegu poczty.

Do listu poleconego, wystosowanego do adresata zagranicznego, dołączać należy recepis zwrotny, o ile urzędowe przepisy pocztowe na to pozwalają.

7. Doręczenie za pośrednictwem władz królewsko-węgierskich, jakoteż za pośrednictwem c. i k. misyi odbywa się według obowiązujących zarządzeń.

Artykuł 5.

Postanowienia szczególne na wypadek, gdy nie można uskutecznić doręczenia.

(§ 267., ustęp 3. do 5., § 268., ustęp 2.)

1. Jeżeli osoba, do której rąk można doręczenie ważnie uskutecznić, odmówi przyjęcia doręczyć się mającego pisma, pozostawić należy pismo to w miejscu doręczenia. Pozostawienie to ma skutek doręczenia (§ 267., ustęp 3.).

2. Komu można ważnie doręczać, oceniać należy według §§ 262. do 264.

Ponieważ w chwili usiłowanego doręczenia jest zwykle na miejscu obecny tylko organ doręczający, prawa nie znający, przeto ocenienie tej kwestyi prawnej będzie zwyczajnie możliwe dopiero w postępowaniu rekursowem.

3. Osobę, odmawiającą przyjęcia pisma, należy, o ile to jest możliwe, nakłonić do tego, aby na potwierdzeniu odbioru napisała, względnie podpisała oświadczenie, iż odmawia przyjęcia z podaniem przyczyny odmowy.

4. Sługa doręczający winien bezzwłocznie zdać sprawę swemu przełożonemu o odmówieniu przyjęcia pisma i o tem, jak sobie z tego powodu postąpił.

5. Dla podatników, których miejsce zamieszkania i pobyt jest nieznany, jakoteż dla tych adresatów, którym doręczyć się mającego pisma nie można było doręczyć ani przez pocztę ani też w inny sposób, pomimo najmniej dwukrotnych usiłowań, należy złożyć pismo to u naczelnika gminy miejsca przypisania podatku, względnie u przełożonego wyłączonego obszaru dworskiego, za potwierdzeniem przez tegoż odbioru; złożenie to winien naczelnik ten, względnie przełożony ogłosić w sposób w miejscu używany z wezwaniem, że celem podjęcia pisma adresaci mają się zgłosić u naczelnika gminy lub u przełożonego wyłączonego obszaru dworskiego (§ 267., ustęp 4.).

6. Doręczenie uważa się za uskutecznione, jeżeli od czasu ogłoszenia upłynęły cztery tygodnie. Jeżeli jednak udowodni się, że doręczenie do rąk adresata bez jego zawinienia rzeczywiście nastąpiło dopiero w późniejszym czasie, doręczenie uważa się za uskutecznione ze skutkiem prawnym dopiero w tym późniejszym czasie, nigdy jednak nie później, niż w sześć miesięcy po ogłoszeniu (§ 267., ustęp 5.).

7. Postanowienia te dostarczają administracyi skarbowej środków do skutecznego zapobiegania podejmowanym tu i ówdzie przez strony usiłowaniom udaremnienia doręczeń.

Ze względu jednak na groźne następstwa, jakie z tego dla podatników wynikają, zaleca się surowo wszystkim organom, którym wykonanie ustawy jest poruczone, aby z tych postanowień korzystały tylko po starannem uwzględnieniu słusznych wymagań podatników. W szczególności możność składania doręczeń, przeznaczonych dla osób niewiadomego pobytu, u naczelnika gminy, nie uwalnia bynajmniej władz od obowiązku czynienia przynajmniej usiłowań w celu wykrycia pobytu podatnika.

Także postanowienie powyższej l. 6. mieć należy pilnie na względzie.

8. Jeżeli podatnicy, zamieszkali poza obrębem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, pomimo wydanego do nich wezwania, nie ustanowią w krajach tutejszych pełnomocnika, należy dalsze doręczenia dla nich przeznaczone uskuteczniać na ręce naczelnika gminy, w sposób oznaczony wyżej pod l. 5. (§ 268., ustęp 2.).

Postanowienie powyższej l. 6. może być także w tym przypadku zastosowane (por. artykuł 2., l. 7.).

Artykuł 6.

Obowiązek udzielania wyjaśnień organom, wymierzającym podatek.

(§ 269.)

1. Każdy jest obowiązany sumiennie dostarczać żądanych od niego na podstawie niniejszej ustawy przez władze podatkowe, względnie komisye wyjaśnień i wykazów, potrzebnych do uzupełnienia lub sprostowania złożonych przezeń deklaracyi, zeznań i doniesień, jakoteż w sprawie opodatkowania innych osób, złożyć na żądanie świadectwo lub orzekać jako znawca.

2. Zeznań w charakterze świadka lub znawcy odmówić mogą tylko osoby, wymienione w § 152. p. k. z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119, (por. l. 5.), inne osoby zaś tylko co do takich pytań, na które odpowiedź spowodowałaby dla nich lub dla osoby, z którą zostają w jednym ze stosunków w § 152., l. 1. p. k. oznaczonych, bezpośrednią i stosunkowo znaczną szkodę prawno-majątkową lub ściągnęłaby na nich hańbę albo niebezpieczeństwo ścigania przez sąd karny lub ścigania z powodu przestępstwa podatkowego lub dochodowo-skarbowego, albo też naruszyłaby ciążący na świadku lub znawcy uznany przez państwo obowiązek zachowania tajemnicy lub zdradziłaby tajemnicę sztuki albo przemysłu.

Przez tajemnice przemysłu rozumieć należy nie tylko procesy techniczne w tajemnicy trzymane, lecz także fakta, tyczące się klienteli przemysłowców, o których świadek dowiedział się tylko ze względu na stosunek zaufania (zlecenie, umowa przechowania), łączący klientelę z przemysłowcem.

3. Osób, które zostają lub zostawały w służbie u podatnika, nie wolno bez jego zgody przesłuchiwać jako informatorów lub znawców.

4. Ponieważ niewątpliwie sprzeciwiałoby się to intencyi ustawy, gdyby pewnych informatorów wyłączono od postanowienia pod l. 2. podanego i gdyby przepisu pod l. 3. podanego nie stosowano do świadków, przeto postanowienia § 269. stosować należy do wszystkich informatorów.

5. W powołanym § 152. p. k. z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119., następujące osoby są uwolnione od obowiązku składania świadectwa:

1. krewni i powinowaci obwinionego w linii wstępnej i zstępnej, jego małżonek i tegoż rodzeństwo, jego rodzeństwo i tegoż małżonkowie, rodzeństwo jego rodziców i dziadków, jego siostrzeńcy i bratanki, siostrzenice i bratanice, bracia stryjeczni, wujeczni i cioteczni, siostry stryjeczne, wujeczne i cioteczne, przysposobiciele i wychowawcy, przysposobieni i wychowańcy, jego opiekun i pupil;

2. obrońcy względem tego, z czem się im zwierzył obwiniony w tym ich przymiocie.

6. Jakkolwiek nieprzyjazne usposobienie informatora względem podatnika nie jest w ustawie podane jako powód do wyłączenia od zeznania, to jednak nie należy powoływać do udzielania wyjaśnień takich osób, których usposobienie pod tym względem jest znane lub prawdopodobne.

7. Organa wymiarowe powinny o ile możności unikać przy przesłuchiwaniu świadków, informatorów i znawców wdzierania się w stosunki prywatne i familijne; w szczególności zaniechać należy badania szczegółów gospodarstwa domowego i trybu życia podatnika (por. artykuł 54., l. 6., ustęp 2., przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

Z całą gruntownością zbadać należy według okoliczności tylko te stosunki życia prywatnego i familijnego, które mają bezpośrednie znaczenie dla wymierzenia podatku, jak na przykład ilość, wiek, sposób zaopatrzenia dzieci i innych członków rodziny (§§ 172. *a*, 173. i 174.), kwoty dawane przez rodziców dzieciom i odwrotnie (§ 125., l. 8., § 157., ustęp 5.) itp.

8. Nieuzasadnione odmówienie zeznania można karać w myśl § 250. karami porządkowemi.

O nieprawdziwych zeznaniach znawców i informatorów mówi § 242.

Co do przesłuchiwania świadków i znawców pod przysięgą porównaj §§ 46., 211. i 258. ustawy. (Przepis wykonawczy do rozdziału I., art. 17., l. 2.; przepis wykonawczy do rozdziału IV., artykuł 50., l. 2., artykuł 53., l. 7. i 8.: przepis wykonawczy do rozdziału V., artykuł 12.).

Artykuł 7.

Udzielanie pomocy przez władze i sądy.

(§§ 270., 271.)

1. Wszelkie władze i urzędy publiczne, licząc do nich także sądy, jakoteż władze i urzędy krajowe, powiatowe i gminne winny wspierać skutecznie władze podatkowe i komisye, i udzielać im spiesznie wyjaśnień do wykonania ustawy niniejszej potrzebnych, o ile postanowienia szczególne lub konieczne względy służbowe nie stoją temu na przeszkodzie (§ 270.).

2. Do rozstrzygnienia kwestyi, czy zachodzi obowiązek udzielenia żądanego wyjaśnienia, właściwe są także wobec tych publicznych władz i urzędów władze podatkowe. Natomiast prawo wymuszenia tego obowiązku przysługuje jedynie przełożonym publicznym urzędom i władzom. W razie, gdyby odmówiono uczynienia zadosyć przepisom § 270., władze podatkowe lub komisye winny bezzwłocznie donieść o tem krajowej władzy skarbowej.

3. W szczególności sądy obowiązane są wtedy, gdy według istniejących przepisów przesyłać mają urzędom wymiaru należytości odpisy wyroków, orzeczeń i uchwał, o ile wygotowania takie uskutecznia się drogą mechaniczną w większej liczbie, udzielać po jednym odpisie tychże tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu znajduje się siedziba sądu.

4. Władza podatkowa winna zbadać nadchodzące akta sądowe i jeżeli znajduje się w nich jaki szczegół ważny pod względem wymierzenia bezpośrednich podatków osobistych, wydać ma potrzebne zarządzenie.

5. Jeżeli uwiadomienie takie tyczy się podatku dochodowego, winna władza podatkowa albo sama zanotować je na odnośnej karcie wykazu *F*, albo w najkrótszej drodze przesłać właściwej władzy podatkowej.

6. O ile organa służbowe podatków bezpośrednich mają przeglądać akta urzędów wymiaru należytości, określają osobne zarządzenia.

Artykuł 8.

Wgląd do ksiąg gospodarczych i ksiąg przedsiębiorstwa. (Wgląd do ksiąg.)

(§§ 272. do 279.)

Wgląd do ksiąg gospodarczych i ksiąg przedsiębiorstwa (wgląd do ksiąg) może zaofiarować podatnik (§ 272.), albo może go co do podatku dochodowego zarządzić komisya apelacyjna (§ 222.), względnie z upoważnienia krajowej władzy skarbowej (§ 258., ustęp 5.) władza podatkowa w toku postępowania karnego, jeżeli czyn karygodny dotyczy podatku dochodowego.

I. Zaofiarowanie wglądu do ksiąg.

(§§ 272. i 273., ustęp 1.)

1. Przyznany podatnikowi środek dowodowy, polegający na wglądzie do ksiąg, nie jest ograniczony do poszczególnych rodzajów podatków; może więc być stosowany co do wszystkich rodzajów podatków, unormowanych w niniejszej ustawie. Wgląd ten można zaofiarować tak w postępowaniu wymiarowem jak też w postępowaniu rekursowem lub odwoławczem, podobnie w postępowaniu karnem a to tak w pierwszej jak i w drugiej instancyi.

2. Podatnik winien dokładnie oznaczyć okoliczności faktyczne, które mają być udowodnione przez wglądnięcie do ksiąg, w przeciwnym bowiem razie jego wniosku się nie uwzględni. Również nie można uskutecznić wglądu do ksiąg wówczas, gdy udowodnić się mające okoliczności faktyczne nie mają w ogóle znaczenia dla wymiaru podatku, względnie dla postępowania karnego, albo gdy władza podatkowa, względnie komisya uważa szczegóły, przytoczone przez podatnika, za wiarogodne także bez wglądania do ksiąg.

3. Jeżeli podatnik nie pozwala na wgląd do ksiąg, o który sam prosił i na który się zgodził, uważać należy zaofiarowany przez niego dowód za cofnięty. W razie opóźniania się z dozwoleniem wglądu, może władza podatkowa lub komisya wyznaczyć pewien oznaczony termin do uskutecznienia wglądu do ksiąg z tem nadmienieniem, że po bezskutecznym upływie tego terminu zaofiarowany dowód będzie się uważało za cofnięty.

4. Zaofiarowany wgląd do ksiąg ma przeprowadzić w obecności podatnika lub jego pisemnie umocowanego zastępcy (§ 264) przewodniczący właściwej komisyi albo urzędnik państwowy, zaopatrzony w pisemne polecenie przewodniczącego lub władzy podatkowej albo wreszcie, jeżeli władza podatkowa i podatnik zgodzą się na osobę członka komisyi, nie będącego urzędnikiem państwowym, tenże członek komisyi.

II. Zarządzenie wglądu do ksiąg.

(§ 273., ust. 2., i § 277., ustęp 1.)

1. Wgląd do ksiąg można zarządzić tylko co do podatku dochodowego i to tylko w postępowaniu odwoławczem (§ 222.) albo w toku postępowania karnego, jeżeli czyn karygodny dotyczy podatku dochodowego (§ 258., ustęp 5.). Bliższe postanowienia co do tego zawarte są w artykule 63., l. 3. przepisu wykonawczego do rozdziału IV., względnie w artykule 12., l. 3. przepisu wykonawczego do rozdziału V.

2. Zarządzony wgląd do ksiąg ma przeprowadzić w obecności podatnika lub jego ustawowego albo zaopatrzonego w pisemne polecenie zastępcy (§§ 259. i 264.) wyznaczony przez przewodniczącego komisyi apelacyjnej i zaopatrzony przez tegoż w pisemne polecenie urzędnik państwowy, obeznany z przepisami prawno-podatkowymi i z prowadzeniem ksiąg. O ile podatnika wezwano w postępowaniu odwoławczem do zezwolenia na wgląd do ksiąg, ma tenże prawo w ciągu dni pięciu po otrzymaniu tego wezwania zażądać od przewodniczącego komisyi apelacyjnej, aby wglądu do ksiąg nie przeprowadzał urzędnik, który ma swoją siedzibę urzędową w obrębie okręgu właściwej dla podatnika komisyi szacunkowej.

3. Komisya apelacyjna albo też właściwa w postępowaniu karnem władza podatkowa, która zarządziła wgląd do ksiąg, może w razie, jeżeli ustalenia, zawarte w protokole, tyczącym się wglądu do ksiąg (porównaj III., *C*, l. 4.), nie wystarczają do wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości, zarządzić uzupełnienie albo powtórzenie wglądu do ksiąg. Każde takie zarządzenie wymaga ponownego powzięcia uchwały, względnie upoważnienia w sposób, przewidziany w §§ 222. i 258., ustęp 5 (artykuł 63., l. 3., ustęp 4. przepisu wykonawczego do rozdziału IV. i artykuł 12., l. 3. przepisu wykonawczego do rozdziału V.) Do uchwały komisyi, zarządzającej powtórzenie wglądu do ksiąg, jest wymagana większość dwóch trzecich obecnych członków, względnie zastępców.

4. Nie wolno wymuszać wglądu do ksiąg karami porządkowemi (§ 250.).

III. Postanowienia wspólne.

A. Przybieranie znawców, tłumaczy i mężów zaufania (§ 273., ustęp 3., 4. i 5.).

1. Właściwa władza lub komisya pierwszej instancyi (§§ 38., 109., 132., 176. i 256.) może o ile zachodzi tego potrzeba ze względu na rozmiar lub szczególny sposób dokonać się mającego wglądu do ksiąg, na wniosek organu, któremu poruczono przeprowadzenie wglądu do ksiąg (por. I., l. 4., względnie II., l. 2.), przybrać według swego uznania znawcę prowadzenia ksiąg, zaprzysiężonego tłumacza oraz urzędowe siły pomocnicze.

2. Osoby te mają zachowywać w ścisłej tajemnicy stosunki podatników, o których się dowiedziały przy sposobności wglądnięcia do ksiąg, i muszą, jeżeli nie są już zaprzysiężone jako urzędnicy państwowi, przez podanie ręki w miejsce przysięgi ślubować dopełnienie tego obowiązku. Należy wyraźnie zwrócić im uwagę na postanowienia karne § 246. (Por. niżej *F.*)

3. Przy wyborze znawcy, biegłego w prowadzeniu ksiąg, należy brać na wzgląd jego obeznanie się z stosunkami odnośnego rodzaju dochodu.

4. Przeciw przybraniu takich osób, które z przedsiębiorstwem podatnika konkurują, jakoteż przeciw przybraniu funkcyonaryuszy tychże osób, może podatnik wnieść zarzuty. Takie zarzuty rozstrzyga ostatecznie władza lub komisya po uwzględnieniu wszystkich okoliczności danego wypadku.

5. Także podatnikowi przysługuje prawo przybrać sobie męża zaufania i znawcę biegłego w prowadzeniu ksiąg, wybranego z listy, prowadzonej w sądach. W przypadku tym ma on jednak zawsze sam ponosić koszta. (Por. niżej *G.*, l. 1.).

B. Miejsce i czas przeprowadzenia dowodu (§§ 274., 275. i 281.).

1. Wgląd do ksiąg należy uskuteczniać z reguły w lokalach urzędowych właściwej władzy lub komisyi pierwszej instancyi (§§ 38., 109., 132., 176. i 256.).

Wgląd do ksiąg ma się odbyć w razie obszernych dochodzeń lub wśród innych uwzględnienia godnych okoliczności, jeżeli tego zażąda podatnik, w jego lokalnościach przemysłowych, względnie w jego mieszkaniu.

2. Jeżeli mieszkanie lub lokalności przemysłowe podatnika nie znajdują się w okręgu właściwej władzy, względnie komisyi, należy zarządzić przeprowadzenie wglądu do ksiąg przez władzę podatkową, względnie komisyę, w której okręgu znajduje się to mieszkanie lub te lokalności przemysłowe.

3. Na wniosek władz lub podatników można z ważnych powodów delegować do przeprowadzenia wglądu do ksiąg także inną komisyę względnie władzę podatkową aniżeli ta, która jest właściwa według przepisów ogólnych. Do delegowania w obrębie okręgu krajowej władzy skarbowej, upoważniona jest ta ostatnia władza; przeciw jej orzeczeniu wolno podatnikowi wnieść rekurs do Ministerstwa skarbu. O delegowaniu komisyi, względnie władzy podatkowej w okręgu innej krajowej władzy skarbowej rozstrzyga Ministerstwo skarbu.

4. Przy dokonywaniu wglądu do ksiąg należy unikać tamowania prawidłowego ruchu przemysłowego i gospodarczego. W ogóle należy wgląd do ksiąg przeprowadzić z możliwym pośpiechem, w miarę możności także bez przerywania go. Jeżeli chodzi o zapiski i dokumenta, których podatnik potrzebuje do wykonywania swego zawodu lub przemysłu, to musi się dać podatnikowi możność odpowiedniego korzystania z tych zapisków i dokumentów podczas godzin wykonywania interesu.

5. Dzień przeprowadzenia dowodu i nazwiska osób, przybrać się mających przez organ, któremu poruczono przeprowadzenie wglądu do ksiąg (*A*, l. 1.), należy podać do wiadomości podatnika przynajmniej na ośm dni naprzód. Prawo wyboru miejsca przeprowadzenia dowodu (*B*, l. 1., ustęp 2.), jakoteż przewidziane w § 273, ustęp 4., (*A*, l. 4) prawo wniesienia zarzutów przeciw osobom znawców ma podatnik wykonać w przeciągu pięciu dni po doręczeniu tego zawiadomienia.

C. Przeprowadzenie wglądu do ksiąg (§§ 222., ustęp 1. do 3., 276., ustęp 1. i 2., i 277., ustęp 1.).

1. Cel wglądu do ksiąg określa za każdym razem jego rozmiar. Ma on się ograniczyć do zakresu, wskazanego bezwarunkowo tym celem, to jest tematem dowodowym.

Wgląd do ksiąg może obejmować wszystkie księgi przedsiębiorstwa i księgi gospodarcze. Jeżeli ksiąg się nie prowadzi albo jeżeli zachodzi potrzeba tego w celu uzupełnienia i poparcia treści ksiąg, można zażądać także okazania kontraktów, zapisów dłużnych, kwitów na odsetki, wyciągów z kont, faktur lub innych znajdujących się w posiadaniu podatnika dokumentów rachunkowych, alegatów i korespondencyi handlowych.

Wyłączone są od tego zapiski, zawierające tylko nazwiska odbiorców lub handlowe kalkulacye albo postępowanie przy fabrykacyi, lub też mające za przedmiot prowadzenie gospodarstwa domowego. Stosownie do tego nie trzeba będzie żądać okazania tego rodzaju spisów odbiorców, jakie się przygotowuje dla podróżujących ajentów handlowych albo do innych podobnych celów handlowych, lub okazania zapisków co do gospodarstwa prywatnego i domowego, jak na przykład książki gospodarczej gospodyni domu. Nie należą tu jednak księgi lub części składowe ksiąg oraz dokumenty rachunkowe i alegaty, które oprócz wspomnianych właśnie zapisków mieszczą w sobie także inne wpisy, mające znaczenie dla opodatkowania, albo są częścią danego systemu prowadzenia ksiąg, na przykład konta salda (konta osobowe) wraz z przynależnymi rejestrami, faktury lub książki z kopiami faktur, które między innymi zawierają także kalkulacye, konta gospodarstwa domowego lub konta prywatne jako istotne uzupełnienia konta kapitału itp.

2. W tych granicach nie ma się jednak wgląd do ksiąg ograniczać tylko do chronologicznych i systematycznych zapisków ksiąg, lecz przeciwnie należy, o ile to jest potrzebne do poparcia treści

ksiąg, objąć nim także dokumenty rachunkowe i inne alegaty (l. 1., ustęp 2.). Zawsze także w granicach wyżej oznaczonych należy uwzględnić tę okoliczność, że w praktyce okażą się dość często rozmaite możliwe sposoby zaksiążkowania jednego i tego samego interesu i że zapiski pod wielu względami pozostają w związku wzajemnym tak, że byłoby to niejednokrotnie błędem, gdyby się zadowalniano wglądnięciem do jednego zapisku. Zresztą nie należy pomijać także tego, iż nie zawsze będzie można na podstawie tak ograniczonego wglądu do ksiąg nabrać przekonania o porządnem prowadzeniu ksiąg przedsiębiorstwa (§ 277., ustęp 2.).

3. Przy dokonywaniu wglądu do ksiąg należy zawsze mieć na oku prawno-podatkowe zasady. Jeżeli rozchodzi się o zbadanie podlegającego podatkowi dochodu, należy szczególną uwagę zwrócić na ewentualne zmiany w stanie kont kapitału (wkładek do przedsiębiorstwa); również należy oprócz ustalenia innych szczegółów, potrzebnych według natury szczególnego przypadku, zbadać także, czy nie obciążono przychodu takimi wydatkami, które w myśl zasad prawno-podatkowych nie mogą zmniejszać przychodu.

4. Co do wyniku wglądnięcia do ksiąg należy spisać protokół, w którym należy uwidocznić wszystkie szczegóły, ustalone przez wgląd do ksiąg a istotne dla wymiaru. Protokół ma w szczególności zawierać:

a) Cel wglądu do ksiąg, to znaczy temat dowodowy.

b) Oznaczenie ksiąg i zapisków, przedłożonych do wglądu; szczegóły, dotyczące ich jakości zewnętrznej, sposobu prowadzenia ksiąg (czy według systemu pojedyńczego czy podwójnego itd.).

c) Wpisy, odnoszące się do faktów, które mają być przez wgląd do ksiąg ustalone, oraz odpowiednie objaśnienia. Jeżeli wgląd do ksiąg przeprowadza się w celu wykazania dochodu, należy o ile możności dołączyć do protokołu odpisy ostatniego i przedostatniego bilansu, ewentualnie zaś także ostatniego konta zysków i strat.

d) Udzielone przez podatnika lub jego zastępcę wyjaśnienia i szczegóły, dokonane na jego wniosek ustalenia, uwagi przybranych w danym przypadku znawców lub wymienionego męża zaufania, pod warunkiem, że zeznania te mają znaczenie dla wyniku wglądu do ksiąg lub, że wyraźnie żądano ich spisania.

e) Wszystkie okoliczności, mające znaczenie dla wiarogodności ksiąg i zapisków.

f) Ewentualne odmówienie przedłożenia pewnych oznaczonych ksiąg, zapisków lub dokumentów albo twierdzenie podatnika, że nie prowadzi żądanych od niego zapisków, względnie ich nie posiada, wraz z temi okolicznościami, które podatnik przytoczy na uzasadnienie tego twierdzenia. Ma to w szczególności na celu — o ile chodzi o żądanie alegatów i innych dokumentów celem uzupełnienia lub poparcia treści ksiąg — zwrócenie uwagi podatnika zaraz podczas przeprowadzenia dowodu na te punkty, co do których organ, dokonujący wglądu do ksiąg, znajduje braki ze względu na ocenę dowodów, aby nastręczyć przez to podatnikowi sposobność do uzupełnienia jego dowodu.

g) Ewentualne oświadczenie podatnika, że ze względu na ciążący na nim wobec osób trzecich obowiązek zachowania tajemnicy może poszczególne pozycye w swoich księgach i zapiskach przedłożyć do wglądnięcia organowi, dokonującemu wglądu do zapisków i ich badania, jedynie z wyłączeniem nazwisk odnośnych osób.

h) Postawione w danym wypadku przez podatnika żądanie, aby mu wyznaczono termin (najwyżej 14dniowy) do złożenia obszernego oświadczenia co do uzyskanego przez wyniki wglądu do ksiąg materyału wraz z ewentualnem orzeczeniem znawców.

D. Zawiadomienie komisyi o wyniku (§ 276., ustęp 2.).

Zawiadamiając komisyę o wyniku uskutecznionego wglądu do ksiąg, nie należy wymieniać nazwisk klientów, źródeł nabycia i odbiorców. Jeżeli jednak organ, przeprowadzający wgląd do ksiąg, zakwestyonował pewne wpisy lub dokumenty w takim kierunku, iż dla rozstrzygnięcia mocy dowodowej wpisu stała się potrzebną znajomość nazwisk, natenczas należy także te nazwiska umieścić w tem zawiadomieniu. Na żądanie podatnika należy jednak w tym wypadku, jakoteż w razie, jeżeli chodzi w ogóle o pewne oznaczone fakty, których udzielenie do wiadomości pełnej komisyi naraziłoby na szwank zdolność konkurencyjną podatnika albo spowodowałoby dla niego w ogóle oczywistą szkodę, uwiadomić o wyniku uskutecznionego wglądu do ksiąg (§ 277.) najpierw wydział, utworzyć się mający na podstawie analogicznego zastosowania postanowień § 211. (artykuł 50., l. 4., ustęp 2. i 3. przepisu wykonawczego IV.), który ma następnie

swoją opinię o mocy dowodowej tego zakwestyonowanego wpisu przedłożyć pełnej komisyi bez wymieniania nazwisk.

E. Ocena dowodów (§ 277.).

1. Jeżeli podatnik prowadzi księgi handlowe według przepisów ustawy handlowej a komisya lub właściwa w postępowaniu karnem władza podatkowa na podstawie przeprowadzonego postępowania nabrała przekonania o należytem prowadzeniu tych ksiąg, należy co do objętego prowadzonemi księgami ruchu przedsiębiorstwa przyjąć fakty, ustalone przez wgląd do ksiąg, za udowodnione, o ile prawdziwość tych faktów nie zostanie odparta faktami w inny sposób udowodnionymi lub też wykaże się nieprawdziwość innych ważniejszych zaksiążkowań albo alegatów książkowych.

Za prowadzone prawidłowo należy uważać te księgi handlowe, z których formy i treści można wywnioskować, że wpisy, dla których księgi te są przeznaczone, dokonywane są w bieżącym porządku, w zupełności i prawdziwie. Czy względnie o ile istnienie jakiejś przerwy, prowadzenie poszczególnych książek na luźnych kartkach, sprostowania poszczególnych alegatów lub brak tychże zdolne są zachwiać przekonaniem o prawidłowem prowadzeniu takich ksiąg handlowych, należy oceniać według stosunków w poszczególnym przypadku.

2. Jeżeli podatnik nie prowadzi wprawdzie pełnej buchalteryi, jednak prowadzi poszczególne księgi lub zapiski, należy, o ile one okażą się wystarczającemi do ocenienia dowodzonych faktów, zastosować analogicznie postanowienia, przytoczone tu pod l. 1.

Brak inwentarzy i bilansów u kupców, którzy nie są kupcami o pełni praw, nie może sam przez się spowodować uznania dowodu z ksiąg za nieudały. Miarodajną jest tu prawdziwość i wiarogodność istniejących wpisów i nadawanie się ich do stwierdzenia dowodzonych faktów.

3. Jeżeli podatnik oświadczy, że poszczególne pozycye w swoich księgach i zapiskach z uwagi na ciążący na nim względem osób trzecich zawodowy obowiązek zachowania tajemnicy może tylko z wyłączeniem nazwisk odnośnych osób okazać organowi, przeprowadzającemu wgląd do zapisków i ich badanie, to nie należy tego traktować na równi z odmówieniem zezwolenia na wgląd, jeżeli przedłożone księgi i zapiski po ocenieniu wszystkich okoliczności danego wypadku okażą się wiarogodnemi. Zresztą w przypadkach takich będzie podatnik czasami gotów pozwolić na nieograniczony wgląd do ksiąg i zapisków mężowi zaufania, który potem jako świadek, zachowując oczywiście w tajemnicy nazwiska, będzie musiał zeznać, czy szczegóły podane w tym względzie przez podatnika zgadzają się z zapiskami.

4. Przy badaniu ksiąg i zapisków oraz przy ocenie wyniku tego badania należy bezwarunkowo zaniechać uwag krytycznych co do istotnego ruchu przedsiębiorstwa i toku gospodarstwa.

5. Wynik ocenienia dowodu z ksiąg należy z podaniem powodów oznajmić podatnikowi równocześnie z orzeczeniem, wydanem w samej sprawie.

F. Obowiązek zachowania tajemnicy (§ 276., ustęp 3.).

Wszystkie osoby, biorące udział w przeprowadzeniu wglądu do ksiąg, są obowiązane według § 246. do zachowania tajemnicy.

Winny one w szczególności zachować także w ścisłej tajemnicy nazwiska klientów, źródła nabycia i odbiorców. (Por. zresztą wyżej *A*, l. 1. i 2.

G. Koszta wglądu do ksiąg (§ 278.).

1. Jeżeli z przeprowadzonego wglądu do ksiąg okazała się nieprawdziwość zeznanych przez podatnika istotnych szczegółów, można nałożyć na niego do zwrotu powstałe przez przeprowadzenie wglądu do ksiąg szczególne koszta. Z tego upoważnienia należy tylko wyjątkowo korzystać, a mianowicie wtedy, jeżeli wgląd do ksiąg zaofiarowano z oczywistem nadużyciem, albo jeżeli odwołanie wniesiono z pieniactwa albo jeżeli wydano orzeczenie karne według § 241., ustęp 1., 2., względnie § 244., ustęp 1., 2. Koszta męża zaufania lub znawcy prowadzenia ksiąg, których przybrano do wglądu do ksiąg na wniosek podatnika, winien jednak zawsze ponosić podatnik, niezależnie od wyniku wglądu do ksiąg. (Por. wyżej *A*, l. 5.).

2. Przeciw orzeczeniu władzy podatkowej, nakładającemu zwrot kosztów, przysługuje podatnikowi rekurs do krajowej władzy skarbowej, przeciw tego rodzaju orzeczeniu komisyi odwołanie do komisyi apelacyjnej, względnie do krajowej komisyi podatku zarobkowego. Jeżeli takie orzeczenie wydała komisya apelacyjna, względnie krajowa komisya podatku zarobkowego, przysługuje podatnikowi rekurs do Ministerstwa skarbu.

Artykuł 9.

Wstęp do lokali przemysłowych podatnika.

(§ 280.)

1. W celu zbadania okoliczności, mających wpływ na wymierzenie podatku, mają osoby,

zaopatrzone pisemnem poleceniem władzy podatkowej lub przewodniczącego komisyi, prawo zwiedzania zakładów przemysłowych, pracowni i zapasów podatnika w godzinach pracy i interesów.

O ile ruch przedsiębiorstwa zarobkowego odbywa się w mieszkaniu podatnika, odnosi się wyżej określone upoważnienie także do urządzeń ruchu i zapasów, znajdujących się w mieszkaniu.

2. Z § 248. wynika, że środek ten nie jest ograniczony tylko do powszechnego podatku zarobkowego.

3. Celem badania jest poznanie urządzeń ruchu, o ile przez zwiedzenie można je ocenić; stosownie do tego bierze się w szczególności na uwagę: ilość, wielkość, sprawność maszyn, ilość robotników w czasie zwiedzania zatrudnionych, wielkość znajdujących się zapasów itp.

Innych poszukiwań nie wolno czynić z tego powodu, zwłaszcza zaniechać należy wszelkiego śledzenia szczególnych znamion sposobu przemysłu i fabrykacyi, które w interesie przedsiębiorstwa mają być trzymane w tajemnicy.

4. Przy zwiedzaniu nie należy ile możności przeszkadzać ruchowi, w szczególności nie jest podatnik obowiązany na żądanie organu władzy podatkowej wstrzymać ewentualnie ruch lub wykonać na próbę jakąś część ruchu.

5. Szczególną ostrożność zachowywać należy w tych przypadkach, gdy zwiedzane być mają przyrządy ruchu i zapasy, znajdujące się w mieszkaniu podatnika. W ogóle z upoważnienia tego korzystać należy tylko wyjątkowo, w takich przypadkach, gdy badanie to jest szczególnie ważne; nadto organ, dokonujący zwiedzania, powinien starannie przestrzegać tego, że nie wolno mu z wstępu do lokali mieszkalnych korzystać w tym celu, aby badać tryb życia i wydatki podatnika.

6. Zwiedzania lokali przemysłowych, przewidzianego w § 280., nie wolno bez przyzwolenia podatnika poruczać innym osobom jak urzędnikom państwowym.

Wydelegowanych do zwiedzania musi zaopatrzyć władza podatkowa lub przewodniczący komisyi poleceniem pisemnem, które służy im za legitymacyę.

7. W celu zwiedzania przybywać należy zwyczajnie niespodziewanie, jednakże podczas godzin pracy i załatwiania interesów; podatnika można wprzód uwiadomić tylko w takim razie, gdy chodzi o stwierdzenie okoliczności, na które on nie wywiera wpływu.

8. Przy zwiedzaniu nie jest potrzebna obecność podatnika; jednak urzędnik, jak tylko wejdzie do pracowni przemysłowej lub do mieszkania podatnika, winien bezzwłocznie kazać uwiadomić go o zamierzonem zwiedzeniu, gdyby zaś podatnika nie było w domu, uwiadomić należy najstarszą stopniem osobę, której dozór jest poruczony (kierownika ruchu, zawiadowcę warsztatu, domownika, dozorcę domu).

Urzędnikowi nie wolno otwierać lokali zamkniętych.

9. Gdyby podatnik albo jego funkcyonaryusze, domownicy itp. wzbraniali czynności urzędowej lub usiłowali ją udaremnić, zwrócić należy ich uwagę na skutki karne w § 248. ustanowione.

10. O wykonaniu czynności urzędowej spisać należy protokół.

Artykuł 10.

Postanowienia ogólne o środkach prawnych.

(§ 282.).

1. Do wszystkich środków prawnych w ustawie niniejszej wymienionych (rekursów, zażaleń, odwołań) stosują się, o ile nie wydano odmiennych zarządzeń, postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28.

Takie odmienne zarządzenia zawierają:

§ 59. Rozpoczęcie się 30dniowego terminu do odwołania, które ma być wniesione przez przewodniczącego komisyi podatku zarobkowego.

§ 184. Ośmiodniowy termin prekluzyjny do wnoszenia zażaleń przeciw zaliczeniu kontrybuentów podatku dochodowego do kół wyborczych i zażaleń przeciw postępowaniu wyborczemu.

§ 218. Rozpoczęcie się 30dniowego terminu do odwołań, wnoszonych przez władzę podatkową przeciw wynikowi wymiaru podatku dochodowego.

2. W tych wszystkich przypadkach, w których ustawa niniejsza nie przyznaje wyraźnie prawa wniesienia środka prawnego do trzeciej instancyi, kończy się tok instancyi (odwołanie, rekurs, zażalenie) w instancyi drugiej.

Artykuł 11.

Pobór podatków i odsetek zwłoki. Przedawnienie.

(§§ 283., 284.)

1. Postanowienia ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, o poborze odsetek zwłoki od

podatków bezpośrednich, nie zapłaconych w przepisanym terminie, i poborze tych podatków w ogólności, względnie postanowienia ustawy z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, o wysokości odsetek zwłoki mają analogiczne zastosowanie do wszystkich podatków, ustawą niniejszą unormowanych, oraz do opłaty od tantyem, wprowadzonej artykułem III. noweli do ustawy o podatkach osobistych.

2. Postanowienia co do przedawnienia podane są w § 284. tej ustawy.

3. Według tych postanowień można w terminach, ustawą z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, wyznaczonych, wymierzać dodatkowo podatki wszelkiego rodzaju. Przedawnienie prawa wymiaru następuje jednak w każdym razie wówczas, jeżeli władza w ciągu dziesięciu lat od upływu okresu wymiarowego, do którego odnosi się podatek, nie podjęła żadnej czynności urzędowej w celu wymiaru i nie zawiadomiła o niej strony.

Ponieważ postanowienie co do właściwości, zawarte w § 256., ustęp 3., odnosi się tylko do tych podatków dodatkowych, które przypisuje się w toku postępowania karnego, przeto właściwość do przedsiębrania wszelkich innych wymiarów dodatkowych oceniać należy według przepisów ogólnych. Por. przepis wykonawczy do rozdziału I, artykuł 53., przepis wykonawczy do rozdziału IV, artykuł 75., i postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału II. i III.

Artykuł 12.

Przestrzeganie wzajemności.

(§ 285.)

1. Co do powinności podatkowej takich osób i źródeł podatku, które pod względem podatkowym podlegają zwierzchnictwu kilku obszarów państwowych, upoważnia się Ministra skarbu do wydawania zarządzeń i zawierania układów, odmiennych od przepisów niniejszej ustawy, w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań, celem uzyskania traktowania, odpowiadającego zasadom wzajemności (reciprocitas), ewentualnie celem przeprowadzenia zarządzeń odwetowych (retorsyi).

Ogólne zarządzenia tego rodzaju należy ogłaszać w Dzienniku ustaw państwa.

2. Jeżeli władze i organa podatkowe dowiedzą się o okolicznościach, uzasadniających tego rodzaju zarządzenia i układy, bądź to z zażaleń podatników, bądź też w inny sposób, winny donosić o tem bezzwłocznie krajowej władzy skarbowej, która składa co do tego sprawozdanie Ministerstwu skarbu.

3. Obecnie obowiązują w szczególności następujące tego rodzaju postanowienia, względnie zarządzenia i układy:

a) Węgry.

Objęty ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, pod II. układ, który zawarty został w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań przedsiębiorstw, rozciągających tok swych czynności na oba państwa, oraz co do niektórych innych spraw bezpośredniego opodatkowania, wraz z reskryptem wykonawczym z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1908;

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1908, dotyczące układu z dnia 8. października 1907 o traktowaniu odsetek od papierów wartościowych, puszczonych w obieg w innem państwie, ze względu na podatek rentowy według austryackiej ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, i ze względu na podatek od odsetek kapitałów i podatek rentowy według węgierskiego artykułu ustawy XXII. z roku 1875, wraz z reskryptem wykonawczym z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1908.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 23. maja 1908, l. 34117, dotyczący traktowania lekarzy pod względem prawno-podatkowym.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 15. grudnia 1911, l. 32770, dotyczący opodatkowania węgierskich obywateli, uczęszczających na targi, względnie handlarzy bydła.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 11. stycznia 1913, l. 84512 z roku 1912, dotyczący traktowania pod względem prawno-podatkowym poborów służbowych i emerytur wspólnych urzędników.

b) Bośnia i Hercegowina.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 9. czerwca 1908, l. 27431, dotyczący stosowania układu z Węgrami co do unikania podwójnych opodatkowań do Bośni i Hercegowiny;

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 11. stycznia 1913, l. 84512 z roku 1912, dotyczący traktowania pod względem prawno-podatkowym poborów służbowych i emerytur wspólnych urzędników.

c) Państwo niemieckie.

Baden:

Traktat państwowy z dnia 7. listopada 1908, Dz. u. p. Nr. 110 z roku 1909 w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 25. marca 1911, l. 13390, dotyczący traktowania pod względem prawno-podatkowym wywozu drzewa.

Bawarya:
Traktat państwowy z dnia 3. lipca 1913, Dz. u. p. Nr. 243, w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań; reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 6. listopada 1913, l. 78881, dotyczący wykonania tego traktatu państwowego;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 6. listopada 1913, l. 78881, dotyczący zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu handlarzy drzewa.

Hesya:
Traktat państwowy z dnia 3. stycznia 1912, Dz. u. p. Nr. 102, w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 10. maja 1912, l. 26459, o unikaniu podwójnych opodatkowań handlarzy drzewa.

Prusy:
Traktat państwowy z dnia 21. czerwca 1899, Dz. u. p. Nr. 158 z roku 1900, w celu zapobiegania podwójnym opodatkowaniom;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1902 *ad* l. 17285, dotyczący opodatkowania dochodu z kuksów;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 11. stycznia 1906, l. 88609 z roku 1905, dotyczący opodatkowania dochodu z praktyki lekarskiej;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 10. lipca 1907, l. 44621, dotyczący uchylenia podwójnych opodatkowań, wynikających z opodatkowania leżących spadków;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 7. stycznia 1909, l. 36101 z roku 1908, dotyczący opodatkowania przemysłu domokrążców i przemysłu wędrownego;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 30. maja 1909, l. 20056, dotyczący opodatkowania wywozu drzewa.

Saksonia:
Traktat państwowy z dnia 21. stycznia 1903, Dz. u. p. Nr. 123, w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 19. maja 1903, l. 1295 M. sk., dotyczący wykonania tego traktatu państwowego;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 6. kwietnia 1906, l. 18134, dotyczący opodatkowania handlu drzewem;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 7. stycznia 1909, l. 29612 z roku 1908, dotyczący opodatkowania przemysłu wędrownego.

Wirtembergya:
Traktat państwowy z dnia 4. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 154, w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań;
reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 12. maja 1911, l. 28734, o uniknięciu podwójnego opodatkowania handlarzy drzewa.

d) Francya.
Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. czerwca 1898, Dz. u. p. Nr. 123, dotyczące traktowania pod względem podatku rentowego odsetek i dywidend francuskich papierów wartościowych;

e) Liechtenstein.
Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. maja 1901, Dz. u. p. Nr. 68, dotyczące układu w celu uniknięcia podwójnych opodatkowań.

Artykuł 13.

Przywrócenie do stanu poprzedniego.

(§ 286.)

1. Podatnik może postawić wniosek o przywrócenie do stanu poprzedniego:

a) Jeżeli podatnik, względnie jego pełnomocnik wskutek wydarzeń elementarnych lub wskutek innego wydarzenia, nie dającego się z góry przewidzieć albo nieuchronnego, doznał przeszkody w dotrzymaniu terminu do wniesienia środka prawnego. Jako takie nieuchronne wydarzenia mogą wchodzić w rachubę wedle okoliczności w danym przypadku w szczególności choroba, przeszkody w komunikacyi itp.;

b) jeżeli podatnik, względnie jego pełnomocnik bez własnego zawinienia nie otrzymał wiadomości o tego rodzaju terminie.

2. Przywrócenie do stanu poprzedniego może nastąpić tak w postępowaniu wymiarowem i karnem, jak też i w postępowaniu odwoławczem, względnie rekursowem.

3. Wniosku restytucyjnego nie można opierać na okolicznościach, które uznano już za niewystarczające do pozwolenia podatnikowi z powodu nich na przedłużenie zaniedbanego terminu.

4. Wniosek restytucyjny należy z przytoczeniem uzasadniających go faktów i środków dowodowych na te fakta, jakoteż wraz z dodatkowem wniesieniem zaniedbanego środka prawnego przedstawić w przeciągu dwóch tygodni po usunięciu przeszkody u władzy właściwej dla założenia wniesionego dodatkowo środka prawnego. Po upływie sześciu miesięcy, licząc od ukończenia się zaniedbanego terminu, nie jest już dopuszczalny wniosek o restytucyę.

Wniosek ten rozstrzyga władza, do której należy rozstrzygnięcie zaniedbanego środka prawnego.

5. Terminów z l. 4. nie można przedłużać.

Engel wlr.

Spis rzeczy.

Strona

Artykuł 1. Wstęp 484
Artykuł 2. Wnoszenie zeznań i składanie deklaracyi (§§ 262. do 265.) 484
Artykuł 3. Masy spadkowe. Odpowiedzialność (§§ 263., 266.) 485
Artykuł 4. Doręczenia (§§ 267., 268.) 485
Artykuł 5. Postanowienia szczególne na wypadek, gdy doręczenia nie można uskutecznić (§ 267., ustęp 3. do 5., § 268., ustęp 2.) 486
Artykuł 6. Obowiązek udzielania wyjaśnień organom, wymierzającym podatek (§ 269.) 487
Artykuł 7. Udzielanie pomocy przez władze i sądy (§§ 270., 271.) 488
Artykuł 8. Wgląd do ksiąg gospodarczych i ksiąg przedsiębiorstwa (wgląd do ksiąg) (§§ 272. do 279.) . . . 488
Artykuł 9. Wstęp do lokali przemysłowych podatnika (§ 280.) 492
Artykuł 10. Postanowienia ogólne o środkach prawnych (§§ 282.) 493
Artykuł 11. Pobór podatków i odsetek zwłoki. Przedawnienie (§§ 283., 284.) 493
Artykuł 12. Przestrzeganie wzajemności (§ 285.) 494
Artykuł 13. Przywrócenie do stanu poprzedniego (§ 286.) 495

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1914.

Treść: (№ 65—67.) 65. Przepis wykonawczy do artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, dotyczącej zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896 (noweli do ustawy o podatkach osobistych). — 66. Dodatek szósty do przepisu wykonawczego do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 23. stycznia 1914 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych). — 67. Dodatek szósty do przepisu wykonawczego do rozdziału II. ustawy z dnia 25. października 1896 o bezpośrednich podatkach osobistych.

65.

Przepis wykonawczy do artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13,

dotyczącej zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (noweli do ustawy o podatkach osobistych).

(Ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Artykuł 1.

1. Po myśli artykułu III. noweli do ustawy o podatkach osobistych podlegają opłacie od tantyem począwszy od roku podatkowego 1914, wszystkie te pobory, które członkowie dyrekcyi, rady nadzorczej i zawiadowczej (rady generalnej, rady administracyjnej, kuratoryum itp.) spółek akcyjnych lub spółek komandytowych na akcye w tym charakterze pod jakąkolwiekbądź nazwą otrzymują. Jeżeli tedy zachodzą wspomniane ustawowe warunki, podlegają dziesięcioprocentowej opłacie oprócz tantyem w szczególności także marki za obecność, remuneracye, dyety i inne wynagrodzenia, ewentualnie także stałe płace, o ile wypłata tychże nie odbywa się pod warunkami, przytoczonymi poniżej (pod liczbą 2.).

Dla obowiązku opłaty nie ma to znaczenia, według jakiej miary otrzymuje się pobory i czy są one realizowane przez wypłatę w gotówce czy w jakikolwiek inny sposób (zapisanie jako należytość, policzenie wzajemne, cesya itp.).

2. Jeżeli wymienieni funkcyonaryusze mają posady na podstawie umowy służbowej jako kierujący dyrektorowie ze stałemi płacami, to umowne pobory, wypłacane im w jakimkolwiek charakterze, wymienionym pod liczbą 1., przez spółkę, w której służbie pozostają, podlegają nie opłacie od tantyem lecz podatkowi pensyjnemu.

3. Obowiązek uiszczania opłaty od tantyem odpada, jeżeli łączna suma wymienionych pod liczbą 1. poborów, podlegających jako takie opłacie, które spółka podczas roku podatkowego wypłaciła, nie dosięga kwoty 5000 K.

Przy obliczaniu tej kwoty nie należy zatem uwzględniać umownych poborów z pod opłaty wyjętych (liczba 2.).

Artykuł 2.

1. Opłatę od tantyem należy, stosując analogicznie postanowienia §§ 133. do 136. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, pobierać w ten sposób, że wymienione wyżej spółki potrącają tymczasowo przy wypłacie (artykuł 1., l. 1., ustęp 2.) podlegających opłacie poborów, przypadającą od nich opłatę w wysokości dziesięciu procent i odsyłają ją do kasy państwowej w ciągu 14. dni po upływie odnośnego kwartału, względnie tego kwartału, w którym łączna kwota wypłaconych dotychczas podczas bieżącego roku podatkowego poborów, podlegających opłacie, dosięgła kwoty 5000 K (artykuł 1., l. 3.). Gdyby aż do końca roku podatkowego wypłacona łączna kwota nie dosięgła wspomnianej wysokości, wówczas odpada oczywiście na ten rok podatkowy obowiązek odesłania potrąconych kwot.

Potrącanie należy uskuteczniać co do całej sumy podlegających opłacie poborów, bez względu na przynależność państwową, siedzibę lub miejsce pobytu ich odbiorców. Potrącenie należy więc uskuteczniać także co do kwot, idących za granicę.

Dla obowiązku potrącania miarodajnym jest czas wypłaty (zapisania jako należytość itd.), nie zaś ta okoliczność, do jakiego okresu czynności pobory się odnoszą. Należy więc n. p. w roku 1914 uiścić opłatę od tantyem także od poborów, wypłacanych w tym roku ewentualnie za poprzedni okres czynności.

2. Wobec Skarbu państwu odpowiadają po myśli § 135. za należyte potrącanie i odsyłanie na czas opłaty same spółki, obowiązane do potrącania, nie odpowiadają jednak za to poszczególne ich biura płatnicze.

3. Opłatę od tantyem uiszcza się na rachunek odbiorców poborów, podlegających opłacie.

Zawierane w umowach układy tej treści, że opłatę od tantyem ma w całości lub w części ponosić w miejsce odbiorcy poborów, podlegających opłacie, inna osoba, w szczególności zaś sama spółka, obowiązana do potrącania, nie mają po myśli artykułu III., ustęp 4., względnie § 238., ustęp 1., ust. o pod. os. skutku prawnego.

Kto na zasadzie tego rodzaju układu lub zarządzenia uiścił coś w drodze wypłaty gotówką, wzajemnego policzenia lub w inny sposób, ma prawo domagać się w ciągu czasokresu przedawnienia, ustanowionego w § 1479. powszechnej księgi ustaw cywilnych, zwrotu świadczenia od odbiorcy poborów, podlegających opłacie.

4. Dla odbiorców poborów stoi otworem droga zażalenia przeciw pobraniu opłaty, które to zażalenie można wnieść w ciągu 30 dni po uzyskaniu wiadomości o potrąceniu do władzy podatkowej I. instancyi, powołanej do nadzorowania prawidłowego potrącania (zobacz artykuł 3.).

Od rozstrzygnień, wydanych co do takich zażaleń, można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej, która w tym względzie ostatecznie rozstrzyga.

Artykuł 3.

1. Obowiązek nadzoru nad prawidłowem potrącaniem opłaty od tantyem ciąży na władzach podatkowych I. instancyi, właściwych po myśli § 109. ust. o pod. os. do wymiaru spółkom, obowiązanym do potrącenia, szczególnego podatku zarobkowego, i na krajowych władzach skarbowych.

Dla Wiednia wchodzi w rachubę jako nadzorcza władza podatkowa I. instancyi Administracya podatkowa dla I. dzielnicy, a to ze względu na reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 10. sierpnia 1877, Dz. u. p. Nr. 72, oraz ze względu na postanowienie artykułu 51., l. 11. przepisu wykonawczego do rozdziału II. ustawy o podatkach osobistych. W Tryeście należy obowiązek ten do tamtejszej Administracyi podatkowej I. ze względu na rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. października 1908, Dz. u. p. Nr. 219.

2. Władze podatkowe I. instancyi, wymienione pod l. 1., będą musiały w celu wykonywania kontroli, bliżej w artykule 5. określonej, sporządzić sobie utrzymywany w bieżącym porządku spis według formularza *A*, obejmujący spółki w ich okręgu, obowiązane po myśli artykułu 1. do ściągania i odsyłania opłaty od tantyem. Władze podatkowe, w których okręgu znajduje się większa ilość spółek tego rodzaju, mogą utrzymywać wykaz ten na luźnych kartkach. Formularz *A*

3. Władze podatkowe nadzorcze będą miały także obowiązek zawiadomienia w sposób odpowiedni urzędów podatkowych o tem, że urzędy te winny odbierać kwoty, mające być nadsyłane przez spółki.

4. Nadto winny nadzorcze władze podatkowe o poborach, wspomnianych w artykule 1. i o kwocie pobranej opłaty od tantyem donosić corocznie zapomocą karty *F/e* i *f* (por. artykuł 42., II., przepisu wykonawczego do rozdziału IV. ustawy o podatkach osobistych) władzom podatkowym, właściwym dla odbiorców poborów pod względem podatku dochodowego.

Artykuł 4.

1. Potrąconą opłatę od tantyem należy w ciągu czasokresu, ustanowionego w artykule 2. l. 1., odesłać do tego urzędu podatkowego, w którego okręgu ma swą siedzibę spółka, obowiązana do potrącania; w miastach, gdzie podatki pobierane są przez miejskie urzędy podatkowe, powołane są te ostatnie urzędy także do odbierania nadsyłanych kwot tej opłaty.

2. Równocześnie z odesłaniem należy udzielić urzędowi podatkowemu w podwójnem wygotowaniu wykaz według formularza *B*, którego rubryki 1. do 5. ma wypełnić spółka obowiązana do potrącania i na którym musi znajdować się określony w statucie podpis tej spółki. Formularz *B*

3. Jeden egzemplarz wykazu należy zwrócić spółce po potwierdzeniu na nim i na kuponie (rubryka 6.), że opłatę odesłano.

Drugi egzemplarz służy urzędowi podatkowemu jako poświadczenie złożenia. Urząd podatkowy dokona na jego podstawie potrzebnych przypisów.

4. Spółka winna zwrócony jej przez urząd podatkowy egzemplarz wykazu według formularza *B*, od którego może odłączyć rubrykę 6. i zachować dla siebie jako dokument kasowy, przesłać w celu zbadania uskutecznionego potrącenia władzy podatkowej I. instancyi, powołanej do tego po myśli artykułu 3., l. 1.

5. W celu dokonywania odsyłania może Ministerstwo skarbu wyznaczać spółkom półroczne lub roczne terminy obrachunków. Wystosowane w tym celu prośby stron lub wnioski władz podatkowych należy przedkładać Ministerstwu skarbu wraz z przedstawieniem miarodajnych stosunków.

Artykuł 5.

1. Władze podatkowe I. instancyi, powołane do nadzorowania poboru, winny po upływie każdego kwartału, względnie przyznanych przez Ministerstwo skarbu dłuższych okresów do odsyłania, sprawdzać na podstawie wyżej wspomnianego spisu według formularza *A*, czy za odnośny okres nadeszły od wszystkich obowiązanych do potrącania spółek wykazy odsyłania *B*.

Jeżeli przy tem badaniu okaże się, że wykazu *B* jeszcze nie nadesłano i że nie wniesiono także doniesienia o braku (punkt 3. pouczenia na formularzu *B*), należy prosić spółkę o należyte wyjaśnienie. W danym wypadku można zmusić spółkę do wypełnienia jej zobowiązań przez nakładanie kar porządkowych.

2. Nadesłane wykazy *B* należy, o ile to w danej chwili jest możliwe, poddać dokładnemu sprawdzeniu zwłaszcza w tym kierunku, czy obliczono i odesłano opłatę od wszystkich poborów, podlegających opłacie po myśli artykułu 1. Ważny środek pomocniczy w tym względzie będą stanowić obok spisu według formularza *A* akta wymiaru podatku zarobkowego, znajdujące się u nadzorczej władzy podatkowej, a przedewszystkiem zamknięcia rachunkowe spółek, sprawozdania z ich czynności i protokoły walnych zgromadzeń, na podstawie których z reguły będzie można dowiedzieć się nie tylko o tem, czy wypłacono pobory podlegające opłacie od tantyem, lecz także o wysokości tych poborów. Dalsze dokumenty będą mogły władze podatkowe w razie potrzeby otrzymać także od odbiorców poborów, podlegających opłacie.

Badanie ma oczywiście obejmować także zawarte ewentualnie w wykazach *B* szczegóły o poborach, wolnych od opłaty.

3. Jeżeli przy badaniu wykazu okażą się różnice, należy je przedstawić spółce w celu wyjaśnienia. Gdyby z dalszych w tym względzie wdrożonych dochodzeń wynikało, że opłaty od tantyem nie potrącono co do wszystkich poborów, podlegających opłacie, lub że opłatę w jakikolwiek inny sposób obliczono za nizko, wówczas należy podać do wiadomości obowiązanej do odsyłania spółki przypadającą w myśl ustawy dopłatę wraz z odsetkami zwłoki, obliczonemi po myśli artykułu 6., i zawiadomić o tem równocześnie właściwy urząd podatkowy.

4. Przeciw wezwaniu płatniczemu wolno założyć rekurs do krajowej władzy skarbowej, który należy wnieść w ciągu 30 dni, licząc od dnia, następującego bezpośrednio po doręczeniu.

5. Jeżeli na podstawie sprawdzenia okaże się, że odsyłająca opłatę spółka zapłaciła więcej, winna władza podatkowa z urzędu zarządzić zwrot przypadającej nadwyżki i zawiadomić o tem spółkę.

Artykuł 6.

1. Jeżeli spółki, wymienione w artykule 1., odsyłają przypadającą opłatę od tantyem wprawdzie w całości lecz nie w należytym czasie, natenczas winny one płacić za czas zwłoki w odesłaniu, sięgający poza termin, określony bliżej w artykule 2., l. 1., lub przyznany zresztą w drodze rozporządzenia, odsetki zwłoki od zapóźno odesłanej kwoty opłat, oznaczone w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26.

2. Obowiązek uiszczania odsetek zwłoki zachodzi także wtedy, jeżeli po dokonaniu zbadania, zarządzonego w artykule 5., okaże się, że opłaty od tantyem nie uiszczono w ogóle, lub że uiszczono ją tylko niezupełnie. W tych przypadkach należy po myśli powyższej liczby 1. obliczać odsetki zwłoki od zalegającej kwoty opłat.

3. Od opłaty od tantyem oraz od dopłat, uiszczanych po myśli liczby 1. i 2. niniejszego artykułu, nie można pobierać nieskarbowych dodatków.

4. Pod względem zastosowania ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, oraz egzekucyi ściąganych dopłat obowiązują analogicznie postanowienia, zawarte pod liczbą 5. i 6. artykułu 12. przepisu wykonawczego do rozdziału III. ustawy o podatkach osobistych.

5. Przy czynnościach urzędowych, wymienionych w niniejszym i poprzednim artykule, mogą władze podatkowe posługiwać się odpowiednio dostosowanymi formularzami *D* do *G* przepisu wykonawczego do rozdziału III. ustawy o podatkach osobistych.

Engel wlr.

Formularz A.

Spis

spółek akcyjnych i spółek komandytowych na akcye, obowiązanych po myśli artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, do poboru i odsyłania dziesięcioprocentowej szczególnej opłaty (opłaty od tantyem).

1	2	3	4	5		6	7					8				9				10
Numer pozycyi	Firma i siedziba spółki	Rok podatkowy	Wykaz *B* z płatnością dnia	Wysokość wypłaconych (zapisanych jako należytość) podlegających opłacie poborów według wykazu *B*		Data uskutecznienia wypłaty	Spółka odesłała opłatę					Przypisano w celu dopłaty				Odpisano				Uwaga
							do Kasy państwowej (Urzędu podatkowego)	dnia (data)	za czas	w kwocie		pod liczbą czynności	opłatę		odsetki zwłoki		pod liczbą czynności	opłatę		odsetki zwłoki	
				K	h					K	h		K	h	K	h		K	h	K	h	

Formularz B.

Wykaz

co do

odsyłania szczególnej opłaty (opłaty od tantyem) po myśli artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13.

Firma i siedziba spółki, obowiązanej do potrącania .....

Wykaz odnosi się do poborów, wypłaconych w czasie od ..... do .....

1	2						3	4	5		6
Imię i nazwisko oraz **miejsce zamieszkania odbiorców poborów**	Rodzaj i kwota wypłaconych poborów podległych opłacie						Rodzaj i kwota poborów wolnych od opłaty (artykuł III., ustęp 2., ustawy) *)	Data wypłaty	Kwota dziesięcioprocentowej opłaty, przypadająca od sumy wykazanych w rubryce 2. poborów w kwocie ..... K ..... h		**Urzędowe potwierdzenie** co do kwoty ═══ K ═══ h, t. j. ..... K ..... h, którą złożył(a) dzisiaj w tutejszym urzędzie ..... jako pobraną w drodze potrącenia po myśli artykułu III. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, szczególną opłatę (opłatę od tantyem) od poborów, wypłaconych w czasie od ..... do .....; kwotę tę odebrano i zarachowano pod art. dzien. .... dnia ..... Podpisy obu starszych urzędników lub ich zastępców. L. S.
	Tantyemy		Marki za obecność		Inne wynagrodzenia (płace, remuneracye itp.)						
	K	h	K	h	K	h	K	h		K	h

Kupon, który strona ma oddzielić po uskutecznieniu potwierdzenia.

Statutowy podpis spółki.

(Wypełnić ma kasa państwowa [urząd podatkowy]:)

Powyższą kwotę ..... K ..... h, t. j. ═══ koron ═══ halerzy odebrano i zarachowano w tutejszym urzędzie dnia ..... pod art. dzien. ..... .

L. S.

Podpisy obu starszych urzędników lub ich zastępców:

Stosownie do tego odesłano kwotę ..... K ..... h dnia ..... do .....

L. S.

*) Zobacz pouczenie na stronie odwrotnej.

Pouczenie.

1. Brzmienie artykułu III:

„Od poborów, które członkowie dyrekcyi, rady nadzorczej i zawiadowczej (rada generalna, rada administracyjna, kuratoryum itp.) spółek akcyjnych lub spółek komandytowych na akcye w tym charakterze pod jakąkolwiekbądź nazwą otrzymują, należy, począwszy od roku podatkowego 1914, opłacać 10procentową opłatę, którą te spółki mają na rachunek skarbu państwa potrącać przy wypłacie poborów odbiorcom i odsyłać do kasy państwowej.

Jeżeli jednak takie osoby ustanowiono za kontraktem służbowym kierującymi dyrektorami ze stałemi płacami, to kontraktowe pobory, wypłacane tym osobom w charakterze, wymienionym w pierwszym ustępie, przez spółkę, w której służbie pozostają, podlegają nie opłacie od tamtyem, lecz podatkowi pensyjnemu.

Jeżeli ogólna suma wypłaconych przez spółkę poborów jest mniejsza niż 5000 K, odpada uiszczenie opłaty.

Do tej opłaty stosują się analogicznie postanowienia § 133. do 136., jakoteż § 238., ustęp 1. i 2., wreszcie postanowienia piątego i szóstego rozdziału ustawy o podatkach osobistych.

Pobory, obciążone tą opłatą, nie podlegają podatkowi pensyjnemu. Wymienione wyżej postanowienia nie naruszają opodatkowania według rozdziału II. spółek, wypłacających wspomniane w ustępach 1. i 2. pobory.“

2. Jeżeli zachodzą warunki, określone w artykule III., ustęp 1., podlegają dziesięcioprocentowej opłacie oprócz tantyem w szczególności także marki za obecność, remuneracye, dyety i inne wynagrodzenia, ewentualnie także stałe płace, o ile się ich nie wypłaca pod warunkami, przytoczonymi w ustępie drugim niniejszego artykułu.

Dla obowiązku uiszczania opłaty bez znaczenia jest to, według jakiego wymiaru pobory te się otrzymuje i czy zostają realizowane w drodze wypłaty gotówką lub w jakikolwiek inny sposób (przez zapisanie w rachunku jako należytość, policzenie wzajemne, cesya itp.). Nadto obojętną jest rzeczą, do jakiego okresu czynności pobory się odnoszą; przeciwnie miarodajną jest dla obowiązku potrącenia chwila wypłaty (zapisania w rachunku jako należytość itp.).

3. W celu uniknięcia niepotrzebnych wezwań lub zapytań ze strony władzy podatkowej zaleca się, aby co do tych kwartałów, względnie dozwolonych w danym wypadku dłuższych okresów odsyłania, za które opłaty od tantyem nie odesłano, wnoszono w należytym czasie doniesienie o braku z oznajmieniem powodów tego nieodesłania opłaty (czy w ogóle nie wypłacono żadnych poborów lub też tylko pobory wolne od opłaty w rodzaju, określonym w rubryce 3. niniejszego wykazu, albo czy też opłaty nie odesłano ze względu na wysokość poborów, które dotychczas w bieżącym roku podatkowym wypłacono a które jako takie opłacie podlegają).

4. Bliższe zarządzenia w celu wykonania artykułu III., w szczególności co do formalnego postępowania przy odsyłaniu opłaty od tantyem zawarte są w przepisie wykonawczym, ogłoszonym reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914, pod Nr. 65. Dziennika ustaw państwa.

66.

Dodatek szósty do przepisu wykonawczego do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).

Ogłoszony reskryptem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 21. marca 1914.

Artykuł 14., l. 9., ustęp pierwszy ma opiewać:

„9. Członek wybrany może odmówić prawidłowego współdziałania przez złożenie w tym duchu wyraźnego oświadczenia lub przez odmówienie złożenia przysięgi (§ 27.); jednakże za odmówienie uważać należy także, gdy członek lub zastępca nie przybędzie na trzy pierwsze posiedzenia komisyi, na których miał być obecny, i nieobecności swojej nie usprawiedliwi.“

Artykuł 14., l. 10. ma opiewać:

„10. Członków komisyi i ich zastępców powołuje się z reguły na czas ośmiu lat.

Z końcem każdego czwartego roku ustępuje połowa mianowanych i połowa wybranych członków i zastępców. Jeżeli liczba ich jest nierówną, ustępuje na przemian to większa to mniejsza część, i to za pierwszym razem część większa. Ustępujących po raz pierwszy oznacza los. Tych co ustąpili można powtórnie powołać.

Po myśli § 22. należy wydać na pierwsze lata postanowienia przejściowe. W celu wykonania tego postanowienia przedłuża się okres czynności członków (zastępców), występujących z końcem roku 1913, o 2 lata (zatem aż do końca 1915), członków (zastępców) zaś, ustępujących z końcem roku 1915, o 4 lata (zatem do końca 1919).

W ciągu prawidłowego okresu czynności przestaje się być członkiem: wskutek śmierci, wskutek udowodnienia ustawowego powodu do nieprzyjęcia, który zaszedł następnie, co do członków wybranych, gdy zajdą wypadki, wskutek których wybrani utracą prawo obieralności (na przykład ustanie powinności płacenia podatku zarobkowego, upadłość, oddanie pod kuratelę, ukaranie za przestępstwo podatkowe itd.), co do mianowanych członków, wskutek odwołania. Minister skarbu może na wniosek przewodniczącego komisyi także wybranych członków komisyi zwolnić od pełnienia czynności, jeżeli nie czynią zadość powinności swojej brania udziału w posiedzeniach komisyi (§ 249., ustęp ostatni).

Kierujący urzędnicy przedsiębiorstwa, wybrani do komisyi podatku zarobkowego dla I. lub II. klasy w miejsce członka tych towarzystw podatkowych, nie przestają należeć do komisyi z tego powodu, że wystąpią ze służby u tego członka lub że ich pełnomocnictwo zostanie odwołane.“

Artykuł 15., l. 1., ma opiewać:

„1. Od członków komisyi i ich zastępców, pełniących już czynności w obecnym czasie, jakoteż od członków i ich zastępców, do komisyi nowo wstępujących, ma przewodniczący, o ile nie są urzędnikami państwowymi w czynnej służbie, najpóźniej na pierwszem posiedzeniu, w którem uczestniczą, odebrać po myśli § 27., wskazując wyraźnie na postanowienie karne § 246., następującą przysięgę:

„„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że przy rozprawach komisyi będę postępował bezstronnie bez względu na osobę, według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowam w najściślejszej tajemnicy wszystko to, o czem się dowiem na rozprawach w ogóle, w szczególności o stosunkach podatników; tak mi Boże dopomóż.““

Osoby, które uważają złożenie przysięgi ze względu na swoje wyznanie religijne za niedozwolone, mają zamiast przysięgi złożyć przyrzeczenie, odpowiadające ich wyznaniu religijnemu.

W razie ponownego wyboru lub ponownego mianowania nie potrzeba składać przysięgi powtórnie.

Przy dokonaniu zaprzysiężenia należy analogicznie stosować postanowienia §§ 3. do 5. ustawy z dnia 3. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 33.

Przysięgę można odebrać także w ten sposób, że przewodniczący odczytuje rotę przysięgi a przysięgający, podniósłszy wielki palec i dwa pierwsze palce prawej ręki do góry, wypowiadają tylko słowa: „„Przysięgam, tak mi Boże dopomóż.““ Po dokonaniu zaprzysiężenia ma każdy zaprzysiężony członek komisyi, względnie każdy zaprzysiężony zastępca z osobna podpisać formularz przysięgi, umieszczając datę złożenia przysięgi. Co do dokonania zaprzysiężenia należy sporządzić protokół i dołączyć do niego podpisane formularze przysięgi.

Jeżeli przewodniczący komisyi podatku zarobkowego lub jego zastępca nie należą do stanu urzędników państwowych w czynnej służbie, winni taką samą przysięgę złożyć w ręce starosty, albo jeżeli siedziba komisyi nie leży w okręgu urzędowym starostwa, w ręce naczelnika krajowej władzy politycznej lub w jego zastępstwie w ręce (krajowego) dyrektora skarbu lub urzędnika do tej czynności wydelegowanego.

Odmówienie przysięgi należy uważać na równi z odmówieniem współdziałania po myśli § 29. (por. artykuł 14., l. 9.).“

Artykuł 15., l. 3., ma opiewać:

„3. Przewodniczący może poruczyć poszczególnym członkom komisyi po złożeniu przez nich przysięgi (l. 1.) jeszcze przed zwołaniem komisyi sprawdzanie, względnie badanie miarodajnych dla wymiaru podatku zarobkowego stosunków przedsiębiorstw, podatkowi podlegających, jakoteż rozprawy z ich posiadaczami.“

Do artykułu 41., l. 5., mają być dodane następujące ustępy:

„Jeżeli komisya podatku zarobkowego lub jej przewodniczący jest zdania, że podniesiony w odwołaniu zarzut z powodu zaszłych wadliwości postępowania wymiarowego jest uzasadniony, wówczas należy wadliwości te usunąć już przed wydaniem opinii.

Jeżeli przypisana stopa podatku zarobkowego nie przenosi 500 K a tak przewodniczący jak i komisya są zdania, że odwołanie podatnika należy w zupełności uwzględnić, wówczas należy rozstrzygnienie odwołania do komisyi podatku zarobkowego.“

Artykuł 41., l. 6., ustęp pierwszy, ma opiewać:

„6. W wszystkich innych przypadkach należy odwołania w odpowiedni sposób opracowane udzielić władzy podatkowej pierwszej instancyi w siedzibie komisyi, która ma je przedłożyć krajowej władzy skarbowej.“

Artykuł 41., l. 8., ustęp pierwszy, ma opiewać:

„8. Powyższe postanowienia należy w sposób analogiczny stosować także do tych odwołań, które po myśli § 66. wniesiono przeciw dokonanemu przez władze podatkowe pierwszej instancyi wymiarowi podatku zarobkowego od nowo przybyłych przedsiębiorstw oraz od spółek z ograniczoną poręką, podlegających powszechnemu podatkowi zarobkowemu.“

Artykuł 42., l. 3., ustęp pierwszy, ma opiewać:

„3. Co do sprawowania czynności w krajowej komisyi podatku zarobkowego odsyła się do §§ 23. do 28. ustawy. Pod względem złożenia przysięgi mają obowiązywać postanowienia, zawarte w artykule 15., l. 1.“

Zamiast przepisu wyborczego o wyborach do komisyi podatku zarobkowego i komisyi szacunkowych podatku osobisto-dochodowego, który zawarty jest w dodatku *D* przepisu wykonawczego z dnia 28. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 35, do pierwszego rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, mają wstąpić dołączone postanowienia.

Engel wlr.

Załącznik D

przep. wyk. do rozdziału I.

Przepis wyborczy

dla

wyborów, odbywać się mających w myśl § 16. i nast. tudzież § 177. i nast. ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych

do

komisyi podatku zarobkowego i komisyi szacunkowych podatku dochodowego.

O okręgach wyborczych, kołach wyborczych i miejscach wyborów.

§ 1.

W myśl § 13. ustawy okręgi rozkładu są zarazem okręgami wyborczymi dla wyboru członków i zastępców członków komisyi podatku zarobkowego dla czterech klas podatku zarobkowego.

§ 2.

Okrąg, dla którego w celu rozkładu podatku dochodowego ustanowiona być ma w myśl § 177. ustawy osobna komisya szacunkowa, jest zarazem okręgiem wyborczym dla wyboru członków tej komisyi i ich zastępców.

§ 3.

Przy wyborach do komisyi podatku zarobkowego stanowią członkowie każdego towarzystwa podatkowego jedno koło wyborcze.

§ 4.

Przy wyborach do komisyi szacunkowych podatku dochodowego istnieją w myśl § 181. ustawy w każdym okręgu wyborczym zwyczajnie trzy koła wyborcze, wyjątkowo zaś dwa, gdy w okręgu szacunkowym jest mniej niż 42 uprawnionych do wybierania.

§ 5.

Dla pierwszej i drugiej klasy podatku zarobkowego miejscem wyborów jest zwyczajnie siedziba izby handlowej i przemysłowej. W przypadkach wyjątkowych, określonych w § 13., ustęp 1. i § 14., ustęp 2., ustawy, ustanawia się miejsce wyborów drogą rozporządzenia i podaje się je do wiadomości publicznej.

Przy wyborach trzeciej i czwartej klasy podatku zarobkowego są miasta, części miast i osady przemysłowe, stanowiące jeden okrąg rozkładu, zarazem miejscami wyborów. Jeżeli z miastem lub osadą przemysłową połączone są gminy przyległe w jeden okrąg rozkładu, natenczas owe miasto lub owa osada przemysłowa jest także miejscem wyborów dla gmin przyległych.

W wszystkich innych wypadkach jest miejscem wyboru siedziba rządowej politycznej władzy powiatowej.

§ 6.

Miejscem wyborów do komisyi szacunkowych podatku dochodowego, o ile chodzi o komisyę miejscową, jest dotyczące miejsce (§ 177. ustawy), o ile zaś idzie o komisyę powiatową, siedziba władzy politycznej pierwszej instancyi, wyborami kierującej; jeżeli w tym ostatnim przypadku wyznaczonych jest kilka miejsc wyboru w obrębie jednego okręgu wyborczego, natenczas głównem miejscem wyborów jest siedziba władzy politycznej pierwszej instancyi.

O prawie wyboru i wybieralności.

§ 7.

Z zastrzeżeniem postanowień § 13. uprawnionymi do wybierania komisyi podatku zarobkowego są członkowie dotyczących towarzystw podatkowych, uprawnionymi do wybierania komisyi szacunkowych są podatnicy dotyczącego okręgu szacunkowego, podlegający podatkowi dochodowemu.

Ustawa nie zawiera żadnych postanowień, wyłączających prawo wyboru cudzoziemców i osób wojskowych.

Wskutek tego służy prawo wyboru wszystkim wyżej oznaczonym osobom fizycznym w ogólności (§ 13.), bez względu na wiek i płeć; małoletni jednak, tudzież osoby, zostające pod kuratelą, mogą wykonywać swoje prawo wyboru tylko przez swoich ustawowych zastępców.

Zresztą osoby fizyczne wykonywać mogą prawo wyboru tylko osobiście, bądź przez oddanie komisyi wyborczej swoich kart głosowania, bądź przez nadesłanie tychże kart głosowania pocztą (§ 27.).

Kobiety wykonują swoje prawo wyboru w taki sam sposób jak podatnicy płci męskiej.

§ 8.

O ile chodzi o komisye podatku zarobkowego, przysługuje prawo wyboru także każdej spółce, każdemu towarzystwu, osobie prawnej itp. podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegającej; jednakże kilku uczestnikom jednego przedsiębiorstwa, podatkowi podlegającego, jak na przykład jawnym członkom spółki handlowej, służy w tym ich przymiocie prawo oddania na wyborach do komisyi podatku zarobkowego, tylko jednego głosu, który ma oddać jeden z pomiędzy nich. Legitymacya wyborcza opiewać ma w tym przypadku na spółkę (firmę).

Osoby prawne wykonują prawo wyboru do komisyi podatku zarobkowego, przysługujące im ze względu na przedsiębiorstwo podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegające, przez tę osobę, która według istniejących postanowień ustawowych lub statutowych jest powołana do ich zastępowania, lub o ile zastępstwo nie przysługuje jednej osobie, przez tę osobę, którą powołani zastępcy wyznaczą do tego ze swego grona.

§ 9.

O ile chodzi o komisye szacunkowe podatku dochodowego, przysługuje prawo wyboru, z wyjątkiem spadków nieprzyznanych, podlegających podatkowi dochodowemu, tylko osobom fizycznym, podatkowi dochodowemu podlegającym.

§ 10.

Co do spadków nieprzyznanych wykonują prawo wyboru tak do komisyi podatku zarobkowego jak i do komisyi szacunkowych podatku dochodowego, osoby w § 263. ustawy oznaczone.

§ 11.

Prawo wyboru do komisyi podatku zarobkowego jest całkiem niezawisłe od prawa wyboru do komisyi szacunkowych podatku dochodowego i odwrotnie; podatnik może więc posiadać albo tylko jedno albo tylko drugie z tych praw wyboru albo też oba te prawa łącznie.

§ 12.

Uwolnieni od podatku zarobkowego na rok lub na okres rozkładu zatrzymują prawo wyboru do komisyi podatku zarobkowego jako członkowie towarzystwa podatkowego.

§ 13.

Od prawa wyboru wyłączone są te osoby, którym nie przysługują w całej pełni prawa cywilne i polityczne, a mianowicie:

1. osoby lub spółki, do których majątku ogłoszony został konkurs lub wytoczone zostało postępowanie ugodowe, przez czas trwania postępowania konkursowego lub ugodowego;

2. te osoby, które skazane zostały na karę za zbrodnię lub za przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia, uczestniczenia w nich lub oszustwa (§§ 460., 461., 463., 464. u. k.).

Ten skutek skazania ustać ma odnośnie do zbrodni w § 6., l. 1. do 10. ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 131 wymienionych, z końcem kary, odnośnie do innych zbrodni z upływem dziesięciu lat, jeżeli winny został skazany na karę najmniej pięcioletnią, w innym zaś przypadku z upływem lat pięciu, odnośnie zaś do przekroczeń powyżej wymienionych z upływem lat trzech od końca kary.

Jeżeliby drogą ustawodawstwa karnego wydane zostały nowe postanowienia, określające, wskutek jakiego skazania karno-sądowego i na jaki czas traci się prawo wyboru do reprezentacyi gminnych lub takowego wykonywać nie wolno, natenczas odnośne postanowienia mają obowiązywać także co do prawa wyboru do komisyi podatku zarobkowego a względnie do komisyi szacunkowych podatku dochodowego.

Wykonywanie prawa wyboru do komisyi podatku zarobkowego uchyla także uwiadomienie o zaprzestaniu przemysłu, jakoteż oznajmienie

o przejściu przemysłu lub jakiegokolwiek innego zatrudnienia, podatkowi zarobkowemu podlegającego, na inną osobę (§ 72. ustawy), chociażby podatek zarobkowy nie był jeszcze odpisany w rejestrze podatku zarobkowego.

§ 14.

Każdy wyborca ma w swojem kole wyborczem tylko jeden głos; jednakże uczestnik kilku spółek zarobkowych lub ustawowy zastępca małoletnich lub pod kuratelą zostających może prócz prawa wyboru, jakie mu ewentualnie osobiście służy, wykonywać także prawo wyboru za swego pupila, za osobę, którą ma pod kuratelą, albo za jedną lub kilka spółek zarobkowych, które zastępuje.

§ 15.

Wybieralnymi na członków komisyi podatku zarobkowego, a względnie komisyi szacunkowej podatku dochodowego lub na ich zastępców, są mężczyźni, uprawnieni do wybierania (§ 7. do 13.), którzy ukończyli 24. rok życia. Jednakże do komisyi podatku zarobkowego dla towarzystw podatkowych pierwszej i drugiej klasy, zamiast członka tych towarzystw podatkowych, może także być wybrany kierujący urzędnik przedsiębiorstwa, przez tegoż członka specyalnie upełnomocniony; tenże winien jednak, z wyjątkiem należenia do towarzystwa podatkowego, czynić zadość wszelkim innym warunkom wybieralności.

Od wybieralności wyłączone są jednak te osoby, które dopuściły się przestępstwa podatkowego po myśli §§ 239., 240., 242. i 243. ustawy, o ile od prawomocności orzeczenia nie upłynęło pięć lat (§ 20., ust. 2. i § 186. ustawy).

Rozpisanie i przygotowanie wyborów.

§ 16.

Do odbycia wyborów wzywa się na zarządzenie Ministra skarbu rozporządzeniami krajowych władz skarbowych, podającemi dzień, w którym poszczególne koła wyborcze (§§ 3. i 4.) winny odbyć wybory w miejscach do tego wyznaczonych.

Termin wyborów dla każdego koła wyborczego, które nie muszą odbyć się koniecznie w tym samym dniu, ustanowić należy tak, żeby wszystkie przygotowania mogły być przed jego nadejściem ukończone.

§ 17.

Rozpisanie wyborów podać należy do wiadomości w gazetach krajowych, w dziennikach urzędowych politycznych władz powiatowych, jeżeli u takowych istnieją, tudzież w wszystkich gminach zapomocą obwieszczeń (plakatów) w sposób w miejscu używany.

Przy rozpisywaniu poszczególnych wyborów uzupełniających do komisyi podatku zarobkowego dla trzeciej i czwartej klasy podatku zarobkowego, jakoteż do komisyi szacunkowych podatku dochodowego można zaniechać ogłaszania w gazetach krajowych.

W obwieszczeniach uwidaczniać należy zawsze ilość wybrać się mających członków komisyi i zastępców.

§ 18.

Postanowienia, tyczące się zaliczania podatników do kół wyborczych, jakoteż służące im środki prawne przeciw zaliczeniu, przewidziane są co do powszechnego podatku zarobkowego w § 15., co do podatku dochodowego w § 184. ustawy.

Wniesione odwołania względnie zażalenia nie stoją jednak na przeszkodzie dokonaniu ważnych wyborów.

Osobistych powodów wyłączenia (§ 13.) przeciw prawu wyborczemu trzecich osób nie można podnosić drogą takich odwołań, względnie zażaleń, lecz donieść należy o nich władzy podatkowej pierwszej instancyi (§ 19., ustęp 3.) celem dokonania czynności urzędowej w myśl § 20.

§ 19.

Na podstawie zarządzonego przez władze podatkowe pierwszej instancyi utworzenia kół wyborczych wpisać należy wszystkich, uprawnionych do wybierania w każdem kole wyborczem, do list abecadłowych (list wyborców), z uwzględnieniem wydanych już ewentualnie decyzyi co do odwołań względnie zażaleń (§ 18.).

Wygotowanie list wyborców należy do tej władzy podatkowej, dla której okręgu ma być wybrana dotycząca komisya. Jeżeli okrąg wyborczy obejmuje obszar kilku władz podatkowych, ta władza podatkowa wygotować ma listę wyborczą dla całego okręgu wyborczego, w której siedzibie urzędowej obradować ma komisya wybrać się mająca; jeżeli w przypadku takim kilka władz podatkowych ma tę samę siedzibę urzędową, w takim razie Minister skarbu postanowi drogą rozporządzenia, która władza podatkowa wygotować ma listę wyborców.

Władza podatkowa, powołana do wygotowania list wyborców, utrzymywać ma takowe w ewidencyi.

§ 20.

Przy sporządzaniu listy wyborców nie należy na razie wyłączać tych osób, o których władza podatkowa wie, że nie używają w całej pełni praw cywilnych i politycznych (§ 13.); okoliczność tę należy jednak zanotować w odpowiedniem miejscu listy wyborców. Orzeczenie co do wyłączenia od prawa wyboru jest rzeczą komisarza wyborczego (§ 24.), któremu w danym wypadku trzeba będzie oddać do rozporządzenia odnośny materyał aktów.

§ 21.

Przy wyborach do komisyi podatku zarobkowego uwiadomienia o zaliczeniu podatników do klas podatku zarobkowego (artykuł 13. przepisu wykonawczego do rozdziału I.) połączone są z wydaniem legitymacyi wyborczych (formularz *C*).

Przy wyborach do komisyi szacunkowych podatku dochodowego wygotowuje się legitymacye według postanowień, zawartych w przepisie wykonawczym do rozdziału IV.

2 formularze kart głosowania *a*, *b*.

Równocześnie z legitymacyami wydać należy uprawnionym do wybierania osobne karty głosowania dla każdej z rozmaitych kategoryi wybierać się mających (członków i zastępców).

Karty głosowania powinny mieć układ, zastosowany do ilości osób wybrać się mających, i powinny być opatrzone pieczęcią urzędową właściwej władzy podatkowej, tudzież w każdym razie uwagą, że wszelka inna, nie przez władzę wydana karta głosowania uważana będzie za nieważną.

W miejsce zgubionych lub zepsutych kart głosowania wydawać będzie inne karty głosowania na żądanie uprawnionych do wyboru władza podatkowa do pierwszego wygotowywania powołana lub w dniu wyboru komisarz wyborczy.

O dokonywaniu wyboru.

§ 22.

W wszystkich gminach uczestniczących ogłosić należy sposobem w miejscu używanym dzień i godzinę rozpoczęcia się i skończenia wyborów, tudzież przeznaczony do tego lokal wyborczy.

§ 23.

Kierowanie czynnością wyborczą należy do komisarza wyborczego.

Komisarzem wyborczym na wyborach do komisyi podatku zarobkowego pierwszej i drugiej klasy podatku zarobkowego jest zwyczajnie komisarz rządowy, ustanowiony przy dotyczącej izbie handlowej i przemysłowej. Jeżeli wyjątkowo okrąg izby nie jest zarazem okręgiem rozkładu (§ 5.), wyznacza komisarza wyborczego Minister skarbu osobnem rozporządzeniem.

Na wyborach do komisyi podatku zarobkowego trzeciej i czwartej klasy podatku zarobkowego obowiązki komisarza wyborczego sprawuje w miastach i osadach przemysłowych, stanowiących samoistny okrąg rozkładu, oraz w przyległych gminach, złączonych z niemi po myśli § 13., ustęp 3., ustawy, naczelnik gminy miejsca wyboru (§ 5., ustęp 2.) lub zastępca, którego on wyznaczy. W wszystkich innych przypadkach jest komisarzem wyborczym naczelnik tej władzy politycznej I. instancyi, w której okręgu wybór się odbywa, względnie ustanowiony przez niego zastępca.

Przy wyborach do komisyi szacunkowych podatku dochodowego komisarzem wyborczym jest naczelnik władzy politycznej I. instancyi, mającej wyborami kierować, względnie ustanowiony przez niego zastępca.

§ 24.

Do komisarza wyborczego należy sprawdzanie legitymacyi wyborczych, decyzya co do uprawnienia do wyboru (§ 20.) i co do ważności oddanych głosów; w szczególności ma on także orzekać w tych przypadkach, w których

a) przy oddawaniu głosu zachodzi wątpliwość co do tożsamości wyborcy,

b) powstanie wątpliwość w myśl § 13. co do uprawnienia wyborczego osoby w liście wyborców zapisanej, albo

c) ważność poszczególnych oddanych kart głosowania itd. okaże się wątpliwą.

Zarzut przeciw uprawnieniu wyborczemu mogą jeszcze podczas toku wyborów także trzecie osoby uczynić co do jednej z osób w liście wyborców zapisanej, jednak tylko tak długo, dopóki osoba, której uprawnienie do wyboru zostaje zakwestyonowane, nie odda głosu.

Orzeczenia wydane być muszą w każdym z osobna przypadku przed dalszym ciągiem aktu wyborczego.

Rekurs przeciw tymże nie jest dopuszczalny.

O ile zażalenia przeciw postępowaniu wyborczemu są w ogóle dopuszczalne, o tem stanowi § 41.

§ 25.

Komisarz wyborczy winien się starać o utrzymanie spokoju i porządku podczas czynności wyborczej, jakoteż o to, żeby postanowienia ustawy i niniejszego przepisu wyborczego były przestrzegane.

Do załatwienia czynności do niego należących może używać pomocy osób, które uzna za zdatne, a według okoliczności może nawet utworzyć formalną komisyę wyborczą z grona uprawnionych do wyboru.

Komisarz wyborczy obowiązany jest także w szczególności zapisywać lub kazać zapisywać wszystkie ważne wydarzenia, jakie zajdą podczas czynności wyborczej, w szczególności zaś wydane przez siebie orzeczenia i o przebiegu czynności wyborczej zaraz po jej zamknięciu zdać sprawę pisemnie naczelnikowi władzy podatkowej pierwszej instancyi (§ 39.).

§ 26.

Komisarz wyborczy winien w dniu wyboru o wyznaczonej godzinie i w lokalu do tego przeznaczonym rozpocząć czynność wyborczą bez względu na ilość przybyłych wyborców, przedstawić zgromadzonym wyborcom treść § 15. niniejszego przepisu wyborczego co do przymiotów do wybieralności wymaganych i objaśnić im postępowanie przy głosowaniu i liczeniu głosów.

§ 27.

Wyborów dokonywa się bez wyjątku zapomocą urzędowych kart głosowania (§ 21.), które powinny być podpisane przez wyborców lub przez ich zastępców w myśl § 8., ustęp 2., powołanych, w tym ostatnim przypadku z dokładnem oznaczeniem zastępowanego.

Na każdej karcie głosowania napisać należy tyle nazwisk, ilu członków komisyi, a względnie zastępców koło wyborcze ma wybrać.

Wyborca winien kartę głosowania albo osobiście wręczyć komisarzowi wyborczemu albo z dołączeniem legitymacyi wyborczej nadesłać pocztą do władzy wyborami kierującej. Funkcyonaryuszem, zastępującym władzę wyborami kierującą, jest komisarz wyborczy; ażeby karty głosowania, nadsyłane pocztą, mogły być uwzględnione przy skrutynium (§ 32.), adresować je należy do komisarza wyborczego, upoważnionego do odbierania tych kart, i przesłać do tego miejsca, w którem odbywają się wybory. Jeżeli wybory odbywają się w sekcyach (§ 37.), uwidocznić należy w adresie także sekcyę.

Komisarz wyborczy winien porozumieć się z władzą pocztową co do wydawania w należytym czasie posyłek dla niego przeznaczonych.

§ 28.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem się głosowania winien komisarz rządowy przekonać się, że urna wyborcza, do składania kart głosowania przeznaczona, jest próżna.

Do wyboru członków komisyi i ich zastępców używać należy osobnych urn do składania odnośnych kart głosowania.

Głosowanie odbywać się ma w ten sposób, że wyborcy oddają swoje karty głosowania albo w takiej kolei, w jakiej zgłaszają się do komisarza wyborczego, albo też w takiej, w jakiej podług następstwa swego w liście wyborczej są wywoływani.

Uprawnieni do wyboru, którzy w tym ostatnim przypadku przyjdą na zgromadzenie wyboreze po wywołaniu ich nazwiska, oddać mają swoje karty głosowania dopiero po odczytaniu całej listy wyborców i w tym celu mają zgłosić się do komisarza wyborczego.

Komisarz wyborczy odbiera od wyborców karty głosowania, wkłada je do odpowiednich urn i czuwa nad tem, aby który z wyborców zamiast jednej nie oddał kilku kart głosowania do tego samego wyboru.

Każdy wyborca winien przy oddaniu karty głosowania pokazać i oddać swoją legitymacyę (§ 21., ustęp 1.).

§ 29.

Oddanie karty głosowania uwidocznić należy w liście wyborców obok nazwiska wyborcy w przysposobionej na to kolumnie.

§ 30.

Oddawanie głosów należy zamknąć o wyznaczonej godzinie. Wyborcy jednak, którzy jeszcze przed upływem godziny wyznaczonej przybyli do lokalu wyborów i są tam obecni przy zamknięciu głosowania, nie powinni być wyłączeni od oddania głosów.

§ 31.

Po ukończeniu oddawania głosów, o czem komisarz wyborczy ma orzec, otworzyć należy posyłki, które aż do tej chwili nadeszły pocztą (§ 27.), i najprzód sprawdzić legitymacye wyborcze w myśl §§ 13. i 24.; jeżeli z tego wyniknie, że zachodzi przeszkoda, niedozwalająca dopuścić dotyczącego wyborcy do oddania głosu, albo, jeżeli tenże oddał już osobiście swoją kartę głosowania, nadesłane karty głosowania uważać należy za nienadesłane.

W podobny sposób postąpić należy, jeżeli wyborca nadeśle kilka kart głosowania tej samej kategoryi lub zaniedba przysłać legitymacyę wyborczą.

Z kartami głosowania, co do których przy tem doraźnem sprawdzeniu nie wynikną żadne takie usterki, postąpić należy następnie w taki sam sposób, jak z kartami głosowania, oddanemi osobiście (§§ 28. i 29.).

§ 32.

Po ukończeniu czynności urzędowych w § 31. przewidzianych, komisarz wyborczy wyjąć ma z urny karty głosowania i policzyć; następnie dokonać należy skrutynium.

§ 33.

Jeżeli karta głosowania zawiera więcej nazwisk niż wybrać się ma członków względnie zastępców, w takim razie ostatnich nazwisk, ponad tę liczbę na karcie głosowania napisanych, nie należy uwzględniać. Jeżeli na karcie jest za mało nazwisk, takowa nie przestaje wskutek tego być ważną.

Jeżeli nazwisko tej samej osoby jest na karcie głosowania kilkakrotnie zapisane, liczy się je przy liczeniu głosów tylko raz.

Głosy, które padły na osobę w myśl § 15. niniejszego przepisu wyborczego od wybieralności wyłączoną, głosy, przywiązane do warunków lub do których dodano zlecenia dla osób wybrać się mających, karty głosowania, nie podpisane przez wyborcę, nakoniec głosy, nie określające wyraźnie oznaczonej nimi osoby, są nieważne.

Orzekanie w tym względzie należy do komisarza wyborczego (§§ 24. i 25.).

§ 34.

Komisarz wyborczy winien podać bezzwłocznie do wiadomości wynik obliczenia głosów, a jeżeli wybór członków komisyi i zastępców nie kończy się na dokonanej czynności wyborczej (§§ 6. i 37.), ma dodać, że ogólny wynik wszystkich głosowań w związku z sobą zostających obliczony będzie w głównem miejscu wyborów, a względnie w głównym lokalu wyborów (§ 37.).

§ 35.

Za wybranych uważa się tych, na których padło względnie najwięcej głosów. Gdy kilka osób otrzyma równą ilość głosów, natenczas, jeżeli mniej osób wybrać należy, rozstrzyga los wyciągnięty przez komisarza wyborczego, kto ma być uważany za wybranego.

§ 36.

Czynność wyborczą uważać należy za udaremnioną, jeżeli razem z kartami głosowania pocztą nadesłanemi niema przynajmniej trzech ważnych kart głosowania. Na wypadek, gdyby do dokonania wyboru było mniej niż trzech uprawnionych do wyboru, zastrzega się osobne zarządzenia.

Jeżeli przez czynność wyborczą nie da się osiągnąć wyboru potrzebnej ilości członków komisyi a względnie zastępców, ponieważ ważne karty głosowania zawierają mniej rozmaitych osób, niż należało wybrać, albo ponieważ na całą potrzebną ilość wybrać się mających nie było najmniej trzech ważnych kart głosowania, czynności wyborczej nie należy pomimo tego ani ponawiać ani dalej prowadzić. W przypadku takim należy natomiast bezzwłocznie zdać sprawę naczelnikowi władzy podatkowej (§ 39.) a względnie krajowej władzy skarbowej (§ 40.), która zarządzić ma dalsze czynności urzędowe w myśl odnośnych postanowień przepisów wykonawczych a względnie w myśl § 29. lub § 188 ustawy.

§ 37.

Czynność wyborcza powinna zwyczajnie skończyć się w dniu na to wyznaczonym. Dla umożliwienia tego mają wybory w okręgach rozkładu (miastach) ze znaczną ilością wyborców odbywać się w sekcyach. W przypadku takim podać należy w ogłoszeniach do wiadomości, którzy wyborcy należą do poszczególnych sekcyi (zwyczajnie według porządku abecadłowego początkowych liter ich nazwisk).

Nadto podać należy do wiadomości, w której sekcyi obliczany będzie wynik ogólny głosowań w związku z sobą zostających (§ 34.).

§ 38.

Jeżeli zajdą okoliczności, stojące na przeszkodzie rozpoczęciu, dalszemu ciągowi lub ukończeniu czynności wyborczej, komisarz wyborczy może czynność wyborczą na dzień następny odłożyć lub ją przedłużyć.

Wyborcom ogłosić to należy w sposób w miejscu używany.

Jeżeli oddawanie głosów już się było rozpoczęło, komisarz wyborczy winien akta wyborcze i urnę z zawartemi w niej kartkami wyborczemi opieczętować i przechować aż do dalszego ciągu wyborów.

§ 39.

Gdy się czynność wyborcza skończy, winien komisarz wyborczy listę wyborców (wykaz głosowania), karty głosowania tak ważne jak i uznane za nieważne, tudzież oddane i nadesłane legitymacye wyborcze opieczętować, opatrzyć napisem, oznaczającym zawartość, i dołączyć do swego sprawozdania z czynności wyborczej (§ 25.).

Sprawozdanie to, jeżeli wybór członków komisyi lub zastępców jest już dokonany wskutek dotyczącej czynności wyborczej, złożyć ma komisarz wyborczy bezpośrednio naczelnikowi tej władzy podatkowej, która wygotowała listę wyborców (§ 19.).

Jeżeli zaś wybór członków komisyi a względnie zastępców nie jest jeszcze tym wyborem dokonany, a głosy do wyboru członków komisyi lub zastępców mają być oddawane na więcej niż jednem zgromadzeniu wyborczem, sprawozdanie to posłać należy za pośrednictwem tego komisarza wyborczego, do którego należy obliczenie ogólnego wyniku głosowań w związku z sobą zostających. Ten ostatni ma obliczony wynik ogólny pisemnie przedstawić i spisany w tym względzie akt końcowy z wszystkimi aktami, nadesłanymi przez komisarzy wyborczych, posłać do naczelnika tej władzy podatkowej, która wygotowała listy wyborców.

§ 40.

Naczelnik władzy podatkowej winien akta wyborcze razem z ewentualnemi zażaleniami przeciw postępowaniu przy wyborach (§ 41.) posłać z odpowiednimi wnioskami do krajowej władzy skarbowej lub uczynić doniesienie, że wybór nie przyszedł do skutku.

Z tem sprawozdaniem połączyć należy wnioski co do członków komisyi i ich zastępców, których należy zamianować.

§ 41.

Zażalenia przeciwko postępowaniu przy wyborach do komisyi podatku zarobkowego są niedopuszczalne.

Zażalenia przeciwko postępowaniu przy wyborach do komisyi szacunkowych podatku dochodowego i przeciwko dokonanym wyborom wnosić należy w przeciągu dni ośmiu po wyborze do władzy podatkowej pierwszej instancyi (§ 19.); co do zażaleń tych orzeka krajowa władza skarbowa w porozumieniu z krajową władzą polityczną. Zażalenia jednak takie nie wstrzymują ukonstytuowania komisyi.

§ 42.

Dla wybranych członków komisyi i ich zastępców, o ile nie zachodzi powód od wybieralności wyłączający, wygotowywane będą certyfikaty wyborcze i będą im doręczane za pośrednictwem władzy podatkowej w siedzibie komisyi odnośnego okręgu rozkładu, względnie okręgu szacunkowego.

Formularz a.

Karta głosowania

do wyboru członków komisyi . . . . . .

Imię i nazwisko	Zatrudnienie	Miejsce zamieszkania
wybranego		

Pieczęć urzędowa władzy podatkowej

U w a g a. Każda inna karta głosowania, nie wystawiona przez władzę, uważana będzie za nieważną.

Wyborca winien kartę głosowania podpisać, w przeciwnym razie jest ona nieważna (§§ 27. i 33. przepisu wyborczego).

Podpis wyborcy

. . . . . .

Formularz b.

Karta głosowania

do wyboru zastępców członków komisyi . . . . . .

Imię i nazwisko	Zatrudnienie	Miejsce zamieszkania
w y b r a n e g o		

U w a g a. Każda inna karta głosowania, nie wystawiona przez władzę, uważana będzie za nieważną.

Wyborca winien kartę głosowania podpisać, w przeciwnym razie jest ona nieważna (§§ 27. i 33. przepisu wyborczego).

Pieczęć urzędowa władzy podatkowej

Podpis wyborcy

. . . . . .

67.

Dodatek szósty do przepisu wykonawczego do rozdziału II. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o bezpośrednich podatkach osobistych.

(Ogłoszony reskryptem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Zarządzenia, zawarte w artykułach 32., l. 7. oraz 45., l. 12., i 56., l. 8., przepisu wykonawczego z dnia 18. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 124, wydanego do rozdziału II. ustawy o podatkach osobistych, zmienia się, o ile nie zgadzają się one z postanowieniami § 282., ustęp 2., zmienionemi ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych), ze względu na ich zastosowanie do przypadków wymiaru za rok podatkowy 1914 i za lata następne, a to w sposób następujący:

Artykuł 32., l. 7., ma w przyszłości opiewać:

Od orzeczeń, wydanych przez władze podatkowe I. instancyi według formularza *B* i *C*, dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej, która w tym względzie rozstrzyga ostatecznie.

W artykule 45., l. 12., mają odpaść słowa

„a względnie decyzye tej ostatniej władzy powinny dozwalać rekursu do Ministerstwa skarbu“.

Po „krajowej“ należy dodać:

„która w tym względzie wydaje ostateczne rozstrzygnienie“.

W artykule 56., l. 8., należy skreślić słowa

„wyjąwszy, gdyby rekurs zwracał się także przeciw podziałowi podatku, w którym to ostatnim przypadku sięga tok instancyi aż do Ministerstwa skarbu“.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1914.

Treść: (№ 68—70.) 68. Rozporządzenie, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek państwowego Zarządu lasów i domenów w Galicyi, przez c. k. pocztową Kasę oszczędności. — 69. Rozporządzenie, dotyczące zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 27. listopada 1907, którem wydano postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 12. kwietnia 1907 o kupczeniu winem, moszczem winnym i zacierem winnym. — 70. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przedsiębrania operacyi kredytowej.

68.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, Ministerstwa wyznań i oświaty, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z c. k. Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 17. marca 1914,

dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek państwowego Zarządu lasów i domenów w Galicyi, przez c. k. pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Wszystkie wypłaty, z wyjątkiem wymienionych poniżej w § 2., jeżeli asygnata na nie wydana będzie przez c. k. Dyrekcyę lasów i domenów we Lwowie albo przez podlegające jej zarządy lasów i domenów, należy uskuteczniać, począwszy od dnia 1. lipca 1914, za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wykluczone od wypłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności są:

a) zapłaty na rzecz uprawnionych do odbioru, mieszkających za granicą;

b) zapłaty, które muszą być uiszczane rzeczywiście w złocie;

c) zapłaty na rachunek krajów Korony węgierskiej, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wydatków, które mają być zrealizowane w obrocie przekazowym c. k. pocztowej Kasy oszczędności, kasą wykonawczą jest wyłącznie Krajowa Kasa skarbowa we Lwowie a organem likwidującym wyłącznie departament rachunkowy Dyrekcyi lasów i domenów we Lwowie. Temuż departamentowi rachunkowemu należy po myśli rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika zobowiązanego), przeznaczone dotychczas dla kas wypłacających.

§ 4.

Zresztą należy do wymienionych zapłat stosować analogicznie postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, iż ewentualne reklamacye lub uskuteczniane doniesienia należy zawsze wnosić do departamentu rachunkowego c. k. Dyrekcyi lasów i domenów we Lwowie.

Hussarek wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

69.

Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, handlu i spraw wewnętrznych z dnia 18. marca 1914,

dotyczące zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 27. listopada 1907, Dz. u. p. Nr. 256, którem wydano postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, o kupczeniu winem, moszczem winnym i zacierem winnym.

Na zasadzie ustawy z dnia 12. kwietnia 1907, Dz. u. p. Nr. 210, o kupczeniu winem, moszczem winnym i zacierem winnym, rozporządza się, co następuje:

Znosi się artykuły II. i III. rozporządzenia z dnia 27. listopada 1907, Dz. u. p. Nr. 256. W ich miejsce wstępują następujące postanowienia:

Artykuł II.

(Do § 5.)

1. *a)* Podania o udzielenie zezwolenia na cukrowanie moszczu winnego lub zacieru winnego celem poprawienia spodziewanego zbioru należy wnieść w odpowiednim okresie czasu przed rozpoczęciem winobrania, najwcześniej we wrześniu odnośnego roku, w sposób, określony w § 5., ustęp 1. ustawy, do władzy politycznej, właściwej do udzielenia zezwolenia. W podaniach tych należy w odpowiedni sposób uzasadnić konieczność cukrowania, podając obszar uprawy wina, z którego pochodzą moszcze winne lub zaciery winne, ocukrować się mające. Poszczególne osoby, które proszą o takie zezwolenie na cukrowanie, winny w prośbach podać rozmiar powierzchni uprawianej winem, przypuszczalną ilość tak ocukrować się mającego produktu zbioru jak i mającego się dodać cukru oraz miejscowość (piwnicę, magazyn itd.), w której ma się cukrowanie uskutecznić. Zezwolenia wolno udzielić tylko dla miejsca produkcyi lub jego najbliższej okolicy.

Pozwolenie na cukrowanie obejmuje czas od początku winobrania aż do dnia 15. listopada odnośnego roku.

Kto chce skorzystać z zezwolenia na cukrowanie moszczu winnego lub zacieru winnego, winien zawiadomić o tem właściwego inspektora piwnic najpóźniej na 48 godzin przed rozpoczęciem cukrowania. Gdyby w tym dniu nie miano dokonać cukrowania, to należy wnieść do inspektora piwnic ponowne doniesienie, przestrzegając wspomnianego terminu.

b) Jeżeli wskutek gradobicia, powodzi lub innych klęsk elementarnych musiano przystąpić do winobrania przed czasem zwykłym, a wskutek tego podanie o udzielenie zezwolenia na cukrowanie moszczu winnego lub zacieru winnego można wnieść dopiero bezpośrednio przed rozpoczęciem winobrania lub nawet już po tegoż rozpoczęciu, natenczas należy podanie takie odpowiednio uzasadnić, przedstawiając stan rzeczy, który ma być poświadczony przez zwierzchność miejscową lub gminną.

c) Najpóźniej do dnia 1. grudnia każdego roku winien każdy, kto skorzystał z zezwolenia na cukrowanie moszczu winnego lub zacieru winnego, donieść właściwej władzy politycznej I. instancyi o ilości rzeczywiście ocukrzonego moszczu winnego lub zacieru winnego, tudzież o ilości zużytego cukru.

Władze polityczne winny do dnia 31. grudnia każdego roku uwiadamiać właściwego inspektora piwnic zarówno o udzielonych zezwoleniach na cukrowanie jak i o doniesieniach wyżej wymienionych.

2. Jeżeli ma być ocukrowany produkt zbioru, znajdujący się już na składzie, wówczas należy w odpowiednio uzasadnionych podaniach zawsze oznajmiać ilość produktu zbioru, który ma być poddany cukrowaniu, i ilość mającego się zużyć cukru oraz dzień, w którym ma nastąpić cukrowanie. Również należy w podaniach uwidocznić miejscowość (piwnicę, magazyn itd.), w której znajduje się produkt zbioru i zbiorniki, w których produkt ten jest złożony. O tem zezwoleniu należy od przypadku do przypadku zawiadamiać inspektorów piwnic.

Gotowe już wino (niedobre, dotknięte jakimś brakiem, pośledniejsze wino) można ocukrzać w celu ponownej fermentacyi jedynie w obecności właściwego inspektora piwnic.

3. Do udzielenia zezwolenia, przewidzianego w § 5. ustawy, są z reguły właściwe te władze polityczne I. instancyi, w których okręgu ocukrzenie ma nastąpić; jeżeli jednak rozchodzi się o udzielenie zezwolenia na cukrowanie w obrębie obszaru, rozciągającego się na kilka powiatów politycznych, natenczas właściwą jest do tego polityczna władza krajowa, która ma uwiadomić dotyczące władze polityczne I. instancyi o udzieleniu zezwolenia.

Artykuł III.

(Do § 9.)

Wino wytłoczynowe można wyrabiać jedynie z wytłoczyn jagód winnych własnej hodowli. Za ilość potrzebną w domu należy uważać taką ilość wina wytłoczynowego, która nie przekracza dwóch litrów na głowę w każdym dniu.

W doniesieniu, wnoszonem do zwierzchności gminnej lub miejscowej, należy podać zarówno ilość wytworzonego wina wytłoczynowego jak i ilość osób, które w myśl § 9., ustęp 1. ustawy wchodzą w rachubę, przyczem należy o ile możności uwzględnić ewentualne zmiany co do liczby tych osób, w ciągu roku spodziewane.

Doniesienia musi się wnieść do właściwej zwierzchności gminnej lub miejscowej w ciągu ośmiu dni po rozpoczęciu wyrabiania wina wytłoczynowego.

Zwierzchności gminne lub miejscowe winny założyć spisy wpływających do nich doniesień i przedkładać je co tygodnia władzy politycznej I. instancyi, która znowu udzielić ma ich odpis właściwemu inspektorowi piwnic.

Naczynia lub zbiorniki, w których wyrabia się lub trzyma wino wytłoczynowe, muszą być oznaczone na stronie przedniej wyraźnie dostrzegalnym i nie dającym się usunąć krzyżem leżącym (×).

Ponadto musi się je zaopatrzyć w tem samem miejscu wyraźnie dostrzegalnym napisem, odpowiadającym nazwie, używanej w odnośnym obszarze na oznaczenie wina wytłoczynowego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr.

70.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 22. marca 1914,

dotyczące przedsiębrania operacyi kredytowej.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Rząd Mój zostaje upoważniony do postarania się w drodze operacyi kredytowej bez trwałego obciążenia Skarbu państwa i przy uwzględnieniu postanowień ustawy z dnia 10. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 54, o kwotę 375,000.000 K na cele pokrycia inwestycyi dla państwowych kolei żelaznych oraz w celu pokrycia dopłaty do nadzwyczajnych zapotrzebowań, dozwolonych uchwałami Delegacyi XII. i XIII. z dnia 20. października 1912, i V. do XV. z dnia 30. grudnia 1913.

Uzyskaną kwotę należy najpierw zarachować poza etatem a część tej kwoty, odpowiadającą rzeczywistemu wydatkowi, wstawiać za każdym razem przy ogólnym zarządzie kasowym jako przychód.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie w dniu ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 22. marca 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1914. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1914** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K	20 h	Rocznik	1871	za	4 K	— h	Rocznik	1893	za	6 K	— h
„	1850	„	10 „	50 „	„	1872	„	6 „	40 „	„	1894	„	6 „	— „
„	1851	„	2 „	60 „	„	1873	„	6 „	60 „	„	1895	„	7 „	— „
„	1852	„	5 „	20 „	„	1874	„	4 „	60 „	„	1896	„	7 „	— „
„	1853	„	6 „	30 „	„	1875	„	4 „	— „	„	1897	„	15 „	— „
„	1854	„	8 „	40 „	„	1876	„	3 „	— „	„	1898	„	6 „	— „
„	1855	„	4 „	70 „	„	1877	„	2 „	— „	„	1899	„	10 „	— „
„	1856	„	4 „	90 „	„	1878	„	4 „	60 „	„	1900	„	7 „	— „
„	1857	„	5 „	70 „	„	1879	„	4 „	60 „	„	1901	„	6 „	— „
„	1858	„	4 „	80 „	„	1880	„	4 „	40 „	„	1902	„	7 „	50 „
„	1859	„	4 „	— „	„	1881	„	4 „	40 „	„	1903	„	9 „	— „
„	1860	„	3 „	40 „	„	1882	„	6 „	— „	„	1904	„	5 „	— „
„	1861	„	3 „	— „	„	1883	„	5 „	— „	„	1905	„	6 „	— „
„	1862	„	2 „	80 „	„	1884	„	5 „	— „	„	1906	„	12 „	— „
„	1863	„	2 „	80 „	„	1885	„	3 „	60 „	„	1907	„	13 „	— „
„	1864	„	2 „	80 „	„	1886	„	4 „	60 „	„	1908	„	9 „	— „
„	1865	„	4 „	— „	„	1887	„	5 „	— „	„	1909	„	8 „	50 „
„	1866	„	4 „	40 „	„	1888	„	8 „	40 „	„	1910	„	8 „	40 „
„	1867	„	4 „	— „	„	1889	„	6 „	— „	„	1911	„	7 „	— „
„	1868	„	4 „	— „	„	1890	„	5 „	40 „	„	1912	„	12 „	50 „
„	1869	„	6 „	— „	„	1891	„	6 „	— „	„	1913	„	9 „	50 „
„	1870	„	2 „	80 „	„	1892	„	10 „	— „					

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849.** i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 25. marca 1914.

Treść: *№* 71. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania zapisów długu pożyczek miasta Celowca, Księstwa Styryi, Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz Banku krajowego Księstwa Krainy do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

71.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. marca 1914,

dotyczące używania zapisów długu pożyczek miasta Celowca, Księstwa Styryi, Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz Banku krajowego Księstwa Krainy do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie 8,000.000 K, mającej się zaciągnąć przez miasto Celowiec na zasadzie karyntyjskiej ustawy krajowej z dnia 10. grudnia 1912, Dz. u. kr. Nr. 40, oraz częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie 10,000.000 K, mającej się zaciągnąć przez Księstwo Styryi na zasadzie uchwały sejmowej z dnia 16. października 1913, tudzież częściowych zapisów długu pożyczki w kwocie nominalnej 13,000.000 K, równającej się 11,057.800 marek niemieckiej państwowej waluty, zaciągniętej przez Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na zasadzie uchwał sejmowych z dnia 14. lutego 1912 i z dnia 9. lutego 1912 na gospodarcze cele kraju, wreszcie funduszowych zapisów długu, wydanych przez Bank krajowy Księstwa Krainy po myśli jego statutu, można używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyi, zakładów, pozostających pod publicznym nadzorem, Urzędu pocztowych kas oszczędności, tudzież pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych oraz po kursie giełdowym, jednak nie powyżej wartości imiennej, na kaucye służbowe i handlowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 24. marca 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Georgi włr.
Hochenburger włr.
Heinold włr.
Forster włr.
Hussarek włr.
Trnka włr.
Schuster włr.
Zenker włr.
Engel włr.

Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 28. marca 1914.

Treść: № 72. Rozporządzenie w celu wykonania ustawy z dnia 2. lutego 1914, dotyczącej podatku od win musujących.

72.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 24. marca 1914,

w celu wykonania ustawy z dnia 2. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 40, dotyczącej podatku od win musujących.

(Przepis wykonawczy do podatku od win musujących.)

W celu wykonania ustawy z dnia 2. lutego 1914. Dz. u. p. Nr. 40, dotyczącej podatku od win musujących, wydaje się na zasadzie § 18. tej ustawy następujące postanowienia, które mają wejść w życie z dniem 1. maja 1914, o ile co do szczegółów nie wydano innego zarządzenia.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

(Do § 1. i 3. ust.)

Przedmiot i wymiar podatku.

(1) Za wina musujące, podlegające podatkowi od win musujących, uważa się wszystkie wina, wina owocowe (wina z owoców i jagód), napoje zawierające wino lub wino owocowe o zawartości alkoholu ponad jeden procent objętości, z których przy otwarciu flaszki uchodzi, burząc się, kwas węglowy.

(2) Podatek od win musujących wynosi:

od flaszki o pojemności ponad 425 do 850 centymetrów sześciennych (całej flaszki) 80 h, jeżeli jednakowoż wino musujące dowodnie wyrobione jest z wina owocowego, 20 h;

od flaszki o pojemności ponad 230 do 425 centymetrów sześciennych (pół flaszki) połowę, zaś od mniejszych flaszek jedną czwartą część stopy podatkowej, przypadającej od całej flaszki.

(3) Od flaszek, których pojemność wynosi więcej niż 850 centymetrów sześciennych, policza się za każde dalsze, choćby tylko zaczęte 230 centymetrów sześciennych pojemności po jednej czwartej części stopy podatkowej, przypadającej od całej flaszki.

(4) Wszystkie naczynia, zawierające wino musujące, uchodzą za flaszki w rozumieniu ustawy o podatku od win musujących.

(5) Jeżeli wielkości flaszki nie można ocenić z całą pewnością już z wyglądu, należy pojemność jej obliczyć w ten sposób, że takie same próżne flaszki napełnia się wodą aż do przelania się, nalaną zaś wodę mierzy się; pojemność można także obliczyć na podstawie różnicy między ciężarem flaszki próżnej a ciężarem flaszki, napełnionej wodą aż do przelania się, przyczem na każdy gram różnicy należy przyjąć jeden centymetr sześcienny.

§ 2.

(Do § 4., ust. 2. i § 9. ustawy.)

Znaczki podatkowe.

(1) Podatek od win musujących należy uiszczać przez nałożenie na flaszkach znaczków podatkowych, o ile nie uzyska się zwolnienia od obowiązku nałożenia znaczków podatkowych i zezwolenia na ugodowe (§ 12.) lub bezpośrednie (§ 15., ust. 5.) uiszczanie podatku od win musujących.

(2) Za znaczki podatkowe służą barwnie drukowane paski papieru, zaopatrzone na stronie odwrotnej klejem; wielkość, wykonanie znaczków podatkowych, barwa drukowanego napisu i sposób nałożenia na flaszkach uwidocznione są w załączniku 1.

Załącznik 1.

(3) Znaczki podatkowe sporządza się dla ćwierci, pół i całych flaszek; w celu uiszczenia podatku od win musujących, przypadającego od flaszek tej wielkości, można użyć tylko jednego znaczka podatkowego; przy flaszkach większych należy używać więcej znaczków podatkowych.

(4) Znaczki podatkowe należy na flaszkach pozostawiać tak długo, aż się je otworzy.

(5) Kto otrzymuje wino musujące, nie zaopatrzone mimo przepisu ustawy znaczkiem podatkowym, winien w ciągu trzech dni donieść o tem władzy skarbowej I. instancyi (dyrekcyi okręgu skarbowego, inspektoratowi skarbowemu, w Krainie: Dyrekcyi skarbu).

(6) Osoby, które sprzedają wino musujące lub je szynkują, obowiązane są swe zapasy wina musującego okazać na żądanie właściwemu organowi skarbowemu w celu kontroli, czy wino to zaopatrzone jest w sposób należyty znaczkami podatkowymi.

(7) Do rozsprzedaży znaczków podatkowych wyznacza się, nie uwłaczając postanowieniom, zawartym w § 13., ust. 1., i § 15., ust. 4., następujące kasy: Kasę urzędu taks w Wiedniu, krajowe kasy skarbowe w Lincu, Solnogrodzie, Gracu, Celowcu, Lublanie, Tryeście. Insbruku, Bernie, Opawie, Lwowie, Czerniowcach, Zadarze i Urząd dochodów skarbowych w Pradze.

(8) Jeżeli nie płaci się za znaczki podatkowe i nie bierze się ich zaraz bezpośrednio w kasie, wówczas należy przypadającą kwotę złożyć w obrocie pocztowej Kasy oszczędności; jeżeli strona nie ma zielonych pocztowych poświadczeń złożenia tej kasy, w takim razie należy użyć czerwonych poświadczeń złożenia do wpłat podatkowych, które można otrzymać w lokalach sprzedaży znaczków pocztowych. Cel złożenia, a jeżeli nie prześle się osobnego zamówienia, także rodzaj i ilość żądanych znaczków podatkowych należy wyraźnie uwidocznić na poświadczeniu złożenia pocztowej kasy oszczędności względnie na poświadczeniu złożenia do wpłat podatkowych. Kasa winna przesłać stronie zamówione znaczki podatkowe natychmiast po nadejściu zawiadomienia Urzędu pocztowych Kas oszczędności o dokonaniu złożenia.

II. Wyrób win musujących w obrębie obszaru obowiązywania ustawy.

§ 3.

(Do § 8., ust. 1.—4. i 8. ust.)

Pracownia dla wyrobu.

(1) Wytwórcy wina musującego, którym się nie dozwoli na przewidziane w § 12. ugodowe uiszczanie podatku od win musujących, winni najpóźniej w dniu 1. kwietnia 1914, jeżeli zaś przedsiębiorstwo ma być otwarte dopiero po dniu 1. maja 1914, co najmniej na 14 dni przed otwarciem przedsiębiorstwa przesłać właściwej władzy skarbowej I. instancyi dokładny rysunek i opis ubikacyi, w których wina musujące się wyrabia i umieszcza na składzie oraz gotowe wina musujące się kosztuje (§ 10., ust. 2.), i oznajmić przytem sposób wyrobu wina musującego (§ 6., ust. 1.), w razie zaś, jeżeli wytwórca wina musującego nie prowadzi sam przedsiębiorstwa, winien wymienić tę osobę, która w jego imieniu sprawuje czynności kierownika przedsiębiorstwa.

(2) Pisma te należy przedłożyć w dwóch egzemplarzach; władza skarbowa I. instancyi zarządza w razie, gdy pisma nie wykazują żadnej usterki co do formy zewnętrznej, zbadanie pracowni w celu stwierdzenia, czy ubikacye (skład podatkowy), przeznaczone do umieszczania na składzie gotowego nie opodatkowanego wina musującego, do robienia koło niego i pakowania (§ 6., ust. 1.), odosobnione są od tych ubikacyi, w których wykonuje się wyszynk lub sprzedaż win musujących, w sposób, umożliwiający nadzór, i czy mogą uzyskać zatwierdzenie ze strony władzy skarbowej. Jeżeli w jakiejś fabryce wyrabia się wino musujące z winogron lub musujące wino owocowe, wówczas należy dla każdego z tych rodzajów przeznaczyć osobny skład podatkowy.

(3) Wytwórca wina musującego i personal, przeznaczony dla przedsiębiorstwa, są obowiązani do dawania przy oględzinach wszelkich wyjaśnień i przedkładania wszelkich dowodów, których się od nich zażąda w celu kontroli skarbowej. Wytwórca wina musującego ma również obowiązek umieścić w składzie podatkowym zamknięty schowek na zapiski oraz sprzęty kancelaryjne, potrzebne do czynności urzędowych organów skarbowych (stół, stołki, szafa itd.).

(4) Wynik badania zapisuje się w protokole (protokole oględzin), wygotowanym w dwóch egzemplarzach i zaopatrzonym podpisem wyrabiającego wino musujące lub kierownika jego przedsiębiorstwa, do którego dołącza się rysunek i opis,

wspomniany w ust. 1. Protokół oględzin należy przedłożyć władzy skarbowej I. instancyi, która bada go i zarządza ewentualnie potrzebne uzupełnienia. Jeżeli nie okażą się żadne usterki lub jeżeli wyszłe na jaw usterki się usunie, wówczas władza skarbowa I. instancyi zaopatruje oba egzemplarze protokołu oględzin swoją pieczęcią urzędową oraz daje swe zatwierdzenie; jeżeliby przy dokonywaniu oględzin w istniejących już przedsiębiorstwach okazała się ze stanowiska kontroli konieczna potrzeba dokonania zmian budowlanych w podlegających zatwierdzeniu ubikacyach, wówczas należy wyznaczyć wyrabiającemu wino musujące odpowiedni czasokres do ich dokonania, nie należy jednak odmawiać tymczasowego zatwierdzenia.

(5) O zatwierdzeniu zawiadamia się wytwórcę wina musującego, oddział straży skarbowej (organ nadzorczy), przeznaczony do wykonywania nadzoru nad fabryką win musujących, oraz ten organ (§ 2., ust. 7.), w którym wytwórca wina musującego ma nabywać znaczki podatkowe z przyznaniem mu 5%owego opustu ryczałtowego (§ 8., ust. 8. ustawy). Przyznanie opustu ma miejsce tylko wtedy, jeżeli znaczki podatkowe dla win musujących zamawia się pisemnie (ewentualnie na poświadczeniu złożenia). Do zawiadomienia wytwórcy wina musującego, w którem należy wymienić ten urząd, gdzie można otrzymać znaczki podatkowe dla win musujących oraz organ nadzorczy, dołącza się jeden egzemplarz protokołu oględzin; egzemplarz ten należy starannie przechowywać w składzie podatkowym oraz przedkładać do wglądnięcia organom skarbowym na ich żądanie. Drugi egzemplarz protokołu oględzin pozostaje u władzy skarbowej I. instancyi.

(6) Jeżeli w doniesionych szczegółach zajdzie jakaś zmiana, wówczas należy donieść o tem organowi nadzorczemu w ciągu 48. godzin; jeżeli jednak zmiana dotyczy tych ubikacyi, dla których wymagane jest zatwierdzenie ze strony władzy skarbowej, wówczas należy co do tej zmiany zasięgnąć przedtem zatwierdzenia władzy skarbowej I. instancyi. Sprostowania protokołu oględzin, spowodowane temi zmianami, należy uskutecznić w odnośnych miejscach w obu egzemplarzach; w miarę potrzeby należy sporządzić nowy protokół oględzin.

(7) Pracownię dla wyrobu należy oznaczyć na zewnątrz widocznym napisem.

§ 4.

(Do § 8., ust. 7. ustawy.)

Zapiski, sprawdzenia zapasów.

(1) Co do przychodu i rozchodu gotowych win musujących (§ 6., ust. 1.), winien wytwórca wina musującego, bez względu na to, czy te gotowe wina musujące umieszcza się jeszcze na składzie czy też się je wywozi bez umieszczania na składzie, utrzymywać zapiski według wzorów w załączniku 2. (rejestr przychodu) i w załączniku 3. (rejestr rozchodu) i to, jeżeli wyrabia się tak wino musujące z winogron jak i wino musujące owocowe, dla każdego rodzaju osobno. Druki na zapiski można otrzymać w liczbowanych zeszytach, przez których stronice przeciągnięty jest sznurek, przytwierdzony urzędową pieczęcią, w urzędzie lub u organu, oznaczonego przez władzę skarbową I. instancyi, a to za zwrotem kosztów nakładu. Załącznik 2. i 3.

(2) Zapiski te należy zamknąć z dniem 30. czerwca 1914, w przyszłości zaś z końcem każdego kwartału kalendarzowego, oddać wraz z załącznikami organowi nadzorczemu, który ma je za pośrednictwem władzy skarbowej I. instancyi przesłać Fachowemu departamentowi rachunkowemu VI. Ministerstwa skarbu.

(3) Na przychód należy wpisywać:

a) jako pierwszą pozycyę w czasie rozpoczęcia się mocy obowiązującej ustawy zapas, istniejący w dniu 1. maja, w przyszłości zaś zapas według ksiąg, pozostający z kwartalnego zamknięcia,

b) wyrobione gotowe wino musujące,

c) wino musujące, które po zabraniu go bez opłaty podatku (§§ 8., 9.) odstawione zostaje z powrotem do składu podatkowego (na przykład z powodu nieprzyjęcia),

d) nadwyżkę wina musującego, ustaloną przy sprawdzeniach zapasów.

(4) Na rozchód należy wpisać:

a) zabrane wino musujące,

b) próbki do kosztowania,

c) pęknięcie lub inną stratę,

d) ubytek w winie musującem, stwierdzony przy sprawdzeniach zapasów,

e) wino musujące, które po wypróżnieniu flaszek zabiera się napowrót do przedsiębiorstwa fabrycznego pod dozorem organu nadzorczego.

(5) O zdarzeniach nadzwyczajnych, wskutek których wino musujące, znajdujące się w składzie podatkowym, ulegnie zniszczeniu lub stanie się niezdatnem do użytku, należy zaraz po ich dostrzeżeniu donosić organowi nadzorczemu; organ ten ustala stan faktyczny i zapisuje wynik w rejestrze rozchodu.

(6) Wyrobione gotowe wino musujące (ust. 3., lit. *b*), oraz zabrane ilości (ust. 4., lit. *a*) i próbki do kosztowania (ust. 4., lit. *b*) należy zapisywać z końcem dnia, a to ilości zabrane osobno według ilości opodatkowanych i nieopodatkowanych. Wszystkie inne wpisy należy uskuteczniać natychmiast, w razie pęknięcia lub straty zaraz po ich dostrzeżeniu.

(7) Zapiski winien utrzymywać, przechowywać w składzie podatkowym i na żądanie przedkładać

organom kontrolującym sam wytwórca wina musującego lub sam kierownik przedsiębiorstwa albo też pod ich odpowiedzialnością upoważniony do tego zastępca.

(8) Wskutek zarządzenia krajowej władzy skarbowej, wydawanego od przypadku do przypadku, należy obliczać zapasy, złożone w składzie podatkowym, i porównywać z zapiskami po ich zamknięciu. Wolno obliczać ilość flaszek sposobem prób wyrywkowych. Wynik sprawdzenia zapasów należy wpisać do zamkniętego rejestru przychodu i donieść o nim władzy skarbowej I. instancyi.

(9) Za ubytki winien wytwórca wina musującego uiścić podatek, o ile nie będzie wykazane, że ubytki te spowodowane zostały takiemi okolicznościami, które nie uzasadniają obowiązku płacenia podatku. Przypisanie należy do władzy skarbowej I. instancyi. Wpłata ma nastąpić w tym urzędzie, w którym nabywa się znaczki podatkowe.

§ 5.

(Do § 4., ust. 3. ustawy.)

Pokredytowanie kwoty podatkowej.

(1) Zapłatę za znaczki podatkowe odracza się za dostatecznem zabezpieczeniem i oprocentowaniem najdłużej na sześć miesięcy od pierwszego dnia miesiąca, następującego bezpośrednio po wydaniu znaczków podatkowych, jeżeli wartość podatkowa nabywanych naraz znaczków podatkowych wynosi najmniej 200 koron. Odsetki ustanawia się na 20 halerzy miesięcznie za każde zaczęte 100 koron i oblicza za czas od pierwszego dnia miesiąca, następującego bezpośrednio po wydaniu znaczków podatkowych, aż do włącznie ostatniego dnia tego miesiąca, w którym termin odroczenia się kończy lub — przy wcześniejszej zapłacie — w którym zapłata następuje.

(2) O zezwolenie na zakredytowanie podatku od win musujących należy prosić krajową władzę skarbową, która decyduje o rozmiarze zakredytowania podatku. Na zakredytowanie podatku zezwala się co najwyżej dla należytości podatkowej, powstającej w przeciągu jednego roku; przy odnowieniu zezwolenia można pozostawić złożone już zabezpieczenie na drugi i dalszy okres kredytu, pod warunkiem, jeśli zabezpieczenie nie zostało pod tym względem ograniczone i jeśli nie zaszły żadne okoliczności, zmieniające zdaniem władzy skarbowej wartość złożonego zabezpieczenia w sposób narażający Skarb państwa na szkodę. Zabezpieczenie należy złożyć według przepisów o zabezpieczeniu kredytu podatku spożywczego od cukru. (Rozp. Min. skarbu z dnia 29. sierpina 1903, Dz. u. p. Nr. 176., § 21.)

(3) Kto nie zapłaci pokredytowanego podatku w ciągu terminu kredytowego, traci zezwolenie na korzystanie z kredytu, a jego odnowienia można odmówić.

(4) Zezwolenie na zakredytowanie gaśnie natychmiast, jeśli wytwórca wina musującego zastanowi lub zawiesi wypłaty, lub jeśli do jego majątku zostanie otwarty konkurs; również gaśnie ono w razie złożenia zabezpieczenia zapomocą poręki zakładu kredytowego lub osobistej poręki, jeśli co do dającego porękę zakładu kredytowego względnie co do jednego z wierzycieli zajdzie jedna z okoliczności poprzednio wymienionych.

(5) W wypadkach, przewidzianych w ustępie 3. i 4., należy ściągnąć w sposób podany w § 10., alinea 1., ustawy o podatku od win musujących wszystkie jeszcze nie zapłacone pokredytowane kwoty wraz z odsetkami i obliczonemi od dnia upływu terminu kredytowego odsetkami zwłoki, które ustanawia się na 50 h od każdych pełnych sto koron i za każdy zaczęty miesiąc.

(6) Na wymianę całkiem nieuszkodzonych, jeszcze nieużywanych znaczków podatkowych za takie, które opiewają na inne kwoty wartości, zezwala na prośbę strony władza skarbowa I. instancyi.

(7) Rozstrzygnięcie prośby o wymianę zepsutych, jeszcze nie używanych znaczków podatkowych jest zastrzeżona Ministerstwu skarbu.

(8) Na wynagrodzenie za już użyte znaczki podatkowe przez bezpłatne wydanie nowych znaczków podatkowych, zezwala władza skarbowa I. instancyi tylko za takie flaszki, które wytwórcy dowodnie zwrócono z powodu zepsutego wyposażenia. To pozwolenie udziela się tylko za ilości najmniej 20 flaszek. Zniszczenie starych i nałożenie nowych znaczków podatkowych ma nastąpić pod dozorem organu nadzorczego.

§ 6.

(Do § 8., ust. 6. ustawy.)

Gotowe wino musujące w pracowni dla wyrobu.

(1) Za gotowe należy uważać wyprodukowane według postępowania fermentacyi flaszkowej wino musujące, które bez drożdży wprowadza się do handlu, skoro flaszka po usunięciu drożdży została zakorkowaną. Wino musujące wyrobione według tego samego postępowania, lecz z drożdżami do handlu wprowadzane, tudzież wyprodukowane sposobem nasycania lub przez fermentacyę w innych naczyniach, a nie flaszkach, należy uważać za gotowe, skoro napój spuszczono do flaszki, i tę ostatnią zakorkowano.

(2) Gotowe nieopodatkowane wino musujące wolno tylko w składzie podatkowym przechowywać, przysposabiać i pakować; jeżeli w fabryce wina musującego wyrabia się wino musujące z winogron i owoców, to muszą istnieć według przepisu § 3., ust. 2., oddzielne składy podatkowe. Opodatkowane wino musujące wolno pozostawić w składzie podatkowym tylko tak długo, jak tego ruch koniecznie wymaga.

(3) W składzie podatkowym należy przechowywać wino musujące oddzielnie według poszczególnych wielkości flaszek.

(4) W fabrykach wina musującego, które obecnie są już w ruchu, należy zapasy gotowego wina musującego przenieść najpóźniej dnia 30. kwietnia 1914 do składu podatkowego; ilość ta stanowi pierwszą pozycyę rejestru przychodu.

§ 7.

(Do § 4., ust. 1., l. 3., i § 8. ust. 5. ustawy.)

Opodatkowany wywóz gotowego wina musującego.

(1) Podatek od win musujących ma uiścić wytwórca przez umieszczenie znaczków podatkowych na flaszkach przed wywozem gotowego wina musującego ze składu podatkowego.

(2) Każdy poszczególny wywóz gotowego wina musującego należy zgłosić u organu dozorującego pisemnie według wzoru w załączniku 4. i to tak wcześnie, aby organ nadzorczy mógł zdążyć do fabryki win musujących na zgłoszoną godzinę wywozu; flaszki zgłoszone do wywozu muszą być tak w pogotowiu trzymane, aby organ kontrolujący mógł się bez trudności przekonać o ilości flaszek, ich pojemności i należytem umieszczeniu znaczków podatkowych. Wynik czynności urzędowej należy na zgłoszeniu uwidocznić; potwierdzone zgłoszenie należy oddać wytwórcy wina musującego, który ma je dołączyć jako załącznik do rejestru rozchodu. Jeżeli na zgłoszoną godzinę organ nadzorczy nie zjawi się, to wytwórca wina musującego może przedsięwziąć zgłoszony wywóz; oddział Straży skarbowej zaopatruje zgłoszenie uwagą „Nie interweniowano“ i odsyła je wytwórcy wina musującego celem dołączenia do rejestru rozchodu.

Załącznik 4.

(3) Wytwórca wina musującego jest wtedy uwolniony od każdorazowego oznajmiania każdego poszczególnego wywozu (ust. 2.), gdy o porach dnia (godzinach ekspedycyi), podczas których odbywają się te wywozy, tudzież wywozy po myśli § 8., doniesie pisemnie w dwóch egzemplarzach raz na zawsze władzy skarbowej I. instancyi i ma w rękach urzędownie potwierdzony egzemplarz tego doniesienia. Prawo organów kontrolujących do przekonania się, czy wywożone wino musujące jest należycie zaopatrzone znaczkami podatkowymi, pozostaje w mocy, a wytwórca wina musującego jest obowiązany na żądanie otworzyć w celu tego zbadania także już zamknięte posyłki. Jeżeli nie zachodzi żadne podejrzenie, ma się organ nadzorczy ograniczyć przy tem badaniu do prób wyrywkowych. O zmianach godzin odprawy należy każdorazowo donosić w należytym czasie w taki sam sposób.

(4) Ułatwienie, przyznane w ust. 3., może krajowa władza skarbowa w razie nadużycia cofnąć; wytwórcy wina musującego, którzy zostali prawomocnie skazani za ukrócenie skarbowe, dotyczące podatku od win musujących, są wykluczeni od tego ułatwienia.

§ 8.

(Do § 2., l. 1., i § 7., ust. 3. ustawy.)

Nieopodatkowany wywóz gotowego wina musującego do krajów świętej Korony węgierskiej, tudzież do Bośnii i Hercegowiny.

(1) Nieopodatkowany wywóz do krajów świętej Korony węgierskiej, tudzież do Bośnii i Hercegowiny jest w ogólności tylko wtedy dopuszczalny, gdy wysyłkę uskutecznia się za pośrednictwem publicznego zakładu przewozowego; na nieopodatkowany wywóz do wymienionych obszarów zapomocą innych środków przewozowych zezwala się po dopełnieniu warunków, ustanowionych każdorazowo przez Ministerstwo skarbu.

(2) Każdy poszczególny wywóz należy zgłosić pisemnie według wzoru w załączniku 4. (§ 7., ust. 2.) u organu nadzorczego. Każdy wywóz ma być kontrolowany przez organ nadzorczy; flaszki z winem musującem, zgłoszone do wywozu, muszą być w ten sposób w pogotowiu trzymane, aby organ kontrolujący mógł się bez trudności przekonać o ilości flaszek i ich pojemności. Wynik czynności urzędowej należy uwidocznić na zgłoszeniu; potwierdzone zgłoszenie należy oddać wytwórcy wina musującego, który ma je dołączyć jako załącznik do rejestru rozchodu.

(3) Postanowienia § 7., ust. 3. i 4., odnoszą się także do tych wywozów.

(4) Listy przewozowe (pocztowe adresy przesyłkowe) i poszczególne paczki muszą być zaopatrzone dokładną uwagą umieszczoną przez wysyłającego, że zakładowi przewozowemu wolno wydać posyłkę w obrębie obszaru obowiązywania ustawy tylko za poprzedniem doniesieniem do najbliższego organu skarbowego.

(5) Jeżeli posyłka wina musującego nadana w obrębie obszaru obowiązywania ustawy o winach musujących, która była pierwotnie przeznaczona dla odbiorcy poza obrębem tego obszaru obowiązywania, ma być wskutek zmiany miejsca przeznaczenia wydaną odbiorcy w obrębie obszaru obowiązywania ustawy, wówczas mają o tem przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej, tudzież c. k zakład pocztowy donieść jeszcze przed wydaniem posyłki odbiorcy temu oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu leży stacya oddawcza; doniesienie to (wolne od opłaty pocztowej) należy skierować do władzy

skarbowej I. instancyi. Stacye oddawcze, położone w obrębie wiedeńskiej i tryesteńskiej linii akcyzowej, uwalnia się od obowiązku donoszenia; odprawiający posyłkę liniowy urząd podatku spożywczego ma zrobić doniesienie do władzy skarbowej I. instancyi.

§ 9.

(Do § 2., l. 1. ustawy.)

Nieopodatkowany wywóz gotowego wina musującego poza linię cłową.

(1) Wino musujące można bez uiszczenia podatku wywozić przez wszystkie główne urzędy celne i poboczne urzędy celne I. klasy. Wywóz ma być uskuteczniany według przepisów cłowych o towarach, których wystąpienie należy wykazać, przy zastosowaniu postępowania konwojowego, przyczem jako urząd przekazujący występuje organ nadzorczy, który jest obowiązany prowadzić rejestr wydanych kart konwojowych.

(2) Każdy poszczególny wywóz ma być według wzoru w załączniku 4. (§ 7., ust. 2.) zgłoszony organowi nadzorczemu i przez niego skontrolowany. Potwierdzone zgłoszenie należy dołączyć do rejestru rozchodu.

§ 10.

(Do § 4., ust. 1., l. 3., i § 8., ust. 5. ustawy.)

Spożycie gotowego wina musującego w obrębie pracowni dla wyrobu.

(1) W ubikacyach pracowni dla wyrobu jak również w składzie podatkowym wolno spożywać gotowe wino musujące tylko po przepisanem opodatkowaniu.

(2) Próbki do kosztowania, które bierze się z gotowego, jednak jeszcze nieopodatkowanego wina musującego, nie podlegają podatkowi od win musujących, o ile kosztowanie uskutecznia w ubikacyi do tego przeznaczonej (§ 3., ust. 1.), w której nie wolno przechowywać zapasu gotowego wina musującego, wytwórca lub jego funkcyonaryusze i to tylko w tym celu, aby sprawdzić smak wina musującego. Te próbki do kosztowania należy zapisać na rozchód w rejestrze rozchodu.

§ 11.

(Do § 8., ust. 9.—11. ustawy.)

Kontrola, wgląd do ksiąg.

(1) Organa skarbowe, powołane do wykonywania postanowień ustawy o winach musujących, są uprawnione wchodzić do fabryk win musujących w czasie ruchu o każdej porze, zresztą tylko w godzinach dziennych, przedsiębrać oględziny, wglądać w zapiski, zarządzone przez władzę skarbową, i przeprowadzać dochodzenia, potrzebne w celu kontroli.

(2) Przedsiębiorcy i ich zastępcy są obowiązani udzielać organom skarbowym, jawiącym się do wykonywaniu kontroli, niezbędnych wyjaśnień i dostarczać potrzebnej pomocy.

(3) Urzędnikom skarbowym, zaopatrzonym w szczególne polecenie władzy skarbowej I. instancyi, należy oprócz tego dozwolić na żądanie celem wykonania kontroli wglądu do ksiąg przedsiębiorstwa, odnoszących się do wyrobu i sprzedaży wina musującego.

§ 12.

(Do § 4., ust. 2. ustawy.)

Ugoda.

(1) Na uiszczanie podatku od win musujących w drodze ugody zezwala się tylko takim osobom, które wyrabiają wino musujące według systemu fermentacyi flaszkowej z własnych produktów wyłącznie dla własnego użytku lub dla użytku członków rodziny, pozostających u nich na wikcie i mieszkaniu, jednak nie więcej jak 100 całych flaszek w ciągu rocznego okresu. Pozwolenie udziela się każdym razem na przeciąg jednego roku. Od tego pozwolenia są wykluczone osoby, które trudnią się wyszynkiem napojów spirytusowych lub handlem wina musującego albo na rachunek innych wino musujące produkują.

(2) Kto chce opłacać podatek od win musujących w drodze ugody, winien corocznie najpóźniej na 14. dni przed rozpoczęciem winobrania podać ustnie lub pisemnie właściwej władzy skarbowej I. instancyi:

a) swoje imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania;
b) miejscowość i budynek, w którym ma się odbywać wyrób wina musującego, dalej ubikacye na ten cel przeznaczone;
c) jaka w przybliżeniu ilość wina musującego, na cale flaszki obliczona, ma być wyprodukowaną;
d) ofiarowany ryczałt ugodowy.

(3) Jeśli badania, przeprowadzone wskutek tego doniesienia wykażą, że warunki ugodowego uiszczenia podatku od win musujących zachodzą, tudzież, że ofiarowany ryczałt ugodowy jest odpowiedni, to spisuje się wolny od stempla protokół ugody w dwóch egzemplarzach, w którym ma być wymieniona osoba, z którą zawiera się ugodę, czas trwawia ugody, tudzież kwota ugodzonego ryczałtu i warunki wpłat. Dla wpłat należy przeznaczyć wyłącznie jedną z kas, wymienionych w § 2., ust. 7. Jeżeli wpłatę nie uskutecznia się bezpośrednio,

należy kwotę ugodową wpłacić w obrocie pocztowej Kasy oszczędności; jeżeli strona nie ma zielonych poświadczeń kasowych złożenia, należy używać czerwonych poświadczeń do wpłat podatkowych, które można otrzymać w lokalach sprzedaży znaczków pocztowych.

(4) Prawo zatwierdzenia ugody przysługuje krajowej władzy skarbowej. Jeden zaopatrzony klauzulą przyzwolenia egzemplarz protokołu ugody należy wydać producentowi wina musującego, drugi należy udzielić do wglądnięcia Fachowemu departamentowi rachunkowemu VI. Ministerstwa skarbu, a po zwróceniu przechować u władzy skarbowej I. instancyi.

(5) Postanowienia § 8. ustawy i odnośne postanowienia niniejszego rozporządzenia wykonawczego nie mają z wyjątkiem zastrzeżonego dla administracyi skarbowej prawa doglądania ubikacyi, przeznaczonych do wyrobu win musujących, żadnego zastosowania do ugodowego uiszczenia podatku od win musujących.

III. Sprowadzanie wina musującego z krajów świętej Korony węgierskiej, tudzież z Bośnii i Hercegowiny.

§ 13.

(Do § 2., l. 2., § 4., ust. 1., l. 2. i § 6. ustawy.)

Opodatkowanie.

(1) Od wina musującego, które sprowadza się z krajów świętej Korony węgierskiej lub Bośnii i Hercegowiny do zamkniętych obszarów Wiednia lub Tryestu i dostawia się tamże do odprawy ze względu na liniowy podatek spożywczy, a które nie jest już należycie zaopatrzone znaczkami podatkowymi (ust. 8.), należy zapłacić podatek od win musujących przy urzędowej odprawie ze względu na liniowy podatek spożywczy; jeżeli dla tej odprawy należy przedłożyć deklaracyę towarów, winna strona podać zarazem gatunek wina musującego (wino musujące z winogron lub owoców), wielkość i ilość flaszek. Znaczki podatkowe wydaje liniowy urząd podatku spożywczego za opłatą, a strona ma je pod dozorem urzędu umieścić na flaszkach.

(2) W innych wypadkach sprowadzenia wina musującego z krajów świętej Korony węgierskiej lub Bośnii i Hercegowiny ma odbiorca zgłosić posyłkę według bliższych postanowień w ustępach 3. do włącznie 7., przed otwarciem dostawić do urzędowej czynności i zapłacić podatek od win musujących. Jeśli wino musujące zaopatrzono już należycie znaczkami podatkowymi w krajach świętej Korony węgierskiej, względnie w Bośnii i Hercegowinie (ust. 8.), należy pomimo tego wnieść zgłoszenie, od dostawienia jest jednak posyłka uwolnioną; strona, która chce korzystać z tego uwolnienia od dostawienia, jest obowiązana podać to w zgłoszeniu i pozwolić na oglądnięcie wina musującego w tych ubikacyach, gdzie ono jest przechowane.

(3) Zgłoszenie należy wnieść pisemnie według wzoru w załączniku 5. w przeciągu 24. godzin po nadejściu posyłki do oddziału straży skarbowej, w którego okręgu leży miejsce nabycia. Jeśli strona życzy sobie potwierdzenia, to należy wnieść zgłożenie w dwóch egzemplarzach, z których jeden po zaopatrzeniu go w potwierdzenie zwraca się stronie. Osoby, które nabytego wina musującego dalej nie pozbywają, mogą zgłosić nabycie w oddziale straży skarbowej także ustnie; w tym wypadku wygotowuje oznajmienie oddział a strona podpisuje. Załącznik 5

(4) Zanim posyłka zostanie otwarta musi być do powyższego oddziału straży skarbowej do urzędowania dostawioną, jeśli nie pozwolono na urzędowe sprawdzenie w ubikacyach przemysłowych lub mieszkalnych (ust. 5.). O ile strona nie rozporządzała datami, potrzebnemi do zgłoszenia, można je wpisać przy sposobności urzędowego sprawdzenia posyłki. Straż skarbowa sprawdza zgodność zgłoszenia z posyłką i wpisuje wynik w zgłoszeniu; zgłoszenia należy, jeżeli zdarzają się częściej w oddziale, zebrane za cały miesiąc, zresztą każdorazowo odsyłać za pośrednictwem władzy skarbowej I. instancyi do Fachowego departamentu rachunkowego VI. Ministerstwa skarbu.

(5) Władza skarbowa I. instancyi może na prośbę zwolnić stronę od obowiązku dostawienia posyłki do właściwego organu skarbowego i zezwolić na przedsięwzięcie urzędowego sprawdzenia w ubikacyach przemysłowych lub mieszkalnych strony za zwrotem kosztów.

(6) Osoby, które trudnią się sprzedażą wina musującego i nabywają wino musujące, jeszcze nieopodatkowane — bez względu na to, czy jest ono przeznaczone na sprzedaż, czy dla własnej konsumcyi — mają najpóźniej do 24. godzin po dostawieniu, względnie urzędowem sprawdzeniu przesyłki, na każdy jednak wypadek przed spożyciem lub sprzedażą wina musującego nałożyć znaczki podatkowe na flaszkach w sposób przepisany, a zatem zaopatrzyć się zawczasu w znaczki podatkowe (§ 2., ust. 7. i 8.).

(7) Dla osób, które nie trudnią się sprzedażą wina musującego, zamawia oddział straży skarbowej znaczki podatkowe w przeznaczonej do tego kasie (§ 2., ust. 7.) i poleca stronie, aby zapłaciła przypadającą kwotę w drodze pocztowej Kasy oszczędności. Kasa ma dopilnować zapłaty — w razie niezapłacenia przedłożyć doniesienie właściwej władzy skarbowej I. instancyi — a po nadejściu zawiadomienia o wpisie do rachunku ma przesłać znaczki podatkowe do oddziału; ten oddaje znaczki podatkowe stronie i zarządza nałożenie ich na flaszkach przez stronę; znaczki podatkowe, które okażą

się zbędne, gdyż poszczególne flaszki już zużyto, należy w obecności strony zniszczyć.

(8) Ministerstwo skarbu zastrzega sobie zezwolenie na prośbę wytwórcom win musujących, których przedsiębiorstwa położone są w krajach świętej Korony węgierskiej albo w Bośnii i Hercegowinie, na nakładanie znaczków podatku od win musujących w sposób przepisany na flaszkach z winem musującem przed wprowadzeniem wina musującego w obręb obszaru obowiązywania ustawy; bliższe warunki ustanawia się w każdorazowem pozwoleniu. Organ skarbowy, powołany do kontroli względnie odprawy takich posyłek (oddział straży skarbowej, w zamkniętych obszarach akcyzowych Wiednia i Tryestu liniowy urząd podatku spożywczego), ma się przekonać, czy posyłka pochodzi od producenta, posiadającego pozwolenie, i ma przez wyrywkowe próby zbadać, czy flaszki są zaopatrzone należycie znaczkami podatkowymi. W wypadku odprawy posyłki przez liniowy urząd podatku spożywczego należy imię i nazwisko producenta, gatunek wina musującego, ilość i wielkość flaszek podać w jukście. Gdyby przy sprawdzeniu znaleziono choćby tylko jedną flaszkę bez należytego znaczka podatkowego, to należy zbadać całą posyłkę; takie flaszki ma strona, bez wliczenia znajdujących się w danym wypadku znaczków podatkowych, zaopatrzyć dodatkowo w należyty sposób znaczkami podatkowymi. O usterkach tego rodzaju należy w każdym wypadku donosić Ministerstwu skarbu.

(9) Za próbki wolne od podatku, które nie podlegają ani zgłoszeniu ani dostawieniu, uważa się posyłki, przewożone pocztą listową jako próbki.

§ 14.

(Do § 7., ust. 1. i 2. ustawy.)

Doniesienia zakładów przewozowych.

(1) Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej tudzież c. k. Zakład pocztowy są obowiązane o każdej posyłce wina musującego, nadanej w miejscu położonem w krajach świętej Korony węgierskiej albo w Bośnii i Hercegowinie, a przeznaczonej dla odbiorcy w obrębie obszaru obowiązywania ustawy, jeszcze przed wydaniem odbiorcy donieść oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu leży stacya oddawcza. To doniesienie (wolne od opłaty pocztowej) ma zawierać miejsce nadania i przeznaczenia, imię i nazwisko wysyłającego i adresata, tudzież wagę brutto posyłki. Stacye oddawcze położone wewnątrz wiedeńskiej i tryesteńskiej linii akcyzowej są zwolnione od obowiązku donoszenia o posyłkach, przeznaczonych dla odbiorców wewnątrz wymienionych linii.

(2) Oddziały straży skarbowej mają na podstawie doniesień zbadać, czy odbiorcy uczynili zadość swemu obowiązkowi oznajmienia, dostawienia, względnie uiszczenia podatku.

IV. Wprowadzanie wina musującego przez linię celną.

(Do § 2., l. 2.; § 4., ust. 1., l. 1. i § 4., ust. 2. ustawy.)

§ 15.

(1) Od wina musującego, wprowadzanego przez linię celną dla odbiorców w obrębie obszaru obowiązywania ustawy o winach musujących i dostawianego tam do wchodowej odprawy cłowej, które nie jest już znaczkami podatkowymi należycie zaopatrzone (ust. 6.), ani nie jest bezpośrednio opodatkowane (bez umieszczenia znaczków podatkowych, ust. 5.), należy uiścić podatek od win musujących przy odprawie wchodowej przez nałożenie znaczków podatkowych. Posyłki wina musującego, przeznaczone dla odbiorców w krajach świętej Korony węgierskiej lub w Bośnii i Hercegowinie, należy przekazać do królewsko-węgierskiego względnie bośniacko-hercegowińskiego urzędu celnego, położonego najbliżej miejsca przeznaczenia.

(2) W deklaracyi towaru dla odprawy wchodowej ma strona oprócz dat, potrzebnych dla postępowania celnego podać: gatunek wina musującego (wino musujące z winogron albo owoców), wielkość i ilość flaszek.

(3) Co do odprawy posyłek wina musującego na podstawie wyniku urzędowo-celnego wywodu oględzin mają zastosowanie dotyczące przepisy celne z tem uzupełnieniem, że także daty miarodajne dla opodatkowania mają być przez urzędy celne stwierdzone i w dokumencie celnym uwidocznione.

(4) Znaczki podatkowe mają strony nabyć (§ 2., ust. 7. i 8.) i nałożyć przed lub podczas odprawy celnej na flaszkach z winem musującem; urzędy celne, w których okaże się regularne zapotrzebowanie znaczków do opodatkowania win musujących, mogą być przez krajową władzę skarbową przeznaczone do wydawania znaczków do opodatkowania win musujących za gotówkę.

(5) Co do wina musującego, nie przeznaczonego do obrotu handlowego, nadchodzącego z zagranicy pocztą albo w ruchu podróżnych i lokalnym obrocie granicznym, zezwala się na bezpośrednie uiszczanie podatku od wina musującego (bez nałożenia znaczków podatkowych). W tych wypadkach należy z zachowaniem odpowiedniej ostrożności wyciskać na etykiecie flaszki pieczęć urzędową urzędu celnego.

(6) Ministerstwo skarbu zastrzega sobie zezwolenie zagranicznym wytwórcom wina musującego na ich prośbę na nakładanie w przepisany sposób już za granicą znaczków podatkowych na flaszkach z winem musującem. Bliższe warunki zostaną podane w każdorazowem pozwoleniu. Strona ma w deklaracyi towaru dla odprawy wchodowej podać oprócz dat, wymienionych w ust. 2., także okoliczność, że flaszki są już zaopatrzone znaczkami podatkowymi, oraz imię i nazwisko wytwórcy wina musującego. Przy odprawie na podstawie wywodu oględzin ma urząd celny imię i nazwisko wytwórcy wina musującego uwidocznić w dokumencie celnym. Przy odprawie takich posyłek ma się urząd celny przekonać, czy pochodzą one od wytwórcy posiadającego pozwolenie i ma zbadać próbami wyrywkowemi, czy flaszki są należycie zaopatrzone znaczkami podatkowymi. Na wypadek znalezienia przy oględzinach choćby tylko jednej flaszki, która nie jest należycie zaopatrzona znaczkiem podatkowym, należy całą posyłkę zbadać; takie flaszki mają być przez stronę dodatkowo bez uwzględnienia znajdującego się ewentualnie znaczka podatkowego należycie znaczkami podatkowymi zaopatrzone lub pod kontrolą karty konwojowej napowrót za granicę odesłane. O tego rodzaju usterkach należy w każdym wypadku donosić wprost Ministerstwu skarbu.

(7) Jako próbki, wolne od podatku, traktuje się próbki, wchodzące przez linię cłową pocztą listową i przewożone przez pocztę jako próbki, o ile według obowiązujących przepisów celnych są uwolnione od dostawienia do urzędu celnego.

V. Dodatkowe opodatkowanie.

(Do § 17. ustawy.)

§ 16.

Dodatkowy podatek.

(1) Wino musujące, znajdujące się dnia 1. maja 1914 w obrębie obszaru obowiązywania ustawy poza fabryką wina musującego lub składu celnego, podlega dodatkowemu podatkowi w wymiarze, podanym w ustępie 4. Co do zapasów wina musującego, znajdujących się w fabrykach win musujących, obowiązują postanowienia § 6., ust. 4.

(2) Do win musujących, podlegających dodatkowemu podatkowi, należą wszystkie wina, wina owocowe (wina z owoców i jagód), napoje, zawierające wino lub wino owocowe o zawartości alkoholu ponad jeden procent objętości, z których przy otwarciu flaszki uchodzi, burząc się, kwas węglowy.

(3) Uwolnione od dodatkowego opodatkowania jest wino musujące, znajdujące się w posiadaniu głów gospodarstw domowych, które wina musującego ani nie sprzedają, ani nie szynkują, jeżeli łączny zapas w całych flaszkach lub na całe flaszki przerachowany (ust. 4.) wynosi nie więcej jak dziesięć sztuk; większe zapasy należy jednak poddać w całości dodatkowemu podatkowi.

(4) Dodatkowy podatek wynosi:

od flaszki o pojemności ponad 425 do 850 centymetrów sześciennych (cała flaszka) 80 h, jeśli jednak wino musujące sporządzone jest dowodnie z wina owocowego, 20 h;

od flaszki o pojemności ponad 230 do 425 centymetrów sześciennych (pół flaszki) połowę, od mniejszych flaszek jedną czwartą stopy podatkowej za całą flaszkę.

Przy flaszkach, których pojemność jest większa, jak 850 centymetrów sześciennych, liczy się za każde dalsze chociażby tylko zaczęte 230 centymetrów sześciennych pojemności po jednej czwartej stopy podatkowej za całą flaszkę.

(5) Wszystkie naczynia, zawierające wino musujące, są uważane za flaszki w znaczeniu ustawy o podatku od win musujących.

§ 17.

Zgłoszenie.

(1) Kto posiada zapas wina musującego podlegającego dodatkowemu podatkowi, jest obowiązany najpóźniej 4. maja 1914 zgłosić pisemnie ilość i wielkość flaszek, gatunek wina musującego (wino musujące z winogron albo z owoców), tudzież miejscowość i ubikacye przechowania w dwóch egzemplarzach wedle wzoru w załączniku 6. w tym oddziale straży skarbowej, w którego okręgu znajduje się zapas podlegający zgłoszeniu. Drukowane formularze tych zgłoszeń są wydawane bezpłatnie przez organa i urzędy, które ma wskazać krajowa władza skarbowa. Załącznik 6.

(2) Gdyby wina, podlegające zgłoszeniu znajdowały się w transporcie, to obowiązek zgłoszenia i uiszczenia dodatkowego podatku ciąży na odbiorcy towaru, który ma wnieść zgłoszenie najpóźniej do 48. godzin po nadejściu posyłki.

(3) Przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi parowej (z wyjątkiem morskich, o ile nie rozchodzi się o uprzywilejowane parowce krajowe), tudzież c. k. Zakład pocztowy są obowiązane każdą posyłkę win musujących, przyjętą przed dniem 1. maja 1914 do przewozu dla odbiorcy w obrębie obszaru obowiązywania ustawy, jednak do tego dnia nie wydaną, natychmiast po nadejściu do stacyi wydania, zgłosić w oddziale straży skarbowej, w którego okręgu ta stacya leży. To doniesienie (wolne od opłaty pocztowej) ma zawierać imię i nazwisko nadawcy i odbiorcy tudzież podanie wagi brutto posyłki. Stacye oddawcze,

położone w obrębie wiedeńskiej i tryesteńskiej linii akcyzowej, są zwolnione od tego obowiązku donoszenia co do posyłek, przeznaczonych dla odbiorców w obrębie wymienionych obszarów.

(4) Jeżeli przepisane zgłoszenie do dodatkowego opodatkowania zostanie zaniechane, albo stwierdzona urzędownie ilość flaszek jest o więcej niż o 5 procent większą od zgłoszonej, należy za to ukarać grzywną w wysokości cztero- do ośmiokrotnej kwoty dodatkowego podatku, narażonego na ukrócenie.

(5) Za inne nieprawidłowości w zgłoszeniu karze się grzywnami porządkowemi od 4 K do 100 K.

§ 18.

Urzędowe sprawdzenie.

(1) Organa skarbowe, do których zgłoszenia zapasów zostają wniesione, są obowiązane przedewszystkiem sprawdzić zgłoszenie co do jego dokładności. ewentualnie spowodować potrzebne uzupełnienie, a następnie przystąpić bezzwłocznie do sprawdzenia zapasów.

(2) Osoby, które wino musujące sprzedają albo szynkują, mają na flaszkach z winem musującem najpóźniej do dnia 4. maja 1914, na każdy jednak wypadek przed sprzedażą względnie otwarciem flaszek, nałożyć przypadające znaczki podatkowe, a zatem zaopatrzyć się zawczasu w znaczki podatkowe. Znaczki podatkowe można nabyć w kasie urzędu taks w Wiedniu, Krajowych Kasach skarbowych w Lincu, Solnogrodzie, Gracu, Celowcu, Lublanie, Tryeście, Insbruku, Bernie, Opawie, Lwowie, Czerniowcach, Zadarze i Urzędzie dochodów skarbowych w Pradze. Jeżeli podjęcie i zapłacenie znaczków podatkowych nie następuje z ręki do ręki w jednem z wymienionych miejsc nabycia, to należy przypadającą kwotę zapłacić w obrocie pocztowej Kasy oszczędności. Jeśli strona nie rozporządza zielonemi poświadczeniami złożenia miejsca nabycia, należy użyć czerwonych poświadczeń do wpłat podatkowych, które można nabyć w lokalach sprzedaży pocztowych znaczków wartościowych. Cel wpłaty, a jeśli nie posyła się osobnego zamówienia także rodzaj i ilość żądanych znaczków podatkowych należy na poświadczeniu złożenia pocztowej Kasy oszczędności względnie na poświadczeniu do wpłat podatkowych dokładnie podać. Kasa ma natychmiast po nadejściu zawiadomienia Urzędu pocztowych Kas oszczędności o uskutecznionej wpłacie odesłać stronie zamówione znaczki podatkowe. Urzędowe sprawdzenie uiszczenia podatku ma się ograniczyć do wyrywkowych prób, jeżeli nie zachodzą żadne wątpliwości. Wynik należy uwidocznić na obydwóch egzemplarzach zgłoszenia; jeden egzemplarz zwraca się stronie. drugi należy przesłać przez władzę skarbową I. instancyi do Fachowego departamentu rachunkowego VI. Ministerstwa skarbu.

(3) U osób, które ani wina musującego nie sprzedają, ani niem nie szynkują, ma organ skarbowy na podstawie sprawdzenia zapasów obliczyć przypadające znaczki do opodatkowania win musujących i kwotę podatku, o ile zapasy nie zostały już należycie zaopatrzone znaczkami podatkowymi; przy sprawdzeniu zapasów wystarczają wyrywkowe próby, jeśli nie zachodzą żadne wątpliwości. Wywód sprawdzenia, przypadającą kwotę dodatkowego podatku i kasę poboru (krajową kasę skarbową, względnie kasę Urzędu taks w Wiedniu, Urząd dochodów skarbowych w Pradze), w której dodatkowy podatek ma być uiszczony, należy uwidocznić w obydwóch egzemplarzach zgłoszenia; jeden egzemplarz zgłoszenia wraz z jednem poświadczeniem złożenia pocztowej Kasy oszczędności należy wręczyć stronie, drugi odesłać do kasy poboru. Strona jest obowiązaną zapłacić dodatkowy podatek natychmiast w kasie wymienionej w załatwieniu zgłoszenia bezpośrednio lub w obrocie pocztowych Kas oszczędności. Kasa ma czuwać nad zapłatą — w razie niezapłacenia donieść właściwej władzy skarbowej I. instancyi, a po uskutecznionej wpłacie odesłać stronie przypadające znaczki podatkowe; strona jest obowiązaną nałożyć znaczki podatkowe na flaszkach; znaczki podatkowe na flaszki ewentualnie tymczasem zużyte należy zniszczyć.

Forster wlr. **Schuster** wlr.

Engel wlr.

Załącznik 1.

(do § 2.).

Znaczki opodatkowania win musujących w $^1/_2$ naturalnej wielkości.

Dla win musujących z winogron.

Dla całych flaszek, druk czerwony.

Dla pół flaszek, druk niebieski.

Dla ćwierć flaszek, druk czarny.

Dla win musujących owocowych.

Dla całych flaszek, druk zielony.

Dla pół flaszek, druk pomarańczowy.

Dla ćwierć flaszek, druk brunatny.

Cała flaszka wina musującego z winogron ze znaczkiem podatkowym

(prawie $^1/_3$ naturalnej wielkości).

Wygląd z przodu.

Znaczek podatkowy należy nakleić starannie na flaszce w sposób uwidoczniony na rysunku; przytem przynajmniej połowa długości paska ma przylegać bezpośrednio do szkła.

Wygląd z tyłu.

Załącznik 2. **Wzór do § 4.**

Kraj: . . . . . Okrąg skarbowy: . . . . . .

Rok: . . . . . Oddział straży skarbowej: . . . . . .

Rejestr przychodu Nr. . . . . *)

gotowego wina musującego z $\frac{\text{winogron}}{\text{owoców}}$ **), złożonego w składzie podatkowym fabryki wina musującego

. . . . . .

w . . . . . l. k. . . . . .

za czas od . . . . . 19.. do . . . . . 19..

Ćwierćroczne zamknięcie.

	Wino musujące w				
	1/1	1/2	1/4		
	flaszkach (ilość sztuk)				
Ogólny przychód					
Ogólny rozchód według rejestru rozchodu Nr.					
Pozostaje zapas według ksiąg . .					

Powyższy zapas według ksiąg przeniesiono do rejestru przychodu Nr. . . . . pod pozycyą 1.

Ilość załączników . . . . . .

*) Numerowanie rozpoczyna się na nowo w każdym roku kalendarzowym.
**) Nieodpowiednie należy skreślić.

Liczba pozycyi	Data zapisania	flaszki (ilość sztuk)					Powód przychodu	Podpis strony	Uwaga
		1/1	1/2	1/4					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Do przeniesienia .									

Załącznik 3. **Wzór do § 4.**

Kraj: ..... Okrąg skarbowy: .....

Rok: ..... Oddział straży skarbowej: .....

Rejestr rozchodu Nr. ..... *)

wydanego na rozchód w składzie podatkowym fabryki win musujących .....

.....w..... l. k.....

wina musującego z $\left.\frac{\text{winogron}}{\text{owoców}}\right\}$ **)

za czas od ..... 19.. do ..... 19..

Ilość załączników: .....

Uwaga:

W kolumnie uwagi należy przy każdej pozycyi, która dotyczy wywozów, uwidocznić, czy rozchodzi się o wywóz opodatkowany lub nieopodatkowany.

---

*) Numerowanie rozpoczyna się na nowo w każdym roku kalendarzowym.
**) Nieodpowiednie należy skreślić.

Liczba pozycyi	Data zapisania	flaszki (ilość sztuk)					Powód rozchodu	Podpis strony	Uwaga
		1/1	1/2	1/4					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Do przeniesienia..									

Załącznik 4. **Wzór do § 7.**

Kraj: . . . . . Do l. poz. . . . . , rejestru rozchodu Nr. . . . .

Okrąg skarbowy: . . . . . z dnia . . . . . 19. .

Oddział straży skarbowej: . . . . . .

Zgłoszenie

wywozu $\frac{\text{opodatkowanego}}{\text{nieopodatkowanego}}$ *) wina musującego z $\frac{\text{winogron}}{\text{owoców}}$ *) z fabryki wina musującego . . . . . .

. . . . . .

w . . . . . l. k. . . . . .

Dzień i godzina wywozu	Ilość wywożonych					Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania	Kraj przeznaczenia
	1/1	1/2	1/4					
	flaszek					odbiorcy		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Razem . .								

. . . . . , dnia . . . . . 19. .

. . . . . .

Podpis strony.

Załatwienie:

1. Wniesiono dnia . . . . . 19. .
2. Zapisano w rejestrze na wydane karty konwojowe pod pozycyą Nr. . . . . .
3. Czy posyłka zgodna ze zgłoszeniem? . . . . . .
4. O ile posyłka nie jest zgodna ze zgłoszeniem? . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Podpis organu skarbowego.

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Załącznik 5. **Wzór do § 13.**

Kraj: . . . . . Oddział straży skarbowej: . . . . . .

Zgłoszenie.

. . . . . w . . . . . .
(imię i nazwisko) (dokładny adres)

zgłasza nabycie niżej opisanej, dla $\frac{\text{niego}}{\text{niej}}$ przeznaczonej posyłki wina musującego

z krajów $\left.\frac{\text{św. Korony węg.}}{\text{Bośni i Hercegowiny}}\right\}$ *).

Źródło poboru: . . . . . .

Dokładne oznaczenie miejsca przechowania: . . . . . .

Gatunek wina musującego	Ilość					Uwaga
	1/1	1/2	1/4			
	flaszek					
1	2	3	4	5	6	7

Flaszki są znaczkami podatkowymi $\left.\frac{\text{już zaopatrzone}}{\text{nie zaopatrzone}}\right\}$ *).

Podpis strony:

*) Nieodpowiednie należy skreślić.

Załącznik 6. **Wzór do § 17.**

Kraj: . . . . . Oddział straży skarbowej: . . . . . .

Zgłoszenie

. . . . . w . . . . . .

jego zapasów wina musującego, podlegającego dodatkowemu opodatkowaniu:

Miejsce przechowania wina musującego		Gatunek (wino musujące z winogron lub owoców)	Ilość					Uwaga
Miejscowość, ulica	Bliższe oznaczenie ubikacyi, w których wino musujące jest złożone		1/1	1/2	1/4			
			flaszek					
			zapasu wina musującego					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

. . . . . dnia . . . . . maja 1914.

. . . . . .

. . . . . .

(Podpis strony z podaniem stanowiska lub zatrudnienia.)

Załatwienie.

1. Oddano dnia . . . . . maja 1914.

2. Wynik przedsięwziętego dnia . . . . . maja 1914 urzędowego sprawdzenia:

3. Rodzaj, ilość i wartość znaczków podatkowych, które należy nałożyć:

4. Wzmianka, czy znaczki podatkowe zostały już nałożone:

5. (Wypełnić i dołączyć poświadczenie złożenia pocztowej Kasy oszczędności, o ile flaszki nie zostały już zaopatrzone należytymi znaczkami podatkowymi.)
Przypadający dodatkowy podatek w kwocie . . . . . K . . . . h,
słowami: . . . . . koron . . . . . halerzy, należy
natychmiast w c. k. urzędzie / kasie . . . . . w . . . . . .
zapłacić bezpośrednio lub w obrocie pocztowej Kasy oszczędności, poczem znaczki podatkowe,
wymienione w ustępie 3., zostaną stronie przez wymienion y urząd / ą kasę wydane, wzgl. przesłane.

. . . . . , dnia . . . . . maja 1914.

Podpis strony: Podpis organu skarbowego:

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 31. marca 1914.

Treść: № 73. Rozporządzenie, dotyczące cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych.

73.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. marca 1914,

dotyczące cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, rozporządza się, co następuje:

Artykuł I.

Dla taksowania recept dla potrzeb publicznej pieczy nad ubogimi, dla potrzeb szpitali i zakładów humanitarnych oraz tych kas chorych, do których mają zastosowanie przepisy normy ordynacyjnej i dyspenzacyjnej z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 235, ustanawia się zamiast opustów, przewidzianych w § 7., ustęp 3., ustawy aptekarskiej, „Cennik lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (cennik dla kas chorych)".

Pierwsze wydanie tego cennika lekarstw pojawiło się nakładem c. k. drukarni nadwornej i państwowej.

Aptekarze i lekarze, upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, winni trzymać się tego cennika lekarstw i zaopatrzyć się w jeden egzemplarz tegoż.

Artykuł II.

Co do taksowania recept w rodzaju, określonym w artykule I., wstępują w miejsce postanowień rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 21, dotyczącego cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII., następujące przepisy:

§ 1.

Przy przyrządzaniu i wydawaniu lekarstw należy w każdym względzie ściśle trzymać się wskazówek przepisanych przez lekarza (recepty), o ile nie narusza to innych przepisów, obowiązujących w sprawach aptekarstwa i w obrocie środków lekarskich.

Jednakże podług recept, w których przekroczone są maksymalne dawki środków lekarskich, przepisane w tablicy III. farmakopei austryackiej Ed. VIII., wtedy tylko wolno zrobić lekarstwo w sposób zaordynowany, gdy lekarz obok wagi dawki położył wykrzyknik (!).

Nadto rozporządza się, że lekarz powinien wpisać wagę tych środków lekarskich w recepcie przepisanych, które są podane w tablicy dawek maksymalnych, nie tylko liczbami lecz także dokładnie słowami.

Przy wydawaniu proszków podzielonych na dawki zabrania się ze względów sanitarnych otwierania torebek papierowych przez rozdymanie ustami.

§ 2.

Wszystkie szczegóły recepty powinny być napisane wyraźnie i czytelnie oraz powinny być

podpisane przez lekarza po umieszczeniu daty przepisania i o ile możności pieczęci z nazwiskiem lekarza.

Na każdej recepcie musi być dokładnie oznaczona strona obowiązana do zapłaty, tudzież o ile możności imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania tej strony, dla której przepisane lekarstwo jest przeznaczone.

Na recepty, napisane nieczytelnie lub niezupełnie zrozumiałe dla aptekarza, nie wolno wydawać żadnego lekarstwa bez zasięgnięcia przedtem wyjaśnienia od ordynującego lekarza.

§ 3.

Na sygnaturze każdego wydanego lekarstwa należy uwidocznić datę ekspedycyi i umieścić podpis ekspedyenta.

§ 4.

Recepty, opatrzone dopiskiem „*cito*“ lub „*statim*“, należy ekspedyować jak tylko można najrychlej.

§ 5.

Na recepty, opatrzone dopiskiem „*secundum meam praescriptionem*“ — „*repetatur ordinatio de die*“ lub inną uwagą, oznaczającą jakieś tajemne porozumienie się lub jakiś układ aptekarza z lekarzem, co w stosunkach lekarza do aptekarza zgoła jest niedopuszczalne, nie wolno niczego wydawać.

Zapisywać i wydawać specyalne środki lub lekarstwa w stanie gotowym już zapakowane wolno tylko wyjątkowo. Oznaczenie tych przypraw (środków szczególnych i lekarstw w stanie gotowym zapakowanych), które wolno wyjątkowo zapisywać na rachunek stron, wymienionych w artykule I., pozostawia się zgodnemu unormowaniu przez strony interesowane.

§ 6.

Cena, ustanowiona w cenniku, służy do obliczania wszelkich ilości zapisanego środka leczniczego. Jeżeli zachodzi potrzeba taksowania innych ilości niż te, ktore są określone w cenniku, to uskutecznia się obliczenie w stosunku do stóp cennika.

§ 7.

Najmniejsza stopa dla obliczenia ceny jakiegoś artykułu wynosi d w a halerze.

Jeżeli przy taksowaniu zapisanej ilości artykułu leczniczego wypada ułamek halerza, należy go liczyć za cały halerz.

§ 8.

Za *Aqua fontis* aż do ilości jednego litra jakoteż za każdy litr następny wolno liczyć kwotę 2 halerzy z wyjątkiem przypadków, w których wody tej używa się na odwar lub nalew.

§ 9.

Jeżeli lekarz nie uwidocznił w recepcie szczegółowo ciężaru obojętnej części składowej, albo jeżeli do zrobienia lekarstwa w zapisanej formie potrzebny jest dodatek obojętny, w recepcie nie podany, natenczas winien ekspedyent napisać na recepcie przy taksowaniu, jaką ilość obojętnej części składowej lub obojętnego dodatku spotrzebowano.

Co do obliczania środków lekarskich, zaordynowanych w kroplach, obowiązują następujące prawidła:

Na jeden gram liczy się 20 kropli olejków tłustych jakoteż ciężkich olejków eterycznych, tynktur, kwasów mineralnych rozcieńczonych i w ogóle płynów wodnistych, 25 kropli innych olejków eterycznych, eteru octowego, eterowego wyskoku winnego i chloroformu, a 50 kropli czystego eteru.

§ 10.

Na każdej recepcie, podług której robi się i wydaje się lekarstwa z apteki publicznej lub domowej, napisać trzeba wyraźnie kwotę taksy liczbami, a przy pierwszem taksowaniu także szczegółowo, ile się liczy za materyały, robotę i naczynia. Przy powtarzaniu tego samego zapisanego lekarstwa w tym samym okresie rachunkowym wystarczy umieszczenie ceny ogólnej, wyjąwszy te przypadki, w których po myśli §§ 14. i 15. niniejszego rozporządzenia potrzeba osobno zarachowywać roboty przy receptach wraz z należytościami dyspenzacyjnemi.

§ 11.

Stopy cen środków lekarskich, nie objętych taksą, należy obliczać według zasad obliczania stóp cen, zawartych w „Cenniku lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych“, których dosłowne brzmienie dołączone jest do tego cennika lekarstw.

§ 12.

Co do zapisywanych lekarstw i innych środków leczniczych należy co kwartał przedkładać rachunki, o ile lekarstw tych i środków nie zapłacono przy odbiorze lub też nie zawarto innego układu.

W rachunkach tych należy oprócz cen poszczególnych zapisanych lekarstw uwidocznić w porządku alfabetycznym a w jego obrębie według dat także imiona i nazwiska uprawnionych do poboru stron (pacyentów), o ile one są widoczne z recept.

Do rachunków należy dołączyć jako dowody recepty, uporządkowane w taki sam sposób.

Za lekarstwa oraz inne środki lecznicze, których wymienione w artykule I. strony do zapłaty obowiązane nie zapłaciły najpóźniej w dziewięćdziesiątym dniu po przedłożeniu rachunku, należy uiszczać ustawowe odsetki zwłoki.

Jeżeli strona obowiązana do zapłaty zaprzeczy rzetelności taksacyi recepty i odmówi zapłaty spornej kwoty, natenczas ma obowiązek równocześnie z oznajmieniem spornej kwoty podać szczegółowo różnice taksy.

§ 13.

Za każde zatrudnienie apteki w czasie od 10. godziny wieczorem do 6. godziny rano wolno pobierać należytość w kwocie 50 h jako taksę nocną. Należytość tę należy pobrać bezpośrednio od tego, kto aptekę zatrudnia.

Zapisania lekarstw, które lekarz zaopatrzył przy podpisie i dacie dodatkiem *„Expeditio nocturna“ (E. n.)* są od tej należytości uwolnione.

§ 14.

Lekarze, utrzymujący aptekę domową, mogą do ogólnej kwoty rachunku, obliczonej na zasadzie „Cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych“ doliczać jeszcze dodatek, wynoszący 40 procent sumy kwot rachunku, policzonych za roboty przy receptach wraz z należytościami dyspenzacyjnemi.

§ 15.

Aptekarze, u których odbyt sam przez się jest nieznaczny i przeważnie lub po największej części wynika ze stosunków z uprzywilejowanemi stronami, wyliczonemi w artykule I, mogą, wykazując te okoliczności, prosić właściwą polityczną władzę krajową o zezwolenie na policzanie dodatków do kwoty rachunku, obliczonej na zasadzie „Cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych“.

Władze krajowe mają prawo w zachodzących przypadkach tego rodzaju, pozwalać za każdym razem na okres trzech lat na takie dodatki aż do 40 procent sumy kwot rachunku, policzonych za roboty przy receptach wraz z należytościami dyspenzacyjnemi. Władze krajowe winny jednakowoż przed wydaniem orzeczenia dać sposobność do oświadczenia się współinteresowanym czynnikom (funduszom, gminom, kasom chorych itd.), doręczając im odpis odnośnego podania aptekarza.

Przeciw orzeczeniu władzy krajowej, które ma być udzielone wszystkim stronom interesowanym i ma uwidaczniać termin początkowy dla dozwolonego dodatku, wolno wnieść rekurs do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Aptekarze, którym polityczne władze krajowe udzieliły po myśli § 11., ustęp 4., rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 21, zezwolenia na ograniczenie przepisanego opustu, mają prawo przez okres trzech lat od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zamiast ograniczać opust z poprzednich kwot taksy liczyć obecnie dodatki do kwoty rachunku, obliczonej na zasadzie „Cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych“.

W tym czasokresie należy takie dodatki obliczać od sumy kwot za roboty przy receptach wraz z należytościami za dyspenzacyę; dodatki te wynoszą:

20 procent, gdy opust ograniczony był dotychczas na 25 procent;

30 procent, gdy opust ograniczony był dotychczas na 20 procent;

40 procent, gdy opust ograniczony był dotychczas na 15 procent;

Po upływie tego czasokresu podlega dalsze zezwolenie na taki dodatek wspomnianemu wyżej postępowaniu.

§ 16.

Polityczna władza krajowa ma prawo zezwalać aptekarzom, którzy winni przy pobieraniu spirytusu oprócz państwowego podatku od wódki uiszczać jeszcze gminne opłaty od wódki, wskutek prośby tychże na odpowiadające dodatkowi podwyższenie ceny taksy za artykuły spirytusowe, wymienione według nazw w spisie, dołączonym do cennika lekarstw.

Artykuł III.

Przekroczenia cennika lekarstw i powyższych postanowień ulegają karze po myśli §§ 41., 42. i 43. ustawy aptekarskiej.

Artykuł IV.

Znosi się niniejszem § 11. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 21.

Artykuł V.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. kwietnia 1914.

Heinold wlr.

Zasady

obliczania stóp cen, zawartych w „Cenniku lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych (cenniku dla kas chorych)“.

1.

Dla obliczania stóp cen, zawartych w cenniku lekarstw dla kas chorych, funduszów publicznych i zakładów humanitarnych, winny uchodzić za ilości początkowe te ciężary, które zwykle aptekarz przeciętnie na raz zakupuje.

Do cennika lekarstw należy o ile możności wstawić te dziesiętne ilości ciężarów od 100·00 do 0·01 gramów z podaniem ich ceny, które lekarze zapisują w każdym poszczególnym wypadku. Dla nasmarowanych plastrów należy podać cenę 100 centymetrów kwadratowych, dla pigułek i tabliczek cenę 10 sztuk.

2.

Cenę zakupna wszystkich towarów lekarskich, materyałów aptecznych, preparatów chemicznych lub farmaceutycznych należy obliczyć w ten sposób, że na podstawie cen sprzedaży poszczególnych artykułów, przytoczonych w cennikach trzech wybitnych tutejszokrajowych firm w odnośnym dziale kupiectwa, oblicza się cenę średnią, którą należy uważać za cenę zakupna.

3.

Co do środków lekarskich, które przed użyciem muszą być rozdrobnione i dlatego przytoczone są w cenniku lekarstw jako *scissa, in pulvere grosso, in pulvere etc.*, miarodajną jest cena zakupna, wyznaczona dla towaru już rozdrobnionego. Jeżeli w cennikach, używanych po myśli punktu 2., niema takiej stopy ceny, natenczas należy przy obliczeniu ceny sprzedaży rozdrobnionych lub sproszkowanych materyałów aptecznych przyjąć cenę zakupna wyższą o 10 procent.

4.

Na podstawie ceny zakupna, obliczonej według punktu 2., oblicza się cenę sprzedaży przez podwojenie ceny zakupna.

5.

Ceny, które należy wstawić do taksy przy uwzględnieniu punktu 1., należy obliczać proporcyonalnie do obliczonej ceny sprzedaży, przyczem ułamek halerza należy liczyć za cały halerz.

Stopa ceny za pigułki i tabliczki wynosi co najmniej 4 h.

6.

Ceny sprzedaży artykułów opatrunkowych ustanawia się w ten sposób, że do cen zakupna, obliczonych według cenników trzech wybitnych tutejszokrajowych firm w odnośnym dziale kupiectwa, dolicza się 40procentowy dodatek ceny zakupna, przypadającej od sztuki lub ilości. Przy bawełnie Brunsa i przy gazie pochłaniającej wodę winien jednak dodatek ten wynosić 15 procent, zaś przy płótnie gutaperkowem i sączkach gumowych 60 procent.

7.

Cenę zakupna naczyń i zbiorników, potrzebnych do wydawania lekarstw, należy obliczyć na zasadzie każdoczesnych cenników trzech wybitnych tutejszokrajowych firm z odnośnego działu kupiectwa. Do tej ceny zakupna należy przy flaszkach i słoikach na maści doliczyć 30 procent, zaś przy wyrobach z tektury i towarach papierowych 20 procent.

8.

Przy wydawaniu zrobionych w sposób fabryczny przypraw farmaceutycznych (z wyjątkiem artykułów specyalnych), które aptekarze wydają w opakowaniu oryginalnem, należy ceny obliczać w ten sposób, że do ceny zakupna dolicza się dodatek 60procentowy. Wydatki szczególne na opłatę pocztową, cło itp. wolno przytem policzać tylko wtedy, jeżeli lekarz ordynujący zarządził w recepcie takie osobne wydatki lub wydatki te w poszczególnym przypadku udowodnione są na podstawie dokumentów.

Cennik lekarstw.

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Halerze
Acetanilidum	10	9
Acetphenetidinum	10	21
Acetum	100	14
Acetum aromaticum	100	20
Acetum pyrolignosum crudum	100	6
Acetum Scillae	10	2
Acidum aceticum concentratum	10	4
Acidum aceticum dilutum	100	15
Acidum arsenicosum	1	2
Acidum benzoicum	1	10
Acidum boricum	10	3
Acidum boricum in pulvere	10	3
Acidum carbolicum	10	6
Acidum carbolicum liquefactum	100	48
Acidum citricum	10	14
Acidum citricum in pulvere	10	14
Acidum hydrochloricum concentratum	10	2
Acidum hydrochloricum dilutum	100	8
Acidum lacticum	10	18
Acidum nitricum concentratum	10	3
Acidum nitricum fumans	10	6
Acidum phosphoricum	10	3
Acidum pyrogallicum	10	35
Acidum salicylicum	10	9
Acidum sulfuricum concentratum	10	2
Acidum sulfuricum dilutum	100	8
Acidum tannicum	10	14
Acidum tartaricum	10	8
Acidum tartaricum in pulvere	10	8
Adeps Lanae	100	46
Adeps Lanae hydrosus	100	36

	Gramy	Halerze
Aether	100	113
Aether pro narcosi*)	100	250
Aether aceticus	10	9
Aether Petrolei	100	27
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 rurka po	15	120
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 rurka po	100	450
Alcohol absolutus	100	86
Alga Carragen scissa	100	33
Aloë in pulvere	10	6
Alumen	100	10
Alumen in pulvere	10	2
Aluminium aceticum solutum	100	13
Aluminium sulfuricum	10	2
Ammonia	10	2
Ammonium aceticum solutum	10	3
Ammonium bromatum	10	14
Ammonium carbonicum	10	3
Ammonium chloratum	10	3
Amylium nitrosum	10	36
Amylum Oryzae in pulvere	100	15
Amylum Tritici in pulvere	100	14
Anetholum	1	7
Antipyrinum in pulvere	10	39
Antipyrinum Coffeïno-citricum	10	52
Antipyrinum salicylicum	10	28
Apomorphinum hydrochloricum	0·01	4
Aqua aromatica spirituosa	100	22
Aqua Aurantii florum	10	4

*) Razem z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Aqua Calcis	100	3
Aqua carbolisata	100	6
Aqua carminativa	100	20
Aqua Chamomillae	100	16
Aqua Chlori	10	2
Aqua chloroformiata	100	8
Aqua Cinnamomi	100	40
Aqua destillata	100	2
Aqua Foeniculi	100	19
Aqua Goulardi	100	6
Aqua kresolica	100	6
Aqua Laurocerasi	10	3
Aqua Menthae piperitae	100	28
Aqua plumbica	100	6
Aqua Rosae	100	17
Araroba depurata	10	56
Argentum nitricum crystallisatum	1	16
Argentum nitricum cum Kalio nitrico	1	9
Argentum nitricum fusum	1	16
Arillus Myristicae	10	22
Atropinum sulfuricum	0·10	19
Axungia Porci	100	38
Balsamum Copaïvae	10	15
Balsamum Peruvianum	10	43
Balsamum Styrax liquidus	10	10
Balsamum Terebinthina	100	15
Balsamum Tolutanum	10	38
Bismuthum subgallicum	10	37

	Gramy	Halerze
Bismuthum subnitricum	10	46
Bismuthum subsalicylicum	10	52
Bolus alba in pulvere	100	10
Bulbus Scillae scissus et in pulvere	10	7
Calcium carbonicum praecipitatum	100	16
Calcium hypochlorosum	100	6
Calcium oxydatum in pulvere	100	6
Calcium oxysulfuratum solutum	100	30
Calcium phosphoricum	10	9
Calcium sulfuricum ustum	100	5
Camphora trita	10	12
Cantharides in pulvere	10	45
Carbo Ligni depuratus	100	12
Carvonum	1	6
Castoreum in pulvere	1	120
Catechu in pulvere	10	15
Caules Dulcamarae scissi	100	12
Cera alba	10	12
Cera flava	10	11
Ceratum Cetacei	10	13
Ceratum fuscum	10	8
Cetaceum	10	7
Charta nitrata*)	1 arkusz	12
Charta sinapisata*)	1 płatek	6
Chininum bisulfuricum	1	11
Chininum hydrochloricum	1	16
Chininum sulfuricum	1	13
Chininum tannicum	1	10

*) Razem z dyspenzacyą.

	Gramy	Halerze
Chloralum hydratum	10	10
Chloroformium	100	68
Chloroformium pro narcosi*)	100	270
Cinnamalum	1	5
Cocaïnum hydrochloricum	0·10	6
Codeïnum hydrochloricum	0·10	10
Coffeïnum	1	10
Coffeïnum Natrio-benzoicum	1	6
Collemplastrum adhaesivum	100 cm^2	13
Collemplastrum salicylatum	100 cm^2	16
Collodium	10	7
Collodium elasticum	10	7
Collyrium adstringens luteum	10	3
Cortex Cascarillae in pulvere grosso	10	11
Cortex Cascarillae in pulvere	10	12
Cortex Chinae in pulvere grosso	10	4
Cortex Chinae in pulvere	10	6
Cortex Cinnamomi in pulvere grosso	10	12
Cortex Cinnamomi in pulvere	10	14
Cortex Condurango in pulvere grosso	10	5
Cortex Frangulae scissus	100	26
Cortex Granati in pulvere grosso	10	7
Cortex granati in pulvere	10	9
Cortex Quebracho in pulvere grosso	10	4
Cortex Quercus in pulvere grosso	100	10
Cortex Quercus in pulvere	10	3
Cortex Quillaiae in pulvere grosso	100	38
Cortex Rhamni Purshiani in pulvere grosso	10	5
Cortex Viburni in pulvere grosso	10	8
Cuprum sulfuricum	10	4
Cuprum sulfuricum in pulvere	10	6

*) Razem z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Electuarium lenitivum	10	6
Emplastrum adhaesivum	100 cm^2	6
Emplastrum Cantharidum	10	20
Emplastrum Cantharidum perpetuum	10	20
Emplastrum Conii	10	9
Emplastrum Hydrargyri	10	8
Emplastrum Hydrargyri extensum	100 cm^2	15
Emplastrum Meliloti	10	7
Emplastrum oxycroceum	10	24
Emplastrum Plumbi carbonici	10	5
Emplastrum Plumbi compositum	10	6
Emplastrum Plumbi hyperoxydati	10	6
Emplastrum Plumbi simplex	10	5
Emplastrum saponatum	10	6
Emplastrum saponatum extensum	100 cm^2	9
Emplastrum saponatum salicylatum	10	8
Emplastrum saponatum salicylatum extensum	100 cm^2	10
Eugenolum	1	3
Extractum Aloës	1	2
Extractum Belladonnae	1	4
Extractum Calami aromatici	1	2
Extractum Calumbae	1	5
Extractum Cannabis Indicae	1	26
Extractum Centaurii minoris	1	4
Extractum Chinae	1	4
Extractum Chinae fluidum	10	13
Extractum Colae fluidum	10	14
Extractum Colocynthidis	1	10
Extractum Condurango fluidum	10	11
Extractum Cubebae	1	10
Extractum Dulcamarae	1	3

	Gramy	Halerze
Extractum Filicis maris	1	6
Extractum Fungi Secalis	1	14
Extractum Fungi Secalis fluidum	10	17
Extractum Gentianae	1	2
Extractum Graminis	1	2
Extractum Granati	1	3
Extractum Hamamelidis fluidum	10	11
Extractum Hydrastidis fluidum	10	135
Extractum Hyoscyami	1	4
Extractum Liquiritiae	10	12
Extractum Liquiritiae venale depuratum in pulvere	10	7
Extractum Opii	1	31
Extractum Pomi ferratum	10	9
Extractum Quassiae	1	6
Extractum Quebracho fluidum	10	10
Extractum Ratanhiae	1	5
Extractum Rhamni Purshiani fluidum	10	10
Extractum Rhei	1	4
Extractum Rhei compositum	1	5
Extractum Scillae	1	3
Extractum Strychni	1	5
Extractum Taraxaci	1	2
Extractum Trifolii fibrini	1	2
Extractum Viburni fluidum	10	12
Ferrum carbonicum saccharatum	10	6
Ferrum citricum chiniatum	10	55
Ferrum hydrooxydatum dialysatum liquidum	10	3
Ferrum lacticum	10	12

	Gramy	Halerze
Ferrum oxydatum saccharatum	10	5
Ferrum pulveratum	10	4
Ferrum reductum	10	14
Ferrum sesquichloratum crystallisatum	10	4
Ferrum sesquichloratum solutum	10	3
Ferrum sulfuricum praecipitatum	10	3
Flores Arnicae scissi	10	6
Flores Caryophylli in pulvere	10	20
Flores Chamomillae Romanae	100	60
Flores Chamomillae vulgaris	100	88
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere	10	10
Flores Cinae in pulvere grosso	10	10
Flores Cinae in pulvere	10	11
Flores Croci	1	41
Flores Croci in pulvere	1	54
Flores Koso scissi	10	11
Flores Koso in pulvere	10	12
Flores Lavandulae	10	14
Flores Malvae	10	8
Flores Rhoeados scissi	10	12
Flores Rosae scissi	10	28
Flores Sambuci	100	66
Flores Tiliae scissi	100	110
Flores Verbasci	10	14
Folia Althaeae scissa	100	20
Folia Aurantii scissa	10	7
Folia Belladonnae scissa	10	8
Folia Belladonnae in pulvere	10	10
Folia Digitalis scissa	10	7
Folia Digitalis in pulvere	10	9
Folia Farfarae scissa	100	25

	Gramy	Halerze
Folia Hamamelidis scissa	10	5
Folia Hyoscyami scissa	10	9
Folia Hyoscyami in pulvere grosso .	10	10
Folia Iaborandi scissa	10	14
Folia Iuglandis scissa	100	20
Folia Malvae scissa	100	30
Folia Melissae scissa	100	70
Folia Menthae piperitae scissa	100	110
Folia Menthae piperitae in pulvere	10	13
Folia Rosmarini scissa	100	30
Folia Salviae scissa	100	48
Folia Salviae in pulvere	10	6
Folia Sennae scissa	100	55
Folia Sennae in pulvere	10	6
Folia Sennae praeparata	10	7
Folia Stramonii scissa	10	7
Folia Taraxaci scissa	100	22
Folia Theae	10	25
Folia Trifolii fibrini scissa	100	42
Folia Trifolii fibrini in pulvere	10	6
Folia Uvae ursi scissa	100	35
Formaldehydum solutum	10	3
Fructus Anisi stellati in pulvere grosso	10	11
Fructus Anisi stellati in pulvere	10	14
Fructus Anisi vulgaris	100	33
Fructus Anisi vulgaris in pulvere grosso	10	4
Fructus Anisi vulgaris in pulvere	10	5
Fructus Capsici sine semin. in pulvere	10	14
Fructus Cardamomi excort. in pulvere grosso	10	60
Fructus Carvi	100	28
Fructus Carvi in pulvere grosso	10	4

	Gramy	Halerze
Fructus Carvi in pulvere	10	6
Fructus Cassiae Fistulae	100	40
Fructus Colocynthidis in pulvere	1	4
Fructus Coriandri	100	15
Fructus Cubebae in pulvere	10	16
Fructus Foeniculi	100	31
Fructus Foeniculi in pulvere grosso	10	4
Fructus Foeniculi in pulvere	10	4
Fructus Iuniperi in pulvere grosso	100	18
Fructus Lauri in pulvere grosso	100	13
Fructus Myrtilli	100	54
Fructus Papaveris in pulvere grosso	10	13
Fructus Piperis nigri in pulvere	10	6
Fructus Sennae	100	85
Fructus Tamarindi	10	7
Fructus Vanillae	1	18
Fungus igniarius	10	18
Fungus Laricis in pulvere	10	8
Fungus Secalis	10	16
Fungus Secalis in pulvere	1	5
Gallae in pulvere grosso	10	6
Gelatina animalis alba	10	11
Glandulae Lupuli	1	8
Globuli martiales	1 sztuka	15
Glycerinum	100	52
Guaiacolum carbonicum	10	50
Guarana in pulvere	10	106
Gummi Acaciae in pulvere	10	10

	Gramy	Halerze
Gummiresina Ammoniacum in pulvere grosso . . .	10	9
Gummiresina Ammoniacum in pulvere	10	10
Gummiresina Asa foetida in pulvere	10	36
Gummiresina Euphorbium in pulvere	10	9
Gummiresina Galbanum in pulvere	10	23
Gummiresina Gutti in pulvere . . .	1	4
Gummiresina Myrrha in pulvere	10	14
Gummiresina Olibanum in pulvere	10	7
Herba Absinthii scissa	100	26
Herba Absinthii in pulvere	10	3
Herba Adonidis scissa	10	5
Herba Cannabis Indicae scissa . . .	10	46
Herba Centaurii minoris scissa	100	48
Herba Chenopodii scissa	100	56
Herba Conii scissa	10	8
Herba Conii in pulvere grosso . . .	10	9
Herba Convallariae scissa	10	5
Herba Equiseti scissa	100	14
Herba Galeopsidis scissa	100	40
Herba Herniariae scissa	100	43
Herba Lobeliae scissa	10	9
Herba Maioranae scissa	10	5
Herba Meliloti scissa	100	20
Herba Meliloti in pulvere	10	4
Herba Millefolii scissa	100	29
Herba Origani scissa	100	22
Herba Polygoni scissa	100	28
Herba Sabinae scissa	10	3

	Gramy	Halerze
Herba Sabinae in pulvere	10	4
Herba Serpylli scissa	100	21
Herba Violae tricoloris scissa	100	52
Hydrargyrum	10	13
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	1	3
Hydrargyrum bichloratum corrosivum in pulvere	1	2
Hydrargyrum chloratum mite	1	2
Hydrargyrum iodatum flavum	1	8
Hydrargyrum oxydatum flavum	1	5
Hydrargyrum tannicum oxydulatum	1	5
Hydrogenium hyperoxydatum solutum	100	24
Hydromel infantum	100	60
Ichthyocolla	10	74
Infusum Sennae cum Manna	100	50
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	1	11
Iodum	1	10
Kalium aceticum solutum	10	5
Kalium bromatum	10	11
Kalium bromatum in pulvere	10	12
Kalium carbonicum crudum	100	19
Kalium carbonicum purum	10	4
Kalium chloricum crystallisatum et in pulvere	10	3

	Gramy	Halerze
Kalium hydrooxydatum	10	7
Kalium hydrooxydatum solutum	100	36
Kalium hydrotartaricum in pulvere	10	8
Kalium hypermanganicum	10	4
Kalium iodatum	10	70
Kalium Natrio-tartaricum	10	5
Kalium Natrio-tartaricum in pulvere	10	6
Kalium nitricum	10	2
Kalium nitricum in pulvere	10	3
Kalium sulfuratum pro balneo	100	12
Kamala	10	30
Kreosotum	1	2
Kreosotum carbonicum	10	30
Kresolum	10	16
Kresolum liquefactum	10	15
Lichen Islandicus scissus	100	23
Lignum Guaiaci scissum	100	18
Lignum Haematoxyli scissum	100	22
Lignum Iuniperi scissum	100	12
Lignum Quassiae scissum	100	22
Lignum Quassiae in pulvere	10	4
Lignum Santali rubrum scissum	100	17
Linimentum ammoniatum	100	35
Linimentum saponato-camphoratum	100	57
Liquor acidus Halleri	10	6
Liquor Ammoniae anisatus	10	8
Liquor Capsici compositus	100	76
Lithium carbonicum	10	26
Lycopodium	10	12

	Gramy	Halerze
Magnesium carbonicum in pulvere	10	3
Magnesium citricum effervescens	10	17
Magnesium oxydatum	10	11
Magnesium sulfuricum	100	10
Magnesium sulfuricum siccum	100	20
Manna	10	20
Mel depuratum	10	6
Mentholum	10	82
Mixtura oleoso-balsamica	10	10
Morphinum diacetylicum	0·10	16
Morphinum hydrochloricum	0·10	9
Mucilago Gummi Acaciae	100	40
Naphtalinum	10	8
β Naphtolum	10	12
Natrium benzoicum	10	12
Natrium boracicum in pulvere	100	30
Natrium bromatum	10	13
Natrium carbonicum	100	15
Natrium carbonicum siccum in pulvere	10	3
Natrium chloratum in pulvere	100	35
Natrium hydrocarbonicum in pulvere	100	12
Natrium hydrooxydatum	10	9
Natrium hydrooxydatum solutum	100	36
Natrium iodatum	10	86
Natrium phosphoricum	10	4
Natrium phosphoricum siccum in pulvere	10	12
Natrium salicylicum in pulvere	10	9
Natrium silicicum solutum	100	20

	Gramy	Ha-lerze
Natrium sulfuricum	100	11
Natrium sulfuricum siccum in pulvere	100	20
Oleum Amygdalarum	10	20
Oleum Aurantii florum	0·10	14
Oleum Aurantii pericarpii	1	12
Oleum Betulae empyreumaticum	10	2
Oleum Cacao	10	10
Oleum Caiuputi	1	2
Oleum camphoratum	10	10
Oleum Citri	1	8
Oleum Crotonis	1	4
Oleum Foeniculi	1	4
Oleum Hyoscyami foliorum coctum	100	48
Oleum Iecoris Aselli	100	32
Oleum Iuniperi	10	37
Oleum Iuniperi empyreumaticum	10	5
Oleum Lauri	10	5
Oleum Lavandulae	1	12
Oleum Lini	100	24
Oleum Macidis	1	3
Oleum Menthae piperitae	1	10
Oleum Myristicae expressum	10	22
Oleum Olivae	100	56
Oleum phosphoratum	10	9
Oleum Pini Pumilionis	10	32
Oleum Resinae empyreumaticum	100	16
Oleum Ricini	100	30
Oleum Rosae	0.10	75
Oleum Rosmarini	1	3

	Gramy	Halerze
Oleum Santali	10	142
Oleum Sesami	100	36
Oleum Sinapis aethereum	1	15
Oleum Terebinthinae	100	26
Oleum Terebinthinae rectificatum	100	29
Oleum Valerianae	1	12
Opium in pulvere	1	13
Oxymel Scillae	10	5
Oxymel simplex	10	6
Paleae haemostaticae	1	4
Paraffinum liquidum	100	27
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające $^1/_2$ grama Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	35
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1 gram Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	44
Pastilli Ipecacuanhae	10 „	7
Pastilli Natrii hydrocarbonici	10 „	6
Pastilli Santonini	10 „	30
Pepsinum	1	2
Pericarpium Aurantii scissum	10	13
Phenylum salicylicum	10	15
Phosphorus	1	3
Physostigminum salicylicum	0·01	12
Pilocarpinum hydrochloricum	0·10	19
Pilulae Acidi arsenicosi compositae	10 sztuk	4
Pilulae Ferri carbonici	10 „	4
Pilulae Kreosoti	10 „	4
Pilulae laxantes	10 „	4
Pix liquida	100	12

	Gramy	Halerze
Placenta seminum Lini pulverata	100	9
Plumbum aceticum	10	3
Plumbum aceticum siccum in pulvere	10	6
Plumbum aceticum basicum solutum	100	19
Plumbum carbonicum in pulvere	10	3
Plumbum hyperoxydatum rubrum in pulvere	10	2
Plumbum iodatum	10	74
Plumbum oxydatum in pulvere	10	3
Potio Magnesii citrici effervescens	dawka	60
Protargolum	1	35
Pulpa Cassiae Fistulae	10	6
Pulpa Prunorum	10	4
Pulpa Tamarindi depurata	10	8
Pulvis aërophorus	10 dawek	44
Pulvis aërophorus Seidlitzensis	10	120
Pulvis dentifricius albus	10	6
Pulvis dentifricius niger	10	8
Pulvis gummosus	10	8
Pulvis Ipecacuanhae opiatus	1	4
Pulvis Liquiritiae compositus	100	36
Radix Althaeae scissa	100	57
Radix Althaeae in pulvere	10	7
Radix Angelicae scissa et in pulvere grosso	100	64
Radix Angelicae in pulvere	10	8
Radix Arnicae scissa	100	94
Radix Bardanae scissa	100	41
Radix Belladonnae in pulvere	10	6
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	100	17

	Gramy	Halerze
Radix Calami aromatici in pulvere	10	4
Radix Calumbae scissa	100	52
Radix Calumbae in pulvere	10	8
Radix Filicis maris in pulvere	10	10
Radix Gentianae scissa et in pulvere grosso . . .	100	32
Radix Gentianae in pulvere	10	4
Radix Graminis scissa	100	13
Radix Hydrastidis in pulvere grosso	10	141
Radix Ipecacuanhae in pulvere grosso	1	9
Radix Ipecacuanhae in pulvere . . .	1	9
Radix Iridis in pulvere	10	5
Radix Ialapae in pulvere	10	13
Radix Liquiritiae scissa	100	19
Radix Liquiritiae mundata in pulvere	10	5
Radix Ononidis scissa	100	28
Radix Petroselini scissa	100	43
Radix Pyrethri scissa	100	56
Radix Ratanhiae scissa	100	52
Radix Ratanhiae in pulvere	10	6
Radix Rhei in pulvere grosso	10	20
Radix Rhei in pulvere	10	22
Radix Salep in pulvere grosso	10	22
Radix Salep in pulvere	10	25
Radix Sarsaparillae scissa	100	178
Radix Sassafras scissa	100	28
Radix Senegae scissa	10	25
Radix Taraxaci scissa	100	38
Radix Valerianae scissa et in pulvere grosso . . .	100	45
Radix Valerianae in pulvere	10	5
Radix Zedoariae scissa	100	26

	Gramy	Halerze
Radix Zedoariae in pulvere	10	5
Radix Zingiberis in pulvere grosso	10	6
Radix Zingiberis in pulvere	10	7
Resina Benzoë in pulvere	10	29
Resina Colophonium	100	12
Resina Damar	10	7
Resina elastica depurata	10	98
Resina Elemi	10	5
Resina Guaiaci in pulvere	10	20
Resina Ialapae	1	13
Resina Mastix in pulvere	10	25
Resina Podophylli	1	12
Resina Sandaraca in pulvere	10	10
Resorcinum	10	24
Roob Iuniperi	10	4
Roob Sambuci	10	7
Saccharinum	10	51
Saccharum in pulvere	100	23
Saccharum Lactis in pulvere	100	44
Santoninum	0·10	8
Sapo kalinus	100	21
Sapo medicinalis in pulvere	10	8
Sebum ovile	100	42
Sebum salicylatum	10	7
Semen Amygdali amarum	10	11
Semen Amygdali dulce	100	84
Semen Colae in pulvere	10	5
Semen Colchici	10	7
Semen Foeni graeci pulveratum	100	13

	Gramy	Halerze
Semen Lini	100	14
Semen Lini pulveratum	100	18
Semen Myristicae in pulvere	10	23
Semen Quercus tostum pulveratum	100	17
Semen Sabadillae in pulvere	10	5
Semen Sinapis pulveratum	100	16
Semen Strophanthi	10	16
Semen Strychni in pulvere	10	4
Solutio arsenicalis Fowleri	10	4
Solutio Ferri chlorati spirituoso-aetherea	10	9
Species Althaeae	100	28
Species amaricantes	100	28
Species aromaticae	100	28
Species aromaticae ad cataplasma	100	31
Species diureticae	100	28
Species emollientes	100	22
Species emollientes ad cataplasma	100	25
Species laxantes	100	65
Species Lignorum	100	50
Species pectorales	100	32
Spiritus Aetheris	10	9
Spiritus Anisi	10	8
Spiritus aromaticus	100	76
Spiritus camphoratus	100	55
Spiritus Carvi	10	8
Spiritus Formicarum	100	90
Spiritus Iuniperi	100	70
Spiritus Lavandulae	100	82
Spiritus Menthae piperitae	10	11
Spiritus Rosmarini	100	74
Spiritus saponatus	100	56

	Gramy	Halerze
Spiritus Saponis kalini	100	41
Spiritus Sinapis	100	90
Spiritus Vini	100	56
Spiritus Vini Cognac (Hungaricus)	100	100
Spiritus Vini dilutus	100	41
Stearinum	10	4
Stibium Kalio-tartaricum in pulvere	1	2
Stibium sulfuratum aurantiacum	1	3
Stibium sulfuratum nigrum in pulvere	10	6
Strychninum nitricum	0·10	2
Sulfonalum	10	68
Sulfur depuratum	100	11
Sulfur praecipitatum	10	4
Suppositoria Glycerini 3 gramowe lub 2 gramowe	1 sztuka	8
Syrupus Althaeae	10	4
Syrupus amygdalinus	10	5
Syrupus Aurantii	10	5
Syrupus Aurantii florum	10	4
Syrupus Cinnamomi	10	10
Syrupus Ferri iodati	10	12
Syrupus Ipecacuanhae	10	10
Syrupus Menthae	10	5
Syrupus Mororum	10	4
Syrupus opiatus	10	6
Syrupus Rhei	10	4
Syrupus Ribium	10	4
Syrupus Rubi Idaei	10	4
Syrupus Senegae	10	10
Syrupus Sennae compositus	10	5
Syrupus simplex	10	2

	Gramy	Halerze
Talcum in pulvere	100	7
Tannalbinum	10	105
Tela sericea adhaesiva	100 cm^2	20
Theobrominum	1	14
Theobrominum Natrio-salicylicum	10	70
Thymolum	1	5
Tinctura Absinthii composita	10	7
Tinctura Aloës composita	10	7
Tinctura amara	10	3
Tinctura Arnicae	100	68
Tinctura aromatica	10	8
Tinctura Aurantii	10	8
Tinctura Belladonnae foliorum	10	6
Tinctura Benzoës	100	108
Tinctura Calami aromatici	10	7
Tinctura Cantharidum	10	12
Tinctura Cascarillae	10	9
Tinctura Castorei	1	22
Tinctura Chamomillae	10	7
Tinctura Chinae composita	10	7
Tinctura Cinnamomi	10	7
Tinctura Colchici seminis	10	8
Tinctura Digitalis	10	8
Tinctura Gallarum	100	66
Tinctura Gentianae	10	7
Tinctura Guaiaci	10	10
Tinctura Ipecacuanhae	10	19
Tinctura Iodi	10	16
Tinctura Lobeliae	10	8
Tinctura Myrrhae	100	84
Tinctura Opii crocata	10	25

	Gramy	Ha-lerze
Tinctura Opii simplex	10	20
Tinctura Pomi ferrata	10	5
Tinctura Ratanhiae	100	66
Tinctura Rhei aquosa	10	5
Tinctura Rhei vinosa	10	10
Tinctura Strophanthi	10	8
Tinctura Strychni	10	8
Tinctura Valerianae	10	7
Tinctura Valerianae aetherea	10	10
Tinctura Vanillae	10	24
Trionalum	10	122
Unguentum Acidi borici	100	46
Unguentum aromaticum	100	74
Unguentum Glycerini	100	60
Unguentum Hydrargyri	100	80
Unguentum Iuniperi	100	58
Unguentum Kalii iodati	100	140
Unguentum leniens	100	120
Unguentum Naphtoli compositum	100	60
Unguentum Plumbi acetici	100	56
Unguentum Plumbi carbonici	100	64
Unguentum Plumbi oxydati	100	60
Unguentum Plumbi oxydati (Hebra)	100	72
Unguentum Sabadillae	100	60
Unguentum simplex	100	56
Unguentum sulfuratum	100	46
Unguentum Zinci oxydati	100	70

	Gramy	Halerze
Vaselinum	100	32
Veratrinum	0·10	6
Vinum album	100	24
Vinum Chinae	100	94
Vinum Chinae ferratum	100	94
Vinum Condurango	100	104
Vinum Malagense aureum	100	68
Vinum Pepsini	100	75
Vinum Rhamni Purshiani	100	104
Vinum rubrum	100	24
Vinum Stibii Kalio-tartarici	10	10
Zincum chloratum	10	5
Zincum oxydatum	10	6
Zincum sulfocarbolicum	10	11
Zincum sulfuricum	10	2
Zincum sulfuricum in pulvere	10	3

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w dodatku do farmakopei.

	Gramy	Halerze
Aqua carminativa regia	100	25
Collodium salicylatum	10	9
Emplastrum ad clavos	10	8
Emplastrum ad rupturas	10	6
Emplastrum domesticum	10	7
Globuli camphorati	1 sztuka	7
Lanolimentum leniens	10	4
Linimentum Calcis	100	13
Linimentum chloroformiatum	10	8
Linimentum saponato-camphoratum cum Kalio iodato	10	15
Linimentum saponato-camphoratum cum Opio	10	15
Mel boraxatum	10	6
Mel rosatum	10	7
Mixtura pro potu acido	10	5
Pasta gummosa	100	90
Pasta Liquiritiae flava	100	84
Pasta Liquiritiae pellucida	100	84
Pasta Zinci cum acido salicylico	10	6
Pasta Zinci cum amylo	10	5
Pastilli extracti Cascarae sagradae	10 sztuk	22
Pastilli Nitroglycerini	10 „	9
Pastilli Tamarindorum compositi	10 „	97
Pilulae odontalgicae	10 „	4
Pulvis adspersorius cum Bismutho subgallico	10	9
Pulvis adspersorius salicylatus	100	44
Pulvis digestivus	100	50

	Gramy	Halerze
Pulvis Guaranae compositus	1 sztuka	10
Pulvis Magnesiae cum Rheo	10	10
Pulvis pectoralis	10	8
Pulvis sternutatorius viridis	10	9
Rotulae Menthae piperitae	10	5
Species carminativae	100	52
Species puerperales	100	54
Species stomachicae	100	72
Syrupus Coccionellae	10	8
Syrupus Guaiacoli compositus	100	68
Syrupus hypophosphorosus compos.	100	54
Syrupus pectoralis	100	75
Syrupus Plantaginis	100	36
Syrupus Thymi compositus	100	60
Tabulae Liquiritiae cum Ammonio chlorato	100	90
Tinctura Caiuputi composita	10	16
Tinctura gingivalis	100	106
Tinctura odontalgica	10	20
Tinctura Rusci aetherea	10	10
Tinctura stomachica	10	14
Traumaticinum	10	18
Unguentum ad perniones	10	9
Unguentum basilicum	100	66
Unguentum Hydrargyri mitius	100	60
Unguentum Plumbi tannici	100	90

Taksa za naczynia.

1. Słoiki na lekarstwa z wązkim lub szerokim otworem.

Pojemność	Rodzaj		
	z wązkim otworem		z szerokim otworem (słoiki na mazidło mydlano-kamforowe)
	zielone	kolorowe	zielone
	h	h	h
Do 20 gramów włącznie	5	6	6
Ponad 20 gramów aż do 100 gramów włącznie	6	8	8
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	7	10	12
Ponad 200 gramów aż do 300 gramów włącznie	10	12	—
Ponad 300 gramów aż do 500 gramów włącznie	13	17	—
Ponad 500 gramów aż do 700 gramów włącznie	18	24	—
Ponad 700 gramów aż do 1000 gramów włącznie	24	31	—
Za każde dalsze 100 gramów zawartości ponadto	2	—	—

2. Kropleńce, grube słoiki o wązkich lub szerokich szyjkach z szczelnie przylegającą zatyczką szklaną, białe lub kolorowe.

	Halerze
Kropleńce o zawartości aż do 20 gramów włącznie	18
„ „ „ ponad 20 gramów do 50 gramów włącznie	22
„ „ „ „ 50 „ „ 100 „ „	28
Słoiki z szczelnie przylegającą szklaną zatyczką o zawartości aż do 50 gramów	23
O zawartości ponad 50 gramów do 100 gramów włącznie . .	28
„ „ „ 100 „ „ 200 „ „ . .	40

3. Tygle szklane na maści z przykrywką.

Pojemność	h
Do 20 gramów włącznie	7
Ponad 20 gramów do 50 gramów włącznie	9
„ 50 „ „ 100 „ „	11
„ 100 „ „ 200 „ „	16
„ 200 „ „ 300 „ „	21
„ 300 „ „ 500 „ „	35

4. Okrągłe pudełka z tektury bez zakładki.

Pojemność	h
Do 50 gramów włącznie	6
Ponad 50 gramów do 100 gramów włącznie	9
Ponad 100 gramów do 200 gramów włącznie	12
Ponad 200 za każde 100 gramów	3

5. Pudełka szufladkowe i pudełeczka na czopki.

Pojemność	h
Do zawartości 6 sztuk	5
Ponad zawartość 6 sztuk aż do 12 sztuk	7
„ „ 12 „ „ „ 20 „	10

U w a g a.

Zawartość słoików, tygli i pudelek oblicza się według bezwzględnego ciężaru dyspenzowanych w nich substancyi, bez względu na ich ciężar gatunkowy W razie jednak przekroczenia ciężaru stopy taksy, policza się zaraz cenę według bezpośrednio wyższej stopy.

Jeżeli słoików i tygli używa się do przechowania środków leczniczych w stanie suchym, wówczas oblicza się wielkość naczyń według tego, ile zawierają wody.

Taksa za artykuły na opatrunki.

Bawełna Brunsa.

Zapakowana w pracowni, gdzie ją wyrobiono, w papier pergaminowy z uwidocznieniem firmy, zamknięta szczelnie przed dostępem pyłu i wyjałowiona. Pocięta na paski o szerokości 10 centymetrów w pakietach 10 i 25gramowych, zaś na paski o szerokości 20 centymetrów w pakietach 50, 100 i 250 gramowych:

Ciężar	Halerze
1 pakiet o 10 gramach	8
1 „ „ 25 „	12
1 „ „ 50 „	20
1 „ „ 100 „	40
1 „ „ 250 „	85
1 „ „ 500 „	160
1 „ „ 1000 „	310

2% owa karbolizowana bawełna Brunsa,

pocięta i zapakowana jak zwykła bawełna:

1 pakiet o 10 gramach	18
1 „ „ 25 „	30
1 „ „ 50 „	54
1 „ „ 100 „	92

Gaza pochłaniająca wodę:

z 10/10—11 nitkami na centymetr kwadratowy, o szerokości 80—82 centymetrów, o ciężarze 24—26 gramów na metr długości, złożona 8krotnie, zapakowana w papier, zalepiona tak, aby pył nie miał dostępu, i wyjałowiona jak zwykła bawełna:

	Halerze
1 pakiet ½ metrowy	15
1 „ 1 „	25
1 „ 5 „	120

2%owa gaza karbolowa,

sporządzona z powyższej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	18
1 „ 1/2 „	29
1 „ 1 „	51

Gaza jodoformowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

Ilość	10%	20%	30%
	Halerze	Halerze	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	29	36	38
1 „ 1/2 „	48	58	70
1 „ 1 „	84	102	129
1 „ 5 „	377	469	639

3%owa gaza salicylowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	19
1 „ 1/2 „	31
1 „ 1 „	56

20%owa gaza bizmutowo-galasowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	26
1 „ 1/2 „	45
1 „ 1 „	83

Pochłaniające wodę (muślinowe) opaski.

Każda opaska zapakowana w karton.

Z 10/10—11nitkami na centymetr kwadratowy:

Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerze	Halerze
6 centymetrowe	18	32
8 „	21	38
10 „	25	48
12 „	31	57
14 „	34	62

Opaski organtynowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Usztywnione (zwane niebieskiemi opaskami), z 11/10 nitkami na centymetr kwadratowy:

6 centymetrowe	21	42
8 „	31	59
10 „	36	70
12 „	44	83
14 „	50	100

Opaski kalikotowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Niebielone, z 22/20nitkami na centymetr kwadratowy:

4 centymetrowe	21	40
6 „	26	50
8 „	30	57
10 „	38	72
12 „	43	83
14 „	49	96
20 „	71	141

Opaski gipsowe:

Sztywne opaski organtynowe, impregnowane proszkiem gipsowym, włożone do gipsu i zamknięte w puszkach blaszanych:

	Halerze
długości 5 metrów, szerokości 6 centymetrów, sztuka . .	51
„ 5 „ „ 8 „ „	65

Płótno gutaperkowe:

90 centymetrów szerokości, 1 metr waży 80 do 85 gramów.

$^1/_4$ metra	79
$^1/_2$ „	148
1 metr	282

Batyst Billrotha.

85 centymetrów szerokości:

Ilość	II. Jakość
	Halerze
1 pakiet $^1/_4$ metrowy	52
1 „ $^1/_2$ „	93
1 „ 1 „	180

Karbolizowane nitki jedwabne,

zwinięte w postaci wydrążonych walców, wyjałowione i przechowywane w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego w zakorkowanym flakonie, z końcem nitki przeciągniętym przez zatyczkę w celu wyciągania:

	Halerze
1 flakon z 1 gramem jedwabiu o grubości od Nr. 0 do Nr. 3 włącznie	76

	Halerze
Karbolizowany katgut	
w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 2 pierścieniami, długości 2½ metra, grubości Nr. 0 do Nr. 3. włącznie w każdym flakonie	135
Karbolizowane sączki gumowe	
w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 4 rodzajami grubości, o średnicy 5, 6, 7 i 8 milimetrów na ¼ metra	231

Taksa za przyrządzanie recept.

		Halerze
1.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą zwykłego **mieszania** dwu lub więcej **płynów** wraz z potrzebnemi do tego robotami	20
2.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą **roztarcia** lub **rozpuszczenia** jednej lub kilku substancyi w zimnie lub cieple w jednym lub w kilku płynach (wliczając tu mazidło mydlano-kamforowe [opodeldok]), a także za przyrządzenie **maceracyi** lub **dygestyi** wraz z potrzebnymi do tego zabiegami aż do 500 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 500 gramów	5
3.	Za przyrządzenie lekarstwa w postaci **nalewu** lub **zgotowania, odwaronaparu** (dekoktoinfusum), **naparoodwaru** (infusodekoktum), **emulzyi** oraz **saturacyi** wraz z wszystkiemi dokonywanemi tu jeszcze ewentualnie robotami aż do 250 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 250 gramów	10
4.	Za przyrządzenie **galarety** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	10
5.	Za przyrządzenie **powidełek** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	40
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	10
6.	Za przyrządzenie **plastra** lub **woskowca** (ceratum) z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	5
7.	Za **nasmarowanie plastra** lub **woskowca** na płótnie (razem z tem płótnem) aż do 100 cm^2	25
	za każde dalsze 100 cm^2	5

		Halerze
8.	Za przyrządzanie **pigułek,** wraz z wszystkiemi robotami oraz posypaniem pyłem widłakowym (lycopodium)	
	aż do 50 sztuk	50
	za każde dalsze 50 sztuk	25
	za powleczenie keratyną aż do 50 sztuk	130
	za każde dalsze 50 sztuk	65
9.	Za **mieszanie** dwu lub więcej **proszków** z sobą lub z płynami (nalewkami, olejami eterycznymi, z grubymi ekstraktami, powidełkami itd.), razem z wszystkiemi potrzebnemi do tego innemi robotami	
	a) w razie jeżeli wydaje się proszek niepodzielony aż do 100 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	5
	b) za proszki wydzielane	15
10.	Za **wydzielanie proszków** wraz z potrzebnemi do tego torebkami papierowemi i zwitkami, jeżeli nie liczy się należytości za mieszanie, aż do ilości 5 proszków bez względu na ilość proszków wydzielonych . . .	10
	Jeżeli wydziela się 6 lub więcej proszków, lub za proszki, które przedtem były mieszane, wolno liczyć za każdy z wydzielonych proszków	2
	za wydawanie w torebkach z opłatków oprócz tego za każdy proszek	1
	Jeżeli przy ekspedyowaniu proszków zapisuje się bezbarwne cięte opłatki, to wolno za to wraz z wydaniem w torebkach papierowych za każde 2 proszki liczyć . .	1
11.	Za **wydzielanie płynów** za każdą dawkę	3
12.	Za wydawanie płynów lub proszków w **torebkach żelatynowych** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 20 sztuk po	3
	za każdą dalszą sztukę	2

		Halerze
13.	Za przyrządzanie pastylek lub tabliczek przez **wycinanie** lub przez **ściskanie** wraz z wszystkiemi robotami	
	aż do 10 sztuk po	7
	za każdą dalszą sztukę	2
14.	Za przyrządzanie **ziółek** (species) (mieszanin herbaty) wraz z wszystkiemi robotami oraz z papierem aż do	
	200 gramów	20
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	5
	za wydzielanie ziółek za każdą dawkę	3
15.	Za przyrządzenie **maści** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 100 gramów	45
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	10
16.	Za **wydzielanie maści** wraz z papierem parafinowym	
	za każdą dawkę	3
17.	Za przyrządzanie **czopków, kulek** i **pręcików** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do	
	3 sztuk po	20
	za każdą dalszą sztukę	5
18.	Za przyrządzenie	
	a) **nie wyklarowanej serwatki** wraz z mlekiem itd. aż do 200 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	15
	b) za **wyklarowaną serwatkę** wraz z mlekiem i białkiem aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	15
19.	Za **wyjałowienie** (sterylizacyę) przyprawy lekarstwa, jeżeli lekarz w recepcie wyraźnie przepisał wyjałowienie, wraz z wyjałowieniem naczynia w ilościach aż do	
	200 gramów przyprawy lekarstwa	35
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	5
20.	Za **dyspenzacyę** (przysposobienie i prawidłowe wydanie lekarstwa)	10

		Halerze
21.	Za **starcie** krystalicznych substancyi na drobny proszek, o ile proszek ten wydaje się niepodzielony	10
22.	Za **zapieczętowanie** naczynia przy wydawaniu lekarstwa w tych przypadkach, gdzie lekarz przepisał to w recepcie	10
23.	Za **niezwykłe manipulacye,** zarządzane w danym wypadku przez poszczególnych lekarzy, można liczyć osobno.	
	Nie wolno liczyć należytości dyspenzacyjnej, jeżeli wchodzi w zastosowanie któraś z poprzednich **robót.**	

Uwaga.

1. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu mieszaniny lekarstwa, przy którem liczy się za robotę, a wydaje się tę mieszaninę w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie policzyć także za dyspenzacyę co do każdej porcyi.

2. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu zwykłych lekarstw (opodeldok, Spir. camphor, Ungt. Hydrarg. itd.), przy którem nie liczy się za robotę, a wydaje się lekarstwa te w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie liczyć tylko 3 halerze za każdą porcyę (wydzielenie).

3. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu przyprawy lekarstwa z policzeniem roboty lub bez tego policzenia, w pudełkach z kartonu i zwitkach papierowych (plastry), należy oprócz za pudełko z kartonu policzyć także 4 halerze za każdą porcyę, względnie 4 halerze za każdy zwitek papieru. Taksamo odnośnie do wydzielonych proszków w kilku zwitkach papierowych.

Spis

tych

alkoholicznych środków leczniczych farmakopei, przy których wydawaniu wolno za zezwoleniem politycznej władzy krajowej po myśli § 16. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, liczyć dodatek do ustanowionej w cenniku lekarstw ceny taksy.

Extractum Chinae fluidum
Extractum Colae fluidum
Extractum Condurango fluidum
Extractum Fungi Secalis fluidum
Extractum Hamamelidis fluidum
Extractum Hydrastidis fluidum
Extractum Quebracho fluidum
Extractum Rhamni Purshiani fluid.
Extractum Viburni fluidum
Linimentum saponato-camphorat.
Liquor Capsici compositus
Mixtura oleoso-balsamica
Solutio Ferri chlorati spirituoso-aetherea
Spiritus Aetheris
Spiritus Anisi
Spiritus aromaticus
Spiritus camphoratus
Spiritus Carvi
Spiritus Formicarum
Spiritus Iuniperi
Spiritus Lavandulae
Spiritus Menthae piperitae
Spiritus Rosmarini
Spiritus saponatus
Spiritus Saponis kalini
Spiritus Sinapis
Spiritus Vini concentratus
Spiritus Vini dilutus
Tinctura Absinthii composita
Tinctura Aloës composita
Tinctura Arnicae
Tinctura aromatica
Tinctura Aurantii
Tinctura Belladonnae f ol.
Tinctura Benzoës
Tinctura Calami aromatici
Tinctura Cantharidum
Tinctura Cascarillae
Tinctura Chamomillae
Tinctura Chinae composita
Tinctura Cinnamomi
Tinctura Colchici seminis
Tinctura Digitalis
Tinctura Gallarum
Tinctura Gentianae
Tinctura Guaiaci
Tinctura Ipecacuanhae
Tinctura Iodi
Tinctura Lobeliae
Tinctura Myrrhae
Tinctura Ratanhiae
Tinctura Strophanthi
Tinctura Strychni
Tinctura Valerianae
Tinctura Valerianae aetherea

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 1. kwietnia 1914.

Treść: № (74. i 75.) 74. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia wyposażonej w upoważnienia urzędu pobocznego II. klasy Ekspozytury celnej z służbą portową i sanitarną morską w Vranjicy (w Dalmacyi). — 75. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906 i objaśnień do taryfy celnej.

74.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. marca 1914,

dotyczące utworzenia wyposażonej w upoważnienia urzędu pobocznego II. klasy Ekspozytury celnej z służbą portową i sanitarną morską w Vranjicy (w Dalmacyi).

W Vranjicy utworzono wyposażoną w upoważnienia urzędu pobocznego II. klasy ekspozyturę celną z służbą portową i sanitarną morską, która rozpoczęła już swoją działalność.

Ten organ celny jest także upoważniony do poddawania ocleniu kawy z Nru T. 2 *a)* i *b)* do 80 *kg* oraz oleju mineralnego z Nru T. 177 do 1000 *kg*, do traktowania z uwolnieniem od cła znaczonych beczek jako powracających opakowań i do wstępnego postępowania zapiskowego z nowemi zagranicznemi beczkami drewnianemi do napełniania, tudzież do załatwiania kart przewozowych dla towarów, przekazywanych w obrocie tutejszokrajowym za morze.

Engel wlr.

75.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 30. marca 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, i objaśnień do taryfy celnej.

Następujące postanowienia przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej, wydanych na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, uzupełnia się, względnie zmienia się w sposób następujący:

I. Co do przepisu wykonawczego.

W dodatku *A* do § 13. p. w. do ustawy o taryfie celnej (stopy tary) należy w zapisku, umieszczonym w kolumnie „Stopy tary w procentach ciężaru brutto“ przy Nrach 599. *k* do 601. *d* a dotyczącym traktowania pod względem tary azotanu amonowego dodać po słowie „Dla“:

„chloranu potasowego i sodowego oraz“

II. Co do objaśnień.

W uw. 1. do Nru 141. należy w wierszu 11. po słowie „tkaninami“ wstawić „oraz celuloidą w postaci proszku“.

W uw. 2., ustęp 1., do Nru 435. należy w zdaniu końcowem po słowie „pomiedzione“ dodać słowo „lakierowane“.

W ustępie 4. tych uwag należy po słowie „zawiasem“ dodać słowa „polerowany, powleczony mosiądzem, miedzią, lakierowany itd.“.

W uw. 3. do Nru 462. należy na końcu ustępu 2. zamiast punktu umieścić średnik i dodać co następuje:

> jednakowoż przy nieobrobionych zresztą mutrach i sworzniach, których szerokość otworu względnie grubość osady wynosi 14 *mm* i więcej, nie należy uwzględniać ofrezowania lub obtoczenia zadziorów, powstałych przy prasowaniu na zewnętrznych i wewnętrznych krawędziach mutry, względnie główki.

W uw. 4. do Nru 466. winien ustęp 2. opiewać:

> Druty do parasoli z hartowanego drutu także ze zgrubionemi główkami, wciśniętymi zawiasami, nałożonemi widełkami. Nr. 435.

W uw. og. 20., ustęp 2. do kl. XL. należy w wierszu 4. po słowie: „rolnicy“ dodać: „(także rolnicze korporacye lub gminy)“.

W ustępie 16. tejże uwagi należy w wierszu 5. i 6. skreślić słowa „oznaczonego przedsiębiorstwa (gospodarstwa rolniczego)“ i wstawić natomiast: „uprawnionych do odbioru (zob. ustęp 2. tej uw.)“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 4. kwietnia 1914.

Treść: № 76. Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Svinova-Witkowic do Klimkowic.

76.

Dokument koncesyjny z dnia 23. marca 1914

na kolej lokalną z Svinova-Witkowic do Klimkowic.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia udzielam w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami gminie miasta Klimkowic żądaną koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu normalnotorowej kolei lokalnej z stacyi Svinów-Witkowice c. k. kolei państwowych do Klimkowic, a to w myśl postanowień ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w dalszym ciągu:

§ 1.

Co do kolei żelaznej, będącej przedmiotem tego dokumentu koncesyjnego, korzysta koncesyonaryuszka z ulg, przewidzianych w artykułach VI. do XII. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały czas trwania koncesyi.

Jako rękojmię wykonania i urządzenia kolei zgodnie z warunkami koncesyi złożyć ma koncesyonaryuszka na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei żelaznej nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych, w tej mierze obowiązujących.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie c. k. Rząd uznałby za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

Przy budowie koncesyonowanej kolei i ruchu na niej stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, wreszcie do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości. Pod względem ruchu będzie można o tyle odstąpić od zarządzeń dla bezpieczeństwa i przepisów co do ruchu, ustanowionych w regulaminie ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a zwłaszcza ze względu

na zmniejszoną chyżość c. k. Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za dopuszczalne; w tej mierze stosować się będzie osobne przepisy ruchu, które wyda c. k. Ministerstwo kolei żelaznych.

§ 5.

Transporty wojskowe muszą być przewożone po zniżonych cenach taryfowych. Pod względem zastosowania taryfy wojskowej do przewozu osób i rzeczy obowiązywać będą postanowienia, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych obowiązują każdocześnie na austryackich kolejach państwowych.

Postanowienia te stosują się także do obrony krajowej i pospolitego ruszenia obu połów Monarchii, do tyrolskich strzelców krajowych i do żandarmeryi i to nietylko w podróżach na koszt skarbu państwa, lecz także w podróżach służbowych na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, odbywanych własnym kosztem.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest przystąpić do umowy, zawartej przez austryackie spółki kolejowe co do zakupna i utrzymywania w pogotowiu przyborów dla transportów wojskowych oraz co do pomagania sobie nawzajem służbą i taborem przy uskutecznianiu większych transportów wojskowych, oraz do każdocześnie obowiązujących przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakoteż do umowy dodatkowej, która weszła w wykonanie z dniem 1. czerwca 1871 o przewozie chorych i rannych, przewożonych na rachunek skarbu wojskowego w postawie leżącej.

Przepis, który obowiązuje każdocześnie pod względem transportu wojskowego na kolejach żelaznych, tudzież każdocześnie obowiązujące przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, nabywają dla koncesyonaryuszki mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na koncesyonowanej kolei. Przepisy wspomnianego rodzaju, wydane dopiero po tym terminie i nie ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, nabędą dla koncesyonaryuszki mocy obowiązującej z chwilą, w której urzędownie poda się je do jej wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesyonaryuszce tylko o tyle, o ile dopełnienie ich będzie możliwe ze względu na drugorzędny charakter tej linii oraz ze względu na ułatwienia, udzielone skutkiem tego pod względem budowy, wyposażenia i systemu ruchu.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana uwzględniać przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów c. i k. wojska, c. i k. marynarki wojennej i c. k. obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 6.

Co do przewozu korpusów straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp.) stosować należy analogicznie zniżone stopy taryfowe, obowiązujące dla transportów wojskowych.

§ 7.

Ruch na kolei, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, będzie utrzymywać państwo, o ile się nie zawrze innego układu, a to na rachunek koncesyonaryuszki, a koncesyonaryuszka będzie miała obowiązek zwracać c. k. Rządowi koszta, rzeczywiście ponoszone z powodu utrzymywania tego ruchu. Warunki utrzymywania tego ruchu unormowane będą zresztą w kontrakcie ruchu, który c. k. Rząd zawrze z koncesyonaryuszką.

§ 8.

Pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w artykule XXV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, obowiązana jest koncesyonaryuszka dozwolić c. k. Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do ruchu między kolejami już istniejącemi lub mającemi powstać dopiero w przyszłości — na których Rząd ruch utrzymuje — w taki sposób, by c. k. Rząd mógł, przy swobodnem ustanawianiu taryf, przeprawiać lub kazać przeprawiać tak całe pociągi jak i pojedyńcze wozy współużywaną koleją lub jej poszczególnemi częściami za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§ 9.

Nadaje się koncesyonaryuszce prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem c. k. Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, spółki akcyjnej, która ma wejść w wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszki.

Statuty spółki oraz wzory akcyi, które będą wydane, podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

Osnowa skryptu dłużnego, który będzie wystawiony w celu zaciągnięcia pożyczki, zabezpieczonej w księgach kolejowych a nie rozłożonej na częściowe zapisy długu, wymaga zatwierdzenia c. k. Rządu.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej, którą oznaczy c. k. Rząd, z doliczeniem odsetek interkalarnych,

rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać w kapitał żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po ukończeniu kolei miano wystawić dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, zatwierdzonego przez c. k. Rząd.

§ 10.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia koncesyonowanej kolei po jej ukończeniu i puszczeniu w ruch w każdym czasie pod następującymi warunkami:

1. Celem oznaczenia ceny wykupna policzy się czyste roczne dochody przedsiębiorstwa kolejowego w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu, poprzedzających chwilę wykupna, strąci się z tego czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczy się średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby wykupno nastąpić miało przed upływem unormowanego w § 1. czasowego uwolnienia od podatku, w takim razie obliczony w ten sposób średni dochód czysty owych lat pięciu przedstawia w ciągu pozostałego okresu wolności od podatku rentę wykupna, która ma być wypłacana bez ściągnięcia podatku. Za czas po upływie wolności podatkowej oznacza się zarazem rentę wykupna w ten sposób, że od dochodów, podług których oblicza się sumę średnią, policza się podatek wraz z dodatkami według stopy procentowej odnośnych lat i potrąca się go z dochodów. Do pozostałej reszty doliczy się ze względu na to, że stosownie do § 131., lit. *a)* ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma na przyszłość od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, dodatek w wysokości jednej dziewiątej tego czystego dochodu.

3. Gdyby zaś wykupno nastąpić miało po upływie ustanowionego w § 1. czasowego uwolnienia od podatku, wówczas uważać się będzie przy obliczaniu czystych dochodów rocznych podatki i dodatki do podatków, ciążące na wykupionem przedsiębiorstwie kolejowem, oraz wszelkie inne opłaty publiczne za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie należy także co do lat wolnych od podatku obliczyć podatek wraz z dodatkami według stopy procentowej odnośnych lat i potrącić go z przychodów.

Ze względu jednak na to, że stosownie do § 131., lit. *a)* ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, należy doliczyć do przeciętnych czystych dochodów, w taki sposób obliczonych, dodatek, wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

4. Przeciętny dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień, należy płacić koncesyonaryuszce jako wynagrodzenie za wykupioną kolej przez pozostały jeszcze czas trwania koncesyi w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku.

5. Gdyby jednak kolej miała być wykupiona przed upływem siódmego roku obrotowego lub gdyby przeciętny dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień ustępów 1. do 3., bez uwzględnienia dodatku, przewidzianego w ustępach 2. i 3., nie dawał przynajmniej takiej sumy rocznej, któraby się równała racie rocznej, potrzebnej na oprocentowanie i umorzenie zgodnie z planem zabezpieczonych w księgach kolejowych pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem c. k. Rządu w celu pokrycia policzalnych kosztów zakładowych, wraz z ratą roczną, potrzebną na oprocentowanie kapitału akcyjnego, zatwierdzonego przez c. k. Rząd, po cztery od sta oraz na umorzenie tegoż w ciągu okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za wykupioną kolej, będzie polegało na tem, że państwo płacić będzie wymienione wyżej raty roczne w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku, i zwracać koncesyonaryuszce podatek rentowy, przypadający od tej renty wykupna.

6. Państwu zastrzega się prawo objęcia każdej chwili do zapłacenia z własnych funduszów w miejsce koncesyonaryuszki pożyczek, zaciągniętych w celu uzyskania kapitału na koncesyonowaną kolej, w kwocie, zalegającej jeszcze według zatwierdzonego planu umorzenia w chwili wykupna; w przypadku tym zniży się należna renta wykupna o kwotę, potrzebną na oprocentowanie i umorzenie określonego wyżej kapitału pożyczkowego, jakoteż ewentualnie o odpowiadającą zapotrzebowaniu sumę dodatku, który w myśl przepisów ustępów 2. i 3. ma być doliczony do przeciętnego dochodu.

7. Państwo zastrzega sobie dalej prawo zapłacenia w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rent, należnych koncesyonaryuszce w myśl postanowień punktów powyższych, kapitału, który należy obliczyć w ten sposób, że część wspomnianych rent, przypadającą w danym razie na oprocentowanie i zgodne z planem umorzenie pożyczki, zaciągniętej za zezwoleniem Rządu, dyskontuje się według stopy po cztery i pół od sta na rok, licząc odsetki od odsetek, resztę zaś tych rent według stopy po cztery od sta na

rok, licząc odsetki od odsetek, po strąceniu, jak się samo przez się rozumie, dodatku, któryby w myśl postanowień ustępów 2. i 3. mieścił się w tych rentach.

Gdyby państwo postanowiło w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą w takim razie po kursie, jaki wyniknie jako kurs średni z porównania kursów pieniężnych obligacyi długu państwa tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

8. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia, oznaczonego pod l. 1. do 7., bez dalszej odpłaty własność koncesyonowanej niniejszem kolei, wolna od ciężarów, a względnie obciążona tylko zalegającemi jeszcze resztami pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem c. k. Rządu, tudzież jej używanie, a to z wszystkiemi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, zapasy kasowe, koleje dojazdowe, będące ewentualnie własnością koncesyonaryuszki, i przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby tych ostatnich nie użyto już stosownie do ich przeznaczenia za zezwoleniem c. k. Rządu.

9. Postanowienie c. k. Rządu, tyczące się wykonania państwowego prawa wykupna, które nastąpić może zawsze tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmione będzie przedsiębiorstwu kolejowemu w formie deklaracyi najpóźniej do dnia 31. października bezpośrednio poprzedzającego roku.

Deklaracya ta będzie określać następujące szczegóły:

a) termin, od którego wykupienie zaczyna się;

b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna, i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź jako zaspokojenie pretensyi państwa, bądź z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają również na państwo;

c) wysokość ceny wykupna (l. 1. do 7.), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, a którą ewentualnie obliczy się tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania, przy równoczesnem podaniu terminu i miejsca płatności.

10. C. k. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi, tyczącej się wykupna, osobnego komisarza, który ma czuwać nad tem, aby począwszy od tej chwili nie zmieniono stanu majątku na szkodę państwa.

Od chwili deklaracyi, tyczącej się wykupienia, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie wymienionych tam nieruchomych przedmiotów majątkowych pozwolenia tego osobnego komisarza.

To samo odnosi się do przyjmowania wszelkich nowych zobowiązań, które przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów albo powodują trwałe obciążenie.

11. Koncesyonaryuszka jest obowiązana postarać się o to, aby c. k. Rząd mógł w dniu, wyznaczonym na wykupienie, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątkowe, wymienione w deklaracyi wykupna.

Gdyby koncesyonaryuszka nie uczyniła zadość temu zobowiązaniu, będzie c. k. Rząd miał prawo nawet bez jej zezwolenia i bez interwencyi sądowej objąć wymienione przedmioty majątkowe w fizyczne posiadanie.

Począwszy od chwili wykupienia odbywać się będzie ruch na wykupionej kolei na rachunek państwa; od tej chwili przypadają więc wszystkie dochody z ruchu na korzyść państwa, na koszt jego zaś idą wszystkie wydatki, połączone z ruchem.

Czyste dochody, jakie wynikną z obrachunku do chwili wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należytości obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

12. C. k. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracyi wykupna (l. 9.) prawa własności państwa na wszystkich nieruchomych przedmiotach majątkowych, przechodzących na państwo wskutek wykupienia.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana oddać c. k. Rządowi na jego żądanie do dyspozycyi wszelkie dokumenty prawne, jakichby od niej w tym celu jeszcze wymagano.

§ 11.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

C. k. Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu, jeżeli zajdą warunki, wymienione w § 15.

§ 12.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia jej zgaśnięcia przechodzi na państwo bez wynagrodzenia wolna od ciężarów własność i używanie koncesyonowanej

kolei i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów i zapasy kasowe, oraz koleje dojazdowe, będące ewentualnie własnością koncesyonaryuszki, tudzież przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby nie użyto już tych ostatnich za zezwoleniem c. k. Rządu stosownie do ich przeznaczenia.

§ 13.

Zarówno w razie zgaśnięcia niniejszej koncesyi jak i w razie wykupienia kolei (§ 10.) zatrzymuje koncesyonaryuszka na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, ewentualne aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki, wzniesione lub nabyte z własnego majątku, do których zbudowania lub nabycia c. k. Rząd upoważnił koncesyonaryuszkę z tym wyraźnym dodatkiem, iż przedmioty te nie stanowią przynależności kolei żelaznej.

§ 14.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio celowi i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadom, zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

C. k. Rząd ma także prawo wglądania w zarząd kolei za pośrednictwem wydelegowanego funkcyonaryusza, a w szczególności prawo nadzorowania w sposób, jaki tylko za stosowny uzna, za pośrednictwem organów nadzorczych, które wydeleguje na koszt koncesyonaryuszki, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i umową.

W razie utworzenia spółki akcyjnej ma komisarz, ustanowiony przez c. k. Rząd, także prawo bywania na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, sprawującej zarząd spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne, oraz prawo zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, które sprzeciwiałyby się ustawom, koncesyi lub statutowi spółki, względnie były dla publicznego dobra szkodliwe; w przypadku takim winien jednak komisarz przedstawić sprawę natychmiast c. k. Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która zapaść ma bezzwłocznie i mieć dla spółki moc obowiązującą.

Za ustanowiony tutaj nadzór nad przedsiębiorstwem kolejowem płacić ma koncesyonaryuszka ze względu na połączony z tem zakres czynności roczne wynagrodzenie ryczałtowe, którego wysokość oznaczy Rząd, uwzględniając rozmiar przedsiębiorstwa kolei lokalnej.

§ 15.

C. k. Rząd zastrzega sobie ponadto prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających ustawom, na wypadek, gdyby mimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

Forster wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 8. kwietnia 1914.

Treść: (№ 77—82.) 77. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie. — 78. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Jagielnicy w Galicyi. — 79. Rozporządzenie cesarskie o użyciu części nadwyżek z obrotu wspólnych kas sierocych. — 80. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. — 81. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące postanowień przejściowych przy rozkładzie podatku budynkowego dla niektórych gmin, sąsiadujących z królewskiem stołecznem miastem Pragą, przy ich połączeniu z Pragą i dla budowli, położonych w rejonie uzdrowotnienia królewskiego stołecznego miasta Pragi. — 82. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące uwolnień od stempli i należytości z powodu rozdziału zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi.

77.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. marca 1914,

dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie.

Na zasadzie § 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59, tworzy się w okręgu Sądu obwodowego w Suczawie dla gmin, względnie obszarów dworskich Bilka, Karlsberg, Putna, Straża, Wików górny i Wików dolny, należących do powiatu sądowego Radowce, sąd powiatowy z siedzibą urzędową w Wikowie górnym.

Z chwilą rozpoczęcia się działalności urzędowej tego sądu, którą oznaczy się i ogłosi później, wydzielone będą wymienione wyżej gminy wraz z obszarami dworskimi z okręgu Sądu powiatowego w Radowcach.

Hochenburger wlr.

78.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. marca 1914,

dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Jagielnicy w Galicyi.

Na zasadzie § 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59, tworzy się w okręgu Sądu obwodowego w Czortkowie dla gmin i obszarów dworskich Antonów, Bazar, Chomiakówka ad Jagielnica, Dolina, Jagielnica, Jagielnica stara, Muchawka, Nagórzanka, Salówka, Świdowa, Szulhanówka, Ułaszkowce i Zabłotówka, należących do powiatu sądowego Czortków, tudzież dla Kapuściniec, należących do powiatu sądowego Borszczów, sąd powiatowy z siedzibą urzędową w Jagielnicy.

Z chwilą rozpoczęcia się działalności urzędowej tego sądu, którą oznaczy się i ogłosi później, wydzielone będą wymienione wyżej gminy wraz z obszarami dworskimi z okręgu właściwych dla nich dotychczas sądów powiatowych.

Hochenburger wlr.

79.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. kwietnia 1914

o użyciu części nadwyżek z obrotu wspólnych kas sierocych.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 3. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 62, dotyczącej użycia części nadwyżek z obrotu wspólnych kas sierocych, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1914.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jego poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty oraz skarbu.

Wiedeń, dnia 7. kwietnia 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

80.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. kwietnia 1914,

dotyczące ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Obowiązek ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, rozszerza się na wszystkie przemysły górnicze, podlegające nadzorowi władz górniczych (§ 5. p. u. górn.), oraz należące do tego zakłady wraz z przedsiębiorstwami wiertniczemi dla minerałów zastrzeżonych (§ 3. p. u. górn.), tudzież na przedsiębiorstwa wydobywania wosku kopalnego (ozokerytu, wosku ziemnego) i asfaltu (§ 19., ustęp 1., ustawy z dnia 9. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 7.).

§ 2.

Ubezpieczenie uskutecznia się w osobnym zakładzie ubezpieczeń (Zakładzie ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków).

W zakładzie tym należy także ubezpieczać robotników i urzędników ruchu w przedsiębiorstwach dla nafty (oleju ziemnego, oleju skalnego, petroleum, smoły kopalnej), ubezpieczonych dotychczas po myśli postanowień § 19., ustęp 2., ustawy z dnia 9. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 7, w terytoryalnych zakładach ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, tudzież robotników i urzędników ruchu tych podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zakładów przemysłowych, których funkcyonaryusze po myśli § 11. ustawy o kasach brackich z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, w brzmieniu, ustalonem w artykule I. ustawy z dnia 17. września 1892, Dz. u. p. Nr. 178, należą do górniczej kasy brackiej. § 11., ustęp 2., i § 49., ustęp 2., ustawy o kasach brackich tracą moc obowiązującą, o ile odnoszą się do ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków.

Robotnicy i urzędnicy ruchu, ubezpieczeni w górniczej kasie brackiej tylko w ograniczonym zakresie, określonym w § 10., ustęp 2., ustawy o kasach brackich (członkowie z mniejszemi prawami), występują z kasy prowizyjnej kasy brackiej z rozpoczęciem się ubezpieczenia po myśli niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Do Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków oraz do ubezpieczenia w nim mają analogiczne zastosowanie postanowienia ustaw z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, z dnia 20. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 168, i z dnia 8. lutego 1909, Dz. u. p. Nr. 29, ze zmianami, wynikającemi z wymienionych poniżej przepisów.

§ 4.

Trzecią część członków przełożeństwa, które należy ustanowić według przepisu § 12. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, powołuje Minister robót publicznych w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z pośród osób, obznajomionych z gospodarczymi, technicznymi i hygienicznymi stosunkami w górnictwie.

Przełożeństwo wybiera ze swego grona przewodniczącego i dwóch zastępców przewodniczącego z tem zastrzeżeniem, że po jednym z tych funkcyonaryuszy należy wziąć z trzech kuryi przełożeństwa.

§ 5.

Powzięcie uchwał co do należących się odszkodowań należy do osobnych wydziałów, składających się z trzech członków, do których każda z trzech kuryi przełożeństwa ma wysłać obieranego w osobnem głosowaniu przedstawiciela i jego zastępcę. W razie potrzeby można powołać także osoby, nie należące do przełożeństwa.

Jeżeli wydział nie powezmie jednogłośnej uchwały co do uznania lub odrzucenia roszczenia lub co do jego rozmiaru, albo jeżeli jeden z członków wydziału tego zażąda, natenczas wydanie stanowczego orzeczenia należy do przełożeństwa Zakładu.

W tym przypadku jak w ogóle w tych przypadkach, kiedy nie można ustalić odszkodowania zaraz po śmierci lub po nastaniu prawa do

odszkodowania, może wydział żądającemu odszkodowania przyznać tymczasowe odszkodowania na podstawie uchwały, powziętej większością głosów.

§ 6.

Bliższe postanowienia o siedzibie, organizacyi, wewnętrznem urządzeniu i prowadzeniu czynności Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków mają być zawarte w statucie Zakładu, podlegającym zatwierdzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych.

W szczególności należy wydać także postanowienia o wymiarze i ściąganiu wkładek ubezpieczeniowych, o czynnem i biernem prawie wyborczem członków oraz o wyborze przedstawicieli w przełożeństwie i w sądach polubownych, tudzież o zakresie uprawnień przełożeństwa, wydziałów ściślejszych i urzędnika kierującego, o ewentualnem utworzeniu biur przedsiębiorstwa (ekspozytur), wreszcie o wymogach dla zmiany statutu.

Pierwszy statut ułoży Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych po wysłuchaniu mężów zaufania przedsiębiorców i ubezpieczonych.

Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych wyda również tymczasowe zarządzenia, potrzebne dla wejścia w życie tego Zakładu.

§ 7.

Zakład ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków może poruczyć górniczym kasom brackim pośrednictwo w znoszeniu się przedsiębiorców i ubezpieczonych z jednej strony z Zakładem z drugiej strony, w szczególności zaś współdziałanie przy stwierdzaniu nieszczęśliwych wypadków. Kasy brackie obowiązane są do tego współdziałania w razie zwrócenia się do nich w tym względzie. Bliższe szczegóły co do tego określone będą w statucie Zakładu.

Kasom brackim należy się za ich współdziałanie, oprócz zwrotu wydatków w gotówce, wynagrodzenie, którego wysokość, o ile co do tego nie nastąpi zgoda, będzie określona przez Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych.

§ 8.

Starostwa górnicze mają prawo, po wysłuchaniu mężów zaufania ze stanu przedsiębiorców i ubezpieczonych, oznaczać z mocą obowiązującą dla pewnych oznaczonych okręgów wartość poborów w naturze.

§ 9.

Na równi z nieszczęśliwymi wypadkami, zdarzającymi się w przedsiębiorstwie (§ 1. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków), należy uważać te nieszczęśliwe wypadki, które zdarzają się na drodze z mieszkania do roboty lub z roboty do mieszkania, o ile w odbywaniu drogi tej nie zaszła ani przerwa, uzasadniona interesem ubezpieczonego, ani żadna inna przerwa, nie pozostająca w związku z stosunkiem pracy.

Przy wymiarze renty za nieszczęśliwy wypadek dla tych osób, które z powodu nieukończenia jeszcze wykształcenia nie pobierają żadnego wynagrodzenia albo pobierają wynagrodzenie niezupełne, należy policzać zarobek roczny, odpowiadający najmniejszemu zarobkowi ubezpieczonych, pobierających pełne wynagrodzenie w tym dziale zatrudnienia, dla którego wykształcenie się pobiera.

Za podstawę wymiaru renty za nieszczęśliwy wypadek dla młodocianych robotników, jakoto wozaków i na równi z nimi postawionych, nie można brać niższego rocznego zarobku niż 600 K.

§ 10.

Zakład ubezpieczeń ma prawo w każdym okresie leczenia odebrać kasie chorych, do której należy osoba uszkodzona, pieczę nad chorym. W tym wypadku wstępuje on w wszelkie obowiązki i prawa, przypadające z mocy ustawy odnośnie do pieczy nad chorym i członkami jego rodziny na kasę chorych.

Po ukończeniu leczenia można osobie uszkodzonej tylko za jej przyzwoleniem dać zamiast należącej się jej renty prawo do bezpłatnego leczenia i utrzymania w zakładzie leczniczym; Zakład ubezpieczeń może w tym wypadku dać osobie uszkodzonej odpowiednie odszkodowanie za utratę zarobku, spowodowaną przedłużeniem leczenia.

Oddanie osoby uszkodzonej do szpitala lub zakładu leczniczego na rachunek jego renty można zarządzić w wszystkich wypadkach, jeżeli osoba ta rozmyślnie przeszkadza leczeniu lub je przewleka; w przypadku tym należy się członkom rodziny osoby uszkodzonej opieka, wymieniona w ustępie pierwszym.

Jeżeli do oceny roszczenia prawnego osoby uszkodzonej do renty potrzeba wedle orzeczenia lekarskiego obserwacyi przez lekarzy w szpitalu, wówczas można w tym celu zarządzić oddanie osoby uszkodzonej na czas potrzeby do szpitala. Wyłożone na to koszta ciążą na Zakładzie ubezpieczeń.

Jeżeli osoba uszkodzona, nie mając do tego przewidzianych w ustawie lub innych ważnych powodów, nie usłucha zarządzenia Zakładu ubezpieczeń, wydanego na zasadzie postanowień niniejszego paragrafu, wówczas można całkiem lub częściowo wstrzymać wypłacanie jej renty za czas odnośny.

§ 11.

Ułożenie podziału na klasy niebezpieczności (§ 14. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków) dla przedsiębiorstw, ubezpieczanych w Zakładzie ubezpieczeń, oraz zmiany tego podziału należą do przełożeństwa i podlegają zatwierdzeniu Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

§ 12.

Taryfowe wkładki ubezpieczeniowe ciążą wyłącznie na posiadaczu ubezpieczonego przedsiębiorstwa.

§ 13.

Centralny fundusz rezerwowy górniczych kas brackich, utworzony po myśli § 37. ustawy o kasach brackich z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, przekazuje się Zakładowi ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

§§ 37. i 38. powyższej ustawy tracą moc obowiązującą.

§ 14.

Obowiązek udzielania prowizyi członkom, trwale niezdolnym do zarobkowania, ciążący na kasach prowizyjnych górniczych kas brackich, istnieje także wówczas, jeżeli niezdolność do zarobkowania spowodowana została nieszczęśliwym wypadkiem w przedsiębiorstwie, za który należy po myśli niniejszego rozporządzenia zapłacić odszkodowanie; jednakowoż tak w tych przypadkach jak i wtedy, gdy pewna osoba, która pobiera rentę z powodu doznanego przedtem nieszczęśliwego wypadku, uzyska następnie roszczenie do górniczej kasy brackiej o prowizyę dla inwalidów, spoczywa roszczenie do kasy prowizyjnej w tym zakresie, w jakim oba roszczenia razem przewyższają 60 procent tego zarobku z pracy, który wzięto za podstawę wymiaru renty z powodu nieszczęśliwego wypadku. Jeżeli prowizya dla inwalidów jest większa niż 60 procent tego zarobku, to spoczywa ona w kwocie renty, należnej z powodu nieszczęśliwego wypadku.

O ile osoba uszkodzona po ukończeniu leczenia wskutek nieszczęśliwego wypadku jest tak słaba, że potrzebuje opieki i pielęgnacyi przez kogoś drugiego, spoczywa roszczenie o prowizyę dla inwalidów w tym zakresie, w jakim oba pobory (prowizya dla inwalidów i renta z powodu nieszczęśliwego wypadku) razem przewyższają 90 procent miarodajnego zarobku z pracy.

Osoby, pozostałe po zabitych, którym przysługuje roszczenie z tytułu ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, nie mają do górniczej kasy brackiej roszczenia o prowizyę.

§ 15.

Do rozstrzygania o roszczeniach o odszkodowanie, podniesionych przeciw Zakładowi ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, których tenże Zakład nie uznał, właściwymi są wyłącznie sądy polubowne Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, których siedziby i okręgi oznaczy się w rozporządzeniu. Takie sądy polubowne należy utworzyć albo w siedzibach władz górniczych albo w siedzibach sądów polubownych zakładów ubezpieczeń robotników od nieszczęśliwych wypadków.

Do tych sądów polubownych i do postępowania przed nimi mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 38. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków.

W rozprawach przed sądami polubownymi uczestniczą jako asesorowie dwie zawodowo wykształcone osoby, mianowane przez Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, tudzież przedstawiciel przedsiębiorców i przedstawiciel ubezpieczonych, należących do przedsiębiorstw ubezpieczonych w Zakładzie. Przedstawicieli przedsiębiorców i ubezpieczonych wybiera się według bliższych postanowień, zawartych w statucie Zakładu.

Skargę należy wnieść do tego sądu polubownego, w którego okręgu leży przedsiębiorstwo, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia.

Koszta, połączone z urządzeniem i czynnościami sądów polubownych, winien ponosić Zakład ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

Sądy polubowne rozstrzygają także spory między górniczemi kasami brackiemi a Zakładem ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków, które wynikają z zastosowania § 14. Właściwość oznacza się przytem wedle siedziby górniczej kasy brackiej.

§ 16.

Prawo wkraczania, przyznane w §§ 18., ustęp 2., 28., 29., 30., 31., 50. i 54., ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków władzom politycznym, względnie inspektorom przemysłowym, przysługuje odnośnie do przedsiębiorstw, podlegających władzom górniczym, tymże władzom.

Orzeczenia, które po myśli przepisów ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków mają wydawać władze polityczne, winny władze te, o ile chodzi o przedsiębiorstwa, ubezpieczone w Zakładzie ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, wydawać w porozumieniu z władzami górniczemi.

§ 17.

Nadzór państwowy nad Zakładem wykonuje Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych.

§ 18.

W prywatne umowy o ubezpieczenie po myśli § 61., ustęp 2., ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków winien Zakład ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków wstępować po myśli § 61., ustęp 2. i 3., tejże ustawy wówczas, jeżeli zawarto je najpóźniej na trzy miesiące przed dniem obwieszczenia niniejszego rozporządzenia.

Doniesienie o umowie ubezpieczenia, przewidziane w § 61., ustęp 3., powołanej ustawy, należy wnieść do starostwa górniczego, właściwego ze względu na siedzibę ubezpieczonego przedsiębiorstwa.

§ 19.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie co do zarządzeń przygotowawczych, potrzebnych do jego wykonania, z dniem ogłoszenia.

Rozpoczęcie się ubezpieczenia oznaczone będzie w rozporządzeniu Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, nie może jednak nastąpić później jak dnia 1. stycznia 1915. Z chwilą, oznaczoną dla rozpoczęcia się ubezpieczenia, występują także z terytoryalnych zakładów ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków przedsiębiorstwa, dla których zakłady te właściwymi były pod względem ubezpieczenia.

§ 20.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i robót publicznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 7. kwietnia 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

81.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. kwietnia 1914,

dotyczące postanowień przejściowych przy rozkładzie podatku budynkowego dla niektórych gmin, sąsiadujących z królewskiem stołecznem miastem Pragą, przy ich połączeniu z Pragą i dla budowli, położonych w rejonie uzdrowotnienia królewskiego stołecznego miasta Pragi.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Postanowienia przejściowe dla gmin Królewskie Winogrady, Karlin, Żižków, Smichów, Podol-Dworec, Nusle-Pankrac, Wrszowice, Strzeszowice, Koszirz, Dejwice, Bubencz, Branik i Brzewnów, przewidziane co do rozkładu podatku budynkowego w ustawie z dnia 21. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 165, względnie w ustawie z dnia 21. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 188, względnie też zmienione taryfą w załączniku *A*, *B*, *C* ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, mają obowiązywać także wówczas, jeżeli połączenie którejkolwiek z tych gmin z królewskiem stołecznem miastem Pragą w jedną gminę nastąpi do dnia 6. sierpnia 1917 włącznie.

Te postanowienia przejściowe mają pod takimi samymi warunkami zastosowanie także do gmin Michle, Troja-Podhorz, Kobylisy, Strziżków, Prosek, Radlice i Strasznice Stare.

§ 2.

Co do nowych budowli i całkowitych przebudowań, które się wykonuje po dniu 7. kwietnia 1913 wskutek regulacyi części miasta Pragi, wymienionych w § 2., ad l. 1., względnie w § 4. ustawy z dnia 11. lutego 1893, Dz. u. p. Nr. 23, a których powierzchnia gruntu, w konsensie na budowę dokładnie oznaczyć się mająca, znajduje się w całości w obrębie wymienionego wyżej rejonu uzdrowotnienia, zmienia się postanowienia przejściowe, przewidziane w drugim ustępie § 28., ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, w tym kierunku, że termin do ukończenia tych budowli przedłuża się do dnia 7. kwietnia 1923 włącznie, i że w miejsce przyznanego w tym paragrafie na 10 lat zniżenia podatku domowo-czynszowego do wysokości 5 procent czystego dochodu z czynszu ma wstąpić uwolnienie od podatku domowo-czynszowego przez czas 12 lat.

Przypisywanie podatku domowo-czynszowego w celu nakładania dodatków, przewidziane w ustępie drugim § 24. ustawy z dnia 28. grudnia 1911,

Dz. u. p. Nr. 242, na czas trwania czasowych ulg podatkowych, ma odpaść co do budowli, traktowanych według ustępu 1. niniejszego paragrafu.

§ 3.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie w dniu ogłoszenia, poruczam mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń dnia 7. kwietnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

82.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. kwietnia 1914,

dotyczące uwolnień od stempli i należytości z powodu rozdziału zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Przedłużoną ustawą z dnia 10. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 14, na czas do dnia 31. grudnia 1911 moc obowiązującą wydanych w § 6. ustawy z dnia 27. maja 1876, Dz. u. p. Nr. 115, postanowień o uwolnieniach od stempli i należytości z powodu rozdziału zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi odnawia się na czas aż do dnia 31. grudnia 1921.

§ 2.

Upoważnia się Ministra skarbu, aby na wypadek, gdyby w drodze ustawodawstwa krajowego Królestwa Dalmacyi zmieniono postanowienia o rozdziale zdatnych pod uprawę gruntów gminnych w Dalmacyi, zezwolił aż do upływu terminu, określonego w § 1., na analogiczne stosowanie przewidzianych tamże ulg należytościowych w postępowaniu, które się ma przeprowadzić według zmienionej ustawy krajowej.

§ 3.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie w dniu ogłoszenia i ma obowiązywać wstecz w okresie czasu, upłynionym od dnia 1. stycznia 1912, poruczam mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 7. kwietnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 9. kwietnia 1914.

Treść: № 83. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące uzupełnienia bośniacko-hercegowińskiej sieci kolejowej.

83.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 6. kwietnia 1914,

dotyczące uzupełnienia bośniacko-hercegowińskiej sieci kolejowej.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do zezwolenia na to, aby w celu wykonania wymienionych poniżej budowli kolejowych w Bośni i Hercegowinie, a mianowicie:

a) normalnotorowego połączenia kolejowego z Banjaluki do Jajce;

b) normalnotorowego połączenia kolejowego z Šamac do Doboj;

c) wązkotorowego połączenia kolejowego z Bugojno do Aržano;

d) unormalnienia linii z Doboj do Sarajewa;

e) unormalnienia linii z Jajce do Bugojno, normalnotorowego połączenia kolejowego z Bugojno do Rama i unormalnienia linii z Rama do Mostaru;

f) normalnotorowego połączenia kolejowego z Brčka do Tuzli z odgałęzieniem do Bijeljiny i Račy (koleje Posawińskie);

g) unormalnienia linii Doboj—Tuzla,

oraz w celu zaopatrzenia tych kolei Rząd krajowy bośniacko-hercegowiński zaciągnął krajową pożyczkę kolejową w oprocentowanych obligacyach, podlegających umorzeniu najpóźniej w 60 latach, do wysokości sumy, potrzebnej do uzyskania kapitału w kwocie najwyżej 270 milionów koron.

W celu częściowego pokrycia kosztów, połączonych z wybudowaniem i wyposażeniem tych kolei, mają królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane oraz kraje świętej Korony węgierskiej dostarczyć następujących sum:

a) począwszy od pierwszego roku budowy przez lat 60 kwoty rocznej 4,858.086 K;

b) począwszy od drugiego roku budowy znowu przez lat 60 dalszej kwoty rocznej 2,600.000 K;

c) począwszy od trzeciego roku budowy znowu przez lat 60 dalszej kwoty rocznej 3,000.000 K.

Sumy te winny pokrywać oba państwa według każdorazowego stosunku kwot.

§ 2.

Nadto upoważnia się Rząd, aby w razie, jeżeli układy, prowadzone między Rządami obu państw Monarchii co do unormalnienia wązkotorowej linii kolei żelaznej Donji-Vakuf—Lašva, nie doprowadzą do innego rezultatu, wybudował wspomnianą linię wyłącznie na koszt austryackiego Skarbu państwa jako bośniacko-hercegowińską kolej krajową, przyczem Rząd może skorzystać z tego prawa dopiero w tym czasie, kiedy ukończone zostanie normalnotorowe połączenie kolejowe z Doboj do Sarajewa.

Przed przystąpieniem do wybudowania linii Donji-Vakuf—Lašva będą musiały Rządy zawrzeć układ co do ułożenia taryf i kierowania ruchem między Austryą a Bośnią i Hercegowiną.

§ 3.

Daje się upoważnienie w tym celu, aby Bośnia i Hercegowina wybudowała na własny koszt normalnotorową kolej krajową ze stacyi Novi kolei żelaznej Banjaluka—Doberlin do Bihać.

§ 4.

Upoważnia się Rząd do zezwolenia na to, aby kolej wojskowa Banjaluka—Doberlin przeszła wraz z wszelkiemi przynależnościami na Bośnię i Hercegowinę jako nieodłączna część składowa bośniacko-hercegowińskich kolei krajowych, przyczem kolej ta także w przyszłości będzie zarządzana przez wojskowość.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia pod warunkiem, że odpowiadające mu postanowienia ustawowe uzyskają moc ustawy i zostaną ogłoszone równocześnie z niniejszem rozporządzeniem także w krajach świętej Korony węgierskiej.

Wiedeń, dnia 6. kwietnia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 21. kwietnia 1914.

Treść: (№ 84—87.) 84. Rozporządzenie w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 15. grudnia 1909, dotyczącego składania papierów wartościowych, które mają być oddawane do depozytu sądowego, w Banku krajowym Królestwa czeskiego. — 85. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia Powszechnego oddziału Akademii eksportowej c. k. austryackiego Muzeum handlowego w Wiedniu jako zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym wynikiem zastępują całkowicie dowód co do czasu nauki w przemyśle handlowym, względnie częściowo dowód co do przepisanego czasu służby w przemyśle handlowym. — 86. Rozporządzenie, dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Hotzenplotz do odprawiania pocztowych posyłek zagranicznych z żyjącemi roślinami. — 87. Obwieszczenie w sprawie przeniesienia czynności cechowni, załatwianych dotychczas przez Urząd podatkowy w Celje, na zarząd hut w Celje.

84.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości i Kierownika Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 8. kwietnia 1914

w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 15. grudnia 1909, Dz. u. p. Nr. 201, dotyczącego składania papierów wartościowych, które mają być oddawane do depozytu sądowego, w Banku krajowym Królestwa czeskiego.

W porozumieniu z Krajową Komisyą administracyjną Królestwa czeskiego zmienia się rozporządzenie z dnia 15. grudnia 1909, Dz. u. p. Nr. 201, w sposób następujący:

I. Ustęp drugi § 14. ma opiewać:

„Nadsyłane sądowi przez Bank odpisy kwitów depozytowych, tudzież wykazy numerów deponowanych papierów wartościowych, podlegających losowaniu, należy przechowywać przy odnośnym akcie w osobnym zeszycie. Pierwszy nadeszły odpis kwitów depozytowych i zeszyt z aktami należy zaopatrzyć bieżącym numerem porządkowym. O założeniu zeszytu należy uczynić wzmiankę na okładce aktów („odpisy kwitów depozytowych i wykazy numerów pod numerem porządkowym . . . . .“). Nadchodzące w dalszym ciągu odpisy należy również oznaczać przypadającymi na nie numerami porządkowymi i podobnie jak wykazy numerów wkładać do osobnego zeszytu, na którego okładce należy spisać numery porządkowe znajdujących się w nim aktów.“

II. Z złożonymi w sądzie odpisami kwitów depozytowych i wykazami numerów należy postępować według zmienionego brzmienia ustępu drugiego § 14.

III. Odpisy kwitów depozytowych, które się stały bezprzedmiotowymi, należy przekreślić kolorowym ołówkiem, wyjąć z zeszytu i schować w akcie pod ich liczbą porządkową.

IV. Jeżeli jeden akt odnosi się do kilku depozytów bankowych, wówczas należy dla każdego poszczególnego depozytu sporządzić osobny zeszyt na odpisy kwitów depozytowych i wykazy numerów.

Hochenburger włr. **Schuster** włr.

Engel włr.

85.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 8. kwietnia 1914,

dotyczące oznaczenia Powszechnego oddziału Akademii eksportowej c. k. austryackiego Muzeum handlowego w Wiedniu jako zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym wynikiem zastępują całkowicie dowód co do czasu nauki w przemyśle handlowym, względnie częściowo dowód co do przepisanego czasu służby w przemyśle handlowym.

Na zasadzie § 13. *a* ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacyi przemysłowej, zarządza się, co następuje:

Świadectwa złożonego z pomyślnym wynikiem egzaminu rocznego w Powszechnym oddziale Akademii eksportowej c. k. austryackiego Muzeum handlowego w Wiedniu nie tylko zastępują w całości dowód przepisanego czasu nauki w przemyśle handlowym, lecz nadto powodują także zniżenie przewidzianego w § 13. *a*, ustęp 2., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, co najmniej dwuletniego czasu służby w przemyśle handlowym, na jeden rok.

Na wspomnianych wyżej świadectwach należy umieszczać następującą klauzulę:

„Świadectwo to zastępuje na zasadzie § 13. *a* ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 85, dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki w przemyśle handlowym i uprawnia w razie zaistnienia ogólnych warunków ustawowych oraz równoczesnego wykazania jednorocznego czasu służby w przemyśle handlowym do rozpoczęcia i samodzielnego wykonywania wymienionych w § 38., ustęp 3. i 4., wspomnianej ustawy przemysłów handlowych, dla których potrzeba dowodu uzdolnienia.“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Hussarek wlr. **Schuster** wlr.

86.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa, spraw wewnętrznych i handlu z dnia 11. kwietnia 1914,

dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Hotzenplotz do odprawiania pocztowych posyłek zagranicznych z żyjącemi roślinami.

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882, Dz. u. p. Nr. 107, dotyczącego środków ostrożności, które należy zachowywać w stosunkach z zagranicą celem zapobieżenia zawleczeniu mszycy winnej *(Phylloxera vastatrix)*, upoważnia się c. k. Urząd celny poboczny w Hotzenplotz do odprawiania posyłek z zagranicy, zawierających przedmioty, wymienione pod Nr. 2. dodatku do powyższego rozporządzenia (dodatek *C* do § 18. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej, rozdział *a*, punkt IV.), według przepisów, istniejących dla odprawiania takich posyłek przez urzędy do tego upoważnione.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

87.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. kwietnia 1914,

w sprawie przeniesienia czynności cechowni, załatwianych dotychczas przez Urząd podatkowy w Celje, na zarząd hut w Celje.

Odnośnie do reskryptu z dnia 11. września 1906, Dz. u. p. Nr. 187, podaje się do wiadomości, że czynności cechowni w Celje, załatwiane dotychczas przez tamtejszy urząd podatkowy, przenosi się począwszy od dnia 20. kwietnia 1914 na zarząd hut w Celje.

Zarazem przekształca się tę cechownię na cechownię II. klasy.

Cechownia ta będzie jak dotychczas podlegać c. k. Urzędowi cechowniczemu w Gracu; znak urzędowy i okrąg urzędowy tej cechowni nie ulega zmianie.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 25. kwietnia 1914.

Treść: № 88. Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Austryi Dolnej.

88.

Patent cesarski z dnia 23. kwietnia 1914,

dotyczący zwołania sejmu Austryi Dolnej.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Sląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.: Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm Arcyksięstwa Austryi poniżej Anizy, odroczony na zasadzie Naszego postanowienia, zwołany jest na dzień 28. kwietnia 1914 do swego ustawowego miejsca zebrania, w celu podjęcia na nowo czynności.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 23. kwietnia roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 1. maja 1914.

Treść: (№ 89—93.) 89. Obwieszczenie, dotyczące świadectw oddziału zawodowego krawiectwa, istniejącego w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa w Lundenburgu. — 90. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia Zakładu naukowego i wychowawczego Tyrolu i Przedarulanii dla ciemnych w Insbruku jako zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem na istniejące w tym zakładzie oddziały koszykarstwa i szczotkarstwa zastępują całkiem lub częściowo dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód zatrudnienia przez przepisany czas w przemyśle rękodzielniczym w charakterze pomocnika. — 91. Obwieszczenie, dotyczące ustalenia stref zakazanych dla statków powietrznych. — 92. Rozporządzenie, dotyczące zmiany terminów zapłaty podatku domowo-czynszowego w poborczych okręgach podatkowych Kralupy n. W. i Welwary w Czechach. — 93. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906 i objaśnień do taryfy celnej.

89.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 4. kwietnia 1914,

dotyczące świadectw oddziału zawodowego krawiectwa, istniejącego w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa w Lundenburgu.

Oddział zawodowego krawiectwa, istniejący w żeńskiej szkole przemysłowej w Lundenburgu, umieszcza się na zasadzie § 14. *d*, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie na zasadzie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, w spisie tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do robienia ubrań dla kobiet i dzieci, zastępują dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

90.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 16. kwietnia 1914,

dotyczące oznaczenia Zakładu naukowego i wychowawczego Tyrolu i Przedarulanii dla ciemnych w Insbruku jako zakładu, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem na istniejące w tym zakładzie oddziały koszykarstwa i szczotkarstwa zastępują całkiem lub częściowo dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód zatrudnienia przez przepisany czas w przemyśle rękodzielniczym w charakterze pomocnika.

Na podstawie § 14. *a* ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacyi przemysłowej, rozporządza się, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, tak samo, jak do zakładów naukowych, wyliczonych w § 1., ustęp 2, punkt II. tego

rozporządzenia, ma zastosowanie także do oddziałów koszykarstwa i szczotkarstwa, istniejących w Zakładzie naukowym i wychowawczym Tyrolu i Przedarulanii dla ciemnych w Insbruku.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

91.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 22. kwietnia 1914,

dotyczące ustalenia stref zakazanych dla statków powietrznych.

Zmieniając punkt 1., alinea *a)* do *c)* obwieszczenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. grudnia 1913, Dz. u. p. Nr. 253, uznaje się w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 240, Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i Księstwo Bukowinę za strefy zakazane dla statków powietrznych.

Reszta postanowień powołanego powyż obwieszczenia pozostaje bez zmiany.

Heinold wlr.

92.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1914,

dotyczące zmiany terminów zapłaty podatku domowo-czynszowego w poborczych okręgach podatkowych Kralupy n. W. i Welwary w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 110, rozporządza się, że podatek domowo-czynszowy, który w poborczych okręgach podatkowych Kralupy n. W. i Welwary wedle obowiązujących dotychczas postanowień miało się płacić w ratach kwartalnych, zapadających z góry, w dniu 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października, ma się uiszczać nadal w tych okręgach w czterech równych ratach, płatnych z góry w dniu 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada każdego roku.

Takie same terminy zapłaty ustanawia się w myśl § 7. ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17. także dla pięcioprocentowego podatku od czystego dochodu z budynków, uwolnionych w całości lub w części od podatku domowo-czynszowego z tytułu prowadzenia budowy.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1914.

Engel wlr.

93.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 28. kwietnia 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, i objaśnień do taryfy celnej.

Następujące postanowienia przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, i objaśnień do taryfy celnej, wydanych obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, uzupełnia się, względnie zmienia się w sposób następujący:

I. Co do przepisu wykonawczego.

W uwadze na dole do § 1. przep. wyk. do ustawy o taryfie celnej należy w wierszu 8. przed słowami „numeru taryfy 428.“ zamieścić „pozycyi taryfy 281. *b* (towary plecione, doborowe),“.

II. Co do objaśnień.

Do Nru 110. (wino musujące) należy zamieścić następującą uwagę:

Uwaga: Oprócz cła należy po myśli ustawy z dnia 2. lutego 1914. Dz. u. p. Nr. 40, Dz. rozp. Nr. 58, od wina musującego, wprowadzanego dla odbiorców w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i poddawanego tamże ekspedycyi wchodowej, uiszczać podatek od win musujących przez nałożenie znaczków podatkowych, o ile wino musujące nie jest już należycie zaopatrzone w znaczki podatkowe, ani też nie ulega bezpośredniemu opodatkowaniu (bez nakładania znaczków podatkowych).

Podatek od win musujących wynosi:

od jednej flaszki o pojemności ponad 425 do 850 centymetrów kubicznych (całej flaszki) 80 h, jeżeli jednakowoż wino musujące dowodnie zrobione jest z wina owocowego, 20 h;

od jednej flaszki o pojemności ponad 230 do 425 centymetrów kubicznych (pół flaszki) połowę, od mniejszych flaszek jedną czwartą część stopy podatkowej, przypadającej od całej flaszki.

Od flaszek, których pojemność jest większa niż 850 centymetrów kubicznych, liczy się za każde dalsze, choćby tylko rozpoczęte 230 centymetrów kubicznych pojemności po jednej czwartej części stopy podatkowej, przypadającej od całej flaszki.

Wszystkie naczynia, zawierające wino musujące, uważa się za flaszki w znaczeniu niniejszej ustawy.

Zobacz także rozporządzenie z dnia 24. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 72, Dz. rozp. Nr. 75.

W uw. 2. do Nru 146. należy po ustępie trzecim wstawić, co następuje:

Mielony i szlamowany spatyt ciężki, do którego domieszany jest sztuczny siarkan barowy (biel barowa) w ilości, przewyższającej 10 procent, należy oclić jak ten ostatni.

W przypadkach, w których zachodzi podejrzenie, że taka domieszka nastąpiła, należy dokonać następującego badania:

30 *g* odnośnego materyału miesza się dobrze w misce porcelanowej z 10 cm^3 rozczynu niebieskiego barwnika, pobranego z rolniczo-chemicznej Stacyi doświadczalnej w Wiedniu, zapomocą tarcia tłuczkiem, przyczem, jeżeli zachodzi potrzeba tego, dodaje się jeszcze taką ilość wody, że masa płynie, jeżeli się miskę przechyli. Naturalny spatyt ciężki tworzy już bez dodania wody masę o barwie zielonej aż do jasnoniebieskiej, płynącą w razie przechylenia miski. Sztuczny siarkan barowy i jego mieszaniny z naturalnym spatytem ciężkim potrzebują jeszcze 5 do 10 cm^3 wody do tego, aby przeszły w stan płynny, a masa okazuje czerwono-fioletowe zabarwienie.

Jeżeli wynik badania jest wątpliwy albo jeżeli strona żąda mimo przeciwnego wyniku badania ekspedycyi według Nr. 146., należy zarządzić zbadanie przez rolniczo-chemiczną Stacyę doświadczalną w Wiedniu.

W punkcie 9. uw. og. V. do kl. XXII.—XXV. należy w ustępie trzecim, a mianowicie na końcu dodać:

W przypadkach wątpliwych należy tego rodzaju tkane i dopasowane wyroby oclić wówczas jako towary wstążkowe, jeżeli szerokość ich wynosi 35 *cm* lub mniej.

W uw. 2. do Nru 281. należy jako ustęp ostatni dodać, co następuje:

Co do postępowania celnego z towarami plecionymi z Nru 281. *b* przy wprowadzaniu ich morzem przez Tryest i Fiume, zobacz uwagę na dole do § 1. przep. wyk.

W uw. og. 6. (2) do kl. XL. należy w wierszu drugim skreślić słowa: „koła czołowe i zębate (koła palczaste)“ a zamiast nich umieścić:

koła zębate (koła czołowe, stożkowe i hyperboliczne, koła śrubowe i ślimakowate, także koła palczaste) — z wyjątkiem kół takich do motorów automobilowych z Nru 554. —,

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster włr. **Zenker** włr.

Engel włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 2. maja 1914.

Treść: № 94. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w imiennej kwocie 80,000.000 K, która ma być zaciągnięta przez Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

94.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1914,

dotyczące używania częściowych zapisów długu pożyczki w imiennej kwocie 80.000.000 K. która ma być zaciągnięta przez Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Częściowych zapisów długu pożyczki w imiennej kwocie 80,000.000 K, równającej się 68,000.000 marek niemieckiej waluty państwowej, równającej się 84,000.000 franków, równającej się 3,333.333·6.8 funtów szterlingów, która ma być zaciągnięta przez Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w roku 1914 na zasadzie zatwierdzonych Najwyższem postanowieniem uchwał sejmowych z dnia 25. lutego, 2., 3. i 4. marca 1914, można używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyi, zakładów, stojących pod nadzorem publicznym, Urzędu pocztowych Kas oszczędności, tudzież pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych, a po kursie giełdowym, jednak nie powyżej wartości imiennej, także na kaucye służbowe i handlowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 1, maja 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 6. maja 1914.

Treść: (№ 95—97.) 95. Rozporządzenie w sprawie przyznania dla zgłoszeń wyrębów drzewa uwolnienia od stempli. — 96. Obwieszczenie, dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Niedereinsiedel koło Sebnitz do ekspedycyi z uwolnieniem od cła wracających z zagranicy używanych zewnętrznych opakowań i naczyń. — 97. Rozporządzenie, dotyczące zasiłków, które mają być udzielone z państwowego funduszu melioracyjnego w pierwszem półroczu 1914.

95.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. marca 1914

w sprawie przyznania dla zgłoszeń wyrębów drzewa uwolnienia od stempli.

Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 2. ustawy z dnia 16. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 233, przyznaje się uwolnienie od stempli dla podań i protokołów, którymi zgłasza się po myśli ustawy z dnia 12. maja 1913, Dz. ust. i rozp. krajowych dla Królestwa Dalmacyi Nr. 17 (dotyczącej środków dla ochrony lasów w Królestwie Dalmacyi), wyręby drzewa.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Engel wlr.

96.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 29. kwietnia 1914,

dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Niedereinsiedel koło Sebnitz do ekspedycyi z uwolnieniem od cła wracających z zagranicy używanych zewnętrznych opakowań i naczyń.

Urząd celny poboczny II. klasy w Niedereinsiedel koło Sebnitz upoważnia się do ekspedycyi z uwolnieniem od cła wracających z zagranicy używanych zewnętrznych opakowań i naczyń po myśli § 14., *B* II. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej.

Engel wlr.

97.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. maja 1914,

dotyczące zasiłków, które mają być udzielone z państwowego funduszu melioracyjnego w pierwszem półroczu 1914.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się po myśli postanowienia § 4. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 4, zawarty w załączniku *A* preliminarz kwot, które mają być użyte z państwowego funduszu melioracyjnego.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 4. maja 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

A.

Preliminarz kwot,

które mają być użyte z funduszu melioracyjnego w pierwszem półroczu 1914 (ustawa z dnia 4. stycznia 1909, Dz. u. p. Nr. 4).

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
	A. Dalsze budowy.				
	Austrya poniżej Anizy.				
1	Regulacya Traisenu Spratzern—Oberndorf (pozycya 127. z roku 1905)	kraj Austrya poniżej Anizy	10. rata 16.823 K 34 h	.	.
2	Usunięcie szkód wskutek powodzi z roku 1906 na Perschlingu, na potokach tullneńskich i Traisenie, oraz dalsza regulacya tej ostatniej rzeki (pozycya 129. z roku 1907)	konkurencya dla Perschlingu, konkurencya dla potoku tullneńskiego, wydziały dróg powiatowych w St. Pölten i Herzogenburg	5. rata 42.223 K 71 h		.
3	Regulacya potoku Zaya na przestrzeni środkowej (pozycya 144. z roku 1908)	wydział konkurencyjny dla Zaya w Mistelbach-Laa	6. rata 28.818 K 56 h	.	.
4	Budowle uzupełniające i usunięcie szkód wskutek powodzi na uregulowanej rzece Traisenie (pozycya 222. z roku 1910)	wydziały dróg powiatowych w St. Pölten i Herzogenburg	5. rata 33.688 K 04 h	.	.
5	Usunięcie szkód, wyrządzonych na potokach dolno-austryackich wskutek zdarzeń żywiołowych w miesiącach od kwietnia do sierpnia 1910 (pozycya 252. z roku 1911)	interesowane gminy i konkurencye	rata końcowa (4.) 17.000 K	.	.
6	Regulacya potoku Göllersbach w gminie Oberhollabrunn od granicy Aspersdorfu aż do dolnego mostu gminnego w Oberhollabrunn (pozycya 209. z roku 1912)	gmina Oberhollabrunn	3. rata 13.925 K	.	.
7	Regulacya Mistelu od ujścia do Zayagiessbachu w górę aż do granicy gminnej Mistelbach-Siebenhirten (pozycya 211. z roku 1912)	wydział konkurencyjny dla Zaya w Mistelbach-Laa	3. rata 14.880 K	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
8	Zabudowanie rowu miejscowego (Ortsgraben) w gminie Scharndorf (pozycya 219. z roku 1912)	kraj Dolna Austrya	2. rata 6.250 K	.	.
9	Zabudowanie potoku Gugginger Wildbach (pozycya 223. z roku 1912)	kraj Dolna Austrya	2. rata 11.625 K	.	.
10	Regulacya potoku Aubach w gminie Strengberg (pozycya 225. z roku 1912)	gmina Strengberg	2. rata 6.600 K	.	.
11	Odwodnienie zabagnionych gruntów w gminie Dürnleis (pozycya 230. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 7.722 K 50 h	.	.
12	Odwodnienie zabagnionych gruntów w gminach Hennersdorf i Leopoldsdorf (pozycya 231. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 10.487 K 50 h	.	.
13	Odwodnienie zabagnionych gruntów w gminie Klein-Rötz (pozycya 234. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 7.890 K	.	.
14	Odwodnienie zabagnionych gruntów w gminach Enzersfeld, Putzing i Gross-Ebersdorf (pozycya 235. z roku 1912)	spółka wodna i gminy interesowane	3. rata 15.284 K	.	.
	Austrya powyżej Anizy.				
15	Regulacya Mühlheimerachy (pozycya 89. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	12. rata 21.584 K 44 h	.	.
16	Regulacya Antiesenu (pozycya 90. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	12. rata 13.310 K 62 h	.	.
17	Grobla powodziowa na Salzachu koło Ettenau (pozycya 91. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	11. rata 9.688 K 12 h	.	.
18	Regulacya Gusenu (pozycya 92. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	13. rata 5.395 K 71 h	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
19	Regulacya dolnej Aurachy (pozycya 93. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	11. rata 2.488 K 93 h		
20	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Almy (pozycya 95. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	12. rata 20.024 K 19 h		
21	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Aurachy (pozycya 96. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	12. rata 8.312 K 67 h		
22	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Steyry (pozycya 97. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	12. rata 4.933 K 22 h		
23	Dalsze zabudowania potoków górskich w obszarze Ischlu (pozycya 98. z roku 1902)	kraj Austrya Górna	12. rata 14.819 K 07 h		
24	Zabudowanie obszaru źródeł Haselgraben (pozycya 74. z roku 1903)	kraj Austrya Górna	11. rata 1.360 K 53 h		
25	Regulacya dolnej Almy (pozycya 110. z roku 1904)	kraj Austrya Górna	10. rata 26.043 K 48 h		
26	Zabudowanie potoków górskich w gminie Hochburg-Ach (pozycya 111. z roku 1904)	kraj Austrya Górna	11. rata 1.057 K 48 h		
27	Zabudowanie potoku Lausabach (pozycya 112. z roku 1904)	kraj Austrya Górna	11. rata 812 K 45 h		
28	Dodatek do zwiększonych kosztów regulacyi rzeki Gusen (pozycya 128. z roku 1905)	kraj Austrya Górna	10. rata 1.934 K 40 h		
29	Zabudowanie krętej Steyrlingi (pozycya 129. z roku 1905)	kraj Austrya Górna	8. rata 1.779 K 65 h		
30	Regulacya Mondseeachy (pozycya 136. z roku 1907)	kraj Austrya Górna	7. rata 3.662 K 46 h		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
31	Regulacya Feldaistu koło Freistadt (pozycya 137. z roku 1907)	kraj Austrya Górna	6. rata 2.521 K 17 h	·	·
32	Uzupełnienie zabudowań potoków górskich w obszarze Aurachy (pozycya 149. z roku 1908)	kraj Austrya Górna	7. rata 2.211 K 66 h	·	·
33	Dalszy ciąg regulacyi Antiesenu wraz z regulacyą potoku Osternachbach (pozycya 150. z roku 1908)	kraj Austrya Górna	4. rata 1.574 K 86 h	·	·
34	Zabudowanie dorzecza potoku Frauenweissenbach (pozycya 141. z roku 1909)	kraj Austrya Górna	3. rata 4.731 K 71	·	·
35	Usunięcie szkód wskutek powodzi na rzekach Antiesen, Mattig, Mühlheimerache i Krems koło Neuhofen (pozycya 257. z roku 1911)	kraj Austrya Górna	4. rata 51.250 K	·	·
	Solnogród.				
36	Przebudowa przewału na potoku Hollersbach (pozycya 239. z roku 1912)	kraj Solnogród	2. rata 8.750 K	·	·
37	Zabudowanie, względnie regulacya potoków Thomatalbach i Bundschuhbach w gminie Thomatal w Lungau (pozycya 243. z roku 1912)	kraj Solnogród	3. rata 16.630 K	·	·
	Styrya.				
38	Regulacya rzeki Anizy od Haus do przekopu espangskiego i dalsze roboty regulacyjne od przekopu espangskiego do wejścia do Gesäuse (pozycya 136. z roku 1905)	kraj Styrya	10. rata 22.950 K	·	·
39	Dokończenie regulacyi Muru od mostu Radeckiego w Grazu do przewozu Kellerdorfskiego (pozycya 151. z roku 1909)	kraj Styrya	6. rata 78.666 K 67 h	·	·

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
	Karyntya.				
40	Zabudowanie potoku Filzabach w dolinie Kanaltal (pozycya 238. z roku 1910)	kraj Karyntya	2. rata 13.125 K		
	Kraina.				
41	Odwodnienie bagna lublańskiego (pozycya 125. z roku 1906)	spółka wodna	8. rata 76.190 K		
42	Regulacya Kamienickiej Bystrzycy (pozycya 243. z roku 1910)	kraj Karyntya	4. rata 3.963 K 04 h		
43	Zabudowania i zalesienia w dorzeczu rzek Gradašica i Jška (pozycya 274. z roku 1911)	główny wydział dla kultury moczarów w Lublanie	3. rata 22.166 K 67 h		
44	Regulacya Sory (pozycya 249. z roku 1912)	kraj Kraina	3. rata 23.000 K		
	Gorycya i Gradyska.				
45	Melioracya bagien w gminach Akwileja, Cervignano i Terzo (pozycya 149. z roku 1907)	spółka wodna	5. rata 16.524 K 15 h		
46	Zwiększone koszta melioracyi bagien w gminach Akwileja, Cervignano i Terzo (pozycya 250. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 13.266 K 67 h		
47	Regulacya Soczy, Teru z Idrią i Wipawy oraz zabudowanie potoków górskich w ich dorzeczach (pozycya 252. z roku 1912)	kraj Gorycya i Gradyska	3. rata 148.010 K		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
	Tyrol.				
48	Zabudowanie potoku Märzenbach (pozycya 148 z roku 1905)	kraj Tyrol	7. rata 24.500 K		
49	Zabudowanie rzeki Cinque Boali w Borgo (pozycya 210. z roku 1909)	kraj Tyrol	rata końcowa (6.) 16.000 K		
50	Odprowadzenie wód górskich w dolinie Reintal (pozycya 184. z roku 1909)	kraj Tyrol	5. rata 8.500 K		
51	Budowle dla ochrony brzegów na prawem brzegu Lechu koło Forchach (pozycya 218. z roku 1909)	kraj Tyrol	6. rata 7.500 K		
52	Zabudowanie potoku Schlaudernannbach (pozycya 219. z roku 1909)	kraj Tyrol	5. rata 5.000 K		
53	V. serya robót uzupełniających na obszarze II. sekcyi Adygi, Gmund-S. Michele (pozycya 262. z roku 1910)	kraj Tyrol	5. rata 13.500 K		
54	Uzupełnienie regulacyi Adygi na sekcyi I *a* przez wypełnienie wyrw w terenach podgórskich (pozycya 221. z roku 1909)	kraj Tyrol	rata końcowa (6.) 15.000 K		
55	Regulacya Falschaueru koło Lany (pozycya 278. z roku 1911)	spółka wodna	rata końcowa (4.) 53.750 K		
56	Zabudowanie potoku Centa koło Caldonazzo (pozycya 282. z roku 1911)	kraj Tyrol	4. rata 18.900 K		
57	Regulacya dolnego biegu rzeki Sarca (pozycya 289. z roku 1911)	kraj Tyrol	4. rata 50.000 K		
	Przedarulania.				
58	Regulacya Illu w gminach Frastanz, Göfis i Satteins (pozycya 156. z roku 1905)	kraj Przedarulania	10. rata 4.400 K		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
59	Usunięcie szkód, wyrządzonych wskutek zdarzeń elementarnych w czerwcu 1910 na rzekach Ill i Bregenzerache oraz ich dopływach, na rzece Dornbirnerache, na górnym biegu Lechu i groblach wewnętrznych oraz na kilku mniejszych dopływach Renu (pozycya 294. z roku 1911)	kraj Przedarulania	4. rata 34.477 K 78 h		
60	Uzupełnienie programu budowli elementarnych w roku 1910 (pozycya 297. z roku 1911)	kraj Przedarulania	4. rata 42.808 K 18 h		
61	Całkowita odbudowa zburzonych przez powódź z roku 1910 budowli dla ochrony brzegów na potoku Alvierbach w gminie Bürs (pozycya 255. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 15.625 K		
62	Odbudowa zburzonych przez powódź z roku 1910 budowli dla ochrony brzegów na potoku Mengbach w gminie Neuzing (pozycya 256. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 25.350 K		
63	Odbudowa zburzonych przez powódź w czerwcu 1910 budowli dla ochrony brzegów na potoku Litzbach w gminie Schruns (pozycya 257. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 19.000 K		
64	Odbudowa zburzonych przez powódź w czerwcu 1910 budowli dla ochrony brzegów na rzece Bregenzerache w obszarze gminy Schoppernau (pozycya 258. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 12.312 K 50 h		
65	Odbudowa budowli ochronnych na rzece Bregenzerache w obszarze gminy Mellau (pozycya 259. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 11.375 K		
66	Odbudowa budowli ochronnych na rzece Bregenzerache w obszarze gminy Au (pozycya 260. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 17.100 K		
67	Wykończenie regulacyi rzeki Illu w obszarze gminy Lorüns (pozycya 261. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 14.375 K		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
68	Odbudowa budowli dla ochrony brzegów na rzecze Ill w obszarze gminy Neuzing, parcela Beschling (pozycya 262. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 18.562 K 50 h		
69	Odbudowa budowli dla ochrony brzegów na rzece Ill i na potoku Tabuladabach w obszarze gminy Schlins (pozycya 263. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 15.150 K		
70	Odbudowa budowli ochronnych na potoku Saminabach w gminie Frastanz (pozycya 264. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 13.125 K		
71	Odbudowa budowli dla ochrony brzegów na rzece Bregenzerache w gminie Schnepfau (pozycya 265. z roku 1912)	kraj Przedarulania	3. rata 15.937 K 50 h		
	Czechy.				
72	Budowa przegród w dolinach na obszarze Zhorzelickiej Nisy (pozycya 74. z roku 1902)	spółka wodna	12. rata 64.770 K 27 h		
73	Regulacya górnej Łaby od Spindelmühle do Jaromierza i tak zwanej małej Łaby (pozycya 97. z roku 1903)	kraj Czechy	12. rata 34.751 K 84 h		
74	Regulacya górnej Upy od Petzeru do Riesenburgu (pozycya 98. z roku 1903)	kraj Czechy	12. rata 48.795 K 06 h		
75	Regulacya rzeki Nisy w obrębie obszaru miasta Liberca (pozycya 130. z roku 1906)	gmina Liberec	6. rata 13.650 K		
76	Melioracya gruntów przez spółkę wodną w Czernilowie (pozycya 140. z roku 1906)	spółka wodna	8. rata 24.866 K 75 h		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			dodatek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
77	Melioracya w Lużce-Nepolis (pozycya 152. z roku 1906)	spółka wodna	6. rata 4.966 K 15 h		
78	Melioracya w Dolnych Miecholupach (pozycya 152. z roku 1907)	spółka wodna	5. rata 7.393 K 33 h		
79	Regulacya potoku Srebrnego i będąca w związku z nią melioracya w Hodeszowicach (pozycya 156. z roku 1907)	spółka wodna	7. rata 1.243 K 07 h		
80	Regulacya potoku Aubach (pozycya 157. z roku 1907)	spółka wodna	6. rata 7.607 K 79 h		
81	Podwyższenie datku na regulacyę Metuji i melioracyę przyległych gruntów (pozycya 161. z roku 1908)	spółka wodna	6. rata 7.576 K 61 h		
82	Regulacya potoku Flössbach w powiecie cieplickim (pozycya 164. z roku 1908)	kraj Czechy	6. rata 26.907 K		
83	Regulacya potoków Baczówka i Hluboký i melioracya przyległych gruntów (pozycya 166 z roku 1908)	spółka wodna	6. rata 11.564 K 25 h		
84	Regulacya Skalickiego i Piletickiego potoku i melioracya przyległych gruntów (pozycya 167. z roku 1908)	spółka wodna	6. rata 3.701 K 25 h		
85	Dalszy dodatek na budowę przegród w dolinach w dorzeczu Zhorzelickiej Nisy (pozycya 175. z roku 1908)	spółka wodna	7. rata 14.417 K 85 h		
86	Zakład melioracyjny spółki wodnej w Solnicy (pozycya 176. z roku 1908)	spółka wodna	7. rata 3.894 K 35 h		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
	Morawy.				
87	Dalsza regulacya rzeki Beczwy (pozycya 152. z roku 1904)	kraj Morawy	8. rata 34.764 K 30 h		
88	Zabudowanie potoków Lubina, Lomna i Bystrzycka w gminach Frenstacie i Trojanowicach (pozycya 159. z roku 1906)	kraj Morawy	9. rata 11.472 K 27 h		
89	Regulacye i zabudowania w dorzeczu Ossy (pozycya 160. z roku 1906)	kraj Morawy	8. rata 43.009 K 06 h		
90	Melioracya w gminach Trzesztyna, Bohuslawice, Dubicko, Hrabowa, Stawenice i Mohelnice (pozycya 161. z roku 1907)	spółka wodna	8. rata 1.591 K 66 h		
91	Dalsze zabudowania potoków górskich w dorzeczu Beczwy (pozycya 328. z roku 1910)	kraj Morawy	4. rata 180.298 K 35 h		
92	Dalsze roboty i ukończenie regulacyi Beczwy (pozycya 329. z roku 1910)	kraj Morawy	4. rata 162.145 K 38 h		
93	Zabudowanie Rusawy na przestrzeni od granic gmin katastralnych Koliczyn—Wszetuly w górę do źródeł wraz z dopływami a mianowicie z potokiem Dobrotickim, Jankowickim i Brusnym (pozycya 312. z roku 1911)	kraj Morawy	3. rata 25.877 K 11 h		
94	Zabudowanie Drzewnicy od zbiegu rzek Drzewnicy Sluszowickiej i Wyzowickiej wraz z wszystkimi dopływami aż do źródeł i z potokiem Frysztackim w gminach Górna Wieś, Frysztak i Dolna Wieś (pozycya 313. z roku 1911)	kraj Morawy	3. rata 5.849 K 06 h		

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
95	Zabudowanie potoku Olszawy od mostu powiatowego w Szumicy w górę do źródeł i Niwnickiego potoku od kilometra 6·00, to jest od dolnej granicy gminy Niwnicy w górę (pozycya 314. z roku 1911)	kraj Morawy	3. rata 4.059 K 26 h	.	.
96	Zbudowanie zapory na potoku Hlouczela w obszarze gmin Plumow i Sztichowice (pozycya 266. z roku 1912)	kraj Morawy	3. rata 4.607 K 69 h	.	.
97	Dalsze zabudowanie Lomny, Lubiny i Bystrzyckiego potoku w obszarze gmin Frenstat nad R. i Trojanowice (pozycya 268. z roku 1912)	kraj Morawy	3. rata 23.906 K 66 h	.	.
98	Zabudowanie Luhaczowickiego potoku na przestrzeni od drugiego mostu kolejowego w Luhaczowicach do zamknięcia doliny (pozycya 269. z roku 1912)	kraj Morawy	3. rata 7.930 K 63 h	.	.
99	Regulacya potoku Swodnicy w obszarze gmin Loweszyce, Górne Mosztjenice, Wežky, Bochorz, Wlkosz, Zarzyce i Chropin (pozycya 273. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 16.133 K	.	.
100	Regulacya rzeki Oskawy na przestrzeni od Żerotyńskiego młyna do mostu kolejowego na linii Czeska Trzebowa—Ołomuniec (pozycya 274. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 31.000 K	.	.
101	Regulacya potoku Stupawki w gminach Borszow, Bohuslawice, Mouchnice i Snowidky (pozycya 276. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 12.848 K	.	.
102	Odwodnienie gruntów w gminie Hennersdorf, w powiecie Karniowskim (morawska enklawa) (pozycya 277. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 9.000 K	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
103	Odwodnienie gruntów w gminach Pinkaute, Unter-Langendorf i Szumwald (pozycya 278. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 4.485 K	.	.
104	Odwodnienie gruntów w gminie Knieżdub (pozycya 279. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 7.437 K	.	.
105	Odwodnienie gruntów w gminie Ujezd koło Unczowa (pozycya 281. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 3.478 K 17 h	.	.
106	Odwodnienie gruntów w gminie Kornica (pozycya 283. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 7.531 K	.	.
107	Odwodnienie gruntów w gminie Zajeczu (pozycya 284. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 14.516 K 67 h	.	.
108	Odwodnienie gruntów w gminie Hrube Wrbce (pozycya 285. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 5.824 K	.	.
109	Odwodnienie gruntów w gminie Nowe Weseli (pozycya 286. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 2.690 K	.	.
110	Odwodnienie gruntów w gminach Żeletawa, Bytowanky, Saszowice, Jindrzychowice, Walldorf i Rosecz (pozycya 287. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 12.164 K 50 h	.	.
111	Odwodnienie gruntów w gminie Sztiepanowie (pozycya 289. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 20.420 K	.	.
112	Odwodnienie gruntów w gminach Hunczowice, Naklo, Przykazy, Skrbeń i Hynkow (pozycya 290. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 21.037 K 50 h	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
113	Odwodnienie gruntów w gminie Ranigsdorf (pozycya 299. z roku 1912)	spółka wodna	2. rata 4.500 K	.	.
114	Odwodnienie gruntów w gminie Louczka (pozycya 302. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 7.800 K	.	.
115	Regulacya rzeki Cesawy i potoku Dunawki w gminach Bluczyna, Mienin, Otmarow, Sokolnice, Wojkowice i Żidlochowice (pozycya 303. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 23.260 K	.	.
116	Odwodnienie gruntów w gminie Bladowicach (pozycya 304. z roku 1912)	spółka wodna	3. rata 8.015 K	.	.
	Śląsk.				
117	Zabudowania potoków górskich na Śląsku (pozycya 170. z roku 1906)	kraj Śląsk	9. rata 40.100 K	.	.
118	Regulacya potoku Oleśnicy (pozycya 165. z roku 1907)	kraj Śląsk	7. rata 1.312 K 74 h	.	.
119	Regulacya Opawy wraz z dopływami w gminach Opawie i Katarzynce (pozycya 166. z roku 1907)	gminy Opawa i Katarzynce	6. rata 26.508 K 86 h	.	.
	Galicya.				
120	Regulacya rzeki Łomnicy (pozycya 41. z roku 1898)	kraj Galicya	17. rata 17.809 K	.	.
121	Regulacya rzeki Soły (pozycya 42. z roku 1898)	kraj Galicya	17. rata 23.560 K 77 h	.	.
122	Regulacya górnego Dniestru (pozycya 45. z roku 1900)	kraj Galicya	15. rata 53.766 K	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
123	Obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby (pozycya 121. z roku 1903)	spółka wodna	11. rata 46.416 K	.	.
124	Odwodnienie bagien nad rzeką Dniestrem (pozycya 122. z roku 1903)	spółka wodna	11. rata 40.000 K	.	.
125	Obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli Rogowskiej (pozycya 123. z roku 1903)	kraj Galicya	11. rata 45.000 K	.	
126	Regulacya potoku Błotnia (pozycya 156. z roku 1904)	kraj Galicya	10. rata 13.800 K	.	.
127	Podwyższenie lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy kraju (pozycya 157. z roku 1904)	kraj Galicya	8. rata 22.500 K	.	.
128	Podwyższenie prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami (pozycya 158. z roku 1904)	kraj Galicya	8. rata 22.500 K	.	.
129	Regulacya rzeki Wisłoku i potoku Pielnicy (pozycya 162. z roku 1905)	kraj Galicya	8. rata 24.375 K	.	.
130	Regulacya górnego biegu rzeki Trześniówki (pozycya 164. z roku 1905)	spółka wodna	9. rata 35.000 K	.	.
131	Regulacya rzeki Wereszycy (pozycya 165. z roku 1905)	spółka wodna	9. rata 40.800 K	.	.
132	Regulacya rzeki Raty (pozycya 171. z roku 1906)	spółka wodna	7. rata 60.800 K	.	.
133	Regulacya rzeki Pełtwi (pozycya 173. z roku 1906)	spółka wodna	9. rata 89.756 K	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
134	Regulacya Tyśmienicy i potoku Letnianki (pozycya 172. z roku 1906)	spółka wodna	7. rata 67.940 K	.	.
135	Regulacya potoku Błożewki (pozycya 169. z roku 1907)	spółka wodna	7. rata 20.400 K	.	.
136	Regulacya potoku Rudawy od Woli Justowskiej do Dulowej (pozycya 171. z roku 1907)	powiaty krakowski i chrzanowski	7. rata 45.000 K	.	.
137	Uzupełnienie regulacyi rzeki Bugu (pozycya 173. z roku 1907)	kraj Galicya	8. rata 21.033 K 34 h	.	.
138	Regulacya potoków Kłodnicy i Brydnicy wraz z dopływami (pozycya 240. z roku 1909)	spółka wodna	5. rata 19.444 K 44 h	.	.
139	Regulacya rzeki Sołokii wraz z dopływami (pozycya 241. z roku 1909)	spółka wodna	6. rata 60.000 K	.	.
140	Regulacya potoku Macochy wraz z dopływami (pozycya 242. z roku 1909)	spółka wodna	5. rata 21.200 K	.	.
141	Odwodnienie bagien rzeszowskich (pozycya 243. z roku 1909)	spółka wodna	5. rata 18.400 K	.	.
142	Zabudowanie potoków Sudoł i Gródek (pozycya 333. z roku 1910)	kraj Galicya	4. rata 21.437 K 50 h	.	.
143	Regulacya potoku Siwki od jazu w Hołyniu do Kałusza (pozycya 334. z roku 1910)	kraj Galicya	5. rata 50.000 K	.	.
144	Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dankówki do ujścia rzeki Przemszy (pozycya 335. z roku 1910)	kraj Galicya	3. rata 58.000 K	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
145	Regulacya Jasiołki wraz z dopływami (pozycya 321. z roku 1911)	kraj Galicya	3. rata 20.666 K 67 h	.	.
146	Zabudowanie potoków Nawieśnicy, Ponikiewki, Czerny, Bystrej i Jaszczurówki w powiecie wadowickim (pozycya 322. z roku 1911)	kraj Galicya	3. rata 19.285 K	.	.
147	Regulacya potoku Białystoku wraz z dopływami (pozycya 327. z roku 1911)	kraj Galicya	3. rata 39.400 K	.	.
148	Regulacya rzeki Bugu od ujścia Raty do granicy państwa (pozycya 328. z roku 1911)	kraj Galicya	3. rata 14.153 K 85 h	.	.
149	Podwyższenie wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie tarnobrzeskim (pozycya 330. z roku 1911)	kraj Galicya	3. rata 25.000 K	.	.
150	Zabudowanie potoku Dylągówki (pozycya 313. z roku 1912)	kraj Galicya	3. rata 9.812 K 50 h	.	.
	Bukowina.				
151	Regulacya rzeki Suczawy wraz z bocznymi dopływami potokiem Putną i rzeką Suczawicą, oraz zabudowanie potoków górskich w dorzeczu rzeki Suczawy (pozycya 243. z roku 1913)	kraj Bukowina	2. rata 100.000 K	.	.
152	Regulacya rzeki Seretu i jego dopływu małego Seretu oraz zabudowanie potoków górskich w dorzeczu rzeki Seretu (pozycya 244. z roku 1913)	kraj Bukowina	2. rata 92.500 K	.	.

Numer pozycyi	Przedsiębiorstwo	Przedsiębiorca	Zasiłek, który ma być udzielony przedsiębiorstwu z funduszu melioracyjnego		
			datek bezzwrotny	pożyczka	
				bezprocentowa	oprocentowana
	B. Lasowo-techniczny oddział dla zabudowywania potoków górskich.				
153	Koszta po myśli ustawy z dnia 7. lutego 1888, Dz. u. p. Nr. 17, pokrywane z funduszu melioracyjnego i połączone z istnieniem i czynnościami lasowo-technicznego oddziału dla zabudowywania potoków górskich.		120.000 K		
	Suma ogólna		3,789.639 K 64 h		
	Datki, które przewidziane były już w poprzednich preliminarzach funduszów do roku 1913 włącznie, a których nie zażądano względnie nie udzielono do końca 1913		12,999.629 K 08 h		

Pokrycie wydatków, mających nastąpić według tego preliminarza w pierwszem półroczu 1914, znajdzie się w przypadającej na ten okres czasu ustawowej racie dotacyi i w innych aktywach funduszu.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 9. maja 1914.

Treść: (№ 98—100.) 98. Rozporządzenie o zmianie uwagi 5. do pozycyi taryfowej 10 taryfy adwokackiej. — 99. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące karatu metrycznego. — 100. Rozporządzenie, dotyczące karatu metrycznego.

98.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 1. maja 1914

o zmianie uwagi 5. do pozycyi taryfowej 10 taryfy adwokackiej.

Uwagę 5. do pozycyi taryfowej 10 taryfy adwokackiej, ogłoszonej rozporządzeniem z dnia 3. czerwca 1909, Dz. u. p. Nr. 82, zmienia się i ma ona opiewać:

„5. Adwokatom i kandydatom adwokackim w Wiedniu należy się za chód do sądu lub na sądową czynność urzędową w obszarze gminy głównego i stołecznego miasta Wiednia, o ile taryfa nie zawiera postanowień szczególnych, w sprawach ponad 100 K należytość za odległość (wozowe), wynosząca:

a) jeżeli kancelarya adwokata i miejsce przedsiębrania czynności leżą w tej samej dzielnicy miasta, za każdą jazdę 1 K, za jazdę tam i z powrotem 2 K; należytość ta odpada, jeżeli czynność przedsiębierze się w sądzie powiatowym w tej samej dzielnicy miasta;

b) jeżeli kancelarya adwokata i miejsce przedsiębrania czynności leżą w bezpośrednio przyległych dzielnicach miasta, za każdą jazdę 2 K, za jazdę tam i z powrotem 4 K;

c) jeżeli kancelarya adwokata i miejsce przedsiębrania czynności leżą w dzielnicach miasta, nie graniczących bezpośrednio ze sobą, za każdą jazdę 4 K. za jazdę tam i z powrotem 8 K.

Adwokatom i kandydatom adwokackim w Pradze i w gminach Smichowie, Karlinie, Żiżkowie, Królewskich Winohradach, Nusle i Wrszowicach należy się w sprawach ponad 100 K. o ile taryfa nie zawiera postanowień szczególnych, za chód do sądu lub na sądową czynność urzędową w Pradze lub w jednej z przytoczonych gmin należytość za odległość (wozowe) w wymiarze po 2 K za każdą jazdę a po 4 K za jazdę tam i z powrotem, jeżeli miejsce przedsiębrania czynności jest oddalone ponad kilometr od budynku urzędowego tego sądu powiatowego, w którego okręgu adwokat ma swoją kancelaryę.

W razie zastępstwa pomiędzy adwokatami. mającymi swoją siedzibę w Wiedniu, w Pradze lub w innej z przytoczonych gmin, rozstrzyga przy wymiarze położenie kancelaryi tego adwokata, który czynność istotnie przedsięwziął.“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dziesiątym dniu po dniu jego obwieszczenia.

Hochenburger wlr.

99.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 5. maja 1914,

dotyczące karatu metrycznego.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zmieniając częściowo artykuł V. ustawy z dnia 23. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 16. z roku 1872. i uzupełniając artykuł XIII. tejże ustawy, dopuszcza

się w handlu drogimi kamieniami i prawdziwemi perłami „karat metryczny“ jako oznaczenie masy 20 centygramów (200 miligramów).

§ 2.

Wielokrotności i podpodziały karatu metrycznego tudzież formy ciężarków, przedstawiających poszczególne wartości, ogłasza się w drodze rozporządzenia.

§ 3.

Używanie w obrocie publicznym oznaczenia „karat“ na inne, niż metryczne wagi karatowe (§§ 1. i 2.) jest niedozwolone.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1914.

§ 5.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Mojemu Ministrowi robót publicznych.

Wiedeń, dnia 5. maja 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Georgi wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Heinold wł*r.*
Forster wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Trnka wł*r.*
Schuster wł*r.*
Zenker wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

100.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 7. maja 1914,

dotyczące karatu metrycznego.

Wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 5. maja 1914, Dz. u. p. Nr. 99, oraz na zasadzie ustawy z dnia 23. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872, obwieszcza się poniżej ustalone przez c. k. Główną Komisyę miar i wag, a co do należytości zatwierdzone przez Ministerstwo robót publicznych przepisy o sprawdzaniu i uwierzytelnianiu przez urząd cechowniczy metrycznych ciężarków karatowych.

W obrocie publicznym musi się do odważania drogich kamieni i prawdziwych pereł wedle karatu metrycznego używać stemplowanych przez urząd cechowniczy ciężarków karatowych, przytoczonych w punkcie 1. następujących poniżej przepisów, zresztą obowiązują postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. sierpnia 1882, Dz. u. p. Nr. 112.

Umieszczone poniżej przepisy wchodzą w życie z dniem 1. lipca 1914.

Heinold wł*r.*
Trnka wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*

Przepisy,

dotyczące

sprawdzania i uwierzytelniania przez urząd cechowniczy ciężarków karatowych.

I.

Dopuszczalne ciężarki karatowe i ich oznaczenie.

1. Dla publicznego obrotu drogimi kamieniami i prawdziwemi perłami dopuszcza się do sprawdzania i uwierzytelniania przez urząd cechowniczy następujące ciężarki karatowe (wagi precyzyjne), z oznaczeniami, podanemi w punkcie 2.

Ciężarki karatowe:

500	*mk*	= . . .	100	*g*
100	„	= . . .	20	„
50	„	= . . .	10	„
10	„	= . . .	2	„
5	„	= . . .	1	„
1	„	= . . .	20	*cg*
0·5	„	= . . .	10	„
0·1	„	= . . .	2	„
0·05	„	= . . .	1	„
0·01	„	= . . .	2	*mg*.

Garnitur ciężarków karatowych składa się z jednej sztuki ciężarków po 500, 50, 5, 0·5 i 0·05 *mk*, z czterech sztuk ciężarków po 100, 10, 0·1 i 0·01 *mk* i z pięciu sztuk ciężarka po 1 *mk*.

2. Ciężarki ma się oznaczać w ten sposób, że na górnej ich powierzchni wybija lub wyrzyna się ilość karatów metrycznych z dodaniem liter „*mk*“ (porów. także punkt 1.).

II.

Materyał na ciężarki karatowe.

3. Ciężarki od 500 aż do 5 karatów włącznie można sporządzać z mosiądzu, bronzu, pakfonku lub także z innych kruszców lub stopów kruszcowych, o ile są do wymienionych powyż kruszców podobne twardością i odpornością na wpływy powietrza. Ciężarki wspomnianej wielkości wolno powlec patyną niklową.

4. Na ciężarki 1 karatowe i 0·5 karatu można używać oprócz przytoczonych poprzód materyałów także platyny, dalej aluminium lub innego kruszcu, stojącego pod względem gęstości i odporności na zewnętrzne wpływy na równi z aluminium, względnie takiegoż stopu kruszcowego.

5. Ciężarki, wynoszące 0·1, 0·05 i 0·01 karatu, musi się sporządzać z aluminium lub z innego kruszcu, stojącego pod względem gęstości i pod względem odporności na zewnętrzne wpływy na równi z aluminium, względnie z takiegoż stopu kruszcowego.

III.

Kształt ciężarków karatowych.

6. Ciężarki 500 karatowe do 5 karatowych otrzymują kształt stożków ściętych z większą płaszczyzną podstawową i należy zaopatrzyć je w gałkę; wszystkie krawędzie należy zaokrąglić.

7. Przy ciężarkach 500 karatowych do 50 karatowych ma średnica górna wynosić w przybliżeniu 80 procent a wysokość 45 procent dolnej średnicy, przy ciężarkach 10 karatowych i 5 karatowych górna średnica wynosić ma 80 procent a wysokość 22 procent dolnej średnicy.

8. Inne ciężarki mają otrzymać postać mniej więcej regularnych, sześciobocznych płytek, których jedna krawędź jest odgięta.

IV.

Inne własności ciężarków karatowych.

9. Każdy ciężarek musi mieć tę własność, aby wśród wpływów, działających przy prawidłowem użyciu, dawał gwarancyę dostatecznej niezmienności substancyi; w szczególności musi mieć czystą i gładką powierzchnię a nie może mieć ani dziurek ani innych wklęsłości (choćby nawet wypełnionych jakimś materyałem) ani wbitych sztyfcików.

10. Ciężarki, sporządzone z mosiądzu lub z innych podobnych kruszców, muszą razem z gałką być z jednej sztuki, muszą być lite, a na dolnej powierzchni nosić ślady obrobienia na tokarce; ciężarki, mające wystające brzegi, są niedopuszczalne.

V.

Sprawdzanie ciężarków karatowych i granice błędów.

11. Sprawdzanie ciężarków odbywa się w urzędach cechowniczych, uprawnionych do urzędowego postępowania z wagami precyzyjnemi, wedle instrukcyi, obowiązującej co do sprawdzania wag precyzyjnych.

Dozwolone różnice w zwyż lub w zniż od odnośnych używanych miar normalnych są następujące:

na	500	*mk*	. . . . .	25	*mg*
„	100	„	. . . . .	10	„
„	50	„	. . . . .	8	„
„	10	„	. . . . .	3	„
„	5	„	. . . . .	2	„
„	1	„	. . . . .	1	„
„	0·5	„	. . . . .	1	„
„	0·1	„	. . . . .	0·5	„
„	0·05	„	. . . . .	0·5	„
„	0·01	„	. . . . .	0·2	„

VI.

Cechowanie.

12. Ciężarki z gałką cechuje się na górnej i dolnej płaszczyźnie.

Ciężarki w kształcie płytek cechuje się na tej płaszczyźnie, na której jest umieszczony znaczek *m k*.

Do cechy na górnej płaszczyźnie należy dodać liczbę roku, a mianowicie umieścić ją tuż pod cechą lub obok niej.

Do jednej z cech należy dodać jeszcze cechę w kształcie gwiazdy o sześciu promieniach.

Przy ciężarkach karatowych 0·05 i 0·01 *mk* może cechowanie nastąpić także przez wybicie samego orła.

VII.

Należytości.

13. Za sprawdzanie i uwierzytelnianie ciężarków karatowych przez urząd cechowniczy ma się liczyć i ściągać należytości, ustanowione dla wag precyzyjnych o takim samym ciężarze w rozdziale V. *b* taryfy należytości cechowniczych z dnia 19. grudnia 1872, Dz. u. p. Nr. 171, i rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 6. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 127.

Wiedeń, dnia 7. maja 1914.

C. k. Główna Komisya miar i wag:
Lang wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 9. maja 1914.

Treść: № 101. Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Przedarulanii.

101.

Patent cesarski z dnia 7. maja 1914,

dotyczący zwołania sejmu Przedarulanii.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Goryoyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm kraju Przedarulanii, odroczony na zasadzie Naszego postanowienia, zwołany jest na dzień 11. maja 1914 do swego ustawowego miejsca zebrania w celu podjęcia na nowo czynności.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 7. maja roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.

Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLV. — Wydana i rozesłana dnia 12. maja 1914.

Treść: (№ 102 i 103.) 102. Obwieszczenie, dotyczące świadectw oddziału zawodowego krawiectwa w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny, krawiectwa i haftowania fundacyi „Frinta“ w Gorycyi. — 103. Rozporządzenie, dotyczące donoszenia o chorobach zaraźliwych.

102.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 5. maja 1914,

dotyczące świadectw oddziału zawodowego krawiectwa w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny, krawiectwa i haftowania fundacyi „Frinta“ w Gorycyi.

Oddział zawodowy krawiectwa w żeńskiej szkole przemysłowej szycia bielizny, krawiectwa i haftowania fundacyi „Frinta“ w Gorycyi wciąga się na zasadzie § 14. *d*, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecinnych, zastępują dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

103.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 5. maja 1914,

dotyczące donoszenia o chorobach zaraźliwych.

Na zasadzie § 1., ustęp 2., § 2., ustęp 3., i § 8., ustęp 5., ustawy z dnia 14. kwietnia 1913. Dz. u. p. Nr. 67, dotyczącej zapobiegania chorobom zaraźliwym oraz ich zwalczania, zarządza się co następuje:

§ 1.

Obowiązkowi donoszenia poddaje się następujące choroby, nie wyliczone już w § 1., ustęp 1., ustawy, a mianowicie: odrę, koklusz i zapalenie ślinianki przyusznej (mumps) w ogłoszonych obwieszczeniami politycznej władzy krajowej miejscowościach leczniczych, miejscowościach kąpielowych, letniskach, stacyach zimowych i innych tego rodzaju miejscowościach, tudzież te trzy choroby oraz kur i ospę wietrzną w zakładach i internatach, które polityczna władza krajowa wymieni w obwieszczeniu.

§ 2.

Przepisane w § 2. ustawy doniesienie do naczelnika gminy można wnieść pisemnie, ustnie, telegraficznie lub telefonicznie; jeżeli doniesienie uskuteczniono telefonicznie, należy je bezzwłocznie powtórzyć na piśmie.

§ 3.

O każdym pierwszym podlegającym obowiązkowi doniesienia wypadku szkarlatyny, błonicy, egipskiego zapalenia oczu lub wścieklizny, jakoteż ukąszenia przez wściekłe lub o wściekliznę podejrzane zwierzęta, nadto o każdym podlegającym obowiązkowi doniesienia wypadku tyfusu plamistego, ospy, cholery azyatyckiej lub dżumy winny osoby, oznaczone w § 3., punkt 1. ustawy, niezależnie od osobnego obowiązku donoszenia po myśli § 4., ustęp 2. ustawy, donieść natychmiast naczelnikowi gminy i to — jeżeli doniesienia w inny sposób szybciej uskutecznić nie można — telegraficznie, telefonicznie lub przez osobnego posłańca.

To szczególne postanowienie o obowiązku doniesienia o każdym pierwszym przypadku nie stosuje się do szkarlatyny, błonicy i egipskiego zapalenia oczu wtedy, gdy podlegający obowiązkowi doniesienia przypadek zajdzie w gminie, w której odnośna choroba stale się pojawia. W gminach tych, które oznaczyć ma polityczna władza krajowa, należy w drodze obwieszczenia podać do wiadomości, że niema tam tego szczególnego obowiązku donoszenia.

§ 4.

Osoby, oznaczone w § 3., punkt 1. ustawy, winny, niezależnie od postanowień § 3. niniejszego rozporządzenia, wnieść doniesienie, przepisane w § 2. ustawy, o ile ono przez to nie opóźni się wbrew swemu celowi, na formularzu, uwidocznionym w załączniku I.; jeżeli doniesienie wniesiono w inny sposób, należy je w ciągu 24 godzin powtórnie wnieść na tym formularzu.

§ 5.

Osoby, wymienione w § 3., punkt 1. ustawy, winny na formularzu, uwidocznionym w załączniku II., donosić naczelnikowi gminy o oddaniu dotkniętego chorobą, podlegającą obowiązkowi doniesienia, do szpitala, o przesiedleniu się, tudzież o wyzdrowieniu lub śmierci chorego, a to w celu zarządzenia odkażenia i innych potrzebnych zresztą środków.

§ 6.

W celu uwolnienia po myśli § 47. ustawy od uiszczenia opłaty pocztowej, należy na doniesieniach na stronie zewnętrznej posyłki umieścić napis „Doniesienie o zakażeniu, opłata pocztowa objęta ryczałtem“.

W celu uwolnienia po myśli § 47. ustawy od należytości telegraficznej doniesienia, uskutecznionego telegraficznie według § 4., ustęp 2. ustawy, lub według § 3., ustęp 1., niniejszego rozporządzenia, należy na nadawczych blankietach telegraficznych z boku na brzegu umieścić wpadający w oczy zapisek „Doniesienie o zakażeniu“ i pieczęć nadającej władzy (zakładu) lub napisać imię i nazwisko oraz adres osoby, obowiązanej do doniesienia.

W celu uwolnienia od należytości telefonicznej doniesienia, uskutecznionego po myśli § 4., ustęp 2. ustawy telefonicznie, należy oznaczyć rozmowę przy jej zgłoszeniu jako uskutecznione po myśli wspomnianego przepisu ustawy doniesienie o chorobie, podlegającej obowiązkowi doniesienia, oraz podać imię i nazwisko oraz godność osoby, obowiązanej do doniesienia; w razie użycia publicznej mownicy można osobę, żądającą uwolnienia od należytości telefonicznej, zniewolić do wykazania jej tożsamości.

§ 7.

Należytość telefoniczną za doniesienia, uskutecznione po myśli § 3., ustęp 1., niniejszego rozporządzenia telefonicznie w obrocie międzymiastowym, zwraca Zarząd sanitarny, jeżeli zwrotu zażądano w ciągu 14 dni po doniesieniu u naczelnika gminy, do którego doniesienie wniesiono.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Załącznik I.

....., dnia ..... 19..

Doniesienie o zakażeniu.

(§ 2. ustawy z dnia 14. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 67, i § 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1914, Dz. u. p. Nr. 103, dotyczącego donoszenia o chorobach zaraźliwych.)

1. Nazwa choroby, podlegającej obowiązkowi doniesienia: .....
2. Zasłabnięcie lub śmierć, podejrzenie co do zasłabnięcia lub śmierci: .....
   .....
3. Dzień; *a)* zasłabnięcia: ..... *b)* śmierci: .....
4. Imię i nazwisko: .....
5. Wiek: .....
6. Mieszkanie:
   Gmina: .....
   Miejscowość (okrąg gminy): .....
   ..... plac, Nr. domu .....
   ..... ulica, piętro .....
   ..... droga, Nr. drzwi .....
7. Czy, kiedy, skąd przyjechał(a): .....
8. *a)* Zatrudnienie, rodzaj i miejsce: .....
   b) co do dzieci zatrudnienie rodziców lub wychowawców, rodzaj i miejsce: .....
   .....
9. Czy chory(a) (zmarły[a]) lub jego (jej) domownicy albo osoby wspólnie z nim (nią) mieszkające uczęszczały do szkoły (ogrodu dla dzieci i tym podobnych zakładów), a jeśli tak, do której? .....
   .....
10. Oddanie do szpitala (kiedy i do którego), środek przewozu: .....
    .....
11. Co do gorączki połogowej imię i nazwisko oraz mieszkanie zawezwanej akuszerki: .....
    .....
12. Co do ospy (Variola), stosunki, odnoszące się do szczepienia (czas ostatniego szczepienia, względnie szczepienia powtórnego) chorego i jego otoczenia: .....
    .....
    .....
13. Co do wścieklizny oraz ukąszenia przez wściekłe lub podejrzane o wściekliznę zwierzęta:
    a) miejsce ukąszenia: .....
    b) dzień ukąszenia: .....
    c) szczegóły, tyczące się zwierzęcia (gatunek i pochodzenie): .....

.....

Podpis i adres osoby donoszącej.)

U w a g a: Ustawowy obowiązek zachodzi tylko co do wypełnienia rubryk 1. do 7., jednakowoż celem uniknięcia dalszych dochodzeń, zajmujących czas lekarzom, zaleca się usilnie także wypełnienie rubryk 8. do 13.

Imię i nazwisko osoby donoszącej:

Do

Pana Naczelnika gminy

w

.....

Doniesienie o zakażeniu,
opłata pocztowa objęta ryczałtem.

Załącznik II.

....., dnia ..... 19..

Doniesienie końcowe.

(§ 8., ustęp 5., ustawy z dnia 14. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 67.)

1. Nazwa choroby, podlegającej obowiązkowi doniesienia: .....

2. Imię i nazwisko chorego: .....

3. Wiek: .....

4. Mieszkanie:
   - Gmina: .....
   - Miejscowość (okrąg gminy): .....
   - ..... plac, Nr. domu .....
   - ..... ulica, piętro .....
   - ..... droga, Nr. drzwi .....

5. Dzień zasłabnięcia: .....

6. Dzień oddania do szpitala (do którego szpitala?): .....

.....

7. Dzień przesiedlenia się: .....

8. Dokąd?
   - Powiat polityczny: .....
   - Gmina: .....
   - Miejscowość (okrąg gminy): .....
   - ..... plac, Nr. domu .....
   - ..... ulica, piętro .....
   - ..... droga, Nr. drzwi .....

9. Dzień wyzdrowienia: .....

10. Dzień śmierci: .....

.....

(Podpis i adres osoby donoszącej.)

Imię i nazwisko osoby donoszącej:

Do

Pana Naczelnika gminy

w

.....

Doniesienie o zakażeniu,
opłata pocztowa objęta ryczałtem.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 16. maja 1914.

Treść: № 104. Dokument koncesyjny na kolej lokalną z Marienbergu do Bruszperku.

104.

Dokument koncesyjny z dnia 5. maja 1914

na kolej lokalną z Marienbergu do Bruszperku.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia udzielam w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami adwokatowi Dr. Edmundowi Palkovský w Morawskiej Ostrawie żądaną koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu normalnotorowej kolei lokalnej parowej z Marienbergu do Bruszpergu, a to w myśl postanowień ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w dalszym ciągu:

§ 1.

Co do kolei żelaznej, będącej przedmiotem tego dokumentu koncesyjnego, korzysta koncesyonaryusz z ulg, przewidzianych w artykułach VI. do XII. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryusz ma obowiązek ukończenia budowy koncesyonowanej kolei żelaznej najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały czas trwania koncesyi.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei zgodnie z warunkami koncesyi złożyć ma koncesyonaryusz na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei żelaznej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych, w tej mierze obowiązujących.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszowi także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie c. k. Rząd uznałby za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

Przy budowie koncesyonowanej kolei i ruchu na niej stosować się winien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, wreszcie do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości. Pod względem ruchu będzie można o tyle odstąpić od zarządzeń dla bezpieczeństwa i prze-

pisów co do ruchu, ustanowionych w regulaminie ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a zwłaszcza ze względu na zmniejszoną chyżość c. k. Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za dopuszczalne; w tej mierze stosować się będzie osobne przepisy ruchu, które wyda c. k. Ministerstwo kolei żelaznych.

§ 5.

Transporty wojskowe musi się przewozić po zniżonych cenach taryfowych. Pod względem zastosowania taryfy wojskowej do przewozu osób i rzeczy obowiązywać będą postanowienia, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych obowiązują każdocześnie na austryackich kolejach państwowych.

Postanowienia te stosują się także do obrony krajowej i pospolitego ruszenia obu połów Monarchii, do tyrolskich strzelców krajowych i do żandarmeryi i to nietylko w podróżach na koszt skarbu państwa, lecz także w podróżach służbowych na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, odbywanych własnym kosztem.

Koncesyonaryusz jest obowiązany przystąpić do umowy, zawartej przez austryackie spółki kolejowe co do zakupna i utrzymywania w pogotowiu przyborów dla transportów wojskowych oraz co do pomagania sobie nawzajem służbą i taborem przy uskutecznianiu większych transportów wojskowych, oraz do każdocześnie obowiązujących przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakoteż do umowy dodatkowej, która weszła w wykonanie z dniem 1. czerwca 1871 o przewozie chorych i rannych, przewożonych na rachunek skarbu wojskowego w pozycyi leżącej.

Przepis, który obowiązuje każdocześnie pod względem transportu wojskowego na kolejach żelaznych, tudzież każdocześnie obowiązujące przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, nabywają dla koncesyonaryusza mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na koncesyonowanej kolei. Przepisy wspomnianego rodzaju, wydane dopiero po tym terminie i nie ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, nabędą dla koncesyonaryusza mocy obowiązującej z chwilą, w której urzędownie poda się je do jego wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile dopełnienie ich będzie możliwe ze względu na drugorzędny charakter tej linii oraz ze względu na ułatwienia, udzielone skutkiem tego pod względem budowy, wyposażenia i systemu ruchu.

Koncesyonaryusz jest obowiązany uwzględniać przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów c. i k. wojska, c. i k. marynarki wojennej i c. k. obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 6.

Co do przewozu korpusów straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp.) stosować należy analogicznie zniżone stopy taryfowe, obowiązujące dla transportów wojskowych.

§ 7.

Nie wolno koncesyonaryuszowi powierzać ruchu na koncesyonowanej kolei osobom trzecim, wyjąwszy w razie wyraźnego zezwolenia ze strony c. k. Rządu.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo objęcia każdej chwili ruchu na koncesyonowanej kolei i utrzymywania go przez resztę czasu trwania koncesyi na rachunek koncesyonaryusza.

W takim przypadku winien koncesyonaryusz zwracać c. k. Rządowi koszta, rzeczywiście ponoszone z powodu utrzymywania tego ruchu.

Warunki utrzymywania tego ruchu unormowane będą zresztą w kontrakcie ruchu, który zawrze się z koncesyonaryuszem.

§ 8.

Koncesyonaryusz jest obowiązany postarać się o zaopatrzenie swoich funkcyonaryuszy, zatrudnionych w przedsiębiorstwie kolejowem, na przypadek niezdolności do pracy i na starość oraz o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do Zakładu emerytalnego związku austryackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanej linii kolejowej osobnej kasy pensyjnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie same korzyści, względnie nakładającej na koncesyonaryusza przynajmniej takie same zobowiązania, jak wspomniany Zakład emerytalny.

To zaopatrzenie należy tak przeprowadzić, by koncesyonaryusz lub przedsiębiorstwo w jego miejsce wstępujące mieli obowiązek zgłaszać w Zakładzie emerytalnym związku austryackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie pensyjnej stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy lokomotyw, palacze, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy odpowiedniem ich zatrudnieniu najpóźniej po ukończeniu trzech lat służby.

Statuty utworzyć się mającej w danym wypadku kasy pensyjnej oraz każda ich zmiana podlega zatwierdzeniu c. k. Ministerstwa kolei żelaznych.

§ 9.

Pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w artykule XXV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, jest koncesyonaryusz obowiązany dozwolić c. k. Rządowi na żądanie każdego czasu współużywania kolei do przewozu między kolejami, utrzymywanemi w ruchu przez państwo, które już istnieją lub mają powstać w przyszłości, w taki sposób, by c. k. Rząd mógł, przy swobodnem ustanawianiu taryfy, przeprawiać lub kazać przeprawiać tak całe pociągi jak i pojedyńcze wozy współużywaną koleją lub poszczególnemi jej częściami za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§ 10.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia dla przedsiębiorstwa budowy za osobnem zezwoleniem c. k. Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, spółki akcyjnej, która ma wejść w wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Statuty spółki oraz formularze akcyi, które będą wydane, jakoteż osnowa skryptu dłużnego, wystawić się mającego w celu zaciągnięcia zabezpieczonej w księdze kolejowej pożyczki, nierozłożonej na częściowe zapisy długu, podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej, którą oznaczy c. k. Rząd, z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać w kapitał żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po ukończeniu kolei miano wystawić dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, zatwierdzonego przez c. k. Rząd.

§ 11.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia koncesyonowanej kolei po jej ukończeniu i puszczeniu w ruch w każdym czasie pod następującymi warunkami:

1. Celem oznaczenia ceny wykupna policzy się czyste roczne dochody przedsiębiorstwa kolejowego w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu, poprzedzających chwilę wykupna, strąci się z tego czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczy się przeciętny dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby wykupno nastąpić miało przed upływem unormowanego w § 1. czasowego uwolnienia od podatku, w takim razie obliczony w ten sposób średni dochód czysty owych lat pięciu przedstawia w ciągu pozostałego okresu wolności od podatku rentę wykupna, która ma być wypłacana bez ściągnięcia podatku. Za czas po upływie wolności podatkowej oznacza się zarazem rentę wykupna w ten sposób, że od dochodów, podług których oblicza się sumę średnią, policzy się podatek wraz z dodatkami według stopy procentowej odnośnych lat i potrąci się go z dochodów. Do pozostałej reszty doliczy się ze względu na to, że stosownie do § 131., lit. *a)* ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma na przyszłość od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, dodatek w wysokości jednej dziewiątej tego czystego dochodu.

3. Gdyby zaś wykupno nastąpić miało po upływie ustanowionego w § 1. czasowego uwolnienia od podatku, wówczas uważać się będzie przy obliczaniu czystych dochodów rocznych, ciążące na wykupionem przedsiębiorstwie kolejowem podatki i dodatki do podatków oraz wszelkie inne opłaty publiczne za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie należy także co do lat wolnych od podatku obliczyć podatek wraz z dodatkami według stopy procentowej odnośnych lat i potrącić go z przychodów.

Ze względu jednak na to, że stosownie do § 131., lit. *a)* ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, należy doliczyć do przeciętnego czystego dochodu w taki sposób obliczonego dodatek, wynoszący jedną dziewiątą tego czystego dochodu.

4. Przeciętny dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień, należy płacić koncesyonaryuszowi jako wynagrodzenie za wykupioną kolej

przez pozostały czas trwania koncesyi w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku.

5. Gdyby jednak kolej miała być wykupiona przed upływem siódmego roku obrotowego lub gdyby przeciętny dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień ustępów 1. do 3., bez uwzględnienia dodatku, przewidzianego w ustępach 2. i 3., nie dawał przynajmniej takiej sumy rocznej, któraby się równała racie rocznej, potrzebnej na oprocentowanie i umorzenie zgodnie z planem zabezpieczonych w księgach kolejowych pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem c. k. Rządu w celu pokrycia policzalnych kosztów zakładowych, wraz z ratą roczną, potrzebną na oprocentowanie kapitału akcyjnego, zatwierdzonego przez c. k. Rząd, po cztery od sta oraz na umorzenie tegoż w ciągu okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za wykupioną kolej, będzie polegało na tem, że państwo płacić będzie wymienione wyżej raty roczne w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku, i zwracać koncesyonaryuszowi podatek rentowy, przypadający od tej renty wykupna.

6. Państwu zastrzega się prawo objęcia każdej chwili do zapłacenia z własnych funduszów w miejsce koncesyonaryusza pożyczek, zaciągniętych w celu uzyskania kapitału na koncesyonowaną kolej, w kwocie, zalegającej jeszcze według zatwierdzonego planu umorzenia w chwili wykupna; w przypadku tym zniży się należna renta wykupna o kwotę, potrzebną na oprocentowanie i umorzenie określonego wyżej kapitału pożyczkowego, jakoteż ewentualnie o odpowiadającą temu zapotrzebowaniu sumę dodatku, który w myśl przepisów ustępów 2. i 3. ma być doliczony do przeciętnego dochodu.

7. Państwo zastrzega sobie dalej prawo zapłacenia w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rent, należnych koncesyonaryuszowi w myśl postanowień punktów powyższych, kapitału, który należy obliczyć w ten sposób, że część wspomnianych rent, przypadającą w danym razie na oprocentowanie i zgodne z planem umorzenie pożyczki, zaciągniętej za zezwoleniem c. k. Rządu, dyskontuje się według stopy po cztery i pół od sta na rok, licząc odsetki od odsetek, resztę zaś tych rent według stopy po cztery od sta na rok, licząc odsetki od odsetek, po strąceniu, jak się samo przez się rozumie, dodatku, któryby w myśl postanowień ustępów 2. i 3. mieścił się w tych rentach.

Gdyby państwo postanowiło w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą w takim razie po kursie, jaki wyniknie jako kurs średni z porównania kursów pieniężnych obligacyi długu państwa tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

8. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia, oznaczonego pod l. 1. do 7., bez dalszej odpłaty wolna od ciężarów, a względnie obciążona tylko zalegającemi jeszcze resztami pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem c. k. Rządu, własność koncesyonowanej niniejszem kolei tudzież jej używanie, a to z wszystkiemi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, zapasy kasowe, koleje dojazdowe, będące ewentualnie własnością koncesyonaryusza i przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby tych ostatnich nie użyto już stosownie do ich przeznaczenia za zezwoleniem c. k. Rządu.

9. Postanowienie c. k. Rządu, tyczące się wykonania państwowego prawa wykupna, które nastąpić może zawsze tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmione będzie przedsiębiorstwu kolejowemu w formie deklaracyi najpóźniej do dnia 31. października bezpośrednio poprzedzającego roku.

Deklaracya ta będzie określać następujące szczegóły:

a) termin, od którego wykupienie zaczyna się;

b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna, i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź jako zaspokojenie pretensyi państwa, bądź z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają również na państwo;

c) wysokość ceny wykupna (l. 1. do 7.), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, a którą ewentualnie obliczy się tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania, przy równoczesnem podaniu terminu i miejsca płatności.

10. C. k. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi, tyczącej się wykupna, osobnego komisarza, który ma czuwać nad tem, aby począwszy od tej chwili nie zmieniono stanu majątku na szkodę państwa.

Od chwili deklaracyi, tyczącej się wykupienia, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie wymienionych tam nieruchomych przedmiotów majątkowych pozwolenia tego osobnego komisarza.

To samo odnosi się do przyjmowania wszelkich nowych zobowiązań, które przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów albo powodują trwałe obciążenie.

11. Koncesyonaryusz jest obowiązany postarać się o to, aby c. k. Rząd mógł w dniu, wyznaczonym na wykupienie, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątkowe, wymienione w deklaracyi wykupna.

Gdyby koncesyonaryusz nie uczynił zadość temu zobowiązaniu, będzie c. k. Rząd miał prawo nawet bez jego zezwolenia i bez interwencyi sądowej objąć wymienione przedmioty majątkowe w fizyczne posiadanie.

Począwszy od chwili wykupienia odbywać się będzie ruch na wykupionej kolei na rachunek państwa; od tej chwili przypadają więc wszystkie dochody z ruchu na korzyść państwa, na koszt jego zaś idą wszystkie wydatki, połączone z ruchem.

Czyste dochody, jakie wynikną z obrachunku do chwili wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należytości obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

12. C. k. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracyi wykupna (l. 9.) prawa własności państwa na wszystkich nieruchomych przedmiotach majątkowych, przechodzących na państwo wskutek wykupienia.

Koncesyonaryusz jest obowiązany oddać c. k. Rządowi na jego żądanie do dyspozycyi wszelkie dokumenty prawne, jakichby od niego w tym celu jeszcze wymagano.

§ 12.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

C. k. Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu, jeżeli zajdą warunki, wymienione w § 15.

§ 13.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia jej zgaśnięcia przechodzi na państwo bez wynagrodzenia wolna od ciężarów własność i używanie koncesyonowanej kolei i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów i zapasy kasowe, koleje dojazdowe, będące ewentualnie własnością koncesyonaryusza, tudzież przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby nie użyto już tych ostatnich za zezwoleniem c. k. Rządu stosownie do ich przeznaczenia.

§ 14.

Zarówno w razie zgaśnięcia niniejszej koncesyi jak i w razie wykupienia kolei (§ 11.) zatrzymuje koncesyonaryusz na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, ewentualne aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki, wzniesione lub nabyte z własnego majątku, do których zbudowania lub nabycia c. k. Rząd upoważnił koncesyonaryusza z tym wyraźnym dodatkiem, iż przedmioty te nie stanowią przynależności kolei żelaznej.

§ 15.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio do celu i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadliwościom zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

C. k. Rząd ma także prawo wglądania w zarząd kolei za pośrednictwem wydelegowanego funkcyonaryusza, a w szczególności prawo nadzorowania w sposób, jaki tylko uzna za stosowny, za pośrednictwem organów nadzorczych, które wydeleguje na koszt koncesyonaryusza, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i umową.

W razie utworzenia spółki akcyjnej ma komisarz, ustanowiony przez c. k. Rząd, także prawo bywania na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, sprawującej zarząd spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne, oraz prawo zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, które sprzeciwiałyby się ustawom, koncesyi lub statutowi spółki, względnie były dla publicznego dobra szkodliwe; w tym przypadku winien jednak komisarz przedstawić sprawę natychmiast c. k. Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która zapaść ma bezzwłocznie i mieć dla spółki moc obowiązującą.

Za ustanowiony tutaj nadzór nad przedsiębiorstwem kolejowem płacić ma koncesyonaryusz ze względu na połączony z tem zakres czynności roczne wynagrodzenie ryczałtowe, którego wysokość oznaczy Rząd, uwzględniając rozmiar przedsiębiorstwa kolei lokalnej.

§ 16.

C. k. Rząd zastrzega sobie ponadto prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających ustawom, na wypadek, gdyby mimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego. W szczególności można uznać koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, jeżeli nie dopełniono zobowiązań względem ukończenia budowy i otwarcia ruchu, określonych w § 2., o ile ewentualne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl § 11., lit. *b*, ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

Forster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 20. maja 1914.

Treść: № 105. Patent cesarski, dotyczący zwołania sejmu Tyrolu.

105.

Patent cesarski z dnia 18. maja 1914,

dotyczący zwołania sejmu Tyrolu.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm uksiążęconego Hrabstwa Tyrolu zwołany jest na dzień 25. maja 1914 do ustawowego miejsca zebrania.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu, dnia 18. maja roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 30. maja 1914.

Treść: (№ 106—110.) 106. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień punktów 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. sierpnia 1907 o dowodzie szczególniejszego uzdolnienia, wymaganym po myśli § 23., ustęp 1., ustawy z dnia 5. lutego 1907, do rozpoczęcia koncesyonowanych przemysłów, wymienionych w § 15., punkty 1., 2., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 14., 17., 18., 20., 21., 22. i 23. ustawy z dnia 15. marca 1883, względnie ustawy z dnia 5. lutego 1907. — 107. Rozporządzenie, którem ustanawia się dla nowo utworzonego Dziekanatu w Bobrowie Górnej i zmienionego co do swego okręgu Dziekanatu w Międzyrzeczu Wielkim w dyecezyi berneńskiej kwotę nadającego się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego. — 108. Rozporządzenie, dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek Centralnego zarządu c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego. — 109. Rozporządzenie o zmianie stosunków, tyczących się płac i emerytur kalkulantek c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności. — 110. Rozporządzenie o przekazaniu pełnej jurysdykcyi c. i k. Wicekonsulatowi w Adalia.

106.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, Ministrem wyznań i oświaty i Ministrem robót publicznych z dnia 12. maja 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień punktów 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 196, o dowodzie szczególniejszego uzdolnienia, wymaganym po myśli § 23., ustęp 1., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, do rozpoczęcia koncesyonowanych przemysłów, wymienionych w § 15., punkty 1., 2., 5., 6., 7., 8., 10., 11., 14., 17., 18., 20., 21., 22. i 23. ustawy z dnia 15. marca 1883, Dz. u. p. Nr. 39, względnie ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26.

Na zasadzie § 15. ustawy z dnia 15. marca 1883, Dz. u. p. Nr. 39, względnie ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, jakoteż na zasadzie § 23. ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, zmieniając częściowo punkty 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 196, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Ustęp trzeci punktu 6. powołanego rozporządzenia ministeryalnego — w którym jest mowa o dowodzie szczególniejszego uzdolnienia dla koncesyonowanego przemysłu wyrobu i sprzedaży materyałów pyrotechnicznych, przedmiotów pyrotechnicznych i preparatów wybuchowych wszelkiego rodzaju — ma opiewać:

„Wspomniany w przytoczonych wyżej ustępach dowód szczególniejszego uzdolnienia da się w wszystkich wypadkach zastąpić

świadectwem złożonego z pomyślnym wynikiem na jednej z tutejszych akademii technicznych drugiego chemiczno-technicznego egzaminu państwowego albo

dyplomem doktoratu umiejętności technicznych z chemią jako przedmiotem rozprawy, wydanym przez jedną z tutejszych akademii technicznych, albo

dyplomem doktoratu filozofii z chemią jako przedmiotem rozprawy, wydanym przez jeden z tutejszych uniwersytetów, albo

świadectwem dojrzałości lub świadectwem ukończenia z pomyślnym skutkiem ostatniego roku chemiczno-technicznego oddziału wyższej szkoły przemysłowej

w Państwowej Szkole przemysłowej w Pradze,

w Państwowej Szkole przemysłowej w Libercu,

w Państwowej Szkole przemysłowej w Krakowie i

wyższej szkoły przemysłowej o kierunku chemiczno-technicznym w Państwowej Szkole przemysłowej w XVII. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej."

Artykuł II.

Ustęp pierwszy punktu 7. powołanego rozporządzenia ministeryalnego — w którym jest mowa o dowodzie szczególniejszego uzdolnienia dla koncesyonowanego przemysłu wytwarzania trucizn i przyrządzania materyałów i przetworów, przeznaczonych na lekarstwa, oraz sprzedawania jednych i drugich, o ile to nie jest zastrzeżone wyłącznie aptekarzom, tudzież wyrobu i rozsprzedaży sztucznych wód mineralnych — ma opiewać:

„Osoby, starające się o koncesyę na wymienione w § 15., punkt 14., ustawy z dnia 5. lutego 1907. Dz. u. p. Nr. 26, wytwarzanie trucizn, na przyrządzanie materyałów i przetworów, przeznaczonych na lekarstwa, oraz na wyrób sztucznych wód mineralnych, winny wraz z dowodem co najmniej dwuletniego zatrudnienia w laboratoryum chemicznem lub w laboratoryum chemiczno-farmaceutycznem albo też w zakładzie przemysłowym, w którym wykonuje się przedmiot koncesyi, względnie w aptece, przedłożyć

świadectwo drugiego chemiczno-technicznego egzaminu państwowego, złożonego z pomyślnym skutkiem w jednej z tutejszych akademii technicznych albo

dyplom doktoratu umiejętności technicznych z chemią jako przedmiotem rozprawy, wydany przez jedną z tutejszych akademii technicznych, albo

dyplom doktoratu filozofii z chemią jako przedmiotem rozprawy, wydany przez jeden z tutejszych uniwersytetów, albo

dyplom magistra farmacyi jednego z tutejszych uniwersytetów, albo

świadectwo dojrzałości lub świadectwo ukończenia z pomyślnym skutkiem ostatniego roku oddziału chemiczno-technicznego wyższej szkoły przemysłowej

w Państwowej Szkole przemysłowej w Pradze,

w Państwowej Szkole przemysłowej w Libercu,

w Państwowej Szkole przemysłowej w Krakowie i

wyższej szkoły przemysłowej o kierunku chemiczno-technicznym w Państwowej Szkole przemysłowej w XVII. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej."

Artykuł III.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia w Dzienniku ustaw państwa.

Heinold wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.

107.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty oraz Ministerstwa skarbu z dnia 13. maja 1914,

którem ustanawia się dla nowo utworzonego Dziekanatu w Bobrowie Górnej i zmienionego co do swego okręgu Dziekanatu w Międzyrzeczu Wielkim w dyecezyi berneńskiej kwotę nadającego się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego.

Uzupełniając, względnie zmieniając częściowo rozporządzenie ministeryalne z dnia 19. czerwca 1886, Dz. u. p. Nr. 107, ustanawia się kwotę wydatków dziekańskich, które w zeznaniach dochodów, składać się mających według ustawy z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 176, należy uznać za pozycyę potrącalną, dla nowo utworzonego Dziekanatu w Bobrowie Górnej w dyecezyi berneńskiej na sumę dwieście sześćdziesiąt (260) koron, zaś dla zmienionego co do swego okręgu Dziekanatu w Międzyrzeczu Wielkim na dwieście ośmdziesiąt (280) koron, a to niezależnie od zbadania kwestyi, czy odnośnemu proboszczowi, któremu poruczono prowadzenie spraw dziekańskich, w ogóle należy się w myśl powołanej ustawy uzupełnienie kongruy z funduszu religijnego, względnie z państwowej dotacyi tegoż funduszu.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Hussarek wlr. **Engel** wlr.

108.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 14. maja 1914,

dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek Centralnego Zarządu c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego.

§ 1.

Począwszy od dnia 1. czerwca 1914 należy wpłaty i wypłaty na rachunek Centralnego Zarządu

c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego, jeżeli przyjęcie ich lub uskutecznienie zarząd i c. k. Ministerstwo handlu, w zasadzie uiszczać za pośrednictwem c. k. pocztowej Kasy oszczędności.

Co do wpłat i wypłat, uskutecznianych rzeczywiście w złocie, obowiązują osobne postanowienia.

§ 2.

W celu uskuteczniania wpłat wyda się stronom, obowiązanym do zapłaty, poświadczenia pocztowej Kasy oszczędności co do odbioru i złożenia, opiewające na rachunek „Centralnego Zarządu c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego“ w pocztowej Kasie oszczędności.

Strony, obowiązane do zapłaty a uczestniczące w obrocie klearingowym Urzędu pocztowych Kas oszczędności, winny przekazać płatną kwotę w obrocie klearingowym, używając do tego wypełnionego poświadczenia odbioru względnie złożenia.

Jeżeli obowiązany do zapłaty nie ma poświadczenia pocztowej Kasy oszczędności co do odbioru lub złożenia, wówczas należy odnośną kwotę wpłacić zapomocą czerwonego poświadczenia Urzędu pocztowych Kas oszczędności co do wpłaty (rozporządzenie z dnia 19. marca 1909, Dz. u. p. Nr. 45.), w którem uwidocznić należy jako odbiorcę zapłaty „Centralny Zarząd c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego“.

Obowiązani do zapłaty nie mają obowiązku przedkładania kwitów wzajemnych.

Poświadczenia odbioru kwot, wpłaconych za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności, wygotowuje ministeryalny departament rachunkowy w c. k. Ministerstwie handlu w formie kartek korespondencyjnych lub kartek zamkniętych tylko wtedy, jeżeli osoba płacąca przylepi na odwrotnej stronie poświadczenia złożenia znaczek pocztowy pięcio- względnie dziesięciohalerzowy.

§ 3.

Wypłaty uskutecznia się na poczet rachunku „Centralny Zarząd c. k. Zakładu pocztowego i telegraficznego“ w pocztowej Kasie oszczędności albo gotówką albo zapomocą zapisania jako należytość, jeżeli odbiorca zapłaty należy do obrotu klearingowego Urzędu pocztowych Kas oszczędności a konto jego znane jest ministeryalnemu departamentowi rachunkowemu w Ministerstwie handlu.

W razie wypłaty gotówką winien odbiorca zapłaty wygotować poświadczenie odbioru przekazanej kwoty, które ściąga się dla zarządu pocztowego przy wypłacie zapomocą formularza kwitu, wydrukowanego na przekazie zapłaty pocztowej Kasy oszczędności.

Tak przy wypłacie gotówką jak i przy zapisywaniu jako należytość w koncie czekowem pocztowej Kasy oszczędności należy ściągać należytości stemplowe, przypadające od wypłacanych kwot, nie zapomocą znaczków stemplowych lecz bezpośrednio w drodze potrącenia.

Do wypłaty zapomocą zapisania jako należytość potrzeba pisemnego oświadczenia strony, uprawnionej do poboru, że godzi się na potrącenie stempla. Oświadczenie raz złożone ma znaczenie także dla wszystkich następnych zapłat, wyjąwszy, gdyby je ograniczono do pewnej oznaczonej zapłaty. Jeżeli takiego oświadczenia się nie złoży, ma się zapłaty uskuteczniać zapomocą przekazu zapłaty pocztowej Kasy oszczędności.

§ 4.

Likwidacya wypłacanych kwot należy wyłącznie do ministeryalnego departamentu rachunkowego w Ministerstwie handlu.

Likwidacyę uskutecznia się z urzędu na podstawie urzędowych dokumentów, którymi rozporządza ten departament rachunkowy, w regule więc nie potrzeba już w przyszłości przedkładać w tym celu kwitów. Jedynie przy zapłatach na rzecz osób prywatnych, znajdujących się poza królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi, należy przedłożyć kwit ministeryalnemu departamentowi rachunkowemu w Ministerstwie handlu w celu zarządzenia zapłaty. Wobec tego, iż należytość stemplową uiszcza się bezpośrednio (w drodze potrącenia), nie potrzeba kwitów tych ostemplowywać.

§ 5.

O zapłatach, uskutecznionych za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności, zawiadamia odbiorcę zapłaty właściwy oddawczy urząd pocztowy, a to w razie wypłacania gotówką zapomocą doręczenia „przekazu zapłaty“, w razie zaś zapisywania jako należytość zapomocą doręczenia „wyciągu z konta“. Razem z „przekazem zapłaty“ lub „wyciągiem z konta“ doręcza się odbiorcy zapłaty wyciąg z księgi, w którym z reguły uwidocznione są oprócz kwoty brutto także należytości stemplowe, pobrane w drodze potrącenia, i inne ewentualne potrącenia oraz podane są bliższe szczegóły o tem, do czego się zapłata odnosi.

Na podstawie „przekazu zapłaty“ należy odebrać przekazaną kwotę — jeżeli i tak według pocztowych przepisów urzędowych nie doręcza się jej stronie równocześnie z „przekazem zapłaty“ — w właściwym oddawczym urzędzie pocztowym; strony prywatne zaś, mieszkające w I. dzielnicy Wiednia, winny odbierać ją bezpośrednio w kasie c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności.

Ewentualne zapytania lub zażalenia należy wystosowywać do ministeryalnego departamentu rachunkowego w c. k. Ministerstwie handlu.

Schuster wlr. **Engel** wlr.

109.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 23. maja 1914

o zmianie stosunków, tyczących się płac i emerytur kalkulantek c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 19. maja 1914 rozporządza się z mocą obowiązującą od dnia 1. lutego 1914, co następuje:

§ 1.

Szemat płac rocznych kalkulantek, ustanowiony w § 10. „Postanowień normalnych co do stosunku służbowego kalkulantek i aspirantek c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności“, ogłoszonych rozporządzeniem Ministra handlu z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 175, zastępuje się następującym nowym szematem:

1.	klasa starszeństwa służbowego . . .	1100 K
2.	„ „ „ . . .	1200 „
3.	„ „ „ . . .	1300 „
4.	„ „ „ . . .	1400 „
5.	„ „ „ . . .	1500 „
6.	„ „ „ . . .	1600 „
7.	„ „ „ . . .	1800 „
8.	„ „ „ . . .	2000 „
9.	„ „ „ . . .	2200 „
10.	„ „ „ . . .	2400 „
11.	„ „ „ . . .	2600 „
12.	„ „ „ . . .	2800 „

§ 2.

Zmieniając postanowienia § 11., ustęp 3. i 4. wspomnianych Postanowień normalnych postanawia się, że posunięcie kalkulantek do klas starszeństwa służbowego 2. do 7. następuje zawsze po dwóch, a do klas starszeństwa służbowego 8. do 12. zawsze po trzech latach, przebytych w klasie poprzedzającej, przyczem posunięcie do 8. klasy starszeństwa służbowego zależy od warunku co najmniej zadowalniającego pełnienia służby.

§ 3.

Kalkulantki, będące obecnie na posadzie, zalicza się do tych klas starszeństwa służbowego nowego szematu, które równają się pod względem liczby ich dotychczasowym klasom starszeństwa służbowego; czas służby, przebyty w dotychczasowej klasie starszeństwa służbowego, policza się do dalszego posuwania.

Kalkulantki 6. klasy starszeństwa służbowego, które w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, ukończyły co najmniej dwa lata w tej klasie starszeństwa służbowego, postępują natychmiast do 7. klasy starszeństwa służbowego, przyczem jednak czasu służby, przebytego w dotychczasowej klasie starszeństwa służbowego, nie policza się do dalszego posuwania.

§ 4.

Szemat zasadniczych kwot emerytalnych, zawarty w § 5. „Postanowień normalnych co do przyznania kalkulantkom c. k. Urzędu pocztowych Kas oszczędności państwowych poborów emerytalnych“, zastępuje się następującym szematem:

Zasadnicza kwota emerytalna wynosi w klasie starszeństwa służbowego

1	. . . . .	1000 K
2	. . . . .	1050 „
3	. . . . .	1100 „
4	. . . . .	1150 „
5	. . . . .	1200 „
6	. . . . .	1250 „
7	. . . . .	1350 „
8	. . . . .	1500 „
9	. . . . .	1650 „
10	. . . . .	1800 „
11	. . . . .	2000 „
12	. . . . .	2200 „

Schuster wlr.

110.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 29. maja 1914

o przekazaniu pełnej jurysdykcyi c. i k. Wicekonsulatowi w Adalia.

W porozumieniu z królewskim węgierskim Rządem i po porozumieniu się z c. i k. Ministrem spraw zewnętrznych przekazuje się na zasadzie § 2. ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, c. i k. Wicekonsulatowi w Adalia pełną jurysdykcyę w jego okręgu urzędowym.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 1. czerwca 1914.

Treść: (№ 111—113.) 111. Rozporządzenie, dotyczące udzielania przez urzędy celne poświadczeń wywozowych dla towarów eksportowych. — 112. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia Urzędu celnego pobocznego II. klasy w Wiesenrhein (w Przedarulanii). — 113. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906.

111.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 30. kwietnia 1914,

dotyczące udzielania przez urzędy celne poświadczeń wywozowych dla towarów eksportowych.

§ 1.

Odnośnie do § 5., ustęp 11., przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej poleca się urzędom celnym, aby stronom, które się wykażą zezwoleniem Ministerstwa skarbu, wystawiały co do wywozu towarów z obszaru celnego z wolnym obrotem poświadczenia, w których ma być uwidoczniona w miarę pozwolenia oprócz ilości i jakości samych wywożonych towarów także ilość i jakość przerobionych na nie materyałów surowych, względnie półfabrykatów.

W tym celu należy co do odnośnych towarów przy wywozie wystawić pisemną deklaracyę i zbadać wewnątrz według zasad o ocleniu wchodowem. Odnośne deklaracye wywozowe winni podpisać także wytwórcy tych rodzajów towarów, przeznaczonych do wywozu, uwidaczniając swój adres.

§ 2.

Prośby, wystosowane do Ministerstwa skarbu, w celu uzyskania zezwolenia, wymienionego w § 1., ustęp 1., winny zawierać:

1. Oznaczenie rodzaju towarów, przeznaczonych do wywozu;

2. uwidocznienie tego, czy poświadczenie przez urząd celny ma zawierać samo tylko stwierdzenie ilości towaru wywozowego przy ewentualnem równoczesnem pobraniu próbek, mających się wydać stronie, których tożsamość winien stwierdzić urząd celny, czy także stwierdzenie ilości i jakości materyałów surowych, względnie półfabrykatów, przerobionych w wywożonym towarze;

3. uwidocznienie tych urzędów celnych, w których ma być dokonana urzędowa czynność wywozowa oraz podanie tego, czy żąda się ekspedycyi wywozowej w pracowni wytwórczej na koszt strony.

§ 3.

Prośby, wymienione w § 2., może Ministerstwo skarbu załatwić odmownie, nie podając powodów, a udzielone już zezwolenia może również każdego czasu bez podania powodów odwołać.

Schuster wlr. **Engel** wlr.

112.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 26. maja 1914,

dotyczące utworzenia Urzędu celnego pobocznego II. klasy w Wiesenrhein (w Przedarulanii).

W Wiesenrhein utworzono urząd celny poboczny II. klasy, który rozpoczął już swoją działalność.

Engel wlr.

113.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 28. maja 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień objaśnień do taryfy celnej z dnia 13. lutego 1906.

Następujące postanowienia objaśnień do taryfy celnej, wydanych obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, uzupełnia się, względnie zmienia się w sposób następujący:

W uw. 3., ustęp 1., do Nru 282. należy w wierszu 7. do 11. skreślić słowa „wózki dziecinnne..... zasłonami;“ a natomiast na końcu tej uw. wstawić jako ustęp 4.:

> Wózki dziecinne należy ocłić według tej klasy taryfy, do której należą według swej znamiennej cechy, względnie głównej części składowej.

Ustęp 1. uw. 3. do Nru 287. ma opiewać:

> Do Nru 287. *b* należą farbowane w swej masie (także z rozmaitych farbowanych warstw materyału składane) papiery do pakowania jakoteż papier smołowy (także jeżeli służy do podlepiania tapetów lub do izolowania murów itd.) i gruby papier asfaltowy tudzież Packing Felt (chiński papier do pakowania), zbity z włókien bawełny, połączony z materyałami do klejenia, prasowany gruby materyał pakunkowy.

W ustępie 4. uw. do Nru 290. należy w wierszu 5, po słowie „nadto“ dodać: „cieńki papier asfaltowy, tudzież.“

W ustępie 1. uw. 3. do Nru T. 408. należy przekreślić część drugą pierwszego zdania: „te należy ..... 40 K.“ i wstawić jako zdanie drugie następujące postanowienie:

> Kamienne kulki do gry robi się najczęściej z wapnika; przylegają one całkiem gładko, pomijając niektóre miejsca; do gęstej powierzchni złomu nie dostaje się sztuczne zabarwienie górnej powierzchni. Przy polewaniu kwasem solnym obłomki rozpuszczają się zwłaszcza przy ogrzaniu, i to burząc się silnie. Podobnie zachowują się wobec kwasu solnego kulki do gry z cementu. Co do odróżnienia od kul do gry z gliny, należących do Nru 425., zob. uw. 2. objaśnień do tego Nru.

W uw. 2. do Nru 425. należy jako ustęp 3. wstawić następujące postanowienie:

> Kulki do gry z palonej gliny lub z palonej ziemi mają najczęściej powierzchnię chropawą; do mniej lub więcej dziurkowatej masy wnika często dość głęboko zewnętrzny barwnik. Tego rodzaju kulki do gry nie zmieniają się przy polewaniu kwasem solnym. Co do odróżnienia od kamiennych kulek do gry zob. uw. 3. do Nru 408.

W uw. og. 2., ustęp 4., do Nrów 547. do 549. należy zdanie pierwsze („Wózki dziecinne, ... otaryfować.“) zastąpić następującem postanowieniem:

> Wózki dziecinne należy ocłić według tej klasy taryfy, do której należą według swej znamiennej cechy, względnie głównej części składowej.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 3. czerwca 1914.

Treść: (№ 114—117.) 114. Rozporządzenie, dotyczące utworzenia osobnego Inspektoratu przemysłowego budowy dróg wodnych z siedzibą w Krakowie. — 115. Rozporządzenie o ochronie prawa autorskiego w stosunku do Szwajcaryi. — 116. Rozporządzenie cesarskie o dzieleniu parcel katastralnych i zapisywaniu do ksiąg gruntowych nabycia nieruchomości, mających małą wartość (Nowela o dzieleniu parcel). — 117. Rozporządzenie cesarskie w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 23. maja 1883 o utrzymywaniu w ewidencyi katastru podatku gruntowego.

114.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem robót publicznych z dnia 26. maja 1914,

dotyczące utworzenia osobnego Inspektoratu przemysłowego budowy dróg wodnych z siedzibą w Krakowie.

§ 1.

Roboty budowlane, ziemne i wodne, wykonywane po myśli § 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 66, dotyczącej budowy dróg wodnych i przeprowadzenia regulacyi rzek, pod kierownictwem krakowskiej Ekspozytury c. k. Dyrekcyi budowy dróg wodnych, wyłącza się po myśli § 14. wspomnianej ustawy z pod nadzoru inspektorów przemysłowych tych okręgów, w których wykonuje się powyższe roboty budowlane. W celu nadzorowania tych robót tworzy się osobny Inspektorat przemysłowy budowy dróg wodnych z siedzibą w Krakowie.

Nadzorowi tego inspektoratu przemysłowego podlegają nie tylko roboty budowlane, ziemne i wodne, lecz także wszystkie przedsiębiorstwa poboczne, wykonywane w związku z temi robotami, jak warsztaty napraw, pracownie ciesielskie, kamieniołomy, kopalnie żwiru i piasku oraz tym podobne, o ile przedsiębiorstwa te pozostają w lokalnym związku z miejscami budowy lub połączone są z niemi zapomocą własnych środków przewozowych przedsiębiorstwa budowlanego.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1914.

Heinold wlr. **Trnka** wlr.

Schuster wlr.

115.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 27. maja 1914

o ochronie prawa autorskiego w stosunku do Szwajcaryi.

I. Według artykułu 10. szwajcarskiej ustawy związkowej z dnia 23. kwietnia 1883, dotyczącej prawa autorskiego na dziełach literatury i sztuki, korzystają autorowie, nie mieszkający w Szwajcaryi, ze względu na dzieła, ukazujące się lub ogłaszane za granicą, z tych samych praw, co autorowie dzieł, ukazujących się w Szwajcaryi, o ile ci ostatni doznają w odnośnym kraju równego traktowania z autorami dzieł, ukazujących się w tymże kraju.

Rząd szwajcarski oświadczył, że z chwilą rozpoczęcia się mocy obowiązującej postanowienia, wydanego w rozdziale II. niniejszego rozporządzenia, spełni się po myśli artykułu 10. przytoczonej

szwajcarskiej ustawy związkowej warunek wzajemności w stosunku do królestw i krajów austryacko-węgierskiej Monarchii, w Radzie państwa reprezentowanych.

II. Skoro więc stosownie do tego zapewniona jest wzajemność, zarządza się po myśli artykułu I. ustawy z dnia 26. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 58:

Postanowienia ustawy z dnia 26. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 197, stosują się do dzieł literatury, sztuki i fotografii, które pojawiły się w Szwajcaryi a nie doznają już ochrony po myśli § 1. tejże ustawy.

III. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Odnosi się ono także do dzieł, które się pojawiły przed tym dniem. Gdzie w ustawie z dnia 26. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 197, i w rozporządzeniu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 198, mowa jest o rozpoczęciu się mocy obowiązującej wspomnianej ustawy lub liczą się czasokresy od tego terminu, miarodajną jest zamiast tego terminu chwila rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia.

Hochenburger wlr.

116.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. czerwca 1914

o dzieleniu parcel katastralnych i zapisywaniu do ksiąg gruntowych nabycia nieruchomości, mających małą wartość (Nowela o dzieleniu parcel).

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

§ 1. ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 82, zmienia się i ma on opiewać:

§ 1.

(1) Podział hipoteczny parceli katastralnej może być uskuteczniony tylko na podstawie planu geometrycznego (planu sytuacyjnego), sporządzonego przez geometrę cywilnego lub inżyniera cywilnego w zakresie jego zawodu, przez pomiarowego urzędnika katastru lub przez państwowy organ służbowy, rozporządzający funkcyonaryuszami budowniczo-technicznymi, w obrębie jego zakresu działania.

(2) W drodze rozporządzenia można, po zasięgnięciu opinii interesowanych izb inżynierskich, także sporządzone dla celów własnego zakresu służbowego plany sytuacyjne innych władz i urzędów, dających na podstawie technicznego wykształcenia ich organów dostateczną rękojmię co do wygotowywania odpowiednich planów podziału, uznać za nadające się do tego, aby służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

(3) Nadto można w drodze rozporządzenia po zasięgnięciu opinii interesowanych izb inżynierskich oznaczyć pewne obszary, w których Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem robót publicznych, może uznać organa techniczne, które nabyły wymagane geodetyczne wykształcenie akademickie i zupełne uzdolnienie do wygotowywania planów podziału, za upoważnione do sporządzania planów sytuacyjnych, mogących w okręgu sądowym ich miejsca zamieszkania służyć za podstawę hipotecznych podziałów parcel, a to na tak długi czas, dopóki wskutek braku w danych miejscach wystarczającej ilości geometrów cywilnych zachodzi tego potrzeba w celu doprowadzenia do zgodności księgi gruntowej z katastrem. Upoważnienia tego można udzielić tylko wówczas, gdy w odnośnym okręgu sądowym żaden geometra cywilny niema swej zawodowej siedziby i upoważnienie to gaśnie samo przez się, skoro geometra cywilny obierze sobie tam zawodową siedzibę. Upoważnienie to można każdego czasu odwołać.

(4) Plan nie jest potrzebny wówczas, gdy chodzi o parcelę, której linia obwodowa stanowi albo kwadrat albo prostokąt o szerokości najwyżej 20 metrów a podział ma być przeprowadzony według wielokrotnych części parceli. W przypadkach takich należy dokładnie opisać podział w dokumencie, który ma stanowić podstawę wpisu do ksiąg gruntowych.

(5) Opisy te oraz plany, wspomniane w poprzednich ustępach, muszą odpowiadać przepisom, wydanym w drodze rozporządzenia a miarodajnym dla utrzymywania katastru w ewidencyi.

(6) Strona winna oprócz oryginału planu przedłożyć uwierzytelnioną kopię bez stempla dla aktów sądowych, a jeżeli planu nie dostarczył właściwy urzędnik pomiarowy katastru, także drugą uwierzytelnioną kopię dla urzędnika pomiarowego katastru. Kopię, przeznaczoną dla aktów sądowych, można zastąpić oryginałem.

(7) Jeżeli w sądzie hipotecznym znajduje się udzielony przez władzę katastralną szkic podziału parceli katastralnej, wówczas strona, prosząc o przeprowadzenie podziału w księdze gruntowej, powołać się ma na ten szkic i nie ma już obowiązku dostarczenia planu i jego kopii.

Artykuł II.

(1) Pod wymienionymi w dalszym ciągu warunkami można sporządzać w sądzie dokumenta prawne w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości.

(2) Dokumenty tego rodzaju można sporządzać tylko w tych sądach hipotecznych, w których okręgu niema siedziby ani adwokat ani notaryusz oraz w tych sądach, którym Minister sprawiedliwości na wniosek wyższego sądu krajowego w drodze rozporządzenia udzieli na to zezwolenia z tego powodu, że ułatwienie to ze względu na gospodarcze stosunki ludności i częste zawieranie czynności prawnych co do nieruchomości o małej wartości jest koniecznie potrzebnem w celu utrzymania zgodności księgi gruntowej z katastrem.

(3) Sąd hipoteczny może spisywać protokolarnie umowy i oświadczenia co do nabycia nieruchomości tylko wówczas, jeżeli wartość tych nieruchomości według ocenienia, będącego podstawą czynności prawnej, nie przenosi kwoty 200 K a wpis do ksiąg gruntowych ma nastąpić bezzwłocznie.

(4) Jeżeli czynność prawna odnosi się także do innych praw rzeczowych, w szczególności zaś do prawa zastawu dla reszty ceny kupna lub do służebności, można także i te odnoszące się do czynności prawnej oświadczenia spisywać w protokole sądowym.

(5) Prośbę hipoteczną można także wnieść do protokołu, w którym spisano dokument.

Artykuł III.

(1) Dokument spisuje do protokołu w sądzie hipotecznym wskutek ustnej prośby urzędnik sędziowski za przybraniem do tego zaprzysiężonego protokolanta. Jeżeli urzędnik niezna osobiście stron interesowanych, winien tożsamość ich stwierdzić wedle przepisów, obowiązujących co do sądowego uwierzytelniania podpisów.

(2) Sporządzenia dokumentu należy odmówić wówczas, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że strony zawierają interes tylko pozornie, w celu obejścia ustawy lub w celu wyrządzenia bezprawnie uszczerbku osobie trzeciej.

Artykuł IV.

Protokół, w którym spisano dokument, należy po dokonaniu wpisu w księdze gruntowej zaopatrzyć po myśli § 105. powszechnej ustawy o księgach gruntowych potwierdzeniem wykonania wpisu i przechować w sądzie.

Artykuł V.

W postępowaniu nakazowem zastępuje się pierwopis dokumentu sporządzonego w sądzie po myśli artykułu II. niniejszego rozporządzenia wierzytelnym odpisem protokołu.

§ 550. p. c. nie ulega zmianie.

Artykuł VI.

Podania hipoteczne, oparte na dokumentach nabycia nieruchomości, których oceniona wartość (artykuł II.) nie przenosi kwoty 200 K, można ustnie wnosić także w trybunałach.

Artykuł VII.

Sąd hipoteczny wygotowuje bezpłatnie dla władzy wymiaru należytości odpisy dokumentów, sporządzonych w sądzie po myśli artykułu II.

Artykuł VIII.

Postanowienia artykułu II. do IV., VI. i VII. mają zastosowanie w przypadkach zamiany gruntów, jeżeli księgi gruntowe dla nieruchomości, stanowiących przedmiot zamiany, znajdują się w tym samym sądzie a wartość tych nieruchomości dla żadnej ze stron mieniających się nie przenosi najwyższej kwoty 200 K.

Artykuł IX.

Artykuły II. do VIII. nie mają zastosowania w Tyrolu i Przedarulanii.

Artykuł X.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jego poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości, skarbu i robót publicznych.

Wiedeń, dnia 1. czerwca 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

117.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. czerwca 1914

w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83, o utrzymywaniu w ewidencyi katastru podatku gruntowego.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Ustęp 4. § 23., ustęp 3. § 50. i ustęp 2. § 54. ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83, o utrzymywaniu w ewidencyi katastru podatku gruntowego, tracą moc obowiązującą w swem dotychczasowem brzmieniu i mają opiewać, jak następuje:

Ustęp 4. § 23. (Postępowanie przy podziałach gruntu).

Urzędnik pomiarowy ma zaniechać pomiaru w razie podziałów gruntu:

a) gdy chodzi o parcelę, której linie obwodowe tworzą albo kwadrat albo prostokąt o szerokości najwyżej 20 metrów a podział ma być uskuteczniony podług wielokrotnych części danej parceli;

b) gdy strona przedkłada plan geometryczny (plan sytuacyjny), nadający się po myśli artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, do hipotecznego podziału parcel, a w obu przypadkach (*a* i *b*) dopełniono warunków przepisu, który wyda Ministerstwo skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości.

Ustęp 3. § 50. (Uwzględnienie zmian posiadania przy nakładaniu podatku).

Zmiany posiadania, które po tym terminie będą zgłoszone, można jeszcze uwzględnić przy podatku za rok, następujący bezpośrednio po zgłoszeniu, tylko wtedy:

1. jeżeli zmiana posiadania odnosi się do całej posiadłości lub do całych parcel a tożsamość przedmiotów można stwierdzić na podstawie map katastralnych, bez dochodzeń na miejscu, albo

2. jeżeli zmiana posiadania odnosi się wprawdzie do części parcel, jednakowoż dostarczono planu sytuacyjnego, sporządzonego po myśli § 23., ustęp 4., lit. *b*.

Ustęp 2. § 54. (Należytości za czynności urzędowe utrzymywania ewidencyi).

Jeżeli przy podziałach gruntu pomiar nie jest potrzebny z tego powodu, że przedłożono już plan sytuacyjny, wygotowany po myśli § 23., ustęp 4., lit. *b*, wówczas stosuje się do tych podziałów gruntu taryfa I.

Artykuł II.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 1. czerwca 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 3. czerwca 1914.

Treść: № 118. Rozporządzenie cesarskie o zmianach postępowania w sprawach cywilnych (nowela o uproszczeniu czynności w sądach).

118.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. czerwca 1914

o zmianach postępowania w sprawach cywilnych (nowela o uproszczeniu czynności w sądach).

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Ustawę o organizacyi sądów zmienia się w sposób następujący:

1. W § 37., l. 2., odpadają słowa „ale to się nie stosuje do samego ustanowienia tych należytości".

2. W § 37. wstawia się pod l. 3. *a* następujące postanowienie:

„3 *a*. Rozstrzygnięcie o żądaniu adnotacyi skargi hipotecznej lub adnotacyi sporu."

3. § 37., l. 6., ma opiewać:

„Orzeczenie o kosztach procesowych i ustalenie zwrócić się mającej kwoty, jeżeli skarga została cofnięta przed pierwszą audyencyą lub na tejże audyencyi albo poza ustną rozprawą."

4. W § 37. wstawia się pod l. 7. *a*, 7. *b*, 7. *c* następujące postanowienia:

„7 *a*. Orzeczenie o oznaczeniu należytości świadków (§ 347. p. c.) i znawców (§ 365. p. c.)."

„7 *b*. Zezwolenie na dobrowolny rozdział, jeżeli z powodu skargi o rozdział poza ustną rozprawą kontradyktoryjną zostanie zawarta ugoda, na podstawie której obie strony zgodnie żądają rozdziału."

„7 *c*. Orzeczenie o kosztach przeprowadzenia dowodu celem ubezpieczenia dowodów i o kosztach przeciwnika wnioskodawcy z powodu udziału w przeprowadzeniu tego dowodu (§ 388. p. c.)."

5. Do § 37. należy dodać następujący ustęp:

„Czynności, wyliczone pod l. 1. do 14., załatwia przewodniczący lub wyznaczony członek senatu jako sędzia samoistny."

6. Do § 50., ustęp 1., należy dodać:

„Jeżeli służbę przygotowawczą odbyto w kraju, w którym niema wyższego sądu krajowego, natenczas można składać egzamin także w sądzie krajowym tego kraju albo, jeżeli takiego sądu niema, w sądzie obwodowym w kraju. Komisya egzaminacyjna składa się w tym przypadku z sędziów i urzędników kancelaryjnych trybunału."

7. Po ustępie drugim § 56. należy wstawić następujący ustęp:

„Do kancelaryi sądowej należy sporządzanie i podpisywanie wykazów, kart wymiaru należytości, kart statystycznych, kart liczebnych, kart karnych i tym podobnych dokumentów, które sąd ma wygotowywać a które służą do celów administracyjnych."

8. Przed ustępem ostatnim § 56. należy wstawić następujący ustęp:

„Kancelaryi sądowej można nadto zlecić przygotowawcze załatwianie i opracowanie wpływu w sprawach pojedynczych oraz sporządzanie referatu uchwały w sprawach ksiąg gruntowych.“

9. Po ustępie ostatnim § 56. należy wstawić:

„Podobnie można zlecić kancelaryi sądowej ułożenie zapisku o wyroku (§ 418., ustęp 1., p. c.) i wygotowania wyroków na zasadzie zrzeczenia się lub uznania oraz wyroków zaocznych, uwzględniających żądanie bez ograniczenia.“

10. § 79., ustęp 1. i 2., mają opiewać:

„Pisemne wygotowania wyroków, uchwał, ugód i potwierdzenia prawomocności lub wykonalności podpisuje w wszystkich sądach kancelarya sądowa z dopiskiem: „„Należyte wygotowanie potwierdza.““

Świadectwa urzędowe, pisma, sprawozdania, klauzule zatwierdzające, uchwały co do wydania z depozytu, uchwały co do aresztowania i wypuszczenia z aresztu podpisuje w trybunałach przewodniczący senatu (sędzia samoistny, sędzia śledczy), w sądach powiatowych sędzia samoistny, któremu sprawa jest przydzielona, w sprawach zaś, które już nie są w toku, przewodniczący lub sędzia samoistny, któremu one przypadłyby według obowiązującego podziału czynności. Wszystkie inne pisemne wygotowania podpisuje naczelnik sądu.“

11. Po ustępie ostatnim § 79. należy dodać następujący ustęp:

„W wygotowaniach uchwał sądowych w sprawach cywilnych i nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowem i wekslowem można zastąpić oznaczenie sprawy, stron, przedmiotu sporu, rodzaju i czasu świadczenia oraz wykonania powołaniem się na udzielone równocześnie protokoły, pisma i rubryki. Pouczenie prawne można w wszystkich orzeczeniach sądowych dołączyć do wygotowania na osobnej karcie, o ile to pouczenie według przepisu ustawy nie stanowi części składowej orzeczenia. Jeżeli wniosek strony uwzględnia się bez zmiany przez wydanie wyroku zaocznego lub na zasadzie uznania, nie należy stronie tej doręczać pouczenia prawnego.“

12. Ustępy 3. i 4. w § 81. odpadają. W ich miejsce wstępuje przepis następujący:

„Rozporządzenie określi, jak należy tworzyć akta w sprawach ksiąg gruntowych.“

Artykuł II.

Ustawę z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 41, o wykonywaniu sądownictwa w wyższych sądach krajowych i w Najwyższym Trybunale sądowym i kasacyjnym zmienia się w sposób następujący:

1. § 1. znosi się.

2. § 2. ma opiewać:

„Najwyższy Trybunał sądowy i kasacyjny rozstrzyga w sprawach cywilnych, administracyjnych i karnych w senatach z pięciu sędziów, z których jeden przewodniczy.“

Artykuł III.

W artykule XIV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110 (ustawa zaprowadzająca normę jurysdykcyjną) należy po słowach: „gdy je po myśli § 79. normy jurysdykcyjnej do trybunałów pierwszej instancyi wnosić należy“ wstawić: „albo gdy je po myśli § 94., ustęp 2., normy jurysdykcyjnej tamże wnosić można.“

Artykuł IV.

Normę jurysdykcyjną zmienia się w sposób następujący:

1. W miejsce obu ostatnich ustępów § 7. należy zamieścić ustęp następujący:

„Załatwianie podań w sprawach amortyzacyjnych i w sprawach ksiąg gruntowych, wniosków o wydanie nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowem i wekslowych nakazów zapłaty i zabezpieczenia, tudzież wniosków o dozwolenie egzekucyi oraz dokonanie sędziowskich czynności, odnoszących się do wykonania egzekucyi, winien zlecić naczelnik trybunału ustanowionemu w tym celu członkowi sądu jako sędziemu samoistnemu.“

2. Po § 7. wstawia się jako § 7. *a*:

„§ 7. *a*. W sporach o roszczenia majątkowe, należące przed sądy obwodowe i krajowe, sądy handlowe oraz sądy handlowe i morskie (§§ 50., ustęp 1., 51., l. 1. do 3.), w których przedmiot sporu w pieniądzach lub pod względem wartości pieniężnej (§§ 54. do 60.) nie przewyższa kwoty 2500 K albo też do tej kwoty lub poniżej tej kwoty aż do rozpoczęcia ustnej rozprawy kontradyktoryjnej ograniczony zostanie, prowadzi rozprawę i rozstrzyga według przepisów o postępowaniu przed trybunałami pierwszej instancyi ustanowiony w tym celu przez naczelnika trybunału członek sądu jako sędzia samoistny.

Jeżeli żądanie skargi po rozpoczęciu ustnej rozprawy kontradyktoryjnej (§ 235. p. c.) rozszerzone zostanie ponad kwotę 2500 K, przeprowadza rozprawę sędzia samoistny.“

3. Do § 8., ustęp 1., należy dodać:

„Wyższe sądy krajowe rozstrzygają jednak rekursy i zażalenia w sprawach cywilnych i w sprawach administracyjnych adwokatów i notaryuszy, tudzież odwołania od wyroków trybunałów pierwszej instancyi, wydanych przez członka trybunału jako sędziego samoistnego, w senatach z trzech sędziów, z których jeden przewodniczy.“

4. Do § 18. należy dodać następujący ustęp:

„Minister sprawiedliwości może w poszczególnym przypadku z ważnych powodów uwolnić od wymogu ukończenia studyów szkół średnich.“

5. Zdanie drugie § 31., ustęp 1., ma opiewać:

„Oprócz tego można w tych samych warunkach na wniosek strony lub właściwego dotychczas sądu rozprawę spadkową albo sprawowanie czynności władzy opiekuńczej lub kuratelarnej przekazać sądowi takiego samego rodzaju albo przenieść z sądu powiatowego do trybunału pierwszej instancyi lub z trybunału pierwszej instancyi do sądu powiatowego.“

6. W § 37. należy dodać jako ustęp czwarty:

„W miejscowościach, gdzie jest kilka sądów powiatowych, można w drodze rozporządzenia nadać jednemu lub kilku z tych sądów właściwość do załatwiania wezwań o pomoc prawną.“

7. W § 45., ustęp 1., należy po słowach „że dla tej sprawy właściwość“ wstawić „innego trybunału lub“.

8. W § 49., l. 6., należy po słowach: „a należącemi do domowników służbodawcy“ wstawić: „między właścicielami domów a dozorcami domów,“.

9. W § 60., ustęp 1., należy po słowach: „że po należytem ocenieniu przedmiot sporu nie dosięgnie wartościowej granicy, miarodajnej dla właściwości trybunalskiej“ wstawić: „lub dla składu sądu (§ 7. *a*)“.

10. Do § 60., ustęp 3., należy dodać:

„To samo obowiązuje, jeżeli według wyniku tego rodzaju dochodzeń i dowodów wartość przedmiotu sporu, oznaczona na kwotę wyższą niż 2500 K, nie przenosi kwoty 2500 K (§ 7. *a*).“

11. Do § 63., ustęp 1., należy dodać:

„lub jeżeli wniesiony zostanie w tymże sądzie z tego powodu, że sprawa należy przed sąd handlowy lub sąd handlowy i morski.“

12. Ustęp drugi § 63. odpada.

13. § 83., ustęp 1., ma opiewać:

„Spory ze stosunków najmu i dzierżawy gruntów, budynków lub rzeczy, uznanych przez ustawę za nieruchomość, tudzież młynów pływających i innych budowli na statkach należą przed ten sąd, w którego okręgu leży przedmiot najmu lub dzierżawy.“

14. Po § 83. wstawia się jako § 83. *a* i 83. *b*:

„Spory ze stosunków, odnoszących się do częściowych zapisów długu.

§ 83 *a*. Spory o roszczenia, których w myśl ustawy musi się dochodzić przez wspólnego kuratora lub przeciw temuż, należą przed ten trybunał, który ma ustanowić kuratora.

Dla sporów o roszczenia z częściowych zapisów długu i tym podobnych tytułów dłużnych, do których po myśli § 17. ustawy z dnia 24. kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 49, nie mają zastosowania postanowienia tejże ustawy, wyłącznie właściwym jest sąd powszechny dłużnika.

Właściwości tych sądów nie wolno zmieniać układem stron.

Spory ze stosunku stowarzyszenia.

§ 83. *b*. Spory ze stosunku prawnego między spółką akcyjną, spółką komandytową na akcye, stowarzyszeniem akcyjnem, spółką z ograniczoną poręką lub stowarzyszeniem zarobkowem i gospodarczem a członkami, o ile chodzi o roszczenia wspólne dla wszystkich grup uczestników lub dla pewnej ich grupy, tudzież skargi o zaczepienie uchwał walnych zgromadzeń wspomnianych zjednoczeń, należą przed rzeczowo właściwy trybunał siedziby zjednoczenia.

Właściwości tego sądu nie wolno zmieniać układem stron.“

15. W § 87. należy wstawić jako ustęp pierwszy następujący ustęp:

„Osoby, które poza okręgiem sądowym swego zamieszkania posiadają kopalnię, fabrykę, przedsiębiorstwo handlowe lub inną pracownię dla swego przedsiębiorstwa lub zawodu, można w sprawach spornych, tyczących się ich przemysłowej lub zawodowej działalności, pozywać przed ten sąd, w którego okręgu znajduje się ich przedsiębiorstwo lub pracownia.“

16. Po § 87. wstawia się pod napisem „Sąd wierzytelności kupców za towary“ jako § 87. *a*:

„Sąd wierzytelności kupców za towary:

§ 87. *a*. Protokołowani kupcy mogą pozywać kupców o swoje wierzytelności z tytułu

dokonanej w zakresie swego przedsiębiorstwa sprzedaży, w ciągu dwóch lat, licząc od ostatniego zamówienia, także przed sąd miejsca, gdzie się znajduje ich przedsiębiorstwo, jeżeli wykażą dokumentami zamówienie, będące podstawą wierzytelności, i rzeczywiste odebranie (odstawienie) towaru. Przy interesach, zawartych na podstawie pełnomocnictwa, musi pełnomocnictwo zamawiającego być wykazane dokumentem.“

17. § 88. ma opiewać:

„Skargi o ustalenie istnienia lub nieistnienia umowy, o dopełnienie lub rozwiązanie takowej, jakoteż o wynagrodzenie szkody z powodu niedopełnienia albo z powodu nienależytego dopełnienia, można wnosić do sądu miejsca, gdzie według układu stron pozwany umowy dopełnić winien. Układ ten musi być wykazany dokumentem.

Między osobami prowadzącemi zawodowo handel będzie sąd miejsca dopełnienia uzasadniony także przez przyjęcie przesłanej razem z towarem albo już przed jego nadejściem faktury, zawierającej uwagę, że zapłatę należy uiścić w oznaczonem miejscu i że wolno będzie w tem samem miejscu wnosić skargi z tego interesu, wyjąwszy, gdyby przeciw tej uwadze lub fakturze podniesiono ogólnie zarzut sprzeczności z umową lub zwrócono fakturę bez żadnej uwagi albo też, gdyby objętej fakturą posyłki nie przyjęto jako nie zamówionej.“

18. § 93., ustęp 1. ma opiewać:

„O ile dla danego sporu wspólny sąd szczególny nie jest uzasadniony, wolno kilka osób, mających rozmaite sądy powszechne, pozywać jako uczestników sporu przed każdy sąd tutejszy, który jest sądem powszechnym jednego z uczestników sporu, albo, gdyby między nimi znajdowali się dłużnicy główni i uboczni, sądem powszechnym jednego z dłużników głównych, wyjąwszy, gdyby ten sąd nawet na mocy układu stron nie mógł stać się właściwym.“

19. Do § 100. należy dodać następujący ustęp:

„Przepis ten obowiązuje także co do skarg przeciw mężowi lub ojcu, który w czasie zawarcia małżeństwa był obywatelem austryackim, potem zaś austryackie obywatelstwo porzucił lub utracił.“

20. § 103., ustęp 2., ma opiewać:

„Jeżeli w urzędowej siedzibie opieki zawodowej (opieki zakładowej, generalnej, zbiorowej) znajduje się kilka sądów powiatowych, może Minister sprawiedliwości dla skarg, któreby opieka zawodowa miała wnosić przed te sądy w zastępstwie swych pupilów, uznać jeden sąd powiatowy w tem miejscu właściwym ogólnie.“

21. § 104., ustęp 1. i 2., mają opiewać:

„Stronom wolno na mocy wyraźnego układu poddać się jednemu lub kilku sądom pierwszej instancyi w miejscowościach, wymienionych według nazw. Taki układ musi być sądowi już w skardze wykazany dokumentem.

Układ taki wtedy jedynie ma skutek prawny, jeżeli odnosi się do oznaczonego sporu albo do sporów z oznaczonego stosunku prawnego wynikających. Atoli nie wolno spraw, wyjętych w ogóle z pod orzecznictwa sądów zwyczajnych, przenosić na mocy takich układów do tychże sądów, ani spraw, należących przed sąd powiatowy, do trybunału pierwszej instancyi, ani też nie wolno sporów, zastrzeżonych trybunałom pierwszej instancyi wyłącznie, przenosić do sądu powiatowego.“

22. W § 109., ustęp 1., należy po zdaniu pierwszem dodać:

„Do ustanowienia opiekuna dla obywatela krajów tutejszych, który w tutejszych krajach nie ma sądu powszechnego w sporach, właściwym jest sąd powiatowy, w którego okręgu ojciec lub nieślubna matka mieli w tutejszych krajach swój ostatni sąd właściwy lub ostatnie miejsce pobytu.“

23. § 111. ma opiewać:

„Jeżeli to jest w interesie pupila lub osoby poruczonej pieczy a w szczególności, gdyby przez to prawdopodobnie skuteczniej mogła być sprawowana przez władzę opiekuńczą lub kuratelarną piecza nad daną osobą, wolno sądowi właściwemu do sprawowania opieki albo kurateli z urzędu lub na wniosek przekazać innemu sądowi swą właściwość w całości lub też nadzór i opiekę nad osobą pod pieczą pozostającą albo obowiązki sądu około zarządu majątkiem takiej osoby w całości lub w części.

Przekazanie staje się skutecznem, jeżeli ów inny sąd obejmie właściwość lub przekazane mu czynności. Gdyby ów inny sąd wzbraniał się to uczynić, potrzeba do skuteczności przekazania zezwolenia wyższego sądu krajowego, wspólnego obu sądom, jeżeli zaś ma nastąpić przekazanie sądowi w okręgu innego wyższego sądu krajowego, zezwolenia Najwyższego Trybunału sądowego.

Do przekazania właściwości lub poszczególnych czynności sądu właściwego sądowi zagranicznemu potrzeba zawsze zezwolenia Najwyższego

Trybunału sądowego. Co do wygotowania wezwania do sądu zagranicznego obowiązują postanowienia § 36., ustęp ostatni."

Artykuł V.

Artykuł XXVIII. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112 (ustawa zaprowadzająca procedurę cywilną), ma opiewać:

„Moc obowiązującą ustawy z dnia 27. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 67, o postępowaniu wezwawczem rozszerza się na Galicyę, Bukowinę i Dalmacyę. Znosi się §§ 16., 20., i ustęp piąty § 19. tej ustawy. §§ 1., 2.. 6., 7., 8., 13. i 14. tej ustawy zmienia się i mają one opiewać:

§ 1.

Celem ściągnięcia wierzytelności w pieniądzach lub innych rzeczach zamiennych może wierzyciel żądać, aby w postępowaniu wezwawczem wydano warunkowy nakaz zapłaty przeciw osobistemu dłużnikowi, jeżeli żądana kwota lub wartość żądanego przedmiotu nie przenosi kwoty 1000 K, nie licząc odsetek i należytości ubocznych. Dla sądów w Galicyi, na Bukowinie i w Dalmacyi ogranicza się tę kwotę do 600 K, na przeciąg pierwszych lat pięciu od rozpoczęcia się mocy obowiązującej noweli o uproszczeniu czynności w sądach.

Wierzytelności, których w ogóle lub w danym czasie nie można sądownie dochodzić, oraz wierzytelności z weksli nie nadają się do postępowania wezwawczego.

§ 2.

Do wydania warunkowego nakazu zapłaty właściwymi są sądy powiatowe oraz sądy powiatowe dla spraw handlowych i morskich.

Miejscowa właściwość do wydania nakazu zapłaty określona jest przepisami normy jurysdykcyjnej o właściwości miejscowej w sprawach spornych; sądy w Galicyi, na Bukowinie i w Dalmacyi są tylko wtedy właściwe do wydania warunkowego nakazu zapłaty, jeżeli dłużnik w ich okręgu ma swe zwyczajne zamieszkanie.

§ 6.

Nakaz zapłaty musi zawierać:

1. napis: Nakaz zapłaty;

2. szczegóły, określone w § 4., l. 1. i 2.;

3. polecenie, skierowane do dłużnika, aby w ciągu 14 dni po doręczeniu nakazu zapłaty uiścił pod rygorem egzekucyi wierzytelność wraz z żądanemi odsetkami i zapłacił koszta nakazu zapłaty, jeżeli w podaniu domagano się ich zwrotu, w kwocie oznaczonej przez sędziego, albo też wniósł przeciw nakazowi zapłaty sprzeciw, jeżeli ma zarzuty przeciw roszczeniu;

4. uwagę, że nakaz zapłaty może być uchylony tylko przez wniesienie sprzeciwu.

Jeżeli proszono o wydanie nakazu zapłaty z powodu kilku wierzytelności, wyrażonych lub ocenionych w odrębnych kwotach pieniężnych, należy w nakazie zapłaty polecić uiszczenie poszczególnych wierzytelności z osobna.

Jeżeli przedmiotem wierzytelności nie są pieniądze, lecz inne rzeczy zamienne, należy w nakazie zapłaty pozostawić dłużnikowi do wyboru, aby zamiast żądanych rzeczy zapłacił wymienioną w podaniu kwotę w pieniądzach.

§ 7.

Nakaz zapłaty należy doręczyć dłużnikowi, jeżeli zaś jest skierowany przeciw kilku dłużnikom, każdemu z nich według przepisów procedury cywilnej o doręczaniu skarg, tudzież wierzycielowi.

§ 8.

Do wniesienia sprzeciwu wystarczy, jeżeli dłużnik złoży w sądzie ustnie lub pisemnie oświadczenie, że wnosi przeciw nakazowi zapłaty sprzeciw. Nie potrzeba podawać powodów.

Dłużnik może wnieść sprzeciw w ciągu terminu do sprzeciwu także do protokołu w sądzie powiatowym swego miejsca pobytu. Protokół należy bezzwłocznie przesłać sądowi, który wydał nakaz zapłaty.

§ 13.

Prośba o wydanie nakazu zapłaty przerywa przedawnienie. Doręczenie nakazu zapłaty uzasadnia zawiśnięcie sporu; prośba o wydanie nakazu zapłaty i jego doręczenie nie mają jednak wpływu na uzasadnienie właściwości sądu skargi wzajemnej.

Jeżeli nakaz zapłaty wskutek wniesienia sprzeciwu utraci moc obowiązującą, należy bieg przedawnienia uważać za wstrzymany aż do wniesienia sprzeciwu.

§ 14.

Jeżeli terminu do sprzeciwu zaniedbano wskutek nieprzewidzianego i nieuchronnego zdarzenia, natenczas należy w ciągu 14 dni po dniu, kiedy dłużnik dowiedział się o zaniedbaniu i kiedy przeszkoda ustała, wnieść prośbę o przywrócenie do stanu

poprzedniego. Do prośby tej stosować należy analogicznie postanowienie § 8., ustęp 2. Zezwolenie na przywrócenie do stanu poprzedniego wywiera taki sam skutek jak sprzeciw i nie potrzeba już wnosić go ponownie.

Jeżeli dłużnik prosił o przywrócenie do stanu poprzedniego, wówczas można aż do odrzucenia prośby dozwolić przeciw niemu tylko egzekucyi na zabezpieczenie.

Artykuł VI.

Procedurę cywilną zmienia się w sposób następujący:

1. § 27., ustęp 1. i 2., mają opiewać:

„Strony muszą dawać się zastępywać przez adwokatów przed trybunałami pierwszej instancyi, przed sędziami samoistnymi, powołanymi w tych trybunałach do wykonywania sądownictwa po myśli § 7. *a* n. j., oraz przed wszystkimi sądami wyższej instancyi (proces adwokacki).

Przepis ten nie ma zastosowania do postępowania w sprawach małżeńskich przed instancyą pierwszą, do pierwszej audyencyi oraz, o ile ustawa ta nie postanawia czego innego, do tych czynności procesowych, które odbywają się przed sędzią wezwanym lub wyznaczonym, przed naczelnikiem sądu albo przed przewodniczącym senatu; przepis ten nie obowiązuje również dla oświadczeń i czynności, które się zeznaje lub spełnia w kancelaryi sądowej.“

2. Do § 31. należy dodać następujący ustęp:

„Adwokat może nadto na pierwszej audyencyi (§ 239.) i przy nadarzających się w postępowaniu egzekucyjnem czynnościach wykonawczych, audyencyach i przesłuchaniach — z wyjątkiem przypadków, określonych w §§ 123., 162. i 209. o. e. — dać się zastąpić przez zatrudnionego u siebie urzędnika kancelaryjnego, upoważnionego do zastępstwa. Jeżeli na pierwszej audyencyi zajdzie potrzeba roztrząsania lub rozprawy po myśli § 239., ustęp 3., może sędzia wedle swego uznania odroczyć audyencyę na koszt adwokata, zastąpionego przez urzędnika kancelaryjnego. Upoważnienie do zastępstwa nadaje na wniosek adwokata wydział izby adwokackiej, wystawiając dokument uwierzytelniający. Wydział może upoważnienie każdego czasu odebrać.“

3. § 80., ustęp 2., ma opiewać:

„Rubryki mają zawierać oznaczenie sądu, stron i przedmiotu sporu w sposób, określony w § 75. W przypadkach, nadających się do sporządzania wygotowań w formie skróconej przy użyciu rubryki, należy w rubryce zamiast przedmiotu sporu wypisać żądanie zgodnie z osnową pisma. Bliższe postanowienia należy wydać w rozporządzeniu.“

4. Do § 84., ustęp 2., należy dodać zdanie następujące:

„Błędne oznaczenie środka prawnego jest bez znaczenia, jeżeli żądanie można wyraźnie rozpoznać.“

5. W § 129., ustęp 2., odpada zdanie ostatnie.

6. Do § 170., ustęp 1., należy dodać:

„Przywrócenie do stanu poprzedniego nie jest wykluczone.“

7. § 170., ustęp 2., odpada.

8. Do § 207. należy dodać jako ustęp drugi:

„Zapisek o wyroku zastępuje protokół rozprawy na pierwszych audyencyach lub rozprawach kontradyktoryjnych, na których wydaje się wyrok zaoczny, stwierdzony zapiskiem o wyroku (§ 418., ustęp 1.). Powód może przeciw twierdzeniom w zapisku o wyroku wnieść sprzeciw po myśli § 212.“

9. § 220., ustęp 3., ma opiewać:

„W razie niemożności zapłaty należy grzywnę przemienić na zamknięcie. Czas zamknięcia oznacza sąd; zamknięcie nie może jednak trwać dłużej aniżeli dziesięć dni. Przeciw pełnomocnikom ze stanu adwokatów, kandydatów adwokackich, notaryuszy, kandydatów notaryalnych i urzędników publicznych, którzy występując jako pełnomocnicy wykonują swój urząd, nie może być orzeczona przemiana na zamknięcie.“

10. Do § 223., ustęp 1., należy dodać:

„W innych sprawach można odbywać tylko pierwszą audyencyę i czynności procesowe, określone w § 239.“

11. § 225. ma opiewać:

„Jeżeli początek feryi sądowych przypada podczas biegu czasokresu, albo jeżeli początek czasokresu przypada na ferye sądowe, czasokres przedłuża się o cały czas feryi sądowych albo o część tego czasu, pozostałą jeszcze w chwili rozpoczęcia czasokresu.

Rozpoczęcie feryi sądowych nie ma wpływu na początek i upływ czasokresów w sprawach feryalnych, czasokresów koniecznych w postępowaniu na skutek środków prawnych przeciw wyrokom zaocznym i na zasadzie uznania, czasokresu do wniosku o zezwolenie na przywrócenie do stanu poprzedniego oraz czasokresu do wniesienia zarzutów w postępowaniu nakazowem.“

12. Do § 237., ustęp 1., należy dodać:

„Jeżeli równocześnie nastąpi zrzeczenie się roszczenia, można skargę cofnąć bez zgody pozwanego aż do końca ustnej rozprawy kontradyktoryjnej.“

13. W miejsce drugiego zdania § 237., ustęp 3., mają wstąpić następujące zdania:

„Wniosek o przyznanie zwrotu kosztów rozstrzyga senat uchwałą, jeżeli skarga zostanie cofnięta przy ustnej rozprawie. Oznaczenie kwoty kosztów można poruczyć członkowi senatu.“

14. Do § 261. należy dodać jako ustęp szósty:

„Jeżeli pozwany zarzuci niewłaściwość, może powód postawić wniosek, aby sąd w razie uwzględnienia tego zarzutu przekazał skargę sądowi, wymienionemu przez powoda. Wniosek ten winien sąd uwzględnić, jeżeli nie uważa tego drugiego sądu za widocznie niewłaściwy. Przekazanie to należy połączyć z uchwałą o niewłaściwości. Przeciw tej uchwale niema środka prawnego, wyjąwszy co do orzeczenia o kosztach sporu o właściwość. Przekazanie takie nie uchyla zawiśnięcia sporu. Nową rozprawę należy przeprowadzić i wdrożyć po myśli § 138. przy użyciu protokołu rozprawy, spisanego na pierwszej rozprawie, i wszelkich innych aktów procesowych. Na tej rozprawie może pozwany wnieść zarzut niewłaściwości tylko przed wdaniem się w rozprawę co do sprawy głównej i nie może zarzutu tego oprzeć na powodach, pozostających w sprzeczności z poprzedniemi jego twierdzeniami.“

15. W § 386., ustęp 2., odpadają słowa:

„w przypadkach nagłych“.

Do ustępu tego należy dodać:

„Wydaje on orzeczenie jako sędzia samoistny.“

16. § 391., ustęp 1., ma opiewać:

„Jeżeli niektóre z kilku roszczeń w tej samej skardze podniesionych lub część roszczenia wskutek wyraźnego uznania przez pozwanego przestanie być sporną lub dojrzeje do rozstrzygnięcia końcowego, wolno sądowi co do tego roszczenia lub co do tej części natychmiast rozprawę zamknąć i przystąpić do wydania wyroku (wyrok częściowy).“

17. § 398. ma opiewać:

„Jeżeli pozwany nie wniósł w należytym czasie odpowiedzi na skargę, wolno powodowi postawić wniosek o wydanie wyroku zaocznego w sprawie głównej (§ 396.). Przewodniczący senatu winien orzec o tem w ciągu ośmiu dni jako sędzia samositny, nie wyznaczając rozprawy.

Jeżeli jednak pozwany wniósł na pierwszej audyencyi zarzut niedopuszczalności drogi prawa, niewłaściwości sądu, sporu wiszącego lub sprawy prawomocnie osądzonej, a nad tymi zarzutami zarządzono osobną rozprawę (§ 260.), wolno powodowi po odrzuceniu tych zarzutów postawić wniosek o wydanie wyroku zaocznego w sprawie głównej. Jeżeli nie zarządzono osobnej rozprawy nad tymi zarzutami, może powód najpierw postawić tylko wniosek o wyznaczenie audyencyi do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej. Rozprawa kontradyktoryjna ogranicza się w tym wypadku do wymienionych zarzutów. W razie ich odrzucenia należy natychmiast na dalszy wniosek powoda wydać wyrok zaoczny w sprawie głównej (§ 396.).

Jawienie się pozwanego na wyznaczonej audyencyi nie przeszkadza wydaniu wyroku zaocznego; przy wydaniu wyroku zaocznego nie należy brać pod uwagę tego, co pozwany w sprawie głównej ustnie przytoczył.

Niestawiennictwo powoda na audyencyi, wyznaczonej na jego wniosek, pociąga za sobą spoczywanie postępowania. Pozwany nie może stawiać wniosku ani o wydanie wyroku zaocznego ani też o odroczenie audyencyi w celu podjęcia rozprawy w sprawie głównej.“

18. § 402., ustęp 1., l. 1., ma opiewać:

„1. jeżeli nie jest wykazane, że strona niejawiąca się została na audyencyę prawidłowo wezwana. Sędzia może jednak na wniosek strony jawiącej się zastrzec sobie wydanie wyroku do pewnego przez siebie oznaczonego dnia i rozprawę zamknąć. Jeżeli na podstawie dowodu doręczenia, nadeszłego w ciągu oznaczonego czasokresu, albo na podstawie dochodzeń w sprawie doręczenia okaże się, że wezwanie doręczono stronie opieszałej w należytym czasie tak, że mogła jawić się do rozprawy, wówczas należy w ciągu dni ośmiu po nadejściu dowodu doręczenia albo po ukończeniu dochodzeń w sprawie doręczenia wydać wyrok zaoczny.“

19. Do § 414., ustęp 1., należy dodać następujące zdanie:

„Ogłoszenie wyroku w przypadkach zaoczności można zastąpić oznajmieniem, że wyrok wydaje się po myśli wniosku.“

20. Do § 414., ustęp 2., należy dodać:

„i poruczone członkowi senatu.“

21. Do § 416. należy dodać jako ustęp trzeci:

„Wyrok na zasadzie zrzeczenia się lub uznania, ogłoszony w obecności obu stron, nabiera mocy obowiązującej wobec stron z chwilą ogłoszenia i winien być doręczony stronom w pisemnem wy-

gotowaniu tylko na ich żądanie. Wyrok zaoczny, uwzględniający żądanie skargi, nabiera mocy obowiązującej wobec powoda z chwilą ogłoszenia (§ 414., ustęp 1.); wygotowanie tego wyroku doręcza się powodowi tylko na żądanie.“

22. Do § 417., ustęp 2., należy dodać następujące zdanie:

„Zamiast przedstawiać wyniki postępowania dowodowego można powołać się na akta.“

23. Do § 417. należy dodać jako ustęp czwarty:

„Wyroki zaoczne, na zasadzie zrzeczenia się i uznania można wygotowywać w formie skróconej i używać do tego wygotowania skargi lub rubryki. Szczegółowe przepisy wydane będą w rozporządzeniu.“

24. Do § 418., ustęp 1., należy dodać następujące zdanie:

„Jeżeli wyrokiem zaocznym orzeczono zgodnie z żądaniem powoda, albo jeżeli orzeczono wyrokiem na zasadzie zrzeczenia się lub uznania, można przeznaczony do aktów sądowych układ wyroku zastąpić zapiskiem o wyroku, podpisanym przez sędziego. W rozporządzeniu wydane będą bliższe przepisy co do zapisku o wyroku.“

25. Pierwsze zdanie § 433., ustęp 1., ma opiewać:

„Kto zamierza wnieść skargę, ma prawo przed jej wniesieniem prosić sąd powiatowy miejsca zamieszkania przeciwnika o wezwanie tegoż do próby ugodowej.“

26. Do § 453. dodaje się jako ustęp drugi:

„Jeżeli wskutek ograniczenia żądania skargi, wniesionej do sądu powiatowego, kwota lub wartość przedmiotu sporu zniży się do granicy, określonej w § 448., lub poniżej tej granicy, należy nadal rozprawiać w sporze i rozstrzygnąć go według przepisów o postępowaniu w sprawach drobiazgowych.“

27. W § 484., ustęp 1., ma zdanie trzecie opiewać:

„Jeżeli pismo to wniesione zostanie jeszcze przed rozpoczęciem ustnej rozprawy odwoławczej, może przewodniczący senatu jako sędzia samoistny zarządzić, że należy zaniechać wyznaczonej audyencyi.“

28. W § 484., ustęp 3., mają w miejsce pierwszego zdania wstąpić zdania następujące:

„O obowiązku zwrotu kosztów rozstrzyga uchwałą sąd odwoławczy, a jeżeli przewodniczący senatu zarządził, że należy zaniechać wyznaczonej audyencyi (ustęp 1.), przewodniczący jako sędzia samoistny. W pierwszym przypadku można oznaczenie kwoty kosztów poruczyć członkowi senatu.“

29. Do § 500. należy dodać ustęp następujący:

„Jeżeli sąd odwoławczy zatwierdza wyrok pierwszej instancyi a przedmiotu sporu, o którym rozstrzyga sąd odwoławczy, nie stanowi wyłącznie suma pieniężna, winien tenże sąd wymienić wartość przedmiotu sporu w wygotowaniu wyroku. Do obliczenia wartości przedmiotu sporu należy analogicznie stosować §§ 54. do 59. n. j., jednakowoż sąd nie jest związany sumą pieniężną, do której przyjęcia w miejsce żądanej rzeczy powód oświadczył gotowość lub którą podał jako wartość przedmiotu sporu. W razie potrzeby należy na rozprawie odwoławczej przesłuchać strony co do wartości przedmiotu sporu. Oznaczenia wartości przedmiotu sporu w instancyi odwoławczej nie można zaczepić środkiem prawnym.

30. § 502. ma opiewać:

„Od wyroków sądów odwoławczych dopuszczalną jest rewizya.

W sprawach drobiazgowych niema po rozstrzygnieniu sądu odwoławczego dalszego toku instancyi.

Od zatwierdzającego wyroku sądu odwoławczego niedopuszczalną jest rewizya, jeżeli przedmiot sporu, o którym rozstrzygnął sąd odwoławczy, w pieniądzach lub wartości pieniężnej nie przenosi 1000 K.

Rewizya jest jednakowoż dopuszczalną, jeżeli wyrok pierwszej instancyi, zatwierdzony przez sąd odwoławczy, został wydany na skutek nie dającej się zaczepić rekursem uchwały sądu odwoławczego (§ 519., l. 3.), którą poprzedni wyrok po myśli §§ 496., l. 2. i 3., oraz 499. zniesiono i sprawę zwrócono sądowi pierwszej instancyi.“

31. Zdanie ostatnie § 505., ustęp 3., odpada.

32. § 507., ustęp 1., ma opiewać:

„Zapóźno wniesione lub niedopuszczalne rewizye odrzuca sąd procesowy pierwszej instancyi. Jeżeli sąd procesowy pierwszej instancyi uważa rewizyę za dopuszczalną i wniesioną w należytym czasie, zarządza doręczenie jednego wygotowania pisma rewizyjnego przeciwnikowi strony wnoszącej rewizyę (przeciwnikowi rewizyjnemu). Zarzutów co do wniesienia rewizyi w należytym czasie lub jej dopuszczalności nie można podnosić w drodze rekursu lecz jedynie w odpowiedzi na rewizyę.“

33. Do § 510., ustęp 1., należy dodać następujące zdanie:

„Jeżeli wyrok sądu odwoławczego należy znieść z przyczyny, określonej w § 503., l. 2., i zachodzi widoczna potrzeba rozprawy w pierwszej instancyi, aby sprawę uczynić dojrzałą do rozstrzygnięcia, należy także wyrok pierwszej instancyi znieść w granicach wniosków rewizyjnych i odesłać sprawę sporną z powrotem do pierwszej instancyi.“

34. § 528., ustęp 1., ma opiewać:

„Nie są dopuszczalne rekursy od orzeczeń sądu drugiej instancyi, zatwierdzających zaczepioną uchwałę sędziego pierwszego, rekursy od orzeczenia sądu drugiej instancyi o kosztach lub o należytościach znawców oraz rekursy od orzeczeń sądu drugiej instancyi w sporach o naruszenie posiadania (§ 49., l. 4., n. j.). Niedopuszczalne rekursy od orzeczeń drugiej instancyi winien odrzucać sąd pierwszej instancyi.“

35. Do § 552. należy dodać jako ustęp 4. i 5.:

„Skargę można cofnąć bez zgody pozwanego tylko aż do wniesienia zarzutów przeciw nakazowi zapłaty, jeżeli jednak powód równocześnie zrzeka się roszczenia, jeszcze aż do końca ustnej rozprawy kontradyktoryjnej (§ 237.).

Do cofnięcia zarzutów mają odpowiednie zastosowanie przepisy o cofnięciu odwołania (§ 484.).“

Artykuł VII.

W artykule XIII., l. 6., ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78 (ustawy zaprowadzającej ordynacyę egzekucyjną), należy dodać zdanie:

„z tem ograniczeniem, że ustawowe prawo zastawu nie obejmuje ruchomości, które są wyjęte z pod zajęcia.“

Artykuł VIII.

Ordynacyę egzekucyjną zmienia się w sposób następujący:

1. § 4., l. 6., ma opiewać:

„W wszystkich innych przypadkach sąd egzekucyjny, oznaczony w §§ 18. i 19.“

2. Ustęp ostatni § 4. ma opiewać:

„W przypadkach, określonych pod l. 1., 3. i 4. poprzedniego ustępu, można prosić o dozwolenie egzekucyi także w sądzie egzekucyjnym, jeżeli do wniosku dołączone jest wygotowanie tytułu egzekucyjnego, opatrzone potwierdzeniem wykonalności.“

3. § 5. ma opiewać:

„Jeżeli na podstawie jednego z tytułów egzekucyjnych, określonych w § 1., l. 8. i 10. do 17., na podstawie ugody, zawartej co do roszczeń prawno-prywatnych przed tutejszym sądem karnym (§ 1., l. 5.), albo na podstawie orzeczenia kary, wydanego przez tutejszy sąd karny (§ 1., l. 9.), ma być prowadzona egzekucya na majątku, znajdującym się poza obszarem, na którym obowiązuje niniejsza ustawa, należy wnieść prośbę o dozwolenie egzekucyi do tutejszego sądu powiatowego, w którego okręgu ma swą siedzibę władza lub organ publiczny, od którego tytuł egzekucyjny pochodzi, albo w którego okręgu wydano wyrok polubowny lub zawarto ugodę.“

4. § 6. ma opiewać:

„Jeżeli do dozwolenia egzekucyi powołany jest sąd egzekucyjny i w przypadku, określonym w § 18., l. 3., ten, przeciw któremu ma być prowadzoną egzekucya (zobowiązany), ma w kilku tutejszych sądach powiatowych swój sąd powszechny w sprawach spornych, albo gdyby z powodu położenia majątku, na który ma się prowadzić egzekucyę, lub z powodu równoczesnego żądania kilku rodzajów egzekucyi należało dokonać wdrażających czynności egzekucyjnych w okręgach różnych sądów, wówczas przysługuje wierzycielowi prawo wyboru, do którego z pośród sądów, właściwych do występowania jako sąd egzekucyjny, zechce wnieść prośbę o dozwolenie egzekucyi.“

5. § 18., l. 1., ma opiewać:

„jeżeli egzekucyę prowadzi się przez zarząd przymusowy lub przymusową licytacyę na dobrze nieruchomem, położonem w tutejszych krajach i do księgi publicznej wpisanem, lub też na prawach, zahipotekowanych na takiej nieruchomości, będzie, nie uwłaczając postanowieniom § 19., sądem egzekucyjnym ten sąd powiatowy, w którym znajduje się wykaz odnośnego dobra nieruchomego, jeżeli zaś ten wykaz znajduje się w trybunale pierwszej instancyi, sąd powiatowy w siedzibie tego trybunału, a jeżeli egzekucyę prowadzi się przez przymusowe ustanowienie prawa zastawu, zawsze sąd, w którym znajduje się odnośny wykaz.“

6. § 18., l. 3., ma opiewać:

„3. gdy chodzi o egzekucyę na wierzytelności, które nie są hipotecznie zabezpieczone (l. 1.), będzie sądem egzekucyjnym sąd powiatowy, który jest sądem powszechnym zobowiązanego w sprawach spornych, a jeżeli w tutejszych krajach takiego sądu powszechnego niema, sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się zamieszkanie, siedziba lub miejsce pobytu dłużnika zobowiązanego, albo jeżeli odnośne miejsce nie jest znane lub nie leży w krajach tutejszych, w którego okręgu znajduje się zastaw ustanowiony dla wierzytelności.“

7. W § 23., ustęp 1., należy po słowach: „dla tej miejscowości“ wstawić: „lub dla okręgów sądów powiatowych“.

8. W § 39., ustęp 2., zdanie pierwsze, odpada powołanie l. 8.

9. Do § 39., ustęp 2., należy dodać:

„W razie zastanowienia po myśli l. 6. można zaniechać doręczenia uchwały zastanawiającej wnioskodawcy.“

10. Do § 40., ustęp 1., należy dodać:

„Jeżeli zaspokojenie lub oświadczenie wierzyciela popierającego będzie wykazane niewątpliwymi dokumentami, można zaniechać jego przesłuchania.“

11. Do § 47., ustęp 2., należy dodać następujące zdania:

„Wniosek ten może także postawić prokuratorya skarbu a. o ile wedle obowiązujących przepisów powołany jest do występowania zamiast niej urząd podatkowy, także ten urząd, jeżeli egzekucya administracyjna w celu ściągnięcia podatków, dodatków i świadczeń, postawionych pod względem ściągania na równi z podatkami, nie odniosła skutku. Wniosek ten należy postawić w sądzie powiatowym, w którego okręgu próbowano egzekucyi bez skutku.“

12. Do § 48. należy dodać jako ustęp piąty:

„Pozwolenie na zamknięcie traci moc obowiązującą, jeżeli nie zostało wykonane w ciągu roku; można jednakowoż ponownie wyznaczyć audyencyę do złożenia przysięgi wyjawienia i pod warunkami, określonymi w ustępie trzecim, ponownie orzec zamknięcie.“

13. Do § 49., ustęp 1., należy dodać:

„Jednakowoż w obu przypadkach nie potrzeba tego uprawdopodobnienia, jeżeli od czasu złożenia przysięgi lub wykonania zamknięcia upłynęło więcej niż trzy lata.“

14. § 82., ustęp 1., ma opiewać:

„Do dozwolenia żądanej egzekucyi lub czynności egzekucyjnej właściwym jest ten trybunał pierwszej instancyi, który jest sądem powszechnym zobowiązanego w sprawach spornych. Jeżeli zobowiązany nie ma takiego sądu na obszarze, w którym obowiązuje niniejsza ustawa, należy wnieść prośbę o dozwolenie egzekucyi do trybunału pierwszej instancyi, w którego okręgu znajduje się wymieniony w § 18. sąd powiatowy, a w przypadku, określonym w § 19., wymieniony tamże trybunał.“

15. § 88., ustęp 2., l. 1., ma opiewać:

„1. stosownie do tego, jakim jest tytuł egzekucyjny, jest do dozwolenia intabulacyi właściwym jeden z sądów, wymienionych w § 4., l. 1., 3. i 4., albo też sąd przechowujący wykaz, w którym intabulacya ma być wykonana.“

16. Do § 97. należy dodać jako ustęp trzeci:

„Jeżeli zarząd przymusowy w ciągu ostatniego roku zastanowiono z tego powodu, że w danych stosunkach nie można w ogóle lub przynajmniej przez dłuższy czas spodziewać się takich dochodów, którychby można było użyć na zaspokojenie wierzycieli popierających, może sąd, o ile byłby równocześnie powołany do występowania jako sąd egzekucyjny, odmówić wdrożenia zarządu przymusowego.“

17. W § 99., ustęp 2., należy zamiast słów: „tej prokuratoryi skarbu, w okręgu urzędowania której grunt jest położony“ zamieścić: „tym publicznym organom, które powołane są do ściągania płatnych od nieruchomości podatków wraz z dodatkami, należytości od przeniesienia majątku i innych publicznych danin“.

18. W § 123., ustęp 1., należy zamiast słów: „prokuratoryi skarbu (§ 99.)“ zamieścić: „wymienionych w § 99., ustęp 2., organów publicznych“.

19. W § 130., ustęp 1., należy zamiast słów: „prokuratoryę skarbu (§ 99.)“ zamieścić: „wymienione w § 99., ustęp 2., organa publiczne“.

20. Do § 138., ustęp 1., należy dodać:

„Nie potrzeba przedkładać wygotowania tytułu egzekucyjnego.“

21. § 142. ma opiewać:

„Ocenienia nieruchomości można zaniechać, jeżeli nieruchomość była oceniona w poprzedniem postępowaniu licytacyjnem, od tego ocenienia nie upłynęło więcej czasu jak rok i tymczasem nie zaszła istotna zmiana w jakości nieruchomości. Pod tymże warunkiem można zaniechać powtórnego opisania i ocenienia przynależności nieruchomości, jeżeli w ciągu roku, który od poprzedniego postępowania egzekucyjnego upłynął, ani jakość ani rozmiar tych przynależności nie uległy istotnej zmianie.

W przypadku takim bierze się za podstawę postępowania licytacyjnego wynik poprzedniego opisania i ocenienia, a opisanie przynależności uskutecznia się zapomocą uwagi na protokole, wygotowanym przy poprzedniem opisaniu.

Przed powzięciem uchwały należy przesłuchać obie strony albo, jeżeli postawiono taki wniosek, przeciwnika wnioskodawcy.“

22. § 170., l. 5., ma opiewać:

„5. wezwanie do zgłoszenia w sądzie takich praw do nieruchomości, któreby licytacyi nie dopuszczały, najpóźniej na terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacyi, gdyż w razie przeciwnym praw tych nie możnaby już dochodzić odnośnie do samej nieruchomości na niekorzyść nabywcy w dobrej wierze.“

23. Do § 180., ustęp 2., należy dodać następujące zdanie:

„Nie potrzeba uwierzytelnienia pełnomocnictwa, jeżeli jako pełnomocnik występuje znany sądowi adwokat lub notaryusz, który autentyczność podpisu stwierdza, powołując się na swą przysięgę urzędową.“

24. Do § 187., ustęp 1., należy dodać następujące zdanie:

„Osoby, które po myśli § 171., ustęp 1., należy zawiadomić o licytacyi, mogą wadliwość, przytoczoną w § 184., l. 3., podnieść w rekursie w ciągu czasokresu 14-dniowego po terminie licytacyjnym także wtedy, jeżeli nie były obecne na terminie licytacyjnym.“

25. § 206., ustęp 1., ma opiewać:

„Jeżeli zastanowienie lub odłożenie nastąpiło z przyczyny, która nie działa w równej mierze wobec wszystkich wierzycieli, popierających postępowanie licytacyjne (§§ 35. do 37., 39., 40., 145., 188., 200., l. 3., 201.), wówczas należy postępowanie licytacyjne prowadzić dalej na rzecz reszty wierzycieli popierających.“

26. W § 207., ustęp 2., mają odpaść słowa: „ale równocześnie na korzyść innych wierzycieli dalsze tegoż prowadzenie zarządził“.

27. § 251., l. 4., 5. i 6., ma opiewać:

„4. wsparcia w naturze, udzielone zobowiązanemu z funduszów publicznych lub prywatnych z powodu klęski;

5. u urzędników, duchownych, nauczycieli, adwokatów, notaryuszy, lekarzy i artystów, jakoteż u innych osób, które osobiście wykonują zawód umysłowy lub do takiego zawodu się przygotowują, przedmioty potrzebne do pełnienia służby lub przygotowywania i wykonywania zawodu, jakoteż przyzwoite ubranie; taksamo u osób, należących do siły zbrojnej i żandarmeryi, wszelkie przedmioty potrzebne do pełnienia służby;

6. u rzemieślników i drobnych przemysłowców, tudzież u robotników rękodzielnych i fabrycznych oraz u innych osób, które zarabiają pracą ręczną, jakoteż u akuszerek przedmioty potrzebne do osobistego wykonywania zatrudnienia zarobkowego, jak również potrzebne do wyrabiania materyały surowe wedle wyboru zobowiązanego najwyżej do wartości 300 K.“

28. Do § 251. należy dodać jako nowe liczby:

„13. sztuczne członki, okulary i inne środki pomocnicze, potrzebne z powodu ułomności cielesnych, o ile przedmioty te przeznaczone są do użytku dłużnika i jego rodziny;

14. lekarstwa, przyrządy, środki żywności i inne przedmioty, udzielone z funduszów publicznych lub prywatnych w celu zwalczania choroby.“

29. Zdanie ostatnie § 253., ustęp 4., ma opiewać:

„O dokonaniu zajęcia należy zawiadomić wierzyciela popierającego i zobowiązanego, wyjąwszy, jeżeli przy zajęciu byli obecni lub zastąpieni albo gdyby im bezzwłocznie miało być doręczone wygotowanie edyktu licytacyjnego.“

30. § 254., ustęp 2., ma opiewać:

„Każde dokonane zajęcie ma być uwidocznione w wykazie, który należy założyć w każdym sądzie powiatowym (rejestrze grabieży). Jeżeli w tej samej miejscowości jest kilka sądów powiatowych, które działają jako sądy egzekucyjne, ma z reguły jeden z tych sądów prowadzić rejestr grabieży. Bliższe przepisy o założeniu, urządzeniu i utrzymywaniu rejestru grabieży będą wydane w rozporządzeniu.“

31. Ustęp przedostatni § 259. odpada.

32. § 260. ma opiewać:

„Jeżeli przechowcę ustanowiono bez zgody zobowiązanego i wierzycieli popierających, należy ich zawiadomić o ustanowieniu przechowcy, wymieniając jego imię i nazwisko. Osoby te mogą każdego czasu postawić w sądzie egzekucyjnym wniosek o ustanowienie innego przechowcy, przytaczając odpowiednie powody.“

33. § 264., ustęp 2., ma opiewać:

„Wniosek o dozwolenie sprzedaży można połączyć z wnioskiem o dozwolenie zajęcia albo wnieść bezpośrednio w sądzie egzekucyjnym. W przypadku pierwszym należy rozstrzygnąć ten wniosek w dozwoleniu egzekucyi.“

34. Ustęp trzeci i czwarty § 264. odpadają.

35. W § 267., ustęp 3., odpadają oba ostatnie zdania.

36. Ustęp ostatni § 279. odpada.

37. § 282. ma opiewać:

„Co do odstąpienia od egzekucyi oraz zastanowienia i odłożenia postępowania sprzedażnego należy analogicznie stosować przepisy §§ 200., l. 3. i 4., 203., ustęp 2., i 206., ustęp 1.

W razie dalszego prowadzenia postępowania sprzedażnego po myśli § 206., ustęp 1., należy z ceny kupna zaspokoić wierzycieli, wobec których działa przyczyna zastanowienia lub odłożenia, w miarę przysługującego im ewentualnie prawa zastawu (§ 285., ustęp 3.).

O zastanowieniu lub odłożeniu postępowania sprzedażnego należy zawiadomić tylko zobowiązanego i wierzycieli popierających.“

38. Ostatnie zdanie § 285., ustęp 3., ma opiewać:

„Równocześnie należy wezwać tych wierzycieli, aby swe roszczenia w kapitale, odsetkach, kosztach i innych należytościach ubocznych przed audyencyą albo podczas tejże zgłosili i służące do wykazania ich roszczeń dokumenty, jeżeli ich jeszcze w sądzie niema, w pierwopisach lub w odpisach wierzytelnych najpóźniej na tej audyencyi przedłożyli, a to pod tym rygorem, iż w razie przeciwnym roszczenia ich przy rozdziale uwzględni się jedynie o tyle, o ile na ich korzyść dozwolono egzekucyi przez licytacyę a postępowania sprzedażnego następnie znowu nie zastanowiono.“

39. Do § 294., ustęp 2., należy dodać:

„Doręczenie zakazu zapłaty należy uskutecznić według przepisów o doręczaniu skarg.“

40. Zdanie drugie § 294., ustęp 3., odpada.

41. Ustęp pierwszy § 295. ma opiewać:

„Jeżeli egzekucyę prowadzi się na wierzytelność pieniężną, która przysługuje zobowiązanemu wobec skarbu państwa albo funduszu, pozostającego w zarządzie publicznym, należy zakaz zapłaty doręczyć władzy, powołanej do przekazania odnośnej zapłaty, a na wniosek wierzyciela popierającego także organowi (kasie lub departamentowi rachunkowemu, oddziałowi rachunkowemu), powołanemu do likwidacyi zapłaty, należącej się zobowiązanemu. Zajęcie uważa się za dokonane z chwilą doręczenia zakazu zapłaty władzy przekazującej. Wskazanie organu, powołanego do likwidacyi, jest rzeczą wierzyciela popierającego. O ile organ ten wskutek otrzymania zakazu zapłaty ma prawo na razie wstrzymać wypłatę kwot płatnych do rąk zobowiązanego, o tem rozstrzygają obowiązujące w tym względzie przepisy.“

42. W § 296. należy po słowach: „kas oszczędności i zaliczkowych“ wstawić: „jakoteż z polic ubezpieczeń na życie, opiewających na dzierżyciela lub na okaziciela.“

43. Do § 299., ustęp 2., należy dodać:

„Jeżeli dochód służbowy zmniejszy się poniżej kwoty, podlegającej egzekucyi, jednakowoż w ciągu pięciu lat dosięgnie znowu tej kwoty, wówczas skuteczność prawa zastawu odnosi się także do podwyższonych poborów.“

44. § 301., ustęp 4. ma opiewać:

„Dłużnik zobowiązanego może oświadczenie swoje na piśmie oddać w sądzie egzekucyjnym albo też zeznać do protokołu przed sądem egzekucyjnym lub przed sądem powiatowym swego miejsca pobytu. Protokół należy z urzędu przesłać sądowi egzekucyjnemu.“

45. W § 370. należy po słowach: „jakoteż na zasadzie wyroków końcowych“ wstawić: „i nakazów zapłaty“.

46. Do § 371., l. 1., należy dodać następujące zdanie:

„albo na podstawie wyroku, zatwierdzonego w drugiej instancyi, jeżeli od wyroku sądu odwoławczego wniesiono rewizyę.“

47. W § 372. po słowach: „przeciw zobowiązanemu“ odpada cytat: „(§ 4., l. 6.)“.

48. § 375., ustęp 1., ma opiewać:

„Do dozwolenia czynności egzekucyjnych właściwym jest w przypadkach, określonych w § 370., 371., l. 1. i 2., i 372., sąd procesowy pierwszej instancyi lub sąd, w którym zawisła sprawa sądownictwa niespornego w instancyi pierwszej, w przypadku, określonym w § 371., l. 3., sąd powiatowy, który wydał warunkowy nakaz zapłaty, w przypadku, określonym w § 371., l. 4., sąd egzekucyjny, wreszcie w przypadku, określonym w § 373., trybunał, wymieniony w § 82. W przypadkach, określonych w §§ 370., 371., l. 1., 2. i 3., i 372., można wnieść prośbę o dozwolenie czynności egzekucyjnych także w sądzie egzekucyjnym, jeżeli do wniosku dołączy się wygotowanie tytułu egzekucyjnego i potwierdzenie urzędowe, że wniesiono odwołanie lub rewizyę (§ 371., l. 1.) lub zarzuty (§ 371., l. 2.), albo, że postawiono wniosek o przywrócenie do stanu poprzedniego (§ 371., l. 3.).“

Artykuł IX.

§ 33., ustęp 2., ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 218, ma opiewać:

„O egzekucyę należy prosić sąd, oznaczony w §§ 18. i 19. ordynacyi egzekucyjnej, i należy

przeprowadzić ją według postanowień ordynacyi egzekucyjnej.“

Artykuł X.

Do § 14. patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208, należy dodać jako drugi ustęp:

„Rekursy od orzeczenia drugiej instancyi o kosztach lub o należytościach znawców nie są dopuszczalne. Niedopuszczalne rekursy od orzeczeń drugiej instancyi winien odrzucać sąd pierwszej instancyi.“

Artykuł XI.

Powszechną ustawę o księgach gruntowych zmienia się w sposób następujący:

1. § 105., ustęp 2., ma opiewać:

„W poświadczeniu tem, na którem należy wycisnąć pieczęć urzędową, należy uwidocznić uchwałę sądową, którą zarządzono wpis, i oznaczyć wykaz hipoteczny.“

2. Ustęp trzeci i czwarty § 105. odpadają.

3. Znosi się § 122.

Artykuł XII.

§ 4., ustęp 2., ustawy z dnia 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112 (ustawa syndykacka), ma opiewać:

„Pod względem zastosowania niniejszej ustawy stawia się na równi z nimi ustanowionych do wykonywania urzędu sędziowskiego zawodowych sędziów obywatelskich przy sądach handlowych, morskich i górniczych, tudzież ustanowionych w sądach do spełniania sądowych czynności urzędowych oficyantów kancelaryjnych, pomocników kancelaryjnych i sługi oraz zatrudnionych w rządowych urzędach podatkowych urzędników państwowych i sługi ze względu na ich czynności urzędowe około sądowych pieniędzy depozytowych i sierocych.“

Artykuł XIII.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 26. grudnia 1897, Dz. u. p. Nr. 305, dotyczące zmiany niektórych postanowień ustawowych o należytościach sądowych, zmienia się w sposób następujący:

1. Po § 3. wstawia się jako nowy § 3. *a*:

„Zapiski o wyroku po myśli § 418., ustęp 1., p. c. są pod względem obowiązku uiszczania stempli postawione na równi z protokołami i wyrokami, zastąpionymi przez te zapiski.“

2. W § 7. zamieszcza się jako ustęp ostatni następujące postanowienia:

„Doręczone stronie spór wygrywającej na jej żądanie pierwsze wygotowanie wyroku na zasadzie zrzeczenia się, uznania lub wyroku zaocznego, potwierdzenie wykonalności na pierwszem wygotowaniu tytułu egzekucyjnego i prośba o udzielenie tego potwierdzenia są wolne od należytości.“

Artykuł XIV.

Ustępy 1. i 2. § 14. ustawy z dnia 24. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 97, tracą moc obowiązującą a w miejsce ich wydaje się następujące postanowienia:

„Nakazy zapłaty w postępowaniu wezwawczem (ustawa z dnia 27. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 67) podlegają stosownie do wartości przedmiotu sporu

1. do 50 K należytości w kwocie 50 h,

2. powyżej 50 K do 100 K należytości w kwocie 1 K,

3. powyżej 100 K do 400 K należytości w kwocie 2 K,

4. powyżej 400 K do 600 K należytości w kwocie 4 K,

5. powyżej 600 K do 800 K należytości w kwocie 8 K,

6. powyżej 800 K do 1000 K należytości w kwocie 10 K.

Do należytości tych należy stosować postanowienia, zawarte w uwadze 1. do pozycyi taryfy 103. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, o uiszczaniu należytości od orzeczenia przy nakazach zapłaty, z tą zmianą, że przepisy o używaniu znaczków stemplowych i pozbawianiu ich wartości wydane będą w rozporządzeniu.“

Artykuł XV.

Z chwilą rozpoczęcia mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia znosi się wszelkie zawarte w innych przepisach ustawowych odmienne postanowienia o przedmiotach, unormowanych w niniejszem rozporządzeniu.

Artykuł XVI.

Do procesów, które zawisły przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, należy stosować §§ 83., ustęp 1., 88., 93. i 104., ustęp 2., normy jurysdykcyjnej w ich dotychczasowem brzmieniu.

Artykuł XVII.

O ile w ustawach lub rozporządzeniach powołane są przepisy wymienionych w artykułach I. do XIV. ustaw i rozporządzeń, które niniejsze rozporządzenie zmienia, wstępują w ich miejsce odnośne przepisy tego rozporządzenia.

Artykuł XVIII.

Postanowienia artykułu I., l. 10., tudzież postanowienia artykułów V. i XIV. z mocą obowiązującą dla Galicyi, Bukowiny i Dalmacyi, jakoteż postanowienia artykułu VI., l. 3., 8., 21., 23. i 24., oraz artykułu XIII., l. 1., wchodzą w życie dnia 1. sierpnia 1914.

Wszystkie inne postanowienia niniejszego rozporządzenia i postanowienia artykułów V. i XIV. z mocą obowiązującą dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, z wyjątkiem Galicyi, Bukowiny i Dalmacyi, wchodzą w życie w dniu 1. lipca 1914.

Postanowień artykułu VI., l. 29., 30., 32. i 34., i artykułu X. nie należy jednak stosować wówczas, jeżeli w przypadku, określonym w § 415. p. c., ustną rozprawę w pierwszej instancyi zamknięto przed dniem 1. lipca 1914 albo jeżeli orzeczenie w pierwszej instancyi wydano przed dniem 1. lipca 1914.

Artykuł XIX.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 1. czerwca 1914.

Franciszek Józef wł.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 4. czerwca 1914.

Treść: (№ 119.—122.) 119. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia w życie ustawy z dnia 5. lipca 1912 o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej. — 120. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia w życie ustawy z dnia 5. lipca 1912 o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej. — 121. Rozporządzenie celem wykonania ustawy z dnia 5. lipca 1912 o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej. — 122. Rozporządzenie celem wykonania ustawy z dnia 5. lipca 1912 o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej.

119.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej z dnia 23. maja 1914,

dotyczące wprowadzenia w życie ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 130, o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej.

W porozumieniu z c. i k. Ministrem wojny zarządza się po myśli § 487. ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 130, o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej: Ustawa z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 130, o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej, wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1914.

Georgi wlr.

120.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej z dnia 23. maja 1914,

dotyczące wprowadzenia w życie ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej.

Po myśli § 487. ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej zarządza się: Ustawa z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej, wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1914.

Georgi wlr.

121.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny, Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości z dnia 23. maja 1914

celem wykonania ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 130, o postępowaniu karnem wojskowem dla wspólnej siły zbrojnej.

(Postanowienia wykonawcze.)

Do § 2.

Wojskowe przepisy dyscyplinarne postanawiają, jakie występki (przekroczenia) nie mają być karane przez przełożonych wojskowych w drodze dyscyplinarnej, ponieważ ukaranie to nie jest ze względów wojskowych wystarczające.

Do § 9., ust. 2.

Do władz miejscowych należą również wszystkie inne komendy obwarowanych miejscowości, stałe

komendy placów ćwiczeń wojskowych i strzelnic, w razie mobilizacyi nadto komendy etapowe i komendy na dworcach kolejowych.

Komendami stacyjnemi marynarki są: Ministerstwo wojny, sekcya marynarki, urząd admiralski portowy w Pola, komendy okręgowe morskie, komenda akademii marynarki w Rjece, komenda oddziału marynarki w Budapeszcie, komenda okręgowa obrony w Castelnuowo, komenda okrętu stacyjnego w Teodo i komenda stacyjna łodzi patrolnych w Pancsovie.

Do § 11., Ptky. 1. i 2.

Do osób, podlegających sądownictwu karnemu liniowemu, należą także osoby, należące do gwardyi przybocznej Najjaśniejszego Cesarza i Króla — z wyjątkiem osób, wchodzących w skład król. węg. gwardyi przybocznej trabantów, podlegających sądownictwu karnemu król. węg. obrony krajowej — następnie te wszystkie czynne osoby wojskowe, które są stale zajęte służbowo na Najwyższym Dworze.

Do § 19.

Sądy brygady i sądy dywizyi nie pozostają z komendami brygady i komendami dywizyi wojsk w żadnym organizacyjnym związku.

Do § 23.

1. Właściwi komendanci mają pod względem karno-sądowym odnosić się do sądu brygady lub sądu dywizyi, znajdującego się w siedzibie ich komendy, o ile Ministerstwo wojny co do poszczególnych podlegających im związków nie wyda ze względu na ich odległą siedzibę innych zarządzeń.

2. Jeżeli w siedzibie właściwego komendanta nie ma sądu brygady albo sądu dywizyi, wówczas przydziela Ministerstwo wojny tego komendanta do jednego z takich sądów.

3. Przydzielenie właściwych komendantów marynarki wojennej do jednego z sądów brygady lub do jednego z sądów dywizyi, jakoteż właściwych komendantów wojska do jednego z sądów korpusu majtków lub do jednego z sądów admiralskich (§ 50., ust. 3. i § 54., ust. 3.) uskutecznia Ministerstwo wojny w porozumieniu z głównym urzędem marynarki.

Do § 24.

1. Tok instancyi idzie od sądu brygady do tego sądu dywizyi, do którego przydzielony jest komendant, będący pod względem karno-sądowym bezpośrednim przełożonym właściwego komendanta przy sądzie brygady.

2. Według tej samej zasady podlegają w sprawach sądowych sądy brygady sądom dywizyi.

3. W sprawach wojskowych podlegają sądy brygady i sądy dywizyi jako władze bezpośrednio Ministerstwu wojny, w sprawach ekonomiczno-administracyjnych winne się one odnosić do wojskowej intendantury terytoryalnej.

Do § 26.

Postępowanie dyscyplinarne przeciw oficerom dla służby sprawiedliwości, występującym jako sędziowie wojskowi, uregulowane jest w przepisach dyscyplinarnych.

Do § 39., ustęp 2. i do § 40., ust. 2.

Jeżeli między interesowanemi najwyższemi instancyami sądowemi nie przyjdzie do skutku porozumienie, potrzebne do rozstrzygnięcia sporu o właściwość, natenczas Najwyższy Trybunał wojskowy winien o tem donieść Ministerstwu wojny.

Do § 46., ust. 1.

1. Na oficerów sądu należy przeznaczać w pierwszym rzędzie takich oficerów, którzy ukończyli z pomyślnym wynikiem kurs naukowy dla oficerów sądu, a nadto dzięki swemu skąd inąd zaczerpniętemu wykształceniu przygotowawczemu, swej znajomości języków i swemu doświadczeniu służbowemu dają rękojmię, że odpowiedzą stawianym do nich wymaganiom.

2. Jeżeli w siedzibie właściwego komendanta nie ma sądu brygady, można na zarządzenie wojskowego komendanta terytoryalnego przeznaczyć stale do zastępowania oskarżenia na rozprawie głównej oficera sądu jednego z właściwych komendantów, znajdujących się w siedzibie sądu brygady; oficer sądu winien odnosić się w tym przypadku do właściwego komendanta, który zarządził postawienie wniosku na ukaranie.

Do § 46., ust. 2.

Rota przysięgi opiewa:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, iż obowiązki oficera sądu będę stosownie do ustawy wiernie wypełniał. Tak mi Panie Boże dopomóż!“

O złożeniu przysięgi należy sporządzić protokół. Protokół ten winien być podpisany przez właściwego komendanta i oficera sądu.

Jeżeli jeden oficer sądu ustanowiony zostanie przy kilku właściwych komendantach, wystarczy, jeżeli odbierze od niego przysięgę jeden z tych komendantów.

Do § 50., ust. 3.

Sądy brygady mają w razie, jeśli występują jako sądy korpusu majtków, nazwę: „Sąd brygady jako sąd korpusu majtków w .....“, sądy korpusu majtków, jeśli występują jako sądy brygady, nazwę: „Sąd korpusu majtków jako sąd brygady w.....“.

Do § 53., ust. 5.

1. Komenderowanie przewodniczącego i asesora stanu żołnierskiego do sądu wojennego odbywa się w drodze wojskowej komendy stacyjnej.

2. Co do oddziałów wojsk i zakładów, mających w garnizonie przynajmniej taki etat oficerów stanu żołnierskiego, jaki jest potrzebny do prawidłowego obsadzenia sądu wojennego brygady (§ 53., ust. 1), zestawia komenda stacyjna wojskowa na początku każdego roku według pewnego oznaczonego porządku kolejnego specyalny wykaz, który należy utrzymywać w ewidencyi i w którym uwidoczniony ma być również język pułkowy poszczególnych oddziałów wojska.

Przy oznaczaniu porządku kolejnego należy etat oficerów przy poszczególnych oddziałach wojska (zakładach) uwzględniać w ten sposób, że pewien oddział wojskowy (zakład) ma wchodzić częściej do porządu kolejnego w takim stosunku, w jakim on posiada większą ilość osób z stopniami wojskowymi, potrzebnymi do obsadzenia sądu wojennego. Oddziały wojska, które w ciągu roku z garnizonu ustępują, należy w wykazie skreślić, natomiast nowo przybyłe wpisać do wykazu stosownie do postanowień powyższych.

3. Oddziały wojska i zakłady, wciągnięte do spisu przez wojskową komendę stacyjną, winny prowadzić listę odkomenderowania co do osób, komenderowanych przez nie do sądu wojennego brygady (§ 53., ust. 1.). Listę tę należy założyć na początku każdego roku i utrzymywać ją w ewidencyi. Oficerów, w ciągu roku odeszłych, należy w liście skreślić, nowo przybyłych stosownie do ich rangi do listy wpisać. Jeżeli w garnizonie ma swą siedzibę urzędową także sąd dywizyi a oddział wojska lub zakład przeznaczony jest również do dostarczania członków do sądu wojennego dywizyi (postanowienia wykonawcze do § 55.), wówczas należy co do osób, komenderowanych do sądów wojennych brygady i dywizyi, założyć w odnośnym oddziale (zakładzie) jednolitą listę odkomenderowania.

W liście odkomenderowania mają być wyraźnie oznaczeni ci oficerowie, którzy władają w zupełności językiem pułkowym.

4. Do listy odkomenderowania należy z wyjątkiem oficerów sądu i ich zastępców wpisać oficerów odpowiednich stopni wojskowych w porządku kolejnym ich rangi, o ile oni nie są ustawowo wyłączeni od urzędu sędziowskiego.

5. Komenderowanie oddziałów wojska i zakładów odbywa się według oznaczonego w wykazie porządku kolejnego, od którego odstąpić można tylko z ważnych powodów, a to w szczególności wówczas, jeżeli oddział wojskowy (zakład) doznał wywołanej służbą przeszkody. W przypadkach takich należy do dostarczenia członków sądu wojennego przeznaczyć zawsze najbliższy z kolei oddział wojskowy (zakład), co do którego nie zachodzi żadna przeszkoda. Od porządku kolejnego należy odstąpić wówczas, jeżeli rozprawa ma być przeprowadzona w języku różnym od języka służbowego a komenderowany oddział (zakład) nie potrafi złożyć sądu wojennego, któryby znał język rozprawy. W przypadku takim należy komenderować sąd wojenny z tego z kolei najbliższego oddziału wojskowego (zakładu), który może złożyć sąd wojenny, znający język rozprawy.

Jeżeli żaden oddział (zakład) garnizonu nie może odkomenderować sądu wojennego, posiadającego odpowiednie wiadomości językowe, natenczas odkomenderowanie odbywa się według pierwotnej kolei, uwidocznionej w wykazie.

Jeżeli sąd zażądał ze względu na postanowienia § 53., ustęp 4. i § 97. na przewodniczącego sądu wojennego oficera pewnego oznaczonego stopnia wojskowego (pewnej oznaczonej rangi) a powołany z kolei oddział (zakład) nie ma do dyspozycyi oficera w takim stopniu lub w stopniu bezpośrednio wyższym (§ 53., ust. 2), natenczas należy wezwać do odkomenderowania sądu wojennego najbliższy z kolei oddział (zakład).

6. Oddziały wojska (zakłady) należy przy komenderowaniu zawiadomić o imieniu i nazwisku, stopniu wojskowym i oddziale etatowym oskarżonego, jakoteż o tem, w jakim języku będzie się odbywała rozprawa. Oddziałom wojska (zakładom) należy również donieść o okolicznościach, które w danym razie wykluczają pewne oznaczone osoby od urzędu sędziowskiego.

7. W razie przerwania lub odroczenia rozprawy głównej (§ 319.) winno się przeznaczyć do dostarczenia członków sądu wojennego dla nowo wyznaczonej rozprawy głównej tensam oddział wojskowy (zakład), który odkomenderował był członków sądu wojennego do pierwszej rozprawy głównej.

8. Komenderowanie poszczególnych członków sądu wojennego odbywa się przy oddziałach wojska i zakładach w porządku kolejnym, uwidocznionym w liście odkomenderowania. Od tego porządku kolejnego można odstąpić tylko z ważnych powodów, a to w szczególności wówczas, jeżeli wydarzyła się przeszkoda z ważnych względów służbowych lub pozasłużbowych albo zachodzi przyczyna wyłączenia po myśli §§ 109. do 111. Porządek kolejny należy również pominąć wówczas, jeżeli rozprawa ma być przeprowadzona w języku różnym od języka służbowego a powołany na zasadzie kolei nie całkiem włada tym językiem.

W przypadkach takich należy odkomenderować tego, który jest w liście odkomenderowania zaraz po nim wymieniony, jeżeli jednak rozprawa ma być przeprowadzona w języku różniącym się od języka służbowego, tego, który w liście odkomenderowania jest zaraz po nim wymieniony a włada tym językiem.

Z zarządzenia, wydanego w § 53., ust. 2., można zrobić użytek tylko w razie braku stopni służbowych, potrzebnych do prawidłowego obsadzenia sądu wojennego (§ 53., ust. 1.), w którym to przypadku można odkomenderować do sądu wojennego na przewodniczącego i asesorów zamiast brakujących stopni wojskowych oficerów bezpośrednio wyższego lub bezpośrednio niższego stopnia.

9. Oficerów, przeciw którym wdrożone zostało postępowanie sądowo-karne lub postępowanie przed radą honorową, należy przy komenderowaniu pomijać.

10. Imiona i nazwiska oraz stopnie służbowe odkomenderowanych oficerów winny oddziały wojskowe (zakłady) oznajmić bezzwłocznie sądowi brygady.

11. Do dalszego prowadzenia przerwanej lub odroczonej rozprawy głównej (§ 319.) należy odkomenderować tych samych członków sądu wojennego, którzy współdziałali przy pierwszej rozprawie.

Jeżeli to jest niemożliwe, należy o przeszkodzie oraz o jej przypuszczalnem trwaniu bezzwłocznie zawiadomić bezpośrednio sąd brygady.

12. Do rozpraw odbywających się w sądach wojennych brygady przeciw osobom należącym do marynarki, należy powoływać z reguły przewodniczącego i asesora stanu żołnierskiego z marynarki wojennej.

13. Komendy stacyjne marynarki w siedzibie sądu, powołanego do wykonywania sądownictwa karnego nad osobami marynarki, winny prowadzić listę odkomenderowania co do znajdujących się w garnizonie czynnych oficerów sztabowych i oficerów wyższych stanu żołnierskiego marynarki wojennej. Listy te należy założyć na początku każdego roku i utrzymywać je w ewidencyi. Oficerów, odeszłych w ciągu roku, należy w listach skreślić, nowo przybyłych stosownie do ich rangi do listy wpisać. Co do każdego oficera należy przytoczyć, którym z języków krajowych obok języka służbowego on w zupełności włada.

Komenderowanie przewodniczącego i asesora stanu żołnierskiego marynarki wojennej uskutecznia komenda stacyjna marynarki.

Zresztą mają analogiczne zastosowanie powyższe punkty 4. i 8. do 11.

14. Jeżeli oskarżenie ma za przedmiot naruszenie subordynacyi albo jeżeli tłumaczenie się oskarżonego polega na tem, że został spowodowany do czynu karygodnego przez niezgodne z przepisami zachowanie się przełożonego, wówczas nie można powoływać do sądu wojennego w charakterze przewodniczącego lub asesora osób, będących podwładnymi tego przełożonego, przeciw któremu popełnione zostało naruszenie subordynacyi albo skierowane jest zeznanie obwinionego. Wyjątek jest tylko wtedy dopuszczalny, gdyby w inny sposób nie można było przy sądzie utworzyć sądu wojennego; prawo do uchylenia, przysługujące obwinionemu, pozostaje nienaruszone.

15. Wszystkie akta, odnoszące się do komenderowania przewodniczącego i asesora stanu żołnierskiego do sądów wojennych brygady, winny być trakto- wane jako pilne. Z reguły nie należy przestrzegać drogi służbowej.

Do § 54., ust. 3.

Sądy dywizyi mają w razie, jeśli występują jako sądy admiralskie, nazwę: „Sąd dywizyi jako sąd admiralski w .....“, sądy admiralskie, jeśli występują jako sądy dywizyi, nazwę: „Sąd admiralski jako sąd dywizyi w .....“.

Do § 55.

1. Komenderowanie przewodniczącego i asesorów stanu żołnierskiego do sądu wojennego odbywa się, o ile chodzi o oficerów sztabowych i oficerów wyższych, w drodze wojskowej komendy stacyjnej.

2. Komenderowanie jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników do sądu wojennego uskutecznia wojskowa komenda terytoryalna, komenderowanie jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów) Ministerstwo wojny.

3. Co do oddziałów wojska i zakładów, mających w garnizonie przynajmniej taki etat oficerów sztabowych i oficerów wyższych stanu żołnierskiego, jaki jest potrzebny do prawidłowego obsadzenia sądu wojennego dywizyi dla osoby ze stanu szeregowców (§ 55., ust. 2., punkt 1.), zestawia komenda stacyjna wojskowa z początkiem każdego roku według pewnego oznaczonego porządku kolejnego specyalny wykaz, który należy utrzymywać w ewidencyi i w którym uwidoczniony ma być również język pułkowy poszczególnych oddziałów wojska.

Przy oznaczaniu porządku kolejnego należy etat oficerów przy poszczególnych oddziałach wojska (zakładach) uwzględniać w ten sposób, że pewien oddział wojskowy (zakład) ma częściej wchodzić do porządku kolejnego w takim stosunku, w jakim on posiada większą ilość stopni wojskowych, potrzebnych do obsadzenia sądu wojennego dla szeregowców. Oddziały wojska, które w ciągu roku z garnizonu ustępują, należy w wykazie skreślić, natomiast nowo przybyłe wpisać do wykazu stosownie do postanowień powyższych.

4. Komenderowanie tych oddziałów wojska i zakładów do sądów wojennych dywizyi oraz komenderowanie członków sądu wojennego przez oddziały wojskowe (zakłady) odbywa się podobnie jak komenderowanie do sądów wojennych brygady (pkty. 3. do 11. i 14. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 5.) z tą zmianą, że w razie, jeżeli pewien oddział wojskowy (zakład) nie rozporządza wcale albo nie w dostatecznej ilości stopniami wojskowymi, potrzebnymi do obsadzenia sądu wojennego dla oficera

lub osoby równorzędnej, winna komenda stacyjna wojskowa wezwać do odkomenderowania brakujących najbliższy z kolei oddział wojskowy (zakład).

Przy komenderowaniu członków sądu wojennego należy następnie przestrzegać także przepisu § 55, ustęp ostatni, według którego żaden z członków sądu wojennego z wyjątkiem kierującego rozprawą nie może być niższy stopniem od oskarżonego.

5. Komenda terytoryalna wojskowa zestawia z początkiem każdego roku osobną, w ewidencyi utrzymywać się mającą listę, do której należy wciągnąć według stopni wojskowych w porządku ich rangi jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników okręgu terytoryalnego, będących w służbie w wojsku wspólnem. Odchodzących w ciągu roku jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników należy w liście skreślić, nowo przybyłych stosownie do ich rangi do listy wpisać. Do odkomenderowania tych osób do sądów wojennych dywizyi mają analogiczne zastosowanie przepisy, istniejące co do komenderowania przez oddziały wojskowe oficerów sztabowych i oficerów wyższych.

Jeżeli komenda terytoryalna wojskowa nie rozporządza taką ilością jenerałów, jaka jest potrzebna do utworzenia sądu wojennego, winna w sprawie odkomenderowania brakujących zwrócić się do Ministerstwa wojny.

6. Do zakładania i prowadzenia listy odkomenderowania co do jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów) i do odkomenderowania ich przez Ministerstwo wojny do sądów wojennych dywizyi należy analogicznie stosować postanowienia pktu 5.

7. Do rozpraw odbywających się w sądach wojennych dywizyi przeciw osobom, należącym do marynarki, należy powoływać z reguły przewodniczącego i asesora stanu żołnierskiego z marynarki wojennej.

8. Co do komenderowania oficerów sztabowych i oficerów wyższych marynarki wojennej stosować należy pkt. 13. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 5.

Komenderowanie oficerów eskadry do sądu wojennego uskutecznia ministerstwo wojny, sekcya marynarki, w którem prowadzi się listę odkomenderowania co do wszystkich oficerów eskadry stosownie do postanowień (pkt. 13. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 5.), obowiązujących w sprawie prowadzenia list oficerów sztabowych i oficerów wyższych.

Przepis § 55., ust. ostatni, według którego żaden z członków sądu wojennego, z wyjątkiem kierującego rozprawą, nie może być niższy stopniem od oskarżonego, winien być przestrzegany.

9. Wszystkie akta, odnoszące się do komenderowania przewodniczącego i asesorów stanu żołnierskiego do sądów wojennych dywizyi, winny być traktowane jako pilne. Z reguły należy pomijać przestrzeganie drogi służbowej.

Do § 56.

1. Komenderowanie członków sądu wojennego, nie należących do stanu żołnierskiego, z wyjątkiem oficerów dla służby sprawiedliwości (pkt. 3.), uskutecznia wojskowa komenda stacyjna, jeżeli jednak w garnizonie nie ma do rozporządzenia potrzebnych stopni służbowych, wojskowa komenda terytoryalna. Jeżeli w obrębie urzędowania tej ostatniej nie ma do rozporządzenia osób wymaganych stopni wojskowych, uskutecznia odkomenderowanie Ministerstwo wojny.

2. Wojskowa komenda stacyjna komenderuje zawsze z pośród osób, należących do garnizonu, rangą najstarszych, wojskowa komenda terytoryalna i Ministerstwo wojny natomiast osoby, przebywające najbliżej od siedziby sądu, w razie takiej samej odległości te osoby, które w odnośnych stopniach wojskowych są rangą najstarsi.

3. Komenderowanie oficera dla służby sprawiedliwości na członka sądu wojennego do rozprawy głównej przeciw duchownemu wojskowemu lub oficerowi dla służby sprawiedliwości (§ 56., zdanie ostatnie) uskutecznie wojskowa komenda terytoryalna, zaś w razie, jeżeli ona nie ma do rozporządzenia osób wymaganych stopni wojskowych, Ministerstwo wojny.

4. Komenderowanie do sądu admiralskiego członków sądu wojennego marynarki wojennej, nie należących do stanu żołnierskiego, uskutecznia urząd admiralski portowy w Pola, który przeznacza zawsze z pośród odnośnych stopni wojskowych w Pola rangą najstarszych. Jeżeli w Pola nie ma do rozporządzenia osób z wymaganymi stopniami wojskowymi, uskutecznia odkomenderowanie Ministerstwo wojny, sekcya marynarki, według zasad, przytoczonych w punkcie 2.

5. Pkt. 9. postanowień wykonawczych do § 55. ma zastosowanie.

Do § 58., ust. 2.

W sprawie komenderowania oficera dla służby sprawiedliwości mają zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 56., pkty 3. do 5.

Do § 59.

Komenderowanie członków stanu żołnierskiego do sądu odwoławczego odbywa się w taki sam sposób, jak komenderowanie do sądu wojennego przy sądzie dywizyi jako sądzie I. instancyi.

Do § 63.

O złożeniu przysięgi przez prezydenta i wiceprezydentów Najwyższego Trybunału wojskowego należy spisać protokół. Protokół ten winien podpisać składający przysięgę, kierujący prezydent

senatu i sekretarz Najwyższego Trybunału wojskowego.

Do § 67., pkt 1.

Do rozpraw przeciw osobom marynarki należy powoływać członków senatu, należących do stanu żołnierskiego, zasadniczo z marynarki wojennej.

Do § 71.

1. Komenderowanie pułkowników stanu żołnierskiego, jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników uskutecznia wojskowa komenda terytoryalna w siedzibie Najwyższego Trybunału wojskowego, komenderowanie jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów) Ministerstwo wojny, komenderowanie kapitanów okrętu liniowego i oficerów eskadry Ministerstwo wojny, sekcya marynarki.

2. Wojskowa komenda terytoryalna w siedzibie Najwyższego Trybunału wojskowego zestawia na początku każdego roku osobną w ewidencyi utrzymywać się mającą listę, do której wciągnąć należy według stopni wojskowych w porządku ich rangi należących do garnizonu czynnych pułkowników, jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników, którzy służą w wojsku wspólnem i są do rozporządzenia celem wykonywania funkcyi sędziowskich w Najwyższym Trybunale wojskowym. Odchodzących w ciągu roku pułkowników, jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników należy w liście skreślić, nowo przybyłych stosownie do ich rangi do listy wpisać.

3. Komenderowanie do Najwyższego Trybunału wojskowego odbywa się według kolei, wynikającej z listy, feldmarszałków-poruczników odkomenderowuje się jednak tylko wówczas, jeżeli powołanie jenerałów tego stopnia jest potrzebne ze względu na postanowienia § 71., ust. 1. celem prawidłowego złożenia senatu.

4. Od tej kolei można odstąpić tylko z ważnych powodów, a to w szczególności wówczas, jeżeli wydarzyła się przeszkoda z ważnych względów służbowych lub pozasłużbowych albo zachodzi przyczyna wyłączenia po myśli §§ 109. do 111. W przypadkach takich należy odkomenderować tego, który jest wymieniony najbliżej w liście odkomenderowania.

5. Ministerstwo wojny zestawia na początku każdego roku osobną w ewidencyi utrzymywać się mającą listę, do której wciągnąć należy w porządku ich rangi jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów), służących w wojsku wspólnem w siedzibie Najwyższego Trybunału wojskowego i będących do rozporządzenia celem wykonywania funkcyi sędziowskich przy tym Trybunale wojskowym. Jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów), odchodzących w ciągu roku, należy w liście skreślić, nowo przybyłych stosownie do ich rangi do listy wpisać.

6. Co do kapitanów okrętu liniowego i oficerów eskadry, pozostających w służbie w siedzibie Najwyższego Trybunału wojskowego, prowadzi Ministerstwo wojny, sekcya marynarki, listę odkomenderowania według postanowień, zawartych w pkcie 5.

7. Co do komenderowania do Najwyższego Trybunału wojskowego osób wymienionych w pktach 5. i 6. stosuje się analogicznie postanowienia pktów 3. i 4.

Do § 81., ust. 4.

Od osób wojskowych, przydzielonych sądowi lub prokuratorowi wojskowemu (oficerowi sądu) w charakterze stałych protokolantów, odbierze przysięgę kierownik sądu. O odebraniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół podpisuje składający przysięgę i kierownik sądu.

Rota przysięgi opiewa: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, iż będę wypełniał obowiązki protokolanta wiernie i zachowam tajemnicę. Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Do § 84.

Od tłumaczy, stale zatrudnionych w sądzie, odbierze przysięgę kierownik sądu. O odebraniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół ten winien podpisać składający przysięgę i kierownik sądu.

Rota przysięgi opiewa: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, iż będę tłumaczył wiernie i sumiennie. Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Do § 85.

Co do wzywania tłumaczy, nie należących do czynnych osób wojskowych, stosują się analogicznie postanowienia wykonawcze do § 184. ust. 2.

Jeśli chodzi o zastosowanie środków przymusowych wobec czynnych osób wojskowych, którzy mają być użyci w sądzie w charakterze tłumaczy, stosują się analogicznie pkty. 1. do 6. postanowień wykonawczych do § 193., ust. 1. do 3. i do § 208.

Do § 89., ust. 1.

1. Obwiniony, znajdujący się na wolnej stopie, skoro obiera sobie obrońcę, winien sam starać się o to, aby tenże obronę przyjął. Jeżeli jednak obwiniony należy do czynnych szeregowców albo do czynnych gażystów, nie zaliczonych do żadnej klasy rangi, wówczas może on w razie, skoro obierze sobie na obrońcę jedną z osób, wymienionych w § 91., ust. 1., pkty 1. lub 2.,

wymienić ją także swojej przełożonej komendzie lub właściwemu sądowi albo w toku prokuratorskiego postępowania badawczego prokuratorowi wojskowemu (oficerowi sądu). Przełożona komenda, sąd lub prokurator wojskowy (oficer sądu) zarządza następnie sam zasięgnięcie zgody wybranego i zezwolenia jego przełożonej komendy wojskowej (władzy służbowej).

2. Obwiniony, znajdujący się w areszcie, może o wyborze, uczynionym co do osoby obrońcy, donieść albo oficerowi (oficerowi inspekcyjnemu), któremu poruczono kierownictwo wojskowego domu więziennego, albo sądowi albo też w toku prokuratorskiego postępowania badawczego prokuratorowi wojskowemu (oficerowi sądu). W przypadku tym należy do sądu względnie do prokuratora wojskowego (oficera sądu) dalsze zarządzenie co do objęcia obrony przez wybranego.

3. W razie, jeżeli obrona jest według § 88. ust. 1. konieczna, winien wybrany przez obwinionego obrońca po objęciu obrony donieść o tem natychmiast sądowi, skoro tenże nie wydał już zarządzeń co do objęcia obrony po myśli pktów 1. lub 2.

4. Zachowanie drogi służbowej nie jest potrzebne.

5. Obrońca, wybrany przez obwinionego, winien wykazać się pełnomocnictwem wobec sądu względnie w toku prokuratorskiego postępowania badawczego wobec prokuratora wojskowego (oficera sądu), jeżeli powierzenie jemu obrony nie zostanie udowodnione w inny wiarogodny sposób.

Do § 92.

1. Adwokaci i nieczynni oficerowie dla służby sprawiedliwości, starający się o wpisanie na listę obrońców wojskowych, mają nadesłać swoje podania wprost do Ministerstwa obrony krajowej. W podaniu należy uwidocznić, czy kandydat jest lub był oficerem lub osobą równorzędną stanu nieczynnego siły zbrojnej (żandarmeryi) i jakimi językami włada. Kandydaci, pozostający w służbie państwowej, mają wykazać się zezwoleniem swej przełożonej władzy służbowej.

2. O wpisaniu adwokatów na listę obrońców wojskowych rozstrzyga Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem wojny.

3. Przy pierwszem zestawieniu listy obrońców wojskowych zażąda Ministerstwo sprawiedliwości za pośrednictwem izb adwokackich przedłożenia podań tych adwokatów, którzy starają się o wpisanie na listę obrońców wojskowych.

Izby adwokackie przedkładają podania Ministerstwu sprawiedliwości wraz z swymi wnioskami.

Na przyszłość będzie Ministerstwo sprawiedliwości żądało od właściwych izb adwokackich oświadczenia się co do podań adwokatów, starających się o wpisanie na listę obrońców wojskowych.

4. Osoby, wpisane na listę obrońców wojskowych, otrzymają dla swej legitymacyi dekret Ministerstwa obrony krajowej.

5. Co do obrońców, dopuszczonych przy sądach liniowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, sporządzi Ministerstwo obrony krajowej listę, listę obrońców wojskowych, i będzie utrzymywało ją w ewidencyi. W liście tej będą również uwidocznione wiadomości językowe poszczególnych obrońców.

6. Na początku każdego roku należy listę obrońców wojskowych przesłać wszystkim sądom wspólnej siły zbrojnej oraz izbom adwokackim. Sądy winny utrzymywać tę listę do wolnego przeglądu.

Do § 93. i 94.

1. O wykreśleniu adwokata, wpisanego na listę obrońców wojskowych, z listy adwokatów, o zarządzeniu przeciw niemu czasowego wstrzymania wykonywania adwokatury, zawieszeniu go w wykonywaniu adwokatury albo wdrożeniu przeciw niemu dochodzenia przez cywilny sąd karny lub o wniesieniu wprost oskarżenia będą izby adwokackie donosiły bezzwłocznie Ministerstwu obrony krajowej.

2. Jeżeli jedna z władz wojskowych dowie się o okolicznościach, mogących spowodować wykreślenie osoby, wpisanej na listę obrońców wojskowych, winien donieść o tem bezzwłocznie Ministerstwu wojny.

3. Jeżeli chodzi o wykreślenie adwokata z listy obrońców wojskowych z powodu, przytoczonego w § 93., ust. 2., pkt. 2., wówczas przed wydaniem orzeczenia należy porozumieć się z Ministerstwem sprawiedliwości, które wysłucha właściwą izbę adwokacką.

Do § 120., ust. 2.

Uwierzytelnianie odpisów uskutecznia u prokuratora wojskowego (oficera sądu) on sam lub jego zastępca, zaś w sądach i u generalnego prokuratora wojskowego urzędnik wojskowej kancelaryi sądowej, któremu poruczono kierownictwo kancelaryi, gdzie nie ma przydzielonego takiego urzędnika, oficer dla służby sprawiedliwości.

Uwierzytelnienie odbywa się w następującej formie:

„Zgodność odpisu stwierdza się.

Data. Podpis prokuratora wojskowego

L. S. (oficera sądu).“

albo

„Zgodność odpisu stwierdza się.

Z kancelaryi c. i k. Najwyższego Trybunału wojskowego (c. i k. generalnego prokuratora wojskowego, c. i k. sądu dywizyi w . . . . .).

Data. Podpis naczelnika kancelaryi.“

L. S.

albo

„Zgodność odpisu stwierdza się.
Z c. i k. Sądu brygady (dywizyi)
w. . . . . .

Data. Podpis oficera dla służby sprawiedliwości“.
L. S.

Do § 122., ust. 2. i 3.

Doręczenia dla osób, wymienionych w § 122., ust. 2., uskutecznia się albo bezpośrednio przez posłańców albo za pośrednictwem poczty lub władzy gminnej (władzy bezpieczeństwa).

Doręczenia dla osób, wymienionych w § 122., ust 3., uskutecznia się albo przez pocztę albo za pośrednictwem władzy gminnej (władzy bezpieczeństwa).

Jeżeli doręczenie dla osób w § 122., ust. 2. i 3. wymienionych nie da się uskutecznić w sposób w poprzednich ustępach podany albo połączone jest z trudnościami, natenczas należy poprosić o doręczenie sąd powiatowy miejsca pobytu dotyczącej osoby, powołany do sprawowania sądownictwa karnego.

W prośbie o doręczenie należy zaznaczyć, czy doręczenie musi nastąpić do rąk własnych, czy nie.

Do § 125., ust. 3.

1. Poświadczenie służbowe co do przeszkody, spowodowanej służbą wojskową, wydaje komendant wojskowy (przełożony) wnioskodawcy. Do wydania poświadczenia nie potrzeba koniecznie, aby interesowana osoba była zajęta służbowo w ciągu całego terminu, wystarczy raczej, że osoba ta w ostatnim dniu tego terminu i to w czasie, w którym można było zgłosić środek prawny (postanowienia wykonawcze do § 324., ust. 2), doznała w tem przeszkody, spowodowanej służbą wojskową lub odpadnięciem raportu. Rodzaj przeszkody należy w poświadczeniu zaznaczyć.

2. Jeżeli wnioskodawca powołuje się na to, iż przełożony odmówił mu bezprawnie wydania poświadczenia, winna władza, powołana do rozstrzygnienia, zasięgnąć przed rozstrzygnięciem prośby opinii tego przełożonego.

Do § 131., ust. 1., § 142., ust. 1., § 145., ust. 1. i § 244., ust. 2.

Jeżeli trzeba prosić o pomoc prawną sąd karny cywilny, natenczas prosząca władza winna zwrócić się do tego sądu powiatowego,*) powołanego do sprawowania sądownictwa karnego, w którego okręgu ma być czynność urzędowa przedsięwzięta.

Do § 133., ust. 2. do 4.

Władze cywilne przedsiębiorą czynności urzędowe w budynkach i ubikacyach wojskowych lub przez wojsko zajętych po poprzedniem zawiadomieniu komendanta tych przedmiotów. Przy czynności urzędowej ma być obecny wspomniany komendant albo ten oficer lub osoba z nim równorzędna, których wyznaczy komendant albo wojskowa władza miejscowa.

Do § 147.

Przedstawienie do kierownika sądu wnosi się ustnie lub pisemnie — czynni szeregowcy i gażyści, nie zaliczeni do żadnej klasy rangi, zawsze ustnie — albo na ręce kierownika sądu albo też u władz, wspomnianych w § 324., ust. 2. do 4.

Przeciw rozstrzygnięciu kierownika sądu nie ma dalszego środka prawnego.

W sprawie zarządzeń, zaniedbań lub przypadków zwłoki ze strony prokuratora wojskowego lub oficera sądu można wnieść zażalenie do komendanta, właściwego do sprawowania nadzoru, któremu dotyczący prokurator wojskowy lub oficer sądu jest przydzielony (§ 327., ust. 2.).

Do § 154., ust. 4.

Za pomoc prawną, świadczoną sobie nawzajem przez sądy, komendy i organa wspólnej siły zbrojnej nie potrzeba zwracać kosztów.

Do § 171.

§ 171. nie narusza postanowień regulaminu służbowego dla c. i k. wojska i regulaminu służbowego dla c. i k. marynarki wojennej w sprawie aresztowań osób wojskowych przez przełożonych, wyższych, jak również przez organa inspekcyjne, patrole, straże wojskowe i posterunki.

Do §§ 171., 176. i 182.

Przed zarządzeniem aresztu tymczasowego lub śledczego należy zawsze badać starannie, czy zachodzą ustawowe warunki, usprawiedliwiające tego rodzaju zarządzenie (§§ 171. i 176.). Skoro ustaną warunki utrzymania aresztu, należy areszt tymczasowy lub śledczy natychmiast uchylić (§ 182).

Do § 173., ust. 2.

1. Oficerom i osobom równorzędnym odbiera się w razie aresztowania broń tylko wtedy, jeśli to jest koniecznie potrzebne.

2. Jeżeli organ policyjny lub jakiś inny organ bezpieczeństwa dostawi oficera lub osobę równorzędną do władzy policyjnej (władzy bezpieczeństwa), należy w razie koniecznej potrzeby,

*) W mieście Rjece z obszarem należy pod „sądem powiatowym“ rozumieć sędziego samoistnego w Rjece.

wywołanej okolicznościami, przytrzymać doprowadzonego unikając o ile możności wszelkiej senzacyi i zachowując należące się oficerowi względy, oraz celem wydania dalszych zarządzeń uczynić bezzwłocznie doniesienie do najbliższej władzy wojskowej i zawiadomić ją o przyczynie i okolicznościach towarzyszących przytrzymaniu. Jeżeli zawieszenie aresztu tymczasowego nad przytrzymanym nie jest bezwarunkowo konieczne, należy go natychmiast wypuścić na wolność i postąpić dalej po myśli § 133., ust. 1.

Do § 173., ust. ostatni.

Pod „władzami wojskowemi“ należy rozumieć tutaj oddział etatowy aresztowanego, miejscową władzę wojskową, tudzież straże wojskowe i oficerów inspekcyjnych.

Do §§ 179. do 181.

Bliższe postanowienia o wykonaniu aresztu śledczego zawarte są w przepisach dla wojskowych domów więziennych, tudzież w przepisach dla domu więziennego marynarki w Pola i regulaminie służbowym dla c. i k. marynarki wojennej.

Do § 184., ust. 2.

Świadków, nie należących do czynnych osób wojskowych, należy wzywać wprost przez posłańców, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem. W innych przypadkach doręcza się wezwanie za pośrednictwem poczty lub władzy gminnej (władzy bezpieczeństwa). Jeżeli doręczenie nie da się w ten sposób uskutecznić albo połączone jest z trudnościami, należy zwrócić się z prośbą o doręczenie do tego sądu powiatowego w miejscu pobytu świadka, który powołany jest do sprawowania sądownictwa karnego.

Wzywanie świadków, nie podlegających sądownictwu karnemu liniowemu lub obrony krajowej, z innego państwa Monarchii należy uskuteczniać za pośrednictwem sądu, powołanego do wykonywania sądownictwa karnego w miejscu pobytu świadka. Nie należy jednak zagrażać ustawowymi środkami przymusowymi na wypadek niejawienia się. Jeżeli wezwany nie stawi się dobrowolnie, a jego osobiste jawienie się jest konieczne, należy uczynić doniesienie do Ministerstwa wojny. Te same przepisy stosuje się w stosunkach z Bośnią i Hercegowiną.

Postanowienia drugiego ustępu mają zastosowanie w stosunkach z obcemi państwami, jeżeli nie jest potrzebne pośrednictwo w drodze dyplomatycznej.

Jeżeli żąda się od sądu powiatowego doprowadzenia lub ukarania nieposłusznego świadka albo od władzy policyjnej (władzy bezpieczeństwa) doprowadzenia takiego świadka, należy przed wezwaną władzą wykazać zapomocą dowodu doręczenia, że świadek został należycie wezwany.

Do § 193., ust. 1. do 3. i do § 208.

1. Przeciw czynnym osobom wojskowym, które wzbraniają się bez ustawowego powodu złożyć świadectwo lub współdziałać przy oględzinach w charakterze rzeczoznawców, odmawiają wydania orzeczenia lub złożenia przysięgi w charakterze świadków lub rzeczoznawców, należy zastosować jako środki przymusowe te rodzaje kar aresztu dyscyplinarnego, które dopuszczalne są według przepisów dyscyplinarnych, z wyjątkiem aresztu ścisłego, na morzu z wyjątkiem ciemnicy. Każdorazowe ukaranie nie może przekraczać najwyższego wymiaru, przewidzianego w przepisach dyscyplinarnych.

2. O wymiarze i rozpoczęciu kary należy donieść sądowi, który zarządzi ponowne dostawienie świadka lub rzeczoznawcy po odbyciu kary, jeżeli przesłuchanie nie stało się w międzyczasie zbyteczne.

3. Jeżeli taki świadek lub rzeczoznawca jeszcze w czasie wykonania kary aresztu oświadczy, że nie obstaje dalej przy swem wzbranianiu się, należy o tem bezzwłocznie sąd zawiadomić.

4. Jeżeli świadek lub rzeczoznawca dodatkowo złożył świadectwo, wziął udział w oględzinach, wydał orzeczenie lub wykonał przysięgę albo jeżeli przesłuchanie osoby takiej stało się zbędne lub postępowanie w odnośnej instancyi zakończone, winien sąd zawiadomić o tem bezzwłocznie przełożoną komendę i wstrzymać natychmiast wykonanie kary.

5. Zastosowanych według pktu. 1. środków przymusowych nie należy wpisywać do protokołu karnego.

6. Co do dyscyplinarnej kary aresztu, nałożonej jako środek przymusowy nie można wnieść zażalenia po myśli przepisów dyscyplinarnych. Ukaranemu przysługuje natomiast przewidziane w § 147. prawo do wniesienia przedstawienia lub zażalenia.

7. Postanowienia pktów. 1. do 6. mają do czynnych osób wojskowych analogiczne zastosowanie także wówczas, jeżeli wzbranianie się dotyczy złożenia świadectwa, współdziałania w charakterze rzeczoznawcy przy oględzinach lub wydania orzeczenia przed prokuratorem wojskowym lub oficerem sądu. Co do prawa do wniesienia zażalenia ma zastosowanie ust. 3. postanowień wykonawczych do § 147.

Do § 206., ust. ostatni.

Do wzywania rzeczoznawców, nie należących do czynnych osób wojskowych, mają analogiczne zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 184., ust. 2.

Do § 209.

1. Od rzeczoznawców, stale przy sądzie ustanowionych, odbierze przysięgę kierownik sądu.

O złożeniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół winien podpisać ten, kto przysięgę złożył, oraz kierownik sądu.

2. Rota przysięgi opiewa:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, że zbadam starannie przedmiot oględzin, podam wiernie i dokładnie poczynione spostrzeżenia i wydam wywód oględzin i orzeczenie moje bezstronnie, według najlepszej wiedzy i sumienia oraz stosownie do zasad mej umiejętności (sztuki, rzemiosła). Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Do § 224.

Co do utworzenia komisyi wojenno-naukowej obowiązują postanowienia następujące:

1. Po ukończeniu wyprawy wojennej lub jakiegoś innego zdarzenia wojennego, a w razie potrzeby jeszcze w czasie operacyi wojskowych ustanowi Ministerstwo wojny (Ministerstwo wojny, sekcya marynarki) po zasięgnięciu rozkazu Najjaśniejszego Pana conajmniej pięć osób wojskowych z pośród jenerałów (oficerów eskadry) i oficerów sztabowych, posiadających wymagane wiadomości i uzdolnienie, na rzeczoznawców w kwestyach wojenno-naukowych i poda ich imiona i nazwiska do powszechnej wiadomości.

2. W czasie pokoju ustanawia Ministerstwo wojny rzeczoznawców takich od przypadku do przypadku wskutek umotywowanego żądania sądu i na wniosek Najwyższego Trybunału wojskowego.

3. Komisya wojenno-naukowa składa się z trzech członków.

Z pośród ustanowionych rzeczoznawców wybiera obwiniony, właściwy komendant i sąd śledczy po jednym członku komisyi.

Jeżeli obwiniony nie uczyni użytku ze swego prawa do wyboru jednego rzeczoznawcy, wybiera tego rzeczoznawcę zamiast niego sąd śledczy.

4. Po dokonaniu wyboru składają członkowie komisyi w jednym ze sądów liniowych lub sądów marynarki przysięgę, przepisaną dla rzeczoznawców (§ 209.).

O złożeniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół ten winien być podpisany przez rzeczoznawców i kierownika sądu i dołączony do aktów.

5. Przewodniczy z pośród tych trzech rzeczoznawców najstarszy rangą. Jemu oznacza też sąd udzielając wszystkich odnośnych aktów te pytania, na które żąda odpowiedzi, oraz przedmiot, co do którego ma być wydane orzeczenie.

Przewodniczący znosi się z sądem śledczym bezpośrednio i zwraca się jedynie do niego w sprawie potrzebnych jeszcze w danym razie wyjaśnień lub dochodzeń.

Odpowiedź na pytania musi być pod każdym względem umotywowana oraz podpisana przez trzech członków komisyi.

Jeżeli uchwała nie zapadnie jednomyślnie albo zapatrywania członków komisyi są podzielone w ten sposób, że żadne niema za sobą większości, wówczas podpisuje swe orzeczenie wraz z jego motywami w pierwszym przypadku rzeczoznawca, głosujący odmiennie od większości, w ostatnim przypadku każdy rzeczoznawca z osobna.

6. Jeżeli do ocenienia zawinienia przy rozbiciu się, osadzeniu na mieliźnie lub zderzeniu okrętów albo przy innych zajściach potrzebna jest znajomość żeglugi i służby morskiej, przeznaczy Ministerstwo wojny, sekcya marynarki, na umotywowany wniosek sądu pięciu oficerów marynarki, z których utworzy się komisyę, składającą się z trzech członków, do wydania orzeczenia (opinii techniczno-marynarskiej). Postanowienia pktu. 3. do 5. mają analogiczne zastosowanie.

Komisya jest upoważniona do przybierania urzędników technicznych.

7. Do członków komisyi mają zresztą analogiczne zastosowanie wszystkie postanowienia ustawy o postępowaniu karnem wojskowem, dotyczące rzeczoznawców.

Do § 226., ust. 2.

Co do zastosowania środków przymusowych do czynnych osób wojskowych celem wydania skonfiskowanych przedmiotów mają analogiczne zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 193., ust. 1. do 3. i do § 208.

Do § 257.

1. Słuchaczy dopuszcza się w miarę rozporządzalnego miejsca. Jeżeli należy się spodziewać natłoku większego, aniżeli rozporządzalne miejsce na to zezwala, może kierownik sądu zarządzić dopuszczanie słuchaczy za kartami.

Przy wydawaniu kart winno się o ile możności uwzględniać najbliższych krewnych obwinionego, jeśli przeciw temu nie przemawiają szczególne wątpliwości.

Kierownik sądu może osobom, które ze względu na swój zawód odwiedzają często rozprawy sądowe, wydawać stałe karty wstępu z ważnością na czas dłuższy, najdalej jednak do końca roku kalendarzowego. Kierownik sądu może takie karty każdego czasu bez podania powodów odebrać albo uznać za nieważne.

2. W chwili wejścia sądu wojennego do sali rozpraw, w czasie odbierania przysięgi oraz ogłaszania uchwał i wyroków winni wszyscy obecni powstać z miejsc.

Do §§ 266. do 268., oraz 270. i 272.

1. Przewodniczący sądu wojennego ma takie prawo karania w drodze dyscyplinarnej, jakie przysługuje komendantowi jednego z oddziałów wojskowych.

Przeciw ukaraniu dyscyplinarnemu, które przewodniczący zarządził, idzie zażalenie do jego przełożonej komendy.

2. Jeżeli osoba, która stała się winną kary, jest w tym samym lub w wyższym stopniu, winien przewodniczący donieść o danym wypadku przełożonej komendzie odnośnej osoby.

Do §§ 269. i 280., ust. ostatni.

1. Kosztami rozprawy głównej są wydatki w gotówce, urosłe dla zarządu wojskowego. Sądy winny do kosztów, pokrytych z swej zaliczki pieniężnej, doliczyć także koszta, zarachowane przez inne oddziały wojskowe. Informacyi o wysokości tych kosztów winny sądy zasięgnąć u oddziałów wojskowych. Pozycyę dochodu, dotyczącą tych kosztów, należy umotywować w swoim czasie szczegółowem obliczeniem.

2. Jeżeli kosztów nie można zaraz cyfrowo ustalić, może sąd dostarczyć wykazu kosztów później; okoliczność tę należy w uchwale przytoczyć.

Termin do wniesienia zażalenia do Najwyższego Trybunału wojskowego rozpoczyna się w takim razie od dnia doręczenia wykazu kosztów.

Do § 274.

1. Jeżeli przewodniczący lub jeden z sędziów stanu żołnierskiego zostanie uchylony lub wykluczony, natenczas należy w razie odbywania się rozprawy głównej w siedzibie urzędowej sądu zażądać zastępstwa bezpośrednio od tego oddziału wojskowego lub zakładu (od tej komendy stacyjnej marynarki), który dostarczył uchylonego względnie wykluczonego. Władza, do której się zwrócono, postąpi według pktu. 8. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 5. Jeżeli władza ta nie może dostarczyć zastępstwa, należy zwrócić się w tym względzie do komendy stacyjnej wojskowej, która wezwie do dostarczenia zastępstwa najbliższy z kolei oddział wojskowy (zakład).

2. Jeżeli rozprawa główna nie odbywa się w siedzibie urzędowej sądu, natenczas kierownik rozprawy ma zwrócić się w sprawie dostarczenia zastępstwa do stacyjnej komendy wojskowej (marynarki) w miejscu rozprawy. Jeżeli ta komenda komenderowała uchylonego lub wykluczonego członka sądu wojennego, ma ona odkomenderować oficera tego samego stopnia, co uchylony lub wykluczony i to najbliższego z kolei rangi, jeśli taki jest do rozporządzenia w garnizonie, w przeciwnym razie oficera najstarszego rangą (§ 53., ust. 2. i § 55., ust. ostatni).

3. Dla członków sądu wojennego, nie należących do stanu żołnierskiego i dla protokolanta winna postarać się o zastępstwo ta władza, która odnośne osoby do rozprawy głównej komenderowała.

Do §§ 279. i 284., ust. ostatni.

1. Co do zasądzenia na zwrot kosztów mają analogiczne zastosowanie postanowienia wykonawcze do §§ 269. i 280., ust. ostatni.

2. W przypadku, przewidzianym w § 279., ust. 3., poweźmie sąd wojenny uchwałę, czy w sprawie zasądzenia świadka lub rzeczoznawcy na zwrot kosztów rozprawy głównej należy zwrócić się do właściwego sądu powiatowego, czy też nie. W danym razie dołączyć należy do pisma rekwizycyjnego szczegółowy wykaz kosztów.

Do § 309.

Nienaruszone pozostają te przepisy wojskowego prawa karnego, według których, jeśli chodzi o oficerów i osoby równorzędne, orzec należy zamiast kary więzienia karę zwykłego lub ścisłego aresztu w tych przypadkach, w których sąd przy zbrodniach, zagrożonych w ustawie karą więzienia pierwszego stopnia, z uwagi na przeważające okoliczności łagodzące nie poweźmie uchwały na wydalenie (kasacyę).

Do § 319., ust. 2.

1. Sąd wojenny może równocześnie z powzięciem uchwały o przerwaniu lub odroczeniu rozprawy głównej zarządzić w razie istnienia wymogów ustawowych areszt tymczasowy nad oskarżonym, pozostającym na wolnej stopie. O takiem zarządzeniu ma sąd wojenny zawiadomić natychmiast właściwego komendanta, który postąpi według § 175., ust. 2.

2. Także przewodniczący może zarządzić, aby w czasie zarządzonej przez niego przerwy rozprawy głównej osadzono oskarżonego w areszcie tymczasowym (§ 171.).

Do § 319., ust. 3.

Komenderowanie członków sądu wojennego do rozprawy głównej, wyznaczonej na nowo po przerwie lub odroczeniu, odbywa się po myśli pktów. 7. i 11. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 5. i pktu. 4. postanowień wykonawczych do § 55.

Do § 324., ust. 1.

Do przyjmowania oświadczeń, odnoszących się do wnoszenia lub cofania środków prawnych przeciw postanowieniom i uchwałom właściwego komendanta, powołany jest przydzielony temu komendantowi prokurator wojskowy (oficer sądu).

Do § 324., ust. 2.

Jeżeli czynni szeregowcy lub czynni gażyści; nie zaliczeni do żadnej klasy rangi, składają u przełożonej komendy oświadczenia, odnoszące się do wnoszenia lub cofania środków prawnych, winni czynić to przy sposobności oddziałowego raportu. Przestrzeganie drogi służbowej, przepisanej w regulaminie służbowym dla c. i k. wojska (regulaminie służbowym dla c. i k. marynarki wojennej) nie jest w tym wypadku potrzebne.

Do § 324., ust. 5.

W razie, jeżeli protokół nie spisuje się u tej władzy, do której środek prawny ma być wniesiony (§ 324., ust. 1.), należy go bezzwłocznie i bezpośrednio tej władzy przedłożyć; wypadki zwłoki przy spisaniu lub przedłożeniu należy uzasadnić.

Do § 343., ust. 2.

Zarząd wojskowy nie zwraca kosztów podróży (marszu) obwinionemu, który zjawił się dobrowolnie na rozprawie apelacyjnej, odbywającej się poza miejscem garnizonu.

Do § 343., ust. 3.

Postanowienia wykonawcze do §§ 269. i 280., ust. ostatni, mają analogiczne zastosowanie.

Do § 367.

Pkt. 1., ust. 1. i pkt. 2. postanowień wykonawczych do §§ 266. do 268., tudzież do §§ 270. i 272. mają zastosowanie.

Zażalenie przeciw ukaraniu przez przewodniczącego idzie do prezydenta Najwyższego Trybunału wojskowego, jeżeli zaś nałożył karę sam prezydent do Ministerstwa wojny.

Do § 368., ust. 2.

Postanowienia wykonawcze do § 343., ust. 2. mają analogiczne zastosowanie.

Do § 370., ust. 1.

Postanowienia wykonawcze do §§ 269. i 280., ust. ostatni, mają analogiczne zastosowanie.

Do § 398., ust. 3.

Postanowienia wykonawcze do § 343., ust. 2., mają analogiczne zastosowanie.

Do § 403.

Jeżeli z czynu karygodnego wynikła szkoda dla zarządu wojskowego, winny ją zbadać powołane do tego komendy i władze wojskowe po myśli przepisu o postępowaniu przy pokrywaniu wzajemnych zarachowań, odpisywaniach i przy rozprawach w sprawie zwrotu, a to niezależnie od wojskowego postępowania karnego i wdrożyć odpowiednie kroki celem zabezpieczenia zarządu wojskowego.

Do § 406.

1. Pod „sądem karnym cywilnym“ należy rozumieć sąd powiatowy, powołany do sprawowania sądownictwa karnego, w którego okręgu sąd wojskowy, wydający orzeczenie w I. instancyi, ma swoją siedzibę.

2. Sąd powiatowy postąpi według postanowień cywilnej ordynacyi karnej i doniesie sądowi wojskowemu o zarządzeniach, wydanych w tym przedmiocie.

Do § 409., ust. 1.

Do wymierzania należytości czynnych osób wojskowych, powołanych do współdziałanie w postępowaniu karnem, mają zastosowanie postanowienia przepisu o należytościach tej części siły zbrojnej (żandarmeryi), do której odnośne osoby należą.

Do § 409., ust. 3.

Świadkowie i rzeczoznawcy, którzy bez ustawowego powodu wzbraniają się złożyć świadectwo lub wydać orzeczenie, nie mają prawa do należytości.

Do § 409., ust. 4.

1. Wojskowa intendantura terytoryalna udzieli sądom brygady i sądom dywizyi odpowiedniej zaliczki pieniężnej, którą sądy będą zarządzały stosownie do istniejących w tej mierze przepisów i z której pokrywane będą koszta, spowodowane postępowaniem karnem.

2. Wojskowa intendantura terytoryalna ma badać nadsyłane przez sądy co miesiąca zapiski w sprawie zaliczki, oraz zarządzić traktowanie tychże w swych dokumentach rachunkowych i dziennikach kasy wojskowej (wojskowego urzędu płatniczego); intendantura ta winna równocześnie przekazać sądom uzupełnienie zaliczki.

Jeżeliby zaliczka, udzielona jednemu z sądów, okazała się z biegiem czasu za wysoka, poweźmie intendantura inicyatywę co do jej zniżenia.

Do § 410., ust. 4.

Do oznaczenia kosztów zastępcy pokrzywdzonego albo oskarżyciela prywatnego powołany jest ten sąd powiatowy, sprawujący sądownictwo karne, w którego okręgu ma swoją siedzibę sąd wojskowy, zajmujący się odnośną sprawą karną w pierwszej instancyi.

Do § 417.

Jeżeli kara śmierci zostanie aktem łaski zamieniona na karę na wolności, wówczas wliczyć należy do czasu kary czas, który osoba skazana przebyła w areszcie od dnia podpisania aktu łaski.

Do §§ 419., ust. ostatni i 420., ust. 3.

Władza, zezwalająca na odroczenie kary lub przerwanie wykonania kary, oznaczy również rodzaj i wysokość zabezpieczenia jakoteż sposób, w jaki należy go udzielić, względnie inne warunki, od których spełnienia zależy zezwolenie na odroczenie kary lub przerwanie jej wykonania.

Do § 422.

a) Kara śmierci.

1. Karę śmierci przez powieszenie wykonać należy w obrębie murów więzienia lub w innej zamkniętej ubikacyi, karę śmierci przez rozstrzelanie w miejscu do tego celu odpowiedniem i zamkniętem dla oczu osób niepowołanych, w obecności kierownika sądu lub jego zastępcy, prokuratora wojskowego, protokolanta, lekarza wojskowego i duszpasterza. Obrońcę skazanego należy zawiadomić o miejscu i godzinie wykonania, aby mógł być przy niem obecny.

Członkom sądu wojennego, który wydał wyrok zasądzający, oficerom dla służby sprawiedliwości, aspirantom dla wojskowej służby sprawiedliwości i najbliższym krewnym męskim skazanego wolno być obecnymi przy straceniu. W miarę rozporządzalnego miejsca może kierownik sądu dozwolić przystępu także innym mężczyznom.

2. Jeżeli kara śmierci ma być wykonana na kilku osobach, należy postarać się o to, aby jeden nie mógł widzieć stracenia drugiego.

3. Zresztą mają zastosowanie postanowienia regulaminu służbowego dla c. i k. wojska (regulaminu służbowego dla c. i k. marynarki wojennej).

b) Kary na wolności.

Kary na wolności wykonuje się według przepisu dla wojskowych domów więziennych (przepisu dla c. i k. domu więziennego marynarki w Pola).

c) Grzywny.

1. W razie zasądzenia na grzywnę należy przy ogłoszeniu zarządzenia wykonawczego właściwego komendanta wezwać zasądzonego, aby złożył grzywnę w sądzie w ciągu dni 14.

Na prośbę zasądzonego może właściwy komendant zezwolić na zwłokę w złożeniu grzywny aż do ośmiu tygodni albo na uiszczenie grzywny w ratach.

2. Skoro zasądzony nie dopełni swego obowiązku zapłaty, winien sąd, jeśli chodzi o czynne osoby wojskowe i ściągnięcie grzywny z poborów zasądzonego jest według istniejących przepisów dopuszczalne, donieść o tem tej władzy, do której należy staranie o asygnowanie przypadających zasądzonemu poborów, dołączając uwierzytelniony odpis wyroku. Władza ta winna zarządzić przymusowe ściągnięcie grzywny według przepisu o postępowaniu z sądowemi i administracyjnemi prenotacyami potrąceń i kwot nie podniesionych przy wypłatach, uskutecznianych z kas wojskowych. Jeżeli zasądzony posiada majątek prywatny, można w danym razie ściągnąć przymusowo grzywnę także za pośrednictwem właściwego sądu cywilnego.

3. Wspomniane na końcu postępowanie należy wdrożyć także wówczas, jeżeli ściągnięcie grzywny z poborów czynnej osoby wojskowej jest niedopuszczalne, a zasądzony posiada majątek prywatny albo jeżeli na grzywnę zasądzoną została nieczynna osoba wojskowa lub osoba cywilna.

4. W przypadkach, w których nieściągalność grzywny została bez wątpienia stwierdzoną już w toku postępowania, należy wstępującą w miejsce kary pieniężnej karę aresztu wykonać bez dalszych zarządzeń stosownie do postanowień, obowiązujących co do kar na wolności.

Do § 425.

1. O ile w poszczególnych przypadkach nie zostaną wydane specyalne wyższe polecenia, należy prośby o ułaskawienie traktować według następujących postanowień:

a) Jeżeli zasądzony wniesie prośbę o ułaskawienie do swojej przełożonej komendy lub po rozpoczęciu odbywania kary na wolności do komendy (zarządu) domu więziennego albo przy sposobności inspekcyi domu więziennego, wówczas jeśli prośba nie została wystosowana na piśmie, winna go przełożona komenda albo komenda (zarząd) domu więziennego przesłuchać protokolarnie co do tej prośby i jej powodów.

Prośbę lub protokół należy następnie przesłać temu sądowi wojskowemu, który orzekł w pierwszej instancyi. Jeżeli przesyłką prośby zajmie się komenda (zarząd) domu więziennego, należy dołączyć opinię komendanta (zarządcy) o zachowaniu się i stanie zdrowia więźnia.

b) Także wszystkie inne prośby o łaskę należy przesyłać do sądu.

c) Sąd winien dołączając swą własną opinię dać sposobność właściwemu komendantowi do oświadczenia się co do prośby.

Jeżeli kara na wolności nie przekracza jednego roku, a tak właściwy komendant jak i sąd oświadczyli się za odrzuceniem prośby o ułaskawienie, winien sąd prośbę tę odrzucić.

W razie przeciwnym należy przedłożyć prośbę z umotywowanym wnioskiem Najwyższemu Trybunałowi wojskowemu dołączając akta karne, opinię właściwego komendanta, a jeżeli zasądzony znajduje się w więzieniu także opinię komendanta (zarządcy) domu więziennego (lit. *a*).

d) Najwyższy Trybunał wojskowy rozstrzyga na posiedzeniu niejawnem (§ 67 : 1) po wy-

słuchaniu generalnego prokuratora wojskowego, czy prośba ma być odrzucona czy też przedłożona z wnioskiem przychylnym Ministerstwu wojny, i stosownie do tego odsyła prośbę do sądu pierwszej instancyi lub przedkłada ją Ministerstwu wojny.

O odrzuceniu prośby ma zawiadomić petenta sąd pierwszej instancyi.

2. Wnioski właściwych komendantów na ułaskawienie należy po zasięgnięciu opinii komendanta (zarządcy) domu więziennego (pkt. 1., lit. *a*) i umotywowaniu ich przez sąd przedkładać Najwyższemu Trybunałowi wojskowemu, który ma postąpić według postanowień pktu. 1., lit. *b*.

3. O wykonaniu Najwyższego aktu łaski winien komendant wojskowego zakładu karnego albo sąd, przy którym znajduje się dom więzienny, donieść Ministerstwu wojny.

Do § 428., ust. 4.

Jeżeli prośba o uwięzienie i wydanie zbiega ma być wystosowana do władz zagranicznych, winien być list gończy wygotowany zawsze przez sąd.

Do § 430.

O odwołaniu listu gończego zawiadomić należy wszystkie te władze, którym list gończy przesłano.

Jeżeli list gończy ogłoszony był w dziennikach publicznych, należy odwołanie podać w ten sam sposób do publicznej wiadomości.

Postanowienia powyższe stosują się analogicznie także do c. i k. marynarki wojennej, o ile dla niej nie zostały wydane wyraźnie odmienne zarządzenia.

Hochenburger wlr. **Georgi** wlr.

Heinold wlr.

122.

Rozporządzenie Ministrów obrony krajowej, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 23. maja 1914

celem wykonania ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej.

(Postanowienia wykonawcze.)

Do § 2.

Wojskowe przepisy dyscyplinarne postanawiają, jakie występki (przekroczenia) nie mają być karane przez przełożonych wojskowych w drodze dyscyplinarnej, ponieważ ukaranie to nie jest ze względów wojskowych wystarczające.

Do § 9., ust. 2.

Do władz miejscowych należą również wszystkie inne komendy obwarowanych miejscowości, stałe komendy placów ćwiczeń wojskowych i strzelnic, w razie mobilizacyi nadto komendy etapowe i komendy na dworcach kolejowych.

Komendami stacyjnemi marynarki są: Ministerstwo wojny, sekcya marynarki, urząd admiralski portowy w Pola, komendy okręgowe morskie, komenda akademii marynarki w Rjece, komenda oddziału marynarki w Budapeszcie, komenda okręgowa obrony w Castelnuovo, komenda okrętu stacyjnego w Teodo i komenda stacyjna łodzi patrolnych w Pancsovie.

Do § 11., pkt. 1.

Do osób, wyjętych według tego punktu od sądownictwa karnego obrony krajowej, należą także czynne osoby wojskowe, pozostające stale w służbie na Najwyższym Dworze.

Do § 19.

Sądy brygady obrony krajowej i sądy dywizyi obrony krajowej nie pozostają z komendami brygady obrony krajowej i komendami dywizyi wojsk obrony krajowej w żadnym organizacyjnym związku.

Do § 23.

1. Właściwi komendanci mają pod względem karno-sądowym odnosić się do sądu brygady lub sądu dywizyi, znajdującego się w siedzibie ich komendy, o ile Ministerstwo obrony krajowej co do poszczególnych podlegających im związków nie wyda ze względu na ich odległą siedzibę innych zarządzeń.

2. Jeżeli w siedzibie właściwego komendanta nie ma sądu brygady albo sądu dywizyi, wówczas przydziela Ministerstwo obrony krajowej tego komendanta do jednego z takich sądów.

Do § 24.

1. Tok instancyi idzie od sądu brygady do tego sądu dywizyi, do którego przydzielony jest komendant, będący pod względem karno-sądowym bezpośrednim przełożonym właściwego komendanta przy sądzie brygady.

2. Według tej samej zasady podlegają w sprawach sądowych sądy brygady sądom dywizyi.

3. W sprawach wojskowych podlegają sądy brygady i sądy dywizyi jako władze bezpośrednio Ministerstwu obrony krajowej, w sprawach ekonomiczno-administracyjnych winne się one odnosić do intendantury terytoryalnej obrony krajowej.

Do § 26.

Postępowanie dyscyplinarne przeciw oficerom dla służby sprawiedliwości, występującym jako sędziowie wojskowi, uregulowane jest w przepisach dyscyplinarnych.

Do § 39., ust. 2. i do §. 40., ust. 2.

Jeżeli między interesowanemi najwyższemi instancyami sądowemi nie przyjdzie do skutku poruzumienie, potrzebne do rozstrzygnięcia sporu o właściwość, natenczas Najwyższy Trybunał obrony krajowej winien o tem donieść Ministerstwu obrony krajowej.

Do § 45., ust. 2.

Jeżeli właściwy komendant należy do żandarmeryi, winien on także oficera sądu powołać z etatu oficerów żandarmeryi (§ 46).

Do § 46., ust. 1.

1. Na oficerów sądu należy przeznaczać w pierwszym rzędzie takich oficerów, którzy ukończyli z pomyślnym wynikiem kurs naukowy dla oficerów sądu, a nadto dzięku swemu skąd inąd zaczerpniętemu wykształceniu przygotowawczemu, swej znajomości języków i swemu doświadczeniu służbowemu dają rękojmię, że odpowiedzą stawianym do nich wymaganiom.

2. Jeżeli w siedzibie właściwego komendanta nie ma sądu brygady, można na zarządzenie komendanta terytoryalnego obrony krajowej przeznaczyć stale do zastępowania oskarżenia na rozprawie głównej oficera sądu jednego z właściwych komendantów, znajdujących się w siedzibie sądu brygady; oficer sądu winien odnosić się w tym przypadku do właściwego komendanta, który zarządził postawienie wniosku na ukaranie.

Do § 46., ust. 2.

Rota przysięgi opiewa:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, iż obowiązki oficera sądu będę stosownie do ustawy wiernie wypełniał. Tak mi Panie Boże dopomóż!“

O złożeniu przysięgi należy sporządzić protokół. Protokół ten winien podpisać właściwy komendant i oficer sądu.

Jeżeli jeden oficer sądu ustanowiony zostanie przy kilku właściwych komendantach, wystarczy, jeżeli odbierze od niego przysięgę jeden z tych komendantów.

Do § 53., ust. 4. i do § 55., ust. 4.

1. Komenderowanie przewodniczącego i asesorów stanu żołnierskiego do sądu wojennego uskutecznia komenda stacyjna obrony krajowej.

2. Komenda stacyjna obrony krajowej zestawia co do czynnych oficerów stanu żołnierskiego obrony krajowej i żandarmeryi, służących w garnizonie (pkt. 3.), w miesiącu grudniu każdego roku listę odkomenderowania na rok następny.

3. W miejscowościach z garnizonem, w których znajduje się sąd dywizyi, wchodzą do listy odkomenderowania wszyscy oficerowie od porucznika w górę aż do pułkownika włącznie, zaś w miejscowościach, w których znajduje się tylko sąd brygady, tylko podpułkownicy, majorowie i kapitanowie (rotmistrze).

Do listy odkomenderowania należy z wyjątkiem oficerów sądu i ich zastępców wpisać oficerów podanych wyżej stopni wojskowych w porządku kolejnym ich rangi, o ile oni nie są ustawowo wyłączeni od urzędu sędziowskiego.

4. W liście odkomenderowania mają być wyraźnie oznaczeni ci oficerowie, którzy władają w zupełności językiem pułkowym.

5. Listę odkomenderowania należy utrzymywać w dokładnej ewidencyi.

Komendy, władzy, oddziały wojska i zakłady winny donosić zaraz i bezpośrednio stacyjnej komendzie obrony krajowej o każdym awansie oficera, wciągniętego do listy odkomenderowania i o każdej zmianie, mającej wpływ na użycie oficera w charakterze członka sądu wojennego (jak na przykład o chorobie, urlopie, przeniesieniu), następnie o ustaniu przejściowej przeszkody, wreszcie o przybyciu osoby, która ma być do listy wciągnięta.

6. W swej prośbie o dostarczenie sądu wojennego podaje sąd do wiadomości stacyjnej komendzie obrony krajowej imię i nazwisko, stopień wojskowy i oddział etatowy oskarżonego jakoteż język, w którym będzie przeprowadzona rozprawa, wreszcie, jeżeli to jest potrzebne (§ 53., ust. 3., § 55., ust. ostatni i § 97.) stopień wojskowy, jaki musi conajmniej piastować przewodniczący.

7. Jeżeli sąd wie, że co do jednego z wpisanych do listy odkomenderowania, który ze względu na swój stopień mógłby wejść w rachubę przy tworzeniu sądu wojennego, zachodzi ustawowy powód wyłączenia (§§ 109. do 111.), doniesie o tem stacyjnej komendzie obrony krajowej przy prośbie o dostawienie sądu.

8. *a)* Komenderowanie poszczególnych członków sądu wojennego odbywa się według porządku kolejnego, oznaczonego w liście odkomenderowania. Od tego porządku można odstąpić tylko z ważnych powodów, a to w szczególności wówczas, jeżeli zachodzi przeszkoda z ważnych powodów służbowych lub pozasłużbowych albo też przyczyna wyłączenia po myśli §§ 109. do 111. Od porządku kolejnego należy odstąpić także wówczas, jeżeli rozprawa ma być przeprowadzona w języku różnym od języka służbowego, a najbliższy z kolei nie włada w zupełności odnośnym językiem.

W przypadkach takich należy odkomenderować tego, który znajduje się najbliżej w liście odko-

menderowania, jeżeli jednak rozprawa ma być przeprowadzona w języku różnym od języka służbowego, tego, który jest w liście odkomenderowania najbliżej i włada odnośnym językiem.

Z zarządzenia, wydanego w § 53., ust. 2. (§ 55., ust. ostatni) można zrobić użytek tylko w razie braku stopni wojskowych, wymaganych do prawidłowego obsadzenia sądu wojennego (§ 53., ust. 1. i § 55. ust. 2.), w którymto przypadku można odkomenderować do sądu wojennego na przewodniczącego i asesora zamiast brakujących stopni wojskowych oficerów bezpośrednio wyższego lub bezpośrednio niższego stopnia.

Przepis § 55., ust. ostatni, według którego żaden z członków sądu wojennego, z wyjątkiem kierującego rozprawą, nie może być niższy stopniem od oskarżonego, winien być przestrzegany.

Jeżeli komenda stacyjna obrony krajowej nie może dostawić z etatu garnizonowego osób, potrzebnych do obsadzenia sądu wojennego, natenczas zwraca się w sprawie odkomenderowania brakujących do komendy terytoryalnej obrony krajowej.

b) Jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników dostarcza sądowi wojennemu komenda terytoryalna obrony krajowej, jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów) główna komenda obrony krajowej. W tym celu prowadzą komendy terytoryalne obrony krajowej co do jenerałów-majorów i feldmarszałków-poruczników okręgu terytoryalnego, pozostających w służbie przy obronie krajowej, zaś główna komenda obrony krajowej co do wszystkich jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów-zbrojmistrzów), pozostających w służbie przy obronie krajowej, po jednej liście odkomenderowania, do której mają analogiczne zastosowanie postanowienia punktów 5., 6., 7. i 8. *a*.

Jeżeli komenda terytoryalna obrony krajowej nie rozporządza żądaną przez sąd ilością jenerałów, natenczas zwraca się celem dostarczenia brakujących do głównej komendy obrony krajowej.

9. Oficerów, przeciw którym wdrożone zostało postępowanie sądowo-karne lub postępowanie przed radą honorową należy przy komenderowaniu pomijać.

10. Imiona i nazwiska oraz stopnie służbowe odkomenderowanych oficerów należy sądowi bezzwłocznie oznajmić.

11. Do dalszego prowadzenia przerwanej lub odroczonej rozprawy głównej (§ 319.) należy odkomenderować tych samych członków sądu wojennego, którzy współdziałali przy pierwszej rozprawie.

Jeżeli to jest niemożliwe, winna komenda stacyjna obrony krajowej zawiadomić sąd bezzwłocznie i bezpośrednio o przeszkodzie i jej przypuszczalnem trwaniu; w razie naglącym winien to uczynić oddział etatowy komenderowanego.

12. Wpisanych do listy odkomenderowania oficerów żandarmeryi należy komenderować tylko do rozpraw przeciw osobom, należącym do żandarmeryi, do tych rozpraw jednak w pierwszym rzędzie.

13. Jeżeli oskarżenie ma za przedmiot naruszenie subordynacyi albo jeżeli tłumaczenie się oskarżonego polega na tem, że został spowodowany do czynu karygodnego przez niezgodne z przepisami zachowanie się przełożonego, wówczas nie można powoływać do sądu wojennego w charakterze przewodniczącego lub asesora osób, będących podwładnymi tego przełożonego, przeciw któremu popełnione zostało naruszenie subordynacyi albo skierowane jest zeznanie obwinionego. Wyjątek jest tylko wtedy dopuszczalny, gdyby w inny sposób nie można było przy sądzie utworzyć sądu wojennego; prawo do uchylenia, przysługujące obwinionemu, pozostaje nienaruszone.

14. Wszystkie akta, odnoszące się do komenderowania przewodniczącego i asesorów stanu żołnierskiego do sądów wojennych, winny być traktowane jako pilne. Z reguły nie należy przestrzegać drogi służbowej.

Do § 56.

1. Komenderowanie członków sądu wojennego, nie należących do stanu żołnierskiego, z wyjątkiem oficerów dla służby sprawiedliwości (pkt. 3.), uskutecznia komenda stacyjna obrony krajowej, jeżeli jednak w garnizonie nie ma do rozporządzenia wymaganych stopni służbowych, komenda terytoryalna obrony krajowej. Jeżeli w obrębie urzędowania tej ostatniej nie ma do rozporządzenia osób wymaganych stopni wojskowych, uskutecznia odkomenderowanie Ministerstwo obrony krajowej.

2. Komenda stacyjna obrony krajowej komenderuje zawsze z pośród osób, należących do garnizonu, rangą najstarszych, komenda terytoryalna obrony krajowej i Ministerstwo obrony krajowej natomiast osoby, przebywające najbliżej od siedziby sądu, w razie takiej samej odległości te osoby, które w odnośnych stopniach wojskowych są rangą najstarsi.

3. Komenderowanie oficera dla służby sprawiedliwości na członka sądu wojennego do rozprawy głównej przeciw duchownemu wojskowemu lub oficerowi dla służby sprawiedliwości (§ 56., zdanie ostatnie) uskutecznia komenda terytoryalna obrony krajowej, zaś w razie jeżeli ona nie ma do rozporządzenia osób wymaganych stopni wojskowych, Ministerstwo obrony krajowej.

4. Punkt 14. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 4. i do § 55., ust. 4. ma zastosowanie.

Do § 58., ust. 2.

W sprawie komenderowania oficera dla służby sprawiedliwości mają zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 56., pkt. 3. i 4.

Do § 59.

Komenderowanie członków stanu żołnierskiego do sądu odwoławczego odbywa się w taki sam sposób, jak komenderowanie do sądu wojennego przy sądzie dywizyi jako sądzie pierwszej instancyi.

Do § 63.

O złożeniu przysięgi przez prezydenta i wiceprezydenta Najwyższego Trybunału obrony krajowej należy spisać protokół. Protokół ten winien być podpisany przez składającego przysięgę, przez kierującego prezydenta senatu i przez sekretarza Najwyższego Trybunału obrony krajowej.

Do § 71.

1. Komenderowanie jenerałów i pułkowników stanu żołnierskiego uskutecznia główna komenda obrony krajowej.

2. Komenda ta ma zestawić w miesiącu grudniu każdego roku listę odkomenderowania na rok następny, do której wciągnąć należy według stopni wojskowych w porządku ich rangi należących do garnizonu czynnych jenerałów i pułkowników, którzy służą w obronie krajowej i w żandarmeryi i są do rozporządzenia celem wykonywania funkcyi sędziowskich w Najwyższym Trybunale obrony krajowej; listę tę należy utrzymywać w ewidencyi.

3. Komenderowanie do Najwyższego Trybunału obrony krajowej odbywa się według kolei, wynikającej z listy; jenerałów i pułkowników, służących przy żandarmeryi, należy jednakowoż powoływać tylko do spraw karnych żandarmskich, do tychże jednak zawsze w pierwszym rzędzie. Jenerałów piechoty (jenerałów konnicy, jenerałów zbrojmistrzów) komenderuje się jedynie wówczas, jeżeliby bez współudziału jenerałów tego stopnia nie można było utworzyć senatu.

4. Od kolei, przepisanej w pkcie. 3., można odstąpić tylko z ważnych powodów, a to w szczególności wówczas, jeżeli zachodzi przeszkoda z ważnych powodów służbowych lub pozasłużbowych albo przyczyna wyłączenia po myśli §§ 109. do 111. W przypadkach takich należy odkomenderować tego, który jest wymieniony najbliżej w liście odkomenderowania.

Do § 81., ust. 4.

Od osób wojskowych, przydzielonych sądowi lub prokuratorowi wojskowemu (oficerowi sądu) w charakterze stałych protokolantów, odbierze przysięgę kierownik sądu. O odebraniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół podpisuje składający przysięgę i kierownik sądu.

Rota przysięgi opiewa: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, iż będę wypełniał obowiązki protokolanta wiernie i zachowam tajemnicę. Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Do § 84.

Od tłumaczy, stale zatrudnionych w sądzie, odbierze przysięgę kierownik sądu. O odebraniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół ten winien podpisać składający przysięgę i kierownik sądu.

Rota przysięgi opiewa: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, iż będę tłumaczył wiernie i sumiennie. Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Do § 85.

Co do wzywania tłumaczy, nie należących do czynnych osób wojskowych, stosują się analogicznie postanowienia wykonawcze do § 184. ust. 2.

Jeśli chodzi o zastosowanie środków przymusowych wobec czynnych osób wojskowych, którzy mają być użyci w sądzie w charakterze tłumaczy, stosują się analogicznie pkty. 1. do 6. postanowień wykonawczych do § 193., ust. 1. do 3. i do § 208.

Do § 89., ust. 1.

1. Obwiniony, znajdujący się na wolnej stopie, skoro obiera sobie obrońcę, winien sam starać się o to, aby tenże obronę przyjął. Jeżeli jednak obwiniony należy do czynnych szeregowców albo do czynnych gażystów, nie zaliczonych do żadnej klasy rangi, wówczas może on w razie, skoro obierze sobie na obrońcę jednę z osób, wymienionych w § 91., ust. 1., pkty. 1. lub 2., wymienić ją także swojej przełożonej komendzie lub właściwemu sądowi albo w toku prokuratorskiego postępowania badawczego prokuratorowi wojskowemu (oficerowi sądu). Przełożona komenda, sąd lub prokurator wojskowy (oficer sądu) zarządza następnie sam zasięgnięcie zgody wybranego i zezwolenia jego przełożonej komendy wojskowej (władzy służbowej).

2. Obwiniony, znajdujący się w areszcie, może o wyborze, uczynionym co do osoby obrońcy, donieść albo oficerowi (oficerowi inspekcyjnemu), któremu poruczono kierownictwo wojskowego domu więziennego albo sądowi albo też w toku prokuratorskiego postępowania badawczego prokuratorowi wojskowemu (oficerowi sądu). W przypadku tym należy do sądu względnie do prokuratora wojskowego (oficera sądu) dalsze zarządzenie co do objęcia obrony przez wybranego.

3. W razie, jeżeli obrona jest według § 88. ust. 1. konieczna, winien wybrany przez obwinionego obrońca po objęciu obrony donieść o tem natychmiast sądowi, skoro tenże nie wydał już zarządzeń co do objęcia obrony po myśli pktów. 1. lub 2.

4. Zachowanie drogi służbowej nie jest potrzebne.

5. Obrońca, wybrany przez obwinionego, winien wykazać się pełnomocnictwem wobec sądu względnie w toku prokuratorskiego postępowania badawczego wobec prokuratora wojskowego (oficera sądu), jeżeli powierzenie jemu obrony nie zostanie udowodnione w inny wiarogodny sposób.

Do § 92.

1. Adwokaci i nieczynni oficerowie dla służby sprawiedliwości, starający się o wpisanie na listę obrońców wojskowych obrony krajowej, mają nadesłać swoje podania wprost do Ministerstwa obrony krajowej. W podaniu należy uwidocznić, czy kandydat jest lub był oficerem lub osobą równorzędną stanu nieczynnego siły zbrojnej (żandarmeryi) i jakimi językami włada. Kandydaci, pozostający w służbie państwowej, mają wykazać się zezwoleniem swej przełożonej władzy służbowej.

2. O wpisaniu adwokatów na listę obrońców wojskowych obrony krajowej rozstrzyga Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości.

3. Przy pierwszem zestawieniu listy obrońców wojskowych obrony krajowej zażąda Ministerstwo sprawiedliwości za pośrednictwem izb adwokackich przedłożenia podań tych adwokatów, którzy starają się o wpisanie na listę obrońców wojskowych obrony krajowej. Izby adwokackie przedkładają podania Ministerstwu sprawiedliwości wraz z swymi wnioskami.

Na przyszłość będzie Ministerstwo sprawiedliwości żądało od właściwych izb adwokackich oświadczenia się co do podań adwokatów, starających się o wpisanie na listę obrońców wojskowych obrony krajowej.

4. Osoby, wpisane na listę obrońców wojskowych obrony krajowej, otrzymają dla swej legitymacyi dekret Ministerstwa obrony krajowej.

5. Co do obrońców, dopuszczonych przy sądach obrony krajowej, sporządzi Ministerstwo obrony krajowej listę, listę obrońców wojskowych obrony krajowej, i będzie utrzymywało ją w ewidencyi. W liście tej będą uwidocznione również wiadomości językowe poszczególnych obrońców.

6. Na początku każdego roku należy listę obrońców wojskowych obrony krajowej przesłać wszystkim sądom obrony krajowej oraz izbom adwokackim. Sądy winny utrzymywać tę listę do wolnego przeglądu.

Do §§ 93. i 94.

1. O wykreśleniu adwokata, wpisanego na listę obrońców wojskowych obrony krajowej, z listy adwokatów, o zarządzeniu przeciw niemu czasowego wstrzymania wykonywania adwokatury, zawieszeniu go w wykonywaniu adwokatury lub wdrożeniu przeciw niemu dochodzenia przez cywilny sąd karny lub o wniesieniu wprost oskarżenia będą izby adwokackie donosiły bezzwłocznie Ministerstwu obrony krajowej.

2. Jeżeli jedna z władz wojskowych dowie się o okolicznościach, mogących spowodować wykreślenie osoby, wpisanej na listę obrońców wojskowych obrony krajowej, winna donieść o tem bezzwłocznie Ministerstwu obrony krajowej.

3. Jeżeli chodzi o wykreślenie adwokata z listy obrońców wojskowych obrony krajowej z powodu, przytoczonego w § 93., ust. 2., pkt. 2., wówczas przed wydaniem orzeczenia należy porozumieć się z Ministerstwem sprawiedliwości, które wysłucha właściwą izbę adwokacką.

Do § 120., ust. 2.

Uwierzytelnianie odpisów uskutecznia u prokuratora wojskowego (oficera sądu) on sam lub jego zastępca, zaś w sądach i u generalnego prokuratora wojskowego urzędnik wojskowej kancelaryi sądowej, któremu poruczono kierownictwo kancelaryi, gdzie nie ma przydzielonego takiego urzędnika, oficer dla służby sprawiedliwości.

Uwierzytelnienie odbywa się w formie następującej:

„Zgodność odpisu stwierdza się.

Data. Podpis prokuratora wojskowego
L. S. (oficera sądu)“.

albo

„Zgodność odpisu stwierdza się.

Z kancelaryi c. k. Najwyższego Trybunału obrony krajowej (c. k. generalnego prokuratora wojskowego, c. k. sądu dywizyi obrony krajowej w . . . . .).

Data. Podpis naczelnika kancelaryi.“
L. S.

albo

„Zgodność odpisu stwierdza się.

Z c. k. sądu brygady (dywizyi) obrony krajowej w . . . . . .

Data. Podpis oficera dla służby
L. S. sprawiedliwości.“

Do § 122., ust. 2. i 3.

Doręczenia dla osób, wymienionych w § 122., ust. 2., uskutecznia się albo bezpośrednio przez posłańców albo za pośrednictwem poczty lub władzy gminnej (władzy bezpieczeństwa).

Doręczenia dla osób, wymienionych w § 122., ust. 3., uskutecznia się albo przez pocztę albo za pośrednictwem władzy gminnej (władzy bezpieczeństwa).

Jeżeli doręczenie dla osób w § 122., ust. 2. i 3. wymienionych nie da się uskutecznić w sposób w poprzednich ustępach podany albo połączone jest z trudnościami, natenczas należy poprosić o doręczenie sąd powiatowy miejsca pobytu dotyczącej osoby, powołany do sprawowania sądownictwa karnego.

W prośbie o doręczenie należy zaznaczyć, czy doręczenie musi nastąpić do rąk własnych, czy nie.

Do § 125., ust. 3.

1. Poświadczenie służbowe co do przeszkody, spowodowanej służbą wojskową, wydaje komendant wojskowy (przełożony) wnioskodawcy. Do wydania poświadczenia nie potrzeba koniecznie, aby interesowana osoba była zajęta służbowo w ciągu całego terminu, wystarczy raczej, że osoba ta w ostatnim dniu tego terminu i to w czasie, w którym można było zgłosić środek prawny (postanowienia wykonawcze do § 324., ust. 2), doznała w tem przeszkody, spowodowanej służbą wojskową lub odpadnięciem raportu. Rodzaj przeszkody należy w poświadczeniu zaznaczyć.

2. Jeżeli wnioskodawca powołuje się na to, iż przełożony odmówił mu bezprawnie wydania poświadczenia, winna władza, powołana do rozstrzygnienia, zasięgnąć przed rozstrzygnięciem prośby opinii tego przełożonego.

Do § 131., ust. 1., § 142., ust. 1., § 145., ust. 1. i § 244., ust. 2.

Jeżeli trzeba prosić o pomoc prawną sąd karny cywilny, natenczas prosząca władza winna zwrócić się do tego sądu powiatowego,*) powołanego do sprawowania sądownictwa karnego, w którego okręgu ma być czynność urzędowa przedsięwzięta.

Do § 133., ust. 2. do 4.

Władze cywilne przedsiębiorą czynności urzędowe w budynkach i ubikacyach obrony krajowej, pospolitego ruszenia lub żandarmeryi albo w budynkach i ubikacyach przez nie zajętych po poprzedniem zawiadomieniu komendanta tych przedmiotów. Przy czynności urzędowej ma być obecny wspomniany komendant albo ten oficer lub osoba z nim równorzędna, których wyznaczy komendant albo wojskowa władza miejscowa.

Do § 147.

Przedstawienie do kierownika sądu wnosi się ustnie lub pisemnie — czynni szeregowcy i gażyści, nie zaliczeni do żadnej klasy rangi, zawsze ustnie — albo na ręce kierownika sądu albo też u władz, wspomnianych w § 324., ust. 2. do 4.

Przeciw rozstrzygnięciu kierownika sądu nie ma dalszego środka prawnego.

*) W mieście Rjece z obszarem należy pod „sądem powiatowym“ rozumieć sędziego samoistnego w Rjece.

W sprawie zarządzeń, zaniedbań lub przypadków zwłoki ze strony prokuratora wojskowego lub oficera sądu można wnieść zażalenie do komendanta, właściwego do sprawowania nadzoru, któremu dotyczący prokurator wojskowy lub oficer sądu jest przydzielony (§ 327., ust. 2.).

Do § 154., ust. 4.

Za pomoc prawną, świadczoną sobie nawzajem przez sądy, komendy i organa obrony krajowej albo przez komendy i organa żandarmeryi nie potrzeba zwracać kosztów.

Jeżeli w pewnej sprawie karnej żandarmskiej pokryto wydatki z funduszów obrony krajowej, należy obciążyć tym wydatkiem w drodze książkowej etat żandarmeryi, i tak samo odwrotnie.

Do § 171.

§ 171. nie narusza postanowień regulaminu służbowego dla c. i k. wojska w sprawie aresztowań osób wojskowych przez przełożonych, wyższych, jak również przez organa inspekcyjne, patrole, straże wojskowe i posterunki.

Do §§ 171., 176. i 182.

Przed zarządzeniem aresztu tymczasowego lub śledczego należy zawsze badać starannie, czy zachodzą ustawowe warunki, usprawiedliwiające tego rodzaju zarządzenie (§§ 171. i 176.). Skoro ustaną warunki utrzymania aresztu, należy areszt tymczasowy lub śledczy natychmiast uchylić (§ 182.).

Do § 173., ust. 2.

1. Oficerom i osobom równorzędnym odbiera się w razie aresztowania broń tylko wtedy, jeśli to jest koniecznie potrzebne.

2. Jeżeli organ policyjny lub jakiś inny organ bezpieczeństwa dostawi oficera lub osobę równorzędną do władzy policyjnej (władzy bezpieczeństwa), należy w razie koniecznej potrzeby, wywołanej okolicznościami, przytrzymać doprowadzonego unikając o ile możności wszelkiej senzacyi i zachowując należące się oficerowi względy, oraz celem wydania dalszych zarządzeń uczynić bezzwłocznie doniesienie do najbliższej władzy wojskowej i zawiadomić ją o przyczynie i okolicznościach towarzyszących przytrzymaniu. Jeżeli zawieszenie aresztu tymczasowego nad przytrzymanym nie jest bezwarunkowo konieczne, należy go natychmiast wypuścić na wolność i postąpić dalej po myśli § 133., ust. 1.

Do § 173., ust. ostatni.

Pod „władzami wojskowemi“ należy rozumieć tutaj oddział etatowy aresztowanego, miejscową władzę wojskową, tudzież straże wojskowe i oficerów inspekcyjnych.

Do §§ 179. do 181.

Bliższe postanowienia o wykonaniu aresztu śledczego zawarte są w przepisach dla wojskowych domów więziennych.

Do § 184., ust. 2.

Świadków, nie należących do czynnych osób wojskowych, należy wzywać wprost przez posłańców, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem. W innych przypadkach doręcza się wezwanie za pośrednictwem poczty lub władzy gminnej (władzy bezpieczeństwa). Jeżeli doręczenie nie da się w ten sposób uskutecznić albo połączone jest z trudnościami, należy zwrócić się z prośbą o doręczenie do tego sądu powiatowego w miejscu pobytu świadka, który powołany jest do sprawowania sądownictwa karnego.

Wzywanie świadków, nie podlegających sądownictwu karnemu obrony krajowej lub liniowemu, z innego państwa Monarchii należy uskuteczniać za pośrednictwem sądu, powołanego do wykonywania sądownictwa karnego w miejscu pobytu świadka. Nie należy jednak zagrażać ustawowymi środkami przymusowymi na wypadek niejawienia się. Jeżeli wezwany nie stawi się dobrowolnie, a jego osobiste jawienie się jest konieczne, należy uczynić doniesienie do Ministerstwa obrony krajowej. Te same przepisy stosuje się w stosunkach z Bośnią i Hercegowiną.

Postanowienia drugiego ustępu mają zastosowanie w stosunkach z obcemi państwami, jeżeli nie jest potrzebne pośrednictwo w drodze dyplomatycznej.

Jeżeli żąda się od sądu powiatowego doprowadzenia lub ukarania nieposłusznego świadka albo od władzy policyjnej (władzy bezpieczeństwa) doprowadzenia takiego świadka, należy przed wezwaną władzą wykazać zapomocą dowodu doręczenia, że świadek został należycie wezwany.

Do § 193., ust. 1. do 3. i do § 208.

1. Przeciw czynnym osobom wojskowym, które wzbraniają się bez ustawowego powodu złożyć świadectwo lub współdziałać przy oględzinach w charakterze rzeczoznawców, odmawiają wydania orzeczenia lub złożenia przysięgi w charakterze świadków lub rzeczoznawców, należy zastosować jako środki przymusowe te rodzaje kar aresztu dyscyplinarnego, które dopuszczalne są według przepisów dyscyplinarnych, z wyjątkiem aresztu ścisłego. Każdorazowe ukaranie nie może przekraczać najwyższego wymiaru, przewidzianego w przepisach dyscyplinarnych.

2. O wymiarze i rozpoczęciu kary należy donieść sądowi, który zarządzi ponowne dostawienie świadka lub rzeczoznawcy po odbyciu kary, jeżeli przesłuchanie nie stało się w międzyczasie zbyteczne.

3. Jeżeli taki świadek lub rzeczoznawca jeszcze w czasie wykonania kary aresztu oświadczy, że nie obstaje dalej przy swem wzbranianiu się, należy o tem bezzwłocznie sąd zawiadomić.

4. Jeżeli świadek lub rzeczoznawca dodatkowo złożył świadectwo, wziął udział w oględzinach, wydał orzeczenie lub wykonał przysięgę albo jeżeli przesłuchanie osoby takiej stało się zbędne lub postępowanie w odnośnej instancyi zakończone, winien sąd zawiadomić o tem bezzwłocznie przełożoną komendę i wstrzymać natychmiast wykonanie kary.

5. Zastosowanych według pktu. 1. środków przymusowych nie należy wpisywać do protokołu karnego.

6. Co do dyscyplinarnej kary aresztu, nałożonej jako środek przymusowy, nie można wnieść zażalenia po myśli przepisów dyscyplinarnych. Ukaranemu przysługuje natomiast przewidziane w § 147. prawo do wniesienia przedstawienia lub zażalenia.

7. Postanowienia pktów. 1. do 6. mają do czynnych osób wojskowych analogiczne zastosowanie także wówczas, jeżeli wzbranianie się dotyczy złożenia świadectwa, współdziałania w charakterze rzeczoznawcy przy oględzinach lub wydania orzeczenia przed prokuratorem wojskowym lub oficerem sądu. Co do prawa do wniesienia zażalenia ma zastosowanie ust. 3. postanowień wykonawczych do § 147.

Do § 206., ust. ostatni.

Do wzywania rzeczoznawców, nie należących do czynnych osób wojskowych, mają analogiczne zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 184., ust. 2.

Do § 209.

1. Od rzeczoznawców, stale przy sądzie ustanowionych, odbierze przysięgę kierownik sądu. O złożeniu przysięgi należy spisać protokół. Protokół winien podpisać ten, kto przysięgę złożył, oraz kierownik sądu.

2. Rota przysięgi opiewa:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmocnemu i Wszechwiedzącemu, że zbadam starannie przedmiot oględzin, podam wiernie i dokładnie poczynione spostrzeżenia i wydam wywód oględzin i orzeczenie moje bezstronnie, według najlepszej wiedzy i sumienia oraz stosownie do zasad mej umiejętności (sztuki, rzemiosła). Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Do § 224.

Co do utworzenia komisyi wojenno-naukowej obowiązują postanowienia następujące:

1. Po ukończeniu wyprawy wojennej lub jakiegoś innego zdarzenia wojenngo, a w razie potrzeby jeszcze w czasie operacyi wojskowych ustanowi Ministerstwo obrony krajowej po za-

sięgnięciu rozkazu Najjaśniejszego Pana co najmniej pięć osób wojskowych z pośród jenerałów i oficerów sztabowych, posiadających wymagane wiadomości i uzdolnienie, na rzeczoznawców w kwestyach wojenno-naukowych i poda ich imiona i nazwiska do powszechnej wiadomości.

2. W czasie pokoju ustanawia Ministerstwo obrony krajowej rzeczoznawców takich od przypadku do przypadku wskutek umotywowanego żądania sądu i na wniosek Najwyższego Trybunału obrony krajowej.

3. Komisya wojenno-naukowa składa się z trzech członków.

Z pośród ustanowionych rzeczoznawców wybiera obwiniony, właściwy komendant i sąd śledczy po jednym członku komisyi.

Jeżeli obwiniony nie uczyni użytku ze swego prawa do wyboru jednego rzeczoznawcy, wybierze tego rzeczoznawcę zamiast niego sąd śledczy.

4. Po dokonaniu wyboru składają członkowie komisyi w jednym ze sądów obrony krajowej przepisaną dla rzeczoznawców przysięgę (§ 209.).

O złożeniu przysięgi należy spisać protokół. Należy go dołączyć do aktów po podpisaniu przez rzeczoznawców i kierownika sądu.

5. Przewodniczy z pośród tych trzech rzeczoznawców najstarszy rangą. Jemu oznacza też sąd udzielając wszystkich odnośnych aktów te pytania, na które żąda odpowiedzi, oraz przedmiot, co do którego ma być wydane orzeczenie.

Przewodniczący znosi się z sądem śledczym bezpośrednio i zwraca się jedynie do niego w sprawie potrzebnych jeszcze w danym razie wyjaśnień lub dochodzeń.

Odpowiedź na pytania musi być pod każdym względem umotywowana oraz podpisana przez trzech członków komisyi.

Jeżeli uchwała nie zapadnie jednomyślnie albo zapatrywania członków komisyi są podzielone w ten sposób, że żadno nie ma za sobą większości, wówczas podpisuje swe orzeczenie wraz z jego motywami w pierwszym przypadku rzeczoznawca, głosujący odmiennie od większości, w ostatnim przypadku każdy rzeczoznawca z osobna.

6. Do członków komisyi mają zresztą analogiczne zastosowanie wszystkie postanowienia ustawy o postępowaniu karnem wojskowem, dotyczące rzeczoznawców.

Do § 226., ust. 2.

Co do zastosowania środków przymusowych do czynnych osób wojskowych celem wydania skonfiskowanych przedmiotów mają analogiczne zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 193., ust. 1. do 3. i do § 208.

Do § 257.

1. Słuchaczy dopuszcza się w miarę rozporządzalnego miejsca. Jeżeli należy się spodziewać natłoku większego, aniżeli rozporządzalne miejsce na to zezwala, może kierownik sądu zarządzić dopuszczanie słuchaczy za kartami.

Przy wydawaniu kart winno się ile możności uwzględniać najbliższych krewnych obwinionego, jeśli przeciw temu nie przemawiają szczególne wątpliwości.

Kierownik sądu może osobom, które ze względu na swój zawód odwiedzają często rozprawy sądowe, wydawać stałe karty wstępu z ważnością na czas dłuższy, najdalej jednak do końca roku kalendarzowego. Kierownik sądu może takie karty każdego czasu bez podania powodów odebrać albo uznać za nieważne.

2. W chwili wejścia sądu wojennego do sali rozpraw, w czasie odbierania przysięgi oraz ogłaszania uchwał i wyroków winni wszyscy obecni powstać z miejsc.

Do §§ 266. do 268., oraz 270. i 272.

1. Przewodniczący sądu wojennego ma takie prawo karania w drodze dyscyplinarnej, jakie przysługuje komendantowi jednego z oddziałów wojskowych.

Przeciw ukaraniu dyscyplinarnemu, które przewodniczący zarządził, idzie zażalenie do jego przełożonej komendy.

2. Jeżeli osoba, która stała się winną kary, jest w tym samym lub w wyższym stopniu, winien przewodniczący donieść o danym wypadku przełożonej komendzie odnośnej osoby.

Do § 269. i 280., ust. ostatni.

1. Kosztami rozprawy głównej są wydatki w gotówce, urosłe dla skarbu państwa. Sądy winny do kosztów, pokrytych z swej zaliczki pieniężnej, doliczyć także koszta, zarachowane przez inne oddziały obrony krajowej (pospolitego ruszenia, żandarmeryi). Informacyi o wysokości tych kosztów mają zasięgnąć sądy od wspomnianych wyżej władz. Pozycyę dochodu, dotyczącą tych kosztów, należy umotywować w swoim czasie szczegółowem obliczeniem.

2. Jeżeli kosztów nie można zaraz cyfrowo ustalić, może sąd dostarczyć wykazu kosztów później; okoliczność tę należy w uchwale przytoczyć.

Termin do wniesienia zażalenia do Najwyższego Trybunału obrony krajowej rozpoczyna się w takim razie od dnia doręczenia wykazu kosztów.

Do § 274.

1. Jeżeli przewodniczący lub jeden z sędziów stanu żołnierskiego zostanie uchylony lub wykluczony,

należy zażądać zastępstwa od komendy stacyjnej obrony krajowej w miejscu odbywania się rozprawy.

2. Jeżeli rozprawa główna nie odbywa się w siedzibie urzędowej sądu, wówczas komenda stacyjna obrony krajowej, jeżeli ona sama uskuteczniła komenderowanie uchylonego lub wykluczonego członka sądu wojennego, winna odkomenderować oficera tego samego stopnia, co uchylony lub wykluczony i to najbliższego z kolei rangi, jeśli taki jest do rozporządzenia w garnizonie, w przeciwnym razie oficera najstarszego rangą (§ 53., ust. 2. i § 55., ust. ostatni).

3. Dla członków sądu wojennego, nie należących do stanu żołnierskiego i dla protokolanta winna postarać się o zastępstwo ta władza, która odnośne osoby do rozprawy głównej komenderowała.

Do § 279. i 284., ust. ostatni.

1. Co do zasądzenia na zwrot kosztów mają analogiczne zastosowanie postanowienia wykonawcze do §§ 269. i 280., ust. ostatni.

2. W przypadku, przewidzianym w § 279., ust. 3., poweźmie sąd wojenny uchwałę, czy w sprawie zasądzenia świadka lub rzeczoznawcy na zwrot kosztów rozprawy głównej należy zwrócić się do właściwego sądu powiatowego, czy też nie. W danym razie dołączyć należy do pisma rekwizycyjnego szczegółowy wykaz kosztów.

Do § 309.

Nienaruszone pozostają te przepisy wojskowe prawa karnego, według których, jeśli chodzi o oficerów i osoby równorzędne, orzec należy zamiast kary więzienia karę zwykłego lub ścisłego aresztu w tych przypadkach, w których sąd przy zbrodniach, zagrożonych w ustawie karą więzienia pierwszego stopnia, z uwagi na przeważające okoliczności łagodzące nie poweźmie uchwały na wydalenie (kasacyę).

Do § 319., ust. 2.

1. Sąd wojenny może równocześnie z powzięciem uchwały o przerwaniu lub odroczeniu rozprawy głównej zarządzić w razie istnienia wymogów ustawowych areszt tymczasowy nad oskarżonym, pozostającym na wolnej stopie. O takiem zarządzeniu ma sąd wojenny zawiadomić natychmiast właściwego komendanta, który postąpi według § 175., ust. 2.

2. Także przewodniczący może zarządzić, aby w czasie zarządzonej przez niego przerwy rozprawy głównej osadzono oskarżonego w areszcie tymczasowym (§ 171.).

Do § 319., ust. 3.

Komenderowanie członków sądu wojennego do rozprawy głównej, wyznaczonej na nowo po przerwie lub odroczeniu, odbywa się po myśli punktu 11. postanowień wykonawczych do § 53., ust. 4. i do § 55., ust. 4.

Do § 324., ust. 1.

Do przyjmowania oświadczeń, odnoszących się do wnoszenia lub cofania środków prawnych przeciw postanowieniom i uchwałom właściwego komendanta, powołany jest przydzielony temu komendantowi prokurator wojskowy (oficer sądu).

Do § 324., ust. 2.

Jeżeli czynni szeregowcy lub czynni gażyści, nie zaliczeni do żadnej klasy rangi, składają u przełożonej komendy oświadczenia odnoszące się do wnoszenia lub cofania środków prawnych, winni czynić to przy sposobności raportu oddziałowego. Przestrzeganie drogi służbowej, przepisanej w regulaminie służbowym dla c. i k. wojska, nie jest w tym przypadku potrzebne.

Do § 324., ust. 5.

W razie, jeżeli protokół nie spisuje się u tej władzy, do której środek prawny ma być wniesiony (§ 324., ust. 1.), należy go bezzwłocznie i bezpośrednio tej władzy przedłożyć; jeżeli zaszła zwłoka przy spisaniu lub przedłożeniu, należy ją uzasadnić.

Do § 343., ust. 2.

Obwinionemu, który zjawił się dobrowolnie na rozprawie apelacyjnej, odbywającej się poza miejscem garnizonu, nie zwraca się kosztów podróży (marszu).

Do § 343., ust. 3.

Postanowienia wykonawcze do §§ 269. i 280., ust. ostatni, mają analogiczne zastosowanie.

Do § 367.

Pkt. 1., ust. 1. i pkt. 2. postanowień wykonawczych do §§ 266. do 268., tudzież do §§ 270. i 272. mają zastosowanie.

Zażalenie przeciw ukaraniu przez przewodniczącego idzie do prezydenta Najwyższego Trybunału obrony krajowej, jeżeli zaś nałożył karę sam prezydent, do Ministerstwa obrony krajowej.

Do § 368., ust. 2.

Postanowienia wykonawcze do § 343., ust. 2. mają analogiczne zastosowanie.

Do § 370., ust. 1.

Postanowienia wykonawcze do §§ 269. i 280., ust. ostatni, mają analogiczne zastosowanie.

Do § 398., ust. 3.

Postanowienia wykonawcze do § 343., ust. 2. mają analogiczne zastosowanie.

Do § 403.

Jeżeli z czynu karygodnego wynikła dla skarbu państwa szkoda, mają zbadać ją powołane do tego komendy i władze wojskowe po myśli przepisu o postępowaniu w c. k. obronie krajowej przy pokrywaniu wzajemnych zarachowań, odpisywaniach i przy rozprawach w sprawie zwrotu, albo po myśli przepisów o należytościach dla żandarmeryi, a to niezależnie od wojskowego postępowania karnego i wdrożyć odpowiednie kroki celem zabezpieczenia skarbu państwa.

Do § 406.

1. Pod „sądem karnym cywilnym“ należy rozumieć sąd powiatowy, powołany do sprawowania sądownictwa karnego, w którego okręgu sąd wojskowy, wydający orzeczenie w I. instancyi, ma swoją siedzibę.

2. Sąd powiatowy postąpi według postanowień cywilnej ordynacyi karnej i doniesie sądowi wojskowemu o zarządzeniach wydanych w tym przedmiocie.

Do § 409., ust. 1.

Do wymierzania należytości czynnych osób wojskowych, powołanych do współdziałania w postępowaniu karnem, mają zastosowanie postanowienia przepisu o należytościach tej części siły zbrojnej (żandarmeryi), do której odnośne osoby należą.

Do § 409., ust. 3.

Świadkowie i rzeczoznawcy, którzy bez ustawowego powodu wzbraniają się złożyć świadectwo lub wydać orzeczenie, nie mają prawa do należytości.

Do § 409., ust. 4.

1. Intendantura terytoryalna obrony krajowej udzieli sądom brygady i sądom dywizyi odpowiedniej zaliczki pieniężnej, którą sądy będą zarządzały stosownie do istniejących w tej mierze przepisów i z której pokrywane będą koszta, spowodowane postępowaniem karnem.

2. Intendantura terytoryalna obrony krajowej ma badać nadsyłane przez sądy co miesiąca zapiski w sprawie zaliczki i zarządzić traktowanie tychże w swych dokumentach rachunkowych oraz w dziennikach cywilnej kasy państwowej, sprawującej funkcye urzędu płatniczego obrony krajowej; intendantura ta winna równocześnie wyasygnować sądom uzupełnienie zaliczki.

Jeżeliby zaliczka, udzielona jednemu ze sądów, okazała się z biegiem czasu za wysoką, poweźmie intendantura inicyatywę co do jej zniżenia.

Do § 410., ust. 4.

Do oznaczenia kosztów zastępcy pokrzywdzonego albo oskarżyciela prywatnego powołany jest ten sąd powiatowy, sprawujący sądownictwo karne, w którego okręgu ma swoją siedzibę sąd wojskowy, zajmujący się odnośną sprawą karną w pierwszej instancyi.

Do § 417.

Jeżeli kara śmierci zostanie aktem łaski zamieniona na karę na wolności, wówczas wliczyć należy do czasu kary czas, który osoba skazana przebyła w areszcie od dnia podpisania aktu łaski.

Do §§ 419., ust. ostatni i 420., ust. 3.

Władza, zezwalająca na odroczenie kary lub przerwanie wykonania kary, oznaczy również rodzaj i wysokość zabezpieczenia jakoteż sposób, w jaki należy go udzielić, względnie inne warunki, od których spełnienia zależy zezwolenie na odroczenie kary lub przerwanie jej wykonania.

Do § 422.

a) Kara śmierci.

1. Karę śmierci przez powieszenie wykonać należy w obrębie murów więzienia lub w innej zamkniętej ubikacyi, karę śmierci przez rozstrzelanie w miejscu do tego celu odpowiedniem i o ile możności zamkniętem dla oczu osób niepowołanych, w obecności kierownika sądu lub jego zastępcy, prokuratora wojskowego, protokolanta, lekarza wojskowego i duszpasterza. Obrońcę skazanego należy zawiadomić o miejscu i godzinie wykonania, aby mógł być przy niem obecny.

Członkom sądu wojennego, który wydał wyrok zasądzający, oficerom dla służby sprawiedliwości, aspirantom dla wojskowej służby sprawiedliwości i najbliższym krewnym męskim skazanego wolno być obecnymi przy straceniu. W miarę rozporządzalnego miejsca może kierownik sądu dozwolić przystępu także innym mężczyznom.

2. Jeżeli kara śmierci ma być wykonana na kilku osobach, należy postarać się o to, aby jeden nie mógł widzieć stracenia drugiego.

3. Zresztą mają zastosowanie postanowienia regulaminu służbowego dla c. i k. wojska.

b) Kary na wolności.

Kary na wolności wykonuje się według przepisu dla wojskowych domów więziennych.

c) Grzywny.

1. W razie zasądzenia na grzywnę należy przy ogłoszeniu zarządzenia wykonawczego właściwego komendanta wezwać zasądzonego, aby złożył grzywnę w sądzie w ciągu dni 14.

Na prośbę zasądzonego może właściwy komendant zezwolić na zwłokę w złożeniu grzywny aż do ośmiu tygodni albo na uiszczenie grzywny w ratach.

2. Skoro zasądzony nie dopełni swego obowiązku zapłaty, winien sąd, jeśli chodzi o czynne osoby wojskowe i ściągnięcie grzywny z poborów zasądzonego jest według istniejących przepisów dopuszczalne, donieść o tem tej władzy, do której należy staranie o asygnowanie przypadających zasądzonemu poborów, dołączając uwierzytelniony odpis wyroku. Władza ta winna zarządzić przymusowe ściągnięcie grzywny według przepisu o postępowaniu z sądowemi i administracyjnemi prenotacyami potrąceń i kwot nie podniesionych przy wypłatach, uskutecznianych z kas wojskowych. Jeżeli zasądzony posiada majątek prywatny, można w danym razie ściągnąć przymusowo grzywnę także za pośrednictwem właściwego sądu cywilnego.

3. Wspomniane na końcu postępowanie należy wdrożyć także wówczas, jeżeli ściągnięcie grzywny z poborów czynnej osoby wojskowej jest niedopuszczalne a zasądzony posiada majątek prywatny, albo jeżeli na grzywnę zasądzoną została nieczynna osoba wojskowa lub osoba cywilna.

4. W przypadkach, w których nieściągalność grzywny została bez wątpienia stwierdzoną już w toku postępowania, należy wstępującą w miejsce kary pieniężnej karę aresztu wykonać bez dalszych zarządzeń stosownie do postanowień, obowiązujących co do kar na wolności.

Do § 425.

1. O ile w poszczególnych przypadkach nie zostaną wydane specyalne wyższe polecenia, należy prośby o ułaskawienie traktować według następujących postanowień:

a) Jeżeli zasądzony wniesie prośbę o ułaskawienie do swojej przełożonej komendy lub po rozpoczęciu odbywania kary na wolności do komendy (zarządu) domu więziennego albo przy sposobności inspekcyi domu więziennego, wówczas jeśli prośba nie została wystosowana na piśmie, winna go przełożona komenda albo komenda (zarząd) domu więziennego przesłuchać protokolarnie co do tej prośby i jej powodów.

Prośbę lub protokół należy następnie przesłać temu sądowi wojskowemu, który orzekł w pierwszej instancyi. Jeżeli przesyłką prośby zajmie się komenda (zarząd) domu więziennego, należy dołączyć opinię komendanta (zarządcy) o zachowaniu się i stanie zdrowia więźnia.

b) Także wszystkie inne prośby o łaskę należy przesyłać do sądu.

c) Sąd winien dołączając swą własną opinię dać sposobność właściwemu komendantowi do oświadczenia się co do prośby.

Jeżeli kara na wolności nie przekracza jednego roku a tak właściwy komendant jak i sąd oświadczyli się za odrzuceniem prośby o ułaskawienie, winien sąd prośbę tę odrzucić.

W razie przeciwnym należy przedłożyć prośbę z umotywowanym wnioskiem Najwyższemu Trybunałowi obrony krajowej dołączając akta karne, opinię właściwego komendanta a jeżeli zasądzony znajduje się w więzieniu, także opinię komendanta (zarządcy) domu więziennego (lit. *a*).

d) Najwyższy Trybunał obrony krajowej rozstrzyga na posiedzeniu niejawnem (§ 67 : 1) po wysłuchaniu generalnego prokuratora wojskowego, czy prośba ma być odrzucona czy też przedłożona z wnioskiem przychylnym Ministerstwu obrony krajowej, i stosownie do tego odsyła prośbę do sądu pierwszej instancyi lub przedkłada ją Ministerstwu obrony krajowej.

O odrzuceniu prośby ma zawiadomić petenta sąd pierwszej instancyi.

2. Wnioski właściwych komendantów na ułaskawienie należy po zasięgnięciu opinii komendanta (zarządcy) domu więziennego (punkt 1., lit. *a*) i umotywowaniu ich przez sąd przedkładać Najwyższemu Trybunałowi obrony krajowej, który ma postąpić według postanowień punku 1., lit. *d*.

3. O wykonaniu Najwyższego aktu łaski winien komendant wojskowego zakładu karnego albo sąd, przy którym znajduje się dom więzienny, donieść Ministerstwu obrony krajowej.

Do § 428., ust. 4.

Jeżeli prośba o uwięzienie i wydanie zbiega ma być wystosowana do władz zagranicznych, winien być list gończy wygotowany zawsze przez sąd.

Do § 430.

O odwołaniu listu gończego zawiadomić należy wszystkie te władze, którym list gończy przesłano.

Jeżeli list gończy ogłoszony był w dziennikach publicznych, należy odwołanie podać w tensam sposób do wiadomości publicznej.

Hochenburger wlr. **Georgi** wlr.

Heinold wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozesłana dnia 6. czerwca 1914.

Treść: (№ 123—125.) 123. Obwieszczenie, dotyczące przekształcenia Urzędu celnego głównego II. klasy w Capodistria na urząd celny poboczny I. klasy i zwinięcia tamtejszego Urzędu solnego. — 124. Rozporządzenie w celu wykonania artykułu 1., B, l. 3. i 4. noweli o podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914. — 125. Rozporządzenie o wykonaniu niektórych postanowień noweli o uproszczeniu czynności w sądach.

123.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. maja 1914,

dotyczące przekształcenia Urzędu celnego głównego II. klasy w Capodistria na urząd celny poboczny I. klasy i zwinięcia tamtejszego Urzędu solnego.

C. k. Urząd celny główny II. klasy w Capodistria w Istryi przekształca się na urząd celny poboczny I. klasy.

W przysługujących temu urzędowi upoważnieniach szczególnych nie zachodzi żadna zmiana.

Tamtejszy Urząd solny zwija się.

Engel wlr.

124.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. maja 1914

w celu wykonania artykułu 1., B, l. 3. i 4., noweli o podatku od wódki z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 11.

§ 1.

1. Przydzielenie udziałów indywidualnych w kontyngencie alkoholu gorzelniom spółkowym, utworzonym na zasadzie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70, które zostały świeżo puszczone w ruch w czasie między dniem 1. grudnia 1912 a dniem 1. grudnia 1914, odbywa się, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień ustępów 2. i 3., według miary po 1·5 hektolitra na każdy hektar powierzchni gruntowej, uznanej przez władzę skarbową pierwszej instancyi na ostatku przed dniem 1. grudnia 1914 za policzalną, jednakowoż z tem ograniczeniem, że z tej powierzchni gruntowej można udziały poszczególnych członków, wynoszące więcej jak 30 hektarów, uwzględniać tylko w ilości 30 hektarów a przeciętnie w ilości nie większej jak 15 hektarów na jednego spólnika, i że żaden z indywidualnych kontyngentów nie może przewyższać 600 hektolitrów.

2. Jeżeli ilość ogólna, potrzebna na obdzielenie według tej miary gorzelni, wymienionych w ustępie 1., jest większa niż ilość kontyngentu, przeznaczona do przydzielenia, wówczas zmniejsza się stosunkowo udziały indywidualne, obliczone według ustępu 1., przedewszytkiem dla tych gorzelni, które wedle orzeczenia miejscowo właściwych głównych korporacyi rolniczych nie leżą w okolicach, mających grunta ubogie, przeznaczone głównie na uprawę ziemniaków, jednakowoż najwyżej na 250 hektolitrów dla każdej takiej gorzelni.

3. Jeżeli także suma, wynikająca z przeprowadzenia tych umniejszeń, jest większa niż ilość kontyngentu, przeznaczona do przydzielenia, wówczas zmniejsza się udziały wszystkich uprawnionych gorzelni aż do wyrównania pozostałej różnicy a obliczone w ten sposób ilości przydziela się jako kontyngenty indywidualne.

§ 2.

1. Kontyngenty indywidualne gorzelni rolniczych, puszczonych świeżo w ruch w latach 1912 i 1913, które nie są gorzelniami spółkowemi (§ 1.), wymierza się, z zastrzeżeniem zastosowania postanowienia ustępu 3., w sposób następujący:

a) w ilości 2 hektolitrów na hektar policzalnej powierzchni gruntowej, jeżeli powierzchnia ta wynosi mniej niż 75 hektarów;

b) w ilości 150 hektolitrów, jeżeli policzalna powierzchnia gruntowa wynosi najmniej 75, jednak nie więcej jak 300 hektarów;

c) w wszystkich innych przypadkach w ilości 0·5 hektolitrów na hektar policzalnej powierzchni gruntowej, jednak najwyżej w ilości 250 hektolitrów.

2. Za policzalną powierzchnią gruntową uważa się powierzchnię gruntową, uznaną na ostatku przed dniem 1. stycznia 1914 za policzalną przez właściwą władzę skarbową pierwszej instancyi.

3. Jeżeli ilość ogólna, potrzebna według powyższych miar do obdzielenia gorzelni, wymienionych w ustępie 1., jest większa niż reszta kontyngentu ogólnego, będąca do rozporządzenia po myśli artykułu 1., lit. B, l. 4., ustęp drugi, noweli o podatku od wódki, wówczas zmniejsza się stosunkowo udziały indywidualne, obliczone według ustępu 1.

§ 3.

Kontyngenty indywidualne, obliczone wedle §§ 1. i 2. niniejszego rozporządzenia i podwyższone na zasadzie postanowienia artykułu 1., B, l. 3., noweli o podatku od wódki, zachowują moc obowiązującą na kampanię 1914/15 do 1917/18 włącznie, o ile wedle postanowień następujących §§ 4. do 6. nie ma nastąpić zmniejszenie lub ściągnięcie.

§ 4.

Jeżeli jedna z gorzelni, wymienionych w § 1., ustęp 1., i § 2., ustęp 1., przekształcona zostanie nie na gorzelnię rolniczą (n. p. na przemysłową), wówczas traci swój kontyngent indywidualny, począwszy od kampanii, następującej bezpośrednio po chwili przekształcenia, na resztę czasu, określonego w § 3.

§ 5.

Jeżeli natomiast jedna z gorzelni, wymienionych w § 1., ustęp 1., nie tracąc charakteru gorzelni rolniczej, przestanie być utrzymywana w ruchu przez stowarzyszenie, utworzone na zasadzie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70, wówczas jej kontyngent indywidualny zniża się, począwszy od kampanii, następującej bezpośrednio po nastaniu tej zmiany, na resztę czasu, określonego w § 3., do ilości, przypadającej wskutek zastosowania miar z § 2., ustęp 1.

§ 6.

Gorzelnia, której kontyngent indywidualny zostanie podwyższony na zasadzie artykułu 1., B, l. 3., noweli o podatku od wódki, traci w razie przekształcenia jej nie na gorzelnię rolniczą (n. p. na przemysłową) oraz w razie jeżeli, nie tracąc charakteru gorzelni rolniczej, przestanie być utrzymywana w ruchu przez stowarzyszenie, utworzone na zasadzie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70, przyznane jej podwyższenie, począwszy od kampanii, następującej bezpośrednio po chwili zmiany, na resztę czasu, określonego w § 3.

§ 7.

Udziały w kontyngencie, nie zużytkowane w przypadkach z §§ 4. do 6., traktuje się jako będące do rozporządzenia po myśli artykułu 1., B, ustęp drugi.

Engel wlr.

125.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. czerwca 1914

o wykonaniu niektórych postanowień noweli o uproszczeniu czynności w sądach.

Na zasadzie §§ 80., 417. i 418. p. c. w brzmieniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 118, i artykułu XIX. tegoż rozporządzenia cesarskiego rozporządza się:

§ 1.

Forma napisów (rubryk).

W następujących podaniach stron należy w napisie zamiast przedmiotu sporu wypisać żądanie zgodnie z osnową pisma:

1. Pozew o zapłatę sumy pieniężnej (pozew wekslowy) lub wydanie ruchomości.
2. Wniosek o egzekucyę na ruchomości.
3. Wniosek o dozwolenie sprzedaży.
4. Wniosek o egzekucyę na wierzytelności.
5. Wniosek o przekaz wierzytelności.
6. Wniosek o egzekucyę na płacę urzędnika publicznego.
7. Wniosek o przekazanie płacy urzędnika publicznego.

8. Wniosek o egzekucyę na pobory funkcyonaryusza prywatnego.

9. Wniosek o przekazanie poborów funkcyonaryusza prywatnego.

10. Wniosek o egzekucyę na ruchomości i wierzytelności.

11. Wniosek o egzekucyę na ruchomości i płacę urzędnika publicznego.

12. Wniosek o egzekucyę na ruchomości i pobory funkcyonaryusza prywatnego.

13. Wniosek o przymusowe ustanowienie prawa zastawu.

14. Wniosek o zastanowienie egzekucyi na ruchomości.

15. Wniosek o zastanowienie egzekucyi na wierzytelności.

16. Wniosek o zastanowienie egzekucyi na płacę urzędnika publicznego.

17. Wniosek o zastanowienie egzekucyi na pobory funkcyonaryusza prywatnego.

18. Wniosek o zastanowienie sprzedaży.

19. Wniosek o zastanowienie egzekucyi przez przymusowe ustanowienie prawa zastawu.

Napisy mają także wtedy zawierać żądanie zgodnie z osnową pisma, jeżeli kilka takich wniosków połączy się w jednem piśmie.

Nieprzestrzeganie powyższych przepisów stanowi usterkę formalną z § 84. p. c.

Ministerstwo sprawiedliwości prześle bezpośrednio sądom wzory na podania stron z wymienionymi wyżej wnioskami wraz z przykładami i załatwieniem sądu zapomocą wyciśnięcia pieczątki.

§ 2.

Zapisek o wyroku.

Zapisek o wyroku (§ 418., ustęp 1. p. c.) dopuszczalny jest tylko wtedy, jeżeli wyrokiem zaocznym orzeczono zgodnie z żądaniem powoda, albo jeżeli orzeczono wyrokiem na zasadzie uznania lub zrzeczenia się. Zapisku o wyroku można używać tak w postępowaniu przed sądami powiatowymi jak i w postępowaniu trybunalskiem.

Zapiskiem o wyroku zastępuje się przeznaczony do aktów sądowych układ wyroku (§ 418., ustęp 1. p. c.), a jeżeli wydaje się wyrok zaoczny, stwierdzony pisemnie zapiskiem o wyroku, także protokół rozprawy (§ 207., ustęp 2. p. c.). Jeżeli w razie zaoczności nie uwzględnia się żądania powoda w całości lub w części, musi się spisać protokół rozprawy; to samo ma być w przypadkach uznania i zrzeczenia się.

Zapisek o wyroku co do wyroku zaocznego należy z reguły umieszczać na wygotowaniu skargi, pozostającem w aktach sądowych; jeżeli wyjątkowo niema na to miejsca, należy zapisek ten umieścić na doszytej karcie. Stempel do protokołu i wyroku należy umieścić obok zapisku o wyroku.

Zapisek o wyroku należy zaopatrzyć osobną liczbą porządkową.

Zapisek o wyroku podpisuje tylko sędzia; nie potrzeba dawać go do podpisu ani powodowi ani protokolantowi.

Sporządzenie referatu zapisku należy do protokolanta (kancelaryi sądowej, § 56., ustęp ostatni, ust. o org. sąd.) według wskazówek sędziego.

§ 3.

Skrócony wyrok zaoczny.

Wyroki zaoczne można wygotowywać przy użyciu wygotowania skargi lub napisu. Nie potrzeba przytaczać nazwisk sędziów, stanu faktycznego wyroku i powodów rozstrzygnienia; oznaczenie stron, ich zastępców i pełnomocników potrzebne jest tylko o tyle, o ile się odstępuje od szczegółów, podanych w skardze lub napisie. W tenorze wyroku można powołać się na pozew lub napis.

Wyrok należy opatrzyć napisem „Wyrok zaoczny“.

§ 4.

Formularz na wyroki zaoczne, na zasadzie uznania i zrzeczenia się.

Jeżeli nie dostarczono napisów, zdatnych do użytku w celu skróconego wygotowania wyroku zaocznego, należy do wygotowania użyć formularza wyroku form. p. c. Nr. 57. (57. *a*, 57. *b*). Wyrok opatrzyć należy napisem „Wyrok zaoczny“. Stan faktyczny i powody odpadają. Odnośne słowa wydrukowane w formularzach należy przekreślić.

Taksamo należy wygotowywać wyroki na zasadzie uznania i zrzeczenia się, używając do tego ogólnego formularza wyroku, jednak bez stanu faktycznego i powodów. Wyroki te należy opatrzyć napisem „Wyrok na zasadzie uznania“ lub „Wyrok na zasadzie zrzeczenia się“.

Jeżeli żądania, aby zgodnie z wnioskiem orzec wyrokiem zaocznym, wyrokiem na zasadzie uznania lub zrzeczenia się, nie uwzględnia się w wyroku w całości lub w części, wówczas należy wygotować wyrok wraz z wszystkiemi częściami składowemi, przepisanemi w § 417., ustęp 1. p. c., używając do tego ogólnego formularza wyroku (form. p. c. Nr. 60.).

§ 5.

Potwierdzenie dalszego trwania prawa ubogich.

Do § 2., ustęp 1., rozporządzenia z dnia 23. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 130, o prawie ubogich tudzież wygotowywaniu i potwierdzaniu świadectw w celu uzyskania prawa ubogich, należy dodać:

„Jeżeli na podstawie wykonalnego wygotowania prosi się o egzekucyę bezpośrednio w sądzie egzekucyjnym, to musi się w razie potrzeby dostarczyć poświadczenia sądu procesowego co do dalszego trwania prawa ubogich.“

§ 6.

Poszczególne postanowienia niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie razem z tymi przepisami rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 118, dla których wykonania je wydano.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 13. czerwca 1914.

Treść: (№ 126 i 127.) 126. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia nowych okręgów rozkładu podatku zarobkowego dla okręgów urzędowych nowoutworzonych Starostw w Loket i Kralupach. — 127. Obwieszczenie o odbywaniu egzaminów dla kandydatów, ubiegających się o upoważnienie na technika cywilnego (inżyniera cywilnego lub geometrę cywilnego).

126.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 3. czerwca 1914,

dotyczące utworzenia nowych okręgów rozkładu podatku zarobkowego dla okręgów urzędowych nowoutworzonych Starostw w Loket i Kralupach.

Dla okręgów urzędowych nowoutworzonych Starostw w Loket i Kralupach (obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. października 1913, Dz. u. p. Nr. 226) tworzy się na zasadzie §§ 13. i 16. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, — począwszy od okresu rozkładu 1916/1917 — po jednym okręgu rozkładu dla III. i IV. klasy podatku zarobkowego.

Ilość członków komisyi towarzystw podatkowych III. klasy dla powiatów politycznych Loket i Kralupy oznacza się na 4 dla każdego powiatu, zaś ilość członków komisyi towarzystw podatkowych IV. klasy dla wymienionych powiatów na 6 dla każdego z nich.

Stosownie do tego należy spis okręgów rozkładu powszechnego podatku zarobkowego, obwieszczony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, Dz. u. p. Nr. 117, uzupełnić w sposób następujący:

(Strona 903. i 905. części XLVI. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 11. maja 1897.)

Numer okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisyi	Ilość członków dla towarzystw podatkowych	
			III.	IV.
	dla towarzystw podatkowych **III. i IV. klasy**		klasy	
3 *a*	Powiat polityczny lokecki	Starostwo w Loket	4	6
18 *a*	Powiat polityczny kralupski	Starostwo w Kralupach	4	6

Engel wlr.

127.

Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 5. czerwca 1914

o odbywaniu egzaminów dla kandydatów, ubiegających się o upoważnienie na technika cywilnego (inżyniera cywilnego lub geometrę cywilnego).

I. Komisye egzaminacyjne.

§ 1.

W celu odbywania egzaminu, który po myśli § 12. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1913, Dz. u. p. Nr. 77, mają składać kandydaci, ubiegający się o upoważnienie na inżyniera cywilnego, ustanawia się dla poszczególnych kierunków zawodowych osobne komisye egzaminacyjne.

Takie komisye egzaminacyjne ustanawia się przy wszystkich politycznych władzach krajowych, w których siedzibie znajduje się akademia techniczna.

Egzamin, który mają składać kandydaci, ubiegający się o upoważnienie na inżyniera cywilnego budowy okrętów i budowy maszyn okrętowych, odbywać się będzie aż do dalszego zarządzenia jedynie przed komisyą egzaminacyjną, która będzie ustanowioną dla tych przedmiotów w Namiestnictwie dolno-austryackiem.

Skład komisyi egzaminacyjnych.

§ 2.

Komisyom egzaminacyjnym przewodniczy naczelnik państwowej służby budowniczej, a jeżeli tenże dozna przeszkody, jego zastępca.

Członkami tych komisyi są: jeden egzaminator z przedmiotów, obejmujących naukę o gospodarstwie społecznem i austryackie prawo administracyjne i trzech egzaminatorów z ustaw i rozporządzeń, wchodzących w zakres zawodu kandydata.

Czynność egzaminatora z nauki o gospodarstwie społecznem i z austryackiego prawa administracyjnego sprawuje profesor lub docent jednej z akademii technicznych, który uczy jednego lub obu tych przedmiotów.

Egzaminatorami z ustaw i rozporządzeń są:

1. wyższy państwowy urzędnik techniczny, a mianowicie:

a) dla inżynierów cywilnych budownictwa, architektury i budownictwa lądowego, budowy maszyn, elektrotechniki i techniki kultury wyższy urzędnik odnośnej państwowej służby budowniczej, o ile możności z odnośnego działu zawodowego;

b) dla inżynierów cywilnych budowy okrętów i budowy maszyn okrętowych wyższy urzędnik Inspektoratu żeglugi śródlądowej w c. k. Ministerstwie handlu w Wiedniu;

c) dla inżynierów cywilnych lasowości wyższy urzędnik państwowej służby lasowej;

d) dla inżynierów cywilnych chemii technicznej wyższy urzędnik państwowej służby budowniczej lub innego działu służby państwowej i

e) dla geometrów cywilnych, wyższy urzędnik w służbie ewidencyi katastru podatku gruntowego;

2. technik cywilny z odnośnego działu zawodowego, wykonujący swoje upoważnienie, lub w braku takiego inna osoba fachowa, którą od przypadku do przypadku należy przybierać i

3. profesor lub docent akademii technicznej, który uczy co najmniej jednego z głównych przedmiotów odnośnego zawodu technicznego i o ile możności jest technikiem cywilnym.

W Wiedniu mogą pełnić czynności członków komisyi egzaminacyjnych także profesorowie lub docenci akademii ziemiaństwa pod tymi samymi warunkami co profesorowie lub docenci akademii technicznej.

W komisyach egzaminacyjnych dla inżynierów cywilnych lasowości poza Wiedniem wstępuje, jeżeli na odnośnych akademiach technicznych nie udziela się głównych przedmiotów lasowości, w miejsce egzaminatora, należącego zresztą zwykle do grona profesorów lub docentów, inżynier cywilny lasowości, wykonujący swoje upoważnienie, lub inna osoba fachowa.

Komisya egzaminacyjna dla tych kandydatów, którzy po myśli § 12. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1913, Dz. u. p. Nr. 77, uwolnieni są od egzaminu z obu przedmiotów, mianowicie z nauki o gospodarstwie społecznem i z austryackiego prawa administracyjnego, składa się z przewodniczącego i z trzech członków, wymienionych wyżej w punktach 1., 2. i 3.

§ 3.

Dla kategoryi egzaminatorów, wymienionych w § 2., należy ustanowić po dwóch lub więcej komisarzy egzaminacyjnych, którzy przy egzaminach mają się z reguły na przemian zmieniać.

§ 4.

Mianowanie członków komisyi egzaminacyjnych.

Członków komisyi egzaminacyjnych mianuje naczelnik kraju na przeciąg pięciu lat. Mianowanie członków, należących do stanu techników cywilnych, jakoteż zastępujących ich ewentualnie

osób fachowych odbywa się na wniosek izby inżynierskiej w siedzibie komisyi egzaminacyjnej, która to izba jednak nie musi przytem ograniczać się do swego okręgu.

Zwoływanie komisyi egzaminacyjnych i zdolność ich do powzięcia uchwał.

§ 5.

Zwoływanie komisyi egzaminacyjnych należy do przewodniczącego względnie do jego zastępcy (§ 2.), który przytem winien postępować po myśli przepisów §§ 2. i 3., względnie 12.

Do tego, aby komisya egzaminacyjna była zdolna do powzięcia uchwał, potrzeba obecności przewodniczącego i wszystkich jej członków.

II. Regulamin egzaminacyjny.

§ 6.

Egzaminy odbywają się dwa razy w roku, a mianowicie z reguły w kwietniu i w październiku. Dla egzaminów ponownych (§ 12.) obowiązują te same terminy.

§ 7.

Prośbę o dopuszczenie do egzaminu wraz z dowodami odbytych studyów i praktycznego zatrudnienia należy wnieść do jednej z politycznych władz krajowych, wymienionych w § 1., i to dla terminu kwietniowego najpóźniej do dnia 15. lutego, dla terminu październikowego najpóźniej do dnia 15. sierpnia; wymieniona władza rozstrzyga tę prośbę po wysłuchaniu izby inżynierskiej, znajdującej się w siedzibie komisyi egzaminacyjnej, w sprawie policzalności praktycznego zatrudnienia, wykazanego przez kandydata do egzaminu.

Przeciw odmówieniu dopuszczenia do egzaminu wolno kandydatowi wnieść w ciągu czterech tygodni u odnośnej politycznej władzy krajowej rekurs do Ministerstwa robót publicznych, które rozstrzyga go w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa, o ile kandydat do egzaminu stara się o upoważnienie na inżyniera cywilnego techniki kultury lub lasowości.

Przy egzaminach ponownych (§ 12.) wystarcza zgłoszenie, wystosowane w ciągu tych samych terminów do przewodniczącego komisyi egzaminacyjnej.

§ 8.

Przewodniczący komisyi egzaminacyjnej, względnie jego zastępca oznajmia kandydatowi dopuszczonemu do egzaminu, względnie zgłaszającemu powtórzenie egzaminu, dzień i godzinę egzaminu. Kandydat winien w oznaczonym czasie przedstawić się przewodniczącemu komisyi egzaminacyjnej i wykazać, że złożył taksę egzaminacyjną (§ 13.).

§ 9.

Egzamin odbywa się ustnie i z każdym kandydatem z osobna.

Przewodniczący kieruje egzaminem; jako taki ma on prawo stawiać kandydatowi pytania, nie jest jednak do tego obowiązany. Członkowie komisyi egzaminacyjnej winni brać udział w egzaminie w porządku kolejnym, wyznaczonym przez przewodniczącego.

§ 10.

Nad oceną wyniku egzaminu odbywa się głosowanie.

Uchwała co do wyniku egzaminu zapada większością głosów. Jeżeli głosy są równo podzielone, przeważa to zdanie, do którego przystąpił przewodniczący, który bierze udział w głosowaniu. Uchwała końcowa powinna wyrażać, że egzaminowanego uznano za „uzdolnionego“ lub „nieuzdolnionego“. Jeżeli egzaminowanego uznano za „nieuzdolnionego“ winna komisya egzaminacyjna postanowić, czy egzaminowany może składać egzamin ponowny (§ 12.) w pełnym lub też ograniczonym zakresie po pół roku lub po roku.

Od uchwały komisyi egzaminacyjnej niema sprzeciwu.

Najmłodszy członek komisyi egzaminacyjnej winien spisywać protokół egzaminu i bezpośrednio po nim następujących obrad komisyi.

§ 11.

Uchwałę komisyi egzaminacyjnej ogłasza egzaminowanemu przewodniczący wobec zgromadzonej komisyi, przyczem kandydatowi uznanemu za „nieuzdolnionego“ należy oznajmić bliższe szczegóły co do egzaminu ponownego.

Co do egzaminu złożonego z pomyślnym skutkiem wydaje się egzaminowanemu świadectwo, podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków, uczestniczących w komisyi egzaminacyjnej (§ 5., ustęp 2.). Świadectwo to należy zaopatrzyć znaczkiem stemplowym na 2 K, którego ma dostarczyć egzaminowany.

O reprobacyi należy, o ile nie chodzi o budowę okrętów i maszyn okrętowych, zawiadomić wszystkie władze krajowe, przy których ustanowione są komisye egzaminacyjne.

§ 12.

Egzamin można powtórzyć z reguły tylko raz. W razie niezłożenia egzaminu powtórnego można składać egzamin jeszcze raz na wniosek odnośnej

komisyi egzaminacyjnej za zezwoleniem Ministerstwa robót publicznych, które co do inżynierów cywilnych techniki kultury i lasowości udziela tego zezwolenia w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

Egzamin ponowny ma się odbyć o ile możności przed tą samą komisyą egzaminacyjną, która orzekła reprobatę.

Jeżeli egzamin ponowny składa się w ograniczonym zakresie, wówczas obowiązują następujące postanowienia:

1. Jeżeli się nie składa egzaminu z jednego z przedmiotów, obejmujących naukę o gospodarstwie społecznem lub austryackie prawo administracyjne, nie następuje zmiana w normalnym składzie odnośnej komisyi egzaminacyjnej.

2. Jeżeli się nie składa egzaminu z obu przedmiotów, t. j. z nauki o gospodarstwie społecznem i z austryackiego prawa administracyjnego, uczestniczą jako członkowie komisyi oprócz przewodniczącego tylko trzej egzaminatorowie, oznaczeni w § 2., punkt 1., 2. i 3.

3. Jeżeli się nie składa egzaminu z ustaw i rozporządzeń, wchodzących w zakres zawodu kandydata, uczestniczy jako czynny członek komisyi oprócz przewodniczącego i egzaminatora z nauki o gospodarstwie społecznem i z austryackiego prawa administracyjnego naprzemian jeszcze jeden z egzaminatorów, oznaczonych w § 2., punkt 2.

III. Taksy.

§ 13.

Przed dopuszczeniem do egzaminu winien każdy kandydat, i to najpóźniej na trzy dni przed terminem egzaminacyjnym, uiścić w dyrekcyi urzędów pomocniczych odnośnej politycznej władzy krajowej taksę egzaminacyjną, wynoszącą 150 K.

Jeżeli kandydata uwolniono od egzaminu z obu przedmiotów, obejmujących naukę o gospodarstwie społecznem i austryackie prawo administracyjne, to taksa zniża się o 30 K.

Co do egzaminu ponownego obowiązują w razie składania go w całym zakresie pierwszego egzaminu postanowienia co do tego ostatniego. Taksy za egzamin ponowny w przypadkach, określonych w § 12., ustęp ostatni, punkt 1., 2. i 3., wynoszą 150, 120 i 90 K.

Taksa egzaminacyjna należy się przewodniczącemu i współdziałającym członkom komisyi egzaminacyjnej w równych częściach.

Złożone taksy przepadają, jeżeli kandydat bez uzasadnionego usprawiedliwienia nie jawił się do wyznaczonego egzaminu albo podczas egzaminu odstąpił.

Kandydatom, którzy swoje niejawienie się dostatecznie usprawiedliwili, oraz takim, którzy przed rozpoczęciem się egzaminu odstąpili z powodów, zasługujących na uwzględnienie, jak na przykład wskutek choroby, można zwrócić połowę złożonej taksy egzaminacyjnej.

O tem, czy tłómaczenie się, względnie usprawiedliwienie się jest uzasadnione, rozstrzyga komisya egzaminacyjna większością głosów, a to w sposób analogiczny jak o wyniku egzaminu (§ 10.).

Członkowie komisyi egzaminacyjnej, którzy nie mieszkają w miejscu egzaminu, nie otrzymują oprócz taks egzaminacyjnych żadnego innego odszkodowania

§ 14.

Postanowienia niniejszego obwieszczenia wchodzą natychmiast w życie.

Trnka wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 20. czerwca 1914.

Treść: (№ 128—130.) 128. Rozporządzenie, dotyczące ulg dla słuchaczy górniczych akademii, którzy odbywają służbę prezencyjną jako jednoroczni ochotnicy. — 129. Obwieszczenie, dotyczące zmiany ilości członków i zastępców komisyi odwoławczych podatku dochodowego, oznaczonej obwieszczeniem z dnia 16. listopada 1897. — 130. Obwieszczenie w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. marca 1914, dotyczącem cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych.

128.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 6. czerwca 1914,

dotyczące ulg dla słuchaczy górniczych akademii, którzy odbywają służbę prezencyjną jako jednoroczni ochotnicy.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 23. maja 1914, postanawiam w miejsce rozporządzenia Ministra rolnictwa z dnia 8. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 37, wydać następujące postanowienia:

§ 1.

Słuchaczom, którzy odbywają służbę prezencyjną jako jednoroczni ochotnicy bezpośrednio po egzaminie dojrzałości, złożonym z pomyślnym skutkiem, wolno uzyskać immatrykulacyę na zwyczajnych słuchaczy w jednej z akademii górniczych bez wpisywania się na poszczególne przedmioty naukowe. Immatrykulacya taka zachowuje swą ważność przez rok służby prezencyjnej. Za ten rok nie uiszczają tacy słuchacze żadnej opłaty za naukę.

§ 2.

Słuchacze, którzy w czasie swych studyów w akademii górniczej odbywają służbę prezencyjną jako jednoroczni ochotnicy, pozostają nadal immatrykulowani przez rok służby prezencyjnej.

§ 3.

Jeżeli słuchacz, pobierający stypendyum państwowe, przerywa studya swe w celu odbycia służby prezencyjnej jako jednoroczny ochotnik a po ukończeniu swej służby prezencyjnej odbywa w dalszym ciągu studya w akademii górniczej jako słuchacz zwyczajny, wówczas ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi ubiegającymi się do otrzymania stypendyum w tej samej wysokości, w jakiej mu było udzielone przed odbyciem służby prezencyjnej w charakterze jednorocznego ochotnika.

Trnka wlr.

129.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. czerwca 1914,

dotyczące zmiany ilości członków i zastępców komisyi odwoławczych podatku dochodowego, oznaczonej obwieszczeniem z dnia 16. listopada 1897, Dz. u. p. Nr. 268.

Na zasadzie § 182. ustawy z dnia 25 października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, podwyższa się tak ilość członków jak i ilość zastępców komisyi odwoławczej podatku dochodowego dla Styryi z 24 na 28.

Engel wlr.

130.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. czerwca 1914

w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, dotyczącem cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych.

W cenniku lekarstw, ogłoszonym w części XXXIII. Dziennika ustaw państwa z roku 1914 pod Nr. 73., ma stopa ceny za 1 *g* Eugenolum opiewać zamiast **3** h właściwie **6** h.

Heinold wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 23. czerwca 1914.

Treść: (№ 131—133.) 131. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania dwóch wązkotorowych linii kolejek elektrycznych na obszarze gmin Cieplic-Szenawy i Rzetenic oraz zmiany obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897, dotyczącego koncesyonowania bocznej linii wązkotorowej kolejki elektrycznej z Cieplic do Dubia. — 132. Obwieszczenie, dotyczące sprostowania rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. marca 1914, dotyczące utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie. — 133. Rozporządzenie, dotyczące zmiany przepisu o umundurowaniu funkcyonaryuszy kolei żelaznych państwowych i prywatnych, wydanego rozporządzeniem Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. lipca 1897, a zmienionego obwieszczeniem Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. maja 1902.

131.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. czerwca 1914,

dotyczące koncesyonowania dwóch wązkotorowych linii kolejek elektrycznych na obszarze gmin Cieplic-Szenawy i Rzetenic oraz zmiany obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 86, dotyczącego koncesyonowania bocznej linii wązkotorowej kolejki elektrycznej z Cieplic do Dubia.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami Spółce dla elektryczności i kolejek w Cieplicach, uchylając równocześnie udzieloną obwieszczeniem c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 86, koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu kolejki, prowadzącej od placu szkolnego przez ulice Königs-, Mühl- i Pragerstrasse do gazowni w Cieplicach a stanowiącej odnogę wązkotorowej kolejki elektrycznej z Cieplic do Dubia, a to odnośnie do szlaku od placu Stefana przez ulice Mühl- i Pragerstrasse do gazowni, żądanej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu wymienionych poniżej wązkotorowych linii kolejek elektrycznych, a mianowicie:

1. od placu Stefana, z punktem wyjścia od odnogi kolejki Cieplice-Dubie, koncesyonowanej obwieszczeniem c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 86, przez Mühlstrasse, Schlangenbadstrasse, Neubadallee i Parkstrasse w Cieplicach-Szenawie aż do połączenia z kolejką Cieplice-Dubie, koncesyonowaną obwieszczeniem c. k. Ministerstwa handlu z dnia 28. lutego 1895, Dz. u. p. Nr. 39, i

2. od przystanku Marienhof na przedłużeniu linii kolejki Cieplice-Dubie, koncesyonowanem obwieszczeniem c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. września 1898, Dz. u. p. Nr. 169, a prowadzącem do stacyi Cieplice-Schlossgarten kolei lokalnej Cieplice (Rzetenice) — Liberzec przez Duxerstrasse aż do granicy gmin Cieplic-Szenawa

i Rzetenic a stąd dalej na terytoryum gminy Rzetenic przez ulicę Cesarza Franciszka Józefa i ulicę Jahnstrasse aż do ulicy Bahnhofstrasse, a to pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi bliżej w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesyonowanej kolei żelaznej korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII., względnie XXXII., ustęp 1., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek ukończenia budowy wspomnianej na wstępie kolei żelaznej najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny, trwający do dnia 27. lutego 1955 włącznie.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć ma koncesyonaryuszka na żądanie Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei żelaznej nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie uznałby Rząd za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

Przy budowie koncesyonowanej kolejki i ruchu na niej stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, o ile one po myśli postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 5.

Zresztą oznaczone powyżej linie kolejek należy uważać za integralną część składową wązkotorowej kolejki elektrycznej z Cieplic do Dubia, będącej przedmiotem obwieszczenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 28. lutego 1895, Dz. u. p. Nr. 39, jakoteż zmienionego obecnie obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 86 i obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. września 1898, Dz. u. p. Nr. 169.

Wobec tego winny zarządzenia, wydane w §§ 4. i 6. do 14. włącznie obwieszczenia z dnia 28. lutego 1895, Dz. u. p. Nr. 39, znaleść analogiczne zastosowanie do linii kolejek, będących przedmiotem niniejszego obwieszczenia, z następującemi uzupełnieniami a mianowicie:

1. Koncesyonaryuszka jest obowiązana postarać się o zaopatrzenie swych funkcyonaryuszy na wypadek choroby i na starość i o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do kasy emerytalnej związku austryackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego własnej kasy emerytalnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie same korzyści, względnie wkładającej na koncesyonaryuszkę przynajmniej takie same zobowiązania jak kasa rzeczonego związku.

Zaopatrzenie to należy przeprowadzić w ten sposób, by koncesyonaryuszka miała obowiązek zgłaszać stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z reszty zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę kierowników wozów, konduktorów, strażników lub sług stacyjnych, przy odpowiedniem ich zatrudnieniu, najpóźniej po upływie trzech lat służby w instytucie pensyjnym związku austryackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie emerytalnej.

Statut utworzyć się mającej ewentualnie kasy emerytalnej oraz każda jego zmiana podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

2. Koncesyonaryuszka jest obowiązana ponieść wydatki spowodowane urządzeniem i ruchem jej przedsiębiorstwa a mające na celu zabezpieczenie nieprzerwanego ruchu przewodów telegraficznych i telefonicznych, istniejących już w czasie koncesyonowania poszczególnych linii, a w szczególności także koszta ewentualnego przeniesienia tych przewodów.

3. Koncesyonaryuszka jest obowiązana dostarczać na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych w należytym czasie wykazów statystycznych, potrzebnych do zestawienia rocznej statystyki kolejowej.

Uzupełnienia, wymienione pod 1. do 3., stosują się w całej swej osnowie także do kolejek, będących przedmiotem obwieszczeń z dnia 28. lutego 1895, Dz. u. p. Nr. 39, z dnia 23. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 86, i z dnia 16. września 1898, Dz. u. p. Nr. 169.

Forster wlr.

132.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 13. czerwca 1914,

dotyczące sprostowania rozporządzenia Ministersterstwa sprawiedliwości z dnia 30. marca 1914. Dz. u. p. Nr. 77, dotyczącego utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie.

W rozporządzeniu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. marca 1914, dotyczącem utworzenia Sądu powiatowego w Wikowie górnym na Bukowinie, a ogłoszonem w części XXXVI. dziennika ustaw państwa z roku 1914, pod Nr. 77, mają odpaść w pierwszem ustępie słowa „ , względnie obszarów dworskich“ a w drugim ustępie słowa „wraz z obszarami dworskimi“.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.

133.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 15. czerwca 1914,

dotyczące zmiany przepisu o umundurowaniu funkcyonaryuszy kolei żelaznych państwowych i prywatnych, wydanego rozporządzeniem Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 176*), a zmienionego obwieszczeniem Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. maja 1902, Dz. u. p. Nr. 100.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 6. czerwca 1914 zaprowadza się w przepisie o umundurowaniu funkcyonaryuszy kolei żelaznych państwowych i prywatnych uwzględniając i częściowo zmieniając obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 13. lutego 1900, Dz. u. p. Nr. 29, o zarządzeniu w przedmiocie umundurowania funkcyonaryuszów kolei małych (trzeciorzędnych), następujące zmiany:

§ 2.

Pierwsze cztery ustępy mają opiewać:

Ustanawia się trzy klasy mundurów dla urzędników, jedną klasę dla podurzędników i jedną klasę dla sług; klasy mundurów są jeszcze dalej podzielone, a mianowicie I. klasa mundurów dla urzędników obejmuje dwa stopnie, II. i III. klasa mundurów dla urzędników jakoteż klasa mundurów dla podurzędników i sług po trzy stopnie.

Funkcyonaryusze pomocniczy noszą mundur, ustanowiony dla ich kategoryi, jednakowoż bez odznak rangi.

Mundur galowy przeznaczony jest do okazyi uroczystych i przedstawień służbowych; do zwyczajnej służby przepisany jest mundur służbowy, a zatem wszyscy funkcyonaryusze mają nosić bluzę lub kurtkę.

Poza służbą mogą urzędnicy, stosownie do danej okoliczności, nosić mundur galowy albo mundur służbowy.

§ 3.

Między trzecim a czwartym ustępem należy wstawić:

Minister kolei żelaznych rozstrzyga o tem, czy funkcyonaryusze kolei prywatnych, nie zaliczonych do kolei głównych, mają w stykaniu się z publicznością nosić mundur, przewidziany w niniejszem rozporządzeniu, czy też jakieś inne przepisane każdocześnie ubranie służbowe, względnie odznakę służbową.

§ 4.

Pierwsze dwa ustępy odpadają.

Ustęp ostatni otrzymuje brzmienie następujące:

Nowe przedsiębiorstwa kolei prywatnych, które po myśli § 2. regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, prosić będą o pozwolenie na otwarcie ruchu kolejowego, winny wykazać przed komisyą, badającą przysposobienie kolei do ruchu, że Ministerstwo kolei żelaznych zatwierdziło umundurowanie funkcyonaryuszy i oznakę firmy, względnie także zaliczenie funkcyonaryuszy do klas umundurowania i że personal ten w przepisany mundur jest zaopatrzony.

§ 6.

W ustępie pierwszym mają odpaść słowa „dla wszystkich klas, dla których osobny mundur galowy jest przepisany“.

---

*) W dodanych do tego rozporządzenia rysunkach przeprowadza się następujące zmiany: w figurach 2 do 4 odpadają naramienniki i uszka, figury 10 do 13 tracą moc obowiązującą.

§ 7. ma opiewać:

Spodnie galowe dla I. i II. klasy mundurów są z tego samego sukna co surdut mundurowy; urzędnicy, należący do III. klasy mundurów, mają nosić przy ubraniu galowem te same spodnie co przy mundurze służbowym.

§ 8. ma opiewać:

Za odznaki rangi u munduru galowego (figura 5. do 7., 14. i 15.) we wszystkich klasach służą rozety na kołnierzu, w I. i II. klasie mundurów nadto jeszcze złote galony na kołnierzu, na wyłogach u rękawów i spodniach a mianowicie:

I. klasa mundurów posiada galon złoty na 3·3 *cm* szeroki na kołnierzu, galony złote na 5·3 *cm* szerokie na wyłogach u rękawów i po dwa galony złote, szerokie na 2·6 *cm* i podzielone wypustką koloru pomarańczowego na bocznych szwach zewnętrznych u spodni, a nadto o ile chodzi o pierwszy stopień, dwie rozety, o ile chodzi o drugi stopień, jedną rozetę;

II. klasa mundurów posiada galony złote, szerokie na 3·3 *cm* na kołnierzu i na wyłogach u rękawów i galony złote, szerokie na 2·6 *cm* na bocznych szwach zewnętrznych u spodni, a nadto w pierwszym stopniu trzy rozety, w drugim dwie rozety a w trzecim jedną rozetę;

III. klasa mundurów posiada w pierwszym stopniu trzy rozety, w drugim dwie rozety a w trzecim jedną rozetę.

Rozety mają 1·7 *cm* średnicy, nie mogą w każdym razie odbiegać od przepisanego kształtu, a w szczególności nie mogą być podobne do gwiazdek; obok rozet znajduje się po obu stronach kołnierza koło jednoskrzydłe.

Rozety i koła jednoskrzydłe w I. i II. klasie mundurów haftowane są srebrem, w III. klasie złotem.

§ 9.

Ustęp drugi ma opiewać:

Obłoga, przytwierdzona po prawej stronie kołem skrzydlatem, złotem haftowanem, składa się w I. i II. klasie umundurowania z sześciu rzędów złotych builonów, z których dwa środkowe są splecione, w III. klasie umundurowania z złotego galonu. W obu rogach kapelusza leżą róże ze złotych builonów, mające w środku tarcze aksamitne koloru pomarańczowego, na których wyhaftowana jest złotem cecha kolei.

§ 11.

Ostatni ustęp odpada.

§ 14. odpada.

§ 17. odpada.

§ 18. ma opiewać:

Palto jest takie same jak do munduru galowego.

Do munduru służbowego można nosić także pelerynę.

Peleryna sporządzona jest z granatowego sukna lub lodenu i przedstawia się jako całe koło lub trzy ćwiercie koła; kołnierz przy niej jest taki sam, jak przy palcie.

Do zapięcia peleryny służy sześć czarnych guzików kościanych, umieszczonych na obrąbku prawym oraz znajdujące się na obrąbku lewym od środka na listewce odpowiednie dziurki na guziki.

Długość zależy od wzrostu; peleryna musi jednak sięgać co najmniej do kolan, a najwyżej do połowy łydki.

Peleryna może być także zaopatrzona podszewką tej samej barwy lub czarną, tudzież zapinalnymi rozporkami na ramiona i kapiszonem do odpinania, zrobionym z tej samej materyi.

§ 19. odpada.

§ 23.

Ustęp czwarty ma opiewać:

Na wyłogach znajdują się u urzędników III. klasy umundurowania rozety i koło skrzydlate, u urzędników I. i II. klasy umundurowania nadto galony złote, przepisane dla surduta uniformowego (§ 8.). Bluza urzędników I. klasy umundurowania posiada nadto złoty, na 2·6 centymetrów szeroki galon, znajdujący się na rękawie poniżej wypustki.

Ostatnie dwa ustępy odpadają.

§ 24.

Zamiast „mundur VIII. klasy“ ma być „mundur III. klasy“; słowa „na naramienniku, względnie na kołnierzu bluzy“ mają odpaść.

§ 25. winien opiewać:

Surdut mundurowy jest taki sam, jaki był przepisany według § 14. dla urzędników, tylko bez naramienników i uszek, natomiast z guzikami z białego posrebrzanego metalu.

Odznakami rangi są rozety z białego matowo posrebrzanego metalu, znajdujące się na przednich końcach wykładanego kołnierza obok kół jednoskrzydłych z takiego samego metalu co rozety.

Klasa mundurowa podurzędników ma w pierwszym stopniu trzy rozety, w drugim dwie rozety a w trzecim jedną rozetę.

Na ramionach surduta u starszych konduktorów znajduje się dragon z grubego na 5 milimetrów sznura, zrobionego z białego posrebrzanego metalu i przetkanego nićmi pomarańczowego koloru (figura 31.); sznur ten przyszyty jest z dołu na szwie naramiennikowym, przeciągnięty na środku ramienia przez znajdującą się tam pętelkę z takiego samego sznura i przymocowany blizko kołnierza zapomocą małego posrebrzanego guzika.

§ 26.

Ustęp pierwszy odpada.

Jako ustęp ostatni należy dodać:

U starszych konduktorów znajdują się na kurtkach dragony umieszczone w taki sam sposób jak na surducie, są one jednak sporządzone taksamo jak pętelka z granatowego wełnianego sznura.

§ 28.

Zamiast „posrebrzanego“ ma być „matowo posrebrzanego“.

§ 30. ma opiewać:

Palto jest takie samo jak dla urzędników z tą różnicą, że guziki są z białego posrebrzanego metalu.

U starszych konduktorów znajduje, się na ramionach palta dragon z takiego samego sukna, szeroki na 5 centymetrów i przytwierdzony na górnym końcu blizko kołnierza wielkim metalowym guzikiem.

Krawatka i rękawiczki są takie same jak u urzędników; podurzędnikom wolno także nosić w służbie czarne rękawiczki, wyjąwszy na uroczystościach.

§ 32.

Słowa „na naramienniku“ mają odpaść.

§§ 33. do 36. odpadają; w ich miejsce wchodzi jako

§ 33.

Surdut mundurowy, bluza, spodnie i czapka dla sług są ze sukna koloru bławatkowego, dla budników i sług pomocniczych z grubego sukna koloru bławatkowego, także tego samego kroju jak dla urzędników. Kołnierz i wyłogi przy surducie mundurowym są z tego samego sukna, bluza nie ma wyłogów ani wypustek. Na bocznych zewnętrznych szwach u spodni znajduje się wypustka ze sukna koloru pomarańczowego. Oznaki na czapce i guziki są z białego posrebrzanego metalu.

Służba towarzysząca pociągom ma na surducie mundurowym dragony takie same jak starsi konduktorzy na swoim surducie mundurowym, na bluzie zaś dragony ze sznurów wełnianych koloru bławatkowego.

§ 34.

Za odznaki rangi służą rozety z białego posrebrzanego metalu, umieszczone obok kół jednoskrzydłych z takiego samego materyału w ten sposób, jak na surdutach i bluzkach u urzędników.

Klasa mundurowa służby ma w pierwszym stopniu trzy rozety, w drugim dwie rozety a w trzecim jedną rozetę.

Słudzy, mający sobie przydzielonych innych sług tej samej albo i wyższej płacy a więc z takiemi samemi odznakami, noszą przez czas tego stosunku jaką zewnętrzną odznakę swej wyższej funkcyi służbowej, oprócz przysługujących im rozet, szeroki na 1·3 centymetra galonek z białego posrebrzanego metalu, a to wzdłuż osady kołnierza i na obu przednich kończynach surduta mundurowego, względnie na obu końcach kołnierza kurtki (figury 34. i 35.).

§ 35.

Mundur sług pomocniczych zrobiony jest z grubszego sukna koloru bławatkowego i podobny zresztą do munduru sług z tą różnicą, że nie ma na nim rozet ani sznurowej lamówki.

§ 36.

Postanowienie, którzy z jego funkcyonaryuszy należący do kategoryi służby mają nosić zamiast surduta mundurowego tylko bluzę, zostawia się uznaniu każdego zarządu kolejowego.

§ 37.

W ustępie ostatnim zamiast „słudzy I., II., III. i IV. kategoryi“ ma być: „słudzy“.

§ 40.

W miejsce „czapki budników“ wstawić należy „czapki dla sług pomocniczych“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Urzędnikom wolno jednak nosić dalej mundur, przewidziany dotychczasowym przepisem, aż do upływu roku 1918.

Forster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVII. — Wydana i rozesłana dnia 30. czerwca 1914.

Treść: (№ 134—136.) 134. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia biur obrachunkowych dla oddawania czeków. — 135. Rozporządzenie, dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów. — 136. Rozporządzenie, ustanawiające dla nowo utworzonego Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Kladnie i zmienionego co do swego okręgu Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Slanach kwotę nadającego się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego (wikaryackiego).

134.

Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, handlu i skarbu z dnia 14. maja 1914,

dotyczące oznaczenia biur obrachunkowych dla oddawania czeków.

Wykonując § 10. ustawy z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 84, o czeku, postanawia się odnośnie do rozporządzenia z dnia 14. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 123, że także towarzystwa saldowania we Lwowie i w Krakowie, zostające pod kierownictwem Banku austryacko - węgierskiego, uważać należy za biura obrachunkowe po myśli powołanej ustawy.

Hochenburger wlr. **Schuster** wlr.

Engel wlr.

135.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 16. czerwca 1914,

dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów.

§ 1.

Wszystkie wpłaty na rzecz c. k. dyrekcyi poczt i telegrafów należy w zasadzie uiszczać za pośrednictwem c. k. pocztowej Kasy oszczędności. W tym celu wyda się stronom, obowiązanym do zapłaty, poświadczenia pocztowej Kasy oszczędności co do odbioru i złożenia, opiewające na rachunek odnośnej dyrekcyi poczt i telegrafów w pocztowej Kasie oszczędności.

Strony, obowiązane do zapłaty, uczestniczące w obrocie klearingowym Urzędu pocztowych Kas oszczędności, winny przekazać płatną kwotę w obrocie klearingowym, używając do tego wypełnionego poświadczenia odbioru względnie złożenia.

Jeżeli obowiązany do zapłaty nie ma poświadczenia pocztowej Kasy oszczędności co do

odbioru lub złożenia, wówczas należy odnośną kwotę wpłacić zapomocą czerwonego poświadczenia Urzędu pocztowych Kas oszczędności co do wpłaty (rozporządzenie z dnia 19. marca 1909, Dz. u. p. Nr. 45), w którem jako odbiorczynię zapłaty uwidocznić należy uprawnioną do odbioru dyrekcyę poczt i telegrafów.

Obowiązani do zapłaty nie potrzebują przedkładać kwitów wzajemnych.

Poświadczenia odbioru kwot, wpłaconych za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności, wygotowuje departament rachunkowy dyrekcyi poczt w formie kartek korespondencyjnych lub kartek zamkniętych tylko wtedy, jeżeli osoba płacąca przylepi na odwrotnej stronie poświadczenia złożenia znaczek pocztowy pięcio- względnie dziesięciohalerzowy.

Co do wpłacania należytości telefonicznych obowiązują osobne postanowienia.

§ 2.

Dyrekcye poczt i telegrafów uskuteczniają wypłaty:

a) zapomocą pocztowego przekazu zapłaty, jeżeli uprawniony do odbioru znajduje się w obrębie okręgu obowiązanej do zapłaty dyrekcyi poczt i telegrafów a nie uczestniczy w obrocie klearingowym Urzędu pocztowych Kas oszczędności (§ 4.);

b) za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności, jeżeli zapłatę ma się uiścić w gotówce na rzecz odbiorcy, mieszkającego w okręgu innej dyrekcyi poczt, albo jeżeli odbiorca zapłaty uczestniczy w obrocie klearingowym i złożył wymagane po myśli § 5., ustęp 2.. oświadczenie, wreszcie jeżeli odbiorca zapłaty znajduje się na Węgrzech, w Bośni i Hercegowinie albo za granicą a można zastosować obrót przekazowy pocztowej Kasy oszczędności;

c) zapomocą przekazu pocztowego, jeżeli odbiorca zapłaty znajduje się na Węgrzech, w Bośni i Hercegowinie albo za granicą a nie można zastosować obrotu przekazowego pocztowej Kasy oszczędności.

Co do wypłaty kwot, które należy uiszczać rzeczywiście w złocie, i poborów aktywalnych tudzież innych powtarzających się poborów członków Zakładu poczt i telegrafów obowiązują osobne postanowienia.

§ 3.

Pocztowe przekazy zapłaty wystawia się do kwoty 10.000 K na jeden przekaz; dla zapłat, wynoszących więcej niż 10.000 K, wygotowuje się odpowiednio do wysokości kwoty dwa lub więcej przekazów. Przekazy wygotowuje departament rachunkowy dyrekcyi poczt.

Każdy pocztowy przekaz zapłaty składa się z właściwego przekazu, z miejsca, służącego do uwidocznienia ewentualnych warunków wypłaty, z miejsca, służącego do uwidocznienia znamion wypłaty, z kwitu odbiorcy i wyciągu z księgi.

Przy wypłacie winien odbiorca zapłaty wygotować poświadczenie odbioru przekazanej kwoty, które ściąga się dla zarządu pocztowego zapomocą formularza kwitu, wydrukowanego na pocztowym przekazie zapłaty.

Czasokres, w przeciągu którego urząd pocztowy może wypłacić pocztowy przekaz zapłaty, wynosi siedem dni, nie licząc dnia nadejścia do urzędu pocztowego oraz niedziel i dni świątecznych.

Pocztowe przekazy zapłaty można posyłać za odbiorcą tylko w obrębie tego okręgu dyrekcyi poczt, w którym je wystawiono.

Pocztowe przekazy zapłaty na kwotę, nie przenoszącą 1000 K, doręcza się wraz z odnośną kwotą pieniężną za pobraniem należytości za doręczenie, przepisanych dla przekazów pocztowych, o ile w urzędzie pocztowym, uskuteczniającym wypłatę, zaprowadzona jest służba doręczeń kwot pieniężnych. Jeżeli służba doręczeń kwot pieniężnych nie jest zaprowadzona w urzędzie pocztowym albo jeżeli chodzi o pocztowe przekazy zapłaty, opiewające na kwoty wyższe, wówczas uwiadamia się o pocztowych przekazach zapłaty w celu ich odbioru i wypłaca się je przy okienku urzędu pocztowego.

§ 4.

Wypłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności uskutecznia się jako obciążanie konta czekowego obowiązanej do zapłaty dyrekcyi poczt i telegrafów w pocztowej Kasy oszczędności i to albo gotówką albo zapomocą zapisania jako należytość, jeżeli odbiorca zapłaty należy do obrotu klearingowego a konto jego znane jest departamentowi rachunkowemu dyrekcyi poczt.

W razie wypłaty gotówką winien odbiorca zapłaty wygotować poświadczenie odbioru przekazanej kwoty, które ściąga się dla zarządu pocztowego przy wypłacie zapomocą formularza kwitu, wydrukowanego na przekazie zapłaty pocztowej Kasy oszczędności.

§ 5.

Tak przy wypłacie gotówką na podstawie pocztowych przekazów zapłaty albo przekazów zapłaty pocztowej Kasy oszczędności jak i przy zapisywaniu jako należytość w koncie pocztowej Kasy oszczędności, należy ściągać należytości stemplowe, przypadające od wypłacanych kwot, nie zapomocą znaczków stemplowych lecz bezpośrednio w drodze potrącenia.

Do wypłaty zapomocą zapisania jako należytość potrzeba pisemnego oświadczenia strony,

uprawnionej do poboru, że godzi się na potrącenie stempla. Oświadczenie raz złożone ma znaczenie także dla wszystkich następnych zapłat, wyjąwszy, gdyby je ograniczono do pewnej oznaczonej zapłaty. Jeżeli takie oświadczenie nie zostanie złożone, ma się zapłatę uskutecznić zapomocą pocztowego przekazu zapłaty, względnie przekazu zapłaty pocztowej Kasy oszczędności.

§ 6.

Likwidacya wypłacanych kwot należy wyłącznie do departamentów rachunkowych dyrekcyi poczt i telegrafów.

Likwidacyę uskutecznia się z urzędu na podstawie urzędowych dokumentów, przedłożonych tym departamentom rachunkowym, w regule więc nie potrzeba już w przyszłości przedkładać w tym celu kwitów. Jedynie przy zapłatach na rzecz osób prywatnych, znajdujących się poza królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi, należy przedłożyć kwit odnośnemu departamentowi rachunkowemu w celu zarządzenia uskutecznienia zapłaty. Wobec tego, iż należytość stemplową uiszcza się bezpośrednio (w drodze potrącenia), nie potrzeba kwitów tych stemplować.

Wraz z pocztowym przekazem zapłaty, przekazem zapłaty pocztowej Kasy oszczędności lub wraz z wyciągiem z konta doręcza się odbiorcy zapłaty wyciąg z księgi, w którym z reguły uwidocznione są oprócz kwoty brutto także należytości stemplowe pobrane w drodze potrącenia i ewentualne inne potrącenia jakoteż bliższe szczegóły co do tego, do czego zapłata się odnosi.

Ewentualne zapytania lub zażalenia należy wystosowywać do departamentu rachunkowego odnośnej dyrekcyi poczt.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1914, a z tą samą chwilą uchyla się rozporządzenie z dnia 6. grudnia 1913, dotyczące uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów w Celowcu, Lincu i Wiedniu, Dz. u. p. Nr. 263.

Schuster wlr. **Engel** wlr.

136.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty oraz Ministerstwa skarbu z dnia 18. czerwca 1914,

ustanawiające dla nowo utworzonego Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Kladnie i zmienionego co do swego okręgu Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Slanach kwotę nadającego się do fasyonowania wydatku na prowadzenie urzędu dziekańskiego (wikaryackiego).

Uzupełniając, względnie częściowo zmieniając rozporządzenie ministeryalne z dnia 19. czerwca 1886, Dz. u. p. Nr. 107, ustanawia się kwotę wydatków dziekańskich, które w zeznaniach dochodów, składać się mających według ustawy z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 176, należy uznać za wydatek, dla nowo utworzonego Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Kladnie i dla zmienionego co do swego okręgu Urzędu dziekańskiego (wikaryackiego) w Slanach, na 260 (dwieście sześćdziesiąt) koron rocznie dla każdego, a to niezależnie od zbadania kwestyi, czy odnośnemu proboszczowi, któremu poruczono prowadzenie spraw dziekańskich (wikaryackich), w ogóle należy się w myśl powołanej ustawy uzupełnienie kongruy z funduszu religijnego, względnie z państwowej dotacyi tegoż funduszu.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Hussarek wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1914.

Treść: № 137. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914.

137.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 26. czerwca 1914,

dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914, tudzież sporządzenia centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa za czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1914.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się rząd do dalszego pobierania podatków bezpośrednich i opłat pośrednich w czasie od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914 według istniejących przepisów oraz do pokrywania w tym czasie wydatków w miarę potrzeby na rachunek kredytów, które mają być wyznaczone ustawą na rok budżetowy 1914/15.

§ 2.

Wymienione poniżej kredyty (kwoty) mogą być użyte jeszcze do 31. grudnia 1914; o ile kredytów tych nie użyto do 30. czerwca 1914, należy postąpić z nimi tak, jak gdyby były wyznaczone w preliminarzu na rok budżetowy 1914/15:

A. W etacie Ministerstwa wyznań i oświaty.

1. Kredyt w kwocie 30.000 K, wyznaczony ustawą skarbową z dnia 29. czerwca 1910, Dz. u. p. Nr. 122, na rok 1910 w rozdziale 9., Ministerstwo wyznań i oświaty, tytuł 13., Szkoły wyższe,

§ 19., Wszystkie akademie techniczne, potrzeby ryczałtowe,

a przedłużony rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32 (prowizoryum budżetowe na 1. półrocze 1914 i podstawa centralnego zamknięcia rachunkowego 1913), do końca czerwca 1914;

2. następujące kwoty, wymienione w projekcie ustawy skarbowej na rok 1912 w rozdziale 9., Ministerstwo wyznań i oświaty, z dłuższym jak jednorocznym okresem użycia a przedłużone rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, do końca czerwca 1914, a mianowicie:

tytuł 13., Szkoły wyższe,

§ 1., Uniwersytet w Wiedniu, zaliczka dla wiedeńskiego funduszu szpitalnego celem dalszego prowadzenie budowy nowego szpitala powszechnego i klinik tamtejszych . . . . . 1,000.000 K;

§ 14., Akademia techniczna w Wiedniu, potrzeby ryczałtowe . . . . 50.000 K;
„ 19., Wszystkie akademie techniczne 32.000 K;

B. W etacie Ministerstwa handlu.

1. Kwota . . . . . 10.000 K,

wyznaczona według § 9. ustawy z dnia 25. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 239 (prowizoryum budżetowe na 1. półrocze 1912 i podstawa centralnego zamknięcia rachunkowego 1911) na rok 1911 w rozdziale 24., Ministerstwo handlu,

tytuł 3., służba portowa i sanitarna morska,

§ 9., Wyekwipowanie okrętu szkolnego celem praktycznego wykształcenia kadetów marynarki handlowej na oficerów okrętowych,

a przedłużona rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, do końca czerwca 1914;

2. następujące kwoty, wymienione w projekcie ustawy skarbowej na rok 1912 w rozdziale 24., Ministerstwo handlu, z dłuższym jak jednorocznym okresem użycia a przedłużone rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, do końca czerwca 1914, a mianowicie:

tytuł 3., Służba portowa i sanitarna morska,

§ 8., Ulepszenie tryesteńskich urządzeń portowych, 12. kwota częściowa 2,950.000 K;
„ 9., W celu praktycznego wykształcenia kadetów kupieckich na okręcie szkolnym . . . . . 10.000 K;
„ 10., Popieranie rybołostwa morskiego, 6. kwota częściowa . . . . . 55.000 K;
„ 18., Sprawienie dla kapitanatu w Tryeście przyrządu do niszczenia szczurów systemu Nocht-Giemsa, 1. kwota częściowa . . . . . 15.000 K;

tytuł 7., Zakład pocztowy i telegraficzny oraz urząd pocztowej kasy oszczędności,

§ 5., Budowle pocztowe na dworcach kolejowych, budowlane adaptacye najętych budowli i lokalności pocztowych na dworcach kolejowych oraz inne małe restauracye budowlane . . 665.000 K.

C. W etacie Ministerstwa kolei żelaznych.

1. Kredyt w kwocie . . . 18,300.000 K,

wyznaczony ustawą skarbową z dnia 29. czerwca 1909, Dz. u. p. Nr. 96, na rok 1909, w rozdziale 25., Ministerstwo kolei żelaznych,

tytuł 12., § 1. Wykończenie robót przy kolei przez Taury,

a przedłużony rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, do końca czerwca 1914;

2. kwota . . . . . 125.000 K,

wymieniona w projekcie ustawy skarbowej na rok 1912, w rozdziale 25., Ministerstwo kolei żelaznych,

tytuł 11., Datek państwowy na odrestaurowanie kolei „Montafonerbahn“,

z dłuższym niż jednorocznym okresem użycia a przedłużona rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, do końca czerwca 1914;

3. kwoty, przewidziane w projekcie ustawy skarbowej na 1. półrocze 1914 w rozdziale 25., Ministerstwo kolei żelaznych,

tytuł 11., Nadzwyczajne wydatki na inwestycye budowlane i nabycie środków komunikacyjnych dla całej sieci, a mianowicie:

§ 1., Inwestycye budowlane . 10,500.000 K;
„ 2., Nabycie środków komunikacyjnych . . . 19,500.000 K.

D. W etacie Ministerstwa robót publicznych.

Następujące kwoty, wymienione w projekcie ustawy skarbowej na rok 1912

w rozdziale 30., Nowe budowle itd.,

z dłuższym jak jednorocznym okresem użycia, a przedłużone rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, do końca czerwca 1914, mianowicie:

tytuł 5., Ministerstwo wyznań i oświaty:

§ 5., Solnogród . . . . . 50.000 K;
„ 11., Czechy . . . . . 2,817.514 „;
„ 13., Śląsk . . . . . 115.066 „;
„ 14., Galicya i Kraków . . . 1,369.267 „;
„ 15., Bukowina . . . . . 87.400 „;
„ 16., Dalmacya . . . . . 207.000 „;

tytuł 9., Ministerstwo sprawiedliwości,

Zarząd sprawiedliwości:

§ 5., Austrya powyżej Anizy . 451.584 K;
„ 7., Styrya . . . . . 167.180 „;
„ 8., Karyntya . . . . . 268.862 „;
„ 9., Kraina . . . . . 106.400 „;
„ 19., Dalmacya . . . . . 292.400 „;

Zakłady karne:

§ 20., Styrya . . . . . 500.000 „;

Zarząd sprawiedliwości i zakłady karne:

§ 23., dla wszystkich krajów . 100.000 „;

tytuł 10., Ministerstwo robót publicznych,
§ 6., dla wszystkich krajów . 240.000 K;
tytuł 11., Wydatki na budowle, nie przewidziane jeszcze w preliminarzu . . . . . 95.000 K.

E. Kwoty, ustalone stosownie do § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, na rok 1913, co do których przyznano dwuletni okres użycia.

Nadto mogą być użyte do dnia 31. grudnia 1914 następujące kredyty, przedłużone do końca czerwca 1914, rozporządzeniem cesarskiem z dnia 31. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 32, a mianowicie:

1. z kredytów, wyznaczonych ustawą z dnia 6. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 63 (wybudowanie kilku kolei żelaznych na koszt państwa i ustanowienie programu budowlanego i inwestycyjnego w obrębie zarządu kolei państwowych na czas do końca roku 1905),

a) wyznaczony na rok 1902 pod pozycyą 10. (reszta potrzeby na te linie kolei państwowych już w ruchu będących, co do których rachunku budowy jeszcze nie zamknięto) kredyt w kwocie . . . . . 540.000 K,

b) wyznaczone na lata 1903, 1904 i 1905 pod pozycyą 7. (budowa kolei państwowej Spljet-Aržano) kredyty w kwocie . 2,000.000 K, 3,000.000 K i 2,000.000 K;

c) wyznaczony na rok 1905 pod pozycyą 11. (udział w gromadzeniu kapitału na budowę kolei prywatnych i na nabycie linii Asz—Rossbach) kredyt w kwocie . 2,800.000 K;

2. wyznaczony na rok 1906 ustawą z dnia 24. lipca 1905, Dz. u. p. Nr. 129 (wykonanie i przeprowadzenie zatwierdzonego ustawą z dnia 6. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 63, programu budowlanego i inwestycyjnego w obrębie zarządu kolei państwowych), w pozycyi 5. (Spljet—Aržano) kredyt w kwocie . . . . . 658.000 K.

Z resztujących kredytów, przewidzianych na lata 1912 i 1913 w rozdziale 30., nowe budowle itd., których nie zużyto do końca czerwca 1914, o ile okres użycia tych resztujących kredytów sięga poza dzień 30. czerwca 1914, można kwoty częściowe, przewidziane w swoim czasie na „ulepszenia etatowe", z pominięciem ich pierwotnego przeznaczenia przenieść na wydatki nadzwyczajne rozdziału 29., zarząd budynków państwowych, i tam zarachować.

Kwoty 95.000 K i 45.474 K, przeznaczone na lata 1912 i 1913 w rozdziale 30., nowe budowle itd., tytuł 11., wydatki na budowle, w preliminarzu jeszcze nie przewidziane, o ile nie użyto ich do końca czerwca 1914, można przenieść na rok budżetowy 1914/15 z pominięciem pierwotnego przeznaczenia na pozycye rozdziału 30., tytuł 1., Ministerstwo spraw wewnętrznych, tytuł 4., Ministerstwo handlu, tytuł 6., Ministerstwo sprawiedliwości i tytuł 7., Ministerstwo robót publicznych i tamże zarachować.

§ 3.

Za podstawę centralnego zamknięcia rachunkowego co do gospodarstwa państwowego królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych za czas od dnia 1. stycznia do 30. czerwca 1914, które należy sporządzić po myśli rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. listopada 1866, Dz. u. p. Nr. 140, winno służyć zamiast ustawy skarbowej zestawienie wydatków i dochodów w projekcie ustawy skarbowej wraz z dodatkami, przedłożonym Izbie posłów Rady państwa na zasadzie Mojego postanowienia, i stosownie do tego należy wstawiać w rachunek wydatki i dochody.

§ 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wejdzie w życie z dniem 1. lipca 1914, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26. czerwca 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Georgi wł.r.
Hochenburger wł.r.
Heinold wł.r.
Forster wł.r.
Hussarek wł.r.
Trnka wł.r.
Schuster wł.r.
Zenker wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIX. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1914.

Treść: № 138. Rozporządzenie cesarskie o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy.

138.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. czerwca 1914

o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Przytoczone w dalszym ciągu paragrafy ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej, opiewać będą. jak następuje:

I.

Rozciągłość obowiązku ubezpieczenia.

§ 1.

Obowiązanymi do ubezpieczenia i według następujących postanowień ubezpieczonymi są ci funkcyonaryusze, zatrudnieni w krajach tutejszych, którzy:

1. ukończyli 18. rok życia:

2. od jednego i tego samego służbodawcy otrzymują pobory, które łącznie z poborami, doliczanymi stosownie do § 3., wynoszą conajmniej 600 K, licząc za cały rok i

3. bądź według rodzaju swego zatrudnienia mają charakter urzędników, bądź z reguły spełniają czynności przeważnie umysłowe.

Przeważnie umysłowemi są w szczególności następujące czynności:

a) każde zatrudnienie połączone z wychowywaniem lub nauczaniem;

b) wykonywanie sztuk wyzwolonych bez względu na wartość artystyczną świadczeń;

c) każde odpowiadające kierunkowi odbytych studyów zatrudnienie ukończonych słuchaczy tych studyów, które w myśl § 20. ustawy o służbie wojskowej uwalniają od obowiązku odbywania trzeciego roku czynnej służby wojskowej, jakoteż zatrudnienie ukończonych słuchaczy wyższych jeszcze studyów;

d) kierownictwo przedsiębiorstw, oddziałów przedsiębiorstwa lub zakładów kupieckich (filii);

e) nadzór wyższy nad robotami innych osób;

f) służba w biurach i kantorach;

g) wyższa kupiecka służba zewnętrzna.

Obowiązku ubezpieczenia nie uzasadniają w szczególności:

a) służby czeladne;

b) bezpośredni współudział w wytwarzaniu towarów przez robotników przemysłowych (w szerszem znaczeniu), górniczych, rolnych i leśnych, tudzież takich uczniów.

Czynność przy sprzedaży i służba przy składach uzasadniają tylko wtedy obowiązek ubezpie-

czenia, jeżeli podpadają pod jedno z postanowień punktu 3., ustęp *c* do *e*.

§ 1 *a*.

Za zatrudnionych w krajach tutejszych nie uważa się w szczególności funkcyonaryuszy tutejszokrajowych przedsiębiorstw przez czas ich zatrudnienia w filiach zagranicznych (w zakładzie przemysłowym, zakładzie kupieckim, składzie) tudzież ajentów podróżujących, ustanowionych wyłącznie dla klienteli zagranicznej.

Za organa wyższego nadzoru uważa się funkcyonaryuszy wszystkich zawodów, którzy wykonują czynność nadzorczą i dozorującą, połączoną z staraniem się o odpowiednie pod względem technicznym i gospodarczym wykonywanie robót przez innych funkcyonaryuszy a tylko ubocznie spełniają prace fizyczne, w szczególności: majstrów, werkmistrzów, sztygarów, nadzorców w przedsiębiorstwach górniczych i hutniczych tudzież ich stałych zastępców, podmajstrzych, zarządców magazynów, tych co badają i odbierają towary jakoteż wyższy personal gospodarczy, leśniczy, łowiecki i ogrodniczy, jakoto nadzorcy gospodarstwa, nadzorcy lasowi, strzelcy rewirowi i starsi ogrodnicy.

W szczególności nie uważa się za organa wyższego nadzoru: funkcyonaryuszy, którzy osobiście spełniają roboty fizyczne i tylko ubocznie sprawują nadzór nad innymi robotnikami w ten sam sposób zatrudnionymi, jakoto przodowników, nadto tych, którzy, nie mając władzy rozporządzania cudzemi siłami roboczemi, zajmują się w istocie rzeczy tylko zliczaniem i zapisywaniem powtarzających się tego samego rodzaju czynności roboczych innych osób.

Za służbę w biurach i kantorach uważa się w szczególności: służbę korespondencyjną, spisywanie i przepisywanie stenogramów, buchalteryę, służbę rachunkową i kasową jakoteż czynność rysunkową, nadto jakiekolwiek zajęcie w kancelaryach adwokackich i notaryalnych.

Pominąwszy ostatnio wspomniane zatrudnienie nie uważa się w szczególności za służbę biurową i kantorową: pisania według dyktatu bez pomocy stenografii, prostego odpisywania i powielania pism, pisania adresów, kopiowania, szablonowania i patronowania, wszelkiego powielania planów i rysunków w sposób mechaniczny lub chemiczny, nadto czynności osób siedzących przy kasie w sklepach, pisarzy pomocniczych w kolekturach loteryi liczbowej, płatniczych, naczelnych kucharzy i klucznic w przemyśle gospodnim i szynkarskim, jakoteż prowadzenia zapisków i notatek przez osoby zajęte w składach i miejscach sprzedaży, jeżeli czynności te spełniają tylko dodatkowo.

Za wyższą służbę kupiecką zewnętrzną uważa się w szczególności: przyjmowanie zamówień, poleceń i ofert, a zatem czynność zakupujących, podróżujących i ajentów, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, jeżeli osoby te przyjęto za stałą płacą lub poręczono im pewne minimalne pobory, w każdym jednak razie nie uważa się za taką służbę czynności inkasentów i kolporterów. Także nie są nadal obowiązane do ubezpieczenia te osoby, które przechodzą lub przeszły od jednego z zajęć, nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, do zawodu podróżujących lub ajentów.

§ 2.

Nie mają obowiązku ubezpieczenia:

1. te osoby, co do których obowiązek ubezpieczenia miałby się rozpocząć po raz pierwszy po ukończeniu 55. roku;

2. osoby, pobierające już na podstawie dawniejszego zatrudnienia zaopatrzenie (pensyę, prowizyę itp.), dosięgające kwoty zasadniczej tej klasy płacy, do której należałoby zaliczyć tych funkcyonaryuszy według ich płacy przy rozpoczęciu pierwszego zatrudnienia, uzasadniającego samo przez się obowiązek ubezpieczenia;

3. dzieci, tudzież małżonek (małżonka) służbodawcy oraz członkowie przełożeństwa osoby prawnej, o ile pozostają z nią w stosunku służbowym;

4. osoby, których czynność na posadzie, uzasadniającej obowiązek ubezpieczenia, stanowi zajęcie uboczne obok innych stałych czynności zarobkowych, połączonych z wyższym dochodem;

5. funkcyonaryusze dworu i państwa jakoteż ich zakładów i przedsiębiorstw;

6. funkcyonaryusze krajów, powiatów, gmin, zakładów, przeznaczonych dla celów oświaty, nauki lub dobroczynności, a należących do prawnie uznanych stowarzyszeń religijnych, zakładów naukowych publicznych lub posiadających prawo publiczności, funduszów publicznych i tych korporacyi, które na mocy przepisu ustawowego są przeznaczone do spełniania zadań publicznych, wkońcu funkcyonaryusze służących do ruchu publicznego kolei żelaznych i ich zakładów pomocniczych, a to pod warunkiem, iż wymienieni powyżej funkcyonaryusze mają prawidłowe, to jest z posadą przez nich piastowaną połączone prawa do emerytury lub je osiągną przynajmniej po upływie przepisanego czasu próby albo tymczasowego zatrudnienia. Jednakże funkcyonaryusze przemysłowych, finansowych lub innych przedsiębiorstw zarobkowych, prowadzonych przez kraje, powiaty lub gminy albo zagwarantowanych przez jedną z tych korporacyi lub przez państwo, nie podlegają tylko wtedy obowiązkowi ubezpieczenia, jeżeli niezależnie do spełnienia powyższego warunku służbodawca ich zobowiązał się raz na zawsze wobec władzy nadzorczej, że w razie, gdyby tacy funkcyo-

naryusze w czasie późniejszym bez poprzedniego przejścia w stan spoczynku objęli posadę, uzasadniającą obowiązek ubezpieczenia, przekaże podmiotowi ubezpieczającemu, który będzie wówczas dla nich właściwym, kwotę odpowiadającą tej rezerwie premiowej, jaka powinnaby była już być dla tych funkcyonaryuszy zebraną, gdyby oni przez czas ich zatrudnienia u tego służbodawcy byli członkami Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy;

7. kandydaci adwokaccy i notaryalni tudzież lekarze, zajęci w zakładach dla chorych i sanatoryach, następnie funkcyonaryusze, zatrudnieni u techników cywilnych (inżynierów cywilnych wszelkich kategoryi i geometrów cywilnych), a zapisani w jednej z izb inżynierskich jako kandydaci do jednego z tych zawodów, wreszcie zatrudnieni w przemyśle budowlanym ukończeni słuchacze wyższych studyów technicznych podczas takiego czasu trwania ich zajęcia praktycznego, jaki jest minimalnie przepisany dla uzyskania uprawnienia do samoistnego wykonywania odnośnego przemysłu budowlanego;

8. funkcyonaryusze Banku austryacko-węgierskiego;

9. zwyczajni słuchacze szkół wyższych i zakładów pokrewnych, tudzież uczniowie szkół średnich i zakładów szkołom średnim pokrewnych, które Ministerstwo spraw wewnętrznych oznaczy w drodze rozporządzenia w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami, oraz uczniowie zawodowych zakładów naukowych, a to na czas trwania tych studyów;

10. tancerze i tancerki, personal artystyczny teatrów rozmaitości i przedsiębiorstw cyrkowych, tudzież wszyscy funkcyonaryusze tych przedsiębiorstw scenicznych i orkiestralnych, które swój przemysł wykonywują, nie mając stałej siedziby przedsiębiorstwa;

11. funkcyonaryusze przedsiębiorstwa zagranicznego, które nie ma w krajach tutejszych żadnej filii (zakładu przemysłowego, zakładu kupieckiego, składu), jakoteż funkcyonaryusze, którzy w towarzystwie służbodawcy, nie posiadającego zwyczajnej siedziby w krajach tutejszych, tylko chwilowo tutaj się zatrzymują;

12. funkcyonaryusze takich przedsiębiorstw handlowych, które trudnią się wyłącznie wywozem wytworów przemysłowych, z wyjątkiem osób, zatrudnionych w służbie buchalteryjnej lub kasowej.

II.

Podział obowiązanych do ubezpieczenia.

§ 3.

Osoby, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, będą zaliczone stosownie do swych poborów rocznych do sześciu klas płacy, a mianowicie:

Do klasy I. ci, których pobory roczne wynoszą od 600 K do 900 K,

do klasy II. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 900 K aż do 1200 K,

do klasy III. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 1200 K aż do 1800 K,

do klasy IV. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 1800 K aż do 2400 K,

do klasy V. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 2400 K aż do 3000 K,

do klasy VI. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 3000 K.

Przy oznaczaniu przynależności do jednej z powyższych klas wliczać należy do płacy także dodatki na pomieszkanie, dodatki aktywalne i funkcyjne, tudzież wszelkie rodzaje poborów *in natura*.

Przytem liczyć należy za pomieszkanie w naturze 20 od sta płacy w gotówce, za pomieszkanie z bezpłatnem opalaniem i oświetlaniem 25 od sta, a za takież pomieszkanie z wiktem 40 od sta płacy w gotówce. Wartość innych poborów w naturze obliczać należy według przeciętnych cen miejscowych.

Do stałych poborów należy doliczyć umówione pobory zmienne, jak tantyemy i inne pobory, zawisłe od powodzenia interesów lub pracy, a to, jeżeli zagwarantowano je w pewnej kwocie minimalnej, w tejże kwocie, pozatem w kwocie przeciętnej poborów, uzyskanych w tym samym stosunku służbowym w ostatnich trzech latach, najmniej jednakże w wysokości jednej piątej części stałych poborów.

Wynagrodzenia (remuneracye) należy doliczać do innych poborów, jeżeli co do nich się umówiono lub jeżeli się one zazwyczaj regularnie powtarzają.

Jeżeli więcej osób zatrudnia na podstawie porozumienia tego samego funkcyonaryusza, chociażby nawet za osobnem wynagrodzeniem, natenczas odpowiadają one do niepodzielnej ręki za ubezpieczenie tego funkcyonaryusza na podstawie całego pobieranego przezeń wynagrodzenia. Wyjąwszy ten wypadek, podlega funkcyonaryusz, który jest równocześnie zatrudniony u kilku służbodawców za odrębnem wynagrodzeniem, obowiązkowi ubezpieczenia tylko co do zajęcia głównego.

Jako zajęcie główne należy uważać służbę najwyżej płatną. Jeżeli co do kwestyi obowiązku ubezpieczenia wchodzi w rachubę więcej jednakowo płatnych zajęć służbowych, wówczas oznacza się zajęcie główne przedewszystkiem według ściślejszego związku przyczynowego jednej lub drugiej służby z poprzednią czynnością zarobkową lub tokiem wykształcenia funkcyonaryusza, następnie według dłuższego czasu trwania stosunku służbowego, wkońcu według innych stosownych znamion.

III.

Przedmiot obowiązku ubezpieczenia.

§ 4.

Przedmiotem ubezpieczenia jest prawo:

Dla ubezpieczonego:

1. do renty w razie niezdolności do zarobkowania (renta nieudolności §§ 6. do 10.), względnie do renty na starość (§ 11.).

Dla pozostałej rodziny:

2. do renty dla wdowy (renta wdowia §§ 12. do 14.),

3. do dodatków na wychowanie dla dzieci (§§ 15. do 17.),

4. do jednorazowej odprawy dla pozostałej wdowy, względnie dzieci lub matki, żyjącej w niedostatku (§§ 18. i 19.).

IV.

Okres wyczekiwania.

§ 5.

Do uzyskania prawa do świadczeń, w § 4., l. 1., 2. i 3., określonych, wymagane jest poza wszelkimi innymi warunkami, w tej mierze przepisanymi, także upłynięcie czasu wyczekiwania.

Wymóg ten odpada, jeżeli niezdolność do zarobku albo śmierć ubezpieczonego nastąpi wskutek nieszczęśliwego wypadku, którym ubezpieczony dotknięty został w wykonywaniu służby i który ze służbą pozostaje w związku.

V.

Wymiar ustawowych świadczeń, uzyskanie i utrata prawa do nich, tudzież terminy początku i końca poborów.

Renta nieudolności.

§ 6.

Prawo do renty nieudolności przysługuje ubezpieczonemu w razie niezdolności do zarobkowania (nieudolności) bez względu na wiek.

§ 7.

Niezdolnym do zarobkowania jest ten, kto wskutek jakiejś ułomności cielesnej lub umysłowej nie może dalej spełniać obowiązków zawodowych swojej ostatniej posady, uzasadniającej obowiązek ubezpieczenia.

Za niezdolnego do zarobkowania poczytać należy następnie ubezpieczonego, który osiągnął 65. rok życia, jeżeli nie pozostaje w żadnym stosunku służbowym, uzasadniającym obowiązek ubezpieczenia.

§ 7 *a*.

Do renty nieudolności nie ma jednak prawa ten:

a) którego zarobek z pewnego zatrudnienia, odpowiadającego jego siłom roboczym, przewyższa zarówno kwotę 600 K jak i dwie trzecie wysokości przeciętnej policzalnych poborów, które on pobierał w ciągu ostatnich 60. miesięcy wkładkowych lub ewentualnie krótszego czasu służby.

b) kto niezdolność do zarobkowania spowodował rozmyślnie lub przy popełnianiu zbrodni, stwierdzonej drogą karno-sądową. W tym przypadku może jednak podmiot ubezpieczający przyznać rentę nieudolności w całości lub w części członkom rodziny, którzy mają ustawowe prawo do żądania utrzymania od uprawnionego do poboru.

Jeżeli zarobek, uzyskiwany pracą, i renta nieudolności przewyższają razem wzięte kwotę przeciętną policzalnych poborów w ostatnich 60. miesiącach wkładkowych lub w krótszym ewentualnie czasie służby, zmniejsza się rentę nieudolności o tę nadwyżkę.

§ 8.

Jeżeli niezdolność do zarobkowania nastąpi po upływie okresu wyczekiwania 120. miesięcy wkładkowych lub wcześniej wskutek nieszczęśliwego wypadku (§ 5., ustęp 2.), renta nieudolności składa się z kwoty zasadniczej, a w pierwszym przypadku także z kwoty rosnącej.

Wysokość kwoty zasadniczej wynosi w:

I.	klasie płacy	180 K	rocznie.
II.	„ „	270 „	„
III.	„ „	360 „	„
IV.	„ „	540 „	„
V.	„ „	720 „	„
VI.	„ „	900 „	„

Roczną kwotę rosnącą stanowi ósma część premii, które zapadły w okresie wkładkowym, następującym po 120. miesiącu wkładkowym.

Jeżeli niezdolność do zarobkowania, niespowodowana nieszczęśliwym wypadkiem (§ 5., ustęp 2.), nastąpi po upływie conajmniej 60., jednak mniej, jak 120. miesięcy wkładkowych, wówczas wynosi renta nieudolności dwie trzecie kwot zasadniczych, wymienionych w ustępie drugim.

Kwotę zasadniczą i zredukowaną rentę oblicza się według klasy płacy (§ 3.), do której należy zaliczyć ubezpieczonego według przecięcia rocznego tych poborów policzalnych, które tenże pobierał w czasie ostatnich 24. miesięcy wkładkowych przed upływem okresu wyczekiwania 120. miesięcy wkładkowych, względnie przed wcześniejszym zaistnieniem prawa do renty nieudolności. Jeżeli wypadek nieszczęśliwy (§ 5., ustęp 2.) zdarzy się przed upływem 24. miesięcy wkładkowych, w takim razie należy wziąć za podstawę obliczenia prze-

ciętną wysokość policzalnych poborów rocznych w ubiegłych miesiącach wkładkowych.

Nie wolno jednak obliczyć kwoty zasadniczej niżej jak w wysokości jednej czwartej premii, zapadłych aż do upływu okresu wyczekiwania, względnie aż do zdarzenia się wypadku nieszczęśliwego (§ 5. ustęp 2.) a renty zredukowanej (ustęp 4.) niżej jak w wysokości jednej szóstej części premii, zapadłych aż do zaistnienia prawa do tej renty.

Pod jakimi warunkami czas służby, odbyty w zajęciu, uzasadniającem obowiązek ubezpieczenia, uwzględnia się przy obliczaniu rent, postanawia się w § 73., ustęp 7.

Miesięczny wymiar renty zaokrągla się do 10 h w ten sposób, iż nie uwzględnia się kwot, nie przekraczających 5 h, a kwoty wyższe liczy się za 10 h.

§ 9.

Pobór renty nieudolności rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, następującego po zaistnieniu prawa do renty. Gdy w postępowaniu dla stwierdzenia nieudolności (§ 74., ustęp 2.) chwila utraty zdolności do zarobkowania nie zostanie oznaczona, natenczas za dzień utraty uważa się dzień jej zgłoszenia.

Jeżeli ubezpieczony na podstawie swego obowiązku ubezpieczenia w kasie chorych, urządzonej według ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby lub w zarejestrowanej kasie zapomogowej albo w kasie brackiej ma prawo do poboru zasiłku w chorobie, lub jako uwolniony przez władzę polityczną od obowiązku ubezpieczenia po myśli § 4. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, ma prawo wobec służbodawcy do dalszego poboru płacy, w takim razie rozpoczyna się pobór renty nieudolności w 20 tygodni po rozpoczęciu się prawa do zasiłku dla chorych.

§ 10.

Pobór renty nieudolności ustaje:

1. ze śmiercią uprawnionego do poboru;

2. z odzyskaniem zdolności do zarobkowania;

3. jeżeli zachodzą warunki, przewidziane w § 7. *a*, lit. *a*.

Renta na starość.

§ 11.

Renta nieudolności należy się bez wykazania niezdolności do zarobkowania jako renta na starość:

1. osobom ubezpieczonym płci męskiej po upływie 480. miesięcy wkładkowych;

2. osobom ubezpieczonym płci żeńskiej po upływie 420. miesięcy wkładkowych, jednakże nie przed osiągnięciem 55. roku życia;

3. osobom ubezpieczonym płci męskiej, które rok 70., a osobom ubezpieczonym płci żeńskiej, które 65. rok życia ukończyły i mają za sobą conajmniej 60 miesięcy wkładkowych.

Postanowienia § 7. *a*, § 9., ustęp 2., i § 10., punkt 2. i 3. nie mają zastosowania do rent na starość.

Na zaistnienie prawa do renty na starość nie ma żadnego wpływu okoliczność, czy ubezpieczony pozostaje jeszcze nadal na swej posadzie. W takim razie nie należy premii dalej opłacać (§ 24. punkt 2.).

Pobór renty na starość rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, następującego po zaistnieniu prawa do niej a gaśnie z śmiercią osoby uprawnionej do poboru.

Można jednak odroczyć pobór renty na starość z tym skutkiem, iż renta ta w międzyczasie podwyższy się o tę kwotę, która odpowiada wzrostowi rezerwy premiowej.

Renta wdowia.

§ 12.

Prawo do renty wdowiej przysługuje wdowie ubezpieczonego, który w chwili swej śmierci pobierał rentę nieudolności lub rentę na starość, albo któremu przysługiwała ekspektatywa do takiej renty. Renta wdowia wynosi połowę renty względnie ekspektatywy ubezpieczonego.

§ 13.

Prawo do renty wdowiej nie przysługuje jednak w następujących przypadkach:

1. jeżeli od dnia zawarcia związku małżeńskiego osoby ubezpieczonej nie upłynęło jeszcze sześć miesięcy, chyba, że śmierć ubezpieczonego spowodowana została przez nieszczęśliwy wypadek, który zdarzył się po zawarciu małżeństwa;

2. jeżeli ubezpieczony zawarł związek małżeński po ukończeniu 50. roku życia;

3. jeżeli ubezpieczony w chwili zawarcia związku małżeńskiego pobierał przewidzianą tutaj rentę nieudolności lub rentę na starość;

4. jeżeli w chwili śmierci małżonka było małżeństwo z winy wdowy sądownie rozdzielone lub sądownie rozwiedzione;

5. jeżeli wyrokiem karno-sądowym udowodniono, że wdowa przez rozmyślne działanie stała się winną lub współwinną śmierci małżonka.

Dodatki na wychowanie.

§ 15.

Prawo do dodatku na wychowanie ma każde dziecko poniżej 18. lat w razie śmierci

ubezpieczonego ojca lub ubezpieczonej matki, jeżeli zmarły ojciec lub matka pobierali w tym czasie rentę nieudolności albo rentę na starość lub przysługiwała im ekspektatywa do takiej renty. Dzieci nieślubne, nielegitymowane i dzieci, pochodzące z małżeństwa, zawartego przez osobę ubezpieczoną w czasie, gdy ona pobierała już rentę nieudolności lub rentę na starość (§ 13., l. 3.), nie mają jednak prawa do dodatków na wychowanie, opierającego się na ubezpieczeniu ich ojca.

§ 16.

Dodatek na wychowanie wynosi dla każdego dziecka, osieroconego tylko przez ojca lub tylko przez matkę, jedną trzecią, dla każdego dziecka, osieroconego przez oboje rodziców, dwie trzecie renty nieudolności, do której przysługiwała ekspektatywa zmarłemu ojcu lub zmarłej matce względnie do której zmarły rodzic miał prawo, a to bez ewentualnej kwoty rosnącej.

Dla każdego dziecka, osieroconego przez ojca i matkę, z których oboje byli ubezpieczeni, należy obliczyć dodatek na wychowanie w wysokości pełnej ekspektatywy lub pełnego prawa do renty nieudolności bez ewentualnej kwoty rosnącej po ojcu albo po matce, a to stosownie do tego kto z nich był wyżej ubezpieczony.

Suma dodatków na wychowanie dla dzieci, osieroconych tylko przez ojca albo tylko przez matkę, nie może przekraczać, o ile i dopóki ojciec jeszcze żyje, 50 od sta, a o ile i dopóki matka pobiera rentę wdowią, 75 od sta, zaś dla dzieci, osieroconych przez ojca i przez matkę, 200 od sta rzeczonego wymiaru pensyi, z tem zastrzeżeniem, że w każdym razie ekspektatywa na rentę względnie renta sama, którą ubezpieczony ojciec lub ubezpieczona matka w chwili śmierci uzyskał lub pobierał, względnie uzyskała lub pobierała, stanowić ma maksymalny wymiar wszystkich dodatków na wychowanie.

Poszczególne dodatki na wychowanie należy każdorazowo rozdzielić stosunkowo w granicach wymiaru maksymalnego.

Jednorazowa odprawa.

§ 18.

Prawo do jednorazowej odprawy ma wdowa a gdyby wdowa nie pozostała, prawo takie mają po równej części dzieci osoby ubezpieczonej w takim razie, jeżeli osoba ta zmarła przed upływem 60. miesięcy wkładkowych a nie zdarzył się nieszczęśliwy wypadek według § 5., ustęp 2., i ziszczają się nadto warunki, wymagane dla poboru renty wdowiej lub dodatku na wychowanie (§§ 13., 15. i 17.).

Jeżeli nie pozostała ani wdowa ani też dzieci, uprawnione do poboru, ma pozostała matka, żyjąca w niedostatku, do której utrzymania przyczyniała się osoba ubezpieczona, prawo do jednorazowej odprawy.

§ 19.

Tytułem jednorazowej odprawy należy się wdowie względnie dzieciom podwójna, zaś matce, żyjącej w niedostatku, pojedyńcza kwota zasadnicza renty nieudolności, przypadającej po upływie 120. miesięcy wkładkowych w tej klasie płacy, w której ubezpieczony pozostawał w chwili swej śmierci.

§ 19 *a*.

Przekazanie (cesya), zastawienie i zajęcie ekspektatyw oraz praw ubezpieczonych i członków ich rodzin są tylko o tyle dopuszczalne i prawnie skuteczne, o ile mają miejsce:

1. celem zaspokojenia roszczeń tych osób, które wobec osób uprawnionych do poboru w myśl postanowień poprzedzających mają ustawowe roszczenie o świadczenie utrzymania;

2. celem pokrycia zaliczek, które udzielił osobom uprawnionym do poboru na ich prośbę służbodawca lub podmiot ubezpieczający na rachunek roszczeń z tytułu ubezpieczenia po ich zaistnieniu, jednakowoż przed ich wyasygnowaniem.

VI.

Wypłata, spoczywanie i przedawnienie poborów; następstwa nienależnego poboru.

§ 20.

Wszystkie renty i dodatki na wychowanie wypłacone będą w miesięcznych ratach z góry. Gdy prawo do poboru ustaje w ciągu miesiąca, otrzymane pobory nie będą zwracane napowrót.

Osoby uprawnione do poboru winny przekładać na żądanie przed każdą wypłatą poświadczenie życia, względnie wdowieństwa.

Odprawy będą wypłacane zaraz po złożeniu dowodu uprawnienia do ich poboru.

§ 21.

Prawo poboru rent nieudolności względnie rent wdowich i dodatków na wychowanie spoczywa, jak długo osoba uprawniona do poboru pobiera rentę na podstawie przepisów o przymusowem ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków, i to do wysokości tej renty.

Prawo poboru wszelkiego rodzaju rent tudzież dodatków na wychowanie spoczywa:

1. dopóki osoba uprawniona do poboru odbywa karę na wolności, trwającą dłużej jak jeden

miesiąc, przyczem jednakże przekazać należy renty na starość, renty nieudolności i renty wdowie członkom rodziny, którzy mają ustawowe roszczenia o utrzymanie wobec osoby uprawnionej do poboru;

2. dopóki osoba uprawniona do poboru bez zezwolenia podmiotu ubezpieczającego mieszka stale zagranicą. W takim przypadku można jej dać odprawę w wysokości połowy wartości kapitałowej jej roszczeń.

§ 23.

Gdyby pewna osoba bezprawnie weszła w używanie jednego ze świadczeń, przewidzianych w tej ustawie, należy jej je odjąć: kwoty pobrane mimo to, iż się nie należały, musi zwrócić z 4procentowemi odsetkami, niezawiśle od ścigania karnosądowego. Gdy chodzi o dodatki na wychowanie, które ktoś pobrał, chociaż mu się nie należały, odpada obowiązek płacenia procentów.

VI *a*.

Postępowanie lecznicze.

§ 23 *a*.

Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy tudzież zakłady zastępcze mają prawo zarządzić postępowanie lecznicze, aby osobie, pobierającej rentę nieudolności, przywrócić zdolność do zarobkowania.

W tym celu może podmiot ubezpieczający umieścić ubezpieczonego na własne koszta w jednym z zakładów leczniczych (szpitalu, zdrojowisku) lub w innem miejscu, nadającem się do przeprowadzenia kuracyi, i to bez zgody ubezpieczonego w tych przypadkach, w których według § 8. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33. można zarządzić umieszczenie w szpitalu.

Przez czas trwania postępowania leczniczego można wstrzymać pobór renty nieudolności w całości lub częściowo. Jeżeli jednak osoba ubezpieczona, co do której zarządzono postępowanie lecznicze, ma członków rodziny, do których utrzymania dotychczas w przeważnej części się przyczyniała, należy tym krewnym przyznać zasiłek conajmniej w wysokości połowy renty, należącej się ubezpieczonemu.

Jeżeli osoba pobierająca rentę usuwa się od postępowania leczniczego, które nie zależy od jej zgody, można wstrzymać czasowo pobieraną przez nią rentę nieudolności w całości lub w części.

Spory, zostające w związku z zastosowaniem postępowania leczniczego, a wynikłe między podmiotem ubezpieczającym a osobą pobierającą rentę rozstrzyga właściwy sąd polubowny względnie sąd zwyczajny (§ 76., § 65. l. 3.).

VII.

Wygaśnięcie obowiązku ubezpieczenia, zwrot premii, ponowne nastanie obowiązku ubezpieczenia.

§ 24.

Obowiązek ubezpieczenia gaśnie:

1. skoro zabraknie jakiegokolwiek z warunków jego istnienia;

2. z zaistnieniem prawa do renty nieudolności, względnie renty na starość.

Roszczenia z tytułu ubezpieczenia pozostają jednak zastrzeżone przez 18 miesięcy po zgaśnieniu obowiązku ubezpieczenia w wysokości ekspektatyw, w tym czasie już uzyskanych względnie według § 26. ukróconych.

§ 25.

Osoby, których obowiązek ubezpieczenia lub dobrowolne ubezpieczenie (§§ 28. do 30.) zgasły z jakichkolwiekbądź powodów, pominąwszy powód, wymieniony w § 24., punkt 2., jak tudzież i te, które z powodu nieistnienia obowiązku ubezpieczenia wyłączono od ubezpieczenia, mają w razie, jeżeli następnie conajmniej przez sześć miesięcy pozostały bez zajęcia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia, prawo do zwrotu tej części rzeczywiście za nie zapłaconych premii bez odsetek, która przypada na nie według klucza, ustanowionego w § 33., i to w najwyższej kwocie rezerwy premiowej, chociażby nawet służbodawca nie zrobił użytku z przysługującego mu prawa potrącania (§ 36.).

Jeżeli jednak ubezpieczonemu stosownie do § 31. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 ex 1907, lub niniejszego rozporządzenia policzono czas służby na podstawie własnych jego wpłat lub jeżeli ubezpieczony kontynuował przez pewien czas ubezpieczenie dobrowolnie (§ 28.), w takim razie należy mu zwrócić 75 procent rezerwy premiowej, uzyskanej przez tego rodzaju ubezpieczenia, conajmniej jednak kwotę, która równa się całej rezerwie premiowej, po odliczeniu jednej premii rocznej tej klasy płacy, do jakiej ubezpieczony w ostatnim czasie należał. Prawo żądania zwrotu należy jednak także w tych przypadkach obliczać według ustępu poprzedniego, jeżeli to jest dla ubezpieczonego korzystniejszem.

Dla osoby płci żeńskiej, która w ciągu dwóch lat po wystąpieniu z stosunku ubezpieczenia zawrze związek małżeński lub do dwóch lat po zawarciu małżeństwa wystąpi z stosunku ubezpieczenia, należy uzupełnić zwrot do 80 procent premii rzeczywiście za nią wpłaconych.

Takie roszczenia, do których mają zastosowanie postanowienia § 19. *a*, mogą podnosić

tylko osoby ubezpieczone. Gasną one, jeżeli nie zostaną u właściwego podmiotu ubezpieczającego podniesione w ciągu trzech lat po spełnieniu się warunków, jakoteż w tym przypadku, jeżeli osoba uprawniona przed podniesieniem tych roszczeń wstąpiła napowrót do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia. Podniesione już roszczenia tego rodzaju przechodzą na dziedziców osób uprawnionych.

§ 26.

Zwrot częściowy wpłaconych premii uważany będzie za całkowitą odprawę, jeżeli dorównywa rezerwie premiowej lub ją przewyższa. W przeciwnym razie pociąga za sobą uszczuplenie ekspektatyw, względnie policzalnego czasu wkładkowego w takim stosunku, jaki zachodzi między kwotą, którą zwrócono, a zebraną rezerwą premiową.

§ 27.

W razie ponownego wstąpienia w stosunek ubezpieczenie oblicza się nowe ekspektatywy w połączeniu z poprzednio uzyskanemi ekspektatywami bądź nieuszczuplonemi, bądź uszczuplonemi według § 26. wówczas, jeżeli przerwanie ubezpieczenia spowodowane zostało zaistnieniem prawa do renty nieudolności lub też trwało najwyżej dwanaście lat od chwili zapadłości ostatniej premii.

W razie przeciwnym należy w przypadku ponownego wstąpienia w stosunek ubezpieczenia policzyć tylko odbyty okres wyczekiwania najwyżej w wymiarze pięciu lat.

§ 27 *a*.

Ekspektatywy, uzyskane na podstawie odbycia conajmniej 120. miesięcy wkładkowych, mogą być zabezpieczone w tej wysokości, jaką miały w czasie zgaśnięcia obowiązku ubezpieczenia, za opłatą należytości za uznanie w kwocie 4 K rocznie, płatnej w dwóch ratach półrocznych z góry, a to z tym skutkiem, iż roszczenia z tytułu ubezpieczenia będą utrzymane w mocy ponad oznaczony w końcowym ustępie § 24., 18miesięczny okres czasu na czas nieograniczony.

To zabezpieczenie ekspektatyw gaśnie bez prawa do żądania zwrotu już uiszczonych należytości za uznanie, jeżeli ubezpieczony zwleka z zapłatą pewnej raty dłużej aniżeli przez sześć miesięcy po jej zapadłości. Pierwszą ratę należytości za uznanie, która zapada w pierwszym dniu 19. miesiąca po zgaśnięciu obowiązku ubezpieczenia, musi się jednak uiścić w ciągu 14 dni po jej zapadłości, gdyż inaczej prawo zabezpieczenia ekspektatyw gaśnie.

Powołani do czynnej służby wojskowej są uwolnieni, jeżeli o to proszą, przez czas trwania powołania od opłacania należytości za uznanie.

VIII.

Ubezpieczenie dobrowolne.

§ 28.

Osoby, których obowiązek ubezpieczenia wygasł z jakichkolwiek powodów, wyjąwszy powód, przytoczony w § 24., punkt 2., jakoteż ci, którzy z powodu nieistnienia obowiązku ubezpieczenia zostali wyłączeni od ubezpieczenia, mają prawo kontynuować ubezpieczenie dobrowolnie, jeżeli nie podnieśli ewentualnych roszczeń według § 25.

Funkcyonaryusze, wspomniani w § 1. *a*, ustęp 1., mogą być dopuszczeni do ubezpieczenia dobrowolnego w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy według postanowień powyższych i stosownie do wymiaru swych poborów nawet wtedy, gdy nie zachodzi przypadek, wspomniany w ustępie pierwszym, pod warunkiem, że także funkcyonaryusze przedsiębiorstwa tutejszo-krajowego są ubezpieczeni w Zakładzie pensyjnym.

W końcu należy osobom, które zawodowo udzielają naukę prywatną lub są czynne w prywatnych zakładach naukowych, jeżeli nie przekroczyły jeszcze 45. roku życia i pobierają z więcej stosunków służbowych płace, z których wprawdzie żadna poszczególna, których jednak suma dosięga kwoty 600 K lub ją przewyższa, zezwolić na podstawie zeznanych przez nie ogólnych sum poborów, na ubezpieczenie się w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy w osobnym oddziale, wspomnianym w artykule IV., według taryf, obowiązujących dla tego oddziału.

§ 29.

Osoba, ubezpieczona dobrowolnie, winna uiszczać w sposób przepisany całą premię, oznaczoną w § 33.

Przez uiszczanie całej premii pozostaje nadal w mocy istniejące ubezpieczenie i nie potrzeba w tym względzie wyraźnego oświadczenia się stron. Zaniechanie opłaty wkładek przez sześć miesięcy uchodzi za zrzeczenie się prawa do kontynuowania ubezpieczenia.

§ 30.

Dobrowolne ubezpieczenie wygasa, jeżeli ubezpieczony:

1. zgłosi swe wystąpienie;
2. zalega z opłatą premii przez sześć miesięcy;
3. nie będąc czynnym w jednej z gałęzi służbowych, oznaczonych w § 1. *a*, ustęp 1., przenosi się na stały pobyt zagranicę.

Od postanowienia, przytoczonego w punkcie ostatnim, może Minister spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia zezwolić na wyjątki w odniesieniu do poszczególnych państw.

§ 31.

Na przyszłość przysługiwać będzie ubezpieczonym prawo do podwyższenia swych ekspektatyw ponad wymiar prawidłowy w drodze policzenia lat służby jedynie tylko w razie przeniesienia ubezpieczenia prowizyjnego w jednej z górniczych kas brackich do ubezpieczenia pensyjnego (§ 92 *b*) jakoteż w związku z przekazaniem rezerwy premiowej dla osób, przenoszących się (§ 2., punkt 6) z służby publicznej do zajęć, uzasadniających obowiązek ubezpieczenia. W tych obydwóch przypadkach policzenie lat służby nie jest ograniczone ani w odniesieniu do chwili dokonania tego policzenia ani też odnośnie do wpływu na skrócenie czasu wyczekiwania (§ 31., ustęp 2. i 3. ustawy z dnia 16. grudnia 1906. Dz. u. p. Nr. 1 ex 1907).

Prawa, uzyskane dotychczas przez policzenie lat służby, pozostają zastrzeżone.

IX.

Zabezpieczenie ekspektatyw.

§ 33.

Stałe premie, które mają być uiszczane za każdy miesiąc płacy (miesiąc wkładkowy), wynoszą:

w	I.	klasie	płacy	.	.	.	.	.	.	6	K,
„	II.	„	„	.	.	.	.	.	.	9	„
„	III.	„	„	.	.	.	.	.	.	12	„
„	IV.	„	„	.	.	.	.	.	.	18	„
„	V.	„	„	.	.	.	.	.	.	24	„
„	VI.	„	„	.	.	.	.	.	.	30	„

Z tych premii przypadają w pierwszych czterech klasach płacy dwie trzecie na służbodawcę, a jedna trzecia na ubezpieczonego, a w klasach wyższych połowa na jednego a połowa na drugiego.

Gdy pobory roczne ubezpieczonego, które będą wzięte w rachubę przy oznaczeniu wymiaru premii (§ 3.), przewyższają 7200 K, musi ubezpieczony opłacać premie całkowicie z własnych zasobów.

Z zaistnieniem prawa do renty nieudolności lub renty na starość ustaje obowiązek płacenia premii.

§ 34.

Premie mają być uiszczane w pierwszym dniu każdego miesiąca kalendarzowego z góry.

Gdy ubezpieczenie rozpoczyna się lub kończy w ciągu miesiąca, należy zapłacić w każdym razie całkowitą premię miesięczną.

Jeżeli ubezpieczony miał w ciągu jednego miesiąca wkładkowego po kolei więcej służbodawców, odpowiadają oni za premię do niepodzielnej ręki w wysokości klasy płacy, wchodzącej u każdego z nich w rachubę. Płacący ma wobec innych służbodawców prawo regresu do odpowiedniego odszkodowania.

§ 35.

Prawo do stwierdzenia istnienia roszczeń z tytułu premii przedawnia się w ciągu trzech lat od dnia zapadłości premii.

Przedawnienie prawa tego stwierdzenia przerywa każde zarządzenie, wydane celem stwierdzenia, z tą chwilą, w której obowiązany do uiszczania wkładek o zarządzeniu takiem się dowiedział.

Prawo żądania uiszczenia stwierdzonych długów z tytułu premii przedawnia się w ciągu trzech lat po zawiadomieniu obowiązanego do uiszczania wkładek o wyniku stwierdzenia.

Przedawnienie prawa żądania zapłaty przerywa się przez doręczenie wezwania płatniczego, wystosowanego do obowiązanego do zapłaty, przez wdrożenie egzekucyi, przez dozwolenie terminu zapłaty tudzież stosownie do przepisów, zawartych w ordynacyi konkursowej.

Przedawnienie, które rozpoczęło się przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia lecz jeszcze się nie ukończyło, należy osądzić według postanowień powyższych.

Obowiązek płacenia premii jest niezależny od poprzedniego wydania odnośnych rezolucyi lub orzeczeń ani od zaistnienia prawomocności.

§ 36.

Obowiązek oddawania premii (§ 33.) należy do służbodawcy.

Jeżeli służbodawca dokonał tego obowiązku, wówczas ma prawo potrącić ubezpieczonemu z poborów tę kwotę częściową, jaka na niego przypada.

To prawo potrącania musi być wykonane w ciągu trzech miesięcy po pierwszej zapłacie płacy, następującej po zapadłości premii, gdyż w przeciwnym razie wygasa.

Premie, uiszczone przez pomyłkę, winien podmiot ubezpieczający zwrócić z 4-procentowemi odsetkami. Służbobierca ma w tym przypadku prawo do zwrotu wkładek rzeczywiście przez niego uiszczonych i może żądać, aby podmiot ubezpieczający wypłacił mu je bezpośrednio wraz z 4-procentowemi odsetkami.

§ 38.

Zalegające premie należy oprocentować po 4 od sta; można je z wyjątkiem premii, wzmiankowanych w § 29., ściągać drogą egzekucyi politycznej lub sądowej, a w postępowaniu egzekucyjnem i konkursowem przysługuje im prawo pierwszeństwa zaległości podatkowych.

Niemożność ściągnięcia zaległości nie pociąga za sobą z ograniczeniem omówionem w § 73., ustęp 7., utraty prawa do świadczeń z tytułu ubezpieczenia.

X.

Organizacya przedsiębiorstwa.

A. Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy (Zakład pensyjny).

§ 40.

Powszechny zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy może we własnem imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać przed sądy i być pozywanym.

Siedziba jego znajduje się w Wiedniu.

Jego sądem zwyczajnym jest rzeczowo właściwy sąd wiedeński.

§ 41.

Członkami zakładu pensyjnego są ci służbobiercy, dla których wspomniany zakład jest właściwy i ich każdocześni służbodawcy.

§ 46.

Wydział kierujący wybiera ze swego grona dwóch zastępców prezydenta. Jeden z nich ma należyć do grupy służbodawców, drugi do grupy służbobierców. Wybór odbywa się w oddzielnych głosowaniach przez członków wydziału kierującego, należących do każdej z grup.

Członków wydziału kierującego wybiera walne zgromadzenie z pośród własnowolnych członków Zakładu pensyjnego. Członkowie tego wydziału muszą być obywatelami austryackimi. Najmniej dwie piąte członków, wybranych z poszczególnych grup, musi mieć swe zamieszkanie w Austryi Dolnej.

Od wybieralności do wydziału kierującego wyłączone są te osoby, którym odebrano prawo wyboru i wybieralności według § 8. ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 17.

Okres urzędowania wybranych członków wydziału kierującego nie może wynosić więcej jak pięć lat.

Ustępujący wydział kierujący pozostaje w urzędowaniu aż do objęcia czynności przez nowy wydział.

§ 54.

Przynależność do jednego z biur krajowych Zakładu pensyjnego zależy od miejsca zatrudnienia ubezpieczonego.

W razach wątpliwych za miejsce zatrudnienia poczytywana będzie siedziba przedsiębiorstwa, względnie odnośnej filii.

Służbodawcy, którzy posiadają przedsiębiorstwa na obszarach kilku biur krajowych, należą do wszystkich tych biur.

§ 59.

Wydział wybiera ze swego grona dwóch zastępców naczelnika. Jeden z nich winien należyć do grupy służbodawców, drugi do grupy służbobierców. Wybór odbywa się w oddzielnych głosowaniach przez członków wydziału, należących do każdej z grup.

Członków wydziału wybiera główne zgromadzenie z pośród tych członków Zakładu pensyjnego, którzy należą do biura krajowego (§ 54.).

Członkowie wydziału muszą być obywatelami austryackimi.

Od wybieralności do wydziału wyłączone są te osoby, którym odebrano prawo wyboru i wybieralności według § 8. ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 17.

Najmniej dwie piąte członków, wybranych z poszczególnych grup, musi mieć zamieszkanie w siedzibie biura krajowego albo w bezpośrednio najbliższej okolicy.

Postanowienia § 46., ustęp 4. i 5., i § 48. będą stosowane w analogiczny sposób.

§ 60.

Dla wydawania uchwał co do wszelkich roszczeń osób ubezpieczonych i członków ich rodzin wobec Zakładu pensyjnego, opartych na niniejszem rozporządzeniu lub na u. o ub. p., tem rozporządzeniem zmienionej, ustanowiona będzie z łona wydziału komisya rentowa. Komisya ta składać się będzie z naczelnika wydziału względnie z jednego z jego zastępców, jako przewodniczącego, i z dwóch członków, z których jeden będzie wybrany z jednej a drugi z drugiej grupy wydziału (z grupy służbodawców i z grupy służbobierców). Przy głosowaniach komisyi rentowej głosuje także przewodniczący. Gdy nie dojdzie do skutku jednogłośna uchwała komisyi na przyznanie lub odrzucenie pewnego roszczenia lub co do jego wymiaru albo też co do odebrania renty, natenczas prawo decyzyi przysługuje wydziałowi kierującemu Zakładu pensyjnego.

§ 61.

Urzędników płatnych należy związać przysięgą pełnienia obowiązków; oni podlegają władzy dyscyplinarnej naczelnika.

Urzędników stałych mianuje i oddala zarząd kierujący Zakładu pensyjnego po wysłuchaniu wydziału biura krajowego.

§ 62.

Zgromadzenie główne, które w ciągu jednego okresu wyborczego ma być zwołane przynajmniej jeden raz, składać się ma z delegatów. Tak delegaci, jak i zastępcy delegatów, muszą być członkami Zakładu pensyjnego.

Wybór ich odbywa się pisemnie oddzielnie według grup (służbodawców i służbobierców) z pośród członków własnowolnych.

Ilość delegatów i zastępców zależy od ilości należących do biura członków w ten sposób, że na każdych tysiąc członków przypada dwóch delegatów, względnie dwóch zastępców. Części ułamkowe poniżej tysiąca nie będą uwzględniane.

Jednakże ilość delegatów, którzy mają być wybrani, może wynosić najmniej trzydzieści, a najwięcej sto.

Uprawnionymi do wyboru są wszyscy ubezpieczeni, należący do odnośnego biura krajowego w pewnym oznaczonym dniu (dniu podstawowym), który nie może poprzedzać dnia rozpisania wyborów mniej jak na miesiąc a nie więcej jak na dwa miesiące, jakoteż ich służbodawcy. Ubezpieczeni i służbodawcy tworzą odrębne grupy wyborców, z których każda wybiera połowę ilości delegatów i zastępców, oznaczonej przy rozpisaniu wyborów.

Jeżeli jedna z grup wyborców liczy więcej aniżeli 10.000 uprawnionych do wyboru, muszą być dla niej utworzone koła wyborcze według pewnych terytoryów lub zawodów. Utworzenie więcej kół wyborczych dopuszczalne jest także wówczas, gdy nie zachodzi powyższy warunek. Ilość delegatów i zastępców, jaką ma wybrać jedna z grup wyborczych, rozdziela się na więcej kół wyborczych w stosunku do ilości uprawnionych do wyboru, należących do każdego koła wyborczego.

Okres czasu urzędowania delegatów nie może przekraczać pięciu lat.

§ 62 *a*.

Wybór delegatów rozpisuje naczelnik biura krajowego przed upływem okresu urzędowania, oznaczając dzień wyboru. Równocześnie wykłada się do przeglądu spisy członków (kataster wyborców) według stanu w dniu podstawowym, oddzielnie dla służbodawców i ubezpieczonych, tudzież ustanawia się komisyę wyborczą.

Reklamacye przeciw katastrom wyborców należy wnosić do komisyi wyborczej najpóźniej w ciągu 14. dni po rozpisaniu wyboru; one muszą, jeżeli żąda się wpisania uprawnionych do wyboru, zawierać datę i liczbę rezolucyi Zakładu pensyjnego, dotyczącej zaliczenia odnośnego członka.

Komisya wyborcza składa się z naczelnika biura krajowego lub wyznaczonego przez niego zastępcy jako przewodniczącego i z pewnej liczby członków wydziału, których należy powołać po połowie z grup służbodawców i ubezpieczonych.

Komisya wyborcza rozstrzyga wniesione reklamacye stanowczo.

Między ostatnim dniem terminu reklamacyjnego a dniem wyboru musi upłynąć conajmniej ośm dni.

Z czynności wyborczej należy spisać protokół. Naczelnik biura krajowego winien bezzwłocznie podać do wiadomości wynik wyborów.

Naczelnik biura krajowego ma wydać legitymacye wybranym delegatom i zastępcom.

Zarzuty przeciw wyborowi należy wnieść w ciągu 14. dni po dniu wyboru do politycznej władzy krajowej w siedzibie odnośnego biura krajowego. Rozstrzygnienie tej władzy jest stanowcze.

Bliższe postanowienia co do zarządzenia i przeprowadzenia wyboru delegatów zawierają porządki czynności poszczególnych biur krajowych.

XI.

Zadośćuczynienie obowiązkowi ubezpieczenia w inny sposób.

§ 64.

Obowiązkowi ubezpieczenia (§ 1) można uczynić zadość także przez ubezpieczenie się w jednym z zakładów zastępczych (§ 65.) lub przez zawarcie umów zastępczych (§ 66.) (instytucye zastępcze).

Wybór podmiotu ubezpieczającego przysługuje służbodawcy. Jednak wszyscy funkcyonaryusze, obowiązani do ubezpieczenia a zatrudnieni w tem samem przedsiębiorstwie lub u tego samego służbodawcy, muszą być z reguły ubezpieczeni u jednego i tego samego podmiotu ubezpieczającego, o ile to jest możliwem ze względu na zakres działania odnośnego podmiotu ubezpieczającego.

Minister spraw wewnętrznych może w przypadkach zasługujących na uwzględnienie po wysłuchaniu interesowanych podmiotów ubezpieczających zezwolić na wyjątki od tej reguły. Na takie wyjątki należy w każdym razie zezwolić, jeżeli mają być wprowadzone w tym celu, aby poszczególnym funkcyonaryuszom umożliwić dalsze kontynuowanie połączonego z ich dawniejszem zajęciem ubezpieczenia w Zakładzie pensyjnym lub w jednej z instytucyi zastępczych, a podmiot ubezpieczający na to się zgadza.

Przyjęcie oświadczenia przystąpienia pewnego służbodawcy do jednego z zakładów zastępczych względnie do jednego z zakładów ubezpieczenia, trudniących się ubezpieczeniem na mocy umów zastępczych, ma ten skutek, iż zakład ten w granicach uznania jego za instytucyę zastępczą staje się właściwym pod względem ubezpieczenia dla wszystkich obowiązanych do ubezpieczenia funkcyonaryuszy tegoż służbodawcy względnie tego przedsiębiorstwa lub tego oddziału przedsiębiorstwa służbodawcy, co do którego zgłoszono przystąpienie, i że ponosi za osoby do niego przynależne odpowiedzialność, wypływającą z ubezpieczenia przymusowego.

W razie zmiany nazwy lub posiadacza przedsiębiorstwa (zmiany tytułu firmy, przekształcenia się osoby prawnej, przejścia własności w drodze sprzedaży, darowizny, spadku) pozostaje dotychczasowa przynależność funkcyonaryuszy pod względem ubezpieczenia tak długo w mocy, dopóki służbodawca wyraźnie nie dokona zmiany.

Służbodawcy, którzy zobowiązali się wobec władzy nadzorczej do ubezpieczania wszystkich swych funkcyonaryuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, za pomocą umów zastępczych, ponoszą odnośnie do ubezpieczenia tych funkcyonaryuszy taką samą odpowiedzialność jak zakłady zastępcze odnośnie do osób do nich przynależnych.

Wszyscy obowiązani do ubezpieczenia, dla których jedna z instytucyi zastępczych nie stała się przynależną w oznaczony powyżej sposób, są pod względem ubezpieczenia przynależnymi do Zakładu pensyjnego.

Statutowe postanowienia zakładów zastępczych, któreby zostawały w sprzeczności z powyższem uregulowaniem przynależności pod względem ubezpieczenia lub z innymi wiążącymi przepisami niniejszego rozporządzenia, tracą moc obowiązującą i zastępuje się je aż do odpowiedniej zmiany statutów odnośnemi postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

§ 64 *a*.

Odnośnie do wszystkich funkcyonaryuszy, dla których jeden z zakładów zastępczych jest właściwy pod względem ubezpieczenia w myśl § 64., przysługuje odnośnemu zakładowi zastępczemu uprawnienie do wydawania prawomocnych rezolucyi w równej mierze jak Zakładowi pensyjnemu odnośnie do osób do niego przynależnych, wyjąwszy prawo wydawania rezolucyi, któremi zaprzecza się istnienie obowiązku ubezpieczenia w jakimkolwiekbądź okresie czasu.

W sprawie istnienia obowiązku ubezpieczenia w przypadkach ubezpieczenia za pomocą umów zastępczych jakoteż w razie, jeżeli według zdania zakładu zastępczego jako podmiotu ubezpieczającego obowiązek ubezpieczenia nie istnieje, następnie co do kwestyi, który podmiot ubezpieczający w danej chwili jest dla pewnego funkcyonaryusza właściwy, rozstrzyga bezpośrednio polityczna władza krajowa miejsca zatrudnienia funkcyonaryusza w zwyczajnym toku instancyi (§ 75.), przyczem wydanie rezolucyi w powyższych kwestyach przez podmiot ubezpieczający nie jest wymagane.

§ 65.

Za zakłady zastępcze mogą w przyszłości być uznane zakłady emerytalne, kasy emerytalne i prowizyjne i tym podobne, o ile one są założone i urządzone według przepisów, obowiązujących dla stowarzyszeń ubezpieczeniowych, nadto zarejestrowane kasy zapomogowe, które istniały już w dniu 1. stycznia 1909, a to pod następującymi warunkami:

1. Według zasad asekuracyjno-technicznych obliczona wartość praw, zapewnionych członkom, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia, tudzież pozostałym po nich rodzinom, musi przewyższać conajmniej o jedną piątą wartość ekspektatyw, przewidzianych w §§ 5. do 19. i 25. do 27. Przytem z jednej strony nie mogą być ekspektatywy, przewidziane w § 4., punkt 1. do 3., w żadnym przypadku mniejsze niż najmniejsze kwoty, ustanowione dla każdorazowej klasy płacy, z drugiej zaś strony na wypadek śmierci ubezpieczonego przed upływem 60. miesięcy wkładkowych musi pozostałej rodzinie przysługiwać zaopatrzenie, które pod względem wartości dorównywa conajmniej zaopatrzeniu, przewidzianemu w §§ 18. i 19.

2. Wkładki członków, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, nie mogą przekraczać tego wymiaru, który za zapewnione świadczenia przy zastosowaniu zasad rachunkowych Zakładu pensyjnego wypływa z klucza podziału, ustanowionego w § 33., ustęp 2. i 3.

3. Rozstrzyganie sporów w kwestyi roszczeń, opierających się na statucie, oraz ich wymiaru, musi być zastrzeżone sądowi polubownemu, według siedziby zakładu zastępczego miejscowo właściwemu dla Zakładu pensyjnego (§ 76) lub sądowi zwyczajnemu.

4. Co pięć lat, a mianowicie po raz pierwszy w roku 1915, winna być dokonywana techniczna rewizya funduszów (bilans asekuracyjno-techniczny), przyczem musi być przewidziane zobowiązanie do poczynienia potrzebnych ewentualnie kroków zaradczych, na przypadek, gdyby w stosunku do wymaganego ze stanowiska asekuracyjnego pokrycia świadczeń, przepisanych tą ustawą, stwierdzony był niedobór.

5. Gdy odnośny zakład nie liczy conajmniej 100 członków, musi albo posiadać wystarczające rezerwy bezpieczeństwa, które będą oznaczone w poszczególnych przypadkach na podstawie oszacowania asekuracyjno-technicznego, albo też dawać inne gwarancye w tym względzie.

Te postanowienia ustawy z dnia 16. lipca 1892, Dz. u. p. Nr. 202, dotyczącej zarejestrowanych kas zapomogowych, które sprzeciwiają się wypełnieniu powyższych warunków, nie będą miały zastosowania do tych członków zarejestrowanej kasy zapomogowej, dla których kasa ta jest zakładem zastępczym. Zarejestrowane kasy zapomogowe, uznane za zakłady zastępcze, nie są również poddane odnośnie do działów ubezpieczenia, złączonych w ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy, postanowieniu ograniczającemu z § 30., ustęp 2., ustawy, dotyczącej zarejestrowanych kas zapomogowych.

§ 66.

Za umowy zastępcze mogą być uznawane w przyszłości z zastrzeżeniem analogicznego wypełnienia warunków § 65., l. 1., 2. i 3., umowy:

a) które służbodawcy zawrą odnośnie do ubezpieczenia swych funkcyonaryuszy z tutejszymi zakładami ubezpieczeń lub z zakładami ubezpieczeń, dopuszczonymi do zawierania interesów w krajach tutejszych,

b) które służbodawcy zawrą z swymi funkcyonaryuszami odnośnie do praw, dotyczących zaopatrzenia tych ostatnich i pozostałych po nich rodzin.

§ 66 *a*.

Podmioty istniejących instytucyi zastępczych muszą świadczenia swe zgodnie z postanowieniami rozporządzenia niniejszego w ten sposób unormować, aby wartość praw zapewnionych, obliczona według zasad asekuracyjno-technicznych, dorównywała conajmniej wartości ekspektatyw, przytoczonych w zmienionych postanowieniach §§ 5. do 19. i 25. do 27., tudzież, aby został uwzględniony także przepis § 27. *a*, o ile chodzi o zakłady zastępcze lub o zakłady ubezpieczenia, wymienione w § 66., punkt *a*.

Zmiana przepisów pensyjnych, wymagana celem takiego zrównania, musi — bez odnośnych dopłat — wyjść także na korzyść osób już porzednio ubezpieczonych.

Te podmioty ubezpieczające, które najpóźniej w ciągu roku po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia nie wniosą do władzy prośby o zatwierdzenie przepisów pensyjnych, zmienionych w wspomnianym wyżej kierunku, tracą z tą chwilą uznanie ich za instytucye zastępcze.

Osobom, ubezpieczonym zastępczo, co do których przypadek, przewidziany w ubezpieczeniu, zdarzył się w czasie między rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia a zmianą warunków ubezpieczenia lub zgaśnięciem ubezpieczenia zastępczego, należą się conajmniej świadczenia, ubepieczone w takim samym przypadku w Zakładzie pensyjnym.

§ 68.

W razie przejścia osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, z Zakładu pensyjnego do jakiegoś zakładu zastępczego winien Zakład pensyjny uzbieraną u siebie rezerwę premiową przekazać zakładowi zastępczemu.

Przy innych zmianach przynależności ubezpieczeniowej, dokonywanych bez poprzedniego zwrotu części premii w myśl § 25., ma dotychczasowy podmiot ubezpieczający przekazać nowemu podmiotowi conajmniej kwotę, odpowiadającą rezerwie premiowej, którą należałoby zebrać dla funkcyonaryusza w tym przypadku, gdyby ten funkcyonaryusz przez cały czas uiszczania wkładek, policzalny do ubezpieczenia według § 73. ustęp 7., był ubezpieczony w Zakładzie pensyjnym, z doliczeniem tej nadwyżki wkładek, uiszczonych przez ubezpieczonego w czasie ubezpieczenia zastępczego, o jaką one były wyższe od wkładek, które ubezpieczony powinien był płacić za ekspektatywy normalne stosownie do zasad zakładu przekazującego. Przytem należy także uwzględnić czas służby, który został policzony stosownie do § 31. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, lub rozporządzenia niniejszego.

Jeżeli ubezpieczonemu według statutu lub umowy przysługują wobec poprzedniego podmiotu ubezpieczającego prawa do przekazania wyższej kwoty późniejszemu podmiotowi ubezpieczającemu, przechodzą prawa te na ten ostatni podmiot.

Kwota, mająca być przekazaną według niniejszego przepisu, zmniejszy się w przypadkach zwrotu części premii, uskutecznionego zgodnie z obowiązkiem w myśl § 25., do wysokości tej rezerwy premiowej, jaka odpowiada ekspektatywom i okresowi wyczekiwania osoby ubezpieczonej po ich uszczupleniu stosownie do § 26.; ona nie może jednak nigdy spaść poniżej tej kwoty, jaką Zakład pensyjny miałby przekazać następnemu podmiotowi ubezpieczającemu, gdyby funkcyonaryusz, przechodzący do innego zakładu, był w Zakładzie pensyjnym ubezpieczony i wobec tego Zakładu podniósł odnośne roszczenia na zasadzie § 25.

Przekazanie należy w każdym przypadku uskutecznić w ciągu czterech tygodni po otrzymaniu doniesienia o przyjęciu (§ 68. *a*) i podać do wiadomości wszystkie okoliczności, miarodajne dla ubezpieczenia dotychczasowego i dla przekazania. Kwotę, którą należy przekazać, winno się oprocentować po 4 od sta począwszy od dnia przystąpienia do nowego podmiotu ubezpieczającego

Ubezpieczony uzyskuje wobec nowego podmiotu ubezpieczającego zasadniczo te prawa, które odpowiadają przekazanej kwocie według warunków ubezpieczenia, obowiązujących u nowego podmiotu ubezpieczającego. Prawa te należy w razie nieistnienia zatwierdzonych przez władzę zasad rachunkowych ustalić według zasad, przyjętych w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy. Przez przejście do innego podmiotu ubezpieczającego nie może być jednak nigdy przedłużony okres wyczekiwania, ustalony na 60 miesięcy wkładkowych.

Jeżeli przekazana kwota przekracza wysokość tej rezerwy premiowej, którą utworzyć ma nowy podmiot ubezpieczający na podstawie dotychczasowego policzalnego okresu wkładkowego łącznie z czasem służby ubezpieczonego, policzalnym w myśl § 31. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, lub rozporządzenia niniejszego, wówczas należy tę nadwyżkę według wyboru ubezpieczonego albo wydać mu lub użyć do dobrowol-

nego ubezpieczenia wyższych świadczeń albo też przypisać na rzecz ubezpieczonego, przekazać w razie ponownego przejścia i w razie zdarzenia się przypadku, przewidzianego w ubezpieczeniu, lub spełnienia warunków z § 25. wydać wraz z 4-procentowemi odsetkami.

Jeżeli ubezpieczenie funkcyonaryusza, dokonane w drodze umowy zastępczej (§ 66., punkt *b*), zgasło wskutek wystąpienia ze służby, wówczas winien służbodawca przekazać Zakładowi pensyjnemu po upływie 18. miesięcy rezerwę premiową, obliczoną stosownie do postanowień poprzedzających.

§ 68.

Nowy podmiot ubezpieczający winien donieść poprzedniemu o ponownem przystąpieniu funkcyonaryusza do ubezpieczenia w ciągu czterech tygodni od chwili zgłoszenia; podmiot ten odpowiada za szkody, wynikłe z zawinionego zaniedbania.

XII.

Inne sposoby zaopatrzenia, które nie mogą być poczytywane za dopełnienie obowiązku ubezpieczenia.

§ 69.

Poprzednie postanowienia nie naruszają tych stosunków prawnych, które zachodzą między osobą, obowiązkowi ubezpieczenia podlegającą, a samoistnymi zakładami ubezpieczenia, oraz samoistnemi kasami zapomogowemi, prowizyjnemi i tym podobnemi.

Jeżeli jednak służbodawca zapewnił funkcyonaryuszowi, podlegającemu obowiązkowi ubezpieczenia, bezpośrednio lub pośrednio (z niesamoistnego funduszu, utrzymywanego przez niego w całości lub w części) pobieranie zaopatrzenia, nie postarawszy się o uznanie tego urządzenia za instytucyę zastępczą, wówczas może on świadczenia, należące się na mocy ubezpieczenia przymusowego w tym stosunku policzyć na poczet świadczeń, należących się według umowy, w jakim przyczynił się do pokrycia tych pierwszych.

XIII.

Przeniesienie stanu ubezpieczenia i całkowita kontrasekuracya wszystkich ubezpieczeń.

§ 70.

Do przeniesienia ogółu ubezpieczeń pewnego zakładu zastępczego (§ 65.) lub też ogółu pretensyi do zaopatrzenia, wynikających ze stosunku umownego z pewnym służbodawcą, o którym była mowa w § 66., na Zakład pensyjny lub na inny zakład zastępczy, potrzeba zezwolenia rządowego.

Na takie przeniesienie można zezwolić tylko w takim razie, jeżeli Zakładowi pensyjnemu względnie zakładowi zastępczemu będzie oddany kapitał, wystarczający według zasad asekuracyjno-technicznych do zupełnego pokrycia odnośnych pretensyi.

Zakład odbierający wchodzi we wszystkie prawa i zobowiązania zakładu przenoszącego, który jednocześnie zostaje zwolniony od wszelkich powinności.

XIV.

Prawa regresu podmiotów ubezpieczających.

§ 72.

Pretensye o odszkodowanie przeciw osobom trzecim, przysługujące według powyższych postanowień osobom uprawnionym do żądania lub poboru świadczeń z powodu zajścia nieudolności lub śmierci ubezpieczonego, przechodzą aż do wysokości świadczeń, do których obowiązany jest podmiot ubezpieczający a które w danym razie obliczyć należy według zasad rachunkowych Zakładu pensyjnego, na podmiot ubezpieczający.

XV.

Zgłaszanie osób, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia. Wnoszenie roszczeń i środków prawnych.

§ 73.

Osoby, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, dla których Zakład pensyjny pod względem ubezpieczenia jest właściwy (§ 64., ustęp przedostatni), należy zgłaszać i wymeldować w przepisanej formie w właściwem dla nich biurze krajowem.

Taki sam obowiązek zgłaszania istnieje co do wszystkich innych zmian stosunku służbowego, istotnych dla ubezpieczenia, w szczególności co do zmian, dotyczących wynagrodzenia.

Zgłoszenia powyższe mają być dokonywane w ciągu 14. dni i to zasadniczo przez służbodawców.

Służbobierca ma jednak prawo tę część zgłoszenia, która odnosi się do jego stosunków rodzinnych, uskutecznić bezpośrednio w właściwem biurze krajowem Zakładu pensyjnego. Jeżeli on uczyni użytek z tego prawa, wówczas przechodzi począwszy od chwili zawiadomienia biura krajowego całkowita odpowiedzialność (rozdział XX.) za tę część zgłoszenia ze służbodawcy na służbobiercę.

Służbobierca ma także prawo uskuteczniania wszystkich innych zgłoszeń, co jednak nie uwalnia służbodawcy od ciążącego na nim obowiązku.

Biuro krajowe winno tak służbodawcy jak i służbobiercy potwierdzić odbiór każdego zgłoszenia w ciągu 14 dni, chyba że w ciągu tego terminu wydana zostanie rezolucya, zawierająca załatwienie zgłoszenia.

W razie jeżeli przynajmniej jedna strona uskuteczni zgłoszenie w należytym czasie, względnie zostało ono w ogólności dokonane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia lub zostanie uskutecznione dodatkowo przynajmniej do trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia za okres czasu, poprzedzający tę chwilę, wówczas liczy się okres wkładkowy od tego miesiąca, w ciągu którego odnośna osoba wstąpiła do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia, a to bez względu na to, czy przypadające wkładki zostały uiszczone, czy nie. Zresztą liczy się okres wkładkowy, jeżeli zgłoszenie nie zostało uskutecznione w należytym czasie lub nie zostało uskutecznione w ogólności, od tego miesiąca, w ciągu którego zgłoszenie dodatkowo nastąpiło lub obowiązek ubezpieczenia został stwierdzony z urzędu drogą rezolucyi lub orzeczenia, bez względu na to, czy przypadające wkładki uiszczono, czy nie. Czas zatrudnienia, który przedtem upłynął, policzy się za okres wkładkowy jedynie w miarę premii rzeczywiście zapłaconych, o ile dodatkowa zapłata uskutecznioną zostanie w ciągu sześciu lat po zapadłości. Postanowienia tego ustępu mają analogiczne zastosowanie do zgłoszeń, które mają być uskuteczniane według ustępu 2.

O każdym nieszczęśliwym wypadku, zostającym w związku z służbą lub zatrudnieniem, który spowodował uszkodzenie lub śmierć osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, winien przedsiębiorca lub osoba, której poruczono kierownictwo ruchu w czasie wydarzenia się nieszczęśliwego wypadku, w razie jeżeli uszkodzenie pociągnie za sobą prawdopodobnie niezdolność do zarobkowania, wychodzącą ponad ustawowy czas trwania wsparcia na wypadek choroby, uskutecznić najpóźniej w ciągu ośmiu dni po wypadku pisemne doniesienie w przepisanej formie w właściwem biurze krajowem.

§ 73 *a*.

Nadto tak służbodawcy jak i funkcyonaryusze są obowiązani do udzielania w każdym czasie wyjaśnień władzom politycznym tudzież Zakładowi pensyjnemu co do wszystkich takich okoliczności, które mają znaczenie dla stosunku ubezpieczenia. Służbodawcy winni nadto pozwalać organom Zakładu pensyjnego, posiadającym wyraźną do tego legitymacyę, oraz władzom politycznym, przeglądać na miejscu te zapiski, które są potrzebne do stwierdzenia stosunku ubezpieczenia.

Państwowej administracyi skarbowej nie wolno wymagać ani od Zakładu pensyjnego ani też od jego organów dostarczania informacyi o stosunkach stron, obowiązanych do udzielania wyjaśnień, o których dowiedziały się w swoim charakterze urzędowym. Postanowienie to nie ma jednak zastosowania, o ile chodzi o nazwiska osób uprawnionych do poboru, tudzież o wysokość ich poborów.

Przynależni do Zakładu pensyjnego, pobierający jedno z świadczeń tutaj przewidzianych, są obowiązani donieść właściwemu biuru krajowemu o każdej zmianie, dotyczącej ich uprawnienia do poboru lub ich zamieszkania w ciągu ośmiu dni.

§ 74.

Z wszelkiemi roszczeniami do Zakładu pensyjnego, opierającemi się na niniejszem rozporządzeniu lub na ustawie, tem rozporządzeniem zmienionej, mają osoby ubezpieczone w tym Zakładzie i członkowie ich rodzin występować przed właściwym biurem krajowem Zakładu pensyjnego, przedkładając potrzebne środki dowodowe.

Kto twierdzi, że jest niezdolnym do zarobkowania, winien udowodnić to przez przedłożenie świadectwa lekarskiego. Biuro krajowe ma prawo polecić lekarzowi, którego samo wskaże, aby zbadał podnoszącego roszczenie, oraz czynić wszelkie dalsze dochodzenia, potrzebne do sprawdzenia stanu rzeczy. Tak służbodawca podnoszącego roszczenie jakoteż sam podnoszący roszczenie jest obowiązany do udzielenia wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

Koszta świadectwa lekarskiego, które ma przedłożyć podnoszący roszczenie, winno biuro krajowe w razie uznania pretensyi zwrócić mu w odpowiedniej kwocie.

Gdy komisya rentowa, względnie wydział kierujący Zakładu pensyjnego (§ 60.) odrzuci pretensyę o przyznanie renty nieudolności, to z tą samą pretensyą można wystąpić na nowo przed upływem jednego roku tylko w takim razie, gdy w stwierdzonym ostatnim razem stanie zdrowia zaszła istotna zmiana.

§ 74 *a*.

Postanowienia §§ 73., 73. *a* i 74., mają analogiczne zastosowanie, jeżeli właściwym podmiotem ubezpieczającym jest zakład zastępczy lub instytucya zastępcza według § 66., punkt *a*, o ile statuty zakładu nie zawierają co do poszczególnych przypadków odrębnych od tych postanowień norm.

§ 75.

Wszelkie zarządzenia i uwiadomienia, wydawane w ramach rozporządzenia niniejszego lub ustawy, zmienionej tem rozporządzeniem, przez Zakład pensyjny i przez jego biura krajowe, względnie przez pewien zakład zastępczy, mają być doręczane interesowanym na piśmie (uchwały).

W uchwałach, zawierających decyzyę co do roszczeń, podniesionych do podmiotu ubezpieczającego przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin, należy w razie przyznania roszczenia oznaczyć zarazem wymiar przyznanego świadczenia i podać jego obliczenie, a w razie odrzucenia tegoż powody. Takie uchwały mogą być zaczepiane tylko drogą

skargi przed właściwy sąd polubowny (§ 76.) względnie przed właściwy sąd zwyczajny (§ 65., l. 3.) w ciągu nieprzekraczalnego terminu sześciomiesięcznego, licząc od doręczenia uchwały.

Przeciw wszystkim innym uchwałom, które dotyczą praw lub obowiązków, unormowanych niniejszem rozporządzeniem albo ustawą, tem rozporządzeniem zmienioną, można wnieść zarzuty w ciągu 14. dni do politycznej władzy krajowej, w której okręgu znajduje się miejsce zatrudnienia funkcyonaryusza.

Przeciw decyzyom politycznych władz krajowych dopuszczalny jest rekurs do Ministerstwa spraw wewnętrznych; rekurs taki należy wnieść w ciągu czterech tygodni do tej politycznej władzy krajowej, której decyzya została zaczepiona.

§ 75 *a*.

Pozatem mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 12. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 101, do całego postępowania o środkach prawnych w sprawach, należących do kompetencyi władz politycznych, i w przedmiocie zarzutów przeciw uchwołom podmiotów ubezpieczających.

Środki prawne przeciw uchwałom i decyzyom w sprawie obowiązku ubezpieczenia, zaliczenia do pewnych klas płacy i stwierdzenia głównego zatrudnienia nie mają skutku odwłocznego.

Co do doręczania uchwał i decyzyi w sprawach, unormowanych postanowieniami powyższemi, mają zastosowanie §§ 102. do 104. i 109. procedury cywilnej. Jeżeli nie jest znane miejsce pobytu osoby, której ma być doręczona uchwała, wówczas winna dokonać doręczenia na życzenie podmiotu ubezpieczającego polityczna władza powiatowa właściwa ze względu na znane temu podmiotowi ubezpieczającemu ostatnie miejsce zamieszkania tej osoby.

XVI.

Sądy polubowne i postępowanie.

§ 77.

O opierających się na niniejszem rozporządzeniu lub na ustawie, tem rozporządzeniem zmienionej, wzajemnych roszczeniach podmiotów ubezpieczających, będzie w razie sporu z wykluczeniem prawa wydawania odnośnych uchwał rozstrzygała bezpośrednio owa polityczna władza krajowa, na której obszarze mają swoją siedzibę obie strony spór wiodące. Jeżeli w ten sposób wchodzi w rachubę więcej władz krajowych, rozstrzygają one w porozumieniu. Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, wydaje decyzyę Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Jeżeli decyzya o tego rodzaju wzajemnych roszczeniach podmiotów ubezpieczających może wywrzeć wpływ na prawa ubezpieczonych, względnie pozostałych po nich członków ich rodzin, wówczas należy ich wezwać do współudziału w postępowaniu.

§ 77 *a*.

Sądy są wiązane prawomocnemi decyzyami, wydanemi przez władze administracyjne w granicach ich kompetencyi.

Podobnie są wiązane władzy administracyjne prawomocnemi decyzyami sądów, wydanemi w granicach ich kompetencyi.

Jeżeli prawomocne orzeczenie sądu lub władzy administracyjnej opiera się na decyzyi, dotyczącej kwestyi wstępnej, do której samoistnego orzeczenia sąd lub władza administracyjna nie były kompetentne, w takim razie może strona żądać wznowienia postępowania, jeżeli co do tej kwestyi wstępnej kompetentna władza prawomocnie odmiennie orzekła i ta decyzya bądź dodatkowo wydana została, bądź nie mogła być przez stronę bez jej zawinienia podniesiona w postępowaniu poprzedniem.

XIX.

Współdziałanie władz politycznych i gminnych.

§ 80.

Prośbom, z któremi Zakład pensyjny, jego biura krajowe tudzież zakłady zastępcze zwracają się do władz politycznych i gminnych, winne te władze ile możności zadość uczynić, a nadto użyczać tym instytucyom swego poparcia i uwiadamiać je nawet bez zawezwania o tem wszystkiem, co mogłoby mieć znaczenie dla toku ich czynności.

W szczególności przysługuje Zakładowi pensyjnemu, tudzież jego biurom krajowym i zakładom zastępczym prawo żądania od władz politycznych i gminnych współdziałania w celu wyśledzenia służbodawców, którzy zatrudniają u siebie funkcyonaryuszy, i czynienia dochodzeń co do stosunków, miarodajnych co do obowiązku ubezpieczenia tych funkcyonaryuszy.

Zakład pensyjny i zakłady zastępcze nie mają prawa żądać, aby zastępywała je prokuratorya skarbu.

XX.

Postanowienia karne.

§ 81.

Służbodawcy i służbobiercy, którzy w zgłoszeniach, przepisanych według § 73. i § 73. *a*, podają szczegóły faktyczne, niezgadzające się z prawdą, karani będą, o ile nie zachodzi istota czynu, podpadającego karze według powszechnych ustaw karnych, grzywną od 10 do 1000 K, a w razie niemożności ściągnięcia aresztem od jednego dnia do trzech miesięcy.

Takiej samej karze podpadają służbodawcy i służbobiercy, którzy udzielają nieprawdziwych wyjaśnień faktycznych (§ 73. *a*).

§ 82.

Służbodawcy, służbobiercy i pobierający rentę, którzy zgłoszeń, przepisanych według § 73. i § 73. *a*, albo zgoła nie uczynili albo uczynili poza przepisanym terminem, będą karani grzywną aż do 200 koron, a w razie niemożebności ściągnięcia aresztem do dni 20.

Tej samej karze podlegają służbodawcy i służbobiercy, którzy wzbraniają się udzielić wyjaśnień, wymienionych w § 73. *a* albo przedłożyć środki dowodowe, o których tam mowa.

Pobierającym rentę można karę prawomocnie orzeczoną odciągnąć od renty.

§ 84.

Postanowienia karne §§ 81. do 83. mają zastosowanie także do ustawowych zastępców służbodawców, niezdolnych do działania, mianowicie do zastępców osób prawniczych.

Służbodawcy mają prawo poruczać pełnomocnikom sporządzanie i oddawanie wykazów, oraz zgłoszeń, które należy uskutecznić. Nazwiska i miejsca zamieszkania tych pełnomocników należy podać ubezpieczającemu do wiadomości.

W takim przypadku postanowienia karne stosują się także do tych pełnomocników, ale służbodawca jest posiłkowo odpowiedzialnym za nałożone kary pieniężne.

XXI.

Uwolnienie od podatków, należytości i stempli.

§ 87.

Uwolnionymi od podatku zarobkowego i rentowego są:

1. zakład pensyjny z ograniczeniem, bliżej oznaczonem w artykule IV.;

2. zakłady zastępcze, o ile ograniczają swój tok czynności do ubezpieczania funkcyonaryuszy, odnośnie do ubezpieczenia funkcyonaryuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, do wysokości najmniejszych zgodnych z przepisami świadczeń.

Powyższym przepisem nie narusza się ewentualnych dalej idących uwolnień podatkowych, przysługujących zakładom zastępczym na podstawie innych postanowień ustawowych.

Natomiast podlegają pobory, wypłacane przez jakikolwiek podmiot ubezpieczający, stosownie do postanowień ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowela do ustawy o podatkach osobistych) podatkowi dochodowemu i pensyjnemu, które będą potrącane przez kasę wypłacającą.

Wszystkie umowy i dokumenty, potrzebne do uzasadnienia i rozwikłania stosunków prawnych między Zakładem pensyjnym z jednej strony a jego członkami (służbodawcami i funkcyonaryuszami) z drugiej strony, są wolne od stempli i należytości bezpośrednich, o ile pobory zaopatrzenia, zapewnione przez Zakład pensyjny, nie przekraczają wymiaru normalnego (§§ 4., 5., 8., 11., 12., 16. i 19). Ulga ta nie rozciąga się do dopuszczalnego w myśl § 28., dobrowolnego kontynuowania ubezpieczenia tych osób, które z powodu nieistnienia obowiązku ubezpieczenia wyłączono dodatkowo z urzędu od ubezpieczenia. Do Zakładu pensyjnego mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 15. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 51, o ile one dotyczą ulg co do stempli i należytości bezpośrednich.

Przepisy ustępu czwartego mają znaleść odpowiednie zastosowanie do analogicznych czynności prawnych zakładów zastępczych (§ 65) tudzież do postanowień umów zastępczych (§ 66), dotyczących normalnych roszczeń zaopatrzenia.

Ministerstwo skarbu może w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych wydać w drodze rozporządzenia potrzebne zarządzenia celem zabezpieczenia skarbu państwa odnośnie do ulg, wymienionych w obydwóch poprzedzających ustępach.

XXII.

Zawiadywanie funduszami, sprawozdania roczne.

§ 88.

Przy lokowaniu funduszów Zakładu pensyjnego, względnie zakładów zastępczych, należy przestrzegać przepisów § 30., względnie § 52. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, lub w przyszłości w ich miejsce wstąpić mających przepisów dla zakładów ubezpieczeń.

Conajmniej 20 procent rozporządzalnego majątku, przeznaczonego do trwałego założenia zakładu pensyjnego, tudzież zakładów zastępczych, należy ulokować w austryackich papierach państwowych; Zakład pensyjny jest prócz tego obowiązany ulokować conajmniej 15 procent oznaczonego majątku w obligacyach pożyczek krajowych albo w listach zastawnych, dłużnych zapisach krajów, banków krajowych lub krajowych zakładów hipotecznych.

Powyższe zarządzenie obowiązuje z tem nadmienieniem, iż dla jego przeprowadzenia zakreśli się według potrzeby stosowny termin.

Minister spraw wewnętrznych może atoli w poszczególnych przypadkach pozwolić Zakładowi pensyjnemu na lokacyę jego funduszów, odstępującą od przepisu, zawartego w ustępie pierwszym; przytem jednakże lokacya taka musi odpowiadać warunkowi takiego samego bezpieczeństwa i nie może przekraczać połowy funduszów Zakładu pensyjnego.

Przy trwałem, korzystem, lokowaniu rozporządzalnego majątku należy stosownie uwzględnić wartości lokacyjne, zachodzące w okręgach poszczególnych biur krajowych, a to w takim stosunku, w jakim zostają premie, pobrane w ostatnim roku rachunkowym przez poszczególne biura krajowe, do ogólnej sumy pobranych premii, tudzież w miarę wniosków biur krajowych (§ 55., ustęp ostatni).

Nadto należy użyć odpowiednią część majątku do takich lokacyi, które służą celom pieczy mieszkaniowej tudzież innej pieczy dla funkcyonaryuszy prywatnych.

Bieżącą służbę kasową pełni w okręgu każdego biura krajowego samo odnośne biuro; służbę tę normuje regulamin czynności.

Zasady i prawidła, które zakład pensyjny będzie stosował do potrzebnych zestawień i obliczeń natury asekuracyjno-technicznej, wymagają państwowego zatwierdzenia.

§ 89.

Zakład pensyjny i zakłady zastępcze są obowiązane złożyć Ministrowi spraw wewnętrznych sprawozdanie za każdy rok kalendarzowy ze swego zarządu, względnie ze stanu i lokacyi funduszów, oraz przedłożyć wykazy statystyczne.

Wykazy statystyczne należy przedłożyć także co do ubezpieczonych na podstawie umów zastępczych stosownie do § 66.

Minister spraw wewnętrznych ma prawo wydać przepisy co do formy i treści tych sprawozdań, oraz wykazów statystycznych.

XXIII.

Ogólne obliczanie czasokresów.

§ 90.

Przy obliczaniu czasokresów, o ile one nie są czasokresami dla środków prawnych, obowiązują w sprawach, należących do kompetencyi władz politycznych, (§ 75. *a*) następujące zasady:

Przy obliczaniu czasokresów, ustanowionych według dni, nie liczy się tego dna, na który przypada zdarzenie, od którego czasokres ma się zaczynać. Czasokresy, oznaczone według tygodni, miesięcy lub lat, kończą się z upływem tego dnia, który nazwą lub liczbą swoją odpowiada dniowi, rozpoczęcia się czasokresu. Jeżeli dnia takiego nie ma w miesiącu, czasokres kończy się z upływem ostatniego dnia tego miesiąca.

XXIV.

Postępowanie z członkami górniczych kas brackich.

§ 91.

Osoby, podlegające ubezpieczeniu pensyjnemu tudzież ubezpieczeniu w górniczej kasie brackiej, należy ubezpieczać w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy, względnie w jednej z instytucyi zastępczych stosownie do poprzedzających postanowień a nadto według ustawy o kasach brackich w kasie chorych górniczej kasy brackiej.

Dla każdego członka górniczej kasy brackiej, który był obowiązany do ubezpieczenia pensyjnego już w czasie obowiązywania ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i co do którego przeniesienie ubezpieczenia prowizyjnego do ubezpieczenia pensyjnego uregulowane zostało na podstawie powołanej ustawy, pozostaje uregulowanie to zasadniczo w mocy bez zmiany.

Natomiast dla tych członków górniczej kasy brackiej, co do których nie dokonano jeszcze powyższego uregulowania, lub którzy dopiero w przyszłości staną się obowiązanymi do ubezpieczenia pensyjnego, pozostaje zasadniczo zastrzeżone za odpowiednią dopłatą istniejące już ubezpieczenie w kasie prowizyjnej na przeciąg pierwszych 60. miesięcy wkładkowych ubezpieczenia pensyjnego, a to w wysokości ekspektatyw, uzyskanych już w chwili rozpoczęcia się tego ubezpieczenia, zaś w razie późniejszego upływu zakreślonego statutem kasy brackiej okresu wyczekiwania, w wysokości ekspektatyw wówczas się należących.

§ 92.

Dopłatę za kontynuowanie ubezpieczenia prowizyjnego na przeciąg pierwszych 60. miesięcy

wkładkowych ubezpieczenia pensyjnego oblicza się ze względu na chwilę rozpoczęcia się tego ograniczonego ubezpieczenia według zasad asekuracyjno-technicznych.

Tytułem dopłaty należy się kasie brackiej z udziału ubezpieczonego w majątku kasy prowizyjnej taka kwota, na jaką obliczono wartość tego udziału. Jeżeli udział majątkowy ubezpieczonego nie wystarcza, wówczas należy niedobór pokryć datkami w gotówce najwyżej w wysokości dotychczasowych premii za ubezpieczenie prowizyjne; datki te ponosić ma ubezpieczony i jego służbodawca po równych częściach.

§ 92 *a*.

Za zezwoleniem Ministerstw spraw wewnętrznych i robót publicznych można uregulować przeniesienie ubezpieczenia prowizyjnego do ubezpieczenia pensyjnego na zgodne życzenie służbodawcy i ubezpieczonego odmiennie od postanowień §§ 91. i 92. Uregulowanie takie dopuszczalne jest w szczególności w następujących kierunkach:

1. ubezpieczonych można w zupełności wyłączyć z prowizyjnej kasy brackiej, o ile ich udział majątkowy w kasie prowizyjnej, ewentualnie po jego dobrowolnem uzupełnieniu, wystarcza do policzenia tylu lat służby u podmiotu ubezpieczającego dla ubezpieczenia pensyjnego, aby czas wyczekiwania, obejmujący 60 miesięcy wkładkowych, można było uważać za odbyty;

2. ubezpieczonych można uwolnić od obowiązku ubezpieczenia pensyjnego, o ile zabezpieczono im w kasie brackiej zaopatrzenie, które należy uważać za równomierne z ubezpieczeniem pesyjnem;

3. ubezpieczenie w kasie prowizyjnej można utrzymać bez uszczuplenia trwale lub przez pewien oznaczony czas obok ubezpieczenia pensyjnego.

§ 92 *b*.

Udział ubezpieczonego w majątku kasy prowizyjnej względnie resztę tego udziału, pozostałą jeszcze po jego użyciu w myśl § 92., należy przekazać w chwili wyłączenia członka z ubezpieczenia prowizyjnego właściwemu dla ubezpieczenia pensyjnego podmiotowi ubezpieczającemu; ten ostatni winien wspomniany udział, względnie pozostałą resztę użyć do policzenia lat służby. W przypadkach takich policzenie lat służby nie jest ograniczone ani w odniesieniu do chwili dokonania tego policzenia ani też co! do wpływu na skrócenie czasu wyczekiwania (§ 31, ustęp 2. i 3. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907).

Artykuł II.

Osoby, które według rozporządzenia niniejszego nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, lecz są w istocie ubezpieczone, zostaną na swoje własne żądanie lub na żądanie ich służbodawcy, w tym ostatnim przypadku z zastrzeżeniem prawa ubezpieczonego do dobrowolnego kontynuowania ubezpieczenia (§ 28.), wyłączone z ubezpieczenia pensyjnego z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia względnie z dniem późniejszego wstąpienia do zatrudnienia u nowego służbodawcy.

Urosłe aż do rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia zaległości premii za funkcyonaryuszy, którzy wskutek zmienionych postanowień nie podlegają już więcej obowiązkowi ubezpieczenia, należy odpisać na wniosek, przedstawiony na zasadzie porozumienia służbodawcy z odnośnym funkcyonaryuszem. Stosownie do obniżenia premii zmniejszają się ekspektatywy osób, niegdyś ubezpieczonych.

Artykuł III.

Dla osób przynależnych do innych państw, w których istnieją podobne urządzenia pod względem ubezpieczenia pensyjnego funkcyonaryuszy, jakoteż dla zatrudnionych w kraju tutejszym funkcyonaryuszy przedsiębiorstw, które w wspomnianych wyżej państwach mają swoją główną siedzibę, może Minister spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia wydać odmienne postanowienia co do tego ubezpieczenia przymusowego z zastrzeżeniem wzajemności lub przy zastosowaniu prawa odwetu.

W podobny sposób można zmienić odnośnie do takich państw postanowienie § 21., punkt drugi.

Artykuł IV.

Zakład pensyjny może ubezpieczać osoby ubezpieczone w tym zakładzie na świadczenia, przewyższające roszczenia normalne.

Celem przeprowadzenia ubezpieczenia na takie świadczenia wyższe będzie ustanowiony osobny oddział z odrębnym zarządem i odrębnem prowadzeniem rachunków. Oddziałowi temu będą przekazywane wszystkie wpłacone wkładki, przewyższające normalny wymiar, o ile nie służą one na pokrycie poprzednich wkładek niezapłaconych.

Przez wkładki na ubezpieczenie wyższych świadczeń, uiszczone w tym roku kalendarzowym, w którym nastąpiła nieudolność do zarobkowania lub śmierć, tudzież w dwóch poprzednich latach kalendarzowych, nie uzyskuje się żadnej ekspektatywy. Wkładki tego rodzaju będą zwrócone wraz z 4-procentowemi odsetkami.

Wymiar premii, któremi uzyskuje się ekspektatywy na pewne oznaczone wyższe świadczenia, będzie oznaczony w odpowiednich taryfach, wymagających zatwierdzenia rządowego.

W odniesieniu do interesów ubezpieczeniowych, dotyczących wyższych świadczeń, podlega

Zakład pensyjny podatkowi zarobkowemu według II. części głównej ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowela do ustawy o podatkach osobistych).

Artykuł V.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. października 1914.

Z tą chwilą tracą moc obowiązującą sprzeczne z niem postanowienia obecnie obowiązujące, a w szczególności także postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1908, Dz. u. p. Nr. 263, którem uwolniono niektóre grupy funkcyonaryuszy od obowiązku ubezpieczenia.

Artykuł VI.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z innymi Moimi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 25. czerwca 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Georgi wł.r.
Hochenburger wł.r.
Heinold wł.r.
Forster wł.r.
Hussarek wł.r.
Trnka wł.r.
Schuster wł.r.
Zenker wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LX. — Wydana i rozesłana dnia 2. lipca 1914.

Treść: № 139. Rozporządzenie o zawodowej pielęgnacyi chorych.

139.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 25. czerwca 1914

o zawodowej pielęgnacyi chorych.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 17. czerwca 1914 zarządza się po myśli §§ 1. i 2. ustawy z dnia 30. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 68, dotyczącej organizacyi publicznej służby zdrowia, co następnje:

Rozdział I.

Kształcenie w pielęgnowaniu chorych.

§ 1.

Szkoły pielęgowania chorych.

Do otwarcia szkół dla zawodowego kształcenia w pielęgnowaniu chorych (szkoły pielęgnowania chorych) potrzeba przyzwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Tylko pod tym warunkiem można udzielić przyzwolenia, że szkoła pielęgnowania chorych odpowiada przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Łączenie szkół z zakładami dla chorych lub z zakładami opiekuńczymi.

Szkoła pielęgnowania chorych musi być połączona z zakładem dla chorych, w którym zapewnione jest praktyczne kształcenie w wszystkich lub przynajmniej w najistotniejszych działach pielęgnowania chorych; w ostatnim wypadku musi być zapewnione praktyczne kształcenie w pozostałych działach w innych zakładach dla chorych lub innych zakładach opiekuńczych.

§ 3.

Kierownik i siły nauczycielskie.

Kierujący lekarz odnośnego zakładu dla chorych, z którym jest połączona szkoła pielęgnowania chorych, kieruje zawodowem kształceniem i je nadzoruje. Do przyjęcia każdej siły nauczycielskiej potrzeba przyzwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Bezpośredni nadzór i osobiste kierownictwo uczenicami należy do przełożonej szkoły, wyznaczonej przez utrzymującego szkołę lub przez inne osoby, uprawnione do wydawania zarządzeń.

Jeżeli w pewnej szkole kształcą się uczenice stanu duchownego i świeckiego, można dla przynależnych do tego stanu, do którego nie należy przełożona szkoły, wyznaczona według poprzedniego ustępu, ustanowić osobną przełożoną szkoły, należącą do tego samego stanu. Dla uczenic stanu duchownego ustanawiają przełożoną szkoły zwierzchnicy duchowni.

§ 4.

Warunki przyjęcia uczenic.

Jako uczenice szkoły pielęgnowania chorych można przyjąć tylko osoby,

1. które posiadają obywatelstwo austryackie;

2. które ukończyły 18. rok życia, a w razie małoletności przedłożą przyzwalające oświadczenie ojca lub władzy opiekuńczej;

3. które wykażą nieposzlakowany przebieg życia;

4. które mają fizyczne i umysłowe uzdolnienie do zawodu pielęgniarskiego;

5. które wykażą sie ukończeniem z dobrym wynikiem szkoły wydziałowej lub odpowiedniem ogólnem wykształceniem;

6. na których nie ciąży obowiązek pielęgnowania nieletniego dziecka lub prowadzenie własnego gospodarstwa.

Przyjmowanie osób stanu duchownego następuje na prośbę ich przełożeństwa zakonu i za przyzwoleniem ich duchownych zwierzchników.

§ 5.

Rozstrzyganie o przyjęciu.

Komisya składająca się z krajowego referenta sanitarnego lub jego zastępcy, z lekarskiego kierownika zakładu dla chorych, połączonego z szkołą pielęgnowania chorych, tudzież z przełożonej szkoły rozstrzyga o przyjęciu na podstawie ocenienia warunków, wymienionych w § 4.

Do komisyi, która rozstrzyga o przyjęciu do szkoły, utrzymywanej wyłącznie przez stowarzyszenie Czerwonego Krzyża może stowarzyszenie to wysłać dwóch członków.

Komisya może wymóg umysłowego uzdolnienia i odpowiedniego ogólnego wykształcenia (§ 4., punkt 4. i 5.) stwierdzić przez odbycie wstępnego egzaminu.

§ 6.

Czas trwania kształcenia. Przedmioty nauki.

Zawodowe kształcenie w szkole pielęgnowania chorych obejmuje jeden rok nauki i jeden rok próby.

Uczenice noszą podczas roku nauki nazwę „uczenica pielęgniarska“, po upływie roku nauki „próbna pielęgniarka“.

Uczenice pielęgniarskie kształci się pod względem teoretycznym i informuje pod względem praktycznym.

Nauczanie i informowanie obejmuje następujące przedmioty:

1. naukę o budowie ciała ludzkiego;

2. naukę o działaniu organów (z szczególnem uwzględnieniem nauki o odżywianiu);

3. zarysy ogólnej nauki o chorobach, nie wyłączając chorób zakaźnych;

4. hygienę ogólną i hygienę szpitalną, zwalczanie chorób zakaźnych;

5. ogólną technikę pielęgnowania chorych;

6. praktyczne informowanie o szczególnej pielęgnacyi w chorobach wewnętrznych (łącznie z odżywianiem chorych jakoteż wykonywaniem poleceń lekarskich co do masażu, hydro- i elektroterapii), w chorobach chirurgicznych, o pielęgnowaniu niemowląt i położnic, tudzież o pielęgnacyi w chorobach niemowląt, chorobach dziecięcych, kobiecych, skórnych, zakaźnych i umysłowych, wreszcie o służbie ambulatoryjnej;

dla członków takich zakonów duchownych, które przy niektórych z wymienionych chorób nie wykonywują zawodowo pielęgnacyi chorych, jest nauka tych przedmiotów nadobowiązkowa;

7. praktyczne informowanie o prowadzeniu gospodarstwa i kuchni, o przyrządzaniu wiktu dla chorych i niemowląt;

8. administracyjną służbę szpitalną z szczególnem uwzględnieniem prowadzenia małych szpitali prowincyonalnych;

9. ważne przepisy sanitarne;

10. zarysy społecznej pieczy w publiczem pielęgnowaniu zdrowotności;

11. służbę sanitarną na wojnie.

Pielęgniarek próbnych używa się w zakładach dla chorych lub innych zakładach opiekuńczych na oddziałach dla chorób wewnętrznych i chirurgicznych, dla chorób niemowląt, chorób dziecięcych, kobiecych, skórnych, zakaźnych i umysłowych, dla niemowląt i położnic. Podczas roku próby powtarza się systematycznie materyał nauki i traktuje się go wyczerpująco.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może osobom stanu duchownego na prośbę ich zwierzchności zakonnej udzielić pozwolenia na odbycie całego roku próby lub jego części w innym zakładzie dla chorych aniżeli w tym, który jest połączony ze szkołą, jeżeli ten inny zakład dla chorych posiada odrębne oddziały dla tych chorób, co do których pielęgnacyi ma nastąpić jeszcze praktyczne wykształcenie i jeżeli postarano się o systematyczne powtórzenie i wyczerpujące traktowanie materyału nauki przez odpowiednie siły nauczycielskie.

Przy kształceniu należy mieć wzgląd na stanowisko osób, zajmujących się pielęgnowaniem chorych, jako sił pomocniczych lekarza i na wynikające stąd ograniczenie materyału naukowego.

Rozdział II.

Egzamin dyplomowy i przywileje dyplomowanych pielęgniarek.

§ 7.

Egzamin dyplomowy.

Uzdolnienie fachowe do zawodowej pielęgnacyi chorych wykazuje się egzaminem (egzaminem dyplomowym); egzamin ten obejmuje przedmioty oznaczone w § 6., w danym razie z ograniczeniem, oznaczonem w punkcie 6., ustęp 2.

Egzamin dyplomowy składa się z egzaminu ustnego i praktycznego.

Czas egzaminów dyplomowych oznaczy z początkiem każdego roku polityczna władza krajowa w ten sposób, iż każde dwa terminy egzaminacyjne przedziela okres czasu conajmniej sześciu miesięcy. Egzamin odbywa się w siedzibie szkoły.

§ 8.

Komisya egzaminacyjna.

Komisya egzaminacyjna składa się dla każdej szkoły pielęgnowania chorych z:

1. krajowego referenta sanitarnego lub jego zastępcy, jako przewodniczącego;

2. kierującego lekarza zakładu dla chorych, z którym szkoła pielęgnowania chorych jest połączona;

3. nauczyciela-lekarza szkoły pielęgnowania chorych, tudzież z dwóch innych lekarzy, którzy oświadczyli swoją gotowość w tym względzie.

Członków komisyi egzaminacyjnej, wymienionych pod 3., mianuje naczelnik kraju na przeciąg trzech lat.

Do każdego egzaminu może Minister spraw wewnętrznych wysłać lekarza urzędowego, a austryackie stowarzyszenie Czerwonego Krzyża lekarskiego delegata; obydwom przesługuje prawo stawiania pytań. Przełożona szkoły jest uprawniona być obecną przy każdym egzaminie uczenicy, pozostającej w myśl § 3. pod jej nadzorem i kierownictwem.

Jeżeli jeden z członków komisyi egzaminacyjnej dozna przeszkody, powoła polityczna władza krajowa zamiast niego mieszkającego w miejscu odbywania egzaminu lekarza, który okazał swoją w tym względzie gotowość.

Komisya egzaminacyjna rozstrzyga bezwzględną większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 9.

Przypuszczenie do egzaminu dyplomowego.

Prawo przypuszczenia do egzaminu dyplomowego mają w ciągu jednego roku po ukończeniu swego wykształcenia w szkole pielęgnowania chorych wszystkie próbne pielęgniarki (§ 6., ustęp 2.), które odpowiadają warunkom § 4., tudzież odznaczają się pozatem wymaganą dla zawodowej pielęgnacyi chorych szczególną pewnością i są godne zaufania.

Celem ocenienia tych ostatnich okoliczności należy do podań o przypuszczenie do egzaminu dołączyć opinię przełożonej szkolnej, której nadzorowi i kierownictwu podlega kandydatka po myśli § 3., odnośnie do osób stanu duchownego nadto właściwej władzy kościelnej.

O przypuszczeniu do egzaminu rozstrzyga polityczna władza krajowa.

Egzamin wolno powtórzyć tylko jeden raz i to tylko w najbliższym terminie egzaminacyjnym, jeżeli kandydatka w międzyczasie conajmniej przez sześć miesięcy kontynuuje swoje kształcenie się w charakterze próbnej pielęgniarki. Co do ponownego przypuszczenia obowiązują powyższe postanowienia tego paragrafu.

§ 10.

Dyplom.

Z egzaminu, odbytego z dobrym wynikiem, wystawia się dyplom dla zawodowej pielęgnacyi chorych.

Posiadaczki dyplomu są uprawnione do noszenia tytułu „Dyplomowane pielęgniarki chorych“.

§ 11.

Przyrzeczenie świadczenia usług pielęgnowania chorych na wojnie i w razie epidemii.

Dyplomowanym pielęgniarkom chorych wolno pisemnie złożyć przyrzeczenie u władzy politycznej, iż w przeciągu pewnego oznaczonego czasu conajmniej w ciągu trzech lat chcą się oddać celem pielęgnowania rannych i chorych do dyspozycyi wojskowej służbie sanitarnej na wypadek wojny, zaś państwowej administracyi sanitarnej w razie epidemii jakoteż w razie innego rozszerzenia się chorób w większym rozmiarze i że w wykonywaniu tych czynności chcą się poddać poleceniom władzy wojskowej albo państwowej władzy sanitarnej.

Obowiązki, które należy przyjąć na siebie wskutek przyrzeczenia, podane są we wzorze dołączonym do niniejszego rozporządzenia, stanowiącym jego część składową.

Obowiązki te na podstawie przyrzeczenia obejmuje się w każdym razie tylko na tak długi czas, jak długo pielęgniarka chorych odpowiada wymogom § 4., punkt 1., 4. i 6.

U osób stanu duchownego można zastąpić przyrzeczenie oświadczeniem przełożeństwa zakonu, że pielęgniarka chorych ma wykonywać obowiązki, oznaczone w pierwszym ustępie, z mocy reguły zakonnej, lub poleceń jej duchownych przełożonych. Złożenie lub odnowienie oświadczenia ma ten sam skutek jak złożenie lub odnowienie przyrzeczenia.

§ 12.

Odznaka honorowa.

Dyplomowane pielęgniarki chorych mają prawo noszenia „odznaki honorowej dla dyplomowanych pielęgniarek“, które wyda im naczelnik kraju, i to przez tak długi czas, jak długo one wskutek przyrzeczenia, według § 11. złożonego lub później conajmniej na jeden rok odnowionego, związane są obowiązkami, oznaczonymi w § 11.

Oznaczone w pierwszym ustępie czasowe ograniczenie prawa noszenia odznaki honorowej odpada co do dyplomowanych pielęgniarek chorych, które z mocy przyrzeczenia związane były obowiązkami, wymienionymi w § 11., przez przeciąg conajmniej 15 lat bez przerwy.

Kształt tej odznaki honorowej i sposób jej noszenia uwidoczniony jest w dołączonym opisie.

§ 13.

Wynagrodzenie za świadczenie usług pielęgnowania chorych na wojnie i w razie epidemii.

Pielęgniarki, powołane według § 11. do świadczenia usług pielęgnowania chorych, otrzymują w czasie trwania ich zatrudnienia wikt, mieszkanie, koszta podróży i — o ile dalszy pobór dotychczasowej płacy nie jest zapewniony — wynagrodzenie w gotówce, którego wysokość ustanawia rząd dla poszczególnych okręgów administracyjnych i ogłasza od czasu do czasu.

§ 14.

Przyjmowanie uczenic do zakładów, zarządzanych przez państwo.

Przy przyjmowaniu do szkół pielęgnowania chorych, które są zarządzane przez państwo lub istnieją w zakładach dla chorych, zarządzanych przez państwo, przedkłada się komisyi oznaczonej w § 5. w pierwszym rzędzie prośby o przyjęcie tych kandydatek, które zobowiążą się zapomocą rewersu, że w razie ukończenia wykształcenia z dobrym wynikiem złożą przyrzeczenie po myśli § 11. po uzyskaniu dyplomu. Tylko o ile niema takich kandydatek, weźmie się pod rozwagę prośby o przyjęcie innych kandydatek.

§ 15.

Nadawanie posad pielęgniarkom chorych.

Przy nadawaniu posad pielęgniarkom chorych w obrębie państwowej administracyi sanitarnej należy w pierwszym rzędzie uwzględniać dyplomowane pielęgniarki, które uprawnione są do noszenia odznaki honorowej i to w każdym poszczególnym wypadku stosownie do czasu trwania tego uprawnienia — następnie inne dyplomowane pielęgniarki — a inne osoby do pielęgnowania tylko o tyle, o ile nie ma do dyspozycyi pielęgniarek, uprawnionych do noszenia odznaki honorowej, ani innych dyplomowanych pielęgniarek.

Pozwolenia do utworzenia zakładów dla chorych i innych zakładów opiekuńczych udziela się jedynie pod tym warunkiem, iż nadawanie w nich posad pielęgniarkom odbywać się będzie w sposób w poprzednim ustępie oznaczony i że odstąpi się od tego tylko za przyzwoleniem politycznej władzy krajowej. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie można udzielić takiego przyzwolenia na nadawanie posad poszczególnym osobom do pielęgnowania lub na nadawanie posad w ogólności w takim zakładzie, w którym przez wydanie szczególnych przepisów lub przez odpowiadające fundacyi urządzenie postarano się w inny sposób o dobrą pielęgnacyę chorych.

Rozdział III.

Ogólne przepisy.

§ 16.

Pielęgnujący chorych.

Kierujący lekarz zakładu dla chorych połączonego z szkołą pielęgnowania chorych może dopuścić osoby płci męzkiej za zgodą innych osób, oznaczonych w § 5., ustęp 1., do zawodowego kształcenia się pod warunkami, wymienionymi w § 4., punkt 1. do 5.

W tym wypadku znajdują zastosowanie co do ich zawodowego kształcenia postanowienia § 6., zaś co do składania egzaminu dyplomowego postanowienia §§ 7., 8. i 9., ustęp 1., 3. i 4. z tem ograniczeniem, iż warunek § 4., punkt 6., nie wchodzi w rachubę.

Dyplom z egzaminu dyplomowego, złożonego z dobrym wynikiem, uprawnia do noszenia tytułu „Dyplomowany pielęgnujący chorych“.

§ 17.

Zachowanie tajemnicy zawodowej.

Kto zajmuje się zawodowo pielęgnowaniem chorych obowiązany jest do zachowywania tajemnicy co do chorych, korzystających z jego działalności zawodowej lub z pomocy zakładu dla chorych, w którym on jest zatrudniony.

Obowiązkowi temu podlegają uczenice pielęgniarskie (uczniowie pielęgniarscy), tudzież próbne pielęgniarki (próbni pielęgniarze).

§ 18.

Obowiązek meldowania.

Zajmujący się zawodowo pielęgnacyą chorych winien donieść o tem politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym wykonywa

swój zawód a to przed jego rozpoczęciem, podając swoje miejsce zamieszkania jakoteż rodzaj swego wykształcenia i dotychczasową działalność zawodową. O każdej zmianie miejsca zamieszkania należy donieść politycznej władzy powiatowej.

Obowiązek doniesienia przepisanego w pierwszym ustępie, ciąży w odniesieniu do osób stanu duchownego, zajmujących się pielęgniarstwem, na przełożenstwie zakonu, w odniesieniu do osób, zajmujących się pielęgniarstwem a zajętych stale w pewnym zakładzie dla chorych lub w innym zakładzie opiekuńczym na kierownictwie zakładu.

Od oznaczonego w ustępie pierwszym obowiązku wyjęte są te osoby, oddające się pielęgniarstwu, które są stale zajęte w prywatnej służbie pielęgnowaniem służbodawcy lub jednego z członków rodziny a nie wykonują zresztą zawodu pielęgniarskiego.

§ 19.

Odjęcie dyplomu i odznaki honorowej.

O odebraniu dyplomu i zasadzających się na nim praw (§ 10., ustęp 2., §§ 12., 13., 15. i 16., ustęp 3) rozstrzyga polityczna władza krajowa, jeżeli z zachowania się osoby zajmującej się pielęgniarstwem okaże się, że brakuje jej wymaganej do zawodowej pielęgnacyi chorych szczególnej pewności i że nie jest godną zaufania. Oprócz tych wypadków odbiera polityczna władza krajowa prawo noszenia odznaki honorowej także w takim razie, jeżeli pielęgniarka chorych nie uczyniła zadość swemu obowiązkowi, będącemu przedmiotem przyrzeczenia (§§ 11. i 12.) lub w ogóle okazała się niegodną tej odznaki.

Postanowienia ustaw karnych o utracie orderów i znaków zaszczytnych mają zastosowanie również do odznak honorowych dyplomowanych pielęgniarek chorych.

§ 20.

Kary.

Zakazuje się nieuprawnionego używania tytułu, oznaczonego w §§ 10. i 16., ustęp 3., jakoteż nieuprawnionego noszenia odznaki honorowej, oznaczonej w § 12.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia karać się będzie — o ile nie mają zastosowania powszechne ustawy karne — według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198, grzywną od dwóch do dwustu koron lub aresztem od sześciu godzin do czternastu dni.

§ 21.

Przepisy przejściowe.

Do dnia 31. grudnia 1919 przysługuje prawo żądania przypuszczenia do egzaminu dyplomowego także bez uzyskania wykształcenia w szkole pielęgnowania chorych pod warunkami, oznaczonymi zresztą w § 9., ustęp 1., lub w § 16., ustęp 2., tym osobom, które uzyskały odpowiednie wykształcenie i conajmniej przez trzy lata zajmowały się pielęgniarstwem.

Aż do czasu, oznaczonego w ustępie pierwszym, można przyznać osobom, które conajmniej przez cztery lata zajmowały się pielęgnowaniem chorych, przy egzaminie dyplomowym, ułatwienia co do wymagań teoretycznych tudzież zwolnić od poszczególnych przedmiotów, oznaczonych w § 6. Polityczna władza krajowa orzeka w rozstrzygnięciu o przypuszczeniu do egzaminu (§ 9., ustęp 3.), czy i w jakim zakresie mają być w poszczególnych wypadkach przyznane tego rodzaju ułatwienia i uwolnienia.

Kto zajmuje się zawodowo pielęgnowaniem chorych w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, winien uskutecznić przed dniem 1. stycznia 1915 przepisane w § 18., ustęp 1., doniesienie o rozpoczęciu wykonywania zawodu. Ten sam termin obowiązuje co do doniesień, ciążących w myśl § 18., ustęp 2. na przełożeństwach zakonów lub na zarządach zakładów.

Dopokąd w krajach tutejszych nie zaspokojono potrzeb pielęgnacyi chorych dostateczną ilością pielęgnarek stanu duchownego lub świeckiego, może polityczna władza krajowa zezwolić na przyjmowanie takich osób jako uczenice, które nie mają obywatelstwa austryackiego, wymaganego na zasadzie § 4., punkt 1. Zezwolenie to obejmuje także przypuszczenie do egzaminu dylomowego (§ 9.) i uzyskanie oznaczonych w § 10., nie zaś innych zasadzających się na dyplomie praw.

§ 22.

Początek mocy obowiązującej.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

Dodatek I.

do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. czerwca 1914 o zawodowej pielęgnacyi chorych.

Wzór do § 11., ustęp 2.

Przyrzeczenie

świadczenia usług pielęgnowania chorych na wojnie i w razie epidemii.

Władza, u której składa się przyrzeczenie: .....

Imię i nazwisko pielęgnarki chorych: .....

.....

Adres: .....

Dyplom: .....

Dotychczasowe zajęcie: .....

.....

Przyrzekam w miejsce przysięgi, że oddam się do dyspozycyi celem pielęgnowania rannych i chorych na wypadek wojny wojskowej służbie sanitarnej a w razie epidemii i pojawienia się innych chorób w większym zakresie państwowej administracyi sanitarnej i poddam się w wykonywaniu tej służby poleceniom władzy wojskowej lub państwowej władzy sanitarnej. Przyrzekam, że na doszłe mnie wezwanie władzy wojskowej lub państwowej władzy sanitarnej zgłoszę się bez oporu w ciągu przepisanego terminu w oznaczonem mi miejscu celem sprawowania opieki nad chorymi.

Wziętymi na się niniejszem wysokimi, doniosłymi obowiązkami pozostaję związana na przeciąg .....lat.....miesięcy.....dni, to jest do dnia....., o ile nie utracę przedtem obywatelstwa austryackiego lub — według zdania powołanej władzy — zdolności fizycznej lub duchowej do zawodu pielęgniarskiego, tudzież o ile nie będę obowiązana do prowadzenia własnego gospodarstwa lub do pieczy nad nieletniem dzieckiem.

Przyrzekam, że będę pielęgnowała powierzonych mi rannych i chorych cierpliwie, z poświęceniem i sumiennie i że poświęcę z całem oddaniem się ich dobru i pielęgnacyi moje najlepsze siły i całą moją umiejętność i wiedzę — według wskazówek moich przełożonych wojskowych i lekarskich.

Przyrzekam, że będę zawsze wysoko zachowywała godność i znaczenie zaszczytnego stanu pielęgniarskiego, że będę nosiła z czcią udzieloną mi odznakę i że okażę się mojem zachowaniem się w każdem położeniu życiowem godną mego stanowiska i zawodu.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Podpis:

.....

Dodatek II.

do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. czerwca 1914 o zawodowej pielęgnacyi chorych.

Wzór do § 12., ustęp 3.

Opis

kształtu „Odznaki honorowej dla dyplomowanych pielęgniarek“ i sposób jej noszenia

§ 1.

„Odznaka honorowa dla dyplomowanych pielęgniarek“ składa się z pozłacanego medalu z bronzu o kształcie owalnym, którego średnica dłuższa wynosi 4·7 centymetra a krótsza 3·2 centymetra. Na medalu znajduje się relief ozdobionego cesarskim podwójnym orłem krzyża o dłuższym dolnym trzonie.

§ 2.

Odznakę honorową nosi się bez wstążki na piersiach po prawej stronie.

Noszenie odznaki honorowej „en miniature“ nie jest dozwolone.

§ 3.

W razie zgaśnięcia prawa noszenia odznaki honorowej według § 12., tudzież w razie odebrania tejże według § 19. rozporządzenia, jakoteż po śmierci posiadaczki należy zwrócić odznakę honorową tej politycznej władzy krajowej, która ją wydała.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXI. — Wydana i rozesłana dnia 8. lipca 1914.

Treść: (№ 140. i 141.) 140. Rozporządzenie, dotyczące uzupełnień i zmian policyjnego regulaminu żeglarskiego i jeziornego dla jezior karyntyjskich. — 141. Rozporządzenie, dotyczące c. k. austryackiej korporacyi militarnej.

140.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 20. czerwca 1914,

dotyczące uzupełnień i zmian policyjnego regulaminu żeglarskiego i jeziornego dla jezior karyntyjskich.

I.

Między § 10. i § 11. policyjnego regulaminu żeglarskiego i jeziornego dla jezior karyntyjskich, wydanego rozporządzeniem Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 12. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 122, wstawia się następujące postanowienie:

§ 10 *a*.

Utrzymanie czystości wody jeziornej.

Wylewanie wody zanieczyszczonej do jeziora dozwala się — wyjąwszy wypadek niebezpieczeństwa — w ogólności tylko w odległości conajmniej 200 metrów od brzegu. Nie wolno jednak wylewać do jeziora wody zanieczyszczonej, zawierającej tłuszcz, olej itp., lecz należy ją czerpać do naczyń lub pompować i wylewać na stosownem miejscu na lądzie.

Zabrania się wyrzucania poza przystań oliwą zanieczyszczonych lub tłustych resztek, mułu, popiołu, żużli, sadzy, wełny do czyszczenia, szmat itp.

II.

§ 11. policyjnego regulaminu żeglarskiego i jeziornego dla jezior karyntyjskich zmienia się w sposób następujący:

§ 11.

Łodzie motorowe.

Dla łodzi motorowych (łodzi poruszanych zapomocą oleju skalnego, nafty, benzyny, elektryczności itp.) mają mieć w ogólności analogiczne zastosowanie postanowienia tyczące się parowców.

W szczególności mają zastosowanie do łodzi motorowych ponadto następujące przepisy:

a) Łodziom motorowym jest jazda z wolnym wydmuchem zakazana.

b) Łodzie motorowe mają się trzymać podczas jazdy — wyjąwszy lądowanie względnie odjazd od brzegu — w odległości conajmniej 200 metrów od brzegu.

c) Przy przybijaniu łodzi motorowych do brzegu jakoteż przy odjeździe od tegoż nie wolno przekroczyć w obrębie 200 metrowej odległości od brzegu szybkości jazdy 10 kilometrów na godzinę.

d) Obok znaków rybackich, które oznaczają tarliska lub wyłożone sieci, jakoteż obok łodzi, przy których są zatrudnieni rybacy, wolno łodziom motorowym przejeżdżać tylko conajmniej w 50 metrowej odległości i tylko z chyżością najwyżej 10 kilometrów na godzinę.

Rządowi krajowemu zastrzega się zezwolić szczególnie skonstruowanym łodziom lub przy sposobności sportowych urządzeń na wyjątki od wyżej pod *a)* do *d)* wymienionych przepisów, względnie wydać szczególne zarządzenia.

III.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Heinold włr. **Schuster** włr.
Zenker włr.

141.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. lipca 1914,

dotyczące c. k. austryackiej korporacyi militarnej.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam co następuje:

I. Austryacka korporacya militarna.

§ 1.

Korporacye, istniejące na podstawie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, tworzą austryacką korporacyę militarną.

Austryacka korporacya militarna dzieli się na związki pośrednie i stowarzyszenia militarne.

Głównym celem tych korporacyi jest wprowadzanie w czyn, oraz piecza i krzepienie miłości i wierności ku cesarzowi i ojczyźnie, austryackiej myśli państwowej jakoteż utrzymywanie łączności z tradycyami żołnierskiemi w imię koleżańskiego przywiązania i to z wyłączeniem wszelkiej politycznej tendencyi.

Prócz tego mogą wspomniane korporacye zajmować się sprawami dobroczynności, towarzyskości i kształcenia tudzież pielęgnować sztukę strzelania.

II. Stowarzyszenia militarne.

a) Tworzenie, urządzenie, prawa i obowiązki, rozwiązanie.

§ 2.

Zwyczajnymi członkami stowarzyszenia militarnego mogą być tylko nieczynni i byli podoficerowie i szeregowcy tudzież takie osoby, które są uprawnione do noszenia medalu wojskowego, a nie posiadają stopnia oficerskiego lub charakteru urzędnika wojskowego.

Do przyjęcia na zwyczajnego członka osoby, która nie odbyła swej służby wojskowej przy sile zbrojnej lub w jednym z korpusów żandarmeryi Monarchii austryacko-węgierskiej, jest potrzebne pozwolenie władzy. Pozwolenie może być udzielone tylko do przyjęcia obywatela austryackiego lub węgierskiego albo przynależnego do krajów Bośni i Hercegowiny.

Członkowie, działający wbrew głównemu celowi (§ 1., ustęp 3.), mają być wykluczeni z stowarzyszenia militarnego i mogą być napowrót przyjęci tylko za przyzwoleniem komendy austryackiej korporacyi militarnej.

§ 3.

Do utworzenia stowarzyszenia militarnego potrzeba powolenia politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym stowarzyszenie militarne ma mieć swoją siedzibę.

Dla uzyskania pozwolenia potrzeba przedłożyć statut w pięciu egzemplarzach, tudzież dostarczyć dowodu, iż conajmniej dwadzieścia osób, których imiona i nazwiska, zawód i miejsce zamieszkania należy podać, zobowiązało się przystąpić do stowarzyszenia. Wyszczególnianie dalszych dat dotyczących stosunków osobistych osób, które się zobowiązały przystąpić do stowarzyszenia, może być zarządzone w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Statuty muszą zawierać:

a) nazwę, obszar, na który rozciąga się działalność, i siedzibę stowarzyszenia militarnego, jakoteż oświadczenie, iż ono poddaje się statutom austryackiej korporacyi militarnej;

b) cele stowarzyszenia militarnego, środki do ich osiągnięcia i o ile one są natury materyalnej, sposób ich uzyskania;

c) prawa i obowiązki członków jakoteż postanowienia co do ich przyjęcia i wystąpienia;

d) sposób rozstrzygania sporów, powstających ze stosunku członkostwa;

e) kierujące organa stowarzyszenia militarnego, tudzież postanowienia co do ich wyboru i zakresu działania;

f) zastępstwo stowarzyszenia na zewnątrz, wymogi powzięcia ważnych uchwał i wygotowań;

g) postanowienia co do przedsięwzięcia zmian statutów, co do rozwiązania stowarzyszenia militarnego, tudzież co do sposobu użycia w takim razie jego majątku i jego funduszów.

§ 5.

Jeżeli stowarzyszenie militarne zamierza według niniejszego rozporządzenia cesarskiego rozwinąć działalność w sprawie ubezpieczeń, muszą statuty zawierać w szczególności:

a) warunki, rodzaj i zakres świadczeń ubezpieczenionych;

b) wysokość datków, które płacić mają członkowie do funduszu ubezpieczenia.

§ 6.

Statuty stowarzyszeń militarnych muszą się zgadzać z istniejącemi ustawami państwowemi i krajowemi o obowiązku pospolitego ruszenia, tudzież z przepisami normującymi organizacyę pospolitego ruszenia.

Każde stowarzyszenie militarne może postanowić w statucie, jakim językiem posługiwać się będzie w swej działalności i przy komendzie.

§ 7.

Co do zmian statutów obowiązują te same przepisy jak co do tworzenia stowarzyszenia militarnego.

§ 8.

O wyborze funkcyonaryuszy stowarzyszenia militarnego należy donieść władzy w przeciągu tygodnia.

Do ważności wyboru potrzeba potwierdzenia politycznej władzy krajowej. Potwierdzenia można odmówić, jeżeli co do wybranego zachodzą wątpliwości pod względem jego nieskazitelności lub uzdolnienia. Pod takimi samymi warunkami można orzec usunięcie wybranego funkcyonaryusza.

§ 9.

Stowarzyszeniom militarnym przysługują następujące przywileje:

a) używanie tytułu „cesarsko-królewskie“;

b) używanie herbu państwa na sztandarach;

c) noszenie specyalnego munduru;

d) noszenie szabli przy korporatywnych i deputacyjnych wystąpieniach;

e) nadawanie funkcyonaryuszom stopni oficerów i podoficerów korporacyi militarnej stosownie do dozwolonych formacyi;

f) używanie przepisanych dla c. i k. wojska sygnałów bębna i trąby;

g) wspieranie przez państwo pieczy nad sztuką strzelania;

h) wspieranie przez państwo kształcenia w wojskowej pomocniczej służbie sanitarnej;

i) bezpłatne ambulatoryjne leczenie całkiem niezamożnych członków w zakładach sanitarnych wojska i obrony krajowej;

k) przyjmowanie ich członków do wyżej wymienionych zakładów sanitarnych w miarę wolnych miejsc za uiszczeniem ustalonej kwoty za leczenie i pielęgnowanie.

Bliższe postanowienia co do przyznania tych przywilejów wyda się w drodze rozporządzenia.

Korzystanie z tych przywilejów pozostawia się stowarzyszeniom militarnym, względnie ich członkom.

§ 10.

Naczelnik (komendant) stowarzyszenia militarnego winien przedkładać wykazy, przepisane w celu prowadzenia wojskowej ewidencyi dla służby w pospolitem ruszeniu, wykazywać politycznej władzy krajowej z końcem każdego roku w oznaczony rozporządzeniem sposób ilość członków oddzielnie według kategoryi, podając bliższe daty co do ich stosunku wojskowego, i przedkładać władzy na jej żądanie wydane ewentualnie sprawozdania, dotyczące rachunków i toku czynności.

§ 11.

Dobrowolne rozwiązanie stowarzyszenia militarnego, o którem były naczelnik (komendant) winien bezzwłocznie donieść politycznej władzy krajowej, jest tylko wtedy dopuszczalne, gdy pospolite ruszenie nie zostało zapowiedziane.

Każde stowarzyszenie militarne może być rozwiązane przez polityczną władzę krajową, skoro jego postępowanie sprzeciwia się ustawie lub porządkowi.

W razie rozwiązania ma władza co do majątku korporacyi wydać w porozumieniu z byłym naczelnikiem (komendantem) stosowne zarządzenia, o ile statuty nie zawierają w tym względzie dostatecznych postanowień.

b) Zgromadzenia.

§ 12.

W zgromadzeniach, urządzanych przez stowarzyszenie militarne, mogą brać udział jedynie członkowie stowarzyszenia militarnego, członkowie wydziału przełożonego związku i zaproszeni goście.

O każdem zgromadzeniu, odbywającem się celem odbycia obrad lub powzięcia uchwał, winien naczelnik (komendant) donieść władzy conajmniej na 24 godzin przedtem, przedkładając porządek dzienny i wymieniając miejsce tudzież czas jego odbycia.

Ustęp 2. nie ma zastosowania do posiedzeń organów kierujących stowarzyszenia militarnego.

Władza może zakazać lub zamknąć każde wbrew ustawie urządzone zgromadzenie lub posiedzenie.

§ 13.

O strzeżenie ustaw i przestrzeganie porządku na zgromadzeniach stowarzyszenia militarnego i na posiedzeniach jego kierujących organów starać się ma przedewszystkiem przewodniczący; on ma się natychmiast sprzeciwić niezgodnym z ustawą lub porządkiem oświadczeniom lub czynnościom, a gdy jego zarządzenia pozostaną bezskuteczne, zamknąć zgromadzenie (posiedzenie).

§ 14.

Władzy wolno wysłać delegata na każde zgromadzenie.

Delegatowi temu należy zabezpieczyć na zgromadzeniu stosowne miejsce według jego wyboru i na żądanie udzielać wyjaśnień co do osoby wnioskodawców i mowców.

On ma także prawo żądać spisania protokołu w sprawie przedmiotu rozpraw tudzież powziętych uchwał a w razie sprzeciwiających się ustawie lub porządkowi oświadczeń lub czynności, jeżeliby przewodniczący przeciw nim natychmiast nie zaprotestował, zgromadzenie zamknąć.

§ 15.

Skoro zgromadzenie zostanie zamknięte z powodu wydarzeń, sprzeciwiających się ustawie lub porządkowi, są obecni obowiązani natychmiast opuścić miejsce zgromadzenia.

§ 16.

Wymarsze stowarzyszenia militarnego muszą być podane do wiadomości władzy na 24 godzin przedtem. Władza może stowarzyszenia militarne, które według ich statutów wyruszają regularnie przy pewnych oznaczonych sposobnościach, uwolnić na prośbę z zastrzeżeniem odwołania od obowiązku każdorazowego donoszenia odnośnie do takich lub innych wymarszów na uroczystości i pogrzeby zmarłych członków.

Sposób postępowania, którego należy przestrzegać przy wymarszach za granicę, zostanie uregulowany w drodze rozporządzenia.

Do wszystkich wymarszów mają zastosowanie regulaminy, przepisane dla c. i k. wojska, o ile one odnoszą się do formacyi i kierownictwa wymarszów.

c) Czynność ubezpieczenia.

§ 17.

Ubezpieczenie członków może nastąpić w granicach celów humanitarnych, wymienionych w § 1., ustęp 4.

Ubezpieczenie jest dopuszczalne, o ile dotyczy zasiłku w razie choroby albo tegoż zasiłku w połączeniu z wsparciem na koszta pogrzebu.

Niedopuszczalne jest ubezpieczenie, o ile dotyczy samego wsparcia na koszta pogrzebu.

Zasiłek w razie choroby nie może wynosić tygodniowo więcej jak dwadzieścia ośm koron, wsparcie na koszta pogrzebu nie więcej jak piętnastokrotną kwotę tygodniowego zasiłku w chorobie, w żadnym jednak razie nie więcej jak czterysta koron.

Zasiłku w chorobie nie można pobierać dłużej jak przez 26 tygodni w ciągu jednego roku.

§ 18.

Fundusze potrzebne do wypełniania świadczeń, wynikających z ubezpieczenia, należy gromadzić przez pobieranie odpowiednich datków ubezpieczeniowych, które mają regularnie płacić członkowie z góry.

Z funduszów tych utworzyć należy specyalny fundusz (fundusz ubezpieczenia); nie wolno ich używać na inne cele.

§ 19.

Stowarzyszenia militarne mają każdego roku składać rachunek z swych czynności w zakresie ubezpieczenia. Zamknięcie rachunkowe ma się składać z rachunku dotyczącego obrotu i z wykazu majątku; nadto należy wygotować wykazy o ruchu stanu ubezpieczenia. Wykazy te należy przedkładać co roku politycznej władzy krajowej najdalej do dnia 31. marca. Drogą rozporządzenia mogą być wydane szczególne przepisy odnośnie do tych wykazów.

Polityczna władza krajowa może zamknięcie rachunkowe sprawdzić w siedzibie stowarzyszenia

militarnego i zarządzić środki, potrzebne do usunięcia ewentualnych braków.

Rokiem rachunkowym ma być rok kalendarzowy.

§ 20.

Fundusz ubezpieczenia należy zebrać w wysokości, równającej się dwukrotnemu przeciętnemu wydatkowi rocznemu w ostatnich pięciu latach, a w razie gdyby on spadł poniżej oznaczonej wysokości, uzupełnić go napowrót do tej wysokości. Dopokąd fundusz ubezpieczenia nie osiągnie tej kwoty, należy zatrzymywać dla niego w każdym roku rachunkowym conajmniej dwie dziesiąte datków, składanych przez członków.

Jeżeli okaże się z pięciu po sobie następujących zamknięć rachunkowych, że wpływy nie są dostateczne do pokrycia przyjętych zobowiązań i do zgromadzenia funduszu ubezpieczenia w powyższej wysokości, należy w razie, jeżeli zły stan tego funduszu nie da się uchylić przez inne stosowne środki, udzielić pomocy albo przez odpowiednie podwyższenie datków ubezpieczeniowych albo przez obniżenie świadczeń ubezpieczenia lub wreszcie przez połączenie tych obydwóch środków.

§ 21.

Fundusz ubezpieczenia należy lokować tylko:

1. w tutejszo-krajowych papierach wartościowych, nadających się do lokacyi majątków pupilarnych;

2. w c. k. pocztowej kasie oszczędności lub w jednej z kas oszczędności, utworzonych według regulatywu dla kas oszczędności;

3. w stowarzyszeniach gospodarczych, urządzonych według systemu Raiffeisena.

§ 22.

W razie zwinięcia funduszu ubezpieczenia należy przedewszystkiem pokryć z jego majątku istniejące ewentualnie długi i zabezpieczyć na czas statutem oznaczony roszczenia o wsparcia (wsparcia na koszta pogrzebu dla osób, zmarłych po dzień rozwiązania i zasiłki w chorobie dla osób, pozostających w tym czasie w stanie choroby), powstałe jeszcze przed rozwiązaniem.

§ 23.

Postanowieniom §§ 17. do 22. nie podlegają te stowarzyszenia militarne, których członkom nie przysługują żadne prawnie dochodzić się mogące roszczenia o wsparcia albo o ich pewien oznaczony wymiar, a przyznawanie tych wsparć jest zawisłe od dostateczności środków i od rozstrzygnięcia jednego z organów korporacyi w każdym poszczególnym przypadku.

III. Związki pośrednie i reprezentacya austryackiej korporacyi militarnej.

§ 24.

Związki pośrednie są częścią związkami terytoryalnymi, częścią związkami o pewnych oznaczonych celach.

Związki terytoryalne muszą być utworzone z stowarzyszeń militarnych w obrębie obszaru administracyjnego jednej politycznej władzy krajowej celem dążenia wspólnie do głównego celu tych stowarzyszeń (§ 1., ustęp 3.).

Związki o pewnych oznaczonych celach można utworzyć dla łatwiejszego osiągnięcia jednego lub więcej z celów, wymienionych w § 1., ustęp 4.; środków tychże związków wolno używać jedynie dla osiągnięcia szczególnych celów związku.

Do związków pośrednich mają zastosowanie postanowienia rozdziału II., o ile w drodze rozporządzenia nie wydano odmiennych przepisów.

§ 25.

Reprezentacya austryackiej korporacyi militarnej, organizacya tej reprezentacyi i sprawa powzięcia przez nią uchwał, jakoteż wykonanie jej uchwał w stosunku do związków pośrednich i stowarzyszeń militarnych oraz zasady toku jej czynności mogą być uregulowane drogą rozporządzenia. O ile nie wydano w drodze rozporządzenia odmiennych przepisów, mają zastosowanie postanowienia rozdziału II.

Ministerstwo obrony krajowej jest właściwe dla wszystkich spraw austryackiej korporacyi militarnej.

§ 26.

Minister obrony krajowej wysyła do kierownictwa austryackiej korporacyi militarnej komisarza rządowego jako stałego członka.

Komisarz rządowy może wykonywać prawa, przyznane w § 14. delegatowi władzy, i przez swój sprzeciw wstrzymywać wszelkie uchwały i wnioski.

Przeciw takiemu sprzeciwowi może w ciągu czterech tygodni wnieść przedstawienie do Ministerstwa obrony krajowej każdy członek uprawniony do zastępstwa austryackiej korporacyi militarnej tudzież każde stowarzyszenie militarne interesowane przedmiotem sprzeciwu.

O zgromadzeniach i posiedzeniach austryackiej korporacyi militarnej, jakoteż jej przełożeństwa i kierujących organów należy donosić komisarzowi rządowemu conajmniej na trzy dni przed ich odbyciem, dołączając porządek dzienny.

IV. Postanowienia ogólne.

§ 27.

Do korporacyi, wchodzących w skład austryackiej korporacyi militarnej nie ma zastosowania ustawa o stowarzyszeniach z dnia 26. listopada 1852, Dz. u. p. Nr. 253, ustawa z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 134, o prawie stowarzyszania się, ani ustawa z dnia 16. lipca 1892, Dz. u. p. Nr. 202, o zarejestrowanych kasach zapomogowych.

Wymarsze tych korporacyi (§ 16.) są wyłączone z pod postanowień ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 135, o prawie zgromadzania się.

§ 28.

Przeznaczone dla specyalnych celów fundusze i fundacye istniejących stowarzyszeń i związków weteranów wojskowych pozostają nienaruszone dla tych celów w razie przeistoczenia tych korporacyi na korporacye, wchodzące w skład austryackiej korporacyi militarnej. Również mogą takie stowarzyszenia i związki zatrzymać w nowej nazwie ewentualne szczególne oznaczenia, zawarte w ich statutem oznaczonej nazwie a dotychczasowi ich funkcyonaryusze mogą nadal używać specyalnych tytułów, które im według statutu przysługiwały, jak długo oni odnośną funkcyę sprawują.

Stowarzyszenia i związki weteranów wojskowych, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego istnieją prawnie na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 26. listopada 1852, Dz. u. p. Nr. 253, mogą w razie ich przekształcenia w korporacye, wchodzące w skład austryackiej korporacyi militarnej zachować swe dotychczasowe urządzenie ubezpieczeniowe bez zmiany.

§ 29.

Z wyjątkiem istniejących w Tyrolu i Przedarulanii na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 22. sierpnia 1851, Dz. u. p. Nr. 191, lub § 8. *i* ustawy z dnia 25. maja 1913, Dz. u. kr. Nr. 26, korpusów obywatelskich i strzeleckich, formacyi strzelnicowych i ich związków nie wolno używać stowarzyszeniom i związkom, nienależącym do austryackiej korporacyi militarnej, żadnego imienia, wykazującego wojskowy charakter korporacyi, jak: stowarzyszenie weteranów wojskowych, korpus weteranów wojskowych, stowarzyszenie militarne, korpus militarny itp.

Istniejące tego rodzaju stowarzyszenia i związki mogą się przekształcić w przeciągu sześciu miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego w korporacye, wchodzące w skład austryackiej korporacyi militarnej, mogą jednak także w razie dokonania odpowiedniej zmiany swej nazwy w ciągu tego terminu istnieć dalej na ich dotychczasowej podstawie prawnej; jeżeli one nie zrobią użytku z żadnego z tych dwóch praw, zostaną rozwiązane przez polityczną władzę krajową.

Co do sposobu rozwiązania i środków prawnych winny znaleść zastosowanie postanowienia tej ustawy, na zasadzie której odnośne stowarzyszenie lub związek prawnie istnieje.

§ 30.

Wymienione w §§ 10., 12., 16., 19., i w 4. ustępie § 26., jakoteż do nich podobne a przepisane w statucie austryackiej korporacyi militarnej doniesienia i przedłożenia są wolne od opłat stemplowych przez przeciąg 10. lat, licząc od początku obowiązywania niniejszego rozporządzenia cesarskiego. Takie samo uwolnienie przysługuje tym podaniom, wniesionym w ciągu terminu podanego w § 29., ustęp 2., przez istniejące stowarzyszenia i związki weteranów wojskowych, któremi w celu przeistoczenia na korporacye, wchodzące w skład austryackiej korporacyi militarnej uprasza się o pozwolenie na utworzenie takich korporacyi.

§ 31.

Osobom, nienależącym do żadnej z tych korporacyi, zakazuje się noszenia specyalnych mundurów lub odznak korporacyi, wchodzących w skład austryackiej korporacyi militarnej, jakoteż innych korporacyi, obowiązanych do pospolitego ruszenia, tudzież noszenia uderzająco podobnych części ubrania lub odznak.

Na wyjątki od tych zakazów może zezwolić polityczna władza krajowa, zaś dla korporacyi, których działalność rozciąga się na okręgi administracyjne kilku władz krajowych, Ministerstwo obrony krajowej.

§ 32.

W drodze rozporządzenia przeznaczy się jedną z władz politycznych lub jedną z rządowych władz policyjnych jako władzę nadzorczą pierwszej instancyi dla każdego stowarzyszenia militarnego stosownie do okręgu administracyjnego, w którym ono ma swoją siedzibę lub na który rozpościera swoją działalność.

W taki sam sposób przeznaczy się władzę nadzorczą pierwszej instancyi dla związków pośrednich (§ 24.).

Przeciw zarządzeniom władzy można wnieść zażalenie do politycznej władzy krajowej, przeciw jej zarządzeniom przysługuje zażalenie do Ministerstwa obrony krajowej.

Przez „władzę“ bez bliższego oznaczenia rozumie się według powyższych postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego władzę nadzorczą pierwszej instancyi.

§ 33.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego karać się będzie ostrzeżeniami lub grzywnami od dziesięciu do dwustu koron.

Przeprowadzenie dochodzenia i karanie przysługuje władzy nadzorczej pierwszej instancyi (§ 32.).

Jeżeli władza przełożona zatwierdzi orzeczenie pierwszej instancyi, nie ma dalszego rekursu.

Zresztą obowiązują co do postępowania ogólne przepisy o postępowaniu w sprawach przekroczeń, należących do zakresu urzędowania władz politycznych.

§ 34.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia 1914.

Wykonanie jego poruczam Mojemu Ministrowi obrony krajowej, Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 4. lipca 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 11. lipca 1914.

Treść: (№ 142. i 143.) 142. Rozporządzenie, dotyczące przeznaczenia kar pieniężnych, nałożonych na zasadzie ustawy aptekarskiej. — 143. Rozporządzenie, dotyczące podziału przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustanowienia stóp procentowych dla klas niebezpieczności na czas od dnia 1. stycznia 1915 do 31. grudnia 1919.

142.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. lipca 1914,

dotyczące przeznaczenia kar pieniężnych, nałożonych na zasadzie ustawy aptekarskiej.

Na zasadzie § 43. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, rozporządza się, że kwoty, płynące według tej ustawy z kar pieniężnych, przekazywać należy „Powszechnemu Zakładowi pensyjnemu farmaceutów austryackich“ wyłącznie na cele zaopatrzenia zostających w kondycyi farmaceutów, jakoteż wdów i sierót po nich.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wlr.

143.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. lipca 1914,

dotyczące podziału przedsiębiorstw, podiegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustanowienia stóp procentowych dla klas niebezpieczności na czas od dnia 1. stycznia 1915 do dnia 31. grudnia 1919.

Na zasadzie § 14. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888, o ubezpieczaniu robotników od wypadków, oraz na podstawie wyniku rewizyi dotychczasowego podziału przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczania robotników od wypadków, na klasy niebezpieczności, jakoteż ustalenia stóp procentowych dla klas niebezpieczności, zarządza się po wysłuchaniu przybocznej Rady dla spraw ubezpieczenia na czas od dnia 1. stycznia 1915 do dnia 31. grudnia 1919, co następuje:

§ 1.

Poszczególne przedsiębiorstwa, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, zaliczane być mają do klas niebezpieczności według dołączonego pod 2 podziału na klasy niebezpieczności.

Zważyć przytem należy, że klasy niebezpieczności, oznaczone w tym podziale, odnoszą się do przedsiębiorstw o składzie normalnym, że przeto zakłady pomocnicze, wchodzące prawidłowo w skład pewnego przedsiębiorstwa, są już w podziale uwzględnione. Za części składowe przedsiębiorstwa uważać należy w szczególności — o ile przeciwieństwa wyraźnie nie zaznaczono — kierownictwo i nadzór przedsiębiorstwa, dalej roboty manipulacyjne, w magazynach i ładowniach, czynności, przedsiębrane we własnym zarządzie a dotyczące oświetlenia, opału i czyszczenia pracowni, takie same czynności, połączone ze stałą konserwacyą budynków i urządzeń warsztatowych, własne wozy itp., z tem zastrzeżeniem, że czynności te służą wyłącznie celom przedsiębiorstwa, nie są od właściwych pracowni pod względem miejsca zupełnie odłączone i nie przekraczają zwykłych rozmiarów.

§ 2.

Za „przedsiębiorstwa używające motorów“ uważać należy w ogólności te, w których mają

zastosowanie motory, wymienione w § 1., ustępie 3., liczbie 2. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1888. Na równi z „przedsiębiorstwami używającemi motorów“ należy uważać w myśl tego rozporządzenia także takie przedsiębiorstwa, w których mają zastosowanie kotły parowe, przyrządy parowe (gotowalniki drzewa, szmat, suszarnie parowe itd.).

Przedsiębiorstwa, w których zakres użycia maszyn roboczych poruszanych motorami, lub powyższych środków ruchu albo też siła użytego motoru jest tak nieznaczną, że niebezpieczeństwo wypadku nie jest większe aniżeli przy zwykłej pracy ręcznej, należy zaliczyć do klas niebezpieczności, przepisanych dla „przedsiębiorstw nie używających motorów“.

Tosamo ma zastosowanie wówczas, jeżeli ubezpieczone osoby, zatrudnione w przedsiębiorstwie, dlatego nie są narażone na niebezpieczeństwo ruchu maszynowego, ponieważ przedsiębiorca obsługuje sam maszyny robocze i motory.

§ 3.

Jeżeli pewnego przedsiębiorstwa, złożonego z dwóch lub więcej zakładów częściowych, różniących się wyraźnie między sobą, nie można zamieścić z powodu braku odpowiedniej nazwy w podziale na klasy niebezpieczności jako całości, lecz jedynie według poszczególnych części przedsiębiorstwa, natenczas pomieścić i zaliczyć należy wedle możności każdą samoistną część przedsiębiorstwa w katastrze przedsiębiorstw jako zakład oddzielny, pod warunkiem, iż dla poszczególnych części przedsiębiorstwa prowadzi się oddzielne zapiski co do płac.

§ 4.

Jeżeli nie dostaje wyliczonych w poprzednim paragrafie warunków oddzielnego umieszczenia poszczególnych części złożonego przedsiębiorstwa, natenczas uważać należy przedsiębiorstwo to za „przedsiębiorstwo mieszane“ według przepisu § 7.

To samo dotyczy w ogólności tych przedsiębiorstw, których urządzenia nie można uważać za urządzenie normalne, wymagane w podziale na klasy niebezpieczności, z powodu, że obejmują one pewne zakłady pomocnicze lub przedsiębiorstwa uboczne, nie uwzględnione w odnośnym tytule; odnosi się to również do tych wypadków, jeżeli niezwykłego urządzenia nie można uwzględnić w myśl § 6. przez odpowiedni wybór stopy procentowej niebezpieczności w granicach tej klasy niebezpieczności, do której zakład główny należy.

§ 5.

Przedsiębiorstwa, dla których powyższe przepisy o oznaczaniu klasy niebezpieczności nie wystarczają albo których nie można podporządkować pod pewne ściśle oznaczone tytuły podziału na klasy niebezpieczności bez zrównania ich przez to z przedsiębiorstwami zupełnie odmiennego rodzaju o zasadniczo innym zakresie niebezpieczeństwa wypadków, zaliczyć należy do tej klasy niebezpieczności, która na nie przypada wedle ich rodzaju i niebezpieczności.

§ 6.

Jeżeli ustalono klasę niebezpieczności, przypadającą na pewne przedsiębiorstwo, wówczas zalicza się je do pewnej stopy procentowej klasy niebezpieczności stosownie do szematu załącznika 1., przyczem należy oznaczyć niższą względnie wyższą stopę jako przeciętną wtedy, jeżeli według rodzaju klasyfikowanego przedsiębiorstwa zachodzi w stosunku do zwykłej niebezpieczności niebezpieczność zmniejszona względnie zwiększona.

Mniejszą względnie większą niebezpieczność należy przyjąć we wszystkich przypadkach tam, gdzie zachodzą cechy, ustanowione dla poszczególnych tytułów podziału na klasy niebezpieczności. W ogóle należy uważać wprowadzanie maszyn w ruch zapomocą elektryczności, o ile nie ma pędni mechanicznych albo o ile pędnie takie są istotnie ograniczone, za okoliczność zmniejszającą niebezpieczność. Przy przedsiębiorstwach, które ze względu na postanowienia § 2., ustępu drugiego, uważa się za przedsiębiorstwa, nie używające motorów, wyrazić należy w razie potrzeby niebezpieczeństwo, połączone z ruchem motorowym, przez wybór wyższej stopy procentowej.

Zresztą należy uwzględnić przy ustaleniu procentowych stóp niebezpieczności zwłaszcza właściwości budynków i urządzeń ruchu, dalej urządzenia, zabezpieczające od wypadków, i techniczną stronę ruchu a co do tej ostatniej uwzględniać w szczególności uzdolnienie robotników do powierzonych im czynności jakoteż nadzór ruchu, o ile z tych okoliczności można wnioskować o niebezpieczeństwie wypadków, połączonem stale z ruchem w przedsiębiorstwie.

Przy oznaczaniu procentu niebezpieczności należy w końcu uwzględnić rodzaj i ilość nieszczęśliwych wypadków, które się w przedsiębiorstwie wydarzyły, oraz spowodowane nimi obciążenie, o ile stąd można wyciągnąć wnioski o niebezpieczeństwie wypadków, innem od zwyczajnego.

Jeżeli w pewnem przedsiębiorstwie wyjdą na jaw okoliczności, świadczące zarówno o zmniejszeniu jak i o zwiększeniu się niebezpieczności, wówczas należy rozważyć okoliczności te, przeciwstawiając je sobie wzajemnie.

§ 7.

Gdy chodzi o oznaczenie klas niebezpieczności i stóp niebezpieczności w „przedsiębiorstwach mieszanych“ (§ 4.), oznacza się najprzód według przepisu §§ 1. do 6. klasę niebezpieczności i procent niebezpieczności dla odnośnych części przedsiębiorstwa a następnie mnoży oznaczone stopy procentowe niebezpieczności przez średnie sumy zarobków rocznych odnośnych części przedsiębiorstwa i dzieli sumę tych iloczynów przez ogólną sumę zarobków rocznych.

Liczba tym sposobem otrzymana przedstawia procent niebezpieczności, do którego zaliczyć należy całe przedsiębiorstwo.

Jeżeli sum zarobków rocznych nie można ustalić z odpowiednią dokładnością, natenczas należy wziąć zamiast nich przy przeprowadzaniu powyższego rachunku odnośne ilości robotników, i to, o ile zachodzą istotne różnice w średnim czasie pracy poszczególnych części, odpowiednie ilości robotników pracujących przez cały czas ruchu, to jest ilości robotników sprowadzone do 300dniowego czasu pracy.

Robotników i urzędników przemysłowych, nie należących wyłącznie do pewnej części przedsiębiorstwa lecz do wszystkich części wspólnie, względnie sumy ich zarobków należy potrącić.

§ 8.

Jeżeli w pewnem przedsiębiorstwie, składającem się z kilku zakładów częściowych (§§ 3., 4.), niebezpieczeństwa, połączone z jedną częścią przedsiębiorstwa, grożą równocześnie robotnikom, zatrudnionym w innym dziale, wówczas należy wziąć ową pierwszą część w rachubę z odpowiednio wyższym procentem niebezpieczności.

§ 9.

Przy zaliczaniu przedsiębiorstw do klas niebezpieczności i do stóp procentowych niebezpieczności należy postępować o ile możności w porozumieniu z c. k. inspektorami przemysłowymi, zwłaszcza zaś wtedy, gdy zakład ubezpieczenia przyjmuje zwiększenie niebezpieczności albo podaje w wątpliwość zmniejszenie się niebezpieczności, jakie wywodzi przedsiębiorca przemysłowy.

Co do przedsiębiorstw grupy VII *d* zasięgnąć należy w miarę potrzeby informacyi u władzy administracyjnej, zarządzającej monopolem prochowym, zaś co do przedsiębiorstw grupy XVI. postępować w porozumieniu z władzami rejestrowemi.

§ 10.

Przedsiębiorcy przemysłowi są obowiązani udzielać zakładom ubezpieczania robotników od wypadków na ich żądanie tych wyjaśnień co do sposobu wykonywania przemysłu, jakie są potrzebne celem zaliczenia tych przemysłów do klas niebezpieczności.

Zakłady ubezpieczenia wydać mają przedsiębiorcom przemysłowym co do każdego ubezpieczonego przedsiębiorstwa orzeczenie zawierające zaliczenie go w myśl niniejszego rozporządzenia. W orzeczeniu tem podać należy dokładnie odnośny tytuł podziału na klasy niebezpieczności, który stanowił podstawę przy zaliczeniu poszczególnego przemysłu, zaś co do przedsiębiorstw, których klasa niebezpieczności i procent niebezpieczności oznaczone zostały w sposób przepisany w § 7. dla przedsiębiorstw mieszanych, przedstawić tok odnośnego rachunku.

O ile przyjęto większe niebezpieczeństwo, a wskutek tego wybrano procent niebezpieczności wyższy niż średni, należy nadto podać w tych orzeczeniach powody, które na taką decyzyę wpłynęły.

Przed rozstrzygnięciem w ostatniej instancyi rekursów w sprawach zaliczenia przedsiębiorstw wysłucha Ministerstwo spraw wewnętrznych, na uzasadnione żądanie strony rekurującej, rzeczoznawców z koła przedsiębiorców i robotników.

§ 11.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem 1. stycznia 1915, a co do postanowień, dotyczących przygotowań, z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

1. Wzór podziału klas niebezpieczności i zaliczenie stóp procentowych niebezpieczności do klas niebezpieczności.

Mianowicie obejmuje:

Podklasa	A	stopy procentowe niebezpieczn.	1	aż do	3	włącznie, średni procent niebezpieczn.	2,
„	B	„ „ „	3	„ „	5	„ „ „ „	4,
Klasa niebezpieczności	I	„ „ „	4	„ „	8	„ „ „ „	6,
„ „	II	„ „ „	7	„ „	11	„ „ „ „	9,
„ „	III	„ „ „	10	„ „	14	„ „ „ „	12,
„ „	IV	„ „ „	13	„ „	19	„ „ „ „	16,
„ „	V	„ „ „	16	„ „	24	„ „ „ „	20,
„ „	VI	„ „ „	20	„ „	30	„ „ „ „	25,
„ „	VII	„ „ „	25	„ „	37	„ „ „ „	31,
„ „	VIII	„ „ „	31	„ „	47	„ „ „ „	39,
„ „	IX	„ „ „	39	„ „	57	„ „ „ „	48,
„ „	X	„ „ „	48	„ „	70	„ „ „ „	59,
„ „	XI	„ „ „	59	„ „	87	„ „ „ „	73,
„ „	XII	„ „ „	73	„ „	100	„ „ „ „	87.

---

2. Podział przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków, na klasy niebezpieczności w porządku systematycznym.

Grupa I.

Przedsiębiorstwa rolnicze i młyny (zbożowe).

a) Przedsiębiorstwa rolnicze używające motorów.

		Klasa niebezpieczności
1	Przedsiębiorstwa używające pługów motorowych	XII
	Przedsiębiorstwa używające młocarni:	
2	z motorami parowymi, benzynowymi, elektrycznymi lub tp.	XII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Dostateczne zabezpieczenie przyrządu zasilającego.	
2 *a*	z motorami parowymi, benzynowymi, elektrycznymi lub tp. przy użyciu wkładek, poruszanych z oddalenia	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 2 i 2 *a*: Oszalowanie wszystkich ruchomych części maszyn.	
	Oznaka wyższej niebezpieczności: Użycie pras do słomy.	
3	Posługujące się siłą zwierząt lub siłą wodną	XI
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Dostateczne zabezpieczenie przyrządu zasilającego i oszalowanie trybów kołowych windy, wałów transmisyjnych, kół zębatych i innych ruchomych części maszyny.	
4	Przedsiębiorstwa używające przyrządów do parzenia paszy	V
5	Przedsiębiorstwa używające sieczkarni	XII
6	Przedsiębiorstwa używające kosiarek	XII
7	Przedsiębiorstwa używające siewników	III

b) Młyny.

8	Czyszczenie zboża	VI
9	Młyny (fabryki kaszy, krup)	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Istnienie automatycznych urządzeń do nadawania.	
	Oznaka większej niebezpieczności: Młyny nie urządzone jako młyny kunsztowne.	
11	Zakłady łuszczenia ryżu	IX
12	Wiatraki	VIII
13	Młyny pływające	IX

Grupa II.

Przedsiębiorstwa przewozowe i składy towarów.

a) Koleje żelaze.

		Klasa niebezpieczności
14	Koleje żelazne (łącznie z przedsiębiorstwami pomocniczemi)	IX
14*a*	Koleje dojazdowe, górnicze i fabryczne z ruchem maszynowym	VII
	Koleje drogowe:	
15	parowe	VIII
16	elektryczne	VI
17	posługujące się siłą pociągową zwierząt	VI
18	Koleje dowoźne nie posługujące się siłą pociągową zwierząt lub motorów	X
19	Koleje linowe	X

Uwaga: Przy ustanawianiu klasy niebezpieczności dla przedsiębiorstw grupy II *a* wzięto w rachubę podwyższenie ciężaru. które przy kolejach żelaznych, poruszanych siłą elementarną, wynika z postanowień ostatniego ustępu artykułu VII. ustawy z dnia 20. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 168.

b) Inne przedsiębiorstwa przewozu lądem.

20	Przedsiębiorstwa poczty wozowej (posługujące się siłą zwierząt)	VI
21	Przedsiębiorstwa pogrzebowe	IV
22	Przedsiębiorstwa powozów najemnych (fiakry, jednokonki itp.)	VI
22*a*	Przedsiębiorstwa powozów najemnych (wozów motorowych)	VI
23	Przedsiębiorstwa omnibusów	VII
23*a*	Przedsiębiorstwa omnibusów (wozów motorowych)	VII
24	Wozy ciężkie (z budulcem, węglem, drzewem, sprzętami, pełnemi pakami, bydłem itp.)	XII
24*a*	Wozy ciężkie (wozy motorowe)	XII
25	Wozy lekkie (lekkie wozy towarowe na rysorach; taczki itp.)	VIII
25*a*	Wozy lekkie (wozy motorowe)	VIII
25*b*	Doróżki	XII
26	Transport ciężarów bez używania zwierząt pociągowych (tragarze, zakłady posługaczy itp.)	III
27	Przedsiębiorstwa spedycyjne	X
27*a*	Przedsiębiorstwa spedycyjne (wozy motorowe)	X

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 27 i 27 *a*: Większy zakres robót magazynowych.

c) Przedsiębiorstwa przewozu wodą.

	Przedsiębiorstwa żeglugi parowej:	
28	na rzekach i rzeczkach	VIII
29	na jeziorach śródziemnych	VI
30	Mosty ruchome, przewozy, promy kołowrotne, holownie statków, trajekty	VI
31	Przedsiębiorstwa tratwowe, także w połączeniu ze składami drzewa	IX
32	Przedsiębiorstwa spławu drzewa	VII
33	Zakłady najmu łodzi wiosłowych i żaglowych	IV
34	Żegluga na rzekach, rzeczkach, kanałach i jeziorach śródziemnych (bez motorów) do przewozu osób i towarów	VIII
35	Przedsiębiorstwa ładowania i wyładowywania okrętów	XII

d) Przedsiębiorstwa składów towarowych i składy towarów (wraz z wozami).

36	Przedsiębiorstwa domów składowych i przedsiębiorstwa składów towarowych . .	VI
37*a*	Składy towarów tkackich, konfekcyjnych, kolonialnych itp. połączone z handlem drobnym	I

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez wozów.

		Klasa niebezpieczności
37*b*	Składy dźwigarów i ciężkiego żelaza	X
38	Hurtowne składy drzewa	IX
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez wozów.	
39	Hurtowne składy węgla i koksu	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez wozów.	

e) Przedsiębiorstwa samochodowe do przewozu osób.

(Przedsiębiorstwa prywatne.)

	Samochody do przewozu osób: przy sile motoru:	
39*a*	do 8 HP włącznie	VIII
39*b*	ponad 8 do 40 HP włącznie	IX
39*c*	ponad 40 HP	X

Grupa III.

Huty i ich przedsiębiorstwa poboczne.

40	Koksownie	VII
	Huty żelazne i stalowe:	
41	Pudlownie i fryszownie	VII
42	Szmelcownie tyglowe z wyłączeniem fabrykacyi tyglów	VIII
43	Huty do wyrobu stali Bessemera, Thomasa, Martina i stali elektrycznej	X
43*a*	Odlewnie stali wraz z apreturą	XI
	w zakładzie berneńskim	IX
46	Młotownie i wytłaczarnie wielkich przedmiotów kuźniczych	X
47	Wielkie piece	IX
	w zakładzie berneńskim	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Istnienie urządzeń do wstępnego czyszczenia rudy.	
	Walcownie (także wraz z urządzeniami konstrukcyjnemi):	
48	Walcownie dla żelaza rafinowanego i walcownie drutu	IX
49	Walcownie grubo walcujące	IX
50	Walcownie cienkiej blachy	VI
51	Walcownie grubej blachy	X
51*a*	Walcownie rur	VII
52	Huty miedziane i mosiężne wraz z walcowniami i młotowniami	VII
53	Huty i walcownie cynku	IV
53*a*	Wspólne czynności własnego zarządu we większych przedsiębiorstwach hutniczych, wcielonych według przepisu § 3. (prace na placu, w magazynach, wozy, kolejki fabryczne, warsztaty reparacyjne itp.)	VIII

Grupa IV.

Kamienie i ziemie.

a) Kamieniołomy.

54	Łomy marglu cementowego	X
54*a*	Kopalnie łojku	VIII

		Klasa niebezpieczności
55	Łomy kamieni, także wydobywanie głazów narzutowych, z obrabianiem wydobytego materyału na wyroby kamieniarskie (kamienie brukowe itd.) przy nieznacznem tylko użyciu odpadków na kamień łamany i żwir ręcznie tłuczony	X
	Oznaka zwiększonej niebezpieczności: Obrabianie materyału na obszarze łomu, zagrożonym zawaleniem. Oznaka mniejszej niebezpieczności: Uzyskiwanie materyału z głazów narzutowych.	
56	Łomy łupku	XII
56*a*	Łomy łupku połączone z przerabianiem zyskanego materyału	XI
57	Żwirownie (także wraz z tłuczeniem żwiru)	XII
	Oznaka zmniejszonej niebezpieczności: Maszynowe tłuczenie żwiru.	
	Tłuczenie żwiru:	
58	w przedsiębiorstwie używającem maszyn	VIII
59	w przedsiębiorstwie ręcznem	XII
60	Inne kamieniołomy	XII
60*a*	Kopalnie wapna (kamieniołomy i wapienniki)	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie pieców kręgowych i komorowych.	
61	Wydobywanie i rozdrabnianie głazów narzutowych	XI
	W przedsiębiorstwach grupy IV *a* uważa się: Za oznaki mniejszej niebezpieczności: Pomyślne warunki łomu, o ile niebezpieczeństwo zasypania jest ograniczone do najmniejszych rozmiarów, użycie bezpiecznych materyi wybuchowych (rozporządzenie ministeryalne z dnia 19. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 96); w łomach pod ziemią: Całkiem odpowiednie kierownictwo fachowe przy istnieniu wszelkich potrzebnych urządzeń ochronnych i z wyłączeniem używania materyałów wybuchowych. Oznaki większej niebezpieczności: Kruchy kamień, skłonny do osypywania się; niepomyślne warunki łomu (zwieszające się ściany skał); używanie materyałów rozsadzających, o ile przedsiębiorstwo nie pozostaje pod zupełnie odpowiedniem kierownictwem fachowem.	

b) Kopaliny (kopalnie).

62	Kopalnie piasku, krzemienia i żwiru	XII
	Inne kopalnie:	
63	Praca na powierzchni	IX
	Oznaki mniejszej niebezpieczności przy tytułach 62 i 63: Ścinanie materyału pod naturalnym kątem stoku; przewaga robót około przesiania i sortowania materyału. Oznaki większej niebezpieczności przy tytułach 62 i 63: Niepomyślne warunki eksploatacyi; ściany kopalni skłonne do osuwania się lub wydrążone od spodu.	
63*a*	Praca w sztolniach i szybach	XI
	Kopalnie torfu:	
64	w przedsiębiorstwie maszynowem	IV
64*a*	w przedsiębiorstwie ręcznem	II

c) Obrabianie i przerabianie kamieni.

65	Pracownie rzeźbiarskie (zdobienie ornamentacyjne i figuralne)	III
66	Wyrób cementu (z wyłączeniem wyrobu beczek)	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie pieców rotacyjnych.	
67	Fabryki towarów cementowych i sztucznego kamienia	IV
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez siły motorowej.	
68	Szlifiernie kamieni szlachetnych	III
69	Młyny gipsowe	V
70	Wyrób nadgrobków (kamiennych)	V
71	Wyrób towarów granitowych i marmurowych	IV
	Wapienniki i wypalarnie szamoty:	
72	o piecach kolistych i komorowych	V
73	inne wapienniki	VII

		Klasa niebezpieczności
74	Wyrób kamieni młyńskich i szlifierskich	VII
75	Młyny kwarcu i feldspatu	VI
	Obrabianie łupku (z wyłączeniem oprawy drzewnej):	
76	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
77	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
77*a*	Wyrób łupku sztucznego (łupku asbestowego, eternitu itp.)	VI
78	Zakłady kamieniarskie (do robót w warsztatach i na budowlach)	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób towarów szlifowanych.	
79	Szlifiernie i tokarnie kamieniarskie (jako samodzielne przedsiębiorstwa)	III

d) Wyroby z glinek.

80	Wyrób towarów szamotowych	IV
81	Płóczkarnie kaoliny (porcelanówki), gliny i ziemi farbierskiej	V
82	Wyrób kitu	III
83	Wyrób kred	II
84	Wypalanie magnezytu	V
85	Wyrób towarów majolikowych	I
86	Fabryki porcelany	I
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 85 i 86: Roboty malarskie w większym zakresie.	
86*a*	Wyrób tyglów do topienia kruszców	IV
87	Wyrób szmirglu	III
88	Fabryki towarów syderolitowych i terakotowych	B
89	Fabryki naczyń fajansowych	I
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 88 i 89: Roboty malarskie w większym zakresie.	
90.	Wyrób pieców glinianych	II
	Wyrób towarów glinianych:	
91	Przedsiębiorstwa używające maszyn	III
92	Przedsiębiorstwa nie używające maszyn	B
93	Wyroby wojłoku roślinnego i miału torfowego	VI
	We wszystkich poprzedzających tytułach grupy IV *c* i *d* pominięto uzyskiwanie materyału surowego.	
	Cegielnie (piece do cegieł, łącznie z wydobywaniem gliny)	
94	Cegielnie maszynowe	VII
	w zakładach praskim i berneńskim	IX
	Cegielnie maszynowe, w których oprócz cegieł maszynowych wyrabia się także ręcznie cegły, co najmniej w takiej samej ilości, uważać należy za przedsiębiorstwa mieszane. Jako cyfry wymiarowe dla rachunku, o którym mowa w § 7., należy przyjąć przytem ilości wyrobionych cegieł maszynowych względnie ręcznych.	
95	ręczny wyrób cegieł	IV
	w zakładach wiedeńskim i berneńskim	V
	w zakładzie praskim	VI
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 94 i 95: Jak w tytułach 62 i 63.	
	Oznaka większej niebezpieczności przy tytule 95: Wydobywanie lub przygotowywanie materyału przy pomocy maszyn motorowych.	
95*a*	Wyrób cegieł żużlowych z bezpośredniem użyciem granulowanych żużli wielkich pieców	VI
95*b*	Wyrób cegieł z piasku wapiennego łącznie z wydobywaniem piasku	VII
95*c*	Wyrób masy ogrzewalnej oraz przetworów z kamieni korkowych łącznie z montowaniem	VI

e) Szkło.

96	Fabryki szkła (z wyłączeniem fabryk szkła stołowego i surowego szkła lustrzanego)	III
	w zakładzie wiedeńskim	IV
	w zakładzie berneńskim	II
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób szkła prasowanego, używanie automatycznych i na pół automatycznych maszyn do dęcia oraz maszyn do prasowania i dęcia.	

		Klasa niebezpieczności
97	Rafinerya szkła, a. m.: malowanie na szkle, wykwaszanie i wyciskanie	B
98	Paciorki szklane i guziki szklane, wyrób i obrabianie	B
	Szlifiernie szkła:	
99	Szlifiernie szkła stołowego i lustrzanego	III
100	Szlifiernie szkła dętego	III
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie maszyn szlifierskich automatycznych lub na wpół automatycznych.	
100*a*	Inne szlifiernie szkła	
101	Fabryki luster	V
	Oznaka większej niebezpieczności: Wyrób luster lanych.	
102	Fabryki szkła stołowego i surowego szkła lustrzanego	VII
	w zakładzie salcburskim	VIII
	Oznaka większej niebezpieczności: Wyrób szkła lanego. Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób dętego szkła lustrzanego. Oznaki mniejszej niebezpieczności przy wszystkich przedsiębiorstwach podgrupy IV *e*: Urządzenia mechaniczne do chłodzenia powietrzem w miejscach pracy i przy piecach; używanie automatycznych urządzeń do transportu.	

Grupa V.

Wyroby z metali.

a) Wyroby z metali szlachetnych.

	Wyrób towarów złotych:	
103	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
104	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyrób towarów srebrnych:	
105	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
106	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
107	Wyzyskiwanie odpadków złota i srebra (i zakłady do wydzielania kruszcu) . . .	IV
108	Wyrób towarów leońskich	II

b) Żelazo i stal.

109	Wyrób plecionek drucianych	V
110	Fabryki lin drucianych	V
110*a*	Fabryki kabli	VI
111	Fabryki sztyftów drucianych	IV
112	Drutarnie (wyrób drutu na zimno)	IV
	Wyrób towarów z blachy żelaznej i towarów blacharskich:	
113	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
114	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 113 i 114: Mniejsze lub szersze zastosowanie pras, sztanc itp.	
115	Tokarnie żelaza	IV
	Odlewnie żelaza:	
116	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
	w zakładzie wiedeńskim	VII

		Klasa niebezpieczności
117	Przedsiębiorstwa nie używające motorów wcale lub tylko do poruszania miechów	V
	Oznaki mniejszej niebezpieczności przy tytułach 116 i 117: Wyłączny wyrób pomniejszych odlewów; wyrób lanego żelaza kowalnego.	
118	Fabryki towarów żelaznych i stalowych (przedsiębiorstwa wyrobu towarów żelaznych i stalowych pod innymi tytułami nie wymienionych, w których przeważają roboty ślusarskie, tokarskie itp. roboty nie połączone z odlewaniem i bez użycia żurawi i dźwigni)	VI
119	Wyrób galanteryjnych i drobiazgowych towarów z żelaza i stali	V
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 118 i 119: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
120	Szlifiernie żelaza i stali (polerowanie)	IV
121	Szlifiernie żelaza i stali używające wielkich kamieni, szybko wirujących	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie toczydeł stożkowato obrobionych.	
122	Fabryki naczyń emaliowanych (wyrób naczyń surowych i emaliowanie)	IV
	w zakładzie berneńskim	V
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wyrób naczyń lanych. Oznaka większej niebezpieczności: Oddawanie naczyń nieemaliowanych.	
123	Zakłady emaliowania (emaliowanie naczyń lanych i blaszanych)	I
124	Fabryki pilników	III
125	Wyrób pilników	III
126	Kuźnie wyrabiające młoty i narzędzia	VII
126*a*	Kuźnie wyrabiające podkowy i wozy	V
126*b*	Kuźnie i ślusarnie wyrabiające powozy	IV
	Fabryki kas:	
127	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
128	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Wyrób mebli żelaznych i mosiężnych:	
128*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
128*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
129	Kuźnie łańcuchów	IV
	Kuźnie nożownicze (wraz z szlifiernią):	
130	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
131	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
132	Wyrób igieł i towarów iglarskich	V
	Fabryki gwoździ i gwoździownie:	
133	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
134	Przedsiębiorstwa nie używające motorów lub używającę ich tylko do poruszania miechów	II
	Ślusarnie (wyrób towarów ślusarskich) bez odlewni:	
135	Przedsiębiorstwa używające motorów wraz z robotami na budowach	VI
	Oznaka większej niebezpieczności: Większy zakres robót budowlanych.	
136	Przedsiębiorstwa nie używające motorów wcale lub tylko do poruszania miechów	III
137	Wyrób śrub i nitów	V
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez pras, sztanc.	
138	Kuźnie wyrabiające kosy i sierpy	IV
140	Fabryki osi wozowych (łącznie z należącą do nich odlewnią)	V
141	Kuźnie rusznikarskie	V

c) Metale nieszlachetne i stopy.

		Klasa niebezpieczności
142	Wyrób towarów ołowianych i cynkowych	V
143	Fabryki towarów bronzowych i towarów galanteryjnych metalowych	I
144	Wyrób towarów z chińskiego srebra (nowego srebra, alfenidu itd.)	II
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 143 i 144: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
145	Zakłady galwanoplastyczne	V
145*a*	Zakłady rytownicze używające motorów	II
	Zakłady posamonicze:	
146	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
146*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
147	Kotlarnie	VI
148	Wyrób blachy metalowej	VI
149	Wyrób drutu metalowego	II
150	Tokarnie metali	III
151	Wyciskanie metali	III
	Zakłady wyciskania, wybijania i wytłaczania metalu (nakrywek do flaszek, medali, ozdób, form blaszanych, okuć do fajek itd.):	
152	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
153	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Odlewnie metalu:	
154	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
155	Przedsiębiorstwa nie używające motorów wcale lub używające ich tylko do poruszania miechów	III
	Oznaki większej niebezpieczności przy tytułach 154 i 155: Wyrób większych odlewów.	
	Fabryki guzików metalowych:	
156	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc i maszyn do wytłaczania.	
157	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Szlifiernie metalu (polerowanie):	
159	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
160	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Fabryki towarów metalowych i towarów metalowych drobiazgowych:	
161	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
161*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności przy tytułach 161 i 161 *a*: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
162	Wyrób łusek na naboje (bez napełnienia)	V
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie maszyn doprowadzających materyały automatycznie.	
163	Odlewarnie czcionek	I
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Używanie maszyn kompletowych.	
	Konwisarnie:	
164	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
165	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III

Grupa VI.

Maszyny, narzędzia, instrumenty, przyrządy.

a) Maszyny, narzędzia, przyrządy.

		Klasa niebezpieczności
166	Wyrób przyborów do pomp, kotłów itd.	V
166*a*	Wyrób i instalacya wyciągów	VII
167	Wyrób miechów i kuźni polowych	III
	Wyrob i zaprowadzanie przewodów gazowych, wodociągów i urządzeń do ogrzewania (z wyłączeniem robót ziemnych):	
168	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
169	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Oznaki mniejszej względnie większej niebezpieczności przy tytułach 168 i 169: Zakres i rodzaj robót instalacyjnych.	
170	Warsztaty konstrukcyi żelaznych, przedsiębiorstwa budowy mostów (wraz z montowaniem)	X
	w zakładzie wiedeńskim	XI
170*a*	Kotlarnie (wraz z montowaniem)	X
	w zakładzie wiedeńskim	XI
	Oznaka większej niebezpieczności przy tytułach 170 i 170*a*: Przeważające zastosowanie nitowania ręcznego.	
171	Fabryki krępli	IV
173	Fabryki maszyn rolniczych	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Obchodzenie się bez maszyn do obrabiania drzewa.	
174	Fabryki lokomotyw	VIII
175	Fabryki maszyn w ogólności (bez kotlarni)	VII
	Ślusarnie maszynowe i warsztaty do naprawiania:	
176	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
177	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Budowa i naprawa młynów:	
178	jeśli są w użyciu maszyny do obrabiania drzewa	VIII
179	bez użycia maszyn do obrabiania drzewa	VI
180	Wyrób maszyn do szycia, do robienia pończoch i do tkania oraz części składowych takich maszyn tudzież ich naprawa	III
	Oznaki większej niebezpieczności: Istnienie odlewni lub używanie maszyn do obrabiania drzewa.	
181	Wyrób przyrządów do wody sodowej i syfonów	III
182	Wyrób sikawek i przyborów do gaszenia ognia	V
183	Fabryki warsztatów tkackich i przyborów do nich	VI
184	Fabryki narzędzi	V
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie maszyn do obrabiania drzewa.	

b) Środki transportowe.

184*a*	Fabryki automobilów i warsztaty do naprawy automobilów	VI
	w zakładzie wiedeńskim	V
185	Fabryki kół do jazdy	III
186	Zakłady budowy statków	VII
	Oznaki mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres właściwych prac w warsztatach okrętowych; kierowanie robotami i nadzór nad niemi z troskliwością i oględnością, właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.	
187	Zakłady budowy statków (budowa łodzi), przedsiębiorstwa wyrobu łodzi i statków drewnianych, nie używające motorów	VII
	Fabryki powozów (wyrób dorożek):	
188	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
189	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
190	Fabryki wagonów	VII
	w zakładzie wiedeńskim	IX

c) Broń palna.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki broni (przedsiębiorstwa używające motorów):	
191	Wyrób wojskowej broni palnej	III
192	Wyrób broni zbytkowej i myśliwskiej	III
193	Fabryki broni (przedsiębiorstwa nie używające motorów)	II
194	Fabryki części składowych broni (części składowych żelaznych): podług klasyfikacyi niebezpieczności przepisanej w grupie V *b* dla ślusarni (wyrobu towarów ślusarskich).	
195	Wyrób dział	VIII
196	Zakłady probiercze dla ręcznej broni palnej	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności dla przedsiębiorstw grupy VI *c*: Kierownictwo robót i nadzór nad niemi z troskliwością i oględnością, właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.	

d) Narzędzia fizykalne i chirurgiczne, przyrządy do mierzenia czasu i do oświetlania.

	Wyrób narzędzi i przyrządów (chemicznych, farmaceutycznych, matematycznych, optycznych, fizykalnych):	
197	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
198	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Wyrób narzędzi i przyrządów (chirurgicznych):	
198*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
198*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Wyrób wag rozmaitej konstrukcyi:	
199	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Brak maszyn do obrabiania drzewa.	
200	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Maszyny i przyrządy do oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły, ich wyrób i instalacya:	
201	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
	w zakładzie wiedeńskim	VI
202	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Telegrafy elektryczne, telefony i urządzenia sygnałowe itp., ich wyrób i instalacya:	
203	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
204	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności w przedsiębiorstwach pod tytułami 201 do 204: Zakres i rodzaj robót instalacyjnych.	
204*a*	Wyrób i instalacya kolejowych urządzeń uchronnych	V
205	Fabryki lamp i latarni	V
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie szersze zastosowanie pras, sztanc.	
205*a*	Wyrób elektrycznych lamp żarowych	I
	Mechanicy:	
206	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
207	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki zegarów (bez wyrabiania skrzynek zegarowych):	
208	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
209	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki wodomierzy i gazometrów:	
210	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
211	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I

e) Instrumenta muzyczne.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki fortepianów i harmonium:	
212	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres używania maszyn do obrabiania drzewa.	
213	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Wyrób narzędzi muzycznych w ogólności:	
214	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności: Jak przy tytule 212.	
215	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
216	Budowa organów	V

f) Przedsiębiorstwa używające motorów do rozmaitych celów. Najem motorów.

219	Zakłady trudniące się wynajmowaniem siły	VIII
220	Ruch maszynowy do rozmaitych celów	IV

Grupa VII.

Przemysł chemiczny.

a) Fabryki wyrobów chemicznych i preparatów farmaceutycznych.

223	Fabryki wyrobów chemicznych (łącznie z przedsiębiorstwami pomocniczemi)	VI
	w zakładzie wiedeńskim	VII
223*a*	Fabryki sody i chlorku bielącego	VI
223*b*	Pracownie chemiczne dla celów szkolnych	II
223*c*	Fabryki elektrochemiczne (fabryki węglików, fabryki azotu itd.)	VI
223*d*	Zgęszczanie i zamienianie w płyn gazów	VII
224	Zakłady proszkowania	VII
225	Młyny siarczane	V
226	Fabryki wyrobów farmaceutycznych i kosmetycznych	IV

b) Materyały farbierskie i farby.

227	Fabryki ołówków	II
228	Wyrób czernidła drukarskiego	II
229	Fabryki farb ziemnych	VI
	Fabryki farb w ogólności:	
230	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
231	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
232	Tarcie drzewa farbierskiego (młyny)	V
233	Wyrób lakieru, pokostu i farb lakierskich	V
234	Wyrób farb do porcelany, emalii i szkła	V
235	Wyrób kopciu	III
236	Wyrób czernidła do obuwia (z wyłączeniem wyrobu pudełek)	II
237	Fabryki atramentu	I
238	Fabryki ultramaryny	III

c) Smoła i żywice.

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki asfaltu (z wyłączeniem asfaltowania):	
239	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
240	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
242	Wyrób olejków eterycznych	IV
243	Wyrób produktów destylowanej żywicy	VI
244	Wyrób produktów smołowych (kwasu karbolowego, naftaliny, karbolineum, tektury dachowej, lotnej smoły itd.), z wyłączeniem robót około pokrywania dachów	VII

d) Materyały wybuchowe.

245	Wyrób wybuchowych nitrozwiązków z zapachem (kwasu pikrynowego czystego, związków nitrowych naftaliny, toluolu, krezolu itd.) i robienie z nimi doświadczeń (także wyrób patronów)	V
246	Wyrób zapałów wybuchowych (związków kwasu pikrynowego, przetworów wybuchających, kapsli rozsadzających, kapsli, podpałów do podkopów itd.) i robienie z nimi doświadczeń	XI
247	Wyrób i użycie ogni sztucznych	XII
248	Wyrób nitrocelulozy (mokrej)	V
248*a*	Fabrykaty z nitrocelulozy (celuloid, kolodyon, celuloidyna, jedwab sztuczny itd.)	V
249	Wyrób proszku nitrocelulozowego i robienie z nim doświadczeń (także wyrób nabojów)	V
250	Wyrób nitroglyceryny	XI
251	Wyrób proszku nitroglicerynowego i robienie z nim doświadczeń (także wyrób nabojów)	VI
252	Wyrób prochu czarnego (prochu strzelniczego i prochu do rozsadzania w powietrze)	VII
252*a*	Robienie doświadczeń z prochem czarnym	V
253	Wyrób materyałów wybuchowych i robienie z nimi doświadczeń (także wyrób nabojów) z wyłączeniem prochu do rozsadzania w powietrze i niezapalnych preparatów wybuchowych	VII
253*a*	Wyrób niezapalnych preparatów wybuchowych (rozporządzenie ministeryalne z dnia 19. maja 1899. Dz. u. p. Nr. 96) i robienie z nimi doświadczeń (także wyrób nabojów)	III
254	Wyrób podpałów i lontów do amunicyi artylerzyckiej oraz robienie z nimi doświadczeń	V
255	Wyrób sznuru podpalnego (wstążek podpalnych)	VI
255*a*	Wyrób towarów celuloidowych	VII

Oznaki mniejszej niebezpieczności dla wszystkich przedsiębiorstw grupy VII *d*: Kierowanie robotami z troskliwością i oględnością, właściwą przedsiębiorstwom wojskowym tego rodzaju.

e) Towary zapalne.

256	Fabryki zapałek wraz z przedsiębiorstwami pobocznemi, z wyłączeniem wyrobu drutu drewnianego na zapałki	III

f) Odpadki i nawóz sztuczny.

257	Młyny kościane (stępy)	V
258	Zakłady do wyciągu tłuszczu z kości (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	VI
	Warzelnie kleju i wyrób żelatyny:	
259	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
260	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
	Fabryki spodium i nawozu sztucznego:	
261	Przedsiębiorstwa używające motorów	VII
	w zakładzie praskim	VI
262	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV

Grupa VIII.

Materyały do ogrzewania i oświetlania, oleje; urządzenia elektryczne.

a) Materyały do ogrzewania i oświetlania.

		Klasa niebezpieczności
263	Fabryki brykietów	IX
263*a*	Wyrób węgli tłoczonych do celów elektrotechnicznych	VII
	Zakłady topienia tłuszczu i łoju, fabryki margaryny i masła sztucznego:	
264	Przedsiębiorstwa używające motorów lub kotłów parowych	VII
265	Przedsiębiorstwa nie używające motorów lub kotłów parowych	IV
265*a*	Wyrób żarówek (pończoszek żarowych)	II
	Lejarnie świec:	
266	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
267	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
268	Fabryki gazu świetlnego (wraz z instalacyą, jednak z wyłączeniem robót ziemnych)	V
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres robót instalacyjnych.	
269	Rafinerye nafty	VII
	w zakładzie praskim	VIII
	Fabryki mydła:	
270	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
271	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
272	Fabryki stearyny i gliceryny	V
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie przyrządów do wyciągu lub destylacyi kwasu tłuszczowego i gliceryny.	
	Woskownie:	
273	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
274	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
274*a*	Zakłady wyrobu gazu wodowego nasilonego węglanem lub nie (wraz z instalacyą, jednak z wyłączeniem robót ziemnych)	IV

b) Oleje i tłuszcze.

275	Olejarnie, tłocznie i stępy olejne	VI
276	Fabryki oleju smarowego	V
276*a*	Fabryki cerezyny	V
276*b*	Fabryki parafiny (z wyłączeniem fabrykacyi świec)	V
277	Fabryki oleju	VIII
	Wyrób pachnideł:	
279	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
280	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki smarów (bez destylacyi materyałów surowych):	
281	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
282	Przesiębiorstwa nie używające motorów	II
	Wyrób tłuszczu folarskiego:	
283	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
284	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II

c) Elektryczne oświetlanie i przenoszenie siły.

		Klasa niebezpieczności
286	Przedsiębiorstwa oświetlania elektrycznego i przenoszenia siły (łącznie z należącą do tego instalacyą przewodów elektrycznych)	VII
	w zakładach wiedeńskim i praskim	VI
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Niewielki zakres robót instalacyjnych. Oznaki większej niebezpieczności: Większy zakres robót instalacyjnych; używanie prądów o wysokiem napięciu.	
287	Instalacya urządzeń elektrycznych (zobacz tytuł 546.).	

Grupa IX.

Przemysł tkacki.

a) Jedwab.

288	Wyrób jedwabiu do szycia (motalnie)	B
289	Fabryki wstążek jedwabnych (łącznie z apreturą)	A
	Fabryki towarów jedwabnych i aksamitnych:	
291	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
292	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
293	Filandy, filatorya i inkanatorya jedwabiu	A
294	Przędzalnie jedwabiu (wyczesek jedwabnych)	II

b) Wełna owcza i inne włosy zwierzęce.

295	Fabryki pilśni (także fabryki obuwia pilśniowego)	IV
296	Fabryki sukna pilśniowego (przędzenie, tkanie, apretura)	IV
297	Fabryki koców i derek	IV
298	Fabryki wełny sztucznej (shoddy, mungo)	VI
299	Fabryki lodenu (halliny)	VI
300	Warzelnie włosienia końskiego i przędzalnie tegoż	VI
	Przędzalnie wełny owczej:	
301	Przędzalnie kamgarnu	III
301*a*	Inne przędzalnie wełny owczej	V
302	Fabryki towarów z wełny owczej i fabryki sukna (przędzenie, tkanie, apretura) .	III
	Tkalnie towarów wełnianych (przedsiębiorstwa bez przędzenia i apretury):	
303	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
304	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
305	Postrzygalnie	VI
	Fabryki kobierców i obić sprzętowych:	
306	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
307	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Tkalnie chustek i szalów:	
309	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
310	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A

c) Len, konopie, kłaki, juta itd.

311	Zakłady mędlenia lnu	VII
312	Przędzalnie przędzy z lnu i kłaków	III
	Przędzalnie konopi i wyrób towarów powroźniczych:	
313	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
314	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II

		Klasa niebezpieczności
315	Przędzalnie juty	IV
316	Tkalnie juty	IV
316*a*	Fabryki towarów jutowych	IV
	Tkalnie lnu:	
317	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
318	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Przedsiębiorstwa tkania i plecenia kokosu:	
318*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
318*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
318*c*	Fabryki towarów azbestowych	IV

d) Bawełna i półwełna.

	Tkalnie tasiemek:	
319	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
320	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
321	Grępiarnie bawełny	XII
322	Przędzalnie bawełny	V
	Tkalnie towarów bawełnianych (przedsiębiorstwa bez przędzalni i apretury):	
323	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
	w zakładzie praskim	II
324	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
325	Fabryki towarów bawełnianych i półwełnianych (przędzenie, tkanie, apretura)	III
326	Fabryki knotów	I
327	Fabryki przędzy do pończoch (bez przędzalni)	I
328	Wyrób waty (bez grępiarni)	IX
329	Wyrób nici (bez przędzalni)	II

e) Apretura, blicharnie, farbiernie, drukarnie.

	Zakłady apretury:	
330	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
331	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Blicharnie:	
	Przedsiębiorstwa używające motorów:	
332	blicharnie przędzy lnianej	II
333	inne blicharnie (łącznie z apreturą)	V
334	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Farbiernie:	
335	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
336	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Drukarnie (łącznie z pomocniczą blicharnią, farbiernią i apreturą):	
337	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
	w zakładzie praskim	IV
338	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
339	Zakłady karbonizowania i odtłuszczania wełny (pralnie wełny)	IV
340	Maglownie (maglownie skrzynkowe, kalandry)	VII
341	Folusze	III
341*a*	Fabryki ceraty i płótna skórzanego, oraz fabryki materyi nieprzemakalnych (z wyłączeniem tkalni)	IV
341*b*	Warsztaty krawieckie dla jedwabiu	A

f) Towary dziane, koronkowe, haczkowane, haftowane i pończoszkowe.

342	Wyrób kwiatów i liści sztucznych	A
	Fabryki towarów pasamoniczych:	
343	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
344	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki koronek i bobinetów:	
345	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
346	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Hafciarnie:	
347	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
348	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki towarów dzianych i pończoszkowych (bez przędzalni):	
349	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
350	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki guzików nicianych i do bielizny:	
354	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
355	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A

Grupa X.

Papier, skóra, guma.

a) Fabrykacya papieru i masy papierowej.

356	Fabryki celulozy	VIII
	w zakładzie praskim	VII
357	Fabryki drzewnika (szlifiernie drzewa) i fabryki masy drzewnej	VIII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Ograniczone zastosowanie maszyn do oczyszczania drzewa.	
358	Fabryki papieru i szarej masy papierowej	VI
	w zakładzie grackim	VII
359	Papiernie (wyrób papieru ręcznego bez maszyn do papieru lub do masy papierowej, używając tylko holendrów i wiadra)	IV
360	Fabryki masy papierowej, tektury kamiennej i ksylolitu	V

b) Wyroby z papieru z wyłączeniem fabrykacyi papieru.

	Introligatornie:	
361	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
362	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki kopert listowych:	
363	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
364	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyrób papieru pstrego i lśniącego oraz wyrób papierów fotograficznych:	
365	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
366	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki towarów kartonowych:	
367	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze lub szersze zastosowanie pras, sztanc i maszyn do krajania.	
368	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Konfekcya papierowa:	
368*a*	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
368*b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
369	Konfekcya papieru cygaretowego	III
370	Wyrób papieru szklanego i szmirglowego	II

		Klasa niebezpieczności
	Wyrób tutek papierowych:	
371	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
372	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
	Fabryki torebek papierowych:	
373	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
374	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
374*a*	Fabryki cygarniczek papierowych	I
375	Fabryki tapet	IV
376	Fabryki papieru woskowego i pergaminowego	IV

c) Fabryki skóry i surogatów skóry.

377	Fabryki skóry sztucznej	IV
378	Wyrób skóry	VI
	w zakładzie wiedeńskim	VII
379	Folusze skórzane	IV
379*a*	Białoskórnictwo i ircharnie	IV
	Farbiernie skóry, lakiernie skóry, zakłady przyrządzania skóry (jako przedsiębiorstwa samodzielne):	
380	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
	Oznaka większej niebezpieczności: Szerokie zastosowanie maszyn.	
381	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
382	Stępy i młyny do dębnicy	IX
	Oznaka większej niebezpieczności: Używanie otwartych maszyn do darcia i krajania dębicy.	

d) Wyroby ze skóry i surogatów skóry.

	Wyrób towarów rymarskich i siodlarskich:	
384	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
385	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyrób towarów kaletniczych i towarów drobiazgowych skórzanych:	
386	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
387	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

e) Towary gumowe i gutaperkowe.

	Fabryki towarów gumowych i gutaperkowych:	
389	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
390	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
390*a*	Naprawa obręczy pneumatycznych, przykryw chroniących od pośliźnięcia i innych towarów gumowych	II
	Fabryki towarów gumowych tkanych:	
391	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
392	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

Grupa XI.

Materyały drewniane i snycerskie.

a) Wyroby z drzewa.

393	Zakłady rozdrabniania drzewa opałowego	XII
394	Tartaki pojedynczej konstrukcyi, nie używające pił kołowych	IX
395	Tartaki pojedynczej konstrukcyi, używające pił kołowych	XII
396	Tartaki (wraz ze wszystkiemi robotami na miejscu)	XI
	w zakładzie lwowskim	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 395 i 396: Używanie pił o podwójnych ostrzach doprowadzających samodzielnie materyał do cięcia.	

		Klasa niebezpieczności
397	Tartaki połączone ze ścinaniem drzewa i transportem jego	XII
	w zakładzie lwowskim	XI
397*a*	Ścinanie i transport drzewa (jako przedsiębiorstwo poboczne), ładowanie drzewa, także w połączeniu ze składami drzewa	XII
398	Wyrób drzewa do szczotek z używaniem motorów	XII
399	Piły kołowe (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	XII
399*a*	Piły taśmowe (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	IX
	Tokarnie, snycernie, fabryki lasek:	
	Przedsiębiorstwa używające motorów:	
400	używające pił kołowych	VI
401	nie używające pił kołowych	III
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytule 400 i 401: Mniejsze zastosowanie motorów.	
402	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
403	Zakłady przyrządzania drzewa tokarskiego, używające motorów	VIII
	Wyrób beczek:	
404	Przedsiębiorstwa używające motorów	VIII
405	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Wyrób szpuntów do beczek, przedsiębiorstwa używające motorów:	
406	używające pił kołowych	XI
407	nie używające pił kołowych	VI
	Fabryki towarów drewnianych drobiazgowych i galanteryjnych:	
408	Przedsiębiorstwa używające motorów	IX
409	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
	Wyrób drewnianych towarów rzniętych, a mianowicie:	
410	Wyrób klepek i den do beczek, z użyciem motorów	XII
410*a*	Wyrób desek do den beczkowych	X
410*b*	Wyrób fornirów	IX
410*c*	Wyrób listew drążonych, także zakłady wiórników do drzewa, zakłady krajania drzewa i zakłady frezowania drzewa	XII
411	Wyrób sztyftów drewnianych, przedsiębiorstwa używające motorów	VIII
	Wyrób wełny drzewnej:	
412	Przedsiębiorstwa używające maszyn do rozdrabniania drzewa	X
413	Przedsiębiorstwa nie używające maszyn do rozdrabniania drzewa	V
414	Zakłady napawania drzewa	IX
415	Stolarnie wyrabiające paki, używające motorów	XI
416	Fabryki paczek (pudełek), używające motorów	VII
417	Fabryki korku	I
	Wyrób sprzętów:	
418	Przedsiębiorstwa wyrobu sprzętów z giętego drzewa	V
419	Przedsiębiorstwa wyrobu urządzeń do mieszkań (przy robotach stolarskich, tapicerskich, rzeźbiarskich, pozłotniczych itd.):	
	1. Stolarstwo według klasyfikacyi niebezpieczności, przepisanej dla „stolarni“.	
	2. Inne roboty (tapicerskie, rzeźbiarskie, pozłotnicze itp.)	I
	Zaliczenia całego przedsiębiorstwa dokonać należy według norm, przepisanych dla przedsiębiorstw mieszanych.	
420	Stolarnie wyrabiające modele	VIII
421	Fabryki ram i listew złotych	IV
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres obrabiania drzewa maszynami.	

		Klasa niebezpieczności
422	Fabryki storów i żaluzyi	VIII
423	Wyrób gontów z użyciem motorów	XII
424	Fabryki kopyt do obuwia i obcasów	IX
	Stolarnie używające motorów przy zupełnem oddzieleniu maszynowego obrabiania drzewa od ręcznego:	
425	Przedsiębiorstwa, w których przypada na maszynowe obrabianie drzewa najwyżej 15 procent sumy wypłacanych zarobków	VIII
425 *a*	Przedsiębiorstwa, w których przypada na maszynowe obrabianie drzewa więcej jak 15 procent sumy wypłacanych zarobków	XI
	w zakładzie wiedeńskim	IX

Tytuły 425 i 425 *a* mają zastosowanie tylko pod następującymi warunkami: Zupełne oddzielenie pracowni i wejść u obydwóch działów przedsiębiorstwa, zakaz wstępu do hali maszynowej robotnikom stolarstwa ręcznego, prowadzenie oddzielnych list zarobkowych dla obu działów przedsiębiorstwa. Zarobki robotników zatrudnionych przy transporcie materyałów do hali maszynowej i z hali maszynowej należy zaliczać do działu maszynowego obrabiania drzewa.

Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy lub większy zakres obrabiania drzewa maszynami. Normalny zakres obrabiania drzewa maszynami należy przyjąć przy tytule 425 wówczas, jeżeli około 10 procent sumy zarobków, przy tytule 425 *a* wówczas, jeżeli 20 do 25 procent sumy zarobków przypada na obrabianie drzewa maszynami.

425 *b*	Stolarnie używające motorów bez zupełnego oddzielania maszynowego obrabiania drzewa od ręcznego	XI
	w zakładzie wiedeńskim	X

Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejszy, względnie większy zakres obrabiania drzewa maszynami.

426	Stolarnie nie używające motorów	III
427	Stolarnie wyrabiające puzdra zegarowe, oraz wyrób skrzynek telefonicznych tudzież skrzynek na aparaty fotograficzne itp.	VI
	Zakłady kołodziejskie oraz wyrób składowych części wozów:	
	Przedsiębiorstwa używające motorów:	
428	używające strugarek i pił okrągłych	IX
428 *a*	nie używające strugarek i pił okrągłych	VI
428 *b*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV
	Wyrób drutu drewnianego na zapałki:	
429	Przedsiębiorstwa używające motorów	IX
430	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II

Oznaka większej niebezpieczności przy wszystkich tytułach grupy XI *a*: Zastosowanie kanciastych wałów nożowych przy prostownicach.

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy wszystkich tytułach grupy XI *a*: Zastosowanie dla bezpieczeństwa głowic nożowych.

b) Wyrób towarów koszykarskich i szczotek.

431	Szczotkarnie (z wyłączeniem wyrobu deszczułek do szczotek)	I
432	Koszykarnie	B

c) Wyroby z rogu i morskiej pianki itd.

434	Fabryki wachlarzy	I
	Wyrób towarów z rogu, kości słoniowej, galalitu itp.:	
435	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
436	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki guzików rogowych, guzików z orzecha kamiennego i z perłowej macicy:	
437	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
438	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Wyroby z morskiej pianki i bursztynu:	
439	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
440	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

Grupa XII.

Środki żywności i używki.

a) Środki żywności roślinne i zwierzęce.

		Klasa niebezpieczności
	Piekarnie i wyrób sucharów wojskowych:	
441	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie szersze zastosowanie maszyn do mieszenia, ugniatania, krajania i taczania ciasta.	
441*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
442	Fabryki czekolady i kandyzów	III
	Fabryki konserw (z wyłączeniem wyrobu puszek):	
443	konserwy roślinne	IV
444	konserwy mięsne	III
445	Fabryki cukru gronowego i syrupu	V
446	Wędlinarnie i fabryki kiełbas, przedsiębiorstwa używające motorów	VIII
446*a*	Rzeźnie	V
	Suszarnie owoców:	
447	Przedsiębiorstwa używające motorów	VI
448	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
449	Młyny korzenne	VII
	Zakłady palenia kawy:	
450	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
451	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Fabryki surogatów kawy (fabryki cykoryi i kawy figowej):	
452	Przedsiębiorstwa używające motorów	III
453	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	I
454	Zakłady sortowania kawy	II
455	Mleczarnie (wyrób masła i sera)	IV
	Oznaki mniejszej niebezpieczności: Nieużywanie własnych wozów; nieużywanie flaszek szklanych. Oznaka większej niebezpieczności: Używanie przeważnie własnych wozów.	
456	Tłocznie do owoców	VII
457	Fabryki cukru surowego	VI
458	Fabryki musztardy	II
459	Fabryki dekstryny i krochmalu (także fabryki sago i surogatów gumy)	VII
	Fabryki towarów z ciasta:	
460	Przedsiębiorstwa używające motorów	X
	Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Mniejsze względnie większe zastosowanie maszyn do taczania, ugniatania i mieszenia ciasta.	
461	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	II
462	Wyrób towarów cukrowych, cukiernie	II
463	Rafinerye cukru	VII

b) Napoje.

464	Gorzelnie: rolnicze po myśli § 7. ustawy z dnia 20. czerwca 1888, Dz. u. p. Nr. 95, zmienionego cesarskiem rozporządzeniem z dnia 17. lipca 1899, Dz. u. p. Nr. 120, oraz gorzelnie, przy których podatek spożywczy oblicza się według objętości kotłów (według zawartej umowy) i ryczałtowo według wydatności aparatu	VII
466	Browary i połączone z nimi słodownie	VII
467	Zbiórka lodu	X
	Wyrób octu:	
468	Przedsiębiorstwa używające motorów	V
469	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	IV

		Klasa niebezpieczności
469*a*	Napełnianie flaszek piwem wraz z rozsyłką	VII
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Nieużywanie własnych wozów. Oznaka większej niebezpieczności: Transportowanie piwa w beczkach.	
469*b*	Hotele i oberże	I
469*c*	Zakłady lecznicze (w razie przyjmowania kuracyuszy w gospodę)	I
469*d*	Kawiarnie	A
470	Przedsiębiorstwa piwniczne	VII
471	Fabryki lodu sztucznego, oraz urządzenia do oziębiania	IX
	Fabryki likierów i nalewek:	
472	Przedsiębiorstwa używające motorów	IV
473	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	III
474	Fabryki słodu	V
	w zakładzie berneńskim	IV
475	Napełnianie i wysyłka wód mineralnych i termicznych, także wyrób sztucznych wód mineralnych	IV
476	Wyrób drożdży prasowanych i płóczkarnie drożdży piwnych	IV
477	Wyrób wody sodowej i limonad	IX
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 475 do 477: Nieużywanie własnych wozów.	
478	Fabryki spirytusu przemysłowe (przemysłowe gorzelnie, fabryki drożdży spirytusowych i prasowanych, rafineryi spirytusu)	VI
481	Zakłady hydrauliczne (bez zakładania rur i instalacyi)	V

c) Tytoń.

482	Fabryki tytoniu	A

Grupa XIII.

Odzież i czyszczenie.

a) Odzież.

483	Fabryki fezów	I
	Fabryki rękawiczek:	
484	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
485	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
486	Fabryki kapeluszy (wraz z wyrobem modeli kapeluszowych i przerabianie ich na kapelusze)	II
	Pracownie ubierania kapeluszy:	
487	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
487*a*	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Wyrób odzieży (tandeciarstwo):	
488	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
489	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki gorsetów:	
492	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
493	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki obuwia:	
494	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
	w zakładzie berneńskim	III
495	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
	Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 494 i 495: Nieużywanie maszyn do wytłaczania.	

		Klasa niebezpieczności
	Fabryki kapeluszy słomianych:	
496	Przedsiębiorstwa używające motorów	B
497	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	A
	Fabryki bielizny:	
498	Przedsiębiorstwa używające motorów	I
499	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 498 i 499: Istnienie zupełnie odpowiednich urządzeń ochronnych przy maszynach do prasowania (glansowania).

b) Czyszczenie.

500	Zakłady kąpielowe	IV
501	Zakłady czyszczenia pierza pościelowego	IV
502	Zakłady czyszczenia chemicznego	IV
503	Farbienie piór	I
504	Czyszczenie i przechowywanie kobierców, mebli itp.	III
505	Zakłady prania i czyszczenia bielizny	VI
505*a*	Pralnie bielizny z zastosowaniem wody (bez maszyn do prasowania i maglów) .	IV

Grupa XIV.

Budowle i budowy.

a) Przedsiębiorstwa budownicze.

	Bagrowanie:	
506	Bagrownice suche	VII
507	Bagrownice okrętowe	VIII
508	Przedsiębiorstwa wiertnicze	X

Oznaka mniejszego niebezpieczeństwa: Przedsiębranie tylko robót ręcznych.

509	Pogłębianie szybów	XII
510	Budowa mostów (jako przedsiębiorstwo samodzielne) z wyłączeniem montowania żelaznych mostów	X
511	Budowa kanałów (kanały drogowe itp.)	VIII

Oznaka mniejszej niebezpieczności: Wykonywanie robót w niewielkiej głębokości, o ile nie stosuje się rozsadzania i o ile materyału skopanego nie odwozi się kolejkami.

Oznaki większej niebezpieczności: Wykonywanie robót w większej głębokości, o ile większemu niebezpieczeństwu zasypania nie da się zapobiedz; stosowanie rozsadzania w większym zakresie; roboty w celu kopania materyału wykonywane w podobny sposób jak przy wydobywaniu kamieni w łomach; roboty podziemne.

512	Roboty około tam i roboty ziemne w ogólności	VIII
	w zakładzie wiedeńskim i praskim	IX

Oznaka mniejszej, względnie większej niebezpieczności: Jak przy budowie kanałów.

513	Roboty około burzenia (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	XII
514	Roboty około drenowania (jako przedsiębiorstwa samodzielne)	III
515	Budowa kolei żelaznych (z wyłączeniem budowy tunelów i dobywania kamieni poza obrębem toru oraz dowozu kamieni)	IX
	w zakładach praskim i lwowskim	X
	w zakładzie grackim	VIII

Oznaki mniejszej niebezpieczności: Niewielka głębokość wcięć i niskie wały; wykluczenie rozsadzania; transport jedynie ręczny lub dwukołowymi wózkami.

Oznaka większej niebezpieczności: Budowy kunsztowne a szczególnie stawianie murów z kamieni niecociosanych.

		Klasa niebezpieczności
516	Ustawianie i rozbieranie konstrukcyi żelaznych, mostów żelaznych, ciężkich maszyn i przyrządów	XII
517	Roboty portowe	VIII
518	Budownictwo lądowe	VIII
	w zakładzie grackim	VII
	w zakładzie tryesteńskim i lwowskim	IX
519	Budowa dróg	VIII
519*a*	Budowa dróg (naprawa) przy zastosowaniu walców parowych	VI
520	Budowa tunelów	XI
	Budownictwo wodne (z wyłączeniem dobywania i dowozu kamieni):	
521	Regulacya Dunaju	X
522	Regulacya innych większych i mniejszych rzek	VII
	w zakładzie praskim	VIII
522*a*	Regulacya potoków	VI
	Oznaki mniejszej niebezpieczności: Nieużywanie bagrów i kolejek; roboty w miękkim gruncie bez niebezpieczeństwa zasypania i bez stawiania murów wielkich rozmiarów.	
523	Zabudowywanie dzikich potoków	VI
524	Wszelkie inne budowle wodne (budowa jazów, szluz, budowle do ochrony brzegów, kanały, pogłębienia itp.): podług klasyfikacyi niebezpieczności, ustanowionej dla tytułów 521, 522, 522*a*, 523 według tego, czy budowle te wykonywane są na Dunaju, innych większych lub mniejszych rzekach, strumieniach lub dzikich potokach.	
525*a*	Budowa tam celem zamknięcia dolin	X
	Oznaka mniejszej niebezpieczności: Budowa tam ziemnych w większym zakresie.	
524*b*	Budowa dróg wodnych	VIII

b) Przemysł budowlany.

525	Studniarze	XII
526	Pokrywacze dachów	XII
527	Murarze	VIII
	w zakładzie grackim	VII
	w zakładach tryesteńskim i lwowskim	IX
528	Kamieniarze (podług klasyfikacyi niebezpieczności, przepisanej dla „zakładów kamieniarskich“, grupa IV *c*).	
529	Sztukaterzy	VII
530	Cieśle używający maszyn do obrabiania drzewa	XI
531	Cieśle nie używający motorów	X

c) Przemysł pomocniczy w budownictwie.

532	Lakiernicy	VIII
533	Malarze szyldów i napisów	I
533*a*	Pozłotnicy	I
	Oznaka mniejszej względnie większej niebezpieczności przy tytułach 533 i 533 *a*: Mniejszy względnie większy zakres robót przy budowach.	
534	Szklarze budowlani	IX
535	Ślusarze budowlani	VIII
537	Blacharze budowlani	XII
539	Stolarze budowlani	VII
540	Układający posadzki	V
540*a*	Budujący młyny	X
541	Zaprowadzanie przewodów gazowych, wodociągów i urządzeń do ogrzewania	VII
542	Kaflarze (zdunie)	II

		Klasa niebezpieczności
543	Zakłady do wypożyczania wiszących rusztowań	XI
544	Brukarze	VI
544 *a*	Asfaltnicy	VIII
544 *b*	Układanie sztucznych płyt oraz bruków z terrazzo, marmuru granitowego, betonu itp.	III
545	Tapicerzy	II
546	Zaprowadzanie telegrafów, telefonów, urządzeń sygnałowych, przewodów dla elektrycznego oświetlenia i przenoszenia siły	VII
547	Malarze pokojowi	V

Klasy niebezpieczności przy tytułach 532, 534, 535, 537, 539, 541 i 546 przeznaczone są dla przedsiębiorstw, w których nie są ubezpieczone również roboty warsztatowe.

d) Konserwacya budynków.

548	Zawodowe straże pożarne	IV
549	Czyściciele kanałów i ścieków	VIII
550	Kominiarze	III
551	Przedsiębiorstwa czyszczenia okien, bram wjezdnych, mieszkań itp.	IX
552	Przedsiębiorstwa czyszczenia ulic	V

Grupa XV.

Przemysł poligraficzny. Teatry.

a) Przemysł poligraficzny.

	Drukarnie i litografie; drukarstwo różnobarwne i kunsztowne:	
553	Przedsiębiorstwa używające motorów	II
554	Przedsiębiorstwa nie używające motorów	B
555	Wyrób obrazków światłodrukowych i świetlnych, zakłady fotochemigraficzne	I
556	Fabryki kart do grania	B

b) Teatry.

557	Przedsiębiorstwa teatralne	II
558	Kinematografy	I
559	Zakłady wypożyczania film	II

Grupa XVI.

Żegluga morska.

a) Przedsiębiorstwa ruchu statków morskich

(z wyjątkiem takich, które stanowią przynależność innego statku).

	Statki, przeznaczone do żeglugi dalekiej	
560	Parowce	VIII
561	Żaglowce (o pojemności ponad 50 ton brutto)	VIII
	Statki, przeznaczone do wielkiej żeglugi nadbrzeżnej	
562	Parowce	VII
563	Żaglowce (o pojemności ponad 50 ton brutto)	VII
	Statki, przeznaczone do małej żeglugi nadbrzeżnej	
564	Parowce	VII
565	Żaglowce (o pojemności ponad 50 ton brutto)	VII
566	Łodzie motorowe	VII

Oznaka mniejszej niebezpieczności przy tytułach 560 do 566: Urządzenie statku do służby pasażerskiej, w którym to wypadku rozstrzygające znaczenie ma mniejsza lub większa ilość personalu, zatrudnionego w służbie przy kajutach i w kuchni.

		Klasa niebezpieczności
	Jachty	
567	poruszane parą	VII
568	poruszane motorem	VII
569	poruszane żaglami	VII
	Statki o pojemności nie wyższej jak 50 ton brutto (nie poruszane parą ani innym motorem)	
570	do przewozu osób	V
571	do służby frachtowej	VI
	Statki, służące do szczególnych celów (bez względu na wielkość i środki napędowe)	
572	Statki do służby portowej i nadzorczej, do wypraw naukowych, statki szkolne itd.	VI
573	Okręty holownicze	VIII
574	Barki parowe	VIII
575	Łodzie lichtonowe	VIII

b) Inna służba okrętowa.

576	Utrzymywanie porządku na statkach, roboty koło wyposażenia i koło rozbierania .	VIII
577	Ładowanie i wyładowywanie (wraz z pobieraniem materyałów opałowych) . . .	XII
578	Przytwierdzanie linami	VI

c) Przedsiębiorstwa pokrewne.

579	Doki pływające, żórawie pływające, pływające kafary itp.	VIII
580	Służba udzielania ratunku i pomocy w niebezpieczeństwie na morzu	VII
581	Strzeżenie, oświetlanie i utrzymywanie w należytym stanie wód krajowych, służących do ruchu morskiego	VI

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. lipca 1914.

Treść: (№ 144 i 145.) 144. Rozporządzenie, dotyczące ulg dla uczniów szkół wyższych, odbywających czynną służbę jako jednoroczni ochotnicy lub jako dwuroczni ochotnicy marynarki wojennej. — 145. Rozporządzenie, dotyczące dowodów odbycia czynnej służby wojskowej, których dostarczyć mają uczniowie szkół wyższych ze względu na § 21. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912.

144.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 23. czerwca 1914,

dotyczące ulg dla uczniów szkół wyższych, odbywających czynną służbę jako jednoroczni ochotnicy lub jako dwuroczni ochotnicy marynarki wojennej.

Według § 21., punkt 10. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, jest czas służby czynnej ochotników jednorocznych przeznaczony wyłącznie na wykształcenie wojskowe. Zapisanie się do szkoły wyższej i odbywanie równocześnie służby czynnej nie jest tedy dozwolone.

Celem poczynienia uczniom, obowiązanym do służby wojskowej, także na przyszłość pewnych ułatwień w takim zakresie, jaki da się pogodzić z ogólnemi zasadami porządków naukowych i z ostatecznym celem równomiernego wykształcenia uczniów, wydaję na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 21. maja 1914, zmieniając rozporządzenia ministeryalne z dnia 12. kwietnia i 1. sierpnia 1889, Dz. u. p. Nr. 46 i 124, tudzież reskrypt ministeryalny z dnia 2. października 1889, Dz. u. p. Nr. 158, następujące postanowienia:

I. O imatrykulacyi.

§ 1.

Postanowienie § 6., lit. *c*, powszechnego porządku nauk dla uniwersytetów z dnia 1. października 1850, Dz. u. p. Nr. 370, według którego imatrykulacya na pewnym wydziale dopóty jest ważna, dopóki w naukach ucznia na tym wydziale nie nastąpi przerwa dłużej niż jedno półrocze trwająca, rozszerza się dla ochotników jednorocznych, odbywających w ciągu nauk służbę czynną o tyle, że imatrykulacya nie przestanie być ważną przez cały rok służby czynnej.

Rzeczonym uczniom, imatrykulowanym ale nie zapisanym, służą w ciągu tego czasu — niezależnie od ich stosunku służbowego — wszystkie prawa i obowiązki obywateli akademickich (§ 3. powszechnego porządku naukowego), o ile warunkiem tychże praw nie jest zapisanie się na pojedyncze przedmioty. Jednakże roku służby czynnej nie należy wliczać do przepisanego okresu nauki.

§ 2.

Ażeby także tych uczniów, którzy służbę czynną w charakterze ochotników jednorocznych odbywają bezpośrednio po egzaminie dojrzałości, złożonem z dobrym skutkiem, uczynić w ciągu roku służby czynnej uczestnikami praw i obowiąz-

ków obywateli akademickich na równi z uczniami w § 1. wzmiankowanymi, wolno im będzie imatrykulować się na uniwersytecie bez zapisania się jednocześnie na pojedyncze przedmioty.

Imatrykulacya taka będzie ważna w czasie trwania jednorocznej służby czynnej.

§ 3.

Postanowienia wydane powyżej dla uczniów uniwersytetu stosowane będą w sposób analogiczny do uczniów akademii technicznych, Akademii ziemiaństwa, Akademii sztuk pięknych i Szkoły grawerów i medalierów w Wiedniu, oraz akademii sztuki w Pradze i w Krakowie.

Mianowicie uczniowie zwyczajni tych szkół wyższych, odbywający w ciągu okresu nauk służbę czynną w charakterze ochotników jednorocznych, uważani być mają w ciągu roku służby czynnej za imatrykulowanych uczniów zwyczajnych odnośnych szkół wyższych.

Nadto uczniom, którzy służbę czynną w charakterze ochotników jednorocznych odbywają w roku następującym bezpośrednio po egzaminie dojrzałości, złożonym z dobrym wynikiem, wolno będzie imatrykulować się na uczniów zwyczajnych jednej z tych szkół wyższych, bez zapisania się na pojedyncze przedmioty.

Uczniowie ci nie mają za ów rok służby czynnej płacić czesnego.

II. O stypendyach i uwalnianiu od opłaty za kollegia, od czesnego i taks egzaminacyjnych.

§ 4.

Ochotnicy jednoroczni, imatrykulowani w szkołach wyższych, używają w ciągu roku służby czynnej nadanych im stypendyów a przeznaczonych na odbywanie nauk w tychże szkołach wyższych.

Przypadające kwoty stypendyum wypłacane będą za kwitami, potwierdzonymi najprzód przez władzę wojskową, której stypendysta podlega a następnie przez właściwą władzę akademicką w sposób dotychczas przepisany.

§ 5.

Odbywanie jednorocznej służby czynnej nie stoi na przeszkodzie nadawaniu stypendyów imatrykulowanym uczniom zwyczajnym szkół wyższych.

§ 6.

Stypendystom, którzy służbę czynną w charakterze ochotników jednorocznych odbywają dopiero po ukończeniu nauk, zachowuje się pod warunkami dotychczas przepisanymi prawo do kwoty rocznej stypendyum w razie złożenia egzaminów ścisłych a względnie egzaminu na nauczycieli szkół średnich. Terminy do tego ustanowione liczyć należy od czasu, w którym skończy się ich służba czynna.

§ 7.

Postanowienia §§ 4.—6. stosowane być mają tylko o tyle, o ile im nie sprzeciwiają się szczególne postanowienia fundacyjne.

§ 8.

Zresztą przepisy tyczące się nadawania, dalszego pobierania i odbierania stypendyów zatrzymują moc swoją także dla ochotników jednorocznych z tem zastrzeżeniem, że co do tych dowodów pobierania nauki, które otrzymuje się na podstawie rzeczywistego oddawania się naukom (świadectwa z egzaminów i z kollokwiów itd.) brać należy na uwagę nie czas, w ciągu którego stypendysta lub ubiegający się o stypendyum odbywał służbę czynną, lecz peryod, który służbę czynną bezpośrednio poprzedził.

§ 9.

Co się tyczy uwalniania od opłat za kollegia a względnie od czesnego i od taks egzaminacyjnych, stosowane być mają pod względem wymaganych dowodów pobierania nauki postanowienia § 8.

III. O egzaminach, a mianowicie:

A. Egzamina państwowe teoretyczne na wydziałach umiejętności prawnych i politycznych.

§ 10.

Kandydatom egzaminu państwowego prawno-historycznego, którzy rozpoczynają w październiku służbę czynną w charakterze ochotników jednorocznych i mają odbyć ją nie w tem mieście, w którym znajduje się ich uniwersytet, jeżeli okoliczność tę udowodnią należycie, wyznaczyć należy na ich prośbę termin do egzaminu nie w październiku lecz między 20. a 28. września.

Zresztą o przypuszczenie do tego egzaminu prosić należy w taki sam sposób jak wtedy, gdy chodzi o termin październikowy.

§ 11.

Przy wyznaczaniu dnia egzaminu tym kandydatom, którzy egzamin państwowy prawno-historyczny zamierzają zdawać w ciągu swojej służby czynnej, należy o ile możności uwzględniać w granicach zwyczajnych terminów egzaminu ich stosunek

służbowy w wojsku, jakoteż ich życzenia, tymże stosunkiem uzasadnione.

Do takich względów mają jednak prawo tylko ci kandydaci, którzy już w zgłoszeniu się do egzaminu udowodnili należycie, że są ochotnikami jednorocznymi, a względnie, że mają niebawem wstąpić do służby.

Dziekan winien sporządzić osobny wykaz tych kandydatów i udzielić go w krótkiej drodze prezesowi komisyi egzaminacyjnej.

§ 12.

Uczniów, którzy rozpoczynają służbę czynną w charakterze ochotników jednorocznych po ukończeniu nauk w najbliższym październiku, przypuszczać należy do egzaminu państwowego sądowego lub politycznego między 20. a 28. września.

B. Pierwsze rygorozum na wydziałach medycznych.

§ 13.

Uczniom medycyny, którzy mają odbyć od dnia 1. lipca trzymiesięczną służbę przed frontem w charakterze „jednorocznych ochotników-medyków“, należy wydawać potwierdzenie frekwencyi za odnośne półrocze letnie już w ostatnich 8. dniach miesiąca czerwca i wyznaczać im do składania przy końcu tego półrocza letniego kollokwiów z I. rygorozum odpowiednie wcześniejsze terminy, a mianowicie w miesiącu czerwcu.

C. Egzamina na nauczycieli szkół średnich.

§ 14.

Kandydaci na nauczycieli, którzy odbyli czynną służbę w charakterze jednorocznych ochotników, mogą już na początku siódmego półrocza studyów uniwersyteckich, przepisanych w artykule III. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. czerwca 1911, Dz. u. p. Nr. 117, w sprawie uzyskiwania kwalifikacyi nauczycielskiej dla szkół średnich (wraz z liceami żeńskiemi), prosić o doręczenie tematu do wypracowania domowego, jeżeli w innym względzie uczynili zadość wymogom tego rozporządzenia ministeryalnego co do przypuszczenia do egzaminu nauczycielskiego w szkołach średnich.

Jednakże do egzaminu klauzurowego i ustnego przypuszczać należy także i takich kandydatów nauczycielskich dopiero po ukończeniu studyów, przepisanych powyższem rozporządzeniem ministeryalnem.

***D.* Egzamina postępu (kollokwia) i egzamina państwowe w akademiach technicznych i akademii ziemiaństwa.**

§ 15.

Z imatrykulowanymi uczniami zwyczajnymi akademii technicznych i akademii ziemiaństwa, którzy bezpośrednio po dopełnieniu obowiązku służby czynnej w charakterze ochotników jednorocznych odbywają dalej nauki prawidłowo, postępować się będzie pod względem przypuszczania ich do dodatkowych egzaminów postępu (kollokwiów) i do egzaminów państwowych, jak gdyby w ich naukach wcale nie zaszła przerwa.

§ 16.

Tych uczniów akademii technicznych, którzy bezpośrednio po odbyciu służby czynnej chcą zdawać I. egzamin państwowy, przypuścić ma do tego egzaminu przewodniczący I. komisyi egzaminów państwowych w terminie październikowym, o ile zgłosili się w tym celu w czasie od dnia 1. aż do 8. października.

§ 17.

Gdy ochotnicy jednoroczni odbywszy służbę czynną, proszą o przypuszczenie do II. egzaminu państwowego w jednej z akademii technicznych, a warunkiem przychylenia się do tej prośby jest uzyskanie dyspensy co do odstępu między I. a II. egzaminem państwowym, winien przewodniczący komisyi egzaminacyjnej przedłożyć prośby te z stosownym wnioskiem w każdym z osobna przypadku Ministerstwu wyznań i oświaty do rozstrzygnięcia.

§ 18.

Uczniów akademii ziemiaństwa, którzy bezpośrednio po odbyciu swej służby czynnej chcą składać jeden z trzech egzaminów państwowych, przypuści do tego egzaminu przewodniczący odnośnej komisyi egzaminów państwowych, jeżeli zgłoszą się w tym celu w czasie od 1. do 8. października.

§ 19.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia będą miały analogiczne zastosowanie do tych zwyczajnych słuchaczy akademii technicznych, którzy według § 28., punkt 1 *a*, ustawy o służbie wojskowej odbywają ochotniczą dwuletnią służbę czynną w marynarce wojennej.

§ 20.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie.

Hussarek wlr.

145.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 23. czerwca 1914,

dotyczące dowodów odbycia czynnej służby wojskowej, których dostarczyć mają uczniowie szkół wyższych ze względu na § 21. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128.

Z uwagi na zawarte w § 21. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, postanowienia ogólne o jednorocznej służbie czynnej w wojsku wspólnem i w obronie krajowej, zarządzam w sprawie dowodów, których dostarczyć mają uczniowie szkół wyższych co do swego wojskowego stosunku służbowego, co następuje:

§ 1.

Według § 21., punkt 10. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, jest czas służby czynnej ochotników jednorocznych przeznaczony wyłącznie na wykształcenie wojskowe. Władze akademickie nie będą tedy w ogóle zezwalały ochotnikom jednorocznym na inskrypcyę, zaś inskrypcya z obejściem tego przepisu uzyskana winna być, bez względu na wytoczone postępowanie dyscyplinarne, uznana za nieważną, wskutek czego odnośnego półrocza w przepisany czas trwania studyów wliczać nie wolno. Gdyby wszakże takie wliczenie przecież nastąpiło przy sposobności przypuszczenia do egzaminu, natenczas należy rezultat egzaminu uznać za nieważny i ściągnąć wystawione świadectwo.

§ 2.

Każdy uczeń szkoły wyższej, domagający się wydania absolutoryum (świadectwa odejścia) lub żądający, by w myśl istniejących przepisów przed uzyskaniem absolutoryum (świadectwa odejścia) przypuszczony był do zdawania czy teoretycznego egzaminu państwowego na wydziale prawa i administracyi, czy rygorozów, czy egzaminu nauczycielskiego dla szkół średnich, czy też kollokwium, egzaminu państwowego lub dyplomowego bądź w akademii technicznej, bądź w akademii ziemiaństwa, winien udowodnić, że przepisany czas nauki ukończył bez komulacyi studyów w szkole wyższej z czynną służbą wojskową.

Przeto obowiązany będzie udowodnić, albo

1. poświadczeniem w myśl § 3. *a* tego rozporządzenia, że nie należy ani do związku wojska wspólnego (marynarki wojennej) ani do obrony krajowej, albo

2. paszportem wojskowym lub poświadczeniem w myśl § 3. *b*, że czynnej służby w charakterze ochotnika jednorocznego jeszcze nie rozpoczął, albo

3. poświadczeniem w myśl § 3. *c* i *d*, że odbył czynną służbę w charakterze ochotnika jednorocznego w czasie, nie objętym w wykazanym okresie studyów, albo

4. poświadczeniem w myśl § 3. *e*, że jako wzięty do wojska nie w charakterze jednorocznego ochotnika, w okresie, w którym był imatrykulowany w szkole wyższej, a o którego policzalność się rozchodzi, albo nie pozostawał wcale w służbie wojskowej, albo był w takiej tylko służbie wojskowej, która nie wyklucza policzenia odnośnego okresu studyów.

Poświadczeniami wyżej pod 1. i 2. wspomnianemi dostarczyć można przepisanego dowodu tylko wówczas, jeżeli uwzględniając czas ich wystawienia nie może ulegać wątpliwości, że czynna służba wojskowa w międzyczasie albo wcale rozpoczętą być nie mogła, albo mogła być rozpoczętą dopiero w takiej chwili, w której zachodziły już warunki wydania absolutoryum (świadectwa odejścia) lub przypuszczenia do egzaminu.

§ 3.

W celu wykonania tych zarządzeń wydawane będą uczniom, domagającym się imatrykulacyi w szkole wyższej, albo już imatrykulowanym, stosownie do postanowień § 102. pierwszej części przepisów o służbie wojskowej następujące poświadczenia:

a) Uczniom domagającym się imatrykulacyi w szkole wyższej, albo już imatrykulowanym, którzy nie należą ani do związku wojska wspólnego (marynarki wojennej) ani do obrony krajowej, wyda właściwa polityczna władza powiatowa na ich żądanie co do tej okoliczności poświadczenie, w którem także nadmienić należy, czy uczniowie ci uczynili za rok bieżący zadość swemu obowiązkowi stawienia się do poboru.

Poświadczenie takie zatrzymuje ważność i dla przyszłych wypadków, jeśli na niem niezmienione trwanie tego stosunku ponownie potwierdzone zostanie.

b) Ochotnikom jednorocznym jeszcze niewcielonym, domagającym się imatrykulacyi w szkole wyższej albo już imatrykulowanym, potwierdzi na ich żądanie właściwa komenda okręgu uzupełnienia, kiedy mają rozpocząć czynną

służbę wojskową, a w danym razie do jakiego terminu zezwolono im na odroczenie rozpoczęcia tej służby.

Takim ochotnikom jednorocznym już wcielonym, którzy służby wojskowej jeszcze nie rozpoczęli, wyda powyższe potwierdzenie — jeżeliby z jakiegokolwiekbądź powodu nie byli w posiadaniu paszportu wojskowego (obrony krajowej) — ich właściwy korpus wojskowy. Każdą zmianę co do rozpoczęcia czynnej służby wojskowej uwidocznić należy w paszporcie wojskowym (obrony krajowej) jako dodatek do uwag osobistych.

c) Imatrykulowanym ochotnikom jednorocznym, pełniącym czynną służbę wojskową, jakoteż tym uczniom, posiadającym stypendyum, którzy odbywają czynną służbę wojskową dopiero po ukończeniu swych studyów, potwierdzi na ich żądanie komenda oddziału broni (części wojska, zakładu), czas rozpoczęcia i ukończenia czynnej służby wojskowej.

d) Imatrykulowanym uczniom szkoły wyższej, którzy czynną służbę już ukończyli, wyda właściwy korpus wojskowy na ich prośbę potwierdzenie, z którego powziąć można wiadomość tak co do czasu rozpoczęcia jak i ukończenia czynnej służby wojskowej.

e) Takim uczniom szkoły wyższej, którzy w poprzednich ustępach *a* do *d* nie są wymienieni, w rzeczywistości wszakże pozostają w wojskowym stosunku służbowym, wyda na ich żądanie komenda oddziału broni (części wojska, zakładu) poświadczenie co do tej okoliczności, że w czasie, do którego w celu wykazania się przed władzą naukową to poświadczenie się odnosi, nie pełnili służby wojskowej a jeżeli taką służbę pełnili, co do okoliczności, jakiego rodzaju ta służba wojskowa była i jak długo trwała.

§ 4.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia będą miały analogiczne zastosowanie do tych zwyczajnych słuchaczy akademii technicznych, którzy według § 28., punkt 1 *a*, ustawy o służbie wojskowej odbywają ochotniczą dwuletnią służbę czynną w marynarce wojennej.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie.

Hussarek wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIV. — Wydana i rozesłana dnia 16. lipca 1914.

Treść: № 146. Patent cesarski, dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Galicyi.

146.

Patent cesarski z dnia 13. lipca 1914,

dotyczący rozwiązania sejmu krajowego Galicyi.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmatyński, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Solnogrodzki, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Fryulski, Dubrownicki i Zadarski; Uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużyoki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda Województwa Serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jest rozwiązany i należy zarządzić nowe wybory do tegoż sejmu.

Dan w Bad Ischl dnia 13. lipca roku tysiąc dziewięćset czternastego, Naszego panowania sześćdziesiątego szóstego.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.

Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXV. — Wydana i rozesłana dnia 16. lipca 1914.

Treść: (№ 147. i 148.) 147. Obwieszczenie w sprawie sprostowania błędów drukarskich w ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa pod Nr. 61, 62, 63 i 64 z roku 1914 przepisach wykonawczych do III., IV. V. i VI. rozdziału ustawy o podatkach osobistych. — 148. Rozporządzenie, dotyczące przyznania uwolnienia od stempli dla zgłoszeń o poborze produktów leśnych oraz dla doniesień o zalesieniach.

147.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z dnia 27. czerwca 1914

w sprawie sprostowania błędów drukarskich w ogłoszonych w Dzienniku ustaw państwa pod Nr. 61, 62, 63 i 64 z roku 1914 przepisach wykonawczych do III., IV., V. i VI. rozdziału ustawy o podatkach osobistych.

W wydanej dnia 24. marca 1914 XXVI. części Dziennika ustaw państwa, zawierającej przepis wykonawczy do III. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych),

na stronie 289, w lewej kolumnie, wiersz 14. z góry, zamiast: „z dnia 23. lipca“ powinno być „z dnia 23. czerwca“, zaś na stronie 317 (Formularz *H*, Zeznanie do podatku rentowego), uwaga na dole, wiersz 2., zamiast „jakaś kwota nie istniała“ powinno być „jakieś pobory nie istniały“ a zamiast słowa „ją“ ma być słowo „je“.

W wydanej dnia 24. marca 1914 XXVII.*) części Dziennika ustaw państwa, zawierającej przepis wykonawczy do IV. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych), należy

na stronie 336, w prawej kolumnie, w pierwszem zdaniu punktu 7. przestawić słowa „auf der Passivseite der Bilanz“ w ten sposób, aby znajdowały się między słowami „Bewertungspost“ i „durchgeführt“.

Na stronie 351, w lewej kolumnie, należy zdania w drugim ustępie punktu 4. przestawić w ten sposób, ażeby zdanie „W wszystkich innych wypadkach należy obliczyć wartość mieszkania w naturze według postanowień artykułu 4., l. 5.“ dostało się na koniec po słowach „dotyczącemu gażyście“.

Na stronie 351, w prawej kolumnie, w wierszu 19. od góry zamiast „Verordordnung“ powinno być „Verordnung“.

Na stronie 360, w lewej kolumnie, w wierszach 21. i 22. od dołu powinno być zamiast „Staatsbedienstetеten“ właściwie „Staatsbediensteten.

*) Pomyłki drukarskie, zaszłe w XXVII. części Dziennika ustaw państwa, zostały już uwzględnione w polskiem wydaniu tej części.

Na stronie 369, w lewej kolumnie, w wierszu 3. i 4. od dołu zamiast „deren Vorsitzenden“ powinno być „deren Vorsitzende“.

Na stronie 372, w prawej kolumnie, w wierszu 28. od dołu powinno być zamiast „ha“ właściwie „hat“.

Na stronie 373, w lewej kolumnie, wiersz 14. z góry zamiast „in sochen Fällen“ powinno być „in solchen Fällen“.

Na stronie 390, w prawej kolumnie, w wierszu 6. od dołu, zamiast „Steuen“ ma być „Steuer“ a w tym samym ustępie w wierszu 5. od dołu ma być zamiast „auf der“ właściwie „auf den“.

Na stronie 398, w lewej kolumnie, w wierszu 14. od dołu, zamiast „eingesetzt“ ma być „eingefordert“.

Na stronie 448, w formularzu *L* w tekście rubryki „Aufschlag gemäss 172 *a*“ należy przed liczbą „172 *a*“ wstawić „§“.

Na stronie 467, w tekście formularza *S*/1, wiersz 4. z góry należy przed liczbą „157“ wstawić „§“.

W wydanej dnia 24. marca 1914 XXVIII. części Dziennika ustaw państwa, zawierającej przepis wykonawczy do V. i VI. rozdziału ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych),

na stronie 481, w prawej kolumnie, w 2. wierszu od dołu ma być zamiast „Vewaltungsgerichtshofes“ właściwie „Verwaltungsgerichtshofes“,

na stronie 491, w prawej kolumnie, w wierszach 15. i 16. od góry zamiast „ze względu na ocenę dowodów“ ma być „w prowadzeniu dowodu“ i

na stronie 495, w prawej kolumnie, w wierszu 24. od góry ma być zamiast „Der Wiedereinsetzung“ właściwie „Die Wiedereinsetzung“.

Heinold włr. **Engel** włr.

148.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. lipca 1914,

dotyczące przyznania uwolnienia od stempli dla zgłoszeń o poborze produktów leśnych oraz dla doniesień o zalesieniach.

Na zasadzie upoważnienia, udzielonego w § 2. ustawy z dnia 16. grudnia 1910, Dz. u. p. Nr. 233, przyznaje się uwolnienie od stempli dla podań i protokołów, którymi w myśl ustawy, obowiązującej w kraju Przedarulanii, z dnia 8. kwietnia 1912, Dz. u. kr. Nr. 48 z roku 1914 (dotyczącej niektórych zarządzeń w zakresie policyi leśnej i wodnej), uskutecznia się zgłoszenie poboru produktów leśnych lub doniesienie o zalesieniach.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Engel włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVI. — Wydana i rozesłana dnia 21. lipca 1914.

Treść: (№ 149. i 150.) 149. Rozporządzenie, dotyczące składania weksli na pokrycie pokredytowanych kwo podatku od oleju skalnego. — 150. Obwieszczenie, którem wprowadza się w wykonanie postanowienia „Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych w brzmieniu z roku 1913“.

149.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. lipca 1914,

dotyczące składania weksli na pokrycie pokredytowanych kwot podatku od oleju skalnego.

Na zasadzie § 24. ustawy z dnia 26. maja 1882, Dz. u. p. Nr. 55, wydaje się, zmieniając rozdział II. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 9. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 163, następujące zarządzenie:

Przedsiębiorca rafineryi oleju skalnego, który korzysta z kredytu przy opłacie podatku spożywczego, jest obowiązany najpóźniej w dniu 5. każdego miesiąca na pokrycie wziętych na przypis w bezpośrednio poprzedzającym miesiącu pokredytowanych kwot, o ile kwota miesięczna wynosi co najmniej 2000 K lub kwotę tę przewyższa, złożyć w urzędzie, któremu poruczono pobór podatku (wolny od stempla) weksel, opiewający na całą należytość miesięczną i na dzień zapadłości pokredytowanego podatku.

Co do wystawiania takich weksli oraz postępowania z nimi należy stosować analogicznie postanowienia § 21., II., l. 4., przepisu wykonawczego o podatku od cukru z dnia 29. sierpnia 1903, Dz. u. p. Nr. 176.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. września 1914.

Engel wlr.

150.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 15. lipca 1914,

którem wprowadza się w wykonanie postanowienia „Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych, w brzmieniu z roku 1913“.

Następujące postanowienia, przytoczone pod nazwą „Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych w brzmieniu z roku 1913“, zostały ułożone na zasadzie artykułu I. do IV. włącznie protokołu końcowego III. konferencyi międzynarodowej, zatwierdzonego przez c. k. Rząd austryacki i Rząd królewsko-węgierski, tudzież przez Rządy Państwa niemieckiego, Belgii, Bułgarii, Danii, Francyi, Grecyi, Włoch, Luksemburga, Norwegii, Niderlandów, Rumunii, Rosyi, Szwecyi, Szwajcaryi i Serbii, a dotyczącego technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych, Berno, dnia 18. maja 1907, z uwzględnieniem 1. uchwały protokołu końcowego komisyi międzynarodowej, wyznaczonej przez powyższe Rządy celem ustanowienia ogólnego profilu dla wozów towarowych i ułożenia postanowień ogólnych co do wymiarów przekroju poprzecznego dla wozów i ładunków, Berno, dnia 14. grudnia 1912. Postanowienia te wprowadza się niniejszem w życie z ważnością od dnia 1. maja 1914 w miejsce postanowień, zawartych w artykułach I. do IV. włącznie obwieszczenia Ministra kolei żelaznych z dnia 15. czerwca 1908, Dz. u. p. Nr. 111.

Techniczne ujednostajnienia na kolejach żelaznych w brzmieniu z roku 1913.

Artykuł I.

Szerokość toru.

Przedmioty	Wymiar najwyższy	Wymiar najniższy
	w *mm*	
Szerokość torów kolejowych, mierzona pomiędzy wewnętrznemi krawędziami grzbietów szyn, nie powinna wynosić przy torach, które mają być nowo założone lub przebudowane,		
na szlakach prostych mniej jak	—	1435
a na krzywiznach łącznie z rozszerzeniem toru więcej jak	1470	—

Artykuł II.

Budowa wozów kolejowych.

Przedmioty	Wymiar najwyższy	Wymiar najniższy
	w *mm*	
§ 1.		
1 Nie można wyłączyć wozów kolejowych od obrotu z powodu ich budowy, o ile ona uwzględniona jest w następujących punktach, jeżeli wozy te odpowiadają warunkom, przy punktach tych ustanowionym.		
2 Nie istnieje jednak obowiązek włączenia wozów, nie odpowiadających tym przepisom, do pociągów, co do których składu wydano osobne przepisy.		
3 Najwyższe i najniższe wymiary podane poniżej odnoszą się zarówno do materyału już istniejącego jak i do materyału, który ma być na nowo sprawiony, o ile co do pierwszego nie dopuszczono wymiarów dodanych w nawiasie.		
§ 2.		
1 **Rozstawa osi** u wozów, które będą nowo wybudowane	—	2500
2 Postanowienie to nie odnosi się do podstaw ruchomych.		
3 Wozy o rozstawie osi do 4500 *mm* włącznie będą dopuszczone na wszystkich liniach kolejowych, służących do ruchu międzynarodowego.		

Przedmioty	Wymiar	
	najwyższy	najniższy
	w *mm*	
4 Przy wozach o podstawach ruchomych rozstawa osi nie jest ograniczona, przy innych zaś wozach wówczas, jeżeli ich osie dadzą się tak przesuwać, iż wozy mogą brać krzywizny o średnicy 150 *m*. Wozy tego ostatniego rodzaju o rozstawie osi powyżej 4500 *mm* otrzymają znak ⊖→ (zobacz załącznik *A*).		
5 O przepisach zarządów kolejowych co do najwyższej dopuszczalnej rozstawy osi wozów, które nie odpowiadają ustępom 3. i 4., należy zawiadomić interesowane państwa.		
6 Jeżeli we wspólnej ramie mieszczą się więcej jak dwie osie wozowe, natenczas, o ile rozstawa osi wynosi więcej jak 4000 *mm*, muszą one w ten sposób dać się przesuwać, aby krzywizny o średnicy 150 *m* mogły być bez trudności przejeżdżane.		
§ 3.		
Odległość kół jednej osi, mierzona pomiędzy wewnętrznemi płaszczyznami obręczy kół lub części, które je zastępują	1366	1357
§ 4.		
1 **Szerokość obręczy** kół lub części, które je zastępują	150	130
2 Minimum, dozwolone dla materyału już istniejącego pod warunkiem, że odległość kół (§ 3.) wynosi co najmniej 1360 *mm*	—	(125)
§ 5.		
Oddalenie jednej zewnętrznej krawędzi obrzeża od drugiej, mierzone o 10 *mm* poza oboma koliznami styczności, przyjmując ich oddalenie od siebie na 1500 *mm*	1425	1405
§ 6.		
Wysokość obrzeży przy prawidłowej postawie kół na prostym poziomym torze, mierzona pionowo od górnej krawędzi szyny	36	25
§ 7.		
Grubość obręczy kół, mierzona w płaszczyźnie kolizny styczności (§ 5.)	—	25
§ 8.		
Koła z odlewu twardego są dozwolone przy wozach towarowych, nie mających hamulców.		
§ 9.		
1 **Przyrządy elastyczne do sprzężenia i łagodzenia wstrząśnień** muszą być umieszczone po obu stronach czołowych podstawy wozu.		
2 Postanowienie to nie stosuje się do wozów towarowych, używanych do transportów szczególnego rodzaju.		

Przedmioty	Wymiar najwyższy	Wymiar najniższy
	w *mm*	
§ 10.		
1 **Wysokość osady zderzaków,** mierzona pionowo od górnej krawędzi szyny do środka krążków zderzaków:		
przy wozach próżnych	1065	—
„ największem obciążeniu	—	940
2 Wymiary dozwolone dla materyału zbudowanego przed r. 1887:		
przy wozach próżnych	(1070)	—
„ największem obciążeniu	—	(900)
§ 11.		
1 **Odległość zderzaków** od środka do środka	1770	1710
2 Wymiary dozwolone dla materyału zbudowanego przed r. 1887.	(1800)	(1700)
§ 12.		
1 **Średnica krążków zderzaków**	—	340
2 Wymiar dozwolony dla materyału zbudowanego przed r. 1887 .	—	(300)
3 Przy wozach, u których odległość zderzaków wynosi mniej jak 1720 *mm*, musi pozioma średnica krążków zderzaków wynosić co najmniej 350 *mm*.		
§ 13.		
1 **Przestrzeń wolna po stronach czołowych wozów** z obu stron przewodu zaprzęgowego, pomiędzy tym przewodem, krążkami zderzaków i stałemi częściami, wystającemi przed belką czołową, w dowolnem miejscu:		
Szerokość	—	400
Głębokość przy zupełnem wciśnięciu zderzaków	—	300
Wysokość ponad górną krawędzią szyny	—	1800
2 Dla materyału już istniejącego nie ustanawia się wymiaru.		
§ 14.		
1 **Wyskok zderzaków ponad hak sprzęgający,** mierzony od powierzchni zaczepnej nie przyciągniętego haka aż do czoła nie wciśniętych zderzaków, równolegle do osi wozów	400	300
2 Wymiar dozwolony dla materyału zbudowanego przed r. 1887:		
Wozy osobowe	(430)	—
Wozy ciężarowe	(430)	(223)
§ 15.		
1 **Długość sprzęgieł,** mierzona od strony czołowej nie wciśniętych zderzaków aż do wewnętrznej strony kabłąka przy zupełnem rozkręceniu i wyciągnięciu sprzęgła	550	450
2 Dla materyału zbudowanego przed r. 1887 nie ustanawia się wymiarów.		
§ 16.		
Mała średnica przekrojów kabłąków sprzęgających w punkcie zetknięcia z hakiem sprzęgającym	35	25

Przedmioty	Wymiar najwyższy	Wymiar najniższy
	w *mm*	
§ 17.		
Sprzęgła bezpieczeństwa. Wozy kolejowe powinny dać łączyć się ze sobą w sposób podwójny tak, aby sprzęgło bezpieczeństwa rozpoczynało funkcyonować, gdy sprzęgło główne złamie się. Wozy o centralnem sprzęgle bezpieczeństwa powinny dozwalać podwójnego połączenia także z wozami, zaopatrzonymi w łańcuchy bezpieczeństwa.		
§ 18.		
1 **Części sprzęgieł,** które mogłyby zwisać niżej aniżeli 140 *mm* ponad górną krawędź szyny, muszą dać się przyśrubować lub zawiesić co najmniej w tem oddaleniu.		
§ 19.		
Wozy muszą być zaopatrzone w **sprężyny wsporne.**		
§ 20.		
Hamulce muszą być tak urządzone, iż przyciąga się je przez obracanie korby na prawo t. j. w kierunku wskazówek zegarowych.		
§ 21.		
1 **Oddalenie siedzeń dla hamowniczych i innych stałych części wychodzących poza czoło wozów,** mierzone od powierzchni czołowej zupełnie wciśniętych zderzaków w kierunku osi wozu	—	40
2 Dla materyału już istniejącego nie ustanawia się wymiaru.		
§ 22.		
1 **Wymiary przekroju poprzecznego** wozów muszą odpowiadać przepisom zarządów kolejowych, na których linie wozy mają przechodzić. O przepisach tych należy zawiadomić interesowane państwa.		
2 **Wozy towarowe,** które **bez szczególnego badania ich wymiarów przekroju poprzecznego** mogą przechodzić na wszystkie linie, służące do ruchu międzynarodowego, z wyjątkiem wyraźnie wyłączonych szlaków i mają być oznaczone jako **wozy przechodowe** (por. § **25.,** liczba 10), muszą odpowiadać następującym warunkom:		
a) W ustawieniu środkowem na równym torze w stanie spoczynku muszą ze wszystkiemi częściami, spoczywającemi na sprężynach, mieścić się w obrębie profilu, oznaczonego w załączniku *C*; części wozu, nie spoczywające na sprężynach (puszki osiowe itd.), mogą wystawać poza ten profil na 15 *mm*, mierząc równolegle do osi środkowej profilu.*)		

*) Wozy wybudowane przed rokiem 1915, z hamulcami dźwigniowymi, u których dźwignie w położeniu niskiem (położeniu do hamowania) przekraczą profil, uwidoczniony w załączniku *C*, mogą być oznaczone jako **wozy przechodowe,** jeżeli dźwignie te w położeniu wysokiem (położeniu odhamowania) trzymają się w obrębie wspomnianego profilu.

Przedmioty	Wymiar najwyższy	Wymiar najniższy
	w *mm*	

b) Największe wymiary szerokości takich wozów, dopuszczalne według tego profilu, muszą być w ten sposób ograniczone, ażeby żadna część wozu w jego najniekorzystniejszem położeniu na torze kolejowym szerokim na 1·465 *m* i na krzywiźnie o promieniu 250 *m* nie wystawała poza profil więcej jak o wartość *k*. Części wystające należy mierzyć równolegle do płaszczyzny szyn, przyczem należy przyjąć, że oś profilu stoi prostopadle do płaszczyzny szyn i we środku pomiędzy oboma szynami.

c) Ograniczenia te należy obliczać według następujących formułek:

I. $$E_i = \frac{a\,n - n^2}{500} + \frac{1{\cdot}465 - d}{2} + q + w + \frac{p^2}{2000} - k + \alpha;$$

II. $$E_a = \frac{a\,n + n^2}{500} + \left(\frac{1{\cdot}465 - d}{2} + q + w\right)\frac{2\,n + a}{a} - \frac{p^2}{2000} - k + \beta.$$

W formułkach tych oznacza:

E_i = **wewnętrzne** ograniczenie, tj. najmniejszy dopuszczalny odstęp punktu wozu, leżącego między osiami skrajnemi lub czopami, od profilu, uwidocznionego w załączniku *C*, w metrach;

E_a = **zewnętrzne** ograniczenie, tj. najmniejszy dopuszczalny odstęp punktu wozu, leżącego ponad osiami skrajnemi lub czopami, od profilu, uwidocznionego w załączniku *C*, w metrach;

a = rozstawa osi, tj. oddalenie osi skrajnych lub czopów w metrach;

n = oddalenie obserwowanego przekroju poprzecznego wozu od najbliższej osi skrajnej lub od najbliższego czopa w metrach;

d = oddalenie jednej zewnętrznej krawędzi obrzeża od drugiej przy największem zużyciu w metrach, mierzone o 10 *mm* poza oboma koliznami styczności, przyjmując ich oddalenie od siebie ma 1500 *mm*;

q = możliwe nasunięcie między panewką a czopem osi, wraz z możliwem nasunięciem między widłami osiowymi a puszką osiową w metrach, licząc od położenia pośredniego ku każdej stronie, przy największem zużyciu;

w = możliwe nasunięcie czopów podstaw ruchomych i bujaka w metrach, licząc od położenia pośredniego ku każdej stronie;

p = rozstawa osi podstaw ruchomych, tj. oddalenie osi skrajnych poszczególnych podstaw ruchomych w metrach;

$k = \begin{cases} 0{\cdot}075 \text{ dla tych części, które leżą na } 430\ mm \text{ i więcej ponad górną krawędzią szyn;} \\ 0{\cdot}025 \text{ dla tych części, które leżą mniej jak na } 430\ mm \text{ ponad górną krawędzią szyn;} \end{cases}$

Przedmioty	Wymiar najwyższy	Wymiar najniższy
	w *mm*	
$\alpha = 0$, ... , jeżeli $an - n^2 + \frac{p^2}{4} \leqq 100$;		
$\alpha = \frac{1}{750}(an - n^2 + \frac{p^2}{4} - 100)$, jeżeli $an - n^2 + \frac{p^2}{4} > 100$;		
$\beta = 0$, ... , jeżeli $an + n^2 - \frac{p^2}{4} \leqq 120$;		
$\beta = \frac{1}{750}(an + n^2 - \frac{p^2}{4} - 120)$, jeżeli $an + n^2 - \frac{p^2}{4} > 120$.		
§ 23.		
Zamki wozów osobowych, służących do obrotu międzynarodowego, powinny, o ile drzwi tych wozów urządzone są w ogólności do zamykania na klucz, odpowiadać jednemu z dwóch wzorów klucza, które wyobrażone są w załączniku *B*.		
§ 24.		
1 **Zewnętrzne drzwi zasuwalne** muszą być tak zbudowane, aby nie mogły osuwać się.		
2 Drzwi wozów już istniejących muszą odpowiadać temu przepisowi przynajmiej w stanie zamkniętym.		
§ 25.		
Każdy wóz musi mieć po obu stronach następujące **oznaczenia:** 1. kolej, do której należy; 2. liczbę porządkową; 3. tarę czyli ciężar własny z włączeniem kół i osi; przy wozach jednak, które toczą się po szlakach o rozmaitej szerokości toru i które przy przechodzeniu na inne szlaki zmieniają garnitur kół, można oznaczyć na pudle wozu ciężar części, spoczywającej na sprężynach, a na puszkach osiowych ciężar kół i puszek osiowych; 4. przy wozach ciężarowych i pakunkowych wytrzymałość i ciężar ładunku lub tylko sam ciężar ładunku. Jeżeli podano jedną tylko liczbę, natenczas liczba ta oznacza ciężar ładunku; wytrzymałość jest w takim razie o 5% wyższa; 5. rozstawa osi; przy wozach o podstawie ruchomej odległość czopów i rozstawa osi podstaw ruchomych; 6. w razie potrzeby znak «⊖», o którym mowa w § 2. (zobacz załącznik *A*); 7. datę ostatniego badania (rewizyi); 8. przy wozach, które powinny być co pewien czas smarowane (peryodycznie smarowane), termin smarowania i czas ostatniego smarowania; 9. wozy prywatne nadto znak **P** poza liczbą porządkową. 10. wozy przechodowe po myśli § 22 2 znak **T** (załącznik *D*) na podłużnej ścianie wozów po prawej stronie, o ile możności w miejscu widocznem dla oka.		

Artykuł III.

Stan, w jakim wozy kolejowe mają być utrzymywane.

§ 1.

1 Wozy dopuszczone do obrotu międzynarodowego powinny znajdować się w stanie zadowalającym, któryby bynajmniej nie zagrażał bezpieczeństwu ruchu kolejowego.

2 Jeżeli to nie ma miejsca, a zwłaszcza, jeżeli wozy nie odpowiadają postanowieniom, zawartym w §§ 2. do 4., lub jeżeli wykazują jedną z wadliwości, przytoczonych w § 5., natenczas można ich nie dopuścić do obrotu.

§ 2.

Przy przechodzeniu wozów na linie kraju sąsiedniego obowiązuje zasada, iż od czasu ostatniego dokładnego badania (rewizyi) nie powinno upłynąć więcej jak trzy lata. Wozy zdolne do ruchu, które powracają do ojczyzny, winny być jednak przyjęte przez trzecie zarządy w stanie próżnym lub naładowanym także wówczas, jeżeli termin ten uległ przekroczeniu.

§ 3.

1 Puszki osiowe muszą być dostatecznie zaopatrzone w smarowidło.

2 Wozy, które co pewien czas powinny być smarowane (peryodycznie smarowane) a co do których termin smarowania upłynął, nie mogą opuścić kolei ojczystej bez nowego nasmarowania.

§ 4.

Wzory używane do przewozu bydła należy oddawać po dokładnem oczyszczeniu i zdesynfekowaniu.

§ 5.

Wadliwości, uprawniające do wyłączenia wozu.

A. Wadliwości kół i osi.

1. Koła, przedstawiające ślady ruchu na osi.

2. Koła, których piasta są pęknięte i niezwiązane pierścieniami okalającymi.

3. Koła z przełamanymi wieńcami kół (wieńcami sprychowymi), których obręcze, mierzone w koliźnie styczności, mają grubość poniżej 30 *mm*. Nadłamania wieńców kół nie stanowią powodu wyłączenia.

4. Koła, mające jedną sprychę przełamaną lub więcej jak jedną sprychę nadłamaną, tudzież koła z piastami z lanego żelaza, przy których większość sprych jest rozluźniona.

5. Tarcze kół z okrągławemi pęknięciami w rozmiarze powyżej jednej piątej części obwodu lub z więcej jak dwoma pęknięciami w kierunku promieni.

6. Koła lane bez obręczy, które wykazują pęknięcia. Małe odłupania na powierzchni tocznej i nieznaczne wadliwości w tarczy, dające się sprowadzić do błędów w odlewie, nie są powodem wyłączenia.

7. Koła, których obrzeże w punkcie zetknięcia się z szyną ma grubość poniżej 20 *mm*. Koła, na których obrzeżu wytworzyła się wskutek zużycia ostra krawędź. Przy wozach trzechosiowych grubość obrzeży kół środkowych nie wchodzi w rachubę.

8. Koła, mające na swej powierzchni tocznej miejsca płaskie o wysokości strzałki powyżej 5 *mm*.

9. Koła o obręczach miejscami pogniecionych, popękanych lub wykazujących rysy poprzeczne albo podłużne.

10. Koła o obręczach osobnych:

a) jeżeli obręcze są rozluźnione lub przedstawiają ślady bocznego przesunięcia;

b) jeżeli więcej jak dwie śruby, dwa kołki lub dwa nity, służące do przymocowania obręczy na dzwonie, są złamane, rozluźnione albo brakują;

c) przy umocowaniu obręczy zapomocą pierścieni bezpieczeństwa lub pierścieni klamrowych:

1. jeżeli nasady obręczy lub same pierścienie wykazują pęknięcia długości powyżej 100 *mm*;

2. jeżeli więcej jak dwie śruby służące do przymocowania pierścieni klamrowych są złamane.

11. Osie pogięte lub wykazujące nadłamania albo pęknięcia.

12. Osie, o które ocierają się drążki hamulcowe lub inne części. Jeżeli można usunąć części ocierające się, a głębokość otarcia nie przenosi 2·5 *mm* (5 *mm* średnicy), zaś miejsce otarte nie przedstawia ostrych krawędzi, natenczas należy wóz przyjąć.

B. Wadliwości puszek osiowych (oprawy łożysk) i łożysk.

1. Uszkodzenie puszek osiowych do tego stopnia, iż nie prowadzą osi należycie lub nie trzymają smarowidła.

2. Rozpalone łożyska osi.

C. Wadliwości sprężyn wspornych.

1. Przesunięcie sprężyny wspornej lub jej głównej płyty sprężynowej ku puszce osiowej więcej jak 20 *mm* przy wozach, których rozstawa osi nie przenosi 4500 *mm*, a o więcej jak 5 *mm* przy wozach o większej rozstawie osi.

2. Złamanie głównej płyty sprężynowej.

3. Złamanie płyty pośredniej blizko środka przy wozach osobowych; złamanie dwóch lub więcej płyt pośrednich blizko środka przy wozach ciężarowych.

4. Złamanie sprężyny ślimakowatej, która nie jest chroniona przed wypadnięciem za pomocą dzierżaka lub sworzenia.

5. Brak lub złamanie części potrzebnych do umocowania sprężyn.

6. Osiadanie pudeł wozów lub dźwigarów podłużnych na zwoju sprężynowym, ocieranie się kół o te części lub świeże ślady takich zetknięć. Dawniejsze ślady takich zetknięć lub osadzenie się podpór zabezpieczających na zewnętrznej czwartej części długości sprężyn nie upoważniają do wyłączenia.

Uwaga. Wozy, przy których rozstawa osi nie przewyższa 4500 *mm* i które w stanie próżnym powracają do ojczyzny, należy przyjąć także z wadliwościami przytoczonemi pod *C*, 2. do 6., jeżeli zamiast sprężyn są bezpiecznie podparte klocami dobrze przymocowanymi.

D. Wadliwości zderzaków.

1. Złamania lub uszkodzenia drążków zderzaków i sprężyn zderzaków, które przeszkadzają funkcyonowaniu zderzaków.

2. Brak przymocowań, zapobiegających wypadaniu drążków zderzaków.

3. Brak lub złamanie kadłuba zderzaków. Uszkodzone kadłuby zderzaków, przy których zapewnione jest bezpieczne umocowanie i prowadzenie drążków, nie stanowią powodu wyłączenia.

Uwaga. Wozy, wracające w stanie próżnym do ojczyzny, należy przyjąć z wadliwościami podanemi pod *D*, 1. do 3., jeżeli bez niebezpieczeństwa mogą być umieszczone na końcu pociągu.

E. Wadliwości przewodów zaprzęgowych.

1. Przerwanie głównych sprzęgieł lub sprzęgieł bezpieczeństwa albo łańcuchów bezpieczeństwa, złamanie lub nadłamanie haków sprzęgających, jeżeli wadliwości te uniemożliwiają prawidłowe sprzężenie z innymi wozami (zapomocą sprzęgieł głównych lub zabezpieczających).

2. Złamanie lub nadłamanie drążków sprzęgających, klinów lub nasówek.

3. Brak łańcuchów bezpieczeństwa lub sprzęgieł bezpieczeństwa przy wozach, które nie są tak urządzone, aby oba sprzęgła główne mogły być równocześnie zawieszone.

4. Złamanie sprężyny spiralnej sprzęgającej lub głównej płyty sprężyny sprzęgającej, złamanie jednej z innych płyt w środku.

Uwaga. Wozy, wracające w stanie próżnym do ojczyzny, należy przyjąć z wadliwościami podanemi pod *E*, 1. do 4., jeżeli bez niebezpieczeństwa mogą być umieszczone na końcu pociągu.

F. Wadliwości spodu wozów i pudeł wozów.

1. Złamanie lub nadłamanie dzierżaków osiowych więcej jak w jednej trzeciej części przekroju, tudzież ich rozluźnienie, o ile nie da się umocować tychże przez przyciągnięcie śrub.

2. Poprzeczne złamania głównych dźwigarów, belek czołowych lub takich belek pośrednich, z których korzysta przewód zaprzęgowy.

3. Zupełne złamania części wiązania pudła, uszkodzenia drzwi i urządzeń do zamykania tychże, tudzież uszkodzenia ścian pudła, podłóg i dachów, o ile wskutek tego ładunek mógłby doznać uszkodzenia albo ruch być narażony na niebezpieczeństwo.

Uwaga. Wozy, wracające do ojczyzny w stanie próżnym, można tylko wówczas wyłączyć z powodu wadliwości w spodzie wozu, gdyby dalszy ruch wozu był połączony z niebezpieczeństwem.

§ 6.

Nie należy wyłączać wozów, których hamulce są uszkodzone lub niezdatne do użytku, lecz należy na nich nalepić wyraźne, w oczy wpadające kartki z odpowiednim napisem. Części uszkodzone lub rozluźnione, które mogłyby spowodować niebezpieczeństwo dla ruchu lub inną szkodę, należy odjąć.

§ 7.

Własne próżne wozy musi się przyjąć w każdym stanie, zaś wozy używane do transportu bydła tylko po dokładnem oczyszczeniu i zdesynfekowaniu.

Artykuł IV.

Ładunek wozów ciężarowych.

§ 1.

Wozy dopuszczone do obrotu międzynarodowego nie mogą być wyłączone od obrotu z powodu

swego ładunku, jeżeli ładunek znajduje się w stanie zadowalającym, nie zagrażającym pod żadnym względem bezpieczeństwu ruchu kolejowego a w szczególności, jeżeli odpowiada następującym warunkom.

§ 2.

Przedmioty załadowane muszą leżeć bezpiecznie i stale i nie powinny ulegać możności przesunięcia nawet wskutek uderzeń i wstrząśnień.

§ 3.

1 Ładunek powinien być tak rozłożony, aby koła wozu a zwłaszcza koła osi skrajnych były ile możności równomiernie obciążone.

2 Wozy, których ładunek jest tak nierównomiernie rozłożony, iż pudła wozowe lub dźwigary podłużne osiadają na zwoju sprężynowym lub ocierają się o koła, mogą być wyłączone.

§ 4.

Obciążenie wozu nie może przekraczać wytrzymałości (maksymalnej wagi ładunku). Jeżeli wytrzymałość nie jest podana, natenczas można przekroczyć naznaczony ciężar ładunku aż do wysokości 5%.

§ 5.

1 Nacisk kół wozu nie może przekraczać najwyższego nacisku dopuszczalnego na pewnej linii.

2 O przepisach wydanych przez zarządy kolejowe dla poszczególnych linii należy zawiadomić interesowane państwa.

§ 6.

1 Ładunek otwartych wozów ciężarowych w ustawieniu środkowem pojazdów na równym torze nie może przekraczać wymiarów ładunku, dopuszczalnych na każdej kolei dla obrotu międzynarodowego. O wymiarach ładunku należy zawiadomić interesowane państwa.

2 Szerokość ładunków musi być z uwagi na jazdę po ostrych krzywiznach ograniczona o wymiary, podane w tabeli ładunkowej (załącznik *E*). Co do ładunków na parach wozów ze zwrotniami lub w razie użycia wozów ochronnych lub wozu przegradzającego należy uwzględniać nadto przepisy § 9. O specyalnych dla poszczególnych linii obowiązujących przepisach zarządów kolejowych należy zawiadomić interesowane państwa.

§ 7.

1 Ładunek otwartych wozów ciężarowych może tylko o tyle wystawać ponad belkę czołową wozu, aby między tarczami nie wciśniętych zderzaków a ładunkiem pozostała przestrzeń, która wynosić musi w wysokości aż do 2000 *mm* ponad górną krawędzią szyny przynajmniej 400 *mm*, a powyżej przynajmniej 200 *mm*. Dla zawieszenia sprzęgła ponad hakiem sprzęgającym musi się nadto pozostawić przestrzeń o wysokości co najmniej 200 *mm*, i szerokości co najmniej 200 *mm* po obu stronach środka haka sprzęgającego zupełnie wolną od ładunku.

2 Jeżeli ładunek wystaje poza belkę czołową bardziej, aniżeli to według powyższych norm jest dopuszczalne, natenczas należy wstawić wóz ochronny.

§ 8.

Do załadowania przedmiotów długich, które nie mogą być ułożone na jednym wozie, musi się użyć dwóch wozów zaopatrzonych w kołowroty. Wozy mogą być połączone sprzęgłem śrubowem, drążkami sprzęgającymi z żelaza lub zaopatrzonymi w silne okucie żelazne, albo wozem przegradzającym, który winien być połączony z oboma wozami obciążonymi przy pomocy zwykłych sprzęgieł lub drążków sprzęgających, albo też jeżeli ładunek nadaje się do tego i obciąża każdy z kołowrotów co najmniej ciężarem 7·5 *t*, samym ładunkiem. Ładunek może spoczywać tylko na kołowrotach i musi wystawać ponad niemi o co najmniej 300 *mm*, jeżeli zaś wozy połączone są samym tylko ładunkiem, o co najmniej 1000 *mm*.

§ 9.

1 W razie użycia par wozów ze zwrotniami, wozów ochronnych lub wozu przegradzającego musi ładunek być oddalony:

a) od podłogi tych wozów co najmniej na 100 *mm* mierząc prostopadle;

b) od ścian bocznych tych wozów, o ile ściany te nie leżą przynajmniej 100 *mm* poniżej ładunku, co najmniej o ilości, podane w tabeli załącznika *F*.

2 Przestrzeni tych nie można zmniejszać przez doładowanie przedmiotów.

3 Więcej jak jednego wozu przegradzającego nie można dołączać.

Pan królewsko-węgierski Minister handlu, z którym porozumiano się w tym względzie, wydaje równocześnie takie same zarządzenie.

Forster wlr.

Załącznik A

do protokołu końcowego trzeciej międzynarodowej konferencyi z dnia 18. maja 1907 w przedmiocie technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych.

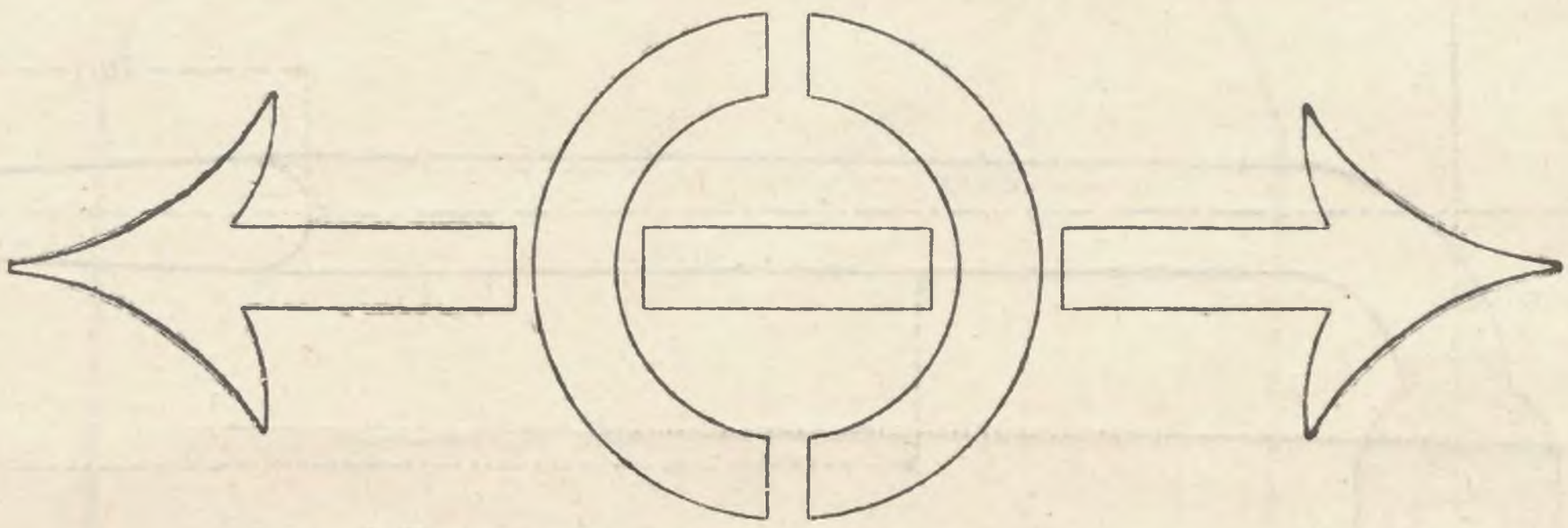

(Dwie trzecie wielkości naturalnej.)

Znak dla wozów

według artykułu II., § 2., ustęp 4.

Załącznik B

do protokołu końcowego trzeciej międzynarodowej konferencyi z dnia 18. maja 1907 w przedmiocie technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych.

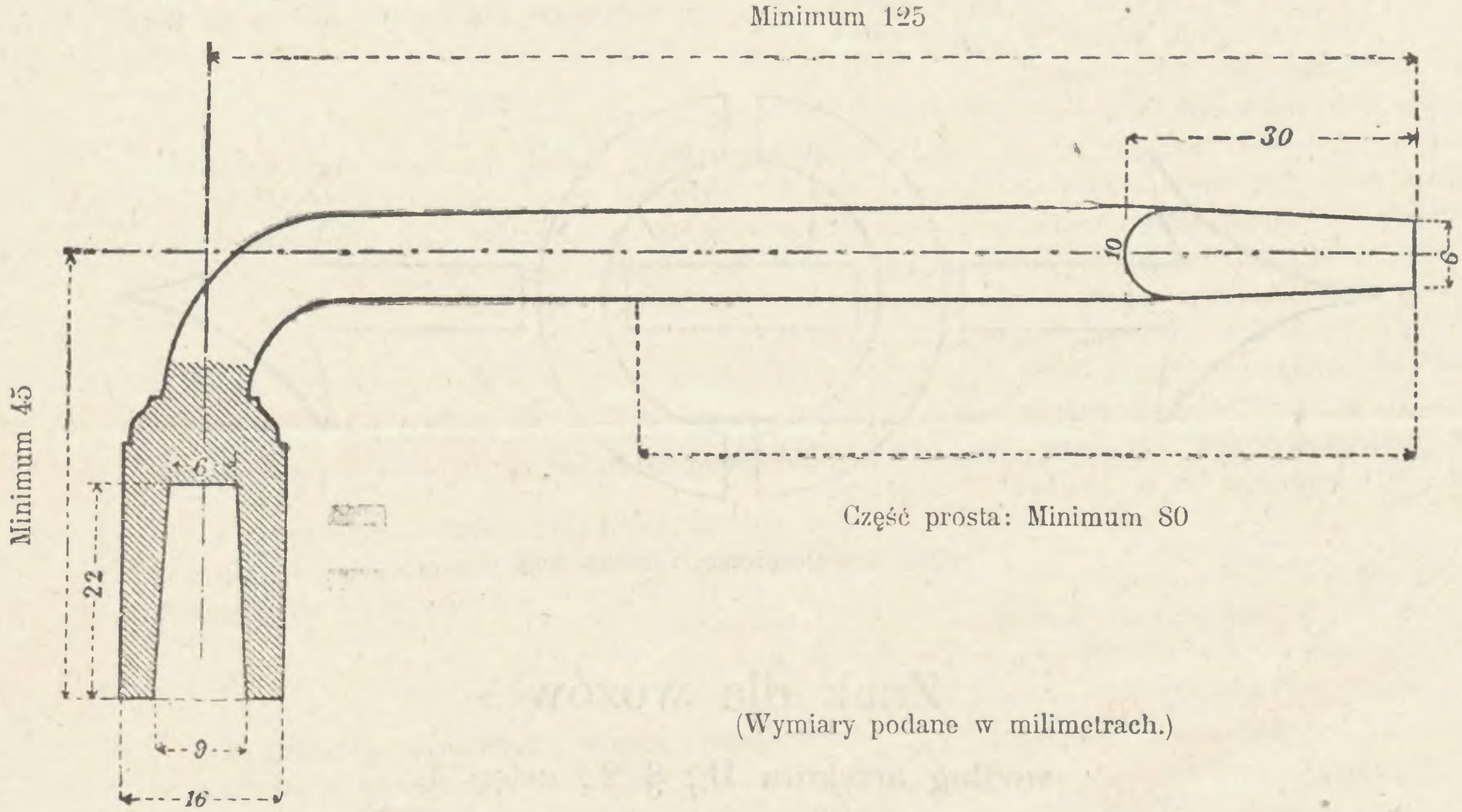

Część prosta: Minimum 80

(Wymiary podane w milimetrach.)

Klucz podwójny

do wozów osobowych, służących do obrotu międzynarodowego według artykułu II., § 23.

Załącznik C

do protokołu końcowego trzeciej międzynarodowej konferencyi z dnia 18. maja 1907 w przedmiocie technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych.

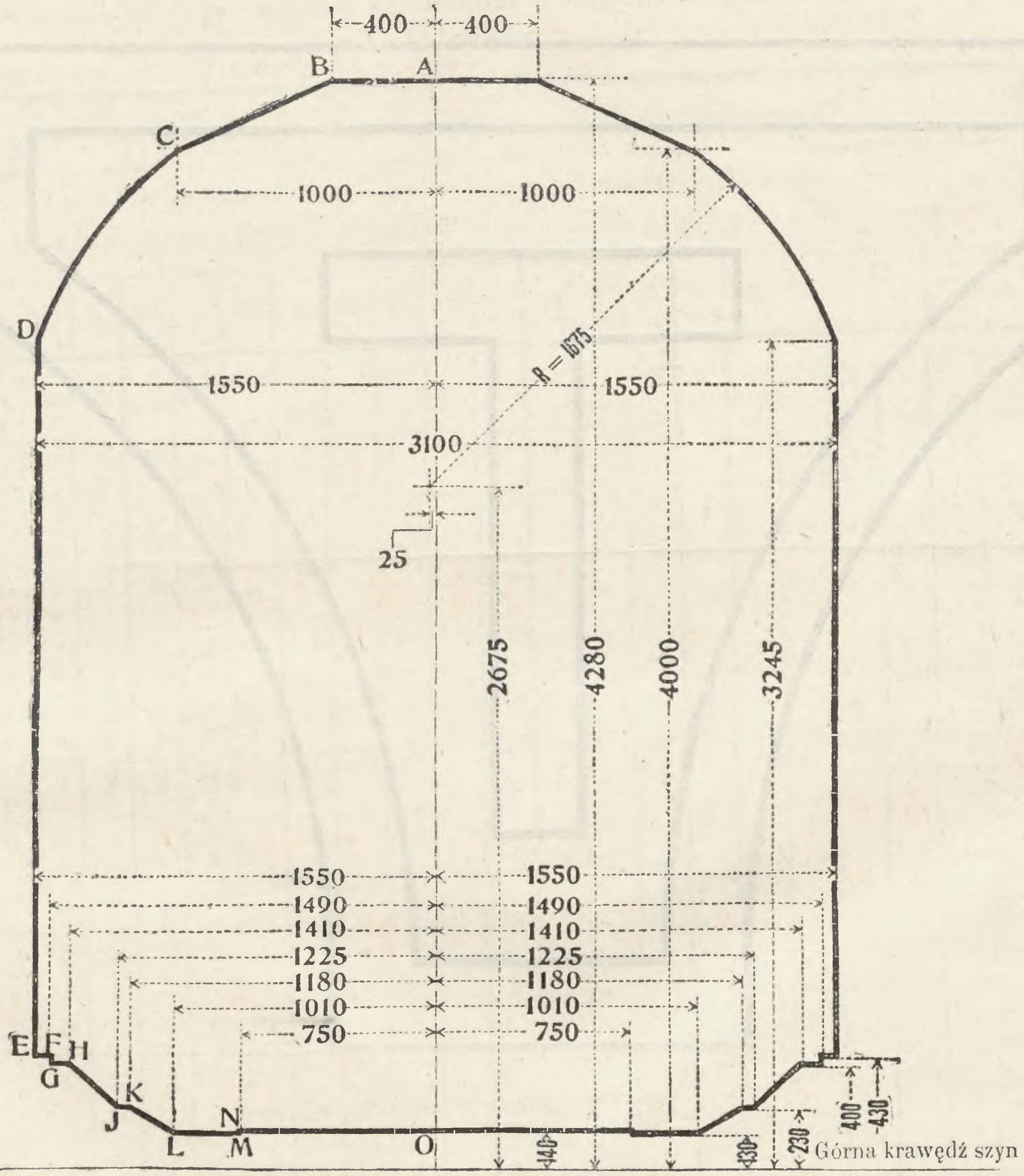

(Wymiary podane w milimetrach.)

Ogólny profil dla wozów towarowych

według artykułu II., § 22., ustęp 2.

Załącznik D

do protokołu końcowego trzeciej międzynarodowej konferencyi z dnia 18. maja 1907 w przedmiocie technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych.

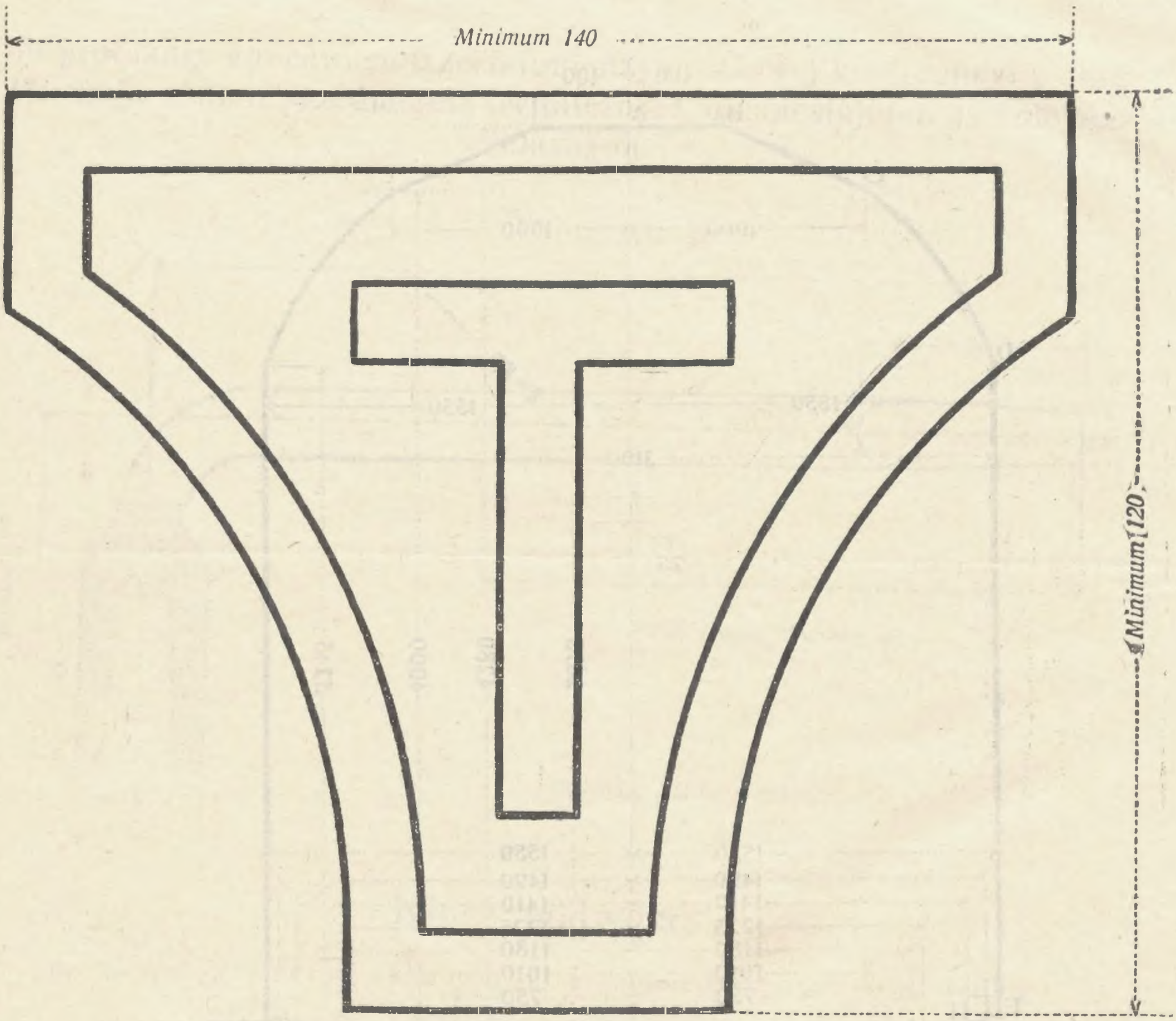

(Wymiary podane w milimetrach.)

Znak dla wozów przechodowych

według artykułu II., § 25., ustęp 10.

Załącznik E

do protokołu końcowego trzeciej międzynarodowej konferencyi z dnia 18. maja 1907 w przedmiocie technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych.

Tabela ładunkowa według artykułu IV., § 6., ustęp 2.

Ograniczenia szerokości ładunków po każdej stronie w centymetrach, t. j. najmniejsze, prostopadle mierzone odstępy między ładunkami a dopuszczalnym każdorazowo wymiarem ładunków.

Odstęp osi skrajnych lub czopów w metrach	Dla odstępu, w metrach, obserwowanego przekroju poprzecznego: od najbliższej osi skrajnej (wozy o 2 lub więcej osiach) albo od najbliższego czopa (wozy o podstawach ruchomych lub pary wozów ze zwrotniami)																					
	0·5	1	1·5	2	2·5	3	3·5	4	4·5	5	5·5	6	6·5	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2·5	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*																		
3	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*																		
3·5	0 *0*	0 *1*	0 *2*	0 *4*	0 *6*	0 *8*																
4	0 *0*	0 *0*	0 *2*	0 *4*	0 *6*	0 *8*																
4·5	0 *0*	0 *0*	0 *2*	0 *3*	0 *5*	0 *7*																
5	0 *0*	0 *0*	0 *2*	0 *3*	0 *5*	0 *7*																
5·5	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*	0 *7*																
6	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*	0 *7*																
6·5	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*	0 *7*	0 *9*															
7	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*	0 *7*	0 *9*															
7·5	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*	0 *7*	0 *9*	0 *11*														
8	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	0 *5*	1 *7*	1 *9*	1 *11*														
9	0 *0*	0 *0*	0 *1*	0 *3*	1 *5*	1 *7*	1 *9*	2 *11*	2 *14*													
10	0 *0*	0 *0*	0 *2*	1 *3*	1 *5*	2 *7*	2 *9*	2 *12*	2 *14*	3 *17*												
11	0 *0*	0 *0*	1 *2*	1 *4*	2 *5*	2 *8*	3 *10*	3 *12*	3 *14*	4 *17*	4 *19*											

Dalszy ciąg tabeli na następnej stronicy.

Odstęp osi skrajnych lub czopów w metrach	Dla odstępu, w metrach, obserwowanego przekroju poprzecznego: od najbliższej osi skrajnej (wozy o 2 lub więcej osiach) albo od najbliższego czopa (wozy o podstawach ruchomych lub pary wozów ze zwrotniami)																					
	0·5	1	1·5	2	2·5	3	3·5	4	4·5	5	5·5	6	6·5	7	8	9	10	11	12	13	14	15
12	0 *0*	0 *0*	1 *2*	2 *4*	2 *6*	3 *8*	3 *10*	4 *13*	4 *15*	5 *17*	5 *20*	5 *23*										
13	0 *0*	0 *0*	1 *2*	2 *4*	3 *6*	3 *8*	4 *11*	5 *13*	5 *16*	6 *18*	6 *21*	6 *24*	6 *27*	6 —								
14	0 *0*	0 *0*	1 *2*	2 *4*	3 *7*	4 *9*	5 *11*	6 *14*	6 *16*	7 *19*	7 *22*	7 *25*	7 *29*	8 —								
15	0 *0*	0 *1*	1 *3*	3 *5*	4 *7*	5 *9*	6 *12*	6 *14*	7 *17*	8 *20*	8 *23*	8 *26*	9 *31*	9 —	9 —							
16	0 *0*	1 *1*	2 *3*	3 *5*	4 *7*	5 *10*	6 *12*	7 *15*	8 *18*	9 *21*	9 *24*	10 *28*	10 *33*	10 —	10 —							
17	0 *0*	1 *1*	2 *3*	4 *5*	5 *8*	6 *10*	7 *13*	8 *16*	9 *18*	10 *21*	10 *25*	11 *30*	11 *35*	12 —	12 —	13 —						
18	0 *0*	1 *1*	2 *3*	4 *6*	5 *8*	7 *11*	8 *13*	9 *16*	10 *19*	11 *22*	11 *26*	12 *32*	13 *37*	13 —	14 —	15 —						
19	0 *0*	1 *1*	3 *4*	4 *6*	6 *9*	7 *11*	8 *14*	10 *17*	11 *20*	12 *23*	12 *28*	13 *33*	14 *39*	15 —	17 —	17 —	18 —					
20	0 *0*	1 *1*	3 *4*	5 *6*	6 *9*	8 *12*	9 *15*	11 *18*	12 *21*	13 *24*	14 *30*	16 *35*	17 *41*	17 —	19 —	20 —	20 —					
22	0 *0*	2 *2*	4 *4*	6 *7*	7 *10*	9 *13*	11 *16*	12 *19*	14 *22*	16 *28*	17 *33*	19 *39*	21 *45*	22 —	24 —	26 —	27 —	27 —				
24	0 *0*	2 *2*	4 *5*	6 *8*	8 *11*	10 *14*	12 *17*	14 *21*	16 *25*	19 *31*	21 *37*	23 *43*	25 *49*	27 —	30 —	32 —	34 —	35 —	35 —			
26	0 *0*	3 *2*	5 *5*	7 *9*	9 *12*	11 *15*	13 *19*	16 *22*	19 *28*	22 *34*	24 *40*	27 *47*	30 *53*	32 —	35 —	38 —	40 —	42 —	43 —	43 —		
28	0 *0*	3 *3*	5 *6*	8 *9*	10 *13*	13 *16*	16 *20*	19 *25*	22 *31*	26 *37*	28 *44*	31 *50*	34 *57*	36 —	41 —	44 —	47 —	50 —	51 —	52 —	52 —	
30	0 *0*	3 *3*	6 *7*	9 *10*	11 *14*	14 *17*	18 *21*	22 *27*	25 *34*	29 *40*	32 *47*	35 *54*	38 *61*	40 —	46 —	50 —	53 —	56 —	59 —	61 —	62 —	62 —

Uwaga. Dla innych w tabeli nie wymienionych wartości podstawowych należy zastosować zawsze bezpośrednio wyższe wartości tabelaryczne.

Uwagi:

1. Wartości tabelaryczne, wyrażone w zwyczajnych liczbach na górze, odnoszą się do części między osiami skrajnemi lub czopami; liczby ukośne, znajdujące pod poprzedniemi liczbami, odnoszą się do części, wystających poza osie skrajne lub czopy.

2. Przy ładunkach na wozach o podstawach ruchomych lub wozach ze zwrotniami o rozstawie osi ponad 4·0 *m* należy ograniczenia szerokości, wzięte z tabeli, o ile chodzi o części ładunku leżące między czopami powiększyć, o ile chodzi o części wystające poza te czopy zmniejszyć, a mianowicie odpowiednio do rozstawy osi przy podstawach ruchomych lub wozach z zwrotniami, wynoszącej

od 4·1 do 6·0 *m* o 1 *cm*,
ponad 6·1 *m* „ 2 „

3. Ograniczenia szerokości, uwidocznione w tabeli, należy dla części ładunków, leżących poniżej 0·430 *m* wysokości ponad górną krawędzią szyn, powiększyć o 5 *cm*.

4. Co do szerokości ładunków na parach wozach ze zwrotniami albo w razie użycia wozów ochronnych lub wozu przegradzającego zobacz nadto § 9. artykułu IV. i tabelę załącznika *F*.

5. Belgia przyjmuje ładunki, które są dłuższe jak 27 *m*, tylko po poprzedniem porozumieniu się.

Załącznik F

do protokołu końcowego trzeciej międzynarodowej konferencyi z dnia 18. maja 1907 w przedmiocie technicznych ujednostajnień na kolejach żelaznych.

Tabela według artykułu IV., § 9., ustęp 1., b.

Mierzone prostopadle oddalenia po każdej stronie, w centymetrach, między ładunkami a ścianami bocznemi wozów w razie użycia do ładowania wozów z zwrotniami, wozów ochronnych lub wozu przegradzającego.

Odstęp osi skrajnych lub czopów wozu obciążonego albo czopów obciążonych wozów z zwrotniami w metrach	Odległość w centymetrach, między ładunkami a ścianami bocznemi									
	obciążonych wozów ze zwrotniami				**wozów ochronnych**					**wozu przegradzającego**
	dla odstępu w metrach obserwowanego przekroju poprzecznego									
	od najbliższego czopa na				od najbliższej osi skrajnej lub od najbliższego czopa obciążonego wozu lub obciążonych wozów na					
	2	3	4	5	3	4	5	6	6·5	
4	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—
6	13	18	—	—	26	—	—	—	—	—
8	14	19	22	—	26	32	—	—	—	—
10	15	21	25	28	28	34	41	—	—	24
12	16	23	27	31	29	36	44	52	—	28
14	18	24	29	34	31	38	47	56	60	33
16	19	26	32	37	33	41	50	59	64	38
18	20	28	34	41	34	43	53	63	68	44
20	21	30	37	44	36	46	56	67	72	51
25	25	35	43	52	41	52	64	76	83	71
30	28	40	50	60	46	58	72	86	93	95

Uwaga. Dla innych w tabeli niewymienionych wartości podstawowych należy zastosować zawsze bezpośrednio wyższe wartości tabelaryczne.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 23. lipca 1914.

Treść: № (151. i 152.) 151. Rozporządzenie, dotyczące zwinięcia c. k. Zarządu hutniczego w Cilli i utworzenia c. k. Zarządu górniczego i hutniczego w Cilli. — 152. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przyznania nadzwyczajnej dotacyi dla państwowego funduszu melioracyjnego.

151.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 13. lipca 1914,

dotyczące zwinięcia c. k. Zarządu hutniczego w Cilli i utworzenia c. k. Zarządu górniczego i hutniczego w Cilli.

C. k. Zarząd hutniczy w Cilli zostaje zwinięty. W jego miejsce tworzy się c. k. Zarząd górniczy i hutniczy w Cilli, któremu podporządkowuje się państwową hutę cynkową w Cilli i państwowe kopalnie w Buchberg i Wöllan.

Trnka włr.

152.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 20. lipca 1914,

dotyczące przyznania nadzwyczajnej dotacyi dla państwowego funduszu melioracyjnego.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd, aby celem nadzwyczajnego wyposażenia funduszu melioracyjnego użył kwoty 2,500.000 K z zapasów kasowych, którym przekazuje się nadwyżki obrotowe roku 1913.

§ 2.

Wykonaniem niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, zajmie się Mój Minister rolnictwa i Mój Minister skarbu.

Bad Ischl, dnia 20. lipca 1914.

Franciszek Józef wł*r.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.

Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 153. Rozporządzenie cesarskie o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej na Głównodowodzącego sił wojennych w Bośni, Hercegowinie i w Dalmacyi.

153.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. lipca 1914,

o przeniesieniu uprawnień administracyi polityczne na Głównodowodzącego sił wojennych w Bośni, Hercegowinie i w Dalmacyi.

Na podstawie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

Upoważnia się Głównodowodzącego sił wojennych w Bośni, Hercegowinie i w Dalmacyi do wydawania w królestwie Dalmacyi rozporządzeń i rozkazów, tudzież do stosowania środków przymusowych w celu ich wykonania przeciw tym, których te rozporządzenia i rozkazy obowiązują, a to dla ochrony interesów wojskowych w obrębie administracyi politycznej i w granicach urzędowego zakresu działania, przysługującego Naczelnikowi politycznej władzy krajowej.

Głównodowodzący, czyniąc użytek z powyższego upoważnienia, winien jest podawać wydane przez siebie zarządzenia bezzwłocznie do wiadomości Naczelnika politycznej władzy krajowej.

Naczelnik politycznej władzy krajowej, tudzież podległe mu władze polityczne i policyjne, jakoteż zwierzchności gminne obowiązane są do ścisłego przestrzegania i wykonywania powyższych rozporządzeń i rozkazów Głównodowodzącego.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w moc obowiązującą w dniu jego ogłoszenia.

Wykonanie polecam całemu Ministerstwu.

Bad Ischl, dnia 25. lipca 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIX. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 154. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące współdziałania gmin i urzędników publicznych przy wykonywaniu zadań obrony kraju i o karaniu naruszenia obowiązków urzędowych.

154.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące współdziałania gmin i urzędników publicznych przy wykonywaniu zadań obrony kraju i o karaniu naruszenia obowiązków urzędowych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, wydaję następujące zarządzenia, obowiązujące w królestwach i krajach, w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Gminy i ich organa są obowiązane do współdziałania przy wykonywaniu przepisów ustawowych, odnoszących się do siły zbrojnej lub do wojskowej obrony Monarchii.

§ 2.

Każdy urzędnik publiczny, któremu powierzono sprawę, służącą dla celów siły zbrojnej lub wojskowej obrony Monarchii, winien sprawę tę prowadzić tak długo, aż zostanie od tego zwolniony przez przełożoną nad nim państwową władzę służbową lub przez państwową władzę, przełożoną nad jego urzędem.

§ 3.

Urzędnik publiczny, który rozmyślnie naruszy obowiązek urzędowy lub służbowy, ciężący na nim ze względu na siłę zbrojną lub obronę wojskową Monarchii, będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do roku.

Jeżeli czyn zagrażał bezpieczeństwu interesów Monarchii, należy orzec areszt ścisły od trzech miesięcy do trzech lat.

Jeżeli przepisy powszechnej ustawy karnej są surowsze, należy je zastosować.

§ 4.

Publicznymi urzędnikami są osoby, wymienione w § 101., ustęp drugi, powszechnej ustawy karnej.

§ 5.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 6.

Wykonanie jego poruczam Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej.

Bad Ischl, dnia 25. lipca 19014.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr..
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część LXX. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 155. Rozporządzenie w sprawie karania za robienie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwu publicznemu i za naruszenie obowiązku dostawy.

155.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. lipca 1914.

w sprawie karania za robienie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwu publicznemu i za naruszenie obowiązku dostawy.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam z mocą obowiązującą dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, co następuje:

§ 1.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może przedsiębiorstwa, mające szczególne znaczenie dla celów państwowych lub dobra publicznego, uznać za przedsiębiorstwa, chronione przez państwo.

§ 2.

Jeżeli urzędnik publiczny, funkcyonaryusz przedsiębiorstwa państwowego, funkcyonaryusz kolei żelaznej, przedsiębiorstwa żeglugi lub jednego z przedsiębiorstw, chronionych przez państwo, w związku z drugimi wzbrania się lub zaniedbuje wypełniać swoje obowiązki w całości lub w części w zamiarze przeszkadzania służbie lub ruchowi, albo spełnia swą pracę w sposób, mogący utrudnić służbę lub ruch, będzie karany za występek ścisłym aresztem od sześciu tygodni aż do jednego roku.

§ 3.

1. Kto działa na drugiego zapomocą nastraszenia lub gwałtu, aby uskutecznić, rozszerzyć lub gwałtem przeprowadzić zmowę, mającą na celu przez niezgodne z obowiązkiem zachowanie się w rodzaju, określonym w § 2., robienie przeszkód służbie publicznej, służbie w przedsiębiorstwie państwowem lub ruchowi kolei żelaznej, przedsiębiorstwa żeglugi lub jednego z przedsiębiorstw, przez państwo chronionych,

2. kto w zamiarze robienia przeszkód takiej służbie lub takiemu ruchowi uszkadza środki ruchu lub urządzenia dla utrzymania ruchu lub usuwa je od użycia,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od sześciu tygodni aż do jednego roku.

§ 4.

1. Kto narusza rozmyślnie swój na umowie lub przepisie polegający obowiązek dostawiania dla siły zbrojnej Monarchii lub jednego z przymierzeńców przedmiotów do użytku wojennego, przewożenia takich przedmiotów lub wojsk lub wykonywania pewnych robót,

2. subliwerant, pośrednik lub funkcyonaryusz, zatrudniony przy takiej dostawie, takim przewozie lub takiej robocie, który przez naruszenie swych obowiązków naraża rozmyślnie na szwank odnośne świadczenie lub je udaremnia,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca aż do jednego roku.

Obok kary na wolności można w obu wypadkach nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

§ 5.

Jeżeli wskutek jednego z czynów, wymienionych w §§ 2. do 4., zostały narażone interesa wojskowe Monarchii lub jednego z sprzymierzeńców na niebezpieczeństwo, należy orzec ścisły areszt od trzech miesięcy aż do trzech lat.

W przypadkach, wymienionych w § 4., można wymierzyć nadto oznaczoną tamże karę pieniężną.

§ 6.

Postanowienia karne §§ 2. do 5. winny stosować także sądy wojskowe co do osób, wymienionych w § 9. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, o ile one podlegają sądownictwu wojskowemu według powyższego postanowienia ustawowego.

§ 7.

Niezależnie od karno-sądowego ścigania za wspomniane w §§ 2. i 3. czyny karygodne może generalna inspekcya austryackich kolei żelaznych zarządzić za pośrednictwem swych organów bez dalszego postępowania natychmiastowe wydalenie winnego funkcyonaryusza, czyto kolei państwowych czy prywatnych, i nakazać wykonanie tego zarządzenia. Zarząd kolejowy jest obowiązany dokonać bezzwłocznie wydalenia, zarządzonego przez organa generalnej inspekcyi.

Co do funkcyonaryuszy zakładu pocztowego i telegraficznego, funkcyonaryuszy państwowych, pełniących przy ruchu kolejowym i żeglarskim jakoteż na poczcie służbę dochodową i co do funkcyonaryuszy drukarń państwowych mogą z powodu tych samych czynów orzec wydalenie urzędy służbowe, podlegające bezpośrednio odnośnym Ministerstwom.

Przeciw tym orzeczeniom można wnieść w ciągu 14. dni zażalenie do właściwego Ministerstwa. Zażalenie to nie ma mocy wstrzymującej.

§§ 78. do 84. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, jakoteż przepisy dyscyplinarne, obowiązujące dla funkcyonaryuszy państwowych, pozostają w mocy, o ile nie są sprzeczne z powyższemi postanowieniami.

§ 8.

Urzędnikami publicznymi są osoby, wymienione w 2. ustępie § 101. powszechnej ustawy karnej.

Wszystkie osoby, zatrudnione trwale albo czasowo przy pewnym ruchu lub w pewnem przedsiębiorstwie, należy uważać za funkcyonaryuszy.

Pod kolejami żelaznemi i przedsiębiorstwami żeglugi należy rozumieć także ich zakłady pomocnicze.

Przepisy te odnoszą się tylko do kolei żelaznych, poruszanych siłą elementarną.

§ 9.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonaniem jego zajmą się Ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami.

Bad Ischl, dnia 25. lipca 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXI. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 156. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące czasowego rozciągnięcia sądownictwa wojskowego na osoby cywilne.

156.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące czasowego rozciągnięcia sądownictwa wojskowego na osoby cywilne.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Jurysdykcya karna nad osobami, które po rozpoczęciu się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego dopuszczą się w okręgu terytoryalnym wojskowym, objętym zarządzeniem mobilizacyjnem, czynów karygodnych, wymienionych w § 2., przeniesiona zostaje na sądy obrony krajowej.

W miejsce sądów obrony krajowej wchodzą wyjątkowo sądy armii wspólnej, jeżeli sądownictwo karne obrony krajowej z powodu wydarzeń wojennych nie może być w poszczególnych wypadkach wykonywane.

§ 2.

Wspomniane czyny karygodne są:

1. zdrada główna (§§ 58. do 62. pow. ust. karn.), obraza majestatu (§ 63.), obraza członków domu cesarskiego (§ 64.), zakłócenie spokoju publicznego (§ 65.), bunt (§§ 68. do 72.), rozruch (§§ 73. do 75.), gwałtowne działanie przeciw zgromadzeniu, powołanemu przez rząd do obradowania nad sprawami publicznemi, przeciw sądowi lub innej władzy publicznej (§§ 76., 77., 80.), złośliwe uszkodzenie kolei żelaznych, należących do niej urządzeń, środków do przewozu, maszyn, przyborów lub innych przedmiotów, służących do ruchu (§§ 85., lit. *c*, i 86.), złośliwe działania i zaniechania, popełnione na kolejach żelaznych wśród okoliczności, szczególnie niebezpiecznych (§§ 87. i 88.), złośliwe uszkodzenia lub naruszenia telegrafów państwowych (§ 89.), wspieranie zbrodni przez ukrywanie zbiega wojskowego lub danie mu innej pomocy (§§ 220., 221.);

2. gwałtowne targnięcie się na osoby urzędowe lub niebezpieczne pogróżki względem tychże w sprawach urzędowych (§§ 81., 82. pow. ust. karn.), morderstwo (§§ 134. do 138.), zabójstwo (§§ 140. do 142.), ciężkie uszkodzenie cielesne (§§ 143., 152. do 157.), rabunek (§§ 190. do 196.), jeżeli odnośne czyny karygodne popełniono na osobach, odbywających czynną służbę w armii, w marynarce wojennej, w obronie krajowej, w pospolitem ruszeniu, na organach żandarmeryi polnej lub na innych osobach, należących do żandarmeryi, o ile te ostatnie pozostają w zorganizowanej wojskowo służbie dla ochrony kolei żelaznych lub telegrafów (telefonów), albo też w zorganizowanej wojskowo służbie dla ochrony granic (wybrzeży);

3. inne przypadki gwałtu publicznego, określone w §§ 85. do 88. pow. ust. karn., oraz podpalenie (§§ 166. do 168.), jeżeli odnośne czyny karygodne

popełniono na własności, należącej do skarbu wojskowego lub skarbu obrony krajowej, albo też zostającej pod zarządem tego skarbu lub utrzymywanej przezeń w ruchu, albo wreszcie z zagrożeniem osób, wymienionych pod punktem 2.;

4. nadto czyny karygodne, określone:

a) w artykułach I., II. i IX. ustawy z dnia 17. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 8 z roku 1863;

b) w ustawie o środkach wybuchowych z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134;

c) w ustawie z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 41, o zabezpieczeniu telegrafów podmorskich;

d) w §§ 66. do 69. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128;

5. dawania pomocy do jednej z oznaczonych powyżej zbrodni (§§ 211. do 219. pow. ust. karn.).

Czyny karygodne, przytoczone pod 2 i 3, podlegają nawet wtedy wyłącznie właściwości sądów wojskowych, jeżeli jeden i ten sam czyn popełniony będzie nie tylko na oznaczonych tamże osobach lub na określonej tamże własności albo z zagrożeniem tych osób, lecz także na innych osobach, na ich własności lub z zagrożeniem innych osób.

§ 3.

Sądy wojskowe stosują powszechną ustawę karną oraz uzupełniające ją postanowienia karne.

Postępowanie odbywa się według postanowień i przepisów ustawowych, obowiązujących w sądach wojskowych.

Pisma drukowe, skonfiskowane przez władzę bezpieczeństwa lub z polecenia prokuratora z powodu jednego z czynów karygodnych, wymienionych w § 2., należy bezzwłocznie oddać sądowi wojskowemu.

§ 4.

Postępowanie sądów wojskowych ma się ograniczyć do przydzielonych im czynów karygodnych (§ 2.) i nie uwzględniać innych czynów karygodnych. Gdyby za te inne czyny karygodne ścigały kogoś sądy cywilne, winny one przy wymierzaniu kary uwzględnić odpowiednio karę, nałożoną przez sąd wojskowy.

§ 5.

Rząd określi w drodze rozporządzenia, kiedy niniejsze rozporządzenie cesarskie przestanie obowiązywać. Śledztwa, które w tym czasie nie będą jeszcze ostatecznie załatwione wyrokiem sądu wojskowego, przechodzą do sądów cywilnych.

§ 6.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

§ 7.

Wykonanie jego polecam Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny.

Bad Ischl, dnia 25. lipca 1914.

Franciszek Jozef włr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 157. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące poddania niezaprzysiężonych na artykuły wojenne osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, pod postanowienia części II. wojskowej ustawy karnej.

157.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące poddania niezaprzysiężonych na artykuły wojenne osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, pod postanowienia części II. wojskowej ustawy karnej.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Następujące postanowienia części II. wojskowej ustawy karnej, odnoszące się do osób wojskowych, zaprzysiężonych na artykuły wojenne, a mianowicie:

rozdział 2., 3. i 4.,
rozdział 5. z wyjątkiem § 208. *a*, *b*, *c* i *e*,
rozdział 6.,
rozdział 8., z wyjątkiem §§ 244. do 250. i 251. *a* i *d*,
rozdział 9.,
rozdział 10., z wyjątkiem §§ 272. *h* i 284. *d* i *e*, w końcu
rozdział 11.

stosują się także do pozostających w służbie czynnej osób wojskowych, niezaprzysiężonych na artykuły wojenne, jeżeli osoby te dopuszczą się wymienionych w tych postanowieniach czynów i zaniechań w czasie, kiedy należą do etatu mobilizowanej lub już zmobilizowanej części siły zbrojnej lub do załogi fortecy, będącej w stanie uzbrojenia na sposób wojenny lub już do tego przeznaczonej.

Jeżeli osoby wojskowe tego rodzaju dopuściły się w tym czasie współwiny lub innego współdziałania w wojskowych czynach karygodnych, popełnionych przez inne osoby, wówczas należy postąpić z niemi zamiast po myśli §§ 314. do 317. wojskowej ustawy karnej po myśli ustawowych przepisów, zamieszczonych przy poszczególnych zbrodniach wojskowych, jeżeli zaś niema tam osobnego przepisu o współwinie lub innem współdziałaniu, po myśli ogólnych przepisów, podanych w §§ 11., 12., 14. i 17. wojskowej ustawy karnej.

Duchownych wojskowych, audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów wojskowych i urzędników wojskowych należy przy zastosowywaniu postanowień części II. wojskowego kodeksu karnego uważać na równi z oficerami, należącymi do stanu żołnierskiego, niewcielonych zaś do żadnej rangi gażystów na równi z podoficerami, z tą zmianą, że odnośnie do wspomnianych na ostatku gażystów należy zamiast degradacyi orzec wydalenie ze służby.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie tegoż poruczam Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny.

Bad Ischl, dnia 25. lipca 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 158. Rozporządzenie, którem wydaje się postanowienia wyjątkowe co do ustaw obowiązujących.

158.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914,

którem wydaje się postanowienia wyjątkowe co do ustaw obowiązujących.

Wskutek uchwały całego Ministerstwa i po zasięgnięciu Najwyższego zezwolenia zawiesza się czasowo w myśl ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, na zasadzie artykułu 20. ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, postanowienia artykułów 8., 9., 10., 12. i 13. tej ustawy zasadniczej dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Powyższe zarządzenie pociąga za sobą wszystkie skutki, przewidziane w §§ 3. do 7. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66.

Co do karania za przekroczenia zawartych w tych paragrafach nakazów i zakazów, jakoteż rozporządzeń i poleceń, wydanych przez władzę celem wykonania odnośnych postanowień, wreszcie za przekroczenia zarządzeń policyjnych, wydanych na zasadzie § 8. wspomnianej na końcu ustawy, ma zastosowanie § 9. tejże ustawy.

Niniejsze rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 159. Rozporządzenie, którem wydaje się ograniczające zarządzenia policyjne w sprawie paszportów.

159.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914,

którem wydaje się ograniczające zarządzenia policyjne w sprawie paszportów.

Odnośnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułów 8go, 9go, 10go, 12go i 13go państwowej ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się wskutek uchwały całego Ministerstwa na podstawie § 8. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, następujące policyjne zarządzenia ograniczające co do paszportów.

§ 1.

Przekraczanie granic (pobrzeży) królestwa Dalmacyi, o ile te granice (pobrzeża) tworzą zarazem granice Monarchii austryacko-węgierskiej, dozwolone jest tylko w punktach przejścia, oznaczonych przez Naczelnika kraju w porozumieniu z wojskowym komendantem terytoryalnym, i tylko po otrzymaniu pozwolenia do dalszej podróży ze strony c. k. władz, sprawujących nadzór nad granicami.

Pozwolenia do dalszej podróży można udzielić tylko takim osobom podróżującym, które się w stosowny sposób wylegitymują.

§ 2.

Obcokrajowcy, którzy przyjeżdżają (przychodzą) przez granice (pobrzeża), oznaczone w §ie 1szym na obszar tutejszy, muszą mieć paszport podróży, wystawiony według przepisu §u 22go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. maja 1867, Dz. u. p. Nr. 80; tak samo winni wykazać się wystawionym należycie paszportem podróży ci obywateli tutejsi i zagraniczni, którzy przez powyższe granice (pobrzeża) udają się na terytoryum zagraniczne.

Inne dokumenta podróży, jako to karty legitymacyjne, książki robotnicze, książki służbowe i karty paszportowe, wychodzą co do tych podróżujących z użycia. Władza nadzoru granicznego winna paszport podróży, o ile nie zachodzi żadna przeszkoda, zawidymować.

§ 3.

Dla mieszkańców nadgranicznych może Naczelnik kraju w porozumieniu z wojskowym komendantem terytoryalnym zaprowadzić ułatwienia co do postanowień §§ 1go i 2go tego rozporządzenia.

§ 4.

Osobom, należącym do siły zbrojnej, żandarmeryi i do straży skarbowej, nie wolno wydawać dokumentów paszportowych w celu podróży za granicę.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia karać będą według postanowień w § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, polityczne władze powiatowe i własne rządowe władze policyjne, ostatnie w miejscach, w których istnieją.

Gdy osoba, która dopuściła się takiego przekroczenia, jest obcokrajowcem, należy ją nadto stosownie do istniejących przepisów wydalić z królestw i krajów, w Radzie państwa reprezentowanych.

§ 6.

Naczelnik kraju ma w porozumieniu z krajowemi władzami skarbowemi wydać potrzebne zarządzenia co do przeprowadzania rewizyi paszportów przez graniczne organa cłowe i organa bezpieczeństwa na granicach, o ile tworzą zarazem granice Państwa.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w moc obowiązującą w dniu ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr, **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXV. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 160. Rozporządzenie o posiadaniu broni, amunicyi i materyałów wybuchowych, tudzież o obrocie tych przedmiotów.

160.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914,

o posiadaniu broni, amunicyi i materyałów wybuchowych, tudzież o obrocie tych przedmiotów.

Odnośnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158., o zawieszeniu mocy obowiązującej artykułów 8., 9., 10., 12. i 13. państwowej ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się wskutek uchwały całego Ministerstwa na podstawie § 8. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, i § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, następujące policyjne zarządzenia ograniczające co do posiadania broni, przedmiotów amunicyi i materyałów wybuchowych, jakoteż co do obrotu tych rzeczy, z tem, że zarządzenia te obowiązywać mają w królestwie Dalmacyi.

§ 1.

Każdy posiadacz broni i amunicyi dla broni palnej (amunicya w ściślejszem znaczeniu) obowiązany jest przedmioty te w terminie oznaczonym obwieszczeniem przez Naczelnika kraju oddać za poświadczeniem odbioru rządowej władzy bezpieczeństwa, którą w sposób powyższy oznaczyć należy.

Ten sam obowiązek ciąży na osobach uprawnionych do wyrobu i do sprzedaży broni (amunicyi).

Od obowiązku oddania są zwolnieni:

a) publiczni urzędnicy i funkcyonaryusze, uprawnieni do noszenia broni (amunicyi), jednak tylko co do tej broni (amunicyi), która należy do przepisanego uzbrojenia lub umundurowania;

b) zaprzysiężona straż lasowa, łowiecka i rybacka, pozostająca w służbie wykonawczej, jakoteż pozostający w takiej samej służbie personal nadzorczy i straż polowa, tudzież wszelka inna straż publiczna co do tej broni (amunicyi), do używania której jest uprawnioną;

c) członkowie zorganizowanych na podstawie udzielonego zezwolenia (zatwierdzenia) korpusów kombatantów, korpusów obywatelskich i strzeleckich, jakoteż formacyi strzelnicowych;

d) osoby, na uzbrojenie których na wypadek wojny zezwoliło wyjątkowo Ministerstwo wojny celem współdziałania przy obronie kraju;

e) osoby, których przemysł lub zatrudnienie wymaga używania broni (amunicyi). Noszenie dozwolone jest im jednak tylko podczas rzeczywistego wykonywania przemysłu lub zatrudnienia;

f) osoby, uprawnione do wyrobu i do sprzedaży broni (amunicyi) co do tego gatunku i co do tej ilości broni (amunicyi), co do których mogą się wykazać, że mają je dostarczyć na zamówienie albo tutejszej administracyi wojennej albo osobom, które przebywają na obszarze, w którym rozporządzenie to obowiązuje i które według postanowień tego rozporządzenia uprawnione są do posiadania broni (amunicyi).

Posiadacze broni wartości artystycznej lub historycznej mogą ją wyjątkowo za zezwoleniem Naczelnika kraju zatrzymać. Naczelnik kraju ma również prawo do zezwolenia poszczególnym osobom na posiadanie i na noszenie broni (amunicyi) niezbędnie potrzebnej dla bezpieczeństwa osobistego lub dla bezpieczeństwa mienia, jakoteż prawo do zezwolenia osobom uprawnionym do wyrobu i do sprzedaży broni (amunicyi) na utrzymywanie pewnego zapasu broni (amunicyi) z tem zastrzeżeniem, że mogą broń tę (amunicyę) wydawać tylko takim osobom, które mogą się wykazać co do uprawnienia do posiadania broni (amunicyi).

§ 2.

Posiadacze materyałów wybuchowych (amunicya w obszerniejszem znaczeniu), będących przedmiotem monopolu państwowego, jakoteż materyałów wybuchowych, podpadających pod postanowienia § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, winni są przedmioty te w terminie, oznaczonym obwieszczeniem przez Naczelnika kraju, złożyć za poświadczeniem odbioru w miejscu, wskazanem przez rządową władzę bezpieczeństwa (§ 1.). Ten sam obowiązek ciąży na osobach uprawnionych do wyrobu lub do sprzedaży materyałów wybuchowych.

Od obowiązku oddawania są zwolnione:

a) osoby uprawnione do wyrobu i sprzedaży materyałów wybuchowych odnośnie do tego gatunku i tej ilości tych materyałów, co do których mogą się wykazać, że mają je dostarczyć na zamówienie albo tutejszej administracyi wojennej albo osobom, które przebywają na obszarze, w którym to rozporządzenie obowiązuje i które według postanowień tego rozporządzenia uprawnione są do posiadania materyałów wybuchowych;

b) przedsiębiorstwa górnicze co do tych materyałów wybuchowych, które są potrzebne dla celów utrzymywania przedsiębiorstwa w ruchu, o ile tych przedsiębiorstw nie wezwał Naczelnik kraju w porozumieniu ze starostwem górniczem do oddania ich zapasów.

Naczelnik kraju może również zezwolić poszczególnym przedsiębiorstwom i przemysłowcom na posiadanie i nabywanie materyałów wybuchowych w ilościach niezbędnie potrzebnych do prowadzenia ich przedsiębiorstwa lub przemysłu.

Prócz tego może Naczelnik kraju zezwolić osobom uprawnionym do wyrobu i do sprzedaży materyałów wybuchowych na utrzymywanie pewnego zapasu tych materyałów; osobom powyższym wolno jednak oddawać te zapasy tylko takim osobom, które przebywają na obszarze, w którym rozporządzenie to obowiązuje i które według postanowień tego rozporządzenia uprawnione są do posiadania materyałów wybuchowych.

Wymienione w ustępie 2., 3. i 4. przedsiębiorstwa i osoby mają się starać w sposób dający pełne bezpieczeństwo o strzeżenie materyałów wybuchowych, pozostających w ich posiadaniu.

§ 3.

Naczelnik kraju wyda bliższe postanowienia co do odbioru przemiotów podlegających obowiązkowi oddania, tudzież co do przechowywania tych przedmiotów i co do zabezpieczenia ich przed samowolnem używaniem, jakoteż co do ich późniejszego zwrotu.

§ 4.

Przyznane § 23. patentu o broni z dnia 24. października 1852, Dz. u. p. Nr. 223, zagranicznym podróżnym uprawnienie do noszenia (wożenia) przy sobie broni i przeznaczonej dla niej amunicyi zawiesza się czasowo na wypadek przejścia przez podróżnego granic obszaru, na którym rozporządzenie to obowiązuje, o ile granice te stanowią zarazem granice Monarchii austryacko-węgierskiej.

§ 5.

Za przekroczenia postanowień tego rozporządzenia tudzież zarządzeń, wydanych na podstawie tych postanowień, o ile one odnoszą się do broni i do przedmiotów amunicyi, karać będą według § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, polityczne władze powiatowe lub własne rządowe władze policyjne, ostatnie w miejscach, w których istnieją, o ile zaś powyższe postanowienia i zarządzenia dotyczą materyałów wybuchowych, podpadających pod postanowienie § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, karać będą odnośne przekroczenia sądy według powyższej ustawy.

Jeśli przekroczenia dopuścił się obcokrajowiec, to należy go nadto stosownie do obowiązujących przepisów wydalić z królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w moc obowiązującą w dniu ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr,
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 161. Rozporządzenie w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Serbii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

161.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu z dnia 25. lipca 1914,

w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Serbii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

Na czas trwania mocy obowiązującej rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158., dotyczącego zawieszenia artykułu 13. państwowej ustawy zasadniczej o powszechnych prawach obywateli państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się co do pism drukowanych, pojawiających się w Serbii, następujące zarządzenia dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Zabrania się wydawania pism drukowanych peryodycznych, wychodzących w Serbii.

Zakaz ten odnosi się również do wydawania wszelkiego tłumaczenia, jakoteż innego wydania, sporządzonego w kraju lub zagranicą, bez względu na to, czy tłumaczenie to lub wydanie zawiera całą treść peryodycznego pisma drukowanego czy też tylko pewną jego część.

Nikomu nie wolno wprowadzać lub rozszerzać takich pism drukowanych.

C. k. Zakład pocztowy nie może przyjmować prenumeraty na te pisma ani też ich przewozić.

§ 2.

Peryodyczne pisma drukowane wspomnianego w § 1. rodzaju, które nadeszły do oclenia lub do ekspedycyi pocztowej, należy oddawać prokuratoryom państwa.

§ 3.

Pisma drukowane nieperyodyczne, które nadchodzą z oznaczonej zagranicy, podlegają rewizyi policyjnej przed wydaniem ich uprawnionym odbiorcom.

Rewizya posyłek, nadchodzących do Austryi niższej, Czech, Moraw, Styryi, Krainy, Pobrzeża i Bukowiny należy do Dyrekcyi policyi w Wiedniu, względnie w Pradze, Bernie, Gracu, Lublanie, Tryeście i Czerniowcach, rewizya przesyłek, przeznaczonych dla Galicyi, o ile one nadchodzą w obrębie lwowskiego Wyższego Sądu krajowego do c. k. Dyrekcyi policyi we Lwowie, zaś o ile przesyłki te nadchodzą w obrębie krakowskiego Wyższego Sądu krajowego do c. k. Dyrekcyi policyi w Krakowie. Rewizya przesyłek, nadchodzących do innych krajów, należy do prezydyum politycznej władzy krajowej.

Wobec tego winny urzędy cłowe oddane im do oclenia przesyłki nieperyodycznych pism drukowanych, nadchodzące z oznaczonej zagranicy, bez względu na to, czy przesyłki te są przeznaczone dla księgarzy czy też dla innych osób, odstępować do ekspedycyi celnej głównemu urzędowi cłowemu w siedzibie tej władzy, która jest powołana do uskutecznienia rewizyi po myśli obu poprzednich ustępów.

O przesyłkach pism drukowanych, nadchodzących do wspomnianych głównych urzędów cłowych, należy zawiadamiać bezzwłocznie w celu przeprowadzania rewizyi odnośne dyrekcye policyi, względnie prezydyum politycznej władzy krajowej.

Nieperyodyczne pisma drukowane, które nadchodzą z oznaczonej zagranicy jako pocztowe przesyłki listowe i które nie mają być oddawane urzędowi cłowemu, winny graniczne urzędy pocztowe odstępywać bezpośrednio wymienionym wyżej władzom.

§ 4.

Przesyłki nieperyodycznych pism drukowanych, co do których nie zachodzi żadna przeszkoda, należy bezzwłocznie wydawać.

Pisma drukowane, znalezione przy rewizyi a orzeczeniem sądowem zakazane, jakoteż te, których rozszerzanie wstrzymała już władza administracyjna stosownie do postanowień ustępu czwartego tego paragrafu, należy wyłączać, konfiskować i wdrażać co do nich dochodzenie karne.

Inne pisma drukowane wspomnianego wyżej rodzaju należy brać w urzędowe przechowanie, jeśli co do ich dopuszczenia nasuwają się wątpliwości ze względu na interes publiczny.

Dyrekcye policyi, względnie prezydya politycznych władz krajowych mają się z wszelkim możliwym pośpiechem zapoznawać z treścią takich pism drukowych. Jeśli się okaże, że rozszerzanie pisma drukowanego należy w interesie publicznym wstrzymać, natenczas winien naczelnik kraju zarządzić wstrzymanie rozszerzania.

Wstrzymanie należy ogłosić w gazecie krajowej.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia karać będą według § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, sądy, powołane do orzecznictwa karnego w sprawach prasowych.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Schuster wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 162. Rozporządzenie, dotyczące postępowania z posyłkami pocztowemi.

162.

Rozporządzenie Ministerstw handlu i spraw wewnętrznych z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące postępowania z posyłkami pocztowemi.

Odnośnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułu 10. ustawy zasadniczej o powszechnych prawach obywateli państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się co do postępowania z posyłkami pocztowemi wszelkiego rodzaju następujące postanowienia z mocą obowiązującą dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Właściwe rządowe władze bezpieczeństwa, upoważnione są do zarządzania każdej chwili w zakładach pocztowych przeglądania wszystkich posyłek pocztowych jakiegokolwiek rodzaju przez urzędników, posiadających należytą legitymacyę do tego, oraz konfiskaty lub otwierania posyłek bez wymieniania powodów.

Takie przeglądanie posyłek przez wydelegowanego urzędnika rządowej władzy bezpieczeństwa może się odbywać tylko w ciągłej obecności naczelnika urzędu pocztowego lub urzędnika, przeznaczonego umyślnie do tej czynności urzędowej przez dyrekcyę poczt i telegrafów.

§ 2.

Poszczególne, dokładnie oznaczone urzędy pocztowe o małym ruchu muszą na specyalne żądanie rządowej władzy bezpieczeństwa posyłki, nadane w celu odesłania albo też nadchodzące w celu oddania, przekazywać do innego urzędu pocztowego w celu ewentualnego przeglądnięcia przez delegata rządowej władzy bezpieczeństwa.

Dzień zaprowadzenia i uchylenia każdego takiego zarządzenia, podany będzie na czas przez rządową władzę bezpieczeństwa do wiadomości właściwej dyrekcyi poczt i telegrafów, która odnośnym urzędom pocztowym udzieli potrzebnych wskazówek.

§ 3.

Wszystkie zakłady pocztowe są obowiązane wyłączyć tymczasowo pewne posyłki pocztowe, które im będą szczegółowo wskazane przez władze przełożone jakoteż przez rządowe władze bezpieczeństwa, od przesyłania i doręczania i utrzymywać je w pogotowiu do dyspozycyi właściwych rządowych władz bezpieczeństwa.

§ 4.

Wszystkie zakłady pocztowe są obowiązane przedkładać wszelkie posyłki pocztowe, co do których zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że mogłyby szkodzić interesom wojskowym, dyrekcyi poczt i telegrafów, która niezwłocznie ma zasięgnąć zarządzenia właściwej rządowej władzy bezpieczeństwa.

§ 5.

Listy wartościowe, oraz pakiety z deklarowaną wartością powyżej 100 K przechowywane będą aż do rozstrzygnięcia co do konfiskaty w urzędzie pocztowym, który je dopiero wtedy wyda rządowym władzom bezpieczeństwa, gdy ulegną konfiskacie.

Otwieranie listów wartościowych i pakietów z deklarowaną wartością powyżej 100 K może się odbywać tylko w obecności wydelegowanego w tym celu urzędnika urzędu pocztowego, z przestrzeganiem ostrożności, przepisanych co do otwierania takich posyłek w obrocie pocztowym.

§ 6.

Posyłki pocztowe wszelkiego rodzaju, które zostają oddane rządowym władzom bezpieczeństwa w celu konfiskaty lub otwarcia, winien urząd pocztowy zaciągnąć według ich cech znamiennych do konsygnacyi, którą sporządzić należy w dwóch egzemplarzach. W oryginale, który zostaje w urzędzie pocztowym, poświadcza rządowa władza bezpieczeństwa odbiór; kopię oddaje się władzy odbierającej.

Gdy rządowa władza bezpieczeństwa po oglądnięciu lub otwarciu jakiejkolwiek posyłki oddaje ją urzędowi pocztowemu napowrót, winien tenże urząd, odbierając posyłkę, poświadczyć jej odbiór we wspomnianej powyżej kopii.

Posyłki, które zostały otwarte, winna rządowa władza bezpieczeństwa zamknąć urzędowo i opatrzyć dopiskiem „Otwarte przez policyę państwową“.

Posyłki, zwrócone urzędowi pocztowemu przez rządową władzę bezpieczeństwa, podlegają zwyczajnemu postępowaniu.

§ 7.

W miastach, posiadających własny statut, a niemających władzy policyjnej rządowej, upoważnienia, nadane tem rozporządzeniem właściwej rządowej władzy bezpieczeństwa, wykonywać będzie owo starostwo, które ma siedzibę urzędową w dotyczącem mieście lub któremu wykonywanie tych upoważnień poleci naczelnik politycznej władzy krajowej.

§ 8.

To rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schuster wlr. **Heinold** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 163. Rozporządzenie, dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych.

163.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięglych.

Na zasadzie § 1. ustawy z dnia 23. maja 1873 Dz. u. p. Nr. 120, rozporządza całe Ministerstwo po wysłuchaniu Najwyższego Trybunału, co następuje:

Działalność sądów przysięgłych w królestwie Dalmacyi co do wszystkich czynów karygodnych, podlegających ich jurysdykcyi, zostaje wstrzymana na przeciąg jednego roku, licząc od dnia obwieszczenia tego rozporządzenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 164. Rozporządzenie w sprawie rozciągnięcia wojskowego sądownictwa karnego na osoby cywilne, które dopuszczają się czynów karygodnych przeciw sile zbrojnej państwa.

164.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914,

w sprawie rozciągnięcia wojskowego sądownictwa karnego na osoby cywilne, które dopuszczają się czynów karygodnych przeciw sile zbrojnej państwa.

Na zasadzie § 14. ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 131, o postępowaniu karnem wojskowem dla obrony krajowej, wydaje całe Ministerstwo następujące zarządzenie z mocą obowiązującą dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:

Osoby, podlegające cywilnemu sądownictwu karnemu, poddaje się począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia sądownictwu karnemu obrony krajowej co do zbrodni nieuprawnionego werbunku, nakłaniania do naruszenia zaprzysiężonego obowiązku służby wojskowej lub udzielania w tym względzie pomocy, szpiegostwa i innych porozumiewań się z nieprzyjacielem lub co do wszelkich innych czynów, mających na celu wyrządzenie szkody sile zbrojnej lub jej wojskom sprzymierzonym albo przysporzenia korzyści nieprzyjacielowi, następnie co do nakłaniania do nieusłuchania rozkazu, powołującego do wojska lub co do czynu karygodnego, popełnionego przez takie działanie a podlegającego surowszej karze.

Za czyny karygodne, popełnione przed tym czasem, winny ścigać sądy cywilne.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXX. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 165. Rozporządzenie, którem zabrania się wyraźnie ogłaszania w pismach drukowych wiadomości wojskowych.

165.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 25. lipca 1914,

którem zabrania się wyraźnie ogłaszania w pismach drukowych wiadomości wojskowych.

Na zasadzie artykułu IX. ustawy z dnia 17. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 8 z roku 1863, zabrania się na obszarze królestw i krajów, w Radzie państwa reprezentowanych, ogłaszania w pismach drukowych wiadomości o planie i kierunku operacyj wojskowych siły zbrojnej Monarchi austryacko-węgierskiej, o ruchach, sile i miejscu ustawienia wojsk i okrętów, o stanie fortyfikacyi, wreszcie o przechowywaniu lub transporcie rzeczy potrzebnych na wojnie.

Powyższy przepis nie ma zastosowania do wiadomości, ogłaszanych przez c. k. biuro korespondencyi telegraficznych, przez czasopisma urzędowe lub za zezwoleniem wojennej kwatery prasowej c. i k. głównej komendy armii lub biura prasowego c. i k. Ministerstwa wojny.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 166. Rozporządzenie, dotyczące zapobiegania naruszeniom obowiązku służby wojskowej przez przekroczenie granicy.

166.

Rozporządzenie Ministra obrony krajowej i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące zapobiegania naruszeniom obowiązku służby wojskowej przez przekroczenie granicy.

Na zasadzie § 17., punkt 4., ustęp 2. ustawy z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, dotyczącej wprowadzenia nowej ustawy o służbie wojskowej, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Osobom, obowiązanym do służby wojskowej, jest przekroczenie granic Monarchii w kierunku ku zagranicy zabronione.

§ 2.

Na wyjątki od tego zakazu może w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących zezwolić na prośbę strony polityczna władza krajowa jej miejsca zamieszkania w porozumieniu z właściwą komendą korpusu (obrony krajowej), jeżeli naruszenie obowiązku służby wojskowej przez przekroczenie granicy zdaje się być wykluczonem.

§ 3.

Niezależnie od ścigania według ustawy o służbie wojskowej lub powszechnych ustaw karnych będzie karała za przekroczenia niniejszego rozporządzenia polityczna władza powiatowa, w której powiecie obwiniony jest obowiązany stawać do poboru, a to według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198, grzywną od dwóch do dwustu koron lub aresztem od sześciu godzin do czternastu dni.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Georgi wlr. **Heinold** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 167. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia i nadzorowania ruchu telegraficznego i telefonicznego.

167.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące ograniczenia i nadzorowania ruchu telegraficznego i telefonicznego.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia wydaje się ze względów na bezpieczeństwo publiczne następujące zarządzenia, obowiązujące w królestwach i krajach, w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

§ 4. regulaminu telegraficznego, obwieszczonego rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 18. kwietnia 1905, Dz. u. p. Nr. 64, zostaje czasowo zawieszony.

§ 2.

Wszystkie telegramy można poddać specyalnej cenzurze urzędowej.

Nadawca telegramu prywatnego, oddanego w krajach tutejszych w celu przesłania, jest obowiązany na oryginale depeszy podać swe nazwisko i miejsce zamieszkania.

Telegramów prywatnych, ułożonych częściowo lub całkowicie w mowie tajnej, t. j. umówionej lub szyfrowanej, oraz telegramów prywatnych w mowie jawnej, które zawierają w sobie wyrazy skrócone z języka kupieckiego albo znaki handlowe, dalej telegramów prywatnych bez tekstu, w końcu telegramów prywatnych, zawierających w sobie daty wojskowe, nie mogą urzędy telegraficzne ani przesyłać, ani w razie nadejścia adresatowi doręczać.

Na telegramy prywatne z wiadomościami wojskowemi można zezwolić tylko wtedy, jeżeli są opatrzone uwagą dodaną przez wojenną kwaterę prasową c. k. naczelnej komendy armii lub przez biuro prasowe c. k. Ministerstwa wojny „Zatwierdzony przez wojenną kwaterę prasową“ lub „Zatwierdzony przez biuro prasowe Min. woj.“. Telegramy takie można oddawać tylko w głównym urzędzie telegraficznym w siedzibie wojennej kwatery prasowej lub w centralnej stacyi telegraficznej w Wiedniu.

§ 3.

Telegramy prywatne w obrocie wewnętrznym tutejszokrajowym, oraz telegramy prywatne do krajów korony węgierskiej, do Bośni i Hercegowiny i za granicę mogą być układane w następujących językach: w językach używanych powszechnie w miejscu tutejszokrajowego urzędu przyjmującego, a nadto w języku niemieckim, francuskim, angielskim i włoskim, do Węgier także po węgiersku.

Telegramy prywatne z krajów Korony węgierskiej muszą być wystosowane po węgiersku albo w innym języku używanym powszechnie w miejscu urzędu przyjmującego, albo po niemiecku, francusku, angielsku lub włosku.

Telegramy prywatne z Bośni i Hercegowiny muszą być ułożone w języku serbsko-chorwackim, niemieckim, francuskim, angielskim lub włoskim.

Telegramy prywatne z miejscowości, leżących poza granicami Monarchii austryacko-węgierskiej, będą dopuszczane tylko w takim razie, gdy są ułożone w języku niemieckim, francuskim, angielskim lub włoskim; w telegramach takich do Węgier pozwala się nadto na język węgierski.

Telegramy prywatne, niezgadzające się z temi postanowieniami, nie będą przesyłane, względnie doręczane.

§ 4.

O ileby to było koniecznem ze względu na interesa wojskowe, mogą urzędy telegraficzne na jakiś czas być zupełnie zamknięte dla prywatnego ruchu telegraficznego.

Stacye sygnałowe i stacye telegrafów bez drutu są dla ruchu prywatnego zupełnie zamknięte, wyjąwszy w przypadkach niebezpieczeństwa na morzu.

Nadawanie depesz zapomocą telefonu po myśli § 52., punkt 1., lit *a* i *c*, regulaminu telefonicznego, ogłoszonego rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 24. lipca 1910, Dz. u. p. Nr. 134, oraz nadawanie telegramów przez pocztę jest zupełnie wstrzymane.

§ 5.

Ruch telefoniczny międzymiastowy zostaje dla rozmów prywatnych zupełnie wstrzymany, dopóki co do poszczególnych połączeń nie będą wydane zarządzenia wyjątkowe.

Także w lokalnych sieciach telefonów rządowych może ruch prywatny w razie potrzeby być ograniczony lub wstrzymany.

Ruch na prywatnych liniach telegraficznych i telefonicznych, prowadzących poza granice Monarchii austryacko-węgierskiej, zostaje zupełnie przerwany.

§ 6.

Wszystkie prowadzące poza granicę austryacko-węgierskiej Monarchii przewody druciane, nie przeznaczone dla telegrafów lub telefonów, które jednakowoż dają się użyć do tych celów, można w razie, jeżeli to jest koniecznem ze względu na interesa wojskowe, przerwać lub w inny sposób uczynić niezdatnymi do celów telegrafu (telefonu).

Właściciele tych przewodów są obowiązani na pisemne żądanie najbliższej władzy wojskowej dokonać ich przerwania lub uczynić je niezdatnymi. Jeżeli żądaniu temu nie uczyni się zadość w przeciągu czasokresu, wyznaczonego z odpowiedniem uwzględnieniem stosunków, władza wojskowa może zarządzić przerwanie przewodów na koszt właściciela.

§ 7.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 168. Rozporządzenie, dotyczące zakazu dowozu niektórych artykułów.

168.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące zakazu dowozu niektórych artykułów.

Na zasadzie artykułu VII. ustawy o taryfie celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, zarządza się, względnie ogłasza się wskutek uchwały Rady Ministrów, oraz w porozumieniu z królewsko-węgierskim Rządem, co następuje:

§ 1.

Zabrania się dowozu:

1. broni i wszelkiego rodzaju części składowych broni,

2. amunicyi i wszelkiego rodzaju części składowych amunicyi,

3. wszelkiego rodzaju materyi wybuchowych, środków strzelniczych, wybuchowych i zapalnych,

4. gołębi.

Ministerstwo skarbu jest upoważnione do zezwalania w szczególnych przypadkach w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny na wyjątki od niniejszego zakazu.

§ 2.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do transportów, służących do celów tutejszego zarządu wojskowego.

§ 3.

Działania wbrew niniejszemu rozporządzeniu będą karane według obowiązujących norm prawnych.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 169. Rozporządzenie, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

169.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 25. lipca 1914,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. ustawy o taryfie celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza się wskutek uchwały Rady Ministrów, tudzież w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Wywóz wymienionych niżej przedmiotów i ich przewoz do Serbii jest zabroniony:

1. konie, muły, osłomuły i osły,
2. gołębie,
3. gotowe mundury wszelkiego rodzaju,
4. kosze do pakowania i do noszenia,
5. łęki i podstawy do siodeł,
6. nosze, służące do przenoszenia na koniach itd.,
7. wyprawna skóra wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem skóry galanteryjnej,
8. wyroby siodlarskie, rymarskie i miechownickie, o ile one zdatne są dla użytku wojskowego.
9. buty dla męższczyzn o wadze jednej pary ponad 900 *g*, tudzież opanki,
10. towary futrzane z pospolitych skór,
11. baraki i gotowe części składowe baraków, drewniane łodzie, wiosła, tudzież skrzynie do gotowania i taczki,
12. torpedy i ich części składowe, na przykład: rezerwoary na powietrze, puzdra na patrony wybuchowe, mechanizmy do poruszania, śruby śmigowe,
13. broń, podstawy na broń oraz części składowe broni wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem broni łowieckiej i luksusowej,
14. koła do jazdy, automobile (także koła motorowe) i motory automobilowe, statki powietrzne wszelkiego rodzaju, wozy towarowe i osobowe dla kolei żelaznych,
15. siarka i kwas siarkowy, saletra i kwas saletrowy, węgliki wapniowe, nitrotoluol, gliceryna w stanie surowym i oczyszczonym, aceton, bezwodnik siarkowy i kwas pikrynowy,
16. amunicya i jej części składowe wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem patronów śrutowych,
17. materyały wybuchowe, środki do strzelania, rozsadzania i zapalania wszelkiego rodzaju.

Ministerstwo skarbu jest upoważnione w nadzwyczajnych wypadkach do zezwalania w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny na wyjątki od powyższych zakazów.

§ 2.

Ruch graniczny samochodami (automobilami i kołami motorowymi), kołami do jazdy, końmi, mułami, osłomułami i osłami przez granicę umownego obszaru celnego, do państw, do których przewóz nie jest zakazany, jest dopuszczalny tylko według następujących postanowień:

a) Z powiatów granicznych leżących z tej strony, do przyległych powiatów zagranicznych można powyższe artykuły przeprowadzać w obrocie przemysłowym i gospodarskim, jakoteż do innego przejściowego użytku, w ruchu podróżnym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko, tylko za zezwoleniem rządowych władz bezpieczeństwa (rządowych władz policyjnych lub starostw) i tylko w postępowaniu zapiskowem z obowiązkiem wprowadzenia rzeczy tych z powrotem przez graniczny urząd celny, wymieniony wyraźnie w certyfikacie zezwolenia, a to w ciągu terminu, który będzie wyznaczony odpowiednio do zachodzących okoliczności. Osobom, znanym w urzędzie i zasługującym na zaufanie, mogą graniczne urzędy celne zezwolić w krótkiej drodze na taki ruch graniczny pod takimi samymi warunkami;

b) Artykuły, wyliczone w ustępie pierwszym tego paragrafu, wprowadzane z powiatu granicznego zagranicy do przyległego powiatu granicznego, leżącego z tej strony, dla celów przemysłowych lub gospodarskich, do innego użytku przejściowego, w ruchu podróżnym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko, należy poddać celnemu postępowaniu zapiskowemu celem zabezpieczenia sobie prawa do wolnego wywiezienia tych rzeczy z powrotem. Wywóz powrotny jest dozwolony tylko przez graniczny urząd celny, oznaczony w rewersie zapiskowym z uwzględnieniem odnośnego wniosku strony, i po stwierdzeniu tożsamości dotyczących przedmiotów;

c) Zakazy w sprawie ruchu granicznego, zawarte w § 1. niniejszego rozporządzenia, jakoteż postanowienia, wydane w § 2., punkt *a)* i *b)*, nie mają zastosowania do środków komunikacyjnych tych kursów pocztowych, które idą przez granice celne, o ile owych środków komunikacyjnych używa się do służby pocztowej.

§ 3.

W wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących mogą naczelnicy krajów na specyalną prośbę zezwolić w porozumieniu z wojskowemi komendami terytoryalnemi na wywóz poszczególnych w § 2. wymienionych artykułów, jakoteż na obrót takiemi rzeczami do tych państw, do których przewóz nie jest zabroniony, także w wypadkach innych aniżeli wymienionych w § 2., punkt *a)* i *b)*.

Naczelnikom krajów wolno również w porozumieniu z krajowemi władzami skarbowemi a ewentualnie także z wojskowemi komendami terytoryalnemi zezwolić gospodarzom wiejskim, którzy mieszkają w powiatach granicznych z tej lub z tamtej strony i posiadają lub dzierżawią pola, łąki lub pastwiska w powiecie granicznym, leżącym z drugiej strony, albo których grunta przecięte są linią celną, a to na prośbę tych gospodarzy i wśród okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, oraz po wydaniu odpowiednich zarządzeń celem zapobieżenia ewentualnemu nadużyciu na przekroczenie granicy drogami bocznemi z powyższymi przedmiotami, tudzież z własnem bydłem roboczem lub pastewnem.

§ 4.

O zezwolenie na wywóz artykułów, wymienionych w §§ 2. i 3., winni posiadacze tychże prosić rządowe władze bezpieczeństwa (rządowe władze policyjne lub starostwa), względnie graniczne urzędy celne.

Zezwolenia tego, które w miarę ocenienia odnośnych władz można w danym razie uczynić zawisłem od dania odpowiedniego zabezpieczenia, należy udzielać jedynie osobom zupełnie pewnym, a to raz na zawsze, albo w każdym przypadku z osobna.

§ 5.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do transportów, przedsiębranych w interesie państwowego zarządu wojennego.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie się karało według obowiązujących norm prawnych.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 170. Rozporządzenie, którem na zasadzie § 2. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej powinności wojennych, ogłasza się termin rozpoczęcia się zobowiązania do świadczenia powinności wojennych.

170.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914,

którem na zasadzie § 2. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, ogłasza się termin rozpoczęcia się zobowiązania do świadczenia powinności wojennych.

§ 1.

Zobowiązanie do świadczenia powinności wojennych stosownie do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, rozpoczyna się z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie zaraz po ogłoszeniu.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 171. Rozporządzenie, którem ustanawia się w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

171.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914,

którem ustanawia się w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

Do § 7.

1. Wynagrodzenie za świadczenia osobiste polega na dziennej płacy pieniężnej i na zwrocie ewentualnych wydatków na podróż, połączonych z pełnieniem usług.

Przy udzielaniu utrzymania *in natura* należy z płacy pieniężnej potrącić wynagrodzenie, ustanowione w niniejszem rozporządzeniu (do § 22.) za utrzymanie w naturze.

Dzienne wynagrodzenie pieniężne dla osób, które się powołuje do usług, pełnionych w wojsku przez oficerów lub osoby z nimi na równi postawione, jak lekarzy, inżynierów, lekarzy weterynaryjnych, wymierza się na podstawie należytości pieniężnych, przypadających gażystom X. klasy rangi najniższego stopnia płacy. Zwrot wydatków podróżnych należy się im jak gażystom X. klasy rangi.

Wynagrodzenie pieniężne za pełnienie usług w charakterze osób, pielęgnujących chorych, wynosi dziennie 8 K, za usługi w charakterze innych pomocników sanitarnych, kierowników względnie dozorców ruchu pojazdów motorowych, mechaników, maszynistów, konduktorów lub kowali dla środków przewozowych, oraz w charakterze kierowników partyi przy pędzeniu bydła rzeźnego, dziennie 5 K, wreszcie za usługi w charakterze woźniców, prowadzących zwierzęta juczne, poganiaczy, parobków, przeznaczonych do sprzęgania, lub wyrobników dziennych, dziennie 3 K, przyczem jednak nie należy przekraczać wynagrodzenia, zwyczajnego w danem miejscu, jak długo odnośnych osób używa się w miejscach ich pobytu. Wynagrodzenie oraz płacę pieniężną za ewentualne inne świadczenia usług winien ustanawiać wojskowy kierownik stacyi zatrudnienia, w danym razie o ile możności w porozumieniu z naczelnikiem gminy, a ewentualnie także w porozumieniu z polityczną władzą powiatową. Przytem należy według rodzaju świadczonych usług lub wykonywanej pracy uwzględniać poprzednio wspomniane stopy maksymalne a w żadnym wypadku nie można przekraczać najwyższej kwoty dziennej 8 K.

Wynagrodzenie pieniężne oraz zwrot ewentualnych wydatków podróżnych, połączonych z pełnieniem usług, uiszcza się wedle wojskowych przepisów należytościowych, o ile w następujących przepisach nie postanowionó czego innego.

2. Osoby, których się używa w zakładzie przemysłowym lub innym zakładzie, objętym w zarząd wojskowy, należy wynagradzać w sposób, przyjęty dotychczas w tym zakładzie. Świadczenia ponad zwykłą miarę należy odpowiednio wynagradzać.

3. Wysokość odszkodowania, które należy płacić za zużycie i uszkodzenie narzędzi, winny ustanawiać władze (organa), którym przydzielono

robotników do pełnienia usług, według wartości zwyczajnej w porozumieniu z zastępcą gminy, w której robotnika się uwalnia; odszkodowanie należy wypłacić w dniu uwolnienia.

Do postępowania z osobami, przyjętemi do stanu chorych wojskowego zakładu sanitarnego, należy także bezpłatne utrzymanie i bezpłatne dostarczanie lekarstw, natomiast za czas ten należy się tylko połowa dziennego wynagrodzenia pieniężnego. Przez wojskowe zakłady sanitarne należy także rozumieć zajęte przez zarząd wojskowy szpitale i szpitale w koniecznej potrzebie, należące do gmin (§ 25.).

Do § 8.

1. Przy ocenie warunków ewentualnego roszczenia o zaopatrzenie oraz przy przyznaniu i wypłacaniu poborów zaopatrzenia należy analogicznie stosować ustawowe postanowienia o zaopatrzeniu osób wojskowych i osób po nich pozostałych. Potrzebne dochodzenia należy przeprowadzać z urzędu, jeżeli środki dowodowe, dostarczone przez stronę (świadectwo lekarskie), nie wystarczają.

2. Pod względem wymiaru poborów zaopatrzenia należy uważać na równi:

a) osoby, powołane do świadczenia usług, pełnionych w wojsku przez oficerów lub osoby z nimi na równi postawione, jak lekarzy, inżynierów, lekarzy weterynaryjnych, z gażystami X. klasy rangi na najniższym stopniu płacy;

b) osoby pielęgnujące chorych, z nie należącymi do żadnej klasy rangi gażystami na najniższym stopniu gaży;

c) innych pomocników sanitarnych, kierowników względnie dozorców ruchu pojazdów motorowych, mechaników, maszynistów, konduktorów dla środków przewozowych, oraz kierowników partyi przy pędzeniu bydła rzeźnego, z plutonowymi;

d) kowali przy środkach przewozowych i profesyonistów wszelkiego rodzaju, z kapralami;

e) woźniców lub prowadzących zwierzęta juczne, poganiaczy, parobków, przeznaczonych do sprzęgania, oraz wyrobników dziennych, z żołnierzami bez stopnia szarży.

Jeżeli rozchodzi się o roszczenia do zaopatrzenia, przysługujące innym osobom, nie zaliczonym do wspomnianej poprzednio kategoryi, względnie osobom po nich pozostałym, ustala w każdym przypadku wysokość poborów zaopatrzenia komisya ministeryalna, wspomniana w § 33. ustawy.

Do § 10.

Za wozy i zwierzęta, oddane do służby w celu przewożenia (służby zwierząt jucznych), płaci się dziennie następujące wynagrodzenia:

za wóz dwuzaprzężny, zaprzężony w konie	6 K
za wóz jednozaprzężny, zaprzężony w konie	4 „
za wóz dwuzaprzężny, zaprzężony w woły	5 „
za dwa konie pociągowe z uprzężą .	4 „
za zwierzę juczne	2 „
za konia pod wierzch	3 „

Oprócz tego należy się pasza dla zwierząt. Również ponosi zarząd wojskowy koszta utrzymania wozów w dobrym stanie, koszta uprzęży i siodeł z przyborami do jazdy oraz podkucia.

Przynależnemu personalowi należą się wynagrodzenia według postanowień wykonawczych do § 7.

Wynagrodzenia i zapłaty należą się od dnia odebrania aż do oddania a potem jeszcze za tyle dni, ile potrzeba na powrót najkrótszą drogą do miejsca, w którym nastąpiło odebranie (miejsca oddania), przyczem każde 40 kilometrów jakoteż resztę, przewyższającą 20 kilometrów, należy liczyć za świadczenie w jednym dniu.

Wozy i zwierzęta (wozy lokalne), potrzebne do przejściowego użytku dla wojskowych celów lokalnych, zabiera się na dni w miejscu zapotrzebowania lub jego najbliższej okolicy i używa się ich w taki sposób, aby w razie użytku całodziennego mogły wrócić do miejsca, gdzie stoją, w ciągu 16 godzin, w razie zaś użytku przez pół dnia, w ciągu 8 godzin od chwili odjazdu z tegoż miejsca. Za całodzienny użytek tych wozów lokalnych należą się wynagrodzenia względnie zapłaty, ustanowione w postanowieniach wykonawczych do niniejszego paragrafu i do § 7., za użytek przez pół dnia należy się połowa tychże, w żadnym jednak razie nie należy się skarbowe utrzymanie dla ludzi lub zwierząt.

Do § 11.

Za oddane pojazdy, poruszane siłą motoru, płaci się dziennie następujące wynagrodzenia:

za koło motorowe bez wozu . . .	4 K
za koło motorowe z wozem	5 „
za samochód osobowy z dwoma siedzeniami włącznie z siedzeniem kierownika	15 „
za samochód osobowy z więcej siedzeniami	20 „
za autobus	30 „

za samochód ciężarowy, a mianowicie:

dla ciężaru użytkowego do 1500 kilogramów	25 K
dla ciężaru użytkowego od 1500 do 3000 kilogramów	30 „
dla ciężaru użytkowego ponad 3000 kilogramów	35 „
za lokomotywę drogową lub pługową albo inną maszynę pociągową	40 „
za taczkę doczepną	5 „
za wózek doczepny	10 „

Najwyższy ciężar użytkowy należy ustalić przy odbieraniu pojazdów ewentualnie zapomocą świadectw firmy.

Utrzymanie pojazdów, poruszanych siłą motoru, i dostarczanie przedmiotów, potrzebnych do ich ruchu, należy do zarządu wojskowego.

Kierownikom, względnie dozorcom ruchu (maszynistom, mechanikom), używanych do pełnienia usług na zasadzie niniejszej ustawy, należy się wynagrodzenie według przepisów wykonawczych do § 7.

Wynagrodzenia i zapłaty należą się od dnia odebrania aż do oddania a potem jeszcze przez tyle dni, ile potrzeba do powrotu najkrótszą drogą do miejsca, gdzie je w swoim czasie oddano, przyczem należy liczyć za świadczenie w jednym dniu co do samochodów osobowych i kół motorowych po 200 kilometrów, co do autobusów i samochodów ciężarowych po 100 kilometrów a co do lokomotyw drogowych i pługowych oraz innych maszyn pociągowych po 30 kilometrów jakoteż resztę, przewyższającą więcej jak o połowę odnośną ilość kilometrów.

Pojazdy poruszane siłą motoru (wozy lokalne), potrzebne do przejściowego użytku dla wojskowych celów lokalnych, zabiera się na dni w miejscu zapotrzebowania lub jego najbliższej okolicy i używa się ich w ten sposób, aby w razie użytku całodziennego mogły wrócić do miejsca, gdzie stoją, w ciągu 16 godzin, w razie zaś użytku przez pół dnia, w ciągu 8 godzin od chwili odjazdu z tegoż miejsca. Za całodzienny użytek tych wozów lokalnych należy się posiadaczowi pojazdu, poruszanego siłą motoru, wynagrodzenie, ustanowione w postanowieniach wykonawczych do niniejszego paragrafu, kierownikowi (dozorcy ruchu) zapłata, przepisana w postanowieniach wykonawczych do § 7., za użytek zaś przez pół dnia połowa tych kwot, w żadnym jednak wypadku nie należy się skarbowe utrzymanie. Przedmiotów potrzebnych do ruchu ma dostarczać posiadacz bez prawa do wynagrodzenia za nie.

Do § 14.

Za zabrane gołębie należy uiszczać jednorazowe wynagrodzenie w kwocie 1 K 50 h za sztukę.

Do § 21.

Za umieszczenie bydlęcia w stajni lub w stodole, pod szopą lub pod dachem rozpiętym płaci się dziennie 2 h, za umieszczenie owcy lub będlęcia, przeznaczonego na zakłucie, 1 h.

Do § 22.

1. Przy pożywieniu w naturze (pożywieniu na kwaterach) wynosi cała porcya dzienna, należąca się człowiekowi:

700 gramów chleba,

2 porcye kawy, z których każda składa się z 20 gramów palonych ziarnek kawy i 25 gramów cukru,

400 gramów świeżego mięsa wołowego,

140 gramów jarzyn (ryżu, krup, kaszki pszennej, owoców strączkowych, jagieł, kaszy tatarczanej, suszonych potraw mącznych),

przyprawy (30 gramów soli, 0·5 grama pieprzu lub papryki, 20 gramów świeżej zieleniny do zupy, 2 centylitry octu, 20 gramów tłuszczu, 5 gramów cebuli lub czosnku) i 50 centylitrów wina lub $^3/_4$ litra piwa.

Każde jedzenie winno składać się:

śniadanie z jednej porcyi kawy,

obiad z przyrządzonej całej porcyi mięsa i połowy porcyi jarzyny oraz z połowy porcyi napojów,

wieczerza z przyrządzonej połowy porcyi jarzyn oraz połowy porcyi napojów.

Porcya chleba przypada na śniadanie, obiad i wieczerzę, drugiej porcyi kawy można żądać do obiadu lub do wieczerzy, również można żądać porcyi mięsa po połowie do obiadu i do wieczerzy.

Wynagrodzenie za pożywienie w naturze wynosi, a mianowicie:

za całą porcyę dzienną	1 K 79 h
za śniadanie	— „ 25 „
za obiad z całą porcyą mięsa . . .	1 „ 15 „
za obiad z połową porcyi mięsa . . .	— „ 85 „
za wieczerzę z połową porcyi mięsa .	— „ 69 „
za wieczerzę bez porcyi mięsa . . .	— „ 39 „

2. Wynagrodzenie za artykuły żywności wraz z żywem bydłem, przeznaczonem na rzeź i zakłucie, ustanowione jest w załączniku.

Do § 37.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast po jego ogłoszeniu.

Georgi wlr.

Załącznik.

Stopy wynagrodzenia

za artykuły żywności i żywe bydło, przeznaczone na rzeź i zakłucie, oraz za materyał na opał, do oświetlenia i do ruchu.

Artykuły żywności		Wynagrodzenie za	K	h
Chleb i pasza	Pszenica	q	29	—
	Żyto		21	50
	Pośląd		24	90
	Jęczmień		20	—
	Owies		20	—
	Wyka		27	—
Mąki	Mąka do pieczenia chleba pszennego		39	—
	Mąka do pieczenia chleba żytniego		35	—
	Mąka do pieczenia sucharów pszennych		42	50
	Mąka pszenna do gotowania		43	—
	Mąka kukurydziana do gotowania		34	—
	Mąka z owoców strączkowych		35	—
Gotowy chleb (używany w kraju)	Chleb pszenny	kg	—	59
	Chleb żytni		—	40
	Chleb mieszany		—	44
Suche jarzyny	Ryż	kg	—	70
	Krupy		—	60
	Grys		—	60
	Groch i fasola		—	55
	Soczewica		—	75

Artykuły żywności			Wynagrodzenie za	K	h
Suche jarzyny	Groch			—	70
	Groch łuskany			—	80
	Jagły			—	52
	Hreczka			—	50
	Tarhonya			1	35
	Inne suszone potrawy mączne			1	15
	Makaron			1	20
Świeże jarzyny	Ziemniaki			—	13
	Inne świeże jarzyny (kapusta, rodzaje kielu, buraki, rzepa itd.)			—	40
	Kwaśna kapusta i kwaśne buraki (rzepa)			—	31
Przysmaki i zaprawy	Kawa		*kg*	4	50
	Herbata			12	50
	Kakao			7	50
	Cukier			1	15
	Sól			—	26
	Pieprz			3	—
	Papryka			4	50
	Kminek			1	50
	Zielenina do zupy (suszona)			3	—
	Cebula			—	24
	Czosnek			—	65
Napoje, ocet i oliwa	Wino			1	40
	Piwo			—	50
	Wódka			1	90
	Rum		*l*	3	60
	Koniak			8	—
	Ocet			—	30
	Oliwa do jedzenia			2	90
Mięso, tłuszcz, ser	Żywe bydło rzeźne z wyjątkiem bydła do chowu i dającego mleko	Woły, krowy	*q* żywej wagi	108	—

Artykuły żywności			Wynagrodzenie za	K	h
Mięso, tłuszcz, ser	Żywe bydło przeznaczone na zakłucie	Owce	q żywej wagi	110	—
		Świnie		160	—
		Kozy		105	—
		Cielęta		180	—
	Świeże mięso w stanie porąbanym	Wołowina	q	200	—
		Baranina		180	—
		Świnina		250	—
		Kozina		150	—
		Cielęcina		275	—
	Mięso wędzone			265	—
	Salami			550	—
	Inne dające się przechowywać kiełbasy			340	—
	Słonina			250	—
	Smalec świński			260	—
	Masło		kg	4	10
	Ser			2	50
Pasza	Siano		q	12	30
	Krupy owsiane			25	—
	Krupy jęczmienne			24	50
	Krupy kukurydzianne			27	70
	Otręby			15	—
	Słoma			6	30
Materyał na opał, do oświetlenia i do wytwarzania ruchu	Twarde drzewo opałowe		m^3	12	50
	Miękie drzewo opałowe			11	—
	Węgiel kamienny		q	4	—
	Węgiel drzewny			14	—
	Koks			5	—
	Nafta		kg	—	40
	Olej do palenia			1	20
	Benzyna			1	—
	Spirytus			—	80
	Olej do motorów			—	95
	Tłuszcz spoisty			1	20
	Olej do maszyn			—	70
	Karbid			—	60

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 26. lipca 1914.

Treść: № 172. Rozporządzenie w celu zapobieżenia nadużywaniu gołębi pocztowych.

172.

Rozporządzenie Ministerstw obrony krajowej i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem wojny z dnia 25. lipca 1914

w celu zapobieżenia nadużywaniu gołębi pocztowych.

Na zasadzie § 14. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, wydaje się następujące postanowienia:

§ 1.

Gołębie pocztowe można trzymać tylko za zezwoleniem władzy. Zezwolenia tego udzielają komendy terytoryalne wojskowe w porozumieniu z politycznemi władzami krajowemi.

O zezwolenie to winni postarać się posiadacze gołębi pocztowych, o ile nie udzielono im już tego zezwolenia z urzędu, w ciągu 24 godzin po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia u rządowych władz bezpieczeństwa (u rządowej władzy policyjnej lub w starostwie) albo w wojskowej komendzie terytoryalnej.

Gołębie pocztowe, co do których tego zezwolenia nie udzielono, lub gołębie, co do których można przypuszczać, że będą używane jako gołębie pocztowe, będą zabierały władze wojskowe za wynagrodzeniem w kwocie 1 korony 50 halerzy za sztukę.

§ 2.

Tylko zarządowi wojskowemu wolno przewozić żywe gołębie kolejami żelaznemi, statkami parowymi i pocztą. Do przewozu gołębi pocztowych w inny sposób potrzeba zezwolenia władz wojskowych.

Gołębie pocztowe wolno puszczać w powietrze tylko pod nadzorem upoważnionych do tego osób wojskowych.

§ 3.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia ulegają karze na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

Gołębie, trzymane wbrew zakazowi i wprowadzane w obrót wbrew zakazowi, należy skonfiskować i zniszczyć.

§ 4.

Rozporządzenie to wchodzi w życie natychmiast po ogłoszeniu.

Georgi wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 27. lipca 1914.

Treść: № 173. Rozporządzenie, dotyczące wykonania przepisu § 74., ustęp (2.), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909.

173.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 26. lipca 1914,

dotyczące wykonania przepisu § 74., ustęp (2.), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172.

Jeżeli z powodu całkowitego lub częściowego zastanowienia cywilnego ruchu towarowego na liniach kolei żelaznych na jakiejś stacyi pośredniej personal, znajdujący się tamże, przeciążony jest innemi agendami ruchu i wskutek tego niemożliwem jest z powodu siły wyższej spełnienie ustanowionego w § 74., ustęp (2), regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909. Dz. u. p. Nr. 172, obowiązku co do proszenia wysyłającego o zarządzenie, można zaniechać tego zawiadomienia. Skoro tylko stosunki ruchu na to pozwolą, należy o ile możności postarać się dodatkowo o zawiadomienie wysyłającego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Forster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 27. lipca 1914.

Treść: (№ 174—177.) 174. Rozporządzenie, dotyczące upoważnienia c. k. Urzędu celnego pobocznego I. klasy w Schandau do odprawiania posyłek z żyjącemi roślinami. — 175. Reskrypt, dotyczący zarządzonej Najwyższem postanowieniem zmiany statutu „Szkoły grawerów i medalierów“ w Wiedniu, noszącej obecnie nazwę „Akademicka szkoła specyalna dla sztuki medalierskiej“. — 176. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania kolejki elektrycznej z Bozen do Kohlern. — 177. Obwieszczenie, dotyczące przedłużenia ustanowionego w koncesyi czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch normalnotorowej kolejki elektrycznej ze stacyi Nussdorf przy kolei kahlenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu.

174.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, rolnictwa i handlu z dnia 8. lipca 1914,

dotyczące upoważnienia c. k. Urzędu celnego pobocznego I. klasy w Schandau do odprawiania posyłek z żyjącemi roślinami.

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882, Dz. u. p. Nr. 107, dotyczącego środków ostrożności, które należy zachowywać w stosunkach z zagranicą celem zapobieżenia zawleczeniu mszycy winnej *(Phylloxera vastatrix)*, upoważnia się c. k. Urząd celny poboczny w Schandau (w Saksonii) do odprawiania posyłek z zagranicy, zawierających przedmioty, wymienione pod Nr. 2. dodatku do powyższego rozporządzenia (dodatek *C* do § 18. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej, rozdział *a*, punkt IV.), według przepisów, istniejących dla odprawiania takich posyłek przez urzędy do tego upoważnione.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

175.

Reskrypt Ministra wyznań i oświaty z dnia 15. lipca 1914,

dotyczące zarządzonej Najwyższem postanowieniem zmiany statutu „Szkoły grawerów i medalierów“ w Wiedniu, noszącej obecnie nazwę „Akademicka szkoła specyalna dla sztuki medalierskiej“.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 9. lipca 1914 zezwolić najmiłościwiej na zmianę statutu „Szkoły grawerów i medalierów“ w Wiedniu, noszącej obecnie nazwę „Akademicka szkoła specyalna dla sztuki medalierskiej“, w następującem brzmieniu.

Hussarek wlr.

Statut

c. k. Akademickiej szkoły specyalnej dla sztuki medalierskiej w Wiedniu.

§ 1.

Akademicka szkoła specyalna dla sztuki medalierskiej, stojąca na równi z istniejącemi

w akademiach sztuki szkołami specyalnemi, ma na celu przyswojenie swym uczniom najwyższego wykształcenia w zakresie sztuki medalierskiej i małej plastyki i przysposobienia ich do samodzielnej działalności artystycznej na tem polu.

§ 2.

Szkoła specyalna podlega c. k. Ministerstwu wyznań i oświaty.

§ 3.

Kształcenie w szkole specyalnej obejmuje okres czasu najwyżej cztery lata.

§ 4.

Do przyjęcia do tej szkoły wymagany jest:

a) dowód ukończenia z pomyślnym wynikiem niższego gimnazyum, niższej szkoły realnej lub innej szkoły, równorzędnej z tymi zakładami, albo dowód posiadania wiedzy, odpowiadającej wymaganiom w tych szkołach;

b) dowód ukończenia z pomyślnym wynikiem powszechnej szkoły rzeźbiarskiej w jednej z tutejszych akademii sztuki lub równorzędnego z taką szkołą oddziału w jednej z tutejszych szkół przemysłu artystycznego, albo dowód, dostarczony przez przedłożenie prób i złożenie egzaminu wstępnego a dotyczący posiadania wiedzy w takim zakresie, jaki odpowiada planowi naukowemu powyższych szkół.

Kierownik szkoły jest uprawniony szczególnie uzdolnionych kandydatów, choćby nawet nie mogli wykazać w całości artystycznego wykształcenia przygotowawczego w stopniu, wymaganym pod *b*, przyjąć wyjątkowo do zakładu celem uzupełnienia ich wykształcenia.

Uczniów takich można dopiero wówczas uznać za zupełnie wykształconych (§ 3.), skoro przez odpowiednią naukę przygotowawczą w zakładzie osiągnęli wymagane według lit. *b* artystyczne wykształcenie przygotowawcze.

Ta nauka przygotowawcza nie może trwać dłużej jak cztery lata.

§ 5.

Nauka w szkole specyalnej obejmuje:

a) Jako przedmioty główne: modelowanie oraz pozostające z niem w związku techniczne roboty artystyczne (stemplarstwo, cyzelacyę, patynowanie);

b) jako przedmioty pomocnicze: rysowanie aktów, anatomię, perspektywę i naukę stylu;

c) jako umiejętności pomocnicze: historyę powszechną z szczególnem uwzględnieniem historyi kultury i historyi sztuki.

§ 6.

Na czele zakładu stoi kierownik, mianowany przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty, który jest odpowiedzialny za artystyczny kierunek wykształcenia i za prowadzenie agend administracyjnych.

W razie potrzeby może c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty przydzielić mu siły pomocnicze.

§ 7.

O ile w samym zakładzie nie ma odpowiednich urządzeń, winni jego uczniowie uczęszczać na koniecznie potrzebne przedmioty pomocnicze do akademii sztuk pięknych w Wiedniu, przyczem stoją im do wolnego użytku także zakłady pomocnicze tej akademii.

§ 8.

Bliższe postanowienia zawiera porządek nauk, wydany przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty.

§ 9.

O nadawaniu nagród i stypendyów rozstrzyga c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty na wniosek kierownika szkoły specyalnej.

§ 10.

Szkoła specyalna urządza co roku wystawy szkolne a nadto co pewien czas większe wystawy, które to ostatnie zarówno nauczycielom jak i uczniom i absolwentom zakładu mają dać sposobność do złożenia dowodów poczynionych postępów.

176.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 15. lipca 1914,

dotyczące koncesyonowania kolejki elektrycznej z Bozen do Kohlern.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami właścicielowi hotelu Jozefowi Stafflerowi w Bozen koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu kolejki elektrycznej z Bozen do Kohlern pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi bliżej w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesyonowanej kolei żelaznej korzysta koncesyonaryusz z ulg skarbowych, wymienionych w artykułach VI. do XII. i XXXII., ustęp 1., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryusz jest obowiązany oddać gotową kolej na użytek publiczny oraz utrzymywać ją w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei żelaznej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

§ 4.

O ile celem poprowadzenia koncesyonowanej kolei ma się użyć dróg publicznych, winien koncesyonaryusz postarać się o zezwolenie u osób, obowiązanych do utrzymywania tychże, a względnie u tych władz lub organów, które w myśl obowiązujących ustaw są powołane do zezwolenia na używanie drogi.

§ 5.

Przy budowie koncesyonowanej kolei i ruchu na niej stosować się winien koncesyonaryusz do osnowy niniejszej koncesyi, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, o ile one w myśl postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, a wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem c. k. Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, spółki akcyjnej, która ma wejść w wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Wydawanie obligacyi pierwszeństwa jest wykluczone.

Cyfra kapitału zakładowego, rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej, z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać w kapitał żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po zużyciu zatwierdzonego kapitału zakładowego miano wystawić dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwoli na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, zatwierdzonego przez c. k. Rząd.

Statuty spółki oraz formularze akcyi, które będą wydane, podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§ 7.

Koncesyonaryusz jest obowiązany, przyznawać prawo wolnej jazdy na kolei podoficerom i ordonansom, będącym każdocześnie w służbie.

Bliższe warunki w tym względzie należy ułożyć z właściwemi władzami wojskowemi.

Koncesyonaryusz jest obowiązany uwzględniać przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 8.

Urzędnicy państwowi, funkcyonaryusze i słudzy, którzy korzystają z kolei wskutek polecenia władz, sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei, albo w celu strzeżenia interesów państwa z tytułu koncesyi lub z względów skarbowych i wykazują się urzędowymi certyfikatami, wystawionymi przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla ich legitymacyi, muszą być przewożeni bezpłatnie wraz ze swymi pakunkami podróżnymi.

§ 9.

Koncesyonaryusz jest obowiązany przewozić pocztę oraz funkcyonaryuszy zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te jak również za inne świadczenia na cele zakładu pocztowego może koncesyonaryusz domagać się odpowiedniego wynagrodzenia, które będzie ustalone drogą układu.

Korespondencye, odnoszące się do zarządu kolejki a wymieniane między dyrekcyą lub zawiadowstwem przedsiębiorstwa kolejki i jej podwładnymi organami albo przez organa te między sobą, mogą być przewożone przez funkcyonaryuszy zakładu kolejowego.

§ 10.

Koncesyonaryusz jest obowiązany postarać się o zabezpieczenie swych funkcyonaryuszy, zajętych w służbie kolejowej, na wypadek niezdolności do pracy i na starość oraz o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do kasy emerytalnej związku austryackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego własnej kasy emerytalnej, zapewniającej przynajmniej takie same korzyści dla członków, względnie nakładającej przynajmniej takie same obowiązki na koncesyonaryusza, jak zakład wspomnianego związku.

To zaopatrzenie należy tak przeprowadzić, by koncesyonaryusz miał obowiązek zgłaszać w zakładzie emerytalnym związku austryackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie emerytalnej stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy wozów, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy odpowiedniem ich zatrudnieniu, najpóźniej po ukończeniu trzech lat służby.

Statut kasy pensyjnej, która w danym razie będzie utworzona, oraz wszelkie jego zmiany podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§ 11.

Koncesyonaryusz jest obowiązany dostarczać na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych w czasie właściwym wykazów statystycznych, potrzebnych do zestawienia rocznej statystyki kolejowej.

§ 12.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. *b*, ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

C. k. Rząd może pod warunkami, wymienionymi w § 16., uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu.

§ 13.

Prawo przepadku na rzecz państwa, unormowane w § 8. ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, niema zastosowania do koncesyonowanej kolei.

§ 14.

Z wyjątkiem wyraźnego zezwolenia c. k. Rządu nie wolno koncesyonaryuszowi powierzać ruchu na koncesyonowanej kolei osobom trzecim na własny lub cudzy rachunek.

§ 15.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio celowi i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadom, zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

§ 16.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających ustawom, na wypadek, gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych koncesyą, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

W szczególności można uznać koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, jeżeli co do otwarcia ruchu nie dotrzymano zobowiązań, ustanowionych w § 2.

Forster wlr.

177.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. lipca 1914,

dotyczące przedłużenia ustanowionego w koncesyi czasokresu do ukończenia budowy i puszczenia w ruch normalnotorowej kolejki elektrycznej ze stacyi Nussdorf przy kolei kahlenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu.

Ustanowiony w § 2. obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 5. sierpnia 1912, Dz. u. p. Nr. 158, czasokres do ukończenia budowy i puszczenia w ruch normalnotorowej kolejki elektrycznej ze stacyi Nussdorf przy kolei kalenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu przedłużono do dnia 4. sierpnia 1917.

Forster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XC. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1914.

Treść: № 178. Rozporządzenie cesarskie o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z niemi na równi postawionych.

178.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lipca 1914,

o postanowieniach wyjątkowych w dziedzinie postępowania w sprawach cywilnych dla osób wojskowych i osób z niemi na równi postawionych.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam z mocą obowiązującą dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, co następuje:

§ 1.

Niezależnie od zarządzeń, wydanych w obowiązujących ustawach na wypadek wojny, wchodzą w życie następujące przepisy dla osób wojskowych:

Za osoby wojskowe po myśli niniejszego rozporządzenia cesarskiego należy uważać:

1. osoby, należące do siły zbrojnej austryacko-węgierskiej Monarchii (wspólnego wojska, marynarki wojennej, obrony krajowej, pospolitego ruszenia);

2. te osoby, które na zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej lub na zasadzie postanowień ustawowych o powinnościach wojennych zostają powołane do pełnienia usług dla celów wojennych;

3. personal żandarmeryi polowej, te osoby cywilne, które w urzędowym charakterze przydzielone są do pełnienia służby przy armii w polu lub należą do pocztu, towarzyszącego armii w polu;

4. wszystkie osoby, pełniące przy armii w polu ochotniczą służbę sanitarną.

Z osobami wojskowemi należy uważać na równi, osoby wzięte przez nieprzyjaciela jako jeńcy lub zakładnicy, oraz osoby, które przebywają w miejscu, odciętem wskutek wojny od znoszenia się z sądem, jeżeli zarazem zachodzi obawa, że okoliczności te mogłyby wywrzeć niekorzystny dla strony wpływ na postępowanie lub jego wyniki.

§ 2.

Przerwę postępowania po myśli § 162., ustęp 1., p. c. można orzec także wtedy, jeżeli osoba wojskowa przystąpiła do sporu jako interwenient uboczny.

§ 3.

Sąd może nawet po ukończeniu postępowania orzec, że nastąpiła przerwa oraz kiedy ona nastąpiła, jeżeli się dowie, że osoba wojskowa brała udział w postępowaniu jako strona główna lub interwenient uboczny. W uchwale tej należy znieść orzeczenia i zarządzenia, wydane po nastaniu przerwy.

Przerwa nie może jednak rozpocząć się wcześniej jak:

a) co do obowiązanych do służby wojskowej, którzy należą do wspólnego wojska (marynarki wojennej) lub obrony krajowej, z dniem ogłoszenia mobilizacyi;

b) co do obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu, z dniem, w którym powołano ich do służby wskutek zgromadzenia i powołania pospolitego ruszenia;

c) co do osób, które na zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej albo na zasadzie przepisów ustawowych o powinnościach wojennych powołuje się do pełnienia usług w celach wojennych, z dniem, w którym ich do pełnienia tych usług powołano;

d) co do personalu żandarmeryi polowej, co do osób cywilnych, towarzyszących armii w polu w charakterze urzędowym oraz należących do pocztu, towarzyszącego armii w polu, wreszcie co do osób, pełniących ochotniczą służbę sanitarną, z dniem, w którym osoby te wstępują w ten stosunek;

e) co do jeńców i zakładników z dniem, w którym nieprzyjaciel ich ujął;

f) co do osób, które wskutek wojny odcięte są od znoszenia się z sądem, z chwilą nastania tej przeszkody.

§ 4.

Przerwanego postępowania nie można podjąć na nowo, o ile osoba wojskowa wcześniej nie postawi wniosku o podjęcie, przed dniem oznaczyć są mającym w drodze rozporządzenia, zaś co do osób, wymienionych w § 3. pod lit. *c* do *f*, przed upływem 30. dnia od chwili ustania przeszkody.

W trzy miesiące po dniu, oznaczonym w poprzednim ustępie, nie można już orzec przerwy po myśli § 3.

§ 5.

Czasu między nastaniem przeszkód, wymienionych w § 3., a dniem, oznaczonym w § 4., nie wlicza się do czasokresu, w którym osoba wojskowa musi wnieść skargę. Jeżeli początek tego czasokresu przypada na ten czas, wówczas czasokres zaczyna się dopiero w dniu, oznaczonym w § 4.

§ 6.

Przeciw osobie wojskowej można w czasie między nastaniem przeszkód, wymienionych w § 3., a dniem, oznaczonym w § 4., przedsiębrać z powodu wierzytelności pieniężnych tylko czynności egzekucyjne w celu zabezpieczenia oraz zarządzenia tymczasowe, i to jedynie z tem ograniczeniem, że osoba wojskowa nie utraci wskutek tego ani posiadania rzeczy ruchomych ani zasługi lub płacy.

Jeżeli przeciw osobie wojskowej wdrożono już egzekucyę w celu ściągnięcia wierzytelności pieniężnych, wówczas sąd może na wniosek lub z urzędu zarządzić wstrzymanie egzekucyi; nie wolno czynić tego wstrzymania zależnem od dania przez osobę wojskową zabezpieczenia.

Jeżeli osoba wojskowa występuje w charakterze wierzyciela popierającego, należy w razie potrzeby ustanowić dla niej kuratora.

Jeżeli osoba wojskowa, nie zastąpiona przez kuratora, poniosła uszczerbek w swych roszczeniach wskutek tego, że ich nie podniosła, wówczas może, o ile nie wystarczają do tego zwyczajne środki prawne oraz niezależnie od praw, przysługujących jej wedle ustaw cywilnych, wnieść w ciągu 30 dni po upływie czasokresu, oznaczonego w § 4., skargę przeciw tym, którzy z jej uszczerbku odnieśli korzyść.

§ 7.

W postępowaniu konkursowem i w sprawach postępowania niespornego należy starać się o osoby wojskowe, uczestniczące w tem postępowaniu, jak o nieobecnych (§ 276. p. k. u. c., § 2 patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208).

Mają tu zastosowanie postanowienia § 6., ustęp 4.

Postanowień niniejszego paragrafu nie stosuje się do osób wojskowych, zastąpionych przez ustawowych zastępców.

§ 8.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 9.

Wykonanie tegoż poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Bad Ischl. dnia 29. lipca 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCI. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1914.

Treść: № 179. Rozporządzenie, którem zakazuje się wyprowadzania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, z okręgów ich poboru.

179.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 30. lipca 1914,

którem zakazuje się wyprowadzania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, z okręgów ich poboru.

§ 1.

Na zasadzie § 12. ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów, wydaje się zakaz wyprowadzania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, z okręgów ich poboru.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast po ogłoszeniu.

Georgi wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 180. Rozporządzenie w celu wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 4. lipca 1914, dotyczącego c. k. austryackiej korporacyi militarnej.

180.

Rozporządzenie Ministerstw obrony krajowej i spraw wewnętrznych w porozumieniu z innemi interesowanemi Ministerstwami z dnia 31. lipca 1914

w celu wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 4. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 141, dotyczącego c. k. austryackiej korporacyi militarnej.

Do § 3.

Przy zgłaszaniu przystąpienia należy podać imię i nazwisko, zatrudnienie (zawód) i adres mieszkania osoby, starającej się o przyjęcie, tudzież przedłożyć te dokumenty, które wykazują spełnienie wymogów § 2., ustęp 1., względnie 2., rozporządzenia cesarskiego.

Do § 9.

Korzyści, przysługujące poszczególnym korporacyom już przed ich przekształceniem się na stowarzyszenia militarne, pozostają w mocy także po przekształceniu się.

Stowarzyszenia militarne zażywają przywilejów, wymienionych w § 9. rozporządzenia cesarskiego, stosownie do następujących postanowień:

ad *a)* Tytuł „cesarsko-królewski“ przysługuje stowarzyszeniu militarnemu tylko jako całości, a nie częściom tegoż, jego funkcyonaryuszom lub członkom; tytuł ten uważa się wobec tego tylko jako część składową statutowej nazwy stowarzyszenia militarnego.

ad *b)* Orła państwa można umieścić jedynie w środku na zewnętrznej stronie, względnie także na wierzchołku drzewca sztandaru; musi on odpowiadać przepisom heraldycznym i być na blasze sztandaru otoczony tekstem statutowej nazwy stowarzyszenia militarnego.

Korporacye, które przeistoczyły się na stowarzyszenia militarne, mogą zachować swe aż do przeistoczenia się prawnie używane sztandary, w razie sprawienia nowego sztandaru winny uczynić zadość przepisom powyższym.

ad *c)* Jako specyalny mundur należy uważać każde jednostajne ubranie, czyniące wrażenie stroju wojskowego lub wykazujące wyposażenie wojskowe.

Korporacyom, przeistoczonym na stowarzyszenia militarne, wolno zachować swe odmienne mundury i odznaki, o ile je wprowadzono za pozwoleniem władzy.

Zresztą dla specyalnych mundurów i odznak potrzeba zezwolenia politycznej władzy krajowej, która winna co do tego działać w porozumieniu z terytoryalną komendą wojska i obrony krajowej. Zezwolenia udziela się jedynie na prośbę, wniesioną w drodze komendy austryackiej korporacyi militarnej, do której należy dołączyć dokładny opis i barwny szkic specyalnego munduru i wzór odznaki.

Tym samym warunkom podlega każda zmiana specyalnego munduru lub odznaki.

Upoważnionymi do noszenia specyalnego munduru są tylko zwyczajni członkowie stowarzyszeń militarnych i członkowie orkiestry, o ile ona istnieje, ci ostatni tylko przy wymarszach i innych przedsięwzięciach stowarzyszenia militarnego.

ad *d)* Z przywileju noszenia szabli przy korporatywnych i deputacyjnych wymarszach mogą korzystać jedynie stowarzyszenia militarne, które noszą specyalny mundur, strój strzelecki lub ludowy i swoim funkcyonaryuszom stosownie do dozwolonej formacyi nadają stopnie oficerów i podoficerów militarnych.

Do wprowadzenia szabli, dla którego nie ułożono jednolitego typu, potrzeba co do rodzaju szabli zezwolenia władzy. O uzyskanie takiego zezwolenia należy starać się u politycznej władzy krajowej za pośrednictwem komendy austryackiej korporacyi militarnej, przedkładając opis projektowanej broni.

Jeżeli równocześnie chodzi o zezwolenie na mundur, w takim razie odpada potrzeba odrębnego starania się o szable, a opis tejże należy dołączyć do opisu munduru.

Szable mogą nosić tylko zwyczajni członkowie stowarzyszeń militarnych i to wyłącznie przy korporatywnych i deputacyjnych wystąpieniach. Poza zebraniami, powstałemi przy korporatywnych i deputacyjnych wystąpieniach, nie wolno pokazywać się członkom stowarzyszenia militarnego z szablą, jak również nie wolno brać tej ostatniej w szczególności także na zgromadzenia i inne korporatywne przedsięwzięcia, które łączą się z takimi wymarszami.

ad *e)* Tylko stowarzyszenia militarne, które noszą specyalny mundur, strój strzelecki lub ludowy, mogą korzystać z przywileju nadawania swoim funkcyonaryuszom odpowiednio do dozwolonej formacyi stopni oficerów i podoficerów militarnych, tudzież stosownie do tego nazywać naczelnika „komendantem“ a organ zarządzający „komendą“, muszą jednak wtedy wszystkich funkcyonaryuszy, których ogólną liczbę należy w danym razie ograniczyć do dozwolonej ilości stopni, względnie organ zarządzający tem mianem nazwać oraz statutowo oznaczyć, że odpowiednie stanowisko społeczne jest niezbędnym warunkiem do noszenia rangi oficera, że komendanta w wszystkich jego funkcyach zastępować ma najstarszy po nim rangą oficer, że do wydziału mają należeć wszyscy oficerowie, z których należy powołać także protokolanta, i że z stowarzyszenia militarnego mogą być wykluczeni członkowie stowarzyszenia, którzy podczas wymarszu wzbraniali się udzielić posłuchu starszemu rangą.

Stopnie oficerów i podoficerów są następujące:

Militarny	komendant pułku	sztabowi oficerowie militarni.
	zastępca komendanta pułku	
	komendant batalionu	
	komendant kompanii,	starsi oficerowie militarni.
	komendant połowy kompanii,	
	komendant plutonu,	
	duchowny,	
	audytor,	
	lekarz,	
	chorąży,	stopnie podoficerów militarnych.
	zastępca komendanta plutonu,	
	plutonowy,	
	przodownik,	
	kierownik roty,	

Etat stopni stosuje się w myśl postanowień punktu 152., ustęp 1., przepisu o organizacyi pospolitego ruszenia do formacyi, która zależy od siły danego stowarzyszenia militarnego, to jest od ilości jego członków zwyczajnych. Odpowiednio do tego uwidoczniona jest w załączniku I. wymagana dla poszczególnych formacyi najmniejsza ilość członków zwyczajnych, pominąwszy ewentualną orkiestrę, względnie najwyższa dopuszczalna ilość stopni oficerów i podoficerów.

Pośród poszczególnych stopni zażywają ci pierwszeństwa rangi, którzy odnośny stopień dłużej posiadają; natomiast w razie równoczesnego potwierdzenia przez władzę wyboru odnośnych osób, stosuje się ich ranga według ilości głosów, otrzymanych przy wyborze i ewentualnie ustanawia się ją przez los.

Zezwala się na muzykantów w ilości, odpowiadającej formacyi.

Dystynkcyami mogą być:

1. na kołnierzu: rozety gwiazdkowe, rozety, granaty itp. w wykonaniu żółtem lub białem, względnie dla oficerów militarnych w złotem lub srebrnem, dla oficerów sztabowych prócz tego 3·3 *cm* szeroka taśma złota z wplecionymi czarnymi ząbkami z jedwabiu, dla chorążych 1·3 *cm* szeroka tasiemka takiego samego rodzaju, dla zastępcy komendanta plutonu takiej samej szerokości żółta tasiemka jedwabna z wplecionymi czarnymi ząbkami z jedwabiu;

2. na okryciu głowy stosowne odznaki;

3. dla oficerów i podoficerów militarnych zamknięte namieczniki, których taśma składająca się z pięciu części, ma trzy złote względnie żółte i dwa czarne paski z jedwabiu o jednakiej szerokości, gałka kutasa tej samej barwy jest drewniana ukośnie na sposób szachownicy, czarne jedwabne frenzle kutasa muszą występować również na zewnątrz w tejsamej grubości i ilości, jak złote względnie żółte jedwabne;

4. Kupla do szabli, której złota względnie żółta jedwabna taśma rzemykowa do noszenia,

jest przeciągnięta czarnym paskiem jedwabnym o szerokości na 80 *mm*;

5. żółta jedwabna szarfa wojskowa z czarnym jedwabnym paskiem poprzecznym, odstającym od brzegu po 1·5 *cm*; kutas i frenzle są analogiczne z kutasem i frenzlami namiecznika.

Prócz tego może w stowarzyszeniach militarnych, pielęgnujących według statutu sztukę strzelania, naczelnik (komendant) na podstawie upoważnienia wydziału zezwolić poszczególnym członkom, którzy celnie strzelają, na noszenie sznurów strzeleckich tak jak przy sile zbrojnej.

ad *g)* Przy pielęgnowaniu sztuki strzelania będą stowarzyszenia militarne wspomagane w myśl „Postanowień o popieraniu uprawianej dobrowolnie sztuki strzelania“, wydanych przez Ministerstwo obrony krajowej.

ad *h)* Kształcenie w wojskowej sanitarnej służbie pomocniczej, w szczególności w użyczaniu pierwszej pomocy i w przewozie chorych popierać się będzie przez pouczanie i wypożyczanie środków instrukcyjnych, uważanych za niezbędne.

ad *i)* Dowód, iż członek jest w zupełności pozbawiony środków, wykazuje się zapomocą poświadczenia, wystawionego przez naczelnika (komendanta) i zaopatrzonego pieczęcią stowarzyszenia militarnego.

Ambulatoryjne leczenie przysługuje tylko zwyczajnym członkom stowarzyszenia militarnego i odbywa się w stale oznaczonych godzinach w zakładach sanitarnych wojska i obrony krajowej; przytem wydaje się bezpłatnie natychmiast stosować się mające środki lecznicze (opaski itd.).

ad *k)* Przyjęcie do zakładu sanitarnego wojska lub obrony krajowej zastrzeżone jest dla zwyczajnych członków stowarzyszeń militarnych; uskutecznia je komendant zakładu po stwierdzeniu przez lekarza potrzeby pielęgnacyi szpitalnej. a to w miarę miejsca, które jest do rozporządzenia i za opłatą oznaczonej każdorazowo dla obcych gałęzi administracyjnych taksy tytułem kosztów leczenia i pielęgnacyi. Do przyjęcia żąda się z reguły dokumentu oddania, wystawionego przez naczelnika (komendanta) dotyczącego stowarzyszenia militarnego w myśl regulaminu dla służby sanitarnej c. i k. wojska, część II., § 64. *b*, 4. względnie postanowień o zastosowaniu tego regulaminu w obronie krajowej; dokument ten jednak można w nagłych wypadkach przedłożyć dodatkowo. Osoby, przyjęte do zakładów leczniczych są obowiązane do przestrzegania porządku domowego.

Przyjmowanie chorych ubezpieczonych członków takich stowarzyszeń militarnych, które rozwijają działalność ubezpieczeniową, czyni się nadto zawisłem od tego, aby w statutach tych korporacyi było przewidziane, że stowarzyszenie militarne na wypadek przyjęcia do zakładów leczniczych wojska lub obrony krajowej jego chorych ubezpieczonych członków, jest obowiązane uiszczać na poczet świadczeń ubezpieczeniowych przedewszystkiem i bezpośrednio zakładowi leczniczemu koszta leczenia i pielęgnacyi a odnośnym członkom wypłacać tylko ewentualną nadwyżkę. W dokumencie oddania należy uwzględnić powyższe postanowienie statutu.

W myśl regulaminu dla służby sanitarnej c. i k. wojska część II., § 73. względnie postanowień o zastosowaniu tego regulaminu w obronie krajowej, należy płacić się mające koszta leczenia i pielęgnacyi podawać co miesiąc do wiadomości odnośnemu stowarzyszeniu militarnemu, które następnie ma zapłacić tę kwotę w przeciągu 14 dni, o ile ona znajduje pokrycie w statutowych świadczeniach ubezpieczenia, przypadających na czas leczenia i pielęgnowania w zakładzie sanitarnym.

Do § 10.

Wykaz członków należy sporządzać według załącznika II. i przedkładać w dwóch egzemplarzach w drodze władzy nadzorczej pierwszej instancyi (do § 32.).

Do § 12.

Doniesienia, przepisane w ustępie 2., należy uskuteczniać pisemnie.

Do § 16.

O wymarszach stowarzyszeń militarnych należy donosić pisemnie, podając cel wymarszu, miejsce, dzień i godzinę wyruszenia, drogę tudzież granicę, jakoteż przypuszczalną ilość uczestników.

Jeżeli chodzi o wymarsze do obszarów Monarchii austryacko-węgierskiej, w których rozporządzenie cesarskie nie ma zastosowania, mają wykazać stowarzyszenia militarne już przy doniesieniu, że przeciw wymarszowi nie zachodzi żadna przeszkoda z strony właściwej władzy odnośnego obszaru.

Wymarsze do obszarów, znajdujących się poza Monarchią austryacko-węgierską, wymagają zawsze w każdym poszczególnym przypadku pozwolenia, do którego udzielania jest powołaną, o ile nie chodzi o uzbrojone stowarzyszenia militarne, polityczna władza krajowa siedziby stowarzyszenia militarnego, pozatem jednak Ministerstwo obrony krajowej. Prośbę o pozwolenie należy wnieść do władzy nadzorczej pierwszej instancyi; przytem trzeba wykazać, że przeciw wymarszowi nie zachodzi żadna przeszkoda z strony odnośnej władzy zagranicznej.

Przenajświętszemu sakramentowi, panującemu, członkom najwyższego Domu cesarskiego, jakoteż sztandarom siły zbrojnej, mają oddawać oznaki czci

tak poszczególni członkowie stowarzyszenia militarnego, jawiący się w mundurach, jak i oddziały austryackiej korporacyi militarnej analogicznie do postanowień § 46. regulaminu służbowego, część I., dla c. i k. wojska.

Do § 19.

Wykazy należy sporządzać według załącznika III.

Do §§ 24.—26.

Do związków odnoszą się następujące szczególne przepisy:

1. Zwyczajni członkowie stowarzyszeń militarnych pozostają w stosunku „przynależności“ do austryackiej korporacyi militarnej i do tych związków terytoryalnych, które są przełożone nad odnośnem stowarzyszeniem militarnem.

2. Pozwolenie na przekształcenie w jeden z związków terytoryalnych może być udzielone tylko prawnie istniejącemu w chwili wejścia w życie rozporządzenia cesarskiego związkowi weteranów wojskowych, obejmującemu więcej poszczególnych korporacyi, zaś pozwolenie na utworzenie jednego z związków terytoryalnych jedynie wtedy, jeżeli za tem wstawi się komendant austryackiej korporacyi militarnej na podstawie uchwały centralnego wydziału.

Do utworzenia związków o pewnych oznaczonych celach jakoteż do przekształcenia prawnie istniejących organizacyi weteranów wojskowych w tego rodzaju związki austryackiej korporacyi militarnej potrzebne jest pozwolenie Ministerstwa obrony krajowej, które do jego udzielenia może delegować polityczną władzę krajową.

Statuty wszystkich związków podlegają zatwierdzeniu władzy.

3. Jako obszar działania jednego związku terytoryalnego można statutowo ustanowić tylko obszar administracyjny jednej politycznej władzy krajowej lub w obrębie tegoż obszar jednego lub więcej powiatów politycznych lub powiatów wojskowo-uzupełniających.

Każdemu związkowi terytoryalnemu zastrzega się jego statutem określony obszar działania w ten sposób, iż w czasie trwania jego prawnego istnienia nie udzieli się w ogólności pozwolenia na utworzenie innego związku terytoryalnego podobnej kategoryi.

Od reguły, zawartej w ustępie 2., można tylko wtedy uczynić wyjątek, gdy chodzi o utworzenie związków powiatowych lub związków powiatowych wojskowo-uzupełniających w obrębie istniejących związków, obejmujących kilka politycznych powiatowych względnie powiatów wojskowo-uzupełniających albo o obszary, w których mają siedzibę w większej ilości korporacye, posługujące się rozmaitymi, statutowo ustanowionymi językami urzędowymi. W takich przypadkach mają odnośne istniejące już związki terytoryalne, sprostować odpowiednio swoje statuty.

Związki o pewnych oznaczonych celach mogą rozszerzyć swoją działalność poza okręgi administracyjne kilku politycznych władz krajowych tylko za przyzwoleniem centralnego wydziału austryackiej korporacyi militarnej; one mogą utworzyć w obrębie ich obszaru działania grupy miejscowe i związki grup, których urządzenie należy dostosować do rozporządzeń, wydanych dla każdego poszczególnego przypadku.

Nazwa statutowa ma zawierać obok tytułu „cesarsko-królewski“ i siedziby przy związkach terytoryalnych oznaczenie „związek militarny“ i obszar działania, na przykład: „Krajowy związek militarny dla Karyntyi“, „Zachodnio-czeski związek militarny“, „Uzupełniający powiatowy związek militarny we Wiedniu“, przy związkach o pewnych oznaczonych celach słowo „militarny“ i dodatek, wskazujący cel i ewentualnie także obszar działania, na przykład: „Militarny związek strzelecki“, „Galicyjska militarna kasa chorych“.

4. Związki pośrednie mają przy wykonywaniu swoich celów wspierać według swych sił reprezentacyę austryackiej korporacyi militarnej; związkom pośrednim jako takim nie wolno jednak przepisywać żadnych świadczeń dodatkowych.

Prawa i obowiązki związków terytoryalnych jako członków w organizacyjnej budowie austryackiej korporacyi militarnej oznaczy się zresztą przez należycie powzięte uchwały i zarządzenia reprezentacyi austryackiej korporacyi militarnej.

Odnośnie do praw i obowiązków zwyczajnych członków austryackiej korporacyi militarnej i związków terytoryalnych, należy zasadniczo tego się trzymać, iż wszystkie urządzenia wewnętrzne jakoteż ogólny zarząd wewnętrzny stowarzyszeń militarnych, o ile one odpowiadają statutom stowarzyszenia, względnie uchwałom stosownie do tychże powziętym, pozostają w zupełności nienaruszone przez stosunek członków do tych związków. Obowiązuje to w szczególności co do wszystkich fundacyi i funduszów, istniejących przy stowarzyszeniach militarnych, których nie można kiedykolwiek pozbawić ich przeznaczenia żadnemi uchwałami jakichkolwiek organów związkowych.

W austryackiej korporacyi militarnej i w związkach terytoryalnych przysługuje prawo głosowania tudzież czynne prawo wyboru prócz członkom odnośnego wydziału nadto wyłącznie stowarzyszeniom militarnym względnie delegatom tychże, bierne zaś prawo wyboru wyłącznie „przynależnym“.

5. Reprezentacya austryackiej korporacyi militarnej składa się z komendanta, komendy, centralnego wydziału i z zebrania delegatów; z wymienionych czynników są trzy pierwsze organami kierującymi.

Komendanta i jego trzech zastępców mianuje Ministerstwo obrony krajowej; oni tworzą zarząd;

w razie gdy komendant jest przeszkodzony, przypadają jego prawa i obowiązki na najbliżej powołanego zastępcę. Komendant jest stałym kierownikiem austryackiej korporacyi militarnej, jej urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw. Jako taki zwołuje on posiedzenia komendy i wydziału centralnego, jakoteż zgromadzenia zebrania delegatów, oznacza ich porządek dzienny, przewodniczy im, wykonywa ich uchwały, mianuje fachowych referentów w ilości, oznaczonej przez zebranie delegatów, mianuje płatny personal, systemizowany przez zebranie delegatów, i zastępuje na zewnątrz austryacką korporacyę militarną. Może także wydawać potrzebne zarządzenia w sprawach, należących do zakresu działania centralnego wydziału lub zebrania delegatów, o ile one są nagłe, musi jednak później o ile można najspieszniej postarać się o przyzwolenie centralnego wydziału, względnie zebrania delegatów.

Ważniejsze sprawy austryackiej korporacyi militarnej, w szczególności sprawy, dotyczące organizacyi, tudzież nagle zarządzenia, które należą do zakresu działania centralnego wydziału lub do zebrania delegatów, ma poddać „komenda c. k. austryackiej korporacyi militarnej“ kollegialnym obradom i uchwałom. Komenda składa się z: komendanta, jego trzech zastępców, tudzież po dwóch referentów, zajmujących się organizacyą, protokolantów, kasyerów, kontrolorów jako funkcyonaryuszy, wybranych przez zebranie delegatów, wreszcie z wybranych przez komendanta fachowych referentów, którym ostatnim jednak przysługuje głos stanowczy jedynie w ich sprawach fachowych. Do powzięcia uchwały przez komendę wymagana jest obecność komendanta i conajmniej jednego z jego zastępców jakoteż jednego referenta, zajmującego się organizacyą, protokolanta, kasyera i kontrolora tudzież bezwzględna większość głosów; przy równości głosów jest jednak to zdanie miarodajne, za którem oświadcza się przewodniczący.

Jako organ doradczy istnieje przy komendancie rada przyboczna, składająca się z dwudziestu członków, z których sześciu mianuje Ministerstwo obrony krajowej, a w szczególności trzech pierwszych zarazem jako zastępców komendanta, sześciu Ministerstwo wojny, a ośmiu wybiera na przeciąg trzech lat centralny wydział z tych honorowych, założycieli i wspierających członków austryackiej korporacyi militarnej, którzy są obywatelami austryackimi lub węgierskimi albo przynależnymi do Bośni i Hercegowiny. Ta rada przyboczna ma zbierać się na wezwanie komendanta wedle potrzeby, przynajmniej jednak raz w każdem półroczu i wydawać swoją opinię we wszystkich ważniejszych zagadnieniach życia związku. Członkowie rady przybocznej mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym na wszystkich posiedzeniach centralnego wydziału i na wszystkich zgromadzeniach zebrania delegatów.

Centralny wydział składa się:

a) z komendanta, jego zastępców, z wymienionych w 3. ustępie wybranych funkcyonaryuszy tudzież z fachowych referentów, mianowanych przez komendanta austryackiej korporacyi militarnej;

b) z 60. przynależnych do austryackiej korporacyi militarnej, wybranych przez zebranie delegatów;

c) z naczelników (komendantów) i po jednym referencie, zajmującym się organizacyą a należącym do wyszczególnionych przez Ministerstwo obrony krajowej związków o pewnych oznaczonych celach.

Wymienionym pod *c)* funkcyonaryuszom związków o pewnych oznaczonych celach, tudzież mianowanym przez komendanta fachowym referentom, wymienionym pod *a)*, przysługuje głos stanowczy tylko w ich sprawach fachowych.

Do zakresu działania centralnego wydziału należą wszystkie sprawy, których wyraźnie nie zastrzeżono komendantowi, komendzie lub zebraniu delegatów.

Każdy członek centralnego wydziału jest uprawniony do uczestniczenia z głosem doradczym na posiedzeniach i zgromadzeniach innych korporacyi, należących do austryackiej korporacyi militarnej.

Zebranie delegatów, którego zakres działania winien być statutami dokładnie oznaczony, należy o ile możności odbywać corocznie. W zebraniu delegatów mogą brać udział z głosem doradczym wszyscy przynależni do austryackiej korporacyi militarnej; głos stanowczy mają tylko delegaci stowarzyszeń militarnych i członkowie centralnego wydziału, o ile im również w tym wydziale przysługuje głos stanowczy. Każde należycie zwołane zebranie delegatów jest zdolne do powzięcia uchwał przy jakiejkolwiek ilości osób uprawnionych do głosowania, o ile chodzi jednak o zmianę statutu, jedynie w razie obecności conajmniej jednej trzeciej części uprawnionych do głosowania. Do powzięcia ważnych uchwał wymagana jest bezwzględna większość głosów a przy równości głosów to zdanie jest miarodajne, za którem oświadcza się przewodniczący. Jeżeli przy wyborach nie osiągnie się bezwzględnej większości głosów, wówczas mają się wyborcy ograniczyć przy ściślejszym wyborze do tych osób, które otrzymały względnie największą ilość głosów, tak iż ilość osób wejść mających do wyboru ściślejszego musi być zawsze dwa razy większa od ilości funkcyonaryuszy, których ma się wybrać. Każdy głos, oddany przy wyborze ściślejszym na osobę nie wchodzącą do tego wyboru, należy uważać za nieważny. W razie równości głosów rozstrzyga los, kto ma

wejść do wyboru ściślejszego względnie kogo uznać należy za wybranego. Przy wyborach należy przedewszystkiem mieć na względzie uzdolnienie do odnośnej funkcyi.

Odnośnie do organów związków terytoryalnych obowiązują przepisy, przewidziane dla austryackiej korporacyi militarnej z następującemi zmianami:

a) komendanta i jego zastępców wybiera zebranie delegatów odnośnego związku, ich oznaczenie jako zarząd odpada;

b) referentów, zajmujących się organizacyą, należy jako specyalnych funkcyonaryuszy ustanawiać tylko przy krajowych związkach militarnych i przy powiatowych uzupełniających związkach militarnych;

c) utworzenie rady przybocznej jest nieobowiązkowe, ilość radców przybocznych nie może przewyższać ilości członków wydziału;

d) w skład wydziału wchodzą obok funkcyonaryuszy i fachowych referentów komendy tudzież reprezentantów ewentualnych nie przekraczających związkowego obszaru związków o pewnych oznaczonych celach, komendanci i referenci, zajmujący się organizacyą, względnie komendanci (naczelnicy) i protokolanci w danym czasie bezpośrednio podporządkowanej kategoryi korporacyi, wchodzących w skład korporacyi militarnej, tudzież odpowiednia ilość przynależnych do innych związków.

6. Przynależność do austryackiej korporacyi militarnej względnie do związków pośrednich nie narusza obowiązku stowarzyszeń militarnych do służby w pospolitem ruszeniu ani też ogólnego obowiązku służby w pospolitem ruszeniu przynależnych względnie członków wszystkich tych korporacyi.

7. § 8. rozporządzenia cesarskiego obowiązuje reprezentacyę austryackiej korporacyi militarnej z tą zmianą, iż o wyborze funkcyonaryuszy należy donieść Ministerstwu obrony krajowej, tudzież że zatwierdzenie wyboru jakoteż uwolnienie funkcyonaryuszy przysługuje temu Ministerstwu.

8. § 9. rozporządzenia cesarskiego tudzież tegoż przepisy wykonawcze stosują się do austryackiej korporacyi militarnej i do związków pośrednich z następującemi zmianami:

Funkcyonaryusze austryackiej korporacyi militarnej lub jednego z związków pośrednich mogą nosić mundur stowarzyszenia militarnego, do którego należą, lub specyalny mundur i na mundurze odznaki, które wskazują na rodzaj ich związku i ich czynności; przy wymarszach związku wolno im nosić przy mundurze szablę także w takim razie, jeżeli ich stowarzyszenie militarne nie jest uzbrojone.

Specyalny mundur, odznakę i szablę ustanawia dla funkcyonaryuszy austryackiej korporacyi militarnej lub związków pośrednich centralny wydział austryackiej korporacyi militarnej; dla nich wymagane jest zatwierdzenie Ministerstwa obrony krajowej.

Funkcyonaryusze austryackiej korporacyi militarnej lub jednego z związków pośrednich nie mają jako tacy prawa do nadawania im stopni oficerów i podoficerów militarnych. Przy związkach terytoryalnych należy jednak naczelnika oznaczyć mianem „komendanta“ a organ zarządzający „komendą“; związkom pośrednim pozostawia się to do woli.

9. Przedkładanie wykazów, wymienionych przepisanych w § 10. rozporządzenia cesarskiego, w celu prowadzenia wojskowej ewidencyi dla służby w pospolitem ruszeniu, odpada odnośnie do związków.

Przewidziany tam właśnie wykaz, ma zawierać w odniesieniu do austryackiej korporacyi militarnej, jakoteż w odniesieniu do związków terytoryalnych, ilość należących do nich stowarzyszeń militarnych nadto ilość członków honorowych, założycieli i wspierających tudzież prócz tego w odniesieniu do austryackiej korporacyi militarnej ilość i siedzibę wszystkich związków terytoryalnych, oddzielnie według kategoryi, jakoteż wszystkich związków o pewnych oznaczonych celach, w odniesieniu do związków terytoryalnych w ten sam sposób ilość i siedzibę ewentualnych związków niższego rzędu.

Wykazy, dotyczące austryackiej korporacyi militarnej, należy przedkładać Ministerstwu obrony krajowej w dwóch egzemplarzach, zaś wykazy związków terytoryalnych tudzież ewentualnie przepisane wykazy związków o pewnych oznaczonych celach w dwóch egzemplarzach tej politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym ma związek swoją siedzibę.

Do § 29.

Istniejące stowarzyszenia i związki weteranów wojskowych, które w ciągu terminu, oznaczonego w § 29., ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego, nie postanowią swego przekształcenia się lub zmiany swej nazwy i nie wniosą do właściwej władzy prośby, odpowiadającej tej uchwale, zostaną rozwiązane.

Podczas przekształcania się korporacyi w myśl § 29., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego ma dotychczasowy zarząd począwszy od czasu pozwolenia na utworzenie stowarzyszenia militarnego lub związku pośredniego dalej prowadzić czynności aż do zatwierdzenia nowo wybranych funkcyonaryuszy.

Do § 32.

Władzą nadzorczą pierwszej instancyi jest w myśl § 32., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego dla siedziby stowarzyszenia militarnego właściwa rządowa władza polityczna, a w braku tejże rządowa polityczna władza powiatowa. Jeżeli siedziba stowarzyszenia militarnego nie należy do okręgu urzędowego rządowej władzy policyjnej lub rządowej politycznej władzy powiatowej, w takim razie władzą nadzorczą pierwszej instancyi jest ta rządowa polityczna władza powiatowa, która ma swoją siedzibę urzędową w gminie siedziby stowarzyszenia militarnego lub jest właściwą dla reszty gmin tego samego powiatu sądowego.

Władzą nadzorczą pierwszej instancyi w myśl § 32., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego jest polityczna władza krajowa właściwa dla siedziby związku pośredniego.

Georgi wlr. **Heinold** wlr.

Załącznik I.

Formacya i stopnie stowarzyszeń militarnych.

Rodzaje stopni	Nazwa stopni	Pułk [1]) o dwóch batalionach, każdy po cztery kompanie	Batalion o czterech kompaniach	Batalion o trzech kompaniach	Połowa batalionu	Kompania	Połowa kompanii	Pluton
		Najmniejszy stan członków zwyczajnych						
		600	260	200	130	60	40	20 [2])
		Najwyższy stan stopni oficerów i podoficerów militarnych						
Sztabowi oficerowie militarni	komendant pułku	1	.	.	.	.	.	.
	zastępca komendanta pułku	1	.	.	.	.	.	.
	komendant batalionu . .	1	1	1	1	.	.	.
Starsi oficerowie militarni	komendant kompanii . .	11 [3])	5 [4])	4 [4])	3 [4])	1	.	.
	komendant połowy kompanii	11 [5])	4	3	2	2	1	.
	komendant plutonu . . .	27 [6])	15 [7])	11 [8])	7 [9])	2	2	2
	duchowny	1	1	1	.	.	.	.
	audytor	1	1	1	.	.	.	.
	lekarz	1	1	1	.	.	.	.
Stopnie podoficerów militarnych	chorąży	1	1	1	1	1	1	1
	zastępca komendanta plutonu	22 [10])	10 [11])	8 [11])	5 [12])	3 [12])	2 [12])	2 [12])
	plutonowy	35 [13])	17 [14])	13 [14])	9 [15])	4	2	1
	przodownik	48	24	18	12	6	3	2
	kierownik roty	48	24	18	12	6	3	1

Militarny

Uwaga.

[1]) Pułki, liczące więcej aniżeli 600 zwyczajnych członków, mogą utworzyć dla każdych 300 dalszych takich samych członków po jednym batalionie o stanie rang, przewidzianych dla samoistnego batalionu o czterech kompaniach, który to jednak batalion ma mieć wtedy zamiast prowadzącego rachunki jednego pomocnika prowadzącego rachunki.

[2]) Jeżeli stowarzyszenie militarne liczy mniej aniżeli 20 zwyczajnych członków, w takim razie najniższy stan może spaść aż do 12 takich członków.

[3]) Z tych dwóch jako zastępców komendanta batalionu i jeden jako prowadzący rachunki.

[4]) „ „ jeden jako zastępca komendanta batalionu.

[5]) „ „ jeden jako adjutant pułku, jeden jako pomocnik prowadzącego rachunki i jeden jako oficer prowiantowy.

[6]) „ „ dwóch jako adjutantów batalionu i jeden jako pomocnik oficera prowiantowego.

[7]) „ „ jeden jako adjutant, jeden jako prowadzący rachunki i jeden jako oficer prowiantowy.

[8]) „ „ jeden jako adjutant i jeden jako prowadzący rachunki.

[9]) „ „ jeden jako adjutant.

[10]) „ „ czterech jako pomocnicy rachunkowi, jeden jako pomocnik adjutanta pułku i jeden jako pomocnik oficera prowiantowego.

[11]) „ „ dwóch jako pomocnicy rachunkowi

[12]) „ „ jeden jako prowadzący rachunki.

[13]) „ „ trzech jako kierownicy sztabu.

[14]) „ „ jeden jako kierownik sztabu.

[15]) „ „ jeden jako pomocnik rachunkowy.

Załącznik II.

.....Stowarzyszenie militarne.

Ewentualne szczególne oznaczenie:.....

.....

Siedziba: .....

Władza nadzorcza: .....

Powiat pospolitego ruszenia Nr..... w .....

Ilość						
członków zwyczajnych, którzy				członków		
należą do stowarzyszenia militarnego w czasie sporządzenia tego wykazu	są jeszcze obowiązani do służby w wojsku, marynarce wojennej lub w obronie krajowej	służyli w wojsku, marynarce wojennej, obronie krajowej (wliczając rezerwę) lub w żandarmeryi i z końcem poprzedniego roku		honorowych	założycieli	wspierających
		jeszcze nie ukończyli 42. roku życia	już ukończyli 42. rok życia			

....., dnia.....19..

Podpis naczelnika (komendanta) *):

*) Nietrafne oznaczenie należy przekreślić.

Załącznik III.

. . . . . stowarzyszenie militarne

Ewentualne szczególne oznaczenie: . . . . . .

Siedziba: . . . . . (gmina miejscowa . . . . . ,

powiat polityczny . . . . .).

Działalność, dotycząca ubezpieczenia

w roku 19 . . .

A. Daty statystyczne.

Rok	Ilość członków ubezpieczonych				Ilość		
	z początkiem roku	którzy nowo wystąpili	którzy wystąpili	na końcu roku	przypadków zachorowania	dni choroby	przypadków śmierci*

B. Rachunek

funduszu ubezpieczenia

Przychody.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
1	Stan czystego majątku z końcem poprzedniego roku			. . . .	. .
2	Przypadające na rok rachunkowy datki ubezpieczeniowe członków, a w szczególności:				
	a) rzeczywiście uiszczone	. . . .	. .		
	b) zaległe	. . . .	. .	. . . .	. .
3	Przychód z lokacyi kapitału, a w szczególności:				
	a) odsetki papierów wartościowych	. . . .	. .		
	b) odsetki wkładek kas oszczędności	. . . .	. .		
	c) odsetki udziałów	. . . .	. .	. . . .	. .
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
4	Zysk z kursu efektów			. . . .	. .
5	Inne przychody regularne:				
	.)	. . . .	. .		
	.)	. . . .	. .		
	.)	. . . .	. .	. . . .	. .
6	Zapisy, dary, inne nadzwyczajne przychody (z wyszczególnieniem większych kwot)				
	. . . . .	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .

obrotowy

za rok kalendarzowy 19 . . .

Wydatki.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
1	Statutem oznaczone świadczenia ubezpieczenia, a w szczególności:				
	a) zasiłki w razie choroby	. . . .	. .		
	b) wsparcia na koszta pogrzebu	. . . .	. .	. . . .	. .
2	Koszta kontroli chorych			. . . .	. .
3	Koszta administracyi (z wyszczególnieniem większych kwot)	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
4	Podatki i należytości			. . . .	. .
5	Odpisania, a w szczególności:				
	a) datki ubezpieczeniowe, których nie można ściągnąć . . .	. . . .	. .		
	b) nie ściągalne	. . . .	. .		
	c) inwentarz	. . . .	. .	. . . .	. .
6	Strata na kursie efektów			. . . .	. .
7	Inne wydatki (z wyszczególnieniem większych kwot)				
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
8	Stan czystego majątku z końcem roku rachunkowego			. . . .	. .

. . . . . , dnia . . . . . 19 . . .

. . . . . .

C. Wykaz stanu majątkowego funduszu ubezpieczenia ..... stowarzyszenia militarnego.

Ewentualne szczególne oznaczenie: .....

Miejscowość: .....(powiat polit.....)

z końcem roku rachunkowego 19...

Sposób lokacyi funduszu ubezpieczenia jest przepisany w § 21. rozporządzenia cesarskiego.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
	I. Majątek czynny funduszu ubezpieczenia:				
	Majątek czynny funduszu ubezpieczenia wynosił z końcem powyższego roku rachunkowego w całości			. . . .	. .
	Z tego przypada:				
1	na gotówkę w kasie			. . . .	. .
2	na tutejszokrajowe papiery wartościowe o pupilarnem bezpieczeństwie, a w szczególności: [1]				
	. . . . .	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
3	na wkładki w tutejszokrajowych kasach oszczędności, a w szczególności: [2]				
	. . . . .	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
4	na udziały (wkładki) w stowarzyszeniach gospodarczych, a w szczególności: [3]				
	. . . . .	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
	Do przeniesienia .			. . . .	. .

Uwaga.

[1]) Tutaj należy wymienić ilość sztuk, gatunek, wartość nominalną i kurs pieniądza z końcem roku rachunkowego; w pierwszym rzędzie, przeznaczonym na podanie kwot pieniężnych, należy uwidocznić wartość kursową według poszczególnych rodzajów papierów wartościowych, które się posiada, z osobna a w drugim rzędzie, przeznaczonym na podanie kwot pieniężnych, wartość kursową wszystkich razem wziętych efektów, będących w posiadaniu.

[2]) Istniejące wkładki kas oszczędności należy szczegółowo wykazać, podając nazwę (firmę) odnośnych kas oszczędności i stopę procentową.

[3]) Uwaga [2]) odnosi się analogicznie do udziałów (wkładek) w stowarzyszeniach gospodarczych.

Pozycya Nr.		K	h	K	h
	Z przeniesienia .			. . . .	. .
5	na inwentarz			. . . .	. .
6	na roszczenia od członków za zaległe datki i oplaty, a w szczególności:				
	a) na datki ubezpieczeniowe	. . . .	. .		
	b)	. . . .	. .	. . . .	. .
7	na inne roszczenia (szczegółowo)	. . . .	. .		
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
	Razem .			. . . .	. .
	II. Majątek bierny funduszu ubezpieczenia:				
1	Zapłacone z góry za przyszły rok datki ubezpieczeniowe członków .			. . . .	. .
2	Zalegle świadczenia ubezpieczenia, a w szczególności:				
	a) zasiłki w razie choroby	. . . .	. .	. . . .	. .
	b) wsparcia na koszta pogrzebu	. . . .	. .	. . . .	. .
3	Inne długi (wymienić dokładnie):				
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
	. . . . .	. . . .	. .	. . . .	. .
	Razem .			. . . .	. .
	III. Czysty majątek funduszu ubezpieczenia:			. . . .	. .

. . . . . dnia . . . . . 19 . . .

. . . . . .

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: (№ 181—184.) 181. Rozporządzenie w sprawie mocy dowodowej dokumentów notaryalnych, sporządzonych w krajach świętej korony węgierskiej. — 182. Rozporządzenie, dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, oraz objaśnień do taryfy celnej. — 183. Rozporządzenie cesarskie o spoczynku niedzielnym i świątecznym w przedsiębiorstwach przemysłowych. — 184. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania spoczynku niedzielnego i świątecznego w przedsiębiorstwach przemysłowych.

181.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. lipca 1914

w sprawie mocy dowodowej dokumentów notaryalnych, sporządzonych w krajach świętej korony węgierskiej.

Według oświadczenia królewsko-węgierskiego Ministerstwa sprawiedliwości oraz oświadczenia, złożonego przez królewsko-węgierskiego Prezydenta Ministrów za Kroacyę i Slawonię na podstawie opinii królewskiego Rządu krajowego w Zagrzebiu, dopuszcza się dokumenty notaryalne, sporządzone w Austryi i zaopatrzone urzędową pieczęcią notaryusza, do użytku w krajach korony węgierskiej bez dalszego uwierzytelnienia jako dokumenty publiczne.

Wskutek tego została dotychczasowa wzajemność, przestrzegana co do uznawania aktów notaryalnych jako dokumentów publicznych w stosunku do krajów świętej korony węgierskiej, zagwarantowaną obecnie także formalnemi oświadczeniami.

Dokumenty notaryalne, sporządzone w krajach korony węgierskiej i zaopatrzone urzędową pieczęcią notaryusza, należy tedy uważać w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych jako dokumenty publiczne bez dalszego uwierzytelnienia.

Hochenburger wlr.

182.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 30. lipca 1914,

dotyczące zmiany niektórych postanowień przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej.

Następujące postanowienia przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 22, oraz objaśnień do taryfy celnej, wydanych obwieszczeniem z dnia 13. czerwca 1906, Dz. u. p. Nr. 115, na zasadzie artykułu V. ustawy o taryfie celnej z dnia 13. lutego 1906, Dz. u. p. Nr. 20, uzupełnia się, względnie zmienia się w sposób następujący:

I. Co do przepisu wykonawczego.

W § 33. przepisu wykonawczego do ustawy o taryfie celnej do artykułu XIV., 3, ustęp 7., należy w wierszu piątym po słowie „dowóz z powrotem“ wstawić:

„bez ograniczenia co do wysokości należytości celnej i czasokresu, który upłynął od wywozu.“

W załączniku *A* do § 13. p. w. (stopy tary) mają w miejsce stóp tary dla herbaty (Nr. t. 3.) w skrzyniach wejść postanowienia następujące:

„23 w skrzyniach oryginalnych, wyłożonych wewnątrz blachą o ciężarze conajmniej 10 *g* na 100 *cm²*, luźnie lub w pakietach (również w zalutowanej osłonie blaszanej),

16 w skrzyniach fornirowanych z fornir, naklejonych jedna na drugiej (także z obitemi blachą krawędziami) i wyłożonych blachą o ciężarze conajmniej 10 *g* na 100 *cm²*, luźnie lub w pakietach (także w zalutowanej osłonie blaszanej),

10 w innem opakowaniu w skrzyniach."

II. Co do objaśnień.

W uw. og. 4. do kl. XXXIV. należy po 4. ustępie wstawić następujący nowy ustęp:

Pod fornirowanymi towarami z drzewa należy rozumieć wszystkie towary z drzewa, mające naklejoną na sposób forniry powłokę drewnianą, a także deski i listwy, przyczen powłoka może być nie tylko z fornirów Nru 351.

Przy uw. 2. do Nru 352 należy umieścić jako ustęp ostatni:

Co do fornirowanych listew drewnianych zobacz ustęp 5. uw. og. 4. do kl. XXXIV.

Wstęp na końcu ustępu 1. uw. 2. do Nru. 355 „(Narty... artykuły sportowe)" należy skreślić.

W ustępie 1. uw. og. 2. do Nrów 356. do 360. należy w 15. wierszu po średniku umieścić:

artykuły sportowe z drzewa (n. p. narty, saneczki, sanki, obręcze do śniegu, laski do nart itp.);

W ustępie 1. uw. 1., do Nru 356 należy w wierszu 9. i 10. skreślić w nawiasie tekst: („wyłożone fornirami; z. uw. do Nru 351.").

Uw. 3. do Nru 356 należy uzupełnić następującym nowym ustępem:

Od fornirowanych towarów z drzewa (zobacz uw. og. 4., ustęp 5. do kl. XXXIV.) należy wymierzać cło zawsze według kryteryów, podanych pod *a* 2, *b* 2 i *c* 2.

W ustępie 1., uw. 11., do Nru 488 należy w wierszu pierwszym zastąpić słowo „szarawo-białą" słowem „brunatnawo-białą."

Koniec ustępu 2. powyższej uw. („zwilża się... czerwone zabarwienie") należy skreślić i w to miejsce wstawić:

badany przedmiot zwilża się na powierzchni 1. do 2. kroplami zgęszczonego kwasu solnego lub kwasu azotowego i spłukuje się w ten sposób otrzymany rozczyn do miseczki porcelanowej. Tam rozpuszcza się go małą ilością dobrze zgęszczonego, wodnistego rozczynu kwasu winnego, aby amoniak nie mógł wywołać niepotrzebnego osadzania się znajdującego się w danym razie żelaza itd., przez dodanie amoniaku robi się rozczyn alkalicznym, rozcieńcza się go i dodaje się jedną kroplę nasyconego alkoholicznego rozczynu dwumetyglioksimowego. Jeżeli znajduje się nikel, w takim razie okazuje się wnet szkarłatne zabarwienie, które w krótkim czasie staje się jeszcze intenzywniejszem.

W uw. og. 2 *c* do kl. XXXVIII., uw. 1., należy jako ustęp ostatni a w uw. og. 2. do kl. XXXIX., uw. 6 jako ustęp drugi umieścić:

Co do badania towarów poniklowanych zobacz uw. 11. ustęp 2. do Nru 488.

W ustępie 1. uw. do Nru 607. należy w wierszu drugim skreślić słowo „pokostem olejnym" a natomiast wstawić: „oliwą, pokostem olejnym lub olejem skalnym".

Ustęp 2. tych uw. należy skreślić.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie.

Schuster włr. **Zenker** włr.

Engel włr.

183.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. lipca 1914

o spoczynku niedzielnym i świątecznym w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam z mocą obowiązującą dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, co następuje:

§ 1.

Minister handlu jest upoważniony uchylić przejściowo w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty w drodze rozporządzenia w całości lub w części na czas trwania obecnych zawikłań wojennych moc obowiązującą ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 21, urządzającej wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych, oraz ustawy z dnia 18. lipca 1905, Dz. u. p. Nr. 125, zawierającej częściową zmianę i uzupełnienie ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 21, o unormowaniu spoczynku niedzielnego i świątecznego w przemyśle.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty.

Wiedeń, dnia 31. lipca 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

184.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty z dnia 31. lipca 1914,

dotyczące uregulowania spoczynku niedzielnego i świątecznego w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 183, o spoczynku niedzielnym i świątecznym w przedsiębiorstwach przemysłowych, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Aż do dalszego zarządzenia uchyla się moc obowiązującą ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 21, urządzającej wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych, oraz ustawy z dnia 18. lipca 1905, Dz. u. p. Nr. 125, zawierającej częściową zmianę i uzupełnienie ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 21, o unormowaniu spoczynku niedzielnego i świątecznego w przemyśle.

Wobec tego tracą również moc obowiązującą aż do dalszego zarządzenia wszystkie rozporządzenia, wydane na zasadzie powyższych ustaw przez Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty, jakoteż rozporządzenia, wydane na zasadzie tych ustaw przez polityczne władze krajowe.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Hussarek** wlr.
Schuster wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIV. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 185. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami oznacza się po myśli ustawy z dnia 21. grudnia 1912, dotyczącej dostawiania koni i wozów, wynagrodzenia za odstawienie z powrotem nieodebranych w miejscach oddania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, oraz środków przewozowych.

185.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 30. lipca 1914,

którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami oznacza się po myśli ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów, wynagrodzenia za odstawienie z powrotem nieodebranych w miejscach oddania koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, oraz środków przewozowych.

§ 1.

Wynagrodzenie, które według §§ 10. i 17. ustawy z dnia 21. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 235, dotyczącej dostawiania koni i wozów, należy się posiadaczom za odstawienie z powrotem koni, wpisanych do kart ewidencyjnych, oraz środków przewozowych, dostawionych, przez wojsko jednak w miejscach oddania nieodebranych, oznacza się za każdy kilometr odległości od miejsca oddania do stanowiska konia, względnie środka przewozowego, w następujących kwotach:

Obszar administracyjny	Wynagrodzenie za 1 *km* od jednego (jednej)				
	konia (zwierzęcia jucznego) bez uprzęży (siodła, przyborów dla zwierząt jucznych)	konia (zwierzęcia jucznego) z uprzężą (siodłem, przyborami dla zwierząt jucznych)	woła z uprzężą	krowy z uprzężą	wozu
	h a l e r z e				
Austrya poniżej Anizy	19	25	23	15	dla wszystkich obszarów administracyjnych 4
Austrya powyżej Anizy	18	24	22	14	
Solnogród	21	27	24	16	
Styrya	20	26	23	16	
Karyntya	20	26	23	16	
Kraina	19	25	23	15	
Pobrzeże	19	25	23	15	
Tyrol i Przedarulania	22	29	26	17	
Czechy	19	25	23	15	
Morawy	19	25	23	15	
Śląsk	19	25	23	15	
Galicya	18	24	22	14	
Bukowina	18	24	22	14	
Dalmacya	21	28	25	17	

Ułamki poniżej 0·5 kilometra pozostaną przytem nieuwzględnione, natomiast ułamki w wy-

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCV. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 186. Rozporządzenie cesarskie o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej.

186.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. lipca 1914,

o przeniesieniu uprawnień administracyi politycznej.

Na podstawie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

W królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem, w księstwie Bukowiny, w obrębie Starostw bielskiego, frysztackiego, frydeckiego i cieszyńskiego i gmin miejskich Bielsko i Frydek w Księstwie śląskiem, tudzież w obrębie Starostw misteckiego, nowojiczyńskiego, morawsko-ostrawskiego i morawsko-hranickiego w Margrabstwie morawskiem upoważnia się Głównego komendanta armii do wydawania rozporządzeń i rozkazów, tudzież do stosowania w celu ich wykonania środków przymusowych przeciw tym, których te zarządzenia i rozkazy obowiązują, a to dla ochrony interesów wojskowych w obrębie administracyi politycznej i w granicach urzędowego zakresu działania, przysługującego Naczelnikowi politycznej władzy krajowej.

Główny komendant armii, czyniąc użytek z powyższego uprawnienia, winien jest podawać wydane przez siebie zarządzenia bezzwłocznie do wiadomości Naczelnika politycznej władzy krajowej.

Naczelnicy politycznych władz krajowych, tudzież podległe im władze polityczne i policyjne, jakoteż zwierzchności gminne obowiązane są do ścisłego przestrzegania i wykonywania powyższych rozporządzeń i rozkazów Głównego komendanta armii.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w moc obowiązującą w dniu jego ogłoszenia.

Wykonanie polecam całemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 31. lipca 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 187. Rozporządzenie, którem wydaje się ograniczające zarządzenia policyjne w sprawie paszportów.

187.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. lipca 1914,

którem wydaje się ograniczające zarządzenia policyjne w sprawie paszportów.

Odnośnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1915, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułów 8go, 9go, 10go, 12go i 13go państwowej ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się wskutek uchwały całego Ministerstwa na podstawie § 8. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, następujące policyjne zarządzenia ograniczające co do paszportów.

§ 1.

Przekraczanie granic królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem, Księstwa Bukowiny, Starostw bielskiego, frysztackiego i frydeckiego w Księstwie śląskiem, o ile te granice tworzą zarazem granice Monarchii austryacko-węgierskiej, dozwolone jest tylko w punktach przejścia, oznaczonych przez Naczelnika kraju w porozumieniu z wojskowym komendantem terytoryalnym, i tylko po otrzymaniu pozwolenia do dalszej podróży ze strony c. k. władz, sprawujących nadzór nad granicami.

Pozwolenia do dalszej podróży można udzielić tylko takim osobom podróżującym, które się w stosowny sposób wylegitymują.

§ 2.

Obcokrajowcy, którzy przyjeżdżają (przychodzą) przez granice, oznaczone w §ie 1szym na obszar tutejszy, muszą mieć paszport podróży, wystawiony według przepisu §u 22go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. maja 1867, Dz. u. p. Nr. 80; tak samo winni wykazać się wystawionym należycie paszportem podróży ci obywatele tutejsi i zagraniczni, którzy przez powyższe granice udają się na terytoryum zagraniczne.

Inne dokumenta podróży, jako to karty legitymacyjne, książki robotnicze, książki służbowe i karty paszportowe, wychodzą co do tych podróżujących z użycia. Władza nadzoru granicznego winna paszport podróży, o ile nie zachodzi żadna przeszkoda, zawidymować.

§ 3.

Dla mieszkańców nadgranicznych może Naczelnik kraju w porozumieniu z wojskowym komendantem terytoryalnym zaprowadzić ułatwienia co do postanowień §§ 1go i 2go tego rozporządzenia.

§ 4.

Osobom, należącym do siły zbrojnej, żandarmeryi i do straży skarbowej, nie wolno wydawać dokumentów paszportowych w celu podróży za granicę.

§ 5.

Za przekroczenia tego rozporządzenia karać będą według postanowień w § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, polityczne władze powiatowe i własne rządowe władze policyjne, ostatnie w miejscach, w których istnieją.

Gdy osoba, która dopuściła się takiego przekroczenia, jest obcokrajowcem, należy ją nadto stosownie do istniejących przepisów wydalić z królestw i krajów, w Radzie państwa reprezentowanych.

§ 6.

Naczelnik kraju ma w porozumieniu z krajowemi władzami skarbowemi wydać potrzebne zarządzenia co do przeprowadzania rewizyi paszportów przez graniczne organa cłowe i organa bezpieczeństwa na granicach powyższych krajów, o ile tworzą zarazem granice Państwa.

§ 7.

Rozporządzenie to wchodzi w moc obowiązującą w dniu ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 188. Rozporządzenie o posiadaniu broni, amunicyi i materyałów wybuchowych tudzież o obrocie tych przedmiotów.

188.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. lipca 1914,

o posiadaniu broni, amunicyi i materyałów wybuchowych tudzież o obrocie tych przedmiotów.

Odnośnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. 158, o zawieszeniu mocy obowiązującej artykułów 8., 9., 10., 12. i 13. państwowej ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywatelskich z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się wskutek uchwały całego Ministerstwa na podstawie § 8. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, i § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, następujące policyjne zarządzenia ograniczające co do posiadania broni, przedmiotów amunicyi i materyałów wybuchowych, jakoteż co do obrotu tych rzeczy, z tem, że zarządzenia te obowiązywać mają w królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, w księstwie Bukowiny, w obrębie Starostw bielskiego, frysztackiego, frydeckiego i cieszyńskiego oraz gmin miasta Bielska i Frydka w Księstwie Śląska, tudzież w obrębie Starostw misteckiego, nowojiczyńskiego, morawsko-ostrawskiego i morawsko-hranickiego w Margrabstwie Moraw:

§ 1.

Naczelnik kraju może, jeśli tego bezpieczeństwo publiczne wymaga, w miarę potrzeby ograniczać lub całkiem zawieszać, miejscowo lub także odnośnie do poszczególnych osób, uprawnienia do posiadania lub do noszenia broni i amunicyi dla broni palnej (amunicyi w ściślejszem znaczeniu).

§ 2.

Posiadacze materyałów wybuchowych (amunicyi w obszerniejszem znaczeniu), będących przedmiotem monopolu państwowego, jakoteż materyałów wybuchowych, podpadających pod postanowienia § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, winni są przedmioty te w terminie, oznaczonym obwieszczeniem przez Naczelnika kraju, złożyć za poświadczeniem odbioru w miejscu, wskazanem przez rządową władzę bezpieczeństwa (rządowa władza policyjna lub starostwo). Ten sam obowiązek ciąży na osobach uprawnionych do wyrobu lub do sprzedaży materyałów wybuchowych.

Od obowiązku oddawania są zwolnione:

a) osoby uprawnione do wyrobu i do sprzedaży materyałów wybuchowych odnośnie do tego gatunku i tej ilości tych materyałów, co do których mogą się wykazać, że mają je dostarczyć na zamówienie albo tutejszej administracyi wojennej albo osobom, które przebywają na obszarze, w którym to rozporządzenie obowiązuje i które według postanowień tego rozporządzenia uprawnione są do posiadania materyałów wybuchowych;

b) przedsiębiorstwa górnicze co do tych materyałów wybuchowych, które są potrzebne dla celów utrzymywania przedsiębiorstwa w ruchu, o ile tych przedsiębiorstw nie wezwał Naczelnik kraju w porozumieniu ze starostwem górniczem do oddania ich zapasów.

Naczelnik kraju może również zezwolić poszczególnym przedsiębiorstwom i przemysłowcom na posiadanie i nabywanie materyałów wybuchowych w ilościach niezbędnie potrzebnych do prowadzenia ich przedsiębiorstwa lub przemysłu.

Prócz tego może Naczelnik kraju zezwolić osobom uprawnionym do wyrobu i do sprzedaży materyałów wybuchowych na utrzymywanie pewnego zapasu tych materyałów; osobom powyższym wolno jednak oddawać te zapasy tylko takim osobom, które przebywają na obszarze, w którym rozporządzenie to obowiązuje i które według postanowień tego rozporządzenia uprawnione są do posiadania materyałów wybuchowych.

Wymienione w ustępie 2., 3. i 4. przedsiębiorstwa i osoby mają się starać w sposób dający pełne bezpieczeństwo o strzeżenie materyałów wybuchowych, pozostających w ich posiadaniu.

§ 3.

Naczelnik kraju ma wydać bliższe postanowienia co do odbioru materyałów wybuchowych, podlegających obowiązkowi oddania, tudzież co do przechowywania tych materyałów i co do zabezpieczenia ich przed samowolnem używaniem, jakoteż co do ich późniejszego zwrotu.

§ 4.

Przyznane § 23. patentu o broni z dnia 24. października 1852, Dz. u. p. Nr. 223, zagranicznym podróżnym uprawnienie do noszenia przy sobie broni i przeznaczonej dla niej amunicyi zawiesza się czasowo na wypadek przejścia przez podróżnego granic obszaru, na którym rozporządzenie to obowiązuje, o ile granice te stanowią zarazem granice Monarchii austryacko-węgierskiej.

§ 5.

Za przekroczenia postanowień tego rozporządzenia tudzież zarządzeń, wydanych na podstawie tych postanowień, o ile one odnoszą się do broni i do przedmiotów amunicyi, karać będą na podstawie § 9. ustawy z dnia 5. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 66, polityczne władze powiatowe lub osobne rządowe władze policyjne, ostatnie w miejscach, w których istnieją, o ile zaś powyższe postanowienia i zarządzenia dotyczą materyałów wybuchowych, podpadających pod postanowienie § 1. ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, karać będą odnośne przekroczenia sądy według powyższej ustawy.

Jeśli przekroczenia dopuścił się obcokrajowiec, to należy go nadto stosownie do obowiązujących przepisów wydalić z królestw i z krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w moc obowiązującą w dniu ogłoszenia.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 189. Rozporządzenie, dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych.

189.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 31. lipca 1914,

dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych.

Na zasadzie § 1. ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 120, rozporządza całe Ministerstwo po wysłuchaniu Najwyższego Trybunału, co następuje:

Działalność sądów przysięgłych w królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, w księstwie Bukowiny, w okręgach sądów obwodowych cieszyńskiego i nowo-jiczyńskiego, zostaje wstrzymana co do wszystkich czynów karygodnych, podlegających ich jurysdykcyi, na przeciąg jednego roku, licząc od dnia obwieszczenia tego rozporządzenia.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część XCIX. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 190. Rozporządzenie, dotyczące ograniczenia ruchu okrętowego.

190.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 31. lipca 1914,

dotyczące ograniczenia morskiego ruchu okrętowego.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia wydaje się ze względów bezpieczeństwa publicznego z mocą obowiązującą dla uksiążęconego hrabstwa Gorycyi i Gradyski, bezpośrednio podległego miasta Tryestu z okręgiem, margrabstwa Istryi i królestwa Dalmacyi następujące zarządzenia:

§ 1.

C. k. Władza morska w Tryeście może w porozumieniu z władzą wojskową poddać ruch okrętowy na wodach terytoryalnych wszelkim potrzebnym ograniczeniom.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Schuster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część C. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 191. Rozporządzenie celem zapobieżenia nadużywaniu statków powietrznych.

191.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami z dnia 31. lipca 1914

celem zapobieżenia nadużywaniu statków powietrznych.

Na zasadzie § 12. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych, wydaje się następujące postanowienia:

§ 1.

Statki powietrzne wolno wyrabiać i utrzymywać tylko za zezwoleniem władzy. Zezwolenia tego będą udzielały wojskowe komendy terytoryalne w porozumieniu z politycznemi władzami krajowemi, nieprzesądzając przepisom ustawy przemysłowej, mającym ponadto zastosowanie co do wyrobu na sposób przemysłowy i co do handlu.

Wytwórcy, względnie posiadaczy winni o to zezwolenie, o ile ono nie zostało im już udzielone z urzędu, wnieść podanie w ciągu 24. godzin po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia do rządowej władzy bezpieczeństwa (rządowej władzy policyjnej lub do starostwa) albo do wojskowej komendy terytoryalnej.

Wynagrodzenie płaci się tylko za statki, objęte rekwizycyą; wynagrodzenie to ustala się w razie braku szczególnych układów na podstawie komisyjnego oszacowania.

Komisya składa się z

jednego reprezentanta politycznej władzy powiatowej w charakterze prezesa,

jednego reprezentanta wojskowości i

jednego reprezentanta władzy skarbowej.

§ 2.

Przewóz statków powietrznych, jakoteż ich części składowych dozwolony jest tylko władzom wojskowym albo też za ich zezwoleniem. Do jazd lub lotów potrzeba w każdym poszczególnym wypadku przyzwolenia władz wojskowych i można je odbywać tylko pód nadzorem upoważnionych do tego osób wojskowych.

§ 3.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia karać się będzie na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

Statki powietrzne, utrzymywane wbrew zakazowi lub puszczane w ruch wbrew zakazowi, należy konfiskować. Zarząd wojskowy ma prawo ich używać i jest tylko obowiązany zwrócić je posiadaczom po ustaniu zdarzeń wojennych i to w takim stanie, w jakim się w tym czasie znajdują.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Georgi wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CI. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 192. Rozporządzenie, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

192.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 1. sierpnia 1914,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. ustawy o taryfie celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza się wskutek uchwały Rady Ministrów, tudzież w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Wywóz wymienionych poniżej przedmiotów w ogólności i ich przewóz do Serbii jest zabroniony:

I.

1. Zboże (pszenica, poślad, orkisz, żyto, jęczmień o wadze poniżej 65 *kg* na hektolitr [jęczmień na paszę], owies, kukurydza, hreczka, jagły),
2. owoce strączkowe (fasola, groch, soczewica, wyka, łubin),
3. ryż,
4. mąka i wszelkiego rodzaju wyroby z mlewa, wyliczone pod Nr. t. 33, przy wywozie jednak z wyłączeniem przedniej mąki pszennej, to jest mąki pszennej typu Nr. 1 lub przedniejszej, za dostarczeniem poświadczeń właściwej izby handlowej i przemysłowej co do numeru przedniej jakości,
5. jarzyny suszone i konserwy z jarzyn z wyjątkiem konserw luksusowych,
6. mięso świeże i przyrządzone, kiełbasy z mięsa i konserwy z mięsa,
7. suchary, używane w armii i na okrętach,
8. konserwy kawowe,
9. chleb i wyroby z ciasta,
10. jaja.

Zakaz wywozu nie odnosi się do tak zwanego małego obrotu granicznego między mieszkańcami gmin, leżących bezpośrednio nad granicą celną celem zaspokojenia codziennych potrzeb w wyliczonych wyżej artykułach.

II.

1. Bydło, świnie, owce i kozy,
2. konie, muły, osłomuły i osły,
3. gołębie,
4. siano, słoma i sieczka,
5. węgle do palenia, tudzież koks,
6. skórki futrzane i skóry, w stanie surowym,
7. oliwa,
8. progi kolejowe i słupy telegraficzne,
9. benzyna,
10. oleje ciężkie, wymienione pod Nr. t. 178,
11. bawełna, surowa lub blichowana,
12. wełna, surowa lub oczyszczona,
13. przędze bawełniane Nru 12. do 36., angielskie, czesana przędza wełniana Nru 12. do 29. w metrach,

14. nakrycia na wozy i inne płachty z grubych materyałów, także impregnowane, z wyjątkiem przykryw, używanych w zwyczajnym ruchu kolejowym i okrętowym, następnie namioty i płócienne drelichy na namioty Nru t. 207 *a*, 2 o wadze od 500 do 550 *g* na m^2,

15. powrozy o grubości na 10 do 25 *mm* włącznie,

16. wełniane nakrycia i koce,

17. gotowe mundury wszelkiego rodzaju,

18. grube szczotki (szczotki do koni, zgrzebła),

19. kosze do pakowania i do noszenia,

20. tektura dachowa,

21. łęki i podstawy do siodeł,

22. nosze, służące do przenoszenia na koniach itd.,

23. wyprawna skóra wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem skóry galanteryjnej,

24. wyroby siodlarskie, rymarskie i miechownickie, o ile one zdatne są dla użytku wojskowego,

25. buty dla męższczyzn o wadze jednej pary ponad 900 *g*, tudzież opanki,

26. towary futrzane z pospolitych skór,

27. towary drzewne, a mianowicie:

kręglaki i drzewo na drążki, europejskie, pospolite,

słupy z drzewa szpilkowego, dębowego lub bukowego, grube na 5 *cm* i grubsze,

drzewo kanciaste, ociosane lub pocięte piłą:

a) o długości na 6 do 16 *m* i grubości na 12/12 *cm* lub wyższej, z drzewa szpilkowego, dębowego lub bukowego,

b) obrobione drzewo o kwadratowym przekroju poprzecznym, grube na 7/7 do 12/12 *cm* z drzewa szpilkowego, dębowego lub bukowego; wyroby tartaczne (deski i łaty) o długości na 3 *m* lub więcej i grubości na 1·3 *cm* lub więcej do budowy mostów i zwykłych budowli z drzewa szpilkowego, dębowego, bukowego lub jesionowego,

28. baraki i gotowe części składowe baraków, drewniane łodzie, wiosła, tudzież skrzynie do gotowania i taczki,

29. izolatory do zakładania telegrafów i telefonów, zmontowane lub nie,

30. druty z żelaza, stali, miedzi i bronzu, a mianowicie:

druty telegraficzne i telefoniczne o średnicy 0·3 do 5 *mm*,

druty izolowane o przekroju miedzi aż do 2 *mm*,

kable telegraficzne i telefoniczne,

wszelkie inne druty, także cynowane lub cynkowane, o grubości 1 do 6 *mm*,

druty kolczaste wszelkiego rodzaju,

31. I-dźwigary o wadze od 16 do 186 *kg* i ⊏-dźwigary o wadze od 8·7 do 50·5 *kg* na metr bieżący,

32. blacha żelazna i stalowa o grubości od 0·7 do 2 *mm* przy długości od 1000 do 3700 *mm* i szerokości od 360 do 850 *mm*, dalej takie blachy o grubości od 10 do 12 *mm*,

33. powrozy druciane od 8 do 35 *mm* grubości,

34. konstrukcye mostów, także rozłożone,

35. kotły (flaszki), do transportu gazów zgęszczonych,

36. tak zwane acetylenowe pochodnie, składające się z naczynia blaszanego dla wywiązywania się gazu i z palnika, połączonego z tem naczyniem rurką żelazną, następnie miny morskie i naczynia na miny,

37. szyny i środki do ich przymocowywania, urządzenia do wymijania, urządzenia dla miejsc krzyżowania się, platformy do przesuwania, hamulcy i pufry,

38. kłonice i przyrządy do łamania grubego kamienia,

39. skoble i łopaty,

40. haki i młoty o wadze poszczególnej sztuki ponad 500 *g*, czarne lub zwyczajne,

41. zgrzebła końskie z blachy,

42. podkowy, bródki do podków, hufnale,

43. kotwice (o dwu lub więcej łapach),

44. węgielnice stolarskie (fasonowe) o długości na 25×25 do 60×60 i grubości na 3 do 7 *mm*,

45. większe taśmy do mierzenia w puszkach,

46. pilniki o długości nacięcia 250 *mm* i większej,

47. świdry wszelkiego rodzaju, heble i rzezaki, dłuta, klucze do śrub, o wadze wyższej niż 250 *g*,

48. piły z wyjątkiem piłek zakrętowych,

49. łańcuchy żelazne o grubości ogniw na 8 do 10 *mm*,

50. torpedy i ich części składowe, na przykład: rezerwoary na powietrze, puzdra na patrony wybuchowe, mechanizmy do poruszania, śruby śmigowe,

51. broń, podstawy na broń oraz części składowe broni wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem broni łowieckiej i luksusowej,

52. wozy o ruchomych skrzyniach i podstawy takich wozów dla kolei polnych,

53. sieci dla ochrony torped,

54. pancerze ochronne oraz części składowe tychże i konstrukcye pancerne dla dział,

55. osęki, żelaza włazowe dla zakładania przewodów elektrycznych,

56. antymon, ołów, miedź, mosiądz, nikel, cyna i cynk, w stanie surowym albo też w sztabach, płytach lub blachach,

57. parowe walce drogowe, przewoźne lokomobile parowe, lokomotywy,

58. motory osobno niewymienione przy wywozie jednak z wyjątkiem tych, które są przeznaczone dla celów przemysłowych lub rolniczych,

za okazaniem poświadczenia właściwej izby handlowej i przemysłowej, względnie naczelnej korporacyi rolniczej (na Węgrzech stowarzyszeń rolniczych),

59. przyrządy telegraficzne (także radyotelegraficzne), telefoniczne, tudzież mikrofony, urządzenia piorunochronne, elektryczne przyrządy do mierzenia i liczenia, jakoteż ich części składowe, anteny (części składowe masztów i przewodów dla radyotelegrafów),

60. kondensatory elektryczne,

61. stosy galwaniczne wszelkiego rodzaju, akumulatory,

62. wozy ciężarowe, kuchnie przewoźne i takież piece piekarskie, wozy do transportowania chorych,

63. pompy do tłoczenia gorącego powietrza, pulsometry,

64. kafary różnego rodzaju, wielokrążki, krążki, dźwignie, przewoźne żurawie, maszyny do obrabiania metali,

65. miechy, wymienione w klasie taryfy XI, kuźnie polowe i takież piece piekarskie,

66. koła do jazdy, automobile (także koła motorowe) i motory automobilowe, statki powietrzne wszelkiego rodzaju, wozy towarowe i osobowe dla kolei żelaznych,

67. statki, drewniane lub żelazne, statki parowe,

68. instrumenty chirurgiczne i medyczne,

69. instrumenty niwelacyjne, planimetry, węgielnice bębenkowe,

70. binokle, teleskopy, reflektory i mierniki odległości, optyczne przyrządy sygnałowe i ich części składowe,

71. prawidła do torów i zaciosów dla budowy kolei żelaznych,

72. siarka i kwas siarkowy, saletra i kwas saletrowy, węgliki wapniowe, nitrotoluol, gliceryna w stanie surowym i oczyszczonym, aceton, bezwodnik siarkowy i kwas pikrynowy,

73. wodór i tlen w stanie zgęszczonym lub płynnym,

74. następujące materyały lekarskie i towary lekarskie: antypiryna, aspiryna, atropina, woda migdałowa, kokaina, katgut, jedwab chirurgiczny, fuksyna, jod, jodek potasowy, jodoform, jodyna, rtęć jodowa, morfina, opium, nalewka opiowa, fenacetyna, strofantus, strychnina, styrakowiec, sulfonal, weronal, bismut, oraz przysposobione środki opatrunkowe i waselina.

75. amunicya i jej części składowe wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem patronów śrutowych,

76. materyały wybuchowe, środki do strzelania, rozsadzania i zapalania wszelkiego rodzaju.

77. otręby, oraz pasza wzmacniająca wszelkiego rodzaju (makuchy, siekane buraki, pasza wzmacniająca melasowa itd.).

Ministerstwo skarbu jest upoważnione w nadzwyczajnych wypadkach do zezwalania w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny na wyjątki od powyższych zakazów.

§ 2.

Ruch graniczny samochodami (automobilami i kołami motorowymi), kołami do jazdy, wozami ciężarowymi, końmi, mułami, osłomułami, osłami, innemi zwierzętami pociągowemi i jucznemi oraz bydłem pastewnem pędzonem przez granicę umownego obszaru celnego, do państw, do których przewóz nie jest zakazany, jest dopuszczalny tylko według następujących postanowień:

a) Z powiatów granicznych leżących z tej strony, do przyległych powiatów zagranicznych można powyższe artykuły przeprowadzać w obrocie przemysłowym i gospodarskim, jakoteż do innego przejściowego użytku, w ruchu podróżnym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko, tylko za zezwoleniem rządowych władz bezpieczeństwa (rządowych władz policyjnych lub starostw) i tylko w postępowaniu zapiskowem z obowiązkiem wprowadzenia rzeczy tych z powrotem przez graniczny urząd celny, wymieniony wyraźnie w certyfikacie zezwolenia, a to w ciągu terminu, który będzie wyznaczony odpowiednio do zachodzących okoliczności. Osobom, znanym w urzędzie i zasługującym na zaufanie, mogą graniczne urzędy celne zezwolić w krótkiej drodze na taki ruch graniczny pod takimi samymi warunkami;

b) Artykuły, wyliczone w ustępie pierwszym tego paragrafu, wprowadzane z powiatu granicznego zagranicy do przyległego powiatu granicznego, leżącego z tej strony, dla celów przemysłowych lub gospodarskich, do innego użytku przejściowego, w ruchu podróżnym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko, należy poddać celnemu postępowaniu zapiskowemu celem zabezpieczenia sobie prawa do wolnego wywiezienia tych rzeczy z powrotem. Wywóz powrotny jest dozwolony tylko przez graniczny urząd celny, oznaczony w rewersie zapiskowym z uwzględnieniem odnośnego wniosku strony, i po stwierdzeniu tożsamości dotyczących przedmiotów;

c) Zakazy w sprawie ruchu granicznego, zawarte w § 1. niniejszego rozporządzenia, jakoteż postanowienia, wydane w § 2., punkt *a)* i *b)*, nie mają zastosowania do środków komunikacyjnych tych kursów pocztowych, które idą przez granice celne, o ile owych środków komunikacyjnych używa się do służby pocztowej.

§ 3.

W wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących mogą naczelnicy krajów na specyalną prośbę zezwolić w porozumieniu z wojskowemi komendami terytoryalnemi na wywóz poszczególnych w § 2. wymienionych artykułów, jakoteż na obrót takiemi rzeczami do tych państw, do których przewóz nie jest zabroniony, także w wypadkach innych aniżeli wymienionych w § 2., punkt *a)* i *b)*.

Naczelnikom krajów wolno również w porozumieniu z krajowemi władzami skarbowemi a ewentualnie także z wojskowemi komendami terytoryalnemi zezwolić gospodarzom wiejskim, którzy mieszkają w powiatach granicznych z tej lub z tamtej strony i posiadają lub dzierżawią pola, łąki lub pastwiska w powiecie granicznym, leżącym z drugiej strony, albo których grunta przecięte są linią celną, a to na prośbę tych gospodarzy i wśród okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, oraz po wydaniu odpowiednich zarządzeń celem zapobieżenia ewentualnemu nadużyciu:

a) na wolny wywóz przez linię celną wymienionych w § 1. płodów naturalnych tych gruntów, względnie zboża, potrzebnego do ich zasiewu;

b) na przekroczenie granicy drogami bocznemi z własnem bydłem roboczem lub pastewnem.

§ 4.

O zezwolenie na wywóz artykułów, wymienionych w §§ 2. i 3., winni posiadacze tychże prosić rządowe władze bezpieczeństwa (rządowe władze policyjne lub starostwa), względnie graniczne urzędy celne.

Zezwolenia tego, które w miarę ocenienia odnośnych władz można w danym razie uczynić zawisłem od dania odpowiedniego zabezpieczenia, należy udzielać jedynie osobom zupełnie pewnym, a to raz na zawsze, albo w każdym przypadku z osobna.

§ 5.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do transportów, przedsiębranych w interesie państwowego zarządu wojennego.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie się karało według obowiązujących norm prawnych.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Z tym dniem uchyla się rozporządzenie ministeryalne z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 169, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 193. Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności.

193.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. lipca 1914

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, doznają w zapłacie zwłoki, jeżeli zapadły przed tym dniem, do dnia 14. sierpnia, jeśli zaś mają zapaść między 1. a 14. sierpnia, na 14. dni od terminu zapadłości.

Dla weksli i czeków, które zapadają w czasie między 1. a 14. sierpnia, odracza się na dni 14 czas zapłaty, termin prezentowania do przyjęcia lub zapłaty i termin do wniesienia protestu.

Przy obliczaniu czasu trwania odroczenia należy wliczyć dzień rozpoczęcia i ukończenia czasokresu odroczenia.

§ 2.

Postanowienia § 1. nie mają zastosowania do

1. żądań zwrotów wkładek w instytucyach kredytowych do wysokości 200 K lub wierzytelności wobec tych instytucyi, wynikających z rachunku bieżącego;

2. wierzytelności z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług;

3. wierzytelności z tytułu kontraktów najmu;

4. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

5. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

Upoważnia się Rząd do ustanowienia dalszych wyjątków w drodze rozporządzenia.

§ 3.

Za czas, o który wskutek odroczenia zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy.

§ 4.

Czas trwania odroczenia nie wlicza się przy obliczaniu czasokresu przedawnienia i ustawowych czasokresów do wniesienia skargi.

§ 5.

Wykonaniem niniejszego cesarskiego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, zajmie się Mój Minister sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 31. lipca 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Georgi wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Heinold wł*r.*
Forster wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Trnka wł*r.*
Schuster wł*r.*
Zenker wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1914.

Treść: № 194. Rozporządzenie cesarskie, którem wydaje się na czas trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków postanowienia co do zaopatrywania ludności w niezbędne przedmioty użytkowe.

194.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. sierpnia 1914,

którem wydaje się na czas trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków postanowienia co do zaopatrywania ludności w niezbędne przedmioty użytkowe.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Stwierdzanie zapasów.

§ 1.

Upoważnia się polityczną władzę krajową do tego, aby w każdym poszczególnym wypadku albo też w powtarzających się regularnie odstępach czasu zarządzała stwierdzenie ilości zapasów niezbędnych przedmiotów użytkowych.

Pod niezbędnymi przedmiotami użytkowymi rozumie się przytem jak zresztą w ogólności w niniejszem rozporządzeniu towary, służące do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych dla ludzi i na pożywienie dla bydła, jak również rzeczy, z których takie towary się wytwarza.

§ 2.

Po ogłoszeniu takiego zarządzenia obowiązani są wytwórcy, handlarze, domy składowe i przedsiębiorstwa komunikacyjne, utrzymujący w zapasie niezbędne przedmioty użytkowe w własnych lub cudzych ubikacyach albo przechowujący je dla innych, donieść politycznej władzy powiatowej o ilości i rodzaju zapasów w ciągu terminu, oznaczonego w obwieszczeniu.

Kto przechowuje zapasy, do kogo innego należące, jest obowiązany wymienić osobę, uprawnioną do rozporządzania nimi.

Polityczna władza powiatowa ma prawo także bez poprzedniego obwieszczenia zażądać od poszczególnych osób lub przedsiębiorstw, obowiązanych do udzielania wyjaśnień, wymienienia zapasów w ciągu pewnego oznaczonego terminu.

Polityczna władza krajowa ma prawo ograniczyć w obwieszczeniu stwierdzanie zapasów do tej kategoryi obowiązanych do udzielania wyjaśnień, u których na podstawie rozmiarów ich przedsiębiorstwa można przypuszczać, że posiadają większe zapasy, albo upoważnić do tego rodzaju ograniczenia polityczne władze powiatowe przy ogłaszaniu obwieszczenia.

Polityczna władza powiatowa może w każdej chwili zapasy oglądać, a w razie zaniechania doniesienia lub uskutecznienia go niezgodnie z prawdą stwierdzić na koszt strony.

§ 3.

Kto nie dostarczy żądanych od niego dat w ciągu wyznaczonego terminu, kto wzbrania się odpowiedzieć na skierowane do niego pytania lub da odpowiedź nieprawdziwą, będzie karany przez polityczną władzę powiatową według jej ocenienia albo karą pieniężną do 1000 koron albo aresztem do 3. miesięcy.

Zaopatrywanie gmin w niezbędne przedmioty użytkowe.

§ 4.

Upoważnia się polityczną władzę krajową do zażądania od wytwórców i handlarzy zapasów niezbędnych przedmiotów użytkowych (§ 2., ustęp 1.) celem zaopatrzenia gmin, oraz do nakładania na wytwórców i handlarzy obowiązku dostawy, jeżeli towarów tych nie można dostać gdzie indziej po odpowiedniej cenie. Polityczna władza krajowa winna przed wydaniem orzeczenia porozumieć się z zarządem wojskowym. Co do przedmiotów użytkowych, znajdujących się w przechowaniu publicznych domów składowych lub jednego z publicznych przedsiębiorstw komunikacyjnych, można wydać zarządzenie tego rodzaju tylko za zezwoleniem lub na polecenie Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Zażalenie przeciw zarządzeniu politycznej władzy krajowej jest niedopuszczalne.

Polityczna władza krajowa może za zezwoleniem lub na polecenie Ministerstwa spraw wewnętrznych skorzystać z tego upoważnienia także celem zaopatrzenia gminy, nieleżącej w jej okręgu administracyjnym.

Wynagrodzenie za zażądane towary należy ustalić według pospolitej ceny przez rzeczoznawców za przybraniem właścicieli zapasów oraz tej gminy, dla której zapasy są przeznaczone; o ile nie przyjdzie do skutku inne porozumienie, winna gmina przed dostawą zapłacić cenę w gotówce albo zabezpieczyć zapłatę, którą należy uiścić w ciągu 14. dni po dniu oddania. Do ustalenia wynagrodzenia winny władze polityczne używać wedle możności ustanowionych przez sąd rzeczoznawców.

Kto czuje się pokrzywdzonym z powodu ceny, ustalonej przez rzeczoznawców, może dochodzić swych praw przed sądem w ciągu 60. dni po dniu dostawienia towaru. Obowiązek dostawy nie podlega wskutek tego żadnej zwłoce.

Naruszenie obowiązku dostawy.

§ 5.

1. Kto narusza rozmyślnie obowiązek, polegający na dostarczaniu niezbędnych przedmiotów użytkowych a uzasadniony umową, zawartą z władzą publiczną albo poleceniem, wydanem przez władzę na zasadzie § 4.,

2. subliwerant, pośrednik lub funkcyonaryusz, zatrudniony przy takiej dostawie, który naruszeniem swych obowiązków naraża rozmyślnie na szwank odnośne świadczenie lub je udaremnia,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

Zatajenie zapasów.

§ 6.

Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi do udzielania wyjaśnień zataja rozmyślnie przed władzą będące w jego posiadaniu lub przechowaniu zapasy niezbędnych przedmiotów użytkowych, będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

Tej samej karze podpadają osoby, które działają w zastępstwie obowiązanych do wyjaśnień i staną się winnemi tego rodzaju zatajenia.

Podbijanie cen.

§ 7.

1. Kto wykorzystuje spowodowane stanem wojennym nadzwyczajne stosunki, żądając za niezbędne przedmioty użytkowe widocznie nadmiernych cen, będzie karany za przekroczenie aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę aż do dwóch tysięcy koron.

2. Powrotny winowajca będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę aż do dwóch tysięcy koron.

§ 8.

1. Kto celem podbicia ceny do nadmiernej wysokości skupuje niezbędne przedmioty użytkowe albo ogranicza ich wytwarzanie lub handel nimi;

2. kto rozpuszcza nieprawdziwe wiadomości albo też używa innego środka wprowadzenia w błąd celem wywołania drożyzny niezbędnych przedmiotów użytkowych,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca aż do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę aż do dwudziestu tysięcy koron.

Przepadek zapasów oraz utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 9.

W przypadkach zasądzenia po myśli §§ 5. do 8. można orzec w wyroku przepadek należących do winowajcy zapasów na rzecz państwa. Państwo ma użyć przepadłych zapasów do zaopatrywania ludności.

Można orzec również utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 10.

Postępowanie z powodu wyliczonych w §§ 5. do 8. czynów karygodnych należy do sądów.

§ 11.

Upoważnia się Rząd do uchylenia w drodze rozporządzenia mocy obowiązującej niniejszego cesarskiego rozporządzenia w całości lub w części, dla całego obszaru królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych albo tylko dla poszczególnych obszarów administracyjnych.

§ 12.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

§ 13.

Wykonanie porucza się Ministrowi spraw wewnętrznych oraz innym interesowanym Ministrom.

Wiedeń, dnia 1. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIV. — Wydana i rozesłana dnia 4. sierpnia 1914.

Treść: № 195. Rozporządzenie cesarskie, którem zabrania się ogłaszania w pismach drukowych wiadomości o sile zbrojnej Państwa niemieckiego.

195.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 3. sierpnia 1914,

którem zabrania się ogłaszania w pismach drukowych wiadomości o sile zbrojnej Państwa niemieckiego.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, wydaję następujące zarządzenia, obowiązujące w królestwach i krajach, w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Kto ogłasza w pismie drukowem wiadomości o planie i kierunku operacyi wojennych siły zbrojnej Państwa niemieckiego, o ruchach, sile i miejscu ustawienia wojsk i okrętów tego państwa, o stanie jego fortyfikacyi i o przechowywaniu lub transporcie rzeczy, potrzebnych na wojnie a przeznaczonych dla tych sił zbrojnych, będzie ukarany za występek po myśli artykułu IX. ustawy z dnia 17. grudnia 1862, Dz.u. p. Nr. 8 z roku 1863, o ile czyn ten według powszechnej ustawy karnej nie podlega karze surowszej.

Przepis powyższy nie ma zastosowania do wiadomości, ogłaszanych przez c. k. telegraficzne biuro korespondencyjne, przez czasopisma urzędowe lub za zezwoleniem wojennej kwatery prasowej c. i k. głównej komendy armii lub biura prasowego c. i k. Ministerstwa wojny.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie tegoż poruczam Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 3. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CV. — Wydana i rozesłana dnia 5. sierpnia 1914.

Treść: № 196. Rozporządzenie w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rosyi, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

196.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu z dnia 4. sierpnia 1914

w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Rosyi, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

Na czas trwania mocy obowiązującej rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułu 13. państwowej ustawy zasadniczej o powszechnych prawach obywateli państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się co do pism drukowanych, pojawiających się w Rosyi, następujące zarządzenia dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 161, w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Serbii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych, rozciągają się w całej swej osnowie na peryodyczne pisma drukowane, pojawiające się w Rosyi i na nadchodzące stamtąd drukowane pisma nieperyodyczne.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Schuster włr. **Engel** włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVI. — Wydana i rozesłana dnia 5. sierpnia 1914.

Treść: № 197. Rozporządzenie, którem zakazuje się przewozu różnych przedmiotów do Rosyi.

197.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 4. sierpnia 1914,

którem zakazuje się przewozu różnych przedmiotów do Rosyi.

Na zasadzie artykułu VII. ustawy o taryfie celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza się wskutek uchwały Rady Ministrów, tudzież w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zakazuje się przewozu do Rosyi przedmiotów, oznaczonych w rozporządzeniu ministeryalnem z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192.

Do przewozu tego ma zastosowanie powyższe rozporządzenie ministeryalne w całej swej osnowie.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVII. — Wydana i rozesłana dnia 5. sierpnia 1914.

Treść: № 198. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące nadzwyczajnych zarządzeń w sprawie urzędowania Banku austryacko-węgierskiego.

198.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. sierpnia 1914,

dotyczące nadzwyczajnych zarządzeń w sprawie urzędowania Banku austryacko-węgierskiego.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Ze względu na stosunki, powstałe wskutek zarządzenia ogólnej mobilizacyi i stanu wojennego upoważnia się Rząd, do wydania w porozumieniu z Rządem krajów świętej korony węgierskiej nadzwyczajnych zarządzeń w sprawie urzędowania Banku austryacko-węgierskiego i do wprowadzenia w tym celu w zastosowanie także odmiennych postanowień od statutów banku.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie polecam całemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 4. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVIII. — Wydana i rozesłana dnia 6. sierpnia 1914.

Treść: (№ 199 i 200.) 199. Rozporządzenie cesarskie w sprawie wydania zarządzeń niezbędnych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola. — 200. Rozporządzenie, którem wydaje się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

199.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 5. sierpnia 1914

w sprawie wydania zarządzeń, niezbędnych wskutek stanu wojennego dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł 1.

Celem zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola upoważnia się Rząd do wydania w drodze rozporządzenia zarządzeń, na podstawie których mogą być osoby prywatne zniewolone do robót rolnych i innych czynności pomocniczych, utworzone do tego odpowiednie organy i nałożone na gminy obowiązki w powyższym celu.

Artykuł 2.

Upoważnia się Rząd do uchylenia mocy obowiązującej zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, skoro nastaną napowrót normalne stosunki.

Artykuł 3.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie poruczam Ministrowi rolnictwa i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 5. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r. **Georgi** wł.r.
Hochenburger wł.r. **Heinold** wł.r.
Forster wł.r. **Hussarek** wł.r.
Trnka wł.r. **Schuster** wł.r.
Zenker wł.r. **Engel** wł.r.
Morawski wł.r.

200.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 5. sierpnia 1914,

którem wydaje się na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p.

Nr. 199. wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

§ 1.

Dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola winien w każdej gminie, w której prowadzi się gospodarstwo rolne, utworzyć naczelnik gminy bezzwłocznie komisyę dla żniw.

Komisya ta składa się z trzech do siedmiu członków w gminie osiadłych. Przewodniczącym jest naczelnik gminy lub jeden przez niego wyznaczony członek zwierzchności gminnej. Jako członkowie winni być przedewszystkiem uwzględnieni duszpasterze, kierownicy szkoły i nauczyciele, dalej lekarze gminni i okręgowi, organy zawodowych reprezentacyi rolniczych, jakoteż inni obznajomieni z takiemi rzeczami i godni zaufania członkowie gminy.

Tam, gdzie istnieją samoistne obszary dworskie, działalność komisyi dla żniw rozciąga się także na obszar dworski, któremu należy przyznać zastępstwo w komisyi dla żniw.

Urząd członka komisyi dla żniw jest urzędem honorowym i nie można się od niego uchylić.

§ 2.

Komisya dla żniw ma starać się o to, aby roboty przy żniwach i uprawie pola w gminie były wykonane w należytym czasie i celowo.

W tym celu winna komisya dla żniw:

1. na podstawie dokonanych zgłoszeń ustalić te przedsiębiorstwa, które z powodu braku własnych sił do pracy i środków do prowadzenia przedsiębiorstw są zdane na obcą pomoc;

2. wyszukać siły robocze, będące do rozporządzenia na obszarze gminy (§ 4.) i środki do prowadzenia przedsiębiorstwa (§ 6.).

§ 3.

Jeżeli wymogi przedsiębiorstw wymagających pomocy ze strony rolnych sił roboczych nie mogą być zaspokojone dobrowolną pomocą, do której w pierwszym rzędzie należy się odwołać, w takim razie ma komisya dla żniw przydzielić siły robocze, niezbędne dla rychłego ukończenia żniw, a następnie dla dokonania koniecznej uprawy roli, przyczem w pierwszej linii należy uwzględnić potrzebujące pomocy przedsiębiorstwa osób, powołanych do pełnienia powinności wojennych.

§ 4.

Poza wyjątkami, wymienionymi w drugim ustępie, są wszystkie osoby w gminie obecne płci męzkiej i żeńskiej obowiązane na zarządzenie komisyi dla żniw wykonywać roboty przy żniwach i przy uprawie roli w gminie.

Uwolnieni od tego obowiązku są:

1. osoby, pozostające w służbie publicznej, duszpasterze, lekarze i lekarze weterynaryjni, aptekarze, akuszerki, tudzież osoby, zajmujące się pielęgnowaniem chorych;

2. te osoby, które z powodu swego stanu zdrowia lub w ogóle nie nadają się do wykonać się mających robót rolnych;

3. samoistni gospodarze i ich służba, o ile osoby te są zatrudnione w własnem przedsiębiorstwie robotami tego samego rodzaju;

4. posiadacze gospodarczych, przemysłowych, tudzież innych przedsiębiorstw, jakoteż ich pomocnicy, o ile oni dla utrzymania ruchu przedsiębiorstwa są niezbędni;

5. posiadacze przedsiębiorstw, uznanych na podstawie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 155, za chronione przez państwo oraz ich funkcyonaryusze.

§ 5.

Osoby, które żyją z zasługi dziennej lub tygodniowej, albo których utrzymanie zawisłe jest w ogólności od zarobku, mają wobec właściciela gruntu, w którego przedsiębiorstwie są zajęci, roszczenie do wynagrodzenia w wysokości, oznaczonej przez komisyę dla żniw według zarobków, odpowiadających miejscowym stosunkom.

Pozatem należy świadczyć pracę bezpłatnie, chyba że wyraźnie umówiono się co do wynagrodzenia (§ 7.).

§ 6.

W razie zaistnienia warunku, przewidzianego w § 3., może komisya dla żniw także zarządzić, że posiadacze sił pociągowych i przyrządów rolniczych, jak długo sami ich w własnem przedsiębiorstwie nie potrzebują, winni oddać do rozporządzenia przedsiębiorstwom potrzebującym pomocy celem rychłego ukończenia żniw i niezbędnych robót rolnych, a to w miarę koniecznej potrzeby.

§ 7.

Komisya dla żniw jest obowiązana starać się w razie potrzeby o uzyskanie obcych sił roboczych i wejść w tym celu w porozumienie przedewszystkiem także z zakładami pośrednictwa pracy, komisyami pieczy nad zarobkującą młodzieżą, kierownictwami przytulisk, zwierzchnościami stowarzyszeń przemysłowych itp.

§ 8.

Do powzięcia ważnych uchwał komisyi dla żniw wymagana jest obecność większości członków.

Uchwały komisyi zapadają większością głosów. W razie równości głosów uważa się ten wniosek za przyjęty, do którego przystąpił przewodniczący.

Wykonanie uchwał należy do przewodniczącego.

§ 9.

Przeciw uchwałom komisyi dla żniw niema żadnego odwołania.

Polityczna władza powiatowa sprawuje prawo nadzoru nad wykonaniem niniejszego rozporządzenia i może wobec tego w szczególności zarządzenia naczelnika gminy i komisyi dla żniw zmienić lub unieważnić.

§ 10.

Za niestosowanie się do postanowień tego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Zenker** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIX. — Wydana i rozesłana dnia 7. sierpnia 1914.

Treść: № 201. Rozporządzenie, dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

201.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 6. sierpnia 1914,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu różnych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza się wskutek uchwały Rady Ministrów, tudzież w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zakazuje się wywozu następnie wymienionych przedmiotów w ogólności i przewozu tychże do Rosyi i Serbii:

Mąki wszelkiego gatunku: (Uchyla się niniejszem dozwolony rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, § 1 sub I, 4, wywóz przedniej mąki pszenicznej typu Nr. 1 albo przedniejszej);

surowego lnu i konopi, następnie wszelkiego gatunku przędzy lnianej i konopi.

Do tego artykułu mają zastosowanie postanowienia rozporządzeń ministeryalnych z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, tudzież z dnia 4. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 197.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.
Zenker wlr.

Schuster wlr.
Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CX. — Wydana i rozesłana dnia 7. sierpnia 1914.

Treść: № 202. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące podjęcia operacyi kredytowych dla pokrycia wydatków na nadzwyczajne wojskowe zarządzenia z powodu zawikłań wojennych.

202.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. sierpnia 1914,

dotyczące podjęcia operacyi kredytowych dla pokrycia wydatków na nadzwyczajne wojskowe zarządzenia z powodu zawikłań wojennych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Mój rząd do dostarczenia przez operacye kredytowe środków pieniężnych, potrzebnych do pokrycia wydatków dla nadzwyczajnych wojskowych zarządzeń z powodu zawikłań wojennych, bez trwałego obciążenia skarbu państwa i z uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 10. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 54.

Uzyskany pieniądz należy przedewszystkiem zarachować poza etatem i każdym razem wstawić zgodnie z etatem jako przychód w rozdziale Powszechny zarząd kasowy odpowiadającą rzeczywistemu wydatkowi część uzyskanego pieniądza.

§ 2.

Memu Ministrowi skarbu poruczam wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 4. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Georgi wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Heinold wł*r.*
Forster wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Trnka wł*r.*
Schuster wł*r.*
Zenker wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXI. — Wydana i rozesłana dnia 8. sierpnia 1914.

Treść: (№ 203—205.) 203. Rozporządzenie o zapobieganiu zaraźliwym chorobom czerwu pszczół i ich tępieniu. — 204. Obwieszczenie, dotyczące rozszerzenia upoważnień celnych urzędu celnego pobocznego w Haibach. — 205. Rozporządzenie, dotyczące terminu zużycia listów przewozowych, noszących na sobie pieczęć kontrolną jednej z kolei nieupoważnionych tudzież w sprawie zastąpienia stempla należytościowego w razie niezużycia takich listów przewozowych.

203.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu, handlu i kolei żelaznych z dnia 18. lipca 1914

o zapobieganiu zaraźliwym chorobom czerwu pszczół i ich tępieniu.

Na zasadzie postanowień § 1., ustęp 2. ustawy z dnia 6. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 177, o zapobieganiu zaraźliwym chorobom zwierzęcym i ich tępieniu, postanawia się, co następuje:

§ 1.

Zaraźliwe choroby czerwu pszczół zalicza się do chorób zwierzęcych, co do których istnieje obowiązek donoszenia w myśl § 16. ustawy z dnia 6. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 177; do tych zaraz mają zastosowanie postanowienia § 17., ustęp 1. do 5. i 7. do 9. tej ustawy, dotyczące obowiązku donoszenia. Pouczenie o objawach, które wywołują podejrzenie zaraźliwej choroby czerwu pszczół, zamieszcza się w dodatku.

§ 2.

Naczelnik gminy jest obowiązany, skoro tylko dowie się o wybuchu lub podejrzeniu takiej zarazy, donieść bezzwłocznie politycznej władzy powiatowej i podać ilość rzekomo chorobą dotkniętych pni pszczół, oznaczając miejsce, gdzie one się znajdują.

§ 3.

Jeżeli choroba bardziej się rozszerzyła lub w ogóle wystąpiła w sposób groźny, wówczas powinna polityczna władza powiatowa wysłać urzędowego lekarza weterynaryjnego celem zbadania i celem zarządzenia środków policyjno-weterynaryjnych. W razie potrzeby ma polityczna władza powiatowa przydać komisyi dla tępienia zarazy również biegłego pasiecznika.

W razie wydarzania się jedynie poszczególnych wypadków może polityczna władza powiatowa pozostawić naczelnikowi gminy zarządzanie i przeprowadzanie środków policyjno-weterynaryjnych, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu przy współudziale biegłego pasiecznika. Naczelnik gminy winien politycznej władzy powiatowej składać sprawozdanie o wydanych zarządzeniach.

Aż do dalszego rozporządzenia należy we wszystkich wypadkach plaster miodu, zawierający czerw, chorobliwie zmieniony, przesłać do odpowiedniego zbadania stacyom doświadczalnym, które oznaczy Ministerstwo rolnictwa.

§ 4.

Zarażone pasieki należy zamknąć.

Zamknięcie ma ten skutek, iż pni pszczół nie wolno z zarażonego stanowiska usunąć.

Zamknięcie rozciąga się także na używane ule, używane narzędzia pszczelnicze i na wszystkie budowle plastrów jakoteż na produkty pszczelne (miód, wosk). Tych przedmiotów nie wolno usunąć z zarażonego stanowiska względnie z dotyczącego stebnika i należy je tam w ten sposób strzedz, aby one bezwarunkowo były niedostępne dla obcych pszczół przelotnych.

Na wyjątki od tego może zezwolić polityczna władza powiatowa.

Jeżeli zarazę stwierdzono urzędowo w pasiece wędrownej, wówczas ma posiadacz chorych pszczół wszystkie swe w polu znajdujące się pnie tudzież należące do nich przedmioty, unikając wszelkiej do transportu niekoniecznie potrzebnej manipulacyi z pniami pszczelnymi, usunąć w przeciągu czterech dni z miejsca, w którem pasiekę wędrowną umieszczono i przenieść na pierwotne stanowisko, gdzie należy zarządzić potrzebne środki.

§ 5.

Celem skutecznego tępienia zaraźliwych chorób czerwu należy po bezsprzecznem ich stwierdzenia wpłynąć na posiadaczy, ażeby ci zgodzili się:

a) przy bardziej rozszerzonych i silniejszych chorobach czerwu na zabicie chorych roi zapomocą zatrucia siarką wieczorem po ukończeniu lotu pszczół i na nieszkodliwe usunięcie plastrów miodu,

b) przy ograniczonem występowaniu lub przy lżejszych chorobach na usuwanie i zniszczenie dotkniętych chorobą plastrów, zawierających czerw, albo na ostrożne przeniesienie samych pszczół na nowe ramy środkowe i na zniszczenie starych plastrów.

Gdy posiadacz wzbrania zezwolenia, wówczas można go w interesie ochrony sąsiednich pasiek zobowiązać do poczynienia takich urządzeń, przez które przeszkadza się wylotowi pszczół.

Ule, których pszczoły z powodu choroby wyginęły albo za zgodą posiadacza zostały zabite, tudzież ramki i inne części składowe, pochodzące z chorych uli, należy albo za zgodą posiadacza spalić lub, gdy nie można uzyskać jego zgody, oczyścić i odkazić.

Nieżywe pszczoły, znajdujące się w pasiece i przed pasieką, należy starannie pozmiatać i te jak niemniej plastrony oraz wyskrobaną z przeznaczonych do odkażenia ruchomych uli woszczynę i śmiecie nieszkodliwie usunąć.

Podejrzane o chorobę ule należy również trzymać pod zamknięciem i traktować jak chore ule.

§ 6.

Odkażenie należy przeprowadzić jak najstaranniej.

a) Ruchome ule należy starannie wyskrobać, najmniej dwukrotnie gruntownie wymyć alkalicznym ługiem przy użyciu ostrej szczotki a następnie wypalić lampą do lutowania;

b) ze wszytkimi przyborami i wszelkiemi narzędziami, jakoto obcęgami do plastrów, nożami, haczkami, widełkami, maszyną do wytrzęsania miodu, przyrządem do przetapiania wosku i tym podobnymi, o ile one nie mogą być wypalone, należy tak samo postępować;

c) ściany i podłogi stebników, w których były przechowane chore pszczoły oraz sztelaże, należy również wyczyścić alkalicznym ługiem. Ziemię przed ulami należy na odległość dwóch metrów świeżo przekopać i pokryć świeżym pokładem piasku albo ziemi. Drewniane, kamienne albo betonowe podłogi, znajdujące się przed ulami, należy wymyć alkalicznym ługiem za pomocą szczotki i gruntownie oczyścić;

d) ponieważ choroba może być najczęściej przeniesiona przez samego pasiecznika z chorych uli na zdrowe, ma każdy pszczelarz przy robocie w zarażonej pasiece dokładać jak największej ostrożności a po robocie przy chorych albo podejrzanych pszczołach ma gruntownie oczyścić i odkazić nie tylko wszystkie użyte narzędzia, lecz także swe ręce.

§ 7.

Pozostawia się ocenieniu politycznej władzy powiatowej wysłanie wedle potrzeby urzędowego lekarza weterynaryjnego na miejsce zarazy celem jego oglądnięcia oraz celem dozoru prac, zmierzających ku wytępieniu choroby i odkażeniu albo też powierzenie tych funkcyi naczelnikowi gminy przy dodaniu mu rozumiejącego się na rzeczy pasiecznika.

§ 8.

Po urzędowem stwierdzeniu zarazy w gminie można przy nowo występujących wypadkach przeprowadzenie i dopilnowanie zarządzonych środków poruczyć naczelnikowi gminy pod jego odpowiedzialnością.

§ 9.

Naczelnik gminy miejscowości, w której istnieje zaraza, ma co miesiąc przesyłać politycznej władzy powiatowej krótkie sprawozdanie o stanie zarazy wraz z należycie wypełnioną tabelą, zawierającą odnośne doniesienie.

Tabelę, zawierającą doniesienie, należy ułożyć wedle dołączonego wzoru.

§ 10.

Jeżeli w razie pogody, przy której pszczoły mogą wylatywać z uli, w przeciągu dwóch miesięcy od przeprowadzenia środków, przewidzianych w § 5., i od ukończenia przepisanego odkażenia nie zdarzyły się dalsze wypadki choroby, ma nastąpić rewizya końcowa.

Przy niej należy zbadać ule, znajdujące się na zarażonem stanowisku i w najbliższej okolicy, a wedle potrzeby wszystkie ule w miejscowości, w której była zaraza, celem stwierdzenia, czy są wolne od zarazy; jeżeli stan rzeczy okaże się bez zarzutu, należy wprowadzone zarządzenia co do zamknięcia uchylić a zarazę uznać za wygasłą.

O ileby końcowa rewizya przypadła na czas zimowania pszczół, należy ją przeprowadzić dopiero najbliższej wiosny, a mianowicie po rozpoczęciu pełnego wylęgania się pszczół.

Przeprowadzenie końcowej rewizyi tam, gdzie choroba tylko sporadycznie wystąpiła, można pozostawić naczelnikowi gminy przy dodaniu biegłego pasiecznika, wkładając na niego obowiązek przedłożenia dokładnego sprawozdania.

W innych wypadkach należy przeprowadzić końcową rewizyę przez urzędowego lekarza weterynaryjnego, dodając mu wedle potrzeby biegłego pasiecznika.

Polityczna władza powiatowa ma zawiadomić o wygaśnięciu zarazy wszystkie te gminy i władze, którym doniosła o wybuchu zarazy.

§ 11.

Ponadto mają mieć zastosowanie celem zapobiegania zaraźliwym chorobom czerwu pszczół i ich tępienia: § 2., § 3., ustęp 5. i 6., § 19., ustęp 1., § 21. — o ile § 3. niniejszego rozporządzenia czego innego nie przepisuje — i §§ 26. i 27. jak niemniej rozdziały II., VII. i VIII. ustawy z dnia 6. sierpnia 1909, Dz. u. p. Nr. 177. i należące do tych postanowień przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 15. października 1909, Dz. u. p. Nr. 178.

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Pouczenie

o objawach i istocie zaraźliwych chorób czerwu pszczół.

Zaraźliwemi chorobami czerwu pszczół są w myśl niniejszego rozporządzenia przedewszystkiem choroby objęte mianem gnilca czerwu, które także nazywane bywają zgnilizną czerwu, zarazą czerwu, pomorem czerwu, kwaśnicą czerwu itd., jakoteż kamionką czerwu. Wszystkie te choroby powodują liczne obumieranie larw pszczół i poczwarek pszczół wśród charakterystycznych objawów.

Przy chorobie gnilca czerwu przybierają larwy i poczwarki barwę żółtawą, kurczą się i stają się z czasem brudnawo-żółte, jasno-kawowo-brunatne i ciemno-brunatne. Ich zawartość staje się kaszowata lub śluzowata albo lepka i ciągnąca się. Nakoniec wysychają na ciemno-brunatne albo żółto-brunatne skorupy, które jako strup w kształcie języka przylegają do dolnej podłużnej ściany komórki albo tworzą okrągławą lub sierpowatą łuskę na dnie komórki. W razie zaumierania okrytego czerwu zapadają się zwyczajnie nakrywki a przy najniebezpieczniejszej formie gnilca powstają często jedwabisto-świecące głębokie wydrążenia. Nierzadko można zauważyć w pokrywkach małe otworki. Przez obumieranie pojedyńczych larw i poczwarek pomiędzy zdrowymi czerwami powstaje nieregularny i pełny otworów stan czerwu. Nieraz daje się zauważyć gnilec czerwu przez wstrętnie zgniłą woń (jak zgniłego kleju stolarskiego, potu nóg itp.), lecz często właśnie przy złośliwym objawie uderzającej woni wcale nie ma; przy tak zwanej kwaśnicy czerwu wydają wyciągnięte z komórek ubumarłe larwy więcej lub mniej gryzącą kwaśną woń.

Dla zbadania istnienia gnilca na plastrze wtyka się najlepiej zapałkę w obumarłe larwy i w komórki z zapadniętą lub dziurkowatą nakrywą. Jeżeli śluzowata albo nawet silnie ciągnąca się na kształt nitki masa zwiesza się na zapałce, to jest to pewny znak gnilca czerwu. Przy tak zwanej kwaśnicy czerwu dają się obumarłe poczwarki nienaruszenie z komórki wyciągnąć i wydają wspomnianą gryzącą woń. Nadto bada się, czy na plastrach niema strupów, które są najpewniejszym objawem zastarzałego gnilca czerwu.

Obumarły czerw, który zachował swój kształt, lecz stał się szarym, fioletowym albo poczerniał a rzadko tylko wydaje słabą woń zgniłego mięsa, należy ściśle odróżniać od gnilca czerwu. Powstaje on zwyczajnie z powodu tego, że pszczoły opuściły plastry czerwu (zaziębiony czerw, zczerniały czerw). Przy tem jest z reguły cały czerw, znajdujący się na kawałku plastra albo na całym plastrze, zaumarły, podczas gdy przy gnilcu czerwu jest obumarły czerw rozprószony pomiędzy zdrowym czerwem.

Chorobę gnilca czerwu powodują pewnego rodzaju bakterye, których większa ilość jest obecnie znana. Zakażenie larw następuje przez przyjęcie zarodków chorobowych razem z pożywieniem; choroba rozwija się najpierw w jelitach. Gnilec czerwu rozszerza się przez przeniesienie odnośnych bakteryi i ich trwałych form (zarodków), względnie przez zawleczenie zarażonych resztek czerwu, albowiem one zawierają niezmierną ilość odnośnych bakteryi i ich zarodków. Zarazę tę zawleka się zwyczajnie rękoma lub narzędziami pasiecznika, przez użycie zakażonych plastrów, szczególnie gdy na nich znajdują się cząstki gnilca czerwowego, strupy i pyłki, przez zakażone ule i tym podobne narzędzia pszczelnicze, jak niemniej przez zakażony miód, rzadziej przez zabłąkane i rabujące pszczoły oraz przez same pszczoły i królowe. Zarodki bakteryi gnilca czerwowego mogą przetrwać suszenie ich przez więcej jak 20 lat i gotowanie przez około pół godziny, na co należy zważać przy używaniu starych uli i ramek, używanych narzędzi pszczelniczych oraz przy odkażaniu.

Wosk i miód można uczynić przez jednogodzinne wygotowanie we wodzie nieszkodliwym dla przeniesienia zarazy, dla przezorności nie należy ich jednak używać do wyrobu plastrów i do celów karmienia; miód taki jest jednak dla spożycia spożycia przez ludzi nieszkodliwym.

Kamionkę czerwu (zarazę wapniową) można przez to rozpoznać, że larwy i poczwarki zmarszczywszy się, przekształcają się w kamienistą masę, która pokryta jest białą, żółtawą lub zielonkowatą siwizną. Ponieważ pszczoły starają się usunąć obumarły czerw przez wygryzanie ścian komórek, przeto budowa komórek przy plastrach zakażonych kamionką czerwu jest częstokroć zupełnie pogryzioną. Kamionkę czerwu wywołuje grzybek pleśniowy (aspergillus), którego zarodki łatwo się rozpraszają, a któremu ulegają nawet dojrzałe pszczoły, a także dla ludzi nie zdaje się on być bezpiecznym. Dlatego przy pracy przy ulach zakażonych kamionką czerwu konieczną jest wielka przezorność. Ze zarażonemi kamionką czerwową pszczołami należy tak postępować, jak ze zarażonemi gnilcem czerwu.

Tabela, zawierająca doniesienie

o panujących w powiecie . . . . . zaraźliwych chorobach czerwu pszczół.

Gmina	Miejscowość	Dzień			Podczas stwierdzenia zarazy przyjęty stan pszczół	Do dnia przedłożenia sprawozdania							Uznano zarazę za wygasłą dnia	Uwaga
		wybuchu zarazy	doniesienia	urzędowego stwierdzenia		zachorowało	wyzdrowiało	zniszczało	zabito		pozostało			
									chorych	podejrzanych	chorych	podejrzanych		

204.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 21. lipca 1914,

dotyczące rozszerzenia upoważnień celnych urzędu celnego pobocznego w Haibach.

Zmieniając rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 11. września 1913, Dz. u. p. Nr. 201, podwyższa się granicę ciężaru, do którego urząd celny poboczny w Haibach jest upoważniony ekspedyować towary Nr. T. 480. *a* i *b* taryfy celnej, do 200 *kg*.

Schuster wlr. **Engel** wlr.

205.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych i Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 6. sierpnia 1914

dotyczące terminu zużycia listów przewozowych, noszących na sobie pieczęć kontrolną jednej z kolei nieupoważnionych tudzież w sprawie zastąpienia stempla należytościowego w razie niezużycia takich listów przewozowych.

Wykonując wydane przez Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu rozporządzenie z dnia 20. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 7, upoważniło Ministerstwo kolei żelaznych do udzielania pieczęci kontrolnej na listach przewozowych następujące koleje główne:

1. C. k. austryackie koleje państwowe (wszystkie c. k. dyrekcye i c. k. kierownictwo ruchu w Czerniowcach);

2. c. k. uprzyw. Towarzystwo kolei żelaznych Uście nad Łabą—Cieplice;

3. wyłącznie uprzyw. kolej żelazną Busztiehradzką;

4. c. k. uprzyw. Towarzystwo kolei południowej;

5. c. k. uprzyw. kolej żelazną Wiedeń—Aspang.

Ponadto pozostaje w mocy upoważnienie, udzielone rozporządzeniem z dnia 10. grudnia 1909, Dz. u. p. Nr. 197, c. k. nadwornej i państwowej drukarni do drukowania stempla kontrolnego na listach przewozowych.

Aby umożliwić zużycie listów przewozowych, wydrukowanych w drukarniach prywatnych i zaopatrzonych stemplem kontrolnym, pochodzącym od zarządu kolejowego. który już nie ma upoważnienia, dozwala się używania ich do dnia 31. maja 1915 włącznie. Pozostałe do powyższego czasu niezużyte listy przewozowe wyżej wymienionego rodzaju będą dopuszczone podług istniejących przepisów do dnia 31. października 1915 włącznie do wymiany w drodze ostemplowania zastępczego (§ 7., ustęp 4., lit. *b*, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1909, Dz. u. p. Nr. 197). Później wymiana tych listów przewozowych nie będzie miała miejsca.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Forster wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXII. — Wydana i rozesłana dnia 8. sierpnia 1914.

Treść: № 206. Rozporządzenie, dotyczące uzupełnienia postanowień o obsłudze i nadzorze kotłów parowych i maszyn parowych.

206.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu, tudzież Ministerstwem kolei z dnia 5. sierpnia 1914,

dotyczące uzupełnienia postanowień o obsłudze i nadzorze kotłów parowych i maszyn parowych.

Uzupełniając rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. lipca 1891, Dz. u. p. Nr. 108, postanawia się:

§ 1.

W razie spowodowanego przez mobilizacyę albo przez uzupełnienie do stanu wojennego ubytku egzaminowanych nadzorców kotłów parowych i maszyn parowych, można przez czas groźby wojennej lub wybuchłej wojny, tudzież dopokąd niemożliwe jest do przeprowadzenia zastępstwo przez takich ukwalifikowanych nadzorców, używać do obsługi i nadzoru kotłów parowych i maszyn parowych także innych osób, które wprawdzie nie zdały egzaminu w myśl § 1., punkt 4. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. lipca 1891, Dz. u. p. Nr. 108, lecz mimo to są uzdolnione do wykonywać się mających czynności służbowych.

Osoby te należy celem dodatkowego przyzwolenia wymienić bezzwłocznie właściwym organom nadzoru kotłów parowych, podając okoliczności, wykazujące ich uzdolnienie.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Forster włr. **Trnka** włr.

Schuster włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIII. — Wydana i rozesłana dnia 9. sierpnia 1914.

Treść: № 207. Rozporządzenie cesarskie o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności.

207.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7. sierpnia 1914

o odroczeniu i przerwie wykonania kar na wolności.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

1. Wykonanie każdej kary na wolności, nieprzekraczającej sześciu miesięcy, odcierpieć się mającej przez tego, który według obwieszczenia mobilizacyjnego jest obowiązany do pełnienia służby w wspólnej armii, obronie krajowej lub w pospolitem ruszeniu, należy odroczyć na czas trwania stanu mobilizacyjnego lub do wcześniejszego wyłączenia skazanego od pełnienia powinności wojskowej, do czego szczególne żądanie władzy wojskowej nie jest potrzebne.

2. Wykonanie każdej takiej już rozpoczętej kary na wolności, należy na ten sam okres czasu odroczyć, do czego szczególne żądanie władzy wojskowej nie jest potrzebne.

3. Powyższe przepisy nie odnoszą się do skazanych, którzy z uwagi na rodzaj lub pobudkę ich karygodnego działania lub ze względu na ich przebieg życia, zagrażają bezpieczeństwu państwa lub mienia.

4. Odroczenie i przerwę zarządza z urzędu, a mianowicie:

w zakładach karnych komisarz zakładowy w porozumieniu z kierownikiem zakładu; w razie różnicy zdań rozstrzyga nadprokuratorya państwa;

w więzieniach przy trybunałach prezydent w porozumieniu z prokuratorem państwa; w razie różnicy zdań rozstrzyga trybunał;

w więzieniach przy sądach powiatowych naczelnik sądu powiatowego.

Przeciw rozstrzygnięciu środek prawny jest niedopuszczalny.

§ 2.

1. Podczas stanu wojennego można pozwolić na przerwę wykonania kary na wolności, nieprzekraczającej sześciu miesięcy, na przeciąg najwyżej trzech miesięcy,

a) jeżeli nieobecność skazańca przy jego przedsiębiorstwie lub zatrudnieniu mogłaby sprowadzić gospodarczą ruinę jego lub jego rodziny, albo

b) jeżeli siła robocza skazańca jest nagląco potrzebna dla gospodarstwa społecznego.

2. Powyższy przepis nie odnosi się do skazańców, którzy z uwagi na rodzaj lub pobudkę ich karygodnego działania lub ze względu na ich przebieg życia zagrażają bezpieczeństwu państwa lub mienia.

3. Przerwa wykonania może nastąpić w wypadku l. 1., lit. *a)*, na prośbę skazańca a w wypadku l. 1., lit. *b)*, na życzenie władzy publicznej; jeżeli skazaniec nadużywa wolności, należy przerwę odwołać. Do rozstrzygania próśb o przerwę i wydawania decyzyi o odwołaniu są powołane organy i władze, wymienione w 4. ustępie § 1.

Przeciw rozstrzygnięciu środek prawny jest niedopuszczalny.

§ 3.

W razie wydania więcej wyroków przeciw tejsamej osobie, rozstrzyga łączny czas trwania kar.

§ 4.

Minister sprawiedliwości jest upoważniony, okres czasu trzech miesięcy, oznaczony w § 2., rozszerzyć bądź w ogólności bądź w poszczególnym wypadku.

§ 5.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w czwartym dniu po jego ogłoszeniu.

§ 6.

Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości, który celem przeprowadzenia wyda potrzebne zarządzenia.

Wiedeń, dnia 7. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIV. — Wydana i rozesłana dnia 12. sierpnia 1914.

Treść: (№ 208 i 209.) 208. Rozporządzenie cesarskie o właściwości sądu miejsca pobytu dla załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych. — 209. Rozporządzenie o właściwości sądu miejsca pobytu do załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych.

208.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 10. sierpnia 1914

o właściwości sądu miejsca pobytu dla załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I

Po § 109. normy jurysdykcyjnej wstawia się jako § 109 *a*:

§ 109 *a*.

„Minister sprawiedliwości może, o ile to potrzebnem jest do strzeżenia interesów osób małoletnich lub opiece poddanych albo leży w ogóle w interesie publicznym, postanowić w drodze rozporządzenia, że do ustanowienia opiekuna lub kuratora i dla strzeżenia spraw, które należą do władzy opiekuńczej lub kuratelarnej, właściwym jest sąd powiatowy, w którego okręgu małoletni lub opiece poddany ma swoje stałe lub w braku tegoż swoje ostatnie miejsce pobytu.

Jeżeli w urzędowej siedzibie opieki zawodowej istnieje więcej sądów powiatowych, może Minister sprawiedliwości dla opieki i kurateli, objętych przez opiekę zawodową, uznać w ogólności jako właściwy w tej miejscowości jeden sąd powiatowy.“

Artykuł II.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 10. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r. **Georgi** wł.r.
Hochenburger wł.r. **Heinold** wł.r.
Forster wł.r. **Hussarek** wł.r.
Trnka wł.r. **Schuster** wł.r.
Zenker wł.r. **Engel** wł.r.
Morawski wł.r.

209.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 11. sierpnia 1914

o właściwości sądu miejsca pobytu do załatwiania urzędowych spraw opiekuńczych i kuratelarnych.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 208, zarządza się:

§ 1.

Do ustanowienia opiekuna lub kuratora i do strzeżenia spraw, należących do władzy opiekuńczej lub kuratelarnej, jest powołany sąd stałego

miejsca pobytu małoletniego lub opiece poddanego, w razie zaś gdyby on nie miał takiego miejsca pobytu, sąd ostatniego miejsca pobytu,

1. jeżeli sąd właściwy według miarodajnych zresztą postanowień nie jest znany i mógłby być wyszukany tylko z niestosunkowemi trudnościami albo już nie w odpowiednim czasie;

2. jeżeli rozstrzygnięcia albo zarządzenia znanego sądu opiekuńczego nie można uzyskać w odpowiednim czasie;

3. jeżeli nie można wyszukać pobytu zastępcy ustawowego albo jeżeli z innych powodów nie można wywołać jego działalności w należytym czasie i jeżeli także jest niemożliwe ustanowienie przez znany sąd opiekuńczy innego ustawowego zastępcy w należytym czasie;

4. jeżeli roszczenie o dodatek na utrzymanie dla rodziny osób, powołanych z powodu mobilizacyi, ma być podniesione stosownie do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, przez ustanowionego w tym celu opiekuna lub kuratora (opiekę zawodową).

Przy ocenianiu nagłości należy mieć na względzie przedewszystkiem całkowite strzeżenie praw i interesów małoletnich lub opiece poddanych.

§ 2.

Sąd właściwy według § 1. może tylko w takim razie udzielić zezwolenia na zwolnienie z pod władzy ojcowskiej i na dyspenzę od wieku (§ 252 p. u. c.), jeżeli nie wkroczył jeszcze inny sąd jako sąd opiekuńczy lub jeżeli nie można zasięgnąć w czasie należytym (§ 1., ustęp ostatni) rozstrzygnięcia sądu opiekuńczego i według okoliczności danego wypadku widocznie nie zachodzą ze strony tego sądu wątpliwości w sprawie takiego zezwolenia.

§ 3.

Sąd, który stosownie do § 1. wdał się w sprawę jako sąd opiekuńczy lub kuratelarny, ma odstąpić załatwianie dalszych spraw opiekuńczych i kuratelarnych sądowi opiekuńczemu, który przed nim zajmował się sprawą, chyba, że ten ostatni przeniesie na niego właściwość lub załatwianie poszczególnych spraw stosownie do § 111. n. j.

§ 4.

Dla opiek i kuratel, które miejscowa zawodowa opieka w Wiedniu obejmuje celem podniesienia roszczeń, oznaczonych w § 1., l. 4, jest wyłącznie właściwy sąd powiatowy cywilny Josefstadt w Wiedniu.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXV. — Wydana i rozesłana dnia 12. sierpnia 1914.

Treść: (№ 210—212.) 210. Rozporządzenie cesarskie, którem przedłuża się oznaczony w ustawie z dnia 14. czerwca 1894, względnie w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 16. lipca 1914 okres czasu do wznoszenia budowli w rejonie pofortyfikacyjnym miasta Ołomuńca celem uzyskania ulg podatkowych na dalszych lat dziesięć. — 211. Rozporządzenie, dotyczące przydzielenia gminy Eberstallzell do okręgu sądu powiatowego Lambach w Austryi wyższej. — 212. Obwieszczenie w sprawie sprostowania błędów w załączniku „stopy wynagrodzenia" rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914, którem ustanowiono wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej powinności wojennych.

210.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. lipca 1914,

którem przedłuża się oznaczony w ustawie z dnia 14. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 117, względnie w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 16. lipca 1904, Dz. u. p. Nr. 80, okres czasu do wznoszenia budowli w rejonie pofortyfikacyjnym miasta Ołomuńca celem uzyskania ulg podatkowych na dalszych lat dziesięć.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Do nowych budowli, które na terytoryum gminy miasta Ołomuńca, na gruntach, będących w czasie ogłoszenia ustawy z dnia 7. września 1892, Dz. u. p. Nr. 191, własnością skarbu państwa i zostających w użytkowaniu zarządu wojskowego (rejon pofortyfikacyjny) zostaną w całości ukończone po upływie czasokresu, ustanowionego ustawą z dnia 14. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 117, względnie rozporządzeniem cesarskiem z dnia 16. lipca 1904, Dz. u. p. Nr. 80, to jest po dniu 22. czerwca 1914 i których dokładnie oznaczyć się mająca przestrzeń znajduje się w całości w obrębie oznaczonego powyżej rejonu pofortyfikacyjnego, mają zastosowanie postanowienia przejściowe, przewidziane w drugim ustępie § 28. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, z tą zmianą, iż czasokres do ukończenia tych budowli przedłuża się aż do 22. czerwca 1924 włącznie, i że w miejsce przyznanego w tymże paragrafie na lat dziesięć zniżenia podatku domowo-czynszowego do kwoty 5 procent czystego dochodu czynszowego wejść ma uwolnienie od podatku domowo-czynszowego na przeciąg 12 lat.

§ 2.

Dwunastoletnie uwolnienie od podatku domowo-czynszowego, które ma miejsce stosownie do § 1., przysługuje tylko takim nowym budowlom, którym będzie także przyznane na zasadzie ustawy krajowej na równie długi czas prawo całkowitego uwolnienia od dodatków krajowych i gminnych do podatku domowo-czynszowego.

§ 3.

Mojemu Ministrowi skarbu poruczam wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Bad Ischl, dnia 29. lipca 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Georgi** wł*r.*
Hochenburger wł*r.* **Heinold** wł*r.*
Forster wł*r.* **Hussarek** wł*r.*
Trnka wł*r.* **Schuster** wł*r.*
Zenker wł*r.* **Engel** wł*r.*
Morawski wł*r.*

211.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. sierpnia 1914,

dotyczące przydzielenia gminy Eberstallzell do okręgu sądu powiatowego Lambach w Austryi wyższej.

Na zasadzie § 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59, wydziela się gminę Eberstallzell z okręgu sądu powiatowego w Kremsmünster i przydziela się do okręgu sądu powiatowego w Lambach.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Hochenburger wł*r.*

212.

Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami obrony krajowej, wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami z dnia 10. sierpnia 1914

w sprawie sprostowania błędów w załączniku „stopy wynagrodzenia" rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 171, którem ustanowiono wynagrodzenia za pełnienie usług osobistych i dostarczanie wozów, zwierząt, pojazdów motorowych i artykułów żywności po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

W załączniku „stopy wynagrodzenia" rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914, ogłoszonego w części LXXXVI. Dziennika ustaw państwa pod Nr. 171, ma wynagrodzenie za jeden *kg* chleba pszennego opiewać właściwie 50 h, nie zaś 59 h; za jeden *q* mięsa wołowego (świeże mięso w stanie wyśrotowanym) właściwie 200 K 50 h, nie zaś 200 K, za jeden *q* siana właściwie 12 K, nie zaś 12 K 30 h.

Przy artykułach żywności „chleb i pasza" należy po słowie „owies" umieścić: kukurydza za *q* 22 K."

Georgi wł*r.* **Heinold** wł*r.*

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVI. — Wydana i rozesłana dnia 13. sierpnia 1914.

Treść: (№ 213—215.) 213. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące opieki nad osobami stanu cywilnego, wydalonemi przymusowo w celach prowadzenia wojny z ich miejsca pobytu. — 214. Rozporządzenie, którem oznacza się rodzaj wiktu, wydawanego według rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. sierpnia 1914, oraz wysokość odnośnego wynagrodzenia. — 215. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące kolportażu nadzwyczajnych wydań peryodycznych pism drukowych z okazyi wydarzeń wojennych.

213.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 11. sierpnia 1914,

dotyczące opieki nad osobami stanu cywilnego, wydalonemi przymusowo w celach prowadzenia wojny z ich miejsca pobytu.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam z mocą obowiązującą dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, co następuje:

§ 1.

Skoro się tylko da przewidzieć, że może się okazać potrzeba opróżnienia pewnej miejscowości z publiczności cywilnej dla celów prowadzenia wojny, winna władza w porozumieniu z właściwą komendą przedsięwziąć zliczenie (spis) osób, wydalić się mających.

Każdy jest obowiązany udzielić wymaganych wyjaśnień, o sobie i o osobach swego związku rodzinnego co do imienia i nazwiska, stanu, wieku, zawodu jakoteż co do tej okoliczności, czy on w razie opróżnienia jest w możności własnymi środkami starać się poza miejscem pobytu o swoje utrzymanie i o utrzymanie członków swojej rodziny; o ile nie zachodzi ten wypadek, ma władza stwierdzić, do jakiego rodzaju robót nadają się osoby wydalić się mające.

Równocześnie należy zbadać w odniesieniu do każdego gospodarstwa domowego zapasy, przeznaczone na utrzymanie.

§ 2.

Przy pomocy zakładów pośrednictwa pracy należy wyszukać zajęcia robocze, które dla wydalić się mającej ludności według ilości i rodzaju zatrudnienia okazują się na ogół odpowiednie. Do współudziału w tem wyszukiwaniu obowiązane są wszystkie zakłady pośrednictwa pracy w obrębie obszaru obowiązywania niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Wyszukane zajęcia robocze należy obwieścić w opróżnić się mającej miejscowości zapomocą publicznego ogłoszenia, przez przybicie lub w jakiś inny w miejscu używany sposób z powołaniem się na postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 3.

Po upływie tygodnia od ogłoszenia, przepisanego w § 2., ma władza zbadać w odniesieniu do pewnych osób, które nie są w możności własnymi środkami starać się o swe utrzymanie i o utrzymanie członków swojej rodziny, do których wolnych stanowisk roboczych mogłyby one zostać przyjęte; w porozumieniu z władzą miejsca pracy można zarządzić następnie rozpoczęcie tej pracy.

Zarządzenie to jest stanowcze. Ono może nastąpić tylko za zgodą pracodawców, o ile chodzi o domowe usługi lub o taką pracę, do której potrzebne jest specyalne wykształcenie lub zaufanie.

Przez to zarządzenie nie mogą być w żadnym wypadku rozdzielonymi od siebie małżonkowie, lub małoletnie dzieci od swoich rodziców, wychowawców lub żywicieli.

§ 4.

Skoro komenda wojskowa zarządziła opróżnienie pewnej miejscowości, są osoby, dotknięte tem zarządzeniem, obowiązane opuścić terytoryum odnośnej miejscowości w ciągu ogłosić się mającego terminu.

Osoby, które nie są w możności własnymi środkami starać się o swe utrzymanie i o utrzymanie członków swej rodziny, mają się udać do miejsc pracy lub innych miejsc przeznaczenia, które zostaną przez władzę oznaczone.

Obranie miejsc pracy lub innych miejsc przeznaczenia dokonywa się w drodze rozstrzygnięcia władzy opróżnić się mającej miejscowości o ile możności w porozumieniu z władzą miejsca pracy lub przeznaczenia. Przytem znachodzi zastosowanie § 3., ustęp 3.

§ 5.

Wszystkie osoby, które poza miejscem swego pobytu nie są w możności starać się z własnych funduszów o swoje utrzymanie i o utrzymanie członków swojej rodziny, mają od czasu ogłoszenia zajęć roboczych (§ 2.) prawo do bezpłatnej jazdy na wszystkich liniach kolejowych, pocztowych i żeglugi aż do miejsc pracy lub miejsc przeznaczenia, wyznaczonych im według §§ 3. lub 4.

§ 6.

Osób niezdolnych do pracy lub osób, dla których nie wyszukano pracy, nie można dostawić, wyjąwszy wypadek naglącej konieczności, do jednej i tejsamej gminy miejscowej pod żadnym warunkiem w ilości większej niż 2 procent ludności i więcej niż 2000 osób.

Co do rozlokowania i żywienia obowiązują przepisy §§ 21. i 22. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych z tą zmianą, że rodzaj wiktu i uiścić się mające zań wynagrodzenie zostaną oznaczone osobnem rozporządzeniem. O zażądaniu tych świadczeń rozstrzyga władza.

Gmina może także w inny sposób postarać się o pomieszczenie i wyżywienie w przepisanych najmniejszych rozmiarach.

§ 7.

Kto wzbrania się, nie mając ku temu dostatecznej podstawy, rozpocząć lub kontynuować pracę, nastręczoną mu według niniejszego rozporządzenia cesarskiego, zostanie ukarany przez władzę aresztem do jednego miesiąca, o ile nie odnosi się do niego ustawa z dnia 24. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 89.

Tym samym karom, obok których może władza nałożyć także grzywnę do dwóch tysięcy koron, podlega ten, kto wzbrania się jako pracodawca, nie mając ku temu dostatecznej podstawy, przyjąć do pracy lub przy pracy pozostawić osobę, której w myśl niniejszego rozporządzenia cesarskiego przeznaczono wolne u niego jeszcze stanowisko robocze.

Za wszystkie inne przekroczenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego karać się będzie według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

§ 8.

Gminy są obowiązane do współdziałania przy wykonaniu niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 9.

Władzą w myśl niniejszego rozporządzenia cesarskiego jest miejscowo właściwa polityczna władza I. instancyi, a gdzie znajduje się rządowa władza policyjna, ta władza.

§ 10.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie tegoż poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 11. sierpnia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

214.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Kierownikiem Ministerstwa skarbu z dnia 11. sierpnia 1914,

którem oznacza się rodzaj wiktu, wydawanego według rozporządzenia cesarskiego z dnia

11. sierpnia 1914. Dz. u. p. Nr. 213, oraz wysokość przypadającego za to wynagrodzenia.

Na zasadzie § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. sierpnia 1914. Dz. u. p. Nr 213, dotyczącego opieki nad osobami stanu cywilnego, wydalonemi przymusowo w celach prowadzenia wojny z ich miejsca pobytu, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Pożywienie, dawane jako utrzymanie w naturze, musi być przynajmniej takie, jakie jest w zwyczaju w miejscu utrzymania u osób, żyjących z zarobku dziennego lub tygodniowego, w każdym razie jednak musi być wystarczające i zdrowe.

§ 2.

Lekarze urzędowi a na ich wezwanie organa gminne są obowiązane przeprowadzać peryodyczne rewizye środków żywności, używanych do przyrządzania pożywienia lub utrzymywanych w zapasie i przekonywać się również o tem, czy żywność odpowiada wymogom, oznaczonym w § 1.

§ 3.

Za dostarczany wikt należy się wynagrodzenie z funduszów państwowych. Wynagrodzenie to ustanawia się za wikt dla osób dorosłych w wysokości 1 K, a za wikt dla dzieci w wysokości 60 h dziennie. Za dzień, w którym utrzymanie się zaczyna i za dzień, w którym ono się kończy, należy się wynagrodzenie tylko wówczas, jeżeli w odnośnym dniu wydano pożywienie dwa razy.

§ 4.

Wynagrodzenie będzie wypłacane wedle możności w dniach 1. i 15. każdego miesiąca w gotówce i to zawsze z dołu za pokwitowaniem, potwierdzonem przez gminę i polityczną władzę powiatową.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wlr. **Engel** wlr.

215.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 11. sierpnia 1914.

dotyczące kolportażu nadzwyczajnych wydań peryodycznych pism drukowych z okazyi wydarzeń wojennych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do udzielenia zezwolenia na wywoływanie, rozdzielanie i ofiarowywanie sprzedaży (kolportaż) nadzwyczajnych wydań peryodycznych pism drukowych, zawierających wiadomości, które pozostają w związku z wydarzeniami wojennemi i mogą być w ogólności ogłaszane według istniejących przepisów, zezwolenie to uczynić zawisłem od warunków i uregulować wykonywanie kolportażu.

§ 2.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Jego wykonaniem zajmie się Mój Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Moim Ministrem sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 11. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVII. — Wydana i rozesłana dnia 14. sierpnia 1914.

Treść: № 216. Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

216.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

(1) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, jakoteż wierzytelności pieniężne z kontraktów ubezpieczenia, które zawarto przed tym dniem, doznają w zapłacie zwłoki, jeżeli zapadły przed dniem 1. sierpnia 1914, do dnia 30. września, jeżeli zapadły lub zapaść mają między dniem 1. sierpnia a 30. września, na 61 dni od terminu zapadłości.

(2) Dla weksli i czeków, wystawionych przed dniem 1. sierpnia 1914, które zapadły lub mają zapaść w czasie od dnia 1. sierpnia do dnia 30. września, odracza się na dni 61 termin prezentowania do przyjęcia lub do zapłaty i do wniesienia protestu.

(3) Przy obliczaniu czasu trwania odroczenia zapłaty należy wliczyć dzień rozpoczęcia i ukończenia czasokresu odroczenia.

§ 2.

Postanowienia § 1. nie mają zastosowania do:

1. wierzytelności z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług (§§ 1151. do 1163. p. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu kontraktów najmu i dzierżawy;

3. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od wierzytelności, zabezpieczonych w księgach gruntowych na wynajętych lub wydzierżawionych gruntach, o ile dłużnik nie wykaże, że rzeczywiście pobrane czynsze najmu i dzierżawy nie wystarczają po strąceniu podatków i danin publicznych na zapłacenie odsetek i rat amortyzacyjnych;

4. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

5. roszczeń, należących się bezpośrednio lub na podstawie zlecenia (§ 1408. p. u. c.) stowarzyszeniu czerwonego krzyża, funduszowi celem udzielania wsparć członkom rodziny powołanych z powodu mobilizacyi lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

6. roszczeń z tytułu kontraktów ubezpieczeń życiowych o odkupno lub udzielenie pożyczek do wysokości 200 K i o zapłatę sumy ubezpieczenia do wysokości 500 K, tudzież do roszczeń z kontraktów ubezpieczenia, zawartych właśnie na wypadek śmierci na wojnie, do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia, tudzież przy wszystkich innych działach ubezpieczenia, do odszkodowania do wysokości 400 K;

7. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych, jakoteż od listów zastawnych i innych zapisów dłużnych, dopuszczonych do lokowania w nich pieniędzy pupilarnych.

§ 3.

(1) Do roszczeń z tytułu rachunku bieżącego mają zastosowanie postanowienia § 1. z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości trzy procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, najmniej jednakowoż w kwocie 400 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości dwa procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 200 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Wypłaty wyższych od powyżej wymienionych kwot można żądać z tytułu roszczeń, pochodzących z rachunku bieżącego:

1. Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty, o ile zwrot

a) potrzebny jest według przedłożonego poświadczenia do wypłaty płac i zarobków w własnem przedsiębiorstwie wierzyciela albo do zaspokojenia czynszów najmu i dzierżawy, które wierzyciel winien jest zapłacić;

b) potrzebny jest do opłacenia podatków i danin publicznych w drodze przekazania lub przesłania kasie, której poruczono ich ściągnięcie;

c) wymagany jest przez kraje, powiaty, gminy celem wypełnienia ich zobowiązań, jakoteż oprocentowania i umarzania długów krajowych i gminnych, lub przez prawno-publiczne zakłady ubezpieczeniowe celem wypełnienia ich zobowiązań wobec ubezpieczonych i członków ich rodzin;

2. w każdym miesiącu kalendarzowym do wysokości pięciu procent wierzytelności z rachunku bieżącego, które istniały dnia 1. sierpnia 1914, o ile zwrot według przedłożonego poświadczenia jest niezbędnie potrzebny dla utrzymania przedsiębiorstwa wierzyciela;

3. w czasie od dnia 1. sierpnia do dnia 30. września 1914 do wysokości 50 procent wierzytelności z rachunku bieżącego, które istniały dnia 1. sierpnia 1914, o ile zwrot dowodnie jest potrzebny do wypełnienia nałożonego niniejszem rozporządzeniem cesarskiem obowiązku na kasę oszczędności lub towarzystwo kredytowe do zwrotów z rachunku bieżącego lub z wkładek na książce wkładkowej.

(3) Kwot wyszczególnionych w drugim ustępie, l. 1., 2. i 3., można żądać niezależnie od siebie. Natomiast można żądać w przeciągu tego samego miesiąca kalendarzowego niezależnie od siebie kwot, wymienionych w pierwszym i drugim ustępie, tylko do tej najwyższej sumy, do której wypłacenia zakłady kredytowe są obowiązane bądź na podstawie pierwszego bądź drugiego ustępu.

(4) Przeciwko żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 4.

Co do roszczeń zwrotu z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładkową przed dniem 1. sierpnia 1914, mają zastosowanie postanowienia § 1. z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 100 K, a od kas Reiffeisena do wysokości 50 K.

§ 5.

(1) Kwoty, które wypłacono w czasie od dnia 1. do dnia 14. sierpnia 1914 z wkładek na książkę wkładkową, można wliczyć do kwoty, której zwrotu żądać można w przeciągu miesiąca sierpnia na podstawie § 4. niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

(2) Jeżeli zakład kredytowy wypłacił po dniu 1. sierpnia 1914 na podstawie rachunku bieżącego więcej, aniżeli można żądać według § 3. niniejszego rozporządzenia cesarskiego, może w razie żądania nowej wypłaty wliczyć odnośną nadwyżkę także w następnym miesiącu kalendarzowym.

§ 6.

Roszczenia o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają odroczeniu zapłaty, korzystają jednakże w konkursie z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia.

§ 7.

Upoważnia się Rząd do ustanowienia w drodze rozporządzenia dalszych wyjątków od ogólnego zarządzenia odroczenia zapłaty, jakoteż do ograniczenia wyjątków, ustanowionych w § 2., l. 1. do 6., §§ 3. i 4. niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 8.

Dla weksli i czeków bez różnicy miejsca zapłaty, wystawionych po dniu 31. lipca 1914, co do których nieprzyzwyciężona przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennemi uniemożliwia prezentowanie do przyjęcia lub zapłaty tudzież wniesienie protestu, odracza się termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu dziesięciu dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

§ 9.

Za czas, o który wskutek odroczenia zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy.

§ 10.

Czas trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się do obliczenia terminu przedawnienia i do ustawowych terminów do wniesienia skargi.

§ 11.

Wypowiedzenie wierzytelności pieniężnej, uskutecznione między dniem 1. sierpnia a dniem 30. września 1914, co do którego ma zastosowanie niniejsze rozporządzenie cesarskie, należy tak traktować, jak gdyby je uskuteczniono dnia 1. października 1914.

§ 12.

(1) Postępowania sądowego na skargi, któremi żąda się uiszczenia odroczonych co do zapłaty roszczeń, nie należy kontynuować aż do upływu terminu odroczenia, chyba że oskarżony postawi wniosek na podjęcie przerwanego postępowania. Jeżeli jednak już przed dniem 1. sierpnia 1914 odbyła się pierwsza audyencya w myśl § 239. p. c. lub ustna rozprawa procesowa, należy postępowanie sądowe kontynuować i oznaczyć w wyroku termin do świadczenia wraz z kosztami procesowymi w ten sposób, aby on rozpoczynał się z upływem terminu odroczenia zapłaty.

(2) Skargi o uiszczenie roszczeń, odroczonych co do zapłaty, wniesione po rozpoczęciu się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego, należy odrzucić.

§ 13.

(1) Na czynności egzekucyjne, tudzież na egzekucyę dla zabezpieczenia na rzecz odroczonych co do zapłaty roszczeń nie należy pozwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty, zaś egzekucyi, na które już zezwolono, nie należy wykonywać. Wiszącego postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia nie należy dalej prowadzić. Doręczone już uchwały przekazowe pozostają w mocy. Kwoty uzyskane przez egzekucyę należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto, zanim niniejsze rozporządzenie cesarskie stało się wiadome sądowi egzekucyjnemu, pozostają w mocy.

(3) Na tymczasowe zarządzenia w sprawie odroczonych co do zapłaty roszczeń można zezwolić i je wykonać.

§ 14.

O ile wierzyciele austryaccy mogą podnosić w innem państwie roszczenia prywatno-prawne jedynie w mniejszym rozmiarze lub pod dalej idącemi ograniczeniami jak przewidzianemi w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem, podlegają roszczenia obywateli takich państw takim samym ograniczeniom.

§ 15.

(1) Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem 15. sierpnia 1914. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 31. lipca 1914. Dz. u. p. Nr. 193.

(2) Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 13. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 19. sierpnia 1914.

Treść: (№ 217 i 218.) 217. Rozporządzenie, dotyczące sporządzania w sądzie dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości. — 218. Rozporządzenie, dotyczące przeprowadzenia zarządzonego ustawą z dnia 23. stycznia 1914 zniżenia państwowego podatku budynkowego, oraz w sprawie obowiązujących obecnie stóp podatku budynkowego.

217.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 8. sierpnia 1914,

dotyczące sporządzania w sądzie dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości.

Na zasadzie artykułów II. i X. rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116 (noweli o dzieleniu parcel), zezwala się na wniosek wyższego sądu krajowego wszystkim sądom powiatowym w królestwie Dalmacyi, aby sporządzały po myśli postanowień artykułów II. do VIII. powyższego rozporządzenia cesarskiego dokumenta prawne w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości.

Hochenburger wlr.

218.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. sierpnia 1914,

dotyczące przeprowadzenia zarządzonego ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14, zniżenia państwowego podatku budynkowego, oraz w sprawie obowiązujących obecnie stóp podatku budynkowego.

I. Opusty w podatku budynkowym, przewidziane w artykule VIII. i w artykule IX., l. 3., ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, zostały uchylone ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14.

Wobec tego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia, dotyczące przeprowadzenia wspomnianych opustów, w szczególności więc wskazówki, zawarte w tym względzie w § 23. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, i w odnośnem rozporządzeniu wykonawczem, tudzież w rozporządzeniach Ministerstwa skarbu z dnia 15. grudnia 1897, Dz. u. p. Nr. 297, i z dnia 25. października 1899, Dz. u. p. Nr. 207.

II. Po uwzględnieniu przewidzianego w § 3. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14, zniżenia podatku budynkowego obowiązują obecnie dla tego podatku następujące stopy podatkowe:

A. Stopy podatkowe dla podatku domowo-czynszowego

(wraz z 5%owym podatkiem i zniżonym na 5% podatkiem domowo-czynszowym).

1. Stopy podatkowe dla wszystkich domów z wyjątkiem tych, do których mają zastosowanie wspomniane pod I. 2. postanowienia przejściowe, a mianowicie:

a) dla (tak zwanych **„starych“**) domów, nie podlegających ustawie z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242:

1	2	3	4	5	6	7
W następujących miastach (miejscowościach, częściach miejscowości), a mianowicie w	wynosi w czasie trwania pełnej powinności podatkowej					natomiast w czasie trwania czasowego uwolnienia od podatku według ustawy z dnia 25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39, stopa podatkowa netto
	przy					
	stopie podatkowej brutto w procentach		procencie ryczałtowym na koszta utrzymania i amortyzacyi, wynoszącym	stopa podatkowa netto	podstawa dla dodatków	
	przedtem	teraz				
				w procentach (czystej) podstawy opodatkowania		
wszystkich miastach i miejscowościach [1]), wymienionych w wykazie A do ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, z wyjątkiem Czernowiec (śródmieścia) i Zadaru	26 2/3	23 1/3	15	19 5/6	22 2/3	4 1/4
Czerniowcach (śródmieściu) i Zadarze	26 2/3	23 1/3	30	16 1/3	18 2/3	3 1/2
wszystkich miejscowościach i częściach miejscowości, nie wymienionych już w dwóch poprzednich rubrykach, z wyjątkiem Tyrolu i Przedarulanii [2])	20	17 1/2	30	12 1/4	14	3 1/2
wszystkich miejscowościach i częściach miejscowości w Tyrolu i Przedarulanii z wyjątkiem Insbruka	15	13 1/8	30	9 3/16	10 1/2	3 1/2

Uwaga: [1]) Po uwzględnieniu postanowień przejściowych, zawartych dla Tryestu w ustawie z dnia 18. stycznia 1910, Dz. u. p. Nr. 22. Przypadki, przewidziane w § 3. ustawy z dnia 5. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 13, pozostały przytem nieuwzględnione.

[2]) Wraz z postanowieniami przejściowemi, przewidzianemi dla części Krakowa w ustawie z dnia 27. kwietnia 1912, Dz. u. p. Nr. 95.

b) dla (tak zwanych **„nowych“**) domów, podlegających ustawie z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242.

1	2	3	4	5	6
	wynosi				
W następujących miastach (miejscowościach, częściach miejscowości), a mianowicie w	według taryfy	w czasie trwania pełnej powinności podatkowej			natomiast w czasie trwania zniżenia podatku według § 4., l. 2., lit. *a*, i § 28. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, stopa podatkowa netto
		przy		stopa podatkowa netto a zarazem podstawa dla dodatków	
		stopie podatkowej brutto w procentach	procencie ryczałtowym na koszta utrzymania i amortyzacyi		
				w procentach (czystej) podstawy opodatkowania	
wszystkich miastach i miejscowościach, wymienionych w wykazie A do ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, z wyjątkiem Czernowiec (śródmieścia) i Zadaru	A	19	15	**16·15**	4·25
	B	17		**14·45**	
	C	15		**12·75**	
Czerniowcach (śródmieściu) i Zadarze	A	19	30	**13·3**	3·5
	B	17		**11·9**	
	C	15		**10·5**	
wszystkich miejscowościach i częściach miejscowości, nie wymienionych już w dwóch poprzednich rubrykach, z wyjątkiem Tyrolu i Przedarulanii *)	A	15	30	**10·5**	3·5
	B	13·5		**9·45**	
	C	12		**8·4**	
wszystkich miejscowościach i częściach miejscowości w Tyrolu i Przedarulanii z wyjątkiem Insbruka	A	12	30	**8·4**	3·5
	B	11·5		**8·05**	
	C	10·5		**7·35**	

Uwaga: *) Wraz z postanowieniami przejściowemi, przewidzianemi dla części Krakowa w ustawie z dnia 27. kwietnia 1912, Dz. u. p. Nr. 95.

2. Stopy podatkowe dla domów w miastach i miejscowościach względnie częściach miejscowości: Baden (z Alland i Thurngasse, oraz Gutenbrunn), Cieplice-Szenawa, Karlsbad, Marienbad, Franzensbad, Ołomuniec, Kraków, Wiedeń, Insbruk, Praga, do których stosują się postanowienia przejściowe ustaw z dnia 10. sierpnia 1905, Dz. u. p. Nr. 133, z dnia 10. sierpnia 1905, Dz. u. p. Nr. 134, z dnia 27. kwietnia 1912, Dz. u. p. Nr. 94, z dnia 21. grudnia 1905, Dz. u. p. Nr. 198, z dnia 21. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 165 i z dnia 21. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 188, oraz rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 81.

a) O ile do tych domów nie ma zastosowania żadna z taryf (załącznik *A*, *B*, *C)*, ogłoszonych w ustawie z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, a więc co do tak zwanych „starych“ domów, doznają zniżenia o $^1/_8$ stopy podatkowe netto, ustalone w tych ustawach na czas trwania (reszty) okresu przejściowego, a wynikające z przytoczonych tamże stóp podatkowych brutto i z przytoczonych tamże procentów ryczałtowych na koszta utrzymania i amortyzacyi.

Celem otrzymania podstawy dodatków należy następnie obliczoną stopę podatkową netto podwyższyć za każdym razem o $^1/_7$.

Jednakowoż w przypadkach, w których co do takich domów przypisać należy podczas

okresu przejściowego podatek pięcioprocentowy stosownie do § 7. ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, wynika stopa podatkowa netto przez odpowiednie obliczenie z stopy podatkowej brutto w wysokości 5 procent i z obowiązującego w każdym poszczególnym wypadku procentu ryczałtowego na koszta utrzymania i amortyzacyi. Zniżenie o $^1/_8$ niema tutaj zastosowania.

Po upływie okresu przejściowego wchodzą w życie następujące stałe stopy podatkowe:

W	wynosi		
	w czasie trwania pełnej powinności podatkowej		w czasie trwania czasowego uwolnienia od podatku według ustawy z dnia 25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39, stopa podatkowa netto
	stopa podatkowa netto	podstawa dla dodatków	
	w procentach (czystej) podstawy opodatkowania		
Badenie (z Alland i Thurngasse, oraz Gutenbrunn), Cieplicach-Szenawie, Karlsbadzie, Marienbadzie, Franzensbadzie, Ołomuńcu i Krakowie	$12^1/_4$	14	$3^1/_2$
Wiedniu, Insbruku i Pradze	$19^5/_6$	$22^2/_3$	$4^1/_4$

b) O ile do tych domów stosuje się taryfa, zawarta w załącznikach *A*, *B* lub *C* ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, a więc co do tak zwanych „nowych“ domów, pozostają stopy podatkowe, ogłoszone powyższą ustawą dla tych miejscowości, bez zmiany. Każdorazową stopę podatkową netto (zarazem podstawę dodatków) otrzymuje się zatem przez odpowiednie obliczenie z przytoczonej tamże stopy podatkowej brutto i z procentu ryczałtowego na koszta utrzymania i amortyzacyi.

W podobny sposób należy dla tych domów obliczyć stopę podatkową netto, uwzględniając obowiązujący każdocześnie procent ryczałtowy na koszta utrzymania i amortyzacyi także w tych przypadkach, w których po myśli § 4., l. 2, lit. *a*, i § 28. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, należy przypisać podatek domowo-czynszowy, zniżony na 5 procent.

W przypadkach, przytoczonych powyżej pod liczbą 2, winny właściwe władze podatkowe pierwszej instancyi dokonać dokładnego obliczenia obowiązujących obecnie w każdym poszczególnym roku okresu przejściowego stóp podatkowych netto i podstawy dodatków.

O ewentualne ogłoszenie (obwieszczenie) stóp podatkowych netto i podstawy dodatków, które mają obowiązywać każdocześnie w czasie trwania okresu przejściowego, winny postarać się krajowe władze skarbowe w formie, będącej w zwyczaju.

B. Wymiar podatku domowo-klasowego.

Taryfa podatku domowo-klasowego.

1	2	3		4		5	
Dla domu		wynosi państwowy podatek domowo-klasowy, o ile rozpoczęcie budowy domu przypada				Podstawa dla dodatków wynosi bez względu na czas rozpoczęcia budowy	
w klasie	z częściami mieszkalnemi w liczbie	przed dniem 1. stycznia 1912		po dniu 31. grudnia 1911 (ustawa z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242)			
		K	h	K	h	K	h
I	40—36	385	.	341	.	440	.
II	35—30	315	.	279	.	360	.
III	29—28	262	50	232	50	300	.
IV	27—25	218	75	193	75	250	.
V	24—22	175	.	155	.	200	.
VI	21—19	131	25	116	25	150	.
VII	18—15	87	50	77	50	100	.
VIII	14—10	52	50	40	50	60	.
IX	9—8	35	.	27	.	40	.
X	7	26	25	20	25	30	.
XI	6	17	50	13	50	20	.
XII	5	9	63	7	43	11	.
XIII	4	8	58	6	62	9	80
XIV	3	3	68	2	84	4	20
XV	2	2	98	2	30	3	40
XVI	1	2	63	2	03	3	.
		*) 1	31	*) 1	01	*) 1	50
Przy tych budynkach, które mają więcej jak 40 części mieszkalnych, należy do stopy taryfowej najwyższej klasy doliczyć za każdą dalszą część		8	75	7	75	10	.

*) Od chat trzcinowych, lepianek ziemnych bez muru albo od chat tylko z pręcia uplecionych albo zrobionych z palików w ziemię wbitych, tudzież od chat morlackich w Dalmacyi.

Tasama zniżona stopa taryfowa w kwocie 1 K 31 h, 1 K 01 h i 1 K 50 h zastosowana być może także do tych budynków w Galicyi i na Bukowinie, które stoją pojedynczo i bez związku z osadą oraz zawierają nie więcej nad jedną część mieszkalną.

Od budynków mieszkalnych w alpach przedarulańskich (zwłaszcza w niższych alpach i połoninach), połączonych z prostemi chatami alpejskiemi i z powodu osobliwego prowadzenia gospodarstwa zamieszkałych tylko przejściowo, pobierać należy połowę stopy podatkowej, która przypada według odnośnej klasy taryfy.

Dla takich domów w Solnogrodzie, Dalmacyi, Tyrolu i Przedarulanii, od których po myśli § 11. ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17, uiszczać należy tylko połowę stopy, przypisuje się obecnie połowę kwot stóp taryfowych, przytoczonych w przedziałce 3. i 5.

Uwaga: Według artykułu II. ustawy z dnia 1. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 97, nie opłaca się podatku domowo-klasowego od chat alpejskich i domów winniczych, o ile tylko czasowo służą na mieszkanie dla służby ekonomicznej właściciela ziemskiego.

III. Do obliczenia indywidualnego podatku państwowego i podstawy dla dodatków w wymiarze podanym w rozdziale II. obowiązana jest ta władza (urząd), która ma wymierzyć odnośny podatek państwowy.

W wykazach realizacyi podatków, następnie w zapisku, prowadzonym przez departament rachunkowy krajowych władz skarbowych w sprawie przypisywań i odpisywań podatków bezpośrednich (zapisek *B)* i w odnośnych notatkach władz podatkowych I. instancyi, jak również w wykazach przypisywań i odpisywań jakoteż w tabelach, wygotowywanych celem przeprowadzenia w księgach urzędu podatkowego, względnie w specyalnych rozporządzeniach, wkońcu w nakazach zapłaty i zawiadomieniach, wystosowywanych do strony, należy zawsze obok kwoty netto podatku państwowego, który został przypisany względnie którego odpisanie zostało zezwolone, uwidocznić także podstawę dla dodatków.

Co do właściwości do indywidualnego obliczania wysokości dodatków przestrzega się i nadal postępowanie, będące dotychczas w zwyczaju w poszczególnych krajach.

O ile zniesienie opustu podatkowego oraz zmiana stopy podatkowej pociąga za sobą także pewną zmianę urzędowych ksiąg podatkowych a ewentualnie pewne uproszczenie w zapisywaniu na poszczególne konta indywidualne, winny krajowe władze skarbowe wydać odpowiednie zarządzenia, uwzględniając stosunki odnośnych krajów.

IV. Rozporządzenie niniejsze ma w wszystkich krajach, w których spełniony został warunek, wymieniony w § 2., punkt 1. ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 14, moc obowiązującą na czas trwania tego stosunku i winno znaleść zastosowanie do wszystkich dokonywanych obecnie przypisywań i odpisywań podatku budynkowego — o ile one dotyczą roku podatkowego 1914 i lat następnych.

Ewentualne wydanie postanowień przejściowych do rozdziału III. niniejszego rozporządzenia pozostawia się rozstrzygnięciu krajowych władz skarbowych.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIX. — Wydana i rozesłana dnia 19. sierpnia 1914.

Treść: № (219 i 220.) 219. Rozporządzenie cesarskie w sprawie udzielenia pozwolenia na wyjątki od przepisów o spoczynku niedzielnym i wypłacie zarobków w górnictwie w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym. — 220. Reskrypt, dotyczący wydania biletów bankowych po 2 korony z datą 5. sierpnia 1914.

219.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 9. sierpnia 1914

w sprawie udzielenia pozwolenia na wyjątki od przepisów o spoczynku niedzielnym i wypłacie zarobków w górnictwie w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Ministra robót publicznych, w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, do udzielania zezwolenia na wyjątki od przepisów § 4. ustawy z dnia 21. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 115, tudzież § 206. powszechnej ustawy górniczej z dnia 23. maja 1854, Dz. u. p. Nr. 146, w brzmieniu ustawy z dnia 17. maja 1912, Dz. u. p. Nr. 107.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie poruczam Memu Ministrowi robót publicznych.

Wiedeń, dnia 9. sierpnia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

220.

Reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 18. sierpnia 1914,

dotyczący wydania biletów bankowych po 2 korony z datą 5. sierpnia 1914.

W myśl prowizorycznego zarządzenia, wydanego na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 4. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 198, w porozumieniu z Rządem krajów świętej korony węgierskiej

przy częściowej zmianie artykułu 82. statutu Banku austryacko-węgierskiego, rozpocznie Bank austryacko-węgierski w najbliższym czasie według następującego obwieszczenia wydawanie biletów bankowych po 2 korony z datą 5. sierpnia 1914.

Engel wł.

Obwieszczenie

o wydaniu biletów bankowych Banku austryacko-węgierskiego po 2 korony z datą 5. sierpnia 1914.

Bank austryacko-węgierski rozpocznie w najbliższym czasie w swoich zakładach głównych we Wiedniu i w Budapeszcie jakoteż we wszystkich filiach wydawanie biletów bankowych 2-koronowych z datą 5. sierpnia 1914.

Opis tych nowych biletów bankowych ogłasza się w dodatku do niniejszego obwieszczenia.

Wiedeń, dnia 12. sierpnia 1914.

BANK AUSTRYACKO-WĘGIERSKI.

Popovics
Gubernator.

Wolfrum
Radca generalny.

Schmid
Sekretarz generalny.

(Dodatek.)

Opis dwukoronowego banknotu Banku austryacko-węgierskiego z roku 1914.

Banknoty 2-koronowe Banku austryacko-węgierskiego z daty 5. sierpnia 1914 formatu 113 milimetrów szerokości i 68 milimetrów wysokości są wykonane na białym papierze welinowym.

Strona tekstu przedstawia na tle brunatnawem ozdobionem żylotami niebieski obraz banknotu, którego środek zajmuje idealna głowa w owalnem obramowaniu. Obramowanie idealnej głowy zawiera po lewej stronie w języku niemieckim a po prawej stronie w języku węgierskim postanowienie karne, brzmiące:

„Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft.

A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntettetik.“

Po lewej stronie u góry znajduje się cesarski austryacki orzeł i w obramowaniu ozdobionej żylotami rozety określenie wartości nominalnej banknotu, mianowicie dwóch koron, w ośmiu różnych językach krajowych, a mianowicie w następującym porządku:

DVĚ KORUNY
DWIE KORONY
ДВІ КОРОНИ
DUE CORONE
DVE KRONE
DVIJE KRUNE
ДВИЈЕ КРУНЕ
DOUE COROANE.

po prawej stronie u góry herb krajów świętej korony węgierskiej i ozdobiona żylotami rozeta, mieszcząca białą cyfrę „2“.

Pod obydwiema rozetami znajduje się po lewej stronie niemiecki, a po prawej stronie węgierski tekst banknotu:

„ZWEI KRONEN
zahlt gegen diese Banknote bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest sofort auf Verlangen in gesetzlichem Metallgelde die

KÉT KORONA
törvényes érczpénzt bárki kívánságára bécsi és budapesti főintézeteinél azonnal fizet az

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK — OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Wien, 5. August 1914. — Bécs, 1914. évi augusztus 5-én.

Popovics
Gouverneur. — kormányzó.

Schreiber
Generalrat. — főtanácsos.

Schmid
Generalsekretär. — vezértitkár.“

Odwrotna strona ma obramowane, zielonkawe, żylotowane tło, na którem widnieje w brunatnym kolorze niemieckie i węgierskie określenie wartości

KRONEN **KORONA**
2 **2**

jakoteż oznaczenie seryi i liczby banknotu.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXX. — Wydana i rozesłana dnia 22. sierpnia 1914.

Treść: № 221. Rozporządzenie, dotyczące uregulowania spoczynku niedzielnego i świątecznego w drukarniach.

221.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem wyznań i oświaty z dnia 20. sierpnia 1914,

dotyczące uregulowania spoczynku niedzielnego i świątecznego w drukarniach.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 183, o spoczynku niedzielnym i świątecznym w przedsiębiorstwach przemysłowych, zarządza się, zmieniając częściowo § 1., ustęp 1., rozporządzenia z dnia 31. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 184, co następuje:

§ 1.

Postanowienia ustaw z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 21, urządzającej wypoczynek niedzielny i świąteczny w przedsiębiorstwach przemysłowych, i z dnia 18. lipca 1905, Dz. u. p. Nr. 125, zawierającej częściową zmianę i uzupełnienie ustawy wpierw wspomnianej, wchodzą dla drukarni znowu w zastosowanie o tyle, o ile nie chodzi o sporządzanie specyalnych wydań peryodycznych pism drukowych.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Hussarek** wlr.

Schuster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXI. — Wydana i rozesłana dnia 23. sierpnia 1914.

Treść: № 222. Rozporządzenie, którem oznacza się czas zastanowienia przyjmowania królewsko czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach c. k. kolei państwowych w obrębie Starostw Kotor i Raguza, oraz w takich samych urzędach i kasach miast Zadar, Szybenik, Spljet i miasteczka Metković, jakoteż czas zastanowienia przyjmowania królewsko czarnogórskich złotych monet krajowych w urzędach pocztowych we Wiedniu, w Pradze i w Tryeście.

222.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 17. sierpnia 1914,

którem oznacza się czas zastanowienia przyjmowania królewsko czarnogórskich monet krajowych w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach c. k. kolei państwowych w obrębie starostw Kotor i Raguza, oraz w takich samych urzędach i kasach miast Zadar, Szybenik, Spljet i miasteczka Metković, jakoteż czas zastanowienia przyjmowania królewsko czarnogórskich złotych monet krajowych w urzędach pocztowych we Wiedniu, w Pradze i Tryeście.

§ 1.

Królewsko czarnogórskie monety krajowe, dopuszczone według rozporządzenia Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwem handlu i Ministerstwem kolei żelaznych z dnia 30. września 1911, Dz. u. p. Nr. 197, do uskutecznienia zapłat w urzędach cłowych, urzędach podatkowych, urzędach pocztowych i w kasach c. k. kolei państwowych w obrębie starostw Kotor i Raguza, tudzież w takich samych urzędach i kasach miast Zadar, Szybenik, Spljet i miasteczka Metković, jakoteż królewsko czarnogórskie złote monety krajowe, których można używać do zapłaty według tego samego rozporządzenia w urzędach pocztowych w Wiedniu, w Pradze i Tryeście, mają te kasy i urzędy przyjmować do zapłaty jedynie tylko do 20. października b. r. włącznie. Po tym czasie nie należy tych monet przyjmować.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster włr. **Schuster** włr.

Engel włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXII. — Wydana i rozesłana dnia 26. sierpnia 1914.

Treść: № 223. Rozporządzenie o dalszym wyjątku, dotyczącym odroczenia zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych (Rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914).

223.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 25. sierpnia 1914

o dalszym wyjątku, dotyczącym odroczenia zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych (Rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216).

§ 1.

Na zasadzie § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, zarządza się:

Postanowienia § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914 nie mają nadto zastosowania do wierzytelności pieniężnych za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa dopiero po dniu 31. lipca 1914 nastąpiły lub nastąpią, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914.

§ 2.

Na zasadzie § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stwierdza się, iż pod wyrazem „grunta“ w § 2, l. 3, tego rozporządzenia cesarskiego należy rozumieć także i domy.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 27. sierpnia 1914.

Treść: № 224. Rozporządzenie, dotyczące uzupełnienia rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. lutego 1905 w sprawie ogłoszenia taryfy dla przewozu osób, pakunków, zwłok, żywych zwierząt i towarów na kolejach żelaznych.

224.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 24. sierpnia 1914,

dotyczące uzupełnienia rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 14, w sprawie ogłoszenia taryfy dla przewozu osób, pakunków, zwłok, żywych zwierząt i towarów na kolejach żelaznych.

§ 1.

Koleje żelazne mają w myśl § 2. rozporządzenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. lutego 1905, Dz. u. p. Nr. 14, także ogłaszać należące do taryf wskazówki o przesyłce towarów (przepisy o przesyłce itp.).

§ 2.

(1) Dla ogłoszenia tych wskazówek wystarczy, jeżeli postarano się, iż publiczność może w dyrekcyach zarządów, interesowanych w tych taryfach, tudzież także, o ile one dotyczą pojedyńczych podlegających im stacyi, na tychże stacyach postarać się o wgląd do takich wskazówek lub uzyskać wyjaśnienie.

(2) Na ten sposób ogłoszenia należy zwrócić uwagę publiczności przez obwieszczenia, które mają być przybite w stosownem miejscu na dotyczących stacyach wysyłki towarów.

§ 3.

(1) Królewsko węgierskie Ministerstwo, z którem się w tym względzie porozumiano, wydaje równocześnie takie samo rozporządzenie dla kolei żelaznych w obrębie krajów świętej korony węgierskiej.

(2) Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. września 1914.

Forster wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 29. sierpnia 1914.

Treść: № 225. Rozporządzenie cesarskie o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy.

225.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 28. sierpnia 1914

o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy, normujące warunki istnienia oraz zakres praw ubezpieczonych do renty nieudolności i renty wdowiej, dodatków na wychowanie i jednorazowej odprawy (§§ 5. do 10., 12. do 21. i 24., ustęp ostatni), mają zastosowanie także do wypadków ubezpieczenia, zaszłych między dniem 1. sierpnia a dniem 1. października 1914.

Pod każdym innym względem, w szczególności także co do warunków istnienia i co do zakresu praw ubezpieczonych do zwrotu premii jakoteż w sprawie obliczania rezerw premiowych, które mają być zwracane, pozostają bez zmiany postanowienia, wydane w artykule V. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, a dotyczące rozpoczęcia się mocy obowiązującej tego rozporządzenia.

§ 2.

Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy jest obowiązany na wniosek podmiotów, odpowiadających za ubezpieczenia zastępcze, przyjąć do ubezpieczenia wzajemnego ogół ubezpieczonych przez nich funkcyonaryuszy z najniższym wymiarem świadczeń, przewidzianych w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, jakoteż w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem, a to pod następującymi warunkami:

1. Wniosek musi być zgłoszony najpóźniej do dnia 15. września 1914 w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy lub w jednem z jego biur krajowych z podaniem wszystkich dat, potrzebnych do obliczenia rezerw premiowych i nie może być później cofnięty.

2. Ubezpieczenie wzajemne rozpoczyna się z dniem zgłoszenia wniosku w Zakładzie pensyjnym lub w jednem z jego biur krajowych i ma obejmować wszystkie te osoby, obowiązane do ubezpieczenia, dla których odnośna instytucya zastępcza jest w powyższym czasie właściwa, względnie będzie właściwa później.

3. Instytucya zastępcza winna przekazać Powszechnemu Zakładowi pensyjnemu dla funcyonaryuszy taką rezerwę premiową, jaka ze względu na ogół reasekurowanych musiałaby się znajdować w chwili rozpoczęcia się ubezpieczenia wzajemnego w razie bezpośredniego ubezpieczenia w Zakładzie pensyjnym. Spełnienie tego obowiązku przekazania rezerwy można odroczyć aż do dnia 1. stycznia 1916 za opłatą przez instytucyę zastępczą 4procentowych odsetek. Urządzenie zastępcze musi jednakowoż udzielić w tym względzie dostatecznego zabezpieczenia w ciągu 14. dni po zawiadomieniu go przez Zakład pensyjny o wysokości przekazać się mającej kwoty, gdyż w razie przeciwnym może Zakład pensyjny odstąpić od ubezpieczenia wzajemnego tak, jakby ono wcale nie było zawarte.

4. Instytucya zastępcza winna uiszczać Zakładowi pensyjnemu od chwili rozpoczęcia się ubezpieczenia wzajemnego za ogół reasekurowanych najniższe premie ustawowe. Premie przypadające za miesiąc, w którym ubezpieczenie wzajemne się rozpoczęło, należy rozdzielić w odpowiednim stosunku pomiędzy instytucyę zastępczą i Zakład pensyjny.

5. Instytucya zastępcza nie może wypowiedzieć ubezpieczenia wzajemnego, zawartego na zasadzie powyższych postanowień w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy, bez przyzwolenia tego Zakładu.

§ 3.

Służbodawca, który w ciągu jednego roku po dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego spowoduje przeniesienie swych funkcyonaryuszy do Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy albo do zakładu zastępczego w Zakładzie pensyjnym reasekurowanego albo też dokona w Powszechnym Zakładzie pensyjnym reasekuracyi swych funkcyonaryuszy, ubezpieczonych przez zawarcie umów zastępczych, może później ubezpieczyć funkcyonaryuszy swych ze skutkiem prawnym tylko w takiej instytucyi zastępczej, która jest sama reasekurowana w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy.

Minister spraw wewnętrznych może drogą rozporządzenia wydać bliższe przepisy w sprawie ubezpieczenia wzajemnego całego ogółu instytucyi zastępczych w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy.

§ 4.

Przewidziane w § 2. ubezpieczenia wzajemne nie podlegają zezwoleniu po myśli § 71., ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907.

§ 5.

Spory w sprawie ważności prawnej ubezpieczenia wzajemnego po myśli niniejszego rozporządzenia, w szczególności w sprawie pytania, czy zabezpieczenie, zaofiarowane Powszechnemu Zakładowi pensyjnemu dla funkcyonaryuszy według § 2., punkt 3., jest wystarczające, rozstrzyga Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Zresztą mają zastosowanie co do właściwości do rozstrzygania sporów, wynikłych z takich ubezpieczeń wzajemnych między Powszechnym Zakładem pensyjnym dla funkcyonaryuszy a instytucyami zastępczemi, postanowienia § 77. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138.

§ 6.

Pierwsza zmiana statutu Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy, potrzebna z powodu zmiany ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, może być dokonana rozporządzeniem Ministra spraw wewnętrznych.

§ 7.

Wykonaniem niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wejdzie w życie w dniu ogłoszenia, zajmie się Mój Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 28. sierpnia 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXV. — Wydana i rozesłana dnia 31. sierpnia 1914.

Treść: № 226. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z innemi interesowanemi władzami centralnemi wydaje się postanowienia co do dostawy błonek złotarskich i wynagrodzenia za nie na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej powinności wojennych.

226.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej tudzież Ministerstwa rolnictwa z dnia 30. sierpnia 1914,

którem w porozumieniu z innemi interesowanemi władzami centralnemi wydaje się postanowienia co do dostawy błonek złotarskich i wynagrodzenia za nie na zasadzie ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

§ 1.

Kierownicy wszystkich publicznych rzeźni mają zarządzić, iż należy błonki, tak zwane złotarskie, t. j. otrzewną powłokę kiszki ślepej u bydła rogatego, wydobywać bezpośrednio po rzezi, następnie gromadzić je, solić w wilgotnym stanie i pakować. Przytem należy na to uważać, aby błonki ściągano czysto w całej długości i niepodziurawione, tudzież aby nie zostały naruszone przy dalszej manipulacyi.

Państwowe organa weterynaryjne, którym poruczono nadzór nad publicznemi rzeźniami, mają poświęcić szczególną uwagę popieraniu uzyskiwania wspomnianego materyału.

Błonki zapakowane w pakietach, zawierających nie mniej jak 100 sztuk, należy przesyłać znajdującym się w stołecznych miastach krajowych kierownictwom publicznych rzeźni, które co do dalszego opakowania i przesyłki mają się trzymać wskazówek, wydać się mających przez Ministerstwo wojny w drodze Ministerstwa rolnictwa.

§ 2.

Wynagrodzenie za błonki złotarskie, wynoszące 18 K za każdych 100 sztuk, ma posiadaczowi wytworu wypłacać w gotówce kierownictwo rzeźni. Wypłacone wynagrodzenia i wydatki na przewóz zwróci Ministerstwo wojny kierownictwu rzeźni w przeciągu 8. dni po nadejściu materyału do swego miejsca przeznaczenia.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast po jego ogłoszeniu.

Georgi wlr. **Zenker** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. września 1914.

Treść: (№ 227 i 228.) 227. Rozporządzenie cesarskie o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy. terminy i postępowanie. — 228. Rozporządzenie, dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych.

227.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. sierpnia 1914

o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

W drodze rozporządzenia można uregulować wpływ wydarzeń wojennych na bieg czasokresów i na dotrzymanie terminów, ustalonych przepisami istniejącymi lub przez władzę na ich podstawie, tudzież na postępowanie. W szczególności można postanowić, o ile i w jaki sposób można powstrzymać niekorzyści ustawowe, które mogą nastąpić wskutek zaniedbania czasokresów lub terminów, jakoteż w ogólności wskutek wydarzeń wojennych, tudzież usunąć z powrotem już powstałe niekorzyści ustawowe.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie jego poruczam interesowanym Ministrom.

Wieden, dnia 29. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.

Morawski włr.

228.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 29. sierpnia 1914,

dotyczące wstrzymania działalności sądów przysięgłych.

Na zasadzie § 1. ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 120, rozporządza całe Ministerstwo po wysłuchaniu Najwyższego Trybunału.

Zarządzone rozporządzeniami z dnia 25. i 31. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 163 i 189, wstrzymanie działalności sądów przysięgłych, rozszerza się na wszystkie królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa.

Zawieszenie to obowiązuje do końca lipca 1915.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Henold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.

Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 2. września 1914.

Treść: № 229. Rozporządzenie, którem postanawia się wyjątki w sprawie składania kaucyi przy oddawaniu w przedsiębiorstwa dostaw i robót publicznych.

229.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 1. września 1914,

którem postanawia się wyjątki w sprawie składania kaucyi przy oddawaniu w przedsiębiorstwa dostaw i robót publicznych.

§ 1.

Przez czas trwania obecnego stanu wojennego mogą oddające w przedsiębiorstwa władze państwowe również wtedy pominąć składanie kaucyi, jeżeli umówiona cena dostawy lub roboty przewyższa przewidzianą w § 50. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 3. kwietnia 1909, Dz. u. p. Nr. 61, najwyższą kwotę 2000 K, względnie 5000 K.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 3. września 1914.

Treść: № 230. Reskrypt, dotyczący wypłaty poborów cywilnych, należących się posiadającym własne gospodarstwo cywilnym funkcyonaryuszom państwowym w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia.

230.

Reskrypt Ministerstwa skarbu w porozumieniu z wszystkiemi interesowanemi władzami centralnemi z dnia 30. sierpnia 1914,

dotyczący wypłaty poborów cywilnych, należących się posiadającym własne gospodarstwo cywilnym funkcyonaryuszom państwowym w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia.

Podczas pełnienia czynnej służby wojskowej, spowodowanej mobilizacyą lub powołaniem pospolitego ruszenia, nie należy dla cywilnych funkcyonaryuszy państwowych, którzy posiadają własne gospodarstwo i żonę lub dzieci, wypłacać zapadłej raty miesięcznej należących się za czas pełnienia służby wojskowej cywilnych poborów, cywilnym funkcyonaryuszom państwowym, którzy powołani zostali do pełnienia służby wojskowej, lecz należy ją wypłacać natychmiast z dniem zapadłości do rąk wymienionego w swoim czasie pełnomocnika, a o ile tegoż nie naznaczono, do rąk żony lub dzieci, względnie do rąk tej osoby, która opiekuje się dziećmi, i to za nieostemplowanem potwierdzeniem odbioru, widymowanem przez naczelnika cywilnego funkcyonaryusza państwowego przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej. Potwierdzenie odbioru widymowane w sposób przepisany, które ma również zawierać oświadczenie strony, iż ona pokwitowaną należytość uznaje w danym razie za zaliczkę na poczet poborów zaopatrzenia należących się osobom pozostałym po funkcyonaryuszu, uważa się za legitymacyę do otrzymania wypłaty oznaczonej w niem należytości. Formalne przekazanie (asygnowanie) poboru nie będzie miało miejsca. Naczelnik urzędu może tylko wtedy widymować potwierdzenie odbioru, jeżeli jest mu wiadomem lub zostało mu uprawdopodobnionem, że natychmiastowa wypłata oznaczonej w temże należytości jest konieczna dla zabezpieczenia utrzymania członków rodziny cywilnego funkcyonaryusza państwowego; nie należy jednak przeprowadzać osobnego dochodzenia co do tej okoliczności.

Jeżeli w potwierdzeniu odbioru wcale nie wymieniono wypłacić się mającej należytości lub wymieniono ją fałszywie, ma organ likwidujący wstawić należącą się kwotę.

Gdyby wskutek śmierci cywilnego funkcyonaryusza państwowego okazała się nadwyżka w poborze, należy ją pokryć przez potrącenie z zaopatrzeń osób po nim pozostałych.

Niniejsze postanowienie wchodzi w miejsce przepisu punktu *h* rozporządzenia z dnia 30. marca 1909, Dz. u. p. Nr. 49.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 3. września 1914.

Treść: № 231. Rozporządzenie w sprawie wydania przepisów o ubezpieczeniu wzajemnem instytucyi zastępczych w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy.

231.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 2. września 1914

w sprawie wydania przepisów o ubezpieczeniu wzajemnem instytucyi zastępczych w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy.

Na zasadzie § 3., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 225, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy (Zakład pensyjny) ma prawo badania przez swe organa, czy reasekurowane u niego instytucye zastępcze rzeczywiście ubezpieczyły i reasekurowały w Zakładzie pensyjnym wszystkich obowiązanych do ubezpieczenia funkcyonaryuszy, dla których instytucye te są właściwe, oraz prawo ustalenia przytem wszystkich okoliczności, miarodajnych dla stosunku ubezpieczenia odnośnych funkcyonaryuszy i dla obliczenia rezerwy premiowej, która ma być przekazaną przy sposobności ubezpieczenia wzajemnego albo przeniesienia.

W postępowaniu celem stwierdzenia powyższych okoliczności zapomocą rezolucyi lub orzeczenia należy uważać Zakład pensyjny jako stronę co do wszystkich funkcyonaryuszy, dla których reasekurowana instytucya zastępcza jest właściwą.

Artykuł II.

Jeżeli się okaże, że któraś z instytucyi zastępczych w wniosku na ubezpieczenie wzajemne podała daty, służące do obliczenia przekazać się mającej rezerwy premiowej niedokładnie lub niezupełnie, wówczas Zakład pensyjny może żądać zabezpieczenia w tej wysokości, w jakiej należałoby obliczyć rezerwę premiową, przyjmując za podstawę najwyższą klasę płacy, wchodzącą w każdym poszczególnym wypadku w rachubę, najniekorzystniejszą klasę wieku oraz zatrudnienie w podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia służbie od dnia 1. stycznia 1909, najwcześniej jednakowoż od ukończonego 18. roku życia. Obliczenie to nie jest jednakowoż wiążące co do wysokości rezerw premiowych, które mają być istotnie przekazane.

Artykuł III.

Jako zabezpieczenie dla rezerw premiowych, które mają być przekazane przy sposobności ubezpieczenia wzajemnego, można używać z reguły tylko wartości, nadających się do lokacyi majątkowej w Zakładzie pensyjnym.

Jeżeli udzielone zabezpieczenie okaże się później niewystarczającem, należy je na żądanie Zakładu pensyjnego uzupełnić. Właściwość Ministerstwa spraw wewnętrznych do rozstrzyganie sporów co do wysokości zabezpieczenia według § 5., ustęp 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 225, ma miejsce także w sporach co do uzupełnienia takiego zabezpieczenia.

Jeżeli prawomocnie nałożony obowiązek do uzupełnienia zabezpieczenia nie zostanie spełniony w ciągu 14. dni po nastaniu prawomocności, może Zakład pensyjny odstąpić od ubezpieczenia wzajemnego z mocą obowiązującą od dnia wypowiedzenia.

Artykuł IV.

Instytucya zastępcza winna uiszczać Zakładowi pensyjnemu bieżące premie w wymiarze ustawoi

wym (§ 33. ustawy o ubezpieczeniu pensyjnem) miesięcznie z góry. Zakład pensyjny winien natomiast zwracać instytucyi zastępczej w wszystkich wypadkach ubezpieczenia, zaszłych po rozpoczęciu się asekuracyi wzajemnej, każdorazowy wydatek, urosły z powodu świadczeń dla ubezpieczonych, a to w granicach świadczeń ustawowych i pod warunkami, wypływającymi z ustawy.

Jeżeli obowiązek zapłaty powstanie dla instytucyi zastępczej w czasie, w którym Zakład pensyjny nie jest jeszcze obowiązany do świadczeń zastępczych z tytułu ubezpieczenia wzajemnego, natenczas instytucya zastępcza może zażądać wyłączenia odnośnego ubezpieczonego z asekuracyi wzajemnej i zwrotu złożonej za niego w Zakładzie pensyjnym rezerwy premiowej.

Za świadczenia, które według rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, zależą jedynie od ocenienia podmiotu ubezpieczającego (§ 7. *a*, lit *b*, § 21., punkt 2. i § 23. *a*), może instytucya zastępcza żądać od Zakładu pensyjnego zwrotu w granicach asekuracyi wzajemnej tylko wówczas, jeżeli co do tych świadczeń postarano się poprzednio o zgodę Zakładu pensyjnego.

Artykuł V.

Jeżeli okaże się dodatkowo, że co do poszczególnych ubezpieczonych obowiązek ubezpieczenia wygasł już przed rozpoczęciem się asekuracyi wzajemnej, winien Zakład pensyjny zwrócić za tych ubezpieczonych wpłacone kwoty z czteroprocentowemi odsetkami.

Jeżeli dla ubezpieczonych po zawarciu ubezpieczenia wzajemnego stanie się właściwą jedna z instytucyi zastępczych, nie reasekurowanych w Zakładzie pensyjnym, natenczas Zakład ten winien reasekurowanej instytucyi zastępczej przekazać rezerwę premiową, złożoną za ustępującego członka. Wyrównanie wzajemnych pretensyi między obiema instytucyami zastępczemi przeprowadza się następnie bez względu na ubezpieczenie wzajemne, zawarte poprzednio w Zakładzie pensyjnym.

Artykuł VI.

Osoby, reasekurowane w Zakładzie pensyjnym, jakoteż członkowie ich rodzin mają dochodzić swych na ubezpieczeniu polegających pretensyi jedynie przeciw instytucyi zastępczej. Tylko jeżeli instytucya zastępcza popadnie w konkurs albo utraci uznanie charakteru instytucyi zastępczej, mają osoby reasekurowane i członkowie ich rodzin dochodzić swych pretensyi na przyszłość bezpośrednio przeciw Zakładowi pensyjnemu w granicach ustawowych świadczeń i pod warunkami, wypływającymi z ustawy.

Artykuł VII.

Instytucya zastępcza musi dostarczyć Zakładowi pensyjnemu wszystkich dat i załączników, potrzebnych celem wykazania warunków, od których zależą polegające na ubezpieczeniu wzajemnem roszczenia zastępcze wobec Zakładu pensyjnego, jakoteż celem ustalenia ich wysokości.

Instytucya zastępcza może żądać, aby Zakład pensyjny, o ile chodzi o polegające na ubezpieczeniu wzajemnem zobowiązania zastępcze, uczestniczył w postępowaniu spornem w sprawie odrzuconych przez instytucyę zastępczą pretensyi ubezpieczonych i członków ich rodzin. Orzeczenie, wydane w sporze między instytucyą zastępczą a osobą, podnoszącą pretensyę, o ile ono zawiera decyzyę co do ustawowych warunków i ustawowego wymiaru spornych roszczeń, jest w tym wypadku wiążącem także dla Zakładu pensyjnego w stosunku do jego zobowiązania zastępczego.

Artykuł VIII.

Zakład pensyjny ma prawo nadzorować w razie potrzeby przez swe organa dalsze istnienie obowiązku instytucyi zastępczej do świadczeń, wynikających w całości lub w części z ubezpieczenia wzajemnego.

Artykuł IX.

W razie ubezpieczenia wzajemnego w Zakładzie pensyjnym są instytucye zastępcze, należący do nich służbodawcy i ich funkcyonaryusze, jak niemniej osoby, które od takich instytucyi zastępczych mogą żądać świadczeń lub je pobierają, obowiązane do udzielania każdego czasu Zakładowi pensyjnemu zgodnych z prawdą wyjaśnień co do wszystkich okoliczności, miarodajnych dla ubezpieczenia wzajemnego (artykuł I., ustęp 1., artykuł VII., ustęp 1., i artykuł VIII.). Instytucye zastępcze i należący do nich służbodawcy są także obowiązani uprawnionym do tego organom Zakładu pensyjnego udzielać na miejscu odnośne zapiski do wglądu.

Do przekroczeń tego przepisu mają zastosowanie ogólne postanowienia karne rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

Jeżeli instytucye zastępcze nie spełniają jakichkolwiek zobowiązań, wynikających z ubezpieczenia wzajemnego w Zakładzie pensyjnym, może władza nadzorcza odwołać uznanie takich instytucyi zastępczych.

Artykuł X.

Postanowienia powyższe mają zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń wzajemnych, zawartych przez instytucye zastępcze w Zakładzie pensyjnym stosownie do § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 225.

Heinold wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXX. — Wydana i rozesłana dnia 4. września 1914.

Treść: (№ 232. i 233.) 232. Rozporządzenie, którem wydaje się na czas zawikłań wojennych wyjątkowe postanowienia w dziedzinie przepisów patentowych. — 233. Rozporządzenie, dotyczące przedłużenia terminu do dostarczenia dowodów, potrzebnych dla wykazania prawa pierwszeństwa przy zgłoszeniach patentów, wzorów i marek.

232.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu, handlu i sprawiedliwości z dnia 2. września 1914,

którem wydaje się na czas zawikłań wojennych wyjątkowe postanowienia w dziedzinie przepisów patentowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie postanawia się, co następuje:

§ 1.

Przez czas począwszy od dnia 26. lipca 1914 aż do dnia, który będzie w swoim czasie w drodze rozporządzenia oznaczony, obowiązują następujące wyjątki od postanowień ustawy patentowej z dnia 11. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 30.

§ 2.

Odroczenie zapłaty opłat patentowych.

Niżej wymienione opłaty patentowe, które uiszczać mają w ciągu okresu czasu oznaczonego w § 1. osoby, pozostające w służbie wojskowej, lub w inny sposób wojskowo zatrudnione, można na prośbę odroczyć co do zapłaty:

1. pierwszą opłatę roczną i jednorazową opłatę roczną od patentu dodatkowego za podane do wiadomości zgłoszenię patentu,

2. opłatę za zażalenie lub za odwołanie,

3. opłatę za udzielenie patentu, której nieuiszczenie w należytym czasie spowodowałoby zgaśnięcie patentu.

Odroczenie zapłaty, na które udzielono zezwolenia, kończy się z upływem miesiąca po dniu oznaczyć się mającym w drodze rozporządzenia (§ 1.). Jeżeli odroczona co do zapłaty należytość nie zostanie uiszczona aż do tego czasu, należy w wypadku wymienionym pod 1., dopóki nie udzielono jeszcze patentu, uważać zgłoszenie za cofnięte; jeżeli natomiast patent już udzielono, jakoteż w wypadku wymienionym pod 3. patent gaśnie. Opłaty oznaczone pod 2. należy uiszczać w ciągu wymienionego terminu, o ile nie zostanie uzyskane uwolnienie w myśl § 118., ustęp 1. ustawy patentowej.

Nie należy uiszczać opłaty dodatkowej do odroczonej opłaty rocznej.

Prośbę o odroczenie zapłaty, którą może wnieść także i kierownik przedsiębiorstwa bez polecenia, rozstrzyga stanowczo prezydent urzędu patentowego, który może udzielić z powodów zasługujących na uwzględnienie stosownego czasokresu do przedłożenia dowodu pełnienia służby wojskowej lub zatrudnienia wojskowego.

Nieuwzględnienie prośby o odroczenie zapłaty pociąga za sobą, niezależnie od postanowień §§ 3. i 4. niniejszego rozporządzenia, ustanowione w ustawie patentowej następstwa zaniedbania uiszczenia opłat, o ile opłata nie zostanie uiszczona w ciągu 14. dni po doręczeniu proszącemu zawiadomienia lub w razie, gdy opłata dopiero ma zapaść, w terminie zapadłości.

§ 3.

Utrzymanie w mocy patentów mimo zaniedbania uiszczenia opłat.

Jeżeli należało w ciągu okresu czasu ustanowionego w § 1. uiścić opłatę, której niezapłacenie pociągnęłoby za sobą zgaśnięcie patentu a najdalej w ciągu jednego miesiąca po dniu, który będzie oznaczony w drodze rozporządzenia (§ 1.), zostanie uskuteczniona spóźniona zapłata należytości i będzie udowodnione, iż opóźnienie spowodowane zostało wydarzeniami wojennemi bez zawinienia posiadacza patentu lub jego zastępcy, należy uważać, iż zgaśnięcie patentu nie nastąpiło.

O prośbie orzeka oddział zgłoszeń z zastrzeżeniem zażalenia (§ 63. ustawy patentowej). Zarządzenie, którem uwzględnia się prośbę, należy wpisać do rejestru patentowego.

Przeciw osobom, które w międzyczasie korzystały w dobrej wierze z wynalazku, nie można występować z powodu wdzierstwa patentowego. Z powodu tego korzystania nie uzyskują one prawa do dalszego używania wynalazku.

Zaniedbanie uiszczenia opłat może być uważane w szczególności wówczas jako spowodowane przez wydarzenia wojenne,

1. jeżeli posiadacz patentu zostawał w czasie, w którym należało uiścić opłatę, w służbie wojskowej lub w ogólności był wojskowo zatrudniony,

2. jeżeli niemożliwem było uiszczenie opłaty w należytym czasie z powodu zajścia przerwy w publicznej komunikacyi wskutek wojny lub mobilizacyi.

§ 4.

Przywrócenie do stanu pierwotnego w razie zaniedbania terminów.

Jeżeli zgłaszający z powodu powołania jego lub jego zastępcy do służby wojskowej, lub w ogóle do innego zatrudnienia wojskowego albo wskutek zajścia przerwy w komunikacyi publicznej z powodu wojny lub mobilizacyi, jakoteż w ogóle wskutek wydarzeń wojennych doznał przeszkody w należytem zajmowaniu się swem zgłoszeniem i jeżeli w następstwie tego zgłoszenie z powodu zaniedbania uiszczenia pierwszej opłaty rocznej lub dodatkowej opłaty patentowej było uważane za cofnięte (§ 114., ustęp 6., ustawy patentowej), lub zgłoszenie to zostało stanowczo odrzucone, patent odmówiony lub udzielony tylko w ograniczonym zakresie, należy na prośbę zezwolić na przywrócenie do stanu pierwotnego.

W pierwszym wypadku powyżej omówionym należy w podaniu o przywrócenie do stanu pierwotnego wykazać uiszczenie pierwszej opłaty rocznej lub dodatkowej opłaty patentowej albo wykazać na zasadzie § 114., ustęp 9. ustawy patentowej uzyskanie odroczenia uiszczenia tej opłaty. O przywróceniu do stanu pierwotnego rozstrzyga ten oddział, w którym toczyło się postępowanie w czasie wydania zarządzenia po myśli § 114., ustęp 6., ustawy patentowej. W razie udzielenia przywrócenia do stanu pierwotnego należy kontynuować postępowanie.

Jeżeli wskutek zażalenia tego, który wniósł sprzeciw, zmienioną została uchwała na niekorzyść zgłaszającego, polega przywrócenie do stanu pierwotnego na ponownem podjęciu postępowania, wywołanego zażaleniem.

W innych wypadkach polega przywrócenie do stanu pierwotnego na dopuszczeniu zgłaszającego do wniesienia zażalenia, które należy połączyć z prośbą o przywrócenie do stanu pierwotnego. Braki, z powodu których odrzucono zgłoszenie, a których uchylenia nie mógł dokonać zgłaszający wskutek przeszkody, mogą być usunięte przy sposobności wniesienia zażalenia.

W wypadkach przytoczonych w dwóch poprzednich ustępach rozstrzyga oddział zażaleń o dopuszczalności przywrócenia do stanu pierwotnego.

Należy powtórzyć zapowiedź, jeżeli okaże się jako dopuszczalne udzielenie patentu w zakresie szerszym od oznaczonego w pierwotnej zapowiedzi. W tym wypadku pozostaje jednakże dzień pierwszej zapowiedzi miarodajnym dla obliczenia czasu trwania patentu.

Zwróconą wskutek odmowy patentu pierwszą opłatę roczną (§ 14., ustęp 10., ustawy patentowej) należy uiścić przy wniesieniu prośby o przywrócenie do stanu pierwotnego, z zastrzeżeniem odroczenia zapłaty w myśl § 114., ustęp 9. ustawy patentowej.

Jeżeli zarządzenie, wydane w myśl § 114., ustęp 6. ustawy patentowej, lub zupełne albo częściowe odmówienie patentu zostanie cofnięte wskutek przywrócenia do stanu pierwotnego, można do osób, które po ogłoszeniu tych faktów używały wynalazku w dobrej wierze, mieć pretensyę z powodu tego używania a nie z powodu wdzierstwa patentowego. Osoby te nie nabywają prawa do dalszego korzystania z wynalazku.

Przywrócenie do stanu pierwotnego z powodu zaniedbania terminu do wniesienia odwołania jest dopuszczalne na korzyść strony, która z powodu powołania jej lub jej zastępcy do służby wojskowej lub w ogóle do zatrudnienia wojskowego albo z powodu przerwy w komunikacyi publicznej, spowodowanej wojną lub mobilizacyą lub w ogóle wskutek wydarzeń wojennych, doznała przeszkody w wniesieniu odwołania w należytym czasie. Prośbę, z którą należy połączyć odwołanie, rozstrzyga oddział nieważności. Przeciw odmowie przywrócenia do stanu pierwotnego przysługuje odwołanie do trybunału patentowego. Jeżeli nowem rozstrzygnięciem cofnięto unieważnienie lub odebranie patentu, orzeczone poprzedniem rozstrzygnięciem, ma zastosowanie co do używania w międzyczasie wynalazku w dobrej wierze postanowienie poprzedniego ustępu.

Prośbę o przywrócenie do stanu pierwotnego można wnieść aż do upływu jednego miesiąca po dniu oznaczyć się mającym w drodze rozporządzenia (§ 1.), jeżeli jednakże przeszkoda trwała po tym czasie dalej, jeszcze w ciągu jednego miesiąca po dniu, w którym przeszkoda odpadła.

§ 5.

W myśl niniejszego rozporządzenia należy uważać za pozostających w służbie wojskowej lub w ogóle zatrudnionych wojskowo:

1. członków siły zbrojnej Monarchii austryacko-węgierskiej (wspólne wojsko, marynarka wojenna, obrona krajowa, pospolite ruszenie);

2. te osoby, które pociągnięto do pełnienia służby w celach wojennych na podstawie § 7. ustawy o służbie wojskowej lub przepisów ustawowych dotyczących powinności wojennych;

3. personal żandarmeryi polnej, te osoby cywilne, które przydzielono w charakterze urzędowym do pełnienia służby przy armii w polu lub które należą do pocztu armii w polu;

4. wszystkie osoby, wykonujące dobrowolnie służbę zdrowia przy armii w polu.

§ 6.

Udogodnienia przyznane niniejszem rozporządzeniem znajdują zastosowanie także wówczas, gdy stosunki miarodajne dla udogodnienia nie zachodzą co do każdego uczestnika (wspólnie zgłaszający, częściowy posiadacz patentu, uczestnik sporu).

§ 7.

Zaniechanie ogłoszenia zgłoszenia patentu.

W ciągu oznaczonego w § 1. okresu czasu można na prośbę zezwolić na zaniechanie ogłoszenia i wyłożenia zgłoszenia patentu na czas do dwunastu miesięcy, licząc od dnia doręczenia uchwały, dotyczącej ogłoszenia.

§ 8.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Trnka** wlr.
Schuster wlr. **Engel** wlr.

233.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 2. września 1914,

dotyczące przedłużenia terminu do dostarczenia dowodów, potrzebnych dla wykazania prawa pierwszeństwa przy zgłoszeniach patentów, wzorów i marek.

Na zasadzie §§ 1. i 5. ustawy z dnia 29. grudnia 1908. Dz. u. p. Nr. 268, którą wydano postanowienia wykonawcze dla ochrony własności przemysłowej z powodu przystąpienia do Unii międzynarodowej, rozporządza się:

Począwszy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia można aż do dalszego zarządzenia w wypadkach zasługujących na uwzględnienie przedłużyć odpowiednio termin do dostarczenia dowodów co do prawa pierwszeństwa poza okres czasu, oznaczony w § 6. rozporządzenia z dnia 30. grudnia 1908, Dz. u. p. Nr. 271. O przedłużenie terminu, który po dniu 25. lipca 1914 już upłynął, można wnieść jeszcze prośbę w ciągu 30. dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia.

Trnka wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 4. września 1914.

Treść: (№ 234. i 235.) 234. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej. — 235. Rozporządzenie celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1914, dotyczącego traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej.

234.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 30. sierpnia 1914,

dotyczące traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Jeżeli wskutek ustawowego zarządzenia zostanie odroczona co do zapłaty wierzytelność z weksla, podlegającego w myśl § 4., ustęp 1., lit. *a*, albo § 8., ustęp 1., lit. *a*, ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26, należytości według skali I., poza stanowiący o zapłacie stempla dodatkowego (§§ 5. i 8. tej ustawy) przeciąg czasu sześciu lub dwunastu miesięcy, lub jeżeli prezentowanie takiego weksla do zapłaty stanie się niemożliwe w ciągu oznaczonego terminu wskutek nieprzezwyciężonej przeszkody, spowodowanej wydarzeniami wojennemi, (wskutek siły wyższej), powstaje zobowiązanie do uiszczenia brakującej kwoty należytościowej do należytości podług skali II., dopiero wtedy

a) przy wekslu płatnym zaraz po okazaniu lub na pewien oznaczony czas po okazaniu, gdy weksla nie zaprezentowano do zapłaty aż do upływu dziesiątego dnia powszedniego po ustaniu ustawowego odroczenia zapłaty lub po ustaniu przeszkody:

b) przy wekslu z oznaczonym terminem zapłaty, gdy weksel puszcza się w obieg po upływie terminu, wymienionego pod lit. *a*.

Bliższe postanowienia co do rodzaju, w jaki sposób stwierdza się istnienie i czas trwania siły wyższej, wyda się w drodze rozporządzenia.

§ 2.

Przepisy § 1. niniejszego rozporządzenia cesarskiego mają analogiczne zastosowanie do dokumentów kupieckich, wymienionych w § 18., ustęp 1., ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia i należy je zastosowywać również do takich weksli i na równi z nimi będących dokumentów kupieckich (§ 2.), co do których wymieniony w § 1. termin sześciu, względnie dwunastu miesięcy upłynął między 1. sierpnia 1914, a dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 30. sierpnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Georgi** wł*r.*
Hochenburger wł*r.* **Heinold** wł*r.*
Forster wł*r.* **Hussarek** wł*r.*
Trnka wł*r.* **Schuster** wł*r.*
Zenker wł*r.* **Engel** wł*r.*
Morawski wł*r.*

235.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 2. września 1914

celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 234, dotyczącego traktowania weksli pod względem należytościowo-prawnym w razie odłożenia zapłaty weksli wskutek ustawowego odroczenia zapłaty lub siły wyższej.

Celem wykonania tego rozporządzenia cesarskiego zarządza się, co następuje:

§ 1.

Kto wywodzi sobie z tego tytułu prawo do udogodnienia, zawartego w § 1., ustęp 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 234, iż wskutek nieprzezwyciężonej przeszkody, spowodowanej wydarzeniami wojennemi, (siła wyższa), nie można było prezentować weksla do zapłaty w ciągu terminu sześciu lub dwunastu miesięcy, przewidzianego w §§ 5. i 8. ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26, ma wykazać istnienie siły wyższej jakoteż czas jej trwania, miarodajny dla dotrzymania terminu, wymienionego w § 1., lit. *a* lub *b*, rozporządzenia cesarskiego, o ile tych okoliczności nie stwierdzono w inny sposób.

§ 2.

Dowód przepisany w § 1. można wykazać:

1. Przez uwagę zanotowaną w proteście z powodu braku zapłaty lub przez odrębnie od tegoż wystawione potwierdzenie, którego udziela organ protestujący, albo

2. przez potwierdzenie władzy lub urzędu.

Potwierdzenia wymienione w poprzedzającym ustępie mogą być umieszczone również na samym wekslu.

Do udzielania potwierdzeń, oznaczonych pod l. 2., ustępu pierwszego, są powołane wszystkie władzy i urzędy, które według stanu sprawy są w możności stwierdzić istnienie i czas trwania siły wyższej.

Prośby o udzielenie takich potwierdzeń są wolne od opłaty stemplowej w myśl pozycyi taryfowej 44., lit. *q*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, same zaś potwierdzenia w myśl pozycyi taryfowej 117., lit. *m*, w połączeniu z pozycyą taryfową 102., lit. *b*, ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie odnosi się także do dokumentów kupieckich, wymienionych w § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 30. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 234.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia i rozciąga się na wszystkie wypadki, w których znajduje zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 30. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 234.

Engel wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 6. września 1914.

Treść: № 236. Rozporządzenie, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

236.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 4. września 1914,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się po porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

W miejsce punktu 74., § 1., II, rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, wstępuje następujące postanowienie:

74 *a*. następujące materyały lekarskie i towary lekarskie: antypiryna, aspiryna, atropina, woda migdałowa, brom i jego połączenia, katgut, chinina (kwasu solnego i siarczanego), chinosol, jedwab chirurgiczny, chloroform, kokaina i jej sole, kodeina (kwasu solnego i fosforowego), formalina, fuksyna, jod, jodek potasowy, jodek sodowy, jodoform, jodyna, rtęć jodowa, morfina i jej sole, eter do usypiania, opium, nalewka opiowa, fenacetyna, fenol (czysty kwas karbolowy), *Pyrazolonum phenyldimetilycum* i jego artykuły pochodne (piramidon itp.), rtęć i jej sole, salipiryna i jej preparaty zastępcze, nasienia strofantus i preparaty strofantus, strychnina i jej sole, styrakowiec, sulfonal, waselina, weronal, sól bizmutowa, tudzież wata do opatrunków, gaza do opatrunków i inne materyały opatrunkowe jakiejkolwiekbądź formy.

74 *b*. Przyrządy bakteryologiczne, materyał dla pożywki bakteryologicznej (agar, gelatyna, pepton), materyały do szczepień ochronnych, surowice ochronne i surowice lecznicze dla chorób zakaźnych, zwierzęta dla doświadczeń.

§ 2.

§ 1., ustęp 3., rozporządzenia z dnia 6. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 201, należy uzupełnić przez dodanie: juty, przędzy juty jakoteż wszelkiego rodzaju worków z tych materyałów.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 6. września 1914.

Treść: № 237. Rozporządzenie w sprawie dalszych wyjątków, dotyczących odroczenia zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych (rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914.)

237.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 5. września 1914

w sprawie dalszych wyjątków, dotyczących odroczenia zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych (rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216).

Na zasadzie § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, w sprawie odroczenia zapłaty prywatno-prawnych wierzytelności pieniężnych zmienia się następujące postanowienia tego rozporządzenia.

§ 1.

W § 2. wstawia się pod l. 2 *a* następujące postanowienie:

„2 *a*. wierzytelności pieniężnych za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914.“

§ 2.

W § 2. wstawia się pod l. 2 *b* następujące postanowienie:

„2 *b*. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego.“

§ 3.

§ 2., l. 3., ma opiewać:

„3. roszczeń o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

a) na podstawie wierzytelności, które służą przedewszystkiem na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych o pupilarnem bezpieczeństwie,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin i innych publicznych korporacyi,

d) na podstawie innych wierzytelności, które są zabezpieczone w księgach gruntowych na wynajętych lub wydzierżawionych budynkach i gruntach, o ile dłużnik nie wykaże, że rzeczywiście pobrane czynsze najmu i dzierżawy po potrąceniu podatków i danin publicznych nie wystarczają na zapłacenie odsetek i rat amortyzacyjnych.“

§ 4.

§ 3., ustęp 2., l. 1, lit. *a)* ma opiewać:

„*a)* potrzebny jest według przedłożonego poświadczenia do wypłaty płac i zarobków

w własnem przedsiębiorstwie wierzyciela lub do zaspokojenia czynszów najmu i dzierżawy, które wierzyciel winien jest zapłacić, lub do wypłaty odsetek i rat amortyzacyjnych, które według § 2., l. 3 są wyłączone od odroczenia zapłaty.“

§ 5.

§ 3., ustęp 2., l. 1, lit. *c)*, ma opiewać:

„*c)* wymagany jest przez kraje, powiaty, gminy celem wypełnienia ich zobowiązań jakoteż oprocentowania i umarzania długów krajowych i gminnych, tudzież przez banki i zakłady, które wydały listy zastawne lub inne zapisy dłużne o pupilarnem bezpieczeństwie, celem wypełnienia wynikłego stąd ich zobowiązania do oprocentowania i umarzania lub przez publiczno-prawne zakłady ubezpieczenia celem wypełnienia ich zobowiązań wobec ubezpieczonych i członków ich rodzin.“

§ 6.

Do § 4. należy dodać ustęp następujący:

„W razie jeżeli wkładka, złożona przed dniem 1. sierpnia 1914 w jednym z banków krajowych lub banków akcyjnych lub w jednej z kas oszczędności przewyższa jeszcze w dniu 16. września 1914 kwotę 2000 K, można nadto żądać zwrotu 20 procent pozostałej wkładki celem zapłaty podatków i danin publicznych w drodze przekazania lub przesłania tej kasie, której poruczono ich ściągnięcie.“

§ 7.

Do § 11. należy dodać ustęp następujący:

„W razie nieuiszczenia w właściwym czasie odsetek i rat amortyzacyjnych nie może wierzyciel dochodzić przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa żądania natychmiastowego zwrotu kwot kapitałowych, o ile dłużnik zalega tylko z temi odsetkami lub ratami amortyzacyjnemi, które przed dniem 30. września 1914 zapadły lub mają zapaść.“

§ 8.

§ 2. niniejszego rozporządzenia wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§§ 1., 3. i 7. wchodzą w życie w dniu 16. września 1914. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 25. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 223.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 8. września 1914.

Treść: (№ 238. i 239.) 238. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące upoważnienia zarządów kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego. — 239. Rozporządzenie, dotyczące uchwał zarządów kas chorych i wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego.

238.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 6. września 1914,

dotyczące upoważnienia zarządów kas chorych i górniczych kas brackich tudzież wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego do szczególnych zarządzeń w czasie trwania stanu wojennego.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się zarządy kas chorych, urządzonych według ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, tudzież zarządy górniczych kas brackich do wydawania w sprawach, zastrzeżonych na mocy ustawy lub statutu walnemu zgromadzeniu, prawnie skutecznych uchwał z mocą obowiązującą na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, o ile pewne szczególne zarządzenie w interesie członków lub kasy (kasy brackiej) nie cierpi zwłoki.

Pod tymi samymi warunkami udziela się takiego upoważnienia także wydziałom zakładów zastępczych, uznanych na mocy § 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, o ile u nich najwyższym organem uchwalającym jest walne zgromadzenie.

§ 2.

Dalsze przepisy, potrzebne do wykonania wydanego § 1. zarządzenia, w szczególności także przepisy o wymogach ważnego dojścia do skutku tego rodzaju uchwały, wyda Ministerstwo robót publicznych, o ile chodzi o górnicze kasy brackie, zaś w innych wypadkach Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§ 3.

Upoważnia się Rząd do oznaczenia w drodze rozporządzenia terminu, w którym gaśnie moc obowiązująca uchwał, powziętych stosownie do § 1.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Wykonanie jego poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi robót publicznych.

Wieden, dnia 6. września 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

239.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 7. września 1914,

dotyczące uchwał zarządów kas chorych i wydziałów zakładów zastępczych dla ubezpieczenia pensyjnego.

Na zasadzie § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 6. września 1914, Dz. u. p. Nr. 238, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Do przyjścia do skutku ważnej uchwały zarządu kasy chorych lub wydziału zakładu zastępczego dla ubezpieczenia pensyjnego w myśl § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 6. września 1914, Dz. u. p. Nr. 238, wymagana jest zgoda dwóch trzecich części obecnych członków zarządu (wydziału) i zezwolenie politycznej władzy krajowej. W odniesieniu do tych zakładów zastępczych, których statuty przewidują do ważności uchwały zgodę służbodawcy, należy nadto postarać się o jego przyzwolenie.

§ 2.

Przy obliczaniu liczby obecnych członków, wymaganej do powzięcia ważnych uchwał przez zarząd (wydział), należy odliczyć od ogólnej liczby członków zarządu, ilość tych członków, którzy zgłosili się do służby wojskowej.

§ 3.

Uzupełnianie zarządu w drodze przejściowego kooptowania członków zarządu (wydziału) aż do statutem przepisanej ilości jest dozwolone. Urząd członków zarządu (wydziału), powołanych drogą kooptacyi gaśnie, jeżeli członek zarządu (wydziału), powołany do służby wojskowej, powrócił lub jeżeli walne zgromadzenie przeprowadziło wybór uzupełniający.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Heinold wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 8. września 1914.

Treść: № 240. Rozporządzenie w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Belgii, Francyi i Wielkiej Brytanii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

240.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwami skarbu i handlu z dnia 7. września 1914

w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Belgii, Francyi i Wielkiej Brytanii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych.

Na czas trwania mocy obowiązującej rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, dotyczącego zawieszenia artykułu 13. państwowej ustawy zasadniczej o powszechnych prawach obywateli państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 142, wydaje się co do pism drukowanych, pojawiających się w Belgii, Francyi i Wielkiej Brytanii, następujące zarządzenia dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 161, w sprawie zakazów co do peryodycznych pism drukowanych, pojawiających się w Serbii, tudzież rewizyi nadchodzących stamtąd drukowanych pism nieperyodycznych, rozciągają się w całej swej osnowie na peryodyczne pisma drukowane, pojawiające się w Belgii, Francyi i Wielkiej Brytanii i na nadchodzące stamtąd drukowane pisma nieperyodyczne.

§ 2.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Schuster wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 10. września 1914.

Treść: (№ 241. i 242.) 241. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania kilku normalnotorowych linii kolejek elektrycznych w XIV., XII. i V., w VIII. i IX., tudzież w XXI. dzielnicy Wiednia. — 242. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z interesowanemi władzami centralnemi upoważnia się na zasadzie § 7. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, niektóre fundusze i zakłady do ściągania wypłaconych przez nie zaliczek na poczet państwowych zasiłków na utrzymanie.

241.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 27. sierpnia 1914,

dotyczące koncesyonowania kilku normalnotorowych linii kolejek elektrycznych w XIV., XII. i V., w VIII. i IX., tudzież w XXI. dzielnicy Wiednia.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi c. k. Ministerstwami i c. i k. Ministerstwem wojny reprezentacyi gminnej c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, która wpisana jest do rejestru handlowego pod firmą „Gmina Wiednia, miejskie koleje uliczne“, koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu kilku normalnotorowych linii kolejek elektrycznch w Wiedniu, a mianowicie:

1. od Sechshausergürtlu w pobliżu przystanka miejskiej kolei wiedeńskiej Gumpendorferstrasse przez Margaretengürtel przy wspólnem użyciu szlaku linii Wiedeń (Matzleinsdorferlinie)—Wiedeń Neudorf towarzystwa akcyjnego wiedeńskich kolei lokalnych na przestrzeni Eichenstrasse—Matzleinsdorferplatz aż do Matzleinsdorferplatz;

2. od Spitalgasse przez Lazarethgasse przez Zimmermannsplatz, przez Hebragasse i Albertgasse do Florianigasse;

3. od Schlosshoferstrasse przez Franz Zieglergasse i przez Angererstrasse w kierunku Leopoldau

a to pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesyonowanych linii kolei żelaznych korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII., względnie XXXII., ustęp 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek ukończenia budowy wspomnianych na wstępie linii kolejowych najpóźniej w przeciągu jednego roku, tudzież oddania gotowych linii kolejowych na użytek publiczny i utrzymywania ich w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny, trwający do dnia 24. marca 1989.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć ma koncesyonaryuszka na żądanie Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanych linii kolejowych nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczania według postanowień odnośnych przepisów ustawowych.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie c. k. Rząd uznałby za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

O ile w celu budowy koncesyonowanych linii kolejowych ma się użyć ulic publicznych lub gruntów c. k. Skarbu nadwornego, które nie pozostają w zarządzie gminy Wiednia, winna koncesyonaryuszka postarać się o zezwolenie obowiązanych do utrzymywania tych ulic, względnie tych władz i organów, które według obowiązujących ustaw są powołane do udzielenia zezwolenia na ich używanie.

§ 5.

Przy budowie koncesyonowanych kolei i ruchu na nich stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, o ile one w myśl postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, a wreszcie do zarządzeń, które wydane zostaną w granicach ustawowej kompetencyi przez Ministerstwo kolei żelaznych i inne powołane władze.

§ 6.

Z wyjątkiem wyraźnego zezwolenia c. k. Rządu nie wolno koncesyonaryuszce powierzać ruchu na koncesyonowanej kolei osobom trzecim na własny lub cudzy rachunek ani prowadzić go samej na rachunek obcy.

C. k. Rządowi wolno zezwolenie na prowadzenie ruchu na koncesyonowanych liniach kolejowych na inny rachunek aniżeli na rachunek c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia uczynić zawisłem od warunku, że w odniesieniu do tych linii zostanie odpowiednio skrócony czas trwania koncesyi, oznaczony aż do dnia 24. marca 1989, tudzież wyznaczony termin uwolnienia od należytości podatkowych i stempli kuponowych, jakoteż zastrzedz sobie prawo wykupna i prawo przepadku pod warunkami, które później bliżej się oznaczy.

§ 7.

Zresztą mają znaleść zastosowanie co do tych linii §§ 6. do 13. włącznie, tudzież §§ 16. i 17. obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 24. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 58.

§ 8.

§ 5. obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 8. lutego 1913, Dz. u. p. Nr. 23, zmienia się o tyle, że w miejsce § 15. obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 24. marca 1899, Dz. u. p. Nr. 58, ma znaleść zastosowanie co do linii, stanowiących przedmiot najpierw powołanego obwieszczenia, § 6. niniejszego obwieszczenia.

Forster wlr.

242.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 8. września 1914,

którem w porozumieniu z interesowanemi władzami centralnemi upoważnia się na zasadzie § 7. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, niektóre fundusze i zakłady do ściągania wypłaconych przez nie zaliczek na poczet państwowych zasiłków na utrzymanie.

§ 1.

Wszystkie fundusze i zakłady, które istnieją dla celów publicznych lub utworzone zostały z darów, zebranych dzięki ofiarności publicznej, jeżeli ich zarządem państwo, kraj lub gmina kieruje lub go nadzoruje, upoważnia się do ściągania kwot, które one wypłacały wyraźnie jedynie jako zaliczki na poczet należącego się po myśli ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 237, żasiłku na utrzymanie, a to przy sposobności wypłaty tego zasiłku stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 238.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast po jego ogłoszeniu.

Georgi wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 11. września 1914.

Treść: № 243. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających przez gminę Wiednia na zasadzie dozwolonej jej dolno-austryacką ustawą krajową z dnia 18. lipca 1914 pożyczki, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

243.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 2. września 1914,

dotyczące używania częściowych zapisów długu, wydać się mających przez gminę Wiednia na zasadzie dozwolonej jej dolno-austryacką ustawą krajową z dnia 18. lipca 1914, Dz. u. kr. Nr. 97, pożyczki, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Częściowych zapisów długu, które wyda gmina Wiednia na zasadzie udzielonego jej dolno-austryacką ustawą krajową z dnia 18. lipca 1914, Dz. u. kr. Nr. 97, upoważnienia do uzyskania kwoty 375 milionów koron w drodze operacyi kredytowej, można używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyi, zakładów, zostających pod nadzorem publicznym, Urzędu pocztowych kas oszczędności oraz pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych a po kursie giełdowym, jednak nie powyżej wartości nominalnej, na kaucye służbowe i handlowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 2. września 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Georgi** wł*r.*
Hochenburger wł*r.* **Heinold** wł*r.*
Forster wł*r.* **Hussarek** wł*r.*
Trnka wł*r.* **Schuster** wł*r.*
Zenker wł*r.* **Engel** wł*r.*
Morawski wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 12. września 1914.

Treść: № 244. Rozporządzenie, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

244.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 11. września 1914,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się względnie ogłasza się po porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zawarte w rozporządzeniach ministeryalnych z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, z dnia 6. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 201, i z dnia 4. września 1914, Dz. u. p. Nr. 236, spisy przedmiotów, których wywozu względnie przewozu zakazano, uzupełnia się w sposób następujący:

Do przedmiotów, objętych grupą I. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, należy nadto zaliczyć:

ziarna i łupiny kakao,

kawę surową i paloną,

herbatę,

pieprz,

jęczmień wszelkiego gatunku (wskutek tego uchyla się zezwolenie na wywóz względnie przewóz jęczmienia o wadze 65 kilogramów na hektolitr lub wyższej, udzielone w § 1., pod l., 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192),

słód,

ziemniaki.

tłuszcz do potraw wszelkiego rodzaju.

Do przedmiotów, objętych grupą II., należy nadto zaliczyć:

dwusiarczek żelaza,

kauczuk, gutaperkę (także balatę) w stanie surowym lub oczyszczonym, nadto ich odpadki, faktis (surogat kauczuku),

antymon, metale nieszlachetne i stopy metali, w stanie surowym, starym, w odłamkach lub odpadkach, jakoteż zrobione z nich płyty, blachy, sztaby, pręty i druty, te ostatnie, o ile ich nie objęto już punktem 30. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. siepnia 1914,

Dz. u. p. Nr. 192 (przezco uchyla się zakaz, odnoszący się tylko do kilku przedmiotów a wyrażony pod II., 56., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192).

§ 2.

Zakazuje się przewozu powyższych przedmiotów, jakoteż tych, które wymieniono w rozporządzeniach ministeryalnych z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, z dnia 6. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 201, i z dnia 4. września 1914, Dz. u. p. Nr. 236, nie tylko do Serbii i Rosyi lecz także do Belgii, Francyi, Wielkiej Brytanii, Japonii i Czarnogóry.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 18. września 1914.

Treść: (№ 245 i 246.) 245. Rozporządzenie o postanowieniach wyjątkowych co do postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na rzecz osób stanu wojskowego. — 246. Rozporządzenie o postanowieniach wyjątkowych co do czasokresów w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu skarbowego, zajmującymi się rozkładem, wymiarem i zarządzem podatków bezpośrednich, danin pośrednich i innych opłat skarbowych z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych.

245.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. września 1914

o postanowieniach wyjątkowych co do postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na rzecz osób stanu wojskowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i na postępowanie, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Celem zabezpieczenia praw osób stanu wojskowego po myśli § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, mogą władze, powołane do administracyi i orzecznictwa w sprawach prawa publicznego, orzec, że postępowanie lub bieg czasokresu zostały przerwane, jeżeli tym osobom wojskowym wskutek kontynuowania postępowania lub upływu czasokresu mogłaby urość szkoda z powodu ich nieobecności; przerwę można tylko wtedy orzec, jeżeli nie stoją na przeszkodzie przeważające interesy publiczne.

Z osobami wojskowemi mają być postawione na równi osoby zabrane przez nieprzyjaciela jako jeńcy lub zakładnicy jakoteż te osoby, które wskutek wydarzeń wojennych nie mogą się znosić z władzą.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie także do dzieci i pupilów osób wojskowych, tudzież osób z niemi na równi postawionych, o ile nie zostanie dla nich ustanowiony inny zastępca.

§ 2.

Władza ma orzec, że i kiedy nastąpiła przerwa postępowania lub biegu czasokresu, tudzież ma zawiadomić o tem wszystkie strony interesowane.

Przeciw orzeczeniu, że przerwa nastąpiła, nie ma środka prawnego. Orzeczenie jednak należy uchylić z urzędu, jeżeli się dodatkowo okaże, że wymogi, od których przerwa jest zawisła, nie istniały.

Przerwa nie może prędzej się rozpocząć jak:

a) co do obowiązanych do służby wojskowej, którzy należą do związku wspólnego wojska (marynarki wojennej) lub obrony krajowej, z dniem ogłoszenia mobilizacyi;

b) co do obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu z dniem, w którym pociągnięto ich do służby wskutek zapowiedzenia i powołania pospolitego ruszenia;

c) co do osób, które na zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej albo na zasadzie istniejących przepisów ustawowych o powinnościach wojennych powołuje się do pełnienia usług w celach wojennych, z dniem, w którym ich do pełnienia tych usług pociągnięto;

d) co do personalu żandarmeryi polowej, co do osób cywilnych, towarzyszących armii w polu w charakterze urzędowym oraz należących do pocztu, towarzyszącego armii w polu, wreszcie co do osób, pełniących ochotniczą służbę sanitarną, z dniem, w którym wstępują w ten stosunek;

e) co do jeńców i zakładników z dniem, w którym nieprzyjaciel ich zabrał;

f) co do osób, którym wskutek wydarzeń wojennych przeszkodzono w znoszeniu się z władzą, z nastaniem tej przeszkody.

§ 3.

Przez orzeczenie przerwy postępowania lub biegu czasokresu tracą moc obowiązującą wszystkie zarządzenia, wydane w czasie przerwy lub odnoszące się do czasu, który następuje po rozpoczęciu się przerwy (§ 2., ustęp 1.).

Przerwa postępowania kończy się i bieg czasokresu zaczyna się na nowo, skoro strona, na której korzyść ją orzeczono, postawi wniosek na podjęcie postępowania lub gdy tylko upłynie 14 dni od chwili ustania przeszkody, przewidzianej w § 2.

§ 4.

Władza może na korzyść osób wymienionych w § 1. wszystkie zarządzenia w postępowaniu egzekucyjnem zaniechać lub wydane zarządzenia unieważnić.

Przeciw zaniechaniu lub uchyleniu takiego zarządzenia środek prawny jest niedopuszczalny.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje władze, urzędy, zakłady i organa, powołane do załatwiania zadań publicznej administracyi, tudzież sądy, powołane do rozstrzygania w sprawach publiczno-prawnych.

Rozporządzenie to nie ma zastosowania, o ile dla poszczególnych z tych władz, urzędów, zakładów i organów wydane zostaną odrębne przepisy; tosamo odnosi się do pewnego oznaczonego zakresu urzędowania tych władz, urzędów, zakładów i organów, jeżeli uregulowano go specyalnymi przepisami.

Rozporządzenie to nie obowiązuje urzędu patentowego i Trybunału patentowego w sprawach patentowych jakoteż sądów karnych i sądów dla spraw skarbowych.

§ 6.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

246.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 15. września 1914

o postanowieniach wyjątkowych co do czasokresów w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu skarbowego, zajmującymi się rozkładem, wymiarem i zarządem podatków bezpośrednich, danin pośrednich i innych opłat skarbowych z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się, co następuje:

§ 1.

O ile w postępowaniu przed władzami, urzędami i organami zarządu skarbowego, którym poruczono rozkład, wymiar i zarząd podatków bezpośrednich, danin pośrednich i innych opłat skarbowych z wyłączeniem postępowania karnego w sprawach przekroczeń skarbowych, istnieją według obowiązujących przepisów lub wydanych na ich podstawie zarządzeń władz czasokresy do wnoszenia doniesień, wykazów lub zgłoszeń celem składania zeznań lub oświadczeń, celem udzielania wyjaśnień albo celem wnoszenia podań lub środków prawnych, wstrzymuje się po myśli postanowień przytoczonego poniżej § 2. początek lub bieg tych czasokresów wobec takich osób, które uważać należy za osoby wojskowe w myśl § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178.

Z osobami wojskowemi mają być postawione na równi osoby zabrane przez nieprzyjaciela jako jeńcy lub zakładnicy jakoteż te osoby, które wskutek wydarzeń wojennych nie mogą się znosić z władzą, o którą chodzi.

Postanowienia wyżej wymienione nie mają zastosowania w takim razie, jeżeli dotycząca osoba ma zastępcę ustawowego lub jeżeli według istniejących szczególnych przepisów lub na podstawie upoważnienia osoby, obowiązanej do płacenia podatków, ustanowiony jest zastępca, uprawniony do przedsiębrania odnośnych czynności, chyba że ten zastępca należy również do osób, wymienionych w poprzednich ustępach.

Wobec tego mają zastosowanie postanowienia pierwszego ustępu także do dzieci i pupilów osób wojskowych, tudzież osób z niemi na równi postawionych, o ile nie zostanie dla nich ustanowiony inny zastępca.

§ 2.

Wstrzymanie biegu czasokresu rozpoczyna się z chwilą, w której dla osoby obowiązanej do dotrzymania czasokresu, rozpoczęło się zatrudnienie w służbie wojennej lub zaszły okoliczności, wymienione w § 1. ustęp drugi.

Wstrzymanie nie może jednak prędzej rozpocząć się, jak:

a) co do obowiązanych do służby wojskowej, którzy należą do związku wspólnego wojska (marynarki wojennej) lub obrony krajowej, z dniem ogłoszenia mobilizacyi;

b) co do obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu z dniem, w którym pociągnięto ich do służby wskutek zapowiedzenia i powołania pospolitego ruszenia;

c) co do osób, które na zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej albo na zasadzie istniejących przepisów ustawowych o powinnościach wojennych powołuje się do pełnienia usług w celach wojennych, z dniem, w którym ich do pełnienia tych usług pociągnięto;

d) co do personalu żandarmeryi polowej, co do osób cywilnych, towarzyszących armii w polu w charakterze urzędowym oraz należących do pocztu, towarzyszącego armii w polu, wreszcie co do osób, pełniących ochotniczą służbę sanitarną, z dniem, w którym wstępują w ten stosunek;

e) co do jeńców i zakładników z dniem, w którym nieprzyjaciel ich zabrał;

f) co do osób, którym wskutek wydarzeń wojennych przeszkodzono w znoszeniu się z władzą, z nastaniem tej przeszkody.

Wstrzymanie biegu czasokresu kończy się z upływem czternastego dnia po ustaniu przeszkody.

Okres czasu między początkiem a końcem wstrzymania nie wlicza się do czasokresu. W razie, gdyby początek czasokresu przypadał na czas wstrzymania, rozpoczyna się czasokres dopiero po upływie dnia, oznaczonego w poprzedzającym ustępie.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXL. — Wydana i rozesłana dnia 19. września 1914.

Treść: № 247. Rozporządzenie cesarskie o zaprowadzeniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa.

247.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 17. września 1914

o zaprowadzeniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Dłużnik, którego niewypłacalność spowodowana została wydarzeniami wojennemi lub przy tej sposobności powstała, może celem uchronienia się od konkursu uczynić w trybunale, właściwym do otwarcia konkursu, wniosek na ustanowienie nadzoru nad prowadzeniem jego przedsiębiorstwa.

Taki sam wniosek może postawić wierzyciel dłużnika, jeżeli wykaże istnienie swej wierzytelności chociażby nawet jeszcze nie zapadłej a nadto tę okoliczność, iż wskutek postępowania dłużnika wierzyciele tegoż narażeni są na szkodę w czasie ustawowego odroczenia zapłaty roszczeń pieniężnych.

§ 2.

Dłużnik ma wraz z wnioskiem przedłożyć spis wierzycieli, o ile możności z podaniem ich adresów, przegląd stanu majątkowego w formie przeciwstawienia stanu czynnego i biernego, z szczegółowem przytoczeniem pozycyi i o ile on jest kupcem, także ostatni bilans.

§ 3.

Sąd rozstrzyga o wniosku według swobodnego ocenienia. Przed rozstrzygnięciem wniosku należy o ile możności przesłuchać dłużnika.

§ 4.

W razie uwzględnienia wniosku, ma sąd ustanowić jedną lub więcej osób celem wykonywania nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa dłużnika.

Zarządzenie nadzoru nad przedsiębiorstwem tudzież osoby, którym nadzór ten poruczono, należy podać do wiadomości publicznej. Do tego ogłoszenia należy zastosować przepis § 117., ustęp 2., p. c.

§ 5.

Dłużnikowi nie wolno sprzedawać lub obciążać nieruchomości, ustanawiać odrębnych praw na swoim majątku, przyjmować poręki i wydawać zarządzeń nieodpłatnych. Czynności prawne tego rodzaju nie mają znaczenia wobec wierzycieli.

Do przedsiębrania czynności, które nie należą do zwyczajnego toku interesów, potrzebuje dłużnik przyzwolenia osoby nadzorującej. Musi on jednak zaniechać także czynności, należącej do zwyczajnego toku interesów, jeżeli osoba nadzorująca podniesie zarzut przeciw tej czynności. Osoba ta może żądać, aby wszystkie pieniądze, które wpływają, ona sama odbierała, tudzież aby tylko ona uskuteczniała wszystkie nadarzające się wypłaty.

Czynności prawne, które przedsięwziął dłużnik wbrew postanowieniom 2. ustępu bez zezwolenia lub wbrew sprzeciwowi osoby nadzorującej, są bezskuteczne wobec wierzycieli, jeżeli osoba trzecia wiedziała lub musiała wiedzieć, iż czynności te przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów i że osoba nadzorująca nie udzieliła swego przyzwolenia lub, iż ona zaoponowała przeciw przedsięwzięciu tej czynności.

§ 6.

Po zarządzeniu nadzoru nad przedsiębiorstwem nie można z powodu roszczenia do dłużnika otworzyć

konkursu do jego majątku, ani też nie można uzyskać na przedmiotach, należących do dłużnika, sędziowskiego prawa zastawu lub prawa zaspokojenia.

§ 7.

Osoba nadzorująca ma prowadzenie przedsiębiorstwa dłużnika wspierać i nadzorować. W tym celu może ona wydać stosowne zarządzenia. Może w razie potrzeby także sama objąć prowadzenie przedsiębiorstwa w całości lub w części lub przekazać je innej osobie.

Dłużnik jest obowiązany, na żądanie osoby nadzorującej współdziałać w prowadzeniu przedsiębiorstwa, zezwalać jej na wgląd do swoich ksiąg handlowych i innych zapisków tudzież udzielać jej wyjaśnienia co do stanu swego majątku i co do swoich interesów.

Sąd winien udzielić osobie nadzorującej urzędowe poświadczenie o jej ustanowieniu. Ona jest odpowiedzialna wobec wszystkich osób interesowanych za wypełniania nałożonych na nią obowiązków. W razie zaniedbywania obowiązków sąd może na nią nałożyć kary porządkowe aż do 200 K lub złożyć ją z urzędu.

Osoba nadzorująca ma wobec dłużnika prawo do żądania zapłaty odpowiednich wydatków w gotówce i wynagrodzenia za prowadzenie przez nią przedsiębiorstwa. Sąd ustala wydatki i wynagrodzenie.

§ 8.

Istniejących środków pieniężnych należy przedewszystkiem używać do dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa i do pokrywania kosztów skromnego trybu życia dłużnika i jego rodziny. Ewentualnej nadwyżki należy użyć do zaspokojenia wierzycieli przy odpowiedniem zastosowaniu zasad ordynacyi konkursowej.

§ 9.

Wypadki sporne, które wynikają z ustanowienia i z zarządzeń osoby nadzorującej, rozstrzyga sąd uchwałą. Sąd może postarać się o potrzebne wyjaśnienia także bez pośrednictwa osób interesowanych i celem stwierdzenia pewnych okoliczności prowadzić z urzędu wszystkie potrzebne dochodzenia i zbierać dowody.

§ 10.

Należy uchylić nadzór nad przedsiębiorstwem, jeżeli warunki, które były miarodajne dla zarządzenia nadzoru, odpadły lub jeżeli zajdą inne ważne powody.

§ 11.

Przeciw zezwoleniu i uchyleniu nadzoru przedsiębiorstwa lub odrzuceniu wniosku na ustanowienie lub uchylenie nadzoru przedsiębiorstwa wolno wnieść rekurs z wyłączeniem dalszego środka prawnego.

Inne rozstrzygnięcia sądu nie mogą być zaczepione środkiem prawnym.

§ 12.

Do osób nadzorujących mają zastosowanie postanowienia o osobistem uwolnieniu od opłat, przysługującem zarządcy masy konkursowej po myśli § 1., ustęp 1., ustawy z dnia 9. stycznia 1869, Dz. u. p. Nr. 7.

§ 13.

Postępowanie to nie dotyczy:

1. wierzycieli, opierających swe roszczenie na czynnościach prawnych dłużnika, które tenże przedsięwziął po zarządzeniu nadzoru nad jego przedsiębiorstwem za zgodą osoby nadzorującej lub które wolno mu było przedsięwziąć bez takiej zgody;

2. wierzycieli, którym w razie konkursu przysługuje prawo żądania zwrotu według § 26. o. k.;

3. wierzycieli, o ile oni w razie konkursu mogą żądać odrębnego zaspokojenia;

4. wierzycieli, wymienionych w § 43., l. 2. i 4., o. k. z powodu tamże podanych wierzytelności, chociażby one nawet zapadły po ustanowieniu nadzoru nad przedsiębiorstwem.

§ 14.

Uzasadniony istniejącemi ustawami obowiązek dłużnika domagania się otwarcia konkursu odpada, dopokąd trwa nadzór nad przedsiębiorstwem.

§ 15.

Upoważnia się Ministra sprawiedliwości do wydania w porozumieniu z interesowanymi Ministrami w drodze rozporządzenia dalszych przepisów celem wykonywania nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa i do uchylenia w odpowiedniej chwili mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 16.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 17. września 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLII. — Wydana i rozesłana dnia 23. września 1914.

Treść: (№ 249 i 250.) 249. Rozporządzenie, którem przekazuje się sądowi powiatowemu dla miasta Berna załatwianie poruczonych sądom egzekucyjnym spraw sądowych, dotyczących okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna. — 250. Rozporządzenie o przywróceniu do stanu pierwotnego w postępowaniu karnem z powodu wybuchu wojny.

249.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 16. września 1914,

którem przekazuje się sądowi powiatowemu dla miasta Berna załatwianie poruczonych sądom egzekucyjnym spraw sądowych, dotyczących okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna.

Na zasadzie XLI. artykułu ustawy zaprowadzającej ordynacyę egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78) i § 23. ordynacyi egzekucyjnej w brzmieniu nowcli o uproszczeniu czynności w sądach (rozporządzenie cesarskie z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 118, artykuł VIII., punkt 7.) zarządza się:

§ 1.

Począwszy od dnia 1. stycznia 1915 przekazuje się, nie naruszając postanowienia § 19. ordynacyi egzekucyjnej sądowi powiatowemu dla miasta Berna załatwianie wszystkich tych sądowych spraw okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna, które ordynacya egzekucyjna przekazuje sądom egzekucyjnym.

Sąd powiatowy dla miasta Berna ma prowadzić rejestr grabieży (§ 254. ordynacyi egzekucyjnej) wspólnie dla obydwóch okręgów sądowych.

§ 2.

Sąd powiatowy dla miasta Berna ma także jako sąd egzekucyjny zająć się przymusowemi opróżnieniami i oddawaniami przedmiotów nieruchomych lub po myśli ustawy za nieruchome uznanych, które przedsięwziąć należy w okręgu sądu powiatowego dla okolicy Berna na zasadzie wypowiedzeń sądowych lub pozasądowych, sądowych nakazów opróżnienia lub objęcia albo na zasadzie orzeczeń sądowych w postępowaniu w sprawie najmu lub dzierżawy.

§ 3.

Podania, skierowane do sądu powiatowego dla okolicy Berna, do których załatwienia tenże nie jest uprawniony w myśl poprzedzających postanowień, należy przesyłać do załatwienia bezpośrednio sądowi powiatowemu dla miasta Berna.

§ 4.

Sąd powiatowy dla okolicy Berna ma przekazać sądowi powiatowemu dla miasta Berna jako sądowi egzekucyjnemu:

1. w dniu 1. stycznia 1915 akta dotyczące spraw w toku będących, które poruczono ordynacyą egzekucyjną sądom egzekucyjnym, nadto rejestry jeszcze niezamknięte wraz z spisami nazwisk, rejestr grabieży i książkę egzekucyi;

2. od wypadku do wypadku akta, dotyczące załatwionych spraw wymienionego rodzaju, skoro należy w takich sprawach przedsięwziąć jakąś czynność urzędową i zarządzono dostarczenie aktów.

§ 5.

Nie należy przekazywać mas depozytowych, które dotyczą spraw, oznaczonych w § 4. Sąd powiatowy dla okolicy Berna ma jedynie zawiadomić cywilno-sądowy urząd depozytowy w Bernie, iż do zarządzenia, dotyczącego tych mas depozytowych, uprawniony jest sąd powiatowy dla miasta Berna. To należy zanotować przy poszczególnych masach.

§ 6.

Do rejestru sądu powiatowego dla miasta Berna należy wpisać przekazane sprawy prawne. Nowe oznaczenie aktów należy umieścić obok oznaczenia aktów sądu powiatowego dla okolicy Berna. które poda się w klamrach. Liczbę czynności utworzy się na podstawie nowego oznaczenia aktów, n. p.

$$\frac{\text{(E II 15/14) E III 2/15}}{1}.$$

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Hochenburger wlr.

250.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. września 1914

o przywróceniu do stanu pierwotnego w postępowaniu karnem z powodu wybuchu wojny.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie, zarządza się co do postępowania w sprawach karnych, co następuje.

§ 1.

1. W razie zaniedbania terminu

do zgłoszenia lub wywiedzenia środka prawnego przeciw wyrokowi, do ponownego przedłożenia takiego wywodu środka prawnego, który zwrócono z powodu formalnego braku lub do wniesienia zażalenia przeciw odrzuceniu środka prawnego,

do wniesienia sprzeciwu przeciw zarządzeniu karnemu,

do wniesienia zażalenia przeciw uchwałom, któremi orzeczono samoistnie o przepadku pewnego przedmiotu,

do wniesienia zażalenia lub sprzeciwu przeciw uchwałom, któremi nałożono na świadka lub znawcę karę z powodu nieposłuszeństwa,

do wniesienia zażalenia przeciw uchwałom, któremi orzeczono o kosztach postępowania karnego lub ich wysokości,

do wniesienia zażalenia przeciw uchwałom, któremi dozwolono lub odmówiono wznowienia postępowania karnego,

można udzielić zezwolenie na przywrócenie do stanu pierwotnego, jeżeli uprawniony bez swej winy lub winy swego zastępcy nie mógł dotrzymać terminu z powodu pełnienia przez niego lub przez jego zastępcę służby wojskowej lub w ogóle z powodu nie dającego się uniknąć zdarzenia, wywołanego wojną.

Oskarżyciel publiczny nie może żądać przywrócenia do stanu pierwotnego.

2. Pod takimi samymi warunkami można także zezwolić oskarżycielowi prywatnemu i oskarżycielowi subsydyarnemu na przywrócenie do stanu pierwotnego w razie zaniedbania terminu, zarządzonego procedurą karną, lub w razie niejawienia się na rozprawie głównej, jeżeli wskutek takiego zaniedbania zgasło podniesione już prawo skargi w przedmiocie przekroczenia lub zbrodni.

3. W końcu można, w razie jeżeli zachodzi warunek, wymieniony pod 1., zezwolić na przywrócenie do stanu pierwotnego w razie zaniedbania terminów do żądania wynagrodzenia przypadającego swiadkom, znawcom i tłómaczom, do żądania odszkodowania z powodu nieusprawiedliwionego zajęcia (§ 491. procedury karnej) i nieusprawiedliwionego zasądzenia (§ 3 ustawy z dnia 16. marca 1892, Dz. u. p. Nr. 64).

§ 2.

Prośbę o przywrócenie do stanu pierwotnego należy wnieść w tym sądzie, w którym należało zgłosić środek prawny lub w ogóle przedsięwziąć zaniedbaną czynność procesową. Z prośbą należy połączyć zaniedbaną czynność procesową, o ile można jej dokonać pisemnie. Zarazem należy podać okoliczności, na których się prośba opiera i przytoczyć daty w celu ich uprawdopodobnienia. Sąd ma prośbę, jeżeli ją wniosła strona, udzielić w ciągu ośmiu dni do oświadczenia się przeciwnikowi, w innych wypadkach prokuratorowi państwa i przedsięwziąć potrzebne dochodzenia.

Prośbę rozstrzyga sąd, który jest właściwy dla rozstrzygnięcia zaniedbanej czynności procesowej lub dla przedsięwzięcia rozprawy, którą zaniedbano. Jeżeli ten sąd jest inny aniżeli sąd, w którym prośbę wniesiono, w takim razie ma ten ostatni sąd przesłać akta wraz z dochodzeniami temu pierwszemu sądowi. O przywróceniu do stanu pierwotnego w sprawie terminu do podniesienia roszczenia z powodu nieusprawiedliwionego zasądzenia rozstrzyga Ministerstwo sprawiedliwości, któremu należy przedłożyć prośbę wraz z dochodzeniami.

Prośbę o przywrócenie do stanu pierwotnego należy wnieść w ciągu jednego miesiąca licząc od dnia, w którym stało się możliwem przedsięwzięcie zaniedbanej czynności procesowej. Jeżeli to się stało możliwem jeszcze przed dniem, w którym ogłoszono niniejsze rozporządzenie, w takim razie biegnie czasokres począwszy od dnia tego ogłoszenia.

§ 3.

W razie zezwolenia na przywrócenie do stanu pierwotnego tracą moc obowiązującą wszystkie następstwa prawne zaniedbania tudzież wszystkie czynności procesowe, których dokonano po zaniedbaniu, o ile one opierają się na zwłoce. Sąd ma orzec o tem w swej uchwale i oznaczyć czynności procesowe, które tracą moc obowiązującą.

Przeciw uchwałom sądów powiatowych i trybunałów pierwszej instancyi, które odmówiły przywrócenia do stanu pierwotnego, dopuszczalne jest zażalenie w ciągu trzech dni, chyba że trybunał pierwszej instancyi rozstrzygnął jako sąd apelacyjny.

§ 4.

Wniesienie prośby o przywrócenie do stanu pierwotnego nie wstrzymuje postępowania i wykonania. Sąd może jednak zarządzić zastanowienie. Jeżeli postępowanie toczy się w wyższej instancyi, w takim razie należy ją bezzwłocznie zawiadomić o zastanowieniu.

§ 5.

Za służbę wojskową po myśli niniejszego rozporządzenia uważa się:

1. służbę w wspólnej armii, obronie krajowej i pospolitem ruszeniu;

2. pełnienie służby na zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej lub przepisów ustawowych o powinnościach wojennych;

3. pełnienie służby przez żandarmów polowych i osób cywilnych, towarzyszących armii w polu w charakterze urzędowym lub należących do poczty, towarzyszącego armii w polu;

4. wykonywanie ochotniczej służby zdrowia przy armii w polu.

Z służbą wojskową należy na równi traktować służbę podobną co do swej istoty do czynności właśnie wymienionych a spełnianą przy armii wojującej jednego z państw sprzymierzonych.

§ 6.

Z prośbami o przywrócenie do stanu pierwotnego z innych powodów, aniżeli wymienionych w § 1. niniejszego rozporządzenia, należy postąpić według § 364. procedury karnej.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIII. — Wydana i rozesłana dnia 27. września 1914.

Treść: (№ 251 i 252.) 251. Rozporządzenie cesarskie, którem upoważnia się Rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą. — 252. Rozporządzenie w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, którem wydano wskutek stanu wojennego niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

251.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. września 1914,

którem upoważnia się Rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważniam Mój Rząd do wydania ze względu na nadzwyczajne stosunki, spowodowane stanem wojennym, takich zarządzeń w przedmiocie obrotu towarów w stosunkach z zagranicą, jakie okażą się niezbędne dla zaradzenia stratom ekonomicznym.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, handlu i rolnictwa.

Wiedeń, dnia 24. września 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

252.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 25. września 1914,

w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200. którem wydano wskutek stanu wojennego

niezbędne zarządzenia dla zabezpieczenia robót przy żniwach i uprawie pola.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 199, zarządza się co następuje:

Artykuł I.

§ 6. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, uzupełnia się przez dodanie ustępu drugiego o następującem brzmieniu:

„Pod tymi samymi warunkami może polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu dotyczącej komisyi dla żniw zarządzić także, że zbędne w jednej gminie siły pociągowe i przyrządy rolnicze będą udzielane bezpłatnie potrzebującym pomocy przedsiębiorstwom, znajdującym się w innych gminach.“

Artykuł II.

Po § 9. wstawia się:

„§ 9 *a*.

Polityczna władza powiatowa jest upoważniona w razie potrzeby zezwolić celem przewozu produktów rolnych na założenie na czas, który kalendarzowo oznaczyć należy, przenośnych kolei polowych także na obcych polach i gruntach. Polityczna władza powiatowa ma przytem zważać na to, aby koleje polowe tego rodzaju założono i ruch na nich urządzono w sposób, połączony dla odnośnych właścicieli gruntowych z najmniejszą szkodą lub niedogodnością.

O ile nie przyjdzie do skutku dobrowolne porozumienie, rozstrzyga polityczna władza powiatowa także ewentualne roszczenia o wynagrodzenie szkody, powstałej w danym razie wskutek czasowego używania cudzego gruntu. Przeciw takiemu rozstrzygnięciu środek prawny jest niedopuszczalny.“

Artykuł III.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Zenker** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIV. — Wydana i rozesłana dnia 27. września 1914.

Treść: (№ 253.—257.) 253. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania sieci wązkotorowych linii kolejek elektrycznych w Karlsbadzie i okolicy. — 254. Rozporządzenie, dotyczące uchwał zarządów górniczych kas brackich w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym. — 255. Rozporządzenie, którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. stycznia 1907, dotyczącego tworzenia wydziałów farmaceutów, zostających w kondycyi. — 256. Rozporządzenie, którem zmienia się § 38. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1912. dotyczącego zatrudniania sił pomocniczych przy prowadzeniu aptek. — 257. Rozporządzenie, którem z powodu zawikłań wojennych wydaje się postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek.

253.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. września 1914,

dotyczące koncesyonowania sieci wązkotorowych linii kolejek elektrycznych w Karlsbadzie i okolicy.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi c. k. Ministerstwami gminie miasta Karlsbadu koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu sieci wązkotorowych linii kolejek elektrycznych w Karlsbadzie i okolicy, a w szczególności:

1. od placu przed stacyą Karlsbad wyłącz. uprzyw. busztiehradzkiej kolei żelaznej w Fischern przez Lastenstrasse i Hauptstrasse w Fischern do mostu Cesarza Franciszka Józefa, stąd do placu Cesarza Franciszka Józefa, przez ulicę Cesarza Franciszka Józefa, przez Untere Kaiser-, Kreuz- i Sprudelstrasse, przez Dr. Becherplatz, Theaterplatz i Neue Wiese, przez Marienbaderstrasse, przez Karlsbrücke, przez Posthofstraße do Kaiserparku;

2. od ulicy Cesarza Franciszka Józefa przez Bahnhofstrasse do głównego dworca kolejowego w Karlsbadzie z dwoma liniami łączącemi przez plac Cesarza Józefa do linii, wymienionej pod 1, i

3. od mostu Cesarza Franciszka przez Kaiserin Elisabeth-Kai tudzież ulicą Mattonistrasse do dworca ruchu kolejowego, który ma być wybudowany w pobliżu rzeźni miejskiej, a to pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi bliżej w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesyonowanych linii kolei żelaznych korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI.—XII., względnie XXXII., ustęp 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek ukończenia budowy wspomnianych na wstępie linii kolejowych najpóźniej w przeciągu trzech lat, licząc od dnia dzisiejszego, tudzież oddania gotowych linii kolejowych na użytek publiczny i utrzymywania ich w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć ma koncesyonaryuszka na żądania c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy pupilarnych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanych linii kolejowych nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczania według postanowień odnośnych przepisów ustawowych.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie c. k. Rząd uznałby za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

O ile w celu budowy koncesyonowanych linii kolejowych ma się użyć ulic publicznych, które nie pozostają w zarządzie gminy miejscowej, winna koncesyonaryuszka postarać się o zezwolenie obowiązanych do utrzymywania tych ulic, i tych władz lub organów, które według obowiązujących ustaw są powołane do udzielenia zezwolenia na ich używanie.

§ 5.

Przy budowie koncesyonowanych linii kolejowych i ruchu na nich stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, o ile one w myśl postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, a wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 6.

Cyfra kapitału zakładowego, rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie linii kolejowych wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać w kapitał żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po zużyciu zatwierdzonego kapitału zakładowego miano wystawić dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwolił na wniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, zatwierdzonego przez c. k. Rząd.

§ 7.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana przyznawać wolną jazdę na liniach kolejowych podoficerom i ordonansom, będącym w danej chwili w służbie.

Szczegółowe warunki w tym względzie należy ułożyć z właściwemi władzami wojskowemi.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana uwzględniać przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 8.

Urzędnicy państwowi, funkcyonaryusze i słudzy, używający linii kolejowych z polecenia władz, sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych, lub celem strzeżenia interesów państwa z tytułu koncesyi lub w sprawach dochodów skarbowych, przewożeni być muszą wraz z pakunkami podróżnymi bezpłatnie, o ile wykażą się certyfikatami urzędowymi, wystawionymi przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla ich legitymacyi.

§ 9.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana przewozić pocztę, tudzież funkcyonaryuszy c. k. zarządu poczt i telegrafów wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia oraz za inne usługi na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryuszka żądać stosownego wynagrodzenia, które będzie oznaczone drogą umowy.

Korespondencye, tyczące się zarządu linii kolejek a wymieniane między dyrekcyą lub kierownictwem przedsiębiorstwa kolejek i ich podwładnymi organami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez funkcyonaryuszy przedsiębiorstwa kolejowego.

§ 10.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana postarać się o zaopatrzenie swych w służbie kolejowej zatrudnionych funkcyonaryuszy na przypadek niezdolności do pracy i na starość oraz o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do kasy emerytalnej związku austryackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego własnej kasy emerytalnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie

same korzyści, wzgłędnie wkładającej na koncesyonaryuszkę przynajmniej takie same zobowiązania jak kasa rzeczonego związku.

Zabezpieczenie to należy tak przeprowadzić, by koncesyonaryuszka miała obowiązek zgłaszać w instytucie pensyjnym związku austryackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie emerytalnej stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z reszty zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy wozów, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy odpowiedniem ich zatrudnieniu najpóźniej po upływie trzech lat służby.

Statut kasy emerytalnej, która będzie ewentualnie założona, oraz wszelkie jego zmiany podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

§ 11.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana dostarczać na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych w czasie właściwym wykazów statystycznych, potrzebnych do zestawienia rocznej statystyki kolejowej.

§ 12.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na dziewięćdziesiąt (90) lat, licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

C. k. Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem rzeczonego czasu, w razie zajścia warunków, wymienionych w § 16.

§ 13.

Z wyjątkiem wyraźnego zezwolenia c. k. Rządu nie wolno koncesyonaryuszce powierzać ruchu na koncesyonowanych liniach kolejowych osobom trzecim na własny lub cudzy rachunek ani prowadzić go samej na rachunek obcy.

§ 14.

C. k. Rządowi wolno będzie uczynić zezwolenie na utrzymywanie koncesyonowanych linii kolejowych w ruchu na inny rachunek aniżeli na rachunek koncesyonaryuszki zależnem od warunku, aby skrócono odpowiednio termin 25letni, ustanowiony w przytoczonym w § 1. artykule X. i artykule XXXII., ustęp 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, oraz 90letni czas trwania koncesyi, oznaczony w § 12., ustęp 1., i zastrzedz sobie prawo wykupna i prawo przepadku pod warunkami, które będą w takim razie bliżej określone.

§ 15.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę linii kolejowych i urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio celowi i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadom, zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

§ 16.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających ustawom, na wypadek, gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych koncesyą, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

W szczególności można uznać koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, jeżeli nie dopełniono określonych § 2. zobowiązań względem rozpoczęcia i ukończenia budowy tudzież otwarcia ruchu, o ile ewentualne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl § 11., lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

Forster wlr.

254.

Rozporządzenie Ministra robót publicznych z dnia 19. września 1914,

dotyczące uchwał zarządów górniczych kas brackich w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym.

Na zasadzie § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 6. września 1914, Dz. u. p. Nr. 238, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Do powzięcia ważnej uchwały przez zarząd górniczej kasy brackiej w myśl § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 6. września 1914, Dz. u. p. Nr. 238, potrzeba zgodnie z statutem dokonanego powołania zarządu i jego zdolności do powzięcia uchwał, tudzież zgody conajmniej dwóch trzecich części obecnych członków zarządu i przyzwolenia właściwego starostwa górniczego.

§ 2.

W miejsce członków zarządu, pociągniętych do służby wojskowej — o ile w statutach kasy brackiej nie przewidziano możności ich natychmiastowego zastępstwa przez innych członków — winna kooptować zastępców grupa tych członków zarządu, do której należał członek, pociągnięty do służby wojskowej. Jeżeli nie dokonano kooptacyi w ciągu terminu, ustanowionego przez władzę nadzorczą pierwszej instancyi, w takim razie może ta władza zamianować zastępców. Urząd członków zarządu, powołanych drogą kooptacyi lub mianowanych przez władzę górniczą, gaśnie, jeżeli członek zarządu, którego pociągnięto do służby wojskowej, powrócił ponownie do swojej służby lub jeżeli dokonano zgodnego z statutem zastępstwa tegoż stosownie do grupy, do której on należał, w drodze przeprowadzonego na walnem zgromadzeniu wyboru uzupełniającego lub w drodze zamianowania przez posiadaczy kopalni.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Trnka wlr.

255.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 23. września 1914,

którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 6, dotyczącego tworzenia wydziałów farmaceutów, zostających w kondycyi.

Na zasadzie § 63. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, o uregulowaniu spraw, dotyczących aptek, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 3. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 6, ma opiewać:

„Prawo do wyboru członków wydziału i zastępców na pewien oznaczony okręg gremialny przysługuje według postanowień tego rozporządzenia każdemu magistrowi farmacyi, który w granicach okręgu gremialnego pełni czynną służbę farmaceutyczną w pewnej aptece publicznej lub zakładowej, używa w zupełności praw obywatelskich i nie jest według postanowień statutu gremialnego uprawnionym do głosowania członkiem gremium.

Uprawnienie do wyboru będzie stwierdzone przez wpisanie na listę wyborców (§ 5., ustęp trzeci).

Członkiem wydziału względnie zastępcą może być wybrany każdy uprawniony do wyboru, o ile jest obywatelem austryackim.“

Artykuł II.

§ 17. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 6, ma opiewać:

„Przewodniczący, jego zastępca i członkowie wydziału sprawują swój urząd bezpłatnie; jednakże należy się im wynagrodzenie wydatków w gotówce, spowodowanych wypełnianiem ich powinności w wydziale. Na pokrycie tych wydatków oraz innych rozchodów, połączonych z sprawowaniem czynności wydziału, można od magistrów farmacyi, zatrudnionych w okręgu gremialnym a nie wyłączonych od czynnego prawa wyboru (§ 3., ustęp pierwszy), pobierać opłaty.“

Artykuł III.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

256.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 23. września 1914,

którem zmienia się § 38. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1912, Dz. u. p. Nr. 47, dotyczącego zatrudniania sił pomocniczych przy prowadzeniu aptek.

Na zasadzie § 5. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, o uregulowaniu spraw, dotyczących aptek, zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

§ 38. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1912, Dz. u. p. Nr. 47, ma opiewać:

„Za czas spędzony w aptece otrzymuje funkcyonaryusz od aptekarza wykaz służbowy (wzór *F*), który musi być potwierdzony przez przełożeństwo gremium i przez przewodniczącego wydziału farmaceutów, pozostających w kondycyi, tudzież widymowany przez lekarza urzędowego politycznej władzy powiatowej.“

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

257.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości z dnia 24. września 1914,

którem z powodu zawikłań wojennych wydaje się postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy terminy i postępowanie zarządza się, co następuje:

§ 1.

Do odnowienia marek, które celem zachowania prawa marki w myśl postanowień § 16. ustawy o ochronie marek z dnia 6. stycznia 1890, Dz. u. p. Nr. 19, należało odnowić w czasie od dnia 26. lipca do dnia 31. grudnia 1914 włącznie, udziela się przedłużenia terminu do dnia 1. lutego 1915.

§ 2.

10letni czas trwania marki, odnowionej na zasadzie § 1., rozpoczyna się z dniem, w którym ta marka w myśl postanowień ustawy z dnia 6. stycznia 1890, Dz. u. p. Nr. 19, najpóźniej musiałaby być odnowiona.

§ 3.

Jeżeli marka, do której odnosi się § 1., zgasła przed upływem powyższego terminu z powodu zaniedbania odnowienia, natenczas należy w razie odnowienia jej w ciągu tego terminu, uważać zgaśnięcie za niezaszłe względnie cofnąć je.

§ 4.

Uprawnienie przyznane w § 1. odnosi się do marek przedsiębiorstw zagranicznych w miarę obowiązujących układów z krajem, z którego marka pochodzi.

§ 5.

Początek i bieg terminu do wniesienia skargi według § 4. ustawy z dnia 30. lipca 1895, Dz. u. p. Nr. 108, wstrzymuje się wskutek nieobecności, spowodowanej służbą wojenną lub wydarzeniami wojennemi, jeżeli okoliczności te stanowiły przeszkodę w wniesieniu skargi, i to na czas trwania tych przeszkód.

§ 6.

O ile niniejsze rozporządzenie nie zawiera odmiennych zarządzeń, postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 245, dotyczące postanowień wyjątkowych co do postępowania i czasokresów w sprawach prawa publicznego na rzecz osób wojskowych, mają zastosowanie także do czynności administracyjnych w sprawach ochrony marek.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Trnka** wlr.

Schuster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLV. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1914.

Treść: (№ 258. i 259.) 258. Rozporządzenie, którem uchyla się przepis wykonawczy z dnia 22. lutego 1908, do ustawy z dnia 16. grudnia 1906, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej. — 259. Rozporządzenie, dotyczące zmiany statutu Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy.

258.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia 26. września 1914,

którem uchyla się przepis wykonawczy z dnia 22. lutego 1908, Dz. u. p. Nr. 42. do ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej.

Wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, dotyczące ubezpieczenia pensyjnego funkcyonaryuszy, uchyla się rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami z dnia 22. lutego 1908, Dz. u. p. Nr. 42, dotyczące przepisu wykonawczego do ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcyonaryuszy w służbie publicznej.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1914.

Heinold wlr.

259.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 26. września 1914,

dotyczące zmiany statutu Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy.

Na zasadzie § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 225, dotyczącego ubezpieczenia pensyjnego funkcyonaryuszy, zarządza się, aby statut Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy opiewał w sposób następujący.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. października 1914.

Heinold wlr.

Statut

Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy.

Część pierwsza.

Postanowienia w sprawie organizacyi.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Zakład pensyjny, założony na zasadzie § 39. ustawy o ubezpieczeniu pensyjnem, nosi nazwę

„Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy“ i ma siedzibę w Wiedniu.

§ 2.

Zakład pensyjny posiada jako taki zdolność do działań prawnych, może więc we własnem imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać przed sądy i być pozywanym.

Jego sądem zwyczajnym jest rzeczowo właściwy sąd wiedeński.

§ 3.

Zadaniem Zakładu pensyjnego jest przeprowadzenie ubezpieczenia, przepisanego ustawą o ubezpieczeniu pensyjnem i jej nowelami (ustawą z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, rozporządzeniem cesarskiem z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, i rozporządzeniem cesarskiem z dnia 28. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 225 — oznaczonemi w dalszym ciągu krótko ust. o ub. p. —), o ile ubezpieczenie to nie zostanie uskutecznione stosownie do §§ 64. i nast. u. o ub. p. przez instytucye zastępcze.

§ 4.

Zakład pensyjny rozciąga działalność swoją na królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa.

Obwieszczenia Zakładu pensyjnego uskutecznia się z mocą prawną przez jednorazowe ich umieszczenie w „Wiener Zeitung“, zaś obwieszczenia biur krajowych przez ich umieszczenie w urzędowych dziennikach krajowych okręgu biura krajowego.

Wydziałowi kierującemu względnie komisyi zawiadowczej wolno zawiadamiać członków o ogłoszeniach także w inny sposób.

§ 5.

Imieniem Zakładu pensyjnego podpisuje prezydent lub jeden z jego zastępców wspólnie z generalnym sekretarzem lub jego zastępcą wszystkie wygotowania, nie dotyczące spraw bieżących, w szczególności wszelkie pisma i dokumenty, na których opiera się zobowiązanie Zakładu lub którymi on pozbywa się praw, jakoteż wszelkie podania i sprawozdania, wystosowywane do władz państwowych i autonomicznych, do reprezentacyi państwa i kraju. Podpis uskutecznia się w ten sposób, iż wspomniani funkcyonaryusze do słów „Powszechny Zakład pensyjny dla funkcyonaryuszy“, wyciśniętych pieczątką lub napisanych przez kogokolwiek, dodają swoje własnoręczne podpisy.

Wszelkie wygotowania, tyczące się spraw bieżących, podpisuje samoistnie generalny sekretarz lub jego zastępca.

Podpisanie nakazów zapłaty, wystosowanych do kasy i pocztowej kasy oszczędności, jakoteż czeków bankowych odbywa się stosownie do przepisów obowiązującego każdocześnie regulaminu służbowego.

§ 6.

Członkami Zakładu pensyjnego są ci funkcyonaryusze, dla których zakład ten stosownie do § 64., ustęp przedostatni u. o ub. p. jest pod względem ubezpieczenia właściwy, jakoteż ich każdocześni służbodawcy oraz osoby, ubezpieczone dobrowolnie stosownie do § 88.

Prawa i obowiązki członków oceniać należy, o ile one nie wynikają z ust. o ub. p., według niniejszego statutu.

II. Zarząd.

§ 7.

Zarząd Zakładu pensyjnego sprawują:

1. wydział kierujący,
2. walne zgromadzenie.

Organami wykonawczymi są:

3. wydział zawiadowczy,
4. biura krajowe Zakładu pensyjnego,
5. urzędnik kierujący (generalny sekretarz).

Bez uszczuplenia swej własnej odpowiedzialności, może wydział kierujący poruczać wypełnianie poszczególnych swych obowiązków prezydentowi, wydziałowi zawiadowczemu, wydziałom ściślejszym lub płatnym urzędnikom. Taksamo może wydział zawiadowczy bez uszczuplenia swej własnej odpowiedzialności poruczać wypełnianie poszczególnych swych obowiązków prezydentowi, wydziałom ściślejszym lub płatnym urzędnikom.

a) Prezydent.

§ 8.

Prezydenta mianuje Minister spraw wewnętrznych.

Prezydent reprezentuje Zakład pensyjny na zewnątrz i sprawuje naczelne kierownictwo i nadzorowanie toku interesów Zakładu; jemu podlegają wszyscy funkcyonaryusze Zakładu. Niezależnie od władzy dyscyplinarnej, przysługującej wydziałowi kierującemu (§ 14., punkt 15., i § 22.) i naczelnikom biur krajowych (§ 47., ustęp 1.), ma prezydent prawo zawieszania w służbie funkcyonaryuszy Zakładu pensyjnego jakoteż jego biur krajowych oraz prawo wytaczania przeciw nim dochodzenia dyscyplinarnego względnie wydania polecenia naczelnikowi, aby tenże dochodzenie takie rozpoczął i przeprowadził. W razie powzięcia takiej uchwały przez wydział kierujący lub wydział zawiadowczy prezydent ma także obowiązek wytaczać i przeprowadzać dochodzenie dyscyplinarne

przeciw funkcyonaryuszom Zakładu pensyjnego, względnie jego biur krajowych, albo polecić naczelnikowi wytoczenie i przeprowadzenie takiego dochodzenia. O wyniku dochodzenia dyscyplinarnego należy złożyć sprawozdanie wydziałowi kierującemu względnie wydziałowi zawiadowczemu.

Prezydent zwołuje wydział zawiadowczy, wydział kierujący i walne zgromadzenie i oznacza porządek dzienny posiedzeń. On przewodniczy w wszystkich tych korporacyach, on mianuje protokolanta, oznacza porządek kolejny spraw, które mają być referowane, kieruje obradami, oznacza sposób głosowania w granicach istniejących przepisów i ogłasza uchwały.

Prezydent ma prawo każdego czasu wglądać we wszystkie księgi, dokumenty, protokoły i akta, przeprowadzać rewizyę kas, być obecnym przy rewizyach, przeprowadzanych przez komisyę rewizyjną i zarządzać nadzwyczajne rewizye kas i ksiąg.

Prezydent ma prawo zawieszania uchwał wydziału zawiadowczego, które według jego zapatrywania sprzeciwiają się ustawie lub niniejszemu statutowi lub mogłyby narazić Zakład pensyjny na niepowetowaną szkodę, a to aż do decyzyi wydziału kierującego, któremu należy odnośną sprawę przedłożyć na jego najbliższem posiedzeniu; w razie zaistnienia takich samych warunków ma on także prawo wstrzymania aż do decyzyi władzy nadzorczej uchwał wydziału kierującego, jak również uchwał walnego zgromadzenia, które według jego zapatrywania sprzeciwiają się ustawie lub niniejszemu statutowi.

Prezydent ma prawo w porozumieniu z tym wiceprezydentem, który miałby z kolei objąć zastępstwo prezydenta, a gdyby tenże doznał przeszkody, z innym wiceprezydentem, z zastrzeżeniem dodatkowego zawiadomienia walnego zgromadzenia, wydziału kierującego, względnie wydziału zawiadowczego wydać, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem, wszelkie zarządzenia, wychodzące nawet poza jego zakres działania, skoro Zakład pensyjny lub jedno z jego biur krajowych mają być uchronione w ten sposób od grożącej im szkody albo ma im być zapewniona korzyść, którejby zresztą nie uzyskały.

W razie doznania przeszkody przez prezydenta przechodzą jego prawa i obowiązki na jego zastępców w ten sposób, że oni powołani są do sprawowania swych funkcyi według turnusu, ułożonego w porozumieniu z prezydentem.

b) Wydział kierujący.

§ 9.

Wydział kierujący Zakładu pensyjnego składa się z prezydenta i 20 członków, z których jedna połowa należy do grupy służbodawców, a druga do grupy ubezpieczonych.

§ 10.

Każda z obu grup wydziału kierującego wybiera ze swego grona jednego zastępcę prezydenta.

Członków wydziału kierującego wybiera walne zgromadzenie z pośród własnowolnych członków Zakładu w drodze oddzielnych wyborów obu grup (służbodawców i ubezpieczonych). Z własnowolnymi członkami z grupy służbodawców należy uważać na równi te własnowolne osoby, które jako takie nie są wprawdzie członkami Zakładu pensyjnego w tej grupie, według norm ustawowych lub statutowych powołane są jednak do zastępowania na zewnątrz osoby prawnej (korporacyi, zjednoczenia, towarzystwa itd.), będącej członkiem Zakładu pensyjnego. W taki sam sposób wybiera się dla każdego członka dwóch zastępców. W kartach głosowania należy zaznaczyć, kto ma być piewszym a kto drugim zastępcą. Zastępców, przeznaczonych w kartach głosowania na pierwszych zastępców, należy powoływać przed tymi, którzy w kartach głosowania zostali oznaczeni jako drudzy zastępcy. Tak członkowie wydziału kierującego jak i ich zastępcy muszą być obywatelami austryackimi.

Do wydziału kierującego jakoteż wszystkich innych kollegiów Zakładu pensyjnego nie mogą być wybrane:

1. Wszystkie osoby, zostające pod władzą ojcowską, opieką lub kuratelą.

2. Ci, którzy pobierają zaopatrzenie dla ubogich z funduszów publicznych lub gminnych albo którzy pobierali je w roku, poprzedzającym bezpośrednio wybór, albo którzy w ogóle korzystają z dobroczynności publicznej.

3. Osoby, do których majątku otwarto konkurs, aż do jego ukończenia, a jeżeli upadły dłużnik jest kupcem, aż do uzyskania z powrotem zdolności do praw, oznaczonych w § 246. ordynacyi konkursowej z dnia 25. grudnia 1868, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1869.

4. Osoby, zasądzone na karę z powodu zbrodni lub z powodu przekroczenia kradzieży, sprzeniewierzenia, uczestnictwa w tychże, oszustwa, rajfurstwa (§§ 460., 461., 463., 464., 512 k. k.), z powodu czynów karygodnych, oznaczonych w § 1. ustawy z dnia 28. maja 1881, Dz. u. p. Nr. 47, i w § 1. ustawy z dnia 25. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 78, lub z powodu przekroczenia §§ 1., 2., 3., 4. i 5., ustęp przedostatni, ustawy z dnia 24. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 89.

Ten skutek zasądzenia gaśnie przy zbrodniach, wymienionych w § 6., l. 1. do 10. ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 131, z ukończeniem kary, przy innych zbrodniach po upływie lat dziesięciu, jeżeli winnego zasądzono na karę co najmniej pięcioletnią, zresztą zaś po upływie

lat pięciu, a przy przekroczeniach wyżej wymienionych po upływie lat trzech od chwili ukończenia kary.

5. Osoby, zasądzone na karę z powodu występku według §§ 66., 67., 68. lub 69. ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, przez trzy lata po ukończeniu kary.

6. Osoby, zasądzone z powodu jednego z występków, oznaczonych w §§ 3., 5., 7., 8 i 10. ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 18, dotyczącej postanowień karnych dla ochrony wolności wyborów i zgromadzeń, a to stosownie do postanowień § 14. powołanej ustawy.

7. Osoby, poddane dozorowi policyjnemu lub oddane do zakładu pracy przymusowej, aż do upływu trzech lat po ustaniu dozoru policyjnego, względnie po wypuszczeniu z zakładu pracy przymusowej.

8. Osoby, którym sąd odebrał władzę ojcowską nad ich dziećmi, jak długo dzieci te pozostają pod obcą opieką, jednak w każdym razie w ciągu trzech lat po wydaniu zarządzenia sądowego.

9. Osoby, zasądzone na zasadzie powszechnej ustawy karnej lub innych wydanych w przyszłości postanowień ustawowych więcej jak dwa razy na karę aresztu z powodu pijaństwa lub opilstwa, na czas trzech lat po ukończeniu kary.

Jeżeli ustawodawstwo karne wyda nowe postanowienia co do tego, z powodu jakiego karnosądowego skazania i na jaki przeciąg czasu traci się prawo wybieralności do reprezentacyi gminnych, natenczas te same postanowienia obowiązywać mają także co do wybieralności do zarządu kierującego i wszystkich innych kollegiów Zakładu pensyjnego.

W razie zrzeczenia się lub jeżeli zajdą okoliczności, wykluczające wybieralność, gaśnie mandat wybranego członka.

Okres urzędowania wybranych członków wydziału kierującego wynosi pięć lat; rozpoczyna się on od dnia ukonstytuowania się wydziału kierującego i gaśnie najpóźniej z dniem ukonstytuowania się nowego wydziału. Jeżeliby ukonstytuowanie się tego ostatniego miało nastąpić dopiero po upływie 5 lat, pozostaje ustępujący wydział w urzędzie nadal aż do czasu tego ukonstytuowania się.

Wyborów dodatkowych do wydziału kierującego na czas trwania reszty okresu funkcyjnego wydziału dokonuje walne zgromadzenie. Wyborem dodatkowym nie można zmienić rozdziału mandatów, uregulowanego w § 11.

§ 11.

Dwie piąte członków i zastępców, wybranych z poszczególnych grup, muszą mieć miejsce zamieszkania w Austryi dolnej. Z pośród nich musi conajmniej po trzech członków i sześciu zastępców należeć do każdej z dwóch grup biura krajowego w Wiedniu.

Przy wyborze reszty członków i zastępców należy zapewnić zastępstwo rozmaitych okręgów biur krajowych w sposób następujący:

Po jednym członku i po dwóch zastępców z grupy służbodawców i ubezpieczonych należy powołać z biura krajowego I. w Pradze, po jednym członku i po dwóch zastępców z grupy służbodawców i ubezpieczonych z biura krajowego II. w Pradze.

Służbodawcy, należący do biur krajowych I. i II. w Bernie i do biura krajowego w Opawie, muszą być reprezentowani w wydziale kierującym wspólnie przez jednego członka i dwóch zastępców. Tosamo odnosi się do ubezpieczonych, którzy należą do tych biur krajowych.

Służbodawcy, należący do biur krajowych w Gracu i Solnogrodzie, muszą być w wydziale kierującym reprezentowani wspólnie przez jednego członka i dwóch zastępców. Taksamo ubezpieczeni, należący do biur krajowych w Gracu i Solnogrodzie muszą być w wydziale kierującym reprezentowani wspólnie przez jednego członka i dwóch zastępców.

Po jednym członku i po dwóch zastępców z grupy służbodawców i ubezpieczonych należy powołać z biura krajowego w Tryeście.

Po jednym członku i po dwóch zastępców z grupy służbodawców i ubezpieczonych należy powołać z biura krajowego we Lwowie.

§ 12.

Jeżeli członek wydziału kierującego występuje z wydziału przed upływem okresu urzędowania, natenczas winien prezydent powołać pierwszego, a jeżeli i ten już wystąpił, drugiego zastępcę na członka wydziału.

O każdej zmianie w składzie wydziału kierującego należy zawiadomić Ministerstwo spraw wewnętrznych w dniach ośmiu.

§ 13.

Do wydziału kierującego należy reprezentowanie Zakładu pensyjnego i załatwianie jego spraw, o ile do tego ostatniego nie jest powołane walne zgromadzenie lub biura krajowe.

Legitymacyę dla prezydenta stanowi dekret nominacyjny, zaś legitymacyę dla członków wydziału kierującego, wybranych przez walne zgromadzenie, karta legitymacyjna, wystawiona przez prezydenta.

§ 14.

Do obowiązków wydziału kierującego należy w szczególności:

1. wybór zastępcy prezydenta Zakładu pensyjnego; wyboru tego dokonuje się na czas trwania okresu urzędowania wydziału kierującego;

2. wybór wydziału zawiadowczego, komisyi rewizyjnej i weryfikatorów;

3. ustanawianie terminu do wyboru całego wydziału kierującego i do wyborów uzupełniających do tegoż wydziału, tudzież terminów dla tych wyborów, które muszą poprzedzać wybór całego wydziału kierującego, względnie wybór uzupełniający;

4. zażądanie dodatku państwowego, który w myśl § 37. ust. o ub. p. ma być udzielany Zakładowi pensyjnemu i powzięcie uchwały co do preliminarza kosztów administracyjnych Zakładu pensyjnego i jego biur krajowych, przedkładanego przez sekretarza generalnego w grudniu każdego roku;

5. powzięcie uchwały co do sprawozdania rocznego i przedstawianie tegoż walnemu zgromadzeniu;

6. orzekanie o opartych na u. o ub. p. roszczeniach ubezpieczonych i członków ich rodzin, jeżeli jednogłośna uchwała komisyi rentowej co do uznania lub odrzucenia takiego roszczenia albo co do wymiaru tegoż, wreszcie co do odebrania renty nie przyjdzie do skutku (§ 46. δ);

7. uchwała co do korzystnego umieszczenia rozporządzalnego majątku Zakładu (§ 88. u. o ub. p.);

8. orzekanie w przedmiocie uchwał wydziału zawiadowczego, wstrzymanych przez prezydenta;

9. orzekanie w sprawie uchwalonych przez biura krajowe porządków czynności oraz w sprawie uchwalonych zmian tychże;

10. nadzór nad załatwianiem spraw przez biura krajowe, jak również wszelkie zarządzenia celem zachowania jednolitości w administracyi i stosowaniu ustaw;

11. zezwalanie na tworzenie ajencyi miejscowych;

12. uchwalanie zmian pragmatyki służbowej dla funkcyonaryuszy Zakładu pensyjnego i jego biur krajowych, tudzież wydanie i zmiana instrukcyi służbowych i regulaminów dla poszczególnych gałęzi Zakładu pensyjnego i biur krajowych;

13. mianowanie, posuwanie na wyższe posady i oddalanie stałych urzędników, urzędników pomocniczych, urzędniczek pomocniczych i sług Zakładu pensyjnego, z wyjątkiem tych, którzy należą do biur krajowych, tudzież ustalanie norm co do przyjmowania i oddalania urzędników prowizorycznych, urzędników pomocniczych, urzędniczek pomocniczych i służby;

14. mianowanie i oddalanie stałych funkcyonaryuszy biur krajowych po zniesieniu się z wydziałem tych ostatnich; posuwanie na wyższe posady stałych funkcyonaryuszy biur krajowych w porozumieniu z wydziałem tych ostatnich; ustalanie ryczałtu na prowizorycznych urzędników i sług;

15. wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad wszystkimi funkcyonaryuszami Zakładu pensyjnego w myśl pragmatyki służbowej niezależnie od praw, przysługujących prezydentowi (§ 8.) i władzy dyscyplinarnej naczelników biur krajowych (§ 47.);

16. organizacya pośrednictwa posad stosownie do uchwał walnego zgromadzenia;

17. rozdział między poszczególne biura krajowe przyzwolonego przez walne zgromadzenie kredytu z funduszu zapomogowego dla osób bez posady, żyjących w niedostatku.

§ 15.

Wydział kierujący zbiera się w Wiedniu na wezwanie prezydenta lub jego zastępcy w miarę zachodzącej potrzeby, co najmniej jednak trzy razy do roku.

Wydział kierujący musi być zwołany natychmiast, jeżeli zażąda tego przynajmniej czwarta część jego członków.

Zaproszenia rozesłać należy co najmniej na ośm dni przed zarządzonem posiedzeniem, o ile możności z dołączeniem całego materyału, przeznaczonego do obrad i powzięcia uchwał.

W razie doznania chwilowej przeszkody przez jednego z członków wydziału kierującego, powoła się jego pierwszego zastępcę albo jeżeli i ten doznał przeszkody, jego drugiego zastępcę, skoro o zaszłej przeszkodzie zostanie prezydent zawiadomiony co najmniej na trzy dni przed posiedzeniem.

Zasięganie uchwał wydziału kierującego w drodze kurrendy dopuszczalne jest tylko w nadzwyczajnych wypadkach, których nagłość należy uzasadnić na najbliższem posiedzeniu wydziału kierującego, na jednomyślną uchwałę wydziału zawiadowczego odnośnie do spraw, przytoczonych w § 14., punkt 6., 13. i 14., a to z tem ograniczeniem, że między postawieniem wniosku a terminem ostatecznym do oddania głosów musi upłynąć co najmniej ośm dni i że na żądanie choćby tylko jednego członka wydziału kierującego należy poddać daną sprawę obradom kollegialnym i powziąć w ten sposób uchwałę.

§ 16.

Przewodniczy prezydent lub w razie przeszkód, dotyczących jego osoby, na przemian wybrani zastępcy, a w razie przeszkód, dotyczących zastępców, członek wyznaczony w tym celu przez wydział kierujący uchwałą, powziętą większością głosów.

Wydział kierujący jest zdolny do powzięcia uchwał, jeżeli zaproszono wszystkich członków i jeżeli przynajmniej po czterech członków, należących do grupy służbodawców i grupy ubezpieczonych, jest obecnych.

Wybory dokonywane przez wydział kierujący odbywają się w oddzielnych głosowaniach obu grup (służbodawców i ubezpieczonych) i przychodzą do skutku w każdej grupie zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego. Wszystkie inne głosowania wydziału kierującego przychodzą do skutku zwykłą większością głosów. Przewodniczący głosuje tylko w razie równego podziału głosów i rozstrzyga w takim razie.

Z rozpraw wydziału kierującego prowadzi się protokół, który ma być podpisany przez przewodniczącego, protokolanta i dwóch weryfikatorów. W celu spełnienia tego ostatniego zadania wybiera wydział kierujący na cały czas swego okresu czynności sześciu weryfikatorów, a mianowicie trzech z grupy służbodawców i trzech z grupy ubezpieczonych. Kolej, w jakiej weryfikatorzy spełniają swe czynności, oznacza przewodniczący.

§ 17.

Członkowie wydziału kierującego sprawują swój urząd jako godność honorową, ale należy im zwracać wydatki w gotówce oraz przyznawać stosowne remuneracye za ewentualne roboty, wymagające większego trudu (§ 37., punkt 5.).

c) Wydział zawiadowczy.

§ 18.

Wydział zawiadowczy składa się z prezydenta, z jego dwóch zastępców, z dwóch w Wiedniu lub Austryi dolnej zamieszkałych członków wydziału kierującego, a to po jednym z każdej grupy tego wydziału i z kierującego urzędnika (generalnego sekretarza) Zakładu pensyjnego, tudzież jego zastępcy lub w razie przeszkody, dotyczącej ich osoby, z urzędników, którym prezydent poruczy ich zastępstwo; obaj ci urzędnicy mają jedynie głos doradczy.

Dla każdego z obu członków grupy służbodawców i służbobierców należy ustanowić zastępcę.

Członków i zastępców wybiera wydział kierujący na przeciąg jednego roku.

§ 19.

Wydział zawiadowczy odbywa posiedzenia w miarę potrzeby.

Uchwały zapadać mogą jedynie w obecności przynajmniej trzech uprawnionych do głosowania członków, nie wliczając przewodniczącego. Przewodniczący głosuje także i w razie równego podziału głosów uważa się ten wniosek za przyjęty, na który zgodził się przewodniczący.

Wydział zawiadowczy ma prawo w razie, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem, wydać z zastrzeżeniem dodatkowego zawiadomienia walnego zgromadzenia względnie wydziału kierującego wszelkie zarządzenia, któremi Zakład pensyjny lub jedno z jego biur krajowych mają być uchronione od grożącej im szkody lub ma im być zapewniona korzyść, którejby zresztą nie osiągnęły.

§ 20.

Wydział zawiadowczy załatwia bieżące sprawy Zakładu pensyjnego. Do niego należy przedewszystkiem:

1. rozstrzyganie wniosków biur krajowych w sprawie przyjmowania ubezpieczonych dobrowolnie stosownie do § 88., ustęp 2.;

2. ułożenie instrukcyi, dotyczącej przyznawania rent dla członków rodziny stosownie do § 64., al. *b*;

3. ułożenie instrukcyi, dotyczącej przyznawania i wymiaru wsparć fakultatywnych dla osób bez posady w granicach kredytu, udzielonego przez walne zgromadzenie;

4. rozstrzyganie co do przyznawania odpraw w wysokości połowy wartości kapitałowej roszczeń w myśl § 79., punkt 2., dla pobierających rentę, którzy przebywają stale za granicą;

5. ułożenie instrukcyi w sprawie zarządzania postępowania leczniczego stosownie do § 82. i ustanawianie wsparcia, które ma być udzielone członkom rodziny ubezpieczonego, poddanego postępowaniu leczniczemu;

6. przyjmowanie, posuwanie na wyższe posady i oddalanie prowizorycznych urzędników Zakładu pensyjnego, z wyłączeniem tych, którzy należą do biur krajowych, tudzież ustalanie ich poborów w granicach norm, uchwalonych przez wydział kierujący;

7. bieżący zarząd majątkowy;

8. przygotowanie wszystkich przedłożeń dla wydziału kierującego;

9. rozstrzyganie wniosków podmiotów, ubezpieczających zastępczo, a dotyczących przeniesienia ogółu ubezpieczonych lub przyjęcia do ubezpieczenia wzajemnego.

Członkom wydziału zawiadowczego należy się wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy walne zgromadzenie (§ 37., l. 5.).

d) Komisya rewizyjna.

§ 21.

Wydział kierujący wybiera na czas trwania swych funkcyi ze swego grona w drodze odrębnych aktów wyborczych z pośród służbodawców i ubezpieczonych komisyę rewizyjną, składającą się z dwóch członków, dla których należy ustanowić czterech zastępców. Jednego członka i dwóch zastępców należy powołać z grupy służbodawców

i tak samo jednego członka i dwóch zastępców z grupy ubezpieczonych. Członkowie komisyi rewizyjnej nie mogą być członkami wydziału zawiadowczego.

Komisya rewizyjna ma za zadanie poddawać rewizyi zwyczajnie przynajmniej dwa razy do roku kasy i księgi, sprawy książkowe i rachunkowe, przechowywanie funduszów i odnoszące się do nich dokumenty; na wezwanie prezydenta ma ona także przedsiębrać rewizye nadzwyczajne (zobacz § 8.). Oprócz tego jest komisya ta obowiązana do badania zamknięcia rachunkowego Zakładu. O każdej rewizyi jakoteż o wyniku badania zamknięcia rachunkowego winna składać wydziałowi kierującemu pisemne sprawozdanie. W razie wykrycia przytem jakichkolwiek nieprawidłowości ma złożyć bezzwłocznie pisemne sprawozdanie wydziałowi kierującemu do rąk prezydenta.

Rewizyę można przedsiębrać tylko w obecności obu członków.

e) Funkcyonaryusze Zakładu pensyjnego.

§ 22.

Postanowienia ustawy z dnia 19. kwietnia 1872. Dz. u. p. Nr. 60, o nadawaniu posad wysłużonym podoficerom przez przedsiębiorstwa przez państwo subwencyonowane, mają analogiczne zastosowanie przy obsadzaniu posad służbowych Zakładu pensyjnego, o ile dla nich nie są wymagane specyalne wiadomości fachowe.

Urzędników Zakładu pensyjnego należy zaprzysiądz i zobowiązać według formularza 5., dołączonego w dodatku; urzędnicy ci podlegają władzy dyscyplinarnej wydziału kierującego; prezydent ma jednak prawo zarządzenia tymczasowego zawieszenia w służbie.

Zamianowanie i oddalenie kierującego urzędnika Zakładu pensyjnego (generalnego sekretarza) tudzież odpowiedzialnego technika asekuracyjnego wymaga zatwierdzenia Ministra spraw wewnętrznych.

Legitymacyę stałych urzędników stanowi dekret nominacyjny.

§ 23.

Do urzędnika kierującego (sekretarza generalnego) należy administracyjne kierownictwo spraw w myśl u. o ub. p., statutu, tudzież uchwał walnego zgromadzenia, wydziału kierującego i wydziału zawiadowczego. W szczególności ma on prawo:

1. stawiania wniosków we wszystkich sprawach, należących do zakresu działania wydziału zawiadowczego;

2. przyjmowania do służby pomocniczej na podstawie upoważnienia wydziału kierującego pomocniczych urzędników, pomocnicze urzędniczki oraz sług dla centrali, oddalania tychże i oznaczania ich poborów w granicach funduszów, przyznanych przez wydział kierujący, i norm, przezeń wydanych;

3. zarządzenia, w jaki sposób sprawy bieżące mają być załatwiane;

4. do niego należy nadzór nad kasami samego Zakładu pensyjnego. W tym celu ma on w szczególności sprawować zamykanie dostępu do ubikacyi kasowych i zajmować przydzielone mu ubikacye w budynku urzędowym. Przydzielenie tych ostatnich nastąpi bezpłatnie *in partem salarii*.

W razie doznania przeszkody przez urzędnika kierującego (sekretarza generalnego) sprawuje jego powyższe upoważnienia, do których należy w szczególności także zamykanie dostępu do ubikacyi kasowych, zastępca sekretarza generalnego. W tym celu winien ten ostatni zajmować przydzielone mu ubikacye w budynku urzędowym. Przydzielenie ubikacyi tych nastąpi bezpłatnie *in partem salarii*.

f) Walne zgromadzenie.

§ 24.

Walne zgromadzenie składać się będzie z delegatów. Delegaci muszą być członkami Zakładu pensyjnego.

Delegatów wybierają wydziały biur krajowych Zakładu pensyjnego z grona członków własnowolnych, należących do odnośnych biur krajowych. Do zastępstwa osób prawnych w grupie służbodawców ma analogiczne zastosowanie postanowienie § 10., ustęp 2.

Z liczby delegatów musi jedna połowa należeć do grupy służbodawców, a druga do grupy ubezpieczonych.

Ilość delegatów, wybieranych przez wydział pewnego biura krajowego, zależy od ilości należących do tego biura członków, a to tak, że na każdych 5000 członków przypada 2 delegatów, przyczem części ułamkowej tej cyfry aż do 2500 członków uwzględniać się nie będzie, podczas gdy części ułamkowe, przekraczające 2500, uzasadniają prawo do dwóch delegatów. Każde biuro krajowe musi mieć najmniej dwóch delegatów.

Równocześnie z wyborem delegatów należy przedsięwziąć wybór zastępców, a to według zasad, obowiązujących co do wyboru delegatów. Dla każdego delegata należy wybrać dwóch zastępców.

Okres urzędowania delegatów wynosi pięć lat, licząc od dnia (nadzwyczajnego) walnego zgromadzenia, odbytego celem ukonstytuowania się, aż do dnia następującego po niem 5. zwyczajnego walnego zgromadzenia.

Okres urzędowania zastępcy, powołanego w charakterze delegata, rozciąga się na pozostały jeszcze czas trwania mandatu wybranych delegatów

§ 25.

Pod względem wyboru delegatów i zastępców rozstrzyga spis członków według stanu z dnia podstawowego (§ 62. *a*, ustęp 1., u. o u. p.) dla bezpośrednio poprzedzającego wyboru delegatów na główne zgromadzenie. Na podstawie tego spisu oznacza wydział biura krajowego liczbę delegatów, którzy mają być wybrani z każdej grupy (§ 24., ustęp 4.).

Wybór delegatów i ich zastępców przeprowadza się w drodze osobnych aktów wyborczych obu grup (pracodawców i ubezpieczonych). W kartach głosowania należy oznaczyć, kto ma być pierwszym, a kto drugim zastępcą. Zastępców, którzy oznaczeni są w kartkach głosowania jako pierwsi, należy powołać przed tymi, którzy są oznaczeni w kartkach wyborczych jako drudzy.

Wybór odbywa się pod kierownictwem naczelnika lub jednego z jego zastępców zapomocą kartek głosowania.

Wybranymi są ci, na których padła największa ilość głosów. Pomiędzy tymi, którzy otrzymali równą ilość głosów, rozstrzyga los, wyciągnięty przez kierującego wyborem.

§ 26.

Z przeprowadzonego wyboru należy spisać protokół, który wygotować ma protokolant, wyznaczony w tym celu przez kierującego wyborem; protokół ten ma być podpisany przez kierującego wyborem i przez protokolanta i winien zawierać daty cyfrowe, rozstrzygające pod względem ustalenia liczby wybrać się mających delegatów, listę obecnych członków wydziału, którzy stawili się do wyboru, wynik przeprowadzonego głosowania i spis wybranych delegatów oraz ich zastępców, z którego można będzie ocenić ich przynależność do grupy służbodawców lub ubezpieczonych tudzież porządek kolejny zastępców.

Odpisy protokołu należy przesłać bezzwłocznie wydziałowi kierującemu Zakładu pensyjnego i właściwej politycznej władzy krajowej.

Delegatom i zastępcom, wstępującym w ich miejsce, wystawi naczelnik biura krajowego certyfikaty, upoważniające ich do udziału w walnem zgromadzeniu.

§ 27.

Mandat delegata gaśnie:

1. przez utratę wybieralności;
2. przez złożenie mandatu.

W tych wypadkach winien naczelnik odnośnego biura krajowego powołać na resztę okresu urzędowania w charakterze delegata najbliższego stopniem zastępcę ustępującego delegata (§ 25., ustęp 2.) i donieść o tem wydziałowi kierującemu Zakładu pensyjnego tudzież właściwej politycznej władzy krajowej.

§ 28.

Gdyby w ciągu okresu urzędowania zabrakło obu zastępców jednej trzeciej części pewnej grupy, należy dokonać odnośnych wyborów dodatkowych.

Przepisy § 25., ust. 2., 3. i 4., mają analogiczne zastosowanie pod względem przeprowadzenia takich wyborów dodatkowych.

§ 29.

Walne zgromadzenie zastępuje ogół członków Zakładu pensyjnego; uchwały jego, powzięte w myśl statutu, obowiązują wszystkich członków.

§ 30.

Walne zgromadzenia są albo zwyczajne albo nadzwyczajne. Odbywają się one we Wiedniu.

Zwyczajne walne zgromadzenie odbywa się corocznie, najpóźniej w miesiącu październiku.

§ 31.

Nadzwyczajne walne zgromadzenie może być zwołane, ilekroć sprawy tego wymagają; musi zaś być zwołane, jeżeli walne zgromadzenie uchwaliło zwołanie lub jeżeli żąda tego przynajmniej jedna trzecia część delegatów jednej grupy, podając powody. W tych ostatnich wypadkach ma ono odbyć się najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni, licząc od dnia uchwały lub doręczenia żądania prezydentowi, o ile uchwała walnego zgromadzenia nie zarządzi co innego.

§ 32.

Zwołanie każdego walnego zgromadzenia następuje przynajmniej na 4 tygodnie przed jego odbyciem w drodze obwieszczenia, wydanego w myśl § 4. Obwieszczenie winno podawać czas zebrania, lokal zgromadzenia, ustalony przez prezydenta porządek dzienny oraz postanowienia statutu w sprawie zdolności do powzięcia uchwał; zamierzone zmiany statutu należy zapowiedzieć z podaniem ich istotnej treści; równocześnie należy wezwać biura krajowe, aby zaprosiły bezzwłocznie pismem poleconem delegatów na walne zgromadzenie.

§ 33.

Wnioski delegatów wówczas tylko obejmie się dodatkowo porządkiem dziennego zwyczajnego walnego zgromadzenia, jeżeli wniesiono je u prezydenta

na piśmie ze względu na to zgromadzenie najpóźniej na trzy tygodnie przed jego odbyciem. Porządkiem dziennym nadzwyczajnego walnego zgromadzenia obejmie się wnioski delegatów jedynie wówczas, jeżeli wniesione zostaną na piśmie równocześnie z żądaniem jego zwołania (§ 31.), względnie na tem walnem zgromadzeniu, na którem zapadła uchwała na zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, zostaną zgłoszone i w ciągu dalszych 14 dni wniesione na piśmie na ręce prezydenta.

§ 34.

Walnemu zgromadzeniu przewodniczy prezydent Zakładu pensyjnego a w razie przeszkody, na przemian jeden z wybranych zastępców, zaś gdyby im zaszła przeszkoda, jeden z członków, wyznaczony w tym celu przez prezydenta względnie jego zastępcę.

Członkowie wydziału kierującego mają prawo brania udziału w walnem zgromadzeniu i przysługuje im, jeżeli nie są członkami walnego zgromadzenia, głos doradczy.

Walne zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał, jeżeli w każdej z obu grup (służbodawcy i ubezpieczeni) przynajmniej jedna trzecia część delegatów jest obecną.

W razie gdyby walne zgromadzenie nie było zdolne do powzięcia uchwał, ma się odbyć w przeciągu sześciu tygodni z tym samym porządkiem dziennym drugie walne zgromadzenie, które może wówczas w sprawach, objętych tym porządkiem dziennym, powziąć ważne uchwały bez względu na liczbę obecnych.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów; do powzięcia uchwał co do zmian statutu wymaga się większości dwóch trzecich części głosów.

Wnioski, nie objęte porządkiem dziennym, można wziąć pod obrady tylko w razie ich nagłości, o której walne zgromadzenie rozstrzyga większością trzech czwartych głosów i powziąć następnie co do nich uchwałę zwykłą większością głosów. Zresztą mogą ważne uchwały zapaść tylko w sprawach, objętych porządkiem dziennym, z wyjątkiem uchwał co do wniosków na zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia.

§ 35.

Wybory, których dokonać ma walne zgromadzenie, przeprowadza się w drodze obrębnych aktów wyborczych dla służbodawców z jednej strony a dla ubezpieczonych z drugiej strony. Odbywają się one pod kierownictwem przewodniczącego zapomocą kartek głosowania w ten sposób, iż każda z obu grup (służbodawcy i ubezpieczeni) wybiera połowę tych, którzy mają być wybrani.

Wybranymi są ci, którzy w obrębie obu grup uzyskali największą ilość głosów. Pomiędzy tymi, którzy otrzymali równą ilość głosów, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 36.

Z przebiegu każdego walnego zgromadzenia winien protokolant, wyznaczony w tym celu przez przewodniczącego, spisać protokół, w którym podać należy porządek dzienny i stwierdzić prawidłowe zwołanie, zdolność do powzięcia uchwał, zapadłe uchwały i przeprowadzone wybory. Protokół podpisać ma przewodniczący tudzież dwóch z pośród obecnych delegatów, których on w tym celu wyznaczy, a z których jeden należeć musi do grupy służbodawców a drugi do grupy ubezpieczonych, wreszcie protokolant.

Odpis protokołu, z którego można powziąć daty co do zdolności do powzięcia uchwał, zapadłe uchwały i sposób przyjścia ich do skutku, należy wydać każdemu delegatowi i przedłożyć Ministerstwu spraw wewnętrznych.

§ 37.

Walnemu zgromadzeniu zastrzeżone są następujące sprawy:

1. wybór członków wydziału kierującego i ich zastępców (§ 10.) oraz potrzebne w danym razie wybory dodatkowe;

2. wybór czterech rewizorów celem zbadania zamknięcia rachunkowego (§ 51.) tudzież ich zastępców oraz potrzebne w danym razie wybory dodatkowe;

3. wydanie uchwały co do rocznego sprawozdania wydziału kierującego, co do udzielenia mu absolutoryum, tudzież co do użycia ewentualnej nadwyżki;

4. wydanie uchwał co do ewentualnych zmian statutu (§ 34., ustęp 5.);

5. ustanowienie wynagrodzenia dla prezydenta, naczelników i wszystkich innych funkcyonaryuszów Zakładu i biur krajowych Zakładu pensyjnego, oraz eventualnych remuneracyi dla delegatów na walne zgromadzenie;

6. wydanie uchwał co do nabywania i pozbywania nieruchomości;

7. powzięcie decyzyi w sprawie rozpoczęcia służby pośrednictwa posad;

8. zezwalania na wydatki z funduszu zapomogowego dla osób bez posady żyjących w niedostatku.

Do ważności uchwał, wymienionych pod 4. potrzebne jest zatwierdzenie rządowe.

g) Biura krajowe Zakładu pensyjnego.

§ 38.

Minister spraw wewnętrznych wyznaczy po wysłuchaniu odnośnych wydziałów krajowych, siedzibę i okręgi biur krajowych Zakładu pensyjnego.

Obecnie istnieje dziesięć biur krajowych, a mianowicie:

1. dwa biura krajowe w Czechach, obydwa z siedzibą w Pradze; biuro krajowe I. obejmuje okręgi wyborcze Rady państwa 1 do 75, biuro krajowe II. okręgi wyborcze Rady państwa 76 do 130;

2. jedno biuro krajowe dla Austryi dolnej z siedzibą w Wiedniu;

3. jedno biuro krajowe dla Austryi górnej, Solnogrodu, Tyrolu i Przedarulanii z siedzibą w Solnogrodzie;

4. jedno biuro krajowe dla Styryi i Karyntyi z siedzibą w Gracu;

5. dwa biura krajowe dla Moraw, obydwa z siedzibą w Bernie; biuro krajowe I. obejmuje ubezpieczonych narodowości niemieckiej i ich służbodawców, biuro krajowe II. obejmuje ubezpieczonych narodowości czeskiej i ich służbodawców.

Przynależność do jednego z obu biur krajowych zależy w razie, jeżeli ubezpieczony ma prawo wyboru do Rady państwa, od przynależności jego do jednego z narodowych ciał wyborczych dla wyboru do Rady państwa, w razie przeciwnym od oświadczenia, które ma ubezpieczony złożyć, a jeżeli oświadczenia takiego nie można uzyskać, od narodowości ubezpieczonego, która będzie ustalona przez właściwą polityczną władzę powiatową względnie rządową władzę policyjną;

6. jedno biuro krajowe dla Ślązka z siedzibą w Opawie;

7. jedno biuro krajowe dla Galicyi i Bukowiny z siedzibą w Lwowie;

8. jedno biuro krajowe dla miasta Tryestu z jego obszarem, Gorycyi i Gradyski, Istryi, Krainy i Dalmacyi z siedzibą w Tryeście.

§ 39.

Dla każdego biura krajowego będzie ułożony osobny porządek czynności (§ 50., punkt 3.). W razie niezgodności poszczególnych jego postanowień z postanowieniami statutu mają moc obowiązującą te ostatnie.

Język urzędowy dla wzajemnego znoszenia się centrali z biurami krajowemi i biur krajowych między sobą ustanawia wydział kierujący w drodze instrukcyi.

§ 40.

Przynależność do jednego z biur krajowych Zakładu pensyjnego zależy od miejsca zatrudnienia ubezpieczonego.

W przypadkach wątpliwych za miejsce zatrudnienia poczytywana będzie siedziba przedsiębiorstwa, względnie odnośnej filii.

Służbodawcy, którzy posiadają przedsiębiorstwa w okręgach kilku biur krajowych, należą do wszystkich tych biur.

Przynależność ubezpieczonego dobrowolnie (§ 88., ustęp 1. i 3.), który mieszka w krajach tutejszych, zależy od miejsca jego zwyczajnego zamieszkania; przynależność ubezpieczonego dobrowolnie w myśl § 88., ustęp 2., zależy od siedziby krajowego przedsiębiorstwa.

§ 41.

Biura krajowe są jako organa Zakładu pensyjnego upoważnione nabywać dla Zakładu pensyjnego prawa lub ich się pozbywać, zaciągać zobowiązania, wydawać wiążące prawnie decyzye, wnosić do sądu skargi i zastępować Zakład pensyjny przed sądem i poza sądem, a to w granicach, ustalonych ustawą o ubezpieczeniu pensyjnem, niniejszym statutem, obowiązującym dla dotyczącego biura krajowego porządkiem czynności oraz instrukcyami służbowemi, które wydział kierujący wydał lub jeszcze wyda.

Do biur krajowych należy znoszenie się ze swymi członkami we wszystkich sprawach.

Przedewszystkiem należą do nich następujące sprawy:

1. przyjmowanie zgłoszeń, doniesień o zmianach i wymeldowań w sprawie przynależnych do nich osób, obowiązanych do ubezpieczenia, rozstrzygania o ich obowiązku ubezpieczenia, jakoteż kontrola obowiązku ubezpieczenia i zgłaszania tych osób, względnie ich służbodawców;

2. utrzymywanie ewidencyi przynależnych do nich osób, obowiązanych do ubezpieczenia, w katastrze ubezpieczenia;

3. przypisywanie i pobieranie premii, tudzież ściąganie ich w drodze egzekucyjnej;

4. przyjmowanie pretensyi opartych na u. o ub. p., z któremi występują ubezpieczeni i członkowie ich rodzin, i przekazywanie ich komisyi rentowej (§ 46., δ);

5. prowadzenie w katastrze rentowym ewidencyi tych osób, które pobierają rentę, i kontrola nad niemi;

6. zamykanie wypłaty renty, oraz odbieranie rent i wsparć drogą postępowania, przeprowadzonego przez komisyę rentową (§ 46., δ);

7. żądanie jakoteż przekazywanie rezerw premiowych w razie przeniesienia się ubezpieczonych;

8. wnoszenie doniesień do władz politycznych celem wytoczenia postępowania karnego według §§ 81. do 84. u. o u. p., jakoteż wnoszenie doniesień do właściwych władz w razie spostrzeżenia innych przekroczeń ustawy;

9. wnoszenie zwyczajnych środków prawnych przeciw orzeczeniom władz politycznych jakoteż wnoszenie pism wzajemnych (oświadczeń) w razie sprzeciwów lub rekursów stron;

10. rozstrzyganie o przyznaniu rent dla członków rodziny stosownie do § 64., lit. *b*, z przestrzeganiem zasad, ustanowionych przez wydział zawiadowczy;

11. przyznawanie i wymierzanie fakultatywnych wsparć dla osób bez posad w granicach przyznanego przez wydział kierujący kredytu i stosownie do zasad, ustanowionych przez wydział zawiadowczy;

12. rozstrzyganie o zarządzeniu postępowania leczniczego, o wsparciu, które ma być przyznane członkom rodziny i o czasowem wstrzymaniu renty nieudolności według § 82. a to stosownie do zasad. ustanowionych przez wydział zawiadowczy.

Nadto biurom krajowym przysługuje prawo czynienia wniosków co do sposobu lokowania kapitałów (§ 14., p. 7., § 56., ustęp 2.).

§ 42.

Czynności, należące do zakresu działania biura krajowego, załatwia jego wydział i główne zgromadzenie.

Dla ułatwienia toku czynności mogą być utworzone ajencye miejscowe (§ 14., l. 11.).

α) Naczelnik.

§ 43.

Naczelnika biura krajowego mianuje Minister spraw wewnętrznych, po wysłuchaniu wydziału krajowego, względnie wydziałów krajowych.

β) Wydział.

§ 44.

Wydział biura krajowego składać się będzie z naczelnika i 10 członków, z liczby których jedna połowa ma należeć do grupy służbodawców, a druga do grupy ubezpieczonych. Wybór członków wydziału odbywa się w drodze odrębnych aktów wyborczych dla służbodawców i ubezpieczonych.

§ 45.

Wydział wybiera ze swego grona na czas swych funkcyi dwóch zastępców naczelnika. Jeden ma należeć do grupy służbodawców a drugi do grupy ubezpieczonych. Wybór przeprowadza się w drodze odrębnych aktów wyborczych dla członków zarządu, należących do każdej grupy.

Członków wydziału wybiera główne zgromadzenie z pośród tych własnowolnych członków Zakładu pensyjnego, którzy należą do biura krajowego. Co do zastępstwa osób prawniczych z grupy służbodawców ma analogiczne zastosowanie postanowienie § 10., ustęp 2. W taki sam sposób wybiera się dla każdego członka conajmniej dwóch zastępców.

Członkowie wydziału muszą być obywatelami austryackimi.

Najmniej dwie piąte członków, wybranych z poszczególnych grup, muszą mieć zamieszkanie w siedzibie biura krajowego albo w bezpośrednio najbliższej okolicy.

Postanowienie § 17. będzie stosowane w analogiczny sposób.

§ 46.

γ) Komisya zawiadowcza.

Komisya zawiadowcza składa się w zasadzie z naczelnika jako przewodniczącego, z jego dwóch zastępców, z dwóch członków zarządu mieszkających w siedzibie biura krajowego lub w bezpośrednio najbliższej okolicy a wybranych w drodze odrębnych aktów wyborczych dla służbodawców i ubezpieczonych i z kierującego urzędnika (sekretarza) biura krajowego lub jego zastępcy: obaj urzędnicy mają jedynie głos doradczy.

Połowa członków komisyi zawiadowczej musi należeć do grupy służbodawców, połowa do grupy ubezpieczonych. Wybiera ich zarząd na rok jeden. Bliższe postanowienia co do wyboru zastępców członków komisyi zawiadowczej będą zawarte w porządkach czynności biur krajowych.

Komisya zawiadowcza załatwia następujące bieżące sprawy biura krajowego:

1. wydawanie uchwał we wszystkich sprawach, dotyczących przypisywania i pobierania premii, kontrolowanie obowiązku ubezpieczania i zgłaszania tudzież uiszczania premii i osób popierających rentę;

2. przedstawianie wniosków na tworzenie ajencyi miejscowych.

Do niej należy także załatwianie funkcyi, jakie Zakład pensyjny przekaże biuru krajowemu.

δ) Komisya rentowa.

Dla rozstrzygania wszelkich o roszczeniach ubezpieczonych i członków ich rodzin do Zakładu pensyjnego, opartych na ub. o u. p., ustanowiona będzie z łona wydziału na czas trwania jego mandatu komisya rentowa. Ta komisya składać się będzie z naczelnika wydziału, lub jednego z jego dwóch zastępców, jako przewodniczącego, i z dwóch członków, z których jeden będzie wybrany z jednej, a drugi z drugiej grupy wydziału (t. j. z grupy służbodawców i z grupy ubezpieczonych). Dla tych dwóch członków należy wybrać w ten sam sposób zastępców. Przy głosowaniu komisyi rentowej głosuje także przewodniczący. Gdy nie dojdzie do skutku jednogłośna uchwała komisyi na przyznanie lub odrzucenie pewnego roszczenia lub co do jego wymiaru, albo

też co do odebrania renty, natenczas prawo decyzyi przysługuje wydziałowi kierującemu Zakładu pensyjnego.

ε) Komisya rewizyjna.

Wydział wybiera ze swego grona równocześnie z członkami komisyi zawiadowczej na przeciąg jednego roku równomiernie z grupy służbodawców i ubezpieczonych komisyę rewizyjną, składającą się z dwóch członków, dla których ustanowi się po jednym zastępcy.

Komisya rewizyjna ma przeprowadzać zwyczajnie cztery razy do roku rewizyę kas i ksiąg, spraw książkowych i rachunkowych, dokumentów i załączników; na wezwanie naczelnika ma ona przeprowadzać także rewizye nadzwyczajne. Prócz tego jest komisya ta obowiązana do badania rachunku obrotowego. O każdej rewizyi jakoteż o wyniku badania rachunku obrotowego winna złożyć wydziałowi pisemne sprawozdanie. W razie wykrycia jakichkolwiek nieprawiedliwości ma złożyć bezzwłocznie sprawozdanie pisemne naczelnikowi i prezydentowi.

ζ) Funcyonaryusze biura krajowego.

§ 47.

Postanowienia ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60, o nadawaniu posad wysłużonym podoficerom przez przedsiębiorstwa przez państwo subwencyonowane, mają analogiczne zastosowanie przy obsadzaniu posad służbowych biura krajowego, o ile dla nich nie są wymagane specyalne wiadomości fachowe.

Urzędników biura krajowego należy związać przysięgą pełnienia obowiązków; podlegają oni władzy dyscyplinarnej naczelnika.

Do urzędnika kierującego należy nadzór nad kasą biura krajowego. W tym celu ma on w szczególności sprawować zamykanie dostępu do ubikacyi kasowych i zajmować przydzielone mu ubikacye w budynku urzędowym. Przydzielenie tych ostatnich ubikacyi nastąpi bezpłatnie in partem salarii.

W razie doznania przeszkody przez urzędnika kierującego wykonuje powyższe czynności, do których należy w szczególności także sprawowanie zamykania dostępu do ubikacyi kasowych, zastępca tego urzędnika (zastępca sekretarza). W tym celu winien ten ostatni zajmować przydzielone mu ubikacye w budynku urzędowym. Przydzielenie ubikacyi tych nastąpi bezpłatnie in partem salarii.

Funkcyonaruszy stałych mianuje i oddala wydział kierujący Zakładu pensyjnego po wysłuchaniu wydziału biura krajowego. Wyższe posady nadaje stałym funkcyonaryuszom wydział kierujący Zakładu pensyjnego w porozumieniu z wydziałem biura krajowego.

η) Zgromadzenie główne.

§ 48.

Zgromadzenie główne, które w ciągu jednego okresu wyborczego ma być zwołane przynajmniej jeden raz, składać się będzie z delegatów. Tak delegaci jak i zastępcy muszą być członkami Zakładu pensyjnego.

Delegaci (zastępcy) wybierani będą pisemnie przez należących do biura krajowego członków Zakładu pensyjnego z grona członków własnowolnych i to oddzielnie z każdej grupy (służbodawców i ubezpieczonych). Co do zastępstwa osób prawnych w grupie służbodawców stosować należy w sposób analogiczny postanowienie § 10., ustęp 2.

Osoby ubezpieczone dobrowolnie wybierają w grupie ubezpieczonych.

Ilość wybrać się mających delegatów, względnie zastępców zależeć będzie od ilości należących do biura członków w ten sposób, że na każdy tysiąc członków przypada dwóch delegatów i dwóch zastępców. Części ułamkowe poniżej tysiąca nie będą uwzględniane.

Jednakże ilość delegatów, która ma być wybrana, wynosi najmniej trzydzieści, a najwięcej sto.

Prawo wyboru mają wszyscy członkowie Zakładu pensyjnego, należący do odnośnego biura krajowego w pewnym oznaczonym dniu (dniu podstawowym), który nie może poprzedzać dnia rozpisania wyborów mniej jak na miesiąc a nie więcej, jak na dwa miesiące. Ubezpieczeni i służbodawcy tworzą odrębne grupy wyborcze, z których każda wybiera połowę ilości delegatów i zastępców, ustalonej przy rozpisaniu wyborów.

Jeżeli jedna z grup wyborców liczy więcej aniżeli 10.000 uprawnionych do wyboru, muszą być dla niej utworzone ciała wyborcze według pewnych terytoryów lub zawodów. Utworzenie więcej ciał wyborczych dopuszczalne jest także wówczas, gdy nie zachodzi powyższy warunek. Ilość delegatów i zastępców, jaką ma wybrać jedna z grup wyborczych, rozdziela się na więcej kół wyborczych w stosunku do ilości uprawnionych do wyboru, należących do każdego koła wyborczego.

Czas trwania okresu urzędowania delegatów i ich zastępców wynosi pięć lat, licząc od dnia wyboru, upływa jednak najpóźniej z dniem wyboru delegatów na zgromadzenie główne na następny okres czynności.

§ 49.

Naczelnik biura krajowego rozpisuje wybór delegatów przed upływem okresu czynności wyznaczając dzień wyboru. Równocześnie wykłada się do przeglądu spisy członków (kataster wyborców)

według stanu z dnia podstawowego, oddzielnie dla służbodawców i ubezpieczonych, i wybiera się komisyę wyborczą.

Reklamacye przeciw katastrom wyborców należy wnosić do komisyi wyborczej najpóźniej w ciągu 14 dni po rozpisaniu wyboru i muszą one zawierać w razie, jeśli chodzi o żądanie wpisania uprawnionych do wyboru, datę i liczbę rezolucyi Zakładu pensyjnego, dotyczącej zaliczenia odnośnego członka.

Komisya wyborcza składa się z naczelnika biura krajowego lub wyznaczonego przez niego zastępcy jako przewodniczącego i z pewnej ilości członków wydziału, których należy powołać po połowie z grupy służbodawców a w połowie z grupy ubezpieczonych.

Komisya wyborcza rózstrzyga nadeszłe reklamacye ostatecznie.

Między ostatnim dniem terminu reklamacyjnego a dniem wyboru musi upłynąć conajmniej ośm dni.

Z czynności wyborczej należy spisać protokół. Wynik wyboru winien naczelnik biura krajowego bezzwłocznie ogłosić.

Wybranym delegatom i zastępcom wyda naczelnik biura krajowego legitymacye.

Zarzuty przeciw wyborowi należy wnieść w ciągu 14 dni po dniu wyboru do politycznej władzy krajowej w siedzibie odnośnego biura krajowego. Rozstrzygnienie tej władzy jest ostateczne.

Bliższe postanowienia o zarządzeniu i przeprowadzeniu wyboru delegatów zawierają porządki czynności poszczególnych biur krajowych.

§ 50.

Zgromadzeniu głównemu zastrzeżone są następujące sprawy:

1. wybór członków wydziału (§ 45.);

2. wybór asesorów sądu polubownego i ich zastępców (§ 114.):

3. uchwalanie porządku czynności z zastrzeżeniem zgody wydziału kierującego Zakładu pensyjnego i zatwierdzenia rządowego;

4. ustanowienie ewentualnych wynagrodzeń dla delegatów na główne zgromadzenie.

Postanowienia § 34., ustęp 5., i § 35., ustęp 1., będą miały analogiczne zastosowanie.

III. Prowadzenie ksiąg i rachunków, tudzież lokacya majątku.

§ 51.

Rok rachunkowy rozpoczyna się z dniem 1. stycznia a kończy z dniem 31. grudnia.

Zamknięcie rachunkowe ma obejmować rachunek obrotowy i bilans.

Ponadto zestawić należy sprawozdanie roczne i sporządzić wykazy statystyczne.

Rewizorzy rachunkowi winni dokładnie zbadać zamknięcie rachunkowe (§ 37., l. 2.).

Z wyniku badania należy złożyć pisemne sprawozdanie wydziałowi kierującemu i walnemu zgromadzeniu. Sprawozdanie podpisać mają wszyscy rewizorzy, którzy brali udział w rewizyi.

Wykazy czynności należy przedkładać Ministerstwu spraw wewnętrznych w przepisanej formie corocznie najpóźniej do 14 dni po odbyciu zwyczajnego walnego zgromadzenia (§ 30., ustęp 2.).

§ 52.

Odpowiedzialny technik asekuracyjny Zakładu pensyjnego winien obliczać rezerwę premii i inne wartości techniczne według zatwierdzonych podstaw.

§ 53.

Zakład pensyjny tworzy oprócz rezerw premiowych nadto:

1. fundusz bezpieczeństwa;

2. rezerwę dla wyrównania chwiejności kursów;

3. fundusz wsparć dla niemających posady a potrzebujących pomocy.

§ 54.

a) Fundusz bezpieczeństwa.

Fundusz bezpieczeństwa przeznaczony jest na pokrycie ewentualnych niedoborów z obrotu rocznego i otrzymuje uposażenia według przepisu § 57., ustęp 1.

b) Rezerwa dla pokrycia chwiejności kursów.

Rezerwa dla pokrycia chwiejności kursów służy do pokrycia strat na kursie.

Użycie jej w innym celu wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Do rezerwy dla pokrycia chwiejności kursów należy przenieść książkowe a nie zrealizowane zyski na kursie papierów wartościowych.

c) Fundusz wsparć.

Fundusz wsparć dla niemających posady a potrzebujących pomocy ma na celu udzielanie wsparć osobom bez posady, które potrzebują pomocy; wysokość wsparć oznaczyć należy w każdym wypadku z osobna, stosownie do rozporządzalnych funduszów i przy uwzględnieniu osobistych stosunków starającego się o wsparcie.

Wsparcia udzielić można tylko takim osobom, niemającym posady a potrzebującym pomocy, które były ubezpieczone w Zakładzie pensyjnym aż do chwili utraty ostatniej służby i które służbę tę straciły nie wskutek oddalenia, spowodowanego udowodnionem ciężkiem naruszeniem obowiązków służbowych.

Wsparcia można udzielać najwyżej przez rok, a nie może ono przekraczać za każdy miesiąc pozostawania bez posady jednej dwunastej części renty nieudolności, do której funkcyonaryusz byłby miał prawo, gdyby w chwili zaistnienia braku posady stał się był niezdolnym do do zarobkowania.

Ten fundusz wsparć utworzony będzie przez przekazanie pewnej części każdoczesnych nadwyżek obrotowych, tudzież z kar pieniężnych i z kwot, umyślnie dla niego przeznaczonych.

§ 55.

Zasoby majątkowe można lokować tylko:

1. w krajowych papierach wartościowych, nadających się do umieszczania majątków pupilarnych;

2. w pożyczkach na rzecz państwa tudzież królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa;

3. w realnościach czynszowych, położonych w krajach tutejszych, jeżeli nie są obciążone powyżej jednej trzeciej ceny nabycia;

4. w tutejszych hipotekach, dających bezpieczeństwo pupilarne.

W tym względzie mają obok przepisów ustalonych każdocześnie przez instrukcye o urządzeniu i zarządzie Zakładu pensyjnego następujące postanowienia:

Zapis dłużny, dotyczący pożyczki hipotecznej udzielonej przez Zakład osobie prywatnej, musi być sporządzony w formie aktu notaryalnego i ma zawierać następujące istotne punkty, względnie oświadczenia co do zobowiązania dłużnika:

a) imię i nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania dłużnika;

b) w razie istnienia kilku dłużników solidarne zobowiązanie się tychże co do wszystkich przyjętych w skrypcie dłużnym obowiązków;

c) kwotę kapitału dłużnego, wyrażoną w koronach i wypisaną conajmniej raz cyframi i literami;

d) procenta, raty kapitałowe lub raty roczne, które mają być płacone w umówionych terminach Zakładowi (bez potrącenia lub za zwrotem podatku rentowego) cyframi i słowami, tudzież miejsce wypłaty;

e) zobowiązanie do opłacania z własnych funduszów wszelkich podatków wraz z dodatkami, jakieby się należały od procentów kapitału pożyczkowego lub od samego kapitału a istnieją obecnie lub będą ustawowo zaprowadzone w przyszłości, bez względu na to, czy dłużnikowi przysługuje prawo do potrącania czy nie, i to w ten sposób, aby Zakład nie był obciążony pod tym względem żadnymi podatkami;

f) zobowiązanie do ponoszenia z własnych funduszów wszelkich kosztów tytułem należytości, stempli, taks od skryptu dłużnego, cesyi, pokwitowania, wpisu hipotecznego, przeniesienia, wykreślenia tudzież wszelkich kosztów za upomnienia, skargi i egzekucye, oraz do złożenia na zabezpieczenie powyższego zobowiązania — o ile koszta te nie korzystają już z takiego samego prawa zastawu co kapitał — kaucyi w odpowiedniej kwocie, która w razie sprzedaży przymusowej danej w zastaw realności służyć ma także na zabezpieczenie przewidzianych w umowie procentów od dnia kupna aż do dnia rzeczywistej zapłaty pożyczki;

g) zobowiązanie do opłacania z własnych funduszów premii na ubezpieczenie od ognia danych w zastaw budynków i do wykazania każdorazowo na żądanie Zakładu, że ubezpieczenie od ognia na oznaczoną przez Zakład kwotę istnieje nadal, względnie że premia asekuracyjna została zapłaconą; Zakładowi powinna być zresztą pozostawiona także możność opłacania premii z własnych funduszów na rachunek dłużnika; co do wyboru zakładu ubezpieczenia ma się dłużnik zastosować do istniejących przepisów Zakładu, i temu ostatniemu przysługuje prawo wykluczenia:

h) zobowiązanie do przedkładania na żądanie Zakładu w pewnych oznaczonych terminach dowodu co do należytego zapłacenia podatków rządowych i należytości przenośnych od nieruchomości wraz z dodatkami;

i) oświadczenie w przedmiocie poddania się w wszystkich sporach sądownictwu c. k. Sądu krajowego w Wiedniu:

k) dokładne oznaczenie hipoteki oraz zezwolenie na wpis hipoteczny prawa zastawu dla kapitału pożyczkowego, wszystkich należytości pobocznych, przytoczonych pod *f* kaucyi i wszystkich innych praw, przyznanych w dokumencie dłużnym Zakładowi;

l) prawo Zakładu do żądania zwrotu całej pożyczki lub pewnej jej części

α) zaraz:

jeżeli dłużnik zalega z zapłatą procentów, rat kapitałowych lub rat rocznych dłużej jak przez dni 14;

jeżeli dłużnik popadnie w konkurs;

jeżeli wartość hipoteki według oszacowania przeprowadzonego przez sądownie zaprzysiężonych rzeczoznawców nie daje już bezpieczeństwa pupilarnego dla pożyczki Zakładu:

jeżeli dłużnik mimo wezwania Zakładu nie dostarczy w ciągu terminu, oznaczonego w skrycie dłużnym, dowodu zapłacenia zapadłych premii asekuracyjnych;

β) po poprzedniem półrocznem wypowiedzeniu, jeżeli nie zostanie dostarczony

dowód zapłacenia podatków i należytości, mających pierwszeństwo przed roszczeniem Zakładu, w ciągu 14 dni po wystosowaniu w tym względzie przez Zakład wezwania do dłużnika;

m) postanowienie, że dokument dłużny ma być co do wszystkich przyjętych w nim przez dłużnika zobowiązań natychmiast wykonalny po myśli § 3. ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 75. w taki sam sposób, jak zawarta przed sądem ugoda.

Przy hipotekach, za które Państwowy Fundusz pieczy nad mieszkaniami dla mieszkań małych obejmie porękę. można pominąć spisywanie dokumentu dłużnego w formie aktu notaryalnego.

Zasoby majątkowe można następnie lokować tylko:

5. we wkładkach kas oszczędności krajów tutejszych i pocztowej kasy oszczędności;

6. w eskoncie weksli, nadających się do eskontu w Banku austryacko-węgierskim;

7. w pożyczkach na papiery wartościowe, wymienione pod 1., a to tylko do wysokości 80 procent giełdowej wartości kursowej, która to kwota jednak przy papierach, podlegających losowaniu, nie może przekraczać minimalnej kwoty, przypadającej według planu losowania, po potrąceniu należytości;

8. w pożyczkach na rzecz stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych krajów tutejszych, u których przyjmowanie obcych pieniędzy przywiązane jest do objętego statutem warunku, iż nie może ono przekraczać wysokości wpłaconych odpowiedzialnych wkładek;

9. we wkładkach u akredytowanych zakładów kredytowych krajów tutejszych, a to na rachunek bieżący lub za kwitami kasowemi, jednak tylko o tyle, o ile prowadzenie interesów wymaga trzymania rozporządzalnych funduszów w pogotowiu.

Minister spraw wewnętrznych może w pewnych przypadkach pozwolić Zakładowi pensyjnemu na lokacyę funduszów, odstępującą od tych przepisów; lokacya taka musi jednakże odpowiadać warunkowi takiego samego bezpieczeństwa i nie może przekraczać połowy funduszów Zakładu pensyjnego.

§ 56.

Zakład pensyjny winien z zasobów, przeznaczonych do trwałej lokacyi, ulokować conajmniej 20 procent w austryackich papierach wartościowych a conajmniej 15 procent w obligacyach pożyczek krajowych lub w listach zastawnych, zapisach dłużnych krajów, banków krajowych lub krajowych zakładów hipotecznych.

Przy trwałem przynoszącem dochód lokowaniu rozporządzalnego majątku należy mieć także stosowny wzgląd na wartości lokacyjne, znajdujące się w okręgach poszczególnych biur krajowych, a to w takim stosunku, w jakim premie, pobrane w ostatnim roku rachunkowym przez poszczególne biura krajowe, zostają do ogólnej sumy premii pobranych, tudzież w miarę wniosków biur krajowych (§ 41., ustęp ostatni).

Odpowiednią część zasobów należy wreszcie użyć na lokacye, służące celom pieczy nad mieszkaniami i innymi interesami funkcyonaryuszy prywatnych.

§ 57.

Nadwyżkę z obrotu rocznego przekazuje się do funduszu bezpieczeństwa, o ile nie należy jej użyć dla pewnych oznaczonych celów, w szczególności celem wyposażenia funduszu wsparć dla niemających posady a potrzebujących pomocy i funduszu pensyjnego funkcyonaryuszy Zakładu.

Ewentualne niedobory obrotowe należy pokryć z funduszu bezpieczeństwa, a po wyczerpaniu tego funduszu przenosić dalej aż do ewentualnej zmiany stałych premii.

Część druga.

Szczegółowe postanowienia co do ubezpieczenia.

I. Rozciągłość obowiązku ubezpieczenia.

§ 58.

Ubezpieczonymi w Zakładzie pensyjnym są wszyscy funkcyonaryusze, podlegający obowiązkowi ubezpieczenia według u. o ub. p., o ile nie stanie się dla nich właściwą jedna z instytucyi zastępczych w sposób, podany w § 64. u. o ub. p., tudzież osoby ubezpieczone dobrowolnie w myśl § 88.

II. Podział obowiązanych do ubezpieczenia.

§ 59. (§ 3. u. o ub. p.).

Osoby, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, będą zaliczone stosownie do swych poborów rocznych do sześciu klas placy, a mianowicie:

do klasy I. ci, których pobory roczne wynoszą od 600 K do 900 K,

do klasy II. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 900 K aż do 1200 K,

do klasy III. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 1200 K aż do 1800 K,

do klasy IV. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 1800 K aż do 2400 K,

do klasy V. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 2400 K aż do 3000 K,

do klasy VI. ci, których pobory roczne wynoszą więcej jak 3000 K.

Przy oznaczaniu przynależności do jednej z powyższych klas wliczać należy do płacy także dodatki na pomieszkanie, dodatki aktywalne i funkcyjne, tudzież wszelkie rodzaje poborów w naturze.

Przytem liczyć należy za pomieszkanie w naturze 20 od sta płacy w gotówce, za pomieszkanie z bezpłatnem opalaniem i oświetlaniem 25 od sta, a za takież pomieszkanie z wiktem 40 od sta płacy w gotówce. Zresztą wartość poborów w naturze obliczać należy według przeciętnych cen miejscowych.

Do poborów stałych należy doliczać pobory zmienne polegające na umowie, jak tantyemy i inne pobory, zawisłe od powodzenia interesów lub wyników pracy, jeżeli zagwarantowano je w pewnej kwocie minimalnej, w tej kwocie, w przeciwnym razie w sumie przeciętnej kwot, uzyskanych w ostatnich trzech latach w tym samym stosunku służbowym, conajmniej jednak w kwocie, odpowiadającej jednej piątej części poborów stałych.

Wynagrodzenia (remuneracye) należy doliczać do innych poborów wtedy, jeżeli umówiono się co do ich wypłaty albo jeśli według zwyczaju powtarzają się one regularnie.

Kilka osób, które w porozumieniu zatrudniają tego samego funkcyonaryusza, choćby nawet za osobnem wynagrodzeniem, odpowiadają do niepodzielnej ręki za ubezpieczenie tego funkcyonaryusza na podstawie jego całkowitego wynagrodzenia. Pominąwszy ten przypadek podlega funkcyonaryusz, zatrudniony równocześnie za osobnem wynagrodzeniem u kilku służbodawców, obowiązkowi ubezpieczenia tylko co do zajęcia. głównego.

Za zajęcie główne uważać należy służbę najwyżej opłacaną. Jeżeli co do obowiązku ubezpieczenia wchodzi w rachubę kilka zajęć służbowych jednako płatnych, wówczas oznacza się zajęcie główne najpierw według ściślejszego związku tej lub owej służby z poprzednią działalnością zarobkową lub stopniem wykształcenia funkcyonaryusza, następnie według dłuższego trwania stosunku służbowego, a w końcu według innych odpowiednich znamion.

III. Przedmiot obowiązku ubezpieczenia.

§ 60. (§ 4. u. o ub. p.).

Przedmiotem ubezpieczenia jest:

Dla ubezpieczonego:

1. prawo do renty w razie niezdolności do zarobkowania (renta nieudolności §§ 62. do 67.). względnie do renty na starość (§ 68.).

Dla pozostałej rodziny:

2. prawo do renty dla wdowy (renta wdowia §§ 69. do 71.).

3. do dodatków na wychowanie dla dzieci (§§ 72. do 74.),

4. do jednorazowej odprawy pozostałej wdowy, względnie dzieci lub matki, potrzebującej pomocy (§§ 75. i 76.).

IV. Okres wyczekiwania.

§ 61. (§ 5. u. o ub. p.).

Do uzyskania prawa do świadczeń, w § 60., l. 1., 2. i 3., określonych, wymagane jest obok wszelkich innych warunków, w tej mierze przepisanych, upłynięcie pewnego czasu wyczekiwania.

Wymaganie to będzie pominięte, jeżeli niezdolność do zarobku albo śmierć zabezpieczonego nastąpi wskutek nieszczęśliwej przygody, którą ubezpieczony dotknięty został w wykonywaniu służby i która ze służbą pozostaje w związku.

V. O wymiarze ustawowych świadczeń, uzyskaniu i utracie prawa do nich, tudzież o początku i końcu poborów.

a) Renta nieudolności.

§ 62. (§ 6. u. o ub. p.).

Prawo do renty nieudolności przysługuje ubezpieczonemu w razie niezdolności do zarobkowania (nieudolności) bez względu na wiek.

§ 63. (§ 7. u. o ub. p.).

Za niezdolnego do zarobkowania poczytywać należy każdego, kto wskutek jakiejś ułomności cielesnej albo umysłowej nie może spełniać dalej obowiązków zawodowych swego ostatniego stanowiska, miarodajnego pod względem obowiązku ubezpieczenia.

Za niezdolnego do zarobkowania uważa się następnie ubezpieczonego, który osiągnął 65 rok życia, jeżeli nie pozostaje w żadnym stosunku służbowym, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia.

§ 64. (§ 7. u. o ub. p.).

Do renty nieudolności nie ma jednak prawa ten:

a) kto zatrudnieniem, odpowiadającem jego siłom, zarabia sobie kwotę, przewyższającą tak 600 K, jak również dwie trzecie części przeciętnej kwoty poborów policzalnych, pobieranych przez niego w ciągu ostatnich 60 miesięcy wkładkowych lub ewentualnego krótszego czasu służby,

b) kto swą niezdolność do zarobkowania spowodował rozmyślnie lub przy popełnieniu zbrodni, stwierdzonej drogą karno-sądową. W tym przypadku może jednak Zakład pensyjny przyznać rentę nieudolności w całości lub w części członkom rodziny, którzy mają do ubezpieczonego ustawowe pretensye alimentacyjne.

Jeżeli zarobek, osiągnięty pracą, i renta nieudolności razem wzięte przewyższają kwotę przeciętną policzalnych poborów w ostatnich 60 miesiącach wkładkowych lub w ewentualnym krótszym czasie służby, zmniejsza się rentę nieudolności o tę nadwyżkę.

§ 65. (§ 8. u. o ub. p.).

Jeżeli niezdolność do zarobkowania zajdzie po upływie okresu wyczekiwania, wynoszącego 120 miesięcy wkładkowych, albo wcześniej z powodu nieszczęśliwej przygody, składa się renta nieudolności z kwoty zasadniczej, w pierwszym przypadku nadto z kwoty rosnącej.

Kwota zasadnicza wynosi:

w	I.	klasie płacy	180	K rocznie
„	II.	„ „	270	„ „
„	III.	„ „	360	„ „
„	IV.	„ „	540	„ „
„	V.	„ „	720	„ „
„	VI.	„ „	900	„ „

Roczną kwotę rosnącą wymierza się w jednej ósmej części premii, zapadłych w okresie uiszczania wkładek, następującym po 120. miesiącu wkładkowym.

Jeżeli niezdolność do zarobkowania nastąpi bez wydarzenia się nieszczęśliwej przygody (§ 61., ustęp 2.) po upływie conajmniej 60, jednak mniej niż 120 miesięcy wkładkowych, natenczas renta nieudolności wynosi dwie trzecie podanych w drugim ustępie kwot zasadniczych.

Kwotę zasadniczą i rentę zredukowaną wymierza się według klasy płacy (§ 59.), do której ubezpieczony ma być zaliczony według przecięcia rocznego poborów policzalnych, pobieranych przez niego w ciągu ostatnich 24 miesięcy wkładkowych przed upływem okresu wyczekiwania, wynoszącego 120 miesięcy wkładkowych, względnie przed wcześniejszem zaistnieniem prawa do renty nieudolności. Jeżeli nieszczęśliwa przygoda (§ 61., ustęp 2.) wydarzy się przed upływem 24 miesięcy wkładkowych, wziąć należy za podstawę przeciętną roczną kwotę poborów policzalnych w ubiegłych miesiącach wkładkowych.

Kwoty zasadniczej nie wolno jednak wymierzyć niżej jak w jednej czwartej części premii, zapadłych aż do upływu okresu oczekiwania, względnie do wydarzenia się nieszczęśliwej przygody (§ 61., ustęp 2.), zaś zredukowaną rentę (ustęp 4.) nie niżej jak w jednej szóstej części premii, zapadłych do chwili utraty zdolności do zarobkowania.

§ 102., ustęp 7., podaje warunki, pod jakimi czas służby spędzony w zatrudnieniu podlegającem obowiązkowi ubezpieczenia liczy się przy wymiarze renty.

Kwota miesięczna renty zaokrągla się na 10 h w ten sposób, że kwoty aż do 5 h pozostają nieuwzględnione, zaś wyższe kwoty liczy się za 10 h.

§ 66. (§ 9. u. o ub. p.).

Pobór renty nieudolności rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, następującego po utracie zdolności do zarokowania. Gdy w postępowaniu dla stwierdzenia nieudolności (§ 111., ustęp 1.), chwila tej utraty nie może być dokładnie oznaczona, natenczas za dzień utraty zdolności do zarobkowania uważać należy dzień jej zgłoszenia.

Jeżeli ubezpieczony na podstawie należenia do jakiejś kasy chorych, urządzonej według ustawy o ubezpieczeniu chorych, lub do zarejestrowanej kasy zapomogowej albo do kasy brackiej ma prawo do poboru zasiłków dla chorych albo ma wobec służbodawcy prawo do dalszego poboru płacy na zasadzie uwolnienia przez władzę polityczną od obowiązku ubezpieczenia stosownie do § 4. ustawy z dnia 30. marca 1888. Dz. u. p. Nr. 33, w takim razie pobór renty nieudolności rozpoczyna się po upływie 20 tygodni po rozpoczęciu się prawa do zasiłku dla chorych.

§ 67. (§ 10. u. o ub. p.).

Pobór renty nieudolności ustaje:

1. ze śmiercią uprawnionego do poboru;
2. z odzyskaniem zdolności do zarobkowania;
3. w razie zaistnienia warunków, przewidzianych w § 64., lit. *a*.

b) Renta na starość.

§ 68. (§ 11. u. o ub. p.).

Renta nieudolności należy się jako renta na starość bez udowodnienia niezdolności do zarobkowania:

1. ubezpieczonym płci męskiej po upływie 480 miesięcy wkładkowych;
2. ubezpieczonym płci żeńskiej po upływie 420 miesięcy wkładkowych, jednakowoż nie przed ukończeniem 55. roku życia;
3. ubezpieczonym płci męskiej, którzy ukończyli 70., i ubezpieczonym płci żeńskiej, które ukończyły 65. rok życia a mają za sobą conajmniej 60 miesięcy wkładkowych.

Postanowienia § 64., § 66., ustęp 2., i § 67., punkt 2. i 3., nie mają zastosowania do rent na starość.

Pod względem zaistnienia prawa do renty na starość jest rzeczą obojętną, czy ubezpieczony jeszcze nadal pozostaje w obowiązku. W przypadku takim nie potrzeba więcej uiszczać premii (§ 83., punkt 2.).

Pobór renty na starość rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, następującym po chwili zaistnienia prawa do niej, a gaśnie ze śmiercią uprawnionego do poboru.

Pobór renty na starość można jednak odłożyć na chwilę późniejszą, co będzie miało ten skutek, że renta ta podwyższy się w międzyczasie o kwotę, odpowiadającą przyrostowi rezerwy premiowej.

c) Renta wdowia.

§ 69. (§ 12. u. o ub. p.).

Prawo do renty wdowiej ma wdowa po takim ubezpieczonym, który w chwili śmierci pobierał rentę nieudolności lub rentę na starość albo uzyskał prawo do takiej renty. Renta wdowia wynosi połowę renty, względnie ekspektatywy ubezpieczonego.

§ 70. (§ 13. u. o ub. p.).

Prawo do renty wdowiej nie istnieje jednak w następujących wypadkach:

1. jeżeli od dnia zawarcia małżeństwa przez ubezpieczonego nie upłynęło jeszcze sześć miesięcy, chyba że śmierć ubezpieczonego nastąpiła z powodu nieszczęśliwej przygody, zaszłej po zawarciu małżeństwa;

2. jeżeli ubezpieczony zawarł małżeństwo po ukończeniu 50. roku życia;

3. jeżeli ubezpieczony pobierał w chwili zawarcia małżeństwa przewidzianą tutaj rentę nieudolności lub rentę na starość;

4. jeżeli wdowa w chwili śmierci małżonka była z nim ze swej własnej winy sądowo rozwiedziona lub małżonkowie byli sądowo rozdzieleni;

5. jeżeli wdowie dowiedziono wyrokiem sądowo-karnym, że jest winną lub współwinną śmierci małżonka wskutek jakiegoś działania z rozmysłem.

§ 71. (§ 14. u. o ub. p.).

Pobór renty wdowiej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, następującego po dniu śmierci małżonka, a wygasa w razie powtórnego wyjścia zamąż, względnie ze śmiercią wdowy.

W razie ponownego wyjścia zamąż otrzymuje wdowa odprawę w potrójnej kwocie rocznej renty wdowiej.

d) Dodatki na wychowanie.

§ 72. (§ 15. u. o ub. p.).

Prawo do dodatku na wychowanie ma każde dziecko poniżej 18. roku życia w razie śmierci ubezpieczonego ojca lub ubezpieczonej matki, jeżeli zmarły rodzic w tym czasie rentę nieudolności lub rentę na starość pobierał lub do poboru takiej renty miał prawo. Dzieci nieślubne i nielegitymowane oraz dzieci, pochodzące z małżeństwa, zawartego przez ubezpieczonego dopiero w czasie poboru renty nieudolności lub renty na starość (§ 70., l. 3.), nie mają jednakowoż prawa do dodatków na wychowanie, zasadzającego się na ubezpieczeniu ich ojca.

§ 73. (§ 16. u. o ub. p.).

Dodatek na wychowanie wynosi dla każdego dziecka, osieroconego tylko przez ojca albo tylko przez matkę, jedną trzecią, a dla każdego dziecka, osieroconego przez oboje rodziców, dwie trzecie renty nieudolności, do której zmarłemu rodzicowi przysługiwała ekspektatywa, względnie do której miał prawo, bez ewentualej kwoty rosnącej.

Dzieciom, osieroconym przez ojca i matkę, z których oboje byli ubezpieczeni, należą się dodatki na wychowanie w wysokości pełnej renty nieudolności, do której przysługiwała ekspektatywa zmarłemu rodzicowi ubezpieczonemu na wyższą kwotę, względnie do której tenże miał prawo bez ewentualnej kwoty rosnącej.

Suma dodatków na wychowanie dla dzieci, osieroconych tylko przez ojca albo tylko przez matkę, nie może przekraczać, o ile i dopóki ojciec jeszcze żyje, 50 od sta, a o ile i dopóki matka pobiera rentę wdowią, 75 od sta, zaś dla dzieci, osieroconych przez ojca i przez matkę, 200 od sta rzeczonego wymiaru pensyi, z tem dalszem zastrzeżeniem, że w każdym razie prawo do renty, względnie renta sama, którą ubezpieczony ojciec lub ubezpieczona matka w chwili śmierci uzyskał lub pobierał, względnie uzyskała lub pobierała, stanowić ma maksymalny wymiar wszystkich dodatków na wychowanie.

Poszczególne dodatki na wychowanie należy w granicach wymiaru maksymalnego rozdzielić według stosunku, zachodzącego w danym przypadku.

§ 74. (§ 17. u. o ub. p.).

Pobór dodatku na wychowanie rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, następującego po dniu śmierci ubezpieczonego ojca, względnie ubezpieczonej matki, a ustaje z ukończeniem 18. roku życia lub ze śmiercią dziecka przed dojściem do tego wieku.

e) Jednorazowa odprawa.

§ 75. (§ 18. u. o ub. p.).

Prawo do jednorazowej odprawy przysługuje wdowie, jeżeli zaś nie pozostała wdowa, w równych częściach dzieciom osoby ubezpieczonej, jeżeli ona zmarła przed upływem 60 miesięcy wkładkowych a nie zaszła nieszczęśliwa przygoda stosownie do § 61., ustęp 2., i o ile ziszczą się warunki poboru renty wdowiej względnie dodatków na wychowanie (§§ 69. do 72. i 74.).

Gdy nie pozostała ani wdowa ani uprawnione do poboru dzieci, ma prawo do jednorazowej odprawy pozostała matka, żyjąca w niedostatku, do której otrzymania osoba ubezpieczona się przyczyniała.

§ 76. (§ 19. u. o ub. p.).

Tytułem jednorazowej odprawy należy się wdowie, względnie dzieciom podwójna, zaś matce żyjącej w niedostatku pojedyncza kwota zasadnicza renty nieudolności, należącej się z upływem 120 miesięcy wkładkowych w tej klasie płacy, w której ubezpieczony znajdował się w czasie swej śmierci.

§ 77. (§ 19. *a* u. o ub. p.).

Przeniesienie (cesya), zastawienie i zagrabienie ekspektatyw i praw, przysługujących ubezpieczonym lub członkom ich rodzin, jest tylko o tyle dopuszczalne i prawnie skuteczne, o ile ma miejsce:

1. celem pokrycia praw tych osób, które wobec uprawnionych do poboru według postanowień powyższych mają ustawowe pretensye alimentacyjne;

2. celem pokrycia zaliczek, które uprawnionym do poboru udzielone zostały na ich prośbę przez służbodawcę lub Zakład pensyjny na rachunek roszczeń wynikających z ubezpieczenia po nastaniu ich płatności lecz przed ich wyasygnowaniem.

VI. Wypłata, spoczywanie i przedawnienie poborów; następstwa nienależnego poboru.

§ 78. (§ 20. u. o ub. p.).

Renty i dodatki na wychowanie wypłacane będą w miesięcznych ratach z góry. Gdy prawo do poboru ustaje w ciągu miesiąca, otrzymane pobory nie będą zwracane napowrót.

Uprawnieni do poboru mają przed każdą wypłatą przedłożyć na żądanie potwierdzenie życia względnie wdowieństwa.

Odprawy będą wypłacane zaraz po złożeniu dowodu uprawnienia do ich poboru.

§ 79. (§ 21. u. o ub. p.).

Prawo poboru renty nieudolności, renty wdowiej i dodatków na wychowanie spoczywa, dopóki osoba uprawniona pobiera rentę na zasadzie przepisów o ubezpieczeniu przymusowem od nieszczęśliwych wypadków, i to aż do wysokości tej renty.

Prawo poboru rent wszelkiego rodzaju jakoteż dodatków na wychowanie spoczywa:

1. dopóki uprawniony do poboru odbywa karę więzienia, trwającą dłużej jak jeden miesiąc; w przypadkach takich należy jednak renty na starość, renty nieudolności i renty wdowie przekazać tym członkom rodziny, którzy mają ustawowe pretensye alimentacyjne do osoby, uprawnionej do poboru;

2. dopóki uprawniony do poboru przebywa stale zagranicą bez zezwolenia Zakładu pensyjnego. W przypadku takim można mu wyznaczyć odprawę w wysokości połowy wartości kapitałowej jego roszczeń.

§ 80. (§ 22. u. o ub. p.).

Pomijając te specyalne przypadki, które są oznaczone w poprzedzających postanowieniach, wygasa prawo do świadczeń, przewidzianych w tym statucie, względnie pobór tych świadczeń przez przedawnienie. Do przedawnienia stosują się postanowienia powszechnej księgi ustawy cywilnej. Jednakże okres przedawnienia wynosi dla występowania z pretensyą do poboru renty dziesięć lat od chwili, w której prawo do poboru zaczęło istnieć, a dla prawa do poszczególnej raty renty jeden rok od chwili, w której nastała jej płatność.

§ 81. (§ 23. u. o ub. p.).

Gdyby kto bezprawnie wszedł w używanie jednego ze świadczeń, przewidzianych w tym statucie, należy mu je odjąć; kwoty, które mu się nie należały, a które pobrał, musi zwrócić z 4 procent odsetek od odsetek, niezawisłe od ścigania karnosądowego. Gdy chodzi o dodatki na wychowanie, które ktoś pobrał, chociaż mu się nie należały, płacenie procentów miejsca mieć nie będzie.

VII. Postępowanie lecznicze.

§ 82. (§ 23 *a* u. o ub. p.).

Zakład pensyjny ma prawo wdrożyć postępowanie lecznicze celem przywrócenia napowrót zdolności do zarobkowania osoby, pobierającej rentę nieudolności.

W tym celu może Zakład ten umieścić ubezpieczonego w zakładzie leczniczym (szpitalu, zdrojowisku) albo w innem miejscu, nadającem się do przeprowadzenia kuracyi, i to bez zasięgania zgody ubezpieczonego w tych przypadkach, w których według § 8. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, może być zarządzone umieszczenie w szpitalu.

Przez czas trwania postępowania leczniczego można pobór renty nieudolności wstrzymać w całości lub w części. Jeżeli jednak ubezpieczony, do którego zastosowano postępowanie lecznicze, ma rodzinę, w przeważnej części dotychczas przez niego utrzymywaną, natenczas przyznać należy członkom tej rodziny wsparcie conajmniej w wysokości połowy renty, należącej się ubezpieczonemu.

Jeżeli osoba, pobierająca rentę, usuwa się od postępowania leczniczego, niezależnego od jej zgody, wówczas można osobie tej wstrzymać czasowo pobór renty nieudolności w całości lub części.

Spory między Zakładem pensyjnym a osobą, pobierającą rentę, które pozostają w związku z zastosowaniem postępowania leczniczego, rozstrzyga właściwy sąd polubowny (§ 114.).

VII. Wygaśnięcie obowiązku ubezpieczenia, zwrot premii, ponowne nastanie obowiązku ubezpieczenia.

§ 83. (§ 24. u. o ub. p.).

Obowiązek ubezpieczenia gaśnie:

1. skoro zabraknie jakiegokolwiek z warunków jego istnienia;

2. z nastaniem prawa do renty nieudolności względnie renty na starość.

Roszczenia z tytułu ubezpieczenia pozostają jednak zastrzeżone przez 18 miesięcy po zgaśnięciu obowiązku ubezpieczenia w wysokości ekspektatyw, w czasie tym już uzyskanych, względnie na zasadzie § 85. uszczuplonych.

§ 84. (§ 25. u. o ub. p.).

Osoby, co do których obowiązkowe ubezpieczenia lub dobrowolne ubezpieczenia (§§ 88. do 90.) zgasło z jakiegokolwiek powodu, wyjąwszy powód podany w § 83., punkt 2., jak również osoby, wyłączone od ubezpieczenia z powodu nieistnienia takiego obowiązku, mają w razie, jeżeli one następnie pozostawały conajmniej przez 6 miesięcy bez zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia, prawo do zwrotu owej części rzeczywiście za osoby te zapłaconych premii bez odsetek, która przypada na nie według klucza, ustanowionego w § 93., choćby służbodawca nie uczynił był nawet użytku z przysługującego mu prawa do potrącenia (§ 96.), a to najwyżej w wysokości rezerwy premiowej (§ 99.).

Jeżeli jednak ubezpieczonemu policzono stosownie do § 31. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, lub rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, czas służby na podstawie własnych jego wpłat albo jeżeli ubezpieczony kontynuował czasowo ubezpieczenie dobrowolnie (§ 88.), natenczas należy z rezerwy premiowej, uzbieranej przez tego rodzaju ubezpieczenia, zwrócić mu 75 procent, conajmniej jednak kwotę, odpowiadającą pełnej rezerwie premiowej po potrąceniu premii rocznej tej klasy płacy, do której ubezpieczony w ostatnim czasie należał. Roszczenie o taki zwrot należy jednakowoż także w tych przypadkach obliczyć w sposób, podany w ustępie poprzedzającym, jeżeli to jest dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Dla osoby płci żeńskiej, która do 2 lat po wystąpieniu ze stosunku ubezpieczenia zawrze związki małżeńskie lub w ciągu dwóch lat po zawarciu małżeństwa wystąpi ze stosunku ubezpieczenia, należy uzupełnić zwrot do 80 procent premii, rzeczywiście za nią zapłaconych.

Z roszczeniami, do których mają zastosowanie postanowienia § 77., mogą wystąpić tylko ubezpieczeni. Roszczenia te gasną, skoro do 3 lat po ziszczeniu się warunków nie zostaną podniesione w właściwym biurze krajowem Zakładu pensyjnego, jakoteż w tym wypadku, jeżeli osoba uprawniona przed podniesieniem tych roszczeń wstąpiła napowrót do zajęcia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia. Roszczenia tego rodzaju, które zostały już podniesione, przechodzą na dziedziców osób, uprawnionych do podnoszenia roszczeń.

§ 85. (§ 26. u. o ub. p.).

Częściowy zwrot wpłaconych premii uważany będzie za całkowitą odprawę, jeżeli dorównywa rezerwie premiowej lub ją przewyższa. W razie przeciwnym zwrot taki pociąga za sobą uszczuplenie ekspektatyw, względnie ukrócenie policzalnego okresu uiszczenia wkładek w takim stosunku, w jakim pozostaje zwrócona kwota do uzbieranej rezerwy premiowej.

§ 86. (§ 27. u. o ub. p.).

Jeżeli przerwa ubezpieczenia nastąpiła z powodu zaistnienia prawa do renty nieudolności albo trwała nie dłużej jak dwanaście lat po płatności ostatniej premii, będą nowe ekspektatywy w razie ponownego nastania stosunku ubezpieczenia policzone w połączeniu z ekspektatywami, poprzednio uzyskanemi, bądź nieuszczuplonemi, bądź uszczuplonemi stosownie do § 85.

W razie przeciwnym należy w przypadku ponownego wstąpienia w stosunek ubezpieczenia policzyć tylko odbyty okres wyczekiwania najwyżej w wymiarze pięciu lat.

§ 87. (§ 27. *a* u. o ub. p.).

Ekspektatywy, uzyskane na podstawie odbycia co najmniej 120 miesięcy wkładkowych, mogą być zabezpieczone w takiej wysokości, w jakiej istniały w czasie wygaśnięcia obowiązku ubezpieczenia, za opłatą należytości za uznanie w kwocie 4 K rocznie, płatnej w dwóch półrocznych ratach z góry, a to z tym skutkiem, że roszczenia z tytułu ubezpieczenia będą utrzymane w mocy na czas nieograniczony nawet po upływie 18-miesięcznego terminu, oznaczonego w ostatnim ustępie § 83.

To zabezpieczenie ekspektatyw gaśnie bez prawą do zwrotu już uiszczonych należytości za uznanie, jeżeli ubezpieczony zalega z zapłatą pewnej raty dłużej aniżeli przez sześć miesięcy po jej płatności. Pierwsza rata należytości za uznanie, płatna w pierwszym dniu 19. miesiąca po wygaśnięciu obowiązku ubezpieczenia, musi być jednakowoż uiszczona do 14 dni po jej płatności, gdyż inaczej gaśnie prawo do zabezpieczenia ekspektatyw.

Osoby, powołane do czynnej służby wojskowej, są uwolnione, o ile o to proszą, na czas powołania od uiszczania należytości za uznanie.

IX. Ubezpieczenie dobrowolne.

§ 88. (§ 28. u. o ub. p.).

Osoby, co do których obowiązek ubezpieczenia wygasł z jakichkolwiek powodów, wyjąwszy powód podany w § 83., punkt 2., jak również osoby, wyłączone od ubezpieczenia z powodu nieistnienia takiego obowiązku, mogą kontynuować ubezpieczenie dobrowolnie, jeżeli nie wystąpiły z ewentualnemi roszczeniami na podstawie § 84.

Funkcyonaryusze, wspomniani w § 1. *a*, ustęp 1. u. o ub. p., mogą być dopuszczeni do dobrowolnego ubezpieczenia w Zakładzie pensyjnym według poprzedzających postanowień stosownie do wymiaru swych poborów nawet wtedy, gdy nie zachodzi przypadek, wspomniany w pierwszym ustępie, pod warunkiem, że także funkcyonaryusze przedsiębiorstwa tutejszokrajowego są ubezpieczeni w Zakładzie pensyjnym.

W końcu mają być dopuszczone do ubezpieczenia w Zakładzie pensyjnym na podstawie zeznanych przez nie ogólnych poborów osoby, które udzielają zawodowo nauki prywatnej lub czynne są w prywatnych zakładach naukowych, jeżeli nie przekroczyły jeszcze 45. roku życia i otrzymują z kilku stosunków służbowych pobory, z których każdy jest niższy niż 600 K, jednak razem wzięte tej kwoty dosięgają lub ją przewyższają, a to w osobnym oddziale, o którym jest mowa w § 123., według taryf dla tego oddziału obowiązujących.

§ 89. (§ 29. u. o ub. p.).

Osoba ubezpieczona dobrowolnie, jest obowiązana do płacenia całej premii, oznaczonej w § 93., w sposób w tej mierze przepisany.

Przez zapłacenia całej premii pozostaje istniejące ubezpieczenie nadal w mocy i nie potrzeba w tym względzie wyraźnego oświadczenia stron. Zaniechanie opłaty wkładek przez sześć miesięcy uważa się za zrzeczenie się prawa do kontynuowania ubezpieczenia.

§ 90. (§ 30. u. o ub. p.).

Dobrowolne ubezpieczenie wygasa, gdy ubezpieczony:

1. zgłosi swoje wystąpienie;

2. zalega z opłatą premii przez sześć miesięcy;

3. nie będąc zajętym w służbie, oznaczonej w § 1. *a*, ustęp 1., u. o ub. p., przenosi się na stały pobyt zagranicę.

Minister spraw wewnętrznych może co do poszczególnych państw zezwolić w drodze rozporządzenia na wyjątki od postanowienia punktu ostatniego.

§ 91. (§ 31. u. o ub. p.).

Począwszy od dnia 1. października 1914 mogą ubezpieczeni występować z roszczeniem do podwyższenia swych ekspektatyw ponad wymiar normalny przez policzenie lat służby już tylko przy sposobności przeniesienia ubezpieczenia prowizyjnego w jednej z górniczych kas brackich do ubezpieczenia pensyjnego (§ 122.). jakoteż w związku z przekazaniem rezerwy premiowej dla osób, przechodzących ze służby publicznej do zajęć, uzasadniających obowiązek ubezpieczenia (§ 2., punkt 6. u. o ub. p.). W obu tych przypadkach policzenie lat służby nie jest ograniczone ani co do chwili ich policzenia, ani też co do możności skrócenia czasu wyczekiwania (§ 31., ustęp 2. i 3., ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907).

Prawa, nabyte aż do dnia 30. września 1914 przez policzenie lat służby, pozostają nienaruszone.

X. Zabezpieczenie ustawowych świadczeń spodziewanych (ekspektatyw).

§ 92. (§ 32., u. o ub. p.).

Do zabezpieczenia świadczeń (§ 60.) służą stałe premie.

§ 93. (§ 33. u. o ub. p.).

Stałe premie, które mają być uiszczane za każdy miesiąc płacy (miesiąc wkładkowy), wynoszą:

w	I. klasie płacy	6 K
„	II. „ „	9 „
„	III. „ „	12 „
„	IV. „ „	18 „
„	V. „ „	24 „
„	VI. „ „	30 „

Z tych premii przypadają w pierwszych czterech klasach płacy dwie trzecie na służbodawcę, a jedna trzecia na ubezpieczonego, zaś w klasach wyższych połowa na jednego a połowa na drugiego.

Gdy pobory roczne ubezpieczonego, które będą wzięte przy oznaczeniu wymiaru premii w rachubę (§ 59.), przekraczają 7200 K, musi ubezpieczony opłacać premie całkowicie z własnych zasobów.

Z nastaniem płatności renty nieudolności i renty na starość ustaje obowiązek do płacenia premii.

§ 94. (§ 34. u. o ub. p.).

Premie mają być uiszczane w pierwszym dniu każdego miesiąca kalendarzowego z góry.

Gdy obowiązek uiszczania wkładek rozpoczyna się lub kończy w ciągu miesiąca, należy premię zapłacić w całkowitej kwocie za cały miesiąc.

Jeżeli ubezpieczony miał w ciągu jednego miesiąca wkładkowego po kolei więcej służbodawców, odpowiadają oni za premię do niepodzielnej ręki w wysokości klasy płacy, wchodzącej u każdego z nich w rachubę. Ten, który zapłaci, ma prawo regresu wobec innych służbodawców do stosunkowego odszkodowania.

§ 95. (§ 35., u. o ub. p.).

Prawo do stwierdzenia istnienia roszczeń z tytułu premii przedawnia się w ciągu trzech lat od dnia zapadłości premii.

Przedawnienie prawa tego stwierdzenia przerywa każde zarządzenie, wydane celem stwierdzenia, z tą chwilą, w której obowiązany do płacenia wkładek o zarządzeniu takiem się dowiedział.

Prawo żądania uiszczenia stwierdzonych długów z tytułu premii przedawnia się w ciągu trzech lat po zawiadomieniu obowiązanego do płacenia wkładek o wyniku stwierdzenia.

Przedawnienie prawa żądania zapłaty przerywa się przez doręczenie wezwania płatniczego, wystosowanego do obowiązanego do zapłaty, przez wdrożenie egzekucyi, przez przywolenie terminu zapłaty,

tudzież stosownie do przepisów, zawartych w ordynacyi konkursowej.

Przedawnienie, które rozpoczęło się przed dniem 1. października 1914, jednak nie dobiegło jeszcze do końca, należy osądzać według postanowień powyższych.

Obowiązek do zapłaty premii istnieje niezależnie od poprzedniego wydania odnośnych rezolucyi lub orzeczeń ani od nastania prawomocności.

§ 96. (§ 36. u. o ub. p.).

Oddawanie premii (§ 93.) jest obowiązkiem służbodawcy.

Jeżeli służbodawca obowiązek ten spełni, ma on prawo potrącić ubezpieczonemu z poborów tę kwotę, jaka na niego przypada.

To prawo potrącenia musi być wykonane w ciągu trzech miesięcy po pierwszej wypłacie płacy, następującej po zapadłości premii, gdyż w przeciwnym razie wygasa.

Służbodawcy winni wpłacać wkładki ubezpieczeniowe, które mają być oddawane według ustawy, co miesiąca do biura krajowego, albo posługując sie obrotem czekowym c. k. urzędu pocztowych kas oszczędności albo wprost w kasie biura krajowego.

Premie uiszczone przez pomyłkę, zwróci Zakład pensyjny z czteroprocentowemi odsetkami. Służbobierca ma w tym przypadku prawo do zwrotu rzeczywiście przez niego zapłaconych wkładek i może żądać, aby Zakład pensyjny wypłacił mu je bezpośrednio wraz z czteroprocentowemi odsetkami.

§ 97. (§ 38. u. o ub. p.).

Zalegające premie należy oprocentować po 4 od sta; można je, z wyjątkiem premii wzmiankowanych w § 89., ściągnąć drogą egzekucyi politycznej lub sądowej, w postępowaniu zaś egzekucyjnem i konkursowem przysługuje im prawo pierwszeństwa zaległości podatkowych.

Niemożność ściągnięcia zaległości nie pociąga za sobą — z ograniczeniem, omówionem w § 102., ustęp 7. — utraty prawa do świadczeń z tytułu ubezpieczenia.

Koszta, urosłe z powodu upomnień lub egzekucyi, winien opieszały służbodawca zwrócić Zakładowi pensyjnemu. Koszta te ustala się na podstawie instrukcyi, którą wydział kierujący uchwali (§ 14., p. 10.).

XI. Przekazywania.

§ 98. (§ 68. u. o ub. p.).

W razie przejścia osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, z Zakładu pensyjnego do jednej z instytucyi zastępczych należy rezerwę premiową (§ 99.) przekazać instytucyi zastępczej.

W przypadkach obowiązkowego zwrotu części premii po myśli § 84. zniża się przekazać się mającą kwotę do wysokości tej rezerwy premiowej. która odpowiada ekspektatywom i czasowi wyczekiwania osoby ubezpieczonej po uszczupleniu rezerwy premiowej, przewidzianem w § 85.

Przekazanie należy w każdym wypadku uskutecznić w ciągu czterech tygodni po otrzymaniu zawiadomienia o przyjęciu (§ 68. *a* u. o ub. p.) i podać do wiadomości wszystkie okoliczności, miarodajne dla dotychczasowego ubezpieczenia i co do przekazania. Przekazaną kwotę należy oprocentować po 4 od sta, począwszy od dnia wstąpienia u nowego podmiotu ubezpieczającego.

Jeżeli kwota przekazana Zakładowi pensyjnemu dla funkcyonaryusza przez jedną z instytucyi zastępczych jest wyższą od rezerwy premiowej, która ma być utworzona przez Zakład pensyjny na podstawie dotychczasowego policzalnego okresu wkładkowego z doliczeniem lat służby ubezpieczonego, policzalnych po myśli § 31. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, albo rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, wówczas należy stosownie do wyboru, uczynionego przez ubezpieczonego, wypłacić odnośną nadwyżkę ubezpieczonemu albo użyć jej celem dobrowolnego ubezpieczenia podwyższonych świadczeń, albo też zapisać ją na rachunek ubezpieczonego, w razie ponownego przejścia przekazać i w razie nastania wypadku ubezpieczenia lub spełnienia się warunków § 84. wypłacić wraz z czteroprocentowemi odsetkami. Gdy ubezpieczony nie uczyni ze swego prawa wyboru użytku w ciągu trzech miesięcy po dokonaniu przejścia, zapisze się tę nadwyżkę na rachunek ubezpieczonego.

§ 99.

Rezerwy premiowe ekspektatyw oblicza się dla ubezpieczonych płci męskiej przy pomocy tablic I i I *a*, dla ubezpieczonych płci żeńskiej przy pomocy tablic II i II *a*, zawartych w dodatku.

Za wiek, który należy wziąć za podstawę obliczenia, uważa się rok życia, ukończony w dniu wstąpienia u nowego podmiotu ubezpieczającego, jeżeli jednak od ukończenia roku życia upłynęło więcej jak 6 miesięcy, najbliższy rok życia.

Rezerwy premiowe poszczególnych klas płacy za całoroczne okresy uiszczania wkładek wynikają z pomnożenia wartości tabel I i II przez czynnik odnośnej klasy płacy; czynnikiem tym jest

w	I. klasie płacy	1
„	II. „ „	1·5
„	III. „ „	2
„	IV. „ „	3
„	V. „ „	4
„	VI. „ „	5

Celem obliczenia rezerw premiowych za okresy wkładkowe, krótsze od roku, ustanawia się najpierw rezerwę premiową za całoroczny okres

wkładkowy, który już upłynął, następnie zaś za całoroczny wyższy okres wkładkowy, który po poprzednim bezpośrednio następuje. Potem dolicza się do pierwszej sumy tyle dwunastych części z różnicy, zachodzącej między obu sumami, ile wkładek miesięcznych przypadło do zapłaty ponad ubiegły całoroczny okres uiszczenia wkładek.

Przy obliczaniu rezerw premiowych przestrzegać należy następujących postanowień:

a) Jeżeli nie uzyskano jeszcze 120 miesięcy wkładkowych a w okresie oceniania (to jest w ostatnich 24 miesiącach wkładkowych albo w ewentualnie krótszym okresie wkładkowym) nie nastąpiła zmiana klasy płacy, mnoży się wartość, podaną w tabeli I. lub II. za cały okres wkładkowy, przez czynnik ostatniej klasy płacy.

b) Jeżeli nie uzyskano jeszcze 120 miesięcy wkładkowych i w okresie oceniania nastąpiła zmiana klasy płacy, mnoży się wartość uwidocznioną w tabeli I. lub II. za cały okres wkładkowy przez iloraz, który się otrzyma mnożąc liczbę miesięcy wkładkowych, ubiegłych podczas okresu oceniania w każdej poszczególnej klasie płacy, przez czynnik odnośnej klasy płacy i dzieląc sumę tych iloczynów przez ogólną ilość miesięcy wkładkowych w okresie oceniania.

c) Jeżeli uzyskano 120 miesięcy wkładkowych, wówczas mnoży się wartość, podaną za ten czas w tabeli I. lub II. przez iloraz, który się otrzymuje mnożąc obliczoną wedle przepisu § 65. kwotę zasadniczą przez 180.

d) Jeżeli uzyskano więcej jak 120 miesięcy wkładkowych, natenczas oblicza się przedewszystkiem prawa do renty nieudolności i dodatku na wychowanie, a to z jednej strony tak, jak one zostały rzeczywiście uzyskane (ekspektatywy rzeczywiste), z drugiej strony tak, jakby były uzyskane, gdyby ubezpieczony w ciągu całego okresu wkładkowego pozostawał w tej samej klasie płacy (ekspektatywy rachunkowe). Setną część różnic w wysokości każdej z obu rodzajów ekspektatyw mnoży się następnie przez odnośne wartości, podane w tabeli I. *a* lub II. *a* i dodaje się do siebie oba iloczyny (z jednej strony co do renty nieudolności, z drugiej strony co do dodatku na wychowanie). (Wynik 1.)

W końcu należy wartość, podaną za cały okres wkładkowy w tabeli I. lub II., pomnożyć przez odnośny czynnik pobieranej na końcu klasy płacy. (Wynik 2.)

Wynik 2. należy o wynik 1. zwiększyć lub zmniejszyć, stosownie do tego, czy ekspektatywy rzeczywiste były przy pierwszem obliczeniu większe lub mniejsze, aniżeli ekspektatywy rachunkowe.

XII. Przeniesienie stanu ubezpieczenia i całkowita kontrasekuracya wszystkich ubezpieczeń.

§ 100. (§ 70. u. o ub. p.).

Do przeniesienia ogółu ubezpieczeń pewnego zakładu zastępczego (§ 65. u. o ub. p.) lub też ogółu pretensyi do zaopatrzenia, wynikających ze stosunku umowy z pewnym służbodawcą, o którym mowa w § 66. u. o ub. p., na Zakład pensyjny, potrzeba zezwolenia rządowego.

Na takie przeniesienie można zezwolić tylko w takim razie, jeżeli Zakładowi pensyjnemu będzie oddany kapitał, wystarczający według zasad asekuracyjno-technicznych do zupełnego pokrycia odnośnych pretensyi.

Zakład pensyjny wchodzi we wszystkie prawa i zobowiązania zakładu przenoszącego, który jednocześnie zostaje zwolniony od wszelkich powinności.

§ 101. (§ 71. u. o ub. p.).

Postanowienia § 100. mają być stosowane analogicznie także w razie całkowitej kontrasekuracyi ogółu ubezpieczeń.

XIII. Zgłaszanie osób podlegających ubezpieczeniu. Występywanie z roszczeniami i środki prawne.

§ 102. (§ 73. u. o ub. p.).

Osoby, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, dla których pod względem ubezpieczenia Zakład pensyjny jest właściwym (§ 58.), należy w przepisanej formie zameldowywać i wymeldowywać w właściwem dla nich biurze krajowem.

Taki sam obowiązek meldowania istnieje co do wszelkich innych zmian w służbie, mających znaczenie dla ubezpieczenia, a w szczególności co do zmian, dotyczących wynagrodzenia.

Zgłoszenia powyższe mają być uskutecznione w ciągu 14 dni i to w regule przez służbodawców.

Służbobierca ma jednak prawo, tę część zgłoszenia, która odnosi się do jego stosunków rodzinnych, uskutecznić bezpośrednio w właściwem biurze krajowem Zakładu pensyjnego. Jeżeli on z prawa tego skorzysta, przechodzi pełna odpowiedzialność (rozdział XX. u. o ub. p.) za ową część zgłoszenia począwszy od chwili zawiadomienia biura krajowego, ze służbodawcy na służbobiercę.

Służbobierca ma także prawo do uskuteczniania wszelkich innych zgłoszeń, co jednak nie uwalnia służbodawcę od ciążącego na nim obowiązku.

Biuro krajowe ma tak służbodawcy jak służbobiercy potwierdzić otrzymanie każdego zgłoszenia w ciągu 14, chyba że w ciągu tego terminu wydana zostanie rezolucya, zawierająca załatwienie zgłoszenia.

W razie jeżeli przynajmniej jedna strona uskuteczni zgłoszenie na czas, względnie zostało ono

w ogólności uskutecznione przed dniem 1. października 1914 lub uskutecznione dodatkowo przynajmniej do dnia 31. grudnia 1914 za okres czasu, poprzedzający dzień 1. października 1914, natenczas liczy się okres wkładkowy od tego miesiąca, w ciągu którego nastąpiło objęcie stanowiska, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia, i to bez względu na to, czy przypadające wkładki zostały uiszczone, czy nie. Zresztą liczy się okres wkładkowy, skoro zgłoszenie nie zostało uskutecznione na czas albo nie zostało uskutecznione w ogólności, od tego miesiąca, w ciągu którego zgłoszenie dodatkowo nastąpiło albo obowiązek ubezpieczenia został stwierdzony z urzędu drogą rezolucyi lub orzeczenia, i to bez względu na to, czy przypadające wkładki zostały uiszczone, czy nie. Odbyty poprzednio czas służby będzie policzony za okres wkładkowy tylko w miarę istotnie zapłaconych premii, o ile dodatkowa zapłata nastąpi w ciągu sześciu lat po zapadłości. Postanowienia tego ustępu stosują się analogicznie do zgłoszeń, które mają być uskuteczniane według ustępu 2.

O każdym nieszczęśliwym wypadku, pozostającym w związku z służbą lub zatrudnieniem, który spowodował uszkodzenie lub śmierć osoby podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, winien przedsiębiorca przemysłowy lub osoba, w której ręku spoczywało kierownictwo ruchu w czasie wydarzenia się nieszczęśliwego wypadku, w razie, jeżeli uszkodzenie pociągnie za sobą prawdopodobnie niezdolność do zarobkowania, wychodzącą ponad ustawowy czas trwania wsparcia w chorobie, uskutecznić najpóźniej w ciągu ośmiu dni po wypadku pisemne doniesienie w przepisanej formie w właściwem biurze krajowem.

§ 103.

Zgłoszenia uskuteczniać należy przy użyciu przepisanych formularzy, których dostarczą na żądanie w potrzebnej ilości polityczne władze powiatowe i biura krajowe Zakładu pensyjnego.

§ 104.

Dla każdego funkcyonaryusza, dla którego zaistnieje obowiązek ubezpieczenia, należy wypełnić jedną osobną kartę formularza 1.

O zmianach, zachodzących w podlegających obowiązkowi ubezpieczenia poborach funkcyonaryuszy, należy donosić według formularza 2. Wymeldowanie uskutecznia się przy użyciu formularza 3.

O każdym nieszczęśliwym wypadku, który spowodował śmierć osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, lub uszkodzenia jej tego rodzaju, że pociągnie ono za sobą prawdopodobnie niezdolność do zarobkowania, wychodzącą ponad ustawowy czas trwania wsparcia w chorobie, należy donieść najpóźniej w ciągu ośmiu dni po wypadku przy użyciu formularza 4.

§ 105. (§ 84., ustęp 2., u. o ub. p.).

Służbodawcy mają prawo, przenieść na pełnomocników zestawianie i dostarczanie wykazów i zgłoszeń, które mają być przedkładane. O nazwiskach i miejscu zamieszkania tych pełnomocników należy uwiadomić właściwe biuro krajowe.

§ 106. (§ 73. *a* u. o ub. p.).

Nadto tak służbodawcy, jak i funkcyonaryusze są obowiązani do udzielania władzom politycznym tudzież Zakładowi pensyjnemu każdej chwili wyjaśnień co do wszystkich tych szczegółów, które mają znaczenie dla stosunku ubezpieczenia. Służbodawcy mają oprócz tego obowiązek pozwalać tym organom Zakładu pensyjnego, które posiadają wyraźną do tego legitymacyę, oraz władzom politycznym przeglądać na miejscu te zapiski, które są potrzebne dla stwierdzenia stosunku ubezpieczenia.

Państwowej administracyi skarbowej nie wolno żądać od Zakładu pensyjnego ani od jego organów dostarczania informacyi o stosunkach stron, obowiązanych do udzielania wyjaśnień, o których dowiedziały się w swoim charakterze urzędowym. Postanowienie to nie ma jednak zastosowania do nazwisk uprawnionych do poboru, ani do wysokości ich poborów.

§ 107.

Osoby, używające jednego ze świadczeń Zakładu pensyjnego są obowiązane donosić właściwemu biurowi krajowemu w przeciągu dni ośmiu o każdej zmianie, dotyczącej ich uprawnienia do poboru (odzyskanie zdolności do zarobkowania [§ 67.], ponowne wyjście wdowy za mąż [§ 71.], ukończenie 18. roku życia przez sierotę [§ 74.], ewentualne rozpoczęcie poboru renty z powodu wypadku [§ 79.]), i ich mieszkania (zwłaszcza przesiedlenia się za granicę [§ 79., p. 2.]).

§ 108. (§ 75. u. o ub. p.).

Wszelkie zarządzenia i uwiadomienia wydawane w ramach u. o ub. p. przez Zakład pensyjny i jego biura krajowe, mają być doręczane interesentom w wygotowaniu pisemnem (rezolucye).

W rezolucyach, zawierających decyzyę co do roszczeń wobec Zakładu pensyjnego, podniesionych przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin, należy w razie uznania roszczenia oznaczyć zarazem wymiar przyznanego świadczenia i podać jego obliczenie, a w razie odrzucenia powody, dla których roszczenia nie przyjęto. Rezolucye takie mogą być zaczepione tylko drogą pozwu przed właściwym sądem polubownym (§ 114.) w ciągu zawitego terminu sześciomiesięcznego, licząc od doręczenia rezolucyi.

Przeciw innym rezolucyom, dotyczącym unormowanych w u. o ub. p. praw i obowiązków, można wnieść sprzeciw w ciągu 14 dni do tej politycznej władzy krajowej, w której okręgu znajduje się miejsce zatrudnienia funkcyonaryusza.

Przeciw orzeczeniom politycznych władz krajowych dopuszczalny jest rekurs do Ministerstwa spraw wewnętrznych; rekurs taki wnieść należy do tej politycznej władzy krajowej, o której orzeczenie chodzi.

§ 109. (§ 75. *a* u. o ub. p.).

Pod każdym innym względem mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 12. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 101, do całego postępowania rekursowego w sprawach należących do kompetencyi władz politycznych i w przedmiocie sprzeciwów przeciw rezolucyom Zakładu pensyjnego.

Środki prawne przeciw rezolucyom i orzeczeniom, dotyczącym obowiązku ubezpieczenia, zaliczenia do pewnej klasy płacy i oznaczenia głównego zatrudnienia funkcyonaryusza, nie mają skutku odwłocznego.

Co do doręczania rezolucyi i orzeczeń w sprawach, unormowanych postanowieniami powyższemi mają zastosowanie §§ 102. do 104. i 109. procedury cywilnej. Jeżeli miejsce zamieszkania osoby, której rezolucya ma być doręczona, nie jest znane, winna na żądanie uskutecznić doręczenie polityczna władza powiatowa, właściwa ze względu na znane Zakładowi pensyjnemu ostatnie miejsce zamieszkania.

§ 110. (§ 77. u. o ub. p. i § 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1914).

O zasadzających się na u. o ub. p. roszczeniach Zakładu pensyjnego przeciw wszystkim innym podmiotom ubezpieczającym albo tych ostatnich przeciw Zakładowi pensyjnemu będzie w razie sporu z wykluczeniem prawa wydawania odnośnych rezolucyi rozstrzygała bezpośrednio owa polityczna władza krajowa, na której obszarze mają swoją siedzibę obie strony spór wiodące. Jeżeli wobec tego wchodzi w rachubę właściwość więcej władz krajowych, rozstrzygają one w porozumieniu ze sobą. Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, wydaje orzeczenie Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Jeżeli orzeczenie o roszczeniach tego rodzaju może wywrzeć pewien wpływ na prawa ubezpieczonych, względnie członków ich rodzin, należy ich wezwać do współudziału w postępowaniu.

Spory o istnienie prawne reasekuracyi w rozumieniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 28. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 225, będą rozstrzygane przez Ministerstwo spraw wewnętrznych.

XIV. Postępowanie w razie podniesienia roszczeń przeciw Zakładowi pensyjnemu.

§ 111. (§ 74. u. o ub. p.).

Z wszelkiemi opartemi na u. o ub. p. roszczeniami do Zakładu pensyjnego mają osoby, ubezpieczone w tym Zakładzie, tudzież członkowie ich rodzin występować przed właściwem biurem krajowem Zakładu pensyjnego, przedkładając potrzebne środki dowodowe.

1. Kto twierdzi, że jest niezdolnym do zarobkowania, winien to udowodnić przez przedłożenie świadectwa lekarskiego. Biuro krajowe ma prawo polecić lekarzowi, którego samo wskaże, aby zbadał podnoszącego roszczenie, oraz czynić wszelkie dalsze dochodzenia, potrzebne do sprawdzenia stanu rzeczy. Tak służbodawca podnoszącego roszczenie, jak i podnoszący roszczenia jest obowiązany do udzielania wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

Koszta świadectwa lekarskiego, które ma przedłożyć podnoszący roszczenie, winno biuro krajowe w razie uznania pretensyi zwrócić mu w odpowiedniej kwocie.

Gdy komisya rentowa, względnie wydział kierujący Zakładu pensyjnego (§ 46. *d*) odrzuci pretensyę na przyznanie renty nieudolności, to z tą samą pretensyą można wystąpić na nowo przed upływem jednego roku tylko w takim razie, gdy w stwierdzonym ostatnim razem stanie zdrowia zaszła istotna zmiana.

2. W razie żądania renty na starość należy dołączyć poświadczenie, iż domagający się renty żyje.

3. W razie żądania renty wdowiej, dodatków na wychowanie albo odprawy (§ 75., ustęp 1.) należy przedłożyć metrykę chrztu (metrykę urodzenia) i metrykę śmierci funkcyonaryusza, metrykę ślubu oraz metryki chrztu (metryki urodzenia) wszystkich podnoszących roszczenie, tudzież poświadczenie, że oni żyją.

4. Jeżeli podnosi roszczenie o jednorazową odprawę matka, żyjąca w niedostatku (§ 75., ustęp 2.), należy dostarczyć urzędowego poświadczenia niedostatku ze strony gminy przy użyciu formularza przeznaczonego w tym celu przez Zakład pensyjny.

Na żądanie biura krajowego należy mu przedłożyć w przypadkach, wspomnianych pod 1 i 2 metrykę chrztu albo metrykę urodzenia.

§ 112.

Wypłata na rzecz uprawnionych, nie mieszkających za granicą (§ 79., p. 2), następuje prawidłowo za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności w tym urzędzie pocztowym, w którego okręgu doręczeń uprawniony ma miejsce zamieszkania.

§ 113.

Pobrane kwoty należy pokwitować według przepisu; potwierdzenia odbioru przekazów płatni-

czych i pieniędzy, przewidziane w przepisach pocztowych, uważać się będzie za pokwitowania należytego odebrania przekazanej kwoty.

Uprawnieni do poboru winni przed każdą wypłatą przedłożyć świadectwo życia, względnie także poświadczenie wdowieństwa; przy doręczeniach za pośrednictwem Urzędu pocztowych kas oszczędności uważa się potwierdzenie odpowiadającego przepisom pocztowym doręczenia przekazu płatniczego do rąk uprawnionego do poboru za poświadczenie życia względnie wdowieństwa.

XV. Sądy polubowne i postępowanie.

§ 114. (§ 76. u. o ub. p.).

W siedzibie każdego biura krajowego Zakładu pensyjnego będzie utworzony stały sąd polubowny.

Sąd polubowny składa się ze stałego przewodniczącego, czterech asesorów i z potrzebnej ilości zastępców. Przewodniczącego i jego zastępcę mianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z pośród sędziowskich urzędników państwowych.

Asesorów i ich zastępców wybiera główne zgromadzenie. Jedna połowa asesorów i ich zastępców winna należeć do grupy służbodawców, a druga połowa do grupy ubezpieczonych. Członkowie sądu polubownego nie mogą ani należeć do wydziału kierującego Zakładu pensyjnego lub do wydziału biura krajowego, ani też zostawać w służbie Zakładu.

Sąd polubowny ma rozsądzać skargi wniesione według § 108., ustęp 2.

Środki prawne lub zażalenia przeciw orzeczeniu sądu polubownego są niedopuszczalne.

Koszta, połączone z urządzeniem i czynościami stałych sądów polubownych, ma ponosić Zakład pensyjny.

XVI. Współdziałanie władz politycznych i gminnych.

§ 115. (§ 80. u. o ub. p.).

Prośbom, z któremi bądź Zakład pensyjny, bądź jego biura krajowe zwracają się do władz politycznych i gminnych, winne te władze ile możności zadość uczynić, a nadto użyczać tym instytucyom swego poparcia i uwiadamiać je nawet bez zawezwania o tem wszystkiem, co mogłoby mieć znaczenie dla toku ich czynności.

Zakład pensyjny i jego biura krajowe mają w szczególności prawo żądać, aby władze polityczne i gminne współdziałały w wyśledzeniu służbodawców, zatrudniających funkcyonaryuszy, tudzież w badaniu stosunków, miarodajnych pod względem obowiązku ubezpieczenia tych funkcyonaryuszy.

Zakład pensyjny nie ma prawa żądać, aby zastępywała go prokuratorya skarbu.

XVII. Nadzór państwowy.

§ 116. (§ 78. u. o ub. p.).

Zakład pensyjny i jego biura krajowe podlegają nadzorowi rządowemu; nadzór ten wykonuje Minister spraw wewnętrznych.

Tenże Minister powołany jest także do udzielania zatwierdzeń rządowych, przewidzianych w u. o ub. p.

Rząd może ustanowić komisarza rządowego celem wykonywania tego nadzoru; komisarz ten ma być naprzód zawiadamiany o walnych zgromadzeniach tudzież o posiedzeniach wydziałów kierujących.

Komisarzowi temu przysługuje prawo przeglądania ksiąg i pism Zakładu pensyjnego, tudzież wglądania wogóle w cały tok interesów, oraz prawo zawieszania wszystkich uchwał, które zdaniem jego naruszałyby statuty lub istniejące ustawy i rozporządzenia.

Minister spraw wewnętrznych ma prawo poddawać gospodarkę Zakładu pensyjnego i jego biur krajowych urzędowej rewizyi stosownie do postanowień §§ 38. i 39. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31., względnie przepisów, któreby w ich miejsce dla zakładów ubezpieczenia w przyszłości były wydane; nadto ma prawo rozwiązać wydział kierujący Zakładu pensyjnego i wydziały biur krajowych i poruczyć prowizorycznie sprawowanie ich czynności i ich zastępstwo administratorowi; jednakże Minister jest obowiązany poczynić do ośmiu tygodni po rozwiązaniu potrzebne zarządzenia w celu zwołania walnego zgromadzenia dla wyboru nowego wydziału kierującego.

XVIII. Uwolnienie od podatków, należytości i stempli.

§ 117. (§ 87. u. o ub. p.).

Zakład pensyjny jest uwolniony od podatku zarobkowego i rentowego z ograniczeniem, oznaczonem bliżej w artykule IV. u. o ub. p.

Natomiast wypłacane przez niego pobory podlegają stosownie do postanowień ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowela do ustawy o podatkach osobistych), podatkowi dochodowemu i pensyjnemu, które będą potrącane przez kasę wypłacającą.

Wszelkie umowy i dokumenty, potrzebne do uzasadnienia i rozwikłania stosunków prawnych między Zakładem pensyjnym z jednej a jej członkami (służbodawcami i funkcyonaryuszami) z drugiej

strony, wolne są od stempli i należytości bezpośrednich, o ile zapewnione przez Zakład pensyjny zaopatrzenie nie przekracza wymiaru normalnego (§§ 60., 61., 65., 68., 69., 73., 76.). Ulga ta nie rozciąga się na dopuszczalne po myśli § 88. dobrowolne kontynuowanie ubezpieczenia tych osób, które z powodu nieistnienia obowiązku ubezpieczenia zostały później z urzędu wyłączone od ubezpieczenia. Do Zakładu pensyjnego mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 15. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 51, o ile dotyczą ulg ze względu na stemple i należytości bezpośrednie.

XIX. Ogólne obliczanie czasokresów.

§ 118. (§ 90. u. o ub. p.).

Przy obliczaniu czasokresów, o ile one nie są czasokresami rekursowymi w sprawach, należących do kompetencyi władz politycznych (§ 109.), obowiązują zasady następujące:

Przy czasokresach, ustanowionych według dni, nie liczy się tego dnia, na który przypada zdarzenie, od którego czasokres ma się zaczynać. Czasokresy, oznaczone według tygodni, miesięcy lub lat, kończą się z upływem tego dnia, który nazwą lub liczbą swoją odpowiada dniowi, w którym czasokres się rozpoczął. Jeżeli dnia takiego nie ma w ostatnim miesiącu, to czasokres kończy się z upływem ostatniego dnia tego miesiąca.

XX. Postępowanie z członkami górniczych kas brackich.

§ 119. (§ 91. u. o ub. p.).

Osoby, podlegające ubezpieczeniu pensyjnemu i ubezpieczeniu w górniczej kasie brackiej, należy ubezpieczyć stosownie do postanowień powyższych w Zakładzie pensyjnym, względnie w jednej z instytucyi zastępczych a nadto stosownie do ustawy o kasach brackich w kasie chorych górniczej kasy brackiej.

Dla każdego członka górniczej kasy brackiej, który był obowiązany do ubezpieczenia pensyjnego już w czasie obowiązywania ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr 1 z roku 1907, i co do którego przeniesienie ubezpieczenia prowizyjnego do ubezpieczenia pensyjnego uregulowane już zostało na podstawie powołanej ustawy, pozostaje uregulowanie to zasadniczo w mocy bez zmiany.

Natomiast dla tych członków górniczej kasy brackiej, co do których nie dokonano jeszcze powyższego uregulowania lub którzy dopiero w przyszłości staną się obowiązanymi do ubezpieczenia pensyjnego, pozostaje zasadniczo zastrzeżone za odpowiednią dopłatą istniejące już ubezpieczenie w kasie prowizyjnej na przeciąg pierwszych 60 miesięcy wkładkowych ubezpieczenia pensyjnego, a to w wysokości ekspektatyw, uzyskanych już w chwili rozpoczęcia się tego ubezpieczenia, zaś w razie późniejszego upływu zakreślonego statutem kasy brackiej okresu wyczekiwania w wysokości ekspektatyw wówczas się należących.

§ 120. (§ 92. u. o. ub. p.).

Dopłatę za kontynuowanie ubezpieczenia prowizyjnego na przeciąg pierwszych 60 miesięcy wkładkowych ubezpieczenia pensyjnego oblicza się ze względu na chwili rozpoczęcia się tego ograniczonego ubezpieczenia według zasad asekuracyjno-technicznych.

Tytułem dopłaty należy się kasie brackiej z udziału ubezpieczonego w majątku kasy prowizyjnej taka kwota, na jaką obliczono wartość tego udziału. Jeżeli udział majątkowy ubezpieczonego nie wystarcza, wówczas należy niedobór pokryć dodatkami w gotówce najwyżej w wysokości dotychczasowych premii za ubezpieczenie prowizyjne; datki te ponosić ma ubezpieczony i jego służbodawca po połowie.

§ 121. (§ 92. *a* u. o ub. p.).

Za zezwoleniem Ministerstw spraw wewnętrznych i robót publicznych można uregulować przeniesienie ubezpieczenia prowizyjnego do ubezpieczenia pensyjnego na zgodne życzenie służbodawcy i ubezpieczonego odmiennie od postanowień §§ 119. i 120. Uregulowanie takie dopuszczalne jest w szczególności w następujących kierunkach:

1. ubezpieczonych można w zupełności wyłączyć z prowizyjnej kasy brackiej, o ile ich udział majątkowy w kasie prowizyjnej, ewentualnie po jego dobrowolnem uzupełnieniu, wystarcza do policzenia tylu lat służby u podmiotu ubezpieczającego dla ubezpieczenia pensyjnego, aby czas wyczekiwania, obejmujący 60 miesięcy wkładkowych można było uważać za odbyty;

2. ubezpieczonych można uwolnić od obowiązku ubezpieczenia pensyjnego, o ile zabezpieczono im w kasie brackiej zaopatrzenie, które należy uważać za równomierne z ubezpieczeniem pensyjnem;

3. ubezpieczenie w kasie prowizyjnej można utrzymać trwale lub przez pewien oznaczony czas bez uszczuplenia obok ubezpieczenia pensyjnego.

§ 122. (§ 92 *b* u. o ub. p.).

Udział ubezpieczonego w majątku kasy prowizyjnej, względnie resztę tego udziału, pozostałą jeszcze po jego użyciu w myśl § 120., należy przekazać w chwili wyłączenia członka z ubezpieczenia prowizyjnego właściwemu dla ubezpieczenia pensyjnego podmiotowi ubezpieczającemu; ten ostatni winien wspomniany udział, względnie

pozostałą resztę użyć do policzenia lat służby. W przypadkach takich policzenie lat służby nie jest ograniczone ani w odniesieniu do chwili dokonania tego policzenia ani też co do wpływu na skrócenie czasu wyczekiwania (§ 31., ustęp 2. i 3., ustawy z dnia 16. grudnia 1906. Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907).

XXI. Ubezpieczenie wyższych świadczeń.

§ 123.

Ubezpieczanie świadczeń, które przewyższają roszczenia prawidłowe, uskutecznia się w osobnym oddziale z odrębnym zarządem i odrębnem prowadzeniem rachunków. Oddziałowi temu będą przekazywane wszystkie wpłacone wkładki, przewyższające wymiar normalny, o ile one nie służą na pokrycie poprzednich wkładek niezapłaconych.

Przez wkładki na ubezpieczenie wyższych świadczeń, uskutecznione w tym roku kalendarzowym, w którym nastąpiła niezdolność do zarobkowania lub śmierć, tudzież w dwóch poprzednich latach kalendarzowych, nie uzyskuje się żadnej ekspektatywy. Wkładki tego rodzaju będą zwrócone wraz z 4procentowemi odsetkami.

Wymiar premii, któremi uzyskuje się ekspektatywy na wyższe świadczenia, będzie oznaczony w odpowiednich taryfach, które podobnie jak odnośne warunki ubezpieczenia podlegają zatwierdzeniu rządowemu.

Dodatek do statutu Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy.

I.

Tablice.

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryusza płci									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	latach uiszczania									
19	60·70									
20	60·22	124·43								
21	59·79	123·43	191·30							
22	59·41	122·52	189·70	261·39						
23	59·12	121·73	188·28	259·18	334·84					
24	58·79	121·00	186·96	257·11	331·87	411·68				
25	58·54	120·30	185·74	255·18	329·09	407·90	492.05			
26	58·34	119·75	184·62	253·43	326·52	404·35	487·38	576·06		
27	58·13	119·23	183·64	251·76	324·09	400·99	482·93	570·37	663·78	
28	58·10	118·89	182·90	250·45	321·97	397·99	478·88	565·11	657·17	755·54
29	58·10	118·79	182·38	249·42	320·26	395·35	475·23	560·30	651·04	747·94
30	58·26	118·86	182·25	248·77	319·00	393·29	472·10	556·04	645·49	740·95
31	58·53	119·19	182·40	248·64	318·23	391·79	469·71	552·44	640·63	734·67
32	59·52	119·73	182·92	248·89	318·13	390·96	468·04	549·76	636·62	729·29
33	60·49	121·78	183·79	249·65	318·53	390·93	467·20	547·99	633·74	724·96
34	61·49	123·84	187·01	250·93	319·62	391·59	467·34	547·23	631·95	721·97
35	62·50	125·95	190·28	255·46	321·41	393·11	468·36	547·67	631·40	720·29
36	63·40	127·97	193·53	259·98	327·31	395·43	470·34	549·08	632·18	720·00
37	64·34	129·92	196·72	264·53	333·25	402·88	473·34	551·66	634·12	721·24
38	65·26	131·89	199·81	268·98	339·21	410·36	482·46	555·41	637·37	723·79
39	66·03	133·72	202·81	273·23	344·95	417·76	491.52	566·26	641·89	727·73
40	66·87	135·48	205·77	277·49	350·60	425·05	500·63	577·19	654·76	733·26
41	67·59	137·20	208·58	281·66	356·21	432·20	509·58	588·14	667·69	748·31
42	68·24	138·78	211·37	285·74	361·84	439·44	518·54	599·10	680·86	763·66
43	68·85	140·27	214·00	289·78	367·38	446·73	527·64	610·10	694·07	779·31
44	69·20	141·43	216·26	293·44	372·69	453·78	536·66	621·13	707·23	794·91
45	69·49	142·27	218·16	296·73	377·66	460·67	545·57	632·30	720·67	810·74
46	69·77	143·05	219·70	299·57	382·17	467·17	554·29	643·32	734·22	826·82
47	69·76	143·55	220·96	301·85	386·04	473·07	562·52	654·11	747·67	843·14
48	69·68	143·75	221·93	303·87	389·40	478·36	570·23	664·57	761·09	859·62
49	69·47	143·79	222·61	305·65	392·59	483·25	577·47	674·71	774·47	876·44
50	68·94	143·49	222·95	307·02	395·45	487·94	584·29	684·36	787·56	893·34
51	68·09	142·58	222·78	307·98	397·93	492·37	591·08	693·81	800·44	910·32
52	67·00	141·18	221·88	308·41	400·04	496·59	597·81	703·51	813·43	927·44
53	65·58	139·13	220·11	307·76	401·41	500·28	604·26	713·13	826·72	944·74
54	63·84	136·42	217·28	305·91	401·39	503·04	610·09	722·47	839·98	962·49
55	62·00	133·17	213·61	302·72	399·97	504 30	615·03	731·34	853·26	980·59
56	60·02	129·57	209·01	298·34	396·81	503·85	618·25	739·33	866·23	999·04
57		125·71	203·87	292·76	392·26	501·46	619·74	745·73	878·73	1017·82
58			198·47	286·53	386·32	497·58	619·19	750·51	889·96	1036·84
59				280·16	379·85	492·44	617·53	753·78	900·52	1055·90
60					373·29	486·79	614·63	756·23	909·99	1075·18
61						481·51	611·74	758·07	919·72	1094·78
62							609·21	759·85	928·74	1114·89
63								763·23	939·25	1136·25
64									951·82	1159·66
65										1186·47
66										
67										
68										
69										
70										

Tablica I.

męskiej, należącego do I. klasy płacy po										Rok życia w czasie obliczania rezerwy
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
wkładek w koronach										
										19
										20
										21
										22
										23
										24
										25
										26
										27
										28
843·58										29
833·88	934·20									30
824·71	922·10	1027·29								31
816·29	910·55	1012·58	1122·83							32
808·89	899·87	998·54	1105·41	1220·95						33
802·80	890·47	985·62	1088·90	1200·84	1321·93					34
797·86	882·16	973·73	1073·23	1181·34	1298·59	1425·49				35
794·45	875·23	963·16	1058·82	1162·88	1276·04	1398·87	1531·89			36
792·69	870·09	954·22	1045·96	1145·91	1254·76	1373·25	1501·96	1641·43		37
792·36	866·49	946·96	1034·61	1130·33	1234·76	1348·65	1472·74	1607·63	1753·89	38
793·79	864·79	941·71	1025·40	1116·73	1216·63	1325·79	1444·98	1574·97	1716 38	39
797·31	865·57	939·11	1018·98	1106·06	1201·26	1305·58	1419·73	1544·53	1680·76	40
802·08	868·08	938·61	1014·81	1097·76	1188·39	1287·67	1396·63	1516·05	1646·76	41
817·92	872·31	940·34	1013·26	1092·26	1178·45	1272·83	1376·42	1490·31	1615·31	42
834·04	888·92	943·94	1014·10	1089·52	1171·45	1261·06	1359·41	1467·56	1586·66	43
849·95	905·29	960·78	1016·39	1088·75	1166·78	1251·78	1344·98	1447·50	1560·47	44
866·19	921·85	977·79	1033·88	1090·10	1164·77	1245·55	1333·80	1430·82	1537·77	45
882·66	938·72	994·99	1051·53	1108·20	1165·00	1242·10	1325·79	1417·47	1518·52	46
899·40	955·85	1012·52	1069·37	1126·50	1183·76	1241·13	1320·79	1407·55	1502·88	47
916·05	972·90	1029·93	1087·18	1144·60	1202·29	1260·10	1318·03	1400·39	1490·39	48
932·84	989·85	1047·27	1104·86	1162·66	1220·63	1278·85	1337·20	1395·65	1480·88	49
949·65	1006·62	1064·19	1122·14	1180·26	1238·58	1297·07	1355·79	1414·63	1473·58	50
966·35	1023·22	1080·73	1138·80	1197·25	1255·86	1314·65	1373·61	1432·79	1492·09	51
983·11	1039·68	1097·08	1155·07	1213·61	1272·50	1331·55	1390·78	1450·16	1509·76	52
1000·28	1056·51	1113·61	1171·49	1229·94	1288·91	1348·22	1407·67	1467·30	1527·08	53
1017·95	1074·06	1130·84	1188·43	1246·77	1305·66	1365·03	1424·73	1484·57	1544·58	54
1035·87	1091·90	1148·55	1205·82	1263·88	1322·64	1381·91	1441·66	1501·71	1561·89	55
1054·25	1110·11	1166·68	1223·84	1281·58	1340·07	1399·22	1458·86	1518·94	1579·31	56
1072·63	1128·42	1184·83	1241·91	1299·54	1357·73	1416·61	1476·12	1536·09	1596·47	57
1091·16	1146·57	1202·91	1259·82	1317·37	1375·43	1434·01	1493·24	1553·06	1613·41	58
1109·38	1164·32	1220·28	1277·09	1334·45	1392·39	1450·82	1509·73	1569·25	1629·32	59
1127·83	1181·98	1237·49	1293·93	1351·18	1408·93	1467·22	1525·96	1585·16	1644·92	60
1146·49	1199·89	1254·66	1310·68	1367·58	1425·22	1483·32	1541·92	1600·95	1660·38	61
1166·24	1218·82	1272·96	1328·35	1384·90	1442·25	1500·28	1558·73	1617·65	1676·95	62
1187·39	1239·77	1293·28	1348·20	1404·28	1461·39	1519·24	1577·71	1636·56	1695·85	63
1211·33	1263·76	1317·31	1371·87	1427·71	1484·57	1542·38	1600·85	1659·87	1719·24	64
1239·46	1292·77	1346·75	1401·70	1457·56	1514·54	1572.43	1631·15	1690·44	1750·23	65
1273·37	1328·43	1383·76	1439·66	1496·40	1553·91	1612·38	1671·63	1731·58	1792·03	66
	1373·04	1430·73	1488·65	1547.03	1606·10	1665·78	1726·24	1787·33	1849·00	67
		1491·85	1553·04	1614·39	1676·07	1738·26	1800·89	1864·11	1927·77	68
			1639·95	1705·92	1771·99	1838·24	1904·77	1971·55	2038·67	69
				1830·24	1902·85	1975·49	2048·11	2120·73	2193·36	70

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryusza płci									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	latach uiszczania									
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										
35										
36										
37										
38										
39	1869·81									
40	1829·08	1990·11								
41	1789·59	1945·22	2114·28							
42	1752·30	1902·15	2065·55	2243·18						
43	1717·59	1861·25	2018·56	2190·24	2376·98					
44	1685·09	1822·30	1973·05	2138·28	2318·76	2515·22				
45	1655·88	1786·40	1930·33	2088·67	2262·41	2452·34	2659·24			
46	1630·20	1753·78	1890·59	2041·69	2208·15	2390·98	2591·04	2809·12		
47	1608·25	1724·97	1854·41	1997·97	2156·78	2331·97	2524·61	2735·59	2965·74	
48	1589·62	1699·58	1821·71	1957·44	2108·27	2275·40	2460·02	2663·25	2886·04	3129·26
49	1574·36	1677·75	1792·67	1920·63	2063·18	2221·89	2398·05	2592·93	2807·71	3043·38
50	1561.86	1659·07	1766·95	1887·23	2021·52	2171·47	2338·76	2524·78	2730·87	2958·27
51	1551·49	1643·05	1744·28	1857·04	1983·15	2124·36	2282·43	2459·15	2656·02	2874·46
52	1569·47	1629·27	1724·38	1829·99	1948·07	2080·59	2229·41	2396·44	2583·59	2792·48
53	1587·06	1647·14	1707·32	1806·30	1916·71	2040·66	2180·26	2337·52	2514·50	2713·24
54	1604·72	1665·06	1725·50	1786·02	1889·28	2005·00	2135·46	2282·94	2449·60	2637·69
55	1622·23	1682·70	1743·36	1804·11	1864·94	1972·92	2094·54	2232·27	2388·54	2565·74
56	1639·81	1700·46	1761·22	1822·17	1883·20	1944·31	2057·57	2185·81	2331·71	2497·91
57	1657·13	1717·91	1778·82	1839·85	1901·04	1962·32	2023·68	2142·91	2278·66	2433·85
58	1673·95	1734·84	1795·85	1856·99	1918·23	1979·63	2041·12	2102·66	2228·73	2373·10
59	1689·79	1750·63	1811·70	1872·88	1934·17	1995·58	2057·12	2118·74	2180·42	2314·45
60	1705·19	1765·83	1826·81	1888·02	1949·32	2010·73	2072·24	2133·88	2195·59	2257·36
61	1720·35	1780·78	1841·56	1902·65	1963·95	2025·34	2086·83	2148·41	2210·11	2271·88
62	1736·63	1796·80	1857·40	1918·31	1979·51	2040·90	2102·38	2163·94	2225·60	2287·36
63	1755·47	1815·45	1875·86	1936·67	1997·77	2059·13	2120·66	2182·27	2243·96	2305·73
64	1778·99	1839·06	1899·44	1960·21	2021·34	2082·73	2144·35	2206·13	2267·98	2329·90
65	1810·32	1870·76	1931·47	1992·46	2053·79	2115·44	2177·31	2239·40	2301·62	2363·90
66	1852·90	1914·03	1975·46	2037·11	2099·00	2161·19	2223·65	2286·30	2349·13	2412·07
67	1911·06	1973·47	2036·08	2098·93	2161·97	2225·21	2288·68	2352·37	2416·22	2480·21
68	1991·85	2056·22	2120·84	2185·60	2250·56	2315·64	2380·86	2446·27	2511·82	2577·49
69	2106·02	2173·60	2241·34	2309·23	2377·18	2445·25	2513·39	2581·60	2649·92	2718·31
70	2266·01	2338·64	2411·26	2483·88	2556·51	2629·12	2701·75	2774·38	2847·00	2919·62

Tablica I (ciąg dalszy).

męskiej, należącego do I. klasy płacy po										Rok życia w czasie obliczania rezerwy
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
wkładek w koronach										
										19
										20
										21
										22
										23
										24
										25
										26
										27
										28
										29
										30
										31
										32
										33
										34
										35
										36
										37
										38
										39
										40
										41
										42
										43
										44
										45
										46
										47
										48
3300·87										49
3208·04	3481·17									50
3115·80	3381·16	3671·58								51
3024·62	3281·44	3564·13	3873·79							52
2935·51	3182·93	3457·02	3759·05	4090·22						53
2849·39	3086·64	3351·18	3644·63	3968·36	4323·66					54
2766·28	2992·55	3246·65	3530·44	3845·70	4193·91	4576·44				55
2687·00	2901·63	3144·40	3417·58	3723·23	4063·25	4439·23	4852·70			56
2611·37	2814·05	3044·80	3306·44	3601·50	3932·20	4300·63	4708·51	5157·50		57
2538·97	2729·53	2947·89	3197·25	3480·74	3801·12	4160·85	4562·19	5007·07	5497·28	58
2468·89	2647·28	2853·14	3089·94	3361·22	3670·44	4020·69	4414·67	4854·89	5343·47	59
2400·82	2567·23	2760·52	2984·64	3243·44	3540·92	3880·91	4266·89	4701·88	5188·66	60
2333·70	2488·58	2669·50	2880·89	3127·19	3412·77	3742·12	4119·60	4549·13	5034·10	61
2349·18	2411·05	2579·89	2778·56	3012·11	3285·56	3603·94	3972·36	4395·78	4878·70	62
2367·60	2429·53	2491·50	2677·80	2898·67	3159·92	3467·36	3826·77	4244·08	4725·01	63
2391·89	2453·97	2516·10	2578·28	2786·60	3035·45	3331·61	3681·86	4092·97	4571·87	64
2426·24	2488·65	2551·14	2613·67	2676·24	2912·65	3197·17	3537·81	3942·58	4419·51	65
2475·07	2538·13	2601·23	2664·41	2727·62	2790·87	3063·36	3393·67	3791·37	4266·06	66
2544·30	2608·43	2672·60	2736·82	2801·08	2865·39	2929·72	3249·54	3639·85	4112·28	67
2643·27	2709·12	2775·00	2840·90	2906·85	2972·82	3038·83	3104·85	3487·58	3957·57	68
2786·78	2855·30	2923·86	2992·44	3061·03	3129·65	3198·28	3266·93	3335·59	3803·20	69
2992·24	3064·87	3137·49	3210·11	3282·74	3355·35	3427·98	3500·59	3573·22	3645·84	70

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryusza płci męskiej, wykazana w tablicy I. a rachunkowa							
	do dodatku na wychowanie o K	do renty nie-						
		10	11	12	13	14	15	16
		latach uiszczania						
28	177·49	400·14						
29	182·77	399·24	415·52					
30	187·52	398·80	414·13	431·20				
31	191·60	398·88	413·18	429·25	447·13			
32	194·95	399·54	412·75	427·74	444·58	463·34		
33	197·52	400·88	412·95	426·81	442·53	460·19	479·86	
34	199·32	403·02	413·94	426·61	441·14	457·64	476·17	496·81
35	200·18	405·88	415·62	427·08	440·38	455·64	472·96	492·41
36	200·10	409·49	418·09	428·33	440·36	454·33	470·36	488·55
37	199·00	413·94	421·43	430·47	441·23	453·88	468·56	485·41
38	196·84	419·08	425·51	433·39	442·89	454·21	467·51	482·95
39	193·79	424·97	430·41	437·17	445·46	455·46	467·38	481·37
40	190·15	431·76	436·28	442·01	449·13	457·86	468·40	480·94
41	185·77	442·86	442·86	447·62	453·65	461·16	470·36	481·46
42	180·89	454·06	454·06	454·06	459·08	465·45	473·37	483·07
43	175·54	465·34	465·34	465·34	465·34	470·65	477·37	485·73
44	169·71	476·44	476·44	476·44	476·44	476·44	482·05	489·15
45	163·37	487·58	487·58	487·58	487·58	487·58	487·58	493·52
46	156·69	498·70	498·70	498·70	498·70	498·70	498·70	498·70
47	149·78	509·78	509·78	509·78	509·78	509·78	509·78	509·78
48	142·75	520·64	520·64	520·64	520·64	520·64	520·64	520·64
49	135·61	531·26	531·26	531·26	531·26	531·26	531·26	531·26
50	128·27	541·53	541·53	541·53	541·53	541·53	541·53	541·53
51	120·89	551·34	551·34	551·34	551·34	551·34	551·34	551·34
52	113·64	560·63	560·63	560·63	560·63	560·63	560·63	560·63
53	106·57	569·56	569·56	569·56	569·56	569·56	569·56	569·56
54	99·82	578·27	578·27	578·27	578·27	578·27	578·27	578·27
55	93·65	586·56	586·56	586·56	586·56	586·56	586·56	586·56
56	87·89	594·56	594·56	594·56	594·56	594·56	594·56	594·56
57	82·33	602·20	602·20	602·20	602·20	602·20	602·20	602·20
58	77·09	609·35	609·35	609·35	609·35	609·35	609·35	609·35
59	72·13	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79
60	67·46	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66
61	62·80	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09
62	58·03	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52
63	53·01	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49
64	47·89	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78
65	42·76	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48
66	37·91		668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77
67	33·49			687·26	687·26	687·26	687·26	687·26
68	29·68				713·54	713·54	713·54	713·54
69	26·56					751·76	751·76	751·76
70	24·33						806·95	806·95

Tablica Ia.

powiększa się, wzgl. zmniejsza się za każde 100 K różnicy między rzeczywistą ekspektatywą								Rok życia w czasie obliczania rezerwy
udolności po								
17	18	19	20	21	22	23	24	
wkładek o koron								
								28
								29
								30
								31
								32
								33
								34
514·07								35
508·98	531·73							36
504·52	526·00	549·91						37
500·67	520·77	543·36	568·51					38
497·63	516·27	537·43	561·20	587·66				39
495·68	512·79	532·43	554·71	579·74	607·61			40
494·68	510·21	528·25	548·94	572·42	598·80	628·17		41
494·78	508·72	525·11	544·14	565·96	590·73	618·55	649·54	42
495·98	508·34	523·06	540·37	560·45	583·50	609·65	639·03	43
497·99	508·82	521·89	537·45	555·73	576·97	601·32	628·96	44
501·04	510·39	521·85	535·69	552·15	571·51	593·98	619·76	45
504·99	512·95	522·87	535·01	549·67	567·12	587·62	611·43	46
509·78	516·46	524·91	535·43	548·32	563·87	582·39	604·15	47
520·64	520·64	527·73	536·72	547·90	561·61	578·14	597·82	48
531·26	531·26	531·26	538·82	548·39	560·31	574·91	592·52	49
541·53	541·53	541·53	541·53	549·61	559·83	572·56	588·15	50
551·34	551·34	551·34	551·34	551·34	559·99	570·94	584·57	51
560·63	560·63	560·63	560·63	560·63	560·63	569·93	581·69	52
569·56	569·56	569·56	569·56	569·56	569·56	569·56	579·58	53
578·27	578·27	578·27	578·27	578·27	578·27	578·27	578·27	54
586·56	586·56	586·56	586·56	586·56	586·56	586·56	586·56	55
594·56	594·56	594·56	594·56	594·56	594·56	594·56	594·56	56
602·20	602·20	602·20	602·20	602·20	602·20	602·20	602·20	57
609·35	609·35	609·35	609·35	609·35	609·35	609·35	609·35	58
615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	59
621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	60
627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	61
632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	62
638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	63
645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	64
655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	65
668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	66
687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	67
713·54	713·54	713·54	713·54	713·45	713·54	713·54	713·54	68
751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	69
806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	70

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryusza płci męskiej, wykazana w tablicy I. a rachunkową do renty nie- latach uiszczania							
	25	26	27	28	29	30	31	32
28								
29								
30								
31								
32								
33								
34								
35								
36								
37								
38								
39								
40								
41								
42								
43	671·74							
44	660·01	694·59						
45	649·01	681·87	718·47					
46	638·75	669·75	704·57	743·34				
47	629·42	658·41	691·30	728·26	769·41			
48	620·96	647·82	678·64	713·61	752·90	796·64		
49	613·49	638·14	666·76	699·60	736·85	778·71	825·32	
50	606·96	629·36	655·68	686·25	721·31	761·10	805·80	855·57
51	601·27	621·42	645·40	673·60	706·33	743·89	786·50	834·38
52	596·34	614·28	635·93	661·70	691·99	727·17	767·52	813·31
53	592·26	608·05	627·39	650·73	678·52	711·18	749·10	792·60
54	589·10	602·82	619·90	640·83	666·07	696·13	731·46	772·48
55	586·56	598·32	613·22	631·76	654·48	681·89	714·52	752·88
56	594·56	594·56	607·39	623·63	643·84	668·61	698·49	734·07
57	602·20	602·20	602·20	616·25	634·04	656·18	683·31	716·05
58	609·35	609·35	609·35	609·35	624·83	644·42	668·82	698·70
59	615·79	615·79	615·79	615·79	615·79	632·96	654·70	681·77
60	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	621·66	640·88	665·20
61	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	627·09	648·79
62	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52	632·52
63	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49	638·49
64	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78	645·78
65	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48	655·48
66	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77	668·77
67	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	687·26
68	713·54	713·54	713·54	713·54	713·54	713·54	713·54	713·54
69	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76
70	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95

Tablica Ia (ciąg dalszy).

powiększa się, wzgl. zmniejsza się za każde 100 K różnicy między rzeczywistą ekspektatywą								Rok życia w czasie obliczania rezerwy
udolności po								
33	34	35	36	37	38	39	40	
wkładek o koron								
								28
								29
								30
								31
								32
								33
								34
								35
								36
								37
								38
								39
								40
								41
								42
								43
								44
								45
								46
								47
								48
								49
								50
887·69								51
864·75	922·03							52
841·96	897·42	959·17						53
819·53	872·93	932·92	999·72					54
797·42	848·51	906·49	971·62	1044·15				55
775·89	824·44	880·14	943·35	1014·36	1093·42			56
755·02	800·83	854·02	915·04	984·28	1062·07	1148·69		57
734·76	777·70	828·16	886·75	953·96	1030·24	1115·92	1211·34	58
714·93	754·94	802·57	858·55	923·56	998·13	1082·75	1177·82	59
695·47	732·57	777·32	830·61	893·24	965·96	1049·38	1144·04	60
676·27	710·48	752·38	802·95	863·15	933·91	1016·07	1110·32	61
657·28	688·64	727·68	775·50	833·21	901·91	982·66	1076·42	62
638·49	667·10	703·32	748·42	803·65	870·31	949·66	1042·94	63
645·78	645·78	679·23	721·57	774·29	838·88	916·81	1009·59	64
655·48	655·48	655·48	695·09	745·23	807·66	884·13	976·41	65
668·77	668·77	668·77	668·77	716·27	776·39	851·25	942·96	66
687·26	687·26	687·26	687·26	687·26	745·07	818·26	909·38	67
713·54	713·54	713·54	713·54	713·54	713·54	785·02	875·51	68
751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	751·76	841·62	69
806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	806·95	70

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryuszki,							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	latach uiszczania							
19	51·01							
20	52·90	104·57						
21	54·85	108·41	160·76					
22	53·61	112·38	166·63	219·66				
23	52·43	109·85	172·71	227·65	281·39			
24	51·19	107·30	168·70	235·82	291·48	345·94		
25	49·97	104·72	164·69	230·24	301·83	358·23	413·44	
26	48·79	102·20	160·68	224·68	294·57	370·84	428·00	483·97
27	47·57	99·67	156·68	219·07	287·28	361·71	442·86	500·81
28	46·53	97·27	152·84	213·63	280·10	352·72	431·91	518·17
29	45·54	95·10	149·16	208·36	273·11	343·86	421·11	505·28
30	44·73	93·13	145·85	203·40	266·41	335·30	410·54	492·63
31	44·06	91·48	142·87	198·92	260·11	327·12	400·36	480·31
32	45·21	90·10	140·35	194·89	254·43	319·47	390·68	468·50
33	46·36	92·46	138·24	191·47	249·33	312·57	381·66	457·30
34	47·58	94·88	141·93	188·67	245·04	306·42	373·55	446·92
35	48·85	97·43	145·75	193·82	241·58	301·28	366·38	437·63
36	50·07	99·99	149·65	199·06	248·23	297·11	360·34	429·39
37	51·38	102·58	153·65	204·48	255·08	305·44	355·51	422·50
38	52·73	105·29	157·71	210·04	262·13	314·00	365·65	417·00
39	54·00	107·99	161·84	215·58	269·25	322·71	375·95	428·99
40	55·41	110·78	166·14	221·36	276·54	331·67	386·59	441·32
41	56·79	113·67	170·51	227·36	284·08	340·80	397·50	454·01
42	58·20	116·60	175·08	233·54	292·00	350·36	408·77	467·18
43	59·66	119·62	179·77	239·99	300·21	360·44	420·58	480·83
44	60·95	122·50	184·39	246·45	308·59	370·73	432·89	494·98
45	62·29	125·28	188·93	252·94	317·11	381·35	445·61	509·90
46	63·72	128·20	193·43	259·37	325·70	392·19	458·74	525·33
47	64·99	131·07	197·99	265·69	334·16	403·07	472·11	541·21
48	66·32	133·89	202·60	272·23	342·68	413·97	485·73	557·61
49	67·68	136·85	207·31	278·99	351·65	425·19	499·63	574·59
50	68·93	139·79	212·16	285·89	360·90	436·98	513·98	591·98
51	70·09	142·56	217·03	293·05	370·49	449·29	529·25	610·20
52	71·31	145·34	221·84	300·43	380·62	462·30	545·42	629·81
53	72·50	148·09	226·61	307·71	391·00	475·95	562·48	650·53
54	73·75	150·83	231·30	314·95	401·31	489·98	580·37	672·44
55	75·33	153·85	236·20	322·27	411·81	504·20	599·04	695·68
56	77·28	157·45	241·51	329·93	422·47	518·78	618·14	720·10
57		161·94	247·80	338·34	433·85	533·92	638·13	745·59
58			255·75	348·36	446·54	550·39	659·31	772·80
59				361·15	461·93	569·29	683·15	802·68
60					481·41	592·17	710·70	836·69
61						621·27	744·42	876·75
62							786·43	924·96
63								985·77
64								
65								

Tablica II.

należącej do I. klasy płacy po									Rok życia w czasie obliczania rezerwy
9	10	11	12	13	14	15	16	17	
wkładek w koronach									
									19
									20
									21
									22
									23
									24
									25
									26
557·59									27
576·95	634·56								28
596·89	656·54	712·64							29
582·03	679·25	736·99	793·82						30
567·48	662·36	762·05	820·52	878·10					31
553·40	645·92	742·40	848·02	907·25	965·63				32
539·95	630·07	723·29	825·53	937·40	997·43	1056·63			33
527·24	614·99	704·77	803·57	911·87	1030·30	1091·19	1151·26		34
515·53	600·82	686·93	782·08	886·76	1001·45	1126·81	1188·59	1249·58	35
505·02	587·73	670·15	761·44	862·27	973·14	1094·59	1227·27	1289·99	36
495·74	576·01	654·60	741·96	838·71	945·54	1062·98	1191·57	1332·00	37
487·99	565·67	640·46	723·73	816·31	918·83	1032·01	1156·39	1292·54	38
481·73	556·97	628·09	707·28	795·51	893·61	1002·25	1122·15	1253·88	39
495·86	550·10	617·71	692·95	776·81	870·28	974·23	1089·35	1216·38	40
510·35	566·50	609·12	680·54	760·13	848·93	947·95	1058·10	1180·08	41
525·43	583·51	626·95	670·18	745·63	829·84	923·88	1028·80	1145·54	42
541·11	601·23	645·55	689·62	733·49	813·22	902·32	1001·93	1113·13	43
557·23	619·54	664·78	709·73	754·46	798·99	883·25	977·56	1083·09	44
574·13	638·59	684·77	730·67	776·30	821·71	866·93	956·04	1055·91	45
591·94	658·53	705·67	752·53	799·12	845·45	891·57	937·51	1031·78	46
610·37	679·55	727·90	775·76	823·34	870·67	917·75	964·61	1011·32	47
629·55	701·56	750·84	799·89	848·49	896·82	944·91	992·75	1040·40	48
649·65	724·77	774·82	824·82	874·62	923·98	973·08	1021·95	1070·59	49
670·53	749·18	800·10	850·90	901·67	952·24	1002·39	1052·30	1101·99	50
692·22	774·85	826·49	878·19	929·78	981·33	1032·70	1083·67	1134·41	51
715·26	801·88	854·15	906·59	959·08	1011·47	1063·83	1116·01	1167·81	52
739·98	830·57	883·76	936·88	990·15	1043·48	1096·71	1149·91	1202·94	53
766·15	861·37	915·57	969·66	1023·68	1077·85	1132·06	1186·19	1240·28	54
794·11	894·30	949·39	1004·51	1059·53	1114·49	1169·58	1224·71	1279·77	55
823·94	929·71	985·89	1041·97	1098·07	1154·08	1210·03	1266·10	1322·22	56
855·84	968·08	1025·23	1082·46	1139·60	1196·76	1253·84	1310·86	1367·99	57
889·79	1009·80	1067·95	1126·24	1184·61	1242·89	1301·20	1359·43	1417·60	58
927·29	1055·70	1114·85	1174·28	1233·84	1293·47	1353·02	1412·59	1472·09	59
969·10	1107·18	1167·63	1228·29	1289·20	1350·22	1411·30	1472·31	1533·34	60
1017·73	1165·99	1228·03	1290·31	1352·77	1415·44	1478·19	1541·00	1603·76	61
1074·39	1233·88	1298·19	1362·50	1426·99	1491·63	1556·43	1621·30	1686·21	62
1143·76	1314·77	1382·01	1449·16	1516·31	1583·60	1650·98	1718·48	1786·03	63
1229·97	1412·67	1483·65	1554·45	1625·21	1695·97	1766·80	1837·69	1908·63	64
	1533·94	1609·35	1684·76	1760·18	1835·59	1911·01	1986·43	2061·85	65

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryuszki,								
	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	latach uiszczania								
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
31									
32									
33									
34									
35									
36	1351·96								
37	1395·73	1458·73							
38	1441·18	1505·97	1570·06						
39	1398·05	1555·40	1621·33	1686·59					
40	1355·92	1508·60	1675·19	1742·33	1808·83				
41	1314·67	1462·49	1624·21	1800·61	1869·04	1936·85			
42	1274·83	1417·47	1574·12	1745·46	1932·34	2002·13	2071·34		
43	1236·88	1373·95	1525·17	1691·23	1872·85	2070·91	2142·16	2212·86	
44	1200·98	1332·20	1477·58	1637·97	1814·09	2006·70	2216·70	2289·51	2361·80
45	1167·79	1292·84	1432·09	1586·38	1756·62	1943·55	2147·98	2370·86	2445·33
46	1137·61	1256·27	1388·98	1536·83	1700·69	1881·49	2080·03	2297·15	2533·86
47	1111·15	1223·38	1349·36	1490·34	1647·46	1821·65	2013·87	2224·96	2455·82
48	1087·89	1193·70	1312·83	1446·70	1596·61	1763·76	1949·13	2153·72	2378·42
49	1119·05	1167·35	1279·63	1406·24	1548·67	1708·30	1886·37	2083·92	2302·00
50	1151·46	1200·75	1249·89	1369·21	1503·97	1655·74	1825·98	2015·99	2226·88
51	1184·94	1235·27	1285·42	1335·43	1462·46	1606·16	1768·20	1950·12	2153·30
52	1219·40	1270·79	1321·99	1373·02	1423·92	1559·42	1712·98	1886·36	2081·20
53	1255·62	1308·10	1360·38	1412·49	1464·44	1516·27	1661·16	1825·64	2011·63
54	1294·23	1347·83	1401·25	1454·49	1507·56	1560·49	1613·30	1768·64	1945·32
55	1334·79	1389·67	1444·24	1498·64	1552·87	1606·94	1660·88	1714·71	1881·72
56	1378·26	1434·27	1490·15	1545·75	1601·18	1656·46	1711·60	1766·61	1821·52
57	1425·17	1482·27	1539·35	1596·31	1653·01	1709·56	1765·97	1822·25	1878·41
58	1475·89	1534·20	1592·46	1650·69	1708·81	1766·70	1824·45	1882·08	1939·58
59	1531·55	1591·10	1650·68	1710·21	1769·71	1829·12	1888·32	1947·40	2006·37
60	1594·31	1655·24	1716·25	1777·28	1838·27	1899·24	1960·13	2020·84	2081·44
61	1666·53	1729·24	1791·93	1854·68	1917·46	1980·19	2042·91	2105·56	2168·06
62	1751·08	1815·96	1880·80	1945·61	2010·48	2075·36	2140·22	2205·06	2269·84
63	1853·61	1921·15	1988·71	2056·24	2123·74	2191·29	2258·85	2326·39	2393·91
64	1979·60	2050·59	2121·56	2192·54	2263·50	2334·45	2405·42	2476·40	2547·36
65	2137·26	2212·67	2288·09	2363·50	2438·91	2514·33	2589·74	2665·15	2740·57

Tablica II (ciąg dalszy.)

należącej do I. klasy płacy po									Rok życia w czasie obliczania rezerwy
27	28	29	30	31	32	33	34	35	
wkładek w koronach									
									19
									20
									21
									22
									23
									24
									25
									26
									27
									28
									29
									30
									31
									32
									33
									34
									35
									36
									37
									38
									39
									40
									41
									42
									43
									44
2519·33									45
2610·13	2685·95								46
2707·49	2785·71	2863·53							47
2624·18	2892·10	2972·42	3052·39						48
2541·55	2803·58	3089·26	3171·88	3254·18					49
2459·75	2715·59	2995·49	3300·68	3385·80	3470·65				50
2378·91	2628·11	2901·96	3201·63	3528·41	3616·29	3703·94			51
2298·97	2540·90	2808·25	3102·12	3423·78	3774·61	3865·52	3956·26		52
2220·85	2454·86	2715·00	3002·58	3318·81	3665·04	4042·74	4137·03	4231·20	53
2145·38	2370·66	2622·84	2903·37	3213·63	3554·93	3928·73	4336·61	4434·67	54
2072·04	2287·88	2531·19	2803·80	3107·25	3443·04	3812·58	4217·44	4659·35	55
2001·69	2207·41	2441·06	2704·78	3000·50	3329·93	3694·66	4096·24	4536·37	56
1934·48	2129·65	2352·94	2606·95	2894·00	3216·19	3575·37	3973·29	4411·61	57
1996·99	2054·31	2266·73	2510·27	2787·78	3101·78	3454·57	3848·19	4284·51	58
2065·23	2124·00	2182·70	2415·37	2682·69	2987·83	3333·55	3722·40	4156·61	59
2141·95	2202·36	2262·70	2322·97	2579·75	2875·44	3213·56	3597·17	4029·12	60
2230·47	2292·80	2355·05	2417·23	2479·37	2765·42	3095·58	3473·79	3903·51	61
2334·51	2399·11	2463·64	2528·11	2592·53	2656·90	2978·73	3351·03	3778·30	62
2461·40	2528·81	2596·16	2663·47	2730·74	2797·96	2865·16	3231·67	3656·61	63
2618·32	2689·26	2760·16	2831·02	2901·87	2972·68	3043·48	3114·27	3536·94	64
2815·98	2891·39	2966·81	3042·22	3117·63	3193·05	3268·46	3343·87	3419·29	65

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryuszki, podana w tablicy II. powiększa a rachunkową						
	do dodatku na wychowanie o K	do renty nie-					
		10	11	12	13	14	15
		latach uiszczania					
28	177·49	312·70					
29	182·77	326·95	326·95				
30	187·52	341·82	341·82	341·82			
31	191·60	333·59	357·31	357·31	357·31		
32	194·95	325·83	348·59	373·45	373·45	373·45	
33	197·52	318·66	340·39	364·26	390·33	390·33	390·33
34	199·32	312·11	332·74	355·55	380·59	407·95	407·95
35	200·18	306·26	325·71	347·38	371·31	397·60	426·31
36	200·10	301·25	319·43	339·87	362·62	387·76	415·37
37	199·00	297·21	314·06	333·17	354·65	378·56	404·99
38	196·84	294·20	309·65	327·37	347·47	370·05	395·20
39	193·79	292·38	306·37	322·63	341·27	362·43	386·20
40	190·15	291·77	304·31	319·05	336·16	355·80	378·08
41	185·77	303·42	303·42	316·63	332·17	350·21	370·90
42	180·89	315·40	315·40	315·40	329·34	345·73	364·76
43	175·54	327·78	327·78	327·78	327·78	342·50	359·80
44	169·71	340·49	340·49	340·49	340·49	340·49	356·05
45	163·37	353·64	353·64	353·64	353·64	353·64	353·64
46	156·69	367·23	367·23	367·23	367·23	367·23	367·23
47	149·78	381·44	381·44	381·44	381·44	381·44	381·44
48	142·75	396·03	396·03	396·03	396·03	396·03	396·03
49	135·61	411·00	411·00	411·00	411·00	411·00	411·00
50	128·27	426·41	426·41	426·41	426·41	426·41	426·41
51	120·89	442·17	442·17	442·17	442·17	442·17	442·17
52	113·64	458·19	458·19	458·19	458·19	458·19	458·19
53	106·57	474·76	474·76	474·76	474·76	474·76	474·76
54	99·82	492·10	492·10	492·10	492·10	492·10	492·10
55	93·65	510·01	510·01	510·01	510·01	510·01	510·01
56	87·89	528·82	528·82	528·82	528·82	528·82	528·82
57	82·33	548·74	548·74	548·74	548·74	548·74	548·74
58	77·09	569·91	569·91	569·91	569·91	569·91	569·91
59	72·13	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75
60	67.46	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13
61	62·80	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16
62	58·03	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11
63	53·01	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39
64	47·89	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45
65	42·76	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94

Tablica IIa.

się, wzgl. zmniejsza się za każde 100 K różnicy między rzeczywistą ekspektatywą							Rok życia w czasie obliczania rezerwy
udoiności po							
16	17	18	19	20	21	22	
wkładek o koron							
							28 29
407·95							30 31 32 33 34
426·31	426·31						35
445·54	445·54	445·54					36
434·01	465·71	465·71	465·71				37
423·00	453·51	486·86	486·86	486·86			38
412·66	441·91	474·03	509·12	509·12	509·12		39
403·11	430·98	461·78	495·60	532·55	532·55	532·55	40
394·38	420·75	450·13	482·58	518·23	557·17	557·17	41
386·58	411·35	439·17	470·16	504·40	541·99	583·07	42
379·89	402·94	429·09	458·46	491·18	527·33	567·02	43
374·34	395·57	419·93	447·57	478·62	513·19	551·40	44
370·11	389·46	411·93	437·71	466·96	499·83	536·42	45
367·23	384·67	405·18	428·99	456·31	487·30	522·13	46
381·44	381·44	399·96	421·72	446·99	475·98	508·87	47
396·03	396·03	396·03	415·71	438·85	465·72	496·53	48
411·00	411·00	411·00	411·00	431·97	456·62	485·24	49
426·41	426·41	426·41	426·41	426·41	448·81	475·13	50
442·17	442·17	442·17	442·17	442·17	442·17	466·16	51
458·19	458·19	458·19	458·19	458·19	458·19	458·19	52
474·76	474·76	474·76	474·76	474·76	474·76	474·76	53
492·10	492·10	492·10	492·10	492·10	492·10	492·10	54
510·01	510·01	510·01	510·01	510·01	510·01	510·01	55
528·82	528·82	528·82	528·82	528·82	528·82	528·82	56
548·74	548·74	548·74	548·74	548·74	548·74	548·74	57
569·91	569·91	569·91	569·91	569·91	569·91	569·91	58
592·75	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75	59
618·13	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13	60
647·16	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16	61
681·11	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11	62
722.39	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39	63
773·45	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45	64
837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	65

Rok życia w czasie obliczania rezerwy	Rezerwa premii funkcyonaryuszki, podana w tablicy II. powiększa a rachunkową						
							do renty nie-
	23	24	25	26	27	28	29
							latach uiszczania
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							
41	557·17						
42	583·07	583·07					
43	610·39	610·39	610·39				
44	593·36	639·20	639·20	639·20			
45	576·86	621·26	669·78	669·78	669·78		
46	560·90	603·75	650·80	702·21	702·21	702·21	
47	545·83	586·98	632·45	682·39	736·94	736·94	736·94
48	531·50	570·79	614·54	662·88	715·96	773·96	773·96
49	518·07	555·33	597·18	643·79	695·30	751·85	813·64
50	505·70	540·76	580·55	625·25	675·02	730·02	790·42
51	494·36	527·09	564·65	607·26	655·14	708·45	767·36
52	483·97	514·26	549·44	589·79	635·58	687·02	744·30
53	474·76	502·55	535·21	573·13	616·63	665·99	721·45
54	492·10	492·10	522·16	557·49	598·51	645·56	698·96
55	510·01	510·01	510·01	542·64	581·00	625·54	676·63
56	528·82	528·82	528·82	528·82	564·39	606·21	654·77
57	548·74	548·74	548·74	548·74	548·74	587·71	633·52
58	569·91	569·91	569·91	569·91	569·91	569·91	612·84
59	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75	592·75
60	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13	618·13
61	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16	647·16
62	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11	681·11
63	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39	722·39
64	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45	773·45
65	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94

Tablica IIa (ciąg dalszy).

się, wzgl. zmniejsza się za każde 100 K różnicy między rzeczywistą ekspektatywą						Rok życia w czasie obliczania rezerwy
udolności po						
30	31	32	33	34	35	
wkładek o koron						
						28 29
						30 31 32 33 34
						35 36 37 38 39
						40 41 42 43 44
773·96 813·64	813·64					45 46 47 48 49
856·41 832·05 807·60 783·20 758·95	856·41 902·73 877·11 851·43 825·75	856·41 902·73 953·05 926·37 899·56	902·73 953·05 1008·24 980·62	953·05 1008·24 1069·18	1008·24 1069·18	50 51 52 53 54
734·61 710·47 686·71 663·31 640·38	799·74 773·67 747·73 721·90 696·37	872·27 844·68 816·97 789·11 761·38	952·42 923·75 894·76 865·38 835·95	1040·43 1011·12 981·37 951·07 920·57	1136·58 1107·07 1077·09 1046·48 1015·64	55 56 57 58 59
618·13 647·16 681·11 722·39 773·45	671·42 647·16 681·11 722·39 773·45	734·05 707·36 681·11 722·39 773·45	806·77 778·12 749·81 722·39 773·45	890·19 860·27 830·56 801·74 773·45	984·85 954·52 924·32 895·01 866·22	60 61 62 63 64
837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	837·94	65

Przewidziane w § 11. u. o ub. p. podwyższenie ekspektatyw w tym przypadku, gdy ubezpieczony nie pobiera płatnych rent na starość.

Rok życia w chwili nastania płatności renty na starość	100 K renty na starość, należącej się ubezpieczonemu, podwyższa się po															Rok życia w chwili nastania płatności renty na starość
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	latach zwłoki na koron															
55	108·07	117·03	126·99	138·11	150·58	164·61	180·45	198·39	218·80	242·12	268·87	299·74	335·53	377·27	426·32	55
56	108·28	117·49	127·78	139·32	152·30	166·95	183·54	202·43	224·01	248·76	277.32	310·43	349·05	394·43		56
57	108·51	118·02	128·68	140·67	154·20	169·53	186·97	206·90	229·76	256·14	286·72	322·39	364·30			57
58	108·76	118·58	129·63	142·10	156·22	172·30	190·67	211·74	236·05	264·23	297·10	335·72				58
59	109·03	119·19	130·66	143·65	158·43	175·32	194·69	217·04	242·95	273·17	308·68					59
60	109·32	119·84	131·75	145·31	160·80	178·57	199·07	222·84	250·56	283·13						60
61	109·62	120·52	132·92	147·09	163·34	182·09	203·83	229·19	258·98							61
62	109·94	121·25	134·18	149·01	166·12	185·95	209·08	236·26								62
63	110·29	122·05	135·54	151·10	169·14	190·18	214·90									63
64	110·66	122·89	137·00	153·36	172·44	194·86										64
65	111·05	123·80	138·58	155·82	176·08											65
66	111·48	124·79	140·31	158·55												66
67	111·94	125·87	142·23													67
68	112·44	127·06														68
69	113·00															69

Wartość kapitałowa roszczeń osób, uprawnionych do poboru, jaką należy wziąć za podstawę przy obliczaniu odprawy po myśli § 79., p. 2. statutu.

Rok życia w czasie przyznania odprawy	Za 100 K renty nieudolności, wzgl. renty na starość		Za 100 K renty wdowiej	Rok życia w czasie przyznania odprawy	Za 100 K renty nieudolności, wzgl. renty na starość		Za 100 K renty wdowiej	Rok życia w czasie przyznania odprawy	Za 100 K dodatku na wychowanie
	funkcyonaryusza płci męskiej	funkcyonaryuszki			funkcyonaryusza płci męskiej	funkcyonaryuszki			
	K				K				K
25	1243·30	919·00	1890·40	63	989·70	799·90	897·70	0	939·00
26	1284·60	935·20	1874·80	64	959·40	777·00	863·20	1	1109·00
27	1319·30	949·70	1858·80	65	929·00	754·10	829·50	2	1113·00
28	1347·70	961·90	1842·40	66	898·20	731·00	796·60	3	1081·00
29	1369·70	971·50	1825·70	67	867·00	707·30	764·40	4	1039·00
30	1386·30	978·40	1808·70	68	835·60	683·50	732·90	5	990·00
31	1397·70	982·90	1791·30	69	803·70	659·20	701·90	6	936·00
32	1405·30	986·20	1773·60	70	771·30	634·00	671·50	7	877·00
33	1410·70	989·80	1755·50	71	738·30	608·30	641·60	8	815·00
34	1415·10	993·80	1736·90	72	705·00	582·00	612·30	9	749·00
35	1418·20	998·20	1717·90	73	671·30	555·20	583·60	10	680·00
36	1419·90	1003·00	1698·20	74	637·40	528·20	555·50	11	607·00
37	1421·20	1008·40	1678·00	75	604·10	501·60	528·30	12	531·00
38	1420·90	1014·30	1657·10	76	571·00	475·20	502·00	13	451·00
39	1419·50	1021·00	1635·50	77	538·70	449·60	476·90	14	368·00
40	1417·90	1027·60	1613·20	78	507·40	424·90	453·00	15	282·00
41	1414·90	1033·80	1590·20	79	477·70	401·80	430·10	16	192·00
42	1410·50	1038·00	1566·30	80	448·60	379·10	408·70	17	98·00
43	1404·70	1040·70	1541·40	81	421·10	357·90	388·40		
44	1395·90	1040·90	1515·40	82	393·90	336·60	369·10		
45	1385·50	1039·60	1488·40	83	367·00	315·30	350·60		
46	1373·60	1036·50	1460·30	84	340·30	293·80	333·00		
47	1359·80	1032·50	1431·30	85	314·20	272·60	316·40		
48	1344·80	1027·50	1401·40	86	289·10	252·00	300·70		
49	1328·70	1021·60	1370·80	87	264·40	231·60	285·80		
50	1311·60	1014·70	1339·60	88	239·50	210·60	272·40		
51	1293·40	1006·80	1307·70	89	216·00	190·60	259·60		
52	1274·20	997·40	1275·60	90	193·50	171·30	247·80		
53	1253·70	986·30	1242·80	.	.	.	236·50		
54	1231·70	973·10	1209·50	.	.	.	225·60		
55	1208·80	958·70	1176·00	.	.	.	215·10		
56	1184·80	942·80	1142·20	.	.	.	204·90		
57	1159·70	925·70	1108·20	.	.	.	193·30		
58	1133·60	907·30	1073·80	.	.	.	179·90		
59	1106·50	887·70	1039·00	.	.	.	166·00		
60	1078·30	866·80	1003·80	.	.	.	143·20		
61	1049·30	845·00	968·20	.	.	.	110·30		
62	1019·70	822·60	932·80	.	.	.	53·50		

II.

Wzory.

Wzór 1.

Numer członkostwa służbodawcy: .....

Numer ubezpieczenia funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki), nadany przez Powszechny Zakład pensyjny: .....

Jeżeli miejsce zatrudnienia leży na Morawach:
Przynależność do katastru wyborczego, względnie narodowość funkcyonaryusza (fukcyonaryuszki): .....

Zgłoszenie do ubezpieczenia pensyjnego.[1]

1. Służbodawca:

imię i nazwisko (firma zarejestrowana): .....
rodzaj przedsiębiorstwa (ruchu), ew. zawód: .....
siedziba przedsiębiorstwa, wzgl. filii .....
(z podaniem dokładnego adresu).

---

2. Funkcyonaryusz(ka):

imię i nazwisko (ew. nazwisko panieńskie) .....
charakter służbowy[2]) (tytuł) .....
miejsce zatrudnienia (dokładny adres pracowni) .....

---

3. Daty urodzenia funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki) (dzień, miesiąc, rok, miejscowość i powiat polityczny) .....

---

4. Jakie kategorye służb funkcyonaryusz(ka) regularnie spełnia .....
.....
.....
.....
.....

---

5. Kiedy rozpoczęło się zgłaszane zatrudnienie .....

---

6. Studya, wyższe od szkoły ludowej, nazwa i siedziba zakładu naukowego, liczba ukończonych kursów rocznych względnie półrocznych .....
.....
.....
.....

---

7. Wysokość poborów policzalnych[3])

a) stałe pobory w pieniądzach ..... { dziennie / tygodniowo / 14dniowo / miesięcznie / rocznie } *) ..... K .....

b) pobory w naturze ..... { mieszkanie w naturze? ..... / bezpłatny opał i światło? ..... / bezpłatny wikt ..... } **)

c) pobory zmienne (tantyemy, remuneracye itp.) { poręczone w najniższym wymiarze w kwocie rocznej / przeciętna wysokość takich poborów w ostatnich trzech latach w tym samym stosunku służbowym według zwyczaju w kwocie rocznej } *) K ...

---

*) Wyrazy nie nadające się należy przekreślić.

**) Na każde pytanie należy odpowiedzieć „tak“ lub „nie“.

8. Funkcyonaryusz(ka) należał(a) w ostatnim czasie do ubezpieczenia pensyjnego w $\frac{\text{biurze krajowem}}{\text{instytucyi zastępczej}}$

.....będąc w służbie u (u firmy) .....

.....aż do (data) .....

(Dla funkcyonaryuszy, którzy byli w ostatnim czasie ubezpieczeni w jednej z instytucyi zastępczych):

Czy funkcyonaryusz(ka) był(a) już raz ubezpieczony(a) w Zakładzie pensyjnym? .....

W razie potwierdzenia: w którym biurze krajowem i kiedy? .....

.....

9. Uwaga[4]): .....

.....

.....

.....

.....

....., dnia .....19...

Podpis (podpis firmy) służbodawcy: Podpis funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki):

....

Adres: Dokładny adres mieszkania:

....

Uwagi.

[1]) Co do każdego funkcyonaryusza, dla którego nastał obowiązek ubezpieczenia, należy wypełnić osobny wzór.

[2]) Ajenci podróżujący mają podać także swoje poprzednie zatrudnienie.

[3]) Podział na klasy płacy:

Klasa płacy	Pobory roczne w koronach	Premia miesięczna w koronach	z której przypada na służbodawcę	z której przypada na służbobiercę
I.	600 do 900 włącznie	6	4	2
II.	ponad 900 „ 1200 „	9	6	3
III.	„ 1200 „ 1800 „	12	8	4
IV.	„ 1800 „ 2400 „	18	12	6
V.	„ 2400 „ 3000 „	24	12	12
VI.	„ 3000 „ 7200 „	30	15	15
	„ 7200	—	—	30

Przy obliczaniu powyższych klas płacy wliczać należy do płacy także dodatki na pomieszkanie, dodatki aktywalne i funkcyjne, tudzież wszelkie rodzaje poborów w naturze.

Przytem liczyć należy za pomieszkanie w naturze 20 od sta płacy w gotówce, za pomieszkanie w naturze z bezpłatnym opalaniem i oświetleniem 25 od sta, a za takież pomieszkanie z wiktem 40 od sta płacy w gotówce. Wartość innych poborów w naturze obliczać należy według przeciętnych cen miejscowych.

Do poborów stałych należy doliczać pobory zmienne, polegające na umowie, jak tantyemy i inne pobory, zawisłe od powodzenia interesów lub wyników pracy, a to jeżeli zagwarantowano je w pewnej kwocie minimalnej, w tej kwocie, w przeciwnym razie w sumie przeciętnej kwot, uzyskanych w ostatnich trzech latach w tym samym stosunku służbowym, conajmniej jednak w kwocie, odpowiadającej jednej piątej części poborów stałych.

Wynagrodzenia (remuneracye) należy doliczać do innych poborów wtedy, jeżeli umówiono się co do ich wypłaty, albo jeśli według zwyczaju powtarzają się one regularnie.

[4]) Zwłaszcza celem podania wątpliwości, zachodzących co do obowiązku ubezpieczenia i policzalnych poborów. Jeżeli w tem miejscu wątpliwości nie zostaną wyrażone, natenczas biuro krajowe przyjmie, że tak służbodawca jak i funkcyonaryusz(ka) zgadzają się z dokonaniem ubezpieczenia na podstawie powyższych dat.

Rubryka ta służy również do podania okresów służby, nie uzasadniających obowiązku ubezpieczenia, jeżeli odbyto je u służbodawcy, którego zgłoszenie dotyczy. W krajach, w których więcej języków jest w używaniu, powinno się przytoczyć, w jakim języku chcianoby prowadzić korespondencyę.

Wzór 2.

Numer członkostwa służbodawcy: .....

Numer ubezpieczenia funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki), nadany przez Powszechny Zakład pensyjny: .....

Zgłoszenie zmian w poborach osób, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia.[1]

1. Służbodawca:
imię i nazwisko (firma zarejestrowana) .....
siedziba przedsiębiorstwa, wzgl. filii .....
(z podaniem dokładnego adresu)

2. Funkcyonaryusz(ka)
imię i nazwisko (ew. nazwisko panieńskie) .....
charakter służbowy (tytuł) .....
miejsce zatrudnienia (dokładny adres pracowni[2]) .....

3. Zmiana nastąpiła dnia .....

4. Pobory, podlegające ubezpieczeniu[3]) po zajściu zmiany:

a) stałe pobory w pieniądzach .... { dzienne / tygodniowe / 14dniowe / miesięczne / roczne } *) ..... K .....

b) pobory w naturze ..... { mieszkanie w naturze? / bezpłatny opał i światło? / bezpłatny wikt? } **)

c) pobory zmienne (tantyemy, remuneracye itp.) { poręczone w najniższym wymiarze w kwocie rocznej / przeciętna wysokość takich poborów w ostatnich trzech latach w tym samym stosunku służbowym / według zwyczaju w kwocie rocznej } *) K ....

5. Uwaga[4]) .....
.....
.....
.....

....., dnia ..... 19..

Podpis (podpis firmy) służbodawcy:

.....

Adres:

.....

Podpis funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki):

.....

Adres:

.....

*) Wyrazy nie nadające się należy przekreślić.
**) Na każde pytanie należy odpowiedzieć „tak“ lub „nie“.

Uwagi.

[1]) Co do funkcyonaryuszy, którzy nie odbyli jeszcze 120 miesięcy wkładkowych, należy donosić o każdej zmianie w poborach, choćby ona nie pociągnęła za sobą zmiany pod względem klas płacy. (Według § 8., ustęp 5., zmienionej ustawy o ubezpieczeniu pensyjnem mogą mianowicie także zmiany w granicach tej samej klasy płacy nabrać w swoim czasie miarodajnego znaczenia dla obliczania roszczeń ubezpieczonych.)

[2]) W tem miejscu należy w przypadkach wątpliwych podać siedzibę przedsiębiorstwa.

[3]) Podział na klasy płacy:

Klasa płacy		Pobory roczne w koronach				Premia miesięczna w koronach	z której przypada na służbodawcę	z której przypada na służbobiorcę
I.		600	do	900	włącznie	6	4	2
II.	ponad	900	„	1200	„	9	6	3
III.	„	1200	„	1800	„	12	8	4
IV.	„	1800	„	2400	„	18	12	6
V.	„	2400	„	3000	„	24	12	12
VI.	„	3000	„	7200	„	30	15	15
	„	7200				—	—	30

Przy obliczaniu powyższych klas płacy wliczać należy do płacy także dodatki na pomieszkanie, dodatki aktywalne i funkcyjne, tudzież wszelkie rodzaje poborów w naturze.

Przytem liczyć należy za pomieszkanie w naturze 20 od sta płacy w gotówce, za pomieszkanie w naturze z bezpłatnym opalaniem i oświetleniem 25 od sta, a za takież pomieszkanie z wiktem 40 od sta płacy w gotówce. Wartość innych poborów w naturze obliczać należy według przeciętnych cen miejscowych.

Do poborów stałych należy doliczać pobory zmienne, polegające na umowie, jak tantyemy i inne pobory, zawisłe od powodzenia interesów lub wyników pracy, a to jeżeli zagwarantowano je w pewnej kwocie minimalnej, w tej kwocie, w przeciwnym razie w sumie przeciętnej kwot, uzyskanych w ostatnich trzech latach w tym samym stosunku służbowym, conajmniej jednak w kwocie, odpowiadającej jednej piątej części poborów stałych.

Wynagrodzenia (remuneracye) należy doliczać do innych poborów wtedy, jeżeli umówiono się co do ich wypłaty, albo jeśli według zwyczaju powtarzają się one regularnie.

[4]) Zwłaszcza celem podania wątpliwości, zachodzących co do policzalnych poborów. Jeżeli w tem miejscu wątpliwości nie zostaną wyrażone, natenczas biuro krajowe przyjmie, że tak służbodawca jak i funkcyonaryusz(ka) zgadzają się z dokonaniem ubezpieczenia na podstawie powyższych dat.

Wzór 3.

Numer członkostwa służbodawcy .....

Numer ubezpieczenia funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki), nadany przez Powszechny Zakład pensyjny .....

Wymeldowanie[1] dotyczące ubezpieczenia pensyjnego.

Służbodawca

imię i nazwisko (firma zarejestrowana) .....

siedziba przedsiębiorstwa, wzgl. filii .....

Funkcyonaryusz(ka)

imię i nazwisko (ew. nazwisko panieńskie) .....

charakter służbowy .....

miejsce zatrudnienia (dokładny adres pracowni)[2] .....

data wystąpienia .....

przyczyna wystąpienia (wypowiedzenie, śmierć itd.) .....

nazwa i adres instytucyi zastępczej, wzgl. oznaczenie tego innego biura krajowego Zakładu pensyjnego, do którego funkcyonaryusz(ka) przystępuje .....

.....

....., dnia ..... 19..

Podpis służbodawcy (podpis firmy):

.....

Podpis funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki) (jeżeli uzyskanie podpisu jest możliwe):

.....

Adres:

.....

Ostatni znany adres mieszkania:

.....

Uwagi.

[1]) Wzoru tego używać należy również w przypadkach przejścia z Zakładu pensyjnego do jednej z instytucyi zastępczych, jak również w razie przechodzenia do okręgu innego biura krajowego.

[2]) W tem miejscu należy w przypadkach wątpliwych podać siedzibę przedsiębiorstwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVI. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1914.

Treść: (№ 260.—261.) 260. Rozporządzenie, dotyczące wydania nowych znaczków pocztowych po 5 i 10 halerzy. — 261. Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

260.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 24. września 1914,

dotyczące wydania nowych znaczków pocztowych po 5 i 10 halerzy.

Na czas trwania wydarzeń wojennych wydaje się nowe znaczki pocztowe po 5 i 10 halerzy, które będą sprzedawane przy sprzedaży w pojedynczych sztukach z nadwyżką po 2 halerzy do kwoty nominalnej względnie wartości portoryum, a więc po 7 względnie 12 halerzy. Przy zakupnie całego bloczku o 80 sztukach wynosi cena sprzedaży 5 K 40 h względnie 9 K 35 h. Dochód uzyskany z nadwyżki przeznacza się na wsparcia dla wdów i sierót po poległych żołnierzach.

Znaczki pocztowe są dłuższe o ośm milimetrów od obowiązujących znaczków pocztowych po 5 i 10 halerzy; one mają taki wizerunek jak te znaczki pocztowe a prócz tego w przestrzeni między portretem Jego Cesarskiej Mości a oznaczeniem wartości w ornamentacyi z liści liczbę roku „1914“ o cyfrach białych na gruncie barwnym.

Nowe znaczki pocztowe będą wydawane począwszy od 4. października b. r.

Aż do dalszego zarządzenia można ich używać obok znaczków pocztowych obowiązującego wydania przy opłacie należytości od przesyłek pocztowych w obrocie wewnętrznym i w obrocie wzajemnym z Węgrami, Bośnią, Hercegowiną i Państwem niemieckiem.

Wymiana i kupno z powrotem tych znaczków pocztowych niema miejsca.

Schuster wlr.

261.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 27. września 1914

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Rozciągłość odroczenia zapłaty.

§ 1.

(1) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, jakoteż wierzytelności pieniężne z kontraktów ubezpieczenia, które zawarto przed tym dniem, doznają zwłoki w zapłacie według następujących postanowień.

(2) O ile inaczej nie postanowiono w §§ 2. do 5. i nie naruszając sędziowskiego odroczenia zapłaty, przewidzianego w §§ 15. i 16., jest wyłączona od odroczenia zapłaty jedna czwarta część wierzytelności, conajmniej jednak kwota 100 K, wraz z bieżącemi aż do dnia zapłaty odsetkami od całej wierzytelności, tudzież należytościami ubocznemi i należy ją zapłacić:

w dniu 14. października 1914, jeżeli wierzytelność zapadła najpóźniej dnia 14. sierpnia 1914,

w 61. dniu po dniu zapadłości, jeżeli wierzytelność między dniem 15. sierpnia a dniem 30. września 1914, zapadła lub ma zapaść, tudzież

w dniu zapadłości, jednakże najwcześniej dnia 14. października 1914, jeżeli wierzytelność zapadnie między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914.

(3) Resztę roszczenia odracza się w zapłacie:

do 30. listopada 1914, jeżeli wierzytelność przed dniem 1. października 1914 zapadła lub do tego dnia zapadnie,

na 61 dni od dnia zapadłości, jeżeli wierzytelność zapadnie między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914.

(4) Przy obliczaniu czasu trwania odroczenia zapłaty należy wliczyć dzień rozpoczęcia i ukończenia do terminu odroczenia.

Wierzytelności wyłączone w zupełności od odroczenia.

§ 2.

Od ustawowego odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są w zupełności wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług (§§ 1151. do 1163. p. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu kontraktów najmu i dzierżawy;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

a) na podstawie wierzytelności, które służą przedewszystkiem na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacyi,

d) na podstawie innych wierzytelności, które są zabezpieczone w księgach gruntowych na wynajętych lub wydzierżawionych budynkach i gruntach, o ile dłużnik nie wykaże, że rzeczywiście pobrane czynsze najmu i dzierżawy po potrąceniu podatków i danin publicznych nie wystarczają na zapłacenie odsetek i rat amortyzacyjnych;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie zlecenia (§ 1408. p. u. c.) stowarzyszeniu Czerwonego krzyża, tudzież funduszowi celem udzielania wsparć członkom rodziny powołanych z powodu mobilizacyi lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych;

9. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od listów zastawnych, ufundowanych bankowych zapisów dłużnych i częściowych zapisów dłużnych;

10. wierzytelności, wynikające z pożyczek udzielonych na zastaw przez zakłady zastawnicze i osoby trudniące się pożyczaniem na zastaw w sposób przemysłowy; nie wolno jednak przedsięwziąć sprzedaży przedmiotu zastawionego wcześniej niż w sześć miesięcy po pierwotnie oznaczonym terminie zapadłości.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.

§ 3.

(1) Od ustawowego odroczenia zapłaty są nadto wyłączone roszczenia:

a) z tytułu kontraktów ubezpieczeń życiowych o odkupno lub udzielenie pożyczek do wysokości 300 K i o zapłatę sumy ubezpieczenia do wysokości 3000 K,

b) z tytułu kontraktów ubezpieczenia, zawartych właśnie na wypadek śmierci na wojnie, do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia,

c) w wszystkich innych działach ubezpieczenia do wysokości 2000 K, a jeżeli suma odszkodowania przewyższa 2000 K, do 2000 i 12 procent od kwoty sumy odszkodowania, przewyższającej 2000 K, w każdym wypadku jednak nie więcej jak do wysokości łącznej w kwocie 5000 K.

(2) Jeżeli premia ubezpieczenia na życie nie zostanie zapłacona w należytym czasie lub zapłacona zostanie tylko w części (§ 1., ustęp 2.), może ubezpieczający wezwać pisemnie ubezpieczonego do dnia 31. października 1914, a jeżeli premia ma zapaść dopiero po dniu 17. października 1914, w ciągu 14 dni po dniu zapadłości, aby złożył oświadczenie najpóźniej w ciągu miesiąca po otrzymaniu wezwania, czy życzy sobie kontynuować ubezpieczenie. Jeżeli ubezpieczony w przeciągu oznaczonego czasokresu nie złoży oświadczenia, iż nie chce nadal być ubezpieczonym, w takim razie jest on obowiązany zapłacić premię roczną. W wezwaniu należy zwrócić uwagę na powyższe następstwo prawne. W czasie trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego może ubezpieczający tylko w takim razie zrobić użytek z następstw prawnych, wynikających na zasadzie kontraktu z zaniedbania opłaty premii, jeżeli ubezpieczony oświadczył, iż nie chce nadal być ubezpieczonym.

(3) Jeżeli ubezpieczający zaniedbał wystosować wezwanie, oznaczone w drugim ustępie, w takim razie nie może podnosić sądownie roszczenia o zapłatę premii.

Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładkowych.

§ 4.

(1) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 5 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, najmniej jednakowoż w kwocie 400 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. czerwca 1889. Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 2 procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 200 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Wypłaty wyższych od powyżej wymienionych kwot można żądać z tytułu roszczeń, pochodzących z rachunku bieżącego, tudzież z tytułu wkładek na bony kasowe:

I. Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty, o ile zwrot

a) potrzebny jest według przedłożonego poświadczenia do wypełnienia ciążących na wierzycielu zobowiązań według § 1., ustęp 2, do wypłaty płac i zarobków w własnem przedsiębiorstwie wierzyciela lub do zaspokojenia czynszów najmu i dzierżawy, które wierzyciel winien jest zapłacić, lub do wypłaty odsetek i rat amortyzacyjnych, które według § 2., l. 5, są wyłączone w całości od odroczenia zapłaty;

b) potrzebny jest do zaspokojenia roszczeń państwa lub opłacenia podatków i danin publicznych, tudzież do uskutecznienia wpłat na pożyczki państwa w drodze przekazania lub przesłania do kasy powołanej, do ich przyjmowania;

c) wymagany jest przez kraje, powiaty, gminy celem wypełnienia ich zobowiązań jakoteż oprocentowania i umarzania długów krajowych i gminnych, tudzież przez banki i zakłady, które wydały listy zastawne lub inne zapisy dłużne, celem wypełnienia wynikłego stąd ich zobowiązania do oprocentowania i umarzania lub przez publiczno-prawne zakłady ubezpieczenia celem wypełnienia ich zobowiązań wobec ubezpieczonych i członków ich rodzin lub przez prywatne zakłady ubezpieczenia do wypełnienia zobowiązań wedlug § 3., ciążących na nich według przedłożonego poświadczenia;

d) wymagany jest przez sądy z tytułu złożonych przez nie pieniędzy;

e) wymagany jest przez adwokatów lub notaryuszy z tytułu pieniędzy, złożonych przez nich według przedłożonego poświadczenia celem wykonania sądowych zarządzeń lub poleceń albo celem dopełnienia nieodroczonych co do zapłaty zobowiązań ich mocodawców.

II. W każdym miesiącu kalendarzowym do wysokości 10 procent istniejącej dnia 1. sierpnia 1914 wierzytelności z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe, o ile według przedłożonego poświadczenia jej zwrot jest nieodzownie potrzebny do utrzymania przedsiębiorstwa wierzyciela;

III. w czasie od dnia 1. sierpnia do 30. listopada 1914 do wysokości 50 procent wierzytelności z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe, która istniała w dniu 1. sierpnia 1914, o ile zwrot jest dowodnie potrzebny do wypełnienia nałożonego niniejszem rozporządzeniem obowiązku na pewien zakład kredytowy do zwrotów z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe lub na książeczkę wkładkową.

(3) Kwot wyszczególnionych w drugim ustępie, l. I., II. i III., można żądać niezależnie od siebie. Natomiast można żądać w przeciągu tego samego miesiąca kalendarzowego niezależnie od siebie kwot, wymienionych w pierwszym i drugim ustępie, tylko do tej najwyższej sumy, do której wypłacenia zakład kredytowy jest obowiązany bądź na podstawie pierwszego bądź drugiego ustępu.

(4) Przeciwko żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

(1) Roszczenia z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładkową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 5 procent należytości, która istniała dnia 1. sierpnia 1914, conajmniej jednak 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 2 procent takiej należytości conajmniej jednak 100 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Jeżeli wkładka, złożona przed dniem 1. sierpnia 1914 w jednym z banków krajowych lub banków akcyjnych albo w jednej z kas

oszczędności, przewyższa jeszcze w dniu 16. września 1914 kwotę 2000 K, można nadto żądać w czasie od dnia 16. września do dnia 30. listopada 1914 zwrotu 20 procent pozostałej wkładki celem zaspokojenia roszczeń państwa lub zapłaty podatków i danin publicznych w drodze przekazania lub przesłania tej kasie, której poruczono ich ściągnięcie, tudzież dalszych 20 procent, o ile według przedłożonego poświadczenia są one potrzebne do wypełnienia nałożonych na wierzyciela zobowiązań według § 1., ustęp 2.

(3) Zwrotu należytości, potrzebnych do uskutecznienia wpłat na rzecz pożyczek państwa w drodze przekazania lub przesłania kasie, powołanej do ich przyjmowania, jakoteż należytości, złożonych przez sądy, można żądać bez ograniczenia.

§ 6.

Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładkową aniżeli można było żądać tytułem zwrotu według §§ 3. i 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, i według §§ 4. i 5. niniejszego rozporządzenia cesarskiego, w takim razie można odnośną nadwyżkę wliczyć także w późniejszym miesiącu kalendarzowym w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

Prawo żądania zwrotu z tytułu zapłaty wierzytelności uprzywilejowanych.

§ 7.

Roszczenia o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają według postanowień § 1. odroczeniu zapłaty, korzystają jednakże w konkursie z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia.

Weksle i czeki.

§ 8.

(1) Przy wekslach, wystawionych przed dniem 1. sierpnia 1914, uważa się za dzień płatności dla należytości, wyłączonej według § 1., ustęp 2. od odroczenia zapłaty, jeżeli weksel zapadł najpóźniej dnia 14. sierpnia 1914, dzień 14. października 1914, jeżeli weksel między dniem 15. sierpnia a dniem 30. września 1914 zapadł lub zapadnie, 61. dzień następujący po dniu zapadłości, a jeżeli weksel zapadnie między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914, dzień zapadłości, jednakże najwcześniej dzień 14. października 1914.

(2) Odnośnie do kwoty, odroczonej co do zapłaty według § 1., odracza się termin prezentowania do zapłaty, jeżeli weksel przed dniem 1. października 1914 zapadł lub ma zapaść, do dnia 30. listopada 1914, jeżeli on ma zapaść między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914, na 61 dni. Stosownie do tego odracza się także termin do podniesienia protestu.

(3) Jeżeli dokonano częściowej zapłaty, należy zanotować na wekslu, kiedy, kto i w jakiej wysokości ją uiścił. Płacącemu należy na odpisie weksla udzielić pokwitowania.

(4) Jeżeli obowiązany do regresu na weksel, który zapadł przed dniem 1. sierpnia 1914, uiścił częściową zapłatę (§ 1., ustęp 2.), w takim razie może on prócz zanotowania według § 3. i pokwitowania żądać uwierzytelnionego odpisu protestu. Wydanie uwierzytelnionego odpisu należy zanotować na proteście. Nie wolno wystawiać duplikatu lub więcej aniżeli jednego uwierzytelnionego odpisu protestu. Podpis Banku austryacko-węgierskiego na odpisie protestu zastępuje tegoż uwierzytelnienie.

(5) Przy wekslach, które po dniu 31. lipca 1914 zapadły lub mają zapaść, należy zaniedbanie uiszczenia częściowej zapłaty (§ 1., ustęp 2.) w szczególności także wtedy stwierdzić za pomocą protestu, jeżeli nastąpiło uwolnienie od protestu. Poprzednich indosantów należy zawiadomić po myśli artykułów 45. do 47. u. w. Jeżeli obowiązany do regresu uiścił częściową zapłatę, w takim razie może on prócz zanotowania według ustępu 3. i pokwitowania żądać wydania protestu co do nieuiszczonej częściowej zapłaty.

(6) Jeżeli obowiązany do regresu podnosi roszczenie o zwrot uiszczonej przez niego częściowej zapłaty wobec poprzednich indosantów lub wobec akceptanta, w takim razie należy przedłożyć przy wekslach, które zapadły przed dniem 1. sierpnia 1914 pokwitowanie i uwierzytelniony odpis protestu, a w razie jeżeli uwolniono od protestu, pokwitowanie i uwierzytelniony odpis weksla; przy wekslach, które po dniu 31. lipca 1914 zapadły lub mają zapaść, należy przedłożyć pokwitowanie i protest co do nieuiszczonej częściowej zapłaty.

(7) Poprzedzające postanowienia mają odpowiednie zastosowanie do czeków.

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 9.

Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub wniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzezwyciężona przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennemi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu 10 dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek.

§ 10.

Za czas, o który wskutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5., 8. i 9.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy.

Terminy przedawnienia i skarg.

§ 11.

Czas trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się do obliczenia terminu przedawnienia i do ustawowych terminów do wniesienia skargi.

Wypowiedzenie.

§ 12.

(1) Wypowiedzenie odroczonej co do zapłaty wierzytelności pieniężnej, uskutecznione między dniem 1. sierpnia 1914 a dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego, należy tak traktować, jak gdyby je uskuteczniono dnia 1. października 1914; jednakże od wierzytelności pieniężnej, w ten sposób zapadłej, można żądać w czasie, o który wskutek odroczenia zapłaty przesunięto na później zapłatę zapadłej kwoty, jedynie odsetek, należących się według umowy.

(2) Wypowiedzenie odroczonej co do zapłaty wierzytelności pieniężnej, uskutecznione między dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego a dniem 30. listopada 1914, należy tak traktować, jak gdyby je uskuteczniono dnia 1. grudnia 1914.

(3) W razie nieuiszczenia w właściwym czasie odsetek, annuitetów lub rat, nie może wierzyciel dochodzić przyznanego mu umową prawa wypowiedzenia względnie prawa żądania natychmiastowego zwrotu kwot kapitałowych, o ile dłużnik zalega tylko z temi odsetkami, annuitetami lub ratami, które przed dniem 30. listopada 1914 zapadły lub mają zapaść.

Policzenie na rachunek.

§ 13.

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego odroczona jest co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Przepisy procesowo-prawne.

§ 14.

(1) Postępowanie sądowe wskutek skarg, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, wyjętych według § 1., ustęp 2., częściowo od odroczenia w zapłacie, należy kontynuować bez względu na stan postępowania. Nowe skargi o uiszczenie takich wierzytelności są dopuszczalne, jeżeli zarazem żąda się uiszczenia całej kwoty wierzytelności. Natomiast należy odrzucić nowe skargi, jeżeli one odnoszą się tylko do uiszczenia kwot wierzytelności, odroczonych co do zapłaty. Na podstawie weksli lub czeków, które zostały wystawione przed dniem 1. sierpnia 1914 a po dniu 31. lipca 1914 zapadły lub mają zapaść, można wnosić skargi tylko co do kwoty, wyjętej według § 1., ustęp 2., od odroczenia co do zapłaty.

(2) Wolno zasądzić na dopełnienie takiego świadczenia, co do którego dłużnikowi przysługuje jeszcze w czasie wydania wyroku ustawowe odroczenie zapłaty; jednakże termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych należy oznaczyć w ten sposób, aby on rozpoczynał się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłaty. Dzień ten należy w wyroku oznaczyć kalendarzowo, podając dzień zapadłości wierzytelności.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 15.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przezto niestosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do kwot roszczenia, które są wyjęte według § 1., ustęp 2., od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia; termin ten jednak nie może przekraczać terminu odroczenia, obowiązującego ustawowo co do reszty roszczenia lub, jeżeli roszczenie nie wynosi więcej jak 100 K, takiego terminu, obowiązującego co do roszczeń z takim samym dniem zapadłości.

(2) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(3) Sąd może oznaczenie terminu uczynić zawisłem od dania zabezpieczenia.

(4) Przeciw zezwoleniu lub odmówieniu oznaczenia terminu zapłaty, o który proszono, niema środka prawnego.

(5) Postanowienia te nie mają zastosowania do roszczeń z weksli lub czeków.

§ 16.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na wezwanie go do rozprawy w przedmiocie oznaczenia terminu zapłaty dla dłużnej kwoty, wyjętej według § 1., ustęp 2., od ustawowego odroczenia zapłaty.

Sąd ma orzec o terminie zapłaty w wyroku, zawierającym uznanie wierzytelności, który wyda na wniosek wierzyciela, lub w odrębnej uchwale w takim razie, jeżeli strony w ugodzie sądowej, zawartej co do kwoty długu, powierzyły sądowi

oznaczenie terminu płatności. Koszta rozprawy ma dłużnik zwrócić wierzycielowi.

(3) Postanowienia § 15. mają odpowiednie zastosowanie.

Egzekucya.

§ 17.

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne na rzecz odroczonych co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucyi na które już zezwolono nie należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić będącego w toku postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucyi, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają w mocy.

(3) Na egzekucyę dla zabezpieczenia i zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, można zezwolić i je wykonać.

Odroczenie egzekucyi.

§ 18.

Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami, wymienionymi w § 15., ustęp 1., odroczyć na przeciąg najwyżej dwóch miesięcy egzekucyę na rzecz kwoty roszczenia, która jest wyjęta według § 1., ustęp 2., od ustawowego odroczenia zapłaty, o ile nie chodzi o zastaw przedmiotów majątku ruchomego lub o przymusowe uzasadnienie prawa zastawu. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli sąd procesowy oznaczył już termin zapłaty według §§ 15. lub 16.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 15., ustęp 1. do 4.

Sędziowskie odroczenie zapłaty w odniesieniu do terenu wojennego.

§ 19.

Osobom, mającym swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu) na obszarze, w którym wskutek wydarzeń wojennych działalność sądu została czasowo zawieszona i osobom, których przedsiębiorstwo znajduje się stale na takim obszarze, może sąd, do którego się odwołano, udzielić odroczenia zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju (§ 15. i 16.) jak również orzec, iż niekorzyści prawne, przewidziane w umowie na wypadek niewypełnienia zobowiązania w należytym czasie, nie mają miejsca lub, że je się uchyla; wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek zwłoki. Postanowienia § 18. mają zastosowanie do takich osób bez względu na rodzaj wierzytelności, na rzecz której prowadzi się egzekucyę.

Prawo wzajemności.

§ 20.

O ile wierzyciele, którzy w miejscach tutejszych mają swoją siedzibę (miejsce pobytu), mogą podnosić w innem państwie roszczenia prywatnoprawne jedynie w mniejszym rozmiarze lub pod dalej idącemi ograniczeniami jak przewidzianemi w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takiem państwie mają swoją siedzibę (miejsce pobytu) takim samym ograniczeniom.

Postanowienia końcowe.

§ 21.

Upoważnia się Rząd do rozszerzenia lub ograniczenia w drodze rozporządzenia wyjątków od zarządzenia ogólnego odroczenia zapłaty, ustanowionego w § 2., l. 1 do 7, 9., i 10. tudzież w §§ 3. do 8. niniejszego rozporządzenia cesarskiego, jakoteż do zmiany lub uzupełnienia postanowień §§ 9. do 20., o ile jest to potrzebne ze względów gospodarczych.

§ 22.

(1) Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem 1. października 1914. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, i rozporządzenie ministeryalne z dnia 5. września 1914, Dz. u. p. Nr. 237.

(2) Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 27. września 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVII. — Wydana i rozesłana dnia 30. września 1914.

Treść: № 262. Rozporządzenie w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 10. października 1908, dotyczącego sądów polubownych dla ubezpieczenia pensyjnego.

262.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 28. września 1914

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 10. października 1908, Dz. u. p. Nr. 223, dotyczącego sądów polubownych dla ubezpieczenia pensyjnego.

Wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy, rozporządza się:

Artykuł I.

§§ 12. i 13., tudzież § 24., ustęp pierwszy rozporządzenia Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 10. października 1908, Dz. u. p. Nr. 223, mają opiewać:

§ 12.

„Sąd polubowny jest wyłącznie właściwy do rozstrzygania sporów, dotyczących roszczeń ubezpieczonych i członków ich rodzin do Zakładu pensyjnego (§ 75., ust. 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) lub będących w związku z zastosowaniem postępowania leczniczego, przewidzianego w § 23.*a* wspomnianego rozporządzenia cesarskiego.

Sąd polubowny jest dalej właściwy do rozstrzygania sporów o takie same pretensye przeciw zakładom zastępczym lub z umów zastępczych, jeżeli w statucie zakładu zastępczego lub w umowie zastępczej zastrzeżono rozstrzygnięcie sądowi polubownemu.“

§ 13.

„Pretensye, podpadające pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, należy dochodzić drogą skargi.

Skargi winny być wnoszone w ciągu nieprzekraczalnego terminu 6miesięcznego po upływie dnia doręczenia tego orzeczenia lub zarządzenia, którem interesowany czuje się pokrzywdzonym.“

§ 24., ustęp 1.

„W orzeczeniach, dotyczących skarg o świadczenia, musi być wypowiedziane wyraźnie, co strona ma uiścić pod względem przedmiotu głównego i żądań pobocznych, a które pretensye oddala się jako nieuzasadnione.“

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1914.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. października 1914.

Treść: № 263. Rozporządzenie, dotyczące zwłok osób, dotkniętych chorobami, podlegającemi obowiązkowi doniesienia.

263.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 29. września 1914,

dotyczące zwłok osób, dotkniętych chorobami, podlegającemi obowiązkowi doniesienia.

Na zasadzie §§ 5., 12., 13. i 17. ustawy z dnia 14. kwietnia 1913, Dz. u. p. Nr. 67, dotyczącej zapobiegania chorobom zaraźliwym oraz ich zwalczania, zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Policyjno-sanitarne otwieranie zwłok i badanie części zwłok.

§ 1.

Na zarządzenie politycznej władzy powiatowej można stosownie do § 5. ustawy zarządzić otwieranie zwłok i badanie części zwłok — obdukcyę policyjno-sanitarną — jeżeli przez innego rodzaju dochodzenia, w szczególności przez badania bakteryologiczne nie zostało stwierdzone, iż śmierć nastąpiła wskutek choroby, podlegającej obowiązkowi doniesienia.

Obdukcyę policyjno-sanitarną przeprowadza z reguły lekarz urzędowy politycznej władzy powiatowej. Jeżeli jest do dyspozycyi specyalista, w takim razie winna go polityczna władza powiatowa powołać do przedsięwzięcia otwarcia zwłok i badania części zwłok.

W powszechnych szpitalach publicznych, uposażonych w salę sekcyjną, dokonywa policyjno-sanitarnego otwarcia zwłok i bada części zwłok w sali sekcyjnej prosektor zakładu przy współudziale lekarza urzędowego politycznej władzy powiatowej.

§ 2.

Przy obdukcyi policyjno-sanitarnej mogą być obecni tylko znawcy i niezbędnie potrzebny personal pomocniczy.

Lekarza ordynującego należy o ile możności zawiadomić o czasie i miejscu odbycia obdukcyi z tem nadmienieniem, iż wolno mu być obecnym przy tej obdukcyi.

§ 3.

Obdukcyę należy przeprowadzić w kostnicy, należącej do miejscowości, w której śmierć nastąpiła, lub w najbliższej sali sekcyjnej, a w razie, gdy niema do dyspozycyi kostnicy lub sali sekcyjnej, w innej ubikacyi, odpowiedniej pod względem sanitarnym.

§ 4.

Znawcy i personal pomocniczy winni przestrzegać niezbędnych pod względem zawodowym przepisów co do zachowywania czystości i odkażania ich własnych osób oraz lokalu, przeznaczonego na przedsiębranie obdukcyi.

§ 5.

W protokole, który spisać należy z dokonania obdukcyi, winno się przytoczyć wszystkie

ważne okoliczności, tudzież przez kierownika czynności urzędowej wydane zarządzenia co do zgodnego z przepisami pochowania części zwłok i usunięcia popłuczyn.

Rozdział II.

Przepisy co do zwłok osób, dotkniętych szkarlatyną, błonicą, tyfusem brzusznym, biegunką krwawą (dysenteryą), tyfusem plamistym, ospą, cholerą azyatycką, dżumą, wąglikiem lub nosacizną.

§ 6.

Po stwierdzeniu w sposób przepisany przez oglądacza zwłok zajścia śmierci muszą być zwłoki osób, dotkniętych szkarlatyną, błonicą, tyfusem brzusznym, biegunką krwawą (dysenteryą), tyfusem plamistym, ospą, cholerą azyatycką, dżumą, wąglikiem lub nosacizną, możliwie jak najprędzej okryte płótnami, napojonemi płynami odkażającymi i złożone do szczelnie zamknąć się dających trumien (trumien drewnianych wewnątrz uszczelnionych lub trumien metalowych dobrze zaśrubowanych lub zanitowanych), których dno jest pokryte grubą warstwą jakiegoś środka silnie ssącego (trocinami, miałem torfowym, pyłem z węgla drzewnego itd).

§ 7.

Zwłoki osób, dotkniętych szkarlatyną, błonicą, tyfusem brzusznym, biegunką krwawą (dysenteryą), tyfusem plamistym, ospą, cholerą azyatycką, dżumą, wąglikiem lub nosacizną, można tylko w trumnach zamkniętych w odpowiednich ubikacyach ustawiać na katafalku. Wszelkie ozdabianie i upiększanie kostnicy lub ubikacyi, w której ustawiono katafalk, jest zakazane.

W pogrzebie, który ma się jak najrychlej odbyć, mogą brać udział prócz najbliższych krewnych zmarłego tylko osoby, zawodowo przy tem zatrudnione.

Jeżeli według orzeczenia lekarza, pełniącego publiczną służbę sanitarną, zachodzą pomyślne stosunki sanitarne, może naczelnik gminy pozwolić, aby w pogrzebach zwłok osób, dotkniętych szkarlatyną, błonicą, tyfusem brzusznym, biegunką krwawą (dysenteryą), wąglikiem lub nosacizną, prócz najbliższych krewnych zmarłego mogły brać udział także inne osoby, noszące żałobę po zmarłym.

§ 8.

Osoby, zajmujące się myciem, fryzowaniem, goleniem, ubieraniem, wkładaniem do trumny zwłok lub ich strzeżeniem, muszą przed wejściem do ubikacyi, w której zwłoki ustawiono na katafalku, włożyć na siebie wierzchnie ubranie do prania i nie wolno im podczas ich czynności ani jeść, ani też pić lub palić w tej ubikacyi. Po ukończeniu swej czynności mają ci funkcyonaryusze przedmioty, przy tej robocie używane (gąbki, grzebienie, płótna itd.) albo włożyć do trumny obok zwłok lub je gruntownie odkazić. Nadto mają oni odłożyć wierzchnie ubranie i je gruntownie odkazić, obuwie oczyścić, zaś ręce, a w razie zanieczyszczenia także i twarz, włosy na głowie lub brodzie poddać gruntownemu oczyszczeniu i odkażeniu (wykąpać).

Przepisy te odnoszą się także do osób, które spełniają przy tej sposobności funkcye rytualne, tudzież do tych osób, które zajmują się otwieraniem lub zamykaniem trumien albo ustawianiem zwłok na katafalku.

§ 9.

Zabrania się mycia, fryzowania, golenia, i ubierania zwłok osób, dotkniętych tyfusem plamistym, ospą, cholerą azyatycką lub dżumą.

Osoba, która zajęła się włożeniem do trumny zwłok osoby, dotkniętej tyfusem plamistym, ospą, cholerą azyatycką lub dżumą, należy uważać za podejrzaną o zarażenie i podlega ona obserwacyi policyjno-sanitarnej lub takiemu nadzorowi.

Osobie, która nie poddała się szczepieniu ochronnemu przeciw ospie w należytym czasie i z pomyślnym skutkiem, nie wolno zajmować się chowaniem zwłok osób, dotkniętych ospą.

§ 10.

Przewóz zwłok z domu żałoby do kostnicy ma nastąpić bez orszaku pogrzebowego, a przewóz z domu żałoby na cmentarz zupełnie cicho i najkrótszą drogą.

Do przewozu można używać tylko takich środków przewozowych, które łatwo można poddać oczyszczeniu i odkażeniu.

Zabrania się używania do przewozu zwłok wozów, służących do ruchu publicznego.

§ 11.

Władza polityczna jest uprawniona do oznaczania czasu pochowania zwłok.

§ 12.

Pochowanie ma nastąpić na cmentarzu, należącym do miejscowości, w której śmierć nastąpiła. Polityczna władza powiatowa może w razie zaistnienia szczególnych okoliczności zezwolić na przewóz na inny cmentarz pod warunkiem zachowania wskazanych ostrożności.

Na ekshumacyę zwłok osób, zmarłych na tyfus plamisty, ospę, cholerę azyatycką lub dżumę, można zezwolić dopiero po upływie roku po śmierci.

Do ekshumacyi dla celów sądowych oględzin i otwarcia zwłok mają zastosowanie postanowienia § 127. procedury karnej.

§ 13.

Ceremoniał religijny przy zwłokach może odbyć się tylko w odpowiednio urządzonych trupiarniach, pozatem jednak tylko na wolnem powietrzu.

§ 14.

Zawarty w § 12. ustawy zakaz, dotyczący urządzania w domu żałoby styp i innych uroczystości z okazyi śmierci, odnosi się także do tyfusu brzusznego lub biegunki krwawej (dysenteryi).

Rozdział III.

Szczególne przepisy dla osób, które trudnią się zawodowo chowaniem ciał zmarłych.

§ 15.

Do osób, trudniących się zawodowo chowaniem ciał zmarłych, stosują się przepisy § 8. co do zwłok wszystkich osób, zmarłych z powodu choroby, podlegającej obowiązkowi doniesienia.

Rozdział IV.

Postanowienia końcowe.

§ 16.

Polityczna władza krajowa poda do wiadomości zapomocą obwieszczeń wyjątki od postanowień niniejszego rozporządzenia potrzebne w danym razie dla powszechnych szpitali publicznych ze względu na prowadzenie szpitala i prosektury.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Hussarek** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXLIX. — Wydana i rozesłana dnia 4. października 1914.

Treść : (№ 264 i 265.) 264. Rozporządzenie o zgłaszaniu przedsiębiorstw górniczych celem ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków. — 265. Rozporządzenie, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

264.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 22. września 1914

o zgłaszaniu przedsiębiorstw górniczych celem ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków.

Na zasadzie § 18. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888, o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przedsiębiorstwa, które według rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80, dotyczącego ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, mają być ubezpieczone w zakładzie ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, ustanowionym na zasadzie § 2. wspomnianego rozporządzenia, winni zgłosić odnośni przedsiębiorcy w tym zakładzie do dnia 15. listopada 1914.

Przedsiębiorstwa nowo powstałe po dniu wyżej oznaczonym należy zgłaszać w ciągu 14 dni.

§ 2.

Zgłoszenie uskutecznia się przez wypełnienie dwóch egzemplarzy wzoru, dodanego do statutu zakładu, i wysłanie ich do zakładu ubezpieczenia, a to o ile chodzi o przedsiębiorstwa, podlegające nadzorowi władz górniczych za pośrednictwem rewirowych urzędów górniczych, zaś o ile chodzi o inne przedsiębiorstwa za pośrednictwem władz politycznych pierwszej instancyi.

Zgłoszenia ruchu przedsiębiorstw państwowych i krajowych dokonywa przełożona władza służbowa bezpośrednio w zakładzie ubezpieczenia.

Wzory doniesień można pobierać w zakładzie ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków i w rewirowych urzędach górniczych.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Trnka** wlr.

265.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 2. października 1914,

dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się, względnie ogłasza się po porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

W miejsce postanowień rozporządzeń ministeryalnych z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 169, z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 192, z dnia 4. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 197, z dnia 6. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 201, z dnia 4. września 1914, Dz. u. p. Nr. 236, i z dnia 11. września 1914, Dz. u. p. Nr. 244, wchodzą następujące postanowienia:

§ 2.

Zakazuje się wywozu wymienionych poniżej przedmiotów w ogólności i ich przewozu do Belgii, Francyi, Wielkiej Brytanii, Japonii, Czarnogóry, Rosyi i Serbii, a to:

I.

1. ziarn i łupin kakao,
2. kawy surowej i palonej,
3. herbaty,
4. pieprzu,
5. zboża (pszenicy, pośladu, orkiszu, żyta, jęczmienia wszelkiego rodzaju, owsa, kukurydzy, hreczki, prosa),
6. owoców strączkowych (bobu, grochu, soczewicy, wyki, łupin),
7. ryżu,
8. mąki i wszelkiego rodzaju wyrobów z mlewa, wyliczonych pod Nr. t. 33,
9. słodu,
10. ziemniaków,
11. jarzyn suszonych i konserw z jarzyn z wyjątkiem konserw luksusowych,
12. wszelkiego rodzaju tłuszczów do potraw tudzież słoniny,
13. mięsa świeżego i przyrządzonego, kiełbas z mięsa, konserw z mięsa oraz konserw z mięsa i jarzyn,
14. dziczyzny i dzikiego ptactwa,
15. ryb świeżych, solonych, wędzonych, suszonych, konserw z ryb,
16. sucharów, używanych w armii i na okrętach,
17. chleba i wyrobów z ciasta,
18. czekolady, kakao w proszku,
19. konserw kawowych, kawy słodowej.
20. jaj.

Zakaz wywozu nie obejmuje tak zwanego małego obrotu granicznego między mieszkańcami gmin, położonych bezpośrednio koło linii cłowej, mającego na celu zaspokojenie codziennych potrzeb zapomocą wyżej wymienionych przedmiotów.

II.

1. Bydła, świń, owiec i kóz,
2. koni, mułów, osłomułów i osłów,
3. gołębi,
4. siana, słomy i sieczki,
5. rzepaku, rzepaku do siewu z wyjątkiem nasion buraków cukrowych,
6. siemienia lnianego i konopnego, nasion bawełny, sezamu, orzachy podziemnej, ziarn palmowych, suszonych ziarn orzechów kokosowych, ziarn zaprawki,
7. skórek futrzanych i skórek w stanie surowym, błonek złotarskich,
8. tłuszczu dla celów technicznych i kwasów tłuszczowych,
9. tłustych olejów,
10. drzewa kopalnianego, drzewców surowych na ręczną broń palną, progów kolejowych i słupów telegraficznych,
11. węgli do palenia, tudzież koksu i brykietów,
12. rud kruszcowych,
13. dwusiarczku żelaza,
14. żużli z przedsiębiorstw hut metalowych,
15. asbestu, grafitu, kaolinu,
16. materyałów do farb tudzież wyciągów barwników jakoteż farb wszelkiego rodzaju i farb terowych,
17. materyałów do garbowania i wyciągów materyałów do garbowania,
18. żywicy zwyczajnej, kalafonii,
19. terpentyny i oleju terpentynowego,
20. mastyku i wyciągów mastykowych,
21. teru z węgla kamiennego i wszystkich organicznych produktów, używanych do wyrobu materyałów wybuchowych i materyałów farb terowych, z wyjątkiem kwasu będźwinowego i tegoż soli. Tutaj zaliczyć należy w szczególności następujące produkty i ich sole:

a) aldehyd mrówkowy, fosgen (chlorotlenek węgla), chlorometan, chlorek etylowy, kwas octowy krysztaliczny, bezwodnik kwasu

octowego, kwasy chlorowo-octowe, ester octowy (octan etylowy), eter aceto-octowy,

b) benzol, toluol, ksylol, naftalinę, antracen i tegoż związki azotowe, amidowe i chlorowe, jakoteż ich kwasy siarczane, kwasy węglowe i produkty zastępcze:

anilinę, toludynę, ksylidynę, kumidynę, anilinę potasową, naftylamin (alfa i beta), kwas sulfanilowy, kwas metanilowy, kwas naftionowy, naftionat, kwas Freunda, fenylendiamin, toluylendiamin, naftylendiamin, benzidin, tolidin, nadto anilinę i toluidynę jednometyliczną, jednometylową, jednobenzylową, dwumetyliczną, dwuetylową, dwubenzylową, metylowoetyliczną, metylowobenzyliczną, etylowobenzyliczną, dyfenylamin, nitrobenzol, dwu- lub podwójny-nitrobenzol, dwu- lub podwójny nitrochlorbenzol, nitrotoluol, dwu- lub podwójny nitrotoluol, trójnitrotoluol, nitronaftalinę, kwas ftalowy, kwas antranilowy, chlorek benzylowy, chlorki benzoilowe,

c) fenol (kwas karbolowy), krezol, dwuoksybenzol (resorcyna), alfa i beta naftol, tegoż związki azotowe, krochmalowe i chlorowe jakoteż ich produkty zastępcze (na przykład kwasy naftolowo-siarczane [kwasy Neville i Winthera, kwasy szafranowe, kwasy Schäffera, F-kwasy, kwasy chromotropowe], kwasy amidonaftolosiarczane [kwasy Gamma, J-kwasy, H-kwasy, S-kwasy, SS-kwasy], anisidine, phenetidine, dianisidinę, azobenzol, amidoazobenzol, amidoazotoluol, acetanilid [antyfebryna], amidoacetanilid, amidofenole, amidokresole, amidofenol dwumetylowy i dwuetylowy, kwasy dwuamidostilbenzulowe, kwasy salicylowe, kwasy nitro- i amidosalicylowe, kwasy naftolowo-węglowe),

d) aldehydy, ketony, wodne roztwory leku i ich produkty zastępcze (aldehyd będźwinowy, aldehydy azotowe, chlorowe i amidobędźwinowe, czworometylowe, czworoetylowe diamidodifenylketony i hydrole).

22. olei mineralnych i wszystkich olei z nich utworzonych, w szczególności benzyny, nafty, olei gazowych i ciężkich olei wszelkiego rodzaju,

23. bawełny, surowej, gremplowanej, blichowanej, zabarwionej, pofarbowanej i jej odpadków,

24. przędzy bawełnianej Nru 12.—36., angielskiej,

25. tkaniny bawełnianej, zwykłej, gładkiej, także pojedynczej cwelichowej, surowej lub blichowanej,

26. lnu, konopi, juty i innych szczegółowo niewymienionych roślinnych materyałów do przędzenia, surowych, moczonych, zmiędlonych, wyczesanych, blichowanych, zabarwionych tudzież ich odpadków,

27. przędzy lnianej, konopnej, juty, tudzież przędzy z szczegółowo niewymienionych roślinnych materyałów do przędzenia,

28. tkanin z przędzy lnianej, konopnej, juty i przędz z szczegółowo niewymienionych roślinnych materyałów do przędzenia. niewzorzystych, surowych, blichowanych, wyługowanych, zabarwionych lub przędzonych na kolor pstry, impregnowanych do 80 nici w osnowie i wątku na 2 *cm* w kwadracie (wyjąwszy dywany i materyały na meble i firanki), nadto przedmiotów wykonanych z przędz tego rodzaju,

29. próżnych worków wszelkiego rodzaju,

30. nakryć na wozy i innych płacht z grubych materyałów, także impregnowanych, z wyjątkiem przykryw, używanych w zwyczajnym ruchu kolejowym i okrętowym, następnie namiotów i płóciennych drelichów na namioty Nru t. 207 *a* 2, o wadze od 500 do 550 *g* na metr kwadratowy,

31. powrozów o grubości na 10 do 25 *mm* włącznie,

32. wełny, surowej, oczyszczonej, wyczesanej, zabarwionej, blichowanej, nafarbowanej i jej odpadków,

33. przędzy zgrzebnej z wełny Nru 12. do 29. metrycznej,

34. wełnianych nakryć i koców,

35. materyałów na mundury i gotowych mundurów wszelkiego rodzaju,

36. zbitej wełny do maszyn,

37. grubych szczotek (szczotek do koni, zgrzebeł),

38. koszy do pakowania i do noszenia,

39. tektury dachowej,

40. papieru do druku,

41. kauczuku, gutaperki (także balaty) w stanie surowym lub oczyszczonym, nadto ich odpadków, faktisu (surogatu kauczuku),

42. wyrobów kauczukowych Nr. t. 305—320;
Uwaga: Zakazowi wywozu nie podlegają inne towary, których nieznaczne części sporządzono z kauczuku,

43. wyprawnej skóry wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem skóry galanteryjnej,

44. wyrobów siodlarskich, rymarskich i miechownickich, o ile one zdatne są dla użytku wojskowego,

45. trzewików i butów dla mężczyzn o wadze jednej pary ponad 600 *g*, tudzież opanek,

46. towarów futrzanych z pospolitych skór,

47. baraków i gotowych części składowych baraków, drewnianych łodzi, wioseł, tudzież skrzyń do gotowania i taczek,

48. łęk i podstaw do siodeł,

49. nosz, służących do przenoszenia na koniach itd.,

50. izolatorów do zakładania telegrafów i telefonów, zmontowanych lub nie,

51. odłamków żelaza, starego żelaziwa (śrutu),

52. odpadków żelaznych wszelkiego rodzaju, odpadków blachy pobielanej,

53. żelaza nakrzemionego, żelaza manganowego i innych aliaży żelaza,

54. stali specyalnej (stali chromistej, stali niklowej, stali wolframowej, stali narzędziowej itd.) w ingocie lub walcowanej, kutej albo ciągnionej,

55. drutu żelaznego i stalowego, także cynowanego lub cynkowego o grubości 0·3 do 6 *mm*,

56. I-dźwigarów o wadze od 16 do 186 *kg* i [-dźwigarów o wadze 8·7 do 50·5 *kg* na metr bieżący,

57. blachy żelaznej i stalowej o grubości 0·7 do 2 *mm* przy długości od 1000 do 3700 *mm* i szerokości od 360 do 850 *mm*, nadto takie blachy o grubości od 10 do 12 *mm*,

58. blachy cynowanej,

59. rur z żelaza kutego,

60. drutu kolczastego wszelkiego rodzaju, powrozów drucianych od 8 do 35 *mm* grubości,

61. konstrukcyi mostów, także rozłożonych,

62. kotłów (flaszek) do transportu gazów zgęszczonych,

63. pochodni, przydatnych na wypadek burzy, tudzież min rzecznych i morskich oraz naczyń do min,

64. puszek, domowego i kuchennego naczynia z blachy pobielanej,

65. szyn i środków do ich przymocowywania, urządzeń do wymijania i urządzeń do miejsc krzyżowania się, platform do przesuwania, hamulców i pufrów,

66. kłonic i przyrządów do łamania grubego kamienia,

67. skobli i łopat,

68. haków i młotów o wadze poszczególnej sztuki ponad 500 *g*, czarnych lub zwyczajnych,

69. tręzli, kandarów, strzemion, bodźców, okucia i innych przedmiotów z żelaza do jazdy konnej i powożenia,

70. zgrzebeł końskich z blachy,

71. podków, bródek do podków, hufnali,

72. kotwic (o dwu lub więcej łapach),

73. węgielnic stolarskich (fasonowych) o długości na 25 × 25 do 60 × 60 i grubości na 3 do 7 *mm*,

74. większych taśm do mierzenia w puszkach,

75. pilników o długości nacięcia 250 *mm* i większej,

76. świdrów wszelkiego rodzaju, hebli i rzezaków, dłut, kluczy do śrub o wadze wyższej niż 250 *g*,

77. pił z wyjątkiem piłek zakrętowych,

78. łańcuchów żelaznych o grubości ogniw na 8 do 10 *mm*,

79. wozów o ruchomych skrzyniach i podstaw takich wozów dla kolei polnych,

80. sieci dla ochrony torped,

81. pancerzy ochronnych oraz części składowych tychże i konstrukcyi pancernych dla dział,

82. osęk, żelaza włazowego dla zakładania przewodów elektrycznych,

83. torped i ich części składowych, na przykład: rezerwoarów na powietrze, puzder na patrony wybuchowe, mechanizmów do poruszania, śrub śmigowych,

84. broni, podstaw na broń oraz części składowych broni wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem broni łowieckiej i luksusowej,

85. metali nieszlachetnych i stopów metali w stanie surowym, starym, w odłamkach lub odpadkach, jakoteż zrobionych z nich płyt, blach, sztab, prętów i drutów,

86. przedmiotów w całości lub w części z ołowiu, cyny, miedzi, niklu lub glinu, o ile te metale nie znajdują się w tych przedmiotach jedynie tylko w całkiem nieznacznej ilości, czcionek drukarskich,

87. siatek mosiężnych,

88. parowych walców do ulic, lokomobil poruszających się, lokomotyw, także rozłożonych na części,

89. silników spalinowych wszelkiego rodzaju,

90. pomp do tłoczenia gorącego powietrza, pulsometrów,

91. kafarów różnego rodzaju, wielokrążków, krążków, dźwigni, przewoźnych żurawi, maszyn do obrabiania metali, maszyn do wyrobów materyałów z drzewa i z papieru, także w stanie rozłożonym,

92. drabin do przesuwania,

93. miechów, wymienionych w klasie taryfy XL, kuźni polowych i takich pieców piekarskich,

94. kondensatorów elektrycznych,

95. przyrządów telegraficznych (także radyotelegraficznych), telefonicznych, tudzież mikrofonów, urządzeń piorunochronnych, antenów (części składowych masztów i przewodów dla radyotelegrafów),

96. stosów galwanicznych wszelkiego rodzaju, akumulatorów, oraz ich części składowych,

97. drutów izolowanych,

98. kabli telegraficznych i telefonicznych,

99. węgli do elektryki,

100. wozów ciężarowych, kuchni przewoźnych i takich pieców piekarskich, wozów do transportowania chorych, także rozłożonych,

101. kół do jazdy, automobili (także kół motorowych) i motorów automobilowych, statków po-

wietrznych wszelkiego rodzaju oraz części składowych dopiero co wymienionych przedmiotów, wozów towarowych i osobowych dla kolei żelaznych,

102. komórek i materyałów na komórki dla aeroplanów i balonów,

103. statków drewnianych i żelaznych, statków parowych i łodzi motorowych,

104. instrumentów chirurgicznych i medycznych,

105. instrumentów niwelacyjnych, planimetrów, węgielnic bębenkowych,

106. binokli, teleskopów, reflektorów i mierników odległości, optycznych przyrządów sygnałowych i ich części składowych,

107. instrumentów dla lotników i żeglarzy do wymiarów kątowych, żeglarskich mierników do mierzenia odległości jazdy, głębomierzy, chronometrów, zegarów do obserwacyi, busoli i ich przynależności, busoli bąkowych i ich przenośni, lotniczych przyrządów mierniczych, aparatów fotograficznych z odległością ogniskową ponad 180 *mm*,

108. prawideł do torów i zaciosów dla budowy kolei żelaznych,

109. naczyń bakteryologicznych.

110. antymonu, rtęci, siarki i kwasu siarczanego, saletry i kwasu azotowego, kwasu solnego, chloranu potasowego, węglika wapniowego, ługu do robienia mydła, gliceryny surowej i oczyszczonej, acetonu, bezwodnika siarkowego, kwasu siarkowego i kwasu pikrynowego,

111. wodoru i tlenu w stanie zgęszczonym lub płynnym,

112. wypalonej glinki, kwasu winnego, kwasu winnokamiennego, kwasu cytrynowego, sinka potasowego, sinka sodowego, octanu wapniowego, azotanu barytowego, szczawianu sodowego, siarczanu amonowego, paraformaldehydu i rozczynów formaldehydu.

113. walców do drukarni i masy do walców drukarskich,

114. następujących materyałów lekarskich i towarów lekarskich: antypiryny, aspiryny, atropiny, wody migdałowej, bromu i jego połączeń, katgutu, chininy (kwasu solnego i siarczanego), chinosolu, jedwabiu chirurgicznego, chloroformu, kokainy i jej soli, kodeiny (kwasu solnego i fosforowego), formaliny, fuksyny, jodu, jodka potasowego, jodka sodowego, jodoformu, jodyny, rtęci jodowej, morfiny i jej soli, eteru do usypiania, opium, nalewki opiowej, fenacetyny, pyrazolonum phenyldimetilycum i jego artykułów pochodnych (piramidonu itp.), rtęci i jej soli, salipiryny i jej preparatów zastępczych, nasieni strofantus i preparatów strofantus, strychniny i jej soli, styrakowcu, sulfonalu, waseliny, weronalu, soli bismutowej, tudzież waty do opatrunków, gazy do opatrunków, i innych materyałów opatrunkowych jakiejkolwiekbądź formy.

115. materyału dla pożywki bakteryologicznej (agaru, gelatyny, peptonu), materyałów do szczepień ochronnych, surowic ochronnych i surowic leczniczych dla chorób zakaźnych, zwierząt dla doświadczeń,

116. amunicyi i jej części składowych wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem patronów śrutowych,

117. materyałów wybuchowych, wszelkiego rodzaju środków do strzelania, rozsadzania i zapalania,

118. fosforanów i nawozów sztucznych tudzież środków nawozowych, wytworzonych z azotu powietrza,

119. otrębów, oraz paszy wzmacniającej wszelkiego rodzaju (lnianych makuchów i innych stałych resztek, pozostałych po fabrykacyi olei tłustych, także zmielonych, siekanych buraków, paszy wzmacniającej melasowej itd.).

Ministerstwo skarbu jest upoważnione w nadzwyczajnych wypadkach do zezwalania w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny na wyjątki od powyższych zakazów.

§ 3.

Ruch graniczny samochodami (automobilami i kołami motorowymi), kołami do jazdy, wozami ciężarowymi, końmi, mułami, osłomułami, osłami, innemi zwierzętami pociągowemi i jucznemi oraz bydłem pastewnem pędzonem przez granicę umownego obszaru celnego do państw, do których przewóz nie jest zakazany, jest dopuszczalny według następujących postanowień:

a) Z powiatów granicznych, leżących z tej strony, do przyległych powiatów zagranicznych można powyższe artykuły przeprowadzać w obrocie przemysłowym i gospodarskim, jakoteż do innego przejściowego użytku, w ruchu podróżnym i handlowym lub też w celu wygonu na pastwisko tylko za zezwoleniem rządowych władz bezpieczeństwa (rządowych władz policyjnych lub starostw) i tylko w postępowaniu zapiskowem z obowiązkiem wprowadzenia rzeczy tych z powrotem przez graniczny urząd celny, wymieniony wyraźnie w certyfikacie zezwolenia, a to w ciągu terminu, który będzie wyznaczony odpowiednio do zachodzących okoliczności. Osobom, znanym w urzędzie i zasługującym na zaufanie, mogą graniczne urzędy celne zezwolić w krótkiej drodze na taki ruch graniczny pod takimi samymi warunkami;

b) artykuły, wyliczone w ustępie pierwszym tego paragrafu, wprowadzane z powiatu granicznego zagranicy do przyległego powiatu granicznego, leżącego z tej strony, dla celów przemysłowych lub gospodarskich, do innego użytku przejściowego, w ruchu podróżnym i handlowym lub

też w celu wygonu na pastwisko należy poddać celnemu postępowaniu zapiskowemu celem zabezpieczenia sobie prawa do wolnego wywiezienia tych rzeczy z powrotem. Wywóz powrotny jest dozwolony tylko przez graniczny urząd celny, oznaczony w rewersie zapiskowym z uwzględnieniem odnośnego wniosku strony i po stwierdzeniu tożsamości dotyczących przedmiotów;

c) zakazy w sprawie ruchu granicznego, zawarte w § 2. niniejszego rozporządzenia, jakoteż postanowienia, wydane w § 3., punkt *a)* i *b)*, nie mają zastosowania do środków komunikacyjnych tych kursów pocztowych, które idą przez granice celne, o ile owych środków komunikacyjnych używa się do służby pocztowej.

§ 4.

W wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących mogą naczelnicy krajów na specyalną prośbę zezwolić w porozumieniu z wojskowemi komendami terytoryalnemi na wywóz poszczególnych w § 3. wymienionych artykułów, jakoteż na obrót takiemi rzeczami do tych państw, do których przewóz nie jest zabroniony, także w wypadkach innych aniżeli wymienionych w § 3., punkt *a)* i *b)*.

Naczelnikom krajów wolno również w porozumieniu z krajowemi władzami skarbowemi a ewentualnie także z wojskowemi komendami terytoryalnemi zezwolić gospodarzom wiejskim, którzy mieszkają w powiatach granicznych z tej lub z tamtej strony i posiadają lub dzierżawią pola, łąki lub pastwiska w powiecie granicznym, leżącym z drugiej strony, albo których grunta przecięte są linią celną, a to na prośbę tych gospodarzy i wśród okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, oraz po wydaniu odpowiednich zarządzeń celem zapobieżenia ewentualnemu nadużyciu:

a) na wolny wywóz przez linię celną wymienionych w § 2. płodów naturalnych tych gruntów, względnie zboża, potrzebnego do ich zasiewu;

b) na przekroczenie granicy drogami bocznemi z własnem bydłem roboczem lub pastewnem.

§ 5.

O zezwolenie na wywóz artykułów, wymienionych w §§ 3. i 4., winni posiadacze tychże prosić rządowe władze bezpieczeństwa (rządowe władze policyjne lub starostwa), względnie graniczne urzędy celne.

Zezwolenia tego, które w miarę ocenienia odnośnych władz można w danym razie uczynić zawisłem od dania odpowiedniego zabezpieczenia, należy udzielać jedynie osobom zupełnie pewnym, a to raz na zawsze albo w każdym przypadku z osobna.

§ 6.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do transportów, przedsiębranych w interesie państwowego zarządu wojennego.

§ 7.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie się karało według obowiązujących norm prawnych.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CL. — Wydana i rozesłana dnia 4. października 1914.

Treść: (№ 266. i 267.) 266. Układ rozjemczy między Monarchią austryacko-węgierską i Szwajcaryą. — 267. Rozporządzenie, dotyczące uzupełnienia postanowień w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

266.

Układ rozjemczy z dnia 2. września 1913

między Monarchią austryacko-węgierską i Szwajcaryą.

(Podpisany w Wiedniu dnia 2. września 1913, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 30. maja 1914, dokumenty ratyfikacyjne wymieniono w Wiedniu dnia 12. czerwca 1914.)

Nos Franciscus Josephus Primus

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiario Nostro atque illo Helvetiae foederatae praevie collatis consiliis mutuisque deliberationibus conventio de certis emergentibus litigiosis quaestionibus solutioni arbitrali submittendis die secundo mensis Septembris anni millesimi nongentesimi decimi tertii Viennae inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Tekst pierwotny.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Le Conseil Fédéral de la Confédération Suisse,

signataires de la Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux, conclue à La Haye le 18 octobre 1907,

Considérant que par l'article 40 de cette Convention les Hautes Parties Contractantes se sont réservé de conclure des accords en vue du recours à l'arbitrage dans toutes les questions qu'elles jugeront possible de lui soumettre, ont résolu de conclure le Traité suivant et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Le Sieur Léopold Comte Berchtold, Chevalier de l'Ordre de la Toison d'or, Son Conseiller intime et Chambellan, Ministre de la Maison Impériale et Royale et des affaires étrangères etc.,

Le Conseil Fédéral de la Confédération Suisse:

Le Sieur Joseph Choffat, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de la Confédération Suisse près Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article Ier.

Les différends d'ordre juridique ou relatifs à l'interprétation des Traités existant entre les

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier

i

Rada związkowa Związku szwajcarskiego

jako podpisujący wspólnie układ w sprawie pokojowego załatwiania sporów międzynarodowych, zawarty w Hadze dnia 18. października 1907,

z uwagi, że w artykule 40. wspomnianego układu wysokie Strony kontraktujące zastrzegły sobie zawarcie umów celem poddania sądownictwu rozjemczemu wszystkich kwestyi, które ich zdaniem mogą mu być poddane, postanowili zawrzeć następujący układ i zamianowali w tym celu Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król Czech itd. i Apostolski Król Węgier:

pana Leopolda hrabiego Berchtolda, kawalera orderu Złotego Runa, Swego tajnego radcę i podkomorzego, Ministra cesarskiego i królewskiego Domu i spraw zewnętrznych itd.

Rada związkowa Związku szwajcarskiego:

pana Józefa Choffat, nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego Ministra Związku szwajcarskiego przy Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości,

którzy, udzieliwszy sobie swe pełnomocnictwa, uznane za dobre i należyte co do formy, porozumieli się co do artykułów następujących:

Artykuł I.

Jeżeli powstaną spory natury prawnej albo spory w sprawie tłumaczenia układów istniejących

Hautes Parties Contractantes qui viendraient à se produire entre elles, et qui n'auraient pu être réglés par la voie diplomatique, seront soumis à la Cour Permanente d'Arbitrage établie par la Convention du 29 juillet 1899 à La Haye et maintenue par la Convention du 18 octobre 1907, à la condition toutefois qu'ils ne mettent en cause ni les intérêts vitaux ni l'indépendance ou l'honneur des Hautes Parties Contractantes, et qu'ils ne touchent pas aux intérêts d'autres Puissances.

Article II.

Dans chaque cas particulier, les Hautes Parties Contractantes, avant de s'adresser à la Cour Permanente d'Arbitrage, signeront un compromis spécial, déterminant nettement l'objet du litige, l'étendue des pouvoirs des Arbitres et les délais à observer, en ce qui concerne la constitution du Tribunal Arbitral et les phases différentes de la procédure.

Article III.

La présente Convention est conclue pour une durée de cinq années à partir du quinzième jour après l'échange des ratifications. Si elle n'est pas dénoncée six mois avant l'expiration de ce terme, elle continuera à rester en vigueur pendant une nouvelle période de cinq années et il en sera de même successivement.

Article IV.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées à Vienne aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait à Vienne, en double exemplaire, le 2 septembre 1913.

(L. S.) **Berchtold** m. p.
(L. S.) **J. Choffat** m. p.

między wysokiemi Stronami kontraktującemi, których nie można było w drodze dyplomatycznej załatwić, należy je poddać rozstrzygnięciu stałego Trybunału rozjemczego, utworzonego w Hadze układem z dnia 29. lipca 1899 i utrzymanego układem z dnia 18. października 1907, z tem zastrzeżeniem, że spory te nie naruszają ani żywotnych interesów, niezawisłości lub czci wysokich Stron kontraktujących, ani też nie dotyczą interesów innych mocarstw.

Artykuł II.

W każdym poszczególnym wypadku podpiszą wysokie Strony kontraktujące, zanim zwrócą się do stałego Trybunału rozjemczego, specyalną umowę na sąd rozjemczy, w której będą dokładnie określone: przedmiot sporu, zakres uprawnień sędziów rozjemczych oraz terminy, których należy przestrzegać przy tworzeniu sądu rozjemczego i w różnych okresach postępowania.

Artykuł III.

Układ niniejszy zawiera się na przeciąg pięciu lat, licząc od piętnastego dnia po wymianie ratyfikacyi. Jeżeli nie zostanie wypowiedziany na sześć miesięcy przed upływem tego terminu, pozostanie w mocy na dalszy czasokres pięciu lat; to samo obowiązuje także w dalszym ciągu.

Artykuł IV.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany a ratyfikacye będą wymienione jak najrychlej w Wiedniu.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy układ niniejszy i zaopatrzyli go swemi pieczęciami.

Wygotowano w Wiedniu dnia 2. września 1913 w dwóch egzemplarzach.

(L. S.) **Berchtold** włr.
(L. S.) **J. Choffat** włr.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce confirmatosque habere profitemur ac declaramus, verbo Nostro promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die trigesimo mensis Maii anno Domini millesimo nongentesimo decimo quarto, Regnorum Nostrorum sexagesimo sexto.

Franciscus Josephus m. p.

Leopoldus Comes **Berchtold** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Eques de **Peter** m. p.
Caes. ac Reg. Consul Generalis.

Układ ten ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 28. września 1914.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Schuster wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Engel wlr.

267.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 3. października 1914,

dotyczące uzupełnienia postanowień w sprawie odroczenia zapłaty prawnoprywatnych wierzytelności pieniężnych.

Na zasadzie § 21. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, doznają zmiany następujące postanowienia tego rozporządzenia:

§ 1.

§ 8., ustęp 1., należy uzupełnić następującym dodatkiem:

„Przy wekslach, które płatne są wobec tego w całości lub w części w dniu 14. października 1914, uważa się prezentowanie do zapłaty i podniesienie protestu jako uskutecznione w czasie właściwym, skoro odbyły się w ciągu sześciu dni powszednich po dniu płatności; taksamo termin do zawiadomienia poprzednich indosantów przedłuża się przy tych wekslach na sześć dni powszednich.“

§ 2.

§ 20. należy uzupełnić dodatkiem następującym:

„Roszczeń, jak również roszczeń z weksli i czeków, płatnych w państwie nieprzyjacielskiem, które zakazuje uskuteczniania wypłat do obszaru Monarchii austryacko-węgierskiej, nie wolno płacić aż do dalszego zarządzenia nawet w tym wypadku, jeżeli wierzyciel lub okaziciel ma swoją siedzibę (miejsce pobytu) w innem państwie.“

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Wzór 4.

Biuro krajowe Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy w.....

Nr. rachunku w pocztowej kasie oszczędności ..... adres ..... Nr. t. .....

Numer członkostwa służbodawcy .....

Numer ubezpieczenia funkcyonaryusza .....

Doniesienie o nieszczęśliwym wypadku *)

(według § 73., ustęp ostatni, zmienionej ustawy o ubezpieczeniu pensyjnem).

---

1. Służbodawca

imię i nazwisko (firma zarejestrowana) .....

rodzaj przedsiębiorstwa (ruchu), ew. zawód .....

siedziba przedsiębiorstwa, wzgl. filii .....

(z podaniem dokładnego adresu)

---

2. Funkcyonaryusz(ka), którego (której) dotyczy nieszczęśliwy wypadek

imię i nazwisko (ew. nazwisko panieńskie) .....

charakter służbowy (tytuł) .....

miejsce zatrudnienia (dokładny adres pracowni) .....

---

3. Dokładne oznaczenie miejsca, gdzie się wypadek zdarzył .....

---

4. Chwila zdarzenia się wypadku (data. pora dnia) .....

---

5. Powód i przebieg nieszczęśliwego wypadku .....

.....

.....

.....

---

6. Naoczni świadkowie wypadku (imię i nazwisko, zawód i adres).....

.....

.....

---

7. Gdzie jest umieszczona obecnie osoba wypadkiem dotknięta (adres)? .....

.....

---

8. Imię i nazwisko oraz adres ordynującego lekarza .....

---

*) Dla każdej osoby wypadkiem dotkniętej należy przedłożyć osobne doniesienie o nieszczęśliwym wypadku.

9. Następstwa nieszczęśliwego wypadku:

a) Czy wypadek spowodował śmierć lub czy ona prawdopodobnie nastąpi? .....

b) Jakie uszkodzenia ucierpiał(a) funkcyonaryusz(ka), dotknięty(a) wypadkiem?

.....

.....

c) Czy uszkodzenie pociągnie prawdopodobnie za sobą niezdolność do zarobkowania, trwającą dłużej aniżeli ustawowy czas trwania wsparcia w chorobie? .....

d) Czy można przypuszczać, że wskutek nieszczęśliwego wypadku nastąpi stała niezdolność do zarobkowania? .....

---

10. Czy dotknięty(a) wypadkiem funkcyonaryusz(ka) podlegał(a) na zasadzie ustawy obowiązkowi ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków? .....

W razie twierdzącym: Jaki zakład ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków jest pod względem ubezpieczenia właściwy dla odnośnego zakładu przemysłowego? .....

---

11. Czy dotknięty(a) wypadkiem funkcyonaryusz(ka) podlegał(a) na zasadzie ustawy obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby? .....

W razie twierdzącym: Jaka kasa chorych jest dla funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki) właściwą pod względem ubezpieczenia? .....

---

12. W razie, jeżeli nieszczęśliwy wypadek spowodował śmierć:

Czy dotknięty wypadkiem funkcyonaryusz pozostawia wdowę i dzieci poniżej 18 lat (imiona i wiek) .....

---

13. Inne uwagi .....

.....

....., dnia .....19..

Podpis służbodawcy lub kierownika zakładu: .....

Adres: .....

Podpis dotkniętego (dotkniętej) wypadkiem funkcyonaryusza (funkcyonaryuszki): .....

Podpis naocznych świadków: .....

.....

*)

*) Postarać się o nie należy tylko wtedy, jeśli to jest możliwe bez zwłoki w doniesieniu o wypadku.

Wzór 5.

Rota przysięgi.

„Złoży Pan przysięgę Panu Bogu Wszechmogącemu i będzie Pan ślubował na honor i uczciwość, iż dochowa Pan wierności i posłuszeństwa Najjaśniejszemu Księciu i Panu, Franciszkowi Józefowi Pierwszemu, z Bożej łaski Cesarzowi austryackiemu, Królowi czeskiemu itd. i Apostolskiemu Królowi węgierskiemu a po Nim Jego dziedzicom, pochodzącym z Jego rodu i krwi, iż będzie Pan niezłomnie przestrzegał ustaw zasadniczych państwa i wszystkich innych ustaw, skoro zaś zamianowany Pan został

. . . . . .

. . . . . .

Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy we Wiedniu
biura krajowego Powszechnego Zakładu pensyjnego dla funkcyonaryuszy w . . . . ., przeto przysięgnie Pan w szczególności, iż będzie Pan sumiennie wypełniał obowiązki, połączone z Jego urzędem; stosował się przy tem dokładnie i ściśle do odnośnych przepisów ustawowych, postanowień statutu Zakładu pensyjnego
porządku czynności biura krajowego i do wskazówek przełożonych, iż będzie Pan wszelkiemi siłami popierał dobro Zakładu pensyjnego
biura krajowego, w którego służbie Pan pozostaje, i że każdej chwili zastosuje się Pan chętnie do poleceń swych przełożonych.

Przysięgnie Pan nadto, iż będzie Pan składał należycie sprawę z poruczonych Mu czynności i że bez wiedzy i upoważnienia przełożonych nie wyjawi Pan nikomu spraw, przydzielonych Panu, oraz toku interesów Zakładu pensyjnego.
biura krajowego.

Tego, co mi obecnie odczytano a co zrozumiałem jasno i należycie, powinienem i chcę dochować wiernie i uczciwie.

Tak mi Panie Boże dopomóż!“

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLI. — Wydana i rozesłana dnia 7. października 1914.

Treść: № 268. Rozporządzenie, dotyczące postępowania cłowego z towarami ze względu na stan wojenny.

268.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 6. października 1914,

dotyczące postępowania cłowego z towarami ze względu na stan wojenny.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, którem upoważniono Rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków wywołanych stanem wojennym zarządzeń, dotyczących obrotu towarów w stosunkach z zagranicą, zarządza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, iż postanowienia umów handlowych, które zawarto z państwami, prowadzącemi wojnę z Monarchią austryacko-węgierską, a które straciły moc obowiązującą wskutek stanu wojennego, mają nadal aż do dalszego zarządzenia znaleść zastosowanie do towarów, które pochodzą z państw najbardziej uprzywilejowanych lub na rachunek krajowców albo przynależnych do państw najbardziej uprzywilejowanych znajdują się na obszarach wolnych lub składach cłowych obszaru umownej taryfy celnej obu państw Monarchii.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster wlr. **Zenker** wlr.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLII. — Wydana i rozesłana dnia 9. października 1914.

Treść: (№ 269 i 270.) 269. Rozporządzenie o sposobie postępowania z przesyłkami pocztowemi idącemi zagranicę. — 270. Rozporządzenie, dotyczące czasowego uchylenia ceł od zboża, owoców strączkowych, mąki i wyrobów z mlewa.

269.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem wojny z dnia 5. października 1914

o sposobie postępowania z przesyłkami pocztowemi idącemi zagranicę.

Odnośnie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 158, którem wydano postanowienia wyjątkowe co do ustaw obowiązujących, jakoteż z uwagi na rozporządzenie Ministerstw handlu i spraw wewnętrznych z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 162, dotyczące postępowania z przesyłkami pocztowemi, wydaje się z względów wojskowych, o ile dla poszczególnych okręgów nie istnieją jeszcze dalej idące ograniczenia, niżej wymienione postanowienia:

§ 1.

Listy wysyłane zagranicę wolno nadawać jedynie otwarte. Od tego przepisu wyjęte są posyłki służbowe państwowych władz i urzędów tudzież obcokrajowych dyplomatycznych reprezentacyi i urzędów konsularnych.

§ 2.

Listy pieniężne, listy wartościowe i skrzynki wartościowe wysyłane zagranicę wolno nadawać tylko otwarte; nie mogą one zawierać żadnych pisemnych komunikatów.

§ 3.

Przesyłki w pakietach wysyłane zagranicę nie mogą zawierać pisemnych komunikatów. Na odcinkach pocztowych adresów przesyłkowych i na innych dokumentach, towarzyszących przesyłce, jakoteż na odcinkach przekazów pocztowych nie wolno umieszczać pisemnych komunikatów.

§ 4.

Postanowienia §§ 1. do 3. stosują się także do obszaru operacyjnego armii, o ile naczelna komenda nie wydała co do tego obszaru ostrzejszych przepisów.

§ 5.

Wszystkie przesyłki pocztowe idące zagranicę podlegają zbadaniu przez organa wojskowe.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą samą chwilą tracą moc obowiązującą postanowienia rozporządzenia z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 162, dotyczącego postępowania z przesyłkami pocztowemi, o ile te postanowienia pozostają w sprzeczności z przepisami powyższymi.

Schuster wlr.

270.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 9. października 1914,

dotyczące czasowego uchylenia ceł od zboża, owoców strączkowych, mąki i wyrobów z mlewa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 251, uchyla się aż do dalszego zarządzenia w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim cła od niżej wymienionych przedmiotów VI. klasy taryfy umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278:

Numera taryfy 23, pszenica, poślad, orkisz,
„ „ 24, żyto,
„ „ 25, jęczmień,
„ „ 26, owies,
„ „ 27, kukurydza,
„ „ 28, hreczka
„ „ 29, proso,
„ „ 31, bób, groch, soczewica,
„ „ 33, mąka i wyroby z mlewa z zboża i owoców strączkowych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster włr. **Zenker** włr.

Engel włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. października 1914.

Treść: № (271.—273.) 271. Rozporządzenie o wpływie wojny na terminy w prawie cywilnem i postępowanie w sprawach cywilno-prawnych. — 272. Obwieszczenie, dotyczące bonów kasowych wojennej kasy pożyczkowej. — 273. Rozporządzenie o tworzeniu list sędziów przysięgłych na rok 1915.

271.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 8. października 1914

o wpływie wojny na terminy w prawie cywilnem i postępowanie w sprawach cywilno-prawnych.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się:

§ 1.

Czasu między dniem 1. sierpnia do dnia 31. grudnia 1914, i czasu, przez który zaprowadzono nadzór nad prowadzeniem przedsiębiorstwa dłużnika, nie wlicza się do terminów, ustanowionych w ustawie o zaprzeczaniu ważności czynności prawnych z dnia 16. marca 1884, Dz. u. p. Nr. 36.

§ 2.

Do jednorocznego terminu, przepisanego dla podniesienia wniosku na dozwolenie sprzedaży (§ 256., ustęp 2. o. e.) nie wlicza się czasu, przez który na mocy przepisu ustawowego odroczono wierzytelność co do zapłaty lub przesunięto na później egzekucyę w myśl przepisów w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

§ 3.

Czas, przez który sąd zawiesił swoją działalność urzędową wskutek wydarzeń wojennych, nie wlicza się do terminu, w ciągu którego można wnieść skargę do tego sądu.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

272.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. października 1914,

dotyczące bonów kasowych wojennej kasy pożyczkowej.

Stosownie do § 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. września 1914, Dz. u. p. Nr. 248, ogłasza się opis bonów kasowych wojennej kasy pożyczkowej, które w najbliższym czasie zostaną wydane:

Bony kasowe wojennej kasy pożyczkowej, opiewające na kwoty po 250 K, 2.000 K i 10.000 K, są na 25 *cm* szerokie a na 14 *cm* wysokie i mają na stronie przedniej ozdobę w kształcie ram.

Z lewej strony znajduje się orzeł cesarski w czworoboku, umieszczonym w ramach z motywów z liści palmowych. Z prawej strony jest w podobny sposób umieszczone czworoboczne pole w otoczeniu z festonów, które zawiera trzy alegoryczne postacie, przedstawiające przemysł,

handel i rolnictwo. Poniżej i powyżej tego pola łączą się festony w owalne wieńce, a w każdym z nich znajduje się cyfra, opiewająca na kwotę 250, względnie 2.000 lub 10.000.

Właściwe miejsce na napisy zawiera seryę i numer, nazwę „Bon kasowy wojennej kasy pożyczkowej“, oznaczenie wartości w słowach i cyfrach, powołanie na rozporządzenie cesarskie, nadto postanowienia co do przyjmowania przy zapłacie i datę (26. września 1914) tudzież podpis firmy wojennej kasy pożyczkowej.

Druk bonów jest trójbarwny. Zestawienie barw jest następujące przy udziałach, opiewających na

250 K główne tło ciemnozielone, relief drukowy podkład różowy,

2.000 K główne tło brunatne, relief drukowy podkład jasnozielony,

10.000 K główne tło jest ciemnoniebieskie, relief drukowy podkład liliowy.

Przy wszystkich udziałach jest drugi druk podkładu wykonany w barwie brunatno-szarej.

Oznaczenia wartości wykonane są w górnym i w dolnym wieńcu zawsze czarną barwą.

Odwrotna strona jest jednostajnie w całej swej powierzchi drukowana dwoma deseniami, a mianowicie linie faliste są brunatno-szare a relief drukowy podkładu tej samej barwy co na stronie przedniej. Odwrotna strona nie jest ozdobiona obrazami.

Umieszczony na przedniej stronie tekst w języku niemieckim jest z wyjątkiem seryi, numeru, daty wydania i podpisu powtórzony na odwrotnej stronie w językach krajowych, otoczonych liniami podwójnemi.

Engel wlr.

273.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych i Ministra sprawiedliwości z dnia 10. października 1914

o tworzeniu list sędziów przysięgłych na rok 1915.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227. o wpływie wydarzeń wojennych na terminy, czasokresy i postępowanie, zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Gminy, które w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia nie wyłożyły jeszcze do wolnego przeglądu pierwotnej listy sędziów przysięgłych na rok 1915, mają przerwać postępowanie i wyłożyć pierwotną listę z początkiem kwietnia.

2. Gminy, które w oznaczonym czasie wyłożyły już pierwotną listę przysięgłych do wolnego przeglądu, mają przeprowadzić postępowanie, przepisane w § 7. ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 121. o tworzeniu list sędziów przysięgłych i sprostowaną pierwotną listę na razie przechować.

3. Gminom, które przedłożyły już pierwotną listę starostom lub prezydentom trybunałów sądowych pierwszej instancyi (§§ 8. i 10. wspomnianej ustawy), należy listy te zwrócić do tymczasowego przechowania.

§ 2.

W gminach, posiadających już pierwotną listę (§ 1., punkt 2. i 3.), ma komisya gminna z początkiem kwietnia 1915 zbadać, czy w stosunkach, które były miarodajne dla sporządzenia pierwotnej listy i jej sprostowania, zaszły zmiany. Jeżeli okaże się z tego zbadania, iż należy osoby wykreślić z pierwotnej listy lub na nowo wpisać do tej listy, w takim razie wpisze się ich imiona i nazwiska w dodatku do pierwotnej listy w dwóch grupach i to w porządku alfabetycznym; obok imion i nazwisk osób na nowo zapisanych należy przytoczyć daty, przepisane w § 5., ustęp 2., ustawy o tworzeniu list sędziów przysięgłych.

Przy osobach obowiązanych do służby wojskowej a już od początku wpisanych do pierwotnej listy i przy osobach obowiązanych do służby wojskowej, które wpisano na nowo w dodatku, należy uwidocznić, czy je powołano do służby wojskowej lub czy one mają spodziewać się swego powołania.

Dodatek stanowi część pierwotnej listy.

Pierwotną listę i dodatek należy wyłożyć do wolnego przeglądu.

Do publicznego ogłoszenia, prawa wnoszenia zarzutów i korzystania z powodów uwalniających stosuje się § 6. ustawy o tworzeniu list sędziów przysięgłych. O ile jednak chodzi o osoby, które już wpisano do początkowo utworzonej pierwotnej listy lub w niej pominięto, można oprzeć zarzut tylko na takich okolicznościach, które zaszły po upływie pierwotnego terminu do podnoszenia zarzutów. Taksamo można co do tych osób — z wyjątkiem powołania do służby wojskowej — podnosić tylko powody uwalniające, które zaszły od tego czasu.

Jeżeli następstwem zbadania pierwotnej listy było jedynie wykreślenie zmarłych i zanotowanie powołania do służby wojskowej, w takim razie

nie przeprowadza się w gminie ponownego postępowania celem jej sprostowania.

§ 3.

Sprostowane pierwotne listy a w danym razie i sprostowane dodatki mają naczelnicy gmin przesłać najpóźniej do końca kwietnia 1915 staroście, w miejscowościach natomiast o własnych statutach gminnych do końca maja 1915 prezydentowi trybunału sądowego pierwszej instancyi.

§ 4.

Listy roczne na rok 1915 należy ułożyć w miesiącu czerwcu.

§ 5.

Uzupełniające listy pierwotne (§ 14. ustawy o tworzeniu list sędziów przysięgłych) należy utworzyć tylko wtedy, jeżeli pierwotne listy okręgu trybunału sądowego razem wzięte nie zawierają conajmniej czterystu osób, powołanych do sprawowania urzędu sędziego przysięgłego.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z siódmym dniem po dniu ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część CLIV. — Wydana i rozesłana dnia 13. października 1914.

Treść: (№ 274.—276.) 274. Rozporządzenie cesarskie, upoważniające rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym. — 275. Rozporządzenie cesarskie o lichwie. — 276. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące częściowej noweli do powszechnej ustawy cywilnej.

274.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 10. października 1914,

upoważniające rząd do wydania z powodu nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, potrzebnych zarządzeń w zakresie gospodarczym.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

Artykuł 1.

Upoważnia się rząd, aby celem poparcia życia gospodarczego, w szczególności rolnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosł, dalej celem zaopatrzenia ludności w żywność, wydał potrzebne zarządzenia drogą rozporządzenia.

Do współdziałania przy wykonaniu odnośnych zarządzeń można także zobowiązać gminy.

Artykuł 2.

W wydać się mających rozporządzeniach można za przekroczenia ustanowić kary pieniężne do 5000 K albo kary aresztu do sześciu miesięcy, o których orzekać mają władze administracyjne.

Artykuł 3.

Rozporządzenia, wydane na mocy niniejszego rozporządzenia cesarskiego, należy po nastaniu normalnych stosunków natychmiast uchylić.

Artykuł 4.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wykonanie poleca się interesowanym Ministrom.

Wiedeń, dnia 10. października 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

275.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 12. października 1914

o lichwie.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

Nieważność umowy lichwiarskiej.

§ 1.

Umowa jest nieważną, jeżeli ktoś wyzyskuje u drugiego lekkomyślność, położenie przymusowe, niedołęstwo rozumu, brak doświadczenia, lub wzruszenie umysłu w ten sposób, że za świadczenie przyjmuje dla siebie lub osoby trzeciej obietnicę świadczenia wzajemnego lub świadczenie wzajemne, którego wartość majątkowa do wartości jego świadczenia w rażącym pozostaje stosunku.

Karygodna lichwa.

§ 2.

1. Kto rozmyślnie przy udzielaniu lub przedłużaniu kredytu wyzyskuje u drugiego lekkomyślność, położenie przymusowe, niedołęstwo rozumu, brak doświadczenia lub wzruszenie umysłu w ten sposób, że dla siebie lub osoby trzeciej przyjmuje obietnicę świadczenia wzajemnego lub świadczenie wzajemne, którego wartość majątkowa do wartości jego świadczenia w rażącym pozostaje stosunku;

2. kto rozmyślnie nabywa wierzytelność lichwiarską, aby jej dochodzić albo ją przenieść na kogo innego;

3. kto rozmyślnie dochodzi wierzytelności lichwiarskiej lub ją przenosi na kogo innego,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od trzech miesięcy do jednego roku.

§ 3.

1. Sprawca, który umowę osłania, który świadczenie lichwiarskiego zysku zapewnia sobie przysięgą, słowem honoru lub innem zaręczeniem albo dla wierzytelności jeszcze nie istniejącej przysparza sobie tytuł egzekucyjny;

2. kto powstałą lub zabezpieczoną w ten sposób wierzytelność nabywa w tym celu, aby jej dochodzić lub ją na kogo innego przenieść, albo kto jej dochodzi lub ją przenosi na kogo innego;

3. sprawca, który był już za taki czyn więcej niż raz sądownie karany albo dopuszcza się czynu sposobem zarobkowania,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do lat trzech.

4. Sprawca, który uprawia lichwę sposobem zarobkowania, będzie karany za zbrodnię więzieniem od jednego roku do lat pięciu, jeżeli większa ilość osób znaczną poniosła szkodę.

§ 4.

1. Kto rozmyślnie przy zawieraniu lub przemianie czynności prawnej, której przedmiotem jest nabycie albo pozbycie rzeczy lub prawa albo pośrednicząc przy takiej czynności, wyzyskuje u drugiego lekkomyślność, przymusowe położenie, niedołęstwo rozumu, brak doświadczenia lub wzruszenie umysłu w ten sposób, że dla siebie lub osoby trzeciej przyjmuje obietnicę świadczenia wzajemnego lub świadczenie wzajemne, którego wartość majątkowa do wartości jego świadczenia w rażącym pozostaje stosunku, będzie karany za występek ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do lat trzech, jeżeli czyn popełnia sposobem zarobkowania.

2. Sprawca będzie karany za zbrodnię więzieniem od jednego roku do lat pięciu, jeżeli większa ilość osób znaczną poniosła szkodę.

Kara pieniężna, wydalenie i skutki prawne.

§ 5.

We wszystkich przypadkach można orzec obok kary na wolności karę pieniężną do dwudziestu tysięcy koron. Można też orzec wydalenie.

Skutki, które wedle ustaw następują w razie skazania za przekroczenie oszustwa, łączą się także ze skazaniem za występek lichwy.

Wyzyskiwanie słowa honoru.

§ 6.

Kto od osoby, dla której złamanie słowa honoru może spowodować utratę urzędu lub służby publicznej, odbiera przyrzeczenie dopełnienia zobowiązania, wynikającego z czynności kredytowej, pod słowem honoru lub tem podobnem zaręczeniem, będzie karany przez sąd za przekroczenie ścisłym aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności może być orzeczona także kara pieniężna do dwóch tysięcy koron. Można też orzec wydalenie.

Skutki prawne nieważności umowy lichwiarskiej.

§ 7.

Jeżeli wedle powyższych postanowień umowa jest nieważną, obie strony obowiązane są zwrócić to, co z nieważnej umowy otrzymały na swoją korzyść. W szczególności należy zwrócić świadczenia pieniężne wraz z odsetkami ustawowemi od dnia otrzymania, oddać otrzymane rzeczy lub ich wartość, jaką miały w chwili otrzymania, zwrócić potrzebne i pożyteczne nakłady i dać za używanie rzeczy w międzyczasie i umniejszenie jej wartości w tym czasie stosowne wynagrodzenie.

Jeżeli z obliczenia obustronnych roszczeń okazuje się dla jednej ze stron kontraktujących nadwyżka, w takim razie zabezpieczenie uzyskane dla umówionego roszczenia służy także i dla tej nadwyżki.

Postanowienia dotyczące postępowania.

§ 8.

Sąd karny winien na żądanie pokrzywdzonego uznać czynność, z powodu której następuje skazanie za lichwę, za nieważną i orzec w razie, gdy wyniki postępowania karnego wystarczają o dalszych skutkach prawnych nieważności.

O ile wyniki postępowania karnego nie wystarczają, aby módz wydać orzeczenie o skutkach prawnych nieważności czynności, natenczas nastąpi przy utrzymaniu w mocy uzyskanego zabezpieczenia odesłanie do drogi cywilnej, która w takim razie jest otwarta zarówno dla strony cywilnej jak oskarżonego.

§ 9.

Na wezwanie sądu karnego, w którym zawisło postępowanie o lichwę, winien sędzia cywilny każdocześnie wstrzymać postępowanie, dotyczące roszczenia, o które chodzi.

Jeżeli w toku postępowania cywilno-sądowego powstanie podejrzenie o lichwę, może sąd przerwać spór prawny aż do ukończenia postępowania karnego (§ 191. p. c.). Wedle ocenienia sądu można w czasie przerwy dozwolić na rzecz roszczenia tymczasowego zarządzenia a jeżeli istnieje tytuł egzekucyjny, egzekucyi dla zabezpieczenia.

§ 10.

Postanowienia §§ 1., 7. i 9. należy stosować także do czynności, które przyszły do skutku przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, chyba że przed tym terminem dopełniono roszczeń, które powstały z takich czynności albo je ustalono orzeczeniem sądowem lub innym tytułem egzekucyjnym.

Rozpoczęcie ważności tego rozporządzenia.

§ 11.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie siódmego dnia po jego ogłoszeniu. Z tym dniem traci moc obowiązującą ustawa o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych z dnia 28. maja 1881, Dz. u. p. Nr. 47.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 12. października 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Morawski wlr.

276.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 12. października 1914,

dotyczące częściowej noweli do powszechnej księgi ustawy cywilnej.

Na podstawie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

Artykuł I.

Celem zmiany i uzupełnienia niektórych przepisów powszechnej księgi ustawy cywilnej (p. ks. u. c.) wydaje się następujące postanowienia:

Rozdział 1.

Postanowienia prawa osobowego.

Tytuł 1.

Czasokresy dla uznania śmierci.

§ 1.

§ 24. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Śmierci nieobecnego należy się domniemywać:

1. jeżeli od jego urodzenia upłynęło lat siedmdziesiąt a od czasu ostatniej wiadomości o jego życiu lat pięć, albo od jego urodzenia upłynęło lat trzydzieści a od ostatniej wiadomości lat dziesięć — licząc czasokresy lat pięciu i dziesięciu od końca ostatniego roku, w którym wedle istniejących wiadomości żył jeszcze;

2. jeżeli w wojnie został ciężko raniony albo jako uczestnik wojny zaginął a od końca roku

ukończenia wojny upłynęło lat trzy, do tego zaś czasu nie nadeszła wiadomość o jego życiu;

3. jeżeli znajdował się na okręcie, który zatonął albo w innem niebezpieczeństwie bliskiej śmierci a od końca roku, na który przypada to zdarzenie, przez trzy lata nie ma o nim wiadomości. Istnieje domniemanie, że okręt zatonął, jeżeli nie zawinął do miejsca swego przeznaczenia albo w braku ściśle oznaczonego celu podróży wówczas, gdy nie powrócił a od czasu ostatniej wiadomości upłynęły trzy lata. Jako dzień zatonięcia uchodzi ostatni dzień tego czasokresu.

We wszystkich tych przypadkach można żądać uznania śmierci.

§ 2.

Przepisy § 1. mają zastosowanie także do tych przypadków, w których w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego postępowanie w celu uznania śmierci jest już w toku, zaś co do uznania śmierci nie zapadło jeszcze orzeczenie w pierwszej instancyi.

W § 7., ustęp 2., ustawy z dnia 16. lutego 1883, Dz. u. p. Nr. 20, należy przytoczenie § 24., l. 3. p. ks. u. c. zmienić na „§ 24., l. 2. i 3. p. ks. u. c.“

Tytuł 2.

Zdatność kobiet do przybierania ich jako świadków uroczystości, aktu, dokumentu i tożsamości.

§ 3.

Kobiety mogą być świadkami przy sporządzaniu pisemnych dokumentów i przy rozporządzeniach ostatniej woli i można je przybierać przy sporządzaniu aktów notaryalnych jako świadków aktu oraz jako pierwszego lub jedynego świadka tożsamości przy sądowych i notaryalnych uwierzytelnieniach lub innych poświadczeniach notaryalnych. Współpodpis ich jako świadków na dokumentach prywatnych w drobiazgowych sprawach hipotecznych może zastąpić współpodpis świadków płci męskiej.

Rozdział 2.

Postanowienia prawa familijnego.

Tytuł 1.

Piecza nad małoletnimi, zostającymi pod władzą ojcowską.

§ 4.

§ 178. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli ojciec nadużywa swej władzy albo nie dopełnia połączonych z nią obowiązków albo jeżeli zachowanie się jego jest niehonorowe lub nieobyczajne, może nietylko dziecko samo, ale ktokolwiek o tem ma wiadomość a szczególnie najbliżsi krewni, zawezwać pomocy sądowej. Sąd zbada przedmiot zażalenia i wyda zarządzenia stosowne do okoliczności; może on w szczególności zarządzić, że ojciec co do zarządu majątkiem albo co do pieczy nad osobą dziecka ma być postawiony pod nadzór sądu i uważany na równi z opiekunem.

§ 5.

Po § 178. p. ks. u. c. należy dodać:

§ 178. *a*. Jeżeli zakład albo stowarzyszenie dla ochrony dzieci lub pieczy nad niemi objęło pielęgnowanie i wychowywanie czynnie znieważanego, opuszczonego, zupełnie zaniedbanego albo takiego dziecka, które rodzice pozostawili bez potrzebnego nadzoru i wychowania, może sąd opiekuńczy na wniosek zakładu lub stowarzyszenia po zbadaniu wypadku i wysłuchaniu rodziców orzec, że przed ukończeniem wychowania można dziecko z zakładu lub od stowarzyszenia wbrew woli tychże odebrać tylko za zgodą sądu.

Tytuł 2.

Staranie się o dzieci w przypadkach rozdziału lub rozwodu małżeństwa.

§ 6.

§ 142. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli w razie rozdziału lub rozwodu małżeństwa małżonkowie nie porozumieli się za zgodą sądu co do utrzymania i wychowania dzieci, orzeknie sąd uwzględniając szczególne stosunki, w tym przypadku zachodzące, z uwagą na dobro dzieci, na zatrudnienie, osoby i przymioty rodziców oraz na przyczyny rozdziału lub rozwodu, czy wszystkie dzieci albo które z nich mają być pozostawione ojcu lub matce. Drugi małżonek zatrzymuje mimo to prawo osobistego znoszenia się z dzieckiem. Sąd może znoszenie się to bliżej unormować. Koszta wychowania ma ponosić ojciec.

Jeżeli się zmienią stosunki sąd bez względu na swe poprzednie zarządzenia lub układy małżonków może wydać dla dobra dzieci nowe zarządzenia, jakie okażą się potrzebne.

§ 7.

Postanowienia § 6., ustęp 2., mają także zastosowanie, jeżeli przed wejściem w życie

niniejszego rozporządzenia cesarskiego wychowanie unormowane zostało na podstawie układu małżonków lub zarządzenia sądowego.

Tytuł 3.

Nieślubne dzieci.

§ 8.

§ 165. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Dzieci nieślubne nie mają prawa ani do nazwiska rodzinnego ojca ani do szlachectwa, herbu lub innych prerogatyw rodziców; noszą one nazwisko rodowe matki.

Mąż matki może oświadczeniem przed polityczną władzą krajową za przyzwoleniem matki i dziecka a jeżeli ono jest małoletnie, prawnego zastępcy i sądu nadać mu swoje nazwisko. Do skuteczności tych oświadczeń jest koniecznem, aby je przedłożono w dokumencie publicznym albo sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionym.

§ 9.

§ 166. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Także dziecko nieślubne ma prawo żądać od swoich rodziców stosownego do ich majątku utrzymania, wychowania i zaopatrzenia a prawa rodziców nad niem rozciągają się tak daleko, jak tego wymaga cel wychowania. Zresztą dziecko nieślubne nie zostaje pod władzą ojcowską swego rodziciela lecz zastępuje je opiekun.

Do utrzymania jest głównie zobowiązany ojciec; jeżeli on jednak temu podołać nie może, przechodzi obowiązek ten na matkę a po niej na dziadów macierzystych.

§ 10.

§ 167. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Ojciec jest obowiązany zwrócić matce koszta połogu oraz koszta utrzymania za pierwszych sześć tygodni po połogu a także i dalsze wydatki, jeżeli one skutkiem połogu stają się potrzebne.

Wierzytelność zadawnia się z upływem trzech lat po połogu.

§ 11.

§ 168. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeszcze przed narodzeniem się dziecięcia może sąd na wniosek matki, jeżeli ona tego potrzebuje i jeżeli nie prowadzi nierządnego życia, zobowiązać tego, którego ojcostwo wedle § 163. uprawdopodobniono, aby złożył w sądzie kwotę, którą ma dać na utrzymanie dziecka za pierwsze trzy miesiące tudzież zwyczajną kwotę kosztów, które wedle § 167. mają być matce zwrócone.

§ 12.

§ 169. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jak długo matka swe nieślubne dziecko odpowiednio do jego przyszłego przeznaczenia sama wychowywać chce i może, nie wolno ojcu go jej odebrać; mimo to ponosić musi koszta utrzymania. Jeżeli zaś matczyne wychowanie naraża dobro dziecka na niebezpieczeństwo, obowiązany jest ojciec oddzielić dziecko od matki i albo wziąć je do siebie albo umieścić je gdzieindziej bezpiecznie i przyzwoicie.

§ 13.

§ 171. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Obowiązek utrzymania i zaopatrzenia dzieci nieślubnych przechodzi równie jak inny dług na dziedziców ojca.

Jeżeli ojciec do ojcostwa się przyznał albo jeżeli ono sądownie zostało ustalone, mogą dzieci nieślubne, utrzymywane i wychowywane w czasie śmierci ojca w jego domu, żądać utrzymania i wychowania aż do uzyskania zdolności samoistnego utrzymania się w tej samej mierze, jak dotąd, lecz nie w większej rozciągłości, aniżeli one wedle pozostałego majątku dzieciom ślubnym przypaść mogą w udziale.

§ 14.

Przepis § 10. ma zastosowanie do wszystkich porodów nieślubnych matek, które się zdarzyły po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Postanowienie § 13., ustęp 2., nie ma zastosowania, jeżeli ojciec dziecka nieślubnego zmarł przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 15.

Prowadzący metryki winni udzielać peryodyczne wykazy nieślubnych urodzeń, które się wydarzyły w ich okręgu, sądowi powiatowemu swej siedziby urzędowej, a gdyby okręg metrykalny obejmował kilka okręgów sądowych, każdemu z tych sądów z osobna.

Szczegółowe zarządzenia należy wydać w drodze rozporządzenia.

§ 16.

Jeżeli dla strzeżenia praw dziecka tego potrzeba, winien sąd postarać się o to, aby

ojcostwo uznane było w drodze sądownictwa niespornego albo sądownie ustalone drogą procesu.

W razie uznania ojcostwa ustali sąd z urzędu w postępowaniu niespornem wysokość świadczeń, do których ojciec wedle ustawy jest obowiązany, poleci zaś opiekunowi wniesienie skargi, jeżeli rozstrzygnienie zawisłe jest od zbadania spornych faktów, które zapomocą środków postępowania niespornego nie mogą być ustalone. Zaniechać należy ustalenia rozciągłości obowiązku utrzymania, dopóki nieślubny ojciec obowiązkom swym w całej pełni dobrowolnie czyni zadość, albo wedle jego stosunków zupełnie jest wykluczone, aby do utrzymania mógł się czemkolwiek przyczynić.

§ 17.

Jeżeli z zachodzących okoliczności okaże się konieczność starania się dla dziecka nieślubnego o zaopatrzenie ubogich, sąd powinien wspierać w tem opiekuna a w miarę potrzeby spowodować z urzędu, aby orzeczono o prawie swojszczyzny dziecka.

Tytuł 4.

Przysposobienie dziecka.

§ 18.

§ 180. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przysposobiciele i przysposobicielki muszą mieć ukończony czterdziesty rok życia a przysposobieniec musi być conajmniej o ośmnaście lat młodszy od swych przysposobicieli. Osoba pozostająca w związku małżeńskim może przysposobić lub być przysposobiona tylko za przyzwoleniem swego małżonka. Tego przyzwolenia nie potrzeba, jeżeli małżonek został uznany za umysłowo chorego, miejsce jego pobytu jest nieznane albo nastąpił rozdział małżeństwa.

§ 19.

§ 182. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Istotnym skutkiem prawnym przysposobienia jest, że osoba przysposobiona otrzymuje nazwisko przysposobiciela albo nazwisko rodowe przysposobicielki. Wolno się jednak ułożyć, że z tem nazwiskiem połączyć winna poprzednie swoje nazwisko rodzinne i że zatrzymuje swoje szlachectwo rodowe, jeżeli je posiada. W tym ostatnim przypadku musi zatrzymać swe nazwisko rodzinne, z którem przyjęte nazwisko bezpośrednio musi się łączyć. Jeżeli przysposobiciele pragną, aby ich szlachectwo i herb przeszły na przysposobieńca, musi się prosić o zezwolenie panującego.

§ 20.

Uchyla się dekret nadworny z dnia 28. stycznia 1816, Z. u. s. Nr. 1206.

Tytuł 5.

Powołanie do opieki i kurateli.

§ 21.

§ 192. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Także zakonnikom i obcokrajowcom nie powinno się z reguły poruczać opieki.

§ 22.

§ 193. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Do objęcia opieki wymaga się dla mężatek przyzwolenia męża, chyba, że chodzi o ich własne dziecię lub mąż został uznany za umysłowo chorego, miejsce jego pobytu jest nieznane albo nastąpił rozdział małżeństwa.

§ 23.

Napis „lub od oznaczonej opieki“ wstawić należy między § 193. a § 194. p. ks. u. c.

§ 194. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Do oznaczonej opieki nie należy dopuszczać tych, których wyraźnie od opieki wykluczył ojciec lub uprawniona do powołania opiekuna matka (§ 196.), którzy z rodzicami małoletniego lub z nim samym w wiadomej żyli nieprzyjaźni lub są zawikłani w spór z małoletnim. Sąd oceni, czy jakaś osoba z powodu istniejących między nią a małoletnim wierzytelności, których jeszcze nie wyrównano, do objęcia opieki jest niezdatna.

§ 24.

§ 195. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Wbrew swej woli nie mogą być przymuszeni do objęcia opieki: kobiety z wyjątkiem matki i babki, następnie duchowni, wojskowi zostający w czynnej służbie i urzędnicy publiczni, również i ten, kto ma lat sześćdziesiąt, kto ma pieczę nad pięciorgiem dzieci lub wnuków, lub kto sprawuje już jedną uciążliwą albo trzy mniejsze opieki, wreszcie kto urząd ten z powodu odległości swej siedziby od sądu opiekuńczego mógłby sprawować tylko z trudnością albo ze znacznymi kosztami.

§ 25.

§§ 196. i 197. p. ks. u. c. opiewać będą:

§ 196. Przed wszystkimi innymi opieka należy się temu, kogo powołał do tego ojciec albo w razie, gdyby on w tym względzie nie był nic zarządził, temu, kogo do tego powołała matka, o ile co do niego nie zachodzi żadna z przeszkód, przytoczonych w §§ 191. do 194.

§ 197. Jeżeli matka poza przypadkiem, w § 196. wymienionym, albo jeżeli inna osoba przeznaczyła część jaką dziedzictwa i zamianowała zarazem opiekuna, musi być tenże przyjęty tylko w przymiocie kuratora dla pozostawionego majątku.

§ 26.

§ 198. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli ostatnią wolą nie powołano żadnego lub powołano niezdolnego opiekuna, należy przed wszystkimi innymi poruczyć opiekę ślubnej matce, następnie dziadowi ojczystemu, dalej babce ojczystej, wreszcie najbliższemu krewnemu a z pomiędzy kilku równie bliskich z reguły starszemu.

§ 27.

§ 211. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Sąd winien ustanowionej opiekunką kobiecie dodać mężczyznę jako współopiekuna:

1. jeżeli matkę ślubną ustanowiono opiekunką a ojciec rozporządził ostatnią wolą, aby ustanowiono współopiekuna, pod warunkiem jednak, że mu w czasie jego śmierci nad małoletnim przysługiwała władza ojcowska;

2. jeżeli opiekunka tego zażąda;

3. jeżeli sąd z szczególniejszych powodów, w szczególności z powodu objętości majątku albo trudności zarządu nim przez wzgląd na dobro pupila uzna to za wskazane;

4. jeżeli matkę nieślubną ustanowiono opiekunką a współdziałanie współopiekuna jest potrzebne dla strzeżenia dobra dziecka nieślubnego.

Przy wyborze współopiekuna należy uwzględnić przedewszystkiem oświadczoną wolę ojca, następnie wniosek opiekunki, wreszcie krewnych małoletniego.

§ 28.

§ 255. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Sąd opiekuńczy może zarządzić usunięcie ustanowionej opiekunką kobiety w razie jej zamążpójścia. Ustanowione opiekunkami zamężne kobiety należy usunąć, jeżeli mąż odwoła przyzwolenie sprawowania opieki.

§ 29.

W miejsce opiekuna lub kuratora, zamianowanego przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, może być matka lub żona osoby pieczy poruczonej na swój wniosek ustanowiona opiekunką lub kuratorką.

Współopiekunów dodanych matkom i babkom usunie sąd, jeżeli wedle postanowień powyższych nie należy ustanawiać współopiekuna.

Tytuł 6.

Rada opiekuńcza.

§ 30.

Celem wspierania sądów przy wykonywaniu sądownictwa opiekuńczego i kuratelarnego należy tworzyć rady opiekuńcze.

§ 31.

Zadaniem rady opiekuńczej jest udzielanie sądowi wiadomości o faktach, ważnych dla podjęcia i prowadzenia spraw pupilarnych, wspieranie sądu przy nadzorowaniu opiekunów i kuratorów i donoszenie mu o takich dostrzeżonych brakach i naruszeniu obowiązków, których pouczeniem i upomnieniem nie zdoła sama usunąć.

§ 32.

W szczególności jest obowiązkiem rady opiekuńczej:

1. donosić sądowi o potrzebie ustanowienia opiekuna, współopiekuna lub kuratora albo przedłużenia władzy opiekuńczej;

2. donosić sądowi o przypadkach, w których zarządzenie sądowe okazuje się potrzebnem z powodu zaniedbania pieczy i wychowania albo nadużycia praw rodzicielskich lub niedopełnienia połączonych z niemi obowiązków albo z powodu zaszłego lub grożącego zupełnego zaniedbania dzieci;

3. wymienić osoby zdatne, które oświadczyły gotowość objęcia opieki lub kurateli;

4. wspierać zastępcę prawnego przy wyborze zawodu dla tych osób pieczy poruczonych, które są na ukończeniu obowiązku szkolnego. Rozporządzeniem ma być oznaczone, o ile władze szkolne obowiązane są zawiadamiać w tym celu radę opiekuńczą o wystąpieniu małoletnich ze szkoły.

§ 33.

Sąd może poruczyć radzie opiekuńczej odbieranie przyrzeczenia od opiekunów, współopiekunów i kuratorów i stwierdzanie tegoż; sąd może również wzywać radę opiekuńczą do wyjawienia zdania o celowości i stosowności projektowanych lub zamierzonych zarządzeń, dotyczących osoby lub majątku pieczy poruczonego.

§ 34.

Opiekę nad małoletnimi, dla których nie ustanowiono innego opiekuna, może sąd przekazać radzie opiekuńczej.

§ 35.

O ile nie ma odmiennych zarządzeń ustawowych może być drogą rozporządzenia postanowione, że radzie opiekuńczej przekazuje się nadzór nad dziećmi w wieku poniżej lat czternastu (dziećmi przyjętemi na wychowanie), oddanemi prywatnym osobom na wyżywienie i w pieczę i że zarazem czyni się zawisłem prawo przyjmowania dzieci na wychowanie od przyzwolenia rady opiekuńczej.

§ 36.

Rada opiekuńcza podlega sądowi swego okręgu. W miejscach, w których znajduje się trybunał pierwszej instancyi, sprawuje nadzór nad radą opiekuńczą sąd powiatowy a jeżeli w miejscu jest więcej sądów powiatowych, sąd powiatowy okręgu odnośnej rady opiekuńczej.

Rada opiekuńcza obowiązana jest odnośnie do osób pieczy poruczonych, znajdujących się w jej okręgu, czynić zadość wszystkim, skierowanym do niej poleceniom i zapytaniom sądowym. W miarę potrzeby może sąd zwołać radę opiekuńczą na narady.

§ 37.

Jeżeli pobyt osoby pieczy poruczonej zostanie przełożony do okręgu innej rady opiekuńczej, zawiadomi o tem jej zastępca prawny radę opiekuńczą dotychczasowego miejsca pobytu, ta zaś radę opiekuńczą nowego miejsca pobytu.

§ 38.

Celem spełnienia swych zadań może rada opiekuńcza znosić się z korporacyami publicznemi, zakładami i stowarzyszeniami i powierzać funkcyonaryuszom i członkom takich stowarzyszeń lub innym osobom załatwianie przekazanych im czynności lub grup takich czynności pod swem kierownictwem i nadzorem (wychowawcy sierót, wychowawczynie sierót). Osobom tym należy wydać dekret.

Ci wychowawcy mogą być w szczególności używani do wywiadów oraz do peryodycznego doglądu i nadzoru. Nadzór nad dziećmi poniżej lat siedmiu i czuwanie nad pupilkami należy z reguły powierzać wychowawczyniom sierót.

Wychowawców (wychowawczynie) sierót można przybierać do narad rady opiekuńczej z głosem doradczym.

§ 39.

Członkowie rady opiekuńczej mają obowiązek przestrzegania tajemnicy o spostrzeżeniach, poczynionych w wykonywaniu swego urzędu, o ile spełnienie ich zadań nie wymaga innego zachowania się.

§ 40.

Okręg rady opiekuńczej obejmuje z reguły obręb jednej gminy (obszaru dworskiego); można jednak w jednej i tej samej gminie utworzyć więcej rad opiekuńczych.

Dla sąsiadujących ze sobą gmin tego samego sądu powiatowego albo części takich gmin, następnie dla sąsiadujących ze sobą obszarów dworskich (części obszarów dworskich) i gmin (części gmin) można ustanowić wspólną radę opiekuńczą.

Okręgi rad opiekuńczych ustala władza polityczna po wysłuchaniu interesowanych gmin (obszarów dworskich) w porozumieniu z prezydentem sądu krajowego (obwodowego) i ogłasza je w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych. To samo odnosi się do zmiany okręgów. W razie różnicy zdań między władzą polityczną a prezydentem sądu krajowego (obwodowego) rozstrzyga szef politycznej władzy krajowej w porozumieniu z prezydentem wyższego sądu krajowego.

Za władzę polityczną należy uważać starostwo, w razie zaś jeżeli w radzie opiekuńczej ma udział gmina o własnym statucie, polityczną władzę krajową.

Szef politycznej władzy krajowej może w porozumieniu z prezydentem wyższego sądu krajowego zarządzić, że w pewnym okręgu sądowym lub w pewnych częściach poszczególnego okręgu sądowego należy dla braku odpowiednich warunków zaniechać tymczasowo tworzenia rad opiekuńczych.

§ 41.

Członkami rady opiekuńczej mogą być osoby własnowolne obojga płci, które posiadają

austryackie obywatelstwo państwowe i są w używaniu praw obywatelskich.

Jeżeli członek rady opiekuńczej utraci ustawową zdolność członkostwa. gaśnie jego urząd.

§ 42.

Członkami rady opiekuńczej należy obok reprezentantów prawnie uznanych kościołów i stowarzyszeń religijnych, szkolnictwa i interesowanych gmin (obszarów dworskich) ustanawiać takie osoby, które mają dostateczną znajomość stosunków miejscowych, czynnie okazują swe trwałe zainteresowanie się sprawą opieki nad młodzieżą i potrafią podjąć się prac, połączonych z zadaniami rad opiekuńczych. Przy tem należy mieć w szczególności także wzgląd na członków tych związków lub instytucyi, które są poświęcone wychowaniu sierót lub innym gałęziom ochrony młodzieży.

Członków rady opiekuńczej ustanawia się na przeciąg lat pięciu. Ich urząd jest urzędem honorowym. Są oni uprawnieni do używania w czasie swej funkcyi tytułu „radca sierocy“.

§ 43.

Członków rady opiekuńczej, którzy stale zaniedbują swoje obowiązki, może sąd pozbawić członkostwa. O ile chodzi o reprezentantów kościołów i stowarzyszeń religijnych albo szkolnictwa, winien sąd w takim razie uczynić u władzy, powołanej do mianowania. wniosek, ażeby wysłano inne osoby.

§ 44.

Reprezentanci prawnie uznanego kościoła albo stowarzyszenia religijnego lub szkolnictwa nie mogą się uchylać od powołania do rady opiekuńczej. Wszystkie inne osoby mogą uchylić się od wstąpienia do rady opiekuńczej, jeżeli są uprawnione do uchylenia się od opieki albo jeżeli już przez jeden okres byli czynni jako członkowie rad opiekuńczych. Jeżeli następnie zaistnieje powód uchylenia się. można złożyć członkostwo.

O dopuszczalności uchylenia się lub złożenia rozstrzyga ten sąd, któremu podlega rada opiekuńcza.

§ 45.

Wysłanie reprezentantów gmin następuje w poruczonym zakresie działania gminy na podstawie uchwały reprezentacyi gminy.

§ 46.

Ustalone będą w drodze rozporządzenia ilość członków rady opiekuńczej tudzież miejsc, zastrzeżonych reprezentantom kościołów, stowarzyszeń religijnych, szkolnictwa i gminy, organa i korporacye, powołane do wymieniania członków, sposób wyboru tychże, uzupełnienie rady opiekuńczej z powodu przedwczesnego wystąpienia członków, przepisy o ukonstytuowaniu się i regularnem odnawianiu rady opiekuńczej oraz przepisy o załatwianiu czynności w radzie opiekuńczej i znoszeniu się jej z sądami.

§ 47.

Gminy (obszary dworskie) są obowiązane dostarczyć radom opiekuńczym potrzebnych lokalności urzędowych.

Jeżeli dla kilku gmin (obszarów dworskich) utworzono wspólną radę opiekuńczą, natenczas w braku układu oznaczy władza polityczna (§ 40., ustęp 4.), która z tych gmin (obszarów dworskich) ma dostarczyć lokalności urzędowych.

§ 48.

§ 284. p. ks. u. c. otrzymuje napis „Rada opiekuńcza“ i ma brzmieć:

Celem wspierania sądów przy wykonywaniu sądownictwa opiekuńczego i kuratelarnego są powołane rady opiekuńcze. Ich skład i zadania będą określone odrębną ustawą.

Tytuł 7.

Ewidencya osób pieczy poruczonych.

§ 49.

W jaki sposób w sądzie opiekuńczym należy urządzić ewidencyę stosunków i majątku małoletnich i osób pieczy poruczonych oraz innych ważnych dla sprawowania opieki i kurateli okoliczności, postanowione będzie rozporządzeniem.

Uchyla się postanowienia §§ 207. i 208. p. ks. u. c. wraz z napisem; w ich miejsce wstępują postanowienia, zawarte w §§ 50. i 54. niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Tytuł 8.

Ustawowe zastępstwo małoletnich, umieszczonych w zakładach.

§ 50.

§ 207. p. ks. u. c. otrzymuje napis: „Opieka zakładowa“ i ma brzmieć:

Ustanowienia opiekuna można zaniechać, jak długo małoletni, który niema ani nieruchomego ani też znacznego ruchomego majątku, pozostaje w domu pracy przymusowej lub zakładzie poprawczym albo w zakładzie publicznym lub prywatnym, poświęconym wychowaniu opiekuńczemu, których statut jest zatwierdzony przez państwo. To samo odnosi się do wychowanków, wychowywanych u jakiejś rodziny pod dozorem przełożonego zakładu. W takim razie prawa i obowiązki opiekuna ma przełożony zakładu. Jeżeli zachodzą powody, któreby go wedle ustawy odnośnie do jego osoby wykluczały od ustanowienia go opiekunem, natenczas rozstrzygnie sąd wedle własnego ocenienia, czy on jako przełożony zakładu jest niezdatny do objęcia tych praw i obowiązków.

Mimo przyjęcia małoletniego do zakładu może sąd dla jego dobra ustanowić opiekuna albo ustanowionego już utrzymać w urzędzie. Na wychowanie małoletniego w zakładzie nie wolno takiemu opiekunowi wywierać żadnego wpływu.

§ 51.

Zakłady wymienione w § 50. obowiązane są udzielić sądowi wczas wiadomości, gdy małoletni przyjęty zostaje w celu zaopatrzenia do zakładu albo go opuszcza.

Jak długo po wystąpieniu małoletniego, niepozostającego pod władzą ojcowską, nie ustanowiono innego opiekuna, winien przełożony zakładu nadal sprawować opiekę.

§ 52.

Na wniosek przełożonego jednego z zakładów, wymienionych w § 50. i po wysłuchaniu opiekuna może sąd zarządzić, że opieka nad małoletnimi, którzy w czasie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego znajdują się w takim zakładzie, przechodzi na zakład.

§ 53.

Przepisy dekretu nadwornego z dnia 17. sierpnia 1822 Z. u. s. Nr. 1888, pozostają w mocy. Dopóki sąd nie ustanowi innego opiekuna, ma dyrekcya domu sierocego lub domu podrzutków odnośnie do dzieci, pozostających pod jej pieczą, w całej pełni prawa i obowiązki opiekuna.

Tytuł 9.

Ustanowienie opiekuna urzędowego.

§ 54.

§ 208. p. ks. u. c. otrzymuje napis „Opieka generalna“ i ma brzmieć:

O ile nie ma zdatnych opiekunów, chętnych do objęcia urzędu albo jeżeli dla skutecznego strzeżenia praw i dobra niezamożnego małoletniego jest to konieczne, można zlecić opiekę zdatnemu do tego organowi publicznego zarządu albo związku dla ochrony młodzieży. Zlecenie takie może się ograniczać do niektórych praw i obowiązków opiekuna. Bliższe postanowienia w tym względzie wydane będą w drodze rozporządzenia.

Sąd może zlecenie odwołać, jeżeli jest to w interesie osoby pieczy poruczonej.

Rozdział 3.

Postanowienia prawa spadkowego.

Tytuł 1.

Świadkowie przy rozporządzeniach ostatniej woli.

§ 55.

§ 586. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Ustne rozporządzenie ostatniej woli musi być na żądanie każdego, komu na tem zależy, stwierdzone zgodnem zaprzysiężonem zeznaniem trzech świadków lub, o ile jednego z nich nie można pod przysięgą przesłuchać, przynajmniej dwóch pozostałych, gdyż w przeciwnym razie to oświadczenie ostatniej woli jest bezskuteczne (§ 601.).

§ 56.

§ 591. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Osoby poniżej lat ośmnastu, nieprzytomni na umyśle, ślepi, głusi lub niemi, następnie tacy, którzy nie rozumieją mowy spadkodawcy, nie mogą być świadkami przy rozporządzeniu ostatniej woli.

§ 57.

Uchyla się § 592. p. ks. u. c.

§ 58.

§ 597. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Przy rozporządzeniach ostatniej woli, sporządzonych w czasie żeglugi lub w miejscach, gdzie panuje mór lub podobna zaraza, są ważnymi świadkami także osoby, które ukończyły rok czternasty.

§ 59.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania do rozporządzeń ostatniej woli, zdziałanych

przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Tytuł 2.

Ustawowe następstwo w dziedziczeniu krewnych pochodzenia ślubnego.

§ 60.

§ 731. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Do pierwszej linii należą ci, którzy jednoczą się w osobie spadkodawcy jako w swym szczepie, mianowicie: dzieci jego i ich potomkowie.

Do drugiej linii należą ojciec i matka spadkodawcy wraz z tymi, którzy wraz z nimi jednoczą się w osobie ojca i matki, mianowicie: jego rodzeństwo i tegoż potomkowie.

Do trzeciej linii należą dziadowie wraz z rodzeństwem rodziców i ich potomkami.

Z czwartej linii są powołani do następstwa w dziedziczeniu tylko pradziadowie spadkodawcy.

§ 61.

§ 741. p. ks. u. c. wraz z odnoszącym się do niego napisem opiewać będzie:

Czwarta linia: Pradziadowie.

§ 741. Po zupełnem wygaśnięciu trzeciej linii powołani są do ustawowego następstwa w dziedziczeniu pradziadowie spadkodawcy. Dziadom ojca spadkodawcy przypada połowa dziedzictwa, dziadom matki druga połowa. Każdą połową spadku dzielą się obie pary dziadów po równych częściach. Jeżeli niema jednej części jednej pary dziadów, dostaje się ósma część dziedzictwa, przypadająca na tę stronę, pozostałej przy życiu stronie tej pary dziadów. Jeżeli niema jednej pary dziadów, powołaną jest do jej czwartej części druga para dziadów tego samego rodzica spadkodawcy.

W razie, gdy niema obu par dziadów jednego z rodziców spadkodawcy, powołani są do przypadającej im połowy spadku obie pary dziadów drugiego rodzica w takim samym wymiarze, jak do przypadającej im bezpośrednio połowy spadku.

§ 62.

Uchyla się §§ 742. do 749. p. ks. u. c.

§ 63.

§ 751. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Do tych czterech linii pokrewieństwa ślubnego ograniczone jest prawo następstwa w dziedziczeniu majątku wolnodziedzicznego.

§ 64.

Postanowienia powyższe nie mają zastosowania, jeżeli powołanie do spadku nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Tytuł 3.

Ustawowe prawo dziedziczenia między dziećmi nieślubnemi a rodzicami.

§ 65.

§ 754. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Względem matki i krewnych matki mają dzieci nieślubne przy ustawowem następstwie w dziedziczeniu majątku wolnodziedzicznego równe prawa ze ślubnemi. Do spadku ojca i ojcowskich krewnych nie przysługuje dzieciom nieślubnym ustawowe prawo dziedziczenia.

§ 66.

§ 756. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Rodzicom przysługuje do spadku ich dzieci legitymowanych lub szczególnie przez ustawę uwzględnionych dzieci nieślubnych takie samo wzajemne prawo, jakie przyznano dzieciom do spadku po ich rodzicach (§§ 752. do 754.). Następstwo w dziedziczeniu majątku dziecka, które pozostało nieślubnem, przysługuje tylko matce i jej krewnym; ojciec i jego krewni są od niego wykluczeni. Także przysposobiciele nie mają ustawowego prawa dziedziczenia do spadku przysposobieńca; przypada ono wedle ustawowego porządku dziedziczenia jego krewnym.

§ 67.

Ustawowego prawa dziedziczenia między dzieckiem nieślubnem a krewnymi jego matki nie można wymagać, jeżeli powołanie do spadku nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Tytuł 4.

Ustawowe prawo dziedziczenia małżonka.

§ 68.

§ 757. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Pozostały przy życiu małżonek spadkodawcy jest obok dzieci spadkodawcy i ich potomków dziedzicem ustawowym do jednej czwartej części spuścizny, obok rodziców spadkodawcy i ich potomków albo obok dziadów do połowy. Jeżeli obok dziadów żyją potomkowie zmarłych dziadów, otrzymuje małżonek nadto z drugiej połowy dziedzictwa tę część, która wedle § 739. i 740. byłaby

przypadła potomkom zmarłych dziadów. We wszystkich przypadkach wlicza się w część dziedzictwa małżonka to, co mu przypada z majątku spadkodawcy wedle umów małżeńskich lub umowy dziedziczenia.

Jeżeli niema ustawowych dziedziców ani pierwszej lub drugiej linii ani dziadów, otrzymuje pozostały małżonek całe dziedzictwo.

§ 69.

§ 758. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Oprócz części dziedzictwa należą się pozostałemu przy życiu małżonkowi jako zapis naddziałowy rzeczy ruchome, wchodzące w skład małżeńskiego gospodarstwa domowego, jednak obok dzieci spadkodawcy tylko to, co jest potrzebne do jego własnego użytku.

§ 70.

§ 759 p. ks. u. c. opiewać będzie:

Małżonek rozdzielony z własnego zawinienia nie ma ustawowego prawa dziedziczenia i nie może wymagać zapisu naddziałowego.

Jednego i drugiego odmawia się pozostałemu przy życiu małżonkowi, jeżeli spadkodawca wniósł już był przeciw niemu skargę o rozwód lub rozdział małżeństwa z powodu jego zawinienia a skargę tę uwzględniono.

§ 71.

§ 796. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Małżonek niema wprawdzie prawa do zachowku, należy mu się jednak, dopóki nie wejdzie w powtórny związek małżeński, brakujące mu przyzwoite utrzymanie, jeżeli ono w jego ustawowej części dziedzicznej albo w wymówionem na wypadek przeżycia lub przekazanem mu ostatnią wolą zaopatrzeniu niema pokrycia. W wypadkach oznaczonych w § 759. niema on także do utrzymania ze spuścizny żadnego roszczenia.

§ 72.

Powyższe przepisy nie mają zastosowania, jeżeli powołanie do spadku nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Tytuł 5.

Spuścizna bezdziedziczna.

§ 73.

§ 760. p. ks. u. c. opiewać będzie:

Jeżeli niema nikogo uprawnionego do następstwa w dziedziczeniu albo jeżeli nikt nie nabywa dziedzictwa, przypada spuścizna jako dobro bezdziedziczne państwu.

Artykuł II.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

O ile nic innego nie postanowiono, tracą z dniem tym moc obowiązującą wszystkie istniejące dotąd postanowienia ustawowe, sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Wykonaniem niniejszego rozporządzenia cesarskiego zajmie się Mój Minister sprawiedliwości a to w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 12. października 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLV. — Wydana i rozesłana dnia 14. października 1914.

Treść: (№ 277—281.) 277. Obwieszczenie, którem ogłasza się zaliczenie gminy Spittal nad Drawą do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych. — 278. Rozporządzenie cesarskie, którem upoważnia się Rząd do zarządzenia zmiany postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914 w sprawie odroczeń zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych. — 279. Rozporządzenie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie. — 280. Rozporządzenie, którem zmienia się postanowienia w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych. — 281. Rozporządzenie, dotyczące czasowego przedłużenia godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu.

277.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 7. września 1914,

którem ogłasza się zaliczenie gminy Spittal nad Drawą do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych.

Odnośnie do obwieszczenia z dnia 14. lutego 1911, Dz. u. p. Nr. 28, zalicza się w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny gminę Spittal nad Drawą w Karyntyi do szóstej klasy obowiązującej do końca roku 1920. taryfy czynszów dla celów kwaterunku wojska.

Georgi włr. **Engel** włr.

278.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 13. października 1914,

którem upoważnia się Rząd do zarządzenia zmiany postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do wydania przepisów, odmiennych od postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności wobec tych dłużników, którzy mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu)

lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem lub w księstwie Bukowiny.

Nadto upoważnia się Rząd do zmiany § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, o ile wymagają tego potrzeby gospodarcze.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie tegoż poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 13. października 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

279.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 13. października 1914

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 278, zarządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Dłużnikom, którzy mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu) lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem lub w księstwie Bukowiny, przyznaje się odroczenie zapłaty według następujących postanowień.

(2) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, jakoteż wierzytelności pieniężne z kontraktów ubezpieczenia, które zawarto przed tym dniem, doznają zwłoki w zapłacie, jeżeli one zapadły przed dniem 1. października 1914, do dnia 30. listopada 1914, a jeżeli one zapadły lub mają zapaść między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914, na 61 dni od dnia zapadłości.

(3) Dla przekazowych weksli lub czeków, wystawionych przed dniem 1. sierpnia 1914, przy których przekazany, a dla weksli własnych, wystawionych przed tym dniem, których wystawca ma swoją siedzibę na obszarze, oznaczonym w ustępie 1., odracza się termin prezentowania do zapłaty, jeżeli weksel lub czek zapadł między dniem 1. sierpnia a dniem 30. września 1914, do dnia 30. listopada 1914, a jeżeli on zapadł lub ma zapaść między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914, na 61 dni. Stosownie do tego odracza się również termin do podniesienia protestu. Przy zastosowaniu niniejszego rozporządzenia uważa się odnośnie do przekazowych weksli i czeków miejsce, wymienione przy imieniu i nazwisku lub przy firmie przekazanego, za siedzibę przekazanego, zaś odnośnie do weksli własnych miejsce ich wystawienia za siedzibę wystawcy.

(4) Przy obliczaniu czasu trwania odroczenia zapłaty należy wliczyć dzień rozpoczęcia i ukończenia do terminu odroczenia.

Wierzytelności wyłączone od odroczenia.

§ 2.

Od ustawowego odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług (§§ 1151. do 1163. p. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu kontraktów najmu i dzierżawy;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

a) na podstawie wierzytelności, które służą przedewszystkiem na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacyi,

d) na podstawie innych wierzytelności, które są zabezpieczone w księgach gruntowych na wynajętych lub wydzierżawionych budynkach i gruntach, o ile dłużnik nie wykaże, że rzeczywiście pobrane czynsze najmu i dzierżawy po potrąceniu podatków i danin publicznych nie wystarczają na zapłacenie odsetek i rat amortyzacyjnych;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie zlecenia (§ 1408. p. u. c.) stowarzyszeniu Czerwonego krzyża, tudzież funduszowi celem udzielania wsparć członkom rodziny powołanych z powodu mobilizacyi lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.

§ 3.

(1) Od ustawowego odroczenia zapłaty są nadto wyłączone roszczenia:

a) z tytułu kontraktów ubezpieczeń życiowych o odkupno lub udzielenie pożyczek do wysokości 200 K i o zapłatę sumy ubezpieczenia do wysokości 500 K,

b) z tytułu kontraktów ubezpieczenia, zawartych właśnie na wypadek śmierci na wojnie do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia,

c) w wszystkich innych działach ubezpieczenia z tytułu odszkodowania do wysokości 400 K.

(2) Jeżeli odroczona co do zapłaty premia ubezpieczenia na życie nie zostanie zapłacona, może ubezpieczający wezwać pisemnie ubezpieczonego do dnia 31. października 1914, a jeżeli premia ma zapaść dopiero po dniu 17. października 1914, w ciągu 14 dni po dniu zapadłości, aby złożył oświadczenie najpóźniej w ciągu miesiąca po otrzymaniu wezwania, czy życzy sobie kontynuować ubezpieczenie. Jeżeli ubezpieczony w przeciągu oznaczonego czasokresu nie złoży oświadczenia, iż nie chce nadal być ubezpieczonym, w takim razie jest on obowiązany po upływie terminu odroczenia zapłaty uiścić premię roczną. W wezwaniu należy zwrócić uwagę na powyższe następstwo prawne. W czasie trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia może ubezpieczający tylko w takim razie zrobić użytek z następstw prawnych, wynikających na zasadzie kontraktu z zaniedbania opłaty premii, jeżeli ubezpieczony oświadczył, iż nie chce nadal być ubezpieczonym.

(3) Jeżeli ubezpieczający zaniedbał wystosować wezwanie, oznaczone w drugim ustępie, w takim razie nie może podnosić sądownie roszczenia o zapłatę premii.

Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładkowych.

§ 4.

(1) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, najmniej jednakowoż w kwocie 400 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 2 procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 200 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Wypłaty wyższych od powyżej wymienionych kwot można żądać z tytułu roszczeń, pochodzących z rachunku bieżącego, tudzież z tytułu wkładek na bony kasowe:

I. Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty, o ile zwrot

a) potrzebny jest według przedłożonego poświadczenia do wypłaty płac i zarobków w własnem przedsiębiorstwie wierzyciela lub do zaspokojenia czynszów najmu albo dzierżawy, które wierzyciel winien jest zapłacić, lub do wypłaty odsetek i rat amortyzacyjnych, które według § 2., l. 5, są wyłączone od odroczenia zapłaty;

b) potrzebny jest do zaspokojenia roszczeń państwa lub opłacenia podatków i danin publicznych, tudzież do uskutecznienia wpłat na pożyczki państwa w drodze przekazania lub przesłania do kasy, powołanej do ich przyjmowania;

c) wymagany jest przez kraje, powiaty, gminy celem wypełnienia ich zobowiązań jakoteż oprocentowania i umarzania długów krajowych i gminnych, tudzież przez banki i zakłady, które wydały listy zastawne lub inne zapisy dłużne, celem wypełnienia wynikłego stąd ich zobowiązania do oprocentowania i umarzania, wreszcie przez publiczno-prawne zakłady ubezpieczenia celem wypełnienia ich zobowiązań wobec ubezpieczonych i członków ich rodzin;

d) wymagany jest przez sądy z tytułu złożonych przez nie pieniędzy;

e) wymagany jest przez adwokatów lub notaryuszy z tytułu pieniędzy, złożonych przez nich według przedłożonego poświadczenia celem wykonania sądowych zarządzeń lub poleceń albo celem dopełnienia nieodroczonych co do zapłaty zobowiązań ich mocodawców.

II. W każdym miesiącu kalendarzowym do wysokości 5 procent istniejącej dnia 1. sierpnia 1914 wierzytelności z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe, o ile według przedłożonego poświadczenia jej zwrot jest nieodzownie potrzebny do utrzymania przedsiębiorstwa wierzyciela.

III. W czasie od dnia 1. sierpnia do 30. listopada 1914 do wysokości 50 procent wierzytelności z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe, która istniała w dniu 1. sierpnia 1914, o ile zwrot jest dowodnie potrzebny do wypełnienia nałożonego niniejszem rozporządzeniem obowiązku na pewien zakład kredytowy do zwrotów z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe albo na książeczkę wkładkową.

(3) Kwot, wyszczególnionych w drugim ustępie, l. I., II. i III., można żądać niezależnie od siebie. Natomiast można żądać w przeciągu tego samego miesiąca kalendarzowego niezależnie od siebie kwot, wymienionych w pierwszym i drugim ustępie, tylko do tej najwyższej sumy, do której wypłacenia zakład kredytowy jest obowiązany bądź na podstawie pierwszego bądź drugiego ustępu.

(4) Przeciwko żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

(1) Roszczenie z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładkową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 100 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Jeżeli wkładka, złożona przed dniem 1. sierpnia 1914 w jednym z banków krajowych lub banków akcyjnych albo w jednej z kas oszczędności, przewyższa jeszcze w dniu 16. września 1914 kwotę 2000 K, można nadto żądać w czasie od dnia 16. września do dnia 30. listopada 1914 zwrotu 20. procent pozostałej wkładk celem zaspokojenia roszczeń państwa lub zapłaty podatków i danin publicznych w drodze przekazania lub przesłania tej kasie, której poruczono ich ściągnięcie.

(3) Zwrotu należytości, potrzebnych do uskutecznienia wpłat na rzecz pożyczek państwa w drodze przekazania lub przesłania kasie, powołanej do ich przyjmowania, jakoteż należytości, złożonych przez sądy, można żądać bez ograniczenia.

§ 6.

Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładkową aniżeli można było żądać tytułem zwrotu według §§ 3. i 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, i według §§ 4. i 5. niniejszego rozporządzenia, w takim razie można odnośną nadwyżkę wliczyć także w późniejszym miesiącu kalendarzowym w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

Prawo żądania zwrotu z tytułu zapłaty wierzytelności uprzywilejowanych.

§ 7.

Roszczenie o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają według postanowień § 1. odroczeniu zapłaty, korzystają jednakże w konkursie z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia.

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 8.

(1) Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub wniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzezwyciężona przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennemi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu 10. dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

(2) Dla weksli i czeków, które wystawiono po dniu 31. lipca 1914 a są płatne w Galicyi lub na Bukowinie albo przy których przekazany a przy wekslach własnych, których wystawca mieszka na tym obszarze (art. 4. l. 8 i art. 97. u. w.), odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty do dnia 30. listopada 1914 włącznie. Stosownie do tego odracza się także termin do podniesienia protestu.

Opłacanie odsetek.

§ 9.

Za czas, o który wskutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5. i 8.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy.

Przepisy procesowo-prawne.

§ 10.

(1) Aż do upływu terminu odroczenia zapłaty nie należy kontynuować postępowania sądowego na skargi, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, chyba że skarżący uczyni wniosek na podjęcie przerwanego postępowania. Jeżeli jednak już przed dniem 1. sierpnia 1914 odbyła się pierwsza audyencya po myśli § 239. p. c. lub ustna rozprawa procesowa, należy nadal prowadzić postępowanie sądowe i w wyroku termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych w ten sposób oznaczyć, aby on rozpoczynał się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłaty.

(2) Nowe skargi o uiszczenie wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, należy odrzucać.

Egzekucya.

§ 11.

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne tudzież na egzekucyę dla zabezpieczenia na rzecz odroczonych co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucyi, na które już zezwolono, nie należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić będącego w toku postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucyi, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto, zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają w mocy.

(3) Na zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, można zezwalać i je wykonywać.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 12.

Osobom, wymienionym w § 1., ustęp 1., może sąd, do którego się odwołano, według następujących postanowień (§§ 13. do 15.,) udzielić odroczenia zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju jak również orzec, iż niekorzyści prawne, przewidziane w umowie na wypadek niewypełnienia zobowiązania w należytym czasie, nie mają miejsca lub że je się uchyla; wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek zwłoki.

§ 13.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przez to niestosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do roszczeń, które są wyjęte od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia; termin ten jednak nie może przekraczać terminu odroczenia, obowiązującego ustawowo co do odroczonych w zapłacie roszczeń z takim samym dniem zapadłości.

(2) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(3) Sąd może oznaczenie terminu uczynić zawisłem od dania zabezpieczenia.

(4) Przeciw zezwoleniu lub odmówieniu oznaczenia terminu zapłaty, o który proszono, niema środka prawnego.

(5) Postanowienia te nie mają zastosowania do roszczeń z weksli lub czeków.

§ 14.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na wezwanie go do rozprawy w przedmiocie oznaczenia terminu zapłaty dla zobowiązania dłużnego, wyjętego od ustawowego odroczenia zapłaty.

(2) Sąd ma orzec o terminie zapłaty w wyroku, zawierającym uznanie wierzytelności, który wyda na wniosek wierzyciela, lub w odrębnej uchwale w takim razie, jeżeli strony w ugodzie sądowej, zawartej co do zobowiązania dłużnego powierzyły sądowi oznaczenie terminu płatności. Koszta rozprawy ma dłużnik zwrócić wierzycielowi.

(3) Postanowienia § 13. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 15.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami, wymienionymi w § 13., ustęp 1., odroczyć na przeciąg najwyżej dwóch miesięcy egzekucyę na rzecz roszczenia, wyjętego od ustawowego odroczenia zapłaty, tudzież zarządzić uchylenie już dokonanych aktów egzekucyjnych nawet bez przewidzianego w § 43., ustęp 2. o. e. świadczenia zabezpieczenia. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli sąd procesowy oznaczył już termin zapłaty według §§ 13. lub 14.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 13., ustęp 2. do 4.

Postanowienia końcowe.

§ 16.

(1) Postanowienia §§ 11., 12., 13. i 20. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, mają zastosowanie.

(2) Do przedmiotów, unormowanych niniejszem rozporządzeniem, nie mają zastosowania §§ 1. do 10. i 14. do 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261.

§ 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

280.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 13. października 1914,

którem zmienia się postanowienia w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnnych.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 278., i § 21. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261., zmienia się następujące postanowienia powołanego przy końcu rozporządzenia cesarskiego.

§ 1.

§ 1., ustęp 2., ma opiewać:

„O ile w §§ 2. do 5. inaczej nie postanowiono i nie naruszając przewidzianego w §§ 15. i 16. sędziowskiego odroczenia zapłaty, są wyłączone od odroczenia zapłaty następujące kwoty częściowe wierzytelności wraz z bieżącemi aż do dnia zapłaty odsetkami od całej wierzytelności i należytościami ubocznemi i należy je zapłacić:

a) Przy wekslach i czekach 25 procent wierzytelności, conajmniej jednak kwotę 100 K, w dniach, oznaczonych w § 8., ustęp 1.;

b) przy innych wierzytelnościach

10 procent wierzytelności dnia 14. października 1914 a dalsze 15 procent dnia 14. listopada 1914, jeżeli wierzytelność zapadła najpóźniej dnia 14. sierpnia 1914;

25 procent wierzytelności w dniu 61. po dniu zapadłości, jeżeli wierzytelność zapadła lub ma zapaść między dniem 15. sierpnia a dniem 30. września 1914, a w dniu zapadłości, jednak najwcześniej dnia 14. października 1914, jeżeli wierzytelność ma zapaść między dniem 1. października a dniem 30. listopada 1914.“

§ 2.

W § 2., l. 10., należy przed słowami „sprzedaży przedmiotu zastawionego“ wstawić: „w wykonywaniu przemysłu zastawniczego“.

§ 3.

W § 15., ustęp 1., ma ostatnie zdanie opiewać: „termin ten jednak nie może przekraczać terminu odroczenia, obowiązującego ustawowo co do reszty roszczenia“.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

281.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 13. października 1914,

dotyczące czasowego przedłużenia godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu.

Na zasadzie artykułu I., ustawy z dnia 9. marca 1903, Dz. u. p. Nr. 60, dotyczącej ustalenia

godzin do wnoszenia protestów wekslowych, zarządza się w porozumieniu z Ministrem handlu, że w dzielnicach I. do IX. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia wolno wnosić protesty wekslowe, które podnieść należy w czasie od dnia 14. października do dnia 31. grudnia 1914 włącznie, w dniu płatności w czasie od 2. do 7. godziny wieczorem, a w pozostałych dniach powszednich w czasie od 9. godziny przed południem do godziny 7. wieczorem.

Poza tym czasem wolno wnosić protesty wekslowe tylko za zgodą zobowiązanego z weksla; zgodę jego należy uwidocznić w proteście.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVI. — Wydana i rozesłana dnia 17. października 1914.

Treść: (№ 282—284) 282. Obwieszczenie, dotyczące świadectw miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej w Klatowach. — 283. Rozporządzenie, dotyczące zmiany czwartego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. — 284. Rozporządzenie, dotyczące postanowień wyjątkowych dla budowli uprzywilejowanych w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną.

282.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 30. września 1914,

dotyczące świadectw miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej w Klatowach.

Na podstawie § 14. *d*, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, przyjmuje się miejską szkołę przemysłową żeńską w Klatowach do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do ubrań kobiecych i dziecięcych, zastępują dowód prawidłowego ukończenia nauki.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

283.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 13. października 1914,

dotyczące zmiany czwartego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, o uregulowaniu spraw, dotyczących aptek, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Taksa lekarstw, ogłoszona rozporządzeniem z dnia 24. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 28, ma opiewać odnośnie do artykułów niżej wymienionych:

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Halerze
Acidum carbolicum	10	5
„ „	100	50
„ „	200	75
„ „	500	150
Acidum citricum	10	25
„ „	100	190
Acidum citricum in pulvere	10	25
„ „ „ „	100	210
Acidum tartaricum	10	15
„ „	100	105
Acidum tartaricum in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	140
Aether	100	130
„	200	195
„	500	390
Ammonium bromatum	100	155
Amylum Tritici in pulvere	100	30
„ „ „ „	200	45
„ „ „ „	500	90
Apomorphinum hydrochloricum	0·10	60
Argentum nitricum crystallisatum	1	25
„ „ „	10	195
Argentum nitricum cum Kalio nitrico	10	65
Argentum nitricum fusum	10	200
Atropinum sulfuricum	0·10	30
„ „	1	230

	Gramy	Halerze
Balsamum Peruvianum	10	70
„ „	100	540
Bismuthum subgallicum	10	60
„ „	100	490
Bismuthum subnitricum	10	80
„ „	100	630
Bismuthum subsalicylicum	10	85
Camphora trita	10	30
„ „	100	225
Cantharides in pulvere	1	10
„ „ „	10	70
Chloroformium	10	15
„	100	100
„	200	150
„	500	300
Cocaïnum hydrochloricum	0·10	10
„ „	1	95
Codeïnum hydrochloricum	1	175
Extractum Hydrastidis fluidum	10	220
„ „ „	100	1740
Extractum Opii	1	60
„ „	10	470

	Gramy	Halerze
Flores Chamomillae Romanae	10	15
„ „ „	100	100
Flores Cinae in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	150
Flores Croci	1	65
Flores Croci in pulvere	1	70
Folia Theae	10	50
Glandulae Lupuli	1	30
„ „	10	255
Glycerinum	100	65
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	10	40
Hydrargyrum bichloratum corrosivum in pulvere	10	25
Hydrargyrum chloratum mite . . .	10	30
Hydrargyrum oxydatum flavum . .	1	10
Hydrargyrum tannicum oxydulatum	1	20
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	10	125
Iodum	10	110

	Gramy	Halerze
Kalium bromatum	100	130
„ „	200	195
Kalium bromatum in pulvere	100	145
„ „ „ „	200	220
Kalium iodatum	10	90
„ „	100	725
Lithium carbonicum	10	35
Lycopodium	10	20
„	100	165
Mentholum	1	15
„	10	120
Morphinum hydrochloricum	1	160
Natrium bromatum	100	150
„ „	200	225
Natrium iodatum	10	105
„ „	100	820
Oleum camphoratum	10	15
„ „	100	110

	Gramy	Halerze
Oleum Ricini	100	55
„ „	200	85
Oleum Sesami	100	55
„ „	200	85
„ „	500	165
Opium in pulvere	1	25
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1/2 grama Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	65
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1 gram Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 „	75
Pastilli Santonini	10 „	45
Plumbum iodatum	10	90
Pulvis Ipecacuanhae opiatus	10	40
Radix Hydrastidis in pulvere grosso	10	180
Radix Sarsaparillae scissa	10	30
„ „ „	100	220
Resina Mastix in pulvere	10	60
Sapo medicinalis in pulvere	10	15
Semen Amygdali dulce	100	110
Spiritus camphoratus	100	65
„ „	200	100

	Gramy	Halerze
Thymolum	1	15
„	10	100
Tinctura Iodi (5%)	10	15
„ „	100	135
Tinctura Opii crocata	1	10
„ „ „	10	55
Tinctura Opii simplex	10	40
Unguentum Kalii-iodati	10	25
„ „ „	100	180

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w spisie do farmakopei.

	Gramy	Halerze
Linimentum chloroformiatum	10	15
Pulvis adspersorius cum Bismutho subgallico . .	10	20
„ „ „ „ „ . .	100	150

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

284.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. października 1914,

dotyczące postanowień wyjątkowych dla budowli uprzywilejowanych w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Rząd może budowle i zakłady fabryczne wszelkiego rodzaju (budowle nadziemne, drogowe, wodne, kolejowe itp.), które mają służyć dla celów publicznych lub powszechnie użytecznych, tudzież których wykonanie jest wskutek nadzwyczajnych stosunków wywołanych wojną nagląco potrzebne dla interesów publicznych, uznać za budowle uprzywilejowane.

2.

Fachowo właściwe Ministerstwa mają projekty tego rodzaju budowli sprawdzać i zatwierdzać. Zatwierdzenie to ma zastąpić wymagane zresztą według odnośnych przepisów ustawowych zezwolenie władz.

Przy sposobności zatwierdzenia należy oznaczyć stosowne terminy, w ciągu których budowla pod rygorem zgaśnięcia zatwierdzenia ma być rozpoczęta i ukończona.

§ 3.

Budowlom takim przyznaje się prawo wywłaszczania w zakresie, potrzebnym do ich wykonania.

§ 4.

Dalsze postępowanie w odniesieniu do uprzywilejowanych budowli ma się ograniczyć na stwierdzeniu praw stron, które zostają dotknięte projektem i na ustaleniu przedmiotu i rozciągłości wchodzących w rachubę wywłaszczeń. Strony nie mogą na podstawie swoich praw, dotkniętych projektem, podnosić zarzutów przeciw wykonaniu projektu, im przysługuje tylko prawo do odszkodowania.

Przeprowadzenie postępowania należy do politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym budowa ma być wykonana. Władza ta ma przeprowadzić na miejscu rozprawę komisyjną, której czas i przedmiot należy równocześnie z wyłożeniem wyciągu z zatwierdzonego projektu ogłosić we wszystkich gminach interesowanych na ośm dni przedtem zapomocą plakatów z wezwaniem zgłoszenia najpóźniej przy rozprawie komisyjnej praw, dotkniętych przez zamierzone przedsięwzięcie, gdyż w przeciwnym razie nie będą one uwzględnione.

Ogłoszenie to należy doręczyć osobno znanym władzy osobom uprawnionym tudzież osobom, które się ma wywłaszczyć.

§ 5.

Przy rozprawie ma władza starać się o pogodzenie się stron co do spornych roszczeń, w szczególności co do wysokości odszkodowania, które ma się zapłacić. Jeżeli zgoda ta nie zostanie osiągnięta, należy po wysłuchaniu zaprzysiężonych rzeczoznawców zbadać wszystkie okoliczności, miarodajne dla oznaczenia odszkodowania, w szczególności ceny miejscowe dla przedmiotów majątkowych, które wchodzą w rachubę. Jeżeli na podstawie rozprawy nastąpi zmiana projektu, w takim razie należy o niej donieść właściwemu Ministerstwu (§ 2.) celem dodatkowego zatwierdzenia.

Orzeczenie co do przedmiotu i rozciągłości wywłaszczenia ma wydać — o ile to jest możliwe — kierujący rozprawą bezpośrednio po jej ukończeniu.

Odwołanie przeciw orzeczeniu wywłaszczającemu jest niedopuszczalne.

§ 6.

Orzeczenie co do roszczenia o odszkodowanie tudzież co do jego wysokości przysługuje w wypadkach spornych komisyi, która składać się ma z jednego reprezentanta każdego interesowanego Ministerstwa, jakoteż z reprezentanta Ministerstwa skarbu, nadto z takiej samej ilości radców dworu najwyższego Trybunału sądowego pod przewodnictwem jednego z prezydentów senatu najwyższego Trybunału sądowego. Funkcyonaryusze najwyższego Trybunału sądowego będą wyznaczeni przez Ministra sprawiedliwości.

Komisya poweźmie swe uchwały większością głosów i rozstrzygnie stanowczo i z wykluczeniem drogi prawnej o odszkodowaniu, które należy uiścić.

Protokoły z rozpraw komisyjnych winna polityczna władza krajowa przedłożyć komisyi za pośrednictwem tego Ministerstwa, które projekt zatwierdziło.

§ 7.

Wywłaszczenie można przeprowadzić dopiero po zapłacie lub złożeniu odszkodowania, oznaczo-

nego na mocy porozumienia się stron lub orzeczenia komisyi (§ 6.). Można je jednak przy budowlach rządowych lub innych korporacyi publicznych przeprowadzić na ich prośbę w wypadkach nadzwyczajnie nagłych wyjątkowo nawet wcześniej za upoważnieniem właściwych Ministerstw (§ 2.).

Jeżeli budowy w ciągu terminu, oznaczonego przy sposobności zatwierdzenia, nie rozpoczęto lub w odpowiedni sposób nie prowadzono dalej, może polityczna władza krajowa na żądanie wywłaszczonego uchylić orzeczenie wywłaszczające. W tym wypadku zastrzega się wywłaszczonemu dochodzenie ewentualnego wynagrodzenia szkody na zwykłej drodze prawa.

§ 8.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego stosują się także do projektów, znajdujących się już u władz, o ile co do tychże nie wydano jeszcze rozstrzygnięcia w pierwszej instancyi.

§ 9.

Dla poszczególnych kategoryi budowli uprzywilejowanych, w szczególności dla budowli kolejowych mogą postanowienia niniejszego rozporządzenia cesarskiego co do postępowania być uzupełnione lub zmienione w drodze rozporządzenia.

§ 10.

Po nastaniu normalnych stosunków ma Rząd w drodze rozporządzenia oznaczyć czas, w którym niniejsze rozporządzenie cesarskie traci moc obowiązującą.

§ 11.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie tegoż poruczam Mojemu całemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 16. października 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh włr. **Georgi** włr.
Hochenburger włr. **Heinold** włr.
Forster włr. **Hussarek** włr.
Trnka włr. **Schuster** włr.
Zenker włr. **Engel** włr.
Morawski włr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVII. — Wydana i rozesłana dnia 17. października 1914.

Treść: № 285. Rozporządzenie o ograniczeniu rzezi cieląt.

285.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem handlu z dnia 14. października 1914

o ograniczeniu rzezi cieląt.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się tymczasowo z mocą obowiązującą do dnia 31. grudnia 1914, co następuje:

§ 1.

Cielęta w wieku do 6 miesięcy wolno sprzedawać na rzeź lub bić tylko za zezwoleniem urzędowem.

Dla udzielania pozwolenia ustanowi polityczna władza powiatowa w każdej gminie, która wchodzi w rachubę, osobę znającą się na rzeczy.

Dopóki taka osoba nie zostanie ustanowiona, sprawować będzie funkcye te naczelnik tej gminy, w której znajduje się gospodarstwo hodowcy.

§ 2.

Postanowienia § 1., ustęp 1., nie mają zastosowania do:

a) cieląt, które sprowadzono na rzeź z zagranicy,

b) cieląt, które dowodnie przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia zakupiono w celu rzezi i w ciągu 8 dni doprowadzone zostaną do rzeźni,

c) cieląt, które muszą być bite z konieczności.

§ 3.

Pozwolenia urzędowego (§ 1, ustęp 1.) należy udzielić hodowcy, jeżeli on w ciągu ostatnich 6. miesięcy, licząc wstecz od dnia wniesienia prośby, conajmniej dwie trzecie cieląt, które mu przybyły, przeznaczył na hodowlę.

§ 4.

Pozwolenia urzędowego (§ 1., ustęp 1.) można udzielić hodowcy nadto z ważnych powodów.

Za takie powody należy uważać w szczególności:

1. Brak u cielęcia zdolności fizycznych do chowu.

2. Brak potrzebnych ubikacyi do trwałego, choćby tylko od biedy wystarczającego umieszczenia dla cielęcia.

3. Brak karmy, potrzebnej do hodowli.

4. Tego rodzaju położenie ekonomiczne hodowcy, iż brak dochodu z sprzedaży spowodowałby dotkliwy uszczerbek w utrzymaniu lub w prowadzeniu przedsiębiorstwa hodowcy.

§ 5.

W razie udzielenia pozwolenia urzędowego (§ 1., ustęp 1.) wyda się hodowcy poświadczenie, które ma on przy sprzedaży cielęcia udzielić kupującemu.

Poświadczenie to ściągnie oglądacz bydła i mięsa przy sposobności przedsiębrania rzezi. Oglądacz bydła i mięsa ma zbierać poświadczenia i każdego tygodnia oddawać je naczelnikowi tej gminy, w której dokonywa się rzezi. Naczelnik gminy ma poświadczenia przesyłać politycznej władzy powiatowej.

§ 6.

Polityczna władza powiatowa wykonywa prawo nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia i może zarządzenia naczelnika gminy, względnie specyalnego funkcyonaryusza, ustanowionego po myśli § 1., ustęp 2., zmienić lub je uchylić.

Przeciw odmowie udzielenia pozwolenia na rzeź wolno wnieść zażalenie w ciągu 14 dni do politycznej władzy powiatowej. Polityczna władza powiatowa rozstrzyga zażalenia stanowczo w ciągu 8 dni po wysłuchaniu gminy.

§ 7.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 500 K, względnie aresztem do jednego miesiąca.

Jeżeli przekroczenie popełni handlarz bydła lub rzeźnik, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. *b*, ustęp 1., lit. *a*, ustawy przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 23. października 1914.

Treść: (№ 286—288.) 286. Obwieszczenie, dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa w Hranicach. — 287. Rozporządzenia w sprawie skrócenia czasu służby w aptekach dla doktorów. — 288. Rozporządzenie, którem uzupełnia się względnie zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 2. października 1914, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

286.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 30. września 1914,

dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa w Hranicach.

Na podstawie § 14. *d*, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, przyjmuje się żeńską szkołę przemysłową szycia bielizny i krawiectwa w Hranicach do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa zastępują przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych, dowód prawidłowego ukończenia nauki.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

287.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 16. października 1914

w sprawie skrócenia czasu służby w aptekach dla doktorów.

Na zasadzie § 3., ustęp 4., ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, o uregulowaniu spraw, dotyczących aptek, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wymagany według § 3., liczba 4., ustawy aptekarskiej czas trwania działalności zawodowej celem uzyskania uprawnienia do samoistnego prowadzenia apteki publicznej skraca się dla kandydatów, którzy prócz stopnia magistra farmacyi wykazali wyższe zawodowe wykształcenie przez uzyskanie jednego z oznaczonych poniżej doktoratów, ważnych w krajach tutejszych, do lat czterech, o ile zaś chodzi o koncesyę na prowadzenie nowo utworzyć się mającej apteki, do lat dwunastu.

Tymi doktoratami są:

a) doktorat wszech nauk lekarskich,
b) doktorat weterynaryi,

c) doktorat filozofii, o ile dwugodzinny egzamin ścisły złożono z chemii lub botaniki w połączeniu z drugim przedmiotem przyrodniczo-matematycznym,

d) doktorat nauk technicznych, o ile ukończono szkołę chemiczno techniczną (oddział fachowy), i

e) doktorat w akademii rolniczej.

§ 2.

W razie jeżeli odnośnie do kadydatów, wymienionych w § 1., zachodzą także warunki § 1., punkt 2., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. kwietnia 1908, Dz. u. p. Nr. 80, dotyczącego oznaczenia tych zajęć, pozostających w związku z zawodem farmaceutycznym lub pokrewnych temuż, które uważać należy za czynność zawodową w myśl § 3. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, wówczas ma znaleść zastosowanie tylkojedno z tych dwóch rozporządzeń, a mianowicie to, które jest dla kandydata korzystniejsze.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

288.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 21. października 1914,

którem uzupełnia się względnie zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 2. października 1914, Dz. u. p. Nr. 265, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się względnie ogłasza się po porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zawarte w rozporządzeniu ministeryalnem z dnia 2. października 1914, Dz. u. p. Nr. 265, spisy przedmiotów, których wywozu względnie przewozu zakazano, uzupełnia się względnie zmienia się w sposób następujący:

Do punktu 25. grupy II. należy dodać przy końcu:

tudzież tkanin dzianych i szydełkowych z bawełny.

Punkt 33. grupy II. ma opiewać:

33. przędzy wełnianej wszelkiego rodzaju.

Do punktu 34. grupy II. należy dodać przy końcu:

tudzież tkanin dzianych i szydełkowych z wełny.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLIX. — Wydana i rozesłana dnia 23. października 1914.

Treść: (№ 289—292.) 289. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych. — 290. Rozporządzenie, dotyczące środków odwetu odnośnie do należności i roszczeń, przysługujących przynależnym do państw nieprzyjacielskich. — 291. Rozporządzenie o wydaniu zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi. — 292. Rozporządzenie, dotyczące nadzoru nad obcokrajowemi przedsiębiorstwami.

289.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. października 1914,

dotyczące środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się rząd, aby mocą prawa odwetu wydał o postępowaniu względem obcokrajowców i obcokrajowych przedsiębiorstw rozporządzenia lub postanowienia prawnej lub gospodarczej natury i użył odpowiednich środków celem przeszkodzenia bezpośredniemu lub pośredniemu wykonaniu świadczeń do kraju nieprzyjacielskiego.

§ 2.

Kto rozmyślnie działa wbrew przepisom, wydanym na zasadzie § 1., będzie karany za występek ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku.

Oprócz kary na wolności może być orzeczona kara pieniężna do 50.000 K, która wpływa do skarbu państwa.

§ 3.

Rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wykonanie poleca się Ministrowi spraw wewnętrznych i innym interesowanym Ministrom.

Wiedeń, dnia 16. października 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Georgi wł.r.
Hochenburger wł.r.
Heinold wł.r.
Forster wł.r.
Hussarek wł.r.
Trnka wł.r.
Schuster wł.r.
Zenker wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

290.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914,

dotyczące środków odwetu odnośnie do należności i roszczeń, przysługujących przynależnym do państw nieprzyjacielskich.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Mocą prawa odwetu można zakazać zaspokojenia roszczeń z należności i wierzytelności, przysługujących przynależnym do państw nieprzyjacielskich przeciw czynnym w tutejszem państwie przedsiębiorstwom, poszczególnym osobom, publicznym ciałom zawiadowczym i innym korporacyom lub uczynić je zawisłem od dopełnienia pewnych oznaczonych warunków. Można dalej zarządzić, aby rzeczy dłużne były złożone aż do dalszego rozporządzenia w Banku austryacko-węgierskim albo Pocztowej Kasie oszczędności albo w innych odpowiednich miejscach.

§ 2.

Od chwili wejścia rozporządzenia w życie może rząd zniewolić czynne w tutejszem państwie przedsiębiorstwa, poszczególne osoby, publiczne ciała zawiadowcze i inne korporacye, aby donosiły o należnościach i wierzytelnościach określonego w § 1. rodzaju.

§ 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

291.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914

o wydaniu zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, dotyczącego środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Aż do dalszego rozporządzenia zakazuje się bezpośredniego lub pośredniego uskuteczniania wypłat w gotowiźnie, wekslach lub czekach, drogą przekazania albo w inny sposób na rzecz przynależnych do Wielkiej Brytanii i Irlandyi, brytyjskich kolonii i posiadłości, dalej Francyi i jej kolonii, jakoteż osób, które mają w tych terytoryach miejsce zamieszkania (siedzibę), niemniej też bezpośredniego lub pośredniego przekazywania do tych terytoryów pieniędzy lub papierów wartościowych.

Ten zakaz odnosi się w szczególności także do każdego nabywcy roszczenia, który je nabył po dniu 13. sierpnia 1914, jeżeli zaś mieszka w państwie tutejszem, o ile je nabył po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

Dla weksli i czeków, podpadających pod niniejszy zakaz wypłat, odkłada się termin zapłaty oraz czasokresy dla prezentowania celem zapłaty i protestowania aż do dalszego rozporządzenia.

§ 3.

Przepisy §§ 1. i 2. nie mają zastosowania do wypłat w państwie tutejszem na rzecz przynależnych do wymienionych w § 1. państw, którzy w państwie tutejszem mają miejsce zamieszkania, dalej do roszczeń, które mają być dopełnione w państwie tutejszem a powstały dla przynależnych do takich państw z prowadzenia zakładów w państwie tutejszem.

Udzielania wsparć przynależnym do Monarchii austryacko-węgierskiej dozwala się i nadal.

§ 4.

W porozumieniu z interesowanymi Ministrami może Minister skarbu dopuścić wyjątków od zakazu § 1.

§ 5.

Za czas trwania tego zakazu nie można żądać odsetek zwłoki.

§ 6.

Dłużnik może się zwolnić przez to, że złoży dłużne kwoty lub papiery wartościowe w Banku austryacko-węgierskim lub Pocztowej Kasie oszczędności.

§ 7.

Świadczenia uskutecznione wbrew zakazowi podlegają karom, przewidzianym w § 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289.

§ 8.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

292.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914,

dotyczące nadzoru nad obcokrajowemi przedsiębiorstwami.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

Mocą prawa odwetu można dla takich, kierowanych lub nadzorowanych z kraju nieprzyjacielskiego przedsiębiorstw lub zakładów filialnych przedsiębiorstw, które są czynne w granicach mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia oraz dla takich przedsiębiorstw, z których przychody w całości lub części odprowadzone być mają do kraju nieprzyjacielskiego, ustanowić na koszt przedsiębiorstw osoby nadzorcze, które, nie naruszając prawa własności i innych praw prywatnych przedsiębiorstwa, winne czuwać nad tem, aby w czasie wojny sprawowanie interesów nie odbywało się w sposób, sprzeciwiający się interesom tutejszego państwa.

§ 2.

Osoby nadzorcze są w szczególności upoważnione:

1. żądać wyjaśnienia co do wszystkich spraw przedsiębiorstwa;

2. wglądać do ksiąg i pism przedsiębiorstwa oraz badać stan kasy i zasoby papierów wartościowych i towarów;

3. zabronić zarządzeń wszelkiego rodzaju, dotyczących przedsiębiorstwa, w szczególności rozporządzania wartościami majątkowemi i udzielania wiadomości o sprawach przedsiębiorstwa.

§ 3.

Kierownicy przedsiębiorstw i osoby w nich zatrudnione winni zastosować się do zarządzeń i wskazówek, wydanych przez osoby nadzorcze w celu nadzoru nad przedsiębiorstwem.

§ 4.

Pieniędzy i innych wartości majątkowych postawionego pod nadzór przedsiębiorstwa nie wolno ani bezpośrednio ani pośrednio odprowadzać lub przekazywać do kraju nieprzyjacielskiego.

Osoby nadzorcze mogą dopuścić wyjątków. Mogą one w odpowiednich wypadkach zarządzić, że pieniądze albo papiery wartościowe, których wedle ustępu 1. odprowadzać lub przekazywać nie wolno, będą złożone na rzecz uprawnionych w Banku austryacko-węgierskim albo Pocztowej Kasie oszczędności.

§ 5.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLX. — Wydana i rozesłana dnia 24. października 1914.

Treść: (№ 293. i 294.) 293. Rozporządzenie cesarskie w sprawie przyznania opustów w powszechnym podatku zarobkowym z powodu wywołanych wojną przerw ruchu przedsiębiorstw. — 294. Rozporządzenie cesarskie w sprawie ustalenia wartości papierów wartościowych celem wymiaru opłat stemplowych i należytości bezpośrednich.

293.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 19. października 1914

w sprawie przyznania opustów w powszechnym podatku zarobkowym z powodu wywołanych wojną przerw w ruchu przedsiębiorstw.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Kontrybuenci podatku zarobkowego, którzy z powodu wojny doznali w stosunku do swego ogólnego przedsiębiorstwa znacznej przeszkody w ruchu, mogą uzyskać na czas trwania wywołanych stanem wojennym nadzwyczajnych stosunków przyznanie zależnego od stopnia tej przeszkody częściowego opustu jednej lub kilku rat kwartalnych w przepisanym im powszechnym podatku zarobkowym, a jeżeli ruch był zupełnie wstrzymany conajmniej przez kwartał, także przyznanie całkowitego odpisania za czas powstrzymania ruchu.

§ 2.

Podania, które starający się o zniżkę mają wnieść do władzy podatkowej pierwszej instancyi i wykazać w nich w odpowiedni sposób stopień i czas trwania przeszkody, zaszłej w ruchu przedsiębiorstwa, rozstrzyga — o ile nie chodzi o przedsiębiorstwa, opodatkowane poza kontyngentem — specyalna komisya, złożona z przewodniczącego właściwej komisyi podatku zarobkowego i dwóch powołanych przez niego członków tej komisyi (jednego członka mianowanego i jednego wybranego, względnie zastępcy).

Przeciw powyższym rozstrzygnieniom można wnieść odwołanie do władzy podatkowej pierwszej instancyi w ciągu terminu, oznaczonego ustawą z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28; odwołania te rozstrzyga z wykluczeniem dalszego toku instancyi specyalna komisya, utworzona w siedzibie krajowej komisyi podatku zarobkowego, składająca się z przewodniczącego tej komisyi oraz czterech powołanych przez niego członków tejże (dwóch mianowanych i dwóch wybranych członków, względnie zastępców).

O ile chodzi o przedsiębiorstwa, opodatkowane poza kontyngentem, rozstrzyga prośby o opust władza podatkowa pierwszej instancyi. Wniesione przeciw temu odwołania rozstrzyga krajowa władza skarbowa.

§ 3.

Sumę opustów w powszechnym skontyngentowanym podatku zarobkowym, przyzwolonych na zasadzie niniejszego rozporządzenia aż do końca obowiązującego okresu rozkładu (1914 i 1915),

należy doliczyć do ogólnej sumy podatku zarobkowego, przypadającej w najbliższym okresie rozkładu (1916 i 1917) na wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane.

Opusty, przyznane w podatku zarobkowym nieskontyngentowanym, obciążają skarb państwa.

§ 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wejdzie w życie w dniu ogłoszenia, polecam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 19. października 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

294.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 22. października 1914

w sprawie ustalenia wartości papierów wartościowych celem wymiaru opłat stemplowych i należytości bezpośrednich.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zmieniając częściowo § 51. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, postanawia się, że w celu wymiaru opłat stemplowych i należytości bezpośrednich należy wartość przytoczonych w dzienniku kursowym giełdy wiedeńskiej papierów wartościowych liczyć po tym kursie, jaki odpowiada ostatniemu notowaniu w dzienniku kursowym giełdy wiedeńskiej, poprzedzającemu dzień, dla którego wartość ma być obliczona.

§ 2.

Postanowienia § 51. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50., pozostają bez zmiany, o ile nie sprzeciwiają się postanowieniom § 1. niniejszego rozporządzenia cesarskiego. O ile w innych ustawach lub rozporządzeniach powołany jest § 51. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, należy pod nim rozumieć § 51. z tą zmianą, jaka wynika z § 1. niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 25. października 1914 i pozostaje w mocy aż do czasu jego uchylenia, który będzie oznaczony drogą rozporządzenia; to rozporządzenie cesarskie będzie miało zastosowanie w wszystkich tych wypadkach, w których dla skarbu państwa powstało prawo do należytości po dniu 24. października 1914.

Wykonaniem tego rozporządzenia cesarskiego zajmie się Mój Minister skarbu.

Wiedeń, dnia 22. października 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXI. — Wydana i rozesłana dnia 28. października 1914.

Treść: № 295. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przyznania wojennym bankom kredytowym ulg należytościowych i podatkowych.

295.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. października 1914,

dotyczące przyznania wojennym bankom kredytowym ulg należytościowych i podatkowych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wojennemu kredytowemu bankowi dolno-austryackiemu przyznaje się uwolnienie od opłat stemplowych i należytości bezpośrednich od wydawanych przez ten bank akcyi i ich kuponów, jakoteż od potrzebnych przy sposobności założenia tego banku kontraktów w sprawie poręki, deklaracyi, dotyczących poręki, i innych dokumentów, podań, protokołów i czynności urzędowych.

Wszystkie księgi i zapiski wojennego kredytowego banku dolno-austryackiego, wszystkie dokumenty, wygotowane przez ten bank i jego organa, jakoteż dokumenty, które wystawia się przy sposobności zabezpieczenia pożyczek, udzielonych przez ten bank, są uwolnione od opłat stemplowych i należytości bezpośrednich.

Jeżeli biorący pożyczki odstępują wojennemu kredytowemu bankowi dolno-austryackiemu otwarte roszczenia książkowe, w takim razie przysługuje dokumentowi, wygotowanemu w sprawie odstąpienia, uwolnienie od opłat stemplowych i należytości bezpośrednich.

§ 2.

Wojenny kredytowy bank dolno-austryacki należy co do podatku zarobkowego traktować na równi z stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi, uprzywilejowanemi według § 85. ustawy o bezpośrednich podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

§ 3.

Upoważnia się Rząd do przyznawania ulg, wymienionych w §§ 1. i 2., również takim, ewentualnie w przyszłości powstać mogącym zakładom, których cele i urządzenia zgadzają się co do swej istoty z celami i urządzeniami wojennego kredytowego banku dolno-austryackiego.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jego poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 25. października 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXII. — Wydana i rozesłana dnia 28. października 1914.

Treść: № 296. Rozporządzenie, którem zmienia się postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa, dotyczącego kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach.

296.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 26. października 1914,

którem zmienia się postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 21, dotyczącego kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach.

Zmieniając rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 21, dotyczące kancelaryjnego personalu pomocniczego przy państwowych władzach, urzędach i zakładach, zarządza się, co następuje:

1. Oficyanci kancelaryjni, wymienieni w § 16., ustęp 4., otrzymują oznaczone tamże pobory zamiast przez przeciąg czasu najwyżej trzech miesięcy przez cały czas trwania ich służby wojskowej.

2. Pomocnikom kancelaryjnym, wymienionym w § 76., ustęp 6. i 7., można przyznać wspomniane tamże pobory zamiast przez przeciąg czasu najwyżej trzech miesięcy przez cały czas trwania ich służby wojskowej.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIII. — Wydana i rozesłana dnia 30. października 1914.

Treść: № 297. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia używania niektórych materyałów do fabrykacyi wódki w kampanii 1914/15.

297.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 27. października 1914

w sprawie ograniczenia używania niektórych materyałów do fabrykacyi wódki w kampanii 1914/15.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, wydaje się następujące postanowienia w sprawie ograniczenia używania niektórych surowców do fabrykacyi wódki:

§ 1.

W gorzelniach, w których nie wytwarza się drożdży prasowanych przeznaczonych do sprzedaży, nie wolno, począwszy od okresu zgłoszeń, następującego bezpośrednio po dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, aż do upływu kampanii 1914/15 używać do wytwarzania wódki pszenicy, żyta, hreczki, kukurydzy i ryżu, zaś w gorzelniach przemysłowych także ziemniaków.

Używanie jęczmienia i owsa jest tylko dozwolone w ilości niezbędnej dla uzyskania słodu, potrzebnego do ruchu gorzelni.

§ 2.

W gorzelniach, wytwarzających drożdże prasowane (§ 4. ustawy o opodatkowaniu wódki), można nadal używać materyałów, wymienionych w § 1. w związku z wytwarzaniem drożdży prasowanych, jednak z tem ograniczeniem, iż w żadnej z tych gorzelni nie wolno w kampanii 1914/15 sporządzić więcej aniżeli 90 procent tej ilości alkoholu, którą wytworzono w kampanii 1913/14. Przytem nie wchodzi w rachubę ta ilość alkoholu, którą wytwarza się z melasu względnie ta, jaką wytworzono w kampanii 1913/14.

Dla gorzelni, które w kampanii 1913/14 nie były czynne jako gorzelnie, wytwarzające drożdże prasowane, oznaczy Ministerstwo skarbu najwyższą ilość dozwolonej produkcyi dla kampanii 1914/15.

Do gorzelni, które podejmą się wytwarzania drożdży prasowanych dopiero po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, stosuje się, nie naruszając postanowienia następnego ustępu, zakaz, przytoczony w § 1.

W gorzelniach, wytwarzających drożdże, przeznaczone dla brzeczki melasowej, jest użycie zboża dozwolone.

§ 3.

Za używanie wbrew zakazowi materyałów wytwórczych przy fabrykacyi wódki będzie się karało grzywną w kwocie 10 K za każdy cetnar metryczny materyału użytego wbrew zakazowi,

a za przekroczenie najwyższej dozwolonej ilości fabrykacyi w gorzelniach, wymienionych w § 2., grzywną w kwocie 30 K za każdy hektolitr alkoholu.

Kary te dotykają kierownika ruchu gorzelni przy bezpośredniej odpowiedzialności przedsiębiorcy, o ile ten ostatni nie jest sam kierownikiem ruchu gorzelni.

Do takich przekroczeń odnosi się pozatem ustawa karna o przekroczeniach skarbowych.

§ 4.

W gorzelniach rolniczych (§ 7. ustawy o opodatkowaniu wódki) dozwala się używania buraków, które nie pochodzą z gospodarstwa (gospodarstw), pozostającego w związku z gorzelnią, w granicach produkcyi, oznaczonych w ustawie o opodatkowaniu wódki (§ 7., ustęp 2., lit. *b* i *c*), o ile uzyskaną brahę lub conajmniej nawóz, który pochodzi od bydła, żywionego tą brahą, oddaje się gospodarstwu (gospodarstwom), będącemu w związku z gorzelnią.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIV. — Wydana i rozesłana dnia 31. października 1914.

Treść: (№ 298.—300.) 298. Rozporządzenie, którem zmienia się § 1. rozporządzenia z dnia 26. sierpnia 1908, względnie rozporządzenie z dnia 31. marca 1913, o dodatkach aktywalnych systemizowanego grona nauczycielskiego w rzymsko-katolickich i grecko-katolickich dyecezyalnych Zakładach naukowych teologicznych i w Głównych Zakładach naukowych w Gorycyi i Zadarze. — 299. Rozporządzenie w sprawie uregulowania prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami świętej korony węgierskiej. — 300. Rozporządzenie o przedłużeniu terminów do przedsiębrania prawnych czynności wekslowych i czekowych.

298.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty tudzież Ministerstwa skarbu z dnia 20. października 1914,

którem zmienia się § 1. rozporządzenia z dnia 26. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 207, względnie rozporządzenie z dnia 31. marca 1913, Dz. u. p. Nr. 57 o dodatkach aktywalnych systemizowanego grona nauczycielskiego w rzymsko-katolickich i grecko-katolickich dyecezyalnych Zakładach naukowych teologicznych i w Głównych Zakładach naukowych w Gorycyi i Zadarze.

Artykuł I.

Uchyla się § 1. rozporządzenia z dnia 26. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 207, w brzmieniu, zmienionem rozporządzeniem z dnia 31. marca 1913, Dz. u. p. Nr 57, a w miejsce jego ma wejść postanowienie następujące:

§ 1.

Dodatek aktywalny, należący się w myśl § 1., ustęp 2., ustawy z dnia 26. stycznia 1902, Dz. u. p. Nr. 25, profesorom przy dyecezyalnych lub Głównych Zakładach naukowych teologicznych wynosi:

a) w dyecezyalnych Zakładach naukowych w Bernie i w Lincu rocznie 960 koron;

b) w dyecezyalnych Zakładach naukowych w St. Pölten, Trydencie, Marburgu, Celowcu, Lublanie, Budziejowicach, Litomierzycach, Królogrodzie, Przemyślu, Tarnowie, Stanisławowie oraz w Głównych Zakładach naukowych teologicznych w Gorycyi i Zadarze rocznie 840 koron;

c) w dyecezyalnym Zakładzie naukowym w Briksenie rocznie 720 koron;

d) w dyecezyalnym Zakładzie naukowym w Weidenau rocznie 600 koron.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1913.

Hussarek wlr. **Engel** wlr.

299.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 26. października 1914

w sprawie uregulowania prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami świętej korony węgierskiej.

Na zasadzie § 84. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79, zarządza się:

Co do prawnej pomocy egzekucyjnej w stosunku królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, do krajów świętej korony węgierskiej mają na zasadzie porozumienia z Rządem węgierskim tudzież dodatkowego porozumienia do artykułu 21., które spowodowane zostało przez wprowadzenie w związku z wypadkami wojennymi odroczenia zapłaty prawno-prywatnych zobowiązań, obowiązywać od dnia 1. stycznia 1915 począwszy następujące postanowienia. O ile wobec tego co innego ma obowiązywać jak dotychczas, nie mają zastosowania przepisy § 86. o. e. w braku zapewnionej wzajemności.

W stosunku między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a Kroacyą-Sławonią mają obowiązywać aż do dalszego zarządzenia przepisy obowiązujące dla wzajemnego wykonania tytułów egzekucyjnych.

Artykuł 1.

Następujące akta i dokumenty, dotyczące roszczenia prawno-majątkowego, uznaje się wzajemnie jako wykonalne:

1. Prawomocne rozstrzygnienia, wydane w cywilnem postępowaniu spornem, mianowicie wyroki, uchwały, nakazy zapłaty w postępowaniu nakazowem, wekslowem i czekowem (nakazy na podstawie wekslów, przekazów kupieckich, kart zobowiązania się i czeków).

2. Prawomocne uchwały, wydane w cywilnem postępowaniu niespornem wskutek roszczeń z tytułu utrzymania.

3. Ugody, zawarte w cywilnem postępowaniu spornem lub niespornem.

4. Zawarte w postępowaniu konkursowem i prawomocnie zatwierdzone ugody, ugody przymusowe, uchwały sądowe, zapadłe prawomocnie w ciągu takiego postępowania, wyciągi urzędowe z protokołu likwidacyjnego, spisanego podczas postępowania konkursowego i prawomocnie zatwierdzone obliczenia udziałów w konkursie stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego.

5. Prawomocne rozstrzygnienia polubownych sądów giełdowych i sądów giełdowych tudzież ugody przed nimi zawarte, a mianowicie także wtedy, gdy strony poddały się tym sądom przez zawarcie pisemnej umowy lub przez przyjęcie bez zastrzeżeń terminatki, zawierającej postanowienie, że spory prawne, wynikające z tego interesu, mają rozstrzygać polubowne sądy giełdowe lub sądy giełdowe.

6. Akty notaryalne (artykuł 5.).

Za cywilne postępowanie sporne lub niesporne uważa się w myśl niniejszej umowy postępowanie w cywilnych sprawach prawnych przed sądami zwyczajnymi i sądami nadzwyczajnymi (Urzędem Naczelnego Marszałka Dworu, Sądem Naczelnego Marszałka Dworu, sądem przemysłowym i innymi). Za sądy nadzwyczajne w myśl niniejszej umowy uważa się także gminne urzędy pośrednictwa, węgierskie sądy gminne i sędziów pokoju tudzież sądy polubowne, które bez względu na umowę polubowną są właściwe na mocy specyalnego zarządzenia państwowego.

Artykuł 2.

Nie uznaje się za wykonalne:

1. polecenia zapłaty, wydane w postępowaniu wezwawczem;

2. rozstrzygnienia, wydane w cywilnem postępowaniu spornem lub niespornem, któremi nakłada się grzywnę lub karę pieniężną.

Artykuł 3.

Egzekucyi rozstrzygnień sądowych w myśl artykułu 1., l. 1., można dozwolić przeciw obowiązanemu tylko wtedy, jeżeli zachodził co do sądu orzekającego jeden z powodów właściwości, oznaczonych pod niżej podanemi cyframi 1. do 15. a nie był wyłącznie właściwy dla rozstrzygnienia jeden z sądów państwa, mającego dokonać egzekucyi.

1. Sąd powszechny pozwanego według prawa sądu orzekającego.

2. Sąd miejsca pobytu dla roszczeń przeciw osobom procesowo zdolnym, które znajdują się w miejscowości pośród takich okoliczności, iż z nich naturalny wniosek na ich tam dłuższy pobyt wypada (na przykład słudzy domowi, robotnicy rękodzielni lub fabryczni, czeladnicy przemysłowi lub terminatorzy, oddający się studyom lub uczniowie). Sąd ten uważa się w ten sposób za właściwy dla członków siły zbrojnej, którzy pozostają w czynnej służbie i spełniają tylko obowiązek służby wojskowej, że w miejsce sądu miejsca pobytu wstępuje sąd stałego miejsca załogi.

3. Sąd prowadzonego zarządu.

Prawno majątkowe roszczenia przeciw zagranicznym zakładom publicznym, korporacyom, spółkom handlowym, towarzystwom, stowarzy-

szeniom, fundacyom i innym masom majątkowym, można podnieść w tym sądzie, w którego okręgu one mają swą stałą reprezentacyę a w braku tejże swe organa, uprawnione do załatwiania interesów.

4. Sąd ekspozytury.

Osoby, mające poza okręgiem sądowym swego miejsca zamieszkania ekspozyturę przedsiębiorstwa fabrycznego, handlowego lub przemysłowego albo zakład ruchu swego przedsiębiorstwa lub zawodu, z którychto miejsc zajmują się bezpośrednio zawieraniem interesów, można w spornych sprawach, dotyczących tej ekspozytury lub jej działalności przedsiębiorczej albo zawodowej pozywać do sądu tego miejsca, w którem znajduje się ich ekspozytura lub zakład ruchu. Osoby, prowadzące gospodarstwo na majątku ziemskim, w którym znajdują się budynki mieszkalne i gospodarskie, mogą być z wszystkich stosunków prawnych odnośnego majątku ziemskiego pozywane do tego sądu, w którego okręgu znajduje się majątek ziemski lub miejscowość, skąd prowadzą gospodarstwo.

5. Sąd miejsca dopełnienia.

Skargi o uznanie istnienia lub nieistnienia, o dopełnienie lub rozwiązanie umowy, jakoteż o wynagrodzenie z powodu niedopełnienia świadczeń kontraktowych mogą być także wniesione do sądu tego miejsca, gdzie na mocy układu należy umowę wykonać, jeżeli miejsce dopełnienia widoczne jest z jednego z dokumentów lub pozwanemu można doręczyć zawezwanie w okręgu albo w siedzibie sądu. Z pośród więcej miejsc dopełnienia każde uzasadnia właściwość. Dla tego dokumentu nie wymaga się specyalnej formy. Sąd miejsca dopełnienia uważa się także wtedy za właściwy, jeżeli do dokumentu przyjęto oświadczenie, że przez zawarcie układu co do miejsca dopełnienia uzasadnione jest także uprawnienie do wniesienia skargi w tem miejscu.

Dla roszczeń z tytułu interesów ratalnych nie można ustalić właściwości na zasadzie postanowień o sądzie miejsca dopełnienia.

6. Sąd miejsca zapłaty weksla lub czeku dla skarg posiadacza przeciw osobom, zobowiązanym z weksla lub czeku.

7. Sąd dawniejszego miejsca zamieszkania.

Kupcy i przemysłowcy mogą z powodu swych roszczeń z tytułu interesu prawnego, zawartego w zakresie ich przedsiębiorstwa, pozywać także przed sąd właściwy według dawniejszego miejsca zamieszkania przeciwnika kontraktowego, jeżeli wykażą przez przedłożenie dokumentu, że od czasu zmiany miejsca zamieszkania do wniesienia skargi nie upłynęło więcej dni jak 90. Dla takiego dokumentu nie wymaga się specyalnej formy.

8. Sąd dla roszczeń kupców z tytułu towarów.

Kupcy protokołowani mogą z innych kupców z powodu swych roszczeń z tytułu sprzedaży, dokonanej w zakresie ich interesu, pozywać w ciągu dwóch lat, licząc od dnia ostatniego zamówienia także przez sąd miejsca swego zakładu, jeżeli przez przedłożenie dokumentu wykażą zamówienie, stanowiące podstawę roszczenie i rzeczywisty odbiór towaru. Przy interesach, które zawarto na podstawie pełnomocnictwa, musi się pełnomocnictwo zamawiającego wykazać przez przedłożenie dokumentu. Dla takich dokumentów nie wymaga się specyalnej formy.

Dla roszczeń z tytułu interesów ratalnych nie można ustalić właściwości na zasadzie postanowień o sądzie dla roszczeń kupców z tytułu towarów.

9. Sąd miejsca szkody.

Skargi o odszkodowanie z powodu wydarzenia, zaszłego w ruchu kolei żelaznej, lub o zwrot szkody, spowodowanej przez ruch wozu motorowego, można także wnosić do sądu, w którego okręgu zaszło to szkodliwe wydarzenie.

10. Sąd rzeczy obciążonej.

Pod warunkiem, że niżej wymienione skargi wymierzone są przeciw jednemu i temu samemu pozwanemu, wolno także w sądzie, właściwym według położenia rzeczy nieruchomej, połączyć skargę o wykonanie prawa zastawu z skargą o zapłacenie wierzytelności, prawem zastawu zabezpieczonej, jakoteż skargę o zniesienie (wykreślenie) prawa zastawu z skargą o uznanie nieistnienia wierzytelności, zabezpieczonej prawem zastawu.

Skargi o pretensye zalegające z tytułu ciężarów gruntowych, gdy są wymierzone przeciw posiadaczowi obciążonego gruntu, mają być wniesione do sądu tego okręgu, w którym leży grunt obciążony.

11. Sąd skargi wzajemnej, o ile taka skarga jest dopuszczalna według ustawy państwa, mającego wydać rozstrzygnienie.

12. Sąd dla roszczeń wierzycieli spadkowych.

Wierzyciele spadków mogą, jak długo spadek nie jest przyznany, pozywać z powodu swych roszczeń przeciwko spadkodawcy lub dziedzicom jako takim przed sąd rzeczowo właściwy, który oznaczony jest miejscowo przez siedzibę sądu spadkowego.

13. Sąd poddania się.

Stronom wolno się poddać przez wyraźną umowę właściwości pewnego oznaczonego sądu. Poddanie się jest tylko wtedy skuteczne, jeżeli odnosi się do pewnego oznaczonego procesu albo do sporów prawnych, wynikających z pewnego oznaczonego stosunku prawnego, i jeżeli pozwany miał

w państwie, które ma wydać rozstrzygnienie, swój sąd powszechny. Poddanie się musi być wykazane dokumentem publicznym lub zupełnie wiarogodnym dokumentem prywatnym.

Dla roszczeń z tytułu interesów ratalnych nie można ustalić właściwości na zasadzie postanowień o sądzie poddania się.

14. Sąd dla uczestników sporu według prawa państwa, mającego wydać rozstrzygnienie, z zastrzeżeniem, że, niezawiśle od uczestników sporu, byłby jeden z sądów państwa, które ma wydać rozstrzygnienie, właściwy w myśl postanowień niniejszego układu.

15. Właściwość sądu, oznaczonego przez sąd wyższy, jeżeli orzecznictwo państwa, mającego wydać rozstrzygnienie, jest uzasadnione, lecz brak jest dowodów, które uzasadniają właściwość miejscową, tudzież w razie sporów między kilku sądami co do właściwości oraz w przypadku delegacyi. W myśl tego postanowienia uważa się jednak właściwość tylko wtedy za istniejącą, jeżeli niezależnie od tego zarządzenia byłby właściwy według postanowień niniejszego układu jeden z sądów państwa, mającego wydać rozstrzygnienie.

Artykuł 4.

Rozstrzygnienia co do zwrotu kosztów procesowych są wzajemnie wykonalne w przypadkach, oznaczonych w artykule 18. haskiego układu procesowego z dnia 17. lipca 1905, bez względu na właściwość władzy, która wydała rozstrzygnienie.

Artykuł 5.

Egzekucyę na zasadzie wykonalnego aktu notaryalnego (artykuł 1., l. 6.) przeprowadza się tylko wówczas, jeżeli w nim ustalony jest dług w pieniądzach lub w innych zamiennych przedmiotach i dokładnie oznaczona osoba uprawnionego i zobowiązanego, podstawa prawna, przedmiot oraz czas świadczenia, tudzież jeżeli zarazem zgodził się zobowiązany w dokumencie, iż tenże ma być ze względu na dług natychmiast wykonalny. Należy jednak dozwolić egzekucyi także na podstawie aktów notaryalnych bez klauzuli egzekucyjnej, jeżeli sporządzono je przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego układu i jeżeli są wykonalne według ustawy miejsca ich sporządzenia.

Pełnomocnictwa, na podstawie których ma być sporządzony akt notaryalny, muszą, aby zapewnić aktom wykonalność, być uwierzytelnione sądownie lub notaryalnie, o ile one nie są już dokumentami publicznymi.

O ile wystawianie dokumentów, uważanych na równi z notaryalnymi, należy do właściwości sądów, można pod wyżej wymienionymi warunkami egzekwować także takie dokumenty sądowe.

Artykuł 6.

Sąd może tylko wnieść żądanie o egzekucyę przeciw zobowiązanemu.

W żądaniu winien sąd stwierdzić wykonalność a jeżeli tytuł egzekucyjny musi być stosownie do artykułu 1. i 19. prawomocny także prawomocność.

Nie potrzeba wygotowywać specyalnego podania, zawierającego prośbę.

Artykuł 7.

Do żądania należy dołączyć jeden egzemplarz dokumentu, na podstawie którego ma nastąpić egzekucya.

Należy tylko wymienić warunki co do właściwości sądu orzekającego w myśl artykułu 3.

Istnienie wszystkich innych warunków egzekucyi należy wykazać dokumentami publicznymi, o ile nie można ich już powziąć z dokumentu, na podstawie którego ma być dozwolona egzekucya, lub z urzędowego żądania przeprowadzenia egzekucyi.

Artykuł 8.

Sądy państw, zawierających układ, znoszą się z sobą bezpośrednio.

Jeżeli żądanie o egzekucyę pochodzi od jednego z sądów w krajach świętej korony węgierskiej, wygotowywa się je w języku urzędowym sądu żądającego, jeżeli zaś pochodzi od jednego z sądów austryackich, wygotowywa się je w języku niemieckim lub zaopatrza się je w tłómaczenie niemieckie.

To samo obowiązuje dla załączników żądania.

Artykuł 9.

Jeżeli nie uczyniono zadość przepisom artykułu 6., ustęp 2., lub artykułu 7. i 8., wówczas winien sąd, do którego odniesiono się z żądaniem, zażądać usunięcia braków, a jeżeli okażą się uzasadnione momenty co do istnienia powodu odmowy, przedłożenia dowodów, potrzebnych do jego wykluczenia.

Artykuł 10.

Sąd właściwy dla rozstrzygnienia żądania winien co do tego powziąć uchwałę bez przesłuchania zobowiązanego. Może jednak przedtem zażądać wyjaśnienia od organu, od którego pochodzi tytuł egzekucyjny, lub od sądu, który zażądał egzekucyi.

Sąd, do którego odniesiono się z żądaniem, bada dopuszczalność egzekucyi także wtedy, jeżeli sąd, który wnosi żądanie, dozwolił już egzekucyi. Nie ma on jednak badać, czy sąd, który wnosi żądanie, był według swego prawa właściwy do przyjęcia prośby i do dozwolenia egzekucyi.

Sądowi nie wolno badać, czy rozstrzygnienie, które ma być wykonane, odpowiada ustawie.

Artykuł 11.

Jeżeli brak jest dla dozwolenia egzekucyi warunków, wymienionych w artykułach poprzedzających, należy prośbę odrzucić z urzędu.

Mimo istnienia tych warunków należy odmówić przeprowadzenia egzekucyi, jeżeli przez nią ma być osiągnięte uznanie stosunku prawnego albo urzeczywistnione roszczenie, którego ustawa państwa, mającego dokonać egzekucyi z względu na porządek publiczny lub na obyczajność nie uznaje, lub któremu z tych powodów skargi odmawia, albo też jeżeli co do roszczenia wydano prawomocne rozstrzygnienie w państwie, które ma dokonać egzekucyi.

Artykuł 12.

Egzekucyi na podstawie rozstrzygnień sądowych należy prócz tego odmówić:

1. jeżeli zawyrokowano w sprawie roszczeń przeciw państwu, mającemu dokonać egzekucyi, chyba, że państwo to poddało się wyraźnie wskutek zawartego układu państwowego właściwości sędziego orzekającego, że chodzi o roszczenia, które podniesiono przeciw państwu jako dziedzicowi lub zapisobiercy, albo że chodzi o roszczenia pochodzące z przedsiębiorstwa zarobkowego, prowadzonego przez państwo, mające dokonać egzekucyi, na obszarze państwa, które ma wydać orzeczenie, i posiadającego tam swą siedzibę;

2. jeżeli nie powszechny sąd pozwanego lecz inny sąd zawyrokował w sprawie roszczeń, jakie podniósł jeden z członków korporacyi, spółki, towarzystwa lub stowarzyszenia w tym swoim charakterze przeciw związkowi lub tegoż organom, albo też jeżeli taki sąd zawyrokował o roszczeniach z tytułu częściowych zapisów długu, państwowych lub innych publicznych pożyczek, z listów zastawnych lub ufundowanych bankowych zapisów długu.

Artykuł 13.

W razie dozwolenia egzekucyi należy zarządzić bezzwłocznie jej wykonanie z urzędu, chyba że wierzyciel popierający zastrzegł sobie, że co do przedsięwzięcia wykonania będzie osobno interweniował.

Artykuł 14.

Przeciw dozwoleniu egzekucyi może zobowiązany, niezależnie od wniesienia środków prawnych, dopuszczalnych według ustaw państwa, mającego dokonać egzekucyi, wnieść zarzut:

1. jeżeli nie zachodzą warunki, wymienione w artykułach 1. do 8. dla dozwolenia egzekucyi lub, jeżeli istnieje podstawa do odmowy w myśl artykułu 11., ustęp 2. i 12.;

2. jeżeli w rozstrzygnieniu przy ocenianiu zdolności handlowej lub procesowej zobowiązanego albo jego zastępstwa ustawowego lub też przy ocenianiu jakiegoś istotnego dla roszczenia stosunku rodzinnego lub prawnospadkowego lub istotnego dla tegoż stosunku stwierdzenia śmierci osoby, wzięto za podstawę ku niekorzyści zobowiązanego inne ustawy aniżeli te, które należało zastosować według ustawy państwa, mającego dokonać egzekucyi;

3. jeżeli ma się prowadzić egzekucyę na podstawie rozstrzygnienia sądowego przeciw pozwanemu, który nie brał udziału w sporze a nie doręczono mu należycie wezwania lub zarządzenia, którem wdrożono postępowanie;

4. jeżeli z powodu innych niewłaściwości postępowania pozbawiono w zupełności osobę, przeciw której ma być egzekucya prowadzona, możności brania udziału w postępowaniu;

5. jeżeli według ustaw miejscowości, gdzie sporządzono dokument wykonalny, zgasła jego wykonalność.

Doręczenie należy tylko wtedy uważać za należycie wykonane w myśl l. 3., gdy wezwanie lub zarządzenie, którem wdrożono postępowanie, doręczono do własnych rąk pozwanemu lub jego zastępcy (kuratorowi), uprawnionemu do odbioru, albo na obszarze państwa, mającego dokonać egzekucyi, według przepisów, obowiązujących co do doręczania skarg lub wezwań do pierwszej audyencyi.

Artykuł 15.

Zarzut, o ile nie opiera się na postanowieniu artykułów 11., ustęp 2. lub 14., l. 5., należy wnieść w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa w ciągu 14. dni, w krajach świętej korony węgierskiej w ciągu 15. dni po doręczeniu uchwały, którą dozwolono egzekucyi.

Artykuł 16.

Zarzut należy rozstrzygać według postępowania sądu, mającego dokonać egzekucyi, jednak po poprzedniem wysłuchaniu strony przeciwnej.

Po wniesieniu zarzutu można aż do jego rozstrzygnienia odroczyć czynności egzekucyjne, o ile one nie mają na celu zabezpieczenie roszczenia.

Artykuł 17.

O ile układ ten nie zawiera szczególnych postanowień należy stosować przepisy co do postępowania, obowiązujące w państwie, mającem dokonać egzekucyi, a w szczególności postanowienia co

do odroczenia i zastanowienia egzekucyi, tudzież co do skarg celem zastanowienia egzekucyi z powodu zgaśnięcia lub wstrzymania roszczenia i co do skarg o wyłączenie także do takich egzekucyi, których się dozwala na podstawie żądania sądów innego państwa.

Artykuł 18.

Jeżeli przeciw nakazowi płatniczemu w postępowaniu nakazowem, wekslowem lub czekowem (nakazowi na podstawie weksla, przekazowi kupieckiemu, karcie zobowiązania się lub czekowi) zostaną wniesione zarzuty, przeprowadza się egzekucyę dla zabezpieczenia.

Do egzekucyi dla zabezpieczenia należy analogicznie zastosować artykuły 3. i 6. do 17. niniejszego układu.

Artykuł 19.

Za wzajemnie wykonalne uznaje się oprócz aktów i dokumentów, oznaczonych w artykule 1., rozstrzygnienia i zarządzenia sądów i władz opiekuńczych, wykonalne przeciw zobowiązanemu według ustaw miejsca ich sporządzenia a dotyczące wydania małoletnich i pieczy poruczonych, tudzież prawomocne uchwały administracyjnych władz opiekuńczych co do roszczeń z tytułu utrzymania.

O ile rozstrzygnienie należy do jednej z administracyjnych władz opiekuńczych, żądanie o wykonanie postawi bezpośrednio ta władza opiekuńcza. Żądanie o wykonanie rozstrzygnienia lub zarządzenia, dotyczącego wydania małoletniego lub pieczy poruczonego, należy wnieść bezpośrednio do władzy, powołanej do przedsiębrania urzędowych zarządzeń w sprawie pieczy.

Jeżeli małoletni lub pieczy poruczony jest obywatelem państwa, mającego dokonać egzekucyi, należy odmówić współdziałania w sprawie wydania. Egzekucyi należy w pierwszej linii dokonać przez przymusowe odebranie.

Pozatem mają analogiczne zastosowanie postanowienia artykułów 6. do 11. i 13. do 17. także do takich egzekucyi.

Artykuł 20.

Moc obowiązująca postanowień tego układu nie rozciąga się na Kroacyę-Sławonię

Artykuł 21.

Układ obecny wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1915 i obowiązuje do końca roku 1917. W razie, jeżeli żadna z stron, zawierających układ, nie zgłosi zamiaru uchylenia jego mocy obowiązującej na dwanaście miesięcy przed końcem tego okresu czasu, pozostaje układ ten w mocy aż do upływu jednego roku, licząc od dnia, w którym wypowie go ta lub owa strona kontraktująca.

Do dnia 1. lipca 1915 należy jednak na zasadzie tytułów egzekucyjnych, powstałych przed dniem 1. stycznia 1915, dozwolić egzekucyi także wtedy, gdy na nią można było zezwolić według przepisów, które obowiązywały w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej tego układu.

Dodatek do artykułu 21.

Dla roszczeń lub częściowych kwot roszczeń, które w państwie, mającem wydać orzeczenie, zostały wskutek wydarzeń wojennych na podstawie specyalnych przepisów odroczone co do zapłaty i dla których powstał tytuł egzekucyjny do dnia 30. kwietnia 1915, należy w drugiem państwie dozwolić egzekucyi do dnia 1. października 1915 także wtedy, jeżeli można było na nią zezwolić według przepisów, które obowiązywały w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej układu, dotyczącego prawnej pomocy egzekucyjnej.

W razie gdyby moratoryum rozciągnięte zostało na dłuższy okres czasu aniżeli do końca listopada 1914, należy zastosować postanowienie ustępu poprzedzającego z tą zmianą, że wierzycielowi przysługuje przedłużenie terminu na taki okres czasu, jaki on traci wskutek odroczenia zapłaty.

Hochenburger wlr.

300.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 30. października 1914

o przedłużeniu terminów do przedsiębrania prawnych czynności wekslowych i czekowych.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się:

§ 1.

Przy wekslach i czekach, płatnych w całości lub częściowo w dniu 31. października 1914 lub później do dnia 31. grudnia 1914 włącznie, uważa się przedstawienie do zapłaty i wniesienie protestu jako uskutecznione w czasie należytym, jeżeli się je przedsięweźmie w ciągu dziesięciu dni powszednich po dniu płatności; nadto przy takich wekslach i czekach przedłuża się termin do zawiadomienia poprzednich indosantów do dziesięciu dni powszednich.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXV. — Wydana i rozesłana dnia 1. listopada 1914.

Treść: (№ 301. i 302.) 301. Rozporządzenie w sprawie ograniczenia używania mąki pszennej i żytniej do przemysłowej produkcyi chleba. — 302. Rozporządzenie o zakazie wymiany i przyjmowania napowrót pieczywa, dostarczonego osobom, trudniącym się przemysłem gospodnim i szynkarskim tudzież handlarzom.

301.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrzych i rolnictwa z dnia 31. października 1914

w sprawie ograniczenia używania mąki pszennej i żytniej do przemysłowej produkcyi chleba.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Do przemysłowej produkcyi chleba wolno używać przez czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, tylko takiej mieszanki mąki, która zawiera najwyżej 70 procent mąki pszennej lub żytniej albo dowolną mieszankę z mąki pszennej i żytniej. Reszta ilości ma składać się z mąki jęczmiennej, kukurydzianej lub ziemniaczanej albo z miazgi ziemniaczanej.

§ 2.

Jeżeli mieszanka mączna, używana do pieczenia chleba, zawiera mąkę ziemniaczaną lub miazgę ziemniaczaną, w takim razie pozostaje w mocy istniejące na podstawie ustawy o środkach żywnością zobowiązanie do podania tego do wiadomości lub uwidocznienia przy sprzedaży chleba.

Obowiązek powyższy odpada w razie użycia mieszanki z mąki jęczmiennej lub kukurydzianej.

Upoważnia się polityczne władze krajowe, aby w razie zachodzącej potrzeby oznaczyły cenę sprzedaży, uwzględniając jakość i wagę chleba mieszanego tudzież zachodzące stosunki.

§ 3.

W myśl niniejszego rozporządzenia uważa się za przemysłową każdą produkcyę chleba w celu odpłatnego wydawania tegoż trzecim osobom.

§ 4.

Chleb produkcyi tutejszokrajowej, który utrzymują na sprzedaż handlarze i inni przekupnie, musi być wytworzony z mieszanki mącznej, przepisanej niniejszem rozporządzeniem.

§ 5.

Do produkcyi i sprzedaży pieczywa białego nie mają zastosowania przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 6.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile nie ma zastosowania odpowiedzialność karno-sądowa, będzie karała władza przemysłowa grzywnami do 2000 K lub aresztem do trzech miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec a zachodzą wymogi § 133. *b*, ustęp 1., lit. *a*

ustawy przemysłowej, można nadto odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie odnośnie do § 2., ustęp 2., w dniu ogłoszenia, pozatem w dniu 1. grudnia 1914.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

302.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 31. października 1914

o zakazie wymiany i przyjmowania napowrót pieczywa, dostarczonego osobom, trudniącym się przemysłem gospodnim i szynkarskim tudzież handlarzom.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Zakazuje się wymiany i przyjmowania napowrót pieczywa, dostarczonego przez piekarzy przedsiębiorstwom gospodnim i szynkarskim tudzież handlarzom.

§ 2.

Za przekroczenie niniejszego rozporządzenia będzie karała władza przemysłowa zarówno osoby, trudniące się przemysłem gospodnim i szynkarskim tudzież handlarzy jak i piekarzy grzywnami do 500 K lub aresztem do jednego miesiąca.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVI. — Wydana i rozesłana dnia 3. listopada 1914.

Treść: (№ 303.—305.) 303. Obwieszczenie, dotyczące cofnięcia zastrzeżenia, zgłoszonego względnie utrzymanego w mocy przez Wielką Brytanię i Irlandyę przy podpisaniu i ratyfikacyi układu z dnia 6. lipca 1906, mającego na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu. — 304. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia oddziału zawodowego dla hafciarstwa istniejącego w kobiecej szkole przemysłowej kobiecego stowarzyszenia zarobkowego w Bernie jako zakładu, którego świadectwa stwierdzające ukończenie z dobrym wynikiem zastępują w całości lub w części dowód prawidłowego ukończenia nauki, względnie dowód przepisanego czasu trwania zatrudnienia w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym. — 305. Rozporządzenie, dotyczące wyjątków od zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi.

303.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 29. sierpnia 1914,

dotyczące cofnięcia zastrzeżenia, zgłoszonego względnie utrzymanego w mocy przez Wielką Brytanię i Irlandyę przy podpisaniu i ratyfikacyi układu z dnia 6. lipca 1906, mającego na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu.

Przy podpisaniu w Genewie w dniu 6. lipca 1906 układu z dnia 6. lipca 1906, mającego na celu polepszenie losu rannych i chorych przy armiach w polu, Dz. u. p. Nr. 191 z roku 1911, uczynili reprezentanci Wielkiej Brytanii i Irlandyi co do artykułów 23., 27., 28. zastrzeżenie, które zostało utrzymane w mocy przez Wielką Brytanię i Irlandyę także przy ratyfikacyi tej konwencyi (obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 180).

Według oświadczenia królewsko-wielkobrytańskiego posła, złożonego u szwajcarskiego Rządu związkowego w dniu 7. lipca 1914 w Bernie, Wielka Brytania i Irlandya cofnęły obecnie to zastrzeżenie.

Georgi wlr.

304.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 17. października 1914,

dotyczące oznaczenia oddziału zawodowego dla hafciarstwa, istniejącego w kobiecej szkole przemysłowej kobiecego stowarzyszenia zarobkowego w Bernie jako zakładu, którego świadectwa stwierdzające ukończenie z dobrym wynikiem zastępują

w całości lub w części dowód prawidłowego ukończenia nauki, względnie dowód przepisanego czasu trwania zatrudnienia w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym.

Na zasadzie § 14. *a*, ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacyi przemysłowej, rozporządza się, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, ma zastosowanie także do oddziału zawodowego dla hafciarstwa, istniejącego w kobiecej szkole przemysłowej kobiecego stowarzyszenia zarobkowego w Bernie w tej samej mierze, jak do zakładów naukowych, wyliczonych w § 1., ustęp 2., punkt II. wspomnianego rozporządzenia.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

305.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 28. października 1914,

dotyczące wyjątków od zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi.

Na zasadzie § 4. rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914, Dz. u. p. Nr. 291, o wydaniu zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi, zezwala się aż do dalszego zarządzenia na wypłaty, o ile one są konieczne celem uzyskania lub utrzymania w mocy patentów i praw do wzorów lub marek w Wielkiej Brytanii i Irlandyi tudzież w brytyjskich koloniach i posiadłościach, jakoteż we Francyi i w jej koloniach.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Trnka wlr. **Engel** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVII. — Wydana i rozesłana dnia 5. listopada 1914.

Treść: (№ 306 i 307.) 306. Rozporządzenie w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 10. lutego 1907 o taksie wojskowej. — 307. Rozporządzenie cesarskie, którem osoby cywilne w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa poddane zostają sądownictwu wojskowemu.

306.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 10. września 1914

w sprawie niektórych zmian ustawy z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, o taksie wojskowej.

Artykuł I.

Stosownie do artykułu V. noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, ma ustawa z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, przy zastąpieniu wszędzie oznaczenia „podatek osobisto-dochodowy“ przez słowa „podatek dochodowy“ mieć w § 3., punkt 1., ustęp pierwszy i w § 4., lit. *a* następujące brzmienie:

§ 3., punkt 1., ustęp pierwszy.

„Taksa zamiast służby wynosi rocznie przy dochodzie

	wyższym jak K	włącznie do K	K
1. klasa	1.600	1.800	11
2. „	1.800	2.000	13
3. „	2.000	2.400	17
4. „	2.400	2.800	23
5. „	2.800	3.200	29
6. „	3.200	3.600	35
7. „	3.600	4.000	43
8. „	4.000	4.800	55
9. „	4.800	5.600	70
10. „	5.600	6.600	88
11. „	6.600	7.800	113
12. klasa	7.800	9.200	143
13. „	9.200	11.000	182
14. „	11.000	13.000	232
15. „	13.000	15.000	285
16. „	15.000	17.000	339
17. „	17.000	19.000	394
18. „	19.000	22.000	458
19. „	22.000	26.000	564
20. „	26.000	30.000	678
21. „	30.000	34.000	795
22. „	34.000	38.000	915
23. „	38.000	44.000	1.050
24. „	44.000	52.000	1.260
25. „	52.000	60.000	1.500
26. „	60.000	68.000	1.753
27. „	68.000	76.000	2.018
28. „	76.000	84.000	2.292
29. „	84.000	92.000	2.574
30. „	92.000	100.000	2.865“

§ 4, lit. *a)*.

„ci, którzy w roku obowiązującym do płacenia taksy uwolnieni są od płacenia podatku dochodowego z tego powodu, iż ich dochód nie przenosi 1600 K (§ 155. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13);“

Artykuł II.

Powyższe zmienione postanowienia mają zastosowanie przy wymiarze taksy wojskowej za rok 1914 i na lata następujące.

Georgi wlr. **Engel** wlr.

307.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 4. listopada 1914,

którem osoby cywilne w razie zastanowienia zwyczajnego sądownictwa poddane zostają sądownictwu wojskowemu.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Osoby, poddane orzecznictwu cywilnych sądów karnych, poddaje się z powodu zbrodni morderstwa (§§ 134. do 138. powszechnej ustawy karnej), zabójstwa (§§ 140. do 142.), rabunku (§§ 190. do 196.) i podpalenia (§§ 166. do 168.), o ile zbrodnie te już i tak według § 2. l. 2 i 3 rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, nie mają być dochodzone przez sądy wojskowe, także w tych wypadkach orzecznictwu sądów karnych obrony krajowej, jeżeli osoby te wymienionych czynności karygodnych dopuszczą się po rozpoczęciu się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia na takim obszarze, w którym trybunał sądowy pierwszej instancyi, powołany do zwyczajnego orzecznictwa, zawiesił swoją działalność wskutek wydarzeń wojennych.

Pod tymi samymi warunkami podlega także zbrodnia kradzieży według § 174., I, lit. *a*, *b* i *c*, powszechnej ustawy karnej w brzmieniu ustawy z dnia 9. kwietnia 1910, Dz. u. p. Nr. 73, właściwości sądów obrony krajowej, w wypadku jednak § 174., I, lit. *c*, tylko wtedy, jeżeli wartość przedmiotu, który sprawca skradł lub usiłował skraść, przewyższa wartość pięćdziesięciu koron.

§ 2.

Postanowienia ustępu drugiego § 1. tudzież §§ 3. i 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 156, mają zastosowanie.

§ 3.

Zarządzone w § 1. orzecznictwo sądów wojskowych ustaje, skoro na pewnym obszarze podejmie ponownie swoją działalność trybunał sądowy pierwszej instancyi. Dochodzenia, których w tym czasie nie ukończono stanowczo wyrokiem sądu wojskowego, przechodzą do sądu zwyczajnego.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rząd ma w drodze rozporządzenia oznaczyć ustanie jego mocy obowiązującej.

§ 5.

Wykonanie tegoż poruczam Ministrowi sprawiedliwości i obrony krajowej w porozumieniu z Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 4. listopada 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. listopada 1914.

Treść: (№ 308.—311.) 308. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny zmienia się, wydane rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 19. sierpnia 1907 postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 10. lutego 1907 o taksie wojskowej. — 309. Obwieszczenie, dotyczące świadectw czeskiej szkoły przemysłowej żeńskiej w Prachaticach. — 310. Obwieszczenie, dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa, istniejącej w c. k. państwowej szkole przemysłowej w Bielaku. — 311. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia istniejącego w miejskiej szkole przemysłowej żeńskiej w Pradze oddziału zawodowego dla przemysłu modniarskiego jako taki zakład, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem zastępują w całości lub częściowo dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód przepisanego czasu trwania zatrudnienia w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym.

308.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 10. września 1914,

którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny zmienia się wydane rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 19. sierpnia 1907. Dz. u. p. Nr. 211, postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 10. lutego 1907. Dz. u. p. Nr. 30, o taksie wojskowej.

§ 1.

Na zasadzie postanowień § 87., IV., lit. *b*, ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, i rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 10. września 1914, Dz. u. p. Nr. 306, w sprawie niektórych zmian ustawy o taksie wojskowej z dnia 10. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 30, mają w wydanem do tej ustawy rozporządzeniu wykonawczem z dnia 19. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 211, zajść następujące zmiany:

A.

Postanowienia niżej wymienione mają opiewać, jak następuje:

Artykuł 2., punkt 1, lit. *d*.

„*d)* stosownie do § 1., punkt 2., lit. *d*, ustawy, ci, którzy przez jeden z czynów, wymienionych w ustępie pierwszym § 65. i w ustępie pierwszym § 66. ustawy o służbie wojskowej, uchylili się od poboru a w myśl § 16., punkt 1., ustęp ostatni, ustawy o służbie wojskowej nie mają już być pociągnięci do poboru z powodu upływu tego roku, w którym kończą 36. rok życia.

Rozpoczęciu się obowiązku płacenia taksy wojskowej nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że postępowanie karne przeciw dotyczącemu nie zostało rozpoczęte albo prawomocnie ukończone lub też, że z powodu przedawnienia nie może być już podjęte.

Pod przydybaniem w myśl § 2., lit. *d*, ustawy rozumieć należy nietylko przymusowe przytrzymanie dotyczącego, lecz w ogóle jego pobyt w kraju a zatem także jego dobrowolne stawienie się przed władzą.“

Artykuł 4., punkt 3., lit. *a*.

„*a)* co do uwolnionych (§ 1., punkt 2., lit. *b* ustawy) i co do wychodźców (§ 1., punkt 2., lit. *c* ustawy); w tych przypadkach rozciąga się obowiązek taksy wojskowej na każdy rok kalendarzowy, w którym dotyczące osoby byłyby jeszcze obowiązane do służby, gdyby nie były zostały uwolnione, względnie gdyby nie wyemigrowały. Obowiązek służbowy rozstrzygający o czasie trwania obowiązku płacenia taksy wojskowej (§ 8. ustawy o służbie wojskowej) należy w myśl postanowień § 2., ustęp drugi, ustawy (§ 87., IV., lit. *b*, punkt 4., ustawy o służbie wojskowej) przyjąć wówczas za 10letni, jeżeli odnośny uwolniony rzeczywiście rozpoczął trzeci rok służby prezencyjnej.

Artykuł 7., punkt 1. i 2.

„1. Taksa zamiast służby — z zastrzeżeniem zastosowania punktu 2. — wynosi rocznie przy

Klasa	Stopie podatku dochodowego		Odpowiadającym tej stopie podatkowej dochodzie		Koron
	od	włącznie do	wyższym jak	włącznie do	
	k o r o n				
1	13·60	15·20	1.600	1.800	11
2	17·—	18·70	1.800	2.000	13
3	20·40	24·40	2.000	2.400	17
4	28·50	32·60	2.400	2.800	23
5	36·70	40·80	2.800	3.200	29
6	44·90	49·—	3.200	3.600	35
7	55·10	61·30	3.600	4.000	43
8	69·50	79·50	4.000	4.800	55
9	90·—	100·50	4.800	5.600	70
10	112·50	127·—	5.600	6.600	88
11	145·50	164·—	6.600	7.800	113
12	184·50	207·—	7.800	9.200	143
13	234·—	273·—	9.200	11.000	182
14	309·—	348·—	11.000	13.000	232
15	387·—	428·—	13.000	15.000	285
16	469·—	510·—	15.000	17.000	339
17	552·—	597·—	17.000	19.000	394
18	643·—	706·—	19.000	22.000	458
19	793·—	886·—	22.000	26.000	564
20	978·—	1.071·—	26.000	30.000	678
21	1.169·—	1.267·—	30.000	34.000	795
22	1.365·—	1.463·—	34.000	38.000	915
23	1.561·—	1.705·—	38.000	44.000	1.050
24	1.905·—	2.106·—	44.000	52 000	1.260
25	2.307·—	2.513·—	52.000	60.000	1.500
26	2.719·—	2.935·—	60.000	68.000	1.753
27	3.152 —	3·378·—	68.000	76.000	2.018
28	3.615·—	3.852·—	76.000	84.000	2.292
29	4.089·—	4.336·—	84.000	92.000	2.574
30	4.584·—	4.841·—	92.000	100.000	2.865
31	5.109·—	5.377·—	100.000	108.000	3.165
32	5.645·—	5.913·—	108.000	116.000	3.465
33	6.181·—	6.449·—	116.000	124.000	3.765
34	6.717·—	6.985·—	124.000	132.000	4.065
35	7.253·—	7.521·—	132.000	140.000	4.365
36	7.789·—	8·057·—	140.000	148.000	4.665
37	8.325·—	8.593·—	148.000	156.000	4.965
38	8.861·—	9.129·—	156.000	164.000	5.265
39	9.397·—	9.665·—	164.000	172.000	5.565
40	9.933·—	10.201·—	172.000	180.000	5.865
41	10.469·—	10.737·—	180.000	188.000	6.165
42	11.005·—	11.273·—	188.000	196.000	6.465
43	11.541·—	12.030·—	196.000	210.000	6.833
44	12.700·—	13.370·—	210.000	230.000	7.538
45	14.040·—	14.710·—	230.000	250.000	8.288

i t. d.

Od każdych 20.000 K dochodu więcej podnosi się taksa zamiast służby o 750 K.

2. Taksę zamiast służby należy jednak tak wymierzać, ażeby od dochodu klasy wyższej po odciągnięciu taksy zamiast służby nie pozostawało nigdy mniej, jak od najwyższego dochodu klasy bezpośrednio niższej po odciągnięciu przypadającej na nią taksy zamiast służby a w pierwszej klasie taryfy nie mniej, jak 1.600 K. To postanowienie znajdzie zastosowanie we wszystkich przypadkach, w których różnica poszczególnych stóp taksy wojskowej jest większą, jak różnica między dochodem przyjętym za podstawę wymiaru taksy wojskowej a najwyższym dochodem klasy bezpośrednio niższej.

Przykład: Przypis podatku dochodowego w kwocie 217 K wskazuje, że za podstawę wzięto dochód 9.210 K. Od dochodu 9.210 K przypadałaby taksa zamiast służby w kwocie 182 K, obowiązanemu do taksy wojskowej pozostałoby zatem 9.210 K mniej 182 K = 9.028 K. Gdyby obowiązany do taksy wojskowej miał tylko najwyższy dochód bezpośrednio niższej 12. klasy taryfy, zatem 9.200 K, to po odciągnięciu taksy zamiast służby w kwocie 143 K, pozostałoby mu jeszcze 9,057 K, zatem o 29 K więcej. Należy przeto w tym przypadku (dochód 9.210 K) wymiemierzyć taksę zamiast służby nie w kwocie 182 K, lecz w kwocie 182 K mniej 29 K = 153 K.

Krótkie obliczenie:

9.210 — 9.057 = 153 koron.“

Artykuł 16., punkt 1., ustęp pierwszy do trzeciego.

„1. Władza podatkowa ma na podstawie swych zapisków urzędowych i po starannem stwierdzeniu identyczności osoby, bez dalszego badania, czy zachodzą warunki co do obowiązku taksy wojskowej, wpisać w formularzach zgłoszenia w przeznaczonem na to miejscu kwotę podatku dochodowego, przypisanego obowiązanemu do zgłoszenia na rok dotyczący, i to nie uwzględniając ewentualnej podwyżki dla mniej obciążonych gospodarstw domowych (§ 172. *a*, ust. o pod. os.) tudzież przy podaniu klasy tę kwotę, któraby przypadała na taksę zamiast służby według taryfy ustawowej przy uwzględnieniu postanowienia § 3., punkt 1., ustęp ostatni ustawy.

Jeżeli obowiązanemu do zgłoszenia nie przypisano podatku dochodowego u władzy podatkowej, właściwej ze względu na jego miejsce zamieszkania, należy to zaznaczyć.

Wspomnianych poprzednio dat dostarczyć należy także co do rodziców (jednego z rodziców), jeżeli ze zgłoszenia wynika, że rodzice (jedno z rodziców) jeszcze żyją. O ile przypisany rodzicom podatek dochodowy (bez

uwzględnienia podwyżki według § 172. *a*, ust. o pod. os.) nie wynosi więcej jak 61 K 30 h, a zatem wnosić każe na dochód nie przenoszący 4000 K, wpisać należy w dotyczącą rubrykę: nie więcej jak 61 K 30 h.“

Artykuł 28. punkt 1. i 2.

„1. Co do doręczania wydawanych według niniejszej ustawy wezwań, orzeczeń, zarządzeń, rozstrzygnień, nakazów płatniczych itp. stosować należy analogicznie postanowienia §§ 267. i 268. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, dotyczącej bezpośrednich podatków osobistych, a to postanowienia najpierw powołanego paragrafu w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (§ 9. *a*, punkt 2. ustawy).

Stosownie do tego uskuteczniać należy doręczenie wspomnianych w pierwszym ustępie urzędowych załatwień albo bezpośrednio przez organa władzy albo przez zwierzchność gminną albo przez pocztę.

2. Doręczenie uskutecznia się za potwierdzeniem odbioru albo do rąk własnych adresata albo jego pełnomocnika. Jeżeli adwokata lub notaryusza, któremu miano doręczyć jako pełnomocnikowi, nie zastano w jego kancelaryi, wówczas można dokonać doręczenia do rąk każdej osoby tamże obecnej, o ile organowi doręczającemu jest wiadomem, iż ona jest funkcyonaryuszem lub sługą adwokata lub notaryusza.

Męża uważa się za pełnomocnika nierozwiedzionej żony, wyjąwszy, gdyby on sam nie był własnowolnym, względnie gdyby żona co do swego majątku pozostawała pod inną kuratelą, albo gdyby żona sama temu domniemaniu wyraźnie się sprzeciwiła.“

B.

1. Oznaczenie „podatek osobisto-dochodowy“ należy wszędzie zastąpić słowami „podatek dochodowy.“

2. W artykule 2., punkt 1., lit. *b*, należy słowa „§ 40., lit. *b*,“ zastąpić słowami „§ 35., punkt 1., lit. *c*, i § 60.“

3. W artykule 3., punkt 1., lit. *a*, należy słowa „7 K 20 h“ zastąpić słowami „13 K 60 h.“

4. W artykule 3., punk 1., lit. *a*,
w artykule 10., punkt 5., ustęp pierwszy,
w artykule 13., punkt 1., ustęp drugi,
w obwieszczeniu według wzoru I. ustęp drugi,
w formularzu zgłoszenia według wzoru II., strona 2., ustęp pierwszy,
w nakazie płatniczym według wzoru VI., strona 2., ustęp czwarty, i
w nakazie płatniczym według wzoru VII., strona 2., ustęp trzeci,
należy słowa „1.200 K“ zastąpić słowami „1.600 K,

5. W artykule 3., punkt 1., lit. *c*, jakoteż w nakazach płatniczych według wzoru VI. i VII., strona 2., ustęp czwarty, należy słowa „§ 10.“ zastąpić słowami „§ 7.“

6. W artykule 18., punkt 4., ustęp pierwszy, należy słowa „§ 36“ zastąpić słowami „§ 37.“

7. W formularzu zgłoszenia według wzoru II., strona 1., u dołu należy słowa: „przypisany podatek osobisto-dochodowy“ zastąpić słowami „przypisany podatek dochodowy bez podwyżki“; następie ma na stronie 1. nakazów płatniczych według wzoru VI. i VII. w miejsce nagłówka rubryki: „przypis podatku osobisto-dochodowego“, względnie w miejsce słów: „przypis podatku osobisto-dochodowego“ rodziców . . . “ wejść nagłówek: „przypis podatku dochodowego bez podwyżki“, względnie mają wejść słowa „przypis podatku dochodowego bez podwyżki rodziców. . . .“

8. Wykaz według wzoru IV. ma otrzymać brzmienie uwidocznione w załączniku.

9. W tabeli na stronie 2., wzoru VI. mają odpaść trzy pierwsze klasy; w pierwszej rubryce tej tabeli należy oznaczenia „4., 5.“, i tak dalej do „33.“ klasy zastąpić cyframi „1., 2.“ i tak dalej do „30.“ klasy.

§ 2.

Ponadto zarządza się:

1. W artykule 9., punkt 2., ma odpaść ustęp drugi a po punkcie 2. tego artykułu należy dodać jako punkt 3.:

„3. Do płacenia taksy rodzicielskiej jest obowiązana pod warunkami wymienionymi w punkcie 1. także matka nieślubna, nie zaś ojciec nieślubny, obowiązanego do opłacania taksy zamiast służby.“

2. Artykuł 21., punkty 3. i 4., otrzymają następujące brzmienie:

„3. Co do uiścić się mających taks wojskowych sporządzić należy wykaz przepisów według wzoru VIII. i udzielić go urzędowi podatkowemu w siedzibie władzy wymiarowej.

Wszystkie przypisy taks wojskowych, wszelkie zmiany w przypisie, wymiary dodatkowe tudzież uskuteczniane w poszczególnych przypadkach wymiary i odpisania należy za każdy kwartał zestawiać w wykazie

według wzoru IX. i udzielać go departamentowi rachunkowemu krajowej dyrekcyi skarbu. Wpisywanie do tego wykazu nie ma być uskuteczniane indywidualnie lecz tylko sumarycznie, to jest w sumach końcowych poszczególnych zarządzeń w sprawie przypisów i odpisań, a to oddzielnie co do taksy zamiast służby i taksy rodzicielskiej.

Zaliczenie i utrzymanie w ewidencyi taks wojskowych i cenzurę poddzienników etatowych „Taksa wojskowa“ uregulują osobne przepisy.

4. Postanowienia punktów 1. i 2. będą stosowane analogicznie przy wymiarach dodatkowych, tudzież przy osobnych wymiarach taks wojskowych z powodu wychodźctwa i w razie przydybania zbiegów popisowych i to w obydwu ostatnich wypadkach z tą zmianą, że wymiar ma nastąpić z góry za cały czas trwania obowiązku taksy wojskowej a nakaz płatniczy tylko raz się ma wygotować.

Zmiany w przypisie taksy wojskowej, dodatkowe i osobne wymiary i odpisania podać należy w każdym poszczególnym przypadku do wiadomości dotyczącemu urzędowi podatkowemu; przy odpisaniach taks wojskowych z powodu niemożności ściągnięcia ma jednak odpaść tego rodzaju zawiadamianie urzędów podatkowych w każdym poszczególnym przypadku; w takich przypadkach należy przestrzegać następującego sposobu postępowania: urzędy podatkowe pobierające mają swoje wnioski na odpisanie taks wojskowych, których nie można ściągnąć, zbierać za każdy kwartał do wykazu według wzoru X., a to oddzielnie co do taksy zamiast służby, taksy rodzicielskiej tudzież taksy wojskowej według ustawy z dnia 13. czerwca 1880, Dz. u. p. Nr. 70. i przedkładać wykaz ten władzy wymiarowej najpóźniej w ciągu 8. dni po upływie każdego kwartału; władza ta ma następnie po uwidocznieniu w rubryce 8. wspomnianego wykazu wzór X. orzeczeń w sprawie odnośnych wniosków na odpisania, należących tak do kompetencyi tej władzy jak i do kompetencyi politycznej władzy krajowej, zwrócić wykaz ten z powrotem dotyczącemu urzędowi podatkowemu.“

3. Artykuł 23., punkt 2., ustęp czwarty, opiewać będzie jak następuje:

„Jako zabezpieczenie mogą wchodzić w rachubę: zastawienie poborów z płacy (poborów służbowych) osób obowiązanych do taksy wojskowej, o ile te pobory otrzymuje się conajmniej miesięcznie, jakoteż udzielenie prawa zastawu na położonych w kraju ruchomościach albo nieruchomościach obowiązanego do taksy wojskowej, względnie osoby trzeciej albo też przyjęcie poręki przez osobę wypłacalną, mającą swą siedzibę w kraju.“

4. Artykuł 27., punkt 2., opiewać będzie:

„2. Wydatki na formularze, przepisane dla zgłoszenia obowiązanych do taksy wojskowej, tudzież na potrzebne dla c. k. politycznych władz powiatowych druki według wzorów podanych w załącznikach I., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. i X. ponosi etat Ministerstwa obrony krajowej.“

5. Artykuł 29., punkt 3., ustęp drugi opiewać będzie:

„Tego rodzaju wymiarów taks wojskowych w myśl artykułu dopieroco wymienionego można dokonywać jednak tylko odnośnie do takich osób, które już stosownie do postanowień § 1. względnie § 4. ustawy z dnia 13. czerwca 1880, Dz. u. p. Nr. 70, podlegały obowiązkowi taksy wojskowej w pierwszym rzędzie lub subsydyarnie. Drogą tego rodzaju dodatkowego wymiaru można wymierzyć tylko bądź taksę zamiast służby (w razie istnienia obowiązku taksy wojskowej w pierwszym rzędzie) bądź taksę rodzicielską (w razie istnienia subsydyarnego obowiązku taksy wojskowej), nigdy jednak taksy zamiast służby i taksy rodzicielskiej obok siebie.“

§ 3.

Niniejsze zmienione postanowienia mają zastosowanie co do wymiaru taksy wojskowej za rok 1914 i lata następne.

Georgi wlr. **Engel** wlr.

Wzór IV.

Powiatowa komenda uzupełniająca .....

Powiatowa komenda uzupełniająca obrony krajowej .....

Wykaz

osób w .... kwartale 19.. przed ukończeniem obowiązku służbowego z powodu trwałej, powstałej nie wskutek odbywania czynnej służby wojskowej niezdolności, z wspólnego wojska (marynarki wojennej) albo z obrony krajowej uwolnionych, których gmina przynależności (stawiennictwa) leży w powiecie politycznym .....

Liczba bieżąca	Rok urodzenia	Numer losu	Nazwisko i imię, stan, charakter, zatrudnienie, zajęcie	Gmina przynależności	Wystąpienie nastąpiło		Zamierza zamieszkać w	Wymienienie, czy uwolniony rozpoczął istotnie trzeci rok służby prezencyjnej *)	Uwaga **)
					na podstawie ..... (daty dotyczącego rozporządzenia *)	dnia			

*) Rubrykę tę należy wypełnić tylko odnośnie do tych uwolnionych z wspólnego wojska, którzy zostali asenterowani na podstawie ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, jakoteż odnośnie do uwolnionych z obrony krajowej.

**) Tu należy ile możności nadmienić, na czem opiera się przypuszczenie, że ułomność uzasadniająca niezdolność do służby powstała nie wskutek odbywania czynnej służby wojskowej. Z dotyczących dokumentów dołączyć należy uwierzytelnione odpisy.

Udziela się

*) .....

w

.....

celem ewentualnego wzięcia w ewidencyę obowiązanych do taksy wojskowej.

Data: Podpis:

....

*) Nazwa politycznej władzy powiatowej gminy przynależności (stawiennictwa) uwolnionego.

Wzór IX.

Polityczna władza powiatowa .....

Urząd podatkowy .....

Wykaz

kwot taks wojskowych, $\frac{\text{przy}}{\text{od}}$pisanych w roku 19..

Liczba porządkowa	Data i liczba rozporządzenia	Przypis				Odpisanie								Uwaga
		taksa zamiast służby		taksa rodzicielska		taksa zamiast służby				taksa rodzicielska				
						zaległość		należytość bieżąca		zaległość		należytość bieżąca		
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	

Uwaga: W tym wykazie należy wyszczególnić tylko sumy końcowe poszczególnych rozporządzeń, wystosowanych do urzędu podatkowego.

Wzór X.

Okrąg administracyjny: .....

Polityczna władza powiatowa: .....

Urząd podatkowy: ....

Wykaz

taks zamiast służby,

taks rodzicielskich,

taks wojskowych,

według ustawy z dnia 13. czerwca 1880, Dz. u. p. Nr. 70.

co do których w .... kwartale 19..

postawiono wniosek na odpisanie z powodu **nieściągalności.**

Uwaga: Dla każdego rodzaju wyżej wymienionych taks wojskowych należy sporządzić odrębny wykaz.

Liczba porządkowa	1	2	3	4	5
	Imię i nazwisko	Rok urodzenia	Gmina przynależności	Zatrudnienie	Uzasadnienie odpisania
	obowiązanego do taksy				

Kolumnę 2. do 4. włącznie należy wypełnić tylko wtedy, jeżeli to jest potrzebnem dla stwierdzenia

6	7																8
Liczba porządkowa rejestru przypisów	Zaległość dotyczy roku																Uwaga
	19..		19..		19..		19..		19..		19..		19..		razem		
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	

tożsamości obowiązanego do taksy.

309.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 12. października 1914,

dotyczące świadectw czeskiej szkoły przemysłowej żeńskiej w Prachaticach.

Na podstawie § 14. *d*, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, przyjmuje się czeską szkołę przemysłową żeńską w Prachaticach do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do ubrań kobiecych i dziecięcych, zastępują dowód prawidłowego ukończenia nauki.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

310.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 17. października 1914,

dotyczące świadectw żeńskiej szkoły przemysłowej szycia bielizny i krawiectwa, istniejącej w c. k. państwowej szkole przemysłowej w Bielaku.

Na podstawie § 14. *d*, ustęp 3., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, przyjmuje się żeńską szkołę przemysłową szycia bielizny i krawiectwa, istniejącą w c. k. państwowej szkole przemysłowej w Bielaku, do spisu tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa zastępują przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego, ograniczonego do ubrań kobiecych i dziecięcych, dowód prawidłowego ukończenia nauki.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

311.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 17. października 1914,

dotyczące oznaczenia istniejącego w miejskiej szkole przemysłowej żeńskiej w Pradze oddziału zawodowego dla przemysłu modniarskiego jako taki zakład, którego świadectwa uczęszczania z pomyślnym skutkiem zastępują w całości lub częściowo dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, względnie dowód przepisanego czasu trwania zatrudnienia w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym.

Na zasadzie § 14. *a*, ustawy przemysłowej z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacyi przemysłowej, zarządza się, że rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193, ma być stosowane w ten sam sposób jak do zakładów naukowych, wyliczonych w § 1., ustęp 2., punkt II. tegoż rozporządzenia także do istniejącego w miejskiej szkole przemysłowej żeńskiej w Pradze oddziału zawodowego dla przemysłu modniarskiego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Trnka wlr. **Schuster** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXIX. — Wydana i rozesłana dnia 13. listopada 1914.

Treść: (№ 312—314.) 312. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania elektrycznej wązkotorowej kolejki od ulicy Parkstrasse do hotelu Stiegla w Bozen. — 313. Rozporządzenie, dotyczące sporządzania w sądzie dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości. — 314. Rozporządzenie w sprawie dostarczania węgla.

312.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 31. października 1914,

dotyczące koncesyonowania elektrycznej wązkotorowej kolejki od ulicy Parkstrasse do hotelu Stiegla w Bozen.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami gminie miasta Bozen w związku z gminą miasta Meran koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu oznaczonej poniżej wązkotorowej kolejki elektrycznej, a mianowicie od ulicy Parkstrasse w połączeniu ze wspólnie używanym szlakiem kolejki na obszarze miasta Bozen i w jego okolicy, będącej przedmiotem obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. kwietnia 1908. Dz. u. p. Nr. 79, przez plac przed dworcem kolei południowej Bozen—Gries przez ulicę Bahnhofstrasse przy współużyciu toru kolei Rittnerbahn aż do hotelu Glassera, następnie przez ulicę Bahnhofstrasse i gościniec włoski aż do hotelu Stiegla, a to pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesyonowanej kolei żelaznej korzystają koncesyonaryuszki z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII. względnie XXXII., ust. 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

§ 2.

Koncesyonaryuszki mają obowiązek ukończenia budowy wspomnianej na wstępie kolei żelaznej najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny, trwający do dnia 11. kwietnia 1998.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć mają koncesyonaryuszki na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucyę w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucyę tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei żelaznej nadaje się koncesyonaryuszkom prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takie same prawo przyzna się koncesyonaryuszkom także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie uznałby c. k. Rząd za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

O ileby celem budowy koncesyonowanej kolei miano użyć dróg publicznych, nie pozostających w zarządzie gminy Bozen, winne koncesyonaryuszki postarać się o pozwolenie u osób, które są obowiązane do utrzymywania tych dróg, względnie u tych władz i organów, które według obowiązujących ustaw są powołane do udzielania pozwolenia na używanie drogi.

§ 5.

Zresztą mają do wspomnianej na wstępie kolejki analogiczne zastosowanie §§ 5. do 15. włącznie, 17. i 18. obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. kwietnia 1908, Dz. u. p. Nr. 79, dotyczącego koncesyonowania elektrycznej wązkotorowej kolejki na obszarze miasto Bozen i w jego okolicy.

§ 6.

W miejsce § 16. obwieszczenia z dnia 11. kwietnia 1908, Dz. u. p. Nr. 79, który się obecnie uchyla, mają mieć na przyszłość w równej mierze zastosowanie tak do kolejek, koncesyonowanych wspomnianem wyżej obwieszczeniem, jak do kolejek, koncesyonowanych obwieszczeniem niniejszem, następujące postanowienia:

Z wyjątkiem wyraźnego zezwolenia c. k. Rządu nie wolno koncesyonaryuszkom powierzać ruchu na koncesyonowanych kolejach żelaznych osobom trzecim na własny lub cudzy rachunek ani prowadzić ruchu na rachunek cudzy.

C. k. Rządowi wolno będzie zezwolenie do utrzymywania ruchu na koncesyonowanych liniach kolejowych na rachunek kogo innego aniżeli koncesyonaryuszek uczynić zawisłem od warunku, aby 25letni czasokres, ustanowiony w przytoczonych w § 1. niniejszego obwieszczenia artykułach X. i XXXII., ustęp 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, tudzież 90letni czas trwania koncesyi, ustanowiony w § 14., ust. 1., obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 11. kwietnia 1908, Dz. u. p. Nr. 79, względnie w § 2. niniejszego obwieszczenia, został odpowiednio skrócony; nadto będzie wolno Rządowi zastrzedz sobie prawo wykupna i przepadku pod warunkami, które będą później bliżej oznaczone.

Forster wlr.

313.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 6. listopada 1914,

dotyczące sporządzania w sądzie dokumentów w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości.

Na zasadzie artykułów II. i X. rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116 (noweli o dzieleniu parcel), zezwala się na wniosek wyższego sądu krajowego w Tryeście wszystkim sądom powiatowym w okręgu tryesteńskiego sądu krajowego z wyjątkiem Tryestu i wszystkim sądom powiatowym w okręgu sądu obwodowego w Rovigno z wyjątkiem Poli, aby sporządzały po myśli postanowień artykułów II. do VIII. powyższego rozporządzenia cesarskiego dokumenta prawne w przedmiocie nabycia nieruchomości o małej wartości.

Hochenburger wlr.

314.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 11. listopada 1914

w sprawie dostarczania węgla.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Minister robót publicznych może wydać wszelkie potrzebne zarządzenia celem utrzymania bez przeszkód ruchu w kopalniach węgla.

Jeżeli nagłego braku węgla nie można w ogólności pokryć w inny sposób albo możnaby go pokryć tylko po niestosunkowo wysokich cenach, może Minister robót publicznych zarządzić, aby celem zwiększenia eksploatacyi węgla puszczono w ruch czasowo ograniczone kopalnie, aby celem wydobywania i dostawiania węgla pracowano w szychtach nadzwyczajnych i potrzebne w tym celu roboty spełniano także w niedziele; może on również zarządzić, aby w istniejących kopalniach utrzymywano ruch według planów, które uzyskały jego zatwierdzenie lub zostały przez niego przepisane.

Za pracę w szychtach nadzwyczajnych i niedzielnych należy robotników osobno wynagradzać.

§ 2.

Jeżeli zachodzą warunki, przewidziane w § 1., ustęp 2., może Minister robót publicznych w razie grożącego braku węgla nałożyć na posiadaczy kopalń obowiązek dostarczania węgla ze swych przedsiębiorstw w pewnych oznaczonych ilościach i gatunkach w celu wskazanego interesem publicznym zaopatrzenia ludności lub celem zaspokojenia koniecznego zapotrzebowania publicznego.

Taki sam obowiązek można nałożyć na handlarzy węglem co do ich zapasów węgla krajowego.

Istniejące kontrakty nie zwalniają od obowiązku dostarczenia zażądanego węgla.

§ 3.

Za węgiel, zażądany według § 2., winien sąd w braku dobrowolnego porozumienia oznaczyć w postępowaniu niespornem stosowne odszkodowanie po wysłuchaniu zaprzysiężonych rzeczoznawców, tudzież za przybraniem osób, dla których zażądano węgla i o ile możności posiadaczy przedsiębiorstw, zobowiązanych do dostawy.

Do orzekania właściwym jest sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorstwa, zobowiązanego do dostawy. Orzeczenie można zaczepić w ciągu ośmiu dni w drodze rekursu. Nie odracza to jednak zobowiązania do dostawy. Od orzeczenia, wydanego w drugiej instancyi, środek prawny jest niedopuszczalny.

Jeżeli nie przyjdzie do skutku porozumienie innego rodzaju, należy zapłacić cenę w gotówce przed oddaniem węgla albo zabezpieczyć zapłatę, która ma być uiszczona w ciągu 14. dni od dnia oddania.

W przypadkach szczególnie naglących, zwłaszcza celem usunięcia już powstałego albo bezpośrednio grożącego braku węgla może Minister robót publicznych zarządzić wyjątkowo, że dostawa zażądanego węgla winna odbyć się nawet przed ustaleniem ceny za daniem zabezpieczenia, które należy równocześnie oznaczyć.

§ 4.

Urządzenia do składania i przechowywania węgla można pod warunkami, podanymi w § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284, uznać za budowle uprzywilejowane i traktować je następnie według postanowień tego rozporządzenia.

§ 5.

1. Kto obowiązki, nałożone na niego na zasadzie §§ 1. i 2. narusza,

2. kto nie spełnia robót, zarządzonych na zasadzie § 1. lub innych od spełniania takich robót wstrzymuje lub wstrzymać usiłuje,

3. kto wydobywanie lub dostawę węgla udaremnia lub na szwank naraża,

będzie karany grzywną aż do 5000 koron albo aresztem aż do sześciu miesięcy, o ile według ustaw obowiązujących odnośna czynność nie podlega karze surowszej.

Postępowanie z powodu przytoczonych w paragrafie niniejszym przekroczeń należy, o ile chodzi o posiadaczy kopalń i ich funkcyonaryuszy, do władz górniczych, w pierwszej instancyi do starostwa górniczego, zaś o ile chodzi o wszystkie inne osoby, do władz politycznych, w pierwszej instancyi do politycznej władzy powiatowej.

Orzeczenia karne, wydane przez władze górnicze, należy wykonywać w drodze władz politycznych a w razie potrzeby w drodze sądowej.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXX. — Wydana i rozesłana dnia 15. listopada 1914.

Treść: (№ 315 i 316.) 315. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej. — 316. Rozporządzenie celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. października 1914, dotyczącego przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej.

315.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 31. października 1914,

dotyczące przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się Rząd do przyznania ulg w opłacaniu stempli i należytości bezpośrednich dla fundacyi, darów, podarunków i innych ofiar na cele pieczy wojennej, o ile fundacya czy ofiara nastąpiła w czasie między dniem 1. sierpnia 1914 a chwilą, która będzie w drodze rozporządzenia oznaczoną.

§ 2.

Dary, podarunki i inne ofiary, które kasy oszczędności jakoteż stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, oznaczone w § 83., l., lit. *f*, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, przeznaczyły na cele pieczy wojennej w roku 1914 lub przeznaczą jeszcze do końca roku 1915, należy uważać przy wymiarze podatku zarobkowego za wydatki policzalne.

O ile datki dobrowolne na cele, wspomniane w ustępie pierwszym, będą złożone przez inne przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków, może Rząd przyznać także i tym przedsiębiorstwom prawo traktowania tego rodzaju wydatków za policzalne przy wymiarze podatku zarobkowego.

§ 3.

Bliższe postanowienia, a w szczególności także w sprawie oznaczenia, do jakich celów pieczy wojennej mają zastosowanie przepisy §§ 1. i 2., będą wydane w drodze rozporządzenia.

§ 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 31. października 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

316.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. listopada 1914

celem wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, dotyczącego przyznania ulg należytościowych i podatkowych z powodu ofiar na cele pieczy wojennej.

W wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 315, wydaje się na zasadzie §§ 3. i 4. tegoż rozporządzenia postanowienia następujące:

Artykuł 1.

Cele pieczy wojennej.

Za ofiary na cele pieczy wojennej po myśli rozporządzenia cesarskiego uważa się ofiary dobrowolne o charakterze powszechnej użyteczności lub humanitarnym na cele następujące:

1. Wszelkie poparcie materyalne prowadzenia wojny przez c. i k. siłę zbrojną;

2. Piecza nad osobami wojskowemi, jakoteż nad osobami, wziętemi przez nieprzyjaciela jako jeńcy lub zakładnicy (§ 1., ustęp 2. i 3. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178) i nad członkami ich rodzin;

3. Piecza nad osobami, które na wojnie odniosły rany lub z powodu swej służby wojennej zachorowały;

4. Piecza nad rodzinami pozostałemi po poległych na wojnie lub po osobach, które zmarły z powodu na wojnie poniesionych ran lub choroby;

5. Piecza nad bezrobotnymi i członkami ich rodzin;

6. Piecza nad obszarami bezpośrednio przez wojnę nawiedzonymi i nad ich mieszkańcami.

Ulgi należytościowe i podatkowe, przytoczone w następnych artykułach, będą tedy przysługiwały w szczególności ofiarom

na Towarzystwo Czerwonego krzyża,

dla Biura pomocy wojennej w Ministerstwie spraw wewnętrznych,

dla Urzędu pieczy wojennej w c. i k. Ministerstwie wojny tudzież na rozmaite w poszczególnych krajach istniejące filie tych organizacyi,

wreszcie ofiarom dla rozmaitych miejsc zbiorczych zorganizowanej pieczy nad bezrobotnymi.

Artykuł 2.

Ulgi należytościowe.

Podania o przyznanie ulg należytościowych, przewidzianych w § 1. rozporządzenia cesarskiego, należy wnosić do powołanej do wymiaru należytości kierującej władzy skarbowej pierwszej instancyi (urzędu wymiaru należytości, oddziału należytościowego powiatowej dyrekcyi skarbu). Podania takie są wolne od stempla.

Pisma, jakie bywają zwyczajnie przy przeznaczaniu ofiar wspomnianego w artykule 1. rodzaju wystosowywane do odbiorcy ofiary, a które nie zawierają oświadczenia woli w sprawie zawarcia czynności prawnej, a mianowicie zwyczajne pisma zawiadamiające i towarzyszące nie uzasadniają obowiązku opłaty należytości od ofiary; w przypadkach tych nie potrzeba zatem wnosić podania o przyznanie ulg należytościowych po myśli ustępu pierwszego.

Artykuł 3.

Ulgi w podatku zarobkowym.

1. O ile chodzi o towarzystwa z ogr. por., podlegające szczególnemu podatkowi zarobkowemu albo o przedsiębiorstwa, uprzywilejowane stosownie do § 85 u. o p. o., stanowią ofiary dobrowolne na cele pieczy wojennej już według dotychczasowych postanowień ustawowych wydatek policzalny przy wymiarze podatku zarobkowego (§ 94., lit *e*, u. o p. o., i § 115., IV., l. 1., ustawy z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58). Wobec tego rozporządzenie cesarskie ma znaczenie tylko dla innych przedsiębiorstw, podlegających szczególnemu podatkowi zarobkowemu, z któremi należy postępować po myśli poniżej wymienionych punktów 2. i 3.

2. O ile chodzi o kasy oszczędności albo o stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, to znaczy o takie przedsiębiorstwa, które co do prawno-podatkowego traktowania ofiar są już i tak uprzywilejowane stosownie do § 85. u. o p. o. (punkt 1.), należy wszystkie w latach 1914 i 1915 na cele pieczy wojennej przeznaczone dary, podarunki, fundacye i inne ofiary (artykuł 1.) uważać przy wymiarze podatku zarobkowego za wydatek potrącalny.

3. Przy wszystkich innych (nie wymienionych w punktach 1. i 2.) przedsiębiorstwach, obowiązanych do publicznego składania rachunków, należy potrącać tylko te ofiary dobrowolne na cele pieczy wojennej, które zostały wyznaczone po dniu ogłoszenia rozporządzenia cesarskiego,

to jest po dniu 15. listopada 1914. Dary i inne ofiary, przeznaczone na cele pieczy wojennej przed powyższym terminem, będzie można na mocy upoważnienia Ministerstwa skarbu traktować jako pozycye potrącalne w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących.

4. W przypadkach wątpliwych władza podatkowa zażąda od przedsiębiorstwa dowodu (na przykład wyciągu z rachunków) na okoliczność, czy wyznaczenie ofiary nastąpiło istotnie w roku 1914, lub 1915, względnie dopiero po oznaczonym w punkcie 3. terminie.

Artykuł 4.

Postanowienia wspólne.

O ile ustawa z dnia 13. kwietnia 1909, Dz. u. p. Nr. 58, dotycząca ulg podatkowych i należytościowych dla austryackiego Towarzystwa Czerwonego krzyża, wskutek rozporządzenia cesarskiego i postanowień powyższych nie doznała pewnego rozszerzenia, pozostaje ona jak dotąd tak i nadal w mocy bez zmiany.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu ogłoszenia równocześnie z rozporządzeniem cesarskiem.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXI. — Wydana i rozesłana dnia 18. listopada 1914.

Treść: № 317. Rozporządzenie, dotyczące wydawania towarów z publicznych domów składowych bez zwrotu listu składowego.

317.

Rozporządzenie Ministrów handlu, skarbu i sprawiedliwości z dnia 17. listopada 1914,

dotyczące wydawania towarów z publicznych domów składowych bez zwrotu listu składowego.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się:

Jeżeli wskutek wydarzeń wojennych nie można przedłożyć listu składowego a w danym przypadku nie zachodzi wątpliwość co do uprawnienia osoby, nie posiadającej listu składowego w celu pobrania towaru, może Ministerstwo handlu upoważnić publiczny dom składowy do wydania złożonego na skład towaru pomimo nieprzedłożenia listu składowego, o ile to jest potrzebnem dla zaopatrywania ludności w przedmioty codziennego użytku.

Należy jednak w odpowiedni sposób postarać się o zabezpieczenie ewentualnych roszczeń posiadacza listu składowego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Schuster** wlr.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXII. — Wydana i rozesłana dnia 20. listopada 1914.

Treść: № 318. Rozporządzenie, którem zmienia się postanowienia w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

318.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 19. listopada 1914,

którem zmienia się postanowienia w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia Cesarskiego z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 278, zmienia się następujące postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 279.

§ 1.

§ 4., ustęp 2., l. I., lit. *b*, ma opiewać:

„*b)* potrzebny jest do zaspokojenia roszczeń państwa lub opłacenia podatków i danin publicznych.“

§ 2.

§ 5., ustęp 3., ma opiewać:

„Należytości, złożonych przez sądy, można żądać bez ograniczenia.“

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Podniesione przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia roszczenia o świadczenie zwrotów z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładkowych celem uskutecznienia wpłat na rzecz pożyczek państwa, podlegają ustawowemu odroczeniu zapłaty, o ile już nie dokonano przekazania lub przesłania kasie, powołanej do przyjmowania.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 24. listopada 1914.

Treść: (№ 319 i 320.) 319. Rozporządzenie cesarskie w sprawie przedłużenia okresu czynności rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, ustępujących z dniem 31. grudnia 1914. — 320. Rozporządzenie, dotyczące sprzedaży jubileuszowych kart korespondencyjnych, wydanych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 7. sierpnia 1908, po zaopatrzeniu ich nowym drukiem.

319.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. listopada 1914

w sprawie przedłużenia okresu czynności rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, ustępujących z dniem 31. grudnia 1914.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Okres czynności tych rzeczywistych członków izb handlowych i przemysłowych, których mandat wedle § 6. ustawy z dnia 29. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 85, dotyczącej organizacyi izb handlowych i przemysłowych, upływa z dniem 31. grudnia 1914, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1915.

Artykuł 2.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie w dniu 31. grudnia 1914.

Wykonanie jego poruczam Mojemu Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 15. listopada 1914.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.
Hochenburger włr.
Forster włr.
Trnka włr.
Zenker włr.
Georgi włr.
Heinold włr.
Hussarek włr.
Schuster włr.
Engel włr.
Morawski włr.

320.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. listopada 1914,

dotyczące sprzedaży jubileuszowych kart korespondencyjnych, wydanych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 7. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 160, po zaopatrzeniu ich nowym drukiem.

Jubileuszowe karty korespondencyjne, wydane dla powszechnego obrotu na zasadzie rozporządzenia

Ministerstwa handlu z dnia 7. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 160, których sprzedaż zastanowiono w dniu 31. grudnia 1908, zostały zaopatrzone na stronie przedniej na brzegu górnym, przeznaczonym na doniesienia pisemne, drukiem, przedstawiającym koronę cesarską, otoczoną wstążką pisma i ornamentacyą z liści. Korona i ornamentacya z liści zrobione są w barwie żółtej na tle czarnem. Wstążka pisma nosi napis: „Viribus unitis 1914“ o barwie białej na tle czarnem.

Sprzedaż tych kart rozpoczyna się począwszy od dnia 2. grudnia 1914.

Cena przy sprzedaży jednej karty wynosi 15 halerzy, przy sprzedaży pakietu z 30 sztukami kart **4 K 05 h.**

Dochód, uzyskany ze sprzedaży po potrąceniu kosztów wyrobu, należytości pocztowej i prowizyi od sprzedaży, przeznacza się na wsparcia dla wdów i sierót po poległych żołnierzach.

Karty będą utrzymywane na sprzedaż w urzędach pocztowych w siedzibie politycznych władz krajowych; można je jednak zamawiać także we wszystkich innych urzędach pocztowych.

Wymiana i kupno z powrotem tych kart niema miejsca.

Schuster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 26. listopada 1914.

Treść: (№ 321. i 322.) 321. Rozporządzenie cesarskie w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych (czwarte rozporządzenie o odroczeniu zapłaty). — 322. Rozporządzenie całego Ministerstwa w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

321.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25. listopada 1914

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych (czwarte rozporządzenie o odroczeniu zapłaty).

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Rozciągłość odroczenia zapłaty.

§ 1.

(1) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, jakoteż wierzytelności pieniężne z kontraktów ubezpieczenia, które zawarto przed tym dniem, doznają zwłoki w zapłacie według następujących postanowień.

(2) O ile inaczej nie postanowiono w §§ 2. do 5. i nie naruszając sędziowskiego odroczenia zapłaty, przewidzianego w §§ 18. do 21. są wyłączone od odroczenia zapłaty oprócz kwot, które już rozporządzeniem cesarskiem z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, w brzmieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 280, zostały wyłączone od odroczenia co do zapłaty, następujące dalsze kwoty i należy zapłacić:

a) 25 procent wierzytelności, które zapadły najpóźniej dnia 31. sierpnia 1914, przy wekslach i czekach jednak conajmniej kwotę 100 K,

w dniu 14. grudnia 1914, jeżeli wierzytelność zapadła najpóźniej dnia 14. sierpnia 1914,

w dniu miesiąca grudnia 1914, odpowiadającym co do liczby dniowi zapadłości, jeżeli wierzytelność zapadła między dniem 15. a dniem 31. sierpnia 1914;

b) 25 procent wierzytelności, które zapadły w wrześniu i październiku 1914, przy wekslach i czekach jednak conajmniej kwotę 100 K,

w tym dniu miesiąca stycznia 1915, który odpowiada co do liczby dniowi zapadłości.

(3) Kwotę częściową, którą należy zapłacić, winno się obliczyć według kwoty wierzytelności w dniu 1. sierpnia 1914, lub w jej późniejszym dniu zapadłości; zarazem z kwotą częściową należy zapłacić odsetki od całej wierzytelności niezapłaconej, bieżące do dnia zapadłości, tudzież ewentualne należytości uboczne.

(4) Resztę wierzytelności, które do dnia 30. listopada 1914, włącznie zapadły lub mają zapaść, tudzież wierzytelności, które zapadną w grudniu 1914 i w. styczniu 1915, odracza się tymczasowo w zapłacie do dnia 31. stycznia 1915 włącznie.

Wierzytelności wyłączone w zupełności od odroczenia.

§ 2.

Od ustawowego odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są w zupełności wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług (§ 1151. do 1163. p. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu kontraktów najmu i dzierżawy;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych:

a) na podstawie wierzytelności, które służą przedewszystkiem na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych,

b) na podstawie zabezpieczonych w księgach gruntowych wierzytelności kas oszczędności i wspólnych kas sierocych,

c) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacyi,

d) na podstawie innych wierzytelności, zabezpieczonych w księgach gruntowych;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie zlecenia (§ 1408. p. u. c.) stowarzyszeniu Czerwonego krzyża, tudzież funduszowi celem udzielania wsparć członkom rodziny powołanych z powodu mobilizacyi lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od długów państwowych i zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

9. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od listów zastawnych, ufundowanych bankowych zapisów dłużnych i częściowych zapisów dłużnych;

10. wierzytelności, wynikające z pożyczek udzielonych na zastaw przez zakłady zastawnicze i osoby trudniące się pożyczaniem na zastaw w sposób przemysłowy; nie wolno jednak przedsięwziąć w wykonywaniu przemysłu zastawniczego sprzedaży przedmiotu zastawionego wcześniej niż w sześć miesięcy po pierwotnie oznaczonym terminie przepadłości;

11. wierzytelności towarzystw kredytowych o zapłatę odsetek i zapłaty zwrotne kapitału z pożyczek wobec osób, które są stale zajęte w służbie publicznej lub prywatnej i których pobory służbowe istotnie nie zmniejszyły się od dnia 1. sierpnia 1914.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.

§ 3.

(1) Od ustawowego odroczenia zapłaty są nadto wyłączone roszczenia:

a) z tytułu kontraktów ubezpieczeń życiowych o odkupno lub udzielenie pożyczek do wysokości 500 K i o zapłatę sumy ubezpieczenia do wysokości 5000 K,

b) z tytułu kontraktów ubezpieczenia, zawartych właśnie na wypadek śmierci na wojnie, do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia,

c) w wszystkich innych działach ubezpieczenia do wysokości 5000 K, a jeżeli suma odszkodowania przewyższa 5000 K, do 5000 i 20 procent od kwoty sumy odszkodowania, przewyższającej 5000 K, w każdym wypadku jednak nie więcej jak do wysokości łącznej w kwocie 10.000 K,

d) o zapłatę premii ubezpieczenia do wysokości 100 K.

(2) Dodatkowe termina, ustanowione zgodnie z kontraktem dla zapłaty premii, należy wliczyć do czasu trwania ustawowego odroczenia zapłaty.

(3) Niekorzyści ustawowych, zastrzeżonych w kontrakcie na wypadek całkowitego lub częściowego zaniedbania zapłacenia premii ubezpieczenia na życie, nie może ubezpieczający począwszy od drugiego roku ubezpieczenia podnieść przez czas rwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego, chyba że ubezpieczony w ciągu 14 dni po upływie stosownie do kontraktu ustanowionego terminu dodatkowego dla zapłaty premii oświadczył, iż nie kontynuuje ubezpieczenia. Jeżeli ubezpieczony nie złożył w należytym czasie takiego oświadczenia, w takim razie jest zobowiązany do zapłaty premii.

(4) Postanowienia ustępu trzeciego mają zastosowanie z tą zmianą do premii, zapadłych w czasie między dniem 1. sierpnia 1914 a rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego, iż czternastodniowy termin rozpoczyna biedz z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładkowych.

§ 4.

(1) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 5 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, najmniej jednakowoż

w kwocie 400 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 2 procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 200 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K. Pretensya o zapłatę odsetek, przypadających za drugie półrocze 1914 roku, nie podlega odroczeniu zapłaty, można ją jednak podnieść dopiero po dniu 31. grudnia 1914.

(2) Wypłaty wyższych od powyżej wymienionych kwot można żądać z tytułu roszczeń, pochodzących z rachunku bieżącego, tudzież z tytułu wkładek na bony kasowe:

I. Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty, o ile zwrot

a) potrzebny jest według przedłożonego poświadczenia do wypełnienia ciążących na wierzycielu zobowiązań według § 1., ustęp 2. i 3. do wypłaty płac i zarobków w własnem przedsiębiorstwie wierzyciela lub do zaspokojenia czynszów najmu i dzierżawy, które wierzyciel winien jest zapłacić, lub do wypłaty odsetek i rat amortyzacyjnych, które według § 2., l. 5, są wyłączone w całości od odroczenia zapłaty;

b) potrzebny jest do zaspokojenia roszczeń państwa lub opłacenia podatków i danin publicznych, tudzież do uskutecznienia wpłat na pożyczki państwa w drodze przekazania lub przesłania do kasy, powołanej do ich przyjmowania;

c) wymagany jest przez kraje, powiaty, gminy celem wypełnienia ich zobowiązań, jakoteż oprocentowania i umarzania długów krajowych i gminnych, tudzież przez banki i zakłady, które wydały listy zastawne lub inne zapisy dłużne, celem wypełnienia wynikłego stąd ich zobowiązania do oprocentowania i umarzania lub w końcu przez publiczno-prawne zakłady ubezpieczenia celem wypełnienia ich zobowiązań wobec ubezpieczonych i członków ich rodzin albo przez prywatne zakłady ubezpieczenia do wypełnienia zobowiązań według § 2., l. 6, i § 3., ciążących na nich według przedłożonego poświadczenia;

d) wymagany jest przez sądy z tytułu złożonych przez nie pieniędzy;

e) wymagany jest przez adwokatów lub notaryuszy z tytułu pieniędzy, złożonych przez nich według przedłożonego poświadczenia celem wykonania sądowych zarządzeń lub poleceń albo celem dopełnienia nieodroczonych co do zapłaty zobowiązań ich mocodawców;

II. w każdym miesiącu kalendarzowym do wysokości 20 procent istniejącej dnia 1. sierpnia 1914 wierzytelności z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe, o ile według przedłożonego poświadczenia jej zwrot jest nieodzownie potrzebny do utrzymania przedsiębiorstwa wierzyciela;

III. w czasie od dnia 1. grudnia 1914 do dnia 31. stycznia 1915 do wysokości 25 procent wierzytelności z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe, która istniała w dniu 1. sierpnia 1914, o ile zwrot jest dowodnie potrzebny do wypełnienia nałożonego niniejszem rozporządzeniem cesarskiem obowiązku na pewien zakład kredytowy do zwrotów z tytułu rachunku bieżącego lub z tytułu wkładek na bony kasowe albo na książeczkę wkładkową. Celem wypełnienia obowiązku, ciążącego na pewnym zakładzie kredytowym według l. I., lit. *b*, można żądać zwrotu bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty w drodze przekazania lub przesłania do kasy, powołanej do przyjęcia.

(3) Kwot, wyszczególnionych w drugim ustępie, l. I., II. i III., można żądać niezależnie od siebie. Natomiast można żądać w przeciągu tego samego miesiąca kalendarzowego niezależnie od siebie kwot, wymienionych w pierwszym i drugim ustępie, tylko do tej najwyższej sumy, do której wypłacenia zakład kredytowy jest obowiązany bądź na podstawie pierwszego bądź drugiego ustępu.

(4) Przeciwko żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

(1) Roszczenia z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładkową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesąca kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 5 procent należytości, która istniała dnia 1. sierpnia 1914, najmniej jednak 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 2 procent takiej należytości, najmniej jednak 100 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K. Pretensya o zapłatę odsetek, przypadających za drugie półrocze 1914 roku, nie podlega odroczeniu co do zapłaty, można ją jednak podnieść dopiero po dniu 31. grudnia 1914.

(2) Jeżeli wkładka, złożona przed dniem 1. sierpnia 1914 w jednym z banków krajowych lub banków akcyjnych albo w jednej z kas oszczędności, przewyższa jeszcze w dniu 16. września 1914 kwotę 2000 K, można nadto żądać w czasie od dnia 1. grudnia 1914, do dnia

31. stycznia 1915 zwrotu 20 procent pozostałej wkładki celem zaspokojenia roszczeń państwa lub zapłaty podatków i danin publicznych w drodze przekazania lub przesłania tej kasie, której poruczono ich ściągnięcie, tudzież dalszych 20 procent, o ile według przedłożonego poświadczenia są one potrzebne do wypełnienia nałożonych na wierzyciela zobowiązań według § 1., ustęp 2. i 3.

(3) Zwrotu należytości, potrzebnych do uskutecznienia wpłat na rzecz pożyczek państwa w drodze przekazania lub przesłania kasie, powołanej do ich przyjmowania, jakoteż należytości, złożonych przez sądy, można żądać bez ograniczenia.

§ 6.

Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładkową aniżeli można było żądać tytułem zwrotu poprzednio według §§ 3. i 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, i według §§ 4. i 5. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, tudzież niniejszego rozporządzenia cesarskiego, w takim razie można odnośną nadwyżkę wliczyć także w późniejszym miesiącu kalendarzowym w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

Prawo żądania zwrotu z tytułu zapłaty wierzytelności uprzywilejowanych.

§ 7.

Roszczenie o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają według postanowień § 1. odroczeniu zapłaty, korzystają jednakże w konkursie tudzież w postępowaniu egzekucyjnem z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia.

Weksle i czeki.

§ 8.

(1) Przy wekslach, wystawionych przed dniem 1. sierpnia 1914, uważa się za dnie płatności dla należytości, wyłączonych według § 1., ustęp 2. i 3. od odroczenia zapłaty, dnie tamże wymienione.

(2) Odnośnie do kwoty odroczonej co do zapłaty według § 1., ustęp 4., odracza się dzień płatności tymczasowo na dzień 1. lutego 1915. Stosownie do tego odracza się także termin do podniesienia protestu.

(3) Jeżeli dokonano częściowej zapłaty, należy zanotować na wekslu, kiedy, kto i w jakiej wysokości ją uiścił. Płacącemu należy na odpisie weksla udzielić pokwitowania.

§ 9.

(1) Jeżeli obowiązany do regresu na weksel, który zapadł przed dniem 1. sierpnia 1914, uiścił częściową zapłatę (§ 1., ustęp 2. i 3.), w takim razie może on prócz zanotowania według § 8., ustęp 3., i pokwitowania żądać uwierzytelnionego odpisu protestu. Wydanie uwierzytelnionego odpisu należy zanotować na proteście. Nie wolno wystawiać duplikatu lub więcej aniżeli jednego uwierzytelnionego odpisu protestu dla każdej poszczególnej częściowej zapłaty. Podpis Banku austryacko-węgierskiego na odpisie protestu zastępuje tegoż uwierzytelnienie.

(2) Jeżeli obowiązany do regresu podnosi roszczenie o zwrot uiszczonej przez niego częściowej zapłaty wobec poprzednich indosantów lub wobec akceptanta, w takim razie należy przedłożyć przy wekslach, które zapadły przed dniem 1. sierpnia 1914, pokwitowanie i uwierzytelniony odpis protestu, a w razie jeżeli uwolniono od protestu, pokwitowanie i uwierzytelniony odpis weksla.

§ 10.

(1) Przy wekslach, które wystawiono przed dniem 1. sierpnia 1914 a zapadły lub mają zapaść po dniu 31. lipca 1914, należy zaniedbanie uiszczenia częściowej zapłaty (§ 1., ustęp 2. i 3.) w szczególności także wtedy stwierdzić za pomocą protestu, jeżeli nastąpiło uwolnienie od protestu. Poprzednich indosantów należy zawiadomić po myśli artykułów 45. do 47. u. w.

(2) Przy wekslach, wymienionych w ustępie 1. można z powodu zaniedbania uiszczenia częściowej zapłaty (§ 1., ustęp 2. i 3.) zastąpić protest:

a) przez oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy własnego weksla lub domicylianta;

b) przez oświadczenie posiadacza weksla, jeżeli na niego można wystawić czek po myśli § 1. ustawy z dnia 3. kwietnia 1906, Dz. u. p. Nr. 84.

(3) Oświadczenie musi być umieszczone na wekslu lub na złączonej z nim kartce (allonge) i podpisane przez oświadczającego. To oświadczenie ma zawierać dzień prezentowania tudzież uwagę, iż zapłaty nie dokonano lub że osobę, której należało weksel zaprezentować, nie można było zastać. Jeżeli nie można odszukać lokalu przedsiębiorstwa lub w braku tegoż pomieszkania, wówczas przepis, zawarty w ustępie 2., lit. *b*, nie ma zastosowania.

(4) Jeżeli obowiązany do regresu dokona częściowej zapłaty na weksel, który został wystawiony przed dniem 1. sierpnia 1914 a zapadł lub ma zapaść po dniu 31. lipca 1914, wówczas ma on żądać obok zanotowania według § 8., ustęp 3., i pokwitowania, wydania protestu co do częściowej zapłaty, której nie uiszczono,

lub, jeżeli protest zastąpiono przez jedno z oświadczeń, wymienionych w ustępie 2., uwierzytelnionego odpisu weksla. Uwierzytelnienie musi być dokonane w ciągu terminu, ustanowionego dla podnoszenia protestu. Wydanie odpisu należy zanotować na wekslu. Nie wolno wydać więcej aniżeli jednego odpisu weksla. Podpis Banku austryacko-węgierskiego na odpisie weksla zastępuje jego uwierzytelnienie.

(5) Jeżeli obowiązany do regresu podnosi roszczenie o zwrot uiszczonej przez niego częściowej zapłaty wobec poprzednich indosantów lub wobec akceptanta, wówczas należy przedłożyć przy wekslach, wymienionych w ustępie 1., pokwitowanie i protest lub zastępujące protest oświadczenie (ustęp 2. do 4.) co do częściowej zapłaty, której nie uiszczono.

§ 11.

Postanowienia §§ 8. do 10. mają odpowiednie zastosowanie do czeków.

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 12.

Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzezwyciężona przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennemi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu 10 dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

Opłacanie odsetek i potrącenia kasowe.

§ 13.

(1) Za czas, o który wskutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5., 8. i 12.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy.

(2) Przy obliczaniu kwoty, którą należy zapłacić po upływie odroczenia zapłaty tytułem wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, nie wolno w razie wątpliwym odciągnąć potrącenia kasowego.

Terminy przedawnienia i skarg.

§ 14.

Czas trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się do obliczenia terminu przedawnienia i do ustawowych terminów do wniesienia skargi.

Wypowiedzenie i umówione niekorzyści prawne.

§ 15.

Wypowiedzenie wierzytelności pieniężnej, która podlegałaby ustawowemu odroczeniu zapłaty, gdyby była zapadła, należy w takim razie, jeżeli wypowiedzenia dokonano między dniem 1. sierpnia a dniem 28. września 1914, tak traktować, jak gdyby je uskuteczniono w dniu 1. października 1914, a jeżeli dokonano wypowiedzenia między dniem 29. września 1914 a dniem, który poprzedza ogłoszenie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, tak, jak gdyby je uskuteczniono w dniu 1. grudnia 1914; jednakże od wierzytelności pieniężnej, w ten sposób zapadłej, można żądać w czasie, o który wskutek odroczenia zapłaty przesunięto na później zapłatę zapadłej kwoty, jedynie odsetek, należących się według umowy.

(2) Dokonane między dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia cesarskiego a dniem 31. stycznia 1915 wypowiedzenie wierzytelności pieniężnej, która podlegałaby ustawowemu odroczeniu zapłaty, gdyby była zapadła, należy tak traktawować, jak gdyby je uskuteczniono w dniu 1. lutego 1915.

(3) W razie jeżeli dłużnik pozostaje w zwłoce tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. lutego 1915, nie może wierzyciel dochodzić przyznanego mu umową na wypadek nieuiszczenia w właściwym czasie odsetek, anuitetów lub rat z tytułu wierzytelności, wymienionego w § 1., ustęp 1., rodzaju, prawa wypowiedzenia względnie prawa żądania natychmiastowego zwrotu kwot kapitałowych lub innych umówionych co do oznaczego przypadku niekorzyści prawnych z wyjątkiem obowiązku zapłaty odsetek zwłoki.

Policzenie na rachunek.

§ 16.

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego odroczona jest co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Przepisy procesowo-prawne.

§ 17.

(1) Postępowanie sądowe wskutek skarg, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, wyłączonych według § 1., ustęp 2. i 3., częściowo od odroczenia w zapłacie, należy z urzędu kontynuować bez względu na stan postępowania. Nowe skargi o uiszczenie takich wierzytelności są dopuszczalne, jeżeli zarazem żąda się uiszczenia całej kwoty wierzytelności. Natomiast należy odrzucić nowe skargi, jeżeli one odnoszą się tylko do uiszczenia kwot wierzytelności, odroczonych co do zapłaty.

Na podstawie weksli lub czeków, które zostały wystawione przed dniem 1. sierpnia 1914 a po dniu 31. lipca 1914 zapadły lub mają zapaść, można wnosić skargi tylko co do kwoty, wyłączonej według § 1., ustęp 2. i 3. od odroczenia co do zapłaty.

(2) Wolno zasądzić na dopełnienie takiego świadczenia, co do którego dłużnikowi przysługuje jeszcze w czasie wydania wyroku ustawowe odroczenie zapłaty; jednakże termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych należy oznaczyć w ten sposób, aby on rozpoczynał się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłaty. Dzień ten należy w wyroku oznaczyć kalendarzowo, podając dzień zapadłości wierzytelności. Początek wyrokiem ustanowionego terminu do świadczenia kwot wierzytelności, których ustawowe odroczenie zapłaty przedłużone zostaje niniejszem rozporządzeniem cesarskiem, odracza się łącznie z kosztami procesowymi do tego dnia, w którym należy uskutecznić zapłatę według postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 18.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przez to niestosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do kwot roszczenia, które są wyjęte według § 1., ustęp 2. i 3., lub § 2., l. 5., lit. *d*, od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia; termin ten jednak nie może przekraczać ustawowego terminu odroczenia, obowiązującego co do reszty roszczenia, tudzież w przypadku przewidzianym w § 2., l. 5., lit. *d*, co do odroczonych w zapłacie roszczeń z tym samym dniem płatności. Sędziowskie odroczenie zapłaty, które przyznane zostało na najdłuższy czas, dopuszczalny według przepisów, obowiązujących w chwili tego pozwolenia, uważa się za przedłużone do dnia 31. stycznia 1915 włącznie; sąd może jednak na wniosek wierzyciela i po przesłuchaniu dłużnika (§ 56. o. e.) powziąć uchwałę na skrócenie terminu.

(2) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(3) Sąd może oznaczenie terminu uczynić zawisłem od dania zabezpieczenia.

(4) Przeciw zezwoleniu na sędziowskie odroczenie zapłaty lub jego odmówieniu niema środka prawnego.

(5) Postanowienia te nie mają zastosowania do roszczeń z weksli lub czeków.

§ 19.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na wezwanie go do rozprawy w przedmiocie oznaczenia terminu zapłaty dla dłużnej kwoty, wyjętej według § 1., ustęp 2. i 3., lub § 2., l. 5., lit. *d*, od ustawowego odroczenia zapłaty.

(2) Sąd ma orzec o terminie zapłaty w wyroku, zawierającym uznanie wierzytelności, który wyda na wniosek wierzyciela, lub w odrębnej uchwale w takim razie, jeżeli strony w ugodzie sądowej, zawartej co do kwoty długu, powierzyły sądowi oznaczenie terminu płatności. Koszta rozprawy ma dłużnik zwrócić wierzycielowi.

(3) Postanowienia § 18. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 20.

(1) Czynsze najmu za lokale, których można użyć w całości lub częściowo na przedsiębiorstwo kupieckie, mogą być, bez względu na to, czy kontrakt najmu zawarto przed dniem 1. sierpnia 1914 lub później, odroczone co do zapłaty według postanowień §§ 18. i 19. w ten sposób, iż z półrocznej raty czynszu należy połowę natychmiast uiścić, a następną połowę po upływie kwartału, z kwartalnej zaś raty czynszu jedną trzecią natychmiast a każdą z następnych trzecich części po upływie każdego następnego miesiąca.

(2) Niekorzyści prawne, które ułożono na przypadek zaniedbania wypełnienia w należytym czasie, następują tylko wtedy, gdy najemca nie płaci tych rat w czasie należytym.

(3) Jeżeli raty takiej nie zapłacono w czasie należytym, wówczas może wynajmujący wypowiedzieć najm najmującemu z ważnością najbliższego terminu wypowiedzenia.

§ 21.

(1) Osobom, trudniącym się przemysłem i handlem, które wykażą się świadectwem izby handlowej i przemysłowej, iż one przeważnie dostarczają i sprowadzają towary, przeznaczone do wywozu zagranicę celną, nadto osobom i przedsiębiorstwom, które wykazują, iż przeważnie liczyć mogą na zarobek z klienteli obcej lub na zakupno z jej strony, można przyznać pod warunkami, wymienionymi w § 18., ustęp 1., sędziowskie odroczenie zapłaty najdalej do dnia 31. sierpnia 1915 dla kwot roszczenia, wyłączonych od ustawowego odroczenia zapłaty stosownie do § 1., ustęp 2. i 3., lub § 2. l. 1, 2, 3. i 5.

(2) Postanowienia § 18., ustęp 2. do 5., i § 19. mają zastosowanie.

Egzekucya.

§ 22.

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne na rzecz odroczonych co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucyi, na które już zezwolono, nie należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić będącego w toku postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucyi, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają w mocy.

(3) Na egzekucyę dla zabezpieczenia i zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, można zezwolić i je wykonać.

Odroczenie egzekucyi.

§ 23.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami, wymienionymi w § 18., ustęp 1., odroczyć na przeciąg najwyżej dwóch miesięcy egzekucyę na rzecz kwoty roszczenia, która jest wyjęta według § 1., ustęp 2. i 3., lub § 2., l. 5., lit. *d*, od ustawowego odroczenia zapłaty, o ile nie chodzi o zastaw przedmiotów majątku ruchomego lub o przymusowe uzasadnienie prawa zastawu. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli oznaczono już termin zapłaty według §§ 18., 19. lub 21.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 18., ustęp 1. do 4.

(3) Egzekucya odroczona stosownie do § 18. rozporządzenia cesarskiego z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, na przeciąg czasu dwóch miesięcy może pod tymi samymi warunkami na wniosek zobowiazanego zostać odroczona najdłużej na dalsze dwa miesiące.

(4) W przypadkach, wymienionych w § 21., można pozwolić na odroczenie egzekucyi do dnia 31. sierpnia 1915. Postanowienia poprzedzających ustępów mają zastosowanie.

Sędziowskie odroczenie zapłaty w odniesieniu do terenu wojennego.

§ 24.

Osobom, mającym swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu) na obszarze, w którym wskutek wydarzeń wojennych działalność sądu została czasowo zawieszona i osobom, których przedsiębiorstwo znajduje się stale na takim obszarze, może sąd, do którego się odwołano, udzielić odroczenia zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju (§ 18. i 19.) jak również orzec, iż niekorzyści prawne, przewidziane w umowie na wypadek niewypełnienia zobowiązania w należytym czasie, nie mają miejsca lub że je się uchyla; wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek zwłoki. Postanowienia § 23. mają zastosowanie do takich osób bez względu na rodzaj wierzytelności, na rzecz której prowadzi się egzekucyę.

Prawo wzajemności.

§ 25.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu), mogą podnosić w innem państwie roszczenia prywatnoprawne jedynie w mniejszym rozmiarze lub pod dalej idącemi ograniczeniami jak przewidzianemi w niniejszem rozporządzeniu cesarskiem, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takiem państwie mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu) takim samym ograniczeniom.

Postanowienia prawne co do należytości.

§ 26.

(1) Jeżeli zapłacono już należytość za protest przy wniesieniu protestu z powodu zaniedbania uiszczenia częściowej zapłaty na weksel lub czek, w takim razie jest już protest, odnoszący się do zaniedbania uiszczenia dalszej zapłaty, wolny od należytości według P. T. 116, lit. *g* lub *a*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Bliższe postanowienia wyda się w drodze rozporządzenia.

(2) Oznaczone w § 10. oświadczenie akceptanta (przekazanego), wystawcy weksla własnego lub domicylianta albo posiadacza weksla lub czeku nie jest przedmiotem należytości.

Postanowienia końcowe.

§ 27.

Upoważnia się Rząd do rozszerzenia lub ograniczenia w drodze rozporządzenia wyjątków od zarządzenia ogólnego odroczenia zapłaty, ustanowionego w § 2., l. 1. do 7., 9. do 11., tudzież w §§ 3. do 8. niniejszego rozporządzenia cesarskiego, jakoteż do zmiany lub uzupełnienia postanowień §§ 1. i 9. do 26., o ile jest to potrzebne ze względów gospodarczych.

W szczególności upoważnia się Rząd do wydania przepisów odmiennych od postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności wobec tych dłużników, którzy mają swoją

siedzibę (swoje miejsce pobytu) lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem lub w księstwie Bukowiny.

§ 28.

(1) Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem 1. grudnia 1914. Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia cesarskie z dnia 27. września 1914, Dz. u. p. Nr. 261, i z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 278, tudzież rozporządzenia ministeryalne z dnia 3. października 1914, Dz. u. p. Nr. 267, i dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 280.

(2) Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości i Mojemu Ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 25. listopada 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.* **Georgi** wł*r.*
Hochenburger wł*r.* **Heinold** wł*r.*
Forster wł*r.* **Hussarek** wł*r.*
Trnka wł*r.* **Schuster** wł*r.*
Zenker wł*r.* **Engel** wł*r.*
Morawski wł*r.*

322.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. listopada 1914

w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych wobec dłużników w Galicyi i na Bukowinie.

Na zasadzie § 27. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 321, zarządza się, co następuje:

§ 1.

(1) Dłużnikom, którzy mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu) lub których przedsiębiorstwo znajduje się stale w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem lub w księstwie Bukowiny, przyznaje się odroczenie zapłaty według następujących postanowień.

(2) Prawno-prywatne wierzytelności pieniężne, powstałe przed dniem 1. sierpnia 1914, tudzież wierzytelności z weksli lub czeków, jakoteż wierzytelności pieniężne z kontraktów ubezpieczenia, które zawarto przed tym dniem, doznają zwłoki w zapłacie, jeżeli one zapadły przed dniem 1. lutego 1915 lub mają zapaść, tymczasowo do dnia 31. stycznia 1915 włącznie.

(3) Dla przekazowych weksli lub czeków, wystawionych przed dniem 1. sierpnia 1914, przy których przekazany, a dla weksli własnych, wystawionych przed tym dniem, których wystawca ma swoją siedzibę na obszarze, oznaczonym w ustępie 1., odracza się dzień zapłaty, jeżeli weksel lub czek zapadł lub ma zapaść między dniem 1. sierpnia a dniem 31. stycznia 1915, tymczasowo na dzień 1. lutego 1915. Stosownie do tego odracza się również termin do podniesienia protestu. Przy zastosowaniu niniejszego rozporządzenia uważa się odnośnie do przekazowych weksli i czeków miejsce, wymienione przy imieniu i nazwisku lub przy firmie przekazanego, za siedzibę przekazanego, zaś odnośnie do weksli własnych miejsce ich wystawienia za siedzibę wystawcy.

Wierzytelności wyłączone od odroczenia.

§ 2.

Od ustawowego odroczenia zapłaty, oznaczonego w § 1., są wyłączone:

1. wierzytelności z tytułu kontraktów służbowych i najmu usług (§§ 1151. do 1163. p. u. c.);

2. wierzytelności z tytułu kontraktów najmu i dzierżawy;

3. wierzytelności za sprzedane przedmioty lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiła dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpi, chyba że one miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. wierzytelności kas chorych przy stowarzyszeniach (§ 60. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33) i zakładów zastępczych (§ 65. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907, i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138) o zapłatę datków na rzecz ubezpieczenia na wypadek choroby tudzież ubezpieczenia pensyjnego;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych

a) na podstawie wierzytelności, które służą przedewszystkiem na pokrycie listów zastawnych, tudzież ufundowanych bankowych zapisów dłużnych;

b) na podstawie wierzytelności kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacyi;

c) na podstawie wierzytelności, zabezpieczonych w księgach gruntowych;

6. wierzytelności z tytułu renty i roszczeń o świadczenie utrzymania;

7. roszczenia, należące się bezpośrednio lub na podstawie zlecenia (§ 1408. p. u. c.) stowarzyszeniu Czerwonego Krzyża, tudzież funduszowi

celem udzielania wsparć członkom rodziny powołanych z powodu mobilizacyi lub celem świadczenia wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8. wierzytelności o zapłatę odsetek i rat amortyzacyjnych od zobowiązań przez państwo zagwarantowanych.

Wierzytelności z tytułu kontraktów ubezpieczenia.

§ 3.

(1) Od odroczenia zapłaty są nadto wyłączone roszczenia:

a) z tytułu kontraktów ubezpieczeń życiowych o odkupno lub udzielenie pożyczek do wysokości 200 K i o zapłatę sumy ubezpieczenia do wysokości 500 K,

b) z tytułu kontraktów ubezpieczenia, zawartych właśnie na wypadek śmierci na wojnie, do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia,

c) w wszystkich innych działach ubezpieczenia z tytułu odszkodowania do wysokości 400 K.

(2) Niekorzyści ustawowych, zastrzeżonych w kontrakcie na wypadek całkowitego lub częściowego zaniedbania zapłacenia premii ubezpieczenia na życie, nie może ubezpieczający począwszy od drugiego roku ubezpieczenia podnieść przez czas trwania mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, chyba że ubezpieczony w ciągu 14 dni po upływie stosownie do kontraktu ustanowionego terminu dodatkowego dla zapłaty premii oświadczył, iż nie kontynuuje ubezpieczenia. Jeżeli ubezpieczony nie złożył w należytym czasie takiego oświadczenia, w takim razie jest zobowiązany do zapłaty premii.

(3) Postanowienia ustępu drugiego mają zastosowanie z tą zmianą do premii, zapadłych w czasie między dniem 1. sierpnia 1914 a rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia, iż czternastodniowy termin rozpoczyna biedz z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Roszczenie z tytułu rachunku bieżącego, bonów kasowych i książeczek wkładkowych.

§ 4.

(1) Roszczenia z tytułu rachunku bieżącego i z tytułu wkładek na bony kasowe odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 3 procent roszczenia, które istniało w dniu 1. sierpnia 1914, najmniej jednakowoż w kwocie 400 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 2 procent takiego roszczenia, najmniej jednakże w kwocie 200 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

(2) Przeciwko żądaniu o przekazanie roszczeń z rachunku bieżącego na rzecz istniejącego lub nowo utworzyć się mającego konta w tym samym zakładzie kredytowym nie można podnosić zarzutu odroczenia zapłaty; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania odroczenia zapłaty.

§ 5.

Roszczenia z tytułu wkładek, uskutecznionych na książkę wkładkową przed dniem 1. sierpnia 1914, odracza się co do zapłaty z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać wypłaty od banków krajowych i akcyjnych tudzież kas oszczędności do wysokości 200 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena do wysokości 100 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 50 K.

§ 6.

Jeżeli zakład kredytowy zapłacił więcej z tytułu rachunku bieżącego, na poczet wkładki na bon kasowy lub na książkę wkładkową aniżeli można było niegdyś żądać tytułem zwrotu według §§ 3. i 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, i według §§ 4. i 5. rozporządzenia z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 279, tudzież niniejszego rozporządzenia, w takim razie można odnośną nadwyżkę wliczyć także w późniejszym miesiącu kalendarzowym w razie podniesienia nowego roszczenia o wypłatę.

Prawo żądania zwrotu z tytułu zapłaty wierzytelności uprzywilejowanych.

§ 7.

Roszczenia o zwrot długu w podatkach lub publicznych daninach, zapłaconego za osobę trzecią, podlegają według postanowień § 1. odroczeniu zapłaty, korzystają jednakże w konkursie i w postępowaniu egzekucyjnem z prawa pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia.

Wpływ siły wyższej na weksle i czeki.

§ 8.

(1) Jeżeli przy wekslach i czekach, bez względu na miejsce zapłaty i dzień wystawienia, ich prezentowaniu lub podniesieniu protestu stoi na zawadzie nieprzezwyciężona przeszkoda (siła wyższa), wywołana wydarzeniami wojennemi, w takim razie odracza się czas zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tudzież

do wniesienia protestu na tak długo, jak to jest potrzebnem, aby po ustaniu przeszkody przedsięwziąć czynność wekslowo-prawną, conajmniej jednak aż do upływu 10 dni powszednich po ustaniu przeszkody. W proteście należy stwierdzić o ile możności przeszkodę i czas jej trwania.

(2) Dla weksli i czeków, bez różnicy miejsca ich wystawienia, które są płatne w Galicyi lub na Bukowinie tudzież dla weksli i czeków, które wystawiono po dniu 31. lipca 1914 a są płatne w Galicyi lub na Bukowinie albo przy których przekazany a przy wekslach własnych, których wystawca mieszka na tym obszarze (art. 4., l. 8, i art. 97. u. w.), odracza się dzień zapłaty i termin do prezentowania do przyjęcia lub zapłaty tymczasowo na dzień 1. lutego 1915. Stosownie do tego odracza się także termin do podniesienia protestu.

Opłacanie odsetek i potrącenia kasowe.

§ 9.

(1) Za czas, o który wskutek odroczenia (§§ 1., 3., 4., 5. i 8.) zapłata zostanie przesunięta na później, należy uiścić odsetki ustawowe lub wyższe należące się wedle umowy.

(2) Przy obliczaniu kwoty, którą należy zapłacić po upływie odroczenia zapłaty tytułem wierzytelności, odroczonej co do zapłaty, nie wolno w razie wątpliwym odciągnąć potrącenia kasowego.

Terminy przedawnienia i skarg.

§ 10.

Czas trwania odroczenia zapłaty nie wlicza się do obliczenia terminu przedawnienia i do ustawowych terminów do wniesienia skargi.

Wypowiedzenie i umówione niekorzyści prawne.

§ 11.

Wypowiedzenie wierzytelności pieniężnej, która podlegałaby odroczeniu zapłaty, gdyby była zapadła, należy w takim razie, jeżeli wypowiedzenia dokonano między dniem 1. sierpnia a dniem 28. września 1914, tak traktować, jak gdyby je uskuteczniono w dniu 1. października 1914, a jeżeli dokonano wypowiedzenia między dniem 29. września a dniem, który poprzedza ogłoszenie niniejszego rozporządzenia, tak, jak gdyby je uskuteczniono w dniu 1. grudnia 1914; jednakże od wierzytelności pieniężnej, w ten sposób zapadłej, można żądać w czasie, o który wskutek odroczenia zapłaty przesunięto na później zapłatę zapadłej kwoty, jedynie odsetek, należących się według umowy.

(2) Dokonane między dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia a dniem 31. stycznia 1915 wypowiedzenie wierzytelności pieniężnej, która podlegałaby odroczeniu zapłaty, gdyby była zapadła, należy tak traktować, jak gdyby je uskuteczniono w dniu 1. lutego 1915.

(3) W razie, jeżeli dłużnik pozostaje w zwłoce tylko co do zapłaty procentów, anuitetów lub rat, które zapadły lub mają zapaść przed dniem 1. lutego 1915, nie może wierzyciel dochodzić przyznanego mu umową na wypadek nieuiszczenia w właściwym czasie odsetek, anuitetów, lub rat z tytułu wierzytelności, wymienionego w § 1., ustęp 1., rodzaju prawa wypowiedzenia względnie prawa żądania natychmiastowego zwrotu kwot kapitałowych lub innych umówionych co do oznaczonego przypadku niekorzyści prawnych.

Policzenie na rachunek.

§ 12.

Okoliczność, iż wierzytelność według postanowień niniejszego rozporządzenia odroczona jest co do zapłaty, nie stanowi przeszkody w policzeniu jej na rachunek innej wierzytelności.

Przepisy procesowo-prawne.

§ 13.

(1) Aż do upływu terminu odroczenia zapłaty nie należy kontynuować postępowania sądowego na skargi, któremi żąda się uiszczenia wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, chyba że skarżący uczyni wniosek na podjęcie przerwanego postępowania. Jeżeli jednak już przed dniem 1. sierpnia 1914 odbyła się pierwsza audyencya po myśli § 239. p. c. lub ustna rozprawa procesowa, należy nadal prowadzić postępowanie sądowe i w wyroku termin dopełnienia świadczenia tudzież uiszczenia kosztów procesowych w ten sposób oznaczyć, aby on rozpoczynał się od ostatniego dnia ustawowego terminu odroczenia zapłaty (§ 1.). Jeżeli dzień ten kalendarzowo oznaczono, przesuwa się początek terminu świadczenia na ten dzień, w którym należy uiścić zapłatę według postanowień niniejszego rozporządzenia.

(2) Nowe skargi o uiszczenie wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, należy odrzucać.

Egzekucya.

§ 14.

(1) Nie należy zezwalać podczas trwania terminu odroczenia zapłaty na czynności egzekucyjne tudzież na egzekucyę dla zabezpieczenia na rzecz odroczonych co do zapłaty wierzytelności, zaś egzekucyi, na które już zezwolono, nie należy wykonywać. Nie należy dalej prowadzić

będącego w toku postępowania egzekucyjnego z wyjątkiem przymusowego zarządu i przymusowego wydzierżawienia. Doręczone już uchwały przekazujące pozostają w mocy. Kwoty, uzyskane w drodze egzekucyi, należy rozdzielić.

(2) Czynności egzekucyjne, które przedsięwzięto, zanim rozporządzenie cesarskie z dnia 13. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 216, stało się wiadome w sądzie egzekucyjnym, pozostają w mocy.

(3) Na zarządzenia tymczasowe na rzecz wierzytelności, odroczonych co do zapłaty, można zezwolić i je wykonać.

Sędziowskie odroczenie zapłaty.

§ 15.

Osobom, wymienionym w § 1., ustęp 1., może sąd, do którego się odwołano, według następujących postanowień (§§ 16. do 18.,) udzielić odroczenia zapłaty co do zobowiązań wszelkiego rodzaju jak również orzec, iż niekorzyści prawne, przewidziane w umowie na wypadek niewypełnienia zobowiązania w należytym czasie, nie mają miejsca lub że je się uchyla; wyjątek stanowi obowiązek zapłaty odsetek zwłoki.

§ 16.

(1) Sąd procesowy może na wniosek pozwanego, jeżeli tegoż położenie ekonomiczne to usprawiedliwia i jeżeli wierzyciel nie dozna przez to niestosunkowej szkody, oznaczyć w wyroku w odniesieniu do roszczeń, które w myśl §§ 2. do 5. wyjęte są od ustawowego odroczenia zapłaty, dłuższy aniżeli ustawą przepisany termin do dopełnienia świadczenia; termin ten jednak nie może przekraczać terminu odroczenia, obowiązującego co do odroczonych w zapłacie roszczeń z takim samym dniem zapadłości. Sędziowskie odroczenie zapłaty, które przyznane zostało na najdłuższy czas, dopuszczalny według przepisów, obowiązujących w chwili tego pozwolenia, uważa się za przedłużone do dnia 31. stycznia 1915 włącznie; sąd może jednak na wniosek wierzyciela i po przesłuchaniu dłużnika (§ 56. o. e.) powziąć uchwałę na skrócenie terminu.

(2) Pozwany ma uprawdopodobnić rzeczowe twierdzenia, na których opiera swój wniosek.

(3) Sąd może oznaczenie terminu uczynić zawisłem od dania zabezpieczenia.

(4) Przeciw zezwoleniu na sędziowskie odroczenie zapłaty lub jego odmówieniu niema środka prawnego.

§ 17.

(1) Dłużnik może w sądzie powiatowym, w którego okręgu wierzyciel ma swoją siedzibę, uznając roszczenie wierzyciela, uczynić wniosek na wezwanie go do rozprawy w przedmiocie oznaczenia terminu zapłaty dla zobowiązania dłużnego, wyjętego w myśl §§ 2. do 5. od odroczenia zapłaty.

(2) Sąd ma orzec o terminie zapłaty w wyroku, zawierającym uznanie wierzytelności, który wyda na wniosek wierzyciela, lub w odrębnej uchwale w takim razie, jeżeli strony w ugodzie sądowej, zawartej co do zobowiązania dłużnego powierzyły sądowi oznaczenie terminu płatności. Koszta rozprawy ma dłużnik zwrócić wierzycielowi.

(3) Postanowienia § 16. mają odpowiednie zastosowanie.

§ 18.

(1) Sąd egzekucyjny może na wniosek zobowiązanego pod warunkami, wymienionymi w § 16., ustęp 1., odroczyć na przeciąg najwyżej dwóch miesięcy egzekucyę na rzecz roszczenia, wyjętego w myśl §§ 2. do 5. od odroczenia zapłaty, tudzież zarządzić uchylenie już dokonanych aktów egzekucyjnych nawet bez przewidzianego w § 43., ustęp 2. o. e., świadczenia zabezpieczenia. Odroczenie tego rodzaju jest niedopuszczalne, jeżeli sąd procesowy oznaczył już termin zapłaty według §§ 16. lub 17.

(2) Do zezwolenia na odroczenie mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 16., ustęp 2. do 4.

(3) Egzekucya odroczona stosownie do § 15. rozporządzenia z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 279, na przeciąg czasu dwóch miesięcy może pod tymi samymi warunkami na wniosek zobowiązanego zostać odroczona najdłużej na dalsze dwa miesiące.

Prawo wzajemności.

§ 19.

O ile wierzyciele, którzy w krajach tutejszych mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu), mogą podnosić w innem państwie roszczenia prywatnoprawne jedynie w mniejszym rozmiarze lub pod dalej idącemi ograniczeniami jak przewidzianemi w niniejszem rozporządzeniu, podlegają roszczenia wierzycieli, którzy w takiem państwie mają swoją siedzibę (swoje miejsce pobytu), takim samym ograniczeniom.

§ 20.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia. Równocześnie tracą moc prawną rozporządzenia z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 279, i z dnia 19. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 318.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXV. — Wydana i rozesłana dnia 28. listopada 1914.

Treść: № 323. Rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych należytościowo-prawnych postanowień § 87. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914 o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy.

323.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 27. listopada 1914,

w sprawie wykonania niektórych należytościowo-prawnych postanowień § 87. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy.

Na zasadzie § 87., ustęp ostatni, rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914., Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy, zarządza się w porozumieniu z c. k. Ministrem spraw wewnętrznych, co następuje:

I. Ubezpieczenia w Powszechnym Zakładzie pensyjnym dla funkcyonaryuszy.

Artykuł 1.

Rozciągłość obowiązku opłaty należytości.

Ubezpieczenia, przeprowadzane przez osobny oddział, wymieniony w artykule IV. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, podlegają obowiązkowi opłaty należytości według ogólnych przepisów należytościowych. Ubezpieczeniom prywatnego personalu nauczycielskiego, zdarzającym się w tym oddziale w myśl § 28., ustęp 3., powołanego rozporządzenia cesarskiego, przysługuje jednak uwolnienie od należytości stosownie do § 87., ustęp 4., wspomnianego rozporządzenia cesarskiego, o ile pobory zaopatrzenia, zapewnione przez Zakład pensyjny, nie przekraczają wymiaru normalnego (§§ 4, 5, 8, 11, 12, 16 i 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138).

Według tego samego postanowienia wolne są z reguły od należytości ubezpieczenia w powszechnym oddziale Zakładu pensyjnego. Tylko w razie dobrowolnego kontynuowania ubezpieczenia tych osób, które z powodu nieistnienia obowiązku ubezpieczenia zostały dodatkowo wyłączone z urzędu od ubezpieczenia (§ 28., ustęp 1., powołanego rozporządzenia cesarskiego), należy uiścić należytości według ogólnych przepisów, i to bez różnicy, czy pobory zaopatrzenia, co do których się umówiono, przekraczają wyżej wspomniany wymiar normalny, czy nie.

Artykuł 2.

Wykazy miesięczne.

Powszechny Zakład ubezpieczenia dla funkcyonaryuszy winien w celu uiszczania należytości prowadzić „Dzienniki należytości uiszczanych bezpośrednio“, przewidziane w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 102. Odsyłanie kwot należytościowych ma być dokonywane według ogólnych przepisów.

W dzienniku, który prowadzony będzie w oddziale ogólnym, należy wykazać tylko obrót podpadający opłacie należytości, natomiast w dzienniku, który prowadzony będzie w oddziale osobnym, całkowity obrót według pozycyi; przy poszczególnych pozycyach dopieroco wymienionego dziennika należy w kolumnie, zawierającej przedmiot,

wykazać osobno te kwoty częściowe, co do których w myśl artykułu I. domaga się uwolnienia od należytości.

Artykuł 3.

Wykazy roczne.

Zakład pensyjny winien przedkładać właściwej władzy skarbowej pierwszej instancyi (dyrekcyi okręgu skarbowego; urzędowi wymiaru należytości) sprawozdanie rachunkowe wraz z zamknięciem rachunkowem w ciągu 30 dni po odbyciu zwyczajnego walnego zgromadzenia, przyczem w danym razie należy przytoczyć, jakie kwoty częściowe z wykazanych sum rocznych przedstawiają się jako podlegające opłacie należytości.

Artykuł 4.

Kontrola.

Zakład pensyjny podlega co do swoich obrotów, podlegających opłacie należytości (artykuł I), rewizyi władz skarbowych w myśl § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862. Dz. u. p. Nr. 89. Zarząd skarbowy jest nadto uprawniony do wykonywania odnośnie do ubezpieczeń w Zakładzie pensyjnym innych praw kontroli, przewidzianych w artykule 8.

II. Ubezpieczenia w zakładach zastępczych. Umowy zastępcze zakładów ubezpieczenia.

Artykuł 5.

Obowiązek donoszenia.

Zakłady zaopatrzenia i zakłady ubezpieczenia, które stosownie do § 67. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. Nr. 1 z roku 1907, uzyskały z strony Ministerstwa spraw wewnętrznych uznanie jako zakłady zastępcze, względnie uznanie umów zastępczych lub formularzy na takie umowy, są obowiązane donieść o tem w ciągu 30 dni, licząc od dnia doręczenia decyzyi, którą orzeczono to uznanie, właściwej kierującej władzy skarbowej pierwszej instancyi (dyrekcyi okręgu skarbowego, urządowi wymiaru należytości), przedkładając dwa odpisy (egzemplarze drukowane) swych statutów, względnie odpis odnośnych umów zastępczych lub formularzy.

W razie dodatkowego podwyższenia świadczeń zaopatrzenia należy odpisy zmienionych odpowiednio statutów lub umów zastępczych (formularzy) ponownie przedłożyć w ciągu 30 dni po przeprowadzeniu zmiany, odpisy umów zastępczych (formularzy) jednak tylko wtedy, jeżeli podwyższone świadczenia zaopatrzenia przewyższają wymiar normalny (§§ 4., 5., 8., 11., 12., 16. i 19. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138).

Artykuł 6.

Wykazy miesięczne.

Jeżeli dla umów ubezpieczenia pensyjnego zakładów zastępczych lub dla umów zastępczych zakładów ubezpieczenia domaga się ulgi z § 87., ustęp 5., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, a zastrzeżone temi umowami roszczenia ubezpieczonych przekraczają wymiar normalny (§§ 4., 5., 8., 11., 12., 16. i 19., powołanego rozporządzenia cesarskiego), wówczas mają zakłady ubezpieczające wykazać oddzielnie w kolumnie, zawierającej przedmiot, a znajdującej się w „Dziennikach należytości uiszczanych bezpośrednio“, prowadzonych według rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1862., Dz. u. p. Nr. 102, przy poszczególnych odnośnych pozycyach owe kwoty częściowe, co do których zakłady te domagają się uwolnienia od należytości na podstawie wyżej wymienionego postanowienia.

Artykuł 7.

Wykazy roczne.

Wszystkie zakłady zastępcze — bez różnicy czy one obrót, podlegający opłacie należytości, wykazują czy nie — są obowiązane przedłożyć właściwej władzy skarbowej pierwszej instancyi w ciągu sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego sprawozdanie rachunkowe wraz z zamknięciem rachunkowem, przyczem należy podać w danym razie, jakie kwoty częściowe z wykazanych sum rocznych przedstawiają się jako podlegające opłacie należytości.

Tak samo winny zakłady ubezpieczenia, wspomniane w artykule 5., które zawierają umowy zastępcze, wykazać właściwej władzy skarbowej pierwszej instancyi w ciągu sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego sumy roczne kwot, uważanych za wolne od należytości.

Artykuł 8.

Kontrola.

Zarząd skarbowy jest uprawniony — nie naruszając prawa rewizyi, przysługującego mu względem obrotu, podlegającego opłacie należytości, na podstawie § 12. ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 — przy wspomnianych w artykule 5. zakładach zastępczych i zakładach ubezpieczenia, które roszczą sobie pretensyę do uwolnienia od należytości na zasadzie § 87., ustęp 5., rozporządzenia cesarskiego

z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, wglądnąć przez swe organa w zapiski przedsiębiorstwa i dokumenty oryginalne celem stwierdzenia warunków, od których jest zawisłe to uwolnienie od należytości; nadto można żądać względem ubezpieczeń, uważanych za wolne od należytości, przedkładania w oznaczonych dniach odpisów zapisków przedsiębiorstwa a w poszczególnych przypadkach także przedłożenia załączników, ważnych dla uwolnienia, o które proszono.

III. Umowy zastępcze służbodawców.

Artykuł 9.

Ci służbodawcy, którzy w odniesieniu do umów zaopatrzenia, zawartych z swymi funkcyonaryuszami i uznanych stosownie do § 66. lit. *b*, rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, za umowy zastępcze, domagają się ulg należytościowych w myśl § 87., ustęp 5., powołanego rozporządzenia cesarskiego, podlegają niezależnie od zobowiązań, istniejących według ogólnych przepisów należytościowych co do tych postanowień umownych, które podpadają należytościom, obowiązkowi wnoszenia doniesień o dokonanem uznaniu umów zastępczych lub formularzy dla takich umów według postanowień, wymienionych w artykule 5.

Przy wnoszeniu takiego doniesienia należy podać co do uznanych umów zastępczych, w jaki sposób uczyniono zadość powinności należytościowej odnośnie do postanowień umownych, nie korzystających z uwolnienia od należytości. Przytem należy także przedłożyć odnośną umowę w oryginale lub w odpisie uwierzytelnionym albo też podać do wiadomości, kiedy i któremu urzędowi przedłożono umowę stosownie do § 43. ustawy o należytościach z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, celem wymiaru należytości.

Jeżeli jednak przedmiotem doniesienia jest uznanie formularzy dla umów zastępczych, wówczas należy przedłożyć właściwej kierującej władzy skarbowej pierwszej instancyi, przestrzegając przepisów, wspomnianych w poprzednim ustępie, poszczególne umowy, zawarte według uznanego formularza, dopiero później, a mianowicie w ciągu 30 dni po zawarciu umowy lub podać do wiadomości w ciągu tego samego terminu daty wniesionego w celach wymiaru należytości doniesienia o tych umowach (§ 43. ustawy o należytościach).

W razie dodatkowego podwyższenia świadczeń zaopatrzenia należy wnieść doniesienie o odpowiednio zmienionej umowie zastępczej, nie naruszając obowiązku doniesienia, wypływającego z ogólnych przepisów należytościowych, jednakowoż z ograniczeniem, oznaczonem w artykule 5., ustęp 2.

IV. Postanowienia wspólne.

Artykuł 10.

Kary porządkowe.

W razie zaniedbania wykonania zobowiązań, nałożonych niniejszem rozporządzeniem, można — niezależnie od innych niekorzystnych następstw, które zachodzą w myśl ogólnych przepisów należytościowo-prawnych — nałożyć kary porządkowe, przewidziane rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 6. kwietnia 1856, Dz. u. p. Nr. 50, przestrzegając analogicznie postanowień niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 11.

Początek mocy obowiązywania.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w miejsce rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. sierpnia 1908, Dz. u. p. Nr. 198. Jego moc obowiązująca rozpoczyna się z dniem ogłoszenia, ma ono mieć jednak zastosowanie także do obrotu przedsiębiorstwa, dotyczącego okresu czasu, który upłynął od dnia 1. października 1914.

Heinold wlr. **Engel** wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 29. listopada 1914.

Treść: (№ 324 i 325.) 324. Rozporządzenie, dotyczące produkcyi i wprowadzania w obrót mąki. — 325. Rozporządzenie, dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla zboża i mąki.

324.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i spraw wewnętrznych z dnia 28. listopada 1914,

dotyczące produkcyi i wprowadzania w obrót mąki.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

W młynach, które wytwarzają rozmaite rodzaje mąki, należy zmleć pszenicę celem wytworzenia mąki, przeznaczonej do użytku dla ludzi, najwyżej do 80 procent; z tego plonu wolno wytwarzać tylko trzy następujące rodzaje mąki:

1. grys i przednią mąkę do pieczywa najwyżej do 15 procent plonu w rodzaju mąki zwanej powszechnie mąką nulową;

2. mąkę do gotowania najwyżej do dalszych 15 procent plonu;

3. mąkę na chleb z pozostałej reszty wytworzonego produktu mącznego.

Młyny, które z pszenicy wytwarzają tylko jeden rodzaj mąki (mąkę jednolitą), mają zmleć pszenicę do 85 procent.

§ 2.

Z żyta można wytwarzać tylko mąkę jednolitą; celem wytworzenia tej mąki należy zmleć żyto do 82 procent.

§ 3.

Pszenną mąkę do gotowania (§ 1., punkt 2.) wolno wprowadzać do obrotu tylko jako mieszankę, która zawiera 70 procent mąki pszennej a 30 procent mąki jęczmiennej.

Pszenną mąkę na chleb (§ 1., punkt 3.) jakoteż pszenną mąkę jednolitą (§ 1., ustęp 2.) wolno wprowadzać do obrotu tylko jako mieszankę, która składa się z 67 procent mąki pszennej i 33 procent mąki jęczmiennej lub z 70 procent mąki pszennej i 30 procent mąki kukurydzianej lub ziemiaczanej albo przedniej mąki ryżowej.

§ 4.

Mąkę żytnią (§ 2.) wolno wprowadzać do obrotu tylko jako mieszankę, która zawiera 67 procent mąki żytniej i 33 procent mąki jęczmiennej lub 70 procent mąki żytniej a 30 procent mąki kukurydzianej lub ziemniaczanej albo przedniej mąki ryżowej.

§ 5.

Przy wytwarzaniu mieszanek pszennej mąki na chleb, pszennej mąki jednolitej i żytniej mąki (§ 3., ustęp 2., i § 4.) można użyć do mieszanki także razem mąki jęczmiennej, mąki kukurydzianej, mąki ziemniaczanej i przedniej mąki ryżowej,

jednak zawsze tylko dwóch gatunków z tych rodzajów mąki; ogólna ilość mąki przymieszanej nie może przekraczać 30 procent mieszanki mącznej, którą się sporządza.

Pszenną mąkę na chleb i pszenną mąkę jednolitą można mieszać z mąką żytnią w dowolnym stosunku; tego rodzaju mieszanka może jednak również być wprowadzona do obrotu tylko zmieszana z mąką jęczmienną, mąką kukurydzianą, mąką ziemniaczaną lub przednią mąką ryżową w stosunku, wymienionym w § 3., ustęp 2., i w § 4.

§ 6.

Do wytwarzania mąki jęczmiennej należy zmleć najwyżej 70 procent jęczmienia.

Do wytwarzania mąki kukurydzianej wolno użyć kukurydzy suszonej tylko w sposób naturalny lub wysuszonej sztucznie; z tego surowca musi się prócz tego, co się rozpyli, wydzielić conajmniej 19 procent ziarn i łusek.

§ 7.

Mieszanki mączne, przewidziane w §§ 3. do 5., należy zasadniczo sporządzać już w młynach, przyczem nie czyni się różnicy, czy mieszanka ta powstaje przez zmielenie zmieszanych gatunków zboża czy przez zmieszanie gatunków mąki, zmielonych osobno.

Polityczna władza krajowa może wyjątkowo na prośbę poszczególnych młynów, które z technicznych powodów ruchu lub składu nie są w możności same dokonać mieszanek mącznych, pozwolić im aż do odwołania na odstawianie poszczególnych gatunków mąki niezmieszanej do innych młynów lub osób, zajmujących się w sposób przemysłowy przetwarzaniem.

Jeżeli pewnemu młynowi udzielono takiego pozwolenia, wówczas osoba, zajmującą się w sposób przemysłowy przetwarzaniem, może wprowadzić do obrotu mąkę względnie wytwór końcowy tylko jako mieszanki, przewidziane w §§ 3. i 5. Co do przemysłowej produkcyi chleba obowiązują przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 31. października 1914, Dz. u. p. Nr. 301, o mieszankach.

§ 8.

Mieszanki mączne, sporządzone w myśl niniejszego rozporządzenia, wolno sprzedawać tak we workach jakoteż w innem opakowaniu zamkniętem, tylko podając stopę procentową mieszanki.

§ 9.

Celem wykonywania kontroli co do przestrzegania poprzednich postanowień można wydać szczegółowe przepisy; w szczególności można polecić prowadzenie i przedkładanie list przyjmowania i wydawania towarów.

W przypadkach, przewidzianych w drugim ustępie § 7., ma polityczna władza krajowa równocześnie z udzieleniem pozwolenia wyjątkowego dopilnowywać przez dalsze zarządzenia nadzorcze, odnoszące się tak co do młynów jak i co do osób, zajmujących się w sposób przemysłowy przetwarzaniem mąki, aby przestrzegano tych przepisów wyjątkowych.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do dostaw dla administracyi wojskowej i niema także zastosowania do wytwarzania tej mąki, którą producenci zboża każą sporządzać z własnego zboża dla swego użytku domowego w młynach, przemielających zboże na zamówienie.

§ 11.

Minister handlu może co do wprowadzenia w obrót mąki niezmieszanej z zagranicy celnej zezwolić na wyjątki od postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 12.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia i przepisów, wydanych na jego zasadzie, o ile niema zastosowania odpowiedzialność karnosądowa, będą karały władze polityczne pierwszej instancyi grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec a zachodzą wymogi § 133. *b*, ustęp 1., lit. *a*, ordynacyi przemysłowej, można nadto odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 7. grudnia 1914; można jednak zapasy mąki, znajdujące się w tym dniu w handlu sprzedawać do dnia 15. grudnia 1914 włącznie.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr

325.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrami rolnictwa i spraw wewnętrznych z dnia 28. listopada 1914,

dotyczące ustanowienia najwyższych cen dla zboża i mąki.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Polityczna władza krajowa winna w swoim okręgu administracyjnym ustanowić dla handlu hurtownego pszenicą, żytem, jęczmieniem i kukurydzą (suszoną w sposób naturalny lub wysuszoną sztucznie) taryfy cen, których nie wolno przekraczać przy sprzedaży tych przedmiotów. Skontrolowanie tych cen najwyższych zastrzega się Ministerstwu handlu w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

Cenę najwyższą dla pszenicy i żyta należy wyśledzić na podstawie cen przeciętnych, płaconych w ostatnich dwóch tygodniach miesiąca października 1914 w handlu hurtownym w odnośnym okręgu administracyjnym, cenę najwyższą dla żyta i kukurydzy w podobny sposób na podstawie cen przeciętnych w dwóch pierwszych tygodniach miesiąca listopada 1914. Przemijających niezwyczajnych podwyżek cen, wywołanych przez okoliczności nadzwyczajne (przemarsz wojska, zastanowienie ruchu kolejowego itp.), nie należy uwzględniać przy wyśledzaniu ceny przeciętnej.

Przy ustanowieniu najwyższej ceny należy wziąć za podstawę odnośnie do pszenicy jako wagę hektolitra 76 kilogramów, odnośnie do żyta jako wagę hektolitra 70 kilogramów.

Jeżeli waga hektolitra pszenicy lub żyta wynosi więcej względnie mniej aniżeli 76 lub 70 kilogramów, wówczas podnosi się względnie spada cena najwyższa, ustanowiona przez polityczną władzę krajową, za każdy cały kilogram wagi hektolitra przy pszenicy o 20 h, przy życie o 15 h na cetnarze metrycznym.

Te nadwyżki względnie opusty nie wynoszą jednak więcej nad 3 kilogramy przewyżki lub odniżki wagi.

§ 2.

Handlarzom hurtownym wolno sprzedawać mąkę tylko po cenach, nieprzewyższających najwyższych cen, które wyśledzić należy według przepisu, zawartego w następnych ustępach.

Najwyższa cena grysu pszenicznego i przedniej mąki pszennej do pieczywa jest o 67·5 procent na jednym cetnarze metrycznym wyższa aniżeli najwyższa cena ustanowiona dla odnośnego okręgu administracyjnego za jeden cetnar metryczny pszenicy.

W ten sam sposób przedstawia się cena najwyższa

za mąkę pszenną do gotowania	o	57·5	procent
„ mąkę pszenną na chleb	„	17·4	„
„ mąkę pszenną jednolitą	„	22	„
„ mąkę żytnią	„	35·3	„
„ mąkę jęczmienną	„	57·8	„ i
„ mąkę kukurydzianą	„	45	„

wyższa od ceny najwyższej, ustanowionej dla odnośnego surowca.

Ceny najwyższe dla mieszanek mąki, sporządzonych w myśl §§ 3. do 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 324, z wyżej wymienionych gatunków mąki, oblicza się według stosunku procentowego gatunków mąki, używanych do zmieszania.

§ 3.

Jako handel hurtowny należy w myśl niniejszego rozporządzenia uważać handel między wytwórcami, handlarzami i osobami, zajmującemi się przetwarzaniem.

§ 4.

Ceny najwyższe rozumieją się dla miejscowości, w której dostawa według umowy ma nastąpić bez worka za złożeniem zapłaty w gotówce (netto kasa). Jeżeli kupujący nie dostarcza worka, wówczas sprzedający jest obowiązany dostawić w worku i ma worek, zwrócony mu w stanie zupełnie zdolnym do użytku, w ciągu okresu czasu sześciu miesięcy po dokonanej dostawie odebrać po cenie, którą w swoim czasie zaliczył.

Ceny najwyższe za zboże i mąkę obejmują w sobie koszta ładowania i transportu do stacyi naładowania.

§ 5.

Polityczna władza krajowa jest upoważniona ustanowić ceny najwyższe dla handlu drobiazgowego przedmiotami, wymienionymi w niniejszem rozporządzeniu, z uwzględnieniem cen najwyższych, ustanowionych dla handlu hurtownego.

§ 6.

Posiadacza przedmiotów, wymienionych w niniejszem rozporządzeniu, może wezwać polityczna władza krajowa, aby dostawił przedmioty te, o ile one nie są niezbędnie potrzebne dla jego własnego użytku domowego, po cenach najwyższych, które ustanowiono. Gospodarzom tudzież osobom, zajmującym się produkcyą w sposób przemysłowy, należy pozostawić odpowiednie ilości tych przedmiotów, potrzebne do dalszego prowadzenia ich gospodarstwa względnie ich przedsiębiorstw przemysłowych.

Jeżeli posiadacz nie chce się zadość uczynić temu wezwaniu, wówczas może polityczna władza krajowa sprzedać odnośne przedmioty na rachunek i koszta posiadacza; cenę sprzedaży winna polityczna władza krajowa ustanowić stanowczo po wysłuchaniu znawców, uwzględniając cenę najwyższą jakoteż jakość i użyteczność przedmiotów.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do poboru zboża i mąki z zagranicy celnej.

§ 8.

Dla handlu zboża, przeznaczonego na zasiew, może Minister rolnictwa na wniosek jednej z korporacyi rolniczych lub c. k. stacyi kontroli nasion we Wiedniu dozwolić na wyjątki od postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 9.

Za przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia i przepisów, wydanych na jego podstawie, będą karały polityczne władze pierwszej instancyi osoby, zajmujące się sprzedażą, grzywnami do 5000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 29. listopada 1914.

Treść: *№* 326. Rozporządzenie, którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami wydaje się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, dotyczącej powinności wojennych.

326.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 14. listopada 1914,

którem w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innemi interesowanemi Ministerstwami wydaje się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

Do § 4.

1. Do wyboru osób, które na zasadzie ustawy mają być powołane do świadczenia usług osobistych, mają zastosowanie obok unormowanych w ustępie drugim paragrafu ustawy zasady następujące:

a) nie należy przeznaczać osób przed ukończeniem 17. roku życia, o ile nie chodzi o młodocianych robotników pomocniczych, którzy i tak są już zatrudnieni w jednym z zakładów, objętych rekwizycyą na zasadzie § 18. ustawy;

b) osoby potrzebne, jeżeli nie używa się ich do pełnienia służby w poczcie siły zbrojnej, należy powoływać o ile możności z tej samej miejscowości, gdzie mają być zajęte, albo z najbliższej okolicy tej miejscowości.

2. Osobom, powołanym do świadczenia usług osobistych i należących do poczty siły zbrojnej, będzie zapewniona ochrona, polegająca na prawie międzynarodowem i przewidziana w istniejących układach państwowych, dotyczących zwyczajów wojny lądowej, w ten sposób,

1. że stoi na ich czele osoba, odpowiedzialna za swych podwładnych;

2. że mają pewną zdala widoczną odznakę;

3. że gdyby miały być w pewnym poszczególnym wypadku uzbrojone, otwarcie broń noszą i

4. przestrzegają ustaw i zwyczajów wojennych.

Do § 6.

W razie objęcia rekwizycyą zakładów przemysłowych i innych zakładów ruchu należy w umowach, zawartych przez zarząd wojskowy z właścicielami przedsiębiorstw, nałożyć na pracodawcę obowiązek, aby bez zgody służbobiercy nie zmieniał warunków, istniejących co do płacy, służby i pracy ani nie żądał większych świadczeń bez odpowiedniego wynagrodzenia.

W tych przypadkach, w których służbobierca według przepisów ustawowych, miarodajnych dla jego stosunku pracy i służby, ma prawo do natychmiastowego rozwiązania tego stosunku, nie może go służbodawca nawet wtedy zmusić do pozostania w jego stosunku służby lub pracy, gdyby odnośny zakład został na zasadzie ustawy objęty rekwizycyą przez zarząd wojskowy.

Właściwość tych sądów (władz), które według ustaw obowiązujących mają rozstrzygać spory, wynikujące z stosunku służbowego i stosunku pracy, pozostaje nadal w mocy.

Nastanie obowiązku, opartego na § 6. ustawy, winien służbodawca ogłosić w odpowiedni sposób w pracowniach.

Do § 7.

1. Wynagrodzenie za świadczenia osobiste polega na dziennej płacy pieniężnej i na zwrocie ewentualnych wydatków na podróż, połączonych z pełnieniem usług.

Przy udzielaniu utrzymania in natura należy z płacy pieniężnej potrącić wynagrodzenie, ustanowione w niniejszem rozporządzeniu (do § 22.) za utrzymanie w naturze.

Dzienne wynagrodzenie pieniężne dla osób, które się powołuje do usług, pełnionych w wojsku przez oficerów lub osoby z nimi na równi postawione, jak lekarzy, inżynierów, lekarzy weterynaryjnych, wymierza się na podstawie należytości pieniężnych, przypadających gażystom X. klasy rangi najniższego stopnia płacy. Zwrot wydatków podróżnych należy się im jak gażystom X. klasy rangi.

Wynagrodzenie pieniężne za pełnienie usług w charakterze osób, pielęgnujących chorych, wynosi dziennie 8 K, za usługi w charakterze innych pomocników sanitarnych, kierowników względnie dozorców ruchu pojazdów motorowych, mechaników, maszynistów, konduktorów lub kowali dla środków przewozowych, oraz w charakterze kierowników partyi przy pędzeniu bydła rzeźnego, dziennie 5 K, wreszcie za usługi w charakterze woźniców, prowadzących zwierzęta juczne, poganiaczy, parobków, przeznaczonych do sprzęgania, lub wyrobników dziennych, dziennie 3 K, przyczem jednak nie należy przekraczać wynagrodzenia, zwyczajnego w danem miejscu, jak długo odnośnych osób używa się w miejscach ich pobytu. Wynagrodzenie to oraz płacę pieniężną za ewentualne inne świadczenia usług winien ustanawiać wojskowy kierownik stacyi zatrudnienia, w danym razie o ile możności w porozumieniu z naczelnikiem gminy, a ewentualnie także w porozumieniu z polityczną władzą powiatową. Przytem należy według rodzaju świadczonych usług lub wykonywanej pracy uwzględniać poprzednio wspomniane stopy maksymalne a w żadnym wypadku nie można przekraczać najwyższej kwoty dziennej 8 K.

Wynagrodzenie pieniężne oraz zwrot ewentualnych wydatków podróżnych, połączonych z pełnieniem usług, uiszcza sie wedle wojskowych przepisów należytościowych, o ile w następujących przepisach nie postanowiono czego innego.

2. Osoby, ktorych się używa w zakładzie przemysłowym lub innym zakładzie, objętym w zarząd wojskowy, należy wynagradzać w sposób, przyjęty dotychczas w tym zakładzie. Świadczenia ponad zwykłą miarę należy odpowiednio wynagradzać.

3. Wysokość odszkodowania, które należy płacić za zużycie i uszkodzenie narzędzi, winny ustanawiać władze (organa), którym przydzielono robotników do pełnienia usług, według wartości zwyczajnej w porozumieniu z zastępcą gminy, w której robotnika się uwalnia; odszkodowanie należy wypłacić w dniu uwolnienia.

4. Do postępowania z osobami, przyjętemi do stanu chorych wojskowego zakładu sanitarnego, należy także bezpłatne utrzymanie i bezpłatne dostarczanie lekarstw, natomiast za czas ten należy się tylko połowa dziennego wynagrodzenia pieniężnego. Przez wojskowe zakłady sanitarne należy także rozumieć zajęte przez zarząd wojskowy szpitale i szpitale w koniecznej potrzebie, należące do gmin (§ 25.).

Do § 8.

1. Przy ocenie warunków ewentualnego roszczenia o zaopatrzenie oraz przy przyznaniu i wypłacaniu poborów zaopatrzenia należy stosować ustawowe postanowienia o zaopatrzeniu osób wojskowych i osób po nich pozostałych. Potrzebne dochodzenia należy przeprowadzać z urzędu, jeżeli środki dowodowe, dostarczone przez stronę (świadectwo lekarskie), nie wystarczają.

2. Pod względem wymiaru poborów zaopatrzenia należy uważać na równi:

a) osoby, powołane do świadczenia usług, pełnionych w wojsku przez oficerów lub osoby z nimi na równi postawione, jak lekarzy, inżynierów, lekarzy weterynaryjnych, z gażystami X. klasy rangi na najniższym stopniu płacy;

b) osoby pielęgnujące chorych, z nie należącymi do żadnej klasy rangi gażystami na najniższym stopniu gaży;

c) innych pomocników sanitarnych, kierowników względnie dozorców ruchu pojazdów motorowych, mechaników, maszynistów, konduktorów dla środków przewozowych, oraz kierowników partyi przy pędzeniu bydła rzeźnego, z plutonowymi;

d) kowali przy środkach przewozowych i profesyonistów wszelkiego rodzaju, z kapralami;

e) woźniców lub prowadzących zwierzęta juczne, poganiaczy, parobków, przeznaczonych do sprzęgania, oraz wyrobników dziennych, z żołnierzami bez szarży.

Jeżeli rozchodzi się o roszczenia do zaopatrzenia, przyługujące innym osobom, nie zaliczonym do wspomnianej poprzednio kategoryi, względnie osobom po nich pozostałym, ustala w każdym przypadku wysokość poborów zaopatrzenia komisya ministeryalna, wspomniana w § 33. ustawy.

Do § 9.

1. Osoby używane do świadczenia usług osobistych w celach wojennych nie będą zobowiązywane na artykuły wojenne. Nie podlegają one tedy postanowieniom II. części księgi wojskowej ustawy karnej „o zbrodniach wojskowych i występkach wojskowych oraz o karaniu za nie“; postanowienia te wchodzą w rachubę tylko co do tych osób, które należą do załogi okrętu wojennego, pełniącego służbę, lub statku, wcielonego w razie mobilizacyi lub wojny na pewien czas do marynarki wojennej, i przed wstąpieniem do tego stosunku zostali zobowiązani przysięgą na banderę.

Wojskowe sądownictwo karne będzie sprawowane przez sądy wspólnej siły zbrojnej lub obrony krajowej.

2. Przeciw osobom, używanym do świadczenia usług osobistych, należy stosować jako kary dyscyplinarne naganę i dyscyplinarne kary aresztu, odpowiadające rodzajowi ich służby. Przytem należy uważać na równi:

osoby, używane do świadczenia usług, pełnionych w wojsku przez oficerów lub osoby z nimi na równi postawione, z oficerami;

osoby, pełniące służbę jako werkmistrze, przodownicy lub podurzędnicy, jakoteż osoby biegłe w pielęgnowaniu chorych, z sierżantami;

osoby wspomniane w postanowieniach wykonawczych do § 8., lit. *c)* i *d)*, z plutonowymi, służącymi nadal dobrowolnie;

w końcu osoby, wymienione w tychże postanowieniach pod lit. *e)* z żołnierzami bez szarży.

Osoby, wymienione w pierwszym ustępie paragrafu ustawy, podlegają karnej władzy dyscyplinarnej komendanta oddziału wojskowego, przy którym świadczą usługi osobiste.

Funkcyonaryusze przedsiębiorstw komunikacyjnych i osoby, używane do robót pod kierownictwem wojskowości, podlegają pod względem „dyscyplinarnym“ komendantowi wojskowemu, pod którego kierownictwem przedsiębiorstwo pozostaje lub robotę się spełnia. Jeżeli osobą, mającą według przepisów powyższych prawo karania, jest oficer sztabowy lub osoba z nim równorzędna, natenczas przysługuje im władza karna komendanta oddziału wojska, jeżeli jest nią oficer wyższy lub osoba z nim równorzędna, natenczas przysługuje im władza karna komendanta odkomenderowanego poddziału wojska. Aspirantom na oficerów i aspirantom na urzędników wojskowych jakoteż podoficerom, występującym w charakterze komendantów transportu lub oddziału, można nadać prawo karania dyscyplinarnego w ramach, obowiązujących w tym względzie przepisów wojskowych. Jeżeli osobą, mającą prawo karania jest oficer wyższy lub osoba od niego rangą niższa, natenczas (wyższe) prawo karania, przysługujące komendantowi oddziału wojska, wykonywane będzie przez tego komendanta, który ma to prawo karania nad osobą, uprawnioną do karania.

3. Osoby, używane do świadczenia usług osobistych, winien komendant wojskowy zanim rozpoczną swą służbę pouczyć o tem, w jakim zakresie podlegają wojskowemu sądownictwu karnemu i wojskowej karnej władzy dyscyplinarnej. Pouczenie to odbyć się ma w tym języku krajowym, którym posługuje się osoba, mająca być pouczoną.

Do § 10.

1. Za zwierzęta, zdatne do transportu ciężarów, nie należy z reguły uważać bydła do chowu lub bydła, dającego mleko. Objęcie rekwizycyą takich zwierząt do służby transportowej może tedy nastąpić tylko wyjątkowo, jeżeli zwierzęta te przyzwyczajone są do pociągu i takie ich użycie nie naraża na szwank ich właściwego przeznaczenia na przyszłość. Przytem wolno dopiero w przypadku ostatecznym wziąć w rachubę zwierzęta, należące do trzód zarodowych lub stowarzyszeń, zawiązanych dla utrzymywania trzód bydła, jakoteż zwierzęta, zakupywane lub premiowane przy pomocy subwencyi państwa lub kraju. Należycie wypróbowane matki, tudzież buhajki i byki rozpłodowe oraz zwierzęta z posuniętą daleko ciężarnością nie należy pod żadnym warunkiem obejmować rekwizycyą.

2. Za wozy i zwierzęta, oddane do służby w celu przewożenia (służby zwierząt jucznych), płaci się dziennie następujące wynagrodzenia:

za wóz dwuzaprzężny, zaprzężony w konie	6 K
za wóz jednozaprzężny, zaprzężony w konie	4 „
za wóz dwuzaprzężny, zaprzężony w woły	5 „
za dwa konie pociągowe z uprzężą .	4 „
za zwierzę juczne	2 „
za konia pod wierzch	3 „

Oprócz tego należy się pasza dla zwierząt. Również ponosi zarząd wojskowy koszta utrzymania wozów w dobrym stanie, koszta uprzęży i siodeł z przyborami do jazdy oraz podkucia.

Przynależnemu personalowi należą się wynagrodzenia według postanowień wykonawczych do § 7.

Wynagrodzenia i zapłaty należą się od dnia odebrania aż do oddania a potem jeszcze za tyle dni, ile potrzeba na powrót najkrótszą drogą do miejsca, w którym nastąpiło odebranie (miejsca oddania), przyczem każde 40 kilometrów jakoteż resztę, przewyższającą 20 kilometrów, należy liczyć za świadczenie w jednym dniu.

Wozy i zwierzęta (wozy lokalne), potrzebne do przejściowego użytku dla wojskowych celów lokalnych, zabiera się na dni w miejscu zapotrzebowania lub jego najbliższej okolicy i używa się ich w taki sposób, aby w razie użytku całodziennego mogły wrócić do miejsca, gdzie stoją, w ciągu 16 godzin, w razie zaś użytku przez pół dnia, w ciągu 8 godzin od chwili odjazdu z tegoż miejsca. Za całodzienny użytek tych wozów lokalnych należą się wynagrodzenia względnie zapłaty, ustanowione w postanowieniach wykonawczych do niniejszego paragrafu i do § 7., za użytek przez pół dnia należy się połowa tychże, w żadnym jednak razie nie należy się skarbowe utrzymanie dla ludzi lub zwierząt.

Do § 11.

Za oddane pojazdy, poruszane siłą motoru, płaci się dziennie następujące wynagrodzenia:

za koło motorowe bez wozu . . .	4 K
za koło motorowe z wozem	5 „
za samochód osobowy z dwoma siedzeniami włącznie z siedzeniem kierownika	15 „
za samochód osobowy z więcej siedzeniami	20 „
za autobus	30 „
za samochód ciężarowy, a mianowicie:	
dla ciężaru użytkowego do 1500 kilogramów	25 „
dla ciężaru użytkowego od 1500 do 3000 kilogramów	30 „
dla ciężaru użytkowego ponad 3000 kilogramów	35 „
za lokomotywę drogową lub pługową albo inną maszynę pociągową	40 „
za taczkę doczepną	5 „
za wóz doczepny	10 „

Najwyższy ciężar użytkowy należy ustalić przy odbieraniu pojazdów ewentualnie zapomocą świadectw firmy.

Utrzymanie pojazdów, poruszanych siłą motoru, i dostarczanie przedmiotów, potrzebnych do ich ruchu, należy do zarządu wojskowego.

Kierownikom, względnie dozorcom ruchu (maszynistom, mechanikom), używanym do pełnienia usług na zasadzie niniejszej ustawy, należy się wynagrodzenie według przepisów wykonawczych do § 7.

Wynagrodzenia i zapłaty należą się od dnia odebrania aż do oddania a potem jeszcze przez tyle dni, ile potrzeba do powrotu najkrótszą drogą do miejsca, gdzie je w swoim czasie oddano, przyczem należy liczyć za świadczenie w jednym dniu co do samochodów osobowych i kół motorowych po 200 kilometrów, co do autobusów i samochodów ciężarowych po 100 kilometrów a co do lokomotyw drogowych i pługowych oraz innych maszyn pociągowych po 30 kilometrów jakoteż resztę, przewyższającą więcej jak o połowę odnośną ilość kilometrów.

Pojazdy poruszane siłę motoru (wozy lokalne), potrzebne do przejściowego użytku dla wojskowych celów lokalnych, zabiera się na dni w miejscu zapotrzebowania lub jego najbliższej okolicy i używa się ich w ten sposób, aby w razie użytku całodziennego mogły wrócić do miejsca, gdzie stoją w ciągu 16 godzin, w rasie zaś użytku przez pół dnia, w ciągu 8 godzin od chwili odjazdu z tegoż miejsca. Za całodzienny użytek tych wozów lokalnych należy się posiadaczowi pojazdu, poruszanego siłą motoru, wynagrodzenie, ustanowione w postanowieniach wykonawczych do niniejszego paragrafu, kierownikowi (dozorcy ruchu) zapłata, przepisana w postanowieniach wykonawczych do § 7., za użytek zaś przez pół dnia połowa tych kwot, w żadnym jednak wypadku nie należy się skarbowe utrzymanie. Przedmiotów potrzebnych do ruchu ma dostarczać posiadacz bez prawa do wynagrodzenia za nie.

Do § 12.

1. Przed objęciem statków wodnych czy statków powietrznych winno odbyć się stwierdzenie komisyonalne ich pospolitej wartości.

Komisya taka składa się:

a) z jednego reprezentanta politycznej władzy powiatowej w charakterze prezesa,

b) z jednego reprezentanta wojskowości,

c) z jednego reprezentanta władzy skarbowej.

Na żądanie jednego z członków komisyi winien prezes powołać rzeczoznawcę, od którego ma odebrać przysięgę przed rozpoczęciem czynności urzędowej. W razie różnicy zdań przyjmuje się wartość w przeciętnej wysokości kwot, podanych przez trzech członków komisyi.

Rzeczoznawcy należy się wynagrodzenie, które ustala komisya w wysokości najwyżej 8 K dziennie, w czem ma być już zawarty zwrot wydatków na podróż. Wynagrodzenie to wypłaci zaliczkowo na rachunek etatu wojskowego polityczna władza powiatowa miejsca oddania.

2. Jeżeli co do zupełnego oddania lub oddania do użytku nie przyszło mimo usilnych starań dobrowolne porozumienie do skutku, natenczas należy za zupełne oddanie zapłacić ustaloną cenę szacunkową, zaś wynagrodzenie, przypadające za użycie (z przyborami i załogą lub bez nich), winna ustalić komisya w taki sam sposób jak wartość.

Co do warunków płacy, służby i pracy załogi statków wodnych i powietrznych mają zastosowanie postanowienia wykonawcze do § 6.

Do § 13.

1. Za potrzebne do celów sanitarnych (lit. *d*) należy uważać także statki i zwierzęta, używane stale do czyszczenia ulic, wywozu śmiecia i odchodów ludzkich.

Za duszpasterzy, lekarzy i lekarzy weterynaryjnych na wsi (lit. *e*) należy uważać także tych, którzy mieszkają wprawdzie w mieście, wykonują jednak swój zawód także w jednej lub więcej gminach wiejskich.

Pod stadninami prywatnemi (lit. *g*) należy rozumieć wszystkie przedsiębiorstwa hodowlane, które używają stale conajmniej cztery klacze do hodowli. Za klacze źrebne uważać należy także te klacze, które w ubiegłym w ostatnim czasie okresie stanowienia zostały odstanowione przez ogiera państwowego lub licencyonowanego ogiera prywatnego, chyba że w ostatnich dwóch latach mimo stanowienia pozostałe jałowe.

2. Prawo do odszkodowania może — jeżeli ono należy się wedle ustawy w tym lub owym przypadku — wchodzić tylko w takim razie w rachubę, jeżeli zarząd wojskowy nie dał odszkodowania przez udzielenie takiego samego przedmiotu lub naprawienie uszkodzonego.

Do § 14.

Za zabrane gołębie należy uiszczać jednorazowe wynagrodzenie w kwocie 1 K 50 h za sztukę.

Do § 15.

1. Komisyonalne stwierdzenie wartości świadczenia winno nastąpić wedle przepisów, zawartych w trzech ostatnich ustępach punktu 1. postanowień wykonawczych do § 12.

2. O szkodzie, wyrządzonej w środkach przeprawy oraz w przedmiotach zbudowanych sztuką, które znajdują się w posiadaniu osób prywatnych, winien poszkodowany — jeżeli szkoda ta nie została w obopólnem porozumieniu wynagrodzona w gotówce albo potwierdzona (pokwitowana) — donieść natychmiast politycznej władzy powiatowej, podając wysokość szkody, zaś ta władza winna ją bezzwłocznie zbadać, powołując do tego rzeczoznawcę, przy szkodach, wynoszących więcej jak 1000 K, przybierając także reprezentanta władzy skarbowej. Jeżeli poszkodowany nie zadowoli się kwotą odszkodowania, ofiarowaną mu na podstawie tych dochodzeń przez zarząd wojskowy w porozumieniu z zarządem skarbowym, natenczas dochodzenie powyższe ma stanowić podstawę dla postępowania, które będzie przeprowadzone według § 33. Wynagrodzenie, co do którego należy się z rzeczoznawcą naprzód umówić, wypłaci polityczna władza powiatowa na rachunek zarządu wojskowego. Odebranie przysięgi od rzeczoznawcy należy do politycznej władzy powiatowej.

Do § 17.

Co do doniesienia o szkodzie, zrządzonej skutkiem używania prywatnych urządzeń telegraficznych i telefonicznych, co do badania szkody i wynagrodzenia za nią, ma zastosowanie punkt 2. postanowień wykonawczych do § 15.

Do § 18.

1. Zakłady dla ruchu i zakłady przemysłowe można obejmować rekwizycyą z tytułu powinności wojennej tylko w przypadku bezwarunkowej konieczności; także i w tym przypadku należy się jednak starać o osięgnięcie dobrowolnego porozumienia z osobą obowiązaną.

2. Jeżeli na posiadacza zakładu dla ruchu lub zakładu przemysłowego nałożono obowiązek do dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa, wówczas jest tenże obowiązany, produkta swe, o ile ich zarząd wojskowy zażąda, oddawać mu do rozporządzenia bezzwłocznie po takich cenach, po jakich zbywał przeciętnie swe produkta w ciągu ostatniego roku przed ogłoszeniem rozpoczęcia się zobowiązania do świadczenia powinności wojennych. O ile zobowiązany do świadczenia z powodu znacznej zmiany, zaszłej w kosztach produkcyi (wahania się cen produktów surowych, zwiększenie lub zmniejszenie się wydatków na zarząd z powodu rozszerzenia lub ograniczenia ruchu w interesie zarządu wojskowego, ewentualne dostarczenie personalu przez zarząd wojskowy itd.), zażąda zmiany ceny lub zarząd wojskowy zmianę tą uzna za wskazaną, a porozumienie w tym względzie nie przyjdzie do skutku, zasięgnie zarząd wojskowy co do wysokości ceny, w danym razie odpowiedniej, opinii nieinteresowanych rzeczoznawców i powezmie decyzyę po porozumieniu się z zarządem skarbowym. Na wezwanie zarządu wojskowego wymieni rzeczoznawców ta władza centralna, która według swego zakresu działania i z uwagi na rodzaj zobowiązanego do świadczeń przedsiębiorstwa wchodzi w tym względzie przedewszystkiem w rachubę.

Dla ważniejszych artykułów użytkowych, nadających się do ustanowienia cen jednolitych (artykuły nabywane ustawicznie w wielkich ilościach), winien ustalać ceny, o ile nie chodzi o artykuły, dla których ogólne stopy wynagrodzenia mają być ustalone w drodze rozporządzenia, w odpowiednich terminach zarząd wojskowy w porozumieniu z zarządem skarbowym i współinteresowanemi władzami centralnemi po wysłuchaniu bezstronnych rzeczoznawców, których wybrać ma dotycząca władza centralna z kół zawodowych, wchodzących

w rachubę. W komisyi takiej przewodniczy reprezentant zarządu skarbowego.

Jeżeli posiadacz zakładu nie zadawalnia się cenami, według postanowień powyższych ustalonemi, może dochodzić swego roszczenia po myśli § 33. ustawy.

3. Jeżeli żądanie dotyczy oddania do używania (do użytku) a co do wynagrodzenia jakoteż co do warunków oddania tudzież odebrania z powrotem zakładu przemysłowego porozumienie nie zostanie osiągnięte, należy wynagrodzenie jakoteż warunki oddania i odebrania zakładu ustalić przez komisyę.

Tytułem wynagrodzenia należy przyznać posiadaczowi zakładu dochód przeciętny, osiągnięty w ostatnich pięciu latach, a w razie, jeżeli zakład istnieje krócej, przeciętny dochód roczny od chwili istnienia zakładu, przyczem za dochód należy uważać nadwyżkę, pozostałą z dochodów przedsiębiorstwa po potrąceniu przypadających na utrzymanie ruchu w zakładzie kosztów zarządu i ruchu, wszelkich innych wydatków oraz podatków i innych danin publicznych wraz z dodatkami, ewentualnych strat, wreszcie po uskutecznieniu odpowiednich odpisań tytułem zmniejszenia się wartości objektów majątkowych i po potrąceniu odsetek od długów. Wydatki, połączone z prawidłowem prowadzeniem przedsiębiorstwa, obciążają przez czas oddania przedsiębiorstwa zarządowi wojskowemu wspólny etat wojskowy. Jeżeli w czasie trwania oddania wynikły szkody z powodu rozszerzenia (intenzywnego używania) lub ograniczenia przedsiębiorstwa, albo z powodu prowadzenia ruchu przez personal, dostarczony przez zarząd wojskowy, wówczas należy po ustaniu rekwizycyi oznaczyć przez komisyę te szkody, jak również w razie niedojścia porozumienia do skutku należące się za nie odszkodowanie.

Co do zarządzonych powyżej ustalań przez komisyę mają zastosowanie postanowienia drugiego i trzeciego ustępu punktu 1. postanowień wykonawczych do § 12. z tą zmianą, że przed powzięciem decyzyi wysłuchać należy w razie potrzeby jednego do trzech rzeczoznawców, których wyznaczy izba handlowa i przemysłowa. O ile wynagrodzenie, co do którego należy się naprzód z rzeczoznawcą umówić, przewyższa stopy wynagrodzenia, ustanowione w ustępie trzecim § 12, rozporządzenia niniejszego, zostanie wynagrodzenie to pokryte przez zarząd wojskowy.

W razie oddania zakładu zarządowi wojskowemu należy kierownictwo tegoż poruczyć oficerowi (urzędnikowi wojskowemu); kierownikiem technicznym należy ustanowić organ fachowy, o ile możności dotychczasowego kierownika zakładu.

Do §§ 19. i 20.

1. Przy ustalaniach komisyjnych, przedsiębranych po myśli §§ 19. i 20., należy stosować przepisy trzech ostatnich ustępów punktu 1. postanowień wykonawczych do § 12.

Komisya bada stan nieruchomości i oznacza zwyczajną ich wartość; następnie rozstrzyga, czy należy w ogóle zapłacić wynagrodzenie po myśli drugiego ustępu § 19. ustawy i ustala w danym razie wysokość wynagrodzenia.

Przy oddaniu nieruchomości należy w sposób analogiczny ustalić szkodę, wynikłą w danym razie bezpośrednio z powodu używania (§ 19.), względnie z powodu zburzenia lub istotnej przemiany (§ 20.), jakoteż odszkodowanie, jakie ma być zapłacone. Przytem tak samo jak się to dzieje w wszystkich innych przypadkach, w których według ustawy należy się odszkodowanie, nie powinno się zwracać uwagi na utracony zysk lub uszkodzenia, spowodowane akcyami wojennemi (np. ostrzeliwaniem).

2. Do postępowania w przypadku wywłaszczenia należy w razie, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem, zastosować postanowienia §§ 40. i 41. ustawy z dnia 18. lutego 1878, Dz. u. p. Nr. 30.

Do § 21.

1. Osobom, powołanym do świadczeń, spełnianych przy wojsku przez oficerów lub osoby równorzędne, należy się takie pomieszczenie, jak dla gażystów X. klasy rangi, wszystkim innym osobom takie, jak dla szeregowców.

2. Za umieszczenie bydlęcia w stajni lub w stodole, pod szopą lub pod dachem rozpiętym płaci się dziennie 2 h, za umieszczenie owcy lub bydlęcia, przeznaczonego na zakłucie, 1 h.

3. Czy i jakie wynagrodzenie winno być zapłacone za place (ubikacye), objęte rekwizycyą według ostatniego ustępu paragrafu ustawy, należy oznaczyć przez komisyę stosownie do przepisów trzech ostatnich ustępów punktu 1. postanowień wykonawczych do § 12.

Do § 22.

1. Przy pożywieniu w naturze (pożywieniu na kwaterach) wynosi cała porcya dzienna, należąca się człowiekowi:

700 gramów chleba,

2 porcye kawy, z których każda składa się z 20 gramów palonych ziarnek kawy i 25 gramów cukru,

400 gramów świeżego mięsa wołowego,

140 gramów jarzyn (ryżu, krup, kaszki pszennej, owoców strączkowych, jagieł, kaszy tatarczanej, suszonych potraw mącznych),

przyprawy (30 gramów soli, 0·5 grama pieprzu lub papryki, 20 gramów świeżej zieleniny do zupy, 2 centylitry octu, 20 gramów tłuszczu, 5 gramów cebuli lub czosnku) i 50 centylitrów wina lub $^3/_4$ litra piwa.

Każde jedzenie winno składać się:

Śniadanie z jednej porcyi kawy,

obiad z przyrządzonej całej porcyi mięsa i połowy porcyi jarzyny oraz z połowy porcyi napojów,

wieczerza z przyrządzonej połowy porcyi jarzyn oraz połowy porcyi napojów.

Porcya chleba przypada na śniadanie, obiad i wieczerzę, drugiej porcyi kawy można żądać do obiadu lub do wieczerzy, również można żądać porcyi mięsa po połowie do obiadu i do wieczerzy.

Na pożywienie w naturze można żądać tylko tego, czego używa się zwyczajnie w danej miejscowości lub w odnośnem gospodarstwie domowem; jeżeli tedy niema do dyspozycyi poszczególnych artykułów, należących do porcyi dziennej, można w zamian za nie dostarczyć innych używanych w miejscu artykułów o takiej samej wartości. Gmina winna dołożyć starania, aby zażądane pożywienie w naturze (pożywienie na kwaterach) było przyrządzane na czas oznaczony. Jeżeli wojsko obozuje, natenczas gmina ma wydać zarządzenie, aby pożywienie przynoszono do obozu, albo żołnierze będą prowadzeni oddziałami tam, gdzie pożywienie przygotowano.

2. Wynagrodzenie za pożywienie w naturze wynosi, a mianowicie:

za całą porcyę dzienną . . .	1 K	53	h
za śniadanie	— „	21	„
za obiad z całą porcyą mięsa .	— „	99	„
za obiad z połową porcyi mięsa	— „	72	„
za wieczerzę z połową porcyi mięsa	— „	60	„
za wieczerzę bez porcyi mięsa .	— „	33	„

Wynagrodzenie za artykuły żywności oraz wynagrodzenie za żywe bydło, przeznaczone na rzeź i zakłucie, ustanowione jest w załączniku I.; wynagrodzenia te obowiązują tylko o tyle, o ile nie da się uzyskać na podstawie dobrowolnego porozumienia cen niższych.

3. Na rzeź będzie się żądało z reguły bydła rogatego. Woły i krowy należy dostarczać o ile możności w wieku ponad 3 lata, w każdym razie nie poniżej dwóch lat; jeżeli żądaniu dostarczenia bydła rogatego nie można wyjątkowo uczynić zadość albo można tylko w części, natenczas zamiast jednego bydlęcia dostarczyć należy 10 owiec albo 10 kóz albo 5 świń. Bydła przeznaczonego do chowu i bydła dojnego można żądać na rzeź tylko w tych nie dających się uniknąć przypadkach wyjątkowych, w których zapotrzebowania bydła rzeźnego nie można pokryć na czas w inny sposób. Przytem wolno dopiero w przypadku ostatecznym sięgnąć po zwierzęta, należące do trzód zarodowych lub stowarzyszeń mających na celu utrzymywanie stadnin, tak samo po zwierzęta, przeznaczone do chowu, a zakupione lub premiowane przy pomocy subwencyi państwa lub kraju. Dobrze wypróbowane matki tudzież buhaje i byki do chowu, jak również świnie, należące do stacyi hodowli świń, i zwierzęta z daleko posuniętą ciężarnością są bezwarunkowo uwolnione od rekwizycyi.

Zwierzęta opasowe będą przyjmowane tylko na pokrycie potrzeby miejscowej. Wykluczone od przyjęcia są: buhaje, bawoły, następnie zwierzęta niezupełnie zdrowe, bardzo chude i bardzo zmęczone, wreszcie bydło z okolic, w których panuje zaraza.

Za zwierzęta, przyjęte na rzeź, płaci się wynagrodzenie według stwierdzonej żywej wagi.

Do § 23.

1. W razie obejmowania rekwizycyą artykułów, używanych na paszę, należy mieć wzgląd na to, aby dostawca paszy mógł utrzymać własny stan bydła.

Paszy żąda się według wagi. Jeżeli nie ma owsa, siana i słomy, należy wzamian za to dostarczyć używanych w miejscu surrogatów o równej wartości.

2. Ocenienie, przewidziane w ostatnim ustępie paragrafu ustawy, ma w obecności reprezentanta gminy przeprowadzić rzeczoznawca, którego wyznaczy polityczna władza powiatowa. Z dokonania ocenienia winien reprezentant gminy spisać protokół, który ma także podpisać rzeczoznawca, i przesłać go politycznej władzy powiatowej. Co do rzeczoznawcy ma zastosowanie punkt 2. postanowień wykonawczych do § 15.

Do § 24.

1. Oprócz świadczeń rzeczowych, wymienionych szczegółowo w ustawie względnie w postanowieniach wykonawczych, można rekwizycyą objąć także wojenne środki pomocnicze, jak np. surowce, półfabrykaty, wyroby fabryczne, materyały budowlane i narzędzia, materyały potrzebne do ruchu i wyposażenia oraz środki lecznicze. Wyłączone są jednak takie przedmioty, które mogą być wykorzystane na cele wojenne tylko pośrednio t. j. przez użycie ceny uzyskanej z ich sprzedaży, jakoto papiery wartościowe, przedmioty sztuki itp.

2. O ile nie można uzyskać w drodze dobrowolnego porozumienia cen niższych, należy płacić wynagrodzenie za artykuły, oznaczone

w załączniku II. według podanych tamże stóp wynagrodzenia, a za artykuły, nadające się do ustalenia cen jednolitych, według cen ustanowionych stosownie do postanowień wykonawczych do § 18., punkt 2., zaś za artykuły, zabrane z aptek cywilnych, według taks, obowiązujących przy zakupnie dla potrzeby szpitali i zakładów dobroczynnych. Celem ustalenia wartości pospolitej innych przedmiotów, ustalenia wynagrodzenia względnie odszkodowania wyznacza polityczna władza powiatowa o ile możności w porozumieniu z władzą wojskową rzeczoznawcę w tych przypadkach, w których porozumienie dobrowolne nie przyjdzie do skutku. Jeżeli będzie chodziło prawdopodobnie o wynagrodzenie wyższe niż 1000 K, należy do ocenienia powołać reprezentanta władzy skarbowej. Co do sporządzania i przesyłania protokołu w sprawie ocenienia, tudzież co do rzeczoznawcy obowiązują postanowienia wykonawcze do § 23.

Do § 27.

1. Do żądania wprost od zobowiązanego mają prawo także komendy żandarmeryi.

Świadczeń wojennych, potrzebnych dla celów siły zbrojnej państwa sprzymierzonego jakoteż personalu, wspomnianego w ustępie drugim § 1. ustawy, mogą żądać tylko komendy (władze), wojskowe własnej siły zbrojnej lub komendy żandarmeryi.

Poszczególne osoby mają prawo żądać powinności wojennych tylko na podstawie pisemnego upoważnienia, udzielonego przez uprawnioną do żądania komendę (władzę).

Świadczeń wojennych należy żądać w drodze pisemnej. Żądania te winne podawać przedmiot i zakres świadczenia, miejsce i czas dostawy, jakoteż imię i nazwisko, stopień, oddział wojskowy (komendę, władzę, zakład) żądającego.

2. W razie rekwizycyi wozów lokalnych winno postępowanie komisyjne i ocenianie odpaść bezwarunkowo, przy wszystkich innych świadczeniach, żądanych wprost od gminy lub od posiadacza wówczas, jeżeli spełnienie tych świadczeń jest szczególnie naglące.

Do § 32.

1. O ile wypłat w gotówce nie uskutecznia się na podstawie wykazów należytości, winien potwierdzić je odbiorca pisemnie, a odnośny kwit podpisać o ile możności także naczelnik gminy.

2. Świadczenia, za które nie uiszczono zapłaty w gotówce lub odszkodowania, które w gotówce nie pokryto, należy potwierdzać zapomocą poświadczeń. Poświadczenie ma być wydane uprawnionemu ewentualnie za pośrednictwem naczelnika gminy; odpis poświadczenia należy przechować.

3. W celu wypłaty należących się kwot trzeba poświadczenia za pośrednictwem gminy przedłożyć właściwej politycznej władzy powiatowej.

Ta ostatnia winna te poświadczenia, które zawierają już daty, potrzebne w celu likwidacyi, a więc w szczególności oznaczenie wartości świadczenia, przesłać wraz ze spisem wprost do Ministerstwa wojny. Wypłata następuje w drodze politycznych władz powiatowych; w tym celu winne one zatrzymać odpis wspomnianego powyżej spisu.

Do § 33.

1. Termin, ustanowiony w ustępie pierwszym paragrafu ustawy, nie wyklucza prawa wystąpienia z odnośnemi reszczeniami jeszcze przed ogłoszeniem ustania zobowiązania do powinności wojennych.

Właściwą do zgłoszenia u niej roszczenia po myśli § 33. ustawy jest ta zwierzchność gminna, w której okręgu w ostatnim czasie znajdował się stale przedmiot świadczenia wojennego, powołany do świadczeń wojennych miał swoje miejsce zamieszkania lub przebywają pozostali po nim członkowie rodziny.

Jeżeliby podania nadeszły do gminy, która nie jest właściwą, albo wprost do wyższej instancyi, należy przesłać je z urzędu do właściwej zwierzchności gminnej.

2. Zwierzchność gminna winna zbadać zgłoszone roszczenia co do istnienia warunków § 33., ustęp 1., ustawy i po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń przesłać odnoszące się do zgłoszonych roszczeń podania (protokoły) jak najrychlej politycznej władzy powiatowej celem przedłożenia ich komisyi powiatowej. Jeżeliby przy badaniu zgłoszeń okazało się, że postępowanie (ustalenia przez komisyę lub rzeczoznawców), zarządzone w podanych powyżej przepisach w ogóle jeszcze nie zostało przeprowadzone, wówczas winna polityczna władza powiatowa przeprowadzić najpierw to postępowanie.

Do § 37.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast po jego ogłoszeniu.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 25. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 171, i obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 212.

Georgi wlr. **Heinold** wlr.

Załącznik I.

(Do L 22.)

Stopy wynagrodzenia

za artykuły żywności i żywe bydło, przeznaczone na rzeź i zakłucie.

Artykuły żywności		Wynagrodzenie za	K	h
Chleb i pasza	Pszenica	q	31	—
	Żyto		22	—
	Poślad		24	50
	Jęczmień		19	10
	Owies		19	—
	Kukurydza		18	—
	Wyka		17	50
Mąki	Mąka do pieczenia chleba pszennego		43	—
	Mąka do pieczenia chleba żytniego		33	—
	Mąka do pieczenia sucharów pszennych		44	—
	Mąka pszenna do gotowania		46	—
	Mąka kukurydziana do gotowania		30	70
Gotowy chleb (używany w kraju)	Chleb pszenny	kg	—	41
	Chleb żytni		—	37
	Chleb mieszany		—	39
Suche jarzyny	Ryż	q	46	—
	Krupy		40	—
	Grys		54	—
	Groch (fasola)		37	—
	Soczewica		70	—

Artykuły żywności		Wynagrodzenie		
		za	K	h
Suche jarzyny	Groch	*q*	45	—
	Groch łuskany		55	—
	Jagły		44	—
	Hreczka		32	—
	Tarhonya	*kg*	1	10
	Inne suszone potrawy mączne		1	15
	Makaron		1	20
Świeże jarzyny	Ziemniaki	*q*	8	—
	Inne świeże jarzyny (kapusta, rodzaje kielu, buraki itd.)	*kg*	—	22
	Kwaśna kapusta i kwaśne buraki		—	24
Używki i zaprawy	Kawa palona	*q*	320	—
	Herbata	*kg*	9	—
	Kakao		4	—
	Cukier w głowach	*q*	80	—
	Cukier w kostkach		81	50
	Sól		26	—
	Pieprz	*kg*	3	—
	Papryka		3	—
	Kminek		1	50
	Zielenina do zupy (suszona)		2	—
	Cebula		—	16
	Czosnek		—	50
Napoje, ocet i oliwa	Wino	*l*	1	—
	Piwo (łącznie z opłatami autonomicznemi)	*hl*	30	—
	Wódka	*l*	1	40
	Rum		2	50
	Koniak		4	—
	Ocet		—	20
	Oliwy do jedzenia		1	50

Artykuły żywności			Wynagrodzenie		
			za	K	h
Mięso, tłuszcz, ser	Żywe bydło rzeźne z wyjątkiem bydła do chowu i dającego mleko	Woły, krowy, byki	*q* żywej wagi	90	—
	Żywe bydło przeznaczone na zakłucie	Owce		60	—
		Świnie		120	—
		Kozy		60	—
		Cielęta		120	—
	Świeże mięso w stanie wyśrotowanym	Wołowina	*q*	180	—
		Baranina		140	—
		Wieprzowina		160	—
		Kozina		120	—
		Cielęcina		180	—
	Mięso wędzone			250	—
	Salami			450	—
	Inne dające się przechowywać kiełbasy			320	—
	Słonina			200	—
	Smalec świński			200	—
	Masło		*kg*	3	50
	Ser			2	50
Pasza	Siano		*q*	9	—
	Krupy owsiane			24	—
	Krupy jęczmienne			23	—
	Krupy kukurydzianne			21	—
	Otręby			12	—
	Słoma			5	—

Załącznik II.

(Do § 24.)

Stopy wynagrodzenia

za materyał na opał, do oświetlenia i do wytwarzania ruchu.

	Artykuły użytkowe	Wynagrodzenie za	K	h
Materyał na opał, do oświetlenia i do wytwarzania ruchu	Twarde drzewo opałowe	m^3	12	50
	Miękkie drzewo opałowe	m^3	11	—
	Węgiel kamienny	q	3	—
	Węgiel drzewny	q	14	—
	Koks	q	4	—
	Nafta	q	30	—
	Olej do palenia	kg	1	—
	Benzyna	q	60	—
	Spirytus (90stopniowy)	l	—	60
	Olej do motorów	kg	—	95
	Tłuszcz spoisty	kg	—	80
	Olej do maszyn	kg	—	60
	Karbid	kg	—	60

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. grudnia 1914.

Treść: (№ 327.—329.) 327. Rozporządzenie, którem uchyla się wykonywanie sądownictwa konsularnego w Nowej Grecyi i na Krecie. — 328. Rozporządzenie o postanowieniach na rzecz osób wojskowych w sile zbrojnej jednego z sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę. — 329. Rozporządzenie, którem uzupełnia się względnie zmienia się rozporządzenia ministeryalne z dnia 2. i 21. października 1914, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

327.

Rozporządzenie c. i k. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 15. listopada 1914,

którem uchyla się wykonywanie sądownictwa konsularnego w Nowej Grecyi i na Krecie.

Z mocy upoważnienia Jego c. i k. Apostolskiej Mości i w porozumieniu z Rządami obu obszarów monarchii uchyla się całkowicie na zasadzie § 17. ustawy austryackiej z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136, względnie § 17. węgierskiego XXXI. artykułu ustawowego z roku 1891, dotychczas istniejące sądownictwo austryacko-węgierskich konsulów w Nowej Grecyi i na Krecie.

Sprawy prawne wszelkiego rodzaju, wiszące w c. i k. sądach konsularnych, znajdujących się na wspomnianych obszarach, mogą być przez te sądy ukończone.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Berchtold wlr.

Rozporządzenie to ogłasza się niniejszem stosownie do § 18. ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 136.

Hochenburger wlr.

328.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 27. listopada 1914

o postanowieniach na rzecz osób wojskowych w sile zbrojnej jednego z sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Z osobami wojskowemi w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, rozporządzeń całego Ministerstwa z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 245, Ministerstwa skarbu z dnia 15. września 1914, Dz. u. p. Nr. 246, i Ministerstwa robót

publicznych w porozumieniu z Ministerstwami skarbu, handlu i sprawiedliwości z dnia 2. września 1914, Dz. u. p. Nr. 232, należy pod warunkiem wzajemności na równi postawić te osoby, które zajmują istotnie takie samo stanowisko w sile zbrojnej jednego z sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę.

Dla oznaczenia chwili, w której według najpierw wymienionych trzech rozporządzeń najwcześniej może nastąpić przerwa postępowania lub biegu czasokresu albo wstrzymanie biegu czasokresu, należy zastosować analogicznie postanowienia tych rozporządzeń.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

329.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 30. listopada 1914,

którem uzupełnia się względnie zmienia się rozporządzenia ministeryalne z dnia 2. i 21. października 1914, Dz. u. p. Nr. 265 i 288, dotyczące zakazu wywozu i przewozu rozmaitych przedmiotów.

Na zasadzie artykułu VII. umownej taryfy celnej obu państw Monarchii austryacko-węgierskiej, ogłoszonej ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, wydaje się względnie ogłasza się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim następujące zarządzenia:

§ 1.

Zawarte w rozporządzeniach ministeryalnych z dnia 2. i 21. października 1914, Dz. u. p. Nr. 265, i 288, spisy przedmiotów, których wywozu względnie przewozu zakazano, uzupełnia się względnie zmienia się w sposób następujący:

Punkt 4. grupy I. należy uzupełnić, jak następuje:

Uwaga: Zakaz ten nie odnosi się do papryki.

Punkt 14. grupy I. należy uzupełnić przez dodanie słowa „gęsi“.

Punkt 18. grupy I. ma opiewać:

18. czekolady w tabliczkach i taflach, masy kakao i kakao w proszku.

Punkt 19. grupy I. ma opiewać:

19. Konserw kawowych, kawy słodowej i innych surrogatów kawy.

W punkcie 7. grupy II. należy dodać między słowami „w stanie surowym“ a słowami „błonek złotarskich:

pęcherzy i jelit świeżych, solonych lub suszonych.

Punkt 8. grupy II. ma opiewać:

8. tłuszczu dla celów technicznych i kwasów tłuszczowych Nr. t. 91. (tranu rybiego i tranu z fok), Nr. t. 92 (łoju zwierzęcego i łoju prasowanego), Nr. t. 93 (łoju roślinnego, tłuszczu palmowego, tłuszczu z ziarn palmowych i tłuszczu z orzechów kokosowych), Nr. t. 95 (kwasu stearynowego, kwasu palmitowego), Nr. t. 96 (parafiny) i Nr. t. 97 (degrasu i kwasu elainowego).

Punkt 15. grupy II. należy uzupełnić, jak następuje:

Uwaga: Tutaj nie należą ołówki oprawione i nieoprawione:

Punkt 16. grupy II. należy uzupełnić, jak następuje:

Uwaga: Zakaz ten odnosi się także do sadzy, bistru sadzy, pyłu węgla, jakoteż do mielonych i przyrządzonych czernideł Nr. t. 605 do 607, natomiast nie odnosi się do farby ziemnej, bieli cynkowej, bieli ołowianej, litoponu, bieli grafitowej tudzież do farb, utartych z lakierów oraz do farb przyrządzonych jako farby malarskie, wodne i pastelowe.

W punkcie 21. grupy II. należy dodać po słowach „teru węgla kamiennego“:

tudzież wszystkich lekkich i ciężkich tłuszczów z mazi węgli kamiennych.

Punkt 23. grupy II. należy uzupełnić przez dodanie:

waty bawełnianej i pakuł wełnianych.

W punkcie 30. grupy II. należy po słowie „namiotów“ dać przecinek i dodać:

„pasów na namioty“.

Punkt 40. grupy II. należy uzupełnić, jak następuje:

bibuły i bibułki jedwabnej (z wyjątkiem papieru cygaretowego, krajanego i w całych arkuszach).

Punkt 54. grupy II. ma opiewać jak następuje:

54. stali chromowej i stali niklowej tudzież stali chromowo-niklowej w bryłach (ingocie), w sztabach kutych (w prętach kutych), w płytach i sztabach, walcowanej, kutej lub ciągnionej.

W punkcie 114. grupy II. należy między słowa „atropiny“ i „wody migdałowej“ wstawić:

jakoteż korzeni i liści belladony.

Po punkcie 119. grupy II. należy dodać następujące dwa punkta:

120. kości.

121. szmat wszelkiego rodzaju.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1915. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K	20 h	Rocznik	1871	za	4 K	— h	Rocznik	1893	za	6 K	— h
„	1850	„	10 „	50 „	„	1872	„	6 „	40 „	„	1894	„	6 „	— „
„	1851	„	2 „	60 „	„	1873	„	6 „	60 „	„	1895	„	7 „	— „
„	1852	„	5 „	20 „	„	1874	„	4 „	60 „	„	1896	„	7 „	— „
„	1853	„	6 „	30 „	„	1875	„	4 „	— „	„	1897	„	15 „	— „
„	1854	„	8 „	40 „	„	1876	„	3 „	— „	„	1898	„	6 „	— „
„	1855	„	4 „	70 „	„	1877	„	2 „	— „	„	1899	„	10 „	— „
„	1856	„	4 „	90 „	„	1878	„	4 „	60 „	„	1900	„	7 „	— „
„	1857	„	5 „	70 „	„	1879	„	4 „	60 „	„	1901	„	6 „	— „
„	1858	„	4 „	80 „	„	1880	„	4 „	40 „	„	1902	„	7 „	50 „
„	1859	„	4 „	— „	„	1881	„	4 „	40 „	„	1903	„	9 „	— „
„	1860	„	3 „	40 „	„	1882	„	6 „	— „	„	1904	„	5 „	— „
„	1861	„	3 „	— „	„	1883	„	5 „	— „	„	1905	„	6 „	— „
„	1862	„	2 „	80 „	„	1884	„	5 „	— „	„	1906	„	12 „	— „
„	1863	„	2 „	80 „	„	1885	„	3 „	60 „	„	1907	„	13 „	— „
„	1864	„	2 „	80 „	„	1886	„	4 „	60 „	„	1908	„	9 „	— „
„	1865	„	4 „	— „	„	1887	„	5 „	— „	„	1909	„	8 „	50 „
„	1866	„	4 „	40 „	„	1888	„	8 „	40 „	„	1910	„	8 „	40 „
„	1867	„	4 „	— „	„	1889	„	6 „	— „	„	1911	„	7 „	— „
„	1868	„	4 „	— „	„	1890	„	5 „	40 „	„	1912	„	12 „	50 „
„	1869	„	6 „	— „	„	1891	„	6 „	— „	„	1913	„	9 „	50 „
„	1870	„	2 „	80 „	„	1892	„	10 „	— „					

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda **się** do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 2. grudnia 1914.

Treść: № 330. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące upoważnienia prawno-publicznych zakładów ubezpieczenia do używania funduszów na cele nadzwyczajne w czasie trwania wojny.

330.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. listopada 1914,

dotyczące upoważnienia prawno-publicznych zakładów ubezpieczenia do używania funduszów na cele nadzwyczajne w czasie trwania wojny.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się prawno-publiczne zakłady ubezpieczenia, aby w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, używały za zezwoleniem władzy nadzorczej odpowiednich do ich możności środków w celu przeprowadzenia lub poparcia zarządzeń, które mogą odwrócić wywołane wojną i jej objawami szczególne niebezpieczeństwa dla zdrowia lub zdolności do zarobkowania ich członków.

§ 2.

Wykonaniem niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wejdzie w życie w dniu ogłoszenia, zajmie się Mój Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z innymi Moimi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 29. listopada 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXX — Wydana i rozesłana dnia 5. grudnia 1914.

Treść: (№ 331—333.) 331. Rozporządzenie, dotyczące warunków przesyłki dla pakietów poczty polowej. — 332. Rozporządzenie, którem zmienia się częściowo rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. sierpnia 1907, dotyczące wypłacania płatnych miesięcznie z góry poborów służbowych cywilnych funkcyonaryuszy państwowych, jeżeli dzień zapadłości przypada na niedzielę. — 333. Rozporządzenie celem wykonania § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914 w sprawie odroczenia zapłaty prawno-prywatnych wierzytelności pieniężnych.

331.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 30. listopada 1914,

dotyczące warunków przesyłki dla pakietów poczty polowej.

Artykuł I.

W porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny ustanawia się dla przesyłki pakietów poczty polowej następujące szczególne postanowienia:

1. Pakiety poczty polowej nie mogą przekraczać wagi 5 *kg* i objętości 60 *cm* w każdym kierunku.

2. Pakiety poczty polowej mogą zawierać:

a) Przedmioty uzbrojenia i ubrania.

b) Środki żywności i użytkowe, które nie podlegają zepsuciu, jak mięso wędzone, kiełbasy suche, salami, sery twarde, suchary, herbatniki, czekoladę, herbatę, konserwy w blaszanych puszkach zalutowanych.

c) Cygara, papierosy i tytoń, fajki i cygarniczki, jakoteż cerowe lub żelazne zapalniczki z lontem.

Urzędy pocztowe są uprawnione do badania zawartości w poszczególnych przypadkach.

3. Opakowanie musi być szczególnie trwałe; w szczególności obowiązują postanowienia następujące:

a) Do zewnętrznego opakowania wolno używać tylko płótna nawoskowanego (z stroną szorstką na zewnątrz), materyi nieprzemakalnych lub silnych skrzyń drewnianych. Nie wolno używać skrzynek, ulegających załamywaniu kartonów pocztowych tudzież opakowań z papieru.

b) Opakowanie, sporządzone z materyi, należy zeszyć, skrzynie zaś dobrze zabić gwoździami.

c) Przedmioty, ulegające łatwo zgnieceniu, jak suchary, herbatniki itp. należy zapakowywać tylko w skrzynie.

d) Wszystkie pakiety należy związać naokoło sznurem, co ułatwia ich ujęcie i przynoszenie.

4. *a)* Adres musi się umieścić bezpośrednio na opakowaniu. Na skrzyniach należy go napisać atramentem, ołówkiem atramentowym (po zwilżeniu miejsca, przeznaczonego na napis) lub farbą na nakrywce. Przy innych pakietach musi się go napisać albo na opakowaniu zewnętrznem albo też przyszyć do tego opakowania. Wyjątkowo można także przytwierdzić adres za pomocą przywieszki z skóry lub płótna; adresy wiszące z papieru lub tektury są niedozwolone.

b) Na pakiecie należy po lewej stronie u góry lub z boku wyszczególnić imię i nazwisko tudzież miejsce zamieszkania (mieszkanie) wysyłającego, po prawej stronie u góry napisać zaś słowo „poczta polowa“.

c) Adres odbiorcy ma zawierać:

Imię i nazwisko, stopień wojskowy, oddział wojska, poddział i jako miejscowość przeznaczenia numer urzędu poczty polowej.

d) Odpis dokładnego adresu należy włożyć do pakietu; zamiast takiego odpisu można włożyć także list do odbiorcy pakietu, zawierający jego dokładny adres.

5. Nie wolno podawać wartości lub stawiać żądania co do szczególnego postępowania z przesyłką jak ściągnięcia kwoty powziątkowej, doręczania przez umyślnego posłańca, doręczenia do rąk własnych, recepisu zwrotnego.

6. Adres przesyłkowy należy wypełnić stosownie do przepisu. Na lewym odcinku adresu przesyłkowego wolno podać tylko imię i nazwisko tudzież miejsce zamieszkania (mieszkanie) wysyłającego. Nie wolno na odcinku umieszczać pisemnych dat.

7. Pakiety poczty polowej podlegają przymusowi opłaty porta pocztowego. Za każdy pakiet należy uiścić jednolitą należytość, wynoszącą 60 halerzy, przez nalepienie pocztowych znaczków wartościowych na adresie przesyłkowym.

8. Pakiety poczty polowej przyjmuje się tylko na własne niebezpieczeństwo wysyłającego. Nie uiści się wynagrodzenia za utratę, ubytek lub uszkodzenie. Nie można podnosić roszczenia o wynagrodzenie ani wobec poczty ani też wobec administracyi wojskowej.

Uwagę „na własne niebezpieczeństwo“ należy umieścić także na adresie przesyłkowym.

9. Nie zwraca się pakietów poczty polowej, których z jakiegokolwiek powodu nie można doręczyć w polu, na przykład pakietów mylnie adresowanych lub pozostałych bez adresu, a niemających adresu załączonego, tudzież pakietów, których adresaci w chwili dojścia pakietu nie znajdują się już więcej w oddziale wojska z powodu zagubienia się, śmierci, zranienia lub zachorowania. Zawartość takich pakietów rozdziela komenda oddziału potrzebującym osobom, należącym do stanu szeregowców. Wysyłający nie ma prawa do odszkodowania.

10. Okres czasu, przez który dozwala się przesyłania pakietów poczty polowej, tudzież zakłady poczty polowej, do których zezwala się na obrót pakietów poczty polowej, poda się w każdym poszczególnym wypadku w sposób odpowiedni do wiadomości.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi natychmiast w życie.

Schuster wlr.

332.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 2. grudnia 1914,

którem zmienia się częściowo rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 15. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 203, dotyczące wypłacania płatnych miesięcznie z góry poborów służbowych cywilnych funkcyonaryuszy państwowych, jeżeli dzień zapadłości przypada na niedzielę.

W miejsce § 1., ustęp 2., rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 15. sierpnia 1907, Dz. u. p. Nr. 203, ma wejść postanowienie następujące:

„Wyjątek stanowi rata poborowa, płatna w dniu 1. lipca, której nie wolno wypłacić przed tym dniem. Ratę poborową, płatną w dniu 1. stycznia, należy wypłacić w dniu 31. grudnia roku poprzedniego a, jeżeli ten dzień przypada na niedzielę, już w dniu 30. grudnia.“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

333.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. grudnia 1914

celem wykonania § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 321, w sprawie odroczenia zapłaty prawnoprywatnych wierzytelności pieniężnych.

Celem wykonania § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 321, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Protesty wekslowe i czekowe, które się zakłada z powodu zaniedbania uiszczenia zapłaty częściowej są według § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego tylko wtedy uwolnione od należytości według pozycyi taryfowej 116., lit. *g)* lub *a)*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, jeżeli należytość za protest uiszczono już zgodnie z przepisami przy podniesieniu protestu z powodu zaniedbania uiszczenia jednej z poprzednich zapłat częściowych.

§ 2.

Organ protestujący ma założyć protest nieostemplowany, jeżeli jest mu wiadomem z jego własnych zapisków lub udowodnionem zostanie przez stronę, iż należytość za protest już poprzednio uiszczono. Należy to udowodnić z reguły przez przedłożenie ostemplowanego według przepisu protestu, założonego z powodu zaniedbania uiszczenia poprzedniej zapłaty częściowej, lub przez wolne od stempla poświadczenie, wystawione przez ten organ, który ten poprzedni protest założył, w sprawie zgodnego z przepisem ostemplowania poprzedniego protestu. Tego rodzaju poświadczenie można udzielić albo przez umieszczenie je na samym wekslu lub czeku, albotež dokumentem osobnym, w którym podać należy sumę wekslową lub czekową, wysokość zapłaty częściowej, do której odnosi się protest z powodu zaniedbania jej uiszczenia, tudzież wysokość należytości stemplowej, uiszczonej za ten protest. Organ protestujący winien na proteście, który wygotować należy jako wolny od stempla, zanotować w miejscu, w którem pozatem umieszcza się znaczek stemplowy, iż strona wykazała, że poprzedni protest częściowy został stosownie do przepisu ostemplowany i że wobec tego uzasadnione jest uwolnienie od należytości stemplowej według § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 321.

§ 3.

Jeżeli nie można przedłożyć dowodu w sposób w §. 2. wymieniony, wówczas można wygotować protest nieostemplowany; w takim razie winien organ protestujący zaopatrzyć protest w miejscu, na którem pozatem umieszcza się znaczek stemplowy, następującą uwagę: „Po myśli § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 321, nieostemplowany, ponieważ według podania strony protest, założony z powodu zaniedbania uiszczenia poprzedniej zapłaty częściowej, został ostemplowany stosownie do przepisu.“

Na wezwanie władzy skarbowej winna strona wykazać dodatkowo lub przynajmniej uprawdopodobnić w sposób odpowiedni (na przykład w drodze wymiany pism), iż zadość uczyniono warunkowi, wymienionemu w § 1., w razie przeciwnym należy pobrać w kwocie pojedyńczej należytość według pozycyi taryfowej 116., lit. *g)* lub *a)* ustawy, z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

§ 4.

Notaryusze winni w swych rejestrach protestów uwidocznić, które protesty przez nich założone wygotowano nieostemplowane według § 1. rozporządzenia niniejszego, przyczem należy z krótkiem odwołaniem się na dotyczące postanowienie niniejszego rozporządzenia podać, czy zachowano sposób postępowania według § 2., czy według § 3. rozporządzenia niniejszego.

§ 5.

Podania i protokoły, których celem jest udowodnić wymogi dla uwolnienia od należytości według § 26., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego, są wolne od stempli według pozycyi taryfowej 44., lit. *q*, ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89. Załączniki takich podań i protokoły nie podlegają według pozycyi taryfowej 20. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, stemplom, które opłacać należy od załączników.

Engel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1915. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za	4 K 20 h	Rocznik	1871 za	4 K — h	Rocznik	1893 za	6 K — h
„	1850 „	10 „ 50 „	„	1872 „	6 „ 40 „	„	1894 „	6 „ — „
„	1851 „	2 „ 60 „	„	1873 „	6 „ 60 „	„	1895 „	7 „ — „
„	1852 „	5 „ 20 „	„	1874 „	4 „ 60 „	„	1896 „	7 „ — „
„	1853 „	6 „ 30 „	„	1875 „	4 „ — „	„	1897 „	15 „ — „
„	1854 „	8 „ 40 „	„	1876 „	3 „ — „	„	1898 „	6 „ — „
„	1855 „	4 „ 70 „	„	1877 „	2 „ — „	„	1899 „	10 „ — „
„	1856 „	4 „ 90 „	„	1878 „	4 „ 60 „	„	1900 „	7 „ — „
„	1857 „	5 „ 70 „	„	1879 „	4 „ 60 „	„	1901 „	6 „ — „
„	1858 „	4 „ 80 „	„	1880 „	4 „ 40 „	„	1902 „	7 „ 50 „
„	1859 „	4 „ — „	„	1881 „	4 „ 40 „	„	1903 „	9 „ — „
„	1860 „	3 „ 40 „	„	1882 „	6 „ — „	„	1904 „	5 „ — „
„	1861 „	3 „ — „	„	1883 „	5 „ — „	„	1905 „	6 „ — „
„	1862 „	2 „ 80 „	„	1884 „	5 „ — „	„	1906 „	12 „ — „
„	1863 „	2 „ 80 „	„	1885 „	3 „ 60 „	„	1907 „	13 „ — „
„	1864 „	2 „ 80 „	„	1886 „	4 „ 60 „	„	1908 „	9 „ — „
„	1865 „	4 „ — „	„	1887 „	5 „ — „	„	1909 „	8 „ 50 „
„	1866 „	4 „ 40 „	„	1888 „	8 „ 40 „	„	1910 „	8 „ 40 „
„	1867 „	4 „ — „	„	1889 „	6 „ — „	„	1911 „	7 „ — „
„	1868 „	4 „ — „	„	1890 „	5 „ 40 „	„	1912 „	12 „ 50 „
„	1869 „	6 „ — „	„	1891 „	6 „ — „	„	1913 „	9 „ 50 „
„	1870 „	2 „ 80 „	„	1892 „	10 „ — „			

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 9. grudnia 1914.

Treść: № 334. Rozporządzenie, którem ogłasza się admiralskie postępowanie sądowe, najmiłościwiej zatwierdzone Najwyższem postanowieniem z dnia 28. listopada 1914.

334.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 9. grudnia 1914,

którem ogłasza się admiralskie postępowanie sądowe, najmiłościwiej zatwierdzone Najwyższem postanowieniem z dnia 28. listopada 1914.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej na najuniżeńszy wniosek, przedstawiony po porozumieniu się Rządów obydwóch państw Monarchii, zatwierdzić Najwyższem postanowieniem z dnia 28. listopada 1914 niżej wymienione admiralskie postępowanie sądowe aż do czasu odpowiedniego zarządzenia z strony ustawodawstwa obydwóch państw.

To admiralskie postępowanie sądowe ogłasza się niniejszem w królestwach i krajach, reprezentowanych w Radzie państwa.

Stürgkh wlr.
Hochenburger wlr.
Forster wlr.
Trnka wlr.
Zenker wlr.
Georgi wlr.
Heinold wlr.
Hussarek wlr.
Schuster wlr.
Engel wlr.
Morawski wlr.

Admiralskie postępowanie sądowe.

§ 1.

Do wydawania wyroków co do nieprzyjacielskich i podejrzanych okrętów i ich ładunków, które zabrane zostały w wojnie obecnej przez c. i k. okręty wojenne, ustanawia się sąd admiralski I. instancyi w Poli i wyższy sąd admiralski jako sąd II. instancyi w siedzibie c. i k. Ministerstwa wojny, sekcyi marynarki.

§ 2.

Sąd admiralski I. instancyi składa się z kontra-admirała lub kapitana okrętu liniowego jako przewodniczącego i z dwóch oficerów dla służby sprawiedliwości w marynarce, z których jeden spełnia funkcye referenta; sąd ten rozstrzyga większością głosów. Przewodniczący winien dla przygotowania procesu ustanowić admiralską śledczą komisyę z osób, należących do c. i k. administracyi marynarki. Komisya ta, której jeden członek spełnia funkcye prowadzącego śledztwo, jest uprawniona do przesłuchiwania znawców z koła osób biegłych dla kwestyi, dotyczących handlu międzynarodowego. Ona winna wydawać wszelkie zarządzenia, jakie są potrzebne jeszcze przed wydaniem wyroku ze względu na osoby interesowane i dla poparcia śledztwa odnośnie do okrętu, ładunku i załogi (§ 4., ustęp 2.), przedkładać sądowi admiralskiemu akta śledztwa, nadające się do wydania wyroku, i wykonywać wyroki (§ 9.).

§ 3.

Wyższy sąd admiralski składa się z wyższego rangą oficera eskadry jako przewodniczącego, tudzież z dwóch wyższych oficerów dla służby sprawiedliwości w marynarce, z których jeden spełnia funkcye referenta, i ze znającego się na prawie jednego funkcyonaryusza Ministerstwa spraw zewnętrznych, jednego funkcyonaryusza austryackiego Ministerstwa handlu tudzież jednego funkcyonaryusza węgierskiego Ministerstwa handlu. Sąd ten rozstrzyga odwołania, wniesione przeciw wyrokom sądu admiralskiego I. instancyi, w II. i ostatniej instancyi. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 4.

Zabrane okręty nieprzyjacielskie lub podejrzane należy z reguły zaciągnąć do portu wojennego w Poli. O przybyciu okrętu winien komendant statku wojennego, który dokonał zabrania, lub kierownik łupu wojennego donieść natychmiast przewodniczącemu admiralskiej komisyi śledczej (prowadzącemu śledztwo). Prowadzący śledztwo otwiera w obecności komendanta (kierownika łupu wojennego) i szypra opieczętowany konwolut, zawierający papiery okrętowe, przesłuchuje bezzwłocznie protokolarnie komendanta (kierownika łupu wojennego) co do wszystkich ważnych okoliczności, dotyczących zatrzymania i zabrania, tudzież szypra okrętu zabranego, którego należy uważać tak długo za reprezentanta wszystkich innych osób, interesowanych w sprawie okrętu i ładunku, jak długo oni nie zgłoszą się i nie wykażą się.

W podobny sposób winien on, o ile to wydaje się ważnem, przesłuchać załogę, która współdziałała przy zabraniu i prowadzeniu łupu wojennego, w każdym razie jednak całą załogę okrętu zabranego tudzież według okoliczności podróżujących a dopiero po tem przesłuchaniu zezwolić szyprowi i załodze, jeżeli nie zachodzą żadne przeszkody, na komunikowanie się z lądem.

Przesłuchania szypra, załogi i znawców tudzież oględzin lokalnych dokonać należy w obecności świadków sądowych, którzy również podpiszą protokoły.

Admiralska komisya śledcza winna jak najrychlej objąć w posiadanie okręt zabrany, zarządzić spisanie inwentarza okrętu i ładunku przez znawców a w razie potrzeby przedsięwziąć w porozumieniu z miejscową władzą marynarki (wojska) wszystko, co potrzebnem jest dla zabezpieczenia okrętu i ładunku tudzież dla utrzymania i strzeżenia załogi.

§ 5.

Prowadzący śledztwo winien starać się jak najrychlej o zupełne wyjaśnienie stanu sprawy i w swych czynnościach urzędowych z równą starannością strzedz interesu zaborcy jak i okrętu zabranego.

Prawa zaborcy zostaną w interesie publicznym podniesione przez reprezentanta marynarki wojennej, wyznaczonego przez komendę eskadry, i tenże winien podnieść określone żądanie w sprawie orzeczenia co do łupu wojennego.

Po ukończeniu dochodzeń winien prowadzący śledztwo dozwolić wszystkim interesowanym na wgląd do aktów i wezwać ich do oświadczenia się, czy mają jeszcze coś do naprowadzenia dla ochrony swych praw. Następnie winn protokolarnie lub pisemnie oświadczyć się reprezentanci marynarki wojennej i przeciwnicy; potem należy akta, jeżeli komisya śledcza nie zarządzi ich uzupełnienia, przedłożyć sądowi admiralskiemu I. instancyi wraz z umotywowaniem.

§ 6.

Do powzięcia uchwały przez admiralską komisyę śledczą zastrzeżono:

1. ustanowienie kuratorów dla osób interesowanych co do okrętu lub ładunku;

2. wyładowanie okrętu, sprzedaż ładunku i złożenie dochodu. Sprzedaż jest tylko wtedy dopuszczalna, jeżeli wszyscy interesowani zgodzą się lub jeżeli jest ona wskazana celem ochrony przed grożącem zepsuciem się ładunku;

3. uwolnienie okrętu, który uznano za niepodejrzany, i ładunku, który nie jest przedmiotem łupu wojennego;

4. każde zarządzenie co do załogi i osób podróżujących;

5. orzekanie o zażaleniach na czynności urzędowe prowadzącego śledztwo.

Uchwały admiralskiej komisyi śledczej nie podlegają odrębnemu tokowi instancyi. Ewentualne zażalenia rozstrzyga sąd admiralski I. instancyi równocześnie z wyrokiem.

§ 7.

Sąd admiralski I. instancyi może zarządzić uzupełnienie aktów, przedłożonych mu przez admiralską komisyę śledczą, w szczególności zezwolić interesowanym na dostarczenie dalszych środków dowodowych i w tym celu zwrócić akta admiralskiej komisyi śledczej.

Sąd admiralski I. instancyi winien orzec w wyroku, czy zabrany okręt i ładunek tudzież o ile ten ostatni należy uważać za dobry łup wojenny. On ma również wydać potrzebne zarządzenia co do okrętu, ładunku i załogi jakoteż w razie uwolnienia okrętu, który miał na pokładzie kontrabandę wojenną, ustalić koszta, urosłe wskutek postępowania admiralskiego tudzież wskutek utrzymania okrętu i załogi w czasie śledztwa.

Przy wydawaniu wyroku należy zachowywać obowiązujące ustawy i przepisy, istniejące ewentualnie odnośne traktaty państwowe jakoteż powszechnie uznane zasady prawa międzynarodowego. Wyrok należy uzasadnić i zaopatrzyć pouczeniem o środkach prawnych.

Każdemu interesowanemu, który wymienił odbiorcę pism w siedzibie sądu admiralskiego, jakoteż c. i k. Ministerstwu wojny, sekcyi marynarki, jako zaborcy należy doręczyć po jednym egzemplarzu wyroku; również należy zarządzić jego natychmiastowe ogłoszenie w dzienniku rozporządzeń normalnych dla c. i k. marynarki wojennej.

§ 8.

Jeżeli w sądzie admiralskim I. instancyi w ciągu 30 dni po ogłoszeniu w dzienniku rozporządzeń dla c. i k. marynarki wojennej nie zostanie wniesione przez któregokolwiekbądź z interesowanych odwołanie pisemne, z którem ma być połączony wywód prawny, wówczas urasta wyrok w moc prawną, poczem winno się wszystkie akta odesłać do admiralskiej komisyi śledczej celem wykonania wyroku.

Jeżeli odwołanie zostanie wniesione, wówczas wolno tym interesowanym, dla których zmiana orzeczenia może przynieść szkodę, wglądnąć w ciągu 14 dni po upływie terminu dla odwołania u przewodniczącego sądu admiralskiego I. instancyi w pisma odwoławcze i w ciągu tych 14 dni wnieść pisemne wywody przeciwne.

Po upływie 14 dni winien sąd admiralski I. instancyi wniesione pisma wraz z aktami śledczymi odesłać wyższemu sądowi admiralskiemu i zawiadomić o tem admiralską komisyę śledczą.

Co do wydania i ogłoszenia wyroku wyższego sądu admiralskiego obowiązują przepisy § 7., ustęp 2. i 3.

Po wydaniu wyroku należy przesłać akta sądowi admiralskiemu I. instancyi celem zawiadomienia interesowanych tudzież admiralskiej komisyi śledczej.

§ 9.

Jeżeli okręt lub cały ładunek albo jedna jego część zostanie uznany za dobry łup wojenny, wówczas admiralska komisya śledcza ma zasięgnąć wskazówek komendy eskadry.

Jeżeli okręt lub ładunek nie zostanie uznany za dobry łup wojenny, wówczas winna admiralska komisya śledcza stosownie do postanowienia, zawartego w orzeczeniu sądu admiralskiego, zarządzić ich uwolnienie i zwrot na rzecz osób, uprawnionych do odebrania i to albo za odliczeniem kosztów lub bez tego odliczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1915. w języku
niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K 20 h	Rocznik	1871	za	4 K — h	Rocznik	1893	za	6 K — h
„	1850	„	10 „ 50 „	„	1872	„	6 „ 40 „	„	1894	„	6 „ — „
„	1851	„	2 „ 60 „	„	1873	„	6 „ 60 „	„	1895	„	7 „ — „
„	1852	„	5 „ 20 „	„	1874	„	4 „ 60 „	„	1896	„	7 „ — „
„	1853	„	6 „ 30 „	„	1875	„	4 „ — „	„	1897	„	15 „ — „
„	1854	„	8 „ 40 „	„	1876	„	3 „ — „	„	1898	„	6 „ — „
„	1855	„	4 „ 70 „	„	1877	„	2 „ — „	„	1899	„	10 „ — „
„	1856	„	4 „ 90 „	„	1878	„	4 „ 60 „	„	1900	„	7 „ — „
„	1857	„	5 „ 70 „	„	1879	„	4 „ 60 „	„	1901	„	6 „ — „
„	1858	„	4 „ 80 „	„	1880	„	4 „ 40 „	„	1902	„	7 „ 50 „
„	1859	„	4 „ — „	„	1881	„	4 „ 40 „	„	1903	„	9 „ — „
„	1860	„	3 „ 40 „	„	1882	„	6 „ — „	„	1904	„	5 „ — „
„	1861	„	3 „ — „	„	1883	„	5 „ — „	„	1905	„	6 „ — „
„	1862	„	2 „ 80 „	„	1884	„	5 „ — „	„	1906	„	12 „ — „
„	1863	„	2 „ 80 „	„	1885	„	3 „ 60 „	„	1907	„	13 „ — „
„	1864	„	2 „ 80 „	„	1886	„	4 „ 60 „	„	1908	„	9 „ — „
„	1865	„	4 „ — „	„	1887	„	5 „ — „	„	1909	„	8 „ 50 „
„	1866	„	4 „ 40 „	„	1888	„	8 „ 40 „	„	1910	„	8 „ 40 „
„	1867	„	4 „ — „	„	1889	„	6 „ — „	„	1911	„	7 „ — „
„	1868	„	4 „ — „	„	1890	„	5 „ 40 „	„	1912	„	12 „ 50 „
„	1869	„	6 „ — „	„	1891	„	6 „ — „	„	1913	„	9 „ 50 „
„	1870	„	2 „ 80 „	„	1892	„	10 „ — „				

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 10. grudnia 1914.

Treść: (№ 335. i 336.) 335. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące czasowego uwolnienia niektórych przedmiotów, objętych taryfą akcyzową Wiednia, od podatku konsumcyjnego. — 336. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia najwyższych cen odnośnie do sprzedaży zajęcy i jeleniny w Wiedniu.

335.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 6. grudnia 1914,

dotyczące czasowego uwolnienia niektórych przedmiotów, objętych taryfą akcyzową, Wiednia, od podatku konsumcyjnego.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Przez czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, uwalnia się zające, jelenie, jeleninę, gęsi, karpie, płotki, sztokfisze i wątłusze od przypadającego za nie na zasadzie ustawy z dnia 10. maja 1890, Dz. u. p. Nr. 78, podatku konsumcyjnego przy ich przywozie w obręb wiedeńskiego okręgu podatku konsumcyjnego.

§ 2.

Upoważniam Mojego Ministra skarbu, aby w drodze rozporządzenia oznaczył chwilę, z którą niniejsze rozporządzenie cesarskie, wchodzące w życie z dniem ogłoszenia, utraci moc obowiązującą.

§ 3.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 6. grudnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

336.

Rozporządzenie Ministerstw handlu, spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 6. grudnia 1914

w sprawie ustanowienia najwyższych cen odnośnie do sprzedaży zajęcy i jeleniny w Wiedniu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Z powodu uchylenia wiedeńskiej akcyzy odnośnie do zajęcy i jeleniny postanawia się, iż aż do dalszego zarządzenia nie wolno sprzedawać w obrębie okręgu podatku konsumcyjnego miasta Wiednia zajęcy i jeleniny po cenach wyższych od poniżej ustanowionych:

Te ceny najwyższe wynoszą:

1. za jednego zająca w stanie należytym razem z skórą o wadze wyższej niż 2 *kg* K 3·80

2. za jednego zająca, który ma znacznie uszkodzone części wartościowe, lub za jednego zająca o wadze niższej aniżeli 2 *kg*, licząc z skórą . . . . . „ 2·60

3. za grubą zwierzynę, wyśrutowaną (jeleninę)

a) za grzbiet (cąbr) bez kości, czysto sprawiony, i za polędwicę za 1 *kg* „ 3·60

b) za udziec bez kości, czysto sprawiony, za 1 *kg* . . . . . „ 2·80

c) za grzbiet lub udziec wraz z kośćmi za 1 *kg* . . . . . „ 2·20

d) za łopatki bez kości, czysto sprawione, za 1 *kg* . . . . . K 1·70

e) za łopatki z kośćmi za 1 *kg* . . . „ 1·40

f) za wszystkie inne części za 1 *kg* . „ 0·80

§ 2.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie karał sprzedających magistrat jako władza polityczna I. instancyi grzywnami do 500 K lub aresztem do 14 dni.

Jeżeli przekroczenie popełni przemysłowiec, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133 *b*, ustęp 1., lit. *a*, ordynacyi przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w ósmym dniu po ogłoszeniu.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. grudnia 1914.

Treść: № 337. Rozporządzenie cesarskie wprowadzające ordynacyę konkursową, ugodową i zaczepną.

337.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 10. grudnia 1914

wprowadzające ordynacyę konkursową, ugodową i zaczepną.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, zarządam co następuje:

Początek mocy obowiązującej i stosunek do innych ustaw.

Artykuł I.

(1) Dołączona ordynacya konkursowa i ugodowa, oraz ordynacya zaczepna wchodzą w życie dnia 1. stycznia 1915, wyjąwszy postanowienia oznaczone w ustępie 3.

(2) Z dniem tym uchyla się ordynacyę konkursową z dnia 25. grudnia 1868, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1869. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia innych ustaw i rozporządzeń, które stoją w sprzeczności z ordynacyą konkursową i zaczepną, w szczególności ustawy z dnia 16. marca 1884, Dz. u. p. Nr. 35 i Nr. 36, i dekret nadworny z dnia 3. lutego 1821, Zb. u. s. Nr. 1737, o należytościach podatkowych, które były płatne przed otwarciem konkursu.

(3) Minister sprawiedliwości postanowi rozporządzeniem, kiedy i dla których obszarów mają wejść w życie postanowienia § 141., ustęp 2., o. k. i § 3., ustęp 2., o. ugod. o najniższej ofercie jako wymogu wniosku o wdrożenie postępowania ugodowego.

Artykuł II.

U ile ustawy i rozporządzenia powołują się na ordynacyę konkursową albo na którekolwiek z uchylonych postanowień ustawowych, wstępują w ich miejsce odpowiednie postanowienia wydane niniejszem rozporządzeniem cesarskiem.

Artykuł III.

W szczególności pozostają w mocy:

1. przepisy innych ustaw o oddziaływaniu konkursu na prawa cywilne, polityczne i honorowe krydataryusza w czasie trwania i po zniesieniu konkursu. O ile istniejące przepisy wykluczają krydataryusza od praw i uprawnień aż do przywrócenia zdolności, ustają te niekorzyści dnia 1. stycznia 1915, jeżeli konkurs zniesiono przed tym dniem. Jeżeli konkurs zniesiono dopiero później, ustają te niekorzyści z upływem dnia, w którym konkurs prawomocnie zniesiono;

2. przepisy prawa cywilnego łącznie z prawem handlowem o oddziaływaniu otwarcia konkursu na poszczególne stosunki prawne, mianowicie postanowienia kodeksu handlowego, ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70,

i ustawy z dnia 6. marca 1906, Dz. u. p. Nr. 58, o oddziaływaniu otwarcia konkursu na istnienie i stosunki prawne spółek handlowych, stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych i spółek z ograniczoną poręką, jakoteż o obowiązku cichego spólnika zwrócenia do masy konkursowej wypłaconego mu udziału;

3. postanowienia ustawy o domach składowych z dnia 28. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 64, o prawach, przysługujących przedsiębiorstwu domu składowego na złożonych towarach;

4. postanowienia § 56. powszechnej ustawy o księgach gruntowych z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95, o stopniu pierwszeństwa wpisów hipotecznych;

5. przepisy o egzekucyi celem zaspokojenia lub zabezpieczenia podatków państwowych, ceł, danin spożywczych lub innych, albo kar pieniężnych w czasie trwania konkursu na rzeczach, na których tym wierzytelnościom przysługuje prawo pierwszeństwa;

6. prawa, przysługujące poszczególnym spółkom, zakładom i stowarzyszeniom na mocy statutów ustalonych ustawą albo zatwierdzonych przez rząd, do prowadzenia egzekucyi w czasie konkursu albo do uprzywilejowanego zaspokojenia w konkursie;

7. postanowienia § 7. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, o przepisach wyjątkowych w zakresie postępowania w sprawach prywatno-prawnych;

8. rozporządzenie cesarskie z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie, z tym dodatkiem, że udzielone rządowi upoważnienie rozszerza się na przepisy wydane niniejszem rozporządzeniem cesarskiem;

9. rosporządzenie cesarskie z dnia 17. września 1914, Dz. u. p. Nr. 247, o wprowadzeniu nadzoru nad przedsiębiorstwami.

Traktowanie uprzywilejowanych zapisów długu w postępowaniu konkursowem i ugodowem.

Artykuł IV.

Nadto pozostają w mocy postanowienia ustaw z dnia 24. kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 48, z dnia 24. kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 49, i z dnia 5. grudnia 1877, Dz. u. p. Nr. 111, o prawach posiadaczy listów zastawnych i częściowych zapisów długu, dalej ustawy z dnia 27. grudnia 1905, Dz. u. p. Nr. 213, o fundowanych obligacyach bankowych, oraz artykułu XVI. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, o kolejach niższego rzędu.

Artykuł V.

1. Jeżeli otwarto konkurs do majątku zakładu, który wydawał uprzywilejowane zapisy długu (listy zastawne, fundowane obligacye bankowe albo fundowane obligacye kolei lokalnych) i przeznaczył na ich pokrycie pewne przedmioty majątkowe, natenczas mają nadto zastosowanie następujące szczególne postanowienia:

1. roszczeń uprzywilejowanych wierzycieli, pochodzących z obligacyi ma dochodzić ustanowiony dla tych wierzycieli kurator, zgłaszając je wedle przepisów ordynacyi konkursowej. W zgłoszeniu należy wymienić przedmioty majątkowe, z których żąda się uprzywilejowanego zaspokojenia. O obligacyach wydanych i będących w obiegu winien zarządca masy udzielić kuratorowi potrzebnych wiadomości i dozwolić mu wglądu w księgi i zapiski zakładu. Odnosi się to także do obligacyi wylosowanych już w czasie otwarcia konkursu, lecz jeszcze nie wykupionych i do płatnych w tym czasie kuponów.

2. Odmiennie od przepisu § 57., l. 1., o. k., może kurator dochodzić w konkursie także odsetek (kuponów) bieżących od takich zapisów długu od dnia otwarcia konkursu, jednak z ograniczeniem do masy majątkowej, przeznaczonej przedewszystkiem na zaspokojenie uprzywilejowanych posiadaczy zapisów długu.

3. Należy analogicznie stosować przepisy § 120., ustęp 2., o. k., przy sprzedaży przedmiotów majątkowych, przeznaczonych przedewszystkiem na zaspokojenie uprzywilejowanych posiadaczy zapisów długu, przepisy zaś § 132., ustęp 1. i 2., o. k., przy uwzględnieniu tych wierzycieli w rozdziale ogólnej masy konkursowej.

4. Na zgromadzeniu wierzycieli przysługuje kuratorowi prawo głosowania tylko wedle § 93., ustęp 3., o. k., chybaby chodziło o sprawy, dotyczące) przedmiotów majątkowych, przeznaczonych jedynie na uprzywilejowane zaspokojenie wierzycieli, których on zastępuje.

5. Co do zaprzeczenia dochodzonego roszczenia o uprzywilejowane zaspokojenie obowiązuje § 105., ustęp 3. i 5., o. k.

6. Jeżeli w konkursie zakładu zawiera się przymusową ugodę, natenczas ma analogiczne

zastosowanie przepis § 149., ustęp 1., o. k. Jeżeli przy ugodzie przymusowej przysługuje kuratorowi prawo głosowania, należy mu się po jednym głosie od kwoty, jaka wynika z podziału sumy innych wierzytelności, uprawniających do głosowania przez liczbę reszty wierzycieli uprawnionych do głosowania.

Artykuł VI.

(1) Jeżeli otwarto postępowanie ugodowe do majątku zakładu, który wydawał uprzywilejowane obligacye i przeznaczył pewne przedmioty majątkowe przedewszystkiem na ich pokrycie, natenczas ustanowi sąd ugodowy z urzędu w myśl § 3. ustawy z dnia 24. kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 48, kuratora.

(2) Należy analogicznie stosować postanowienia artykułu V. niniejszego rozporządzenia cesarskiego i § 39., ustęp 3., ordynacyi ugodowej.

Artykuł VII.

(1) § 10. ustawy z dnia 5. grudnia 1877, Dz. u. p. Nr. 111, uzupełnia się następującym ustępem:

„Oprócz tego mogą posiadacze, których wniosek co do wyboru pozostał w mniejszości, a którzy wykazali, że posiadają co najmniej czwartą część papierów wartościowych, należących ogółem do obecnych na audyencyi posiadaczy, żądać, aby oprócz wybranych przyjęto jako męża zaufania jedną osobę zdatną w myśl ustępu 1., a jedną jako jego zastępcę.“

(2) W § 14., ustęp 4., tejże ustawy należy po słowach „najmniej dwoma“ umieścić: „a jeżeli wedle § 10., ust. 5., ustanowiono czterech mężów zaufania, co najmniej z trzema.“

Postanowienia przejściowe.

Artykuł VIII.

(1) Konkursy otwarte przed dniem wejścia w życie ordynacyi konkursowej należy ukończyć wedle dotychczasowych przepisów.

(2) Do konkursów będących w toku należy jednak stosować przepisy ordynacyi konkursowej w następujących wypadkach:

1. Także konkursy innych osób a nietylko kupców, których firma wpisana jest do rejestru handlowego, mogą być zakończone ugodą przymusową w myśl postanowień §§ 140. do 165. o. k.;

2. z wnioskami o zawarcie ugody przymusowej, postawionymi po wejściu w życie ordynacyi konkursowej, należy postępować wedle przepisów ordynacyi konkursowej;

3. należy stosować przepisy §§ 169. do 171. o. k. o konkursach drobnych.

Artykuł IX.

(1) Możność wzajemnego potrącenia i zaczepiania czynności prawnych należy oceniać wedle przepisów, obowiązujących w czasie nabycia wzajemnej wierzytelności względnie zdziałania czynności prawnej. Przepisy ordynacyi konkursowej o możności zaczepienia czynności prawnych i postanowienia ordynacyi zaczepnej należy jednak stosować już także do wszystkich czynności prawnych, zdziałanych po dniu ogłoszenia tego rozporządzenia cesarskiego.

(2) W postępowaniu konkursowem lub ugodowem, otwartem po wejściu w życie tego rozporządzenia cesarskiego, stosować należy postanowienia ordynacyi konkursowej i ugodowej o prawach odrębności i o prawach z niemi zrównanych (§ 10., ustęp 3., o. k. i ugod.) oraz innych prawach, którym w postępowaniu konkursowem lub ugodowem przysługuje pierwszeństwo, także wówczas, gdy prawa te nabyto przed wejściem w życie tego rozporządzenia cesarskiego.

(3) Czasu, przez który trwa zarządzony przeciw dłużnikowi nadzór nad przedsiębiorstwem, nie wlicza się w ustanowione w ordynacyi zaczepnej czasokresy do zaczepiania czynności prawnych. Czasu, przez który trwa nadzór nad przedsiębiorstwem po dniu 1. stycznia 1915, nie wlicza się w czasokres oznaczony w § 12., ustęp 1., o. k. i ugod.

Postanowienia karne.

Artykuł X.

Ustawę karną z dnia 27. maja 1852, Dz. u. p. Nr. 117, zmienia się w sposób następujący:

I. Napis nad dwudziestym trzecim rozdziałem pierwszej części ma opiewać:

O oszustwie, oszukańczej krydzie i o wyrządzeniu szkody obcym wierzycielom.

II. Uchyla się literę *f* § 199.

III. Po § 205. należy umieścić następujące paragrafy:

§ 205 *a*.

Oszukańcz kryda.

1. Kto zaspokojenie swych wierzycieli albo części ich rozmyślnie udaremnia lub uszczupla przez to, że zataja, usuwa, pozbywa lub uszkadza część składową swego majątku, nieistniejące

zobowiązanie zmyśla lub uznaje, albo w inny sposób umniejsza swój majątek, będzie karany więzieniem od sześciu miesięcy do jednego roku, przy okolicznościach obciążających zaś od jednego roku do lat pięciu.

2. Przy szczególnie obciążających okolicznościach należy orzec ciężkie więzienie od lat pięciu do dziesięciu.

Jeżeli dłużnikiem jest spółka, stowarzyszenie lub towarzystwo, należy stosować te postanowienia do organów przedsiębiorstwa, które dopuściły się czynu.

Jeżeli czyn popełnił ktoś, kto prowadzi samoistnie interesy dłużnika, należy te postanowienia stosować także do niego.

§ 205 *b*.

Wyrządzenie szkody obcym wierzycielom.

1. Kto bez porozumienia z dłużnikiem rozmyślnie zataja, usuwa, pozbywa albo uszkada część składową jego majątku albo dochodzi na majątku dłużnika prawa nieistniejącego, aby przez to ze szkodą wierzycieli lub części ich przysporzyć sobie, dłużnikowi lub osobie trzeciej bezprawny zysk, będzie karany więzieniem od sześciu miesięcy do jednego roku, przy okolicznościach obciążających zaś od jednego roku do lat pięciu.

2. Przy szczególnie obciążających okolicznościach należy orzec ciężkie więzienie od lat pięciu do dziesięciu.

IV. Po § 484. należy umieścić następujący paragraf:

§ 485.

Wyszczególnienie wierzyciela.

Kto rozmyślnie wówczas, kiedy jest niewypłacalnym, uwzględnia szczególnie jednego wierzyciela w zamiarze, ażeby przezto pokrzywdzić innych wierzycieli, będzie karany za występek ścisłym aresztem od trzech miesięcy do lat dwu.

Wierzyciel, który przyjmuje zabezpieczenie lub zapłatę przysługującej mu wierzytelności, nie ulega karze.

V. § 486. ma opiewać:

§ 486.

Kryda z niedbalstwa.

1. Dłużnik kilku wierzycieli, który z niedbalstwa staje się niewypłacalnym, w szczególności przez to, że uprawia nadmierny zbytek, lekkomyślnie lub niestosunkowo korzysta z kredytu lub go w takiż sposób udziela, trwoni przedmioty majątkowe lub zawiera interes ryzykowny, który nie należy do prawidłowego prowadzenia jego przedsiębiorstwa albo stoi w rażącej sprzeczności z jego stosunkami majątkowymi;

2. kto z niedbalstwa swym wierzycielom lub części ich wyrządza szkodę przez to, że świadom swej niewypłacalności zaciąga nowy dług, płaci dług, daje zastaw albo wniosku o nadzór nad przedsiębiorstwem, o postępowanie ugodowe lub otwarcie konkursu na czas nie czyni,

będzie karany za występek ścisłym aresztem od trzech miesięcy do jednego roku.

3. Sprawca, który fałszuje, usuwa lub niszczy księgi swego przedsiębiorstwa, będzie karany ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do lat trzech.

Nie ulega karze dłużnik, który podczas nadzoru nad przedsiębiorstwem lub w toku postępowania ugodowego przedsiębierze czynności prawne. dozwolone mu wedle przepisów o nadzorze nad przedsiębiorstwem lub wedle ordynacyi ugodowej.

VI. Po § 486. należy umieścić następujące paragrafy:

§ 486 *a*.

Wadliwe prowadzenie ksiąg przez dłużnika.

Dłużnik kilku wierzycieli, który wbrew ustawowemu obowiązkowi nie bilansuje w przepisanym czasie swego majątku albo nie prowadzi ksiąg przedsiębiorstwa lub prowadzi je tak nieporządnie, iż nie dają poglądu na stan jego majątku, będzie karany za występek aresztem od jednego do sześciu miesięcy, jeżeli stanie się niewypłacalnym.

§ 486 *b*.

Nierzetelne zabiegi podczas nadzoru nad przedsiębiortwem w postępowaniu ugodowem lub konkursowem.

1. Kto rozmyślnie dochodzi wierzytelności nieistniejącej albo w nienależnym wymiarze lub stopniu, aby przez to uzyskać w postępowaniu ugodowem lub konkursowem wpływ, który mu nie przysługuje;

2. wierzyciel, który za wykonanie prawa głosowania w pewnym określonym kierunku lub za zaniechanie wykonania prawa głosowania przyjmuje rozmyślnie dla siebie lub osoby trzeciej korzyść majątkową lub jej obietnicę, albo kto w tym celu użycza wierzycielowi korzyści majątkowej lub ją przyrzeka;

3. wierzyciel, który bez zgody innych wierzycieli za przyzwolenie na ugodę w postępowaniu ugodowem albo na ugodę przymusową przyjmuje dla siebie lub osoby trzeciej odrębną korzyść majątkową lub jej obietnicę, albo kto w tym celu rozmyślnie użycza wierzycielowi korzyści majątkowej lub ją przyrzeka,

będzie karany na występek aresztem od trzech miesięcy do jednego roku.

4. Osoba ustanowiona do nadzoru nad przedsiębiorstwem, zarządca ugodowy i członek rady przybocznej w postępowaniu ugodowem, zarządca masy i członek wydziału wierzycieli w postępowaniu konkursowem, którzy ze szkodą wierzycieli rozmyślnie przyjmują dla siebie lub kogoś trzeciego nienależną korzyść majątkową lub jej obietnicę, ulegną tej samej karze.

§ 486 *c*.

Wspólne postanowienie o odpowiedzialności kierowników przedsiębiorstw i pełnomocników.

Jeżeli spółka, stowarzyszenie lub towarzystwo w wypadkach §§ 485., 486., 486 *a* jest dłużnikiem, a w wypadku § 486. *b* wierzycielem lub dłużnikiem, należy stosować te postanowienia do organów przedsiębiorstwa, które dopuściły się czynu.

Jeżeli w przytoczonych wypadkach popełnia czyn ktoś, kto prowadzi samoistnie interesy dłużnika lub wierzyciela, należy stosować te postanowienia także do niego.

Artykuł XI.

Liczba 21. art. VI. ustawy wprowadzającej ustawę o postępowaniu karnem z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119, ma opiewać:

21. Oszustwo (§§ 170., 197. do 204.), jeżeli wedle ustawy należy orzec co najmniej pięcioletnią karę więzienia; następnie oszukańcza kryda i wyrządzenie szkody obcym wierzycielom (§§ 205 *a*, 205 *b*), jeżeli w akcie oskarżenia uczyniono wyraźnie wniosek, aby z powodu okoliczności szczególnie obciążających orzeczono karę wyższą jak pięcioletniego więzienia.

Artykuł XII.

§ 85. ustawy o postępowaniu karnem ma opiewać:

Ordynacya ugodowa i konkursowa oznaczają wypadki, w których sąd jest obowiązany wnieść do prokuratoryi państwa doniesienie przeciw dłużnikowi. Sąd cywilny jest obowiązany dostarczyć prokuratorowi państwa jakoteż sądowi karnemu wszelkich potrzebnych wyjaśnień i udzielić potrzebnych im aktów w oryginale albo w wierzytelnym odpisie.

Artykuł XIII.

Liczba 2. § 2. ustawy z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 121, o układaniu list sędziów przysięgłych ma opiewać:

2. kto nie używa pełnych praw cywilnych, w szczególności uznany przez sąd za marnotrawcę i ten, do majątku którego otwarto konkurs, aż do ukończenia tegoż.

Artykuł XIV.

Postanowienia o należytościach.

A. Postępowanie konkursowe.

§ 1.

Uznanie zgłoszonych wierzytelności.

Oświadczenia zarządcy masy, krydataryusza lub wierzyciela, złożone w toku postępowania konkursowego do protokołu lub w podaniu, któremi uznano istnienie lub wysokość wierzytelności, zgłoszonej do konkursu, nie podlegają należytości wedle skali. Zresztą postanowienia pozycyi taryfowej 53. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, mają zastosowanie także w postępowaniu konkursowem.

§ 2.

Wymiar należytości ryczałtowej.

(1) Od postępowania konkursowego uiszcza się należytość ryczałtową. Należytość ta wynosi:

1. W razie ukończenia konkursu rozdziałem (§ 139. o. k.) albo ugodą przymusową (§ 157. o. k.) jeden procent od sumy kwot, wyłożonych lub rozporządzalnych na wyrównanie kosztów postępowania konkursowego (§ 46., l. 1., o. k.) i wierzytelności konkursowych (§§ 50. do 53. o. k.);

2. w razie ukończenia konkursu z powodu braku liczby mnogiej wierzycieli konkursowych albo za zgodą wierzycieli (§ 166., ustęp 1., i 167 o. k.) jeden procent od wartości sprzedażnej masy konkursowej.

(2) Dodatku państwowego do należytości ryczałtowej nie należy pobierać.

§ 3.

Podstawa obliczenia należytości ryczałtowej.

(1) Jeżeli konkurs kończy się rozdziałem lub ugodą przymusową (§ 2., ustęp 1, l. 1), ustala się podstawę obliczenia należytości ryczałtowej w ten sposób, że zlicza się razem kwoty wyłożone lub przeznaczone na wyrównanie kosztów postępowania konkursowego i wierzytelności konkursowych. Kwoty przypadające uprawnionym do odrębnego zaspokojenia (§ 48. o. k.), należy wliczyć do podstawy obliczenia tylko w tej kwocie częściowej, która przypada tym uprawnionym jako wierzycielom konkursowym.

(2) W wypadkach, kiedy konkurs kończy się z powodu braku liczby mnogiej wierzycieli konkursowych albo za zgodą wierzycieli (§ 2., ustęp 1, l. 2),

uiszcza się należytość ryczałtową wedle wartości sprzedażnej masy konkursowej w dniu ukończenia konkursu. Wartość sprzedażną należy wypośrodkować w ten sposób, że zlicza się uzyskaną lub możliwą do uzyskania cenę za przedmioty majątkowe należące do masy konkursowej z wyjątkiem gotówki, oraz należący do masy konkursowej majątek w gotówce, odejmuje się zaś od tej sumy wierzytelności, uprawnionych do odrębnego zaspokojenia (§ 48. o. k.), o ile one znajdują pokrycie w rzeczach, będących przedmiotem prawa odrębności.

(3) Należytość ryczałtową należy obliczać wedle stopni wartości od 40 do 40 K; resztę poniżej 40 K, wynoszącą 2 K albo więcej, przyjąć należy jako pełny stopień, natomiast pominąć resztę poniżej 2 K.

§ 4.

Obowiązek i odpowiedzialność za zapłatę.

(1) W wypadkach § 2., ustęp 1., l. 1., obowiązany jest zarządca masy konkursowej zapłacić należytość ryczałtową z masy konkursowej. W wypadkach § 2., ustęp 1., l. 2., jest krydataryusz obowiązany do zapłaty należytości ryczałtowej.

(2) Wraz z osobami, obowiązanemi do zapłaty wedle ustępu 1., odpowiadają niepodzielnie za uiszczenie ryczałtowej należytości:

1. W wypadkach § 2., ustęp 1., l. 1., po ukończeniu konkursu krydataryusz;

2. w razie ugody przymusowej te osoby, które przyjęły odpowiedzialność za zobowiązania krydataryusza;

3. we wszystkich wypadkach po ukończeniu konkursu zarządca masy, jeżeli odnośnie do należytości ryczałtowej cięży na nim zarzut, iż jako sprawca lub uczestnik dopuścił się ukrócenia należytości. (§ 82. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50).

§ 5.

Zapłata należytości ryczałtowej.

(1) Należytość ryczałtową należy traktować jako wierzytelność do masy (§ 46. o. k.).

(2) Jeżeli konkurs kończy się w sposób, oznaczony w § 2., ustęp 1., l. 1., winien zarządca masy zapłacić należytość ryczałtową przed ukończeniem konkursu bezpośrednio, nie wyczekując urzędowego wymiaru. Przed zapłatą należytości obowiązany jest komisarz konkursowy zbadać, a w razie potrzeby sprostować podstawę obliczenia należytości ryczałtowej; jeżeli zachodzi wątpliwość, czy należytość trafnie wypośrodkowano, może komisarz konkursowy zniewolić zarządcę masy, aby zabezpieczył odpowiednio nadwyżkę należytości ryczałtowej, jakąby dodatkowo wypadło uiścić. Zarządca masy i krydataryusz są obowiązani dostarczyć władzy skarbowej podstawy potrzebnej do zbadania, czy zapłacono należytość stosownie do przepisów.

(3) W wypadkach § 2., ustęp 1., l. 2., obowiązani są zarządca masy i krydataryusz dostarczyć władzy skarbowej przed ukończeniem konkursu środków potrzebnych do ustalenia podstawy wymiaru i do wymierzenia należytości ryczałtowej, następnie zaś dać odpowiednie zabezpieczenie dla należytości ryczałtowej, które ustali komisarz konkursowy.

§ 6.

Inne należytości od ugody przymusowej.

(1) Ugody przymusowe nie podlegają należytości wedle skali; jeżeli o ugodzie przymusowej oprócz protokołu sądowego spisano dokument, podlega ten dokument stałej opłacie stemplowej po 1 K od każdego arkusza.

(2) Jeżeli ugoda przymusowa przenosi własność nieruchomości, należy oprócz należytości ryczałtowej uiścić także należytość od nieruchomości, przewidzianą w ustawie z dnia 18. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 74.

§ 7.

Majątek ujawniony dodatkowo.

Postanowienia §§ 1. do 6. należy stosować analogicznie w tych wypadkach, w których dopiero po ukończeniu konkursu wyjdzie na jaw majątek należący do masy konkursowej (§ 138., ustępy 1. i 2. o. k.).

§ 8.

Osobiste uwolnienie od należytości.

Zarządca masy konkursowej i wydział wierzycieli są odnośnie do wszystkich pism i czynności urzędowych, dotyczących masy konkursowej, osobiście uwolnieni od należytości, o ile nie chodzi o spory w których masa konkursowa występuje jako powódka. To zwolnienie nie obejmuje należytości do ugód sądowych i innych interesów prawnych, ani też należytości ryczałtowej.

§ 9.

Podwyższenie należytości.

Jeżeli obowiązkowi dostarczenia podstawy do wymierzenia należytości ryczałtowej, przewidzianej w § 2., ustęp 1., l. 2., wcale nie uczyniono zadość albo też nie w czas lub niezupełnie, natenczas należy kwotę, o jaką należytość przez to została ukrócona lub narażona na ukrócenie, ściągnąć w podwójnym wymiarze od tych osób, które nie dopełniły tego obowiązku.

B. Postępowanie ugodowe.

§ 10.

Wymiar należytości ryczałtowej; ustalenie podstawy obliczenia.

(1) Jeżeli sąd zatwierdzi ugodę (§ 49. o. u.), należy od postępowania ugodowego uiścić należytość ryczałtową. Należytość ta wynosi pół procent od sumy kwot wyłożonych lub przeznaczonych na zaspokojenie wierzycieli (§ 46., ustępy 2. i 3. o. u.). Kwoty, przypadające osobom uprawnionym do odrębnego zaspokojenia (§ 46., ustęp 1. o. u.), należy wliczyć do podstawy obliczenia tylko w tej kwocie częściowej, która przypada im nie jako uprawnionym do odrębnego zaspokojenia.

(2) Dodatku państwowego do należytości ryczałtowej nie należy pobierać.

(3) Należytość ryczałtową należy obliczać wedle stopni wartości od 40 do 40 K; resztę poniżej 40 K, wynoszącą 2 K albo więcej, przyjąć należy jako pełny stopień, natomiast pominąć resztę poniżej 2 K.

§ 11.

Obowiązek i odpowiedzialność za zapłatę; uiszczenie należytości ryczałtowej.

(1) Do zapłaty należytości ryczałtowej jest obowiązany dłużnik. Wraz z obowiązanym do zapłaty odpowiadają za zapłatę niepodzielnie te osoby, które w ugodzie przyjęły odpowiedzialność za zobowiązania dłużnika.

(2) Należytość ryczałtowa należy do wierzytelności uprzywilejowanych (§ 23. o. u.). Ma być zapłaconą bezpośrednio, bez urzędowego wymiaru i staje się płatną przy zatwierdzeniu ugody.

(3) Dłużnik i zarządca ugodowy obowiązani są dostarczyć władzy skarbowej środków potrzebnych do zbadania, czy należytość uiszczono zgodnie z przepisami.

§ 12.

Inne należytości od ugody.

(1) Ugoda sądownie zatwierdzona nie podlega należytości wedle skali; jeżeli o ugodzie sądownie zatwierdzonej oprócz protokołu sądowego spisano dokument, podlega ten dokument stałej należytości stemplowej po 1 K od każdego arkusza.

(2) Jeżeli sądownie zatwierdzona ugoda przenosi własność nieruchomości, należy oprócz należytości ryczałtowej zapłacić także należytość od nieruchomości, przewidzianą w ustawie z dnia 18. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 74.

§ 13.

Osobiste uwolnienie od należytości.

Zarządcy ugodowemu i radzie przybocznej wierzycieli przysługuje odnośnie do wszystkich czynności urzędowych, dotyczących postępowania ugodowego, osobiste uwolnienie od należytości. To zwolnienie nie obejmuje należytości od ugód sądowych i od innych interesów prawnych, następnie należytości od sporów, które łączą się z postępowaniem ugodowem.

C. Postanowienia wspólne i przejściowe.

§ 14.

(1) O ile w §§ 1. do 13. nie postanowiono nic odmiennego, stosują się do należytości ryczałtowych ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich oraz pozostają w mocy postanowienia o należytościach przypadających w postępowaniu sądowem od podań, protokołów, załączników, wygotowań urzędowych, duplikatów i ugód sądowych.

(2) Uchyla się postanowienie § 1., l. 1., ustawy z dnia 9. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 7.

(3) Postanowienia §§ 1. do 9. i obu poprzednich ustępów nie mają zastosowania do konkursów, otwartych przed dniem 1. stycznia 1915.

Postanowienie końcowe.

Artykuł XV.

(1) Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

(2) Wykonanie polecam Memu Ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 10. grudnia 1914.

Franciszek Józef wlr.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

I.

Ordynacya konkursowa.

Część pierwsza.

Prawo konkursowe.

Pierwszy dział główny.

Skutki otwarcia konkursu.

Rozdział pierwszy.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Skutek otwarcia konkursu.

(1) Skutkiem otwarcia konkursu usuwa się cały majątek, podlegający egzekucyi, który krydataryusz w tym czasie posiada albo podczas konkursu nabywa (masa konkursowa), z pod jego swobodnego rozporządzenia. Wygrane loteryjne i wkładki oszczędności w pocztowej kasie oszczędności należą do masy konkursowej.

(2) Masę konkursową należy wedle przepisów ordynacyi konkursowej wziąć w przechowanie i zarząd i użyć jej na wspólne zaspokojenie wierzycieli osobistych, którym w czasie otwarcia konkursu przysługują przeciw krydataryuszowi roszczenia majątkowe (wierzyciele konkursowi).

(3) Należnych z mocy ustawy roszczeń o utrzymanie można za czas po otwarciu konkursu o tyle tylko w konkursie dochodzić, o ile krydataryusz odpowiada za nie jako spadkobierca obowiązanego do dania utrzymania.

§ 2.

Początek skutku.

(1) Skutki prawne otwarcia konkursu rozpoczynają się z początkiem dnia, w którym na tablicy sądu konkursowego przybito edykt konkursowy.

(2) Jeżeli konkurs otwarto równocześnie z zastanowieniem postępowania ugodowego albo na podstawie wniosku, podanego w ciągu dni czternastu po zastanowieniu, natenczas trwają skutki wdrożenia postępowania ugodowego nadal aż do otwarcia konkursu. Czasokresy, które wedle ordynacyi konkursowej należy liczyć od dnia podania wniosku o otwarcie konkursu albo od dnia otwarcia konkursu, liczy się od dnia wniosku o wdrożenie postępowania ugodowego albo od dnia otwarcia postępowania ugodowego.

§ 3.

Czynności prawne krydataryusza.

(1) Czynności prawne krydataryusza, dotyczące masy konkursowej, które przedsięwzięto po otwarciu konkursu, są wobec wierzycieli konkursowych bezskuteczne. Drugiej stronie zwrócić należy świadczenie wzajemne, o ileby niem wzbogaciła się masa.

(2) Zapłata długu, uskuteczniona do rąk krydataryusza po otwarciu konkursu, nie zwalnia zobowiązanego, chyba że świadczenie obrócono na rzecz masy konkursowej albo że zobowiązany w czasie świadczenia nie wiedział o otwarciu konkursu, a nieświadomość nie polegała na braku należytej staranności (nie musiał wiedzieć).

§ 4.

Nabycie przez dziedziczenie, zapis albo przedatek między żyjącymi.

(1) Zarządca masy może za krydataryusza przyjmować dziedzictwa z zastrzeżeniem dobrodziejstwa prawa inwentarza.

(1) Jeżeli zarządca nie przyjmie dziedzictwa albo odmówi przyjęcia zapisu lub nieodpłatnych świadczeń między żyjącymi, odnośne prawo zostaje wyłączone z masy konkursowej.

§ 5.

Utrzymanie krydataryusza i jego rodziny.

(1) Co krydataryusz nabywa własną pracą albo co w czasie konkursu otrzymuje nieodpłatnie, należy mu pozostawić, o ile to jest konieczne do utrzymania jego i tych osób, którym przeciw niemu przysługuje ustawowe roszczenie o utrzymanie.

(2) Krydataryusz nie może żądać utrzymania z masy. Zarządca masy może jednak za zgodą wydziału wierzycieli dać krydataryuszowi i jego rodzinie potrzebne utrzymanie.

(3) Jeżeli krydataryusz mieszka w domu, należącym do masy konkursowej, należy pod względem pozostawienia mu i opróżnienia tego mieszkania stosować analogicznie przepisy § 105. o. e.

§ 6.

Skutki odnośnie do sporów.

(1) Sporów, których celem jest dochodzenie lub zabezpieczenie roszczeń na majątku należącym do masy konkursowej, nie można po otwarciu konkursu ani wszcząć, ani dalej prowadzić przeciw krydataryuszowi.

(2) Spory, dotyczące roszczeń o wyodrębnienie i roszczeń o wyłączenie rzeczy, nienależących do masy konkursowej, można także po otwarciu konkursu wszcząć i prowadzić dalej, jednak tylko przeciw zarządcy masy.

(3) Spory o roszczenia, które nie odnoszą się wogóle do majątku należącego do masy konkursowej, w szczególności o roszczenia, których przedmiotem są osobiste świadczenia krydataryusza, mogą być wszczęte i prowadzone dalej tak przeciw niemu, jak i przez niego.

§ 7.

Przerwa i ponowne podjęcie wytoczonych sporów.

(1) Otwarcie konkursu przerywa wszystkie będące w toku spory, w których krydataryusz jest powodem albo pozwanym, wyjąwszy spory oznaczone w § 6., ustęp 3. Na uczestników sporu oddziaływa przerwa tylko wtedy, jeżeli wraz z krydataryuszem tworzą jednolitą stronę procesową (§ 14. p. c.).

(2) Zarządca masy, uczestnicy sporu krydataryusza i przeciwnik mogą postępowanie podjąć na nowo.

(3) W sporach o roszczenia, które podlegają zgłoszeniu w konkursie, nie może być postępowanie podjęte przed ukończeniem audyencyi rozpoznawczej. Zamiast zarządcy masy mogą podjąć postępowanie także wierzyciele konkursowi, którzy zaprzeczyli wierzytelność na audyencyi rozpoznawczej.

§ 8.

Odmowa wstąpienia w spór.

(1) Jeżeli zarządca masy odmawia wstąpienia w spór, w którym krydataryusz jest powodem albo w którym dochodzi się przeciw krydataryuszowi roszczenia o wyłączenie rzeczy nie należących do masy konkursowej, natenczas roszczenie względnie rzeczy, do których powód żądający wyłączenia rości sobie prawo, zostają wyłączone z masy konkursowej.

(2) Jeżeli zarządca masy w czasokresie, zakreślonym przez sąd procesowy nie oświadczy, że wstępuje w spór, należy to uważać za odmowę.

(3) W tym wypadku mogą podjąć postępowanie krydataryusz, jego uczestnicy sporu i przeciwnik.

§ 9.

Przerwa przedawnienia.

(1) Zgłoszenie w konkursie przerywa przedawnienie zgłoszonej wierzytelności. Bieg przedawnienia przeciw krydataryuszowi rozpoczyna się na nowo z upływem dnia, w którym uchwała znosząca konkurs stała się prawomocną.

(2) Jeżeli na audyencyi rozpoznawczej zaprzeczono roszczenie, uważa się bieg przedawnienia za wstrzymany od dnia zgłoszenia aż do upływu czasokresu, zakreślonego do dochodzenia roszczenia.

§ 10.

Prawo odrębności i prawa z niem zrównane

(1) Po otwarciu konkursu nie można na rzeczach, należących do masy konkursowej nabyć sędziowskiego prawa zastawu lub zaspokojenia dla wierzytelności należnej od krydataryusza.

(2) Prawo zatrzymania należy w konkursie traktować na równi z prawem zastawu.

(3) O ile ordynacya konkursowa nie stanowi inaczej, należy postanowienia, odnoszące się do wierzycieli uprawnionych do odrębnego zaspokojenia, stosować także do wierzycieli osobistych, którzy dla zabezpieczenia swoich roszczeń nabyli oznaczone przedmioty z majątku krydataryusza, mianowicie wierzytelności zapisane w księgach handlowych.

§ 11.

Wpływ otwarcia konkursu na prawo odrębności i wyłączenia.

(1) Otwarcie konkursu nie wywiera wpływu na prawo odrębności tudzież na prawo wyłączenia rzeczy nie należących do masy konkursowej.

(2) Sąd konkursowy albo komisarz konkursowy może jednak odłożyć wykonanie przymusowej sprzedaży najwyżej na sześćdziesiąt dni, jeżeli to wpłynie korzystnie na wynik sprzedaży albo jest nieodzowne dla zapobieżenia szkodzie, grożącej wierzycielom konkursowym. Czasu takiego odroczenia nie wlicza się do czasokresu, na jaki ograniczone jest pierwszeństwo ustawowego prawa zastawu dla danin publicznych.

§ 12.

(1) Skutkiem otwarcia konkursu gasną prawa odrębności, które drogą egzekucyi dla zaspokojenia lub zabezpieczenia nowo nabyto w ostatnich dniach sześćdziesięciu przed otwarciem konkursu, wyjąwszy prawa odrębności dla danin publicznych; wznawiają się one jednak, jeżeli konkurs zniesiono wedle § 166. Przy przymusowem ustanowieniu prawa zastawu wedle § 208. o. e. rozstrzyga dzień adnotacyi przymusowej licytacyi.

(2) Jeżeli wniosek o spieniężenie uczyniono tylko na podstawie takiego prawa odrębności, należy na wezwanie komisarza konkursowego albo na wniosek zarządcy masy zastanowić postępowanie realizacyjne. W razie wznowienia prawa odrębności bieg czasokresu, zakreślonego w § 256. ust. 2., o. e. do zgaśnięcia prawa zastawu, jest wstrzymany na korzyść prawa odrębności aż do upływu dnia, w którym uchwała znosząca konkurs stała się prawomocną.

(3) Jeżeli ze spieniężenia, przeprowadzonego przed lub po otwarciu konkursu, uzyskano cenę kupna, natenczas część jej, przypadającą na takie prawo odrębności, należy wliczyć do masy konkursowej.

§ 13.

pisy hipoteczne.

Intabulacye i prenotacye w księgach publicznych, dotyczących nieruchomości, mogą być dozwolone i wykonane także po otwarciu konkursu, jeżeli stopień pierwszeństwa wpisu liczyć należy od dnia wyprzedzającego otwarcie konkursu.

§ 14.

Wierzytelności nieoznaczone i terminowe.

(1) Wierzytelności, których przedmiotem nie jest świadczenie pieniężne lub których kwota pieniężna nie jest oznaczona albo nie jest wyrażona w walucie krajowej, dochodzić należy wedle ich wartości szacunkowej w walucie krajowej w czasie otwarcia konkursu.

(2) Wierzytelności terminowe (zależne od czasokresu) uważa się w konkursie za płatne.

(3) Nieoprocentowanych wierzytelności terminowych, można dochodzić tylko w tej kwocie, która po doliczeniu ustawowych odsetek za czas od otwarcia konkursu aż do płatności równa się pełnej kwocie wierzytelności.

§ 15.

Wierzytelności z tytułu świadczeń powrotnych.

(1) Wierzytelności, których przedmiotem są wypłaty rocznych rent, datków na utrzymanie i inne powrotne świadczenia o oznaczonym czasie trwania, należy zliczyć razem i potrącić odsetki, wymienione w § 14., ustęp 3., za czas leżący pośrodku.

(2) Wierzytelności określonych w ustępie 1. o nieoznaczonym czasie trwania należy dochodzić wedle ich wartości szacunkowej w czasie otwarcia konkursu.

§ 16.

Wierzytelności zależne od warunku.

Kto ma wierzytelność zależną od warunku, może żądać zabezpieczenia zapłaty na wypadek ziszczenia się warunku zawieszającego lub nieziszczenia się warunku rozwiązującego; może jednak żądać zapłaty, jeżeli warunek jest rozwiązujący a on daje zabezpieczenie na wypadek ziszczenia się warunku.

§ 17.

Prawa spółdłużników i ręczycieli przeciw masie konkursowej.

(1) Spółdłużnicy do niepodzielnej ręki i ręczyciele krydataryusza mogą żądać w konkursie zwrotu wypłat uiszczonych przez siebie na poczet wierzytelności przed lub po otwarciu konkursu o tyle, o ile im przysługuje zwrotne poszukiwanie przeciw krydataryuszowi.

(2) Co do zapłat, któreby ich z tytułu tej odpowiedzialności w przyszłości mogły spotkać, zastrzega się im zgłoszenie swych roszczeń w konkursie na wypadek, gdyby wierzyciel nie dochodził wierzytelności w konkursie.

(3) Po otwarciu konkursu mogą spółobowiązani krydataryusza odkupić wierzytelność od wierzyciela lub jego następcy, który może przeciw nim wykonać prawo zwrotnego poszukiwania.

§ 18.

Prawa wierzycieli przeciw spółobowiązanym.

(1) Jeżeli wierzycielowi za tę samą wierzytelność odpowiada niepodzielnie więcej osób, natenczas może wierzyciel aż do zupełnego zaspokojenia dochodzić przeciw każdemu dłużnikowi, pozostającemu w konkursie, całej kwoty niewyrównanej jeszcze w czasie otwarcia konkursu.

(2) Jeżeli po zupełnem zaspokojeniu wierzyciela pozostaje nadwyżka, natenczas aż do wysokości nadwyżki stosowane będzie prawo zwrotnego poszukiwania wedle ogólnych postanowień ustawowych.

§ 19.

Wzajemne potrącenie.

(1) Wierzytelności, które w czasie otwarcia konkursu nadawały się już do wzajemnego potrącenia, nie potrzeba dochodzić w konkursie.

(2) Wzajemnego potrącenia nie wyklucza okoliczność, że wierzytelność wierzyciela lub krydataryusza w czasie otwarcia konkursu była jeszcze zależną od warunku lub czasokresu albo, że przedmiotem wierzytelności wierzyciela nie było świadczenie pieniężne. W celu wzajemnego potrącenia należy obliczyć wierzytelność wierzyciela wedle §§ 14. i 15. Jeżeli wierzytelność wierzyciela

zależną jest od warunku, może sąd dopuszczalność wzajemnego potrącenia uczynić zawisłą od złożenia zabezpieczenia.

§ 20.

(1) Wzajemne potrącenie nie jest dopuszczalne, jeżeli wierzyciel konkursowy dopiero po otwarciu konkursu stał się dłużnikiem masy konkursowej albo jeżeli wierzytelność przeciw krydataryuszowi nabyto dopiero po otwarciu konkursu. To samo obowiązuje, jeżeli dłużnik nabył wprawdzie wzajemną wierzytelność przed otwarciem konkursu, lecz w czasie nabycia wiedział lub musiał wiedzieć o niewypłacalności krydataryusza.

(2) Wzajemne potrącenie jest jednak dopuszczalne, jeżeli dłużnik nabył wzajemną wierzytelność wcześniej aniżeli sześć miesięcy przed otwarciem konkursu albo jeżeli był obowiązany do przejęcia wierzytelności, a przyjmując ten obowiązek nie miał ani nie musiał mieć wiadomości o niewypłacalności u krydataryusza.

(3) Następnie mogą być wzajemnie potrącone także roszczenia, które powstają na zasadzie §§ 21. do 25. albo wznawiają się wedle § 41, ustęp 2.

§ 21.

Wykonanie dwustronnych czynności prawnych. *a)* w ogólności.

(1) Jeżeli w czasie otwarcia konkursu umowa dwustronna nie była jeszcze wykonaną ani przez krydataryusza ani przez drugą stronę, albo była wykonaną niezupełnie, natenczas może zarządca masy wykonać umowę zamiast krydataryusza i żądać od drugiej strony wykonania, albo też odstąpić od umowy.

(2) Co do tego musi zarządca masy oświadczyć się najpóźniej w czasokresie, który na wniosek drugiej strony ustanowi komisarz konkursowy, w przeciwnym razie bowiem uważany będzie zarządca masy za odstępującego od umowy. W razie odstąpienia może druga strona jako wierzyciel konkursowy żądać wynagrodzenia zrządzonej jej szkody.

(3) Jeżeli druga strona obowiązaną jest świadczyć naprzód, natenczas może odmówić świadczenia aż do wykonania lub zabezpieczenia świadczenia wzajemnego, o ile złe stosunki majątkowe krydataryusza w czasie zawarcia umowy nie musiały jej być wiadome.

§ 22.

b) Interesa o ścisłym terminie.

(1) Jeżeli umówiono, że towary, mające cenę targową lub giełdową, mają być dostawione do pewnego ściśle oznaczonego czasu albo w ciągu ściśle oznaczonego czasokresu, a czas ten przypada lub czasokres upływa dopiero po otwarciu konkursu, natenczas nie można żądać wykonania umowy, lecz jedynie zwrotu szkody z powodu niewykonania.

(2) Kwota odszkodowania równa się różnicy między ceną kupna a ceną targową lub giełdową, ustaloną dla interesów z umówionym terminem wykonania, zawartych w drugim dniu powszednim po otwarciu konkursu w miejscu wykonania umowy albo w miejscu handlowem, które jest miarodajne dla miejsca wykonania.

§ 23.

c) Umowy najmu i dzierżawy.

(1) Gdy krydataryusz wziął rzecz w najem lub dzierżawę może zarządca masy albo wynajmujący, bez ujmy dla roszczenia o zwrot wyrządzonej szkody, wypowiedzieć umowę zachowując ustawowy lub umówiony krótszy termin wypowiedzenia.

(2) Jeżeli czynsz najmu lub dzierżawy uiszczono z góry, staje się wypowiedzenie wynajmującego skutecznem dopiero z upływem czasu, za który czynsz uiszczono.

§ 24.

(1) Jeżeli krydataryusz dał rzecz w najem lub dzierżawę, wstępuje w umowę na jego miejsce zarządca masy. Nie ujmując roszczeniu o zwrot zrządzonej szkody może uiszczona naprzód a z księgi publicznej niewidoczna zapłata czynszu najmu lub dzierżawy być przeciwstawiona zarządcy masy tylko za czas, do którego byłby trwał stosunek najmu lub dzierżawy w razie bezzwłocznego wypowiedzenia z zachowaniem umówionego terminu wypowiedzenia, a w braku tegoż ustawowego.

(2) Każde pozbycie przedmiotu najmu lub dzierżawy w czasie konkursu ma dla stosunku najmu dzierżawy skutek pozbycia przymusowego.

§ 25.

d) Umowy służbowe.

(1) Jeżeli krydataryusz jest służbodawcą, a służbę już objęto, natenczas może rozwiązać stosunek służbowy ten. który do służby się najął, bez wypowiedzenia w ciągu jednego miesiąca od dnia otwarcia konkursu, zarządca masy zaś przy zachowaniu ustawowego lub umówionego krótszego terminu wypowiedzenia.

(2) Jeżeli zarządca masy rozwiązał stosunek służbowy przez wypowiedzenie przed upływem oznaczonego czasu, na który go zawarto, albo jeżeli w umowie zastrzeżony był dłuższy termin wypowiedzenia, natenczas może ten, który do służby się najął, żądać jako wierzyciel konkursowy zwrotu zrządzonej mu szkody.

(3) Zawarte w odrębnych ustawach postanowienia o wpływie otwarcia konkursu na stosunek służbowy pozostają w mocy.

§ 26.

Zlecenia i propozycye.

(1) Zlecenie dane przez krydataryusza gaśnie z otwarciem konkursu.

(2) Propozycye, których krydataryusz nie przyjął był jeszcze przed otwarciem konkursu, pozostają w mocy, o ile z okoliczności nie wynika odmienna wola proponującego.

(3) Zarządca masy nie jest związany propozycyami krydataryusza, których przed otwarciem konkursu jeszcze nie przyjęto.

Rozdział drugi.

Zaczepianie czynności prawnych zdziałanych przed otwarciem konkursu.

§ 27.

Prawo zaczepienia.

Czynności prawne, dotyczące majątku krydataryusza, które zdziałano przed otwarciem konkursu, mogą wedle postanowień tego ustępu być zaczepione i uznane za bezskuteczne wobec wierzycieli konkursowych.

§ 28.

Zaczepienie.

Zaczepieniu podlegają:

a) z powodu zamiaru pokrzywdzenia.

1. wszelkie czynności prawne, które krydataryusz przedsięwziął w ostatnich dziesięciu latach przed otwarciem konkursu w wiadomym drugiej stronie zamiarze pokrzywdzenia swych wierzycieli;

2. wszelkie czynności prawne, krzywdzące wierzycieli krydataryusza, które tenże przedsięwziął w ostatnich dwu latach przed otwarciem konkursu, jeżeli drugiej stronie zamiar pokrzywdzenia musiał być wiadomym;

3. wszelkie czynności prawne, krzywdzące wierzycieli krydataryusza, które tenże przedsięwziął w ostatnich dwu latach przed otwarciem konkursu ze swym małżonkiem — przed lub w czasie małżeństwa — albo z innymi bliskimi członkami rodziny albo na korzyść wymienionych osób, chyba że drugiej stronie w czasie zdziałania czynności prawnej zamiar dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli nie był ani nie musiał być wiadomy;

b) z powodu trwonienia majątku.

4. umowy kupna, zamiany i o dostawę, które krydataryusz zawarł w ostatnim roku przed otwarciem konkursu, o ile druga strona w interesie poznała lub musiała poznać trwonienie majątku, krzywdzące wierzycieli.

§ 29.

Zaczepianie rozporządzeń nieodpłatnych i będących z niemi na równi.

Zaczepieniu podlegają następujące czynności prawne, przedsięwzięte w ostatnich dwu latach przed otwarciem konkursu:

1. nieodpłatne rozporządzenia krydataryusza, o ile nie chodzi o wykonanie ustawowego obowiązku, o uświęcone zwyczajem podarunki okolicznościowe albo o rozporządzenia w odpowiedniej wysokości, zdziałane na cele użyteczności publicznej lub takie, któremi uczyniono zadość obowiązkowi moralnemu albo względom przyzwoitości;

2. nabycie rzeczy krydataryusza na podstawie zarządzenia władzy, jeżeli zapłata nastąpiła z funduszów krydataryusza. Jeżeli te rzeczy nabyli bliscy członkowie rodziny krydataryusza, istnieje domniemanie, że zapłatę uiszczono z funduszów dłużnika;

3. zabezpieczenie lub zwrot posagu, o ile krydataryusz nie był do tego obowiązany ani umową, zawartą przy zawarciu małżeństwa albo przy ustanowieniu posagu, ani też ustawą w razie rozwiązania spólności małżeńskiej, dalej zabezpieczenie lub wydanie oprawy albo pensyi wdowiej.

§ 30.

Zaczepienie z powodu szczególnego uwzględnienia.

(1) Zaczepieniu podlega zabezpieczenie albo zaspokojenie dane wierzycielowi po nastaniu niewypłacalności albo po wniosku o otwarcie konkursu albo w ostatnich dniach sześćdziesięciu przedtem:

1. jeżeli wierzyciel uzyskał zabezpieczenie lub zaspokojenie, którego albo wcale nie miał prawa żądać lub nie w tym sposobie albo nie w tym czasie, chyba że przez tę czynność prawną nie został przed innymi wierzycielami szczególnie uwzględniony;

2. jeżeli zabezpieczenie lub zaspokojenie było dokonane na rzecz bliskich członków rodziny, chyba, że zamiar krydataryusza, aby ich przed innymi wierzycielami szczególnie uwzględnić, nie był lub nie musiał im być wiadomym;

3. jeżeli go dokonano na rzecz osób innych, nie wymienionych pod 1. 2., a osobom tym zamiar krydataryusza, aby ich przed innymi wierzycielami szczególnie uwzględnić, nie był lub nie musiał być wiadomym.

(2) Zaczepienie jest wykluczone, jeżeli szczególne uwzględnienie nastąpiło wcześniej aniżeli na rok przed otwarciem konkursu.

§ 31.

Zaczepienie z powodu znanej niewypłacalności.

(1) Zaczepieniu podlegają następujące czynności prawne przedsięwzięte po nastaniu niewypłacalności albo po wniosku o otwarcie konkursu:

1. Czynności prawne, mocą których bliski członek rodziny krydataryusza uzyskuje dla swej wierzytelności konkursowej zabezpieczenie lub zaspokojenie, i wszelkie interesy prawne niekorzystne dla wierzycieli, które krydataryusz zawarł z temi osobami, chyba że ów bliski członek rodziny nie wiedział lub nie musiał wiedzieć o niewypłacalności albo o wniosku otwarcia konkursu;

2. czynności prawne, mocą których inny wierzyciel konkursowy uzyskuje zabezpieczenie lub zaspokojenie, i wszelkie interesy prawne niekorzystne dla wierzycieli, które krydataryusz zawarł z innemi osobami, jeżeli druga strona wiedziała lub musiała wiedzieć o niewypłacalności albo o wniosku otwarcia konkursu.

(2) Jeżeli w czasie zdziałania czynności prawnej lub interesu, podlegających wedle ustępu 1. zaczepieniu, było w toku postępowanie ugodowe do majątku krydataryusza obwieszczone publicznie, natenczas druga strona nie może się powoływać na brak wiadomości o niewypłacalności.

(3) Nie można zaczepiać wedle ustępu 1. czynności prawnych krydataryusza albo działającego za niego w postępowaniu ugodowem zarządcy ugodowego, które wedle postanowień ordynacyi ugodowej dozwolone są celem dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa.

(4) Zaczepienie jest wykluczone, jeżeli czynności prawne, podlegające zaczepieniu, zdziałano wcześniej aniżeli sześc miesięcy przed otwarciem konkursu.

§ 32.

Za bliskich członków rodziny uważać należy małżonka i osoby, które z krydataryuszem lub jego małżonkiem są spokrewnione lub spowinowacone w linii prostej albo do czwartego stopnia linii ubocznej, następnie przysposobieńców i wychowanków oraz osoby żyjące z krydataryuszem w związku nieślubnym. Pokrewieństwo ze związku nieślubnego stoi na równi ze ślubem.

§ 33.

Zapłaty wekslowe i czekowe.

(1) Zwrotu zapłat wekslowych, które uiścił krydataryusz, nie można żądać na mocy § 30., l. 2. i 3., i 31., ustęp 1., jeżeli odbiorca był wedle prawa wekslowego obowiązany przyjąć zapłatę pod grozą utraty roszczenia wekslowego przeciw innym dłużnikom wekslowym.

(2) Uprawniony do zaczepienia może jednak żądać zwrotu zapłaconej waluty wekslowej od ostatniego dłużnika regresowego albo, gdy tenże na rachunek trzeciego puścił był weksel w obieg, od trzeciego, jeżeli ostatniemu dłużnikowi regresowemu lub trzeciemu w czasie, gdy puścił lub kazał puścić weksel w obieg, był lub musiał być wiadomym zamiar szczególnego uwzględnienia, niewypłacalność albo wniosek o otwarcie konkursu.

(3) Powyższe postanowienia należy analogicznie stosować do zapłat czekowych.

§ 34.

Sprzedaż drobna.

Świadczenia na podstawie drobnej sprzedaży rzeczy ruchomych w przedsiębiorstwie zarobkowem dłużnika zaczepiać można jedynie pod warunkami § 28., l. 1. do 3.

§ 35.

Egzekucya i zaczepienie.

Zaczepienia nie wyklucza okoliczność, że dla czynności, która ma być zaczepioną, uzyskano tytuł egzekucyjny, albo że przyszła ona do skutku drogą egzekucyi. Jeżeli czynność prawną uznano za bezskuteczną, natenczas gaśnie wobec wierzycieli konkursowych także skuteczność tytułu egzekucyjnego.

§ 36.

Zaczepianie opuszczeń.

Za czynności prawne uważać należy także opuszczenia krydataryusza, skutkiem których traci on jakieś prawo albo które uzasadniają, utrzymują w mocy albo zabezpieczają roszczenia majątkowe przeciw niemu. To samo odnosi się do zaniechania przyjęcia dziedzictwa.

§ 37.

Prawo zaczepienia; spory będące w toku.

(1) Prawo zaczepienia wykonuje zarządca masy.

(2) Roszczeń zaczepnych, z któremi poza konkursem wystąpili wierzyciele konkursowi, tudzież egzekucyi na podstawie tytułów, które wierzyciele konkursowi uzyskali dla swych roszczeń zaczepnych, może w czasie konkursu dochodzić jedynie zarządca masy. Z tego, co skutkiem takich roszczeń wpływa do masy konkursowej, należy wierzycielowi zwrócić przedewszystkiem koszta procesowe.

(3) Otwarcie konkursu przerywa spory toczące się jeszcze na podstawie skarg zaczepnych wierzycieli. Zarządca masy może zamiast wierzyciela wstąpić w spór albo odmówić wstąpienia. Do odmowy stosuje się § 8., ustęp 2.

(4) Jeżeli zarządca masy odmawia wstąpienia w spór, natenczas mogą strony podjąć i prowadzić

dalej postępowanie tylko odnośnie do kosztów procesowych. Odmowa nie pozbawia zarządcy masy prawa zaczepienia wedle postanowień ordynacyi konkursowej.

(5) Postanowień ustępów 1. do 4. nie stosuje się do roszczeń zaczepnych, które na podstawie ordynacyi zaczepnej przysługują wierzycielom z prawem odrębności dla strzeżenia prawa odrębnego zaspokojenia i do zaprzeczenia roszczenia innego wierzyciela, który domaga się odrębnego zaspokojenia z tej samej rzeczy.

§ 38.

Przeciwnik zaczepiającego.

(1) Zaczepienie uzasadnione przeciw spadkodawcy jest dopuszczalne także przeciw spadkobiercy.

(2) Przeciw innemu następcy prawnemu albo prawonabywcy jest zaczepienie, uzasadnione przeciw jego poprzednikowi prawnemu, wtedy tylko dopuszczalne:

1. jeżeli mu w czasie nabycia były lub musiały być wiadome okoliczności, które uzasadniają prawo zaczepienia przeciw poprzednikowi;

2. jeżeli jego nabycie polega na nieodpłatnem zarządzeniu poprzednika;

3. jeżeli jest bliskim członkiem rodziny krydataryusza, chyba że mu w czasie nabycia nie były lub nie musiały być wiadome okoliczności, które uzasadniają prawo zaczepienia przeciw poprzednikowi.

§ 39.

Treść roszczenia zaczepnego.

(1) Co skutkiem czynności podlegającej zaczepieniu z majątku krydataryusza ubyło, zostało pozbyte lub uronione, musi być wrócone do masy konkursowej; jeżeli to nie jest możliwe, należy dać wynagrodzenie.

(2) Zobowiązanego do świadczenia należy uważać za posiadacza w złej wierze, spadkobiercę jego jednak tylko wtedy, jeżeli miał lub musiał mieć wiadomość o okolicznościach, uzasadniających prawo zaczepienia przeciw spadkodawcy.

(3) Odbiorca świadczenia nieodpłatnego, będący w dobrej wierze, winien je zwrócić tylko o tyle, o ile ono go wzbogaciło, chyba że jego nabycie także jako odpłatne podlegałoby zaczepieniu.

§ 40.

Jeżeli na rzeczach, które należy zwrócić, trzecie osoby nabyły prawa nie podlegające zaczepieniu, natenczas ten, za którego posiadania nastąpiło obciążenie, obowiązany jest wynagrodzić masie konkursowej szkodę, jeżeli jego nabycie podlegało zaczepieniu. Postanowienie § 39., ustęp 3., ma być stosowane.

§ 41.

Roszczenia przeciwnika.

(1) Przeciwnik zaczepiającego może żądać z masy konkursowej zwrotu swego wzajemnego świadczenia o tyle, o ile ono w masie konkursowej się znachodzi i może jeszcze być odróżnione lub, o ile masa wzbogaciła się o jego wartość.

(2) Dalej idących roszczeń o zwrot wzajemnego świadczenia oraz roszczenia, które wznowiło się skutkiem tego, że świadczenie podlegające zaczepieniu zwrócone do masy, dochodzić można jedynie jako wierzytelności konkursowych.

§ 42.

Wzajemne potrącenie niedopuszczalne.

Z roszczeniem zaczepnem nie może być skompenzowaną wierzytelność przysługująca przeciw krydataryuszowi.

§ 43.

Dochodzenie prawa zaczepienia.

(1) Zaczepienia można dochodzić skargą albo zarzutem.

(2) Zaczepienie zapomocą skargi musi być dokonane w ciągu jednego roku po otwarciu konkursu pod utratą roszczenia.

(3) Uprawniony do zaczepienia może żądać w sądzie procesowym adnotacyi skargi w wykazach hipotecznych, w których potrzebne będą wpisy celem urzeczywistnienia zaczepnego roszczenia.

(4) Ta adnotacya sprawia, że wyrok sądowy wydany na skargę zaczepną skuteczny jest także przeciw osobom, które nabyły prawa hipoteczne po adnotacyi.

Drugi dział główny.

Roszczenia w konkursie.

§ 44.

Roszczenia o wyłączenie.

(1) Jeżeli w masie konkursowej znajdują się rzeczy, które w całości lub części nie należą do krydataryusza, natenczas rzeczowe lub osobiste prawo wyłączenia oceniać należy wedle ogólnych zasad prawa.

(2) Jeżeli taką rzecz pozbyto po otwarciu konkursu, może uprawniony, nie ujmując dalej idącym roszczeniom o wynagrodzenie, żądać wyłączenia z masy uiszczonej już zapłaty, a jeżeli jej jeszcze nie uiszczono, odstąpienia prawa żądania należnej zapłaty.

(3) Jeżeli krydataryuszowi lub zarządcy masy należy się zwrot wydatków wyłożonych na rzecz, która ma być zwróconą, albo poniesionych celem uzyskania zapłaty, winien uprawniony do wyłączenia zwrócić je równocześnie ze świadczeniem wzajemnem.

§ 45.

Prawo ścigania.

Sprzedawca albo komisant dla zakupna może żądać zwrotu towarów, wysłanych krydataryuszowi z innego miejsca, których tenże jeszcze nie zapłacił całkowicie, chyba że nadeszły one jeszcze przed otwarciem konkursu do miejsca odstawy i że krydataryusz lub inna osoba za niego objęła je w dzierżenie (prawo ścigania).

§ 46.

Wierzytelności do masy.

Wierzytelnościami do masy (długami masy) są:

1. koszta postępowania konkursowego; z kosztami postępowania konkursowego stoją na równi koszta poprzedzającego postępowania ugodowego, jeżeli konkurs otwarto równocześnie z zastanowieniem postępowania ugodowego albo na podstawie wniosku, podanego w ciągu dni czternastu po zastanowieniu;

następnie wszystkie wydatki, połączone z utrzymaniem, zarządem i zagospodarowaniem masy, nie wyłączając podatków należnych od masy (kwot ugodzonych z podatnikiem, czynszów za dzierżawę podatku), należytości, ceł, opłat na ubezpieczenie pensyjne i społeczne i na inne publiczne daniny, które stają się płatne w czasie konkursu. Należą tu także daniny publiczne, wymierzone wedle osobistych stosunków krydataryusza; o ile jednak daniny te wedle ustaleń władz administracyjnych przypadają nie od dochodu uzyskanego dla masy konkursowej w czasie trwania konkursu, lecz od innego dochodu, należy tę część ich wyłączyć;

2. wszelkie roszczenia z czynności prawnych zarządcy masy, a jeżeli konkurs otwarto równocześnie z zastanowieniem postępowania ugodowego albo na podstawie wniosku podanego w ciągu dni czternastu po zastanowieniu, te wszelkie roszczenia z czynności prawnych dłużnika albo działającego jego imieniem zarządcy ugodowego, które wedle postanowień ordynacyi ugodowej są dozwolone celem dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa;

3. wszelkie roszczenia o wykonanie umów dwustronnych, w które wstąpił zarządca masy;

4. roszczenia z tytułu niesłusznego wzbogacenia się masy.

§ 47.

(1) Z masy konkursowej należy wyrównać przedewszystkiem wierzytelności do masy, a to z tej masy, do której się odnoszą.

(2) Jeżeli nie można całkowicie zaspokoić wierzytelności do masy, mają wydatki w gotówce, podpadające pod § 46., l. 1., które zarządca masy poniósł jako zaliczkę, pierwszeństwo przed innemi wierzytelnościami do masy. Pomiędzy sobą mają one być zaspokojone stosunkowo. Nie można jednak żądać zwrotu uiszczonych już zapłat.

(3) W razie wątpliwości, czy wierzytelność do masy dotyczą masy ogólnej lub odrębnej, należy przyjąć, że dotyczą masy ogólnej. Rozstrzyga o tem z wyłączeniem drogi prawa sąd konkursowy po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń (§ 173., ustęp 5.).

§ 48.

Roszczenia o odrębn zaspoko en e.

(1) Wierzyciele, którym przysługują roszczenia do odrębnego zaspokojenia z oznaczonych rzeczy krydataryusza (wierzyciele z prawem odrębności), wykluczają aż do wysokości swych wierzytelności wierzycieli konkursowych od zapłaty z tych rzeczy (z mas odrębnych).

(2) Co po zaspokojeniu wierzycieli z prawem odrębności pozostaje z mas odrębnych, wpływa do ogólnej masy konkursowej.

(3) Wierzyciele z prawem odrębności, którym przysługuje zarazem roszczenie osobiste przeciw krydataryuszowi, mogą swych wierzytelności dochodzić równocześnie jako wierzyciele konkursowi.

(4) Prawa zastawu, które przysługuje w myśl § 1101. p. u. c. dającemu w najem lub dzierżawę, nie można dochodzić dla czynszu dawniejszego, jak za ostatni rok przed otwarciem konkursu. Tego postanowienia nie należy stosować do prawa zastawu przysługującego temu, kto wydzierżawił posiadłość rolniczą.

§ 49.

(1) Z pożytków rzeczy, należącej do masy odrębnej, oraz z uzyskanej za nią ceny kupna wyrównać należy przed wierzycielami z prawem odrębności koszta odrębnego zarządu, spieniężenia i rozdziału masy odrębnej.

(2) Przy wszystkich sprzedażach w konkursie oznacza się stopień pierwszeństwa roszczeń, które mają być zaspokojone z mas odrębnych, wedle przepisów ordynacyi egzekucyjnej.

§ 50.

Ogólna masa konkursowa i porządek pierwszeństwa.

O ile majątku konkursowego nie użyto na zaspokojenie wierzytelności do masy i roszczeń wierzycieli z prawem odrębności, stanowi on ogólną masę konkursową, z której zaspokoić należy wierzycieli konkursowych wedle następującego porządku pierwszeństwa, w tej samej klasie zaś w stosunku należnych im kwot.

§ 51.

Pierwsza klasa.

Do pierwszej klasy należą:

1. koszta pogrzebu krydataryusza wedle § 549. p. u. c., jeżeli atoli zmarł po otwarciu

konkursu, tylko niezbędne wydatki połączone z jego pogrzebem;

2. wierzytelności osób, które były w służbie u krydataryusza, z tytułu poborów służbowych za ostatni rok przed otwarciem konkursu lub przed śmiercią krydataryusza oraz roszczenia tych osób z powodu przedwczesnego rozwiązania stosunku służbowego, o ile nie przewyższają jednorocznego wynagrodzenia; dalej wierzytelności agentów handlowych do właścicieli przedsiębiorstwa o zapłatę prowizyi i o zwrot wydatków w gotówce, o ile chodzi o roszczenia, które powstały lub przypadły do zapłaty w ostatnim roku przed otwarciem konkursu; wszystkie te roszczenia z tem ograniczeniem, że roszczenie każdego wierzyciela tylko najwyżej do kwoty 2400 K w pierwszej klasie może być umieszczone. To ograniczenie nie odnosi się do roszczenia o zwrot gotowych wydatków;

3. roszczenia kas chorych przy przedsiębiorstwach i przy budowach do ich majątku, zarządzanego przez przedsiębiorcę (właściciela budowy) w myśl §§ 47., l. 9., i 57. ustawy z dnia 30 marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33., oraz roszczenia z umów o wynagrodzenie w myśl § 66., lit. *b*, rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach;

4. wierzytelności lekarzy, akuszerek, pielęgniarzy chorych i aptekarzy, pochodzące z zawodowych ich świadczeń względnie dostaw, o ile te wierzytelności powstały w ostatnim roku przed otwarciem konkursu albo przed śmiercią krydataryusza i odnoszą się do jego osoby, do członków jego rodziny i do służby zatrudnionej w domu, w przemyśle lub gospodarstwie.

§ 52.

Druga klasa.

Do drugiej klasy należą:

Podatki (kwoty ugodzone z podatnikiem, czynsze za dzierżawę podatku), należytości, cła, opłaty na ubezpieczenie pensyjne i społeczne i inne daniny publiczne, o ile nie stały się płatne wcześniej, aniżeli trzy lata przed otwarciem konkursu i nie będą zapłacone z przedmiotu, który za nie odpowiada.

§ 53.

Trzecia klasa.

Do trzeciej klasy należą wszystkie inne wierzytelności konkursowe.

§ 54.

Należytości uboczne i roszczenia o zwrot.

(1) Należytości uboczne, które powstały przed otwarciem konkursu, mają równy stopień pierwszeństwa z wierzytelnościami.

(2) Roszczeniom o zwrot długu zapłaconego za krydataryusza przysługuje stopień pierwszeństwa wierzytelności zapłaconej.

§ 55.

Wierzytelności małżonki krydataryusza.

(1) Na przepis § 1226 p. u. c. o dowodzie oddania posagu może małżonka krydataryusza wtedy tylko się powołać, jeżeli sporządzony w prawnej formie dokument, stwierdzający odbiór posagu, wystawiono albo w czasie odbioru albo najpóźniej dwa lata przed otwarciem konkursu.

(2) Data dokumentu prywatnego stwierdzającego odbiór posagu nie stanowi sama przez się takiego dowodu.

§ 56.

Wierzytelność wierzycieli handlowych.

Wierzytelności wierzycieli handlowych, wyprzedzające prawa małżonki krydataryusza z układów małżeńskich (§ 16. ustawy wprowadczej do kodeksu handlowego), uwzględnić należy w takiej kwocie, jakaby im przypadła z masy konkursowej bez względu na układy małżeńskie. Nadwyżka, która skutkiem tego przypada wierzycielom handlowym, ma być przekazana z udziału, który należy się małżonce jako wierzycielce konkursowej dla jej roszczenia z układów małżeńskich.

§ 57.

Roszczenia wykluczone.

Jako wierzytelności konkursowych nie można dochodzić:

1. bieżących od otwarcia konkursu odsetek od wierzytelności konkursowych oraz kosztów, które urastają poszczególnym wierzycielom z powodu uczestniczenia w postępowaniu;

2. kar pieniężnych za czyny karygodne wszelkiego rodzaju;

3. roszczeń z darowizn a w konkursie spuścizny także roszczeń z tytułu zapisów.

§ 58.

Wierzytelności wierzycieli obcokrajowych.

(1) O ile z układów państwowych albo oświadczeń rządu, obwieszczonych w dzienniku ustaw państwa, nie wynika nic innego, przysługują wierzycielom obcokrajowym takie same prawa, jak krajowym, jeżeli zachowanie wzajemności jest zapewnione.

(2) Jeżeli zachowanie wzajemności jest wątpliwe, należy zasięgnąć wiążącego oświadczenia Ministra sprawiedliwości.

(3) Te postanowienia odnoszą się także do wierzytelności, które po otwarciu konkursu przeszły od obcokrajowców na obywateli tutejszego państwa.

Trzeci dział główny.

Skutki zniesienia konkursu.

§ 59.

Prawa krydataryusza po zniesieniu konkursu.

Wskutek prawomocnej uchwały sądu konkursowego, znoszącej konkurs, odzyskuje krydataryusz prawo swobodnego rozporządzania swoim majątkiem.

§ 60.

Prawa wierzycieli konkursowych po zniesieniu konkursu. *a)* Prawo skargi.

Wierzyciele konkursowi mogą bez względu na to, czy zgłosili swe wierzytelności w konkursie lub nie, poszukiwać swych niezaspokojonych wierzytelności na majątku, który krydataryusz nabył po zniesieniu konkursu lub który mu pozostał do swobodnego rozporządzenia.

§ 61.

b) Prawo egzekucyi.

Jeżeli wierzytelność ustalono w konkursie a krydataryusz wyraźnie jej nie zaprzeczył, natenczas można o tę wierzytelność na majątek, który pozostał krydataryuszowi do swobodnego rozporządzenia lub który on nabył po zniesieniu konkursu, prowadzić egzekucyę na podstawie zapisku komisarza konkursowego w liście zgłoszeń lub innego tytułu egzekucyjnego tak, jak na podstawie wyroku.

§ 62.

Zastrzeżenie co do ugody przymusowej.

Postanowienia §§ 59. do 61. nie naruszają skutków prawnych zniesienia konkursu przez ugodę przymusową.

Część druga.

Postępowanie konkursowe.

Pierwszy dział główny.

Konkurs zwyczajny.

Rozdział pierwszy.

Sądownictwo w konkursie.

§ 63.

Właściwość.

(1) Właściwym do postępowania konkursowego jest trybunał pierwszej instancyi, w którego okręgu krydataryusz prowadzi swe przedsiębiorstwo lub w braku tegoż ma swe zwyczajne miejsce zamieszkania.

(2) Jeżeli krydataryusz w tutejszem państwie nie prowadzi przedsiębiorstwa ani niema zwyczajnego miejsca zamieszkania, właściwym jest trybunał pierwszej instacyi, w którego okręgu znajduje się jego majątek.

(3) Jeżeli jest kilka sądów właściwych, rozstrzyga wyprzedzenie w otwarciu konkursu.

§ 64.

Właściwym jest sąd handlowy (senat handlowy sądu obwodowego lub krajowego), jeżeli konkurs ma być otwarty:

1. do majątku albo do spuścizny kupca, którego firma jest zapisana w rejestrze handlowym,

2. do majątku spółki handlowej, której firma jest zapisana w rejestrze handlowym, albo do majątku stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego.

§ 65.

(1) Przeprowadzenie konkursu może być ze względów praktycznych powierzone trybunałowi pierwszej instancyi, który sprawuje sądownictwo w sprawach górniczych, jeżeli masa konkursowa składa się przeważnie z majątku górniczego. Należy analogicznie stosować postanowienia § 111. n. j.

(2) Jeżeli równocześnie z otwarciem konkursu do majątku spółki handlowej albo w toku takiego postępowania konkursowego ma być otwarty konkurs do prywatnego majątku spólnika osobiście odpowiedzialnego, właściwym jest sąd, w którym jest w toku konkurs do majątku spółki.

§ 66.

Objętość postępowania konkursowego. *a)* Odnośnie do majątku położonego w państwie.

Postępowanie konkursowe obejmuje cały ruchomy i położony w tutejszem państwie nieruchomy majątek krydataryusza.

§ 67.

b) Odnośnie do majątku położonego zagranicą.

(1) O ile z układów państwowych albo z ogłoszonych w dzienniku ustaw państwa oświadczeń rządu nie wynika co innego, należy majątek ruchomy krydataryusza, położony zagranicą, wciągnąć do konkursu otwartego w kraju i wezwać władzę zagraniczną o wydanie tego majątku; natomiast położony tu majątek ruchomy krydataryusza, do majątku którego zagranicą otwarto konkurs, wydać należy zagranicznej władzy konkursowej, o ile nie otwiera się konkursu w kraju. Majątek wolno wydać dopiero po zaspokojeniu praw odrębności i wyłączenia, nabytych aż do czasu nadejścia wezwania.

(2) Wydania należy odmówić, jeżeli państwo zagraniczne nie przestrzega wzajemności. Jeżeli przestrzeganie wzajemności jest wątpliwe, należy zasięgnąć wiążącego oświadczenia Ministra sprawiedliwości.

Rozdział drugi.

Otwarcie konkursu.

§ 68.

Niewypłacalność.

(1) Wymogiem otwarcia konkursu jest, by dłużnik był niewypłacalnym.

(2) Niewypłacalność należy przyjąć za istniejącą, jeżeli dłużnik zawiesza wypłaty.

§ 69.

Nadmierne obdłużenie.

(1) O ile niema odmiennych przepisów ustawowych, otwiera się konkurs do spuścizny i do majątku osób prawnych także w wypadku nadmiernego obdłużenia.

(2) W tych przypadkach mają przepisy ordynacyi konkursowej o niewypłacalności analogiczne zastosowanie także do nadmiernego obdłużenia.

§ 70.

Otwarcie konkursu. *a)* Na wniosek dłużnika.

(1) Na wniosek dłużnika należy konkurs otworzyć natychmiast. Doniesienie o zawieszeniu wypłat, wniesione przez dłużnika do sądu, uważać należy za wniosek otwarcia konkursu.

(2) Jeżeli wniosek nie pochodzi od wszystkich spólników osobiście odpowiedzialnych lub od likwidatorów spółki handlowej, należy przesłuchać innych spólników osobiście odpowiedzialnych lub likwidatorów. Jeżeli na wniosek nie można osiągnąć zgody albo przesłuchanie na czas nie jest możliwe, należy otworzyć konkurs tylko wtedy, jeżeli uwiarygodniono niewypłacalność.

(3) Przepisy ustępu 2. należy stosować analogicznie, jeżeli wniosku o otwarcie konkursu do majątku osoby prawnej nie uczyniły wszystkie osoby uprawnione do zastępstwa albo jeżeli wniosku o otwarcie konkursu do spuścizny nie uczynili wszyscy dziedzice.

§ 71.

b) Na wniosek wierzyciela.

(1) Na wniosek wierzyciela należy otworzyć konkurs, jeżeli wierzyciel uwiarygodni istnienie swej, choćby jeszcze niepłatnej wierzytelności konkursowej i niewypłacalność dłużnika. Nie potrzeba uwiarygodnienia niewypłacalności, jeżeli wniosek uczyniono przed zastanowieniem postępowania ugodowego albo do dni czternastu po zastanowieniu.

(2) Sąd winien przesłuchać na wniosek dłużnika i inne osoby, które mogą udzielić wyjaśnień, jeżeli to na czas jest możliwe. Bez poprzedniego przesłuchania tych osób i wnioskodawcy należy wniosek odrzucić tylko wtedy, gdy jest oczywiście nieuzasadniony, w szczególności gdy brak uwiarygodnienia jest oczywisty.

(3) Wniosku o otwarcie konkursu cofniętego przez wierzyciela nie wolno z powołaniem się na tę samą wierzytelność ponowić przed upływem sześciu miesięcy.

§ 72.

Środki prawne.

(1) Uchwały sądu, któremi otwarto konkurs albo odmówiono wnioskowi o otwarcie konkursu, mogą zaczepić wszystkie osoby, których prawa są tem dotknięte.

(2) Środki prawne przeciw uchwałom otwierającym konkurs nie mają skutku odraczającego.

§ 73.

Przeszkody otwarcia konkursu.

(1) Jeżeli jest tylko jeden wierzyciel osobisty a majątek prawdopodobnie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania konkursowego, należy mimo to przychylić się do wniosku o otwarcie konkursu, jeżeli wnioskodawca uwiarygodni, że istnieje roszczenie zaczepne. Przed odrzuceniem wniosku należy wnioskodawcę przesłuchać.

(2) Mimo braku majątku, któryby prawdopodobnie wystarczył na pokrycie kosztów postępowania konkursowego, należy konkurs otworzyć, jeżeli wnioskodawca uwiarygodni roszczenie zaczepne albo złoży odpowiednią zaliczkę na koszta. Sąd może żądać zaliczki także wtedy, gdy uwiarygodniono roszczenie zaczepne. Zwrotu tej zaliczki można dochodzić tylko jako wierzytelności do masy.

(3) Jeżeli konkursu nie otwarto z powodu braku dostatecznego majątku, należy uchwałę ogłosić w dzienniku centralnym i na wniosek wierzyciela zniewolić dłużnika do złożenia przysięgi wyjawienia (§ 101.). Mimo przepisu § 71., ustęp 3., można ponowić wniosek o otwarcie konkursu, jeżeli przy złożeniu przysięgi wyjawienia wyjdzie na jaw majątek.

§ 74.

Obwieszczenie otwarcia konkursu.

(1) Otwarcie konkursu należy obwieścić publicznie edyktem.

(2) Edykt ma zawierać:

1. wymienienie sądu;

2. nazwisko (firmę), imię, stan i miejsce zamieszkania krydataryusza, oraz siedzibę jego przedsiębiorstwa;

3. nazwisko i siedzibę urzędową komisarza konkursowego;

4. nazwisko i adres zarządcy masy;

5. miejsce, czas i cel pierwszego zgromadzenia wierzycieli z wezwaniem do wierzycieli, aby przynieśli dokumenta, wykazujące wiarygodność ich wierzytelności;

6. wezwanie wierzycieli konkursowych, aby w oznaczonym czasokresie zgłosili swe wierzyrzytelności, oraz krótkie pouczenie o skutkach omieszkania czasokresu do zgłoszenia lub ustanowienia pełnomocnika do doręczeń (§ 104.);

7. miejsce i czas ogólnej audyencyi rozpoznawczej (likwidacyjnej);

8. gazety przeznaczone do dalszych ogłoszeń.

(3) Pierwsze zgromadzenie wierzycieli zarządzić należy zwyczajnie nie ponad czternaście dni, czasokres zgłaszania zazwyczaj na trzydzieści do dziewięćdziesięciu dni po otwarciu konkursu a ogólną audyencyę rozpoznawczą zazwyczaj na czternaście dni po upływie czasokresu zgłoszeń.

§ 75.

(1) Edykt należy przybić w dniu otwarcia konkursu na tablicy sądu konkursowego; potwierdzenie wykonania tego zarządzenia należy przechować w aktach. Oprócz tego ma być edykt przybity na tablicy sądu powiatowego, przy którym komisarz konkursowy ma siedzibę urzędową, a jeżeli miejsce zamieszkania krydataryusza albo siedziba jego przedsiębiorstwa znajduje się poza siedzibą trybunału, na tablicy sądowej w tych miejscowościach.

(2) Jeżeli w siedzibie przedsiębiorstwa krydataryusza, którego firma jest zapisana w rejestrze handlowym lub stowarzyszeń, znajduje się giełda, albo jeżeli krydataryusz jest członkiem giełdy lub uczęszcza na nią, natenczas należy przybić edykt także w lokalu giełdy.

(3) Wygotowanie edyktu należy doręczyć wierzycielom konkursowym, których adres jest wiadomy, oraz właściwej miejscowo prokuratoryi skarbu. Rozporządzeniem może być postanowione, że zamiast prokuratoryi skarbu albo obok niej mają być uwiadomione inne organa administracyi skarbowej.

(4) Wyciąg z edyktu należy ogłosić w dzienniku centralnym.

(5) Do ogłoszenia edyktu i innych publicznych obwieszczeń należy zresztą stosować przepisy § 117., ustęp 2., p. c. Takie obwieszczenia zamieszcza się tylko w streszczeniu.

§ 76.

Adnotacya otwarcia konkursu.

Komisarz konkursowy winien zarządzić adnotacyę postępowania konkursowego z uwidocznieniem dnia otwarcia konkursu w księdze publicznej przy nieruchomościach i wierzytelnościach krydataryusza, a jeżeli firma jego jest zapisana w rejestrze handlowym lub stowarzyszeń, w tym rejestrze, w miarę potrzeby także w rejestrach okrętowych i patentowych oraz w protokołach grabieży, spisanych przeciw krydataryuszowi.

§ 77.

Środki zabezpieczenia i zawiadomienia o otwarciu konkursu.

(1) Sąd konkursowy wyda wszelkie zarządzenia, służące do zabezpieczenia masy; może on w szczególności w razie podejrzenia o ucieczkę osadzić krydataryusza w areszcie.

(2) Sąd konkursowy zawiadomi równocześnie z otwarciem konkursu o tem zarządzeniu urzędy pocztowe i telegraficzne oraz stacye kolei żelaznych i żeglugi, które wchodzą w rachubę wedle położenia mieszkania i siedziby przedsiębiorstwa krydataryusza. Te urzędy i stacye są obowiązane doręczać zarządcy masy wszelkie przesyłki, któreby zresztą należało wydać krydataryuszowi, dopóki sąd nie wyda odmiennego zarządzenia. Zarządca masy użyczy krydataryuszowi wglądu w nadchodzące do niego uwiadomienia i wyda mu przesyłki, które nie dotyczą masy.

(3) Banki, zakłady kredytowe i depozytowe, w których krydataryusz ma depozyt, należność albo skrytkę, którymi on sam albo wspólnie z innymi może rozporządzać, należy zawiadomić o otwarciu konkursu z poleceniem, że zarządzenia dotyczące depozytu, należności albo skrytki należy wykonywać tylko za zgodą sądu konkursowego.

(4) Jeżeli krydataryusz pozostaje w służbie publicznej, należy o otwarciu konkursu zawiadomić jego przełożoną władzę.

(5) Minister sprawiedliwości może zarządzić dalsze uwiadomienia o otwarciu konkursu.

§ 78.

Obwieszczenie zniesienia konkursu.

(1) Jeżeli rekurs przeciw uchwale zarządzającej otwarcie konkursu prawomocnie uwzględniono,

należy zniesienie w taki sposób obwieścić publicznie, jak otwarcie konkursu.

(2) Uchwałę znoszącą konkurs należy doręczyć władzom i urzędom, które wedle §§ 75. do 77. uwiadomiono o otwarciu konkursu.

(3) Równocześnie należy zarządzić, aby adnotacye otwarcia konkursu, wykonane wedle § 76., wykreślono i zniesiono wszelkie zarządzenia, ograniczające krydataryusza w swobodnem rozporządzaniu.

Rozdział trzeci.

Organa postępowania konkursowego.

§ 79.

Komisarz konkursowy.

(1) Sąd konkursowy ustanowi sędziego komisarzem konkursowym. Jeżeli to jest wskazane, może sąd konkursowy ustanowić komisarzem konkursowym także sędziego jednego ze sądów powiatowych swego okręgu. Gdy komisarz konkursowy jest przeszkodzony, wstępuje w jego miejsce sędzia, któremu zresztą jest poruczone jego zastępstwo.

(2) Komisarz konkursowy ma kierować postępowaniem konkursowem jako sędzia samoistny i nadzorować czynności osób, którym jest powierzony zarząd majątku. Jest on mianowicie powołany do tych wszystkich zarządzeń sądowych i rozstrzygnień, których ordynacya konkursowa nie zastrzega uchwale sądu konkursowego.

(2) Sąd konkursowy może każdocześnie wglądać w czynności komisarza konkursowego, żądać od niego sprawozdania a z ważnych powodów odwołać go i zastąpić innym sędzią.

(4) Wszystkie sądy i władze są obowiązane udzielać komisarzowi konkursowemu pomocy prawnej.

§ 80.

Zarządca masy.

(1) Sąd konkursowy ustanawia z urzędu zarządcę masy przy otwarciu konkursu i każdym razem, gdy się opróżni miejsce zarządcy masy. Jeżeli ustanowiony jest adwokatem lub notaryuszem, może odmówić przyjęcia tylko z ważnych powodów, których ocena należy do sądu konkursowego.

(2) Zarządcą masy należy ustanowić osobę nieposzlakowaną, godną zaufania i obznajomioną z interesami. Władze i związki zawodowe są obowiązane odpowiadać odwrotnie na zapytania sądu, dotyczące tych przymiotów. Zarządcą masy nie może być bliski członek rodziny krydataryusza (§ 32.).

(3) Bliższe postanowienia o wyborze zarządców masy przez sąd mogą być wydane rozporządzeniem.

(4) Zarządca masy otrzymuje dekret i winien przyrzec komisarzowi konkursowemu podaniem ręki, że sumiennie będzie pełnił swe obowiązki.

§ 81.

Obowiązki i odpowiedzialność zarządcy masy.

(1) Zarządca masy obowiązany jest zbadać stan masy, starać się o ściągnięcie i zabezpieczenie aktywów oraz o ustalenie długów, mianowicie przez zbadanie zgłoszonych roszczeń, i prowadzić spory, które dotyczą masy w całości lub części. Winien on dołożyć starania, jakiego wymaga przedmiot jego czynności (§ 1299. p. u. c.), i złożyć dokładny rachunek z zarządu.

(2) Jest on obowiązany strzedz interesów ogólnych przeciw odrębnym interesom poszczególnych interesowanych.

(3) Zarządca masy odpowiada wszystkim interesowanym za niekorzyści majątkowe, które spowodował, sprawując swój urząd wbrew obowiązkowi.

§ 82.

Roszczenia zarządcy masy.

Zarządcy masy należy się zwrot wydatków poniesionych w gotówce oraz wynagrodzenie za trud.

§ 83.

Zakres umocowania zarządcy masy.

(1) Poza wypadkami §§ 116. i 117. jest zarządca masy w stosunku do osób trzecich z mocy swego ustanowienia upoważniony do przedsiębrania wszelkich interesów i czynności prawnych, jakie wynikają ze spełniania obowiązków jego urzędu, o ile komisarz konkursowy w poszczególnym wypadku nie ograniczył umocowania zarządcy masy i nie uwiadomił o tem trzeciego.

(2) Jeżeli zarządca masy do zawarcia interesu lub czynności prawnych potrzebuje odrębnej legitymacyi, wygotuje mu komisarz konkursowy od wypadku do wypadku pisemne umocowanie.

§ 84.

Nadzór nad zarządcą masy.

(1) Komisarz konkursowy może zasięgać od zarządcy masy ustnego lub pisemnego sprawozdania i wyjaśnień, wglądać w rachunki i inne pisma i przedsiębrać potrzebne dochodzenia.

(2) Komisarz konkursowy może polecić, aby zarządca masy w pewnych sprawach zasięgał

wzkazówek wydziału wierzycieli, i może sam udzielić takich wskazówek, jeżeli wydział wierzycieli nie jest ustanowiony.

(3) Jeżeli zarządca masy nie wypełnia należycie swych obowiązków, może sąd konkursowy na wniosek komisarza konkursowego zniewolić go grzywnami do dokładnego wypełniania obowiązków, a w wypadkach nagłych ustanowić na jego koszt i niebezpieczeństwo osobnego zarządcę do załatwienia poszczególnych czynności.

(4) Z ważnych powodów może sąd konkursowy po wysłuchaniu komisarza konkursowego a w razie potrzeby wydziału wierzycieli usunąć zarządcę masy. W miarę możności należy przedtem przesłuchać zarządcę masy.

§ 85.

Zastępca zarządcy masy.

Jeżeli to jest wskazane, można ustanowić zastępcę zarządcy masy, który ma go zastępować w razie przeszkody. Do zastępcy stosować należy postanowienia dotyczące zarządcy masy.

§ 86.

Odrębni zarządcy.

(1) Jeżeli tego wymaga rozmiar interesu, można zarządcy przydać dla pewnej gałęzi zarządu, mianowicie do zarządu majątkiem nieruchomym i kopalniami odrębnych zarządców. Ich prawa i obowiązki stosują się w poruczonym im zakresie działania do postanowień, dotyczących zarządcy masy.

(2) Jeżeli atoli przed otwarciem konkursu uzyskano zarząd przymusowy, natenczas zarządcę przymusowego należy ustanowić odrębnym zarządcą, o ile bardzo ważne powody nie czynią ustanowienia innej osoby koniecznem.

(3) Jeżeli wierzyciele z prawem odrębności uzyskali zarząd przymusowy dopiero po otwarciu konkursu, należy ustanowionemu już zarządcy odrębnemu poruczyć zazwyczaj także urząd zarządcy przymusowego.

§ 87.

Wybór zarządcy masy przez zgromadzenie wierzycieli.

(1) Pierwsze oraz późniejsze zgromadzenie wierzycieli, zwołane celem rozprawy nad tym przedmiotem (§ 91., ustęp 2.), może uczynić wniosek o usunięcie zarządcy masy i o zamianowanie zarządcy masy wybranego przez zgromadzenie.

(2) Sąd konkursowy może odmówić wnioskowi, jeżeli przeciw wyborow ma wątpliwości albo uważa zmianę w osobie zarządcy masy za szkodliwą dla ogólnego interesu wierzycieli konkursowych.

(3) Ustanowienie innego zarządcy masy należy ogłosić.

§ 88.

Wydział wierzycieli.

(1) Pierwsze lub późniejsze zgromadzenie wierzycieli (§ 91., ustęp 2.) może wybrać wydział wierzycieli. Wydział wierzycieli składa się z trzech, najwyżej z pięciu członków i odpowiedniej ilości zastępców. W razie potrzeby należy przedsięwziąć wybór ponowny lub uzupełniający.

(2) Oprócz tego żądać mogą wierzyciele, których wniosek co do wyboru pozostał w mniejszości a których wierzytelności wynoszą co najmniej jedną czwartą ogólnej kwoty wierzytelności, przysługujących wierzycielom obecnym na zgromadzeniu, aby oprócz wybranych przyjęto do wydziału jedną wymienioną przez nich osobę jako członka a jedną jako tegoż zastępcę.

(3) Do wydziału wierzycieli mogą być wybrane także osoby fizyczne i prawne, nie będące wierzycielami konkursowymi. Każdy z wybranych może na własny koszt i niebezpieczeństwo dać się zastępować w wypełnianiu swych obowiązków. Jeżeli wybrany jest wierzycielem konkursowym, natenczas może odmówić przyjęcia wyboru do wydziału wierzycieli tylko z ważnych powodów, których ocena należy do sądu konkursowego.

(4) Zgromadzenie wierzycieli może wybór do wydziału wierzycieli odwołać zwykłą większością głosów, wybór zastępców mniejszości jednak tylko większością ponad trzy czwarte. Tak samo może sąd konkursowy usunąć z ważnych powodów członków wydziału wierzycieli, w szczególności, gdy zaniedbują swe obowiązki.

(5) Wybór do wydziału wierzycieli wymaga zatwierdzenia przez sąd konkursowy. Z ważnych powodów można odmówić zatwierdzenia. Komisarz konkursowy może ustanowić wydział wierzycieli do czasu, aż sąd zatwierdzi wybrany wydział wierzycieli. Odwołanie ustanowienia przysługuje w takim razie komisarzowi konkursowemu.

§ 89.

Obowiązki, odpowiedzialność i wynagrodzenie wydziału wierzycieli.

(1) Wydział wierzycieli obowiązany jest nadzorować i wspierać zarządcę masy. Winien on dać zbadać od czasu do czasu oraz na każde zarządzenie komisarza konkursowego kasę zarządcy masy przynajmniej przez dwóch członków swego grona.

(2) Członkom wydziału wierzycieli wolno tylko za zgodą zgromadzenia wierzycieli nabywać rzeczy należące do masy konkursowej w inny sposób, jak drogą wniosku o przejęcie albo publicznej licytacyi. Odpowiadają oni wszystkim interesowanym za niekorzyści majątkowe, spowodowane przekroczeniem tego przepisu lub zacho-

waniem niezgodnem z obowiązkami; komisarz konkursowy może ich karami porządkowemi zniewolić do wypełniania obowiązku.

(3) Wydział wierzycieli zwołuje komisarz konkursowy lub zarządca masy. Należy go zwołać szczególnie wtedy, gdy większość wydziału wierzycieli uczyni taki wniosek. Na posiedzenie należy wezwać wszystkich członków i ich zastępców. Zastępcy głosują tylko w miarę nieobecności członków wydziału wierzycieli. Do powzięcia uchwały wymaga się takiej ilości głosów, jaka odpowiada większości wszystkich członków wydziału wierzycieli; przy równych głosach rozstrzyga zarządca masy. Głosowanie może się odbyć także pisemnie.

(4) We własnej sprawie nie może nikt brać udziału w głosowaniu.

(5) Członkom wydziału wierzycieli nie należy się wynagrodzenie, należy się im jednak zwrot koniecznych wydatków. Jeżeli im atoli rozporządzeniem komisarza konkursowego albo uchwałą wydziału wierzycieli poruczono szczególne czynności, można im za przyzwoleniem komisarza konkursowego przyznać odrębne wynagrodzenie.

§ 90.

Prawa komisarza konkursowego w braku wydziału wierzycieli.

Dopóki nie ustanowiono wydziału wierzycieli, przysługują komisarzowi konkursowemu obowiązki przekazane wydziałowi wierzycieli. Jeżeli ustawa wymaga zgody wydziału wierzycieli, może komisarz konkursowy zasięgnąć uchwały zgromadzenia wierzycieli.

§ 91.

Zgromadzenie wierzycieli.

(1) Komisarz konkursowy zwołuje zgromadzenie wierzycieli i kieruje niem. Należy je zwołać szczególnie wtedy, jeżeli taki wniosek, oznaczający także przedmiot obrad, uczyni zarządca masy, wydział wierzycieli albo co najmniej dwu wierzycieli konkursowych, których wierzytelności wedle oceny komisarza konkursowego dosięgają jednej czwartej wierzytelności konkursowych.

(2) Zwołanie obwieszczone będzie publicznie z podaniem przedmiotu obrad. Publicznego obwieszczenia można zaniechać, jeżeli na zgromadzeniu wierzycieli postanowiono odroczyć dalszy ciąg rozprawy i oznaczono równocześnie miejsce, dzień i godzinę.

(3) W sprawach, co do których nie zapowiedziano w ten sposób obrad, nie mogą zapaść uchwały; wyjęty jest od tego wniosek na zwołanie ponownego zgromadzenia wierzycieli.

§ 92.

Prawo głosowania na zgromadzeniu wierzycieli.

(1) Na zgromadzeniu wierzycieli, które odbywa się po audyencyi rozpoznawczej, wymagana jest do powzięcia uchwał obecność co najmniej dwu wierzycieli konkursowych, których wierzytelności, upoważniające do głosu, dosięgają jednej czwartej wierzytelności konkursowych.

(2) Do uchwał i wyboru na zgromadzeniu wierzycieli wymaga się bezwzględnej większości głosów, którą należy obliczać wedle kwoty wierzytelności.

(3) O ile ordynacya konkursowa nie zawiera postanowień odmiennych, liczy się tylko głosy wierzycieli konkursowych, obecnych na zgromadzeniu wierzycieli.

(4) Z wyjątkiem wyborów nie może nikt brać udziału w głosowaniu we własnej sprawie.

§ 93.

(1) Do uczestniczenia w głosowaniach uprawniają ustalone wierzytelności konkursowe.

(2) Czy i o ile wierzytelnościom niebadanym, zaprzeczonym lub zależnym od warunku przyznać należy prawo głosowania, rozstrzyga po wstępnem badaniu i wysłuchaniu stron sąd konkursowy, jeżeli zaś wierzytelność nie przenosi dwutysięcypięciuset koron, komisarz konkursowy.

(3) To samo odnosi zię do roszczeń wierzycieli z prawem odrębności i wierzycieli spółki handlowej w konkursie spólnika osobiście odpowiedzialnego. Prawo głosowania przyznaje się tylko odnośnie do tej części wierzytelności, która prawdopodobnie w innej drodze nie będzie pokryta.

(4) Przeciw rozstrzygnieniu niema środka prawnego, może ono jednak na wniosek być zmienione.

§ 94.

Wierzycielom konkursowym, którzy nabyli wierzytelność przez odstąpienie dopiero po otwarciu konkursu, nie przysługuje prawo głosowania, chyba że przejęli wierzytelność na mocy zobowiązania zawartego przed otwarciem konkursu.

§ 95.

Zakaz wykonania uchwał.

(1) Zarządca masy uwiadomi bezzwłocznie komisarza konkursowego o uchwałach wydziału wierzycieli.

(2) Komisarz konkursowy może wzbronić wykonania uchwały wydziału wierzycieli, dopóki zgromadzenie wierzycieli nie poweźmie uchwały w danym przedmiocie.

(3) Sąd konkursowy może wzbronić wykonania uchwały wydziału wierzycieli albo zgromadzenia wierzycieli, jeżeli ona sprzeciwia się wspólnemu interesowi wierzycieli konkursowych. W wypadkach nagłych może sąd konkursowy celem zapobieżenia oczywistej niekorzyści zastąpić uchwałę wydziału wierzycieli lub zgromadzenia wierzycieli innem zarządzeniem.

Rozdział czwarty.

Ustalenie masy konkursowej.

§ 96.

Inwentarz i oszacowanie.

(1) Komisarz konkursowy lub na jego zlecenie zarządca masy albo kto inny, komu to zlecił sąd, sporządzi inwentarz masy, przybierając do tego o ile możności krydataryusza.

(2) Ze sporządzeniem inwentarza połączyć należy zazwyczaj oszacowanie; komisarz konkursowy może je jednak odłożyć, jeżeli to jest wskazane. Do oszacowania wystarcza przybrać jednego znawcę; także tego można zaniechać, jeżeli członkowie wydziału wierzycieli za zgodą komisarza konkursowego sami przedsiębiorą ocenienie.

(3) Do oszacowania nieruchomości stosować należy analogicznie przepisy ordynacyi egzekucyjnej.

(4) Rozporządzeniem mogą być wydane szczegółowe zarządzenia co do sporządzania inwentarza i oceniania poszczególnych przedmiotów.

§ 97.

a) rzeczy obce i będące w obcem dzierżeniu.

(1) Rzeczy, co do których jest wątpliwe, czy należą do masy, należy wpisać do inwentarza; roszczenia, które zgłosiły osoby trzecie, należy zanotować.

(2) Kto ma w dzierżeniu rzeczy należące do masy konkursowej, winien o tem, skoro otrzyma wiadomość o otwarciu konkursu, pod odpowiedzialnością za szkodę zrządzoną swem przewinieniem, donieść zarządcy masy oraz zezwolić na opisanie i oszacowanie.

(3) Kto w ostatnim roku przed otwarciem konkursu nabył wierzytelności krydataryusza, zapisane w księgach handlowych, jest obowiązany na żądanie zarządcy masy oddać mu spis tych wierzytelności i udzielić obrachunku co do kwot, które kiedykolwiek wpłynęły na ich zaspokojenie.

(4) Komisarz konkursowy może wydać stosowne zarządzenia celem wykonania tych postanowień.

§ 98.

b) dziedzictwa.

(1) Jeżeli krydataryuszowi jeszcze przed otwarciem konkursu przypadło dziedzictwo, które do dnia otwarcia konkursu nie było jeszcze przyznane, należy wpisać do inwentarza tylko to, co przypada krydataryuszowi wedle wyników rozprawy spadkowej.

(2) Jeżeli otwarto konkurs także do spuścizny, należy go uważać jako konkurs odrębny.

(3) Powyższe postanowienia mają być stosowane także do dziedzictw, które przypadną krydataryuszowi w toku konkursu.

§ 99.

Obowiązek krydataryusza.

Krydataryusz jest obowiązany udzielać zarządcy masy wszelkich wyjaśnień potrzebnych do prowadzenia interesów.

§ 100.

Spis majątku i bilans.

(1) Jeżeli krydataryusz nie przedłożył jeszcze przed otwarciem konkursu dokładnego spisu majątku, zniewoli go komisarz konkursowy, aby to bezzwłocznie uczynił.

(2) W spisie tym mają być wymienione poszczególne przedmioty majątkowe i wierzytelności z dodatkiem, czy i o ile są ściągalne, niemniej też wszystkie długi z podaniem adresów wierzycieli i istniejącego możliwie stosunku pokrewieństwa i powinowactwa między wierzycielami a krydataryuszem.

(3) Jeżeli krydataryusz przedłożył bilans, ma go zarządca masy zbadać i sprostować. W przeciwnym wypadku może komisarz konkursowy polecić zarządcy masy, aby sam zestawił bilans, przestrzegając przepisów § 96., ustęp 2.

(4) Krydataryusz musi spis względnie przedłożony bilans własnoręcznie podpisać i zarazem oświadczyć gotowość złożenia przysięgi wyjawienia, że oświadczenia jego, dotyczące stanu czynnego i biernego, są prawdziwe i zupełne i że z majątku swego nic nie zataił.

(5) Skoro stan czynny sprostowano na podstawie inwentarza, winien krydataryusz na wniosek zarządcy masy albo wierzyciela konkursowego lub na zlecenie komisarza konkursowego złożyć tę przysięgę. Audyencyę do odebrania przysięgi należy obwieścić publicznie ogłoszeniem na tablicy sądowej. Na audyencyę należy wezwać zarządcę masy, członków wydziału wierzycieli i wnioskodawcę.

(6) Jeżeli krydataryuszem jest spuścizna, spółka handlowa albo osoba prawna, postanowi komisarz konkursowy, czy wszyscy względnie którzy dziedzice, spólnicy osobiście odpowiedzialni albo likwidatorowie lub też osoby uprawnione do zastępowania osoby prawnej mają złożyć przysięgę wyjawienia.

§ 101.

Środki przymusowe odnośnie do osoby krydataryusza.

(1) Jeżeli krydataryusz wezwaniom nie daje posłuchu, może komisarz konkursowy wydać nakaz sprowadzenia go. Może on również orzec przeciw krydataryuszowi areszt, jeżeli ten uporczywie i bez dostatecznego powodu nie dopełnia obowiązku wymienionego w § 99., jeżeli nie czyni zadość poleceniu złożenia przysięgi wyjawienia lub przedłożenia spisu majątku lub jeżeli jest to konieczne dla zabezpieczenia masy lub celem zapobieżenia nierzetelnym zabiegom, które mogłyby wierzycieli narazić na szkodę.

(2) Areszt wykonać należy wedle postanowień §§ 360. do 366. o. e. Areszt, orzeczony po otwarciu konkursu, nie może ogółem trwać ponad sześć miesięcy. Koszta wykonania i utrzymania należą do kosztów postępowania konkursowego.

3) Przed powzięciem uchwały co do zarządzenia lub uchylenia aresztu należy w miarę możności przesłuchać wydział wierzycieli.

Rozdział piąty.

Ustalenie roszczeń.

§ 102.

Dochodzenie wierzytelności.

Wierzyciele konkursowi winni swych wierzytelności nawet, gdy spór o nie jest w toku, dochodzić w konkursie wedle następujących przepisów.

§ 103.

Treść zgłoszenia.

(1) W zgłoszeniu należy wymienić kwotę wierzytelności i zdarzenia, na których wierzytelność się zasadza, oraz żądany stopień pierwszeństwa i oznaczyć środki dowodowe, które dla wykazania zgłoszonej wierzytelności mogą być przedłożone.

(2) Przy wierzytelnościach, o które spór jest w toku, należy w zgłoszeniu wymienić także sąd procesowy i sygnaturę aktów.

(3) Wierzyciele z prawem odrębności, którzy dochodzą swych wierzytelności także jako wierzyciele konkursowi, winni przedstawić stan rzeczy, dokładnie wymienić przedmiot, który ma być wyodrębniony, i oznajmić, do jakiej wysokości wierzytelności ich są prawdopodobnie pokryte na podstawie prawa odrębności.

§ 104.

Wnoszenie zgłoszeń i postępowanie z niemi.

(1) Wierzytelności zgłasza się w sądzie siedziby urzędowej komisarza konkursowego.

(2) Ze zgłoszeniem w konkursie spółki handlowej połączyć można zgłoszenie tej samej wierzytelności w konkursie spólników.

(3) Pisemne zgłoszenia wnosi się w podwójnem wygotowaniu. Należy dołączyć odpisy załączek przedłożonych w pierwopisie. Wierzyciele konkursowi, którzy mają miejsce zamieszkania lub przedsiębiorstwo zagranicą, winni wymienić pełnomocnika do doręczeń, mieszkającego w tutejszem państwie, gdyż w przeciwnym razie ustanowi go komisarz konkursowy na ich koszt i niebezpieczeństwo.

(4) Drugie wygotowanie pisemnych zgłoszeń i urzędowe odpisy protokolarnych zgłoszeń tudzież odpisy załączek doręcza się zarządcy masy.

(5) Interesowani mogą przeglądać zgłoszenia i załączki.

(6) Zarządca masy wpisze wierzytelności wedle roszczonego stopnia pierwszeństwa do spisu, który przedłożyć należy sądowi konkursowemu.

§ 105.

Rozprawa rozpoznawcza (likwidacyjna).

(1) Do audyencyi rozpoznawczej jawić się mają zarządca masy i krydataryusz. Książki przedsiębiorstwa i zapiski krydataryusza należy w miarę możności przynieść.

(2) Zgłoszone wierzytelności należy badać wedle klas a wśród klas wedle porządku zgłoszenia.

(3) Przy każdej zgłoszonej wierzytelności złoży zarządca masy stanowcze oświadczenie co do jej należności i stopnia pierwszeństwa; zastrzeżenia zarządcy masy przy złożeniu tego oświadczenia nie są dopuszczalne.

(4) Krydataryusz może zaprzeczyć należność. nie zaś stopień pierwszeństwa zgłoszonych wierzytelności.

(5) Wierzyciele konkursowi, których wierzytelność jest ustalona albo prawo głosowania uznane, mogą zaprzeczać należność i stopień pierwszeństwa zgłoszonych wierzytelności.

§ 106.

(1) Dopóki rozprawa rozpoznawcza nie jest zamkniętą, może wierzyciel żądać dla zgłoszonej wierzytelności innego stopnia pierwszeństwa.

(2) Inne wnioski o rozszerzenie lub zmianę zgłoszonych wierzytelności są dopuszczalne, jeżeli to nie utrudnia rozprawy rozpoznawczej.

(3) Wierzytelności, zgłoszone po upływie czasokresu do zgłoszenia, należy ile możności wciągnąć do rozprawy.

§ 107.

Zgłoszenia dodatkowe.

(1) Dla wierzytelności zgłoszonych po upływie czasokresu do zgłoszenia, które nie były przedmiotem rozprawy na ogólnej audyencyi rozpoznawczej, wyznaczyć należy odrębną audyencyę rozpoznawczą. Należy stosować § 105., ustęp 1.

(2) Komisarz konkursowy wezwie do tej odrębnej audyencyi rozpoznawczej wierzycieli albo publicznem obwieszczeniem albo każdego oddzielnie. Koszta połączone z tem wezwaniem i oświadczeniem zarządcy masy należy przy słusznem uwzględnieniu wysokości zgłoszonych wierzytelności nałożyć wierzycielom, którzy omieszkali czasokres do zgłoszenia.

(3) Wierzyciele, nad których wierzytelnościami rozprawiano dopiero na odrębnej audyencyi rozpoznawczej, nie mogą zaprzeczać wierzytelności badanych poprzednio.

§ 108.

Spis zgłoszeń.

(1) Wynik rozprawy rozpoznawczej należy wpisać do spisu zgłoszeń.

(2) Spis uchodzi za część składową protokołu, który ma być spisany na audyencyi rozpoznawczej. Wierzyciele mogą żądać uwierzytelnionych odpisów.

§ 109.

Ustalenie wierzytelności.

(1) Za ustaloną w konkursie uchodzi wierzytelność, którą uznał zarządca masy i której nie zaprzeczył żaden z uprawnionych do tego wierzycieli.

(2) Zaprzeczenie krydataryusza należy uwidocznić w spisie zgłoszeń; niema ono jednak w konkursie skutku prawnego.

§ 110.

Wierzytelności zaprzeczone.

(1) Wierzyciele, których wierzytelności co do należności albo stopnia pierwszeństwa pozostały sporne, mogą, o ile droga prawna jest dopuszczalna, dochodzić ustalenia ich skargą, którą skierować należy przeciw wszystkim zaprzeczającym (§ 14., p. c.). Żądanie skargi może się opierać tylko na zasadzie podanej w zgłoszeniu i przy audyencyi rozpoznawczej i nie może opiewać na kwotę wyższą, aniżeli tam podano.

(2) W razie zaprzeczenia wierzytelności wykonalnej winien zaprzeczający dochodzić swego sprzeciwu zapomocą skargi.

(3) Jeżeli sprawa nie należy na drogę prawa, orzeknie właściwa władza o należności wierzytelności; o stopniu pierwszeństwa rozstrzyga sąd konkursowy.

(4) Komisarz konkursowy oznaczy czasokresy, w których należy dochodzić roszczenia, i zwróci uwagę interesowanych na skutki omieszkania tego czasokresu (§§ 131., ustęp 3., 134., ustęp 2., 167., ustęp 2.). Czasokres musi wynosić najmniej jeden miesiąc.

(5) Wierzycieli konkursowych, których wierzytelności co do należności lub stopnia pierwszeństwa pozostały sporne, a którzy na audyencyi rozpoznawczej nie byli obecni, uwiadomi komisarz konkursowy, jak dalece wierzytelności ich zaprzeczono.

§ 111.

Właściwość dla skarg z powodu zaprzeczenia wierzytelności.

(1) Do rozprawy i rozstrzygania w sporach o należność i stopień pierwszeństwa wierzytelności konkursowych jest wyłącznie właściwym sąd konkursowy.

(2) Nienaruszone pozostają ogólne przepisy o właściwości sądów dla skarg z powodu roszczeń o wyłączenie i wyodrębnienie albo dla skarg opartych na wierzytelnościach do masy.

§ 112.

Skutek rozstrzygnienia.

(1) Prawomocne rozstrzygnienia o należności i stopniu pierwszeństwa zaprzeczonych roszczeń są skuteczne wobec wszystkich wierzycieli konkursowych.

(2) O ile zarządca masy brał udział w zaprzeczeniu, należy koszta sporu uważać za koszta masy. Sąd procesowy może jednak nałożyć na zarządcę masy obowiązek zwrócenia kosztów sporu masie konkursowej, jeżeli on swawolnie zaprzeczył lub prowadził proces.

(3) Jeżeli zarządca masy nie brał udziału w sporze, natenczas przysługuje zaprzeczającym wierzycielom roszczenie o wynagrodzenie kosztów z masy konkursowej o tyle, o ile masa konkursowa z prowadzenia sporu odniosła korzyść.

§ 113.

Zastosowanie do sporów będących w toku.

(1) Postanowienia §§ 110. i 112. mają zastosowanie także do dalszego prowadzenia i rozstrzygania sporów prawnych, które były w toku przed otwarciem konkursu i zostały przerwane.

(2) Jeżeli to jest wskazane, może sąd konkursowy na wniosek uchwalić, że spór ma być

dalej prowadzony w sądzie konkursowym. Przeciw temu rozstrzygnieniu niema środka prawnego.

§ 114.

Sądownictwo w sporach, które mają się toczyć w sądzie konkursowym.

Jeżeli kwota lub wartość przedmiotu sporu nie przekracza tysiąca koron, rozstrzyga spory, które mają się toczyć w sądzie konkursowym, sędzia samoistny wedle przepisów obowiązujących w postępowaniu przed sądami powiatowymi (§§ 431. do 453., p. c.). Zresztą pozostaje w mocy § 7. *a* n. j.

Rozdział szósty.

Zarządzenia dotyczące majątku masy i składanie rachunków.

§ 115.

Prowadzenie interesów przez zarządcę masy.

(1) Zarządca masy ma obowiązek spieniężyć majątek należący do masy konkursowej i umieszczać gotówkę na procent. Winien on przy wszelkich ważnych zarządzeniach zasięgać uchwały wydziału, szczególnie jeżeli chodzi o dalsze prowadzenie lub o zamknięcie przedsiębiorstwa krydataryusza albo o pozbycie ruchomości z wolnej ręki, które nie jest następstwem dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa, albo o sądowe dochodzenie wierzytelności o wątpliwej ściągalności. W miarę możności winien on także wysłuchać krydataryusza.

(2) W wypadkach nagłych może komisarz konkursowy dozwolić wykonania takich czynności.

(3) Za przyzwoleniem komisarza konkursowego jest zarządca masy uprawniony wnosić skargi zaczepne i wstępować w procesy zaczepne, zawisłe w czasie otwarcia konkursu, mimo przeciwnej uchwały wydziału wierzycieli.

§ 116.

Interesy zastrzeżone zatwierdzeniu żwydziału wierzycieli, *a)* przez wzgląd na wartość przedmiotu.

Jeżeli chodzi o wartość ponad dwa tysiące pięćset koron, wymagane jest zatwierdzenie wydziału wierzycieli dla postanowień dotyczących:

1. pozbycia z wolnej ręki nieruchomości, okrętu morskiego lub przywilejów krydataryusza;

2. zawarcia ugód albo umów na sąd polubowny;

3. spieniężenia roszczeń o pobory bieżące, renty i powrotne świadczenia o nieograniczonym czasie trwania;

4. wykonania lub zniesienia czynności prawnych krydataryusza;

5. uznania roszczeń o wyłączenie, odrębne zaspokojenie, wzajemne potrącenie i wierzytelności do masy oraz wykupna zastawów.

§ 117.

b) bez względu na wartość przedmiotu.

Zatwierdzenia wydziału wierzycieli i komisarza konkursowego wymaga się bez względu na wartość przedmiotu dla pozbycia przedsiębiorstwa krydataryusza lub jego udziału w przedsiębiorstwie oraz dla pozbycia całego składu towarów albo części składu towarów albo poszczególnych partyi towarów. Takiego pozbycia nie powinno się zazwyczaj przedsiębrać bez poprzedniego ogłoszenia w dziennikach.

§ 118.

Przesłuchanie krydataryusza. Nagłe wypadki.

(1) Przed powzięciem uchwały w sprawach wymienionych w §§ 116. i 117. należy w miarę możności przesłuchać krydataryusza.

(2) W wypadkach nagłych może sąd konkursowy na wniosek zarządcy masy dozwolić przedsiębrania czynności prawnych i interesów wymienionych w §§ 116. i 117.

§ 119.

Pozbycie sądowe.

(1) O ile nie uchwalono korzystniejszego sposobu spieniężenia, należy na wniosek zarządcy masy pozbyć rzeczy należące do masy konkursowej sądownie.

(2) Do takich sprzedaży stosować należy analogicznie przepisy ordynacyi egzekucyjnej z następującemi zmianami:

1. zarządcy masy przysługuje stanowisko popierającego wierzyciela;

2. omieszkanie czasokresów wymienionych w §§ 145., ustęp 1., i 188., ustęp 2., o. e. w postępowaniu licytacyjnem nie powoduje skutków prawnych;

3. przepisy §§ 151., ustęp 3., 200., l. 3., i 282. o. e., wedle których przed upływem pół roku od terminu licytacyjnego, względnie od zastanowienia nie można uczynić wniosku o ponowną licytacyę, nie mają zastosowania;

4. nie potrzeba zachowywać oznaczonych w §§ 140., ustęp 1., i 169., ustęp 2., o. e. okresów czasu do przedsięwzięcia oszacowania i licytacyi;

5. przepisy § 142., ustęp 1., o. e. o zaniechaniu oszacowania mają być stosowane, jeżeli oszacowanie przedsięwzięto w toku postępowania.

(3) Pozbycia i rozdziału ceny licytacyjnej między wierzycieli z prawem odrębności dokona sąd egzekucyjny.

(4) Zarządca masy może wstąpić jako popierający wierzyciel w każde postępowanie egzekucyjne, toczące się przeciw krydataryuszowi.

(5) Wydział wierzycieli może za przyzwoleniem komisarza konkursowego postanowić, że należy zaniechać pozbycia wierzytelności, których ściąganie nie daje rękojmi dostatecznego wyniku, oraz pozbycia rzeczy nieznacznej wartości, i że te wierzytelności i rzeczy pozostawia się krydataryuszowi do swobodnego rozporządzenia.

§ 120.

Pozbywanie rzeczy obciążonych prawem odrębności.

(1) Jeżeli rzeczy krydataryusza obciążone są prawem zastawu, natenczas może zarządca masy wykupić je każdego czasu, płacąc dług pokryty zastawem, przy nieruchomościach zaś może przez zapłatę długu hipotecznego nabyć prawo zastawu. To postanowienie ma być analogicznie stosowane do innych praw odrębności.

(2) Rzeczy obciążone prawem odrębności można bez zgody uprawnionego spieniężać tylko wedle przepisów ordynacyi egzekucyjnej. Za upoważnieniem komisarza konkursowego jest inny sposób spieniężenia dozwolony, jeżeli jest pewnem, że wierzyciel z prawem odrębności, który nie zgodził się na ten sposób spieniężenia, z uzyskanej ceny będzie całkowicie zaspokojony.

(3) Jeżeli takie rzeczy znajdują się w dzierżeniu wierzycieli z prawem odrębności, których wierzytelności są płatne, może sąd konkursowy na wniosek zarządcy masy po przesłuchaniu wierzycieli z prawem odrębności oznaczyć stosowny czasokres, w którym oni te rzeczy muszą spieniężyć. Jeżeli rzecz w tym czasokresie nie zostanie spieniężoną, może sąd konkursowy zarządzić jej wydanie celem spieniężenia. Przeciw tej uchwale niema środka prawnego.

(4) Przepisy ustępu 3. należy stosować także do wierzycieli, którzy mają prawo zaspokoić się z zastawu bez pośrednictwa sądu; zakłady, którym przysługuje to prawo na mocy regulaminów, ustalonych ustawą lub przez rząd zatwierdzonych, mają atoli jedynie obowiązek, udzielić zarządcy masy żądanych wyjaśnień.

§ 121.

Składanie rachunków.

(1) Zarządca masy obowiązany jest każdocześnie na zarządzenie komisarza konkursowego, najpóźniej jednak po ukończeniu swej działalności złożyć temuż rachunek i w miarę potrzeby przedłożyć sprawozdanie objaśniające rachunek.

(2) Komisarz konkursowy zbada rachunek i zarządzi w miarę potrzeby sprostowanie i uzupełnienie go przez zarządcę masy. Do badania może przybrać znawców albo poszczególnych członków wydziału wierzycieli.

(3) Do rozprawy nad rachunkiem należy wyznaczyć audyencyę, obwieścić ją przez ogłoszenie na tablicy sądowej i wezwać do niej zarządcę masy, następcę tegoż, członków wydziału wierzycieli, krydataryusza i wszystkich wierzycieli konkursowych z uwagą, że mogą wglądnąć w rachunki i wytknąć możliwe usterki na audyencyi albo w piśmie wniesionem przed audyencyą.

§ 122.

Zatwierdzenie albo wytknięcie usterek.

(1) Komisarz konkursowy zatwierdzi rachunek, jeżeli wedle wyniku badania niema przeciw temu wątpliwości i jeżeli nie wytknięto usterek albo też osiągnięto na audyencyi porozumienie.

(2) W przeciwnym razie rozstrzyga z wyłączeniem drogi prawa sąd konkursowy po przedsięwzięciu potrzebnych dochodzeń (§ 173., ust. 5.).

§ 123.

Rachunek odrębny.

Zarządca masy, który równocześnie jest ustanowiony zarządcą przymusowym, jest obowiązany złożyć z tego zarządu wedle przepisów ordynacyi egzekucyjnej rachunek odrębny.

Rozdział siódmy.

Rozdział masy.

§ 124.

Zaspokojenie wierzycieli masy.

(1) Wierzycieli masy należy zaspokajać bez względu na stan postępowania, skoro tylko ich roszczenia są ustalone i płatne.

(2) Zarządca masy winien dołożyć starania, aby potrzebne kwoty były wczas do rozporządzenia.

(3) W razie odmowy lub odwlekania świadczenia mogą wierzyciele masy zwrócić się do komisarza konkursowego o pomoc albo też dochodzić swych roszczeń przeciw zarządcy masy drogą skargi.

§ 125.

W szczególności: *a)* Roszczenia zarządcy masy.

(1) Zarządca masy winien przy ukończeniu swej działalności zgłosić u komisarza konkursowego swe roszczenia o zwrot gotowych wydatków i o wynagrodzenie za trudy. Komisarz konkursowy może każdego czasu zlecić zarządcy masy, aby oznajmił swoje roszczenia.

(2) O roszczeniach zarządcy masy rozstrzyga komisarz konkursowy po wysłuchaniu wydziału wierzycieli; rozstrzygnienie należy doręczyć zarządcy masy, krydataryuszowi i wszystkim członkom wydziału wierzycieli. Mogą oni zaczepić rozstrzygnienie komisarza konkursowego rekursem przed sądem konkursowym; ten rozstrzyga ostatecznie.

(3) Komisarz konkursowy może po wysłuchaniu wydziału wierzycieli dozwolić zaliczek na poczet roszczeń zarządcy masy.

(4) Koszta zarządcy masy, których z powodu sądowego pozbycia rzeczy i rozdziału uzyskanej ceny może żądać w sądzie egzekucyjnym, ustala ten sąd.

§ 126.

(1) Rozporządzeniem może być wydana taryfa oznaczająca pewne kwoty wynagrodzenia łącznego, wedle której ma się wymierzać należytości zarządcy masy. Przy ułożeniu taryfy należy uwzględnić wartość masy, wynik osiągnięty dla wierzycieli i stan postępowania w czasie ukończenia zarządu masy.

(2) Od należytości taryfowych można odstąpić tylko wtedy, jeżeli sprawowane zgodnie z obowiązkiem czynności były połączone z nadzwyczajnym trudem, jeżeli rozmiar ich był niezwykły albo jeżeli odniosły szczególniejszy skutek.

(3) Układy zarządcy masy z krydataryuszem albo z wierzycielami o wysokość gotowych wydatków i o wynagrodzenie za trudy są nieważne.

§ 127.

b) Roszczenia członków wydziału wierzycieli.

(1) O wysokości gotowych wydatków lub odrębnego wynagrodzenia, które roszczą sobie członkowie wydziału wierzycieli (§ 89., ustęp 5.), rozstrzyga komisarz konkursowy po przesłuchaniu zarządcy masy.

(2) Przepisy § 125., ustęp 2., o doręczeniu i zaczepianiu jego rozstrzygnienia, oraz § 126., ustęp 3., o nieważności układów o wysokość gotowych wydatków i odrębnego wynagrodzenia, mają być analogicznie stosowane.

§ 128.

Zaspokojenie wierzycieli konkursowych.

(1) Zaspokojenie wierzycieli konkursowych może się rozpocząć dopiero po ogólnej audyencyi rozpoznawczej.

(2) Rozdziały między wierzycieli konkursowych należy przedsiębrać, ilekroć istnieje dostateczny majątek masy.

(3) Rozdział przedsiębierze zarządca masy po przesłuchaniu wydziału wierzycieli i za przyzwoleniem komisarza konkursowego.

§ 129.

Rozdział bez formalności i projekt rozdziału.

(1) W wypadkach pojedynczych może komisarz konkursowy, nie zawiadamiając poprzednio wierzycieli konkursowych, zatwierdzić projekt rozdziału sporządzony przez zarządcę masy za zgodą wydziału wierzycieli.

(2) Jeżeli komisarz konkursowy ma wątpliwość, czy może zgodzić się na taki rozdział, albo jeżeli chodzi o trudniejszy rozdział, w szczególności o uwzględnienie wierzycieli konkursowych, którzy mają być zaspokojeni tylko co do niedoboru swych wierzytelności, natenczas winien zarządca masy przedłożyć projekt rozdziału, zatwierdzony przez wydział wierzycieli.

(3) W projekcie rozdziału wymienić należy wszystkie wierzytelności wedle stopnia pierwszeństwa, następnie majątek, którym można przy rozdziale rozporządzać, i kwoty przypadające na każdą poszczególną wierzytelność.

§ 130.

Rozstrzygnienie o projekcie rozdziału.

(1) Komisarz konkursowy obwieści przedłożenie projektu rozdziału po zbadaniu i ewentualnem sprostowaniu ogłoszeniem na tablicy sądowej i zawiadomi o tem krydataryusza oraz wierzycieli konkursowych z tym dodatkiem, że mają prawo wglądu i wniesienia zarzutów do dni czternastu. Równocześnie należy zawiadomić tak ich jak i zarządcę masy i członków wydziału wierzycieli o audyencyi, na której ma się rozprawiać nad ewentualnymi zarzutami.

(2) Komisarz konkursowy zatwierdzi projekt rozdziału, jeżeli wedle wyniku badania niema wątpliwości i jeżeli nie wniesiono zarzutów, albo cofnięto je na audyencyi.

(3) W razie przeciwnym rozstrzyga sąd konkursowy po przedsięwzięciu potrzebnych dochodzeń (§ 173., ustęp 5.) z wykluczeniem drogi prawa.

(4) Rozstrzygnienie należy obwieścić przez ogłoszenie na tablicy sądowej i doręczyć zarządcy masy oraz krydataryuszowi. Wierzycieli konkursowych zawiadamia się tylko wówczas, gdy zarzuty uwzględniono; poza tym wypadkiem zawiadamia się tylko tych wierzycieli, których zarzuty odrzucono.

(4) Kwoty, których wypłata zawisłą jest od rozstrzygnięcia zarzutów, składa się w sądzie aż do prawomocności rozstrzygnienia.

§ 131.

Uwzględnienie wierzytelności zaprzeczonych przy rozdziale.

(1) Jeżeli są wierzytelności zaprzeczone, można przedsiębrać rozdział między wierzytelności danego stopnia pierwszeństwa, jeżeli kwotę, przypadającą na wierzytelność zaprzeczoną, składa się w sądzie.

(2) Po złożeniu całej kwoty zaprzeczonej wierzytelności można przedsiębrać rozdział między wierzytelności, które co do stopnia pierwszeństwa następują po wierzytelności zaprzeczonej.

(3) Zaprzeczone wierzytelności będą jednak wtedy tylko uwzględnione, jeżeli czasokres do wniesienia skargi (§ 110., ustęp 4.) jeszcze nie upłynął albo jeżeli skargę wniesiono najpóźniej w dniu, w którym zarządca masy uczynił wniosek o rozdział.

(4) Wierzytelności wykonalne wtedy tylko uchodzą za zaprzeczone, jeżeli zaprzeczający w czasokresie dochodzi sprzeciwu zapomocą skargi.

§ 132.

Uwzględnienie przy rozdziale wierzycieli z prawem odrębności i wierzycieli z niedoboru. (Ausfallsgläubiger.)

(1) Przy rozdziałach, które wyprzedzają rozdział ceny uzyskanej z masy szczegółowej, należy uwzględnić wierzycieli konkursowych, będących zarazem wierzycielami z prawem odrębności, z całą kwotą ich wierzytelności.

(2) Jeżeli następnie przy rozdziale ceny kupna masy odrębnej okaże się, że wierzyciel przy rozdziale otrzymał więcej, aniżeli część obliczoną wedle wysokości rzeczywistego niedoboru, natenczas zwraca się nadwyżkę bezpośrednio z masy odrębnej do masy ogólnej.

(3) Te postanowienia należy analogicznie zastosować także do wierzytelności wierzycieli spółki handlowej będącej w konkursie, którzy zgłosili zarazem swe wierzytelności w konkursie spólnika osobiście odpowiedzialnego.

(4) Wierzycieli konkursowych, którzy celem zabezpieczenia swych wierzytelności nabyli pewne przedmioty z majątku krydataryusza, w szczególności wierzytelności zapisane w księgach handlowych, albo których wierzytelnościom przysługuje prawo zastawu na nieruchomościach krydataryusza, położonych poza tutejszem państwem, uwzględnia się tylko według kwoty przypuszczalnego niedoboru. Wysokość niedoboru winien wierzyciel konkursowy przed upływem czasokresu wyznaczonego do wniesienia zarzutów uwiarygodnić wobec zarządcy masy, a komisarz konkursowy ma ją zatwierdzić.

(5) Postanowienia ustępu 2. stosować należy także do wierzycieli konkursowych, wymienionych w ustępie 4. Jeżeli jednak przy rozdziale otrzymali mniej, aniżeli wynosi część obliczona wedle wysokości rzeczywistego niedoboru, natenczas należy im z masy zwrócić różnicę.

§ 133.

Złożenie w sądzie.

(1) Kwoty, które przypadają na zaprzeczone wierzytelności oraz na wierzytelności, których przedmiotem jest jedynie uzyskanie zabezpieczenia albo które w myśl § 132., ustęp 4., mają być zaspokojone tylko kwotą niedoboru, złoży zarządca masy w sądzie.

(2) To samo odnosi się do kwot, które przypadają na wierzytelności zależne od warunku, chyba że warunek jest rozwiązujący a wierzyciel daje zabezpieczenie.

§ 134.

Uwzględnienie przy rozdziale wierzytelności zgłoszonych zapóźno.

(1) Wierzyciele, których wierzytelności z powodu spóźnionego zgłoszenia nie mogły być uwzględnione przy rozdziale, mogą żądać, aby przy następnym rozdziale otrzymali naprzód taką kwotę, żeby się zrównali z innymi wierzycielami.

(2) Takie roszczenie nie przysługuje wierzycielom, których wierzytelności nie uwzględniono przy rozdziale z powodu, iż nie wnieśli wczas skargi (§ 131., ustęp 3.).

§ 135.

Wykonanie rozdziału.

Zarządca masy winien wykonanie każdego rozdziału wykazać komisarzowi konkursowemu.

§ 136.

Rozdział końcowy.

(1) Skoro masę całkowicie spieniężono i rozstrzygnięto ostatecznie o wszystkich zaprzeczonych wierzytelnościach, należy po ustaleniu roszczeń zarządcy masy i po zatwierdzeniu końcowego rachunku przystąpić do rozdziału końcowego.

(2) Rozdział końcowy może być wykonany tylko na podstawie projektu rozdziału, sporządzonego po myśli § 129., ustęp 2. i 3.

(3) Do końcowego rozdziału i do odnośnego postępowania stosować należy przepisy §§ 130. do 135.

§ 137.

(1) Nie wolno odkładać końcowego rozdziału z tego powodu, że nie jest jeszcze pewnem, czy i o ile kwoty, dane na zabezpieczenie pokrycia wierzytelności, przypadną napowrót masie.

(2) Jeżeli ziszczenie się warunku tak jest nieprawdopodobne, że wierzytelność zależna od warunku nie ma obecnie żadnej wartości majątkowej, należy zaniechać złożenia w sądzie przypadającej na tę wierzytelność kwoty.

(3) Wierzycieli, którym wedle § 132., ustęp 4., należy się zaspokojenie tylko co do niedoboru ich wierzytelności, uwzględnia się przy końcowym rozdziale tylko wtedy, jeżeli wykazali wysokość niedoboru wobec zarządcy masy przed upływem czasokresu, ustanowionego dla zarzutów, i jeżeli komisarz konkursowy zatwierdził tę kwotę.

§ 138.

Majątek konkursowy zwolniony lub ujawniony po końcowym rozdziale.

(1) Jeżeli po wykonaniu końcowego rozdziału kwoty złożone w sądzie stają się wolne dla masy albo jeżeli inne kwoty zapłacone wpływają napowrót do masy, winien je zarządca masy za przy-

zwoleniem komisarza konkursowego rozdzielić na podstawie projektu rozdziału końcowego. Dowód na to należy przedłożyć komisarzowi konkursowemu.

(2) Tak samo należy postąpić, jeżeli po końcowym rozdziale albo po zniesieniu konkursu zostaną wykryte przedmioty majątkowe, należące do masy konkursowej.

(3) Sąd konkursowy może, ewentualnie po przesłuchaniu zarządcy masy i wydziału wierzycieli, zaniechać dodatkowego rozdziału i rozporządzalną kwotę pozostawić krydataryuszowi, jeżeli to przez wzgląd na nieznaczną kwotę i koszta dodatkowego rozdziału jest wskazane.

§ 139.

Zniesienie konkursu.

(1) Skoro wykazano wykonanie końcowego rozdziału, winien sąd konkursowy znieść konkurs.

(2) Przy zniesieniu konkursu obowiązują przepisy § 78.

Rozdział ósmy.

Ugoda przymusowa.

§ 140.

Wniosek i wdrożenie postępowania.

(1) Krydataryusz (§ 164., ustęp 1.) może w toku postępowania konkursowego uczynić wniosek o zawarcie ugody przymusowej. We wniosku należy określić, w jaki sposób wierzyciele mają być zaspokojeni lub zabezpieczeni.

(2) Jeżeli uczyniono taki wniosek, a sąd konkursowy nie odrzucił go jako niedopuszczalny, natenczas może komisarz konkursowy po przesłuchaniu zarządcy masy i wydziału wierzycieli zarządzić wstrzymanie spieniężenia masy konkursowej aż do powzięcia uchwały przez zgromadzenie wierzycieli.

(3) W konkursie stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego niema ugody przymusowej.

§ 141.

Niedopuszczalność postępowania ugodowego.

(1) Wniosek nie jest dopuszczalny, dopóki krydataryusz jest zbiegiem lub nie przedkłada dokładnego spisu majątku (§ 100.) albo odmawia złożenia przysięgi wyjawienia, albo jeżeli po nastaniu niewypłacalności został zasądzony prawomocnie za oszukańczą krydę.

(2) To samo obowiązuje, jeżeli treść wniosku ugodowego sprzeciwia się przepisom § 149. do 151. albo koniecznym przepisom prawa albo jeżeli wierzycielom konkursowym trzeciej klasy nie ofiarowano zapłacić przynajmniej jedną dziesiątą część ich wierzytelności najpóźniej w ciągu jednego roku.

§ 142.

Badanie wstępne.

Sąd konkursowy może odrzucić wniosek ugodowy po przesłuchaniu zarządcy masy i wydziału wierzycieli:

1. jeżeli krydataryusz w ciągu ostatnich lat pięciu popadł w konkurs albo jeżeli konkursu nie otwarto jedynie z powodu braku dostatecznego majątku;

2. jeżeli w tym czasie zawarł ugodę wedle przepisów ordynacyi ugodowej;

3. jeżeli z powodu jakości lub braku zapisków, dotyczących przedsiębiorstwa krydataryusza, nie można uzyskać dostatecznego poglądu na jego położenie majątkowe;

4. jeżeli wierzyciele nie zgodzili się na wniosek o ugodę przymusową, albo krydataryusz cofnął wniosek po publicznem obwieszczeniu audyencyi ugodowej, albo wreszcie sąd nie zatwierdził ugody przymusowej.

§ 143.

Uprawnienie do głosowania.

(1) Wierzycielom, których prawa przez treść ugody nie doznają uszczerbku, nie przysługuje prawo głosowania.

(2) Wierzytelności konkursowe pierwszej i drugiej klasy uprawniają tylko wtedy do głosowania, jeżeli zarządca masy zaprzeczył im stopień pierwszeństwa.

(3) Wierzycielom konkursowym, którzy nabyli wierzytelność po nastaniu niewypłacalności przez ustępstwo, nie przysługuje co do tej wierzytelności prawo głosowania, jeżeli sprzeciwił się temu wierzyciel konkursowy, uprawniony do głosowania, który zgłosił swoją wierzytelność w czasokresie do zgłoszeń. Roszczący sobie prawo głosu może sprzeciw ten obalić, jeżeli wykaże, że oponentowi ofiarowano pisemnie przed audyencyą rozpoznawczą, z zakreśleniem ośmiodniowego terminu, kupno jego wierzytelności pod warunkami równie korzystnymi, jakie przyznano ustępującemu, i że odnośne warunki odpowiadały gospodarczemu położeniu krydataryusza bezpośrednio przed otwarciem konkursu albo, jeżeli wierzytelność odstąpiono wcześniej, w czasie odstąpienia.

(4) Postanowienia ustępu 3. nie mogą być stosowane, jeżeli wierzyciel konkursowy przejął wierzytelność na podstawie zobowiązania przyjętego przed nastaniem niewypłacalności.

(5) Pozatem stosuje się przepisy § 93. o prawie głosowania.

§ 144.

(1) Kilku wierzycielom konkursowym, którym wspólnie przysługuje jedna wierzytelność, albo których wierzytelności aż do nastania niewypłacalności krydataryusza stanowiły jedną tylko wierzytelność, należy się tylko jeden głos. Ten przepis ma być analogicznie stosowany, jeżeli wierzytelność wierzyciela konkursowego obciążona jest prawem zastawu.

(2) Te osobe muszą się porozumieć co do wykonywania prawa głosowania.

(3) Wierzycielowi konkursowemu, który zgłosił kilka wierzytelności, należy się tylko jeden głos, bez względu na to, czy wierzytelności te nabył przed lub po otwarciu konkursu.

§ 145.

Audyencya ugodowa.

(1) Audyencya do rozprawy i powzięcia uchwały o ugodzie nie może się odbyć przed audyencyą rozpoznawczą.

(2) Audyencya będzie obwieszczona publicznie. Oprócz tego należy osobno wezwać krydataryusza i osoby, które oświadczają gotowość przyjęcia odpowiedzialności za jego zobowiązania, następnie zarządcę masy, członków wydziału wierzycieli i innych wierzycieli konkursowych, uprawnionych do głosowania. Równocześnie należy każdemu wierzycielowi konkursowemu doręczyć odpis wniosku ugodowego; odpisów winien dostarczyć krydataryusz.

(3) Na audyencyi winien krydataryusz stanąć osobiście. Wtedy tylko może dać się zastąpić przez pełnomocnika, jeżeli ważne przyczyny nie pozwalają mu jawić się osobiście i jeżeli komisarz konkursowy uzna niestawiennictwo za usprawiedliwione. W przeciwnym razie uważa się wniosek ugodowy za cofnięty.

(4) Po rozpoczęciu audyencyi nie można już cofnąć wniosku ugodowego. Zmiany wniosku ugodowego albo postawienie nowego wniosku po odrzuceniu poprzedniego na audyencyi może komisarz konkursowy, o ile nie wszyscy wierzyciele konkursowi uprawnieni do głosowania są obecni, dopuścić tylko wtedy, jeżeli zmieniony albo nowy wniosek nie jest dla wierzycieli konkursowych mniej korzystnym.

§ 146.

(1) Przed rozpoczęciem głosowania ma zarządca masy zdać sprawę o położeniu gospodarczem i o dotychczasowej gospodarce krydataryusza, o przyczynach upadku majątkowego i o prawdopodobnym wyniku przeprowadzenia postępowania konkursowego.

(3) Celem przygotowania tego sprawozdania może komisarz konkursowy po przesłuchaniu zarządcy masy i wydziału wierzycieli zarządzić, aby osoby biegłe, obeznane z przedmiotem przedsiębiorstwa, zbadały gospodarkę krydataryusza.

(3) Rozporządzeniem mogą być wydane bliższe postanowienia o wyborze i wynagrodzeniu takich osób, w szczególności o układaniu list.

§ 147.

Wymogi przyjęcia wniosku.

(1) Do przyjęcia wniosku ugodowego wymaga się, aby większość obecnych na audyencyi wierzycieli konkursowych, uprawnionych do głosowania, zgodziła się na wniosek i aby ogólna suma wierzytelności wierzycieli konkursowych, którzy się zgodzili, wynosiła co najmniej trzy czwarte ogólnej sumy wszystkich wierzytelności uprawniających do głosowania.

(2) Jeżeli osiągnięto tylko jedną z tych większości, może krydataryusz aż do zamknięcia audyencyi żądać powtórzenia głosowania na nowej audyencyi. Audyencyę tę wyznaczy komisarz konkursowy natychmiast i poda ją ustnie do wiadomości. Wierzycieli nieobecnych na pierwszej audyencyi należy wezwać.

(3) Oświadczenia złożone na pierwszej audyencyi wierzycieli nie wiążą.

§ 148.

Bliskich członków rodziny krydataryusza (§ 32.) oraz prawonabywców, którzy nabyli od nich wierzytelności nie wcześniej jak sześć miesięcy przed otwarciem konkursu, dolicza się przy obliczaniu większości wierzycieli konkursowych, a ich wierzytelności przy ustaleniu ogólnej sumy wierzytelności tylko wtedy, jeżeli głosują przeciw wnioskowi.

§ 149.

Prawa osób uprawnionych do wyłączenia i wierzycieli z prawem odrębności.

(1) Ugoda nie narusza roszczeń osób uprawnionych do wyłączenia i wierzycieli z prawem odrębności.

(2) Do roszczeń zarządcy masy stosować należy przepisy §§ 125. i 126.

§ 150.

Prawa wierzycieli masy i wierzycieli konkursowych.

(1) Wierzyciele masy i wierzyciele konkursowi pierwszej i drugiej klasy muszą być całko-

wicie zaspokojeni. O ile wierzytelności ich są ustalone, należy je zapłacić lub zabezpieczyć.

(2) Wierzyciele konkursowi trzeciej klasy muszą być w ugodzie postawieni na równi, o ile nie godzą się na traktowanie nierównomierne; nie wyklucza to jednak analogicznego stosowania przepisu § 56.

(3) Jeżeli czasokres do wniesienia skargi jeszcze nie upłynął albo jeżeli skarga wniesioną została przed audyencyą ugodową, należy kwoty przypadające na wierzytelności zaprzeczone zabezpieczyć w tej mierze i pod takimi warunkami, jakie ustalono co do zapłaty wierzytelności niezaprzeczonych.

(4) Takież zabezpieczenie należy ustanowić, jeżeli tylko krydataryusz zaprzeczył wierzytelność. Kwota zabezpieczona staje się wolną, jeżeli wierzyciel nie wniósł skargi w czasokresie zakreślonym przez komisarza konkursowego albo nie podjął będącego już w toku postępowania na nowo.

(5) Nieważnym jest układ krydataryusza lub innych osób z wierzycielem, którym przyznano wierzycielowi przed zawarciem ugody przymusowej albo w czasie między zawarciem ugody a prawomocnością uchwały zatwierdzającej szczególne korzyści. Nie ujmując dalej idącym roszczeniom o odszkodowanie, można w ciągu lat trzech żądać zwrotu tego, co dano na mocy nieważnego układu albo na mocy zobowiązania, przyjętego celem zakrycia tego układu. Nie należy uważać za szczególną korzyść, jeżeli wierzycielowi za odstąpienie jego wierzytelności dano odpłatę, która odpowiadała położeniu gospodarczemu krydataryusza bezpośrednio przed otwarciem konkursu albo też jego gospodarczemu położeniu w czasie odstąpienia, jeżeli ono wcześniej nastąpiło.

§ 151.

Prawa wierzycieli przeciw spółobowiązanym.

Bez wyraźnej zgody uprawnionych nie można ugodą przymusową ograniczać praw wierzycieli konkursowych przeciw ręczycielom albo spółdłużnikom krydataryusza ani też przeciw dłużnikom regresowym.

§ 152.

Sądowe zatwierdzenie ugody.

(1) Ugoda wymaga zatwierdzenia przez sąd konkursowy.

(2) Rozstrzygnienie sądu obwieszczone będzie publicznie. Wygotowanie należy doręczyć wierzycielom konkursowym i innym interesowanym.

§ 153.

Odmówienie zatwierdzenia.

Zatwierdzenia należy odmówić:

1. jeżeli zachodzi powód, dla którego wniosek o zawarcie ugody przymusowej nie jest dopuszczalny (§ 141.);

2. jeżeli nie przestrzegano przepisów obowiązujących co do postępowania i zawarcia ugody, chyba że braki te mogą być następnie usunięte lub wedle stanu rzeczy nie są doniosłe;

3. jeżeli wbrew przepisowi § 150., ustęp 5., przyznano wierzycielowi szczególne korzyści.

§ 154.

Zatwierdzenia można odmówić:

1. jeżeli korzyści, przyznane w ugodzie krydataryuszowi, stoją w sprzeczności z jego stosunkami albo jeżeli ugoda sprzeciwia się wspólnemu interesowi wierzycieli konkursowych;

2. jeżeli wierzyciele konkursowi trzeciej klasy otrzymują mniej aniżeli jedną czwartą część swoich wierzytelności, a wynik ten przypisać należy nierzetelnemu albo lekkomyślnemu postępowaniu krydataryusza, w szczególności zwłoce we wdrożeniu postępowania konkursowego.

§ 155.

Środki prawne.

Przeciw zatwierdzeniu ugody może każdy interesowany, który nie zgodził się wyraźnie na ugodę, oraz każdy współdłużnik i ręczyciel krydataryusza wnieść rekurs, przeciw odmówieniu zatwierdzenia zaś krydataryusz i każdy wierzyciel konkursowy, który nie sprzeciwił się ugodzie.

§ 156.

Skutek prawny ugody.

(1) Zatwierdzona przez sąd ugoda zwalnia krydataryusza od obowiązku zwrócenia później wierzycielom niedoboru, który ponieśli, albo późniejszego świadczenia czegokolwiek z tytułu przyrzeczonych im zresztą korzyści, bez względu na to, czy brali oni udział w postępowaniu konkursowem lub głosowaniu nad ugodą, czy głosowali przeciw ugodzie, czy też im w ogóle nie przyznano prawa głosowania.

(2) Tak samo jest krydataryusz zwolniony wobec ręczycieli i innych uprawnionych do zwrotnego poszukiwania.

(3) Sprzeczne z tem postanowienia ugody są o tyle tylko ważne, o ile nie sprzeciwiają się wymogom § 150. o równem traktowaniu wierzycieli.

(4) Wierzyciele, których wierzytelności tylko z winy krydataryusza nie uwzględniono w ugodzie, mogą po zniesieniu konkursu żądać od niego zapłaty swych wierzytelności w pełnej kwocie.

(5) Po zawarciu ugody nie można już dochodzić wierzytelności wymienionych w § 57., l. 1. Na wierzytelności wymienione w § 57., l. 2. i 3., nie wywiera ugoda wpływu.

§ 157.

Zniesienie konkursu.

(1) Sąd konkursowy zniesie konkurs dopiero wtedy, gdy postarano się o zabezpieczenia potrzebne wedle §§ 149., ustęp 1., i 150., ustęp 1., lub oznaczone pozatem w ugodzie i jeżeli wykazano to przed komisarzem konkursowym.

(2) O ile ugoda przymusowa nie zawiera postanowienia, że majątek krydataryusza ma pozostać w rękach męża zaufania wierzycieli celem dopełnienia ugody, odzyskuje krydataryusz prawo swobodnego rozporządzania swoim majątkiem.

(3) Zresztą należy przy zniesieniu konkursu stosować przepisy § 78.

§ 158.

Nieważność ugody.

(1) Zasądzenie krydataryusza za oszukańczą krydę, które w ciągu dwu lat po zatwierdzeniu ugody stanie się prawomocne, uchyla odnośnie do wszystkich wierzycieli tak opust, jak i inne udzielone krydataryuszowi korzyści, nie powoduje natomiast utraty praw, przyznanych im ugodą wobec krydataryusza lub osób trzecich.

(2) Jeżeli jest dostateczny majątek albo złożono stosowną zaliczkę na koszta, należy na wniosek wierzyciela konkursowego wznowić postępowanie konkursowe.

(3) Przepisy §§ 74. do 77. o obwieszczeniu i adnotacyi postępowania konkursowego oraz o uwiadomieniach o otwarciu konkursu mają być stosowane do wznowienia konkursu.

§ 159.

Postępowanie w razie wznowienia konkursu.

(1) We wznowionym konkursie biorą udział także wierzyciele, których roszczenia powstały w czasie między zniesieniem a wznowieniem konkursu.

(2) Wierzyciele konkursowi, których obowiązywała ugoda przymusowa, biorą udział we wznowionym konkursie z nieumorzoną jeszcze kwotą swych pierwotnych wierzytelności.

(3) Postępowanie konkursowe należy powtórzyć, o ile to jest potrzebne. Wierzytelności, badanych poprzednio, nie bada się ponownie.

§ 160.

Wpływ wznowienia na zaczepienie i potrącenie.

(1) Dla zaczepienia czynności prawnych, zdziałanych w czasie między zniesieniem a wznowieniem konkursu, oraz dla powstałych w tym czasie roszczeń, nadających się do potrącenia, ma być uważany jako dzień nastania niewypłacalności dzień pierwszego karno-sądowego orzeczenia, zasądzającego krydataryusza, jeżeliby niewypłacalność nie nastała istotnie w czasie między zniesieniem a wznowieniem.

(2) Przez czas od zatwierdzenia ugody przymusowej aż do wznowienia konkursu wstrzymany jest bieg czasokresu do sądowego dochodzenia prawa zaczepienia.

§ 161.

Uznanie ugody za nieskuteczną.

(1) Jeżeli ugoda przyszła do skutku przez czynności oszukańcze albo przez niedozwolone przyznanie niektórym wierzycielom szczególnych korzyści, nie istnieją jednak wymogi § 158., natenczas może każdy wierzyciel konkursowy w ciągu lat trzech po prawomocnem zatwierdzeniu ugody wnieść skargę o zapłatę niedoboru albo o uznanie przyznanych zresztą korzyści za nieskuteczne, nie tracąc przez to praw przyznanych mu ugodą przeciw krydataryuszowi lub osobom trzecim.

(2) Roszczenie to przysługuje tylko tym wierzycielom konkursowym, którzy w oszukańczych czynnościach albo niedozwolonych układach nie mieli udziału i bez swej winy nie byli w stanie przedstawić faktów, uprawniających do skargi, w postępowaniu przed zatwierdzeniem ugody.

§ 162.

Właściwość.

Do roszczeń wierzycieli przeciw krydataryuszowi polegających na §§ 150. i 161. stosować należy przepisy §§ 111. i 114. także po zniesieniu konkursu.

§ 163.

Ponowny konkurs.

(1) Jeżeli przed zupełnem dopełnieniem ugody otwarto ponowny konkurs, nie istnieją jednak wymogi § 158., natenczas poprzedni wierzyciele konkursowi nie są obowiązani zwrócić to, co pobrali w dobrej wierze.

(2) Ich wierzytelności należy jednak uważać za zupełnie umorzone, jeżeli zostały zaspokojone

kwotą ustaloną w ugodzie; w przeciwnym razie uważa się wierzytelność za umorzoną w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi między kwotą zapłaconą a kwotą, która wedle ugody miała być zapłacona.

(3) Powyższe przepisy należy analogicznie stosować także wtedy, jeżeli otwarto konkurs przed zupełnem dopełnieniem ugody zawartej w postępowaniu ugodowem.

§ 164.

Ugoda w konkursie spółki handlowej albo spuścizny.

(1) Jeżeli dłużnikiem jest spółka handlowa albo spuścizna, natenczas można zawrzeć ugodę jedynie za przyzwoleniem wszystkich spólników osobiście odpowiedzialnych albo wszystkich spadkobierców.

(2) O ile w ugodzie nie postanowiono inaczej, korzysta każdy taki spólnik lub spadkobierca wobec wierzycieli spółki lub spuścizny ze skutków prawnych ugody.

§ 165.

Ugoda w konkursie spólnika osobiście odpowiedzialnego.

(1) Jeżeli otwarto konkurs tylko do prywatnego majątku spólnika osobiście odpowiedzialnego i zawarto w nim ugodę, zostaje spólnik zwolniony od wszelkiej dalszej odpowiedzialności za długi spółki.

(2) Jeżeli równocześnie z konkursem do majątku spółki jest w toku konkurs lub postępowanie ugodowe do prywatnego majątku spólnika osobiście odpowiedzialnego, natenczas ugoda spólnika o tyle tylko oddziaływa na wierzytelności wierzycieli spółki, o ile tych wierzytelności dochodzić można w tym konkursie lub postępowaniu ugodowem (artykuł 122. kodeksu handlowego).

Rozdział dziewiąty.

Zniesienie konkursu w inny sposób.

§ 166.

Zniesienie konkursu z powodu braku uczestników lub majątku.

(1) Jeżeli w toku postępowania konkursowego okaże się, że bierze w niem udział jeden tylko wierzyciel konkursowy, należy po zaspokojeniu wierzycieli masy znieść konkurs.

(2) Konkurs ma być zniesiony, jeżeli w toku postępowania konkursowego okaże się, że majątek nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania konkursowego. Zniesienia należy zaniechać, jeżeli złożono odpowiednią zaliczkę na koszta (§ 73., ustęp 2.).

§ 167.

Zniesienie konkursu za zgodą wierzycieli.

(1) Konkurs ma być zniesiony, jeżeli po upływie czasokresu do zgłoszeń wszyscy wierzyciele masy i wierzyciele konkursowi, którzy zgłosili wierzytelności, zgodzą się na zniesienie.

(2) Wyraźnego przyzwolenia wierzyciela nie potrzeba, jeżeli jego wierzytelność została zaspokojona lub zabezpieczona, albo jeżeli przy wierzytelnościach zaprzeczonych upłynął czasokres do wniesienia skargi a skargi nie wniesiono najpóźniej tego dnia, w którym uczyniono wniosek o zniesienie konkursu.

§ 168.

Zarządzenia z powodu zniesienia konkursu.

Do zniesienia konkursu wedle §§ 166. albo 167. stosować należy przepisy § 78.

Drugi dział główny.

Konkursy drobne.

§ 169.

Drobne konkursy.

(1) Za drobny uważa się konkurs, jeżeli majątek należący do masy konkursowej prawdopodobnie nie wynosi więcej jak pięć tysięcy koron.

(2) Czy konkurs ma być uważany za drobny, rozstrzyga sąd konkursowy przy otwarciu konkursu. Rozstrzygnienie może być wydane nawet jeszcze w toku zwyczajnego postępowania konkursowego, jeżeli to dla wyniku postępowania konkursowego rokuje znaczne korzyści.

(3) Jeżeli się okaże w toku postępowania, że konkursu nie można uważać za drobny, zasięgnie komisarz konkursowy rozstrzygnienia trybunału.

(4) Przeciw rozstrzygnięniu sądu konkursowego o sposobie postępowania niema środka prawnego.

§ 170.

Sądownictwo.

(1) O ile nie chodzi o otwarcie lub zniesienie konkursu albo o spory, powołany jest w konkursach drobnych komisarz konkursowy do wydawania także takich zarządzeń i rozstrzygnień, które wedle ordynacyi konkursowej zastrzeżone są uchwale trybunału.

(2) Postanowienie § 79., ustęp 3., o nadzorowaniu czynności komisarza konkursowego i o ewentualnem odwołaniu go przez sąd konkursowy należy jednak stosować.

§ 171.

Postępowanie odmienne od zwyczajnego.

W konkursach drobnych należy postępowanie jak najbardziej przyspieszać oraz unikać zbędnej

pisaniny i nakładu kosztów. Oprócz tego można w następujących punktach odstąpić od postępowania zwyczajnego:

1. o ile nie chodzi o otwarcie lub zniesienie konkursu, można zaniechać obwieszczeń w dziennikach:

2. inwentarz sporządzi urzędnik kancelaryi sądowej albo sługa sądowy;

3. komisarz konkursowy może zarządzić, że wydział wierzycieli nie będzie wybrany;

4. na ogólnej audyencyi rozpoznawczej można rozprawiać zarazem nad wszystkiemi sprawami, podlegającemi uchwałom zgromadzenia wierzycieli, a w miarę możności także nad rozdziałem masy konkursowej.

Trzeci dział główny.

Ogólne postanowienia o postępowaniu.

§ 172.

Stosowanie ustaw procesowych.

O ile ordynacya konkursowa nie postanawia inaczej, stosować należy do postępowania analogicznie postanowienia procedury cywilnej, normy jurysdykcyjnej i ustaw wprowadzających je.

§ 173.

Odrębne postanowienia o postępowaniu.

(1) O ile nie chodzi o spory, nie mają być stosowane przepisy o zastępstwie przez adwokatów, o przybieraniu fachowego sędziego obywatelskiego, o spoczywaniu postępowania i o kosztach procesowych.

(2) Układy o właściwość sądów są bez skutku.

(3) Wnioski mogą być podawane na piśmie lub ustnie do protokołu.

(4) Przy rozprawach ustnych obowiązują przepisy § 59. o. e.

(5) O ile ordynacya konkursowa nie postanawia inaczej, można wydawać rozstrzygnienia sądowe bez poprzedniej rozprawy ustnej. Sąd może zasięgnąć potrzebnych wyjaśnień także bez udziału interesowanych i może celem potrzebnych ustaleń przedsiębrać z urzędu wszelkie potrzebne dochodzenia i przeprowadzać dowody.

(6) Zarządzenia sądowe są wykonalne.

§ 174.

Uwiadomienia.

(1) Poszczególne osoby można uwiadamiać obiegowo zapomocą kurendy.

(2) Jeżeli oprócz publicznego obwieszczenia przepisane jest także osobne doręczenie, natenczas już publiczne obwieszczenie ma skutek doręczenia, chociażby nawet doręczenie nie nastąpiło.

§ 175.

Czasokresy. omieszkanie.

(1) Czasokresy oznaczone w ordynacyi konkursowej są nieodraczalne.

(2) Wniosków, oświadczeń i zarzutów, do wniesienia których wyznaczono audyencyę, nie mogą już dodatkowo wnosić osoby należycie wezwane, które się nie jawiły.

(3) Niema przywrócenia do pierwotnego stanu ani przeciw omieszkaniu audyencyi ani przeciw zaniedbaniu czasokresu.

§ 176.

Środki prawne.

(1) Czasokres do rekursu wynosi dni czternaście. W rekursie można przytaczać nowe okoliczności i środki dowodowe.

(2) O ile ordynacya konkursowa nie postanawia inaczej, można zarządzenia i rozstrzygnienia komisarza konkursowego zaczepić rekursem zwróconym do wyższego sądu krajowego i do najwyższego trybunału sprawiedliwości (§ 528 p. c.).

(3) Sąd konkursowy i komisarz konkursowy mogą, wyjąwszy wypadki przewidziane w § 522. p. c., sami uwzględnić rekurs, jeżeli ich zarządzenie lub rozstrzygnienie może być zmienione bez ujmy dla kogoś z interesowanych.

§ 177.

Doniesienie karne.

Do prokuratora państwa należy wnieść doniesienie, jeżeli krydataryusz odmawia złożenia przysięgi wyjawienia, jeżeli zbiegnie albo jeżeli zresztą zachodzi podejrzenie, że dopuścił się czynu karygodnego.

II.

Ordynacya ugodowa.

Rozdział pierwszy.

Otwarcie postępowania ugodowego.

§ 1.

Wniosek.

(1) Jeżeli zachodzą warunki otwarcia konkursu (§§ 68., 69. o. k.), może dłużnik w sądzie właściwym dla otwarcia konkursu (w sądzie ugodowym) uczynić wniosek, aby zamiast konkursu otwarto postępowanie ugodowe.

(2) Jeżeli wniosku nie uczynili wszyscy spólnicy osobiście odpowiedzialni lub likwidatorowie spółki handlowej, należy przesłuchać resztę spólników osobiście odpowiedzialnych lub likwidatorów. Jeżeli na wniosek nie można osiągnąć zgody albo przesłuchanie nie jest możliwe, należy tylko wtedy otworzyć postępowanie, gdy uwiarygodniono niewypłacalność.

(3) Przepisy ustępu 2. należy stosować analogicznie, jeżeli wniosku o otwarcie postępowania ugodowego do majątku osoby prawnej nie uczyniły wszystkie osoby uprawnione do jej zastępstwa albo, jeżeli wniosku o otwarcie postępowania ugodowego do spuścizny nie uczynili wszyscy dziedzice.

(4) Jeżeli wierzyciel uczynił wniosek o otwarcie postępowania konkursowego, natenczas może dłużnik uczynić wniosek o otwarcie postępowania ugodowego, dopóki sąd nie załatwił jeszcze wniosku wierzyciela.

(5) Ordynacya ugodowa niema zastosowania do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

§ 2.

Treść wniosku.

(1) Równocześnie z wnioskiem należy przedstawić treść projektu ugodowego i przedłożyć dokładny spis majątku. Sąd ugodowy może dozwolić krótkiej zwłoki do przedłożenia spisu majątku.

(2) W spisie majątku należy wymienić poszczególne części majątku i wierzytelności i podać, czy i o ile one są ściągalne, tudzież wszystkie długi z wymienieniem adresów wierzycieli i zachodzących ewentualnie między niemi a dłużnikiem stosunków pokrewieństwa i powinowactwa.

(3) Dłużnik winien własnoręcznie podpisać spis a zarazem oświadczyć gotowość złożenia przysięgi wyjawienia, że oświadczenia jego, dotyczące stanu czynnego i biernego, są prawdziwe i zupełne i że z majątku swego nic nie zataił.

§ 3.

Załatwienie wniosku.

(1) Postępowania ugodowego nie można wdrożyć, dopóki dłużnik jest zbiegiem albo jeżeli po nastaniu niewypłacalności został zasądzony prawomocnie za oszukańczą krydę.

(2) To samo obowiązuje, jeżeli treść wniosku ugodowego sprzeciwia się przepisom §§ 46. do 48. albo koniecznym przepisom prawa albo jeżeli wierzycielom, których wierzytelnościom nie przysługuje żadne prawo pierwszeństwa, nie ofiarowano zapłacić przynajmniej jedną czwartą część ich wierzytelności najpóźniej w ciągu lat dwu.

(3) Sąd ugodowy może odmówić wnioskowi o otwarcie postępowania ugodowego, jeżeli w ciągu ostatniego roku przed podaniem wniosku zastanowiono postępowanie ugodowe. To samo odnosi się do wypadku, jeżeli w ciągu tego samego czasu w postępowaniu konkursowem do majątku dłużnika wierzyciele nie zgodzili się na wniosek o ugodę przymusową albo jeżeli dłużnik cofnął wniosek, po publicznem obwieszczeniu audyencyi ugodowej albo wreszcie sąd nie zatwierdził ugody przymusowej.

(4) W razie uwzględnienia wniosku może sąd równocześnie wydać wszelkie zarządzenia, potrzebne

do zabezpieczenia majątku, w szczególności może nakazać, aby dłużnik w czasie trwania postępowania pewnych czynności prawnych albo wcale albo też bez zgody zarządcy ugodowego nie przedsiębrał.

(5) Przeciw uchwale, wdrażającej postępowanie ugodowe albo odrzucającej wniosek, niema środka prawnego.

§ 4.

Publiczne obwieszczenie.

(1) Otwarcie postępowania ugodowego należy obwieścić publicznie edyktem.

(2) Edykt winien zawierać:

1. Nazwę sądu;

2. nazwisko (firmę), imię i miejsce zamieszkania dłużnika i siedzibę jego przedsiębiorstwa;

3. nazwisko i siedzibę urzędową komisarza ugodowego;

4. nazwisko i adres zarządcy ugodowego;

5. miejsce, czas i cel audyencyi ugodowej;

6. wezwanie do wierzycieli, aby zgłosili swoje wierzytelności w ciągu oznaczonego czasokresu przed audyencyą.

(3) Audyencyę ugodową należy zazwyczaj (§ 56., l. 1, zdanie 2) wyznaczyć najpóźniej na sześć tygodni.

§ 5.

(1) Edykt należy przybić w dniu otwarcia postępowania na tablicy sądowej sądu ugodowego; potwierdzenie wykonania tego zarządzenia należy przechować w aktach. Oprócz tego ma być edykt przybity na tablicy sądowej sądu powiatowego, przy którym komisarz ugodowy ma siedzibę urzędową, a jeżeli miejsce zamieszkania dłużnika albo siedziba jego przedsiębiorstwa znajduje się poza siedzibą trybunału, na tablicy sądowej w tych miejscowościach.

(2) Jeżeli w siedzibie przedsiębiorstwa dłużnika, którego firma jest zapisana w rejestrze handlowym, znajduje się giełda, albo jeżeli dłużnik jest członkiem giełdy lub uczęszcza na nią, natenczas należy przybić edykt także w lokalu giełdy.

(3) Wygotowanie edyktu należy doręczyć dłużnikowi i osobom, które oświadczyły gotowość przyjęcia odpowiedzialności za jego zobowiązania, dalej wierzycielom, których adres jest wiadomy, oraz właściwej miejscowo prokuratoryi skarbu. Rozporządzeniem może być postanowione, że zamiast prokuratoryi skarbu albo obok niej mają być uwiadomione inne organa administracyi skarbowej. Równocześnie należy doręczyć każdemu wierzycielowi odpis wniosku ugodowego i przegląd stanu czynnego i biernego, obejmujący główne części składowe majątku i sumę długów; tych odpisów winien dostarczyć dłużnik.

(4) Wyciąg z edyktu należy ogłosić w dzienniku centralnym.

(5) Do ogłoszenia edyktu i innych publicznych obwieszczeń należy zresztą stosować przepisy § 117., ustęp 2. p. c. Takie obwieszczenia zamieszcza się tylko w streszczeniu.

§ 6.

Adnotacya otwarcia postępowania ugodowego.

Komisarz ugodowy winien zarządzić adnotacyę otwarcia postępowania ugodowego z uwidocznieniem dnia otwarcia w księdze publicznej przy nieruchomościach i wierzytelnościach dłużnika, a jeżeli firma jego jest zapisana w rejestrze handlowym, w tym rejestrze, w miarę potrzeby także w rejestrach okrętowych i patentowych i w protokołach grabieży, spisanych przeciw dłużnikowi.

Rozdział drugi.

Skutek otwarcia postępowania.

§ 7.

Początek skutku

Skutki prawne otwarcia postępowania ugodowego rozpoczynają się z początkiem dnia, w którym przybito edykt na tablicy sądu ugodowego.

§ 8.

Oddziaływanie na czynności prawne dłużnika.

(1) Od dnia podania wniosku aż do otwarcia postępowania nie wolno dłużnikowi pozbywać lub obciążać nieruchomości, ustanawiać na majątku prawa odrębności, przyjmować rękojmię i rozporządzać majątkiem nieodpłatnie. Tego rodzaju czynności prawne są bez skutku wobec wierzycieli.

(2) Począwszy od otwarcia postępowania może dłużnik przedsiębrać czynności, nie należące do zwykłego obrotu w przedsiębiorstwie, tylko za zgodą zarządcy ugodowego. Musi on jednak zaniechać także czynności, należącej do zwykłego obrotu w przedsiębiorstwie, jeżeli temu sprzeciwi się zarządca ugodowy. Zarządca ugodowy może w szczególności żądać, aby on tylko odbierał wszystkie wpływające pieniądze, uiszczał przypadające zapłaty albo też wykonywał inne zobowiązania.

(3) Czynności prawne, które dłużnik wbrew postanowieniom ustępu 2. przedsięwziął bez przyzwolenia lub pomimo sprzeciwu zarządcy ugodowego, są wobec wierzycieli bezskuteczne, jeżeli trzeci wiedział lub musiał wiedzieć, że one nie należą do zwykłego obrotu w przedsiębiorstwie i że zarządca ugodowy nie udzielił przyzwolenia albo sprzeciwił się ich przedsięwzięciu.

(4) Dłużnik ma prawo żądać potrzebnego utrzymania dla siebie i swojej rodziny.

§ 9.

Wstrzymanie przedawnienia.

Zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu ugodowem przerywa przedawnienie zgłoszonej wierzytelności na czas trwania postępowania, a jeżeli w ugodzie postanowiono termin zapłaty, aż do upływu terminu zapłaty.

§ 10.

Wnioski o otwarcie konkursu. Prawa odrębności. Prawa z niemi zrównane.

(1) Począwszy od otwarcia postępowania nie może być z powodu wierzytelności należnej od dłużnika do jego majątku ani otwarty konkurs, ani nie można nabyć na rzeczach należących do dłużnika sędziowskiego prawa zastawu lub zaspokojenia.

(2) Prawo zatrzymania należy w postępowaniu ugodowem traktować na równi z prawami zastawu.

(3) O ile ordynacya ugodowa nie stanowi inaczej, należy postanowienia odnoszące się do wierzycieli uprawnionych do odrębnego zaspokojenia stosować także do wierzycieli osobistych. którzy dla zabezpieczenia swych roszczeń nabyli oznaczone przedmioty z majątku dłużnika, w szczególności wierzytelności zapisane w księgach handlowych.

(4) Na wierzytelności uprzywilejowane (§ 23.) i na wierzytelności z czynności prawnych dłużnika albo działającego za niego zarządcy ugodowego, dozwolonych im wedle ordynacyi ugodowej celem dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa, nie ma postępowanie ugodowe żadnego wpływu; na podstawie takich wierzytelności nie można jednak w toku postępowania ugodowego uczynić wniosku o otwarcie konkursu.

§ 11.

Wpływ otwarcia postępowania na prawa odrębności i wyłączenia.

(1) Otwarcie postępowania nie wywiera wpływu na prawo odrębności tudzież na prawa wyłączenia rzeczy nienależących do dłużnika.

(2) Sąd ugodowy albo komisarz ugodowy może odłożyć wykonanie przymusowej sprzedaży najwyżej na sześćdziesiąt dni, jeżeli to wpłynie korzystnie na wynik sprzedaży albo jest nieodzowne dla zapobieżenia szkodzie, grożącej wierzycielom. Czasu takiego odroczenia nie wlicza się do czasokresu, na jaki ograniczone jest pierwszeństwo ustawowego prawa zastawu dla danin publicznych.

§ 12.

(1) Skutkiem otwarcia postępowania gasną prawa odrębności, które drogą egzekucyi dla zaspokojenia albo dla zabezpieczenia nowo nabyto w ostatnich dniach sześćdziesięciu przed otwarciem postępowania, wyjąwszy prawa odrębności dla danin publicznych; wznawiają się one jednak w razie zastanowienia postępowania. Przy przymusowem ustanowieniu prawa zastawu na podstawie § 208 o. e. rozstrzyga dzień adnotacyi przymusowej licytacyi.

(2) Jeżeli wniosek o spieniężenie uczyniono tylko na podstawie takiego prawa odrębności. należy na wezwanie komisarza ugodowego albo na wniosek zarządcy ugodowego zastanowić postępowanie celem spieniężenia. W razie wznowienia prawa odrębności bieg czasokresu zakreślonego § 256., ustęp 2., o. e. do zgaśnięcia prawa zastawu jest wstrzymany na korzyść prawa odrębności aż do upływu dnia, w którym uchwała zastanawiająca postępowanie ugodowe stała się prawomocną.

(3) Jeżeli przy spieniężeniu przeprowadzonem przed lub po otwarciu postępowania uzyskano cenę kupna, natenczas część jej przypadającą na takie prawo odrębności można wydać wierzycielowi z prawem odrębności tylko wtedy, gdy postępowanie ugodowe zastanowiono i gdy w ciągu dni czternastu nie uczyniono wniosku o otwarcie konkursu (§ 2., ustęp 2., o. k.).

§ 13.

Wpisy hipoteczne.

Intabulacye i prenotacye w księgach publicznych, dotyczących nieruchomości, mogą być dozwolone i wykonane także po otwarciu postępowania, jeżeli stopień pierwszeństwa wpisu liczyć należy od dnia wyprzedzającego otwarcie postępowania.

§ 14.

Wierzytelności nieoznaczone i terminowe.

(1) Wierzytelności, których przedmiotem nie jest świadczenie pieniężne, albo których kwota pieniężna jest nieoznaczona albo nie jest wyrażona w walucie krajowej, należy dochodzić wedle ich wartości szacunkowej w walucie krajowej w czasie otwarcia postępowania.

(2) Wierzytelności terminowe (zależne od czasokresu) uważa się w postępowaniu ugodowem za płatne.

(3) Nieoprocentowanych wierzytelności terminowych można dochodzić tylko w takiej kwocie,

jaka po doliczeniu ustawowych odsetek za czas od otwarcia postępowania aż do płatności równa się pełnej kwocie wierzytelności.

§ 15.

Wierzytelności z tytułu świadczeń powrotnych.

(1) Wierzytelności, których przedmiotem są wypłaty rocznych rent, datków na utrzymanie lub inne powrotne świadczenia o oznaczonym czasie trwania, należy zliczyć razem i potrącić odsetki wymienione w § 14., ustęp 3., za czas leżący pośrodku.

(2) Wierzytelności określonych w ustępie 1. o nieoznaczonym czasie trwania należy dochodzić wedle ich wartości szacunkowej w czasie otwarcia postępowania.

§ 16.

Wierzytelności zależne od warunku.

Kto ma wierzytelność zależną od warunku, może żądać zabezpieczenia na wypadek ziszczenia się warunku zawieszającego albo nieziszczenia się warunku rozwiązującego; może jednak żądać zapłaty, jeżeli warunek jest rozwiązujący, a żądający daje zabezpieczenie na wypadek ziszczenia się warunku.

§ 17.

Prawa spółdłużników i ręczycieli.

(1) Spółdłużnicy do niepodzielnej ręki i ręczyciele dłużnika mogą żądać w postępowaniu ugodowem zwrotu wypłat, uiszczonych przez siebie na poczet wierzytelności przed lub po otwarciu postępowania, o tyle, o ile im przysługuje zwrotne poszukiwanie przeciw dłużnikowi.

(2) Co do zapłat, któreby ich z tytułu tej odpowiedzialności w przyszłości spotkać mogły, zastrzega się im zgłoszenie swych roszczeń w postępowaniu ugodowem na wypadek, gdyby wierzyciel nie dochodził wierzytelności w postępowaniu ugodowem.

(3) Po otwarciu postępowania mogą spółzobowiązani dłużnika odkupić wierzytelność od wierzyciela lub jego następcy, który może przeciw nim wykonać prawo zwrotnego poszukiwania.

§ 18.

Prawa wierzycieli przeciw spółobowiązanym.

(1) Jeżeli wierzycielowi za tę samą wierzytelność odpowiada niepodzielnie więcej osób, natenczas może wierzyciel aż do zupełnego zaspokojenia dochodzić przeciw każdemu dłużnikowi, przeciw któremu toczy się postępowanie ugodowe, całej kwoty niewyrównanej jeszcze do czasu otwarcia postępowania ugodowego.

(2) Jeżeli po zupełnem zaspokojeniu wierzyciela pozostaje nadwyżka, natenczas aż do wysokości nadwyżki stosowane będzie prawo zwrotnego poszukiwania wedle ogólnych postanowień ustawowych.

§ 19.

Wzajemne potrącenie.

(1) Wierzytelności, które w czasie otwarcia postępowania nadawały się już do wzajemnego potrącenia, nie potrzeba dochodzić w postępowaniu ugodowem.

(2) Wzajemnego potrącenia nie wyklucza okoliczność, że wierzytelność wierzyciela albo dłużnika ugodowego w czasie otwarcia postępowania była jeszcze zależną od warunku lub czasokresu albo, że przedmiotem wierzytelności wierzyciela nie było świadczenie pieniężne. W celu wzajemnego potrącenia należy obliczyć wierzytelność wierzyciela wedle §§ 14. i 15. Jeżeli wierzytelność wierzyciela zależną jest od warunku, może sąd dopuszczalność wzajemnego potrącenia uczynić zawisłą od złożenia zabezpieczenia.

§ 20.

(1) Wzajemne potrącenie nie jest dopuszczalne, jeżeli wierzyciel dopiero po otwarciu postępowania stał się dłużnikiem dłużnika ugodowego albo jeżeli wierzytelność przeciw dłużnikowi ugodowemu nabyto dopiero po otwarciu postępowania. To samo obowiązuje, jeżeli dłużnik dłużnika ugodowego nabył wprawdzie wzajemną wierzytelność przed otwarciem postępowania, lecz w czasie nabycia wiedział albo musiał wiedzieć o niewypłacalności dłużnika ugodowego.

(2) Wzajemne potrącenie jest atoli dopuszalne, jeżeli dłużnik dłużnika ugodowego nabył wzajemną wierzytelność wcześniej, aniżeli sześć miesięcy przed otwarciem postępowania albo jeżeli był obowiązany do przejęcia wierzytelności, a przyjmując ten obowiązek nie miał, ani nie musiał mieć wiadomości o niewypłacalności dłużnika.

Rozdział trzeci.

Roszczenia w postępowaniu ugodowem.

§ 21.

Roszczenia o wyłączenie.

(1) Rzeczowe lub osobiste prawo wyłączenia rzeczy, które nie należą do dłużnika w całości lub części, należy oceniać wedle ogólnych zasad prawa.

(2) Jeżeli taką rzecz pozbyto po otwarciu postępowania, może uprawniony, nie ujmując dalej idącym roszczeniom o wynagrodzenie, żądać wyłączenia uiszczonej już odpłaty, a jeżeli jej jeszcze nie uiszczono, odstąpienia prawa żądania należnej zapłaty.

(3) Jeżeli dłużnikowi należy się zwrot wydatków wyłożonych na rzecz, która ma być zwróconą, albo poniesionych celem uzyskania zapłaty, winien uprawniony do wyłączenia zwrócić je równocześnie ze świadczeniem wzajemnem.

§ 22.

Prawo ścigania.

Sprzedawca albo komisant dla zakupna może żądać zwrotu towarów, wysłanych dłużnikowi z innego miejsca, któ,ch tenże jeszcze nie zapłacił całkowicie, chyba że nadeszły jeszcze przed otwarciem postępowania do miejsca odstawy i że dłużnik lub inna osoba za niego objęła je w dzierżenie (prawo ścigania).

§ 23.

Wierzytelności uprzywilejowane.

W postępowaniu ugodowem przysługuje pierwszeństwo:

1. kosztom postępowania ugodowego;

następnie wszystkim wydatkom połączonym z nadzorem zarządu przedsiębiorstwa dłużnika i z badaniem jego stanu majątkowego, nie wyłączając podatków (kwot ugodzonych z podatnikiem, czynszów za dzierżawę podatku), należytości, ceł, opłat na ubezpieczenie pensyjne i społeczne i innych danin publicznych, które stają się płatne w czasie postępowania albo nie wcześniej jak na trzy lata przed otwarciem postępowania i nie przypadają do zapłaty z przedmiotu, który za nie odpowiada.

2. kosztom pogrzebu dłużnika wedle § 549. p. u. c.; jeżeli atoli dłużnik zmarł po otwarciu postępowania, tylko niezbędnym wydatkom połączonym z jego pogrzebem;

3. wierzytelnościom osób, które były w służbie u dłużnika, z tytułu poborów służbowych za ostatni rok przed otwarciem postępowania lub przed śmiercią dłużnika oraz roszczeniem tych osób z powodu przedwczesnego rozwiązania stosunku służbowego, o ile nie przewyższają kwoty jednorocznego wynagrodzenia, dalej wierzytelnościom agentów handlowych do właściciela przedsiębiorstwa o zapłatę prowizyi i o zwrot wydatków w gotówce, o ile chodzi o roszczenia, które powstały lub przypadły do zapłaty w ostatnim roku przed otwarciem postępowania; wszystkim tym roszczeniom z tem ograniczeniem, że roszczenie każdego wierzyciela tylko najwyżej do kwoty 2400 K ma pierwszeństwo uprzywilejowane. To ograniczenie nie odnosi się do roszczenia o zwrot gotowych wydatków;

4. roszczeniom kas chorych przy przedsiębiorstwie i przy budowach do ich majątku zarządzanego przez przedsiębiorcę (właściciela budowy) w myśl § 47., l. 9. i 57., ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, oraz roszczeniom z umów o wynagrodzenie w myśl § 66., lit. *b*, rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach;

5. wierzytelnościom lekarzy, akuszerek, pielęgniarzy chorych i aptekarzy, pochodzącym z zawodowych ich świadczeń względnie dostaw, o ile te wierzytelności powstały w ostatnim roku przed otwarciem pos ępowania albo przed śmiercią dłużnika i odnoszą się do jego osoby, do członków jego rodziny i do służby zatrudnionej w domu, przemyśle lub gospodarstwie.

§ 24.

Należytości uboczne i roszczenia o zwrot.

(1) Należytości uboczne, które powstały przed otwarciem postępowania ugodowego, mają równy stopień pierwszeństwa z wierzytelnościami.

(2) Roszczeniom o zwrot długu zapłaconego za dłużnika przysługuje stopień pierwszeństwa wierzytelności zapłaconej.

§ 25.

Wierzytelności małżonki dłużnika.

(1) Na przepis § 1226 p. u. c. o dowodzie oddania posagu może małżonka dłużnika wtedy tylko się powołać, jeżeli sporządzony w prawnej formie dokument, stwierdzający odbiór posagu, wystawiono albo w czasie odbioru albo najpóźniej dwa lata przed otwarciem postępowania ugodowego.

(2) Data dokumentu prywatnego, stwierdzającego odbiór posagu, nie stanowi sama przez się takiego dowodu.

§ 26.

Wierzytelności wierzycieli handlowych.

Wierzytelności wierzycieli handlowych, wyprzedzające prawa małżonki dłużnika z układów małżeńskich (§ 16. ust. wprow. kodeks handl.), uwzględnić należy w takiej kwocie, jakaby im przypadła bez względu na układy małżeńskie. Nadwyżka, która skutkiem tego przypada wierzycielom handlowym, ma być przekazana z udziału, który się należy małżonce jako osobistej wierzycielce.

§ 27.

Roszczenia wykluczone.

W postępowaniu ugodowem nie można dochodzić:

1. bieżących od otwarcia postępowania odsetek od wierzytelności osobistych, oraz kosztów, które urastają poszczególnym wierzycielom z powodu uczestniczenia w postępowaniu;

2. kar pieniężnych za czyny karygodne wszelkiego rodzaju;

3. roszczeń z darowizn a w postępowaniu ugodowem co do spuścizny także roszczeń z tytułu zapisów.

§ 28.

Wierzytelności wierzycieli obcokrajowych.

(1) O ile z układów państwowych albo oświadczeń rządu, obwieszczonych w dzienniku ustaw państwa, nie wynika nic innego, przysługują

wierzycielom obcokrajowym takie same prawa jak krajowym, jeżeli zachowanie wzajemności jest zapewnione.

(2) Jeżeli zachowanie wzajemności jest wątpliwe, należy zasięgnąć wiążącego oświadczenia Ministra sprawiedliwości.

(3) Te postanowienia odnoszą się także do wierzytelności, które po otwarciu postępowania przeszły od obcokrajowców na obywateli tutejszego państwa.

Rozdział czwarty.

Organa postępowania ugodowego.

§ 29.

Komisarz ugodowy.

(1) Sąd ugodowy ustanowi sędziego komisarzem ugodowym. Jeżeli to jest wskazane, może sąd ugodowy ustanowić komisarzem ugodowym także sędziego jednego ze sądów powiatowych swego okręgu. Gdy komisarz ugodowy jest przeszkodzony, wstępuje w jego miejsce sędzia, któremu zresztą jest poruczone jego zastępstwo.

(2) Komisarz ugodowy ma kierować postępowaniem jako sędzia samoistny i nadzorować czynność zarządcy ugodowego. Jest on mianowicie powołany do tych wszystkich zarządzeń sądowych i rozstrzygnień, których ordynacya ugodowa nie zastrzega uchwale sądu ugodowego.

(3) Sąd ugodowy może każdocześnie wglądać w czynności komisarza ugodowego, żądać od niego sprawozdania a z ważnych powodów odwołać go i zastąpić innym sędzią.

(4) Wszystkie sądy i władze są obowiązane udzielać komisarzowi ugodowemu pomocy prawnej.

§ 30.

Zarządca ugodowy.

(1) Sąd ugodowy ustanawia z urzędu zarządcę ugodowego przy otwarciu postępowania i każdym razem, gdy się opróżni miejsce zarządcy ugodowego. Jeżeli ustanowiony jest adwokatem lub notaryuszem, może odmówić przyjęcia tylko z ważnych powodów, których ocena należy do sądu ugodowego.

(2) Zarządcą ugodowym należy ustanowić osobę nieposzlakowaną, godną zaufania i obznajomioną z interesami. Władze i związki zawodowe są obowiązane odpowiadać odwrotnie na zapytania sądu, dotyczące tych przymiotów. Zarządcą ugodowym nie może być bliski członek rodziny (§ 32. o. k.), a nie powinien nim być spółzawodnik dłużnika.

(3) Bliższe postanowienia o wyborze zarządców ugodowych przez sąd mogą być wydane rozporządzeniem.

(4) W ciągu dni ośmiu po ustanowieniu zarządcy ugodowego mogą dłużnik i każdy wierzyciel uczynić w sądzie ugodowym motywowany wniosek o ustanowienie innego zarządcy ugodowego. Ustanowienie innego zarządcy ugodowego ma być ogłoszone publicznie.

(5) Zarządca ugodowy otrzymuje dekret i winien przyrzec komisarzowi ugodowemu podaniem ręki, że sumiennie będzie pełnił swoje obowiązki.

§ 31.

Obowiązki i odpowiedzialność zarządcy ugodowego.

(1) Zarządca ugodowy jest obowiązany wystarać się o dokładne wiadomości o ekonomicznem położeniu i dotychczasowem prowadzeniu przedsiębiorstwa dłużnika, o przyczynach upadku majątkowego tegoż, o ściągalności jego należności, o stosowności ofiarowanej ugody i o wszystkich okolicznościach, ważnych dla decyzyi wierzycieli, oraz dbać o to, aby przedsiębiorstwo w miarę możności było utrzymane, a majątek dłużnika nie był uszczuplony. Winien on dołożyć starania, jakiego wymaga przedmiot jego czynności (§ 1299. p. u. c.).

(2) Komisarz konkursowy może celem przygotowania sprawozdania zarządcy ugodowego po przesłuchaniu tegoż zarządzić, aby osoby biegłe, obeznane z przedmiotem przedsiębiorstwa, zbadały gospodarkę dłużnika.

(3) Rozporządzeniem mogą być wydane bliższe postanowienia o wyborze i wynagrodzeniu takich osób, w szczególności o układaniu list.

(4) Komisarz ugodowy może zarządzić, aby zarządca ugodowy złożył jeszcze przed audyencyą pisemne sprawozdanie o okolicznościach, które zbadał, i w miarę potrzeby udzielił wierzycielom odpisów tego sprawozdania.

§ 32.

(1) Zarządca ugodowy jest obowiązany donieść komisarzowi ugodowemu, jeżeli dłużnik wykracza przeciw sądowemu zarządzeniu, wydanemu wedle § 3., ustęp 4., albo przeciw przepisom § 8.

(2) Zażalenia dłużnika przeciw poszczególnym zarządzeniom albo postępowaniu zarządcy ugodowego rozstrzyga komisarz ugodowy. Przeciw jego rozstrzygnieniu niema środka prawnego.

(3) Zarządca ugodowy odpowiada wszystkim interesowanym za niekorzyści majątkowe, które spowodował, sprawując swój urząd wbrew obowiązkowi.

§ 33.

Roszczenia zarządcy ugodowego.

(1) Zarządcy ugodowemu należy się zwrot gotowych wydatków, oraz wynagrodzenie za trud.

(2) Przy ukończeniu swej działalności winien on zgłosić swe roszczenia u komisarza ugodowego. Komisarz ugodowy może każdego czasu zlecić zarządcy ugodowemu, aby oznajmił swoje roszczenia.

(3) O roszczeniach zarządcy ugodowego rozstrzyga komisarz ugodowy. Rozstrzygnienie należy doręczyć zarządcy ugodowemu i dłużnikowi. Mogą oni zaczepić rozstrzygnienie komisarza ugodowego rekursem przed sądem ugodowym; ten rozstrzyga ostatecznie.

§ 34.

(1) Rozporządzeniem może być wydana taryfa, oznaczająca pewne kwoty wynagrodzenia łącznego, wedle której ma się wymierzać należytości zarządcy ugodowego. Przy ułożeniu taryfy należy uwzględnić ogólną sumę majątku, jaki jest do rozporządzenia dla zaspokojenia wierzycieli, wynik osiągnięty dla wierzycieli i stan postępowania w czasie ukończenia czynności zarządcy ugodowego.

(2) Od należytości taryfowych można odstąpić tylko wtedy, jeżeli sprawowane zgodnie z obowiązkiem czynności były połączone z nadzwyczajnym trudem, jeżeli rozmiar ich był niezwykły, albo jeżeli odniosły szczególniejszy skutek.

(3) Układy zarządcy ugodowego z dłużnikiem albo z wierzycielami o wysokość gotowych wydatków i o wynagrodzenie za trud są nieważne.

§ 35.

Nadzór nad zarządcą ugodowym.

(1) Komisarz ugodowy może zasięgać od zarządcy ugodowego ustnego lub pisemnego sprawozdania i wyjaśnień, wglądać w rachunki i inne pisma i przedsiębrać potrzebne dochodzenia.

(2) Jeżeli zarządca ugodowy nie wypełnia należycie swych obowiązków, może sąd ugodowy na wniosek komisarza ugodowego zniewolić go grzywnami do dokładnego wypełniania obowiązków a w wypadkach nagłych ustanowić na jego koszt i niebezpieczeństwo inną osobę dla załatwienia poszczególnych czynności.

(3) Z ważnych powodów może sąd ugodowy po wysłuchaniu komisarza ugodowego usunąć zarządcę ugodowego. W miarę możności należy przedtem przesłuchać zarządcę ugodowego.

§ 36.

Rada przyboczna wierzycieli.

(1) Jeżeli przez wzgląd na objętość przedsiębiorstwa jest to potrzebne, może komisarz ugodowy przydać zarządcy ugodowemu, celem wspierania go, radę przyboczną z trzech do pięciu członków. Przytem należy w miarę możności mieć wzgląd na wnioski wierzycieli.

(2) Członkami rady przybocznej można ustanowić także osoby fizyczne i prawne, niebędące wierzycielami. Każdy członek może na własny koszt i niebezpieczeństwo dać się zastępować w wykonywaniu swych obowiązków. Jeżeli ustanowiony jest wierzycielem, natenczas może odmówić powołaniu do rady przybocznej tylko z ważnych powodów, których ocena należy do sądu ugodowego.

(3) Sąd ugodowy może odwołać powołanie do rady przybocznej.

Rozdział piąty.

Audyencya ugodowa.

§ 37.

Audyencya ugodowa.

(1) Na audyencyi ugodowej winien dłużnik stanąć osobiście. Wtedy tylko może dać się zastąpić przez pełnomocnika, jeżeli ważne przyczyny nie pozwalają mu jawić się osobiście i jeżeli komisarz ugodowy uzna niestawiennictwo za usprawiedliwione.

(2) Po rozpoczęciu audyencyi nie można już cofnąć wniosku ugodowego. Zmianę wniosku ugodowego albo postawienie nowego wniosku po odrzuceniu poprzedniego na audyencyi może komisarz ugodowy, o ile nie wszyscy wierzyciele uprawnieni do głosowania są obecni, dopuścić tylko wtedy, jeżeli zmieniony albo nowy wniosek nie jest dla wierzycieli mniej korzystny.

§ 38.

(1) Przed rozpoczęciem głosowania ma zarządca ugodowy zdać sprawę w myśl § 31., ustęp 1.

(2) Następnie winien dłużnik na wniosek zarządcy ugodowego albo wierzyciela lub na polecenie komisarza ugodowego złożyć przysięgę wyjawienia.

§ 39.

Prawo głosowania.

(1) Wierzycielom, których prawa przez treść ugody nie doznają uszczerbku, nie przysługuje prawo głosowania.

(2) Wierzycielom spółki handlowej, którzy zgłosili swoje wierzytelności także w równoczesnym konkursie lub w postępowaniu ugodowem spólnika osobiście odpowiedzialnego, przysługuje

w postępowaniu ugodowem przeciw spólnikowi osobiście odpowiedzialnemu prawo głosowania tylko co do tej części wierzytelności, która prawdopodobnie w innej drodze nie będzie pokryta.

(3) Wierzycielom z prawem odrębności przysługuje prawo głosowania tylko co do tej części wierzytelności, która prawdopodobnie nie będzie pokryta na podstawie prawa odrębnego zaspokojenia.

§ 40.

(1) Kilku wierzycielom, którym wspólnie przysługuje jedna wierzytelność albo których wierzytelności aż do nastania niewypłacalności dłużnika stanowiły jedną tylko wierzytelność, należy się tylko jeden głos. Ten przepis ma być analogicznie stosowany, jeżeli wierzytelność wierzyciela obciążona jest prawem zastawu.

(2) Te osoby muszą się porozumieć co do wykonania prawa głosowania.

(3) Wierzycielowi, który zgłosił kilka wierzytelności, należy się tylko jeden głos, bez względu na to, czy wierzytelności nabył przed lub po otwarciu postępowania ugodowego.

§ 41.

(1) Wierzycielom, którzy nabyli wierzytelności po nastaniu niewypłacalności przez ustępstwo, nie przysługuje co do tej wierzytelności prawo głosowania, jeżeli temu sprzeciwi się wierzyciel uprawniony do głosowania, który zgłosił swoją wierzytelność w czasokresie do zgłoszeń. Roszczący sobie prawo głosu może sprzeciw ten obalić, jeżeli wykaże, iż oponentowi ofiarowano pisemnie przed audyencyą ugodową z zakreśleniem ośmiodniowego terminu kupno jego wierzytelności pod warunkami równie korzystnymi, jakie przyznano ustępującemu, i że odnośne warunki odpowiadały gospodarczemu położeniu dłużnika bezpośrednio przed otwarciem postępowania albo, jeżeli wierzytelność odstąpiono wcześniej, w czasie odstąpienia.

(2) Te postanowienia nie mogą być stosowane, jeżeli wierzyciel przejął wierzytelność na podstawie zobowiązania przyjętego przed nastaniem niewypłacalności.

§ 42.

Warunki przyjęcia wniosku.

(1) Do przyjęcia wniosku ugodowego wymaga się, aby większość obecnych na audyencyi wierzycieli, uprawnionych do głosowania, zgodziła się na wniosek i aby ogólna suma wierzytelności wierzycieli, którzy się zgodzili, wynosiła co najmniej trzy czwarte ogólnej sumy wszystkich wierzytelności, uprawniających do głosowania.

(2) Jeżeli osiągnięto tylko jedną z tych większości, może dłużnik aż do zamknięcia audyencyi żądać powtórzenia głosowania na nowej audyencyi. Audyencyę tę wyznaczy komisarz ugodowy natychmiast i poda ją ustnie do wiadomości. Wierzycieli nieobecnych na pierwszej audyencyi należy wezwać.

(3) Oświadczenia, złożone na pierwszej audyencyi, wierzycieli nie wiążą.

§ 43.

Bliskich członków rodziny dłużnika (§ 32. o. k.) oraz prawonabywców, którzy nabyli od nich wierzytelności nie wcześniej jak sześć miesięcy przed otwarciem postępowania, dolicza się przy obliczaniu większości wierzycieli a ich wierzytelności przy ustaleniu ogólnej sumy wierzytelności tylko wtedy, jeżeli głosują przeciw wnioskowi.

§ 44.

(1) Wierzyciel, którego prawo głosowania zakwestyonował inny wierzyciel lub dłużnik, bierze na razie udział w głosowaniu.

(2) Gdy się okaże, że wynik głosowania jest różny, zależnie od tego, czy głos oddany przez takiego wierzyciela jest liczony lub nie, natenczas rozstrzygnie komisarz ugodowy po wysłuchaniu interesowanych, czy i o ile głos tego wierzyciela ma być liczony.

(3) Powyższe przepisy mają być stosowane, jeżeli zakwestyonowano wysokość niedoboru (§ 39., ustęp 2. i 3.).

§ 45.

Odroczenie audyencyi ugodowej.

Pominąwszy wypadek przewidziany w § 42., ustęp 2., może być rozprawa odroczoną także wówczas, jeżeli zmieniono wniosek ugodowy albo na audyencyi dopuszczono nowy wniosek, albo jeżeli w najbliższym czasie należy się spodziewać zmiany okoliczności miarodajnych dla decyzyi wierzycieli (§ 56., l. 1.).

Rozdział szósty.

Treść ugody.

§ 46.

Prawa osób uprawnionych do wyłączenia i wierzycieli.

(1) Ugoda nie narusza roszczeń osób, uprawnionych do wyłączenia i wierzycieli z prawem odrębności.

(2) Wierzyciele, których wierzytelnościom przysługuje pierwszeństwo, muszą być całkowicie zaspokojeni.

(3) Wierzyciele, których wierzytelnościom nie przysługuje pierwszeństwo, muszą być w ugodzie

postawieni na równi, o ile nie zgodzą się wyraźnie na traktowanie nierównomierne; nie wyklucza to jednak analogicznego stosowania przepisu § 26.

(4) Jeżeli dłużnik zaprzecza istnienie wierzytelności, może komisarz ugodowy na wniosek wierzyciela po wysłuchaniu interesowanych zarządzić, że kwota przypadająca na wierzytelność albo część tejże, którą on oznaczył, ma być zabezpieczoną w takim wymiarze i pod takimi warunkami, jakie odnośnie do zapłaty wierzytelności niezaprzeczonych tegoż rodzaju w ugodzie są ustalone. Kwota zabezpieczona staje się wolną, gdyby nie dochodzono roszczenia w czasokresie oznaczonym przez komisarza ugodowego.

§ 47.

Szczególne korzyści.

Nieważny jest układ dłużnika lub innych osób z wierzycielem, którym przyznano wierzycielowi przed zawarciem ugody albo w czasie między zawarciem ugody a prawomocnością uchwały zatwierdzającej szczególne korzyści. Nie ujmując dalej idącym roszczeniom o odszkodowanie, można w ciągu trzech lat żądać zwrotu tego, co dano na mocy nieważnego układu albo na mocy zobowiązania, przyjętego celem zakrycia tego układu. Nie należy uważać za szczególną korzyść, jeżeli wierzycielowi za odstąpienie jego wierzytelności dano odpłatę, która odpowiadała położeniu gospodarczemu dłużnika bezpośrednio przed otwarciem postępowania albo też jego gospodarczemu położeniu w czasie odstąpienia, jeżeli ono wcześniej nastąpiło.

§ 48.

Prawa wierzycieli przeciw spółobowiązanym.

Bez wyraźnej zgody uprawnionych nie można ugodą ograniczać praw wierzycieli przeciw ręczycielom lub spółdłużnikom dłużnika ani też przeciw dłużnikom regresowym.

Rozdział siódmy.

Zatwierdzenie ugody.

§ 49.

Sądowe zatwierdzenie ugody.

(1) Ugoda wymaga zatwierdzenia przez sąd ugodowy.

(2) Rozstrzygnienie sądu ugodowego obwieszczone będzie publicznie. Wygotowanie należy doręczyć wszystkim wierzycielom oraz innym interesowanym.

§ 50.

Odmówienie zatwierdzenia.

Zatwierdzenia należy odmówić:

1. jeżeli zachodzi powód, dla którego otwarcie postępowania nie jest dopuszczalne (§ 3., ustęp 1. i 2.);

2. jeżeli nie przestrzegano przepisów obowiązujących co do postępowania i zawarcia ugody, chyba że braki te mogą być następnie usunięte albo wedle stanu rzeczy nie są doniosłe;

3. jeżeli wbrew przepisowi § 47. przyznano wierzycielowi szczególne korzyści;

4. jeżeli koszta i należytości postępowania ugodowego nie zostały wyrównane lub zabezpieczone a nie wykazano także, iż interesowani na to się zgodzili

§ 51.

Zatwierdzenia można odmówić:

1. jeżeli korzyści, przyznane w ugodzie dłużnikowi, stoją w sprzeczności z jego stosunkami albo jeśli ugoda sprzeciwia się wspólnemu interesowi wierzycieli;

2. jeżeli z powodu jakości albo braku zapisków odnoszących się do przedsiębiorstwa dłużnika nie można uzyskać dostatecznego poglądu na położenie majątkowe dłużnika;

3. jeżeli w przeciągu jednego roku przed postawieniem wniosku o otwarcie postępowania ugodowego zastanowiono postępowanie ugodowe;

4. jeżeli w przeciągu tego samego czasu w konkursie dłużnika wierzyciele odrzucili wniosek o ugodę przymusową albo dłużnik go cofnął po publicznem obwieszczeniu audyencyi ugodowej albo sąd nie zatwierdził ugody przymusowej.

§ 52.

Środki prawne.

Przeciw zatwierdzeniu ugody może każdy interesowany, który nie zgodził się wyraźnie na ugodę, oraz każdy spółdłużnik i ręczyciel dłużnika wnieść rekurs, przeciw odmówieniu zatwierdzenia zaś dłużnik i każdy wierzyciel, który nie sprzeciwił się ugodzie.

Rozdział ósmy.

Skutek ugody.

§ 53.

Skutek prawny ugody.

(1) Zatwierdzona przez sąd ugoda zwalnia dłużnika od obowiązku zwrócenia później wierzycielom niedoboru, który ponieśli, albo późniejszego

świadczenia czegokolwiek z tytułu przyrzeczonych im zresztą korzyści, bez względu na to, czy brali oni udział w postępowaniu lub głosowaniu nad ugodą, czy też głosowali przeciw niej.

(2) Tak samo jest dłużnik zwolniony wobec ręczycieli i innych uprawnionych do zwrotnego poszukiwania.

(3) Sprzeczne z tem postanowienia ugody są o tyle tylko ważne, o ile nie sprzeciwiają się wymogom §§ 46. i 47. o równem traktowaniu wierzycieli.

(4) Wierzyciele, których wierzytelności tylko z winy dłużnika nie uwzględniono w ugodzie, mogą żądać od dłużnika zapłaty swych wierzytelności w pełnej kwocie.

(5) Po zawarciu ugody nie można już dochodzić wierzytelności wymienionych w § 27., l. 1. Na wierzytelności wymienione w § 27., l. 2. i 3., nie wywiera ugoda wpływu.

§ 54.

Skutek ugody w konkursie.

(1) Jeżeli przed zupełnem dopełnieniem ugody otwarto konkurs, natenczas wierzyciele biorący udział w ugodzie nie są obowiązani zwrócić to, co otrzymali w dobrej wierze.

(2) Ich wierzytelności należy jednak uważać za zupełnie umorzone, jeżeli zostały zaspokojone kwotą ustaloną w ugodzie; w przeciwnym razie uważa się wierzytelność za umorzoną w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi między kwotą zapłaconą a kwotą, która wedle ugody miała być zapłaconą.

Rozdział dziewiąty.

Ukończenie i zastanowienie postępowania.

§ 55.

Ukończenie postępowania.

(1) Skoro ugodę sądownie zatwierdzono, należy uznać postępowanie za ukończone.

(2) Ukończenie ma być obwieszczone publicznie. Równocześnie należy zarządzić, aby wykreślono adnotacye otwarcia postępowania ugodowego, wykonane po myśli § 6.

§ 56.

Zastanowienie postępowania ugodowego.

(1) Postępowanie ugodowe należy zastanowić:

1. jeżeli dłużnik przed audyencyą ugodową cofa wniosek ugodowy albo jeżeli wierzyciele w przeciągu dni dziewięćdziesięciu po otwarciu postępowania nie przyjęli ugody. Jeżeli postępowanie ugodowe dotyczy przedsiębiorstwa o nadzwyczajnej rozciągłości i donośnem znaczeniu ekonomicznem, natenczas może Minister sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami na wniosek sądu ugodowego, który w miarę możności wysłucha zgromadzenie wierzycieli, przedłużyć ten czasokres o tyle, jak tego wymaga interes publiczny;

2. jeżeli przyjętej ugodzie odmówiono prawomocnie zatwierdzenia sądowego;

3. jeżeli dłużnik nie składa przysięgi wyjawienia, albo zbiegł.

(2) Postępowanie ugodowe można zastanowić, jeżeli dłużnik działa przeciw sądowemu zarządzeniu, wydanemu po myśli § 3., ustęp 4., albo przeciw przepisom § 8.

(3) Jeżeli uczyniono wniosek o otwarcie konkursu, natenczas należy równocześnie z zastanowieniem postępowania ugodowego powziąć uchwałę co do wniosku o otwarcie konkursu.

(4) Zastanowienie postępowania należy obwieścić publicznie. Jeżeli w przeciągu dni czternastu po zastanowieniu nie uczyniono wniosku o otwarcie konkursu (§ 2., ustęp 2., o. k.), należy po prawomocnem zastanowieniu postępowania wykreślić adnotacyę otwarcia postępowania ugodowego.

Rozdział dziesiąty.

Nieważność i nieskuteczność ugody.

§ 57.

Nieważność ugody.

Zasądzenie dłużnika za oszukańczą krydę, które w ciągu dwu lat po zatwierdzeniu ugody stanie się prawomocne, uchyla odnośnie do wszystkich wierzycieli tak opust, jak i inne korzyści udzielone dłużnikowi, nie powoduje natomiast utraty praw przyznanych im ugodą wobec dłużnika lub osób trzecich.

§ 58.

Uznanie ugody za nieskuteczną.

Jeżeli ugoda przyszła do skutku przez czynności oszukańcze albo przez niedozwolone przyznanie niektórym wierzycielom szczególnych korzyści, nie istnieją jednak wymogi § 57., natenczas może każdy wierzyciel w ciągu lat trzech po prawomocnem zatwierdzeniu ugody wnieść skargę o zapłatę niedoboru albo o uznanie przyznanych zresztą korzyści za nieskuteczne, nie tracąc przezto praw przyznanych mu ugodą przeciw dłużnikowi lub osobom trzecim.

(2) Roszczenie to przysługuje tylko tym wierzycielom, którzy w oszukańczych czynnościach albo w niedozwolonych układach nie mieli udziału i bez swej winy nie byli w stanie przedstawić faktów, uprawniających do skargi, w postępowaniu poprzedzającem zatwierdzenie ugody.

§ 59.

Właściwość.

Skargi o roszczenia, oparte na §§ 47. i 58., należy wnosić do sądu ugodowego (§ 114. o. k.).

Rozdział jedenasty.

Ugoda spółki handlowej albo spólnika, spuścizny albo osoby prawnej.

§ 60.

Ugoda spółki handlowej albo spuścizny.

(1) Jeżeli dłużnikiem jest spółka handlowa lub spuścizna, natenczas może być zawartą ugoda jedynie za przyzwoleniem wszystkich osobiście odpowiedzialnych spólników albo wszystkich spadkobierców.

(2) O ile w ugodzie nie postanowiono nic innego, korzysta każdy taki spólnik względnie spadkobierca wobec wierzycieli spółki lub spuścizny ze skutków prawnych ugody.

§ 61.

Ugoda osobiście odpowiedzialnego spólnika.

(1) Jeżeli otwarto postępowanie ugodowe tylko do prywatnego majątku spólnika osobiście odpowiedzialnego i zawarto z nim ugodę, zostaje spólnik zwolniony od wszelkiej dalszej odpowiedzialności za długi spółki.

(2) Jeżeli równocześnie z postępowaniem ugodowem do majątku spółki w toku jest konkurs lub postępowanie ugodowe do prywatnego majątku spólnika osobiście odpowiedzialnego, natenczas ugoda spólnika o tyle tylko oddziaływa na wierzytelności wierzycieli spółki, o ile tych wierzytelności dochodzić można w tym konkursie lub postępowaniu ugodowem (artykuł 122. k. h.).

§ 62.

Ustawowy obowiązek uczynienia wniosku konkursowego.

W czasie trwania postępowania ugodowego nie ma dłużnik obowiązku, nałożonego zresztą w obowiązujących ustawach, uczynienia wniosku o otwarcie konkursu.

Rozdział dwunasty.

Ogólne postanowienia o postępowaniu.

§ 63.

Stosowanie innych ustaw.

(1) O ile ordynacya ugodowa nie stanowi co innego, należy stosować analogicznie postanowienia ordynacyi konkursowej, a w braku tychże postanowienia procedury cywilnej, normy jurysdykcyjnej i ustaw wprowadzających je. .

(2) W szczególności należy stosować do postępowania ugodowego postanowienia § 173. do 177. o. k.

III.

Ordynacya zaczepna.

§ 1.

Prawo zaczepienia. Poza konkursem można czynności prawne, dotyczące majątku dłużnika, w celu zaspokojenia wierzyciela zaczepiać i uznać wobec tegoż za bezskuteczne wedle następujących postanowień.

§ 2.

Zaczepieniu podlegają:

Zaczepienie a) z powodu zamiaru pokrzywdzenia. 1. wszelkie czynności prawne, które dłużnik przedsięwziął w ostatnich dziesięciu latach przed zaczepieniem w wiadomym drugiej stronie zamiarze pokrzywdzenia swych wierzycieli;

2. wszelkie czynności prawne dłużnika krzywdzące jego wierzycieli, które tenże przedsięwziął w ostatnich dwu latach przed zaczepieniem, jeżeli drugiej stronie zamiar pokrzywdzenia musiał być wiadomym;

3. wszelkie czynności prawne krzywdzące wierzycieli, które dłużnik przedsięwziął w ostatnich dwu latach przed zaczepieniem ze swym małżonkiem — przed lub w czasie małżeństwa — albo z innymi bliskimi członkami rodziny, albo na korzyść wymienionych osób, chyba że drugiej stronie w czasie zdziałania czynności prawnej zamiar dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli nie był ani nie musiał być wiadomy;

b) z powodu trwonienia majątku. 4. umowy kupna, zamiany i o dostawę, które dłużnik zawarł w ostatnim roku przed zaczepieniem, o ile druga strona w interesie poznała lub musiała poznać trwonienie majątku, krzywdzące wierzycieli.

§ 3.

Zaczepianie rozporządzeń nieodpłatnych i będących z niemi na równi. Zaczepieniu podlegają następujące czynności prawne przedsięwzięte w ostatnich dwu latach przed zaczepieniem:

1. nieodpłatne rozporządzenia dłużnika, o ile nie chodzi o wykonanie ustawowego obowiązku, o uświęcone zwyczajem podarunki okolicznościowe albo o rozporządzenia w odpowiedniej wysokości, zdziałane na cele użyteczności publicznej lub takie, któremi uczyniono zadość obowiązkowi moralnemu albo względom przyzwoitości;

2. nabycie rzeczy dłużnika na podstawie zarządzenia władzy, jeżeli zapłata nastąpiła z funduszów dłużnika. Jeżeli te rzeczy nabyli bliscy członkowie rodziny, istnieje domniemanie, że zapłatę uskuteczniono z funduszów dłużnika;

3. zabezpieczenie lub zwrot posagu, o ile dłużnik nie był do tego obowiązany ani umową zawartą przy zawarciu małżeństwa albo przy ustanowieniu posagu, ani też ustawą w razie rozwiązania spólności małżeńskiej, dalej zabezpieczenie lub wydanie oprawy albo pensyi wdowiej.

§ 4.

Bliscy członkowie rodziny. Za bliskich członków rodziny uważać należy małżonka i osoby, które z dłużnikiem lub jego małżonkiem są spokrewnione lub spowinowacone w linii prostej albo do czwartego stopnia linii ubocznej, następnie przysposobieńców i wychowanków, oraz osoby żyjące z dłużnikiem w związku nieślubnym. Pokrewieństwo ze związku nieślubnego stoi na równi ze ślubnem.

§ 5.

Sprzedaż drobna. Świadczenia na podstawie drobnej sprzedaży rzeczy ruchomych w przedsiębiorstwie zarobkowem dłużnika zaczepiać można jedynie pod warunkami § 2., l. 1. do 3.

§ 6.

Egzekucya i zaczepienie. Zaczepienia nie wyklucza okoliczność, że dla czynności, która ma być zaczepiona, uzyskano tytuł egzekucyjny albo, że przyszła ona do skutku

drogą egzekucyi. Jeżeli czynność prawną uznano za bezskuteczną, natenczas gaśnie wobec wierzyciela także skuteczność tytułu egzekucyjnego.

§ 7.

Zaczepianie opuszczeń.

Za czynności prawne należy uważać także opuszczenia dłużnika, skutkiem których traci on jakieś prawo albo które uzasadniają, utrzymują w mocy albo zabezpieczają roszczenia majątkowe przeciw niemu. To samo odnosi się do zaniechania przyjęcia dziedzictwa.

§ 8.

Prawo zaczepienia.

(1) Prawo zaczepienia przysługuje każdemu wierzycielowi, którego wierzytelność bez względu na czas jej powstania jest wykonalną, o ile egzekucya na majątek dłużnika nie doprowadziła do zupełnego zaspokojenia wierzyciela, albo też przyjąć należy, że nie doprowadzi do tego.

(2) Zaczepienia można dochodzić skargą albo zarzutem.

§ 9.

Przedłużenie terminu zaczepienia.

Jeżeli wierzyciel, zanim wierzytelność jego stała się wykonalną albo zanim się okazało, że egzekucya na majątek dłużnika nie doprowadziła lub nie doprowadzi do zupełnego zaspokojenia jego, zawiadomił pismem doręczonem przez sąd lub przez notaryusza tę osobę, z którą zdziałano czynność podlegającą zaczepieniu, lub jej spadkobierców o swym zamiarze zaczepienia czynności, natenczas czasokres zaczepienia liczy się wstecz od czasu doręczenia, o ile przyjąć należy, że egzekucya na majątek dłużnika już w czasie tego doręczenia nie byłaby doprowadziła do zupełnego zaspokojenia wierzyciela, a zaczepienie nastąpiło aż do upływu dwu lat od tego czasu.

§ 10.

Zaczepienie przed wykonalnością.

Zaczepienia można dochodzić zarzutem, zanim wierzytelność wierzyciela stała się wykonalną. Tak samo można zaczepienie wykonać w postępowaniu co do rozdziału ceny kupna, uzyskanej z egzekucyi, zanim wierzytelność wierzyciela zaczepiającego stała się wykonalną.

§ 11.

Przeciwnik zaczepiającego.

(1) Zaczepienie uzasadnione przeciw spadkodawcy jest dopuszczalne także przeciw spadkobiercy.

(2) Przeciw innemu następcy prawnemu albo prawonabywcy jest zaczepienie, uzasadnione przeciw jego poprzednikowi prawnemu, wtedy tylko dopuszczalne:

1. jeżeli mu w czasie nabycia były lub musiały być wiadome okoliczności, które uzasadniają prawo zaczepienia przeciw poprzednikowi;

2. jeżeli nabycie polega na nieodpłatnem zarządzeniu poprzednika;

3. jeżeli jest bliskim członkiem rodziny dłużnika, chyba że mu w czasie nabycia nie były lub nie musiały być wiadome okoliczności, które uzasadniają zaczepienie przeciw poprzednikowi.

(3) Do przedłużenia terminów wedle § 9. wystarcza doręczenie pisma tej osobie, przeciw której zaczepienie ma nastąpić.

§ 12.

Skarga zaczepna.

Jeżeli zaczepienie odbywa się skargą, wówczas należy określić w skardze, w jakim rozmiarze i w jaki sposób obowiązany jest pozwany świadczyć coś lub znosić celem zaspokojenia wierzyciela.

§ 13.

Treść roszczenia zaczepnego.

(1) Tego, co skutkiem czynności podlegającej zaczepieniu z majątku dłużnika ubyło, zostało pozbyte lub uronione, może wierzyciel tylko o tyle żądać dla siebie, o ile to jest potrzebne do jego zaspokojenia; jeżeli to niejest możliwe, należy dać wynagrodzenie.

(2) Zobowiązanego do świadczenia należy uważać za posiadacza w złej wierze, spadkobiercę jego jednak tylko wtedy, jeżeli miał lub musiał mieć wiadomość o okolicznościach, uzasadniających prawo zaczepienia przeciw spadkobiercy.

(3) Odbiorca świadczenia nieodpłatnego, będący w dobrej wierze, winien je zwrócić tylko o tyle, o ile ono go wzbogaciło, chyba że jego nabycie także jako odpłatne podlegałoby zaczepieniu.

§ 14.

Jeżeli na rzeczach, które należy zwrócić, trzecie osoby nabyły prawa, nie podlegające zaczepieniu, natenczas ten, za którego posiadania nastąpiło obciążenie, obowiązany jest wynagrodzić wierzycielowi szkodę, jeżeli jego nabycie podlegało zaczepieniu. Postanowienie § 13., ustęp 3., ma być stosowane.

§ 15.

Roszczenia przeciwnika.

Zwrotu świadczenia wzajemnego lub wierzytelności, wznowionej wskutek zaczepienia, może przeciwnik poszukiwać tylko na dłużniku.

§ 16.

Wzajemne potrącenie niedopuszczalne.

Z roszczeniem zaczepnem nie może być skompenzowaną wzajemna wierzytelność przeciw dłużnikowi.

§ 17.

Zwolnienie przeciwnika.

Przeciwnik zaczepiającego może się uwolnić od zaczepnego roszczenia, zaspakajając wierzytelność, która wierzycielowi zaczepiającemu przysługuje przeciw dłużnikowi.

§ 18.

Kilkakrotne zaczepienie.

Okoliczność, że tę samą czynność prawną zaczepia kilku wierzycieli, nie może w każdym razie spowodować, by obowiązki przeciwnika przekraczały miarę, oznaczoną w §§ 13. i 14.

§ 19.

Dopuszczalność zaczepienia w razie otwarcia konkursu.

(1) § 37. o. k. stanowi, o ile zaczepnych roszczeń, z któremi wystąpili wierzyciele konkursowi, można dalej dochodzić po otwarciu konkursu.

(2) Jeżeli otwarto konkurs do majątku dłużnika, można wedle postanowień ordynacyi konkursowej zaczepić zaspokojenie lub zabezpieczenie, które wierzyciel uzyskał skutkiem zaczepienia przed otwarciem konkursu.

§ 20.

Adnotacya skargi zaczepnej.

(1) Jeżeli zaczepienia dochodzi się skargą, natenczas może uprawniony do zaczepienia żądać w sądzie procesowym adnotacyi skargi w wykazach hipotecznych, w których potrzebne będą wpisy celem urzeczywistnienia zaczepnego roszczenia.

(2) Ta adnotacya sprawia, że wyrok, wydany na skargę zaczepną skuteczny jest także przeciw osobom, które nabyły prawa hipoteczne po adnotacyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1915. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 15. grudnia 1914.

Treść: (№ 338—343.) 338. Rozporządzenie, dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek Ministerstwa handlu przez pocztową Kasę oszczędności. — 339. Rozporządzenie o sądach polubownych zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. — 340. Rozporządzenie o sporządzaniu planów dla dzielenia parcel w księgach gruntowych. — 341. Rozporządzenie o rozpoczęciu się ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków. — 342. Rozporządzenie dotyczące postanowień wyjątkowych co do terminów w pocztowo-służbowem postępowaniu reklamacyjnem i w traktowaniu przesyłek niedoręczonych wskutek wydarzeń wojennych. — 343. Rozporządzenie w sprawie wydania zakazu wypłat w stosunku do Rosyi.

338.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem skarbu i Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 12. listopada 1914,

dotyczące uskuteczniania wypłat na rachunek Ministerstwa handlu przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Oprócz wypłat, które już według rozporządzenia z dnia 14. maja 1914, Dz. u. p. Nr. 108, na rachunek Centralnego Zarządu Zakładu pocztowego i telegraficznego miały być uskuteczniane za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności, należy począwszy od dnia 1. stycznia 1915 także wszystkie inne wypłaty, których asygnowanie pochodzi od Ministerstwa handlu, uskuteczniać przez c. k. pocztową Kasę oszczędności.

§ 2.

Od tego rodzaju uskuteczniania wypłat są wyłączone:

a) wypłaty na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających za granicą;

b) wypłaty, które muszą nastąpić faktycznie w złocie;

c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wspomnianych w § 1. wypłat, które mają być realizowane w obrocie przekazowym c. k. pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidacyjnym departament rachunkowy c. k. Ministerstwa handlu. Temu departamentowi rachunkowemu należy po myśli rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także wygotowania sądowych uchwał zajęcia i przekazania (zakazów dla dłużnika trzeciego), które dotychczas były przeznaczone dla kas wypłacających.

§ 4.

Do wymienionych wypłat stosowane będą zresztą postanowienia §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, iż ewentualne reklamacye należy stale wnosić do departamentu rachunkowego, oznaczonego w § 3.

§ 5.

Postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. maja 1914, Dz. u. p. Nr. 108, dotyczącego uskuteczniania wpłat i wypłat na rachunek Centralnego Zarządu Zakładu pocztowego i telegraficznego pozostają nienaruszone niniejszem rozporządzeniem.

Schuster wlr. **Engel** wlr.

339.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości i Ministrem robót publicznych z dnia 26. listopada 1914

o sądach polubownych Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

Na zasadzie § 15. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80, dotyczącego ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, zarządza się:

§ 1.

Sądy polubowne Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków ustanawia się:

Dla powiatów górniczych urzędów rewirowych	z siedzibą w
St. Pölten, Wels	Wiedniu
Berno, Morawska Ostrawa, Czerniowce	Morawskiej Ostrawie
Brüx, Cieplice, Chomętów, Falknów, Elbogen	Brüx
Praga, Slane, Pilzno, Stribro, Kutnahora, Budziejowice	Pradze
Leoben, Grac, Celje	Gracu
Celowiec, Hall w T.	Celowcu
Lublana, Ządar	Tryeście
Kraków, Jasło	Krakowie
Drohobycz, Stanisławów	Drohobyczu

Sąd polubowny nosi nazwę: „Sąd polubowny Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków w . . . . . "

§ 2.

O ile rozporządzenie niniejsze nie zawiera innych postanowień, znajdują odpowiednie zastosowanie do sądów polubownych Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 47.

§ 3.

Członkowie sądu polubownego nie mogą należeć ani do zarządu Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków lub do wydziałów rentowych ani też nie mogą pozostawać w stosunku służbowym do Zakładu.

Przewodniczącego i jego zastępcę mianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem robót publicznych z pośród sędziowskich urzędników państwowych.

Jako asesorowie biorą udział w rozsprawach sądów polubownych dwie osoby z wykształceniem zawodowem, zamianowane przez Ministra robót publicznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, a nadto reprezentant przedsiębiorców i reprezentant ubezpieczonych, należących do przedsiębiorstw ubezpieczonych w Zakładzie.

§ 4.

Wyboru asesorów i ich zastępców, których wybrać należy z pośród obowiązanych do ubezpieczenia przedsiębiorców i z pośród ubezpieczonych, należy równocześnie z wyborem zarządu dokonać stosownie do postanowień, zawartych w statucie Zakładu ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków (§ 50. pierwszego statutu, ogłoszonego w „Wiener Zeitung" z dnia 5. lipca 1914, Nr. 154) a to oddzielnie dla okręgów poszczególnych sądów polubownych.

§ 5.

Sąd polubowny jest wyłącznie właściwy do rozstrzygania o roszczeniach o odszkodowanie, podniesionych przeciw Zakładowi ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, a przez ten zakład nieuznanych.

Skargę należy wnieść do tego sądu polubownego, w którym okręgu znajduje się przedsiębiorstwo, obowiązane do ubezpieczenia.

Sąd polubowny jest nadto właściwy do rozstrzygania sporów między górniczemi kasami brackiemi a Zakładem ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków, które wynikają z zastosowania § 14. rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80.

Właściwość sądu stosuje się przytem według siedziby górniczej kasy brackiej.

§ 6.

Podniesienie roszczeń, wymienionych w § 5., ustęp 3., niniejszego rozporządzenia, nie jest za-

leżne od terminu, oznaczonego w § 12. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 47.

§ 7.

Jeżeli w siedzibie sądu polubownego niema trybunału pierwszej instancyi, wówczas czynności kancelaryjne sądu polubownego spełnia sąd powiatowy, w którego okręgu sąd polubowny ma swoją siedzibę.

§ 8.

W miejsce politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym ma swoją siedzibę Zakład ubezpieczeń, jest w przypadkach, przewidzianych w § 6., ustęp 3., w § 7. ustęp 1., i w § 9., ustęp 1., rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 47, powołana do współdziałania ta polityczna władza krajowa, w której okręgu administracyjnym ma swoją siedzibę sąd polubowny.

§ 9.

Koszta, połączone z urządzeniem i administracyą sądów polubownych ma ponosić Zakład ubezpieczeń robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.

Trnka wlr.

340.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem skarbu i Ministrem robót publicznych z dnia 2. grudnia 1914

o sporządzaniu planów dla dzielenia parcel w księgach gruntowych.

Na zasadzie artykułu I. rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116 (nowela o dzieleniu parcel), zarządza się:

§ 1.

Plany podziału sporządzone przez państwowy organ służbowy, rozporządzający funkcyonaryuszami budowniczo-technicznymi, a mające służyć za podstawę dla dzielenia parcel w księgach gruntowych, muszą być zaopatrzone poświadczeniem odnośnego urzędu, iż plan ten został wykonany w granicach urzędowego zakresu działania tego urzędu.

§ 2.

Sporządzone przez inne władze lub urzędy plany podziału, które w drodze rozporządzenia uznano za nadające się do tego, aby służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel, muszą być zaopatrzone poświadczeniem władzy lub urzędu, iż odnośny plan sporządzony został dla celów własnego zakresu służbowego.

§ 3.

Poświadczenia (§§ 1. i 2.) winny być podpisane przez powołanego do podpisywania pism urzędowych państwowego organu służbowego, władzy lub urzędu i zaopatrzone odciskiem pieczęci urzędowej.

§ 4.

Niepaństwowe władze i urzędy, które w myśl artykułu I., § 1., ustęp drugi, rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, starają się o to, aby plany podziału, sporządzane przez ich organa dla celów własnego zakresu służbowego, uznano za nadające się do tego, ażeby służyły za podstawę hipotecznych podziałów parcel, mają zwrócić się z odnośną prośbą do Ministerstwa sprawiedliwości i przytem udowodnić swoim statutem organizacyjnym lub w inny sposób, że ich organa, które sporządzają plany podziału dla władzy lub urzędu, przez swe przygotowawcze wykształcenie techniczne dają dostateczną rękojmię należytego wygotowania planów podziału.

§ 5.

Na zasadzie artykułu I., § 1., ustęp trzeci, rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 116, można uznać organa techniczne w Istryi i Dalmacyi na ich prośbę za upoważnione do sporządzania planów podziału, mogących w okręgu sądowym ich miejsca zamieszkania służyć za podstawę hipotecznych podziałów parcel.

Prośby takie należy zaopatrzyć dowodami wymaganego geodetycznego wykształcenia akademickiego i zupełnego uzdolnienia petenta do wygotowywania planów podziału i przedłożyć sądowi powiatowemu, w którego okręgu organ techniczny ma swe miejsce zamieszkania. Sąd powiatowy winien prośbę wraz z swą opinią przedłożyć w drodze służbowej Ministerstwu sprawiedliwości,

Prezydya trybunałów pierwszej i drugiej instancyi mają przy tej sposobności oświadczyć się wobec wniosku sądu powiatowego.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger włr. **Trnka** włr.

Engel włr.

341.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 4. grudnia 1914

o rozpoczęciu się ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków.

Na zasadzie § 19., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. kwietnia 1914, Dz. u. p. Nr. 80, dotyczącego ubezpieczenia robotników górniczych od nieszczęśliwych wypadków zarządza się, iż ubezpieczenie, unormowane tem rozporządzeniem cesarskiem, rozpoczyna się w dniu 1. stycznia 1915.

Heinold włr. **Trnka** włr.

342.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. grudnia 1914,

dotyczące postanowień wyjątkowych co do terminów w pocztowo-służbowem postępowaniu reklamacyjnem i w traktowaniu przesyłek niedoręczonych wskutek wydarzeń wojennych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. W postępowaniu reklamacyjnem, skargowem oraz w sprawie wynagrodzenia szkody, odnoszącem się do tutejszo-krajowych przesyłek pocztowych, wstrzymuje się według postanowień punktu 4. rozpoczęcie się i dalszy bieg czasokresów, ustanowionych w tym celu przepisami pocztowymi, odnośnie do tych osób, które w myśl § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, Dz. u. p. Nr. 178, należy uważać za osoby wojskowe lub za osoby w myśl tegoż rozporządzenia cesarskiego albo rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 27. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 328, na równi z osobami wojskowemi postawione.

2. *a)* Za osoby wojskowe po myśli § 1., ustęp 2., wspomnianego rozporządzenia cesarskiego należy uważać:

α) Osoby, należące do siły zbrojnej austryacko-węgierskiej Monarchii (wspólnego wojska, marynarki wojskowej, obrony krajowej, pospolitego ruszenia);

β) te osoby, które za zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej lub na zasadzie postanowień ustawowych o powinnościach wojennych zostają powołane do pełnienia usług dla celów wojennych;

γ) personal żandarmeryi polowej, te osoby cywilne, które w urzędowym charakterze przydzielone są do pełnienia służby przy armii w polu lub należą do pocztu, towarzyszącego armii w polu;

δ) wszystkie osoby, pełniące przy armii w polu ochotniczą służbę sanitarną.

b) Z osobami wojskowemi należy w myśl wspomnianego rozporządzenia cesarskiego uważać na równi jeńców lub zakładników, wziętych przez nieprzyjaciela, oraz te osoby, które wskutek wojny doznały przeszkody w znoszeniu się z dyrekcyą poczt i telegrafów lub z urzędem pocztowym.

c) Prócz tego będą stosownie do rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 27. listopada 1914, Dz. u. p. Nr. 328, uważane na równi z osobami wojskowemi, wymienionemi pod *a)*, pod warunkiem wzajemności te osoby, które zajmują w istocie takie samo stanowisko w sile zbrojnej jednego z sprzymierzonych państw, prowadzących wojnę.

3. Postanowienia tego paragrafu nie mają zastosowania w takim razie, jeżeli dotycząca osoba ma zastępcę ustawowego lub jeżeli według istniejących przepisów lub na podstawie upoważnienia ustanowiony jest zastępca, uprawniony do przedsiębrania odnośnych czynności, chyba że ten zastępca należy również do osób, wymienionych w punkcie 2.

4. Wstrzymanie biegu czasokresu rozpoczyna się z chwilą, w której osoba, obowiązana do dotrzymania czasokresu, wstąpiła do zatrudnienia w służbie wojennej lub zaszły okoliczności, wymienione pod 2, *b*.

Przerwa nie może jednak rozpocząć się wcześniej jak:

a) co do obowiązanych do służby wojskowej, którzy należą do wspólnego wojska (marynarki wojennej) lub obrony krajowej, z dniem ogłoszenia mobilizacyi;

b) co do obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu z dniem, w którym powołano ich do służby wskutek zapowiedzenia i powołania pospolitego ruszenia;

c) co do osób, które na zasadzie § 7. ustawy o służbie wojskowej albo na zasadzie przepisów ustawowych o powinnościach wojennych powołuje się do pełnienia usług w celach wojennych, z dniem, w którym ich do pełnienia tych usług powołano;

d) co do personalu żandarmeryi polowej, co do osób cywilnych, towarzyszących armii w polu w charakterze urzędowym oraz należących do poczty, towarzyszącego armii w polu, wreszcie co do osób, pełniących ochotniczą służbę sanitarną, z dniem, w którym wstępują w ten stosunek;

e) co do jeńców i zakładników z dniem, w którym nieprzyjaciel ich zabrał;

f) co do osób, które wskutek wojny doznały przeszkody w znoszeniu się z władzą, z chwilą nastania tej przeszkody.

Przy obliczeniu chwili, z którą najwcześniej może zajść wstrzymanie biegu czasokresu na korzyść osób, wymienionych pod 2 *c*, należy stosować analogicznie powyższe postanowienia.

5. Wstrzymanie biegu czasokresu kończy się z upływem 14. dnia po ustaniu przeszkody.

§ 2.

1. Jeżeli przesyłek listowych, listów pieniężnych i pakietów jakoteż przekazów pocztowych nie można doręczyć adresatom, ponieważ miejscowość odbiorcza zajęta została przez nieprzyjaciela lub połączenie pocztowe z odbiorczym urzędem pocztowym jest przerwane, wówczas należy takie przesyłki zwracać do miejscowości nadawczej. Nie należy nakładać portoryum za przesyłkę zwrotną, opłaty składowej nie należy zaliczać.

2. Jeżeli przesyłek listowych, listów pieniężnych i pakietów jakoteż przekazów pocztowych nie można doręczyć adresatowi, ponieważ tenże należy do osób, wymienionych w § 1., i doznaje przeszkody w sposób tam wyszczególniony, tudzież ponieważ nie jest możliwe ani doręczenie do rąk innej osoby, do odbioru uprawnionej, ani też dokonanie doręczenia zastępczego, wówczas należy takie przesyłki listowe i listy pieniężne tudzież przekazy pocztowe zwrócić do miejscowości nadawczej, a z pakietami należy postąpić stosownie do przepisów o postępowaniu w sprawie zgłaszania niemożności doręczenia. Za przesyłkę zwrotną nie należy wyznaczać portoryum, opłaty składowej nie należy zaliczać. Odnośnie do sprzedaży przesyłek, ulegających zepsuciu, pozostają w mocy przepisy obowiązujące.

§ 3.

1. Jeżeli przesyłek listowych, listów pieniężnych i pakietów, których nie doręczono, nie można przesłać z powrotem do miejscowości nadawczej (§ 12., III., 1, i VI., rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 10. czerwca 1902, Dz. u. p. Nr. 124), ponieważ miejscowość nadawcza jest zajęta przez nieprzyjaciela lub połączenie pocztowe z tą miejscowością jest przerwane, nadto

2. jeżeli niedoręczonych przesyłek listowych, listów pieniężnych i pakietów nadawczy urząd pocztowy z tego powodu nie może zwrócić (§ 13., I., rozporządzenia, wymienionego w punkcie 1.), ponieważ odsyłający należy do osób, wymienionych w § 1., i doznaje przeszkody w sposób tam wyszczególniony, tudzież ponieważ nie jest możliwe ani doręczenie do rąk innej osoby, uprawnionej do odbioru, ani też dokonanie doręczenia zastępczego, jakoteż

3. jeżeli o takich przesyłkach uwiadomiono wprawdzie odsyłającego, lecz w ciągu terminu, ustanowionego w § 13., III., rozporządzenia, wspomnianego w punkcie 1., zaszła co do jego osoby przeszkoda, a wydanie tej przesyłki nie mogło nastąpić według § 8. tegoż rozporządzenia, wówczas winny urzędy pocztowe przesyłki tego rodzaju, o ile ich nie musi się sprzedać z obawy przed zepsuciem się lub zniszczyć z powodu zepsucia, które nastąpiło, oddać oddziałowi dla niedoręczalnych przesyłek pocztowych, gdzie należy je jednak oddzielić od innych przesyłek i aż do dalszego zarządzenia utrzymywać w pogotowiu do rozporządzenia uprawnionego do ich odbioru. Chwilę, w której należy ukończyć przechowywanie, tudzież postępowanie, którego należy wówczas przestrzegać odnośnie do takich przesyłek, poda się do wiadomości w odpowiednim czasie. Na żądanie uprawnionego należy zezwolić na wcześniejszy zwrot przesyłek lub kwoty, uzyskanej z ich sprzedaży.

Za przesyłki tego rodzaju nie należy zaliczać opłaty składowej.

§ 4.

Aż do dalszego zarządzenia nie należy dokonywać zniszczenia zwyczajnych przesyłek listowych, zarządzonego w § 13., V., ustęp 1., rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 10. czerwca 1902, Dz. u. p. Nr. 124. Przesyłki te należy przechowywać bezpiecznie w oddziale dla przesyłek

niedoręczalnych. Chwilę, w której ma się ukończyć przechowywanie, tudzież postępowanie, którego należy wówczas przestrzegać odnośnie do takich przesyłek, poda się do wiadomości w odpowiednim czasie. Żądaniu uprawnionego o wcześniejszy zwrot należy zadość uczynić.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Schuster wlr.

343.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 14. grudnia 1914

w sprawie wydania zakazu wypłat w stosunku do Rosyi.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 289, dotyczącego środków odwetu w zakresie prawnym i gospodarczym z powodu wydarzeń wojennych, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 22. października 1914, Dz. u. p. Nr. 291, o wydaniu zakazu wypłat w stosunku do Wielkiej Brytanii i Francyi mają zastosowanie w odniesieniu do przynależnych do państwa rosyjskiego, jakoteż do osób, które mają swoje miejsce zamieszkania (siedzibę) w Rosyi, z tą zmianą, iż zakaz ten odnosi się także do każdego nabywcy roszczenia bez względu na jego miejsce zamieszkania (siedzibę), jeżeli on je nabył po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

Aż do dalszego zarządzenia dozwala się na wypłaty, które niezbędne są dla uzyskania lub utrzymania w mocy patentów i praw, dotyczących znaków i marek w Rosyi.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.

Morawski wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 19. grudnia 1914.

Treść: № 344. Rozporządzenie, dotyczące ustalenia na rok 1915 tej ilości cukru, którą dopuści się do ekspedyowania do Bośni i Hercegowiny bez opłaty należytości.

344.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. grudnia 1914,

dotyczące ustalenia na rok 1915 tej ilości cukru, którą dopuści się do ekspedyowania do Bośni i Hercegowiny bez opłaty należytości.

Na zasadzie rozdziału II., punkt 3., protokołu końcowego do artykułu XIII. umowy, dotyczącej uregulowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych pomiędzy królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi a krajami świętej Korony węgierskiej, Dz. u. p. Nr. 278 z roku 1907, oznacza się na rok 1915 w porozumieniu z królewsko-węgierskiem Ministerstwem skarbu tę ilość cukru, którą dopuści się bez opłaty należytości do ekspedyowania z królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa do Bośni i Hercegowiny, na 49.200 cetnarów metrycznych.

Z powyższej ilości rocznej można ekspedyować bez opłaty należytości:

1. Przesyłki cukru kandyzowanego aż do ilości ogólnej 200 cetnarów metrycznych rocznie w urzędach wysyłkowych, oznaczanych każdorazowo przez Ministerstwo skarbu;

2. przesyłki cukru o ciężarze pojedyńczych sztuk, nie przenoszącym 25 cetnarów metrycznych, nadawane do przesyłki bez pośrednictwa publicznego zakładu przewozowego w urzędach wysyłkowych, oznaczanych każdorazowo przez Ministerstwo skarbu, a to aż do ogólnej ilości rocznej 8350 cetnarów metrycznych;

3. pozostałą resztę z tych obecnie prowadzonych fabryk cukru i wolnych składów cukru, którym zezwalano dotychczas na zasadzie punktu 3. § 5. rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1908, Dz. u. p. Nr. 4, wysyłać do Bośni i Hercegowiny pewne ilości cukru bez opłaty należytości, a to według stosunku dotychczasowych udziałów rocznych tych fabryk i składów.

Z ilości rocznych, przypadających na przedsiębiorstwa, oznaczone w punkcie 3., oraz z ilości rocznych, dopuszczonych według punktu 2. do ekspedyowania bez opłaty należytości w poszczególnych urzędach wysyłkowych, można wyzyskać w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego zawsze tylko jedną ósmą część.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Engel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1915. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K	20 h	Rocznik	1871	za	4 K	— h	Rocznik	1893	za	6 K	— h
„	1850	„	10 „	50 „	„	1872	„	6 „	40 „	„	1894	„	6 „	— „
„	1851	„	2 „	60 „	„	1873	„	6 „	60 „	„	1895	„	7 „	— „
„	1852	„	5 „	20 „	„	1874	„	4 „	60 „	„	1896	„	7 „	— „
„	1853	„	6 „	30 „	„	1875	„	4 „	— „	„	1897	„	15 „	— „
„	1854	„	8 „	40 „	„	1876	„	3 „	— „	„	1898	„	6 „	— „
„	1855	„	4 „	70 „	„	1877	„	2 „	— „	„	1899	„	10 „	— „
„	1856	„	4 „	90 „	„	1878	„	4 „	60 „	„	1900	„	7 „	— „
„	1857	„	5 „	70 „	„	1879	„	4 „	60 „	„	1901	„	6 „	— „
„	1858	„	4 „	80 „	„	1880	„	4 „	40 „	„	1902	„	7 „	50 „
„	1859	„	4 „	— „	„	1881	„	4 „	40 „	„	1903	„	9 „	— „
„	1860	„	3 „	40 „	„	1882	„	6 „	— „	„	1904	„	5 „	— „
„	1861	„	3 „	— „	„	1883	„	5 „	— „	„	1905	„	6 „	— „
„	1862	„	2 „	80 „	„	1884	„	5 „	— „	„	1906	„	12 „	— „
„	1863	„	2 „	80 „	„	1885	„	3 „	60 „	„	1907	„	13 „	— „
„	1864	„	2 „	80 „	„	1886	„	4 „	60 „	„	1908	„	9 „	— „
„	1865	„	4 „	— „	„	1887	„	5 „	— „	„	1909	„	8 „	50 „
„	1866	„	4 „	40 „	„	1888	„	8 „	40 „	„	1910	„	8 „	40 „
„	1867	„	4 „	— „	„	1889	„	6 „	— „	„	1911	„	7 „	— „
„	1868	„	4 „	— „	„	1890	„	5 „	40 „	„	1912	„	12 „	50 „
„	1869	„	6 „	— „	„	1891	„	6 „	— „	„	1913	„	9 „	50 „
„	1870	„	2 „	80 „	„	1892	„	10 „	— „					

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 20. grudnia 1914.

Treść: № 345. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla ziemniaków.

345.

Rozporządzenie Ministra handlu, Ministra rolnictwa i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 19. grudnia 1914

w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla ziemniaków.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży ziemniaków w handlu hurtownym nie wolno przekroczyć poniżej wymienionych cen najwyższych:

Kraj	Cena w koronach za 1 cetnar metryczny ziemniaków z wyjątkiem gatunku rogalków	
	a) Ziemniaki do jedzenia, wybierane (żółte, białe, różowe)	*b)* Ziemniaki niewybierane (ziemniaki dla przemysłu i dla karmy)
Austrya dolna . .	9·—	6·—
Austrya górna . .	10·—	6·—
Solnogród	10·50	7·—
Styrya	10·50	6·50
Karyntya	10·50	6·50
Kraina	10·50	6·50
Gorycya, Tryest, Istrya	11·—	7·—
Tyrol	11·—	6·50
Przedarulania . .	11·—	6·50
Czechy	9·—	6·—
Morawy	9·—	6·—
Śląsk	9·—	6·—
Dalmacya	12·—	7·—

§ 2.

Za handel hurtowny należy uważać po myśli rozporządzenia niniejszego obrót między wytwórcami, handlarzami i osobami, zajmującemi się przetwarzaniem.

Cen najwyższych, ustanowionych w § 1., nie wolno także przekraczać przy obrocie bezpośrednim między wytwórcą a konsumentem.

§ 3.

Ceny najwyższe rozumieją się dla miejscowości, w której dostawa według umowy ma nastąpić, za 100 kilogramów bez worka przy zapłacie gotówką (netto kasa). Jeżeli kupujący nie dostarcza worka, wówczas sprzedający jest uprawniony przy sprzedażach z stacyi naładowania dostarczyć na koszt kupującego także słomę, potrzebną do wyłożenia wagonu i nakrycia ziemniaków.

Ceny najwyższe zawierają w sobie koszta ładowania i przewozu aż do stacyi naładowania.

§ 4.

Polityczna władza krajowa ma prawo ustanowić ceny najwyższe dla handlu drobiazgowego z uwzględnieniem cen najwyższych, ustalonych dla handlu hurtownego.

§ 5.

Polityczna władza krajowa może wezwać posiadacza zapasów ziemniaków do dostarczenia tychże po ustanowionych cenach najwyższych, o ile on tych zapasów nie potrzebuje do swego własnego użytku domowego. Rolnikom i osobom, zajmującym się produkcyą w sposób przemysłowy, należy pozostawić potrzebne ilości do dalszego prowadzenia ich gospodarstwa względnie ich przedsiębiorstw przemysłowych.

Jeżeli posiadacz nie chce zadość uczynić takiemu wezwaniu, wówczas może polityczna władza krajowa sprzedać zapasy na rachunek i koszt posiadacza; cenę sprzedaży winna ostatecznie ustanowić polityczna władza krajowa po wysłuchaniu rzeczoznawców z uwzględnieniem cen najwyższych, jakoteż dobroci towaru i jego użyteczności.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy poboru ziemniaków z zagranicy celnej.

§ 7.

Dla obrotu ziemniaków na zasiew może Minister rolnictwa na wniosek jednej z korporacyi rolniczych lub c. k. stacyi kontroli nasion we Wiedniu zezwolić na wyjątki od postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 8.

Za przekroczenia postanowień rozporządzenia niniejszego i przepisów, wydanych na jego podstawie, będą karały polityczne władze I. instancyi osoby, zajmujące się sprzedażą, grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 23. grudnia 1914.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 21. grudnia 1914.

Treść: № 346. Rozporządzenie w sprawie rozwikłania bieżących terminowych interesów, dotyczących kawy, na giełdzie tryesteńskiej.

346.

Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministrami handlu i sprawiedliwości z dnia 19. grudnia 1914,

w sprawie rozwikłania bieżących terminowych interesów, dotyczących kawy, na giełdzie tryesteńskiej.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy terminowych interesach, dotyczących kawy a zawartych na giełdzie tryesteńskiej przed dniem 1. sierpnia 1914 na miesiąc grudzień 1914, marzec i maj 1915, których jeszcze nie wykonano, lub co do których jeszcze się nie rozliczono, może kupujący żądać albo rzeczywistej dostawy, jednak nie przed upływem trzech miesięcy po ponownem podjęciu regularnej bezpośredniej komunikacyi żeglarskiej między Brazylią a Tryestem, albo też obrachunku według postanowień następujących.

Czas, w którym komunikacya żeglarska ponownie podjętą zostanie, winno Namiestnictwo w Tryeście ogłosić w „Osservatore Triestino“.

§ 2.

Dyrekcya giełdy w Tryeście winna za zezwoleniem Namiestnictwa w Tryeście najpóźniej w ciągu trzech dni po ogłoszeniu rozporządzenia niniejszego ustanowić te ceny, które należy wziąć za podstawę obrachunku na żądanie kupującego po myśli § 1.

Ceny te, miarodajne dla obrachunku, należy ogłosić w „Osservatore Triestino“, a równocześnie w dzienniku rozporządzeń giełdy tryesteńskiej.

§ 3.

Jeżeli kupujący chce żądać rzeczywistej dostawy w myśl § 1., wówczas winien donieść o tem kasie likwidacyjnej dla terminowych interesów, dotyczących kawy, na giełdzie tryesteńskiej zapomocą pisemnego oświadczenia najpóźniej do godziny 12. w południe w dniu powszednim, następującym po ogłoszeniu w „Osservatore Triestino“ cen, miarodajnych dla obrachunku.

Jeżeli kupujący zaniedba wnieść takie oświadczenie w oznaczonym terminie, wówczas należy dokonać obrachunku między nim a kasą likwidacyjną na podstawie cen, ogłoszonych według § 2. niniejszego rozporządzenia.

Kasa likwidacyjna winna najpóźniej do 12. godziny w południe w drugim dniu powszednim, następującym po ogłoszeniu cen, miarodajnych dla obrachunku, zawiadomić sprzedających zapomocą pisemnego oświadczenia, czy domaga się rzeczywistego wykonania interesu czy jego obrachunku.

Wyrównanie różnic, wynikających z obrachunku, winno nastąpić za miesiąc grudzień 1914 przy analogicznem zastosowaniu „Specyalnych zwyczajów na giełdzie tryesteńskiej co do terminowych interesów, dotyczących kawy“.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Schuster** wlr.

Engel wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1915. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K	20 h	Rocznik	1871	za	4 K	— h	Rocznik	1893	za	6 K	— h
„	1850	„	10 „	50 „	„	1872	„	6 „	40 „	„	1894	„	6 „	— „
„	1851	„	2 „	60 „	„	1873	„	6 „	60 „	„	1895	„	7 „	— „
„	1852	„	5 „	20 „	„	1874	„	4 „	60 „	„	1896	„	7 „	— „
„	1853	„	6 „	30 „	„	1875	„	4 „	— „	„	1897	„	15 „	— „
„	1854	„	8 „	40 „	„	1876	„	3 „	— „	„	1898	„	6 „	— „
„	1855	„	4 „	70 „	„	1877	„	2 „	— „	„	1899	„	10 „	— „
„	1856	„	4 „	90 „	„	1878	„	4 „	60 „	„	1900	„	7 „	— „
„	1857	„	5 „	70 „	„	1879	„	4 „	60 „	„	1901	„	6 „	— „
„	1858	„	4 „	80 „	„	1880	„	4 „	40 „	„	1902	„	7 „	50 „
„	1859	„	4 „	— „	„	1881	„	4 „	40 „	„	1903	„	9 „	— „
„	1860	„	3 „	40 „	„	1882	„	6 „	— „	„	1904	„	5 „	— „
„	1861	„	3 „	— „	„	1883	„	5 „	— „	„	1905	„	6 „	— „
„	1862	„	2 „	80 „	„	1884	„	5 „	— „	„	1906	„	12 „	— „
„	1863	„	2 „	80 „	„	1885	„	3 „	60 „	„	1907	„	13 „	— „
„	1864	„	2 „	80 „	„	1886	„	4 „	60 „	„	1908	„	9 „	— „
„	1865	„	4 „	— „	„	1887	„	5 „	— „	„	1909	„	8 „	50 „
„	1866	„	4 „	40 „	„	1888	„	8 „	40 „	„	1910	„	8 „	40 „
„	1867	„	4 „	— „	„	1889	„	6 „	— „	„	1911	„	7 „	— „
„	1868	„	4 „	— „	„	1890	„	5 „	40 „	„	1912	„	12 „	50 „
„	1869	„	6 „	— „	„	1891	„	6 „	— „	„	1913	„	9 „	50 „
„	1870	„	2 „	80 „	„	1892	„	10 „	— „					

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych. zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym,** należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).-

---

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1914.

Treść: № 347. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla owsa.

347.

Rozporządzenie Ministra handlu, Ministra rolnictwa i Ministra spraw wewnętrznych z dnia 21. grudnia 1914

w sprawie ustanowienia cen najwyższych dla owsa.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Przy sprzedaży owsa w handlu hurtownym nie wolno przekroczyć niżej wymienionych cen najwyższych, licząc za jeden cetnar metryczny:

W Austryi Dolnej i Austryi Górnej . .	K 25·—
„ Solnogrodzie	„ 25·50
„ Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Tryeście i Istryi	„ 26·50
„ Tyrolu, nie licząc powyżki krajowej od zboża, i Przedarulanii	„ 27·50
„ Czechach	„ 23·50
„ Morawach i Śląsku	„ 24·—
„ Dalmacyi	„ 27·—

§ 2.

Za handel hurtowny należy uważać po myśli rozporządzenia niniejszego obrót między wytwórcami, handlarzami i osobami, zajmującemi się przetwarzaniem.

Cen najwyższych, ustanowionych w § 1., nie wolno również przekraczać przy obrocie bezpośrednim między wytwórcą a konsumentem.

§ 3.

Ceny najwyższe rozumieją się dla miejscowości, w której dostawa według umowy ma nastąpić, za 100 kilogramów bez worka przy zapłacie gotówką (netto kasa).

Ceny najwyższe zawierają w sobie koszta ładowania i przewozu do stacyi naładowania.

§ 4.

Polityczna władza krajowa ma prawo ustanowić ceny najwyższe dla handlu drobiazgowego z uwzględnieniem cen najwyższych, ustalonych dla handlu hurtownego.

§ 5.

Polityczna władza krajowa może wezwać posiadacza zapasów owsa, aby je — o ile one nie są konieczne dla jego własnego użytku — dostawił po cenach najwyższych, które ustanowiono.

Jeżeli posiadacz nie chce zadość uczynić temu wezwaniu, wówczas może polityczna władza krajowa zapasy sprzedać na rachunek i koszt posiadacza; cenę sprzedaży winna ostatecznie

ustanowić polityczna władza krajowa po wysłuchaniu rzeczoznawców z uwzględnieniem cen najwyższych, jakoteż dobroci towaru i jego użyteczności.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy poboru owsa z zagranicy celnej.

§ 7.

Dla obrotu owsa na zasiew może Minister rolnictwa na wniosek jednej z korporacyi rolniczych lub c. k. stacyi kontroli nasion we Wiedniu zezwolić na wyjątki od postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 8.

Za przekroczenia postanowień rozporządzenia niniejszego i przepisów, wydanych na jego podstawie, będą karały polityczne władze pierwszej instancyi osoby, zajmujące się sprzedażą, grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do 6 miesięcy.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 25. grudnia 1914.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CLXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 23. grudnia 1914.

Treść: № 348. Rozporządzenie, dotyczące wykazów o toku interesów w zakresie ubezpieczenia pensyjnego funkcyonaryuszy.

348.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 21. grudnia 1914,

dotyczące wykazów o toku interesów w zakresie ubezpieczenia pensyjnego funkcyonaryuszy.

Celem wykonania § 89. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, o ubezpieczeniu pensyjnem funkcyonaryuszy, zarządza się co do formy i treści wykazów o toku interesów, które mają być sporządzane przez podmioty ubezpieczające w zakresie tego ubezpieczenia, co następuje:

Artykuł I.

Zamknięcie rachunkowe Zakładu pensyjnego i zakładów zastępczych ma składać się:

1. z rachunku obrotowego (rachunku zysków i strat),

2. z bilansu.

Artykuł II.

Zamknięcie rachunkowe Zakładu pensyjnego i zakładów zastępczych z większą ilością służbodawców (powszechne zakłady zastępcze) należy sporządzać według wzorów A_1 i A_2, zamknięcie rachunkowe innych zakładów zastępczych według wzorów B_1 i B_2, zawartych w dodatku.

We wzorach A_1 i A_2 winien pozycye rachunkowe i to każdą z osobna wykazać Zakład pensyjny według wzorów A_3 i A_4, zaś powszechne zakłady zastępcze według wzorów A_5 i A_6. Do wzorów zamknięcia należy wstawić pozycye rachunkowe po potrąceniu ewentualnych udziałów, przypadających dla ubezpieczających zwrotnie. Te ostatnie należy podać w sprawozdaniu rachunkowem.

W oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego z jednej strony tudzież w takim oddziale dla ubezpieczenia, przewyższającego świadczenia normalne, z drugiej strony, należy rachunek obrotowy układać odrębnie, bilans zaś, pominąwszy odmienne postanowienia statutowe, wspólnie.

W oddziale dla ubezpieczenia, przewyższającego świadczenia normalne, ma Zakład pensyjny ubezpieczenia, zawarte według artykułu IV. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, a zakłady zastępcze ubezpieczenia według takich kombinacyi zaliczać, których nie przewidziano dla wypełnienia obowiązku ubezpieczenia.

Artykuł III.

Co do składania rachunków i prowadzenia rachunków mają obowiązywać zasady następujące:

1. Przedmioty majątku i wierzytelności należy wstawić według tej wartości, jaką im się przypisuje w czasie zamknięcia rachunkowego; potrzebnych odpisań należy dokonać w czasie należytym.

Realności mają być zapisane w księgach według wartości nie przewyższającej ich wartości obrotowej a najwyżej w wartości takiej, aby czysty z nich dochód przedstawiał przynajmniej takie oprocentowanie, jakie odpowiada stopie procentowej, służącej za podstawę przy obliczaniu rezerwy premiowej. O ile wartość książkowa realności nie odpowiada tej zasadzie, należy postarać się o odpowiednie ustalenie wartości w drodze regularnych odpisywań.

Dług hipoteczny, ciążący na realnościach, należy uwidocznić w dziale pasywów pod pozycyą IX. wzoru A_2, względnie pozycyą IV. wzoru B_2.

2. Wartość papierów wartościowych należy ustalić według pieniężnej wartości kursowej przy końcu roku rachunkowego.

Oceny podlegających losowaniu efektów, notowanych powyżej wartości, osiągniętej po ich wylosowaniu, wolno dokonać według najniższej kwoty, przypadającej według planu losowania, po odliczeniu należytości.

3. Książkowe niezrealizowane zyski na kursie przy papierach wartościowych należy przekazać rezerwie, przeznaczonej dla wyrównania chwiejności kursów (Pasywa, pozycya VII : 1 wzoru A_2, względnie pozycya II : 1 wzoru B_2).

Tylko za zezwoleniem władzy nadzorczej wolno użyć tej rezerwy na cele inne aniżeli na pokrycie strat na kursach.

4. Wszystkie lokacye dozwolone Zakładowi pensyjnemu od wypadku do wypadku według postanowień § 88., ustęp 4., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, należy wstawić między aktywa, pozycya XII. wzoru A_2.

5. Wierzytelności i długi należy wykazywać oddzielnie. Pod „Inne aktywa“ (Aktywa, pozycya XVI. wzoru A_2 względnie pozycya X. wzoru B_2) należy wstawić tylko wierzytelności, powstałe dla podmiotu ubezpieczającego ze zgodnego z statutem obrotu ubezpieczenia, i to w miarę ich ściągalności.

Artykuł IV.

Przy prowadzeniu rachunków należy prócz tego przestrzegać następujących wskazówek:

1. Jako „Przeniesienie, uzyskane z wartości zaoszczędzenia w dodatkach na kosztą administracyi“ (Aktywa, pozycya XIII. wzoru A_2, względnie pozycya XIII. *a* wzoru A_4) może Zakład pensyjny lub powszechne zakłady zastępcze wstawić tę kwotę, o jaką za osoby, będące ubezpieczonemi w dniu sporządzenia bilansu, suma wartości zaoszczędzenia w dodatkach na koszta administracyi, obliczonych według klas starszeństwa stosownie do zasad techniczno-asekuracyjnych rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, jest wyższa, aniżeli suma wartości dodatków na koszta administracyi, preliminowanych na głowę po 4·75 K w pierwszej, względnie w półtora-, dwu-, trzech-, cztero- i pięciokrotnej kwocie w wyższych klasach płacy.

Z tego samego tytułu może Zakład pensyjny wstawić pod tą samą pozycyę bilansu nadto odpowiednią kwotę dla przyszłego przyrostu ubezpieczonych i wykazać ją między aktywami pod pozycyą XIII. *b* wzoru A_4.

2. Do obliczenia rezerwy premiowej (Dochody, pozycya I : 2, i wydatki, pozycya VIII : 1 wzoru A_1, pasywa, pozycya I. wzoru A_2) stosują się — pominąwszy przeciwne postanowienia statutowe — postanowienia § 28. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31, z tą zmianą, że za podstawę obliczenia wziąć należy okres wyczekiwania o 120. miesiącach wkładkowych, obowiązujący dla podniesienia pełnych roszczeń. Zakłady zastępcze, u których tworzy się premię netto z zastrzeżeniem krótszego okresu wyczekiwania, mają uwzględnić ten okres wyczekiwania.

3. Za niegdyś ubezpieczonych, którzy nie przeszli do stanu pobierających rentę, i których ekspektatywy pozostają zastrzeżone z następstwami prawnemi, przewidzianemi w § 24. ustęp końcowy, względnie w 27. *a*, lub z następstwami prawnemi, przewidzianemi w § 27. rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138 (stan wyłączonych), należy rezerwę premiową w miarę okresów wyczekiwania, policzalnych w czasie zgaśnięcia ubezpieczenia, względnie w miarę uzyskanych ekspektatyw, wykazywać tylko przez przeciąg 12. lat po zgaśnięciu ubezpieczenia, a to o ile tacy wyłączeni nie uiszczają należytości za uznanie w myśl powołanego § 27. *a*. Przy obliczaniu tej rezerwy premiowej można uwzględnić wartość prawdopodobnego zaoszczędzenia, będącego następstwem przypadków nieudolności do pracy i przypadków śmierci, których można się spodziewać po zgaśnięciu ubezpieczenia. Wartość tę należy podać w sprawozdaniu rachunkowem.

4. Wartość ekspektatyw „zredukowanych“, to jest przypadających na czas między 60. a 120. miesiącem wkładkowym (Dochody, pozycya I : 3. i wydatki, pozycya VIII. : 2. wzoru A_1, pasywa, pozycya II. wzoru A_2) należy wstawić tylko dla tych ubezpieczonych, których ubezpieczenie w dniu bilansu jeszcze nie zgasło.

5. Jeżeli istnieje więcej oddziałów, prowadzących odrębny rachunek obrotowy, należy, o ile statuty czegoś innego nie przepisują, rozdzielić na te oddziały koszta administracyi według stosunku premii, zaś odsetki, zysk i stratę z lokacyi kapitałów, odpisania i inne dochody i wydatki według stosunku średniej rezerwy premiowej w roku sprawozdawczym, a jeżeli rezerwy premiowej nie oblicza się corocznie, według stosunku średniego stanu majątkowego.

Artykuł V.

Zakład pensyjny i zakłady zastępcze mają wykazywać posiadanie realności, hipotek i papierów wartościowych według stanu z dnia sporządzenia bilansu (według wzorów 1. do 3.).

Wszystkie podmioty ubezpieczające funkcyonaryuszy (Zakład pensyjny, zakłady zastępcze tudzież zakłady ubezpieczenia i służbodawcy, upoważnieni do zawierania umów zastępczych) mają wykazywać stan ubezpieczonych i wyłączonych (według wzorów 4.) i ruch w stanie ubezpieczonych i wyłączonych oraz pobierających rentę (według wzorów 5.).

Zakład pensyjny i zakłady zastępcze mają sporządzać także zestawienia porównawcze rachunkowych ilości przypadków nieudolności i śmierci ubezpieczonych z takimi przypadkami istotnie zaszłymi, następnie przypadków śmierci popierających rentę (według wzorów 6.), przedstawiać rezultat finansowy, wynikający z śmiertelności popierających rentę (według wzoru 7.), tudzież wykazywać spory zawisłe w okresie rachunkowym co do roszczeń o renty i odprawy osób ubezpieczonych i członków ich rodzin (według wzoru 8.).

Służbodawcy, zawierający ze swymi funkcyonaryuszami umowy zastępcze według § 66., lit. *b*, rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138. winni (według wzoru 9.) wykazywać tych ubezpieczonych, których ubezpieczenie zgasło wskutek wystąpienia ze służby w ciągu 18. do 30. miesięcy przed końcem roku i aż do tego terminu nie zostało odnowione.

Artykuł VI.

Zakłady zastępcze istniejące dla funkcyonaryuszy tylko jednego służbodawcy winne przedkładać Ministerstwu spraw wewnętrznych wykazy według wzorów 1. do 3. i 6. do 8. równocześnie z wynikiem technicznego badania funduszu (artykuł VII.) w pięcioletnich okresach czasu, natomiast zamknięcie rachunków i wykazy według wzorów 4. i 5. corocznie, a to najpóźniej przy końcu czerwca tego roku, który następuje po przedstawionym wyniku rocznym.

Wszystkie inne podmioty ubezpieczające winne wykazy, dotyczące toku interesów, które mają sporządzać w myśl postanowień wyżej wymienionych, przedkładać Ministerstwu spraw wewnętrznych corocznie, a to — o ile dla poszczególnych z nich nie zostanie oznaczony inny termin — najpóźniej przy końcu czerwca tego roku, który następuje po przedstawionym wyniku rocznym.

Zamknięcie rachunkowe i sprawozdanie rachunkowe należy przedkładać co najmniej w trzech egzemplarzach w formie, którą ustanowi walne zgromadzenie lub inny organ ku temu przeznaczony, wraz z odpisem protokołu, dotyczącego odnośnej uchwały. Każdy z wzorów od 1. do 9. należy przedkładać po jednym egzemplarzu.

Artykuł VII.

Z technicznych badań funduszów (techniczno-asekuracyjne bilanse) zakładów zastępczych, które przedsięwziąć należy w roku 1915 tudzież później w każdym dalszym piątym roku, musi wynikać, jaką rezerwę premiową należało zebrać z jednej strony dla świadczeń statutowych a z drugiej strony w razie ubezpieczenia członków w Zakładzie pensyjnym.

Badania dokonać winien rzeczoznawca według zasad zatwierdzonych a wynik tegoż wraz z wszystkimi pomocniczymi środkami i rachunkami szczegółowymi, potrzebnymi do przeprowadzenia kontroli, należy przedłożyć Ministerstwu spraw wewnętrznych w każdym razie jeszcze w tym roku rachunkowym, który następuje po roku bilansowym.

Artykuł VIII.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Heinold wlr.

Dodatek.

(Wzory.)

Rachunek obrotowy

A. Dochody. Zakładu pensyjnego

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Przeniesienia z roku poprzedniego:**		
	1	Przeniesienie z zysku		
	2	Rezerwa premiowa		
	3*)	Wartość zredukowanych rent i ekspektatyw		
		Od tego odciągnąć: przeniesienie, uzyskane z wartości zaoszczędzenia w dodatkach na koszta administracyi		
	4	Rezerwa dla chwiejnych przypadków ubezpieczenia		
	5	Udziały rezerwy przy przejściach do innego ubezpieczenia i wyłączeniach		
	6	Inne rezerwy i zwroty		
II		**Dochód z premii**		
III		**Wpłacone udziały w rezerwie premii:**		
	1*)	Na kupno lat służby		
	2*)	W razie przejścia od innego podmiotu ubezpieczającego		
IV		**Dochody z kapitałów:**		
	1	Odsetki od pożyczek hipotecznych		
	2	Odsetki od papierów wartościowych		
	3	Odsetki od pożyczek i eskontu tudzież odsetki od wkładek w zakładach kredytowych i kasach oszczędności		
	4	Czysty przychód z realności		
	5	Odsetki zwłoki od zaległych premii		
	6	Inne dochody z kapitałów		
V		**Zysk z lokacyi kapitałów:**		
	1	Zysk na kursie:		
		książkowy		
		zrealizowany		
	2	Inny zysk		
VI		**Inne dochody**		
VII		**Strata**		

*) Odpada w oddziale dla świadczeń, przewyższających wymiar normalny.

(rachunek zysków i strat)

Wzór A_1.

i powszechnych zakładów zastępczych.

B. Wydatki.

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Wypłaty wskutek przypadków ubezpieczenia**		
II		**Wypłaty przy wyłączeniu:**		
	1*)	Udziałów w rezerwie w przypadkach przejścia do innego ubezpieczenia		
	2*)	Zwrotów premii i rezerwy		
III		**Wydatki administracyjne**		
IV		**Odsetki**		
V		**Strata na lokacyi kapitałów:**		
	1	Strata na kursie:		
		książkowa		
		zrealizowana		
	2	Inne straty		
VI		**Odpisania co do:**		
	1	Roszczeń		
	2	Premii		
	3	Innych aktywów		
VII		**Inne wydatki**		
VIII		**Przeniesienia na rok następny:**		
	1	Rezerwa premiowa		
	2*)	Wartość zredukowanych rent i ekspektatyw		
		Od tego odciągnąć: przeniesienie, uzyskane z wartości zaoszczędzenia na dodatkach na koszta administracyi		
	3	Rezerwa dla chwiejnych przypadków ubezpieczenia		
	4	Udziały rezerwy przy przejściach do innego ubezpieczenia i wyłączeniach		
	5	Inne rezerwy i zwroty		
IX		**Zysk**		

A. Aktywa.

Bi-

Zakładu pensyjnego

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Stan kasy**		
II		**Rozporządzalne należytości w zakładach kredywych**		
III		**Wkładki w pocztowej kasie oszczędności i w kasach oszczędności**		
IV		**Realności**		
V		**Hipoteki**		
VI		**Pożyczki udzielone państwu i krajom**		
VII		**Papiery wartościowe**		
VIII		**Pożyczki na papiery wartościowe**		
IX		**Weksle**		
X		**Należytości:**		
	1	u innych podmiotów ubezpieczających		
	2	u spółek		
	3	.....		
XI		**Czynsze i najmy:**		
	1	kwoty (części czynszów) zapadające w roku następnym według udziałów, przypadających na rok rachunkowy		
	2	kwoty zaległe		
XII		**Lokacye według § 88., ustęp 4., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914**		
XIII		**Przeniesienie, uzyskane z wartości zaoszczędzenia w dodatkach na koszta administracyi**		
XIV		**Zaległości i zapadłe premie niezapłacone**		
XV		**Inwentarz**		
XVI		**Inne aktywa**		
XVII		**Strata**		

lans Wzór A_2.

i powszechnych zakładów zastępczych. **B. Pasywa.**

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Rezerwa premiowa**		. . . . .
II		**Wartość zredukowanych rent i ekspektatyw** . .		. . . . .
III		**Rezerwa dla chwiejnych przypadków ubezpieczenia**		. . . . .
IV		**Udziały rezerwy w razie przejść do innego ubezpieczenia lub wyłączeń**		. . . . .
V		**Fundusz zapomogowy dla niemających posady** .		. . . . .
VI		**Fundusz zabezpieczenia**		. . . . .
VII		**Inne rezerwy:**		
	1	Rezerwa dla wyrównania chwiejności kursów . .	. . . . .	
	2	.....	. . . . .	
	3	.....	. . . . .	. . . . .
VIII		**Należytości innych podmiotów ubezpieczających** .		. . . . .
IX		**Długi hipoteczne**		. . . . .
X		**Inne pasywa**		. . . . .
XI		**Zysk**		. . . . .

Wyszczególnienie

A. Dochody.

Zakładu

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I	6	**Inne rezerwy i zwroty:**		
		[1]) *a)* Fundusz zapomogowy dla niemających posady		
		Przyrost z zysku roku poprzedniego		
		b) Fundusz zabezpieczenia		
		Przyrost z zysku roku poprzedniego		
		c) Rezerwa dla wyrównania chwiejności kursów .		
		d) Inne rezerwy i zwroty		
II		[2]) **Dochody z premii** (oddzielnie według biur krajowych):		
		a).....		
		b).....		
		c).....		
		d).....		
		e).....		
		f).....		
		g).....		
		h).....		
		i).....		
		k).....		
VI		**Inne dochody:**		
		[3]) *a)* Zasiłek państwa		
		b) Dochody administracyjne		
		[1]) *c)* Grzywny		
		[1]) *d)* Należytości za uznanie		
		e).....		

Uwagi dla wyszczególnienia w oddziale dla świadczeń wyższych.

[1]) Odpada.

[2]) Opiewa: „Dochody z premii:
a) Wkładki
b) Premie"

[3]) Opiewa: „Anuitety"

rachunku obrotowego

Wzór A_3.

pensyjnego.

B. Wydatki.

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Wypłaty wskutek przypadków ubezpieczenia:**		
		1) Wypłaty w pełnym wymiarze:		
		a) rent nieudolności i rent na starość . . .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		d) odpraw		
		1) Wypłaty w wymiarze zredukowanym:		
		1) *a)* rent nieudolności i rent na starość . . .		
		1) *b)* rent wdowich		
		1) *c)* dodatków na wychowanie		
		1) kosztów postępowania leczniczego		
III		**Wydatki administracyjne:**		
		1. Bieżące wydatki administracyjne:		
		zakładu głównego		
		poszczególnych biur krajowych:		
		a).....		
		b).....		
		c).....		
		d).....		
		e).....		
		f).....		
		g).....		
		h).....		
		i).....		
		k).....		
		2. Podatki i należytości		
VIII	5	**Inne rezerwy i zwroty:**		
		1) *a)* fundusz zapomogowy dla niemających posady .		
		b) fundusz zabezpieczenia		
		c) rezerwa dla wyrównania chwiejności kursów .		
		d) innego rodzaju rezerwy i zwroty		

Wyszczególnienie pozycyi

A. Aktywa. **Zakładu**

Liczba pozycyi		Kwoty w koronach	
		pojedyńczo	razem
XII	**Lokacye według § 88., ust. 4., rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914** (o ile możności szczegółowo):		
	a)		
	b)		
	c)		
XIII	**Przeniesienie, uzyskane z wartości zaoszczędzenia w dodatkach na koszta administracyi:**		
	a) na ubezpieczonych w dniu sporządzenia bilansu		
	b) na przyszłym przyroście ubezpieczonych		
XIV	**Zaległości i zapadłe premie niezapłacone:**		
	1. oddziału dla ubezpieczenia obowiązkowego (oddzielnie według biur krajowych):		
	Zaległości / Premie niezapłacone		
	a)		
	b)		
	c)		
	d)		
	e)		
	f)		
	g)		
	h)		
	i)		
	k)		
	2. oddziału dla świadczeń wyższych		

zawartych w bilansie

Wzór A_4.

pensyjnego.

B. Pasywa.

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Rezerwa premiowa:**		
		1. oddziału dla ubezpieczenia obowiązkowego:		
		a) na zapadłe renty nieudolności i renty na starość		
		b) „ zapadłe renty wdowie		
		c) „ „ dodatki na wychowanie . .		
		d) „ roszczenia członków rodzin osób, pobierających rentę		
		e) na ekspektatywy członków czynnych		
		f) „ „ wyłączonych członków . . .		
		2. oddziału dla świadczeń wyższych:		
		a) na zapadłe renty nieudolności i renty na starość		
		b) „ zapadłe renty wdowie		
		c) „ „ dodatki na wychowanie . .		
		d) „ roszczenia członków rodzin osób, pobierających rentę		
		e) na ekspektatywy członków czynnych		
II		**Wartość zredukowanych rent i ekspektatyw:**		
		a) na zapadłe renty nieudolności i renty na starość		
		b) „ zapadłe renty wdowie		
		c) „ „ dodatki na wychowanie . .		
		d) „ roszczenia członków rodzin osób, pobierających rentę		
		e) na ekspektatywy członków czynnych		
III		**Rezerwa dla chwiejnych przypadków ubezpieczenia:**		
		1. na wypłaty ubezpieczenia obowiązkowego w pełnym wymiarze:		
		a) rent nieudolności i rent na starość .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		d) odpraw		
		2. na wypłaty ubezpieczenia obowiązkowego w wymiarze zredukowanym:		
		a) rent nieudolności i rent na starość . .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		3. na wypłaty w oddziale dla świadczeń wyższych:		
		a) rent nieudolności i rent na starość . .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		d) odpraw		

Wyszczególnienie pozycyi rachunku obrotowego

Wzór A_5.

powszechnych zakładów zastępczych.

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
		A. Dochody.		
I	6	**Inne rezerwy i zwroty:**		
		a) fundusz zabezpieczenia		
		przyrost z zysku roku poprzedniego		
		b) rezerwa dla wyrównania chwiejności kursów .		
		c) inne rezerwy i zwroty		
II		**Dochody z premii:**		
		1. Wkładki członków.		
		a) wkładki bieżące		
		b) taksy od podwyższenia płacy i taksy od małżeństw		
		2. Wkładki służbodawców.		
		a) wkładki bieżące		
		b) taksy od podwyższenia płacy i taksy od małżeństw		
VI		**Inne dochody:**		
		a) należytości za uznanie		
		b)		
		B. Wydatki.		
I		**Wypłaty wskutek przypadków ubezpieczenia:**		
		1. Wypłaty w pełnym wymiarze:		
		a) rent nieudolności i rent na starość .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		d) odpraw		
		2. Wypłaty w wymiarze zredukowanym:		
		a) rent nieudolności i rent na starość .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		3. Koszta postępowania leczniczego		
III		**Wydatki administracyjne:**		
		1. Bieżące wydatki administracyjne (szczegółowo):		
		a)		
		b)		
		2. Podatki i należytości		
VIII	5	**Inne rezerwy i zwroty:**		
		a) fundusz zabezpieczenia		
		b) rezerwa dla wyrównania chwiejności kursów		
		c) innego rodzaju rezerwy i zwroty		

Wyszczególnienie pozycyi bilansu

Wzór A_6.

powszechnych zakładów zastępczych.

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
		A. Aktywa.		
XIV		**Zaległości i zapadłe premie niezapłacone:**		
		a) zaległości organów zakładu zastępczego		
		b) zapadłe premie niezapłacone		
		B. Pasywa.		
I		**Rezerwa premiowa:**		
		1. oddziału dla ubezpieczeń obowiązkowych:		
		a) na zapadłe renty nieudolności i renty na starość		
		b) „ zapadłe renty wdowie		
		c) „ „ dodatki na wychowanie . .		
		d) „ roszczenia członków rodzin osób, pobierających rentę		
		e) na ekspektatywy członków czynnych		
		f) „ „ „ wyłączonych . . .		
		2. oddziału dla świadczeń wyższych:		
		a) na zapadłe renty nieudolności i renty na starość		
		b) „ zapadłe renty wdowie		
		c) „ „ dodatki na wychowanie .		
		d) „ roszczenia członków rodzin osób, pobierających rentę		
		e) na ekspektatywy członków czynnych		
II		**Wartość zredukowanych rent i ekspektatyw:**		
		a) na zapadłe renty nieudolności i renty na starość		
		b) „ zapadłe renty wdowie		
		c) „ „ dodatki na wychowanie . .		
		d) „ roszczenia członków rodzin osób, pobierających rentę		
		e) na ekspektatywy członków czynnych		
III		**Rezerwa dla chwiejnych przypadków ubezpieczenia:**		
		1. na wypłaty ubezpieczenia obowiązkowego w pełnym wymiarze:		
		a) rent nieudolności i rent na starość .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		d) odpraw		
		2. na wypłaty ubezpieczenia obowiązkowego w wymiarze zredukowanym:		
		a) rent nieudolności i rent na starość .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		3. na wypłaty w oddziale dla świadczeń wyższych:		
		a) rent nieudolności i rent na starość .		
		b) rent wdowich		
		c) dodatków na wychowanie		
		d) odpraw		

Rachunek

A. Dochody. zakładów zastępczych z obliczeniem rezerw

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Przeniesienia z roku poprzedniego:**		
	1	Czysty majątek		
	2	Rezerwa dla wyrównania chwiejnych wypłat		
	3	Inne rezerwy i zwroty		
II		**Dochody z premii:**		
	1	Wkładki członków:		
		a) wkładki bieżące		
		b) taksy od podwyższenia płacy i taksy od małżeństw		
	2	Wkładki służbodawców:		
		a) wkładki bieżące		
		b) taksy od podwyższenia płacy i taksy od małżeństw		
III		**Wpłacone udziały rezerw premiowych:**		
	1	Za kupno lat służby		
	2	Przy przejściu od innego podmiotu ubezpieczającego		
IV		**Dochody z kapitałów:**		
	1	Odsetki od pożyczek hipotecznych		
	2	Odsetki od papierów wartościowych		
	3	Odsetki od wkładek w zakładach kredytowych i kasach oszczędności		
	4	Czysty przychód z realności		
	5	Inne dochody z kapitałów		
V		**Zysk z lokacyi kapitałów:**		
	1	Zysk na kursie:		
		książkowy		
		zrealizowany		
	2	Inny zysk		
VI		**Inne dochody** (z wyszczególnieniem wyższych pozycyi):		
	1	Należytości za uznanie		
	2			

obrotowy

Wzór B_1.

premiowych w 5letnich terminach. **B. Wydatki.**

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach			
			pojedyńczo		razem	
I		**Wypłaty wskutek przypadków ubezpieczenia:**				
	1	Rent nieudolności i rent na starość				
	2	Rent wdowich				
	3	Dodatków na wychowanie				
	4	Odpraw				
	5	Kosztów postępowania leczniczego				
II		**Wypłaty przy wyłączeniu:**				
	1	Udziałów rezerwy w przypadkach przejścia do innego ubezpieczenia				
	2	Zwrotów premii i rezerwy				
III		**Wydatki administracyjne (o ile możności szczegółowo):**				
		a) bieżące wydatki administracyjne				
		b) podatki i należytości				
IV		**Czynsze**				
V		**Strata na lokacyi kapitałów:**				
	1	Strata na kursie:				
		książkowa				
		zrealizowana				
	2	Inna strata				
VI		**Odpisania:**				
	1	Roszczeń				
	2	Premii				
	3	Innych aktywów				
VII		**Inne wydatki** (z wyszczególnieniem wyższych pozycyi):				
VIII		**Przeniesienia na rok następny:**				
	1	Czysty majątek				
	2	Rezerwa dla wyrównania chwiejnych wypłat				
	3	Inne rezerwy i zwroty				

Bi-

A. Aktywa. **zakładów zastępczych z obliczeniem rezerw**

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Stan kasy**		
II		**Rozporządzalne należytości w zakładach kredytowych**		
III		**Wkładki w pocztowej kasie oszczędności i kasach oszczędności**		
IV		**Realności**		
V		**Hipoteki**		
VI		**Papiery wartościowe**		
VII		**Należytości u innych podmiotów ubezpieczających**		
VIII		**Czynsze i najmy:**		
	1	Kwoty (części czynszów) zapadające w roku następnym według udziałów, przypadających na rok rachunkowy		
	2	Kwoty zaległe		
IX		**Inwentarz**		
X		**Inne aktywa**		

lans

Wzór B_2.

premiowych w 5letnich terminach.

B. Pasywa.

Liczba pozycyi			Kwoty w koronach	
			pojedyńczo	razem
I		**Rezerwa dla wyrównania chwiejnych wypłat** . .		. . . . .
II		**Inne rezerwy**		
	1	Rezerwa dla wyrównania chwiejności kursów	. . . . .	
	2	. . . . .	. . . . .	
	3	. . . . .	. . . . .	. . . . .
III		**Należytości innych podmiotów ubezpieczających** .		. . . . .
IV		**Długi hipoteczne**		. . . . .
V		**Inne pasywa**		. . . . .
VI		**Czysty majątek**		. . . . .
				. . . . .

Wzór 1.

Wykaz realności.

Oznaczenie poszczególnych realności	Wartość książkowa z końcem roku poprzedniego	Przyrost	Naprawy	Ubytek	Odpisania	Wartość książkowa z końcem roku przedsiębiorczego	Przy realnościach wolnych od podatków dalszy czas trwania tej wolności podatkowej	Zaoszczędzenia roczne podczas trwania wolności podatkowej	Przychód czysty		Długi hipoteczne, ciążące na realności	Stopa procentowa długów hipotecznych	Oprocentowanie nieobciążonej części realności
		w ciągu roku (kwota)							kwota	w procentach wartości książkowej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Wzór 2.

Wykaz hipotek.[1]

Bieżąca liczba rejestru hipotecznego podmiotu ubezpieczającego	Najbliższa zmiana w roku przedsiębiorczym [2]	Wyszczególnienie poszczególnych obciążonych realności	Wartość szacunkowa obciążonych realności	Długi poprzedzające pożyczkę hipoteczną podmiotu ubezpieczającego	Kwota dłużna	Przychód roczny	Stopa procentowa	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9

[1]) Podmioty ubezpieczające, obliczające corocznie rezerwę premiową, mogą wykazywać cały stan hipoteczny corocznie lub tylko co pięć lat. W ostatnim przypadku należy zapisać w wzorze całkowite stany hipoteczne w roku 1915 tudzież w każdym dalszym sprawozdawczym roku, podzielnym przez 5. W latach pośrednich należy oznaczać tylko przyrosty i ubytki w stanie majątkowym. Przytem należy jednak zmiany merytoryczne w ten sposób uwzględnić, by pozycya, która ma uledz zmianie była uwidoczniona z wszystkiemi datami w ubytku a pozycya, która uległa zmianie w przyroście. Dla pożyczek, zabezpieczonych poręczeniem funduszu pieczy mieszkaniowej, należy wypełnić odrębny wzór.

[2]) Przeznaczona dla zapisków władzy nadzorczej.

Wzór 3.

Wykaz papierów wartościowych.

Liczba bieżąca	Dokładne oznaczenie papierów wartościowych, uporządkowanych według gatunków	Stopa procentowa %	Wartość nominalna w oryginalnej walucie papierów wartościowych				Wartość nominalna w koronach		Wartość kursowa pieniądza		Uwagi
			Stan z końcem roku poprzedniego	Przyrost w roku przedsiębiorczym	Ubytek w roku przedsiębiorczym	Stan z końcem roku przedsiębiorczego	Stały kurs wymiany	Stan z końcem roku przedsiębiorczego	Kurs	Kwota	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Papiery wartościowe należy uporządkować według trzech gatunków, a mianowicie: według *a)* austryackich papierów państwowych; *b)* obligacyi pożyczek krajowych, listów zastawnych, zapisów długu krajów, banków krajowych i krajowych zakładów hipotecznych; *c)* innych papierów wartościowych.

Wzór 4a.

Stan osób $\frac{\text{płci męskiej}}{\text{płci żeńskiej}}$ $\frac{\text{ubezpieczonych}}{\text{wyłączonych}}$ *)

w oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego z końcem roku sprawozdawczego, według lat urodzenia.

Rok urodzenia	Ilość osób $\frac{\text{ubezpieczonych}}{\text{wyłączonych}}$ w klasie płacy						Suma		Przeciętny pobór minimalny (iloraz kolumny 9 i 8)
	I	II	III	IV	V	VI	$\frac{\text{osób ubezpieczonych}}{\text{osób wyłączonych}}$	poborów minimalnych (t. j. iloczynów, uzyskanych z pomnożenia kolumn 2.—7. przez najniższy wymiar odnośnej klasy płacy)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

*) Dla ubezpieczonych płci męskiej i żeńskiej tudzież wyłączonych płci męskiej i żeńskiej, należy sporządzać po jednym odrębnym wzorze (razem 4 wzory).

Wzór 4b.

Stan ubezpieczonych płci męskiej / żeńskiej *)

w oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego z końcem roku sprawozdawczego, według Biur krajowych Zakładu pensyjnego.

Biuro krajowe	Ilość ubezpieczonych w klasie płacy						Suma		Przeciętny pobór minimalny (iloraz kolumn 9 i 8)	Ilość służbodawców **)
	I	II	III	IV	V	VI	ubezpieczonych	poborów minimalnych (t. j. iloczynów, uzyskanych z pomnożenia kolumn 2.—7. przez najniższy wymiar odnośnej klasy płacy)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

*) Dla ubezpieczonych płci męskiej i żeńskiej należy wygotować po jednym odrębnym egzemplarzu.
**) Służbodawców, którzy zatrudniają ubezpieczonych płci męskiej i żeńskiej, należy liczyć tylko jeden raz i to w wzorze dla ubezpieczonych płci męskiej.

Stan ubezpieczenia w oddziale dla świadczeń wyższych z końcem roku sprawozdawczego.*)

Rodzaj ubezpieczenia	Ubezpieczenia bezpośrednie			Ubezpieczenia przyjęte do pokrycia zwrotnego	Razem	Z tych udzielono zwrotnego pokrycia	Netto	Dochody z premii z ubezpieczeń, zawartych w roku sprawozdawczym
	Ilość umów	Renta ubezpieczona	Roczna premia brutto	Renta ubezpieczona				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A. Ubezpieczenia za opłatą premii								
1. Renty nieudolności								
2. Renty na starość								
3. Renty nieudolności i renty na starość								
4. Renty wdowie								
5. Dodatki na wychowanie								
Suma....								
B. Ubezpieczenia za opłatą wkładek								
1. Renty nieudolności			—					
2. Renty na starość			—					
3. Renty nieudolności i renty na starość			—					
4. Renty wdowie			—					
5. Dodatki na wychowanie			—					
6. Renty zapadłe**)			—					
Suma....								

*) Przy rentach za opłatą wkładek należy w kol. 3., 5., 6., 7., 8. wstawić zamiast sum ubezpieczenia rezerwy premiowe.
**) Zaliczyć także renty zapadłe z ubezpieczeń za opłatę premii po osiągnięciu terminu zapadłości.

Wzór 5a.

Ruch w stanie ubezpieczonych płci męskiej / żeńskiej *)

w oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego według przyczyny przyrostu lub ubytku.

	Ilość ubezpieczonych w klasie płacy						Suma	
	I	II	III	IV	V	VI	ubezpieczonych	poborów minimalnych t. j. iloczynów, uzyskanych przez pomnożenie kolumn 2.—7. przez najniższy wymiar odnośnej klasy płacy)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Z końcem roku sprawozdawczego zostawali w obok przytoczonych klasach, a mianowicie:								
1. z przyrostu, powstałego przez rozpoczęcie się stosunku ubezpieczenia								
2. z przyrostu, powstałego przez kontynuowanie stosunku ubezpieczenia (ubezpieczenie to było przerwane z początkiem roku)								
3. z przyrostu, powstałego przez przejście od innego podmiotu ubezpieczającego								
4. z stanu z początkiem roku po przejściu z innej klasy płacy								
Ogólny przyrost . .								
Stan z końcem roku poprzedniego								
Razem . .								
Z końcem roku sprawozdawczego ustąpili ze stanu, istniejącego na początku roku, z obok wymienionych klas płacy, a mianowicie:								
1. przez śmierć								
2. przez zaistnienie renty nieudolności lub renty na starość								
3. przez przejście do innego podmiotu ubezpieczającego								
4. przez zgaśnięcie ubezpieczenia z innych powodów								
5. przez przejście do innej klasy płacy								
Ogólny ubytek . .								
Stan z końcem roku								

*) Dla ubezpieczonych płci męskiej i żeńskiej należy wygotować po jednym odrębnym wzorze.

Wzór 5b.

Ruch w stanie osób wyłączonych płci męskiej / żeńskiej *)

w oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego.

	Ilość osób wyłączonych z klasy płacy						Suma	
	I	II	III	IV	V	VI	wyłączonych	minimalnych poborów (t. j. iloczynów, uzyskanych przez pomnożenie kolumn 2.—7. przez najniższy wymiar odnośnej klasy)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Istniejący z końcem roku sprawozdawczego przyrost z stanu ubezpieczonych z początku roku tudzież osób, które w ciągu roku przystąpiły do ubezpieczenia, a z początkiem roku nie były ubezpieczone, jakoteż przyrost, uzyskany przez przejście osób wyłączonych przez inne podmioty ubezpieczające.....								
Stan z końcem roku poprzedniego.....								
Razem..								
Istniejący z końcem roku sprawozdawczego ubytek z stanu wyłączonych z końca roku poprzedniego.....								
przez ponowne wstąpienie w stosunek ubezpieczenia lub przez przekazanie wyłączonych innym podmiotom ubezpieczającym								
przez zaistnienie roszczeń ubezpieczenia lub przez upływ dwunastu lat po zgaśnięciu ubezpieczenia (bez uiszczenia należytości za uznanie).....								
Razem..								
Stan z końcem roku.....								

*) Dla osób wyłączonych płci męskiej i żeńskiej, należy wygotować po jednym odrębnym wzorze.

Wzór 5c.

Zmiany klas płacy w stanie ubezpieczonych płci męskiej / żeńskiej *)

w oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego, wynikające z porównania stanu z początkiem roku z stanem przy końcu roku sprawozdawczego.

Ilość przejść z klasy płacy	do klasy płacy						Ogólna ilość przejść	
	I	II	III	IV	V	VI	w roku sprawozdawczym	w roku poprzednim
I								
II								
III								
IV								
V								
VI								
Suma								

*) Dla ubezpieczonych płci męskiej i żeńskiej należy wygotować odrębny wzór.

Ruch w stanie ubezpieczonych

w oddziale dla świadczeń wyższych.*)

	Renta nieudolności		Renta na starość		Renta nieudolności i renta na starość		Renta wdowia		Dodatek na wychowanie	
	Ilość ubezpieczeń	Renta ubezpieczona	Ilość ubezpieczeń	Renta ubezpieczona	Ilość ubezpieczeń	Renta ubezpieczona	Ilość ubezpieczeń	Renta ubezpieczona	Ilość ubezpieczeń	Ubezpieczony dodatek na wychowanie
Stosunek bezpośredni:										
Przyrost:										
przez nowe przystąpienie.....										
„ reaktywowanie										
„ redukcyę										
„ zmianę.....										
Ogólny przyrost..										
Stan z końcem roku poprzedniego										
Razem..										
Ubytek:										
przez storno										
„ redukcyę										
„ zmianę.....										
„ śmierć ubezpieczonego..										
„ zajście przypadku ubezpieczenia.....										
„ inne powody										
Ogólny ubytek..										
Stan z końcem roku										

*) Wypełnić tylko dla ubezpieczeń za opłatą premii.

Wzór 5c.

Ruch w stanie pobierających rentę.[1])

	Renty nieudolności i renty na starość		Renty wdowie		Dodatki na wychowanie	
	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
Przyrost						
Stan przy końcu roku poprzedniego						
Razem .						
Ubytek przez śmierć						
Ubytek wskutek ukończenia wieku, do którego płaci się dodatki na wychowanie	—	—	—	—		
Ubytek z innych przyczyn						
Suma ubytku .						
Stan przy końcu roku						

[1]) Wypełnić i odpowiednio bliżej oznaczyć osobno dla pobierających rentę w oddziale dla ubezpieczeń obowiązkowych o rentach w pełnym wymiarze; osobno dla pobierających rentę w oddziale dla ubezpieczeń obowiązkowych o rentach w wymiarze zredukowanym a osobno dla pobierających rentę w oddziale dla świadczeń wyższych.

Wzór 6a.

Porównanie

ilości spodziewanej w ciągu okresu rachunkowego według obliczenia z rzeczywistą ilością przypadków nieudolności i przypadków śmierci pośród osób ubezpieczonych płci męskiej / żeńskiej *), które odbyły już okres wyczekiwania dla (ewentualnie zredukowanej) renty nieudolności.

(Okres rachunkowy obejmuje przeciąg czasu od ostatniego bilansu technicznego.)

Klasy wieku (od 5 do 5 lat)	Średni stan ubezpieczonych	Przypadki śmierci zaślubionych **)		Przypadki nieudolności			
				wskutek nieszczęśliwego przypadku		z innych przyczyn	
		których należało się spodziewać	które zaszłe	których należało się spodziewać	które zaszłe	których należało się spodziewać	które zaszłe
18—22							
23—27							
28—32							
33—37							
38—42							
43—47							
48—52							
53—57							
58—62							
63—67							
68—72							

*) Dla osób ubezpieczonych płci męskiej i żeńskiej należy wypełnić po jednym osobnym wzorze.
**) W wzorze dla ubezpieczonych płci żeńskiej nie należy wypełniać tej podwójnej kolumny.

Wzór 6b.

Porównanie

ilości przypadków śmierci pośród osób pobierających rentę, których według obliczenia spodziewać się należy w ciągu okresu rachunkowego, z ilością takich przypadków rzeczywiście zaszłych.

(Okres rachunkowy obejmuje przeciąg czasu od ostatniego bilansu technicznego.)

Klasy wieku (od 5 do 5 lat)	Średni stan uprawnionych do poboru		Przypadki śmierci		Średni stan uprawnionych do poboru renty wdowiej	Przypadki śmierci	
	renty nieudolności	renty na starość	których należało się spodziewać	które zaszłe		których należało się spodziewać	które zaszłe
18—22							
23—27							
28—32							
33—37							
38—42							
43—47							
48—52							
53—57							
58—62							
63—67							
68—72							
73—77							
78—82							
83—87							
88—92							
93—97							

Wzór 7.

Wynik finansowy z śmiertelności pobierających rentę w ciągu okresu rachunkowego.

(Okres rachunkowy obejmuje przeciąg czasu od ostatniego bilansu technicznego.)

Przez śmierć pobierających rentę w roku sprawozdawczym zostały uwolnione rezerwy premiowe:

I. w oddziale dla ubezpieczenia obowiązkowego:

	dla mężczyzn	dla kobiet (ubezpieczone osoby płci żeńskiej i wdowy)
rachunkowo	K	K . . . . .
istotnie	K	K . . . . .
Zysk (+) lub strata (—) z śmiertelności pobierających rentę	± K	± K . . . . .

II. w oddziale dla ubezpieczenia świadczeń wyższych:

rachunkowo	K	K . . . . .
istotnie	K	K . . . . .
Zysk (+) lub strata (—) z śmiertelności pobierających rentę	± K	± K . . . . .

Wzór 8.

Wykaz przypadków spornych w sprawie roszczeń o renty i odprawy, zawisłych w czasie okresu rachunkowego.

(Okres rachunkowy obejmuje przeciąg czasu od ostatniego bilansu technicznego.)

Liczba bieżąca	Imię i nazwisko ubezpieczonego	Sporny przedmiot ubezpieczenia	Sporna kwota	Przyczyna sporu	Wynik sporu
1	2	3	4	5	6

Wzór 9.

Spis

osób ubezpieczonych przez zawarcie umowy zastępczej według § 66., litera b) rozp. ces. z dnia 25. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 138, których ubezpieczenie zgasło z powodu wystąpienia z służby w ciągu 18—30 miesięcy przed końcem roku i do tego terminu nie zostało odnowione.

Liczba bieżąca	Imię i nazwisko ubezpieczonego	Data		Wiek w czasie zgaśnięcia ubezpieczenia w całych latach	Klasa płacy	Rezerwa premiowa przekazana stosownie do § 68., zdanie ostatnie, rozporządz. ces.
		początku ubezpieczenia	zgaśnięcia ubezpieczenia			
1	2	3	4	5	6	7

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1915. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	. . .	4	K	20	h	Rocznik	1871	za	. . .	4	K	—	h	Rocznik	1893	za	. . .	6	K	—	h
„	1850	„	. . .	10	„	50	„	„	1872	„	. . .	6	„	40	„	„	1894	„	. . .	6	„	—	„
„	1851	„	. . .	2	„	60	„	„	1873	„	. . .	6	„	60	„	„	1895	„	. . .	7	„	—	„
„	1852	„	. . .	5	„	20	„	„	1874	„	. . .	4	„	60	„	„	1896	„	. . .	7	„	—	„
„	1853	„	. . .	6	„	30	„	„	1875	„	. . .	4	„	—	„	„	1897	„	. . .	15	„	—	„
„	1854	„	. . .	8	„	40	„	„	1876	„	. . .	3	„	—	„	„	1898	„	. . .	6	„	—	„
„	1855	„	. . .	4	„	70	„	„	1877	„	. . .	2	„	—	„	„	1899	„	. . .	10	„	—	„
„	1856	„	. . .	4	„	90	„	„	1878	„	. . .	4	„	60	„	„	1900	„	. . .	7	„	—	„
„	1857	„	. . .	5	„	70	„	„	1879	„	. . .	4	„	60	„	„	1901	„	. . .	6	„	—	„
„	1858	„	. . .	4	„	80	„	„	1880	„	. . .	4	„	40	„	„	1902	„	. . .	7	„	50	„
„	1859	„	. . .	4	„	—	„	„	1881	„	. . .	4	„	40	„	„	1903	„	. . .	9	„	—	„
„	1860	„	. . .	3	„	40	„	„	1882	„	. . .	6	„	—	„	„	1904	„	. . .	5	„	—	„
„	1861	„	. . .	3	„	—	„	„	1883	„	. . .	5	„	—	„	„	1905	„	. . .	6	„	—	„
„	1862	„	. . .	2	„	80	„	„	1884	„	. . .	5	„	—	„	„	1906	„	. . .	12	„	—	„
„	1863	„	. . .	2	„	80	„	„	1885	„	. . .	3	„	60	„	„	1907	„	. . .	13	„	—	„
„	1864	„	. . .	2	„	80	„	„	1886	„	. . .	4	„	60	„	„	1908	„	. . .	9	„	—	„
„	1865	„	. . .	4	„	—	„	„	1887	„	. . .	5	„	—	„	„	1909	„	. . .	8	„	50	„
„	1866	„	. . .	4	„	40	„	„	1888	„	. . .	8	„	40	„	„	1910	„	. . .	8	„	40	„
„	1867	„	. . .	4	„	—	„	„	1889	„	. . .	6	„	—	„	„	1911	„	. . .	7	„	—	„
„	1868	„	. . .	4	„	—	„	„	1890	„	. . .	5	„	40	„	„	1912	„	. . .	12	„	50	„
„	1869	„	. . .	6	„	—	„	„	1891	„	. . .	6	„	—	„	„	1913	„	. . .	9	„	50	„
„	1870	„	. . .	2	„	80	„	„	1892	„	. . .	10	„	—	„								

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydan w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXC. — Wydana i rozesłana dnia 23. grudnia 1914.

Treść: № 349. Rozporządzenie w sprawie urzędowania Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Wiedniu.

349.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami skarbu i sprawiedliwości z dnia 22. grudnia 1914

w sprawie urzędowania Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Wiedniu.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Upoważnia się komisyę rewizyjną, wybraną według statutów Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego z siedzibą we Lwowie, do ustanowienia celem reprezentacyi Towarzystwa wydziału administracyjnego, składającego się z trzech członków i jednego zastępcy.

§ 2.

Uchwałę komisyi rewizyjnej w sprawie ustanowienia wydziału administracyjnego, wspomnianego w § 1., należy powziąć w sposób kollegialny; do jej ważności wymagana jest obecność przewodniczącego i wszystkich członków tudzież jednomyślność głosujących.

Komisya rewizyjna może w każdej chwili odwołać to ustanowienie, a wskutek takiego odwołania nie mogą dla Towarzystwa kredytowego ziemskiego urosnąć żadne zobowiązania do wynagrodzenia szkody.

§ 3.

Zakres działania wydziału administracyjnego, wspomnianego w § 1., jest wyłącznie ograniczony do następujących czynności:

1. Powzięcia uchwały w sprawie operacyi kredytowej celem wykupienia płatnych w dniu 31. grudnia 1914 kuponów 4%owych i 4½%owych listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego i wykonania tej uchwały, w szczególności wystawienia dokumentów, niezbędnych do zabezpieczenia hipotecznego potrzebnego kredytu;

2. zarządzenia w sprawie należności Towarzystwa kredytowego w instytucyach pieniężnych, które mają swą siedzibę poza obszarami, dotkniętymi bezpośrednio wydarzeniami wojennemi;

3. wypłaty płac i poborów zaopatrzenia przebywającym poza obszarami, dotkniętymi bezpośrednio wydarzeniami wojennemi, urzędnikom i sługom oraz pozostałym po nich członkom rodzin, z zachowaniem niezbędnych ostrożności;

4. zarządu przedmiotów majątkowych, będących w przechowaniu Towarzystwa kredytowego ziemskiego i przewiezionych do Wiednia, według zasad, ustanowionych co do sposobu postępowania z depozytami Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

§ 4.

Do urzędowania wydziału administracyjnego mają analogiczne zastosowanie postanowienia, zawarte w statucie Towarzystwa co do urzędowania

dyrekcyi z tą zmianą, iż wszelkie dokumenty, mocą których Towarzystwo kredytowe ziemskie przyjmuje na siebie zobowiązania, winny być podpisywane przez wszystkich członków wydziału administracyjnego jakoteż przez przewodniczącego komisyi rewizyjnej lub jego zastępcę, tudzież przez jednego członka tej komisyi.

Uprawnienie wyżej wymienionych osób do podpisywania, prawnie zobowiązującego, potwierdza komisarz rządowy, mianowany dla wykonywania nadzoru nad urzędowaniem Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Wiedniu.

§ 5.

Uprawnienie wydziału administracyjnego do reprezentacyi Towarzystwa kończy się z odpadnięciem spowodowanej wypadkami wojennymi przeszkody w wykonywaniu przez dyrekcyę Towarzystwa jej funkcyi we Wiedniu.

Dzień zgaśnięcia uprawnienia do reprezentacyi z strony wydziału administracyjnego ogłosi komisya rewizyjna w formie, przepisanej dla obwieszczeń Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

§ 6.

Kontrola nad Towarzystwem kredytowem ziemskiem i jego dyrekcyą, przysługująca według statutu radzie nadzorczej, przysługuje odnośnie do sposobu postępowania wydziału administracyjnego komisyi rewizyjnej.

Koszta, które urosną dla Towarzystwa kredytowego ziemskiego z powodu urzędowania we Wiedniu, podlegać będą zatwierdzeniu ze strony komisyi rewizyjnej.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.

Engel wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCI. — Wydana i rozesłana dnia 28. grudnia 1914.

Treść: (№ 350—353.) 350. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla miasta Frydeku na Śląsku i spowodowanej tem zmiany spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego, ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 4. października 1897. — 351. Obwieszczenie, dotyczące utworzenia Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla miasta Dzieczyna w Czechach i spowodowanej tem zmiany spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego, ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 4. października 1897. — 352. Rozporządzenie, dotyczące przeniesienia na c. k. Inspekcyę główną austryackich kolei żelaznych nadzoru pod względem finansowym nad kasami chorych dla ruchu prywatnych kolei żelaznych. — 353. Rozporządzenie, dotyczące zakazu rzezi bydła rogatego i świń, znajdujących się w wysokim stanie brzemiennym jakoteż ograniczenia rzezi cieląt i jałownika.

350.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. grudnia 1914,

dotyczące utworzenia Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla miasta Frydeku na Śląsku i spowodowanej tem zmiany spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego, ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 4. października 1897, Dz. u. p. Nr. 233.

Na zasadzie §§ 177. i 179. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, ustanawia się dla miasta Frydeku na Śląsku, od dnia 1. stycznia 1915 począwszy, osobną komisyę miejscową dla rozkładu podatku dochodowego, złożoną z 6 członków.

Dotychczasowy powiat szacunkowy „Polityczny powiat Frydek z miastem Frydkiem z wyłączeniem powiatu sądowego w Polskiej Ostrawie“ ma obecnie po wyłączeniu miasta Frydeku nosić nazwę „Sądowy Powiat Frydecki z wyłączeniem miasta Frydeku“. Liczbę członków komisyi dla tego powiatu szacunkowego oznacza się na 6.

W ślad zatem należy spis okręgów szacunkowych podatku dochodowego, ogłoszony obwieszczeniem Ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1897, Dz. u. p. Nr. 233, a zmieniony obwieszczeniami z dnia 24. października 1901, Dz. u. p. Nr. 173, i z dnia 19. grudnia 1903, Dz. u. p. Nr. 258, uzupełnić względnie sprostować w sposób następujący:

(Stronica 1353. części XCII. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 9. października 1897.)

1	2	3	4	5	6
Numer okręgu	Okrąg szacunkowy	Komisya		Siedziba komisyi	Ilość członków komisyi
		miejscowa	powiatowa		
2 *a*	Miasto Frydek	1	.	Starostwo w Frydeku	6
11	Sądowy powiat frydecki z wyłączeniem miasta Frydeku	.	1	Starostwo w Frydeku	6

Engel wlr.

351.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. grudnia 1914,

dotyczące utworzenia Komisyi miejscowej dla rozkładu podatku dochodowego dla miasta Dzieczyna w Czechach i spowodowanej tem zmiany spisu okręgów szacunkowych dla podatku dochodowego, ogłoszonego obwieszczeniem z dnia 4. października 1897, Dz. u. p. Nr. 233.

Na zasadzie §§ 177. i 179. ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, ustanawia się dla miasta Dzieczyna w Czechach od dnia 1. stycznia 1915 począwszy, osobną komisyę miejscową dla rozkładu podatku dochodowego, złożoną z 6 członków.

Z tą samą chwilą zmniejsza się liczbę członków komisyi szacunkowej dla powiatu politycznego dzieczyńskiego z wyłączeniem miast Dzieczyna i Podmokla jakoteż gminy Biela z 18 na 12.

W ślad za tem należy spis okręgów szacunkowych podatku dochodowego, ogłoszony obwieszczeniem Ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1897, Dz. u. p. Nr. 233, a zmieniony obwieszczeniem z dnia 12. listopada 1903, Dz. u. p. Nr. 232, uzupełnić względnie sprostować w sposób następujący:

(Strona 1348. i 1351. XCII. części Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 9. października 1897.)

1	2	3	4	5	6
Numer okręgu	Okrąg szacunkowy	Komisya		Siedziba komisyi	Ilość członków komisyi
		miejscowa	powiatowa		
35 *a*	Miasto Dzieczyn	1	.	Starostwo Dzieczyn	6
127	Powiat polityczny dzieczyński z wyłączeniem miast Dzieczyna i Podmokla tudzież gminy Biela	.	1	Starostwo Dzieczyn	12

Engel wlr.

352.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 22. grudnia 1914,

dotyczące przeniesienia na c. k. Inspekcyę główną austryackich kolei żelaznych nadzoru pod względem finansowym nad kasami chorych dla ruchu prywatnych kolei żelaznych.

Zmieniając częściowo § 3., ustęp 1., lit. *n*, instrukcyi służbowej dla c. k. Inspekcyi głównej austryackich kolei żelaznych, wydanej rozporządzeniem c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 28. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 130, przenosi się z dniem 1. stycznia 1915 zastrzeżony tem rozporządzeniem c. k. Ministerstwu kolei żelaznych nadzór pod względem finansowym nad kasami chorych prywatnych kolei żelaznych na c. k. Inspekcyę główną austryackich kolei żelaznych.

Stosownie do tego należy począwszy od wspomnianego dnia przedkładać zamknięcia rachunkowe i wykazy majątkowe wspomnianych kas chorych (Nakład Nr. 18., Urzęd. wiad. Nr. 3. z roku 1891) c. k. Inspekcyi głównej austryackich kolei żelaznych, a nie c. k. Ministerstwu kolei żelaznych.

Forster wlr.

353.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem handlu z dnia 23. grudnia 1914,

dotyczące zakazu rzezi bydła rogatego i świń, znajdujących się w wysokiem stanie brzemiennym jakoteż ograniczenia rzezi cieląt i jałownika.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się na czas nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, co następuje:

§ 1.

Krów, cielic i świń, które znajdują się w tak wysoko posuniętym stanie brzemiennym, iż stan ten widocznym jest dla osób, zajmujących się chowem, sprzedażą lub rzezią bydła, nie wolno — poza wypadkiem rzezi z konieczności — sprzedawać na rzeź lub też bić.

§ 2.

Cielęta płci żeńskiej i skastrowane, jakoteż cielice i woły do wieku $2^1/_2$ lat tudzież byczki i byki do wieku 2 lat wolno sprzedawać na rzeź lub bić tylko za zezwoleniem urzędowem. Wiek $2^1/_2$ lat poznaje się przez istnienie czterech, wiek 2 lat przez istnienie dwóch wielkich zębów siecznych.

Dla udzielania zezwolenia winna polityczna władza powiatowa w każdej odnośnej gminie ustanowić osobę znającą się na rzeczy. Dopóki nie nastąpi to ustanowienie, będzie funkcya ta wykonywana przez znającą się na rzeczy osobę, ustanowioną w myśl rozporządzenia z dnia 14. października 1914, Dz. u. p. Nr. 285, a w braku jej przez naczelnika tej gminy, w której znajduje się gospodarstwo hodowcy względnie poszczególnego rolnika, trzymającego bydło.

§ 3.

Postanowienia § 1. i § 2., ustęp 1., nie mają zastosowania do:

a) zwierząt, które sprowadzono na rzeź z zagranicy;

b) zwierząt, które dowodnie przed rozpoczęciem się mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia zakupiono w celu rzezi i w ciągu 8 dni doprowadzone zostaną do rzeźni, o ile przytem nie chodzi o cielęta, podpadające pod rozporządzenie z dnia 14. października 1914, Dz. u. p. Nr. 285;

c) zwierząt, które muszą być bite z konieczności.

§ 4.

Dla cieląt w wieku niższym niż 6 miesięcy należy hodowcy udzielić zezwolenia urzędowego celem rzezi lub sprzedaży na rzeź w takim razie, jeżeli on w ciągu ostatnich 6 miesięcy, licząc wstecz od dnia wniesienia prośby, conajmniej dwie trzecie cieląt, które mu przybyły, przeznaczył na hodowlę i jeżeli cielę, przeznaczone na rzeź, w dniu transportu wykazuje znamiona dojrzałego cielęcia to jest 8 całkowicie wykłutych zębów siecznych, otoczonych twardemi dziąsłami tudzież pępek zagojony.

§ 5.

Pozwolenia urzędowego (§ 2., ustęp 1.) można nadto udzielić hodowcy względnie rolnikowi, trzymającemu bydło z ważnych powodów.

Za takie powody należy uważać w szczególności:

1. Brak u cielęcia zdolności fizycznych do chowu;

2. choroby, wady i niedający się usunąć nędzny rozwój zwierząt;

3. brak potrzebnych ubikacyi do trwałego, choćby tylko od biedy wystarczającego umieszczenia dla zwierząt;

4. brak potrzebnej karmy;

5. tego rodzaju położenie ekonomiczne hodowcy względnie rolnika, trzymającego bydło, iż brak dochodu z sprzedaży spowodowałby dotkliwy uszczerbek w jego utrzymaniu lub w prowadzeniu przedsiębiorstwa.

Takiego pozwolenia nie wolno jednak udzielić dla cieląt, które nie wykazują wymienionych w § 4. znamion dojrzałego cielęcia.

§ 6.

W razie udzielenia pozwolenia urzędowego (§ 2., ustęp 1.) wyda się hodowcy względnie rolnikowi, trzymającemu bydło, poświadczenie, zaopatrzone liczbą bieżącą, które należy przy sprzedaży zwierzęcia udzielić kupującemu. W poświadczeniu tem należy podać okoliczności, które były miarodajne dla udzielenia pozwolenia a prócz tego odnośnie do cielic, wołów i byków wiek ich według stanu uzębienia. Organ urzędowy (§ 2.) winien udzielone zezwolenia wciągnąć do spisu według numerów porządkowych z wyszczególnieniem istotnej ich treści. Poświadczenie to odbierze oglądacz bydła i mięsa przy sposobności przedsiębrania rzezi. Oglądacz bydła i mięsa ma zbierać poświadczenia i każdego tygodnia oddawać je naczelnikowi tej gminy, w której dokonywa się rzezi. Naczelnik gminy ma poświadczenia przesyłać politycznej władzy powiatowej.

§ 7.

Polityczna władza powiatowa wykonywa prawo nadzoru nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia i może zarządzenia naczelnika gminy, względnie specyalnego funkcyonaryusza, ustanowionego po myśli § 2., ustęp 2., zmienić lub je uchylić.

Przeciw odmowie udzielenia pozwolenia na rzeź wolno wnieść zażalenie w ciągu 14 dni do politycznej władzy powiatowej. Polityczna władza powiatowa rozstrzyga zażalenia stanowczo w ciągu 8 dni po wysłuchaniu gminy.

§ 8.

Za przekroczenia niniejszego rozporządzenia będzie karała polityczna władza powiatowa grzywnami do 500 K, względnie aresztem do jednego miesiąca.

Prócz tego może polityczna władza powiatowa według swego ocenienia orzec zakaz rzezi i zarządzić odpowiednie umieszczenie lub także sprzedaż odnośnych zwierząt na koszta i niebezpieczeństwo właściciela.

Jeżeli przekroczenie popełnione zostanie w wykonywaniu przemysłu, można nadto, o ile zachodzą wymogi § 133. *b*, ustęp 1., lit. *a*, ordynacyi przemysłowej, odebrać uprawnienie przemysłowe.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1915.

Heinold wlr. **Schuster** wlr.

Zenker wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1914.

Treść: (№ 354. i 355.) 354. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące używania częściowych zapisów dłużnych pożyczki, którą księstwo Bukowiny ma zaciągnąć na podstawie zezwolenia, udzielonego ustawą krajową z dnia 11. kwietnia 1914, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 24, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych. — 355. Rozporządzenie, dotyczące uzupełnienia rozporządzenia z dnia 24. września 1914, którem z powodu zawikłań wojennych wydaje się postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek.

354.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 23. grudnia 1914,

dotyczące używania częściowych zapisów dłużnych pożyczki, którą księtwo Bukowiny ma zaciągnąć na podstawie zezwolenia, udzielonego ustawą krajową z dnia 11. kwietnia 1914, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 24, do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyjnych, pupilarnych i tym podobnych.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Częściowych zapisów dłużnych pożyczki, którą ma zaciągnąć księstwo Bukowiny na podstawie bukowińskiej ustawy krajowej z dnia 11. kwietnia 1914, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 24, w ogólnej kwocie
7,500.000 koron = 6,375.000 marek = 7,875.000 franków = 312.500 funtów szterlingów, można używać do korzystnego umieszczania kapitałów fundacyi, zakładów, zostających pod nadzorem publicznym, Urzędu pocztowych kas oszczędności, tudzież pieniędzy pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych a po kursie giełdowym, jednak nie powyżej wartości nominalnej na kaucye służbowe i handlowe.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom skarbu, sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 23. grudnia 1914.

Franciszek Józef wł*r.*

Stürgkh wł*r.*
Hochenburger wł*r.*
Forster wł*r.*
Trnka wł*r.*
Zenker wł*r.*
Georgi wł*r.*
Heinold wł*r.*
Hussarek wł*r.*
Schuster wł*r.*
Engel wł*r.*
Morawski wł*r.*

355.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości z dnia 24. grudnia 1914,

dotyczące uzupełnienia rozporządzenia z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 257, którem

z powodu zawikłań wojennych wydaje się postanowienia wyjątkowe w dziedzinie ochrony marek.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, o wpływie wydarzeń wojennych na czasokresy, terminy i postępowanie, zarządza się, co następuje:

Termin do odnowienia marek, wymienionych w § 1. rozporządzenia z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 257, przedłuża się do dnia 1. sierpnia 1915 włącznie.

Taki sam termin zastrzega się dla odnowienia marek, które według postanowień § 16. ustawy o ochronie marek z dnia 6. stycznia 1890, Dz. u. p. Nr. 19, należy odnowić w czasie między dniem 1. stycznia a dniem 30. czerwca 1915 włącznie.

Do udogodnień, wyszczególnionych w obydwóch poprzedzających ustępach, stosują się postanowienia §§ 2. do 4. rozporządzenia z dnia 24. września 1914, Dz. u. p. Nr. 257.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. **Trnka** wlr.

Schuster wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIII. — Wydana i rozesłana dnia 30. grudnia 1914.

Treść: (№ 356—358.) 356. Obwieszczenie o przystąpieniu Danii do układu waszyngtońskiego, dotyczącego Unii międzynarodowej dla ochrony własności przemysłowej, i o przystąpieniu Stanów Zjednoczonych Brazylii do tego układu, tudzież do układu waszyngtońskiego, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek. — 357. Rozporządzenie o wykonywaniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa. — 358. Rozporządzenie o przedłużeniu terminów do przedsiębrania czynności wekslowo- i czekowo-prawnych i o czasowem przedłużeniu godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu.

356.

Obwieszczenie Ministerstwa robót publicznych z dnia 28. grudnia 1914

o przystąpieniu Danii do układu waszyngtońskiego, dotyczącego Unii międzynarodowej dla ochrony własności przemysłowej, i o przystąpieniu Stanów Zjednoczonych Brazylii do tego układu, tudzież do układu waszyngtońskiego, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek.

Według oznajmienia c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych doniosła Dania szwajcarskiej radzie związkowej o swem przystąpieniu do układu Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej (Dz. u. p. Nr. 64 z roku 1913, pod I.), rewidowanego w Waszyngtonie w dniu 2. czerwca 1911.

Przystąpienie to, które rozciąga się również na wyspy owczarskie, a nie obejmuje natomiast Islandyi, Grenlandyi i duńskich Antyli, uzyskało moc obowiązującą z dniem 26. września 1914.

Nadto według oznajmienia c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych doniosły Stany Zjednoczone Brazylii szwajcarskiej radzie związkowej o swem przystąpieniu do układu Unii paryskiej dla ochrony własności przemysłowej, rewidowanego w Waszyngtonie w dniu 2. czerwca 1911 i do układu madryckiego, dotyczącego międzynarodowego rejestrowania marek fabrycznych lub handlowych, a rewidowanego w Waszyngtonie w dniu 2. czerwca 1911 (Dz. u. p. Nr. 64 z roku 1913, pod I. i II.).

Przystąpienie powyższe uzyskało moc obowiązującą z dniem 17. grudnia 1914.

Trnka wlr.

357.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 29. grudnia 1914

o wykonywaniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa.

Na zasadzie § 15. rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. września 1914, Dz. u. p. Nr. 247, o zaprowadzeniu nadzoru nad prowadzeniem przedsiębiorstwa, zarządza się:

§ 1.

Jako osobę nadzorującą należy ustanowić osobę nieposzlakowaną, godną zaufania i znającą się na prowadzeniu przedsiębiorstwa. Osoba nadzorująca nie może być funkcyonaryuszem, bliższym krewnym (§ 32. or. kon.) i konkurentem dłużnika.

Dłużnik i każdy z wierzycieli mogą w ciągu ośmiu dni po ustanowieniu osoby nadzorującej — a jeżeli ustanowienia dokonano przed dniem 1. stycznia 1915, do dnia 15. stycznia 1915 włącznie —, podając powody, przedłożyć w sądzie konkursowym wniosek na ustanowienie innej lub dalszej osoby nadzorującej. Ustanowienie nowej osoby nadzorującej należy podać publicznie do wiadomości.

§ 2.

Skoro okaże się, iż cel nadzoru nad przedsiębiorstwem, to jest uchronienie się przed konkursem, nie może być osiągnięty, ponieważ nie można spodziewać się, iż niewypłacalność dłużnika zostanie usunięta po ukończeniu wojny, wówczas należy uchylić nadzór nad przedsiębiorstwem (§ 10. rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. września 1914, Dz. u. p. Nr. 247).

Osoba nadzorująca winna, skoro tylko osiągnęła pogląd potrzebny nad stosunkami przedsiębiorstwa dłużnika, donieść o tem bezzwłocznie sądowi. Sąd może dla przygotowania swego rozstrzygnięcia przesłuchać osoby obznajomione i znawców, tudzież przeprowadzić dalsze dochodzenia.

§ 3.

Stosownie do artykułu II. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 337, wstępują w miejsce §§ 26. i 43., l. 2. i 4., starej ordynacyi konkursowej, powołanych w § 13. rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. września 1914, Dz. u. p. Nr. 247, §§ 44., tudzież 51., l. 2., i 52. nowej ordynacyi konkursowej. W miejsce § 1., ustęp 1., ustawy z dnia 9. stycznia 1869, Dz. u. p. Nr. 7, powołanego w § 12. rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. września 1914, Dz. u. p. Nr. 247, wszedł artykuł XIV., § 8., rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. grudnia 1914, Dz. u. p. Nr. 337.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Hochenburger wlr.

358.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu z dnia 29. grudnia 1914

o przedłużeniu terminów do przedsiębrania czynności wekslowo- i czekowo-prawnych i o czasowem przedłużeniu godzin dla wnoszenia protestów wekslowych w c. k. stołecznem i rezydencyjnem mieście Wiedniu.

Na zasadzie § 1. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 227, i artykułu I. ustawy z dnia 9. marca 1903, Dz. u. p. Nr. 60, zarządza się:

§ 1.

Przy wekslach i czekach, które są płatne w całości lub w części w miesiącach styczniu, lutym i marcu 1915, uważa się prezentowanie do zapłaty i podniesienie protestu jako dokonane w czasie należytym, jeżeli się je uskuteczni w ciągu dziesięciu dni powszednich po dniu zapadłości, nadto przy takich wekslach i czekach przedłuża się termin do zawiadomienia poprzednich indosantów na dziesięć dni powszednich.

§ 2.

W dzielnicach I. do IX. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia wolno wnosić protesty wekslowe, które podnieść należy w miesiącach styczniu, lutym i marcu 1915, w dniu płatności w czasie od 2. do 7. godziny wieczorem, a w pozostałych dniach powszednich w czasie od 9. godziny przed południem do godziny 7. wieczorem.

Poza tym czasem wolno wnosić protesty wekslowe tylko za zgodą obowiązanego z weksla; zgodę jego należy uwidocznić w proteście.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Hochenburger wlr.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCIV. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1914.

Treść: (№ 359. i 360.) 359. Rozporządzenie, dotyczące piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. — 360. Rozporządzenie, dotyczące drugiego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych. (Taksa dla kas chorych.)

359.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. grudnia 1914,

dotyczące piątego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, zarządza się, co następuje:

§ 1.

W miejsce cennika lekarstw, ogłoszonego rozporządzeniami ministeryalnemi z dnia 24. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 28, i z dnia 13. października 1914, Dz. u. p. Nr. 283, wstępuje dołączone piąte wydanie cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Heinold wlr.

Cennik lekarstw.

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Halerze
Acetanilidum	10	15
Acetphenetidinum	1	5
„	10	25
Acetum	100	15
„	200	25
„	500	45
Acetum aromaticum	100	45
„ „	200	70
„ „	500	135
Acetum pyrolignosum crudum	100	10
„ „ „	200	15
„ „ „	500	30
Acetum Scillae	10	5
„ „	100	45
Acidum aceticum concentratum	10	10
„ „ „	100	60
Acidum aceticum dilutum	10	5
„ „ „	100	25
Acidum arsenicosum	1	5
Acidum benzoicum	1	15
„ „	10	100
Acidum boricum	10	5
„ „	100	40
Acidum boricum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	45
„ „ „ „	200	70
Acidum carbolicum	10	10
„ „	100	55
„ „	200	85

	Gramy	Halerze
Acidum carbolicum liquefactum . .	10	5
„ „ „ . .	100	50
„ „ „ . .	200	75
„ „ „ . .	500	150
Acidum citricum	10	25
„ „	100	190
Acidum citricum in pulvere	10	25
„ „ „ „	100	210
Acidum hydrochloricum concentratum	10	5
„ „ „	100	40
Acidum hydrochloricum dilutum	10	5
„ „ „	100	25
Acidum lacticum	1	5
„ „	10	25
Acidum nitricum concentratum	10	5
„ „ „	100	50
Acidum nitricum fumans	10	10
„ „ „	100	80
Acidum phosphoricum	10	10
Acidum pyrogallicum	1	5
„ „	10	45
Acidum salicylicum	10	15
„ „	100	100
Acidum sulfuricum concentratum	10	5
„ „ „	100	45
Acidum sulfuricum dilutum	10	5
„ „ „	100	20
Acidum tannicum	10	20
„ „	100	150
Acidum tartaricum	10	15
„ „	100	110

	Gramy	Halerze
Acidum tartaricum in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	145
Adeps Lanae	10	10
„ „	100	90
Adeps Lanae hydrosus	10	10
„ „ „	100	70
Aether	10	15
„	100	130
„	200	195
„	500	390
Aether pro narcosi*)	100	300
Aether aceticus	10	15
„ „	100	105
Aether Petrolei	10	5
„ „	100	45
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 rurka po	15	120
Aethylum chloratum (Germanicum) 1 rurka po	100	450
Alcohol absolutus	100	110
Alga Carragen scissa	10	5
„ „ „	100	50
Aloë in pulvere grosso	100	60
„ „ „ „	200	90
Aloë in pulvere	10	10
„ „ „	100	80
Alumen	100	15
Alumen in pulvere	10	5
„ „ „	100	20
„ „ „	200	30

*) Wraz z brunatną flaszką, zaopatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Alumen in pulvere	500	60
Aluminium aceticum solutum	100	30
„ „ „	200	45
„ „ „	500	90
Aluminium sulfuricum	10	5
Ammonia	10	5
„	100	40
Ammonium aceticum solutum	10	10
„ „ „	100	55
Ammonium bromatum	10	25
„ „	100	180
Ammonium carbonicum	10	5
„ „	100	40
Ammonium chloratum	10	5
„ „	100	35
„ „	200	55
Amylium nitrosum	1	5
„ „	10	40
Amylum Oryzae in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	35
„ „ „ „	200	55
„ „ „ „	500	105
Amylum Tritici in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	35
„ „ „ „	200	55
„ „ „ „	500	105
Anetholum	1	10
„	10	75
Antipyrinum in pulvere	1	10
„ „ „	10	55

	Gramy	Halerzo
Antipyrinum Coffeino-citricum . . .	1	10
„ „ „ . . .	10	75
Antipyrinum salicylicum	1	5
„ „	10	40
Apomorphinum hydrochloricum . .	0·01	10
„ „ . . .	0·10	65
Aqua aromatica spirituosa	100	50
Aqua Aurantii florum	10	5
„ „ „	100	45
Aqua Calcis	100	5
„ „	500	15
Aqua carbolisata	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua carminativa	100	25
Aqua Chamomillae	100	30
Aqua Chlori	10	5
„ „	100	40
Aqua chloroformiata	100	40
„ „	200	60
Aqua Cinnamomi	100	40
Aqua destillata	100	5
„ „	500	15
Aqua Foeniculi	100	20
Aqua Goulardi	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua kresolica	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua Laurocerasi	10	10

	Gramy	Halerze
Aqua Laurocerasi	100	60
Aqua Menthae piperitae	100	40
Aqua plumbica	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Aqua Rosae	100	30
Araroba depurata	1	10
„ „	10	75
Argentum nitricum crystallisatum	1	25
„ „ „	10	195
Argentum nitricum cum Kalio nitrico	1	10
„ „ „ „ „	10	65
Argentum nitricum fusum	1	25
„ „ „	10	200
Arillus Myristicae	10	30
Atropinum sulfuricum	0·10	40
„ „	1	305
Axungia Porci	10	10
„ „	100	60
Balsamum Copaïvae	10	20
„ „	100	160
Balsamum Peruvianum	10	70
„ „	100	575
Balsamum Styrax liquidus	10	15
„ „ „	100	135
Balsamum Terebinthina	100	20
„ „	200	30
Balsamum Tolutanum	10	25

	Gramy	Halerze
Bismuthum subgallicum	10	65
„ „	100	510
Bismuthum subnitricum	1	10
„ „	10	80
„ „	100	630
Bismuthum subsalicylicum	1	10
„ „	10	85
Bolus alba in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	20
Bulbus Scillae scissus	10	10
Bulbus Scillae in pulvere	10	15
Calcium carbonicum praecipitatum	10	5
„ „ „	100	30
Calcium hypochlorosum	100	10
„ „	200	15
„ „	500	30
Calcium oxydatum in pulvere	100	10
Calcium oxysulfuratum solutum	100	40
„ „ „	200	60
Calcium phosphoricum	10	15
Calcium sulfuricum ustum	100	5
„ „ „	500	15
Camphora trita	10	30
„ „	100	235
Cantharides in pulvere	1	10
„ „ „	10	90
Carbo Ligni depuratus	10	5
„ „ „	100	20

	Gramy	Halerze
Carvonum	1	10
„	10	65
Castoreum in pulvere	0·10	20
„ „ „	1	140
Catechu in pulvere	10	30
„ „ „	100	220
Caules Dulcamarae scissi	100	15
Cera alba	10	20
„ „	100	155
Cera flava	10	15
„ „	100	135
Ceratum Cetacei	10	15
„ „	100	120
Ceratum fuscum	10	15
„ „	100	115
Cetaceum	10	10
„	100	85
Charta nitrata *)	1 arkusz	15
Charta sinapisata *)	1 płatek	10
„ „ *)	10 płatków	70
Chininum bisulfuricum	1	15
„ „	10	135
Chininum hydrochloricum	1	25
„ „	10	195
Chininum sulfuricum	1	20
„ „	10	160
Chininum tannicum	1	15
„ „	10	120
Chloralum hydratum	1	5
„ „	10	15

*) Wraz z dyspenzacyą.

	Gramy	Halerze
Chloroformium	10	15
„	100	100
„	200	150
„	500	300
Chloroformium pro narcosi*) . . .	100	295
Cinnamalum	1	5
„	10	45
Cocaïnum hydrochloricum	0·10	15
„ „	1	110
Codeïnum hydrochloricum	0·10	20
„ „	1	185
Coffeïnum	1	20
Coffeïnum Natrio-benzoicum	1	10
„ „ „	10	80
Collemplastrum adhaesivum	100 cm^2	20
„ „	500 cm^2	75
„ „	2000 cm^2	240
Collemplastrum salicylatum	100 cm^2	25
„ „	500 cm^3	100
„ „	2000 cm^2	280
Collodium	10	10
„	100	85
Collodium elasticum	10	10
„ „	100	90
Collyrium adstringens luteum	10	5
„ „ „	100	30
Cortex Cascarillae in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	125
Cortex Cascarillae in pulvere	10	20
Cortex Chinae in pulvere grosso	10	20
„ „ „ „ „	100	165

*) Wraz z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Cortex Chinae in pulvere	10	25
„ „ „ „	100	185
Cortex Cinnamomi in pulvere grosso	10	20
„ „ „ „ „	100	155
Cortex Cinnamomi in pulvere	10	20
Cortex Condurango in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	80
Cortex Frangulae scissus	10	5
„ „ „	100	30
Cortex Granati in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	90
Cortex Granati in pulvere	10	15
Cortex Quebracho in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	75
Cortex Quercus in pulvere grosso	100	25
Cortex Quercus in pulvere	10	5
Cortex Quillaiae in pulvere grosso	100	45
Cortex Rhamni Purshiani in pulvere grosso . .	10	10
„ „ „ „ „ „ . .	100	85
Cortex Viburni in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „ „	100	85
Cuprum sulfuricum	10	5
„ „	100	45
Cuprum sulfuricum in pulvere . . .	10	10
„ „ „ „ . . .	100	75
Electuarium lenitivum	10	15
„ „	100	125
Emplastrum adhaesivum	100 cm^2	10

	Gramy	Halerze
Emplastrum adhaesivum	500 cm^2	30
„ „	2000 cm^2	100
Emplastrum Cantharidum	10	40
„ „	100	300
Emplastrum Cantharidum perpetuum	10	35
„ „ „	100	280
Emplastrum Conii	10	15
„ „	100	135
Emplastrum Hydrargyri	10	20
„ „	100	170
Emplastrum Hydrargyri extensum	100 cm^2	25
„ „ „	500 cm^2	100
„ „ „	2000 cm^2	250
Emplastrum Meliloti	10	15
„ „	100	110
Emplastrum oxycroceum	10	60
„ „	100	490
Emplastrum Plumbi carbonici	10	15
„ „ „	100	105
Emplastrum Plumbi compositum	10	15
„ „ „	100	130
Emplastrum Plumbi hyperoxydati	10	10
„ „ „	100	90
Emplastrum Plumbi simplex	10	10
„ „ „	100	90
Emplastrum saponatum	10	15
„ „	100	135
Emplastrum saponatum extensum	100 cm^2	15
„ „ „	500 cm^2	60
„ „ „	2000 cm^2	150
Emplastrum saponatum salicylatum	10	20

	Gramy	Halerze
Emplastrum saponatum salicylatum . . .	100	170
Emplastrum saponatum salicylatum extensum .	100 cm^2	20
„ „ „ „ .	500 cm^2	80
„ „ „ „ .	2000 cm^2	200
Eugenolum	1	10
„	10	70
Extractum Aloës	1	5
„ „	10	40
Extractum Belladonnae	1	30
„ „	10	225
Extractum Calami aromatici	1	15
„ „ „	10	125
Extractum Calumbae	1	35
„ „	10	285
Extractum Cannabis Indicae	1	90
Extractum Centaurii minoris	1	10
„ „ „	10	70
Extractum Chinae	1	25
„ „	10	195
Extractum Chinae fluidum	10	45
„ „ „	100	355
Extractum Colae fluidum	10	40
„ „ „	100	325
Extractum Colocynthidis	1	25
Extractum Condurango fluidum	10	35
„ „ „	100	260
Extractum Cubebae	1	55
„ „	10	420
Extractum Dulcamarae	1	10
„ „	10	75
Extractum Filicis maris	1	55

	Gramy	Halerze
Extractum Filicis maris	10	430
Extractum Fungi Secalis	1	25
„ „ „	10	205
Extractum Fungi Secalis fluidum . .	10	35
„ „ „ „ . .	100	295
Extractum Gentianae	1	5
„ „	10	50
Extractum Graminis	10	40
Extractum Granati	1	20
„ „	10	140
Extractum Hamamelidis fluidum . .	10	30
„ „ „ . .	100	250
Extractum Hydrastidis fluidum . . .	10	240
„ „ „ . . .	100	1935
Extractum Hyoscyami	1	25
„ „	10	185
Extractum Liquiritiae	10	35
Extractum Liquiritiae venale depuratum in pulvere	10	15
„ „ „ „ „ „	100	120
Extractum Opii	0·1	10
„ „	1	60
„ „	10	470
Extractum Pomi ferratum	1	5
„ „ „	10	20
Extractum Quassiae	1	25
Extractum Quebracho fluidum	10	30
„ „ „	100	250
Extractum Ratanhiae	1	30
„ „	10	250
Extractum Rhamni Purshiani fluidum	10	40
„ „ „ „	100	320
Extractum Rhei	1	15

	Gramy	Halerze
Extractum Rhei	10	115
Extractum Rhei compositum	1	20
„ „ „	10	145
Extractum Scillae	1	10
„ „	10	60
Extractum Strychni	1	35
Extractum Taraxaci	10	65
Extractum Trifolii fibrini	10	75
Extractum Viburni fluidum	10	35
„ „ „	100	265
Ferrum carbonicum saccharatum	10	10
„ „ „	100	95
Ferrum citricum chiniatum	10	60
Ferrum hydrooxydatum dialysatum liquidum . .	10	10
„ „ „ „ . .	100	60
Ferrum lacticum	10	15
„ „	100	125
Ferrum oxydatum saccharatum	10	15
„ „ „	100	110
Ferrum pulveratum	10	10
„ „	100	65
Ferrum reductum	10	20
Ferrum sesquichloratum crystallisatum	10	10
„ „ „	100	55
Ferrum sesquichloratum solutum	10	5
„ „ „	100	40
Ferrum sulfuricum praecipitatum	10	10
„ „ „	100	55

	Gramy	Halerze
Flores Arnicae scissi	10	10
„ „ „	100	80
Flores Caryophylli in pulvere	10	25
Flores Chamomillae Romanae	10	15
„ „ „	100	100
Flores Chamomillae vulgaris	10	10
„ „ „	100	95
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „ „	100	110
„ „ „ „ „ „	200	165
„ „ „ „ „ „	500	330
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere	10	15
Flores Cinae in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	130
Flores Cinae in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	150
Flores Croci	1	60
Flores Croci in pulvere	1	70
Flores Koso scissi	10	15
„ „ „	100	115
Flores Koso in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	140
Flores Lavandulae	10	20
„ „	100	145
Flores Malvae	10	10
„ „	100	90
Flores Rhoeados scissi	10	15
„ „ „	100	120
Flores Rosae scissi	10	30
Flores Sambuci	10	10
„ „	100	75

	Gramy	Halerze
Flores Tiliae scissi	10	15
„ „ „	100	120
Flores Verbasci	10	20
„ „	100	145
Folia Althaeae scissa	100	30
Folia Aurantii scissa	10	10
„ „ „	100	70
Folia Belladonnae scissa	10	15
„ „ „	100	115
Folia Belladonnae in pulvere	10	20
Folia Digitalis scissa	10	10
Folia Digitalis in pulvere	10	15
Folia Farfarae scissa	100	25
Folia Hamamelidis scissa	10	10
„ „ „	100	60
Folia Hyoscyami scissa	10	15
Folia Hyoscyami in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	110
Folia Iaborandi scissa	10	20
Folia Iuglandis scissa	100	35
Folia Malvae scissa	100	45
Folia Melissae scissa	10	10
„ „ „	100	85
Folia Menthae piperitae scissa	10	15
„ „ „ „	100	115
Folia Menthae piperitae in pulvere	10	20
Folia Rosmarini scissa	100	50
Folia Salviae scissa	10	10
„ „ „	100	55
Folia Salviae in pulvere	10	10
Folia Sennae scissa	10	10

	Gramy	Halerze
Folia Sennae scissa	100	75
Folia Sennae in pulvere	10	15
Folia Sennae praeparata	10	30
Folia Stramonii scissa	10	10
Folia Taraxaci scissa	100	25
Folia Theae	10	50
Folia Trifolii fibrini scissa	100	45
Folia Trifolii fibrini in pulvere	10	10
Folia Uvae ursi scissa	100	50
Formaldehydum solutum	10	10
„ „	100	60
„ „	200	90
„ „	500	180
Fructus Anisi stellati in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „ „	100	125
Fructus Anisi stellati in pulvere	10	20
Fructus Anisi vulgaris	100	40
Fructus Anisi vulgaris in pulvere grosso	100	50
„ „ „ „ „ „	200	75
Fructus Anisi vulgaris in pulvere	10	10
Fructus Capsici sine semin. in pulvere	10	15
Fructus Cardamomi excort. in pulvere grosso	10	80
Fructus Carvi	100	40
Fructus Carvi in pulvere grosso	100	55
„ „ „ „ „	200	85
Fructus Carvi in pulvere	10	10
Fructus Cassiae Fistulae	100	50
Fructus Colocynthidis in pulvere	1	5
Fructus Coriandri	100	25
Fructus Cubebae in pulvere	10	25
Fructus Foeniculi	100	40

	Gramy	Halerze
Fructus Foeniculi in pulvere grosso	100	55
„ „ „ „ „	200	85
„ „ „ „ „	500	165
Fructus Foeniculi in pulvere	10	10
Fructus Iuniperi in pulvere grosso	100	30
„ „ „ „ „	200	45
„ „ „ „ „	500	90
Fructus Lauri in pulvere grosso	100	25
„ „ „ „ „	200	40
„ „ „ „ „	500	75
Fructus Myrtilli	10	10
„ „	100	75
Fructus Papaveris in pulvere grosso	10	15
Fructus Piperis nigri in pulvere	10	15
Fructus Sennae	10	15
„ „	100	120
Fructus Tamarindi	10	10
„ „	100	60
Fructus Vanillae	1	20
Fungus igniarius	10	20
Fungus Laricis in pulvere	10	10
Fungus Secalis	10	20
Fungus Secalis in pulvere	1	10
„ „ „ „	10	65
Gallae in pulvere grosso	10	10
„ „ „ „	100	90
Gelatina animalis alba	10	15

	Gramy	Halerze
Glandulae Lupuli	1	30
„ „	10	255
Globuli martiales	1 sztuka	30
Glycerinum	10	10
„	100	85
Guaiacolum carbonicum	1	10
„ „	10	55
Guarana in pulvere	1	15
„ „ „	10	110
Gummi Acaciae in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	140
Gummiresina Ammoniacum in pulvere grosso	10	15
„ „ „ „ „	100	115
Gummiresina Ammoniacum in pulvere	10	15
Gummiresina Asa foetida in pulvere	10	45
Gummiresina Euphorbium in pulvere	10	15
Gummiresina Galbanum in pulvere	10	35
Gummiresina Gutti in pulvere	1	5
Gummiresina Myrrha in pulvere	10	20
Gummiresina Olibanum in pulvere	10	15
Herba Absinthii scissa	100	30
Herba Absinthii in pulvere	10	10
Herba Adonidis scissa	10	5
„ „ „	100	45
Herba Cannabis Indicae scissa	10	50
Herba Centaurii minoris scissa	100	50
Herba Chenopodii scissa	10	10

	Gramy	Halerze
Herba Chenopodii scissa	100	60
Herba Conii scissa	10	10
Herba Conii in pulvere grosso	10	10
Herba Convallariae scissa	10	10
Herba Equiseti scissa	100	25
Herba Galeopsidis scissa	10	10
„ „ „	100	55
Herba Herniariae scissa	10	10
„ „ „	100	55
Herba Lobeliae scissa	10	15
Herba Maioranae scissa	10	10
Herba Meliloti scissa	100	20
Herba Meliloti in pulvere	10	5
Herba Millefolii scissa	100	45
Herba Origani scissa	100	40
Herba Polygoni scissa	100	40
Herba Sabinae scissa	10	10
Herba Sabinae in pulvere	10	15
Herba Serpylli scissa	100	35
Herba Violae tricoloris scissa	100	65
Hydrargyrum	10	25
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	1	5
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	10	40
Hydrargyrum biehloratum corrosivum in pulvere	1	5
Hydrargyrum biehloratum corrosivum in pulvere	10	25
Hydrargyrum chloratum mite	1	5
„ „ „	10	30
Hydrargyrum iodatum flavum	1	10

	Gramy	Halerze
Hydrargyrum oxydatum flavum . . .	1	10
Hydrargyrum tannicum oxydulatum	1	20
Hydrogenium hyperoxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Hydromel infantum	10	10
„ „	100	85
Ichthyocolla	10	95
Infusum Sennae cum Manna	10	10
„ „ „ „	100	70
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	1	15
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	10	125
Iodum	1	15
„	10	110
Kalium aceticum solutum	10	10
„ „ „	100	65
Kalium bromatum	10	20
„ „	100	150
„ „	200	225
Kalium bromatum in pulvere	10	20
„ „ „ „	100	165
„ „ „ „	200	250
Kalium carbonicum crudum	100	35
Kalium carbonicum purum	10	10

	Gramy	Halerze
Kalium carbonicum purum	100	65
Kalium chloricum crystallisatum et in pulvere .	10	5
„ „ „ „ „ „ .	100	40
Kalium hydrooxydatum	10	10
„ „	100	90
Kalium hydrooxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Kalium hydrotartaricum in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	85
Kalium hypermanganicum	10	5
„ „	100	50
Kalium iodatum	10	90
„ „	100	725
Kalium Natrio-tartaricum	10	10
„ „ „	100	60
Kalium Natrio-tartaricum in pulvere	10	10
„ „ „ „ „	100	65
Kalium nitricum	10	5
„ „	100	35
Kalium nitricum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	45
Kalium sulfuratum pro balneo	100	15
„ „ „ „	200	25
Kamala	1	5
„	10	35
Kreosotum	1	5
„	10	20
Kreosotum carbonicum	10	35
„ „	100	280
Kresolum	10	20
„	100	140

	Gramy	Halerze
Kresolum liquefactum	10	15
„ „	100	130
Lichen Islandicus scissus	100	25
Lignum Guaiaci scissum	10	5
„ „ „	100	35
Lignum Haematoxyli scissum	100	25
Lignum Iuniperi scissum	100	15
Lignum Quassiae scissum	10	5
„ „ „	100	35
Lignum Quassiae in pulvere	10	10
Lignum Santali rubrum scissum	10	5
„ „ „ „	100	30
Linimentum ammoniatum	10	10
„ „	100	55
Linimentum saponato-camphoratum	10	10
„ „ „	100	90
Liquor acidus Halleri	10	10
Liquor Ammoniae anisatus	10	10
Liquor Capsici compositus	10	15
„ „ „	100	110
Lithium carbonicum	1	5
„ „	10	45
Lycopodium	10	25
„	100	185

	Gramy	Halerze
Magnesium carbonicum in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	55
Magnesium citricum effervescens	10	25
Magnesium oxydatum	10	15
„ „	100	130
Magnesium sulfuricum	100	20
„ „	200	30
„ „	500	60
Magnesium sulfuricum siccum	100	30
Manna	10	25
„	100	205
Mel depuratum	10	10
„ „	100	90
Mentholum	1	15
„	10	120
Mixtura oleoso-balsamica	10	20
„ „ „	100	160
Morphinum diacetylicum	0·01	5
„ „	0·10	20
Morphinum hydrochloricum	0·10	20
„ „	1	170
Mucilago Gummi Acaciae	10	10
„ „ „	100	60
Naphtalinum	10	10
„	100	75
β Naphtolum	10	15
„	100	120
Natrium benzoicum	10	15
Natrium boracicum in pulvere	10	5

	Gramy	Halerze
Natrium boracicum in pulvere	100	45
Natrium bromatum	10	20
„ „	100	170
„ „	200	255
Natrium carbonicum	100	20
Natrium carbonicum siccum in pulvere	10	5
„ „ „ „ „	100	50
Natrium chloratum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	35
Natrium hydrocarbonicum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	15
Natrium hydrooxydatum	10	15
„ „	100	105
Natrium hydrooxydatum solutum	10	5
„ „ „	100	45
Natrium iodatum	10	105
„ „	100	820
Natrium phosphoricum	10	5
Natrium phosphoricum siccum in pulvere	10	15
Natrium salicylicum in pulvere	10	15
„ „ „ „	100	100
Natrium silicicum solutum	100	25
„ „ „	200	40
„ „ „	500	75
Natrium sulfuricum	100	15
Natrium sulfuricum siccum in pulvere	10	5
„ „ „ „ „	100	35

	Gramy	Halerze
Oleum Amygdalarum	10	30
„ „	100	255
Oleum Aurantii florum	0·10	20
Oleum Aurantii pericarpii	1	10
Oleum Betulae empyreumaticum	10	5
„ „ „	100	30
Oleum Cacao	10	25
Oleum Caiuputi	1	5
Oleum camphoratum	10	15
„ „	100	115
Oleum Citri	1	10
Oleum Crotonis	1	5
Oleum Foeniculi	1	10
Oleum Hyoscyami foliorum coctum	10	10
„ „ „ „	100	95
Oleum Iecoris Aselli	100	50
„ „ „	200	75
„ „ „	500	150
Oleum Iuniperi	10	50
Oleum Iuniperi empyreumaticum	10	5
Oleum Lauri	10	10
„ „	100	80
Oleum Lavandulae	1	15
Oleum Lini	100	45
„ „	200	70
„ „	500	135
Oleum Macidis	1	5
Oleum Menthae piperitae	1	15
Oleum Myristicae expressum	1	5
„ „ „	10	30
Oleum Olivae	100	70

	Gramy	Halerze
Oleum Olivae	200	105
Oleum phosphoratum	10	15
Oleum Pini Pumilionis	1	5
„ „ „	10	40
Oleum Resinae empyreumaticum	100	30
Oleum Ricini	100	90
„ „	200	135
Oleum Rosae	0·10	75
Oleum Rosmarini	1	5
Oleum Santali	1	20
„ „	10	160
Oleum Sesami	100	55
„ „	200	85
„ „	500	165
Oleum Sinapis aethereum	1	20
Oleum Terebinthinae	10	5
„ „	100	45
Oleum Terebinthinae rectificatum	10	10
„ „ „	100	60
Oleum Valerianae	1	20
Opium in pulvere	1	25
Oxymel Scillae	10	15
Oxymel simplex	10	10
Paleae haemostaticae	1	5
Paraffinum liquidum	100	35
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1/2 grama Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	65

	Gramy	Halerze
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1 gram Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	75
Pastilli Ipecacuanhae	10 „	15
„ „	100 „	110
Pastilli Natrii hydrocarbonici	10 „	15
„ „ „	100 „	110
Pastilli Santonini	10 „	45
Pepsinum	1	5
„	10	25
Pericarpium Aurantii scissum	10	15
Phenylum salicylicum	10	20
Phosphorus	1	5
Physostigminum salicylicum	0·01	15
„ „	0·10	120
Pilocarpinum hydrochloricum . . .	0·01	5
„ „ . . .	0·10	25
Pilulae Acidi arsenicosi compositae	10 sztuk	10
„ „ „ „	100 „	70
Pilulae Ferri carbonici	10 „	10
„ „ „	100 „	75
Pilulae Kreosoti	10 „	15
„ „	100 „	100
Pilulae laxantes	10 „	10
„ „	100 „	85
Pix liquida	100	20
Placenta seminum Lini pulverata	100	10
„ „ „ „	200	15
„ „ „ „	500	30
Plumbum aceticum	10	5
„ „	100	40

	Gramy	Halerze
Plumbum aceticum siccum in pulvere	10	10
Plumbum aceticum basicum solutum	10	5
„ „ „ „	100	35
Plumbum carbonicum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	30
Plumbum hyperoxydatum rubrum in pulvere . .	10	5
„ „ „ „ „ . .	100	25
Plumbum iodatum	10	90
Plumbum oxydatum in pulvere	10	5
„ „ „ „	100	30
Potio Magnesii citrici effervescens	dawka	85
Protargolum	1	50
„	10	380
Pulpa Cassiae Fistulae	10	10
„ „ „	100	95
Pulpa Prunorum	10	10
„ „	100	70
Pulpa Tamarindi depurata	10	20
„ „ „	100	150
Pulvis aërophorus	10 dawek	60
Pulvis aërophorus Seidlitzensis	10 „	150
Pulvis dentifricius albus	10	10
„ „ „	100	60
Pulvis dentifricius niger	10	10
Pulvis gummosus	10	15
Pulvis Ipecacuanhae opiatus	1	5
„ „ „	10	45
Pulvis Liquiritiae compositus	10	10
„ „ „	100	80
Radix Althaeae scissa	100	65

	Gramy	Halerze
Radix Althaeae in pulvere	10	15
Radix Althaeae in pulvere grosso (II^da)	100	30
„ „ „ „ „ („)	200	45
Radix Angelicae scissa et in pulvere grosso . .	100	75
Radix Angelicae in pulvere	10	10
Radix Arnicae scissa	10	15
„ „ „	100	110
Radix Bardanae scissa	10	10
Radix Belladonnae in pulvere . . .	10	10
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	100	30
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	200	45
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	500	90
Radix Calami aromatici in pulvere	10	5
Radix Calumbae scissa	100	55
Radix Calumbae in pulvere	10	10
Radix Filicis maris in pulvere grosso	100	80
Radix Filicis maris in pulvere	10	15
Radix Gentianae scissa et in pulvere grosso . .	100	45
„ „ „ „ „ „ „ . .	200	75
Radix Gentianae in pulvere	10	10
Radix Graminis scissa	100	20
Radix Hydrastidis in pulvere grosso	10	205
Radix Ipecacuanhae in pulvere grosso	1	15
„ „ „ „ „	10	130
Radix Ipecacuanhae in pulvere . . .	1	20
„ „ „ „ . . .	10	150
Radix Iridis in pulvere	10	15
Radix Ialapae in pulvere grosso . .	100	135

	Gramy	Halerze
Radix Ialapae in pulvere	10	20
Radix Liquiritiae scissa	100	25
Radix Liquiritiae mundata in pulvere grosso . .	100	75
„ „ „ „ „ „ . .	200	115
„ „ „ „ „ „ . .	500	225
Radix Liquiritiae mundata in pulvere	10	10
Radix Ononidis scissa	100	45
Radix Petroselini scissa	100	55
Radix Pyrethri scissa	100	65
Radix Ratanhiae scissa	10	10
„ „ „	100	75
Radix Ratanhiae in pulvere	10	15
Radix Rhei in pulvere grosso	10	40
Radix Rhei in pulvere	10	40
Radix Salep in pulvere grosso	10	30
Radix Salep in pulvere	10	35
Radix Sarsaparillae scissa	10	30
„ „ „	100	220
Radix Sassafras scissa	100	45
Radix Senegae scissa	10	40
Radix Taraxaci scissa	100	40
Radix Valerianae scissa et in pulvere grosso . .	100	45
„ „ „ „ „ „ . .	200	70
Radix Valerianae in pulvere	10	10
Radix Zedoariae scissa	100	40
Radix Zedoariae in pulvere	10	10
Radix Zingiberis in pulvere grosso	100	70
Radix Zingiberis in pulvere	10	10
Resina Benzoë in pulvere	10	60
Resina Colophonium	100	15
Resina Damar	10	10

	Gramy	Halerze
Resina elastica depurata	10	160
Resina Elemi	10	5
Resina Guaiaci in pulvere	10	20
Resina Ialapae	1	40
„ „	10	320
Resina Mastix in pulvere	10	60
Resina Podophylli	1	15
Resina Sandaraca in pulvere	10	15
Resorcinum	10	30
Roob Iunipéri	10	25
„ „	100	180
Roob Sambuci	10	10
„ „	100	85
Saccharinum	1	10
„	10	60
Saccharum in pulvere	100	40
Saccharum Lactis in pulvere	10	10
„ „ „ „	100	55
Santoninum	0·10	10
Sapo kalinus	100	30
„ „	200	45
„ „	500	90
Sapo medicinalis in pulvere	10	15
Sebum ovile	100	55
Sebum salicylatum	10	15
Semen Amygdali amarum	10	15
Semen Amygdali dulce	100	110
Semen Colae in pulvere	10	10

	Gramy	Halerze
Semen Colchici	10	10
Semen Foeni graeci pulveratum	100	15
„ „ „ „	200	25
Semen Lini	100	15
Semen Lini pulveratum	100	20
„ „ „	200	30
Semen Myristicae in pulvere	10	25
Semen Quercus tostum pulveratum	100	20
Semen Sabadillae in pulvere	10	10
Semen Sinapis pulveratum	100	40
Semen Strophanthi	1	5
Semen Strychni in pulvere	10	15
Solutio arsenicalis Fowleri	1	5
„ „ „	10	20
Solutio Ferri chlorati spirituoso-aetherea	10	10
Species Althaeae	100	50
Species amaricantes	100	70
Species aromaticae	100	95
Species aromaticae ad cataplasma	100	110
Species diureticae	100	45
Species emollientes	100	35
Species emollientes ad cataplasma	100	45
Species laxantes	10	25
„ „	100	180
Species Lignorum	100	60
Species pectorales	100	45
Spiritus Aetheris	10	10
„ „	100	85
Spiritus Anisi	10	10
„ „	100	85
Spiritus aromaticus	10	15

	Gramy	Halerze
Spiritus aromaticus	100	115
Spiritus camphoratus	100	70
„ „	200	105
Spiritus Carvi	10	10
„ „	100	85
Spiritus Formicarum	10	15
„ „	100	100
Spiritus Iuniperi	10	10
„ „	100	80
Spiritus Lavandulae	10	15
„ „	100	110
Spiritus Menthae piperitae	10	15
„ „ „	100	105
Spiritus Rosmarini	10	10
„ „	100	85
Spiritus saponatus	100	70
„ „	200	105
Spiritus Saponis kalini	100	75
„ „ „	200	115
Spiritus Sinapis	10	10
„ „	100	90
Spiritus Vini	100	65
Spiritus Vini Cognac (Gallicus)	10	25
„ „ „ „	100	210
Spiritus Vini dilutus	100	50
Stearinum	10	10
Stibium Kalio-tartaricum in pulvere	1	5
„ „ „ „ „	10	15
Stibium sulfuratum aurantiacum	1	5
„ „ „	10	25
Stibium sulfuratum nigrum in pulvere	10	10

	Gramy	Halerze
Stibium sulfuratum nigrum in pulvere	100	65
Strychninum nitricum	0·10	5
Sulfonalum	10	75
Sulfur depuratum	10	5
„ „	100	35
Sulfur praecipitatum	10	5
Suppositoria Glycerini 3 gramowe lub 2 gramowe	1 sztuka	10
Syrupus Althaeae	10	5
„ „	100	40
Syrupus amygdalinus	10	15
„ „	100	100
Syrupus Aurantii	10	10
„ „	100	65
Syrupus Aurantii florum	10	10
Syrupus Cinnamomi	10	10
Syrupus Ferri iodati	10	15
„ „ „	100	120
Syrupus Ipecacuanhae	10	15
Syrupus Menthae	10	10
Syrupus Mororum	10	10
„ „	100	65
Syrupus opiatus	10	10
Syrupus Rhei	10	10
Syrupus Ribium	10	10
„ „	100	55
Syrupus Rubi Idaei	10	5
„ „ „	100	50
Syrupus Senegae	10	10
Syrupus Sennae compositus	10	10
„ „ „	100	60
Syrupus simplex	100	40

	Gramy	Halerze
Talcum in pulvere	100	15
Tannalbinum	1	15
„	10	115
Tela sericea adhaesiva	100 cm^2	35
„ „ „	500 cm^2	140
Theobrominum	1	25
Theobrominum Natrio-salicylicum	1	15
„ „ „	10	120
Thymolum	1	15
„	10	105
Tinctura Absinthii composita	10	10
„ „ „	100	90
Tinctura Aloës composita	10	10
„ „ „	100	90
Tinctura amara	10	10
„ „	100	75
Tinctura Arnicae	10	15
„ „	100	100
Tinctura aromatica	10	15
„ „	100	115
Tinctura Aurantii	10	15
„ „	100	105
Tinctura Belladonnae foliorum	10	20
Tinctura Benzoës	10	20
„ „	100	175
Tinctura Calami aromatici	10	10
„ „ „	100	85
Tinctura Cantharidum	10	25
Tinctura Cascarillae	10	15
Tinctura Castorei	1	45
„ „	10	340

	Gramy	Halerze
Tinctura Chamomillae	10	15
„ „	100	100
Tinctura Chinae composita	10	15
„ „ „	100	115
Tinctura Cinnamomi	10	15
„ „	100	110
Tinctura Colchici seminis	10	20
Tinctura Digitalis	10	15
Tinctura Gallarum	10	10
„ „	100	95
Tinctura Gentianae	10	10
„ „	100	85
Tinctura Guaiaci	10	15
„ „	100	110
Tinctura Ipecacuanhae	10	35
Tinctura Iodi	10	20
„ „	100	165
Tinctura Lobeliae	10	15
Tinctura Myrrhae	10	15
„ „	100	110
Tinctura Opii crocata	1	10
„ „ „	10	55
Tinctura Opii simplex	1	5
„ „ „	10	45
Tinctura Pomi ferrata	10	15
„ „ „	100	110
Tinctura Ratanhiae	10	10
„ „	100	95
Tinctura Rhei aquosa	10	10
„ „ „	100	60
Tinctura Rhei vinosa	10	20

	Gramy	Halerze
Tinctura Rhei vinosa	100	150
Tinctura Strophanthi	1	5
„ „	10	15
Tinctura Strychni	10	20
Tinctura Valerianae	10	10
Tinctura Valerianae aetherea	10	20
Tinctura Vanillae	1	5
Trionalum	1	15
„	10	135
Unguentum Acidi borici	10	10
„ „ „	100	55
Unguentum aromaticum	10	15
„ „	100	130
Unguentum Glycerini	10	10
„ „	100	95
Unguentum Hydrargyri	10	20
„ „	100	175
Unguentum Iuniperi	10	15
„ „	100	135
Unguentum Kalii iodati*)	—	—
Unguentum leniens	10	20
„ „	100	140
Unguentum Naphtoli compositum*)	—	—
Unguentum Plumbi acetici	10	10
„ „ „	100	80
Unguentum Plumbi carbonici	10	10
„ „ „	100	70

*) Sporządzić ex tempore i obliczyć według taksy.

	Gramy	Halerze
Unguentum Plumbi oxydati	10	15
„ „ „	100	100
Unguentum Plumbi oxydati (Hebra)	10	15
„ „ „ „	100	130
Unguentum Sabadillae	10	10
„ „	100	70
Unguentum simplex	10	15
„ „	100	100
Unguentum sulfuratum	10	10
„ „	100	65
Unguentum Zinci oxydati	10	20
„ „ „	100	140
Vaselinum	10	5
„	100	35
Veratrinum	0·10	10
„	1	60
Vinum album	100	35
Vinum album wraz z naczyniem	0·7 litra	200
Vinum Chinae	100	125
Vinum Chinae ferratum	100	120
Vinum Condurango	10	15
„ „	100	115
Vinum Malagense aureum	100	90
Vinum Pepsini	10	10
„ „	100	75
Vinum Rhamni Purshiani	10	20
„ „ „	100	170
Vinum rubrum	100	35

	Gramy	Halerze
Vinum rubrum wraz z naczyniem	0·7 litra	200
Vinum Stibii Kalio-tartarici	10	15
Zincum chloratum	10	10
„ „	100	60
Zincum oxydatum	10	10
„ „	100	85
Zincum sulfocarbolicum	10	15
Zincum sulfuricum	10	5
„ „	100	30
Zincum sulfuricum in pulvere . . .	10	5
„ „ „ „	100	50

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w spisie do farmakopei.

	Gramy	Halerze
Aqua carminativa regia	10	10
„ „ „	100	55
Collodium salicylatum	10	15
Emplastrum ad clavos	10	20
Emplastrum ad rupturas	10	10
„ „ „	100	85
Emplastrum domesticum	10	20
„ „	100	140
Globuli camphorati	1 sztuka	10
Lanolimentum leniens	10	15
Linimentum Calcis	100	30
Linimentum chloroformiatum	10	15
Linimentum saponato-camphoratum cum Kalio iodato	10	20
Linimentum saponato-camphoratum cum Opio	10	20
Mel boraxatum	10	15
Mel rosatum	10	15
Mixtura pro potu acido	10	10
Pasta gummosa	10	15
„ „	100	115
Pasta Liquiritiae flava	10	15
„ „ „	100	110
Pasta Liquiritiae pellucida	10	15
„ „ „	100	110
Pasta Zinci cum acido salicylico	10	15
„ „ „ „ „	100	100
Pasta Zinci cum amylo	10	10
„ „ „ „	100	95
Pastilli extracti Cascarae sagradae	10 sztuk	30

	Gramy	Halerze
Pastilli Nitroglycerini	10 sztuk	10
„ „	100 „	95
Pastilli Tamarindorum compositi	10 „	130
Pilulae odontalgicae	10 „	10
Pulvis adspersorius cum Bismutho subgallico . .	10	20
„ „ „ „ „ . .	100	140
Pulvis adspersorius salicylatus	100	55
Pulvis digestivus	100	85
Pulvis Guaranae compositus	1 sztuka	15
„ „ „	10 sztuk	130
Pulvis Magnesiae cum Rheo	10	15
Pulvis pectoralis	10	15
Pulvis sternutatorius viridis	10	15
Rotulae Menthae piperitae	10	10
Species carminativae	100	55
Species puerperales	100	55
Species stomachicae	100	100
Syrupus Coccionellae	10	15
Syrupus Guaiacoli compositus . . .	10	10
„ „ „ . . .	100	80
Syrupus hypophosphorosus compos.	10	15
„ „ „	100	100
Syrupus pectoralis	10	10
„ „	100	75
Syrupus Plantaginis	100	45
Syrupus Thymi compositus	100	70
Tabulae Liquiritiae cum Ammonio chlorato . .	10	15
„ „ „ „ „ . .	100	115
Tinctura Caiuputi composita	10	25
Tinctura gingivalis	10	15
„ „	100	130
Tinctura odontalgica	10	25

	Gramy	Halerze
Tinctura Rusci aetherea	10	10
„ „ „	100	95
Tinctura stomachica	10	25
„ „	100	190
Traumaticinum	10	30
„	100	230
Unguentum ad perniones	10	25
Unguentum basilicum	10	10
„ „	100	85
Unguentum Hydrargyri mitius	10	20
„ „ „	100	145
Unguentum Plumbi tannici	10	15
„ „ „	100	110

Surowica lecznicza przeciw błonicy

z państwowego zakładu, wytwarzającego surowicę leczniczą, gatunek 2. o 1000 jednostkach antitoksynowych, w ilościach do 6 cm^3 . K 2·60.

Taksa za naczynia.

1. Słoiki na lekarstwa z wązkim lub szerokim otworem.

Pojemność	Rodzaj			
	zielone	białe	kolorowe	sześcio-boczne, białe lub kolorowe
	h	h	h	h
Aż do 50 gramów włącznie . . .	8	10	12	15
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	9	12	15	18
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	11	15	18	20
Ponad 200 gramów aż do 300 gramów włącznie	14	18	20	24
Ponad 300 gramów aż do 500 gramów włącznie	18	25	30	35
Ponad 500 gramów aż do 1000 gramów włącznie	30	35	45	50
Za każde dalsze 100 gramów zawartości ponadto	3	4	5	—

2. Kropleńce, grube słoiki o wązkich lub szerokich szyjkach z szczelnie przylegającą zatyczką szklaną, korkiem do zatkania lub zaśrubowaniem metalowem, białe lub kolorowe.

	Halerze
Sztuka o zawartości aż do 20 gramów włącznie	30
„ „ „ ponad 20 gramów aż do 50 gramów włącznie	40
„ „ „ „ 50 „ „ „ 100 „ „ „	50
„ „ „ „ 100 „ za każde 100 gramów .	15

3. Tygle na maści z przykrywką.

Pojemność	Rodzaj	
	ze szkła	z porcelany
	h	h
Aż do 20 gramów włącznie	10	14
Ponad 20 gramów aż do 50 gramów włącznie	15	20
„ 50 „ „ „ 100 „ „	18	30
„ 100 „ „ „ 200 „ „	24	45
„ 200 „ „ „ 300 „ „	30	60
„ 300 „ „ „ 500 „ „	50	85

Uwaga.

Za tygle porcelanowe z wypaloną na nich sygnaturą, o ile przepisuje je lekarz, można policzyć o 50% więcej.

4. Okrągłe pudełka z tektury.

Pojemność	Rodzaj		
	bez zakładki	z zakładką	z złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h	h
Aż do 50 gramów włącznie . . .	9	14	24
Ponad 50 gramów aż do 100 gramów włącznie	11	18	30
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	16	24	40
Ponad 200 za każde 100 gramów.	3	5	10

5. Pudełka szufladkowe i pudełeczka na wydzielone proszki, na torebki z opłatków lub czopki.

Pojemność	Rodzaj	
	zwykłe	z złotym papierem i złotym brzegiem
	h	h
Aż do zawartości dla 10 sztuk	15	30
Ponad 10 sztuk za każdą dalszą sztukę . .	1	2

6. Tubki cynowe.

Zawartość włącznie aż do		
10 gramów	30 gramów	50 gramów
halerze		
15	20	30

Uwaga.

Zawartość słoików, tygli i pudełek oblicza się według bezwzględnego ciężaru dyspenzowanych w nich substancyi, bez względu na ich ciężar gatunkowy. W razie jednak przekroczenia ciężaru stopy taksy, policza się zaraz cenę według bezpośrednio wyższej stopy.

Jeżeli słoików i tygli używa się do przechowania środków leczniczych w stanie suchym, wówczas oblicza się wielkość naczyń według tego, ile zawierają wody.

Jeżeli w celu pomieszczenia lekarstwa odnosi się z powrotem do apteki próżne pudełka lub pudełka szufladkowe na proszki oraz czyste próżne słoiki lub tygle, **wówczas należy oprócz przypadku wydawania lekarstwa na rachunek publicznych funduszów** liczyć **tylko połowę** cen istniejącej taksy.

Taksa za artykuły na opatrunki.

Bawełna Brunsa.

Zapakowana w pracowni, gdzie ją wyrobiono, z uwidocznieniem firmy, zamknięta szczelnie przed dostępem pyłu i wyjałowiona.
Pocięta na paski o szerokości 10 centymetrów w pakietach 10 i 25gramowych, zaś na paski o szerokości 20 centymetrów w pakietach 50, 100 i 250 gramowych:

Ciężar	Halerze
1 pakiet o 10 gramach	15
1 „ „ 25 „	25
1 „ „ 50 „	35
1 „ „ 100 „	70
1 „ „ 250 „	150
1 „ „ 500 „	270
1 „ „ 1000 „	500

2%owa karbolizowana bawełna Brunsa,

pocięta i zapakowana jak zwykła bawełna:

	Halerze
1 pakiet o 10 gramach	20
1 „ „ 25 „	40
1 „ „ 50 „	70
1 „ „ 100 „	120

Gaza pochłaniająca wodę:

z 10/10—11 nitkami na centymetr kwadratowy, o szerokości 80 do 82 centymetrów, o ciężarze 24—26 gramów na metr długości, złożona 8krotnie, zapakowana i wyjałowiona jak zwykła bawełna:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	15
1 „ 1/2 „	25
1 „ 1 „	40
1 „ 5 „	160

2%owa gaza karbolowa,

sporządzona z powyższej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4metrowy	25
1 „ 1/2 „	40
1 „ 1 „	60

Gaza jodoformowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

Ilość	10%	20%	30%
	Halerze	Halerze	Halerze
1 pakiet 1/4metrowy	35	45	50
1 „ 1/2 „	60	75	85
1 „ 1 „	100	125	160
1 „ 5 „	470	600	775

3%owa gaza salicyłowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4metrowy	25
1 „ 1/2 „	40
1 „ 1 „	70

20%owa gaza bizmutowo-galasowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4metrowy	30
1 „ 1/2 „	55
1 „ 1 „	100

Pochłaniające wodę (muślinowe) opaski.

Każda opaska zapakowana w karton.

Z 10/10—11nitkami na centymetr kwadratowy:

Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerze	Halerze
6 centymetrowe	20	35
8 „	25	45
10 „	30	55
12 „	35	65
14 „	40	75

Opaski organtynowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Usztywnione (zwane niebieskiemi opaskami), z 11/10 nitkami na centymetr kwadratowy:

6 centymetrowe	25	50
8 „	35	70
10 „	45	85
12 „	50	100
14 „	60	120

Opaski kalikotowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Niebielone, z 22/20 nitkami na centymetr kwadratowy:

4 centymetrowe	25	50
6 „	30	60
8 „	40	75
10 „	45	85
12 „	55	100
14 „	65	120
20 „	90	170

Opaski gipsowe:

Sztywne opaski organtynowe, impregnowane proszkiem gipsowym, włożone do gipsu i zamknięte w puszkach blaszanych:

	Halerze
5 metrów długości, 6 centymetrów szerokości, sztuka	60
5 „ „ 8 „ „ „	80

Płótno gutaperkowe:

90 centymetrów szerokości, 1 metr waży 80 do 85 gramów:

$^1/_4$ metra	100
$^1/_2$ „	190
1 metr	370

Batyst Billrotha.

85 centymetrów szerokości:

Ilość	I. Jakość	II. Jakość
	Halerze	Halerze
1 pakiet $^1/_4$metrowy	100	80
1 „ $^1/_2$ „	170	145
1 „ 1 „	325	270

Karbolizowane nitki jedwabne,

zwinięte w postaci wydrążonych walców, wyjałowione i przechowywane w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego w zakorkowanym flakonie, koniec nitki przeciągnięty jest przez zatyczkę w celu wyciągania:

	Halerze
1 flakon z 1 gramem jedwabiu o grubości od Nr. 0 do Nr. 3 włącznie	90

	Halerze
Karbolizowany Katgut w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 2 pierścieniami, długości $2^1/_2$ metra, grubości Nr. 0 do Nr. 3, włącznie w każdym flakonie . . .	150
Karbolizowane sączki gumowe w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 4 rodzajami grubości, o średnicy 5, 6, 7 i 8 milimetrów na $^1/_4$ metra	290

Przybory,

służące do zaopatrzenia akuszerek po myśli rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. września 1897 (Dz. u. p. Nr. 216).

Pozycya		Halerze
1	1 **wiaderko do płókania** (irrygator), zawierające 1 litr, z oniklowanej blachy	160
	do tego $1^1/_2$ metra czerwonego **węża gumowego** . . .	250
	1 **kurek kabłąkowy z twardej gumy** z rączkami po obu stronach	110
2	1 **wziernik maciczny** z grubego szkła	40
	do tego 1 czerwony **łączący wąż gumowy**	20
3	1 **rurka stolcowa** z twardej gumy dla dorosłych	60
	1 „ „ „ „ „ „ dzieci	60
	do tego 1 czerwony **łączący wąż gumowy**	20
4	1 **kateter** dla kobiet z nowego srebra z wypełnionym końcem	120
5	1 **szczoteczka druciana** do czyszczenia wziernika macicznego	5
	1 **szczoteczka druciana** do czyszczenia katetra	5
6	1 para **nożyczek do pępowiny** z zaokrąglonymi końcami .	210
7	1 **tasiemka do pępowiny,** długości 9 metrów	40
	do tego 1 **puszka metalowa**	50
8	para **nożyczek do paznokci**	150
9	1 **pilnik do paznokci** z przyrządem do czyszczenia paznokci	100
10	1 **szczotka do czyszczenia** z świńskiej szczeci, długości 10 *cm*, szerokości 4 *cm*	100
	do tego 1 **puszka metalowa**	80
11	1 słoik na 50 gramów **szarego mydła**	120
12	1 niebieska lub żółta **flaszka** na **kwas karbolowy, lizol** lub **krezol** z wypalonym napisem, zawierająca 150 gramów	160
13	1 **szkiełko pomiarowe,** zawierające 50 gramów, z wytrawionemi na niem kreskami podziałki, podającemi zawartość 10, 20, 30 gramów	100
14	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 50 gramów **waseliny**	120

Pozycya		Halerze
15	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 25 gramów **eterowego wyskoku winnego**	120
16	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 25 gramów **nalewki cynamonowej** .	120
17	1 **słoik** z szczelnie przylegającą zatyczką i z wypalonym napisem na 10 gramów **nadmanganianu potasowego**	110
18	1 **kropleniec** (żółty) na 10 gramów z napisem wypalonym: **„Ochrona oczu, srebro kwasu octowego, 1%“**)	120
19	1 **ciepłomierz kąpielowy** systemu **Celsiusza**	140
20	1 **ciepłomierz do mierzenia ciepłoty ciała** (termometr maksymalny) systemu **Celsiusza** z urzędową pieczęcią próby i poświadczeniem ocechowania	450

Uwaga: Przy sprzedaży akuszerkom należy udzielać dziesięcioprocentowego opustu z przytoczonych cen.

*) Reskrypt Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. października 1912, l. 1589/S. (O austryackiej policyi sanitarnej, Tom 1912, str. 1248.)

Taksa za przyrządzanie recept.

		Halerze
1.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą zwykłego **mieszania** dwu lub więcej **płynów** wraz z potrzebnemi do tego robotami	30
2.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą **roztarcia** lub **rozpuszczenia** jednej lub kilku substancyi w zimnie lub cieple w jednym lub w kilku płynach (wliczając tu mazidło mydlano-kamforowe [opodeldok]), a także za przyrządzenie **namoczenia** lub **wytrawienia** wraz z potrzebnymi do tego zabiegami aż do 500 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 500 gramów . . .	5
3.	Za przyrządzenie lekarstwa w postaci **nalewu** lub **zgotowania, odwaronaparu** (dekoktoinfusum), **naparoodwaru** (infusodekoktum), **emulsyi** oraz **saturacyi** wraz z wszystkiemi dokonywanemi tu jeszcze ewentualnie robotami aż do 250 gramów	80
	za każdą dalszą ilość aż do 250 gramów . . .	20
4.	Za przyrządzenie **galarety** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	80
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów . . .	20
5.	Za przyrządzenie **powidełek** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	60
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów . . .	20
6.	Za przyrządzenie **plastra** lub **woskowca** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów . . .	10
7.	Za **nasmarowanie plastra** lub **woskowca** na płótnie (razem z tem płótnem) aż do 100 cm^2	40
	za każde dalsze 100 cm^2	10
	za nasmarowanie na skórze lub jedwabiu (razem z tymi materyałami) aż do 100 cm^2	75
	za każde dalsze 100 cm^2	15

		Halerze
8.	Za przyrządzanie **pigułek,** wraz z wszystkiemi robotami oraz posypaniem pyłem widłakowym (lycopodium)	
	aż do 50 sztuk	80
	za każde dalsze 50 sztuk	40
	za powleczenie pigułek kolodyonem, żelatyną, balsamem tolutańskim, srebrem lub cukrem aż do 50 sztuk	50
	za każde dalsze 50 sztuk	25
	za powleczenie keratyną aż do 50 sztuk	200
	za każde dalsze 50 sztuk	100
9.	Za przyrządzanie **kęsków** dla **celów leczenia zwierząt** wraz z wszystkiemi robotami, za pierwszą sztukę	40
	za każdą dalszą sztukę	10
10.	Za **mieszanie** dwu lub więcej **proszków** z sobą lub z płynami (nalewkami, olejami eterycznymi, z grubymi ekstraktami, powidełkami itd.), razem z wszystkiemi potrzebnemi do tego innemi robotami	
	a) w razie jeżeli wydaje się proszek niepodzielony aż do 100 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów . . .	5
	b) za proszki wydzielane	30
11.	Za **wydzielanie proszków** wraz z potrzebnemi do tego torebkami papierowemi i zwitkami aż do 10 proszków	
	za każdy proszek	5
	za każdy dalszy proszek	2
	za wydawanie w torebkach z opłatków oprócz tego	
	za każdy proszek	2
	Jeżeli przy ekspedyowaniu proszków zapisuje się bezbarwne cięte opłatki, to wolno za to wraz z wydaniem w torebkach papierowych za każdy 1 proszek liczyć	1
12.	Za **wydzielanie płynów** za każdą dawkę	5

		Halerze
13.	Za wydawanie płynów lub proszków w **torebkach żelatynowych** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 20 sztuk po	5
	za każdą dalszą sztukę	3
14.	Za przyrządzanie pastylek lub tabliczek przez **wycinanie** lub przez **ściskanie** wraz z wszystkiemi robotami aż do 10 sztuk po	10
	za każdą dalszą sztukę	3
15.	Za przyrządzanie **ziółek** (species) (mieszanin herbaty) wraz z wszystkiemi robotami oraz z papierem aż do 200 gramów	30
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów . . .	5
	za wydzielanie ziółek za każdą dawkę	5
16.	Za przyrządzenie **maści** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 100 gramów	60
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów . . .	20
17.	Za **wydzielanie maści** wraz z papierem parafinowym za każdą dawkę	5
18.	Za przyrządzanie **czopków, kulek** i **pręcików** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 3 sztuk po	30
	za każdą dalszą sztukę	10
19.	Za przyrządzenie *a)* **nie wyklarowanej serwatki** wraz z mlekiem itd. aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów . . .	25
	b) za **wyklarowaną serwatkę** wraz z mlekiem i białkiem aż do 200 gramów . . .	75
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów . . .	25
20.	Za **wyjałowienie** (sterylizacyę) przyprawy lekarstwa wraz z wyjałowieniem naczynia w ilościach aż do 200 gramów przyprawy lekarstwa	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów . . .	10

		Halerze
21.	Za **dyspenzacyę** (przysposobienie i prawidłowe wydanie lekarstwa)	20
22.	Za **starcie** krystalicznych substancyi na drobny proszek, o ile proszek ten wydaje się niepodzielony, aż do 10 gramów	10
	za każdą dalszą ilość aż do 10 gramów	2
23.	Za **zapieczętowanie** naczynia przy wydawaniu lekarstwa w tych przypadkach, gdzie się tego żąda . . .	10
24.	Za **niezwykłe manipulacye,** zarządzane w danym wypadku przez poszczególnych lekarzy, można liczyć osobno.	

Uwaga.

1. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu mieszaniny lekarstwa, przy którem liczy się za robotę, a wydaje się tę mieszaninę w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie policzyć także za dyspenzacyę co do każdej porcyi.

2. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu zwykłych lekarstw (opodeldok, Spir. camphor, Ungt. Hydrarg. itd.), przy którem nie liczy się za robotę, a wydaje się lekarstwa te w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie liczyć tylko 3 halerzy za każdą porcyę (wydzielenie).

3. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu przyprawy lekarstwa z policzeniem roboty lub bez tego policzenia, w pudełkach z kartonu i zwitkach papierowych (plastry), należy oprócz za pudełko z kartonu policzyć także 5 halerzy za każdą porcyę, względnie 5 halerzy za każdy zwitek papieru. Taksamo odnośnie do wydzielonych proszków w kilku zwitkach papierowych.

360.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. grudnia 1914,

dotyczące drugiego wydania cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych. (Taksa dla kas chorych.)

Na zasadzie § 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z roku 1907, dotyczącej uregulowania aptekarstwa, rozporządza się, co następuje:

§ 1.

W miejsce cennika lekarstw, ogłoszonego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 28. marca 1914, Dz. u. p. Nr. 73, wstępuje aż do dalszego zarządzenia dołączone „drugie wydanie „cennika lekarstw do farmakopei austryackiej Ed. VIII. dla stron uprzywilejowanych“ (taksa dla kas chorych), opracowane na nowo z uwzględnieniem obecnych stosunków nadzwyczajnych.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Heinold wlr.

Cennik lekarstw.

Taksa za środki lecznicze farmakopei.

	Gramy	Halerze
Acetanilidum	10	9
Acetphenetidinum	10	21
Acetum	100	14
Acetum aromaticum	100	20
Acetum pyrolignosum crudum	100	6
Acetum Scillae	10	2
Acidum aceticum concentratum	10	4
Acidum aceticum dilutum	100	15
Acidum arsenicosum	1	2
Acidum benzoicum	1	10
Acidum boricum	10	3
Acidum boricum in pulvere	10	3
Acidum carbolicum	10	6
Acidum carbolicum liquefactum	100	42
Acidum citricum	10	17
Acidum citricum in pulvere	10	18
Acidum hydrochloricum concentratum	10	2
Acidum hydrochloricum dilutum	100	8
Acidum lacticum	10	18
Acidum nitricum concentratum	10	3
Acidum nitricum fumans	10	6
Acidum phosphoricum	10	3
Acidum pyrogallicum	10	38
Acidum salicylicum	10	9
Acidum sulfuricum concentratum	10	2
Acidum sulfuricum dilutum	100	8
Acidum tannicum	10	14
Acidum tartaricum	10	9
Acidum tartaricum in pulvere	10	9
Adeps Lanae	100	53
Adeps Lanae hydrosus	100	43

	Gramy	Halerze
Aether	100	115
Aether pro narcosi *)	100	250
Aether aceticus	10	8
Aether Petrolei	100	30
Aethylum chloratum (Germanicum) cjevčica od	15	120
Aethylum chloratum (Germanicum) cjevčica od	100	450
Alcohol absolutus	100	86
Alga Carragen scissa	100	38
Aloë in pulvere	10	6
Alumen	100	10
Alumen in pulvere	10	2
Aluminium aceticum solutum	100	13
Aluminium sulfuricum	10	2
Ammonia	10	2
Ammonium aceticum solutum	10	3
Ammonium bromatum	10	16
Ammonium carbonicum	10	3
Ammonium chloratum	10	3
Amylium nitrosum	10	36
Amylum Oryzae in pulvere	100	18
Amylum Tritici in pulvere	100	17
Anetholum	1	7
Antipyrinum in pulvere	10	40
Antipyrinum Coffeïno-citricum	10	52
Antipyrinum salicylicum	10	30
Apomorphinum hydrochloricum	0·01	5
Aqua aromatica spirituosa	100	22
Aqua Aurantii florum	10	4

*) Razem z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Aqua Calcis	100	3
Aqua carbolisata	100	6
Aqua carminativa	100	20
Aqua Chamomillae	100	16
Aqua Chlori	10	2
Aqua chloroformiata	100	8
Aqua Cinnamomi	100	44
Aqua destillata	100	2
Aqua Foeniculi	100	19
Aqua Goulardi	100	6
Aqua kresolica	100	6
Aqua Laurocerasi	10	3
Aqua Menthae piperitae	100	28
Aqua plumbica	100	6
Aqua Rosae	100	17
Araroba depurata	10	66
Argentum nitricum crystallisatum	1	17
Argentum nitricum cum Kalio nitrico	1	10
Argentum nitricum fusum	1	17
Arillus Myristicae	10	28
Atropinum sulfuricum	0·10	26
Axungia Porci	100	53
Balsamum Copaïvae	10	15
Balsamum Peruvianum	10	56
Balsamum Styrax liquidus	10	11
Balsamum Terebinthina	100	15
Balsamum Tolutanum	10	22
Bismuthum subgallicum	10	45

	Gramy	Halerze
Bismuthum subnitricum	10	56
Bismuthum subsalicylicum	10	64
Bolus alba in pulvere	100	10
Bulbus Scillae scissus et in pulvere	10	7
Calcium carbonicum praecipitatum	100	16
Calcium hypochlorosum	100	6
Calcium oxydatum in pulvere	100	6
Calcium oxysulfuratum solutum	100	30
Calcium phosphoricum	10	9
Calcium sulfuricum ustum	100	5
Camphora trita	10	20
Cantharides in pulvere	10	84
Carbo Ligni depuratus	100	12
Carvonum	1	6
Castoreum in pulvere	1	104
Catechu in pulvere	10	21
Caules Dulcamarae scissi	100	12
Cera alba	10	12
Cera flava	10	11
Ceratum Cetacei	10	13
Ceratum fuscum	10	8
Cetaceum	10	7
Charta nitrata *)	1 arkusz	12
Charta sinapisata *)	1 płatek	6
Chininum bisulfuricum	1	12
Chininum hydrochloricum	1	18
Chininum sulfuricum	1	15
Chininum tannicum	1	11

*) Razem z dyspenzacyą.

	Gramy	Halerze
Chloralum hydratum	10	10
Chloroformium	100	72
Chloroformium pro narcosi *)	100	270
Cinnamalum	1	5
Cocaïnum hydrochloricum	0·10	6
Codeïnum hydrochloricum	0·10	15
Coffeïnum	1	10
Coffeïnum Natrio-benzoicum	1	6
Collemplastrum adhaesivum	100cm^2	14
Collemplastrum salicylatum	100cm^2	16
Collodium	10	7
Collodium elasticum	10	7
Collyrium adstringens luteum	10	3
Cortex Cascarillae in pulvere grosso	10	11
Cortex Cascarillae in pulvere	10	13
Cortex Chinae in pulvere grosso	10	6
Cortex Chinae in pulvere	10	8
Cortex Cinnamomi in pulvere grosso	10	13
Cortex Cinnamomi in pulvere	10	16
Cortex Condurango in pulvere grosso	10	5
Cortex Frangulae scissus	100	26
Cortex Granati in pulvere grosso	10	7
Cortex Granati in pulvere	10	9
Cortex Quebracho in pulvere grosso	10	5
Cortex Quercus in pulvere grosso	100	10
Cortex Quercus in pulvere	10	3
Cortex Quillaiae in pulvere grosso	100	44
Cortex Rhamni Purshiani in pulvere grosso	10	6
Cortex Viburni in pulvere grosso	10	8
Cuprum sulfuricum	10	4
Cuprum sulfuricum in pulvere	10	6

*) Razem z brunatną flaszką, opatrzoną szklaną zatyczką.

	Gramy	Halerze
Electuarium lenitivum	10	6
Emplastrum adhaesivum	100cm^2	6
Emplastrum Cantharidum	10	28
Emplastrum Cantharidum perpetuum	10	30
Emplastrum Conii	10	9
Emplastrum Hydrargyri	10	8
Emplastrum Hydrargyri extensum	100cm^2	15
Emplastrum Meliloti	10	7
Emplastrum oxycroceum	10	24
Emplastrum Plumbi carbonici	10	5
Emplastrum Plumbi compositum	10	7
Emplastrum Plumbi hyperoxydati	10	6
Emplastrum Plumbi simplex	10	6
Emplastrum saponatum	10	6
Emplastrum saponatum extensum	100cm^2	9
Emplastrum saponatum salicylatum	10	8
Emplastrum saponatum salicylatum extensum	100cm^2	10
Eugenolum	1	7
Extractum Aloës	1	2
Extractum Belladonnae	1	5
Extractum Calami aromatici	1	2
Extractum Calumbae	1	5
Extractum Cannabis Indicae	1	26
Extractum Centaurii minoris	1	4
Extractum Chinae	1	4
Extractum Chinae fluidum	10	13
Extractum Colae fluidum	10	14
Extractum Colocynthidis	1	10
Extractum Condurango fluidum	10	11
Extractum Cubebae	1	10
Extractum Dulcamarae	1	3

	Gramy	Halerze
Extractum Filicis maris	1	6
Extractum Fungi Secalis	1	14
Extractum Fungi Secalis fluidum	10	20
Extractum Gentianae	1	2
Extractum Graminis	1	2
Extractum Granati	1	3
Extractum Hamamelidis fluidum	10	11
Extractum Hydrastidis fluidum	10	160
Extractum Hyoscyami	1	4
Extractum Liquiritiae	10	12
Extractum Liquiritiae venale depuratum in pulvere	10	10
Extractum Opii	1	40
Extractum Pomi ferratum	10	9
Extractum Quassiae	1	6
Extractum Quebracho fluidum	10	10
Extractum Ratanhiae	1	5
Extractum Rhamni Purshiani fluidum	10	10
Extractum Rhei	1	4
Extractum Rhei compositum	1	5
Extractum Scillae	1	3
Extractum Strychni	1	5
Extractum Taraxaci	1	2
Extractum Trifolii fibrini	1	2
Extractum Viburni fluidum	10	12
Ferrum carbonicum saccharatum	10	6
Ferrum citricum chiniatum	10	58
Ferrum hydrooxydatum dialysatum liquidum	10	3
Ferrum lacticum	10	12

	Gramy	Halerze
Ferrum oxydatum saccharatum	10	5
Ferrum pulveratum	10	4
Ferrum reductum	10	14
Ferrum sesquichloratum crystallisatum	10	4
Ferrum sesquichloratum solutum	10	3
Ferrum sulfuricum praecipitatum	10	3
Flores Arnicae scissi	10	6
Flores Caryophylli in pulvere	10	20
Flores Chamomillae Romanae	100	80
Flores Chamomillae vulgaris	100	90
Flores Chamomillae vulgaris in pulvere	10	12
Flores Cinae in pulvere grosso	10	12
Flores Cinae in pulvere	10	13
Flores Croci	1	50
Flores Croci in pulvere	1	60
Flores Koso scissi	10	11
Flores Koso in pulvere	10	12
Flores Lavandulae	10	14
Flores Malvae	10	8
Flores Rhoeados scissi	10	12
Flores Rosae scissi	10	28
Flores Sambuci	100	66
Flores Tiliae scissi	100	110
Flores Verbasci	10	14
Folia Althaeae scissa	100	20
Folia Aurantii scissa	10	7
Folia Belladonnae scissa	10	11
Folia Belladonnae in pulvere	10	11
Folia Digitalis scissa	10	7
Folia Digitalis in pulvere	10	9
Folia Farfarae scissa	100	25

	Gramy	Halerze
Folia Hamamelidis scissa	10	5
Folia Hyoscyami scissa	10	9
Folia Hyoscyami in pulvere grosso	10	10
Folia Iaborandi scissa	10	15
Folia Iuglandis scissa	100	20
Folia Malvae scissa	100	30
Folia Melissae scissa	100	70
Folia Menthae piperitae scissa	100	107
Folia Menthae piperitae in pulvere	10	13
Folia Rosmarini scissa	100	30
Folia Salviae scissa	100	42
Folia Salviae in pulvere	10	6
Folia Sennae scissa	100	60
Folia Sennae in pulvere	10	7
Folia Sennae praeparata	10	7
Folia Stramonii scissa	10	7
Folia Taraxaci scissa	100	22
Folia Theae	10	32
Folia Trifolii fibrini scissa	100	42
Folia Trifolii fibrini in pulvere	10	6
Folia Uvae ursi scissa	100	35
Formaldehydum solutum	10	4
Fructus Anisi stellati in pulvere grosso	10	13
Fructus Anisi stellati in pulvere	10	16
Fructus Anisi vulgaris	100	36
Fructus Anisi vulgaris in pulvere grosso	10	5
Fructus Anisi vulgaris in pulvere	10	6
Fructus Capsici sine semin. in pulvere	10	15
Fructus Cardamomi excort. in pulvere grosso	10	77
Fructus Carvi	100	38
Fructus Carvi in pulvere grosso	10	5

	Gramy	Halerze
Fructus Carvi in pulvere	10	7
Fructus Cassiae Fistulae	100	40
Fructus Colocynthidis in pulvere	1	2
Fructus Coriandri	100	22
Fructus Cubebae in pulvere	10	16
Fructus Foeniculi	100	39
Fructus Foeniculi in pulvere grosso	10	4
Fructus Foeniculi in pulvere	10	5
Fructus Iuniperi in pulvere grosso	100	18
Fructus Lauri in pulvere grosso	100	13
Fructus Myrtilli	100	50
Fructus Papaveris in pulvere grosso	10	13
Fructus Piperis nigri in pulvere	10	9
Fructus Sennae	100	100
Fructus Tamarindi	10	7
Fructus Vanillae	1	18
Fungus igniarius	10	19
Fungus Laricis in pulvere	10	8
Fungus Secalis	10	17
Fungus Secalis in pulvere	1	5
Gallae in pulvere grosso	10	6
Gelatina animalis alba	10	11
Glandulae Lupuli	1	24
Globuli martiales	1 sztuka	17
Glycerinum	100	65
Guaiacolum carbonicum	10	50
Guarana in pulvere	10	100
Gummi Acaciae in pulvere	10	11

	Gramy	Halerze
Gummiresina Ammoniacum in pulvere grosso .	10	9
Gummiresina Ammoniacum in pulvere	10	10
Gummiresina Asa foetida in pulvere	10	36
Gummiresina Euphorbium in pulvere	10	9
Gummiresina Galbanum in pulvere	10	25
Gummiresina Gutti in pulvere . . .	1	4
Gummiresina Myrrha in pulvere	10	14
Gummiresina Olibanum in pulvere	10	7
Herba Absinthii scissa	100	26
Herba Absinthii in pulvere	10	3
Herba Adonidis scissa	10	5
Herba Cannabis Indicae scissa . . .	10	46
Herba Centaurii minoris scissa	100	46
Herba Chenopodii scissa	100	56
Herba Conii scissa	10	8
Herba Conii in pulvere grosso . . .	10	9
Herba Convallariae scissa	10	5
Herba Equiseti scissa	100	15
Herba Galeopsidis scissa	100	42
Herba Herniariae scissa	100	43
Herba Lobeliae scissa	10	9
Herba Maioranae scissa	10	6
Herba Meliloti scissa	100	20
Herba Meliloti in pulvere	10	4
Herba Millefolii scissa	100	30
Herba Origani scissa	100	22
Herba Polygoni scissa	100	28
Herba Sabinae scissa	10	3

	Gramy	Halerze
Herba Sabinae in pulvere	10	4
Herba Serpylli scissa	100	21
Herba Violae tricoloris scissa	100	52
Hydrargyrum	10	18
Hydrargyrum bichloratum ammoniatum	1	3
Hydrargyrum bichloratum corrosivum in pulvere	1	3
Hydrargyrum chloratum mite	1	3
Hydrargyrum iodatum flavum	1	9
Hydrargyrum oxydatum flavum	1	6
Hydrargyrum tannicum oxydulatum	1	6
Hydrogenium hyperoxydatum solutum	100	24
Hydromel infantum	100	60
Ichthyocolla	10	82
Infusum Sennae cum Manna	100	50
Iodoformium crystallisatum et in pulvere	1	12
Iodum	1	10
Kalium aceticum solutum	10	5
Kalium bromatum	10	12
Kalium bromatum in pulvere	10	13
Kalium carbonicum crudum	100	19
Kalium carbonicum purum	10	4
Kalium chloricum crystallisatum et in pulvere	10	3

	Gramy	Halerze
Kalium hydrooxydatum	10	7
Kalium hydrooxydatum solutum	100	36
Kalium hydrotartaricum in pulvere	10	8
Kalium hypermanganicum	10	4
Kalium iodatum	10	72
Kalium Natrio-tartaricum	10	5
Kalium Natrio-tartaricum in pulvere	10	6
Kalium nitricum	10	3
Kalium nitricum in pulvere	10	3
Kalium sulfuratum pro balneo	100	12
Kamala	10	32
Kreosotum	1	2
Kreosotum carbonicum	10	30
Kresolum	10	16
Kresolum liquefactum	10	15
Lichen Islandicus scissus	100	23
Lignum Guaiaci scissum	100	18
Lignum Haematoxyli scissum	100	22
Lignum Iuniperi scissum	100	14
Lignum Quassiae scissum	100	22
Lignum Quassiae in pulvere	10	4
Lignum Santali rubrum scissum	100	17
Linimentum ammoniatum	100	35
Linimentum saponato-camphoratum	100	63
Liquor acidus Halleri	10	6
Liquor Ammoniae anisatus	10	8
Liquor Capsici compositus	100	76
Lithium carbonicum	10	32
Lycopodium	10	15

	Gramy	Halerze
Magnesium carbonicum in pulvere	10	3
Magnesium citricum effervescens	10	18
Magnesium oxydatum	10	11
Magnesium sulfuricum	100	10
Magnesium sulfuricum siccum	100	20
Manna	10	20
Mel depuratum	10	6
Mentholum	10	95
Mixtura oleoso-balsamica	10	10
Morphinum diacetylicum	0·10	16
Morphinum hydrochloricum	0·10	13
Mucilago Gummi Acaciae	100	40
Naphtalinum	10	8
β Naphtolum	10	12
Natrium benzoicum	10	12
Natrium boracicum in pulvere	100	30
Natrium bromatum	10	14
Natrium carbonicum	100	15
Natrium carbonicum siccum in pulvere	10	3
Natrium chloratum in pulvere	100	35
Natrium hydrocarbonicum in pulvere	100	12
Natrium hydrooxydatum	10	9
Natrium hydrooxydatum solutum	100	36
Natrium iodatum	10	88
Natrium phosphoricum	10	4
Natrium phosphoricum siccum in pulvere	10	12
Natrium salicylicum in pulvere	10	9
Natrium silicicum solutum	100	20

	Gramy	Halerze
Natrium sulfuricum	100	11
Natrium sulfuricum siccum in pulvere	100	20
Oleum Amygdalarum	10	22
Oleum Aurantii florum	0·10	15
Oleum Aurantii pericarpii	1	8
Oleum Betulae empyreumaticum	10	2
Oleum Cacao	10	12
Oleum Caiuputi	1	2
Oleum camphoratum	10	10
Oleum Citri	1	8
Oleum Crotonis	1	4
Oleum Foeniculi	1	5
Oleum Hyoscyami foliorum coctum	100	48
Oleum Iecoris Aselli	100	36
Oleum Iuniperi	10	40
Oleum Iuniperi empyreumaticum	10	5
Oleum Lauri	10	6
Oleum Lavandulae	1	12
Oleum Lini	100	28
Oleum Macidis	1	3
Oleum Menthae piperitae	1	10
Oleum Myristicae expressum	10	22
Oleum Olivae	100	56
Oleum phosphoratum	10	9
Oleum Pini Pumilionis	10	32
Oleum Resinae empyreumaticum	100	14
Oleum Ricini	100	60
Oleum Rosae	0·10	75
Oleum Rosmarini	1	3
Oleum Santali	10	142
Oleum Sesami	100	40

	Gramy	Ha-lerze
Oleum Sinapis aethereum	1	15
Oleum Terebinthinae	100	37
Oleum Terebinthinae rectificatum	100	40
Oleum Valerianae	1	12
Opium in pulvere	1	17
Oxymel Scillae	10	5
Oxymel simplex	10	6
Paleae haemostaticae	1	4
Paraffinum liquidum	100	30
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające $^1/_2$ grama Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	38
Pastilli Hydrargyri bichlorati corrosivi, zawierające 1 gram Hydrargyrum bichloratum corrosivum	10 sztuk	47
Pastilli Ipecacuanhae	10 „	7
Pastilli Natrii hydrocarbonici	10 „	6
Pastilli Santonini	10 „	33
Pepsinum	1	2
Pericarpium Aurantii scissum	10	13
Phenylum salicylicum	10	15
Phosphorus	1	3
Physostigminum salicylicum	0·01	11
Pilocarpinum hydrochloricum . . .	0·10	19
Pilulae Acidi arsenicosi compositae	10 sztuk	4
Pilulae Ferri carbonici	10 „	4
Pilulae Kreosoti	10 „	4
Pilulae laxantes	10 „	4
Pix liquida	100	12

	Gramy	Halerze
Placenta seminum Lini pulverata	100	9
Plumbum aceticum	10	4
Plumbum aceticum siccum in pulvere	10	6
Plumbum aceticum basicum solutum	100	19
Plumbum carbonicum in pulvere	10	3
Plumbum hyperoxydatum rubrum in pulvere . .	10	3
Plumbum iodatum	10	76
Plumbum oxydatum in pulvere	10	3
Potio Magnesii citrici effervescens	dawka	60
Protargolum	1	34
Pulpa Cassiae Fistulae	10	6
Pulpa Prunorum	10	4
Pulpa Tamarindi depurata	10	8
Pulvis aërophorus	10 dawek	44
Pulvis aërophorus Seidlitzensis	10 dawek	120
Pulvis dentifricius albus	10	6
Pulvis dentifricius niger	10	8
Pulvis gummosus	10	8
Pulvis Ipecacuanhae opiatus	1	4
Pulvis Liquiritiae compositus	100	36
Radix Althaeae scissa	100	57
Radix Althaeae in pulvere	10	7
Radix Angelicae scissa et in pulvere grosso . .	100	56
Radix Angelicae in pulvere	10	7
Radix Arnicae scissa	100	94
Radix Bardanae scissa	100	40
Radix Belladonnae in pulvere . . .	10	7
Radix Calami aromatici scissa et in pulvere grosso	100	19

	Gramy	Halerze
Radix Calami aromatici in pulvere	10	4
Radix Calumbae scissa	100	52
Radix Calumbae in pulvere	10	8
Radix Filicis maris in pulvere	10	10
Radix Gentianae scissa et in pulvere grosso . .	100	40
Radix Gentianae in pulvere	10	5
Radix Graminis scissa	100	13
Radix Hydrastidis in pulvere grosso	10	192
Radix Ipecacuanhae in pulvere grosso	1	10
Radix Ipecacuanhae in pulvere . . .	1	10
Radix Iridis in pulvere	10	6
Radix Ialapae in pulvere	10	14
Radix Liquiritiae scissa	100	19
Radix Liquiritiae mundata in pulvere	10	7
Radix Ononidis scissa	100	30
Radix Petroselini scissa	100	40
Radix Pyrethri scissa	100	60
Radix Ratanhiae scissa	100	52
Radix Ratanhiae in pulvere	10	6
Radix Rhei in pulvere grosso	10	20
Radix Rhei in pulvere	10	22
Radix Salep in pulvere grosso	10	22
Radix Salep in pulvere	10	25
Radix Sarsaparillae scissa	100	200
Radix Sassafras scissa	100	28
Radix Senegae scissa	10	30
Radix Taraxaci scissa	100	38
Radix Valerianae scissa et in pulvere grosso . .	100	45
Radix Valerianae in pulvere	10	5
Radix Zedoariae scissa	100	26

	Gramy	Halerze
Radix Zedoariae in pulvere	10	5
Radix Zingiberis in pulvere grosso	10	6
Radix Zingiberis in pulvere	10	7
Resina Benzoë in pulvere	10	29
Resina Colophonium	100	13
Resina Dammar	10	7
Resina elastica depurata	10	125
Resina Elemi	10	5
Resina Guaiaci in pulvere	10	18
Resina Ialapae	1	13
Resina Mastix in pulvere	10	44
Resina Podophylli	1	12
Resina Sandaraca in pulvere	10	10
Resorcinum	10	23
Roob Iuniperi	10	4
Roob Sambuci	10	7
Saccharinum	10	54
Saccharum in pulvere	100	20
Saccharum Lactis in pulvere	100	44
Santoninum	0·10	9
Sapo kalinus	100	21
Sapo medicinalis in pulvere	10	9
Sebum ovile	100	48
Sebum salicylatum	10	8
Semen Amygdali amarum	10	13
Semen Amygdali dulce	100	110
Semen Colae in pulvere	10	6
Semen Colchici	10	8
Semen Foeni graeci pulveratum	100	13
Semen Lini	100	14
Semen Lini pulveratum	100	18

	Gramy	Halerze
Semen Myristicae in pulvere	10	22
Semen Quercus tostum pulveratum	100	17
Semen Sabadillae in pulvere	10	6
Semen Sinapis pulveratum	100	26
Semen Strophanthi	10	26
Semen Strychni in pulvere	10	6
Solutio arsenicalis Fowleri	10	4
Solutio Ferri chlorati spirituoso-aetherea . . .	10	10
Species Althaeae	100	28
Species amaricantes	100	28
Species aromaticae	100	29
Species aromaticae ad cataplasma	100	32
Species diureticae	100	28
Species emollientes	100	22
Species emollientes ad cataplasma	100	25
Species laxantes	100	65
Species Lignorum	100	50
Species pectorales	100	32
Spiritus Aetheris	10	9
Spiritus Anisi	10	8
Spiritus aromaticus	100	74
Spiritus camphoratus	100	60
Spiritus Carvi	10	8
Spiritus Formicarum	100	90
Spiritus Iuniperi	100	70
Spiritus Lavandulae	100	82
Spiritus Menthae piperitae	10	11
Spiritus Rosmarini	100	74
Spiritus saponatus	100	58
Spiritus Saponis kalini	100	43
Spiritus Sinapis	100	90

	Gramy	Halerze
Spiritus Vini	100	58
Spiritus Vini Cognac (Hungaricus)	100	100
Spiritus Vini dilutus	100	42
Stearinum	10	5
Stibium Kalio-tartaricum in pulvere	1	2
Stibium sulfuratum aurantiacum	1	3
Stibium sulfuratum nigrum in pulvere	10	6
Strychninum nitricum	0·10	3
Sulfonalum	10	68
Sulfur depuratum	100	13
Sulfur praecipitatum	10	5
Suppositoria Glycerini 3. gramowe lub 2. gramowe	1 sztuka	9
Syrupus Althaeae	10	4
Syrupus amygdalinus	10	5
Syrupus Aurantii	10	5
Syrupus Aurantii florum	10	4
Syrupus Cinnamomi	10	10
Syrupus Ferri iodati	10	11
Syrupus Ipecacuanhae	10	10
Syrupus Menthae	10	5
Syrupus Mororum	10	5
Syrupus opiatus	10	6
Syrupus Rhei	10	4
Syrupus Ribium	10	4
Syrupus Rubi Idaei	10	4
Syrupus Senegae	10	10
Syrupus Sennae compositus	10	5
Syrupus simplex	10	2

	Gramy	Halerze
Talcum in pulvere	100	7
Tannalbinum	10	105
Tela sericea adhaesiva	100 cm^2	20
Theobrominum	1	16
Theobrominum Natrio-salicylicum	10	85
Thymolum	1	8
Tinctura Absinthii composita	10	6
Tinctura Aloës composita	10	7
Tinctura amara	10	3
Tinctura Arnicae	100	68
Tinctura aromatica	10	8
Tinctura Aurantii	10	8
Tinctura Belladonnae foliorum	10	7
Tinctura Benzoës	100	108
Tinctura Calami aromatici	10	7
Tinctura Cantharidum	10	17
Tinctura Cascarillae	10	9
Tinctura Castorei	1	22
Tinctura Chamomillae	10	7
Tinctura Chinae composita	10	7
Tinctura Cinnamomi	10	7
Tinctura Colchici seminis	10	8
Tinctura Digitalis	10	8
Tinctura Gallarum	100	63
Tinctura Gentianae	10	7
Tinctura Guaiaci	10	10
Tinctura Ipecacuanhae	10	19
Tinctura Iodi	10	18
Tinctura Lobeliae	10	8
Tinctura Myrrhae	100	77
Tinctura Opii crocata	10	32

	Gramy	Halerze
Tinctura Opii simplex	10	25
Tinctura Pomi ferrata	10	4
Tinctura Ratanhiae	100	66
Tinctura Rhei aquosa	10	5
Tinctura Rhei vinosa	10	10
Tinctura Strophanthi	10	8
Tinctura Strychni	10	8
Tinctura Valerianae	10	7
Tinctura Valerianae aetherea	10	10
Tinctura Vanillae	10	24
Trionalum	10	124
Unguentum Acidi borici	100	50
Unguentum aromaticum	100	76
Unguentum Glycerini	100	64
Unguentum Hydrargyri	100	90
Unguentum Iuniperi	100	62
Unguentum Kalii iodati	100	144
Unguentum leniens	100	124
Unguentum Naphtoli compositum	100	64
Unguentum Plumbi acetici	100	60
Unguentum Plumbi carbonici	100	68
Unguentum Plumbi oxydati	100	64
Unguentum Plumbi oxydati (Hebra)	100	76
Unguentum Sabadillae	100	64
Unguentum simplex	100	60
Unguentum sulfuratum	100	50
Unguentum Zinci oxydati	100	74

	Gramy	Halerze
Vaselinum	100	32
Veratrinum	0·10	6
Vinum album	100	24
Vinum Chinae	100	94
Vinum Chinae ferratum	100	94
Vinum Condurango	100	104
Vinum Malagense aureum	100	68
Vinum Pepsini	100	75
Vinum Rhamni Purshiani	100	104
Vinum rubrum	100	24
Vinum Stibii Kalio-tartarici	10	10
Zincum chloratum	10	5
Zincum oxydatum	10	7
Zincum sulfocarbolicum	10	11
Zincum sulfuricum	10	2
Zincum sulfuricum in pulvere	10	3

Taksa za przyprawy lekarstw, wymienionych w dodatku do farmakopei.

	Gramy		Halerze
Aqua carminativa regia	100		24
Collodium salicylatum	10		9
Emplastrum ad clavos	10		8
Emplastrum ad rupturas	10		6
Emplastrum domesticum	10		7
Globuli camphorati	1	sztuka	8
Lanolimentum leniens	10		4
Linimentum Calcis	100		19
Linimentum chloroformiatum	10		8
Linimentum saponato-camphoratum cum Kalio iodato	10		16
Linimentum saponato-camphoratum cum Opio	10		16
Mel boraxatum	10		6
Mel rosatum	10		7
Mixtura pro potu acido	10		5
Pasta gummosa	100		90
Pasta Liquiritiae flava	100		84
Pasta Liquiritiae pellucida	100		84
Pasta Zinci cum acido salicylico	10		7
Pasta Zinci cum amylo	10		6
Pastilli extracti Cascarae sagradae	10	sztuk	22
Pastilli Nytroglycerini	10	„	9
Pastilli Tamarindorum compositi	10	„	100
Pilulae odontalgicae	10	„	4
Pulvis adspersorius cum Bismutho subgallico	10		9
Pulvis adspersorius salicylatus	100		44
Pulvis digestivus	100		50

	Gramy	Halerze
Pulvis Guaranae compositus	1 sztuka	10
Pulvis Magnesiae cum Rheo	10	10
Pulvis pectoralis	10	8
Pulvis sternutatorius viridis	10	9
Rotulae Menthae piperitae	10	5
Species carminativae	100	52
Species puerperales	100	54
Species stomachicae	100	72
Syrupus Coccionellae	10	8
Syrupus Guaiacoli compositus	100	68
Syrupus hypophosphorosus compos.	100	54
Syrupus pectoralis	100	75
Syrupus Plantaginis	100	36
Syrupus Thymi compositus	100	60
Tabulae Liquiritiae cum Ammonio chlorato	100	90
Tinctura Caiuputi composita	10	16
Tinctura gingivalis	100	106
Tinctura odontalgica	10	20
Tinctura Rusci aetherea	10	10
Tinctura stomachica	10	14
Traumaticinum	10	19
Unguentum ad perniones	10	9
Unguentum basilicum	100	70
Unguentum Hydrargyri mitius	100	70
Unguentum Plumbi tannici	100	94

Taksa za naczynia.

1. Słoiki na lekarstwa z wązkim lub szerokim otworem.

Pojemność	Rodzaj		
	z wązkim otworem		z szerokim otworem (słoiki na mazidło mydlano-kamforowe)
	zielone	kolorowe	zielone
	h	h	h
Do 20 gramów włącznie	5	6	6
Ponad 20 gramów aż do 100 gramów włącznie	6	8	8
Ponad 100 gramów aż do 200 gramów włącznie	7	10	12
Ponad 200 gramów aż do 300 gramów włącznie	10	12	—
Ponad 300 gramów aż do 500 gramów włącznie	13	17	—
Ponad 500 gramów aż do 700 gramów włącznie	18	24	—
Ponad 700 gramów aż do 1000 gramów włącznie	24	31	—
Za każde dalsze 100 gramów zawartości ponadto	2	—	—

2. Kropleńce, grube słoiki o wązkich lub szerokich szyjkach z szczelnie przylegającą zatyczką szklaną, białe lub kolorowe.

	Halerze
Kropleńce o zawartości aż do 20 gramów włącznie	18
„ „ „ ponad 20 gramów do 50 gramów włącznie	22
„ „ „ „ 50 „ „ 100 „ „	28
Słoiki z szczelnie przylegającą szklaną zatyczką o zawartości aż do 50 gramów	23
O zawartości ponad 50 gramów do 100 gramów włącznie . .	28
„ „ „ 100 „ „ 200 „ „ . .	40

3. Tygle szklane na maści z przykrywką.

Pojemność	h
Do 20 gramów włącznie	7
Ponad 20 gramów do 50 gramów włącznie	9
„ 50 „ „ 100 „ „	11
„ 100 „ „ 200 „ „	16
„ 200 „ „ 300 „ „	21
„ 300 „ „ 500 „ „	35

4. Okrągłe pudełka z tektury bez zakładki.

Pojemność	h
Do 50 gramów włącznie	6
Ponad 50 gramów do 100 gramów włącznie	9
Ponad 100 gramów do 200 gramów włącznie	12
Ponad 200 za każde 100 gramów	3

5. Pudełka szufladkowe i pudełeczka na czopki.

Pojemność	h
Aż do zawartości dla 6 sztuk	5
O zawartości ponad 6 sztuk aż do 12 sztuk	7
„ „ „ 12 „ „ „ 20 „	10

U w a g a.

Zawartość słoików, tygli i pudełek oblicza się według bezwzględnego ciężaru dyspenzowanych w nich substancyi, bez względu na ich ciężar gatunkowy W razie jednak przekroczenia ciężaru stopy taksy, policza się zaraz cenę według bezpośrednio wyższej stopy.

Jeżeli słoików i tygli używa się do przechowania środków leczniczych w stanie suchym, wówczas oblicza się wielkość naczyń według tego, ile zawierają wody.

Taksa za artykuły na opatrunki.

Bawełna Brunsa.

Zapakowana w pracowni, gdzie ją wyrobiono, w papier pergaminowy z uwidocznieniem firmy, zamknięta szczelnie przed dostępem pyłu i wyjałowiona. Pocięta na paski o szerokości 10 centymetrów w pakietach 10 i 25gramowych, zaś na paski o szerokości 20 centymetrów w pakietach 50, 100 i 250 gramowych:

Ciężar	Halerze
1 pakiet o 10 gramach	8
1 „ „ 25 „	12
1 „ „ 50 „	20
1 „ „ 100 „	40
1 „ „ 250 „	85
1 „ „ 500 „	160
1 „ „ 1000 „	310

2% owa karbolizowana bawełna Brunsa,

pocięta i zapakowana jak zwykła bawełna:

	Halerze
1 pakiet o 10 gramach	18
1 „ „ 25 „	30
1 „ „ 50 „	54
1 „ „ 100 „	92

Gaza pochłaniająca wodę:

z 10/10—11 nitkami na centymetr kwadratowy, o szerokości 80—82 centymetrów, o ciężarze 24—26 gramów na metr długości, złożona Skrotnie, zapakowana w papier, zalepiona tak, aby pył nie miał dostępu, i wyjałowiona jak zwykła bawełna:

	Halerze
1 pakiet ½ metrowy	15
1 „ 1 „	25
1 „ 5 „	120

2%owa gaza karbolowa,

sporządzona z powyższej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	18
1 „ 1/2 „	29
1 „ 1 „	51

Gaza jodoformowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

Ilość	10%	20%	30%
	Halerze	Halerze	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	29	36	38
1 „ 1/2 „	48	58	70
1 „ 1 „	86	110	135
1 „ 5 „	385	480	660

3%owa gaza salicylowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	19
1 „ 1/2 „	31
1 „ 1 „	56

20%owa gaza bizmutowo-galasowa,

sporządzona z przepisanej gazy, pochłaniającej wodę, jak ona złożona i zapakowana:

	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	28
1 „ 1/2 „	48
1 „ 1 „	88

Pochłaniające wodę (muślinowe) opaski.

Każda opaska zapakowana w karton.

Z 10/10—11nitkami na centymetr kwadratowy:

Szerokość	Długość	
	5 metrów	10 metrów
	Halerze	Halerze
6 centymetrowe	18	32
8 „	21	38
10 „	25	48
12 „	31	57
14 „	34	62

Opaski organtynowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Usztywnione (zwane niebieskiemi opaskami), z 11/10 nitkami na centymetr kwadratowy:

6 centymetrowe	21	42
8 „	31	59
10 „	36	70
12 „	44	83
14 „	50	100

Opaski kalikotowe.

Każda opaska zapakowana w karton.

Niebielone, z 22/20nitkami na centymetr kwadratowy:

4 centymetrowe	21	40
6 „	26	50
8 „	30	57
10 „	38	72
12 „	43	83
14 „	49	96
20 „	71	141

Opaski gipsowe:

Sztywne opaski organtynowe, impregnowane proszkiem gipsowym, włożone do gipsu i zamknięte w puszkach blaszanych:

	Halerze
długości 5 metrów, szerokości 6 centymetrów, sztuka . .	51
„ 5 „ „ 8 „ „	65

Płótno gutaperkowe:

90 centymetrów szerokości. 1 metr waży 80 do 85 gramów.

1/4 metra	90
1/2 „	170
1 metr	325

Batyst Billrotha.

85 centymetrów szerokości:

Ilość	II. Jakość
	Halerze
1 pakiet 1/4 metrowy	70
1 „ 1/2 „	125
1 „ 1 „	240

Karbolizowane nitki jedwabne,

zwinięte w postaci wydrążonych walców, wyjałowione i przechowywane w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego w zakorkowanym flakonie, z końcem nitki przeciągniętym przez zatyczkę w celu wyciągania:

	Halerze
1 flakon z 1 gramem jedwabiu o grubości od Nr. 0 do Nr. 3 włącznie	76

	Halerze
Karbolizowany katgut	
w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 2 pierścieniami, długości 2½ metra, grubości Nr. 0 do Nr. 3 włącznie w każdym flakonie	135
Karbolizowane sączki gumowe	
w 5%owym rozczynie kwasu karbolowego:	
1 flakon z 4 rodzajami grubości, o średnicy 5, 6, 7 i 8 milimetrów na ¼ metra	231

Taksa za przyrządzanie recept.

		Halerze
1.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą zwykłego **mieszania** dwu lub więcej **płynów** wraz z potrzebnemi do tego robotami	20
2.	Za przyrządzenie lekarstwa zapomocą **roztarcia** lub **rozpuszczenia** jednej lub kilku substancyi w zimnie lub cieple w jednym lub w kilku płynach (wliczając tu mazidło mydlano-kamforowe [opodeldok]), a także za przyrządzenie **maceracyi** lub **dygestyi** wraz z potrzebnymi do tego zabiegami aż do 500 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 500 gramów	5
3.	Za przyrządzenie lekarstwa w postaci **nalewu** lub **zgotowania, odwaronaparu** (dekoktoinfusum), **naparoodwaru** (infusodekoktum), **emulzyi** oraz **saturacyi** wraz z wszystkiemi dokonywanemi tu jeszcze ewentualnie robotami aż do 250 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 250 gramów	10
4.	Za przyrządzenie **galarety** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	10
5.	Za przyrządzenie **powidełek** z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	40
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	10
6.	Za przyrządzenie **plastra** lub **woskowca** (ceratum) z wszelkiemi do tego potrzebnemi robotami aż do 200 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	5
7.	Za **nasmarowanie plastra** lub **woskowca** na płótnie (razem z tem płótnem) aż do 100 cm^2	25
	za każde dalsze 100 cm^2	5

		Halerze
8.	Za przyrządzanie **pigułek,** wraz z wszystkiemi robotami oraz posypaniem pyłem widłakowym (lycopodium)	
	aż do 50 sztuk	50
	za każde dalsze 50 sztuk	25
	za powleczenie keratyną aż do 50 sztuk	130
	za każde dalsze 50 sztuk	65
9.	Za **mieszanie** dwu lub więcej **proszków** z sobą lub z płynami (nalewkami, olejami eterycznymi, z grubymi ekstraktami, powidełkami itd.), razem z wszystkiemi potrzebnemi do tego innemi robotami	
	a) w razie jeżeli wydaje się proszek niepodzielony aż do 100 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	5
	b) za proszki wydzielane	15
10.	Za **wydzielanie proszków** wraz z potrzebnemi do tego torebkami papierowemi i zwitkami, jeżeli nie liczy się należytości za mieszanie, aż do ilości 5 proszków bez względu na ilość proszków wydzielonych . . .	10
	Jeżeli wydziela się 6 lub więcej proszków, lub za proszki, które przedtem były mieszane, wolno liczyć za każdy z wydzielonych proszków	2
	za wydawanie w torebkach z opłatków oprócz tego za każdy proszek	1
	Jeżeli przy ekspedyowaniu proszków zapisuje się bezbarwne cięte opłatki, to wolno za to wraz z wydaniem w torebkach papierowych za każde 2 proszki liczyć . .	1
11.	Za **wydzielanie płynów** za każdą dawkę	3
12.	Za wydawanie płynów lub proszków w **torebkach żelatynowych** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 20 sztuk po	3
	za każdą dalszą sztukę	2

		Halerze
13.	Za przyrządzanie pastylek lub tabliczek przez **wycinanie** lub przez **ściskanie** wraz z wszystkiemi robotami	
	aż do 10 sztuk po	7
	za każdą dalszą sztukę	2
14.	Za przyrządzanie **ziółek** (species) (mieszanin herbaty) wraz z wszystkiemi robotami oraz z papierem aż do	
	200 gramów	20
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	5
	za wydzielanie ziółek za każdą dawkę	3
15.	Za przyrządzenie **maści** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do 100 gramów	45
	za każdą dalszą ilość aż do 100 gramów	10
16.	Za **wydzielanie maści** wraz z papierem parafinowym	
	za każdą dawkę	3
17.	Za przyrządzanie **czopków, kulek** i **pręcików** wraz z wszystkiemi potrzebnemi do tego robotami aż do	
	3 sztuk po	20
	za każdą dalszą sztukę	5
18.	Za przyrządzenie	
	a) **nie wyklarowanej serwatki** wraz z mlekiem itd. aż do 200 gramów	35
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	15
	b) za **wyklarowaną serwatkę** wraz z mlekiem i białkiem aż do 200 gramów	50
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	15
19.	Za **wyjałowienie** (sterylizacyę) przyprawy lekarstwa, jeżeli lekarz w recepcie wyraźnie przepisał wyjałowienie, wraz z wyjałowieniem naczynia w ilościach aż do	
	200 gramów przyprawy lekarstwa	35
	za każdą dalszą ilość aż do 200 gramów	5
20.	Za **dyspenzacyę** (przysposobienie i prawidłowe wydanie lekarstwa)	10

		Halerze
21.	Za **starcie** krystalicznych substancyi na drobny proszek, o ile proszek ten wydaje się niepodzielony	10
22.	Za **zapieczętowanie** naczynia przy wydawaniu lekarstwa w tych przypadkach, gdzie lekarz przepisał to w recepcie	10
23.	Za **niezwykłe manipulacye,** zarządzane w danym wypadku przez poszczególnych lekarzy, można liczyć osobno.	
	Nie wolno liczyć należytości dyspenzacyjnej, jeżeli wchodzi w zastosowanie któraś z poprzednich **robót.**	

Uwaga.

1. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu mieszaniny lekarstwa, przy którem liczy się za robotę, a wydaje się tę mieszaninę w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie policzyć także za dyspenzacyę co do każdej porcyi.

2. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu zwykłych lekarstw (opodeldok, Spir. camphor, Ungt. Hydrarg. itd.), przy którem nie liczy się za robotę, a wydaje się lekarstwa te w naczyniach szklanych lub porcelanowych, należy oprócz za naczynie liczyć tylko 3 halerze za każdą porcyę (wydzielenie).

3. Przy równoczesnem kilkakrotnem wydawaniu przyprawy lekarstwa z policzeniem roboty lub bez tego policzenia, w pudełkach z kartonu i zwitkach papierowych (plastry), należy oprócz za pudełko z kartonu policzyć także 4 halerze za każdą porcyę, względnie 4 halerze za każdy zwitek papieru. Taksamo odnośnie do wydzielonych proszków w kilku zwitkach papierowych.

Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXCV. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1914.

Treść: (№ 361—365.) 361. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania dwóch elektrycznych wązkotorowych linii kolejek na obszarze stołecznego miasta Opawy od wyższej ulicy obwodowej do cmentarza miejskiego i od szpitala krajowego do krajowego zakładu dla obłąkanych. — 362. Rozporządzenie o sporządzaniu bilansów w czasie wojny. — 363. Rozporządzenie, dotyczące przedażni sądowej w Bernie. — 364. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1915. — 365. Rozporządzenie celem wykonania rozporządzenia z dnia 26. października 1914 w sprawie uregulowania prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami świętej Korony węgierskiej.

361.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 21. grudnia 1914,

dotyczące koncesyonowania dwóch elektrycznych wązkotorowych linii kolejek na obszarze stołecznego miasta Opawy od wyższej ulicy obwodowej do cmentarza miejskiego i od szpitala krajowego do krajowego zakładu dla obłąkanych.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami gminie miasta Opawy koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu dwóch elektrycznych wązkotorowych linii kolejek na obszarze stołecznego miasta Opawy, które mają być wybudowane w połączeniu z przedsiębiorstwem kolejki, stanowiącej przedmiot obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 20. grudnia 1904, Dz. u. p. Nr. 159, a mianowicie:

a) od wyższej ulicy obwodowej przez Sperrgasse przez plac Beethovena i przez ulicę Ottendorferstrasse aż do wejścia do cmentarza miejskiego i

b) od szpitala krajowego przy ulicy Olmützerstrasse do krajowego zakładu dla obłąkanych,

a to pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi bliżej w dalszym ciągu:

§ 1.

Co do koncesyonowanych linii kolejek żelaznych korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII., względnie w artykule XXXII., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

Czas trwania uwolnień, przewidzianych w artykule X. powyższej ustawy, oznacza się na lat 15.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek oddania koncesyonowanych linii kolejek na użytek publiczny i utrzymywania ich także w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny, kończący się z dniem 20. grudnia 1994.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanych linii kolejowych nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takie samo prawo przyzna się koncesyonaryuszce także co do ewentualnej budowy tych kolei dojazdowych, których urządzenie uznałby c. k. Rząd za odpowiadające interesowi publicznemu.

§ 4.

Przy budowie koncesyonowanych linii kolejek i ruchu na nich stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności zaś do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, o ile one po myśli postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, oraz do innych ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, wreszcie do zarządzeń Ministerstwa kolei żelaznych i innych władz powołanych.

§ 5.

Zresztą należy wspomniane na wstępie linie kolejek uważać jako istotne części składowe przedsiębiorstwa kolejowego, będącego przedmiotem obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 20. grudnia 1904, Dz. u. p. Nr. 159; wobec tego należy analogicznie stosować także do nich postanowienia §§ 4., 5. i 7. do 18. włącznie wspomnianego właśnie obwieszczenia z tą uwagą, iż statut własnej kasy pensyjnej, którą w razie potrzeby należy założyć w myśl § 12. wspomnianego obwieszczenia, jakoteż każda jego zmiana podlega zatwierdzeniu z strony Ministerstwa kolei żelaznych.

Forster wlr.

362.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 25. grudnia 1914

o sporządzaniu bilansów w czasie wojny.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Kupcy, spółki handlowe, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i inne przedsiębiorstwa, zobowiązane do publicznego składania rachunków, które mają swoją siedzibę (swoje miejsce zamieszkania) w Galicyi, na Bukowinie lub w okręgu sądu obwodowego w Kotorze, są uwolnionymi do dnia 30. czerwca 1915 od obowiązku ułożenia zamknięcia rachunkowego (bilansu).

Kupcom i przedsiębiorcom, rodzaju wspomnianego w ustępie 1., mającym wprawdzie swoją siedzibę (swoje miejsce zamieszkania) poza Galicyą, Bukowiną lub okręgiem sądu obwodowego w Kotorze, ale natomiast posiadającym na tych obszarach główne przedsiębiorstwo, może władza administracyjna przyznać na uzasadniony wniosek termin do ułożenia zamknięcia rachunkowego (bilansu) najdalej do dnia 30. stycznia 1915. Do udzielenia takiego terminu jest powołane dla towarzystw ubezpieczeń Ministerstwo spraw wewnętrznych, dla banków i innych zakładów kredytowych Ministerstwo skarbu, dla przedsiębiorstw górniczych i hutniczych Ministerstwo robót publicznych, dla przedsiębiorstw kolejowych Ministerstwo kolei żelaznych, dla innych przedsiębiorstw i dla kupców Ministerstwo handlu.

§ 2.

Do powzięcia uchwał co do zamknięcia rachunkowego przez organ ku temu powołany przysługuje spółkom akcyjnym, spółkom z ograniczoną poręką, stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym i innym przedsiębiorstwom, obowiązanym do publicznego składania rachunków, wolny termin do dnia 30. czerwca 1915, chociażby statut przypisywał ku temu krótszy termin.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Stürgkh wlr. **Georgi** wlr.
Hochenburger wlr. **Heinold** wlr.
Forster wlr. **Hussarek** wlr.
Trnka wlr. **Schuster** wlr.
Zenker wlr. **Engel** wlr.
Morawski wlr.

363.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 25. grudnia 1914,

dotyczące przedażni sądowej w Bernie.

Na zasadzie § 274. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78 (Ordynacya egzekucyjna), zarządza się:

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. maja 1900, Dz. u. p. Nr. 82, tyczące się ustanowienia przedażni sądowej w Bernie, zmienia się i uzupełnia się w sposób następujący:

1. § 2., ustęp 1., ma opiewać:

„Ruchomości fizyczne, sądownie zajęte, znajdujące się na obszarze gmin, należących do okręgu c. k. Sądu powiatowego dla okolicy Berna, wolno pozbywać w przedażni, jeżeli sprzedaży w przedażni domaga się wierzyciel popierający lub dłużnik.“

2. § 3. ma opiewać:

„W przedażni można nadto sprzedawać:

1. ruchomości fizyczne, znajdujące się na obszarze gminy miasta Berna i w okręgu sądowym dla okolicy Berna, które należą do masy konkursowej, jeżeli postępowanie konkursowe toczy się w sądzie tutejszo-krajowym a sprzedaż ma się odbyć sposobem, przepisanym w postępowaniu egzekucyjnym (§ 119. o. k.)

2. sądownie zajęte ruchomości fizyczne, nadsyłane c. k. sądowi powiatowemu dla miasta Berna w celu sprzedania przez licytacyę lub z wolnej ręki (§§ 268. i 274. o. e. i §§ 390. i 393. instruk.).

3. ruchomości fizyczne, znajdujące się na obszarze gminy miasta i w okręgu sądowym dla okolicy Berna, których sprzedaż sądowa nastąpić ma po myśli §§ 145. do 148. i 269., ustęp 2., cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208, na żądanie lub wskutek zarządzenia sądu spadkowego (opiekuńczego) albo na żądanie komisarza sądowego, któremu sprzedaż poruczono.“

3. Do § 4. dodaje się:

„*f)* przedmiotów ze złota i srebra, które oznaczone są naśladowaną albo fałszowaną cechą urzędową albo na których prawdziwa cecha jest nalutowana lub wlutowana albo też które w niewidoczny i nie łatwo oddzielić się dający sposób połączone są z obcemi ciałami, jak żelazo, miedź, ołów, podlejszy lut złotniczy, kit żywiczny itp. z wyjątkiem podkładu, koniecznego do utrzymania kształtu przedmiotu (kontremalia). Nieocechowanych przedmiotów ze złota i srebra nie można w drodze dobrowolnej licytacyi w przedażni sprzedawać. (Rozporządzenie z dnia 7. października 1908, Dz. rozp. Min. spr. Nr. 12).“

4. § 5., ustęp 1., ma opiewać:

„Czy sprzedaż ma odbyć się w przedażni sądowej, o tem stanowi sąd egzekucyjny (c. k. Sąd powiatowy dla miasta Berna, §§ 272., ustęp 1., 274. i 289. o. e., rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16. września 1914, Dz. u. p. Nr. 249). Z zastrzeżeniem wyjątku, wynikającego z §§ 2. i 3., l. 3., sprzedaż w przedażni może być zarządzona z urzędu lub na wniosek.“

5. W § 9. należy przekreślić słowa „lub berneńskiemu dla okolicy.“

6. § 16., ustęp 2. ma opiewać:

„Aż do dalszego zarządzenia nie są strony obowiązane zwracać dalszych kosztów, jakie państwo ponosi przez przechowanie i sprzedaż przedmiotów w przedażni, z wyjątkiem szczególnych wydatków na jej prowadzenie.“

7. § 16., ustęp 4., ma opiewać:

„Przedmioty te muszą być ubezpieczone od ognia i można je według potrzeby ubezpieczyć także od włamania i kradzieży.“

8. Do § 18. należy dodać jako ustęp drugi:

„Sąd może popierającemu wierzycielowi nakazać złożenie stosownej zaliczki na pokrycie kosztów dostawy i ewentualnej odstawy.“

9. Po § 21. należy wstawić jako § 21. *a* z napisem: „Szczególne postanowienia o dobrowolnych licytacyach w przedażni“.

„§ 21 *a*.

Zabranie i dostawa (odstawa) przedmiotów, wymienionych w § 3., l. 3., do sprzedażni, przeprowadzenie licytacyi jak niemniej przyjęcie i użycie kwoty za nie uzyskanej należy do komisarza sądowego, jeżeli przeprowadzenie licytacyi powierzono notaryuszowi jako komisarzowi sądowemu. Zresztą należy analogicznie stosować zarządzenia, wydane co do postępowania egzekucyjnego.

Dostawę (odstawę) uskutecznia się na koszt i niebezpieczeństwo stron interesowanych. Odpowiedzialność za przedmioty do przedażni przyjęte ponosi państwo od chwili oddania ich do przedażni. Przepisy § 19. mają tu zastosowanie.“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Hochenburger wlr.

364.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 29. grudnia 1914,

dotyczące dalszego pobierania podatków i opłat oraz pokrywania wydatków państwowych w czasie od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1915.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Upoważnienia, udzielone Rządowi w §§ 1. i 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 137, na czas od dnia 1. lipca do dnia 31. grudnia 1914, przedłuża się na czas od dnia 1. stycznia do dnia 30. czerwca 1915.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, które wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 29. grudnia 1914.

Franciszek Józef wł.r.

Stürgkh wł.r.
Hochenburger wł.r.
Forster wł.r.
Trnka wł.r.
Zenker wł.r.
Georgi wł.r.
Heinold wł.r.
Hussarek wł.r.
Schuster wł.r.
Engel wł.r.
Morawski wł.r.

365.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 29. grudnia 1914,

celem wykonania rozporządzenia z dnia 26. października 1914, Dz. u. p. Nr. 299, w sprawie uregulowania prawnej pomocy egzekucyjnej między królestwami i krajami, reprezentowanymi w Radzie państwa, a krajami świętej korony węgierskiej.

Celem wykonania rozporządzenia o prawnej pomocy egzekucyjnej w stosunku do Węgier (wliczając miasto i powiat Rjeka), zarządza się na zasadzie § 84. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79, po porozumieniu z królewsko-węgierskiem Ministerstwem sprawiedliwości i z królewsko-węgierskiem Ministerstwem spraw wewnętrznych, co następuje:

§ 1.

O prowadzenie egzekucyi na majątek, który znajduje się na Węgrzech (wliczając miasto i powiat Rjeka), należy prosić ten tutejszo-krajowy sąd, który pozatem byłby właściwy dla dozwolenia egzekucyi, gdyby jednakże należało stawiać wniosek tylko w sądzie egzekucyjnym, ten tutejszo-krajowy sąd powiatowy, w okręgu którego ma swoją siedzibę władza lub organ publiczny, od którego pochodzi tytuł egzekucyjny, lub który wydał wyrok polubowny albo wobec którego zawarto ugodę (§ 5. o. e.).

§ 2.

Sąd austryacki bada na podstawie podań wierzyciela, popierającego egzekucyę, czy zachodzą warunki dla uwzględnienia wniosku. Jeżeli zachodzą braki, które można usunąć, na przykład brak wygotowania tytułu egzekucyjnego, wyszczególnienia dotyczącego właściwości, nieprzestrzeganie przepisów językowych, w takim razie należy zarządzić usunięcie tych braków (§ 85. p. c., § 89. instrukcyi). Jeżeli niedopuszczalność dozwolenia jest widoczna, na przykład z tego powodu, ponieważ wniosek opiera się na tytule egzekucyjnym, którego się nie wykonywa stosownie do zawartej umowy, albo ponieważ przytacza się taką podstawę w sprawie właściwości, która w umowie nie jest uznana, wówczas należy wniosek natychmiast odrzucić.

§ 3.

Jeżeli niema żadnej przeszkody, winien sąd austryacki dozwolić egzekucyi i pismo, zawierające prośbę, wydać do tego sądu węgierskiego, który według podań wierzyciela, popierającego egzekucyę, stosownie do ustawy węgierskiej powołany jest do wydawania egzekucyi, co do której uczyniono wniosek. O dozwoleniu egzekucyi i wysłaniu pisma, zawierającego prośbę, należy zawiadomić wnioskodawcę przez sąd austryacki.

§ 4.

Istnienie wykonalności i prawomocności tytułu egzekucyjnego (artykuł 6., ustęp 2. umowy) należy osądzać tylko według prawa austryackiego.

§ 5.

Sąd węgierski, do którego doszła prośba sądu austryackiego, bada dopuszczalność egzekucyi,

BIBLIOTHEK

co do której uczyniono wniosek, dozwala jej, jeżeli uważa ją za dopuszczalną i zarządza jej wykonanie (artykuł 9. do 13. umowy). Jedno wygotowanie uchwały sądu węgierskiego doręcza się wnioskodawcy za pośrednictwem sądu austryackiego. Wygotowanie uchwały węgierskiej dla sądu austryackiego nie jest potrzebne.

§ 6.

Wniosek egzekucyjny i dołączone do niego dokumenty (w szczególności tytuł egzekucyjny) są załącznikami prośby o egzekucyę; one muszą być wobec tego wygotowane stosownie do artykułu 8. umowy w języku niemieckim lub zawierać tłómaczenie niemieckie.

Jeżeli tłómaczenie nie jest uwierzytelnione, wówczas musi jego zgodność potwierdzić sąd austryacki, który odniósł się z prośbą.

§ 7.

Dla sądu węgierskiego i dla każdego zobowiązanego należy dołączyć po jednym egzemplarzu wniosku egzekucyjnego a dla wierzyciela, popierającego egzekucyę, jeden napis (jedną rubrykę). Dla osób, które pozatem należy zawiadomić o dozwoleniu (dłużnicy osób trzecich, służbodawcy itd.), nie potrzeba dołączać napisów.

§ 8.

Sądy węgierskie mogą same na majątek znajdujący się w Austryi dozwolić egzekucyi, co do których uczyniono wniosek na podstawie węgierskich tytułów egzekucyjnych, muszą jednakże także w tym wypadku prosić o dozwolenie egzekucyi bezpośrednio tutejszo-krajowy sąd (sąd egzekucyjny), powołany według prawa austryackiego do wykonania egzekucyi. Sąd ten bada dopuszczalność egzekucyi, co do której uczyniono wniosek, dozwala jej, jeżeli uważa ją za dopuszczalną i zarządza jej wykonanie (artykuł 9. do 13. umowy).

Jeżeli nawet sąd węgierski w poszczególnym wypadku bez formalnego dozwolenia egzekucyi ogranicza się na prośbę do podjęcia, to dla dozwolenia egzekucyi w Austryi jest właściwy sąd egzekucyjny.

§ 9.

Wygotowania skrócone są dozwolone w wzajemnym obrocie.

§ 10.

Przepisy § 1. rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. czerwca 1914, Dz. u. p. Nr. 125, o formie rubryk obowiązują także odnośnie do egzekucyi na majątek, znajdujący się na Węgrzech (wliczając miasto i powiat Rjeka).

§ 11.

Prośbę o wykonanie rozstrzygnienia lub zarządzenia, dotyczącego wydania małoletniego lub pieczy poruczonego należy wnosić do właściwej ławy sierocej a odnośnie do miasta i powiatu Rjeki do magistratu jako do władzy opiekuńczej. Prośbę tego rodzaju, wniesioną przez sąd węgierski lub przez ławę sierocą, winien sąd, powołany do przedsiębrania urzędowych zarządzeń opiekuńczych, przedewszystkiem sam załatwić stosownie do § 19., ustęp 1., patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208, przez przymusowe odebranie małoletniego lub pieczy poruczonego, a w razie potrzeby zarządzić egzekucyę przez sąd egzekucyjny stosownie do § 19., ustęp 3., powołanego patentu.

§ 12.

Istniejące przepisy o obrocie wzajemnym z Węgrami (wliczając miasto i powiat Rjeka) w sprawach prawnej pomocy egzekucyjnej pozostają nienaruszone, o ile one nie pozostają w sprzeczności z umową lub z przepisami rozporządzenia niniejszego, w szczególności przepisy o sposobie doręczania, o ściąganiu należytości i rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 13. grudnia 1897, Dz. u. p. Nr. 285, o ile ono dotyczy egzekucyi i egzekucyi dla zabezpieczenia na podstawie aktów i dokumentów, sporządzonych w Kroacyi i Slawonii.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1915.

Hochenburger wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,

także w roku 1915. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1915** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K	20 h	Rocznik	1871	za	4 K	— h	Rocznik	1893	za	6 K	— h
„	1850	„	10 „	50 „	„	1872	„	6 „	40 „	„	1894	„	6 „	— „
„	1851	„	2 „	60 „	„	1873	„	6 „	60 „	„	1895	„	7 „	— „
„	1852	„	5 „	20 „	„	1874	„	4 „	60 „	„	1896	„	7 „	— „
„	1853	„	6 „	30 „	„	1875	„	4 „	— „	„	1897	„	15 „	— „
„	1854	„	8 „	40 „	„	1876	„	3 „	— „	„	1898	„	6 „	— „
„	1855	„	4 „	70 „	„	1877	„	2 „	— „	„	1899	„	10 „	— „
„	1856	„	4 „	90 „	„	1878	„	4 „	60 „	„	1900	„	7 „	— „
„	1857	„	5 „	70 „	„	1879	„	4 „	60 „	„	1901	„	6 „	— „
„	1858	„	4 „	80 „	„	1880	„	4 „	40 „	„	1902	„	7 „	50 „
„	1859	„	4 „	— „	„	1881	„	4 „	40 „	„	1903	„	9 „	— „
„	1860	„	3 „	40 „	„	1882	„	6 „	— „	„	1904	„	5 „	— „
„	1861	„	3 „	— „	„	1883	„	5 „	— „	„	1905	„	6 „	— „
„	1862	„	2 „	80 „	„	1884	„	5 „	— „	„	1906	„	12 „	— „
„	1863	„	2 „	80 „	„	1885	„	3 „	60 „	„	1907	„	13 „	— „
„	1864	„	2 „	80 „	„	1886	„	4 „	60 „	„	1908	„	9 „	— „
„	1865	„	4 „	— „	„	1887	„	5 „	— „	„	1909	„	8 „	50 „
„	1866	„	4 „	40 „	„	1888	„	8 „	40 „	„	1910	„	8 „	40 „
„	1867	„	4 „	— „	„	1889	„	6 „	— „	„	1911	„	7 „	— „
„	1868	„	4 „	— „	„	1890	„	5 „	40 „	„	1912	„	12 „	50 „
„	1869	„	6 „	— „	„	1891	„	6 „	— „	„	1913	„	9 „	50 „
„	1870	„	2 „	80 „	„	1892	„	10 „	— „					

Cenę sprzedaży rocznika 1914 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1915.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa **wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione,** przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione **jest uzupełnienie niekompletnych roczników** i zestawienie pojedynczych części **podług materyi.**